Α. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

ΡΩΣΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

περιλαμβάνει περί τίς

40 000 λέξεις

έκδοση δεύτερη
στερεότυπη

έπιμέλεια:
Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ *καί*
Δ. ΣΠΑΘΗ

ΜΟΣΧΑ
«ΡΩΣΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ»
1983

А. А. ИОАННИДИС

РУССКО-НОВОГРЕЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ

около 40 000 слов

Издание 2-ое, стереотипное

Под редакцией
Т. ПАПАДОПУЛОСА
и Д. СПАТИСА

МОСКВА
«РУССКИЙ ЯЗЫК»
1983

ББК 81.2
И75

А. А. Иоаннидис

И75 Русско-новогреческий словарь: Около 40 000 слов./Под ред. Т. Пападопулоса и Д. Спатиса. – 2-е изд.,стереотип. – М.: Рус. яз., 1983. – 808 с.

Словарь содержит около 40 тыс. слов современного русского литературного языка. Дана наиболее употребительная научная терминология, включено большое количество фразеологии. В переводах используется димотика (современный разговорный язык) и кафаревуса (официальный язык). Предназначается для специалистов по новогреческому языку, переводчиков, студентов. Может быть полезен грекам, изучающим русский язык.

И $\frac{4602020000-179}{015(01)-83}$ КБ–61–23–1982 **ББК 81.2**

ПРЕДИСЛОВИЕ

к I-му изданию

Настоящий словарь является первым русско-новогреческим словарем такого объема, издаваемым в Советском Союзе.

За последние годы заметно расширились культурные связи и обмен информацией между Грецией и Советским Союзом, растет интерес греческих читателей к изучению русского языка, к русской и современной советской литературе, к общественной, научной и культурной жизни в СССР. В этих условиях особенно назрела потребность в издании русско-новогреческого словаря.

Словарь рассчитан на греков и русских, изучающих соответственно русский или новогреческий язык; в первую очередь он будет полезен при переводе художественной, общественно-политической и научно-популярной литературы с русского на современный греческий язык.

В словаре дана наиболее употребительная разговорная, литературная и общественно-политическая лексика, большое количество фразеологии—устойчивых сочетаний, иллюстративных примеров, много разговорных и идиоматических выражений, пословиц, поговорок, крылатых выражений и т. п. Примеры даются большей частью тогда, когда какое-либо русское выражение невозможно перевести при помощи тех синонимов или оттенков значений, которые даются в словаре и в тех случаях, когда русские слова и выражения не имеют точного эквивалента в греческом языке и их приходится переводить с помощью различных оборотов и словосочетаний. При наличии нескольких синонимов, в случае необходимости, даются примеры, показывающие возможность употребления того или иного из этих синонимов в разных сочетаниях. При служебных словах даются иллюстративные примеры, более полно раскрывающие употребление данного слова. Во фразеологии показано также управление в русском и греческом языках.

Терминология дана в ограниченном размере.

При составлении словаря учтена исторически сложившаяся специфика современного греческого языка, т. е. применение в обиходе двух, подчас переплетающихся между собой, языковых стилей: «димотики» (буквально «народного» языка) и «кафаревусы» (книжного, буквально «чистого» языка).

Димотика — это общенациональный разговорный и литературный язык; она стала единым языком современной художественной литературы, а также все шире применяется в системе народного просвещения, в научно-популярных трудах, в общественно-политической литературе и научной периодике, в ряде газетных рубрик (хроника, репортажи и т. п.). Кафаревуса — книжный язык, в современных условиях продолжает применяться в официальных государственных документах, в судопроизводстве, в газетах, в преподавании в средних и высших учебных заведениях. В настоящем словаре, при подаче греческих переводов, на первом месте, как правило, даются наиболее употребительные слова димотики, а на втором месте — кафаревусы, за исключением тех случаев, когда речь идет о терминах или языковых оборотах книжного характера. В словах, являющихся общими для димотики и кафаревусы, в квадратных скобках указывается лишь окончание, свойственное этому слову на кафаревусе.

При переводе на греческий язык пользующийся словарем должен учитывать жанр переводимого произведения, руководствоваться чувством стиля, с тем чтобы избегать применения книжного слова (кафаревусы) в тексте, близком к разго-

ворной речи, или, наоборот, не применять при переводе канцелярских, книжных выражений лексику димотики.

Разумеется, эта специфика современного греческого языка, а также другие трудности, с которыми связано составление первого русско-новогреческого словаря такого объема, могут быть причиной того, что словарь не свободен от некоторых недостатков.

Все замечания и исправления к настоящему изданию просим направлять по адресу: **103012, Москва, Старопанский пер., 1/5. Издательство „Русский язык".**

ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИЕ ПОСОБИЯ

1. Академия наук СССР. Институт языкознания. Словарь русского языка в 4-х томах. Государственное издательство иностранных и национальных словарей. Москва 1957-1961.

2. Толковый словарь русского языка под редакцией Д. Н. Ушакова в 4-х томах. Государственное издательство иностранных и национальных словарей. Москва 1935—1940.

3. Академия наук СССР. Институт русского языка. Орфографический словарь русского языка. Государственное издательство иностранных и национальных словарей. Москва 1963.

4. Русско-английский словарь под редакцией А. И. Смирницкого. Издание пятое. Государственное издательство иностранных и национальных словарей. Москва 1961.

5. Русско-французский словарь под редакцией Л. В. Щербы. Государственное издательство иностранных и национальных словарей. Москва 1957.

6. Δ. Δημητράκου. Μέγα λεξικόν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης 9 τόμος. Ἀθῆναι, 1949—50.

7. Νέον λεξικόν ὀρθογραφικόν καί ἑρμηνευτικόν ὅλης τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐκδοτικοῦ οἴκου Δημήτριου Δημητράκου. Ἀθῆναι, 1959.

8. «Πρωΐας». Λεξικόν τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης ὀρθογραφικόν καί ἑρμηνευτικόν, ἐκδοτικός οἶκος Πέτρου Δημητράκου Α. Ε. Ἀθῆναι.

9. Ἐπίτομον ἐγκυκλοπαιδικόν καί ἐποπτικόν λεξικόν. Μορφωτική ἑταιρεία. Ἀθῆναι.

10. «Παπύρος». Εἰκονογραφημένον ἐπίτομον ἐγκυκλοπαιδικόν καί γλωσσικόν λεξικόν. Ἀθῆναι, 1961—1963.

11. Βοσταντζόγλου. Ἀντιλεξικόν ἤ θησαυρός ἑλληνικῶν λέξεων καί φράσεων, ἐκδοτικοῦ οἴκου Δημητράκου. Ἀθῆναι, 1949.

12. Missir Emil. Dictionnaire Français-Roméique deuxième édition. Librairie C. Klincksieck. Paris, 1952.

ПРАВИЛА ПОЛЬЗОВАНИЯ СЛОВАРЕМ

1. Словарь построен по гнездовой системе. Заглавные слова даются полужирным шрифтом и располагаются в алфавитном порядке.

2. Слово или часть слова, повторяющиеся в гнезде без изменений, заменяются знаком тильды (~); если слово встречается в гнезде в измененной форме, тильда заменяет его неизменяемую часть, отделенную параллельками, например:

камфа́ри||ый *прил.* ... ~ спирт ... ~ое де́рево...
абрико́с... ~овый...

3. Омонимы даются в отдельных статьях и отмечаются римскими цифрами I,II.

4. Каждое заглавное русское слово имеет при себе грамматическую характеристику. При существительных — указание на род (*м, ж, с*), при глаголах указывается совершенный или несовершенный вид (*сов., несов.*). Другие части речи обозначаются пометами: *прил.* — прилагательное, *нареч.* — наречие, *прич.* — причастие и т. д. (см. список условных сокращений, употребляющихся в словаре).

5. Разработка глаголов дается при несовершенном виде, а при совершенном дается отсылка на соответствующий несовершенный вид. В тех случаях, когда совершенный вид более употребителен, разработка дается при нем. При греческих глаголах, в случае необходимости, указывается переходность или непереходность глагола при помощи помет *μετ.* (μεταβατικόν — переходный) и *ἀμετ.* (ἀμετάβατον — непереходный).

6. Возвратная форма глагола приводится большей частью в той же статье полужирным шрифтом.

7. В словаре принята греческая система знаков препинания, поэтому точка с запятой (;) употребляется только как знак вопроса.

8. Между значениями, между примерами и перед знаком ◇ ставится точка наверху (·), перед примерами ставится двоеточие (:).

9. Перед каждым новым черным словом, в середине гнезда или в конце его ставится точка.

10. Различные значения одного и того же слова отделяются черными цифрами с точкой (**1.**, **2.**). Черные цифры с точкой отделяют также различные части речи, например:

слепо́й 1. *прил.* ... **2.** *м* ...

11. Синонимичные и близкие по значению переводы разделяются запятой, а переводы более далекие по значению, являющиеся оттенком значения, разделяются косой чертой (/) и снабжены пояснением, например:

кли́чка *ж* **τό παρατσούκλι, τό ψευδώνυμο** / τό ὄνομα (*у животных*).
кабине́т *м* **τό γραφεῖο[ν]** (*для занятий*) / τό ἰατρεῖο[ν] (*врача*).

12. Пояснения курсивом в скобках, стоящие непосредственно после цифры, относятся к русскому слову, а стоящие после греческого слова — к греческому переводу, например:

неуме́ренный 1. (*чрезмерный*)... **2.** (*о человеке*) **ἀκρατής, ἀκράτητος** / **ἀδηφάγος** (*в еде*)/**πολυπότης** (*в питье*).

13. Слова (или их части), являющиеся факультативными, даются в круглых скобках. В круглых скобках даются также варианты переводов, например:

подле́чиваться κά(μ)νω θεραπεία.
подлива́ть ... ◇ ~ ма́сла в ого́нь **ρίχνω** (*или* **χύνω**) **λάδι στή φωτιά.**

14. Окончания кафаревусы даются в квадратных скобках. Если окончание кафа-

ревусы присоединяется непосредственно к слову, оно дается без дефиса, если же оно заменяет окончание димотнки, то перед ним ставится дефис, например:

недéл||я ... чéрез **~ю μετά μία[ν] ἑβδομάδα.**
ад *м* **ὁ ἅδης, ἡ κόλαση[-ις].**

15. Фразеологические сочетания, которые не подходят ни под одно из значений данного слова, и идиоматические выражеиия даются в конце словарной статьи, после всех значений, за знаком ромб (◇).

16. Слова и значения, отиосящиеся к специальным областям: технике, литературе, искусству, медицине, химии и т. п., снабжены соответствующимн пометами.

17. Если пословицы и поговорки не имеют точного эквивалента в греческом языке, то перед переводом ставится зиак приблизительного равенства ≅.

18. На всех двусложных и многосложных русских словах ставится ударение.

СПИСОК УСЛОВНЫХ СОКРАЩЕНИЙ

Русские

ав. — авиация
авт. — автомобильиое дело
анат. — аиатомия
археол. — археология
архит. — архитектура
астр. — астрономия
безл. — безличная форма
биол. — биология
бот. — ботаника
бран. — браниое слово или выражеиие
буд. — будущее время
бухг. — бухгалтерия
в. — иек
вводн. сл. — вводиое слово
вин. — винительиый (падеж)
воен. — военное дело, военный термин
вопр. — вопросительное (местоимение), вопросительиая частица
вр. — время
в разн. знач. — в разных значениях
г. — 1) год; 2) город
г — грамм
гг. — годы
геогр. — география
геод. — геодезия
геол. — геология
геом. — геометрия
гл. — глагол
гос-во — государство
грам. — грамматика
груб. — грубое слово, выражеиие
дат. — дательный (падеж)
дип. — дипломатический термин
ед. — единственное (число)
ж — женский род
ж.-д. — железнодорожное дело
женск. к — форма женского рода к ...
жив. — живопись
знач. — значеиие
зоол. — зоология
и пр. — и прочее
ирон. — в ироническом смысле
иск. — искусство
ист. — относящийся к истории; исторический термин
и т. д. — и так далее
и т. п. — и тому подобное
канц. — канцелярское выражение
карт. — термин карточной игры
кг — килограмм
кино — кинематография
км — километр
книжн. — книжный стиль
колич. — количественное (числительное)
ком. — коммерческий термии
кратк. ф. — краткая форма
кул. — кулинария
л. — лицо глагола
-л. — либо
л — литр
ласк. — ласкательная форма
лингв. — лингвистика
лит. — литература, литературоведеиие
личн. — личное (местоимение), личная форма
лог. — логика
м — 1) мужской (род); 2) метр
мат. — математика
мг — миллиграмм
мед. — медицина
межд. — междометие
мест. — местоимение
метеор. — метеорология
миф. — мифологня
мм — миллиметр
мн. — множественное (число)
многокр. — многократный вид глагола
мор. — морское дело, морской термин
муз. — музыка
накл. — иаклонение

напр. — напрнмер
нареч. — наречие
нариц. — нарицательное (имя)
наст. — настоящее время
неодобр. — неодобрительно
неопр. — неопределенное (местоимение), неопределенная форма глагола
нескл. — несклоняемое слово
несов. — несовершенный внд глагола
неупотр. — неупотребительно
н. э. — нашей эры
обл. — областной термин
о-в(а) — остров(а)
однокр. — однократный вид глагола
оз. — озеро
опред. — определительное (местоимеиие)
относ. — относительное (местоимение)
отриц. — отрицательная частица
офиц. — официальный термин, официальное выражение
п. — падеж
п-ов — полуостров
перев. — переводится
перен. — в переносном значенни
повел. — повелительное (наклонение)
погов. — поговорка
полигр. — полиграфия
полит. — политический термин
порядк. — порядковое (числительное)
посл. — пословица
поэт. — поэтическое слово, выражение
пр. — прочий, прочее
превосх. — превосходная (степень)
предик. безл. — предикативно безлично
предл. — предложный (падеж)
презр. — презрительно
пренебр. — пренебрежительно
прил. — имя прилагательное
притяж. — притяжательное (местоимение)
прич. — причастие
прош. — прошедшее время
прям. — в прямом значении
психол. — психология
р. — 1) река; 2) род
радио — радиотехника
разг. — разговорное слово, выраженне
разд. — разделительный союз
рел. — религия
род. — родительный (падеж)
рыб. — рыболовство, рыбоводство
с — средний (род)
сл. — слово
см. — смотри
собир. — собирательное (существительное), собирательно
сов. — совершенный вид глагола
соед. — соединительный союз
спорт. — физкультура и спорт
ср. — сравни
сравнит. — сравнительная (степень)
ст. — степень
стр. — строительство
сущ. — существительное
с.-х. — сельское хозяйство
твор. — творнтельный (падеж)
театр. — театроведение, театр
текст. — текстильное дело
тех. — техника
тж. — также
тк. — только
указ. — указательное (местоименне)
уменьш. — уменьшительная форма
усил. — усилительная частица
уст. — устаревшее слово, выражение
уступ. — уступительный союз
ф. — форма
фам. — фамильярно
фарм. — фармацевтический термин
физ. — физика
физиол. — физиология
филол. — филология
филос. — философия
фин. — финансовый термин
фольк. — фольклор
фото — фотография
хим. — химия
церк. — церковное слово, выражение
ч. — число
числ. — имя числительное
шахм. — термин шахматной игры
школ. — школьное выражение
шутл. — шутливое слово, выражение
эк. — экономика
эл. — электротехника
этн. — этнографический термин
юр. — юридический термин

Греческие:

μετ. — μεταβατικόν — переходный глагол
ἀμετ. — ἀμετάβατον — непереходный глагол
μ.μ. — μετά μεσημβρίαν — после полудня
κ.λ.π — καί λοιπά — и тому подобное

РУССКИЙ АЛФАВИТ

Печатные буквы	Письменные буквы	Печатные буквы	Письменные буквы
А а	*А а*	Р р	*Р р*
Б б	*Б б*	С с	*С с*
В в	*В в*	Т т	*Т т*
Г г	*Г г*	У у	*У у*
Д д	*Д д д*	Ф ф	*Ф ф*
Е е, Ё ё	*Е е, Ё ё*	Х х	*Х х*
Ж ж	*Ж ж*	Ц ц	*Ц ц*
З з	*З з*	Ч ч	*Ч ч*
И и	*И и*	Ш ш	*Ш ш*
Й й	*Й й*	Щ щ	*Щ щ*
К к	*К к*	Ъ ъ	*ъ*
Л л	*Л л*	Ы ы	*ы*
М м	*М м*	Ь ь	*ь*
Н н	*Н н*	Э э	*Э э*
О о	*О о*	Ю ю	*Ю ю*
П п	*П п*	Я я	*Я я*

А

а I *союз* 1. (*при противопоставлении*) καί: я остаю́сь в Лениигра́де, а вы в Москве́ ἐγώ μένω στό Λένινγκραντ, κι' ἐσεῖς στήν Μόσχα· 2. (*после отрицания*) ἀλλά: я прие́ду вас иавести́ть ие сего́дия, а за́втра θά ἔρθω νά σᾶς ἰδῶ ὄχι σήμερα, ἀλλά αὔριο· 3. (*после предложений с уступительным смыслом*) ὅμως, καί ὅμως, ὡστόσο: прошло́ де́сять лет с тех пор, а я всё по́мию, как бу́дто э́то бы́ло вчера́ πέρασαν ἀπό τότε δέκα χρόνια, ὅμως ἐγώ ὅλα τά θυμᾶμαι σάν νά ἦταν (ἐ)χθές· хотя́ я уже́ зако́нчил рабо́ту, а всё же хочу́ посмотре́ть её ещё раз ἄν καί τελείωσα τήν ἐργασία, ὡστόσο θέλω νά τήν κυττάζω ἀκόμη μιά φορά· 4. (*при присоединении*) καί: он иаписа́л письмо́, а зате́м ушёл ἔγραψε τό γράμμα καί ἔπειτα ἔφυγε· 5. (*при пояснении с оттенком следствия*) καί γι' αὐτό, γιά τοῦτο: он ещё слаб по́сле боле́зии, а потому́ ие выхо́дит и́з дому εἶναι ἀκόμη ἀδύνατος ἀπό τήν ἀρρώστια καί γι' αὐτό δέν βγαίνει ἀπό τό σπίτι του· ◇ **а** то, **а** не то ἀλλιῶς, εἰδεμή, γιατί· поспеши́, **а** то опозда́ешь κάνε γρήγορα, γιατί θ' ἀργήσης· а и́меиио δηλαδή, ἤτοι.

а II *частица разг.* ἔ, τί λές: пойдём гуля́ть, а? πᾶμε νά περπατήσουμε, ἔ;· **ма́льчик, а ма́льчик**, подойди́ сюда́ μικρέ, ἔ, μικρέ! ἔλα ἐδῶ.

а III *межд.* (*выраж. неожиданность, радость, боль, страх и т. п.*) ἅ, ὤ: а, наконе́ц-то ты пришёл! ἅ, ἦρθες ἐπί τέλους!

абажу́р *м* τό ἀμπαζούρ.

аббревиату́ра *ж* ἡ συντόμευση[-ις], ἡ σύντμηση[-ις].

аберра́ция *ж* 1. *физ.* ἡ ἔκκλιση[-ις], ἡ παρέκκλιση[-ις]· 2. *перен.* ἡ παραπλάνηση[-ις], ἡ πλάνη.

абза́ц *м* 1. (*отступ в начале строки*) ἡ παράγραφος· 2. (*часть текста*) ἡ παράγραφος, τό ἐδάφιο[ν].

абон||еме́нт *м* ἡ συνδρομή. **~е́нт** *м* ὁ συνδρομητής. **~и́ровать** *сов. и несов. уст.* ἐγγράφω συνδρομητή[ν].

аборда́ж *м мор.* τό πλεύρισμα, ἡ ἐμβολή, τό ρεσάλτο: брать на ~ κάνω ρεσάλτο. **~ный** *прил.* τῆς προσόρμησης[-εως]: ~ный крюк ἡ ἁρπάγη, ὁ γάντζος.

аборигéн *м* ὁ ἰθαγενής, ὁ αὐτόχθονας [-ων].

або́рт *м* ἡ ἔκτρωση[-ις], ἡ ἀποβολή.

абрико́с *м* 1. (*плод*) τό βερύκοκκο[ν], τό καΐσι· 2. (*дерево*) ἡ βερυκοκκιά[-έα], ἡ καϊσιά. **~овый** *прил.* ἀπό βερύκοκκο.

абсолюти́зм *м полит.* ἡ ἀπολυταρχία, ὁ ἀπολυταρχισμός.

абсолю́тн||о *нареч.* ἀπόλυτα[-λύτως], ἀπεριόριστα[-ως], ὁλοτελῶς. **~ый** *прил. в разн. знач.* ἀπόλυτος: в ~ых ци́фрах σέ ἀπόλυτους ἀριθμούς· ~ый поко́й ἡ ἀπόλυτη ἠρεμία· ◇ ~ое большииство́ ἡ ἀπόλυτη πλειοψηφία· ~ая моиа́рхия ἡ ἀπόλυτος μοναρχία· ~ая величина́ *мат.* ἡ ἀπόλυτος ποσότης· ~ый слух τό τέλειο μουσικό αὐτί.

абсорби́ровать *сов. и несов. физ., хим.* ἀπορροφῶ.

абсо́рбция *ж физ., хим.* ἡ ἀπορρόφηση[-ις].

абстраги́ровать *сов. и несов.* ἀφαιρῶ. **~ся** κάνω ἀφαίρεση.

абстра́к||тный *прил.* ἀφηρημένος. **~циони́зм** *м* ἡ ἀφηρημένη τέχνη. **~ция** *ж* ἡ ἀφαίρεση[-ις], ἡ ἀφηρημένη ἔννοια.

абсу́рд *м* τό παράλογο[ν], τό ἄτοπο[ν]: доведе́ние до ~а ἡ εἰς ἄτοπο ἀπαγωγή. **~иость** *ж* ὁ παραλογισμός, ἡ ἀνοησία. **~иый** *прил.* παράλογος, ἄτοπος, ἀνόητος.

абсцéсс *м мед.* τό ἀπόστημα.

абсци́сса *ж мат.* ἡ τετμημένη.

аванга́рд *м* 1. *воен.* ἡ ἐμπροσθοφυλακή, οἱ προφυλακές· 2. *перен.* ἡ πρωτοπορεία. **~и́зм** *м* ἡ πρωτοπορειακή τέχνη,

ἡ τέχνη τῆς *πρωτοπορείας*. ~ный *прил.* πρωτοπόρος.

аванпóст *м воен.* τό προχωρημένο φυλάκιο[ν].

авáнс *м* ἡ προκαταβολή, ἡ προπληρωμή: платить ~ом προπληρώνω. ~**úровать** *сов. и несов.* προκαταβάλλω. ~**овый** *прил.* προκαταβολικός, τῆς προκαταβολῆς: ~овый отчёт λογαριασμός προκαταβολῶν. ~**ом** *нареч.* προκαταβολικά[-ῶς].

авансцéна *ж* τό προσκήνιο[ν].

авантюр||а *ж* ἡ τυχοδιωκτική περιπέτεια: пуститься в ~ы ρίχνομαι σέ τυχοδιωκτικές περιπέτειες. ~**úст** *м* ὁ τυχοδιώκτης. ~**истúческий** *прил.* τυχοδιωκτικός. ~**ный** *прил.*: ~ный ромáн τό περιπετειῶδες μυθιστόρημα.

аварúйн||ый *прил.* ἐπιδιορθωτικός, ἀνταλλακτικός: ~ запáс τό ἀνταλλακτικό, ἀπόθεμα ἐκτάκτου ἀνάγκης· ~ая бригáда ὁμάδα ἐπισκευῶν.

авáри||я *ж* ἡ βλάβη, ἡ ἀβαρία, ἡ ζημιά: потерпéть ~ю παθαίνω βλάβη· предотвратúть ~ю ἀποτρέπω βλάβη.

áвгуст *м* ὁ Αὔγουστος. ~**овский** *прил.* αὐγουστιάτικος.

авиа||бáза *ж* ἡ ἀεροπορική βάση[-ις]. ~**бóмба** *ж* ἡ βόμβα ἀεροπλάνου. ~**десáнт** *м* τό ἀεροαποβατικό ἄγημα, ἡ ἀπόβαση. ~**десáнтный** *прил.* ἀεροαποβατικός: ~десáнтные войскá τά ἀεροαποβατικά στρατεύματα, τά ἀεραγήματα.

авиалúния *ж* ἡ ἀεροπορική γραμμή.

авианóсец *м* τό ἀεροπλανοφόρο[ν].

авиапóчта *ж* τό ἀεροπορικό[ν] ταχυδρομεῖο[ν].

авиаразвéдка *ж* ἡ ἀεροπορική ἀναγνώριση[-ις].

авиáтор *м* ὁ ἀεροπόρος.

авиациóнный *прил.* ἀεροπορικός, τῆς ἀεροπορίας.

авиáция *ж* ἡ ἀεροπορία: граждáнская ~ ἡ πολιτική ἀεροπορία· трáнспортная ~ ἡ ἀεροπορία μεταφορῶν· бомбардирóвочная ~ ἡ βομβαρδιστική ἀεροπορία.

авитаминóз *м мед.* ἡ ἀβιταμίνωση[-ις].

авóсь *частица разг.* ἴσως, μπάς καί, μήπως: ~ он придёт μπάς καί ἔρθει· ◇ на ~ στά κουτουροῦ.

авóська *ж разг.* τό δίχτυ γιά τά ψώνια, τό πλεμάτι.

аврáл *м* 1. *мор.* ὁ συναγερμός τοῦ πληρώματος· 2. *перен.* ἡ κατεπείγουσα δουλειά, ἡ φούρια.

австралúй||ец *м* ὁ Αὐστραλός. ~**йка** *ж* ἡ Αὐστραλή. ~**йский** *прил.* αὐστραλιακός, αὐστραλιανός.

австрú||ец *м* ὁ Αὐστριακός. ~**йка** *ж* ἡ Αὐστριακή. ~**йский** *прил.* αὐστριακός.

автобáза *ж* βάση αὐτοκινήτων, ὅρχος αὐτοκινήτων.

автобиогр||афúческий *прил.* αὐτοβιογραφικός. ~**áфия** *ж* ἡ αὐτοβιογραφία.

автоблокирóвка *ж ж.-д.* ἡ αὐτόματη σηματοδότηση.

автóбус *м* τό λεωφορεῖο[ν].

автогéнн||ый *прил. тех.* ὀξυγονοκόλλητος: ~ая свáрка ἡ ὀξυγονοκόλληση[-ις], ἡ αὐτογενής συγκόλληση.

автóграф *м* τό αὐτόγραφο[ν].

автодорóжный *прил.* τῶν αὐτοκινητοδρόμων, αὐτοκινητικός: ~ трáнспорт οἱ αὐτοκινητικές μεταφορές.

автозавóд *м* ὁ ἐργοστάσιο[ν] αὐτοκινήτων.

автоклáв *м тех.* τό αὐτόκαυστο[ν], τό αὐτόκλειστο[ν], ὁ κλίβανος.

автоколóнна *ж* ἡ φάλαγγα αὐτοκινήτων.

автóл *м тех.* τό αὐτοκινητέλαιο[ν].

автомагистрáль *ж* ὁ αὐτοκινητόδρομος, ὁ κεντρικός αὐτοκινητόδρομος.

автомáт *м* 1. τό αὐτόματο[ν]· 2. *воен.* τό αὐτόματο[ν] ὅπλο[ν]. ~**изáция** *ж* ἡ αὐτοματοποίηση[-ις]. ~**изúровать** *сов. и несов.* αὐτοματοποιῶ. ~**úзм** *м* ὁ αὐτοματισμός ~**ика** *ж* ἡ αὐτοματική. ~**úческий** *прил.* 1. αὐτόματος: ~úческая телефóнная стáнция (АТС) ὁ αὐτόματος τηλεφωνικός σταθμός· ~úческое орýжие τά αὐτόματα ὅπλα· 2. *перен. (непроизвольный)* αὐτοματικός, αὐτόματος: ~úческое движéние ἡ αὐτοματική κίνηση.

автомáтчик *м* ὁ ὁπλίτης μέ αὐτόματο, ὁ αὐτοματιστής.

автомашúна *ж* τό αὐτοκίνητο[ν].

автомобилестроéние *с* ἡ κατασκευή αὐτοκινήτων.

автомобил||úзм *м* ὁ αὐτοκινητισμός. ~**úст** *м* ὁ αὐτοκινητιστής.

автомобúл||ь *м* τό αὐτοκίνητο[ν]: грузовóй ~ τό φορτηγό αὐτοκίνητο· легковóй ~ ἡ λιμουζίνα, ἡ κούρσα· санитáрный ~ τό ὑγειονομικό αὐτοκίνητο· бронирóванный ~ τό θωρακισμένο αὐτοκίνητο· éхать в ~е πηγαίνω (*или* ταξιδεύω) μέ αὐτοκίνητο. ~**ьный** *прил.* αὐτοκινητιστικός, τοῦ αὐτοκινήτου: ~ьная промышленность ἡ βιομηχανία κατασκευῆς αὐτοκινήτων· ~ьное сообщéние ἡ συγκοινωνία μέ αὐτοκίνητα· ~ьный гудóк τό κλάξον.

автоно́м||ия *ж* ἡ αὐτονομία: национа́льная ~ ἡ ἐθνική αὐτονομία. **~ный** *прил.* αὐτόνομος: ~ная о́бласть ἡ αὐτόνομη περιοχή· ~ная респу́блика ἡ αὐτόνομη δημοκρατία.

автопило́т *м* τό μηχάνημα αὐτόματης διεύθυνσης ἀεροπλάνου.

автоплу́г *м* τό βενζινάροτρο[ν].

автопо́йлка *ж с.-х.* ἡ αὐτόματη ποτίστρα.

автопортре́т *м* ἡ αὐτοπροσωπογραφία.

автопробе́г *м* ἡ αὐτοκινητοδρομία.

а́втор *м* ὁ δημιουργός / ὁ συγγραφέας[-εύς] *(писатель)* / ὁ ἐφευρέτης *(изобретения)*: ~ прое́кта ὁ δημιουργός τοῦ σχεδίου.

авторемо́нтн||ый *прил.*: ~ая мастерска́я τό ἐργαστήριο ἐπιδιόρθωσης αὐτοκινήτων.

авторефера́т *м* ἡ περίληψη μελέτης γραμμένη ἀπό τόν συγγραφέα.

авторизо́ванный *прил.* τό ἐγκριμένο (*или* τό θεωρημένο) ἀπό τό συγγραφέα.

авторите́т *м* 1. τό κῦρος, ἡ αὐθεντικότητα[-ης], τό γόητρο[ν] / ἡ ἐπιρροή *(влияние)*: по́льзоваться ~ом ἔχω κῦρος· 2. *(о человеке)* ἡ αὐθεντία: в о́бласти фи́зики он для нас ~ γιά μᾶς (αὐτός) εἶναι αὐθεντία στά ζητήματα τῆς φυσικῆς. **~ный** *прил.* αὐθεντικός, μέ κῦρος *(пользующийся авторитетом)* / ἁρμόδιος *(компетентный)* / αὐταρχικός *(не допускающий возражений)*.

а́втор||ский *прил.* συγγραφικός: ~ское пра́во τό συγγραφικό δικαίωμα· ~ конце́рт συναυλία ὅπου ἐκτελεῖ ἔργα του ὁ συνθέτης. **~ство** *с* ἡ πατρότητα[-ης] (τοῦ συγγράμματος).

авторучка *ж* ὁ στυλογράφος, τό στυλό.

авто||сбо́рка *ж* ἡ συναρμολόγηση αὐτοκινήτων. **~спо́рт** *м* τό αὐτοκινητικό σπόρ. **~стра́да** *ж* ὁ αὐτοκινητόδρομος. **~сце́пка** *ж ж.-д.* ἡ αὐτόματη[-ος] σύνδεση[-ις]. **~тра́нспорт** *м* ἡ μεταφορά μέ αὐτοκίνητα.

ага́ва *ж бот.* ἡ ἀγαύη, ὁ ἀθάνατος.

ага́т *м мин.* ὁ ἀχάτης. **~овый** *прил.* ἀχάτινος.

агглютин||ати́вный *прил. лингв.* συνθετικός: ~ати́вные языки́ οἱ συνθετικές γλῶσσες. **~а́ция** *ж лингв.* ἡ σύνθεση[-ις].

аге́нт *м* 1. *(представитель)* ὁ πράκτορας[-ωρ], ὁ ἀντιπρόσωπος· 2. *перен.* *(ставленник)* ὁ πράκτορας[-ωρ]: ~ы империали́зма οἱ πράκτορες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ· 3. *(шпион)* ὁ κατάσκοπος, ὁ χαφιές.

аге́нтство *с* τό πρακτορεῖο[ν]: телегра́фное ~ τό τηλεγραφικό[ν] πρακτορεῖο[ν].

агенту́ра *ж* 1. *собир.* οἱ πράκτορες· 2. *(разведывательная служба)* ἡ κατασκοπεία.

агит||а́тор *м* ὁ διαφωτιστής, ὁ προπαγανδιστής. **~ацио́нный** *прил.* διαφωτιστικός, προπαγανδιστικός: ~ацио́нная рабо́та ἡ διαφωτιστική ἐργασία. **~а́ции** *ж* ἡ διαφώτιση[-ις], ἡ προπαγάνδα.

агитбрига́да *ж* ἡ προπαγανδιστική (*или* διαφωτιστική) ὁμάδα[-άς].

агити́ровать *несов.* διαφωτίζω, προπαγανδίζω.

агитма́ссов||ый *прил.* μαζικός-προπαγανδιστικός, τῆς μαζικῆς προπαγάνδας: ~ая рабо́та ἡ μαζική-προπαγανδιστική δουλειά.

агитпу́нкт *м* τό διαφωτιστικό κέντρο.

агломера́т *м геол.* τό σύγκριμα, τό σύμπηγμα.

а́гнец *м* 1. *уст.* τό ἀρνί, ὁ ἀμνός· 2. *перен.* τό ἀρνάκι, ὁ ἤπιος ἄνθρωπος.

агно́сти||к *м филос.* ὁ ἀγνωστικιστής. **~ци́зм** *м филос.* ὁ ἀγνωστικισμός.

аго́ния *ж* τό ψυχορράγημα, τό ψυχομαχητό.

агра́рн||ый *прил.* ἀγροτικός: ~ая страна́ ἡ ἀγροτική χώρα· ~ая рефо́рма ἡ ἀγροτική μεταρρύθμιση· ~ вопро́с τό ἀγροτικό ζήτημα.

агрега́т *м тех.* 1. τό συγκρότημα· 2. *(сложный механизм)* ἡ πολυσύνθετη μηχανή.

агресси́вн||ость *ж* ἡ ἐπιθετικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἐπιθετικός.

агре́сс||ия *ж* ἡ ἐπίθεση[-ις], ἡ ἐπιδρομή, ἡ εἰσβολή. **~ор** *м* ὁ ἐπιτιθέμενος, ὁ ἐπιδρομέας, ὁ εἰσβολέας.

агрикульту́ра *ж* ἡ γεωργία, ἡ γεωπονία.

агробиоло́гия *ж* ἡ ἀγροβιολογία.

агроно́м *м* ὁ γεωπόνος. **~и́ческий** *прил.* γεωπονικός, γεωργικός. **~ия** *ж* ἡ γεωπονική, ἡ γεωργία.

агро||пу́нкт *м* ὁ γεωπονικός σταθμός. **~те́хник** *м* ὁ τεχνικός γεωπόνος. **~те́хника** *ж* ἡ ἀγροτεχνική.

агро||фи́зика *ж* ἡ ἀγροφυσική. **~хи́мия** *ж* ἡ ἀγροχημεία.

ад *м* ὁ ἅδης, ἡ κόλαση[-ις].

ада́жио 1. *с муз.* τό ἀντάτζιο· 2. *нареч.* ἀντάτζιο.

адапт||а́ция *ж* ἡ προσαρμογή. **~и́ровать** *сов. и несов.* προσαρμόζω.

адвока́т *м* 1. ὁ δικηγόρος· 2. *перен.* ὁ συνήγορος. **~у́ра** *ж* 1. *(профессия)* τό δικηγορικό[ν] ἐπάγγελμα· 2. *собир.* οἱ δικηγόροι.

адеква́тный *прил.* ἀνάλογος, ἀντίστοιχος, κατάλληλος.

аденóиды *мн.* (*ед.* аденóид *м*) *анат.* τά ἀδενοειδῆ παρασαρκώματα.

адéпт *м* ὁ θιασώτης, ὁ ὀπαδός.

администр||ати́вный *прил. в разн. знач.* διοικητικός: ~ати́вная дóлжность ἡ διοικητική θέση· ~ати́вное делéние страны́ ἡ διοικητική διαίρεση τῆς χώρας· ~ати́вное взыскáние ἡ ποινή, ἡ κύρωση. ~áтор *м* ὁ διοικητής, ὁ διαχειριστής. ~áция *ж* ἡ διοίκηση[-ις], ἡ διεύθυνση[-ις], ἡ διαχείριση[-ις]. ~и́рование *с* ἡ γραφειοκρατική διαχείριση. ~и́ровать *несов.* διοικῶ μέ γραφειοκρατικόν τρόπο.

адмирáл *м* ὁ ναύαρχος. ~тéйский *прил. уст.* τοῦ ναυαρχείου. ~тéйство *с уст.* τό ναυαρχεῖο[ν]. ~ьский *прил.* τοῦ ναυάρχου.

áдрес *м* 1. ἡ διεύθυνση[-ις], ἡ σύσταση[-ις], ἡ ἐπιγραφή: послáть письмó по ~у στέλνω τό γράμμα στόν προορισμό του· писáть на чéй-л. ~ γράφω στήν διεύθυνση κάποιου· 2. (*письменное приветствие*) ἡ προσφώνηση[-ις], ὁ χαιρετισμός· ◇ обращáться не по ~у κάνω λάθος τή σύσταση. ~áт *м* ὁ παραλήπτης τοῦ γράμματος. ~ный *прил.* τῆς διεύθυνσης: ~ный стол γραφεῖο διευθύνσεων. ~овáть *сов. и несов.* ἀπευθύνω, κατευθύνω.

áдск||ий *прил.* 1. καταχθόνιος, σατανικός· 2. *перен.* (*сильный*) διαβολεμένος: ~ шум ὁ διαβολεμένος θόρυβος· ~ая жарá ἡ τρομερή ζέστη· ~ хóлод τό φοβερό (*или* τό διαβολεμένο) κρύο· ◇ ~ая маши́на *уст.* ἡ ὡρολογιακή βόμβα.

адсóрбция *ж физ. хим.* ἡ προσρόφηση[-ις].

адъюнкт *м* ὁ ἀσπιράντης στρατιωτικῆς Ἀκαδημίας.

адъютáнт *м* ὁ ὑπασπιστής.

ажиотáж *м* 1. ἡ ταραχή· 2. *ком.* ἡ κερδοσκοπία.

ажýр *м*: всё в ~е ὅλα εἶναι σέ τάξη, ὅλα εἶναι τακτοποιημένα.

ажýрн||ый *прил.* διάτρητος, τρυπητός, διαφανής: ~ая рабóта ἡ λεπτοδουλειά.

аз *м*: ни ~á не знать *разг.* δέν σκαμπάζω γρύ, ἔχω μεσάνυχτα· начинáть с ~óв ἀρχίζω ἀπό τό ἄλφα (*или* ἀπό τήν ἀρχή)· тверди́ть ~ы́ βρίσκομαι στό ἄλφα.

азáлия *ж бот.* ἡ ἀζαλέα, ἡ ἀζαλιά.

азáрт *м* ἡ μανία, τό πάθος τοῦ παιχνιδιοῦ: входи́ть в ~ μέ πιάνει τό πάθος· в ~е στήν παραφορά. ~ный *прил.* μανιώδης (*об игроке*)/ ριψοκίνδυνος, παρακινδυνευμένος (*об игре*): ~ная игрá τυχερό παιχνίδι.

азбéст *м см.* асбéст.

áзбу||ка *ж* 1. τό ἀλφάβητο[ν]· 2. (*букварь*) τό ἀλφαβητάριο[ν]· 3. *перен.* τό ἄλφα, ἡ στοιχειώδης γνώση[-ις]· ◇ ~ Мóрзе ἀλφάβητο Μόρς. ~чный *прил.*: ~чная и́стина ἡ στοιχειώδης ἀλήθεια.

азербайджáн||ец *м* ὁ Ἀζερμπαϊτζάνος. ~ка *ж* ἡ Ἀζερμπαϊτζάνα. ~ский *прил.* ἀζερμπαϊτζάνικος.

азиáт *м* ὁ Ἀσιάτης. ~ский *прил.* ἀσιατικός.

áзимут *м астр. воен.* τό ἀζιμούθιον.

азóт *м хим.* τό ἄζωτο[ν]. ~и́рование *с* ἡ ἀζώτωση[-ις]. ~истый *прил.* ἀζωτοῦχος: ~истая кислотá νιτρῶδες ὀξύ· ~истые удобрéния τά ἀζωτοῦχα χημικά λιπάσματα. ~ный *прил.* νιτρικός: ~ная кислотá τό νιτρικό[ν] ὀξύ.

áист *м* ὁ πελαργός, τό λελέκι.

ай *межд.* 1. (*при выражении боли, испуга*) ὤχ!, ἄχ!, ἅ!· 2. (*при выражении упрёка*): ай, как нехорошó! Αχ, τί ἄσχημα!· ◇ ай да молодéц! γειά σου λεβέντη μου!

айв||á *ж* 1. (*плод*) τό κυδώνι[ον]: варéнье из ~ы́ τό γλυκό κυδώνι· 2. (*дерево*) ἡ κυδωνιά[-έα].

áйсберг *м* τό παγόβουνο[ν].

акадéм||ик *м* ὁ ἀκαδημαϊκός. ~и́ческий *прил. в разн. знач.* ἀκαδημαϊκός: ~и́ческий год τό ἀκαδημαϊκό ἔτος, τό πανεπιστημιακό ἔτος. ~и́чный *прил.* ἀκαδημαϊκός.

акадéмия *ж* ἡ ἀκαδημία: Акадéмия наýк ἡ Ἀκαδημία Ἐπιστημῶν· Акадéмия худóжеств ἡ Ἀκαδημία Καλῶν Τεχνῶν· Сельскохозя́йственная акадéмия ἡ Γεωργική Ἀκαδημία· Воéнная акадéмия ἡ Στρατιωτική Ἀκαδημία.

акáция *ж* ἡ ἀκακία: жёлтая ~ ἡ γαζία.

аквалáнг *м* ἡ ἐξάρτυση τοῦ βατραχάνθρωπου. ~и́ст *м* ὁ βατραχάνθρωπος.

аквамари́н *м мин.* ἡ ἀκουαμαρίνα.

аквар||ели́ст *м* ὁ ὑδατογράφος, ὁ ἀκουαρελ(λ)ίστας. ~éль *ж* 1. (*картина*) ἡ ὑδατογραφία· 2. (*краска*) ἡ ἀκουαρέλ(λ)α. ~éльный *прил.* ὑδατογραφικός, μέ ἀκουαρέλ(λ)α.

аквáриум *м* τό ἐνυδρεῖο[ν], τό ἀκουάριο[ν].

акведýк *м тех.* τό ὑδραγωγεῖο[ν].

акклиматизáция *ж* ἡ ἐγκλιμάτιση[-ις], ὁ ἐγκλιματισμός.

акклиматизи́ровать *сов. и несов.* ἐγκλιματίζω. ~ся ἐγκλιματίζομαι.

аккомодáция *ж* ἡ προσαρμογή.

аккомпан||емéнт *м* ἡ συνοδία, τό ἀκομπανιαμέντο, τό ἀκομπανιάρισμα. ~иá-

тор *м* ὁ συνοδός, ὁ ἀκομπανιατέρ. ~**и́ровать** *несов.* συνοδεύω, ἀκομπανιάρω.

акко́рд *м* τό ἀκόρντο/ ἡ συγχορδία (*струн*): заключи́тельный ~ *прям., перен.* τό τελευταῖο ἀκόρντο.

аккордео́н *м* τό ἀκκορντεόν. ~**и́ст** *м* ὁ ἀκκορντεονίστας.

акко́рдн||ый *прил.*: ~ая рабо́та ἡ ἐργασία κατ' ἀποκοπή.

аккредити́в *м фин.* τό ταξιδιωτικό τσέκ.

аккредитова́ть *сов. и несов.* 1. *дип.* διαπιστεύω· 2. *фин.* ἐξουσιοδοτῶ.

аккумул||и́ровать *сов. и несов. физ.* συσσωρεύω. ~**я́тор** *м физ.* ὁ συσσωρευτής, ἡ μπαταρία. ~**я́ция** *ж физ.* ἡ συσσώρευση[-ις].

аккура́тн||о *нареч.* 1. (*опрятно*) καθαρά[-ῶς] / μέ ἐπιμέλεια, ἐπιμελῶς (*тщательно*)· 2. (*точно*) μέ ἀκρίβεια/ τακτικά (*регулярно*). ~**ость** *ж* ἡ ἐπιμέλεια (*тщательность*)/ ἡ ἀκρίβεια (*точность*)/ ἡ νοικοκυροσύνη (*порядок*). ~**ый** *прил.* 1. (*опрятный*) καθαρός/ἐπιμελής (*тщательный*)· 2. (*исполнительный, точный*) ἀκριβής/τακτικός (*регулярный*).

акр *м* τό ἄκρον.

акроба́т *м* ὁ ἀκροβάτης. ~**и́ческий** *прил.* ἀκροβατικός.

акро́поль *м* ἡ 'Ακρόπολη[-ις].

аксессуа́р *м чаще мн.* 1. *театр.* τό σκηνικό ἐξάρτημα· 2. *перен.* τό βοηθητικό ἐξάρτημα.

аксио́ма *ж* τό ἀξίωμα.

акт *м* 1. (*действие, поступок*) ἡ πράξη[-ις], ἡ ἐνέργεια: террористи́ческий ~ ἡ τρομοκρατική πράξη· 2. (*документ*) ἡ πράξη[-ις], τό ἔγγραφο[ν]: нотариа́льный ~ ἡ συμβολαιογραφική πράξη· обвини́тельный ~ τό κατηγορητήριο· ~ы гражда́нского состоя́ния οἱ ληξιαρχικές πράξεις· составля́ть ~ συντάσσω πρακτικόν· 3. *театр.* ἡ πράξη[-ις]: пье́са в пяти́ ~ах δράμα σέ πέντε πράξεις· 4. (*в учебных заведениях*) ἡ τελετή.

актёр *м* ὁ ἠθοποιός.

акти́в I *м* τά στελέχη μιᾶς ὀργάνωσης, τό ἀχτίφ: парти́йный ~ στελέχη τοῦ κόμματος· собра́ние ~а ἡ συνέλευση στελεχῶν.

акти́в II *м ком.* τό ἐνεργητικό[ν].

активиз||а́ция *ж* ἡ δραστηριοποίηση[-ις]. ~**и́ровать** *сов. и несов.* δραστηριοποιῶ. ~**и́роваться** δραστηριοποιοῦμαι.

активи́ст *м* τό ἐνεργό[ν] μέλος ὀργάνωσης[-εως], τό στέλεχος.

акти́вн||ость *ж* ἡ ἐνεργητικότητα[-ης], ἡ δραστηριότητα[-ης]: полити́ческая ~ ἡ πολιτική δραστηριότητα· проявля́ть ~ ἐπιδεικνύω ἐνεργητικότητα. ~**ый** *прил.* ἐνεργητικός, δραστήριος: ~ая оборо́на ἡ ἐνεργητική ἄμυνα. ~ое уча́стие ἡ ἐνεργός (δραστήρια) συμμετοχή.

а́ктовый *прил.*: ~ зал ἡ αἴθουσα τελετῶν.

актри́са *ж* ἡ ἠθοποιός.

актуа́льн||ость *ж* ἡ ἐπικαιρότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἐπίκαιρος: ~ый вопро́с τό ἐπίκαιρο ζήτημα.

аку́ла *ж* ὁ καρχαρίας, τό σκυλόψαρο.

аку́ст||ика *ж* ἡ ἀκουστική. ~**и́ческий** *прил.* ἀκουστικός.

акуш||ёр *м* ὁ μαιευτήρ/ ὁ μάμμος (*знахарь*). ~**ёрка** *ж* ἡ μαῖα/ἡ μαμμή (*повивальная бабка*). ~**ёрский** *прил.* μαιευτικός. ~**ёрство** *с* ἡ μαιευτική.

акце́нт *м* ἡ προφορά: говори́ть с ~ом μιλῶ μέ ξένη προφορά· ◇ де́лать ~ на чём-л. τονίζω κάτι, ὑπογραμμίζω. ~**и́ровать** *сов. и несов.* τονίζω.

акце́пт *м фин.* ἡ ἀποδοχή.

акционе́р *м* ὁ μέτοχος. ~**ный** *прил.* μετοχικός: ~ное о́бщество ἡ μετοχική ἑταιρία.

а́кци||я I *ж ком.* ἡ μετοχή: ~и поднима́ются (па́дают) οἱ μετοχές ἀνεβαίνουν (πέφτουν).

а́кция II *ж дип.* ἡ ἐνέργεια, ἡ πράξη[-ις].

алба́н||ец *м* ὁ 'Αλβανός, ὁ 'Αρβανίτης. ~**ка** *ж* ἡ 'Αλβανή[-ίς], ἡ 'Αρβανίτισσα. ~**ский** *прил.* ἀλβανικός, ἀρβανίτικος.

а́лгебра *ж* ἡ ἄλγεβρα. ~**и́ческий** *прил.* ἀλγεβρικός.

алеба́стр *м* ὁ ἀλάβαστρος.

але́ть *несов.* κοκκινίζω, ἐρυθριῶ.

алжи́р||ец *м* ὁ 'Αλγερινός. ~**ка** *ж* ἡ 'Αλγερινή. ~**ский** *прил.* ἀλγερινός.

а́либи *с нескл. юр.* τό ἄλλοθι: доказа́ть своё ~ ἀποδεικνύω τό ἄλλοθι.

алиме́нты *мн.* ἔξοδα διατροφῆς.

алког||оли́зм *м* ὁ ἀλκοολισμός. ~**о́лик** *м* ὁ ἀλκοολικός. ~**о́ль** *м* τό οἰνόπνευμα, τό ἀλκοόλ ~**о́льный** *прил.* οἰνοπνευματώδης, ἀλκοολικός.

аллег||ори́ческий *прил.* ἀλληγορικός. ~**о́рия** *ж* ἡ ἀλληγορία.

алле́гро 1. *с муз.* τό ἀλλέγρο· 2. *нареч.* ἀλλέγρο.

алле́я *ж* ἡ δενδροστοιχία.

аллига́тор *м* ὁ ἀλλιγάτορας[-ωρ].

аллитера́ция *ж лит.* ἡ παρήχηση[-ις].

алло́ *межд.* ἀλλό!

аллопáт *м* (*врач*) ὁ ἀλλοπαθητικός (ἰατρός). **~ия** *ж* ἡ ἀλλοπαθητική.
аллю́р *м* τό βάδισμα, ἡ περπατησιά.
алмáз *м* τό διαμάντι, ὁ ἀδάμας. **~ный** *прил.* διαμαντένιος, ἀδαμάντινος.
алóэ *с нескл. бот.* ἡ ἀλόη.
алтáрь *м* 1. (*в церкви*) τό ἱερόν· 2. (*жертвенник*) ὁ βωμός, τό θυσιαστήριο.
алфави́т *м* τό ἀλφάβητο[ν]: по ~у κατ' ἀλφαβητική σειρά. **~ный** *прил.* ἀλφαβητικός: ~ный указáтель ἀλφαβητικός πίνακας τῶν περιεχομένων, τό εὑρετήριο· в ~ном поря́дке κατ' ἀλφαβητική σειρά.
áлчи||ость *ж* ἡ ἀπληστεία, ἡ πλεονεξία. **~ый** *прил* ἄπληστος, πλεονέκτης.
áлый *прил.* (κατα)κόκκινος, ροδοκόκκινος.
алычá *ж* 1. (*плод*) τό τζάνερο[ν]· 2. (*дерево*) ἡ τζανεριά.
альбатрóс *м* (*птица*) ὁ ἄλμπατρος.
альбóм *м* τό λεύκωμα.
альбуми́н *м хим.* τό λεύκωμα.
альвеóла *ж анат.* τό φατνίο[ν] δοντιοῦ.
альдеги́д *м хим.* ἡ ἀλδεΰδη.
алькóв *м* ὁ μυχός κοιτῶνος, ἡ παστάδα[-άς].
альманáх *м* τό ἡμερολόγιο[ν].
альпи́йск||ий *прил.* τῶν Ἄλπεων, ἄλπειος, ἀλπικός: ~ие лугá τά λειβάδια τῶν Ἄλπεων.
альпини́||зм *м* ὁ ἀλπινισμός, ἡ ὀρειβασία. **~ст** *м* ὁ ἀλπινιστής, ὁ ὀρειβάτης.
альт *м муз.* 1. (*голос*) ἡ ὑψίτονος φωνή· 2. (*смычковый инструмент*) ἡ βιόλα· 3. (*духовой инструмент*) τό ἄλτο.
альтернати́ва *ж* ἡ ἐκλογή.
альти́ст *м* ὁ μουσικός πού παίζει ἄλτο (βιόλα).
альтру||и́зм *м* ὁ ἀλτρουϊσμός. **~и́ст** *м* ὁ ἀλτρουϊστής. **~исти́ческий** *прил.* ἀλτρουϊστικός.
áльф||а *ж* τό ἄλφα· ◇ ~ и омéга τό ἄλφα καί τό ὠμέγα· от ~ы до омéги ἀπ' τήν ἀρχή ὡς τό τέλος.
áльфа-лучи́ *физ.* ἀκτίνες ἄλφα.
алья́нс *м* ὁ συνασπισμός.
алюми́н||иевый *прил.* ἀπό ἀλουμίνιο[ν], ἀλουμινένιος. **~ий** *м* τό ἀλουμίνιο[ν].
аляповáтый *прил.* ἄγαρμπος, ἄκομψος/ χονδροειδής (*грубый*).
амазóнка *ж* 1. ἡ ἀμαζόνα[-ών]· 2. (*платье*) τό κοστοῦμι ἱππασίας.
амальгáма *ж* τό ἀμάλγαμα.
амбáр *м* ὁ σιτοβολών, ἡ σιταποθήκη /ἡ ἀποθήκη (*склад*).
амби́ция *ж* τό φιλότιμο/ ἡ κομπορρημοσύνη (*чванство*).
амбразу́ра *ж* 1. *архит.* τό ἄνοιγμα, τό κοίλωμα· 2. *воен.* ἡ πολεμίστρα.
амбулатóр||ия *ж* τό ἐξωτερικό[ν] ἰατρεῖο[ν]. **~ный** *прил.* τοῦ ἐξωτερικοῦ ἰατρείου: ~ный больнóй ὁ ἐξωτερικός ἀσθενής ἰατρείου· ~ное лечéние θεραπεία σέ ἐξωτερικό ἰατρεῖο.
амвóн *м церк.* ὁ ἄμβωνας[-ων].
амёба *ж* ἡ ἀμοιβάδα[-άς].
америкáн||ец *м* ὁ Ἀμερικανός. **~ка** *ж* ἡ Ἀμερικανίδα[-ίς]. **~ский** *прил.* ἀμερικανικός.
амети́ст *м* ὁ ἀμέθυστος.
ами́нь *частица рел.* τό ἀμήν.
аммиá||к *м хим.* ἡ ἀμμωνία. **~чный** *прил.* ἀμμωνιακός.
аммонáл *м хим.* ἡ ἀμμωνάλη.
аммóний *м хим.* τό ἀμμώνιο[ν].
амнисти́ровать *сов. и несов.* ἀμνηστεύω.
амни́стия *ж* ἡ ἀμνηστία.
аморáльн||ость *ж* ἡ ἀνηθικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἀνήθικος.
амортизáтор *м тех.* τό ἀμορτιζατέρ.
амортиз||áция *ж* 1. *эк.* ἡ ἀπόσβεση[-ις], ἡ χρεωλυσία· 2. *тех.* ἡ μετρίαση[-ις]. **~и́ровать** *сов. и несов.* 1. *эк.* ἀποσβύνω, ἐξοφλῶ χρεωλητικῶς· 2. *тех.* ἀμορτιζάρω, μετριάζω.
амóрфный *прил.* ἄμορφος, δύσμορφος.
ампéр *м физ.* τό ἀμπέρ. **~мéтр** *м физ.* τό ἀμπερόμετρο[ν].
ампéр-чáс *м физ.* τό ὡριαῖο[ν] ἀμπέρ.
ампи́р *м иск.* ὁ ρυθμός ἀμπίρ.
амплиту́да *ж физ.* τό πλάτος, ἡ ἔκταση[-ις], ἡ εὐρύτητα[-ης], τό εὖρος.
амплуá *с нескл.* 1. *театр.* τό ἀμπλουά, ἡ εἰδικότητα, ὁ ρόλος· 2. *перен.* ἡ ἀπασχόληση[-ις], ἡ ἐνασχόληση[-ις], ἡ θέση[-ις].
áмпула *ж* ἡ ἀμπούλα, τό φιαλίδιο[ν].
ампут||áция *ж* ὁ ἀκρωτηριασμός, ἡ ἀποκοπή. **~и́ровать** *сов. и несов.* ἀκρωτηριάζω, ἀποκόπτω.
амулéт *м уст.* τό φυλακτό[ν], τό φυλαχτάρι.
амуни́ция *ж уст.* ὁ ἐξοπλισμός, ἡ ἐξάρτηση.
амфи́бия *ж зоол., воен.* τό ἀμφίβιο[ν].
амфибрáхий *м лит.* ὁ ἀμφίβραχυς πούς.
амфитеáтр *м* τό ἀμφιθέατρο[ν].
áмфора *ж* ὁ ἀμφορέας[-εύς].
анáлиз *м в разн. знач.* ἡ ἀνάλυση[-ις]:

спектрáльный ~ ἡ φασματική ἀνάλυση· подвергáть чтó-л. ~у ἀναλύω κάτι. ~úровать *сов. и несов.* ἀναλύω, ἐξετάζω, διερευνῶ.

аналити́ческий *прил.* ἀναλυτικός.

анал||оги́чный *прил.* ἀναλογικός, ἀνάλογος: ~ слýчай ἡ ἀνάλογη περίπτωση. **~óгия** *ж* ἡ ἀναλογία: по ~óгии κατ' ἀναλογίαν.

ананáс *м* ὁ ἀνανᾶς.

анáпест *м лит.* ὁ ἀνάπαιστος.

анарх||и́зм *м* ἡ ἀναρχία. **~и́ст** *м* ὁ ἀναρχικός. **~и́стский, ~и́ческий** *прил.* ἀναρχικός.

анáрхия *ж* 1. ὁ ἀναρχισμός· 2. *перен.* ἡ ἀκαταστασία, ἡ ἔλλειψη[-ις] τάξης[-εως].

анáтом *м* ὁ ἀνατόμος. **~úровать** *сов. и несов.* ἀνατέμνω. **~и́ческий** *прил.* ἀνατομικός: ~и́ческий теáтр τό ἀνατομεῖο[ν].

анатóмия *ж* ἡ ἀνατομία.

анáфем||а *ж* τό ἀνάθεμα, ἡ ἀναθεμάτιση[-ις]: предавáть ~е ἀναθεματίζω.

анахрони́зм *м* ὁ ἀναχρονισμός.

ангаж||емéнт *м театр. уст.* τό συμβόλαιο[ν]. **~úровать** *сов. и несов.* συνάπτω συμβόλαιο[ν].

ангáр *м* τό ὑπόστεγο[ν] ἀεροπλάνων.

áнгел *м* ὁ ἄγγελος. **~ьский** *прил.* ἀγγελικός.

ангидри́д *м хим.* ὁ ἀνυδρίτης.

анги́на *ж* ἡ ἀγγίνα, ἡ κυνάγχη.

англи́йск||ий *прил.* ἀγγλικός, ἐγγλέζικος: ~ язы́к ἡ ἀγγλική γλῶσσα, τά ἀγγλικά· ◇ ~ая булáвка ἡ παραμάννα.

англикáнский *прил.* ἀγγλικανικός.

англичáн||ин *м* ὁ Ἄγγλος, ὁ Ἐγγλέζος. **~ка** *ж* ἡ Ἀγγλίδα[-ίς], ἡ Ἐγγλέζα.

андáнте 1. *с нескл.* τό ἀντάντε· 2. *нареч.* ἀντάντε.

анекдóт *м* τό ἀνέκδοτο[ν]. **~и́ческий, ~и́чный** *прил.* ἀνεκδοτικός, ἀνεκδοτολογικός.

анем||и́чный *прил.* ἀναιμικός. **~и́я** *ж* ἡ ἀναιμία.

анемóметр *м метеор.* τό ἀνεμόμετρο[ν].

анемóн *м бот.* ἡ ἀνεμώνη.

анерóид *м метеор.* τό μεταλλικό[ν] βαρόμετρο[ν].

анестези́||ровать *сов. и несов. мед.* ἀναισθητῶ, ἀναισθητίζω. **~рующий** 1. *прич. от* анестези́ровать· 2. *прил.* ἀναισθητικός: ~рующее срéдство τό ἀναισθητικό[ν]. **~я** *ж* ἡ ἀναισθητοποίηση[-ις], ἡ ἀναισθητίαση[-ις], ἡ νάρκωση[-ις]: мéстная ~я ἡ τοπική ἀναισθησία.

анили́н *м хим.* ἡ ἀνιλίνη. **~овый** *прил.* τῆς (*или* ἀπό) ἀνιλίνης: ~овые краси́тели οἱ βαφές (*или* μπογιές) ἀνιλίνης.

ани́с *м бот.* τό ἄνισο[ν], τό γλυκάνισο[ν]. **~овый** *прил.* τοῦ γλυκάνισου.

анкéт||а *ж* τό ἔντυπο[ν] ἐρωτηματολόγιο[ν]. **~ный** *прил.* τοῦ ἐρωτηματολογίου, ἐρωτηματολογικός: ~ные дáнные τά βιογραφικά στοιχεῖα.

аннексиони́стский *прил.* τῶν προσαρτήσεων.

аннекси́ровать *сов. и несов. полит.* προσαρτῶ (μέ τή βία), ἁρπάζω, καταλαμβάνω.

аннéксия *ж полит.* ἡ προσάρτηση[-ις].

аннот||áция *ж* τό ἐπεξηγηματικό (*или* πληροφοριακό) σημείωμα. **~úровать** *сов. и несов.* σχολιάζω.

аннули́рова||ние *с* ἡ ἀκύρωση[-ις], ἡ κατάργηση[-ις]. **~ть** *сов. и несов.* ἀκυρώνω, καταργῶ.

анóд *м физ.* ἡ ἄνοδος, τό ἀνόδιον. **~ный** *прил.* ἀνοδικός: ~ный ток τό ἀνοδικό[ν] ρεῦμα.

аномáл||ия *ж* ἡ ἀνωμαλία: магни́тная ~ *физ.* ἡ μαγνητική ἀνωμαλία. **~ьный** *прил.* ἀνώμαλος.

анони́мный *прил.* ἀνώνυμος.

анóнс *м* ἡ ἀγγελία, ἡ γνωστοποίηση[-ις]. **~úровать** *сов. и несов.* ἀγγέλλω, γνωστοποιῶ.

ансáмбль *м* 1. τό σύνολο[ν]: архитектýрный ~ τό ἀρχιτεκτονικό σύνολο· 2. (*худóжественный коллекти́в*) τό καλλιτεχνικό συγκρότημα.

антагон||и́зм *м* ὁ ἀνταγωνισμός. **~и́ст** *м* ὁ ἀνταγωνιστής. **~исти́ческий** *прил.* ἀνταγωνιστικός.

антаркти́ческий *прил.* ἀνταρκτικός.

антéнна *ж радио* ἡ κεραία, ἡ ἀντέν(ν)α: кóмнатная ~ ἡ ἀντέν(ν)α (τοῦ) δωματίου.

антибиóтики *мн.* (*ед.* антибиóтик *м*) *мед.* τά ἀντιβιωτικά.

антивоéнный *прил.* ἀντιπολεμικός.

антидемократи́ческий *прил.* ἀντιδημοκρατικός.

антиимпериалисти́ческий *прил.* ἀντιϊμπεριαλιστικός.

антиквáр *м* ὁ ἀρχαιοπώλης. **~ный** *прил.* τοῦ ἀρχαιοπώλου: ~ный магази́н τό ἀρχαιοπωλεῖο, τό παλαιοπωλεῖο.

антикоммунисти́ческий *прил.* ἀντικομμουνιστικός.

антилóпа *ж* ἡ ἀντιλόπη.

антимаркси́стский *прил.* ἀντιμαρξιστικός.

антимилитаристи́ческий *прил.* ἀντιμιλιταριστικός.

антинаро́дный *прил.* ἀντιλαϊκός.

антинау́чный *прил.* ἀντιεπιστημονικός.

антиобще́ственный *прил.* ἀντικοινωνικός.

антиларти́йный *прил.* ἀντικομματικός.

антип||ати́чный *прил.* ἀντιπαθής, ἀντιπαθητικός. **~а́тия** *ж* ἡ ἀντιπάθεια.

антипо́д *м* ὁ ἀντίπους, ὁ ἀντίποδας.

антирелигио́зн||ый *прил.* ἀντιθρησκευτικός: ~ая пропага́нда ἡ ἀντιθρησκευτική προπαγάνδα.

антисанита́рный *прил.* ἀνθυγιεινός.

антисеми́т *м* ὁ ἀντισημίτης. **~и́зм** *м* ὁ ἀντισημιτισμός. **~ский** *прил.* ἀντισημιτικός.

антисе́пт||ика *ж* ἡ ἀντισηψία, ἡ ἀντισηπτική. **~и́ческий** *прил.* ἀντισηπτικός.

антисове́тский *прил.* ἀντισοβιετικός.

антите́за *ж* ἡ ἀντίθεση[-ις].

антифаши́ст *м* ὁ ἀντιφασίστας. **~ский** *прил.* ἀντιφασιστικός.

антихудо́жественный *прил.* ἀντικαλλιτεχνικός.

анти́чный *прил.* ἀρχαῖος.

антоло́гия *ж* ἡ ἀνθολογία.

анто́ним *м лингв.* τό ἀντώνυμο[ν].

анто́новка *ж* (*сорт яблок*) ἡ ἀντώνοβκα (*ὑπόξυνο μῆλο*).

антра́кт *м* τό διάλειμμα (θεατρικῆς παράστασης).

антраци́т *м* ὁ ἀνθρακίτης.

антреко́т *м кул.* ἡ μπριζόλα, τά παϊδάκια.

антрепренёр *м* ὁ θεατρώνης, ὁ θιασάρχης.

антресо́ли *мн.* (*ед.* антресо́ль *ж*) τό μετζοπάτωμα, τό μετζάο.

антроп||о́лог *м* ὁ ἀνθρωπολόγος. **~ологи́ческий** *прил.* ἀνθρωπολογικός. **~оло́гия** *ж* ἡ ἀνθρωπολογία.

антропоморфи́зм *м* ὁ ἀνθρωπομορφισμός.

анфила́да *ж* ἡ σειρά δωματίων.

анчо́ус *м* ἡ ἀντσούγια, τό χα(μ)ψί.

аншла́г *м театр.* ἡ πιένα: спекта́кль идёт с ~ом ἡ παράσταση ἔχει πιένα.

аню́тины *прил*: ~ гла́зки *бот.* ὁ πανσές.

ао́рист *м грам.* ὁ ἀόριστος.

ао́рта *ж анат.* ἡ ἀορτή.

апарта́ме́нт *м* (*чаще мн.*) τό διαμέρισμα.

апартеи́д *м*: поли́тика ~а ἡ πολιτική τῶν φυλετικῶν διακρίσεων.

апати́т *м мин.* ὁ ἀπατίτης.

апати́чный *прил.* ἀπαθής, ἀναίσθητος, ἀδιάφορος.

апа́тия *ж* ἡ ἀπάθεια, ἡ ἀναλγησία, ἡ ἀναισθησία, ἡ ἀδιαφορία.

апелл||и́ровать *сов. и несов.* 1. *юр.* ἐφεσιβάλλω, κά(μ)νω ἔφεσιν· 2. *перен.* ἐπικαλοῦμαι. **~яцио́нный** *прил.* ἐφέσιμος: ~яцио́нная жа́лоба ἡ ἔφεση[-ις]· ~яцио́нный суд τό ἐφετεῖο[ν]. **~я́ция** *ж* ἡ ἔφεση[-ις]: пода́ть ~я́цию ἐκκαλῶ, ἐφεσιβάλλω.

апельси́н *м* 1. (*плод*) τό πορτοκάλι [-ον]· 2. (*дерево*) ἡ πορτοκαλιά, ἡ πορτοκαλέα. **~овый** *прил.* πορτοκαλένιος, ἀπό πορτοκάλι: ~овый сок ὁ χυμός πορτοκαλιοῦ, ἡ πορτοκαλάδα· ~овая ро́ща ὁ πορτοκαλεώνας.

аплод||и́ровать *несов.* χειροκροτῶ. **~исме́нты** *мн.* τά χειροκροτήματα: гром ~исме́нтов θυελλώδη χειροκροτήματα.

апло́мб *м* ἡ ὑπερβολική αὐτοπεποίθηση, τό θράσος.

апог||е́й *м* 1. *астр.* τό ἀπόγειο[ν]· 2. *перен.* τό ἀπόγειο[ν], τό ἀνώτατο[ν] σημεῖο[ν], ὁ κολοφώνας[-ών]: в ~е́е сла́вы στό ἀπόγειο τῆς δόξας.

аполити́чный *прил.* ἀδιάφορος γιά τήν πολιτική, ἀπολιτικός.

апологе́т *м* ὁ ἀπολογητής.

аполо́гия *ж* ἡ ἀπολογία.

апопл||екси́ческий *прил. мед.* ἀποπληκτικός: ~ уда́р ἡ ἀποπληξία. **~е́ксия** *ж мед.* ἡ ἀποπληξία.

апо́рт *м* (*сорт яблок*) τό μῆλο τοῦ 'Οπόρτου, τό 'Οπόρτο.

апостерио́р||и *нареч. филос.* ἀποστεριόρι, ἐκ τῶν ὑστέρων. **~ный** *прил.* ὑστερινός, ἐκ τῶν ὑστέρων.

апо́стол *м* ὁ ἀπόστολος.

апостро́ф *м* ἡ ἀπόστροφος.

апофео́з *м* ἡ ἀποθέωση[-ις].

аппара́т *м* 1. *тех.* ἡ συσκευή, τό μηχάνημα: телефо́нный ~ τό τηλέφωνο, ἡ τηλεφωνική συσκευή· фотографи́ческий ~ ἡ φωτογραφική μηχανή· 2. (*работники учреждения, штат*) ὁ μηχανισμός: администрати́вный ~ ὁ διοικητικός μηχανισμός· госуда́рственный ~ ὁ κρατικός μηχανισμός· 3. *физиол.* (*совокупность органов*) τά ὄργανα: дыха́тельный ~ τά ἀναπνευστικά ὄργανα. **~у́ра** *ж* οἱ συσκευές, τό σύνολο τῶν μηχανημάτων.

аппе́нди||кс *м анат.* ἡ σκωληκοειδής ἀπόφυσις. **~ци́т** *м мед.* ἡ σκωληκοειδῖτις.

аппети́т *м* ἡ ὄρεξη[-ις], ἡ ἐπιθυμία: отсу́тствие ~а ἡ ἀνορεξία· есть с ~ом τρώγω μέ ὄρεξη· ~ прихо́дит во вре́мя

еды́ *погов.* ἡ ὄρεξις ἔρχεται τρώγοντας· прия́тного ~а! καλή ὄρεξη!. ~ный *прил.* ὀρεκτικός.

аппликáция *ж* ἡ ἐφαρμογή.

апрéль *м* ὁ 'Απρίλης, ὁ 'Απρίλιος: пéрвое апрéля ἡ πρωταπριλιά. ~ский *прил.* ἀπριλιάτικος: ~ские тéзисы Лéнина οἱ θέσεις τοῦ 'Απρίλη τοῦ Λένιν· ◇ ~ская шýтка τό πρωταπριλιάτικο ἀστεῖο.

априóр||и *нареч. филос.* ἀ πριόρι, ἐκ τῶν προτέρων. ~ный *прил.* ἀ πριόρι, ἐκ τῶν προτέρων.

апроб||áция *ж* ἡ ἔγκριση[-ις], ἡ ἐπιδοκιμασία, ἡ συναίνεση[-ις]. ~и́ровать *сов. и несов.* ἐπιδοκιμάζω, ἐγκρίνω.

аптé||ка *ж* τό φαρμακεῖο[ν]. ~карский *прил.* φαρμακευτικός, τοῦ φαρμακείου: ~карские товáры τά φαρμακευτικά προϊόντα. ~карь *м* ὁ φαρμακοποιός, ὁ σπετσιέρης. ~чка *ж* τό πρόχειρο[ν] φαρμακεῖο[ν].

арáб *м* ὁ "Αραβας, ὁ "Αραψ.

араби́ст *м* ὁ 'Αραβιστής.

арáбка *ж* ἡ 'Αράπισσα, ἡ 'Αραπίνα.

арáбск||ий *прил.* ἀραβικός, ἀράπικος· ◇ ~ие ци́фры οἱ ἀραβικοί ἀριθμοί.

аранжи́р||овать *сов. и несов. муз.* διασκευάζω. ~óвка *ж* ἡ διασκευή.

арáп *м уст.* ὁ ἀράπης, ὁ μαῦρος.

арáпник *м* τό μαστίγιο[ν], τό καμτσίκι.

арбá *ж* ὁ ἀραμπᾶς, τό κάρρο.

арби́тр *м* ὁ διαιτητής. ~áж *м* ἡ διαιτησία.

арбýз *м* τό καρποῦζι.

аргенти́н||ец *м* ὁ 'Αργεντινός. ~ка *ж* ἡ 'Αργεντινή. ~ский *прил.* ἀργεντίνικος, ἀργεντινός.

аргó *с нескл. лингв.* ἡ (*или* τό) ἀργκό.

аргумéнт *м* τό ἐπιχείρημα: приводи́ть ~ы в пóльзу чегó-л. προβάλλω ἐπιχειρήματα ὑπέρ τινός. ~áция *ж* ἡ ἐπιχειρηματολογία. ~и́ровать *сов. и несов.* ἀποδείχνω μέ ἐπιχειρήματα.

арéн||а *ж прям., перен.* ὁ στίβος, ἡ κονίστρα: на междунарóдной ~е στό διεθνή στίβο.

арéнд||а *ж* 1. ἡ ἐκμίσθωση[-ις], ἡ ἐνοικίαση[-ις] (*помещения*) / τό πάκτωμα (*земли́*): сдавáть в ~у ἐκμισθώνω, ἐνοικιάζω σέ κάποιον· брать в ~у μισθώνω, παίρνω μέ ἐνοίκιο, ἐνοικιάζω· 2. (*арендная плата*) τό ἐνοίκιο, τό νοῖκι (*за помещение*)/τό πάκτωμα (*за землю*). ~áтор *м* ὁ μισθωτής, ὁ ἐνοικιαστής (*помещения*) / ὁ πακτωτής (*земли́*). ~ный *прил.* μισθωτικός: ~ная плáта *а*) τό μίσθωμα, *б*) τό ἐνοίκιο, τό νοῖκι (*за помещение*), *в*) τό πάκτωμα (*за землю*)· ~ный договóр τό ἐνοικιαστήριο. ~овáть *сов. и несов.* ἐκμισθώνω, ἐνοικιάζω (*помещение*)/ πακτώνω (*землю*).

арéст *м* 1. ἡ σύλληψη[-ις], ἡ κράτηση[-ις]: взять под ~ συλλαμβάνω, φυλακίζω· находи́ться под ~ом εὑρίσκομαι ὑπό κράτησιν, εἶμαι κρατούμενος· 2. *юр.* (*имущества и т. п.*) ἡ κατάσχεση[-ις]: наложи́ть ~ на чтó-л. κατάσχω. ~áнт *м уст.* ὁ κρατούμενος, ὁ φυλακισμένος. ~óванный *м* ὁ συλληφθείς, ὁ κρατούμενος. ~овáть *сов.*, ~óвывать *несов.* 1. συλλαμβάνω· 2. *юр.* (*имущество*) κατάσχω.

ари́||ец *м* ὁ ἄριος. ~йский *прил.* ἄριος.

аристокрáт *м* ὁ ἀριστοκράτης. ~и́зм *м* ὁ ἀριστοκρατισμός. ~и́ческий *прил.* ἀριστοκρατικός. ~ия *ж* ἡ ἀριστοκρατία.

арифмéт||ика *ж* ἡ ἀριθμητική. ~и́ческий *прил.* ἀριθμητικός: ~и́ческая задáча πρόβλημα ἀριθμητικῆς.

арифмóграф *м* ὁ ἀριθμογράφος.

арифмóметр *м* τό ἀριθμομηχανή.

áрия *ж* ἡ ἄρια.

áрка *ж* ἡ ἀψίδα[-ίς], ἡ καμάρα: триумфáльная ~ ἡ θριαμβευτική ἀψίδα.

аркáн *м* τό λάσσο, ὁ βρόχος.

аркти́ческий *прил.* ἀρκτικός.

арлеки́н *м* ὁ ἀρλεκῖνος.

армáда *ж* ὁ στόλος, ἡ ἁρμάδα.

арматýра *ж* 1. ἡ σιδηροσκευή μηχανῆς· 2. *стр.* ὁ σιδερένιος σκελετός, ἡ σιδεροδεσία.

армé||ец *м* ὁ στρατιώτης, ὁ στρατιωτικός. ~йский *прил.* στρατιωτικός.

áрм||ия *ж* 1. (*вооружённые силы*) ὁ στρατός, ἡ στρατιά, τό στράτευμα: Совéтская Áрмия ὁ Σοβιετικός Στρατός· Крáсная Áрмия *ист.* ὁ Κόκκινος Στρατός· дéйствующая ~ ὁ ἐνεργός στρατός, ὁ στρατός ἐν ἐνεργείᾳ· регуля́рная ~ ὁ τακτικός (μόνιμος) στρατός· оккупациóнная ~ ὁ στρατός κατοχῆς· сухопýтная ~ ὁ στρατός τῆς ξηρᾶς· служи́ть в ~ии ὑπηρετῶ στόν στρατό· призывáть в ~ию καλῶ ὑπό τά ὅπλα· 2. (*войсковое соединение*) ὁ στρατός, ἡ στρατιά: кóнная ~ τό ἱππικό.

армяни́н *м* ὁ 'Αρμένης, ὁ 'Αρμένιος.

армя́н||ка *ж* ἡ 'Αρμένισσα. ~ский *прил.* ἀρμένικος.

аромáт *м* τό ἄρωμα, ἡ μυρωδιά. ~и́ческий, ~и́чный, ~ный *прил.* ἀρωματώδης, ἀρωματικός, μυρωδάτος: ~и́ческие веществá οἱ ἀρωματικές οὐσίες.

арсенáл *м* 1. τό ὁπλοστάσιο[ν] / ὁ ναύ-

σταθμος (*морской*)· 2. *перен*. τό ἀπόθεμα.

артачиться *несов. разг.* πεισματώνομαι, πεισμώνω.

артезианский *прил.* ἀρτεσιανός: ~ колодец τό *ἀρτεσιανόν φρέαρ.*

артель *ж* ὁ συνεταιρισμός, ἡ συνεργατική, τό ἀρτέλ: сельскохозяйственная ~ ὁ ἀγροτικός συνεταιρισμός.

артериальный *прил. анат.* ἀρτηριακός.

артериосклероз *м мед.* ἡ ἀρτηριοσκλήρωση[-ις].

артерия *ж анат., перен.* ἡ ἀρτηρία: сонная ~ ἡ καρωτίς· главная ~ города ἡ κεντρική ἀρτηρία τῆς πόλης.

артикль *м* τό ἄρθρο[ν].

артикул||ировать *несов. лингв.* ἀρθρώνω, προφέρω (καθαρά). ~**яция** *ж* ἡ ἄρθρωση[-ις].

артиллерийск||ий *прил.* τοῦ πυροβολικοῦ: ~ огонь πυρά πυροβολικοῦ· ~ая подготовка τά προπαρασκευαστικά πυρά.

артиллерист *м* ὁ πυροβολητής.

артиллерия *ж* τό πυροβολικό[ν]: дальнобойная ~ τό πυροβολικό[ν] μεγάλου βεληνεκοῦς· зенитная ~ τό ἀντιαεροπορικό[ν] πυροβολικό[ν]· противотанковая ~ τό ἀντιαρματικό[ν] πυροβολικό[ν]· лёгкая (тяжёлая) ~ τό ἐλαφρό[ν] (τό βαρύ) πυροβολικό[ν].

артист *м* ὁ καλλιτέχνης, ὁ ἠθοποιός: оперный ~ καλλιτέχνης (*или* ἠθοποιός) τῆς ὄπερας (*или* τοῦ μελοδράματος)· народный ~ СССР ὁ καλλιτέχνης τοῦ λαοῦ τῆς ΕΣΣΔ· заслуженный ~ республики ὁ διακεκριμένος καλλιτέχνης τῆς Δημοκρατίας. ~**ическая** *ж* τό δωμάτιον τῶν ἠθοποιῶν. ~**ический** *прил.* καλλιτεχνικός. ~**ка** *ж* ἡ καλλιτέχνις, ἡ ἠθοποιός.

артишок *м бот.* ἡ ἀγκινάρα.

арф||а *ж* ἡ ἅρπα: эолова ~ ἡ αἰολική ἅρπα. ~**ист** *м* ὁ ἁρπιστής. ~**истка** *ж* ἡ ἁρπίστρια.

архаи||зм *м* ὁ ἀρχαϊσμός. ~**ческий** *прил.* ἀρχαϊκός.

археол||ог *м* ὁ ἀρχαιολόγος. ~**огический** *прил.* ἀρχαιολογικός. ~**огия** *ж* ἡ ἀρχαιολογία.

архив *м* τό ἀρχεῖο[ν]: сдавать в ~ *а*) βάζω στό ἀρχεῖο, *б*) *перен.* θάβω στά ἀρχεῖα. ~**ариус** *м* ὁ ἀρχειοφύλακας. ~**ный** *прил.* τοῦ ἀρχείου, ἀρχειακός: ~ные материалы τό ἀρχειακό ὑλικό.

архиепископ *м* ὁ ἀρχιεπίσκοπος.

архиерей *м* ὁ ἀρχιερέας[-εύς].

архипелаг *м* τό ἀρχιπέλαγος.

архитект||ор *м* ὁ ἀρχιτέκτονας[-ων]. ~**ура** *ж* ἡ ἀρχιτεκτονική. ~**урный** *прил.* ἀρχιτεκτονικός.

аршин *м уст.* ὁ πῆχυς (=0,71 *м*)· ◇ мерить на свой ~ ἐξ ἰδίων κρίνω τά ἀλλότρια· с ~ ростом κοντοπίθαρος.

арык *м* τό (ποτιστικό) αὐλάκι, τό ποτιστικό κανάλι.

арьергард *м воен.* ἡ ὀπισθοφυλακή.

ас *м ав.* ὁ ἄσσος.

асбест *м мин.* ἡ ἄσβεστος, ὁ ἀσβέστης. ~**овый** *прил.* ἀσβέστινος.

асепт||ика *ж мед.* ἡ ἀσηψία. ~**ический** *прил.* ἀσηπτικός.

асимметр||ичный *прил.* ἀσύμμετρος. ~**ия** *ж* ἡ ἀσυμμετρία.

аскет *м* ὁ ἀσκητής. ~**изм** *м* ὁ ἀσκητισμός, ἡ ἀσκητεία. ~**ический** *прил.* ἀσκητικός.

аспект *м* ἡ ἄποψη[-ις], ἡ ἔποψη[-ις]: в ином ~е ἀπό ἄλλη ἄποψη.

аспирант *м* ὁ ἀσπιράντης (*ὑπότροφος ἀνώτατου ἐκπαιδευτικοῦ ἱδρύματος, πού ἑτοιμάζει ἐναίσιμο διατριβή*). ~**ура** *ж* ἡ ἀσπιραντούρα (*ὑποτροφία γιά τή συγγραφή ἐναισίμου διατριβῆς*).

аспирин *м* ἡ ἀσπιρίνη.

ассамблея *ж* ἡ Συνέλευση[-ις]: Генеральная Ассамблея Организации Объединённых Наций ἡ Γενική Συνέλευση[-ις] τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

ассениз||атор *м* ὁ ἐκκενωτής βόθρων. ~**ация** *ж* ἡ ἐκκένωση[-ις] (βόθρων) (*вывоз нечистот*) / ἡ ἐξυγίανση[-ις] (*улучшение санитарных условий местности*).

ассигн||ация *ж уст.* τό χαρτονόμισμα. ~**ование** *с* ἡ ἐπιχορήγηση[-ις], τό κονδύλι[ον], ἡ πίστωση[-ις], ἡ χρηματόδοση[-ις]. ~**овать** *сов. и несов.* ψηφίζω κονδύλι[ον].

ассимил||ировать *сов. и несов. в разн. знач.* ἀφομοιῶ, ἀφομοιώνω. ~**ироваться** ἀφομοιώνομαι[-οῦμαι], συγχωνεύομαι. ~**яция** *ж* 1. ἡ ἀφομοίωση[-ις], ἡ συγχώνευση[-ις]· 2. *биол.* ἡ ἀφομοίωση.

ассист||ент *м* ὁ βοηθός. ~**ировать** *несов.* βοηθῶ.

ассонанс *м лит.* ἡ παρήχηση[-ις].

ассортимент *м* ἡ συλλογή ἐμπορευμάτων.

ассоци||ация *ж* 1. (*союз, общество*) ὁ συνεταιρισμός, ἡ ἑταιρεία, ὁ σύλλογος· 2. *психол.* ὁ συνειρμός. ~**ировать** *сов. и несов.* συνδυάζω. ~**ироваться** συνδυάζομαι.

астения *ж мед.* ἡ ἀσθένεια, ἡ ἀδυναμία.

астероид *м астр.* ὁ ἀστεροειδής.

астигматизм *м* ὁ ἀστιγματισμός.
астм||а *ж* τό ἄσθμα. **~атик** *м* ὁ ἀσθματικός. **~атический** *прил.* ἀσθματικός.
астра *ж* ὁ ἀστήρ.
астральный *прил.* ἀστρικός.
астрол||ог *м* ὁ ἀστρολόγος. **~огия** *ж* ἡ ἀστρολογία.
астронавтика *ж* ἡ ἀστροναυτική.
астроном *м* ὁ ἀστρονόμος. **~ический** *прил.* ἀστρονομικός. **~ия** *ж* ἡ ἀστρονομία.
астрофизика *ж* ἡ ἀστροφυσική.
асфальт *м* ἡ ἄσφαλτος. **~ировать** *сов. и несов.* ἀσφαλτοστρώνω, ἀσφαλτώνω. **~овый** *прил.* ἀσφαλτοστρωμένος, ἀσφαλτωμένος.
атав||изм *м* ὁ ἀταβισμός. **~истический** *прил.* ἀταβικός.
атак||а *ж воен.* ἡ ἐπίθεση[-ις]/ *перен. разг.* ἡ προσβολή: фланговая ~ ἡ πλευρική ἐπίθεση[-ις]· воздушная ~ ἡ ἀεροπορική ἐπίθεση[-ις]· штыковая ~ ἡ ἔφοδος μέ ἐφ' ὅπλου λόγχη[ν]· танковая ~ ἡ ἐπίθεση[-ις] ἁρμάτων μάχης (*или* μέ τάνκς)· кавалерийская ~ ἡ ἐπέλαση ἱππικοῦ· психическая ~ ἡ ψυχική προσβολή· идти в ~у κάνω ἐπίθεση, ἐπιτίθεμαι· отразить ~у ἀποκρούω ἐπίθεση. **~овать** *сов. и несов.* προσβάλλω, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι.
атаман *м* 1. ὁ ἀταμάνος, ὁ ἀρχηγός (τῶν κοζάκων), ὁ ὁπλαρχηγός· 2. (*предводитель*) ὁ καπετάνιος: ~ разбойников ὁ ἀρχιληστής.
ате||изм *м* ἡ ἀθεΐα, ὁ ἀθεϊσμός. **~ист** *м* ὁ ἄθεος, ὁ ἀθεϊστής. **~истический** *прил.* ἀθεϊστικός.
ателье *с нескл.* τό ἐργαστήρι[ον]: ~ художника τό ἀτελιέ ζωγράφου, τό ἐργαστήρι τοῦ ζωγράφου· ~ мод ὁ οἶκος μόδας.
атлас *м* ὁ ἄτλας.
атлас *м* (*ткань*) τό ἀτλάζι. **~ный** *прил.* ἀτλαζωτός, ἀτλαζένιος, ἀπό ἀτλάζι· ◇ ~ная кожа βελούδινη ἐπιδερμίδα.
атлет *м* ὁ ἀθλητής. **~ика** *ж* ὁ ἀθλητισμός: лёгкая ~ика ὁ ἀθλητισμός στίβου· тяжёлая ~ика ἡ ἄρση[-ις] βαρῶν. **~ический** *прил.* ἀθλητικός.
атмосфер||а *ж в разн. знач.* ἡ ἀτμόσφαιρα, ἡ ἀτμοσφαῖρα. **~ный** *прил.* ἀτμοσφαιρικός: ~ное давление ἡ ἀτμοσφαιρική πίεση[-ις]· ~ные осадки οἱ ὑετοί.
атом *м* τό ἄτομο[ν]: расщепление ~а ἡ διάσπαση[-ις] τοῦ ἀτόμου. **~истика** *ж* ἡ ἀτομιστική. **~ный** *прил.* ἀτομικός, τῶν ἀτόμων: ~ный вес τό ἀτομικό[ν] βάρος· ~ное ядро ὁ ἀτομικός πυρήν· ~ная теория (энергия) ἡ ἀτομική θεωρία (ἐνέργεια)· ~ный реактор ὁ ἀτομικός ἀντιδραστήρ· ~ное оружие τό ἀτομικό ὅπλο· ~ная бомба ἡ ἀτομική βόμβα· ~ный взрыв ἡ ἀτομική ἔκρηξη· ~ный ледокол τό ἀτομικό παγοθραυστικό.
атомоход *м* τό ἀτομοκίνητο πλοῖο.
атрибут *м* 1. ἡ ἰδιότητα[-ης]· 2. *грам.* τό κατηγορούμενο[ν]. **~ивный** *прил. грам.* κατηγορηματικός.
атроф||ироваться *сов. и несов.* ἀτροφῶ. **~ия** *ж* ἡ ἀτροφία.
АТС (автоматическая телефонная станция) ὁ αὐτόματος τηλεφωνικός σταθμός.
атташе *м нескл. дип.* ὁ ἀκόλουθος.
аттест||ат *м* 1. τό ἐνδεικτικό[ν] σχολείου: ~ зрелости τό ἀπολυτήριο γυμνασίου· 2. *воен.* τό πιστοποιητικό[ν]. **~ация** *ж* 1. (*действие*) ἡ πιστοποίηση[-ις]· 2. (*отзыв, заключение о ком-л.*) ἡ βεβαίωση[-ις], ἡ ἐπιμαρτυρία. **~овать** *сов. и несов.* 1. ἐπιβεβαιῶ, πιστοποιῶ· 2. (*рекомендовать*) συνιστῶ, συστήνω.
аттракцион *м* ἡ ἀτραξιόν, τό νούμερο.
аудиенц||ия *ж* ἡ ἀκρόαση[-ις]: дать кому-л. ~ию δίνω ἀκρόαση σέ κάποιον.
аудитория *ж* 1. (*помещение*) ἡ αἴθουσα παραδόσεων· 2. *собир.* (*слушатели*) τό ἀκροατήριο[ν], οἱ ἀκροατές[-αί].
аукать *несов.* καλῶ, φωνάζω. **~ся** φωνάζει ὁ ἕνας τόν ἄλλο.
аукнуться *сов. см.* аукаться· ◇ как аукнется, так и откликнется *посл.* ὅπως στρώσεις θά κοιμηθῇς.
аукцион *м* ὁ πλειστηριασμός, ἡ δημοπρασία: продавать с ~а πουλῶ σέ δημοπρασία, δημοπρατῶ.
аул *м* τό ἀοῦλι (*χωριό τοῦ Καυκάσου καί Μέσης Ἀσίας*).
аут *м спорт.* τό ἄουτ.
аутентичный *прил.* αὐθεντικός, πανομοιότυπος.
аутодафе *с нескл. ист.* ἄουτο ντά φέ.
афган||ец *м* ὁ Ἀφγανός. **~ка** *ж* ἡ Ἀφγανή. **~ский** *прил.* ἀφγανικός.
афер||а *ж* ἡ κερδοσκοπία, ἡ τυχοδιωχτική ἐπιχείρηση. **~ист** *м* ὁ κερδοσκόπος, ὁ ἀπατεώνας[-ών].
афин||ский *прил.* ἀθηναϊκός. **~янин** *м* ὁ Ἀθηναῖος. **~янка** *ж* ἡ Ἀθηναία.
афиша *ж* ἡ ἀγγελία, τό τοιχοκόλλημα, ἡ ἀφίσα.
афишировать *сов. и несов.* διακηρύττω, ἐπιδεικνύω.
афоризм *м* ὁ ἀφορισμός, τό γνωμικό.
африкан||ец *м* ὁ Ἀφρικανός. **~ка** *ж* ἡ Ἀφρικανή. **~ский** *прил.* ἀφρικανικός.

аффéкт *м* ἡ ἀπότομη δυνατή συγκίνηση, ἡ ψυχική διέγερση: в состоянии ~а σέ κατάσταση παραφορᾶς. **~áция** *ж* ἡ προσποιητή συγκίνηση. **~и́рованный** *прил.* προσποιητός.

áффикс *м лингв.* τό πρόσθεμα.

ах *межд.* ἄχ!

áхать *несов.* λέγω «ἄχ!»

ахиллéсов *прил.*: ~а пятá ἡ ἀχίλλειος πτέρνα.

áхнуть *сов.* βγάζω «ἄχ»: он и ~ не успéл δέν πρόφθασε νά βγάλει «ἄχ».

ахти́ *межд. разг.*: не ~ какóй ὄχι καί τόσο καλός, συνηθισμένος· не ~ как красиво ὄχι καί τόσο ὄμορφα.

ацетилéн *м хим.* ἡ ἀσετυλίνη, τό ἀκετυλένιον.

ацетóн *м хим.* ἡ ἀκετόνη.

аэродинáмика *ж физ.* ἡ ἀεροδυναμική.

аэродрóм *м* τό ἀεροδρόμιο[ν].

аэроклýб *м* ἡ ἀερολέσχη, ἡ ἀεροπορική λέσχη.

аэроли́т *м астр.* ὁ ἀερόλιθος.

аэрóметр *м* τό ἀερόμετρο[ν].

аэронавигáция *ж* ἡ ἀεροπλοΐα, ἡ ἀεροναυτιλία.

аэронáвт *м* ὁ ἀεροναύτης, ὁ ἀεροπόρος. **~ика** *ж* ἡ ἀεροναυτική.

аэроплáн *м* τό ἀεροπλάνο.

аэропóрт *м* τό ἀεροδρόμιο[ν], ὁ ἀερολιμένας[-ήν].

аэросáни *мн.* τό ἑλικοφόρο[ν] ἕλκηθρο.

аэростáт *м* τό ἀερόστατο[ν].

аэрофотосъёмка *ж* ἡ ἀεροφωτογράφηση[-ις].

Б

б *частица см.* бы.

ба *межд.* (*выраж. удивление*) μπά!, πώ, πώ!

бáба I *ж* 1. (*замужняя крестьянка*) *уст.* ἡ χωριάτισσα, ἡ γυναῖκα· 2. *презр.* τό γύναιο[ν]· 3. (*о мужчине*) *презр.* ὁ γυναικωτός, ὁ μαλθακός ἄντρας· 4. *тех.* ὁ κόπανος, ὁ πασσαλομπήχτης· ◇ бой-~ ἡ ἀντρογυναῖκα, ἡ γυναικάρα· снéжная ~ ὁ χιονάνθρωπος.

бáба II *ж кул.* ἡ μπάμπα (γλύκισμα).

бáба-ягá *ж* ἡ στρίγγλα, ἡ γρηά-μάγισσα.

баббит *м тех.* τό μεταλλόκραμα ἀντιτριβῆς.

бáб||ий *прил.* γυναικεῖος, γυναικήσιος: ~ьи сплéтни τά κουτσομπολιά· ◇ ~ье лéто τό μικρό καλοκαιράκι.

бáбка I *ж* (*бабушка*) *разг.* ἡ γιαγιά, ἡ μάμμη· ◇ повивáльная ~ ἡ μαμμή, ἡ μαῖα.

бáбк||а II *ж* (*надкопытный сустав*) ὁ ἀστράγαλος· ◇ игрáть в ~и παίζω κότσια.

бáбник *м разг.* ὁ γυναικᾶς, ὁ γυναικοθήρας.

бáбочка *ж* ἡ πεταλοῦδα, ἡ χρυσαλλίδα[-ίς].

бáбушка *ж* ἡ γιαγιά, ἡ μάμμη, ἡ κυρούλα· ◇ э́то ещё ~ нáдвое сказáла *погов.* εἶναι ἀμφίβολο, εἶναι ἄγνωστο ἄν θά γίνει.

багáж *м* οἱ ἀποσκευές: ручнóй ~ οἱ ἀποσκευές τοῦ χεριοῦ, οἱ μικρές ἀποσκευές· сдавáть в ~ παραδίδω τίς ἀποσκευές στή σκευοφόρο. **~ник** *м* (*у автомобиля и т. п.*) τό πόρτ-μπαγκάζ. **~ный** *прил.* σκευοφόρος, τῶν ἀποσκευῶν: ~ный вагóн ἡ σκευοφόρος, τό βαγόνι ἀποσκευῶν.

багéт *м* ἡ μπαγέτα, ἡ βέργα (*деревянный*) / τό ράβδωμα, τό χείλωμα (*лепной*).

багóр *м* ἡ ἁρπάγη, τό καμάκι, τό τσιγκέλι.

багр||овéть *несов.* κατακοκκινίζω, γίνομαι κατακόκκινος. **~óвый** *прил.* βαθυκόκκινος, πορφυρός. **~я́нец** *м поэт.* τό πορφυρό χρῶμα. **~я́ный** *прил. поэт.* πορφυρός.

бадья́ *ж* ὁ ξύλινος κουβᾶς, ὁ κάδος, ἡ κάδη.

бáз||а *ж* 1. (*основа, основание*) ἡ βάση[-ις], τό θεμέλιο[ν]: экономи́ческая (энергети́ческая) ~ ἡ οἰκονομική (ἡ ἐνεργειακή) βάση· материáльная ~ ἡ ὑλική βάση· сырьевáя ~ ἡ βάση πρώτων ὑλῶν· на ~е чегó-л. ἐπί τῇ βάσει, πάνω στή βάση· 2. *воен.* ἡ βάση[-ις]: воéнно-морскáя ~ ἡ ναυτική βάση· воéнно-воздýшная ~ ἡ ἀεροπορική βάση· 3. (*склад*) ἡ ἀποθήκη· 4. (*туристическая и т. п.*) ἡ βάση[-ις], ὁ σταθμός: экскурсиóнная ~ ὁ ἐκδρομικός σταθμός.

базáльт *м мин.* ὁ βασάλτης, ὁ μελανόλιθος.

базáр *м* ἡ ἀγορά, τό παζάρι. **~ный** *прил.* τῆς ἀγορᾶς, ἀγοραῖος, τοῦ παζαριοῦ, παζαρήσιος: ~ная плóщадь ἡ πλατεῖα τῆς ἀγορᾶς· ~ный день (ἡ)μέρα

παζαριοῦ· ◇ ~ная брань τό χυδαῖο ὑβρεολόγιο.

базéдов *прил.*: ~а болéзнь *мед.* ἡ ἐξόφθαλμος βρογχοκήλη, ἡ βασεδώφειος νόσος.

базúровать *несов.* βασίζω, στηρίζω. ~ся 1. (*на чём-л.*) βασίζομαι, στηρίζομαι· 2. (*иметь в качестве базы*) ἔχω βάση.

бáзис *м* 1. *филос.* ἡ βάση[-ις]: ~ и надстрóйка ἡ βάση καί τό ἐποικοδόμημα· 2. (*основа*) ἡ βάση[-ις]· 3. *архит.* τό θεμέλιο[ν].

бай-бáй *межд.* νάνι-νάνι.

байдáрка *ж* ἡ μονόκουπη βάρκα κωπηλασίας, τό κάνοε-καγιάκ.

бáйк||а *ж* (*ткань*) ἡ βαμβακερή φανέλλα. ~**овый** *прил.* φανελλένιος.

бак I *м* ἡ δεξαμενή, τό ντεπόζιτο / τό καζάνι, ὁ λέβης (*для кипячения белья*): бензúновый ~ ἡ δεξαμενή βενζίνης.

бак II *м мор.* τό κατάστρωμα τῆς πλώρης.

бакалéйн||ый *прил.* μπακάλικος: ~ая лáвка τό μπακάλικο· ~ые товáры τά μπακαλικά, τά ἀποικιακά.

бакалéя *ж* 1. *собир.* τά μπακαλικά, τά ἀποικιακά· 2. (*магазин*) τό παντοπωλεῖο[ν], τό μπακάλικο.

бáкен *м мор.* ἡ σημαδοῦρα, ὁ σημαντήρ.

бакенбáрды *мн.* (*ед.* бакенбáрда *ж*) οἱ φαβορίτες, οἱ παραγναθίδες.

баккарá *с нескл.* ὁ μπακκαρᾶς.

баклажáн *м* ἡ μελιτζάνα.

баклáн *м* (*птица*) ἡ καλικατζοῦ, ὁ φαλακροκόρακας[-αξ].

баклýши *мн.*: бить ~ *разг.* εἶμαι χασομέρης.

бактери||óлог *м* ὁ βακτηριολόγος. ~**ологúческий** *прил.* βακτηριολογικός. ~**олóгия** *ж* ἡ βακτηριολογία. ~**офáг** *м фарм.* ὁ βακτηριοφάγος.

бактéрия *ж* τό βακτήριο[ν], τό βακτηρίδιο[ν].

бал *м* ὁ χορός, ἡ χοροεσπερίδα[-ίς]: ~-маскарáд ὁ χορός μεταμφιεσμένων.

балагáн *м* 1. τό παράπηγμα· 2. (*зрелище*) τό πλανόδιο λαϊκό θέατρο· 3. *перен. разг.* ἡ κωμωδία, ἡ φάρσα.

балагýр *м разг.* ὁ ἀστεῖος, ὁ χωρατατζῆς. ~**ить** *несов.* ἀστειεύομαι, χωρατεύω.

балалáйка *ж* ἡ μπαλαλάϊκα.

баламýтить *несов. разг. в разн. знач.* θολώνω, ταράσσω, φέρνω σύγχυση, ταραχή.

балáнс I *м* (*равновесие*) ἡ ἰσορροπία.

балáнс II *м эк.* τό ἰσοζύγιο[ν], ὁ ἰσολογισμός: подводúть ~ κάνω τόν ἰσολογισμό.

балансúровать *несов.* ἰσορροπίζομαι, κρατῶ ἰσορροπία.

балáнсовый *прил.* τοῦ ἰσοζυγίου, τοῦ ἰσολογισμοῦ: ~ отчёт ὁ ἰσολογισμός.

балбéс *м разг.* ὁ ἠλίθιος, ὁ κουτός, ὁ μποῦφος.

балдá *м, ж* (*глупый человек*) *разг.* ὁ χοντροκέφαλος, τό κούτσουρο.

балдахúн *м* ὁ οὐρανός (κρεββατιοῦ, θρόνου *κ.λ.π.*), τό κουβούκλι.

балерúна *ж* ἡ μπαλλαρίνα, ἡ χορεύτρια.

балéт *м* τό μπαλλέτο, τό χορόδραμα. ~**мéйстер** *м* ὁ σκηνοθέτης μπαλλέτου, ὁ χορογράφος. ~**ный** *прил.* τοῦ μπαλλέτου, τοῦ χοροδράματος.

бáлка I *ж стр.* τό δοκάρι, ἡ δοκός, τό καδρόνι.

бáлка II *ж* (*овраг*) ἡ χαράδρα, τό φαράγγι.

балкáнский *прил.* βαλκανικός.

балкóн *м* ὁ ἐξώστης, τό μπαλκόνι.

балл *м* 1. ὁ βαθμός (σεισμικῆς δονήσεως) (*при землетрясении*)/ ὁ βαθμός μποφόρ... (*при ветре*)· 2. (*отметка*) ὁ βαθμός, ἡ βαθμολογία (*тж. спорт.*).

баллáда *ж* ἡ μπαλλάντα.

баллáст *м* 1. (*груз*) ἡ σαβούρα, τό ἕρμα· 2. *перен.* ἡ σαβούρα· 3. *ж.-д.* τά σκῦρα, τό σκυρωτόν: насыпáть ~ σκυροστρώνω.

баллúстика *ж воен.* ἡ βαλοστατική, ἡ βληματομετρία.

баллистúческ||ий *прил.*: ~ая ракéта ὁ βαλλιστικός πύραυλος.

баллóн *м* 1. τό μπαλλόνι, ἡ ἐλαστική σφαῖρα· 2. *тех.* τό σφαιρικό[ν] ὑάλινο[ν] δοχεῖο[ν].

баллотúр||овать *несов.* ψηφίζω. ~**оваться** (βάζω) ὑποψηφιότητα, ψηφίζομαι. ~**óвка** *ж* ἡ ψηφοφορία. ~**óвочный** *прил.*: ~óвочный шар ἡ ψῆφος.

балóванный *прич. и прил.* παραχαϊδεμένος, κακομαθημένος.

баловáть *несов.* παραχαϊδεύω, κακομαθαίνω. ~**ся** ἀτακτῶ.

бáловень *м* τό χαϊδεμένο παιδί, ὁ εὐνοούμενος, ὁ κανακάρης· ◇ ~ судьбы́ ὁ εὐνοούμενος τῆς τύχης.

балов||нúк *м разг.* ὁ ἄτακτος, ὁ παιγνιδιάρης. ~**ствó** *с* 1. τό παραχάϊδεμα· 2. (*шалости*) οἱ ἀταξίες, οἱ σκανδαλιές.

балтúйский *прил.* βαλτικός.

балы́к *м* τό μπαλίκ, τό φιλέτο καπνιστοῦ ψαριοῦ.

бальзáм *м* τό βάλσαμο[ν]. ~**úрование** *с* τό βαλσάμωμα, ἡ βαλσάμωση[-ις]. ~**úровать** *несов.* βαλσαμώνω, ταριχεύω.

бальне||ологи́ческий *прил.* λουτρολογικός. ~**оло́гия** *ж* ἡ λουτρολογία.
ба́льн||ый *прил.* τοῦ χοροῦ, τῆς χοροεσπερίδας: ~ое пла́тье τουαλέτα χοροῦ, ἔνδυμα ἑσπερίδας.
балюстра́да *ж* τό κιγκλίδωμα.
бамбу́к *м* ὁ ἰνδοκάλαμος, τό μπαμπού. ~**овый** *прил.* ἀπό ἰνδοκάλαμο, ἀπό μπαμπού.
бана́льн||ость *ж* ἡ χυδαιότητα[-ης] / ἡ κοινοτοπία (*общее место*). ~**ый** *прил.* χυδαῖος, τετριμμένος.
бана́н *м* 1. (*плод*) ἡ μπανάνα, ἡ βανάνα· 2. (*дерево*) ἡ μπανανιά, ἡ βανανέα.
ба́нда *ж* ἡ συμμορία, ἡ σπεῖρα.
банда́ж *м* 1. *мед.* ὁ ἐπίδεσμος· 2. *тех.* τό στεφάνι τροχοῦ, τό σῶτρο[ν].
бандеро́ль *ж* ἡ ταινία: посыла́ть ~ю στέλνω μικροδέμα (ἔντυπα *κ.λ.π.*).
банди́т *м* ὁ ληστής, ὁ συμμορίτης. ~**и́зм** *м* ἡ ληστεία, ὁ συμμοριτισμός. ~**ский** *прил.* ληστρικός, συμμοριτικός.
банду́р||а *ж* ἡ μπαντούρα (*κιθάρα οὐκρανική*). ~**и́ст** *м* ὁ μπαντουριστής.
банк *м* 1. ἡ τράπεζα: госуда́рственный ~ ἡ κρατική τράπεζα· 2. *карт.* ὁ (μ)πάγκος, ἡ (μ)πάγκα.
ба́нк||а I *ж* 1. τό δοχεῖο[ν], τό κουτί / τό βάζο (*стеклянная*): жестяна́я ~ τό τενεκεδένιο κουτί· консе́рвная ~ κουτί κονσέρβας· 2. *мед.* ἡ βεντοῦζα: ста́вить ~и βάζω βεντοῦζες· ◇ ле́йденская ~ *физ.* ἡ λουγδονική λάγηνος.
ба́нка II *ж* (*скамья для гребцов*) τό σέλμα, ὁ μπάγκος.
ба́нка III *ж мор.* (*отмель*) ἡ σύρτις, ἡ ἀμμώδης ὕφαλος.
банке́т *м* τό ἐπίσημο[ν] γεῦμα, τό συμπόσιο[ν].
банки́р *м* ὁ τραπεζίτης. ~**ский** *прил.* τραπεζιτικός: ~ская конто́ра τό τραπεζιτικό γραφεῖο, ὁ τραπεζιτικός οἶκος.
банкно́т *м*, **банкно́та** *ж* τό χαρτονόμισμα, τό τραπεζογραμμάτιο[ν].
ба́нковский *прил.* τραπεζι(τι)κός: ~ капита́л τό τραπεζιτικό[ν] κεφάλαιο[ν]· ~ биле́т τό χαρτονόμισμα, τό τραπεζογραμμάτιο[ν].
банкомёт *м* ὁ μπαγκιέρης, ὁ μοιραστής.
банкро́т *м* ὁ χρεωκόπος. ~**ство** *с* ἡ χρεωκοπία, τό φαλλιμέντο.
ба́нный *прил.* τοῦ μπάνιου, λουτρικός.
бант *м* ὁ φιόγκος.
ба́нщи||к *м* ὁ λουτράρης, ὁ βαλανευτής. ~**ца** *ж* ἡ λουτράρισσα, ἡ βαλανεύτρια.
ба́н||я *ж* 1. τό μπάνιο, τό λουτρό· 2. *перен.* ἡ κατσάδα: зада́ть ~ю кому́-л. κατσαδιάζω, λούζω γιά καλά· ◇ ну и ~ здесь ἐδῶ εἶναι φοῦρνος.
бапти́ст *м* ὁ βαπτιστής.
бар *м* (*ресторан*) τό μπάρ, τό ποτοπωλεῖο[ν].
бараба́н *м* 1. το τύμπανο[ν], τό νταβούλι, τό ταμποῦρλο: бить в ~ τυμπανίζω, χτυπῶ τό τύμπανο· 2. *тех.* ὁ κύλινδρος / ἡ ἐλατηριοδόχη ὡρολογίου (*часов*) / τό βικίο[ν] περιστρόφου (*револьвера*). ~**ить** *несов.* 1. τυμπανίζω· 2. *перен. разг.* χτυπῶ μέ τά δάχτυλα. ~**ный** *прил.* τοῦ τυμπάνου, τυμπανικός: ~ный бой ἡ τυμπανοκρουσία· ◇ ~ная перепо́нка *анат.* τό τύμπανο[ν]. ~**щик** *м* ὁ τυμπανιστής, ὁ τυμπανοκρούστης.
бара́к *м* ἡ παράγκα, ἡ μπαράκα, τό παράπηγμα.
бара́н *м* τό κριάρι, τό πρόβατο[ν]. ~**ий** *прил.* προβατήσιος, πρόβειος, ἀρνήσιος· ◇ согну́ть в ~ий рог καταστέλλω, καταπνίγω. ~**ина** *ж* τό πρόβειο[ν] (*или* τό ἀρνήσιο[ν]) κρέας.
бара́нка *ж* 1. τό κουλουράκι, τό σιμίτι· 2. (*руля*) *разг.* τό τιμόνι αὐτοκινήτου, τό βολάν.
барахло́ *с разг.* τά παλιοπράματα, ἡ κουρελαρία.
бара́хтаться *несов.* χτυπιέμαι, τσαλαβουτῶ (*в воде*)/ κυλιέμαι (*в песке, траве и т. п.*).
бара́шек *м* 1. (*ягнёнок*) τό ἀρνί[ον], τό ἀρνάκι· 2. *тех.* τό παξιμάδι, τό περικόχλιο[ν].
бара́шки *мн.* ὁ θυσανοσωρείτης (*облака*) / τά προβατάκια (*на воде*).
бара́шковый *прил.* (*о мехе*) ἀπό ἀστρακάν (κατσαρόμαλλο).
барбари́с *м бот.* ἡ ὀξαγκαθία, ἡ βερβερίς, ἡ λουτσιά.
барви́нок *м бот.* τό ἀγριόκλημα, ἡ κληματίς.
барелье́ф *м* τό πρόστυπο[ν] ἀνάγλυφο[ν], τό μπαρελιέφ.
ба́ржа́ *ж* ἡ μαούνα, ἡ φορτηγίδα[-ίς]: нефтеналивна́я ~ ἡ πετρελαιοφόρος μαούνα.
ба́рий *м хим.* τό βάριο[ν].
ба́рин *м* 1. ὁ κύριος, ὁ ἀφέντης, ὁ ἄρχοντας· 2. (*в обращении*) (ὁ) κύριος· ◇ жить ~ом ζῶ ἀρχοντικά.
бари́т *м мин.* ὁ βαρίτης.
барито́н *м* ὁ βαρύτονος.
ба́рка *ж* τό σλέπι, ἡ μαούνα.
баркаро́ла *ж муз.* ἡ βαρκαρόλλα.
барка́с *м* ἡ φελούκα, ἡ μεγάλη βάρκα.

барóграф *м метеор.* ὁ βαρογράφος.
барóкко *с нескл. иск.* τό μπαρόκκ(ο).
барóметр *м* τό βαρόμετρο[ν]: ~ пáдает (поднимáется) τό βαρόμετρον πέφτει (ἀνεβαίνει). **~и́ческий** *прил.* βαρομετρικός: ~и́ческое давлéние ἡ βαρομετρική πίεση.
барóн *м* ὁ βαρῶνος. **~éсса** *ж* ἡ βαρώνη.
баррикáд||а *ж* τό ὁδόφραγμα. **~и́ровать** *несов.* στήνω ὁδοφράγματα. **~ный** *прил.* τῶν ὁδοφραγμάτων.
барс *м зоол.* ὁ πάνθηρας[-ηρ].
бáрск||ий *прил.* ἀρχοντικός: ~ие замáшки τά ἀρχοντικά καμώματα.
бáрство *с* τό ἀρχοντολόγι. **~вать** ἀρχοντεύω.
барсýк *м зоол.* ὁ ἀσβός, ὁ ἄρκαλος, ὁ τρόχος.
бархáны *мн.* (*ед.* бархáн *м*) οἱ ἀμμόλοφοι.
бáрхат *м* τό βελοῦδο[ν], ὁ κατηφές. **~истый** *прил.* βελουδοειδής. **~ный** *прил.* βελούδινος, βελουδένιος, κατηφεδένιος.
барчýк *м разг.* τό ἀρχοντόπουλο.
бáрщина *ж ист.* ἡ ἀγγαρεία.
бáрыня *ж* 1. ἡ κυρία, ἡ οἰκοδέσποινα, ἡ ἀρχόντισσα· 2. (*в обращении*) (ἡ) κυρά, (ἡ) κυρία.
бары́ш *м* τό κέρδος, τό ὄφελος. **~ник** *м уст.* 1. ὁ μεταπράτης, ὁ μεταπωλητής· 2. (*торговец лошадьми*) ὁ τζαμπάζης, ὁ μεταπράτης ἵππων.
бáрышня *ж* ἡ δεσποινίδα[-ίς].
барьéр *м* 1. *спорт.* τό ἐμπόδιο[ν]: взять ~ πηδῶ τό ἐμπόδιο· 2. *перен.* (*препятствие, преграда*) τό ἐμπόδιο[ν], ὁ φραγμός, τό κώλυμα.
бас *м* ὁ βαθύφωνος, ὁ μπάσος: петь ~ом τραγουδῶ μπάσο. **~и́стый** *прил.* βαθύφωνος, μπάσος. **~и́ть** *несов.* (ό)μιλῶ μέ χοντρή φωνή.
баскетбóл *м* ἡ καλαθόσφαιρα, ἡ καλαθοσφαίριση[-ις], τό μπάσκετ μπώλ. **~и́ст** *м* ὁ παίκτης τοῦ μπάσκετ μπώλ, ὁ καλαθοσφαιριστής. **~ьный** τοῦ μπάσκετ μπώλ.
баснопи́сец *м* ὁ μυθογράφος.
баснослóвный *прил.* μυθώδης, ἀνήκουστος, ὑπερβολικός, ἀπίστευτος.
бáсня *ж* ὁ μῦθος.
басóвый *прил. муз.* τοῦ μπάσου, βαθύφωνος: ~ ключ τό κλειδί τοῦ φά.
бассéйн *м* 1. ἡ δεξαμενή: ~ для плáвания τό κολυμβητήριο· 2. *геогр.* τό λεκανοπέδιο[ν]: ~ реки́ ἡ λεκάνη ποταμοῦ· 3. *геол.* ἡ περιοχή: каменноýгольный ~ ἡ ἀνθρακοῦχος περιοχή.
бáста *межд.* ἀρκεῖ, φθάνει.
бастиóн *м воен.* τό φρούριο, τό ὀχυρό, ὁ προμαχώνας[-ών].
бастовáть *несов.* ἀπεργῶ.
бат||али́ст *м* ὁ ζωγράφος πολεμικῶν εἰκόνων, ὁ ζωγράφος μαχῶν. **~áльный** *прил.* πολεμικός.
батальóн *м воен.* τό τάγμα: стрелкóвый ~ τάγμα πεζικοῦ· тáнковый ~ τάγμα ἁρμάτων μάχης· командир ~а διοικητής τάγματος. **~ный** *прил.* τοῦ τάγματος.
батарéйка *ж уменьш.* (*электрическая*) *разг.* ἡ ἠλεκτρική μπαταρία, ἡ ἠλεκτρική συστοιχία.
батарéйный *прил.* τῆς πυροβολαρχίας: ~ огóнь τά πυρά πυροβολαρχίας.
батарéя *ж* 1. *воен.* ἡ πυροβολαρχία, τό πυροβολεῖο[ν]: зени́тная ~ ἡ ἀντιαεροπορική πυροβολαρχία· 2. *тех., эл.* ἡ μπαταρία, ἡ συστοιχία: электри́ческая ~ ἡ ἠλεκτρική συστοιχία, ἡ ἠλεκτρική μπαταρία· аккумуляциóнная ~ ὁ ἠλεκτρικός συμπυκνωτής, ὁ ἠλεκτρικός συσσωρευτής· 3. (*отопления*) τό σῶμα: ~ паровóго отоплéния τό σῶμα τοῦ καλοριφέρ, ὁ σωλῆνας κεντρικῆς θέρμανσης.
бати́ст *м* ἡ μπατίστα. **~овый** *прил.* μπατιστένιος.
батóн *м* (*хлеб*) ἡ φραντζόλα.
батрá||к *м* ὁ μισθωτός ἐργάτης γῆς, ὁ δουλευτής ἀγροκτήματος, ὁ μεροκαματιάρης. **~цкий** *прил.* μεροκαματιάρικος. **~чить** *несов.* ἐργάζομαι (*или* δουλεύω) σάν ἐργάτης γῆς. **~чка** *ж* ἡ ἐργάτρια γῆς, ἡ δουλεύτρια ἀγροκτήματος.
бáтюшк||а *м* 1. (*отец*) *уст.* ὁ πατέρας, ὁ μπαμπᾶς· 2. (*в обращении*) *разг. уст.* πατερούλη μου· 3. (*священник*) ὁ πατήρ /ὁ πάτερ (*в обращении*)· ◇ ~и (мой)! *разг.* ἔλα Χριστέ καί Παναγιά!
баýл *м* τό μπαοῦλο.
бахвáл *м разг.* ὁ καυχησιάρης, ὁ παινεσιάρης. **~иться** *несов.* καυχιέμαι, παινεύομαι, κομπάζω, ἀλαζονεύομαι. **~ьство** *с* ἡ καυχησιολογία, ἡ μεγαλαυχία, ὁ κομπασμός.
бахромá *ж* ὁ κροσσός, τά κρόσσια, ὁ θύσανος.
бахч||á *ж* τό μποστάνι. **~евóй** *прил.*: ~евы́е культýры τά καρπούζια καί πεπόνια, τά μποστανικά.
бац *межд.* πάφ.
баци́лла *ж* ὁ βάκιλλος.
бáшенн||ый *прил.* πυργωτός, τοῦ πύργου. ~ кран ὁ γερανός μέ πυργίσκο· ~ые часы́ τό ὡρολόγι τοῦ πύργου.
башкá *ж разг.* ἡ κούτρα, τό κεφάλι.

башкир *м* ὁ Μπασκίρος. **~ка** *ж* ἡ Μπασκίρα. **~ский** *прил.* μπασκίρος.

башлык *м* ἡ κουκούλα.

башмак *м* 1. τό ὑπόδημα, τό παπούτσι· 2. *тех.* ὁ ἐποχλεύς: тормозиой ~ τό φρένο, ἡ τροχοπέδη· ◇ держать под ~ом σέρνω κάποιον ἀπό τή μύτη, ἔχω κάποιον ὑποχείριο, κρατῶ σούζα.

башн||я *ж* 1. ὁ πύργος: Кремлёвские ~и οἱ πύργοι τοῦ Κρεμλίνου· водонапорная ~ ὁ γερανός ὕδρευσης· сторожевая ~ ἡ σκοπιά· 2. *воен.*, *мор.* ὁ πυργίσκος: броневая ~ ὁ θωρακοφόρος πυργίσκος, ὁ θωρακισμένος πύργος.

башу *наст. вр. от* басить.

баюкать *несов.* νανουρίζω, βαυκαλίζω.

баян *м* 1. (*музыкальный инструмент*) ἡ φυσαρμόνικα· 2. *ист.* (*певец*) ὁ ραψωδός. **~ист** *м* αὐτός πού παίζει φυσαρμόνικα.

бдительн||ость *ж* ἡ ἐπαγρύπνηση[-ις]. **~ый** *прил.* ἄγρυπνος, αὐτός πού ἐπαγρυπνεῖ: быть ~ым ἐπαγρυπνῶ.

бег *м* ὁ δρόμος, τό τρέξιμο: марафонский ~ ὁ Μαραθώνιος δρόμος· эстафетный ~ ἡ σκυταλοδρομία· ~ времени ἡ πορεία τοῦ χρόνου· на ~у τρέχοντας· ◇ в ~ах σέ τρεχάματα.

бега *мн.* 1. (*состязания*) οἱ ἱπποδρομίες, οἱ κούρσες· 2. (*ипподром*) τό ἱπποδρόμιο, ὁ ἱππόδρομος.

бега||ть *несов.* 1. τρέχω / ἀποφεύγω (*от кого-л.*)· 2. (*за кем-л.*) κυνηγῶ, τρέχω πίσω ἀπό κάποιον· ◇ у него глаза ~ют τά μάτια του συνεχῶς παίζουν.

бегемот *м* ὁ ἱπποπόταμος.

беглец *м* ὁ δραπέτης, ὁ φυγάς.

бегл||о *нареч.* 1. (*быстро, легко*) γρήγορα, μέ εὐχέρεια: ~ читать (говорить) διαβάζω (*или* μιλῶ) ἐλεύθερα· 2. (*поверхностно*) βιαστικά, πρόχειρα: ~ просмотреть книгу διαβάζω βιαστικά, ζεφυλλίζω τό βιβλίο. **~ость** *ж* ἡ εὐκινησία, ἡ εὐστροφία (*пальцев*)/ ἡ εὐχέρεια, ἡ εὐκολία (*лёгкость*). **~ый** *прил.* 1. (*убежавший*) δραπέτης, φυγάς· 2. (*быстрый, лёгкий*) ταχύς, γοργός, εὐχερής: ~ое чтение ἡ εὐχέρεια στό διάβασμα· 3. (*поверхностный*) βιαστικός, πρόχειρος, σύντομος: ~ое замечание ἡ σύντομη παρατήρηση· ~ый взгляд ἡ γρήγορη ματιά· ◇ ~ый огонь *воен.* τό πυκνό πῦρ.

беговоой *прил.* 1. δρομικός, τοῦ δρόμου, τοῦ ἱπποδρομίου, τῆς κούρσας: ~ая дорожка *спорт.* ὁ στίβος, ὁ διάδρομος στίβου· ~ая лошадь τό ἄλογο κούρσας, ὁ δρομικός ἵππος.

бегом *нареч.* τροχάδην: ~ бежать τρέχω γρήγορα.

бегонии *ж бот.* ἡ βιγκόνια, ἡ μπιγκόνια.

беготня *ж* 1. τά τρεχάματα, τά σουρταφέρτα· 2. (*хлопоты*) οἱ φασαρίες, οἱ σκοτοῦρες.

бегство *с* ἡ δραπέτευση[-ις], ἡ φυγή, ἡ ἀπόδραση: обращать кого-л. в ~ τρέπω σέ (*или* εἰς) φυγή[ν]· спасаться ~м τό βάζω στά πόδια, τρέπομαι εἰς φυγήν.

бегу, бегут *наст. вр. от* бежать.

бегун *м* 1. ὁ δρομέας[-εύς]· 2. *тех.* ὁ κοπανιστής, τό τριβίδι.

бед||а *ж* ἡ δυστυχία, τό δυστύχημα, τό ἀτύχημα, ἡ συμφορά: ~ в том, что... τό κακό εἶναι ὅτι...· наделать бед τά κάνω μούσκεμα, τά κάνω ρόϊδο· попасть в ~у παθαίνω συμφορά· ◇ не ~ δέν χάλασε ὁ κόσμος, δέν εἶναι τρομερό· на ~у κατά κακή τύχη· мне с ним ~ ἔχω βρεῖ τό μπελᾶ μου μαζύ του.

бедлам *м разг.* ὁ θόρυβος, ἡ ὀχλαγωγία, ὁ σαματᾶς.

беднеть *несов.* φτωχαίνω, πτωχεύω.

бедн||ость *ж* ἡ φτώχια, ἡ κακομοιριά, ἡ πενία, ἡ ἔνδεια. **~ота** *ж* ἡ φτωχολογιά. **~ый** *прил.* 1. (*неимущий*) φτωχός, πτωχός, ἐνδεής· 2. (*скудный*) λιγοστός, γλίσχρος, ἀνεπαρκής· 3. (*несчастный*) φτωχός, πτωχός, δυστυχισμένος. **~яга** *м*, *ж* ὁ κακομοίρης, ὁ φουκαρᾶς, ὁ κακότυχος. **~як** *м* 1. ὁ φτωχός, ὁ πτωχός, ὁ πένης· 2. (*о крестьянине*) ὁ φτωχός (πτωχός) ἀγρότης. **~яцкий** *прил.* φτωχοαγροτικός, πτωχικός.

бедовый *прил.* καπάτσος, ἐπιτήδειος, τολμηρός.

бедренн||ый *прил.* *анат.* μηριαῖος: ~ая кость τό μηριαῖον ὀστοῦν.

бедро *с* 1. *анат.* (*ляжка*) ὁ μηρός· 2. (*бок*) τό ἰσχίο[ν], ὁ γοφός.

бедств||енный *прил.* ὀλέθριος, καταστρεπτικός: ~енное положение ἡ δεινή (ἀθλία) κατάσταση, ἡ μιζέρια. **~ие** *с* ἡ συμφορά, τό δυστύχημα: стихийное ~ие ἡ θεομηνία· социальное ~ие τό κοινωνικό κακό· сигнал ~ия τό σῆμα κινδύνου. **~овать** *несов.* δυστυχῶ, κακοπερνῶ, ταλαιπωροῦμαι.

беж||ать *несов.* 1. τρέχω: ~ изо всех сил τρέχω μέ ὅλη μου τή δύναμη· 2. (*течь, литься*) χύνομαι: молоко ~ит (*при кипячении*) τό γάλα χύνεται· слёзы ~али по щекам τά δάκρυα τρέχανε (χύνονταν) στό πρόσωπό του· 3. (*спасаться бегством*) τό σκάζω, φεύγω: ~ из плена (из тюрьмы) δραπετεύω· 4. *перен.*

(*о времени*) περνῶ, παρέρχομαι: дни бегу́т οἱ μέρες περνοῦν.

бе́жевый *прил. разг.* μπεζ.

бе́женец *м* ὁ πρόσφυγας[-υξ].

без (безо) *предлог с род. п.* 1. (*указывает на отсутствие, недостаток*) χωρίς, ἄνευ, δίχως: без отца́ и ма́тери χωρίς πατέρα καί μητέρα· без созна́ния ἀναίσθητος· все без исключе́ния ὅλοι ἀνεξαιρέτως· ко́мната без окна́ δωμάτιο δίχως παράθυρο· без тебя́ спра́вимся θά τά καταφέρουμε καί χωρίς ἐσένα· без сомне́ния ἀναμφίβολα· без причи́ны χωρίς αἰτία· 2. (*за вычетом*) παρά: без че́тверти де́сять δέκα παρά τέταρτο· ◇ пропа́л бе́з вести ἀγνοεῖται ἡ τύχη του, ἐξαφανίστηκε.

безала́берный *прил.* ἀσυνάρτητος, ἄτσαλος, ἄτακτος, ἀκατάστατος.

безалкого́льн||ый *прил.* χωρίς οἰνόπνευμα, μή οἰνοπνευματῶδης: ~ые напи́тки τά μή οἰνοπνευματώδη (*или* τά ἀναψυκτικά) ποτά.

безапелляцио́нный *прил.* κατηγορηματικός, ἀναντίρρητος, ἀμετάκλητος.

беза́томн||ый *прил.* ἀποατομικοποιημένος: ~ая зо́на ἡ ἀποατομικοποιημένη ζώνη.

безбе́дн||ый *прил.* εὔπορος, εὐκατάστατος: ~ое существова́ние ὁ ἄνετος βίος, ἡ εὔπορη ζωή.

безбиле́тный *прил.* χωρίς (ἄνευ) εἰσιτήριο[ν], χωρίς μπιλιέτο: ~ пассажи́р ὁ λαθρεπιβάτης.

безбо́жн||ик *м* ὁ ἄθεος, ὁ ἄθρησκος. ~ый *прил.* 1. ἄθεος· 2. *перен.* ὑπερβολικός, φοβερός: ~ые це́ны οἱ ὑπερβολικές τιμές.

безболе́зненный *прил.* ἀνώδυνος.

безборо́дый *прил.* σπανός, χωρίς γένεια, ἀγένειος.

безбоя́зненный *прил.* ἄφοβος, ἀτρόμητος, ἄτρομος.

безбра́ч||ие *с* ὁ ἄγαμος βίος, ἡ ἀγαμία. ~ный *прил.* ἄγαμος, ἀνύπανδρος.

безбре́жный *прил.* ἀπέραντος, ἀχανής, ἀπεριόριστος.

безве́стный *прил.* ἄγνωστος, ἀφανής, ἄσημος.

безве́тр||енный *прил.* ἤρεμος, γαλήνιος, ἥσυχος. ~ие *с* ἡ γαλήνη, ἡ νηνεμία, ἡ μπονάτσα.

безви́нный *прил.* ἀθῶος.

безвку́с||ие *с*, **безвку́с||ица** *ж* τό κακό γοῦστο, ἡ ἀκαλαισθησία, ἡ ἀπειροκαλία, ἡ ἔλλειψη[-ις] γούστου. ~но *нареч.* (*одеваться и т. п.*) χωρίς γοῦστο, ἀκαλαίσθητα. ~ный *прил.* 1. ἄνοστος· 2. (*об одежде и т. п.*) χωρίς γοῦστο, ἀκαλαίσθητος, ἀπειρόκαλος, ἄχαρις, ἄκομψος.

безвла́стие *с* ἡ ἀναρχία, ἡ ἀκυβερνησία.

безво́дн||ый *прил.* ἄνυδρος, ξερός, ξηρός: ~ая пусты́ня ἡ ξερή (*или* ἡ ἄνυδρος) ἔρημος.

безвозвра́тн||ый *прил.* 1. (*утраченный навсегда*) περασμένος, χαμένος: ~ая поте́ря ἡ ἀνεπανόρθωτη ἀπώλεια· 2. (*не подлежащий возврату*) χωρίς ἐπιστροφή, ἀγύριστος, ἀνεπίστρεπτος: ~ая ссу́да δάνειο χωρίς ἐπιστροφή, δάνειο ἀνεπίστρεπτο.

безвозду́шн||ый *прил.* κενός, χωρίς ἀέρα: ~ое простра́нство *физ.* τό κενό[ν].

безвозме́здн||о *нареч.* τζάμπα, δωρεάν, χάρισμα. ~ый *прил.* πού δίνεται δωρεάν.

безво́лие *с* ἡ ἀβουλία, ἡ ἔλλειψη[-ις] θέλησης.

безволо́сый *прил.* ἄτριχος, ἄθριξ / φαλακρός (*лысый*).

безво́льный *прил.* ἄβουλος, ἀναποφάσιστος.

безвре́дный *прил.* ἀβλαβής, ἄκακος.

безвре́менн||ый *прил.* πρόωρος, ἄκαιρος: ~ая смерть ὁ πρόωρος θάνατος.

безвре́менье *с* τά δίσεχτα χρόνια, οἱ χαλεποί καιροί.

безвы́ездно *нареч.* διαρκῶς, μόνιμα.

безвы́ходн||о *нареч.* (*не покидая дома*) χωρίς νά βγαίνω. ~ый *прил.* (*безысходный*) ἀδιέξοδος: находи́ться в ~ом положе́нии βρίσκομαι σέ ἀδιέξοδο.

безгла́сный *прил. уст.* 1. (*молчаливый*) σιωπηλός, σιωπηρός· 2. *перен.* ἄφωνος, ἄλαλος, βουβός.

безголо́вый *прил.* 1. ἀκέφαλος· 2. (*глупый*) *разг.* ἀνόητος, μωρός, κουτός / ξεχασιάρης (*забывчивый*).

безголо́сый *прил.* ἄφωνος, χωρίς φωνή.

безгра́мотн||о *нареч.* 1. ἀγράμματα (*малограмотно*) / λαθεμένα, ἀνορθόγραφα, ἐσφαλμένως (*неправильно*)· 2. *перен.* (*невежественно*) ἀδέξια, ἄτεχνα, ἀτζαμίδικα. ~ость *ж* 1. ἡ ἀγραμματωσύνη / ἡ ἡμιμάθεια, ἡ μισομάθεια (*малограмотность*)· 2. *перен.* (*невежественность*) ἡ ἀμάθεια, ἡ ἄγνοια. ~ый *прил.* 1. ἀγράμματος, ἀναλφάβητος / ἡμιμαθής, μισογραμματισμένος (*малограмотный*) / γεμᾶτος, ἀνορθογραφίες, ἀνορθόγραφος (*о написанном*)· 2. (*невежественный*) ἀμαθής· 3. (*плохо сделанный*) κακοφτιαγμένος.

безграни́чный *прил. в разн. знач.* ἄπειρος, ἀπέραντος, ἀπεριόριστος.

безгре́шный *прил.* ἀναμάρτητος.

безда́рный *прил.* ἀνίκανος, χωρίς ταλέν-

то (*о человеке*) / χωρίς ἀξία, πρωτόλειο (*о произведении*).

бездéйств||ие *с* ἡ ἀδράνεια, ἡ ἀργία, ἡ ἀπραξία, ἡ ἀπραγία. **~овать** *несов.* ἀδρανῶ, ἀπρακτῶ (*о человеке*)/ ἀργῶ (*о машине, заводе*).

бездéлица *ж* τό τιποτένιο πράγμα.

безделýшка *ж* τό μπιμπελό, τό μπιχλιμπίδι.

бездéль||е *с* τό χασομέρι, ἡ ἀργία, τό τεμπελιό. **~ник** *м* 1. (*лентяй*) ὁ τεμπέλης, ὁ ἀκαμάτης· 2. *бран.* ὁ τεμπέλαρος. **~ничать** *несов.* τεμπελιάζω, εἶμαι χασομέρης.

бездéнеж||ный *прил.*: ~ человéк ὁ ἀπένταρος. **~ье** *с* ἡ ἀναπαραδιά, ἡ ἀπενταρία.

бездéтн||ость *ж* ἡ ἀτεκνία. **~ый** *прил.* ἄτεκνος.

бездéятельн||ость *ж* ἡ ἀπραξία, ἡ ἀδράνεια. **~ый** *прил.* ἀδρανής, ἀργός.

бéздна *ж* 1. ἡ ἄβυσσος, τό βάραθρο[ν]· 2. (*множество*) *разг.* ὁ σωρός, τό πλῆθος.

бездоказáтельн||ость *ж* τό ἀναπόδεικτο[ν]. **~ый** *прил.* ἀναπόδεικτος: ~ое обвинéние ἡ ἀναπόδεικτη κατηγορία.

бездóмный *прил.* ἄστεγος, ἀνέστιος, χωρίς σπίτι: ~ бродя́га ὁ ἀλήτης.

бездóнн||ый *прил.* 1. ἀπύθμενος, ἄπατος· 2. *перен.* ἀκαταμέτρητος, ἀχανής, ἀπειροβαθής· ◇ ~ая бóчка ὁ πίθος τῶν Δαναΐδων.

бездорóжье *с* 1. (*отсутствие дорог*) ἡ ἔλλειψη δρόμων· 2. (*распутица*) ὁ ἀδιάβατος δρόμος.

бездýш||ие *с* ἡ ἀδιαφορία (*безразличие*)/ ἡ ἀπονιά, ἡ ἀναισθησία (*бессердечие, бесчувственность*). **~ный** *прил.* ἀδιάφορος (*безразличный*)/ἄπονος, ἄκαρδος, ἀναίσθητος (*бессердечный, бесчувственный*).

безды́мный *прил.* ἄκαπνος: ~ пóрох τό ἄκαπνο μπαροῦτι.

бездыхáнный *прил.* ἄπνους, ἄψυχος.

безжáлостн||ость *ж* ἡ ἀσπλαχνία, ἡ ἀσπλαγχνία, ἡ ἀπονιά, ἡ σκληρότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἄσπλαχνος, ἄσπλαγχνος, ἄπονος, ἀνηλεής, ἄκαρδος, ἀλύπητος.

безжи́зненн||ость *ж* ἡ νεκρότητα[-ης], ἡ νέκρα. **~ый** *прил.* 1. νεκρός, ἄψυχος, χωρίς ζωή· 2. (*невыразительный*) χωρίς πνοή, ἄχαρος: ~ый взгляд τό ἀνέκφραστο (*или* ἄψυχο) βλέμμα.

беззабóтн||ость *ж* ἡ ξεγνοιασιά, ἡ ἀφροντισιά, ἡ ἀμεριμνησία. **~ый** *прил.* ξέγνοιαστος, ἀμέριμνος.

беззавéтн||ый *прил.* ὁλόψυχος: ~ая прéданность ἡ ὁλόψυχη ἀφοσίωση.

беззакóнн||ие *с* 1. (*отсутствие законности*) ἡ ἀνομία· 2. (*беззаконный поступок*) ἡ παρανομία: совершáть ~ия κάνω παρανομίες, κάνω παράνομες πράξεις. **~ный** *прил.* ἄνομος, παράνομος, ἀθέμιτος.

беззастéнчив||ость *ж* ἡ ἀδιαντροπιά, ἡ ἀναίδεια, ἡ ἰταμότητα[-ης], ἡ προπέτεια. **~ый** *прил.* ἀδιάντροπος, ἀναιδής, ἰταμός.

беззащи́тн||ость *ж* τό ἀπροστάτευτο, τό ἀνυπεράσπιστο, ἡ ἔλλειψη προστασίας. **~ый** *прил.* ἀπροστάτευτος, ἀνυπεράσπιστος.

беззвёздный *прил.* ἄναστρος, χωρίς ἄστρα.

беззвýчный *прил.* ἀθόρυβος, ἄηχος, σιωπηρός.

беземéльн||ый *прил.* ἀκτήμονας[-ων], χωρίς γῆ: ~ые крестья́не οἱ ἀκτήμονες ἀγρότες.

беззлóбный *прил.* ἄκακος, καλοκάγαθος, ἀγαθός.

беззýбый *прил.* 1. φαφούτης, νωδός, ξεδοντιασμένος· 2. *перен.* (*слабый*) ἀνίσχυρος, ἀνίκανος.

безлéс||ный *прил.* ἄδενδρος, ἀδάσωτος. **~ье** *с* ἡ ἔλλειψη[-ις] δασῶν, ὁ ἀδάσωτος τόπος.

безли́кий *прил.* ἀπρόσωπος, ἄμορφος, χωρίς προσωπικότητα.

безли́чный *прил.* 1. ἀπρόσωπος· 2. *грам.* ἀπρόσωπος: ~ глагóл τό ἀπρόσωπο[ν] ῥῆμα.

безлýнный *прил.* ἀσέληνος, χωρίς φεγγάρι, ἀφέγγαρος, σκοτεινός.

безлю́д||ный *прил.* ἔρημος, ἀσύχναστος, ἀκατοίκητος. **~ье** *с* ἡ ἐρήμωση[-ις] (*отсутствие людей*) / ἡ ἔλλειψη[-ις] καταλλήλων ἀνθρώπων (*недостаток в нужных людях*): на ~ье στήν ἀναβροχιά.

безмéн *м* τό κανταράκι (*пружинный*) / ὁ στατήρ, τό καντάρι (*рычажный*).

безмéрный *прил.* ἀπέραντος, ἀμέτρητος, ἀτελείωτος.

безмóзглый *прил.* *бран.* ἄμυαλος, ἀνόητος.

безмóлв||ие *с* ἡ σιωπή, ἡ σιγή. **~ный** *прил.* σιωπηρός, σιωπηλός, ἀμίλητος: ~ное соглáсие ἡ σιωπηρή συγκατάθεση, ἡ σιωπηρά συναίνεσις. **~ствовать** *несов.* σιγῶ, σιωπῶ, σωπαίνω.

безмятéжн||ость *ж* ἡ ἡσυχία, ἡ ἀταραξία, ἡ ἠρεμία. **~ый** *прил.* ἥσυχος, ἀτάραχος, ἤρεμος.

безнадёжн||ость *ж* ἡ ἀπελπισία, ἡ ἀπελπιστική κατάσταση. **~ый** *прил.* ἀπελπιστικός, ἀνέλπιδος, ἄπελπις: ~ое положéние ἡ ἀπελπιστική κατάσταση·

~ый больнóй ἀγιάτρευτα ἄρρωστος, πού ἔχει ἀνίατη ἀρρώστια.

безнадзóрный *прил.* ἀνεπίβλεπτος, ἀνεπιτήρητος.

безнакáзанн||ость *ж* ἡ ἀτιμωρησία. **~ый** *прил.* ἀτιμώρητος.

безналúчный *прил.*: ~ расчёт ἡ πληρωμή μέσω τραπέζης.

безначáлие *с* ἡ ἀναρχία, ἡ ἀδιοικησία.

безнóгий *прил.* κουτσός, μέ δίχως πόδια.

безнóсый *прил.* κουτσομύτης, χωρίς μύτη.

безнрáвственн||ость *ж* ἡ ἀνηθικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἀνήθικος.

безобúдный *прил.* ἄκακος, ἀβλαβής, ἀθῶος.

безóблачный *прил.* αἴθριος / ἀνέφελος, ξάστερος (*тж. перен.*).

безобрáз||ие *с* 1. (*уродство*) ἡ ἀσχημία, ἡ δυσμορφία, ἡ δυσειδία· 2. (*бесчинство*) ἡ ἀσχημία, ἡ ἀκοσμία, ἡ ἀπρέπεια, τό αἶσχος· ◇ что за ~! *разг.* τί αἶσχος! **~ить** *несов.* 1. (*делать уродливым*) παραμορφώνω, ἀσχημίζω· 2. (*безобразничать*) *разг.* ἀσχημονῶ, κάνω ἀσχημίες. **~ничать** *несов. разг.* ασχημονῶ, φέρομαι ἀπρεπῶς. **~ный** *прил.* 1. (*уродливый*) ἄσχημος, δύσμορφος, ἀπαίσιος· 2. (*возмутительный*) ἐπαίσχυντος, ἀπρεπής, αἰσχρός.

безоговóрочный *прил.* κατηγορηματικός, ἀναντίρρητος, ὁ μή ἐπιδεχόμενος ἀντιλογίαν, ἀναντίλεκτος.

безопáсн||ость *ж* ἡ ἀσφάλεια, τό ἀκίνδυνο[ν]: Комитéт госудáрственной безопáсности ἡ Ἐπιτροπή Κρατικῆς Ἀσφαλείας· Совéт Безопáсности OÓH τό Συμβούλιο[ν] Ἀσφαλείας τοῦ ΟΗΕ· тéхника ~ости μέτρα προστασίας ἀπό ἀτυχήματα ἐργασίας. **~ый** *прил.* ἀσφαλής, ἀκίνδυνος.

безорýжный *прил.* 1. ἄοπλος, ἄνοπλος, ξαρμάτωτος· 2. *перен.* ἀπροστάτευτος, ἀνυπεράσπιστος.

безосновáтельный *прил.* ἀβάσιμος, ἀστήρικτος.

безостанóвочный *прил.* ἀδιάλειπτος, ἀκατάπαυστος, ἀδιάκοπος.

безотвéтный *прил.* (*кроткий*) πρᾶος, μαλακός, ἤπιος.

безотвéтственн||ость *ж* τό ἀνεύθυνο[ν], τό ἀνυπεύθυνο[ν]. **~ый** *прил.* ἀνεύθυνος, ἀνυπεύθυνος.

безоткáзн||о *нареч.* ἀδιάκοπα, ἀδιακόπως, ἀσταμάτητα: мотóр рабóтает ~ ὁ κινητήρας δουλεύει ἀσταμάτητα. **~ый** *прил.* ἀδιάκοπος, ἀσταμάτητος.

безотлагáтельн||о *нареч.* χωρίς ἀναβολή, χωρίς ἄλλο, ἐπειγόντως, ἀνυπερθέτως. **~ость** *ж* τό κατεπεῖγον, τό ἐπεῖγον. **~ый** *прил.* κατεπείγων, ἐπείγων, ὁ μή ἐπιδεχόμενος ἀναβολή[ν].

безотлýчный *прил.* μόνιμος, διαρκής, συνεχής.

безотносúтельн||о *нареч.* ἄσχετα (πρός), ἀσχέτως (πρός), ἀνεξάρτητα[-ως]. **~ый** *прил.* ἄσχετος, ἀνεξάρτητος.

безотрáдн||о *нареч.* λυπηρά[-ῶς]. **~ый** *прил.* λυπηρός, θλιβερός, ἄχαρος.

безотчётн||о *нареч.* ἀσυνείδητα, ἀσυναίσθητα, μηχανικά. **~ый** *прил.* 1. (*бессознательный*) ἀσυνείδητος, ἀσυναίσθητος / ἀθέλητος, ἄθελος (*невольный*)· 2. (*бесконтрольный*) ἀνεξέλεγκτος.

безошúбочн||о *нареч.* ἀλάνθαστα, ἀλάθητα. **~ый** *прил.* ἀλάνθαστος, ἀλάθευτος, ἀλάθητος.

безрабóт||ица *ж* ἡ ἀεργία, ἡ ἀνεργία, ἡ ἀναδουλειά. **~ный** 1. *прил.* ἄεργος, ἄνεργος· 2. *м* ὁ ἄεργος, ὁ ἄνεργος: частúчно ~ный ὁ ἡμιάνεργος· быть ~ным εἶμαι ἄνεργος.

безрáдостный *прил.* ἄχαρος, περίλυπος, σκυθρωπός.

безраздéльн||ый *прил.* ἀμέριστος, ἀδιαίρετος: ~ая власть ἡ ἀδιαίρετη ἐξουσία.

безразлúч||ие *с* ἡ ἀδιαφορία. **~но** *нареч.* ἀδιάφορα / ἄσχετα (*безотносительно*). **~ный** *прил.* ἀδιάφορος.

безрассýд||ность *ж* ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀσυνεσία, ἡ ἀφροσύνη. **~ный** *прил.* ἀπερίσκεπτος, ἀσύνετος, ἀλόγιστος. **~ство** *с* ἡ ἀφροσύνη, ἡ ἀσύνετη πράξη: совершáть ~ства ἐνεργῶ ἀσύνετα, κάνω τρέλλες.

безрезультáтн||о *нареч.* χωρίς ἀποτέλεσμα, ἀτελεσφόρητα/ ἀνεπιτυχῶς (*безуспешно*) / μάταια (*тщетно*). **~ый** *прил.* χωρίς ἀποτέλεσμα, ἀτελεσφόρητος / ἀνεπιτυχής (*безуспешный*) / μάταιος (*тщетный*).

безрóгий *прил.* ἄκερος, ἀκέρατος.

безрóдный *прил.* χωρίς συγγενεῖς, χωρίς γονεῖς, χωρίς οἰκογένεια.

безрóпотн||о *нареч.* ἀγόγγυστα, ἀγογγύστως, καρτερικά[-ῶς]. **~ый** *прил.* ἀγόγγυστος, καρτερικός.

безрукáвка *ж* ἡ ζακέττα (*или* τό σακκάκι, ἡ μπλοῦζα) χωρίς μανίκια.

безрýкий *прил.* 1. κουλός· 2. *перен. разг.* ἀδέξιος, ἀνίκανος.

безрыбье *с*: на ~ и рак рыба *погов.* ≅ στήν ἀναβροχιά καλό εἶναι καί τό χαλάζι.

безубыточный *прил.* ἀζημίωτος.

безуда́рный *прил. лингв.* ἄτονος.
безу́держный *прил.* ἀκράτητος, ὁρμητικός, βίαιος, σφοδρός, ἀσυγκράτητος.
безукори́зненн||о *нареч.* ἄψογα, ἀψόγως, ἄμεμπτα, ἀμέμπτως, ἀνεπίληπτα[-ως]. **~ость** *ж* τό ἄψογο, τό ἄμεμπτο[ν]. **~ый** *прил.* ἄψογος, ἄμεμπτος, ἀνεπίληπτος, ἀψεγάδιαστος: ~ое поведе́ние ἡ ἄμεμπτη διαγωγή.
безу́м||ец *м* 1. ὁ παράφρονας[-ων], ὁ τρελλός· 2. (*безрассудный человек*) ὁ ἄλογος, ὁ παράλογος, ὁ ἀπερίσκεπτος. **~ие** *с* 1. ἡ παραφροσύνη, ἡ τρέλλα, ἡ τρελλαμάρα· 2. (*безрассудство*) ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀφροσύνη, ἡ ἀσκεψία. **~но** *нареч.* τρελλά, παράφορα, μέχρι τρέλλας. **~ный** *прил.* 1. τρελλός, παράφρων, παράφορος· 2. (*безрассудный*) ἀπερίσκεπτος.
безумо́лчный *прил. поэт.* ἀκατάπαυστος, συνεχής, ἀδιάκοπος.
безу́мство *с см.* безу́мие 2. **~вать** *несов.* παραλογίζομαι, κάνω τρέλλες.
безупре́чн||ость *ж* τό ἄμεμπτο[ν], τό ἀνεπίληπτο[ν]. **~ый** *прил.* ἄψογος, ἄμεμπτος, ἀνεπίληπτος.
безусло́вн||о 1. *нареч.* ἐξάπαντος, ὁπωσδήποτε· 2. *вводн. сл.* βεβαίως, ἀσφαλῶς, ἀναμφιβόλως. **~ый** *прил.* 1. (*абсолютный*) ἀπόλυτος· 2. (*несомненный*) βέβαιος, ἀναμφίβολος: ~ые рефле́ксы τά μή ἐξηρτημένα ἀντανακλαστικά.
безуспе́шн||о *нареч.* ἀνεπιτυχῶς, ἀτελεσφόρητα, ἀποτυχημένα. **~ый** *прил.* ἀνεπιτυχής, ἀτελεσφόρητος, ἀποτυχημένος.
безу́сый *прил.* ἀμούστακος.
безуте́шн||ый *прил.* ἀπαρηγόρητος: ~ая ско́рбь ἡ ἀπαρηγόρητη θλίψη.
безуча́ст||ие *с*, **безуча́ст||ность** *ж* ἡ ἀδιαφορία, ἡ ψυχρότητα[-ης], ἡ ἀπάθεια. **~ный** *прил.* ἀδιάφορος, ψυχρός, ἀπαθής, ἀμέτοχος.
безъя́дерн||ый *прил.*: ~ая зо́на ἡ ἀποπυρηνικοποιημένη ζώνη.
безыде́йн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη[-ις] ἰδεῶν, ἡ ἔλλειψη[-ις] ἰδεολογικότητας. **~ый** *прил.* χωρίς ἰδέα, χωρίς ἰδεολογικότητα.
безым||ённый, безым||я́нный *прил.* ἀνώνυμος· ◇ ~я́нный па́лец ὁ παράμεσος (δάκτυλος).
безыску́сственн||ость *ж* ἡ ἁπλότητα [-ης], ἡ φυσικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἁπλός, ἄδολος, ἀπροσποίητος, ἀνεπιτήδευτος, φυσικός.
безысхо́дн||ый *прил.* ἀπαρηγόρητος: ~ое го́ре ἡ ἀπαρηγόρητη λύπη.
бе́й(ся), бе́йте(сь) *повел. накл. от* би́ть(ся).
бека́р *м муз.* ἡ ἀναίρεση.
бека́с *м* (*птица*) ἡ μπεκάτσα, ἡ ξυλόκοττα, ὁ σκολόπαξ, ἡ σκολόρθα.
беко́н *м* τό μπέϊκον.
белен||а́ *ж бот.* ὁ ὑοσκύαμος, ὁ ἀρνόκαπνος, τό δοντόχορτο· ◇ ты что, ~ы́ объе́лся? *разг.* ≅ ποιά μύγα σέ τσίμπησε;
белёный *прил. текст.* ἀσπρισμένος.
белёсый *прил.* ἀσπρειδερός, ἀσπρουδερός, ὑπόλευκος.
беле́||ть *несов.* 1. (*становиться белым*) ἀσπρίζω, λευκαίνω, λευκαίνομαι· 2. (*виднеться*) λευκάζω, φαίνομαι λευκός, ἀσπρίζω: седина́ ~ет в волоса́х τά μαλλιά του πῆραν ν' ἀσπρίζουν. **~ться** φαίνομαι ἄσπρος, λευκάζω.
белиберда́ *ж разг.* (οἱ) ἀνοησίες, (τά) κοροφέξαλα, (οἱ) σαχλαμάρες.
белизна́ *ж* ἡ ἀσπράδα, ἡ λευκότητα [-ης], ἡ ἀσπρίλα.
бели́ла *мн.* τό στουπέτσι, τό φτιασίδι, τό ψιμύθιο (*для лица*): свинцо́вые ~ ὁ ἀνθρακικός μόλυβδος.
бели́ть *несов.* 1. λευκαίνω, ἀσπρίζω: ~ и́звестью ἀσβεστώνω, ἀσπρίζω· 2. *текст.* ἀσπρίζω.
бе́л||ичий *прил.* τοῦ σκίουρου, τῆς βερβερίτσας: ~ичья шу́ба ἡ γούνα πετί-γκρί. **~ка** *ж* 1. (*животное*) ὁ σκίουρος, ἡ βερβερίτσα· 2. (*мех*) τό γουναρικό πετί-γκρί· ◇ верте́ться как ~ка в колесе́ εἶμαι πνιγμένος στή δουλειά.
белко́в||ый *прил.* λευκωματώδης, λευκωματοῦχος: ~ые вещества́ τά λευκώματα.
белладо́нна *ж бот., фарм.* ἡ εὐθάλεια, ἄτροπος ἡ δελεαστική, ἡ μπελλαντόνα.
беллетри́ст *м* ὁ λογοτέχνης. **~ика** *ж* ἡ λογοτεχνία. **~и́ческий** *прил.* λογοτεχνικός.
белобры́сый *прил.* ἀνοιχτόξανθος, ἀσπρόξανθος.
белова́тый *прил.* ἀσπρειδερός, ἀσπρουδερός.
белово́й *прил.* καθαρός, καθαρογραμμένος.
беловоло́сый *прил.* ἀσπρομάλλης, λευκόμαλλος, ξανθός.
белогварде́||ец *м* λευκοφρουρός. **~йский** *прил.* τῆς λευκοφρουρᾶς.
бело́к *м* 1. (*яйца́*) τό λεύκωμα, τό ἀσπράδι (αὐγοῦ)· 2. *биол., хим.* τό λεύκωμα· 3. (*гла́за*) τό ἀσπράδι τοῦ ματιοῦ, ὁ λευκός χιτών.
белокро́вие *с мед.* ἡ λευχαιμία.
белоку́рый *прил.* ξανθός.
белору́с *м* ὁ Λευκορῶσος. **~ский** *прил.*

τῆς λευκῆς Ρωσίας, λευκορωσικός. ~ка *ж* ἡ Λευκορωσίδα, ἡ Λευκορώσα.

белору́чка *м, ж неодобр.* ὁ μαμμόθρεφτος, τό σοκολατόπαιδο, αὐτός πού ἀποφεύγει τή χειρωνακτική δουλειά.

белоры́бица *ж* ὁ σολομός, τό ἀσπρόψαρο, ὁ λευκίσκος.

белосне́жиный *прил.* χιονόλευκος, κάτασπρος, ἄσπρος σάν τό χιόνι.

белошве́йка *ж* ἡ ἀσπρορρουχοῦ, ἡ ράφτρα (ἀσπρορρούχων).

белу́г||а *ж* ὁ μεγάλος ὀξύρρυγχος, τό μεγάλο στουριόνι· ◇ реве́ть ~ой *разг.* μπήγω τίς φωνές καί τά κλάματα.

бе́л||ый 1. *прил.* ἄσπρος, λευκός.: ~ хлеб τό ἄσπρο ψωμί· ◇ ~ые стихи́ (οἱ) ἀνομοιοκατάληκτοι στίχοι· ~ гриб τό ἄσπρο μανιτάρι, τό ἄσπρο φαγώσιμο· ~ая горя́чка τό τρομῶδες παραλήρημα· средь ~а дия *разг.* μέρα μεσημέρι· ~ у́голь ὁ λευκός ἄνθραξ· 2. *м* (*белогвардеец*) ὁ λευκός, ὁ λευκοφρουρός.

бельги́||ец *м* ὁ Βέλγος. ~йка *ж* ἡ Βελγίδα[-ίς]. ~йский *прил.* βελγικός.

бель||ё *с* τά ἀσπρόρρουχα: иижиее ~ τά ἐσώρρουχα· посте́льиое ~ τά σεντόνια κι' οἱ μαξιλαροθῆκες. ~ево́й *прил.* τῶν ἀσπρορρούχων: ~ево́й шкаф ἡ ντουλάπα γιά τά ἀσπρόρρουχα.

бельме́с: ии ~а не знать *разг.* δέν ξέρω γρῦ, δέν ξέρω τίποτε.

бельмо́ *с* τό νεφέλιο, ἡ κηλίδα στό μάτι· ◇ он у меня́ как ~ иа глазу́ *разг.* μοῦ ἔπρηξε τό σηκώτι, μοῦ ἔγινε ἐφιάλτης.

бельэта́ж *м* 1. (*второй этаж*) τό μεσαῖο[ν] πάτωμα, ὁ μεσόροφος· 2. (*в театре*) ὁ πρῶτος ἐξώστης τοῦ θεάτρου.

бемо́ль *м муз.* ἡ ὕφεση[-ις], τό μπεμόλ.

бенефи́с *м театр.* ἡ εὐεργετική παράσταση[-ις], ἡ τιμητική.

бензи́и *м* ἡ βενζίνη, ἡ μπενζίνα: авиацио́нный ~ ἡ βενζίνη ἀεροπλάνων· заправля́ться ~ом ἐφοδιάζομαι μέ βενζίνη, παίρνω (*или* γεμίζω) βενζίνη. ~овый *прил.* τῆς βενζίνης, ἀπό μπενζίνα: ~овый дви́гатель ὁ βενζινοκινητήρας.

бензо́л *м хим.* τό βενζόλιο[ν], ἡ βενζόλη.

бензо||мото́р *м* ὁ βενζινοκινητήρας, ἡ βενζινομηχανή. ~прово́д *м* ὁ ἀγωγός βενζίνης. ~храни́лище *с* ἡ ἀποθήκη, ἡ δεξαμενή βενζίνης.

бенуа́р *м*: ло́жа ~а τό ἰσόγειο θεωρεῖο θεάτρου.

бе́рег *м* ἡ παραλία, ἡ ἀκτή, ὁ γιαλός, ἡ ἀκρογιαλιά (*морской*) / ἡ ὄχθη (*реки́, о́зера*): вы́йти из ~о́в ξεχειλίζω, πλημμυρῶ· сойти́ на ~ βγαίνω στή στεριά.

берегов||о́й *прил.* ἐπάκτιος, παράκτιος, παράλιος / παραποτάμιος, παρόχθιος (*у берегов реки*): ~а́я лииия ἡ ἐπάκτιος γραμμή· ~о́е судохо́дство ἡ ἀκτοπλοΐα· ~а́я артилле́рия τό ἐπάκτιο[ν] πυροβολικό[ν]· ~а́я оборо́иа ἡ παράκτιος ἄμυνα· ~а́я охра́на ἡ ἀκτοφυλακή.

береди́ть *несов.* ἐρεθίζω: ~ ра́иу *прям.*, *перен.* ξανανοίγω τήν πληγή, ξύνω τήν πληγή.

бережли́в||ость *ж* ἡ οἰκονομία, ἡ φειδώ. ~ый *прил.* οἰκονόμος, φειδωλός.

бе́режн||о *нареч.* προσεκτικά[-ῶς], μέ φροντίδα: относи́ться ~ к кому́-л. προσέχω κάποιον, δείχνω φροντίδα (*или* μέριμνα) γιά κάποιον. ~ость *ж* ἡ προσοχή, ἡ φροντίδα[-ίς], ἡ μέριμνα. ~ый *прил.* προσεκτικός.

берёза *ж* ἡ σημύδα, ἡ βετούλη.

березня́к *м* φυτεία ἀπό σημύδες.

берёзов||ый *прил.* σημυδένιος: ~ая ро́ща τό δάσος ἀπό σημύδες.

бере́мен||еть *несов.* ἐγκυμονῶ, μένω ἔγκυος, γκαστρώνομαι. ~иая *прил.*, *ж* ἔγκυος, γκαστρωμένη. ~иость *ж* ἡ ἐγκυμοσύνη, ἡ κυοφορία, ἡ κύηση[-ις]: виема́точная ~ность ἡ ἐξωμήτριος κύησις.

бересклéт *м бот.* ὁ εὐώνυμος, τό ἀσπρόξυλο.

берёста, бере́ста *ж* ὁ φλοιός τῆς σημύδας.

бере́т *м* ὁ μπερές, ὁ σκοῦφος.

бере́чь *несов.* 1. (*сохранять*) διατηρῶ, φυλάγω, προσέχω/φρουρῶ (*охранять*)· 2. (*копить, экономить*) κάνω οἰκονομία, μαζεύω: ~ де́ньги μαζεύω χρήματα· 3. (*щадить*) φείδομαι. ~ся (προ)φυλάγομαι, προφυλάσσομαι, προσέχω: береги́сь! πρόσεχε!, φυλάξου!

бери́лл *м мин.* ὁ βήρυλλος, τό γαλανοσμάραγδο.

бери́ллий *м хим.* τό βηρύλλιο, τό γλυκίνιο[ν].

бе́ркут *м* (*птица*) ὁ χρυσαετός.

берло́га *ж* ἡ φωλιά τῆς ἀρκούδας.

беру́(сь), берёшь(ся) и т. д. *наст. вр. от* бра́ть(ся).

берцо́в||ый *прил. анат.* προκνημικός, κνημαῖος, τῆς κνήμης: больша́я ~ая кость ἡ κνήμη, τό κνημαῖο ὀστοῦν· ма́лая ~ая кость ἡ περόνη.

бес *м* ὁ δαίμονας[-ων], ὁ διάβολος· ◇ рассыпа́ться ме́лким ~ом пе́ред ке́м-л. κολακεύω κάποιον, κάνω τεμενάδες.

бесе́да *ж* 1. (*разговор*) ἡ συζήτηση[-ις], ἡ συνομιλία, ἡ κουβέντα, ἡ συνδιάλεξη[-ις]· 2. (*собеседование*) ἡ συνδιάλεξη[-ις], ἡ συνομιλία.

бесе́дка *ж* τό κιόσκι, τό περίπτερο[ν] κήπου, ἡ σκιάς.
бесе́довать *несов.* συνομιλῶ, ἔχω συζήτηση, συνδιαλέγομαι, (ό)μιλῶ, κουβεντιάζω.
беси́ть *несов.* ἐρεθίζω, κάνω κάποιον νά λυσσ(ι)άζει, ἐξοργίζω. **~ся** 1. (*о животном*) λυσσ(ι)άζω· 2. *перен.* μαίνομαι, λυσσ(ι)άζω.
бескла́ссов||ый *прил.* ἀταξικός: ~ое коммунисти́ческое о́бщество ἡ ἀταξική κομμουνιστική κοινωνία.
бескозы́рка *ж разг.* τό ναυτικό πηλήκιο (χωρίς γεῖσο).
бесконе́чн||о *нареч.* ἀπείρως, ἀπεράντως, ἀτελείωτα, συνεχῶς: ~ ма́лая величина́ *мат.* τό ἀπειροστημόριο, τό ἀπειροελάχιστο μέγεθος· ~ больша́я величина́ *мат.* ἀπειρομεγέθης. **~ость** *ж* 1. τό ἄπειρο[ν]/*мат.* τό ἄπειρο[ν], τό ἀπειροστό [ν]· 2. (*вечность*) ἡ αἰωνιότητα[-ης]· ◇ до ~ости ἐπ' ἄπειρον. **~ый** *прил.* 1. ἄπειρος, ἀπέραντος, ἀτελείωτος: ~ая доброта́ ἡ ἀπέραντη καλωσύνη· ~ая дробь *мат.* τό ἀπειροστό[ν]· 2. (*вечный*) αἰώνιος: ~ые жа́лобы τά ἀτελείωτα παράπονα.
бесконтро́льн||о *нареч.* ἀνεξέλεγκτα [-ως]. **~ость** *ж* ἡ ἔλλειψη[-ις] ἐλέγχου. **~ый** *прил.* ἀνεξέλεγκτος.
бескоры́ст||ие *с* ἡ ἀφιλοκέρδεια, ἡ ἀνιδιοτέλεια. **~ный** *прил.* ἀφιλοκερδής, ἀνιδιοτελής.
беско́стный *прил.* ὁ χωρίς κόκκαλα, ἀνόστεος.
бескра́йний *прил.* ἄπειρος, ἀπέραντος, ἀπεριόριστος.
бескро́вный *прил.* 1. *мед.* ἀναιμικός, ἄναιμος, ἀναίματος· 2. (*без кровопролития*) ἀναίμακτος.
бескры́лый *прил.* 1. *зоол.* ἄπτερος, ἀπτέρυγος· 2. *перен.* πεζός, χωρίς ἀνάταση[-ιν].
бесноaccesśться *несов.* λυσσῶ, μαίνομαι, φρενιάζω.
бесо́вский *прил.* διαβολικός.
беспа́лый *прил.* χωρίς δάκτυλα.
беспа́мят||ный *прил. разг.* ξεχασιάρης. **~ство** *с* 1. (*обморочное состояние*) ἡ λιποθυμία: впада́ть в ~ство χάνω τίς αἰσθήσεις μου, λιποθυμῶ· 2. (*исступление*): в ~стве (*вне себя*) ἔξω φρενῶν, ἐκτός ἑαυτοῦ.
беспарти́йный 1. *прил.* ἐξωκομματικός· 2. *м* ὁ ἐξωκομματικός.
беспа́спортный *прил.* χωρίς διαβατήριο[ν], χωρίς ταυτότητα.
беспере́бойн||о *нареч.* ἀδιάκοπα, ἀδιακόπως, ἀσταμάτητα, ἄνευ διακοπῆς. **~ый** *прил.* ἀδιάκοπος, συνεχής.
беспереса́дочн||ый *прил.* κατ' εὐθεῖαν: ~ое сообще́ние ἡ κατ' εὐθεῖαν συγκοινωνία.
бесперспекти́вный *прил.* χωρίς προοπτική, χωρίς μέλλον.
беспеча́льный *прил.* ἄθλιβος, ἄλυπος, χωρίς λύπη, χωρίς στενοχώριες.
беспе́чн||о *нареч.* ξέ(γ)νοιαστα ἀφρόντιστα, ἀμέριμνα. **~ость** *ж* ἡ ξε(γ)νοιασιά, ἡ ἀφροντισιά, ἡ ἀμεριμνησία. **~ый** *прил.* ξέ(γ)νοιαστος, ἄφροντις, ἀμέριμνος.
беспило́тный *прил.* χωρίς πιλότο: ~ самолёт ἀεροπλάνο χωρίς πιλότο.
беспла́нов||ость *ж* ἡ ἔλλειψη[-ις] σχεδίου. **~ый** *прил.* χωρίς σχέδιο.
беспла́тн||о *нареч.* δωρεάν, ἀνέξοδα, ἀνεξόδως τζάμπα. **~ый** *прил.* δωρεάν, ἀνέξοδος: ~ое обуче́ние ἡ δωρεάν ἐκπαίδευση· вход ~ый ἐλευθέρα εἴσοδος.
беспло́д||ие *с* 1. ἡ στείρωση[-ις], ἡ ἀτοκία, ἡ ἀτεκνία, ἡ ἀγονία· 2. (*почвы*) ἡ ἀκαρπία, ἡ ἀφορία. **~но** 1. *нареч.* ἄκαρπα, χωρίς ἀποτέλεσμα· 2. *предик. безл.* (*бесполезно*) μάταια, τοῦ κάκου, ἀνώφελα. **~ность** *ж* ἡ ματαιοπονία/τό μάταιο[ν] (*тщетность*). **~ный** *прил.* 1. ἄγονος/ἄφορος (*о почве*)· 2. *перен.* ἄκαρπος, ἀνώφελος/μάταιος (*тщетный*).
беспло́тный *прил.* ἄσαρκος, ἄϋλος.
бесповоро́тн||о *нареч.* ἀμετάκλητα[-ως], ἀνεπιστρεπτί. **~ый** *прил.* ἀμετάκλητος, ὁριστικός: ~ое реше́ние ἡ ἀμετάκλητη ἀπόφαση.
бесподо́бный *прил.* ἀσύγκριτος/ἀπαράμιλλος (*несравненный*)/θαυμάσιος (*замечательный*) / περίφημος, ἐξαιρετικός (*отличный*).
беспозвоно́чн||ый *прил. зоол.* ἀσπόνδυλος: ~ое живо́тное τό ἀσπόνδυλο ζῶο.
беспоко́ить *несов.* 1. (*мешать*) ἐνοχλῶ, ἀπασχολῶ, σκοτίζω/στενοχωρῶ (*стеснять*)· 2. (*волновать*) ἀνησυχῶ (*мет*), ταράζω. **~ся** 1. (*волноваться*) ἀνησυχῶ· 2. (*утруждать себя*) ἐνοχλοῦμαι, κάνω κόπο[ν], σκοτίζομαι: не беспоко́йтесь, я сам всё сде́лаю μήν ἀνησυχεῖτε, θά τά κάνω ὅλα ἐγώ.
беспоко́й||ный *прил.* 1. (*причиняющий беспокойство*) μπελαλίδικος, ἐνοχλητικός, ἄβολος: ~ная рабо́та μπελαλίδικη δουλειά· ~ ребёнок τό ἄτακτο παιδί· 2. (*склонный к волнению*) ἀνήσυχος/ἀνησυχαστικός, ἀνησυχητικός (*выражающий беспокойство*): ~ челове́к ἀνήσυχος ἄνθρωπος· ~ сон ταραγμένος ὕπνος· ~ вид ἀνησυχαστική ὄψη· 3. (*находящийся в возбуж-*

дении, в движении) ταραγμένος: ~ное мо́ре ταραγμένη θάλασσα. ~ство *с* 1. *(озабоченность)* ἡ ἀνησυχία, ἡ ἔγνοια· 2. *(волнение)* ἡ ταραχή, ἡ ἀνησυχία: испы́тывать ~ство εἶμαι ἀνήσυχος· 3. *(нарушение покоя)* ἡ διατάραξη τῆς ἡσυχίας, ἡ ἐνόχληση[-ις]: причиня́ть ~ство προξενῶ ἀνησυχία· прости́те за ~ство! μέ συγχωρεῖτε γιά τήν ἐνόχληση!

бесполе́зи||о 1. *нареч.* ἀνώφελα, ἀνωφελῶς/μάταια, ματαίως *(тщетно)*· 2. *предик. безл.*: э́то ~ εἶναι ἀνώφελο. ~ость *ж* τό ἀνώφελο[-ές]/τό μάταιο[ν] *(тщетность)*. ~ый *прил.* ἀνώφελος, ἀνωφελής, ἄσκοπος/μάταιος *(тщетный)*.

беспо́лый *прил.* ἄφυλος, χωρίς φύλο.

беспо́мощи||ость *ж* ἡ ἀδυναμία, ἡ ἀνικανότητα[-ης]. ~ый *прил.* 1. *(слабый)* ἀδύνατος, ἀνίσχυρος· 2. *(нуждающийся в поддержке)* χωρίς ὑποστήριξη, ἀνυποστήρικτος, ἀδύναμος, ἀνήμπορος.

беспоро́чиый *прил.* ἁγνός, ἄσπιλος.

беспоря́дки *мн.* *(волнения)* οἱ ταραχές [-αί].

беспоря́д||ок *м* ἡ ἀταξία, ἡ ἀκαταστασία: бежа́ть в ~ке τρέπομαι εἰς ἄτακτον φυγήν. ~очность *ж* ἡ ἀταξία, ἡ ἀκαταστασία. ~очиый *прил.* ἄτακτος, ἀκατάστατος.

беспоса́дочиый *прил.*: ~ полёт *ав.* (ἡ) πτήση χωρίς ἐνδιάμεση προσγείωση.

беспо́чвенн||ый *прил.* ἀβάσιμος, ἀνυπόστατος: ~ое обвине́ние ἡ ἀβάσιμη κατηγορία.

беспо́шлиииый *прил.* ἀδασμολόγητος, ἀτελώνιστος, ἀτελής: ~ ввоз това́ров ἡ ἀδασμολόγητη εἰσαγωγή ἐμπορευμάτων.

беспоща́дн||о *нареч.* ἀνελέητα, ἀνηλεῶς, ἀμείλικτα, χωρίς οἶκτο[ν]. ~ый *прил.* ἀνελέητος, ἀμείλικτος, ἀνηλεής.

беспра́в||ие *с* ἡ ἔλλειψη[-ις] δικαιωμάτων/ἡ ἀνομία, ἡ παρανομία *(отсутствие законности)*. ~ный *прил.* χωρίς δικαιώματα, στερούμενος δικαιωμάτων.

беспреде́льиый *прил.* ἀπεριόριστος, ἀτελείωτος, ἀπέραντος.

беспредме́тный *прил.* ἄσκοπος *(без цели)*/χωρίς περιεχόμενο *(без содержания)*.

беспрекосло́ви||о *нареч.* χωρίς ἀντιρρήσεις, χωρίς ἀντιλογία, ἀναντιλέκτως. ~ый *прил.* ἀναντίρρητος, ἀναντίλεκτος: ~ое повинове́ние ἡ ἀπόλυτη ὑπακοή.

беспрепя́тственный *прил.* ἀνεμπόδιστος, ἀπρόσκοπτος, ἀκώλυτος.

беспреры́ви||о *нареч.* ἀδιάκοπα, συνεχῶς. ~ый *прил.* ἀδιάκοπο„ συνεχής, ἀκατάπαυστος, ἀδιάλειπτος.

беспреста́ииый *прил.* ἀδιάκοπος, ἀκατάπαυστος, συνεχής.

беспреце́дентиый *прил.* χωρίς προηγούμενο, ἄνευ προηγουμένου, πρωτοφανής.

бесприда́нница *ж* ἡ ἄπροικη, ἡ ἄπροικος.

беспризо́рн||ик *м* τό ἐγκαταλειμμένο (τό ἀπροστάτευτο) παιδί, τό ἀλητόπαιδο. ~ый 1. *прил.* ἐγκαταλειμμένος, ἄστεγος· 2. *м см.* беспризо́рник.

бесприме́рный *прил.* ἀπαράμιλλος, πρωτοφανής/ἐξαιρετικός *(исключительный)*.

беспринци́пн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη[-ις] ἀρχῶν, ἡ ἀσυνειδησία. ~ый *прил.* χωρίς ἀρχές, ἀσυνείδητος.

беспристра́ст||ие *с* ἡ ἀμεροληψία. ~ио *нареч.* ἀμερόληπτα[-ως]. ~иость *ж см.* беспристра́стие. ~ный *прил.* ἀμερόληπτος.

беспричи́нн||о *нареч.* ἀναίτια[-ως], ἀναιτιολόγητα[-ως]. ~ый *прил.* ἀναίτιος, ἀναιτιολόγητος.

бесприю́тный *прил.* ἄστεγος, ἀνέστιος, ἄσπιτος.

беспробу́диый *прил.* βαθύς, συνεχής, διαρκής· ◇ ~ пья́ница τό μπεκρόμουτρο, ὁ μπεκρούλιακας.

беспро́волочный *прил.* ἀσύρματος: ~ телегра́ф ὁ ἀσύρματος τηλέγραφος.

беспро́игрышиый *прил.* ἀζημίωτος, μέ σίγουρο[ν] κέρδος.

беспросве́тн||ый *прил.* 1. *(тёмный)* μαῦρος, σκοτεινός: ~ая тьма τό βαθύ σκοτάδι· 2. *перен.* ἄχαρος, ἀπελπισμένος, μαῦρος: ~ая жизнь ἡ μαύρη ζωή.

беспроце́нтный *прил. эк.* ἄτοκος.

беспу́т||ничать *несов. разг.* κάνω ἀκόλαστη ζωή. ~ный *прил.* ἀκόλαστος, ἔκλυτος, ἄσωτος, διεφθαρμένος. ~ство *с* ἡ ἀκολασία, ἡ ἔκλυτη ζωή, ἡ ἀσωτεία.

бессвя́зи||ость *ж* ἡ ἀσυναρτησία, τό ἀσυνάρτητο[ν]. ~ый *прил.* ἀσυνάρτητος, ἀσύνδετος.

бессеме́йный *прил.* χωρίς οἰκογένεια[ν], μπεκιάρης.

бессерде́ч||ие *с*, **бессерде́чность** *ж* ἡ ἀπονιά, ἡ ἀσπλα(γ)χνία, ἡ ἀναλγησία *(бесчувственность)*/ ἡ σκληρότητα[-ης], ἡ ὠμότητα[-ης] *(жестокость)*. ~иый *прил.* ἄπονος, ἄσπλα(γ)χνος, ἀνάλγητος *(бесчувственный)*/ ἄκαρδος, σκληρόκαρδος *(жестокий)*.

бесси́л||ие *с* 1. *(слабость)* ἡ ἀδυναμία· 2. *перен.* ἡ ἀνημποριά, ἡ ἀνικανότητα[-ης]· ◇ полово́е ~ *мед.* ἡ σεξουαλική ἀνικανότητα. ~ьиый *прил.* 1. *(слабый)* ἀδύναμος· 2. *перен.* ἀνήμπορος, ἀνίκανος.

бессистéмн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη[-ις] μεθόδου (*или* συστήματος), ἡ ἀμεθοδία. **~ый** *прил.* ἀμέθοδος, ἀμεθόδευτος, χωρίς σύστημα.

бесслáвн||ый *прил.* ἄδοξος, ἐπαίσχυντος: ~ая смерть ὁ ἄδοξος θάνατος.

бесслéдно *нареч.* χωρίς ἴχνη: пропáсть ~ χάνομαι χωρίς ν'ἀφήσω ἴχνη.

бессловéсн||ый *прил.* 1. ἄφωνος, ἄλαλος, ἄγλωσσος· 2. *перен.* σιωπηλός, ἀμίλητος: ~ое существó ἀμίλητος (*или* σιωπηλός) ἄνθρωπος· ◇ ~ая роль ὁ βουβός ρόλος.

бессмéнн||о *нареч.* διαρκῶς, μόνιμα/ πάντοτε (*постоянно*). **~ый** *прил.* διαρκής, μόνιμος/ἀμετάθετος (*несменяемый*)/ παντοτινός (*постоянный*).

бессмéрт||ие *с* ἡ ἀθανασία. **~ник** *м бот.* τό ἀμάραντο[ν], τό ἑλίχρυσον, τό ξηράνθεμον. **~ный** *прил.* *прям.*, *перен.* ἀθάνατος, αἰώνιος.

бессмы́сленн||о *нареч.* παράλογα, ἀνόητα, ἀνοήτως/ ἄσκοπα, ἀσκόπως (*бесцельно*). **~ость** *ж* ὁ παραλογισμός, ἡ ἀνοησία/τό ἄσκοπο[ν] (*бесцельность*). **~ый** *прил.* παράλογος, ἀνόητος/ἄσκοπος (*бесцельный*).

бессмы́слица *ж* ἡ μωρολογία, ἡ ἀνοησία, ἡ κουταμάρα.

бессóвестн||ость *ж* 1. (*нечестность*) ἡ ἀτιμία, ἡ ἀσυνειδησία· 2. (*наглость*) ἡ ἀφιλοτιμία, ἡ ἀναίδεια. **~ый** *прил.* 1. (*нечестный*) ἄτιμος, ἀσυνείδητος· 2. (*наглый*) ἀφιλότιμος, ἀναιδής.

бессодержáтельн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη[-ις] περιεχομένου, ἡ κενότητα[-ης]. **~ый** *прил.* χωρίς περιεχόμενο, κενός, ἀσήμαντος: ~ая болтовня́ ἡ ἀσήμαντη φλυαρία.

бессознáтельн||ый *прил.* ἀσυναίσθητος, ἀσυνείδητος: быть в ~ом состоя́нии χάνω τίς αἰσθήσεις μου, εἶμαι λιπόθυμος (λιγοθυμισμένος).

бессóнн||ица *ж* ἡ ἀϋπνία, ἡ ἀκοιμησιά: страдáть ~ицей ὑποφέρω ἀπό ἀϋπνία. **~ый** *прил.* ἄϋπνος, ἀκοίμητος, ἄγρυπνος.

бесспóрный *прил.* ἀδιαφιλον(ε)ίκητος, ἀναντίρρητος, ἀναμφίβολος, ἀδιάψευστος.

бессрéбреник *м* ὁ ἀφιλοκερδής.

бессрóчный *прил.* ἀπρόθεσμος, ἀπεριόριστος, ἐπ' ἀόριστον/ διαρκής, μόνιμος (*постоянный*): ~ óтпуск ἡ ἄδεια ἐπ' ἀόριστον· ~ пáспорт τό διαρκές διαβατήριο.

бесстрáст||ие *с* ἡ ἀπάθεια, ἡ ἀναισθησία. **~ный** *прил.* ἀπαθής, ἀναίσθητος.

бесстрáш||ие *с* ἡ ἀφοβία, ἡ ἀπτοησία. **~ный** *прил.* ἀτρόμητος, ἄφοβος, ἀπτόητος.

бесстыд||ник *м* ὁ ἀδιάντροπος, ὁ ἀναιδής. **~ный** *прил.* ἀδιάντροπος, ἀναιδής, ἀναίσχυντος, αἰσχρός. **~ство** *с* ἡ ἀδιαντροπία, ἡ ἀναίδεια, ἡ ἀναισχυντία.

бессчётный *прил.* ἀμέτρητος, ἀπειράριθμος, ἀναρίθμητος, ἀπειροπληθής.

бестáктн||ость *ж* 1. ἡ ἔλλειψη[-ις] λεπτότητας, ἡ ἀκοσμία, ἡ ἀπρέπεια· 2. (*бестактный поступок*) ἡ ἀγένεια, ἡ γαϊδουριά. **~ый** *прил.* ἀγενής, ἀπρεπής, ἄτοπος.

бесталáнный *прил.* χωρίς ταλέντο.

бéстия *ж* ὁ κατεργάρης: хи́трая ~ ὁ μεγάλος κατεργάρης.

бестолкóв||ый *прил.* ἀνόητος, ἀδέξιος, ἀσυνάρτητος: ~ человéк ἀνόητος ἄνθρωπος· ~ое письмó ἀσυνάρτητο γράμμα.

бесфóрменный *прил.* ἄμορφος, ἀκανόνιστος.

бесхарáктерн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη[-ις] χαρακτῆρα[-ος], ἡ χαλαρότητα[-ης], ἡ ἀστάθεια[-ος]. **~ый** *прил.* χωρίς χαρακτῆρα, χαλαρός, ἀσταθής.

бесхвóстый *прил.* 1. ἄνουρος, κόλουρος, κολοβός· 2. *мн. зоол.* τά ἄνουρα.

бесхи́тростный *прил.* ἀπονήρευτος, ἄδολος, ἀφελής/ ἀπλοϊκός (*простой*).

бесхóзн||ый *прил.* ἀδέσποτος: ~ое иму́щество *юр.* ἡ ἀδέσποτη περιουσία.

бесхозя́йственн||ость *ж* ἡ τσαπατσουλιά, ἡ ἔλλειψη[-ις] νοικοκυροσύνης, ἡ κακή διαχείριση[-ις]. **~ый** *прил.* κακός διαχειριστής, τσαπατσούλης.

бесхребéтный *прил.* *прям.*, *перен.* ἀσταθής, πλαδαρός.

бесцвéтн||ость *ж* 1. ἡ ἄχροια· 2. *перен.* ἡ ἀνοστιά, ἡ ὠχρότητα[-ης], τό ἄχαρο. **~ый** *прил.* 1. ἄχρους, ἄχρωμος· 2. *перен.* ἄνοστος, ἄχαρις, ἀχρωμάτιστος.

бесцéльн||о *нареч.* ἄσκοπα, ἀσκόπως. **~ость** *ж* τό ἄσκοπο. **~ый** *прил.* ἄσκοπος.

бесцéн||ный *прил.* (*неоценимый*) ἀνεκτίμητος, ἀτίμητος/ πολύτιμος (*дорогой*). **~ок**: за ~ок τζάμπα, πάμφθηνα.

бесцеремóнн||о *нареч.* ξετσίπωτα, ἀναιδῶς. **~ость** *ж* ἡ ξετσιπωσιά, ἡ ἔλλειψη τρόπων, ἡ ἀναίδεια. **~ый** *прил.* ξετσίπωτος, ἀναιδής.

бесчеловéчн||ость *ж* ἡ ἀπανθρωπιά. **~ый** *прил.* ἀπάνθρωπος.

бесчéст||ить *несов.* ἀτιμάζω, ντροπιάζω. **~ный** *прил.* ἄτιμος, αἰσχρός. **~ье** *с* ἡ ἀτίμωση[-ις], τό αἶσχος, ἡ προσβολή τῆς τιμῆς.

бесчи́нство *с* ἡ ἀσχημία, ἡ ἀσχημοσύνη/ τό σκάνδαλο[ν] (*скандал*). **~вать** *несов.* ἀσχημονῶ, θορυβοποιῶ.

бесчи́сленный *прил.* ἀπειράριθμος, ἀναρίθμητος.
бесчу́вств||енность *ж* ἡ ἀναισθησία, ἡ σκληρότητα[-ης]. ~**енный** *прил.* 1. (*лишившийся чувств*) ἀναίσθητος· 2. (*бессердечный*) ἄκαρδος, σκληρόκαρδος, ἄσπλα(γ)χνος. ~**ие** *с* 1. ἡ ἀναισθησία: находи́ться в ~ии εἶμαι λιπόθυμος· 2. (*бессердечие*) ἡ ἀπονιά, ἡ ἀσπλα(γ)χνία.
бесшаба́шный *прил.* 1. (*беспечный*) ἀμέριμνος, ξέ(γ)νοιαστος, ἀπερίσκεπτος· 2. (*отчаянный*) παράτολμος, ριψοκίνδυνος.
бесшу́мный *прил.* ἀθόρυβος, σιωπηλός.
бе́та-лучи́ *мн. физ.* β-ἀκτῖνες.
бетатро́н *м физ.* τό βητατρόνιον.
бето́н *м* τό μπετόν, τό σκυρόδεμα. ~**и́рованный** *прил.* ἀπό μπετόν, μέ μπετόν. ~**и́ровать** *несов.* χτίζω μέ μπετόν. ~**ный** *прил.* ἀπό μπετόν. ~**омеша́лка** *ж тех.* ἡ μπετονιέρα, ὁ μαλακτήρ σκυροδέματος.
беч||ева́ *ж* τό χοντρό σχοινί, ὁ κάβος, τό σχοινί γιά ρυμούλκηση. ~**ёвка** *ж* ὁ σπάγγος.
бе́шен||ство *с* 1. (*заболевание*) ἡ λύσσα· 2. (*неистовство*) ἡ παραφορά, ἡ μανία. ~**ый** *прил.* 1. λυσσασμένος, λυσσαλέος· 2. (*неистовый*) παράφορος, μανιώδης· ◇ ~ая ско́рость ἡ δαιμονισμένη ταχύτητα· ~ые це́ны *разг.* οἱ ὑπέρογκες τιμές.
бешу́(сь) *наст. вр. от* беси́ть(ся).
библе́йский *прил.* βιβλικός, τῆς Βίβλου.
библио́граф *м* ὁ βιβλιογράφος. ~**и́ческий** *прил.* βιβλιογραφικός.
библиогра́фия *ж* ἡ βιβλιογραφία.
библиоте́ка *ж* ἡ βιβλιοθήκη: публи́чная ~ ἡ δημοσία βιβλιοθήκη· передвижна́я ~ ἡ κινητή βιβλιοθήκη· ~-чита́льня ἡ βιβλιοθήκη-ἀναγνωστήριο.
библиоте́||карь *м* ὁ βιβλιοθηκάριος. ~**чный** *прил.* τῆς βιβλιοθήκης.
библиофи́л *м* ὁ βιβλιόφιλος.
би́блия *ж* ἡ Βίβλος.
бива́к *м* ἡ ὑπαίθρια κατασκήνωση, ὁ καταυλισμός: расположи́ться ~ом κατασκηνώνω στήν ὕπαιθρο, καταυλίζομαι.
би́вень *м* ὁ χαυλιόδοντας[-δους].
бидо́н *м* τό μπιντόνι, τό τενεκεδένιο δοχεῖο[ν]: ~ для молока́ δοχεῖο γιά γάλα· ~ для кероси́на τό πετρελαιοδοχεῖο.
бие́ние *с* ὁ χτύπος, ὁ κτύπος, ὁ παλμός: ~ се́рдца ὁ χτύπος τῆς καρδιᾶς, τό χτυποκάρδι· ~ пу́льса ὁ σφυγμός· ◇ ~ жи́зни ὁ παλμός τῆς ζωῆς.
биза́нь *м мор.* ἡ μπούμα, ὁ ἐπίδρομος· ◇ ~-ма́чта ὁ ἱστός τοῦ ἐπιδρόμου, ἡ μετζάνα.
бизо́н *м зоол.* ὁ βίσων, ὁ βόνασος.
бикарбона́т *м хим.* τό διττανθρακικό[ν] ἅλας, ἡ σόδα.
биле́т *м* 1. τό εἰσιτήριο[ν], τό μπιλιέτο: проездно́й ~ εἰσιτήριο τοῦ τραίνου· лотере́йный ~ τό λαχεῖο· входно́й ~ τό εἰσιτήριο· пригласи́тельный ~ ἡ πρόσκληση, τό προσκλητήριο· театра́льный ~ τό εἰσιτήριο θεάτρου· 2. (*удостоверение*) τό βιβλιάριο[ν], τό δελτίο[ν]: парти́йный (профсою́зный) ~ τό κομματικό (τό συνδικαλιστικό) βιβλιάριο· вое́нный ~ τό βιβλιάριο στρατιώτη ἤ ἀξιωματικοῦ· студе́нческий ~ ἡ φοιτητική ταυτότητα, τό φοιτητικό βιβλιάριο. ~**ёр** *м* ὁ ἐλεγκτής εἰσιτηρίων. ~**ный** *прил.* τοῦ εἰσιτηρίου: ~ная ка́сса τό ταμεῖο (εἰσιτηρίων).
биллио́н *м* τό δισεκατομμύριο[ν].
бильдаппара́т *м* ὁ φωτοτηλέγραφος.
билья́рд *м* τό σφαιριστήριο[ν], τό μπιλιάρδο. ~**ная** *ж* τό σφαιριστήριο[ν]. ~**ный** *прил.* τοῦ σφαιριστηρίου, τοῦ μπιλιάρδου: ~ный шар ἡ σφαῖρα σφαιριστηρίου, ἡ μπίλια.
бино́кль *м* τά κιάλια, ἡ διόπτρα: полево́й ~ ἡ στρατιωτική διόπτρα· театра́льный ~ τά θεατρικά κιάλια.
бино́м *м мат.* τό διώνυμο[ν].
бинт *м* ὁ ἐπίδεσμος. ~**ова́ть** *несов.* ἐπιδένω.
биоастрона́втика *ж* ἡ βιοαστροναυτική.
био́гр||аф *м* ὁ βιογράφος. ~**афи́ческий** *прил.* βιογραφικός. ~**а́фия** *ж* ἡ βιογραφία.
био́л||ог *м* ὁ βιολόγος. ~**оги́ческий** *прил.* βιολογικός. ~**о́гия** *ж* ἡ βιολογία.
биоста́нция *ж* (биологи́ческая ста́нция) ὁ βιολογικός σταθμός.
биофи́зика *ж* ἡ βιοφυσική.
биохи́мия *ж* ἡ βιοχημεία.
бипла́н *м ав.* τό διπλάνο[ν].
би́рж||а *ж* τό χρηματιστήριο[ν], ἡ χρηματαγορά: фо́ндовая ~ τό χρηματιστήριο Δημοσίων χρεωγράφων· това́рная ~ τό ἐμπορικό χρηματιστήριο. ~**еви́к** *м* ὁ χρηματιστής. ~**ево́й** *прил.* τοῦ χρηματιστηρίου, χρηματιστικός: ~ева́я игра́ ἡ χρηματιστηριακή κερδοσκοπία· ~ево́й ма́клер ὁ μεσίτης χρηματιστηρίου.
би́рка *ж* ἡ πινακίδα.
бирма́н||ец *м* ὁ Βιρμανός. ~**ка** *ж* ἡ Βιρμανίδα[-ίς]. ~**ский** *прил.* βιρμανικός.
бирюз||а́ *ж* τό τουρκουάζ, ὁ κάλλαϊς. ~**о́вый** *прил.* κυανόχρωμος, τουρκουάζ.
бирю́к *м* 1. *обл.* ὁ μοναχικός λύκος·

2. *перен.* ὁ ἀκοινώνητος ἄνθρωπος, ὁ ἀγριάνθρωπος.

бирюльки *мн.* τά ραβδάκια: играть в ~ *перен.* ἀσχολοῦμαι μέ τιποτένια πράγματα.

бис *межд.* μπίς!, ξανά!

бисер *м* ἡ χάντρα, ἡ χάνδρα· ◇ метать ~ перед свиньями *погов.* τά ἅγια τοῖς κυσί. **~ный** *прил.* χάνδρινος: ~ный почерк τό ψιλό γράψιμο.

бисировать *сов. и несов.* ἐκτελῶ δίς, μπιζάρω.

бисквит *м* τό μπισκότο. **~ный** *прил.* ἀπό (*или* μέ) μπισκότα.

биссектриса *ж мат.* ἡ διχοτόμος.

битв||а *ж* ἡ μάχη: поле ~ы τό πεδίο τῆς μάχης.

битком *нареч.*: ~ набитый γεμάτος κάργα, γεμάτος φίσκα, κατάγεμος.

биток *м кул.* ὁ κεφτές.

битум *м* ἡ ὀρυκτή ἄσφαλτος, ἡ πίσσα, τό κατράμι.

битый 1. *прич. от* бить· 2. *прил.* χτυπημένος, κτυπημένος, χτυπητός, δαρμένος/ σπασμένος, θρυμματισμένος (*о посуде*)· ◇ ~ час ὁλόκληρη ὥρα.

бить *несов.* 1. (*избивать*) χτυπῶ, κτυπῶ, δέρνω, ξυλοκοπῶ· 2. (*ударять*) χτυπῶ, κτυπῶ: ~ в барабан χτυπῶ τό τύμπανο· ~ в колокол χτυπῶ τήν καμπάνα· ~ хвостом χτυπῶ μέ τήν οὐρά· 3. *перен.* μαστιγώνω, καυτηριάζω (*бичевать*)/ βλάπτω, προξενῶ ζημία[ν] (*наносить вред*): ~ по карману ζημιώνω, ξεπαραδιάζω, ξετινάζω· 4. (*разбивать*) σπάζω, θραύω, θρυμματίζω: ~ посуду σπάζω (*или* σπάνω) τά πιατικά· 5. (*убивать скот*) σφάζω· 6. *охот.* κυνηγῶ, θηρεύω, χτυπῶ· 7. (*обстреливать*) πυροβολῶ, βάλλω: ~ в цель χτυπῶ (εἰς) στό σημάδι· 8. (*о часах*) χτυπῶ, κτυπῶ: часы бьют τό (ὡ)ρολόγι χτυπᾶ· 9. (*побеждать*) νικῶ: ~ врага νικῶ τόν ἐχθρό· ◇ ~ баклуши γυρίζω ἀργόσχολος· бьющий через край πού ξεχειλίζει, ἄφθονος· источник бьёт ἡ πηγή ἀναβλύζει, ξεπηδᾶ· ~ тревогу, ~ в набат χτυπῶ συναγερμό, σηκώνω στό ποδάρι· ~ отбой σαλπίζω ἀνάπαυση, σαλπίζω σιωπητήριο· меня бьёт лихорадка μέ καίει ὁ πυρετός.

битьё *с* 1. (*побои*) ὁ δαρμός, τό δάρσιμο, τό ξυλοκόπημα· 2. (*разбивание*) τό σπάσιμο, ἡ θραύση[-ις].

биться *несов.* 1. κτυπιέμαι, χτυπιέμαι, δέρνομαι μέ κάποιον/ μάχομαι, ἀγωνίζομαι, παλεύω (*сражаться*)· 2. (*трепетать*) τρέμω, πάλλομαι (*о сердце, пульсе*)/ χτυπιέμαι, σφαδάζω, σπαρταρῶ (*барахтаться*): рыба бьётся τό ψάρι σπαρταρᾶ· 3. (*ломать голову над чем-л.*) πολεμῶ, βάζω τά δυνατά μου, βασανίζομαι, σπάζω τό κεφάλι μου νά...: ~ над разрешением задачи σπάζω τό κεφάλι μου νά λύσω τό πρόβλημα· 4. (*о посуде*) σπάζω, εἶμαι εὔθραυστος, θραύομαι, θρυμματίζομαι· ◇ ~ как рыба об лёд ≅ πνέω τά λοίσθια, ἔχω φθάσει στά ἔσχατα.

бифштекс *м кул.* τό μπιφτέκι.

бицепс *м анат.* ὁ δικέφαλος βραχιόνιος μῦς.

бич *м* 1. ἡ μάστιγα[-ιξ], τό μαστίγιο[ν]· 2. *перен.* ἡ θεομηνία, ἡ μάστιγα.

бичевать *несов.* 1. μαστιγώνω· 2. *перен.* καυτηριάζω, στηλιτεύω.

благ||о I *с* τό καλό[ν], τό ἀγαθό[ν]: ~а жизни τά ἀγαθά τῆς ζωῆς· на ~ народа γιά τό καλό τοῦ λαοῦ· ◇ ни за какие ~а в мире σέ καμμιά περίπτωση, ποτέ, οὐδέποτε· всех благ! καλή τύχη!, ὅλα τά καλά!

благо II *союз* ἀφοῦ, μιά καί: почитаем, ~ есть время ἄς διαβάσουμε μιά καί ἔχουμε καιρό.

благовещение *с рел.* ὁ Εὐαγγελισμός.

благовидный *прил.* εὔλογος, εὔσχημος: ~ предлог τό εὔλογο πρόσχημα.

благовол||ение *с* ἡ εὔνοια, ἡ ἀγαθή διάθεση[-ις]. **~ить** *несов.* εὐνοῶ: ~ить к кому-л. δείχνω εὔνοια.

благовон||ие *с* ἡ εὐωδιά, τό ἄρωμα. **~ный** *прил.* εὐώδης, εὔοσμος, ἀρωματικός, ἀρωματώδης/ μυρωδάτος (*благоухающий*).

благовоспитанн||ость *ж* ἡ καλή ἀνατροφή, ἡ ἀγωγή. **~ый** *прил.* καλοαναθρεμμένος, εὐάγωγος.

благогов||ейный *прил.* εὐλαβής, εὐσεβής. **~ение** *с* ὁ σεβασμός, ἡ εὐλάβεια. **~еть** *несов.* (*перед кем-л., чем-л.*) σέβομαι ὑπερβολικά.

благод||арить *несов.* εὐχαριστῶ, εὐγνωμονῶ: ~арю вас σᾶς εὐχαριστῶ. **~арность** *ж* ἡ εὐγνωμοσύνη, ἡ εὐχαριστία: объявлять ~арность ἀπονέμω ἔπαινο· не стоит ~арности ≅ παρακαλῶ τίποτε. **~арный** *прил.* εὐγνώμων: быть ~арным кому-л. χρωστῶ εὐγνωμοσύνη· ◇ ~арный труд ἡ ἀποδοτική ἐργασία.

благодаря *предлог с дат. п.* χάρις εἰς (σέ), ἕνεκα, ἐξ αἰτίας.

благодатный *прил.* εὐλογημένος/ ἄφθονος, εὔφορος, πλουσιοπάροχος (*изобильный*).

благодать *ж* ἡ εὐδαιμονία, ἡ εὐλογία: какая ~! τί παράδεισος!, τί εὐλογία!

благоденств||ие *с уст.* ἡ εὐδαιμονία, ἡ

εὐημερία, ἡ εὐζωΐα. ~овать *несов. уст.* εὐημερῶ, εὐδαιμονῶ, εὐδοκιμῶ, εὐτυχῶ.

благоде́||тель *м уст., ирон.* ὁ εὐεργέτης. **~я́ние** *с* ἡ εὐεργεσία, ἡ ἀγαθοεργία, ἡ καλωσύνη.

благоду́ш||ие *с* ἡ ἠρεμία, ἡ γαλήνη, ἡ μακαριότητα[-ης]/ ἡ ἀμεριμνησία, ἡ ξε(γ)νοιασιά, ἡ ἀφροντισιά (*беззаботность*). **~ный** *прил.* ἤρεμος, γαλήνιος, μακάριος/ ἀμέριμνος, ξέ(γ)νοιαστος (*беззаботный*).

благожела́тельн||ость *ж* ἡ εὐμένεια, ἡ ἀγαθή διάθεση, ἡ εὔνοια. **~ый** *прил.* εὐμενής, καλοδιατεθειμένος: ~ое отноше́ние ἡ εὐμενής διάθεση.

благозву́ч||ие *с*, **благозву́ч||ность** *ж* ἡ ἁρμονία, ἡ εὐφωνία. **~ный** *прил.* ἁρμονικός, εὔφωνος.

благ||о́й I *прил.* (*хороший*) *уст.* καλός, ἀγαθός: ~и́е наме́рения οἱ ἀγαθές διαθέσεις.

благ||о́й II *прил.*: крича́ть ~и́м ма́том *разг.* ξεφωνίζω, φωνάζω δυνατά.

благонадёжный *прил.* πιστός, ἀξιόπιστος (*заслуживающий доверия*)/νομιμόφρονας[-ων] (*благонамеренный*).

благонаме́ренный *прил.* νομιμόφρονας[-ων].

благонра́вный *прил.* φρόνιμος, χρηστός.

благообра́зный *прил.* εὐπαρουσίαστος/ ὅμορφος (*о лице*)/ σεβάσμιος (*внушающий почтение*).

благополу́ч||ие *с* ἡ εὐημερία, ἡ εὐδαιμονία/ ἡ εὐτυχία (*счастье*). **~но** *нареч.* αἴσια, αἰσίως, μέ ἐπιτυχία. **~ный** *прил.* (*успешный, удачный*) αἴσιος, εὐτυχής, ἐπιτυχής.

благоприобре́тенный *прил.* ἐπίκτητος.

благопристо́йн||ость *ж* ἡ εὐκοσμία, ἡ κοσμιότητα[-ης], ἡ εὐπρέπεια. **~ый** *прил.* κόσμιος, εὐπρεπής.

благоприя́тн||ый *прил.* εὐμενής, εὐνοϊκός, αἴσιος: ~ моме́нт ἡ κατάλληλη στιγμή· ~ отве́т ἡ εὐνοϊκή ἀπάντηση[-ις]· находи́ться в ~ых усло́виях βρίσκομαι σέ εὐνοϊκές συνθῆκες.

благоприя́тствовать *несов.* εὐνοῶ.

благоразу́м||ие *с* ἡ σύνεση[-ις], ἡ σωφροσύνη, ἡ φρόνηση[-ις], ἡ φρονιμάδα. **~но** *нареч.* συνετά, λογικά, φρόνιμα. **~ный** *прил.* συνετός, λογικός, φρόνιμος: ~ный челове́к ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος· ~ный сове́т ἡ λογική συμβουλή.

благоро́д||ный *прил.* εὐγενής, εὐγενικός, γενναιόφρονας[-ων]: ~ посту́пок ἡ εὐγενική πράξη· ◇ ~ мета́лл τό εὐγενές μέταλλο[ν], τό πολύτιμο[ν] μέταλλο[ν]. **~ство** *с* ἡ εὐγένεια, ἡ γενναιοφροσύνη.

благоскло́нн||ость *ж* ἡ εὐμένεια, ἡ εὔνοια. **~ый** *прил.* εὐμενής, εὐνοϊκός.

благослов||е́ние *с* ἡ εὐλογία, ἡ εὐχή. **~е́нный** *прил.* εὐλογημένος, εὐλογητός. **~и́ть** *сов.*, **~ля́ть** *несов.* 1. εὐλογῶ· 2. (*одобрять*) ἐγκρίνω, ἐπιδοκιμάζω· 3. (*благодарить*) εὐγνωμονῶ: ~ля́ть судьбу́ εὐγνωμονῶ τήν τύχη.

благосостоя́ние *с* ἡ εὐημερία, ἡ εὐπραγία, ἡ εὐπορία.

благотвори́тельн||ость *ж* ἡ ἀγαθοεργία, ἡ ἀγαθοποιΐα, ἡ εὐεργεσία, ἡ φιλανθρωπία. **~ый** *прил.* εὐεργετικός, φιλανθρωπικός: ~ое о́бщество ὁ φιλανθρωπικός σύλλογος.

благотво́рн||ый *прил.* εὐεργετικός, ὠφέλιμος, σωτήριος: ~ кли́мат τό εὐεργετικό κλῖμα· ~ое влия́ние ἡ εὐεργετική ἐπίδραση.

благоустро́||енный *прил.* ἄνετος, ἀναπαυτικός, βολικός. **~йство** *с* ἡ καλή ὀργάνωση[-ις], ἡ ταχτοποίηση[-ις]/ ἡ ἄνεση[-ις], τό κομφόρ (*квартиры*): ~йство го́рода ὁ ἐξωραϊσμός τῆς πόλης.

благоуха́||ние *с* ἡ εὐωδία, ἡ εὐοσμία, τό ἄρωμα. **~нный** *прил.* εὐώδης, εὔοσμος, ἀρωματώδης, ἀρωματικός. **~ть** *несов.* εὐωδιάζω.

благо||чести́вый *прил.* εὐσεβής, εὐλαβής, θρῆσκος. **~че́стие** *с* ἡ εὐσέβεια, ἡ εὐλάβεια, ἡ θεοσέβεια.

блаже́н||ный *прил.* 1. (*счастливый*) μακάριος, εὐτυχής, εὐδαίμων· 2. (*чудаковатый*) ἀγαθός/ χαζός (*глуповатый*)· ◇ ~ной па́мяти ἀείμνηστος. **~ство** *с* ἡ μακαριότητα[-ης], ἡ εὐτυχία, ἡ εὐδαιμονία· ◇ быть на верху́ ~ства πλέω σέ πελάγη εὐτυχίας. **~ствовать** *несов.* εἶμαι πανευτυχής.

блаж||и́ть *несов. разг.* κάνω παραξενιές, κάνω ἐκκεντρικότητες. **~но́й** *прил. разг.* παράλογος, ἀλλόκοτος, ἐκκεντρικός.

блажь *ж разг.* ἡ παραξενιά: на него́ ~ нашла́ τόν χτύπησε τρέλλα· вы́кинь ~ из головы́ βγάλε από τό μυαλό σου αὐτές τίς ἀνοησίες.

бланк *м* τό ἔντυπο[ν]: телегра́фный ~ ἔντυπο γιά τηλεγράφημα.

блатно́й *прил.*: ~ язы́к (*воровской жаргон*) ἡ (*или* τό) ἀργκό.

бледне́ть *несов.* χλωμιάζω, ὠχριῶ, κιτρινίζω.

бле́дн||ость *ж* ἡ χλωμάδα, ἡ ὠχρότητα[-ης], ἡ κιτρινάδα. **~ый** *прил.* 1. χλωμός, ὠχρός, πελιδνός, κίτρινος: ~ый как полотно́ χλωμός σάν τό κερί, κίτρινος σάν τό λεμόνι· 2. *перен.* (*о стиле и т. п.*) ἄχαρο, ὠχρό, ψυχρό[ν] (ὕφος).

блёк||лый *прил.* μαραμένος/ ξεθωριασμένος, ξέθωρος (*о цвете*). **~нуть** *несов.* μαραίνομαι, ἐξασθενῶ/ ξεθωριάζω (*о цвете*).

блеск *м* 1. ἡ λάμψη[-ις], ἡ ἀκτινοβολία, ἡ στιλπνότητα[-ης], ἡ γυαλάδα, ἡ ἀνταύγεια, τό λαμπίρισμα· 2. *перен.* ἡ λαμπρότητα[-ης], ἡ μεγαλοπρέπεια: ~ остроýмия τό σπινθηροβόλο πνεῦμα· ◇ с ~ом λαμπρά περίφημα· желéзный ~ *мин.* ὁ αἱματίτης· свинцóвый ~ *мин.* ὁ θειοῦχος μόλυβδος.

блеснý||ть *сов.* ἀστράφτω, ἀπαστράπτω, λάμπω, ἀπαυγάζω/ ἀκτινοβολῶ (*сверкнуть*): ~ла мóлния ἄστραψε· у меня ~ла мысль μοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα.

блест||éть *несов.* 1. λάμπω/ σπινθηροβολῶ (*неровным блеском*)/ φέγγω (*светиться*): звёзды ~ят τά ἄστρα λάμπουν· глазá ~ят ἀστράφτουν τά μάτια (του)· 2. *перен.* λάμπω, διακρίνομαι: он не блéщет умóм αὐτός δέν διακρίνεται γιά τήν ἐξυπνάδα του.

блёстки *мн.* (*ед.* блёстка *ж*) (*украшение*) τά πούλια, τά χρυσά πετάλια· ◇ ~ снéга λεπτές νιφάδες χιονιοῦ· ~ остроýмия σπίθες ἐξυπνάδας.

блестя́щий 1. *прич.* *от* блестéть· 2. *прил.* λαμπρός, στιλπνός, φωτοβόλος, σπινθηροβόλος· 3. *прил. перен.* λαμπρός, θαυμάσιος, περίφημος: ~ успéх ἡ λαμπρή ἐπιτυχία.

блеф *м* ἡ μπλόφα.

блея́||ние *с* τό βέλασμα, τό βλήχημα. **~ть** *несов.* βελάζω, βληχῶμαι.

ближáйш||ий (*превосх. ст. от* блúзкий) 1. (*по месту*) κοντινότερος, πλησιέστερος, ἐγγύτατος/ γειτονικός (*сосéдний*)· 2. (*по времени*) προσεχής, ἐπικείμενος: в ~ем бýдущем εἰς τό ἐγγύς μέλλον, ἐντός ὀλίγου, πολύ σύντομα· 3. (*непосредственный*) ἄμεσος: ~ начáльник ὁ ἄμεσος προϊστάμενος· ~ая задáча τό ἄμεσο καθῆκον· при ~ем учáстии μέ τήν προσωπική συμμετοχή· при ~ем рассмотрéнии ὕστερα ἀπό προσεχτική ἐξέταση· 4. (*о родне, друзьях*) στενός: ~ие рóдственники οἱ στενοί συγγενεῖς.

блúже (*сравнит. ст. от* блúзкий *и* блúзко) πλησιέστερα, ἐγγύτερα, κοντινότερα.

блúжний 1. *прил.* (*по месту*) κοντινός, ἐγγύς, γειτονικός· 2. *прил.* (*о родне*) στενός· ◇ Блúжний Востóк ἡ Ἐγγύς Ἀνατολή· 3. *м* ὁ πλησίον, ὁ συνάνθρωπος.

близ *предлог с род. п.* πλησίον, ἐγγύς, δίπλα, κοντά, σιμά.

блúзиться *несов.* σιμώνω, πλησιάζω, προσεγγίζω.

блúзк||ий *прил.* 1. (*по месту*) κοντινός, ἐγγύς, γειτονικός· 2. (*по времени*) προσεχής, ἐπικείμενος· 3. (*сходный*) ὅμοιος: ~ к пóдлиннику ὅμοιος μέ τό πρωτότυπο· 4. (*об отношениях*) στενός, οἰκεῖος· 5. (*о родне, друзьях*) στενός· 6. ~ие *мн. в знач. сущ.* οἱ συγγενεῖς.

блúзко *нареч.* 1. πλησίον, ἐγγύς, σιμά, κοντά: быть ~ εἶμαι πλησίον, εἶμαι κοντά· 2. (*хорошо, вполне*) στενά[-ῶς], ἀπό κοντά: ~ познакóмиться γνωρίζομαι ἀπό κοντά· ◇ до гóрода ~ ἡ πόλη εἶναι κοντά.

близлежáщий *прил.* διπλανός, γειτονικός, προσκείμενος, παρακείμενος.

близнецы́ *мн.* (*ед.* близнéц *м*) οἱ δίδυμοι.

Близнецы́ *астр.* οἱ Δίδυμοι, οἱ Διόσκουροι τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου.

близорýк||ий *прил.* 1. μύωπας[-ωψ], κοντόφθαλμος· 2. *перен.* μύωπας[-ωψ], ὁ μή ὀξυδερκής, ὁ μή διορατικός. **~ость** *ж прям., перен.* ἡ μυωπία, ἡ ἔλλειψη ὀξυδέρκειας, ἡ ἔλλειψη διορατικότητας.

блúзость *ж* 1. (*по месту*) ἡ κοντινότητα[-ης], ἡ ἐγγύτητα[-ης], ἡ γειτνίαση[-ις]· 2. (*по времени*) τό ἐπικείμενο· 3. (*сходство*) ἡ ὁμοιότητα[-ης]: ~ взглядов ἡ ἐγγύτητα τῶν ἀπόψεων· 4. (*в отношениях*) ἡ οἰκειότητα[-ης], ἡ στενή σχέση· 5. (*родство*) ἡ συγγένεια.

блик *м* ἡ φωτεινή κηλίδα (σέ σκοῦρο φόντο): сóлнечные ~и οἱ ἡλιακές ἀνταύγειες.

блин *м* ἡ τηγανίτα· ◇ пéрвый ~ кóмом *погов.* ἡ κάθε ἀρχή καί δύσκολη.

блиндáж *м воен.* τό πρόφραγμα, τό προκάλυμμα, ἡ θωράκιση.

блúнчик *м* εἶδος τηγανίτας.

блистáтельн||ый *прил.* λαμπρός, ἔκπαγλος, μεγαλοπρεπής, περίλαμπρος: ~ успéх ἡ λαμπρή ἐπιτυχία· ~ая красотá ἡ ἔκπαγλη καλλονή.

блистáть *несов. см.* блестéть· ~ красотóй λάμπω μέ τήν ὀμορφιά (μου)· ~ умóм διακρίνομαι γιά τό πνεῦμα (μου)· ~ нарядáми ἀστράφτω μέ τίς τουαλέτες μου.

блок I *м тех.* ἡ τροχαλία, ὁ μακαρᾶς, τό καροῦλι: подвижнóй ~ ἡ κινητή τροχαλία.

блок II *м полит.* ὁ συνασπισμός, ἡ ἕνωση, τό μπλόκ: ~ коммунúстов и беспартúйных ὁ συνασπισμός τῶν κομμουνιστῶν καί ἐξωκομματικῶν.

блокáд||а *ж* 1. *воен., полит.* ὁ ἀποκλεισμός, τό μπλοκάρισμα: устанáвливать ~у

κάνω ἀποκλεισμό, ἀποκλείω, μπλοκάρω· снимáть ~у αἴρω (*или* παύω) τόν ἀποκλεισμό· 2. *мед.* ὁ μπλόκος.

блокúрование *с полит.* ἡ ὀργάνωση συνασπισμοῦ.

блокúровать *сов. и несов. в разн. знач.* κάνω ἀποκλεισμό, ἀποκλείω, μπλοκάρω. **~ся** *полит.* συνασπίζομαι, μπαίνω σέ μπλόκ.

блокирóвка *ж ж.-д.* τό κλείσιμο τῆς γραμμῆς μέ σημαφόρο.

блокнóт *м* τό σημειωματάριο[ν].

блондúн *м* ὁ ξανθός. **~ка** *ж* ἡ ξανθιά.

блохá *ж* ὁ ψύλλος.

блуд *м уст.* ἡ ἀκολασία, ὁ ἐκφυλισμός. **~úть** *несов.* 1. (*распутничать*) ἀκολασταίνω, ἀσελγῶ· 2. (*блуждать*) *обл.* περιπλανῶμαι, περιφέρομαι. **~лúвый** *прил.* ἀσελγής, ἀκόλαστος, ἔκλυτος. **~нúца** *ж уст.* ἡ ἁμαρτωλή, ἡ πόρνη.

блýдный *прил.*: ~ сын ὁ ἄσωτος υἱός.

блуждá||ние *с* ἡ περιπλάνηση[-ις]. **~ть** *несов.* περιπλανῶμαι, περιφέρομαι/ *перен.* πλανῶμαι. **~ющий** 1. *прич. от* блуждáть· 2. *прил.* περιπλανόμενος, περιφερόμενος: ~ющий взгляд τό ἀπλανές βλέμμα· ◇ ~ющие огнú οἱ φωσφορίζοντες ἀτμοί· ~ющий нерв τό πνευμονογαστρικό[ν] νεῦρο[ν].

блýз||а *ж* ἡ μπλούζα: рабóчая ~ ἡ ἐργατική φόρμα· матрóсская ~ ἡ μπελαμάνα. **~ка** *ж* ἡ μπλούζα, τό μπλουζάκι.

блюдечко *с* τό πιατάκι.

блюдо *с* 1. (*посуда*) ἡ πιατέλλα· 2. (*кушанье*) τό φαγητό[ν], τό φαΐ, τό φαγί: обéд из трёх блюд τό γεῦμα μέ τρία εἴδη φαγητῶν· вкýсное ~ τό νόστιμο φαγί.

блюдце *с* τό πιατάκι.

блюминг *м тех.* ἡ μηχανή γιά ἐλασματοποίηση, τό μπλούμινγκ.

блюстú *несов.* τηρῶ, φυλάγω[-ττω]: ~ закóн τηρῶ τό[ν] νόμο[ν]. **~тель** *м* ὁ τηρητής: ~тель порядка *ирон.* τό ὄργανο τῆς τάξης.

бляха *ж* ἡ μετάλλινη πλάκα, ἡ λάμα, ἡ κονκάρδα, τό σῆμα.

боá *нескл.* 1. *м зоол.* ὁ βόας· 2. *м, с* (*меховой шарф*) τό μποά.

боб *м* τό κουκί, ὁ κύαμος· ◇ остáться на ~áх *разг.* μένω στά κρύα τοῦ λουτροῦ.

бобёр *м* (*мех*) τό δέρμα τοῦ κάστορος, τό καστόρι, ὁ κάστορ.

бобúна *ж тех.* τό πηνίο[ν], ἡ μπομπίνα.

бобóвые *мн. бот.* τά ὄσπρια.

бобр *м зоол.* ὁ κάστορας.

бóбрик *м* (*ткань*) τό καστόρι (ὕφασμα)· ◇ стрúжка ~ом τό κούρεμα καρρέ, τά μαλλιά καρρέ.

бобрóвый *прил.* τοῦ κάστορα.

бобы́ль *м* 1. (*безземельный крестьянин*) ὁ ἀκτήμονας[-ων], ὁ φτωχοαγρότης· 2. (*бессемейный человек*) *разг.* τό γεροντοπαλλήκαρο, ὁ μπεκιάρης.

бог *м* ὁ θεός· ◇ ~ знáет ποιός ξέρει· не дай ~ θεός φυλάξει, νά μή δώσει ὁ θεός· рáди ~а γιά τό θεό, γιά τ' ὄνομα τοῦ θεοῦ· слáва ~у δόξα σοι ὁ θεός· ей-~у! μά τό θεό!· ~ с ним ἄστον, ἄς πάει στό καλό.

богадéльни *ж уст.* τό γηροκομεῖο[ν], τό φτωχοκομεῖο[ν].

богатéть *несов.* πλουτίζω, πλουταίνω, γίνομαι πλούσιος.

богáтство *с в разн. знач.* ὁ πλοῦτος/ ἡ πολυτέλεια (*великолепие*).

богáт||ый 1. *прил.* πλούσιος· 2. *прил.* (*обильный*) ἄφθονος, πλούσιος: ~ урожáй ἡ ἄφθονη (*или* πλούσια) σοδειά· 3. *прил.* (*роскошный, великолепный*) πολυτελής, βαρύτιμος· 4. *м* ὁ πλούσιος, ὁ εὔπορος.

богаты́рск||ий *прил.* παλληκαρήσιος, λεβέντικος: ~ое сложéние ἡ λεβέντικη κορμοστασιά· ~ая сúла ἡ ἡράκλεια δύναμη· ~ое здорóвье ἡ σιδερένια ὑγεία· ~ гóлос ἡ στεντόρεια φωνή.

богаты́рь *м* ὁ ἀντρειωμένος, ὁ ἥρωας τοῦ ρωσικοῦ ἔπους/ ὁ χεροδύναμος, τό παλληκάρι, ὁ λεβέντης (*силач*).

богáч *м* ὁ πλούσιος, ὁ βαθύπλουτος, ὁ ζάπλουτος, ὁ παραλῆς.

богéма *ж собир.* ὁ μποέμ, οἱ μποέμ.

богúни *ж* ἡ θεά.

богомóль||е *с* τό προσκύνημα. **~ный** *прил.* εὐλαβής, εὐσεβής, θεοσεβής.

богорóдица *ж рел.* ἡ Παναγία, ἡ Θεοτόκος.

богослóв||ие *с* ἡ θεολογία. **~ский** *прил.* θεολογικός.

богослужéние *с* ἡ θεία λειτουργία, ἡ ἀκολουθία.

боготворúть *несов.* λατρεύω, θεοποιῶ.

богохýльствовать *несов.* βλασφημῶ.

бод||áть *несов.* κουτουλῶ, κερατίζω, χτυπῶ (κτυπῶ) μέ τά κέρατα. **~áться** κουτουλῶ, χτυπῶ (κτυπῶ) μέ τά κέρατα. **~лúвый** *прил.* ζῶο πού χτυπᾶ μέ τά κέρατα.

бодрúть *несов.* ζωογονῶ, ζωντανεύω/ ἐνθαρρύνω, ἐμψυχώνω (*подбадривать*). **~ся** κάνω κουράγιο.

бóдро *нареч.* ζωηρά, θαρραλέα/ μέ ζωντάνια, μέ κέφι (*с живостью*). **~сть** *ж* τό σφρῖγος, ἡ ζωηρότητα[-ης], ἡ ζωντάνια: ~сть дýха τό σθένος, ἡ ἠθική δύναμη.

бóдрствовать *несов.* ἀγρυπνῶ, ἐπαγρυπνῶ.

бóдр||ый *прил.* ζωηρός, σφριγηλός/ δροσερός, φρέσκος (*свежий*)/ ρωμαλέος, ἀκμαῖος (*сильный*)/ θαλερός (*о старике*): ~ вид τό δροσερό πρόσωπο· ~ое настроéние ἡ ζωηρή διάθεση· ~ дýхом σθεναρός. **~ящий** 1. *прич. от* бодрить· 2. *прил.* ζωογόνος, δυναμωτικός: ~ящая прохлáда ἡ ζωογόνα δροσιά.

боев||óй *прил.* 1. πολεμικός, μαχητικός: ~ые дéйствия οἱ ἐχθροπραξίες, οἱ πολεμικές ἐπιχειρήσεις· ~áя подготóвка ἡ στρατιωτική ἐκπαίδευση· ~áя задáча ὁ πολεμικός σκοπός, ἡ πολεμική ἀποστολή· ~óе снаряжéние ἡ ἐξάρτηση, ὁ ὁπλισμός· ~ порядок ἡ παράταξη μάχης· ~ые заслýги οἱ πολεμικές ὑπηρεσίες· ~ые отлѝчия τά πολεμικά παράσημα· ~áя тревóга ὁ συναγερμός· ~óе крещéние τό βάπτισμα τοῦ πυρός· ~ товáрищ ὁ συμπολεμιστής, ὁ συμμαχητής· быть в ~ готóвности εἶμαι ἑτοιμοπόλεμος· 2. *перен.* μαχητικός, πολεμικός / φιλοπόλεμος (*воинственный*): ~ дух τό μαχητικό πνεῦμα.

бóек *кратк. ф. м. р. от* бóйкий.

боёк *м* (*в оружии*) ὁ ἐπικρουστήρας.

боеприпáсы *мн.* τά πυρομαχικά, τά πολεμοφόδια.

боеспосóбн||ость *ж* ἡ μαχιμότητα, ἡ μαχητική ἱκανότης. **~ый** *прил.* μάχιμος, ἱκανός γιά μάχη.

боéц *м* ὁ στρατιώτης, ὁ ὁπλίτης, ὁ φαντάρος.

бóже *см.* бог· ~ мой! ἄχ, θεέ μου!

божéств||енный *прил.* *прям., перен.* θεῖος, θεϊκός, θεσπέσιος. **~ó** *с прям., перен.* ἡ θεότητα[-ης].

бóж||ий *прил.* θεϊκός, οὐράνιος· ◇ кáждый ~ день *разг.* κάθε μέρα· ~ья корóвка (*насекомое*) ἡ παπαδίτσα, ἡ λαμπρίτσα.

бой *м* 1. ἡ μάχη: воздýшный ~ ἡ ἀερομαχία· морскóй ~ ἡ ναυμαχία· рукопáшный ~ ἡ μάχη σῶμα πρός σῶμα· ýличные бои οἱ ὁδομαχίες· встрéчный ~ ἡ ἀντεπίθεση· давáть ~ δίνω μάχη· брáть с бóю παίρνω (*или* κυριεύω) ἐξ ἐφόδου· сдавáться без бóя παραδίδομαι ἀμαχητί· 2. (*борьба, состязание*) ἡ πάλη, ὁ ἀγώνας[-ών]: кулáчный ~ ἡ πυγμαχία· ~ быкóв ἡ ταυρομαχία· петушѝный ~ ἡ ἀλεκτορομαχία, ὁ ἀγώνας πετεινῶν· 3. (*удары*): ~ часóв ὁ χτύπος τοῦ [ὡ]ρολογίου· барабáнный ~ ἡ τυμπανοκρουσία· 4. (*битая посуда и т. п.*) τά σπασμένα, τά θρύψαλλα.

бóйк||ий *прил.* καπάτσος / τολμηρός (*смелый*)/ ζωηρός, εὔστροφος (*живой, быстрый*)/ ἑτοιμόλογος (*о речи*): человéк ~ на язы́к ἄνθρωπος ἑτοιμόλογος· ~ая торгóвля τό ζωηρό ἐμπόριο· ◇ на ~ом мéсте σέ πολυσύχναστο μέρος, σέ τόπο μέ ζωηρή κίνηση. **~ость** *ж* ἡ ζωηρότητα, ἡ ζωντάνια, ἡ εὐστροφία.

бойкóт *м* τό μποϋκοτάζ. **~и́ровать** *сов. и несов.* μποϋκοτάρω.

бойни́ца *ж* ἡ πολεμίστρα, ἡ τουφεκίστρα.

бóйня *ж* 1. (*для убоя скота*) τό σφαγεῖο[ν]· 2. *перен.* (*избиение*) ἡ σφαγή, τό μακελλειό, τό αἱματοκύλισμα.

бóйся, бóйтесь *повел. накл. от* бояться.

бойцá, бойцý и т. д. *род., дат. и т. д. от* боéц.

бок *м* 1. (*сторона*) ἡ πλευρά, τό πλάγιο[ν] μέρος: по ~áм (чегó-л.) ἀπό τά δύο μέρη, ἀπό τίς δυό πλευρές· вид с ~у ἡ ἄποψη ἀπ' τά πλάγια, ἡ πλαγία ἄποψη· 2. (*человека, животных*) τό πλευρό[ν]: у меня́ кóлет в ~ý μέ σουβλίζει τό πλευρό μου· ◇ ~ ó ~ πλάϊ-πλάϊ, δίπλα· пóд ~ом πολύ κοντά, δίπλα, κολλητά· намя́ть ~á комý-л. *разг.* ξυλοκοπῶ, σπάζω στό ξύλο· схвати́ться за ~á (*сильно смеяться*) ξεκαρδίζομαι· взять когó-л. за ~á *разг.* ὑποχρεώνω (*или* καταναγκάζω) κάποιον.

бокáл *м* τό ποτῆρι, τό κύπελλο[ν]: поднимáть ~ за когó-л. (προ)πίνω στήν ὑγεία κάποιου.

бокoв||óй *прил.* πλάγιος· ◇ по ~ ли́нии (*о родне*) οἱ πλάγιοι συγγενεῖς, οἱ ἐκ πλαγίου συγγενεῖς· ~áя кáчка *мор.* τό μπότζι· отправля́ться на ~ýю *разг.* τό κόβω δίπλα, πηγαίνω νά κοιμηθῶ.

бóком *нареч.* λοξά[-ῶς], πλάγια, πλαγίως, παραπλεύρως.

бокс *м* ἡ πυγμαχία, τό μπόξ. **~ёр** *м* ὁ πυγμάχος. **~ёрский** *прил.* πυγμαχικός. **~и́ровать** *несов.* πυγμαχῶ, παίζω μπόξ.

бокси́т *м мин.* ὁ βωξίτης.

болвáн *м бран.* ὁ ἠλίθιος, ὁ βλάκας.

болвáнка *ж тех.* ἡ ράβδος, ἡ βέργα.

болгáр||ин *м* ὁ Βούλγαρος. **~ка** *ж* ἡ Βουλγάρα. **~ский** *прил.* βουλγαρικός.

бóлее *нареч.* 1. περισσότερο, μᾶλλον: тем ~, что... πολύ περισσότερο πού...· ~ и́ли мéнее λίγο πολύ, μᾶλλον, κατά τό μᾶλλον ἤ ἧττον· ~ тогó καί ἐπιπλέον· 2. (*сравн. ст. от* мнóго) περισσότερο[ν], πλέον, πιό (πολύ): ~ серьёзное положéние πιό σοβαρή κατάσταση.

болéзненн||о *нареч.* 1. ὀδυνηρά[-ῶς],

ἀλγεινά[-ῶς]· 2. *перен.* δύσκολα[-ως], δυσχερῶς. **~ость** *ж* τό φιλάσθενο[ν], ἡ ἀδύνατη κράση/ ἡ ὀδυνηρότητα (*укола и т. п.*)/ ἡ νοσηρότητα[-ης] (*преувеличенность*). **~ый** *прил.* 1. (*склонный к заболеваниям, нездоровый*) ἀσθενικός, φιλάσθενος, ἀρρωστιάρικος, νοσηρός· 2. *перен.* (*преувеличенный*) ἀρρωστιάρικος, νοσηρός: ~ое самолюбие ἡ νοσηρή εὐθιξία· 3. (*причиняющий боль*) ὀδυνηρός, ἀλγεινός.

болезнетвóрный *прил.* νοσογόνος, νοσηρός.

болéзн||ь *ж* ἡ ἀρρώστια, ἡ ἀσθένεια, ἡ νόσος: зарáзная ~ ἡ μεταδοτική ἀσθένεια, ἡ κολλητική ἀρρώστια· хроничéская ~ ἡ χρονία ἀσθένεια· ~ сéрдца ἡ καρδιακή πάθηση· перенестú ~ περνῶ ἀρρώστια· оправиться от ~и γίνομαι καλά, ἀνακτῶ τήν ὑγεία μου, ἀναρρωνύω· ◇ морскáя ~ ἡ ναυτία, ἡ ναυτίαση.

болéльщик *м* *спорт. разг.* ὁ φανατικός ὀπαδός (ἀθλητικῆς ὁμάδας).

болерó *с нескл. муз.* τό μπολερό.

болéть I *несов.* (*хворать*) εἶμαι ἄρρωστος, εἶμαι ἀσθενής, ἀσθενῶ, ἀρρωστῶ: ~ грúппом ἔχω γρίππη· ~ желýдком μοῦ πονεῖ τό στομάχι.

бол||éть II *несов.* (*причинять боль*) πονῶ: что у вас ~úт? τί σᾶς πονεῖ;· у меня ~úт головá μέ πονεῖ τό κεφάλι· у меня ~ят зýбы μέ πονοῦν τά δόντια· ◇ у меня душá ~úт за тебя ἀνησυχῶ πολύ γιά σένα.

болеутоляющ||ий *прил.* καταπραϋντικός, κατευναστικός, παυσίπονος: ~ее срéдство τό καταπραϋντικό φάρμακο.

болó||тистый *прил.* ἑλώδης, βαλτώδης, τελματώδης: ~тистая мéстность ἡ ἑλώδης περιοχή, ὁ βαλτότοπος. **~тный** *прил.* ἑλώδης, λιμνόβιος, ἑλόβιος· ~тный газ *хим.* τό μεθάνιο[ν], τό ἑλῶδες ἀέριο [-ν]· ~тная лихорáдка ὁ ἑλώδης πυρετός, ἡ ἑλονοσία. **~то** *с* τό ἕλος, ὁ βάλτος, τό τέλμα.

болт *м* 1. *тех.* ἡ βίδα, ὁ κοχλίας· 2. (*засов*) τό μάνδαλο[ν], ὁ μάνδαλος, ἡ ἀμπάρα.

болтáть I *несов.* 1. (*взбалтывать*) ἀνακατώνω, ἀνακατεύω· 2. (*качать*) κινῶ, σείω, κουνῶ: ~ ногáми κινῶ (*или* κουνῶ) τά πόδια μου.

болтáть II *несов.* (*говорить*) φλυαρῶ, πολυλογῶ: ~ вздор μωρολογῶ, λέω ἀνοησίες· ~ без ýмолку φλυαρῶ ἀσταμάτητα· ~ с кéм-л. κουβεντιάζω μέ κάποιον.

болтáться *несов.* 1. (*висеть*) κρέμομαι· 2. (*слоняться*) *разг.* περιφέρομαι ἄσκοπα: ~ без дéла περιφέρομαι χωρίς δουλειά.

болтлúв||ость *ж* ἡ φλυαρία, ἡ πολυλογία, ἡ λογοδιάρροια. **~ый** *прил.* φλύαρος, πολυλογάς.

болтовня *ж* ἡ φλυαρία, ἡ πολυλογία: пустáя ~ λόγια τοῦ ἀέρα, οἱ μωρολογίες.

болтýн *м* ὁ φλύαρος, ὁ πολυλογάς.

болтýнья *ж* ἡ φλύαρη, ἡ πολυλογοῦ.

болтýшка I *ж см.* болтýнья.

болтýшка II *ж* (*яичница*) *разг.* τό σφουγγᾶτο[ν], ἡ ὁμελέττα.

боль *ж* ὁ πόνος, τό ἄλγος: зубнáя ~ ὁ πονόδοντος· головнáя ~ ἡ κεφαλαλγία, ὁ πονοκέφαλος· испы́тывать (причинять) ~ αἰσθάνομαι (προξενῶ) πόνο.

больнú||ца *ж* τό νοσοκομεῖο[ν]. **~чный** *прил.* νοσοκομειακός, τοῦ νοσοκομείου: ~чный лист τό πιστοποιητικό[ν] ἀσθενείας.

бóльно I 1. *нареч.* ἀλγεινά[-ῶς]/ σκληρά, ἄγρια, ἀγρίως (*жестоко*): ~ удáрить χτυπῶ δυνατά· ~ обúдеть πειράζω (*или* προσβάλλω) πολύ· 2. *предик. безл.*: ~ πονεῖ, πονάει· мне ~ πονῶ.

бóльно II *нареч.* (*очень*) *разг.* πολύ: ~ мнóго ты говорúшь λές πολλά λόγια.

больн||óй 1. *прил.* ἀσθενής, ἄρρωστος, πάσχων· 2. *прил. перен.* ἄρρωστος, ἀρρωστημένος: ~óе воображéние ἡ ἄρρωστη φαντασία· ~ вопрóс τό φλέγον ζήτημα· 3. *м* ὁ ἀσθενής, ὁ ἄρρωστος: приём ~ы́х ἡ ἐξέταση ἀσθενῶν· тяжёлый ~ ὁ βαρειά ἀσθενής, ὁ σοβαρά ἄρρωστος· ◇ с ~ головы́ на здорóвую *погов.* ρίχνω τήν εὐθύνη σέ ἄλλον, τά φορτώνω σέ ἄλλον.

бóльше 1. *прил.* (*сравнит. ст. от* большóй) μεγαλύτερος· 2. *нареч.* (*сравнит. ст. от* мнóго) περισσότερο[ν], πιό πολύ, πλέον: как мóжно ~ ὅσο τό δυνατό περισσότερο· 3. *нареч.* (*в отриц. предлож.*) ἄλλο, πιά, πλέον: ~ не могý δέν μπορῶ ἄλλο, δέν βαστῶ πιά· ~ чем когдá бы то нú было περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη φορά· ◇ ни ~ ни мéньше οὔτε λίγο οὔτε πολύ.

большевúзм *м* ὁ μπολσεβικισμός.

большевú||к *м* ὁ μπολσεβίκος. **~стский** *прил.* μπολσεβίκικος.

бóльш||ий *прил.* (*сравнит. ст. от* большóй) μεγαλύτερος· ◇ по ~ей чáсти, ~ей чáстью *а*) ὡς ἐπί τό πλεῖστον, *б*) πολύ συχνά (*чаще всего*)· сáмое ~ее τό πολύ πολύ.

большинств||ó *с* ἡ πλειοψηφία, ἡ πλειονότης, ἡ πλειονοψηφία: ~ голосóв ἡ πλειοψηφία· абсолю́тное ~ ἡ ἀπόλυτη

πλειοψηφία· в ~é слу́чаев τίς περισσότερες φορές, ὡς ἐπί τό πλεῖστον.

больш||о́й *прил.* 1. μεγάλος, μέγας/ πολυάριθμος (*многочисленный*): ~óе количество *а*) ὁ μεγάλος ἀριθμός, *б*) πλῆθος ἀνθρώπων (*о людях*)· 2. (*значительный*) μεγάλος/ σπουδαῖος, σημαντικός (*важный*): ~áя ра́дость ἡ μεγάλη χαρά· ~óе собы́тие τό σημαντικό γεγονός· 3. (*выдающийся, замечательный*) ἐπιφανής, διαπρεπής, διακεκριμένος: ~ учёный ὁ διαπρεπής ἐπιστήμων· 4. (*взрослый*) μεγάλος: он стал ~ μεγάλωσε· ◇ ~ па́лец ὁ ἀντίχειρας, ὁ ἀντίχειρ· ~ друг ὁ μεγάλος φίλος.

боля́чка *ж* ἡ μικρή πληγή, ἡ ἀμυχή.

бо́мб||а *ж* ἡ βόμβα, ἡ μπόμπα: а́томная ~ ἡ ἀτομική βόμβα· водоро́дная ~ ἡ ὑδρογονική βόμβα, ἡ ὑδρογονοβόμβα· ~ заме́дленного де́йствия ἡ ἐγκαιροφλεγής (ὡρολογιακή) βόμβα, ἡ βραδυφλεγής μπόμπα· зажига́тельная ~ ἡ ἐμπρηστική βόμβα· фуга́сная ~ ἡ ἰσχυρή ἐκρηκτική βόμβα· сбра́сывать ~ы ρίχνω βόμβες· ◇ влете́ть ~ой εἰσορμῶ, μπαίνω (*или* πέφτω) σάν μπόμπα.

бомбардир||ова́ть *несов. прям., перен.* βομβαρδίζω. ~о́вка *ж* ὁ βομβαρδισμός. ~о́вочный *прил.* βομβαρδιστικός: ~о́вочная авиа́ция ἡ βομβαρδιστική ἀεροπορία. ~о́вщик *м* τό βομβαρδιστικό[ν] ἀεροπλάνο[ν]: тяжёлый ~о́вщик τό βαρύ βομβαρδιστικό[ν] ἀεροπλάνο[ν]· пики́рующий ~о́вщик τό βομβαρδιστικό[ν] καθέτου ἐφορμήσεως.

бомб||ёжка *ж разг. см.* бомбардиро́вка. ~и́ть *несов. разг. см.* бомбардирова́ть.

бомбово́з *м см.* бомбардиро́вщик.

бомбо||мёт *м* τό βομβοβόλο[ν] (γιά βόμβες βυθοῦ). ~мета́ние *с* ἡ βομβοβόληση[-ις].

бомбоубе́жище *с* τό ἀμπρί, τό καταφύγιο[ν].

бом-бра́мсель *м мор.* τό φωσώνιο[ν], ὁ πάνω παπαφίγκος.

бонбонье́рка *ж* ἡ μπομπονιέρα.

бонда́р||ный *прил.* βαρελάδικος, βαρελήσιος. ~ня *ж* τό βαρελάδικο[ν].

бо́нда́рь *м* ὁ βαρελᾶς, ὁ βυτιοποιός, ὁ βαρελοποιός.

бо́нна *ж* ἡ παραμάνα, ἡ τροφός.

бор I *м* τό δάσος (κωνοφόρων δένδρων): сосно́вый ~ ὁ πευκώνας· ◇ с ~у да с со́сенки *погов.* ἀπό ὅπου τύχει· сыр-~ загоре́лся ἄρχισε φασαρία, ἔγινε σαματᾶς.

бор II *м хим.* τό βόριο[ν].

бордо́ I *с нескл.* (*вино*) τό μπορντό, τό βορδῶ, τό μαῦρο κρασί.

бордо́ II *прил. нескл.* (*цвет*) τό βαθυκόκκινο[ν] χρῶμα.

бордю́р *м* τό πλαίσιο[ν], ἡ παρυφή, ἡ μπορντούρα.

боре́ц *м* 1. ὁ ἀγωνιστής, ὁ μαχητής, ὁ πρόμαχος: ~ за свобо́ду ὁ ἀγωνιστής τῆς λευτεριᾶς, ὁ ἀγωνιζόμενος γιά τήν ἐλευθερία· борцы́ за мир οἱ ἀγωνιστές τῆς εἰρήνης· 2. *спорт.* ὁ παλαιστής.

боржо́м *м* (*вода*) τό μπορζόμ (*μεταλλικό νερό*).

борза́я *ж* (*собака*) τό λαγωνικό[ν], τό κυνηγόσκυλο.

бо́рзый *прил. уст.*: ~ конь *поэт.* τό ζωηρό ἄτι, τό γρήγορο ἄλογο.

бормаши́на *ж* τό ὀδοντογλύφανο, τό ὀδοντοϊατρικό τρυπάνι.

бормота́||ние *с* τό μουρμούρισμα, τό ψέλλισμα. ~ть *несов.* μουρμουρίζω, ψελλίζω, ὑποτονθορίζω.

бо́рн||ый *прил. хим.* βορικός: ~ая кислота́ τό βορικό[ν]· ~ вазели́н ἡ βορική βαζελίνη.

бо́ров *м* ὁ μουνουχισμένος χοῖρος.

борови́к *м* (*гриб*) τό ἄσπρο μανιτάρι.

борода́ *ж* τά γέν(ε)ια, τό γένι, τό γένειον, ἡ γενιάδα[-άς]: отпуска́ть бо́роду ἀφήνω γένια· ◇ Си́няя ~ ὁ Κυανοπώγων, ὁ Γαλαζογένης.

борода́вка *ж* ἡ κρεατοελιά.

борода́тый *прил.* γενειοφόρος, γενᾶτος, μέ γένια.

боро́дка *ж* 1. *уменьш.* τό γενάκι· 2. (*ключа*) ἡ βαλανάγρα.

борозд||а́ *ж* 1. ἡ αὐλακιά, ἡ αὖλαξ· 2. *анат.* ἡ αὖλαξ. ~и́ть *несов.* αὐλακώνω, διασχίζω.

боро́здка *ж* τό αὐλάκι/ ἡ αὐλακιά (*желобок*).

борон||а́ *ж с.-х.* ἡ σβάρνα, ὁ βωλοκόπος. ~и́ть *несов. см.* боронова́ть. ~ова́ние *с* τό βωλοκόπημα, τό σβάρνισμα. ~ова́ть *несов.* σβαρνίζω, βωλοκοπῶ.

бороньба́ *ж см.* боронова́ние.

боро́ться *несов. прям., перен.* παλεύω, πολεμῶ, ἀγωνίζομαι: ~ с уста́лостью παλεύω μέ τήν κούραση· ~ с предрассу́дками πολεμῶ τίς προλήψεις· ~ за мир ἀγωνίζομαι γιά τήν εἰρήνη· ~ про́тив чего́-л. ἀγωνίζομαι ἐνάντια σέ κάτι (*или* κατά τινος).

борт *м* 1. *мор., ав.* ἡ πλευρά πλοίου: пра́вый ~ ἡ δεξιά πλευρά πλοίου· вы́бросить за ~ ρίχνω στή θάλασσα· за ~о́м στήν θάλασσα· на ~у́ πάνω στό

πλοῖο· 2. (*одежды*) ἡ ἄκρη, ἡ οὔγια, ἡ παρυφή.

бортмеха́ник *м ав.* ὁ μηχανικός ἀεροπλάνου.

бортов||о́й *прил. мор.* πλευρικός: ~**а́я** ка́чка τό μπότζι.

борщ *м* τό μπόρς, ἡ λαχανοκρεατόσουπα.

борьба́ *ж в разн. знач.* ὁ ἀγώνας[-ων], ἡ πάλη: национа́льно-освободи́тельная ~ ὁ ἐθνικός ἀπελευθερωτικός ἀγώνας· ~ кла́ссов ἡ ταξική πάλη, ἡ πάλη τῶν τάξεων· ~ противополо́жностей *филос.* ἡ πάλη τῶν ἀντιθέσεων· ~ за существова́ние ὁ ἀγώνας γιά τήν ὕπαρξη· ~ не на жизнь, а на сме́рть ἀγώνας μέχρι θανάτου· класси́ческая ~ *спорт.* ἡ ἑλληνορωμαϊκή πάλη.

босико́м *нареч.* ξυπόλυτα, ἀνυποδητί.

босо́||й *прил.* ξυπόλυτος, ἀνυπόδητος· ◇ на бо́су но́гу ξεκάλτσωτος, χωρίς κάλτσες. ~**но́гий** *прил. см.* босо́й. ~**но́жки** *мн.* (*ед.* босоно́жка *ж*) (*обувь*) τά θερινά γυναικεῖα παπούτσια, τά γυναικεῖα πέδιλα.

босто́н *м в разн. знач.* τό μποστόν.

megacosя́к *м* ὁ ἀλήτης, ὁ σουρτούκης.

бот *м мор.* ἡ λέμβος, τό πλοιάριο[ν]: рыболо́вный ~ τό ψαράδικο, τό ἁλιευτικό πλοῖο.

бота́н||ик *м* ὁ βοτανολόγος. ~**ика** *ж* ἡ βοτανική. ~**и́ческий** *прил.* βοτανικός: ~и́ческий сад ὁ βοτανικός κῆπος.

ботва́ *ж* τά φύλλα κονδυλλόριζων φυτῶν.

бо́тнки *мн.* (*ед.* бо́тик *м*) *уменьш. см.* бо́ты.

боти́нок *м* τό παποῦτσι, τό ὑπόδημα.

ботфо́рты *мн.* (*ед.* ботфо́рт *м*) *уст.* οἱ ψηλές μπότες.

бо́ты *мн.* (*ед.* бот *м*) οἱ ψηλές γαλότσες.

бо́цман *м мор.* ὁ ναύκληρος.

бочáр *м* ὁ βαρελᾶς, ὁ βαρελοποιός, ὁ βυτιοποιός. ~**ный** *прил.* βαρελήσιος, βαρελάδικος: ~ное ремесло́ ἡ βαρελοποιΐα.

бо́чка *ж* τό βαρέλι, τό βυτίο[ν], ἡ βαρέλα· ◇ бездо́нная ~ ≅ ὁ πίθος τῶν Δαναΐδων.

бочко́м *нареч.* πλάγια, στό πλάγι.

бочо́нок *м* τό βαρέλι, τό βαρελάκι, τό πιθαράκι.

бою́сь, бои́шься *и т. д. наст. вр. от* боя́ться.

боязли́вый *прил.* δειλός, φοβιτσιάρης, ἄτολμος: ~ взгляд τό φοβισμένο βλέμμα.

боя́зн||ь *ж* ὁ φόβος: из ~и ἀπό φόβο, ἐκ φόβου.

боя́р||ин *м ист.* ὁ μπογιάρος, ὁ βογιάρος. ~**ский** *прил. ист.* μπογιάρικος, τοῦ βογιάρου.

боя́рышник *м бот.* τό ἀσπράγκαθο, ἡ λευκάκανθα.

боя́ться *несов.* φοβοῦμαι, φοβᾶμαι: он ничего́ не бои́тся δέν φοβᾶται τίποτε· бою́сь, что не... φοβοῦμαι ὅτι δέν...· бою́сь опозда́ть φοβᾶμαι μήπως ἀργήσω· ~ темноты́ φοβᾶμαι τό σκοτάδι· ~ за кого́-л. ἀνησυχῶ γιά κάποιον· э́ти цветы́ боя́тся сы́ростн τά λουλούδια αὐτά τά πειράζει ἡ ὑγρασία· не бо́йтесь μή φοβᾶστε, μήν ἀνησυχεῖτε.

брав||а́да *ж* ὁ παλληκαρισμός, τό νταηλίκι, τό θράσος. ~**и́ровать** *несов.* κάνω τόν παλληκαρᾶ, κάνω τόν νταῆ, κομπάζω, καυχησιολογῶ.

бра́во *межд.* εὖγε!, μπράβο!

браву́рный *прил.* ζωηρός, ἐνθουσιώδικος[-ης]: ~ марш τό ζωηρό ἐμβατήριο.

бра́вый *прил.* τολμηρός, θαρραλέος, παλληκαρήσιος.

бра́га *ж* ἡ μπράγα (*μπύρα οἰκιακῆς κατασκευῆς*).

бразды́ *мн. уст.*: ~ правле́ния τά ἡνία τοῦ κράτους.

брази́л||ец *м* ὁ Βραζιλιανός. ~**ьский** *прил.* βραζιλιανός, τῆς Βραζιλίας. ~**ья́нка** *ж* ἡ Βραζιλιανή.

брак I *м* ὁ γάμος: вступа́ть в ~ παντρεύομαι, ἔρχομαι εἰς γάμον· состоя́ть в ~е εἶμαι παντρεμένος, εἶμαι ἔγγαμος.

брак II *м* 1. (*в производстве*) τό σκάρτο (ἐμπόρευμα)· 2. (*изъян*) τό ἐλάττωμα, τό ψεγάδι. ~**о́ванный** *прич. и прил.* σκάρτος. ~**ова́ть** *несов.* σκαρτάρω, ξεσκαρτάρω, θεωρῶ (*или* βγάζω) σκάρτο. ~**о́вка** *ж* τό σκαρτάρισμα, τό ξεσκαρτάρισμα. ~**о́вщик** *м* ὁ ἐλεγκτής, αὐτός πού βγάζει τά σκάρτα. ~**оде́л** *м* ὁ ἐργάτης πού βγάζει σκάρτη δουλειά, ὁ μαστροχαλαστής.

браконье́р *м* ὁ λαθροθήρας. ~**ство** *с* ἡ λαθροθηρία.

бракоразво́дный *прил.* τοῦ διαζυγίου: ~ проце́сс ἡ δίκη διαζυγίου, τό διαζύγιο[ν].

бракосочета́ние *с* ὁ γάμος, ἡ παντριά.

брами́н *м* ὁ βραχμάνος.

брандспо́йт *м* ἡ πυροσβεστική ἀντλία.

брани́ть *несов.* μαλώνω, ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ/ ἀποπαίρνω (*выговаривать*)/ βρίζω, ὑβρίζω (*ругать*). ~**ся** 1. (*друг с другом*) ἀλληλο(ὑ)βρίζομαι· 2 (*ругаться*) βρίζω, βλαστημῶ.

бра́нн||ый I *прил.* (*ругательный*) ὑβριστικός: ~ые слова́ τά ὑβριστικά λόγια, τό ὑβρεολόγιο.

бра́ный II *прил. поэт. уст.* (*относящийся к войне*) ἀρειμάνιος, πολεμικός, φιλοπόλεμος.

брань I *ж* (*ругательство*) ἡ βρισιά, τό ὑβρεολόγιο.

бран||ь II *ж* (*война*) *уст.* ὁ πόλεμος: по́ле ~и τό πεδίο τῆς τιμῆς, τό πεδίο τῆς μάχης.

брас *м мор.* ἡ ἀντέννα τοῦ καταρτιοῦ, ἡ κεραία.

брасле́т *м*, **брасле́тка** *ж* τό βραχιόλι, τό ψέλιο[ν].

брасс *м спорт.* ἡ προσθία κολύμβηση, τό μπράς.

брат *м* ὁ ἀδερφός, ὁ ἀδελφός: двою́родный ~ ὁ πρῶτος ἐξάδερφος· сво́дный ~ ὁ ἑτεροθαλής ἀδελφός· моло́чный ~ ὁ ὁμογάλακτος ἀδερφός· ◇ на ~а *разг.* (*на каждого*) στόν καθένα, κατ' ἄτομο.

брата́||ние *с* ἡ συναδέλφωση. ~**ться** *несов.* συναδελφώνομαι.

братоуби́й||ственный *прил.* ἀδελφοκτόνος: ~ственная война́ ὁ ἀδελφοκτόνος πόλεμος. ~**ство** *с* ἡ ἀδελφοκτονία. ~**ца** *м, ж* ὁ, ἡ ἀδελφοκτόνος.

бра́тский *прил.* ἀδελφικός.

бра́тство *с* 1. ἡ ἀδελφοσύνη, ἡ ἀδελφότητα[-ης]: ~ наро́дов ἡ ἀδελφοσύνη τῶν λαῶν· свобо́да, ра́венство и ~ ἐλευθερία, ἰσότητα, ἀδελφότητα· 2. (*сообщество*) ἡ ἀδελφότητα[-ης], τό ἀδελφᾶτο[ν].

брать *несов.* 1. *прям., перен.* παίρνω, λαβαίνω, λαμβάνω: ~ рука́ми πιάνω μέ τά χέρια μου· ~ с собо́й παίρνω μαζύ μου· ~ те́му для сочине́ния διαλέγω θέμα γιά ἔκθεση ἰδεῶν· 2. (*принимать*) παίρνω, προσλαμβάνω: ~ на рабо́ту προσλαμβάνω (*или* παίρνω) στή δουλειά· ~ домрабо́тницу, прислу́гу παίρνω ὑπηρέτρια· ~ на воспита́ние υἱοθετῶ, παίρνω νά ἀναθρέψω· ~ на учёт καταγράφω, βάζω στήν κατάσταση, σημειώνω, ὑπολογίζω· 3. (*в обладание, в пользование*) παίρνω: ~ в долг (взаймы́) παίρνω δανεικά· 4. (*покупать*) παίρνω, ἀγοράζω: ~ биле́ты в теа́тр παίρνω εἰσιτήρια γιά τό θέατρο· 5. (*взимать, взыскивать*) παίρνω: ~ нало́ги εἰσπράττω φόρους· ~ до́рого за что́-л. παίρνω ἀκριβά γιά κάτι· ◇ ~ ва́нну κάνω μπάνιο· ~ такси́ παίρνω ταξί· ~ уро́ки παίρνω μαθήματα· ~ о́тпуск παίρνω (*или* λαμβάνω)) ἄδεια· ~ обеща́ние παίρνω ὑπόσχεση ἀπό κάποιον· ~ приме́р παίρνω παράδειγμα· ~ подъём βγάζω τόν ἀνήφορο· ~ нача́ло προέρχομαι, ξεκινῶ, ἀρχινῶ· ~ хи́тростью καταφέρνω μέ πονηριά· ~ в расчёт ὑπολογίζω, λογαριάζω· ~ в плен αἰχμαλωτίζω· ~ кре́пость παίρνω (*или* κυριεύω) τό φρούριο· ~ себя́ в ру́ки συνέρχομαι, συγκρατιέμαι, αὐτοκυριαρχοῦμαι· не ~ в рот чего́-л. δέν βάζω στό στόμα μου κάτι· меня́ берёт сомне́ние μοῦ γεννήθηκε ἀμφιβολία· ~ за го́рло πιάνω ἀπ' τό λαιμό· ~ за́ сердце συγκινῶ, προκαλῶ δυνατή συγκίνηση· ~ в ско́бки βάζω σέ παρένθεση. ~**ся** 1. ἀναλαμβάνω· 2. (*начинать*) καταπιάνομαι, ἀρχίζω/ ἐπιχειρῶ (*предпринимать*): ~ся за де́ло καταπιάνομαι μέ τή δουλειά· ◇ ~ся за ору́жие παίρνω τά ὅπλα, ἁρπάζω τά ὅπλα· ~ся за ум λογικεύομαι, βάζω γνώση, βάζω μυαλό.

бра́унинг *м* τό μπράουνινγκ, τό περίστροφο[ν].

бра́чн||ый *прил.* γαμήλιος: ~ое свиде́тельство τό πιστοποιητικό γάμου.

бреве́нчатый *прил.* ἀπό δοκούς, καδρονένιος: ~ дом τό σπίτι ἀπό κορμούς δέντρων.

бревно́ *с* 1. τό δοκάρι, ἡ δοκός, τό καδρόνι· 2. *перен.* τό κούτσουρο, ὁ βλάκας.

бред *м* τό παραλήρημα, τό παραμιλητό.

бре́день *м* ἡ συρτή, ἡ σαγήνη, τό συρτικό δίχτυ.

бре́д||ить *несов.* παραληρῶ, παραμιλῶ. ~**ни** *мн.* οἱ ἀνοησίες. ~**ово́й** *прил.* παράλογος, τοῦ παραληρήματος.

бре́зг||ать *несов.* σιχαίνομαι, ἀπεχθάνομαι, ἀηδιάζω: он не ~ает никаки́ми сре́дствами δέν διστάζει νά χρησιμοποιήσει ὁποιαδήποτε μέσα. ~**ли́во** *нареч.* μέ ἀπέχθεια, μέ ἀποστροφή[ν]. ~**ли́вость** *ж* ὁ σιχαμός, ἡ σιχασιά, ἡ ἀπέχθεια, ἡ ἀηδία. ~**ли́вый** *прил.* σιχασιάρης.

брезе́нт *м* τό χονδρόπανο[ν], τό καραβόπανο. ~**овый** *прил.* ἀπό χονδρόπανο[ν], ἀπό καραβόπανο.

бре́зжи||ть *несов.* ἀχνοφέγγω, ὑποφώσκω: ~т заря́ γλυκοχαράζει· ~т огонёк ἀχνοφέγγει ἕνα φῶς.

брело́к *м* τό κρεμαστό κόσμημα, τό μπρελόκ, τό παντατίφ.

бре́м||я *с* τό φορτίο[ν], τό βάρος, τό ἄχθος: ~ лет τό ἄχθος τοῦ γήρατος· ~ забо́т τό βάρος (*или* τό πλῆθος) φροντίδων· быть ~енем для кого́-л. εἶμαι βάρος (*или* φορτίο) σέ κάποιον· ◇ разреши́ться от ~ени ἐλευθερώνομαι, γεννῶ, τίκτω.

бре́нн||ый *прил. уст.* ἐφήμερος, φθαρτός· ◇ ~ые оста́нки τό πτῶμα, τό λείψανο.

бренча́ть *несов.* κροτῶ, κροταλίζω, κουδουνίζω.

брести́ *несов.* βαδίζω/σέρνομαι (*тащиться*).

брете́лька *ж* ἡ μπρετέλα.

брешь *ж* ἡ ρωγμή, τό ρῆγμα: пробива́ть ~ ἀνοίγω ρῆγμα.

бре́ю(сь), бре́ешь(ся) и т. д. *наст. вр. от* бри́ть(ся).

бре́ющий *прил.*: ~ полёт *ав.* πτήση σέ ἐλάχιστο ὕψος (ξυστά).

бриг *м мор. уст.* τό μπρίκι (διίστιο πλοῖο).

брига́д||а *ж* 1. *воен.* ἡ ταξιαρχία: та́нковая ~ ταξιαρχία τάνκς· 2. (*произво́дственная гру́ппа*) τό συνεργεῖο, ἡ ὁμάδα: тра́кторная ~ τό συνεργεῖο ὁδηγῶν τρακτέρ· ~ коммунисти́ческого труда́ ἡ ὁμάδα κομμουνιστικῆς δουλειᾶς· поездна́я ~ τό προσωπικό τοῦ τραίνου. ~и́р *м* ὁ ἐπί κεφαλῆς τοῦ συνεργείου. ~ный *прил.* 1. *воен.* τῆς ταξιαρχίας: ~иый генера́л ὁ ταξίαρχος· 2. (*в произво́дстве и т. п.*) τοῦ συνεργείου, τῆς ὁμάδας: ~ный ме́тод рабо́ты ἡ δουλειά κατά συνεργεῖα.

бриз *м мор.* ἡ θαλασσία αὔρα, ὁ μπάτης.

брике́т *м* ὁ πλίνθος, ἡ μπρικέττα.

бриллиа́нт, брилья́нт *м* τό μπριλλάντι, τό μπριγιάντι, ὁ στιλβαδάμας. ~овый *прил.* μπριλλάντινος, ἀπό μπριλλάντι.

брита́нский *прил.* βρεττανικός.

бри́т||ва *ж* τό ξυράφι[ον], τό ξουράφι: безопа́сная ~ ἡ ξυριστική μηχανή· электри́ческая ~ ἡ ἠλεκτρική ξυριστική μηχανή. ~венный *прил.* ξυριστικός: ~венный прибо́р τά ξυριστικά σκεύη, τά ξυριστικά σύνεργα. ~ый *прич. и прил.* ξυρισμένος, ξουρισμένος.

брить *несов.* ξυρίζω, ξουρίζω. ~ё *с* τό ξύρισμα, τό ξούρισμα. ~ся ξυρίζομαι, ξουρίζομαι.

бри́чка *ж уст.* ἡ μπρίτσκα, τό ἁμαξάκι.

бров||ь *ж* τό φρύδι: нави́сшие ~и τά πυκνά φρύδια· хму́рить ~и συνοφρυοῦμαι, σουφρώνω τά φρύδια· ◇ он и ~ью не повёл *разг.* ≅ ἔμεινε ἀτάραχος (*или* ἀπαθής)· не в ~, а в глаз *погов.* πετυχαίνω τό στόχο, πετυχαίνω διάνα.

брод *м* ὁ πόρος, τό πέρασμα, τό διαβατό· ◇ не зна́я ~у, не су́йся в во́ду *посл.* δουλειά πού δέν ξέρεις μήν τήν καταπιάνεσαι.

броди́ть I *несов.* (*сло́няться*) τριγυρίζω, περιπλανῶμαι, περιφέρομαι.

броди́ть II *несов.* (*о вине, пиве*) ζυμοῦμαι.

бродя́||га *м* ὁ ἀλήτης ὁ σουρτούκης. ~жить, ~жничать *несов.* ἀλητεύω, περιπλανῶμαι. ~жничество *с* ἡ ἀλητεία. ~чий *прил.* ἀλήτικος, πλανόδιος.

броже́ние *с* 1. ἡ ζύμωση[-ις]· 2. *перен.* ὁ ἀναβρασμός, ἡ ζύμωση[-ις].

бром *м хим.* τό βρώμιο[ν]. ~истый *прил.* βρωμιοῦχος. ~овый *прил.* τοῦ βρωμίου.

бронеавтомоби́ль *м* τό (τε)θωρακισμένο[ν] αὐτοκίνητο[ν].

броне||бо́йный *прил.* διατρητικός, ἀντιαρματικός: ~ снаря́д ἡ διατρητική ὀβίδα, τό ἀντιαρματικό[ν] βλῆμα. ~ви́к *м* τό (τε-)θωρακισμένο[ν] αὐτοκίνητο[ν]. ~во́й *прил.* (τε)θωρακισμένος. ~но́сец *м* 1. *мор.* τό θωρηκτό[ν]· 2. *зоол.* ὁ τατοῦ, ὁ δασύπους. ~по́езд *м* τό θωρακισμένο τραῖνο. ~та́нковый *прил.* τῶν θωρακισμένων (*или* τῶν ἁρμάτων μάχης). ~транспортёр *м* τό (τε)θωρακισμένο[ν] ὄχημα.

бро́нз||а *ж* ὁ μπροῦντζος, ὁ ὀρείχαλκος. ~овый *прил.* 1. μπρούντζινος, ὀρειχάλκινος· 2. (*о цвете*) μπρούντζινος· ◇ ~овый век *археол.* ἡ ὀρειχάλκινη ἐποχή.

брониро́ванный *прич. и прил.* (τε-)θωρακισμένος.

брони́рованн||ый 1. *прич. от* брони́ровать· 2. *прил.* (*закреплённый*) καπαρωμένος, κρατημένος: ~ое ме́сто ἡ καπαρωμένη θέση· ~ые биле́ты τά κρατημένα εἰσιτήρια.

брониро́вать *несов.* θωρακίζω.

брони́ровать *несов.* (*закрепля́ть*) καπαρώνω, προεξασφαλίζω, ρεζερβάρω, κρατῶ.

бро́нх||и *мн.* (*ед.* бронх *м*) *анат.* οἱ βρόγχοι. ~иа́льный *прил. мед.* βρογχικός, τῶν βρόγχων: ~иа́льная а́стма τό βρογχικό ἄσθμα. ~и́т *м мед.* ἡ βρογχῖτις.

брон||я́ *ж* 1. *воен.* ὁ θώρακας, ἡ θωράκιση[-ις]: зако́ванный в ~ю́ (τε)θωρακισμένος· 2. *ист.* ἡ πανοπλία, ἡ ἁρματωσιά.

бро́ня *ж* (*закрепле́ние*) τό καπάρωμα, ἡ προεξασφάλιση, τό ρεζερβάρισμα.

броса́ть *несов.* 1. (*кида́ть*) ρίχνω, ρίπτω, πετῶ/ ἐξακοντίζω, ἐκτοξεύω (*с си́лой*): ~ взгляд на кого́-л. ρίχνω μιά ματιά· ~ обвине́ние κατηγορῶ· ~ тень *а*) (*о дере́вьях*) ρίχνω σκιά(ν), κάνω ἴσκιο, *б*) *перен.* ἀμαυρώνω, δυσφημῶ· 2. (*перебра́сывать*) στέλνω, στέλλω, ρίχνω, μεταφέρω· 3. (*оставля́ть*) ἐγκατα-

λείπω, ἀφήνω, παρατῶ: ~ кого-л. ἐγκαταλείπω κάποιον· 4. (*переставать, прекращать*) παύω, διακόπτω: ~ курить κόβω τό κάπνισμα· ~ работу παρατῶ τή δουλειά· ◇ ~ якорь ρίχνω ἄγκυρα· ~ деньги на ветер σκορπίζω λεφτά στόν ἀέρα· ~ жребий ρίχνω κλῆρο. ~**ся 1.** ρίχνομαι, ὁρμῶ, ἐφορμῶ: ~ся в воду ρίχνομαι στό νερό· ~ся на помощь τρέχω νά βοηθήσω, σπεύδω νά βοηθήσω· ~ся бежать со всех ног τό βάζω στά πόδια· ~ся в объятия ρίχνομαι στήν ἀγκαλιά κάποιου· ~ся на кого-л. ὁρμῶ (*или* χυμῶ) πάνω σέ κάποιον· 2. (*чем-л.*) πετῶ, ρίχνω: ~ся камнями ρίχνω πέτρες, πετροβολῶ· ◇ ~ся в глаза χτυπάει στά μάτια.

бро́си||ть *сов. см.* бросать· брось! ἄστα!· бросьте! ἀφῆστε τα!, δέν τά παρατᾶτε!· ~**ться** *см.* броса́ться 1· ◇ кровь ~лась в лицо τό αἷμα ἀνέβηκε στό κεφάλι.

бро́ский *прил. разг.* χτυπητός.

бро́сов||ый *прил. разг.* εὐτελής, ἄχρηστος: ~ые цены οἱ ἐξευτελιστικές τιμές.

бросо́к *м спорт.* ἡ ρίψη: ~ мяча в корзинку (*в баскетболе*) ἡ καλαθιά.

бро́шка, брошь *ж* ἡ καρφίτσα, ἡ πόρπη.

брошю́ра *ж* τό φυλλάδιο[ν], ἡ μπροσούρα.

брошюр||ова́ть *несов.* χαρτοδένω (βιβλίο). ~**о́вка** *ж* ἡ χαρτόδεση[-ις], ἡ χαρτοδεσία. ~**о́вщик** *м* ὁ χαρτοδέτης.

брус *м* τό δοκάρι, ἡ δοκός: поперечный ~ τό μεσοδόκι, ἡ διάμεσος δοκός.

бруско́вый *прил.* ἀγκωνιασμένος, ὀρθογώνιος.

брусни́||ка *ж* τό κράνο. ~**чный** *прил.* τοῦ κράνου, ἀπό κράνα.

брусо́к *м* ἡ ράβδος, ἡ βέργα: точильный ~ ἡ ἀκονόπετρα, ἡ ἀκόνη· ~ мыла ἡ πλάκα σαπουνιοῦ.

бру́ствер *м воен.* ἡ ἔπαλξη[-ις], ὁ προμαχόνας[-ών], τό μετερίζι.

бру́тто *с нескл.* τό μικτό[ν] βάρος ἐμπορευμάτων, τό μπροῦττο.

бруцеллёз *м мед.* ὁ μελιταῖος πυρετός.

брыже́йка *ж анат.* τό μεσεντέριο[ν].

бры́з||гать *несов.* **1.** πιτσιλίζω: ~ слюной πετῶ σάλια, γεμίζω σάλια· фонтан брызжет τό σιντριβάνι πιτσιλίζει· 2. (*обрызгивать*) ραντίζω. ~**гаться** πιτσιλίζομαι, ραντίζομαι. ~**ги** *мн.* οἱ πιτσιλιές, τά σταγονίδια / οἱ σπίθες, οἱ σπινθῆρες (*тк. расплавленного металла*) / οἱ πιτσιλιές μελάνης (*чернил*). ~**нуть** *сов. см.* брызгать· кровь ~нула из раны ἀπ' τήν πληγή πετάχτηκε αἷμα.

брыка́ть *несов.* κλωτσῶ, λακτίζω. ~**ся** κλωτσῶ.

бры́нза *ж* τό τυρί φέτα.

брысь *межд. разг.* οὖστ!, φύγε!

брюз||га́ *м, ж* ὁ γ(κ)ρινιάρης, ὁ μουρμούρης, ὁ μεμψίμοιρος (*о мужчине*)/ ἡ γ(κ)ρινιάρα, ἡ μεμψίμοιρη (*о женщине*). ~**жа́ние** *с* ἡ γ(κ)ρίνια, ἡ μουρμούρα, ἡ μεμψιμοιρία. ~**жа́ть** *несов.* γ(κ)ρινιάζω, μεμψιμοιρῶ.

брю́ква *ж* ἡ γογγύλη, τό γογγύλιο[ν], ἡ ρέβα.

брю́ки *мн.* τό παντελόνι, αἱ περισκελίδες.

брюне́т *м* ὁ μελαχροινός. ~**ка** *ж* ἡ μελαχροινή.

брю́хо *с груб.* ἡ κοιλιά.

брюш||и́на *ж анат.* τό περιτόναιο[ν]: воспаление ~и́ны ἡ περιτονῖτις. ~**ко́** *с* ἡ κοιλίσα, ἡ κοιλίτσα. ~**но́й** *прил.* κοιλιακός: ~ной тиф *мед.* ὁ κοιλιακός τύφος.

бря́кать *несов.*, **бря́кнуть** *сов. разг.* **1.** (*уронить, бросить*) ρίχνω κάτω, χτυπῶ· **2.** (*необдуманно сказать*) μιλῶ ἀπερίσκεπτα. ~**ся** *разг.* πέφτω βαρειά χάμω.

бряца́||ние *с* ἡ κλαγγή, ὁ κρότος. ~**ть** *несов.* χτυπῶ, βροντῶ· ◇ ~ть оружием κραδαίνω τά ὅπλα, ἀπειλῶ νά κάνω πόλεμο.

бу́бен *м муз.* τό ντέφι, τό σεῖστρο[ν].

бубенцы́ *мн.* (*ед.* бубене́ц *м*) τά κουδουνάκια.

бубе́нчик *м* τό κουδουνάκι.

бу́блик *м* τό κουλούρι.

бубни́ть *несов. разг.* μουρμουρίζω.

бубно́вый *прил. карт.* καρρό: ~ туз ὁ ἄσσος καρρό.

бу́бны I *мн.* (*ед.* бу́бна *ж*) *карт.* τό καρρό.

бу́бны II *мн. муз. см.* бубен.

бугор *м* ὁ λόφος, τό βουναλάκι, ἡ μαγούλα, ὁ γήλοφος. ~**о́к** *м* **1.** *уменьш.* ὁ λοφίσκος· 2. *анат., мед.* τό φῦμα, τό φυμάτιο[ν], τό ἐξόγκωμα. ~**чатый** *прил.* 1. *анат.* μέ φυμάτια· 2. *бот.* βολβώδης.

бугри́стый *прил.* λοφώδης, ἀνώμαλος.

будди́зм *м* ὁ βου(δ)δισμός.

бу́дет 1. *см.* быть· 2. *предик. безл.* (*хватит*) *разг.* φθάνει!, ἀρκετά!, τέλειωσε!

буди́льник *м* τό ξυπνητῆρι.

буди́ть *несов.* 1. ξυπνῶ, ἀφυπνίζω· 2. *перен.* ξυπνῶ, διεγείρω: ~ воспоминания ξυπνῶ ἀναμνήσεις· ~ ненависть διεγείρω τό μῖσος.

бу́дка *ж* τό σπιτάκι, τό παράπηγμα, ὁ οἰκίσκος: железнодоро́жная ~ τό σπιτάκι τοῦ φύλακα σιδηροδρομικῆς γραμμῆς· карау́льная ~ ἡ σκοπιά, τό φυλάκιον· суфлёрская ~ τό ὑποβολεῖο (θεάτρου)· телефо́нная ~ ὁ τηλεφωνικός θάλαμος.

бу́дни *мн.* οἱ ἐργάσιμες (ἡ)μέρες, οἱ καθημερινές. **~чный** *прил.* 1. ἐργάσιμος, καθημερινός: ~чный день ἡ ἐργάσιμη (ἡ)μέρα, ἡ καθημερινή· ~чное пла́тье τά καθημερινά· 2. *перен.* συνηθισμένος, καθημερινός.

будора́жить *несов. разг.* ἀναστατώνω, σηκώνω στό πόδι/ ἐνοχλῶ, ἀνησυχῶ (*беспокоить*)/ ξυπνῶ, διεγείρω (*возбуждать*).

бу́дочник *м* ὁ φύλακας (σιδηροδρόμου κ.λ.π.).

бу́дто 1. *союз* (*словно*) σάν, ὡς, σάν νά, ὡς νά· 2. *союз* (*что*) ὅτι, πώς: говоря́т, ~ он уе́хал λένε, πώς ἔφυγε· 3. *частица* (*разве*) *разг.* τάχα, ἄραγε: уж ~ ты не понима́ешь? τάχα δέν καταλαβαίνεις;

бу́ду, бу́дешь и т. д. *буд. вр. от* быть.

будуа́р *м* τό μπουντουάρ, τό δωμάτιο[ν] καλλωπισμοῦ.

бу́дущ||ее *с* τό μέλλον: в ~ем στό μέλλον. **~ий** *прил.* μέλλων: в ~ем году́ τοῦ χρόνου, τό προσεχές ἔτος· ~ее вре́мя *грам.* ὁ μέλλων. **~ность** *ж* τό μέλλον.

будь: ~ что бу́дет ἄς γίνει ὅτι θέλει.

буёк *м мор.* ἡ σημαδούρα, ὁ σημαντήρ.

бу́ер *м* τό ἔλκηθρο μέ πανιά.

бужени́на *ж* τό βραστό χοιρινό κρέας.

бужу́ *наст. вр. от* буди́ть.

буза́ *ж* 1. (*напиток*) ὁ μποζᾶς· 2. *разг.* ὁ σαματᾶς.

бузина́ *ж бот.* ἡ ἀκτέα, ἡ κουφοξυλιά, ὁ ζαμποῦκος.

буз||и́ть *несов. разг.* προκαλῶ θόρυβο. **~отёр** *м разг.* ὁ καυγατζῆς.

буй *м мор.* ἡ σημαδούρα, ὁ σημαντήρ.

бу́йвол *м* ὁ βούβαλος, τό βουβάλι. **~овый** *прил.* βουβαλήσιος.

бу́йн||о *нареч.* σφοδρά, ὁρμητικά. **~ый** *прил.* σφοδρός, ὁρμητικός, ἰσχυρός/ ὀργιώδης βλάστηση (*о растительности*)/ μανιακός (*о душевнобольном*): ~ый ве́тер ὁ σφοδρός ἄνεμος.

бу́йство *с* ἡ παραφορά, ὁ θορυβώδης καυγᾶς. **~вать** *несов.* παραφέρομαι, μαίνομαι, θορυβῶ, καυγαδίζω.

бук *м бот.* ἡ ὀξυά.

бу́к||а *м, ж разг.* 1. ὁ μπαμπούλας, τό φόβητρο[ν]· 2. *перен.* (*угрюмый человек*) ὁ σκυθρωπός, ὁ κατσούφης, ὁ ἀκοινώνητος (ἄνθρωπος).

бука́шка *ж* τό ζωύφιο[ν], τό μαμοῦνι.

бу́ква *ж* τό γράμμα/ τό στοιχεῖο[ν] (*шрифта*): прописна́я ~ τό κεφαλαῖο γράμμα· строчна́я ~ τό μικρό γράμμα· ◇ ~ зако́на τό γράμμα τοῦ νόμου.

буква́льн||о *нареч.* κατά γράμμα, αὐτολεξεί, κυριολεκτικά[-ῶς]. **~ый** *прил.* κατά λέξη[-ιν], κατά γράμμα: ~ый перево́д ἡ κατά λέξη μετάφραση· в ~ом смы́сле сло́ва στήν κυριολεξία, κατά γράμμα, κυριολεκτικά.

буква́рь *м* τό ἀλφαβητάριο[ν].

бу́квенный *прил.* τῶν γραμμάτων/ μέ γράμματα, σημειούμενος διά γραμμάτων (*в математике*).

буквое́д *м ирон.* σχολαστικός, σοφολογιώτατος. **~ство** *с* ἡ σχολαστικότητα.

буке́т *м* ἡ ἀνθοδέσμη, τό μπουκέτο.

букини́ст *м* ὁ παλαιοβιβλιοπώλης. **~и́ческий** *прил.* παλαιοβιβλιοπωλικός: ~и́ческий магази́н τό παλαιοβιβλιοπωλεῖο.

бу́ковый *прил.* τῆς ὀξυᾶς.

букс *м бот.* ἡ πύξος, τό πυξάρι, τό τσιμισίρι.

бу́кса *ж тех. ж.-д.* τό περιαξόνιο[ν] τροχοῦ.

букси́р *м* 1. τό ρυμουλκό[ν] (πλοῖο[ν])· 2. (*канат*) τό παλαμάρι, τό ρεμούλκιο: брать на ~ *прям., перен.* ρυμουλκῶ. **~ный** *прил.* ρυμουλκός: ~ный кана́т τό παλαμάρι, τό ρεμούλκιο. **~овать** *несов.* ρυμουλκῶ.

буксова́ть *несов.* γλιστρῶ.

булава́ *ж ист.* τό σκῆπτρο τοῦ κυβερνήτου τῆς Οὐκρανίας, σύμβολο[ν] ἐξουσίας τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν κοζάκων.

була́в||ка *ж* ἡ καρφίτσα, ἡ καρφοβελόνα: англи́йская ~ ἡ παραμάνα. **~очный** *прил.* τῆς καρφίτσας· ◇ с ~очную голо́вку μιά σταλιά, τοσουλάκης, μικρούτσικος.

була́ный *прил.* κοῦλος, κούλας.

була́т *м* ὁ δαμασκηνός χάλυψ. **~ный** *прил.* δαμασκηνός, ἀτσάλινος.

бу́лка *ж* τό φραντζολάκι: сдо́бная ~ τό μπουρέκι.

бу́лла *ж* τό παπικό ἔγγραφο.

бу́лочная *ж* τό ψωμάδικο, τό φουρνάρικο, τό ἀρτοπωλεῖο[ν].

бултыха́ться *несов.*, **бултыхну́ться** *сов., однокр., разг.* πέφτω στό νερό, βουτῶ στό νερό.

булы́жн||ик *м* τό χαλίκι, ὁ χάλιξ, ἡ πέτρα. **~ый** *прил.* χαλικόστρωτος, λιθόστρωτος: ~ая мостова́я ὁ λιθόστρωτος δρόμος.

бульва́р *м* τό βουλεβάρτο[ν], ἡ (δενδρόφυτος) λεωφόρος. **~ный** *прил.* 1. τοῦ βουλεβάρτου, τῆς λεωφόρου· 2. *перен.* ἐλαφρός, τοῦ βουλεβάρτου: ~ный рома́н τό ἐλαφρό μιθιστόρημα· ~ная газе́та ἡ παληοφυλλάδα.

бульдо́г *м* τό μπουλντόγκ.

бульдо́зер *м* *тех.* τό μπουλντόζερ, ἡ μπουλντόζα.

бу́лька||нье *с* ὁ γλουγλουκισμός. **~ть** *несов.* γλουγλουκίζω.

бульо́н *м* τό κρεατόζουμο, τό ζουμί, ὁ ζωμός.

бума́г||а I *ж* **1.** τό χαρτί, ὁ χάρτης: почто́вая ~ τό χαρτί τῆς πόστας, ὁ ἐπιστολικός χάρτης, τό χαρτί ἐπιστολογραφίας· папиро́сная ~ τό τσιγαρόχαρτο· нажда́чная ~ τό σμυριδόχαρτο· промока́тельная ~ ὁ ἀπορροφητικός χάρτης, τό στυπόχαρτο· обёрточная ~ τό χαρτί περιτυλίγματος, τό στρατσόχαρτο· 2. (*документ*) τό ἔγγραφο: посла́ть ~и στέλνω τά ἔγγραφα· 3.: це́нные ~и τά χρεώγραφα· ◇ на ~е (*формально*) στά χαρτιά, τυπικά.

бума́г||а II *ж* (*нитки, ткань*) τό βαμβάκι, ὁ βάμβαξ: шерсть с ~ой τό μαλλοβάμβακο.

бумагопряди́льн||ый *прил.* βαμβακοκλωστικός: ~ая фа́брика τό βαμβακοκλωστήριο.

бума́жник *м* (*для денег*) τό πορτοφόλι, τό χαρτοφυλάκιο[ν].

бума́жн||ый I *прил.* χάρτινος: ~ая промы́шленность ἡ χαρτοβιομηχανία, ἡ βιομηχανία χάρτου, ἡ χαρτοποιΐα· ~ая фа́брика τό χαρτοποιεῖο, τό ἐργοστάσιο χάρτου· ~ые де́ньги τά χαρτονομίσματα.

бума́жн||ый II *прил.* (*о ткани и т.п.*) βαμβακερός: ~ые ни́тки οἱ βαμβακερές κλωστές.

бумаз||е́йный *прил.* δίμιτος. **~е́я** *ж* τό δίμιτο.

бу́нкер *м* **1.** *мор.* ἡ ἀνθρακοδόχη, ἡ καρβουναποθήκη πλοίου· 2. *с.-х.* ἡ ἀποθήκη, τό ἀμπάρι.

бунт *м* ἡ ἀνταρσία, ἡ στάση[-ις], ἡ ἐξέγερση[-ις]. **~а́рский** *прил.* ἀνταρτικός, ἐπαναστατικός, στασιαστικός. **~а́рство** *с* ἡ ἀνταρσία, ἡ ἐξέγερση[-ις], ἡ ἀνυποταγή. **~а́рь** *м* ὁ ἀντάρτης, ὁ στασιαστής. **~ова́ть(ся)** *несов.* ἐπαναστατῶ, στασιάζω. **~овщи́к** *м* ὁ ἀντάρτης, ὁ στασιαστής, ὁ ἐπαναστάτης.

бур *м* *тех.* τό τρύπανο[ν], τό γεωτρύπανο[ν].

бура́ *ж* *хим.* ὁ βόρακας[-αξ].

бура́в *м* *тех.* τό τρυπάνι, ἡ ἀρίς, τό ἀρίδι. **~ить** *несов.* τρυπῶ, διατρυπῶ, τρυπανίζω.

бура́н *м* ὁ χιονοστρόβιλος, ἡ χιονοθύελλα.

бургоми́стр *м* ὁ δήμαρχος.

бурда́ *ж* *разг.* τό νεροζοῦμι, τό νερόπλυμα, ὁ ἄνοστος ζωμός.

бурдю́к *м* ὁ ἀσκός, τό ἀσκί, τό τουλοῦμι.

буреве́стник *м* (*птица*) τό πουλί τῆς καταιγίδας.

бурело́м *м* τά ξερριζωμένα (ἀπό θύελλα) δένδρα.

буре́ние *с* *тех.* ἡ διάτρηση[-ις], ἡ γεώτρηση.

буржуа́ *м* *нескл.* ὁ ἀστός, ὁ μπουρζουάς. **~зи́я** *ж* ἡ ἀστική τάξη[-ις], ἡ μπουρζουαζία: кру́пная ~зи́я ἡ μεγαλοαστική τάξη· ме́лкая ~зи́я ἡ μικροαστική τάξη, οἱ μικροαστοί.

буржуа́зно-демократи́ческий *прил.* ἀστικοδημοκρατικός.

буржуа́зный *прил.* ἀστικός.

буржу́й *м* *разг.* *презр.* *см.* буржуа́.

бури́||льный *прил.* *тех.* γεωτρητικός: ~льная маши́на ἡ γεωτρητική μηχανή. **~льщик** *м* ὁ γεωτρητής. **~ть** *несов.* διατρυπῶ, κάνω γεώτρηση.

бу́рка *ж* (*одежда*) ἡ κάπα, ἡ φλοκάτα.

бу́рки *мн.* τά μάλλινα ὑποδήματα.

бу́ркнуть *сов.* *разг.* *см.* бурча́ть 1.

бурла́к *м* *уст.* ὁ ρυμουλκός (μαούνας), ὁ γεντεξής.

бурли́ть *несов.* *прям.*, *перен.* βράζω, ἀναβράζω, ταράζομαι.

бу́рн||о *нареч.* ὁρμητικά, θυελλώδικα, θυελλωδῶς **~ый** *прил.* 1. θυελλώδης, τρικυμιώδης: ~ое мо́ре ἡ τρικυμισμένη θάλασσα· 2. (*стремительный*) ὁρμητικός: ~ый пото́к ὁρμητικός χείμαρρος· ~ый подъём промы́шленности ἡ ὁρμητική ἄνοδος τῆς βιομηχανίας· 3. (*неистовый*) θορυβώδης, παταγώδης: ~ые аплодисме́нты (τά) παταγώδη χειροκροτήματα· ~ый спор ἡ θυελλώδης συζήτηση· ~ая де́ятельность ἡ ἀκατάσχετη δραστηριότητα.

буров||о́й *прил.* *тех.* γεωτρητικός, τῆς γεώτρησης: ~а́я вы́шка ἡ γεωτρητική ἐγκατάσταση· ~а́я сква́жина ἡ ὀπή γεώτρησης.

буру́н *м* *мор.*, *поэт.* τό ἀντιμάμαλο, ἡ ὀπισθόρμηση[-ις] τῶν κυμάτων, ἡ ἀνακοπή.

бурч||а́нье *с* **1.** ἡ γ(κ)ρίνα, ἡ μουρμούρα· 2. (*в животе*) τό γουργούρισμα, τό γουργουρητό[ν]. **~а́ть** *несов.* **1.** μουρμουρίζω· 2. (*в животе*) γουργουρίζω.

бу́рый *прил.* καστανόχρωμος, καστα-

νόχρους: ~ медвéдь ἄρκτος ἡ κοινή, ἄρκτος ἡ καστανόχρους· ◇ ~ ýголь ὁ λιγνίτης.

бурья́н *м* τό ἀγριόχορτο, τό ἀγριοβότανο[ν].

бýря *ж* ἡ θύελλα, ἡ καταιγίδα[-ίς]/ ἡ φουρτούνα, ἡ τρικυμία (*на море*)/ ὁ χιονοστρόβιλος (*снежная*): ~ аплодисмéнтов θύελλα χειροκροτημάτων· магни́тная ~ *физ.* ἡ μαγνητική θύελλα, ὁ μαγνητικός κλύδων.

бýсина, бýсинка *ж* ἡ χάντρα, ἡ χάνδρα.

буссóль *ж мор.* ὁ μπούσουλας, ἡ ναυτική πυξίδα[-ίς].

бýсы *мн.* οἱ χάντρες, οἱ χάνδρες.

бутафóр *м* ὁ φροντιστής θεάτρου. **~ия** *ж* **1.** τά σκηνικά σκεύη· **2.** *перен.* τό ψεύτικο πράγμα. **~ский** *прил.* **1.** τοῦ θεάτρου· **2.** *перен.* ψεύτικος, πλαστός.

бутербрóд *м* τό σάντουϊτς.

бутилéн *м хим.* τό βουτυλένιο.

бути́ловый *прил. хим.* ἀπό βουτυλένιο.

бýтов||ый *прил. стр.* χαλικώδης: ~ая клáдка τό χαλίκωμα, ἡ χαλικόστρωση.

бутóн *м* τό μπουμπούκι, ὁ κάλυξ ἄνθους.

бутоньéрка *ж* λουλοῦδι τῆς μπουτονιέρας.

бýтсы *мн. спорт.* τά ποδοσφαιρικά παπούτσια.

бутýз *м разг.* τό παχουλό μωρό, ὁ καλοθρεμμένος μπέμπης.

буты́л||ка *ж* τό μπουκάλι, ἡ φιάλη, ἡ μποτίλια. **~очный** *прил.* φιαλοειδής, τοῦ μπουκαλιοῦ: ~очное стеклó τό γυαλί τοῦ μπουκαλιοῦ.

буты́ль *ж* ἡ μπουκάλα, ἡ μεγάλη φιάλη/ ἡ νταμιζάνα (*оплетённая*).

бýфер *м ж.-д.* ὁ συγκρουστήρας[-ήρ], ὁ ἀποκρουστῆρας, τό ταμπόν. **~ный** *прил.* τοῦ συγκρουστήρα, τοῦ ἀποκρουστῆρα· ◇ ~ное госудáрство κράτος-ταμπόν, κράτος-συγκρουστήρας.

буфéт *м* **1.** (*мебель*) ὁ μπουφές, ἡ σκευοθήκη, ἡ ντουλάπα· **2.** (*закусочная*) ὁ μπουφές, τό κυλικεῖο[ν]. **~ный** *прил.* τοῦ μπουφέ. **~чик** *м* ὁ μπουφετζής. **~чица** *ж* ἡ μπουφετζοῦ.

буффонáда *ж прям., перен.* ἡ χοντροκομμένη φάρσα.

бух *межд.* πούφ!, μπούμ!

бухáнка *ж* τό καρβέλι: ~ хлéба ἕνα καρβέλι ψωμί.

бýхать *несов. разг.* **1.** (*ударять*) κτυπῶ, χτυπῶ, καταφέρω κτύπημα· **2.** (*об орудии, выстреле*) βροντῶ· **3.** (*некстати сказать*) μιλῶ ἀπερίσκεπτα, ξεστομίζω. **~ся** πέφτω, πίπτω (*падать*)/ ὁρμῶ, ρίχνομαι (*кидаться*).

бухгáлт||ер *м* ὁ λογιστής: глáвный ~ ὁ ἀρχιλογιστής. **~éрия** *ж* **1.** ἡ λογιστική· **2.** (*отдел*) τό λογιστήριο[ν]. **~ерский** *прил.* λογιστικός.

бýхнуть I *сов. см.* бýхать.

бýхнуть II *несов.* (*разбухать*) ἐξογκώνομαι, φουσκώνω, πρήζομαι.

бýхнуться *сов. разг. см.* бýхаться.

бýхта *ж* ὁ ὅρμος, ὁ κολπίσκος.

бýхты-барáхты: с ~ *разг.* ξαφνικά, στά καλά καθούμενα.

бýч||а *ж разг.* ἡ φασαρία, ὁ καυγᾶς: поднять ~у κάνω καυγᾶ, σηκώνω φασαρία.

бушевáть *несов.* **1.** μαίνομαι· **2.** *перен.* (*о людях*) κάμνω φασαρία, χαλῶ τόν κόσμο.

бушлáт *м* ὁ ἐπενδύτης.

бýя, бýю и т. п. *род., дат. и т. д. от* буй.

буя́н *м* ὁ καυγατζῆς, ὁ νταῆς, ὁ ταραξίας. **~ить** *несов.* κάνω καυγᾶ, κάνω φασαρία.

бы (б) *частица для образования сослагательного наклонения* **1.** (*выражает предположительную возможность, пожелание, просьбу*) ἐάν..., θά, ἄς: он сдéлал бы, éсли бы мог αὐτός θά τό ἔκαμνε ἐάν μποροῦσε· я бы охóтно почитáл θά τό διάβαζα μέ εὐχαρίστηση· ты бы посидéл ещё немнóго ἄς καθόσουνα ἀκόμη (ἀκόμα) λίγο· **2.** (*при инфинитиве с дат. п.*): отчегó бы нам не пойти́... καί γιατί νά μήν πᾶμε...· не вам бы говори́ть! νά τἄλεγε κανένας ἄλλος!· ◇ ктó бы ни ὁποιος καί ἄν, ὁποιος καί νά· чтó бы ни γιά νά μή· когдá бы ни ὅποτε (κι' ἄν)· где́ бы ни ὅπου κι' ἄν, ὅπου καί νά· кáк бы ни ὅπως καί ἄν, ὅπως καί νά· кáк бы то ни́ было ὅπως καί νἆχει τό πράγμα.

бывáло *вводн. сл.* τύχαινε νά, κάποτε, καμμιά φορά.

бывáлый *прил.* πεπειραμένος, ἔμπειρος, κοσμογυρισμένος: он человéк ~ εἶναι πεπειραμένος ἄνθρωπος.

бывá||ть *несов.* **1.** (*иметься, существовать*) ἔχω, ὑπάρχω: ~ет ли у тебя́ врéмя? ἔχεις καιρό;· **2.** (*случаться*) συμβαίνω, τυχαίνω/ γίνομαι (*происходить*): ~ют стрáнные слýчаи συμβαίνουν περίεργα πράγματα, συμβαίνουν παράξενες περιπτώσεις· заседáние ~ет раз в мéсяц συνεδρίαση γίνεται μιά φορά τό μῆνα· не ~ э́тому! αὐτό δέν θά γίνει ποτέ!· **3.** (*быть, находиться*) εἶμαι, βρίσκομαι;

онá всегдá в э́то врéмя ~ет дóма τέτοια ὥρα εἶναι (*или* βρίσκεται) πάντοτε σπίτι· 4. (*посещать*) πηγαίνω, συχνάζω: я чáсто ~ю в теáтре πηγαίνω συχνά στό θέατρο· по вечерáм он ~ет в клýбе τά βράδυα συχνάζει στή λέσχη· 5. (*в знач. связки*) εἶμαι: ~ет жаль, что... εἶναι λυπηρό, πού...· ◇ как ни в чём не ~ло σάν νά μήν εἶχε συμβεῖ τίποτε· его там и не ~ло αὐτός οὔτε πέρασε ποτέ ἀπό ἐκεῖ.

бы́вший *прич. и прил.* πρώην, τέως.

бык I *м* ὁ ταῦρος: бой ~óв ἡ ταυρομαχία· ◇ взять ~á за рогá *погов.* πιάνω τόν ταῦρο ἀπό τά κέρατα.

бык II *м стр.* τό στήριγμα (γέφυρας).

бы́лина *ж* ἡ μπιλίνα, τό ρωσικό λαϊκό ἔπος.

бы́линка *ж* τό γρασίδι, ἡ χλόη, τό χορταράκι.

бы́ло *частица* στήν ἀρχή (*сначала*)/ παρά λίγο, παρ' ὀλίγο[ν] (*едва не*): óн ~ собирáлся вы́ехать ἦταν ἕτοιμος νά ἀναχωρήσει· чýть ~ не упáл παρ' ὀλίγο νά πέσω.

был||óе *с* τό παρελθόν, τά παληά, τά περασμένα. **~óй** *прил.* παρελθών, παληός, περασμένος: в ~ы́е временá στά παληά χρόνια, τό πάλαι· ~áя слáва τά περασμένα μεγαλεῖα, ἡ παληά δόξα.

быль *ж* 1. τό γεγονός· 2. (*рассказ*) ἡ ἀληθινή ἱστορία.

бы́стро *нареч.* γρήγορα, ταχέως, γοργά: ~ сдéлать чтó-л. κάνω κάτι γρήγορα.

быстро||глáзый *прил.* μέ ζωηρά μάτια, μέ ζωηρό βλέμμα. **~дéйствующий** *прил.* γρήγορος, δραστήριος, σβέλτος. **~кры́лый** *прил.* ταχύπτερος. **~нóгий** *прил.* γοργοπόδαρος, ταχύπους.

быстрот||á *ж* ἡ ταχύτητα, ἡ γρηγοράδα, ἡ γοργότης· ◇ с ~óй мóлнии μέ ἀστραπιαία ταχύτητα.

быстрохóдный *прил.* ταχυκίνητος.

бы́стрый *прил.* γρήγορος, ταχύς, γοργός.

быт *м* ὁ τρόπος ζωῆς, ἡ ζωή: домáшний ~ ἡ οἰκιακή ζωή, ἡ ζωή τοῦ σπιτιοῦ.

бытиé *с* ἡ ὕπαρξη, τό εἶναι: ~ определя́ет сознáние τό εἶναι καθορίζει τή συνείδηση.

бы́т||ность *ж*: в ~ ὅταν, τόν καιρό πού. **~овáть** *несов.* ὑπάρχω, ζῶ.

бытов||óй *прил.* τῆς καθημερινῆς ζωῆς: ~ы́е услóвия οἱ ὅροι τῆς ζωῆς· ~óе явлéние τό γεγονός (*или* τό φαινόμενο) τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

быть *несов.* 1. (*существовать*) ὑπάρχω, ζῶ, ὑφίσταμαι/ ἔχω (*иметься, быть в наличии*): у негó есть óпыт αὐτός ἔχει πεῖρα· есть лю́ди, котóрые... ὑπάρχουν ἄνθρωποι, πού...· 2. (*находиться*) εἶμαι, βρίσκομαι· 3. (*происходить, состояться*) γίνομαι, λαβαίνω (*или* λαμβάνω) χώραν: заседáние бýдет в срéду ἡ συνεδρίαση θά γίνει (*или* θά λάβει χώραν) τήν Τετάρτη· 4. (*в знач. связки*) εἶμαι: он был слýжащим ἦταν ὑπάλληλος· ◇ так и ~ ἔστω, ἄς εἶναι, καλά· мóжет ~ πιθανόν, μπορεῖ, ἴσως· будь что бýдет! ὅ, τι θέλει ἄς γίνει!· как бы то ни́ было ὅπως καί νἄχει τό πράγμα.

бычáчий, бы́чий *прил.* τοῦ ταύρου, ταύρειος.

бычóк I *м уменьш.* ὁ μικρός ταῦρος, τό ἀρσενικό μοσχάρι.

бычóк II *м* (*рыба*) ὁ γωβιός, ὁ κωβιός.

бью(сь), бьёшь(ся) и т. д. *наст. вр. от* би́ть(ся).

бювáр *м* ὁ χαρτοφύλακας.

бюджéт *м* ὁ προϋπολογισμός: государственный (годовóй) ~ ὁ κρατικός (ὁ ἐτήσιος) προϋπολογισμός. **~ный** *прил.* τοῦ προϋπολογισμοῦ: ~ный год τό οἰκονομικό ἔτος.

бюллетéнь *м* 1. τό δελτίο[ν], τό φυλλάδιο[ν]: избирáтельный ~ τό ψηφοδέλτιο· 2. (*больничный лист*) τό πιστοποιητικό[ν] ἀσθενείας· ◇ информациóнный ~ τό δελτίο εἰδήσεων (*или* πληροφοριῶν).

бюрó I *с нескл.* 1. τό γραφεῖο[ν]: партúйное ~ τό κομματικό γραφεῖο· ~ райкóма τό γραφεῖο τῆς ἀχτιδικῆς ἐπιτροπῆς· 2. (*учреждение*) τό γραφεῖο[ν], ἡ ὑπηρεσία: спрáвочное ~ τό γραφεῖο πληροφοριῶν· констрýкторское ~ τό γραφεῖο σχεδίων· ~ ремóнта ἡ ὑπηρεσία ἐπιδιορθώσεων· ~ погóды ἡ μετεωρολογική ὑπηρεσία· похорóнное ~ τό γραφεῖο κηδειῶν.

бюрó II *с нескл.* (*мебель*) τό γραφεῖο[ν].

бюрокрáт *м* ὁ γραφειοκράτης. **~и́зм** *м* ἡ γραφειοκρατία. **~и́ческий** *прил.* γραφειοκρατικός. **~ия** *ж* ἡ γραφειοκρατία, τό χαρτοβασίλειο[ν].

бюст *м* 1. (*скульптура*) ἡ προτομή, ὁ μποῦστος· 2. (*женский*) τό στῆθος, ὁ μποῦστος.

бюстгáльтер *м* ὁ στηθόδεσμος, τό σουτιέν.

бязь *ж* τό βαμβακερό[ν] ὕφασμα.

В

в (во) *предлог с вин. и предл. п.* **1.** (*на вопрос «где», «куда»*) σέ, εἰς, στόν, στήν, στό, ἐν: в Москвé στή Μόσχα· находи́ться в до́ме εἶμαι στό σπίτι· éхать в го́род πηγαίνω στήν πόλη, ἀναχωρῶ γιά τήν πόλη· вступи́ть в па́ртию μπαίνω στό κόμμα· **2.** (*при обозначении времени*) στίς, εἰς, ἐν: в пять часо́в утра́ στίς (εἰς τάς) πέντε τό πρωΐ· в ма́е τό Μάη· в про́шлом году́ τόν περασμένο χρόνο, πέρυσι (πέρσι)· в мо́лодости στά νειᾶτα (μου)· **3.** (*в течение*) σέ, μέσα σέ, ἐντός: я сде́лал э́то в пять дней τό ἔκαμα σέ πέντε μέρες· **4.** (*при обозначении расстояния в переводе опускается*): в двух шага́х от до́ма δύο βήματα ἀπ' τό σπίτι· в пяти́ киломе́трах от Москвы́ πέντε χιλιόμετρα μακριά ἀπ' τή Μόσχα· **5.** (*при указании количественных признаков, размера, веса*): дом в три этажа́ σπίτι μέ τρία πατώματα· ко́мната в де́сять квадра́тных ме́тров δωμάτιο δέκα τετραγωνικῶν μέτρων· сто́имостью в пять рубле́й ἀξίας πέντε ρουβλίων· ве́сом в три килогра́мма βάρους τριῶν κιλῶν (*или* χιλιογράμμων)· коме́дия в трёх де́йствиях κωμωδία σέ τρεῖς πράξεις, τρίπρακτη κωμωδία· **6.** (*при обозначении перехода в какое-л. состояние или пребывания в нём*) σέ, εἰς: преврати́ть в разва́линыы κάνω ἐρείπια, μετατρέπω (*или* μεταβάλλω) σέ (εἰς) ἐρείπια· дере́вья в цвету́ τά δένδρα εἶναι ἀνθισμένα· в расцве́те сил στήν ἀκμή (τῶν δυνάμεων)· быть в хоро́шем настрое́нии ἔχω κέφι, εἶμαι κεφᾶτος, εἶμαι εὐδιάθετος· **7.** (*при указании на признак, вид, форму предмета*) μέ, σέ: произведе́ние в про́зе τό ἔργο σέ πεζό, τό πεζό, τό πεζογράφημα· дра́ма в стиха́х δράμα σέ στίχους, ἔμμετρο δράμα· тетра́дь в кле́тку τετράδιο μέ τετραγωνάκια, τετράδιο τῆς ἀριθμητικῆς· в фо́рме (в ви́де) чего́-л. μέ τή μορφή, ἐν εἴδει· ◇ быть в пальто́ φορῶ παλτό, εἶμαι μέ τό παλτό· сло́во в сло́во ἐπί λέξει, λέξη πρός λέξη, κατά λέξιν· в шу́тку στ' ἀστεῖα, χωρατεύοντας, ἀστειευόμενος· в ка́честве μέ τήν ἰδιότητα τοῦ, σάν, ἐν εἴδει· в честь πρός τιμήν· в действи́тельности στήν πραγματικότητα· в оправда́ние γιά δικαιολογία· в слу́чае σέ περίπτωση, ἐν περιπτώσει· он весь в отца́ εἶναι ἴδιος ὁ πατέρας του· игра́ть в ша́хматы παίζω σκάκι.

ва-ба́нк *нареч.*: игра́ть ~ *а*) παίζω ὅλο τό μπάγκο (στά χαρτιά), *б*) *перен.* τά παίζω ὅλα γιά ὅλα.

ваго́н *м* τό βαγόνι[ον], τό ὄχημα: спа́льный ~ ἡ κλινάμαξα, τό βαγκόν-λί, βαγόνι ὕπνου· мя́гкий ~ βαγόνι πρώτης θέσεως· жёсткий ~ βαγόνι τρίτης θέσεως· пассажи́рский ~ τό ἐπιβατικό βαγόνι· бага́жный ~ τό βαγόνι ἀποσκευῶν, ἡ σκευοφόρος· почто́вый ~ τό ταχυδρομικό βαγόνι· това́рный ~ τό φορτηγό βαγόνι· ~-рестора́н τό βαγκόν ρεστωράν, τό βαγόνι ἑστιατόριο· цельнометалли́ческий ~ βαγόνι ὁλομέταλλο.

ваго́нетка *ж* τό βαγονάκι, τό βαγονέττο.

ваго́нный *прил.* τοῦ βαγονιοῦ.

вагоновожа́тый *м* ὁ ὁδηγός τοῦ τράμ, ὁ τραμβαγιέρης.

вагонострои́тельный *прил.*: ~ заво́д τό ἐργοστάσιο κατασκευῆς βαγονιῶν.

вагра́нка *ж тех.* τό καμίνι χυτηρίου, τό χωνευτήρι, ἡ χωνευτική κάμινος.

ва́жничать *несов. разг.* κάνω τό σπουδαῖο, μεγαλοπιάνομαι, κάνω τόν καμπόσο, κορδώνομαι.

ва́жн||о **1.** *нареч.* σπουδαῖα (*значительно*)/ ἀγέρωχα, ὑπεροπτικά (*высокомерно*)· **2.** *предик. безл.* ἐνδιαφέρει, ἔχει σημασία: мне ~ знать μ'ἐνδιαφέρει νά μάθω· не ~ δέν εἶναι τίποτε τό σοβαρό (*или* τό σπουδαῖο), εἶναι ἀδιάφορο. **~ость** *ж* **1.** (*значительность*) ἡ σπουδαιότητα, ἡ σημασία: собы́тие исключи́тельной ~ости γεγονός ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος (*или* σημασίας), βαρυσήμαντο γεγονός· ~ость вопро́са ἡ σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος· **2.** (*высокомерие*) ἡ ὑπεροψία, ἡ ἔπαρση, ὁ κομπασμός· ◇ э́ка ~ость! σπουδαῖα τά λάχανα!, σπουδαῖο (τό) πράγμα! **~ый** *прил.* **1.** (*имеющий большое значение*) σπουδαῖος, σημαντικός: ~ое откры́тие ἡ σπουδαία ἀνακάλυψη (*или* ἐφεύρεση)· осо́бо ~ый βαρυσήμαντος, ἐξαιρετικά σπουδαῖος· **2.** (*высокопоставленный*) σπουδαῖος, μεγάλη προσωπικότητα: ~ая ши́шка *разг.*, *ирон.* σπουδαῖο πρόσωπο, μέγας καί πολύς· **3.** (*высокомерный*) ὑπεροπτικός, ἐπαρμένος: ходи́ть с ~ым ви́дом κορδώνομαι, κομπάζω, κάνω τό σπουδαῖο.

ва́за *ж* τό βάζο/ τό ἀνθοδοχεῖο[ν], τό ἀνθογυάλι (*для цветов*)/ ἡ φρουτιέρα (*для фруктов*).

вазели́н *м* ἡ βαζελίνη. **~овый** *прил.* τῆς βαζελίνης, ἀπό βαζελίνη: ~овое ма́сло λάδι βαζελίνης.

вака́н||сия *ж* ἡ χηρεύουσα θέση, ἡ κενή θέση, ἡ ἐλεύθερη θέση. **~тный** *прил.* κενός, χηρεύων: ~тная до́лжность ἡ χηρεύουσα θέση.

ва́кса *ж* ἡ μαύρη μπογιά γιά τά παπούτσια, τό μαῦρο βερνίκι.

ва́куум *м физ., тех.* τό κενό[ν]. **~ный** *прил.* (τοῦ) κενοῦ.

вакх||ана́лия *ж* 1. τά Βακχεῖα, ἡ ἑορτή τοῦ Βάκχου· 2. *перен.* τά ὄργια, τό μεθοκόπημα, ἡ κραιπάλη. **~а́нка** *ж* 1. ἡ Βακχίδα[-ίς], ἡ μαινάς· 2. *перен.* ἡ βακχίδα, γυναῖκα-μέθυση.

вакци́на *ж мед.* ἡ δαμαλίδα[-ίς], ἡ βατσίνα, τό μπόλι.

вал I *м* 1. (*земляная насыпь*) τό ἀνάχωμα, τό ὕψωμα: крепостно́й ~ τό τειχόκαστρο, ὁ τοῖχος τοῦ κάστρου· 2. (*волна*) τό κῦμα (θάλασσας)· ◇ девя́тый ~ τό ἔννατο κῦμα, τό μεγάλο κῦμα· огнево́й ~ *воен.* ὁ φραγμός πυρός.

вал II *м тех.* ὁ ἄξονας: приводно́й ~ ὁ κινητήριος ἄξονας· коле́нчатый ~ ὁ στροφαλοφόρος ἄξονας.

вале́жник *м* τά τσάκνα, τά ξερόκλαδα, τά πεσμένα ξύλα, τά φρύγανα.

ва́ленки *мн.* (*ед.* ва́ленок *м*) οἱ τσόχινες μπότες, τά τσόχινα ὑποδήματα.

вале́нтность *ж хим.* τό σθένος, ἡ ἀτομικότητα[-ης].

валерья́н||а *ж бот.* ἡ βαλεριάνα. **~овый** *прил.* ἀπό βαλεριάνα: ~овые ка́пли οἱ σταγόνες βαλεριάνας.

вале́т *м карт.* ὁ βαλές, ὁ φάντης.

ва́лик *м* 1. *уменьш.* ὁ μικρός ἄξονας· 2. (*диванный*) ἡ μαξιλάρα, ἡ μαξιλαρομάννα.

вали́ть I *несов.* 1. (*кого-л., что-л.*) ρίχνω κάτω, ἀνατρέπω/ἀναποδογυρίζω (*опрокидывать*)/ σωριάζω, ρίχνω, γκρεμίζω (*деревья и т. п.*): ~ с ног кого́-л. ρίχνω κάτω (*или* χάμου) κάποιον· 2. (*беспорядочно бросать*) ρίχνω, ρίπτω: ~ всё в одну́ ку́чу *перен.* τά βάζω ὅλα σ'ἕνα σακί, δέν κάνω καμιά διάκριση· ◇ ~ вину́ на друго́го τά φορτώνω σέ ἄλλον, φορτώνω τό λάθος μου σέ ἄλλον.

вали́||ть II *несов. разг.* 1. (*идти толпой*) προσέρχομαι κατά μάζες, συρρέω· 2. (*густой массой*): снег ~т хло́пьями τό χιόνι πέφτει πυκνό, οἱ νιφάδες πέφτουν πυκνά· дым ~т из трубы́ ἀπ' τήν καπνοδόχο βγαίνουν σύννεφα καπνοῦ, ἡ καπνοδόχος βγάζει πυκνό καπνό.

вали́ться *несов.* 1. (*падать*) πέφτω, πίπτω, γκρεμίζομαι: ~ с ног от уста́лости δέ στέκομαι στά πόδια μου (ἀπ' τήν κούραση)· 2. (*разрушаться*) σωριάζομαι χάμου, γκρεμίζομαι, καταστρέφομαι· ◇ у него́ всё из рук ва́лится *разг.* а) (*от неловкости*) εἶναι ἀδέξιος, δέν καταφέρνει τίποτε, б) (*от нежелания*) δέν ἔχει ὄρεξη γιά τίποτε.

ва́лк||ий *прил.* ἀσταθής, ἄστατος/ κλυδωνιζόμενος (*о корабле*)· ◇ ни ша́тко ни ~о *погов.* οὔτε καλά οὔτε κακά, μέτρια, ἔτσι κ'ἔτσι.

валов||о́й *прил. эк.* ὁλικός, συνολικός, χοντρικός, ἀκαθάριστος: ~а́я проду́кция ἡ ὁλική (*или* συνολική) παραγωγή.

валто́рна *ж муз.* τό κόρνο.

валу́н *м* ὁ ὀγκόλιθος, μεγάλο κομμάτι ὀρυκτοῦ, τό πέτρωμα.

ва́льдшнеп *м* ἡ μπεκάτσα, ἡ ξυλόκοττα, ὁ σκολόπαξ.

вальс *м* τό βάλς. **~и́ровать** *несов.* χορεύω βάλς.

вальц||ева́ть *несов. тех.* ἐλασματοποιῶ. **~о́вка** *ж* ἡ ἐλασματοποίηση[-ις]. **~о́вщик** *м* ὁ ἐλασματουργός.

валю́т||а *ж* τό νόμισμα, τό συνάλλαγμα/ τό χαρτονόμισμα (*бумажные деньги*): золота́я ~ τό χρυσό νόμισμα· иностра́нная ~ τό ξένο συνάλλαγμα. **~ный** *прил.* νομισματικός, συναλλαγματικός: ~ный курс ἡ τιμή τοῦ συναλλάγματος.

валя́ть *несов.* 1. κυλῶ, σέρνω, τσουλῶ: ~ в муке́ πασαλείβω μέ ἀλεύρι· ~ по́ полу σέρνω χάμου, τσουλῶ στό πάτωμα· 2. (*валенки и т. п.*) γναφεύω, γνάφω· ◇ ~ дурака́ κάνω σαχλαμάρες, κάνω τόν βλάκα. **~ся** 1. (*кататься в чём-л.*) κυλιέμαι: ~ся в снегу́ κυλιέμαι στό χιόνι· 2. (*лежать в беспорядке*) εἶναι σκορπισμένα, εἶναι σκόρπια· 3. (*лежать без дела*) τεμπελιάζω: ~ся на дива́не εἶμαι ξαπλωμένος στό ντιβάνι· ◇ ~ся в нога́х у кого́-л. παρακαλῶ γονατιστός.

вам *дат. п. от* вы.

ва́ми *твор. п. от* вы.

вампи́р *м* 1. *зоол.* ὁ βάμπιρος· 2. (*в поверьях*) ὁ βρυκόλακας/ ὁ ἐκμεταλλευτής, ὁ αἱματοφάγος (*о человеке*).

вана́дий *м хим.* τό βανάδιο[ν].

banда́л *м* ὁ βάνδαλος, ὁ βάρβαρος. **~и́зм** *м* ὁ βανδαλισμός, ἡ βαρβαρότητα.

ван||или́н *м* ἡ βανιλίνη. **~и́ль** *ж* ἡ βανίλλια, ἡ βανίλλη. **~и́льный** *прил.* βανιλλικός/ μέ βανίλλια[ν] (*с ванилью*): ~и́льный порошо́к βανίλλια σκόνη.

ва́нн||а *ж* 1. (*сосуд*) τό μπάνιο, ὁ λουτήρας, ἡ μπανιέρα· 2. (*купание*) τό μπάνιο, τό λούσιμο, τό λουτρό: приня́ть ~у κάμνω λουτρό, κάνω μπάνιο· 3. (*лечение*)

ἡ λουτροθεραπεία, τά λουτρά: воздушные ~ы τά ἀερόλουτρα· солнечные ~ы τά ἡλιόλουτρα, ἡ ἡλιοθεραπεία· морские ~ы τά θαλάσσια (θαλασσινά) λουτρά (*или* μπάνια). **~ая** *ж* τό δωμάτιο τοῦ λουτροῦ, ἡ μπανιέρα, τό μπάνιο.

ванночка *ж* 1. *уменьш.* ἡ παιδική μπανιέρα· 2. *фото* ἡ λεκάνη.

ванн||ый *прил.*: ~ая комната *см.* ванная.

ванька-встанька *м* βάνκα-φστάνκα (*παιδικό παιχνίδι*).

вар *м* ἡ πίσσα (λυωμένη).

варвар *м* ὁ βάρβαρος. **~изм** *м* ὁ βαρβαρισμός. **~ский** *прил.* βάρβαρος, βαρβαρικός. **~ство** *с* ἡ βαρβαρότητα.

варежки *мн.* (*ед.* варежка *ж*) τά γάντια (μέ ἑνωμένα τά τέσσερα δάχτυλα).

варенец *м кул.* εἶδος γιαουρτιοῦ.

вареник *м кул.* τό βαρένικο, εἶδος ραβιόλι.

варёный *прил.* βραστός, βρασμένος.

варенье *с* τό γλυκό (τοῦ κουταλιοῦ): вишнёвое ~ (τό) γλυκό βύσσινο.

вариант *м* 1. (*разновидность*) ἡ ἄλλη ἐκδοχή, ἡ ἄλλη ἑρμηνεία· 2. (*разночтение*) ἡ παραλλαγή, ἡ διάφορος γραφή κειμένου, ἡ διττογραφία.

вариация *ж* ἡ παραλλαγή.

варить *несов.* 1. βράζω: ~ суп βράζω σούπα· ~ обед μαγειρεύω· ~ варенье κάνω γλυκό (τοῦ κουταλιοῦ)· 2. (*сталь и т. п.*) χωνεύω, λυώνω. **~ся** βράζω, ψήνομαι: ~ся на медленном огне σιγοβράζω· ◇ ~ся в собственном соку παιδεύομαι νά κάνω κάτι μόνος μου.

варка *ж* τό βράσιμο[ν]: ~ пищи τό μαγείρευμα· ~ пива ἡ ζυθοποιΐα.

варьете *с нескл.*: театр-~ τό βαριετέ, τό θέατρο ποικιλιῶν.

варьировать *несов.* ποικίλλω, κάνω παραλλαγές, παραλλάζω.

варяг *м* ὁ βαριάγος.

вас *род., вин. и предл. п. от* вы.

васил||ёк *м* ὁ κύανος, τό μπλουέ. **~ьковый** *прил.* (*о цвете*) μπλέ σκοῦρο, βαθυγάλαζο χρῶμα.

вассал *м ист.* ὁ ὑποτελής. **~ьный** *прил.* ὑποτελής: ~ьная зависимость ἡ ὑποτέλεια.

ват||а *ж* ἡ βάτα, τό καθαρό βαμβάκι: гигроскопическая ~ τό ὑδρόφιλο βαμβάκι, ὁ ὑδρόφιλος βάμβαξ· на ~е μέ βάτα, μέ βαμβάκι.

ватага *ж* ἡ τσούρμα, τό μπουλοῦκι, ἡ ὁμάδα, ἡ παρέα.

ватерлиния *ж мор.* ἡ ἴσαλος, ἡ ἴσαλος γραμμή.

ватерпас *м тех.* ὁ ὑδροστάτης, ἡ ὑδροστάθμη, τό νεροζύγι.

ватерполист *м спорт.* ὁ ὑδατοσφαιριστής.

ватерполо *с нескл. спорт.* ἡ ὑδατόσφαιρα, τό (γ)ουῶτερ-πόλο.

ватин *м* ἡ βατίνη, ἡ βάτα.

ватник *м* ἡ ζεστή ζακέτα, τό σακκάκι ντουμπλαρισμένο μέ βάτα.

ватн||ый *прил.* ἀπό βαμβάκι, ἀπό βάτα: ~ое одеяло τό πάπλωμα.

ватрушка *ж* εἶδος τυρόπηττας.

ватт *м эл.* τό βάττ: ~-час τό ὡριαῖο βάττ, τό βατ(τ)ώριο[ν]. **~метр** *м* τό βαττόμετρο[ν].

вафля *ж* ἡ βάφλα (*εἶδος μπισκότου*).

вахт||а *ж прям., перен.* ἡ βάρδια, ἡ φρουρά, ἡ φυλακή (στό στρατό): трудовая ~ ἐργατική βάρδια· стоять на ~е εἶμαι (*или* φυλάγω) βάρδια, φρουρῶ. **~енный** 1. *прил. мор.* τῆς βάρδιας: ~енный командир ὁ ἀξιωματικός τῆς βάρδιας, ὁ ἀξιωματικός τῆς ὑπηρεσίας· ~енный журнал τό ἡμερολόγιο (πλοίου)· 2. *м* ὁ σκοπός, ὁ φρουρός, ὁ ναύτης τῆς ὑπηρεσίας.

вахтер *м* ὁ θυρωρός.

ваш (ваша, ваше, ваши) 1. *мест. притяж.* σας/(ἰ)δικός σας, (ἰ)δική σας, (ἰ)δικό[ν] σας (*в качестве сказуемого*): эта книга моя, а эта ~а αὐτό τό βιβλίο εἶναι (ἰ)δικό μου, καί αὐτό εἶναι τό (ἰ)δικό σας· ~ дом τό σπίτι σας· к ~им услугам εἶμαι στή διάθεσή σας· по ~ему мнению κατά τή γνώμη σας· по ~ему желанию ὅπως ἐπιθυμεῖτε, ὅπως σᾶς ἀρέσει· это ~е дело αὐτό εἶνε δική σας δουλειά, αὐτό ἀφορᾶ ἐσᾶς· 2. *сущ.* **~и** *мн.* (*домашние*) οἱ δικοί σας, οἱ συγγενεῖς σας.

ваял||ие *с* ἡ γλυπτική. **~тель** *м* ὁ γλύπτης. **~ть** *несов.* λαξεύω, σμιλεύω, γλύφω (*из камня, дерева, кости*)/ πλάθω (*из глины*)/ χύνω, καλουπιάζω (*из бронзы*).

вбегать *несов.*, **вбежать** *сов.* μπαίνω τρέχοντας, μπαίνω τρεχάτος: ~ в комнату μπαίνω τρεχάτος στό δωμάτιο.

вбивать *несов.* μπήγω, καρφώνω, βάζω: ~ гвозди μπήγω καρφιά· ◇ ~ кому-л. что-л. в голову *разг.* τοῦ βάζω κάτι στό μυαλό.

вбирать *несов.* 1. (ἀπορ)ροφῶ, ρουφῶ (*жидкость*)/ εἰσπνέω (*воздух*)· 2. *перен.* συγκεντρώνω, μαζεύω.

вбить *сов. см.* вбивать· ◇ он вбил себе в голову, (что)... τοῦ καρφώθηκε ἡ ἰδέα, ὅτι...

вблизи *нареч.* κοντά, σιμά, πλησίον, ἐγγύς: ~ города κοντά στήν πόλη· он ~ лучше видит κοντά βλέπει καλλίτερα.

вброд *нареч.* ἀπό τόν πόρο, ἀπό τό πέραμα: переходить реку ~ διαβαίνω τό ποτάμι ἀπό τόν πόρο.

вваливаться *несов.*, **ввалиться** *сов.* 1. (*провалиться*) *разг.* πέφτω, γκρεμίζομαι: ~ в яму πέφτω στό λάκκο· 2. (*стать впалым*) βαθουλώνω: у него глаза ввалились τά μάτια του βαθουλώσανε, τά μάτια του εἶναι κομμένα· 3. (*войти*) *разг.* μπαίνω ἄξαφνα, πέφτω ξαφνικά, εἰσέρχομαι ἀπότομα.

введение *с* 1. ἡ ἐφαρμογή, ἡ ἐπιβολή: ~ нового законодательства ἡ εἰσαγωγή (*или* ἡ καθιέρωση, ἡ ἐφαρμογή) νέας νομοθεσίας· 2. (*вступительная часть*) ἡ εἰσαγωγή, τό προοίμιο[ν].

ввезти *сов. см.* ввозить.

ввек *нареч.* πάντα, ὅλη μου τή ζωή: ~ не... ποτέ...

ввергать *несов.*, **ввергнуть** *сов.* βάζω, φέρ(ν)ω, ρίχνω, ρίπτω, ἐμβάλλω εἰς: ~ в отчаяние φέρνω σέ ἀπελπισία.

вверить(ся) *сов. см.* вверять(ся).

ввернуть *сов.*, **ввёртывать** *несов.* 1. (*ввинчивать*) βιδώνω, στερεώνω: ~ лампочку βιδώνω (*или* βάζω) τή λάμπα· 2. (*слово, замечание*): ~ словечко *разг.* λέω τό δικό μου, προσθέτω καί γώ μιά κουβέντα.

вверх *нареч.* ἐπάνω, ἄνω, πρός τά πάνω: плыть ~ по реке ἀνεβαίνω τό ποτάμι, ἀναπλέω ποταμό· ~ и вниз πάνω καί κάτω· смотреть ~ βλέπω ψηλά· ◇ ~ дном *разг.* ἄνω κάτω, ἀνάποδα· руки ~! ψηλά τά χέρια!

вверху *нареч.* πάνω, ἄνω, ἐπάνω.

вверять *несов.* ἐμπιστεύομαι: ~ тайну кому-л. ἐμπιστεύομαι τό μυστικό σέ κάποιον. ~ся ἐμπιστεύομαι σέ κάποιον.

ввести *сов. см.* вводить.

ввиду *предлог* (*по причине*) ἐπειδή, ἕνεκα, ἕνεκεν, ἐξ αἰτίας: ~ того, что... ἐπειδή, ἕνεκα τοῦ..., λόγω τοῦ...

ввинтить *сов.*, **ввинчивать** *несов.* βιδώνω, κοχλιῶ.

ввод *м* (*действие*) ἡ εἰσαγωγή, τό μπάσιμο, ἡ ἐφαρμογή, ἡ καθιέρωση: ~ в действие завода ἡ ἐγκαινίαση τῆς λειτουργίας ἐργοστασίου· ◇ ~ во владение *юр.* ἡ χορήγηση κυριότητας περιουσίας.

вводить *несов.* 1. (*внутрь*) εἰσάγω, βάζω, μπάζω, προσάγω: ~ войска в город μπάζω τά στρατεύματα στήν πόλη· ~ лошадь в конюшню βάζω τό ἄλογο στό σταῦλο· 2. (*устанавливать*) ἐγκαθιδρύω, ἐπιβάλλω, καθιερώνω: ~ в моду καθιερώνω, ἐγκαινιάζω· ~ в употребление βάζω σέ χρήση, ἐφαρμόζω· ~ в действие θέτω σέ ἐνέργεια· ~ в эксплуатацию ἀρχίζω νά ἐκμεταλλεύομαι ἐπιχείρηση· 3. (*вовлекать, ввергать*) βάζω σέ: ~ в излишние расходы βάζω σέ περιττά ἔξοδα ~ в заблуждение ἀποπλανῶ, παραπλανῶ· ◇ ~ кого-л. в курс чего-л. κάνω (*или* καθιστῶ) ἐνήμερο, ἐνημερώνω, κατατοπίζω κάποιον· ~ кого-л. во владение *юр.* καθιστῶ κάτοχο.

вводн|ый *прил.* εἰσαγωγικός, εἰσηγητικός: ~ая лекция ἡ εἰσαγωγική διάλεξη· ~ое слово (предложение) *грам.* παρενθετική λέξη (πρόταση).

ввоз *м* ἡ εἰσαγωγή: ~ и вывоз товаров ἡ εἰσαγωγή καί ἐξαγωγή ἐμπορευμάτων. ~ить *несов.* 1. εἰσάγω, προσάγω· 2. *эк.* κάνω εἰσαγωγή. ~ный *прил. эк.* εἰσαγωγικός.

вволю *нареч. разг.* κατά βούληση, ὅσο θέλει κανείς/ ἐν ἀφθονία (*в изобилии*).

ввысь *нареч.* ἄνω, (ἐ)πάνω, (ὑ)ψηλά, πρός τά πάνω, εἰς τά ὕψη.

ввязать *сов.*, **ввязывать** *несов.* 1. πλέκω, πλέκω πάνω σέ κάτι ἄλλο· 2. *перен. разг.* (*впутывать*) ἀνακατώνω, περιπλέκω, μπλέκω, μπερδεύω. ~ся ἀνακατώνομαι, ἀναμιγνύομαι, μπερδεύομαι, ἐμπλέκομαι.

вгибать(ся) βαθουλώνω, λυγίζω.

вглубь *нареч.* βαθειά, στό βάθος, στό ἐσωτερικό.

вглядеться *сов.*, **вглядываться** *несов.* προσηλώνομαι, κυττάζω ἐρευνητικά, παρατηρῶ μέ προσοχή (*или* ἀπό κοντά): ~ в лицо παρατηρῶ προσεκτικά τό πρόσωπο.

вгонять *несов.* 1. (*загонять*) μπάζω, βάζω μέσα· 2. (*втыкать, вонзать*) *разг.* μπήγω, καρφώνω, χώνω, βυθίζω: ~ гвоздь в доску μπήγω καρφί στό σανίδι· 3. (*доводить до чего-л.*) *разг.* κάνω: ~ в краску κάνω νά κοκκινίσει· ~ в пот κατακουράζω, κάνω κάποιον νά ἱδρώσει· ~ в гроб кого-л. ὁδηγῶ κάποιον στόν τάφο.

вдаваться *несов.* μπαίνω, εἰσέχω· ◇ ~ в крайности φτάνω σέ ἀκρότητες· ~ в подробности μπαίνω στίς λεπτομέρειες, ἐξετάζω λεπτομερῶς· ~ в тонкости λεπτολογῶ, ἐξονυχίζω.

вдавить *сов.*, **вдавливать** *несов.* μπήγω, ἐμπήγω, ζουλῶ, ἐμπιέζω.

вдалбливать *несов.* (*кому-л. что-л.*) μπάζω, χώνω στό κεφάλι, μπήγω.

вдалеке *нареч.* μακρυά, ξέμακρα, μακράν, ἀλάργα.

вдаль *нареч.* μακρυά, μακράν, πέρα: смотреть ~ βλέπω μακρυά.

вдаться *сов. см.* вдаваться.

вдвига́ть *несов.*, **вдви́нуть** *сов.* σπρώχνω μέσα, εἰσωθῶ, χώνω, μπάζω. **\~ся** εἰσχωρῶ, μπαίνω.

вдвóе *нареч.* δύο φορές, δίς/ στά δύο (*пополам*): \~ бóльше διπλάσια, δύο φορές περισσότερο· сложи́ть \~ διπλώνω στά δύο.

вдвоём *нареч.* οἱ δύο μαζί, οἱ δύο, οἱ δυό μας (σας, τους).

вдвойне́ *нареч.* διπλά, διπλάσια, δυό φορές περισσότερο: заплати́ть \~ πληρώνω διπλάσια, πληρώνω τά διπλά.

вдева́ть *несов.* περνῶ, διαπερνῶ, βάζω: \~ ни́тку в игóлку περνῶ τήν κλωστή στή βελόνα· \~ нóгу в стрéмя περνῶ (*или* βάζω) τό πόδι στόν ἀναβολέα.

вдéлать *сов.*, **вдéлывать** *несов.* ἐφαρμόζω, σφηνώνω/ τοποθετῶ, βάζω, περνάω (*драгоценный камень*).

вдёргивать *несов.*, **вдёрнуть** *сов.* τραβῶ.

вдесятерóм *нареч.* (καί) οἱ δέκα μαζί.

вдеть *сов.* *см.* вдева́ть.

вдоба́вок *нареч.* ἐπί πλέον, ἐπιπρόσθετα, ἐπιπροσθέτως, ἐκτός αὐτοῦ, συμπληρωματικά[-ῶς].

вдов||а́ *ж* ἡ χήρα· ◇ солóменная \~ ἡ ζωντοχήρα. **\~éц** *м* ὁ χῆρος.

вдóволь *нареч.* κατά κόρον/ ἄφθονα, μπόλικα (*в изобилии*).

вдовствó *с* ἡ χηρεία.

вдóвый *прил.* τῆς χήρας, τοῦ χήρου.

вдогóнку *нареч.* στό κατόπιν, κατά πόδας, ἀπό πίσω, ξωπίσω: пусти́ться \~ за кéм-л. παίρνω τό κατόπι, τρέχω νά προλάβω κάποιον.

вдолби́ть *сов.* *см.* вда́лбливать.

вдоль *нареч.* *и предлог с род. п.* κατά μῆκος: \~ бéрега *а*) (*реки́*) κατά μῆκος τῆς ὄχθης, *б*) (*мóря*) κατά μῆκος τῆς παραλίας· ◇ \~ и поперёк κατά μῆκος καί κατά πλάτος, πρός ὅλες τίς κατευθύνσεις.

вдох *м* ἡ εἰσπνοή: сдéлать глубóкий \~ εἰσπνέω (*или* ἀναπνέω) βαθειά, παίρνω βαθειά ἀνάσα.

вдохнов||éние *с* ἡ ἔμπνευση[-ις]. **\~éнно** *нареч.* μέ οἶστρο[ν], ἐμπνευσμένα, μέ ἐνθουσιασμό. **\~éнный** *прил.* ἐμπνευσμένος. **\~и́тель** *м* ὁ ἐμπνευστής.

вдохнови́ть *сов.*, **вдохновля́ть** *несов.* ἐμπνέω, ἐνθουσιάζω. **\~ся** ἐμπνέομαι, ἐνθουσιάζομαι.

вдохну́ть *сов.* 1. *см.* вдыха́ть· 2. *перен.* (*что-л. в кого-л.*) ἐμπνέω, ἐμφυσῶ, ἐνθουσιάζω: \~ му́жество в когó-л. ἐμπνέω τό θάρρος· \~ жизнь в когó-л. ἀναζωογονῶ κάποιον.

вдрéбезги *нареч.*: разби́ть \~ κάνω θρύψαλα, κάνω συντρίμια· ◇ \~ пья́ный στουπί στό μεθύσι.

вдруг *нареч.* ξαφνικά, ξάφνου, ἄξαφνα, αἴφνης, αἰφνιδίως.

вдува́||ние *с* 1. ἡ ἐμφύσηση[-ις]· 2. *мед.* ὁ πνευμοθώρακας. **\~ть** *несов.* ἐμφυσῶ, φυσῶ, φουσκώνω.

вду́м||аться *сов.* *см.* вду́мываться. **\~чиво** *нареч.* στοχασμένα, στοχαστικά, μέ περίσκεψη, ὕστερα ἀπό βαθειά σκέψη. **\~чивость** *ж* ἡ βαθειά σκέψη, ἡ σύνεση. **\~чивый** *прил.* βαθυστόχαστος, συνετός, προσεκτικός. **\~ываться** *несов.* μελετῶ σοβαρά, σκέπτομαι βαθειά, στοχάζομαι: \~ываться в смысл чегó-л. ἐμβαθύνω στό νόημα ἑνός πράγματος.

вду́нуть, вдуть *сов.* *см.* вдува́ть.

вдыха́||ние *с* ἡ εἰσπνοή. **\~ть** *несов.* εἰσπνέω, ἀναπνέω, ἀνασαίνω.

вегетариа́н||ец *м* ὁ χορτοφάγος, ὁ φυτοφάγος. **\~ский** *прил.* χορτοφαγικός: \~ский суп ἡ σούπα ἀπό χόρτα, ἡ χορτόσουπα· \~ский стол ἡ χορτοφαγία.

вегетати́вн||ый *прил.* *биол.* φυτικός: \~ая нéрвная систéма τό φυτικό[ν] νευρικό[ν] (*или* τό νευροφυτικό[ν]) σύστημα.

вегет||ациóнный *прил.* *бот.* βλαστικός, φυτικός. **\~а́ции** *ж* *бот.* ἡ βλάστηση[-ις], ἡ φυτεία.

вéдать *несов.* 1. (*знать*) *уст.* γνωρίζω, ξέρω· 2. (*заведовать*) διευθύνω, διοικῶ, διαχειρίζομαι/ κυβερνῶ (*управлять*).

вéдени||е *с* ἡ ἁρμοδιότητα, ἡ δικαιοδοσία: быть в чьём-л. \~и ὑπάγομαι στήν ἁρμοδιότητα κάποιου, ὑπάγομαι στή δικαιοδοσία κάποιου.

ведéние *с* ἡ διεξαγωγή, ἡ διεύθυνση[-ις]: \~ заседа́ния (судéбного дéла) ἡ διεξαγωγή τῆς συνεδρίασης (τῆς δίκης)· \~ домáшнего хозя́йства ἡ διαχείριση τοῦ νοικοκυριοῦ· \~ огня́ *воен.* *а*) ἡ διεξαγωγή πυρῶν, *б*) ἡ ἐκτέλεση[-ις] βολῆς (*артиллерийского*)· \~ за́писей ἡ κράτηση σημειώσεων· \~ протокóла ἡ τήρηση πρακτικῶν· \~ книг *бухг.* ἡ λογιστική.

ведётся *наст. вр. от* вести́сь.

вéдома: с моегó \~ ἐν γνώσει μου· без моегó \~ ἐν ἀγνοίᾳ μου, χωρίς νά ξέρω.

вéдомост||ь *ж* 1. ὁ κατάλογος, ἡ κατάσταση, ὁ πίνακας, τό κατάστιχο[ν]: \~ на зарпла́ту ἡ κατάσταση μισθοδοσίας· 2. **\~и** *мн.* (*название печатного издания*) τά χρονικά.

вéдомст||венный *прил.* ὑπηρεσιακός, τῆς ὑπηρεσίας, διοικητικός: \~ дом οἴκημα πού ἀνήκει σέ κάποια ὑπηρεσία· \~венная перепи́ска ἡ ὑπηρεσιακή ἀλληλογρα-

φία. ~во *с* ἡ ὑπηρεσία, τό τμῆμα, ἡ διεύθυνση[-ις].

ведр||ó *с* ὁ κουβᾶς, ὁ κάδος· ◇ дождь льёт как из ~á *разг.* βρέχει μέ τό τουλούμι.

ведý, ведёшь и т. д. *наст. вр. от* вестй.

ведýщ||ий 1. *прич.* от вестй· 2. *прил.* (*главный*) ἡγετικός, προεξάρχων: ~ая роль ὁ ἡγετικός ρόλος· ~ие óтрасли промышленности οἱ κυριώτεροι κλάδοι τῆς βιομηχανίας· 3. *прил. тех.* κινητήριος: ~ее колесó ὁ κινητήριος τροχός· 4. *м ав.* ὁ ἐπικεφαλῆς, ὁ ὁδηγός/ *мор.* ὁ πωτόπλους· 5. *м* (*на концерте, в театре*) ὁ ὁμιλητής, ὁ κονφερανσιέ.

ведь 1. *частица усил.* (*большей частью не переводится*) μά, πραγματικά/ μήπως (*в вопр. предложениях*): ~ э́то всем извéстно (μά) αὐτό εἶναι γνωστό σέ ὅλους· ~ э́то прáвда? ἔτσι δέν εἶναι; (μήπως) δέν εἶναι ἀλήθεια;· ~ я не спóрю! μά δέν διαφωνῶ!· ~ вы э́то сдéлаете? (λοιπόν) θά τό κάνετε αὐτό;· 2. *союз* ἐπειδή, ἀφοῦ, γιατί: он сегóдня не мог прийтй, ~ он бóлен δέν μπόρεσε σήμερα νά ἔρθει, ἐπειδή εἶναι ἄρρωστος.

вéдьма *ж* 1. ἡ μάγισσα· 2. (*злая женщина*) ἡ στρίγγλα.

вéер *м* ἡ βεντάλια, τό ριπίδιον: обмáхиваться ~ом κάνω ἀέρα μέ τή βεντάλια.

вéжлив||ость *ж* ἡ εὐγένεια, ἡ λεπτότητα, ἡ φιλοφροσύνη, ἡ ἀβρότητα. ~**ый** *прил.* εὐγενής, εὐγενικός, λεπτός τούς τρόπους.

вездé *нареч.* παντοῦ: ~ и всю́ду παντοῦ.

вездесýщий *прил. рел., ирон.* ὁ πανταχοῦ παρών.

вездехóд *м* τό αὐτοκίνητο μέ ἐρπύστριες, τό αὐτοκίνητο τζήπ.

везéние *с разг.* ἡ τύχη, τό νά ἔχεις τύχη, τό γούρι.

везтй *несов.* 1. φέρω, μεταφέρω, κομίζω, κουβαλῶ (μέ μεταφορικό μέσο)/σέρνω, τραβῶ (*о лошади*)· 2. *безл.*: емý везёт ἔχει τύχη· емý не везёт δέν ἔχει τύχη, εἶναι ἄτυχος, δέν εἶναι τυχερός.

вей, вéйте *повел. накл. от* вéять *и* вить.

век *м* 1. (*столетие*) ὁ αἰώνας, ὁ αἰών: в девятнáдцатом ~**е** στό δέκατο ἔνατο αἰῶνα· 2. (*эпоха*) ὁ αἰώνας, ἡ ἐποχή: золотóй ~ ὁ χρυσός αἰώνας, ὁ χρυσοῦς αἰών· кáменный ~ ἡ λίθινη ἐποχή· срéдние ~á ὁ μεσαίωνας, οἱ μέσοι χρόνοι· 3. (*жизнь*) *разг.* ἡ ζωή: весь свой ~ σ' ὅλη μου τή ζωή· на мой ~ хвáтит ὅσο θά εἶμαι ζωντανός μοῦ φτάνει· 4. (*длительное время*) *разг.* ὁ πολύς καιρός: мы с тобóй цéлый ~ не видáлись ἔχουμε νά ἰδωθοῦμε χρόνια καί ζαμάνια· ◇ в кóи-то вéки *разг.* ἐπί τέλους, ὕστερα ἀπό πολύ καιρό· на вéки вéчные γιά πάντα, στούς αἰῶνες τῶν αἰώνων· ~ живй, ~ учи́сь *погов.* γηράσκω ἀεί διδασκόμενος.

вéки *мн.* (*ед.* вéко *с*) τό βλέφαρο[ν], τό ματόφυλλο.

веков||óй *прил.* 1. (*старый*) πανάρχαιος, παμπάλαιος, παλαιός, προαιώνιος: ~ дуб ἡ αἰωνόβια βαλανιδιά, ἡ γηραιά δρῦς· 2. (*издревле существующий*) αἰώνιος, αἰωνόβιος: ~áя враждá ἡ αἰώνια ἔχθρα.

вéксель *м* τό χρεωστικό[ν] γραμμάτιο[ν], ἡ συναλλαγματική: долгосрóчный ~ μακροπρόθεσμη συναλλαγματική· вы́дать ~ ἐκδίδω γραμμάτιο.

вéктор *м мат.* τό ἄνυσμα, τό διάνυσμα.

велéни||е *с* ἡ προσταγή, τό πρόσταγμα: по ~ю дóлга ὑπακούοντας στή φωνή τοῦ καθήκοντος· ◇ по щýчьему ~ю (*из сказки*) ὡς διά μαγείας.

вел||éть *сов. и несов.* διατάζω, προστάζω, παραγγέλλω, ἐντέλλομαι: ~й емý прийтй παράγγειλέ του νά ἔρθει, πές του νά ἔρθει· долг не ~йт мне молчáть об э́том τό καθῆκον δέν μοῦ ἐπιτρέπει νά σιωπήσω.

великáн *м* ὁ γίγαντας, ὁ γίγας, ὁ γιγαντόσωμος.

велик||ий *прил.* 1. μέγας, μεγάλος: ~ие держáвы οἱ μεγάλες δυνάμεις· ~ие лю́ди οἱ μεγάλοι ἄνδρες· Велйкая Октя́брьская социалистйческая револю́ция ἡ Μεγάλη Ὀκτωβριανή Σοσιαλιστική Ἐπανάσταση[-ις]· к ~ому удивлéнию πρός μεγάλη (μου) ἔκπληξη· 2. (*тк. краткая форма — слишком большой*) μεγάλος: сапогй ~й οἱ μπόττες (*или* τά ὑποδήματα) μοῦ εἶναι μεγάλες (*или* μεγάλα)· ◇ у стрáха глазá ~й ὁ φόβος μεγαλοποιεῖ τόν κίνδυνο· от мáла до ~а μικροί καί μεγάλοι, ὅλοι ἀνεξαιρέτως.

великовóзрастный *прил.* περασμένης (*или* μεγάλης) ἡλικίας, ἡλικιωμένος.

великодержáвный *прил.* ἐθνικιστικός, μεγαλοϊδεάτικος: ~ шовинйзм ὁ μεγαλοϊδεάτικος σωβινισμός.

великодýш||ие *с* ἡ μεγαλοψυχία, ἡ μεγαλοφροσύνη, ἡ γενναιοφροσύνη, ἡ γενναιοκαρδία. ~**ный** *прил.* μεγαλόψυχος, γενναιόφρονας, μεγαλόκαρδος.

великолéп||ие *с* ἡ μεγαλοπρέπεια, ἡ λαμπρότητα. ~**ный** *прил.* 1. (*пышный*)

μεγαλοπρεπής, λαμπρός, πολυτελής· 2. (*очень хороший*) ἐξαίρετος, ἐξαίσιος, θαυμάσιος: ~ая книга θαυμάσιο βιβλίο· ~ный оратор ὁ δεινός ρήτορας.

великору́сский *прил.* μεγαλορωσικός.

великосве́тский *прил. уст.* ἀριστοκρατικός, ἀρχοντικός.

велича́в||ость *ж* ἡ μεγαλοπρέπεια, τό μεγαλεῖο[ν]. ~**ый** *прил.* μεγαλοπρεπής, ἐπιβλητικός.

велича́йш||ий (*превосх. ст. от* вели́кий) μέγιστος, ὑπέρτατος, ὕψιστος, ἀνώτατος: собы́тие ~ей ва́жности γεγονός μεγίστης σημασίας.

велича́ть *несов.* (*называть*) *уст.* προσαγορεύω, ὀνομάζω.

вели́чественн||ость *ж* ἡ μεγαλοπρέπεια, τό μεγαλεῖο[ν], ἡ μεγαλειότητα. ~**ый** *прил.* μεγαλοπρεπής, μεγαλειώδης.

вели́чество *с* ἡ μεγαλειότης: ва́ше ~ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης· его́ ~ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης (*сокр.* ἡ Α.Μ.).

вели́чи||е *с* τό μεγαλεῖο[ν], ἡ μεγαλοπρέπεια· ◇ ма́ния ~я ἡ μεγαλομανία.

величин||а́ *ж* 1. τό μέγεθος/ ἡ ἔκταση[-ις] (*протяжённость*)/ οἱ διαστάσεις (*размеры*): в натура́льную ~у́ σέ φυσικό μέγεθος· 2. *мат.* ἡ ποσότητα, τό ποσό[ν]: неизве́стная ~ ὁ ἄγνωστος, ἡ ἄγνωστη ποσότητα· постоя́нная ~ ἡ σταθερά· бесконе́чно ма́лая ~ τό ἀπειροελάχιστο[ν] μέγεθος· 3. *перен.* (*о человеке*) ἡ ἐξοχότητα, ἡ προσωπικότητα: кру́пная ~ в нау́ке διαπρεπής ἐπιστήμονας.

вело||го́нщик *м* ὁ ποδηλατοδρόμος. ~**дро́м** *м* τό ποδηλατοδρόμιο[ν]. ~**кро́сс** *м*, ~**пробе́г** *м* ἡ ποδηλατοδρομία, οἱ ποδηλατικοί ἀγῶνες.

велосипе́д *м* τό ποδήλατο[ν]: трёхколёсный ~ τρίτροχο ποδήλατο, τό τρίκυκλο· е́хать на ~е πηγαίνω μέ τό ποδήλατο. ~**и́ст** *м* ὁ ποδηλάτης, ὁ ποδηλατιστής, ὁ ποδηλατοδρόμος. ~**ный** *прил.* ποδηλατικός, τοῦ ποδηλάτου: ~ный спорт ἡ ποδηλασία, ἡ ποδηλατοδρομία, τό ποδηλατικό σπόρ.

вельбо́т *м мор.* εἶδος πλοιαρίου/ἁλιευτικοῦ πλοίου (*рыболовный*)/ τό φαλαινοθηρικό (*китобойный*).

вельве́т *м* τό βαμβακερό[ν] βελοῦδο[ν], ἡ φέλπα. ~**овый** *прил.* βελούδινος, βελουδένιος, φελπεδένιος.

вельмо́жа *м* 1. *уст.* ὁ μεγιστάνας, ὁ ἄρχοντας, ὁ εὐπατρίδης· 2. *разг.*, *ирон.* τό μεγάλο πρόσωπο.

ве́на *ж анат.* ἡ φλέβα: расшире́ние вен *мед.* ὁ κιρσός.

венге́р||ец *м см.* венгр. ~**ка** *ж* 1. ἡ Οὐγγαρέζα, ἡ Μαγυάρα· 2. (*танец*) ὁ οὐγγρικός χορός· 3. (*куртка*) τό χιτώνιο τῶν οὐσσάρων. ~**ский** *прил.* οὐγγρικός, οὐγγαρέζικος, μαγυάρικος: ~ский язы́к ἡ οὐγγρική γλῶσσα.

венгр *м* ὁ Οὔγγρος, ὁ Οὐγγαρέζος, ὁ Μαγυάρος.

Вене́ра *ж миф.*, *астр.* ἡ Ἀφροδίτη.

венер||и́ческий *прил.* ἀφροδισιακός, ἀφροδίσιος: ~и́ческая боле́знь τό ἀφροδίσιο νόσημα. ~**о́лог** *м* ὁ ἀφροδισιολόγος. ~**оло́гия** *ж* ἡ ἀφροδισιολογία.

вене́ц *м* 1. *церк.*, *поэт. уст.* τό στεφάνι, ὁ στέφανος: идти́ под ~ στεφανώνομαι, παντρεύομαι· 2. *уст.* ἡ κορώνα, τό στέμμα· 3. *астр.* τό ἁλώνι, ἡ ἅλως, ὁ φωτεινός κύκλος.

вене́чн||ый *прил. анат.* στεφανιαῖος: ~ая арте́рия ἡ στεφανιαία ἀρτηρία.

ве́нзель *м* ἡ μονογραφή, τό μονόγραμμα, ἡ τζίφρα.

ве́ник *м* ἡ σκούπα, τό σάρωθρο[ν].

вено́зный *прил.* φλεβικός, φλεβώδης.

вено́к *м* ὁ στέφανος, τό στεφάνι: лавро́вый ~ ὁ στέφανος δάφνης, ὁ δαφνοστέφανος.

ве́нский *прил.* βιεννέζικος: ~ стул ἡ πλεχτή ψάθινη καρέκλα.

вентили́ровать *несов.* ἀερίζω, ἐξαερίζω.

ве́нтиль *м тех.* ἡ δικλίς, ἡ βαλβίδα[-ίς], τό ἐπιστόμιο[ν]/ *муз.* τό κλειδί (πνευστοῦ μουσικοῦ ὀργάνου).

вентиля́||тор *м* ὁ ἀνεμιστήρας, ὁ ἐξαεριστήρας. ~**цио́нный** *прил.* ἀεριστικός, τοῦ ἐξαερισμοῦ: ~цио́нная труба́ ἡ ἀνεμοδόχος· ~цио́нная устано́вка ἡ ἐγκατάσταση ἐξαερισμοῦ. ~**ция** *ж* 1. (*действие*) ὁ ἀερισμός, ὁ ἐξαερισμός· 2. (*установка*) ἡ ἐγκατάσταση ἐξαερισμοῦ.

венча́||льный *прил.* γαμήλιος, τοῦ γάμου, νυφικός: ~ обря́д ἡ γαμήλιος τελετή· ~ наря́д τό νυφικό φόρεμα. ~**ние** *с* 1. (*бракосочетание*) *церк.* ἡ στέψη[-ις], τό στεφάνωμα· 2. (*коронование*) *ист.* ἡ στέψη[-ις] βασιλέως. ~**ть** *несов.* 1. (*соединять браком*) στεφανώνω, παντρεύω· 2. (*на царство*) *ист.* στέφω· 3. *перен. поэт.* στεφανώνω: ~ть лавро́вым венко́м кого́-л. στεφανώνω μέ δαφνοστέφανο. ~**ться** 1. (*сочетаться браком*) στεφανώνομαι, παντρεύομαι, νυμφεύομαι· 2. *ист.* (*короноваться*) στέφομαι.

ве́нчик *м бот.* ἡ στεφάνη: ~ цветка́ ἡ στεφάνη τοῦ ἄνθους.

вепрь *м зоол.* ὁ κάπρος, τό ἀγριογούρουνο.

ве́р||а *ж* 1. (*уверенность*) ἡ πίστη[-ις], ἡ πεποίθηση[-ις]: ~ в бу́дущее πίστη στό

μέλλον· 2. (*доверие*) ἡ πίστη[-ις],ἡ ἐμπιστοσύνη: слепáя ~ ἡ τυφλή ἐμπιστοσύνη· принять на ~у πιστεύω, δίνω πίστη· 3. (*религиозная*) ἡ θρησκεία, τό θρήσκευμα, ἡ πίστη[-ις].

верáнда *ж* ὁ ἐξώστης, ἡ βεράντα.

вéрба *ж* ἡ ἰτιά, ἡ ἰτέα.

вербéна *ж бот.* ἡ βερβένα, τό σταυροβότανο, ἡ ἱεροβοτάνη.

верблю́||д *м* ἡ (γ)καμήλα, ἡ κάμηλος/ ἡ δρομάς (*одногорбый*). **~жий** *прил.* καμηλήσιος, καμήλειος.

вéрбн||ый *прил.*: ~ое воскресéнье *рел.* τά Βάγια, ἡ Κυριακή τῶν Βαΐων.

верб||овáть *несов.* στρατολογῶ/ προσελκύω, προσηλυτίζω (*в какую-л. организацию*)/ μισθώνω (*тк. рабочую силу*). **~óвка** *ж* ἡ στρατολόγηση[-ις]/ ἡ στρατολογία (*в войскá*)/ ἡ προσηλυτισμός (*в организацию*)/ ἡ μίσθωση[-ις] (*тк. рабочей силы*). **~óвщик** *м* ὁ στρατολόγος/ ὁ μισθωτής (*рабочей силы*).

верёв||ка *ж* τό σχοινί, τό σκοινί, ἡ τριχιά: тóнкая ~ *а*) τό λεπτό σχοινί, *б*) ὁ σπάγ(γ)ος (*шпагат*). **~очный** *прил.* (*сплетённый из верёвок*) σχοινένιος, σχοίνινος, σχοινόπλεκτος: ~очная лéстница ἡ σχοινένια ἀνεμόσκαλα, ἡ σκοινόσκαλα.

вереница *ж* ἡ γραμμή, ἡ σειρά, ἡ ἀράδα: ~ собы́тий σειρά γεγονότων.

вéреск *м бот.* τό ρεῖκι, ἡ ἐρείκη.

веретенó *с* τό ἀδράχτι, ὁ κλωστήρ, ἡ ἄτρακτος.

верещáть *несов.* τσιρίζω/ σκληρίζω (*повизгивать*).

верзи́ла *м, ж разг.* ὁ μαγκλαρᾶς, ὁ κρεμανταλᾶς.

верительн||ый *прил.*: ~ые грáмоты *дип.* τά διαπιστευτήρια.

вéри||ть *несов.* 1. (*кому-л., чему-л.*) πιστεύω, ἐμπιστεύομαι: ~ нá слово δίνω πίστη στά λόγια· 2. (*в кого-л., во что-либо*) πιστεύω, ἔχω ἐμπιστοσύνη[ν], ἔχω πίστη. **~ться** *безл.*: не ~тся εἶναι ἀπίστευτο, εἶναι δύσκολο νά τό πιστέψει κανείς· мне не ~тся μου φαίνεται ἀπίστευτο, δέν τό πιστεύω.

вермишéль *ж* ὁ φιδές.

вернéе 1. *сравнит. ст. от* вéрный *и* вéрно· ~ всегó... τό πιθανότερο εἶναι...· 2. *вводн. сл.* μᾶλλον, γιά τήν ἀκρίβεια, ποιό σωστά: ~ сказáть γιά τήν ἀκρίβεια.

вернисáж *м* τό βερνισάζ, τά ἐγκαίνια ἔκθεσης ζωγραφικῆς.

вéрно 1. *нареч.* (*преданно*) πιστά· 2. *нареч.* (*правильно*) σωστά, ἀκριβῶς· 3. *предик. безл.* εἶναι σωστό: совершéнно ~ πολύ σωστά, ἀπόλυτα σωστά· 4. *вводн. сл.* (*вероятно*) πιθανόν, μᾶλλον, ὅπως φαίνεται: он, ~, забы́л μᾶλλον θά ξέχασε· он, ~, не придёт φαίνεται πώς δέν θά ἔρθει.

вернопóдданный *м уст* ὁ πιστός ὑπήκοος, ὁ νομιμόφρονας[-ων], ὁ δουλοπρεπής.

вéрност||ь *ж* 1. (*преданность*) ἡ πίστη[-ις], ἡ ἀφοσίωση: соблюдáть ~ μένω πιστός· 2. (*правильность, точность*) ἡ ὀρθότητα, ἡ ἀκρίβεια: для бóльшей ~и γιά περισσότερη ἀκρίβεια, γιά νά εἴμαστε πιό σίγουροι.

вернýть *сов.* 1. (*отдать обратно*) ἐπιστρέφω (*мет.*): ~ долг ἐπιστρέφω τό χρέος· 2. (*получить обратно*) παίρνω πίσω: ~ здорóвье ἀποκτῶ ξανά τήν ὑγεία μου, ξαναβρίσκω τήν ὑγεία μου· 3. (*заставить вернуться*) ἐπαναφέρω, γυρίζω πίσω. **~ся** 1. ἐπιστρέφω (*άμετ.*), γυρίζω πίσω, ἐπανέρχομαι, ἐπανακάμπτω: ~ся домóй γυρίζω στό σπίτι· к немý вернýлось сознáние συνῆλθε, ἦρθε στά σύγκαλά του· 2. (*к деятельности, привычкам и т. п.*) ξαναγυρίζω, ἐπανέρχομαι, ἀναλαμβάνω πάλιν: ~ся к вопрóсу ἐπανέρχομαι εἰς τό ζήτημα.

вéрн||ый *прил.* 1. (*преданный*) πιστός, ἔμπιστος, ἀφοσιωμένος: ~ своемý слóву πιστός στό λόγο μου· 2. (*надёжный*) ἀσφαλής, σίγουρος: ~ое срéдство τό ἀσφαλές (*или* σίγουρο) μέσο, τό ἀποτελεσματικό μέσο· ~ истóчник ἡ ἀσφαλής πηγή· 3. (*правильный*) σωστός, ὀρθός/ ἀκριβής (*точный*): ~ая мысль ἡ σωστή σκέψη· ~ое врéмя ἡ ἀκριβής ὥρα· ~ое изображéние ἡ ἀκριβής ἀπεικόνιση· 4. (*меткий, точный*) ἀλάθευτος, σίγουρος, σταθερός, εὐσταθής: ~ глаз τό ἀλάθευτο μάτι· ~ая рукá τό σίγουρο χέρι· 5. (*неизбежный, несомненный*) σίγουρος, βέβαιος, ἀναμφίβολος: ~ вы́игрыш τό σίγουρο κέρδος· ~ая смерть ὁ βέβαιος θάνατος, ὁ σίγουρος θάνατος.

вéрова||ние *с* οἱ πεποιθήσεις (*убеждения*)/ ἡ θρησκευτική πίστη (*религиозное*). **~ть** *несов.* πιστεύω (σέ).

вероисповéдани||е *с* ἡ θρησκεία, τό θρήσκευμα: свобóда ~я ἡ ἐλευθερία πίστης, ἡ θρησκευτική ἐλευθερία.

веролóм||ный *прил.* ὕπουλος, δόλιος, παράσπονδος. **~ство** *с* ἡ ὑπουλότητα, ἡ δολιότητα, ἡ παρασπονδία.

веронáл *м фарм.* τό βερονάλ.

вероотсту́пник *м* ὁ ἀποστάτης, ὁ ἐξωμότης, ὁ ἀλλαξόπιστος.

веротерпи́м||ость *ж* ἡ ἀνεξιθρησκεία. **~ый** *прил.* ἀνεξίθρησκος.

вероя́тн||о 1. *вводн. сл.* πιθανόν, ἴσως, φαίνεται, ἐνδεχόμενον: ты, ~, не зна́ешь ἐσύ, πιθανόν, δέν θά ξέρεις· он, ~, не придёт φαίνεται πώς δέν θά ἔρθει· 2. *предик. безл.* εἶναι πιθανό[ν], ὅπως φαίνεται: вполне́ ~ πολύ πιθανόν. **~ость** *ж* ἡ πιθανότητα, τό ἐνδεχόμενο: ~ость попада́ния *воен.* ἡ πιθανότητα εὔστοχης βολῆς· теория ~ости *мат.* ἡ θεωρία τῶν πιθανοτήτων· по всей ~ости κατά πᾶσα πιθανότητα, ὅπως φαίνεται. **~ый** *прил.* πιθανός, ἐνδεχόμενος.

версифика́ция *ж лит.* ἡ στιχουργία, ἡ στιχοποιΐα.

ве́рсия *ж* ἡ ἐκδοχή, ἡ ἐξήγηση[-ις].

верст||а́ *ж уст.* τό βέρστι[ον] (*1,06 χλμ.*)· ◇ его́ за ~у́ ви́дно *разг.* φαίνεται ἀπό μακρυά.

верста́к *м* ὁ μπάγκος (τεχνίτη, μαραγκοῦ κ.λ.π.).

верст||а́льщик *м полигр.* ὁ σελιδοποιός. **~а́ть** *несов. полигр.* σελιδοποιῶ, σελιδώνω.

вёрстка *ж полигр.* 1. (*действие*) ἡ σελιδοποίηση[-ις], ἡ σελίδωση[-ις]· 2. (*корректура*) τό τυπογραφικό[ν] δοκίμιο[ν], ἡ διόρθωση.

верстово́й *прил.* τοῦ βερστιοῦ, πού δείχνει τά βέρστια: ~ столб ὁ βερστοδείκτης.

ве́ртел *м* ἡ σούβλα, ὁ ὀβελός.

верте́п *м* (*притон*) τό καταγώγιο[ν]: разбо́йничий ~ τό ἄντρο ληστῶν.

верте́ть *несов.* 1. γυρίζω, στριφογυρίζω, περιστρέφω: ~ в рука́х παίζω στά χέρια· 2. *перен. разг.* (*кем-л.*) κάνω κάποιον ὅτι θέλω, σέρνω (*или* τραβῶ) ἀπό τή μύτη. **~ся** 1. στρέφομαι, περιστρέφομαι· 2. (*постоянно находиться, мешать*) *разг.* στριφογυρίζω, περιφέρομαι, κλωθογυρίζω: ~ся под нога́ми μπλέκομαι στά πόδια κάποιου, τριγυρίζω (*или* στριφογυρίζω) κοντά σέ κάποιον· 3. (*изворачиваться*) *разг.* ξεφεύγω, ξεγλυστράω, ὑπεκφεύγω: не верти́сь, говори́ пра́вду! μήν τά κλώθεις (*или* μήν τά μασᾶς), πές τήν ἀλήθεια!· как ни верти́сь, а придётся тебе́ э́то сде́лать ὅσο κι' ἄν ἀποφεύγεις στό τέλος θ'ἀναγκαστεῖς νά τό κάνεις· ◇ э́то сло́во ве́ртится у меня́ на языке́ (*или* в голове́) αὐτή ἡ λέξη στριφογυρίζει στό μυαλό μου, δέν ξεκολλάει ἀπ' τό μυαλό μου.

вертика́ль *ж* ἡ κάθετος, ἡ κατακόρυφος. **~ный** *прил.* κάθετος, κατακόρυφος.

вертлю́г *м* 1. *анат.* τό μηριαῖον ὀστοῦν· 2. *тех.* ὁ στροφάλιγξ, ὁ στρόφιγξ.

вертля́вый *прил. разг.* ζωηρός, ἀεικίνητος, ἀνήσυχος.

вертолёт *м ав.* τό ἑλικόπτερο[ν].

вертопра́х *м разг. неодобр.* ὁ ἐλαφρόμυαλος, ὁ κοκκορόμυαλος.

верту́шка *ж разг.* 1. (*дверь*) ἡ περιστρεφόμενη πόρτα· 2. (*о женщине*) ἡ φλύαρη, ἡ ἐλαφρόμυαλη γυναῖκα, ἡ σουσουράδα.

ве́рующий 1. *прил.* πιστός, θρῆσκος· 2. *м* ὁ πιστός, ὁ θρῆσκος.

верфь *ж* τό ναυπηγεῖο[ν].

верх *м* 1. (*верхняя часть*) τό (ἐ)πάνω μέρος, τό [ὑ]ψηλότερο[ν] μέρος: ~ до́ма τό πάνω μέρος (*или* τό πάνω πάτωμα) τοῦ σπιτιοῦ· 2. (*экипажа, машины и т. п.*) τό κάλυμμα, ἡ καπότα (τοῦ ἁμαξιοῦ)· 3. (*высшая степень, предел*) τό κορύφωμα, ὁ κολοφών, τό ἀπόγειον, τό ἄκρον: ~ сча́стья τό κορύφωμα τῆς εὐτυχίας· быть на ~у́ блаже́нства εἶμαι στό κορύφωμα τῆς εὐδαιμονίας· э́то ~ наха́льства εἶναι τό ἄκρον ἄωτον τῆς ἀναιδείας· 4. (*лицевая сторона материи*) ἡ καλή, ἡ ὄψη, τό ἐξωτερικόν· ◇ одержа́ть ~ над ке́м-л. νικῶ κάποιον, βγαίνω νικητής.

верх||и́ *мн. разг.* 1. (*правящие круги*) οἱ ἰθύνοντες, οἱ διοικοῦντες, οἱ ὑψηλοί κύκλοι· 2. *муз.* οἱ [ὑ]ψηλές νότες· ◇ нахвата́ться ~о́в ἔχω ἐπιπόλαιες γνώσεις.

ве́рхи||ий *прил.* 1. ἐπάνω, ἄνω, ψηλός: ~ эта́ж τό ἐπάνω πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ· ~ие но́ты οἱ ψηλές νότες· ~ реги́стр *муз.* ἡ μείζων κλίμακα· 2. *геогр.* ἄνω: ~ее тече́ние реки́ τό ἐπάνω ρεῦμα (*или* ὁ ἄνω ροῦς) τοῦ ποταμοῦ· ~яя Во́лга ὁ ἄνω Βόλγας· 3. (*об одежде*): ~ее пла́тье τό πανωφόρι· ◇ ~яя пала́та *полит.* ἡ Ἄνω Βουλή.

верхо́вн||ый *прил.* ἀνώτατος, ὕπατος: Верхо́вный Сове́т СССР τό Ἀνώτατο[ν] Σοβιέτ τῆς ΕΣΣΔ· Верхо́вный Суд τό Ἀνώτατο[ν] δικαστήριο[ν]· Верхо́вный Главнокома́ндующий ὁ Ἀρχιστράτηγος· ~ое кома́ндование ἡ Ἀνωτάτη διοίκηση[-ις].

верхово́дить *несов. разг.* πρωτοστατῶ, παίζω τόν πρῶτο[ν] ρόλο[ν].

верхов||о́й 1. *прил.* ἱππευτικός, τῆς ἱππασίας: ~а́я езда́ ἡ ἱππασία, ἡ ἵππευσις· ~а́я ло́шадь ἄλογο (*или* ἵππος) ἱππασίας· 2. *м* ὁ ἱππέας, ὁ καβαλλάρης.

верхо́вье *с* ὁ ἄνω ροῦς τοῦ ποταμοῦ, ἡ περιοχή τοῦ ἄνω ροῦ τοῦ ποταμοῦ.

верхогля́д *м неодобр.* ὁ ἐπιπόλαιος, ὁ ἐλαφρός, ὁ ἀβαθής. **~ство** *с* ἡ ἐπιπολαιότητα, ἡ ἐλαφρότητα.

верхола́з *м* ὁ ὑψοτεχνίτης.

ве́рхом *нареч.* 1. ἀπό πάνω, ἀπό ψηλά: идти́ ~ πηγαίνω ἀπό τόν ἀπάνω δρόμο·

2. (*выше краёв*) *разг.* ξέχειλα, ὡς ἀπάνω.

верхóм *нареч.* καβάλ(λ)α, ἔφιππος: éздить ~ πάω καβάλλα, πηγαίνω ἔφιππος, κάνω ἱππασία.

верхýшка *ж* 1. ἡ κορυφή/ τὸ κορφοβοῦνι (*горы́*): ~ дéрева ἡ κορ(υ)φή τοῦ δέντρου· ~ лёгкого *анат.* ἡ κορυφή τοῦ πνεύμονος· 2. *перен. разг.* ἡ ἡγεσία, οἱ ἰθύνοντες, οἱ τρανοί: прáвящая ~ ἡ ἰθύνουσα τάξη, οἱ ἰθύνοντες.

вéрша *ж* ἡ κύρτη, ὁ κιοῦρτος.

верши́на *ж* 1. ἡ κορυφή: ~ горы́ ἡ κορυφή τοῦ βουνοῦ, τό κορφοβοῦνι· ~ дéрева ἡ κορυφή τοῦ δέντρου· ~ углá *мат.* ἡ κορυφή τῆς γωνίας· 2. *перен.* ὁ κολοφώνας, τό ἀπόγειο[ν], τό κατακόρυφο[ν]: ~ слáвы ὁ κολοφώνας τῆς δόξας· ~ счáстья τό ἀπόγειο τῆς εὐτυχίας.

верши́ть *несов.* ἀποφασίζω, κρίνω, διευθύνω: ~ всéми делáми *разг.* διευθύνω ὅλες τίς ὑποθέσεις, λύνω καί δένω.

вершóк *м уст.* τό βερσόκ (*4,4* ἑκατοστόμετρα).

вес *м* 1. τό βάρος, τό ζύγι: áтомный (молекуля́рный) ~ τό ἀτομικό[ν] (τό μοριακό) βάρος· удéльный ~ τό εἰδικό[ν] βάρος· мéры ~а τά σταθμά, τά ζύγια· ~ом в 100 килогрáммов βάρους ἑκατό κιλῶν· на ~ μέ τό ζύγι· по ~у σύμφωνα μέ τό ζύγι (*или* βάρος), ἀνάλογα μέ τό βάρος· прибáвить в ~е αὐξάνω τό βάρος, παχαίνω, βάζω βάρος· убáвить в ~е ἐλαττώνω (*или* μειώνω) τό βάρος, ἀδυνατίζω, χάνω βάρος· 2. *спорт.* τό βάρος: наилегчáйший ~ ὑπερελαφρῶν βαρῶν· лёгкий ~ ἐλαφρῶν βαρῶν· полулёгкий ~ ἡμιελαφρῶν βαρῶν· срéдний ~ μέσων βαρῶν· полусрéдний ~ ἡμιμέσων βαρῶν· тяжёлый ~ βαρέων βαρῶν· превосходи́ть в ~е ξεπερνῶ στό βάρος, ζυγίζω περισσότερο· 3. *перен.* ἡ βαρύτης, ἡ ἀξία, τό κῦρος: человéк с больши́м ~ом ἄνθρωπος μέ κῦρος· ◇ на ~ý κρεμαστός, ἀνηρτημένος· на ~ зóлота πολύ ἀκριβά, ἀκριβός σάν τό χρυσάφι.

весели́ть *несов.* διασκεδάζω κάποιον. ~ся διασκεδάζω, εὐθυμῶ, γλεντῶ.

вéсело 1. *нареч.* εὔθυμα, χαρούμενα, διασκεδαστικά· 2. *предик. безл.*: мне бы́ло ~ διασκέδασα, ἔκανα κέφι.

весёл||ость *ж* ἡ εὐθυμία, τό κέφι. ~ый *прил.* εὔθυμος, κεφᾶτος, χαρούμενος/ διασκεδαστικός (*заня́тный*): ~ая жизнь ἡ εὔθυμη ζωή· ~ое настроéние τό κέφι· ~ые глазá τά γελαστά μάτια· ~ый спектáкль ἡ διασκεδαστική παράσταση.

весéль||е *с* ἡ εὐθυμία, τό κέφι, ἡ διασκέδαση[-ις], τό γλέντι: шýмное ~ τό τρικούβερτο γλέντι. ~чáк *м разг.* ὁ εὔθυμος τύπος, ὁ γλεντζές.

весéнн||ий *прил.* ἀνοιξιάτικος, ἐαρινός: ~ие посéвы ἀνοιξιάτικη σπορά· ~яя порá ἡ ἄνοιξη.

вéс||ить *несов.* ζυγίζω, ζυγιάζω: ры́ба ~ит два килогрáмма τό ψάρι ζυγίζει δύο κιλά.

вéский *прил.* σοβαρός, σημαντικός, βαρυσήμαντος: ~ аргумéнт σοβαρό ἐπιχείρημα.

веслó *с* τό κουπί: идти́ на вёслах πάω (*или* πλέω) μέ τά κουπιά.

весн||á *ж* ἡ ἄνοιξη[-ις], τό ἔαρ: рáнняя ~ ἡ πρώϊμη ἄνοιξη· рáнней ~óй στίς ἀρχές τῆς ἄνοιξης· однá лáсточка не дéлает ~ы́ *погов.* ἕνα χελιδόνι δέν φέρνει τήν ἄνοιξη. ~óй *нареч.* τήν ἄνοιξη.

веснýш||ки *мн.* (*ед.* веснýшка *ж*) οἱ φακίδες, οἱ παννάδες. ~чатый *прил.* μέ φακίδες, φακιδιάρης.

весов||óй *прил.* 1. (*относя́щийся к вéсу*) τοῦ ζυγιοῦ, τῆς ζυγαριᾶς· 2. (*продавáемый на вес*) μέ τό ζύγι· 3. *спорт.*: ~ы́е категóрии οἱ κατηγορίες βαρῶν. ~щи́к *м* ὁ ζυγιστής.

весóмый *прил. тж. перен.* σταθμητός, ὁ ἔχων βάρος, βαρύς.

вести́ *несов.* 1. (*сопровождáть*) ὁδηγῶ, συνοδεύω, πηγαίνω κάποιον: ~ зá руку πιάνω ἀπό τό χέρι· 2. (*идти́ во главé*) ὁδηγῶ, ἡγοῦμαι, εἶμαι ἐπί κεφαλῆς: ~ войскá в бой ὁδηγῶ τά στρατεύματα στή μάχη· 3. (*управля́ть — маши́ной и т. п.*) ὁδηγῶ, διευθύνω: ~ автомоби́ль ὁδηγῶ αὐτοκίνητο· 4. (*руководи́ть*) διευθύνω, καθοδηγῶ: ~ делá διαχειρίζομαι τίς ὑποθέσεις· ~ заседáние διευθύνω τή συνεδρίαση· ~ домáшнее хозя́йство διαχειρίζομαι (*или* διευθύνω) τό νοικοκυριό· 5. (*осуществля́ть*) διεξάγω, κάνω: ~ войнý διεξάγω πόλεμο· ~ борьбý κάνω ἀγώνα, παλεύω, ἀγωνίζομαι, μάχομαι· ~ переговóры διεξάγω διαπραγματεύσεις· ~ прáвильный óбраз жи́зни διάγω ὁμαλό τρόπο ζωῆς· ~ протокóл κρατῶ τά πρακτικά· ~ перепи́ску *а*) ἀλληλογραφῶ, ἔχω ἀλληλογραφία, *б*) διεξάγω τήν ἀλληλογραφία (*в учреждéнии*)· 6. (*кудá-л., к чемý-л.*) ὁδηγῶ, φέρ[ν]ω: дорóга ведёт к рекé ὁ δρόμος βγάζει στό ποτάμι· лéстница ведёт на вéрхний этáж ἡ σκάλα ὁδηγεῖ στό ἐπάνω πάτωμα· 7. (*имéть слéдствием*) ὁδηγῶ πρός, ἐπιφέρω, φέρ[ν]ω, ἔχω συνέπεια: э́то ни к чемý не ведёт αὐτό δέν ὁδηγεῖ σέ τίποτε· ◇ ~ начáло от чегó-л. χρονολογοῦμαι, ἀρχίζω· ~ себя́ хорошó συμπεριφέρομαι (*или*

φέρνομαι) καλά· ~ наступлéние ἐνεργῶ (*или* κάνω) ἐπίθεση.

вестибю́ль *м* ὁ προθάλαμος, ἡ εἴσοδος.

вести́сь *несов.* **1.** (*совершаться, происходить*) γίνομαι· **2.** *разг.*: так ведётся ἔτσι συνηθίζεται, ἔτσι εἶναι καθιερωμένο.

вéстник *м* **1.** ὁ ἀγγελιαφόρος, ὁ ἄγγελος, ὁ μαντατοφόρος· **2.** (*издание*) τό δελτίο.

вестово́й *м воен.* ὁ ἀγγελιαφόρος στρατιώτης.

вест||ь *ж* ἡ εἴδηση[-ις], τό ἄγγελμα, τό μαντᾶτο, τό νέο: бéз ~и пропáвший ὁ ἀγνοούμενος.

весы́ *мн.* ἡ ζυγαριά, ἡ παλάντζα: пружи́нные ~ τό κανταράκι.

весь (вся, всё, все) *мест.* **1.** ὅλος, ὁλόκληρος, πᾶς (πᾶσα, πᾶν): ~ день ὅλη τή μέρα, ὁλάκερη μέρα· ~ нарóд ὅλος ὁ λαός, ὅλος ὁ κόσμος· табáк у меня́ ~ вы́шел ὅλος ὁ καπνός μου τελείωσε· **2.** всё ὅλα, τό πᾶν: он остáлся без всегó ἔμεινε θεόγυμνος, δέν τοῦ ἔμεινε τίποτε· э́то лу́чше всегó αὐτό εἶναι τό καλλίτερο ἀπ' ὅλα· всегó понемно́гу λίγο ἀπ' ὅλα· **3.** все *мн.* ὅλοι: все за одногó — оди́н за всех ὅλοι γιά τόν ἕνα καί ὁ ἕνας γιά ὅλους· **4.** (*целиком, полностью*) ὅλος: он ~ в потý εἶναι καταϊδρωμένος· он ~ в отцá εἶναι ἴδιος ὁ πατέρας του· ◇ во всю́ *разг.* μ'ὅλες τίς δυνάμεις· во всю пры́ть ὁλοταχῶς, μέ ὅλη τήν ταχύτητα· всё равнó *а*) εἶναι τό ἴδιο, εἶναι ἕνα καί τό αὐτό (*равносильно*), *б*) εἶναι ἀδιάφορο (*безразлично*), *в*) μ' ὅλα ταῦτα, παρ' ὅλα αὐτά (*несмотря ни на что*)· я всё равнó э́то сдéлаю παρ' ὅλα αὐτά θά τό κάνω· мне всё равнó μοῦ εἶναι ἀδιάφορο· всегó хорóшего! στό καλό!, γειά χαρά!,ὥρα καλή!

весьма́ *нареч.* πολύ, λίαν.

ветви́||стый *прил.* κλαδωτός, πολύκλαδος. **~ться** *несов.* διακλαδίζομαι, διακλαδοῦμαι.

ветвь *ж* **1.** (*дерева*) τό κλαδί, τό κλαρί, ὁ κλῶνος, τό κλωνάρι· **2.** *перен.* (*науки, техники*) ὁ κλάδος (ἐπιστήμης, τέχνης)· **3.** (*рода*) ὁ γενεαλογικός κλάδος.

вéтер *м* ὁ ἄνεμος, ὁ ἀέρας, ὁ ἀγέρας, ὁ ἀήρ: попу́тный ~ ὁ οὔριος ἄνεμος, ὁ πρίμος ἄνεμος· встрéчный ~ ὁ ἐνάντιος ἄνεμος· востóчный ~ ὁ ἀνατολικός ἄνεμος, ὁ λεβάντες· зáпадный ~ ὁ δυτικός ἄνεμος, ὁ ζέφυρος, ὁ πονέντες· сéверный ~ ὁ βορρᾶς, ὁ βοριᾶς, ἡ τραμουντάνα· ю́жный ~ ὁ νότος, ὁ νοτιᾶς, ἡ ὄστρια· северовостóчный ~ ὁ βορειοανατολικός ἄνεμος, *мор.* ὁ γραῖγος, ὁ μέσης· ~ стих ὁ ἄνεμος ἐκόπασε, ὁ ἄνεμος ἔπεσε· идти́ по вéтру οὐριοδρομῶ, ἀρμενίζω πρίμα, πηγαίνω μέ οὔριο ἄνεμο· идти́ прóтив вéтра ἀντιπλέω, πλέω κόντρα στόν ἄνεμο· ◇ держáть нос по вéтру *разг.* πάω ὅπου φυσήξει ὁ ἄνεμος, εἶμαι ἀνεμοδούρα· бросáть словá на ~ μιλάω ἀνεύθυνα, λέγω λόγια στόν ἀέρα· у негó ~ в головé *разг.* ἔχει τά μυαλά πάνω ἀπ' τό κεφάλι του, εἶναι ἐλαφρόμυαλος· ищи́ вéтра в пóле τρέχα γύρευέ τον.

ветерáн *м* ὁ βετεράνος, ὁ παλαίμαχος: ~ы войны́ οἱ παλαιοί πολεμιστές.

ветеринáр *м* ὁ κτηνίατρος. **~ия** *ж* ἡ κτηνιατρική. **~ный** *прил.* κτηνιατρικός.

вéтка *ж* **1.** τό κλαράκι, τό κλαδί· **2.** *ж.-д.* ἡ διακλάδωση[-ις] (σιδηροδρόμου).

ветлá *ж бот.* ἡ λευκή ἰτιά.

вéто *с нескл.* ἡ ἀρνησικυρία, τό βέτο: прáво ~ τό δικαίωμα τῆς ἀρνησικυρίας, τό βέτο· наложи́ть ~ προβάλλω βέτο.

вéтошь *ж* τό κουρέλι, τά παληόρουχα, τά ράκη, τά κουρέλια.

вéтреник *м разг. неодобр.* ὁ ἐλαφρόμυαλος, ὁ ἐπιπόλαιος.

вéтрено **1.** *предик. безл.*: сегóдня ~ σήμερα φυσάει ἀέρας, ἔχει ἀέρα· **2.** *нареч.* (*легкомысленно*) ἀπερίσκεπτα, ἐπιπόλαια.

вéтрен||ость *ж* ἡ ἐλαφρότητα, ἡ ἐπιπολαιότητα. **~ый** *прил.* **1.** ἀνεμώδης, μέ ἀέρα: сегóдня ~ая погóда σήμερα φυσᾶ ἀέρας· **2.** *перен.* (*о человеке*) ἐπιπόλαιος, ἄστατος, ἐλαφρόμυαλος.

ветрогóн *м разг. см.* вéтреник.

ветромéр *м физ.* τό ἀνεμόμετρο[ν].

ветросилов||óй *прил.* ἀνεμοκίνητος, ἀεροκίνητος: ~áя установка ἡ ἀεροκίνητη ἐγκατάσταση[-ις].

ветрян||óй *прил.* ἀνεμοκίνητος: ~áя мéльница ὁ ἀνεμόμυλος.

вéтрян||ый *прил.*: ~ая óспа *мед.* ἡ ἀνεμοβλογιά.

вéтх||ий *прил.* παλιός, παμπάλαιος, σαθρός/ ἐσχατόγερος, γηραιός (*о человеке*)/ ἑτοιμόρροπος (*о здании*): ~ старик ἐσχατόγερος· ~ дом τό παλιό (*или* τό ἑτοιμόρροπο) σπίτι· ◇ Вéтхий Завéт *рел.* ἡ Παλαιά Διαθήκη. **~озавéтный** *прил.* (*отживший*) πανάρχαιος, παλ[α]ιός: ~озавéтный обы́чай ἡ ἀπαρχαιωμένη συνήθεια. **~ость** *ж* τό ἀπαρχαιωμένο[ν]/ τό ἔσχατο[ν] γῆρας (*дряхлость*): приходи́ть в ~ость γίνομαι ἐρείπιο.

ветчинá *ж* τό χοιρομέρι, τό ζαμπόν.

вéх||а *ж* **1.** τό ὁρόσημο, τό ὁροθέσιο, τό σύνορο: стáвить ~и ὁροσημαίνω, βάζω ὁρόσημα· **2.** *перен.* ὁ σταθμός, τό

δρόσημο: важная ~ в истории σημαντικός σταθμός στήν ἱστορία· ◇ смена вех ἡ ἀλλαγή κατεύθυνσης, ἡ ἀλλαγή προσανατολισμοῦ.

вéче *с ист.* τό βιέτσε, ἡ λαϊκή συνέλευση, ἡ λαϊκή βουλή.

вéчер *м* 1. τό βράδυ, τό ἑσπέρας, ἡ ἑσπέρα, τό δεῖλι: добрый ~! καλησπέρα!· под вечер τό δειλινό, κατά τό σούρουπο· с ~а ἀποβραδίς, ἀποσπερίς· по ~ам τά βράδυα· 2. (*собрание*) ἡ βραδιά, ἡ ἑσπερίδα[-ίς]: литературный (музыкальный) ~ ἡ φιλολογική (ἡ μουσική) βραδιά· танцевальный ~ ἡ χοροεσπερίδα· ~ памяти кого-л. βραδιά ἀφιερωμένη στή μνήμη κάποιου.

вечерéть *несов. безл.*: вечереет βραδυάζει, σουρουπώνει.

вечеринка *ж* ἡ βραδιά, ἡ ἑσπερίδα, ἡ βεγγέρα.

вечéрн||ий *прил.* βραδυνός, ἑσπερινός: ~яя заря τό λυκόφως, τό σούρουπο· ~яя школа ἡ νυκτερινή σχολή· ~ее платье ἡ βραδυνή τουαλέτα, τό βραδυνό φόρεμα.

вечéрня *ж церк.* ὁ ἑσπερινός, ἡ ἑσπερινή ἀκολουθία.

вéчером *нареч.* τό βράδυ, τό ἑσπέρας: сегодня ~ σήμερα τό βράδυ· поздно ~ ἀργά τό βράδυ.

вéчно *нареч.* αἰώνια, αἰωνίως.

вечнозелёный *прил.* ἀειθαλής.

вéчн||ость *ж* ἡ αἰωνιότητα· ◇ кануть в ~ ἐξαφανίζομαι γιά πάντα. ~ый *прил.* 1. αἰώνιος, αἰωνόβιος, διηνεκής· 2. (*бессрочный*) παντοτινός, ἐπ' ἄπειρον, ἰσόβιος· 3. (*постоянный*) *разг.* παντοτινός: ~ые споры, ссоры οἱ αἰώνιοι καυγάδες· ◇ ~ое перо ὁ στυλογράφος, τό στυλό.

вéшалк||а *ж* 1. (*помещение*) ἡ γκαρνταρόμπα, τό βεστιάριο[ν]· 2. (*мебель*) ἡ κρεμάστρα, τό κρεμαστάρι/ ὁ καλόγερος (*стоячая, круглая*): повесить шляпу на ~у κρεμῶ τό καπέλλο στήν κρεμάστρα· 3. (*плечики*) τό κρεμαστάρι· 4. (*на платье*) ἡ κρεμάστρα.

вéшать *несов.* 1. κρεμῶ, ἀναρτῶ, κρεμνῶ: ~ картины κρεμῶ (*или* ἀναρτῶ) πίνακες· 2. (*бельё*) ἁπλώνω· 3. (*казнить*) ἀπαγχονίζω, κρεμῶ· 4. (*взвешивать*) ζυγίζω, ζυγιάζω· ◇ ~ голову ἀποθαρρύνομαι, τά βάζω κάτω.

вéшаться *несов.* (*совершать самоубийство*) ἀπαγχονίζομαι, κρεμνιέμαι· ◇ ~ кому-л. на шею *разг.* κρεμνιέμαι στό λαιμό κάποιου, ρίχνομαι σέ κάποιον.

вéшн||ий *прил. поэт.* ἀνοιξιάτικος, ἐαρινός: ~ие воды τά ἀνοιξιάτικα νερά.

вéшу *наст. вр. от* весить.

вещá||ние *с радио* ἡ ραδιοφωνική ἐκπομπή. ~ть *несов.* 1. (*прорицать*) προφητεύω, χρησμοδοτῶ, προλέγω· 2. *радио* ἐκπέμπω, μεταδίδω ἀπό τό ραδιοσταθμό.

вещевóй *прил.*: ~ мешок ὁ γυλιός, τό ταγάρι, ὁ ντορβᾶς· ~ склад ἡ ἀποθήκη ἱματισμοῦ (*или* ρουχισμοῦ).

вещéственн||ый *прил.* ὑλικός: ~ые доказательства *юр.* τά πειστήρια.

веществ||ó *с* ἡ ὕλη, ἡ οὐσία: органические ~á οἱ ὀργανικές οὐσίες· красящие ~á οἱ χρωστικές οὐσίες· взрывчатые ~á οἱ ἐκρηκτικές ὕλες· горючее ~ ἡ καύσιμος ὕλη· отравляющие ~á τά δηλητηριώδη ἀέρια, οἱ δηλητηριώδεις οὐσίες· обмен веществ *физиол.* ὁ μεταβολισμός.

вéщ||ий *прил. поэт., уст.* προφητικός, χρησμοδοτικός, χρησμολογικός: ~ие слова τά προφητικά λόγια.

вещ||ь *ж* 1. (*предмет*) τό πρᾶ[γ]μα, τό ἀντικείμενο[ν]· 2. ~и *мн.* (*имущество*) τά πρά[γ]ματα/ οἱ ἀποσκευές (*багаж*)/ τά ροῦχα (*одежда*): носильные ~и τά ἐνδύματα, τά φορέματα, τά ροῦχα, ὁ ἱματισμός· тёплые ~и τά ζεστά ροῦχα· 3. (*пьеса, книга и т. п.*) *разг.* τό ἔργο: хорошая ~ (τό) καλό ἔργο· ◇ ~ в себе *филос.* τό πρᾶγμα καθ' ἑαυτό· удивительная ~! καταπληκτικό πρᾶγμα!

вéю, вéешь *наст. вр. от* вéять.

вéялка *ж с.-х.* τό λιχνιστήρι.

вéяние *с* 1. ἡ πνοή, τό φύσημα· 2. *перен.* ἡ τάση[-ις], ἡ κλίση[-ις], ἡ ροπή: ~ времени τό πνεῦμα τοῦ καιροῦ, ἡ τάση τῆς ἐποχῆς· 3. (*зерна*) τό λίχνισμα.

вéять *несов.* 1. (*зерно*) λιχνίζω· 2. (*о ветре*) πνέω, φυσῶ· 3. *безл.*: веет весной μυρίζει ἄνοιξη, φτάνει ἡ ἄνοιξη.

вживáться *несов.*, **вжиться** *сов. разг.* ἐξοικειώνομαι.

взад *нареч. разг.* πρός τά πίσω, ὀπίσω: ходить ~ и вперёд πηγαινοέρχομαι, πηγαίνω μπρός καί πίσω· ни ~, ни вперёд οὔτε μπρός οὔτε πίσω.

взаимн||о *нареч.* ἀμοιβαία, ἀμοιβαίως. ~ость *ж* ἡ ἀμοιβαιότητα: добиваться ~ости ἐπιδιώκω ἀμοιβαιότητα (στόν ἔρωτα). ~ый *прил.* ἀμοιβαῖος: ~ое согласие ἡ ἀμοιβαία συμφωνία (*или* συγκατάθεσις)· ~ая зависимость ἡ ἀλληλοεξάρτηση· ~ый глагол *грам.* τό ἀλληλοπαθές ρῆμα.

взаимодéйств||ие *с* ἡ ἀλληλεπίδραση, ἡ σύμπραξη, ἡ συνεργασία, ὁ συντονισμός: ~ двух сил ἡ ἀλληλεπίδραση δύο δυνάμεων· в тесном ~ии с... σέ στενή

συνεργασία μέ..., σέ στενή σύμπραξη μέ... ~овать *несов.* ἀλληλεπιδρῶ, συμπράττω.

взаимозави́симость *ж* ἡ ἀλληλεξάρτηση[-ις].

взаимоотноше́ние *с* οἱ (ἀμοιβαῖες) σχέσεις.

взаимопо́мощ||ь *ж* ἡ ἀλληλοβοήθεια, ἡ ἀλληλεγγύη: ка́сса ~и τό ταμεῖον ἀλληλοβοήθειας (*или* ἀλληλεγγύης)· пакт о ~и τό σύμφωνο[ν] ἀμοιβαίας βοηθείας.

взаимононима́ние *с* ἡ ἀμοιβαία κατανόηση[-ις], ἡ ἀλληλοκατανόηση[-ις].

взаимосвя́зь *ж* ἡ ἀμοιβαία σχέση[-ις], ἡ ἀλληλουχία, ἡ ἀλληλοσύνδεση[-ις], τό ἀλληλένδετο[ν].

взаймы́ *нареч.* δανεικά: взять ~ παίρνω δανεικά, δανείζομαι· дать ~ δίνω δανεικά, δανείζω.

взаме́н *предлог с род. п.* σέ ἀντάλλαγμα, ἀντί αὐτοῦ, σέ ἀντικατάσταση.

взаперти́ *нареч.* κλειστά, κλειδωμένα: держа́ть кого́-л. ~ κρατῶ κάποιον κλειδωμένο.

вза́пуски *нареч. разг.*: бежа́ть ~ παραβγαίνω στό τρέξιμο.

взбаламу́тить *сов. см.* баламу́тить.

взба́лмошный *прил. разг.* ἀνισόρροπος, ἰδιότροπος/ παράξενος (*с причудами*).

взба́лтыва||ние *с* τό ἀνακάτεμα, τό τάραγμα. ~ть *несов.* ἀνακατώνω, ἀνακατεύω, ταράζω.

взбега́ть *несов.*, **взбежа́ть** *сов.* (*по лестнице и т. п.*) ἀνεβαίνω τρέχοντας.

взбеси́ть(ся) *сов. см.* беси́ть(ся).

взбешённый *прич.* φρενιασμένος, ἔξω φρενῶν, ἐξαγριωμένος.

взбива́ть *несов.* 1. (*белки́, сливки*) χτυπῶ, κτυπῶ· 2. (*подушки*) τινάζω· 3. (*волосы*) ἀνακατώνω.

взбира́ться *несов.* ἀναρριχῶμαι, σκαρφαλώνω: ~ на́ гору σκαρφαλώνω (*или* ἀνεβαίνω) στό βουνό.

взби́т||ый *прил.* χτυπητός: ~ые сли́вки χτυπητό καϊμάκι.

взбить *сов. см.* взбива́ть.

взболта́ть *сов. см.* взба́лтывать.

взбре||сти́ *сов.*: мне ~ло́ на ум, мне ~ло́ в го́лову *разг.* μοῦ κατέβηκε, μοῦρθε στό κεφάλι, μοῦ κάπνισε.

взбудора́женный *прич.* ταραγμένος, ἀναστατωμένος.

взбудора́живать *несов.*, **взбудора́жить** *сов.* ταράζω, ἀναστατώνω, ξεσηκώνω. ~ся *разг.* ταράζομαι, ἀναστατώνομαι, συγχύζομαι.

взбунтова́ться *сов. см.* бунтова́ть(ся).

взбу́чк||а *ж разг.* ἡ ἐπίπληξη[-ις], τό μάλωμα, ἡ κατσάδα/ τό ξυλοφόρτωμα, ὁ δαρμός (*побои*): зада́ть ~у βάζω κατσάδα.

взва́ливать *несов.*, **взвали́ть** *сов.* φορτώνω, ρίχνω πάνω, ἐπιρρίπτω: ~ всю рабо́ту на кого́-л. φορτώνω ὅλη τή δουλειά σέ κάποιον· ~ всю вину́ на кого́-л. ρίχνω (*или* φορτώνω) ὅλο τό φταίξιμο σέ κάποιον.

взве́сить *сов. см.* взве́шивать.

взвести́ *сов. см.* взводи́ть.

взве́шивание *с* τό ζύγισμα, ἡ στάθμιση[-ις].

взве́шивать *несов.* 1. ζυγίζω, ζυγιάζω, σταθμίζω· 2. *перен.* σταθμίζω, μελετῶ, ἐξετάζω προσεκτικά: ~ все до́воды за и про́тив σταθμίζω ὅλα τά ἐπιχειρήματα, ἐξετάζω τά ὑπέρ καί τά κατά. ~ся ζυγίζομαι.

взвива́ть *несов.* ὑψώνω, σηκώνω. ~ся ὑψώνομαι, σηκώνομαι/ ἀνοίγομαι (*о занавесе*)/ ὑψώνομαι, σηκώνομαι, ἐπαίρομαι (*о флаге*)/ πετῶ ὁρμητικά, ἀνυψώνομαι (*о птице, самолёте*).

взви́згивать *несов.*, **взви́згнуть** *сов.* τσιρίζω, ξεφωνίζω, σκούζω/ οὐρλιάζω (*о собаке*).

взвинти́ть *сов. см.* взви́нчивать.

взви́нченн||ый *прил. разг.* σέ ὑπερδιέγερση: ~ые не́рвы τά τεταμένα νεῦρα.

взви́нчивать *несов. разг.* 1. (*возбуждать*) ἐρεθίζω, ἐκνευρίζω· 2. (*о ценах*) παραφουσκώνω.

взви́ть(ся) *сов. см.* взвива́ть(ся).

взвод I *м* (*воен. подразделение*) ἡ διμοιρία: кавалери́йский ~ ὁ οὐλαμός ἱππικοῦ.

взвод II *м* (*в оружии*) ἡ ἐγκοπή: предохрани́тельный ~ τό ἀσφάλιστρο[ν] ὅπλου· на боево́м ~е ἐπί σκοπόν· ◇ быть на ~е *а*) (*навеселе*) τά ἔχω τσούξει, εἶμαι στό κέφι, *б*) (*на пределе*) εἶμαι ἕτοιμος νά ξεσπάσω.

взводи́ть *несов.* 1. (*поднимать вверх*) σηκώνω, ἀνεβάζω: ~ куро́к ἀνεβάζω τόν πετεινό τοῦ ὅπλου· 2. (*приписывать что-л. кому-л.*) κατηγορῶ ἄδικα: ~ обвине́ние на кого́-л. κατηγορῶ κάποιον, προσάπτω κατηγορίαν σέ κάποιον.

взво́дный *воен.* 1. *прил.* τῆς διμοιρίας, τοῦ οὐλαμοῦ: ~ команди́р ὁ διμοιρίτης, ὁ οὐλαμαγός· 2. *м см.* взво́дный команди́р.

взволно́ванный 1. *прич. от* взволнова́ть· 2. *прил.* ταραγμένος, ἀνήσυχος· 3. *прил. перен.* συγκινημένος.

взволиовать(ся) *сов. см.* волиовать (-ся).

взвыть *сов.* ὠρύομαι, οὐρλιάζω.

взгляд *м* 1. τό βλέμμα, ἡ ματιά: беглый ~ ἡ γρήγορη ματιά· пристальный ~ τό ἐπίμονο βλέμμα· устремить ~ ἀτενίζω, καρφώνω τό βλέμμα· бросить ~ на кого-л. ρίχνω μιά ματιά σέ κάποιον· 2. (*точка зрения*) ἡ γνώμη, ἡ ἄποψη[-ις]: политические ~ы οἱ πολιτικές ἀπόψεις, τά πολιτικά φρονήματα· расходиться во ~ах διΐστανται οἱ ἀπόψεις μας, ἔχουμε διαφορετική γνώμη· на мой ~ κατά τή γνώμη μου· ◇ на ~ ἀπ' ὅτι φαίνεται· на первый ~ ἐκ πρώτης ὄψεως· с первого ~а ἀπό τήν πρώτη ματιά.

взглядывать *несов.*, **взглянуть** *сов.* παρατηρῶ, ρίχνω μιά ματιά, κυττάζω, βλέπω.

взгорье *с* ὁ λόφος, τό βουναλάκι.

взгреть *сов. разг.* (*задать взбучку*) βάζω κατσάδα.

взгромождать *несов.*, **взгромоздить** *сов. разг.* ἐπισωρεύω, συσσωρεύω, στοιβάζω. ~**ся** (*на что-л.*) ἀναρριχῶμαι, σκαρφαλώνω, κουρνιάζω.

взгрустну́||ться *сов. безл.*: мне ~лось μελαγχόλησα.

вздёрнутый 1. *прич. от* вздёрнуть· 2. *прил.* σηκωμένος, πεταγμένος πρός τά πάνω.

вздор *м* ἡ ἀνοησία, ἡ βλακεία, τά κουροφέξαλα: молоть (городить, нести) ~ λέγω ἀνοησίες. ~**ить** *несов.* καυγαδίζω, φιλονικῶ, μαλ(λ)ώνω. ~**ный** *прил.* 1. (*нелепый*) ἀνόητος, μωρός· 2. (*сварливый*) *разг.* ὁ καυγατζῆς: ~ный человек ὁ ἀνάποδος ἄνθρωπος.

вздорожа́||ние *с* ἡ ὑπερτίμηση[-ις], ἡ ὕψωση[-ις] τῶν τιμῶν, ἡ ἀκρίβεια. ~**ть** *сов. см.* дорожать.

вздох *м* ὁ ἀναστεναγμός: глубокий ~ ὁ βαθύς ἀναστεναγμός· ◇ испустить последний ~ ἐκπνέω, πεθαίνω· до последнего ~а μέχρι τελευταίας (ἐσχάτης) πνοῆς.

вздохнуть *сов.* 1. *см.* вздыхать 1· 2. (*передохнуть*) παίρνω ἀνάσα, ἀνασαίνω· ◇ ~ свободно ἀνακουφίζομαι, ἀναπνέω ἐλεύθερα.

вздрагивать *несов.* ἀνατριχιάζω, σκιρτῶ, ἀνασκιρτῶ.

вздремнуть *сов. разг.* παίρνω ἕνα ἐλαφρό ὕπνο, λαγοκοιμοῦμαι.

вздрогнуть *сов. см.* вздрагивать.

вздувать *несов.* 1. (*раздувать*) φουσκώνω· 2. (*увеличивать*) *разг.* ἀνεβάζω, ὑψώνω: ~ цены ὑψώνω (*или* φουσκώνω) τίς τιμές. ~**ся** *несов.* 1. (*вспухать*) πρήζομαι, φουσκώνω· 2. (*о реке*) φουσκώνω, πλημμυρίζω, ξεχειλῶ· 3. (*о ценах*) ὑψώνομαι, ἀνεβαίνω.

вздума||ть *сов.* βάζω στό μυαλό μου (*или* στό νοῦ μου), διανοοῦμαι, σκαρφίζομαι: не ~йте... οὔτε νά τό σκεφθεῖτε... ~**ться** *сов. безл.*: мне ~лось погулять μοῦ ἦλθε ἡ ἰδέα νά κάνω περίπατο· ему ~лось... τοῦ σκαρφίστηκε νά..., τοῦ ἐκάπνισε νά...· как ~ется ὅπως νομίζετε, ὅπως ἐπιθυμεῖτε.

вздутие *с мед.* τό πρήξιμο, τό φούσκωμα: ~ живота ὁ τυμπανισμός.

вздут||ый 1. *прич. от* вздуть· 2. *прил.* (*распухший*) πρησμένος, φουσκωμένος· 3. *прил.*: ~ые цены ἀνεβασμένες (*или* ὑπερβολικές) τιμές.

вздуть I *сов. см.* вздувать.

вздуть II *сов.* (*отколотить*) *разг.* ξυλοκοπῶ, ξυλίζω.

вздуться *сов. см.* вздуваться.

вздымать *несов.* (*пыль и т. п.*) σηκώνω. ~**ся** σηκώνομαι, ὑψώνομαι.

вздыхать *несов.* 1. ἀναστενάζω, ἀναπνέω, εἰσπνέω· 2. (*по ком-л., по чём-л.*) ἐπιθυμῶ διακαῶς, ποθῶ, λαχταρῶ.

взима́||ние *с* (*налогов, штрафов*) ἡ εἴσπραξη[-ις]: ~ налогов ἡ εἴσπραξη τῶν φόρων. ~**ть** *несов.* (*налоги, штрафы и т. п.*) εἰσπράττω, μαζεύω.

взира́||ть *несов. уст.* ἀτενίζω, παρατηρῶ, βλέπω· ◇ не ~я на лица ἀνεξάρτητα (*или* ἄσχετα) ἀπό τά πρόσωπα.

взламывать *несов.* διαρρηγνύω, συντρίβω, σπάζω: ~ дверь σπάζω τήν πόρτα.

взлелеять *сов. уст.* κανακεύω, κανακίζω/ *перен.* τρέφω, ὑποθάλπω: ~ мечту τρέφω ὄνειρο, ὀνειροπολῶ.

взлёт *м* 1. ἡ πτήση[-ις], τό πέταγμα/ ἡ ἀπογείωση (*самолёта*)· 2. *перен.* ἡ ἀνύψωση[-ις], τό ἀνέβασμα, τό πέταγμα.

взлетать *несов.*, **взлететь** *сов.* πετῶ, ἀνυψοῦμαι, ἵπταμαι/ *ав.* ἀπογειώνομαι: ~ высоко πετῶ ψηλά· ◇ взлететь на воздух (*взорваться*) τινάζομαι στόν ἀέρα.

взлётно-поса́дочн||ый *прил.*: ~ая полоса ὁ διάδρομος ἀπογειώσεως καί προσγειώσεως.

взлётн||ый *прил.*: ~ая площадка τό πεδίο ἀπογειώσεως.

взлом *м* ἡ διάρρηξη[-ις], τό σπάσιμο: кража со ~ом ἡ διάρρηξη. ~**ать** *сов. см.* взламывать. ~**щик** *м* ὁ διαρρήκτης, ὁ κλέφτης.

взлохма́||тить *сов. см.* взлохмачивать. ~**ченный** *прил.* μέ ξέμπλεκα τά μαλλιά, ἀναμαλλιασμένος. ~**чивать** *несов.* ἀνακατεύω τά μαλλιά, ἀναμαλλιάζω.

взмах *м* τό φτερούγισμα, τό φτεροκόπημα (*крыльев*)/ ἡ κουπιά (*весла*)/ ἡ ἁπλωτή (*пловца*): ~ рукѝ τό κούνημα τοῦ χεριοῦ· однѝм ~ом μ' ἕνα χτύπημα, μονοκοπανιά, μονομιᾶς.

взмáхивать *несов.*, **взмахнýть** *сов.* κουνῶ, χτυπῶ: взмахнýть флажкóм κουνῶ (*или* σείω) τή σημαία· *взмахнýть крылья*ми ἀνοίγω τά φτερά, φτερουγίζω, φτεροκοπῶ.

взметáть *несов.*, **взметнýть** *сов.* **1.** σηκώνω, τινάζω ψηλά: ~ пыль σηκώνω σκόνη· **2.**: взметнýть крыльями φτεροκοπῶ, χτυπῶ τά φτερά. ~ся *разг.* τινάζομαι ψηλά, σηκώνομαι στόν ἀέρα.

взмолѝться *сов.* ἱκετεύω, ἐκλιπαρῶ, καθικετεύω: ~ о пощáде ζητῶ χάρη (*или* ἔλεος).

взмóрье *с* **1.** (*море у берега*) τά παράλια νερά· **2.** (*побережье*) ἡ παραλία, ἡ ἀκρογιαλιά, ἡ ἀκτή, ἡ ἀκροθαλασσιά, τό περιγιάλι.

взмывáть *несов.* πετῶ ὁρμητικά, πετῶ πρός τά πάνω, ἀνίπταμαι.

взмы́ленный *прил.* (*о лошади*) ἱδρωμένος.

взмыть *сов. см.* взмывáть.

взнос *м* **1.** ἡ πληρωμή, ἡ κατάθεση, ἡ καταβολή χρημάτων, ἡ συνδρομή: вступѝтельный ~ δικαιώματα (τέλη) ἐγγραφῆς· члéнский ~ ἡ συνδρομή μέλους.

взнуздáть *сов.*, **взнýздывать** *несов.* χαλινώνω, χαλιναγωγῶ: ~ лóшадь χαλινώνω τό ἄλογο.

взобрáться *сов. см.* взбирáться.

взойтѝ *сов. см.* всходѝть.

взор *м* τό βλέμμα, ἡ ματιά: потýпить ~ χαμηλώνω τά μάτια· окѝнуть ~ом ἀγκαλιάζω μέ τό βλέμμα.

взорвá||ть *сов.* **1.** *см.* взрывáть I· **2.** *перен.* (*возмутить кого-л.*) ἀγανακτῶ κάποιον, ἐξερεθίζω, ἀναστατώνω, ἐξοργίζω: меня́ ~ло от возмущéния ἔγινα ἔξω φρενῶν ἀπό τήν ἀγανάκτηση. ~ться **1.** *см.* взрывáться· **2.** *перен.* (*возмутиться*) ἀγανακτῶ, ἐρεθίζομαι, εἶμαι ἀγανακτισμένος.

взрастѝть *сов.*, **взрáщивать** *несов.* καλλιεργῶ.

взревéть *сов.* βρυχῶμαι, οὐρλιάζω, μουγκρίζω (*о диких зверях*) / τσιρίζω, οὐρλιάζω (*от боли*).

взрóслый *прил.* ἐνήλικος, μεγάλος.

взрыв *м* **1.** ἡ ἔκρηξη[-ις], ἡ ἐκπυρσοκρότηση[-ις], ὁ κρότος· **2.** *перен.* ἡ ἔκρηξη, τό ξέσπασμα, ἡ ξαφνική ἐκδήλωση[-ις]: ~ смéха ἡ ἔκρηξη γέλιου, τό ξέσπασμα γέλιου· ~ аплодисмéнтов τά θυελλώδη χειροκροτήματα· ~ негодовáния ἡ ἔκρηξη ἀγανάκτησης.

взрывáтель *м воен.* ὁ πυροσωλήν[ας], ὁ ἐκρηκτήρ[ας].

взрывáть I *несов.* ἀνατινάζω, τινάζω στόν ἀέρα: ~ мост ἀνατινάζω τή γέφυρα.

взрывáть II *несов.* (*землю*) σκάβω, σκάπτω, ἀνασκάβω, ὀργώνω/ ἀροτριῶ (*пашню*).

взрывáться *несов.* τινάζομαι στόν ἀέρα, ἀνατινάζομαι/ ἐκρηγνύομαι, σκάζω (*ἀμετ.*) (*о мине, бомбе*).

взрывн||óй *прил.* **1.** *воен.* ἐκρηκτικός: ~áя волнá τό κῦμα ἔκρηξης· **2.** *лингв.* ὁ στιγμιαῖος: ~ые соглáсные τά στιγμιαῖα σύμφωνα.

взрывчáтка *ж разг.* ἡ ἐκρηκτική ὕλη, ὁ δυναμίτης.

взры́вчат||ый *прил.* ἐκρηκτικός, ἐκρηχτικός: ~ое веществó ἡ ἐκρηκτική ὕλη.

взрыть *сов. см.* взрывáть II.

взрыхлéние *с с.-х.* τό βωλοκόπημα, τό σβάρνισμα.

взрыхлѝть *сов.*, **взрыхля́ть** *несов.* βωλοκοπῶ, σβαρνίζω.

взъедáться *несов. разг.* (*на кого-л.*) τά βάζω μέ κάποιον, ρίχνομαι σέ κάποιον.

взъерóшенный *прил.* ἀναμαλλιασμένος.

взъерóшивать *несов.*, **взъерóшить** *сов.*: ~ вóлосы ἀνακατεύω τά μαλλιά, ἀναμαλλιάζω. ~ся ἀναμαλλιάζομαι.

взъéсться *сов. см.* взъедáться.

взывáть *несов.* (*о чём-л. к кому-л.*) κάνω ἔκκληση, ἐπικαλοῦμαι: ~ о пóмощи καλῶ σέ βοήθεια, ζητῶ βοήθεια, ἐπικαλοῦμαι τή βοήθεια.

взыскáни||е *с* **1.** (*взимание денег и т. п.*) ἡ εἴσπραξη, ἡ ἀπαίτηση· **2.** (*наказание*) ἡ ποινή, ἡ τιμωρία: дисциплинáрное ~ ἡ πειθαρχική ποινή· наложѝть ~ ἐπιβάλλω τιμωρία· подвéргнуться ~ю τιμωριέμαι.

взыскáтельный *прил.* ἀπαιτητικός, αὐστηρός.

взыскáть *сов.*, **взы́скивать** *несов.* **1.** (*что-л. с кого-л.*) εἰσπράττω, ἀπαιτῶ: ~ долг (налóги) εἰσπράττω τό χρέος (φόρους)· **2.** (*наказывать*) τιμωρῶ· ◇ не взыщѝте *разг.* νά μέ συμπαθᾶτε, φανεῖτε ἐπιεικεῖς.

взя́тие *с* τό πάρσιμο, ἡ κατάληψη, τό πιάσιμο: ~ крéпости ἡ ἅλωση, τό πάρσιμο φρουρίου· ~ в плен ἡ αἰχμαλωσία, ἡ αἰχμαλώτιση· ~ под стрáжу ἡ κράτηση, ἡ σύλληψη.

взя́тк||а *ж* **1.** (*подкуп*) ἡ δωροδοκία, τό δωροδόκημα, τό ρουσφέτι, ἡ δωρο-

ληψία: брать ~у δωροδοκοῦμαι· давáть ~у δωροδοκῶ κάποιον· 2. (*в картах*) ἡ χαρτωσιά· ◇ с негó ~и глáдки *разг.* ἀπ' αὐτόν μήν περιμένεις τίποτε.

взя́точни||к *м* ὁ ρουσφετολόγος, ὁ δωρολήπτης, ὁ δωροδόχος. **~чество** *с* ἡ δωροδοκία, ἡ δωροληψία.

взять *сов. см.* брать.

взя́ться *сов. см.* брáться· ◇ откýда ни возьми́сь... καί νά σου...

виадýк *м* ἡ ὁδογέφυρα.

вибр||áция *ж* ἡ δόνηση[-ις], ὁ παλμός, ὁ κραδασμός. **~и́ровать** *несов.* πάλλω, πάλλομαι, δονοῦμαι. **~и́рующий** *прич. и прил.* παλλόμενος, δονούμενος.

вигóневый *прил.* προβατοκαμηλήσιος, ἀπό αὐχενία.

вид I *м* 1. (*внешность*) ἡ ὄψη[-ις], ἡ ἐμφάνιση, τό ἐξωτερικό[ν]/ τό ὕφος, ἡ ἔκφραση (*выражение лица*): óбщий ~ ἡ γενική ἄποψη, ἡ γενική θέα· здорóвый ~ ὑγιής στήν ὄψη, πού φαίνεται ὑγιής· независимый (серьёзный) ~ τό ἀνεξάρτητο (σοβαρό) ὕφος· имéть хорóший ~ (*о человеке*) δείχνω (*или* φαίνομαι) καλά· у негó весёлый ~ ἔχει χαιρούμενη ὄψη· имéть жáлкий ~ ἔχω ἀξιολύπητο ὕφος· на ~, по ~у, с ~у φαίνεται, ἐξ ὄψεως· емý на ~ двáдцать лет φαίνεται σάν εἴκοσι χρονῶν· 2. (*состояние*) ἡ κατάσταση: в нетрéзвом ~е μεθυσμένος, πιωμένος, σέ κατάσταση μέθης· 3. (*зрелище, картина*) ἡ ἄποψη, ἡ θέα, τό τοπεῖο[ν]: из окнá открывáлся чудéсный ~ ἀπό τό παράθυρο φαίνονταν ὑπέροχη θέα· ~ы Кавкáза τά τοπία τοῦ Καυκάσου· 4. ~ы *мн.* (*предположения, намерения*) οἱ βλέψεις, οἱ προβλέψεις, οἱ προθέσεις: ~ы на урожáй οἱ προβλέψεις γιά τή σοδειά· ~ы на бýдущее οἱ βλέψεις γιά τό μέλλον· имéть ~ы на когó-л., на чтó-л. ἔχω βλέψεις πάνω σέ κάποιον, ἐποφθαλμιῶ κάτι· ◇ дéлать ~ καμώνομαι ὅτι..., προσποιοῦμαι, κάνω πώς...· не показáть ~у δέν δείχνω ὅτι, δέν ἐκδηλώνομαι· имéть в ~ý ἔχω ὑπ'ὄψη· для ~а γιά τά μάτια (τοῦ κόσμου), γιά τόν τύπο· под ~ом μέ τήν πρόφαση, ὑπό τό πρόσχημα· ни под каки́м ~ом ἐπ'οὐδενί λόγω, μέ κανένα τρόπο, σέ καμμιά περίπτωση· постáвить комý-л. на ~ κάνω παρατήρηση, κατακρίνω· он видáл ~ы εἶδε πολλά στή ζωή του· исчéзнуть и́з ~у ἐξαφανίζομαι· терять и́з ~у χάνω ἀπ' τά μάτια μου, χάνω τά ἴχνη· быть на ~ý εἶμαι ἐκτεθειμένος, φαίνομαι· при ~е когó-л., чегó-л. μόλις εἶδα (κάποιον, κάτι)· в ~е чегó-л. μέ τή μορφή· в ~е эксперимéнта γιά πειραματισμό· в ~е доказáтельства σάν (*или* γιά) ἀπόδειξη.

вид II *м* 1. *филос., биол.* τό εἶδος· 2. *грам.* ἡ μορφή: ~ы глагóлов οἱ μορφές τῶν ρημάτων· совершéнный ~ ἡ τετελεσμένη μορφή· несовершéнный ~ ἡ μή τετελεσμένη μορφή.

ви́данн||ый *прил.*: ~ое ли э́то дéло? ποῦ ξανακούστηκε;

видáть(ся) *несов. разг. см.* ви́деть (-ся).

ви́дение *с*: ~ ми́ра (жи́зни) ἡ θεώρηση τοῦ κόσμου (τῆς ζωῆς).

видéние *с* ἡ ὀπτασία, τό ὅραμα.

ви́де||ть *несов.* 1. βλέπω, θωρῶ: ~ мéльком παίρνει τό μάτι μου (κάτι)· ~ издалекá βλέπω ἀπό μακρυά· ~ свои́ми глазáми βλέπω μέ τά ἴδια μου τά μάτια· ~ сон βλέπω ὄνειρο, ὀνειρεύομαι· ~ во сне когó-л. βλέπω στόν ὕπνο μου κάποιον· я рад вас ~ χαίρομαι πού σᾶς βλέπω· 2. (*испытать*) δοκιμάζω, περνῶ, ὑφίσταμαι: онá ~ла мнóго гóря πέρασε πολλές στενοχωρίες· 3. (*считать*) βλέπω, θεωρῶ, κρίνω: не ви́жу в э́том необходи́мости δέν βλέπω τήν ἀνάγκη, δέν τό κρίνω ἀπαραίτητο· ◇ ~ насквóзь когó-л., чтó-л. βλέπω καθαρά κάποιον· ви́дишь ли *вводн. сл.* ξέρεις ὅμως· как ви́дите *вводн. сл.* ὅπως βλέπετε, ὅπως ἀποδείχνεται. **~ться** 1. βλέπομαι, συναντιέμαι: мы рéдко ви́димся βλεπόμαστε σπάνια· ~ться с друзья́ми βλέπομαι, συναντιέμαι μέ τούς φίλους· 2. (*представляться*) βλέπω: емý ужé ви́дится бли́зкая побéда ἤδη βλέπει γρήγορη τή νίκη· 3. *безл.* (*во сне*): мне ви́делось, что... εἶδα στόν ὕπνο μου, ὅτι...

ви́димо *вводн. сл.* ὅπως φαίνεται, φαίνεται πώς: он, ~, заболéл ὅπως φαίνεται ἀρρώστησε.

ви́димо-неви́димо *нареч. разг.* πλῆθος: людéй бы́ло ~ εἶχε πάρα πολύ κόσμο, ἦταν πλῆθος ἀμέτρητο.

ви́дим||ость *ж* 1. ἡ ὁρατότητα, τό ὁρατόν: хорóшая (плохáя) ~ καλή (κακή) ὁρατότητα· 2. (*кажущееся*) ἡ φαινομενικότητα, ἡ ἐπίφαση[-ις]: э́то тóлько ~ φαινομενικά εἶναι ἔτσι· ◇ для ~ости γιά τά μάτια, κατ' ἐπίφασιν. **~ый** *прил.* 1. (*доступный зрению*) ὁρατός: ~ый мир ὁ ὁρατός κόσμος· 2. (*заметный, явный*) ἐμφανής, ἔκδηλος, φανερός, προφανής, καταφανής: без вся́кой ~ой причи́ны χωρίς καμμιά φανερή αἰτία· 3. (*кажущийся*) φαινομενικός, ἐπιφανειακός: несмотря́ на ~ую незначи́тельность... ἄν καί φαίνεται τάχα ὅτι εἶναι ἀσήμαντο...

видне́||ться *несов.* φαίνεται, εἶναι ὁρατό[ν]: вдали́ ~лся лес στό βάθος φαινότανε τό δάσος.

ви́дно 1. *предик. безл.* ἔχει φῶς, φέγγει (*светло*)/ εἶναι φανερό[ν], πρόδηλο[ν], προφανές (*заметно*): ещё хорошо́ ~ ἀκόμα φέγγει καλά, ἀκόμα ἔχει φῶς· мне ~ βλέπω· я́сно ~ εἶναι φανερό, φαίνεται καθαρά· 2. *вводн. сл.* (*по-видимому*) *разг. см.* ви́димо.

ви́дн||ый *прил.* 1. (*видимый*) ὁρατός: быть ~ым εἶμαι ὁρατός· 2. (*выдающийся*) διακεκριμένος, ἐξέχων, περιφανής, διάσημος: ~ учёный ὁ διακεκριμένος ἐπιστήμονας· ~ое положе́ние ἡ ἐξέχουσα (διακεκριμένη) θέση· 3. (*рослый, статный*) *разг.* λεβέντης, μέ καλή κορμοστασιά.

видов||о́й *прил.* 1. *биол., филос.* τοῦ εἴδους, εἰδολογικός: ~о́е разли́чие ἡ εἰδολογική διαφορά, ἡ εἰδοποιός διαφορά· 2. *грам.* τῆς μορφῆς· ◇ ~ фильм τό τοπιογραφικό φίλμ, ἡ τοπιογραφική ταινία.

видоизмене́ние *с* 1. (*действие*) ἡ τροποποίηση, ἡ μεταβολή, ἡ μετατροπή, ἡ ἀλλαγή· 2. (*разновидность*) ἡ παραλλαγή.

видоизмени́ть *сов.*, **видоизменя́ть** *несов.* τροποποιῶ, μεταβάλλω, μεταποιῶ, ἀλλάζω. ~**ся** τροποποιοῦμαι, μεταβάλλομαι.

видоиска́тель *м фото* ὁ βιζέρ (φωτογραφικῆς μηχανῆς), κατοπτρικός ἐρευνητής.

ви́жу(сь) *наст. вр. от* ви́деть(ся).

ви́з||а *ж* 1. (*въездная*) ἡ βίζα, ἡ θεώρηση διαβατηρίου: ~ на въезд ἡ βίζα εἰσόδου· 2. (*на документе*) ἡ θεώρηση[-ις] ἐγγράφου: поста́вить ~у θεωρῶ (διαβατήριο).

византи́йский *прил. ист.* βυζαντινός, βυζαντιακός.

визг *м* τό τσίριγμα, ἡ στριγγλιά, τό οὔρλιαχτό. ~**ли́вый** *прил.* τσιριχτός, στρίγγλικος, διαπεραστικός: ~ли́вый го́лос ἡ τσιριχτή φωνή.

визж||а́ть *несов.* τσιρίζω, στριγγλίζω, σκούζω/ σκληρίζω (*о щенке*): ребёнок ~и́т τό παιδάκι σκούζει, τό μωρό τσιρίζει.

визи́га *ж* νωτιαία χορδή στουριονιοῦ.

визи́р *м* 1. *воен.* (*для прицела*) τό διοπτήριο[ν], τό διαστοχάστριο[ν]· 2. *фото см.* видоиска́тель.

визи́ровать *сов. и несов.* (*ставить визу*) θεωρῶ (διαβατήριον).

визи́рь *м* ὁ βεζύρης.

визи́т *м* ἡ ἐπίσκεψη[-ις], ἡ βίζιτα: де́лать (наноси́ть) ~ ἐπισκέπτομαι, κάνω ἐπίσκεψη. ~**ный** *прил.* ἐπισκεπτήριος, τῆς ἐπίσκεψης, τῆς βίζιτας: ~ная ка́рточка τό ἐπισκεπτήριο.

визуа́льный *прил. астр.* ὀπτικός.

ви́ка *ж бот.* ὁ βῖκος, ὁ ἀγριαρακάς.

виктори́на *ж* ἡ βικτωρίνα, τό παιχνίδι μέ αἰνίγματα.

ви́лка *ж* 1. τό πηροῦνι· 2. *тех.*: электри́ческая, ште́псельная ~ ὁ ρευματολήπτης, ὁ διχαλωτός διακόπτης.

ви́лла *ж* ἡ βίλλα, ἡ ἔπαυλη[-ις].

вило́к *м* (*капусты*) ἡ κεφαλή τῆς κράμβης, τό κοτσάνι τοῦ λάχανου.

вилообра́зный *прил.* διχαλωτός, δισχιδής.

ви́л||ы *мн.* τό δίκρανο[ν], τό διχάλι, ἡ φούρκα· ◇ э́то ещё ~ами по воде́ пи́сано *погов.* αὐτό εἶναι ἀκόμη πολύ ἀμφίβολο.

вильну́ть *сов.*, **виля́ть** *несов.* 1. (*хвостом*) κουνῶ τήν οὐρά[ν], σείω τήν οὐρά[ν]· 2. *перен. разг.* ξεφεύγω, τά κλώθω, ὑπεκφεύγω.

вин||а́ *ж* 1. τό σφάλμα, τό φταίξιμο, ἡ ὑπαιτιότητα, ἡ ἐνοχή: ста́вить кому́-л. в ~у́ θεωρῶ κάποιον ὑπαίτιο (*или* ὑπεύθυνο, ἔνοχο) γιά κάτι· сва́ливать ~у́ на кого́-либо ρίχνω τό σφάλμα σέ κάποιον· отрица́ть свою́ ~у́ ἀρνοῦμαι τήν ἐνοχή μου (*или* τό σφάλμα μου)· признава́ть свою́ ~у́ ἀναγνωρίζω (*или* ὁμολογῶ) τήν ἐνοχή μου (*или* τό σφάλμα μου)· э́то не по моей ~е́ γι' αὐτό δέν φταίω ἐγώ, δέν εἶναι σφάλμα μου· 2. (*причина, источник*) ἡ αἰτία, τό αἴτιο[ν], ἡ ἀφορμή.

винегре́т *м* 1. ἡ σαλάτα, ἡ ρούσικη σαλάτα· 2. *перен.* ὁ κυκεών, ἡ «σαλάτα».

вини́тельный *прил. грам.*: ~ паде́ж ἡ αἰτιατική πτώση[-ις].

вини́ть *несов.* κατηγορῶ, ἐνοχοποιῶ, θεωρῶ ὑπεύθυνο/ μέμφομαι, κατακρίνω (*упрекать*): не́кого в э́том ~ γι'αὐτό δέν φταίει κανένας.

ви́нн||ый *прил.* οἰνικός, τοῦ κρασιοῦ· ◇ ~ ка́мень ἡ τρύξ· ~ая кислота́ *хим.* τό οἰνικό[ν] ὀξύ· ~ спирт τό οἰνόπνευμα· ~ая я́года τό (ξηρό) σῦκο.

вино́ *с* τό κρασί, ὁ οἶνος: бе́лое ~ τό ἄσπρο κρασί· кра́сное ~ τό κόκκινο (*или* τό μαῦρο) κρασί, τό κοκκινέλι· десе́ртное ~ τό γλυκό κρασί· сухо́е ~ *а*) τό κρασί σέκ, *б*) τό μπρούσικο κρασί (*о терпком вине*)· столо́вое ~ τό ἐπιτραπέζιο κρασί· разба́вленное ~ τό νερωμένο κρασί, τό νοθεμένο κρασί.

винова́т||ый *прил.* ἔνοχος, φταίχτης: ~ взгляд τό ἔνοχο βλέμμα· с ~ым ви́дом

μέ ἔνοχο ὕφος· быть ~ым εἶμαι φταίχτης, εἶμαι ἔνοχος· я виновáт пéред вáми ἐγώ φταίω· кто виновáт? ποιός φταίει;· ◇ виновáт! συγγνώμην!, μέ συγχωρεῖτε!

виновн||ик *м* 1. (*провинившийся*) ὁ ἔνοχος, ὁ ὑπαίτιος, ὁ φταίχτης, ὁ πταίστης· 2. (*являющийся причиной чего-л.*) ὁ δράστης, ὁ αἴτιος: ~ происшéствия ὁ αἴτιος τοῦ ἐπεισοδίου· ~ торжествá ὁ ἑορτάζων. ~ость *ж* τό φταῖξιμο/ *юр.* ἡ ἐνοχή. ~ый *прил.* (*в чём-л.*) ἔνοχος, φταίχτης: признавáть ~ым θεωρῶ ἔνοχο[ν]· чýвствовать себя́ ~ым в чём-л. αἰσθάνομαι τόν ἑαυτό μου ἔνοχο (*или* φταίχτη).

виногрáд *м* 1. (*растение*) τό κλῆμα, τό ἀμπελόκλημα, ἡ ἄμπελος: разведéние ~а ἡ ἀμπελουργία· дúкий ~ τό ἀγριόκλημα· 2. (*ягоды*) τό σταφύλι: сбор ~а ὁ τρύγος· сбóрщик (сбóрщица) ~а ὁ τρυγητής (ἡ τρυγήτρια)· ◇ зéлен ~! ὄμφακες εἰσί!, ὅσα δέν φτάνει ἡ ἀλεποῦ τά κάνει κρεμαστάρια!. ~арство *с* ἡ ἀμπελουργία, ἡ ἀμπελοκομία. ~арь *м* ὁ ἀμπελουργός. ~ник *м* τό ἀμπέλι, τό ἀμπελοχώραφο. ~ный *прил.* 1. (*относящийся к лозе*) κλημάτινος, κληματένιος: ~ая лозá τό ἀμπελοκλάδι, ἡ κληματσίδα, ἡ κληματόβεργα· ~ые лúстья τά ἀμπελόφυλλα, τά κληματόφυλλα· 2. (*относящийся к ягодам*) σταφυλένιος: ~ый сок ὁ χυμός τοῦ σταφυλιοῦ· ~ое сýсло ὁ μοῦστος, τό γλεῦκος· ~ая кисть τό τσαμπί, ὁ βότρυς· ~ое винó τό κρασί, ὁ οἶνος· ~ый ýксус τό σταφυλόξυδο.

винодéл *м* ὁ οἰνοπαραγωγός, ὁ οἰνοποιός/ ὁ οἰνολόγος (*учёный*). ~ие *с* ἡ οἰνοποιΐα, ἡ παραγωγή κρασιοῦ/ ἡ οἰνοπαραγωγή (*производство*)/ ἡ οἰνολογία (*наука*). ~ьческий *прил.* οἰνοπαραγωγικός, οἰνολογικός: ~ьческая промы́шленность ἡ οἰνοβιομηχανία, ἡ βιομηχανία κρασιοῦ.

винокýренный *прил.*: ~ завóд τό οἰνοπνευματοποιεῖο.

виноторгóвец *м* ὁ οἰνοπώλης, ὁ κρασᾶς, ὁ κρασοπώλης.

виночéрпий *м ист.* ὁ οἰνοχόος.

винт *м* 1. ἡ βίδα, ὁ κοχλίας: микрометрúческий ~ ὁ μικρομετρικός κοχλίας· 2. (*парохода, самолёта*) ὁ ἕλικας, ὁ ἕλιξ: воздýшный ~ ὁ ἕλικας ἀεροπλάνου· судовóй ~ ἡ προπέλλα, ὁ ἕλικας πλοίου· 3. (*карточная игра*) τό οὐΐντ.

вúнтик *м* ἡ βιδίτσα· ◇ у негó ~а (в головé) не хватáет *разг.* τοῦ λείπει μιά βίδα.

винтúть *несов.* βιδώνω, κοχλιῶ.

винтóвка *ж* τό τουφέκι, τό ὅπλο[ν]: автоматúческая ~ τό αὐτόματο τουφέκι.

винтов||óй *прил.* 1. (*снабжённый винтом*) ἑλικοφόρος, κοχλιωτός: ~ парохóд τό ἑλικοκίνητο[ν] ἀτμόπλοιο[ν]· ~ домкрáт ὁ κοχλιωτός γρύλος· 2. (*винтообразный*) ἑλικοειδής, κοχλιοειδής, σπειροειδής: ~áя лéстница ἡ ἑλικτή κλῖμαξ, ἡ ἑλικοειδής σκάλα· ~áя нарéзка ὁ ἕλικας κοχλία· ~áя передáча ἡ συναρμογή ὀδοντωτῶν τροχῶν.

винтóвочный *прил.* τοῦ τουφεκιοῦ: ~ вы́стрел ἡ τουφεκιά.

винто||обрáзный *прил.* ἑλικοειδής, κοχλιωτός, σπειροειδής, κοχλιοειδής. ~рéзный *прил. тех.*: ~рéзный станóк ὁ ἑλικωτήρ, ὁ ἑλικοτόμος, ὁ κοχλιοτομεύς.

виньéтка *ж* ἡ βινιέττα.

виолончи||елúст *м* ὁ βιολοντσελλίστας. ~éль *ж* τό βιολοντσέλλο.

вирáж *м ав., авт.* ἡ στροφή, ἡ καμπή: дéлать ~ κάνω στροφή.

виртуóз *м* ὁ βιρτουόζος, ὁ δεξιοτέχνης. ~но *нареч.* ἀριστοτεχνικά. ~ность *ж* ἡ δεξιοτεχνία, ἡ ἀριστοτεχνικότητα. ~ный *прил.* ἀριστοτεχνικός.

вирулéнтность *ж мед.* ἡ φαρμακερότητα, τό φαρμακερό[ν].

вúрус *м мед.* ὁ ἰός. ~ный *прил. мед.* ἰώδης, δηλητηριώδης, τοῦ ἰοῦ.

вúсел||ица *ж* ἡ ἀγχόνη, ἡ κρεμάλα. ~ьник *м* (*достойный виселицы*) ἄνθρωπος τοῦ σχοινιοῦ καί τοῦ παλουκιοῦ.

вис||éть *несов.* 1. κρέμομαι, κρεμιέμαι, ἀναρτιέμαι/ εἶμαι ἀνηρτημένος (*быть подвешенным*) / εἶμαι τοιχοκολλημένος (*быть вывешенным — об афише и т. п.*): вóлосы ~я́т τά μαλλιά κρέμονται· 2. (*нависать*) ὑψώνομαι, ἐπικρέμομαι: скалá ~úт над мóрем ὁ βράχος ὑψώνεται πάνω ἀπ' τή θάλασσα· ◇ ~ на волоскé κρέμομαι ἀπό μιά τρίχα· ~ в вóздухе εἶναι ἀβέβαιο (*или* ἀόριστο)· одéжда ~úт на нём τά ροῦχα πλέουν ἀπάνω του· ~ на телефóне *разг.* δέν ξεκολλάει ἀπό τό τηλέφωνο.

вúски *с нескл.* τό οὐΐσκι.

вискóз||а *ж текст.* τό τεχνητό μετάξι, ἡ βισκόζα. ~ный *прил.* ἀπό τεχνητό μετάξι.

вислоýхий *прил.* μέ κρεμαστά αὐτιά.

вúсмут *м хим.* τό βισμούθιο[ν].

вúснуть *несов.* 1. (*свисать*) κρέμομαι, κρεμιέμαι· 2. *перен. разг.*: ~ на кóм-л., ~ на шéе у когó-л. δέν ξεκολλάω ἀπό πάνω του.

висóк *м* ὁ κρόταφος, τό μηνίγκι.

високóсный *прил.* δίσεκτος: ~ год τό δίσεκτο ἔτος.

висо́чн||ый *прил. анат.* κροταφικός: ~ые ко́сти τά κροταφικά ὀστά.
вист *м* (*карточная игра*) τό οὐΐστ.
вися́чий *прил.* κρεμαστός, κρεμάμενος, αἰωρούμενος.
витами́н *м* ἡ βιταμίνη. **~язи́рованный** *прил.* ἐμπλουτισμένος μέ βιταμίνη, βιταμινώδης. **~о́зный** *прил.* βιταμινοῦχος.
вита́||ть *несов. книжн.* βρίσκομαι, στέκομαι, παραμονεύω: мы́сли его́ ~ли далеко́ οἱ σκέψεις του βρίσκονταν πολύ μακρυά· ◇ ~ в облака́х *ирон.* ἀεροβατῶ.
витиева́тый *прил.* ἐξεζητημένος, ἐπιτηδευμένος.
вит||о́й *прил.* στριφτός, πλεκτός/ ἑλικοειδής, σπειροειδής (*винтообразный*): ~а́я ле́стница ἡ ἑλικοειδής σκάλα.
вито́к *м* 1. *эл.* ἡ σπεῖρα, μιά στροφή τῆς ἕλικος· 2. (*оборот*) ἡ στροφή, ἡ περιστροφή, ὁ γύρος.
витра́ж *м* τό ὑαλογράφημα, τό ὑάλωμα.
витри́на *ж* ἡ βιτρίνα, ἡ προθήκη καταστήματος.
вить *несов.* στρίβω, πλέκω, συστρέφω: ~ верёвку πλέκω σχοινί· ~ гнездо́ χτίζω φωλιά. **~ся** 1. (*обвиваться*) πλέκομαι, περιτυλίσσομαι, συστρέφομαι· 2. (*о волосах*) σγουραίνω: во́лосы вью́тся τά μαλλιά εἶναι σγουρά (*или* εἶναι κατσαρά)· 3. (*кружиться*) στροβιλίζομαι/ αἰωροῦμαι, στέκομαι στόν ἀέρα (*о птицах, бабочках и т. п.*)· 4. (*извиваться*) στριφογυρίζω, κουλουριάζομαι/ ἑλίσσομαι (*о реке*).
ви́тязь *м поэт., уст.* τό παλληκάρι, ὁ ἀντρειωμένος.
вихо́р *м* ἡ φούντα, τό τσουλούφι, τό λοφίο[ν]: отодра́ть за вихры́ τραβῶ ἀπό τά μαλλιά, τραβῶ ἀπό τό τσουλούφι.
вихра́стый *прил. разг.* μέ φουντωτά μαλλιά.
вихрев||о́й *прил.* στροβιλώδης, στροβιλοειδής: ~о́е движе́ние *физ.* στροβιλώδης κίνηση[-ις].
ви́хрем *нареч.* σάν ἀνεμοστρόβιλος, μέ ταχύτητα ἀνεμοστρόβιλου: лете́ть ~ πετῶ σάν ἀνεμοστρόβιλος.
вихр||ь *м* 1. ὁ ἀνεμοστρόβιλος, ἡ ἀνεμοθύελλα· 2. *перен.*: в ~е ва́льса στόν ἴλιγγο τοῦ βάλς· в ~е собы́тий στή δίνη τῶν γεγονότων.
вице||-адмира́л *м* ὁ ἀντιναύαρχος. **~-ко́нсул** *м* ὁ ὑποπρόξενος. **~-президе́нт** *м* ὁ ἀντιπρόεδρος.
вишнёв||ка *ж* τό βύσσινο, τό ἡδύποτο[ν] βύσσινο. **~ый** *прил.* 1.: ~ый сад ὁ βυσσινόκηπος· ~ое варе́нье τό γλυκό βύσσινο· ~ая насто́йка λικέρ βύσσινο· ~ый сиро́п ἡ βυσσινάδα· 2. (*цвет*) τό βυσσινί χρῶμα.
ви́шни *ж* 1. (*дерево*) ἡ βυσσινιά· 2. (*плод*) τό βύσσινο[ν].
вишу́, виси́шь и т. д. *наст. вр. от* висе́ть.
вка́лывать *несов.* (*втыкать*) μπήγω, τρυπῶ, ἐμπήγω.
вкати́ть *сов.*, **вка́тывать** *несов.* 1. (*что-л.*) μπάζω κυλώντας, (κατρα)κυλῶ, κυλίω: ~ бо́чку в сара́й κατρακυλῶ τό βαρέλι στό ὑπόστεγο· 2. (*въехать*) *разг.* μπαίνω ὁρμητικά. **~ся** κατρακυλῶ (*ἀμετ.*), κυλῶ (*ἀμετ.*).
вклад *м* 1. ἡ κατάθεση[-ις]: вы́нуть ~ из сберка́ссы ἀποσύρω τήν κατάθεση ἀπό τό ταμιευτήριο· 2. *перен.* ἡ συνεισφορά, ἡ συμβολή: це́нный ~ в де́ло ми́ра πολύτιμη συμβολή στήν ὑπόθεση τῆς εἰρήνης.
вкла́д||ка *ж полигр.* τό ἐκτός κειμένου, τό πρόσθετο, τό συμπληρωματικό. **~но́й** *прил.*: ~но́й лист τό ἐκτός κειμένου, τό πρόσθετο φύλλο.
вкла́дчик *м* ὁ καταθέτης.
вкла́дывать *несов.* 1. βάζω, τοποθετῶ, θέτω· 2. *эк.* (*средства*) ἐπενδύω, τοποθετῶ κεφάλαια· 3. *перен.* βάζω: ~ всю ду́шу в рабо́ту βάζω ὅλη μου τήν ψυχή στή δουλειά.
вкла́дыш *м* 1. τό πρόσθετο, ἡ προσθήκη· 2. *тех.* τό κουζινέττο.
вкле́ивать *несов.*, **вкле́ить** *сов.* κολλῶ, κολνῶ. **~ся** κολλῶ, κολνῶ (*ἀμετ.*).
вкле́йка *ж* 1. (*действие*) ἡ συγκόλληση[-ις], ἡ κόλληση[-ις]· 2. (*вклеенный лист*) ἡ παρεμβολή (φύλλου).
вкли́ниваться *несов.*, **вкли́ниться** *сов.* σφηνώνομαι, ἐνσφηνοῦμαι: ~ в неприя́тельские ряды́ διεισδύω στή διάταξη τοῦ ἐχθροῦ.
включ||а́ть *несов.* 1. εἰσάγω, προσθέτω, συμπεριλαμβάνω, ἐνσωματώνω, καταχωρῶ: ~ в спи́сок καταχωρῶ στόν κατάλογο· ~ в соста́в συμπεριλαμβάνω στό προσωπικό· ~ в число́ συμπεριλαμβάνω· 2. *тех.* θέτω σέ κίνηση, βάζω μπρός: ~ ток δίνω ρεῦμα, συνδέω μέ τό ἠλεκτρικό ρεῦμα· ~ свет ἀνάβω, ἀνοίγω τό φῶς· ~ ра́дио ἀνοίγω τό ραδιόφωνο· ◇ ~а́я... συμπεριλαμβανομένου..., συμπεριλαμβανομένων... **~а́ться** (*присоединяться*) προσχωρῶ, παίρνω μέρος, συντάσσομαι, ἑνώνομαι, συμπεριλαμβάνομαι: ~а́ться в соцсоревнова́ние παίρνω μέρος στή σοσιαλιστική ἅμιλλα.
включ||е́ние *с* 1. ἡ ἔνθεση[-ις], ἡ προσθήκη, ἡ ἐνσωμάτωση[-ις], ἡ καταχώ-

ρηση[-ις]· 2. *тех.* (*механизма*) ἡ σύνδεση, τό βάλσιμο σέ κίνηση, τό βάλσιμο μπρός μηχανῆς: ~ тóка ἡ σύνδεση μέ τό ρεῦμα. ~ительно *нареч.* συμπεριλαμβανομένου.

включи́ть(ся) *сов. см.* включáть(ся).

вкола́чивать *несов.*, **вколоти́ть** *сов.* 1. μπήγω, ἐμπήγω, χώνω, καρφώνω· 2. *перен. разг.* βάζω στό κεφάλι μου.

вколо́ть *сов. см.* вкáлывать.

вконе́ц *нареч. разг.* ὁλότελα, πλήρως, ἐντελῶς.

вко́паный *прил.*: он стоит как ~ στέκεται σάν ἀπολιθωμένος.

вкорени́ться *сов.*, **вкореня́ться** *несов.* ριζώνομαι, ριζοβολῶ, ἐγκαθίσταμαι.

вкось *нареч.* λοξά, πλάγια.

ВКП(б) (Всесою́зная Коммунисти́ческая пáртия (большевикóв) ΠΚΚ (μπ.) (τό Πανενωσιακό Κομμουνιστικό κόμμα (μπολσεβίκων).

вкра́дчивый *прил.* δόλιος, γαλίφικος, μαλαγάνος.

вкра́дываться *несов.* 1. (*входить тайком*) μπαίνω κρυφά, τρυπώνω, μπαίνω μέσα λαθραία, παρεισδύω· 2. (*случайно попадать*) ξεφεύγω, διαφεύγω τήν προσοχή.

вкра́сться *сов. см.* вкрáдываться· вкрáлась опечáтка παρεισέφρυσε ἕνα τυπογραφικό λάθος· ~ в довéрие κερδίζω τήν ἐμπιστοσύνη κάποιου (μέ πονηριά, μέ δόλο), τυλίγω κάποιον.

вкра́тце *нареч.* σέ συντομία, ἐν περιλήψει, σύντομα: изложи́ть дéло ~ ἐκθέτω σύντομα τήν ὑπόθεση.

вкривь *нареч.* λοξά, στραβά· ◇ ~ и вкось στραβά καί ἀνάποδα· суди́ть ~ и вкось μιλάω στά κουτουροῦ, λέγω ὅτι μοῦ κατέβη.

вкруг *см.* вокру́г.

вкругову́ю *нареч.* κάνοντας κύκλο.

вкруту́ю *нареч.* σφιχτά: свари́ть я́йца ~ βράζω σφιχτά τά αὐγά.

вкус *м* 1. (*ощущение*) ἡ γεύση[-ις], ἡ οὐσία, ἡ νοστιμάδα: прия́тный на ~ εὐχάριστος στή γεύση· прóбовать на ~ δοκιμάζω τή γεύση· без ~а ἄνοστος· 2. (*чувство изящного*) τό γοῦστο, ἡ καλαισθησία, ἡ φιλοκαλία: плохóй ~ τό κακό γοῦστο, ἡ ἀκαλαισθησία· имéть хорóший ~ ἔχω καλό γοῦστο· быть одéтым со ~ом εἶμαι ντυμένος μέ γοῦστο· 3. (*склонность*) ἡ ὄρεξη[-ις], τό γοῦστο, ἡ κλίση[-ις] (πρός), ἡ ἐπιθυμία: ~ к поэ́зии ἡ κλίση πρός τήν ποίηση· э́то дéло ~а εἶναι ζήτημα γούστου· на ~ и на цвет товáрищей нет *посл.* περί ὀρέξεως οὐδείς λόγος, ὁ καθ' ἕνας μέ τό γοῦστο του· 4. (*стиль, манера*) τό στύλ, τό ὕφος, ἡ μανιέρα: э́то не в моём ~е αὐτό δέν εἶναι τοῦ γούστου μου· ◇ войти́ во ~ γλυκαίνουμαι, ἀρχίζω νά νιώθω (*или* νά καταλαβαίνω), ἀρχίζει νά μοῦ ἀρέσει κάτι.

вкуси́ть *сов. см.* вкушáть.

вку́с||но *нареч.* νόστιμα: как ~! τί νόστιμο!· ~ готóвить μαγειρεύω νόστιμα, μαγειρεύω καλά. ~ный *прил.* εὔγεστος, νόστιμος. ~ово́й *прил.* γευστικός, τῆς γεύσης: ~овóе ощущéние ἡ αἴσθηση τῆς γεύσης.

вкуша́ть *несов.* γεύομαι, δοκιμάζω, αἰσθάνομαι.

вла́га *ж* ἡ ὑγρασία, ἡ ὑγρότης.

влага́лище *с* 1. *анат.* ὁ κόλπος τῆς μήτρας, ὁ κολεός· 2. *бот.* ὁ κολεός, ἡ θήκη, τό περικάλυμμα.

владе́||лец *м* ὁ ἰδιοκτήτης, ὁ κάτοχος, ὁ κύριος, ὁ νοικοκύρης. ~ние *с* 1. (*обладание*) ἡ κτήση[-ις], ἡ κυριότητα: вступи́ть во ~ние γίνομαι κάτοχος· 2. (*собственность*) ἡ ἰδιοκτησία, τό κτῆμα: земéльные ~ния τά κτήματα.

владе́ть *несов.* 1. κατέχω, εἶμαι κάτοχος· 2. *перен.* χειρίζομαι, μπορῶ νά χειριστῶ (*оружием, пером и т. п.*)/ κατέχω (*каким-л. языком*)/ μεταχειρίζομαι (*рукой, ногой*)· ◇ ~ собóй συγκρατοῦμαι, δέν παραφέρομαι· ~ аудитóрией κρατῶ τό ἀκροατήριο.

влады́||ка *м* 1. (*властелин*) *уст.* ὁ ἄρχοντας, ὁ κυρίαρχος, ὁ ἡγεμόνας[-ών], ὁ κύριος, ὁ ἀφέντης· 2. *церк.* ὁ ἀρχιερέας. ~чество *с* ἡ ἐξουσία, τό κράτος, ἡ κυριαρχία. ~чествовать *несов.* (*над кем-л., над чем-л.*) κυριαρχῶ, ἄρχω, ἐξουσιάζω, διευθύνω.

вла́жн||ость *ж* ἡ ὑγρασία, ἡ ὑγρότητα. ~ый *прил.* 1. (*сырой*) ὑγρός: ~ая пóчва (кли́мат) τό ὑγρό ἔδαφος (κλῖμα)· ~ый вéтер ὁ νοτερός ἄνεμος· 2. (*покрытый испариной*) νοτισμένος· ◇ ~ые глазá τά ὑγρά μάτια.

вла́мываться *несов. разг.* εἰσορμῶ, μπουκάρω, μπαίνω ἀπότομα, ἐνσκήπτω: ~ в дверь παραβιάζω τήν πόρτα.

вла́ствовать *несов.* (*над кем-л., над чем-л.*) βασιλεύω, ἄρχω, ἐξουσιάζω/ κυριαρχῶ (*господствовать*)/ διοικῶ, κυβερνῶ (*управлять*).

властели́н *м* ὁ ἄρχοντας, ὁ αὐθέντης, ὁ ἀφέντης, ὁ κύριος, ὁ κυρίαρχος.

власти́тель *м см.* властели́н.

вла́ст||но *нареч.* προστακτικά, ἐπιτακτικά[-ῶς]. ~иость *ж* ἡ δεσποτικότητα, ἡ

αὐταρχικότητα. ~ный *прил.* προστακτικός, αὐταρχικός, ἐπιτακτικός: ~ный человéк ὁ αὐταρχικός ἄνθρωπος· ~ный взгляд τό ἀγέρωχο βλέμμα· ◇ в э́том я не ~ен αὐτό δέν ἐξαρτᾶται ἀπό μένα.

власто||люби́вый *прил.* ἀρχομανής, φίλαρχος. ~лю́бие *с* ἡ ἀρχομανία, ἡ φιλαρχία.

власт||ь *ж* 1. ἡ ἀρχή, ἡ ἐξουσία: госуда́рственная ~ ἡ κρατική ἐξουσία· Сове́тская ~ ἡ Σοβιετική ἐξουσία· прихо́д к ~и ὁ ἐρχομός (*или* ἡ ἄνοδος) στήν ἐξουσία· быть (находи́ться, стоя́ть) у ~и ἄρχω, κατέχω τήν ἐξουσία (*или* τήν ἀρχή)· име́ть ~ над ке́м-л. ἔχω ἐπιρροή, ἐξουσιάζω κάποιον· 2. ~и *мн.* (*лица, облечённые властью*) οἱ ἀρχές: ме́стные (вое́нные) ~и οἱ τοπικές (οἱ στρατιωτικές) ἀρχές· ◇ под ~ью кого́-л., чего́-л. κάτω ἀπό τήν ἐπίδραση, κάτω ἀπό τήν ἐξουσία (*или* τήν κυριαρχία) κάποιου· со́бственной ~ью μέ δική μου πρωτοβουλία· э́то не в мое́й ~и αὐτό δέν εἶναι στό χέρι μου, δέν ἐξαρτᾶται ἀπό μένα· быть во ~и сомне́ний μέ κυριεύουν οἱ ἀμφιβολίες· потеря́ть ~ над собо́й χάνω τήν αὐτοκυριαρχία μου.

влачи́ть *несов.*: ~ жа́лкое существова́ние φυτοζωῶ, ζῶ μέσα στήν ἀθλιότητα (*или* στή μιζέρια).

вле́во *нареч.* ἀριστερά: поверну́ть ~ γυρίζω πρός τ' ἀριστερά, στρίβω ἀριστερά.

влеза́ть *несов.*, **влезть** *сов.* 1. (*вскарабкиваться*) σκαρφαλώνω, ἀναρριχιέμαι, ἀνεβαίνω: ~ на де́рево σκαρφαλώνω στό δέντρο· 2. (*проникать*) εἰσχωρῶ, διεισδύω, μπαίνω, χώνομαι: ~ в окно́ μπαίνω ἀπ' τό παράθυρο· ~ в грязь χώνομαι στή λάσπη· 3. (*умещаться внутри чего-л.*) *разг.* χωρῶ: все кни́ги вле́зли в я́щик ὅλα τά βιβλία χώρεσαν στήν κάσσα· ◇ ~ в долги́ καταχρεώνομαι.

влепи́ть *сов.*, **влепля́ть** *несов. разг.*: влепи́ть пощёчину χαστουκίζω, δίνω ἕνα μπάτσο.

влета́ть *несов.*, **влете́ть** *сов.* 1. πετῶ, πετάω μέσα, μπαίνω πετώντας· 2. (*вбегать*) *разг.* μπαίνω τρέχοντας, εἰσορμῶ· 3. *безл.*: мне влете́ло *разг.* ἔφαγα κατσάδα, μ' ἔλουσαν γιά καλά.

влече́ние *с* ἡ κλίση[-ις], ἡ τάση[-ις], ἡ ροπή: стра́стное ~ τό πάθος· име́ть ~ к чему́-л. ἔχω κλίση γιά κάτι.

влеч||ь *несов.* 1. *книжн.* (*тащить*) σέρνω, τραβῶ, σύρω, ἕλκω· 2. (*привлекать*) προσελκύω, ἐπισύρω: его́ ~ёт к нау́ке τόν τραβάει ἡ ἐπιστήμη, ἔχει κλίση στήν ἐπιστήμη· ◇ ~ за собо́й συνεπάγομαι, συνεπιφέρω· э́то ~ёт за собо́й тяжёлые после́дствия αὐτό θά ἔχει σοβαρές συνέπειες, αὐτό συνεπάγεται σοβαρές συνέπειες.

влива́ние *с мед.* ἡ ἔγχυση, ἡ ἔνεση[-ις]: вну́триве́нное ~ ἡ ἐνδοφλεβική (*или* ἡ ἐνδοφλέβια) ἔγχυση[-ις].

влива́ть *несов.*, **влить** *сов.* 1. χύνω: ~ по ка́пле χύνω στάλα-στάλα, ἐνσταλάζω· 2. *перен.* (*включать*) ἐνσωματώνω, προσθέτω· ◇ ~ но́вые си́лы в кого́-л. δίνω νέες δυνάμεις σέ κάποιον. ~ся 1. χύνομαι· 2. *перен.* (*включаться*) ἐνσωματώνομαι, προστίθεμαι.

влия́||ние *с* 1. (*воздействие*) ἡ ἐπιρροή, ἡ ἐπίδραση[-ις], ἡ ἐπενέργεια: ока́зывать ~ ἐξασκῶ ἐπίδραση, ἐπιδρῶ, ἐπηρεάζω, ἐπενεργῶ· поддава́ться ~нию ἐπηρεάζομαι, ὑφίσταμαι τήν ἐπίδραση· 2. (*сила авторитета*) ἡ ἐπιρροή, τό κῦρος, ἡ ἰσχύς, ἡ αὐθεντία: челове́к с больши́м ~нием ἄνθρωπος μέ μεγάλο κῦρος (*или* μέ μεγάλην ἰσχύν)· по́льзоваться ~нием ἔχω ἐπιρροή, ἔχω κῦρος. ~тельный *прил.* μέ κῦρος, μέ ἐπιρροή. ~ть *несов.* ἐξασκῶ ἐπιρροή[ν], ἐπηρεάζω, ἐπιδρῶ.

ВЛКСМ (Всесою́зный Ле́нинский Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи) ἡ Πανενωσιακή Λενινι(στι)κή Κομμουνιστική Ἕνωση νεολαίας, ἡ Κομσομόλ.

вложе́ни||е *с* 1. (*действие*) ἡ τοποθέτηση, τό βάλσιμο· 2. (*сумма*) ἡ ἐπένδυση, ἡ κατάθεση: капита́льные ~я οἱ ἐπενδύσεις κεφαλαίων· ◇ письмо́ со ~ем ἐπιστολή μέ ἐσώκλειστο (κάτι).

вложи́ть *сов. см.* вкла́дывать.

вломи́ться *сов. см.* вла́мываться· ◇ ~ в амби́цию θίγομαι, πεισματώνω.

влюб||и́ться *сов. см.* влюбля́ться. ~лённость *ж* ἡ ἀγάπη, ἡ στοργή, ὁ ἔρωτας. ~лённый *прил.* ἐρωτευμένος, ἐρωτοχτυπημένος: быть ~лённым в кого́-л., во что́-л. εἶμαι ἐρωτευμένος· ~лённый взгляд ματιά γεμάτη ἀγάπη, τό στοργικό βλέμμα.

влюбля́ться *несов.* (*в кого-л.*) ἐρωτεύομαι: ~ по́ уши *разг.* ἐρωτεύομαι τρελλά, ἐρωτεύομαι παράφορα.

влю́бчивый *прил.* ἐρωτόληπτος, ἀγαπησιάρης.

вмен||и́ть *сов. см.* вменя́ть. ~я́емость *ж юр.* ἡ εὐθύνη, τό ὑπεύθυνο[ν], τό καταλογιστόν: в состоя́нии ~я́емости σέ κατάσταση πού ἔχει κανείς συνείδηση τῶν πράξεών του. ~я́емый *прил. юр.* ὑπεύ-

θυνος, ὑπόλογος, καταλογιστός: признáть когó-л. ~яемым θεωρῶ κάποιον καταλογιστόν, θεωρῶ κάποιον ὑπεύθυνο τῶν πράξεών του.

вменя́ть *несов.*: ~ в винý καταλογίζω σφάλμα, θεωρῶ κάποιον ἔνοχο γιά κάτι· ~ в обя́занность ἐπιβάλλω ὑποχρέωση σέ κάποιον, ἐπιφορτίζω κάποιον.

в мéру *нареч. и предлог см.* мéра.

вмéсте *нареч.* μαζί, ἀντάμα, ὁμοῦ/ ἀπό κοινοῦ (*сообща*)/ συνάμα, ταυτόχρονα (*одновременно*): ~ с кéм-л. μαζί μέ, ἀντάμα μέ κάποιον· ◇ ~ с тем παράλληλα, ταυτόχρονα, συνάμα· всё ~ взя́тое ὅλα αὐτά.

вмести́||лище *с* τό δοχεῖο[ν]/ ἡ δεξαμενή (*резервуар*). ~мость *ж*, ~тельность *ж* ἡ εὐρυχωρία, ἡ ἀπλοχωριά (*помещения*) / ἡ χωρητικότητα, ἡ περιεκτικότητα (*сосуда и т. п.*). ~тельный *прил.* εὐρύς, εὐρύχωρος, ἀπλόχωρος (*о помещении и т. п.*)/ περιεκτικός (*о сосуде*). ~ть(ся) *см.* вмещáть(ся).

вмéсто *предлог с род. п.* ἀντί, ἀντί γιά, ἀντί νά/ ἀντ' αὐτοῦ, στή θέση τοῦ (*замещая кого-л.*): ~ тебя́ στή θέση σου, ἀντί γιά σένα· ~ тогó, чтóбы... ἀντί νά...

вмешáтельство *с* ἡ ἐπέμβαση[-ις], ἡ παρέμβαση[-ις], ἡ ἀνάμιξη[-ις]: вооружённое ~ ἡ ἔνοπλη ἐπέμβαση· хирургúческое ~ ἡ χειρουργική ἐπέμβαση.

вмешáть *сов.*, **вмéшивать** *несов.* 1. (*примешивать*) ἀνακατεύω· 2. *перен.* (*впутывать*) μπερδεύω. ~ся ἀνακατεύομαι, ἀναμιγνύομαι, παρεμβαίνω/ ἐπεμβαίνω (*в политику*): ~ся в разговóр ἀνακατεύομαι (*или* παρεμβαίνω) στή συζήτηση· не вмéшивайся в чужúе делá μήν ἀνακατεύεσαι σέ ξένες δουλειές.

вмещáть *несов.* χωρῶ. ~ся χωρῶ, μπαίνω.

вмиг *нареч.* στή στιγμή, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ἀμέσως.

внаём, внаймы́ *нареч.*: брать ~ (ἐ)νοικιάζω, (ἐκ)μισθώνω, προσλαμβάνω, πιάνω· сдавáть ~ δίνω γιά νοίκιασμα, νοικιάζω· сдаётся ~ ἐνοικιάζεται.

внаки́дку *нареч. разг.*: надéть пальтó ~ ρίχνω τό παλτό στούς ὤμους, φορῶ τό παλτό ριχτό στίς πλάτες.

внакла́дку *нареч. разг.*: пить чай ~ πίνω τσάϊ μέ ζάχαρη, πίνω γλυκό τσάϊ.

вначáле *нареч.* στήν ἀρχή, πρῶτα.

вне *предлог с род. п.* ἔξω, ἐκτός: ~ гóрода ἔξω ἀπ' τήν πόλη· ~ дóма ἔξω ἀπ' τό σπίτι· ~ кóнкурса ἐκτός συναγωνισμοῦ· ~ óчереди ἀμέσως, ἐπειγόντως· ~ подозрéний ἔξω ἀπό κάθε ὑπόνοια· ~ опáсности ἐκτός κινδύνου· ◇ ~ вся́кого сомнéния χωρίς καμμιά ἀμφιβολία· ~ закóна ἐκτός νόμου· быть ~ себя́ εἶμαι ἔξω φρενῶν· быть ~ себя́ от рáдости εἶμαι ἔξαλλος ἀπό χαρά.

внебрáчный *прил.* ἐξώγαμος, νόθος: ~ ребёнок τό ἐξώγαμο παιδί, τό νόθο τέκνο.

внедрéние *с* ἡ ἐφαρμογή, ἡ εἰσαγωγή, τό μπάσιμο: ~ передовóй тéхники ἡ εἰσαγωγή (*или* ἐφαρμογή) τῆς πρωτοπόρας τεχνικῆς.

внедри́ть *сов.*, **внедря́ть** *несов.* ἐφαρμόζω, εἰσάγω, μπάζω: ~ в произвóдство ἐφαρμόζω (*или* εἰσάγω) στήν παραγωγή. ~ся ριζώνομαι.

внезáпн||о *нареч.* ξαφνικά, ξάφνου, ἀναπάντεχα, αἴφνης, αἰφνιδίως. ~ость *ж* τό ξαφνικό, τό ἀναπάντεχο, τό αἰφνίδιο[ν]. ~ый *прил.* ξαφνικός, ἀναπάντεχος, αἰφνίδιος: ~ая смерть ὁ αἰφνίδιος (*или* ξαφνικός) θάνατος· ~ое нападéние ἡ αἰφνιδιαστική ἐπίθεση.

внеклáссн||ый *прил.* ἐξωσχολικός: ~ое чтéние τό ἐξωσχολικό διάβασμα, ἡ ἐξωσχολική ἀνάγνωση.

внемáточн||ый *прил.*: ~ая берéменность *мед.* ἡ ἐξωμήτριος κύηση[-ις].

внеочереднóй *прил.* ἔκτακτος: ~ вопрóс τό ἔκτακτο ζήτημα.

внеплáновый *прил.* ὁ ἐκτός τοῦ σχεδίου, αὐτός πού δέν προβλέπεται ἀπό τό σχέδιο (*или* τό πλάνο).

внесéние *с* 1. (*денег и т. п.*) ἡ εἰσφορά, ἡ καταβολή, ἡ κατάθεση[-ις] (χρημάτων)· 2. (*в список, протокол и т. п.*) ἡ καταχώρηση[-ις], ἡ ἀναγραφή, ἡ ἐγγραφή· 3. (*проекта, предложения и т. п.*) ἡ ὑποβολή πρότασης: ~ законопроéкта ἡ ὑποβολή (*или* ἡ κατάθεση) νομοσχεδίου.

внеслужéбн||ый *прил.* ὁ ἐξωυπηρεσιακός: ~ое врéмя οἱ ἐλεύθερες ὧρες, οἱ ὧρες μετά τή δουλειά.

внести́ *сов. см.* вноси́ть.

внешкóльный *прил.* ἐξωσχολικός.

внéшн||е *нареч.* ἐξωτερικά, ἀπ' ἔξω, στήν ὄψη. ~ий *прил. в разн. знач.* ἐξωτερικός: ~ий вид τό ἐξωτερικό, ἡ ἐξωτερική ὄψη· ~яя средá τό ἐξωτερικό περιβάλλον, ὁ περίγυρος· ~ее схóдство ἡ ἐξωτερική ὁμοιότητα· ~ее спокóйствие ἡ ἐξωτερική ἠρεμία, ἡ φαινομενική ἠρεμία· ~ий лоск ἐπιφανειακό γυάλισμα (*или* λοῦστρο)· ~яя полúтика ἡ ἐξωτερική πολιτική· ~яя торгóвля τό ἐξωτερικό ἐμπόριο· ~ий ры́нок *эк.* ἡ ἐξωτερική ἀγορά· ◇ ~яя гáвань ὁ προλιμένας. ~ость *ж* τό ἐξωτερικό[ν], ἡ ἐμφάνιση[-ις],

τό παρουσιαστικό, ἡ ἐξωτερική ὄψη[-ις], ἡ ἐπιφάνεια: красивая ~ость ἡ ὡραία ἐμφάνιση· ~ость обманчива τά φαινόμενα ἀπατοῦν, ἡ ἐξωτερική ἐμφάνιση εἶναι ἀπατηλή.

внештатный *прил.* (*о сотруднике*) ὁ ἔκτακτος ὑπάλληλος, ὁ ἐκτός ὀργανικῆς θέσεως ὑπάλληλος.

вниз *нареч.* κάτω, πρός τά κάτω: спуститься ~ κατεβαίνω, κατέρχομαι· вверх и ~ πάνω (καί) κάτω, ἄνω καί κάτω· сверху ~ ἀπό ἐπάνω πρός τά κάτω· ◇ плыть ~ по течению πλέω μέ τό ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, κατεβαίνω τό ποτάμι, καταπλέω ποταμόν.

внизу *нареч.* κάτω, χάμω, στά χαμηλά: жить ~ *а*) μένω στό κάτω πάτωμα (*на нижнем этаже*), *б*) ζῶ στόν κάμπο, ζῶ στήν πεδιάδα (*в низине*).

вникать *несов.*, **вникнуть** *сов.* ἐμβαθύνω, ἐννοῶ, καταλαβαίνω: ~ в слова учителя χωνεύω (*или* καταλαβαίνω) τά λόγια τοῦ δασκάλου· ~ в суть дела μπαίνω στήν οὐσία τῆς ὑπόθεσης.

внимани||е *с* 1. ἡ προσοχή: достойный ~я ἀξιοπρόσεκτος, ἀξιοσημείωτος· обращать ~ δίνω προσοχή, στρέφω τήν προσοχή μου· не обращайте ~я (на это) μή δίνετε σημασία· привлекать чьё-л. ~ τραβάω (*или* ἐπισύρω) τήν προσοχή· принимать во ~ παίρνω ὑπ' ὄψη· оставлять без ~я что-л. δέν δίνω προσοχή, δέν δίνω σημασία· ~! προσοχή!· 2. (*предупредительность*) ἡ φροντίδα, ἡ μέριμνα, ἡ περιποίηση: оказывать кому-л. ~ φροντίζω (*или* μεριμνῶ) γιά κάποιον· окружать кого-л. ~ем περιβάλλω κάποιον μέ φροντίδα, περιποιοῦμαι.

внимательн||о *нареч.* προσεκτικά[-ῶς]: относиться к кому-л. ~ προσέχω κάποιον, δείχνω προσοχή (*или* φροντίδα) γιά κάποιον. ~**ость** *ж* 1. ἡ προσεκτικότητα, ἡ προσοχή, τό ἐνδιαφέρον· 2. (*предупредительность*) ἡ φροντίδα, ἡ μέριμνα, ἡ περιποίηση[-ις]. ~**ый** *прил.* 1. προσεκτικός: ~ый взгляд τό προσεκτικό βλέμμα· 2. (*предупредительный, заботливый*) περιποιητικός: ~ый уход (за больным) ἡ περιποίηση τοῦ ἀρρώστου.

внимать *несов. поэт.* ἀκούω, προσέχω, εἰσακούω: ~ просьбам εἰσακούω τίς παρακλήσεις.

вничью *нареч.* ἰσόπαλα, ἡ ἰσοπαλία: сыграть ~ ἔρχομαι ἰσόπαλος· соревнование закончилось ~ ὁ ἀγώνας ἔληξε μέ ἰσοπαλία.

вновь *нареч.* 1. (*снова*) ξανά, ἐκ νέου, πάλι: увидеться ~ νά ξαναϊδωθοῦμε· 2. (*недавно, только что*) μόλις, πρόσφατα, ἐσχάτως.

вносить *несов.* 1. φέρ(ν)ω/ εἰσάγω (*внутрь*)/ ἀνεβάζω, κουβαλῶ ἀπάνω (*наверх*)· 2. (*платить*) συνεισφέρω, καταθέτω· 3. (*включать, вписывать*) καταχωρῶ, ἀναγράφω, ἐγγράφω: ~ в список καταχωρῶ (*или* ἐγγράφω) στόν κατάλογο· 4. (*проект, предложение и т. п.*) καταθέτω, εἰσηγοῦμαι, κάνω, ὑποβάλλω, προτείνω: ~ поправки κάνω τροποποιήσεις, ὑποβάλλω τροπολογίες· ◇ ~ оживление δίνω ζωντάνια, ἐπιφέρω ζωηρότητα· ~ раздоры προκαλῶ (*или* φέρνω) διχόνοια.

внук *м* 1. ὁ ἐγγονός, τό ἐγγόνι· 2. ~**и** *мн.* (*потомство*) οἱ ἀπόγονοι.

внутренн||ий *прил. в разн. знач.* ἐσωτερικός: ~ двор ἡ ἐσωτερική αὐλή· ~яя сила ἡ ἐσωτερική δύναμη· ~ мир ὁ ἐσωτερικός κόσμος· ~яя политика ἡ ἐσωτερική πολιτική· ~ее положение ἡ ἐσωτερική κατάσταση· ~яя торговля τό ἐσωτερικό ἐμπόριο· ~ рынок *эк.* ἡ ἐσωτερική ἀγορά· министерство ~их дел τό ὑπουργεῖο[ν] τῶν ἐσωτερικῶν· ~ие болезни ἐσωτερικές παθήσεις· ~ие причины οἱ ἐσωτερικές αἰτίες· для ~его употребления γιά ἐσωτερική χρήση.

внутренност||ь *ж* 1. τό ἐσωτερικό[ν]· 2. ~и *мн. анат.* τά ἐντόσθια, τά σπλά(γ)χνα, τά σωθικά.

внутри *нареч.* μέσα, ἐντός, ἐσωτερικά: находиться ~ βρίσκομαι μέσα· ~ дома (города) μέσα στό σπίτι (στήν πόλη).

внутривенный *прил.* ἐνδοφλέβιος.

внутрипартийн||ый *прил.* ἐσωκομματικός: ~ая демократия ἡ ἐσωκομματική δημοκρατία.

внутрь 1. *нареч.* πρός τά μέσα, ἐντός, ἔνδον· 2. *предлог с род. п.* ἐντός, μέσα: войти ~ дома μπαίνω μέσα στό σπίτι.

внучат||а *мн. собир.* τά ἐγγονάκια. ~(**н**)**ый** *прил.*: ~(н)ый племянник γιός ἀνεψιοῦ ἤ ἀνεψιᾶς· ~(н)ая племянница ἡ κόρη ἀνεψιοῦ ἤ ἀνεψιᾶς.

внучка *ж* ἡ ἐγγονή.

внушать *несов.* 1. (*мысль, чувство*) ἐμπνέω, προκαλῶ: ~ страх ἐμπνέω (*или* προκαλῶ) φόβο· ~ доверие (опасение) ἐμπνέω ἐμπιστοσύνη (ἀνησυχία)· ~ отвращение προκαλῶ ἀηδία· 2. (*поучать, наставлять*) βάζω στό νοῦ, ὑποβάλλω, παραινῶ.

внуш||ение *с* 1. ἡ ὑποβολή: лечить ~ением θεραπεύω μέ ὑποβολή (*или* μέ ὑπνωτισμό)· 2. (*выговор*) ἡ μομφή, ἡ παρατήρηση, ἡ νουθεσία: делать ~ κάνω παρατήρηση. ~**ительный** *прил.* ἐπιβλη-

τικός, ἐντυπωσιακός: ~ительный тон (вид) ὁ ἐπιβλητικός τόνος (ὕφος)· ~ительные размеры οἱ ἐπιβλητικές διαστάσεις. ~ить сов. см. внушать 1.

внятн||ый *прил.* εὐκρινής, εὔληπτος, καταληπτός / σαφής, καθαρός (*ясный*): ~ое произношение ἡ εὐκρινής προφορά.

внять *сов. см.* внимать.

во *см.* в· во цвете лет στό ἄνθος τῆς ἡλικίας· во всеуслышание εἰς ἐπήκοον ὅλων, δημοσία· во всеоружии πάνοπλος, ὁπλισμένος ὡς τά δόντια· во что бы то ни стало πάση θυσία, μέ κάθε τρόπο, καλά καί σώνει· во главе ἐπί κεφαλῆς.

вобла *ж* ἡ βατίδα[-ίς], ἡ βάτος, ἡ ρίνα.

вобрать *сов. см.* вбирать.

вовек(и) *нареч. см.* ввек.

вовлекать *несов.* προσελκύω, τραβῶ/ παρασύρω (*в сделку, преступление и т. п.*): ~ в работу προσελκύω (*или* τραβῶ) στή δουλειά.

вовлечение *с* ἡ προσέλκυση[-ις]

вовлечь *сов. см.* вовлекать.

вовне *нареч.* ἔξω, ἐκτός, στό ἐξωτερικό.

вовнутрь *нареч. разг.* στό ἐσωτερικό, μέσα.

вовремя *нареч.* ἔγκαιρα, ἐγκαίρως, πάνω στήν ὥρα / στήν κατάλληλη στιγμή (*кстати*): не ~ ἄκαιρα, ἄτοπα, σέ ἀκατάλληλη στιγμή.

вовсе *нареч.* ἐντελῶς, ὁλότελα, ὁλωσδιόλου: ~ не... καθόλου δέν...· ~ нет κάθε ἄλλο.

вовсю *нареч. разг.* μέ ὅλες τίς δυνάμεις, ὅσο μπορῶ: бежать ~ τρέχω ὁλοταχῶς, τρέχω μέ τά τέσσερα.

во-вторых *вводн. сл.* δεύτερο[ν], κατά δεύτερο[ν] λόγο[ν], ἔπειτα.

вогнать *сов. см.* вгонять.

вогнут||ый *прил.* κοῖλος, βαθουλός: ~ое стекло τό κοῖλο γυαλί, ὁ κοῖλος φακός.

вогнуть(ся) *сов. см.* вгибать(ся).

вод||а *ж* τό νερό, τό ὕδωρ: дождевая ~ τό νερό τῆς βροχῆς, τό βρόχινο νερό, τό βροχόνερο, τά ὄμβρια ὕδατα· питьевая ~ τό πόσιμο νερό· минеральная ~ τό μεταλλικό νερό· пресная ~ τό γλυκό νερό· морская ~ τό θαλασσινό νερό· проточная ~ τό τρεχούμενο νερό· грунтовая ~ τό νερό τοῦ ὑπεδάφους· уровень ~ы ἡ στάθμη τοῦ νεροῦ· посадка на воду *ав.* ἡ προσθαλάσσωση· держаться на ~е ἐπιπλέω, κρατιέμαι στήν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ· спускать на воду καθελκύω· ◇ вывести кого-л. на чистую воду ξεσκεπάζω κάποιον, βγάζω τά ἄπλυτα κάποιου στή φόρα· много ~ы утекло πέρασε πολύς καιρός· с него как с гуся ~ *разг.* δέν δίνει πεντάρα γιά τίποτε, δέν τοῦ καίγεται καρφί· он ~ы не замутит δέν πειράζει μερμήγκι, εἶναι ἀγαθός (*или* φιλήσυχος) ἄνθρωπος· словно ~ы в рот набрал σάν νά κατάπιε τή γλώσσα του· как в воду опущенный κατσούφης, στενοχωρημένος· как в воду канул ἔγινε ἄφαντος, ἐξαφανίζομαι· как две капли ~ы (*о сходстве*) ἴδιος καί ἀπαράλλακτος· чувствовать себя как рыба в ~е εἶμαι στό στοιχεῖο μου· выйти сухим из ~ы βγαίνω λάδι, τή γλυτώνω φτηνά· толочь воду в ступе κοπανῶ ἀέρα· носить воду решетом κουβαλῶ νερό μέ τό κόσκινο· чистой ~ы (*о драгоценном камне*) γνήσιος· жёлтая ~ *мед.* τό γλαύκωμα· тяжёлая ~ *физ.* τό βαρύ ὕδωρ.

водворение *с книжн.* 1. (*поселение*) ἡ ἐγκατάσταση[-ις], ἡ κατοίκηση· 2. (*порядка*) ἡ ἀποκατάσταση, ἡ ἐπιβολή.

водворить *сов.*, **водворять** *несов.* 1. (*поселять, помещать*) ἐγκαθιστῶ, κατοικίζω: ~ на место βάζω στή θέση του· 2. (*устанавливать*) ἀποκαθιστῶ, ἐπιβάλλω: ~ порядок ἀποκαθιστῶ (*или* ἐπιβάλλω) τήν τάξη. ~ся 1. (*поселяться, помещаться*) ἐγκαθίσταμαι, κατοικῶ· 2. (*о порядке*) ἀποκαθίσταμαι, ἐπιβάλλομαι.

водевиль *м* τό βοντεβίλ, τό κωμειδύλλιο[ν].

водитель *м* ὁ ὁδηγός (λεωφορείου): ~ автомашины ὁ ὁδηγός αὐτοκινήτου, ὁ σωφέρ· ~ трамвая ὁ τραμβαγιέρης, ὁ ὁδηγός (τοῦ) τράμ.

водить *несов.* 1. ὁδηγῶ, ἄγω, φέρω: ~ слепого ὁδηγῶ (*или* συνοδεύω) τόν τυφλό· ~ детей гулять συνοδεύω τά παιδιά στόν περίπατο, πηγαίνω τά παιδιά περίπατο· 2. (*управлять поездом, трамваем и т. п.*) ὁδηγῶ: ~ машину ὁδηγῶ αὐτοκίνητο· 3. (*по поверхности*) σύρω, σέρνω: ~ смычком σέρνω τό δοξάρι, τραβῶ δοξαριά· ◇ ~ глазами περιφέρω τό βλέμμα μου· ~ за нос *разг.* σέρνω (τραβῶ) ἀπό τή μύτη· ~ дружбу ἔχω φιλία. ~ся 1. (*находиться, иметься*) βρίσκομαι, ὑπάρχω, εἶμαι: в озере водится много рыбы στή λίμνη ἔχει πολλά ψάρια· 2. (*с кем-л.*) *разг.* σχετίζομαι, συνδέομαι, συναναστρέφομαι: я с тобой не вожусь (*в речи детей*) δέν παίζω μαζί σου· ◇ это за ним водится τά κάνει κάτι τέτοια· как водится ὅπως συνηθίζεται.

вóдка *ж* ἡ βότκα/ τό ρακί (*виноградная*): цáрская ~ *хим.* τό νιτρικό[ν] ὀξύ.

вóдн||ый *прил.* ὑδάτινος: ~ путь ποτάμιος καί θαλάσσιος δρόμος· ~ое прострáнство ὁ ὑδάτινος χῶρος, τά ὕδατα· ~ое пóло *спорт.* ἡ ὑδατόσφαιρα, τό γουῶτερ-πόλο· ~ трáнспорт ἡ ποταμοπλοΐα καί ἡ ναυσιπλοΐα.

водобоя́знь *ж мед.* ἡ ὑδροφοβία.

водовóз *м* ὁ νερουλᾶς, ὁ νεροκουβαλητής, ὁ σακκᾶς. ~**ный** *прил.*: ~ная бóчка τό νεροβάρελο, τό βουτσί, τό βυτίο.

водоворóт *м* ἡ ρουφήχτρα/ *перен.* ἡ δίνη: в ~е событий στή δίνη τῶν γεγονότων.

водоём *м* ἡ δεξαμενή, ἡ στέρνα.

водоизмещéние *с мор.* τό ἐκτόπισμα: сýдно ~м в 25000 тонн πλοῖο ἐκτοπίσματος 25000 τόννων.

водокáчка *ж* τό ὑδραγωγεῖο[ν].

водолáз *м* 1. ὁ δύτης, ὁ βουτηχτής· 2. (*собака*) ὁ σκύλος-δύτης τῆς Νέας Γῆς. ~**ный** *прил.* καταδυτικός: ~ный кóлокол ὁ καταδυτικός κώδων, ἡ καταδυτική μηχανή· ~ный костю́м τό σκάφανδρο.

Водолéй *м астр.* ὁ Ὑδροχόος.

водолечé||бница *ж* τό ὑδροθεραπευτήριο[ν]. ~**бный** *прил.* ὑδροθεραπευτικός. ~**ние** *с* ἡ ὑδροθεραπεία.

водомéр *м тех.* τό ὑδρόμετρο[ν], τό ὑδατόμετρο[ν]. ~**ный** *прил.*: ~ный кран ὑδατομετρικός κρουνός· ~ная трýбка ὁ ὑδροδείκτης.

водонапóрн||ый *прил.*: ~ая бáшня ἡ δεξαμενή ὕδρευσης.

водонепроницáем||ость *ж* τό ὑδατοστεγές. ~**ый** *прил.* ὑδατοστεγής, ὑδροστεγής, στεγανός/ ἀδιάβροχος (*непромокаемый*): ~ая ткань τό ἀδιάβροχο ὕφασμα· ~ая перебóрка *мор.* τά στεγανά (πλοίου).

водонóс *м* (*человек*) ὁ σακκᾶς, ὁ νερουλᾶς, ὁ νεροκουβαλητής. ~**ный** *геол.* ὑδροφόρος.

водоотвóдный *прил.*: ~ канáл ὁ ὀχετός, τό κανάλι, ἡ διώρυγα ἀποχέτευσης.

водопáд *м* ὁ καταρράχτης, ὁ καταρράκτης.

водоплáвающий *прил.* (*о птицах*) ὑδρόβιος, νηκτικός.

водопóй *м* τό πότισμα, ἡ ποτίστρα/ τό μέρος ὅπου πίνουν τά ζῶα (*место*).

водопровóд *м* ἡ ὑδραυλική ἐγκατάσταση. ~**ный** *прил.* ὑδαταγωγός, ὑδρευτικός: ~ная трубá ὁ ὑδροσωλήνας, ὁ ἀγωγός ὕδατος, ὁ ὑδραγωγός· ~ный кран ἡ βρύση, ὁ κρουνός. ~**чик** *м* ὁ ὑδραυλικός.

водораздéл *м геогр.* ἡ γραμμή διαχωρισμοῦ τῶν ὑδάτων.

водорéз *м мор.* ὁ ταλιαμᾶς, ὁ θαλασσοτόμος, ὁ φάλκης.

водорóд *м хим.* τό ὑδρογόνο[ν]: пéрекись ~а τό ὀξυζενέ, τό ὀξυγονοῦχο[ν] ὕδωρ. ~**ный** *прил.* ὑδρογονικός: ~ная бóмба ἡ ὑδρογονική βόμβα, ἡ ὑδρογονοβόμβα.

вóдоросль *ж* τό φύκι, τό φῦκος: морскáя ~ τά θαλάσσια φύκια.

водослив *м тех.* ὀπή ἐκχύσεως τῶν ὑδάτων ὑδροφράγματος, τό ὑδροστόμιο.

водоснабжéние *с* ἡ ὕδρευση[-ις], ἡ ὑδρονομή, ἡ παροχή ὕδατος (νεροῦ).

водо||стóк *м* ὁ ὀχετός νεροῦ/ ὁ σωλήνας ὑπόγειας διοχέτευσης νεροῦ (*подземный*)/ τό αὐλάκι (*канава*)/ τό λούκι, ἡ ὑδρορρόη (*с крыши*). ~**стóчный** *прил.*: ~стóчный жёлоб ἡ ὑδρορρόη, τό λούκι· ~стóчная канáва τό αὐλάκι νεροῦ, τό νεραύλακο.

водоупóрный *прил. тех.* ὑδατοστεγής, ἀδιάβροχος.

водохрани́лище *с* ἡ δεξαμενή/ ἡ χαβούζα, ἡ στέρνα (*небольшое*).

вóдочный *прил.* τῆς βότκας: ~ завóд τό ἐργοστάσιο βότκας.

водружáть *несов.*, **водрузи́ть** *сов.* ὑψώνω, ἀνυψῶ, στήνω: ~ знáмя ὑψώνω σημαία.

вóды *мн.* 1. (*минеральные источники*) τά μεταλλικά νερά, τά ἰαματικά νερά/ ἡ λουτρόπολη[-ις], τά λουτρά (*курорт*)· 2. (*водные пространства*) τά ὕδατα: территориáльные ~ τά χωρικά ὕδατα.

водяни́ст||ость *ж* 1. ἡ ὑδαρότης· 2. τό ξεθωριασμένο χρῶμα. ~**ый** *прил.* 1. (*содержащий воду*) νερουλός, νερουλιασμένος, ὑδαρής, ὑδατώδης· 2. *перен.* ξεθωριασμένος: ~ые глазá τά ξεθωριασμένα μάτια.

водя́нка *ж мед.* ἡ ὑδρωπικία.

водян||óй I *прил.* 1. (*живущий или растущий в воде*) ὑδρόβιος, ἔνυδρος: ~áя пти́ца τό νηκτικό πτηνό· ~ы́е растéния τά ὑδρόβια φυτά· 2. (*приводимый в действие водой*) ὑδάτινος: ~áя мéльница ὁ νερόμυλος, ὁ ὑδρόμυλος· ~áя турби́на ἡ ὑδροτουρμπίνα· центрáльное ~óе отоплéние ἡ κεντρική θέρμανση· ◇ ~ы́е знáки τά ὑδάτινα σημεῖα, τά ὑδατόσημα.

водянóй II *м фольк.* ὁ νεράϊδος, τό στοιχεῖο τοῦ ποταμοῦ.

воевáть *несов. прям.*, *перен.* πολεμῶ,

μάχομαι, ἀγωνίζομαι/ φιλονικῶ (*ссориться*).

воевóд||а *м ист.* ὁ βοεβόδας. **~ство** *с* (*область*) τό βοεβοδάτο.

воедúно *нареч.* μαζί, ὁμοῦ: собрáть ~ μαζεύω ὅλους μαζί, συνενώνω.

военачáльник *м* ὁ πολέμαρχος, ὁ στρατηλάτης, ὁ στρατιωτικός ἡγέτης.

военнз||áция *ж* ἡ στρατιωτικοποίηση[-ις]. **~úрованный** *прил.* στρατιωτικοποιημένος. **~úровать** *сов. и несов.* στρατιωτικοποιῶ, ὀργανώνω στρατιωτικά.

военкомáт *м* (воéнный комиссариáт) τό ἐπιτροπάτο[ν] τῶν στρατιωτικῶν, τό στρατολογικό[ν] γραφεῖο[ν].

воéнно-воздýшн||ый *прил.* τῆς πολεμικῆς (*или* στρατιωτικῆς) ἀεροπορίας: ~ые сúлы ἡ πολεμική ἀεροπορία, οἱ πολεμικές ἀεροπορικές δυνάμεις· ~ые бáзы οἱ ἀεροπορικές βάσεις.

воéнно-морскóй *прил.* τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ: ~ флот ὁ πολεμικός στόλος, τό πολεμικό ναυτικό.

военнообязанный *м* ὁ κληρωτός, ὁ στρατεύσιμος.

военноплéнный *м* ὁ αἰχμάλωτος πολέμου.

воéнно-полевóй *прил.*: ~ суд τό στρατοδικεῖο.

воéнно-политúческий *прил.* στρατιωτικοπολιτικός: Воéнно-политúческая Акадéмия ἡ Στρατιωτικοπολιτική 'Ακαδημία.

воéнно-санитáрн||ый *прил.* τῆς στρατιωτικῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας: ~ая слýжба ἡ στρατιωτική ὑγειονομική ὑπηρεσία.

военнослýжащий *м* ὁ στρατιωτικός.

воéнн||ый 1. *прил.* στρατιωτικός, πολεμικός: ~ые сúлы αἱ στρατιωτικές δυνάμεις· ~ая промы́шленность ἡ πολεμική βιομηχανία· ~ая авиáция ἡ πολεμική ἀεροπορία· ~ флот ὁ πολεμικός στόλος· ~ая бáза ἡ στρατιωτική βάση· ~ые дéйствия οἱ πολεμικές (*или* στρατιωτικές) ἐπιχειρήσεις· ~ суд τό στρατοδικεῖο· Воéнная Акадéмия ἡ 'Ακαδημία πολέμου, Στρατιωτική 'Ακαδημία· ~ая слýжба ἡ στρατιωτική θητεία· ~ билéт ἡ στρατιωτική ταυτότητα, τό δελτίο ταυτότητος· ~ое учúлище ἡ στρατιωτική σχολή, ἡ σχολή τῶν εὐελπίδων· ~ комиссариáт *см.* военкомáт· ~ корреспондéнт ὁ στρατιωτικός ἀνταποκριτής· 2. *м* ὁ στρατιωτικός.

вожáк *м* 1. (*проводник*) ὁ ὁδηγός, ὁ ποδηγέτης· 2. (*в стаде*) ὁ ὁδηγός κοπαδιοῦ/ ὁ μπροστάρης (*в отаре*)· 3. (*руководитель*) ὁ ἀρχηγός, ὁ ἡγέτης.

вожáтый *м* 1. (*трамвая*) ὁ ὁδηγός τοῦ τράμ, ὁ τραμβαγέρης· 2. (*пионерского отряда*) ὁ ὁμαδάρχης (τῶν πιονιέρων)· 3. (*проводник*) ὁ ὁδηγός.

вожделéн||ие *с* ὁ πόθος, ἡ λαγνεία/ ἡ σφοδρή ἐπιθυμία, ἡ λαχτάρα (*страстное желание*). **~ный** *прил.* ποθητός, πολυπόθητος.

вождéние *с* τό ὁδήγημα: ~ самолёта τό πιλοτάρισμα τοῦ ἀεροπλάνου.

вождь *м* ὁ ἀρχηγός, ὁ ἡγέτης.

вóжжи *мн.* (*ед.* вожжá *ж*) τά γκέμια, τά ἡνία, τά χαλινάρια: отпустúть ~ *перен.* λασκάρω τά λουριά, δίνω περισσότερη ἐλευθερία.

вожý(сь) *наст. вр. от* водúть(ся) *и* возúть(ся).

воз *м* 1. τό κάρρο[ν], τό ἁμάξι· 2. (*содержимое воза*) τό ἀγώγι, τό φορτίο[ν]: ~ дров ἕνα ἀγώγι ξύλα, ἕνα κάρρο ξύλα· ◇ что с вóзу упáло, то пропáло *посл.* ὅτι ἔγινε ἔγινε.

возбудúм||ость *ж* ἡ ἐρεθιστικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* εὐερέθιστος.

возбудúтель *м* 1. *физиол.* ὁ ἐρεθιστής, τό ἐλατήριο[ν], ὁ ὑποκινητής: ~ болéзни ἡ νοσογόνος αἰτία, ὁ νοσογόνος παράγοντας· 2. *тех.* ὁ ἐκκενωτής ἠλεκτρισμοῦ.

возбу||дúть *сов. см.* возбуждáть. **~ждáемость** *ж* ἡ ἐρεθιστικότητα[-ης].

возбуждáть *несов.* 1. (*вызывать*) διεγείρω, ἐξεγείρω, προκαλῶ: ~ интерéс προκαλῶ τό ἐνδιαφέρον· ~ любопы́тство κινῶ τήν περιέργεια· 2. (*волновать, будоражить*) διεγείρω: ~ умы́ διεγείρω τά πνεύματα· 3. (*настраивать против кого-л.*) προτρέπω, παρακινῶ, ἐρεθίζω· ◇ ~ вопрóс ἀνακινῶ ζήτημα· ~ дéло κινῶ ἀγωγή, ἐνάγω, κάνω δίκη. **~ся** διεγείρομαι.

возбужд||áющий 1. *прич. от* возбуждáть· 2. *прил.* διεγερτικός, ἐρεθιστικός, παρορμητικός: ~áющее срéдство *мед.* τό διεγερτικό φάρμακο[ν]. **~éние** *с* 1. (*действие*) ἡ διέγερση[-ις], ὁ ἐρεθισμός, ἡ παρόρμηση[-ις]· 2. (*состояние*) ἡ ταραχή, ἡ διέγερση[-ις]: нéрвное ~éние ἡ νευρική διέγερση, ὁ νευρικός ἐρεθισμός· быть в сúльном ~éнии εἶμαι πολύ ἐρεθισμένος. **~ённый** 1. *прич. от* возбуждáть· 2. *прил.* ἐρεθισμένος, ταραγμένος: ~ённое состоя́ние ἡ ταραχή, ὁ ἐρεθισμός, ἡ διέγερση· ~ённый вид ἡ ταραγμένη ὄψη.

возведéние *с* 1. (*сооружения*) ἡ ἀνέγερση[-ις], ἡ οἰκοδόμηση[-ις]: ~ стены́ ἡ ἀνέγερση τοίχου· 2. (*в сан, в должность*) ἡ ἀπονομή τίτλου, ἡ προαγωγή,

ὁ προβιβασμός, τό ἀνέβασμα· 3. *мат.* ἡ ὕψωση: ~ в квадрáт (в куб) ἡ ὕψωση εἰς τό τετράγωνο[ν] (εἰς τόν κῦβο[ν])· ◇ ~ на престóл ἡ ἐνθρόνιση[-ις].

возвели́чивать *несов.*, **возвели́чить** *сов.* ἐξαίρω, ἐκθειάζω, ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω.

возвести́ *сов. см.* возводи́ть.

возвести́ть *сов.*, **возвеща́ть** *несов.* ἀγγέλλω, ἀναγγέλλω, ἀνακοινώνω, διακηρύττω.

возводи́ть *несов.* 1. (*строить*) ἀνεγείρω, οἰκοδομῶ· 2. (*в сан, в должность*) ἀπονέμω τίτλο, προάγω, προβιβάζω· 3. *мат.* ὑψώνω· ◇ ~ обвинéние на когó-л. κατηγορῶ κάποιον, προσάπτω κατηγορία[ν]· ~ в при́нцип κάνω κανόνα, ἀνάγω σέ ἀξίωμα· ~ на престóл ἐνθρονίζω, βάζω στό θρόνο.

возвра́т *м* ἡ ἐπιστροφή, ὁ γυρισμός/ ἡ ἐξόφληση[-ις], τό ξεπλήρωμα (*ссуды, денег*): ~ дóлга ἡ ἐπιστροφή (*или* ἡ ἀνταπόδοση) τοῦ χρέους.

возврати́ть(ся) *сов. см.* возвраща́ть (-ся).

возвра́тн||ый *прил.* 1. τῆς ἐπιστροφῆς, ἀναδρομικός: ~ путь ἡ ἐπιστροφή, ἡ ἐπάνοδος· 2. *мед.* ὑπόστροφος: ~ тиф ὁ ὑπόστροφος (*или* ὑποστροφικός) τύφος· 3. *грам.* αὐτοπαθής, μέσος: ~ые глагóлы τά παθητικά (*или* μέσα) ρήματα· ~ое местоимéние ἡ αὐτοπαθής ἀντωνυμία.

возвраща́ть *несов.* ἐπιστρέφω, δίνω πίσω/ ξεπληρώνω, ἐξοφλῶ (*деньги, ссуду*). ~ся ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω, γυρίζω πίσω, ἐπανακάμπτω: ~ся домóй ἐπιστρέφω (στό) σπίτι μου.

возвращéние *с* 1. *см.* возвра́т· 2. (*к чему-л., откуда-л.*) ἡ ἐπιστροφή, ἡ ἐπάνοδος, ὁ γυρισμός, τό ξαναγύρισμα: ~ на рóдину ὁ ἐπαναπατρισμός, ἡ ἐπιστροφή στήν πατρίδα.

возвы́сить *сов.*, **возвыша́ть** *несов.* *книжн.* ἀνεβάζω, ὑψώνω, σηκώνω ψηλά, ἀνυψώνω· ◇ ~ гóлос ἐντείνω (*или* ὑψώνω) τή φωνή, σηκώνω τή φωνή. ~ся ἀνυψώνομαι, ὑψώνομαι, ἀνεβαίνω.

возвышéние *с* 1. (*действие*) τό ἀνέβασμα, ἡ ὕψωση, ἡ ἀνύψωση[-ις]· 2. (*возвышенное место*) τό ὕψωμα.

возвы́шенн||ость *ж* 1. *геогр.* τό ὕψωμα, ὁ λόφος, τό βουναλάκι, τό ὑψίπεδο· 2. (*мыслей, чувств*) τό ὕψος, ἡ ὑψηλοφροσύνη. ~ый *прил.* 1. *геогр.* ὑψηλός, λοφώδης· 2. *перен.* ὑψηλός, ὑψηλόφρων, γεμᾶτος ἔξαρση.

возгла́вить *сов.*, **возглавля́ть** *несов.* τίθεμαι (*или* μπαίνω) ἐπί κεφαλῆς, ἡγοῦμαι, ἀναλαμβάνω τήν ἀρχή[ν].

во́зглас *м* ἡ κραυγή, ἡ ἀναφώνηση[-ις], ἡ φωνή.

возгóн||ка *ж хим.* ἡ ἐξάτμιση, ἡ ἐξαέρωση[-ις]. ~я́ть *несов.* ἐξατμίζω, ἐξαερώνω.

возгора́ться *несов. книжн. прям., перен.* ἀναφλέγομαι, φουντώνω, ἀνάβω: ~ любóвью φλέγομαι ἀπό ἔρωτα, ἐρωτεύομαι.

возгорди́ться *сов.* (*чем-л.*) ἀλαζονεύομαι, τό παίρνω ἀπάνω μου.

возгорéться *сов. см.* возгора́ться.

воздава́ть *несов.*, **возда́ть** *сов.* ἀπονέμω, ἀποδίδω, ἀποδίνω: ~ дóлжное ἀναγνωρίζω· ~ пóчести комý-л. ἀπονέμω τιμές σέ κάποιον· ~ комý-л. по заслýгам ἀνταμείβω σύμφωνα μέ τίς ὑπηρεσίες.

воздвига́ть *несов.*, **воздви́гнуть** *сов.* ἀνεγείρω (*памятник*)/ οἰκοδομῶ, κτίζω (*здание*).

воздева́ть *несов.*: ~ рýки *книжн.* σηκώνω (*или* ὑψώνω) τά χέρια μου.

воздéйств||ие *с* ἡ ἐπιρροή, ἡ ἐπίδραση[-ις], ἡ ἐπενέργεια: окáзывать ~ на когó-л. ἐξασκῶ ἐπιρροή σέ κάποιον· срéдство ~ия μέσον ἐπίδρασης. ~овать *сов. и несов.* (*на кого-л., на что-л.*) ἐξασκῶ ἐπιρροή[ν], ἐπιδρῶ, ἐπενεργῶ: ~овать си́лой χρησιμοποιῶ βία.

воздéл||ать *сов. см.* воздéлывать. ~ывание *с* ἡ καλλιέργεια, τό ὄργωμα. ~ывать *несов.* καλλιεργῶ, ὀργώνω.

воздержа́вшийся 1. *прич. от* воздержáться· ~ от голосовáния ὁ ἀποσχών ἀπό τήν ψηφοφορία· 2. *м* ὁ ἀποσχών, αὐτός πού ἔκανε ἀποχή.

воздержáние *с* ἡ ἀποχή, ἡ ἐγκράτεια/ ἡ λιτότητα (*в пище, питье*).

воздéрж(ан)||ность *ж* ἡ ἀποχή, ἡ ἐγκράτεια/ ἡ λιτότητα (*в пище, питье*). ~ый *прил.* ἐγκρατής, μετριοπαθής/λιτός (*в пище, питье*).

воздержа́ться *сов.*, **воздéрживаться** *несов.* ἀπέχω: ~ от голосовáния ἀπέχω τῆς ψηφοφορίας· ~ от винá ἀποφεύγω τό κρασί.

воздéть *сов. см.* воздевáть.

вóздух *м* ὁ ἀ(γ)έρας, ὁ ἀήρ: сжáтый ~ ὁ πεπιεσμένος ἀέρας· жи́дкий ~ *физ.* ρευστός ἀέρας· на откры́том ~е στό ὕπαιθρο, στόν καθαρό ἀέρα, σέ ἀνοικτό χῶρο.

воздухонепроницáемый *прил.* ἀεροστεγής.

воздухоплáва||ние *с* ἡ ἀεροναυτική, ἡ ἀεροναυτιλία, ἡ ἀεροπλοΐα. ~тель *м* ὁ ἀεροναύτης, ὁ ἀεροπόρος. ~тельный *прил.* ἀεροναυτικός, ἀεροστατικός.

возду́шн||ый *прил.* 1. ἀέριος, ἐναέριος, τοῦ ἀέρος: ~ое простра́нство ὁ ἐναέριος χῶρος· ~ые тече́ния τά ρεύματα τοῦ ἀέρος, τά ἀτμοσφαιρικά ρεύματα· ~ое сообще́ние ἡ ἀεροπορική συγκοινωνία· ~ шар τό ἀερόστατο· ~ деса́нт τό ἀεροπορικό ἄγημα, ἡ ἀεροπορική ἀπόβαση· ~ая трево́га ὁ ἀεροπορικός συναγερμός· 2. (*лёгкий*) ἀνάλαφρος, αἰθέριος: ~ое пла́тье ἀνάλαφρο φόρεμα· ◇ стро́ить ~ые за́мки φαντασιοκοπῶ, χτίζω πύργους στήν Ἱσπανία.

воззва́ние *с* ἡ ἔκκληση[-ις], ἡ προκήρυξη[-ις].

воззре́ни||е *с* ἡ ἀντίληψη[-ις], ἡ ἰδέα/ ἡ ἄποψη, ἡ γνώμη (*мнение*): материалисти́ческие ~я οἱ ὑλιστικές ἀντιλήψεις.

вози́ть *несов.* φέρω, μεταφέρω, κουβαλῶ (μέ μεταφορικό μέσο).

вози́ться *несов.* 1. (*о детях*) παίζω (*резвиться*)/ κάνω ἀταξίες (*шалить*)· 2. (*с кем-л., чем-л.*) *разг.* ἀσχολοῦμαι, καταγίνομαι μέ κάτι, παιδεύομαι/ σκοτίζομαι, ἔχω σκοτοῦρες (*иметь много хлопот, возни*): ~ с отчётом ἀσχολοῦμαι μέ τόν ἀπολογισμό· 3. (*копаться*) χρονίζω, καθυστερῶ.

возлага́ть *несов.* 1. (*класть*) (κατα)θέτω, βάζω: ~ вено́к καταθέτω στέφανο· 2. *перен.* ἀναθέτω, ἐπιφορτίζω: ~ поруче́ние на кого́-л. ἀναθέτω ἐντολή σέ κάποιον· ~ отве́тственность на кого́-л. καταστῶ κάποιον ὑπεύθυνο· ~ наде́жды на кого́-л. στηρίζω τίς ἐλπίδες μου σέ κάποιον· ~ вину́ на кого́-л. θεωρῶ ἔνοχο κάποιον· ~ кома́ндование на кого́-л. ἀναθέτω τήν ἀρχηγίαν σέ κάποιον.

во́зле 1. *нареч.* πλησίον, δίπλα, παραπλεύρως· 2. *предлог с род. п.* δίπλα σέ, σιμά, κοντά σέ.

возложи́ть *сов. см.* возлага́ть.

возлю́бленн||ая *ж* ἡ ἀγαπημένη, ἡ ἀγαπητικιά, ἡ ἐρωμένη. ~ый *м* ὁ ἀγαπημένος, ὁ ἀγαπητικός, ὁ ἐρωμένος.

возме́здие *с* ἡ τιμωρία, ἡ δίκη, ἡ Νέμεση[-ις].

возмести́ть *сов.*, **возмеща́ть** *несов.* (*что-л. кому-л.*) ἀποζημιώνω, ἀντισταθμίζω, ἀναπληρώνω: ~ расхо́ды ἀποζημιώνω, πληρώνω τά ἔξοδα.

возмеще́ние *с* 1. (*действие*) ἡ ἀποζημίωση[-ις], ἡ ἐπανόρθωση[-ις]: ~ убы́тков ἡ ἀποζημίωση, ἡ πληρωμή γιά τίς ζημίες· 2. (*денежное*) ἡ ἀποζημίωση

возмо́жно 1. *нареч.* ὅσο μπορεῖ, ὅσο τό δυνατό[ν]: ~ скоре́е ὅσο μπορεῖ γρηγορώτερα· ~ лу́чше ὅσο μπορεῖ καλλίτερα· 2. *предик. безл.* μπορεῖ, ἐνδέχεται, εἶναι δυνατό[ν], εἶναι ἐνδεχόμενο: о́чень ~ πολύ πιθανό· я сде́лаю всё, что ~ θά κάνω ὅ,τι εἶναι δυνατό, θά κάνω ὅ,τι μπορῶ· е́сли ~ ἐάν εἶναι δυνατό· наско́лько ~ στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, ὅσο εἶναι δυνατό· 3. *вводн. сл.* ἴσως, πιθανόν, ἐνδεχόμενο: мне, ~, придётся уе́хать ἴσως (*или* ἐνδεχόμενον) ν' ἀναγκασθῶ νά ἀναχωρήσω.

возмо́жн||ость *ж* 1. δυνατότητα, τό ἐνδεχόμενο/ ἡ εὐκαιρία, ἡ κατάλληλη περίσταση (*благоприятный случай*): име́ть ~ ἔχω τήν δυνατότητα· при пе́рвой ~ости μέ τήν πρώτη εὐκαιρία, μόλις θά εἶναι δυνατό· по (ме́ре) ~ости κατά τό δυνατόν, τό κατά δύναμη, ἐφ' ὅσον θά εἶναι δυνατό· 2. ~ости *мн.* τά μέσα, οἱ πόροι, οἱ δυνατότητες. ~ый *прил.* δυνατός, κατορθωτός, μπορετός/ ἐνδεχόμενος, πιθανός (*могущий случиться*).

возмужа́лый *прил.* ἀνδρωμένος / ρωμαλέος, εὔρωστος, δυνατός (*окрепший*).

возмужа́ть *сов.* ἀντρειεύω, ἀνδρώνομαι, γίνομαι ἄνδρας, ἀνδροῦμαι/ μεγαλώνω, δυναμώνω (*окрепнуть*).

возмути́тельн||о 1. *нареч.* ἀνυπόφορα, πού προκαλεῖ ἀγανάκτηση· 2. *предик. безл.* μοῦ προκαλεῖ ἀγανάκτηση, εἶναι ἀνυπόφορο. ~ый *прил.* πού προκαλεῖ ἀγανάκτηση, ἀνυπόφορος, ἀφόρητος.

возмути́ть *сов.*, **возмуща́ть** *несов.* (*выводить из себя*) προκαλῶ τήν ἀγανάκτηση, κάνω κάποιον ἔξω φρενῶν, ἐξοργίζω, ἐξαγριώνω· ◇ ~ поко́й χαλάω τήν ἡσυχία. ~ся (*выходить из себя*) ἀγανακτῶ, ἐξοργίζομαι, ἐξανίσταμαι.

возмущ||е́ние *с* 1. (*негодование*) ἡ ἀγανάκτηση[-ις]: прийти́ в ~ ἀγανακτῶ· 2. (*мятеж*) *уст.* ἡ ἐξέγερση[-ις], ἡ στάση[-ις], ἡ ἀνταρσία· 3. *астр.* ἡ διαταραχή, ἡ σύγχυση[-ις]. ~ённо *нареч.* ἀγανακτισμένα, μέ ἀγανάκτηση, μέ ὀργή[ν], μέ θυμό[ν]. ~ённый *прил.* ἀγανακτισμένος, ὀργισμένος.

вознагради́ть *сов.*, **вознагражда́ть** *несов.* ἀνταμείβω.

вознагражде́ние *с* ἡ (ἀντ)αμοιβή, ἡ πληρωμή.

возненави́деть *сов.* μισῶ, ἐχθρεύομαι, ἀπεχθάνομαι.

вознести́(сь) *сов. см.* возноси́ть(ся).

возник||а́ть *несов.* ἀναφύομαι, ἐγείρομαι/ ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι (*появляться*)/ γεννῶμαι (*зарождаться*): ~а́ют но́вые города́ ἀνεγείρονται (*или* χτίζονται) νέες πόλεις· у неё возни́кло сомне́ние

τῆς γεννήθηκε ἡ ἀμφιβολία· у меня́ возни́кла мысль μοῦ ἦλθε ἡ ἰδέα· ~а́ют но́вые тру́дности παρουσιάζονται καινούριες δυσκολίες.

возникнове́ние *с* ἡ ἐμφάνιση, ἡ γένεση/ ἡ ἀρχή (*начало*).

возни́кнуть *сов. см.* возника́ть.

возни́ца *м* ὁ ἁμαξᾶς, ὁ ἁμαξηλάτης, ὁ καρροτσ(ι)έρης, ὁ καρραγωγέας.

возноси́ть *несов. книжн.* ἐξυψώνω, ἀνυψώνω, ἀνεβάζω, σηκώνω/ ἐξαίρω, ἐγκωμιάζω (*восхвалять*): ~ до небе́с *перен. ирон.* ἀνυψώνω (*или* ἀνεβάζω) στούς οὐρανούς. ~ся 1. ἐξυψώνομαι· 2. (*возгордиться*) *разг.* τό παίρνιο ἀπάνω μου.

возн||я́ *ж разг.* 1. ὁ θόρυβος, ἡ φασαρία, ἡ ταραχή / ὁ σαματᾶς (*шум*): поднима́ть ~ю́ προκαλῶ θόρυβο, σηκώνω φασαρία· 2. (*хлопоты*) ὁ μπελᾶς, ἡ σκοτούρα, οἱ ἔγνοιες.

возобнови́ть *сов. см.* возобновля́ть.

возобновле́ние *с* ἡ ἀνανέωση[-ις], ἡ ἐπανάληψη / ἡ ἀνακαίνιση[-ις] (*обновление*).

возобновля́ть *несов.* ξαναρχίζω, ἀνανεώνω, ἐπαναλαμβάνω: ~ бесе́ду (рабо́ту) ξαναρχίζω τή συζήτηση (τή δουλειά)· ~ перегово́ры ἐπαναλαμβάνω τίς διαπραγματεύσεις· ~ связь (дру́жбу, знако́мство) ἀποκαθιστῶ τίς σχέσεις (φιλία, γνωριμία). ~ся ξαναρχίζω (*άμετ.*), ἀνανεώνομαι, ἐπαναλαμβάνομαι.

возомни́ть *сов.*: ~ о себе́ σχηματίζω μεγάλην ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μου, ἀλαζονεύομαι.

возраж||а́ть *несов.* φέρνω ἀντίρρηση, ἀντιλέγω, διαφωνῶ: не ~а́ю δέν ἔχω ἀντίρρηση, δέν διαφωνῶ, δέν ἀντιλέγω.

возраже́н||ие *с* ἡ ἀντίρρηση[-ις], ἡ ἀντιλογία, ἡ ἀντιγνωμία, ἡ διαφωνία: без ~ий! χωρίς ἀντιλογία!, χωρίς ἀντιρρήσεις!· ~ий нет? ἔχει κανείς ἀντίρρηση;

возрази́ть *сов. см.* возража́ть.

во́зраст *м* ἡ ἡλικία: де́тский (ю́ношеский, зре́лый) ~ ἡ παιδική (ἡ ἐφηβική, ἡ ὥριμη) ἡλικία· ◇ вы́йти из ~а... πέρασα τήν ἡλικία αὐτή..., πέρασαν τά χρόνια μου...

возраста́||ние *с* ἡ αὔξηση, ἡ ἐπαύξηση[-ις], τό μεγάλωμα. ~ть *несов.* αὐξάνομαι, μεγαλώνω, πληθαίνω, ἀναπτύσσομαι, (ἐπ)αυξάνομαι/ πολλαπλασιάζομαι (*множиться*). ~**ющий** 1. *прич. от* возраста́ть· 2. *прил.* αὔξων, αὐξάνων, ἀναπτυσσόμενος: ~ющая ско́рость *физ.* ἡ ἐπιταχυνομένη ταχύτητα· ~ющая прогре́ссия *мат.* ἡ γεωμετρική πρόοδος.

возрасти́ *сов. см.* возраста́ть.

возрастно́й *прил.* τῆς ἡλικίας: ~ ценз τό ὅριο[ν] ἡλικίας.

возроди́ть *сов.*, **возрожда́ть** *несов.* ἀναγεννῶ, ξαναζωντανεύω: ~ к жи́зни ἐπαναφέρω στή ζωή, ξαναζωντανεύω. ~ся ἀναγεννῶμαι, ξαναγεννιέμαι, ξαναζωντανεύω.

возрожде́ние *с* ἡ ἀναγέννηση / ἡ ἀναζωογόνηση (*оживление хозяйства и т. п.*)· ◇ эпо́ха Возрожде́ния ἡ ἐποχή τῆς Ἀναγέννησης.

во́зчик *м* ὁ καρραγωγέας, ὁ ἀγωγιάτης, ὁ καρροτσέρης.

возьму́(сь), возьмёшь(ся) *буд. вр. от* взя́ть(ся).

во́ин *м* ὁ πολεμιστής, ὁ μαχητής, ὁ στρατιώτης, ὁ φαντάρος, ὁ ὁπλίτης. ~**ский** *прил.* στρατιωτικός, πολεμικός: ~ский долг τό στρατιωτικό καθῆκον· ~ская часть ἡ στρατιωτική μονάδα, τό στρατιωτικό τμῆμα.

во́инственн||ость *ж* ἡ φιλοπόλεμος διάθεση[-ις], τό πολεμικό μένος. ~ый *прил.* φιλοπόλεμος, πολεμοχαρής, ἀρειμάνιος.

во́инствующий *прил.* μαχητικός, μαχόμενος: ~ безбо́жник μαχητικός ἀθεϊστής.

вой *м* τό οὔρλιασμα, ἡ ὠρυγή (*зверя*)/ τό βουητό (*ветра*): подня́ть ~ *а*) οὐρλιάζω, ὠρύομαι, *б*) *перен.* βάζω τίς φωνές, σηκώνω φασαρία.

во́йло||к *м* ὁ κετσές. ~**чный** *прил.* κετσεδένιος.

войн||а́ *ж* ὁ πόλεμος: гражда́нская ~ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος· Вели́кая Оте́чественная ~ ὁ Μεγάλος Πατριωτικός πόλεμος· национа́льно-освободи́тельная ~ ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικός πόλεμος· партиза́нская ~ ὁ ἀνταρτοπόλεμος· мирова́я ~ ὁ παγκόσμιος πόλεμος· холо́дная ~ ὁ ψυχρός πόλεμος· объяви́ть ~у́ κηρύσσω (*или* κηρύχνω) τόν πόλεμο· развяза́ть ~у́ ἀρχίζω (*или* ἐξαπολύω) πόλεμο· во вре́мя ~ы́ τόν καιρό τοῦ πολέμου, στήν περίοδο τοῦ πολέμου.

во́йск||о *с* 1. ὁ στρατός, τό στράτευμα· 2. ~а́ *мн.* τά στρατεύματα: регуля́рные ~а́ ὁ τακτικός στρατός· сухопу́тные ~а́ ὁ στρατός τῆς ξηρᾶς· возду́шно-деса́нтные ~а́ τά ἀεροπορικά ἀγήματα, ἀεραγήματα· оккупацио́нные ~а́ τά στρατεύματα κατοχῆς· ~а́ свя́зи οἱ μονάδες διαβιβάσεων.

войсков||о́й *прил.* τοῦ στρατεύματος, τοῦ στρατοῦ: ~о́е соедине́ние ἡ μεγάλη στρατιωτική μονάδα.

войти́ *сов. см.* входи́ть.

вока́була *ж лингв.* ἡ λέξη[-ις].
вокали́з *м муз.* ᾠδικό γύμνασμα.
вока́льн||ый *прил. муз.* φωνητικός, τοῦ τραγουδιοῦ, τῆς χορωδίας: ~ая му́зыка ἡ φωνητική μουσική· ~ анса́мбль τό συγκρότημα τραγουδιοῦ.
вокза́л *м* ὁ σταθμός: речно́й ~ τό ποταμίσιο λιμάνι, ἡ ποταμοπλοϊκή ἀποβάθρα.
вокру́г *нареч. и предлог* ὁλόγυρα, τριγύρω, γύρω, πέριξ: ~ све́та ὁ γύρος τοῦ κόσμου· ходи́ть ~ до́ма περπατῶ γύρω ἀπό τό σπίτι· ◇ ходи́ть ~ да о́коло τά στριφογυρίζω, τά κλώθω.
вол *м* τό βόϊδι, τό βόδι, ὁ βοῦς, τό καματερό.
волды́рь *м* ἡ φλύκταινα, ἡ φουσκάλα, ἡ φούσκα.
волево́й *прил.* 1. βουλητικός, τῆς θέλησης· 2. (*о характере*) ἐνεργητικός, ἀποφασιστικός: ~ челове́к ἄνθρωπος μέ θέληση.
волейбо́л *м спорт.* τό βόλλεϋ-μπώλ, ἡ πετόσφαιρα. ~**и́ст** *м* ὁ παίκτης τοῦ βόλλεϋ-μπώλ. ~**ьный** *прил.* τοῦ βόλλεϋ-μπώλ: ~ьная кома́нда ἡ ὁμάδα τοῦ βόλλεϋ-μπώλ.
во́лей-нево́лей *нареч.* θέλοντας καί μή, θέλεις δέ θέλεις, ἑκών ἄκων.
волк *м* ὁ λύκος· ◇ морско́й ~ ὁ θαλασσόλυκος· смотре́ть во́лком ἀγριοκυττάζω· как во́лка ни корми́, он всё в лес смо́трит *погов.* ὁ λύκος κι'ἄν ἐγέρασε κι' ἄλλαξε τό μαλλί του μηδέ τή γνώμη ἄλλαξε, μηδέ τήν κεφαλή του· ~о́в боя́ться — в лес не ходи́ть *посл.* μέ κερένια μύτη τί πᾶς στό φοῦρνο.
волкода́в *м* ὁ μολοσσός, τό τσομπανόσκυλο.
волн||а́ *ж в разн. знач.* τό κῦμα: ~ проте́ста κῦμα διαμαρτυρίας· ~ забастово́к τό ἀπεργιακό κῦμα· взрывна́я ~ τό ἐκρηκτικό κῦμα, ἡ ἔκρηξη· звукова́я ~ τό ἠχητικό κῦμα, τό κῦμα τοῦ ἤχου· коро́ткие во́лны τά βραχέα κύματα· длина́ ~ы́ τό μῆκος τοῦ κύματος.
волне́ни||е *с* 1. (*на море*) ἡ φουσκοθαλασσιά, ἡ θαλασσοταραχή· 2. *перен.* ἡ ταραχή, ἡ συγκίνηση[-ις], ἡ ἀνησυχία: прийти́ в ~ συγκινοῦμαι, ταράζομαι, ἀνησυχῶ· 3. ~я *мн.* (*народные*) οἱ ταραχές.
волни́стый *прил.* κυματιστός, κυματοειδής, κυματώδης/ κατσαρός (*о волосах*).
волнова́ть *несов.* 1. (*водную поверхность*) ταράζω· 2. *перен.* συγκινῶ/ ἀνησυχῶ, ἀναστατώνω (*тревожить, беспокоить*): ~ умы́ ἐξάπτω (*или* διεγείρω) τά πνεύματα. ~ся 1. ταράζομαι (*о море, о толпе*)/ κυματίζω (*о ниве*)· 2. *перен.* (*тревожиться*) ἀνησυχῶ, ἀναστατώνομαι, ταράζομαι.
волноме́р *м тех.* τό κυματόμετρο[ν].
волнообра́зный *прил.* κυματοειδής, κυματώδης.
волноре́з *м мор.* ὁ κυματοθραύστης.
волну́ющий 1. *прич. от* волнова́ть· 2. *прил.* συγκινητικός, συνταρακτικός.
волоки́та I *ж* (*затягивание*) ἡ γραφειοκρατική, ἡ χρονοτριβή, ἡ καθυστέρηση.
волоки́та II *м разг.* (*женолюб*) ὁ γυναικᾶς.
волокни́стый *прил.* ἰνώδης.
волокно́ *с в разн. знач.* τό νῆμα, ἡ κλωστή, ἡ ἶνα, ἡ ἴς: синтети́ческое ~ τό συνθετικό νῆμα.
во́локом *нареч.*: тащи́ть ~ σέρνω, σβαρνίζω.
во́лос *м* ἡ τρίχα, τό μαλλί: вью́щиеся ~ы τά σγουρά (*или* τά κατσαρά) μαλλιά· ко́нский ~ ἡ ἀλογότριχα· ◇ красне́ть до корне́й воло́с γίνομαι κατακόκκινος· ~ы стано́вятся ды́бом σηκώνεται ἡ τρίχα μου· рвать на себе́ ~ы τραβῶ (*или* ξεριζώνω) τά μαλλιά μου· ни на́ волос *разг.* οὔτε τόσο δά. ~**а́тый** *прил.* τριχώδης, τριχωτός, μαλλιαρός / δασύτριχος (*косматый*).
волосн||о́й *прил. анат., физ.* τριχοειδής: ~ы́е сосу́ды τά τριχοειδῆ ἀγγεῖα.
волос||о́к *м* 1. *уменьш.* ἡ κλωστή, ἡ τρίχα, ἡ τριχίτσα / τό ἐλατήριον ὡρολογίου, ἡ τρίχα τοῦ ρολογιοῦ (*в часах*)/ πυρακτούμενο νῆμα (*в электрической лампочке*)· 2. *бот.* τό χνοῦδι, ὁ χνοῦς, οἱ τρίχες φυτῶν· ◇ на ~ке́ от чего́-л. παρά τρίχα, ἀπό τρίχα, παρά τρίχα νά...· висе́ть на ~ке́ κρέμομαι ἀπό μιά τρίχα, κρέμομαι ἀπό μιά κλωστή.
во́лость *ж ист.* ἡ ἐπαρχία.
волосяно́й *прил.* τριχωτός: ~ матра́ц στρῶμα ἀπό τρίχα· ~ покро́в τό τρίχωμα, τό τριχωτό.
волочи́льный *прил. тех.* συρματουργικός: ~ стано́к ὁ συρματωτήρ.
волочи́ть *несов.* 1. (*тащить*) σέρνω, τραβῶ, σβαρνίζω: е́ле ~ но́ги μόλις σέρνω τά πόδια μου· 2. *тех.* (*о проволоке*) συρματοποιῶ. ~ся *несов.* 1. σέρνομαι, σβαρνίζομαι· 2. (*ухаживать*) *разг.*: ~ся за ке́м-л. ἐρωτοτροπῶ, κάνω κόρτε, κορτάρω.
волча́нка *ж мед.* ἡ φυματιώδης φλόγωση[-ις], ὁ λύκος.

вóлч||ий *прил.* τοῦ λύκου· ◇ ~ья я́ма *а*) ἀντιαρματική τάφρος, *б*) *воен.* καμουφλαρισμένος λάκκος γιά παγίδευση· ~ аппети́т ἡ μεγάλη ὄρεξη.

волчи́ха, волчи́ца *ж* ἡ λύκαινα.

волч||óк *м* (*игрушка*) ἡ σβούρα· ◇ верте́ться ~кóм γυρίζω σὰν σβούρα.

волчóнок *м* τό λυκόπουλο.

волшéб||ник *м* ὁ μάγος. **~ный** *прил.* 1. μαγικός: ~ная пáлочка τό μαγικό (*или* θαυματουργό) ραβδί· 2. *перен.* μαγευτικός, γοητευτικός: ~ное зрéлище τό μαγευτικό θέαμα· ◇ ~ный фонáрь ὁ μαγικός φανός. ~ствó *с* 1. ἡ μαγεία, τά μάγια, ἡ μαγγανεία· 2. *перен.* τό θαῦμα, ἡ μαγεία: как по ~ствý ὡς ἐκ θαύματος, ὡς διά μαγείας.

волы́н||ка *ж* 1. (*музыкальный инструмент*) ὁ ἄσκαυλος, ἡ γκάϊντα· 2. (*канитель*) *разг.* τό τραινάρισμα, ἡ χρονοτριβή, τό χασομέρι: тяну́ть ~ку τραινάρω μιά ὑπόθεση. ~щик *м* 1. (*музыкант*) ὁ αὐλήτης· 2. *разг.* βραδυκίνητος.

вольгóти||о *нареч.* ἐλεύθερα, ξέγνοιαστα, ἄνετα. **~ый** *прил.* ἐλεύθερος, λεύτερος, ξέγνοιαστος, ἄνετος: ~ая жизнь ἡ ξέγνοιαστη ζωή, ὁ ἄνετος βίος.

вóльно *нареч.* 1. ἐλεύθερα, κατά βούληση· 2.: ~! *воен.*, *спорт.* ἀνάπαυσις!

вольнодýм||ец *м уст.* ὁ ἐλευθερόφρων. **~ство** *с уст.* τά ἐλεύθερα φρονήματα, ἡ ἐλεύθερη σκέψη, ἡ ἐλευθεροφροσύνη.

вольнолюби́вый *прил. уст.* φιλελεύθερος.

вольнонаёмный *прил.* ἔμμισθος, μισθωτός.

вольноотпýщенник *м ист.* ἀπελεύθερος.

вольнослýшатель *м* ὁ ἐλεύθερος ἀκροατής (Ἀνωτέρας Σχολῆς).

вóльн||ость *ж* 1. (*свобода*) ἡ ἐλευθερία, ἡ λευτεριά· 2. (*фамильярность, нескромность*) ἡ ἐλευθεριότητα: ~ в обращéнии ἡ ἐλευθεριότητα στή συμπεριφορά, ἡ ἐλευθεριότητα στούς τρόπους· ◇ поэти́ческая ~ ἡ ποιητική ἄδεια. **~ый** *прил.* 1. (*свободный*) ἐλεύθερος, λεύτερος: ~ые мы́сли οἱ ἐλεύθερες ἰδέες· 2. (*нескромный*): ~ое поведéние ἡ ἐλευθεριότητα· ◇ ~ый гóрод *ист.* ἡ ἐλεύθερη πόλη· ~ая пти́ца *разг.* ἐλεύθερος σάν τό πουλί, ἐλεύθερο πουλί· ~ые движéния *спорт.* οἱ γυμναστικές ἀσκήσεις χωρίς γυμναστικά ὄργανα· ~ый перевóд ἡ ἐλεύθερη μετάφραση, ἡ ἐλεύθερη ἀπόδοση· на ~ом вóздухе στόν καθαρό ἀέρα, στό ὕπαιθρο.

вольт I *м эл.* τό βόλτ.

вольт II *м спорт.* ἡ βόλτα, ἡ στροφή/ ἡ ἀποφυγή κτυπήματος (*в фехтовании*).

вольтáж *м эл.* τό βολτάζ.

вольтижирóвка *ж* ἡ ἀκροβασία σέ ἄλογο.

вольтмéтр *м эл.* τό βολτόμετρο[ν].

вóльтов *прил.*: ~а дугá *физ.* τό βολταϊκό[ν] τόξο[ν].

вольфрáм *м хим.* τό βολφράμιο[ν].

вóл||я *ж* 1. ἡ βούληση, ἡ θέληση[-ις]: имéть си́лу ~и ἔχω ἰσχυρή θέληση· человéк желéзной ~и ἄνθρωπος μέ σιδερένια θέληση· 2. (*желание*) ἡ θέληση: по дóброй ~е αὐτόβουλα, οἰκειοθελῶς, ἑκούσια· прóтив ~и когó-л. παρά τήν θέληση κάποιου· 3. (*свобода*) ἡ ἐλευθερία, ἡ λευτεριά: отпускáть когó-л. на ~ю ἀφήνω κάποιον ἐλεύθερο, ἀπελευθερώνω· ◇ давáть ~ю слезáм χύνω ἄφθονα δάκρυα· давáть ~ю рукáм χειροδικῶ, σηκώνω χέρι.

вон I *нареч.* (*прочь*) ἔξω: вы́йти ~ βγαίνω ἔξω· вы́гнать ~ διώχνω, βγάζω ἔξω· ~ отсю́да! φύγε!, ἔξω!, ἔξω ἀπ' ἐδῶ!· ◇ лезть из кóжи ~ βάζω ὅλα τά δυνατά· из рук ~ πλόχο πολύ ἄσχημα, ἐλεεινά, ἀπαίσια.

вон II (*частица*) ἐκεῖ: ~ там внизý νά ἐκεῖ κάτω· ~ он νάτος.

вонзáть *несов.*, **вонзи́ть** *сов.* μπήγω, καρφώνω, χώνω, βυθίζω. **~ся** μπήγομαι, καρφώνομαι, χώνομαι, βυθίζομαι.

вон||ь *ж* ἡ βρῶμα, ἡ μπόχα, ἡ ἀποφορά, ἡ δυσωδία. **~ю́чий** *прил.* βρωμερός, δυσώδης. **~ю́чка** *ж зоол.* ἡ ἰκτίς, τό κουνάβι. **~я́ть** *несов.* βρωμῶ, βρωμάω.

воображ||áемый *прил.* ὑποτιθέμενος, φανταστικός, ἰδεατός: ~áемая ли́ния *мат.* ἡ νοητή γραμμή. **~áть** *несов.* φαντάζομαι, βάζω στό νοῦ μου: ~áю, каки́м ты стал φαντάζομαι πῶς θά ἔγινες· ~áть вся́кие ýжасы βάζω στό νοῦ μου τρομερά πράγματα· онá ~áла себя́ актри́сой θεωροῦσε τόν ἑαυτό τής ἠθοποιό· ◇ мнóго о себé ~áть *разг.* ἔχω μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μου. **~éние** *с* ἡ φαντασία: пы́лкое ~éние ἡ ἐξημμένη φαντασία. **~зи́ть** *сов. см.* воображáть.

вообщé *нареч.* 1. (*в общем*) γενικά, ἐν γένει, γενικῶς: ~ э́то вéрно γενικά εἶναι σωστό· 2. (*всегда*) πάντοτε, πάντα/ συνήθως, κατά τό σύνηθες (*обыкновенно*): ~ я в э́то врéмя быва́ю дóма συνήθως αὐτή τήν ὥρα βρίσκομαι στό σπίτι· он ~ такóй стрáнный αὐτός εἶναι πάντα ἔτσι παράξενος· ◇ ~ говоря́ μιλῶντας γενικά, ἐν γένει.

воодушеви́ть(ся) *сов.* *см.* воодушевля́ть(ся).

воодушев||ле́ние *с* ἡ ἐμψύχωση[-ις], ὁ ἐνθουσιασμός/ ἡ ἔμπνευση[-ις] (*вдохновение*). ~лённый *прил.* ἔμψυχος, ἐμψυχωμένος, ἐνθουσιασμένος / ἐμπνευσμένος (*вдохновенный*).

воодушевля́ть *несов.* ἐμψυχώνω, ζωογονῶ, ἐνθουσιάζω/ ἐμπνέω (*вдохновлять*). ~ся ἐμψυχώνομαι/ ἐμπνέομαι (*вдохновляться*).

вооружа́ть *несов.* 1. ἐξοπλίζω, ὁπλίζω· 2. *перен.* (*чем-л.*) ἐφοδιάζω, ἐξοπλίζω, ὁπλίζω: ~ зна́ниями ὁπλίζω μέ γνώσεις· 3. *перен.* (*против кого-л.*) ξεσηκώνω, ἐξεγείρω. ~ся 1. ἐξοπλίζομαι, ὁπλίζομαι· 2. *перен.* ἐφοδιάζομαι: ~ся терпе́нием ὁπλίζομαι μέ ὑπομονή.

вооруж||е́ние *с* 1. (*действие*) ὁ ἐξοπλισμός: ~ а́рмии ὁ ἐξοπλισμός τοῦ στρατοῦ· 2. (*военное снаряжение*) ὁ ὁπλισμός, ὁ ἐξοπλισμός, ἡ ἀρματωσιά, τά ὅπλα: ~ бойца́ (самолёта) ὁ ὁπλισμός τοῦ στρατιώτη (τοῦ ἀεροσκάφους)· сокраще́ние ~е́ний ἡ μείωση (*или* ἡ ἐλάττωση) τῶν ἐξοπλισμῶν· го́нка ~е́ний τό κυνῆγι τῶν ἐξοπλισμῶν. ~ённость *ж* ὁ ἐξοπλισμός, ὁ ὁπλισμός: техни́ческая ~ённость промы́шленности ὁ τεχνικός ἐξοπλισμός τῆς βιομηχανίας. ~ённый 1. *прич.* *от* вооружи́ть· 2. *прил.* ἔνοπλος, ὁπλισμένος, ἀρματωμένος: ~ённое восста́ние ἡ ἔνοπλη ἐξέγερση· ◇ ~ённый до зубо́в ὁπλισμένος ὥς τά δόντια, πάνοπλος, ὁπλισμένος σάν ἀστακός.

вооружи́ть(ся) *сов.* *см.* вооружа́ть(ся).

воо́чию *нареч.* *уст.* μέ τά μάτια μου: убеди́ться ~ в чём-л. πείθομαι μέ τά ἴδια μου τά μάτια· показа́ть ~ δείχνω ὁλοφάνερα.

во-пе́рвых *вводн.* *сл.* (κατά) πρῶτο[ν], πρῶτα-πρῶτα, ἐν πρώτοις.

вопи́ть *несов.* *разг.* κραυγάζω/ οὐρλιάζω, ὠρύομαι, σκούζω (*от ужаса и т.п.*).

вопию́щ||ий *прил.* ὁλοφάνερος, καταφανής, κατάφωρος/ ἀπαράδεκτος (*недопустимый*): ~ие безобра́зия ἀπαράδεκτες ἀσχημίες· ~ая несправедли́вость καταφανής ἀδικία· ◇ глас ~его в пусты́не φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ.

воплоти́ть *сов.*, **воплоща́ть** *несов.* ἐνσαρκώνω, ἐνσαρκῶ, δίνω ὑλική μορφή, δίνω ὑλική ὑπόσταση/ προσωποποιῶ (*олицетворять*). ~ся ἐνσαρκώνομαι, παίρνω ὑλική ὑπόσταση, παίρνω ὑλική μορφή, πραγματοποιοῦμαι.

воплощ||е́ние *с* ἡ ἐνσάρκωση[-ις]/ ἡ προσωποποίηση[-ις] (*олицетворение*). ~ённый *прич.* *и* *прил.* ἐνσαρκωμένος / προσωποποιημένος (*олицетворённый*).

вопль *м* ἡ κραυγή/ τό σκούξιμο, τό οὔρλιασμα (*ужаса и т. п.*).

вопреки́ *предлог* παρά, στό πεῖσμα, ἀντίθετα: ~ чьему́-л. жела́нию παρά τήν ἐπιθυμία κάποιου· ~ здра́вому смы́слу παρά κάθε λογική· ~ зако́ну παρά τόν νόμο, κατά παράβαση τοῦ νόμου.

вопро́с *м* 1. ἡ ἐρώτηση[-ις], τό ἐρώτημα: задава́ть ~ы κάνω ἐρωτήσεις, βάζω ἐρωτήματα· отвеча́ть на ~ы ἀπαντῶ στίς ἐρωτήσεις· 2. (*дело, обстоятельство*) τό ζήτημα: спо́рный ~ τό διαφιλονικούμενο ζήτημα, τό ἐπίμαχο ζήτημα· жи́зненный ~ τό ζωτικό ζήτημα· теку́щие ~ы τά τρέχοντα ζητήματα· разреши́ть ~ λύνω τό ζήτημα· э́то ~ вре́мени εἶναι ζήτημα χρόνου· весь ~ в том, что́бы... τό ζήτημα εἶναι νά...· э́то друго́й ~ αὐτό εἶναι ἄλλο ζήτημα (*или* ἄλλη ὑπόθεση)· 3. (*проблема*) τό ζήτημα, τό θέμα, τό πρόβλημα: агра́рный ~ τό ἀγροτικό ζήτημα· национа́льный ~ τό ἐθνικό ζήτημα· экономи́ческий ~ τό οἰκονομικό πρόβλημα· злободие́вный ~ τό ἐπίκαιρο ζήτημα, τό φλέγον ζήτημα· поднима́ть ~ θέτω (*или* βάζω) ζήτημα· ◇ что за ~?! θέλει ρώτημα;!· э́то ещё под больши́м ~ом αὐτό εἶναι ἀκόμα πολύ ἀμφίβολο· поста́вить под ~ ἀμφισβητῶ, [ἀμφιβάλλω γιά κάτι.

вопроси́тельн||ый *прил.* ἐρωτηματικός: ~ взгляд τό ἐρωτηματικό βλέμμα· ~ знак τό ἐρωτηματικό[ν]· ~ое предложе́ние *грам.* ἡ ἐρωτηματική πρόταση[-ις].

вопро́сник *м* τό ἐρωτηματολόγιο[ν].

вопроша́||ть *несов.* *книжн.* ἐρωτῶ, ἀνερωτῶ. ~ющий *прил.* ἐρωτηματικός.

вопью́сь, вопьёшься и т. д. *буд. вр.* *от* впи́ться.

вор *м* ὁ κλέφτης, ὁ κλέπτης, ὁ λωποδύτης: карма́нный ~ ὁ πορτοφολᾶς· ме́лкий ~ ὁ μικρολωποδύτης, ὁ κλεφτοκοτᾶς· держи́те во́ра! πιάστε τόν κλέφτη!· ◇ на во́ре ша́пка гори́т *посл.* ὅποιος ἔχει τή μύγα μυγιάζεται.

ворва́ться *сов.* *см.* врыва́ться.

вори́шка *м* *уменьш.*, *презр.* ὁ λωποδύτης, ὁ κλέφτης.

воркова́||ние *с* τό γούρλισμα, τό γρούξιμο. ~ть *несов.* γουρλίζω, γρούζω/ *перен.* γλυκομιλῶ.

воркотня́ *ж* *разг.* ἡ μουρμούρα, ἡ γκρίνα.

вороб||е́й *м* ὁ σπουργίτης, τό σπουργίτι· ◇ стре́ляный ~ ἄνθρωπος πολύπειρος, ἄνθρωπος τετραπέρατος· ста́рого ~ья́ на мяки́не не проведёшь *погов.* δέν εἶναι

ἄνθρωπος νά τόν γελάσεις. ~ьйный *прил.* τοῦ σπουργίτη.

ворóв||анный *прич. и прил.* κλεμμένος. ~**áтый** *прил.* κατεργάρικος, πονηρός: ~áтые глазá πονηρά μάτια.

воровáть κλέβω, κλέπτω / ὑπεξαιρῶ, σουφρώνω (*о мелкой краже*).

ворóв||ка *ж* ἡ κλέφτρα, ἡ κλέπτρια. ~**скóй** *прил.* κλέφτικος, λωποδυτικός: ~скóй язык ἡ γλῶσσα τῶν λωποδυτῶν. ~**ствó** *с* ἡ κλοπή, ἡ κλεψιά, τό κλέψιμο.

ворож||бá *ж* τά μάγια, ἡ μαγεία, ἡ μαγγανεία/ ἡ μαντεία (*гадание*). ~**ить** *несов.* μαγγανεύω, κάνω μάγια/ μαντεύω, λέγω τή μοῖρα (*гадать*).

вóрон *м* ὁ κόρακας, τό κοράκι.

ворóна *ж* **1.** ἡ κουρούνα, ἡ κορώνη· **2.** (*ротозей*) *разг.* ὁ χάχας, ὁ μποῦφος· ◇ ~ в павлúньих пéрьях ἀπ' ἔξω κούκλα, ἀπό μέσα πανούκλα· бéлая ~ σπάνιος ἄνθρωπος, σπάνιο φαινόμενο· пýганая ~ кустá бойтся *погов.* ὅποιος κάηκε στό χυλό, φυσάει καί τό γιαοῦρτι· ворóн считáть *разг.* χάσκω, κυττάζω μέ ἀνοιχτό στόμα.

воронён||ый *прил.* ὀξειδωμένος: ~ая сталь ὁ ὀξειδωμένος χάλυψ, τό ὀξειδωμένο ἀτσάλι.

ворóн||ий *прил.* κορακίσιος: ~ье гнездó ἡ κορακοφωλιά· ◇ ~ глаз *бот.* τό στρυχνοκάρυο[ν].

ворóнк||а *ж* **1.** (*для переливания жидкостей*) τό χωνί, ἡ χοάνη· **2.** (*от снаряда*) ὁ λάκκος, ἡ γοῦρνα.

вóронов *прил.*: цвéта ~а крылá κατάμαυρος, μαῦρος σάν τόν κόρακα.

ворон||óй *прил.*: ~áя лóшадь ὁ καρᾶς, τό μαῦρο ἄλογο.

вóрот I *м* (*одежды*) ὁ γιακᾶς: схватúть за ~ ἁρπάζω ἀπ' τό γιακά.

вóрот II *м тех.* τό μάγγανο, ἡ στρέβλη, τό μαγγάνι, τό βαροῦλκο[ν].

ворóта *мн.* **1.** ἡ πύλη, ἡ ἐξώπορτα, ἡ αὐλόπορτα: шлю́зные ~ ἡ ὑδροφρακτική θύρα· триумфáльные ~ ἡ θριαμβευτική ἁψίδα· **2.** *спорт.* ἡ ἑστία, τό τέρμα: удáр в ~ τό σούτ στό τέρμα.

воротúла *м разг.* ὁ μεγαλοεπιχειρηματίας.

воротнúк *м* ὁ γιακᾶς, τό κολλάρο.

воротничóк *м* τό γιακαδάκι, τό κολλάρο.

вóрох *м* ὁ σωρός, ἡ σωρεία, τό πλῆθος.

ворóчать *несов.* **1.** (*двигать с места*) κινῶ, μετακινῶ, μετατοπίζω· **2.** (*поворачивать*) στριφογυρίζω κάτι· **3.** (*распоряжаться, управлять*) *разг.* διοικῶ, διαχειρίζομαι: ~ делáми διευθύνω μεγάλες ὑποθέσεις. ~**ся** *разг.* (*поворачиваться*) γυρίζω (*ἀμετ.*), στρέφομαι/ στριφογυρίζω (*с боку на бок*)/ κινοῦμαι, σαλεύω, γυρίζω (*шевелиться*)/ περιστρέφομαι (*вращаться*).

ворошúть *несов.* σείω, ἀνασκαλεύω: ~ сéно ἀνασκαλέυω τό χόρτο· ~ огóнь (ἀνα)σκαλεύω τή φωτιά, σκαλίζω τή φωτιά.

ворс *м* ἡ τρίχα, τό χνούδι: по ~у κατά τή διεύθυνση τῶν τριχῶν· прóтив ~а ἀντίθετα πρός τήν κλίση τῶν τριχῶν κόντρα. ~**úстый** *прил.* χνοώδης, χνουδωτός. ~**овáльный** *прил.*: ~овáльная машúна τό λανάρι, ἡ λανάρα. ~**овáть** *несов.* λαναρίζω, ξαίνω.

ворч||áние *с* **1.** (*собаки*) τό γρύλλισμα, τό ὑπόκωφο[ν] μούγγρισμα· **2.** (*человека*) ἡ μουρμούρα, ἡ γκρίνια, ἡ μεμψιμοιρία. ~**áть** *несов.* **1.** (*о собаке*) γρυλλίζω, μουγκρίζω· **2.** (*о людях*) μουρμουρίζω, γκρινιάζω, μεμψιμοιρῶ. ~**лúво** *нареч.* μέ μουρμούρα, γκρινιάρικα, δύστροπα. ~**лúвость** *ж* ἡ γκρίνια, ἡ δυστροπία, ὁ στριφνός (*или* ἀνάποδος) χαρακτήρας, ἡ κακοτροπία. ~**лúвый** *прил.* γκρινιάρης, δύστροπος, κακότροπος, ἀνάποδος. ~**ýн** *м* ὁ γκρινιάρης, ὁ ἀνάποδος, ὁ δύστροπος. ~**ýнья** *ж* ἡ γκρινιάρα, ἡ ἀνάποδη, ἡ δύστροπη.

восвóяси *нареч. разг.*: отправля́ться ~ παίρνω τό δρόμο μου, πηγαίνω στό σπίτι μου, πάω ἀποκεῖ πού ἦρθα.

восемнадцатилéтний *прил.* δεκαοχτάχρονος, δεκαοκταετής.

восемнáдцатый *числит. порядк.* δέκατος ὄγδοος.

восемнáдцать *числит. колич.* δεκαοκτώ, δεκαοχτώ.

вóсемь *числит. колич.* ὀκτώ, ὀχτώ.

вóсемьдесят *числит. колич.* ὀγδόντα.

восемьсóт *числит. колич.* ὀχτακόσια.

вóсемью *нареч.* ὀχτώ φορές, ὀκτάκις: ~ вóсемь ὀχτώ ἐπί ὀχτώ, ὀχτώ φορές ὀχτώ.

воск *м* τό κερί, ὁ κηρός: натирáть ~ом ἀλείφω μέ κερί, κηραλείφω.

воскли́кнуть *сов. см.* восклицáть.

восклицá||ние *с* τό ἐπιφώνημα, ἡ ἀναφώνηση, ἡ φωνή. ~**тельный** *прил.* ἐπιφωνηματικός: ~тельный знак *грам.* τό θαυμαστικό[ν].

восклицáть *несов.* ἀναφωνῶ, ἀνακράζω, ἀναβοῶ.

воскóвка *ж* (*калька*) τό κηρόχαρτο[ν].

воскóв||óй *прил.* **1.** κερένιος, κήρινος: ~áя свечá τό κερί, ἡ λαμπάδα· **2.** *перен.* (*о лице и т. п.*) κερένιος, κίτρινος, χλωμός, κίτρινος σάν τό κερί.

воскреса́ть *несов.* ἀνασταίνομαι, ἀναζωογονοῦμαι, ξαναζωντανεύω.

воскресе́ние *с* 1. *рел.* ἡ ἀνάσταση, ἡ νεκρανάσταση· 2. (*возрождение*) ἡ ἀναγέννηση, ἡ ἀναβίωση.

воскресе́нье *с* ἡ Κυριακή.

воскреси́ть *сов. см.* воскреша́ть.

воскре́снуть *сов. см.* воскреса́ть.

воскре́сный *прил.* κυριακάτικος: ~ о́тдых ἡ κυριακάτικη ἀνάπαυση.

воскреша́ть *несов.* ἀνασταίνω, ἐπαναφέρω στή ζωή, ἀναζωογονῶ: ~ наде́жды ζωντανεύω τίς ἐλπίδες· ~ в па́мяти ξαναθυμᾶμαι, ξαναφέρνω στή μνήμη.

воскреше́ние *с* ἡ ἀνάσταση, ἡ νεκρανάσταση/ *перен.* ἡ ἀναζωογόνηση, τό (ξανα-) ζωντάνεμα.

воскури́ть *сов.*, **воскуря́ть** *несов.*: ~ фимиа́м кому́-л. λιβανίζω, ἐγκωμιάζω, κολακεύω κάποιον.

воспале́ние *с мед.* ἡ φλεγμονή, ἡ φλόγωση: ~ лёгких ἡ πνευμονία, ἡ περιπνευμονία· ~ брюши́ны ἡ περιτονίτιδα· ~ по́чек ἡ νεφρίτιδα· ~ мочево́го пузыря́ ἡ κυστίτιδα· ~ серде́чной су́мки ἡ περικαρδίτιδα.

воспал||ённый 1. *прич. от* воспаля́ть· 2. *прил.* φλεγμαίνων, πού ἔπαθε φλεγμονή, φλογισμένος: ~ённые глаза́ κόκκινα μάτια. ~**и́тельный** *прил.*, *мед.* φλεγμονικός: ~и́тельный проце́сс ἡ φλεγμονή, ἡ φλόγωση.

воспали́ться *сов.*, **воспаля́ться** *несов.* φλογίζομαι, φλεγμαίνω.

воспева́ть *несов.*, **воспе́ть** *сов. поэт.* τραγουδῶ, ψάλλω, ᾄδω, ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω.

воспита́ние *с* ἡ ἀνατροφή, ἡ ἀγωγή, ἡ διαπαιδαγώγηση[-ις], ἡ διάπλαση[-ις]: ~ молодёжи ἡ διαπαιδαγώγηση τῆς νεολαίας· физи́ческое ~ ἡ σωματική ἀγωγή· взять ребёнка на ~ ἀναλαμβάνω τήν ἀνατροφή τοῦ παιδιοῦ· получи́ть хоро́шее ~ ἀνατρέφομαι καλά.

воспи́т||анник *м* 1. ὁ τρόφιμος, ὁ ἀναθρεφτός, ὁ μαθητής· 2. (*приёмыш*) τό ψυχοπαίδι. ~**анность** *ж* ἡ καλή ἀνατροφή, ἡ εὐγένεια, ἡ καλή ἀγωγή. ~**анный** 1. *прич. от* воспита́ть· 2. *прил.* καλοαναθρεμμένος, εὐγενής, ἄνθρωπος καλῆς συμπεριφορᾶς. ~**а́тель** *м* ὁ παιδαγωγός. ~**а́тельный** *прил.* παιδαγωγικός, ἀναμορφωτικός, διαπαιδαγωγητικός, διδακτικός.

воспита́ть *сов.*, **воспи́тывать** *несов.* διαπαιδαγωγῶ, ἀνατρέφω/ διαπλάθω (*хара́ктер*)/ καλλιεργῶ (*какое-л. качество*): ~ си́лу во́ли καλλιεργῶ ἰσχυρή θέληση.

воспламене́ние *с* ἡ ἀνάφλεξη, τό ἄναμμα.

воспламени́ть(ся) *сов. см.* воспламеня́ть(ся).

воспламеня́емый *прич. и прил.* εὔφλεκτος, εὐφλόγιστος, ἀναφλεκτικός.

воспламеня́||ть *несов.* 1. βάζω φωτιά, ἀναφλέγω· 2. *перен.* ἀνάβω, ἐξάπτω, ἐρεθίζω, ἐμπνέω πάθος. ~**ться** 1. παίρνω φωτιά, ἀναφλέγομαι· 2. *перен.* ἐξάπτομαι, ἐρεθίζομαι, φλέγομαι ἀπό πάθος. ~**ющийся** *прич.* ἀναφλεγόμενος, εὔφλεκτος: с трудо́м ~ющийся δυσφλογιστός, δύσφλεκτος.

воспо́лнить *сов.*, **восполня́ть** *несов.* συμπληρώνω, ἀναπληρώνω, γεμίζω: ~ пробе́лы συμπληρώνω τίς ἐλλείψεις, γεμίζω τά κενά.

воспо́льзоваться *сов.* ἐπωφελοῦμαι: ~ слу́чаем ἐκμεταλλεύομαι τήν εὐκαιρία, ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας· ~ че́м-л. в ка́честве предло́га βρίσκω (*или* χρησιμοποιῶ) σάν πρόφαση.

воспомина́ни||е *с* 1. ἡ ἀνάμνηση[-ις], ἡ ἐνθύμηση[-ις], ἡ θύμηση· 2. ~я *мн.* (*мемуа́ры*) τά ἀπομνημονεύματα.

воспрепя́тствовать *сов.* ἐμποδίζω, κωλύω, παρεμποδίζω, φέρνω προσκόμματα.

воспрети́ть *сов.*, **воспреща́ть** *несов.* ἀπαγορεύω.

воспреща́||ться: кури́ть ~ется ἀπαγορεύεται τό κάπνισμα· вход ~ется ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος.

восприи́мчив||ость *ж* ἡ δεκτικότητα, ἡ ἐπιδεκτικότητα/ ἡ εὐαισθησία (*чувстви́тельность*)/ ἡ εὐπάθεια (*к болезням*). ~**ый** *прил.* δεκτικός, ἐπιδεκτικός/ εὐαίσθητος, εὐπαθής (*к болезням и т. п.*): ~ый ум ἄνθρωπος μέ ἀντίληψη, δεκτικός νοῦς.

воспринима́емый *прич. и прил.* αἰσθητός, κατανοητός, ἀντιληπτός.

воспринима́ть *несов.*, **восприня́ть** *сов.* δέχομαι/ ἐννοῶ (*понимать*)/ αἰσθάνομαι (*чувствовать*)/ ἐκλαμβάνω, ἑρμηνεύω (*истолковывать*)/ ἀφομοιώνω (*усваивать*).

восприя́т||ие *с* ἡ ἀντίληψη[-ις], ἡ πρόσληψη[-ις]: чу́вственное ~ ἡ ἀντίληψη διά τῶν αἰσθήσεων· спосо́бность ~ия ἱκανότητα ἀντίληψης, τό ἀντιληπτικόν, ἡ ἀντιληπτικότητα.

воспроизведе́ние *с* 1. ἡ ἀναπαραγωγή, ἡ ἀναπαράσταση[-ις]· 2. *биол.* ἡ ἀναπαραγωγή, ἡ ἀναβλάστηση[-ις] φυτοῦ· 3. (*репроду́кция*) ἡ ἀνατύπωση, ἡ ἀναδημοσίευση[-ις].

воспроизвести́ *сов.*, **воспроизводи́ть**

несов. 1. ἀναπαράγω: ~ в пáмяти *а*) ξαναθυμᾶμαι, ἀνακαλῶ στή μνήμη μου, *б*) ἐπαναλαμβάνω (*слова*)· 2. (*копировать*) βγάζω ἀντίτυπο[ν], ἀνατυπώνω: ~ звýки ἀναπαράγω τούς ἤχους

воспроизвóдство *с эк.* ἡ ἀναπαραγωγή: простóе ~ ἡ ἁπλή ἀναπαραγωγή· расшúренное ~ ἡ εὐρεῖα ἀναπαραγωγή.

воспротúвиться *сов. см.* противиться.

воспрянуть *сов.*: ~ дýхом παίρνω θάρρος, παίρνω κουράγιο, ἐμψυχώνομαι, ἐνθαρρύνομαι· ~ от сна ξυπνῶ, ἀφυπνίζομαι.

воспылáть *сов.* φλέγομαι, ἀναφλέγομαι, ἀνάβω, φλογίζομαι: ~ гнéвом ἀνάβω ἀπό θυμό, παραφέρομαι, γίνομαι ἔξω φρενῶν· ~ любóвью ἐρωτεύομαι φλογερά.

восседáть *несов.*, **воссéсть** *сов. поэт.*, *шутл.* θρονιάζομαι, στρογγυλοκάθομαι.

воссоединéние *с* ἡ ἐπανένωση, ἡ συνένωση, ἡ ἐνσωμάτωση[-ις].

воссоединúть *сов.*, **воссоединять** *несов.* ἐπανενώνω, ξαναενώνω, ἐνσωματώνω. **~ся** συνενώνομαι πάλι, ἐνσωματώνομαι.

воссоздавáть *несов.*, **воссоздáть** *сов.* ἀναδημιουργῶ, ξανακτίζω/ ἀποκαθιστῶ (*в прежнем виде*)/ ξαναζωντανεύω (*в памяти и т. п.*).

восставáть *несов.* ἐξεγείρομαι, στασιάζω: ~ прóтив чегó-л. ἐξεγείρομαι ἐνάντια σέ κάτι.

восстанáвливать *несов.* 1. ἀποκαθιστῶ, ἀποκατασταίνω: ~ отношéния ἀποκαθιστῶ τίς σχέσεις· ~ хозяйство ἀνασυγκροτῶ (*или* ἀνοικοδομῶ, ἀνορθώνω) τήν οἰκονομία· ~ здáние ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθώνω κτίριο· 2. (*в памяти*) ξαναθυμοῦμαι, ἐνθυμοῦμαι, ξαναφέρνω στή μνήμη· 3. (*когó-л. в чём-л.*) ἀποκαθιστῶ, ἐπαναφέρω, ἀποκατασταίνω: ~ в правáх ἀποκαθιστῶ στά δικαιώματα· 4. (*против когó-л.*) ξεσηκώνω κάποιον, διαθέτω ἐχθρικά πρός κάποιον, διεγείρω ἐνάντια σέ κάποιον: ~ когó-л. прóтив себя κάνω κάποιον ἐχθρό μου. **~ся** 1. ἀποκαθίσταμαι, ἐπανορθώνομαι/ ἀποκαθιστῶ, ἀναλαμβάνω (*о здоровье*)· 2. (*в памяти*) ἐνθυμοῦμαι· 3. (*в чём-л.*) ἀποκαθίσταμαι.

восстáние *с* ἡ ἐξέγερση[-ις], ἡ ἐπανάσταση[-ις], ἡ ἀνταρσία, ἡ στάση[-ις]: вооружённое ~ ἡ ἔνοπλη ἐξέγερση· революциóнное ~ ἡ ἐπαναστατική ἐξέγερση.

восстановúтель *м хим.* ὁ ἀποξυγονωτής. **~ный** *прил.* ἐπανορθωτικός, ἀνοικοδομητικός, ἀνασυγκροτικός: ~ный перúод ἡ περίοδος τῆς οἰκονομικῆς ἀνοικοδόμησης (*или* τῆς ἀνασυγκρότησης), ἡ περίοδος τῆς ἀνόρθωσης· ~ный процéсс *биол.* ὁ ἀναβολισμός.

восстановлéние *с* 1. ἡ ἀποκατάσταση [-ις], ἡ ἀνασύσταση[-ις], ἡ ἀνασυγκρότηση [-ις]: ~ пáмятника ἀναστήλωση τοῦ μνημείου· ~ здорóвья (отношéний) ἡ ἀποκατάσταση τῆς ὑγείας (τῶν σχέσεων)· ~ мúра ἡ εἰρήνευση· ~ нарóдного хозяйства ἡ ἀνόρθωση (*или* ἀνασυγκρότηση) τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας· ~ здáния ἡ ἐπιδιόρθωση, ἡ ἐπισκευή κτιρίου· ~ связи *воен.* ἡ ἐπανασύνδεση· 2. (*в памяти*) ἡ ἐπαναφορά στή μνήμη· 3. (*когó-л. в чём-л.*) ἡ ἀποκατάσταση, ἡ ἐπανόρθωση, ἡ παλινόρθωση: ~ в правáх ἡ ἀποκατάσταση (*или* ἡ ἐπανάκτηση) τῶν δικαιωμάτων· 4. *хим.* ἡ ἀποξείδωση, ἡ ἀποξυγόνωση[-ις].

восстáть *сов. см.* восставáть.

востóк *м* ἡ 'Ανατολή: к ~у πρός ἀνατολάς· стрáны Востóка οἱ χῶρες τῆς 'Ανατολῆς.

востоковéд *м* ὁ ἀσιανολόγος. **~ение** *с* ἡ ἀσιανολογία.

востóрг *м* ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ θαυμασμός, ἡ ἔκσταση[-ις]: приводúть в ~ προκαλῶ τόν ἐνθουσιασμό (*или* τόν θαυμασμό)· приходúть в ~ ἐνθουσιάζομαι· быть в ~е εἶμαι κατενθουσιασμένος. **~áться** *несов.* ἐνθουσιάζομαι, ἐκπλήσσομαι.

востóрженн||ость *ж* ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ ἔξαρση[ις], ὁ θαυμασμός. **~ый** *прил.* ἐνθουσιώδης, ἐνθουσιασμένος, ἐκστατικός: ~ый человéк ὁ ἐνθουσιώδης ἄνθρωπος.

восторжествовáть *сов.* (*над кем-л.*, *над чем-л.*) θριαμβεύω.

востóчн||ый *прил.* ἀνατολικός, ἀνατολίτικος: ~ая гранúца τά ἀνατολικά σύνορα· ~ вéтер ὁ ἀνατολικός ἄνεμος, ὁ ἀπηλιώτης, ὁ λεβάντες· в ~ом направлéнии πρός ἀνατολάς.

вострéбовани||е *с*: до ~я πόστ-ρεστάντ.

вострéбовать *сов.* ἀπαιτῶ, διεκδικῶ.

вострó *нареч.*: держáть ýхо ~ *разг.* ἔχω τεντωμένο τ' αὐτί μου, ἔχω τά μάτια μου δεκατέσσερα, ἐπαγρυπνῶ, προσέχω.

восхвал||éние *с* τό ἐγκώμιο[ν], ὁ ἔπαινος. **~ять** *несов.* ἐγκωμιάζω, ἐκθειάζω, ἐπαινῶ, ἐξυμνῶ.

восхитúтельн||о *нареч.* θαυμάσια, ἐξαίσια. **~ый** *прил.* θαυμάσιος, ἐξαίσιος/ μαγευτικός (*очаровательный*).

восхитúть *сов.*, **восхищáть** *несов.* ἐκπλήσσω, προξενῶ θαυμασμό[ν] / γοητεύω, μαγεύω, θέλγω (*очаровывать*). **~ся** ἐνθουσιάζομαι, μαγεύομαι.

восхищéние *с* ὁ θαυμασμός, ἡ ἔκστα-

ση[-ις]: прийти́ в ~ от чего́-л. καταγοητεύομαι, μένω ἔκθαμβος.

восхо́д *м* ἡ ἀνατολή: ~ со́лнца ἡ ἀνατολή τοῦ ἡλίου· на ~е со́лнца τό ἡλιοχάραμα, στήν ἀνατολή τοῦ ἡλίου.

восход||и́ть *несов.* 1. (*подниматься*) ἀνεβαίνω, ἀνέρχομαι· 2. (*о светилах*) ἀνατέλλω, σηκώνομαι, ὑψώνομαι· 3. (*вести начало от чего-л.*) ἀνάγομαι εἰς: э́то восхо́дит к... αὐτό ἀνάγεται στό... **~я́щий** *прич. и прил.* ἀνερχόμενος, ἀνοδικός, ἀνατέλλων, ἀνιών: ~я́щее со́лнце ὁ ἀνατέλλων ἥλιος· ~я́щая крива́я *мат.* ἡ ἀνιοῦσα καμπύλη· по ~я́щей ли́нии (*о родстве*) ἡ ἀνιοῦσα συγγένεια· ◇ ~я́щая звезда́ τό καινούριο ἀστέρι.

восхожде́ние *с* τό ἀνέβασμα, ἡ ἀνάβαση[-ις], ἡ ἄνοδος.

восше́ствие *с*: ~ на престо́л ἡ ἀνάρρηση[-ις] στό θρόνο.

восьм||а́я *ж* τό ἕνα ὄγδοο[ν] (*в дроби*)/ τό ὄγδοο[ν] (τόνου) (*в музыке*): в одну́ ~у́ю (*о формате книги*) σχῆμα ὄγδοο. **~ёрка** *ж* 1. (*цифра; игральная карта*) τό ὀχτάρι[ον], τό ὀκτάρι· 2. (*гоночная лодка*) ἡ ὀκτάκωπος.

восьмигра́нник *м* τό ὀκτάεδρο[ν].

восьмидесятиле́тний *прил.* ὀγδοηκονταετής, ὀγδοντάχρονος, ὀγδοηκοντούτης: ~ стари́к ὁ ὀγδοντάρης (*или* ὁ ὀγδοηκονταετής) γέρος.

восьмидеся́т||ый *числит. порядк.* ὀγδοηκοστός: ~ые го́ды ἡ ἐνάτη δεκαετηρίδα.

восьмикла́ссник *м* ὁ μαθητής τῆς ὀγδόης τάξης.

восьми||ле́тний *прил.* ὀκταετής, ὀχτάχρονος. **~ме́сячный** *прил.* ὀκτάμηνος.

восьмисо́тый *числит. порядк.* ὀκτακοσιοστός.

восьмиуго́льн||ик *м* τό ὀκτάγωνο[ν], τό ὀκταγώνιο[ν]. **~ый** *прил.* ὀκτάγωνος.

восьмичасово́й *прил.* ὀκτάωρος, ὀχτάωρος.

восьм||о́й *числит. порядк.* ὄγδοος: ~о́е ма́рта ὀχτώ τοῦ Μάρτη.

вот *частица* 1. (*указательная*) νά, ἰδού: ~ где я живу́ νά ποῦ κατοικῶ, νά ποῦ μένω· ~ как бы́ло де́ло νά πῶς ἔχει ἡ ὑπόθεση· ~ э́то, ~ э́та αὐτό, αὐτή· 2. (*в заключение*) νά, ἰδού: ~ и всё αὐτό ἦτανε ὅλο· ~ и гото́во ἕτοιμο· 3. (*в восклицании*) καί, νά: ~ так неожи́данность! ἄλλο ἀναπάντεχο καί τοῦτο!· ~ как! ὥστε ἔτσι λοιπόν!· ~ и отли́чно! περίφημα!· ~ и мы! νἄμαστε καί μεῖς!· 4. (*при логическом ударении*): ~ ва́с-то мне и на́до ἐσᾶς ἀκριβῶς ζητοῦσα· ~ э́того я вам не обеща́ю αὐτό δέν σᾶς τό ὑπόσχομαι· ◇ ~ так! (*одобрение*) ἔτσι μπράβο!· ~ ещё! (*несогласие*) νάτα μας!

вот-во́т *нареч.* 1. (*вот именно*) σωστά, μάλιστα, ἀκριβῶς· 2. (*с минуты на минуту*) ὅπου νἄναι, ἀπό στιγμή σέ στιγμή.

воткну́ть *сов. см.* втыка́ть.

во́тум *м* ἡ ψῆφος: ~ дове́рия ψῆφος ἐμπιστοσύνης· ~ недове́рия ψῆφος μομφῆς (*или* ἀποδοκιμασίας).

во́тчина *ж* 1. *ист.* τό κληρονομικό κτῆμα, τό τσιφλίκι· 2. *перен.* τό τσιφλίκι.

воцаре́ние *с ист.* ἡ ἀνάρρηση στό θρόνο.

воцари́ться *сов.*, **воцаря́ться** *несов.* 1. *ист.* ἀνέρχομαι στό θρόνο[ν]· 2. (*наступать*) ἐπικρατῶ, ἀποκαθίσταμαι: воцари́лось молча́ние ἐπεκράτησε (*или* βασίλευσε) σιωπή.

вошь *ж* ἡ ψεῖρα, ἡ φθεῖρα.

вощ||ёный *прил.* κηρωτός: ~ёная бума́га τό κηρόχαρτο. **~и́ть** *несов.* ἀλείφω μέ κερί/ γυαλίζω (*о мебели*).

во́ю, во́ешь *наст. вр. от* выть.

вою́ю, вою́ешь *наст. вр. от* воева́ть.

вою́ющ||ий 1. *прич. от* воева́ть· 2. *прил.* ἐμπόλεμος: ~ие держа́вы οἱ ἐμπόλεμες δυνάμεις.

воя́ка *м шутл., ирон.* ὁ πολεμισταρᾶς, ὁ παλληκαρᾶς/ ὁ νταῆς, ὁ καυγατζῆς (*спорщик, задира*).

впада́ть *несов.* 1. (*о реке*) χύνομαι, ἐκβάλλω· 2. (*в какое-л. состояние*) πέφτω, ἐμπίπτω, περιπίπτω: ~ в отча́яние ἀπελπίζομαι, πέφτω σέ ἀπελπισία· 3. (*вваливаться — о щеках и т. п.*) κοιλαίνομαι, εἶμαι κοῖλος· ◇ ~ в неми́лость πέφτω σέ δυσμένεια· ~ в де́тство ξαναμωραίνομαι· ~ в оши́бку πέφτω σέ σφάλμα, κάνω λάθος· ~ в противоре́чие ἔρχομαι σέ ἀντίφαση (*или* ἀντίθεση), ἀντιφάσκω.

впаде́ние *с* (*реки́*) τό στόμιο[ν], ἡ ἐκβολή (ποταμοῦ).

впа́дин||а *ж* ἡ κοιλότητα, τό βαθούλωμα, ἡ λάκκα, τό κοίλωμα: глазны́е ~ы οἱ κόγχες τῶν ματιῶν.

впа́ивать *несов.* συγκολλῶ, κολλάω, κολλῶ.

впа́йк||а *ж* ἡ συγκόλληση[-ις]: сде́лать ~у συγκολλῶ.

впа́л||ый *прил.* κοῖλος, βαθουλός: ~ые глаза́ τά βαθουλωμένα μάτια· ~ые щёки τά βαθουλωμένα μάγουλα· ~ые бока́ (*у лошади*) τά πεσμένα πλευρά (τοῦ ἀλόγου).

впасть *сов. см.* впада́ть 2, 3.

впая́ть *сов. см.* впа́ивать.

впéйся, впéйтесь *повелит. накл. от* впи́ться.

впервы́е *нареч.* γιά πρώτη[ν] φορά[ν], πρώτη φορά.

вперевáлку *нареч.*: ходи́ть ~ περπατῶ μέ τσακίσματα, λικνίζομαι στό βάδισμα.

вперегонки́ *нареч.*: бéгать ~ παραβγαίνω στό τρέξιμο, ποιός θά ξεπεράσει τόν ἄλλο.

вперёд *нареч.* 1. ἐμπρός, πρόσω, πρός τά ἐμπρός: идти́ ~ πηγαίνω ἐμπρός, προχωρῶ· 2. (*впредь*) *разг.* στό ἑξῆς, στό μέλλον, ἀπό τώρα καί μπρός: ~ будь осторóжнее στό ἑξῆς νά εἶσαι πιό προσεκτικός· 3. (*прежде, заранее*) *разг.* μπροστά, πρῶτα: брать плáту ~ παίρνω τήν πληρωμή μπροστά· ◇ часы́ идýт ~ τό ρολόϊ πάει μπροστά.

впереди́ 1. *нареч.* μπροστά, ἐμπρός, ἔμπροσθεν: стать ~ στέκομαι ἐπί κεφαλῆς (*или* μπροστά)· идти́ ~ πηγαίνω ἐμπρός, προηγοῦμαι· 2. *нареч.* (*в будущем*) εἰς τό μέλλον, εἰς τό ἑξῆς· 3. *предлог* πρίν, πρό, μπροστά: ~ всех πρίν ἀπ' ὅλους.

вперемéжку *нареч.* ἐναλλάξ, ἐκ περιτροπῆς.

вперемéшку *нареч. разг.* ἀνάκατα, ἀνακατωμένα, φύρδην μίγδην, ἄνω-κάτω: кни́ги лежáли ~ с тетрáдями τά βιβλία ἦταν ἀνακατωμένα μέ τά τετράδια.

впери́ть *сов.*, **вперя́ть** *несов.*: ~ взгляд προσηλώνω (*или* καρφώνω) τό βλέμμα, ἀτενίζω (*или* κυττάζω) ἀσκαρδαμυκτί.

впечатл||éние *с* ἡ ἐντύπωση[-ις]: пéрвое ~ ἡ πρώτη ἐντύπωση· производи́ть си́льное ~ на когó-л. προκαλῶ ζωηρή ἐντύπωση σέ κάποιον· находи́ться под ~éнием βρίσκομαι ὑπό τήν ἐπίδραση (*или* μέ τήν ἐντύπωση). **~и́тельность** *ж* ἡ εὐαισθησία, ἡ εὐπάθεια. **~и́тельный** *прил.* εὐαίσθητος, εὐπαθής.

впивáть *несов.* ἀπορροφῶ, ποτίζομαι.

впивáться *несов.* μπήγομαι, χώνομαι, τρυπῶ, καρφώνομαι (*о булавке и т. п.*)/ κεντῶ, κεντρῶ, τσιμπῶ (*о насекомых*)/ δαγκάνω (*о пиявке*): ~ когтя́ми γαντζώνομαι μέ τά νύχια· ~ зубáми μπήγω τά δόντια μου· ◇ ~ глазáми в когó-л., во чтó-л. τρώγω κάποιον μέ τά μάτια μου.

впи́санный *прич. и прил.* ἐγγεγραμμένος.

вписáть *сов.*, **впи́сывать** *несов.* 1. ἐγγράφω, (παρ)εισάγω (*вносить в текст*)/ ἀναγράφω, καταχωρῶ (*включать в список*)· 2. *мат.* ἐγγράφω.

впитáть(ся) *сов. см.* впи́тывать(ся).

впи́тывание *с* ἡ ἀπορρόφηση[-ις], ἡ διήθηση, ἡ ἀφομοίωση.

впи́тывать *несов.* 1. ἀπορροφῶ· 2. *перен.* ποτίζομαι, ἀφομοιώνω. **~ся** ποτίζομαι, διαβρέχομαι, διαποτίζομαι.

впи́ться *сов. см.* впивáться.

впи́хивать *несов.*, **впихнýть** *сов. разг.* σπρώχνω, χώνω, σκουντῶ.

вплавь *нареч.* κολυμπώντας: переправля́ться ~ περνῶ κολυμπώντας.

вплести́ *сов.*, **вплетáть** *несов.* συμπλέκω, πλέκω σέ κάτι, βάζω πλέκοντας.

вплотнýю *нареч.* 1. (*к комý-л., к чемý-л.*) πολύ πλησίον, πολύ κοντά, ἐγγύτατα, δίπλα, κολλητά: ~ друг к дрýгу ὁ ἕνας κολλητά στόν ἄλλο· 2. *перен. разг.* στά σοβαρά, στά γεμᾶτα: подойти́ ~ к вопрóсу ἐξετάζω ἀπό κοντά τό ζήτημα.

вплоть (до) *нареч.* ὥς, ἕως τό, μέχρι, ἴσαμε: ~ до вéчера... ὥς τό βράδυ...

вповáлку *нареч. разг.* σωρό, σωρηδόν: спать ~ κοιμώμαστε ὁ ἕνας πάνω στόν ἄλλο.

вполгóлоса *нареч.* χαμηλόφωνα, σιγά.

вползáть *несов.*, **вползти́** *сов.* 1. (*внутрь*) μπαίνω ἕρποντας, πλησιάζω σερνάμενος, γλυστρῶ· 2. (*наверх*) ἀναρριχῶμαι, ἀνεβαίνω, σκαρφαλώνω ἕρποντας.

вполнé *нареч.* πλέρια, πλήρως, ἐντελῶς, πέρα γιά πέρα/ ὁλότελα (*совсем*): он не ~ в э́том увéрен δέν εἶναι ἐντελῶς βέβαιος γι' αὐτό.

впολови́ну *нареч. разг.* κατά τό μισό (ἥμισυ), στό μισό, μισά: ~ корóче κατά τό μισό κοντότερο.

впопыхáх *нареч. разг.* 1. (*запыхавшись*) βιαστικά· 2. (*в спешке*) στή βιασύνη, πάνω στή βιάση.

впóру *нареч.* (*по мéрке*) *разг.* ταιριαστά, ἴσα-ἴσα, ἀκριβῶς: костю́м тебé ~ αὐτό τό κοστοῦμι σοῦ ἔρχεται ἴσα-ἴσα.

впорхнýть *сов.* μπαίνω πετώντας, πετάω μέσα.

впослéдствии *нареч.* ἐν συνεχεία, ἀργότερα, ὕστερα, κατόπιν.

впотьмáх *нареч.* στά σκοτεινά, στό σκοτάδι, στά θεοσκότεινα.

впрáвду *нареч. разг.* πραγματικά, πράγματι, ἀληθινά, τῷ ὄντι.

впрáве *предик. безл.*: быть ~ ἔχω τό δικαίωμα.

впрáвить *сов.*, **вправля́ть** *несов.* (*суставы, конечности*) ἀνατάσσω, βάζω στή θέση (του).

впрáво *нареч.* δεξιά, πρός τά δεξιά: пойти́ ~ πηγαίνω πρός τά δεξιά· повернýть ~ γυρίζω (*или* στρίβω) δεξιά.

впредь *нареч.* στό μέλλον, στό ἑξῆς, ἀπό τώρα καί στό ἑξῆς, ἀπό τοῦδε καί εἰς τό ἑξῆς, τοῦ λοιποῦ: ~ до... ἕως ὅτου...

в придачу *нареч. см.* придача.

вприкуску *нареч.*: пить чай ~ πίνω τσάϊ ἄγλυκο τρώγοντας χωριστά ζάχαρη.

вприпрыжку *нареч.* πηδηχτά, πηδώντας: бежать ~ τρέχω πηδηχτά, χοροπηδώντας.

вприсядку *нареч.*: плясать ~ χορεύω μισοκαθισμένος (*или* ἀνακούρκουδα).

впроголодь *нареч.* πεινασμένα: жить ~ λιμοκτονῶ, φυτοζωῶ, πένομαι.

в продолжение *предлог см.* продолжение.

впрок *нареч.* **1.** (*про запас*): заготовлять ~ ἀποθηκεύω τρόφιμα, κάνω προμήθειες· 2. (*на пользу*): идти кому-л. ~ τοῦ βγῆκε σέ καλό.

впросак *нареч.*: попасть(ся) ~ *разг.* κάνω γκάφα (*сделать неловкость*)/ τήν παθαίνω (*быть обманутым*).

впрочем *союз* ἐξάλλου, ἄλλωστε, ὅμως, πάντως.

впрыгивать *несов.*, **впрыгнуть** *сов.* πηδάω μέσα, μπαίνω (*или* ἀνεβαίνω) πηδώντας.

впрыскивание *с* ἡ ἔγχυση[-ις], ἡ ἔνεση[-ις]: подкожное ~ ἡ ὑποδόρια ἔνεση.

впрыскивать *несов.*, **впрыснуть** *сов.* κάνω ἔνεση.

впрягать *несов.* ζεύ(γ)ω. ~**ся** ζεύ(γ)ομαι.

впрямь *частица разг.* πραγματικά, πράγματι, ἀληθινά, στ' ἀλήθεια.

впрячь(ся) *сов. см.* впрягать(ся).

впуск *м* ἡ εἴσδοχή, ἡ εἰσαγωγή.

впускать *несов.* εἰσδέχομαι, εἰσάγω, ἀφήνω νά μπεῖ.

впускной *прил.* (*клапан, труба*) βαλβίδα εἰσδοχῆς.

впустить *сов. см.* впускать.

впустую *нареч.* μάταια, ἀνώφελα, στά χαμένα, στό βρόντο.

впутать *сов.*, **впутывать** *несов.* μπερδεύω, μπλέκω, παρασύρω. ~**ся** μπερδεύομαι, μπλέκομαι, περιπλέκομαι, ἀνακατώνομαι, παρασύρομαι.

в пух и прах *нареч. см.* пух.

впятеро *нареч.* (*в пять раз*) πεντάκις, πέντε φορές.

впятером *нареч.* οἱ πέντε.

враг *м* 1. ὁ ἐχθρός, ὁ ὀχτρός: классовый ~ ὁ ταξικός ἐχθρός· смертельный ~ ὁ θανάσιμος ἐχθρός· 2. (*противник чего-л.*) ὁ ἀντίπαλος, ὁ ἐχθρός, ὁ πολέμιος.

вражд||а *ж* ἡ ἔχθρα, ἡ ἔχθρητα, τό μῖσος: питать ~у к кому-л. τρέφω ἔχθρα, ἐχθρεύομαι κάποιον. ~**ебность** *ж* ἡ ἐχθρότητα, ἡ ἔχθρα, τό μῖσος. ~**ебный** *прил.* ἐχθρικός, πολέμιος: ~ебные действия οἱ ἐχθρικές ἐνέργειες. ~**овать** *несов.* ἐχθρεύομαι, εἶμαι ἐχθρός μέ κάποιον.

вражеский *прил.* ἐχθρικός.

вразбивку *нареч.* ἀνακατωτά, ἄτακτα.

вразброд *нареч.* ἄτακτα, ἐν ἀταξία, σέ σύγχυση, σκορπιστά.

вразвалку *нареч. разг.*: ходить ~ σειέμαι καί κουνιέμαι, περπατῶ μέ τσακίσματα.

вразрез *нареч.* ἐνάντια, ἀντίθετα, ἀντίστροφα: идти ~ с чем-л. πηγαίνω ἀντίθετα (κόντρα) σέ κάτι.

вразрядку *нареч.*: набирать ~ *полигр.* διαστηματίζω, ἀραιώνω (τά γράμματα).

вразумительн||о *нареч.* καθαρά, κατανοητά, σαφῶς, πειστικά. ~**ый** *прил.* σαφής, κατανοητός, καταληπτός, εὐκρινής, καθαρός.

вразумить *сов.*, **вразумлять** *несов.* νουθετῶ, πείθω, συμβουλεύω.

вра||ки *мн. разг.* τά ψέματα, οἱ ψευτιές, τά κουροφέξαλα. ~**ль** *м разг.* ὁ ψεύτης, ὁ ψευταρᾶς, ὁ λογᾶς. ~**ньё** *с разг.* οἱ ψευτιές, τά ψέματα.

врасплох *нареч.* αἰφνιδιαστικά, ἀπροσδόκητα, ἀπρόοπτα, ἐξ ἀπροόπτου, ξαφνικά: заставать ~ αἰφνιδιάζω, πιάνω ξαφνικά.

врассыпную *нареч.* σκόρπια, σκορπιστά, διασκορπισμένα: бежать ~ φεύγω ἄταχτα, ὅπου φύγει φύγει.

врастание *с прям., перен.* ἡ ἐνσωμάτωση[-ις].

врастать *несов.*, **врасти** *сов.* **1.** ἐνσωματώνομαι / χώνομαι (*о ногте*)· **2.** (*оседать*): домик наполовину врос в землю τό σπιτάκι ἦταν ὡς τή μέση παραχωμένο· **3.** *перен.* (*в коллектив и т. п.*) ἀφομοιώνομαι.

врастяжку *нареч. разг.* φαρδειά-πλατειά.

вратарь *м спорт.* ὁ τερματοφύλακας[-αξ].

врать *несов. разг.* ψεύδομαι, λέγω ψέματα, ψευδολογῶ.

врач *м* ὁ γιατρός, ὁ ἰατρός: женщина-~ ἡ ἰατρός, ἡ γιάτρισσα, ἡ γιατρίνα· зубной ~ ὁ ὀδοντογιατρός· военный ~ ὁ στρατιωτικός γιατρός· ветеринарный ~ ὁ κτηνίατρος· дежурный ~ ὁ ἐφημερεύων γιατρός· главный ~ ὁ ἀρχίατρος·

вызывать ~á φωνάζω (*или* καλῶ) τό γιατρό.

врачéбн||ый *прил.* ἰατρικός: ~ая пóмощь ἡ ἰατρική βοήθεια· ~ая прáктика ἡ ἰατρική ἐξάσκηση.

вращáтельн||ый *прил.* περιστροφικός, κυκλικός: ~ое движéние ἡ περιστροφική κίνηση.

вращáть *несов.* στρέφω, περιστρέφω, στριφογυρίζω, γυρίζω· ◇ ~ глазáми γυρίζω τά μάτια μου, γυρίζω τό βλέμμα μου ἐδῶ κι' ἐκεῖ. ~**ся** 1. στρέφομαι, περιστρέφομαι: ~ся вокрýг осй περιστρέφομαι περί τόν ἄξονα, στρέφομαι γύρω ἀπό τόν ἄξονα· 2. (*среди кого-л.*) συχνάζω, βρίσκομαι τακτικά.

вращéние *с* ἡ περιστροφή.

вред *м* ἡ βλάβη, τὸ κακό[ν], ἡ φθορά/ ἡ ζημία (*ущерб*): во ~ комý-л. πρός ζημία κάποιου· причинять ~ προκαλῶ ζημία, κάνω κακό.

вредитель *м* 1. *с.-х.* τὸ παράσιτο· 2. *перен.* ὁ κακοποιός, ὁ σαμποτέρ, ὁ καταστροφέας, ὁ δολιοφθορεύς. ~**ский** *прил.* κακοποιός. ~**ство** *с* τό σαμποτάζ, ἡ καταστροφή, ἡ δολιοφθορά.

вредить *несов.* βλάπτω, κάνω κακό, ζημιώνω.

врéдн||о 1. *нареч.* βλαβερά, ἐπιζήμια, ἐπιβλαβῶς: ~ дéйствовать на когó-л. βλαβερά ἐπιδρῶ σέ κάποιον· 2. *предик. безл.*: ~ для здорóвья βλάπτει στήν ὑγεία. ~**ый** *прил.* βλαβερός, ἐπιβλαβής, κακός/ νοσηρός, ἀνθυγιεινός (*для здоровья*)/ ἐπικίνδυνος (*о человеке*): ~ая привы́чка ἡ κακή συνήθεια· ~ое произвóдство ἡ ἀνθυγιεινή δουλειά.

врезáться *несов.*, **врéзаться** *сов.* 1. (ἐν)σφηνώνομαι: ~ в толпý χώνομαι στό πλῆθος· ~ в зéмлю (*о самолёте*) σφηνώνομαι στό ἔδαφος· 2. (*запечатлеваться*) ἐντυπώνομαι, ἀποτυπώνομαι, χαράσσομαι: ~ в пáмять ἀποτυπώνομαι στή μνήμη.

временáми *нареч.* πότε-πότε, ἐνίοτε.

врéмен||ный *прил.* προσωρινός, παροδικός/ πρόσκαιρος (*преходящий*): ~ная рабóта ἡ προσωρινή ἐργασία· ~ное правительство ἡ προσωρινή κυβέρνηση. ~**щик** *м* ὁ εὐνοούμενος.

врéм||я *с* 1. ὁ χρόνος, ὁ καιρός: с течéнием ~ени μέ τόν καιρό, σύν τῷ χρόνῳ· в любóе ~ ὁποτεδήποτε, ὁποιαδήποτε ὥρα (*или* στιγμή)· нéкоторое ~ тому назáд πρίν ἀπό λίγο, πρίν λίγο καιρό· у меня нет ~ени зайти к вам δέν εὐκαιρῶ νά σᾶς ἐπισκεφθῶ· 2. (*час, срок*) ἡ ὥρα: скóлько (сейчáс) ~ени? τί ὥρα εἶναι;· отложить на неопределённое ~ ἀναβάλλω ἐπ' ἀόριστον· в корóткое ~ σέ σύντομο διάστημα, σέ σύντομο χρονικό διάστημα· 3. (*пора, период*) ἡ ὥρα, ἡ ἐποχή, ὁ καιρός: рабóчее ~ ἡ ὥρα τῆς δουλειᾶς· ~ посéва ἡ ἐποχή τῆς σπορᾶς· в ночнóе ~ τίς νυχτερινές ὧρες· в лéтнее ~ τό καλοκαῖρι, τό θέρος· ~ гóда ἡ ἐποχή τοῦ ἔτους· 4. (*эпоха*) ὁ χρόνος, ὁ καιρός, ἡ ἐποχή: во все ~енá σ' ὅλους τούς καιρούς, σ' ὅλες τίς ἐποχές, σ'ὅλα τά χρόνια· в прéжнее ~ ἄλλοτε, παλιότερα· не отставáть от ~ени δέν μένω πίσω ἀπό τήν ἐποχή· 5. *грам.* ὁ χρόνος: настоящее ~ ὁ ἐνεστώς· бýдущее ~ ὁ μέλλων· прошéдшее ~ ὁ παρελθών (χρόνος)· ◇ ~ не ждёт ὁ καιρός ἐπείγει (*или* βιάζει)· в то ~ как... τόν καιρό πού..., τή στιγμή πού..., καθ' ὅν χρόνον...· от ~ени до ~ени ἀπό καιρό σέ καιρό, κατά καιρούς· тем ~енем ἐν τῷ μεταξύ, ὡς τόσο· в течéние этого ~ени σ' αὐτό τό διάστημα· в послéднее ~ τόν τελευταῖο καιρό· со ~енем μέ τόν καιρόν, σύν τῷ χρόνῳ· ~ покáжет ὁ καιρός θά (τό) δείξει· как ты провелá ~? πῶς πέρασες;, τί ἔκανες;· приятно провести ~ περνῶ (τόν καιρό μου) εὐχάριστα· продлить ~ *спорт.* παρατείνω τήν ὥρα, δίνω παράταση· показáть рекóрдное ~ *спорт.* ἐπιτυγχάνω χρόνο ρεκόρ.

времяисчислéние *с* ἡ χρονολογία / τό ἡμερολόγιο[ν] (*календарь*).

времянка *ж* 1. (*лестница*) ἡ ἀνεμόσκαλα· 2. (*печка*) ἡ πρόχειρη σόμπα.

времяпрепровождéние *с* ἡ ἐνασχόληση, τό πασατέμπο: весёлое ~ ἡ διασκέδαση.

врóвень *нареч.* (*с чем-л.*) ἰσόπεδος, ἐπίπεδος (πρός) στό ὕψος τοῦ..., ἴσαμε.

врóде *предлог с род. п.* σάν, ὡσάν, ὡς, ἕνα εἶδος, κάτι σάν: нéчто ~... κάτι σάν..., ἕνα εἶδος..., κάτι ἀνάλογο μέ...

врождённ||ый *прил.* ἔμφυτος, γεννημένος, ἐκ γενετῆς: ~ талáнт τό ἔμφυτο τάλαντο· ~ое заболевáние συγγενής νόσος.

в рóзницу *нареч.* λιανικά[-ῶς].

врозь *нареч.* χωριστά, ξέχωρα, ξεχωριστά.

вру, врёшь и т. д. *наст. вр. от* врать.

врукопáшную *нареч.* σῶμα πρός σῶμα, ἐκ τοῦ συστάδην, χέρια μέ χέρια.

врун *м* ὁ ψεύτης, ὁ ψεματάρης.

вруч||áть *несов.* 1. ἐπιδίδω, παραδίδω, ἐγχειρίζω, δίνω/ ἀπονέμω (*медаль и т. п.*): ~ óрден ἀπονέμω παράσημο· 2. *перен.* ἐμπιστεύομαι: ~ свою судьбý комý-л. ἐμπιστεύομαι τήν τύχη μου σέ

κάποιον. ~éние с ἡ ἐπίδοση[-ις], ἡ παράδοση[-ις], ἡ ἀπονομή. ~и́ть сов. см. вручáть.

вручнýю нареч. μέ τό χέρι, χειροποίητα.

врывáть несов. φυτεύω, μπήγω, χώνω.

врывáться несов. (вторгаться) εἰσβάλλω, εἰσορμῶ, εἰσέρχομαι ἀπότομα, μπαίνω ξαφνικά, μπαίνω μέ τή βία.

врыть сов. см. врывáть.

вряд ли частица εἶναι ἀμφίβολο[ν], μᾶλλον ὄχι, μᾶλλον δέν..., εἶναι ἀπίθανο[ν].

всади́ть сов. 1. см. всáживать· 2. (пулю) φυτεύω: ~ комý-л. пýлю в лоб φυτεύω κάποιου μιά σφαῖρα στό κεφάλι.

всáдник м ὁ ἱππέας, ὁ ἱππεύς, ὁ καβαλλάρης.

всáживать несов. μπήγω, χώνω, καρφώνω.

всáсывание с ἡ ἀπορρόφηση[-ις], ἡ ἀναρρόφηση[-ις].

всáсывать несов. ρουφάω, ροφῶ, ἀπορροφῶ, ἀναρροφῶ.

всáсывающий прич. и прил.: ~ насóс ἡ ἀναρροφητική ἀντλία.

все мн. от весь.

всё I с.р. от весь.

всё II нареч. 1. (всегда, всё время) πάντοτε, πάντα, ὅλη τήν ὥρα, ὅλο[ν] τόν καιρό[ν]: он ~ в разъéздах ὅλο τόν καιρό ταξιδεύει· 2. (до сих пор) ἀκόμα, ἔτι, ὡς τώρα, ἕως τώρα: ~ ещё ἀκόμα· 3. (при сравнит. ст.)· ὅλο καί περισσότερο[ν], ὅλο καί πιό πολύ: ~ дáльше ὅλο καί πιό μακρυά· ~ лýчше ὅλο καί καλλίτερα· ◇ (а) всё, всё же μ' ὅλα ταῦτα, παρ' ὅλα αὐτά.

всевéдущий прил. ирон. πάνσοφος: ~ человéк παντογνώστης, πολυδιαβασμένος ἄνθρωπος.

всевозмóжн||ый прил. κάθε εἴδους, παντοῖος, παντοειδής: ~ые товáры κάθε λογῆς (или παντοειδῆ) ἐμπορεύματα· ~ые срéдства ὅλα τά δυνατά μέσα· ~ых цветóв διαφόρων χρωμάτων.

всегдá нареч. πάντοτε, πάντα, παντοτεινά. ~шний прил. разг. παντοτεινός, συνήθης, σταθερός/ διαρκής (непрерывный): ~шний гость ὁ μόνιμος ἐπισκέπτης.

всегó I род. и вин. п. от весь, всё I.

всегó II нареч. 1. (в сумме) ἐν ὅλω, συνολικά, τό ὅλον, τό σύνολον· 2. (лишь) ὅλο κι' ὅλο, μόνον, μοναχά: ~ тóлько μόνον τόσα, μοναχά τόσα, ὅλο ὅλο· ~-нáвсего μοναχά, ὅλο κι' ὅλο.

всезнáйка м, ж ирон. ὁ πολύξερος, ἡ πολύξερη, ὁ παντογνώστης.

всезнáющий прил. πού τά ξέρει ὅλα, παντογνώστης.

всей род., дат., твор. и предл. п. от вся.

вселéнные с ἡ ἐγκατάσταση[-ις], ἡ ἐποίκηση[-ις], ὁ ἐποικισμός.

вселéн||ная ж τό σύμπαν, ἡ ὑφήλιος, ἡ οἰκουμένη. ~ский прил. уст. οἰκουμενικός: ~ский собóр ἡ οἰκουμενική σύνοδος.

всели́ть сов., **вселя́ть** несов. 1. (поселять) ἐποικίζω, ἐγκαθιστῶ, βάζω νά κατοικήσει· 2. перен. (внушать) ἐμπνέω, ἐμφυσῶ: ~ надéжду в когó-л. ἐμπνέω (или δίνω) ἐλπίδα σέ κάποιον· ~ в когó-л. увéренность ἐμπνέω πεποίθηση σέ κάποιον. ~ся 1. (поселяться) ἐγκαθίσταμαι· 2. перен. παρουσιάζομαι, γεννιέμαι.

всем 1. твор. п. от весь· 2. дат. п. от все.

всём предл. п. от весь, всё I.

всемéрн||о нареч. παντοιοτρόπως, μέ κάθε τρόπο[ν], μέ ὅλα τά μέσα: ~ содéйствовать чемý-л. συμβάλλω παντοιοτρόπως. ~ый прил. παντοιότροπος, παντοῖος: ~ая пóмощь ὁλόπλευρη βοήθεια, βοήθεια μέ ὅλα τά μέσα.

всéми твор. п. от все.

всеми́рн||ый прил. παγκόσμιος: ~ая извéстность ἡ παγκόσμια φήμη· Всеми́рный конгрéсс сторóнников ми́ра τό Παγκόσμιο Συνέδριο τῶν ὀπαδῶν τῆς εἰρήνης· Всеми́рная федерáция профсоюзов ἡ Παγκόσμια συνδικαλιστική ὁμοσπονδία.

всемогýщ||ество с ἡ παντοδυναμία. ~ий прил. παντοδύναμος, πανίσχυρος.

всемý дат. п. от весь, всё I.

всенарóдн||ый прил. παλλαϊκός, πάνδημος, πανεθνικός: ~ прáздник ἡ παλλαϊκή ἑορτή· ~ опрóс τό δημοψήφισμα· ~ое обсуждéние ἡ παλλαϊκή συζήτηση.

всеóбщ||ий прил. γενικός, παγκόσμιος, καθολικός, πάγκοινος: ~ее избирáтельное прáво ἡ καθολική ψηφοφορία· ~ее обязáтельное обучéние ἡ γενική ὑποχρεωτική ἐκπαίδευση· ~ая пéрепись населéния ἡ γενική ἀπογραφή· ~ая вóинская обя́занность ἡ γενική στρατιωτική θητεία· ~ее разоружéние ὁ γενικός (или ὁ καθολικός) ἀφοπλισμός· ~ая истóрия ἡ παγκόσμια ἱστορία· получи́ть ~ее признáние ἀποκτῶ τή γενική ἀναγνώριση, ἀναγνωρίζομαι ἀπό ὅλους.

всеóбщность ж ἡ γενικότητα, ἡ καθολικότητα.

всеобъе́млющий *прил.* καθολικός, ὁλοκληρωτικός, γενικός, πάγκοινος: ~ ум τό καθολικό μυαλό, ὁ πολυμαθής.
всеору́жи||е *с*: быть во ~и εἶμαι πάνοπλος.
всепобежда́ющий *прил.* παννικητής, θριαμβεύων.
всепоглоща́ющий *прил.* πού ἀπορροφᾶ τά πάντα.
всепроща́ющий *прил.* πού συγχωρεῖ τά πάντα.
всеросси́йский *прил.* πανρωσικός.
всерьёз *нареч. разг.* στά σοβαρά, σοβαρῶς: принима́ть что́-л. ~ παίρνω κάτι στά σοβαρά.
всеси́льный *прил.* παντοδύναμος, πανίσχυρος.
всесою́зный *прил.* πανενωσιακός: Всесою́зный Ле́нинский Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи ἡ Πανενωσιακή Κομμουνιστική Λενινι(στι)κή Ἕνωση Νεολαίας, ἡ Κομσομόλ· ~ съезд τό πανενωσιακό[ν] συνέδριο[ν].
всесторо́нн||ий *прил.* ὁλόπλευρος/ λεπτομερής (*обстоятельный*): ~ее разви́тие ἡ ὁλόπλευρη ἀνάπτυξη· ~ее рассмотре́ние ἡ λεπτομερής ἐξέταση.
всё-таки *союз* μ'ὅλα ταῦτα, ὡς τόσο, κι'ὅμως, παρ' ὅλα αὐτά.
всеуслы́шание *с*: во ~ δημοσία, μεγαλόφωνα, εἰς ἐπήκοον ὅλων.
всех *род., вин., предл. п. от* все.
всеце́ло *нареч.* ἐντελῶς, ὁλοκληρωτικά[-ῶς], ὁλοσχερῶς, καθ' ὁλοκληρίαν.
всея́дн||ый *прил.* παμφάγος: ~ое живо́тное παμφάγο ζῶο.
вска́кивать *несов.* **1.** (*на что-л.*) πηδῶ: ~ на коня́ πηδῶ στ' ἄλογο· **2.** (*быстро вставать*) τινάζομαι, ἀναπηδῶ, πετιέμαι ἀπάνω, ἀνασκιρτῶ· **3.** (*о шишке и т. п.*) *разг.* βγαίνω, παρουσιάζομαι.
вска́пывать *несов.* σκάβω, σκάπτω, ἀνασκάβω.
вскара́бкаться *сов.*, **вскара́бкиваться** *несов.* σκαρφαλώνω, ἀναρριχῶμαι.
вска́рмливание *с* τό τάγισμα, ἡ σίτιση, ἡ (δια)τροφή, τό θρέψιμο: иску́сственное ~ τό τάγισμα τοῦ παιδιοῦ μέ ξένη τροφή.
вска́рмливать *несов.* τρέφω, θρέφω, ἀνατρέφω: ~ гру́дью θηλάζω, γαλουχῶ.
вскачь *нареч.* καλπάζοντας, μέ καλπασμό, καλπάζων, ἐν καλπασμῶ.
вски́дывать *несов.*, **вски́нуть** *сов.* σηκώνω ἐπάνω, ἀνασηκώνω: ~ ружьё σηκώνω τό τουφέκι· ~ го́лову σηκώνω τό κεφάλι· вски́нуть глаза́ ρίχνω τή ματιά μου.
вскипа́ть *несов.*, **вскипе́ть** *сов.* **1.** βράζω (*άμετ.*), κοχλάζω· **2.** *перен. разг.* θυμώνω, ἀνάβω, ἀφαρπάζομαι, ἁρπάζομαι.
вскипяти́ть *сов.* βράζω (*μετ.*).
в скла́дчину *нареч.* μέ ρεφενέ: устра́ивать что́-л. ~ ὀργανώνω κάτι μέ ρεφενέ.
всклоко́ченный *прич. и прил.* ἀναμαλλιάρης, ἀναμαλλιασμένος.
всколыхну́ть *сов.* **1.** ἀναταράζω, σαλεύω, σείω, ἀνακινῶ· **2.** *перен.* βάζω σέ κίνηση, ξεσηκώνω, διεγείρω. **~ся 1.** ἀναταράζομαι, σείομαι, ἀνακινοῦμαι· **2.** *перен.* ξεσηκώνομαι, διεγείρομαι.
вскользь *нареч.* ἐν παρόδῳ, ἀκροθιγῶς, φευγαλέα, μεταξύ ἄλλων: упомяну́ть ~ ἀναφέρω ἐν παρόδῳ.
вскопа́ть *сов. см.* вска́пывать.
вско́ре *нареч.* σέ λίγο, γρήγορα, ἐντός ὀλίγου, ἀμέσως μετά, σύντομα.
вскорми́ть *сов. см.* вска́рмливать.
вскочи́ть *сов. см.* вска́кивать.
вскри́к||ивать *несов.* φωνάζω, ξεφωνίζω, κραυγάζω. **~нуть** *сов.* ξεφωνίζω, μπήγω τίς φωνές, ἀνακραυγάζω.
вскрича́ть *сов.* βάζω τίς φωνές, ἀνακράζω.
вскружи́ть *сов.*: ~ кому́-л. го́лову ξεμυαλίζω, παίρνω τά μυαλά κάποιου.
вскрыва́ть *несов.* **1.** (*распечатывать*) ἀποσφραγίζω, ξεβουλλώνω, ἀνοίγω: ~ конве́рт ἀνοίγω τό φάκελλο· **2.** *мед.* κάνω νεκροψία, νεκροτομῶ (*труп*)/ σχάζω, (δι)ανοίγω (*нарыв*)· **3.** *перен.* (*обнаруживать*) ἀποκαλύπτω, φανερώνω, ξεσκεπάζω. **~ся 1.** (*о реке*) ξεπαγώνω (*ἀμετ.*), λυώνουν οἱ πάγοι· **2.** *перен.* (*обнаруживаться*) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι, ξεσκεπάζομαι.
вскры́тие *с* **1.** (*распечатывание*) ἡ ἀποσφράγιση[-ις], τό ἄνοιγμα· **2.** (*реки́*) ἡ τήξη πάγου, τό λυώσιμο πάγου· **3.** *мед.* ἡ νεκροψία, ἡ αὐτοψία, ἡ νεκροτομία (*трупа*)/ ἡ σχάσις, τό ἄνοιγμα (*нарыва*)· **4.** *перен.* (*причины и т. п.*) ἡ ἀποκάλυψη[-ις], τό φανέρωμα, τό ξεσκέπασμα.
вскры́ть(ся) *сов. см.* вскрыва́ть(ся).
всласть *нареч. разг.* κατά κόρον, ὅσο θέλω: пое́сть ~ τρώγω μέ τήν ψυχή μου.
вслед 1. *нареч.* κατόπιν, σέ συνέχεια, ὕστερα ἀπό, ἀκολούθως: бежа́ть ~ за ке́м-л. τρέχω τό κατόπι, τρέχω πίσω ἀπό κάποιον· идти́ ~ за ке́м-л. ἀκολουθῶ κάποιον· смотре́ть ~ παρακολουθῶ μέ τό βλέμμα· **2.** *предлог с дат. п.* (*вдогонку*) πίσω ἀπό: кри́кнуть кому́-л. ~ φωνάζω κάποιον· ~ ему́ разда́лся хо́хот μόλις ἀπομακρύνθηκε ἀκούστηκαν γέλια· ◇ ~ за э́тим ὕστερα ἀπ' αὐτό, σέ συνέχεια, μετά ταῦτα.

вследствие *предлог с род. п.* λόγω, ἐξ αἰτίας, ἕνεκα[-εν].

вслепую *нареч.* στά τυφλά, στήν τύχη, στά κουτουρού.

вслух *нареч.* δυνατά, φωναχτά, μεγαλόφωνα.

вслушаться *сов.*, **вслушиваться** *несов.* ἀκούω προσεκτικά, προσέχω τά λόγια, ἀφουγκράζομαι.

всматриваться *несов.*, **всмотреться** *сов.* κυττάζω προσεκτικά, ἐξετάζω, περιεργάζομαι μέ προσοχή.

всмятку *нареч.*: яйцо ~ τό μελᾶτο αὐγό.

всовывать *несов.* βάζω, χώνω, παρενθέτω/ πασάρω (*незаметно*): ~ руки в карманы χώνω τά χέρια μου στίς τσέπες.

всосать *сов. см.* всасывать· ◇ ~ с молоком матери ποτίζομαι ἀπό μικρός, ποτίζομαι ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων.

вспахать *сов.*, **вспахивать** *несов.* ὀργώνω, ἀροτριῶ, ἀλετρίζω, κάνω ζευγάρι.

вспашка *ж с.-х.* τό ὄργωμα, ἡ ἀροτρίασις, ἡ ὄργωση.

всплеск *м* τό κυμάτισμα/ ὁ παφλασμός, τό πλατάγισμα (*звук*).

всплёскивать *несов.*, **всплеснуть** *сов.*: ~ руками χτυπάω τά χέρια, συμπλέκω τά χέρια.

всплывать *несов.*, **всплыть** *сов.* **1.** βγαίνω στήν ἐπιφάνεια, ἀναδύομαι, ἐπιπλέω· **2.** *перен.* (*обнаруживаться*) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι, βγαίνω στό φῶς, βγαίνω στά φόρα.

всполошить *сов. разг.* ἀναστατώνω, τρομάζω, σηκώνω στό ποδάρι. **~ся** ἀναστατώνομαι, τρομάζω, σηκώνομαι στό ποδάρι.

вспоминать *несов.*, **вспомнить** *сов.* θυμᾶμαι, ἀναθυμιέμαι, ἀναπολῶ, ἐνθυμοῦμαι: не могу вспомнить его имени δέν μπορῶ νά θυμηθῶ τό ὄνομα του. **~ся** θυμᾶμαι, ἀναθυμιέμαι: ему вспомнилось детство θυμήθηκε τά παιδικά του χρόνια.

вспомогательн||ый *прил.* βοηθητικός, ἐπικουρικός/ δευτερεύων (*второстепенный*): **~ые** войска τά βοηθητικά στρατεύματα, τά ἐπικουρικά στρατεύματα· ~ глагол *грам.* τό βοηθητικό[ν] ρῆμα.

вспотеть *сов.* ἱδρώνω, καταϊδρώνω/ θολώνω (*о стекле*).

вспрыгивать *несов.*, **вспрыгнуть** *сов.* ἀναπηδῶ, σαλτάρω, πηδῶ ἐπάνω.

вспрыскивание *с* ἡ ἔνεση, ἡ ἔγχυση.

вспрыскивать *несов.*, **вспрыснуть** *сов.* **1.** ραντίζω, ραίνω/ καταβρέχω (*бельё*)· **2.** *мед. см.* впрыскивать· **3.** (*отметить выпивкой*) *разг.* τό βρέχω.

вспугивать *несов.*, **вспугнуть** *сов.* τρομάζω κάποιον, ξιππάζω, ἐκφοβίζω, πτοῶ.

вспухать *несов.*, **вспухнуть** *сов.* πρήζομαι, ἐξογκώνομαι, φουσκώνω.

вспылить *сов.* παραφέρομαι, ἐξάπτομαι, ἀφαρπάζομαι, ἀνάβω ἀπό θυμό.

вспыльчив||ость *ж* ἡ ὀξυθυμία. **~ый** *прил.* εὐέξαπτος, ὀξύθυμος, εὐερέθιστος, θυμώδης.

вспыхивать *несов.*, **вспыхнуть** *сов.* **1.** ἀνάβω, ἀνάπτω (*об огне*)/ ἀναφλέγομαι, παίρνω φωτιά (*о соломе, дереве и т. п.*)/ ἀνάβω ξαφνικά, ξεσπάω, ἐκρήγνυμαι (*о пожаре*)· **2.** *перен.* (*о войне, забастовке, эпидемии и т. п.*) ξεσπάνω, ξεσπῶ, ἐκρηγνύομαι, ἐκρήγνυμαι, ἀνάβω· **3.** (*краснеть*) κοκκινίζω, ἐρυθριῶ: ~ от радости κοκκινίζω ἀπό χαρά.

вспышка *ж* **1.** ἡ ἀναλαμπή, ἡ λάμψη, τό φέγγος, ἡ ἀνάφλεξη· **2.** *перен.* τό ξέσπασμα, ἡ ἔκρηξη[-ις], ἡ παραφορά/ ἡ ὀργή (*гнева*).

вспять *нареч. книжн.* πρός τά πίσω.

вставание *с* ἡ ἔγερση[-ις], τό σήκωμα, ὁ σηκωμός: почтить память **~м** σηκώνομαι ὄρθιος γιά νά τιμήσω τή μνήμη κάποιου.

вставать *несов.* **1.** (*подниматься на ноги*) σηκώνομαι, ἐγείρομαι, σηκώνομαι ὄρθιος: ~ из-за стола σηκώνομαι ἀπ' τό τραπέζι· **2.** (*на что-л.*) ἀνεβαίνω, σκαρφαλώνω· **3.** *перен.* (*на защиту и т. п.*) ὀρθώνομαι, ξεσηκώνομαι, ἀνίσταμαι, ὀρθοῦμαι· **4.** (*о солнце*) ἀνατέλλω, βγαίνω· **5.** (*возникать*) παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι, ἐγείρομαι· **6.** (*наступать на что-л.*) πατῶ, στέκω, πατῶ τό πόδι μου: ~ на ковёр πατῶ στό χαλί· **7.** (*останавливаться*) σταματῶ· ◇ ~ на учёт ἐγγράφομαι· ~ с левой ноги ξυπνῶ ἄκεφος· ~ на чьём-л. пути μπαίνω ἐμπόδιο.

вставить *сов. см.* вставлять.

вставка *ж* **1.** (*действие*) ἡ ἐναρμογή, ἡ πλαισίωση· **2.** (*в текст*) ἡ παρεμβολή, ἡ προσθήκη, ἡ συμπλήρωση· **3.** (*у платья*) ἡ προσθήκη, τό πρόσθετο κομμάτι.

вставлять *несов.* θέτω, ἐνθέτω, βάζω, τοποθετῶ/ προσθέτω, παρεμβάλλω, καταχωρίζω (*в текст*)/ εἰσάγω (*вводить*): ~ стёкла *а*) ὑαλοθετῶ, περνῶ τζάμια, *б*) βάζω φακούς, περνάω γυαλιά (*в очки*)· ~ камень в оправу βάζω πέτρα στό δαχτυλίδι· ◇ ~ словечко προσθέτω μιά λέξη, λέγω μιά κουβέντα.

вставной *прил.* προσθετός, τεχνητός.

встарь *нареч. поэт.* τόν παλιό καιρό, τά παλαιά χρόνια, τό πάλαι.

встать *сов. см.* вставáть· часы́ встáли τό ρολόϊ σταμάτησε.

встревóжить *сов.* ἀνησυχῶ κάποιον, ἀναστατώνω, ταράζω. **~ся** ἀνησυχῶ, ἀναστατώνομαι, ταράζομαι.

встрёпанный *прич. и прил.* ἀναμαλλιασμένος.

встрепенýться *сов.* ἀνασκιρτῶ, ἀναπηδῶ, ξαφνίζομαι.

встрёпк||а *ж разг.* τό μάλωμα, ἡ κατσάδα, ἡ ἐπίπληξη, ἡ ἐπιτίμηση: задáть ~у комý-л. μαλλώνω, κατσαδιάζω κάποιον.

встрéтить(ся) *сов. см.* встречáть(ся).

встрéча *ж* 1. ἡ συνάντηση[-ις], ἡ συναπάντηση/ ἡ ὑποδοχή (*приём*)/ τό ραντεβού (*свидание*)· 2. *спорт.* ἡ συνάντηση· 3. (*приезжающего*) ἡ προϋπάντηση, ἡ ὑποδοχή· ◇ ~ Нóвого гóда ἡ γιορτή τῆς πρωτοχρονιᾶς (*или* τοῦ Νέου ἔτους).

встречá||ть *несов.* 1. συναντῶ, (συν)απαντῶ, ἀνταμώνω· 2. (*получать, испытывать*) συναντῶ, βρίσκω: ~ откáз παίρνω άρνητική ἀπάντηση· ~ затруднéния συναντῶ δυσκολίες· 3. (*принимать*) ὑποδέχομαι· 4. (*выходить навстречу*) προϋπαντῶ, ὑποδέχομαι, βγαίνω νά προϋπαντήσω· ◇ ~ Нóвый год γιορτάζω τήν πρωτοχρονιά. **~ться** 1. (*с кем-л., с чем-либо*) συναντιέμαι, συναντῶμαι, ἀνταμώνομαι: мы с ним чáсто ~емся συναντώμεθα (*или* ἀνταμώνουμε) συχνά· 2. (*попадаться, случаться*) βρίσκομαι, ἀπαντῶ, ἀπαντῶμαι: э́то слóво чáсто ~ется ἡ λέξις ἀπαντᾶ (*или* βρίσκεται) συχνά.

встрéчный 1. *прил.* ἀντίθετος, ἐνάντιος: ~ вéтер ὁ ἀντίθετος ἄνεμος· ~ пóезд (τό) διασταυρούμενο τραῖνο, τό ἀντίθετο τραῖνο· ~ вопрóс ἡ ἀντερώτηση· ~ иск *юр.* ἡ ἀνταγωγή· 2. *м* ὁ διαβάτης, ὁ περαστικός: пéрвый ~ ὁ πρῶτος τυχών.

встря́ск||а *ж разг.* 1. τό τράνταγμα, ὁ κλονισμός: э́то бýдет для негó сúльной ~ой γι' αὐτόν θά εἶναι δυνατός κλονισμός· 2. (*встрёпка, выговор*) ἡ κατσάδα, ἡ ἐπίπληξη: задáть ~у κατσαδιάζω, βάζω κατσάδα.

встря́хивать *несов.*, **встряхнýть** *сов.* ξετινάζω, τινάζω, τραντάζω: ~ волосáми τινάζω τά μαλλιά μου· машúну встряхнýло τό αὐτοκίνητο τραντάχτηκε. **~ся** 1. τινάζομαι· 2. *перен. разг.* ζωντανεύω, συνέρχομαι/ ξεδίνω, ξεσκάω (*развлечься*).

вступáть *несов.* 1. μπαίνω, πατῶ/ εἰσέρχομαι (*о войсках*): ~ в лес μπαίνω στό δάσος· 2. (*в организацию*) μπαίνω, προσχωρῶ: ~ в пáртию (в профсою́з) μπαίνω στό κόμμα (στό συνδικάτο)· 3. (*начинать*) ἀρχίζω: ~ в спор ἀρχίζω συζήτηση, διαφωνῶ· ~ в дрáку ἀρχίζω καυγά· ~ в перегово́ры ἀρχίζω διαπραγματεύσεις· ◇ ~ в брак παντρεύομαι· ~ во владéние *юр.* γίνομαι κάτοχος· ~ в свои́ прáва ἀποκτῶ (*или* παίρνω) τά δικαιώματα μου· ~ в дéйствие μπαίνω σέ ἐνέργεια· ~ в сúлу (*о законе и т. п.*) μπαίνω σέ ἰσχύ, τίθεμαι ἐν ἰσχύϊ· ~ на престóл ἀνεβαίνω στό θρόνο. **~ся** (*за кого-л.*) παρεμβαίνω, μεσολαβῶ πρός χάριν κάποιου, ὑπερασπίζομαι κάποιον/ παίρνω τό μέρος κάποιου (*принимать чью-л. сторону*).

вступúтельн||ый *прил.* εἰσαγωγικός: ~ые экзáмены οἱ εἰσαγωγικές (*или* οἱ εἰσιτήριες) ἐξετάσεις· ~ взнос τά δικαιώματα ἐγγραφῆς· ~ое слóво ὁ ἐναρκτήριος λόγος.

вступúть(ся) *сов. см.* вступáть(ся).

вступлéние *с* 1. (*действие*) ἡ εἴσοδος, ἡ εἰσέλευσις (*войск*)/ τό μπάσιμο, ἡ προσχώρηση[-ις[, ἡ ἐγγραφή (*в организацию*)· 2. (*предисловие*) ἡ εἰσαγωγή/ τό προανάκρουσμα, ἡ εἰσαγωγή (*в музыке*)/ τό προοίμιο[ν] (*в речи*).

всýнуть *сов. см.* всóвывать.

всухомя́тку *нареч.*: питáться ~ τρώγω ξεροφαγία.

всхлúп||нуть *сов. см.* всхлúпывать. **~ывание** *с* ὁ λυγμός, τό ἀναφυλλητό. **~ывать** *несов.* κλαίω μέ ἀναφυλλητά, σιγοκλαίω.

всходúть *несов.* 1. (*подниматься*) ἀνεβαίνω, ἀνέρχομαι· 2. (*о небесных светилах*) ἀνατέλλω, βγαίνω· 3. (*о семенах*) βλαστάνω, φύομαι, φυτρώνω, ξεφυτρώνω· 4. (*о тесте*) φουσκώνω, ἀνεβαίνω, γίνομαι.

всхó||ды *мн. с.-х.* τά βλαστάρια, οἱ βλαστοί, τά φύτρα, τά φυντάνια. **~жесть** *ж* τό φύτρωμα. **~жий** *прил.* βλαστάνων.

всыпáть *несов.*, **всы́пать** *сов.* 1. χύνω, ρίχνω μέσα/ γεμίζω (*наполнять*): ~ зернó в мешóк χύνω τό σιτάρι στό σακκί· 2. *разг.* (*отколотить*) ξυλοκοπῶ, δέρνω, τίς βρέχω κάποιου.

всю *вин. п. от* вся.

всю́ду *нареч.* παντοῦ, πανταχοῦ.

вся *ж. р. от* весь.

всяк||ий *мест.* 1. (*каждый, любой*) καθένας, ὁποιοσδήποτε, πᾶς ἕκαστος: во ~ое врéмя σ'ὁποιαδήποτε ὥρα· ~ раз, как... κάθε φορά πού..., ὁσάκις...· ~ими путя́ми παντοιοτρόπως, μ'ὅλα τά μέσα· на ~ слýчай γιά κάθε ἐνδεχόμενο, γιά καλό καί γιά κακό· во ~ом слýчае ἐν πάσῃ

περιπτώσει· 2. (*разный*) κάθε εἴδους, διάφορος, λογῆς-λογῆς: ~ого рóда κάθε λογῆς· ◇ без ~ой жáлости χωρίς κανένα οἶκτο.

всяческ||и *нареч.* μέ κάθε τρόπο, μ' ὅλα τά δυνατά μέσα, παντοιοτρόπως, ποικιλοτρόπως: ~ старáться καταβάλλω κάθε προσπάθεια, προσπαθῶ μέ κάθε τρόπο. ~**ий** *прил.* παντοῖος, παντοειδής: ~им óбразом μ' ὅλα τά μέσα, παντοιοτρόπως.

всячина *ж*: всякая ~ *разг.* λογιῶν λογιῶν πράγματα, κάθε λογῆς, ἀνακατεμένος ὁ ἐρχόμενος.

втáйне *нареч.* μυστικά, κρυφά, κρυφίως, λαθραῖα, λάθρα/ ἐνδόμυχα, μέσα μου (*про себя*): смеяться ~ γελῶ μέσα μου, κρυφογελῶ.

втáлкивать *несов.* σπρώχνω μέσα, σκουντῶ, μπάζω, ὠθῶ.

втáптывать *несов.* τσαλαπατῶ, καταπατῶ, πατῶ· ◇ ~ в грязь когó-л. ἐξευτελίζω, δυσφημῶ, προπηλακίζω κάποιον.

втáскивать *несов.*, **втащи́ть** *сов.* σέρνω μέσα, σύρω, τραβῶ μέσα (*внутрь*)/ ἀνεβάζω ἐπάνω, τραβῶ ἐπάνω (*наверх*).

втекáть *несов.* (*о реке*) ἐκβάλλω, χύνομαι μέσα.

втерéть(ся) *сов. см.* втирáть(ся).

в течéние *предлог см.* течéние.

втирáние *с* (*действие и лекарство*) ἡ ἐντριβή, τό τρίψιμο[ν].

втирáть *несов.* (*мазь и т. п.*) τρίβω μέ άλοιφή[ν], ἐντρίβω· ◇ ~ очки комý-либо *разг.* ἐξαπατῶ, ξεγελῶ κάποιον. ~**ся** *разг.* (*проникать*) χώνομαι, τρυπώνω· ◇ ~ся в довéрие καταφέρνω ν' ἀποκτήσω τήν ἐμπιστοσύνη κάποιου.

вти́скивать *несов.*, **вти́снуть** *сов. разг.* βάζω. ~**ся** χώνομαι, εἰσχωρῶ.

втихомóлку *нареч. разг.* ἀθόρυβα, σιγά-σιγά, στά κρυφά, μυστικά.

втолкнýть *сов. см.* втáлкивать.

втолковáть *сов.*, **втолкóвывать** *несов. разг.* ἐξηγῶ, βάζω στό μυαλό, δίνω κάποιου νά καταλάβει.

втоптáть *сов. см.* втáптывать.

вторгáться *несов.*, **втóргнуться** *сов.* εἰσβάλλω, κάνω ἐπιδρομή, ἐπεμβαίνω: ~ в чужи́е владéния καταπατῶ ξένη ἰδιοκτησία· ~ в чужýю жизнь ἐπεμβαίνω στή ζωή ἑνός ἄλλου.

вторжéние *с* ἡ εἰσβολή, ἡ ἐπιδρομή.

втóрить *несов.* 1. (*в музыке*) σεγοντάρω, κάνω δεύτερη φωνή· 2. (*повторять*) ἐπαναλαμβάνω/ ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ (*о звуках эха*).

втори́чн||о *нареч.* γιά δεύτερη φορά, ἐκ δευτέρου. ~**ый** *прил.* 1. (*повторный*) γιά δεύτερη φορά, ἐπαναληπτικός, δεύτερος· 2. (*производный*) παράγωγος, παρεπόμενος· 3. (*второстепенный*) δευτερεύων, δευτερογενής.

втóрник *м* ἡ Τρίτη.

второгóдник *м* ὁ διετής, ὁ στάσιμος.

вторóе *с* (*блюдо*) ἡ ἐντράδα.

втор||óй 1. *числ. порядк.* δεύτερος: ~ нóмер ὁ δεύτερος ἀριθμός· ~ час περασμένες μία, ἡ ὥρα μία καί· ~ этáж τό πρῶτο πάτωμα· 2. *прил* (*второстепенный*) δεύτερος, δευτερεύων: ~áя скри́пка τό δεύτερο βιολί· на ~óм плáне σέ δεύτερη σειρά, σέ δεύτερο πλάνο· ◇ из ~ы́х рук ἀπό δεύτερο χέρι, ἔμμεσα.

второкýрсник *м* ὁ δευτεροετής.

второпя́х *нареч.* στά βιαστικά, πάνω στή βιασύνη, βιαστικά, ἐν σπουδῇ.

второ||разря́дный *прил.* δεύτερης κατηγορίας. ~**сóртный** *прил.* δευτέρας ποιότητος, δεύτερης κατηγορίας.

второстепéнн||ый *прил.* δευτερεύων, πού ἔχει δευτερεύουσα σημασία: ~ вопрóс τό δευτερεῦον ζήτημα· ~ое дéло τό πάρεργο· ~ые члéны предложéния *грам.* τά δευτερεύοντα μέλη τῆς προτάσης.

втрави́ть *сов.*, **втрáвливать** *несов.* (*во что-л.*) *разг.* παρασέρνω, ἐμπλέκω.

в-трéтьих *вводн. сл.* τρίτον, κατά τρίτον λόγον.

втри́дорога *нареч. разг.*: купи́ть ~ ἀγοράζω πανάκριβα· плати́ть ~ πληρώνω τά μαλλιά τῆς κεφαλῆς μου.

втрóе *нареч.* (*в три раза*) τρεῖς φορές, τριπλάσια: увели́чить ~ τριπλασιάζω.

втро||ём *нареч.* οἱ τρεῖς, οἱ τρεῖς μαζί: жить ~ ζοῦμε καί οἱ τρεῖς μαζί. ~**йнé** *нареч. см.* втрóе.

втýлка *ж* 1. *тех.* ἡ πλήμνη, τό ταμπάνι· 2. (*пробка, затычка*) τό βύσμα, τό πῶμα, τό βούλωμα, τό ἐπίπωμα.

в тупи́к *нареч. см.* тупи́к.

втыкáть *несов.* (ἐ)μπήγω, χώνω μέσα, καρφώνω. ~**ся** μπήγομαι, χώνομαι, καρφώνομαι.

втя́гивать *несов.*, **втянýть** *сов.* 1. ἕλκω, σύρω, σέρνω μέσα, τραβῶ (*внутрь*)/ ἀνεβάζω, ἀνασύρω (*наверх*)· 2. (*вобрать в себя*) εἰσπνέω (*носом*)/ ρουφῶ (*губами*)/ χώνω, μαζεύω (*голову и т. п.*)/ ρουφῶ (*живот*)· 3. *перен.* (*вовлекать*) παρασύρω/ μπερδεύω, περιπλέκω (*впутывать*). ~**ся** (*привыкать*) συνηθίζω, μαθαίνω/ ρίχνομαι μέ τά μοῦτρα (*пристраститься*): ~ся в рабóту ἀρχίζει νά μοῦ ἀρέσει ἡ καινούρια δουλειά.

вуáль *ж в разн. знач.* ὁ πέπλος, τό βέλο.
вуз *м* (высшее учебное заведение) ἡ ἀνωτάτη σχολή, τό ἀνώτατο[ν] ἐκπαιδευτικό[ν] ἵδρυμα.
вулкáн *м* τό ἡφαίστειο[ν]: действующий ~ τό ἡφαίστειον ἐν ἐνεργείᾳ· потухший ~ τό ἐσβεσμένον ἡφαίστειο.
вулканиз||áция *ж тех.* ὁ βουλκανισμός. **~úровать** *сов. и несов.* βουλκανίζω.
вулканúческий *прил.* ἡφαιστειώδης, ἡφαιστειογενής, ἡφαίστειος.
вульгар||изáтор *м* ὁ χυδαϊστής. **~изáция** *ж* ὁ ἐκχυδαϊσμός, ἡ χυδαιοποίηση. **~изúровать** *сов. и несов.* ἐκχυδαΐζω/ ἁπλοποιῶ (*упрощать*)/ παρερμηνεύω, διαστρεβλώνω (*искажать*). **~úзм** *м лингв.* ὁ χυδαϊσμός.
вульгáрн||ость *ж* ἡ χυδαιότητα, ἡ προστυχιά. **~ый** *прил.* 1. (*пошлый*) πρόστυχος, φτηνός· 2. (*грубый*) χυδαῖος, χοντρός, ἀγροῖκος· 3. (*упрощённый*) ἀγοραῖος, ἁπλοποιημένος· ◇ ~ая латынь ἡ χυδαία λατινική.
вундеркúнд *м* τό παιδί-θαῦμα.
вход *м* ἡ εἴσοδος, ἡ μπασιά: глáвный ~ ἡ κεντρική εἴσοδος, ἡ κυρία εἴσοδος, ὁ πυλών· ~ бесплáтный εἴσοδος ἐλευθέρα, εἴσοδος δωρεάν· ~ воспрещён ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος.
входúть *несов.* 1. εἰσέρχομαι, μπαίνω/ διεισδύω, εἰσχωρῶ (*проникать*): ~ в дом μπαίνω (*или* εἰσέρχομαι) στό σπίτι· ~ в порт (*о судне*) εἰσπλέω στό λιμάνι· 2. (*вмещаться*) εἰσχωρῶ, χωρῶ, μπαίνω· 3. (*включаться в состав чего-л.*) μπαίνω, παίρνω μέρος: ~ в состáв правительства παίρνω μέρος στήν κυβέρνηση· 4. (*вникать*) μπαίνω, ἐμβαθύνω, γνωρίζομαι: ~ в роль μπαίνω στό ρόλο· ~ в суть дéла ἐμβαθύνω στήν οὐσία τῆς ὑπόθεσης· ~ в подрóбности μπαίνω στίς λεπτομέρειες· 5. (*обращаться куда-л.*) ἀποτείνομαι, ἀπευθύνομαι: ~ с предложéнием (с ходáтайством) κάνω πρόταση (αἴτηση)· ◇ ~ в переговóры ἀρχίζω διαπραγματεύσεις· ~ в контáкт ἔρχομαι σέ ἐπαφή· ~ в соглашéние συμβιβάζομαι, συμφωνῶ· ~ в довéрие ἀποκτῶ τήν ἐμπιστοσύνη· ~ в чьё-л. положéние συναισθάνομαι τήν κατάσταση κάποιου· ~ в азáрт μέ πιάνει τό πάθος τοῦ παιχνιδιοῦ· ~ в сúлу μπαίνω σέ ἰσχύ· ~ в привы́чку γίνεται συνήθεια· ~ в пословúцу γίνεται παροιμία, γίνομαι παροιμιώδης· ~ в мóду γίνομαι τῆς μόδας· ~ во вкус ἀρχίζει νά μ' ἀρέσει κάτι· ~ в жизнь καθιερώνομαι· э́то не входúло в мои расчёты αὐτό δέν τό εἶχα ὑπολογίσει, δέν τό εἶχα σκεφτεῖ.
входн||óй *прил.* τῆς εἰσόδου: ~áя плáта τιμή εἰσιτηρίου, τιμή εἰσόδου· ~ билéт τό εἰσιτήριο· ~óе отвéрстие ἡ ὀπή, ἡ τρύπα, τό στόμιο.
вцепúться *сов.*, **вцеплúться** *несов.* (*во что-л.*) γαντζώνομαι, προσκολλῶμαι, ἁρπάζομαι.
ВЦИК (Всероссúйский Центрáльный Исполнúтельный Комитéт) *ист.* ἡ Πανρωσική Κεντρική Ἐκτελεστική Ἐπιτροπή.
ВЦСПС (Всесою́зный Центрáльный Совéт Профессионáльных Союзов) τό Πανενωσιακό[ν] Κεντρικό[ν] Συμβούλιο[ν] (Σοβιέτ) τῶν Συνδικάτων.
вчерá *нареч.* χθές, ἐχθές, χτές: ~ вéчером ψές τό βράδυ, χθές τό ἑσπέρας· ~ днём χθές τό ἀπόγευμα. **~шний** *прил.* χθεσινός, ψεσινός· ◇ искáть ~шнего дня *ирон.* τρέχα γύρευε.
вчернé *нареч.* πρόχειρα, στό πρόχειρο: написáть ~ γράφω κάτι στό πρόχειρο.
вчéтверо *нареч.* τέσσερες (*или* τέσσαρες) φορές, τετραπλάσια.
вчетверóм *нареч.* οἱ τέσσερες.
вчитáться *сов.*, **вчúтываться** *несов.* διαβάζω προσεκτικά, ἐμβαθύνω στό διάβασμα.
вшéстер||о *нареч.* ἔξη φορές, ἑξαπλάσια. **~óм** *нареч.* καί οἱ ἔξη.
вши *род. ед. и им. п. мн. от* вошь.
вшивáть *несов.* συρράβω, συρράπτω, ράβω.
вшúвый *прил.* ὁ ψειριάρης.
вширь *нареч.* στό πλάτος, στό φάρδος.
вшить *сов. см.* вшивáть.
въедáться *несов.* 1. (*о краске и т. п.*) ποτίζω, διαπερνῶ, φαγώνομαι· 2. *перен.* ριζώνομαι, ριζώνω.
въезд *м* 1. ἡ εἴσοδος, ἡ εἰσέλευση[-ις]· 2. (*место въезда*) τό μπάσιμο, τό ἔμπα, ἡ εἴσοδος. **~нóй** *прил.*: ~áя вúза ἡ θεώρηση εἰσόδου, ἡ βίζα, ἡ ἄδεια εἰσόδου.
въезжáть *несов.* 1. εἰσέρχομαι, μπαίνω (μέ μεταφορικό μέσο)· 2. (*поселяться*) ἐγκαθίσταμαι: ~ в нóвую квартúру ἐγκαθίσταμαι σέ καινούριο διαμέρισμα· 3. (*подниматься*) ἀνεβαίνω (μέ μεταφορικό μέσο): ~ нá гору ἀνεβαίνω στό βουνό.
въéсться *сов. см.* въедáться.
въéхать *сов. см.* въезжáть.
вы (вас, вам, вáми, о вас) *мест. личн.* (ἐ)σεῖς, ὑμεῖς: благодарю́ вас σᾶς

εὐχαριστῶ· я жду вас зáвтра θά σᾶς περιμένω αὔριο· я хотéла вам сказáть ἤθελα νά σᾶς πῶ· какóе вам дéло? τί σᾶς νοιάζει;, τί σᾶς ἐνδιαφέρει;· что с вáми? τί ἔχετε;, τί πάθατε;· я мнóго о вас слы́шала ἄκουσα πολλά γιά σᾶς· быть с кем-л. на «вы» μιλῶ μέ κάποιον στόν πληθυντικό.

выбáлтывать *несов.* διαδίδω, φλυαρῶ, ἀκριτομυθῶ: ~ секрéт μαρτυρῶ, ἀφήνω νά μοῦ ξεφύγει μυστικό.

выбегáть *несов.*, **вы́бежать** *сов.* βγαίνω τρέχοντας (*или* τρεχᾶτος), βγαίνω γρήγορα, πετιέμαι ἔξω.

выбивáть *несов.* 1. (*вышибать*) σπάζω, θραύω, συντρίβω: ~ из рук ρίχνω ἀπό τά χέρια· ~ неприятеля из гóрода ἐκτοπίζω (*или* διώχνω) τόν ἐχθρό ἀπό τήν πόλη· 2. (*пыль*) ξεσκονίζω, τινάζω: ~ ковёр τινάζω τό χαλί· 3. (*медаль, монету*) κόβω, χαράζω· ◇ ~ дурь из головы́ *разг.* βάζω μυαλό σέ κάποιον· ~ из колеи́ φέρνω ἀναστάτωση, βγάζω ἀπ' τόν κανονικό ρυθμό. ~**ся** 1. (*выбираться*) βγαίνω· 2. (*о волосах*) πετιέμαι· ◇ ~ся из сил ἀποκάμνω, ἐξαντλοῦμαι· ~ся в лю́ди γίνομαι ἄνθρωπος, προκόβω.

выбирáть *несов.* 1. διαλέγω, ἐκλέγω· 2. (*голосованием*) ἐκλέγω, ψηφίζω· 3. (*отбирать, очищать*) διαλέγω, ξεκαθαρίζω. ~**ся** 1. βγαίνω, ἐξέρχομαι: ~ся на дорóгу βγαίνω στό δρόμο· 2. (*из помещения*) *разг.* μετακομίζομαι.

вы́бить(ся) *сов. см.* выбивáть(ся).

вы́боина *ж* ἡ λακούβα, ὁ λάκκος.

вы́болтать *сов. см.* выбáлтывать.

вы́бор *м* 1. ἡ ἐκλογή: неудáчный ~ κακή ἐκλογή· сдéлать ~ διαλέγω, ἐκλέγω· ~ пал на негó σ'αὐτόν ἔπεσε ὁ κλῆρος· у меня́ нé было ~а δέν μποροῦσα νά κάνω διαφορετικά· 2. (*ассортимент*) ἡ συλλογή: большóй ~ товáров ἡ μεγάλη συλλογή ἐμπορευμάτων· ◇ на ~ κατ' ἐκλογήν.

вы́борк||а *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐκλογή, τό διάλεγμα: на ~у κατ' ἐκλογήν· 2. (*выписка*) τό ἀπόσπασμα, ἡ ἀποδελτίωση (βιβλίου), ἡ περικοπή: дéлать ~и διαλέγω ἀποσπάσματα, ἀντιγράφω κομμάτια.

вы́борн||ость *ж* ἡ ἐκλογικότητα[-ης], τό αἱρετόν. ~**ый** *прил.* αἱρετός (*избираемый голосованием*)/ ἐκλογικός (*относящийся к выборам*): ~ая дóлжность ἡ αἱρετή θέση.

вы́боры *мн.* οἱ ἐκλογές, αἱ ἐκλογαί: ~ в Верхóвный Совéт СССР οἱ ἐκλογές τοῦ 'Ανωτάτου Σοβιέτ τῆς ΕΣΣΔ· идти́ на ~ πηγαίνω νά ψηφίσω.

выбрáсывать *несов.* 1. ρίχνω, ρίπτω, πετῶ/ πετάω ἔξω (*о волнах, море и т. п.*)· 2. (*выпускать, исключать*) βγάζω, διαγράφω· 3.: ~ товáры на ры́нок *разг.* ρίχνω τά ἐμπορεύματα στήν ἀγορά· ◇ ~ лóзунг ρίχνω τό σύνθημα· ~ когó-либо на у́лицу ρίχνω κάποιον στούς πέντε δρόμους· ~ чтó-л. из головы́ βγάζω ἀπ' τό μυαλό μου (*или* ἀπ' τό κεφάλι μου).

вы́брать(ся) *сов. см.* выбирáть(ся).

выбривáть *несов.*, **вы́брить** *сов.* ξυρίζω, ξουρίζω. ~**ся** ξυρίζομαι, ξουρίζομαι.

вы́бросить *сов. см.* выбрáсывать.

выбывáть *несов.*, **вы́быть** *сов.* ἀναχωρῶ, φεύγω, ἐγκαταλείπω: ~ из гóрода ἀναχωρῶ ἀπό τήν πόλη· ~ из игры́ βγαίνω ἀπό τό παιγνίδι· ~ из стрóя *а)* γίνομαι ἀνάπηρος, ἀνίκανος γιά δουλειά. *б)* βγαίνω ἐκτός μάχης (*о военных*).

выв́аливать *несов.*, **вы́валить** *сов.* ρίχνω, ρίπτω (*на что-л.*)/ ἀδειάζω, ἐκκενῶ (*опорожнять*): ~ картóшку из мешкá ἀδειάζω τίς πατάτες ἀπό τό σακκί. ~**ся** πέφτω.

вы́валять *сов. разг.* κυλῶ. ~**ся** (*в чём-л.*) κυλιέμαι, κυλίομαι.

вывáривать *несов.*, **вы́варить** *сов.* 1. (*о пище*) βράζω (*μετ.*) πολύ, παραβράζω: ~ мя́со παραβράζω τό κρέας· 2. (*извлекать*) ἐξάγω διά βρασμοῦ: ~ соль ἐξάγω ἀλάτι διά βρασμοῦ. ~**ся** παραβράζω (*ἀμετ.*), εἶμαι βρασμένος.

вы́ведать *сов. см.* вывéдывать.

выведéние *с* 1. (*искоренение, уничтожение*) τό ξερίζωμα (*сорняков и т. д.*)/ ἡ ἐξόντωση[-ις], ἡ ἐξολόθρευση (*паразитов*)/ τό ξελέκιασμα, τό καθάρισμα (*пятен*)· 2. (*новых пород, сортов*) ἡ ζωοκομία (*животных*)/ ἡ καλλιέργεια, ἡ φυτοκομία (*растений*)· 3. (*заключения*) ἡ ἐξαγωγή (πορίσματος κ.λ.π): ~ фóрмулы ἡ ἐξαγωγή τοῦ τύπου· 4.: ~ на орбúту (спу́тника, корабля́) ἡ τοποθέτηση στήν τροχιά (δορυφόρου, διαστημοπλοίου).

вывéдывать *несов.* ζητῶ νά μάθω, ψαρέβω κάποιον, μαθαίνω: ~ чьй-л намéрения ἐξετάζω τίς διαθέσεις κάποιου· ~ секрéт μαθαίνω τό μυστικό.

вы́везти *сов. см.* вывози́ть.

вы́верить *сов. см.* выверя́ть.

вы́вернуть *сов.*, **вывёртывать** *несов.* 1. (*вывинчивать*) ξεβιδώνω, ἐκκοχλιῶ· 2. (*вывихивать*) ἐξαρθρώνω, στραμπουλίζω, στραγγουλίζω, βγάζω· 3. (*наизнанку*) ἀναστρέφω, γυρίζω ἀπό τήν ἀνάποδη.

~ся 1. (*вывинчиваться*) ξεβιδώνομαι, ἀποκοχλιώνομαι· 2. (*наизнанку*) ἀναστρέφομαι, γυρίζω ἀπό τήν ἀνάποδη, ἀναποδογυρίζω· 3. (*выскальзывать, освобождаться*) διαφεύγω, ξεφεύγω, ξεγλιστρῶ· 4. *перен. разг.* ξεφεύγω, ξεμπλέκω.

выверять *несов.* ρυθμίζω, διευθετῶ, ἐξακριβώνω, ἐλέγχω: ~ часы́ ρυθμίζω τό ρολόγι.

вы́весить *сов. см.* выве́шивать.

вы́веск||а *ж* 1. (*надпись*) ἡ ταμπέλα, ἡ πινακίδα, ἡ ἐπιγραφή· 2. *перен.* ἡ πρόφαση[-ις], τό πρόσχημα: под ~ой μέ τήν ἐτικέττα.

вы́вести(сь) *сов. см.* выводи́ть(ся).

выве́трива||ние *с* 1. ὁ ἀερισμός, τό ἀέρισμα· 2. *геол.* ἡ διάβρωση[-ις], τό φάγωμα, τό διάβρωμα.

выве́тривать *несов.*, **вы́ветрить** *сов.* 1. ἀερίζω· 2. *перен.* ἐξαλείφω. ~ся 1. (*о запахе*) ἐξαερίζομαι, ἐξατμίζομαι· 2. *перен.* (*из памяти*) ἐξαλείφομαι, σβύνομαι ἀπό τή μνήμη, ξεχνιέμαι, βγαίνω ἀπό τό νοῦ· 3. *геол.* διαβρώνομαι, χαλνῶ ἀπ' τόν ἀέρα.

выве́шивать *несов.* (*вешать*) ἀναρτῶ, κρεμῶ, κρεμνῶ/ τοιχοκολλῶ (*приказ, объявление и т. п.*): ~ флаг ὑψώνω τή σημαία.

вы́винтить *сов.*, **выви́нчивать** *несов.* ξεβιδώνω, ἐκκοχλιῶ. ~ся ξεβιδώνομαι, ἐκκοχλιώνομαι.

вы́вих *м* 1. τό ἐξάρθρωμα, ἡ ἐξάρθρωση[-ις], τό στραμπούλισμα: ме́сто ~а τό μέρος τῆς ἐξάρθρωσης· 2. *перен.* (*странность*) *разг.* ἡ ἰδιοτροπία, ἡ βίδα, ἡ παραξενιά. **~нуть** *сов.* ἐξαρθρώνω (κόκκαλο), στραμπουλίζω: ~нуть себе́ но́гу στραμπουλίζω τό πόδι μου.

вы́вод *м* 1. (*удаление*) ἡ ἀποχώρηση, ἡ ἔξοδος, ἡ ἐκκένωση, ἡ ἀπομάκρυνση[-ις]: ~ войск ἡ ἀποχώρηση τῶν στρατευμάτων· 2. (*заключение*) τό συμπέρασμα, τό πόρισμα· 3. *мат.* ἡ ἐξαγωγή.

выводи́ть *несов.* 1. (*откуда-л.*) ἐξάγω, ἐκβάλλω, βγάζω ἔξω, ὁδηγῶ ἔξω/ ἀποκομίζω (*уводить*)/ ἀποσύρω (*войска́*)· 2. (*исключать*) βγάζω, διώχνω, ἀποβάλλω, ἀποπέμπω: ~ из соста́ва прези́диума βγάζω ἀπό τό προεδρεῖο· 3. (*уничтожать*) ξερριζώνω (*сорняки и т. п.*)/ ἐξοντώνω, ἐξολοθρεύω (*паразитов*)/ βγάζω, καθαρίζω, ξελεκιάζω (*пятна и т. п.*)· 4. (*делать вывод*) συμπεραίνω, συνάγω· 5. (*выращивать*) μεγαλώνω, θρέφω, τρέφω (*животных*)/ καλλιεργῶ τά φυτά (*растения*): ~ цыпля́т ἐκκολάπτω, ξεκλωσσῶ· 6.: ~ на орби́ту τοποθετῶ στήν τροχιά· ◇ ~ из затрудне́ния βγάζω ἀπό τή δυσκολία· ~ из терпе́ния кого́-л. κάνω κάποιον νά χάσει τήν ὑπομονή του· ~ кого́-л. на све́жую во́ду ξεσκεπάζω κάποιον, ξεμασκαρώνω, ἀποκαλύπτω· ~ из стро́я *а*) *воен.* θέτω ἐκτός μάχης, καθιστῶ ἀνίκανο, *б*) (*привести в негодность*) ἀχρηστεύω. ~ся 1. (*исчезать*) ἐξαφανίζομαι, ἐξαλείφομαι/ παλιώνω, δέν συνηθίζομαι, πέφτω σέ ἀχρηστία (*о нравах, обычаях и т. п.*)· 2. (*о птенцах*) ἐκκολάπτομαι, βγαίνω.

вы́водок *м прям., перен.* οἱ νεοσσοί, ἡ γεννοβολιά, ἡ γεννιά, ἡ φάρα, τό τσοῦρμο.

вы́воз *м* 1. ἡ μεταφορά, ἡ μετακόμιση[-ις]· 2. *эк.* ἡ ἐξαγωγή.

вывози́ть *несов.* 1. ἀπομακρύνω, μεταφέρω ἀπό κάπου· 2. (*привозить*) φέρνω, κουβαλῶ· 3. (*экспортировать*) ἐξάγω· 4. (*выручать*) *разг.* γλυτώνω.

вывозн||о́й *прил. эк.* ἐξαγωγικός, ἐξαγώγιμος: ~а́я по́шлина φόρος ἐξαγωγῆς.

вывора́чивать(ся) *несов. см.* вы́вернуть(ся).

вы́гадать *сов.*, **выга́дывать** *несов.* κερδίζω/ οἰκονομῶ, ἐξοικονομῶ (*сэкономить*): ~ вре́мя κερδίζω χρόνο.

вы́гиб *м* ἡ κυρτότητα, ἡ καμπυλότητα.

выгиба́ть *несов.* λυγίζω, κάμπτω, κυρτώνω: ~ спи́ну λυγίζω τή ράχη μου. ~ся κυρτώνομαι, κάμπτομαι, λυγίζω.

вы́гладить *сов.*, **вагла́живать** *несов.* σιδερώνω.

вы́глядеть *несов.* (*иметь вид*) φαίνομαι, ἔχω ὄψη, ἔχω παρουσιαστικό: хорошо́ (пло́хо) ~ ἔχω καλή (κακή) ὄψη.

выгля́дывать *несов.*, **вы́глянуть** *сов.* παρατηρῶ, κυττάζω/ φαίνομαι, βγαίνω, προβάλλω, διαφαίνομαι, ξεμυτίζω (*показываться из-за чего-л.*): ~ из окна́ προβάλλω ἀπό τό παράθυρο· ~ из-за занаве́ски κυττάζω πίσω ἀπό τήν κουρτίνα· со́лнце вы́глянуло из-за туч ὁ ἥλιος φάνηκε (*или* πρόβαλε) μέσα ἀπ' τά σύννεφα.

вы́гнать *сов. см.* выгоня́ть.

вы́гну||тый *прил.* κυρτός, λυγισμένος, καμπύλος. **~ть(ся)** *сов. см.* выгиба́ть (-ся).

выгова́ривать *несов.* 1. (*произносить*) προφέρω, ἀρθρώνω· 2. (*делать замечание*) ἐπιτιμῶ, ἐπιπλήττω, μέμφομαι, μαλλώνω, κάνω παρατήρηση.

вы́говор *м* 1. (*произношение*) ἡ προφορά: чи́стый ~ ἡ καθαρή προφορά· 2. (*порицание*) ἡ μομφή, ἡ ἐπιτίμηση[-ις], ἡ ἐπίπληξη: стро́гий ~ ἡ αὐστηρή μομ-

φή· сделать ~ κάνω (*или* προσάπτω) μομφή· получить ~ τιμωρούμαι μέ μομφή. **~ить** *сов. см.* выговаривать 1.

выгод||а *ж* τό ὄφελος, τό κέρδος, τό συμφέρον/ τό πλεονέκτημα, ἡ ὑπεροχή (*преимущество*). **~но** *нареч.* ἐπωφελῶς, ἐπικερδῶς, λυσιτελῶς. **~ный** *прил.* ἐπωφελής, λυσιτελής, σύμφορος/ ἐπικερδής (*прибыльный*)· ◇ представлять в ~ном свете προβάλλω τά πλεονεκτήματα.

выгон *м* (*пастбище*) ἡ βοσκή, τό βοσκοτόπι.

выгонять *несов.* 1. διώχνω, βγάζω ἔξω, (ἐκ)διώκω/ ἐκτοπίζω (*из страны*)/ σκαρίζω (*скот*)· 2. (*добывать путём перегонки*) ἀποστάζω, διυλίζω, λαμπικάρω.

выгораживать *несов.* (*кого-л.*) *разг.* γλυτώνω, συγκαλύπτω, ὑπερασπίζομαι.

выгорать *несов.* 1. καίομαι, ἀποτεφρώνομαι· 2. (*от солнца*) ξεβάφω, ξεθωριάζω.

выгореть *сов.* 1. *см.* выгорать· 2. (*удаться*) *разг.* πετυχαίνω, πιάνω: дело не выгорело ἡ δουλειά δέν ἔπιασε.

выгородить *сов. см.* выгораживать.

выгравировать *сов.* χαράσσω, χαράζω.

выгребать *несов.* βγάζω, ἀδειάζω, ἐκκενώνω.

выгреби||ой *прил.*: ~ая яма ἡ καταβόθρα, ὁ βόθρος.

выгрести *сов. см.* выгребать.

выгружать *несов.*, **выгрузить** *сов.* ξεφορτώνω, ἀδειάζω, ἐκφορτώνω/ ξεμπαρκάρω (*судно*). **~ся** ξεφορτώνομαι, ἐκφορτώνομαι.

выгрузка *ж* ἡ ἐκφόρτωση[-ις], τό ξεφόρτωμα/ τό ξεμπαρκάρισμα (*судна*).

выдавать *несов.*, **выдать** *сов.* 1. (*что-либо*) δίνω, παραδίνω, ἐγχειρίζω/ διανέμω, μοιράζω (*распределять*)· 2. (*властям*) παραδίνω, ἐκδίδω· 3. (*предавать, доносить*) καταγγέλλω, προδίνω· 4. (*обнаруживать*) ἀποκαλύπτω, φανερώνω: ~ себя ἀποκαλύπτομαι, προδίνομαι· 5. (*за что-л. или за кого-л.*): ~ чужую работу за свою παρουσιάζω ξένη δουλειά γιά δική μου· ~ себя за профессора κάνω τόν καθηγητή, παρουσιάζομαι γιά καθηγητής· ◇ ~ замуж παντρεύω. **~ся** 1. (*выступать*) προεξέχω, προβάλλω, φαίνομαι/ ἐξέχω (*торчать*)· 2. (*выделяться*) διακρίνομαι, εἶμαι περίβλεπτος· 3. (*случаться*) παρουσιάζομαι: выдался случай ἦρθε περίσταση, βρέθηκε εὐκαιρία· сегодня выдался хороший день βγῆκε καλή μέρα.

выдавить *сов.*, **выдавливать** *несов.* 1. (*выжимать*) στίβω, ἐκθλίβω, ἐκπιέζω, συνθλίβω, ζουλῶ· 2. *перен.* κάνω, βγάζω κάτι μέ τό ζόρι: выдавить улыбку χαμογελῶ μέ τό ζόρι· выдавить слезу βγάζω μέ τό ζόρι ἕνα δάκρυ· 3. (*выломать*) ρίχνω, γκρεμίζω: ~ стекло *а*) σπάζω τό τζάμι (*оконное*), *б*) σπάζω τά γυαλιά (*очков*).

выдалбливать *несов.* κοιλαίνω, λαξεύω, γλύφω (ξύλο).

выдать *сов. см.* выдавать.

выдача *ж* 1. ἡ χορήγηση[-ις], ἡ διανομή, τό μοίρασμα (*раздача*)/ ἡ πληρωμή (*выплата*)· 2. (*властям*) ἡ ἔκδοση (ἐγκληματία).

выдающийся 1. *прич. от* выдаваться· 2. *прил.* (*замечательный*) διακεκριμένος, διαπρεπής, ἐπιφανής, διάσημος (*о человеке*)/ ἀξιοσημείωτος, ἀξιόλογος (*о событии*).

выдвигать *несов.* 1. (*вперёд, на середину*) προωθῶ, φέρνω μπροστά, βγάζω μπροστά· 2. (*ящик, задвижку*) τραβῶ, σύρω· 3. *перен.* φέρνω, προσάγω, παρουσιάζω, προβάλλω/ προτείνω, ὑποβάλλω (*предлагать*)/ ὑποβάλλω, ἀναδείχνω (*кандидатуру*): ~ доказательства παρουσιάζω ἀποδείξεις· ~ обвинение προβάλλω κατηγορία, κατηγορῶ· ~ довод προβάλλω τό ἐπιχείρημα· ~ на первый план προωθῶ, προβάλλω, βάζω στήν πρώτη θέση· ~ предложение κάνω πρόταση· ~ вопрос προβάλλω ζήτημα· 4. (*на должность*) προτείνω, ἀναδείχνω. **~ся** 1. (*продвигаться вперёд*) προχωρῶ, προωθοῦμαι, βγαίνω μπροστά· 2. (*на более ответственную работу*) διακρίνομαι, διαπρέπω, ἀναδεικνύομαι.

выдвижение *с* ἡ προαγωγή, ἡ προώθηση/ ἡ πρόταση, ἡ ἀνάδειξη[-ις] (*на должность*)/ ἡ ὑποβολή (*кандидатуры, предложения*)/ ἡ προβολή (*довода*).

выдвижной *прил.* κινητός: ~ ящик τό συρτάρι.

выдвинуть(ся) *сов. см.* выдвигать(ся).

выделение *с* 1. *юр.* ἡ διαχώριση[-ις], ὁ διαχωρισμός, τό ξεχώρισμα· 2. *хим.* ἡ ἐξαγωγή, ἡ ἐκβολή· 3. *физиол.* ἡ ἔκκριση[-ις].

выделить(ся) *сов. см.* выделять(ся).

выделка *ж* ἡ ἐπεξεργασία, ἡ κατεργασία/ τό ἄργασμα, ἡ βυρσοδέψηση[-ις] (*кожи*).

выделывать *несов.* ἐπεξεργάζομαι, κατεργάζομαι/ κατασκευάζω, φτειάνω (*производить*)/ βυρσοδεψῶ (*кожу*)· ◇ ~ всякие штуки κάνω διάφορα κόλπα.

выделять *несов.* 1. (*отбирать*) διαλέγω, ξεχωρίζω, ἐκλέγω· 2. (*отличать*)

διακρίνω, ξεχωρίζω/ ὑπογραμμίζω, σημειώνω (*подчёркивать*)· 3. (*имущество и т. п.*) παραχωρῶ, (ξε)χωρίζω· 4. *физиол.* ἐκκρίνω· 5. *хим.* βγάζω, ἐξάγω. ~ся 1. (*отделяться*) ξεχωρίζω, ἀποσπῶμαι· 2. (*отличаться*) ἀναδεικνύομαι, διακρίνομαι· 3. *физиол.* ἐκκρίνομαι· 4. *хим.* ἐξάγομαι.

выдёргивать *несов.* ξεριζώνω, ἐξάγω, τραβῶ, βγάζω, ἀποσπῶ: ~ гвоздь βγάζω τό καρφί· ~ зуб ξεριζώνω τό δόντι, βγάζω τό δόντι.

выдержани||ость *ж* (*самообладание*) ἡ αὐτοκυριαρχία, ἡ ἐγκράτεια, ὁ συγκρατημός/ ἡ πειθαρχία (*дисциплина*). ~**ый** *прил.* 1. (*о характере*) ἐγκρατής, συγκρατημένος, κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του· 2. (*последовательный*) συνεπής· 3. (*о продуктах, материале и т. п.*): ~ое вино́ παλιό κρασί· ~ый таба́к παλιός καπνός.

выдержать *сов.*, **выде́рживать** *несов.* 1. ἀντέχω, βαστῶ, τά βγάζω πέρα· 2. *перен.* (*вытерпеть*) ἀντέχω, κρατῶ, ὑπομένω: не́рвы не выде́рживают τά νεῦρα δέν ἀντέχουν· 3. (*вино и т. п.*) ἀφήνω νά παλιώσει· ◇ э́то не выде́рживает кри́тики αὐτό δέν ἀντέχει στήν κριτική· вы́держать экза́мен πετυχαίνω στίς ἐξετάσεις· ~ не́сколько изда́ний ἐκδίδομαι πολλές φορές.

вы́держка I *ж* (*цитата*) τό ἀπόσπασμα.

вы́держка II *ж* 1. (*самообладание*) ἡ αὐτοκυριαρχία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀντοχή/ ἡ σταθερότητα, ἡ καρτερικότητα (*стойкость*)· 2. *фото* ἡ διάρκεια ἐκθέσεως (στή φωτογράφηση).

вы́дернуть *сов. см.* выдёргивать.

выдира́ть *несов. разг.* σχίζω, ξεσχίζω, ξεκολλῶ.

вы́долбить *сов. см.* выда́лбливать.

вы́дох *м* ἡ ἐκπνοή.

вы́дохнуть(ся) *сов. см.* выдыха́ть(ся).

вы́дра *ж* 1. *зоол.* ἡ ἐνυδρίδα[-ίς], ἡ βίδρα, τό ποταμόσκυλο· 2. (*мех*) ἡ ἐνυδρίδα[-ίς], τό λούτρ.

вы́драть *сов.* 1. *см.* выдира́ть· 2. *разг.* (*высечь*) μαστιγώνω, χτυπῶ, δέρνω: ~ за́ уши τραβῶ τ'αὐτιά, τοῦ τρίβω τ'αὐτιά.

выдува́||ть *несов.* 1.: всё тепло́ ~ет χάνεται (*или* φεύγει) ἡ ζέστη· 2. *тех.* (*стекло*) φυσῶ (τό γυαλί).

вы́думать *сов. см.* выду́мывать.

вы́думк||а *ж* 1. (*вымысел*) ἡ ἐπινόηση, τό μύθευμα· 2. (*изобретение, идея*) ἡ ἐφεύρεση[-ις], τό τέχνασμα. ~**щик** *м* ὁ ἐπινοητής, αὐτός πού σκαρφίζεται κάτι.

выду́мыва||ть *несов.* 1. (*сочинять*) ἐπινοῶ, σκαρφίζομαι: что ты ~ешь? τί παραμύθια λές;· 2. (*придумывать, изобретать*) ἐφευρίσκω, σκαρφίζομαι.

вы́дуть *сов. см.* выдува́ть.

выдыха́ть *несов.* ἐκπνέω, ἐκφυσῶ. ~ся 1. ξεθυμαίνω, ἐξατμίζομαι· 2. *перен. разг.* ἐξαντλοῦμαι, ἐξασθενῶ/ στειρεύω, ἐξαντλοῦμαι (*о писателе, ораторе*).

выеда́ть *несов.* 1. (*выгрызать*) κατατρώγω, περιτρώγω, ροκανίζω· 2. *хим.* (*вытравлять*) διαβρώνω, διαβιβρώσκω, κατατρώγω, καταφαγώνω.

вы́езд *м* 1. (*отъезд*) ἡ ἀναχώρηση[-ις], ἡ ἔξοδος, ἡ ἀπέλευση[-ις]· 2. (*экипаж с лошадьми*) *уст.* ἡ ἅμαξα.

выезжа́ть *несов.* ἀναχωρῶ, φεύγω/ μετακομίζω (*из квартиры*): ~ за́ город ἀναχωρῶ (*или* φεύγω) στήν ἐξοχή· ~ за грани́цу φεύγω στό ἐξωτερικό.

вы́емка *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐκσκαφή, ἡ ἐξόρυξη, τό ξέσκαμμα/ τό σήκωμα, ἡ ἐξαγωγή, ἡ ἀνάληψη (*писем*)· 2. (*углубление*) τό κοίλωμα, τό βαθούλωμα, ἡ αὐλακιά, τό ἄνοιγμα· 3. *архит.* ἡ ἐγκοπή, τό αὐλάκωμα.

вы́есть *сов. см.* выеда́ть.

вы́ехать *сов. см.* выезжа́ть.

вы́жать *сов. см.* выжима́ть.

вы́ждать *сов. см.* выжида́ть.

вы́жечь *сов. см.* выжига́ть.

вы́жженный *прич. и прил.* καμένος, ἀποτεφρωμένος, πυρπολημένος.

выжива́ть *несов.* 1. ἐπιζῶ, ἐπιβιῶ, μένω στή ζωή, γλυτώνω ἀπό τό θάνατο/ γίνομαι καλά, ἀναρρωνύω (*после болезни*)· 2. (*выгонять*) *разг.* ἐκτοπίζω, ἐκδιώκω, διώχνω/ ξεσπιτώνω, διώχνω ἀπ' τό σπίτι (*из дома*)· ◇ ~ из ума́ *разг.* ξεμωραίνομαι.

выжига́ние *с* 1. *мед.* ἡ καυτηρίαση[-ις], ὁ καυτηριασμός· 2. (*по дереву*) ἡ πυρογραφία.

выжига́ть *несов.* 1. (*истреблять огнём*) καίω, ἐγκαίω, κατακαίω, κάνω στάχτη, ἀποτεφρώνω· 2. (*раскалённым железом*) καυτηριάζω, ἐγκαίω: ~ клеймо́ σταμπάρω, σφραγίζω (μέ πυρωμένο σίδερο)· ~ по де́реву πυρογραφῶ.

выжида́||ние *с* ἡ ἀναμονή, ἡ προσδοκία, τό καρτέρι, ἡ προσμονή. ~**тельный** *прил.* καιροσκοπικός, τῆς ἀναμονῆς: ~тельная поли́тика ἡ καιροσκοπική πολιτική· занима́ть ~тельную пози́цию κρατῶ ἐπιφυλακτική θέση, τηρῶ στάση ἀναμονῆς.

выжида́ть *несов.* ἀναμένω, περιμένω, προσμένω/ παραφυλάττω, παραμονεύω (*подкарауливать*): ~ удо́бный моме́нт

περιμένω τήν κατάλληλη στιγμή, καιροφυλακτῶ.

выжима́ние *с* 1. (*выдавливание*) ἡ ἐκπίεση[-ις], ἡ ἔκθλιψη[-ις], τό στίψιμο/ τό πάτημα (*винограда*)· 2. (*выкручивание*) τό στράγγισμα, τό στίψιμο· 3. *перен.* τό ξεζούμισμα· 4. *спорт.* ἡ ἄρση βάρους.

выжима́ть *несов.* 1. (*выдавливать*) ἐκπιέζω, ἐκθλίβω, στίβω, ξεζουμίζω, ζύφω/ πατῶ (*виноград*)· 2. (*выкручивать*) στραγγίζω, στίβω, ἀποξηραίνω· 3. *спорт.* (*гирю, штангу*) σηκώνω, αἴρω (*βάρη, ἀλτῆρες*)· ◇ ~ со́ки ξεζουμίζω, ἐξαντλῶ, ἐξουθενῶ· ~ де́ньги из кого́-л. χαρατσώνω κάποιον, ἀποσπῶ χρήματα ἀπό κάποιον.

вы́жить *сов. см.* выжива́ть.

вы́звать(ся) *сов. см.* вызыва́ть(ся).

выздора́вливать *несов.* ἀναρρώνω, ἀναρρωνύω, γίνομαι καλά, ἀναλαμβάνω.

выздора́вливающий *м* ὁ ἀναρρωνύων.

вы́здороветь *сов. см.* выздора́вливать.

выздоровле́ние *с* ἡ ἀνάρρωση[-ις], ἡ ἴαση[-ις].

вы́зов *м* 1. ἡ κλήση, ἡ κλῆσις, ἡ πρόσκληση, ἡ πρόκληση: ~ по телефо́ну ἡ τηλεφωνική πρόσκληση· ~ в суд ἡ δικαστική κλήση· 2. (*на состязание*) ἡ πρό(σ)κληση.

вызрева́ть *несов.*, **вы́зреть** *сов.* ὡριμάζω, μεστώνω, γίνομαι ὥριμος.

вызу́бривать *несов.*, **вы́зубрить** *сов.* *разг.* ἀποστηθίζω, μαθαίνω ἀπ' ἔξω κι' ἀνακατωτά.

вызыва́ть *несов.* 1. καλῶ, φωνάζω/ σηκώνω (*ученика*): ~ по телефо́ну καλῶ στό τηλέφωνο· ~ врача́ φωνάζω τό γιατρό· ~ в суд κλητεύω, καλῶ στό δικαστήριο· ~ из ко́мнаты φωνάζω ἀπ' τό δωμάτιο· 2. (*на состязание*) προσκαλῶ, (προ)καλῶ: ~ на соцсоревнова́ние кого́-л. (προσ)καλῶ κάποιον σέ σοσιαλιστική ἅμιλλα· 3. (*возбуждать*) προκαλῶ, προξενῶ: ~ ссо́ру προκαλῶ καυγᾶ· ~ отвраще́ние προξενῶ ἀηδία, προκαλῶ ἀπέχθεια· ~ аппети́т ἀνοίγω τήν ὄρεξη, προκαλῶ ὄρεξη· ~ подозре́ния διεγείρω ὑποψίες (*или* ὑπόνοιες)· ~ восто́рг προκαλῶ τό θαυμασμό· 4. (*артистов*) καλῶ, προσκαλῶ, φωνάζω. ~ся (*предлагать свои услуги*) παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι, προσφέρομαι: ~ся помо́чь кому́-л. προσφέρομαι νά βοηθήσω.

вызыва́ющий *прич. и прил.* προκλητικός: ~ взгляд τό προκλητικό βλέμμα, τό ἀναιδές βλέμμα.

вы́играть *сов.*, **вы́игрывать** *несов.* *прям.*, *перен.* κερδίζω: ~ па́ртию в ша́хматы κερδίζω μιά παρτίδα στό σκάκι· ~ по за́йму κερδίζω στό λαχειοφόρο δάνειο· ~ сраже́ние κερδίζω τή μάχη· ~ де́ло *юр.* κερδίζω τή δίκη (*или* τήν ὑπόθεση)· ~ пари́ κερδίζω τό στοίχημα· ~ на чём-л. ὠφελοῦμαι ἀπό κάτι· ◇ ~ вре́мя κερδίζω χρόνο· ~ в чьи́х-л. глаза́х ἀνεβαίνω στήν ἐκτίμηση κάποιου.

вы́игрыш *м* τό κέρδος, τό ὄφελος/ ὁ λαχνός (*по займу*): быть в ~е βγαίνω κερδισμένος, ὠφελοῦμαι ἀπό κάτι. ~**ный** *прил.* 1.: ~ный биле́т ὁ λαχνός· ~ный заём τό λαχειοφόρο δάνειον· 2. (*выгодный*) ἐπωφελής, σύμφορος, ἐπικερδής.

вы́йти *сов. см.* выходи́ть.

вы́казать *сов.*, **выка́зывать** *несов.* ἐκδηλώνω, φανερώνω, δείχνω.

выка́лывать *несов.*: ~ глаза́ βγάζω τά μάτια, τυφλώνω, στραβώνω.

выка́пывать *несов.* 1. (*яму и т. п.*) σκάβω, σκάπτω· 2. (*что-л.*) ξεχώνω, ἀνασκάπτω, ξεθάβω· 3. *перен.* ἀνακαλύπτω, βγάζω στήν ἐπιφάνεια, ξεσκαλίζω.

вы́карабкаться *сов.*, **выкара́бкиваться** *несов.* *разг.* ἀναρριχιέμαι, ἀνασύρομαι, βγαίνω: ~ из тяжёлого положе́ния ξεμπλέκω (*или* γλυτώνω) ἀπό μιά δύσκολη κατάσταση.

выка́рмливать *несов.* τρέφω, θρέφω, μεγαλώνω (*о животных*)/ θηλάζω, γαλουχῶ, βυζαίνω (*грудью*).

вы́катить *сов.*, **выка́тывать** *несов.* κατρακυλῶ, κυλίω, βγάζω κυλώντας. ~ся: выка́тывайся! *груб.* στρίβε!, ἄδειασέ μου τόν τόπο!, ἄδειασέ μας τή γωνιά!

вы́качать *сов.*, **выка́чивать** *несов.* ἀντλῶ, τρουμπάρω (*жидкость*)/ ἐκκενώνω, ἀδειάζω (*воздух*)· ◇ ~ де́ньги *разг.* τραβῶ ἀπό κάποιον χρήματα.

выки́дывать *несов.* 1. *см.* выбра́сывать· 2. (*преждевременно родить*) *разг.* ἀπορρίχνω, ἀποβάλλω, κάνω ἀποβολή[ν], κάνω ἔκτρωση.

вы́кидыш *м* 1. ἡ ἀποβολή, ἡ ἔκτρωση[-ις]· 2. (*плод*) τό ἔκτρωμα, τό ἀπορριξιμιό, τό ἀπόρριγμα.

вы́кинуть *сов. см.* выки́дывать· ◇ ~ шту́ку (но́мер) σκαρώνω δουλειά· ~ из головы́ βγάζω ἀπ' τό κεφάλι μου, λησμονῶ· ~ ло́зунг ρίχνω τό σύνθημα· ~ флаг *мор.* ἀνυψώνω τή σημαία.

выкипа́ть *несов.*, **вы́кипеть** *сов.* ἐξατμίζομαι βράζοντας.

вы́кладк||а *ж* 1. *тех.* ἡ ἐπίστρωση[-ις], ἡ ἐπικάλυψη[-ις]· 2. *мн.* ~и *мат.* οἱ ὑπολογισμοί· 3. (*солдата*) ἡ ἐξάρτυση.

выкла́дывать *несов.* 1. ἐκθέτω γιά πούλημα, ἀραδιάζω· 2. *перен.* (*высказывать*)

разг. διηγοῦμαι, ἐκμυστηρεύομαι· 3. (*чем-либо*) ἐπιστρώνω, στρώνω μέ.../ πλακοστρώνω, λιθοστρώνω (*плитами*).

выклика́ть *несов.*, **вы́кликнуть** *сов.* *разг.* καλῶ, προσκαλῶ, φωνάζω: ~ по списку καλῶ ὀνομαστικά.

выключа́тель *м эл.* ὁ διακόπτης, τό κουμπί.

выключа́ть *несов.* (*газ, свет и т. п.*) διακόπτω, ἀποσυνδέω: ~ ток κόβω τό ἠλεκτρικό ρεῦμα· ~ ра́дио κλείνω τό ραδιόφωνο· ~ телефо́н ἀποσυνδέω τό τηλέφωνο· ~ мото́р σβύνω (*или* σταματῶ) τό μοτέρ.

выключе́ние *с*: ~ то́ка ἡ διακοπή τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος· ~ мото́ра τό σταμάτημα τοῦ κινητῆρα, τό σβύσιμο τῆς μηχανῆς.

вы́ключить *сов. см.* выключа́ть.

выкля́нчивать *несов.*, **вы́клянчить** *сов.* ἐκλιπαρῶ, ἐπαιτῶ, ζητιανεύω.

вы́ковать *сов.*, **выко́вывать** *несов.* 1. σφυρηλατῶ, χαλκεύω, σφυροκοπῶ· 2. *перен.* διαπλάσσω, πλάθω, διαμορφώνω, σφυρηλατῶ.

выковы́ривать *несов.*, **вы́ковырять** *сов.* ξύνω, σκαλίζω.

выкола́чивать *несов.*, **вы́колотить** *сов.* (*мебель и т. п.*) καθαρίζω, ξεσκονίζω/ τινάζω (*одежду*).

вы́колоть *сов. см.* выка́лывать· ◇ темно́, хоть глаз вы́коли εἶναι σκοτάδι πίσσα, εἶναι θεοσκότεινα.

вы́копать *сов. см.* выка́пывать.

вы́кормить *сов. см.* выка́рмливать.

вы́корчевать *сов.*, **выкорчёвывать** *несов.* 1. ξεριζώνω, ἐκριζώνω· 2. *перен.* ἐξοντώνω, ἐξολοθρεύω, ξεκληρίζω, ἀφανίζω.

выкра́дывать *несов.* κλέβω, κλέπτω, ὑπεξαιρῶ.

выкра́ивать *несов.* 1. κόβω· 2. *перен.*: ~ вре́мя βρίσκω (*или* ἐξοικονομῶ) καιρό· ~ де́ньги ἐξοικονομῶ χρήματα.

вы́красить *сов. см.* выкра́шивать.

вы́красть *сов. см.* выкра́дывать.

выкра́шивать *несов.* βάφω: ~ в голубо́й цвет βάφω γαλάζιο.

вы́крик *м* ἡ κραυγή, τό τσίριγμα, ἡ φωνή.

выкри́кивать *несов.*, **вы́крикнуть** *сов.* 1. μπήγω τίς φωνές, κραυγάζω, ξεφωνίζω· 2. (*кого-л.*) καλῶ, φωνάζω κάποιον.

вы́кристаллизоваться *сов.*, **выкристаллизо́вываться** *несов.* ἀποκρυσταλλώνομαι.

вы́кроить *сов. см.* выкра́ивать.

вы́кройк||а *ж* τό σχέδιο[ν], τό (ἀ)χνάρι: снять ~у βγάζω (ἀ)χνάρι.

вы́крутить *сов.*, **выкру́чивать** *несов.* 1. ξεβιδώνω, ξεστρίβω· 2. (*бельё*) *см.* выжима́ть. ~ся (*выпутываться*) *разг.* ξεφεύγω, ξεμπερδεύω, γλυτώνω.

вы́куп *м* 1. (*действие*) ὁ ἐξαγορασμός, ἡ ἐξαγόραση[-ις]· 2. (*плата*) τά λύτρα, ἡ ἐξαγορά: вноси́ть ~ πληρώνω λύτρα.

вы́купать *сов.* λούζω, λούω, πλένω. ~ся λούζομαι, λούομαι, κάνω μπάνιο, κάνω λουτρό.

выкупа́ть *несов.*, **вы́купить** *сов.* 1. (*залог*) ἐξαγοράζω, παίρνω πίσω τό ἐνέχυρο· 2. (*пленника*) ἐξαγοράζω, πληρώνω τά λύτρα, ἀπολυτρώνω.

выку́ривать *несов.*, **вы́курить** *сов.* 1. (*табак, папиросу*) καπνίζω, ἀποκαπνίζω: ~ все папиро́сы καπνίζω ὅλα τά τσιγάρα· 2. (*выгонять дымом*) καπνίζω, διώχνω μέ τόν καπνό: ~ пчёл из у́лья καπνίζω τό μελίσσι, διώχνω μέ τόν καπνό τίς μέλισσες· 3. *перен.* (*выживать*) *разг.* διώχνω, ξεφορτώνομαι.

выла́вливать *несов.* 1. πιάνω, συλλαμβάνω/ ψαρεύω (*рыбу*)· 2. *перен.* (*извлекать*) *разг.* τραβῶ, ψαρεύω, βγάζω.

вы́лазка *ж* 1. *воен.* τό ἐγχείρημα, ἡ ἔξοδος, ἡ ἐξόρμηση· 2. (*экскурсия*) ἡ ἐκδρομή: лы́жная ~ ἡ ἐκδρομή μέ τά σκί.

вы́лакать *сов.* πίνω μέ τή γλῶσσα.

выла́мывать *несов.* (*ломать*) διαρρηγνύω, σπάνω, ἀποσπάω, θραύω, συντρίβω.

вы́лежать *сов.* εἶμαι κατάκοιτος, μένω στό κρεββάτι, εἶμαι κλινήρης. ~ся 1. ξεκουράζομαι ξαπλωμένος, μένω ξαπλωμένος / μένω στό κρεββάτι (ἕως ὅτου γίνω καλά) (*о больном*)· 2. (*о фруктах*) ὡριμάζω.

вылеза́ть *несов.*, **вы́лезть** *сов.* 1. βγαίνω, βγαίνω ἔξω, ἐξέρχομαι/ βγαίνω σερνάμενος (*ползком*)· 2. (*о волосах и т. п.*) πέφτω/ μαδῶ (*ἀμετ.*) (*о мехе*)/ ξεφτίζω (*ἀμετ.*) (*о шерсти*).

вы́лепить *сов.* πλάθω, πλαστουργῶ, λαξεύω, γλύφω, σκαλίζω.

вы́лет *м* ἡ πτήση, τό πέταγμα/ ἡ ἀναχώρηση (*самолёта*).

вылета́ть *несов.*, **вы́лететь** *сов.* 1. πετῶ/ ἀναχωρῶ μέ τό ἀεροπλάνο, ἀφίπταμαι (*на самолёте*)· 2. (*стремительно выходить, выезжать*) πετιέμαι ἔξω: он пу́лей вы́летел из ко́мнаты πετάχτηκε ἔξω ἀπό τό δωμάτιο σάν σίφουνας· ◇ ~ из головы́ ξεχνῶ, λησμονῶ ἐντελῶς κάτι· вы́лететь в трубу́ φαλλίρησε, χρεωκόπησε· ~ из институ́та (с рабо́ты) *разг.* μέ διώχνουν ἀπό τή σχολή (ἀπό τή δουλειά).

выле́чивать *несов.*, **вы́лечить** *сов.* για-

τρεύω, θεραπεύω. ~ся γιατρεύομαι, θεραπεύομαι, γίνομαι καλά.

выливáть *несов.* 1. χύνω, ξεχύνω, άδειάζω, έκχέω, κενώνω· 2. (*отлить из металла, воска*) χύνω, λυώνω, χύνω σέ καλοῦπι, καλουπιάζω. ~**ся** 1. χύνομαι, ἐκρέω, ξεχύνομαι, ξεχειλίζω· 2. (*в определённую форму*) παίρνω τή μορφή, μετατρέπομαι.

вы́лизать *сов.*, **вылизывать** *несов.* γλύφω, λείχω.

вы́линять *сов.* 1. (*о краске*) ξεβάφω, ξεθωριάζω· 2. (*о животных, птицах*) μαδάω, χάνω τό τρίχωμα.

вы́литый 1. *прич. от* вылить· 2. *прил.*: он ~ отéц εἶναι ἴδιος ὁ πατέρας του.

вы́лить(ся) *сов. см.* выливáть(ся).

вы́ловить *сов. см.* вылáвливать.

вы́ложить *сов. см.* выклáдывать.

вы́ломать *сов. см.* вылáмывать.

вы́лощенный *прич. и прил.* στιλπνός, γυαλιστερός (*блестящий*)/ κομψός, κομψευόμενος (*о человеке*).

вы́лупить *сов.*: ~ глазá *разг.* γουρλώνω τά μάτια.

вы́лупиться *сов.*, **вылупля́ться** *несов.* (*о птенцах*) ἐκκολάπτομαι, βγαίνω ἀπ' τ'αὐγό.

вы́мазать *сов.*, **вымáзывать** *несов.* 1. (*выпачкать*) πασαλείβω, λερώνω, λεκιάζω, μουντζουρώνω· 2. (*покрывать, натирать*) ἀλείβω, χρίω, πασαλείβω. ~**ся** πασαλείβομαι, λερώνομαι, μουντζουρώνομαι, λαδώνομαι.

вымáливать *несов.* ἱκετεύω, ἐκλιπαρῶ: ~ себé прощéние ἐκλιπαρῶ συγχώρεση.

вымáнивать *несов.*, **вы́манить** *сов.* ἀποσπῶ/ παίρνω μέ πονηριά (*хитростью*)/ παίρνω καλοπιάνοντας (*лестью*)/ ἐξαπατῶ (*обманом*)/ βγάζω ἔξω, κάνω νά βγεῖ (*кого-л. из помещения*).

вы́марать *сов.*, **вымáрывать** *несов.* *разг.* 1. (*пачкать*) λερώνω, μουντζουρώνω/ λασπώνω (*в грязи*)· 2. (*зачёркивать*) διαγράφω.

вымáтывать *несов.* (*изнурять*) ἐξαντλῶ, κατατρύχω, ταλαιπωρῶ, ἐξασθενίζω: ~ все сúлы у когó-л. ἐξαντλῶ ὅλες τίς δυνάμεις κάποιου· ◇ ~ всю дýшу βγάζω τήν ψυχή. ~**ся** *разг.* ἐξαντλοῦμαι, ἐξασθενῶ, ἀποκάμνω.

вымáчивать *несов.* βρέχω, διαβρέχω, μουσκεύω/ ξαλμυρίζω (*селёдку*)/ μαλακώνω (*кожу*).

вымéнивать *несов.*, **вы́менять** *сов.* ἀνταλλάσσω, ἀνταλλάζω.

вы́мереть *сов. см.* вымирáть.

вымерзáть *несов.*, **вы́мерзнуть** *сов.* ξεπαγιάζω, παγώνω, πεθαίνω ἀπό τό κρύο, καταστρέφομαι ἀπ' τήν παγωνιά.

вы́мерить *сов.*, **вымеря́ть** *несов.* μετρῶ, καταμετρῶ.

вы́мести *сов. см.* выметáть.

вы́местить *сов. см.* вымещáть.

выметáть *несов.* σκουπίζω, σαρώνω.

вымещáть *несов.* (*на ком-л.*) ἐκδικοῦμαι, ξεσπάνω, ξεσπῶ, βγάζω τό ἄχτι: ~ злóбу на кóм-л. ξεσπῶ τό θυμό μου σέ κάποιον, ξεσπάω σέ κάποιον.

вымирáть *несов.* 1. (*исчезать*) πεθαίνω, ἐκλείπω, ἐξαφανίζομαι· 2. (*становиться пустым, безлюдным*) ἐρημώνομαι, ρημάζω.

вымогáтель *м* ὁ ἐκβιαστής. ~**ский** *прил.* ἐκβιαστικός. ~**ство** *с* ὁ ἐκβιασμός.

вымогáть *несов.* ἐκβιάζω, ἀποσπῶ: ~ дéньги ἀποσπῶ χρήματα.

вымокáть *несов.*, **вы́мокнуть** *сов.* 1. (*о льне, конопле и т. п.*) μουσκεύω, διαβρέχω, ποτίζω· 2. (*промокнуть*) βρέχομαι, μουσκεύομαι, διαβρέχομαι: вы́мокнуть до нúтки γίνομαι μούσκεμα, γίνομαι μουσκίδι.

вы́молвить *сов.* λέγω, ἐκστομίζω, προφέρω: он не вы́молвил ни слóва δέν εἶπε γρύ, δέν ἔβγαλε τσιμουδιά.

вы́молить *сов. см.* вымáливать.

вы́мостить *сов.* ἐπιστρώνω, λιθοστρώνω, πλακοστρώνω.

вы́мотать(ся) *сов. см.* вымáтывать(ся).

вы́мочить *сов. см.* вымáчивать.

вы́мпел *м* τό σῆμα, τό παράσειο[ν]/ *мор.* ὁ ἐπισείων.

вы́мученный 1. *прич. от* вы́мучить· 2. *прил.* (*о словах, признании*) ἀποσπασμένος, μέ τό ζόρι, μέ τό στανιό· 3. *прил. перен.* (*надуманный*) ἐπιτηδευμένος, ἐξεζητημένος, ἐπίπονος.

вымывáть *несов.* πλύνω, πλένω, νίπτω. ~**ся** πλύνομαι, πλένομαι, νίπτομαι.

вы́мысел *м* ἡ ἐπινόηση, τό μύθευμα, τό πλάσμα τῆς φαντασίας/ τό ψέμα, ἡ ψευτιά (*ложь*): поэтúческий ~ ἡ ποιητική φαντασία.

вы́мыть(ся) *сов. см.* вымывáть(ся).

вы́мышленный 1. *прич. от* вымышля́ть· 2. *прил.* ἐπινοημένος, πλαστός, φανταστικός.

вы́мя *с* ὁ μαστός (ζώων), τό μαστάρι.

вынáшивать *несов.* 1. (*ребёнка*) ἐγκυμονῶ, ἔχω στήν κοιλιά· 2. *перен.* (*проект, мысль и т. п.*) σχεδιάζω, μελετῶ, ἔχω στό νοῦ μου, κυοφορῶ.

вы́нести *сов. см.* выносúть.

вынимáть *несов.* βγάζω, ἐξάγω, ἐκβάλλω, ἀποσύρω: ~ дéньги из сберегáтель-

ной кассы ἀποσύρω χρήματα ἀπό τό ταμιευτήριο.

вы́нос *м* (*покойника*) ἡ ἐκφορά.

вы́носить *сов. см.* вынашивать.

выноси́ть *несов.* 1. βγάζω ἔξω, κουβαλῶ, μεταφέρω/ ἀποκομίζω (*уносить*)/ ἐκβράζω, ρίχνω (*выбрасывать течением*)· 2. (*на обсуждение*) ὑποβάλλω, θέτω γιά συζήτηση· 3. (*решение*) ἐκδίδω, βγάζω: ~ приговóр ἐκδίδω (*или* βγάζω) ἀπόφαση· ~ резолю́цию ἐκδίδω ἀπόφαση, παίρνω ἀπόφαση· 4. *перен.* (*терпеть, выдерживать*) ἀνέχομαι, ὑποφέρω, ὑπομένω, ἀντέχω: ~ жару́ ὑποφέρω τή ζέστη· он не выно́сит шу́ток δέν σηκώνει ἀστεῖα· ◇ не ~ кого́-л. δέν ὑποφέρω κάποιον· ~ убежде́ние σχηματίζω τήν πεποίθηση· ~ впечатле́ние ἀποκομίζω ἐντύπωση.

выно́слив||ость *ж* ἡ ἀντοχή, ἡ ἀνθεκτικότητα, ἡ καρτερικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἀνθεκτικός, καρτερικός, ἀντέχων.

вы́нудить *сов.*, **вынужда́ть** *несов.* ἐξαναγκάζω, καταναγκάζω, ἀναγκάζω, ὑποχρεώνω.

вы́нужденн||ый *прич. и прил.* καταναγκαστικός, ὑποχρεωτικός: ~ая поса́дка *ав.* ἡ ἀναγκαστική προσγείωση.

вы́нуть *сов. см.* вынима́ть.

выны́ривать *несов.*, **вы́нырнуть** *сов.* 1. ἀναδύομαι, βγαίνω στήν ἐπιφάνεια[ν]· 2. *перен.* (*внезапно появиться*) ξεπετιέμαι, ἐμφανίζομαι ἐκ νέου.

вы́нюхать *сов.*, **вы́нюхивать** *несов. перен. разг.* ὀσφραίνομαι, μυρίζομαι, προαισθάνομαι, παίρνω μυρωδιά.

вы́нянчить *сов.* ἀνατρέφω, κανακεύω.

вы́пад *м* 1. *спорт.* ἡ προβολή τοῦ ποδός: де́лать ~ προβάλλω τό πόδι μπροστά· 2. *перен.* ἡ ἐπίθεση[-ις], ἡ προσβολή.

выпада́ть *несов.* 1. (*вываливаться*) πέφτω, πίπτω/ ξεφεύγω, διαφεύγω, (ξε)γλιστρῶ (*выскальзывать*)· 2. (*об осадках*) πέφτω, πίπτω: вы́пал ра́нний снег ἔπεσε πρόωρο χιόνι· 3. (*доставаться*) τυχαίνω, λαχαίνω, λαγχάνω: ~ на до́лю λαχαίνω, εἶναι τῆς τύχης μου· ему́ вы́пало сча́стье εἶχε τήν εὐτυχία· мне вы́пал жре́бий μοῦ ἔλαχε ὁ κλῆρος.

выпаде́ние *с* 1. ἡ πτώση, ἡ πτῶσις, τό πέσιμο/ ἡ τριχόπτωση[-ις] (*воло́с*): ~ ма́тки *мед.* ἡ πρόπτωση[-ις] τῆς μήτρας· 2. (*осадков*) ἡ πτώση[-ις].

выпа́ливать *несов.*, **вы́палить** *сов.* 1. (*стрелять*) πυροβολῶ: ~ из ружья́ πυροβολῶ, βάλλω μέ τό τουφέκι· 2. *перен.* ἐκστομίζω, ξεστομίζω.

выпа́лыва||ние *с* τό βοτάνισμα, τό ξεχορτάριασμα. ~ть *несов.* βοτανίζω, ξεχορταριάζω.

выпа́ривание *с хим.* ἡ ἐξάτμιση[-ις], ἡ ἐξαέρωση[-ις].

выпа́ривать *несов.*, **вы́парить** *сов.* 1. (*очищать паром*) ζεματίζω μέ ἀτμό· 2. *хим.* ἐξατμίζω, ἐξαερῶ.

выпа́рывать *несов.* (*пороть*) ξηλώνω, ξεράβω.

вы́пасть *сов. см.* выпада́ть.

вы́пачкать *сов.* λερώνω, μουντζουρώνω. ~**ся** λερώνομαι, μουντζουρώνομαι.

выпека́ть *несов.* ψήνω, ξεφουρνίζω, ψήνω στό φοῦρνο, ὀπτῶ. ~**ся** ψήνομαι, ξεφουρνίζομαι.

вы́пестовать *сов.* ἀνατρέφω, κανακεύω.

вы́печка *ж* τό ψήσιμο, ἡ φουρνιά.

вы́печь *сов. см.* выпека́ть.

выпива́ть *несов. в разн. знач.* πίνω.

вы́пивка *ж разг.* 1. (*попойка*) ἡ οἰνοποσία, τό γλέντι, τό συμπόσιο[ν], τό ξεφάντωμα, τό μεθύσι· 2. (*напитки*) τά ποτά, τά πιοτά.

выпи́ливать *несов.*, **вы́пилить** *сов.* πριονίζω.

выпира́ть *несов.* 1. (*выдавливать, выталкивать*) *разг.* σπρώχνω/ βγάζω σπρώχνοντας (*дно, крышку и т. п.*)· 2. (*выдаваться*) προεξέχω· 3. *перен.* προεξέχω ὑπερβολικά, χτυπῶ στά μάτια.

вы́писать *сов. см.* выпи́сывать.

вы́писка *ж* 1. (*из книг, документов*) τό ἀπόσπασμα, ἡ περικοπή (συγγράμματος, βιβλίου κ.λ.π.)/ *канц.* τό ἀπόσπασμα, τό ἀντίγραφον: ~ из метри́ческой кни́ги τό ἀντίγραφον μητρώου γεννήσεως· 2. (*газет, журналов*) ἡ συνδρομή· 3. (*из больницы и т. п.*) τό ἐξιτήριο[ν], ἡ ἀπόλυση.

выпи́сывать *несов.* 1. (*делать выписки*) ἀντιγράφω περικοπές, σημειώνω ἀποσπάσματα· 2. (*тщательно писать*) καλλιγραφῶ, γράφω ἐπιμελῶς· 3. (*периодические издания*) ἐγγράφομαι συνδρομητής: ~ газе́ту ἐγγράφομαι συνδρομητής ἐφημερίδας· 4. (*исключать*) διαγράφω/ δίνω ἐξιτήριο, ἀπολύω (*из больницы и т. п.*). ~**ся** 1. διαγράφομαι, σβύνομαι: ~ся из домо́вой кни́ги διαγράφομαι ἀπό τόν κατάλογο ἐνοίκων· 2. (*из больницы*) βγαίνω ἀπό τό νοσοκομεῖο.

вы́пить *сов. см.* выпива́ть *и* пить· ~ за чьё-л. здоро́вье πίνω στήν ὑγεία κάποιου· лю́бящий ~ φίλος τοῦ πιοτοῦ· ~ ли́шнее *разг.* τά κοπανάω, παραπίνω.

выпи́хивать *несов.*, **вы́пихнуть** *сов.* σπρώχνω, βγάζω ἔξω, διώχνω κάποιον.

вы́плавить *сов. см.* выплавля́ть.

выплавка *ж* ἡ τῆξις, τό λυώσιμο, τό χύσιμο μετάλλου: сýточная ~ стáли ἡ παραγωγή ἀτσαλιοῦ στό εἰκοσιτετράωρο.

выплавлять *несов.* τήκω, λυώνω.

выплакать *сов.* 1. κλαίω, θρηνῶ: ~ гóре κλαίω τόν πόνο μου· 2. *разг.* (*выпросить*) ἀποσπῶ κάτι μέ τά κλάματα· ◇ ~ все глазá στερέβουν τά μάτια μου ἀπό τό κλάμα.

выплата *ж* ἡ πληρωμή, ἡ ἐξόφλησῃ[-ις], τό ξεπλήρωμα.

выплатить *сов.*, **выплáчивать** *несов.* πληρώνω, ἐξοφλῶ: ~ в рассрóчку πληρώνω μέ δόσεις.

выплёвывать *несов.* (ἀπο)πτύω, φτύνω.

выплёскивать *несов.*, **выплеснуть** *сов.* χύνω, ρίχνω, ἐκχέω.

выплывáть *несов.*, **выплыть** *сов.* 1. βγαίνω στήν ἐπιφάνεια, ἐπιπλέω, ἀναδύομαι, φανερώνομαι/ βγαίνω στά ἀνοιχτά, ἀναπλέω (*выходить в открытое море*)· 2. *перен.* (*обнаруживаться*) φαίνομαι, ἐμφανίζομαι, ἐκδηλώνομαι.

выплюнуть *сов. см.* выплёвывать.

выполáскивать *несов.* ξεπλύνω, ἀποπλύνω, ξεβγάζω/ κάνω γαργάρα (*горло*): ~ рот ξεπλύνω τό στόμα μου· ~ бельё ξεβγάζω τά ἀσπρόρουχα.

выползáть *несов.*, **выползти** *сов.* 1. σέρνομαι ἔξω, ἐξέρπω· 2. *перен.* (*появляться*) ξεγλιστρῶ, ξεφεύγω.

выполн||éние *с* ἡ ἐκτέλεση, ἡ ἐκπλήρωση/ ἡ πραγματοποίηση (*осуществление*): ~ прикáза ἡ ἐκτέλεση διαταγῆς· ~ обещáния ἡ πραγματοποίηση ὑπόσχεσης· ~ дóлга ἡ ἐκπλήρωση τοῦ καθήκοντος. ~** úмый** *прил.* ἐκτελέσιμος, κατορθωτός, δυνατός, πραγματοποιήσιμος.

выполнить *сов.*, **выполнять** *несов.* ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ/ πραγματοποιῶ (*осуществлять*): ~ рабóту ἐκτελῶ τήν ἐργασία· ~ обещáние ἐκπληρῶ ὑπόσχεση· ~ свой долг ἐκπληρῶ τό χρέος μου· ~ задáние ἐκπληρῶ ἀποστολή.

выполоскать *сов. см.* выполáскивать.

выполоть *сов. см.* выпáлывать.

выпороть I *сов. см.* выпáрывать.

выпороть II *сов. разг. см.* порóть I.

выправить(ся) *сов. см.* выправлять (-ся).

выправка *ж* τό παράστημα, τό παρουσιαστικό[ν], ἡ κορμοστασιά: воéнная ~ τό στρατιωτικό παράστημα.

выправлять *несов.* 1. (*выпрямлять*) ἀνορθώνω, στήνω ὄρθιο[ν], ἰσιάζω· 2. (*исправлять, улучшать*) διορθώνω: ~ корректýру διορθώνω τυπογραφικό δοκίμιο, ἐλέγχω τίς διορθώσεις· 3. (*бритву, лезвие*) ἀκονίζω. ~**ся** 1. (*выпрямляться*) ἀνορθώνομαι, τεντώνομαι, ἰσιάζομαι, στέκομαι ἴσια· 2. (*исправляться*) διορθώνομαι.

выпрáшивать *несов.* ἀποσπῶ, πετυχαίνω κάτι μέ τά παρακάλια, ἐκλιπαρῶ.

выпровáживать *несов.*, **выпроводить** *сов.* διώχνω, βγάζω ἔξω, ἀποπέμπω.

выпросить *сов. см.* выпрáшивать.

выпрыгивать *несов.*, **выпрыгнуть** *сов.* πηδῶ, πηδῶ ἔξω, ξεπηδῶ, σαλτάρω, σαλτέρνω.

выпрягáть *несов.* ξεζέβω, ἀποζευγνύω.

выпрямúтель *м эл.* ὁ ἀνορθωτής.

выпрямить *сов.*, **выпрямлять** *несов.* ἰσιάζω, ἰσιώνω, τεντώνω, ἀνορθώνω, εὐθύνω. ~**ся** ἰσιάζομαι, τεντώνομαι, ἀνορθώνομαι: ~ся во весь рост τεντώνομαι ὁλόρθος.

выпрячь *сов. см.* выпрягáть.

выпукл||ость *ж* 1. (*выпуклое место*) ἡ προεξοχή· 2. *перен.* (*отчётливость*) ἡ ἐνάργεια, ἡ εὐκρίνεια. ~**ый** *прил.* 1. κυρτός, καμπύλος, κοῖλος/ ἀνάγλυφος (*рельефный*): ~ое стеклó ὁ φακός, τό κυρτό γυαλί· ~ое зéркало τό κυρτό κάτοπτρο, ὁ κυρτός καθρέπτης· 2. *перен.* (*отчётливый*) ἐναργής, εὐκρινής.

выпуск *м* 1. *эк.* ἡ ἔκδοση (*денег, акций, займа и т. п.*)/ ἡ παραγωγή (*товаров, предметов производства*): экстренный ~ послéдних извéстий ἔκτακτη ἔκδοση τῶν τελευταίων εἰδήσεων· 2. (*часть издания*) τό τεῦχος: словáрь издаётся ~ами τό λεξικό ἐκδίδεται κατά τεύχη· 3. (*учащихся*) ἡ τάξη τελειοφοίτων, ἀποφοίτων: прошлогóдний ~ был óчень хорóший ἡ περσινή τάξη τῶν τελειοφοίτων ἦταν πολύ καλή· на этой фотогрáфии — наш ~ στή φωτογραφία εἶναι ἡ τάξη μας ὅταν ἀποφοιτούσαμε.

выпускáть *несов.* 1. ἀφήνω, ἀφήνω νά βγῆ, ἀπολύω, ἀμολλάω/ χύνω (*жидкость*)/ βγάζω (*воздух*): ~ на свобóду ἀφήνω ἐλεύθερο· 2. (*учеников, специалистов*) προετοιμάζω, ἐκπαιδεύω, ἑτοιμάζω· 3. (*из текста*) ἀφαιρῶ, παραλείπω· 4. *эк.* ἐκδίδω (*заём и т. п.*)/ παράγω, κατασκευάζω (*товары, продукцию*): ~ дéньги ἐκδίδω χαρτονομίσματα· ~ товáры на рынок βγάζω ἐμπορεύματα στήν ἀγορά· 5. (*из печати*) δημοσιεύω, ἐκδίδω· 6. (*удлинять*) μακραίνω, ἐπιμηκύνω· ◇ ~ из виду ἀφήνω νά μοῦ διαφύγει κάτι, λησμονῶ, ξεχνῶ.

выпускн||úк *м* τελειόφοιτος, ἀπόφοιτος. ~**óй** *прил.*: ~ые экзáмены οἱ ἀπολυτήριες ἐξετάσεις· ~óй вéчер ἡ γιορτή τῶν

τελειοφοίτων· ~ой клапан ἡ βαλβίδα ἐξαγωγῆς.

выпустить *сов. см.* выпускать.

выпутаться *сов.*, **выпутываться** *несов.* ξεμπλέκω, ξεμπερδεύω, γλυτώνω.

выпучить *сов.*: ~ глаза *разг.* γουρλώνω τά μάτια μου.

выпытать *сов.* κατορθώνω νά μάθω.

выпытывать *несов.* (*что-л. у кого-л.*) προσπαθῶ (*или* ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω) νά μάθω: ~ секрет προσπαθῶ νά μάθω τό μυστικό.

выпь *ж зоол.* ὁ ἐρωδιός, ὁ ἀστερίας, ὁ νυχτοκόρακας.

выпятить *сов.*, **выпячивать** *несов.* προβάλλω, φουσκώνω.

вырабатывать *несов.*, **выработать** *сов.* 1. (*производить*) παράγω, κατασκευάζω, φτιάχνω· 2. (*составлять план, резолюцию и т. п.*) ἐπεξεργάζομαι, ἐκπονῶ· 3. (*воспитывать, развивать*) ἀποκτῶ: ~ в себе какие-л. качества ἀποκτῶ ὁρισμένες ἀρετές· ~ хороший стиль διαμορφώνω καλό ὕφος, διαμορφώνω καλό στύλ· 4. (*зарабатывать*) *разг.* βγάζω, κερδίζω.

выработк||а *ж* 1. (*действие*) ἡ κατασκευή/ ἡ ἐπεξεργασία, ἡ ἐκπόνηση (*плана, резолюции и т. д.*)· 2. (*продукция*) ἡ παραγωγή· 3. (*производительность*) ἡ ἀποδοτικότητα[-ης], ἡ ἀπόδοση: годовая ~ ἡ ἐτησία ἀπόδοση· повышать нормы ~и αὐξάνω τήν ἀποδοτικότητα· 4. ~и *мн. горн.* τά μεταλλεῖα.

выравнивание *с* 1. ἡ ἰσοπέδωση[-ις], ἡ ἐξομάλυνση[-ις], ἡ ἐπιπέδωση[-ις]· 2. *воен.* ἡ εὐθυγράμμιση[-ις].

выравнивать *несов.* 1. (*делать ровным, гладким*) ἰσοπεδώνω, ἰσιώνω, ὁμαλύνω· 2. (*по прямой линии*) εὐθυγραμμίζω: ~ ряды *воен.* εὐθυγραμμίζω τήν παράταξη. ~ся 1. (*в одну линию*) εὐθυγραμμίζομαι, παρατάσσομαι· 2. *перен.* (*исправляться*) διορθώνομαι, ἀναπτύσσομαι, καλλιτερεύω.

выража||ть *несов.* 1. ἐκφράζω, διατυπώνω/ ἐκδηλώνω, φανερώνω (*проявлять, обнаруживать*): ~ благодарность ἐκφράζω (τίς) εὐχαριστίες· ~ мысль διατυπώνω μιά σκέψη· её лицо ~ло радость τό πρόσωπό της ἐξέφραζε χαρά· 2. (*в каких-л. единицах*) διατυπώνω. ~ться 1. (*высказываться*) ἐκφράζομαι, διατυπώνομαι: ~ться точно и кратко ἐκφράζομαι μέ ἀκρίβεια καί συντομία· 2. (*проявляться*) παρουσιάζομαι, ἐκδηλώνομαι, φανερώνομαι· 3. (*находить своё выражение в цифрах, сумме и т. п.*) ἀνέρχομαι, φτάνω: расходы ~ются в сумме... τά ἔξοδα φτάνουν (*или* ἀνέρχονται) σέ...· мягко выражаясь γιά νά μή πῶ τίποτε περισσότερο.

выражение *с* 1. (*действие*) ἡ ἔκφραση[-ις]/ ἡ ἐκδήλωση[-ις] (*проявление*)· 2. (*оборот речи*) ἡ ἔκφραση[-ις], ἡ λέξη[-ις], ὁ λόγος: идиоматическое ~ ἡ ἰδιωματική ἔκφραση· 3. *мат.* ὁ τύπος: алгебраическое ~ ὁ ἀλγεβρικός τύπος.

выраженный *прич. и прил.* 1. ἐκφρασμένος, ἐκδηλωμένος· 2. (*определённый*) ἔκδηλος, καταφανής, ἐναργής, σαφής: ярко ~ ἔκδηλος, καταφανής· слабо ~ ἀσθενής, ἀδύνατος, μή καταφανής.

выразитель *м* ὁ ἐκφραστής, ὁ ἑρμηνευτής.

выразительн||ость *ж* ἡ ἐκφραστικότητα[-ης]/ ἡ εὐγλωττία, ἡ εὐφράδεια (*красноречивость*). ~ый *прил.* ἐκφραστικός/ εὔγλωττος, εὐφραδής (*красноречивый*): ~ое чтение ἡ ἐκφραστική ἀνάγνωση· ~ый взгляд τό ἐκφραστικό βλέμμα.

выразить(ся) *сов. см.* выражать(ся).

вырастать *несов.*, **вырасти** *сов.* 1. ἀναπτύσσομαι, μεγαλώνω· 2. (*увеличиваться*) αὐξάνομαι· 3. (*внезапно появляться, возникать*) φαίνομαι, προβάλλω, ξεφυτρώνω, παρουσιάζομαι ξαφνικά: как из-под земли вырос ἐμφανίζομαι, ξεφυτρώνω ἀναπάντεχα· 4. *перен.* (*достигать какой-л. степени*) ἀναπτύσσομαι, ἐξελίσσομαι: ~ в крупного учёного ἐξελίχτηκε σέ μεγάλο ἐπιστήμονα· ◇ она выросла из платья τό φόρεμα τῆς ἔρχεται κοντό· ~ в чьих-л. глазах ἀνεβαίνω στήν ἐκτίμηση κάποιου.

вырастить *сов. см.* выращивать.

выращивание *с* ἡ καλλιέργεια, ἡ φυτοκομία (*растений*)/ ἡ κτηνοτροφία (*животных*).

выращивать *несов.* τρέφω, ἀνατρέφω, μεγαλώνω (*детей, животных*)/ φυτοκομῶ, καλλιεργῶ, φυτεύω (*растения*): ~ кадры δημιουργῶ (*или* ἀναπτύσσω) στελέχη.

вырвать I *сов. см.* вырывать I.

вырва||ть II *сов. см.* вырывать II· его ~ло жёлчью ἐξέρασε χολή.

вырваться *сов. см.* вырываться.

вырез *м* (*у платья*) ἡ ἐντομή, ἡ ἐκκοπή: платье с ~ом φόρεμα μέ ντεκολτέ· ◇ покупать (продавать) на ~ ἀγοράζω (πουλῶ) μέ τό μαχαῖρι.

вырезать *несов.*, **вырезать** *сов.* 1. κόβω, κόπτω, τέμνω, ἀποκόπτω/ ἐκκόπτω, ἐκτέμνω (*хирургическим путём*): ~ опухоль ἐκτέμνω τόν ὄγκο· 2. (*гравировать*) χαράζω, χαράττω, σκαλίζω· 3. (*убивать, истреблять*) σφάζω, σφαγιάζω.

вырезка *ж* 1. (*из газеты и т. п.*) τό ἀπόκομμα˙ 2. (*сорт мяса*) τό φιλέτο.

вырезывание *с* 1. τό ψαλίδισμα, τό κόψιμο, ἡ ἀποκοπή˙ 2. (*по дереву, по металлу*) τό χάραγμα, τό σκάλισμα.

вырезывать *несов. см.* вырезать.

вырисоваться *сов.*, **вырисовываться** *несов.* (*на фоне чего-л.*) διαγράφομαι, διαφαίνομαι/ διακρίνομαι (*выделяться*).

выровнять(ся) *сов. см.* выравнивать (-ся).

выродиться *сов. см.* вырождаться.

выродок *м* ὁ ἔκφυλος, ὁ ἐκφυλισμένος.

вырождаться *несов.* ἐκφυλίζομαι, παρακμάζω, ξεπέφτω.

вырождение *с* ὁ ἐκφυλισμός, ἡ παρακμή, ἡ κατάπτωση[-ις].

выронить *сов.* ἀφήνω νά πέσει κάτι, ἀπολύω, ρίχνω ἄθελα.

вырубать *несов.*, **вырубить** *сов.* 1. κόβω, κόπτω, πελεκῶ, ἐκτομῶ: ~ деревья κόβω δέντρα˙ 2. (*дыру, окно и т. п.*) ἀνοίγω˙ 3. (*уголь*) ἐξορύττω, ἐξορύσσω.

вырубка *ж* 1. (*действие*) ἡ τομή, τό κόψιμο[ν], ἡ ὑλοτομία/ ἡ ἐξόρυξη (*угля*)˙ 2. (*вырубленное место*) τό ὑλοτόμιο, τό κομμένο μέρος δάσους.

выругать *сов.* βρίζω, ἐξυβρίζω. ~**ся** βλαστημῶ.

выручать *несов.*, **выручить** *сов.* 1. γλυτώνω, σώζω/ βοηθάω, συντρέχω (*помогать*): ~ из беды γλυτώνω κάποιον ἀπό τό κακό˙ 2. (*деньги*) κερδίζω, εἰσπράττω, βγάζω.

выручк||а *ж* ἡ εἴσπραξη[-ις], τό κέρδος, τό ἔσοδο[ν]: дневная ~ (*магазина и т. п.*) ἡ εἴσπραξη τῆς ἡμέρας˙ ◊ прийти на ~у βοηθῶ, ἔρχομαι σέ ἐπικουρία.

вырывать I *несов. прям.*, *перен.* ἀποσπῶ/ξεριζώνω (*с корнем*): ~ из рук ἁρπάζω ἀπ' τά χέρια˙ ~ зуб βγάζω ἕνα δόντι, ἐξάγω ὀδόντα˙ ~ листок из блокнота κόβω ἕνα φύλλο ἀπό τό σημειωματάριο˙ ~ признание ἀποσπῶ ὁμολογία.

вырывать II *несов. безл.* (*о рвоте*) ξερνῶ, κάνω ἐμετό, ἐμῶ.

вырывать III *несов.* 1. (*яму и т. п.*) σκάβω, σκάπτω, ἀνοίγω λάκκο˙ 2. (*откопать что-л.*) ξεθάβω, ξεχώνω.

вырываться *несов.* 1. (*убегать, ускользать*) ξεφεύγω, τό σκάζω, δραπετεύω/ ἐλευθερώνομαι (*на свободу*)˙ 2. (*о слове, стоне*) διαφεύγω, ξεφεύγω.

вырыть *сов. см.* вырывать III.

вырядиться *сов.* στολίζομαι.

высадить *сов. см.* высаживать.

высадка *ж* 1. (*на берег*) ἡ ἀποβίβαση[-ις], ἡ ἀπόβαση[-ις], τό ξεμπαρκάρισμα˙ 2. (*растений*) ἡ μεταφύτευση[-ις], τό μεταφύτευμα.

высаживать *несов.* 1. ἀποβιβάζω, ξεμπαρκάρω/ κατεβάζω κάτω (*насильно*): ~ десант ἀποβιβάζω ἄγημα˙ ~ из поезда κατεβάζω ἀπό τό τραῖνο˙ 2. (*растения*) μεταφυτεύω, φυτεύω ἀλλοῦ˙ 3. (*дверь, окно*) *разг.* σπάνω, θραύω, συντρίβω. ~**ся** ἀποβιβάζομαι, κατεβαίνω/ ξεμπαρκάρω (*ἀμετ.*) (*с парохода*).

высасывать *несов.* πιπιλίζω, ρουφῶ, ἀπορροφῶ, ἀπομυζῶ˙ ◊ ~ все соки ξεζουμίζω, ἐξαντλῶ˙ ~ из пальца βγάζω (*или* κατεβάζω) ἀπ' τό κεφάλι μου.

высверливать *несов.*, **высверлить** *сов.* τρυπανίζω, διατρυπῶ.

высвободить *сов.*, **высвобождать** *несов.* ἀπελευθερώνω, λυτρώνω. ~**ся** ἐλευθερώνομαι, ἀπολυτρώνομαι.

высекать *несов.* λαξεύω, σκαλίζω, γλύφω˙ ◊ ~ огонь ἀνάβω φωτιά μέ τσακμακόπετρα.

выселение *с* ὁ ἐκτοπισμός, ἡ ἀπέλαση, ἡ ἐκδίωξη/ ἡ ἔξωση[-ις], τό ξεσπίτωμα (*из квартиры и т. п.*).

выселить *сов.*, **выселять** *несов.* ξεσπιτώνω, κάνω ἔξωση (*из квартиры*)/ ἀπελαύνω, ἐκτοπίζω (*из местности*)/ μετακομίζω, μετοικίζω (*переселять*). ~**ся** ξεσπιτίζομαι, ξεσπιτώνομαι, μετακομίζομαι.

высечь I *сов. см.* высекать.

высечь II *сов. см.* сечь 1.

высидеть *сов. см.* высиживать.

высиживание *с* (*птенцов*) ἡ ἐκκόλαψη, τό κλώσσημα.

высиживать *несов.* 1. (*пробыть где-л. некоторое время*) μένω, κάθομαι, παραμένω˙ 2. (*птенцов*) ἐκκολάπτω, κλωσσάω.

выситься *несов.* ὑψώνομαι, ἀνυψοῦμαι, πυργοῦμαι.

выскабливание *с мед.* ἡ ἀπόξεση[-ις].

выскабливать *несов.* 1. ἀποξέω, ἀποξύω˙ 2. *мед.* κάνω ἀπόξεση.

высказать(ся) *сов. см.* высказывать (-ся).

высказывание *с* 1. (*действие*) ἡ ἔκφραση[-ις], ἡ διατύπωση˙ 2. (*суждение*) τά λεγόμενα, τά λόγια, ἡ ἀπόφανση[-ις]/ ἡ γνώμη (*мнение*).

высказывать *несов.* λέγω, ἐκφράζω, διατυπώνω: ~ предположение ἐκφράζω εἰκασία˙ ~ уверенность ἐκφράζω τήν πεποίθηση˙ ~ своё мнение ἐκφέρω τήν γνώμην μου. ~**ся** ἀποφαίνομαι: ~**ся** о ком-л. ἐκφράζω γνώμη γιά κάποιον˙ ~**ся** за кого-л., за что-л. ἀποφαίνομαι

ὑπέρ τινος· ~ся прόтив ἐκφράζομαι κατά τινος.

выскáкивать *несов.* πηδῶ, πετιέμαι, σαλτάρω, ξεπηδῶ/ ξεφυτρώνω (*внезапно появляться*).

выскáльзывать *несов.* 1. ξεφεύγω, ξεγλιστρῶ, διαφεύγω, σκαπουλάρω: ~ из рук ξεφεύγω ἀπ' τά χέρια· 2. (*незаметно выйти*) τό στρίβω.

вы́скоблить *сов. см.* выскáбливать.

вы́скользнуть *сов. см.* выскáльзывать.

вы́скочить *сов. см.* выскáкивать.

вы́скочка *м, ж* ὁ τυχάρπαστος.

вы́слать *сов. см.* высылáть.

вы́следить *сов.*, **выслéживать** *несов.* ἀνιχνεύω, παρακολουθῶ, ἀνακαλύπτω τά ἴχνη/ ἰχνηλατῶ, κυνηγῶ (*зверя*).

вы́слуг||а *ж*: за ~у лет δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

выслу́живаться *несов.*, **вы́служиться** *сов. разг.* (*перед кем-л.*) κολακεύω, προσπαθῶ νά ἀποκτήσω τήν εὔνοια[ν].

вы́слушать *сов.*, **выслу́шивать** *несов.* 1. ἀκούω, ἀκούω μέ προσοχή· 2. *мед.* ἀκροῶμαι, ἀκροάζομαι.

высмáтривать *несов.* 1. (*откуда-л.*) παρακολουθῶ, παρατηρῶ· 2. (*присматривать себе*) διαλέγω, κοιτάζω γιά νά διαλέξω· 3. (*разглядывать, выслеживать*) παρατηρῶ μέ προσοχή[ν], ἐξετάζω.

высмéивать *несов.*, **вы́смеять** *сов.* ἐμπαίζω, περιπαίζω, κοροϊδεύω, περιγελῶ.

вы́сморкаться *сов. см.* сморкáться.

вы́смотреть *сов. см.* высмáтривать.

высóвывать *несов.* βγάζω, προβάλλω, ἐκβάλλω· ◇ нóсу не ~ (из дому) *разг.* οὔτε ξεμυτίζει· бежáть вы́сунув язы́к *разг.* τρέχω μέ τή γλῶσσα ἔξω. ~ся (*из окна и т. п.*) σκύβω πρός τά ἔξω: ~ся из окнá σκύβω ἀπό τό παράθυρο.

высóк||ий *прил.* 1. *в разн. знач.* ὑψηλός: ~ого рóста ὑψηλοῦ ἀναστήματος· ~ое давлéние ὑψηλή πίεση/ ἡ ὑπέρταση, ἡ ὑπερπίεση[-ις] (*гипертония*)· ток ~ого напряжéния ρεῦμα ὑψηλῆς τάσεως· ~ая температу́ра ἡ ὑψηλή θερμοκρασία/ ὁ ὑψηλός πυρετός (*больного*)· ~ая водá ἡ ὕψωση τῶν ὑδάτων, ἡ πλημμύρα, ἡ φουσκονεριά· ~ие цéны οἱ ὑψηλές τιμές· ~ая нóта ἡ ὑψηλή νότα· 2. (*превосходный*) ἀνώτερος, ἄριστος: ~ого кáчества ἀνωτέρας ποιότητας· 3. (*значительный*) ὑψηλός, μεγάλος: ~ое звáние ὁ ὑψηλός τίτλος· ~ая ответственность ἡ μεγάλη εὐθύνη· ~ая честь ἡ μεγάλη τιμή· занимáть ~ пост κατέχω ὑψηλό ἀξίωμα (*или* μεγάλη θέση)· ◇ ~ стиль τό μεγαλοπρεπές ὕφος· ~ гость ὁ ὑψηλός ξένος· ~ие договáривающиеся стóроны *дип.* τά ὑψηλά συμβαλλόμενα μέρη· быть ~ого мнéния о чём-л. ἐκτιμῶ πολύ, ἔχω περί πολλοῦ.

высокó *нареч.* ὑψηλά, ψηλά, ἀπάνω.

высоковóльтный *прил. эл.* ὑψηλῆς τάσεως.

высокогóрный *прил.* ὀρεινός, ἄλπειος, ὑψηλός, μέ ὑψηλά ὄρη.

высококáчественный *прил.* ἀρίστης ποιότητος.

высококвалифици́рованный *прил.* πολύ καταρτισμένος, εἰδικευμένος.

высокомéр||ие *с* ἡ ὑπεροψία, ἡ ἔπαρση, ἡ οἴηση[-ις], ἡ ἀλαζονεία. ~**ный** *прил.* ὑπεροπτικός, ἐπηρμένος, ἀλαζών, φαντασμένος, ψηλομύτης.

высокообразóванный *прил.* πολυμαθέστατος, πολυμορφωμένος.

высокопáрн||о *нареч.* στομφώδικα, μέ στόμφο, στομφωδῶς. ~**ость** *ж* ὁ στόμφος, τό στομφῶδες ὕφος, ἡ μεγαληγορία, ἡ μεγαλορρημοσύνη. ~**ый** *прил.* στομφώδης, πομπώδης.

высокопостáвленн||ый: ~ое лицó ἡ ὑψηλή προσωπικότητα, ὁ ἀξιωματοῦχος.

высокопроизводи́тельный *прил.* ὑψηλῆς παραγωγικότητας.

высокорáзвитый *прил.* πολύ ἀνεπτυγμένος, πολύ προηγμένος.

высокочастóтный *прил. эл.* ὑψηλῆς συχνότητος.

вы́сосать *сов. см.* высáсывать.

высот||á *ж* 1. τό ὕψος, τό ψῆλος: ~ над у́ровнем мóря τό ὑψόμετρο, ὁ ὑψοδείκτης· ~ полёта *ав.* τό ὕψος πτήσης· набирáть ~у́ *ав.* ἀνεβαίνω ψηλά· ~ тóна τό ὕψος τῆς φωνῆς· в ~é στά ὕψη· с ~ы́ ἀπό τό ὕψος, ἐξ ὕψους· 2. (*возвышенность*) τό ὕψωμα: гóрные высóты τά ὀρεινά ὕψη, τά κορφοβούνια· ◇ комáндные высóты τά ἡνία τῆς ἐξουσίας· быть на ~é положéния εἶμαι (*или* στέκομαι) στό ὕψος τῶν περιστάσεων.

высóтн||ый *прил.*: ~ полёт *ав.* ἡ ὑψηλή πτήση[-ις]· ~ое здáние τό ὑψηλό κτίριο, ὁ οὐρανοξύστης.

вы́сохнуть *сов. см.* высыхáть.

вы́сохший *прич. и прил.* στεγνός/ ξεραμένος, ξερός (*о растениях*)/ ἀδύνατος, ζαρωμένος (*о человеке*).

высóчество *с* (*титул*) ἡ ὑψηλότης: егó ~ ἡ αὐτοῦ ὑψηλότης.

вы́спаться *сов. см.* высыпáться II.

выспрáшивать *несов.*, **вы́спросить** *сов.* (ἐ)ρωτῶ, ρωτῶ ἐπίμονα, ἐξετάζω (*или* ρωτῶ) νά μάθω.

вы́ставить *сов. см.* выставлять.

вы́ставка *ж* ἡ ἔκθεση[-ις]/ ἡ μόστρα,

ἡ προθήκη καταστήματος (*в магазине*): худóжественная ~ ἡ ἔκθεση ζωγραφικῆς.

выставля́ть *несов.* 1. (*вперёд*) προβάλλω, προεκβάλλω: ~ нóгу προβάλλω τό πόδι˙ 2. (*предлагать*) προτείνω, προβάλλω: ~ кандидатýру προτείνω (*или* ὑποβάλλω) τήν ὑποψηφιότητα˙ 3. (*предъявлять*) προβάλλω, παραθέτω, παρουσιάζω: ~ трéбования προβάλλω διεκδικήσεις, διεκδικῶ, ἐγείρω ἀπαίτησιν˙ ~ возражéния φέρω ἀντιρρήσεις, προβάλλω ἀντιρρήσεις˙ 4. (*на выставке*) ἐκθέτω: ~ напокáз ἐπιδεικνύω, ἐκθέτω˙ 5. (*представлять, показывать*) παρουσιάζω, δείχνω, κάμνω: ~ в хорóшем (плохóм) свéте παρουσιάζω εὐμενῶς (δυσμενῶς)˙ ~ когó-л. в смешнóм вúде γελοιοποιῶ κάποιον˙ 6. (*проставлять*) θέτω, βάζω: ~ дáту βάζω ἡμερομηνία, χρονολογῶ˙ 7. (*прогонять*) *разг.* βγάζω ἔξω, ἀποπέμπω, ἐκβάλλω, ἐκδιώκω κάποιον: ~ когó-л. зá дверь βγάζω κάποιον ἔξω˙ ◇ ~ óкна βγάζω τά παράθυρα.

вы́ставочный *прил.* τῆς ἔκθεσης: ~ зал ἡ αἴθουσα ἐκθέσεων.

выстáивать *несов.* (*на ногах*) στέκω ὄρθιος, μένω ὄρθιος, στέκω στά πόδια μου.

вы́стегать *сов. см.* стегáть I, II.

выстилáть *несов.* στρώνω, σκεπάζω, καλύπτω, ἐπιστρώνω.

вы́стирать *сов. см.* стирáть II.

вы́стлать *сов. см.* выстилáть.

вы́стоять *сов.* 1. *см.* выстáивать˙ 2. (*выдержать*) ἀντέχω, βαστῶ: ~ под огнём протúвника ἀντέχω στά πυρά τοῦ ἐχθροῦ.

вы́страдать *сов.* 1. ὑποφέρω, πάσχω, ὑπομένω˙ 2. (*достигнуть страданиями*) κατορθώνω μέ κόπο καί μόχθο.

выстрáивать *несов.* 1. κτίζω, οἰκοδομῶ˙ 2. (*в ряды*) παρατάσσω, βάζω στή γραμμή. ~ся (*становиться в ряды*) παρατάσσομαι, μπαίνω στή γραμμή.

вы́стрел *м* ὁ πυροβολισμός, ἡ ἐκπυρσοκρότηση, τό σμπάρο: холостóй ~ ἡ ἄσφαιρος βολή˙ орудúйный ~ ἡ κανονιά˙ дáльность ~а ἡ ἀπόσταση βολῆς˙ ◇ однúм ~ом двух зáйцев убúть *разг.* μ' ἕνα σμπάρο δυό τρυγόνια.

вы́стрелить *сов.* πυροβολῶ.

выстригáть *несов.*, **вы́стричь** *сов.* κουρεύω, κόπτω, κόβω.

вы́строгать *сов.* ροκανίζω, πλανίζω, πλανιάρω.

вы́строить(ся) *сов. см.* выстрáивать (-ся).

вы́строчить *сов.* τρυπώνω.

вы́студить *сов.*, **выстýживать** *несов.* κρυώνω, ἀφήνω νά κρυώσει, ψυχραίνω, ψύχω.

вы́стукать *сов. см.* выстýкивать.

выстýкивание *с мед.* ἡ ἐπίκρουση[-ις].

выстýкивать *несов.* 1. χτυπῶ, μεταδίδω μέ χτύπους˙ 2. *мед.* ἐπικρούω, ἐξετάζω μέ ἐπίκρουση.

вы́ступ *м* ἡ προεξοχή.

выступáть *несов.* 1. (*выходить вперёд*) βγαίνω, προχωρῶ ἐμπρός, ἐξέρχομαι: ~ из берегóв πλημμυρίζω, ξεχειλῶ˙ 2. (*отправляться*) ἀναχωρῶ, ξεκινῶ/ ἐκστρατεύω (*в поход*)˙ 3. (*публично*) ἀγορεύω, δημηγορῶ/ ἐκτελῶ (*исполнять*): ~ с рéчью βγάζω λόγο, ἐκφωνῶ λόγο˙ ~ на сцéне βγαίνω (*или* ἀνεβαίνω) στή σκηνή, παρουσιάζομαι ἀπό σκηνῆς˙ ~ в рóли когó-л. παίζω τό ρόλο κάποιου, ὑποδύομαι˙ ~ с предложéнием κάνω πρόταση˙ 4. (*проступать*) ἔρχομαι, φαίνομαι (*о слезах*)/ ἀναφαίνομαι, βγαίνω (*о сыпи*)/ καλύπτω, σκεπάζω (*о плесени*)˙ 5. (*выдаваться*) (προ)εξέχω, προεκβάλλω, προέχω˙ 6. (*идти с важным видом*) κορδώνομαι.

вы́ступить *сов. см.* выступáть 1, 2, 3, 4.

выступлéни||е *с* 1. (*публичное*) ἡ ἀγόρευση[-ις], ὁ λόγος, ἡ ὁμιλία (*речь*)/ ἡ ἐμφάνιση ἐπί τῆς σκηνῆς, ἡ παράσταση, ἡ ἐκτέλεσις (*на сцене*)˙ 2. *воен.* ἡ ἐκκίνηση[-ις], ἡ ἀπέλευσις: приκáз о ~и ἡ διαταγή πορείας (*или* ἐκκίνησης).

вы́сунуть *сов. см.* высóвывать˙ ~ язы́к βγάζω τή γλῶσσα. ~ся *см.* высóвываться.

высýшивать *несов.*, **вы́сушить** *сов.* ἀποξηραίνω, ξηραίνω, ξεραίνω, στεγνώνω. ~ся ἀποξηραίνομαι, ξηραίνομαι, στεγνώνω.

вы́считать *сов.*, **высчи́тывать** *несов.* ὑπολογίζω, λογαριάζω/ κρατῶ, ἀφαιρῶ (*вычесть*).

вы́сш||ий *прил.* ἀνώτερος, ἀνώτατος/ ὑπέρτατος (*крайний*): ~ее образовáние ἡ ἀνωτάτη ἐκπαίδευση˙ ~ее учéбное завéдение τό ἀνώτατο ἐκπαιδευτικό ἵδρυμα, ἡ ἀνωτάτη σχολή˙ ~ сорт ἡ ἀνωτάτη ποιότης˙ в ~ей стéпени στόν ὑπέρτατο βαθμόν˙ ~ая математúка τά ἀνώτερα μαθηματικά˙ ~ая мéра наказáния ἡ ἐσχάτη ποινή.

высылáть *несов.* 1. (*посылать*) στέλνω, στέλλω, ἀποστέλλω˙ 2. (*из комнаты и т. п.*) διώχνω˙ 3. (*административным путём*) ἐξορίζω, ἐκτοπίζω, ἀπελαύνω.

вы́сылка *ж* 1. (*посылка*) ἡ ἀποστολή, τό στάλσιμο· 2. (*административная*) ἡ ἐξορία, ἡ ἐκτόπιση[-ις], ἡ ἀπέλαση.

вы́сыпать *сов.*, **высыпа́ть** *несов.* 1. χύνω, διασκορπίζω, διασπείρω· 2. (*о сыпи*) βγαίνω, παρουσιάζομαι (γιά ἐξανθήματα κ.λ.π.), φαίνομαι: у него́ вы́сыпало на лице́ ἔβγαλε σπυριά στό πρόσωπο· 3. (*о толпе*) *разг.* ὁρμῶ, χύνομαι: ~ на у́лицу χύνομαι στό δρόμο.

вы́сыпаться *сов. см.* высыпа́ться I.

высыпа́ться I *несов.* χύνομαι, ἐκχύνομαι/ πέφτω (*выпадать*).

высыпа́ться II *несов.* (*отоспаться*) χορταίνω ὕπνο.

высыха́ть *несов.* 1. ξεραίνομαι, στεγνώνω/ στερεύω (*о реке, источнике и т. п.*)· 2. (*о человеке*) ἀδυνατίζω, ζαρώνω.

выта́лкивать *несов.* βγάζω σπρώχνοντας, βγάζω πιέζοντας, σπρώχνω ἔξω/ βγάζω ἔξω (*выгонять*).

выта́пливать I *несов.* (*печку*) ἀνάβω, βάζω φωτιά, ζεσταίνω.

выта́пливать II *несов.* (*сало, воск и т. п.*) τήκω, λυώνω.

выта́птывать *несов.* ποδοπατῶ, τσαλαπατῶ: ~ по́ле ποδοπατῶ τό χωράφι.

вы́тavailable

вы́твращить *сов.*: ~ глаза́ *разг.* γουρλώνω τά μάτια.

выта́скивать *несов.* 1. (*выносить*) βγάζω ἔξω, ἐξάγω· 2. (*выдёргивать*) ἀποσπῶ, ξεριζώνω, βγάζω, ἁρπάζω· 3. (*красть*) κλέβω, σουφρώνω.

выта́чивать *несов.* (*на токарном станке*) τορνεύω, ἐπεξεργάζομαι στόν τόρνο[ν].

вы́тащить *сов. см.* выта́скивать.

вытека́ть *несов.* 1. ρέω, χύνομαι, διαρρέω· 2. (*о реке и т. п.*) ἐκρέω, πηγάζω· 3. (*являться следствием*) ἀπορρέω, προκύπτω, βγαίνω, ἕπομαι: отсю́да вытека́ет, что... ἀπ' αὐτό βγαίνει πώς..., ἀπ' αὐτό προκύπτει ὅτι...

вы́тереть(ся) *сов. см.* вытира́ть(ся).

вы́терпеть *сов.* 1. (*перенести*) ὑφίσταμαι, ὑπομένω· 2. (*стерпеть, удержаться*) συγκρατοῦμαι, κάνω ὑπομονή: не ~ δέν κρατιέμαι, δέν βαστῶ.

вы́теснить *сов.*, **вытесня́ть** *несов.* 1. σπρώχνω, βγάζω σπρώχνοντας, διώχνω/ ἀπωθῶ, ἐκτοπίζω, ἐκδιώκω (*противника*)· 2. (*заменить собой*) ἀντικαθιστῶ, ἐκτοπίζω.

вы́течь *сов. см.* вытека́ть· у него́ глаз вы́тек τό μάτι του χύθηκε.

вытира́ть *несов.* σφουγγίζω, σκουπίζω: ~ но́ги (*при входе*) σκουπίζω τά πόδια μου. **~ся** 1. σφουγγίζομαι, σκουπίζομαι· 2. (*изнашиваться*) λειώνω, φθείρομαι, τρίβομαι.

вы́ткать *сов.* ὑφαίνω, φαίνω.

вы́толкать, вы́толкнуть *сов. см.* выта́лкивать.

вы́топить I, II *сов. см.* выта́пливать I, II.

вы́топтать *сов. см.* выта́птывать.

вы́точенный *прич. и прил.* τορνευτός, λαξευτός: сло́вно ~ (*о чертах лица*) λαξευτός.

вы́точить *сов. см.* выта́чивать.

вы́травить *сов.*, **вытравля́ть** *несов.* 1. (*истреблять*) ἐξοντώνω, ἐξολοθρεύω/ ἐξαλείφω, βγάζω (*пятно*): ~ плод *мед.* καταστρέφω τό ἔμβρυο, κάνω ἀποβολή, κάνω ἔκτρωση· 2. (*надпись, рисунок и т. п.*) χαράσσω (*или* ἐγκαίω) μέ νιτρικό ὀξύ· 3. (*производить потраву*) καταπατῶ, τσαλαπατῶ, καταστρέφω· 4. *перен.* (*искоренять*) ἐξαφανίζω, ξεριζώνω.

вы́требовать *сов.* 1. (*кого-л.*) φωνάζω, καλῶ· 2. (*что-л.*) ἀποσπῶ, ἀποκτῶ ὕστερα ἀπό ἀπαίτηση.

вытрезви́тель *м* ὑγιειονομικό τμῆμα γιά ξεμέθυσμα.

вы́трясти, вы́тряхнуть *сов.*, **вытря́хивать** *несов.* 1. τινάζω, ξετινάζω, ἀποσείω, ἀποτινάσσω: ~ ковёр τινάζω τό χαλί· ~ пыль ξεσκονίζω, τινάζω τή σκόνη· 2. (*вываливать*) ρίχνω, ἀφήνω νά πέσει, τινάζω νά πέσει.

выть *несов.* 1. ὠρύομαι, οὐρλιάζω, σκληρίζω: ве́тер во́ет ὁ ἄνεμος μουγκρίζει· 2. (*громко плакать*) ὀδύρομαι, κλαίω δυνατά. **~ё** *с разг.* τό δυνατό κλάμα, ὁ ὀδυρμός.

вытя́гивать *несов.* 1. (*растягивать*) ἐπιμηκύνω, ἐπεκτείνω/ τανύω, τεντώνω (*резину, пружину*)/ τραβῶ, σύρω (*проволоку*)· 2. (*протягивать*) τεντώνω, ἁπλώνω, τείνω, ἐκτείνω· 3. (*извлекать*) τραβῶ, βγάζω, ξεριζώνω. **~ся** 1. (*растягиваться*) ἐπιμηκύνομαι, ἐπεκτείνομαι/ τανύομαι, τεντώνομαι (*о резине, пружине*)· 2. (*распрямляться — о человеке*) ξαπλώνομαι, ἁπλώνομαι· 3. (*вырастать*) *разг.* αὐξάνομαι, μεγαλώνω, γίνομαι μεγάλος· ◇ ~ся в стру́нку στέκομαι προσοχή.

вы́тяж||ка *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐξαγωγή· 2. *хим.* τό ἐκχύλισμα, τό ἀπόσταγμα, τό ἐκπίεσμα: де́лать ~ку βγάζω ἀπόσταγμα, ἀποστάζω. **~но́й** *прил.*: ~но́й вентиля́тор ὁ ἀπορροφητικός ἀνεμιστήρας· ~на́я труба́ ὁ ἀεραγωγός σωλήνας· ~но́й пла́стырь τό διάχειλο.

вы́тянуть(ся) *сов. см.* вытя́гивать(ся).

вы́удить *сов.*, **выу́живать** *несов.* 1. ψα-

ρεύω (*или* ἁλιεύω) μέ τό ἀγκίστρι· 2. *разг.* (*выманивать*) ψαρεύω κάτι, ἀποσπῶ, ἀφαιρῶ μέ ἀπάτη.

вы́учивать *несов.*, **вы́учить** *сов.* 1. (*запоминать что-л.*) μαθαίνω, μανθάνω: ~ наизу́сть μαθαίνω ἀπ' ἔξω, ἀποστηθίζω· 2. (*кого-л. чему-л.*) μαθαίνω, διδάσκω: ~ ребёнка чита́ть μαθαίνω (*или* μανθάνω) τό παιδάκι νά διαβάζει. ~ся μαθαίνω, μανθάνω.

вы́учка *ж* ἡ μαθητεία, ἡ ἐκμάθηση[-ις], ἡ ἐξάσκηση.

выха́живать *несов.* 1. (*больного*) νοσηλεύω, περιποιοῦμαι, γιατρεύω· 2. (*выращивать*) περιποιοῦμαι, διατρέφω, ἀνατρέφω, τρέφω, μεγαλώνω/ φυτοκομῶ (*растения*).

вы́хватить *сов.*, **выхва́тывать** *несов.* 1. (*вынимать*) ἁρπάζω, βγάζω· 2. (*вырывать*) ἀποσπῶ.

вы́хлоп *м тех.* ἡ ἐκφυγή, ἡ ἔξοδος. ~**но́й** *прил.*: ~но́й кла́пан *тех.* ἡ βαλβίδα ἐξάτμισης.

вы́хлопотать *сов.* ἀποκτῶ, παίρνω (ὕστερα ἀπό πολλές ἐνέργειες).

вы́ход *м* 1. (*действие*) ἡ ἔξοδος, ἡ ἐξέλευση/ ἡ ἐμφάνιση[-ις], ἡ ἔκδοση[-ις], ἡ δημοσίευση[-ις] (*книги и т. п.*): ~ актёра ἡ ἐμφάνιση στή σκηνή· 2. (*место выхода*) ἡ ἔξοδος: запасно́й ~ ἡ ἔξοδος κινδύνου· 3. *перен.* ἡ διέξοδος: ~ из положе́ния ἡ διέξοδος· друго́го ~а нет ἄλλη διέξοδος δέν ὑπάρχει· дать ~ чу́вству δίνω διέξοδο στό αἴσθημα, ἀφήνω νά ξεσπάσει τό αἴσθημα· ◇ знать все ходы́ и ~ы ξέρω ὅλες τίς τρύπες.

вы́ходец *м* ὁ καταγόμενος, ὁ προερχόμενος (*из другой страны*)/ ὁ βγαλμένος, ὁ προερχόμενος (*из другой социальной группы*)· ◇ ~ с того́ све́та δραπέτης τοῦ νεκροταφείου, βρυκολακιασμένος.

выходи́ть *несов.* 1. βγαίνω, ἐξέρχομαι/ κατεβαίνω, κατέρχομαι (*из вагона, самолёта, экипажа*)/ φεύγω (*покидать*)/ περνῶ, μεταβαίνω (*в другое помещение*): ~ на у́лицу βγαίνω (*или* κατεβαίνω) στό δρόμο· ~ в мо́ре βγαίνω στό πέλαγος, στ' ἀνοιχτά· ~ из по́рта βγαίνω ἀπ' τό λιμάνι· ~ из окруже́ния *воен.* διασπῶ τήν περικύκλωση, διασπῶ τόν κλοιό· ~ из-за стола́ σηκώνομαι ἀπό τό τραπέζι· 2. (*появляться*) φαίνομαι/ δημοσιεύομαι, ἐκδίδομαι (*о книге*): ~ на сце́ну βγαίνω, ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι στή σκηνή· ~ на рабо́ту πηγαίνω στήν δουλειά· 3. (*израсходоваться*) ξοδεύομαι, καταναλίσκομαι· 4. (*удаваться*) καταφέρνω, ἐπιτυγχάνω: э́то у меня́ хорошо́ выхо́дит αὐτό τό καταφέρνω καλά· 5. (*получаться*) γίνομαι, βγαίνω: из него́ вы́йдет хоро́ший меха́ник αὐτός θά γίνει (*или* θά βγῆ) καλός μηχανικός· из э́того куска́ выхо́дит два пла́тья ἀπό ἕνα κομμάτι ὕφασμα βγαίνουν δύο φορέματα· из э́того ничего́ не выхо́дит ἀπ' αὐτό δέν βγαίνει τίποτε· 6. (*из какой-л. среды*) προέρχομαι, κατάγομαι· 7. (*выбывать*) ἀποχωρῶ, βγαίνω, ἐγκαταλείπω: ~ из игры́ βγαίνω ἀπ' τό παιγνίδι· ~ из стро́я (*о машине*) ἀχρηστεύομαι· ~ в тира́ж (*об облигации*) ἀποσβύνομαι· ~ в отста́вку παραιτοῦμαι, ἀποστρατεύομαι· 8. (*об окне, двери и т. п.*) βγαίνω, βγάζω κάπου, βλέπω κάπου: окно́ выхо́дит во двор τό παράθυρο βλέπει στήν αὐλή· ◇ ~ за́муж παντρεύομαι· ~ из затрудне́ния βγαίνω ἀπ' τή δυσκολία· ~ из терпе́ния χάνω τήν ὑπομονή· ~ из себя́ γίνομαι ἔξω φρενῶν, παραφέρομαι· ~ из мо́ды πάβω νά εἶμαι τῆς μόδας· ~ из берего́в πλημμυρίζω· выхо́дит, что... πάει νά πεῖ πώς...· не выхо́дит из головы́ δέν βγαίνει ἀπό τό κεφάλι μου (*или* ἀπό τόν νοῦ μου).

вы́ходить *сов. см.* выха́живать.

выходк||а *ж* τά καμώματα, ἡ ἰδιοτροπία, τό κόλπο, ἡ ἐκκεντρική πράξη: глу́пая ~ ἡ ἀνόητη πράξη· ребя́ческие ~и τά παιδιαρίσματα.

выходн||о́й *прил.* 1. τῆς ἐξόδου: ~о́е отве́рстие ὀπή ἐκροῆς· 2. (*праздничный*) γιορτινός, κυριακάτικος, καλός: ~о́е пла́тье τό κυριακάτικο φόρεμα· 3. (*свободный*) τῆς ἀργίας: ~ день ἡ ἡμέρα ἀργίας, ἡ ἡμέρα ἀνάπαυσης, ἡ σχόλη· ◇ ~о́е посо́бие ἡ ἀποζημίωση σέ ἐργαζόμενο, ὅταν ἀπολύεται· на ~ы́х роля́х σέ δευτερεύοντες ρόλους, σέ ρόλους κομπάρσου.

выхола́щивать *несов.* εὐνουχίζω, μουνουχίζω.

вы́холенный *прич. и прил.* περιποιημένος, καλοθρεμμένος.

вы́холо||стить *сов. см.* выхола́щивать. ~**щенный** *прич. и прил.* 1. εὐνουχισμένος, μουνοῦχος· 2. *перен.* κενός, κούφιος.

вы́хухоль *м зоол.* ὁ μοσχοποντικός, ὁ μοσχόμυς.

вы́царапать *сов.*, **выцара́пывать** *несов. разг.* 1. (*нацарапать*) γρατσουνίζω· 2. (*ногтями*) γδέρνω μέ τά νύχια, βγάζω, ξεριζώνω: ~ кому́-л. глаза́ βγάζω κάποιου τά μάτια· 3. (*добывать*) *разг.* κατορθώνω κάτι (μέ δυσκολία).

вы́цвести *сов.*, **выцвета́ть** *несов.* ξεβάφω, ξεθωριάζω.

вычёркивать *несов.*, **вы́черкнуть** *сов.*

σβύνω, ἀποσβύνω, διαγράφω: ~ из спи́ска διαγράφω ἀπό τόν κατάλογο˙ ◇ ~ из па́мяти σβύνω ἀπό τή μνήμη.

вы́черпать *сов.*, **выче́рпывать** *несов.* 1. (*водоём и т. п.*) ἀδειάζω, ἐξαντλῶ, ἐκκενώνω˙ 2. (*воду*) ἀντλῶ, βγάζω.

вы́чертить *сов.*, **выче́рчивать** *несов.* σχεδιάζω, χαράσσω, ἰχνογραφῶ.

вы́чесать *сов. см.* вычёсывать.

вы́честь *сов. см.* вычита́ть.

вычёсывать *несов.* χτενίζω.

вы́чет *м* ἡ ἀφαίρεση[-ις], ἡ κράτηση[-ις], ἡ κατακράτηση[-ις], ἡ ὑφαίρεση: за ~ом чего́-л. ἀφαιρουμένου τοῦ.

вычисл||е́ние *с* ὁ ὑπολογισμός, ὁ λογαριασμός. **~и́тельный** *прил.* τοῦ ὑπολογισμοῦ, τοῦ λογαριασμοῦ, λογιστικός, ὑπολογιστικός: ~и́тельные маши́ны οἱ ἀριθμομηχανές, οἱ ὑπολογιστικές μηχανές.

вы́числить *сов.*, **вычисля́ть** *несов.* ὑπολογίζω, λογαριάζω, κάνω λογαριασμό.

вы́чистить *сов. см.* вычища́ть.

вычита́||емое *с мат.* ὁ ἀφαιρετέος. **~ние** *с* ἡ ἀφαίρεση[-ις].

вычита́ть *несов.* 1. *мат.* ἀφαιρῶ, βγάζω, ὑφαιρῶ˙ 2. (*удерживать*) κρατῶ, κάνω κράτηση.

вы́читать *сов.*, **вычи́тывать** *несов.* 1. (*узнавать при чтении*) διαβάζω κάπου (*или* βρίσκω κάπου γραμμένο): ~ из газе́т διαβάζω στήν ἐφημερίδα˙ 2. (*рукопись*) παραβάλλω, ἐλέγχω (τό χειρόγραφο).

вычища́ть *несов.* καθαρίζω, παστρεύω/βουρτσίζω (*щёткой*).

вы́чурн||ость *ж* ἡ ἐπιτήδευση, τό ἐξεζητημένο ὕφος. **~ый** *прил.* ἐπιτηδευμένος, προσποιητός.

вышвы́ривать *несов.*, **вы́швырнуть** *сов. разг.* ρίχνω (*или* πετῶ) ἔξω, βγάζω ἔξω, διώχνω κακήν κακῶς.

вы́ше 1. (*сравнит. ст. от* высо́кий *и* высо́ко́) (ὑ)ψηλότερα, πιό ψηλά, πάνω, παραπάνω: ~ ро́стом πιό (ὑ)ψηλός στό ἀνάστημα˙ ~ головы́ πάνω ἀπ' τό κεφάλι˙ 2. *нареч.* (*сверх*) ἄνω, πάνω, πέραν, παραπάνω: температу́ра ~ нуля́ θερμοκρασία πάνω ἀπό τό μηδέν˙ де́ти десяти́ лет и ~ παιδιά δέκα ἐτῶν καί ἄνω˙ э́то ~ мои́х сил εἶναι ὑπεράνω τῶν δυνάμεών μου˙ ◇ быть ~ чего́-л. εἶμαι ὑπεράνω˙ как ска́зано ~ ὅπως εἰπώθηκε παραπάνω.

вышеизло́женный *прил.* προαναφερθής, προειρημένος.

вы́шел, вы́шла, вы́шло, вы́шли *прош. вр. от* вы́йти.

выше||на́званный *прил.* προμνημονευθείς, προλεχθείς. **~приведённый** *прил.* προαναφερθείς, πού ἀναφέρθηκε παραπάνω. **~стоя́щий** *прил.* ἀνώτερος, προϊστάμενος. **~ука́занный**, **~упомя́нутый** *прил.* προειρημένος, προμνημονευθείς, προαναφερθείς.

вышиба́ть *несов.*, **вы́шибить** *сов. разг.* 1. σπάζω, διαρρηγνύω: ~ из рук ρίπτω κάτω, ρίχνω (πετῶ *или* κάνω) νά πέσει ἀπό τά χέρια (ἄλλου)˙ ~ дно ξεπατώνω, βγάζω τόν πάτο˙ 2. (*выгонять*) πετῶ, βγάζω ἔξω.

вышива́ние *с* τό κέντημα.

вышива́ть *несов.* κεντῶ.

вы́шивка *ж* (*действие и предмет*) τό κέντημα.

вышин||а́ *ж* τό ὕψος, τό ψῆλος: ~о́й в два́дцать ме́тров ὕψους εἴκοσι μέτρων.

вы́шить *сов. см.* вышива́ть.

вы́шка *ж* ὁ πύργος: парашю́тная ~ ὁ πύργος τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν˙ бурова́я ~ ὁ πύργος τῶν (γεωλογικῶν) διατρήσεων˙ сторожева́я ~ ἡ σκοπιά παρατήρησης.

вы́школить *сов.* ἐκπαιδεύω, μαθαίνω στήν πειθαρχία, διαπαιδαγωγῶ.

вы́шутить *сов.*, **вышу́чивать** *несов.* κοροϊδεύω, γελοιοποιῶ, περιγελῶ, ἐκμπαίζω κάποιον.

выщела́чивать *несов. хим.* πλύνω μέ στάχτη, μέ ἀλυσίβα.

вы́щипать *сов.*, **выщи́пывать** *несов.* μαδῶ, μαδίζω: ~ пе́рья (*у птицы*) μαδῶ τά φτερά˙ ~ траву́ τσιμπάω τά χόρτα˙ ~ во́лосы μαδίζω τά μαλλιά.

вы́явить *сов.*, **выявля́ть** *несов.* 1. (*проявлять*) ἐκδηλώνω, φανερώνω, καθιστῶ πρόδηλο[ν] (*или* προφανές)˙ 2. (*обнаруживать*) ἀνακαλύπτω, ἀποκαλύπτω. **~ся** (*обнаруживаться*) ἐκδηλώνομαι, ἐκδηλοῦμαι, φαίνομαι, ἀποκαλύπτομαι.

выявле́ние *с* ἡ ἐκδήλωση[-ις], ἡ ἀποκάλυψη, ἡ φανέρωση[-ις].

выясне́ние *с* ἡ διασαφήνιση[-ις], ἡ διευκρίνηση[-ις], ἡ ἀποσαφήνιση[-ις], ἡ ἐξακρίβωση[-ις]: ~ де́ла ἡ διαλεύκανση τῆς ὑπόθεσης.

вы́яснить *сов.*, **выясня́ть** *несов.* διασαφηνίζω, διευκρινίζω, ἀποσαφηνίζω, ἐξακριβώνω: ~ вопро́с διασαφηνίζω τό ζήτημα, ἐξακριβώνω. **~ся** διασαφηνίζομαι, διευκρινίζομαι, ἐξακριβώνομαι: как выяснилось ὅπως ἀποδείχθηκε, ὅπως ἐξακριβώθηκε.

вью, вьёшь и т. д. *наст. вр. от* вить.

вью́га *ж* ὁ χιονοστρόβιλος, ἡ χιονοθύελλα.

вьюк *м* τό φόρτωμα, τό φορτίο ζώου.

вьюн *м* (*рыба*) ὁ κυβίτης, ὁ νημάχειλος: морской ~ ὁ γόγγρος· ◇ виться ~óм вокрýг когó-л. κολακεύω κάποιον.

вьюнóк *м бот.* ἡ κληματίδα, ἡ κισσάμπελος.

вью(сь), вьёшь(ся) и т. д. *наст. вр. от* вить(ся).

вьюч||ить *несов.* σαμαρώνω/ φορτώνω (*нагружать*). **~ный** *прил.*: ~ное живóтное τό ἀχθοφόρο ζῶο, τό ὑποζύγιο.

вьюшка *ж* διάφραγμα τοῦ σωλῆνα τῆς σόμπας.

вьющийся 1. *прич. от* виться· 2. *прил.* (*о растении*) ἀναρριχητικός, περιελισσόμενος· 3. *прил.* (*о волосах*) σγουρός, κατσαρός.

вяжется *наст. вр. от* вязáться.

вяжý, вяжешь, вяжет *наст. вр. от* вязáть.

вяжущ||ий *прич. и прил.* στυπτικός/ στυφός (*о вкусе*): ~ее срéдство *мед.* ἡ στυπτική οὐσία, τό στυπτικό φάρμακο.

вяз *м бот.* ἡ φτελιά, ἡ πτελέα.

вязáльн||ый *прил.* τοῦ πλεξίματος: ~ая спица ἡ βελόνα τοῦ πλεξίματος· ~ крючóк ἡ ἀγκυλοβελόνα, τό κροσέ· ~ая машина ἡ πλεκτική μηχανή.

вязáние *с* 1. τό πλέξιμο· 2. (*изделие*) τό πλεκτό· 3. (*снопов*) τό δεμάτιασμα.

вязáнка *ж* τό φορτίο[ν], ἡ ἀγκαλιά, τό δεμάτι: ~ дров ἕνα φορτίο ξύλα, τό ζαλίκι, ἡ ζαλίγκα.

вязаный *прил.* πλεκτός, πλεγμένος.

вязáть *несов.* 1. (*плести*) πλέκω· 2. (*связывать*) συνδέω/ δένω, δεσμεύω (*человека*): ~ снопы́ δεματιάζω τά στάχια· 3. (*быть вяжущим*) στύφω, εἶμαι στυπτικός: это вяжет рот εἶναι στυφό στή γεύση. **~ся** *несов.* (*соответствовать*) ἀνταποκρίνομαι, εἶμαι σύμφωνος: однó с другим не вяжется δέν ἔχει σχέση, δέν κολλάει τό ἕνα μέ τό ἄλλο.

вязига *ж см.* визига.

вязка *ж* 1. (*чулок и т. п.*) τό πλέξιμο[ν]· 2. (*снопов*) τό δεμάτιασμα.

вязк||ий *прил.* γλοιώδης, ἰξώδης/ λασπώδης (*тинистый*)/ βαλτώδης (*о почве*). **~ость** *ж* τό ἰξῶδες, τό κολλῶδες.

вязнуть *несов.* βυθίζομαι, βουλιάζω, βαλτώνω.

вяленый *прил.* ξεραμένος (στόν ἥλιο).

вялить *несов.* ξεραίνω (στόν ἥλιο).

вял||ость *ж* 1. (*мышц, тела*) ἡ χαλαρότητα· 2. (*отсутствие бодрости, живости*) ἡ νωθρότητα[-ης], ἡ μαλθακότητα, ἡ ἀτονία, ἡ ραθυμία. **~ый** *прил.* 1. (*о цветах*) μαραμένος· 2. (*о мышцах, теле*) χαλαρός· 3. (*лишённый живости, бодрости*) νωθρός, μαλθακός, ἄτονος/ ἀδρανής (*лишённый инициативы*).

вян||уть *несов.* μαραίνομαι, φθίνω· ◇ ýши ~ут *разг.* ἀηδιάζω ν' ἀκούω.

Г

га *м нескл. см.* гектáр.

габардин *м* (*ткань*) ἡ καμπαρντίνα, ἡ γκαμπαρντίνα.

габарит *м* (*размер*) τό ὅριο[ν] ὄγκου.

гáвань *ж* τό λιμάνι, ὁ λιμήν.

гáга *ж* (*птица*) ἡ πάπια, ἡ νήσσα.

гагáра *ж* (*птица*) τό κωλοβούτι, τό βουτηχτάρι.

гагáчий *прил.* τῆς πάπιας, τῆς νήσσας: ~ пух τά πούπουλα τῆς πάπιας.

гад *м* 1. *зоол.* τό ἑρπετό[ν], τό φίδι· 2. *груб.* τό κάθαρμα, ὁ παλιάνθρωπος.

гадá||лка *ж* ἡ μάντισσα/ ἡ χαρτομάντισσα (*на картах*)/ ἡ χειρομάντισσα (*по руке*). **~ние** *с* 1. ἡ μαντεία/ ἡ χαρτομαντεία (*на картах*)/ ἡ χειρομαντεία (*по руке*)· 2. (*догадка*) τό μάντεμα.

гадáть *несов.* 1. μαντεύω, προλέγω τήν τύχη/ ρίχνω χαρτιά (*тк. на картах*)· 2. (*предполагать*) εἰκάζω, ὑποθέτω· ◇ ~ на кофéйной гýще κοιτάζω τό φλυτζάνι.

гáдина *ж разг. бран.* ὁ ἀχρεῖος, ὁ κανάγιας, ὁ παλιάνθρωπος/ ἡ βρωμογυναῖκα (*о женщине*).

гáдить *несов. разг.* 1. (*пачкать*) βρωμίζω, ρυπαίνω, λερώνω· 2. (*вредить*) βλάπτω, ζημιώνω.

гáдкий *прил.* σιχαμένος, κακοήθης, αἰσχρός: ~ человéк ὁ παλιάνθρωπος· ~ постýпок ἡ αἰσχρή πράξη, ἡ κακοήθεια.

гадлив||ый *прил.* ἀηδιαστικός, βδελυρός, ἀπεχθής: ~ое чýвство αἴσθημα ἀηδίας, αἴσθημα ἀποστροφῆς.

гáдость *ж разг.* ἡ βρωμιά, ἡ ποταπότητα[-ις]/ ἡ αἰσχρότητα[-ις], ἡ κακοήθεια (*непристойность*): какáя ~! τί αἶσχος!, τί βρωμιά!· сдéлать ~ комý-л. κάνω παλιανθρωπιά (*или* βρωμοδουλειά) σέ κάποιον.

гадюка *ж* 1. *зоол.* ἡ ἔχιδνα, ἡ ὀχιά, ἡ ὄχεντρα· 2. *перен. груб.* ἡ ὀχιά.
гаечный *прил. тех.*: ~ ключ τό γαλλικό κλειδί.
гажу *наст. вр. от* гадить.
газ I *м* 1. τό ἀέριο[ν], τό γκάζι: удушливый ~ τό ἀσφυξιογόνο ἀέριο· слезоточивый ~ τό δακρυγόνο ἀέριο· рудничный ~ τό ἀέριο τῶν ἀνθρακωρυχείων· углекислый ~ τό ἀνθρακικό ὀξύ· светильный ~ τό φωταέριο· болотный ~ τό μεθάνιο· 2. ~ы *мн.* (*в кишечнике*) τά ἀέρια.
газ II *м* (*ткань*) ἡ γάζα.
газгольдер *м тех.* τό ἀεριόμετρο[ν], τό γκαζόμετρο[ν].
газель *ж зоол.* ἡ γαζέλλα.
газет||а *ж* ἡ ἐφημερίδα[-ίς]: стенная ~ ἡ ἐφημερίδα τοῦ τοίχου· по сообщению газет κατ' ἀνακοίνωση τῶν ἐφημερίδων. ~**ный** *прил.* τῆς ἐφημερίδας: ~ная статья τό ἄρθρο ἐφημερίδας· ~ный стиль τό δημοσιογραφικό στύλ· ~ная бумага ὁ τυπογραφικός χάρτης· ~ный киоск τό περίπτερο ἐφημερίδων. ~**чик** *м* 1. (*продавец*) ὁ ἐφημεριδοπώλης· 2. (*сотрудник газеты*) *разг.* ὁ δημοσιογράφος, ὁ ἐφημεριδογράφος.
газированн||ый *прил.* ἀεριοῦχος: ~ая вода τό ἀεριοῦχο νερό, ἡ γκαζόζα.
газировать *несов.* γεμίζω μέ ἀέριο, βάζω ἀέριο.
газифи||кация *ж* ἡ ἀεριοποίηση[-ις] (*превращение в газ*)/ ἡ ἐγκατάσταση γκαζιοῦ (*снабжение*). ~**цировать** *сов. и несов.* 1. (*проводить газ*) κάνω ἐγκατάσταση γκαζιοῦ, ἐφοδιάζω μέ γκάζι· 2. (*превращать в газ*) ἀεριοποιῶ.
газов||ый I *прил.* τοῦ ἀερίου, τοῦ γκαζιοῦ: ~ая плита ἡ γκαζιέρα (*или* ἡ γκαζομηχανή) μέ φωταέριο· ~ счётчик τό γκαζόμετρο· ~ завод τό ἐργοστάσιο φωταερίου· ~ое освещение ὁ ἀεριοφωτισμός.
газовый II *прил.* (*о ткани*) ἀπό γάζα.
газогенератор *м тех.* ἡ ἀεριογόνος συσκευή, ἡ ἀεριογόνος γεννήτρια.
газолин *м* ἡ γκαζολίνη, τό πετρέλαιο.
газомер *м тех.* ὁ μετρητής ἀερίου.
газон *м* ἡ χλόη, ἡ πρασινάδα.
газо||непроницаемый *прил.* ἀεριοστεγής. ~**обмен** *м* ὁ μεταβολισμός ἀερίων. ~**образный** *прил. физ.* ἀεριοειδής: ~образное состояние ἡ ἀεριοειδής κατάσταση. ~**образование** *с хим.* ἡ ἀεριοποίηση[-ις]. ~**провод** *м тех.* ὁ ἀεριαγωγός. ~**убежище** *с* τό ἀντιασφυξιογόνο καταφύγιο. ~**хранилище** *с* τό ἀεριοφυλάκιο[ν].
гайка *ж* τό παξιμάδι.
гайморит *м мед.* ἡ φλεγμονή τοῦ ἰγμορείου ἄντρου.
гак *м* 1. *мор.* (*крюк*) ὁ γάντζος, τό ἄγκιστρο[ν], ἡ ἁρπάγη, τό τσιγκέλι· 2. *разг.*: с ~ом καί κάτι, καί λίγο παραπάνω.
галактика *ж астр.* ὁ Γαλαξίας, ὁ Ἀχερόδρομος.
галантер||ейный *прил.* τῶν ψιλικῶν: ~ейные товары τά ψιλικά, τά εἴδη τουαλέτας· ~ магазин (τό) κατάστημα ψιλικῶν, τά κατάστημα εἰδῶν τουαλέτας. ~**ея** *ж* τά ψιλικά, τά εἴδη τουαλέτας/ τό κατάστημα ψιλικῶν (*магазин*).
галантн||ость *ж* ἡ ἁβρότητα[-ης], ἡ ἁβροφροσύνη, ἡ εὐγένεια. ~**ый** *прил.* ἁβρός, ἁβρόφρων, εὐγενής, γαλάντης.
гал||дёж *м разг.* ὁ θόρυβος, ἡ φασαρία. ~**деть** *несов. разг.* θορυβῶ, ξεφωνίζω.
галерея *ж* 1. ἡ στοά, ἡ γαλαρία· 2. *театр.* τό ὑπερῷο[ν], ἡ γαλαρία· 3. (*картинная*) ἡ πινακοθήκη.
галёрка *ж разг. театр.* τό ὑπερῷο[ν], ἡ γαλαρία/ ἡ γαλαρία (*публика*).
галета *ж* ἡ γαλέττα, ὁ διπυρίτης ἄρτος.
галимать||я *ж разг.* ἡ ἀνοησία, ἡ μωρολογία: нести ~ю λέω ἀνοησίες.
галка *ж* ἡ κάργια.
галлюцинация *ж* ἡ ψευδαισθησία, ἡ ψευδαίσθηση.
галоп *м* ὁ καλπασμός. ~**ировать** *несов.* καλπάζω. ~**ом** *нареч.* καλπάζοντας, μέ καλπασμό.
гало||чий *прил.* τῆς κάργιας: ~чьи гнёзда οἱ φωλιές τῆς κάργιας.
галош||а *ж* ἡ γαλότσα· ◇ сесть в ~у τήν παθαίνω.
галс *м мор.* 1. (*направление*) ἡ κατεύθυνση (ἱστιοφόρου): переменить ~ ἀλλάζω κατεύθυνση· 2. (*снасть*) ἡ προτονίς, ἡ σταντζιέρα.
галстук *м* ἡ γραβάτα, ὁ λαιμοδέτης: пионерский ~ τό πιονέρικο μαντῆλι, ἡ πιονέρικη γραβάτα.
галун *м* τό σειρήτι.
гальван||изация *ж* ἡ γαλβάνιση[-ις]. ~**изировать** *сов. и несов.* γαλβανίζω. ~**ический** *прил.* γαλβανικός: ~ический элемент ἡ γαλβανική στήλη.
гальвано||метр *м физ.* τό γαλβανόμετρο[ν]. ~**пластика** *ж тех.* ἡ γαλβανοπλαστική. ~**скоп** *м* τό γαλβανοσκόπιο[ν]. ~**терапия** *ж мед.* ἡ γαλβανοθεραπεία. ~**типия** *ж полигр.* ἡ γαλβανοτυπία.
галька *ж* τό χαλίκι, τό βότσαλο.

гам *м разг.* ὁ θόρυβος, ἡ ταραχή, ἡ βοή, τό πατιρντί.

гамáк *м* ἡ αἰώρα, ἡ μπράντα.

гамáши *мн.* (*ед.* гамáша *ж*) οἱ γκέττες, τά περικνήμια.

гамбит *м шахм.* ἀρχική κίνηση στό σκάκι.

гáмм||а I *ж в разн. знач.* ἡ κλίμακα, ἡ κλῖμαξ, ἡ γκάμα: ~ звýков ἡ κλίμακα τῶν ἤχων· ~ крáсок ἡ γκάμα χρωμάτων· игрáть ~ы παίζω γκάμες.

гáмма II *ж* (*буква греч. алфавита*) τό γάμμα· ◇ ~-лучи́ *физ.* οἱ ἀκτίνες γ.

гáнглий *м анат.* τό γάγγλιο[ν].

гангрéн||а *ж мед.* ἡ γάγγραινα. **~óзный** *прил.* γαγγραινώδης.

гáнгстер *м* ὁ γκάγκστερ.

гандикáп *м в разн. знач.* τό χάντικαπ.

гантéль *ж спорт.* ὁ ἀλτήρας, τό δίσφαιρο[ν].

гарáж *м* τό γκαράζ.

гарáнт *м ком., юр.* ὁ ἐγγυητής. **~и́йный** *прил.* ἐγγυητήριος, ἐγγυητικός: ~и́йный договóр τό ἐγγυητήριο· ~и́йный ремóнт ἡ ἐπισκευή μέ ἐγγύηση. **~и́ровать** *сов. и несов. в разн. знач.* ἐγγυῶμαι/ ἐξασφαλίζω (*обеспечивать*). **~ия** *ж* ἡ ἐγγύηση[-ις]: с ~ией ἐγγυημένο, μέ ἐγγύηση.

гардемари́н *м мор. ист.* ὁ δόκιμος.

гардерóб *м* 1. (*шкаф*) ἡ γκαρνταρόμπα, ἡ ἱματιοθήκη, τό ἱματιοφυλάκιο[ν]· 2. (*помещение*) τό βεστιάριο[ν]· 3. (*платье*) ἡ γκαρνταρόμπα. **~ная** *ж* τό ἱματιοφυλάκιο[ν], τό βεστιάριο[ν]. **~щик** *м* ὁ ἱματιοφύλαξ. **~щица** *ж* ἡ ἱματιοφύλαξ.

гарди́на *ж* ἡ κουρτίνα, ὁ μπερντές.

гарéм *м* τό χαρέμι.

гармóника *ж* 1. τό ἀκορντεόν· 2. (*губная*) ἡ φυσαρμόνικα.

гармони́ровать *несов.* συμφωνῶ, συμβαδίζω.

гармони́ст *м* ὁ ἀκορντεονίστας.

гармони́ческий, гармони́чный *прил. в разн. знач.* ἁρμονικός.

гармóния *ж* 1. (*благозвучие*) ἡ εὐφωνία/ *муз.* ἡ ἁρμονία· 2. (*согласованность, соответствие*) ἡ ἁρμονία, ἡ συμφωνία/ ἡ ὁμοφωνία, ἡ ὁμόνοια (*единомыслие*).

гармóнь, гармóшка *ж разг. см.* гармóника.

гарнизóн *м* ἡ φρουρά: начáльник ~а ὁ φρούραρχος. **~ный** *прил.* τῆς φρουρᾶς, τοῦ φρουραρχείου: ~ная слýжба ἡ ὑπηρεσία στή φρουρά, ἡ ὑπηρεσία στό φρουραρχεῖο.

гарни́р *м* ἡ γαρνιτούρα, τό γαρνί: с ~ом μέ γαρνιτούρα, μέ γαρνί.

гарнитýр *м* (*комплект*) ἡ ἐπίπλωση, τά ἔπιπλα (*мебели*)/ τό σερβίτσιο (*чайный*): ~ бельá τό κομπλέ ἀσπρόρρουχα.

гарнитýра *ж полигр.* ἡ σειρά (τυπογραφικῶν στοιχείων).

гарпýн *м* τό καμάκι, ὁ κάμαξ: бить ~óм καμακώνω, καμακίζω. **~щик** *м* ὁ καμακιστής.

гáрус *м* τό κλωστό μαλλί, τό κλωστόν ἔριον.

гарцевáть *несов.* καμαρώνω καβάλα.

гарь *ж* τό κάψιμο, ἡ καήλα, ἡ καούρα/ ἡ τσίκνα (*от мяса и т. п.*): пáхнет ~ю μυρίζει καμένο.

гаси́ть *несов. прям., перен.* σβήνω/ *тк. перен.* πνίγω: ~ свет σβήνω τό φῶς· ◇ ~ почтóвую мáрку σφραγίζω γραμματόσημο· ~ и́звесть σβήνω ἀσβέστη· ~ мяч *спорт.* ἀποκρούω τή μπάλλα.

гáснуть *несов.* σβήνω (*ἀμετ.*)/ *перен.* ἐξαντλοῦμαι.

гастри́т *м мед.* ἡ γαστρίτιδα, ἡ γαστρῖτις.

гастр||олёр *м* 1. ὁ περιοδεύων καλλιτέχνης, ὁ περιοδεύων ἠθοποιός· 2. *перен.* τό διαβατάρικο πουλί, ὁ περαστικός. **~оли́роввть** *несов.* περιοδεύω, κάνω τουρνέ (κάνω καλλιτεχνική περιοδεία). **~óль** *ж* ἡ τουρνέ, ἡ περιοδεία. **~óльный** *прил.* τῆς περιοδείας: ~óльная поéздка ἡ θεατρική περιοδεία, ἡ θεατρική τουρνέ.

гастронóм *м* 1. ὁ γαστρονόμος, ὁ καλοφαγᾶς· 2. (*магазин*) τό παντοπωλεῖο[ν], τό ἐδωδιμοπωλ ν]. **~и́ческий** *прил.* γαστρονομικός. **~ия** *ж* τά ἐδώδιμα.

гáубица *ж воен.* τό βομβοβόλο.

гауптвáхта *ж* 1. (*караульное помещение*) τό φυλακεῖο[ν]· 2. (*арестное помещение*) τό κρατητήριο[ν].

гаш||éние *с* τό σβύσιμο, ἡ σβέση[-ις], ἡ ἀπόσβεση[-ις]. **~ёный** *прил.*: ~ёная и́звесть ὁ σβυσμένος ἀσβέστης.

гаши́ш *м* τό χασίσι, τό χασίς.

гашý, гáсишь **и т. д.** *наст. вр. от* гаси́ть.

гвалт *м разг.* τό πατιρντί, ἡ ταραχή, ὁ θόρυβος.

гвард||éец *м* ὁ στρατιώτης τῆς φρουρᾶς, ὁ ἀξιωματικός τῆς φρουρᾶς. **~éйский** *прил.* τῆς φρουρᾶς.

гвáрдия *ж* ἡ φρουρά: Крáсная Гвáрдия *ист.* ἡ Κόκκινη Φρουρά· национáльная ~ (*в Греции*) ἡ ἐθνοφρουρά· ◇ стáрая ~ ἡ παλαιά φρουρά.

гвозди́ка *ж* 1. (*цветок*) τό γαρύφαλλο· 2. (*пряность*) τό μοσχοκάρυδο, τό μοσχοκάρφι.

гвозд||ь *м* τό καρφί, ὁ ἧλος: деревя́нный ~ ἡ ξυλόπροκα, τό ξυλοκάρφι· прибива́ть ~я́ми καρφώνω· ◇ ~ сезо́на τό κλού τῆς σεζόν.

где *нареч.* 1. *вопр.* ποῦ: ~ вы живёте? ποῦ κατοικεῖτε;, ποῦ μένετε;· ~ вы рабо́таете? ποῦ δουλεύετε;, ποῦ ἐργάζεστε;· 2. *относ.* ὅπου: ~ бы то ни́ было ὁπουδήποτε· бо́льше, чем ~ бы то ни́ было περισσότερο παρά ὁπουδήποτε ἀλλοῦ· ◇ ~ ему́ спра́виться! ποῦ νά τά βγάλει πέρα!

где́-либо, где́-нибудь, где́-то *нареч.* κάπου.

гегемо́ния *ж* ἡ ἡγεμονία: ~ пролетариа́та ἡ ἡγεμονία τοῦ προλεταριάτου.

ге́йзер *м геол.* ὁ θερμοπῖδαξ, ὁ δέλλος.

гекза́метр *м лит.* τό ἑξάμετρο[ν], ὁ ἑξάμετρος.

гекта́р *м* τό ἑκτάριο[ν].

гектова́тт *м* τό ἑκατόμβαττο[ν], τό ἑκτοβάτ.

гекто́граф *м* ὁ πολύγραφος.

гектоли́тр *м* τό ἑκατόλιτρο[ν].

ге́лий *м хим.* τό ἥλιον.

гелико́птер *м см.* вертолёт.

гелиотро́п *м бот., мин.* τό ἡλιοτρόπιο[ν], ὁ ἥλιος, τό λιοτρόπι.

гелиоцентри́ческий *прил.* ἡλιοκεντρικός.

гемато́ма *ж мед.* τό αἱμάτωμα.

гемоглоби́н *м* ἡ αἱμοσφαιρίνη.

геморро́й *м мед.* οἱ αἱμορροΐδες, οἱ ζοχάδες.

гемофили́я *ж мед.* ἡ αἱμοφιλία.

ген *м биол.* τό γονίδιο[ν].

генеал||оги́ческий *прил.* γενεαλογικός. **~о́гия** *ж* ἡ γενεαλογία.

ге́незис *м* ἡ γένεση[-ις].

генера́л *м* ὁ στρατηγός: ~ а́рмии ὁ στρατηγός-διοικητής στρατιᾶς.

генера́л-губерна́тор *м уст.* ὁ γενικός διοικητής.

генералите́т *м* οἱ στρατηγοί, οἱ ἀνώτατοι ἀξιωματικοί τοῦ στρατοῦ.

генера́л-лейтена́нт *м* ὁ ἀντιστράτηγος.

генера́л-майо́р *м* ὁ ὑποστράτηγος.

генера́льн||ый *прил.* γενικός: ~ая ли́ния па́ртии ἡ γενική γραμμή τοῦ κόμματος· ~ секрета́рь ὁ γενικός γραμματέας· ~ ко́нсул ὁ γενικός πρόξενος· ~ план τό γενικό σχέδιο· ~ая репети́ция ἡ γενική δοκιμή· ~ штаб τό γενικό ἐπιτελεῖο.

генера́льский *прил.* τοῦ στρατηγοῦ.

генера́тор *м тех.* ἡ γεννήτρια, ἡ ἠλεκτρογεννήτρια.

генера́ция *ж биол.* ἡ γενεά.

гене́тика *ж биол.* ἡ γενετική.

гениа́льн||ость *ж* ἡ μεγαλοφυΐα. **~ый** *прил.* μεγαλοφυής: ~ый челове́к ἡ μεγαλοφυΐα, ὁ μεγαλοφυής.

ге́ний *м* ἡ μεγαλοφυΐα, ἡ ἰδιοφυΐα, ὁ ἔξοχος νοῦς, τό δαιμόνιο· ◇ до́брый ~ τό ἀγαθό πνεῦμα, τό καλό δαιμόνιο· злой ~ τό κακό πνεῦμα, ὁ κακός δαίμων.

генштаб *м* (генера́льный штаб) τό γενικό ἐπιτελεῖο.

гео́гр||аф *м* ὁ γεωγράφος. **~афи́ческий** *прил.* γεωγραφικός. **~а́фия** *ж* ἡ γεωγραφία.

геод||ези́ст *м* ὁ γεωδαίτης. **~ези́ческий** *прил.* γεωδαιτικός. **~е́зия** *ж* ἡ γεωδαισία.

гео́л||ог *м* ὁ γεωλόγος. **~оги́ческий** *прил.* γεωλογικός. **~о́гия** *ж* ἡ γεωλογία.

геологоразве́дочный *прил.* τῆς γεωλογικῆς ἔρευνας.

геометри́ческий *прил.* γεωμετρικός.

геоме́трия *ж* ἡ γεωμετρία.

георги́н *м* ἡ ντάλια, ἡ δάλεια.

геофи́зика *ж* ἡ γεωφυσική.

геохи́мия *ж* ἡ γεωχημεία.

гера́льдика *ж* ἡ ἑραλδική, ἡ ἐμβληματολογία, ἡ οἰκοσημολογία.

гера́нь *ж бот.* τό γεράνι[ο].

герб *м* τό ἔμβλημα / τό οἰκόσημο[ν] (*фами́льный*): госуда́рственный ~ τό κρατικό ἔμβλημα, τό ἔμβλημα τοῦ κράτους.

герба́рий *м* ἡ συλλογή ξηρῶν φυτῶν.

гербици́ды *мн.* (*ед.* гербици́д) *хим.* τά ζιζανιοκτόνα, τά παρασιτοκτόνα.

ге́рбов||ый *прил.* μέ ἔμβλημα, ἐμβληματικός, μέ οἰκόσημο: ~ сбор ὁ φόρος χαρτοσήμου· ~ая бума́га ὁ χαρτόσημος χάρτης· ~ая ма́рка τό χαρτόσημο.

геркуле́с *м* 1. (*си́льный челове́к*) ὁ ἡρακλῆς· 2. (*крупа*) πληγοῦρι ἀπό βρώμη.

герма́нец *м ист.* ὁ γερμανός.

герма́нский *прил.* γερμανικός.

гермафроди́т *м* ὁ ἑρμαφρόδιτος, ὁ ἀρσενικοθήλυκος.

гермети́ческий *прил.* ἑρμητικός, στεγανός.

герои́зм *м* ὁ ἡρωϊσμός.

геро́ика *ж* ἡ ἡρωϊκότητα, τό ἡρωϊκό[ν] πνεῦμα.

геро́и́||ня *ж* ἡ ἡρωΐδα, ἡ ἡρωΐς. **~ческий** *прил.* ἡρωϊκός: ~ческий по́двиг τό ἀνδραγάθημα, τό ἡρωϊκό κατόρθωμα.

геро́й *м* 1. ὁ ἥρωας, ὁ ἥρως: Геро́й

Совéтского Союза ὁ Ἥρωας τῆς Σοβιετικῆς Ἑνωσης· Герóй Социалистúческого Трудá ὁ Ἥρωας τῆς Σοσιαλιστικῆς Δουλειᾶς· 2. (*главное действующее лицо*) ἡ ἥρωας, ὁ πρωταγωνιστής. **~ский** *прил.* ἡρωϊκός. **~ство** *с* ὁ ἡρωϊσμός: проявлять ~ство δείχνω ἡρωϊσμό.

гéрцог *м* ὁ δούκας, ὁ δούξ. **~ский** *прил.* δουκικός.

гестáповец *м* ὁ γκεσταπίτης.

гéтман *м ист.* ὁ χατμᾶνος, ὁ ἀταμάνος, ὁ γκέτμαν. **~ский** *прил.* τοῦ χατμάνου, τοῦ ἀταμάνου, τοῦ γκέτμαν.

гéтры *мн.* (*ед.* гéтра *ж*) οἱ γκέττες.

гéтто *с нескл.* τό γκέττο, τό γέττο.

гиацúнт *м бот.* ὁ ὑάκινθος, τό ζουμποῦλι.

гúбель *ж* 1. ὁ ὄλεθρος, ἡ καταστροφή, ὁ χαμός, ἡ ἀπώλεια/ τό ναυάγιο (*корабля*)/ ἡ κατάρρευση[-ις] (*государства*)/ ὁ θάνατος (*смерть*): идтú на вéрную ~ πηγαίνω σέ σίγουρο χαμό· 2. (*множество*) *разг.* τό πλῆθος, ἡ μάζα. **~ный** *прил.* ὀλέθριος, καταστρεπτικός: ~ный шаг τό ὀλέθριο βῆμα· ~ные послéдствия οἱ καταστρεπτικές συνέπειες, τά ὀλέθρια ἀποτελέσματα.

гúбк||ий *прил.* 1. εὐλύγιστος, εὔκαμπτος/ λυγερός (*о фигуре*)· 2. *перен.* εὐστροφος: ~ая полúтика ἡ εὐλύγιστη πολιτική. **~ость** *ж* 1. ἡ εὐλυγισία, ἡ εὐκαμψία/ ἡ λυγεράδα (*фигуры*)· 2. *перен.* ἡ εὐστροφία.

гúбнуть *несов.* χάνομαι, καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι.

гибрúд *м биол.* ὁ νόθος, ὁ νοθογενής, τό ὑβρίδιον. **~изáция** *ж* ἡ νοθογονία, ἡ νοθογένεια.

гигáнт *м* ὁ γίγας, ὁ γίγαντας. **~ский** *прил.* γιγάντιος, γιγαντιαῖος: ~ские усúлия οἱ γιγάντιες προσπάθειες· ◇ ~ские шагú *спорт.* ὁ ἀεροπεταστής.

гигиéн||а *ж* ἡ ὑγιεινή. **~úческий, ~úчный** *прил.* ὑγιεινός, τῆς ὑγιεινῆς.

гигрóметр *м физ.* τό ὑγρόμετρο[ν].

гигроскóп *м* τό ὑγροσκόπιο[ν].

гигроскопúческ||ий *прил.* ὑγροσκοπικός: ~ая вáта ὁ ὑγρόφιλος βάμβαξ, τό ὑγροσκοπικό βαμβάκι.

гид *м* ὁ ξεναγός, ὁ ὁδηγός.

гúдра *ж* 1. *миф.* ἡ ὕδρα· 2. *зоол.* ἡ ὕδρα, ἡ νεροφίδα.

гидрáвл||ика *ж* ἡ ὑδραυλική. **~úческий** *прил.* ὑδραυλικός.

гидрáт *м хим.* ὁ ὑδρίτης, ἡ ἔνυδρη ἕνωση.

гидробиолóгия *ж* ἡ ὑδροβιολογία.

гидрóгр||аф *м* ὁ ὑδρογράφος. **~афúческий** *прил.* ὑδρογραφικός. **~áфия** *ж* ἡ ὑδρογραφία.

гидродинáмика *ж физ.* ἡ ὑδροδυναμική.

гидрóлиз *м хим.* ἡ ὑδρόλυση[-ις].

гидрометеорологúческий *прил.* ὑδρομετεωρολογικός.

гидроплáн *м* τό ὑδροπλάνο[ν].

гидропóника *ж* ἡ ὑδροπονική.

гидросамолёт *м см.* гидроплáн.

гидростáнция *ж* ὁ ὑδροηλεκτρικός σταθμός.

гидротéхн||ик *м* ὁ ὑδροτεχνικός. **~ика** *ж* ἡ ὑδροτεχνική. **~úческий** *прил.* ὑδροτεχνικός.

гидро||турбúна *ж* ἡ ὑδροτουρμπίνα, ὁ ὑδροστρόβιλος. **~установка** *ж* ἡ ὑδροηλεκτρική ἐγκατάσταση.

гидроэлектростáнция *ж* ὁ ὑδροηλεκτρικός σταθμός.

гиéна *ж зоол.* ἡ ὕαινα.

гúка||нье *с разг.* ὁ ἀλαλαγμός, ἡ κραυγή. **~ть** *несов.* ἀλαλάζω, κραυγάζω.

гúльдия *ж ист.* ἡ συντεχνία, ἡ τάξη ἐμπόρων.

гúльза *ж* 1. ὁ κάλυκας[-υξ]: артиллерúйская ~ ὁ κάλυκας ὀβίδας· винтóвочная ~ ὁ κάλυκας σφαίρας· 2. (*папирóсная*) τό περικάλυμμα, τό περιτύλιγμα, ὁ σωλήνας τοῦ τσιγάρου.

гильотúн||а *ж* ἡ λαιμητόμος, ἡ γκιλλοτίνα, ἡ καρμανιόλα. **~úровать** *сов. и несов.* καρατομῶ, ἀποκεφαλίζω.

гимн *м* ὁ ὕμνος: государственный ~ ὁ κρατικός (*или* ὁ ἐθνικός) ὕμνος.

гимн||азúст *м* ὁ γυμνασιόπαις, ὁ μαθητής γυμνασίου. **~áзия** *ж* τό γυμνάσιο[ν].

гимнáст *м* ὁ γυμναστής.

гимнастёрка *ж* τό ἀμπέχωνο, τό χιτώνιο[ν].

гимнáст||ика *ж* ἡ γυμναστική. **~úческий** *прил.* γυμναστικός: ~úческий зал τό γυμναστήριο· ~úческие упражнéния οἱ γυμναστικές ἀσκήσεις, τά γυμνάσματα.

гинекóл||ог *м* ὁ γυναικολόγος. **~огúческий** *прил.* γυναικολογικός. **~óгия** *ж* ἡ γυναικολογία.

гипéрбол||а *ж в разн. знач.* ἡ ὑπερβολή. **~úческий, ~úчный** *прил.* ὑπερβολικός.

гиперемúя *ж мед.* ἡ ὑπεραιμία.

гипертонúя *ж мед.* ἡ ὑπερτονία, ἡ ἀρτηριακή ὑπέρταση[-ις].

гипертроф||úрованный *прил.* *биол., мед.* ὑπερτροφικός. **~úя** *ж мед., биол.* ἡ ὑπερτροφία.

гипнó||з *м* ἡ ὕπνωση[-ις], ὁ ὑπνωτι-

σμός. ~тизёр *м* ὁ ὑπνωτιστής. ~тизи́ровать *несов.* ὑπνωτίζω.

гипо́тез||а *ж* ἡ ὑπόθεση[-ις], ἡ εἰκασία: стро́ить ~ы κάνω εἰκασίες.

гипотену́за *ж геом.* ἡ ὑποτείνουσα.

гипотони́я *ж мед.* ἡ ὑποτονία, ἡ ἀρτηριακή ὑπόταση.

гиппопота́м *м* ὁ ἱπποπόταμος.

гипс *м* 1. *мин.* ὁ γύψος· 2. (*скульптура*) τό γύψινο[ν] ἔργο[ν]· 3. *мед.* ὁ γύψος. ~ова́ть *несов. с.-х.*: ~ова́ть по́чву γυψώνω (*или* γυψῶ) τό χωράφι. ~овый *прил.* 1. γύψινος: ~овый сле́пок τό γύψινο ἐκμαγεῖο· ~овая повя́зка *мед.* ὁ γύψινος ἐπίδεσμος· 2. *мин.* γυψώδης.

гирля́нда *ж* ἡ γιρλάντα, ἡ γιρλάνδα, τό ἀνθοστέφανο.

гироско́п *м тех.* τό γυροσκόπιο[ν].

ги́ря *ж* (*весов, часов*) τά ζύγια, τά σταθμά, τό βάρος, τό βαρίδι.

гистоло́гия *ж* ἡ ἱστολογία.

гита́р||а *ж* ἡ κιθάρα. ~и́ст *м* ὁ κιθαρῳδός.

глав||а́ *ж* 1. (*руководитель*) ὁ ἀρχηγός, ὁ ἐπί κεφαλῆς: ~ прави́тельства (семьи́) ὁ ἀρχηγός τῆς κυβέρνησης· (τῆς οἰκογένειας)· ~ делега́ции ὁ ἐπί κεφαλῆς τῆς ἀντιπροσωπείας· 2. *уст., поэт см.* голова́· 3. (*купол церкви*) ὁ τροῦλος· 4. (*раздел книги*) τό κεφάλαιο[ν]· ◇ быть (стать) во ~е́ βρίσκομαι ἐπί κεφαλῆς.

глава́рь *м* ὁ ἀρχηγός: ~ ша́йки ὁ ἀρχισυμμορίτης.

главе́нство *с* ἡ ὑπεροχή, τά πρωτεῖα. ~вать *несов.* δεσπόζω, κυριαρχῶ.

гла́вное 1. *с* τό κύριο[ν], τό βασικό[ν]· 2. *вводн. сл.* ἡ οὐσία, τό βασικό, τό πᾶν εἶναι...

главнокома́нд||ование *с* ἡ ἀρχιστρατηγία: Верхо́вное Главнокома́ндование ἡ Ἀνώτατη Διοίκηση[-ις]. ~ующий *м* ὁ ἀνώτατος διοικητής, ὁ ἀρχιστράτηγος: Верхо́вный ~ующий ὁ Ἀνώτατος Διοικητής, ὁ Ἀρχιστράτηγος.

гла́вн||ый *прил.* 1. κύριος, κυριώτερος, γενικός, σπουδαιότερος/ βασικός (*основной*): ~ го́род ἡ κυριώτερη πόλη, ἡ πρωτεύουσα· ~ штаб τό γενικόν ἐπιτελεῖον· ~ое управле́ние ἡ γενική διεύθυνσις· ~ое предложе́ние *грам.* ἡ κυρία πρόταση[-ις]· 2. (*старший*) γενικός: ~ бухга́лтер ὁ γενικός λογιστής, ὁ ἀρχιλογιστής· ~ инжене́р ὁ ἀρχιμηχανικός· ~ врач ὁ ἀρχίατρος· ~ реда́ктор ὁ ἀρχισυντάκτης· ◇ ~ым о́бразом βασικά, κυρίως, ἰδίως, πρό πάντων.

глаго́л *м грам* τό ρῆμα: вспомога́тельный ~ τό βοηθητικό[ν] ρῆμα· переходный ~ τό μεταβατικό[ν] ρῆμα· непереходный ~ τό ἀμετάβατο[ν] ρῆμα· возвра́тный ~ τό μέσο[ν] ρῆμα. ~ьный *прил.* ρηματικός.

глади́льн||ый *прил.* τοῦ σιδερώματος: ~ая доска́ σανίδι τοῦ σιδερώματος.

гла́дить *несов.* 1. (*утюгом*) σιδερώνω· 2. (*ласкать*) χαϊδεύω, θωπεύω· ◇ ~ про́тив ше́рсти τσούζω κάποιον.

гла́дк||ий *прил.* 1. (*ровный*) λεῖος, ἴσιος, ὁμαλός: ~ая пове́рхность ἡ λεία ἐπιφάνεια· ~ая стена́ ὁ γυμνός τοῖχος· ~ лоб τό ἴσιο μέτωπο· 2. *перен.* (*плавный*) ὁμαλός, ρέων· 3. (*холеный, сытый*) *разг.* καλοθρεμμένος, παχουλός· ◇ с него́ взя́тки ~и *разг.* δέν ἔχει νά βγεῖ τίποτε ἀπ' αὐτόν.

гладь I *ж* (*водная поверхность*) ἡ ὁμαλή, ἡ γαλήνια ἐπιφάνεια (τοῦ νεροῦ).

гладь II *ж* (*вышивка*) τό πλουμίδι· ◇ шитьё гла́дью τό πλούμισμα.

глаз *м* τό μάτι, ὁ ὀφθαλμός, τό ὄμμα/ τά μάτια, ἡ ὅραση[-ις] (*зрение*): хоро́шие (плохи́е) ~а́ καλή (κακή) ὅραση· запа́вшие ~а́ τά κομμένα μάτια· боле́знь ~ ἡ ὀφθαλμία, ὁ πονόματος· име́ть ве́рный ~ ἔχω καλό μάτι· ◇ ра́ди прекра́сных ~ γιά τά ὡραῖα μάτια· для отво́да ~ γιά τά μάτια τοῦ κόσμου· иа ~ (*приблизительно*) μέ τό μάτι, περίπου, κατά προσέγγισιν· свои́ми ~а́ми μέ τά ἴδια μου τά μάτια, ἰδίοις ὄμμασι· на ~а́х (у) кого́-л. μπροστά στά μάτια (κάποιου)· э́то броса́ется в ~а́ χτυπᾶ στά μάτια, εἶναι ἐξόφθαλμο· я его́ в ~а́ никогда́ не ви́дел δέν τόν εἶδα ποτέ ἀπό κοντά· у неё ~а́ всегда́ на мо́кром ме́сте κλαίγει κάθε λίγο καί λιγάκι· не попада́йся мне бо́льше на ~а́ νά μήν σέ ξαναδοῦν τά μάτια μου, νά μήν σέ ξαναδῶ μπροστά μου· уходи́ с глаз доло́й! νά μή σέ ἰδοῦν τά μάτια μου!, χάσου ἀπό μπροστά μου!· говори́ть в ~а́ (ό)μιλῶ ἀνοιχτά, κατά πρόσωπον· говори́ть за ~а́ μιλῶ ἐν ἀπουσία κάποιου (*или* ἀπό πίσω του)· закрыва́ть ~а́ иа что́-л. κάνω πώς δέ βλέπω· с закры́тыми ~а́ми μέ κλειστά τά μάτια, τυφλοῖς ὄμμασι· идти́ куда́ ~а́ глядя́т παίρνω τά μάτια μου καί φεύγω, παίρνω τῶν ὀμματιῶν μου· открыва́ть кому́-л. ~а́ на что́-л. ἀνοιγω κάποιου τά μάτια· с ~у на ~ ἰδιαιτέρως, κατά μόνας· смотре́ть во все ~а́ ἔχω τά μάτια μου δεκατέσσερα· смея́ться в ~а́ κοροϊδεύω κατάμουτρα· не в бровь, а в ~ *погов.* ≌ πετυχαίνω στό ψαχνό· с глаз доло́й — из се́рдца вон *погов.* μάτια πού δέν βλέπονται γρήγορα λησμονιοῦν-

ται· (своим) ~áм не вéрю δέν πιστεύω στά μάτια μου· не спускáть ~ с когó-л. (с чегó-л.) *а*) δέν χορταίνω νά βλέπω (*любоваться*), *б*) παρακολουθῶ ἀδιάκοπα (*не выпускать из виду*)· у семи́ ня́нек дитя́ без ~у *погов.* ὅπου λαλοῦν πολλοί πετεινοί, ἀργεῖ νά ξημερώσει· не смыкáя ~ ἄγρυπνα· у стрáха ~á велики́ *погов.* ≅ ὁ φόβος μεγαλοποιεῖ τόν κίνδυνο· хоть ~ вы́коли δέν βλέπω τή μύτη μου· прáвда ~á кóлет *погов.* ἡ ἀλήθεια εἶναι πικρή.

глазéть *несов. разг.* χαζεύω, χάσκω.

глазирóв||анный *прил.* γκλασέ/ ζαχαρωτός, ζαχαρωμένος (*о фруктах*)/ λεῖος, στιλπνός (*о бумаге*) / σμαλτωμένος (*тк. о посуде*). ~**áть** *сов. и несов.* κάνω γκλασέ/ ζαχαρώνω, ζαχαροπηκτῶ (*фрукты*)/ λειαίνω (*бумагу*)/ σμαλτώνω (*тк. посуду*).

глазн||и́к *м* (*врач*) *разг.* ὁ ὀφθαλμίατρος, ὁ ὀφθαλμολόγος. ~**и́ца** *ж анат.* ὁ κόγχος, ἡ κόγχη. ~**óй** *прил.* τοῦ ματιοῦ, ὀφθαλμικός: ~óе я́блоко *анат.* ὁ βολβός τοῦ ματιοῦ (*или* τοῦ ὀφθαλμοῦ)· ~óй нерв τό ὀπτικό νεῦρο· ~óй зуб ὁ κυνόδους, τό σκυλόδοντο· ~áя впáдина ἡ κόγχη· ~áя примóчка τό κολλύριο· ~óй врач ὁ ὀφθαλμίατρος, ὁ ὀφθαλμολόγος· ~áя лечéбница τό ὀφθαλμιατρεῖο.

глаз||óк *м* 1. *уменьш.* τό ματάκι· 2. (*окошечко камеры*) τό παραθυράκι, ὁ φεγγίτης· 3. *бот.* ὁ ὀφθαλμός, τό μάτι, τό μπουμποῦκι· ◇ анютины глáзки ὁ πανσές, ἴον τό τρίχρουν· одни́м ~кóм μέ μιά ματιά· дéлать глáзки κάνω τά γλυκά μάτια· на ~ μέ τό μάτι.

глазомéр *м* ἡ ἐκτίμηση μέ τό μάτι: хорóший ~ γερό μάτι.

глазу́нья *ж* (*яичница*) τά αὐγά μάτια.

глазу́рь *ж* 1. (*на посуде*) τό ὑελοβερνίκωμα, τό σμάλτωμα· 2. *кул.* ἡ πηγμένη ζάχαρη.

глáнда *ж анат.* ὁ ἀδένας, ὁ ἀδήν.

глас *м* (*голос*) *уст.*, *поэт.* ἡ φωνή· ◇ ~ вопиющего в пусты́не φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ.

глас||и́ть *несов.* (*о документе и т. п.*) ἀναφέρω, λέγω: послóвица ~и́т ἡ παροιμία λέει· закóн ~и́т ὁ νόμος ὁρίζει.

глáснос||ть *ж юр.* ἡ δημοσιότητα[-ης]: предавáть ~ти φέρω στή δημοσιότητα, κάνω γνωστό.

глáсный I *прил.* (*открытый, публичный*) δημόσιος.

глáсн||ый II *лингв.* 1. *прил.*: ~ые звуки τά φωνήεντα· 2. *м* τό φωνῆεν.

глаукóма *ж мед.* τό γλαύκωμα.

глашáтай *м* 1. *ист.* ὁ κήρυκας[-υξ], ὁ διαλαλητής, ὁ τελάλης· 2. (*провозвестник*) *книжн.* ὁ κήρυκας, ὁ ἀγγελιαφόρος.

глéтчер *м* ὁ παγετώνας, ὁ παγών.

гли́н||а *ж* ἡ ἄργιλ(λ)ος/ ἡ λάσπη, ὁ πηλός (*строительная*)/ ἡ καολίνη (*белая*)/ ἡ πορσελάνη (*фарфоровая*)/ ὁ πηλός, τό κοκκινόχωμα (*гончарная*): огнеупóрная ~ ἡ πυρίμαχος ἄργιλ(λ)ος· издéлия из ~ы τά πήλινα ἀντικείμενα. ~**истый** *прил.* ἀργιλ(λ)ώδης, πηλώδης: ~истая пóчва τό ἀργιλ(λ)όχωμα. ~**оби́тный** *прил.* πλίνθινος, πλινθόχτιστος, ἀπό πλίνθους. ~**озём** *м хим.* ἡ ἀσπρογή, τό ἀσπρόχωμα.

глинтвéйн *м* τό βραστάρι.

гли́нян||ый *прил.* πήλινος: ~ая посу́да τά πήλινα σκεύη· ~ горшóк (*для цветов*) ἡ γλάστρα.

гли́ссер *м* ἡ βενζινάκατος.

глист *м* ἡ ἕλμινς, ἡ λεβίθα: лéнточный ~ ἡ ταινία· кру́глый ~ ἡ νηματέλμινς· плóский ~ ἡ ἀσκαρίδα, ἡ πλατέλμινς. ~**огóнный** *прил.*: ~огóнное срéдство τό ἐλμινθοκτόνο φάρμακο, τό λεβιθόχορτο.

глицери́н *м* ἡ γλυκερίνη.

глобáльн||ый *прил.*: ~ая войнá ὁ οἰκουμενικός πόλεμος.

глóбус *м* ἡ γήϊνη σφαῖρα, ἡ ὑδρόγειος σφαῖρα.

глодáть *несов.* 1. γλύφω, τραγανίζω· 2. *перен.* βασανίζω, τρώγω: тоскá егó глóжет τόν τρώγει ἡ στενοχώρια.

гложу́, глóжешь, глóжет *наст. вр. от* глодáть.

глотáть *несов.* καταπίνω/ ρουφῶ (*питьё*)· ◇ ~ слёзы καταπίνω τά δάκρυα· ~ словá τρώγω τίς συλλαβές· ~ вóздух ρουφῶ τόν ἀέρα.

глóт||ка *ж анат.* ὁ φάρυγγας, ὁ φάρυγξ, τό λαρύγγι· ◇ заткну́ть ~ку комý-л. *груб.* βουλώνω τό στόμα κάποιου· драть ~ку *груб.* ξελαρυγγίζομαι· во всю ~ку ξεφωνητά.

глотну́ть *однокр. к* глотáть.

глот||óк *м* ἡ ρουφηξιά, ἡ γουλιά: сдéлать ~ πίνω μιά γουλιά· одни́м ~кóм μονορρούφι.

глóхнуть *несов.* 1. κουφαίνομαι, γίνομαι κουφός, ξεκουφαίνομαι· 2. (*затихать — о звуках*) σβήνω, χάνομαι· 3. (*дичать — о саде, парке*) μένω ἀκαλλιέργητος.

глубин||á *ж в разн. знач.* τό βάθος, ὁ βυθός: на ~é ста мéтров σέ βάθος ἑκατό μέτρων· в ~é, в ~у́ чегó-л.

στό βάθος· ◊ в ~é душй ἐνδόμυχα· из ~ы́ душй ἐκ βάθους καρδίας· до ~ы́ душй ὡς τά μύχια τῆς ψυχῆς.

глубо́к||ий *прил. в разн. знач.* βαθύς: ~ая таре́лка τό βαθύ πιάτο· ~ая о́сень τό βαθύ φθινόπωρο· ~ая ста́рость τό βαθύ γῆρας, τά βαθειά γεράματα· ~ое чу́вство τό βαθύ αἴσθημα· ~ое неве́жество ἡ παχυλή ἀμάθεια· ~ое безразли́чие ἡ πλήρης ἀδιαφορία· ~ мрак τό πηχτό σκοτάδι· ~ая тишина́ ἡ ἀπόλυτη ἡσυχία· ~ тыл τά βαθειά μετόπισθεν· производи́ть ~ое впечатле́ние κάνω βαθειά ἐντύπωση· до ~ой но́чи μέχρι βαθείας νυκτός· в ~ой дре́вности στά πολύ παληά χρόνια, στήν ἀρχαιότητα.

глубоково́дн||ый *прил.* μέ βαθειά νερά, βαθύς, βαθύϋδρος: ~ая река́ ὁ βαθύς ποταμός· ~ые ры́бы οἱ ἀβυσσαῖοι ἰχθεῖς, τά ψάρια τοῦ βυθοῦ.

глубокомы́сл||енный *прил.* βαθύς, βαθύνους, βαθυστόχαστος. **~ие** *с* ἡ βαθύνοια.

глубокоуважа́емый *прил.* ἀξιότιμος, σεβάσμιος.

глубь *ж* τό βάθος.

глум||и́ться *несов.* χλευάζω, κοροϊδεύω, ἐμπαίζω, περιπαίζω, περιγελῶ. **~ле́ние** *с* ὁ χλευασμός, ἡ κοροϊδία, ὁ ἐμπαιγμός.

глуп||е́ть *несов.* γίνομαι κουτός, μωραίνομαι, ἀποβλακώνομαι. **~е́ц** *м* ὁ βλάκας, ὁ κουτός, ὁ ἀνόητος. **~и́ть** *несов. разг.* κάνω βλακεῖες: не ~и́ μήν κάνεις ἀνοησίες.

глупова́тый *прил.* χαζούτσικος, ἀγαθός.

глу́п||ость *ж* ἡ βλακεία, ἡ κουταμάρα, ἡ ἀνοησία, ἡ μωρία: де́лать ~ости κάνω βλακεῖες· сказа́ть ~ λέγω ἀνοησίες. **~ый** *прил.* βλακώδης, κουτός, ἀνόητος: он глуп как про́бка βλάκας μέ περικεφαλαία.

глуха́рь *м* (*птица*) ὁ ξυλοπετεινός, ὁ τέτραξ, ὁ ἀγριόγαλλος.

глух||о́й 1. *прил.* κουφός, κωφός, βαρύκοος· 2. *прил.* (*о голосе, звуке*) ὑπόκωφος, πνιχτός, βραχνός: ~ согла́сный *лингв.* τό ἄφωνο[ν] σύμφωνο[ν]· 3. *прил.* (*отдалённый, тихий*) ἀπόμερος, ἀπόκεντρος, μακρυνός, παράμερος: ~а́я прови́нция ἡ ἀπομακρυσμένη ἐπαρχία· 4. *прил.* (*заросший*) πυκνός, ἄγριος, ἀκαλλιέργητος· ◊ ~а́я ночь ἡ βαθειά νύχτα· ~а́я пора́ ἡ νεκρή ἐποχή· ~а́я стена́ ὁ τυφλός τοῖχος· ~а́я молва́ ἡ κρυφή διάδοση· быть ~и́м к про́сьбам κωφεύω στίς ἱκεσίες· 5. *м* ὁ κουφός, ὁ κωφός.

глухонемо́й 1. *прил.* κωφάλαλος· 2. *м* ὁ κωφάλαλος.

глухота́ *ж* ἡ κουφαμάρα, ἡ κωφότης.

глуши́||тель *м тех.* ὁ σιγαστήρ, τό σιλανσιέ. **~ть** *несов.* 1. ζαλίζω, ξεκουφαίνω: ~ть ры́бу ψαρεύω μέ δυναμίτη· 2. (*заглушать*) πνίγω: ~ть мото́р μισοσβύνω τή μηχανή· 3. (*подавлять*) (κατα)πνίγω: ~ть кри́тику πνίγω τήν κριτική.

глуш||ь *ж* 1. (*чаща*) τό πυκνόφυτο μέρος: лесна́я ~ ἡ λόχμη· 2. (*захолустье*) τό ἀπόκεντρο, ἡ ἐρημιά: жить в ~и́ κατοικῶ στήν ἐρημιά.

глы́ба *ж* ὁ ὄγκος/ ὁ βῶλος, ὁ σβῶλος (*земли́*): ~ льда ὁ ὄγκος πάγου.

глюко́за *ж хим.* ἡ γλυκόζη.

гляде́ть *несов.* 1. (*смотреть*) βλέπω, κυττάζω, θωρῶ, θεωρῶ, παρατηρῶ: ~ исподло́бья κρυφοκυττάζω· 2. (*быть обращённым в какую-л. сторону*) ἔχω θέα[ν], βλέπω πρός· 3. (*присматривать*) προσέχω, κυττάζω· ◊ гляди́ в о́ба! τά μάτια σου τέσσερα!· ~ сквозь па́льцы κάνω πώς δέν βλέπω, κάνω τά στραβά μάτια идти́ куда́ глаза́ глядя́т παίρνω τά μάτια μου· того́ и гляди́ дождь пойдёт ὅπου νάναι θά βρέξει. **~ся** *несов. разг.* κυττάζομαι: ~ся в зе́ркало κυττάζομαι στόν καθρέφτη.

гля́нец *м* ἡ στιλπνότητα[-ης], ἡ γιαλάδα, τό λοῦστρο: наводи́ть ~ στιλβώνω, γιαλίζω, λουστράρω.

гнать *несов.* 1. ὁδηγῶ, κατευθύνω, σπρώχνω· 2. (*торопить*) βιάζω, ἐπισπεύδω: ~ маши́ну ὁδηγῶ μέ μεγάλη ταχύτητα τό αὐτοκίνητο· ~ ло́шадь βιάζω τό ἄλογο· 3. (*преследовать*) κυνηγῶ· 4. (*прогонять*) διώχνω, (ἐκ)διώκω: ~ из до́му διώχνω ἀπ' τό σπίτι· 5. (*спирт и т. п.*) ἀποστάζω, διυλίζω· ◊ ~ мяч *спорт.* κλωτσάω τή μπάλλα. **~ся** 1. (*преследовать*) (κατα)διώκω, κυνηγῶ: ~ся по пята́м παίρνω καταπόδι κάποιον· 2. (*добиваться чего-л.*) κυνηγῶ: ~ся за сла́вой κυνηγῶ τή δόξα.

гнев *м* ἡ ὀργή, ὁ θυμός: вспы́шка ~а ἡ ἔκρηξη ὀργῆς· изли́ть свой ~ на кого́-л. ξεσπάω τό θυμό μου σέ κάποιον· ◊ смени́ть ~ на ми́лость παύω νά θυμώνω, μαλακώνω. **~ный** *прил.* ὀργισμένος, θυμωμένος, ὀργίλος.

гнедо́й *прил.* κοκκινότριχος, πυρρόθριξ: ~ конь τό κόκκινο ἄλογο.

гнезди́ться *несов.* 1. φωλιάζω, κάνω τή φωλιά μου· 2. *перен.* (*ютиться*) φωλιάζω, ἐμφωλεύω.

гнездо́ *с* 1. ἡ φωλιά, ἡ φωλεά: оси́ное

~ *прям.*, *перен.* ἡ σφηκοφωλιά· свить ~ *прям.*, *перен.* χτίζω φωλιά· 2. *тех.* ἡ κοτύλη, τό κοίλωμα· 3. *лингв.* ἡ οἰκογένεια.

гнейс *м геол.* ὁ γνεύσιος.

гнести́ *несов.* πιέζω, βασανίζω: его́ гнетёт тоска́ τόν βασανίζει ἡ στενοχώρια.

гнёт *м* 1. (*тяжесть*) τό βάρος· 2. *перен.* ἡ καταπίεση[-ις] (*угнетение*)/ ὁ ζυγός (*иго*): под ~ом κάτω ἀπ' τό ζυγό.

гнету́щ||ий 1. *прич. от* гнести́· 2. *прил.* καταθλιπτικός, βαρύς: ~ая тоска́ ἡ βαρειά στενοχώρια.

гни́да *ж* ἡ κονίδα[-ίς].

гни||е́ние *с* ἡ σήψη[-ις], τό σάπισμα, ἡ ἀποσύνθεση[-ις]. ~**ло́й** *прил.* σάπιος, σαπισμένος, σαπρός/ λιμνάζων (*о воде*) / *перен.* διεφθαρμένος. ◇ ~ла́я пого́да ὁ ὑγρός καιρός.

гниль *ж* ἡ σαπίλα, τό σάπιο.

гнить *несов. прям.*, *перен.* σαπίζω, σήπομαι / ἀποσυντίθεμαι (*разлагаться*)/ λιμνάζω (*о воде*).

гнои́ть *несов. прям.*, *перен.* κάνω (*или* ἀφήνω) νά σαπίσει. ~**ся** πυορροῶ, ἐμπιάζω, μαζεύω πῦο / τσιμπλιάζω (*о глазах*).

гной *м* τό πῦο[ν], τό ἔμπυον, τό ὄμπυο/ ἡ τσίμπλα (*из глаз*). ~**ни́к** *м* τό ἐμπύημα, τό ὅμπιασμα/ τό ἀπόστημα (*нарыв*). ~**ный** *прил.* πυορροῶν, πυώδης, ἔμπυος.

гном *м* ὁ νάνος.

гнуса́в||ить *несов. разг.* μιλῶ μέ τή μύτη. ~**ый** *прил.* ἔνρινος, ρινόφωνος.

гну́сн||ость *ж* ἡ ἀτιμία, ἡ αἰσχρότητα[-ης], ἡ προστυχιά / ἡ ποταπότητα[-ης] (*низость*). ~**ый** *прил.* ἄτιμος, αἰσχρός, πρόστυχος/ ποταπός (*низкий*).

гну́тый 1. *прич. от* гнуть· 2. *прил.* λυγιστός, λυγισμένος.

гнуть *несов.* 1. λυγίζω, κυρτώνω, κάμπτω· 2. *перен.* τείνω, ἀποβλέπω: куда́ он гнёт? ποῦ ἀποβλέπει;· ◇ ~ спи́ну (*или* ше́ю) σκύβω τή ράχη (*или* τόν αὐχένα). ~**ся** κάμπτομαι, λυγίζομαι, κυρτώνομαι.

гнуша́ться *несов.* ἀπεχθάνομαι / περιφρονῶ (*пренебрегать*)/ σιχαίνομαι, αἰσθάνομαι ἀποστροφήν (*брезгать*).

гобеле́н *м* τό διακοσμητικό χαλί, χαλί τοῦ τοίχου.

го́вор *м* 1. (*разговор*) ἡ ὁμιλία/ ὁ ψιθυρισμός, ὁ ψίθυρος (*тихий*): ~ волн *поэт.* ὁ φλοῖσβος τῶν κυμάτων· 2. (*диалект*) τό τοπικό ἰδίωμα, ἡ διάλεκτος / ἡ ἰδιωματική προφορά (*манера произносить*).

говор||и́ть *несов.* 1. (ὁ)μιλῶ, λέγω, διαλέγομαι, συζητῶ, κουβεντιάζω: ~ по-ру́сски (по-гре́чески *и т. п.*) ὁμιλῶ ρωσικά (ἑλληνικά *κ.λ.π.*)· ребёнок ещё не ~и́т τό μωρό ἀκόμη δέν μιλάει· ~ впусту́ю μιλάω στό βρόντο, χάνω τά λόγια μου· мане́ра ~ ὁ τρόπος ὁμιλίας· ~ в нос μιλάω μέ τή μύτη· не дава́ть ~ δέν ἀφήνω νά μιλήσει· 2. (*что-л. кому-л. или о ком-л.*, *о чём-л.*) λέγω: ~ пра́вду λέγω τήν ἀλήθεια· ~ речь βγάζω λόγο, ἐκφωνῶ λόγον, ἀγορεύω· ~ вздор λέγω ἀνοησίες· 3. (*с кем-л.*) συζητῶ, κουβεντιάζω· 4. (*свидетельствовать*) δείχνω, μαρτυρῶ, σημαίνω: э́то ~и́т само́ за себя́ εἶναι αὐτονόητο· э́то ~и́т в его́ по́льзу αὐτό εἶναι ὑπέρ αὐτοῦ· ◇ не́чего ~, что и ~ οὔτε συζήτηση, βέβαια, ἀσφαλῶς, σωστά· легко́ тебе́ ~ ἔξω ἀπ' τό χορό πολλά τραγούδια λένε· не ~я́ ни сло́ва χωρίς νά πῆ κουβέντα· открове́нно ~я́ νά ποῦμε τήν ἀλήθεια· со́бственно ~я́ ἐδῶ πού τά λέμε· ина́че ~я́ μ' ἄλλα λόγια· коро́че ~я́ κοντολογῆς· ме́жду на́ми ~я́ ἐδῶ πού τά λέμε μεταξύ μας· не ~я́ уже́ о... γιά νά μήν ἀναφέρω καί...· ~я́т, что... λένε πώς...· ~и́т Москва́! *радио* μιλάει ἡ Μόσχα!. ~**и́ться**: как ~и́тся ὅπως λένε, ὅπως λέγεται· в кни́ге ~и́тся τό βιβλίο λέει.

говор||ли́вость *ж* ἡ φλυαρία, ἡ πολυλογία. ~**ли́вый** *прил.* φλύαρος, πολύλογος. ~**у́н** *м разг.* ὁ φλύαρος, ὁ πολυλογᾶς, ὁ λογᾶς. ~**у́нья** *ж* ἡ πολυλογοῦ.

говя́||дина *ж* τό βωδινό, τό βόειον κρέας. ~**жий** *прил.* βωδινός, βόειος.

го́гол||ь *м*: ходи́ть ~ем *разг.* κορδώνομαι, φουσκώνω σάν τό γάλλο.

го́голь-мо́голь *м кул.* τό χτυπητό αὐγό.

гогота́||нье *с* 1. (*гусей*) τό κακάρισμα (τῆς χήνας)· 2. (*громкий смех*) *разг.* τό χάχανο. ~**ть** *несов.* 1. (*о гусях*) κακαρίζω· 2. (*громко смеяться*) *разг.* χαχανίζω, σκάζω ἀπ' τά γέλια.

год *м* 1. (*промежуток времени*) ὁ χρόνος, ἡ χρονιά, τό ἔτος: теку́щий ~ τό τρέχον ἔτος, ὁ φετεινός χρόνος· бюдже́тный ~ τό οἰκονομικόν ἔτος· уче́бный ~ τό σχολικόν ἔτος, ἡ σχολική χρονιά· високо́сный ~ τό δίσεκτο ἔτος· урожа́йный ~ χρόνος πλούσιας σοδειᾶς· времена́ ~а οἱ ἐποχές τοῦ ἔτους· ~ рожде́ния χρόνος γέννησης, ἔτος γεννήσεως· ~ сме́рти ἡ ἡμερομηνία θανάτου· ему́ три ~а εἶναι τριῶν χρονῶν (ἐτῶν)· ему́ шестна́дцатый ~ εἶναι δεκαέξη χρονῶν (ἐτῶν), περπατᾶ στά δεκάξη· в бу́дущем ~у́ τοῦ χρόνου, στό ἐπόμενο ἔτος· в

прóшлом ~ý πέρυσι, πέρσι, τόν περασμένο χρόνο, τό παρελθόν ἔτος· в позапрóшлом ~ý πρόπερσι, τό προπαρελθόν ἔτος· два ~а тому́ наза́д δυό χρόνια πρίν, πρό δυό ἐτῶν· два ~а спустя́ μετά ἀπό δυό χρόνια· чéрез ~ μετά ἀπό ἕνα χρόνο· óколо ~а ἕνα χρόνο περίπου· два ра́за в ~ δυό φορές τό χρόνο, δίς τοῦ ἔτους· из ~а в ~ κάθε χρόνο· ~ от ~у ἀπό χρονιά σέ χρονιά· ~ за ~ом κάθε χρόνο· за́ ~ до... ἕνα χρόνο πρίν...· в течéние ~а μέσα στό χρόνο, στή διάρκεια τοῦ ἔτους· по истечéнии ~а μετά παρέλευσιν ἔτους· с э́того ~а ἀπό φέτος, ἀπό τούτη τή χρονιά· в том же ~ý τόν ἴδιο χρόνο, τό ἴδιο ἔτος· óколо ~а ἕνα χρόνο περίπου· за (оди́н) ~ μέσα σ' ἕνα χρόνο, στή διάρκεια ἑνός ἔτους· **2.** ~ы *мн.* (*эпоха, период времени*) τά χρόνια, ὁ καιρός: дéтские ~ы τά παιδικά χρόνια· двадца́тые ~ы τά χρόνια 20—30, ἡ τρίτη δεκαετηρίδα· лю́ди сороковы́х ~óв ἡ γενιά τοῦ σαράντα· **3.** ~ы *мн.* (*возраст*) ἡ ἡλικία, τά χρόνια: он в ~а́х εἶναι ἡλικιωμένος· в мои́ ~ы στήν ἡλικία μου, στά χρόνια μου· ◇ Нóвый ~ τό νέον ἔτος, ὁ καινούριος χρόνος, ἡ πρωτοχρονιά· с Нóвым ~ом! Καλή χρονιά!, Καλή πρωτοχρονιά!, εὐτυχές τό Νέον ἔτος!· крýглый ~ ὁλοχρονίς, ὅλο τό χρόνο· бéз ~у недéля *разг.*, *ирон.* πολύ λίγο διάστημα.

года́ми *нареч.* πολλά χρόνια, χρόνια ὁλόκληρα: я егó не ви́жу ~ ἔχω χρόνια νά τόν ἰδῶ.

годи́||ться *несов.* **1.** (*быть годным*) ἁρμόζω, ἀξίζω: э́то никуда́ не ~тся αὐτό εἶναι ἀπαράδεκτο· **2.** (*быть подходящим, быть впору*) ταιριάζω, εἶμαι κατάλληλος: боти́нки мне не годя́тся τά παπούτσια δέν μοῦ κάνουν· ◇ так поступа́ть не ~тся δέν ἐπιτρέπεται (*или* δέν κάνει) νά φέρ(ν)εται κανείς ἔτσι· он тебé в подмётки не ~тся αὐτός δέν ἀξίζει οὔτε τό δαχτυλάκι σου.

годи́чный *прил.* ὁ ἐτήσιος, ὁ χρονιάτικος: ~ срок προθεσμία ἑνός ἔτους.

гóдн||ость *ж* ἡ καταλληλότητα[-ης]/ ἡ ἱκανότητα[-ης] (*способность*)/ τό ἔγκυρο[ν], ἡ ἰσχύς (*билета и т. п.*). ~ый *прил.* καλός, κατάλληλος (πρός, διά)/ ἱκανός (*способный*)/ ἔγκυρος, ἰσχύων (*о билете и т. п.*): ~ый к воéнной слу́жбе ἱκανός γιά τό στρατό, στρατεύσιμος· ~ый для питья́ πόσιμος· ни на что не ~ый δέν εἶναι ἄξιος γιά τίποτε, δέν κάνει γιά τίποτε.

годов||а́лый *прил.* χρονιάρικος, ἑνός ἔτους: ~ ребёнок μωρό ἑνός ἔτους. ~óй *прил.* ἐτήσιος, χρονιάτικος, τῆς χρονιᾶς, ἐνιαύσιος: ~óй отчёт ὁ ἐτήσιος ἀπολογισμός.

годовщи́на *ж* ἡ ἐπέτειος, ἡ ἐπετηρίς: ~ Вели́кой Октя́брьской социалисти́ческой револю́ции ἡ ἐπέτειος τῆς Μεγάλης 'Οχτωβριανῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης.

гожу́сь, годи́шься и т. д. *наст. вр. от* годи́ться.

гол *м спорт.* τό γκόλ, τό τέρμα: заби́ть ~ βάζω γκόλ.

голени́ще *с* ὁ λαιμός τῆς μπότας.

гóлень *ж* ἡ κνήμη, ἡ γάμπα.

голла́нд||ец *м* ὁ 'Ολλανδός, ὁ ὀλλανδέζος. ~ка *ж* ἡ ὀλλανδή, ἡ ὀλλανδέζα. ~ский *прил.* ὀλλανδικός: ~ская печь ὀλλανδική σόμπα, χτιστή σόμπα.

голов||а́ *ж* **1.** *прям.*, *перен.* ἡ κεφαλή, τό κεφάλι: с непокры́той ~óй ἀσκεπής, ξεσκούφωτος· свéтлая ~ *перен.* φωτεινός νοῦς, φωτεινό μυαλό· пуста́я ~ ὁ κουφιοκέφαλος, ὁ κουφιοκεφαλάκης· горя́чая ~ *перен.* ὁ θερμόαιμος· с я́сной ~óй νηφάλια, μέ καθαρό μυαλό· кива́ть ~óй κατανεύω· **2.** (*единица счёта скота*) τό κεφάλι· **3.** (*руководитель, начальник*) ὁ ἐπί κεφαλῆς, ἡ κεφαλή, ὁ ἀρχηγός: городскóй ~ *ист.* ὁ δήμαρχος, ὁ πρόεδρος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ◇ ~ са́хару ἕνα κεφάλι ζάχαρη· ~ идёт кру́гом τά χάνω, σαστίζω· у негó закружи́лась ~ ζαλίστηκε· у неё закружи́лась ~ от успéха ἀπό τήν ἐπιτυχία πῆραν τά μυαλά της ἀέρα· с ~ы́ до ног ἀπό τήν κορυφή ὡς τά νύχια· вали́ть с больнóй ~ы́ на здорóвую φορτώνω τά σφάλματα μου σέ ἄλλον· в пéрвую гóлову πρίν ἀπ' ὅλα, πρώτιστα· мне пришлó в гóлову μοῦ ἦρθε στό μυαλό, μοῦ κατέβηκε· вбить (*или* забра́ть) себé в гóлову βάζω στό κεφάλι μου, βάζω στό νοῦ μου· вы́кинуть из ~ы́ βγάζω ἀπ'τό νοῦ μου· разби́ть на гóлову συντρίβω ὁλοκληρωτικά, τσακίζω κατακέφαλα· теря́ть гóлову χάνω τά λογικά μου· лома́ть гóлову над чéм-л. σπάνω τό κεφάλι μου νά· вскружи́ть гóлову комý-л. ξεμυαλίζω κάποιον· морóчить комý-л. гóлову ζαλίζω, σκοτίζω, τσατίζω κάποιον· забива́ть комý-л. гóлову φουσκώνω τά μυαλά κάποιου· намы́лить комý-л. гóлову βάζω γερή κατσάδα σέ κάποιον· гóлову даю на отсечéние что... κόβω τό κεφάλι μου πώς...· повéсить гóлову χάνω τό θάρρος μου· сложи́ть гóлову σκοτώνομαι στή μάχη, δίνω τή ζωή μου· на свою́

го́лову στήν καμπούρα μου, ἀπάνω μου· сломя́ го́лову πολύ γρήγορα· очертя́ го́лову μέσ' τά ὅλα, ριψοκινδυνεύοντας τά πάντα· име́ть го́лову на плеча́х εἶμαι στά λογικά μου, εἶμαι στά καλά μου· вино́ уда́рило ему́ в го́лову τό κρασί τόν χτύπησε στό κεφάλι· как снег на́ голову (появи́ться, свали́ться) ἔξαφνα, ξαφνικά, ἀναπάντεχα· сня́вши го́лову по волоса́м не пла́чут *погов.* ≅ ὁ βρεγμένος τή βροχή δέν τή φοβᾶται· окуну́ться (*или* уйти́) с ~о́й во что́-л. ρίχνομαι μέ τά μοῦτρα· быть ~о́й выше кого́-л. στέκομαι ἕνα κεφάλι πιό ψηλά ἀπό κάποιον· руча́ться ~о́й ἐγγυῶμαι προσωπικά, βάζω τό κεφάλι μου· отвеча́ть ~о́й εἶμαι ὑπεύθυνος μέ τή ζωή μου· поплати́ться ~о́й πληρώνω μέ τή ζωή μου,· πληρώνω μέ τό κεφάλι μου· рискова́ть ~о́й παίζω τό κεφάλι μου, ριψοκινδυνεύω τή ζωή μου· вы́дать себя́ с ~о́й ξεσκεπάζομαι, ἀποκαλύπτομαι· би́ться ~о́й о сте́н(к)у χτυπιέμαι, χτυπῶ τό κεφάλι μου στόν τοῖχο· в ~а́х στό προσκέφαλο· ско́лько голо́в, сто́лько умо́в *погов.* ὁ καθένας μέ τό χαβᾶ του.

голова́стик *м зоол.* ὁ γυρῖνος.

голове́шка *ж* τό δαυλί, ὁ δαυλός.

голови́зна *ж* κεφάλι ψαριοῦ, τό ψαροκέφαλο.

голо́в||ка *ж* 1. *уменьш.* τό κεφαλάκι· 2. (*була́вки, винта, гвоздя*) ἡ κεφαλή, τό κεφαλάκι. **~но́й** *прил.* 1. τοῦ κεφαλιοῦ, κεφαλικός: ~на́я боль ὁ κεφαλόπονος· ~но́й убо́р τό καπέλλο· ~но́й мозг ὁ ἐγκέφαλος· 2. (*пере́дний*) μπροστινός, πρόσθιος: ~но́й отря́д ἡ προφυλακή, ἡ ἐμπροσθοφυλακή.

головня́ *ж* 1. (*обгоре́лое поле́но*) τό ἀναμένο κούτσουρο· 2. (*боле́знь хлебных зла́ков*) ἡ ἐρυσίβη, τό σιναπίδι.

головокруж||е́ние *с* ὁ ἴλιγγος, ἡ ζάλη, ἡ σκοτοδίνη, ἡ ἀντράλα: чу́вствовать ~ αἰσθάνομαι ζάλη, αἰσθάνομαι σκοτοδίνη, ζαλίζομαι. **~и́тельный** *прил.* ἰλιγγιώδης, ὁ προξενῶν ἴλιγγον.

головоло́м||ка *ж разг.* ἡ σπαζοκεφαλιά. **~ный** *прил.* πολύπλοκος.

головомо́йк||а *ж разг.* τό μάλωμα, ἡ κατσάδα: зада́ть ~у βάζω κατσάδα.

головоре́з *м разг.* ὁ μαχαιροβγάλτης, ὁ ληστής, ὁ φονιάς.

головотя́п *м разг.* ὁ τσαπατσούλης. **~ство** *с разг.* ἡ τσαπατσουλιά.

го́лод *м* 1. ἡ πεῖνα, ὁ λιμός: утоли́ть ~ κατευνάζω τήν πεῖνα μου, χορταίνω· умира́ть с ~у ψοφάω ἀπό τήν πεῖνα· мори́ть ~ом κρατάω νηστικό, ἐξαντλῶ ἀπ' τήν πεῖνα· 2. (*наро́дное бе́дствие*) ὁ λιμός, ἡ σιτοδεία, ἡ πεῖνα· 3. (*недоста́ток*) ἡ ἔλλειψη[-ις] (τροφῶν κ.λ.π.): кни́жный ~ ἡ ἔλλειψη (*или* ἡ σπάνις) βιβλίων. **~а́ть** *несов.* 1. πεινῶ, λιμοκτονῶ· 2. (*возде́рживаться от пи́щи*) δέν τρώγω. **~а́ющий** 1. *прич.* πεινασμένος, λιμοκτονῶν, πεινῶν· 2. *м* ὁ πεινασμένος.

голо́д||ный *прил.* 1. νηστικός, πεινασμένος: быть ~ным εἶμαι νηστικός, εἶμαι πεινασμένος· 2. (*неурожа́йный, ску́дный*) ἄφορος, ἄγονος: ~ край ἡ ἄγονη περιοχή· ~ год τό ἄφορο ἔτος· ~ паёк τό σιτηρέσιο πείνας· 3. (*вы́званный го́лодом*): ~ная смерть ὁ θάνατος ἀπ' τήν πεῖνα, ἡ λιμοκτονία. **~о́вка** *ж* (*в знак проте́ста*) ἡ ἀπεργία πείνας: объяви́ть ~о́вку κηρύσσω ἀπεργία πείνας.

гололе́дица *ж* ἡ ξερή παγωνιά, ἡ παγωμένη ἐπιφάνεια γῆς.

го́лос *м* 1. ἡ φωνή (*тж. муз.*), ἡ λαλιά: во весь ~ μεγαλόφωνα· петь вторы́м ~ом κάνω δεύτερη φωνή· 3. (*при голосова́нии*) ἡ ψῆφος: пра́во реша́ющего (совеща́тельного) ~а (τό) δικαίωμα θετικῆς (συμβουλευτικῆς) ψήφου· избира́тельный ~ ἡ ἐκλογική ψῆφος· большинство́ ~о́в ἡ πλειο(νο)ψηφία· пода́ть ~ ὑποστηρίζω κάτι· ◇ в оди́н ~ ὁμόφωνα, ὁμοφώνως, μέ μιά φωνή· подня́ть ~ в защи́ту кого́-л. ὑψώνω φωνή γιά τήν ὑπεράσπιση κάποιου· ~ со́вести ἡ φωνή τῆς συνείδησης.

голоси́стый *прил.* *разг.* μέ δυνατή φωνή, φωνακλᾶς: ~ солове́й τό καλλικέλαδο ἀηδόνι.

голоси́ть *несов.* (*по поко́йнику*) κλαίω δυνατά, ὀλολύζω, θρηνολογῶ.

голосло́вн||ый *прил.* ἀβάσιμος, ἀναπόδεικτος, ἀστήρικτος: ~ое обвине́ние ἡ ἀναπόδεικτος (*или* ἡ ἀβάσιμη) κατηγορία.

голосова́||ние *с* ἡ ψηφοφορία: откры́тое (та́йное) ~ ἡ ἀνοιχτή (ἡ μυστική) ψηφοφορία· поста́вить на ~ βάζω σέ ψηφοφορία, θέτω εἰς ψηφοφορίαν· воздержа́ться от ~ния ἀπέχω τῆς ψηφοφορίας, ἀπέχω ἀπ' τήν ψηφοφορία, κάνω ἀποχή ἀπό τήν ψηφοφορία. **~ть** *несов.* ψηφίζω.

голосов||о́й *прил.* φωνητικός: ~ы́е свя́зки *анат.* οἱ φωνητικές χορδές.

голуб||е́ть *несов.* κυανίζω, εἶμαι γαλάζιος (κυανοῦς, γαλανός)/ γίνομαι γαλάζιος (*станови́ться голу́бым*). **~изна́** *ж* τό γαλάζιο, τό γαλανό (*или* τό θαλασσί) χρῶμα.

голуби́н||ый *прил.* 1. περιστερήσιος, τοῦ περιστεριοῦ, τῆς περιστερᾶς: ~ая

почта τά ταχυδρομικά περιστέρια· 2. (*кроткий*) πρᾶος, σάν (τό) περιστέρι.

голу́бка *ж* 1. ἡ περιστερά· 2. *ласк.* ἀγάπη μου, ἀγαπητή μου.

голубова́тый *прил.* κυανωπός.

голубогла́зый *прил.* γαλανομ(μ)άτης.

голубо́й *прил.* γαλάζιος, γαλανός, κυανοῦς, κυανόχρους.

голу́бушка *ж разг. ласк.* πουλάκι μου, ἀγάπη μου.

голубцы́ *мн. кул.* οἱ ντολμάδες.

голу́бчик *м разг.* ἀγαπητέ μου.

го́луб||ь *м* τό περιστέρι/ τό πιτσούνι (*молодой*)/ τό ἀγριοπερίστερο[ν] (*дикий*): почто́вый ~ τό ταχυδρομικό περιστέρι· си́зый ~ τό γαλάζιο περιστέρι· ◇ ~ ми́ра τό περιστέρι τῆς εἰρήνης.

голубя́тия *ж* ὁ περιστεριώνας, ὁ περιστερεών.

го́л||ый *прил.* 1. (*нагой, обнажённый*) γυμνός, γδυμνός/ ὁλόγυμνος, τσίτσιδος (*ничем не прикрытый*): с ~ыми нога́ми ξυπόλυτος· ~ые сте́ны οἱ γυμνοί τοῖχοι· спать на ~ом полу́ κοιμοῦμαι στό πάτωμα χωρίς στρωσίδια· на ~ом ме́сте ἀπ' τό τίποτε, σέ ἀπροετοίμαστο ἔδαφος· 2. *перен.* (*без прикрас*) καθαρός: ~ая и́стина ἡ καθαρή (*или* γυμνή) ἀλήθεια· ~ые фа́кты τά ξερά γεγονότα· ◇ ~ыми рука́ми χωρίς ὅπλο, χωρίς ἐργαλεῖα· гол как соко́л *погов.* ≅ φτωχός σάν τόν Ἰώβ, *ἄνθρωπος, πού δέν* ἔχει βρακί νά φορέσει.

голь *ж собир. уст.* οἱ διακονιαρέοι, οἱ διακονιάρηδες: ~ на вы́думки хитра́ *погов.* τό καλό τό παλληκάρι ξέρει κι' ἄλλο μονοπάτι.

гольф *м спорт.* τό γκόλφ (*παιγνίδι*).

гомеопа́т *м* ὁ ὁμοιοπαθητικός (ἰατρός). ~и́ческий *прил.* ὁμοιοπαθητικός: ~и́ческая до́за *перен.* ἡ μικρότατη δόση. ~ия *ж* ἡ ὁμοιοπαθητική.

гомери́ческий *прил.* (о *смехе*) ὁμηρικός.

гоме́ровский *прил.* (*относящийся к Гомеру*) ὁμηρικός, τοῦ Ὁμήρου: ~ вопро́с τό ὁμηρικόν ζήτημα.

гомоге́нный *прил. биол.* ὁμοιογενής.

го́мон *м разг.* ἡ φασαρία, ὁ θόρυβος, τό βουητό: пти́чий ~ τό πίπισμα, ὁ θόρυβος πουλιῶν.

гомосексуали́зм *м* ἡ ὁμοφυλοφιλία.

гонг *м* τό γκόγκ.

гондо́ла *ж* 1. ἡ γόνδολα· 2. (*у аэростата, дирижабля*) τό καλάθι (*или* ὁ κάλαθος) τοῦ ἀεροστάτου (*или* ἀεροσκάφους).

гоне́ни||е *с* ὁ διωγμός, ἡ καταδίωξη[-ις], ἡ καταδρομή: подверга́ться ~ям καταδιώκομαι, κατατρέχομαι.

гоне́ц *м* ὁ μαντατοφόρος (*вестник*)/ ὁ ἀγγελιοφόρος, ὁ ταχυδρόμος (*курьер*).

гони́тель *м* ὁ διώκτης, ὁ διώχτης (*преследователь*)/ ὁ τύραννος (*притеснитель*).

го́нк||а *ж* 1. (*спешка*) ἡ βιασύνη, ἡ φούρια· 2. ~и *тк. мн. спорт.* οἱ ἀγῶνες, οἱ κοῦρσες: автомоби́льные ~и οἱ αὐτοκινητοδρομίες· па́русные ~и ἡ ἱστιοδρομία, οἱ ἱστιοπλοϊκοί ἀγῶνες· велосипе́дные ~и οἱ ποδηλατοδρομίες, οἱ ποδηλατικοί ἀγῶνες· ◇ ~ вооруже́ний τό κυνῆγι, τῶν ἐξοπλισμῶν.

го́нор *м разг.* ἡ ἀλαζονεία, ἡ ἔπαρση: челове́к с ~ом ἄνθρωπος μέ τουπέ.

гонора́р *м* ἡ ἀμοιβή.

гонорéя *ж мед.* ἡ βλεννόρροια, ἡ γονόρροια.

го́ночн||ый *прил. спорт.* δρομικός, τῆς κούρσας: ~ автомоби́ль τό αὐτοκίνητο κούρσας· ~ая я́хта τό γιώτ κούρσας.

гонча́р *м* ὁ ἀγγειοπλάστης, ὁ τσουκαλᾶς. ~ный *прил.* κεραμικός, ἀγγειοπλαστικός: ~ное произво́дство ἡ κεραμική, ἡ ἀγγειοπλαστική· ~ные изде́лия τά εἴδη ἀγγειοπλαστικῆς, τά πήλινα ἀγγεῖα.

го́нчая *ж* (*порода собак*) τό κυνηγετικό σκυλί, τό κυνηγόσκυλο.

го́нщик *м спорт.* ὁ δρομέας.

гоню́(сь), го́нишь(ся) *и т. д. наст. вр.- от* гна́ть(ся).

гоня́ть *несов.* 1. (*с одного места на другое*) ὁδηγῶ, διώχνω: ~ мяч (шар) χτυπῶ τή μπάλλα (τή μπίλλια)· ~ голубе́й ἀσχολοῦμαι μέ τά περιστέρια· 2. (*кого-л.*) στέλνω πολλές φορές: ~ кого́-л. за че́м-л. στέλνω κάποιον πολλές φορές γιά κάτι· ~ взад и вперёд πηγαινοφέρνω· ◇ ~ *ло́дыря разг.* τεμπελιάζω, κοπανῶ ἀέρα. ~ся 1. (*преследовать*) καταδιώκω, κυνηγῶ: ~ся друг за дру́гом κυνηγῶ ὁ ἕνας τόν ἄλλον· 2. (*стремиться к чему-л.*) *разг.* ἐπιδιώκω, ἐπιζητῶ, κυνηγῶ: ~ся за по́честями ἐπιζητῶ τιμές· ~ся за сла́вой κυνηγῶ τή δόξα.

гор||а́ *ж* 1. τό ὄρος, τό βουνό: ледяна́я ~ τό παγόβουνο· ката́ться с ~ы́ (*на санках*) κατηφορίζω μέ τό ἔλκηθρο· идти́ в го́ру *а*) ἀνεβαίνω ἀνήφορο, ἀνηφορίζω, *б*) *перен.* προκόβω, ἔχω ἐπιτυχίες· идти́ по́д гору κατεβαίνω, κατηφορίζω· 2. *перен.* (*куча*) ὁ σωρός, ἡ στοίβα, ἡ στιβάς/ τό πλῆθος (*множество*): ~

книг ό σωρός βιβλίων· ◇ пир ~óй *разг.* τρικούβερτο γλέντι· как ~ с плеч (свалилась) *разг.* ἔβγαλα ἕνα μεγάλο βάρος ἀπό πάνω μου· сулить золотые горы *разг.* ὑπόσχομαι λαγούς μέ πετραχήλια· стоять ~óй за когó-л., за чтó-л. ὑπερασπίζω κάποιον, κάτι μ' ὅλες μου τίς δυνάμεις· быть не за ~áми *разг.* γρήγορα, σύντομα· ~ родилá мышь τό βουνό κοιλοπονοῦσε κ' ἕναν πόντικα γεννοῦσε, ὤδινεν ὄρος ἔτεκεν μῦν· за ~áми за долáми *фольк.* δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφήνει.

горáздо *нареч.* πιό πολύ, πολύ, λίαν: ~ лýчше πολύ καλλίτερα.

горб *м* ἡ καμπούρα, τό κύφωμα/ ὁ ὕβος, τό ὕβωμα, ἡ καμπούρα (*верблюда*)· своúм ~óм (добывáть, зарабáтывать) κερδίζω μέ τόν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου μου. ~áтый *прил.* καμπούρης, κυφός: ~áтый нос ἡ κυρτή μύτη, ἡ γαμψή μύτη· ~áтого могúла испрáвит *погов.* τόν καμπούρη μόνον ὁ τάφος θά τόν ἰσιώσει.

гóрбить *несов.*: ~ спúну καμπουριάζω. ~ся καμπουριάζω (*άμετ.*).

горбýн *м* ὁ καμπούρης, ὁ κυφός. **~ья** *ж* ἡ καμπούρα, ἡ κυφή.

горбýшка *ж* (*хлеба*) ἡ κόρα, ἡ κρούστα.

горд||ели́вый *прил.* ἀγέρωχος, ὑπεροπτικός, ὑπερήφανος. ~éц *м разг.* ὁ ὑπερήφανος, ὁ καυχησιάρης.

горди́ться *несов.* 1. εἶμαι περήφανος, (ὑ)περηφανεύομαι, σεμνύνομαι: ~ успéхами εἶμαι περήφανος γιά τίς ἐπιτυχίες· 2. (*кичиться*) τό παίρνω ἀπάνω μου, κομπάζω.

гóрд||ость *ж* 1. ἡ ὑπερηφάνεια· 2. (*слава*) τό καύχημα, ἡ δόξα: красá и ~ τό καμάρι. **~ый** *прил.* ὑπερήφανος/ ὑπεροπτικός, ψηλομύτης (*высокомерный*).

гóр||е *с* 1. ἡ λύπη, ἡ θλίψη[-ις], ἡ πίκρα, ὁ καημός, ὁ πόνος, ἡ δυστυχία: причинúть комý-л. ~ φέρνω μεγάλη στενοχώρια σέ κάποιον· удручённый ~ем καταλυπημένος, τεθλιμμένος, συντριμμένος ἀπ' τή συμφορά· с ~я ἀπό τόν καημό· к моемý ~ю *или* на моё ~ πρός δυστυχίαν μου, δυστυχῶς γιά μένα, γιά τήν κακή μου τύχη· ~ в том, что... τό κακό εἶναι πώς...· 2. (*в сложн. сущ.*) *ирон.*: ~-рыболóв ψαρᾶς τῆς κακιᾶς ὥρας· ◇ ~ мы́кать κακοτυχῶ, κακοπαθαίνω· емý и ~я мáло *разг.* δέν τόν μέλλει γιά τίποτε· ~ мне с ней *разг.* βρῆκα τό μπελᾶ μου μαζί της· с ~ем пополáм *разг.* ὅπως-ὅπως, κουτσά-στραβά· слезáми ~ю не помóжешь *погов.* μέ τά δάκρυα δέ σώζεσαι.

горевáть *несов.* λυποῦμαι, πικραίνομαι, θλίβομαι, πενθῶ: ~ о кóм-л. κλαίω (*или* θρηνῶ) γιά κάποιον· ~ о чём-л. λυποῦμαι γιά κάτι.

горéлка *ж* τό μπέκο, τό ράμφος: ~ лáмпы τό ράμφος (*или* τό μπέκο) τῆς λάμπας· гáзовая ~ τό μπέκο τοῦ γκαζιοῦ.

горéлки *мн.* (*игра*) τό κυνηγητό.

горéлый *прил.* καμένος, καψαλισμένος.

горельéф *м иск.* τό ἀνάγλυφο, τό ὑψηλό[ν] ἀνάγλυφο[ν].

горемы́||ка *м*, *ж* ὁ φουκαρᾶς, ὁ φουκαριάρης. **~чный** *прил.* ταλαίπωρος, κακορ(ρ)ίζικος.

горéние *с* 1. ἡ καύση[-ις]/ τό κάψιμο (*сгорание*)· 2. *перен.* ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ θέρμη, ἡ ζέση[-ις].

гóрест||и *мн.* (*несчастья*) τά βάσανα, οἱ ταλαιπωρίες, οἱ πίκρες. **~ный** *прил.* θλιβερός, θλιμμένος, λυπηρός, πικρός: ~ное извéстие ἡ θλιβερή εἴδηση· ~ный вид τό θλιμμένο ὕφος.

гор||éть *несов.* 1. καίω, καίγομαι: лáмпа ~úт ἡ λάμπα καίει, ἡ λάμπα εἶναι ἀναμμένη· дом ~úт τό σπίτι καίγεται· ~úт! (*при пожаре*) φωτιά!, πυρκαϊά!· 2. (*топиться — о печке*) καίω, εἶμαι ἀναμμένος· 3. (*быть в жару*) καίω (ἀπ' τόν πυρετό), φλέγομαι: головá ~úт τό μέτωπο καίει· 4. (*сверкать, блестеть*) λάμπω, ἀστράφτω, ἀκτινοβολῶ, σπινθηροβολῶ: глазá ~я́т τά μάτια πετᾶνε σπίθες· 5. (*испытывать сильное чувство*) φλέγομαι: ~ желáнием φλέγομαι ἀπ' τήν ἐπιθυμία, ἐπιθυμῶ διακαῶς· ◇ землá ~úт у негó под ногáми κάθεται σ' ἀναμμένα κάρβουνα· у неё всё ~úт в рукáх εἶναι χρυσοχέρα· не ~úт! (*не к спеху*) *разг.* δέν μᾶς κυνηγάει κανείς, δέν εἶναι βία.

гóрец *м* ὁ βουνήσιος, ὁ ὀρεσίβιος, ὁ ὀρεινός.

гóречь *ж* 1. ἡ πίκρα, ἡ πικράδα, ἡ πικρή γεύση· 2. *перен.* ἡ πικρία, ἡ πίκρα, ἡ στενοχώρια.

горизóнт *м прям.*, *перен.* ὁ ὁρίζοντας, ὁ ὁρίζων: человéк с ширóким ~ом ἄνθρωπος μέ εὐρύ ὁρίζοντα· ◇ исчéзнуть с ~а χάθηκε ἀπ' τόν ὁρίζοντα. **~áль** *ж геод.* ἡ ὁριζόντια (*или* ἡ ὁριζόντιος) γραμμή/ *геогр.* ἡ ἰσοϋψής καμπύλη: по ~áли ὁριζόντια, ὁριζοντίως. **~áльный** *прил.* ὁριζόντιος.

гори́лла *ж зоол.* ὁ γορίλλας.

гори́стый *прил.* ὀρεινός, βουνήσιος/ λοφώδης (*холмистый*).

горицвéт *м бот.* ἡ σιλήνη, τό λυχνούδι.

гóрка *ж* 1. *уменьш.* ὁ γήλοφος, τό βουναλάκι, ὁ λόφος· 2. (*для посуды*) ἡ πιατοθήκη.·

горлá||нить *несов. разг.* φωνάζω, ξεφωνίζω, ξελαρυγγίζομαι. ~**стый** *прил. разг.* φωνακλάδικος.

гóрл||о *с* ὁ λαιμός, τό λαρύγγι: дыхáтельное ~ ἡ τραχεῖα (ἀρτηρία)· першúт в ~е κάτι μοῦ γαργαλάει τό λαιμό· в ~е пересóхло στέγνωσε (*или* ξεράθηκε) τό λαρύγγι μου· ◇ (кричáть) во всё ~ *разг.* βγάζω τό λαιμό μου, ξελαρυγγίζομαι, βγάζω τά πνευμόνια μου· я зáнят по ~ εἶμαι πνιγμένος στή δουλειά· промочúть ~ *разг.* βρέχω τό λαρῦγγι· стать поперёк ~а комý-л. κάθομαι στό λαιμό κάποιου· быть сытым по ~ *разг.* ἔχω βαρεθεῖ κάτι, χορταίνω μέ τό παραπάνω· взять за ~ πιάνω ἀπ' τό λαιμό· пристáть с нóжом к ~у βάζω τό μαχαῖρι στό λαιμό. ~**овóй** *прил.* τοῦ λαιμοῦ, λαρυγγικός: ~овóй кáшель ὁ βῆχας, ὁ ξερόβηχας· ~овáя чахóтка ἡ φυματίωση (*или* ἡ φθίση) τοῦ λάρυγγος. ~**ышко** *с* 1. *уменьш.* τό λαιμάκι· 2. (*бутылки*) ὁ λαιμός (τοῦ *μπουκαλιοῦ*)

гормóн *м физиол.* η ὁρμόνη.

горн I *м тех.* τό καμίνι, ἡ κάμινος: кузнéчный ~ τό καμίνι τοῦ σιδερᾶ.

горн II *м* (*труба*) ἡ σάλπιγγα, ἡ σάλπιγξ.

горнúл||о *с книжн.* τό χωνευτῆρι, τό καμίνι: в ~е войны́ στή δοκιμασία τοῦ πολέμου.

горнúст *м* ὁ σαλπιγκτής.

гóрница *ж уст.* τό δωμάτιο[ν], ἡ κάμαρα.

гóрничная *ж* ἡ ὑπηρέτρια, ἡ καμαριέρα.

горнорабóчий *м* ὁ μεταλλωρύχος, ὁ μεταλλευτής.

горнорýдный *прил.* τοῦ μεταλλωρυχείου.

горностáй *м* ἡ ἰκτίς (*животное*)/ ἡ ἑρμίνα (*мех*).

гóрн||ый *прил.* 1. ὀρεινός, βουνήσιος: ~ая вершúна ἡ βουνοκορφή· ~ое ущéлье τό στενοπόρι, ἡ κλεισοῦρα, τό δερβένι· ~ая цепь ἡ ὀροσειρά, ἡ βουνοσειρά· ~ая артиллéрия *воен.* τό ὀρειβατικό[ν] πυροβολικό[ν]· 2. (*гористый*) ὀρεινός, βουνήσιος· 3. (*горнопромышленный*) μεταλλευτικός, τῶν μεταλλείων: ~ое дéло ἡ μεταλλεία, ἡ μεταλλειολογία· ~ инженéр ὁ μεταλλειολόγος· ~ инститýт ἡ Σχολή μεταλλειολογίας· ~ые порóды τά κοιτάσματα μετάλλων· ~ хрустáль τό ὀρυκτό κρύσταλλο· ◇ ~ое сóлнце τό κβάρτς, ὁ χαλαζίας· ~ лён *мин.* ὁ ἀμίαντος· ~**я́к** *м* (*рабочий*) ὁ μεταλλωρύχος, ὁ μεταλλευτής. ~**я́цкий** *прил.* μεταλλευτικός.

гóрод *м* ἡ πόλη, ἡ πόλις: *большóй* ~ ἡ μεγαλούπολη· глáвный ~ ἡ κυριώτερη πόλη· провинциáльный ~ ἡ ἐπαρχιακή πόλη· портóвый ~ τό λιμάνι· в чертé ~а στά πλαίσια τῆς πόλης· в ~е, по ~у στήν πόλη· поéхать зá город πηγαίνω στήν ἐξοχή· зá городом στήν ἐξοχή, στά προάστεια.

городúть *несов. разг.*: ~ вздор λέγω ἀνοησίες· нéчего бы́ло огорóд ~ δέν ἄξιζε νά κάνεις τόση φασαρία.

городкú *мн.* (*ед.* городóк *м*) *спорт.* τά γκοροντκί (*παιγνίδι*), τά τσούνια.

город||нúчий *м ист.* ὁ διοικητής πόλης. ~**овóй** *м ист.* ὁ ἀστυνόμος, ὁ ἀστυφύλακας[-αξ].

городск||óй *прил.* δημοτικός, ἀστικός, τῆς πόλης: ~ совéт τό Σοβιέτ τῆς πόλης· ~óе иаселéние ὁ ἀστικός πληθυσμός· ~ теáтр τό δημοτικό θέατρο· ~óе самоуправлéние ἡ ἀστική αὐτοδιοίκηση[-ις]· ~ головá *ист.* ὁ δήμαρχος.

горожáнин *м* ὁ ἀστός, ὁ κάτοικος τῆς πόλης.

горóх *м* τό μπιζέλι, τό ρεβίθι, τό ροβίθι/ ὁ ἀρακᾶς (*крупный*): ◇ как óб стену ~ *разг.* στοῦ κουφοῦ τήν πόρτα ὅσο θέλεις βρόντα· при царé Горóхе *разг.* στόν καιρό τοῦ Νῶε, στά πολύ παληά χρόνια. ~**овый** *прил.* ἀπό μπιζέλια, ἀπό ρεβίθια, ρεβιθένιος: ~овый суп ἡ ρεβιθόσουπα, ἡ μπιζελόσουπα· ◇ чýчело ~овое *разг.* τό σκιάχτρο· шут ~овый *разг.* ὁ σαχλαμάρας.

горóш||ек *м* τό μπιζέλι: душúстый ~ *бот.* τό εὐῶδες πίσον, τό μοσχομπίζελο· зелёный ~ τά φρέσκα μπιζέλια. ~**ина,** ~**инка** *ж* τό μπιζέλι, τό μπιζελάκι.

горсовéт *м* (городскóй совéт) τό Σοβιέτ τῆς πόλης.

горсть *ж прям., перен.* ἡ χούφτα, ἡ φούχτα/ ἡ δράξ (*тк. рукú*): ~ пескý μιά χούφτα χῶμα.

гортá||нный *прил.* 1. *анат.* λαρυγγικός· 2. *лингв.* λαρυγγόφωνος. ~**нь** *ж* ὁ λάρυγγας, τό λαρύγγι, ὁ λάρυγξ· ◇ у негó язы́к прилúп к ~ни *разг.* κατάπιε τή γλῶσσα του, ἔμεινε ἄναυδος.

гортéнзия *ж бот.* ἡ ὀρτανσία.

горчúть *несов.* πικρίζω, ἔχω πικρή γεύση/ ταγγίζω (*о масле*).

горчú||ца *ж* τό σίναπι (*растение*)/ ἡ

μουστάρδα (*приправа*). ~**чник** *м* ὁ σιναπισμός. ~**чница** *ж* ἡ μουσταρδιέρα. ~**чный** *прил.* σιναποῦχος, τῆς μουστάρδας: ~чное се́мя ὁ σιναπόσπορος· ~чное ма́сло τό σιναπέλαιο.

горш||о́к *м* ἡ πήλινη χύτρα/ ἡ γλάστρα (*цветочный*)/ τό οὐροδοχεῖο[ν], τό καθῆκι, τό ἀγγεῖο (*ночной*)· ◇ от ~ка́ два вершка́ *разг.* ἀκόμα δέν βγῆκε ἀπό τ'αὐγό.

го́рьк||ий *прил. прям., перен.* πικρός/ *тк. перен.* μαῦρος: ~ вкус ἡ πικρή γεύση, ἡ πικράδα· ~ая у́часть ἡ μαύρη μοῖρα· ~ая и́стина ἡ πικρή ἀλήθεια· ~ие слёзы τά πικρά δάκρυα· ◇ ~ пья́ница ἀδιόρθωτος μεθύστακας.

горю́ч||ее *с тех.* τό καύσιμο[ν], ἡ καύσιμος ὕλη. ~**ий** *прил.* καύσιμος/ ἀναφλέξιμος, εὔφλεκτος (*легковоспламеняющийся*): ~ая смесь τό ἐκρηκτικό μῖγμα· ~ий материа́л ἡ καύσιμη ὕλη· ◇ пла́кать ~ими слеза́ми *разг.* χύνω μαῦρα δάκρυα.

горя́ч||ий *прил.* 1. ζεστός, θερμός/ καυτός, καυτερός (*очень горячий*): ~ исто́чник ἡ θερμή πηγή· ~ее со́лнце ὁ καυτερός ἥλιος· 2. *перен.* φλογερός, διακαής, διάπυρος, θερμός, ἔνθερμος (*пламенный*)/ σφοδρός, περιπαθής (*пылкий*)/ εὐέξαπτος, ἄψύς, θερμόαιμος (*легко возбуждающийся*): ~ приве́т θερμός χαιρετισμός· ~ о́тклик ἡ ζωηρή ἀπήχηση· ~ая голова́ *разг.* ὁ θερμόαιμος· ~ее жела́ние ὁ διακαής πόθος· ~ приём ἡ θερμή ὑποδοχή· ~ спор ἡ ζωηρή συζήτηση· ~ая ло́шадь τό ἀτίθασο ἄλογο (ἄτι)· ◇ ~ее вре́мя, ~ая пора́ ἐποχή φούριας· по ~им следа́м πάνω στά νωπά ἴχνη· под ~ую ру́ку πάνω στό θυμό, πάνω στήν ἔξαψη.

горячи́ться *несов.* ἐξάπτομαι, ἐξερεθίζομαι, ἀνάβω, παίρνω φωτιά, παροργίζομαι.

горя́ч||ка *ж* 1. *мед.* ὁ πυρετός: роди́льная ~ ὁ ἐπιλόχειος πυρετός· 2. (*спешка*) ἡ φούρια, ὁ πυρετός, ἡ βιάση: экзаменацио́нная ~ ἡ φούρια τῶν ἐξετάσεων· биржева́я ~ ὁ πυρετός τοῦ χρηματιστηρίου· ◇ поро́ть ~ку ἐνεργῶ φουριόζικα· бе́лая ~ τό τρομῶδες παραλήρημα. ~**ность** *ж* ὁ θερμόαιμος χαρακτήρας.

горячо́ *нареч. прям., перен.* θερμά[-ῶς], ἔνθερμα, ἐνθέρμως/ διάπυρα, διαπύρως, διακαῶς (*пламенно*)/ μέ ζέση, μέ ζῆλο (*энергично*): ~ спо́рить συζητῶ ζωηρά· ~ люби́ть ἀγαπῶ θερμά· ~ взя́ться за де́ло καταπιάνομαι μέ ζῆλο.

госба́нк *м* (госуда́рственный банк) ἡ κρατική τράπεζα.

госпитализа́ция *ж* ἡ εἰσαγωγή στό νοσοκομεῖο.

го́спиталь *м* τό νοσοκομεῖο[ν], τό στρατιωτικό νοσοκομεῖο: полево́й (похо́дный) ~ τό νοσοκομεῖο ἐκστρατείας.

го́споди! *межд. разг.* θεέ μου!

госп||оди́н *м* 1. κύριος: ~ода́! κύριοι!· 2. (*хозяин*) *уст.* ὁ κύριος, ὁ ἀφέντης, τό ἀφεντικό· ◇ ~ положе́ния κύριος τῆς κατάστασης· сам себе́ ~ κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀνεξάρτητος ἄνθρωπος. ~**о́дский** *прил. уст.* ἀρχοντικός/ τσιφλικάδικος (*помещичий*): ~о́дский дом σπίτι τοῦ ἀφεντικοῦ, σπίτι τοῦ τσιφλικᾶ.

госпо́дст||во *с* ἡ ἡγεμονία, ἡ κυριαρχία/ ἡ ὑπεροχή (*превосходство*)/ ἡ ἐπικράτηση[-ις], ἡ κατίσχυση[-ις] (*преобладание*): ~ в во́здухе ἡ ὑπεροχή (*или* ἡ κυριαρχία) στόν ἀέρα· ~ на мо́ре ἡ θαλασσοκρατία· мирово́е ~ ἡ παγκόσμια κυριαρχία. ~**вовать** *несов.* κυριαρχῶ/ ὑπερέχω, δεσπόζω (*превосходить*)/ ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω (*преобладать*)/ βασιλεύω (*царить*). ~**вующий** 1. *прич. от* госпо́дствовать· 2. *прил.* ὁ κυριαρχῶν, ὁ ἄρχων/ ὁ ἐπικρατῶν (*преобладающий*): ~вующее мне́ние ἡ ἐπικρατοῦσα γνώμη· ~вующие кла́ссы οἱ ἄρχουσες τάξεις.

госпожа́ *ж* 1 ἡ κυρία· 2. (*хозяйка*) *уст.* ἡ κυρία, ἡ ἀφέντισσα, ἡ οἰκοδέσποινα.

гостеприи́м||ный *прил.* φιλόξενος. ~**ство** *с* ἡ φιλοξενία.

гости́ная *ж* 1. αἴθουσα ὑποδοχῆς, ἡ σάλα, τό σαλόνι· 2. (*комплект мебели*) τά ἔπιπλα τοῦ σαλονιοῦ.

гости́нец *м разг.* τό δῶρο, τό πεσκέσι, τό κανίσκι.

гости́ница *ж* τό ξενοδοχεῖο[ν].

гости́ть *несов.* βρίσκομαι (*или* μένω) κάπου σάν μουσαφίρης (*или* φιλοξενούμενος), φιλοξενοῦμαι, διαμένω.

гост||ь *м* ὁ ξένος, ὁ φιλοξενούμενος, ὁ μουσαφίρης: незва́ный ~ ἀπρόσκλητος μουσαφίρης· почётный ~ ἐπίσημος ξένος· вы у нас ре́дкий ~ σπάνια μᾶς ἐπισκέπτεσθε· звать в ~и (προσ)καλῶ στό σπίτι μου· идти́ в ~и πηγαίνω ἐπίσκεψη· принима́ть ~е́й δέχομαι ἐπισκέπτες· быть в ~я́х φιλοξενοῦμαι, εἶμαι μουσαφίρης· ◇ в ~я́х хорошо́, а до́ма лу́чше *погов.* ≅ σπίτι μου σπιτάκι μου καί σπιτοκαλυβάκι μου.

госуда́рствен||ность *ж* ἡ κρατική ὀργάνωση, ἡ ὀργάνωση σέ κράτος. ~**ый** *прил.* κρατικός, δημόσιος: ~ый строй

τό κρατικό σύστημα, τό πολίτευμα· ~ые границы τά κρατικά σύνορα· ~ый банк ἡ κρατική τράπεζα· ~ый язык ἡ ἐπίσημη γλώσσα τοῦ κράτους· ~ый флаг ἡ σημαία τοῦ κράτους· ~ый слу́жащий ὁ δημόσιος ὑπάλληλος· ~ая изме́на ἡ ἐσχάτη προδοσία· ~ый престу́пник ὁ ἐγκληματίας κατά τοῦ κράτους· ~ое пра́во τό δημόσιο δίκαιο· ~ый де́ятель ὁ κρατικός παράγοντας· ~ый переворо́т τό πραξικόπημα· ~ый экза́мен οἱ κρατικές ἐξετάσεις.

госуда́рств||о *с* τό κράτος, ἡ πολιτεία, ἡ ἐπικράτεια: Сове́тское ~ τό Σοβιετικό[ν] κράτος, ἡ Σοβιετική ἐπικράτεια· многонациона́льное ~ τό πολυεθνικό[ν] κράτος· глава́ ~а ὁ ἀρχηγός τοῦ κράτους.

госуда́||рыня *ж ист.* ἡ βασίλισσα, ἡ ἄνασσα/ ἡ κυρία (*в обращении*)· **~рь** *м ист.* ὁ βασιλεύς, ὁ ἄναξ, ὁ κυρίαρχος / ὁ κύριος (*в обращении*)· милости́вый ~ (*в обращении*) *уст.* ἀξιότιμε κύριε.

го́т||ика *ж* ὁ γοτθικός ρυθμός. **~и́ческий** *прил.* γοτθικός· ~и́ческий шрифт ἡ γοτθική γραφή.

гото́вальня *ж* ἡ θήκη μέ τά ἐργαλεῖα σχεδιογράφησης.

гото́в||ить *несов.* 1. ἑτοιμάζω, προπαρασκευάζω: ~ ка́дры δημιουργῶ στελέχη· 2. (*замышлять*) ἑτοιμάζω, ἐπιφυλάσσω: ~ сюрпри́з ἑτοιμάζω (*или* ἐπιφυλάσσω) ἔκπληξη· ~ встре́чу ἑτοιμάζω ὑποδοχή· 3. (*стряпать*) μαγειρεύω: ~ обе́д μαγειρεύω (*или* ἑτοιμάζω) τό φαγητό. **~иться** (*к чему-л.*) (προ)ἑτοιμάζομαι, (προ)παρασκευάζομαι. **~ность** *ж* 1. (*что-л. сделать*) ἡ προθυμία, ἡ διάθεση: он изъяви́л ~ность помо́чь нам ἐξέφρασε διάθεση νά μᾶς βοηθήσει· 2. (*подготовленность*): боева́я ~ность τό ἑτοιμοπόλεμο.

гото́в||ый *прил.* 1. (*законченный*) ἕτοιμος, ἀποτελειωμένος: обе́д гото́в τό φαγητό εἶναι ἕτοιμο· ~ое пла́тье τό ἕτοιμο φουστάνι, τό ραμμένο φόρεμα· ~ые изде́лия τά ἕτοιμα εἴδη· 2. (*склонный, согласный*) ἕτοιμος, πρόθυμος/ (προ)διατεθειμένος (*намеревающийся*): ~ запла́кать ἕτοιμος νά κλάψει· ~ на любу́ю же́ртву ἕτοιμος νά ὑποστεῖ κάθε θυσία· ◇ жить на всём ~ом ζῶ ἀπό τά ἕτοιμα, ζῶ στά χαζίρικα· ~ к услу́гам ἕτοιμος, πρόθυμος νά ἐξυπηρετήσω· будь гото́в! (*клич пионеров*) ἔσο ἕτοιμος!· всегда́ гото́в! (*ответный возглас пионеров*) πάντα (πάντοτε) ἕτοιμος!

го́тский *прил.* γοτθικός.

гощу́ *наст. вр. от* гости́ть.

граб *м бот.* ἡ ὀστρύα, ἡ ὀστρυά, ἡ μεράντζα.

граб||ёж *м прям., перен.* ἡ ληστεία, ἡ λεηλασία, ἡ λήστευση[-ις]. **~и́тель** *м* ὁ ληστής, ὁ ἅρπαγας, ὁ ἅρπαξ. **~и́тельский** *прил.* ληστρικός, ἁρπακτικός.

гра́бить *несов.* ληστεύω, λεηλατῶ.

гра́бли *мн.* τό σκαλιστήρι, ἡ τσουγκράνα: ко́нные ~ ὁ βωλοκόπος, ἡ σβάρνα.

гравёр *м* ὁ χαράκτης: ~ по де́реву ὁ ξυλογράφος· ~ по ме́ди ὁ χαλκογράφος· ~ по ка́мню ὁ λιθογράφος. **~ный** *прил.* τῆς χαρακτικῆς, τῆς χάραξης: ~ная мастерска́я τό ἐργαστήριο χαράκτη, τό ἀτελιέ χαρακτικῆς.

гра́вий *м* τά χαλίκια.

гравир||ова́ние *с* ἡ χάραξη, ἡ ἐγχάραξη. **~ова́ть** *несов.* χαράσσω, ἐγχαράττω: ~ова́ть по де́реву ξυλογραφῶ· ~ова́ть по ка́мню λιθογραφῶ· ~ова́ть по ме́ди χαλκογραφῶ. **~о́вка** *ж* ἡ χαρακτική, ἡ χάραξη, τό χάραγμα. **~о́вщик** *м см.* гравёр.

гравю́ра *ж* τό ἔργο χαρακτικῆς: ~ на де́реве ἡ ξυλογραφία· ~ на ме́ди ἡ χαλκογραφία.

град I *м* 1. τό χαλάζι, ἡ χάλαζα: идёт ~ πέφτει χαλάζι· 2. *перен.* ἡ βροχή, τό χαλάζι: ~ вопро́сов βροχή ἐρωτήσεων· ~ насме́шек κοροϊδίες ἀπό παντοῦ· под ~ом пуль ἀντιμετωπίζοντας βροχή ἀπό σφαῖρες· уда́ры сы́пались ~ом τά κτυπήματα ἔπεφταν σά(ν) βροχή· с него́ пот кати́лся ~ом *разг.* ὁ ἱδρῶτας τοῦ ἔτρεχε ποτάμι.

град II *м уст. см.* го́род.

града́ция *ж* ἡ διαβάθμιση[-ις], ἡ κλιμάκωση[-ις].

гра́дина *ж разг.* ὁ κόκκος χαλάζης.

градострои́тельство *с* ἡ πολεοδομική, ἡ πολεοδομία.

градуи́ровать *сов. и несов.* διαβαθμίζω, κλιμακώνω.

гра́дус *м* ὁ βαθμός, ἡ μοῖρα: де́сять ~ов моро́за δέκα βαθμοί ὑπό τό μηδέν· у́гол в 60 ~ов γωνία 60 μοιρῶν· пять ~ов за́падной долготы́ *геогр.* πέντε μοῖρες δυτικό γεωγραφικό μῆκος· ◇ быть под ~ом *разг.* τάχω κοπανίσει. **~ник** *м* τό θερμόμετρο[ν].

гражд||ани́н *м* ὁ πολίτης: почётный ~ ἐπίτιμος πολίτης· **~а́нка** *ж* ἡ πολίτισσα· **~а́нский** *прил.* πολιτικός/ *юр.* ἀστικός: ~а́нские права́ τά πολιτικά δικαιώματα· ~а́нское пра́во τό ἀστικό

δίκαιο· ~а́нский долг τό χρέος τοῦ πολίτη· ~а́нская война́ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος· ~а́нская панихи́да ἡ τελετή τῆς ταφῆς.

гражда́нств||о *с* ἡ ὑπηκοότητα[-ης]: принима́ть ~ παίρνω τήν ὑπηκοότητα, πολιτογραφοῦμαι· лиша́ть ~а ἀφαιρῶ τήν ἰθαγένεια.

грамм *м* τό γραμμάριο[ν]: 15 ~ов 15 γραμμάρια.

граммáт||ика *ж* ἡ γραμματική. **~и́ческий** *прил.* γραμματικός, τῆς γραμματικῆς: ~и́ческие оши́бки τά γραμματικά λάθη.

граммофо́н *м* τό γραμμόφωνο[ν], ὁ φωνογράφος. **~ный** *прил.* φωνογραφικός: ~ная пласти́нка ὁ δίσκος γραμμοφώνου, ὁ φωνογραφικός δίσκος.

гра́мот||а *ж* 1. (*умение читать и писать*) τά γράμματα· 2. (*документ*) ὁ χάρτης: вери́тельные ~ы *дип.* τά διαπιστευτήρια· охра́нная ~ *ист.* ἡ ἄδεια, τό πιστοποιητικό· почётная ~ τό τιμητικό δίπλωμα· похва́льная ~ ὁ ἔπαινος· ◇ фи́лькина ~ *ирон.* τιποτένιο χαρτί, παλιόχαρτο.

гра́мотн||ость *ж* ἡ μόρφωση. **~ый** *прил.* 1. (*о человеке*) γραμματισμένος, ἐγγράμματος· 2. (*написанный без ошибок*) ὀρθογραφημένος, καλογραμμένος/ σωστός (*правильный*): ~ое письмо́ τό καλογραμμένο γράμμα.

гран *м*: в э́том нет ни ~а и́стины σ'αὐτό δέν ὑπάρχει οὔτε ἴχνος ἀληθείας.

грана́т I *м бот.* 1. (*плод*) τό ρόδι, τό ρόδο, τό ροΐδο· 2. (*дерево*) ἡ ροδιά.

грана́т II *м* (*драгоценный камень*) ὁ γρανάτης.

грана́та *ж воен.* ἡ χειροβομβίδα (*ручная*)/ ἡ ὀβίδα (*артиллерийская*): противота́нковая ~ ἡ ἀντιαρματική χειροβομβίδα.

грандио́зный *прил.* μεγαλοπρεπής, ἐπιβλητικός, μεγαλειώδης.

гранёный *прил.* λαξευμένος, πολυεδρικός: ~ стака́н τό πολυεδρικό ποτήρι· ~ хруста́ль τό λαξευμένο κρύσταλλο.

грани́ль||ный *прил.* κοπτικός, λαξευτικός: ~ стано́к ἡ μηχανή κρυσταλλοτομίας. **~щик** *м* ὁ ὑαλοτέχνης, ὁ κρυσταλλοτεχνίτης/ ὁ ἀδαμαντογλύπτης (*алмазов*).

грани́т *м* ὁ γρανίτης. **~ный** *прил.* γρανιτικός, γρανιτένιος.

грани́ть *несов.* τέμνω, λαξεύω, κατεργάζομαι: ~ алма́з κατεργάζομαι τό διαμάντι.

грани́||ца *ж* 1. τά σύνορα, ἡ μεθόριος: госуда́рственная ~ τά σύνορα τοῦ κράτους· перейти́ ~цу περνάω τά σύνορα· за ~цей, за ~цу στό ἐξωτερικό· из-за ~цы ἀπό τό ἐξωτερικό· 2. *перен.* (*предел*) τό ὅριο[ν]: вы́йти из ~ц (прили́чия) βγαίνω ἀπό τά ὅρια (τῆς εὐπρέπειας). **~чить** *несов.* 1. συνορεύω, γειτνιάζω· 2. *перен.* ἀγγίζω τά ὅρια.

гра́нка *ж полигр.* τό τυπογραφικό[ν] δοκίμιο[ν] (*корректура*) / ἡ στοιχειοθετική πλάκα (*наборная доска*).

гран||ь *ж* 1. (*граница*) τό ὅριο[ν], τό χεῖλος: быть на ~и сумасше́ствия κοντεύω νά τρελλαθῶ· 2. (*плоскость*) ἡ πλευρά, ἡ ἕδρα: у ку́ба шесть ~ей ὁ κύβος ἔχει ἕξη ἕδρες.

граф *м* ὁ κόμης, ὁ κόντης, ὁ κόντες.

графа́ *ж* ἡ στήλη, ἡ κολώνα.

гра́фик I *м* 1. (*графическое изображение*) τό διάγραμμα· 2. (*план работы*) τό πρόγραμμα (τῆς δουλειᾶς): произво́дственный ~ τό πρόγραμμα δουλειᾶς τῆς ἐπιχείρησης.

гра́фик II *м* (*художник*) ὁ χαράκτης, ὁ σχεδιογράφος.

гра́фика *ж* 1. *иск.* οἱ γραφικές τέχνες, τό σχέδιο· 2. *лингв.* ἡ γραφή.

графи́н *м* ἡ καράφα, ἡ κανάτα.

графи́т *м* 1. *мин.* ὁ γραφίτης· 2. (*в карандаше*) τό μολύβι, ἡ μύτη τοῦ μολυβιοῦ.

граф||и́ть *несов.* χαρακώνω, διαγραμμίζω, ριγώνω. **~и́ческий** *прил.* γραφικός. **~лёный** *прил.* χαρακωτός, ριγωτός.

графоло́гия *ж* ἡ γραφολογία.

гра́фство *с* 1. (*титул*) ὁ τίτλος τοῦ κόμητα[-ος]· 2. (*территория*) ἡ κομητεία.

грацио́зн||ость *ж* ἡ χάρη[-ις]. **~ый** *прил.* χαριτωμένος, χαρίεις, ἐπίχαρις.

гра́ция *ж* (*изящество*) ἡ χάρη[-ις], ἡ κομψότητα.

грач *м* τό χαβαρώνι, ὁ σταροκόρακας.

гребён||ка *ж* τό χτένι, τό κτένιον, ἡ τσατσάρα· ◇ стричь всех под одну́ ~ку *разг.* τούς βάζω ὅλους σ' ἕνα τσουβάλι.

гре́бень *м* 1. ἡ χτένα, τό χτένι, ἡ κτένα: ча́стый ~ τό πυκνό χτένι· 2. (*волны, горы*) ἡ κορυφή· 3. (*у птиц*) τό λειρί, τό κάλλαιον· 4. *текст.* τό χτένι, ἡ κτείς, τό ξάνιο[ν]/ ἡ λανάρα (*для льна или пеньки*).

гребе́ц *м* ὁ κωπηλάτης.

гребешо́к *м см.* гре́бень 1, 2, 3· петуши́ный ~ τό λειρί.

гре́бля *ж* ἡ κωπηλασία, τό κουπί: академи́ческая ~ κωπηλασία μέ ἀουτρίγκερ ἡ σκίφφ.

гребн||ой *прил.* κωπηλατικός: **~ые гонки** οἱ κωπηλατικοί ἀγῶνες, οἱ λεμβοδρομίες· **~ спорт** ἡ κωπηλασία, τό κουπί· **~ винт** *мор.* ὁ ἕλιξ (τοῦ ἀτμοπλοίου), ἡ ἕλικα (τοῦ ἀτμοπλοίου).

грёза *ж поэт.* τό ὄνειρο[ν], τό ὀνειροπόλημα.

грéзить *несов.* ὀνειροπολῶ, ὀνειρεύομαι. **~ся** ὀνειρεύομαι, ὀπτασιάζομαι, ὁραματίζομαι.

грек *м* ὁ Ἕλληνας, ὁ Ἕλλην, ὁ Ρωμιός.

грéлка *ж* ἡ θερμοφόρα.

грем||éть *несов.* **1.** βροντῶ, μπουμπουνίζω/ ἀντηχῶ (*о музыке*) / κουδουνίζω (*звенеть*): **гром ~йт** βροντάει· **~ ключáми (посýдой)** βροντῶ τά κλειδιά (τά πιάτα)· **2.** *перен.* (*об имени, славе*) κάνω πάταγο.

гремýч||ий *прил.* βροντώδης· ◇ **~ая змея** ὁ κροταλίας· **~ газ** *хим.* τό ἐκρηκτικό ἀέριο· **~ая ртуть** *хим.* ὁ βροντώδης ὑδράργυρος.

гренадéр *м ист.* ὁ γρεναδιέρος.

гренкú *мн.* (*ед.* **гренóк** *м*) *кул.* τό παξιμαδάκι, ἡ φρυγανιά.

грестú *несов.* **1.** (*веслом*) κωπηλατῶ, λάμνω, τραβῶ κουπί· **2.** (*граблями*) σκαλίζω.

греть *несов.* в *разн. знач.* ζεσταίνω, θερμαίνω: **сóлнце грéет** ὁ ἥλιος ζεσταίνει· **~ рýки** *а*) ζεσταίνω τά χέρια, *б*) *перен.* παίρνω μίζα, βγάζω κέρδος. **~ся** ζεσταίνομαι, θερμαίνομαι.

грех *м* **1.** ἡ ἁμαρτία, τό κρῖμα/ τό ἁμάρτημα (*проступок*)· ◇ **как на ~** τὄφερε ὁ διάολος· **нéчего ~á таи́ть** νά μήν τό κρύβουμε· **с ~óм попол́ам** *разг.* κουτσά-στραβά, πρόχειρα· **не ~ и отдохнýть** *разг.* δέν εἶναι ἁμαρτία νά ξεκουραστεῖ κανείς. **~óвный** *прил.* ἔνοχος, ἁμαρτωλός. **~овóдник** *м уст.*, *разг.* ὁ ἁμαρτωλός. **~опадéние** *с библ.*, *ирон.* τό ἁμάρτημα / *перен.* τό σφάλμα, τό παράπτωμα.

грецúзм *м лингв.* ὁ ἑλληνισμός.

грéцкий *прил.*: **~ орéх** τό καρύδι.

гречáнка *ж* ἡ Ἑλληνίδα[-ίς], ἡ Ρωμιά.

грéческий *прил.* ἑλληνικός: **~ язы́к** ἡ ἑλληνική γλῶσσα, τά ἑλληνικά.

гречúха *ж бот.* τό μαυροσίταρο, τό μαυραγάνι.

грéчнев||ый *прил.* ἀπό μαυροσίταρο, ἀπό μαυραγάνι: **~ая крупá** μπληγούρι ἀπό μαυροσίταρο (ἀμαγείρευτο)· **~ая кáша** μπληγούρι ἀπό μαυροσίταρο (μαγειρεμένο).

грешúть *несов.* ἁμαρτάνω / σφάλλω (*ошибаться*): **~ прóтив и́стины** παραποιῶ τήν ἀλήθεια.

грéшн||ик *м* ὁ ἁμαρτωλός. **~ый** *прил.* ἔνοχος (*о мыслях и т. п.*)/ ἁμαρτωλός (*о человеке*)· ◇ **~ым дéлом** *вводн. сл. разг.* ὁμολογῶ τήν ἁμαρτία μου.

гриб *м* τό μανιτάρι, ὁ μύκης: **бéлый ~** βωλίτης ὁ ἐδώδιμος· **собирáть ~ы́** μαζεύω μανιτάρια· ◇ **растýт как ~ы́** *разг.* φυτρώνουν σάν τά μανιτάρια. **~нóй** *прил.* ἀπό μανιτάρια, μυκητώδης: **~нóй суп** ἡ μανιταρόσουπα· ◇ **~нóй дождь** ἥλιος καί βροχή.

грибóк *м* **1.** *уменьш.* τό μανιταράκι· **2.** *бакт.* ὁ μύκης.

грúва *ж* ἡ χαίτη.

грúвенник *м разг.* ἡ δεκάρα, τά δέκα καπίκια.

грим *м* τό μακιγιάζ, τό μακιγιάρισμα: **наложúть ~** μακιγιάρω· **снять ~** ξεμακιγιάρω.

гримáс||а *ж* ὁ μορφασμός, ἡ γκριμάτσα, τό στραβομουτσούνιασμα: **дéлать ~ы** μορφάζω, κάνω μορφασμούς, κάνω γκριμάτσες. **~ничать** *несов.* κάνω γκριμάτσες, μορφάζω.

грим||ёр *м театр.* ὁ μακιγιέρ, ὁ μακιγιαριστής. **~ировáть** *несов.* μακιγιάρω. **~ировáться** *несов.* μακιγιάρομαι.

грипп *м мед.* ἡ γρίππη, ἡ ἰνφλουέντσα. **~óзный** *прил.* τῆς γρίππης, γριππώδης.

гриф I *м* **1.** *миф.* ὁ γρύψ· **2.** (*птица*) ὁ γυπαετός, ὁ κόνδωρ.

гриф II *м муз.* ἡ λαβή μουσικοῦ ὀργάνου.

гриф III *м* (*подпись*) τό μονόγραμμα, ἡ τζίφρα.

грúфель *м* τό κοντύλι. **~ный** *прил.*: **~ная доскá** ἡ πλάκα, τό ἀβάκιο[ν].

гроб *м* τό φέρετρο[ν], ἡ κάσσα· ◇ **вогнáть в ~** *разг.* ὁδηγῶ κάποιον στόν τάφο, τόν ὁδηγῶ στό θάνατο· **до ~а** ὡς τό θάνατο.

гробнúца *ж* ὁ τάφος, τό μνῆμα.

гробов||óй *прил.*: **~óе молчáние** ἡ νεκρική σιωπή· **~áя тишинá** ἡ νεκρική σιγή· **~ы́м гóлосом** μέ βαρειά φωνή· **до ~ доскú** ὥς τό θάνατο.

грозá *ж* **1.** ἡ μπόρα, ἡ θύελλα, ἡ καταιγίδα[-ίς]· **2.** *перен.* (*о человеке*) ὁ τρόμος, τό φόβητρο[ν].

гроздь *ж* τό τσαμπί, ὁ βότρυς: **~ виногрáда** (ἕνα) τσαμπί σταφύλι.

гроз||úть *несов.* **1.** (*угрожать*) ἀπειλῶ, φοβερίζω· **2.** (*предстоять*) ἀπειλῶ: **емý ~úт серьёзная опáсность** τόν ἀπειλεῖ σοβαρός κίνδυνος.

гро́зн||ый *прил.* 1. (*внушающий страх*) τρομερός, φοβερός: ~ враг ὁ φοβερός ἐχθρός· ~ая си́ла ἡ τρομερή δύναμη· ~ час ἡ τρομερή ὥρα· ~ая опа́сность ὁ φοβερός κίνδυνος· 2. (*выражающий угрозу*) ἀπειλητικός, ἄγριος: ~ое письмо́ τό ἀπειλητικό γράμμα· ~ взгляд τό ἀπειλητικό (*или* τό ἄγριο) βλέμμα· ◇ Ива́н Гро́зный Ἰβάν ὁ Τρομερός.

грозов||о́й *прил.* θυελλώδης, τῆς καταιγίδος: ~а́я ту́ча τό σύννεφο τῆς μπόρας.

гром *м* 1. ἡ βροντή: уда́р ~а ὁ κεραυνός· ~ греми́т βροντᾶ, βροντάει, μπουμπουνίζει· 2. *перен.* (*сильный шум*) ἡ βροντή, ὁ κρότος, τό μπουμπουνητό: ~ пу́шек ἡ βροντή τῶν κανονιῶν· ~ аплодисме́нтов θύελλα χειροκροτημάτων· ◇ как ~ом поражённый κεραυνόπληκτος, ἐμβρόντητος· как ~ среди́ я́сного не́ба ἀναπάντεχα, ἄνευ προειδοποιήσεως· мета́ть ~ы и мо́лнии ἀπειλῶ θεούς καί δαίμονες.

грома́д||а *ж* ὁ πελώριος (*или* ὁ τεράστιος) ὄγκος. **~ина** *ж разг.* ὁ κολοσσός: кака́я ~ина! τί κολοσσός!. **~ный** *прил.* πελώριος, τεράστιος, ὑπέρογκος/ ἀπέραντος (*обширный*)/ κολοσσαῖος (*колоссальный*): ~ное удово́льствие ἡ τεράστια εὐχαρίστηση.

громи́ла *м* ὁ κλέφτης, ὁ διαρρήκτης/ ὁ τρομοκράτης, ὁ τραμποῦκος (*погромщик*).

громи́ть *несов.* 1. διαρρηγνύω, σπάζω, κάνω διάρρηξη, λεηλατῶ· 2. *перен.* (*обличать, бранить*) κατακεραυνώνω· 3. (*врага*) τσακίζω, συντρίβω, κατατροπώνω.

гро́мк||ий *прил.* 1. μεγαλόφωνος, δυνατός, ἠχηρός: ~ смех τό ἠχηρό γέλιο· ~ го́лос ἡ δυνατή φωνή· крича́ть ~им го́лосом φωνάζω δυνατά· 2. *перен.* (*известный*) μεγάλος, φημισμένος, ξακουστός: ~ое и́мя τό ξακουστό ὄνομα· ~ая сла́ва ἡ μεγάλη φήμη· ~ое де́ло ἡ παταγώδης ὑπόθεση· 3. (*напыщенный*) στομφώδης, φουσκωμένος: ~ие фра́зы τά παχειά λόγια, τά μεγάλα λόγια· ~ие слова́ τά φουσκωμένα λόγια.

громкоговори́тель *м радио* τό μεγάφωνο[ν], ὁ τηλεβόας.

громов||о́й *прил. прям., перен.* βροντερός, βροντώδης: ~ы́е раска́ты οἱ βροντές· ~ го́лос ἡ βροντερή φωνή, ἡ στεντόρειος φωνή.

громогла́сный *прил.* μεγαλόφωνος, ἠχηρός, δυνατός (*громкий*)/ δημόσιος (*открытый, публичный*).

громозди́ть *несов.* σωριάζω, σωρεύω, συσσωρεύω, ἐπισωρεύω, στοιβάζω. **~ся** *несов.* σωριάζομαι, συσσωρεύομαι.

громо́здкий *прил.* χονδροκαμωμένος, ὀγκώδης, ἄγαρμπτος.

громоотво́д *м* τό ἀλεξικέραυνο[ν].

громыха́ть *несов.* βροντῶ/ μπουμπουνίζω (*тк.* о *громе*).

гроссме́йстер *м шахм.* ὁ πρωταθλητής τοῦ σκακιοῦ.

грот I *м* (*пещера*) ἡ σπηλιά, τό σπήλαιο[ν], τό ἄντρο[ν].

грот II *м мор.* ἡ γάμπια, ὁ δόλων.

гроте́ск *м* τό γκροτέσκο. **~ный** *прил.* γκροτέσκος.

грот-ма́чта *ж мор.* ὁ μέγας ἱστός.

гро́хнуть *сов. разг.* ρίχνω μέ θόρυβο, βροντῶ κάτω, γδουπῶ. **~ся** *разг.* πέφτω μέ γδοῦπο, πέφτω μέ κρότον, γκρεμίζομαι: ~ся с ле́стницы γκρεμίζομαι ἀπό τή σκάλα.

гро́хот I *м* ὁ πάταγος, ὁ γδοῦπος, ὁ βρόντος, ὁ κρότος: ~ пу́шек ὁ βρόντος τῶν κανονιῶν.

гро́хот II *м* (*решето*) τό κόσκινο, τό κοσκινιστήρι.

грохота́ть *несов.* 1. βροντῶ, κροτῶ· 2. (*смеяться*) *разг.* σπάζω (*или* ξεκαρδίζομαι) στά γέλοια.

грош *м* 1. (*монета*) τό γρόσι· 2. *перен.* (*очень мало — о деньгах*) ἡ πεντάρα, ἡ δεκάρα: э́то сто́ит ~и́ εἶναι πάμφθηνο· за ~и́ πάμφθηνα· быть без ~а́, не име́ть ни ~а́ εἶμαι ἀπένταρος· ◇ э́тому ~ цена́, ~а́ ло́маного не сто́ит δέν ἀξίζει πεντάρα· не ве́рить ни на ~ δέν δίνω μιά πεντάρα ἐμπιστοσύνη· ни в ~ не ста́вить δέν θεωρῶ γιά τίποτε. **~о́вый** *прил. разг.* ἄσημος, ἀσήμαντος/ τιποτένιος (*ничтожный*): ~о́вая цена́ ἡ εὐτελής (*или* ἡ τιποτένια) τιμή· ~о́вая вещь πράγμα μιᾶς δεκάρας, ἀσήμαντο πράγμα.

грубе́ть *несов.* γίνομαι τραχύς, σκληραίνομαι/ γίνομαι ἀγροῖκος (*о человеке*).

груб||и́ть *несов.* φέρνομαι ἀπότομα, συμπεριφέρομαι ἀγενῶς, συμπεριφέρομαι σκαιῶς. **~ия́н** *м разг.* ὁ ἀγροῖκος, ὁ ἀγενής, ὁ βάναυσος. **~ия́нка** *ж* ἡ ἄξεστη γυναῖκα.

грубова́тый *прил.* ἀγροῖκος, σκαιός, μέ χοντρούς τρόπους / χοντροειδής (*о шутке*).

гру́бость *ж* ἡ χοντροκοπιά, ἡ ἀγένεια, ἡ βάναυση συμπεριφορά, ἡ τραχύτητα, ἡ σκαιότητα.

грубошёрстн||ый *прил.* χοντρόμαλλος, ἀπό χοντρό μαλλί: ~ая ткань τό ὕφασμα ἀπό χοντρό μαλλί.

гру́б||ый *прил.* 1. χοντρός, ἀκατέργαστος, κακοφτιαγμένος: ~ая оде́жда τά χοντροκομμένα ροῦχα· ~ая пи́ща ἡ βαρειά τροφή· ~ая рабо́та ἡ χοντροδουλιά· ~ая лесть ἡ χοντρή κολακεία· 2. (*о человеке, поступке и т. п.*) ἀπότομος, ἀγενής, ἀγροῖκος, ἄξεστος: ~ое обраще́ние ἡ ἀγενής συμπεριφορά· ~ая вы́ходка ἡ ἀναιδής (*или* ἡ αὐθάδης) πράξη· 3. (*приблизительный*) χοντρικός, γενικός: ~ подсчёт χοντρικός ὑπολογισμός· 4. (*неприятный для осязания, восприятия*) τραχύς, χοντρός: ~ая ко́жа τό τραχύ δέρμα, ἡ τραχεῖα ἐπιδερμίδα· ~ го́лос ἡ τραχειά φωνή· ◇ ~ая оши́бка τό χοντρό λάθος.

гру́да *ж* ὁ σωρός, ἡ στοῖβα: ~ разва́лин ὁ σωρός ἀπό ἐρείπια, ὁ σωρός ἐρειπίων· ~ пи́сем σωρός ἀπό ἐπιστολές.

груди́нка *ж* τό στηθοῦρι, τό στηθάρι: копчёная ~ τό καπνιστό στηθοῦρι.

грудни́ца *ж мед.* ἡ μαστῖτις.

грудн||о́й *прил.* στηθικός, θωρακικός: ~а́я по́лость ἡ θωρακική κοιλότητα· ~а́я кле́тка ὁ θώρακας[-αξ]· ~а́я железа́ ὁ μαστός· ~ ребёнок τό νήπιο, τό βρέφος, τό μωρό, τό βυζανιάρικο· ◇ ~ го́лос ἡ βαθειά φωνή· ~а́я жа́ба *мед.* ἡ στηθάγχη, ἡ στενοκαρδία.

грудобрю́шн||ый *прил.*: ~ая прегра́да *анат.* τό διάφραγμα.

груд||ь *ж* 1. τό στῆθος / ὁ θώρακας [-αξ] (*грудная клетка*): дыша́ть по́лной ~ью παίρνω βαθειά ἀνάσα, ἀναπνέω βαθειά· бить себя́ в ~ *прям., перен.* χτυπιέμαι, στηθοκοπιέμαι, στηθοδέρνομαι· 2. (*женская*) τό στῆθος, τό βυζί, ὁ μαστός: корми́ть ~ью θηλάζω, βυζάνω· отнима́ть от ~и́ ἀποθηλάζω, ξεκόβω ἀπ' τό βυζί· ◇ стоя́ть ~ью за кого́-л., что́-л. προβάλλω τό στῆθος μου (*или* προτάσσω τά στήθη μου) γιά νά ὑπερασπίσω κάτι.

груз *м* 1. (*тяжесть, ноша*) τό φορτίο, τό βάρος· 2. (*товар при перевозке*) τό φορτίο[ν], τό φόρτωμα· 3. *перен.* (*тяжесть, бремя*) τό βάρος, τό ἄχθος, τό φορτίο[ν].

груздь||ь *м* (*гриб*) μύκης γαλάκτιος ἤ λακτάριος, τό κοκκινομανίταρο· ◇ назва́лся ~ём — полеза́й в ку́зов *погов.* ὅποιος μπαίνει στό χορό, πρέπει νά χορέψει.

грузи́н *м* ὁ Γεωργιανός. ~**ка** *ж* ἡ Γεωργιανή. ~**ский** *прил.* γεωργιανός.

грузи́ть *несов.* φορτώνω, ἐπιβιβάζω/ μπαρκάρω (*тк. на судно*). ~**ся** φορτώνομαι, ἐπιβιβάζομαι.

гру́зный *прил.* βαρύς / σωματώδης, πολύσαρκος (*о человеке, фигуре*).

грузови́к *м* τό φορτηγό[ν] αὐτοκίνητο[ν], τό καμιόνι.

грузово́й *прил.* φορτηγός: ~ автомоби́ль τό φορτηγό αὐτοκίνητο, τό καμιόνι· ~ тра́нспорт ἡ μεταφορά μέ φορτηγά αὐτοκίνητα.

грузо||оборо́т *м* ἡ κίνηση τῶν φορτίων. ~**подъёмник** *м* ὁ φορτωτήρας. ~**подъёмность** *ж тех.* ἡ χωρητικότητα [-ης] / ἡ ὑψωτική ἱκανότητα[-ης] (*механизма*). ~**подъёмный** *прил.*: ~подъёмный кран ὁ γερανός, τό βίντσι. ~**пото́к** *м эк.* ἡ κίνηση τῶν φορτίων.

гру́зчик *м* ὁ φορτωτής, ὁ φορτοεκφορτωτής, ὁ χαμάλης.

грунт *м* 1. (*почва*) τό ἔδαφος, τό χῶμα· 2. *жив.* τό ἐπίστρωμα. ~**ова́ть** *несов. жив.* χρωματίζω προκαταρκτικά, ἐπιστρώνω. ~**о́вка** *ж жив.* ἡ ἐπίστρωση, τό πρῶτο χέρι. ~**ово́й** *прил.*: ~овы́е во́ды τά ὕδατα τοῦ ἐδάφους· ~ова́я доро́га ὁ ἁμαξητός δρόμος.

гру́пп||а *ж* ἡ ὁμάδα[-άς], ἡ γκρούπα: боева́я ~ *воен.* ἡ μαχητική ὁμάδα· ◇ ~ кро́ви *мед.* ἡ ὁμάδα τοῦ αἵματος. ~**ирова́ть** *несов.* συγκεντρώνω, συναθροίζω, συγκροτῶ, κατατάσσω. ~**ирова́ться** συγκεντρώνομαι, συναθροίζομαι, συγκροτοῦμαι. ~**иро́вка** *ж* τό συγκρότημα, ἡ ὁμάδα, ἡ συγκρότηση[-ις]. ~**ово́й** *прил.* ὁμαδικός. ~**овщи́на** *ж* ὁ φατριασμός.

грусти́ть *несов.* λυποῦμαι, θλίβομαι, κακοκαρδίζω, μελαγχολῶ: ~ о чём-л. μέ πιάνει θλίψη γιά κάτι.

гру́сти||о *нареч.* λυπημένα, θλιμμένα, μελαγχολικά[-ῶς]. ~**ый** *прил.* λυπημένος, θλιβερός, μελαγχολικός, περίλυπος: ~ые воспомина́ния οἱ θλιβερές ἀναμνήσεις· ~ая пе́сня τό μελαγχολικό τραγοῦδι.

грусть *ж* ἡ λύπη, ἡ θλίψη[-ις], ἡ μελαγχολία.

гру́ш||а *ж* 1. (*плод*) τό ἀπῖδι, τό ἀπίδιο[ν], τό ἀχλάδι· 2. (*дерево*) ἡ ἀπιδιά, ἡ ἀχλαδιά· ◇ земляна́я ~ ἡ κολοκασιά, τό κολοκάτσι. ~**еви́дный** *прил.* ἀπιδοειδής. ~**евый** *прил.* τοῦ ἀπιδιοῦ, τοῦ ἀχλαδιοῦ.

гры́жа *ж мед.* ἡ κήλη / *разг.* τό κατέβασμα: пахова́я ~ ἡ βουβωνική κήλη· мошо́ночная ~ ἡ ὀσχεοκήλη.

грызня́ *ж* 1. (*собак*) ὁ σκυλοκαυγᾶς· 2. (*ссора*) *разг.* ὁ καυγᾶς, ἡ φαγωμάρα.

грызть *несов.* 1. ροκανίζω, τραγανίζω/ γριτσανίζω, ξεκοκκαλίζω (*кость*)/ δαγκώνω (*кусать*): ~ но́гти τρώγω τά νύχια μου· 2. *перен.* λυώνω, βασανίζω, μαραίνω (о

тоске, беспокойстве)/ ἐνοχλῶ, τρώγω μέ τή γκρίνια μου (*изводить*). ~ся 1. (*о собаках*) τρώγομαι· 2. (*ссориться*) *разг.* φαγώνομαι, φιλον(ε)ικῶ, τρώγομαι, μαλώνω.

грызу́н *м зоол.* τό τρωκτικό.

гряда́ *ж* 1. (*горная*) ἡ ὀροσειρά· 2. (*на огороде*) ἡ πρασιά, ἡ βραγιά· ◇ ~ облако́в σειρά ἀπό σύννεφα.

гря́дк||а *ж см.* гряда́ 2· копа́ть ~и κάνω πρασιέ, κάνω βραγιές.

гряду́щ||ее *с* τό μέλλο[ν]. ~**ий** *прил.* μελλοντικός, προσεχής, ἐπερχόμενος: ~ие собы́тия τά προσεχῆ γεγονότα· ~ие поколе́ния οἱ ἐπερχόμενες γενεές· ◇ на сон ~ий *разг.* πρό τοῦ ὕπνου, πρίν νά κοιμηθῶ.

грязев||о́й *прил. мед.*: ~ы́е ва́нны τά λασπόλουτρα, τά ἰλυόλουτρα· ~о́е лече́ние ἡ λασποθεραπεία.

гря́з||и *мн. мед.* ἡ ἰαματική ἰλύς: лечи́ть ~ями θεραπεύω μέ λασπόλουτρα.

грязни́ть *несов.* λερώνω, λασπώνω. ~ся λερώνομαι, λασπώνομαι.

грязну́ля, грязну́ха *м, ж разг.* ὁ βρωμιάρης, ἡ βρωμιάρα.

гря́зн||ый *прил.* 1. ἀκάθαρτος, λερωμένος, ρυπαρός/ βρώμικος, βρωμιάρης (*о человеке*)/ λασπωμένος (*испачканный уличной грязью*)/ λασπώδης, βορβορώδης (*о дороге и т. п.*)· 2. *перен.* βρώμικος, μουρντάρης: ~ая ли́чность ὁ βρωμάνθρωπος, ἡ βρώμα· ~ая исто́рия ἡ βρωμοδουλειά.

гряз||ь *ж* 1. (*уличная и т. п.*) ἡ λάσπη, ὁ βόρβορος / ἡ ἀκαθαρσία, ἡ βρωμιά (*нечистоты, мусор*)/ ὁ βοῦρκος (*тина*): непрола́зная ~ ἡ ἀδιάβατη λάσπη· меси́ть ~ *разг.* τσαλαβουτῶ στή λάσπη· валя́ться в ~и́ κυλιέμαι στό βόρβορο· 2. (*на коже, одежде*) ἡ βρώμα, ἡ λέρα· 3. *перен.* ἡ αἰσχρότητα, ἡ βρωμιά· ◇ смеша́ть с ~ью кого́-л. ἐξευτελίζω, κατασυκοφαντῶ, κηλιδώνω τήν ὑπόληψη κάποιου· не уда́рить лицо́м в ~ *разг.* βγαίνω ἀσπροπρόσωπος.

гря́ну||ть *сов.* 1. (*зазвучать*) βροντῶ/ ἀντηχῶ (*раздаться*)/ ἀρχίζω δυνατά (*о песне*): ~л вы́стрел ἀντήχησε πυροβολισμός· гром ~л βρόντηξε, ἀκούστηκε βροντή· ~ло ура́ ἀκούστηκαν ζητωκραυγές· 2. *перен.* (*разразиться*) ἐκρήγνυμαι, ξεσπῶ: ~ла война́ ξέσπασε ὁ πόλεμος.

губа́ I *ж* τό χεῖλος, τό χεῖλι: наду́ть гу́бы σουφρώνω τά χείλια, κατεβάζω τά μοῦτρα· ◇ у него́ гу́ба не ду́ра *погов.* αὐτός ξέρει νά διαλέγει.

губ||а́ II *ж геогр.* (*залив*) ὁ κολπος, ὁ ὅρμος, ὁ κολπίσκος.

губерна́тор *м* ὁ διοικητής, ὁ κυβερνήτης.

губе́рн||ии *ж ист.* τό κυβερνεῖο[ν], ὁ νομός. ~**ский** *прил.* τοῦ κυβερνείου, τοῦ νομοῦ: ~ский го́род ἡ πρωτεύουσα τοῦ κυβερνείου.

губи́тель *м* ὁ ὀλετήρ[-ας], ὁ καταστροφέας[-εύς], ὁ χαλαστής. ~**ный** *прил.* ὀλέθριος, καταστρεπτικός, φθοροποιός/ θανάσιμος (*смертельный*): ~ный кли́мат τό ὀλέθριο κλῖμα.

губи́ть *несов.* καταστρέφω, ἀφανίζω, ὁδηγῶ στόν ὄλεθρο (*или* στό χαμό)/ ἐξολοθρεύω (*уничтожать*).

гу́б||ка *ж* ὁ σπόγγος, τό σφουγγάρι: вытира́ть ~кой σφουγγίζω μέ τό σφουγγάρι· ло́вля ~ок ἡ σπογγαλιεία.

губи||о́й *прил.* 1. *анат.*, *лингв.* χειλικός, χειλεόφωνος: ~ согла́сный τό χειλικό σύμφωνο· 2.: ~а́я пома́да τό κραγιόν, τό κραγιόνι· ~а́я гармо́ника ἡ φυσαρμόνικα.

гуверн||а́нтка *ж уст.* ἡ παιδαγωγός, ἡ γκουβερνάντα. ~**ёр** *м уст.* ὁ παιδαγωγός.

гугу́: ни ~! *разг.* σούτ!, μή βγάζεις τσιμουδιά!

гуде́ние *с* ἡ βοή, ὁ βόμβος / ὁ συριγμός, τό σφύριγμα (*гудка*).

гуде́ть *несов.* βουΐζω, βομβῶ / σφυρίζω (*о гудке*)/ οὐρλιάζω (*о сирене*)/ κορνάρω (*тк. об автомобильном гудке*).

гудо́к *м* ἡ σειρήνα, ἡ σφυρίχτρα: автомоби́льный ~ τό κλάξο τοῦ αὐτοκινήτου.

гудро́н *м тех.* ἡ πίσσα, τό κατράμι. ~**и́ровать** *несов.* πισσῶ, κατραμώνω.

гуж *м* (*часть упряжи*) τά λουριά τοῦ χαμουτιοῦ· ◇ взя́лся за ~ — не говори́, что не дюж *посл.* μπῆκες στό χορό, πρέπει νά χορέψεις. ~**ево́й** *прил.*: ~ево́й тра́нспорт οἱ μεταφορές μέ κάρρα.

гужу́ *наст. вр. от* гуде́ть.

гул *м* ἡ βοή, τό βουητό / ἡ ὀχλοβοή (*голосов*): ~ ору́дий ὁ βρόντος τῶν κανονιῶν. ~**кий** *прил.* ἠχηρός, βροντερός.

гуля́||ка *м разг.* ὁ γλεντζές, ὁ ἄσωτος. ~**нье** *с* 1. (*прогулка*) ὁ περίπατος, ἡ βόλτα, τό σεργιάνι· 2. (*праздник*) ἡ γιορτή, τό πανηγύρι, ἡ διασκέδαση[-ις]: наро́дное ~нье ἡ λαϊκή γιορτή.

гуля́ть *несов.* 1. κάνω περίπατο, κάνω βόλτα, σεργιανίζω· 2. (*быть без дела*) *разг.* εἶμαι ἀργόσχολος, ἀργῶ· 3. (*веселиться*) *разг.* διασκεδάζω/ γλεντῶ (*кутить*).

гуля́ш *м кул.* τό γιαχνί (κρέας).

гуман||и́зм *м* ὁ οὐμανισμός, ὁ ἀνθρωπισμός. **~и́ст** *м* ὁ οὐμανιστής, ὁ ἀνθρωπιστής. **~исти́ческий** *прил.* οὐμανιστικός, ἀνθρωπιστικός.

гуманита́рн||ый *прил.* ἀνθρωπιστικός: ~ые нау́ки οἱ ἀνθρωπιστικές (*или* οἱ ἱστόρικο-φιλολογικές) ἐπιστῆμες, ἡ ἀνθρωπιστική παιδεία.

гума́нн||ость *ж* ἡ ἀνθρωπιά, ὁ ἀνθρωπισμός. **~ый** *прил.* ἀνθρώπινος.

гумно́ *с* τό ἁλώνι, ἡ σιταποθήκη, ὁ σιτοβολών.

гурма́н *м* ὁ καλοφαγᾶς, ὁ φαγᾶς.

гурьб||а́ *ж* τό πλῆθος, τό τσοῦρμο, ἡ τσούρμα. **~о́й** *нареч.* τσοῦρμο, κοπάδι, κοπαδιαστά.

гуса́к *м* ὁ χῆνος.

гуса́р *м воен. уст.* ὁ οὐσ(σ)άρος. **~ский** *прил.* οὐσ(σ)αρικός, τῶν οὐσ(σ)άρων.

гу́сени||ца *ж* **1.** *зоол.* ἡ κάμπια, ἡ κάμπη· **2.** *тех.* ἡ ἑρπύστρια. **~чный** *прил.* **1.** *зоол.* τῆς κάμπης· **2.** *тех.*: ~чный тра́ктор τό τρακτέρ μέ ἑρπύστριες, τό ἀλυσοφόρο τρακτέρ.

гусёнок *м* τό χηνάριο[ν], τό χηνόπουλο, τό χηνάκι.

гуси́н||ый *прил.* χηνίσιος, χήνειος· ◇ ~ая ко́жа τό ἀνατρίχιασμα, ἡ ἀνατριχίλα· ~ые ла́пки (*морщинки у глаз*) οἱ ῥυτίδες τῶν ματιῶν.

гу́сли *мн. муз.* τό γκούσλι (παληό λαϊκό ἔγχορδο ὄργανο).

густе́ть *несов.* πυκνώνω, (συμ)πυκνοῦμαι (*о тумане, дыме и т. п.*)/ πυκνοῦμαι, πήζω (*о жидкости*).

гу́ст||о *нареч.* πυκνά, πηχτά. **~о́й** *прил.* **1.** (*частый, плотный*) πυκνός: ~ы́е во́лосы τά πυκνά μαλλιά· ~о́й лес τό πυκνό δάσος· ~о́е населе́ние ὁ πυκνός πληθυσμός· **2.** (*о жидкости, тумане и т. п.*) πηχτός, πυκνός/ παχύς (*о молоке*): ~о́й мрак τό πηχτό σκοτάδι· ◇ ~о́й бас τό βαθύ μπάσο, ἡ βαθειά μπάσα φωνή· ~о́й цвет τό βαθύ χρῶμα.

густоли́ственный *прил.* πυκνόφυλλος, μέ πυκνή φυλλωσιά.

густота́ *ж* ἡ πυκνότητα[-ης].

гус||ь *м* ὁ χῆνος, ἡ χῆνα, ὁ, ἡ χήν· ◇ хоро́ш ~ *разг. ирон.* καλός εἶναι τοῦτος, μωρέ ἔξυπνος· как с ~я вода́ *погов.* ≅ σάν νά μή συνέβη τίποτε.

гусько́м *нареч. разг.* ὁ ἕνας πίσω ἀπ' τόν ἄλλο, εἰς φάλαγγα κατ' ἄνδρα: идти́ ~ βαδίζω εἰς φάλαγγα κατ' ἄνδρα.

гутали́н *м* τό βερνίκι, ἡ μπογιά τῶν παπουτσιῶν.

гуттапе́рча *ж* τό ἐλαστικό[ν] κόμμι, ἡ γουτταπέρκα.

гу́щ||а *ж* **1.** (*осадок*) τό κατακάθι (-σμα), ἡ ὑποστάθμη: кофе́йная ~ τό κατακάθι τοῦ καφέ· **2.** (*чаща*) τό πυκνό[ν] μέρος δάσους, ἡ λόχμη· **3.** *перен.* ἡ βαθειά, στό βάθος: в ~е толпы́ μέσα στό πλῆθος· в ~е собы́тий μέσα στά γεγονότα.

гу́ще *сравнит. ст. от* густо́й, гу́сто.

Д

да I *частица* **1.** (*утвердительная*) ναί, μάλιστα: Вы придёте за́втра? — Да! Θά ἔρθετε αὔριο; — Ναί!· да, коне́чно ναί, βέβαια· да и́ли нет? ναί ἤ ὄχι;· ни да ни нет οὔτε ναί οὔτε ὄχι· да, э́то так μάλιστα, ἔτσι εἶναι· **2.** (*при выражении удивления, недоверия*) ναί, ἀλήθεια, πραγματικά[-ῶς]: ну да! ναί!· **3.** (*вводн. сл. в начале речи*) ἆ ναί: да, ещё забы́л вам сказа́ть... ἆ ναί, ξέχασα ἐπίσης νά σᾶς πῶ...· **4.** (*усилительная*) λοιπόν, ντέ, δά, μά: да говори́те же скоре́е! λέγετε λοιπόν πιό γρήγορα!· да замолчи́ же! σῶπα ντέ!, σῶπα λοιπόν!· да не мо́жет быть! αὐτό εἶναι ἀδύνατο!· **5.** (*пусть*) ἄς, νά (*в переводе часто опускается*): да здра́вствует Пе́рвое ма́я! ζήτω ἡ Πρώτη τοῦ Μάη!, ζήτω ἡ πρωτομαγιά!· да живёт он мно́гие го́ды! νά ζήσει χρόνια πολλά!

да II *союз* **1.** (*соединительный*) καί (*перед гласными принимает форму* κι'): ты да я ἐσύ κι' ἐγώ· **2.** (*присоединительный в смысле «к тому же», «вдобавок»*) καί, κι' ἐπί πλέον: хо́лодно, да дождь льёт κάνει κρύο καί ἐκτός αὐτοῦ (*или* κι' ἐπί πλέον) βρέχει· шёл он оди́н, да ещё в темноте́ βάδιζε μόνος του καί μάλιστα στά σκοτεινά· **3.** (*противительный*) μά, ἀλλά, ὅμως: хорошо́, да не о́чень καλά, μά ὄχι καί τόσο, εἶναι καλό, ἀλλά ὄχι καί σπουδαῖο.

дава́||ть *несов.* **1.** δίνω, δίδω/ χορηγῶ (*предоставлять*): ~ есть δίνω νά φάει· ~ пить ποτίζω, δίνω νά πιεῖ· ~ лека́рство δίνω τό φάρμακο· ~ распи́ску ὑπο-

γράφω ἀπόδειξη· ~ взаймы́ δίνω δανεικά· ~ напрока́т δίνω μ' ἐνοίκιο, νοικιάζω σέ κάποιον· ~ сло́во *а*) δίνω τό λόγο (σέ συνέλευση) (*на собрании*), *б*) δίνω τό λόγο μου (*обещать*)· ~ отсро́чку δίνω ἀναβολή· **2.** (*позволять*) ἀφήνω, ἐπιτρέπω: ~йте я вам помогу́ ἐπιτρέψ(ε)τέ μου νά σᾶς βοηθήσω· не ~ говори́ть δέν ἀφήνω νά μιλήσει· ◇ ~ доро́гу ἀφήνω νά περάσει, παραμερίζω γιά νά περάσει κάποιος· ~ телегра́мму στέλνω τηλεγράφημα· ~ залп ρίχνω ὁμοβροντία· ~ кля́тву ὁρκίζομαι, δίνω ὅρκο· ~ обеща́ние δίνω ὑπόσχεση· ~ по́вод δίνω ἀφορμή· ~ поня́ть δίνω νά ἐννοήσει, δίνω νά καταλάβει· ~ нача́ло чему́-л. ἀρχίζω κάτι, κάνω τήν ἀρχή· ~ бой δίνω μάχη· ~ отпо́р кому́-л. ἀποκρούω, ἀντιμετωπίζω κάποιον· ~ ход де́лу *а*) βάζω μπρός (*или* ἀναπτύσσω) μιά δουλειά, *б*) *юр.* ἐγείρω, ἀνακινῶ μιά ὑπόθεση· ~ дохо́д δίνω κέρδος, ἀποδίδω ὄφελος· ~ урожа́й φέρνω ἐσοδεία· ~ показа́ния κάνω κατάθεση, καταθέτω· ~ звоно́к χτυπῶ τό κουδοῦνι· ~ знак κά(μ)νω σινιάλο· ~ знать εἰδοποιῶ, γνωστοποιῶ· ~ плоды́ *прям.*, *перен.* καρποφορῶ, δίνω καρπό· ~ отчёт δίνω λογαριασμό· ~ течь *а*) ἀρχίζω νά στάζω (*о крыше*), *б*) κάνω νερά (*о судне*)· ~ тре́щину ραγίζω· ~ себе́ труд κάνω τόν κόπο· ~ во́лю своему́ гне́ву ἀφήνω νά ξεσπάσει ὁ θυμός μου· ско́лько лет вы ему́ дади́те? πόσων χρονῶν λέτε πώς εἶναι;· я бы мно́гое дал, что́бы... καί τί δέν θἄδινα γιά νά...· я тебе да́м! (*угроза*) θά σέ κανονίσω!, θά σοῦ δείξω!· ~й (~йте) игра́ть ἄντε (*или* ἔλα, ἐλάτε) νά παίξουμε· а он ~й крича́ть! κι' αὐτός ἔβαλε τίς φωνές!· а он ~й бежа́ть! τότε αὐτός τό ἔβαλε στά πόδια!

дава́ться *несов.* **1.** (*удаваться*) κατορθώνω, ἐπιτυγχάνω, καταφέρνω: ему́ всё легко́ даётся αὐτός ὅλα τά καταφέρνει εὔκολα· фи́зика ему́ не даётся αὐτός δυσκολεύεται στή φυσική· **2.** (*дать поймать себя*) πιάνομαι: не ~ в обма́н δέν ἀφήνω νά μέ γελάσουν.

дави́ль||ный *прил.* πιεστικός, τοῦ πιεστηρίου: ~ пресс τό πιεστήριο, ἡ πρέσσα. ~**ня** *ж* τό πιεστήριο[ν].

дави́ть *несов.* **1.** πιέζω, ζουλῶ, βαραίνω, ἐξασκῶ πίεση· **2.** (*раздавить, убивать*) συντρίβω / πατῶ, κόβω, συνθλίβω (*автомобилем и т. п.*)· **3.** (*мять, выжимать*) στύβω, πατῶ, ζουπίζω: ~ лимо́н στύβω τό λεμόνι· ~ виногра́д πατῶ τά σταφύλια· **4.** (*душить*) πνίγω, στραγγαλίζω· **5.** (*стягивать, жать*) σφίγγω, κόβω: воротни́к да́вит ὁ γιακᾶς μέ σφίγγει· мне да́вит грудь μοῦ πλακώνει τό στῆθος, μέ πιέζει στό στῆθος· **6.** *перен.* (*угнетать*) καταπιέζω, πιέζω, πνίγω. ~**ся** **1.** (*чем-л.*) πνίγομαι: ~ся от сме́ха πνίγομαι ἀπό τά γέλια· **2.** (*глотать с трудом*) *разг.* μοῦ στέκεται στό λαιμό.

да́вка *ж* ὁ συνωστισμός, τό στρίμωγμα.

давле́ние *с в разн. знач.* ἡ πίεση[-ις]: атмосфе́рное ~ ἡ ἀτμοσφαιρική πίεση· кровяно́е ~ ἡ πίεση τοῦ αἵματος, ἡ ἀρτηριακή πίεση· повы́шениое (кровяно́е) ~ ἡ ὑπέρταση[-ις], ἡ ὑπερτονία· пони́женное (кровяно́е) ~ ἡ ὑπόταση [-ις]· ока́зывать на кого́-л. ~ (ἐξ)ασκῶ πίεση σέ κάποιον.

давне́нько *нареч.* χρόνια καί ζαμάνια.

да́вн||ий *прил.* παληός, παλαιός / μακρυνός (*далёкий*): с ~их пор ἀπό τά παληά χρόνια, ἀπό πολύν καιρό, πρό πολλοῦ. ~**и́шний** *прил. разг.* παληός, ἀρχαῖος, παμπάλαιος: ~и́шний знако́мый ὁ παληός γνώριμος· ~и́шняя ссо́ра παμπάλαιος καυγᾶς.

давно́ *нареч.* ἀπό καιρό, πρό πολλοῦ, ἀπό χρόνια: мы ~ его́ не ви́дели ἔχουμε πολύ καιρό νά τόν ἰδοῦμε· ◇ ~ бы так καιρός ἤτανε.

да́вност||ь *ж* **1.** ἡ παλαιότητα[-ης], ἡ ἀρχαιότητα[-ης]: де́ло большо́й ~и πολύ παληά ὑπόθεση· **2.** *юр.* ἡ προθεσμία παραγραφῆς, ἡ παραγραφή.

давны́м-давно́ *нареч.* ἀπό πολύ παληά, πρό πολλῶν ἐτῶν, πρό πολλοῦ καιροῦ.

дади́м(ся), **дади́те(сь)** и т. д. *буд. вр. от* да́ть(ся).

да́же *частица* κιόλας, μάλιστα, καί ἄν ἀκόμα: ~ не... οὔτε κἄν· я ~ предста́вить себе́ не мог ἐγώ οὔτε κἄν μποροῦσα νά φαντασθῶ· ~ е́сли бы пришло́сь καί ἄν ἀκόμα χρειαζότανε.

да́ктиль *м лит.* ὁ δάκτυλος (μετρικός).

да́лее *нареч.* **1.** παραπέρα, παρακάτω, περαιτέρω· **2.** (*затем*) ἀργότερα, ἔπειτα, σέ συνέχεια, ὕστερα· ◇ не ~ как вчера́ χθές ἀκόμα, μόλις χθές· и так ~ (и т. д.) καί τά λοιπά (κ.λ.π.).

далёк||ий *прил.* **1.** μακρινός, μακρυνός/ παλιός, παλαιός, ἀπώτερος (*о времени*): ~ое про́шлое τό μακρινό παρελθόν· ~ое бу́дущее τό ἀπώτερο μέλλον· ~ая стари́на́ τά πανάρχαια χρόνια· **2.** *перен.* (*чуждый*) ξένος, ἄσχετος: они́ далеки́ от на́ших интере́сов εἶναι ξένοι πρός τά συμφέροντά μας· мы ~ие друг дру́гу

люди ἐμεῖς εἴμαστε διαφορετικοί ἄνθρωποι, ἄσχετοι ὁ ἕνας πρός τόν ἄλλον· вы далеки́ от и́стины εἴσθε μακρυά ἀπό τήν ἀλήθεια· ◇ он не о́чень ~ челове́к ἄνθρωπος περιορισμένης ἀντίληψης.

далеко́ *нареч.* μακριά, μακρυά, μακράν: ~ от го́рода μακρυά ἀπ' τήν πόλη· зайти́ ~ в лес προχωρῶ βαθειά στό δάσος· ◇ ~ за́ полночь ἀργά μετά τά μεσάνυχτα· ~ не сра́зу πολύ ἀργά, ὄχι ἀμέσως· выходи́ть ~ за преде́лы βγαίνω πολύ ἔξω ἀπό τά ὅρια, ξεπερνάω πολύ τά ὅρια· она́ ~ не краса́вица ἀπέχει πολύ ἀπό τό νά εἶναι καλλονή· он ~ пойдёт θά ἔχει μέλλον, θά προοδέψει· ~ зайти́ в чём-л. τό παρακάνω· тебе́ до него́ ~ δέν φτάνεις οὔτε τό νυχάκι του.

даль *ж* 1. τό μακρινό (*или* τό ἀπόμακρο) μέρος, ἡ μακρά ἀπόσταση[-ις]: э́то така́я ~! εἶναι τόσο μακριά!· 2. *поэт.* ὁ ὁρίζοντας: голуба́я ~ ὁ γαλανός ὁρίζοντας.

дальневосто́чный *прил.* τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς.

дальне́йш||ий *прил.* (*последующий*) ὁ ἑπόμενος, ὁ παρακάτω, ὁ παραπέρα, ἀκόλουθος, ἀπώτερος: в ~ем (*в будущем*) στό ἑξῆς, εἰς τό μέλλον· до получе́ния ~их указа́ний μέχρι λήψεως νεωτέρων ὁδηγιῶν.

да́льн||ий *прил.* 1. (*отдалённый, далёкий*) μακρινός, μακρυνός, ἀπομακρυσμένος, (ἀπο)μεμακρυσμένος: ~ие райо́ны οἱ ἀπομακρυσμένες περιοχές· ~ие стра́ны οἱ μακρυνοί τόποι· ~ее расстоя́ние ἡ μεγάλη ἀπόσταση· ~ее пла́вание ὁ μακρυνός πλοῦς· по́езд ~его сле́дования ἡ ἁμαξοστοιχία μακρινῶν διαδρομῶν· авиа́ция ~его де́йствия ἡ ἀεροπορία μεγάλης ἀκτῖνος δράσεως· 2. (*о родстве*) μακρυνός: ~ ро́дственник ὁ μακρυνός συγγενής· ◇ без ~их слов χωρίς περιττά λόγια, χωρίς δεύτερη κουβέντα.

дальнобо́йн||ость *ж* τό (μέγιστο[ν]) βεληνεκές. ~ый *прил.* μεγάλου βεληνεκοῦς.

дальнови́дн||ость *ж* ἡ διορατικότητα [-ης], ἡ προνοητικότητα, ἡ προορατικότητα[-ης] / ἡ ὀξυδέρκεια (*проницательность*). ~**ый** *прил.* διορατικός, προνοητικός, προορατικός / ὀξυδερκής (*проницательный*): ~ый челове́к ὁ ὀξυδερκής (*или* ὁ διορατικός) ἄνθρωπος.

дальнозо́рк||ий *прил.* πρεσβυωπικός, πρεσβύωψ. ~ость *ж* ἡ πρεσβυωπία.

да́льность *ж* ἡ ἀπόσταση[-ις] / ἡ μακρυνότητα[-ης] (*удалённость*): ~ полёта *ав.* ἡ ἀπόσταση πτήσεως, ἡ ἀκτῖνα πτήσεως· за ~ю расстоя́ния λόγω τῆς μακρινῆς ἀπόστασης.

да́льше 1. (*сравнит. ст. от* далёкий *и* далеко́) μακρύτερα, πιό μακριά· 2. *нареч.* (*потом*) μετά, ὕστερα, ἔπειτα: что́ же ~? καί ἔπειτα;· ~ он продолжа́л μετά (αὐτός) συνέχισε· ◇ не ви́деть ~ своего́ но́са δέν βλέπω πιό μακριά (*или* πέρα) ἀπ' τή μύτη μου· ~! (*продолжайте*) παρακάτω!, συνεχίστε!

дам *буд. вр. от* дать.

да́ма *ж* 1. ἡ κυρία, ἡ ντάμα· 2. *карт.* ἡ ντάμα: пи́ковая ~ ἡ ντάμα πίκα.

да́мба *ж* τό ἀνάχωμα, τό πρόχωμα, τό κρηπίδωμα, ἡ ντάπια.

да́мка *ж* (*в шашках*) ἡ ντάμα.

да́мский *прил.* γυναικεῖος, τῶν κυριῶν, γιά κυρίες: ~ портно́й ράφτης γυναικείων· ~ зал (*в парикмахерской*) ἡ γυναικεία αἴθουσα· ~ парикма́хер ὁ κομμωτής.

да́мси *буд. вр. от* да́ться.

да́нны||е *мн.* (*ед.* да́нное *с*) 1. (*сведения*) τά δεδομένα, τά στοιχεῖα, τά δοσμένα, οἱ πληροφορίες: цифровы́е ~ οἱ ἀριθμοί· по после́дним ~м σύμφωνα μέ τά τελευταῖα στοιχεῖα· ~ разве́дки *воен.* οἱ πληροφορίες· 2. (*задатки*) τά χαρίσματα, τά προσόντα: голосовы́е ~ τά φωνητικά χαρίσματα· име́ть все ~ συγκεντρώνω ὅλα τά προσόντα.

да́нн||ый *прил.* (*этот, настоящий*) δοσμένος, δεδομένος, αὐτός: ~ая кни́га... αὐτό τό βιβλίο...· в ~ моме́нт στή δοσμένη στιγμή, τώρα, πρός τό παρόν, αὐτή τήν στιγμή· в ~ом слу́чае στή δοσμένη περίπτωση, στήν προκειμένη περίπτωση.

дань *ж* 1. *ист.* ὁ φόρος ὑποτελείας, τό χαράτσι: взима́ть (плати́ть) ~ παίρνω (πληρώνω) φόρο ὑποτελείας· 2. *перен.*: отда́ть ~ чему́-л., кому́-л. ἀποτίνω φόρο τιμῆς σέ κάποιον· ~ уваже́ния δεῖγμα σεβασμοῦ.

дар *м* 1. (*подарок*) τό δῶρο[ν], ἡ δωρεά· 2. (*способность*) τό χάρισμα, τό ταλέντο, τό τάλαντο[ν], τό προσόν: приро́дный ~ τό φυσικό χάρισμα· ~ сло́ва τό χάρισμα τοῦ λόγου· ◇ святы́е ~ы́ *церк.* τά ἄχραντα μυστήρια.

дарвин||и́зм *м* ὁ δαρβινισμός. ~**и́ст** *м* ὁ δαρβινιστής.

дарё||ный *прил.* δωρισμένος, χαρισμένος: ~ому коню́ в зу́бы не смо́трят *погов.* κάποιου χαρίζανε γάϊδαρο κι' αὐτός τόν κοίταζε στά δόντια.

дари́ть *несов.* 1. δωρίζω, χαρίζω: ~ кому́-л. что́-л. δωρίζω (*или* χαρίζω) σέ κάποιον· 2. *чем-л.*: ~ улы́бкой χαμογελῶ σέ κάποιον, χαρίζω ἕνα χαμόγελο.

дармоéд *м разг.* ὁ χαραμοφάης, ὁ παράσιτος, ὁ παρακεντές, ὁ κηφήνας.

даровáние *с* τό ταλέντο, τό τάλαντο[ν].

даровит||ость *ж* τό ταλέντο, τό τάλαντο, τό προσόν. **~ый** *прил.* προικισμένος, μέ ταλέντο.

даровóй *прил. разг.* ὁ δωρεάν, χαρισμένος, τζαμπατζίδικος: ~ билéт (*в театр, кино и т. д.*) τό δωρεάν εἰσιτήριο.

дáром *нареч.* **1.** δωρεάν, τζάμπα, χάρισμα: я купи́л э́то совершéнно ~ τ' ἀγόρασα πάμφθηνα, τ' ἀγόρασα τζάμπα· **2.** (*напрасно*) μάταια, εἰς μάτην, τοῦ κάκου/ ἄδικα, ἄσκοπα[-ως] (*бесцельно, зря*): терять ~ врéмя χάνω ἄδικα τόν καιρό μου· он не ~ сказáл э́то δέν τό εἶπε τυχαῖα, δέν τό εἶπε στόν ἀέρα· не ~ говоря́т... καλά λένε πώς... · ◇ э́то ему́ ~ не пройдёт αὐτό θά τό πληρώσει· ~ что... ἄν καί..., μολονότι...

дáст(ся) *буд. вр. от* дáть(ся).

дáт||а *ж* ἡ ἡμερομηνία, ἡ χρονολογία: знаменáтельная ~ ἡ ἱστορική ἡμερομηνία, ἡ ἱστορική μέρα· постáвить ~у βάζω τήν ἡμερομηνία, χρονολογῶ.

дáтельный *прил.*: ~ падéж *грам.* ἡ δοτική πτώση[-ις].

датирова||нный *прич. и прил.* χρονολογούμενος, χρονολογημένος, μέ ἡμερομηνία. **~ть** *сов. и несов.* βάζω τή[ν] ἡμερομηνία[ν], χρονολογῶ.

дáт||ский *прил.* δανικός. **~чáнин** *м* ὁ Δανός. **~чáнка** *ж* ἡ Δανή[-ίς].

дать *сов. см.* давáть· дáйте мне, пожáлуйста... δόστε μου σᾶς παρακαλῶ...· дáйте мне сказáть ἀφῆστε μέ νά μιλήσω· он не даст себя́ в оби́ду δέν θά ἀφήσει νά τόν ἀδικήσουν.

дáться *сов. см.* давáться.

дáч||а I *ж* τό ἐξοχικό σπίτι, ἡ ἔπαυλη[-ις], ἡ βίλλα: жить на ~е ζῶ στήν ἐξοχή· снимáть ~у νοικιάζω ἐξοχικό σπίτι.

дáча II *ж* (*действие*): ~ показáний *юр.* ἡ κατάθεση[-ις] μαρτυρίας· ~ кóрма скоту́ τό ταΐσμα (ζώων).

дáчн||ик *м* αὐτός πού ζεῖ στήν ἐξοχή, ὁ παραθεριστής. **~ый** *прил.* ἐξοχικός: ~ое мéсто ἡ ἐξοχή.

дáшь(ся) *буд. вр. от* дáть(ся).

даю́, даёшь *и т. д. наст. вр. от* давáть.

два *числ. колич.* δύο, δυό: по ~ δυό-δυό, ἀνά δύο, ἀπό δυό· кáждые ~ дня μέρα παρά μέρα, κάθε δυό μέρες· ◇ в двух словáх μέ δυό λόγια· в двух шагáх δυό βήματα· ни ~ ни полторá οὔτε ναί οὔτε ὄχι· в ~ счёта *разг.* ἀμέσως, γρήγορα, στό πῖ καί φῖ.

двадцатилéтний *прил.* εἰκοσαετής, εἰκοσάχρονος.

двадцáт||ый *числ. порядк.* εἰκοστός: ~ого (числá) στίς εἴκοσι τοῦ μήνα, τήν εἰκοστήν τοῦ μηνός· ему́ пошёл ~ год μπῆκε στά εἴκοσι.

двáдцат||ь *числ. колич.* εἴκοσι: ~ оди́н εἴκοσι ἕνα· ~ пéрвый εἰκοστός πρῶτος· по ~и́ ἀπό εἴκοσι.

двáжды *нареч.* δυό φορές, δίς: я был у неё ~ πῆγα καί τήν εἶδα δυό φορές· ~ два — четы́ре δυό καί δυό — τέσσερα.

две *ж от* два.

двенадцатилéтний *прил.* δωδεκαετής, δωδεκάχρονος.

двенадцатипéрсти||ый *прил.*: ~ая кишкá τό δωδεκαδάκτυλο[ν] (ἔντερο[ν]).

двенáдцат||ый *числ. порядк.* δωδέκατος: ~ого (числá) στίς δώδεκα τοῦ μηνός· ему́ пошёл ~ год μπῆκε στά δώδεκα.

двенáдцать *числ. колич.* δώδεκα.

дверн||óй *прил.* τῆς πόρτας: ~áя ру́чка (замóк) τό χεροῦλι (ἡ κλειδαριά) τῆς πόρτας· ~ кося́к ἡ παραστάς, ὁ παραστάτης.

двéрца *ж* ἡ πορτίτσα.

двер||ь *ж* ἡ πόρτα, ἡ θύρα: пара́дная ~ ἡ κυρία εἴσοδος· ◇ вы́ставить когó-либо за ~ βγάζω ἔξω, δίνω τά παπούτσια στό χέρι· показáть на ~ кому́-л. διώχνω, δείχνω τήν πόρτα σέ κάποιον· при закры́тых ~я́х κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, μέ κλειστές τίς πόρτες· ломи́ться в откры́тую ~ παραβιάζω ἀνοιχτή θύρα, ἐκβιάζω ἀνοιχτή πόρτα.

двéсти *числ. колич.* διακόσια.

двигатель *м* **1.** *тех.* ὁ κινητήρας[-ήρ], τό μοτέρ: ~ вну́треннего сгорáния ὁ κινητήρας ἐσωτερικῆς καύσης· реакти́вный ~ ὁ ἀεριοθούμενος κινητήρας· паровóй ~ ὁ ἀτμοκινητήρας· **2.** *перен.* τό κίνητρο[ν].

дви́гать *несов.* **1.** κουνῶ, κινῶ/ βάζω σέ κίνηση (*приводить в движение*)/ μετακινῶ (*переставлять*)/ σπρώχνω (*подталкивать*)· **2.** (*шевелить*) σαλεύω, κουνῶ· **3.** *перен.* (*содействовать развитию*) προωθῶ· ◇ им дви́жет чу́вство сострадáния ὠθεῖται (*или* κινεῖται) ἀπό αἴσθημα οἴκτου. **~ся 1.** (*передвигаться*) κουνιέμαι, μετακινοῦμαι, βρίσκομαι σέ κίνηση (*быть в движении*)/ πορεύομαι, κατευθύνομαι (*направляться*): ~ся вперёд προχωρῶ, προωθοῦμαι· **2.** (*шевелиться*) σαλεύω, κουνιέμαι: не дви́гайся! μήν κου-

νηθεῖς!· 3. (*по службе*) προοδεύω, ἐπιτυγχάνω, προκόβω.

движéни||е *с* 1. τό κίνημα, ἡ κίνηση[-ις]: вращáтельное ~ ἡ περιστροφική κίνηση· поступáтельное ~ ἡ ἀνέλιξη, ἡ ἐξελικτική πορεία· приводи́ть в ~ θέτω εἰς κίνησιν, βάζω σέ κίνηση· приходи́ть в ~ μπαίνω σέ κίνηση, τίθεμαι εἰς κίνησιν· вóльные ~я *спорт.* οἱ ἐλεύθερες ἀσκήσεις· 2. (*общественное*) τό κίνημα, ἡ κίνηση[-ις]: революциóнное ~ τό ἐπαναστατικό κίνημα· рабóчее ~ τό ἐργατικό κίνημα· национáльно-освободи́тельное ~ τό ἐθνικοαπελευθερωτικό κίνημα· всеми́рное ~ сторóнников ми́ра τό παγκόσμιο κίνημα τῶν ὀπαδῶν τῆς εἰρήνης· ~ сопротивлéния τό κίνημα τῆς ἀντίστασης· 3. (*транспорта и т. п.*) ἡ κυκλοφορία, ἡ κίνηση[-ις]: автомоби́льное ~ ἡ κυκλοφορία τῶν αὐτοκινήτων· ýличное ~ ἡ κυκλοφορία, ἡ τροχαία κίνηση· прáвила ýличного ~я οἱ διατάξεις τῆς τροχαίας· железнодорóжное ~ ἡ κίνηση τῶν σιδηροδρόμων· ~ судóв ἡ κυκλοφορία σκαφῶν.

дви́жимость *ж юр.* ἡ κινητή περιουσία.

дви́жим||ый 1. *прич.* (*побуждаемый*) κινούμενος, ὠθούμενος: ~ чýвством сострадáния κινούμενος ἀπό αἴσθημα οἴκτου· 2. *прил. юр.* κινητός: ~ое имýщество ἡ κινητή περιουσία.

движóк *м тех.* τό κίνητρο[ν].

дви́жущ||ий 1. *прич. от* двигать· 2. *прил.* κινητήριος: ~ая си́ла ἡ κινητήρια δύναμη.

дви́нуть *сов. см.* двигать. **~ся** *см.* двигаться· ~ся в путь ξεκινῶ· ~ся в похóд *воен.* ἐκστρατεύω, ξεκινῶ γιά ἐκστρατεία[ν].

двó||е *числ. собир.* δυό, δύο: ~ детéй δυό παιδιά· их бы́ло ~ ἤτανε δύο· рабóтать за ~и́х βγάζω δουλειά γιά δύο· ◇ на свои́х ~и́х (*пешком*) *шутл.* μέ τά πόδια.

двоевлáстие *с* ἡ δυαδική ἐξουσία.

двоежёнство *с* ἡ διγαμία.

двоетóчие *с грам.* δύο τελεῖες, αἱ δύο τελεῖαι, τά δηλωτικά.

двои́т||ься *несов. безл.*: у негó ~ся в глазáх τά βλέπει διπλά.

двóйк||а *ж в разн. знач.* τό δυάρι, ἡ δυάρα, τό δύο: ~ треф *карт.* τό δυάρι (*или* τό δύο) σπαθί· он получи́л ~у по истóрии (ἐ)πῆρε δύο (*или* δυάρι) στήν ἱστορία.

двойни́к *м* ὁ σωσίας.

двойн||óй *прил. в разн. знач.* διπλός, διπλάσιος, διπλοῦς / *мат., хим.* δυαδικός: ~áя рáма ἡ διπλή κορνίζα· ~áя бухгалтéрия ἡ διπλογραφία· в ~óм размéре διπλάσια, σέ διπλάσια ποσότητα· вести́ ~ýю игрý *перен.* παίζω διπλό παιγνίδι.

двóйня *ж* τά δίδυμα.

двóйственн||ость *ж* 1. ἡ διττότητα[-ης], ἡ διφυΐα, τό δισυπόστατο· 2. (*двуличность*) ἡ διπροσωπία/ ὁ ἐπαμφοτερισμός, τό διφορούμενο[ν] (*двусмысленность*). **~ый** *прил.* 1. διττός, διφυής· 2. (*двуличный*) διπρόσωπος / ἐπαμφοτερής, διφορούμενος (*двусмысленный*): ~ая поли́тика ἡ διπλή πολιτική· ◇ ~ое числó *грам.* ὁ δυϊκός ἀριθμός.

двор *м* 1. ἡ αὐλή, τό προαύλιο[ν], ὁ περίβολος: зáдний ~ ἡ πίσω αὐλή, τό ὀπισθαύλιο· проходнóй ~ ἡ ἀνοιχτή αὐλή· 2. *эк.* (*крестьянское хозяйство*) τό ἀγροτικό[ν] νοικοκυριό: дерéвня в сто ~óв χωριό μ' ἑκατό σπίτια, χωριό μ' ἑκατό νοικοκυριά· 3. (*царский*) ἡ αὐλή· ◇ постоя́лый ~ *уст.* τό χάνι, τό πανδοχεῖο· монéтный ~ τό νομισματοκοπεῖο· пти́чий ~ τό κοτέτσι, ὁ ὀρνιθώνας· скóтный ~ *а*) ὁ σταῦλος, τό ἀχοῦρι, *б*) τό βουστάσιο (*коровник*)· на ~é (*на улице*) ἔξω· веснá на ~é ἔφτασε ἡ ἄνοιξη· на ~é морóз ἔξω κάνει παγωνιά· у негó ни колá ни ~á εἶναι ἄστεγος, δέν ἔχει ποῦ τήν κεφαλήν κλίναι· быть (прийти́сь) не ко ~ý δέν ταιριάζω.

дворéц *м* τό παλάτι, τά ἀνάκτορα: Дворéц пионéров τό παλάτι τῶν πιονέρων.

двóрник *м* ὁ ὁδοκαθαριστής.

двóрня *ж собир. ист.* ἡ ὑπηρεσία, οἱ ὑπηρέτες.

дворня́га *ж разг.*, **дворня́жка** *ж* τό μαντρόσκυλο.

дворцóв||ый *прил.* τοῦ παλατιοῦ, αὐλικός, παλατιανός: ~ая стрáжа ἡ ἀνακτορική φρουρά, ἡ φρουρά τοῦ παλατιοῦ· ◇ ~ переворóт τό αὐλικό πραξικόπημα.

двор||яни́н *м* ὁ εὐγενής, ὁ εὐπατρίδης. **~я́нский** *прил.* ἀρχοντικός, τῆς τάξης τῶν εὐγενῶν: ~я́нское соcлóвие τό ἀρχοντολόγι, ἡ τάξη τῶν εὐγενῶν· ~я́нское происхождéние ἡ ἀρχοντική (*или* ἡ ἀριστοκρατική) καταγωγή. **~я́нство** *с* 1. (*класс*) ἡ τάξη τῶν εὐγενῶν, τό ἀρχοντολόγι[ον], οἱ εὐγενεῖς, οἱ εὐπατρίδες· 2. (*звание*) ὁ τίτλος εὐγενείας: пожáловать комý-л. ~я́нство ἀπονέμω τίτλο εὐγενείας.

двоюрóдн||ый *прил.*: ~ брат ὁ ἐξάδελφος, ὁ ἐξάδερφος· ~ая сестрá ἡ ἐξαδέλφη, ἡ ἐξαδέρφη.

двоя́||кий *прил.* διπλός, διπλοῦς, διττός: ~кого ро́да δυό εἰδῶν· ~ смысл ἡ διπλή ἔννοια, ἡ διπλή σημασία. **~ко** *нареч.* κατά δύο τρόπους, διττῶς.

двояко||во́гнутый *прил. физ.* ἀμφίκοιλος. **~вы́пуклый** *прил. физ.* ὁ ἀμφίκυρτος: ~вы́пуклое стекло́ ὁ ἀμφίκυρτος φακός.

двубо́ртный *прил.* σταυρωτός: ~ пиджа́к τό σταυρωτό σακκάκι.

двугла́вый *прил.* δικέφαλος.

двуго́рбый *прил.* δίυβος, μέ δυό καμποῦρες: ~ верблю́д ἡ δίυβος κάμηλος.

двугри́венный *м разг.* εἴκοσι καπίκια.

двужи́льн||ый *прил. разг.* ἀνθεκτικός, γερός: быть ~ым εἶμαι γερός, ἀντέχω.

двузна́чн||ый *прил.*: ~ое число́ ὁ διττός ἀριθμός.

двуко́лка *ж* τό δίτροχο (κάρρο).

двукра́тн||ый *прил.* διπλάσιος, διπλός/ πού ἐπαναλαμβάνεται (δυό φορές) (*повторный*): в ~ом разме́ре διπλάσια, σέ διπλάσια ποσότητα.

двули́кий *прил.* διπρόσωπος, διπλοπρόσωπος: ~ Я́нус *миф.*, *перен.* ὁ διπρόσωπος Ἰανός.

двули́ч||ие *с*, **двули́ч||ность** *ж* ἡ διπροσωπία, ἡ διπλοπροσωπεία / ἡ ὑποκρισία (*лицемерие*). **~ный** *прил.* διπρόσωπος, διπλοπρόσωπος / ὑποκρίτης (*лицемерный*).

двуно́гий *прил.* δίπους.

двуо́кись *ж хим.* τό διοξείδιο[ν].

двупо́льн||ый *прил. с.-х.*: ~ое хозя́йство ἡ καλλιέργεια μέ ἀγρανάπαυση.

двуру́шни||к *м презр.* ὁ διπρόσωπος, ὁ διπλοπρόσωπος. **~чать** *несов.* εἶμαι διπρόσωπος, ὑποκρίνομαι. **~чество** *с* ἡ διπροσωπία, ἡ διπλοπροσωπία.

двуска́тн||ый *прил.*: ~ая кры́ша ἡ κεκλιμένη στέγη, ἡ γυρτή στέγη.

двусло́жн||ый *прил. лингв.* δισύλλαβος: ~ое сло́во ἡ δισύλλαβη λέξη· ~ая стопа́ *лит.* ὁ δισύλλαβος πούς.

двусмы́сленн||ость *ж* 1. ἡ διφορουμένη ἔννοια· 2. (*двусмысленное выражение*) ἡ διφορούμενη φράση[-ις] / ἡ ἄσεμνη ἔκφραση (*непристойность*). **~ый** *прил.* 1. (*лишённый прямоты, уклончивый*) διφορούμενος: ~ый отве́т ἡ διφορούμενη ἀπάντηση· 2. (*непристойный*) ἄσεμνος, ἀπρεπής: ~ая шу́тка ἄσεμνο ἀστεῖο.

двуспа́льн||ый *прил.* διπλός: ~ая крова́ть τό διπλό κρεββάτι.

двуство́л||ка *ж разг.* τό δίκανο[ν]. **~ьный** *прил.* δίκανος.

двуство́рчатый *прил.* 1. (*о двери*) δίφυλλος· 2. (*о моллюсках*) δίθυρος.

двусти́шие *с* τό δίστιχο[ν].

двусто́пный *прил. лит.* δίμετρος.

двусторо́нн||ий *прил.* 1. δίπλευρος, διπλοῦς, διμερής: ~ее воспале́ние лёгких ἡ διπλή περιπνευμονία· ~яя ткань ὕφασμα μέ δύο ὄψεις· 2. (*обоюдный*) διμερής, ἀμοιβαῖος: ~ее соглаше́ние ἡ διμερής συμφωνία.

двух, двум и т. д. *род., дат. и т.д. от* два, две.

двуха́ктный *прил., театр., лит.* δίπρακτος, σέ δύο πράξεις.

двухвале́нтный *прил. хим.* δισθενής, διατομικός.

двухвесе́льный *прил.* δίκωπος, μέ δυό κουπιά.

двухгод||и́чный *прил.* δίχρονος, διετής: ~ курс ἡ διετής σχολή. **~ова́лый** *прил.* δίχρονος, δυό χρονῶν: ~ова́лый ребёнок παιδάκι δυό χρονῶν.

двухдне́вный *прил.* διήμερος.

двухколе́йный *прил. ж.-д.* διπλός.

двухколёсный *прил.* δίτροχος.

двухко́мнатный *прил.* μέ δύο δωμάτια.

двухле́тний *прил.* δίχρονος, διετής: ~ ребёнок τό δίχρονο παιδί, παιδί δυό χρονῶν· ~ срок προθεσμία δύο ἐτῶν· ~ план τό διετές σχέδιο.

двухма́чтов||ый *прил.* μέ δυό κατάρτια, δικάταρτος, διίστιος: ~ое су́дно τό διίστιο σκάφος.

двухме́сти||ый *прил.* διθέσιος, μέ δύο θέσεις: ~ая каю́та ἡ διθέσια καμπίνα.

двухме́сячный *прил.* δίμηνος, δυό μηνῶν.

двухмото́рный *прил.* δικινητήριος: ~ самолёт τό δικινητήριο ἀεροπλάνο.

двухнеде́льный *прил.* δεκαπενθήμερος, δύο ἑβδομάδων: ~ ребёнок μωρό δεκαπέντε ἡμερῶν· ~ о́тпуск ἡ δεκαπενθήμερη ἄδεια.

двухпала́тн||ый *прил. полит.* μέ δύο βουλές[-ας]: ~ая систе́ма τό σύστημα τῶν δύο βουλῶν.

двухпа́лубн||ый *прил.*: ~ое су́дно τό δίκροτο.

двухсо́т, двумста́м, двумяста́ми, о двухста́х *род., дат., твор. и предл. п. от* две́сти.

двухсотле́тие *с* 1. (*срок*) ἡ διακοσαετία· 2. (*годовщина*) ἡ διακοσαετηρίδα[-ίς].

двухсо́тый *числ. порядк.* διακοσιοστός.

двухта́ктный *прил. тех.* δίχρονος: ~ дви́гатель ὁ δίχρονος κινητήρας.

двухчасов||о́й *прил.* δίωρος: ~ переры́в τό δίωρο διάλειμμα· вы́ехать ~ы́м по́ездом ἀναχωρῶ μέ τό τραῖνο τῶν δύο.

двухэта́жный *прил.* δίπατος, διώροφος: ~ дом τό δίπατο σπίτι, ἡ διώροφος κατοικία.

двучле́н *м мат.* τό διώνυμο[ν].

двуязы́чный *прил.* δίγλωσσος: ~ слова́рь τό δίγλωσσο λεξικό.

дебарка́де́р *м* ἡ ἐξέδρα (*на железной дороге*) / ἡ ἀποβάθρα (*на реке и т. п.*).

дебати́ровать *несов.* συζητῶ.

деба́ты *мн.* οἱ συζητήσεις, ἡ συζήτηση[-ις].

де́бет *м бухг.* τό δοῦναι, τό παθητικό[ν].

дебито́р *м бухг.* ὁ ὀφειλέτης, ὁ χρεώστης.

дебо́ш *м* τό ὄργιο, ἡ κραιπάλη, ἡ φασαρία. **~и́р** *м* ὁ ὀργιαστής, ὁ καυγατζῆς. **~и́рить** *несов.* ὀργιάζω, κάνω φασαρία.

де́бр||и *мн.* 1.: лесные ~ τό πυκνό δάσος, ἡ λόχμη· углуби́ться в ~ χώνομαι στό πυκνό δάσος· непроходи́мые ~ τό ἀδιάβατο δάσος· 2. (*глухое место*) ὁ ἀγριότοπος, ἡ ζούγκλα· 3. *перен.* ὁ λαβύρινθος: запу́таться в ~ях чего́-л. χάνομαι στόν λαβύρινθο.

дебю́т *м в разн. знач.* τό ντεμποῦτο, τό ντεμπουτάρισμα / τό ἄνοιγμα (*в шахматах*). **~а́нт** *м* ὁ ἀρχάριος / αὐτός πού κάνει τό ντεμποῦτο του (*тк. в театре*). **~и́ровать** *сов. и несов.* ντεμπουτάρω, ἀρχίζω.

де́ва *ж* 1. *поэт.* ἡ παρθένα, ἡ παρθένος· 2. *астр.* ἡ Παρθένος· ◇ ста́рая ~ ἡ γεροντοκόρη.

девальва́ция *ж эк.* ἡ ὑποτίμηση[-ις] (νομίσματος).

дева́||ть *несов.* 1. (*запрятать, потерять*) βάζω, θέτω, τοποθετῶ / χώνω (*засунуть*): куда́ я ~л свои́ очки́? ποῦ ἔβαλα (*или* ἔχωσα) τά γυαλιά μου;· 2. (*израсходовать, потратить*): он не зна́ет, куда́ ~ свои́ си́лы δέν ξέρει ποῦ νά χρησιμοποιήσει τίς δυνάμεις του· он не зна́ет, куда́ ~ свои́ де́ньги δέν ξέρει τί νά τά κάνει τά χρήματά του. **~ться** (*исчезать*) χάνομαι, ἐξαφανίζομαι: куда́ он ~лся? ποῦ χάθηκε;, τί ἔγινε;· он не знал, куда́ ~ться со стыда́ δέν ἤξερε ποῦ νά κρυφτεῖ ἀπό τήν ντροπή του.

де́верь *м* ὁ ἀνδράδελφος, ὁ κουνιάδος.

деви́з *м* τό ἔμβλημα, τό σύνθημα.

деви́ца *ж* ἡ κοπέλλα, τό κορίτσι, ἡ κόρη / η δεσποινίδα[-ίς] (*незамужняя*).

деви́ческий, де́ви́чий *прил.* κοριτσίστικος, παρθενικός: де́вичья фами́лия τό πατρικό ἐπίθετο, τό κοριτσίστικο ἐπίθετο.

де́вичья *ж* (*комната*) *уст.* τό δωμάτιο τῶν ὑπηρετριῶν.

де́вочка *ж* τό κοριτσάκι.

де́вственн||ица *ж* ἡ παρθένα, ἡ παρθένος. **~ость** *ж* ἡ παρθενιά, ἡ παρθενία. **~ый** *прил. прям., перен.* παρθενικός, παρθένος: ~ый лес τό παρθένο δάσος· ~ая плева́ *анат.* ὁ παρθενικός ὑμήν.

де́в||ушка *ж* ἡ κοπέλλα, ἡ κόρη, τό κορίτσι. **~ча́та** *мн. разг.* τά κορίτσια. **~чо́нка** *ж разг.* τό κορίτσι / *пренебр.* τό παληοκόριτσο.

девяно́ст||о *числ. колич.* ἐνενῆντα, ἐνενήκοντα. **~ый** *числ. порядк.* ἐνενηκοστός: в ~ых года́х девятна́дцатого ве́ка στήν τελευταία δεκαετηρίδα τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰώνα, στά 1890—1900.

девяти||кра́тный *прил.* ἐννεαπλάσιος, ἐννεαπλοῦς. **~ле́тний** *прил.* ἐννιάχρονος, ἐννεαετής: ~ле́тний ребёнок ἐννιάχρονο παιδάκι· ~ле́тний срок ἐννιά χρόνια, προθεσμία (*или* περίοδος) ἐννέα ἐτῶν.

девя́тка *ж* (*цифра, карта*) τό ἐννιάρι, ἡ ἐννιάρα, τό ἐννιά: ~ пик τό ἐννιάρι μπαστοῦνι, τό ἐννιά πίκα.

девятна́дцат||ый *числ. порядк.* δέκατος ἔννατος: ~ого (числа́) στίς δεκαεννιά τοῦ μῆνα, τήν δεκάτην ἐννάτην τοῦ μηνός. **~ь** *числ. колич.* δεκαεννιά, δεκαεννέα.

девя́т||ый *числ. порядк.* ἔννατος: ~ого (числа́) στίς ἐννιά τοῦ μῆνα, τήν ἐννάτην τοῦ μηνός.

де́вять *числ. колич.* ἐννέα, ἐννιά. **~со́т** *числ. колич.* ἐννεακόσια, ἐννιακόσια.

де́вятью *нареч.* ἐννιά φορές, ἐννεάκις: ~ де́вять ἐννιά ἐπί ἐννιά.

дегаз||а́ция *ж* ὁ ἐξαερισμός, ἡ ἐξουδετέρωση τῶν δηλητηριωδῶν ἀερίων: ~ ме́стности ἡ ἐκκαθάριση τοῦ τόπου ἀπό τά δηλητηριώδη ἀέρια. **~и́ровать** *сов. и несов.* ἐξαερίζω, ἐξουδετερώνω τά δηλητηριώδη ἀέρια.

дегенер||а́т *м* ὁ ἐκφυλισμένος / *презр.* ὁ παραλυμένος. **~ати́вный** *прил.* ἐκφυλιστικός, ἐκφυλισμένος / *презр.* παραλυμένος. **~а́ция** *ж* ὁ ἐκφυλισμός. **~и́ровать** *сов. и несов.* ἐκφυλίζομαι.

дёг||оть *м* ἡ πίσσα, τό κατράμι, ἡ ὑγρόπισσα: древе́сный ~ ἡ ξυλόπισσα· ◇ ло́жка ~тя в бо́чке мёда *погов.* ≅ χύνω φαρμάκι.

деград||а́ция *ж* ἡ παρακμή, ἡ κατάπτωση[-ις] / ὁ ἐκφυλισμός (*вырождение*). **~и́ровать** *сов. и несов.* παρακμάζω, ξεπέφτω / ἐκφυλίζομαι (*вырождаться*)

дегтя́рн||ый *прил.* πισσώδης, κατραμώδης, κατραμένιος: ~ое мы́ло τό κατραμοσάπουνο, τό πισσῶδες σαποῦνι.

дегуст||а́тор *м* ὁ δοκιμαστής (κρασιοῦ κ.λ.π.). **~а́ция** *ж* ἡ δοκιμή (κρασιοῦ κ

λ.π.). **~йровать** *сов. и несов.* δοκιμάζω (κρασί *к λ.π.*), δοκιμάζω στή γεύση.

дед *м* ό παππούς, ό πάππος: наши ~ы (*предки*) οἱ πρόγονοί μας· ◇ ~-моро́з ὁ Ἅγιος-Βασίλης, ὁ Ἅη Βασίλης. **~овский** *прил.* προγονικός.

дедукция *ж* ἡ *παραγωγή*.

де́душка *м* ὁ παππούς, ὁ πάππος, ὁ παππούλης.

деепричаст||ие *с грам.* ἡ ἐπιρρηματική μετοχή. **~ный** *прил.* τῆς ἐπιρρηματικῆς μετοχῆς.

дежур||ить *несов.* εἶμαι τῆς ὑπηρεσίας, ἐφημερεύω: ~ у больно́го ἐφημερεύω κοντά σέ ἄρρωστο. **~ный** 1. *прил.* τῆς ὑπηρεσίας, ἐφημερεύων: ~ный врач ὁ ἐφημερεύων ἰατρός· ~ная аптека τό διανυκτερεῦον φαρμακεῖο· ◇ ~ное блю́до τό φαγητό τῆς ἡμέρας· 2. *м* ὁ τῆς ὑπηρεσίας: ~ный по ста́нции ὁ σταθμάρχης τῆς ὑπηρεσίας. **~ство** *с* ἡ ὑπηρεσία, ἡ βάρδια.

дезавуи́ровать *сов. и несов.* ἀποκηρύττω, ἀρνιέμαι, ἀπαρνοῦμαι.

дезерти́р *м* ὁ λιποτάκτης, ὁ λιποτάχτης, ὁ αὐτόμολος. **~овать** *сов. и несов.* λιποτακτῶ, λιποταχτῶ, αὐτομολῶ. **~ство** *с* ἡ λιποταξία.

дезинф||е́кция *ж* ἡ ἀπολύμανση[-ις]. **~ици́ровать** *сов. и несов.* ἀπολυμαίνω. **~ици́рующий** 1. *прич. от* дезинфици́ровать· 2. *прил.* ἀπολυμαντικός: ~ици́рующее сре́дство ἡ ἀπολυμαντική οὐσία.

дезинф||орма́ция *ж* ἡ παραπλανητική πληροφορία, ἡ ψεύτικη (*или* ἡ ψευδής) πληροφορία. **~орми́ровать** *сов. и несов.* παραπλανῶ, δίνω ψεύτικες πληροφορίες.

дезорганиз||а́тор *м* ὁ ἀποδιοργανωτής, ὁ ξεχαρβαλωτής. **~а́ция** *ж* ἡ ἀποδιοργάνωση[-ις], τό στραπάτσο, τό ξεχαρβάλωμα, ἡ ἀποσύνθεση[-ις].

дезорганизова́ть *сов. и несов.*, **дезорганизо́вывать** *несов.* ἀποδιοργανώνω, ξεχαρβαλώνω.

дезориент||а́ция *ж* ὁ ἀποπροσανατολισμός, ἡ ἀποπλάνηση[-ις], ἡ παραπλάνηση[-ις]. **~и́ровать** *сов. и несов.* ἀποπροσανατολίζω, ἀποπλανῶ, παραπλανῶ.

де́йственн||ый *прил.* ἀποτελεσματικός, δραστικός: ~ые ме́ры (τά) ἀποτελεσματικά μέτρα· ~ое сре́дство τό δραστικό μέσο.

де́йств||ие *с* 1. (*деятельность, работа*) ἡ δράση[-ις], ἡ πράξη[-ις], ἡ ἐνέργεια / ἡ κίνηση[-ις], ἡ λειτουργία μηχανῆς (*машины, аппарата и т. п.*): приводи́ть в ~ θέτω σέ κίνηση· находи́ться в ~ии βρίσκομαι σέ κίνηση, βρίσκομαι ἐν λειτουργία· ра́диус ~ия ἡ ἀκτίνα δράσης· бо́мба заме́дленного ~ия ἡ ἐγκαιροφλεγής βόμβα· 2. (*поступок*) *чаще мн.* ~ия οἱ πράξεις: о́браз ~ий ὁ τρόπος ἐνέργειας· самово́льные ~ия οἱ αὐθαίρετες πράξεις· свобо́да ~ий ἡ ἐλευθερία δράσης· 3. (*договора, соглашения*) ἡ ἰσχύς: вводи́ть в ~ θέτω σέ ἰσχύ· обра́тное ~ зако́на *юр* ἡ ἀναδρομική ἰσχύς τοῦ νόμου· 4. (*воздействие, влияние*) ἡ ἐπίδραση[-ις], ἡ ἐπιρροή, ἡ ἐνέργεια: благотво́рное ~ ἡ εὐεργετική ἐπίδραση· ока́зывать ~ на кого́-л., на что́-л. ἐπιδρῶ, ἀσκῶ ἐπίδραση· под ~ием ὑπό τήν ἐπίδραση· 5. (*события в пьесе, в рассказе*) ἡ ὑπόθεση[-ις], ἡ δράση[-ις]: ~ по́вести ἡ ὑπόθεση τοῦ διηγήματος· 6. *театр., мат.* ἡ πράξη[-ις]: коме́дия в трёх ~иях κωμωδία σέ (εἰς) τρεῖς πράξεις· четы́ре арифмети́ческих ~ия οἱ τέσσαρες πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς· ◇ вое́нные ~ия οἱ πολεμικές ἐπιχειρήσεις, οἱ ἐχθροπραξίες.

действи́тельн||о 1. *нареч.* πραγματικά[-ῶς], ἀληθῶς: он ~ был бо́лен ἦταν πραγματικά ἄρρωστος· вот уж ~ τώρα μάλιστα· 2. *в знач. вводн. сл.* τῷ ὄντι, πράγματι, ὄντως, ἀλήθεια: да, ~, сего́дня о́чень тепло́ πράγματι σήμερα κάνει μεγάλη ζέστη. **~ость** *ж* 1. ἡ πραγματικότητα[-ης]: в ~ости στήν πραγματικότητα· 2. (*сила действия*) ἡ ἰσχύς, τό κῦρος, τό ἔγκυρο[ν]: ~ость докуме́нта ἡ ἰσχύς τοῦ ἐγγράφου. **~ый** *прил.* 1. πραγματικός, ἀληθινός: ~ая мо́щность *тех.* ἡ πραγματική ἰσχύς· 2. (*годный*) ἔγκυρος, ἰσχύων: па́спорт действи́телен на пять лет ἡ ταυτότητα ἰσχύει γιά πέντε χρόνια· 3. (*дающий результат*) ἀποτελεσματικός, δραστικός· ◇ ~ый член (*Академии и т. п.*) τό τακτικό μέλος· ~ый зало́г *грам.* ἡ ἐνεργητική φωνή· ~ая (вое́нная) слу́жба ἡ ἐνεργός ὑπηρεσία.

де́йств||овать *несов.* 1. (*поступать*) ἐνεργῶ, δρῶ, πράττω: ~ осторо́жно ἐνεργῶ προσεκτικά, ἐνεργῶ μέ περίσκεψη· ~ сообща́ с ке́м-л. ἐνεργῶ (*или* δρῶ) ἀπό κοινοῦ (*или* μαζί) μέ κάποιον· 2. (*функционировать*) λειτουργῶ/ δουλεύω, ἐργάζομαι (*работать*): у меня́ не ~ует нога́ δέν μπορῶ νά κουνήσω τό πόδι μου· 3. (*чем-либо*) χρησιμοποιῶ: ~ ножо́м χρησιμοποιῶ μαχαῖρι· ~уя локтя́ми, он вы́брался из толпы́ σπρώχνοντας μέ τούς ἀγκῶνες, βγῆκε ἀπό τό πλῆθος· 4. (*оказывать действие*) ἐπιδρῶ: ~ на не́рвы πειράζω στά νεῦρα· ~ успокои́тельно ἐπιδρῶ καταπραϋντικά, καταπραΰνω· ~ ла́ской χρησιμοποιῶ χάδια· на него́ ничего́ не ~ует αὐτός δέν ἀκούει τίποτε· 5. (*о за-

коне и т. п.) ἰσχύω. ~**ующий** 1. *прич. от* действовать· 2. *прил.* (*о законах и т. п.*) ἰσχύων· ◇ ~ующие лица *театр.* τά πρόσωπα· ~ующая армия οἱ μάχιμες δυνάμεις· ~ующий вулкан ἡφαίστειο ἐν ἐνεργείᾳ.

дéка *ж муз.* τό ἠχεῖο[ν].

декабрист *м ист.* ὁ δεκεμβριστής.

декабрь *м* ὁ Δεκέμβρης, ὁ Δεκέμβριος. ~**ский** *прил.* τοῦ Δεκεμβρίου, δεκεμβριανός.

декáда *ж* τό δεκαήμερο[ν].

декад||áнс *м* ἡ παρακμή, ἡ κατάπτωση[-ις], ἡ τέχνη τῆς παρακμῆς. ~**éнт** *м* ὁ καλλιτέχνης (*или* ὁ λογοτέχνης) τῆς παρακμῆς. ~**éнтский** *прил.* τῆς παρακμῆς. ~**éнтство** *с* ἡ τέχνη (*или* ἡ λογοτεχνία) τῆς παρακμῆς.

декáн *м* ὁ κοσμήτορας[-ωρ]. ~**áт** *м* τό γραφεῖο τοῦ κοσμήτορα.

декатир||овать *сов. и несов.* πλύνω (*или* ξεκολλάρω) μάλλινο ὕφασμα. ~**óвка** *ж* τό ξεκολλάρισμα.

деквалифи||кáция *ж* ἡ ἀπώλεια (*или* τό χάσιμο) τῆς εἰδικότητας. ~**цúроваться** *сов. и несов.* χάνω τήν εἰδικότητα.

деклам||áтор *м* ὁ ἀπαγγέλων. ~**áция** *ж* ἡ ἀπαγγελία. ~**úровать** *несов.* ἀπαγγέλλω.

деклар||атúвный *прил.* τῆς διακήρυξης, πομπώδης, ἐπίσημος. ~**áция** *ж в разн. знач.* ἡ δήλωση[-ις], ἡ διακήρυξη[-ις]. ~**úровать** *сов. и несов.* δηλῶ, διακηρύχνω[-ττω].

деклассúрованный *прил.* ξεπεσμένος, ἔκπτωτος ἀπ' τήν κοινωνική του τάξη: ~ элемéнт τό ἐκφυλισμένο στοιχεῖο, τό ταξικά ξεπεσμένο στοιχεῖο.

декольтé *с нескл.* τό ντεκολτέ.

декор||атúвный *прил.* διακοσμητικός / σκηνογραφικός (*в театре*): ~атúвные растéния τά διακοσμητικά φυτά· ~атúвное искýсство ἡ διακοσμητική τέχνη. ~**áтор** *м* ὁ διακοσμητής/ ὁ σκηνογράφος (*театральный*). ~**ациóнный** *прил. театр.* σκηνογραφικός. ~**áция** *ж* (*театральная*) τά σκηνικά, ἡ σκηνογραφία. ~**úровать** *сов. и несов.* διακοσμῶ, στολίζω / σημαιοστολίζω (*флагами*).

декрéт *м* τό διάταγμα, ἡ διάταξη[-ις]: ~ о мúре τό διάταγμα γιά τήν εἰρήνη[ν]. ~**úровать** *сов. и несов.* βγάζω διάταγμα, θεσπίζω. ~**ный** *прил.* προβλεπόμενος ἀπό τό διάταγμα. ◇ ~ный óтпуск ἡ ἄδεια τοκετοῦ.

дéланн||ый 1. *прич. от* дéлать· 2. *прил.* προσποιητός, ἐπιτηδευτός / βεβιασμένος (*принуждённый*): ~ая улыбка τό προσποιητό χαμόγελο.

дéла||ть *несов.* 1. (*действовать*) κά(μ)νω, ἐνεργῶ, πράττω: что нам ~? τί νά κάνουμε;· не говорúть нáдо, а ~ δέν χρειάζονται λόγια, χρειάζονται ἔργα· ~ по-свóему κά(μ)νω ὅπως θέλω· 2. (*производить*) κά(μ)νω, ποιῶ, κατασκευάζω, φτιάνω· 3. (*совершать*) κά(μ)νω: ~ попытку κά(μ)νω ἀπόπειρα, ἀποπειρῶμαι· ~ покýпки κά(μ)νω ψώνια, ψωνίζω· ~ ошúбки κά(μ)νω λάθη· ~ доклáд κά(μ)νω εἰσήγηση· ~ объявлéние βγάζω ἀνακοίνωση, κά(μ)νω ἀγγελία· ◇ ~ вывод βγάζω τό συμπέρασμα, συμπεραίνω· ~ вид, что... κά(μ)νω πώς..., προσποιοῦμαι ὅτι...· ~ возмóжным καθιστῶ δυνατό· нéчего ~ δέν γίνεται τίποτε· от нéчего ~ γιά νά περνάει ἡ ὥρα· ~ счастлúвым когó-л. κά(μ)νω (*или* καθιστῶ) εὐτυχῆ· ~ честь комý-л. τιμάω, περιποιῶ τιμήν· ~ пятьдесят километров в час διανύω πενῆντα χιλιόμετρα τήν ὥρα· ~ крюк κά(μ)νω γῦρο, κά(μ)νω κύκλο· ~ выбор διαλέγω, κά(μ)νω ἐκλογή· ~ выговор τιμωρῶ μέ μομφή· что ~! τί νά κά(μ)νω!, τί νά κάνουμε!. ~**ться** *в разн. знач.* γίνομαι: что ~ется у вас дóма? τί γίνεται στό σπίτι σας;· что с ним ~ется? τί τοῦ συμβαίνει;· ~ться злым γίνομαι κακός· погóда ~ется лýчше ὁ καιρός καλλιτερεύει, ὁ καιρός βελτιώνεται· ~ется темнó σκοτεινιάζει, βραδυάζει· ◇ что емý ~ется! *разг.* χαμπάρι δέν παίρνει!

делег||áт *м* ὁ ἀντιπρόσωπος, ὁ ἀπεσταλμένος. ~**áтка** *ж* ἡ ἀντιπρόσωπος, ἡ ἀπεσταλμένη. ~**áтский** *прил.* τοῦ ἀντιπροσώπου, τῆς ἀντιπροσωπείας. ~**áция** *ж* ἡ ἀντιπροσωπεία, ἡ ἀποστολή, ἡ ἐπιτροπή. ~**úровать** *сов. и несов.* στέλνω (*или* βγάζω) ἀντιπροσώπους.

делёж *м разг.* ἡ μοιρασιά, τό μοίρασμα, ἡ διανομή.

делéн||ие *с* 1. ἡ διαίρεση[-ις], ὁ χωρισμός: ~ на чáсти ὁ χωρισμός σέ κομμάτια· 2. *биол.* ἡ διαίρεση[-ις]· 3. (*на шкале*) ἡ ὑποδιαίρεση[-ις]: термóметр поднялся нá три ~ия τό θερμόμετρο ἀνέβηκε τρεῖς ὑποδιαιρέσεις.

делéц *м* ὁ ἐπιχειρηματίας (*коммерсант*) / *пренебр.* ὁ ἀφερίστας.

деликатéс *м* ὁ ἐκλεκτός μεζές, τό νόστιμο[ν] φαγητό[ν].

деликáт||ничать *несов. разг.* κάνω τόν ντελικάτο. ~**но** *нареч.* ντελικάτα, μέ λεπτότητα. ~**ность** *ж* ἡ λεπτότητα[-ης], ἡ ἀβρότητα[-ης]. ~**ный** *прил.* 1. λεπτός, ἀβρός, ντελικάτος: ~ный человéк ὁ λεπ-

τός ἄνθρωπος· ~ное отношéние ἡ ἀβρή συμπεριφορά· 2. (*затруднительный, щекотливый*) λεπτός: ~ный вопрóс τό λεπτό ζήτημα.

делй||мое *с мат.* ὁ διαιρετέος. **~тель** *м* ὁ διαιρέτης.

делй||ть *несов.* 1. (*на части*) διαιρῶ, χωρίζω, (δια)μοιράζω/ διανέμω, κατανέμω (*распределять*): ~ пóровну χωρίζω (*или* μοιράζω) σέ ἴσα μέρη· ~ пополáм χωρίζω (*или* μοιράζω) στά δύο· 2. *мат.* διαιρῶ· 3.: ~ с кéм-л чтó-л. μοιράζομαι μέ κάποιον· мы ~ли гóре и рáдость μαζί μοιραζόμαστε τίς πίκρες καί τίς χαρές· ◇ ~ шкýру неубитого медвéдя *погов.* *шутл.* τά ψάρια στό γιαλό καί μεῖς τά τηγανίζουμε. **~ться** 1. διαιροῦμαι, χωρίζομαι, διχάζομαι, διχοτομοῦμαι· 2. *мат.* διαιροῦμαι· 3. (*чем-л. с кем-л.*) μοιράζομαι, ἀνταλάσσω: ~ться впечатлéниями λέ(γ)ω τίς ἐντυπώσεις μου· ~ться с кéм-либо своим гóрем λέ(γ)ω τόν καημό μου σέ κάποιον· ~ться знáниями μεταδίδω τίς γνώσεις μου.

дéл||о *с* 1. (*работа, занятие*) ἡ δουλειά, ἡ ἀσχολία, ἡ ὑπόθεση[-ις]: у негó мнóго ~а ἔχει πολλές δουλειές, εἶναι πολυάσχολος· принимáться за ~ καταπιάνομαι μέ τή δουλειά, καταπιάνομαι μέ τήν ὑπόθεση· общéственные ~á οἱ δημόσιες (*или* οἱ κοινωνικές) ὑποθέσεις· он пошёл по ~áм πῆγε γιά δουλειά· болтáться без ~а γυρίζω χασομέρης· у менá дел по гóрло εἶμαι πνιγμένος στή δουλειά· 2. (*специальность, область знаний*) ἡ τέχνη, ἡ ἐπιστήμη, ἡ βιομηχανία: воéнное ~ ἡ πολεμική τέχνη· гóрное ~ ἡ μεταλλευτική· столярное ~ ἡ ξυλουργική, ἡ ξυλουργία· издáтельское ~ ἡ ἐκδοτική ἐπιχείρηση, ἡ ἐκδοτική τέχνη· газéтное ~ ἡ δημοσιογραφία, ἡ ἐφημεριδογραφία· он мáстер своегó ~а εἶναι μάστορας στή δουλειά του· 3. (*предмет, цель забот, интерес*) ἡ ὑπόθεση[-ις]: ѐто егó лѝчное ~ εἶναι δική του δουλειά, εἶναι προσωπική του ὑπόθεση· мне нет ~а до ѐтого ἐγώ δέν ἀνακατεύομαι σ' αὐτή τήν ὑπόθεση· у менá к вам ~ ἔχω νά σᾶς μιλήσω· по лѝчному ~у γιά ἀτομική ὑπόθεση, γιά προσωπικό ζήτημα· прáвое ~ ἡ δίκαια ὑπόθεση· борóться за ~ мѝра ἀγωνίζομαι γιά τήν ὑπόθεση τῆς εἰρήνης· ~ чéсти ζήτημα τιμῆς· 4. (*вопрос, существо*) ἡ ὑπόθεση[-ις], τό πρά(γ)μα, τό ζήτημα: суть ~а ἡ οὐσία τῆς ὑπόθεσης· ѐто к ~у не отнóсится αὐτό εἶναι ἄσχετο μέ τήν ὑπόθεση· 5. (*деяние, поступок*) τό ἔργο[ν], ἡ πράξη[-ις]: дóброе ~ ἡ καλή πράξη· ѐто ~ всей егó жѝзни εἶναι ἔργον ὅλης του τῆς ζωῆς· 6. (*событие, происшествие*) ἡ ὑπόθεση[-ις], ἡ δουλειά, τό γεγονός: загáдочное ~ ἡ μυστηριώδης, ἡ αἰνιγματική ὑπόθεση· ~ бы́ло óсенью αὐτό συνέβη τό φθινόπωρο· ѐто ~ прóшлое αὐτό ἀνήκει στό παρελθόν· 7. (*положение вещей, обстоятельства*) τά πρά(γ)ματα, οἱ δουλειές: как вáши ~á? πῶς πᾶνε οἱ δουλειές, πῶς πᾶνε τά πράματα;· 8. *юр.* ἡ ὑπόθεση[-ις]: граждáнское (уголóвное) ~ ἡ ἀστική (ἡ ποινική) ὑπόθεση· возбудѝть ~ κινῶ ἀγωγή, ἐνάγω· вы́играть ~ κερδίζω τήν ὑπόθεση, κερδίζω τή δίκη· 9. *канц.* ὁ φάκελλος: лѝчное ~ ὁ ἀτομικός φάκελλος· 10. (*круг вéдения*) ἡ ἁρμοδιότητα[-ης], ἡ δικαιοδοσία: ѐто ~ прокуратýры αὐτό ὑπάγεται στήν ἁρμοδιότητα τῆς εἰσαγγελίας· вмéшиваться не в своё ~ ἀνακατεύομαι σέ ξένες ὑποθέσεις· 11. (*предприятие*) *уст.* ἡ ἐπιχείρηση[-ις] / ὁ ἐμπορικός οἶκος (*фирма*)· ◇ ~ вкýса ζήτημα γούστου· в чём ~? τί συμβαίνει;· не в ѐтом ~ δέν πρόκειται γί αὐτό· ѐто другóе ~ εἶναι ἄλλη ὑπόθεση· на ~е στήν πραγματικότητα· в сáмом ~е πράγματι, πραγματικά, στ' ἀλήθεια, ἀληθῶς· то и ~... ὅλο καί...· пéрвым ~ом πρίν ἀπ' ὅλα, πρῶτα πρῶτα· мéжду ~ом μεταξύ ἄλλων· ~ в том, что... τό ζήτημα εἶναι ὅτι...· говорѝть ~ (ὁ)μιλῶ σοβαρά· хорóшенькое ~! *ирон.* ὡραία δουλειά!· в том то и ~, что... αὐτό εἶναι ἀκριβῶς τό ζήτημα, ὅτι...· ну и ~ с концóм! καί μ' αὐτό τελειώσαμε!· вѝданное ли ѐто ~! ποῦ ξανακούστηκε νά...!· быть не у дел δέν εἶμαι στά πράγματα· ~ мáстера бойтся *погов.* ἡ κάθε δουλειά θέλει τό μάστορά της.

деловѝт||ость *ж* τό πρακτικό πνεῦμα, τό ἐπιχειρηματικό πνεῦμα, ἡ δεξιότητα[-ης]. **~ый** *прил.* πρακτικός, θετικός, τῆς δουλειᾶς / πολυάσχολος (*озабоченный*).

делов||óй *прил.* 1. ὑπηρεσιακός, τῶν ὑποθέσεων/ ἐμπορικός (*торговый*): ~ы́е отношéния οἱ ὑπηρεσιακές σχέσεις, οἱ ἐμπορικές σχέσεις· ~áя корреспондéнция ἡ ὑπηρεσιακή ἀλληλογραφία· ~ разговóр ἡ σοβαρή συζήτηση, ἡ συζήτηση γιά ὑπόθεση· 2. (*дельный*) πρακτικός, θετικός, τῆς δουλειᾶς: ~ подхóд ἡ πρακτική ἀντιμετώπιση.

делопроиз||водѝтель *м* ὁ διεκπεραιωτής. **~вóдство** *с* ἡ διεκπεραίωση[-ις].

дéльн||ый *прил.* πρακτικός, πραχτικός,

θετικός, σοβαρός (*толковый*) / ἱκανός, ἐπιδέξιος, τῆς δουλειᾶς (*способный, умелый*): ~ человéк θετικός ἄνθρωπος· ~ая мысль ἡ πρακτική (*или* ἡ γόνιμη) ἰδέα.

дéльта *ж в разн. знач.* τό δέλτα.

дельфи́н *м* τό δελφίνι, ὁ δελφίν.

деля́че||ский *прил.* χρησιμοθηρικός, στενά πρακτικός, στενά ὠφελιμιστικός: ~ подхóд ὁ χρησιμοθηρικός (*или* στενά πρακτικός) τρόπος ἐξέτασης (*или* ἀντιμετώπισης) ζητήματος. ~**ство** *с* ἡ χρησιμοθηρία τό στενό πρακτικό (*или* ἐμπορικό) πνεῦμα.

демагóг *м* ὁ δημαγωγός, ὁ δημοκόπος. ~**и́ческий** *прил.* δημαγωγικός, δημοκοπικός. ~**ия** *ж* ἡ δημαγωγία, ἡ δημοκοπία.

демаркациóнн||ый *прил.*: ~ая лйиия ἡ ὁροθετική γραμμή, ἡ διαχωριστική γραμμή.

демáрш *м дип.* τό διάβημα.

демаски́ровать *сов. и несов.* βγάζω τή μάσκα ἀπό κάποιον, ἀφαιρῶ τό προσωπεῖο[ν], ἀποκαλύπτω, ξεμασκαρεύω.

демилитариз||áция *ж* ἡ ἀποστρατιωτικοποίηση[-ις] / ὁ ἀφοπλισμός (*разоружение*). ~**овáть** *сов. и несов.* ἀποστρατιωτικοποιῶ / ἀφοπλίζω (*разоружать*).

демисезóнн||ый *прил.* ντεμί σεζόν: ~ое пальтó τό φθινοπωρινό παλτό.

демобилиз||áция *ж* ἡ ἀποστράτευση[-ις]. ~**óванный** 1. *прич. от* демобилизовáть· 2. *м* ὁ ἀποστρατευμένος, ὁ ἀπόστρατος. ~**овáть** *сов. и несов.* ἀποστρατεύω. ~**овáться** ἀποστρατεύομαι, ἀπολύομαι ἀπό τό[ν] στρατό[ν].

демокрáт *м* ὁ δημοκράτης. ~**изáции** *ж* ἡ δημοκρατικοποίηση[-ις]. ~**изи́ровать** *сов. и несов.* δημοκρατικοποιῶ. ~**и́зм** *м* ὁ δημοκρατισμός. ~**и́ческий** *прил.* δημοκρατικός: ~и́ческие правá τά δημοκρατικά δικαιώματα. ~**ия** *ж* ἡ δημοκρατία, τό δημοκρατικό[ν] πολίτευμα: нарóдная ~ия ἡ λαϊκή δημοκρατία· буржуáзная ~ия ἡ ἀστική δημοκρατία· стрáны нарóдной ~ии οἱ χῶρες τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας.

дéмон *м* ὁ δαίμονας[-ων], τό δαιμόνιο[ν]. ~**и́ческий** *прил.* δαιμονικός, διαβολικός.

демонстрáнт *м* ὁ διαδηλωτής.

демонстр||ати́вно *нареч.* ἐπιδεικτικά[-ῶς]. ~**ати́вный** *прил.* 1. (*вызывающий*) ἐπιδεικτικός, προκλητικός· 2. (*наглядный*) ἀποδεικτικός: ~ати́вный мéтод ἡ ἀποδεικτική μέθοδος. ~**áция** *ж* 1. ἡ διαδήλωση[-ις]: первомáйская ~áция ἡ πρωτομαγιάτικη διαδήλωση· мáссовая ~áция ἡ μαζική διαδήλωση· 2. (*показ*) ἡ ἐπίδειξη[-ις], ἡ προβολή: ~áция фи́льма ἡ προβολή τοῦ φίλμ, ἡ προβολή τῆς ταινίας· 3. (*протест*) ἡ διαμαρτυρία. ~**и́ровать** *сов. и несов.* 1. διαδηλώνω, διαδηλῶ· 2. (*показывать*) ἐπιδεικνύω: ~и́ровать фильм προβάλλω ταινία.

демонт||áж *м* ἡ διάλυση[-ις] μηχανῆς, τό λύσιμο, τό ξεμοντάρισμα. ~**и́ровать** *сов. и несов.* διαλύω, λύνω, ξεμοντάρω.

деморализ||áция *ж* ἡ διαφθορά, ἡ ἐξαχρείωση / ἡ ἀποθάρρυνση[-ις] (*упадок духа*). ~**овáть** *сов. и несов.* διαφθείρω, ἐξαχρειώνω, ἀποθαρρύνω.

дéмпинг *м эк.* τό ντάμπιγκ.

денатурáт *м* τό ἀλλοιωμένο σπίρτο.

денацификáция *ж полит.* ἡ ἀποναζικοποίηση[-ις].

дéнежн||ый *прил.* χρηματικός, νομισματικός: ~ знак τό νόμισμα· ~ая рефóрма ἡ νομισματική μεταρρύθμιση· ~ перевóд τό χρηματικό ἔμβασμα, ἡ ἐπιταγή· ~ человéк ἄνθρωπος μέ λεφτά, ἄνθρωπος παραλῆς· ◇ ~ мешóк τό πουγγί.

денонс||áция *ж*, **денонс||и́рование** *с дип.* ἡ καταγγελία. ~**и́ровать** *сов. и несов.* καταγγέλω.

дéну(сь), дéнешь(ся) и т. д. *буд. вр. от* дéть(ся).

денщи́к *м уст.* ἡ ὀρντινάντσα, ὁ ἱπποκόμος.

день *м* ἡ (ἡ)μέρα: я́сный ~ ἡ καλή μέρα, ἡ ἀσυννέφιαστη μέρα, ἡ αἰθρία ἡμέρα· рабóчий ~ ἡ ἐργάσιμη ἡμέρα· выходнóй ~ ἡ μέρα ἀργίας· бýдничный ~ ἡ καθημερινή· зáвтрашний ~ ἡ αὐριανή μέρα, ἡ αὔριον, ἡ ἐπαύριον· с зáвтрашнего дня ἀπό αὔριο· вчерáшний ~ ἡ χθεσινή μέρα, ἡ χθές· со вчерáшнего дня ἀπό χθές· с сегóдняшнего дня ἀπό σήμερα· по сегóдняшний ~ ὡς τά σήμερα· в пéрвой половúне дня τό πρωΐ, πρό μεσημβρίας· во вторóй половúне дня τό ἀπόγευμα, τό ἀπομεσήμερο, μετά τό μεσημέρι· в концé дня, на исхóде дня τό κοντόβραδο, στό τέλος τῆς ἡμέρας· в три часá дня στίς τρεῖς μετά τό μεσημέρι· нéсколько дней (томý) назáд λίγες μέρες πρίν, πρό μερικῶν ἡμερῶν· чéрез нéсколько дней σέ λίγες μέρες· чéрез пять дней (σέ) πέντε μέρες· трéтьего дня πρίν δυό μέρες προχθές· на днях а) (*о предстоящем*) αὐτές τίς μέρες, κατ' αὐτάς, б) (*о прошлом*) τίς προάλλες· чéрез ~ μέρα παρά μέρα· кáждый ~ κάθε μέρα· изо дня в ~ μέρα μέ τήν (ἡ)μέρα, ἀπό μέρα σέ μέρα· ~ ото дня ὅσο περνᾶν οἱ μέρες· ~ за днём ἡ μιά μέρα μετά τήν ἄλλη· со дня на ~ ἀπό μέρα σέ μέρα·

на слéдующий ~ τήν ἐπομένη· в ~ τήν ἡμέρα· зарабáтывать три рубля в ~ κερδίζω τρίας ρούβλια τήν ἡμέρα· весь (цéлый) ~ ὁλόκληρη μέρα, ὅλη τήν ἡμέρα· ~ рождéния τά γενέθλια· Междунарóдный жéнский ~ ἡ διεθνής (ἡ)μέρα τῶν γυναικῶν· ◇ считанные дни μετρημένες μέρες· порядок дня (*на заседаниях*) ἡ ἡμερησία διάταξη· в наши дни στήν ἐποχή μας, στόν καιρό μας· средь бéла дня μέρα μεσημέρι· дóбрый ~! καλημέρα!· в один прекрáсный ~ μίαν ὡραίαν πρωΐα, μίαν ὡραίαν ἡμέρα· ~ и ночь μέρα-νύχτα, νυχθημερόν· ~ и ночь горит свет τό φῶς καίει μέρα-νύχτα.

дéньг||и *мн.* τά λεφτά, τά χρήματα, ὁ παρᾶς: бумáжные ~ τά χαρτονομίσματα· мéдные ~ τά κέρματα· мéлкие ~ τά ψιλά· налúчные ~ τά μετρητά· быть при ~áх ἔχω χρήματα· он не при ~áх δέν ἔχει χρήματα, δέν ἔχει λεφτά· ◇ кармáнные ~ τό χαρτζιλίκι· ни за какие ~! μέ κανένα τρόπο, ἐπ' οὐδενί λόγω!· у него дéнег кýры не клюют κολυμπάει στά λεφτά.

департáмент *м* 1. τό τμῆμα: Государственный ~ (*в США*) τό ὑπουργεῖο[ν] τῶν Ἐξωτερικῶν (στίς ΕΠΑ), τό Στέϊτς Ντεπάρτμαντ· 2. (*административный округ во Франции*) ὁ νομός.

депéша *ж* τό ἄγγελμα, τό τηλεγράφημα.

депó *с нескл.* ἡ ἀποθήκη: паровóзное ~ τό μηχανοστάσιο.

депозúт *м фин.* ἡ παρακαταθήκη, τό ντεπόζιτο: внести в ~ ἀποταμιεύω, παρακαταθέτω.

депон||éнт *м фин.* ὁ καταθέτης, ὁ παρακαταθέτης. **~úровать** *сов. и несов. фин.* καταθέτω, παρακαταθέτω.

депрéссия *ж* 1. ἡ οἰκονομική κατάπτωση, ἡ ὕφεση, ἡ καχεξία· 2. *мед.* ἡ κατάθλιψη[-ις], ἡ μελαγχολία.

депут||áт *м* ὁ βουλευτής, ὁ ἀντιπρόσωπος: ~ Верхóвного Совéта СССР ὁ βουλευτής τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ τῆς ΕΣΣΔ· Совéты нарóдных депутáтов τα Σοβιέτ τῶν λαϊκῶν βουλευτῶν· палáта ~áтов τό κοινοβούλιον, ἡ βουλή. **~áтский** *прил.* βουλευτικός. **~áция** *ж* ἡ ἀντιπροσωπεία, ἡ ἐπιτροπή.

дёрг||анье *с* 1. (*выдёргивание*) τό ξερίζωμα, ἡ ἐκρίζωση[-ις]· 2. (*тик*) ἡ σύσπαση, τό τίκ. **~ать** *несов.* 1. (*за что-л.*) τραβῶ, σέρνω, σύρω· 2. (*выдёргивать*) ξεριζώνω, ἀποσπῶ, ἐκριζώνω· 3. *перен.* (*беспокоить*) βασανίζω, ἐνοχλῶ· 4. *безл.* (*о боли*): у меня ~ает пáлец μέ σουβλίζει τό δάκτυλο· ◇ ~аться συσπῶμαι τινάζομαι (*при судорогах*): у меня ~ается глаз παίζει τό μάτι μου.

деревенéть *несов.* (*неметь*) μουδιάζω, ξυλιάζω.

деревéнский *прил.* χωριάτικος, ἀγροτικός (*сельский*) / ἐπαρχιώτικος (*о внешности*): ~ жúтель ὁ χωρικός, ὁ χωριάτης.

дерéв||ня *ж* τό χωριό, τό χωρίον / ἡ ὕπαιθρος (*сельская местность*).

дéрево *с* 1. τό δέντρο[ν]· 2. (*материал*) τό ξύλο[ν]: крáсное ~ τό μαόνι, τό ἀκαγιού, τό ἀκάϊον ξύλον· чёрное ~ ὁ ἔβενος· ◇ родослóвное ~ τό γενεαλογικό δέντρο.

деревообдéлочный *прил.* ξυλουργικός: ~ завóд τό ξυλουργεῖο.

деревообрабáтывающ||ий *прил.*: ~ая промы́шленность ἡ βιομηχανία ξυλείας.

деревýшка *ж разг.* τό χωριουδάκι.

деревя́нн||ый *прил.* 1. ξύλινος, ξυλένιος: ~ые чáсти τά ξύλινα ἐξαρτήματα· 2. *перен.* σκληρός, ἄκαμπτος, σάν ξύλο: ~ое лицó πρόσωπο χωρίς ἔκφραση· ◇ ~ое мáсло τό καντηλόλαδο.

деревя́шка *ж* 1. τό ξύλο, τό κούτσουρο· 2. (*деревянная нога*) *разг.* τό ξύλινο πόδι.

держáв||а *ж* ἡ δύναμη[-ις], τό κράτος: Совéтская ~ τό Σοβιετικό κράτος· велúкие ~ы οἱ μεγάλες δυνάμεις.

держáтель *м* 1. (*владелец*) ὁ κάτοχος: ~ цéнных бумáг ὁ κάτοχος ἀξιῶν, ὁ κάτοχος χρηματογράφων· 2. (*приспособление*) τό ὑπόβαθρο[ν], τό στήριγμα.

держáть *несов.* *в разн. знач.* κρατῶ, βαστῶ: ~ зá руку κρατῶ ἀπό τό χέρι· ~ в повиновéнии κρατῶ σέ ὑποταγή· ~ на стрóгой диéте κρατῶ σέ αὐστηρή δίαιτα· ~ дéньги в сберегáтельной кáссе ἔχω τά χρήματά μου στό ταμιευτήριο· ~ дверь открытой ἔχω τήν πόρτα ἀνοιχτή· ~ продýкты в холóдном мéсте φυλάγω τά τρόφιμα σέ κρύο μέρος· ~ в пáмяти θυμᾶμαι· ◇ ~ речь ὁμιλῶ, βγάζω λόγο, ἀγορεύω· ~ совéт συνεδριάζω· ~ вправо (влéво) πηγαίνω δεξιά (ἀριστερά)· ~ у себя ἔχω (*или* κρατῶ) ἀπάνω μου· ~ когó-л. в кýрсе дéла κρατῶ (*или* τηρῶ) ἐνήμερον, ἐνημερώνω· ~ в рукáх когó-либо κρατῶ (*или* ἔχω) κάποιον στό χέρι μου· ~ когó-л. в чёрном тéле κακομεταχειρίζομαι, ταλαιπωρῶ κάποιον· не умéть себя ~ δέν ξέρω νά φέρομαι· ~ слóво κρατῶ τόν λόγο μου· ~ парú στοιχηματίζω· ~ язы́к за зубáми ράβω τό στόμα μου· не ~ при себé δέν κρατῶ

ἐπάνω μου· ~ экзамены δίνω ἐξετάσεις· ~ путь διευθύνομαι, κατευθύνομαι, πορεύομαι· ~ курс на... *мор.* κατευθύνομαι πρός...· ~ чью-л. сторону εἶμαι μέ τό μέρος κάποιου· ~ в тайне κρατῶ μυστικό· ~ ухо востро *разг.* ἔχω τά μάτια μου τέσσερα· держите вора! πιάστε τόν κλέφτη!· ~ первенство *спорт.* κρατῶ τά πρωτεῖα.

держ||аться *несов.* **1.** κρατιέμαι, κρατοῦμαι: ~ на поверхности воды κρατιέμαι στήν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ· ~ в седле κάθομαι στή σέλλα· ~ на ногах κρατιέμαι στά πόδια· **2.** (*за кого-л., за что-л.*) πιάνομαι, κρατιέμαι, κρατοῦμαι: ~ за руки κρατιέμαι ἀπ' τό χέρι· **3.** (*о предметах*) κρατιέμαι: пуговица держится на одной нитке τό κουμπί κρατιέται ἀπό μιά κλωστή· **4.** *прям., перен.* (*придерживаться*) ἀκολουθῶ, ὑποστηρίζω: ~ берега ἀκολουθῶ τή ἀκτή· ~ правой стороны πηγαίνω ἀπ' τά δεξιά· ~ взгляда εἶμαι τῆς γνώμης, ὑποστηρίζω τή γνώμη· **5.** (*вести себя*) φέρομαι, συμπεριφέρομαι: ~ уверенно φέρομαι μέ πεποίθηση· **6.** (*не сдаваться*) κρατάω, ἀντέχω, βαστῶ· ◇ ~ вместе *разг.* νά εἴμαστε μαζί· ~ в стороне μένω παράμερα, δέν παίρνω μέρος· только ~ись! *разг.* βάστα!, κρατήσου!· ~ на волоске κρέμομαι (*или* κρατιέμαι) ἀπό μιά κλωστή.

дерза||ние *с* ἡ τόλμη, τό τόλμημα. **~ть** *несов.* (ἀπο)τολμῶ, παίρνω τό θάρρος.

дерзить *несов.* *разг.* αὐθαδιάζω, θρασύνομαι, φέρομαι ἀναιδῶς.

дерзк||ий *прил.* **1.** (*непочтительный, наглый*) θρασύς, αὐθάδης, ἀναιδής, προπέτης: ~ ответ ἡ ἀναιδής ἀπάντηση· ~ая выходка ἡ αὐθάδεια· ~ мальчишка τό παλιόπαιδο· **2.** (*смелый*) τολμηρός, ριψοκίνδυνος.

дерзновенный *прил.* *поэт.* παράτολμος, ἀπόκοτος, ἄφοβος, ἀτρόμητος.

дерзнуть *сов.* *см.* дерзать.

дерзост||ь *ж* **1.** ἡ θρασύτητα[-ης], ἡ αὐθάδεια, ἡ ἀναίδεια, ἡ προπέτεια: говорить ~и ὁμιλῶ ἀναιδῶς, ὁμιλῶ μέ αὐθάδεια· иметь ~ ἔχω τό θράσος· **2.** (*смелость*) ἡ τόλμη, ἡ ἀποκοτιά.

деривация *ж в разн. знач.* ἡ παρέκκλιση[-ις], ἡ ἀπόκλιση[-ις], ἡ παροχέτευση[-ις], ἡ παραγωγή (λέξεων): ~ снаряда ἡ ἀπόκλιση (*или* ἡ παρέκκλιση) βλήματος.

дерматин *м* τό δερματοειδές ὕφασμα. **~овый** *прил.* δερματοειδής.

дерматолог *м* ὁ δερματολόγος.

дёрн *м* ἡ χλόη, τό χορτάρι, ἡ πρασινάδα.

дёрну||ть *сов. см.* дёргать 1, 2· ◇ ~ла меня нелёгкая! *разг.* ὁ διάβολος μ' ἔσπρωξε!. **~тьси** *см.* дёргаться.

деру(сь), дерёшь(ся) и т. д. *наст. вр. от* драть(ся).

дерюга *ж* τό χοντρόπανο.

десант *м воен.* **1.** ἡ ἀποβίβαση[-ις], ἡ ἀπόβαση[-ις]· **2.** (*войска*) τό ἀποβατικό ἄγημα: воздушный ~ τό ἀεροπορικό ἀποβατικό ἄγημα, τό ἀεράγημα· морской ~ τό ναυτικό ἄγημα· сбрасывать ~ ρίχνω ἀλεξιπτωτιστές· высаживать ~ κάνω ἀπόβαση, ἀποβιβάζω ἄγημα. **~ник** *м* ὁ μαχητής ἀποβατικοῦ ἀγήματος. **~ный** *прил.* ἀποβατικός: ~ые войска τά ἀποβατικά στρατεύματα.

десерт *м* τό ἐπιδόρπιο[ν]. **~ный** *прил.* ἐπιδόρπιος: ~ная ложка τό κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ· ~ные вина τά ἐπιδόρπια κρασιά.

десна *ж* τό οὖλον, τό γοῦλι.

деспот *м* ὁ δεσπότης, ὁ κυρίαρχος, ὁ τύραννος. **~изм** *м* ὁ δεσποτισμός, ἡ τυραννία. **~ический**, **~ичный** *прил.* δεσποτικός, τυραννικός. **~ия** *ж* ἡ δεσποτεία, ἡ τυραννία.

десятеро *числ. собир.* οἱ δέκα ἄνθρωποι, τά δέκα πρόσωπα.

десятиборье *с спорт.* τό δέκαθλο[ν].

десятидиевный *прил.* δεκαήμερος.

десятиклассник *м* ὁ μαθητής τῆς δέκατης τάξης.

десятикратн||ый *прил.* δεκαπλάσιος, δεκαπλοῦς: в ~ом размере δεκαπλάσια.

десятилетие *с* **1.** (*срок*) ἡ δεκαετία· **2.** (*годовщина*) ἡ δεκαετηρίδα[-ίς].

десятилет||ка *ж* (*школа*) ἡ δεκατάξιος σχολή, τό δεκατάξιο[ν] σχολεῖο[ν]. **~ний** *прил.* δεκάχρονος, δεκαετής.

десятина *ж* **1.** (*мера земли*) ἡ ντεσιατίνα (*1,0925 τοῦ ἑκταρίου*)· **2.** *ист.* (*налог*) ἡ δεκάτη (φόρος), τό δέκατο.

десятичн||ый *прил.* δεκαδικός: ~ая дробь τό δεκαδικό κλάσμα.

десятка *ж* **1.** (*цифра, карта*) τό δεκάρι, τό δέκα· **2.** (*десятирублёвая бумажка*) *разг.* τό δεκάρικο.

десятник *м* ὁ ἐπιστάτης, ὁ ἐπόπτης, ὁ ἐργοδηγός.

десят||ок *м* ἡ δεκαριά, ἡ δεκάδα[-άς]: три ~ка τρεῖς δεκάδες· ◇ ему пошёл пятый ~ πέρασε τά σαράντα· он не робкого ~ка *разг.* δέν εἶναι ἀπ' αὐτούς πού φοβοῦνται, δέν εἶναι φοβιτσιάρης. **~ый** *числ.* δέκατος: ~ого (числа) στίς δέκα τοῦ μῆνα· ~ая часть τό ἕνα δέκατο· ◇ с пятого на ~ое *разг.* πότε-πότε, στή χάση καί στή φέξη.

де́сить *числ. колич.* δέκα. ~**ю** *нареч.* δέκα φορές, δεκάκις: ~ю ~ δέκα ἐπί δέκα.

детализ||а́ция *ж* ἡ λεπτολογία, τό λεπτολόγημα. ~**и́ровать** *сов. и несов.* ἐπεξεργάζομαι (*или* ἐκθέτω) λεπτομερῶς.

дета́ль *ж* 1. *прям., перен.* ἡ λεπτομέρεια· 2. *тех.* τό ἐξάρτημα, τό κομμάτι (μηχανῆς). ~**ный** *прил.* λεπτομερής, λεπτομερειακός: ~ный осмо́тр ἡ λεπτομερής ἐξέταση.

детвора́ *ж собир. разг.* τά παιδιά, τό παιδολόγι, τό παιδομάνι.

детекти́в *м* 1. (*сыщик*) ὁ ντέτεκτιβ· 2. (*книга*) τό ἀστυνομικό ἔργο. ~**ный** *прил.* τοῦ ντέτεκτιβ, ἀστυνομικός: ~ный рома́н τό ἀστυνομικό μυθιστόρημα.

детéктор *м радио* ὁ φωρατής, ὁ δέκτης. ~**ный** *прил.*: ~ный приёмник δέκτης μέ φωρατή.

детёныш *м* (*животных*) τό μικρό, τό νεογνό[ν]: ~ кита́ τό φαλαινίδιο· ~ во́лка τό λυκάκι, τό λυκόπουλο.

детермин||и́зм *м филос.* ὁ ντετερμινισμός, ἡ αἰτιοκρατία. ~**и́ст** *м* ὁ ντετερμινιστής. ~**и́стский** *прил.* ντετερμινιστικός, αἰτιοκρατικός.

де́ти *мн.* (*ед.* дитя́ *с и* ребёнок *м*) τά παιδιά: спекта́кль для дете́й ἡ παιδική παράσταση.

дети́на *м разг.* ὁ μεγαλόσωμος, ὁ ρωμαλέος, ὁ παίδαρος.

дети́шки *мн. разг.* τά παιδιά, τά παιδάκια.

де́тище *с перен.* (*создание*) τό γέννημα, τό δημιούργημα, τό τέκνο: люби́мое ~ τό ἀγαπημένο τέκνο.

детон||а́тор *м тех.* ὁ ἐκρηκτήρας[-ήρ]. ~**а́ция** *ж тех., хим.* ἡ ἐκπυρσοκρότηση[-ις], ἡ ἔκρηξη[-ις]. ~**и́ровать** *несов.* 1. *тех.* ἐκπυρσοκροτῶ· 2. *муз.* παραφωνῶ.

деторожде́ние *с* ἡ τεκνογονία, ἡ τεκνοποιΐα, ἡ τεκνοποίηση[-ις].

детоуби́й||ство *с* ἡ βρεφοκτονία, ἡ παιδοκτονία. ~**ца** *м, ж* ὁ βρεφοκτόνος, ὁ παιδοκτόνος.

де́тская *ж* τό δωμάτιο[ν] τῶν παιδιῶν.

де́тск||ий *прил.* 1. (*относящийся к детям*) παιδικός / βρεφικός (*младенческий*): ~ие я́сли ὁ βρεφικός σταθμός· ~ сад ὁ παιδικός κῆπος· ~ дом τό παιδικό ἄσυλο, τό ὀρφανοτροφεῖο· ~ врач ὁ παιδίατρος· 2. *перен.* (*ребяческий*) παιδιάστικος, παιδαριώδης, παιδιακήσιος: ~ие рассужде́ния οἱ παιδιάστικοι συλλογισμοί· ~ по́черк ὁ παιδιακήσιος γραφικός χαρακτήρας· ◇ ~ое ме́сто *анат.* ὁ πλακοῦς, τό ὕστερο[ν].

де́тств||о *с* ἡ παιδική ἡλικία: с са́мого ~а ἀπό παιδί ἀκόμα· в ра́ннем ~е στήν βρεφική ἡλικία, ἀπό μικρό· ◇ впасть в ~ ξαναμωραίνομαι.

де́ть(ся) *сов. см.* дева́ть(ся).

де-фа́кто *нареч.* ντέ φάκτο.

дефе́кт *м* τό ἐλάττωμα, ἡ ἐλαττωματικότητα[-ης], ἡ ἀτέλεια.

дефекти́вный *прил.* ἐλαττωματικός: ~ ребёнок τό ἐλαττωματικό παιδί.

дефе́ктный *прил.* ἐλλιπής, ἀτελής.

дефили́ровать *несов.* παρελαύνω.

дефи́с *м* τό ἑνωτικό[ν] σημεῖο[ν], τό ἑνωτικό.

дефици́т *м* 1. *эк.* τό ἔλλειμμα· 2. (*нехватка*) ἡ ἔλλειψη[-ις]. ~**ный** *прил.* 1. (*дающий дефицит*) ὁ φέρων ἔλλειμμα, ἐλλειμματικός· 2. (*о товарах*) σπανίζων.

дефля́ция *ж эк.* ὁ ἀντιπληθωρισμός.

деформ||а́ция *ж* ἡ παραμόρφωση[-ις], ἡ διαστροφή. ~**и́ровать** *сов. и несов.* παραμορφώνω, διαστρέφω. ~**и́роваться** παραμορφώνομαι, διαστρέφομαι.

децентрализ||а́ция *ж* ἡ ἀποκέντρωση[-ις], ἡ ἀποσυγκέντρωση[-ις]. ~**ова́ть** *сов. и несов.* ἀποκεντρώνω, ἀποσυγκεντρώνω.

дециме́тр *м* τό ὑποδεκάμετρο[ν], τό δέκατο[ν] τοῦ μέτρου.

дешев||е́ть *несов.* φθηναίνω, φτηναίνω. ~**и́зна** *ж* ἡ φθήνεια, ἡ φτήνεια.

дешёвк||а *ж разг.* 1. ἡ φθήνεια, ἡ φτήνεια / τό πολύ φτηνό ἐμπόρευμα (*сам предмет*): по ~е πάμφθηνα, χάρισμα· 2. (*о чём-л. безвкусном*) τό φτηνό, κακόγουστο πράγμα, ἡ προστυχάντζα.

дёшево *нареч.* φθηνά, φτηνά, σέ χαμηλή τιμή· ◇ ~ отде́латься τήν γλυτώνω φθηνά.

дешёв||ый *прил.* 1. φτηνός, εὐθηνός / χαμηλός (*о ценах*)· 2. *перен.* χυδαῖος, φτηνός: ~ая остро́та τό φτηνό ἀστεῖο· ~ успе́х ἡ φτηνή ἐπιτυχία.

дешифро́вка *ж* ἡ ἀποκρυπτογράφηση[-ις], τό ντεσιφράρισμα.

де-ю́ре *нареч.* ντέ γιοῦρε.

дея́н||ие *с книжн.* ἡ πράξη[-ις], τό ἔργο[ν]: престу́пные ~ия οἱ ἐγκληματικές πράξεις.

де́ятель *м* ὁ παράγοντας, ὁ παράγων, ἡ προσωπικότητα[-ης]: госуда́рственный ~ ὁ κρατικός παράγων, ὁ πολιτικός ἀνήρ· полити́ческий ~ ὁ πολιτικός παράγων, ὁ πολιτευόμενος, ὁ πολιτευτής· обще́ственный ~ ἡ προσωπικότητα[-ης], ὁ κοινωνικός παράγων· заслу́женный ~ иску́сств ὁ διακεκριμμένος καλλιτέχνης.

де́ятельн||ость *ж* ἡ δράση[-ις], ἡ δρα-

στηριότητα[-ης] / ἡ ἀπασχόληση[-ις] (*занятие*): политическая ~ ἡ πολιτική δράση (*или* δραστηριότητα)· поле ~ости τό πεδίο δράσης. ~ый *прил.* δραστήριος, ἐνεργός: принимать ~ое участие παίρνω ἐνεργό (*или* δραστήριο) μέρος.

джаз *м* ἡ τζάζ.

джем *м* ἡ μαρμελάδα.

джемпер *м* τό πουλόβερ.

джентльмен *м* ὁ τζέντελμαν.

джигит *м* ὁ ντζιγίτος.

джоуль *м* *физ.* τό τζάουλ, ἡ μονάς τζάουλ.

джунгли *мн.* ἡ ζούγκλα.

джут *м* ἡ ἰούτα, ἡ τζούτα.

дзот *м* (дерево-земляная огневая точка) *воен.* τό ὀχυρό πολυβολεῖο.

диабет *м* *мед.* ὁ διαβήτης.

диаги||оз *м* ἡ διάγνωση[-ις]: ставить ~ κάνω διάγνωση. **~остика** *ж* ἡ διαγνωστική.

диагонал||ь *ж* 1. *мат.* ἡ διαγώνιος: по ~и διαγώνια, διαγωνίως· 2. *текст.* τό ψαροκόκκαλο (ὕφασμα).

диаграмма *ж* τό διάγραμμα.

диадема *ж* τό διάδημα.

диакритический *прил.*: ~ знак *лингв.* τό διακριτικό[ν] σημεῖο[ν].

диалект *м* ἡ διάλεκτος: местный ~ ἡ τοπική διάλεκτος, ἡ ντοπιολαλιά. **~изм** *м* *лингв.* ὁ ἰδιωματισμός.

диалект||ика *ж* *филос.* ἡ διαλεκτική: ~ природы ἡ διαλεκτική τῆς φύσης. **~ический** *прил.* *филос.* διαλεκτικός, διαλεχτικός: ~ический материализм ὁ διαλεκτικός ὑλισμός.

диалектология *ж* ἡ διαλεκτολογία.

диалог *м* ὁ διάλογος: вести ~ διαλέγομαι, συνομιλῶ.

диамат *м* (диалектический материализм) *филос.* ὁ διαλεκτικός ὑλισμός.

диаметр *м* *мат.* ἡ διάμετρος.

диаметраль||но *нареч.*: ~ противоположный διαμετρικά ἀντίθετος, ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος. **~ный** *прил.* διαμετρικός.

диапазон *м* *прям.*, *перен.* ἡ (*или* τό) διαπασῶν, ἡ κλίμακα: ~ радиоволн ἡ συχνότης (*или* τά μήκη) κυμάτων ραδιοφώνου.

диапозитив *м* *фото* τό διαθετικό, οἱ διαθετικές πλάκες.

диатермия *ж* *мед.* ἡ διαθερμία.

диафрагма *ж* *анат.*, *фото* τό διάφραγμα.

диван *м* ὁ καναπές, τό ντιβάνι, ὁ σοφᾶς.

диверс||ант *м* ὁ σαμποταριστής, ὁ σαμποτέρ. **~ионный** *прил.* τοῦ σαμποτάζ, σαμποταριστικός: ~ионный акт ἡ σαμποταριστική ἐνέργεια.

диверсии *ж* τό σαμποτάζ, τό σαμποτάρισμα.

дивертисмент *м* τό ντιβερτισμέντο.

дивидент *м* *эк.* τό μέρισμα, τό τοκομερίδιο[ν].

дивизион *м* 1. *воен.* ὁ οὐλαμός· 2. *мор.* ἡ ναυτική μοῖρα. **~ный** *прил.* τῆς μοίρας (*относящийся к дивизиону*)/ τῆς μεραρχίας (*относящийся к дивизии*).

дивизи||я *ж* *воен.* ἡ μεραρχία: танковая ~ ἡ μεραρχία ἁρμάτων μάχης, ἡ μεραρχία τάνκς, ἡ τεθωρακισμένη μεραρχία· командир ~и ὁ μέραρχος, ὁ διοικητής μεραρχίας.

дивиться *несов.* ἐκπλήττομαι, καταπλήττομαι, θαυμάζω.

дивный *прил.* θαυμάσιος, ἐξαίσιος.

див||о *с* τό θαῦμα, τό θαυμάσιο[ν]· ◇ на ~ θαῦμα, περίφημα· что за ~! παράξενο πράγμα!· это не ~ (*ничего удивительного*) τίποτε τό παράξενο, τίποτε τό ἐκπληκτικό· ~у даваться *разг.* ἀπορῶ πῶς, ἀπορῶ καί ἐξίσταμαι.

диез *м* *муз.* ἡ δίεση[-ις].

диет||а *ж* ἡ δίαιτα: молочная ~ ἡ γαλακτοδίαιτα, ἡ γαλακτοτροφία· быть на ~е κάνω δίαιτα. **~ический** *прил.* τῆς δίαιτας, διαιτητικός: ~ический стол ἡ τροφή δίαιτας· ~ические продукты τά διαιτητικά τρόφιμα.

дизель *м* *тех.* ἡ μηχανή ντίζελ.

дизентер||ийный *прил.* *мед.* δυσεντερικός. **~ия** *ж* ἡ δυσεντερία.

дика||рка *ж* 1. ἡ ἄγρια (γυναῖκα), τό ἀγριοκόριτσο· 2. *перен.* ἡ μονόχνωτη (*или* ἡ ἀζύγωτη) γυναῖκα. **~рь** *м* 1. ὁ ἀγριάνθρωπος, τό ἀγρίμι, ὁ ἀκοινώνητος· 2. *перен.* ὁ μονόχνωτος (*или* ὁ ἀζύγωτος) ἄνθρωπος.

дик||ий *прил.* 1. ἄγριος, ἀνήμερος: ~ голубь τό ἀγριοπερίστερο· ~ козёл ὁ αἶγαγρος· ~ая коза ἡ ἀγριόγιδα, τό ἀγριοκάτσικο· ~ кабан τό ἀγριογούρουνο· ~ осёл ὁ ἀγριογάϊδαρος· ~ая утка ἡ ἀγριόπαπια· ~ие племена οἱ ἄγριες φυλές· ~ое растение τό ἄγριο φυτό, τό ἀγριοβότανο· ~ виноград τό ἀγριόκλημα· ~ая яблоня ἡ ἀγριομηλιά· 2. (*пустынный*) ἔρημος, ἄγριος: ~ая местность ὁ ἀγριότοπος, ὁ ἐρημότοπος· ~ие скалы τά κατσάβραχα· 3. (*грубый, необузданный*) ἄγριος, ἀτίθασος: ~ие нравы τά ἄγρια ἤθη· 4. (*нелепый, несуразный*) ἐξωφρενικός, ἀνήκουστος, παράλογος: ~ая выходка ὁ ἐξωφρενισμός.

~ая мысль ὁ παραλογισμός, ἡ παράλογη σκέψη· ◇ ~ое мя́со мед. τό (μυκητοειδές) σάρκωμα.

дикобра́з м зоол. ὁ ἀκανθίων.

дико́вин||а, дико́вин||ка ж τό παράξενο (или τό περίεργο) πράγμα· ◇ быть в дико́вин(к)у εἶμαι ἀσυνήθης, εἶμαι παράδοξος· ему́ э́то не в дико́вин(к)у γι' αὐτόν αὐτό δέν εἶναι καινούριο. **~ный** прил. разг. παράξενος, ἀλλόκοτος.

дикорасту́щий прил. ἄγριος.

ди́кость ж 1. ἡ ἀγριότητα[-ης] / ἡ ἔρημος, ἡ ἐρημιά, ἡ ἀγριάδα (местности)/ ἡ θηριωδία (жестокость)· 2. (вздор) разг. ὁ παραλογισμός, ἡ ἐξωφρενισμός.

дикта́нт м ἡ ὑπαγόρευση[-ις], τό κείμενο καθ' ὑπαγόρευσιν.

дикта́т м полит. ἡ ἐπιβολή, ὁ ἐξαναγκασμός.

дикта́тор м ὁ δικτάτορας, ὁ δικτάτωρ. **~ский** прил. δικτατορικός. **~ство** с ἡ δικτατορία.

диктату́ра ж ἡ δικτατορία: ~ пролетариа́та ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, ἡ προλεταριακή δικτατορία.

диктова́ть несов. прям., перен. ὑπαγορεύω / ἐπιβάλλω (тк. перен.): ~ свою́ во́лю ἐπιβάλλω (или ὑπαγορεύω) τή θέλησή μου· ~ усло́вия ὑπαγορεύω τούς ὅρους.

дикто́вк||а ж ἡ ὑπαγόρευση[-ις]: писа́ть под ~у γράφω καθ' ὑπαγόρευσιν.

ди́ктор м ὁ ἐκφωνητής, ὁ σπῆκερ.

ди́кция ж ἡ ἄρθρωση[-ις], ἡ προφορά.

диле́мма ж τό δίλημμα.

дилета́нт м ὁ ἐρασιτέχνης, ὁ ἀπειρότεχνος, ὁ ντιλεττάντης. **~и́зм** м ὁ ντιλειταντισμός, ὁ ἐρασιτεχνισμός. **~ский** прил. ἐρασιτεχνικός, ἀπειρότεχνος, ντιλετταντικός. **~ство** с ἡ ἐρασιτεχνία, ἡ ἀπειροτεχνία, ὁ ντιλετταντισμός.

дилижа́нс м уст. ἡ ἅμαξα, τό ἁμάξι.

дило́гия ж лит. ἡ διλογία.

дина́мика ж 1. физ. ἡ δυναμική· 2. перен. ἡ δυναμική κίνηση.

динами́т м ὁ δυναμῖτις, ὁ δυναμίτης. **~ный** прил. ἀπό δυναμίτη.

динами́||ческий прил. δυναμικός. **~чность** ж ἡ δυναμικότητα[-ης]. **~чный** прил. δυναμικός.

дина́мо с нескл., **дина́мо-маши́на** ж τό (или ἡ) δυναμό, ἡ δυναμομηχανή.

динамо́метр м тех. τό δυναμόμετρο[ν].

дин||асти́ческий прил. δυναστικός. **~а́стия** ж ἡ δυναστεία.

диоптри́я ж ἡ διοπτρία.

дипло́м м τό δίπλωμα, τό πτυχίο[ν]: почётный ~ τό τιμητικό δίπλωμα.

диплома́т м ὁ διπλωμάτης. **~и́ческий** прил. διπλωματικός: ~и́ческий курье́р ὁ διπλωματικός ταχυδρόμος· ~и́ческий ко́рпус τό διπλωματικό σῶμα· ~и́ческие отноше́ния οἱ διπλωματικές σχέσεις. **~и́чный** прил. διπλωματικός: ~и́чный отве́т ἡ διπλωματική ἀπάντηση. **~ия** ж прям., перен. ἡ διπλωματία.

дипло́мник м ὁ τελειόφοιτος φοιτητής, πού ἑτοιμάζει τό πτυχίο του.

дипло́мн||ый прил. τοῦ διπλώματος, τοῦ πτυχίου: ~ая рабо́та ἡ πτυχιακή μελέτη, ἡ πτυχιακή ἐργασία.

директи́в||а ж ἡ ὁδηγία, ἡ ντιρεκτίβα. **~ный** прил. κατευθυντήριος, ὁδηγητικός: ~ные указа́ния οἱ ὁδηγίες.

дире́ктор м ὁ διευθυντής.

директо́рия ж ист. τό διευθυντήριο[ν].

директри́са ж 1. (начальница женского учебного заведения) уст. ἡ διευθύντρια· 2. геом. ἡ διευθυντηρία γραμμή.

дире́кция ж ἡ διεύθυνση[-ις].

дирижа́бль м τό πηδαλιουχούμενο[ν] (ἀερόστατο[ν]).

дириж||ёр м ὁ διευθυντής ὀρχήστρας, ὁ ἀρχιμουσικός, ὁ μαέστρος. **~ёрский** прил. τοῦ διευθυντῆ[-οῦ] ὀρχήστρας, τοῦ μαέστρου: ~ёрская па́лочка ἡ μπαγκέτα τοῦ μαέστρου. **~и́ровать** несов. διευθύνω ὀρχήστρα[ν].

дисгармо́ния ж в разн. знач. ἡ δυσαρμονία, ἡ παραφωνία, ἡ ἔλλειψη ἁρμονίας.

диск м в разн. знач. ὁ δίσκος: мета́ние ~а ἡ δισκοβολία· мета́тель ~а ὁ δισκοβόλος.

ди́скант м муз. ὁ ὑψίφωνος.

дисквалифя||ка́ция ж ἡ στέρηση δικαιώματος, ὁ ἀποκλεισμός (ἀθλητοῦ κ. λ. π.). **~ци́ровать** сов. и несов. στερῶ τά δικαιώματα, κηρύττω ἀναρμόδιο[ν], ἀποκλείω (ἀθλητή κ.λ.π.).

дискобо́л м ὁ δισκοβόλος.

диско́нт м фин. ἡ προεξόφληση[-ις].

дискредит||а́ция ж ἡ ἀπώλεια τοῦ κύρους, τό χάσιμο τῆς ὑπόληψης, ὁ ἐξευτελισμός, ἡ χρεωκοπία. **~и́ровать** сов. и несов. ρίχνω τό κῦρος, καθιστῶ ἀνυπόληπτο, ἐξευτελίζω.

дискримина́ция ж ἡ διάκριση[-ις]: ра́совая ~ ἡ φυλετική διάκριση.

дискусс||ио́нный прил. συζητήσιμος: ~ вопро́с τό συζητήσιμο ζήτημα· в ~ио́нном поря́дке γιά συζήτηση. **~и́ровать** несов. см. дискути́ровать.

дискуссия *ж* ἡ συζήτηση[-ις].
дискутировать *несов.* συζητῶ.
дислокация *ж воен.* ἡ στρατοπέδευση[-ις].
диспансер *м* τό ἰατρεῖο[ν], τό ντισπανσέρ: туберкулёзный ~ τό φυματιολογικό ντισπανσέρ, τό ἐξωτερικό φθισιατρεῖο.
диспепсии *ж мед.* ἡ δυσπεψία.
диспетчер *м* ὁ διεκπεραιωτής, ὁ ρυθμιστής.
диспозиция *ж воен., мор.* ἡ διάταξη (στρατοῦ, στόλου).
диспропорция *ж* ἡ δυσαναλογία.
диспут *м* ἡ συζήτηση[-ις], ἡ λογομαχία: вести ~ κάνω συζήτηση, συζητῶ, λογομαχῶ.
диссертац||ия *ж* ἡ ἐναίσιμη[-ος] διατριβή, ἡ πραγματεία: кандидатская ~ ἡ (ἐναίσιμος) διατριβή δοκίμου διδάκτορος· докторская ~ ἡ ἐναίσιμος διατριβή ἐπί διδακτορία.
диссимиляция *ж биол., лингв.* ἡ ἀνομοίωση[-ις].
диссон||анс *м муз., перен.* ἡ παραφωνία, ἡ κακοφωνία. **~ировать** *несов. муз.* παραφωνῶ, κάνω παραφωνία.
дистанция *ж* ἡ ἀπόσταση[-ις], τό διάστημα.
дистилл||ированный *прил.* ἀποσταγμένος: ~ированная вода τό ἀποσταγμένο νερό, τό ἀπεσταγμένον ὕδωρ. **~ировать** *сов. и несов.* ἀποστάζω, διϋλίζω. **~яция** *ж* ἡ ἀπόσταξη[-ις], ἡ διΰλιση[-ις].
дистрофия *ж мед.* ἡ δυστροφία.
дисциплин||а *ж* 1. ἡ πειθαρχία: соблюдать ~у πειθαρχῶ· 2. (*отрасль науки*) ὁ κλάδος (ἐπιστήμης). **~арный** *прил.* πειθαρχικός: ~арное взыскание ἡ πειθαρχική τιμωρία. **~ированность** *ж* ἡ πειθαρχικότητα[-ης], ἡ πειθαρχία. **~ированный** 1. *прич. от* дисциплинировать· 2. *прил.* πειθαρχημένος, πειθαρχικός, ὑπάκουος. **~ировать** *сов. и несов.* ἐπιβάλλω τήν πειθαρχία[ν].
дитя *с* τό παιδάκι, τό παιδί· ◇ ~ природы ὁ ἀγνός ἄνθρωπος· у семи нянек ~ без глазу *погов.* ὅπου λαλοῦν πολλοί πετεινοί ἀργεῖ νά ξημερώσει.
дифирамб *м лит.* ὁ διθύραμβος· ◇ петь кому-л. ~ы ψάλλω διθυράμβους, ἐγκωμιάζω ὑπερβολικά.
дифтер||ийный *прил.* διφθερικός. **~ит** *м см.* дифтерия. **~итный** *прил. см.* дифтерийный. **~ия** *ж мед.* ἡ διφθερῖτις.
дифтонг *м лингв.* ἡ δίφθογγος.
диффамация *ж юр.* ἡ δυσφήμηση[-ις], ἡ συκοφάντηση[-ις].
дифференциал *м мат.* ὁ διαφορικός/ *тех.* τό διαφορικό. **~ьный** *прил. эк., мат.* διαφορικός: ~ьная рента *эк.* ἡ διαφορική ἔγγεια πρόσοδος· ~ьное исчисление *мат.* ὁ διαφορικός λογισμός.
дифференц||иация *ж* ἡ διαφοροποίηση[-ις], ἡ διάκριση[-ις], ἡ διαστολή. **~ирование** *с мат.* ἡ διαφοροποίηση[-ις]. **~ированный** *прил.* διαφοροποιημένος, διάφορος, διαφορικός. **~ировать** *сов. и несов.* 1. διαφοροποιῶ, διακρίνω, διαστέλλω· 2. *мат.* διαφορίζω. **~ироваться** διαφοροποιοῦμαι.
диффузия *ж физ.* ἡ διάχυση[-ις].
дичать *несов.* γίνομαι ἄγριος (*о растениях*)/ ἀγριεύω, γίνομαι ἀγρίμι (*о человеке*).
дичиться *несов.* εἶμαι φοβιτσιάρης, εἶμαι ἄτολμος.
дичок *м бот.* τό ἄγριο[ν] ὀπωροφόρο, τό ἀμπόλιαστο ὀπωροφόρο: яблоня-~ ἡ ἀγριομηλιά.
дич||ь *ж* 1. (*животные, птицы*) τό θήραμα· 2. (*мясо*) τό κυνῆγι: паштет из ~и ἡ πήτα ἀπό κρέας κυνηγιοῦ· 3. (*дикое, глухое место*) *разг.* ἡ ἐρημιά, ἡ ἀγριάδα: какая ~ вокруг! τί ἀγριότοπος!· 4. (*вздор, чепуха*) *разг.* ἡ ἀνοησία, ἡ σαχλαμάρα, τά κουροφέξαλα: пороть ~ λέγω σαχλαμάρες, λέγω κουροφέξαλα.
длин||а *ж* τό μῆκος, τό μάκρος, ἡ μακρότητα[-ης]: пять метров в ~у πέντε μέτρα μάκρος· ~ улицы τό μῆκος τοῦ δρόμου· меры ~ы τά μέτρα μήκους· растянуться во всю ~у ξαπλώνομαι μακρύς πλατύς.
длинно||волосый *прил.* μακρομάλλης. **~ногий** *прил.* μακροπόδης, μακροπόδαρος, μακρόπους. **~носый** *прил.* μακρομύτης. **~полый** *прил.* μακρύς (γιά τά φορέματα). **~шёрстный** *прил.* μέ μακριά τρίχα.
длинн||ый *прил.* μακρύς, μακρός: (человек) с ~ыми руками ὁ μακροχέρης, ὁ μακρόχειρ· ◇ у него ~ язык *разг.* ἔχει μακριά γλῶσσα, σοῦ εἶναι μιά γλῶσσα.
длительн||ость *ж* ἡ διάρκεια, τό μάκρος. **~ый** *прил.* παρατεταμένος, μακρόχρονος: ~ые переговоры οἱ μακρόχρονες διαπραγματεύσεις· ~ое отсутствие ἡ παρατεταμένη ἀπουσία.
длиться *несов.* διαρκῶ, παρατείνομαι, ἐξακολουθῶ.
для *предлог с род. п.* γιά, διά / χάριν (*тк. ради*): книга для детей βιβλίο γιά τά παιδιά· (приготовить) для

пра́здника (ἑτοιμάζω) γιά (διά) τήν ἑορτή· говорю́ для твое́й же по́льзы τό λέγω γιά τό καλό σου· всё для побе́ды ὅλα γιά τή νίκη· приго́дный для хране́ния κατάλληλος γιά φύλαξη· о́пытен для свои́х лет πεπειραμένος γιά τήν ἡλικία του· для того́, что́бы γιά νά, ἵνα, διά νά· ◇ не́ для чего *разг.* δέν ὑπάρχει λόγος νά

днева́льный *м воен.* ὁ στρατιώτης τῆς ὑπηρεσίας.

днева́ть *несов.*: ~ и ночева́ть у кого́-л. ξημεροβραδιάζομαι σέ κάποιον.

дневни́к *м* τό ἡμερολόγιο[ν]: шко́льный ~ τό μαθητικό ἡμερολόγιο· вести́ ~ κρατῶ ἡμερολόγιο.

дневн||о́й *прил.* 1. ἡμερήσιος, τῆς ἡμέρας: ~о́е вре́мя τή μέρα, τήν ἡμέρα· ~ свет τό φῶς τῆς ἡμέρας· ~ спекта́кль ἡ ἀπογευματινή· ~а́я сме́на ἡ βάρδια τῆς ἡμέρας· ~ вы́пуск (*газеты*) ἡ ἀπογευματινή ἔκδοση· 2. (*за день*) ἡμερήσιος, καθημερινός: ~ за́работок τό ἡμερομίσθιο[ν], τό μεροδοῦλι, τό μεροκάματο· ◇ ~а́я ба́бочка ἡ ἡμερόβιος πεταλοῦδα.

днём *нареч.* τή μέρα, τήν ἡμέρα, ἐντός τῆς ἡμέρας / τό ἀπόγευμα, τό ἀπομεσήμερο, μετά τό μεσημέρι (*пополудни*): сего́дня ~ σήμερα τό ἀπόγευμα· вчера́ ~ χθές τό ἀπόγευμα· за́втра ~ αὔριο τό ἀπόγευμα· ~ и но́чью μέρα καί νύχτα· ~ ра́ньше (по́зже) μιά μέρα πρίν (ἀργότερα).

дни́ще *с* ὁ πάτος, ὁ πυθμήν, ὁ πυθμένας.

дно *с* ὁ πυθμένας, ὁ πυθμήν, ὁ βυθός, ὁ πάτος: ~ мо́ря ὁ βυθός (*или* ὁ πυθμένας) τῆς θάλασσας· ~ реки́ ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ· ~ буты́лки (бо́чки) ὁ πάτος τοῦ μπουκαλιοῦ (τοῦ βαρελιοῦ)· ~ коло́дца ὁ πυθμένας τοῦ πηγαδιοῦ· с двойны́м ~м δίπατος, μέ δυό πυθμένες· опроки́нуть вверх ~м ἀναποδογυρίζω· ◇ золото́е ~ τό χρυσωρυχεῖο, ὁ θησαυρός· пить до дна́ πίνω ὡς τόν πάτο· идти́ ко дну́ βουλιάζω, πηγαίνω στόν πάτο, βυθίζομαι· пусти́ть кора́бль ко дну́ βουλιάζω τό καράβι· переверну́ть всё вверх ~м ἀναποδογυρίζω τά πάντα, τά κάνω ἄνω κάτω.

дню́ю, днюешь и т. д. *наст. вр.* от днева́ть.

дня, дню и т. д. *род.*, *дат. п.* от день.

до I *предлог с род. п.* 1. ὡς, ἕως: от Москвы́ до Ки́ева ἀπ' τή Μόσχα ὡς τό Κίεβο· с о́сени до зимы́ ἀπό τό φθινόπωρο ὡς τό χειμῶνα· с утра́ до ве́чера ἀπό τό πρωΐ ὡς τό βράδυ· 2. (*вплоть до*) ἴσαμε, μέχρι[ς]: до концá ὡς τό τέλος, μέχρι τέλους· до бе́рега ἴσαμε τό γιαλό· боро́ться до после́дней ка́пли кро́ви ἀγωνίζομαι μέχρι (τῆς) τελευταίας ρανίδος (τοῦ) αἵματος· до сих по́р *а*) ἴσαμε τώρα (*о времени*), *б*) ἴσαμε δῶ (*о пространстве*)· до осо́бого распоряже́ния μέχρι εἰδικῆς διαταγῆς· де́ти до 10 лет τά παιδιά κάτω τῶν δέκα ἐτῶν· 3. (*прежде, перед*) πρίν (ἀπό), πρό: до револю́ции πρίν τήν ἐπανάσταση· до на́шей э́ры πρό Χριστοῦ· до войны́ πρίν τό πόλεμο, πρό τοῦ πολέμου· до обе́да πρό τοῦ γεύματος, πρίν ἀπό τό γεῦμα· до темноты́ πρίν βραδυάσει, πρίν σκοτεινιάσει· до отъе́зда πρίν νά φύγω· 4. (*при указании степени чего-л.*): я до кра́йности удивлён μένω κατάπληκτος, ἀπορῶ καί ἐξίσταμαι· я до того́ сча́стлив! εἶμαι τόσο εὐτυχής!· до чего́ он глуп! τί βλάκας πού εἶναι!, πόσο ἀνόητος εἶναι!· 5. (*около*) μέχρι, περίπου, ὡς: жара́ до 30° ζέστη μέχρι 30 βαθμούς· в за́ле до ты́сячи мест ἡ αἴθουσα ἔχει περίπου χίλιες θέσεις· ◇ мне нет де́ла до э́того αὐτό δέν μέ ἀφορᾶ· мне не до шу́ток δέν ἔχω ὄρεξη γιά ἀστεῖα· мне не до сме́ху δέν ἔχω ὄρεξη γιά γέλοια· мне не до ва́с δέν μπορῶ ν'ἀσχοληθῶ μαζί σας· мне не до того́ δέν ἔχω καιρό γιά...· что до меня́... ὅσο γιά μένα...· от вре́мени до вре́мени ἀπό καιροῦ εἰς καιρόν· до тех пор пока́ μέχρις ὅτου, ὡς πού νά· до того́ как μέχρις ὅτου, ὡς πού νά· до свида́ния ἀντίο, εἰς τό ἐπανιδεῖν, χαίρετε· до за́втра (ἐς) αὔριον.

до II *с нескл. муз.* τό ντό.

доба́в||ить *сов. см.* добавля́ть. **~ка** *ж разг.* ἡ προσθήκη / ἡ αὔξηση[-ις] (*к зарплате*). **~ле́ние** *с* 1. (*действие*) ἡ πρόσθεση[-ις], ἡ προσθήκη· 2. (*то, что добавляется*) τό συμπλήρωμα, τό παράρτημα / ἡ προσθήκη (*приложение*): в ~ле́ние к ска́занному συμπληρωματικά σ' αὐτά πού ἐλέχθησαν· примеча́ния и ~ле́ния σημειώσεις καί προσθῆκες. **~ля́ть** *несов.* προσθέτω, συμπληρώνω: ~ля́ть три рубля́ προσθέτω τρία ρούβλια.

доба́вочн||ый *прил.* (ἐπι)πρόσθετος, συμπληρωματικός: ~ые расхо́ды τά ἐπιπρόσθετα (*или* τά συμπληρωματικά) ἔξοδα.

добега́ть *несов.* φθάνω τρέχοντας, προφτάνω τρέχοντας, τρέχω ὡς κάπου, τρέχω ὡς ἕνα σημεῖο.

добе́гаться *сов.* τρέχω ὡς πού νά.

добежа́ть *сов. см.* добега́ть.

добела́ *нареч.* 1. (*чисто, до белизны*) καθαρά[-ῶς]· 2.: раскалённый ~ πυρακτωμένος μέχρι λευκοπυρώσεως.

добива́ть *несов.* (*приканчивать кого-л.*) σπάζω, σπάνω, καταθρυμματίζω, ἀποτελειώνω, συντρίβω τελειωτικά.

добива́ться *несов.* προσπαθῶ νά πετύχω, ἐπιδιώκω, ἐπιζητῶ: от него́ сло́ва не добьёшься δέν μπορεῖς νά τοῦ ἀποσπάσεις οὔτε λέξη· упо́рно ~ чего́-л. ἐπιζητῶ ἐπίμονα νά κατορθώσω κάτι· ~ с трудо́м κατορθώνω κάτι μέ δυσκολία· ~ реше́ния ἐπιδιώκω τήν λύση τοῦ ζητήματος· ~ своего́ προσπαθῶ νά πετύχω τόν σκοπό μου.

добира́ться *несов.* φτάνω, ἔρχομαι: ~ до́ до́му φτάνω στό σπίτι μου· ~ до бе́рега φτάνω στήν ὄχθη (ἀκτή)· ~ до и́стины βρίσκω τήν ἀλήθεια· ◇ смотри́, я ещё доберу́сь до тебя́! *разг.* ἔννοια σου, θά σέ κανονίσω!

доби́ть *сов. см.* добива́ть.

доби́ться *сов.* κατορθώνω, πετυχαίνω: ~ успе́хов ἔχω ἐπιτυχίες, πετυχαίνω· ~ согла́сия πετυχαίνω τή συγκατάθεση· ~ своего́ πετυχαίνω τό σκοπό μου· ~ побе́ды νικῶ· ~ то́лку καταφέρνω νά μάθω, βρίσκω ἄκρη.

до́блестн||ый *прил.* ἀνδρεῖος, γενναῖος / ἡρωϊκός (*героический*)/ ἔνδοξος (*славный*): ~ труд ἡ ἡρωϊκή δουλειά· ~ые войска́ τά ἔνδοξα στρατεύματα.

до́блесть *ж* ἡ ἀνδρεία, ἡ γενναιότητα[-ης] / ὁ ἡρωϊσμός (*геройство*): во́инская ~ ἡ στρατιωτική ἀνδρεία· проявля́ть ~ δείχνω ἀνδρεία.

добра́сывать (*до чего, до кого*) *несов.* ρίχνω ὡς ἕνα ὁρισμένο σημεῖο, φτάνω, ρίχνοντας.

добра́ться *сов. см.* добира́ться.

добрести́ *сов.* φτάνω μέ δυσκολία (*с трудом*)/ σέρνομαι, σύρομαι ὡς (*потихоньку*).

добре́ть *несов.* 1. (*становиться добрее*) γίνομαι καλός, γίνομαι ἀγαθός· 2. (*полнеть*) *разг.* παχαίνω, χοντραίνω.

добр||о́ I *с* 1. τό καλό[ν], τό ἀγαθό[ν]: жела́ть кому́-л. ~а́ θέλω τό καλό κάποιου· 2. (*имущество*) *разг.* ἡ περιουσία, τά ὑπάρχοντα, τά ἀγαθά, τό βιός· ◇ по ~у́ по здоро́ву μέ τό καλό· э́то не к ~у́ *разг.* αὐτό δέν θά βγεῖ σέ καλό· помина́ть ~о́м *разг.* διατηρῶ καλή ἀνάμνηση· нет ху́да без ~а́ *погов.* οὐδέν κακόν ἀμιγές καλοῦ.

добро́ II *нареч.* καλά, καλῶς· ◇ ~ пожа́ловать! καλῶς ὡρίσατε!, καλῶς ἤρθατε!

доброво́лец *м* ὁ ἐθελοντής.

доброво́ль||но *нареч.* ἐθελοντικά[-ῶς], ἐθελουσίως, οἰκειοθελῶς/ προαιρετικά (*на добровольных началах*). ~**ность** *ж* ἡ ἐθελοντικότητα[-ης]. ~**ный** *прил.* ἑκούσιος, ἐθελοντικός: ~ное о́бщество ὁ σύλλογος· на ~ных нача́лах προαιρετικά. ~**ческий** *прил.* ἐθελοντικός, ἐθελούσιος: ~ческий отря́д τό ἐθελοντικό ἀπόσπασμα.

доброде́тель *ж* ἡ ἀρετή, ἡ χρηστότητα [-ης]. ~**ный** *прил.* ἐνάρετος, χρηστός.

добродуу́ш||ие *с* ἡ καλοκαγαθία, ἡ ἀγαθότητα[-ης]. ~**ный** *прил.* καλοκάγαθος, ἀγαθός, ἄκακος.

доброжела́тель *м* ὁ καλοθελητής, ὁ εὔνους. ~**ность** *ж* ἡ εὐμενής διάθεση, ἡ εὐμένεια, τά καλοθέλια. ~**ный** *прил.* εὐμενής, μέ καλή θέληση, εὐνοϊκός.

доброка́чественн||ость *ж* ἡ καλή ποιότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* 1. καλῆς ποιότητας: ~ый това́р τό ἐμπόρευμα καλῆς ποιότητας· 2. *мед.* καλοήθης: ~ая о́пухоль ὁ καλοήθης ὄγκος.

добросерде́ч||ие *с*, **добросерде́ч||ность** *ж* ἡ καλοψυχία, ἡ καλή καρδιά, ἡ ἐγκαρδιότητα[-ης]. ~**ный** *прил.* καλόκαρδος, ἐγκάρδιος.

добро́сить *сов. см.* добра́сывать.

добросо́вестн||о *нареч.* εὐσυνείδητα, εὐσυνειδήτως / μέ ἐπιμέλεια, ἐπιμελῶς (*тщательно*). ~**ость** *ж* ἡ εὐσυνειδησία / ἡ ἐπιμέλεια (*тщательность*). ~**ый** *прил.* εὐσυνείδητος/ ἐπιμελής (*тщательный*).

добрососе́дск||ий *прил.* φιλικός: ~ие отноше́ния οἱ σχέσεις καλῆς (*или* ἀγαθῆς) γειτονίας.

доброта́ *ж* ἡ καλωσύνη, ἡ ἀγαθότητα[-ης].

добро́тн||ость *ж* ἡ καλή ποιότητα / ἡ στερεότητα[-ης] (*прочность*). ~**ый** *прил.* καλῆς ποιότητας, καλοφτιαγμένος / στερεός, γερός (*прочный*).

до́бр||ый *прил.* καλός, ἀγαθός: ~ые лю́ди οἱ καλοί ἄνθρωποι· ~ челове́к ὁ ἀγαθός ἄνθρωπος· вы сли́шком ~ы́ ко мне μεγάλη ἡ καλωσύνη σας· ◇ ~ ма́лый καλός ἄνθρωπος, καλό παιδί, λεβεντόπαιδο· ~ое и́мя τό καλό ὄνομα, ἡ καλή φήμη· в ~ час! ἡ ὥρα ἡ καλή!· ~ое у́тро!, ~ день! καλημέρα!· ~ ве́чер! καλησπέρα (σας)!· ~ой но́чи! καληνύχτα!· всего́ ~ого! χαίρετε!, γειά χαρά!, καλή τύχη!· бу́дьте ~ы! εὐαρεστηθῆτε νά!, ἔχετε τήν καλωσύνη νά!· ~ых три часа́ ὁλόκληρες τρεῖς ὧρες· чего́ ~ого он уе́дет μπορεῖ καί νά φύγει· ~ая полови́на τό μισό· по ~ой во́ле

ἐθελοντικά, ἑκούσια· люди ~ой воли οἱ ἄνθρωποι καλῆς θέλησης.

добряк *м разг.* ὁ ἄκακος (*или* ὁ ἀγαθός) ἄνθρωπος.

добуди||ться *сов. разг.*: я насилу (с трудом) ~лся его μέ δυσκολία κατόρθωσα νά τόν ξυπνήσω.

добыва||ние *с* 1. (*руды и т. п.*) ἡ ἐξόρυξη[-ις], ἡ ἐξαγωγή· 2. (*сведений, средств и т. п.*) ἡ ἐξεύρεση[-ις]. ~ть *несов.* 1. (*руду и т. п.*) ἐξορύσσω, ἐξάγω· 2. (*сведения, средства и т. п.*) ἐξευρίσκω, πορίζομαι, προμηθεύομαι. ~**ющий** 1. *прич. от* добывать· 2. *прил.*: ~ющая промышленность ἡ βιομηχανία ἐξόρυξης.

добыть *сов. см.* добывать.

добыч||а *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐξόρυξη[-ις], ἡ ἐξαγωγή: ~ минералов ἡ ἐξόρυξη τῶν ὀρυκτῶν· 2. (*добытое*) τό ἐξορυγμένο προϊόν / ἡ βορά, ἡ λεία (*хищника*) / ἡ θήρα, τό θήραμα (*охотника*) / τό λάφυρο[ν], τά λάφυρα (*военная*)· ◇ стать ~ей огня γίνομαι παρανάλωμα τοῦ πυρός.

довезти *сов. см.* довозить.

доверенн||ость *ж* τό πληρεξούσιο[ν], ἡ πληρεξουσιότητα[-ης], ἡ ἐξουσιοδότηση[-ις]: по ~ости μέ πληρεξούσιο, μέ τήν ἐξουσιοδότηση. ~**ый** *прил.* ἔμπιστος, ἐξουσιοδοτημένος: ~ое лицо τό ἔμπιστο (*или* τό ἐξουσιοδοτημένο) πρόσωπο.

довери||е *с* ἡ ἐμπιστοσύνη, ἡ πίστη[-ις]: питать (оказывать) ~ ἔχω ἐμπιστοσύνη, ἐμπιστεύομαι· внушать ~ ἐμπνέω ἐμπιστοσύνη· пользоваться ~ем кого-л. χαίρω τῆς ἐμπιστοσύνης κάποιου· злоупотреблять ~ем κάνω κατάχρηση (*или* καταχρῶμαι) τῆς ἐμπιστοσύνης κάποιου· человек, заслуживающий ~я ἄνθρωπος ἄξιος ἐμπιστοσύνης, ἀξιόπιστος ἄνθρωπος.

доверитель *м юр.* ὁ ἐντολοδότης, ὁ ἐντολεύς. ~**ный** *прил.* (*секретный*) *уст.* ἐμπιστευτικός.

доверить(ся) *сов. см.* доверять(ся).

доверху *нареч.* ὡς ἐπάνω, ὡς τήν κορυφή[ν].

доверчив||ость *ж* ἡ εὐπιστία, ἡ εὐκολοπιστία. ~**ый** *прил.* εὔπιστος, εὐκολόπιστος.

доверш||ать *несов.* ἀποπερατώνω, ὁλοκληρώνω. ~**ение** *с* ἡ ἀποπεράτωση[-ις], ἡ ὁλοκλήρωση[-ις]: в ~ение чего-л. εἰς ἐπίμετρον. ~**ить** *сов. см.* довершать.

доверять *несов.* 1. (*иметь доверие*) ἔχω ἐμπιστοσύνη[ν], πιστεύω, ἐμπιστεύομαι: не ~ кому-л., чему-л. δυσπιστῶ, δέν ἐμπιστεύομαι· 2. (*поручать*) ἐμπιστεύομαι, ἀναθέτω, ἐξουσιοδοτῶ: ~ получение денег ἐξουσιοδοτῶ κάποιον νά παραλάβει χρήματα· ◇ ~ тайну ἐμπιστεύομαι μυστικό. ~ся ἐμπιστεύομαι, ἐκμυστηρεύομαι: ~ся кому-л. ἐμπιστεύομαι, δίνω πίστη σέ κάποιον.

довес||ить *сов. см.* довешивать. ~**ок** *м* τό συμπλήρωμα στό ζύγισμα.

довести *сов. см.* доводить.

довестись *сов. см.* доводиться 2.

довешивать *несов.* συμπληρώνω τό βάρος στό ζύγισμα, ζυγίζω ἀκριβῶς.

довод *м* τό ἐπιχείρημα, ὁ ἰσχυρισμός: неоспоримый ~ τό ἀδιάψευστο ἐπιχείρημα· несостоятельный ~ ὁ ἀβάσιμος ἰσχυρισμός· приводить ~ы προβάλλω ἐπιχειρήματα· ~ы за и против τά ὑπέρ καί τά κατά.

доводить *несов.* 1. (*сопровождать*) ὁδηγῶ, ἄγω / συνοδεύω (*провожать*)· 2. (*до какого-л. состояния*) φέρ(ν)ω, καταντῶ, περιάγω, ὁδηγῶ: ~ до отчаяния φέρ(ν)ω σέ ἀπελπισίαν, φέρ(ν)ω σέ ἀπόγνωση· ~ до слёз κάνω κάποιον νά κλάψει· ~ до бешенства κάνω κάποιον ἔξω φρενῶν, κάνω κάποιον νά λυσσάζει· ~ до крайности ὁδηγῶ κάποιον στά ἄκρα· ~ до конца ἀποπερατώνω, ἀποτελειώνω, φέρ(ν)ω σέ (εἰς) πέρας· 3. (*увеличивать или уменьшать*) φέρ(ν)ω ὡς ἕνα σημεῖο, αὐξάνω ἤ ἐλαττώνω κάτι: ~ до максимума φέρ(ν)ω στό ἀνώτατο ὅριο, φέρ(ν)ω στόν ἀνώτατον βαθμό· ~ выработку до... (αὐξάνω) τήν παραγωγή ὡς... (μέχρι...)· 4. (*проводить*) ἐκτείνω, ἐπεκτείνω, προεκτείνω: ~ железную дорогу до побережья ἐκτείνω (*или* προεκτείνω) τήν σιδηροδρομική γραμμή ὡς τήν ἀκτή· ◇ ~ до сведения καθιστῶ γνωστό, γνωστοποιῶ· ~ до сознания καθιστῶ κάτι καταληπτό, καθιστῶ κάτι νοητό, κάνω νά καταλάβει κάποιος.

доводиться *несов.* 1. (*быть в родстве*) *разг.*: он мне доводится дядей τόν ἔχω θεῖο, εἶναι θεῖος μου· 2. *безл. разг.*: мне не довелось его видеть δέν ἔτυχε (*или* δέν κατάφερα) νά τόν ἰδῶ.

довоенный *прил.* προπολεμικός.

довозить (*до чего-л.*) *несов.* φέρνω ὡς, μεταφέρω ὡς (μέ μεταφορικό μέσο): ~ до дому μεταφέρω ὡς τό σπίτι.

довольно I *нареч.* 1. (*с прил. и нареч.*) ἀρκετά, ἐπαρκῶς: я чувствую себя ~ хорошо αἰσθάνομαι τόν ἑαυτόν μου ἀρκετά καλά· ~ красивый ἀρκετά ὄμορφος· 2. (*достаточно*) ἀρκετά, ἀρκεῖ,

φθάνει: с меня́ и э́того ~ γιά μένα αὐτό εἶναι ἀρκετό· ~, мне э́то надое́ло! φτάνει, βαρέθηκα!· ~ говори́ть об э́том! φτάνει (νά μιλᾶμε) γι' αὐτό!

дово́льно II *нареч.* μέ ἱκανοποίηση, ἱκανοποιημένος: он ~ улыба́лся χαμογελοῦσε μέ ἱκανοποίηση.

дово́льный *прил.* εὐχαριστημένος, ἱκανοποιημένος: име́ть ~ вид φαίνομαι εὐχαριστημένος· ~ свое́й рабо́той ἱκανοποιημένος ἀπ' τή δουλειά του· ~ собо́й ἱκανοποιημένος ἀπ' τόν ἑαυτό μου.

дово́льстви||е *с воен.* τά ἐφόδια, οἱ προμήθειες: пищево́е ~ ἡ τροφοδοσία, ὁ ἐπισιτισμός· вещево́е ~ ὁ ἱματισμός, ὁ ρουχισμός· де́нежное ~ ἡ μισθοδοσία· находи́ться на ~и τροφοδοτοῦμαι, ἐφοδιάζομαι (ἀπό κάπου).

дово́льств||о *с* 1. (*достаток*) ἡ ἐπάρκεια, ἡ ἄνεση[-ις], ἡ εὐπορία: жить в по́лном ~е ζῶ ἐν πλήρει ἀνέσει, ζῶ μ' ὅλα μου τά καλά· 2. (*удовлетворение*) ἡ εὐχαρίστηση[-ις], ἡ ἱκανοποίηση[-ις].

дово́льствоваться *несов.* ἀρκοῦμαι, ἱκανοποιοῦμαι: ~ немно́гим εἶμαι ὀλιγαρκής.

до востре́бования *нареч.* πόστ-ρεστάν.

дог *м* (*порода собак*) ὁ μολοσσός.

догада́ться *сов. см.* дога́дываться.

дога́д||ка *ж* 1. (*предположение*) ἡ εἰκασία, ἡ ὑπόθεση[-ις]: теря́ться в ~ках χάνομαι σέ εἰκασίες, μπλέκομαι σέ εἰκασίες· по ~ке κατ' εἰκασίαν· 2. *см.* дога́дливость. **~ливость** *ж* ἡ ὀξυδέρκεια, ἡ διορατικότητα[-ης]. **~ливый** *прил.* ὀξυδερκής, διορατικός. **~ываться** *несов.* μαντεύω / ὑποθέτω (*предполагать*) / ὑποπτεύομαι, ὑποψιάζομαι (*подозревать*): я об э́том давно́ ~ываюсь ἀπό καιρό τό ὑποψιάζομαι.

догляде́ть *сов. разг.* 1. (*до какого-л. предела*) βλέπω ὡς τό τέλος: ~ до конца́ βλέπω ὡς τό τέλος· 2. (*за кем-л., за чем-л.*) ἐπιβλέπω, προσέχω.

до́гм||а *ж* τό δόγμα, ἡ δοξασία. **~ати́зм** *м* ὁ δογματισμός. **~а́тик** *м* ὁ δογματιστής. **~ати́ческий**, **~ати́чный** *прил.* δογματικός.

догна́ть *сов. см.* догоня́ть· ~ и перегна́ть φτάνω καί ξεπερνῶ.

догова́ривать *несов.* τελειώνω τήν ὁμιλία[ν], ἀποτελειώνω τό[ν] λόγο[ν] μου: не ~ до конца́ μασῶ τά λόγια μου, δέν τά λέω ὅλα. **~ся** 1. συνάπτω συμφωνία[ν], συμβάλλομαι, συνομολογῶ, συμφωνῶ (*приходить к соглашению*)/ συνεννοοῦμαι, συμφωνῶ μέ κάποιον (*уславливаться о чём-л.*)/ διαπραγματεύομαι (*вести переговоры*): ~ся с ке́м-л. συμφωνῶ (*или* συνεννοοῦμαι) μέ κάποιον· 2. (*до чего-л.*) *разг.*: ~ся до абсу́рда φτάνω νά λέω ἀνοησίες, φτάνω νά λέω παράλογα πράγματα· ◇ Высо́кие Догова́ривающиеся сто́роны *дип.* τά ὑψηλά συμβαλλόμενα μέρη, οἱ ὑψηλοί συμβαλλόμενοι.

догово́р *м* τό σύμφωνο[ν], ἡ σύμβαση[-ις], ἡ συμφωνία / τό συμβόλαιο, τό συμφωνητικό, τό κοντράτο (*деловой*)/ ἡ συνθήκη (*пакт*): ~ о социалисти́ческом соревнова́нии τό συμφωνητικό τῆς σοσιαλιστικῆς ἅμιλλας· коллекти́вный ~ ἡ συλλογική σύμβαση· ми́рный ~ ἡ συνθήκη εἰρήνης· ~ о ненападе́нии τό σύμφωνο μή ἐπιθέσεως· ~ о дру́жбе и взаи́мной по́мощи τό σύμφωνο φιλίας καί ἀμοιβαίας βοήθειας· торго́вый ~ ἡ ἐμπορική συμφωνία· заключа́ть ~ συνάπτω συνθήκη, κλείνω συμφωνία· наруша́ть ~ παραβαίνω τήν συνθήκη, παραβιάζω τήν συμφωνία.

договорённость *ж* ἡ συνεννόηση[-ις], ἡ συμφωνία.

договори́ть(ся) *сов. см.* догова́ривать(ся).

догово́р||ный *прил.* συμφωνημένος, τῆς συνθήκης, τῆς συμφωνίας: ~ые обяза́тельства οἱ συμφωνητικές ὑποχρεώσεις, οἱ ὑποχρεώσεις τῶν συμφωνιῶν· на ~ых нача́лах ἐπί τῇ βάσει συμφωνίας, κατόπιν συμφωνίας.

догола́ *нареч.*: разде́ть ~ ξεγυμνώνω ἐντελῶς, ἀφήνω κάποιον ὁλόγυμνο, ἀφήνω κάποιον τσίτσιδο· разде́ться ~ ξεγυμνώνομαι ἐντελῶς, μένω τσίτσιδος.

догоня́ть *несов.* φτάνω, φθάνω, προφθάνω κάποιον.

догор||а́ть *несов.*, **догор||е́ть** *сов.* ἀποκαί(γ)ομαι: свеча́ ~а́ет τό κερί ἀποκαί(γ)εται, τό κερί τελειώνει· заря́ ~а́ет ξημέρωσε γιά καλά.

догружа́ть *несов.*, **догрузи́ть** *сов.* τελειώνω τή[ν] φόρτωση, ἀποφορτώνω / φορτώνω ἐπιπρόσθετα (*дополнительно*).

додава́ть *несов.*, **дода́ть** *сов.* δίνω συμπληρωματικά / πληρώνω συμπληρωματικά (*доплачивать*): ~ остально́е δίνω τά ὑπόλοιπα· не ~ чего́-л. δέν τά δίνω ὅλα, δίνω ξίκικα.

доде́лать *сов.*, **доде́лывать** *несов.* (ἀπο)τελειώνω, φέρ(ν)ω σέ πέρας.

доду́мать *сов.*, **доду́мывать** *несов.* *разг.* σκέφτομαι ὥριμα γιά κάτι: ~ до конца́ τό καλοσκέφτομαι, σκέφτομαι καλά. **~ся** (*до чего-л.*) διανοοῦμαι, σκέφτομαι: как мо́жно додума́ться до э́того?

πῶς εἶνε δυνατόν νά σκεφθεῖ κανένας τέτοιο πρᾶμα;

доедáть *несов.* ἀποτρώγω, τελειώνω τό φαγητό.

доезжá||ть *несов.* καταφθάνω, φτάνω κάπου (μέ μεταφορικό μέσο): он сошёл с пóезда, не доéхав до гóрода κατέβηκε ἀπό τό τραῖνο πρίν νά φθάσει στήν πόλη.

доéние *с* τό ἄρμεγμα, ἡ ἄμελξις.

доéсть *сов. см.* доедáть.

доéхать *сов. см.* доезжáть.

дожд||áться *сов.* 1. *см.* дожидáться· он ~áлся, наконéц, письмá ἐπί τέλους πῆρε γράμμα· жду не дождýсь περιμένω μέ ἀνυπομονησία· 2. (*при угрозе, предупреждении*) *разг.*: он ~ётся тогó, что полýчит замечáние θά φτάσει στό σημεῖο νά τόν κάνουν παρατήρηση.

дождевйк *м* 1. (*гриб*) τό πορδομανίταρο, τό λυκόπερδον· 2. (*плащ*) *разг.* τό ἀδιάβροχο[ν].

дождев||óй *прил.* βρόχινος, βρόχειος, ὄμβριος, τῆς βροχῆς: ~áя водá τό βρόχινο νερό, τό νερό τῆς βροχῆς· ~áя кáпля ἡ σταγόνα βροχῆς· ~áя тýча τό σύννεφο τῆς βροχῆς, νέφος ὀμβροφόρο· ~ зонт ἡ ὀμπρέλλα, τό ἀλεξιβρόχιο.

дождемéр *м метеор.* τό βροχόμετρο[ν], τό ὑετόμετρο[ν].

дождлйв||ый *прил.* βροχερός: ~ая погóда ὁ βροχερός καιρός.

дождь *м* ἡ βροχή, ὁ ὑετός: проливнóй ~ ἡ ραγδαία βροχή· мéлкий ~ ἡ ψιλή βροχή, ἡ ψιχάλα· ндёт ~ βρέχει· идёт проливнóй ~ βρέχει ραγδαῖα· собирáется ~ θά βρέξει· ~ льёт как из ведрá βρέχει μέ τό τουλούμι.

доживá||ть *несов.* ζῶ τίς τελευταῖες μέρες: мы ~ем на дáче послéдние дни τελειώνουμε τή διαμονή μας στήν ἐξοχή· ~ свой век ζῶ τίς τελευταῖες μέρες τῆς ζωῆς μου· он ~ет свой послéдние часы́ εἶνε στά τελευταῖα του· ~ до глубóкой стáрости ζῶ ὡς τά βαθειά γεράματα.

дожидáться *несов.* περιμένω, ἀναμένω, καρτερῶ: ~ пóезда περιμένω τό τραῖνο· ~ приёма περιμένω νά μέ δεχτοῦν.

дож||йть *сов. см.* доживáть· больнáя не ~ивёт до лéта ἡ ἄρρωστη δέν θά ζήσει ὡς τό καλοκαῖρι, δέν θά βγάλει τό καλοκαῖρι· ◇ до чегó он дóжил! ποῦ ἔφτασε!, ποῦ κατάντησε!

дóза *ж* ἡ δόση[-ις].

дозвóл||енный *прил.* ἐπιτρεπόμενος / νόμιμος (*законный*). ~**я́ть** *несов. уст.* ἐπιτρέπω.

дозвони́ться *сов.* 1. (*по телефону*) τηλεφωνῶ, κατορθώνω νά τηλεφωνήσω σέ κάποιον· 2. (*у двери*) κτυπῶ τό κουδοῦνι (ὡς πού νά μ' ἀκούσουν).

дозйр||овать *сов. и несов.* καθορίζω τή δόση. ~**óвка** *ж* ἡ δόση[-ις], ὁ καθορισμός τῆς δόσης.

дознавáться *несов. разг.* κατορθώνω νά μάθω, ἐξακριβώνω, μαθαίνω.

дознá||ние *с юр.* ἡ ἀνάκριση[-ις], ἡ ἐξέταση[-ις], ἡ ἔρευνα: производи́ть ~ κάνω ἀνάκριση. ~**ться** *сов. разг. см.* дознавáться.

дозóр *м* ἡ περίπολος, ἡ περιπολία: ночнóй ~ ἡ νυκτερινή περίπολος· обходи́ть ~ом περιπολῶ· в ~е σέ περιπολία. ~**ный** 1. *прил.* τῆς περιπόλου, περιπολικός: ~ное сýдно τό περιπολικό σκάφος, ἡ περίπολος· 2. *м* ὁ περίπολος.

дозревáть *несов.*, **дозрéть** *сов.* ὡριμάζω, μεστώνω.

доигрáть *сов. см.* дои́грывать.

доигр||áться *сов.* (*до чего-л.*): смотри́, ~áешься! *разг.* κύτταξε, θά τήν πάθεις!

дои́грывание *с* τό παίξιμο μέχρι τέλους.

дои́грывать *несов.* τελειώνω τό παιγνίδι (*об игре*)/ τελειώνω νά παίζω, τελειώνω τό παίξιμο (*о музыкальном произведении и т. п.*): ~ пáртию в шáхматы τελειώνω τήν παρτίδα τοῦ σκακιοῦ· ~ пьéсу παίζω τό ἔργο ὡς τό τέλος.

дои́льник *м* ἡ καρδάρα, ὁ ἀμολγεύς, ὁ ἀρμεγός: электри́ческий ~ ὁ ἠλεκτρικός ἀμολγεύς.

доискáться *сов.* (*чего-л.*) *разг.* κατορθώνω νά βρῶ, βρίσκω, εὑρίσκω, ἀνακαλύπτω: ~ и́стины (причи́ны) βρίσκω τήν ἀλήθειαν (τήν αἰτία).

доискиваться *несов.* 1. *см.* доискáться· 2. (*стараться разузнать, усиленно разыскивать*) (ἀνα)ζητῶ νά βρῶ, ἐπιζητῶ, ψάχνω: ~ и́стины ζητῶ νά βρῶ τήν ἀλήθεια.

доистори́ческий *прил.* προϊστορικός.

дои́ть *несов.* ἀρμέγω, ἀμέλγω. ~**ся** δίνω γάλα, ἀρμέγομαι.

дóйка *ж* τό ἄρμεγμα, ἡ ἄμελξη[-ις].

доймý, доймёшь и т. д. *буд. вр. от* доня́ть.

дóйн||ый *прил.* γαλατερός, πού δίνει γάλα, πού ἀρμέγεται: ~ая корóва γελάδα πού ἀρμέγεται.

дойти́ *сов. см.* доходи́ть· вот мы и дошли́! φθάσαμε!· до чегó он дошёл! ποῦ ἔφτασε!, ποῦ κατάντησε!

док *м мор.* ἡ δεξαμενή, τό ντόκ, ἡ νεωδόχος: сухóй ~ τό ντόκ χωρίς νερό· плавýчий ~ ἡ πλωτή δεξαμενή.

дóка *м разг.*: он ~ в э́том дéле εἶναι μάννα σ' αὐτές τίς ὑποθέσεις (δουλειές).

доказа́тельный *прил.* ἀποδεικτικός, πειστικός.

доказа́тельст||во *с* 1. (*довод*) ἡ ἀπόδειξη[-ις], ἡ μαρτυρία, τό τεκμήριο[ν] / τό σημεῖο[ν], τό δεῖγμα (*знак, признак*): веще́ственные ~ва *юр.* τά ὑλικά τεκμήρια· неопровержи́мое ~ ἡ ἀδιάψευστη ἀπόδειξη[-ις]· приводи́ть ~ва προσάγω ἐπιχειρήματα· в ~ γιά νά τό ἀποδείξω, πρός ἀπόδειξιν· 2. *мат.* ἡ ἀπόδειξη[-ις].

доказа́ть *сов. см.* дока́зывать· что и тре́бовалось ~ *мат., перен.* ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

доказу́емый *прил.* εὐαπόδεικτος.

дока́зывать *несов.* ἀποδείχνω, ἀποδεικνύω.

дока́нчивать *несов.* (ἀπο)τελειώνω, φέρνω σέ πέρας, ἀποπερατώνω.

докапиталисти́ческий *прил.* προκαπιταλιστικός.

дока́пываться *несов.* 1. (*до чего-л.*) σκάβω ὡς ἕνα ὁρισμένο σημεῖο· 2. *перен. разг.* ἀνακαλύπτω, βρίσκω: ~ до и́стинной причи́ны βρίσκω τήν πραγματική αἰτία.

докати́ть *сов.*, **дока́тывать** *несов.* 1. (*до чего-л.*) κυλῶ ὡς ἕνα σημεῖο· 2. (*быстро доехать*) φτάνω (φθάνω) γρήγορα. ~ся 1. κατρακυλάω ὡς κάπου: мяч докати́лся до забо́ра ἡ μπάλλα κατρακύλησε ὡς τό φράχτη· 2. *перен.* φτάνω, καταντῶ: вот до чего́ он докати́лся! νά ποῦ κατάντησε!, νά ποῦ κατρακύλησε!· ~ся до преступле́ния φτάνω ὡς τό ἔγκλημα (*или* μέχρι ἐγκλήματος).

до́кер *м* ὁ λιμενεργάτης, ὁ ἐργάτης λιμένος.

докла́д *м* 1. ἡ ἔκθεση[-ις], ἡ εἰσήγηση[-ις]: отчётный ~ ἡ λογοδοσία, ὁ ἀπολογισμός· нау́чный ~ ἡ ἐπιστημονική ὁμιλία, ἡ διάλεξη[-ις]· де́лать ~ κάνω εἰσήγηση, κάνω ἔκθεση· пре́ния по ~у ἡ συζήτηση· ◇ входи́ть без ~а μπαίνω χωρίς νά μ' ἀναγγείλουν. ~**но́й** *прил.*: ~на́я запи́ска τό ὑπόμνημα, τό σημείωμα. ~**чик** *м* ὁ εἰσηγητής, ὁ ὁμιλητής.

докла́дывать I *несов.* 1. (*делать доклад, сообщать*) κά(μ)νω ἔκθεση, ἀναφέρω, ἐκθέτω, εἰσηγοῦμαι, ἐξιστορῶ: ~ кому́-л. о чём-л. κάνω ἔκθεση, ἀναφέρω σέ κάποιον· 2. (*о ком-л.*) ἀναγγέλλω.

докла́дывать II *несов.* (*добавлять*) προσθέτω, γεμίζω.

докла́ссовый *прил.*: ~ое о́бщество ἡ προταξική κοινωνία, ἡ πρωτόγονη ἀταξική κοινωνία.

докона́ть *сов. разг.* ἀποτελειώνω, ξεκάνω / ἀφανίζω (*погубить*).

доко́нчить *сов. см.* дока́нчивать.

докопа́ться *сов. см.* дока́пываться.

докра́сить *сов. см.* докра́шивать.

до́красна́ *нареч.*: раскалённый ~ (πε)πυρακτωμένος· накали́ть желе́зо ~ πυρακτώνω, πυρακτῶ, κοκκινίζω τό σίδερο.

докра́шивать *несов.* βάφω μέχρι τέλους.

докрича́ться *сов.* 1. (*кого-л.*) φωνάζω κάποιον δυνατά ὥς πού νά μ' ἀκούσει· 2. (*до чего-л.*): ~ до хрипоты́ βραχνιάζω νά φωνάζω, ξελαρυγγίζομαι.

до́ктор *м* 1. (*учёная степень*) ὁ διδάκτωρ, ὁ δόκτωρ: ~ фи́зико-математи́ческих нау́к ὁ διδάκτωρ τῶν φυσικό-μαθηματικῶν· получи́ть сте́пень ~а ἀναγορεύομαι διδάκτωρ· 2. (*врач*) *разг.* ὁ γιατρός, ὁ ἰατρός: посыла́ть за ~ом φωνάζω (τόν) γιατρό. ~**ский** *прил.* διδακτορικός: ~ская диссерта́ция ἡ ἐναίσιμος διατριβή ἐπί διδακτορία· ~ская сте́пень ὁ τίτλος (*или* ὁ βαθμός) διδάκτορος· получи́ть ~скую сте́пень ἀναγορεύομαι διδάκτωρ[ας].

доктри́н||а *ж* τό δόγμα, ἡ διδασκαλία. ~**ёр** *м* ὁ δογματιστής / ὁ σχολαστικός (*схоласт*). ~**ёрский** *прил.* δογματικός / σχολαστικός (*схоластический*). ~**ёрство** *с* ὁ δογματισμός, ὁ σχολαστικισμός.

докуме́нт *м* τό ἔγγραφο[ν], τό ντοκουμέντο / τό πιστοποιητικό[ν] (*удостоверение*): ~ы (*личные*) τά πιστοποιητικά, τό δελτίον ταυτότητος· предъявля́ть ~ы δείχνω τά πιστοποιητικά, δείχνω τό δελτίο ταυτότητος· оправда́тельный ~ τό δικαιολογητικό ἔγγραφο· секре́тный ~ τό μυστικό ἔγγραφο· истори́ческий ~ τό ἱστορικό ντοκουμέντο. ~**а́льный** *прил.* βασιζόμενος σέ ντοκουμέντα: ~а́льные да́нные τά ἀποδεικτικά στοιχεῖα, τά ντοκουμέντα· ◇ ~а́льный фильм τό φίλμ ντοκυμαντέρ. ~**а́ция** *ж* τό σύνολον τῶν ἐγγράφων: техни́ческая ~а́ция τά τεχνικά ἔγγραφα. ~**и́ровать** *сов. и несов.* προσάγω ἔγγραφα, ὑποστηρίζω, ἀποδείχνω μέ ντοκουμέντα.

доку́ривать *несов.*, **докури́ть** *сов.* τελειώνω τό κάπνισμα, καπνίζω τό τσιγάρο (ὡς τό τέλος).

докуча́ть *несов.* γίνομαι ὀχληρός, σκοτίζω, παραζαλίζω, ἐνοχλῶ: ~ про́сьбами γίνομαι ὀχληρός, γίνομαι φορτικός, γίνομαι βαρετός ζητώντας κάτι.

доку́чливый *прил.* ἐνοχλητικός, ὀχληρός, φορτικός, ἀνιαρός.

долби́ть *несов.* 1. κοιλαίνω, σκάβω / σμιλεύω, γλύφω (*инструментом*)· 2. *перен.* (*повторять*) *разг.* ἐπαναλαμβάνω,

λέω τά ἴδια καί τά ἴδια· 3. *перен.* (*зубрить*) *разг.* ἀποστηθίζω, μαθαίνω ἀπ' ἔξω.

долг *м* 1. (*обязанность*) τό καθῆκο[ν], ἡ ὑποχρέωση[-ις], τό χρέος: чувство ~а ἡ συναίσθηση τοῦ καθήκοντος· человéк ~а ἄνθρωπος τοῦ καθήκοντος· выполнить своӣ ~ ἐκπληρῶ τό καθῆκον μου πρός, κάνω τό χρέος μου· считáть своим ~ом θεωρῶ χρέος μου, θεωρῶ καθῆκον μου· по ~у слýжбы ἐκτελῶντας τά ὑπηρεσιακά χρέη· 2. (*взятое взаймы*) ἡ ὀφειλή, τό χρέος: брать в ~ δανείζομαι, παίρνω δανεικά· давáть в ~ δανείζω, δίνω δανεικά· дéлать ~й χρεώνομαι, κάνω χρέη· отдавáть ~ πληρώνω τό χρέος· влезáть в ~й *разг.* μπαίνω στά χρέη· ◇ быть в ~ý перед кéм-л. ὀφείλω σέ κάποιον, ἔχω ὑποχρέωση σέ κάποιον· не оставáться в ~ý ἀνταποδίδω τήν ἐξυπηρέτηση, ξοφλάω τήν ὑποχρέωση· пéрвым ~ом πρῶτα πρῶτα, πρῶτα ἀπ' ὅλα· быть пó уши в ~áх, в ~ý как в шелкý *погов.* εἶμαι πνιγμένος στά χρέη, εἶμαι καταχρεωμένος· ~ платежóм крáсен *погов.* τό δῶρο θέλει ἀντίδωρο· отдáть послéдний ~ усóпшему ἀποχαιρετῶ τόν νεκρό.

дóлг||ий *прил.* 1. μακρύς, μακρός: ~ое молчáние ἡ μακρά σιωπή· ~ая жизнь ἡ μακρόχρονη ζωή· ~ая зимá ὁ μεγάλος χειμώνας· ~ое врéмя γιά πολύ καιρό, ἐπί πολύ· 2. *лингв.*: ~ глáсный τό μακρόν φωνῆεν· ~ слог ἡ μακρά συλλαβή· ◇ отклáдывать дéло в ~ ящик *разг.* ἀναβάλλω κάποια ὑπόθεση ἐπ' ἄπειρον (*или* ἐπ' ἀόρίστον)· это ~ая пéсня *разг.* εἶναι βαρετή ὑπόθεση.

дóлго *нареч.* γιά πολύ (καιρό), ἐπί πολύ, ἐπί μακρόν χρόνον, πολλή ὥρα: это дéло ~ тя́нется αὐτή ἡ δουλειά τραβᾶ σέ μάκρος, αὐτή ἡ δουλειά παρατραβάει· ◇ ~ ли до беды́ τό κακό δέν ἀργεῖ νά ἔρθει.

долговéчи||ость *ж* ἡ μακροβιότητα[-ης], ἡ μακροζωΐα. ~ый *прил.* μακρόβιος, μακροήμερος.

долговрéменный *прил.* μακροχρόνιος, διαρκής / *воен.* μόνιμος.

долговя́зый *прил. разг.*: ~ человéк ὁ μαντράχαλος, ὁ κρεμανταλᾶς.

долгождáнный *прил.* ὁ ποθητός, ὁ περιπόθητος.

долголéт||ие *с* ἡ μακροβιότητα[-ης], ἡ μακροζωΐα. ~ний *прил.* μακρόβιος, μακροχρόνιος, πολυετής: ~нее сотрýдничество ἡ πολυετής συνεργασία· ~няя дрýжба ἡ μακροχρόνια φιλία.

долгонóсик *м зоол.* ἡ σιταρόψειρα, ἡ καλάνδρα.

долгосрóчный *прил.* μακροπρόθεσμος.

долготá *ж* 1. *геогр.*, *астр.* τό μῆκος· 2. *лингв.* ἡ μακρότης.

долготерпéние *с* ἡ καρτερία, ἡ ἐγκαρτέρηση[-ις], ἡ ὑπομονητικότητα.

долгунéц *м* (*лён*) τό μακρόκλωστο λινάρι.

долежáть *сов.* 1. (*лежать до какого-л. времени*) ξαπλώνω ὡς...: ~ до вéчера μένω ξαπλωμένος ὡς τό ἀπόγευμα· 2. (*дозреть*) ὡριμάζω, μεστώνω: грýши должны́ ~ τά ἀπίδια πρέπει νά ὡριμάσουν.

долет||áть *несов.*, **долет||éть** *сов.* 1. πετῶ (*или* φτάνω) ὡς ἕνα σημεῖο / φτάνω κάπου μέ τό ἀεροπλάνο (*тк. на самолёте*)· 2. (*о звуках*) ἀκούγομαι, φτάνω: до нас ~éли какие-то кри́ки ἔφτασαν στ' αὐτιά μας κάτι φωνές.

дóлжен *предик. безл.* 1. *перевод. личными формами от глаг.* ὀφείλω, χρ(ε)ωστῶ: скóлько я тебé ~? πόσα σοῦ χρ(ε)ωστῶ;· 2. (*быть обязанным сделать что-л.*) ὀφείλω, πρέπει, εἶμαι ὑποχρεωμένος: я ~ быть дóма ὀφείλω νά εἶμαι στό σπίτι· я ~ послáть телегрáмму πρέπει νά στέλνω τηλεγράφημα· он ~ скóро прийти́ ὅπου νάναι ἔρχεται.

должни́к *м* ὁ ὀφειλέτης, ὁ χρεώστης: несостоя́тельный ~ ὁ ἀναξιόχρεος ὀφειλέτης· я твой вéчный ~ *перен.* ἐγώ θά σοῦ εἶμαι αἰώνια ὑπόχρεος.

должнó быть *вводн. сл.* (*вероятно, по всей вероятности*) μᾶλλον, πιθανόν, κατά πᾶσαν πιθανότητα, κατά τά φαινόμενα: он, ~, уéхал πρέπει νά ἔχει φύγει.

дóлжное *с* τό δέον, τό πρέπον: воздáть ~ ἀποδίδω τά δέοντα.

должностн||óй *прил.* ὑπηρεσιακός, τῆς ὑπηρεσίας, ὑπάλληλος: ~óе лицó ὁ δημόσιος ὑπάλληλος· ~óе преступлéние ἡ ὑπηρεσιακή παράβαση.

дóлжнос||ть *ж* ἡ θέση[-ις], τό ἀξίωμα: штáтная ~ ἡ μόνιμη θέση· занимáть ~ κατέχω θέση· назначáть на ~ διορίζω κάποιον· освобождáть от ~ти ἀπαλλάσσω τῶν καθηκόντων.

дóлжн||ый *прил.* πρέπων, δέων, ἁρμόζων, ἀναγκαῖος, ὀφειλόμενος: ~ым óбразом ὅπως πρέπει, καταλλήλως, δεόντως· с ~ым внимáнием μέ τήν δέουσα προσοχή· на ~ом ýровне στό ἐπίπεδο πού πρέπει.

доливáть *несов.* 1. (*прибавлять*) про-

σθέτω χύνοντας, χύνω λίγο περισσότερο[ν]· 2. (*стакан, бокал и т. д.*) γεμίζω (μέ ὑγρό), πληρῶ.

долина *ж* ἡ κοιλάδα, ἡ κοιλάς, ἡ πεδιάδα, ὁ κάμπος, τό λαγκάδι: ~ реки́ ἡ κοιλάδα τοῦ ποταμοῦ.

доли́ть *сов. см.* долива́ть.

до́ллар *м* τό δολλάριο[ν].

доложи́ть I, II *сов. см.* докла́дывать I, II.

доло́й *нареч.* κάτω: ~ поджига́телей войны́! κάτω οἱ ἐμπρηστές τοῦ πολέμου!· уйди́ с глаз ~! νά μή σέ δοῦν τά μάτια μου!, φύγε ἀπό τά μάτια μου, νά χαθεῖς!

доломи́т *м мин.* ὁ δολομίτης.

долото́ *с* ἡ σμίλη.

до́лька *ж разг.* ἡ φέτα, ἡ φετίτσα, τό φελί: ~ апельси́на ἡ φέτα τοῦ πορτοκαλιοῦ· ~ чеснока́ ἡ σκελίδα σκόρδου.

до́льше (*сравнит. ст. от* до́лгий *и* до́лго) περισσότερο[ν] καιρό, παραπέρα, ἄλλο.

до́л||я *ж* 1. (*часть*) τό μερίδιο[ν], τό μέρος, τό μερτικό, ἡ μερίδα[-ίς], ἡ δόση[-ις]: пя́тая ~ τό ἕνα πέμπτο· на мою́ ~ю пришло́сь сто рубле́й στό μερτικό μου ἔπεσαν ἑκατό ροῦβλια· дели́ть на ~и χωρίζω σέ μερίδια· кни́га в четвёртую ~ю листа́ τό σχῆμα τέταρτον (βιβλίου)· ~ и́стины ἡ δόση ἀληθείας· ~ здра́вого смы́сла μιά σταγόνα λογικό· 2. *анат.*, *бот.* ὁ λοβός· 3. (*участь*) ἡ τύχη, ἡ μοῖρα: счастли́вая ~ ἡ καλή μοῖρα· вы́пасть на ~ю ἦταν τῆς τύχης, μοῦ ἔλαχε· на на́шу ~ю вы́пала честь μᾶς ἔλαχε ἡ τιμή· ◇ льви́ная ~ ἡ μερίδα τοῦ λέοντος· входи́ть в ~ю с ке́м-л. συνεταιρίζομαι μέ κάποιον.

дом *м* 1. (*здание*) τό σπίτι, ἡ οἰκία, τό κτίριο[ν]: жило́й ~ ἡ κατοικία· многокварти́рный ~ ἡ πολυκατοικία· многоэта́жный ~ τό πολυόροφο σπίτι· 2. (*жильё, квартира*) ἡ κατοικία, τό σπίτι, τό διαμέρισμα: из ~у ἀπό τό σπίτι· доста́вка на́ ~ ἡ διανομή κατ' οἶκον· 3. (*семья, хозяйство*) τό σπίτι, τό σπιτικό, ἡ ἑστία, ἡ οἰκογένεια, ἡ φαμιλιά: хозя́ин ~а ὁ οἰκοδεσπότης, ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ· хлопота́ть по ~у ἀσχολοῦμαι μέ τό νοικοκυριό· 4. (*клуб*) τό σπίτι, ἡ στέγη, ὁ οἶκος: ~ учёных ὁ οἶκος τοῦ ἐπιστήμονα· ~ культу́ры τό σπίτι τοῦ πολιτισμοῦ· ~ пионе́ров τό σπίτι τῶν πιονιέρων· ~ о́тдыха τό σπίτι ἀνάπαυσης· роди́льный ~ τό μαιευτήριο· де́тский ~ τό παιδικό ἄσυλο, τό ὀρφανοτροφεῖο· 5. (*заведение, предприятие*) *уст.*: торго́вый ~ ὁ ἐμπορικός οἶκος· ~ умалишённых τό φρενοκομεῖο, τό ψυχιατρεῖο· исправи́тельный ~ τό σωφρονιστήριο· 6. (*династия*) ὁ βασιλικός οἶκος· ◇ ночле́жный ~ τό πανδοχεῖο, τό νυκτερινό ἄσυλο· публи́чный ~ τό χαμαιτυπεῖο, τό πορνεῖο· рабо́тать на ~у́ ἐργάζομαι στό σπίτι· разойти́сь по ~а́м πηγαίνετε στά σπίτια σας· вне ~а ἔξω ἀπό τό σπίτι.

до́ма *нареч.* στό σπίτι, κατ' οἶκον: сиде́ть ~ μένω στό σπίτι, δέν βγαίνω ἀπ' τό σπίτι· его́ нет ~ δέν εἶναι στό σπίτι· чу́вствовать себя́ как ~ νοιώθω σάν στό σπίτι μου· ◇ у него́ не все ~ *разг.* τά ἔχει χαμένα, τοὔχει στρίψει λιγάκι.

домаркси́стский *прил.* προμαρξιστικός.

дома́шн||ий 1. *прил.* οἰκιακός, σπιτικός, σπιτίσιος: ~ее хозя́йство τό νοικοκυριό· ~ телефо́н τηλέφωνο τοῦ σπιτιοῦ· ~ а́дрес ἡ διεύθυνση τοῦ σπιτιοῦ· ~яя хозя́йка ἡ νοικοκυρά, ἡ οἰκοκυρά· ~яя рабо́тница ἡ ὑπηρέτρια· ~ие ту́фли οἱ παντόφλες, οἱ παντοῦφλες· ~ костю́м τό ροῦχο τοῦ σπιτιοῦ· ~ аре́ст ὁ περιορισμός· в ~ей обстано́вке στό περιβάλλον τοῦ σπιτιοῦ· оде́тый по-~ему μέ τά ροῦχα τοῦ σπιτιοῦ· 2. *прил.* (*приручённый, не дикий*) κατοικίδιος, οἰκιακός: ~ее живо́тное τό οἰκιακό ζῶο· ~яя пти́ца τά πουλερικά· 3. *прил.* (*приготовленный дома, не покупной*) σπιτίσιος / οἰκότευκτος (*самодельный*): ~ие обе́ды τά σπιτίσια φαγητά· ~ хлеб τό σπιτίσιο ψωμί· 4. ~ие *мн.* (*семья*) οἱ δικοί μου, ἡ οἰκογένεια, ἡ φαμελιά μου.

до́мен||ный *прил. тех.* τῆς ὑψικαμίνου: ~ая печь ἡ ὑψικάμινος.

до́менщик *м* ὁ ἐργάτης ὑψικαμίνου.

до́мик *м уменьш.* τό σπιτάκι, ὁ οἰκίσκος: охо́тничий ~ τό καλύβι τῶν κυνηγῶν· ◇ ка́рточный ~ ὁ χάρτινος πύργος.

доминио́н *м* ἡ κτῆσις, τό ντομίνιον.

домини́р||овать *несов.* 1. (*господствовать, преобладать*) κυριαρχῶ, ὑπερέχω· 2. (*возвышаться над чем-л.*) δεσπόζω, ἐξέχω. ~ующий *прил.* κυρίαρχος, ἐπικρατῶν, δεσπόζων.

домино́ *с нескл. в разн. знач.* τό ντόμινο.

домкра́т *м тех.* ὁ γρύλος, τό βαροῦλκο[ν].

до́мна *ж* ἡ ὑψικάμινος.

домови́тый *прил.* ὁ νοικοκυρεμένος, ὁ νοικοκύρης.

домовладе́лец *м* ὁ ἰδιοκτήτης σπιτιοῦ, ὁ κάτοχος σπιτιῶν, ὁ σπιτονοικοκύρης.

домовóй *м фольк.* τό στοιχειό τοῦ σπιτιοῦ.

домóв||ый *прил.* οἰκιακός, σπιτικός: ~ая книга τό μητρῶον τῶν ἐνοικιαστῶν.

домогá||тельство *с* ἡ ἐπίμονη ἐπιδίωξη, ἡ πίεση[-ις], ὁ ἐκβιασμός: настóйчивые ~тельства οἱ ἐπίμονες ἀπαιτήσεις. ~ться *несов.* ἐπιδιώκω, ζητῶ ἐπίμονα, ἀπαιτῶ, ἐκβιάζω.

домóй *нареч.* (στό) σπίτι: возвратúться ~ ἐπιστρέφω (στό) σπίτι· мне порá ~ εἶναι καιρός νά πάω στό σπίτι.

домонополистúческий *прил.* προμονοπωλιακός: ~ капиталúзм ὁ προμονοπωλιακός καπιταλισμός.

доморóщенн||ый *прил.* **1.** ἀναθρεμμένος εἰς τό σπίτι: ~ые лóшади ἄλογα μεγαλωμένα (*или* θρεμμένα) στό σπίτι· **2.** *перен. ирон.* πρωτόγονος, ἄξεστος: ~ поэ́т ὁ στιχοπλόκος, ὁ ποετάστρος.

домосéд *м* ὁ σπιτόγατος, αὐτός πού δέν βγαίνει ἀπ' τό σπίτι: быть ~ом εἶμαι σπιτόγατος.

домоткáн||ый *прил.* ὑφασμένος στό σπίτι: ~ое полотнó πανί ὑφασμένο στό σπίτι, πανί ὑφασμένο στόν ἀργαλειό.

домоуправлéние *с* ἡ διεύθυνση[-ις] οἰκιῶν.

домохозя́||ин *м* ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ, ὁ ἰδιοκτήτης, ὁ σπιτονοικοκύρης. ~йка *ж* **1.** (*домовладелица*) ἡ σπιτονοικοκυρά· **2.** (*домашняя хозяйка*) ἡ νοικοκυρά, ἡ οἰκοκυρά.

домочáдц||ы *мн. разг.* ἡ οἰκογένεια, τά μέλη τῆς οἰκογενείας: со всéми чáдами и ~ами σύν γυναιξί καί τέκνοις.

домрабóтница *ж* ἡ ὑπηρέτρια.

домчáть *сов.* μεταφέρω γρήγορα, φέρνω γρήγορα. ~ся φτάνω γρήγορα, φτάνω καλπάζοντας.

дóмысел *м* ἡ εἰκασία (*предположение*)/ ἡ ἐπινόηση[-ις], τό ἐπινόημα, ἡ ἐπίνοια (*выдумка*).

донáшивать *несов.* **1.** (*одежду, обувь*) φορῶ ὡς πού νά λυώσει: ~ сапогú φορῶ τά παπούτσια μου ὡς πού νά λυώσουν· **2.** (*ребёнка — о беременной*) γεννῶ κανονικά. ~ся (*об одежде, обуви*) λυώνω.

донéльзя *нареч.* στό ἔπακρο[ν]: я устáл ~ κατακουράστηκα, εἶμαι τσακισμένος ἀπό τήν κούραση.

донесéние *с воен.* ἡ ἀναφορά, ἡ ἔκθεση[-ις].

донестú I *сов. см.* доносúть I, 1.

донестú II *сов. см.* доносúть II.

донестúсь *сов. см.* доносúться II.

донжуáнский *прил.* τοῦ Δόν Ζουάν, δονζουανικός.

дóнизу *нареч.* ὡς κάτω: свéрху ~ ἀπό πάνω ὡς κάτω, ἀπ' τήν κορφή ὡς τά νύχια.

донимáть *несов.* ἀνιῶ, ἐνοχλῶ, σκοτίζω, παραζαλίζω, κουράζω: ~ упрёками παραζαλίζω μέ κατηγορίες.

донкихóтство *с* ὁ δονκιχωτισμός.

дóнор *м* ὁ αἱμοδότης. ~ский *прил.* αἱμοδοτικός.

донóс *м* ἡ καταγγελία, ἡ μήνυση[-ις].

доносúть I **1.** *несов.* (*до какого-л. места*) φέρω, μεταφέρω, κουβαλῶ· **2.** *сов. см.* донáшивать.

доносúть II *несов.* **1.** (*делать донесение*) εἰδοποιῶ / ἀναφέρω (*сообщать*)· **2.** (*делать донос*) καταδίδω, καταγγέλλω: ~ на когó-л. καταγγέλλω κάποιον.

доносúться I *сов.* (*об одежде, обуви*) *см.* донáшиваться.

доносú||ться II *несов.* **1.** (*о звуках*) ἀκούομαι, ἀντηχῶ: ~лись крúки ἀκούστηκαν φωνές· **2.** (*о слухах*): до меня́ донóсятся слýхи, что... ἔφτασαν στ' αὐτιά μου φῆμες, ὅτι...· **3.** (*домчаться*) φτάνω, φθάνω.

донóсчик *м* ὁ καταδότης, ὁ χαφιές.

донЫне *нареч. уст.* μέχρι σήμερα, ὡς τώρα.

дóнья, дóньев *им. и род. п. мн. ч. от* дно.

доня́ть *сов. см.* донимáть.

допекáть *несов.* **1.** ἀποψήνω, ψήνω ὡς τό τέλος, τελειώνω τό ψήσιμο· **2.** (*донимать*) *разг.* ἐνοχλῶ, παραζαλίζω, παρασκοτίζω.

допивáть *несов.*: ~ до концá πίνω ὡς τό τέλος· ~ чай πίνω τό τσάϊ ὡς τό τέλος, πίνω ὅλο τό τσάϊ.

дописáть *сов.*, **допúсывать** *несов.* (ἀπο)τελειώνω τό γράψιμο, (ἀπο)τελειώνω τό γράμμα (*письмо и т. п.*)/ τελειώνω τό ζωγράφισμα (*картину*).

допúть *сов. см.* допивáть.

доплá||та *ж* ἡ πρόσθετη (*или* ἡ συμπληρωματική) πληρωμή. ~тúть *сов.*, ~чивать *несов.* πληρώνω ἐπιπρόσθετα, πληρώνω συμπληρωματικά.

доплывáть *несов.*, **доплы́ть** *сов.* φτάνω κολυμπώντας, κολυμβῶ, κολυμπῶ ὡς κάπου (*вплавь*)/ καταπλέω, φτάνω μέ τό πλοῖο (*на пароходе, корабле и т. п.*): ~ до бéрега *а*) φτάνω κολυμπώντας ὡς τήν ἀκτή (*о пловце*), *б*) φτάνω μέ τό καράβι ὡς τήν ἀκτή (*о судне*).

допóдлинн||о *нареч.* αὐθεντικά, ἐξακριβωμένα: ~ извéстно εἶναι ἐξακριβωμένο. ~ый *прил.* αὐθεντικός, ἐξακριβωμένος.

допоздна́ *нареч.* ὡς ἀργά, ὡς τήν νύχτα: засиде́ться ~ παρακάθομαι κάπου ὡς ἀργά.

доползáть *несов.*, **доползти́** *сов.* σέρνομαι ὡς, φτάνω σερνάμενος ὡς.

дополне́ние *с* **1.** τό συμπλήρωμα, ἡ συμπλήρωση[-ις] / τό παράρτημα, ἡ προσθήκη (*добавление*): в ~ συμπληρωματικά· 2. *грам.* τό ἀντικείμενο[ν]: прямо́е ~ τό ἄμεσο[ν] ἀντικείμενο[ν]· ко́свенное ~ τό ἔμμεσο[ν] ἀντικείμενο[ν].

дополни́тельн||о *нареч.* συμπληρωματικά[-ῶς]. **~ый** *прил.* **1.** συμπληρωματικός, ἐπιπρόσθετος: ~ая пла́та ἡ ἐπιπρόσθετη πληρωμή· ~ый о́тпуск ἡ συμπληρωματική ἄδεια· 2.: ~ое предложе́ние *грам.* ἡ συμπληρωματική πρόταση [-ις].

допо́лнить *сов.*, **дополня́ть** *несов.* συμπληρώνω, συμπληρῶ: изда́ние испра́вленное и допо́лненное ἔκδοση συμπληρωμένη καί ἐπιδιορθωμένη· ◇ дополня́ть друг дру́га συμπληρώνουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον. ~ся συμπληρώνομαι, εἶμαι συμπληρωμένος.

дополуча́ть *несов.*, **дополучи́ть** *сов.* λαμβάνω (*или* παίρνω) συμπληρωματικά, παίρνω τό ὑπόλοιπο[ν].

допото́пн||ый *прил. разг.* **1.** προκατακλυσμιαῖος: ~ое живо́тное τό προκατακλυσμιαῖο ζῶο· **2.** (*устарелый*) *шутл.* ἀπαρχαιωμένος, παμπάλαιος: ~ые взгля́ды οἱ ἀπαρχαιωμένες ἀντιλήψεις· ~ экипа́ж τό παμπάλαιο ἁμάξι.

допра́шивать *несов.* ἀνακρίνω, ἐξετάζω: ~ свиде́телей ἐξετάζω τούς μάρτυρες· ~ обвиня́емого ἀνακρίνω τόν κατηγορούμενο.

допризы́вн||ик *м* ὁ στρατεύσιμος πού ἐκπαιδεύεται πρίν κληθεῖ ἡ κλάση του. **~ый** *прил.* πρίν τή θητεία: ~ая подгото́вка ἡ στρατιωτική ἐκπαίδευση πρίν τή θητεία.

допро́с *м* ἡ ἀνάκριση[-ις], ἡ ἐξέταση[-ις]: ~ свиде́телей ἡ ἐξέταση τῶν μαρτύρων· перекрёстный ~ ἡ ἀντεξέταση, ἡ ἀνάκριση ὑπό τοῦ ἀντιδίκου· подверга́ть ~у ἀνακρίνω, ὑποβάλλω σέ ἀνάκριση. **~и́ть** *сов. см.* допра́шивать.

допроси́ться *сов. разг.* **1.** (*выпросить*) παίρνω μέ παρακάλια, ἀποσπῶ: у него́ ничего́ не допро́сишься τίποτε δέν μπορεῖς νά τοῦ πάρεις· 2. (*разузнать*) πληροφοροῦμαι, μαθαίνω: не могли́ ~, кто он тако́й δέν μπορέσαμε νά μάθουμε ποιός εἶναι.

до́пуск *м* **1.** (*впуск*) ἡ εἰσαγωγή, ἡ ἄδεια (εἰσόδου)· 2. *тех.* ἡ παραδοχή.

допуска́ть *несов.* **1.** (*разрешать*) παραδέχομαι, ἐπιτρέπω, ἀποδέχομαι, ἀνέχομαι: ~ к экза́мену ἐπιτρέπω νά πάρει μέρος στίς ἐξετάσεις· ~ к вы́борам ἐπιτρέπω νά ψηφίσουν· 2. (*предполагать*) παραδέχομαι, ἀποδέχομαι, ὑποθέτω: допу́стим, что э́то так ἄς ὑποθέσουμε ὅτι αὐτό εἶναι ἔτσι· ◇ ~ оши́бку κάνω λάθος. ~ся ἐπιτρέπομαι.

допусти́||мый *прил.* ἐπιτρεπόμενος, παραδεκτός, δεκτός / πιθανός (*возможный*). **~ть** *сов. см.* допуска́ть.

допуще́ние *с* (*предположение*) ἡ παραδοχή, ἡ ἀποδοχή, ἡ ὑπόθεση[-ις].

допыта́ться *сов.* μαθαίνω, καταφέρνω νά μάθω, πληροφοροῦμαι, ἐξιχνιάζω.

допы́тываться *несов.* ἐπιζητῶ, προσπαθῶ νά μάθω.

до́пьяна́ *нареч.*: напи́ться ~ μεθῶ, γίνομαι στουπί στό μεθύσι, γίνομαι τύφλα στό μεθύσι.

дораба́тывать *несов.*, **дорабо́тать** *сов.* (*заканчивать*) ἀποτελειώνω, φέρνω σέ πέρας, ἀποπερατώνω ἐργασία[ν]: ~ прое́кт διορθώνω καί τελειώνω τό σχέδιο. ~ся (*до чего-л.*) *разг.* ἐξαντλοῦμαι στή δουλειά.

дораста́ть *несов.*, **дорасти́** *сов.* μεγαλώνω / φτάνω τήν ἡλικία (*о человеке*).

дорва́ться *сов.* (*до чего-л.*) *разг.* φτάνω κάτι / ρίχνομαι (*или* πέφτω) μέ τά μοῦτρα (*с жадностью накинуться*): ~ до еды́ ρίχνομαι στό φαΐ.

дореволюцио́нный *прил.* προεπαναστατικός.

дорефо́рменный *прил.* πρίν ἀπό τήν κατάργηση τῆς δουλοπαροικίας, προμεταρρυθμιστικός.

дорисова́ть *сов.*, **дорисо́вывать** *несов.* τελειώνω νά ἰχνογραφῶ, τελειώνω νά ζωγραφίζω: ~ портре́т τελειώνω τό πορτραῖτο.

дори́ческий *прил.* δωρικός: ~ стиль ὁ δωρικός ρυθμός· ~ диале́кт ἡ δωρική διάλεκτος.

доро́г||а *ж* **1.** ὁ δρόμος: просёлочная ~ ὁ ἁμαξόδρομος, ὁ χωραφόδρομος· шоссе́йная ~ ὁ ἀσφαλτόδρομος, ὁ ἁμαξόδρομος· автомоби́льная ~ ὁ δημόσιος δρόμος, ὁ αὐτοκινητόδρομος· прое́зжая ~ ὁ ἁμαξιτός δρόμος· узкоколе́йная ~ ἡ στενή σιδηροδρομική γραμμή· одноколе́йная ~ ἡ μονή σιδηροδρομική γραμμή· то́рная ~ *а*) ὁ ἕτοιμος δρόμος, *б*) *перен.* ἡ πεπατημένη (ὁδός)· сби́ться с ~и *прям.*, *перен.* χάνω τόν δρόμο, παραστρατῶ· 2. (*путешествие*) ὁ δρόμος, τό ταξίδι: да́льняя ~ ὁ μακρυνός δρόμος,

τό μακρυνό ταξίδι· отправля́ться в ~у ξεκινῶ γιά ταξίδι· 3. (*место прохода или проезда*) ἡ διάβαση[-ις], ἡ δίοδος, τό πέρασμα: да́йте мне ~у! κάντε μου δρόμο!· уступи́ть ~у кому́-л. παραμερίζω νά περάσει κάποιος, ἀφήνω κάποιον νά περάσει· ◇ желе́зная ~ ὁ σιδηρόδρομος· идти́ свое́й ~ой ἀκολουθῶ τό δρόμο μου, τραβῶ τό δρόμο μου· по ~е (*попутно*) πηγαίνοντας· мне с ва́ми не по ~е οἱ δρόμοι μας εἶναι διαφορετικοί· пробива́ть себе́ ~у ἀνοίγω τό δρόμο μου· на полови́не ~и στή μέση τοῦ δρόμου, στό μισό δρόμο, ἀφήνω κάτι μισοτελειωμένο· стать кому́-л. попере́к ~и γίνομαι ἐμπόδιο, κλείνω τόν δρόμο σέ κάποιον· туда́ ему́ и ~! *разг.* ἔτσι τοῦ πρέπει!, τἄθελε καί τἄπαθε!· ска́тертью ~! νά πάει στήν εὐχή καί στήν ἀνεμοζάλη.

до́рого *нареч.* ἀκριβά, σέ ὑψηλή τιμή: о́чень ~ πολύ ἀκριβά· ◇ он за э́то ~ запла́тит! αὐτό θά τό πληρώσει ἀκριβά!

дорогови́зна *ж* ἡ ἀκρίβεια.

дорог||о́й *прил.* 1. (*о цене*) ἀκριβός, πολύτιμος· 2. (*милый*) προσφιλής, ἀγαπητός, ἀκριβός: ~ друг! ἀγαπητέ φίλε!, ἀκριβέ μου φίλε!· ◇ нам ~а́ ка́ждая мину́та κάθε λεπτό μᾶς εἶναι πολύτιμο.

доро́гой *нареч.* στό δρόμο, καθ' ὁδόν, στή διάρκεια τῆς πορείας: поговори́м ~ θά μιλήσουμε πηγαίνοντας, θά τά ποῦμε στό δρόμο.

доро́дн||ость *ж* ἡ εὐρωστία, ἡ εὐσαρκία. ~ый *прил.* εὔρωστος, εὔσαρκος, καλοθρεμμένος: ~ая же́нщина ἡ νταρντάνα.

дорожа́ть *несов.* ἀκριβαίνω.

дорожи́ть *несов.* (*чем-л.*) ἐκτιμῶ: ~ свои́м вре́менем φείδομαι χρόνου· ~ ка́ждой копе́йкой μετρῶ καί τό καπίκι, μετρῶ καί τή δεκάρα· ~ ка́ждой мину́той μετρῶ τό κάθε λεπτό.

доро́жка *ж* 1. τό δρομάκι, τό μονοπάτι, ὁ δρομίσκος: бегова́я ~ *спорт.* ὁ διάδρομος· взлётная ~ *ав.* ὁ διάδρομος ἀπογείωσης· 2. (*коврик*) ὁ διάδρομος, τό στενόμακρον χαλί / τό χαλί τῆς σκάλας (*на лестнице*)/ μικρό τραπεζομάντηλο, σεμέν ντέ τάμπλ (*на стол*).

доро́жн||ый *прил.* 1 (*относящийся к дороге*) ὁδικός: ~ столб τό χιλιόμετρο, ὁ χιλιομετροδείκτης· ~ указа́тель ὁ ὁδοδείκτης· ~ое строи́тельство ἡ ὁδοποιΐα· 2. (*необходимый для путешествия*) ταξιδιωτικός, ὁδοιπορικός, τοῦ ταξιδιοῦ: ~ые ве́щи εἴδη ταξιδιοῦ· ~ костю́м τό ταξιδιωτικό κοστοῦμι· ~ые расхо́ды τά ὁδοιπορικά ἔξοδα· ~ая фля́га τό παγούρι.

доса́д||а *ж* ἡ ἀγανάκτηση[-ις], ἡ φοῦρκα, ἡ πικρία: кака́я ~! τί κρῖμα!· с ~ы ἀπό φοῦρκα, ἀπό τό κακό μου. ~и́ть *сов. см.* досажда́ть. ~но *безл.* εἶνε λυπηρό[ν], εἶνε δυσάρεστο[ν]. ~ный *прил.* λυπηρός, δυσάρεστος: ~ный слу́чай τό λυπηρό συμβάν, τό δυσάρεστο γεγονός. ~овать *несов.* στενοχωριέμαι, δυσανασχετῶ, φουρκίζομαι (*на что-л.*)/ τά ἔχω μέ κάποιον (*на кого-л.*).

досажда́ть *несов.* φουρκίζω, ἐνοχλῶ.

досиде́ть *сов.*, **доси́живать** *несов.* κάθομαι ὥς, κάθημαι μέχρι: ~ до конца́ κάθομαι ὥς τό τέλος.

доск||а́ *ж* 1. ἡ σανίδα[-ίς], τό σανίδι: дубо́вые ~и τά δρύϊνα σανίδια· то́лстая ~ τό μαδέρι· настила́ть ~и σανιδώνω, σανιδῶ· 2. (*пластина, плита*) ἡ πλάκα, ὁ πίνακας: мра́морная ~ ἡ μαρμάρινη πλάκα· кла́ссная ~ ὁ (μαυρο)πίνακας· гри́фельная ~ ἡ σχολική πλάκα· ша́хматная ~ ἡ σκακιέρα, ὁ ἄβαξ ζατρικίου· распредели́тельная ~ *эл.* πίνακας διανομῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος· набо́рная ~ *полигр.* ἡ τυπογραφική πλάκα· мемориа́льная ~ ἡ ἀναμνηστική πλάκα· ~ почёта ὁ πίνακας τιμῆς· ◇ от ~и́ до ~и́ *разг.* ἀπό τήν ἀρχή ὥς τό τέλος· ста́вить на одну́ до́ску βάζω στήν ἴδια μοῖρα, βάζω σέ ἴση μοῖρα· до гробово́й ~и́ ὥς τόν τάφο.

досказа́ть *сов.*, **доска́зывать** *несов.* (*рассказ и т. п.*) ἀποτελειώνω τήν ὁμιλία[ν], τόν λόγο[ν], τήν ἀφήγηση: не ~ до конца́ δέν ἀφηγοῦμαι ὥς τό τέλος, δέν τά λέω ὅλα.

доскона́льн||о *нареч.* λεπτομερῶς, μέ τό νῦ καί μέ τό σίγμα (*подробно*)/ βαθειά (*углублённо*): изучи́ть что́-л. ~ μελετῶ κάτι βαθειά· ~ рассмотре́ть ἐξετάζω λεπτομερῶς· мне всё ~ изве́стно τά ξέρω ὅλα μέ τό νῦ καί μέ τό σῖγμα. ~ый *прил.* λεπτομερής (*подробный*)/ βαθύς (*углублённый*).

досла́ть *сов. см.* досыла́ть.

дослéдова||ние *с юр.* ἡ συμπληρωματική ἔρευνα, ἡ συμπληρωματική ἀνάκριση[-ις]. ~ть *сов. и несов.* ἐρευνῶ συμπληρωματικά, συμπληρώνω τήν ἔρευνα, συμπληρώνω τήν ἀνάκριση.

досло́вн||о *нареч.* αὐτολεξεί, κυριολεκτικά, κατά λέξη[-ιν]. ~ый *прил.* ὁ κατά γράμμα, κυριολεκτικός: ~ый перево́д ἡ μετάφραση κατά λέξη.

дослу́шать *сов.*, **дослу́шивать** *несов.* ἀκούω: ~ что́-л. до полови́ны ἀκούω

κάτι ὡς τή μέση· ~ что-л. до концá ἀκούω κάτι ὡς τό τέλος.

досмóтр *м*: тамóженный ~ ὁ τελωνειακός ἔλεγχος.

досмотрéть *сов*. 1. (*до конца*) βλέπω ὡς τό τέλος· 2. (*на таможне*) ἐλέγχω στό τελωνεῖο[ν].

досóхнуть *сов*. στεγνώνω, ἀποξηραίνομαι.

доспевáть *несов*., **доспéть** *сов*. ὡριμάζω, μεστώνω.

доспéхи *мн. уст*. ἡ πανοπλία, ἡ ἀρματωσιά: рыцарские ~ ἡ πανοπλία τῶν ἱπποτῶν, ἡ ἱπποτική ἀρματωσιά.

досрóчн||о *нареч*. πρίν τήν προθεσμία, πρίν λήξει ἡ προθεσμία: выполнить план ~ ἐκπληρώνω τό πλάνο πρίν τήν προθεσμία. ~**ый** *прил*. πρό τῆς προθεσμίας.

доста||вáть *несов*. 1. (*до чего-л*.) φτάνω, ἀγγίζω, πιάνω: ~ до потолкá φτάνω ὡς τό ταβάνι· ~ до днá ἀγγίζω τόν πάτο· 2. (*вынимать*) βγάζω, παίρνω: ~ из портфéля βγάζω ἀπό τό χαρτοφύλακα· 3. (*приобретать, добывать*) βρίσκω, προμηθεύομαι, πορίζομαι: ~ материáл для пострóйки προμηθεύομαι ὑλικά γιά τό χτίσιμο· ~ билéт в теáтр βρίσκω εἰσιτήριο γιά τό θέατρο· 4. *безл*. (*быть достаточным*) φτάνει, ἐπαρκεῖ: не ~ δέν φτάνει, δέν ἐπαρκεῖ· ~**вáться** 1. (*выпадать на долю*) τυχαίνω, λαχαίνω· 2. *безл. разг*.: емý чáсто ~ётся от мáтери τίς ἁρπάζει συχνά ἀπό τή μητέρα του, τρώει συχνά κατσάδα ἀπό τή μητέρα του.

достáв||ить *сов*., **достав||лять** *несов*. 1. (*к месту назначения*) παραδίδω, κομίζω, φέρνω: ~ письмó φέρνω τό γράμμα· ~ провиáнт *воен*. ἐφοδιάζω μέ τρόφιμα· ~ свéдения к срóку στέλνω τίς πληροφορίες ἔγκαιρα· 2. (*причинять*) προξενῶ, κάνω: ~ удовóльствие προξενῶ εὐχαρίστηση· ~ беспокóйство προξενῶ ἀνησυχία. ~**ка** *ж* ἡ παράδοση[-ις] / ἡ διανομή (*почты*): с ~кой нá дом παραδοτέον στό σπίτι, παραδοτέον κατ' οἶκον.

достáт||ок *м* ἡ εὐπορία, ἡ εὐημερία, ἡ ἄνεση[-ις], ἡ ἀφθονία, ἡ ἐπάρκεια: жить в ~ке ζῶ μέ ἄνεση.

достáточн||о 1. *нареч*. ἀρκετά, ἐπαρκῶς, ἀρκούντως: ~ сильный ἀρκετά δυνατός· ~ хорошó ἀρκετά καλά· 2. *предик. безл*. ἀρκεῖ, φθάνει, εἶναι ἀρκετό[ν]: ~ взглянýть, чтóбы ... φτάνει νά ρίξεις μιά ματιά γιά νά...· ~ было одногó слóва ... μιά λέξη ἔφτανε γιά νά... ~**ый** *прил*. ἀρκετός, ἐπαρκής: ~ые оснoвáния οἱ ἀρκετοί λόγοι· быть ~ым ἐπαρκῶ, φτάνω.

достáть(ся) *сов. см*. доставáть(ся).

достигáть *несов*., **достигнуть** *сов*. φτάνω/ πετυχαίνω, ἐπιτυγχάνω, κατορθώνω (*добиваться*): ~ успéха πετυχαίνω· ~ цéли πετυχαίνω τό σκοπό· ~ глубóкой стáрости φτάνω σέ βαθειά γεράματα, φτάνω σέ βαθύ γῆρας.

достиж||éние *с* 1. ἡ ἐπίτευξη[-ις]: по ~éнии совершеннолéтия μετά τήν ἐνηλικίωση· 2. (*успех*) ἡ ἐπιτυχία, ἡ ἐπίτευξη[-ις]: ~éния наýки и тéхники οἱ ἐπιτυχίες (*или* οἱ κατακτήσεις) τῆς ἐπιστήμης καί τεχνικῆς. ~**ймый** *прил*. ἐπιτευκτός, κατορθωτός / ἐφικτός, προσιτός (*доступный*).

достичь *сов. см*. достигáть.

достовéрн||о *нареч*. ἀξιόπιστα, αὐθεντικά: ~ извéстно, что... εἶνε ἐξακριβωμένο ὅτι... ~**ость** *ж* τό ἀξιόπιστον, ἡ αὐθεντικότητα[-ης], ἡ ἐγκυρότητα[-ης]: мóжно с ~остью сказáть μπορεῖ νά πῆ κανείς μέ σιγουριά. ~**ый** *прил*. ἀξιόπιστος, αὐθεντικός, γνήσιος, ἔγκυρος: ~ые свéдения οἱ ἔγκυρες πληροφορίες· из ~ых истóчников ἀπό ἀξιόπιστη πηγή.

достóинств||о *с* 1. (*уважение к себе*) ἡ ἀξιοπρέπεια: чýвство сóбственного ~а ὁ αὐτοσεβασμός, ἡ ἀξιοπρέπεια· 2. (*положительное качество*) ἡ ἀξία, ἡ ἀρετή, τό προτέρημα, τό προσόν, τό πλεονέκτημα: ~ книги ἡ ἀξία (*или* τά προτερήματα) τοῦ βιβλίου· у негó мнóго достóинств ἔχει πολλά προσόντα· оценить по ~у ἐκτιμῶ κατ' ἀξίαν· 3. (*стоимость денежного знака*) ἡ ἀξία: облигáции ~ом в 50 рублéй ὁμολογίες ἀξίας πενῆντα ρουβλίων.

достóйн||о *нареч*. ἄξια, ἐπάξια, ἀντάξια, κατ' ἀξία: ~ встрéтить νά ὑποδεχθοῦμε ἐπάξια· это ~ подражáния ἄξιο γιά μίμηση. ~**ый** *прил*. 1. (*заслуживающий*) ἄξιος, ἐπάξιος, ἀντάξιος: ~ый похвалы ἀξιέπαινος, ἄξιος ἐπαίνου· ~ый осуждéния ἀξιοκατάκριτος· 2. (*справедливый*) δίκαιος, ἄξιος: 3. (*почтенный*) ἀξιοπρεπής, εὐπρεπής: ~ый человéк ὁ ἀξιοπρεπής ἄνθρωπος.

достопримечáтельн||ость *ж* τό ἀξιοθέατο[ν], τό ἀξιοπερίεργο[ν]. ~**ый** *прил*. ἀξιοθέατος, ἀξιόλογος.

достоя́ние *с* 1. (*собственность*) ἡ ἰδιοκτησία, ἡ περιουσία, τό βιός, τά ὑπάρχοντα, τά ἀγαθά: нарóдное ~ ἡ λαϊκή ἰδιοκτησία· 2. *перен*. τό κτῆμα: сдéлать наýку ~м масс κάνω τήν ἐπιστήμη κτῆμα τοῦ λαοῦ.

достра́ивать *несов.*, **достро́ить** *сов.* (ἀπο)τελειώνω τό χτίσιμο / χτίζω συμπληρωματικά (*дополнительно*).

достро́йка *ж* ἡ ἀποπεράτωση οἰκοδομήματος / τό συμπληρωματικό χτίσιμο, τό συμπληρωματικό οἰκοδόμημα (*дополнительная*).

до́ступ *м* ἡ εἴσοδος, τό πλησίασμα, ἡ προσέλευση[-ις], τό πέρασμα.

досту́пн||ость *ж* ἡ προσιτότητα[-ης], τό εὐπρόσιτο[ν]. **~ый** *прил. в разн. знач.* προσιτός: ~ые це́ны οἱ προσιτές τιμές· быть ~ым для понима́ния εἶμαι εὐκολονόητος, εἶμαι κατανοητός.

достуча́ться *сов.* χτυπῶ τήν πόρτα[ν] ἕως ὅτου νά μ'ἀκούσουν, χτυπῶ τήν πόρτα[ν] ὡς πού νά μ'ἀνοίξουν: не могу́ ~ χτυπῶ καί δέν μοῦ ἀνοίγουν.

досу́г *м* ἡ σχόλη, ἡ ἀνάπαυση, ἡ ἀπραξία: в часы́ ~а σέ ὥρα σχόλης· на ~е σέ καιρό ἀνάπαυσης.

до́суха *нареч.*: вы́тереть ~ σφουγγίζω στεγνά.

досчита́||ть *сов.* μετρῶ ὡς τό τέλος, τελειώνω τό μέτρημα: ~ до... μετρῶ ὡς τά... **~ться:** не ~ться кого́-л. λείπει κάποιος (στό μέτρημα)· мы не ~лись не́скольких челове́к μᾶς λείπουν μερικοί ἄνθρωποι.

досчи́тывать(ся) *сов. см.* досчита́ть (-ся).

досыла́ть *несов.* στέλνω συμπληρωματικά (*дополнительно*)/ στέλνω τά ὑπόλοιπα (*остальное*).

досыпа́ть I *несов.*: χορταίνω ὕπνο.

досыпа́ть II *несов.* προσθέτω, ρίχνω κι' ἄλλο (*добавлять подсыпая*)/ γεμίζω ὡς ἐπάνω (*доверху*).

досы́пать *сов. см.* досыпа́ть II.

до́сыта *нареч. разг.* ὡς πού νά χορτάσω, χορταστικά: наеда́ться (корми́ть) ~ τρώγω (ταΐζω) χορταστικά.

досье́ *с нескл.* ὁ φάκελλος.

досяга́ем||ость *ж* ἡ προσιτότητα, τό εὐπρόσιτο[ν], ἡ ἐφικτή ἀπόσταση: в преде́лах ~ости σέ προσιτά ὅρια· вне преде́лов ~ости ἐκτός βολῆς· **~ый** *прил.* προσιτός, εὐπρόσιτος, ἐφικτός.

дот *м* (долговре́менная огнева́я то́чка) τό πολυβολεῖο[ν].

дота́ция *ж* τό ἐπίδομα, ἡ ἐπιχορήγηση[-ις].

дотащи́ть *сов.* σέρνω (*или* τραβῶ, σβαρνίζω) ὡς κάπου / κουβαλῶ (*донести*), **~ся** σέρνομαι ὡς κάπου, σβαρνίζομαι μέχρι κάπου.

дотла́ *нареч.* ὁλότελα, ἐντελῶς: сжига́ть ~ καίω ὁλότελα, ἀποτεφρώνω· сгора́ть ~ γίνομαι στάχτη, ἀποτεφρώνομαι· разори́ться ~ καταστρέφομαι ὁλοκληρωτικά.

дото́шный *прил. разг.* λεπτολόγος, ψιλολόγος: ~ челове́к ὁ σχολαστικός ἄνθρωπος.

дотра́гиваться *несов.*, **дотро́нуться** *сов.* ἀγγίζω, ἐγγίζω, θίγω.

дотя́гивать *несов.* **1.** τραβῶ (*или* σέρνω, σύρω) ὡς ἕνα σημεῖο· **2.** *перен.* (*доживать*) *разг.* ζῶ ὡς..., παρατείνω τή ζωή μου, φθάνω ὡς...

дотя́гиваться *несов.* (*до чего-л.*) φτάνω (*или* φθάνω) ἀφοῦ τεντωθῶ, ἀγγίζω.

дот||яну́ть *сов. см.* дотя́гивать· он не ~я́нет до утра́ (*о больном*) δέν θά ἀντέξει (*или* δέν θά κρατήσει) ὡς τό πρωΐ.

дотяну́ться *сов. см.* дотя́гиваться· ребёнок не мог ~ до игру́шки τό μωρό δέν μποροῦσε νά φτάσει τό παιγνίδι.

доу́чивать *несов.*, **доучи́ть** *сов.* **1.** (*кого-л.*) ἀπομαθαίνω, τελειώνω (*или* συμπληρώνω) τήν ἐκπαίδευση κάποιου· **2.** (*что-л.*) ἀπομαθαίνω, συμπληρώνω τήν ἐκμάθηση. **~ся 1.** (*кончить учиться*) τελειώνω τίς σπουδές μου· **2.** (*до*) *разг.* σπουδάζω (*или* ἐκπαιδεύομαι) ὡς ἕνα ὁρισμένο χρόνο.

доха́ *ж* ἡ ντοχά (*γούνινο παλτό*).

до́х||лый *прил.* **1.** (*о животном*) ψόφιος· **2.** *перен.* (*слабый*) *разг.* ἐξασθενημένος, ἀσθενικός. **~нуть** *несов. разг.* ψοφῶ· ◇ му́хи ~нут φοβερή πλήξη· ~нуть от жары́ σκάνω ἀπ'τή ζέστη.

дохну́ть *сов.* (*подуть*) ἐκπνέω, φυσῶ· ◇ не сметь ~ *разг.* κόβεται ἡ ἀνάσα ἀπ' τό φόβο· ~ не́когда δέν ἔχω καιρό νά ἀνασάνω.

дохо́д *м* τό ἔσοδο, τό εἰσόδημα, τό κέρδος (*от предприятия, хозяйства*)/ ἡ πρόσοδος (*с земли*) / ἡ εἴσπραξη[-ις] (*выручка*): статья́ ~а τό ἔσοδο· национа́льный ~ τό ἐθνικό εἰσόδημα· трудовы́е ~ы τά ἐργατικά εἰσοδήματα· приноси́ть ~ φέρνω κέρδη· извлека́ть ~ *прям., перен.* ἐπωφελοῦμαι, βγάζω κέρδος.

доходи́ть *несов.* **1.** (*приходить, достигать*) φτάνω, φθάνω: вода́ дохо́дит до краёв τό νερό φτάνει ὡς τά χείλια· ~ с опозда́нием φτάνω μέ καθυστέρηση· **2.** *перен.* φτάνω, φθάνω, καταντῶ: ~ до кра́йности φτάνω στά ἄκρα, τό παρακάνω· ~ до истоще́ния φθάνω σέ ἐξάντληση· де́ло дошло́ до того́, что... ἡ ὑπόθεσις (*или* τό πρᾶγμα) ἔφθασε σέ τέτοιο σημεῖο πού...· **3.** (*до готовности*)

γίνομαι, ψήνομαι (*довариваться*)/ ώριμάζω (*дозревать*): тéсто дохóдит τό ζυμάρι φουσκώνει, τό ζυμάρι ἀνεβαίνει· помидóры (пéрсики) дохóдят οἱ ντομάτες (τά ροδάκινα) ώριμάζουν· ◇ у меня́ рýки не дохóдят до... δέν μοῦ μένει καιρός νά...· ~ свои́м умóм βρίσκω μόνος μου, κατορθώνω κάτι μέ τίς ἱκανότητές μου.

дохóди||ый *прил.* προσοδοφόρος, ἐπικερδής, ἀποδοτικός: ~ое предприя́тие ἡ ἐπικερδής (*или* ἡ ἀποδοτική) ἐπιχείρηση.

дохóдчивый *прил. разг.* εὐκολονόητος, κατανοητός.

доцéнт *м* ὁ ὑφηγητής.

дочéри||ий *прил.* τῆς θυγατέρας· ◇ ~ее предприя́тие τό παράρτημα ἐπιχείρησης.

дóчиста *нареч.* 1. ώς πού νά λάμψει ἀπό καθαριότητα: вы́мыть ~ πλύνω καλά, πλύνω ώς πού νά καθαρίσει καλά· 2. (*полностью*) ἐντελῶς, ὁλοκληρωτικά, πλήρως: обокрáсть когó-л. ~ ἀφήνω κάποιον θεόγυμνο, κατακλέβω.

дочитáть *сов.*, **дочи́тывать** *несов.* τελειώνω τό διάβασμα, διαβάζω ώς τό τέλος: ~ кни́гу τελειώνω τό βιβλίο· ~ (письмó) до середи́ны διαβάζω (τό γράμμα) ώς τή μέση.

дóчка, дочь *ж* ἡ κόρη, ἡ θυγατέρα, ἡ θυγάτηρ: приёмная ~ ἡ παρακόρη, ἡ ψυχοκόρη.

дошивáть *несов.*, **доши́ть** *сов.* τελειώνω τό ράψιμο.

дошкóльн||ик *м* τό παιδί[ον] προσχολικῆς ἡλικίας. ~**ый** *прил.* προσχολικός.

дощáтый *прил.* σανιδωτός, σανιδένιος.

доя́рка *ж* ἡ ἀρμέχτρα.

драгоцéнн||ость *ж* τό πολύτιμο[ν] κόσμημα, τό διαμαντικό (*ювели́рное издели́е*)/ τό πολύτιμο[ν] πρᾶγμα (*цéнная вещь*)/ ὁ θησαυρός (*сокрóвище*). ~**ый** *прил.* πολύτιμος, τιμαφλής / ἀνεκτίμητος, προσφιλέστατος (*о человеке*): ~ый кáмень ὁ πολύτιμος λίθος, ἡ πολύτιμη πέτρα.

драгýн *м уст.* ὁ δραγόνος.

дразни́ть *несов.* 1. πειράζω / ἐκνευρίζω (*раздражáть*)· 2. *перен.* (*возбуждáть*) ἐρεθίζω, διεγείρω: ~ аппети́т διεγείρω τήν ὄρεξη.

дрáк||а *ж* ὁ καυγᾶς, ὁ τσακωμός, ἡ συμπλοκή: затéять ~у κάνω καυγᾶ· доходи́ть до ~и ἔρχομαι στά χέρια, φτάνω σέ καυγᾶ.

дракóн *м* ὁ δράκος, ὁ δράκων, ὁ δράκοντας.

дрáма *ж прям., перен.* τό δρᾶμα. ~**тизи́ровать** *сов. и несов.* δραματοποιῶ. ~**ти́зм** *м* ἡ δραματικότητα[-ης]. ~**ти́ческий** *прил. прям., перен.* δραματικός. ~**ту́рг** *м* ὁ δραματουργός. ~**турги́я** *ж* ἡ δραματουργία.

дрáнк||а *ж* τό πέταυρο[ν]: покрывáть ~ой σανιδώνω μέ πέταυρα.

дрáный *прил. разг.* (ξε)σκισμένος, κουρελιασμένος.

драп *м* ἡ τσόχα, ὁ ἀμπᾶς, ἡ ἐρέα.

драпир||овáть *несов.* ντύνω μέ πανί, στολίζω μέ ὕφασμα. ~**овáться** σκεπάζομαι, ντύνομαι, περικαλύπτομαι. ~**óвка** *ж* 1. (*дéйствие*) τό ντύσιμο μέ πανί· 2. (*на окнó, на дверь*) τά παραπετάσματα. ~**óвщик** *м* ὁ ταπετσιέρης.

дрáповый *прил.* τσόχινος, ἀπό ἀμπᾶ, ἀπό ἐρέα.

дрáтва *ж* τό ράμμα, σπάγγος κερωμένος.

драть *несов. разг.* 1. (*рвать*) (ξε)σκίζω: ~ óбувь σκίζω τά παπούτσια· 2. (*отделя́ть, снимáть*) ξεφλουδίζω, γδέρνω: ~ лы́ко ξεφλουδίζω· ~ крупý ξεφλουδίζω μπληγοῦρι· ~ шкýру с овцы́ γδέρνω τό πρόβατο· 3. (*сечь, порóть*): ~ рóзгами δέρνω (*или* χτυπῶ) μέ τή βέργα· ~ зá волосы τραβῶ τά μαλλιά· ~ зá уши στρίβω (*или* τραβῶ) τά αὐτιά· 4. (*дóрого брать*) γδέρνω: ~ втри́дорога γδέρνω (τόν πελάτη)· 5. (*раздражáть, царáпать*): бри́тва дерёт τό ξυράφι γδέρνει· винó дерёт гóрло τό κρασί ἐρεθίζει τό λαρύγγι· ◇ ~ гóрло (*грóмко кричáть*) *разг.* ξεφωνίζω, ξελαρυγγίζομαι· ~ нос (*вáжничать*) *разг.* κορδώνομαι, σηκώνω τή μύτη μου· морóз дерёт по кóже ἀνατριχιάζω, μέ πιάνει ἀνατριχίλα.

дрáться *несов.* 1. (*би́ться, сражáться*) μάχομαι, πολεμῶ: ~ с врагóм πολεμῶ (*или* μάχομαι) μέ τόν ἐχθρό· 2. (*бить друг дрýга*) μαλλώνω, τσακώνομαι, δέρνομαι· 3. *перен.* (*борóться*) ἀγωνίζομαι, παλεύω: ~ за высóкие урожáи παλεύω γιά μεγάλη σοδειά· 4. (*рвáться*) σκίζομαι, ξεσκίζομαι.

дрáхма *ж* ἡ δραχμή.

драчýн *м* ὁ φιλόνικος, ὁ καυγατζῆς.

дребедéнь *ж разг.* οἱ ἀνοησίες, τά κουροφέξαλα, οἱ παλάβρες.

дребезжá||ние *с* τό βούϊσμα, τό τρίξιμο. ~**ть** *несов.* βουΐζω, τρίζω.

древеси́на *ж* ἡ ξυλεία.

древéсн||ый *прил.* ξύλινος: ~ая смолá ἡ ξυλόπισσα· ~ ýголь τό ξυλοκάρβουνο, ὁ ξυλάνθραξ· ~ая мáсса πολτός ξύλων· ~ спирт τό ξυλόπνευμα· ~ая лягýшка ὁ φρῦνος, ἡ μπράσκα.

дрéвко *с* τό κοντάρι, ὁ κοντός (σημαίας): ~ знáмени τό κοντάρι σημαίας, τό κοντάρι λαβάρου· ~ копьй ὁ κοντός τοῦ δόρατος.

древнегрéческий *прил.* ἀρχαῖος ἑλληνικός: ~ язык ἡ ἀρχαία ἑλληνική γλῶσσα.

древнееврéйский *прил.* ἀρχαῖος ἑβραϊκός.

древнерýсский *прил.* ἀρχαῖος ρωσικός.

дрéвние *мн.* οἱ ἀρχαῖοι.

дрéвн||ий *прил.* 1. ἀρχαῖος, παλαιός: ~яя истóрия ἡ ἀρχαία ἱστορία· ~ие языкй οἱ ἀρχαῖες γλῶσσες· 2. (*очень старый*) πανάρχαιος: ~ старйк ὁ ἐσχατόγηρος. **~ость** *ж* 1. ἡ ἀρχαιότητα[-ης]: в глубóкой ~ости τήν ἀρχαία ἐποχή, κατά τούς ἀρχαίους χρόνους; 2.: ~ости *мн. археол.* οἱ ἀρχαιότητες, τά ἀρχαῖα μνημεῖα.

древонасаждéние *с* ἡ δεντροφυτεία, ἡ δεντροφύτευση[-ις].

дредноýт *м воен., мор.* τό θωρηκτό[ν], τό ντρέντνωτ.

дрезйна *ж* ἡ ντραιζίνα, τό τροχήλατο[ν].

дрейф *м мор.* ἡ ἐκτροπή πλοίου, ἡ παρέκκλιση: лежáть в ~е ἀντιμένω, τραβερσάρω. **~овáть** *сов. и несов.* παρασύρομαι ἀπό τό ρεῦμα, ἀπό τό κῦμα ἐπιπλέω. **~ýющий** *прил.* μετατοπιζόμενος, κινούμενος: ~ýющая льдйна ὁ μετατοπιζόμενος (*или* ὁ κινούμενος) παγετώνας.

дрель *ж тех.* τό τρυπάνι, τό τρύπανον.

дрем||áть *несов.* μισοκοιμοῦμαι, λαγοκοιμοῦμαι: я ~лю μέ πιάνει ὕπνος. **~óта** *ж* ὁ νυσταγμός, ἡ νύστα.

дремýчий *прил.* πυκνός, πυκνόφυτος: ~ лес τό πυκνό δάσος.

дренáж *м* 1. *тех.* ἡ ἀποστράγγιση[-ις] τοῦ ἐδάφους, ἡ ἀποξήρανση[-ις]· 2. *мед.* ἡ δραίνωση[-ις]. **~ный** *прил.* ἀποξηραντικός: ~ные рабóты τά ἀποξηραντικά ἔργα· ~ная трýбка *мед.* ὁ σωλήνας τῆς δραίνωσης.

дренйровать *сов. и несов. тех.* ἀποξηραίνω γῆ, ἀποστραγγίζω, ἀποχετεύω.

дрессирóв||анный *прил.* γυμνασμένος. **~áть** *несов.* γυμνάζω, ντρεσσάρω. **~ка** *ж* ἡ γύμναση[-ις] ζώων, ὁ δαμασμός. **~щик** *м* ὁ δαμαστής.

дриáда *ж миф.* ἡ Δρυάς.

дробйл||ка *ж тех.* ἡ θλαστική μηχανή, ὁ κοκκοθλάστης. **~ьный** *прил.* κοκκοθλαστικός: ~ьная машйна *см.* дробйлка.

дроб||йть *несов.* 1. (*разбивать на мелкие части*) σπάνω, σπάζω, θρυμματίζω, κομματιάζω, συντρίβω, θραύω, θλῶ· 2. *перен.* (*разделять*) κομματιάζω, τεμαχίζω, διαιρῶ σέ κομμάτια. **~йться** σπάνω, σπάζω, θρυμματίζομαι, κομματιάζομαι: вóлны ~ятся о скáлы τά κύματα σπάζουν στούς βράχους. **~лéние** *с* 1. τό θρυμμάτισμα, τό κομμάτιασμα, τό κοπάνισμα· 2. *перен.* (*разделение*) τό κομμάτιασμα, ὁ τεμαχισμός, τό μοίρασμα.

дрóбн||ый *прил.* 1. *мат.* κλασματικός: ~ое чисó ὁ κλασματικός ἀριθμός· 2. (*мелкий*) ὁ κομματιασμένος, ὁ ψιλός.

дробь *ж* 1. (*для ружья*) τά σκάγια· 2. *мат.* τό κλάσμα: десятйчная ~ τό δεκαδικό[ν] κλάσμα· ◇ барабáнная ~ ἡ τυμπανοκρουσία.

дровá *мн.* τά ξύλα, τό καυσόξυλα: сырые ~ τά ὑγρά ξύλα· мешáть ~ (*в печке*) ἀνασκαλίζω τή φωτιά· ◇ кто в лес, кто по ~ *погов.* ὁ καθένας τό χαβᾶ του.

дрóвни *мн.* τό ἕλκηθρο[ν].

дровосéк *м* ὁ ξυλοκόπος, ὁ ξυλοσχίστης.

дровянóй *прил.* ξύλινος, ξυλένιος: ~ склад ἡ ξυλαποθήκη, τό ξυλάδικο· ~ сарáй τό ὑπόστεγο γιά τά ξύλα.

дрóги *мн.* 1. (*крестьянские*) τό κάρρο, ὁ χαμουλκός· 2. (*похоронные*) ἡ νεκροφόρος ἅμαξα.

дрóгнуть I *несов.* (*зябнуть*) τρέμω ἀπό τό κρύο, τουρτουρίζω.

дрóгн||уть II *сов.* 1. (*вздрогнуть*) ἀνασκιρτῶ, ἀνατινάζομαι / ἀρχίζω νά τρέμω (*о голосе, звуке и т. п.*)· 2. (*прийти в смятение*) ταλαντεύομαι, κλονίζομαι: войскá ~ули τά στρατεύματα κλονίσθηκαν· толпá ~ула τό πλῆθος ταράχτηκε· ◇ рукá не ~ет χωρίς νά διστάσω καθόλου.

дрожá||ть *несов.* 1. τρέμω, ριγῶ: ~ от стрáха τρέμω ἀπ' τό φόβο μου· ~ от хóлода τουρτουρίζω ἀπ' τό κρύο· ~ от рáдости σκιρτῶ (*или* ριγῶ) ἀπό χαρά· 2. τρέμω, τρεμοσβήνω (*о свете*)/ πάλλω, δονοῦμαι (*о голосе, струне и т. п.*)· 3. *перен.* (*за кого-л., что-л., над кем-л., чем-л.*) τρέμω γιά κάποιον, τρέμω γιά κάτι. **~щий** *прил.* τρεμάμενος, τρεμουλιαστός: ~щий гóлос ἡ τρεμουλιαστή φωνή· ~щей рукóй μέ τρεμάμενο χέρι.

дрóжжи *мн.* τό προζύμι[ον], ἡ μαγιά: пивные ~ ἡ μαγιά τῆς μπύρας, τό προζύμι τοῦ ζύθου.

дрóжки *мн. уст.* τό ντρόζκι (*ἐλαφρό τετράτροχο ἐπιβατικό ἁμάξι*).

дрожь *ж* ἡ τρεμούλα, τό τρεμούλια-

σμα, τό ρίγος: нéрвиая ~ τό νευρικό ρίγος· ~ пробежáла по всемý тéлу ἀνατρίχιασα ὁλόκληρος· меня́ брóсило в ~ μ' ἔπιασε ἀνατριχίλα.

дрозд *м* ἡ τσίχλα, ἡ κίχλη: чёрный ~ τό κοτσύφι, ὁ κόσσυφος.

дрок *м бот.* τό σπάρτο (φυτόν).

дромадéр *м* ἡ δρομάς.

дрóтик *м* τό ἀκόντιο[ν], τό κοντάρι, τό δόρυ.

дрофá *ж* (*птица*) ἡ ὠτίδα[-ίς], ὁ ἀγριόγαλος.

друг I *м* ὁ φίλος: закадычный ~ ὁ ἐπιστήθιος φίλος· стáрый ~ лýчше нóвых двух *погов.* ἕνας παληός φίλος ἀξίζει πιότερο ἀπό δυό καινούριους· ◇ бýдь(те) ~ом *разг.* φανοῦ φίλος, ἄν εἶσαι φίλος.

друг II: ~ за ~ом ὁ ἕνας μετά τόν ἄλλον, ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου· ~ от ~а ὁ ἕνας ἀπό τόν ἄλλον· ~ ~у ὁ ἕνας στόν ἄλλον· ~ ~а ὁ ἕνας τόν ἄλλον· ~ о ~е ὁ ἕνας γιά τόν ἄλλο· ~ с ~ом ὁ ἕνας μέ τόν ἄλλον· ~ óколо ~а ὁ ἕνας κοντά στόν ἄλλον· ~ на ~е ὁ ἕνας ἐπάνω στόν ἄλλο· ~ на ~а ὁ ἕνας ἐνάντια στόν ἄλλο, ὁ ἕνας κατά τοῦ ἄλλου· ~ прóтив ~а ὁ ἕνας ἐνάντια στόν ἄλλο, ὁ ἕνας κατά τοῦ ἄλλου.

друг||óй 1. *прил.* (*иной*) ἄλλος, ἕτερος: и тот и ~ καί ὁ ἕνας καί ὁ ἄλλος· и те и ~ие καί οἱ μέν καί οἱ δέ· ни тó ни ~óе οὔτε τό ἕνα, οὔτε τό ἄλλο· ктó-то ~ κάποιος ἄλλος· никтó ~ (как) он αὐτός ὁ ἴδιος, αὐτός ἀκριβῶς· оди́н за ~и́м ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου, ὁ ἕνας πίσω ἀπ' τόν ἄλλο· ничегó ~óго τίποτε ἄλλο· дýмает одиó, а говори́т ~óе ἄλλα σκέπτεται κι' ἄλλα λέγει· в ~óм мéсте σ' ἄλλο μέρος· с ~ сторонцы́ ἀπ' τήν ἄλλη (πλευρά), ἀφ' ἑτέρου· ~и́ми словáми μ' ἄλλα λόγια· ~и́м спóсобом μ' ἄλλον τρόπο· э́то ~óе дéло αὐτό εἶναι ἄλλο ζήτημα· **2.** *прил.* (*вторóй, слéдующий*) ἑπόμενος, ἄλλος, δεύτερος: на ~ день τήν ἑπομένη ἡμέρα, τήν ἄλλη ἡμέρα· в ~ раз ἄλλη φορά· **3.** ~óе *с* ἄλλο πρᾶμα: емý говори́шь однó, а он дéлает ~óе ἄλλα τοῦ λές ἐσύ, ἄλλα κάνει αὐτός· **4.** ~и́е *мн.* οἱ ἄλλοι: заботиться о ~и́х φροντίζω γιά τούς ἄλλους.

дрýжб||а *ж* ἡ φιλία, ἡ φιλική σχέσις: ~ нарóдов ἡ φιλία τῶν λαῶν· быть в ~е с... εἶμαι φίλος μέ..., ἔχω φιλία μέ..., ἔχω φιλικές σχέσεις· ◇ не в слýжбу, а в ~у *погов.* χάριν φιλίας.

дружелю́б||ие *с* ἡ φιλικότητα[-ης], ἡ φιλοφροσύνη, ἡ εὐμένεια, ἡ καλωσύνη. ~ный *прил.* φιλικός, φιλόφρων, εὐμενής.

дрýжеск||и *нареч.* φιλικά[-ῶς], φιλόφρονα: по-~ φιλικά· э́то не по-~ αὐτό δέν ταιριάζει σέ φίλους. ~ий *прил.* φιλικός, φιλόφρων: ~ий совéт ἡ φιλική συμβουλή· иаходи́ться в ~их отиошéниях ἔχω φιλικές σχέσεις· быть иа ~ой ногé с кéм-л. εἶμαι στενός φίλος μέ κάποιον.

дрýжественн||ый *прил.* φιλικός, φίλιος: ~ая страиá ἡ φιλική χώρα.

дружи́н||а *ж* **1.** *ист.* ἡ ντρουζίνα, ἡ ἀκολουθία (*ἡ σωματοφυλακή πρίγκηπα στήν ἀρχαία Ρωσία*)· **2.** (*рабочая и т. п.*) τό ἀπόσπασμα: боевы́е ~ы τά μαχητικά ἀποσπάσματα· пожáриая ~ τό πυροσβεστικό σῶμα· пионéрская ~ ἡ πιονιέρικη ὁμάδα. ~ник *м* **1.** *ист.* ὁ ντρουζίνικος (σωματοφύλακας)· **2.** (*член боевой дружины*) μέλος ἀποσπάσματος.

дружи́||ть *несов.* εἶμαι φίλος μέ κάποιον. ~ще *м* (*в обращении*) *разг.* φίλε!, φιλαράκο μου!

дрýжн||о *нареч.* **1.** ἀγαπημένα, φιλικά[-ῶς], ἁρμονικά[-ῶς], συσπειρωμένα: жить ~ ζῶ ἀγαπημένα· рабóтать ~ ἐργάζομαι μέ σύμπνοια· **2.** (*согласованно, одновременно*) ὁμόφωνα, ὁμόθυμα, ὅλοι μαζί, ἀπό κοινοῦ. ~ый *прил.* **1.** ἀγαπημένος, ἑνωμένος, συσπειρωμένος: ~ая семья́ ἀγαπημένη οἰκογένεια· мы с иим ~ы́ εἴμαστε πολύ φίλοι· **2.** (*согласованный, одновременный*) ὁμόθυμος, ὁμόψυχος, ὁμόφωνος, ταυτόχρονος / γενικός, σύσσωμος (*всеобщий*): ~ые уси́лия οἱ κοινές προσπάθειες· ~ый отпóр ἡ ὁμόθυμη ἀντίσταση· ~ый смех τό ὁμαδικό γέλιο.

дры́гать *несов. разг.*: ~ ногáми τινάζω τά πόδια, τσινάω, κλωτσάω.

дря́бл||ость *ж* ἡ πλαδαρότητα[-ης], ἡ χαλαρότητα[-ης], ἡ ἀτονία. ~ый *прил.* πλαδαρός, χαλαρός, ἄτονος.

дря́зги *мн. разг.* οἱ γκρίνιες / τά λόγια, τά κουτσομπολιά (*сплетни*).

дрянн||óй *прил. разг.* ἄθλιος, ἐλεεινός: ~ человéк ὁ παλιάνθρωπος· ~ харáктер ὁ ἐλεεινός χαρακτήρας· ~áя погóда ὁ ἀπαίσιος καιρός.

дрянь *ж разг.* **1.** οἱ βρῶμες, τά σκουπίδια· **2.** (*о человеке*) τό κάθαρμα, ὁ παλιάνθρωπος, τό παλιοτόμαρο· ◇ дéло ~ λάσπη ἡ δουλειά μας.

дряхлéть *несов.* (παρα)γερνῶ, γίνομαι χούφταλο.

дря́хл||ость *ж* τά βαθειά γεράματα, τό ἔσχατο[ν] γῆρας. ~ый *прил.* παραγερασ-

μένος: ~ый старик ὁ μπαμπόγερος, ὁ ἐσχατόγηρος.

дуали́||зм *м филос.* ἡ διαρχία, ὁ δυϊσμός. ~**сти́ческий** *прил.* διαρχικός.

дуб *м* (*дерево, материал*) ἡ βελανιδιά, ἡ δρῦς: про́бковый ~ ἡ φελλόδρυς· ка́менный ~ τό πουρνάρι, ὁ πρῖνος, τό ρουπάκι· изде́лия из ~а ἀντικείμενα ἀπό ξύλο βελανιδιᾶς, δρύϊνα ἀντικείμενα.

дуби́льн||ый *прил.* βυρσοδεψικός: ~ая кора́ τό πιτύκι, ὁ πίτυκας· ~ые вещества́ οἱ δεψικές ὕλες.

дуби́н||а *ж* 1. ἡ μαγκούρα, τό ρόπαλο[ν]· 2. (*о человеке*) *бран.* ὁ χοντροκέφαλος, τό κούτσουρο, ὁ κόπανος. ~**ка** *ж* τό ραβδί[ον], ἡ μαγκούρα: рези́новая ~ка τό κλόμπ· избива́ть ~кой ξυλοκοπῶ, δέρνω μέ μαγκούρα.

дуби́тел||ь *м тех.* ἡ δεψική ὕλη: синтети́ческие ~и οἱ σύνθετες δεψικές ὕλες.

дуби́ть *несов.*: ~ ко́жу βυρσοδεψῶ, κατεργάζομαι δέρματα.

дуб||ле́ние *с* ἡ βυρσοδέψη[-ις], τό ἄργασμα, ἡ δέψη[-ις]. ~**лёный** *прил.* κατεργασμένος: ~лёная ко́жа ἡ βύρσα, τό σκῦτος· ~лёный полушу́бок τό πέτσινο ἡμίπαλτο.

дублёр *м* ὁ ἀναπληρωματικός ἠθοποιός, ὁ ἀντικαταστάτης (*в театре*)/ ἠθοποιός πού ντουμπλάρει ἕνα ρόλο (*в кино*).

дубле́т *м* τό διπλότυπο[ν], τό ἀντίτυπο[ν].

дублика́т *м* ἡ κόπια, τό ἀντίγραφο[ν].

дубли́ровать *несов.* 1. (*роль*) ντουμπλάρω· 2. (*повторять*) ἐπαναλαμβάνω, κάνω τήν ἴδια δουλειά.

дубня́к *м* ὁ δρυμός, ὁ δρυμών, τό δάσος ἀπό βαλανιδιές.

дубо́в||ый *прил.* 1. δρύϊνος, βελανιδένιος: ~ая ро́ща δασάκι ἀπό βελανιδιές· 2. *перен.* (*тупой, тяжёлый*) *разг.* ἄξεστος, ἀκατέργαστος: ~ язы́к ἡ ἀκατέργαστη γλῶσσα· ◇ ~ая голова́ *разг.* ὁ χοντροκέφαλος.

дубра́ва *ж поэт.* ὁ δρυμών, ὁ δρυμός.

дуг||а́ *ж* 1. τό τόξο[ν]: бро́ви ~о́й τά γαϊτανόφρυδα· 2. (*в упряжи*) ἡ ζεύγλα, ἡ ζεύγλη· 3. *тех.* τό τόξο[ν]· 4. *архит.* ἡ ἀψίδα[-ίς]· ◇ Во́льтова ~ *физ.* τό Βολταϊκό[ν] τόξο[ν]· согну́ть в ~у́ τσακίζω, ἀναγκάζω κάποιον νά λυγίσει.

дугообра́зный *прил.* τοξοειδής, ἀψιδωτός.

дуде́ть *несов. разг.* παίζω φλογέρα.

ду́д||ка *ж* ἡ φλογέρα, ὁ αὐλός· ◇ пляса́ть под чью-л. ~ку μέ σέρνουν ἄλλοι ἀπό τή μύτη.

ду́дки *межд. разг.* κολοκύθια!

ду́жка *ж* 1. *уменьш.* τό χεροῦλι· 2. (*у сосуда и т. п.*) τό χεροῦλι: ~ шпа́ги ἡ λαβή τοῦ σπαθιοῦ· ~ у сосу́да ἡ λαβή (*или* τό χεροῦλι, τό χέρι) ἀγγείου.

ду́ло *с* τό στόμιο[ν], ἡ μπούκα, ἡ ὀπή.

ду́м||а *ж* 1. (*размышление, мысль*) *поэт. уст.* ἡ σκέψη[-ις], ὁ στοχασμός: ду́мать ~у στοχάζομαι· 2. *лит.* τό ἐπικολυρικό ποίημα· 3. *ист.* ἡ Δούμα: городска́я ~ ἡ Δούμα τῆς πόλης· госуда́рственная ~ ἡ κρατική Δούμα· боя́рская ~ ἡ Δούμα τῶν βογιάρων (μπογιάρων).

ду́ма||ть *несов.* 1. σκέφτομαι, σκέπτομαι / συλλογίζομαι, στοχάζομαι (*размышлять*): не до́лго ~я χωρίς πολλές σκέψεις, χωρίς δισταγμό· я да́же не ~ю οὔτε τό σκέφτομαι· тут не́чего ~ δέν χρειάζεται πολλή σκέψη· 2. (*полагать*) νομίζω, μοῦ φαίνεται, ὑποθέτω, πιστεύω: ~ю, что он не прав νομίζω ὅτι δέν ἔχει δίκηο, πιστεύω ὅτι ἔχει ἄδικο· не ~ю δέν πιστεύω· что вы об э́том ~ете? τί γνώμη ἔχετε γι' αὐτό;· вы так ~ете? ἔτσι νομίζετε;· 3. (*намереваться*) σκοπεύω, λογαριάζω, ἔχω πρόθεση[-ιν]: я ~ю оста́ться до́ма σκοπεύω νά μείνω στό σπίτι· 4. (*заботиться, интересоваться*) σκέφτομαι, σκέπτομαι, νοιάζομαι: ~ то́лько о себе́ σκέφτομαι μόνο τόν ἑαυτό μου· не ~ о други́х δέν νοιάζομαι γιά τούς ἄλλους· ◇ и не ~ю! οὔτε μοῦ πέρασε ἀπ' τό μυαλό!, οὔτε τό σκέπτομαι!· и ~ не́чего μή διστάζεις καθόλου· мно́го о себе́ ~ ἔχω μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μου· ~**ться** *безл. разг.* φαίνεται: мне ~ется, что... μοῦ φαίνεται, πώς...

дуна́йск||ий *прил.* τοῦ Δούναβη, παραδουνάβιος: ~е стра́ны οἱ παραδουνάβιες χῶρες.

дунове́ни||е *с* τό φύσημα, ἡ πνοή: ни мале́йшего ~я οὔτε τό παραμικρό φύσημα, οὔτε φύλλο δέν κουνιέται.

ду́нуть *однокр. к* дуть 1.

дупле́т *м* (*в бильярдной игре*) ἡ δίσποντη καραμπόλα.

дуп||ли́стый *прил.* κουφαλωτός, κούφιος: ~ли́стое де́рево τό κούφιο δένδρο. ~**ло́** *с* (*дерева, зуба*) τό κούφωμα, ἡ κουφάλα.

ду́р||а *ж* ἡ ἀνόητη, ἡ κουτή, ἡ χαζή. ~**а́к** *м* ὁ βλάκας, ὁ ἀνόητος, ὁ κουτός, ὁ χαζός· ◇ иабы́тый ~а́к βλάκας μέ περικεφαλαία· валя́ть ~ака́ κάνω κουταμάρες· оставля́ть кого́-л. в ~ака́х πιάνω κορόϊδο, ἐξαπατῶ κάποιον· остава́ться в ~ака́х τήν παθαίνω, πιάνομαι κορόϊδο· иашли́ ~ака́! βρήκανε κορόϊδο!·

~акóв нет! δέν εἴμαστε χαζοί!· ~алéй *м разг. см.* дурáк.

дурáцкий *прил.* ἀνόητος, βλακώδης.

дурáчество *с разг.* ἡ ἀνοησία, ἡ μωρία, τά παιδιαρίσματα.

дурáчить *несов. разг.* κοροϊδεύω, ἐξαπατῶ.

дурá||читься *несов. разг.* κά(μ)νω ἀνοησίες, κά(μ)νω χαζομάρες / διασκεδάζω, ἀστειεύομαι (*шутить*). ~чьё *с разг.* οἱ βλάκες, οἱ κουτοί, οἱ μωροί. ~**шливый** *прил. разг.* ἀνόητος, χαζός (*придурковатый*)/ ἀστεῖος (*озорной*): ~шливый вид τό βλακώδικο ὕφος.

дýр||ень *м разг.* ὁ βλάκας, τό κούτσουρο. ~**ить** *несов. разг.* κάνω ἀνοησίες.

дурмáн *м* 1. *бот.* τό στραμώνιο[ν]· 2. *перен.* τό ὄπιο[ν], τό ναρκωτικό[ν]. ~**ить** *несов.* ζαλίζω, σκοτίζω.

дурнéть *несов.* ἀσχημίζω, γίνομαι ἄσχημος.

дýрн||о 1. *нареч.* κακά[-ῶς], ἄσχημα [-ως]: ~ воспи́танный κακοαναθρεμμένος, κακῶς ἀνατεθραμμένος· ~ обращáться с кéм-л. κακομεταχειρίζομαι κάποιον· 2. *предик. безл.*: ей ~ αἰσθάνεται ἄσχημα (τόν ἑαυτό της). ~**óй** *прил.* 1. κακός, ἄσχημος: ~óй вкус τό κακό γοῦστο· ~óй зáпах ἡ κακοσμία, ἡ ἀποφορά· ~óй харáктер ὁ κακός χαρακτήρας· ~óй при́знак τό ἄσχημο σημάδι· ~ые привы́чки οἱ κακές συνήθειες· ~áя слáва ἡ κακή φήμη· ~óй мальчи́шка τό παλιόπαιδο, τό ἀνάγωγο παιδί· истолковáть в ~ýю стóрону παρεξηγῶ· быть на ~óм счетý μ' ἔχουν σέ κακό μάτι· 2. (*некрасивый*) ἄσχημος: онá не дурнá εἶναι νοστιμούλα.

дурнот||á *ж* ἡ σκοτοδίνη, ἡ ζάλη: почýвствовать ~ý αἰσθάνομαι ἄσχημα.

дурнýшка *ж разг.* ἡ ἀσχημούλα / τό ἀσημούλικο (*о девочке*).

дуршлаг *м* τό τρυπητό, τό σουρωτήρι.

дурь *ж разг.* ἡ παλαβομάρα, ἡ κουταμάρα: вы́бить ~ из головы́ φέρνω κάποιον στά λογικά του· какáя ~ на негó нашлá! τί παλαβομάρα τόν ἔπιασε!

дýт||ый *прил.* 1. φυσητός (*о стекле*)/ κοῖλος, βαθουλός (*полый*)· 2. *перен.* (*преувеличенный*) *разг.* ὑπερβολικός, ὑπερεξογκωμένος, παραφουσκωμένος: ~ые ци́фры οἱ ἐξογκωμένοι ἀριθμοί.

дуть *несов.* 1. φυσῶ, πνέω: вéтер дýет φυσάει (ἄνεμος)· ~ на чтó-л. φυσῶ κάτι· 2. *безл.*: здесь дýет ἐδῶ φυσάει· 3. (*выдувать стекло*) φυσῶ· ◇ кудá вéтер дýет *разг.* ὅπου φυσήξει ὁ ἄνεμος· он и в ýс не дýет *разг.* δέν δίνει σημασία, δέν ἱδρώνει τ' αὐτί του.

дýться *несов. разг.* θυμώνω, τά κατεβάζω, πεισμώνω, κρεμῶ τά μοῦτρα μου.

дух *м* 1. *филос.* τό πνεῦμα· 2. (*характерные свойства, сущность*) τό πνεῦμα: в маркси́стском ~е στό πνεῦμα τοῦ μαρξισμοῦ, σύμφωνα μέ τό πνεῦμα τοῦ μαρξισμοῦ· в ~е врéмени στό πνεῦμα τῆς ἐποχῆς· 3. (*моральное состояние*) τό ἠθικό[ν], τό θάρρος, τό κουράγιο: боевóй ~ τό μαχητικό ἠθικό, τό πολεμικό πνεῦμα· си́ла ~а ἡ ἠθική δύναμη· расположéние ~а ἡ διάθεση· присýтствие ~а ἡ ἑτοιμότητα τοῦ πνεύματος· пáдать ~ом χάνω τό θάρρος μου· не пáдай ~ом! μή χάνεις τό κουράγιο σου!· собрáться с ~ом ἀποφασίζω, ἀποτολμῶ· воспря́нуть ~ом συνέρχομαι, ξαναπαίρνω θάρρος· поднимáть ~ ἀνεβάζω τό ἠθικό, ἐμπνέω θάρρος, ἐνθαρρύνω· упáвший ~ом ἀποθαρρυμένος, μέ πεσμένο τό ἠθικό· 4. (*дыхание*) *разг.* ἡ (ἀνα)πνοή, ἡ ἀνάσα: переводи́ть ~ παίρνω ἀνάσα, ξεκουράζομαι· у меня́ ~ захвáтывает μοῦ κόβεται ἡ ἀνάσα· 5. (*запах*) *разг.* ἡ μυρωδιά, ἡ ὀσμή: тяжёлый ~ ἡ βαρειά ὀσμή, ἡ βαρειά μυρωδιά· 6. (*призрак*) τό φάσμα, τό φάντασμα, τό πνεῦμα: дóбрый ~ τό ἀγαθό πνεῦμα· злóй ~ τό πονηρό πνεῦμα· ◇ ~ противорéчия τό πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας· еди́ным ~ом ἀπνευστί, μονοκοπανιά· во весь ~ ὁλοταχῶς· испусти́ть ~ ξεψυχῶ, ἐκπνέω· быть в ~е εἶμαι στά κέφια μου· быть не в ~е δέν ἔχω κέφια, δέν εἶμαι στά κέφια μου· в э́том ~е σ' αὐτό τό πνεῦμα· у негó хвати́ло ~а βρῆκε τό θάρρος νά...· не хвати́ло ~у δέν εἶχε τό κουράγιο, δέν τόλμησε· ни слýху ни ~у οὔτε φωνή οὔτε ἀκρόαση.

духи́ *мн.* τά ἀρώματα, τά μυρωδικά, ἡ μυρωδιά.

духовéнство *с собир.* ὁ κλῆρος, οἱ ἱερεῖς: правослáвное ~ ὁ ὀρθόδοξος κλῆρος· чёрное ~ οἱ μοναχοί· бéлое ~ οἱ ἱερεῖς.

духóвка *ж* ὁ φοῦρνος.

духовни́к *м церк.* ὁ πνευματικός, ὁ ἐξομολογητής.

духóвн||ый *прил.* 1. πνευματικός, διανοητικός: ~ая бли́зость ἡ πνευματική συγγένεια· 2. (*церковный*) ἐκκλησιαστικός: ~ое лицó ὁ κληρικός, ὁ ἱερωμένος· ◇ ~ое завещáние *уст.* ἡ διαθήκη.

духовóй I *прил.* (*о муз. инструментах*) πνευστός: ~ оркéстр ἡ ὀρχήστρα πνευστῶν ὀργάνων, ἡ μπάντα, ἡ φανφάρα.

духов||ой II *прил.*: ~ая печь *см.* духовка· ~ая говядина τό βοδινό κρέας τοῦ φούρνου.

духота *ж* ἡ πνιγηρότητα[-ης], ἡ πνιγηρή ἀτμόσφαιρα, ἡ κουφόβραση, ἡ πλάκωση.

душ *м* τό ντούς: холодный ~ ἡ ψυχρολουσία, τό κρύο ντούς· принимать ~ κάνω ντούς.

душ||а *ж* 1. ἡ ψυχή: добрейшая ~ ἀγαθώτατος ἄνθρωπος· редкой ~и человек χρυσός ἄνθρωπος· 2. (*единица населения*) τό ἄτομο[ν], ὁ κάτοικος / ὁ κολήγος, ὁ δουλοπάροικος, ἡ ψυχή (*крепостной крестьянин*): в нашей семье было пять душ ἡ οἰκογένειά μας ἀποτελοῦνταν ἀπό πέντε ἄτομα (*или* ψυχές)· на душу населения κατ' ἄτομο· ◇ в глубине ~и ἐνδομύχως, στό βάθος τῆς καρδιᾶς μου, στό βάθος τῆς ψυχῆς μου· вкладывать душу в дело δουλεύω μέ ὅλην μου τήν καρδιά· всеми силами своей ~и, всей ~ой μέ ὅλην μου τήν καρδιά, μέ ὅλην μου τήν ψυχή, ὁλοψύχως· от всей ~и μέ ὅλην μου τήν καρδιά· ~ой и телом ψυχῇ τε καί σώματι, ὁλόψυχα· петь с ~ой τραγουδῶ μέ αἴσθημα· до глубины ~и ὡς τό βάθος τῆς καρδιᾶς· говорить по ~ам μιλῶ μέ ἀνοιχτή καρδιά· ~ не лежит к кому-л., к чему-л. δέν μπορῶ νά συμπαθήσω κάποιον, δέν μέ τραβάει κάτι· это мне не по ~е αὐτό δέν μοῦ ἀρέσει· ~ общества ἡ ψυχή τῆς παρέας· он был ~ой этого дела ἦταν ἡ ψυχή αὐτῆς τῆς δουλειᾶς· в ~е (*про себя*) νοερῶς, ἐνδομύχως, μέσα μου· стоять над ~ой στέκομαι πάνω ἀπό τό κεφάλι, ἐνοχλῶ· у меня ~ в пятки ушла *разг.* πῆγε ἡ ψυχή μου στήν κούλουρη· отвести душу ξαλαφρώνω, ξεσκάζω· излить душу кому-л. ἀνοίγω τήν καρδιά μου σέ κάποιον· иметь что-л. на ~е ἔχω βάρος στήν καρδιά· у него ~ нараспашку εἶναι ἀνοιχτόκαρδος ἄνθρωπος· с открытой ~ой μέ ἀνοιχτή καρδιά, ἀνοιχτόκαρδα· нет ни живой ~и δέν ὑπάρχει ψυχή· не иметь ни гроша за ~ой δέν ἔχω δεκάρα, εἶμαι ἀπένταρος· кривить ~ой ὑποκρίνομαι· вымотать всю душу βγάζω τήν ψυχή· ~и не чаять в ком-л. *разг.* ἀγαπῶ πάρα πολύ, λατρεύω κάποιον· сколько ~е угодно ὅσο τραβάει ἡ ψυχή σου· ~ болит καίγεται ἡ καρδιά μου· брать грех на душу παίρνω τό κρῖμα στό λαιμό μου, παίρνω τήν ἁμαρτία· жить ~ в душу ζῶ ἀγαπημένα μέ κάποιον· как бог на душу положит στά κουτουροῦ, τσάτρα πάτρα· отдать богу душу παραδίδω τό πνεῦμα· чернильная ~ *презр.* ὁ γραφιάς, ὁ καλαμαρᾶς, ὁ γραφειοκράτης· ~ моя! (*в обращении*) *уст.* ἀγαπητέ μου!

душевая *ж* ἡ καμπίνα τοῦ ντούς.

душевнобольн||ой 1. *прил.* φρενοβλαβής, παράφρων· 2. *м* ὁ ψυχοπαθής: больница для ~ых τό φρενοκομεῖο, τό ψυχιατρεῖο.

душевн||ый *прил.* 1. (*относящийся к душе*) ψυχικός / ἠθικός (*духовный*): ~ое спокойствие ἡ ψυχική ἠρεμία· ~ая боль ἡ ψυχική ὀδύνη· ~ое потрясение ὁ ψυχικός κλονισμός· ~ая борьба ἡ ἐσωτερική πάλη· 2. (*сердечный, искренний*) ἐγκάρδιος, εἰλικρινής, ἀνυπόκριτος, ἄδολος: ~ая беседа ἡ ἐγκάρδια συνομιλία· ~ человек ὁ ἀνοιχτόκαρδος ἄνθρωπος· ◇ ~ая болезнь ἡ ψυχική ἀσθένεια, ἡ φρενοπάθεια, ἡ φρενοβλάβεια.

душегуб *м разг.* ὁ φονιᾶς, ὁ ἀνθρωποκτόνος.

душегубка *ж* (*лодка*) ἡ στενή βάρκα, τό μονόξυλο[ν].

душеприказчик *м уст.* ὁ ἐκτελεστής διαθήκης.

душераздирающ||ий *прил.* σπαρακτικός, σπαραξικάρδιος: ~ие крики οἱ σπαρακτικές κραυγές.

душеспасительн||ый *прил.*: ~ая беседа *ирон.* ἡ ψυχοσωτήρια ὁμιλία.

душистый *прил.* μυρωδάτος, εὐώδης, ἀρωματικός, ἀρωματώδης· ◇ ~ горошек τό εὐῶδες πίσον.

душ||ить I *несов.* 1. πνίγω / στραγγαλίζω (*убивать*)· 2. (*затруднять дыхание*) πνίγω, σφίγγω: воротник душит μέ σφίγγει ὁ γιακᾶς· его ~л смех τόν ἔπνιγε τό γέλοιο· меня душит кашель πνίγομαι ἀπ' τό βῆχα· его ~ла злоба ἔβραζε ἀπό τό κακό του· 3. *перен.* (*притеснять, угнетать*) καταπιέζω, θλίβω, καταδυναστεύω, τυραννῶ: ~ свободу καταπνίγω τήν ἐλευθερία· ◇ ~ в объятиях *разг.* σφίγγω στήν ἀγκαλιά μου.

душить II *несов.* (*духами*) ἀρωματίζω, ραντίζω μέ μυρωδικά. ~ся βάζω ἀρώματα, ἀρωματίζομαι.

душн||о *предик. безл.*: мне ~ πνίγομαι, σκάω· здесь ~ ἐδῶ δέν μπορεῖς ν' ἀναπνεύσεις. ~ый *прил.* πνιγηρός, καταθλιπτικός, ἀποπνικτικός: ~ый вечер ἡ πνιγηρή βραδυά.

душ||ок *м разг.* 1. ἡ ἐλαφρά μυρωδιά, ἡ τάγγη, ἡ μοῦχλα: мясо с ~ком κρέας πού ἀρχίζει νά μυρίζει· 2. *перен.* ἡ ὀσμή, ἡ βῶχα: неприятный ~ ἡ δυσάρεστη ὀσμή.

душóнка *ж пренебр.*: дряннáя ~ ἡ χαμερπής ψυχή· мéлкая ~ ὁ μικρόψυχος, ὁ μικροπρεπής.

дуэ́л||ь *ж* ἡ μονομαχία: дрáться на ~и μονομαχῶ. ~я́нт *м* ὁ μονομάχος, ὁ μανιώδης μονομάχος.

дуэ́т *м муз.* τό ντουέτο, ἡ δυωδία.

дýю(сь), дýешь(ся) и т. д. *наст. вр. от* дýть(ся).

ды́ба *ж ист.* (*орудие пытки*) ὁ τροχός.

ды́бом *нареч.*: у меня́ вóлосы встáли ~ σηκώθηκαν οἱ τρίχες μου.

дыбы́: встать на ~ *а*) (*о лошади*) σηκώνομαι στά πισινά πόδια, *б*) *перен.* μένω ἀνένδοτος, δέν τά βάζω κάτω.

ды́лда *м, ж бран.* ὁ μαντράχαλος.

дым *м* ὁ καπνός· ◇ нет ~а без огня́ δέν ὑπάρχει καπνός χωρίς φωτιά· ~ коромы́слом *разг.* φασαρία, θόρυβος, ὅλα εἶναι ἄνω κάτω. ~и́ть *несов.* καπνίζω: печь ~и́т ἡ σόμπα καπνίζει· ~и́ть папирóсой ντουμανιάζω μέ τό τσιγάρο. ~и́ться 1. καπνίζομαι· 2. (*выделять испарения*) ἀτμίζω, ἀναδίδω ἀτμούς, ἀχνίζω.

ды́мк||а *ж* ἡ ἄχνα, ἡ ἀχλύς: ~ тумáна ἡ καταχνιά· подёрнутый ~ой σκεπασμένος μέ ἀχλύ.

ды́мный *прил.* καπνώδης, γεμᾶτος καπνό, πλήρης καπνοῦ.

дымов||óй *прил.* ἀπό καπνό, τοῦ καπνοῦ: ~áя трубá ἡ καμινάδα, ἡ καπνοδόχος, τό φουγάρο· ~áя завéса *воен.* τό προπέτασμα καπνοῦ.

дымохóд *м* ὁ (ἡ) καπνοδόχος.

ды́мчатый *прил.* σταχτής, σταχτόχρους, καπνώδης.

ды́ня *ж* τό πεπόνι, ὁ πέπων.

дыр||á *ж* 1. ἡ τρύπα, ἡ ὀπή· заткнýть ~ý βουλώνω τήν τρύπα· 2. (*захолустье, глухое место*) *разг.* τό ἀπόκεντρο[ν] μέρος, ἡ ἐρημιά.

ды́рка *ж см.* дырá 1.

дыря́в||ить *несов.* κάνω τρύπα[ν], τρυπῶ. ~ый *прил.* τρύπιος, τρυπημένος: ~ый кармáн ἡ τρύπια τσέπη, ἡ ἄδεια τσέπη· ◇ ~ая головá *разг.* τό κούφιο κεφάλι, ὁ κουφιοκέφαλος· ~ая пáмять *разг.* ἡ ἀσθενής μνήμη, ἡ ἀφηρημάδα.

дыхáние *с* 1. ἡ ἀναπνοή, ἡ ἀνάσα: затруднённое ~ ἡ δύσπνοια· искýсственное ~ ἡ τεχνητή ἀναπνοή· затаи́ть ~ κρατῶ τήν ἀναπνοή, κρατῶ τήν ἀνάσα μου· 2. *перен.* (*дуновение*) ἡ πνοή, τό φύσημα: ~ весны́ φύσηξε (ἡ) ἄνοιξη· ~ жи́зни ἡ πνοή τῆς ζωῆς.

дыхáтельн||ый *прил.* ἀναπνευστικός: ~ое гóрло ἡ τραχεῖα (ἀρτηρία), τό λαρύγγι.

дышáть *несов.* ἀναπνέω, ἀνασαίνω: тяжелó (прery̆висто) ~ ἀναπνέω μέ δυσκολία (ἀπότομα)· ◇ ~ здорóвьем εἶμαι ὅλος ὑγεία· ~ рáдостью εἶμαι ὅλος χαρά· ~ на лáдан *разг.* μυρίζει χωματίλα, εἶναι ἑτοιμοθάνατος.

ды́шло *с* ὁ ρυμός ἁμάξης, τό τιμόνι τοῦ ἁμαξιοῦ.

дья́вол *м* ὁ διάβολος, ὁ δαίμονας[-ων], τό πονηρό[ν] πνεῦμα. ~ьский *прил.* διαβολικός / καταχθόνιος (*адский*): ~ьская погóда *разг.* ὁ διαβολόκαιρος, ὁ παλιόκαιρος· ~ьский хóлод τό φοβερό κρύο.

дьяк *м ист.* ὁ γραφιᾶς.

дья́кон *м церк.* ὁ διάκος, ὁ διάκονος.

дьячóк *м* ὁ νεωκόρος, ὁ ὑποδιάκονος.

дю́жий *прил. разг.* εὔρωστος, ρωμαλέος, δυνατός.

дю́жина *ж* ἡ ντουζίνα, ἡ δωδεκάδα[-άς]· ◇ чёртова ~ *разг.* γρουσούζικος ἀριθμός.

дюйм *м* ἡ ἴντζα, ὁ ἀγγλικός δάκτυλος.

дю́на *ж геогр.* ἡ θίς, ἡ ἀμμώδης ἀκτή.

дюралюми́ний *м* τό ντουραλουμίνιο, τό σκληρό ἀλουμίνιο.

дя́дя *м* ὁ θεῖος, ὁ θειός, ὁ μπάρμπας.

дя́тел *м* ὁ δρυοκολάπτης, ὁ τσικλιδάρης.

Е

евáнгел||ие *с* τό εὐαγγέλιο[ν]: ~и́ст *м* ὁ εὐαγγελιστής. ~ьский *прил.* εὐαγγελικός, τοῦ εὐαγγελίου.

éвнух *м* ὁ εὐνοῦχος.

еврéй *м* ὁ Ἑβραῖος, ὁ Ἰσραηλίτης. ~ка *ж* ἡ Ἑβραία, ἡ Ἰσραηλίτις. ~ский *прил.* ἑβραϊκός, ἑβραίικος.

европé||ец *м* ὁ Εὐρωπαῖος. ~йский *прил.* εὐρωπαϊκός.

éгерь *м* 1. *воен. уст.* στρατιώτης τοῦ σώματος κυνηγῶν· 2. (*охотник*) ὁ κυνηγός.

еги́п||етский *прил.* αἰγυπτιακός. ~тя́нин *м* ὁ Αἰγύπτιος. ~тя́нка *ж* ἡ Αἰγυπτία.

его́ 1. *мест. личн. род. и вин. п. от* он *и* онó· 2. *мест. притяж.* δικός (δικιά, δικό) του.

егоз||á *м, ж разг.* ὁ ἀναδρομάρης, ἡ

σβούρα. ~йть *несов.* 1. *разг.* τρέχω πάνω κάτω· 2. (*заискивать*) κολακεύω, καλοπιάνω.

едá *ж* 1. (*пища*) ἡ τροφή· 2. (*обед, завтрак, ужин*) τό γεῦμα, τό φαγητό(ν), τό φαγί: во врéмя еды́ τήν ὥρα τοῦ φαγητοῦ· аппетит прихóдит во врéмя еды́ ἡ ὄρεξη ἔρχεται τρώγοντας.

едвá *нареч.* 1. (*лишь только*) μόλις: ~ рассвелó, как мы трóнулись в путь μόλις ξημέρωσε, ξεκινήσαμε· 2. (*с трудом*) μόλις (καί μετά βίας): он ~ хóдит μόλις καί μετά βίας περπατάει· 3. (*чуть*) μόλις (καί) ἐλάχιστα: ~ освещённая кóмната δωμάτιο πού μόλις φωτίζεται· ~ слышно μόλις κι' ἀκούγεται· ◇ ~ не... παραλίγο, παρ' ὀλίγον, σχεδόν· ~-~ μόλις καί μετά βίας· ~ ли не... πολύ πιθανό, διόλου ἀπίθανο (ὅτι)..., σχεδόν· ~ ли εἶναι ζήτημα ἄν, εἶναι ἀμφίβολο.

едим, едите и т. д. *наст. вр. от* есть I.

единéние *с* ἡ ἕνωση[-ις] / ἡ ὁμόνοια, ἡ σύμπνοια (*согласие*).

едини́||ца *ж* 1. (*цифра*) ἡ μονάδα[-άς]· 2. (*отметка*) τό ἕνα (ὁ κακός βαθμός), τό μηδενικό· 3. (*измерения*) ἡ μονάδα[-άς]: дéнежная ~ ἡ νομισματική μονάδα· 4. ~цы *мн.* (*немногие*) μετρημένοι, πολύ λίγοι, ἐλάχιστοι. ~чный *прил.* μοναδικός, σπάνιος: ~чный слýчай ἡ μοναδική (*или* ἡ σπάνια) περίπτωση.

единобóрство *с* ἡ μονομαχία: вступи́ть в ~ μονομαχῶ, ἀρχίζω ἀγῶνα.

единовлáст||ие *с* ἡ μονοκρατορία, ἡ ἀπολυταρχία. ~ный *прил.* μονοκρατορικός, ἀπολυταρχικός.

единоврéменн||ый *прил.* ἐφάπαξ: ~ое посóбие τό ἐφάπαξ ἐπίδομα.

единоглáс||ие *с* ἡ ὁμοφωνία, ἡ ὁμοθυμία. ~но *нареч.* ὁμόφωνα, ὁμόθυμα. ~ный *прил.* ὁμόφωνος, ὁμόθυμος.

единодýш||ие *с* ἡ ὁμοθυμία. ~но *нареч.* ὁμόθυμα. ~ный *прил.* ὁμόθυμος.

единокрóвный *прил.* ὁμοπάτριος / ὁμογενής, συγγενικός (*единоплеменный*).

единоли́чн||ик *м* ὁ μικρονοικοκύρης, ὁ μονονοικοκύρης. ~ый *прил.* 1. μονοπρόσωπος· 2. (*о хозяйстве*) ἀτομικός.

единомы́||слие *с* ἡ ὁμογνωμοσύνη, ἡ σύμπνοια. ~шленник *м* 1. ὁ ὁμοϊδεάτης· 2. (*сообщник*) ὁ συνένοχος.

единоначáлие *с* ἡ μονοπρόσωπη διεύθυνση.

единообрáз||ие *с* ἡ ὁμοιομορφία ~ный *прил.* ὁμοιόμορφος.

единорóг *м* ἡ ἀρκτοφάλαινα.

еди́нственн||о *нареч.* μόνο[ν], μοναδικά[ῶς]: я пришёл ~ для тогó, чтóбы повидáть вас ἦλθα μόνο καί μόνο γιά νά σᾶς ἰδῶ· ~ возмóжный спóсоб ὁ μόνος δυνατός τρόπος. ~ый *прил.* μόνος, μοναδικός: ~ый сын τό μοναχοπαῖδι, ὁ μοναχογιός, ὁ μονογενής υἱός· ~ый вы́ход ἡ μόνη λύση, ἡ μόνη διέξοδος· оди́н ~ый ἕνας καί μοναδικός· ~ый в своём рóде μοναδικός στό εἶδος του· ◇ ~ое числó *грам.* ὁ ἑνικός ἀριθμός.

еди́нство *с в разн. знач.* ἡ ἑνότητα[-ης]: ~ противоположностей *филос.* ἡ ἑνότητα τῶν ἀντιθέσεων.

еди́н||ый *прил.* 1. (*единственный*) μόνος, μοναδικός: ни ~ой души́ нет δέν ὑπάρχει ψυχή· 2. (*объединённый*) ἑνιαῖος: ~ фронт τό ἑνιαῖο μέτωπο· ~ое цéлое τό ἑνιαῖο σύνολο· ◇ все до ~ого ὅλοι ὡς τόν τελευταῖο, ὅλοι ἀνεξαιρέτως.

éдк||ий *прил.* 1. καυστικός, διαβρωτικός/ τσουχτερός (*о запахе*): ~ое веществó ἡ καυστική οὐσία, ἡ διαβρωτική οὐσία· 2. *перен.* δηκτικός, καυστικός, τσουχτερός: ~ое замечáние ἡ τσουχτερή παρατήρηση· ~ая ирóния ἡ δηκτική εἰρωνεία· ~ая сати́ра ἡ καυστική σάτυρα.

едóк *м* 1. ὁ φαγᾶς· 2. (*лицо, член семьи*) τό στόμα, τό πρόσωπο[ν]: на ~á γιά κάθε στόμα, γιά κάθε μέλος τῆς οἰκογένειας.

éду, éдешь и т. д. *наст. вр. от* éхать.

её 1. *мест. личн. род. и вин. п. от* онá· 2. *мест. притяж.* της, δικός (δική, δικό) της: это её кни́га τό βιβλίο εἶναι δικό της.

ёж *м* ὁ σκαντζόχοιρος, ὁ ἀκανθόχοιρος· ◇ морскóй ~ ὁ ἀχινός.

ежеви́ка *ж* 1. (*ягода*) τό βατόμουρο[ν]· 2. (*куст*) ὁ βάτος, ἡ βατσινιά.

ежегóд||ник *м* ἡ ἐπετηρίδα[-ίς]. ~но *нареч.* κάθε χρόνο, ἐτησίως, κατ' ἔτος. ~ный *прил.* χρονιάτικος, ἐτήσιος.

ежеднéвн||о *нареч.* καθημερινά[-ῶς], κάθε μέρα. ~ый *прил.* καθημερινός.

éжели *союз уст. см.* éсли.

ежемéсяч||ник *м* τό μηνιαῖο[ν] περιοδικό[ν], ἡ μηνιαία ἐπιθεώρηση[-ις]. ~но *нареч.* κάθε μῆνα, μηνιαία[-ως], κατά μῆνα. ~ный *прил.* μηνιαῖος, μηνιάτικος: ~ный журнáл *см.* ежемéсячник.

ежемину́тн||о *нареч.* κάθε στιγμή. ~ый *прил.* ἀκατάπαυστος, ἀδιάκοπος.

еженедéльн||ик *м* τό ἑβδομαδιαῖο[ν] περιοδικό[ν]. ~о *нареч.* κάθε (ἑ)βδομάδα, ἑβδομαδιαία[-ως]. ~ый *прил.* ἑβδομαδιαῖος, (ἑ)βδομαδιάτικος.

ежеча́сн||о *нареч.* κάθε ὥρα. **~ый** *прил.* κάθε ὥρα[ν]/ συνεχής (*постоянный*).

ёжиться *несов.* (*от холода*) μαζεύομαι, ζαρώνω ἀπ' τό κρύο.

ежо́в||ый *прил.* τοῦ σκαντζόχοιρου, ἐχινοειδής· ◇ держа́ть кого́-л. в ~ых рукави́цах μεταχειρίζομαι κάποιον μέ αὐστηρότητα.

езд||а́ *ж* 1. ὁ πηγαιμός, ἡ διαδρομή, τό ταξεῖδι (μέ μεταφορικό μέσο): верхова́я ~ ἡ ἱππασία· ~ на велосипе́де ἡ ποδηλασία· 2. (*путь*) в пяти́ часа́х ~ы́ от... πέντε ὧρες δρόμος ἀπό...

е́здить *несов. см.* е́хать.

е́зжу *наст. вр. от* е́здить.

ей *дат. п. от* она́.

ей (е́ю) *твор. п. от* она́.

ей-бо́гу, ей-е́й, е́й-же-е́й *межд. разг.* μά τήν πίστη μου!, μά τό θεό!

ёкну||ть *сов. разг.*: се́рдце ~ло ἀνασκίρτησε ἡ καρδιά.

е́ле *нареч. см.* едва́ 2, 3· ~ живо́й ὁ μισοπεθαμένος· ~-~ μόλις· ~-~ душа́ в те́ле *погов.* σαράβαλο, ἐρείπιο.

еле́й *м* 1. *церк.* τό εὐχέλαιο[ν], τό εὐκέλαιο· 2. *перен.*, *поэт.* τό βάλσαμο[ν]. **~ный** *прил. перен.* μελιστάλαχτος, γλυκερός: ~ный го́лос μελιστάλαχτη φωνή.

ёлка *ж* τό ἔλατο, ἡ ἐλάτη: новогóдняя ~ τό πρωτοχρονιάτικο δέντρο.

ело́в||ый *прил.* ἐλάτινος, ἀπό ἔλατο: ~ая ши́шка τό κουκουνάρι.

ёлок *род. п. мн. от* ёлка.

ёлочн||ый *прил.*: ~ые украше́ния τά στολίδια τοῦ πρωτοχρονιάτικου δέντρου.

ель *ж* τό ἔλατο, ἡ ἐλάτη. **~ник** *м* 1. (*еловый лес*) τό δάσος ἀπό ἔλατα· 2. (*ветки*) τά κλαδιά τοῦ ἔλατου.

ем *наст. вр. от* есть I.

ёмк||ий *прил.* περιεκτικός, χωρητικός. **~ость** *ж* ἡ περιεκτικότητα[-ης], ἡ χωρητικότητα[-ης].

ему́ *дат. п. от* он *и* оно́.

ено́т *м* 1. (*зверь*) ὁ προκύων· 2. (*мех*) ἡ γούνα προκύνα.

епа́рхия *ж церк.* τό ἐπισκοπᾶτο[ν], ἡ ἐπισκοπή.

епи́скоп *м* ὁ ἐπίσκοπος.

ерала́ш *м разг.* ἡ ἀνακατοσοῦρα, ἡ φασαρία.

ерепе́ниться *несов. разг.* πεισμώνω, βάζω πεῖσμα, τσινάω.

е́ресь *ж* 1. *рел.* ἡ αἵρεση[-ις[, ἡ ἑτεροδοξία· 2. (*чепуха*) *разг.* ἡ ἀνοησία, τά κουροφέξαλα.

ерети́||к *м* ὁ αἱρετικός. **~ческий** *прил.* αἱρετικός.

ёрзать *несов. разг.* στριφογυρίζω, δέν κάθομαι ἥσυχα.

ермо́лка *ж разг.* ὁ σκοῦφος, τό σκουφί.

еро́шить *несов.* (*волосы*) *разг.* ἀνακατεύω τά μαλλιά, ἀναμαλλιάζω.

ерунд||а́ *ж разг.* 1. (*вздор, чепуха*) ἡ ἀνοησία, ἡ κουταμάρα, τά κουροφέξαλα, τά κολοκύθια: говори́ть ~у́ λέγω ἀνοησίες· 2. (*пустяк*) τό τιποτένιο πράγμα.

ёрш *м* (*рыба*) ἡ πέρκα, ἡ πέρκη.

ерши́ться *несов. разг.* πεισματώνομαι, θυμώνω.

е́сли *союз* ἄν, ἐάν: ~ мне предста́вится возмо́жность ἄν μοῦ δοθεῖ ἡ δυνατότητα· ~ я смогу́, я сде́лаю ἄν θά μπορέσω, θά τό κάνω· да́же ~... ἀκόμα καί ἄν...· ~ то́лько... φτάνει νά...· ~ то́лько не... ἐκτός ἄν...· в слу́чае ~... σέ περίπτωση πού...· ~ бы... ἐάν, ἐάν τυχόν...· ~ бы я то́лько знал ἄν τό ἤξερα· что ~...? τί θἄλεγες...;, τί θά κάναμε...;· ◇ ~ бы да кабы́ *разг.* ≅ ἄν ἡ γιαγιά μου εἶχε ρόδες θάτανε ποδήλατο.

ест *наст. вр. от* есть I.

есте́ственник *м* (*специалист*) ὁ φυσιοδίφης.

есте́ственн||ость *ж* τό φυσικό[ν], ἡ φυσικότητα[-ης]. **~ый** *прил. в разн. знач.* φυσικός: ~ые нау́ки οἱ φυσικές ἐπιστῆμες· ~ый отбо́р *биол.* ἡ φυσική ἐπιλογή· ~ым о́бразом φυσικά.

естествозна́ние *с* ἡ φυσιογνωσία.

естествоиспыта́тель *м* ὁ φυσιοδίφης.

есть I *несов.* 1. τρώγω: ~ за четверы́х *разг.* τρώγω γιά δέκα· 2. (*выедать, разъедать*) κατατρώγω, τρώγω (*о ржавчине*)/ διαβιβρώσκω (*о кислоте*) / ἐρεθίζω, τσούζω (*о дыме*)· ◇ ~ поедо́м τρώγω κάποιον μέ τή γκρίνια μου· ~ глаза́ми кого́-л. τρώγω (κάποιον) μέ τά μάτια μου.

есть II 1. *наст. вр. от* быть 1. 2. *безл.* εἶναι, ἔχει, ὑπάρχει: в э́той ко́мнате ~ два окна́ αὐτό τό δωμάτιο ἔχει δύο παράθυρα· у меня́ ~... (ἐγώ) ἔχω...· ~ наде́жда ὑπάρχει ἐλπίδα· ◇ что ~ си́лы μέ ὅλα μου τά δυνατά· так и ~! ἔτσι εἶναι!, αὐτό εἶναι!

есть III *межд. воен. разг.* μάλιστα!

ефре́йтор *м* ὁ δεκανέας[-εύς].

е́хать *несов.* 1. (*на чём-л.*) πηγαίνω μέ μεταφορικό μέσο / ταξιδεύω (*путешествовать*): ~ на автомоби́ле (на парохо́де) πηγαίνω μέ τό αὐτοκίνητο (μέ τό ἀτμόπλοιο)· ~ на велосипе́де πηγαίνω μέ τό ποδήλατο, κάνω ποδήλατο· ~ верхо́м πηγαίνω καβάλλα, πηγαίνω ἔφιππος· 2. (*уезжать*) φεύγω, ἀναχωρῶ· ◇ да́льше ~ не́куда φθάνω στό ἄκρον ἄωτον.

~ в Ту́лу со свои́м самова́ром ≅ κομίζω γλαῦκα εἰς Ἀθήνας.

ехи́дн||а *ж* 1. *зоол.* ἡ ἔχιδνα, ἡ ὀχιά, ἡ ὄχεντρα· 2. *перен.* τό φίδι. **~ый** *прил.* φαρμακερός / κακεντρεχής, κακόγλωσσος (*о человеке*).

ешь *наст. вр. и повел. накл. от* есть I.

ещё *нареч. в разн. знач.* ἀκόμα, ἀκόμη: нале́й мне ~ стака́н ча́ю βάλε μου ἀκόμα ἕνα ποτήρι τσάϊ· он стал ~ вы́ше ψήλωσε κι' ἄλλο, ἔγινε ἀκόμα πιό ψηλός ~ раз ἄλλη μιά φορά, ἀκόμα μιά φορά· ~ и ~ ἀκόμα παραπάνω, ὅσα θές· ~ нет ὄχι ἀκόμα· я ~ не уста́л ἀκόμα δέν κουράστηκα· всё ~ ἀκόμα, ὥς τώρα, μέχρι στιγμῆς· э́то бы́ло ~ ле́том αὐτό συνέβη τό καλοκαῖρι ἀκόμα· ~ и сейча́с καί τώρα ἀκόμα· ◇ ~ бы! βέβαια!, ἀσφαλῶς!· вот ~! νἆτα μας!, ὁρίστε μας!, αὐτό μᾶς ἔλειπε!

е́ю *твор. п. от* она́.

Ж

ж *частица см.* же II.

жа́ба I *ж зоол.* ὁ φρῦνος, ἡ μπράσκα, ὁ βάτραχος.

жа́ба II *ж*: грудна́я ~ *мед.* ἡ στηθάγχη.

жа́бры *мн.* τά βράγχια, τά σπάραχνα· ◇ взять кого́-л. за ~ *разг.* ἐξαναγκάζω κάποιον, πιάνω κάποιον ἀπ' τό λαιμό.

жаве́ль *м* ἡ τζαβέλα, τό νερό τῆς τζαβέλας.

жа́воронок *м* ὁ κορυδαλός.

жа́дн||ичать *несов. разг.* 1. (*проявлять жадность*) ἀπληστεύομαι, εἶμαι πλεονέκτης, εἶμαι ἀχόρταγος· 2. (*скупиться*) τσιγγουνεύομαι. **~о** *нареч. прям., перен.* λαίμαργα, ἄπληστα. **~ость** *ж* 1. ἡ λαιμαργία, ἡ ἀπληστεία, ἡ πλεονεξία· 2. (*скупость*) ἡ τσιγγουνιά. **~ый** *прил.* 1. λαίμαργος, ἄπληστος, πλεονέκτης· 2. *перен.* ἀκόρεστος, διψασμένος: смотре́ть ~ыми глаза́ми τρώγω μέ τά μάτια μου· 3. (*скупой*) τσιγγούνης.

жа́жд||а *ж прям., перен.* ἡ δίψα: ~ де́ятельности ἡ δίψα γιά δράση· ~ зна́ний ἡ δίψα τῆς μάθησης· томи́ться ~ой καίγομαι ἀπ'τή δίψα· утоли́ть ~у σβήνω τή δίψα, ξεδιψάζω· ~ вла́сти ἡ δίψα γιά ἐξουσία. **~ать** *несов.* διψῶ / ἐπιθυμῶ πολύ, ποθῶ (*страстно желать*): ~ать встре́чи ἐπιθυμῶ πολύ νά συναντηθῶ.

жаке́т *м* ἡ ζακέττα, τό σακκάκι.

жале́||ть *несов.* 1. (*испытывать жалость*) λυπᾶμαι, εὐσπλαγχνίζομαι, συμπονῶ· 2. (*беречь, щадить*) φείδομαι, φυλάγω: ~ де́ньги φείδομαι (*или* δέν σπαταλῶ) τά χρήματα· ~ здоро́вье προσέχω τήν ὑγεία μου· ~ вре́мя φείδομαι χρόνου, δέν σπαταλῶ τό χρόνο μου· не ~я сил χωρίς νά λυπηθοῦμε δυνάμεις· 3. (*сожалеть*) λυποῦμαι: я ~ю о том, что э́то сде́лал λυποῦμαι γι' αὐτό πού ἔκανα.

жа́лить *несов.* τσιμπάω, κεντρίζω / δαγκάνω (*о змее*).

жа́лк||ий *прил.* 1. (*вызывающий жалость*) οἰκτρός, ἀξιολύπητος, κακόμοιρος/ ἐλεεινός (*с оттенком презрения*): ~ая улы́бка κακομοίρικο χαμόγελο· ~ вид ἡ ἐλεεινή ὄψη· быть ~им εἶμαι ἀξιολύπητος· 2. (*ничтожный*) ἄθλιος, τιποτένιος: ~ая роль ὁ τιποτένιος ρόλος· ~ трус ἐλεεινός φοβιτσιάρης· **~о** 1. *нареч.* οἰκτρά[-ῶς], ἀξιολύπητα, κακόμοιρα, ἐλεεινά: ~о вы́глядеть ἔχω ἀξιολύπητη ὄψη· 2. *предик. безл.* κρῖμα: мне о́чень ~о, что... λυπᾶμαι πολύ πού...

жа́ло *с* 1. τό κεντρί: пчели́ное ~ τό κεντρί τῆς μέλισσας· змеи́ное ~ τό φαρμάκι τοῦ φιδιοῦ· 2. *перен.* τό φαρμάκι.

жа́лоб||а *ж* 1. (*сетование*) τό παράπονο[ν], ἡ μεμψιμοιρία· 2. (*на кого-л., на что-л.*) ἡ μήνυση[-ις], ἡ καταγγελία: кни́га жа́лоб τό βιβλίο παραπόνων· кассацио́нная ~ ἡ ἔφεση[-ις]· подава́ть ~у на кого́-л. κάνω μήνυση, καταγγέλω. **~ный** *прил.* παραπονιάρικος, θλιβερός, λυπητερός: ~ный го́лос ἡ παραπονιάρικη φωνή· ◇ ~ная кни́га τό βιβλίο παραπόνων. **~щик** *м* ὁ ἐνάγων, ὁ μηνυτής.

жа́лованье *с* ὁ μισθός, οἱ ἀποδοχές.

жа́ловать *несов.* 1. παρέχω, ἀπονέμω (*награждать*) / δωρίζω, χαρίζω (*дарить*)· 2. (*любить*) εὐνοῶ, δείχνομαι εὐμενής.

жа́ловаться *несов.* παραπονιέμαι, παραπονοῦμαι, μεμψιμοιρῶ: на что вы жа́луетесь? (*при обращении к больному*) τί ἔχετε;, τί σᾶς πονάει;· ~ на нездоро́вье παραπονιέμαι γιά τήν ὑγεία μου.

жа́лост||ливый *прил. разг.* πονετικός, εὐσπλαγχνος, ἐλεήμονας[-ως]. **~ный** *прил. разг.* πονετικός (*сострадательный*) / λυπητερός (*печальный*): ~ная пе́сня λυπητερό τραγούδι.

жа́лост||ь *ж* ἡ εὐσπλαγχνία, ὁ οἶκτος,

ἡ συμπόνοια, ἡ λύπη: из ~и ἀπό συμπόνοια· ◇ какáя ~! τί κρῖμα!

жаль 1. *предик. безл.* κρῖμα: ~ брáта λυπᾶμαι τόν ἀδελφό· ~ смотрéть на негó λυπᾶσαι νά τόν βλέπεις· ~ дéнег κρῖμα τά χρήματα, λυπᾶμαι τά χρήματα· ~ потрáченного врéмени κρῖμα τόν καιρό πού χάσαμε· ~, что он не придёт τί κρῖμα πού δέν θά ἔρθει· 2. *вводн. сл.* (*к сожалению*) *разг.* δυστυχῶς, κρῖμα.

жалюзи́ *с нескл.* τό ψάθινο παραπέτασμα, ἡ ψάθινη κουρτίνα.

жандáрм *м* ὁ χωροφύλακας[-αξ]. ~**éрия** *ж собир.* ἡ χωροφυλακή. ~**ский** *прил.* τῆς χωροφυλακῆς.

жанр *м* 1. (*род произведений в каком-либо искусстве*) τό εἶδος· 2. (*жанровая живопись*) τό εἶδος, τό ζάνρ· 3. (*манера, стиль*) ἡ μανιέρα, τό στύλ. ~**и́ст** *м* ὁ ζωγράφος εἰκόνων τῆς καθημερινῆς ζωῆς. ~**овый** *прил.*: ~овая жи́вопись ἡ ζωγραφική σκηνῶν τοῦ καθημέραν βίου, ἡ ζωγραφική σκηνῶν τῆς καθημερινῆς ζωῆς· ~овая карти́нка εἰκόνα τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

жар *м* 1. (*жара, зной*) ἡ θερμότητα[-ης], ἡ ζέστη, ἡ κάψα: ~ спал ἔπεσε ἡ ζέστη· 2. (*повышенная температура*) ἡ θέρμη, ὁ πυρετός: больнóй в ~ý ὁ ἀσθενής ἔχει πυρετό· егó брóсило в ~ от э́тих слов *перен.* ἄναψε ὁλόκληρος μόλις ἄκουσε αὐτές τίς κουβέντες· 3. *перен.* (*рвение, пыл*) ὁ ζῆλος, ἡ ζέση[-ις], ἡ θέρμη: с ~ом μέ ζῆλο, μέ θέρμη· взя́ться за чтó-л. с ~ом ἀρχίζω μιά δουλειά μέ ζῆλο· 4. (*горячие угли*) *разг.* ἡ ἀνθρακιά, ἡ χόβολη· ◇ поддáть ~у *разг.* (*возбудить энергию*) ξεσηκώνω· задáть комý-л. ~у (*дать нагоняй*) βάζω κατσάδα· как ~ гори́т λάμπει σάν φωτιά· чужи́ми рукáми ~ загребáть *погов.* βάζω τόν τρελλό νά βγάλει τό φίδι ἀπό τήν τρύπα.

жарá *ж* ἡ ζέστη, ἡ κάψα, τό λιοπύρι, ὁ καύσων.

жаргóн *м* ἡ ἀργκό: воровскóй ~ ἡ ἀργκό τῶν λωποδυτῶν.

жáр||еный *прил.* ψημένος, ψητός, καβουρδισμένος / τηγανητός (*на сковороде*): ~еное мя́со τό ψητό· ~ картóфель οἱ ψητές, οἱ τηγανητές πατάτες· ~ кóфе ὁ καβουρδιστός καφές. ~**ить** *несов.* ψήνω, καβουρδίζω / τηγανίζω (*на сковороде*)· ◇ сóлнце ~ит ὁ ἥλιος καίει, ὁ ἥλιος ψήνει. ~**иться** (*на солнце, у плиты*) ψήνομαι.

жáрк||ий *прил.* 1. θερμός, ζεστός, καυτερός: ~ое сóлнце ὁ καυτερός ἥλιος· ~ день ἡ ζεστή μέρα· ~ кли́мат τό ζεστό κλῖμα· ~ие стрáны οἱ θερμές χῶρες· ~ пóяс *геогр.* ἡ διακεκαυμένη ζώνη· 2. *перен.* φλογερός, ἔνθερμος: ~ поцелýй τό φλογερό φιλί· ~ бой ἡ πεισματώδης μάχη· ~ спор ἡ θυελλώδης συζήτηση. ~**о** 1. *нареч.* ζεστά, θερμά· 2. *нареч. перен.* φλογερά, ἔνθερμα· 3. *предик. безл.* κάνει ζέστη, κάψα: мне ~о ζεσταίνομαι.

жаркóе *с* τό κοκκινιστό.

жарóвня *ж* ἡ φουφοῦ.

жаропонижáющ||ее *с* τό ἀντιπυρετικό[ν] φάρμακο[ν]. ~**ий** *прил.* ἀντιπυρετικός.

жар-пти́ца *ж фольк.* τό πουλί τῆς φωτιᾶς.

жасми́н *м* τό γιασεμί, ὁ ἴασμος.

жáтв||а *ж* τό θέρισμα, ὁ θερισμός, ἡ συγκομιδή: врéмя ~ы ὁ θέρος.

жать I *несов.* 1. (*давить, стискивать*) πιέζω, σφίγγω, ζουλῶ: ~ рýку σφίγγω τό χέρι· 2. (*быть тесным*) στενεύω, στενοχωρῶ: тýфли жмут (μέ) στενέβουν τά παπούτσια· воротничóк мне жмёт μέ σφίγγει ὁ γιακᾶς· 3. (*выдавливать, выжимать*) στίβω, στραγγίζω, πατῶ: ~ виногрáд πατῶ τά σταφύλια· ~ сок из лимóна στίβω τό λεμόνι· ~ мáсло στραγγίζω τό βούτυρο.

жать II *несов.* (*рожь и т. п.*) θερίζω.

жáться *несов.* 1. στριμώχνομαι, μαζεύομαι, σφίγγομαι: ~ друг к дрýгу σφιγγόμαστε ὁ ἕνας κοντά στόν ἄλλο· ~ от хóлода μαζεύομαι (*или* ζαρώνω) ἀπό τό κρύο· 2. (*скупиться*) *разг.* τσιγγουνεύομαι.

жвáч||ка *ж* 1. (*действие*) ὁ μηρυκασμός, ἡ ἀναμάσηση[-ις]· 2. (*пища*) ἡ μασημένη τροφή: жевáть ~ку *а*) μηρυκῶμαι, μηρυκάζω, *б*) *перен.* ἀναμασῶ, ἐπαναλαμβάνω τά ἴδια. ~**ные** *мн.* (*ед.* жвáчное *с*) *зоол.* τά μηρυκαστικά (ζῶα). ~**ный** *прил.* μηρυκαστικός: ~ное живóтное τό μηρυκαστικό ζῶο.

жгу(сь), жжёшь(ся) и т. д. *наст. вр. от* жéчь(ся).

жгут *м* τό σύστρεμμα.

жгýч||ий *прил.* 1. (*горячий*) καυτερός, καυστικός: ~ие лучи́ сóлнца οἱ καυτερές ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου· 2. *перен.* φλογερός, τσουχτερός, καυτερός, δριμύς, ὀξύς: ~ морóз τό τσουχτερό κρύο· ~ взгляд τό φλογερό βλέμμα· ~ая боль ὁ δριμύς πόνος· ~ие слёзы τά μαῦρα δάκρυα· ~ стыд ντροπή πού καίει· ◇ ~ брюнéт πολύ μελαχροινός, μελαψός.

ждать *несов.* περιμένω, ἀναμένω, καρτερῶ: ~ удóбного слýчая περιμένω τήν κατάλληλη εὐκαιρία· застáвить себя́ ~

κάνω νά μέ περιμένουν, ἀργῶ, καθυστερῶ· врéмя не ждёт ὁ καιρός διαβαίνει, ὁ καιρός περνάει· он ждёт не дождётся περιμένει ἀνυπόμονα· ◇ ~ у мóря погóды *разг.* περιμένω μέ σταυρωμένα χέρια.

жду, ждёшь и т. д. *наст. вр. от* ждать.

же I *союз* 1. (*при противопоположении*) ἀλλά, ὅμως: я уезжáю, товáрищ же остаётся ἐγώ ἀναχωρῶ, ἀλλά ὁ σύντροφος μένει· éсли же вы не хотúте ἐάν ὅμως ἐσεῖς δέν θέλετε· 2. (*в смысле* «ведь») ἀφοῦ, μιά καί: почемý вы не пришлú, он же приглашáл вас γιατί δέν ἤρθατε, ἀφοῦ αὐτός σᾶς εἶχε προσκαλέσει.

же II *частица* 1. (*усилительная*) ἐπί τέλους, κιόλας, λοιπόν: когдá же вы приéдете? πότε ἐπί τέλους θά ἔρθετε;· хорошó же ты емý отвéтил τοῦ ἀπάντησες ὅμως μιά χαρά· говорúте же! μιλᾶτε λοιπόν!· сегóдня же σήμερα· сейчáс же τώρα κιόλας, αὐτή τή στιγμή· 2. (*означает тождество*): тóт же ὁ ἴδιος· такáя же кнúга ἀκριβῶς τό ἴδιο βιβλίο· в тóт же час τήν ἴδια ὥρα· тáм же ἐκεῖ, στό ἴδιο μέρος· здесь же ἐδῶ, στό ἴδιο μέρος· тудá же πρός τά ἐκεῖ πάλι· ták же ἔτσι (ἀκριβῶς)· тогдá же τότε ἀκόμη.

жёваный *прил. разг.* 1. μασημένος· 2. *перен.* (*измятый*) *разг.* τσαλακωμένος.

жевáтельн||ый *прил. разг.* μασητικός: ~ табáк καπνός γιά μάσημα· ~ая резúнка ἡ μαστίχα.

жевáть *несов.* μασῶ.

жезл *м* τό σκῆπτρο, ἡ ράβδος: мáршальский ~ ἡ στρατάρχική ράβδος.

желáни||е *с* ἡ ἐπιθυμία / ὁ πόθος (*сильное*): завéтное ~ ὁ διακαής πόθος· горéть ~ем ἐπιθυμῶ σφοδρά· прóтив ~ия ἀντίθετα μέ τήν ἐπιθυμία· по ~ию κατά βούλησιν· при всём ~ии παρά τήν ἐπιθυμία μου. **~ный** *прил.* 1. ποθητός, ἐπιθυμητός, εὐπρόσδεκτος: ~ный гость ὁ εὐπρόσδεκτος ξένος· 2. (*милый*) ποθητός, ἀγαπητός: ~ный друг ὁ ποθητός φίλος, ὁ ἀγαπητός φίλος.

желáтельн||о *предик. безл.* καλό εἶναι, θἄτανε καλά: э́то ~ θά εἶναι εὐχῆς ἔργον. **~ый** *прил.* ἐπιθυμητός, εὐκταῖος: ~ое наклонéние *грам.* ἡ εὐκτική.

желатúн *м* ἡ ζελατίνη.

желá||ть *несов.* 1. (*хотеть*) ἐπιθυμῶ, θέλω / ποθῶ (*сильно*): стрáстно ~ ποθῶ πολύ· ~ невозмóжного ἐπιθυμῶ τό ἀδύνατο· 2. (*кому-л. чего-л.*) εὔχομαι: ~ комý-л. счáстья εὔχομαι εὐτυχία· ~ю удáчи! εὔχομαι καλή ἐπιτυχία!· ◇ э́то оставляéт ~ лýчшего κάθε ἄλλο παρά ἱκανοποιητικό.

желáющ||ий 1. *прич. от* желáть· 2. *м* ὁ ἐπιθυμῶν, αὐτός πού θέλει: все ~не οἱ ἐπιθυμοῦντες, ὅλοι ὅσοι θέλουν.

желвáк *м разг.* τό καρούμπαλο, ἡ καρ(ρ)ούλα.

желé *с нескл.* τό ζελέ / ἡ πηχτή (*мясное, рыбное*).

железá *ж анат.* ὁ ἀδένας, ὁ ἀδήν: щитовúдная ~ ὁ θυρεοειδής ἀδένας· поджелýдочная ~ τό πάγκρεας· миндалевúдные жéлезы οἱ ἀμυγδαλές· жéлезы внýтренней секрéции οἱ ἐνδοκρινεῖς ἀδένες.

желéзистый I *прил. анат.* ἀδενοειδής, ἀδενώδης.

желéзист||ый II *прил.* (*содержащий железо*) σιδηροῦχος: ~ые препарáты τά σιδηροῦχα φάρμακα· ~ая водá τό σιδηροῦχον ὕδωρ· ~ истóчник ἡ σιδηροῦχος πηγή.

желéзка *ж разг.* τό σιδερικό, τό κομμάτι σιδήρου.

желéзная дорóга *см.* желéзный.

железнодорóжн||ик *м* ὁ σιδηροδρομικός. **~ый** *прил.* σιδηροδρομικός: ~ое полотнó, ~ая лúния ἡ σιδηροδρομική γραμμή· ~ая вéтка ἡ διακλάδωση σιδηροδρόμου· ~ая сеть τό σιδηροδρομικό δίχτυ, τό σιδηροδρομικόν δίκτυον· ~ый ýзел ὁ σιδηροδρομικός κόμβος· ~ый трáнспорт οἱ σιδηροδρομικές μεταφορές, οἱ σιδηρόδρομοι· ~ый билéт τό εἰσιτήριο τοῦ σιδηροδρόμου· ~ое движéние ἡ κίνηση τῶν σιδηροδρόμων.

желéзн||ый *прил.* 1. *прям., перен.* σιδερένιος, σιδηροῦς: ~ая рудá τό σιδηρομετάλλευμα, τό μέταλλον σιδήρου· ~ руднúк τό σιδηρωρυχεῖο· ~ лом τά σιδερικά· ~ая вóля ἡ σιδερένια θέληση· ~ое здорóвье ἡ σιδερένια ὑγεία· ~ая дисциплúна ἡ σιδερένια πειθαρχία· 2. *хим.*: ~ купорóс τό πράσινο βιτριόλι[ον]· ~ колчедáн ὁ πυρίτης· ◇ ~ая дорóга ὁ σιδηρόδρομος· ~ век *ист.* ὁ σιδηροῦς αἰώνας, ὁ σιδηροῦς αἰών.

железня́к *м мин.*: магнúтный ~ ὁ φυσικός μαγνήτης· крáсный ~ ὁ αἱματίτης.

желéзо *с* τό σίδερο, ὁ σίδηρος: листовóе ~ ἐλάσματα σιδήρου· полосовóе ~ τό ραβδωτό σίδερο· крóвельное ~ ἡ λαμαρίνα· ◇ куй ~, покá горячó *посл.* στή βράση κολλάει τό σίδερο.

железобетóн *м* τό σιδηροπαγές (κονίαμα), τό μπετόν ἀρμέ. **~ный** *прил.* σιδηροπαγής, ἀπό μπετόν ἀρμέ.

жёлоб *м* τό λούκι: водостóчный ~ τό λούκι.

желт||éть *несов.* κιτρινίζω. **~изнá** *ж* ἡ κιτρινάδα, ἡ κιτρινίλα.

желтовáтый *прил.* κιτρινωπός.

желтóк *м* ὁ κρόκος τοῦ αὐγοῦ, ἡ λέκιθος αὐγοῦ.

желторóтый *прил.* **1.**: ~ птенéц ὁ νεοσσός· **2.** *перен. разг.* ἄπειρος: ~ юнéц τό βυζανιάρικο.

желтýха *ж мед.* ὁ ἴκτερος, ἡ χρυσή.

жёлт||ый *прил.* κίτρινος· ◇ ~ая лихорáдка ὁ κίτρινος πυρετός· ~ая водá *мед.* τό γλαύκωμα· ~ая прéсса ὁ κίτρινος τύπος.

желудёвый *прил.* βαλάνινος: ~ кóфе καφές ἀπό βαλανίδια.

желýд||ок *м* τό στομάχι, ὁ στόμαχος: несварéние ~ка ἡ δυσπεψία, ἡ βαρυστομαχιά· расстрóйство ~ка ἡ διάρροια, τό κόψιμο, ἡ εὐκοιλιότητα· ◇ на голóдный ~ νηστικάτα, νηστικός. **~очек** *м анат.* ἡ κοιλία (τῆς καρδιᾶς, τοῦ ἐγκεφάλου). **~очный** *прил.* στομαχικός, γαστρικός: ~очное заболевáние ἡ στομαχική πάθηση, ἡ ἀσθένεια τοῦ στομάχου· ~очный сок τό γαστρικό ὑγρό.

жёлудь *м* τό βαλανίδι[ον], ὁ βάλανος, τό βελάνι.

жёлчн||ый *прил.* **1.** χολικός, χολώδης: ~ пузы́рь *анат.* ἡ χοληδόχος κύστη[-ις], ἡ φούσκα τῆς χολῆς· ~ые кáмни *мед.* οἱ χολόλιθοι· ~ протóк *анат.* ὁ χολαγωγός· **2.** *перен.* πικρόχολος: ~ харáктер ὁ φαρμακομύτης· ~ тон τό πικρόχολο ὕφος.

жёлчь *ж* **1.** *анат.* ἡ χολή· **2.** *перен.* ὁ θυμός, τό φαρμάκι, τό χόλιασμα: изли́ть ~ χύνω τό φαρμάκι μου.

жемáн||иться *несов. разг.* κάμνω τσακίσματα, κάνω νάζια. **~ница** *ж* ἡ καμωματοῦ, ἡ τσακίστρα. **~ный** *прил.* ἐπιτηδευμένος, προσποιητός. **~ство** *с* τά καμώματα, ἡ ἐπιτήδευση[-ις], τό νάζι.

жéмч||уг *м* τά μαργαριτάρια: ни́тка ~уга περιδέραιο ἀπό μαργαριτάρια· искáтель ~уга ὁ ἁλιεύς μαργαριταριῶν. **~ýжина** *ж* **1.** τό μαργαριτάρι· **2.** *перен.* τό διαμάντι. **~ýжница** *ж зоол.* τό μαργαριτοφόρο[ν] ὄστρεο[ν]. **~ýжный** *прил.* μαργαριταρένιος.

женá *ж* ἡ γυναῖκα, ἡ σύζυγος. **~тый** *прил.* παντρεμένος, ὑπανδρευμένος.

жени́ть *сов. и несов.* παντρεύω, ὑπανδρεύω, νυμφεύω. **~ба** *ж* ὁ γάμος, ἡ παντρειά, τό πάντρευμα. **~ся** παντρεύομαι, ὑπανδρεύομαι, νυμφεύομαι.

жени́х *м* ὁ γαμπρός, ὁ ἀρραβωνιαστικός, ὁ μνηστήρ[-ας].

женоненави́стник *м* ὁ μισογύνης.

женоподóбный *прил.* θηλυπρεπής, γυναικωτός.

жéнск||ий *прил.* **1.** γυναικεῖος (*относящийся к женщине*)/ γυναικήσιος, θηλυκός (*свойственный женщине*): Междунарóдный ~ день ἡ διεθνής ἡμέρα τῶν γυναικῶν· по ~ой ли́нии (*о родстве*) ἀπ' τή μεριά τῆς μάννας· ~ие болéзни οἱ γυναικολογικές ἀσθένειες· ~ая полови́на (*на Востоке*) ὁ γυναικωνίτης· **2.**: ~ род *грам.* τό θηλικό[ν] γένος· ◇ по-жéнски σάν γυναῖκα.

жéнственн||ость *ж* ἡ θηλυκότητα. **~ый** *прил.* μέ θηλυκότητα, μέ γυναικεῖα χάρη.

жéнщина *ж* ἡ γυναῖκα, ἡ γυνή: ~-врач ἡ γιάτρισσα, ἡ γιατρίνα.

жердь *ж* τό κονταρόξυλο, ὁ κοντός.

жерёбая *прил. ж*: ~ кобы́ла ἡ γκαστρωμένη φοράδα.

жереб||ёнок *м* τό πουλάρι, ὁ πῶλος. **~éц** *м* τό βαρβᾶτο ἄλογο, τό ἄτι. **~и́ться** *несов.* γεννῶ (γιά ἄλογα).

жеребьёвка *ж* ἡ κλήρωση[-ις], ἡ ἐκλογή μέ κλῆρο.

жерлó *с* **1.** (*пушки*) τό στόμιο[ν] πυροβόλου· **2.** (*вулкана*) ὁ κρατήρ[ας].

жёрнов *м* ἡ μυλόπετρα, ἡ μύλη (*мельничный*)/ ὁ χειρόμυλος (*ручной*).

жéртв||а *ж* **1.** ἡ θυσία: приноси́ть в ~у θυσιάζω· **2.** *перен.* τό θῦμα: стать ~ой чегó-л. γίνομαι θῦμα· дéлать когó-либо своéй ~ой ἐξαπατῶ κάποιον. **~енник** *м* ὁ βωμός, τό θυσιαστήριο[ν] / τό Ἅγιον Βῆμα (*в алтаре*). **~овать** *несов.* **1.** (*дарить*) δωρίζω· **2.** *перен.* θυσιάζω: ~овать собóй θυσιάζομαι, θυσιάζω τόν ἑαυτό μου· ~овать жи́знью θυσιάζω τή ζωή μου. **~оприношéние** *с* ἡ θυσία.

жест *м прям., перен.* ἡ χειρονομία: сдéлать краси́вый ~ *перен.* κάνω ἐπιδεικτική χειρονομία. **~икули́ровать** *несов.* χειρονομῶ. **~икуля́ция** *ж* οἱ χειρονομίες.

жёстк||ий *прил.* **1.** σκληρός, στερεός / ἀλύγιστος (*негнущийся*)/ τραχύς (*о коже*)/ γλυφός (*о воде*): ~ое мя́со τό σκληρό κρέας· ~ие вóлосы τά σκληρά μαλλιά· **2.** *перен.* σκληρός, αὐστηρός (*грубый, резкий*)/ δριμύς (*суровый*): ~ие черты́ τά ἀδρά χαρακτηριστικά· **3.** *перен.* (*решительный, крутой*) αὐστηρός: ~ие мéры τά αὐστηρά μέτρα· ~ срок ἡ αὐστηρά καθορισμένη προθεσμία· ◇ ~ вагóн *ж.-д.* βαγόνι τρίτης θέσεως.

жестóк||ий *прил.* **1.** σκληρός, ἄσπλα[γ]-

χνος, ὠμός: ~ человéк ὁ ὠμός (*или* ὁ ἄσπλα[γ]χνος) ἄνθρωπος· 2. (*очень сильный*) σκληρός, σφοδρός, δριμύς: ~ая боль ὁ δυνατός πόνος· ~ морóз τό δριμύ ψῦχος· ~ое сопротивлéние ἡ σφοδρή ἀντίσταση· ~ие бои οἱ σκληρές μάχες· ~ая необходи́мость ἡ ἀδυσώπητη ἀνάγκη.

жестокосéрд||ие *с* ἡ σκληροκαρδία, ἡ ἀσπλα[γ]χνία, ἡ ἀναλγησία. ~**ный** *прил.* σκληρόκαρδος, ἄσπλα[γ]χνος, σκληρόψυχος.

жестóкость *ж* ἡ σκληρότητα[-ης], ἡ ἀσπλα[γ]χνία, ἡ βαναυσότητα[-ης], ἡ ὠμότητα[-ης].

жест||ь *ж* ὁ λευκοσίδηρος, ὁ τενεκές. ~**я́ник** *м* ὁ λευκοσιδηρουργός, ὁ τενεκετζῆς, ὁ καλαϊτζῆς. ~**я́нка** *ж* 1. (*коробка*) τό τενεκεδένιο κουτί, ὁ τενεκές· 2. (*кусок жести*) *разг.* ὁ τενεκές. ~**янóй** *прил.* τενεκεδένιος.

жетóн *м* τό κέρμα.

жечь *несов. в разн. знач.* καίω: ~ электри́чество καταναλώνω ἠλεκτρικό ρεῦμα· крапи́ва жжёт ἡ τσουκνίδα τσούζει· пéрец жжёт язы́к τό πιπέρι καίει τή γλώσσα. ~**ся** καίω (*о перце и т. п.*)/ τσούζω (*о крапиве*).

жжéние *с* τό κάψιμο, ἡ καούρα.

жжён||ый *прил.* καμένος, κεκαυμένος, ψημένος: ~ сáхар ἡ καμένη ζάχαρη· ~ кóфе ὁ καβουρδισμένος καφές· ~ая и́звесть ὁ σβυσμένος ἀσβέστης.

живётся *наст. вр. от* жи́ться.

живи́тельный *прил.* ζωογόνος, ἀναζωογονητικός.

жи́вность *ж собир. разг.* τά πουλερικά.

жи́во *нареч.* 1. (*очень сильно*) ἔντονα/ καθαρά, εὐκρινῶς (*отчётливо*): онá мне ~ напоминáет сестрý μοῦ θυμίζει ἔντονα τήν ἀδερφή μου· он ~ пóмнил все собы́тия αὐτός θυμόνταν καθαρά ὅλα τά γεγονότα· 2. (*оживлённо*) ζωηρά[-ῶς], μέ ζωηρότητα, ζωντανά· 3. (*быстро*) *разг.* γρήγορα: ~ сбéгай за врачóм τρέχα γρήγορα νά φωνάξεις τό γιατρό.

жив||óй *прил.* 1. ζωντανός: ~óе существó τό ζωντανό πλάσμα· ~ примéр τό ζωντανό παράδειγμα· жив и здорóв σῶος καί ὑγιής· 2. (*полный жизни, подвижный*) ζωηρός: ~ ребёнок (ум) τό ζωηρό παιδάκι (πνεῦμα)· ~ы́е глазá τά ζωηρά μάτια· ~óе воспоминáние (воображéние) ἡ ζωηρή ἀνάμνηση (φαντασία)· принимáть ~óе учáстие в чём-л. παίρνω δραστήριο μέρος σέ κάτι· ◇ ~ язы́к ἡ ζωντανή γλῶσσα· ~ы́е цветы́ τά φυσικά ἄνθη· ~ы́е крáски ζωηρά χρώματα· задéть когó-л. за ~óе πειράζω πολύ, συγκινῶ βαθειά· на ~ýю ни́тку τό τρύπωμα· остáться в ~ы́х μένω ζωντανός, ἐπιζῶ· ни жив ни мёртв *разг.* μέ τήν ψυχή στό στόμα· ~óго мéста нет δέν ἔμεινε οὔτε ἕνα γερό μέρος στό κορμί μου· ни (однóй) ~ души́ οὔτε ψυχή.

живопи́с||ец *м* ὁ ζωγράφος. ~**ный** *прил.* 1. (*относящийся к живописи*) ζωγραφικός· 2. (*красивый*) γραφικός.

жи́вопись *ж* ἡ ζωγραφική: мáсляная ~ ἡ ἐλαιογραφία· акварéльная ~ ἡ ἀκουαρέλλα, ἡ ὑδατογραφία· фрéсковая ~ ἡ νωπογραφία· стеннáя ~ ἡ τοιχογραφία· пейзáжная ~ ἡ τοπιογραφία.

живородя́щие *мн.* (*ед.* живородя́щее *с*) *зоол.* τά ζωοτόκα.

жи́вост||ь *ж* ἡ ζωηρότητα[-ης], ἡ ζωντάνια: ~ ребёнка ἡ ζωηράδα τοῦ παιδιοῦ· ~ изложéния ἡ ζωντάνια τῆς ἀφήγησης· с ~ью μέ ζωηρότητα.

живóт I *м* ἡ κοιλιά, ἡ γαστήρ: у негó боли́т ~ τοῦ πονεῖ ἡ κοιλιά, ἔχει κοιλόπονο· ◇ у негó ~ подвелó от гóлода τό στομάχι του διαμαρτύρεται.

живóт II *м* (*жизнь*) *уст.*: не на ~, а на смéрть μέχρι θανάτου, μέχρι τελευταίας πνοῆς.

животвóрный *прил.* ζωογόνος, ζωηφόρος.

животновóд *м* ὁ κτηνοτρόφος, ὁ ζωοτρόφος. ~**ство** *с* ἡ κτηνοτροφία. ~**ческий** *прил.* κτηνοτροφικός: ~ческий совхóз τό κτηνοτροφικό σοβχόζ.

живóтн||ое *с* 1. τό ζῶο[ν], τό κτῆνος: домáшнее ~ τό κατοικίδιο ζῶο, τό οἰκιακό ζῶο· хи́щное ~ τό ἄγριο (*или* τό σαρκοβόρο) ζῶο· млекопитáющее ~ τό θηλαστικό ζῶο· вью́чное ~ τό φορτηγό ζῶο, τό ὑποζύγιο ζῶο· 2. *перен., бран.* τό κτῆνος. ~**ый** *прил.* 1. ζωϊκός: ~ый мир τό ζωϊκό βασίλειο· 2. *перен.* (*грубый, низменный*) κτηνώδης, ζωώδης: ~ый инсти́нкт τό ζωῶδες (*или* τό κτηνῶδες) ἔνστικτο· ~ый страх ὁ ζωώδης φόβος.

животрепéщущ||ий *прил.* ἐπίκαιρος, φλέγων: ~ вопрóс τό ἐπίμαχο (*или* τό φλέγο) ζήτημα· ~ая тéма τό ἐπίκαιρο θέμα.

живý, живёшь и т. д. *наст. вр. от* жить.

живýч||есть *ж* ἡ ζωτικότητα[-ης]. ~**ий** *прил.* ζωτικός, ζωντανός.

жи́вчик *м* 1. (*подвижный человек, ребёнок*) *разг.* ὁ ἀναδρομάρης, ὁ ἀεικίνητος· 2. *биол.* τό σπερματοζωάριο.

живьём *нареч. разг.* ἐν ζωῇ, ζωντανό: съесть кого́-л. ~ τρώγω κάποιον ζωντανό· взять кого́-л. ~ πιάνω κάποιον ζωντανό.

жи́дк||ий *прил.* 1. ὑγρός / ρευστός (*текучий*) / νερουλός, ὑδαρής (*водянистый*): ~ое то́пливо ἡ ὑγρή καύσιμος ὕλη· ~ое мы́ло τό ρευστό σαπούνι· ~ во́здух *физ.* ὁ ὑγρός ἀέρας· в ~ом состоя́нии σέ ὑγρή κατάσταση· 2. (*невкусный, водянистый*) νερουλός, ὑδαρής / ἀραιός, ἐλαφρός (*слабый — о чае и т. п.*): ~ суп ἡ νερουλή σούπα· 3. (*редкий, негустой*) ἀραιός, σπάνιος: ~ие во́лосы τά ἀραιά μαλλιά· ◇ ~ го́лос ἡ ἀδύνατη φωνή. ~ость *ж* τό ὑγρό[ν], τό ρευστό[ν].

жи́жа *ж* τό κατακάθι(σμα), τό πηκτό[ν] ὑγρό[ν]: наво́зная ~ κοπριά χωνεμένη.

жи́же *сравнит. ст. от* жи́дкий *и* жи́дко.

жизнеде́ятельность *ж* ἡ ζωϊκή δραστηριότητα.

жи́зненн||ость *ж* ἡ ζωτικότητα[-ης], ἡ ζωτική δύναμη. ~ый *прил.* 1. ζωϊκός, ζωτικός, τῆς ζωῆς: ~ый путь ἡ ζωή· ~ый о́пыт ἡ πεῖρα τῆς ζωῆς· 2. (*важный, необходимый*) ζωτικός: ~ый вопро́с τό ζωτικό ζήτημα· ~ые интере́сы τά ζωτικά συμφέροντα.

жизне||описа́ние *с* ἡ βιογραφία. ~**ощуще́ние** *с* ἡ αἴσθηση[-ις] τῆς ζωῆς. ~**понима́ние** *с* ἡ ἀντίληψη[-ις] τῆς ζωῆς.

жизнера́достн||ость *ж* ἡ χαρά, ἡ αἰσιοδοξία, ἡ εὐθυμία. ~ый *прил.* γεμάτος ζωή, αἰσιόδοξος, χαρούμενος, εὔθυμος, πλήρης ζωῆς.

жизн||ь *ж в разн. знач.* ἡ ζωή, ὁ βίος: духо́вная ~ ἡ πνευματική ζωή· обще́ственная ~ ἡ κοινωνική ζωή· зажи́точная ~ ἡ εὐπορία, ἡ εὔπορη ζωή· совме́стная ~ ἡ κοινή ζωή· семе́йная ~ ἡ οἰκογενειακή ζωή· похо́дная ~ ζωή ἐκστρατείας· о́браз ~и ὁ τρόπος ζωῆς· усло́вия ~и οἱ συνθῆνες ζωῆς· вести́ пра́здную ~ ζῶ ἀργόσχολος· борьба́ за ~ ἡ βιοπάλη· по́лный ~и γεμᾶτος ζωή· сре́дства к ~и τά πρός τό ζῆν, οἱ πόροι τῆς ζωῆς· рискова́ть ~ью (ριψο)κινδυνεύω τή ζωή μου· лиша́ть себя́ ~и αὐτοκτονῶ· проводи́ть что́-л. в ~ ἐφαρμόζω κάτι στή ζωή· при ~и στή διάρκεια τοῦ βίου· никогда́ в ~и! ποτέ, οὐδέποτε!· на всю ~ σ' ὅλη (μου) τή ζωή· ~ бьёт ключо́м βράζει ἀπό ζωή· ◇ борьба́ не на ~, а на сме́рть ὁ θανάσιμος ἀγώνας, ἡ πάλη μέχρι θανάτου.

жи́ла *ж* 1. (*сухожилие*) ὁ τένων, ὁ τένοντας, τό νεῦρο[ν]· 2. (*кровеносный сосуд*) ἡ φλέβα· 3. *горн.* ἡ φλέβα: золота́я ~ φλέβα χρυσοῦ· ру́дная ~ φλέβα μετάλλου.

жиле́т *м*, **жиле́т||ка** *ж* τό γιλέκο, τό γελέκι. ~ный *прил.* τοῦ γιλέκου.

жиле́ц *м* ὁ νοικάτορας, ὁ ἔνοικος· ◇ он не ~ на э́том све́те δέν εἶναι γιά νά ζήσει, μαζεύει ὑπογραφές.

жи́лист||ый *прил.* 1. τραγανός, σκληρός: ~ое мя́со τραγανό κρέας· 2. (*мускулистый*) ξερακιανός.

жили́щ||е *с* ἡ κατοικία, τό οἴκημα. ~ный *прил.* τῆς κατοικίας: ~ное строи́тельство ἡ οἰκοδόμηση κατοικιῶν, τό κτίσιμο σπιτιῶν· ~ные усло́вия οἱ συνθῆκες κατοικίας· ~ный кри́зис ἡ κρίση κατοικίας.

жи́лка *ж* 1. (*листа и т. п.*) ἡ νεύρωση[-ις]· 2. (*прожилка*) ἡ φλέβα, ἡ φλέψ (*в дереве, металле*) / ἡ φλέβα (*в мраморе*)· 3. (*склонность*) ἡ κλίση[-ις], ἡ ροπή.

жил||о́й *прил.* κατοικήσιμος: ~ дом τό κατοικήσιμο σπίτι· ~о́е помеще́ние ἡ κατοικία· ~а́я ко́мната τό κατοικήσιμο δωμάτιο· ~а́я пло́щадь ὁ κατοικήσιμος χῶρος, ἡ κατοικία.

жильё *с* ἡ κατοικία.

жим *м спорт.* τό ντεβελοπέ.

жи́молость *ж бот.* τό ἀγιόκλημα, τό αἰγόκλημα.

жир *м* τό λίπος, τό πάχος, τό ξύγγι, τό ξύγκι: живо́тный ~ τό λίπος τῶν ζώων· расти́тельный ~ τό φυτικό λίπος· ры́бий ~ τό ψαρόλαδο, τό μουρουνόλαδο· заплы́ть ~ом παραπαχαίνω· ~ы́ τά λίπη· ◇ с ~у беси́ться πάσχει ἀπό ὑπερτροφία.

жира́ф *м*, **жира́фа** *ж* ἡ καμηλοπάρδαλη[-ις].

жире́ть *несов. разг.* παχαίνω (*ἀμετ.*), χοντραίνω.

жи́рн||ый *прил.* 1. παχύς, χοντρός / παχύσαρκος, πολύσαρκος (*тучный*)· 2. (*сальный*) λιπαρός, στεατώδης: ~ое пятно́ λεκές ἀπό λίπος· ◇ ~ шрифт *полигр.* τά παχειά στοιχεῖα· ~ая земля́ ἡ παχειά γῆ.

жи́ро *с нескл. фин.* ἡ ὀπισθογράφηση[-ις].

жиров||и́к *м* 1. *мед.* τό λίπωμα· 2. *мин.* ὁ στεατίτης. ~о́й *прил.* λιπώδης: ~а́я ткань ὁ στεατώδης ἱστός.

житейск||ий *прил.* καθημερινός· ◇ ~ое де́ло *разг.* συμβαίνουν αὐτά στή ζωή.

жи́тель *м* ὁ κάτοικος: коренно́й ~ ὁ ἰθαγενής, ὁ αὐτόχθονας· городско́й ~ ὁ

κάτοικος τῆς πόλης, ὁ ἀστός· гóрный ~ ὁ βουνήσιος. ~**ство** *с* ἡ διαμονή (*постоянное*)/ ἡ προσωρινή διαμονή, ἡ παρεπιδημία (*временное*): мéсто ~ства ὁ τόπος διαμονῆς· ◇ вид на ~ство τό προσωρινό δελτίο ταυτότητας (ἄδεια διαμονῆς).

жúтница *ж* 1. (*амбар*) ὁ σιτοβολώνας[-ών], ἡ σιταποθήκη· 2. *перен.* ὁ σιτοβολώνας.

жúто *с* τά σιτηρά, τά γεννήματα / ἡ κριθή, τό κριθάρι (*ячмень*)/ ἡ βρίζα, ἡ σίκαλη (*рожь*)/ ὁ σίτος, τό σιτάρι (*пшеница*).

жить *несов.* ζῶ / διαμένω, κατοικῶ (*обитать*): ~ зажúточно (скрóмно) ζῶ πλούσια (λιτά)· ~ вéсело καλοπερνῶ· ~ надéждой ζῶ μέ τήν ἐλπίδα· ~ в Москвé ζῶ στή Μόσχα· ~ в дерéвне μένω στό χωριό· где вы живёте? ποῦ μένετε;· я живý на пя́том этажé μένω στό τέταρτο πάτωμα· ◇ жил-был (*из сказки*) μιά φορά κι' ἕνα καιρό· ~ чужúм умóм δέν ἔχω δικιά μου γνώμη· ~ на ширóкую нóгу ζῶ πλουσιοπάροχα· ~ припевáючи περνῶ ζωή καί κότα, περνῶ ζωή χαρισάμενη· приказáл дóлго ~ μᾶς ἄφησε χρόνους.

жить||ё *с разг.* ἡ ζωή / ἡ ὕπαρξη[-ις] (*существование*): привóльное ~ ἡ ξένοιαστη ζωή· ◇ мне от негó ~я́ нет μοῦ κάνει τό βίο ἀβίωτο μοῦ, κάνει τή ζωή μαρτύριο.

житьё-бытьё *с разг.* ἡ ζήση[-ις], ὁ τρόπος τῆς ζωῆς.

жúться *безл.* ζῶ: нам хорошó живётся ζοῦμε καλά.

жму, жмёшь и т. д. *наст. вр. от* жать I.

жмýрить *несов.*: ~ глазá *см.* жмýриться. ~**ся** *несов.* μισοκλείνω τά μάτια μου.

жмýрки *мн.* (*игра*) ἡ τυφλόμυγα: игрáть в ~ παίζω τήν τυφλόμυγα.

жмусь, жмёшься и т. д. *наст. вр. от* жáться.

жмыхú *мн.* (*ед.* жмых *м*) *с.-х.* ἡ ἀμόργη, ἡ μούργα / τό βαμβακότρυγο[ν] (*хлопкового семени*).

жнéйка *ж с.-х.* ἡ θεριστική μηχανή.

жнец *м* ὁ θεριστής.

жнивьё *с* 1. (*поле*) ἡ καλαμιά, τό θερισμένο χωράφι· 2. (*время жатвы*) ὁ θέρος.

жну, жнёшь и т. д. *наст. вр. от* жать II.

жокéй *м спорт.* ὁ τζόκεϋ.

жонгл||ёр *м* ὁ ταχυδακτυλουργός, ὁ θαυματοποιός. ~**úровать** *несов.* κάνω ταχυδακτυλουργίες.

жрать *несов. груб.* τρώγω λαίμαργα, καταβροχθίζω, περιδρομιάζω.

жрéбий *м* 1. ὁ λαχνός, ὁ κλῆρος: бросáть ~ ρίχνω κλῆρο· тянýть ~ τραβῶ κλῆρο· 2. *перен.* ἡ τύχη, ἡ μοῖρα· ◇ ~ брóшен ἐρίφθη ὁ κύβος.

жре||ц *м ист.* ὁ ἱερέας[-εύς]: ~ наýки *перен.* ὁ μύστης τῆς ἐπιστήμης. ~**ческий** *прил.* ἱερατικός.

жрúца *ж ист.* ἡ ἱέρεια.

жру, жрёшь и т. д. *наст. вр. от* жрать.

жýжелица *ж зоол.* ὁ κάραβος.

жужжá||ние *с* ὁ βόμβος, τό βούϊσμα. ~**ть** *несов.* βομβῶ, βουΐζω, σβουρίζω.

жук *м* τό σκαθάρι, ὁ κάνθαρος, ὁ σκαραβαῖος: мáйский ~ ἡ μηλολόνθη· навóзный ~ ὁ κοπροφάγος· древéсный ~ ὁ ξυλοφάγος.

жýлик *м* ὁ λωποδύτης, ὁ ἀπατεώνας.

жýльнич||ать *несов. разг.* ἐξαπατῶ, κάνω ἀπάτη. ~**ество** *с разг.* ἡ ἀπάτη, ἡ λωποδυσία.

жýпел *м* τό φόβητρο[ν], τό σκιάχτρο.

журáвл||ь I *м* (*птица*) ὁ γερανός· ◇ не сулú ~я́ в нéбе, дай синúцу в рýки *посл.* κάλλιο πέντε καί στό χέρι, παρά δέκα καί καρτέρει.

журáвль II *м* (*у колодца*) ὁ γερανός, τό βαροῦλκο[ν].

журúть *несов. разг.* μαλλώνω / ἐπιπλήττω (*бранить*).

журнáл *м* 1. τό περιοδικό[ν]: иллюстрúрованный ~ τό εἰκονογραφημένο περιοδικό· ~ мод τό περιοδικό μόδας, τό φιγουρίνι· 2. (*для записи*) τό κατάστιχο[ν], τό ἡμερολόγιο[ν]: судовóй ~ τό ἡμερολόγιο πλοίου· клáссный ~ τό ἡμερολόγιο τῆς τάξης, ὁ κατάλογος· занестú в ~ καταγράφω ἔγγραφο, πρωτοκολλῶ.

журналúст *м* ὁ δημοσιογράφος. ~**ский** *прил.* δημοσιογραφικός.

журчá||ние *с* τό κελάρυσμα. ~**ть** *несов.* κελαρύζω.

жýт||кий *прил.* ἀπαίσιος (*зловещий*)/ φρικαλέος, ἀποτρόπαιος, φοβερός, τρομερός, στυγερός (*страшный*). ~**ко** *безл.*: мне ~ко αἰσθάνομαι φρίκη, τρομάζω, τρέμω.

жуть *ж* ἡ φρίκη, ὁ τρόμος: меня́ ~ берёт μέ πιάνει φρίκη, μέ πιάνει ἀνατριχίλα.

жую́, жуёшь и т. д. *наст. вр. от* жевáть.

жюрú *с нескл.* 1. ἡ κριτική ἐπιτροπή, οἱ κριτές· 2. *спорт. уст.* ἡ ἐλλανόδικη[-ος] ἐπιτροπή.

З

за *предлог с вин. и твор. пад.* **1.** (*сзади, позади, вне*) πίσω, πέρα, ἀπό, ὄπισθεν / πέραν (*по ту сторону*): уéхать зá город φεύγω γιά τήν ἐξοχή· жить зá городом μένω στά προάστεια· стать за дéрево στέκομαι πίσω ἀπό τό δέντρο· **2.** (*около, возле, вокруг*) σέ, εἰς, κοντά, γύρω ἀπό: садиться за стол κάθομαι στό τραπέζι· сидéть за рабóтой κάθομαι καί δουλεύω, εἶμαι στρωμένος στή δουλειά· **3.** (*на расстоянии*) σέ ἀπόσταση: за сто километров от Ленингрáда σέ ἀπόσταση ἑκατό χιλιομέτρων ἀπό τό Λενινγκράντ· **4.** (*раньше на какое-л. время*) πρίν, πρό: за три дня до прáздников τρεῖς μέρες πρίν ἀπό τίς γιορτές· **5.** (*в течение*) στή διάρκεια σέ: зáработок зá год ὁ ἐτήσιος μισθός· мнóгое сдéлано нáми за недéлю μέσα σέ μιά ἑβδομάδα κάναμε πολλή δουλειά· **6.** (*следом*) πίσω ἀπό, μετά ἀπό: вслед за кéм-л. μετά κάποιον, πίσω ἀπό κάποιον· идите за мной ἀκολουθεῖστε με, ἐλᾶτε μαζύ μου· друг за дрýгом ὁ ἕνας πίσω ἀπό τόν ἄλλον· гнáться за вóром κυνηγῶ τόν κλέφτη· **7.** (*при прикосновении*): брать зá руку πιάνω ἀπό τό χέρι· **8.** (*при указании цели действия*) γιά, ὑπέρ: борóться за мир ἀγωνίζομαι γιά τήν εἰρήνη· **9.** (*вместо*) γιά: рабóтать за двоих ἐργάζομαι γιά δυό· **10.** (*при указании стоимости, цены*): купить за двáдцать пять рублéй ἀγοράζω τῶν εἴκοσι πέντε ρουβλιῶν· за налúчные дéньги τοῖς μετρητοῖς· **11.** (*при указании лица, предмета, который нужно достать, привести*): идти за водóй πηγαίνω γιά νερό· посылáть за дóктором στέλνω νά φέρω γιατρό, φωνάζω τό γιατρό· **12.** (*вследствие*) λόγω, ἕνεκα, ἐξ αἰτίας: за недостáтком врéмени ἀπό ἔλλειψη χρόνου· **13.** (*по причине*) λόγω, ἐξ αἰτίας, ἕνεκα: награждáть за чтó-л. βραβεύω γιά κάτι· ◇ принимáться за рабóту ἀρχίζω τή δουλειά· ей за 50 лет εἶναι πάνω ἀπό 50 χρονῶν· за пóдписью когó-л. μέ τήν ὑπογραφή ὁποιουδήποτε· за здорóвье когó-л. στήν ὑγεία κάποιου· за вáше здорóвье στήν ὑγειά σας· за исключéнием ἐκτός, ἐξαιρέσει· за и прóтив ὑπέρ καί κατά· ни за чтó (на свéте) γιά τίποτα στόν κόσμο, ἐπ' οὐδενί τρόπῳ· за счёт когó-л. *а*) γιά λογαριασμό κάποιου, *б*) σέ βάρος κάποιου (*в ущерб кому-л.*)· шаг за шáгом βῆμα πρός βῆμα· за мой счёт μέ δικά μου ἔξοδα.

заалéть *сов.* **1.** (*о лице, щеках*) κοκκινίζω, ἐρυθριῶ· **2.** *см.* алéть.

заартáчиться *сов. разг. см.* артáчиться.

заатлантúческий *прил.* ὑπερατλαντικός.

забáв||а *ж* ἡ διασκέδαση[-ις], ἡ τέρψη[-ις]. **~ля́ть** *несов.* διασκεδάζω, τέρπω. **~ля́ться** γλεντῶ, διασκεδάζω, τέρπομαι: ~ля́ться чéм-л. διασκεδάζω μέ κάτι.

забáвный *прил.* διασκεδαστικός, ἀστεῖος: ~ слýчай τό διασκεδαστικό περιστατικό· он óчень ~ εἶναι πολύ ἀστεῖος.

забаллотúровать *сов.* καταψηφίζω, μαυρίζω.

забаррикадúровать *сов.* κλείνω μέ ὁδοφράγματα.

забастовáть *сов.* **1.** ἀπεργῶ· **2.** *перен.* κάνω ἀπεργία[ν].

забастóв||ка *ж* ἡ ἀπεργία: всеóбщая ~ ἡ γενική ἀπεργία· объявля́ть ~ку κηρύττω ἀπεργία. **~очный** *прил.* ἀπεργιακός: ~очное движéние τό ἀπεργιακό κίνημα. **~щик** *м* ὁ ἀπεργός.

забвéни||е *с* ἡ λήθη, ἡ λησμονιά, ἡ λησμοσύνη: предавáть ~ю ρίχνω στή λήθη, λησμονῶ.

забéг *м спорт.* ὁ ἀγών δρόμου, ὁ δρόμος, τό τρέξιμο.

забéга||ть *сов.* ἀρχίζω νά τρέχω: у негó глазá ~ли τά μάτια του ἄρχισαν νά παίζουν.

забегáть *несов.* **1.** (*мимоходом*) πηγαίνω περαστικός, περνῶ ἀπό, πετιέμαι ὡς: ~ к комý-л. πηγαίνω περαστικός σέ κάποιον· ~ в магазúн πετιέμαι ὡς τό μαγαζί· **2.** (*далеко*) τρέχω μακρυά· **3.** (*вперёд*) προηγοῦμαι, προπορεύομαι, τρέχω ἐμπρός.

забéгаться *сов. разг.* κουράζομαι ἀπό τά τρεχάματα.

забежáть *сов. см.* забегáть.

заберéменеть *сов.* μένω ἔγκυος.

забеспокóиться *сов.* **1.** (*начать беспокоиться*) ἀρχίζω νά ἀνησυχῶ· **2.** *см.* беспокóиться 1.

забивáть *несов.* **1.** καρφώνω (*гвоздь и т. п.*) / μπήγω, χώνω (*сваи и т. п.*)· **2.** (*заделывать*) φράζω, κλείνω, βουλώνω, στουπώνω· **3.** (*заполнять, засорять*) γεμίζω / φράζω, κλείνω (*мет.*) (*проход и т. п.*)· **4.** (*подавлять, превосходить*) *разг.* ὑπερβαίνω, ξεπερνῶ· **5.** *спорт.*: ~ гол βάζω γκόλ, σημειώνω τό τέρμα· ◇ ~

голову кому́-л. φουσκώνω τά μυαλά κάποιου.

забива́тьси *несов.* **1.** ζαρώνω (*άμετ.*): ~ в у́гол ζαρώνω στή γωνιά· 2. (*чем-л. засоряться*) βουλώνω (*άμετ.*), φράζω (*άμετ.*).

забинтова́ть *сов.*, **забинто́вывать** *несов.* ἐπιδένω, περιδένω, φασκιώνω.

забира́||ть *несов.* **1.** (*брать*) παίρνω: ~ у кого́-л. τοῦ παίρνω· ~ с собо́й παίρνω μαζί μου· **2.** (*овладевать*) πιάνω, καταλαμβάνω: меня́ ~ет страх μέ πιάνει φόβος· **3.** (*при шитье*) μαζεύω· ◇ ~ в го́лову μοῦ κολλᾶ στό μυαλό ἡ ἰδέα.

забира́ться *несов.* **1.** (*проникать*) μπαίνω, χώνομαι· **2.** (*взбираться*) χώνομαι, σκαρφαλώνω.

заби́тый **1.** *прич. от* заби́ть· **2.** *прил.* (*о человеке*) βασανισμένος, τυραννισμένος, κατατρεγμένος / (κατα)φοβισμένος (*запуганный*)/ ἀποκτηνωμένος, ἀποβλακωμένος (*отупевший*).

заби́ть *сов.* **1.** (*начать бить*) ἀρχίζω νά ξυλοκοπῶ, ἀρχίζω νά κτυπῶ· **2.** *см.* забива́ть· **3.** (*о нефти и т. п.*) ἀναβρύω, ἀναβλύζω· ◇ ~ трево́гу δίνω σῆμα κινδύνου, χτυπῶ συναγερμό, σηκώνω στό ποδάρι. ~ся *сов.* **1.** (*начать биться*) κτυπῶ, ἀρχίζω νά κτυπῶ (*о сердце*)/ φτερουγίζω (*о птице*)· **2.** *см.* забива́ться.

забия́ка *м, ж* ὁ καυγατζῆς, ὁ νταῆς / ἡ καυγατζοῦ (*о женщине*).

заблаговре́менн||о *нареч.* ἔγκαιρα, ἐγκαίρως: извести́ть ~ προειδοποιῶ ἔγκαιρα. ~ый *прил.* ἔγκαιρος.

заблагорассу́ди||тъся *безл.* εὐδοκῶ νά...: он де́лает, что ему́ ~тся κάνει ὅτι νομίζει σωστό.

заблест||е́ть *сов.* ἀρχίζω νά λάμπω, ἀρχίζω νά γιαλίζω: её глаза́ ~е́ли τά μάτια της ἔλαμψαν.

заблуди́ться *сов.* χάνομαι, χάνω τό δρόμο.

заблужд||а́ться *несов.* κάνω λάθος, πλανῶμαι, γελιέμαι. ~е́ние *с* τό λάθος, ἡ πλάνη, ἡ παραπλάνηση[-ις]: вы́вести из ~е́ния βγάζω ἀπό τήν πλάνη.

забода́ть *сов. см.* бода́ть.

забо́й *м горн.* τό πηγάδι (*или* τό φρέαρ) ὀρυχείου. ~щик *м* ὁ μιναδόρος, ὁ ἀνθρακωρύχος.

забола́чива||ние *с* ὁ σχηματισμός ἑλῶν, τό βάλτωμα. ~ть *несов.* καθιστῶ ἑλώδη, βαλτώνω.

заболева́||емость *ж* ἡ νοσηρότητα[-ης], τά νοσήματα. ~ние *с* τό ἀρρώστημα (*состояние*)/ ἡ ἀρρώστια, τό νόσημα, ἡ νόσος (*болезнь*).

заболева́ть *несов.*, **заболе́ть** *сов.* **1.** ἀρρωσταίνω· **2.** (*о каком-л. органе*) πονῶ: у меня́ заболе́ла голова́ μοῦ πόνεσε τό κεφάλι, μ' ἔπιασε πονοκέφαλος· **3.** (*начать болеть*) ἀρχίζω νά πονῶ.

заболо́ченн||ый *прил.* ἑλώδης: ~ая ме́стность ὁ ἑλώδης τόπος, ὁ βαλτότοπος.

заболта́ться *сов. разг.* ξεχνιέμαι, στήν κουβέντα.

забо́р *м* ὁ φράχτης, τό περιτείχισμα, τό κιγκλίδωμα.

забо́т||а *ж* **1.** (*беспокойство*) ἡ φροντίδα[-ίς], ἡ μέριμνα, ἡ ἔγνοια· **2.** (*попечение*) ἡ φροντίδα[-ίς], ἡ περιποίηση[-ις]· ◇ без забо́т ξέγνοιαστος, ἀμέριμνος· э́то моя́ ~ εἶναι δικιά μου δουλειά. ~ить *несов.* ἀνησυχῶ (*μετ.*)/ βασανίζω (*мучить*): э́то его́ ма́ло ~ит αὐτό λίγο τόν ἀνησυχεῖ. ~иться **1.** (*о чём-л.*) ἀνησυχῶ, σκοτίζομαι· **2.** (*окружать заботами кого-л.*) φροντίζω, μεριμνῶ, περιποιοῦμαι· ~ливость *ж* ἡ φροντίδα, ἡ μέριμνα, ἡ περιποίηση[-ις], ἡ ἐπιμέλεια. ~ливый *прил.* γεμᾶτος φροντίδα, περιποιητικός.

забракова́ть *сов.*, **забрако́вывать** *несов.* βγάζω σκάρτο, ἀπορρίπτω.

забра́ло *с ист.* τό κινητό προσωπεῖο περικεφαλαίας· ◇ с откры́тым ~м ἀνοιχτά, ἀναφανδόν.

забра́сывать *несов.* **1.** (*закидывать куда-л.*) πετῶ, ρίχνω· **2.** (*закидывать чем-л.*) ρίχνω πάνω σέ κάποιον· **3.** (*засовывать*) χώνω· **4.** (*оставлять без внимания*) παρατῶ, ἀμελῶ.

забра́ть(си) *сов. см.* забира́ть(ся).

забре́зжи||ть *сов.* ἀρχίζω νά φέγγω, χαράζω: чуть ~л свет μόλις χάραξε.

забрести́ *сов. разг.* 1. (*зайти далеко*) πέφτω, φτάνω· 2. (*зайти по пути*) ἐπισκέπτομαι περαστικός, μπαίνω περνώντας.

заброни́ровать *сов. см.* брони́ровать.

заброса́ть *сов. см.* забра́сывать 1, 2.

забро́сить *сов. см.* забра́сывать 3, 4.

забро́шенн||ость *ж* ἡ ἐγκατάλειψη[-ις]. ~ый **1.** *прич. от* забро́сить· **2.** *прил.* ἐγκατα(λε)λειμμένος, παρατημένος, παραμελημένος: ~ый сад ἐγκαταλειμμένος κῆπος. ~ый ребёнок τό παρατημένο παιδί.

забры́зганный *прич. и прил.* πιτσιλισμένος.

забры́згать *сов.*, **забры́згивать** *несов.* πιτσιλίζω, πιτσιλῶ, ραντίζω: ~ гря́зью λασπώνω, λερώνω μέ λάσπη· ~ черни́лами πιτσιλίζω μέ μελάνη.

забулды́га *м разг.* ὁ χαροκόπος, ὁ ἄσωτος.

забыва́||ть *несов.* ξεχνῶ, λησμονῶ,

(παρ)αμελῶ. ~ться 1. (*впадать в сонное состояние*) χάνω τίς αἰσθήσεις μου / τόν παίρνω ἐλαφρά, ἀποκοιμιέμαι, λαγοκοιμιέμαι (*дремать*)· 2. (*замечтаться*) ρεμβάζω, ὀνειροπολῶ· 3. (*переходить границы дозволенного*) ξεχνῶ ποῦ βρίσκομαι, παρεκτρέπομαι, ξεπερνῶ τά ὅρια: не ~йтесь! μήν παρεκτρέπεστε!

забы́вчив||ость *ж* ἡ ξεχα(σ)μάρα, ἡ ξεχασιά, ἡ λησμοσύνη / ἡ ἀφηρημάδα (*рассеянность*). ~**ый** *прил*. ξεχασιάρης, ἐπιλήσμων: ~ый человéк ὁ ξεχασιάρης.

забы́||тый *прил*. ξεχασμένος, λησμονημένος. ~**ть** *сов. см.* забывáть.

забытьё *с* ἡ νάρκη, ὁ ἐλαφρός ὕπνος (*дремота*)/ ἡ βύθιση, ὁ βύθος, ἡ λήθη (*беспамятство*): впадáть в ~ πέφτω σέ λήθη, λιποθυμῶ.

забы́ться *сов. см.* забывáться.

завáл *м* ὁ σωρός, τό σώριασμα: снéжный ~ σωρός ἀπό χιόνι.

завáливать *несов*. 1. (*засыпáть*) γεμίζω· 2. (*загромождать*) σωριάζω, (συσ-)σωρεύω, ἐπισωρεύω· 3. (*обременять*) *разг*. παραφορτώνω· 4. (*товарами, продуктами*) (παρα)γεμίζω, ὑπερπληρῶ. ~**ся** 1. (*запропаститься*) πέφτω, χάνομαι, χώνομαι· 2. (*лечь*) *разг*. ξαπλώνω, κατακλίνομαι, πλαγιάζω.

завáлинка *ж* τό ἀνάχωμα γύρω ἀπό τό σπίτι.

завали́ть(ся) *сов. см.* завáливать(ся).

завáривать *несов.*, **завари́ть** *сов.*: ~ чай κάνω τσάϊ· ◇ ~ кáшу ἀνοίγω ἱστορία. ~ся (*настояться*) ζεματίζομαι, γίνομαι· ◇ завари́лось дéло ἄνοιξε δουλειά.

завáрка *ж* 1. (*действие*) τό ζεμάτισμα· 2. (*порция*) τό ζεματισμένο τσάϊ.

заведéние *с* τό ἵδρυμα, τό κατάστημα: учéбное ~ τό ἐκπαιδευτικό ἵδρυμα, τό ἐκπαιδευτήριο.

завéдова||ние *с* ἡ διεύθυνση[-ις], ἡ διαχείριση[-ις]. ~**ть** *несов*. διαχειρίζομαι, διευθύνω.

завéдом||о *нареч*. φανερά, καθαρά. ~**ый** *прил*. φανερός, γνωστός, πασίγνωστος.

завéд||ующий *м* ὁ διευθυντής, ὁ διαχειριστής: ~ отдéлом ὁ τμηματάρχης, ὁ διευθυντής τμήματος.

завезти́ *сов. см.* завози́ть.

завербовáть *сов. см.* вербовáть.

завéрéни||е *с* 1. (*уверение в чём-л.*) ἡ βεβαίωση[-ις] / ἡ διαβεβαίωση[-ις] (*подтверждение*): давáть ~я δίνω βεβαίωση, διαβεβαιώνω· 2. (*подписи и т. п.*) ἡ ἐπικύρωση[-ις], ἡ πιστοποίηση[-ις].

завéрить *сов. см.* заверя́ть.

заверну́ть(ся) *сов. см.* завёртывать (-ся).

завертéть *сов*. 1. (*начать вертеть*) ἀρχίζω νά περιστρέφω, ἀρχίζω νά γυρίζω· 2. (*закружить кому-л. голову, увлечь*) *разг*. γυρίζω τά μυαλά, ξελογιάζω. ~**ся** 1. (*начать вертеться*) ἀρχίζω νά περιστρέφομαι· 2. *перен*. (*захлопотаться*) *разг*. μπλέκω μέ τίς δουλειές (*άμετ*.).

завёртывать *несов*. 1. (*в бумагу и т. п.*) τυλίζω, διπλώνω, ἀμπαλλάρω· 2. (*винт, гайку и т. п.*) βιδώνω, σφίγγω: ~ кран κλείω τή βρύση. ~ся 1. (*во что-л.*) τυλίγομαι, κουκουλώνομαι· 2. (*загибаться*) διπλώνομαι, γυρίζω πρός τά πάνω.

заверш||áть *несов*. ἀποπερατώνω, ἀποτελειώνω, φέρω εἰς πέρας. ~**áться** ἀποπερατώνομαι (*άμετ*.). ~**éние** *с* ἡ ἀποπεράτωση[-ις], ἡ συμπλήρωση[-ις], τό τελείωμα. ~**и́ть(ся)** *сов. см.* заверш**á**ть(ся).

заверя́ть *несов*. 1. (*уверять*) βεβαιῶ, δίνω βεβαίωση· 2. (*подпись и т. п.*) ἐπικυρώνω, πιστοποιῶ.

завéс||а *ж* 1. *воен*. τό προπέτασμα: дымовáя ~ τό προπέτασμα καπνοῦ· огневáя ~ ὁ φραγμός πυρός· 2. *перен*. ὁ πέπλος, τό βέλο· ~**ить** *сов. см.* завéшивать.

завести́ *сов. см.* заиоди́ть. ~**сь** *см.* заводи́ться· у негó завели́сь друзья́ ἀπόκτησε φίλους· у неё завели́сь дéньги ἔπιασε λεφτά· в квартúре завели́сь мы́ши στό σπίτι ἐμφανίστηκαν ποντίκια.

завéт *м* ἡ ἐντολή, ἡ ὑποθήκη: ~ы Лéнина οἱ ὑποθῆκες τοῦ Λένιν.

завéти||ый *прил*. (*сокровенный*) ὁ μύχιος: ~ое желáние ὁ μύχιος πόθος.

завéшивать *несов*. κρεμνῶ κουρτίνα, βάζω παραπέτασμα, σκεπάζω.

завещá||ние *с* ἡ διαθήκη: оставля́ть ~ ἀφήνω διαθήκη· по ~нию διά διαθήκης· ~**тель** *м юр*. ὁ διαθέτης, ὁ κληροδότης. ~**ть** *сов. и несов*. διαθέτω, κληροδοτῶ.

завзя́тый *прил. разг*. μανιώδης / φανατικός (*закоренелый*): ~ охóтник μανιώδης κυνηγός· ~ театрáл φανατικός θεατρόφιλος.

завивáть *несов*. σγουραίνω, κατσαρώνω. ~**си** κατσαρώνω τά μαλλιά μου, κάνω περμανάντ, ὀντουλλάρω τά μαλλιά μου.

зави́вка *ж* 1. (*действие*) τό κατσάρωμα, τό ὀντουλάρισμα· 2. (*причёска*) τά σγουρωμένα μαλλιά, τά μαλλιά περμανάντ: шестимéсячная ~ τό περμανάντ.

зави́д||но 1. *нареч*. ζηλευτά, ἀξιοζήλευτα· 2. *предик. безл.*: емý ~, что я... αὐτός μέ ζηλεύει πού ἐγώ... ~**ный** *прил*. ἀξιοζήλευτος, ζηλευτός. ~**овать** *несов*.

ζηλεύω / φθονῶ (*с недоброжелательством*).

завизжа́ть *сов.* ἀρχίζω νά τσιρίζω, ἀρχίζω νά στριγγλίζω.

завинти́ть *сов.*, **зави́нчивать** *несов.* βιδώνω, κοχλιῶ.

зави́с||еть *несов.* (*от кого-л., чего-л.*) ἐξαρτιέμαι, ἐξαρτῶμαι: э́то ~ит от тебя́ одного́ αὐτό ἐξαρτᾶται μόνον ἀπό σένα· ~ от кого́-л. ἐξαρτιέμαι ἀπό κάποιον. **~имость** *ж* ἡ ἐξάρτηση[-ις]: крепостна́я ~имость ἡ φεουδαρχική ὑποτέλεια· быть в ~имости от кого́-л. ἐξαρτιέμαι ἀπό κάποιον· в ~имости от обстоя́тельств ἐξαρτᾶται ἀπό τίς περιστάσεις, ἀνάλογα μέ τίς περιστάσεις. **~имый** *прил.* ἐξαρτημένος, ἐξαρτώμενος, ὑποχείριος: ~имые стра́ны οἱ ἐξαρτημένες χῶρες· ~имое положе́ние ἡ ἐξάρτηση.

зави́ст||ливый *прил.* φθονερός, ζηλόφθονος. **~ник** *м* ὁ φθονερός, ὁ ζηλιάρης.

за́висть *ж* ἡ ζήλεια / ὁ φθόνος (*недоброжелательство*): возбужда́ть ~ προκαλῶ τό φθόνο.

завит||о́й *прил.* σγουρός, κατσαρός, ὀντουλαρισμένος. **~о́к** *м* 1. (*волос*) ὁ βόστρυχος, τό κατσαρό μαλλί, ἡ μπούκλα· 2. (*почерка*) ἡ οὐρά· 3. *архит.* ἡ σπεῖρα, ἡ ἕλιξ· 4. (*у растений*) ἡ ψαλίδα, ἡ ἕλιξ κλήματος.

зави́ть(ся) *сов. см.* завива́ть(ся).

завко́м *м* (заводско́й комите́т) ἡ ἐργοστασιακή ἐπιτροπή, ἡ ἐργοστασιακή συνδικαλιστική ἐπιτροπή.

завладева́ть *несов.*, **завладе́ть** *сов.* κυριεύω, καταλαμβάνω: ~ чужи́м иму́ществом ἰδιοποιοῦμαι ξένη περιουσία· ~ чьи́м-л. внима́нием προσελκύω τήν προσοχή κάποιου.

завлека́ть *несов.*, **завле́чь** *сов.* 1. (*заманивать*) προσελκύω, παρασέρνω: ~ врага́ в лес παρασέρνω τόν ἐχθρό στό δάσος· 2. (*склонять к чему-л.*) παρασέρνω, παίρνω μέ τό μέρος μου.

заво́д I *м* 1. τό ἐργοστάσιο[ν]: авиацио́нный ~ τό ἐργοστάσιο ἀεροπλάνων· автомоби́льный ~ τό ἐργοστάσιο αὐτοκινήτων· металлурги́ческий ~ τό μεταλλουργεῖον· сталелите́йный ~ τό χαλυβουργεῖο· машинострои́тельный ~ τό ἐργοστάσιο κατασκευῆς μηχανῶν· стеко́льный ~ τό ὑαλουργεῖο· 2.: ко́нный ~ τό ἱπποφορβεῖο, τό ἱπποτροφεῖο.

заво́д II *м* 1. (*действие*) τό κούρδισμα· 2. (*у часов*) τό κουρδιστῆρι.

заво́д-автома́т *м* τό αὐτόματο-ἐργοστάσιο.

заводи́ть *несов.* 1. (*куда-л.*) φέρνω, ὁδηγῶ· 2. (*приобретать*) ἀποκτῶ, παίρνω, προμηθεύομαι / ἀγοράζω (*покупать*): ~ коро́ву παίρνω (*или* ἀποκτῶ) ἀγελάδα· 3. (*вводить, устанавливать*) καθιερώνω, ἐφαρμόζω, εἰσάγω: ~ но́вые поря́дки ἐφαρμόζω νέα τάξη· ~ мо́ду καθιερώνω τή μόδα· 4. (*механизм*): ~ часы́ κουρδίζω τό ρολόγι· ~ мото́р βάζω μπρός τή μηχανή· ◇ ~ разгово́р πιάνω κουβέντα, ἀνοίγω συζήτηση· ~ знако́мство πιάνω γνωριμία· ~ спор κάνω (*или* στήνω) καυγά· ~ в тупи́к ὁδηγῶ σέ ἀδιέξοδο. **~ся** 1. (*появляться*) ἀποκτῶ, πιάνω· 2. (*устанавливаться*) καθιερώνομαι.

заводн||о́й *прил.* πού κουρδίζεται, πού λειτουργεῖ μέ ἐλατήριο: ~а́я игру́шка παιγνίδι πού κουρδίζεται.

заводоуправле́ние *с* ἡ διεύθυνση τοῦ ἐργοστασίου.

заводско́й *прил.* ἐργοστασιακός.

заво́дчик *м* ὁ ἐργοστασιάρχης.

за́водь *ж* ὁ κολπίσκος (ποταμοῦ ἤ λίμνης).

завоева́||ние *с* 1. ἡ κατάκτηση[-ις]· 2. *перен.* (*достижение*) ἡ κατάκτηση, ἡ ἐπίτευξη. **~тель** *м* ὁ κατακτητής. **~тельный** *прил.* κατακτητικός, ἐπιθετικός.

завоева́ть *сов.*, **завоёвывать** *несов.* 1. κυριεύω, κατακτῶ· 2. *перен.* κερδίζω, κατακτῶ: ~ свобо́ду κατακτῶ τήν ἐλευθερία· ~ положе́ние в о́бществе ἀποκτῶ θέση στήν κοινωνίαν· ~ чьё-л. дове́рие κερδίζω τήν ἐμπιστοσύνη κάποιου.

заво́з *м* ἡ προμήθεια, ὁ ἐφοδιασμός.

завози́ть *несов.* 1. (*куда-л., к кому-л.*) φέρνω, μεταφέρω· 2. (*о товарах*) μεταφέρω, κομίζω, φέρνω.

завола́кивать *несов.* συννεφιάζω, σκεπάζομαι μέ σύννεφα (*тучами, облаками*) / βουρκώνω (*слезами*). **~ся** σκεπάζομαι μέ σύννεφα (*тучами, облаками*) / βουρκώνω (*слезами*).

заволнова́ться *сов.* ἀρχίζω νά ταράζομαι, ἀρχίζω νά ἀνησυχῶ.

заволо́чь(ся) *сов. см.* завола́кивать-ся.

завопи́ть *сов. см.* вопи́ть.

завора́чивать *несов.* 1. (*сворачивать в сторону*) στρίβω, στρέφω, γυρίζω· 2. (*заходить куда-л.*) περνῶ, ἐπισκέπτομαι περαστικά· 3. (*подол, рукав*) σηκώνω, ἀνασκουμπώνω. **~ся** *см.* завёртываться.

завoрожи́ть *сов. прям., перен.* μαγεύω, γοητεύω.

за́ворот *м*: ~ кишо́к *мед.* ὁ εἰλεός, ὁ στρόφος, τό στρίψιμο.

завра́ться *сов. разг.* κοπανάω ψευτιές, τό παρακάνω στά ψέμματα.

завсегдáтай *м* ό θαμώνας, ό τακτικός ἐπισκέπτης.

зáвтра *нареч.* αὔριο[ν]: ~ вéчером αὔριο τό βραδύ· ~ ýтром αὔριο τό πρωΐ.

зáвтрак *м* τό πρόγευμα: лёгкий ~ τό κολατσιό· за ~ом τήν ὥρα τοῦ προγεύματος. **~ать** *несов.* προγευματίζω, κολατσίζω.

зáвтрашн||ий *прил.* ό αὐριανός: ~ день *а*) ἡ αὐριανή (ἡ)μέρα, *б*) (*будущее*) τό μέλλον· с ~его дня ἀπό αὔριο.

завуалúровать *сов.* καλύπτω, συγκαλύπτω, σκεπάζω.

завхóз *м* (завéдующий хозяйством) ό διαχειριστής.

завывáние *с* τό οὔρλιασμα, ἡ ὠρυγή.

завывáть *несов.*, **завы́ть** *сов.* ἀρχίζω νά οὐρλιάζω, νά ὠρύομαι.

завязáть I *сов. см.* завя́зывать.

завязáть II *несов.* βυθίζομαι, βουλιάζω· ◇ ~ в долгáх εἶμαι βουτηγμένος στά χρέη.

завязáться *сов. см.* завя́зываться.

завя́зка *ж* 1. (*у одежды*) τό δέσιμο, τό κορδόνι, ό ἱμάς· 2. (*начало*) ἡ πλοκή, ἡ δέση.

завя́знуть *сов. см.* завязáть II.

зáвязь *ж бот.* ἡ ὠοθήκη (φυτοῦ).

завя́зывать *несов.* 1. δένω, συνδέω: ~ гáлстук δένω τήν γραβάτα· 2. (*устанавливать, начинать*) πιάνω, ἀρχίζω, συνάπτω: ~ разговóр πιάνω κουβέντα· ~ знакóмство πιάνω γνωριμία· ~ торгóвые отношéния συνάπτω ἐμπορικές σχέσεις· ~ перепúску ἀρχίζω ἀλληλογραφία· ~ ссóру πιάνω (*или* ἀρχίζω) καυγᾶ· ~ дрýжбу πιάνω φιλία. **~ся** 1. (*узлом*) δένομαι· 2. (*начинаться*) ἀρχίζω, συνάπτομαι: завязáлся бой ἄρχισε μάχη· завязáлся спор ἄρχισε συζήτηση.

завя́нуть *сов.* μαραίνομαι.

загадáть *сов.* загáдывать.

загáд||ка *ж* τό αἴνιγμα: разгадáть ~ку λύνω αἴνιγμα· говорúть ~ками μιλάω μέ αἰνίγματα. **~очный** *прил.* ἀνεξήγητος, μυστήριος, μυστηριώδης: ~очное явлéние τό ἀνεξήγητο φαινόμενο· ~очное исчезновéние ἡ μυστηριώδης ἐξαφάνιση.

загáдывать *несов.* 1. (*загадки*) θέτω αἴνιγμα· 2. (*задумывать*) σκέπτομαι, βάζω στό νοῦ.

загáр *м* τό λιόκαμα, τό ἡλιόκαυμα.

загасúть *сов.* σβύνω.

загвóздка *ж разг.* ἡ δυσκολία, ὁ κόμπος: вот в чём ~! ἐδῶ εἶναι ὁ κόμπος!

загúб *м* 1. (*изгиб*) ἡ κλίση[-ις], ἡ καμπή, ἡ πτυχή· 2. *перен.* ἡ ὑπερβολή, ἡ παρέκκλιση. **~áть** *несов.* 1. λυγίζω (*μετ.*), κάμπτω, διπλώνω· 2. (*преувеличивать*) *разг.* τά παραλέω, τά παραφουσκώνω. **~áться** λυγίζω (*ἀμετ.*), κάμπτομαι.

загипнотизúровать *сов. см.* гипнотизúровать.

заглáв||ие *с* ὁ τίτλος, ἡ ἐπικεφαλίδα: под ~ием μέ τόν τίτλο. **~ный** *прил.*: ~ный лист ἡ προμετωπίδα[-ίς], τό ἐξώφυλλο· ~ная бýква τό κεφαλαῖο[ν] γράμμα· ◇ ~ная роль ὁ ἐπώνυμος ρόλος.

заглáдить *сов.*, **заглáживать** *несов.* 1. ἰσιώνω, λειαίνω: ~ склáдки ἰσιώνω τίς πτυχές, ἰσιώνω τίς σοῦρες· 2. *перен.* διορθώνω, σιάζω: ~ винý διορθώνω τό φταίξιμό μου.

заглазá *нареч. разг.* 1. (*в отсутствие кого-л.*) πίσω ἀπ' τίς πλάτες, ἀπό πίσω· 2. (*с избытком*) φτάνει καί περισσεύει, μέ τό παραπάνω: э́того ~ хвáтит φτάνει καί παραφτάνει.

заглóх||нуть *сов.* 1. (*затихнуть*) σβήνω, κοπάζω, ἡσυχάζω· 2. (*прийти в запустение*) ἐρημώνω (*ἀμετ.*), χερσώνω: сад заглóх ὁ κῆπος χέρσωσε· 3. *перен.* σβήνω: дéло ~ло ἡ ὑπόθεση ἔπαψε ν'ἀκούγεται.

заглушáть *несов.*, **заглушúть** *сов.* 1. (*о звуке*) πνίγω, σκεπάζω, σβήνω· 2. (*о боли*) μετριάζω, ἐλαφρώνω, καταπραΰνω· 3. (*о сорняках*) πνίγω· 4. *перен.* (*подавлять*) καταστέλλω, καταπνίγω.

заглядéнье *с разг.* τό χάρμα: э́то прóсто ~! χαίρεσαι νά τό βλέπεις!

заглядéться *сов. см.* загля́дываться.

загля́дывать *несов.*, **заглянýть** *сов.* 1. ρίχνω μιά ματιά: ~ в окнó ρίχνω μιά ματιά ἀπ' τό παράθυρο· 2. (*заходить куда-л.*) *разг.* περνῶ ἀπό κάποιον, ἐπισκέπτομαι στά πεταχτά. **~ся** (*на кого-л., на что-л.*) δέν ξεκολλάω τά μάτια μου ἀπό κάπου, ξεχνιέμαι κυττάζοντας.

зáгнанн||ый 1. *прич. от* загнáть· 2. *прил.* (*обессилевший, измученный*) κουρασμένος, ἐξαντλημένος, ταλαιπωρημένος / κυνηγημένος (*о звере*): ~ая лóшадь λαχανιασμένο ἄλογο· 3. *прил.* (*забитый*) κατατρεγμένος, τυραννισμένος.

загнáть *сов. см.* загонять.

загнивáть *несов.*, **загнúть** *сов.* σαπίζω, σήπομαι.

загнýть *сов. см.* загибáть· ◇ ~ цéну *разг.* ζητῶ ὑπερβολική τιμή. **~ся** *см.* загибáться.

заговáривать *несов.* 1. (*с кем-л.*) ἀρχίζω κουβέντα, ἀρχίζω νά μιλῶ· 2. (*заколдовывать*) *фольк.* μαγεύω, κάνω μάγια· ◇ ~ зýбы комý-л. ἀποσπῶ τήν προ-

σοχή κάποιου. ~ся *прям., перен.* παραληρῶ, παραμιλῶ.

зáговор *м* 1. ἡ συνωμοσία: составлять ~ συνωμοτῶ· раскрывать ~ ἀνακαλύπτω συνωμοσία· 2. (*заклинание*) *фольк.* τό ξόρκι.

заговор||и́ть *сов.* 1. (*начать говорить*) ἀρχίζω νά (ὁ)μιλῶ, ἀρχίζω τήν κουβέντα: все ~или сразу ἄρχισαν νά μιλοῦν ὅλοι μαζί· 2. (*утомить разговором*) *разг.* σκοτίζω, ζαλίζω μέ τίς κουβέντες: ~ собеседника ζαλίζω τό συνομιλητή μου· ◇ в нём ~ила совесть ξύπνησε τό φιλότιμό του.

заговóрщик *м* ὁ συνωμότης.

заголóвок *м* ἡ ἐπικεφαλίδα[-ίς], ὁ τίτλος.

загóн *м* (*для скота*) ἡ μάντρα, τό μαντρί, ἡ στάνη· ◇ быть в ~е βρίσκομαι σέ διωγμό.

загоня́ть I *несов.* 1. (*в помещение*) ὁδηγῶ, μπάζω, σπρώχνω: ~ скот μαντρίζω τά ζῶα· 2. (*вбивать*) μπήγω, βυθίζω, καρφώνω: ~ гвоздь в доску μπήγω τό καρφί στό σανίδι.

загоня́ть II *сов.* (*замучить*) καταπονῶ, κατακουράζω: ~ лошадь κατακουράζω τό ἄλογο.

загорáживать *несов.* 1. (*обносить оградой*) περιτειχίζω, μαντρώνω· 2. (*преграждать*) φράζω: ~ кому-л. дорогу φράζω τό δρόμο κάποιου· 3. (*заслонять*) καλύπτω, σκεπάζω: ~ свет σκεπάζω τό φῶς. ~ся περιτειχίζομαι.

загорáть *несов.* μαυρίζω στόν ἥλιο, κάνω ἡλιοθεραπεία.

загорá||ться *несов.* 1. ἀναφλέγομαι, παίρνω φωτιά· 2. *перен.* ἀνάβω (*άμετ.*), ἀστράφτω, φουντώνω: его глаза ~ются гневом τά μάτια του ἀστράφτουν ἀπό θυμό· ~ется спор ἀνάβει ἡ συζήτηση.

загорди́ться *сов. разг.* τό παίρνω (ἀ-) πάνω μου, σηκώνω τή μύτη ψηλά.

загорé||лый *прил.* ἡλιοκαμένος. ~ть *сов. см.* загорáть.

загорé||ться *сов. см.* загорáться· ◇ что это вам ~лось?... τί σᾶς ἔπιασε;, τί σᾶς ἔπιασε ἡ φούρια;...

загороди́ть(ся) *сов. см.* загорáживать(ся).

загорóдка *ж* ὁ φράχτης, τό φράγμα, τά κάγκελλα.

зáгороди||ый *прил.* ἐξοχικός: ~ дом ἡ ἔπαυλη, τό ἐξοχικό σπίτι· ~ая прогулка ὁ περίπατος στήν ἐξοχή, ἡ ἐκδρομή.

заготáвливать *несов.* (ἐν)αποθηκεύω, κάνω προμήθειες (*закупать*)/ ἐφοδιάζομαι, προμηθεύομαι (*продовольствие и т. п.*)/ ἑτοιμάζω, προετοιμάζω ἄδεια εἰσόδου (*пропуск и т. п.*).

заготови́тель *м* ὁ ἐπιμελητής, ὁ ἐφοδιαστής.

заготóв||ить *сов. см.* заготáвливать. ~ка *ж* 1. ὁ ἐφοδιασμός, ἡ ἐναποθήκευση· 2. (*сапожная*) τό ψίδι.

заготовля́ть *несов. см.* заготáвливать.

заградúтель *м воен., мор.* τό ναρκοβόλο[ν], ἡ ναρκοθέτις. ~ный *прил.*: ~ный огонь *воен.* φραγμός πυρός· ~ный аэростат τό ἀερόστατο φραγμοῦ.

загради́ть *сов.*, **заграждáть** *несов.* φράζω, ἐμποδίζω: ~ путь φράζω τό δρόμο.

загражде́ние *с воен.* ὁ φραγμός, τό φράξιμο, τό φράγμα: прóволочное ~ τό συρματόπλεγμα· ми́нное ~ τό ναρκοπέδιο.

заграни́||ца *ж разг.* τό ἐξωτερικό[ν], ἡ ἀλλοδαπή, ἡ ξένη χώρα. ~чный *прил.* ἐξωτερικός, τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀλλοδαπός, ξενικός: ~чный паспорт τό διαβατήριο.

загребáть *несов.* μαζεύω, σηκώνω· ◇ чужими рукáми жар ~ *погов.* βάζω ἄλλον νά βγάλει τά κάστανα ἀπ' τή φωτιά.

загремéть *сов.* 1. (*начать греметь*) ἀρχίζω νά βροντῶ· 2. *см.* гремéть· 3. (*упасть с шумом*) *разг.* γδουπῶ, πέφτω μέ θόρυβο.

загрести́ *сов. см.* загребáть.

загри́вок *м* 1. (*у лошади*) ἡ ἄκρη τῆς χαίτης· 2. (*у человека*) *разг.* ὁ σβέρκος.

загримировáть(ся) *сов. см.* гримировáть(ся).

загрóбн||ый *прил.* μεταθανάτιος: ~ая жизнь ἡ μετά θάνατον ζωή· ◇ ~ым гóлосом μέ ὑπόκωφη φωνή.

загромождáть *несов.*, **загромозди́ть** *сов.* (*чем.-л.*) σωριάζω, φορτώνω, παραφορτώνω.

загрубé||лый *прил.* σκληρός, ροζιασμένος. ~ть *сов.* σκληραίνω, σκληρύνομαι.

загружáть *несов.* 1. (*кого-л., что-л.*) φορτώνω: ~ когó-л. рабóтой φορτώνω κάποιον μέ δουλειά· 2. *тех.* γεμίζω, πληρῶ: ~ дóменную печь γεμίζω τήν ὑψικάμινο.

загрýженный *прич. и прил.* φορτωμένος: он óчень загрýжен рабóтой εἶναι παραφορτωμένος μέ δουλειά.

загрузи́ть *сов. см.* загружáть.

загрýзк||а *ж в разн. знач.* ἡ φόρτωση[-ις], τό φόρτωμα: завóд имéет пóлную ~у τό ἐργοστάσιο δουλεύει μέ πλήρη φόρτωση.

загрунтовáть *сов.*, **загрунтóвывать** *не-*

сов. 1. θεμελιώνω, στερεώνω· 2. *жив.* περνάω πρῶτο χέρι, προχρωματίζω.

загрустить *сов.* χάνω τό κέφι μου, μελαγχολῶ.

загрызать *несов.*, **загрызть** *сов.* 1. κατατρώγω / ξεσχίζω μέ τά δόντια (*разрывать на части*)· 2. *перен.* τρώγω: его загрызла совесть τόν ἔφαγαν οἱ τύψεις.

загрязнение *с* τό λέρωμα, ἡ ρύπανση[-ις], ἡ μόλυνση[-ις].

загрязнить *сов.*, **загрязнять** *несов.* λερώνω, λασπώνω. **~ся** λερώνομαι, ρυπαίνομαι, μολύνομαι.

загс *м* (отдел записи актов гражданского состояния) τό ληξιαρχεῖο[ν].

загубить *сов.* 1. κάνω κάποιον (κάτι) νά χαθεῖ, καταστρέφω / χαλῶ, ἐξολοθρεύω (*уничтожать*)· 2. (*тратить напрасно*) *разг.* κατασπαταλῶ.

загудеть *сов.* ἀρχίζω νά βουΐζω (*о жуке, самолёте*)/ ἀρχίζω νά σφυρίζω (*о гудке*)/ ἀρχίζω νά οὐρλιάζω (*о сирене, ветре*).

загулить *сов. разг.* τό ρίχνω στό γλέντι, γλεντῶ, γλεντοκοπῶ / μεθοκοπῶ, μεθῶ (*запить*).

зад *м* 1. τό πίσω μέρος: **~ом** наперёд ἀνάποδα· 2. (*часть туловища*) *разг.* ὁ πισινός / τά καπούλια (*животных*).

задабривать *несов. разг.* καλοπιάνω, γαλιφίζω, κολακεύω.

задавать *несов.* 1. (*поручить выполнить*) δίνω, βάζω, ἀναθέτω: ~ урок βάζω μάθημα· ~ работу ἀναθέτω δουλειά· 2. (*причинять*): ~ страху кому-л. φοβερίζω (*или* τρομάζω) κάποιον· ~ встрёпку кому-л. βάζω κατσάδα, κατσαδιάζω κάποιον; μαλώνω κάποιον· ◇ ~ корму δίνω ταγή, δίνω φορβήν· ~ загадку βάζω αἴνιγμα· ~ вопрос ὑποβάλλω ἐρώτημα· ~ тон δίνω τόν τόνον. **~ся** 1. (*чем.-л.*) βάζω στό μυαλό, βάζω στό νοῦ μου: **~ся** целью βάζω (γιά) σκοπό μου· **~ся** мыслью βάζω σκοπό· 2. (*важничать*) *разг.* ἀλαζονεύομαι, κάνω τόν καμπόσο, κορδώνομαι.

задавить *сов.* 1. (*раздавить*) πατῶ, συντρίβω, ζουλῶ, ζουλίζω / πλακώνω, πατῶ (*машиной и т. п.*)· 2. (*задушить*) πνίγω, στραγγαλίζω· 3. *перен.* (*подавить*) καταστέλλω, καταπνίγω.

задани||е *с* ἡ ἀποστολή, ἡ ἐντολή, τό ἔργο[ν] / ἡ παραγγελία (*поручение*)/ τό μάθημα (*школьное*): письменное ~ ἡ γραπτή ἄσκηση· боевое ~ ἡ πολεμική ἀποστολή· работать по **~ю** δουλεύω κατά παραγγελία· давать ~ *а*) ἀναθέτω μιά ἀποστολή, ἀναθέτω μιά δουλειά, *б*) βάζω μάθημα (*в школе*)· выполнять ~ *а*) ἐκπληρῶ τήν ἐντολήν, *б*) ἑτοιμάζω τό μάθημα (*в школе*).

задаривать *несов.*, **задарить** *сов.* γεμίζω μέ δῶρα.

задаром *нареч. разг.* τζάμπα, χάρισμα, δωρεά[ν].

задатки *мн.* (*склонности*) οἱ ἕξεις, ἡ διάθεση[-ις]: дурные ~ οἱ κακές ἕξεις· хорошие ~ τά προσόντα.

задаток *м* ἡ προκαταβολή, ἡ προπληρωμή.

задать *сов. см.* задавать· ◇ я тебе задам! γιά πρόσεξε!, γιά κύταξε καλά!. **~ся** *см.* задаваться 1.

задач||а *ж в разн. знач.* τό πρόβλημα / ὁ σκοπός (*цель*): ~ на деление πρόβλημα διαίρεσης· очередные **~и** τά τρέχοντα προβλήματα· основная ~ τό βασικό καθῆκον· решать **~у** *прям. перен.* λύνω τό πρόβλημα· поставить себе **~у** βάζω σκοπό μου. **~ник** *м* (*учебник*) ἡ συλλογή προβλημάτων.

задвигать *сов.* ἀρχίζω νά κινῶ.

задвигать *несов.* 1. (*засовывать*) σκουντῶ, σπρώχνω, ὠθῶ, τραβῶ: ~ корзину под кровать σπρώχνω τό καλάθι κάτω ἀπό τό κρεββάτι· 2. (*закрывать*) κλείνω, σφαλίζω, σφαλ(ν)ῶ, σπρώχνω, βάζω: ~ ящик (стола) κλείνω τό συρτάρι (τοῦ τραπεζιοῦ).

задвигаться *сов.* ἀρχίζω νά κινοῦμαι.

задвига||ться *несов.* (*закрываться*) κλείνω, σφαλνῶ: ящик с трудом **~ется** τό συρτάρι κλείνει μέ δυσκολία.

задвижка *ж* ὁ σούρτις, ὁ σύρτης/ ὁ μάνδαλος (*дверная*)/ τό παραθυράκι τῆς θερμάστρας (*печная*).

задвижн||ой *прил.* κινητός: **~ая** дверца τό κινητό πορτάκι.

задвинуть(ся) *сов. см.* задвигать(ся).

задворк||и *мн.* ἡ πίσω αὐλή, ἡ ὀπισθία αὐλή· ◇ на **~ах** στό πίσω μέρος, σέ ἀφάνεια.

задевать I *несов.* 1. (*касаться*) ἀγγίζω, ἀκουμπῶ κάτι κάποιον, θίγω, ἀγγίζω· 2. *перен.* (*затрагивать*) θίγω, προσβάλλω: ~ самолюбие θίγω κάποιον στό φιλότιμο· ~ чьи-л. интересы θίγω τά συμφέροντα κάποιου· ~ кого-л. πειράζω πολύ, συγκινῶ βαθειά.

задевать II *сов. разг.* χώνω, βάζω (*засунуть*)/ βάζω, ξεχνῶ ποῦ τό βάζω κάτι (*затерять*). **~ся** (*затеряться*) *разг.* χάνομαι, ἐξαφανίζομαι.

заделать *сов.*, **заделывать** *несов.* φράσσω, φράττω / κλείνω, βουλώνω, στουμπώνω (*затыкать*): ~ дверь φράζω τήν

πόρτα· ~ течь *мор.* βουλώνω (*или* στουμπώνω) τήν τρύπα.

задёргать *сов.* 1. (*начать дёргать*) ἀρχίζω νά τραβῶ· 2. (*измучить*) *разг.* καταπονῶ, βασανίζω, τυραννῶ.

задёргивать *несов.* κλείνω, τραβῶ.

задержáние *с* 1. (*арест*) ἡ κράτηση[-ις], ἡ σύλληψη[-ις], ἡ φυλάκιση[-ις]· 2.: ~ мочи́ *мед.* ἡ ἀνουρία.

задержáть *сов.*, **задéрживать** *несов.* 1. (*не пускать*) κατακρατῶ, σταματῶ: не задéрживай меня́! μή μέ καθυστερεῖς!· 2. (*приостанавливать, оттягивать*) κρατῶ, καθυστερῶ: ~ дыхáние κρατῶ τήν ἀναπνοή· ~ уплáту дóлга καθυστερῶ τήν πληρωμή τοῦ χρέους· 3. (*арестовывать*) συλλαμβάνω, πιάνω, θέτω ὑπό κράτησιν: ~ престýпника συλλαμβάνω τόν ἐγκληματία. **~ся** καθυστερῶ / μένω ἀργά κάπου (*где-л.*)/ ἀργοπορῶ (*запаздывать*).

задéржк||а *ж* ἡ ἀναβολή, ἡ ἀργοπορία, ἡ καθυστέρηση[-ις]: без ~и χωρίς καθυστέρηση, χωρίς ἀργοπορία, γρήγορα.

задёрнуть *сов. см.* задёргивать.

задé||ть *сов. см.* задевáть I· ◇ у негó ~ты лёгкие εἶναι πειραγμένα τά πνευμόνια του.

задúра *м, ж разг.* τό ζιζάνιο[ν], ὁ καυγατζῆς, ὁ νταῆς.

задирáть *несов. разг.* 1. (*поднимать кверху*) ὑψώνω, σηκώνω, τραβῶ / μαζεύω (*платье*): ~ гóлову σηκώνω τό κεφάλι· 2. (*приставать, дразнить*) πειράζω, προκαλῶ, κάνω τόν παλληκαρά· ◇ ~ нос σηκώνω τή μύτη ψηλά, τό παίρνω πάνω μου. **~ся** *несов. разг.* 1. (*о платье*) μαζεύομαι· 2. (*о коже, коре и т. п.*) γδέρνομαι, ξεφλουδίζομαι· 3. (*приставать к кому-л.*) πειράζω, προκαλῶ, κάνω τόν παλληκαρã.

задне||нёбный *прил. лингв.* οὐρανισκόφωνος. **~язы́чный** *прил. лингв.* ὀδοντόφωνος.

зáдн||ий *прил.* ὀπίσθιος, πισινός: ~ие нóги τά πισινά πόδια· ~яя часть (*туши*) τό μποῦτι· на ~ем плáне σέ δεύτερη γραμμή, σέ δεύτερη μοῖρα· ~ ход *тех.* τό ὄπισθεν, ἡ κίνηση πρός τά πίσω· ~ прохóд *анат.* ὁ πρωκτός· ◇ ~яя мысль ἡ ὑστεροβουλία· ~им умóм крéпок στερνή μου γνώση νά σ' εἶχα πρῶτα· быть без ~их ног *разг.* μοῦ κόβονται τά πόδια ἀπό τήν κούραση· помéтить ~им числóм βάζω παλιότερη ἡμερομηνία· подýмать ~им числóм σκέφτομαι κάτι κατόπιν ἑορτῆς· ходи́ть (стоя́ть) на ~их лáпках перед кéм-л. στέκομαι σοῦζα μπροστά σέ κάποιον.

зáдник *м* (*у обуви*) ἡ φτέρνα (τοῦ παπουτσιοῦ).

задóбрить *сов. см.* задáбривать.

задóлго *нареч.* πολύ πρίν, ἀπό πολύ καιρό πρίν: ~ до начáла πολύ πρίν ἀρχίσει.

задолжáть *сов.* χρεώνομαι, καταχρεώνομαι, εἶμαι πνιγμένος στά χρέη: ~ комý-л. чтó-л. δανείζομαι ἀπό κάποιον.

задóлженность *ж* τό χρέος, ἡ ὀφειλή: погаси́ть ~ ἐξοφλῶ τό χρέος.

зáдом *нареч.* ὀπισθοβατώντας, πισόκωλα: ~ наперёд ἀνάποδα, τό πίσω μπρός.

задóр *м* ἡ ζέση[-ις], ἡ φλόγα, ἡ ζωντάνια: с юношеским ~ом ἡ νεανική ζωντάνια.

задóринк||а *ж*: ни сучкá ʼни ~и, без сучкá без ~и *погов.* χωρίς κανένα ἐμπόδιο, χωρίς προσκόμματα.

задóрный *прил.* φλογερός, προκλητικός / καυγατζίδικος (*вызывающий*).

задохнýться *сов. см.* задыхáться.

задрáть *сов.* 1. *см.* задирáть 1· 2. (*растерзать, убить*) ξεσχίζω, κατασπαράζω: волк задрáл овцý ὁ λύκος κατασπάραξε τό πρόβατο. **~ся** *сов. см.* задирáться 1, 2.

задремáть *сов.* τόν παίρνω λιγάκι, ψευτοκοιμᾶμαι.

задрожáть *сов.* ἀρχίζω νά τρέμω / ἀρχίζω νά τουρτουρίζω (*от холода*).

задувá||ть *несов.* 1. (*гасить*) σβύνω (φυσώντας): ~ свечý σβύνω τό κερί· 2. *тех.* (*разжигать*): ~ дóмну ἀνάβω τήν ὑψικάμινο· 3. (*проникать — о ветре*) μπαίνω: вéтер ~ет за воротни́к ὁ ἀέρας μπαίνει στόν λαιμό μου.

задýвка *ж тех.* τό ἄναμμα.

задýмать(ся) *сов. см.* задýмывать(ся).

задýмчив||ость *ж* ἡ σκεπτικότητα[-ης], ἡ συλλογή, ἡ στοχαστικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* σκεπτικός, συλλογισμένος, στοχαστικός/ ὀνειροπόλος (*мечтательный*).

задýмыва||ть *несов.* 1. (*иметь намерение сделать*) σχεδιάζω, σκοπεύω, προτίθεμαι· 2. (*загадывать*): ~ числó βάζω μέ τόν νοῦ μου ἕναν ἀριθμό. **~ться** *несов.* 1. συλλογίζομαι, μπαίνω σέ σκέψη / ὀνειροπολῶ (*мечтать*): ~ться над вопрóсом σκέπτομαι τό ζήτημα· он не ~ется над бýдущим δέν συλλογίζεται τό μέλλο του· 2. (*колебаться*) διστάζω: не ~ясь χωρίς δισταγμό.

задýть *сов.* 1. (*начать дуть*) φυσῶ, ἀρχίζω νά φυσῶ· 2. *см.* задувáть 1, 2.

задушéвн||ость *ж* ἡ ἐγκαρδιότητα[-ης] (*сердечность*)/ ἡ εἰλικρίνεια (*искренность*). **~ый** *прил.* ἐγκάρδιος (*сердеч-*

ный)/ εἰλικρινής (*искренний*): ~ый разговóр ἡ ἐγκάρδια συνομιλία.

задушúть *сов. см.* душúть I.

задú I *мн. см.* задвóрки.

задú II *мн.*: повторя́ть (твердúть) ~ ἐπαναλαμβάνω παληά γνωστό πράγματα.

задыхáться *несов.* πνίγομαι (*тж. перен.*), αἰσθάνομαι ἀσφυξία[ν] / λαχανιάζω, ἀσθμαίνω (*тяжело дышать*): ~ от жары́ σκάνω ἀπό τήν ζέστη· ~ от гнéва πνίγομαι ἀπό τόν θυμό μου.

заедáть *несов.* 1. (*загрызать*) τρώγω· 2. *перен.* κατατρώγω, βασανίζω: егó заéла тоскá τόν ἔφαγε ἡ στενοχώρια· 3. (*закусывать что-л. чем-л.*) τρώγω· 4. (*застопориваться*) μαγκώνω, πιάνω (*ἀμετ.*).

заéзд *м* 1. τό πέρασμα: с ~ом в Москвý περνώντας ἀπό τή Μόσχα· 2. *спорт.* ἡ κούρσα, ἡ σειρά· 3. (*в санаторий и т. п.*) ἡ παρτίδα.

заéздить *сов. прям., перен. разг.* ἐξαντλῶ, καταπονῶ, κατακουράζω: ~ лóшадь καταπονῶ τό ἄλογο μέ τό πολύ τρέξιμο· ~ когó-л. βγάζω τό λάδι κάποιον.

заéздом *нареч. разг.* περαστικός, περνώντας.

заезжáть *несов.* 1. (*к кому-л., куда-либо*) ἐπισκέπτομαι κάποιον περαστικός / περνῶ περαστικός (*мимоходом*): ~ далекó προχωρῶ πολύ μακρυά· 2. (*въезжать*) μπαίνω (*или* εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ) (*μέ μεταφορικό μέσο*)· 3. (*за кем-л., за чем-либо*) πηγαίνω νά φέρω, πηγαίνω νά πάρω κάποιον.

заéзженный 1. *прич. от* заéздить· 2. *прил.* (*замученный*) καταπονημένος, κατακουρασμένος· 3. *прил. перен.* (*банальный*) τετριμμένος, κοινός.

заéзжий *прил.* (*приехавший из другого места*) διαβατικός, περαστικός: ~ человéк ὁ ξένος, ὁ περαστικός μουσαφίρης· ◇ ~ двор τό χάνι.

заём *м* τό δάνειο[ν]: госудáрственный ~ τό κρατικό δάνειο· предоставля́ть ~ χορηγῶ δάνειο· выпускáть ~ ἐκδίδω δάνειο.

заёмн||ый *прил.* τοῦ δανείου: ~ое письмó *юр.* ἡ ὁμολογία χρέους.

заéсть *сов. см.* заедáть.

заéхать *сов. см.* заезжáть.

зажáривать *несов.*, **зажáрить** *сов.* τηγανίζω (*на сковороде*)/ ψήνω, καβουρδίζω, καβουρντίζω (*на огне, в духовке*). ~ся *несов.* τηγανίζομαι (*на сковороде*)/ ψήνομαι, καβουρδίζομαι, καβουρντίζομαι (*на огне, в духовке*).

зажáть *сов. см.* зажимáть.

зaждá||ться *сов. разг.* περιμένω πολύ ὥρα: я вас ~лся μέ κάνατε νά σᾶς περιμένω πολύ ὥρα.

зажéчь(ся) *сов. см.* зажигáть(ся).

заживáть *несов.* (*о ране*) ἐπουλώνομαι/ κλείνω (*зарубцовываться*).

зажив||úть *сов. см.* заживля́ть. ~лéние *с* ἡ θεραπεία, ἡ ἴαση[-ις]. ~ля́ть *несов.* θεραπεύω, γιατρεύω.

зáживо *нареч.* ἐν ζωῇ, ζωντανός: ~ погребённый θαμμένος ζωντανός.

зажигá||лка *ж* 1. ὁ ἀναπτήρ[-ας], τό τσακμάκι· 2. (*бомба*) *разг.* ἡ ἐμπρηστική βόμβα. ~тельный *прил.* 1. χρήσιμος γιά προσάναμμα / ἐμπρηστικός (*о бомбе и т. п.*): ~тельное стеклó ὁ φακός· 2. *перен.* φλογερός, ἐμπρηστικός: ~тельная речь ὁ ἐμπρηστικός λόγος.

зажигáть *несов.* 1. ἀνάβω, ἀνάπτω· 2. *перен.* ἐξάπτω, διεγείρω. ~ся *несов.* 1. ἀνάβω (*ἀμετ.*)· 2. *перен.* ἀνάβω, φλογίζομαι.

зажúм *м* 1. (*действие*) τό ἄδραγμα, τό σφίξιμο / *перен.* ἡ κατάπνιξη[-ις], τό πνίξιμο, ὁ περιορισμός: ~ крúтики τό πνίξιμο τῆς κριτικῆς· 2. (*приспособление*) ὁ σφιχτήρας, ὁ συσφιγκτήρας.

зажимáть *несов.* 1. (*стискивать*) σφίγγω, συμπιέζω, ζουλῶ: ~ и рукé σφίγγω στό χέρι· 2. (*плотно закрывать*) βουλώνω, στουμπώνω, κλείνω: ~ ýши βουλώνω τ' αὐτιά μου· 3. *перен. разг.* περιορίζω, ἐμποδίζω, πνίγω: ~ инициатúву πνίγω (*или* περιορίζω) τήν πρωτοβουλία· ◇ ~ рот комý-л. κλείνω τό στόμα κάποιου.

зажúточн||о *нареч.*: жить ~ ζῶ ἄνετη ζωή. ~ость *ж* ἡ εὐπορία, ἡ ἄνεση[-ις]. ~ый *прил.* εὔπορος, ἄνετος.

зажúть I *сов. см.* заживáть.

зажúть II *сов.* (*начать жить*) ἀρχίζω νά ζῶ: ~ нóвой жúзнью ἀρχίζω νά ζῶ νέα ζωή· ~ семéйной жúзнью ζῶ οἰκογενειακή ζωή.

зажмýривать *несов.*, **зажмýрить** *сов.*: ~ глазá *см.* зажмýриваться. ~ся *несов.* κλείνω τά μάτια / μισοκλείνω τά μάτια (*полуприкрыв глаза*).

зажужжáть *сов.* ἀρχίζω νά βουΐζω.

зазвáть *сов. см.* зазывáть.

зазвенéть *сов.* ἀρχίζω νά κουδουνίζω / ἀρχίζω νά τρέμω, ἀρχίζω νά τρίζω (*о стекле*).

зазвонú||ть *сов.* ἀρχίζω νά κουδουνίζω, ἀρχίζω νά χτυπῶ: кóлокол ~л ἄρχισε νά χτυπᾶ ἡ καμπάνα· телефóн ~л χτύπησε τό τηλέφωνο.

зазвучáть *сов.* ἀρχίζω ν' ἀκούομαι, ἀντηχῶ.

заздра́вный *прил.*: ~ тост ἡ πρόποση.

зазева́ться *сов. разг.* χάσκω, χαζεύω: ~ на что́-л., на кого́-л. ξεχνιέμαι χαζεύοντας.

зазелене́||ть *сов.* ἀρχίζω νά πρασινίζω: дере́вья ~ли πρασίνισαν τά δένδρα.

заземл||е́ние *с эл.* (*действие*) ἡ προσγείωση, ἡ σύνδεση μέ τή γῆ. **~и́ть** *сов.*, **~я́ть** *несов. эл.* συνδέω μέ τή γῆ.

зазимова́ть *сов.* διαχειμάζω, ξεχειμωνιάζω.

зазн||ава́ться *несов. разг.* ξιππάζομαι, τό παίρνω ἀπάνω μου. **~а́йство** *с разг.* τό ξίππασμα, ἡ ξιππασιά. **~а́ться** *сов. см.* зазнава́ться.

зазно́ба *ж разг.* ἡ ἐρωμένη,ἡ φιλενάδα.

зазо́р *м тех.* ὁ ἀέρας, τό ἄνοιγμα.

зазо́рн||ый *прил. разг.* ἐπονείδιστος, ἐπιλήψιμος, ἀξιοκατάκριτος: ~ посту́пок ἡ ἐπονείδιστη πράξη· в э́том нет ничего́ ~ого δέν ἔχει τίποτα τό ἐπιλήψιμο.

зазре́ни||е *с*: без ~я (со́вести) *разг.* ξεδιάντροπα, χωρίς ντροπή.

зазу́бривать I *несов.* (*инструмент*) κάνω δόντια, δοντιάζω (*μετ.*).

зазу́бривать II *несов.* (*заучивать*) *разг.* ἀποστηθίζω, μαθαίνω ἀπ' ἔξω.

зазу́бриваться *несов.* (*об инструменте и т. п.*) γεμίζω (*ἀμετ.*) δόντια, δοντιάζω (*ἀμετ.*).

зазу́брина *ж* τό δόντι, τό χάραγμα, ἡ χαραγματιά, ἡ ἐγκοπή.

зазу́брить *сов. см.* зазу́бривать I.

зазубри́ть *сов. см.* зазу́бривать II.

зазу́бряться *сов. см.* зазу́бриваться.

зазыва́ть *несов.* (*настойчиво приглашать*) ἐπίμονα (προσ)καλῶ.

заигра́||ть *сов.* 1. (*начать играть*) ἀρχίζω νά παίζω: ~ла му́зыка ἡ μουσική ἄρχισε νά παίζει· 2. *перен.* (*заискриться, засверкать*) ἀστράφτω, λάμπω· 3. *см.* заи́грывать II· ◊ кровь ~ла в жи́лах ἄναψε τό αἷμα, ἄρχισε νά βράζει τό αἷμα του.

заигра́ться *сов. см.* заи́грываться.

заи́грывать I *несов. разг.* 1. (*кокетничать*) χαριεντίζομαι, ἐρωτοτροπῶ, φλερτάρω· 2. (*заискивать*) προσπαθῶ ν' ἀποκτήσω τήν εὔνοια.

заи́грывать II *несов. разг.* 1. (*портить*) φθείρω, τρίβω· 2. (*пьесу, мелодию*) παραπαίζω.

заи́грываться *несов.* ξεχνιέμαι, ξεχνιέμαι στό παιχνίδι, παίζω πολύ ὥρα.

заи́к||а *м, ж* ὁ τραυλός, ὁ βραδύγλωσσος. **~а́ние** *с* τό τραύλισμα.

заик||а́ться *несов.* 1. τραυλίζω, ψελλίζω· 2. (*запинаться*) διστάζω, κομπιάζω· 3. (*упоминать вскользь*) κάνω κουβέντα, ἀναφέρω, κάνω λόγο γιά... **~ну́ться** *сов. см.* заика́ться 2, 3· ~ну́ться о чём-л. ἀναφέρω, κάνω ὑπαινιγμό· он и не ~ну́лся об э́том δέν ἄρθρωσε λέξη γι' αὐτό.

заимода́вец *м уст.* ὁ δανειστής, ὁ πιστωτής.

заимообра́зн||о *нареч.* δανεικά, ἐπί πιστώσει, βερεσέ: дава́ть ~ δίνω δανεικά, δανείζω. **~ый** *прил.* δανεικός.

заи́мствован||ие *с* ὁ δανεισμός, ἡ ἀντιγραφή, ἡ μίμηση[-ις], τό ξεσήκωμα. **~ный** 1. *прич. от* заи́мствовать· 2. *прил.* δανεισμένος, παρμένος: ~ное сло́во ἡ δανεισμένη λέξη.

заи́мствовать *сов. и несов.* ἀντιγράφω, παίρνω, (ἀπο)μιμοῦμαι: ~ чужо́й обы́чай ἀντιγράφω ξένα ἤθη καί ἔθιμα.

заи́ндеве||лый *прил.* σκεπασμένος μέ πάχνη. **~ть** *сов.* σκεπάζομαι μέ πάχνη.

заинтересо́ванн||ость *ж* τό ἐνδιαφέρον, τό συμφέρον. **~ый** 1. *прич. от* заинтересова́ть· 2. *прил.* ἐνδιαφερόμενος: ~ая сторона́ ἡ ἐνδιαφερόμενη πλευρά.

заинтересова́ть *сов.*, **заинтересо́вывать** *несов.* ἐνδιαφέρω, τραβῶ τήν προσοχή, προκαλῶ τό ἐνδιαφέρο[ν]. **~ся** ἐνδιαφέρομαι.

заинтригова́ть *сов.* κινῶ τήν περιέργεια.

заи́скива||ние *с* ἡ γαλιφιά, ἡ κολακεία (*лесть*)/ἡ δουλοπρέπεια (*раболепство*). **~ть** *несов.* (*перед кем-л.*) γαλιφίζω, κολακεύω, προσπαθῶ νά ἀποκτήσω τήν εὔνοιαν. **~ющий** 1. *прич. от* заи́скивать· 2. *прил.* γαλίφικος, κολακευτικός, περιποιητικός: ~ющая улы́бка τό γαλίφικο χαμόγελο.

заи́скриться *сов.* ἀρχίζω νά σπινθηρίζω, ἀρχίζω νά σπινθηροβολῶ.

за́йма *род. п. от* заём.

займу́ I, займёшь и т. д. *буд. вр. от* заня́ть I.

займу́ II, займёшь и т. д. *буд. вр. от* заня́ть II 1, 2, 4.

займу́сь, займёшься и т. д. *буд. вр. от* заня́ться I.

зайти́ *сов. см.* заходи́ть 2—6.

за́йца, за́йцу, за́йцем, о за́йце *род., дат., твор. и предл. п. от* за́яц.

закабали́ть *сов.*, **закабаля́ть** *несов.* σκλαβώνω, ὑποδουλώνω, ἐξανδραποδίζω. **~ся** σκλαβώνομαι, ὑποδουλώνομαι.

закавка́зский *прил.* ὑπερκαυκάσιος.

закады́чный *прил. разг.*: ~ друг ὁ ἐπιστήθιος, ἐνδόμυχος φίλος, ὁ στενός φίλος.

зака́з *м* ἡ παραγγελία/ ἡ ἐντολή (*по-

ручение): стол ~ов τμῆμα παραγγελιῶν· на ~ (κατά) παραγγελία. ~**áть** *сов. см.* закáзывать. ~**нóй** *прил.* 1. (*сделанный на заказ*) (κατά) παραγγελία· 2. (*о почтовом отправлении*) συστημένος ἐπί συστάσει: ~нóе письмó τό συστημένο γράμμα. ~**чик** *м* ὁ παραγγελιοδότης, ὁ πελάτης ~**ывать** *несов.* παραγγέλλω.

закáл *м* 1. (*стали и т. п.*) τό ἀτσάλωμα, ἡ στόμωση, τό βάψιμο, τό δέσιμο· 2. *перен.* τό ἀτσάλωμα, ἡ σκληραγωγία: человéк стáрого ~а ἄνθρωπος παληᾶς σχολῆς (*или* παλαιῶν ἠθῶν). ~**ённый** 1. *прич. от* закалúть· 2. *прил.* (*о стали и т. п.*) ἀτσαλωμένος, βαμένος, δεμένος· 3. *прил. перен.* ἀτσαλωμένος, σκληραγωγημένος: ~ённый в боя́х ἀτσαλωμένος στίς μάχες. ~**ивать(ся)** *несов. см.* закаля́ть(ся).

закалúть(ся) *сов. см.* закаля́ть(ся).

закáлка *ж разг.* 1. (*стали и т. п.*) τό ἀτσάλωμα, τό βάψιμο, τό δέσιμο· 2. *перен.* τό ἀτσάλωμα, ἡ σκληραγωγία.

закáлывать *несов.* 1. σουβλίζω, σφάζω / μαχαιρώνω (*кинжалом*): ~ скот σφάζω τά ζῶα· 2. (*скреплять*) καρφιτσώνω, πιάνω μέ καρφίτσα. ~**ся** *несов.* 1. (*кинжалом*) μαχαιρώνομαι· 2. (*булавкой и т. п.*) τρυπιέμαι.

закаля́ть *несов.* 1. (*сталь и т. п.*) ἀτσαλώνω, στομώνω, δένω· 2. *перен.* σκληραγωγῶ, ἀτσαλώνω: ~ вóлю ἀτσαλώνω τή θέληση· ~ здорóвье σκληραγωγῶ. ~**ся** 1. (*о стали и т. п.*) ἀτσαλώνομαι· 2. *перен.* σκληραγωγοῦμαι.

закáнчивать *несов.* τελειώνω (*μετ.*), ἀποτελειώνω, φέρω εἰς πέρας. ~**ся** τελειώνω (*ἀμετ.*).

закáпа||ть *сов.* 1. (*начать капать*) ἀρχίζω νά στάζω, ἀρχίζω νά σταλάζω: дождь ~л ἄρχισε νά ψιχαλίζει· 2. *см.* закáпывать II.

закапри́зничать *сов.* ἀρχίζω τά καπρίτσια.

закáпывать I *несов.* (*в землю*) θάβω, θάπτω, παραχώνω / γεμίζω (*засыпать землёй*).

закáпывать II *несов.* 1. (*пачкать*) στάζω (πάνω σέ κάτι), λεκιάζω / πιτσιλίζω (*забрызгать*)· 2. (*о лекарстве*) στάζω.

закáрмливать *несов. разг.* παραταΐζω, παραταγίζω.

закáт *м* 1. (*солнца*) ἡ δύση[-ις] τοῦ ἡλίου, τό ἡλιοβασίλε(υ)μα· 2. *перен.* τό τέλος, ἡ παρακμή, ἡ κατάπτωση[-ις]: ~ жи́зни τά ὑστερινά· на ~е дней στά γεράματα, στό τέλος τῆς ζωῆς.

закатáть *сов. см.* закáтывать I.

закати́ть *сов. см.* закáтывать II· ◇ ~ пощёчину комý-л. *разг.* δίνω ἕνα μπάτσο, κολλῶ ἕνα χαστούκι· ~ пир горóй *разг.* κάνω γλέντι τρικούβερτο. ~**ся** *сов. см.* закáтываться.

закáтывать I *несов.* (*во что-л.*) τυλίγω, μαζεύω: ~ в полотéнце τυλίγω στήν πετσέτα.

закáтывать II *несов.* (*мяч и т. п.*) ὁδηγῶ κυλώντας, κυλῶ· ◇ ~ глазá παθαίνω βολβοστρόφους κρίσεις· ~ истéрику *разг.* ἀρχίζω ὑστερισμούς.

закáтываться *несов.* 1. (*о солнце*) δύω, βασιλεύω· 2. (*о мяче и т. п.*) κυλῶ, κατρακυλῶ (*ἀμετ.*)· ◇ ~ (плáчем) (*о ребёнке*) βάζω τά κλάματα· ~ смéхом μπήγω τά γέλοια.

закачá||ть *сов.* 1. (*начать качать*) ἀρχίζω νά κουνῶ, ἀρχίζω νά σείω· 2. (*убаюкать*) ἀποκοιμίζω, νανουρίζω· 3. *безл.*: егó ~ло τόν ζάλισε (ἡ θάλασσα κ.λ.π.). ~**ться** 1. (*начать качаться*) ἀρχίζω νά κουνιέμαι, ἀρχίζω νά σείομαι· 2. (*зашататься*) ζαλίζομαι.

закáшлять *сов.* ἀρχίζω νά βήχω. ~**ся** πνίγομαι ἀπ' τό βήχα.

закáя||ться *сов. разг.*: я ~лся к ним ходи́ть ὁρκίστηκα νά μήν ξαναπατήσω στό σπίτι τους.

заквáс||ить *сов. см.* заквáшивать. ~**ка** *ж* 1. (*действие*) ἡ ζύμωση[-ις]· 2. (*вещество*) ἡ μαγιά / τό προζύμι (*для теста*)· 3. *перен.* ἡ πάστα, τό σκαρί.

заквáшивать *несов.* βάζω μαγιά, βάζω προζύμι: ~ тéсто βάζω προζύμι στό ζυμάρι.

закидáть *сов. см.* заки́дывать I· ~ цветáми ραίνω μέ λουλούδια.

заки́дывать I *несов.* 1. (*заполнять*) γεμίζω: ~ я́му пескóм σκεπάζω τόν λάκκο μέ ἄμμο· ~ камня́ми πετροβολῶ· 2. (*когó-л. чем-л.*) βομβαρδίζω μέ...: ~ вопрóсами βομβαρδίζω μέ ἐρωτήσεις.

заки́дывать II *несов.* 1. (*бросать далеко*) ρίχνω, πετῶ, ρίπτω· 2. (*запрокидывать*): ~ назáд гóлову γέρνω τό κεφάλι μου πίσω· ~ нóгу нá ногу βάζω τό ἕνα πόδι πάνω στ' ἄλλο· ~ ружьё зá спину κρεμῶ τό τουφέκι στόν ὦμο.

заки́нуть *сов. см.* заки́дывать II· ◇ ~ словéчко за когó-л. λέω μιά καλή κουβέντα γιά κάποιον· ~ ýдочку *разг.* ψαρεύω (νά μάθω).

закипáть *несов.*, **закипéть** *сов.* ἀρχίζω νά βράζω· ◇ рабóта закипéла ἡ δουλειά φούντωσε.

закисáть *несов.*, **заки́снуть** *сов.* 1. (*де-

латься кислым) ξυνίζω· 2. *перен*. μουχλιάζω.

зáкись *ж хим*. τό πρωτοξείδιο[ν], τό ὑποξείδιον.

заклáд *м* 1. (*действие*) ἡ ἐνεχυρίαση [-ις]/ ἡ ὑποθήκη (*недвижимости*)· 2. (*вещь, деньги*) τό ἐνέχυρο[ν], τό ἀμανάτι: брать под ~ παίρνω ἐπί ἐνεχύρῳ· в ~е ὑποθηκευμένο· ◇ биться об ~ στοιχηματίζω.

заклáдка *ж* 1. (*здания и т. п.*) ἡ θεμελίωση[-ις], τό θεμέλιωμα· 2. (*для книг*) ὁ σελιδοδείκτης.

закладиáя *ж юр*. τό ἔγγραφο τῆς ὑποθήκευσης, ἡ ὑποθήκη.

заклáдывание *с* (*отдача в залог*) ἡ ἐνεχυρίαση[-ις] / ἡ ὑποθήκευση[-ις] (*о недвижимости*).

заклáдывать *несов*. 1. (*помещать, класть*) βάζω / χώνω (*засовывать*): ~ рýки в кармáны βάζω τά χέρια στίς τσέπες· 2. (*заполнять*) φράζω / χτίζω (*строительным материалом*): ~ кирпичóм окнó φράζω τό παράθυρο μέ τοῦβλα· 3. (*загромождать*) γεμίζω, φορτώνω: ~ стол кнúгами γεμίζω τό τραπέζι μέ βιβλία· 4. (*отдавать в залог*) ἐνεχυριάζω· 5. (*начинать постройку*) βάζω τά θεμέλια (*здание, памятник и т. п.*)/ βάζω στά σκαριά (*судно*)· 6. (*лошадей*) ζεύω, ζευγνύω, ζεύγω· ◇ ~ странúцу (в кнúге) βάζω σημάδι στή σελίδα· ~ склáдку κάνω σούρα, κάνω πτυχή· ~ дверь на засóв μανταλώνω τήν πόρτα.

заклáние *с* ἡ θυσία: на ~ στό θάνατο, στή σφαγή.

заклевáть *сов*., **заклёвывать** *несов*. 1. (*о птицах*) ραμφίζω, χτυπῶ μέ τό ράμφος, κατατσιμπῶ· 2. *перен*. (*затравливать*) ἐξουθενώνω, τρώγω (κάποιον): егó заклевáли нáсмерть τόν ἔφαγαν.

заклéивать *несов*., **заклéить** *сов*. (συγ-) κολλῶ.

заклеймённый 1. *прич*. *от* заклеймúть· 2. *прил. прям., перен*. στιγματισμένος, στιγματίας.

заклеймúть *сов. см*. клеймúть.

заклепáть *сов*. πριτσινώνω, καρφώνω.

заклёпка *ж* 1. (*действие*) τό πριτσίνωμα· 2. *тех*. τό πριτσίνι.

заклинá||ние *с* ὁ (ἐ)ξορκισμός, τά ξόρκια. ~тель *м* ὁ (ἐ)ξορκιστής. ~ть *несов*. 1. (*заколдовывать*) (ἐ)ξορκίζω, κάνω ξόρκια· 2. (*умолять*) ἐξορκίζω, ἱκετεύω.

заключ||áть *несов*. 1. (*помещать кудa-л.*) κλείνω· 2. (*заканчивать*) τελειώνω (*μετ*.), κλείνω: ~ речь словáми... τελειώνω τήν ὁμιλία μέ (τά) λόγια...· 3. (*делать вывод*) συμπεραίνω, καταλήγω· 4. (*договор и т. п.*) συνάπτω, κλείνω: ~ мир συνάπτω εἰρήνη· ~ союз συνάπτω συμμαχία· 5. (*в себе*) ἐνέχω, περιέχω· ◇ ~ в объя́тиях ἀγκαλιάζω·~ в скóбки βάζω σέ παρένθεση· ~ парú βάζω στοίχημα. ~áться *несов*. 1. (*находиться в чём-л*.) βρίσκομαι, περιέχομαι· 2. (*состоять в чём-л*.) συνίσταμαι: дéло ~áется в слéдующем... ἡ ὑπόθεση συνίσταται στό ἑξῆς...· 3. (*заканчиваться*) τελειώνω (*ἀμετ*.).

заключéн||ие *с* 1. (*лишение свободы*) ἡ κράτηση[-ις], ἡ φυλάκιση[-ις]: ~ под стрáжу ἡ φυλάκιση· предварúтельное ~ ἡ προφυλάκιση· пожúзненное ~ τά ἰσόβια δεσμά· 2.: ~ договóра τό κλείσιμο συμφώνου, τό κλείσιμο συμφωνίας·~ мúра ἡ σύναψη συνθήκης εἰρήνης· 3. (*вывод*) τό συμπέρασμα, τό πόρισμα: ~ комúссии τό πόρισμα τῆς ἐπιτροπῆς· обвинúтельное ~ *юр*. τό κατηγορητήριο· приходúть к ~ию καταλήγω στό συμπέρασμα· 4. (*окончание — в книге, речи*) τό τέλος, ἡ κατακλείς· ◇ в ~ τελειώνοντας, ἐν κατακλεῖδι.

заключённый 1. *прич. от* заключúть· 2. *м* ὁ κρατούμενος, ὁ φυλακισμένος, ὁ κατάδικος: политúческий ~ ὁ πολιτικός κατάδικος.

заключúтельн||ый *прил*. τελικός, συμπερασματικός: ~ое слóво τό κλείσιμο (*или* ὁ τελικός) λόγος· ~ое заседáние ἡ τελική συνεδρίαση· ~ая сцéна ἡ σκηνή τοῦ φινάλε.

заключúть *сов. см*. заключáть 1-4.

закля́тие *с* 1. *см*. заклинáние· 2. (*клятва, зарок*) ὁ ὅρκος, ἡ ὑπόσχεση[-ις].

закля́тый *прил*. ἄσπονδος: ~ враг ὁ ἄσπονδος ἐχθρός, ὁ θανάσιμος ἐχθρός.

заковáть *сов*., **закóвывать** *несов*. 1. ἀλυσσοδένω: ~ в кандалы́ βάζω στά σίδερα· 2. φράζω, περιβάλλω: ~ в лáты περιβάλλω μέ θώρακα· ◇ ~ льдом φράζω ἀπό τούς πάγους, ἀκινητοποιῶ στόν πάγο.

заколáчивать *несов*. 1. (*наглухо закрывать*) καρφώνω / σανιδώνω (*досками*)· 2. (*гвоздями*) μπήγω καρφιά, καρφώνω.

заколд||óванный *прич. и прил*. γοητευμένος, μαγεμένος· ◇ ~ круг ὁ φαῦλος κύκλος. ~овáть *сов*., ~óвывать *несов*. μαγεύω, κάνω μάγια.

заколебá||ться *сов*. ἀρχίζω νά ταλαντεύομαι / ἀρχίζω νά κινοῦμαι, ἀρχίζω νά κουνιέμαι (*тк. о предметах*): сýдьи ~лись οἱ δικαστές ταλαντεύθηκαν.

заколосúться *сов*. ἀρχίζω νά βγάζω στάχυα.

заколотúть *сов*. 1. ἀρχίζω νά κτυπῶ

δυνατά: ~ в дверь ἀρχίζω νά κτυπῶ δυνατά τήν πόρτα· 2. *см.* заколачивать.

заколо||ть *сов.* 1. ἀρχίζω νά σουβλίζω: у меня ~ло в боку *безл.* μέ σούβλισε τό πλευρό, μέ πόνεσε τό πλευρό· 2. *см.* закалывать. **~ться** *сов. см.* закалываться.

заколыха́||ться *сов.*: ~лись знамёна οἱ σημαῖες κυμάτισαν.

закомпости́ровать *сов.* σφραγίζω μέ διάτρηση.

зако́н *м в разн. знач.* ὁ νόμος: ~ природы ὁ φυσικός νόμος· ~ы общественного развития οἱ νόμοι τῆς κοινωνικῆς ἀνάπτυξης· ~ тяготения *физ.* ὁ νόμος τῆς βαρύτητας[-ης]· чрезвычайный ~ ὁ ἔκτακτος νόμος· неписаный ~ ὁ ἄγραφος νόμος· свод ~ов ὁ κῶδιξ (νόμων)· обнародовать ~ δημοσιεύω νόμο· нарушать ~ παραβαίνω τόν νόμο· именем ~а ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου· по ~у, в силу ~а σύμφωνα μέ τό νόμο, κατά τόν νόμον· вне ~а ἐκτός νόμου· ◇ сухой ~ ὁ νόμος ποταπαγόρευσης· буква ~а τό γράμμα τοῦ νόμου.

зако́нн||ость *ж* ἡ νομιμότητα[-ης], οἱ νόμοι, ἡ νομοθεσία: революционная ~ ἡ ἐπαναστατική νομοθεσία· ~ требований ἡ νομιμότητα τῶν διεκδικήσεων. **~ый** *прил.* 1. νόμιμος: имеющий ~ую силу ἔγκυρος· 2. *перен.* (*справедливый, понятный*) δίκαιος, δικαιολογημένος, σωστός: ~ое недоумение ἡ δικαιολογημένη ἀπορία· ~ое желание ἡ δίκαιη ἐπιθυμία.

законове́д *м* ὁ νομικός, ὁ νομομαθής. **~ение** *с* ἡ νομική (ἐπιστήμη), τά νομικά.

законода́тель *м* ὁ νομοθέτης. **~ный** *прил.* νομοθετικός: ~ная власть ἡ νομοθετική ἐξουσία· ~ное собрание ἡ Νομοθετική Βουλή. **~ство** *с* ἡ νομοθεσία: трудовое ~ство ἡ ἐργατική νομοθεσία.

закономе́рн||ость *ж* ἡ νομοτέλεια. **~ый** *прил.* νομοτελής, νομοτελειακός: ~ое явление τό νομοτελειακό φαινόμενο· ~ое развитие ἡ νομοτελειακή ἀνάπτυξη.

законопа́тить *сов.*, **законопа́чивать** *несов.* καλαφατίζω.

законоположе́ние *с* ὁ νόμος.

законопрое́кт *м* τό νομοσχέδιο[ν].

законсерви́ровать *сов. см.* консервировать.

законспири́ровать *сов.* ἀποκρύπτω, κρατῶ μυστικό.

законтрактова́ть *сов.*, **законтракто́вывать** *несов.* 1. κλείνω συμφωνία· 2. (*рабочих и т. п.*) προσλαμβάνω μέ συμβόλαιο.

зако́нченн||ость *ж* ἡ ὁλοκλήρωση[-ις], ἡ ἐντέλεια, ἡ τελειότητα[-ης]: ~ мысли οἱ ὁλοκληρωμένες σκέψεις. **~ый** 1. *прич. от* закончить· 2. *прил.* ὁλοκληρωμένος, τέλειος, πλήρης: ~ый образ ὁ ὁλοκληρωμένος τύπος· ~ый художник φτασμένος καλλιτέχνης· ~ый негодяй παλιάνθρωπος πέρα γιά πέρα· ◇ иметь ~ое высшее образование εἶμαι ἀπόφοιτος ἀνωτάτη σχολή, τελειώνω ἀνώτερες σπουδές.

зако́нчить(ся) *сов. см.* заканчивать (-ся).

закопа́ть *сов. см.* закапывать I.

закоп||те́лый *прил.* καπνισμένος, μαυρισμένος ἀπό τόν καπνό, αἰθαλώδης. **~те́ть** *сов. разг.* μαυρίζω ἀπ' τόν καπνό, καπνίζω (*мет.*). **~ти́ть** *сов.* 1. (*начать коптить*) ἀρχίζω νά καπνίζω· 2. (*покрыть копотью*) καπνίζω (*мет.*)· 3. (*рыбу, мясо*) καπνίζω, κάνω καπνιστό. **~ти́ться** 1. *см.* закоптеть· 2. (*о рыбе, мясе*) γίνομαι καπνιστός.

закорене́||лый *прил.* ριζωμένος (*о привычках и т. п.*)/ ἀδιόρθωτος (*о человеке*): ~ преступник ὁ ἀδιόρθωτος ἐγκληματίας. **~ть** *сов.* ριζώνω (*άμετ.*), ριζοβολῶ.

закорми́ть *сов. см.* закармливать.

закорю́чк||а *ж разг.* (*завитушка*) ἡ οὐρά, ἡ οὐρίτσα, τό τσιγγελάκι: подпись с ~ой ἡ ὑπογραφή μέ οὐρίτσες, ἡ ὑπογραφή μέ τσιγγελάκια.

закосне́ть *сов.* (*погрязнуть*) βυθίζομαι, βουλιάζω: ~ в невежестве βουλιάζω στήν ἀμάθεια.

закостене́||лый *прил.* κοκκαλιάρικος, κοκκαλωμένος. **~ть** *сов.* 1. κοκκαλιάζω· 2. *перен.* (*от ужаса, страха и т. п.*) κοκκαλώνω, παγώνω.

закоу́л||ок *м* 1. τό στενό, τό δρομάκι, τό σοκάκι· 2. (*уголок*) ἡ γωνιά: обыскать все ~ки ψάχνω ὅλες τίς γωνιές· знать все углы и ~ки γνωρίζω ὅλα τά σοκάκια καί παρασόκακα, ξέρω ὅλες τίς τρύπες.

закочене́||лый *прил.* κοκκαλιασμένος, ξεπαγιασμένος, μουδιασμένος. **~ть** *сов.* κοκκαλιάζω, ξεπαγιάζω, μουδιάζω: ~ть от холода κοκκαλιάζω ἀπό τό κρύο· у него руки ~ли ξεπάγιασαν τά χέρια του ἀπό τό κρύο.

закра́дыва||ться *несов.* 1. (*проникать тайком*) γλυστρῶ μέσα, χώνομαι· 2. *перен.* γεννιέμαι, ἐμφανίζομαι: у меня ~ется подозрение (сомнение) μοῦ γεννιέται ἡ ὑποψία (ἀμφιβολία).

закра́сить *сов. см.* закрашивать.

закра́сться *сов. см.* закрадываться.

закра́шивать *несов.* βάφω, μπογιατίζω, χρωματίζω.

закрепи́тель *м хим.* ὁ στερεωτής.

закрепи́ть(ся) *сов. см.* закрепля́ть(ся).

закрепле́ние *с* **1.** (*прикрепление*) ἡ στερέωση[-ις], ἡ σύσφιξη[-ις]· **2.** (*обеспечение за кем-л.*) ἡ ἐξασφάλιση[-ις], ἡ παραχώρηση γιά μόνιμη χρήση· **3.** *мед.* ἡ δυσκοιλιότητα[-ης]· **4.** *фото, тех.* ἡ στερέωση[-ις], τό φιξάρισμα.

закрепля́ть *несов.* **1.** (*прикреплять*) στερεώνω, συσφίγγω/ *мор.* δένω· **2.** (*обеспечивать за кем-л., чем-л.*) ἐξασφαλίζω· **3.** *мед.* (*желудок*) προκαλῶ δυσκοιλιότητα, σταματῶ τή διάρροια· **4.** *фото, тех.* φιξάρω, στερεώνω. **~ся** *несов.* **1.** (*прикрепляться*) στερεώνομαι, συσφίγγομαι· **2.** (*упрочиваться*) στερεώνομαι, ἑδραιώνομαι: ~ся на пози́ции *воен.* ἑδραιώνομαι στίς θέσεις· **3.** (*обеспечиваться*) ἐξασφαλίζομαι.

закрепля́ющ||ий **1.** *прич.* от закрепля́ть· **2.** *прил.*: ~ее сре́дство *мед.* τό στυπτικό φάρμακο.

закрепости́ть *сов.*, **закрепоща́ть** *несов. прям., перен.* κάνω δουλοπάροικο, σκλαβώνω, ὑποδουλώνω. **~ся** ὑποδουλώνομαι, γίνομαι δουλοπάροικος, σκλαβώνομαι.

закрепоще́ние *с* **1.** (*действие*) ἡ ὑποδούλωση[-ις], τό σκλάβωμα· **2.** (*состояние*) ἡ δουλοπαροικία.

закрича́ть *сов.* **1.** (*начать кричать*) ἀρχίζω νά φωνάζω, βάζω (*или* πατῶ) τίς φωνές· **2.** *см.* крича́ть· ~ от стра́ха βάζω τίς φωνές ἀπό τού φόβο.

закро́й||щик *м* ὁ κόφτης, ὁ κόπτης. **~щица** *ж* ἡ κόφτρα, ἡ κόπτρια.

за́кром *м с.-х.* ἡ σιταποθήκη.

закругл||е́ние *с* **1.** (*действие*) ἡ στρογγύλωση[-ις], τό στρογγύλεμα· **2.** (*линия*) ἡ καμπή, ἡ στροφή. **~ённый** **1.** *прич. от* закругли́ть· **2.** *прил.* στρογγυλός / *тк. перен.* στρωτός.

закругли́ть *сов.*, **закругля́ть** *несов. прям., перен.* στρογγυλεύω, στρογγυλώνω. **~ся** **1.** στρογγυλεύομαι· **2.** *перен. разг.* συντομεύω.

закружи́||ть *сов.* **1.** (*начать кружить*) ἀρχίζω νά στροβιλίζω, στριφογυρίζω· **2.** *перен.*: ~ кому́-л. го́лову παίρνω τά μυαλά κάποιου, ξεμυαλίζω κάποιον. **~ться** *сов.* **1.**: у него́ ~лась голова́ ζαλίστηκε· **2.** *перен.* (*захлопотаться*) *разг.*: ~лась я совсе́м τά ἔχω σαστίσει.

закрути́ть *сов.* **1.** (*начать крутить*) ἀρχίζω νά περιστρέφω, ἀρχίζω νά γυρίζω, ἀρχίζω νά στρίβω· **2.** *см.* закру́чивать.

закрути́ться *сов.* **1.** (*начать крутиться*) ἀρχίζω νά (περι)στρέφομαι· **2.** *см.* закру́чиваться· **3.** (*захлопотаться*) *см.* закружи́ться 2.

закру́чивать *несов.* **1.** συστρέφω, στρίβω, περιστρέφω: ~ кому́-л. ру́ки наза́д δένω κάποιου τά χέρια στίς πλάτες· **2.** (*обматывать вокруг чего-л.*) περιτυλίγω, κουβαριάζω· **3.** (*завинчивать*) *разг.* γυρίζω, σφίγγω (*кран*) / βιδώνω, σφίγγω τή βίδα (*гайку, винт*). **~ся** **1.** συστρέφομαι, στρίβομαι· **2.** (*обматываться вокруг чего-л.*) περιτυλίγομαι, κουβαριάζομαι.

закручи́ниться *сов. народн.-поэт.* μελαγχολῶ, μέ πιάνει στενοχώρια, μέ πιάνει λύπη.

закрыва́||ть *несов.* **1.** κλείνω, σφαλίζω, σφαλῶ / σκεπάζω (*покрывать*)/ κόβω (*перекрывать воду, газ и т. п.*): ~ дверь κλείνω τήν πόρτα· ~ на ключ κλειδώνω· ~ кры́шкой σκεπάζω μέ τό καπάκι· ~ лицо́ рука́ми σκεπάζω τό πρόσωπο μέ τό χέρια μου· **2.** (*прекращать доступ куда-л.*) κλείνω, ἀπαγορεύω: ~ вход ἀπαγορεύω τήν εἴσοδο· ~ грани́цу κλείνω τά σύνορα· **3.** (*накрывать, заслонять*) σκεπάζω, καλύπτω: ~ ребёнка одея́лом σκεπάζω τό παιδί μέ τήν κουβέρτα· **4.** (*заканчивать, прекращать*) κλείνω, τελειώνω: ~ собра́ние κλείνω τή συνεδρίαση· ~ счёт (*в банке и т. п.*) κλείνω τό λογαριασμό· ◇ ~ ско́бки (кавы́чки) κλείνω τήν παρένθεση (τά εἰσαγωγικά)· ~ глаза́ на что́-л. κλείνω τά μάτια, κάνω τά στραβά μάτια· ~ рот кому́-л. βουλώνω κάποιου τό στόμα. **~ться** *несов.* **1.** κλείνω (*άμετ.*), κλεί(ν)ομαι: дверь не ~ется ἡ πόρτα δέν κλείνεται· за́навес ~ется πέφτει ἡ αὐλαία· **2.** (*накрываться, заслоняться*) σκεπάζομαι, καλύπτομαι: ~ться от дождя́ προφυλάγομαι ἀπό τή βροχή· **3.** (*переставать действовать, существовать*) κλείνω, τελειώνω: вы́ставка ~ется ἡ ἔκθεση κλείνει· сезо́н ~ется ἡ σαιζόν τελειώνει.

закры́т||ие *с* **1.** τό κλείσιμο[ν], τό σφάλισμα: вре́мя ~ия ἡ ὥρα τοῦ κλεισίματος, ἡ ὥρα πού κλείνει κάτι· **2.** (*окончание*) τό τέλος· **3.** *воен.* (*укрытие*) τό σκέπαστρο, τό κάλυμμα.

закры́||тый **1.** *прич. от* закры́ть· **2.** *прил. в разн. знач.* κλειστός, κλεισμένος: ~тая маши́на τό κλειστό αὐτοκίνητο· ~тое пла́тье τό κλειστό φόρεμα· ~тое заседа́ние (собра́ние) ἡ κλειστή συνεδρίαση· ~тое письмо́ τό κλειστό

γράμμα· ~тое голосова́ние ἡ μυστική ψηφοφορία· ◇ при ~тых дверя́х κεκλεισμένων τῶν θυρῶν· с ~тыми глаза́ми μέ κλειστά μάτια. **~ть(ся)** *сов. см.* закрыва́ть(ся).

закули́си||ый *прил. прям., перен.* τῶν παρασκηνίων, παρασκηνιακός: ~ая жизнь теа́тра ἡ ζωή τῶν παρασκηνίων (τοῦ θεάτρου)· ~ые перегово́ры οἱ παρασκηνιακές διαπραγματεύσεις.

закупа́ть *несов.*, **закупи́ть** *сов.* προμηθεύομαι, ψωνίζω / ἀγοράζω χοντρικά (*оптом*): ~ прови́зию ψωνίζω τρόφιμα· ~ дрова́ ἀγοράζω ξύλα (χοντρικά).

заку́пк||а *ж* οἱ προμήθειες, τά ψώνια, ἡ ἀγορά: опто́вые ~и οἱ ἀγορές (σέ μεγάλη ποσότητα)· де́лать ~и κάνω προμήθειες.

заку́поривать *несов.*, **заку́порить** *сов.* 1. βουλώνω, ταπώνω, σφραγίζω, πωματίζω: ~ буты́лку βουλώνω τό μπουκάλι· ~ бо́чку σφραγίζω τό βαρέλι· 2. *мед.* ἐμφράσσω.

заку́порка *ж* 1. τό βούλωμα, τό τάπωμα, τό σφράγισμα· 2. *мед.* ἡ ἔμφραξη[-ις]: ~ вен ἡ ἔμφραξη τῶν φλεβῶν.

заку́почн||ый *прил.*: ~ая цена́ ἡ τιμή ἀγορᾶς.

заку́ривать *несов.*, **закури́ть** *сов.* 1. (*начать курить*) ἀρχίζω τό κάπνισμα· 2. (*папиросу, трубку*) ἀνάβω.

закуси́ть I *сов. см.* заку́сывать I· ◇ ~ язы́к δαγκάνω τή γλώσσα μου· ~ удила́ ἀποχαλινώνομαι.

закуси́ть II *сов. см.* заку́сывать II.

заку́с||ка *ж* ὁ μεζές, τά ὀρεκτικά, τό προσφάϊ: лёгкая ~ τό κολατσιό· холо́дные ~ки τά κρύα φαγητά· на ~ку *прям., перен.* γιά μεζέ. **~очная** *ж* τό μαγέρικο, ὁ μπουφές.

заку́сывать I *несов.* (*прикусывать*): ~ губу́ δαγκάνω τά χείλια μου.

заку́сывать II *несов.* 1. κολατσίζω, προγευματίζω: ~ на́скоро τρώγω κάτι πρόχειρα, τσιμπάω κάτι στό πόδι· 2. (*заедать чем-л.*) τρώγω κάτι γιά μεζέ (*или* γιά προσφάϊ): ~ лека́рство варе́ньем παίρνω τό φάρμακο μέ γλυκό.

заку́тать *сов.*, **заку́тывать** *несов.* τυλίγω, κουκουλώνω, σκεπάζω: ~ ребёнка в одея́ло κουκουλώνω τό παιδί μέ τήν κουβέρτα· ~ ше́ю ша́рфом τυλίγω τό λαιμό μου μέ κασκόλ. **~ся** τυλίγομαι, κουκουλώνομαι, σκεπάζομαι: ~ся в плато́к σκεπάζομαι μέ τό μαντήλι.

зал *м* ἡ αἴθουσα, ἡ σάλα: а́ктовый ~ ἡ αἴθουσα τελετῶν· ~ ожида́ния ἡ αἴθουσα ἀναμονῆς· зри́тельный ~ ἡ αἴθουσα, ἡ πλατεῖα (θεάτρου κ.λ.π.)· гимнасти́ческий ~ ἡ αἴθουσα γυμναστικῆς, τό γυμναστήριο· чита́льный ~ τό ἀναγνωστήριο[ν].

зала́дить *сов. разг.*: ~ одно́ и то́ же κοπανάω ὅλο τά ἴδια, ἐπαναλαμβάνω συνεχῶς τά ἴδια.

зала́мывать *несов.* (*цену*) *разг.* ζητῶ ἐξωφρενική τιμή.

залата́ть *сов.* μπαλώνω.

зала́ять *сов.* ἀρχίζω νά γαυγίζω.

залега́||ние *с геол.* τό κοίτασμα. **~ть** *несов. геол.* κοίτομαι, κεῖμαι.

заледене́||лый *прил.* 1. (*покрытый льдом*) σκεπασμένος μέ πάγο· 2. (*застывший*) παγωμένος, ξυλιασμένος. **~ть** *сов.* 1. (*покрыться льдом*) παγώνω, σκεπάζομαι μέ πάγο· 2. *перен.* (*закоченеть*) παγώνω, ξυλιάζω.

залежа́вшийся, залежа́лый *прил.* παληός, μπαγιάτικος: ~ хлеб μπαγιάτικο ψωμί· ~ това́р ἐμπόρευμα πού ἔμεινε ἀπούλητο, ἐμπόρευμα πού ἔμεινε στό ράφι.

залежа́ться *сов.*, **залёживаться** *несов.* 1. μένω ξαπλωμένος: ~ в посте́ли παραξαπλώνω στό κρεββάτι, χουζουρεύω· 2. (*о товаре*) μένω ἀπούλητος, μένω στό ράφι· 3. (*портиться*) μπαγιατεύω, παληώνω.

за́лежь *ж* 1. *геол.* τό κοίτασμα· 2. (*целинная земля*) ἡ χέρσα γῆ, τό χέρσο χωράφι· 3. (*скопление*) *разг.* ὁ σωρός.

залеза́ть *несов.*, **зале́зть** *сов.* 1. (*взбираться*) ἀναρριχιέμαι, ἀναρριχῶμαι (*на гору и т. п.*) / σκαρφαλώνω (*на дерево*)· 2. (*прятаться*) κρύβομαι: ~ в кусты́ κρύβομαι στούς θάμνους· 3. (*внутрь*) μπαίνω, χώνομαι / διεισδύω, τρυπώνω (*тайком*): ~ в чужу́ю ко́мнату τρυπώνω σέ ξένο δωμάτιο· ◇ ~ в долги́ χώνομαι στά χρέη.

залепета́ть *сов.* ἀρχίζω νά ψελλίζω.

залепи́ть *сов.*, **залепля́ть** *несов.* 1. (*заделывать трещину, дыру и т. п.*) βουλώνω, σφραγίζω· 2. (*заклеивать*) κολλῶ, κολνῶ, συγκολλῶ· ◇ ~ пощёчину кому́-л. *разг.* κολλάω ἕνα μπάτσο.

залета́ть *несов.*, **залете́ть** *сов.* 1. (*влетать*) φτάνω κάπου πετώντας, μπαίνω πετώντας· 2. (*далеко*) φτάνω μακρυά (πετώντας): ~ за Поля́рный круг πετῶ πέρα ἀπ' τό πολικό κύκλο· 3. (*куда-л. по пути*) *разг.* πηγαίνω (*или* σταματῶ) κάπου (μέ τό ἀεροπλάνο): залете́ть на мину́тку домо́й πετιέμαι μιά στιγμή στό σπίτι.

залéчивать *несов.*, **залечи́ть** *сов.* ἀποθεραπεύω, ἰατρεύω, γιατρεύω / ἐπουλώνω (*мет.*) (*раны, тж. перен.*). ~**ся** θεραπεύομαι (*о болезни*)/ ἐπουλώνομαι, θρέφω, κλείνω (*о ране*).

залéчь *сов.* **1.** (*лечь надолго*) ξαπλώνω πολύ, πλαγιάζω· **2.** (*притаиться*) κρύβομαι ξαπλώνοντας, ἐνεδρεύω ξαπλωμένος· **3.** (*глубоко запасть, запечатлеться*) ἐντυπώνομαι.

зали́в *м* ὁ κόλπος, ὁ ὅρμος.

заливáть *несов.* **1.** (*затоплять, заполнять*) πλημμυρίζω, κατακλύζω: ~ свéтом πλημμυρίζω μέ φῶς· **2.** (*обливать*) χύνω, περιχύνω: ~ скáтерть винóм χύνω κρασί στό τραπεζομάντηλο· **3.** (*тушить*) σβύνω· ◇ ~ галóши κολλάω τίς γαλότσες· ~ асфáльтом στρώνω μέ ἄσφαλτο. ~**ся 1.** (*затопляться*) πλημμυρίζω, κατακλύζομαι, εἶμαι πλημμυρισμένος· **2.**: ~ся слезáми ἀναλύομαι σέ δάκρυα, ξεσπάω σέ κλάματα· ~ся пéсней *а*) ἀρχίζω τό τραγοῦδι (*о людях*), *б*) ἀρχίζω νά κελαηδῶ (*о птицах*)· ~ся лáем γαυγίζω· ~ся смéхом ξεσπάω στά γέλια.

заливи́||**óе** *с кул.* ἡ πηχτή, τό ζελέ. ~**óй** *прил.* **1.** (*затопляемый*) πλημμυριζόμενος: ~ые лугá τά πλημμυριζόμενα λειβάδια· **2.** *кул.* μέ πηχτή, μέ ζελέ: ~áя ры́ба ψάρι πηχτή.

зализáть *сов.*, **зали́зывать** *несов.* **1.** γλύφω, λείχω· **2.** (*волосы*) *разг.* στρώνω, ἰσιώνω.

зали́ть *сов. см.* заливáть· ◇ крáска залилá её лицó κοκκίνισε τό πρόσωπό της, κοκκίνισε. ~**ся** *см.* заливáться.

залóг I *м* **1.** (*действие*) ἡ ἐνεχυρίαση [-ις], ἡ ὑποθήκευση[-ις]· **2.** (*предмет залога*) τό ἐνέχυρο, ἡ ἐγγύηση[-ις], ἡ ὑποθήκη / τό καπάρο (*денежный*): отдавáть в ~ ἐνεχυριάζω, βάζω ἐνέχυρο· выкупáть из ~а ἐξαγοράζω τό ἐνέχυρο, ἀποσβήνω, ἐξαλείφω τήν ὑποθήκη· под ~ чегó-л. (*о недвижимости*) ὑποθηκεύω, βάζω ὑποθήκην· освободи́ть под ~ ἀπελευθερώνω μέ ἐγγύηση· **3.** *перен.* ἡ ἐγγύηση[-ις]: ~ ми́ра ἡ ἐγγύηση τῆς εἰρήνης· ~ дрýжбы ἡ ἐγγύηση φιλίας· в ~ чегó-л. σάν ἐγγύηση.

залóг II *м грам.* ἡ φωνή: действи́тельный ~ ἡ ἐνεργητική φωνή· страдáтельный ~ ἡ παθητική φωνή· срéдний ~ ἡ μέση φωνή.

залóгов||**ый** *прил.* τῆς ὑποθήκης, ἐνυπόθηκος: ~ая квитáнция ἡ ἀπόδειξη ὑποθήκης.

залoжи́||**ть** *сов. см.* заклáдывать· у меня́ ~ло ýши βουλώνουν τ' αὐτιά μου.

залóжник *м* ὁ ὅμηρος.

заломи́ть *сов. см.* залáмывать· ◇ ~ шáпку βάζω στραβά τή σκούφια μου.

залосни́ться *сов. разг.* γυαλίζω.

залп *м* ἡ ὁμοβροντία: орýдийный ~ ἡ ὁμοβροντία πυροβόλων· давáть ~ ρίχνω ὁμοβροντία.

зáлпом *нареч.* **1.** *воен.* μέ ὁμοβροντία[ν]: вы́стрелить ~ ρίχνω ὁμοβροντία πυροβολισμῶν· **2.** *перен.* (*без передышки*) *разг.* μονομιᾶς, μονοκοπανιά / μονορρούφι, ἀπνευστί (*пить*).

залюбовáться *сов.* θαυμάζω, καμαρώνω.

замáз||**ать** *сов. см.* замáзывать. ~**ка** *ж* **1.** (*действие*) τό στοκάρισμα, ἡ ἐπίχριση μέ στόκο· **2.** (*вещество*) ὁ στόκος.

замáзывать *несов.* **1.** (*закрашивать*) ἀλείφω, ἐπιχρίω, μπογιατίζω· **2.** *перен.* (*недостатки и т. п.*) *разг.* κρύβω, συγκαλύπτω, παρασιωπῶ· **3.** (*замазкой*) στοκάρω, ἐπιχρίω μέ στόκο: ~ óкна στοκάρω τά παράθυρα· **4.** (*пачкать*) λερώνω, λεκιάζω, πασαλείβω: ~ пальтó извёсткой πασαλείβω τό παλτό μέ ἀσβέστη.

замáлчива||**ние** *с* **1.** ἡ ἀποσιώπηση[-ις]. ~**ть** *несов.* (*обходить молчанием*) ἀποσιωπῶ, παρασιωπῶ.

замáнивать *несов.*, **замани́ть** *сов.* προσελκύω, δελεάζω, τραβῶ / παρασέρνω, παρασύρω (*обманом*): ~ в ловýшку παρασύρω στήν παγίδα· калачóм не замáнишь μέ τίποτε δέν τόν δελεάζεις.

замáнчивый *прил.* δελεαστικός, ἑλκυστικός.

замарá||**ть** *сов.* **1.** λερώνω, λεκιάζω· **2.** *перен. разг.* κηλιδώνω, λερώνω, λεκιάζω. ~**ться** (*запачкаться*) λερώνομαι, λεκιάζομαι. ~**шка** *м, ж разг.* ὁ μουτζούρης, ὁ βρωμιάρης.

замариновáть *сов. см.* маринoвáть **1.**

замаскировáть *сов.*, **замаскирóвывать** *несов.* καμουφλάρω. ~**ся** καμουφλαρίζομαι.

замáтывать *несов.* **1.** (*обматывать*) τυλίγω, κουβαριάζω· **2.** (*утомлять*) *разг.* κουράζω, ξεθεώνω. ~**ся 1.** (*обматываться*) τυλίγομαι, κουβαριάζομαι· **2.** (*утомляться*) *разг.* κουράζομαι, ξεθεώνομαι.

замахáть *сов.* ἀρχίζω νά σείω, ἀρχίζω νά κουνῶ: ~ кры́льями φτερουγίζω· ~ рукóй κουνῶ τό χέρι.

замáхиваться *несов.*, **замахнýться** *сов.* (*чем-л. на кого-л.*) ἀπειλῶ, φοβερίζω, σηκώνω ἀπειλητικά τό χέρι ἐνάντια σέ

κάποιον: ~ па́лкой σηκώνω τό μπαστούνι (ἐνάντια σέ κάποιον).

зама́чивать *несов.* (*погружать в воду*) μουσκεύω, βρέχω: ~ бельё μουσκεύω τά ροῦχα.

зама́шки *мн. разг.* ὁ τρόπος, ἡ συνήθεια: ба́рские ~ τά ἀρχοντικά καμώματα· дурны́е ~ οἱ κακοί τρόποι, οἱ ἰδιοτροπίες.

зама́щивать *несов.* πλακοστρώνω, λιθοστρώνω.

зама́яться *сов. разг.* ἀποκάμνω, ξεθεώνομαι.

замая́чить *сов.* ἀρχίζω νά διακρίνομαι, φαίνομαι.

замедле́н||ие *с* 1. (*действие*) ἡ ἐπιβράδυνση[-ις]· 2. (*задержка*) *уст.* ἡ καθυστέρηση[-ις], ἡ ἀργοπορία, ἡ ἀναβολή: без ~ия χωρίς καθυστέρηση, χωρίς ἀργοπορία.

заме́длени||ый 1. *прич. от* заме́длить· 2. *прил.* ἀργός, βραδυκίνητος: бо́мба ~ого де́йствия ἡ ἐγκαιροφλεγής βόμβα.

заме́дл||ить *сов.* 1. *см.* замедля́ть· 2. (*сдержаться*): не ~ δέν ἀργῶ· он не ~ит яви́ться δέν θ'ἀργήσει νά παρουσιαστεῖ. **~иться** *см.* замедля́ться. **~я́ть** *несов.* ἀργοπορῶ, βραδύνω: ~я́ть шаги́ βραδύνω τό βῆμα (μου)· ~я́ть ход ἐλαττώνω (*или* κόβω) τήν ταχύτητα.

замелька́ть *сов.* 1. (*начать мелькать*) λαμπυρίζω, λάμπω, ἀστράφτω (γιά μιά στιγμή) (*об огнях*)/ περνῶ, φεύγω, παρέρχομαι (*о предметах при быстром движении*)· 2. (*появиться*) ἐμφανίζομαι, φαίνομαι γιά μιά στιγμή.

заме́н||а *ж* 1. (*действие*) ἡ ἀντικατάσταση[-ις], ἡ ὑποκατάσταση[-ις]: ~ наказа́ния ἡ μετατροπή ποινῆς· 2. (*тот, кто или то, что заменяет*) ὁ ἀντικαταστάτης, ὁ ἀναπληρωτής: служи́ть ~ой ἀντικαθιστῶ, ἀναπληρώνω.

замени́||мый *прил.* ἀντικαταστατός, πού μπορεῖ νά ἀντικατασταθεῖ, ἀναπληρώσιμος. **~тель** *м* ὁ ἀντικαταστάτης, τό ἀναπλήρωμα.

замени́ть *сов.*, **заменя́ть** *несов.* 1. (*кем-л., чем-л.*) ἀντικαθιστῶ, ἀναπληρώνω· 2. (*занять чьё-л. место*) ἀναπληρώνω: ~ кому́-л. мать ἀντικαθιστῶ τήν μητέρα σέ κάποιον.

замере́ть *сов. см.* замира́ть.

замерза́н||ие *с* τό πάγωμα, ἡ ψύξη[-ις], ἡ πῆξις, ἡ πήξη: то́чка ~ия τό σημεῖο ψύξης, τό σημεῖο πήξης· на то́чке ~ия σέ στασιμότητα.

замерза́ть *несов.*, **замёрзнуть** *сов.* 1. παγώνω· 2. (*сильно озябнуть*) παγώνω, ξεπαγιάζω.

за́мертво *нареч.*: упа́сть ~ πέφτω ἀναίσθητος, πέφτω ξερός.

замеси́ть *сов. см.* заме́шивать I.

заме||сти́ *сов. см.* замета́ть I· ~ло́ все доро́ги *безл.* σκεπάστηκαν ὅλοι οἱ δρόμοι ἀπό χιόνι.

замести́||тель *м* ὁ ἀντικαταστάτης, ὁ ἀναπληρωτής: ~ председа́теля ὁ ἀντιπρόεδρος· ~ дире́ктора ὁ ὑποδιευθυντής· быть ~телем ἀντικαθιστῶ, ἀναπληρῶ. **~ть** *сов. см.* замеща́ть 1, 3.

замета́ть I *несов.* 1. (*веником*) σαρώνω, σκουπίζω, μαζεύω στήν ἄκρη· 2. (*заносить снегом, песком*) σκεπάζω: ~ следы́ *прям., перен.* ἐξαλείφω τά ἴχνη.

замета́ть II *сов. см.* замётывать.

заме́тить *сов.* 1. *см.* замеча́ть· 2. (*сказать*) παρατηρῶ, λέγω.

заме́тк||а *ж* 1. (*отметка, знак*) τό σημάδι: де́лать ~и на де́реве κάνω σημάδια στό δέντρο· 2. (*запись*) ἡ σημείωση: ~ на поля́х σημείωση στό περιθώριο· 3. (*печатная*) ἡ μικρή εἴδηση, τό ἀρθράκι, τό σημείωμα: газе́тная ~ τό δημοσίευμα, τό σχόλιο· ~и о Пу́шкине ἄρθρα γιά τόν Ποῦσκιν· ◇ взять на ~у *разг.* κρατῶ σημείωση, σημειώνω κάτι· путевы́е ~и οἱ ταξιδιωτικές ἐντυπώσεις.

заме́тн||ый *прил.* 1. (*видимый*) αἰσθητός, ἀξιοσημείωτος, φανερός: ~ая ра́зница ἡ καταφανής διαφορά· 2. (*выдающийся*) ἀξιόλογος, ἐξέχων, διακεκριμένος: он челове́к ~ εἶναι ἄνθρωπος ἀξιόλογος.

замётывать *несов.* (*нитками*) τρυπώνω, παραρράπτω.

замеча́ние *с* 1. ἡ παρατήρηση[-ις]· 2. (*выговор, наставление*) ἡ ἐπίπληξη[-ις], ἡ μομφή, ἡ παρατήρηση: сде́лать ~ κάνω παρατήρηση.

замеча́тельный *прил.* θαυμάσιος, ὑπέροχος, περίφημος / ἐξαίσιος (*превосходный*).

замеча́ть *несов.* 1. (*видеть, обращать внимание*) παρατηρῶ, προσέχω, ἀντιλαμβάνομαι, διαπιστώνω: ~ чьё-л. отсу́тствие ἀντιλαμβάνομαι τήν ἀπουσία κάποιου· ~ чьё-л. смуще́ние παρατηρῶ τήν ταραχή κάποιου· 2. (*отмечать*) σημειώνω, βάζω σημάδι: ~ вре́мя σημειώνω τήν ὥρα· 3. (*говорить, вставлять в разговор*) λέγω, παρατηρῶ.

заме́ченн||ый 1. *прич. от* замеча́ть· 2. *прил.* πού παρατηρήθηκε, πού σημειώθηκε: ~ые опеча́тки παροράματα πού σημειώθηκαν.

замечта́ться *сов.* ὀνειροπολῶ, ρεμβάζω.

замеша́тельство *с* ἡ σύγχυση[-ις], ἡ ταραχή/ ἡ ἀμηχανία (*смущение*): приходи́ть в ~ τά χάνω, ἔρχομαι σέ ἀμηχανία· вноси́ть ~ φέρνω σύγχυση· приводи́ть в ~ φέρνω σέ ἀμηχανία.

замеша́ть *сов. см.* заме́шивать II.

заме́шивать I *несов.* ἀνακατώνω, ἀναμιγνύω: ~ те́сто ζυμώνω τό ζυμάρι.

заме́шивать II *несов.* (*кого-л. во что-л.*) ἀνακατώνω, ἀνακατεύω / περιπλέκω, μπερδεύω (*впутывать*).

заме́шкаться *сов. разг.* χασομερῶ, καθυστερῶ, χρονοτριβῶ.

замещ||а́ть *несов.* 1. (*кого-л. заменять*) ἀντικατασταίνω, ἀναπληρώνω, ἀντικαθιστῶ· 2. (*временно исполнять чьи-л. обязанности*) ἀναπληρώνω: ~ дире́ктора ἀναπληρώνω τόν διευθυντή· 3. *хим.* ὑποκαθιστῶ. ~**е́ние** *с* 1. ἡ ἀντικατάσταση[-ις], ἡ ἀναπλήρωση[-ις]: ~е́ние до́лжности ἡ συμπλήρωση κενῆς θέσης· 2. *хим.* ἡ ὑποκατάσταση[-ις]: реа́кция ~е́ния ἡ ἀντίδραση ὑποκατάστασης.

замига́ть *сов.* ἀνοιγοκλείνω συχνά τά μάτια μου, σκαρδαμύσσω / τρεμοφέγγω (*о звёздах, огоньках и т. п.*).

зами́нка *ж* τό ἐμπόδιο[ν], τό σκάλωμα, τό κόμπιασμα: вре́менная ~ τό προσωρινό ἐμπόδιο.

замира́ние *с* τό σταμάτημα, ἡ νέκρωση: с ~м се́рдца μέ σφιγμένη τήν καρδιά, μέ ἀγωνία.

замира́||ть *несов.* κοκκαλώνω / σταματῶ, σβήνω (*о звуках, движении и т. п.*): ~ от стра́ха κοκκαλώνω ἀπ' τό φόβο· се́рдце ~ет πιάνεται ἡ ψυχή μου· слова́ ~ют τά λόγια του ἔμειναν μισά, τά λόγια του ἔσβησαν στά χείλη του.

за́мкнут||ость *ж* ἡ ἀπομόνωση[-ις], ἡ ἀκοινωνησία, ἡ ἐπιφυλακτικότητα[-ης], ὁ κλειστός χαρακτήρας. ~**ый** 1. *прич. от* замкну́ть· 2. *прил. прям., перен.* ἀπομονωμένος, κλειστός / (*тк. перен.*) ἐπιφυλακτικός: ~ый хара́ктер ὁ κλειστός (*или* ἐπιφυλακτικός) χαρακτήρας· ~ый кружо́к ὁ κλειστός κύκλος· вести́ ~ый о́браз жи́зни ζῶ ἀπομονωμένος, ζῶ κλεισμένος στόν ἑαυτό μου.

замкну́ть(ся) *сов. см.* замыка́ть(ся).

замоги́льный *прил.*: ~ го́лос *разг.* ἡ ὑπόκωφη (*или* ἡ σπηλαιώδης) φωνή.

за́м||ок *м* ὁ πύργος, τό κάστρο· ◇ стро́ить возду́шные ~ки χτίζω χάρτινους πύργους, χτίζω πύργους στήν Ἱσπανία.

зам||о́к *м* 1. ἡ κλειδωνιά, ἡ κλειδαριά: дверно́й ~ ἡ κλειδαριά τῆς πόρτας· вися́чий ~ τό λουκέτο· держа́ть под ~ко́м κρατῶ κλειδωμένο· запере́ть на ~ κλειδώνω· 2. (*оружия*) ὁ ἐμπυρεύς· 3.: ~ сво́да *архит.* ὁ ἄντυξ· ◇ за семью́ ~ка́ми διπλοκλειδωμένος, κλειδομανταλωμένος.

замо́лвить *сов.*: ~ слове́чко за кого́-л. *разг.* λέγω ἕνα λογάκι γιά κάποιον, ζητῶ χάρη γιά κάποιον.

замолка́ть *несов.*, **замо́лкнуть** *сов.* σωπαίνω, σιγάζω / παύω νά (ό)μιλῶ (*тк. о разговоре*).

замолча́ть I *сов. см.* замолка́ть.

замолча́ть II *сов. см.* зама́лчивать.

замора́жива||ние *с* ἡ ψύξη[-ις]· ◇ ~ капита́ла τό μπλοκάρισμα (*или* ἡ δέσμευση) τῶν κεφαλαίων. ~**ть** *несов.* παγώνω, ψύχω· ◇ ~ть сре́дства μπλοκάρω τά κεφάλαια.

заморга́ть *сов. см.* морга́ть.

замори́ть *сов.* ἐξαντλῶ, θανατώνω, πεθαίνω κάποιον: ~ го́лодом ἐξαντλῶ ἀπό τήν πεῖνα, πεθαίνω κάποιον στήν πεῖνα· ◇ ~ червячка́ *разг.* τσιμπάω κάτι, σπάζω τήν πεῖνα μου.

заморо́||женный *прич. и прил.* κατεψυγμένος, παγωμένος: ~женное мя́со τό κατεψυγμένο κρέας. ~**зить** *сов. см.* замора́живать.

за́морозки *мн.* ἡ ἐλαφρά παγωνιά, ὁ ἐλαφρός παγετός.

замо́рск||ий *прил. уст.* ὑπερπόντιος, ἐξωτερικός / ξένος (*иностранный*): ~ие това́ры ἐμπορεύματα ἀπό τό ἐξωτερικό· ~ие стра́ны οἱ ξένες χῶρες· ~ая торго́вля τό ἐξωτερικό (*или* ὑπερπόντιο) ἐμπόριο.

замо́рыш *м разг.* ὁ καχεκτικός, τό ψοφίμι.

замости́ть *сов. см.* зама́щивать.

замота́ть *сов.* 1. *см.* зама́тывать· 2. (*закачать, завертеть*) *разг.* κουνῶ, σείω: ~ голово́й κουνῶ τό κεφάλι μου· ~ хвосто́м κουνῶ τήν οὐρά. ~**ся** *см.* зама́тываться.

замочи́ть *сов.* 1. (*слегка*) βρέχω λίγο, μουσκεύω: ~ но́ги βρέχω λίγο τά πόδια μου· 2. *см.* зама́чивать.

замо́чн||ый *прил.*: ~ая скважи́на ἡ κλειδαρότρυπα.

за́муж *нареч.*: выходи́ть ~ παντρεύομαι, νυμφεύομαι· выдава́ть ~ παντρεύω, στεφανώνω. ~**ем** *нареч.*: быть ~ем εἶμαι παντρεμένη, εἶμαι ὕπανδρος.

заму́ж||ество *с* ἡ παντρειά, ὁ ἔγγαμος βίος. ~**няя** *прил. ж* ἔγγαμος, παντρεμένη, ὕπανδρος.

замурова́ть *сов.*, **замуро́вывать** *несов.* φράζω μέ τοῖχο (*заделывать*)/ χτίζω μέσα σέ τοῖχο (*какую-л. вещь*).

замусóливать *несов.*, **замусóлить** *сов.* σαλιώνω, πασσαλείβω, λεκιάζω.

замутй||ть *сов. см.* мутйть 1· ◇ он и воды́ не ~т δέν πειράζει οὔτε μυρμῆγκι.

замухры́шка *м, ж разг.* ὁ κακομοίρης, ὁ φουκαρᾶς.

заму́чить *сов.* 1. βασανίζω, τυραννῶ: ~ до́ смерти σκοτώνω μέ βασανιστήρια· 2. (*утомить*) ξεθεώνω, κουράζω, ξεληγώνω. ~ся ξεθεώνομαι, ξεληγώνομαι, κατασκοτώνομαι.

за́мш||а *ж* τό καστόρι. ~**евый** *прил.* ἀπό καστόρι.

замыва́ть *несов.* βγάζω, ξεπλύνω, ἐξαλείφω: ~ пятно́ βγάζω τό λεκέ.

замыка́ние *с* (*тока*) ἡ ἕνωση[-ις]: коро́ткое ~ τό βραχυκύκλωμα.

замыка́ть *несов.* κλεί(ν)ω: ~ круг κλείνω τόν κύκλο· ~ ше́ствие κλείνω τήν παρέλαση. ~**ся** 1. κλείνομαι· 2. *перен.* ἀπομονώνομαι: ~ся в себе́ κλείνομαι στόν ἑαυτό μου.

за́мысел *м* 1. (*намерение*) τό σχέδιο[ν], ἡ πρόθεση[-ις]· 2. (*идея*) ἡ ἰδέα.

замы́слить *сов. см.* замышля́ть.

замыслова́т||ый *прил.* μπερδεμένος, πολύπλοκος, περίπλοκος: ~ая игру́шка τό πολύπλοκο παιγνίδι· ~ отве́т ἡ μπερδεμένη ἀπάντηση.

замы́ть *сов. см.* замыва́ть.

замыча́ть *сов.* ἀρχίζω νά μουγγρίζω.

замышл||я́ть *несов.* σχεδιάζω, βάζω στό νοῦ, βάζω στό μυαλό: ~ недо́брое ἔχω (*или* βάζω) κακό σκοπό· что вы ~я́ете? τί σχεδιάζετε;, τί μαγειρεύετε;

замя́ть *сов. разг.*: ~ де́ло σκεπάζω τήν ὑπόθεση· ~ разгово́р κόβω τήν συζήτηση, ἀλλάζω κουβέντα. ~**ся** σαστίζω, τά χάνω.

за́навес *м* ἡ αὐλαία, τό παραπέτασμα: поднима́ть ~ ἀνοίγω τήν αὐλαία· опуска́ть ~ κλείνω τήν αὐλαία.

занаве́||сить *сов. см.* занаве́шивать. ~**ска** *ж* ἡ κουρτίνα, τό κουρτινάκι, ὁ μπερντές: задёрнуть ~ску κλείνω τήν κουρτίνα. ~**шивать** *несов.* βάζω (*или* κρεμνῶ) κουρτίνα: ~шивать окно́ βάζω κουρτίνες στό παράθυρο.

зана́шивать *несов.* (*одежду*) παληώνω (ροῦχα), χαλνῶ, τρίβω. ~**ся** τρίβομαι, παληώνω (*ἀμετ.*).

занемо́чь *сов.* ἀσθενῶ, ἀρρωσταίνω, πέφτω ἄρρωστος (στό κρεββάτι).

занес||ти́ *сов. см.* заноси́ть I· ◇ каки́м ве́тром тебя́ сюда́ ~ло́? ποιός ἄνεμος σ' ἔφερε κατά δῶ;

занести́сь *сов. см.* заноси́ться.

занима́тельн||ость *ж* τό ἐνδιαφέρο[ν], ἡ διασκεδαστικότητα. ~**ый** *прил.* ἐνδιαφέρων, διασκεδαστικός.

занима́ть I *несов.* (*брать взаймы*) δανείζομαι, παίρνω δανεικά.

занима́||ть II *несов.* 1. καταλαμβάνω, πιάνω, κρατῶ: ~ мно́го ме́ста πιάνω πολύ τόπο· ~ кварти́ру из трёх ко́мнат κρατῶ διαμέρισμα μέ τρία δωμάτια· ~ пе́рвое ме́сто (*на соревнованиях и т. п.*) παίρνω (*или* καταλαμβάνω) τήν πρώτη θέση· ~йте места́! καταλάβατε τίς θέσεις!· 2. (*завоёвывать*) καταλαμβάνω, παίρνω, κυριεύω: ~ го́род за го́родом κυριεύω τή μιά πόλη μετά τήν ἄλλη· 3. (*интересовать*) ἀπασχολῶ: э́та мысль меня́ о́чень ~ет αὐτή ἡ σκέψη μέ ἀπασχολεῖ πολύ· 4. (*развлекать*) διασκεδάζω κάποιον: ~ госте́й διασκεδάζω τούς μουσαφίρηδες· ◇ у меня́ дух ~ет, когда́... μου κόβεται (*или* πιάνεται) ἡ ἀνάσα, ὅταν...

занима́ться I *несов.* 1. (*чем-л.*) ἀσχολοῦμαι: ~ спо́ртом κάνω σπόρ, ἀσχολοῦμαι μέ τόν ἀθλητισμό· ~ дома́шним хозя́йством ἀσχολοῦμαι μέ τό νοικοκυριό· 2. (*учиться*) σπουδάζω, μελετῶ: ~ медици́ной σπουδάζω ἰατρική· 3. (*с кем-либо*) παραδίδω μαθήματα.

занима́||ться II *несов.* 1. (*загораться*) παίρνω φωτιά: ого́нь ~ется ἡ φωτιά ἄναψε· 2. (*забрезжить*) χαράζω, σκάζω: заря́ ~ется χαράζει ἡ αὐγή.

за́ново *нареч.* (*вновь*) ξανά, ἐκ νέου, πάλι(ν) / ἀπό τήν ἀρχή, ἐξ ἀρχῆς (*сначала*).

зано́з||а *ж* ἡ ἀγκίδα, ἡ ἀκίς. ~**и́ть** *сов.* μοῦ μπαίνει ἀγκίδα: ~и́ть па́лец μοῦ μπῆκε ἀγκίδα στό δάκτυλο.

заноси́ть I *несов.* 1. (*приносить*) φέρνω κάπου, κουβαλῶ· 2. (*болезнь*) μεταφέρνω, φέρνω· 3. (*вносить, записывать*) (κατα-)γράφω, σημειώνω, καταχωρῶ: ~ в протоко́л (κατα)γράφω στά πρακτικά· ~ на до́ску почёта γράφω στόν πίνακα τιμῆς· 4. *безл.*: доро́гу ча́сто зано́сит сне́гом ὁ δρόμος συχνά σκεπάζεται ἀπό χιόνι· 5. (*поднимать*) σηκώνω: ~ ру́ку σηκώνω τό χέρι· ~ но́гу в стре́мя βάζω τό πόδι στή σκάλα τῆς σέλλας.

заноси́ть II *сов. см.* зана́шивать.

заноси́ться *несов. разг.* μεγαλοπιάνομαι, τό παίρνω ἀπάνω μου, μεγαλαυχῶ, ἐπαίρομαι, εἶμαι φαντασμένος.

зано́счив||ость *ж* ἡ ἀλαζονεία, ἡ ἔπαρση[-ις], τό θράσος, ἡ προκλητικότητα [-ης]/ ἡ αὐθάδεια (*наглость*). ~**ый** *прил.* ἀλαζονικός, προκλητικός/ αὐθάδης (*наглый*).

заносы *мн.* (*ед.* занос *м*) (*снежные*) οἱ χιονοστιβάδες.

заночевать *сов.* διανυχτερεύω.

заношенный 1. *прич. от* заносить· **2.** *прил.* τριμμένος, παληός.

заныть *сов.* ἀρχίζω νά πονῶ.

занят||ие *с* **1.** (*труд, работа*) ἡ ἀσχολία, ἡ ἀπασχόληση[-ις], ἡ ἐργασία: род ~ий τό ἐπάγγελμα· побочное ~ τό πάρεργο· **2.** ~ия *мн.* (*учёба*) οἱ ἀσχολίες, οἱ ἐργασίες / τά (σχολικά) μαθήματα (*школьные*): практические ~ия (*лабораторные*) τά ἐργαστηριακά μαθήματα, τά ἐργαστήρια· часы ~ий *а*) (*в школе*) οἱ ὧρες τῶν μαθημάτων, *б*) (*в институте*) οἱ παραδόσεις· тактические ~ия *воен.* μαθήματα τακτικῆς· **3.** (*времяпрепровождение*) *разг.* ἡ ἀσχολία· **4.** (*захват*) ἡ κατάληψη[-ις]: ~ города ἡ κατάληψη τῆς πόλης.

занятный *прил. разг.* διασκεδαστικός, ἐνδιαφέρων.

занятой *прил.* πολυάσχολος, ἀπασχολημένος.

занят||ость *ж* ἡ ἀπασχόληση[-ις]: из-за ~ости он редко бывает в театре ἐπειδή εἶναι πολύ ἀπασχολημένος σπάνια πηγαίνει στό θέατρο. **~ый 1.** *прич. от* занять· все места ~ы ὅλες οἱ θέσεις εἶναι πιασμένες· на фабрике ~о 700 рабочих στή φάμπρικα δουλεύουν 700 ἐργάτες· быть ~ым (только) собой ἀσχολοῦμαι (μόνο) μέ τόν ἑαυτό μου· **2.** *прил.* ἀπασχολημένος: я очень занят εἶμαι πολύ ἀπασχολημένος.

занять I *сов. см.* занимать I.

занять II *сов. см.* занимать II.

заняться I *сов. см.* заниматься I 1, 2· ~ делом (*приняться за дело*) ἀρχίζω νά δουλεύω σοβαρά, καταπιάνομαι μέ τήν ὑπόθεση.

заняться II *сов. см.* заниматься II.

заоблачн||ый *прил.* **1.** δυσθεώρητος: ~ая высь τά δυσθεώρητα ὕψη· **2.** *перен.* ἀνεδαφικός, χιμαιρικός, οὐτοπιστικός: ~ые мечты οἱ χιμαιρικές ἐλπίδες.

заодно *нареч.* **1.** ταυτόχρονα, σύγχρονα: действовать ~ с кем-л. δρῶ ἀπό κοινοῦ· быть ~ с кем-л. εἶμαι μέ τό μέρος κάποιου· **2.** (*одновременно, попутно*) ταυτόχρονα[-ως] μαζί.

заокеанский *прил.* ὁ πέραν ἀπ' τόν ὠκεανό, ὑπερωκεάνιος.

заорать *сов. разг.* **1.** (*начать орать*) ἀρχίζω νά φωνάζω, μπήγω τίς φωνές: ~ на кого-л. βάζω σέ κάποιον τίς φωνές· **2.** *см.* орать.

заострённый 1. *прич. от* заострить· **2.** *прил.* μυτερός, ὀξύς, σουβλερός.

заострить *сов.*, **заострять** *несов.* **1.** ἀκονίζω, τροχίζω, (ὁ)ξύνω: ~ карандаш ξύνω τό μολύβι· **2.** *перен.* ὀξύνω, τονίζω: ~ вопрос τονίζω τό ζήτημα· ~ внимание ἐφιστῶ τήν προσοχή. **~ся** γίνομαι μυτερός, ὀξύνομαι.

заочн||ик *м* ὁ σπουδαστής μέ ἀλληλογραφία. **~о** *нареч.* **1.** (*в отсутствие*) ἐν ἀπουσία, στήν ἀπουσία· **2.** *юр.* ἐρήμην· **3.** (*обучаться*) μέ ἀλληλογραφία. **~ый** *прил.*: ~ое знакомство γνωριμία ἐξ ἀποστάσεως· ~ый приговор *юр.* ἡ καταδίκη ἐρήμην· ~ое обучение ἡ ἐκπαίδευση μέ ἀλληλογραφία.

запад *м* ἡ δύση[-ις]: к ~у πρός δυσμάς, δυτικά, στή δύση· к ~у от... δυτικά του... (τῆς...)· на ~ στή δύση, δυτικά· на ~ от... δυτικά ἀπό...· на ~е δυτικά, στή δύση· с ~а ἀπ' τή δύση, ἀπό τή δυτική μεριά.

запада||ть *несов.* **1.** κολλῶ, σκαλώνω: клавиш ~ет τό πλῆκτρο σκαλώνει· **2.** (*запечатлеваться*) μπαίνω βαθειά, χώνομαι: ~ в душу ἐντυπώνομαι βαθειά· **3.** (*о глазах*) βαθουλώνω.

западноевропейский *прил.* δυτικοευρωπαϊκός.

западн||ый *прил.* δυτικός, δυσμικός: ~ ветер ὁ δυτικός ἄνεμος· ~ые державы οἱ δυτικές δυνάμεις.

западн||я *ж* **1.** ἡ παγίδα, ἡ φάκα· **2.** *перен.* ἡ ἐνέδρα, ἡ πλεκτάνη: заманивать в ~ю *прям., перен.* παρασέρνω στήν παγίδα· попадать в ~ю *прям., перен.* πέφτω στήν (*или* σέ) παγίδα, παγιδεύομαι.

запаздыва||ние *с* ἡ καθυστέρηση[-ις], ἡ ἀργοπορία. **~ть** *несов.* καθυστερῶ, ἀργῶ, ἀργοπορῶ: ~ть с уплатой καθυστερῶ τήν πληρωμή· ~ть к поезду ἀργῶ στό τραῖνο.

запа||ивать *несов.* (συγ)κολλῶ, κολνάω (μέταλλα). **~йка** *ж* ἡ συγκόλληση[-ις].

запаковать *сов.*, **запаковывать** *несов.* πακετάρω, ἀμπαλλάρω, συσκευάζω.

запал I *м* (*у животных*) τό ἄσθμα τῶν ὑποζυγίων, τό λαχάνιασμα ἀλόγου: лошадь с ~ом ἀσθματικό ἄλογο.

запал II *м тех.* τό καψύλλι[ον], τό ἐμπύρευμα, τό φυτίλι / τό ἔναυσμα ὅπλου, ἡ θρυαλλίς βόμβας (*тк. воен.*).

запалить *сов.* (*зажечь*) *разг.* ἀνάβω, βάζω φωτιά, ἀνάπτω.

запальчив||о *нареч.* παράφορα, παραφόρως, σφοδρῶς. **~ость** *ж* ἡ παραφορά, ἡ ὁρμή, ἡ ἔξαψη[-ις]: в ~ости στήν παραφορά. **~ый** *прил.* παράφορος, ὁρμη-

τικός, εὐέξαπτος: ~ый отве́т ἡ παράφορη ἀπάντηση.

запа́мятовать *сов. разг.* ξεχνῶ, λησμονῶ.

запанибра́та *нареч. разг.* ἁπλοϊκά, μέ οἰκειότητα, χωρίς τσιριμόνιες: быть ~ с ке́м-л. ἔχω οἰκειότητα μέ κάποιον, ἔχω ἁπλές σχέσεις.

запа́рывать *несов.* (*убивать*) δέρνω μέχρι θανάτου.

запа́с *м* 1. ἡ προμήθεια, τό ἀπόθεμα, ἡ ἐφεδρεία: ~ продово́льствия οἱ προμήθειες τροφίμων· золото́й ~ τό χρυσοῦν ἀπόθεμα, τό ἀπόθεμα σέ χρυσό· ~ про́чности ἡ ἐφεδρεία στερεότητας· неприкоснове́нный ~ *воен.* τό ἀπαραβίαστο[ν] ἀπόθεμα· ~ зна́ний τά ἐφόδια γνώσεων· ~ слов τό λεξιλόγιο· 2. *воен.* ἡ ἐφεδρεία: офице́р ~а ὁ ἔφεδρος ἀξιωματικός· быть в ~е βρίσκομαι σέ ἐφεδρεία· ◇ отложи́ть про ~ κρατῶ γιά ρεζέρβα.

запаса́ть *несов.* (*что-л.*) προμηθεύω, ἀποθηκεύω. ~ся προμηθεύομαι, ἐφοδιάζομαι· ◇ ~ся терпе́нием ὁπλίζομαι μέ ὑπομονή.

запа́сливый *прил.* οἰκονόμος / προβλεπτικός, προνοητικός, προορατικός (*предусмотрительный*).

запаси||о́й 1. *прил.* ἐφεδρικός: ~ путь ἡ ἐφεδρική σιδηροδρομική γραμμή· ~ вы́ход ἡ ἔξοδος κινδύνου· ~ы́е ча́сти τά ἀνταλλακτικά, τά ἐξαρτήματα· 2. *прил. воен.* ἔφεδρος, τῆς ἐφεδρείας, ἐφεδρικός: ~ батальо́н τό ἐφεδρικό τάγμα· 3. *м воен.* ὁ ἔφεδρος.

запа́сный *прил. см.* запасно́й 1, 2.

запасти́(сь) *сов. см.* запаса́ть(ся).

запа́сть *сов. см.* запада́ть.

за́пах *м* ἡ μυρωδιά, ἡ ὀσμή: слы́шать (чу́вствовать) ~ αἰσθάνομαι (τήν) μυρωδιά, αἰσθάνομαι (τήν) ὀσμή, μοῦ μυρίζει.

запаха́ть *сов. см.* запа́хивать I.

запа́хивать I *несов. с.-х.* ὀργώνω, ἀροτριῶ.

запа́хивать II *несов.* τυλίγομαι σέ (*одежду*) / κλείνω, τραβῶ (*занавеску*).

запа́хиваться *несов.* κουμπώνομαι.

запа́х||нуть *сов.* ἀρχίζω νά μυρίζω: че́м-то ~ло κάτι μυρίζει.

запахну́ть *сов. см.* запа́хивать II. ~ся *см.* запа́хиваться.

запа́чкать *сов.* λερώνω (*мет.*), λεκιάζω (*мет.*)/ μουντζουρώνω (*сажей и т. п.*). ~ся λερώνομαι, λεκιάζομαι / μουντζουρώνομαι (*сажей и т. п.*).

запа́шка *ж с-х.* 1. (*действие*) ἡ ἄρωση[-ις], ἡ ὄργωση[-ις], τό ὄργωμα· 2. (*запаханная земля*) τό ὄργωμα.

запая́ть *сов см.* запа́ивать.

запе́в *м* ἡ ἀρχή τοῦ τραγουδιοῦ. ~а́ла *м* ὁ τραγουδιστής πού ἀρχίζει πρῶτος τό τραγούδι. ~а́ть *несов.* 1. (*начинать петь*) ἀρχίζω νά τραγουδῶ, ἀρχίζω νά ψάλλω· 2. (*исполнять запев*) τραγουδῶ σόλο στή χορωδία.

запека́нка *ж* 1. (*кушанье*) ἡ πουτίγγα· 2. (*наливка*) τό λικέρ, τό ἡδύποτο[ν].

запека́ть *несов.* ξεροτηγανίζω, ψήνω, ξεροψήνω. ~ся 1. ξεροψήνομαι, ξεροτηγανίζομαι· 2. (*о крови*) πήζω, πηγνύομαι· 3. (*о губах*) ξεραίνομαι.

запёкш||ийся 1. *прич. от* запе́чься· 2. *прил.*: ~аяся кровь τό πηγμένο αἷμα· ~иеся гу́бы τα ξερά χείλια.

запелена́ть *сов. см.* пелена́ть.

запере́ть *сов. см.* запира́ть.

запере́ться I, II *сов. см.* запира́ться I, II.

заперши́||ть *сов. безл.*: у него́ ~ло в го́рле τόν γαργάλισε στό λαρύγγι.

запе́ть *сов. см.* запева́ть 1· ◇ ~ другу́ю пе́сню ἀλλάζω κουβέντα, ἀλλάζω σκοπό.

запеча́тать *сов. см.* запеча́тывать.

запечат||лева́ть *несов.* 1. (*в памяти, в душе и т. п.*) ἐντυπώνω, χαράζω στή μνήμη μου· 2. (*в произведении, в картине*) ἀναπαράγω. ~лева́ться (ἐν)τυπώνομαι, χαράζομαι. ~ле́ть *сов. см.* запечатлева́ть. ~ле́ться *сов. см.* запечатлева́ться.

запеча́тывать *несов.* (ἐπι)σφραγίζω, βουλλώνω: ~ паке́т σφραγίζω τό δέμα· ~ помеще́ние σφραγίζω τήν αἴθουσα.

запе́чь(ся) *сов. см.* запека́ть(ся).

запива́ть I *несов.* (*что-л. чем-л.*) πίνω μιά γουλιά νερό (ἀφοῦ φάω κάτι).

запива́ть II *несов.* (*пьянствовать*) μεθάω, μεθύσκω, μπεκρουλιάζω.

запина́ться *несов.* κομπιάζω, σκοντάφτω.

запи́нк||а *ж* τό κόμπιασμα: без ~и χωρίς νά κομπιάζω.

запира́ть *несов.* 1. κλειδώνω, κλείνω: ~ на крючо́к κλείνω μέ τό μανταλάκι· ~ на засо́в μανταλώνω· 2. (*кого-л.*) κλειδώνω· 3. *перен.* (*преграждать доступ*) φράζω, διαφράσσω.

запира́ться I *несов.* κλειδώνομαι.

запира́ться II *несов.* (*не сознаваться*) ἀρνοῦμαι, δέν παραδέχομαι.

записа́ть(ся) *сов. см.* запи́сывать(ся).

запи́с||ка *ж* 1. τό σημείωμα, τό γραμματάκι/ τό ὑπόμνημα (*служебная*)/ ἡ σημείωση (*для памяти*)/ τό ραβασάκι

(*любовная*): объяснительная ~ τό ἐπεξηγηματικιό σημείωμα· 2. ~ки *мн.* οἱ σημειώσεις / τά ἀπομνημονεύματα (*воспоминания*): путевые ~ки οἱ ταξιδειωτικές σημειώσεις· 3. ~ки *мн.* (*название научных журналов*) τά πρακτικά.

записн||ой I *прил.*: ~áя книжка τό μπλόκ, τό σημειωματάριο.

записной II *прил. разг.* (*заядлый, завзятый*) μανιώδης: ~ игрóк ὁ μανιώδης παίκτης, ὁ χαρτοπαίκτης· ~ пьяница ὁ ἀδιόρθωτος μπεκρῆς.

записывать *несов.* 1. ἐγγράφω, σημειώνω: ~ в протокóл γράφω στά πρακτικά· 2. (*включать в число кого-л.*) ἐγγράφω· 3. *бухг.* ἐγγράφω, ἀναγράφω: ~ в прихóд ἀναγράφω στά ἔσοδα· ◇ ~ на грампластинку ἐγγράφω σέ δίσκο γραμμοφώνου. ~ся γράφομαι, καταγράφομαι, ἐγγράφομαι: ~ся добровóльцем (ἐγ-) γράφομαι ἐθελοντής· ~ся на приём к комý-л. γράφομαι γιά νά μέ δεχθεῖ κάποιος.

зáпис||ь *ж* 1. ἡ ἐγγραφή, τό γράψιμο, ἡ συγγραφή: ~ на приём к комý-л. ἡ ἐγγραφή στόν κατάλογο γιά νά μέ δεχθεῖ κάποιος· ~ на плёнку ἡ ἐγγραφή σέ ταινία· граммофóнная ~ ἡ ἐγγραφή σέ δίσκο γραμμοφώνου· 2. (*заметка*) ἡ σημείωση[-ις]· ◇ дáрственная ~ *ист.* ἡ ἀφιέρωση[-ις].

запи́ть I, II *сов. см.* запивáть I, II.

запихáть *сов. разг.*, **запи́хивать** *несов.*, **запихнýть** *сов.* χώνω, παραγεμίζω.

заплáка||нный *прил.* κλαμ(μ)ένος. ~ть *сов.* ἀρχίζω νά κλαίω, βάζω τά κλάμματα.

запланировáть *сов. см.* планировать.

заплáт||а *ж* τό μπάλλωμα: положи́ть ~у μπαλλώνω· весь в ~ах γεμάτος μπαλλώματα. ~áть *сов.* μπαλλώνω.

заплати́ть *сов.* 1. πληρώνω: ~ по счёту πληρώνω τόν λογαριασμό· ~ долг ξεπληρώνω τό χρέος· 2. *перен.* ἐκπληρῶ τό χρέος μου: ~ жи́знью за чтó-л. πληρώνω κάτι μέ τή ζωή μου· 3. (*отплатить*) ἀνταποδίδω, πληρώνω, ξεπληρώνω.

заплéсневе||лый *прил.* μουχλιασμένος. ~ть *сов.* μουχλιάζω, εὐρωτιῶ.

запле||сти́(сь) *сов. см.* заплетáть(ся). ~тáть *несов.* πλέκω. ~тáться μπερδεύομαι: у негó язы́к ~тáется τοῦ μπερδεύεται ἡ γλῶσσα· у негó нóги ~тáются περπατᾶ τρικλίζοντας.

заплéчн||ый *прил.*: ~ мешóк (*рюкзак*) τό σακίδιο· ◇ ~ых дел мáстер *уст.*, *презр.* ὁ δήμιος, ὁ βασανιστής.

запломбировáть *сов.*, **запломбирóвывать** *несов. в разн. знач.* βουλλώνω, σφραγίζω.

заплы́в *м спорт.* ὁ διάπλους, ἡ κολύμβηση[-ις]: ~ на корóткую дистáнцию ἡ κολύμβηση μικρῆς ἀποστάσης.

заплывáть I *несов.* κολυμβῶ, περνῶ κολυμπώντας (*о пловце*)/ πλέω (*о судне*).

заплывáть II *несов.* (*жиром*) παραχοντραίνω, παχαίνω ὑπερβολικά.

заплы́ть I, II *сов. см.* заплывáть I, II.

заплясáть *сов.* ἀρχίζω νά χορεύω.

запнýться *сов. см.* запинáться.

заповéдн||ик *м* τό ἀπαγορευμένο[ν] δάσος. ~ый *прил.* ἀπαγορευμένος.

зáповедь *ж* 1. *рел.* ἡ ἐντολή, τό πρόσταγμα· 2. (*наставление*) ἡ ὁδηγία, ἡ ἐντολή.

заподáзривать *несов.*, **заподóзрить** *сов.* ὑποπτεύομαι, ὑποψιάζομαι: ~ когó-л. в чём-л. ὑποψιάζομαι κάποιον γιά κάτι.

запоздá||лый *прил.* καθυστερημένος, ἀργοπορημένος: ~лое развитие ἡ καθυστερημένη ἀνάπτυξη· ~лая пóмощь ἡ ἀργοπορημένη (*или* ἡ καθυστερημένη) βοήθεια. ~**ние** *с* ἡ καθυστέρηση[-ις], ἡ ἀργοπορία. ~**ть** *сов. см.* запáздывать.

запó||й *м* ἡ διψομανία, τό συνεχές μεθύσι: страдáть ~ем πάσχω ἀπό διψομανία· ◇ читáть ~ем διαβάζω μονοκοπανιά.

запóлзать *сов.* ἀρχίζω νά ἕρπω, ἀρχίζω νά σέρνομαι, μπαίνω ἕρποντας.

заползáть *несов.*, **заползти́** *сов.* χώνομαι ἕρποντας.

запóлнить(ся) *сов. см.* заполнять(ся).

зá полночь *нареч.* μετά τά μεσάνυχτα: далекó ~ ἀργά μετά τά μεσάνυχτα.

заполн||я́ть *несов.* 1. γεμίζω, πληρῶ: зрители ~я́ют зал οἱ θεατές γεμίζουν τήν αἴθουσα· 2. (*бланк и т. п.*) συμπληρώνω: ~ анкéту συμπληρώνω τό ἐρωτηματολόγιο· ◇ ~ пробéл συμπληρώνω τό κενό. ~я́ться γεμίζω (*ἀμετ.*): плóщадь ~я́ется нарóдом ἡ πλατεῖα γεμίζει κόσμο.

заполучи́ть *сов. разг.* παίρνω, ἀποκτῶ, λαμβάνω.

заполя́р||ный *прил.* ὁ πέραν τοῦ πολικοῦ κύκλου, πολικός. ~ье *с* ἡ περιοχή τοῦ πόλου.

запоминáть *несов.*, **запóмнить** *сов.* θυμοῦμαι, συγκρατῶ στήν μνήμη. ~ся μένω στήν μνήμη.

зáпонка *ж* τό κουμπί γιά μανίκι (*для манжеты*)/ τό κουμπί τοῦ γιακᾶ, τό κουμπί τοῦ κολλάρου (*для воротничка*).

запóр I *м* ὁ μάνδαλος, ὁ σύρτης / ἡ κλειδαριά (*замóк*): дверь на ~е ἡ πόρτα εἶναι μανταλωμένη, ἡ μανταλωμένη πόρτα.

запóр II *м мед.* ἡ δυσκοιλιότητα[-ης], ἡ σφίξη[-ις].

запорóть *сов. см.* запáрывать.

запорошúть *сов.* 1. (*начать порошить*) ἀρχίζω νά σκεπάζω· 2. (*покрыть*) σκεπάζω ἐλαφρά.

запотевáть *несов.*, **запотéть** *сов.* ἀρχίζω νά ἱδρώνω.

заправúла *м разг.* ὁ μεγαλοεπιχειρηματίας, ὁ διευθύνων νοῦς.

заправ||ить *сов. см.* заправлять 1-4. **~иться** *см.* заправляться. **~ка** *ж* ὁ ἐφοδιασμός: ~ка горючим ὁ ἐφοδιασμός μέ καύσιμη ὕλη. **~лять** *несов.* 1. (*пищу*) καρυκεύω τό φαγητό[ν]· 2. (*керосиновую лампу*) ἑτοιμάζω τήν λάμπα· 3. (*машину и т. п.*) ἐφοδιάζω μέ καύσιμη ὕλη· 4. (*всовывать*) βάζω, χώνω: ~лять рубашку в брюки χώνω τό πουκάμισο στό παντελόνι· 5. (*управлять*) *разг.* διευθύνω τίς ὑποθέσεις, κρατῶ τά κλειδιά στά χέρια μου, κόβω καί ράβω. **~ляться** 1. (*горючим*) ἐφοδιάζομαι μέ καύσιμη ὕλη· 2. (*поесть*) *разг.* τρώγω καλά, ἀνακτῶ δυνάμεις.

заправский *прил. разг.* πραγματικός, ἀληθινός.

запрáшивать *несов.* 1. ἐρωτῶ, ζητῶ, ἐξετάζω: ~ чьё-л. миéние ζητῶ τή γνώμη κάποιου· ~ парлáмент о чём-л. κάνω ἐπερώτηση στή βουλή· 2. (*цену*) ζητῶ ὑψηλή τιμή.

запрéт *м* ἡ ἀπαγόρευση[-ις]: наклáдывать ~ ἀπαγορεύω κάτι, θέτω ὑπό ἀπαγόρευσιν· находúться под ~ом εἶμαι ὑπό ἀπαγόρευση, εἶμαι ἀπαγορευμένος. **~úтельный** *прил*: ~úтельный тариф ὁ ἀπαγορευτικός δασμός. **~úть** *сов. см.* запрещáть. **~ный** *прил.* ἀπαγορευμένος: ~ная зóна ἡ ἀπαγορευμένη ζώνη· ◇ ~ный плод ὁ ἀπαγορευμένος καρπός.

запрещ||áть *несов.* ἀπαγορεύω. **~áться** ἀπαγορεύομαι, εἶμαι ἀπαγορευμένος: курúть ~áется! ἀπαγορεύεται τό κάπνισμα! **~éние** *с* ἡ ἀπαγόρευση[-ις] /*юр.* ἡ κατάσχεση[-ις]: наклáдывать ~éние на имýщество κάνω κατάσχεση περιουσίας· снимáть ~éние αἴρω τήν ἀπαγόρευση.

запримéтить *сов.* παίρνει τό μάτι μου, παρατηρῶ.

заприхóдовать *сов. бухг.* χρεώνω, ἐγγράφω στά ἔσοδα.

запроектúровать *сов.* προσχεδιάζω, σχεδιάζω.

запрокúдывать *несов.*, **запрокúнуть** *сов.* ἀναποδογυρίζω, ρίχνω πρός τά (ὀ)πίσω, ἀνατρέπω: ~ гóлову γέρνω τό κεφάλι μου πίσω. **~ся** πέφτω πρός τά πίσω, ἀνατρέπομαι.

запропаст||úться *сов. разг.* χάνομαι, ἐξαφανίζομαι: кудá ты ~лся? ποῦ χάθηκες;

запрóс *м* 1. (*вопрос*) ἡ ἐπερώτηση[-ις]: пúсьменный ~ ἡ γραφτή ἐπερώτηση· дéлать ~ κάνω ἐπερώτηση· 2. ~ы *мн.* (*интересы*) τά πνευματικά ἐνδιαφέροντα: культýрные ~ы τά ἐκπολιτιστικά ἐνδιαφέροντα· 3. (*о цене*) ἡ ζήτηση[-ις]: цéны без ~а οἱ ὡρισμένες τιμές.

запросúть *сов. см.* запрáшивать.

запротестовáть *сов.* διαμαρτύρομαι (κατά).

запротоколúровать *сов.* (*что-л.*) πρωτοκολλῶ.

запрýда *ж* ὁ ὑδροφράχτης, ὁ ὑδατοφράχτης.

запрудúть *сов.*, **запрýживать** *несов.* 1. χτίζω ὑδατοφράχτη, κλείνω μέ ὑδατόφραγμα: ~ рéку φράζω τό ποτάμι μέ ὑδατόφραγμα· 2. *разг.* (*заполнять*) πλημμυρίζω.

запрыгать *сов.* ἀρχίζω νά πηδῶ, νά τινάζομαι.

запрягáть *несов. прям., перен.* ζεύω, ζεύγω, ζευγνύω.

запряжка *ж* τό ζέψιμο, ἡ ζεύξη[-ις] / τό κάρρο (*повóзка*).

запрятать *сов.*, **запрятывать** *несов.* κρύβω, χώνω, καταχωνιάζω. **~ся** κρύβομαι, χώνομαι.

запрячь *сов. см.* запрягáть.

запуг||анный *прич. и прил.* τρομαγμένος, φοβισμένος. **~áть** *сов. см.* запýгивать· не дать себя ~áть δέν τρομάζω, δέν πτοοῦμαι. **~ивание** *с* ὁ ἐκφοβισμός, τό φοβέρισμα. **~ивать** *несов.* φοβίζω, τρομάζω, ἐκφοβίζω, καταπτοῶ.

зáпуск *м* (*ракеты и т. п.*) ἡ ἐκτόξευσις.

запускáть I *несов. разг.* 1. (*бросать с силой*) ρίχνω, ἐκσφενδονίζω, ἐκτοξεύω, ἐξαπολύω: ~ кáмнем в окнó ρίχνω πέτρα στό παράθυρο· ~ спýтник (ракéту) ἐξαπολύω (*или* ἐκτοξεύω) δορυφόρο (πύραυλο)· 2. (*засовывать*) χώνω: ~ рýку в кармáн χώνω τό χέρι στήν τσέπη.

запускáть II *несов.* (*переставать заботиться*) ἀμελῶ, παραμελῶ, παρατάω, ἐγκαταλείπω: ~ хозяйство (болéзнь) παραμελῶ τό νοικοκυριό (τήν ἀρρώστια).

запустé||лый *прил.* παραμελημένος (*запущенный*)/ ἔρημος (*пустынный*). **~ние** *с* ἡ ἐρήμωση[-ις].

запусти́ть I, II *сов. см.* запуска́ть I, II.

запу́танн||ость *ж* τό μπέρδεμα / ἡ περιπλοκή (*сложность*). **~ый** *прил.* μπερδεμένος, περιπεπλεγμένος, μπλεγμένος / περίπλοκος (*сложный*): ~ое де́ло ἡ μπερδεμένη ὑπόθεση. ~ый расска́з μπερδεμένη ἀφήγηση.

запу́тать *сов.*, **запу́тывать** *несов.* 1. μπερδεύω, μπλέκω, περιπλέκω: ~ де́ло μπερδεύω τήν ὑπόθεση· 2. (*вовлекать*) *разг.* μπλέκω, μπερδεύω, παρασύρω. **~ся** *прям.*, *перен.* μπερδεύομαι, μπλέκομαι, περιπλέκομαι: ~ся в долга́х πνίγομαι στά χρέη, μπερδεύομαι στά χρέη.

запу́щенн||ость *ж* ἡ ἐγκατάλειψη[-ις], ἡ παραμέληση[-ις]. **~ый** 1. *прич. от* запусти́ть II· 2. *прил.* παραμελημένος, ἐγκαταλελειμμένος, παρατημένος: ~ый сад ὁ παρατημένος κῆπος· ~ая боле́знь ἡ παραμελημένη ἀρρώστεια.

запыла́ть *сов.* ἀνάβω, ἀναφλέγομαι, παίρνω φωτιά.

запыли́ть *сов.* σκονίζω. **~ся** σκονίζομαι.

запыха́тьси *несов.* λαχανιάζω.

запья́нствовать *сов.* τό ρίχνω στό μεθύσι, τό ρίχνω στό πιοτό.

запя́стье *с* ὁ καρπός τοῦ χεριοῦ.

запята́я *ж* τό κόμμα.

запятна́ть *сов. см.* пятна́ть.

зараба́тывать *несов.* βγάζω λεφτά, κερδίζω: ~ себе́ на жизнь βγάζω (*или* κερδίζω) τό ψωμί μου.

зараба́тываться *несов.* (*переутомляться*) ξεθεώνομαι στή δουλειά.

зарабо́тать I *сов. см.* зараба́тывать.

зарабо́та||ть II *сов.* (*начать работать*) ἀρχίζω νά δουλεύω, μπαίνω σέ κίνηση: мото́р ~л ἡ μηχανή πῆρε μπρός.

зарабо́таться *сов. см.* зараба́тываться.

за́работн||ый *прил.*: ~ая пла́та *а*) ὁ μισθός (*служащих*), *б*) τό μεροκάματο, οἱ ἀποδοχές (*рабочих*)· реа́льная ~ая пла́та ὁ πραγματικός μισθός.

за́работок *м* τό ἔσοδο, τό μεροκάματο, ὁ μισθός: ме́сячный ~ ὁ μισθός, τό μηνιάτικο· годово́й ~ ὁ ἐτήσιος μισθός· побо́чный ~ τό ἔκτακτο ἔσοδο.

зара́внивать *несов.* ἰσιώνω, ἰσοπεδώνω.

зараж||а́ть *несов.* 1. μολύνω, μεταδίδω ἀρρώστεια: ~ во́здух μολύνω τόν ἀέρα· 2. *перен.* ἐμπνέω, ἐπηρεάζω, παρασέρνω: ~ приме́ром δίνω τό παράδειγμα· ~ му́жеством ἐμπνέω ἡρωϊσμό. **~а́ться** (*чем-л.*) μολύνομαι, κολλῶ ἀρρώστια. **~е́ние** *с* ἡ μόλυνση[-ις]: ~е́ние кро́ви ἡ μόλυνση τοῦ αἵματος.

зара́за *ж прям.*, *перен.* ἡ μόλυνση[-ις], τό μόλυσμα, τό μίασμα.

зарази́тельный *прил.* κολλητικός, μεταδοτικός: ~ смех τό μεταδοτικό γέλοιο· ~ приме́р κολλητικό παράδειγμα.

зарази́ть(ся) *сов. см.* заража́ть(ся).

зара́зн||ый *прил.* μολυσματικός, μεταδοτικός, κολλητικός, λοιμώδης: ~ая боле́знь ἡ κολλητική ἀρρώστεια.

зара́нее *нареч.* ἀπό τά πρίν, ἐκ τῶν προτέρων: ~ обду́манный προμελετημένος· ~ реши́ть προαποφασίζω· ~ благодарю́ εὐχαριστῶ ἐκ τῶν προτέρων.

зараста́ть *несов.*, **зарасти́** *сов.* 1. (*травой и т. п.*) χορταριάζω, σκεπάζομαι ἀπό ἀγριόχορτα· 2. (*заживать, зарубцовываться*) ἐπουλώνομαι, κλείνω.

зарва́ться *сов. см.* зарыва́ться II.

зарде́ть(ся) *сов.* γίνομαι κόκκινος, κοκκινίζω, ἐρυθριῶ: зарде́ться от стыда́ κοκκινίζω ἀπό ντροπή.

зареве́ть *сов.* 1. (*начать реветь*) ἀρχίζω νά μουγκρίζω· 2. (*заплакать*) *разг.* βάζω τά κλάμματα.

за́рево *с* ἡ ἀνταύγεια, ἡ λάμψη[-ις]: ~ пожа́ра ἡ ἀνταύγεια τῆς πυρκαϊᾶς· ~ зака́та τό ἀπαύγασμα τοῦ ἡλιοβασιλέματος.

зарегистри́ровать *сов.* ἐγγράφω, καταγράφω, πρωτοκολλῶ. **~ся** ἐγγράφομαι, καταγράφομαι στόν κατάλογο[ν].

заре́з *м разг.* ἡ συμφορά: до ~у χωρίς ἄλλο, ἐπειγόντως· до ~у ну́жно χρειάζομαι ἐπειγόντως.

заре́зать *сов.* σφάζω (*тж. скот*), μαχαιρώνω.

зарека́ться *несов. разг.* ὁρκίζομαι νά μήν..., παίρνω ὅρκο νά μήν...

зарекомендова́ть *сов.*: ~ себя́ с хоро́шей стороны́ δείχνω τίς ἀρετές μου· ~ себя́ с плохо́й стороны́ παρουσιάζω τά ἐλαττώματά μου, παρουσιάζω τίς ἀδυναμίες μου· ~ себя́ де́льным рабо́тником ἀποδείχνομαι δραστήριος ἐργάτης.

заре́чься *сов. см.* зарека́ться.

заржа́в||еть *сов. см.* ржа́веть. **~ленный** *прил.* σκουριασμένος.

заржа́ть *сов.* ἀρχίζω νά χλιμιντρίζω, ἀρχίζω νά χρεμετίζω.

зарис||ова́ть *сов. см.* зарисо́вывать. **~о́вка** *ж* 1. (*действие*) ἡ σκιαγραφία· 2. (*рисунок*) τό σκιαγράφημα, τό σκίτσο. **~о́вывать** *несов.* σκιτσάρω, σχεδιάζω, σκιαγραφῶ.

за́риться *несов. разг.* ζηλεύω, φθονῶ.

зарни́ца *ж* ἡ μακρυνή ἀστραπή.

заровня́ть *сов. см.* зара́внивать.

зародить *сов. см.* зарождать· ~ надежду ξυπνάω ἐλπίδα. ~**ся** *см.* зарождаться· у него зародилось сомнение τοῦ γεννήθηκε ἀμφιβολία.

зародыш *м* 1. *бот., зоол.* τό ἔμβρυο[ν], τό σπέρμα· 2. *перен.* τό ἔμβρυο[ν]: в ~е σέ ἐμβρυώδη κατάσταση· подавить в ~е πνίγω κάτι στή γέννησή του. ~**евый** *прил.* ἐμβρυώδης, ἐμβρυακός: в ~евом состоянии σέ ἐμβρυώδη κατάσταση.

зарожд||ать *несов. перен.* γεννῶ, ξυπνάω. ~**аться** γεννιέμαι, ἐμφανίζομαι. ~**ение** *с* ἡ γένεση[-ις], ἡ ἐμφάνιση[-ις].

зарок *м* τό τάξιμο, ὁ ὅρκος, τό τάμα, ἡ ὑπόσχεση[-ις]: давать ~ παίρνω ὅρκο νά μήν...

заронить *сов.* 1. *разг.* (*уронить за...*) ἀφήνω νά μοῦ πέσει, ρίχνω: ~ искру πετῶ σπίθα· 2. *перен.* ρίχνω, σπέρνω: ~ сомнения в ком-л. σπέρνω ἀμφιβολία σέ κάποιον.

заросл||ь *ж* οἱ θάμνοι, τά χαμόκλαδα: водяные ~и τά φύκια.

зарплата *ж* (заработная плата) *см.* заработный.

зарубежн||ый *прил.* ξένος, ἐξωτερικός, ἀλλοδαπός: ~ая печать ὁ ξένος τύπος, ὁ τύπος τοῦ ἐξωτερικοῦ.

зарубить *сов.* 1. (*убить*) σχίζω μέ σπαθί / σκοτώνω μέ τσεκούρι (*топором*)· 2. (*сделать зарубку*) χαράζω, ἐντέμνω· ◇ заруби себе это на носу *разг.* βάλτο καλά στό μυαλό σου.

зарубка *ж* ἡ χάραξη[-ις], ἡ ἐντομή.

зарубцеваться *сов.*, **зарубцовываться** *несов.* ἐπουλώνομαι, κλείνω: рана зарубцовывается ἡ πληγή ἐπουλώνεται, ἡ πληγή κλείνει.

зарумяниваться *несов.*, **зарумяниться** *сов.* 1. (*покрываться румянцем*) κοκκινίζω· 2. (*поджариваться*) καβουρδίζομαι, τηγανίζομαι.

заручаться *несов.*, **заручиться** *сов.* προεξασφαλίζω, ἐξασφαλίζω ἐκ τῶν προτέρων: заручиться чьим-л. согласием ἐξασφαλίζω τήν συγκατάθεση κάποιου.

зарывать *несов.* θάβω, παραχώνω.

зарываться I *несов.* χώνομαι, πέφτω μέ τά μοῦτρα: ~ в книги πέφτω μέ τά μοῦτρα στό διάβασμα.

зарываться II *несов.* ξεπερνάω τά ὅρια, τό παρακάνω, ἐκτραχηλίζομαι.

зарыдать *сов.* βάζω τά κλάματα.

зары||ть *сов. см.* зарывать· ◇ вот где собака ~та *разг.* νά ποῦ εἶναι ὁ κόμπος, νά πιό εἶναι τό μυστικό. ~**ться** *см.* зарываться I.

зарычать *сов.* ἀρχίζω νά μουγκρίζω.

зар||я *ж* 1. ἡ αὐγή, ἡ χαραυγή, τό χάραμα (*утренняя*) / τό σούρουπο (*вечерняя*): на ~е, с ~ёю τήν αὐγή, τά χαράματα· ~ занимается πῆρε νά ξημερώνει· 2. *перен.* (*начало*) ἡ ἔναρξη[-ις], ἡ ἀρχή, ἡ (χαρ)αυγή: на ~е новой жизни στήν αὐγή τῆς νέας ζωῆς· 3. *воен.*: играть зорю *а*) (*утреннюю*) σαλπίζω ἐγερτήριο, *б*) (*вечернюю*) σαλπίζω σιωπητήριο· ◇ ни свет ни ~ πολύ νωρίς, τά ξημερώματα· от ~и до ~и ἀπό τό πρωΐ ὥς τό βράδι.

зарябі||ть *сов. безл.*: у меня в глазах ~ло θαμπώνουν τά μάτια μου.

заряд *м* 1. τό γέμισμα, ἡ γόμωση[-ις]: холостой ~ τό ἄσφαιρο γέμισμα· 2. *физ.* τό φορτίο[ν].

зарядить I *сов. см.* заряжать.

зарядй||ть II *сов. разг.*: с утра ~л мелкий дождь ἀπ'τό πρωΐ ψιχαλίζει ἀδιάκοπα· ~ одно и то же κοπανάω τά ἴδια καί τά ἴδια.

зарядк||а *ж* 1. (*действие*) ἡ γόμωση[-ις], τό γέμισμα· 2. *спорт.* ἡ γυμναστική· ◇ получить хорошую ~у σκληραγωγοῦμαι.

заряжать *несов.* 1. (*оружие*) γεμίζω, γομώνω· 2. (*электрическую батарею*) φορτίζω.

засад||а *ж* ἡ ἐνέδρα: устраивать ~у στήνω ἐνέδρα, στήνω καρτέρι (εἰς)· попадать в ~у πέφτω σέ ἐνέδρα.

засадить *сов.*, **засаживать** *несов.* 1. (*растениями*) φυτεύω· 2. (*всаживать*) *разг.* μπήγω· 3. (*в тюрьму*) κλείνω, χώνω· 4. (*за работу*) στρώνω στή δουλειά.

засаленный *прич. и прил.* λιγδιασμένος, λερωμένος.

засаливать I *несов.* λιγδιάζω, λερώνω, λαδώνω.

засаливать II *несов.* (*солить*) ἁλατίζω, βάζω στήν σαλαμούρα / παστώνω (*рыбу*).

засалить *сов. см.* засаливать I.

засасывать *несов. в разн. знач.* ρουφῶ, ἀπορροφῶ.

засахаренн||ый 1. *прич. от* засахарить· 2. *прил.* ζαχαρωτός, ζαχαρο(καμω-)μένος: ~ые фрукты τά φρουΐ γκλασέ.

засахаривать *несов.*, **засахарить** *сов.* ζαχαρώνω. ~**ся** ζαχαρώνω (*μετ.*): варенье засахарилось τό γλυκό ζαχάρωσε.

засверкать *сов.* ἀρχίζω νά σπινθηρίζω, σπινθηροβολῶ, λάμπω.

засвети||ться *сов.* λάμπω, φέγγω: глаза ~лись радостью τά μάτια ἔλαμψαν ἀπό χαρά.

засветло *нареч.* στή διάρκεια τῆς ἡμέρας, πρίν σκοτεινιάσει.

засвидéтельствовать *сов.* μαρτυρῶ, καταθέτω μαρτυρίαν / ἐπιβεβαιῶ, πιστοποιῶ (*подтвердить*)/ ἐπικυρώνω, νομιμοποιῶ (*подпись*)· ◇ ~ комý-л. своё почтéние ὑποβάλλω τά σέβη μου.

засвистáть *сов. разг.*, **засвистéть** *сов.* ἀρχίζω νά σφυρίζω.

засевáть *несов.* σπέρνω, σπείρω.

заседá||ние *с* ἡ συνεδρίαση[-ις] / ἡ συνέλευση[-ις], ἡ συγκέντρωση[-ις] (*собрание*)/ ἡ συνδιάσκεψη[-ις] (*совещание*): судéбное ~ ἡ συνεδρίαση τοῦ δικαστηρίου· закры́тое ~ ἡ μυστική συνεδρίαση· открывáть (закрывáть) ~ ἀνοίγω (κλείνω) τήν συνεδρίαση. ~**тель** *м* ὁ σύνεδρος: нарóдный ~тель τό μέλος ὀρκωτοῦ λαϊκοῦ δικαστηρίου· присяжный ~тель *уст.* ὁ ἔνορκος. ~**ть** *несов.* συνεδριάζω.

засéивать *несов. см.* засевáть.

засекáть *несов.* 1. (*до смерти*) μαστιγώνω, μαστιγῶ, σκοτώνω μαστιγώνοντας· 2. (*делать засечку*) ἐγκόπτω, χαράσσω· 3. (*отмечать*) ἐπισημαίνω: ~ врéмя σημειώνω τήν ὥραν.

засекрéтить *сов.*, **засекрéчивать** *несов.* 1. (*что-л.*) κρατῶ μυστικό, κάνω ἀπόρρητο, φυλά(γ)ω μυστικό, ἀποκρύπτω: ~ докумéнты κάνω τά ἔγγραφα ἀπόρρητα· 2. (*кого-л.*) *разг.* ἐπιτρέπω ἐργασίαν μέ ἀπόρρητα ντοκουμέντα.

засел||éние *с* ὁ κατοικισμός, ὁ συνοικισμός. ~**ённость** *ж* ἡ πυκνότητα τοῦ πληθυσμοῦ. ~**ённый** *прич. и прил.* πολυάνθρωπος, κατοικημένος.

заселúть *сов.*, **заселя́ть** *несов.* κατοικίζω.

засé||сть *сов.* 1. (*за что-л.*) καθίζω, ἐγκαθίσταμαι: ~ за рабóту στρώνομαι στή δουλειά· 2. (*где-л.*) πιάνω θέσεις, ἐγκαθίσταμαι: ~ дóма κλείνομαι (*или* παραμένω) στό σπίτι· ~ в засáду στήνω ἐνέδρα, ἐνεδρεύω· 3. (*застрять*) *прям.*, *перен.* καρφώνομαι: э́та мысль ~ла у негó в головé τοῦ καρφώθηκε αὐτή ἡ ἰδέα στό μυαλό.

засéчь *сов. см.* засекáть.

засéять *сов. см.* засевáть.

засидéть(ся) *сов. см.* засúживать(ся).

засúживать *несов.* (*о мухах*) *разг.* λερώνω.

засúживаться *несов. разг.* παρακάθομαι: ~ в гостя́х παρακάθησα στή βίζιτα.

засúлье *с* ἡ πίεση, ἡ βλαβερή ἐπίδραση.

засия́||ть *сов.* 1. (*начать сиять*) ἀρχίζω νά λάμπω, ἀκτινοβολῶ, ἀπαστράπτω: он ~л от рáдости ἔλαμψε ἀπό χαρά· 2. (*появиться, показаться*) λάμπω: вдалú ~л кýпол цéркви μακριά χρύσισε ὁ τροῦλλος τῆς ἐκκλησίας.

заскорýзл||ый *прил.* ροζιασμένος, χοντρός, τραχύς / *перен.* ἀγροῖκος, ἀπελέκητος: ~ые рýки ροζιασμένα χέρια.

заскрежетáть *сов.* τρίζω: ~ зубáми τρίζω τά δόντια.

заскрипé||ть *сов.* ἀρχίζω νά τρίζω, τρίζω: дверь ~ла ἡ πόρτα ἔτριξε.

заслáть *сов. см.* засылáть.

заслонúть(ся) *сов. см.* заслоня́ть(ся).

заслóнка *ж* τό πορτάκι τῆς σόμπας.

заслоня́ть *несов.* 1. (*закрывать*) καλύπτω, σκεπάζω / προφυλάσσω, προφυλάττω (*защищать*): ~ свет комý-л. σκεπάζω (*или* κρύβω) τό φῶς· ~ лицó от удáра προφυλάγω τό πρόσωπό μου ἀπό τό κτύπημα· 2. *перен.* ἐπισκιάζω, ἐπισκοτίζω. ~**ся** (*чем-л. от чего-л.*) προφυλάγομαι, προφυλάσσομαι, προφυλάττομαι.

заслý||га *ж* ἡ ὑπηρεσία, ἡ ἀξία: вы́дающиеся ~ги ἐξαιρετικές ὑπηρεσίες· стáвить себé в ~гу θεωρῶ ἐπιτυχία μου, θεωρῶ ὑπηρεσία μου· получáть по ~гам а) (*о возмездии*) παίρνω αὐτό πού μοῦ ἀξίζει, б) (*о награде, поощрении и т. п.*) ἀνταμείβομαι σύμφωνα μέ τίς ὑπηρεσίες μου· кáждому по ~гам στόν καθένα ὅπως τοῦ ἀξίζει. ~**женный** 1. *прич. от* заслужúть· 2. *прил.* ἐπάξιος, δικαιολογημένος, κερδισμένος μέ τήν ἀξία: ~женный упрёк ἡ δικαιολογημένη μομφή· 3. (*о звании*) διακεκριμένος, τιμημένος: ~женный артúст (дéятель наýки) διακεκριμένος ἠθοποιός (ἐπιστήμονας).

заслýживать *несов.*, **заслужúть** *сов.* ἀξίζω, εἶμαι ἄξιος: ~ довéрие εἶμαι ἄξιος ἐμπιστοσύνης.

заслýшать *сов.*, **заслýшивать** *несов.* ἀκούω: ~ доклáд (свидéтелей) ἀκούω τήν ἔκθεση (τούς μάρτυρες). ~**ся** ἀκούω μέ μεγάλη προσοχή.

засмáливать *несов.* πισσώνω, κατραμώνω.

засмáтриваться *несов.* (*на когó-л.*) ξεχνιέμαι κυττάζοντας.

засмолúть *сов. см.* засмáливать.

засмотрéться *сов. см.* засмáтриваться.

заснýть *сов. см.* засыпáть I.

засня́ть *сов.* φωτογραφῶ: ~ фильм γυρίζω φίλμ, γυρίζω κινηματογραφικήν ταινία.

засóв *м* ἡ ἀμπάρα, ὁ σύρτης: задвúнуть ~ βάζω τήν ἀμπάρα, μανταλώνω· запирáть на ~ μανταλώνω μέ τό σύρτη.

засóвывать *несов. разг.* χώνω, κρύβω.

засóл *м* τό ἀλάτισμα, τό πάστωμα, ἡ ἅλμευση[-ις]. ~**úть** *сов. см.* засáливать II.

засор||éние *с* τό λέρωμα, ἡ ρύπανση[-ις], τό βούλωμα / τό φράξιμο (*закупоривание*): ~ желýдка *разг.* ἡ δυσπεψία. **~ить(ся)** *сов. см.* засорять(ся).

засорять *несов.* 1. (*загрязнять*) λερώνω, ρυπαίνω· 2. (*закупоривать*) φράζω, στουμπώνω, ἐμφράσσω. **~ся** 1. λερώνομαι, ρυπαίνομαι· 2. (*закупориваться*) φράζω (*άμετ.*), βουλώνω (*άμετ.*), φράττομαι.

засосáть *сов.* 1. (*начать сосать*) παίρνω τό βυζί, ἀρχίζω νά βυζαίνω· 2. *см.* засáсывать.

засóхнуть *сов. см.* засыхáть.

зáспанн||ый *прил.* μαχμουρλῆς, ὑπναλέος: ~ вид ἡ ὑπναλέα ὄψη· **~ые** глазá τά μαχμουρλίδικα μάτια.

заспиртовáть *сов.*, **заспиртóвывать** *несов.* διατηρῶ (*или* βάζω) στό οἰνόπνευμα.

заспóрить *сов.* ἀρχίζω νά μαλώνω (*άμετ.*).

застáва *ж* 1. *уст.* ἡ πύλη, ἡ εἴσοδος πόλεως· 2. *воен.* τό φυλάκειο, τό φυλακεῖον: погранúчная ~ τό μεθοριακό φυλάκειο.

заставáть *несов.* βρίσκω, πετυχαίνω (κάποιον): ~ врасплóх αἰφνιδιάζω, βρίσκω ἀπροετοίμαστο· ~ на мéсте преступлéния συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρω.

застáвить I, II *сов. см.* заставлять I, II.

заставля́||ть I *несов.* (*принуждать*) ὑποχρεώνω κάποιον νά.../ (κατ)αναγκάζω (*обязывать*): он не **~ет** себя́ дóлго ждать ἔρχεται στήν ὥρα του· ◇ всё э́то **~ет** дýмать, что... ὅλα δείχνουν ὅτι...

заставля́ть II *несов.* 1. (*загромождать*) παραφορτώνω, στοιβάζω· 2. (*загораживать*) φράζω, βουλώνω, φράττω, ἐμφράσσω.

застáиваться *несов.* 1. στέκομαι πολύ ὥρα. 2. (*о воде*) μπαγιατεύω, μουχλιάζω, ταγκώνω.

застарéлый *прил.* παλιωμένος, ριζωμένος (*о привычках и т. п.*)/ χρόνιος (*о болезни, ране и т. п.*).

застáть *сов. см.* заставáть.

застёгивать *несов.*, **застегнýть** *сов.* κουμπώνω, κομβώνω / πιάνω μέ τήν κόπιτσα (*на крючки*)/ θηλυκώνω (*на пряжку*). **~си** κουμπώνομαι, κομβώνομαι.

застёжка *ж* ἡ κόπ(ι)τσα / ἡ πόρπη, τό θηλυκωτήρι, ἡ ἀγκράφα (*пряжка*): ~ у плáтья ἡ πόρπη, ἡ κόπτσα τοῦ φορέματος.

застеклúть *сов.*, **застекля́ть** *несов.* βάζω τζάμια.

застелúть *сов. см.* застилáть 1.

застéнок *м* τό μπουντρούμι (φυλακῆς), ὁ θάλαμος βασανιστηρίου.

застéнчив||ость *ж* ἡ ντροπαλωσύνη, ἡ ντροπαλότητα, ἡ συστολή, ἡ αἰδημοσύνη, ἡ ἐντροπαλότης. **~ый** *прил.* ντροπαλός, συνεσταλμένος.

застигáть *несов.*, **застúгнуть** *сов.* βρίσκω, πιάνω, προκάνω: ~ врасплóх αἰφνιδιάζω· нас застúг дождь μᾶς ἔπιασε (ἡ) βροχή.

застилá||ть *несов.* 1. (*покрывать*) σκεπάζω, καλύπτω / στρώνω (*скатертью и т. п.*): ~ коврóм στρώνω μέ χαλί· 2. (*затуманивать*) σκοτεινιάζω, σκεπάζω: слёзы **~ют** глазá τά δάκρυα θολώνουν τά μάτια.

застúчь *сов. см.* застигáть.

заст||óй *м* ἡ στάση[-ις], ἡ στασιμότητα, ἡ νέκρα: ~ крóви ἡ στάση τοῦ αἵματος· ~ промы́шленности ἡ στασιμότητα τῆς βιομηχανίας· находúться в состоя́нии **~óя** βρίσκομαι σέ στασιμότητα. **~óйный** *прил.* στάσιμος.

застóльн||ый *прил.* ἐπιτραπέζιος: **~ая** пéсня τραγούδι τῆς τάβλας.

застонáть *сов.* ἀρχίζω νά στενάζω, βαριαναστενάζω, βογγῶ.

застóпоривать *несов.*, **застóпорить** *сов.* σταματῶ. **~ся** 1. (*о машине и т. п.*) σταματῶ (*άμετ.*)· 2. *перен.* παύω, στέκομαι.

застоя́ться *сов. см.* застáиваться· конь застоя́лся τό ἄλογο παραέμεινε ἀχρησιμοποίητο.

застрáивать *несов.* (*что-л.*) κτίζω, οἰκοδομῶ. **~ся** (*об участке*) κτίζω σπίτι.

застраховáть *сов.*, **застрахóвывать** *несов.* ἀσφαλίζω. **~ся** ἀσφαλίζομαι, ἀσφαλίζω τήν ζωήν.

застревáть *несов.* κολλῶ (*άμετ.*)/ βαλτώνω (*в грязи и т. п.*): ~ в путú μένω στό δρόμο.

застрелúть *сов.* σκοτώνω, φονεύω (μέ πυροβόλο ὅπλο). **~ся** αὐτοκτονῶ.

застрóить(ся) *сов. см.* застрáивать (-ся).

застрóй||ка *ж* ἡ οἰκοδομή, τό κτίσιμο, ἡ οἰκοδόμηση[-ις]. **~щик** *м* ὁ ἰδιοκτήτης οἰκοδομῆς.

застрочúть *сов.* 1. (*на машине*) γαζώνω· 2. (*начать быстро писать*) *разг.* ταχυγραφῶ, ἀρχίζω νά γράφω στά πεταχτά· 3. (*из пулемёта*) γαζώνω.

застря́||ть *сов. см.* застревáть· ◇ словá **~ли** у негó в гóрле δέν μπόρεσε νά προφέρει λέξη.

застудúть *сов.*, **застýживать** *несов.* κρυώνω, ψυχραίνω.

зáступ *м* ἡ σκαπάνη, ἡ τσάπα.

заступáться *несов.*, **заступúться** *сов.* (*за кого-л.*) παίρνω τό μέρος κάποιου, συνηγορῶ (ὑπέρ τινος) / ὑπερασπίζω (*защищать*) / ὑποστηρίζω (*поддерживать*).

застýпни||к *м* ὁ ὑπερασπιστής / ὁ προστάτης (*покровитель*). **~чество** *с* ἡ ὑπεράσπιση[-ις], ἡ συνηγορία / ἡ προστασία (*покровительство*).

застучáть *сов.* ἀρχίζω νά χτυπάω.

застывáть *несов.* 1. (*сгущаться*) πήζω, (συμ)παγώνω, πήγνυμαι· 2. (*озябнуть*) *разг.* κρυώνω, παγώνω, ξεπαγιάζω: рýки (на морóзе) застыли ξεπάγιασαν τά χέρια (ἀπό τό κρύο)· ◇ ~ от удивлéния μένω κατάπληκτος, ἀπολιθώνομαι· ~ от ýжаса παγώνω (*или* κερώνω) ἀπό τόν τρόμο (*или* ἀπ' τή φρίκη).

застыдúть *сов.* (ἐ)ντροπιάζω, καταντροπιάζω, καταισχύνω. **~ся** ντροπιάζομαι, αἰσθάνομαι ντροπή.

засты́||ть *сов. см.* застывáть· ◇ у негó кровь ~ла в жúлах τοῦ πάγωσε τό αἷμα.

засудúть *сов. разг.* καταδικάζω.

засуетúться *сов.* 1. (*начать суетиться*) ἀρχίζω νά πηγαινοέρχομαι, ἀρχίζω νά κινοῦμαι, ἀρχίζω νά ματαιοσπουδῶ· 2. *см.* суетúться.

засýнуть *сов. см.* засóвывать.

зáсуха *ж* ἡ ξηρασία, ἡ ἀνεβροχιά, ἡ ἀνομβρία.

засухоустóйчивый *прил.* πού ἀντέχει στήν ξηρασία.

засýчивать *несов.*, **засучúть** *сов.* ἀνασκουμπώνω, γυρίζω, σηκώνω.

засýшивать *несов.*, **засушúть** *сов.* ἀποξηραίνω, ξηραίνω: ~ цветóк ἀποξηραίνω τό ἄνθος, ξηραίνω τό λουλούδι.

засýшливый *прил.* ξηρός, ἄνυδρος: ~ райóн ὁ ξερότοπος, ἡ ἄνυδρη περιοχή· ~ год ἡ ἄνυδρη χρονιά, τό ἔτος ξηρασίας.

засчитáть *сов.*, **засчúтывать** *несов.* βάζω στό λογαριασμό, ὑπολογίζω, περικλείω, συμπεριλαμβάνω, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν.

засылáть *несов. в разн. знач.* στέλνω, ἐξαποστέλλω.

засы́пать *сов. см.* засыпáть II.

засыпáть I *несов.* ἀποκοιμιέμαι, ἀποκοιμῶμαι.

засыпáть II *несов.* 1. (*яму и т. п.*) γεμίζω ὡς ἐπάνω, σκεπάζω: ~ пескóм σκεπάζω μέ ἄμμο· 2. (*забрасывать*) ραίνω, γεμίζω: ~ цветáми ραίνω μέ ἄνθη· ~ подáрками γεμίζω μέ δῶρα· ~ когó-л. вопрóсами βομβαρδίζω κάποιον μέ ἐρωτήσεις· 3. (*насыпать*) ρίχνω, βάζω: ~ овсá лошадя́м ρίχνω βρώμη στά ἄλογα.

засыпáться *несов.*, **засы́паться** *сов.* 1. (*набираться во что-л.*) μπαίνω, χώνομαι· 2. (*покрываться*) γεμίζω (*ἀμετ.*), σκεπάζομαι, καλύπτομαι· ◇ ~ на экзáменах *школ.* ἀποτυχαίνω στίς ἐξετάσεις.

засыхáть *несов.* 1. ξηραίνομαι· 2. (*увядать*) μαραίνομαι, φθίνω.

затаённ||ый 1. *прич. от* затаúть· 2. *прил.* κρυφός, μυστικός, κρυμμένος: ~ая нéнависть τό κρυφό μῖσος· ~ая мечтá ὁ κρυφός (*или* ὁ μύχιος) πόθος· 3. *прил.* (*приглушённый*) ὑπόκωφος: ~ шум ὁ ὑπόκωφος θόρυβος· с ~ым дыхáнием μέ πιασμένη ἀναπνοή.

затáивать *несов.*, **затаúть** *сов.* κρύβω μέσα μου, κρατῶ μέσα μου: затаúть дыхáние κρατῶ τήν ἀναπνοή μου· затаúть обúду κρατῶ μέσα μου πίκρα.

затáлкивать *несов. разг.* σπρώχνω μέσα, χώνω σπρώχνοντας, χώνω.

затáпливать *несов.* (*печку и т. п.*) ἀνάβω τή σόμπα, ἀνάβω τήν θερμάστρα.

затáптывать *несов.* 1. καταπατῶ, ποδοπατῶ, τσαλαπατῶ· 2. (*запачкать пол и т. п.*) *разг.* λερώνω, γεμίζω μέ πατημασιές.

затараторить *сов.* ἀρχίζω τήν φλυαρία, ἀρχίζω νά μιλῶ πολύ γρήγορα.

затáсканн||ый *разг.* 1. *прич. от* затаскáть· 2. *прил.* (*заношенный*) τριμμένος, παλιωμένος, μεταχειρισμένος· 3. *прил. перен.* (*банальный*) (τε)τριμμένος, κοινός: ~ое выражéние ἡ (τε)τριμμένη ἔκφραση· ~ анекдóт παλιωμένο ἀνέκδοτο.

затаскáть *сов. см.* затáскивать I.

затáскивать I *несов.* 1. (*изнашивать*) παλιώνω κάτι φορώντας, τό παλιώνω, λερώνω· 2. *перен.* ξενοστίζω, καταντῶ τετριμμένο[ν].

затáскивать II *несов.* 1. (*кого-л. куда-л.*) σέρνω, τραβῶ (μέσα), σύρω· 2. (*что-л. куда-л.*) κουβαλῶ.

затащúть *сов. см.* затáскивать II.

затвердевáть *несов.* γίνομαι σκληρός.

затвердé||лость *ж см.* затвердéние. **~лый** *прил.* σκληρός. **~ние** *с мед.* ἡ σκληρία, ἡ σκλήρυνση[-ις], τό πρήξιμο. **~ть** *сов. см.* затвердевáть.

затвердúть *сов. разг.* 1. (*начать твердить*) ἀρχίζω νά λέγω, ἀρχίζω νά ἐπαναλαμβάνω: ~ однó и тó же ἐπαναλαμβάνω τά ἴδια καί τά αὐτά· 2. (*выучить*) ἀποστηθίζω, μαθαίνω ἀπ' ἔξω.

затвóр *м* 1. *воен.* τό κλεῖστρο, τό κινητό[ν] οὐραῖο[ν] ὅπλου· 2. (*у плотины*) ὁ ὑδροφράκτης· 3. (*засов*) ἡ ἀμπάρα, ἡ κλειδωνιά, ἡ κλειδαριά (*у дверей*) / ὁ

μάνδαλος, ὁ σύρτης (*у ворот*)· 4. *фото* ὁ κλειών. ~**и́ть(ся)** *сов. см.* затворя́ть (-ся).

затво́рни||к *м* ὁ ἐρημίτης, ὁ ἀσκητής: жить ~ком ζῶ σάν ἀσκητής. ~**ческий** *прил.* ἐρημικός, μονήρης: вести́ ~ческий о́браз жи́зни διάγω βίον ἐρημίτου, μονήρη βίο. ~**чество** *с* 1. τό κλείσιμο σέ μοναστήρι, ἡ ἐγκάθειρξη[-ις] εἰς μονήν· 2. *перен.* βίος μονήρης.

затворя́ть *несов.* κλειδώνω, κλείνω. ~**ся** 1. (*о чём-л.*) κλείνω· 2. (*о ком-л.*) κλείνομαι, ἀπομονώνομαι.

затева́ть *несов.* ἀρχίζω, ἀνοίγω, κάνω, ὀργανώνω: ~ разгово́р ἀνοίγω κουβέντα, κάνω λόγο· ~ проце́сс ἀνοίγω δίκη· ~ ссо́ру ἀρχίζω καυγά.

зате́й||ливый *прил.* 1. (*вычурный*) ἐπιτετηδευμένος, ἐπιτηδευτός/ ἐφευρετικός, ἐπινοητικός (*искусный*)/ πολύπλοκος, περίπλοκος (*сложный*)· 2. (*занятный*) ἐνδιαφέρων, διασκεδαστικός, ψυχαγωγικός. ~**ник** *м* ἡ ψυχή τῆς παρέας.

затека́||ть *несов.* 1. (*о жидкости*) τρέχω, μπαίνω, πλημμυρίζω· 2. (*заплывать, распухать*) πρήζομαι· 3. (*неметь*) μουδιάζω: у него́ нога́ ~ет μουδιάζει τό πόδι του.

зате́м *нареч.* 1. (*после*) ὕστερα, ἔπειτα, κατόπιν: вслед ~ ὕστερα ἀπ' αὐτό· 2. (*для того*) γιά: ~, чтобы... γιά νά..., μέ σκοπό νά...

затемне́ние *с* 1. τό σκοτείνιασμα, ἡ συσκότιση[-ις]: ~ в лёгких *мед.* ἡ σκιά· 2. *воен.* ὁ συσκοτισμός.

затемни́ть *сов.*, **затемня́ть** *несов.* 1. *прям., перен.* σκοτίζω, ἐπισκιάζω· 2. (*маскировать*) συσκοτίζω. ~**ся** 1. συσκοτίζομαι, ἐπισκιάζομαι· 2. *перен.* σκοτίζομαι.

затени́ть *сов.*, **затеня́ть** *несов.* (ἐπι-) σκιάζω.

затеря́ть *сов.* χάνω, ξεχνῶ ποῦ ἔβαλα. ~**ся** 1. χάνομαι· 2. *перен.* ἐξαφανίζομαι, χάνομαι: ~ся в толпе́ ἐξαφανίζομαι μέσα στό πλῆθος.

затеса́ться *сов. разг.* χώνομαι, παρεισδύω.

зате́чь *сов. см.* затека́ть.

зате́я *ж* 1. ἡ ἐπιχείρηση[-ις]: безу́мная ~ ὁ παραλογισμός· 2. (*забава*) ἡ ἰδέα, ἡ πρωτοβουλία.

зате́ять *сов. см.* затева́ть.

затиха́ть *несов.*, **зати́хнуть** *сов.* 1. (*умолкать*) σωπαίνω, παύω, παύω νά ἀκούγομαι: шаги́ зати́хли τά βήματα ἔπαψαν νά ἀκούγονται· голоса́ зати́хли οἱ φωνές σώπασαν· 2. (*прекращаться*) κοπάζω, παύω / καλμάρω (*ослабевать*): бу́ря зати́хла ἡ θύελλα ἐκόπασε.

зати́шье *с* 1. ἡ γαλήνη, ἡ κάλμα, ἡ ἡσυχία: ~ пе́ред грозо́й ἡ γαλήνη πρίν ἀπ' τή θύελλα· 2. *перен.* ἡ κάλμα, ἡ ἡσυχία.

заткну́ть *сов. см.* затыка́ть· ◇ ~ кого́-л. за́ пояс *разг.* βάζω σέ κάποιον τά γυαλιά.

затмева́ть *несов.* 1. (*закрывать*) σκεπάζω, ἐπισκιάζω, ἐπισκοτίζω· 2. (*превосходить кого-л., что-л.*) ἐπισκιάζω: ~ чью-л. сла́ву ἐπισκιάζω τή δόξα κάποιου· ~ кого́-л. свое́й красото́й ἐπισκιάζω μέ τήν ὀμορφιά μου.

затм||е́ние *с* 1. *астр.* ἡ ἔκλειψη[-ις]: со́лнечное ~ ἡ ἔκλειψη ἡλίου· 2. *перен.* ἡ σκοτοδίνη: на него́ нашло́ ~ ἔπαθε σκοτοδίνη. ~**и́ть** *сов. см.* затмева́ть.

затолка́ть *сов. см.* зата́лкивать.

затону́ть *сов.* βουλιάζω.

зато́пать *сов.* ἀρχίζω νά χτυπῶ τά πόδια.

затопи́ть I *сов. см.* зата́пливать.

затопи́ть II *сов. см.* затопля́ть.

затопля́ть *несов.* 1. (*покрывать водой*) πλημμυρίζω, κατακλύζω· 2. (*потопить*) βυθίζω: ~ кора́бль βυθίζω τό σκάφος, βουλιάζω τό καράβι.

затопта́ть *сов. см.* зата́птывать· ◇ ~ в грязь кого́-л. ἐξευτελίζω, δυσφημῶ κάποιον.

зато́р *м* ὁ συνωστισμός (*на улице*): ледяно́й ~ ἡ συσσώρευση πάγων.

затормози́ть *сов.* 1. φρενάρω, σταματῶ· 2. *перен.* φρενάρω, ἐμποδίζω, βάζω ἐμπόδια.

затоскова́ть *сов.* μέ πιάνει νοσταλγία, μέ πιάνει ἐπιθυμία / μέ πιάνει θλίψη (*загрустить*): ~ по ро́дине νοσταλγῶ τήν πατρίδα.

заточ||а́ть *несов. уст.* φυλακίζω, κλείνω: ~ в тюрьму́ φυλακίζω, κλείνω στή φυλακή. ~**е́ние** *с* (*в тюрьму и т. п.*) ἡ φυλάκιση[-ις], ἡ κάθειρξη[-ις] / τό κλείσιμο (*в монастырь*). ~**и́ть** *сов. см.* заточа́ть.

затошни́||ть *сов. безл.*: его́ ~ло αἰσθάνθηκε ἀναγοῦλες.

затрави́ть *сов.* 1. (*зверя*) κυνηγῶ· 2. *перен.* καταδιώκω.

затра́гивать *несов.* 1. (*касаться*) θίγω, πειράζω, ἀγγίζω· 2. *перен.* θίγω: ~ самолю́бие θίγω τήν φιλοτιμία· ~ больно́е ме́сто θίγω τό ἀδύνατο σημεῖο· ~ чьи́-л. интере́сы θίγω τά συμφέροντα κάποιου· ~ вопро́с θίγω τό ζήτημα.

затрапе́зный *прил. разг.* καθημερινός, συνηθισμένος: ~ вид μέ τά καθημερινά.

затра́||та *ж* 1. (*усилий и т. п.*) ἡ δαπάνη, ἡ κατανάλωση[-ις]: ~ эне́ргии ἡ κατανάλωση (*или* ἡ δαπάνη) ἐνέργειας· 2. *обычно мн.* (*расходы, издержки*) τό ἔξοδο[ν]: больши́е ~ты τά μεγάλα ἔξοδα· не щади́ть ~т χωρίς νά λυπηθῶ τά ἔξοδα.

затра́тить *сов.*, **затра́чивать** *несов.* (ἐ)ξοδεύω (*средства и т. п.*)/ δαπανῶ, καταναλώνω (*усилия и т. п.*).

затре́бовать *сов.* ζητῶ, ἀπαιτῶ: ~ докуме́нт ζητῶ τήν ταυτότητα.

затрепета́ть *сов.* 1. ἀρχίζω νά τρέμω / ἀρχίζω νά φτερουγίζω (*крыльями*)/ ἀρχίζω νά κυματίζω (*о знамени*)· 2. *перен.* ἀρχίζω νά τρέμω, μέ πιάνει ἀνησυχία.

затро́ну||ть *сов. см.* затра́гивать· у неё ~ты лёгкие οἱ πνεύμονές της εἶναι πειραγμένοι.

затрудне́н||ие *с* ἡ δυσκολία, ἡ δυσχέρεια: де́нежные ~ия οἱ οἰκονομικές δυσχέρειες· быть в ~ии βρίσκομαι σέ δύσκολη θέση, βρίσκομαι σέ δυσχέρεια· выходи́ть из ~ия βγαίνω ἀπ' τή δύσκολη θέση· создава́ть ~ия δυσκολεύω, προκαλῶ δυσκολίες.

затрудни́тельн||ость *ж* ἡ δυσκολία. ~**ый** *прил.* δύσκολος, δυσχερής: ~ое положе́ние ἡ δύσκολη θέση, ἡ ἀμηχανία· быть (находи́ться) в ~ом положе́нии βρίσκομαι σέ δύσκολη θέση.

затрудни́ть *сов.*, **затрудня́ть** *несов.* 1. (*кого-л.*) ἐνοχλῶ, προκαλῶ ἐνόχληση: вас э́то не затрудни́т? δέν θά σᾶς εἶναι δύσκολο;· 2. (*что-л.*) δυσκολεύω, δυσχεραίνω: ~ до́ступ куда́-л. δυσκολεύω τήν εἴσοδο. ~**ся** δυσκολεύομαι: затрудня́юсь вам сказа́ть... δυσκολεύομαι νά σᾶς πῶ...· не затрудня́йтесь! μήν κάνετε τόν κόπο!

затрясти́ *сов.* ἀρχίζω νά τρέμω: меня́ затрясло́ от стра́ха ἀρχίζω νά τρέμω ἀπό τό φόβο μου. ~**сь** ἀρχίζω νά τραντάζομαι, ἀρχίζω νά τρέμω, ἀρχίζω νά τινάζομαι.

затума́нивать *несов.*, **затума́нить** *сов.* σκεπάζω μέ σύννεφα (*или* μέ καταχνιά κ.λ.π.)/ *перен.* θολώνω, συσκοτίζω: ~ смысл θολώνω τό νόημα. ~**ся** 1. συννεφιάζω, ὁμιχλοῦμαι / θολώνω (*о глазах, взоре*): её глаза́ затума́нились слеза́ми τά μάτια της θόλωσαν ἀπ' τά δάκρυα· 2. *перен.* (*о сознании*) σκοτεινιάζω, θολώνω· 3. (*опечалиться*) *разг.* σκυθρωπάζω.

затуха́ние *с* τό σβήσιμο, ἡ ἐξάλειψη[-ις].

затуха́ть *несов.*, **зату́хнуть** *сов.* 1. σβήνω· 2. *перен.* μετριάζομαι, σβήνω.

затуши́ть *сов.* 1. σβήνω· 2. *перен.* καταστέλλω, καταπνίγω.

за́тхл||ый *прил. прям.*, *перен.* ἀποπνικτικός, μουχλιασμένος: ~ая атмосфе́ра *прям.*, *перен.* ἡ ἀποπνικτική ἀτμόσφαιρα· па́хнуть ~ым μυρίζει μοῦχλα.

затыка́ть *несов.* 1. (*отверстие и т. п.*) φράζω, βουλώνω, ταπώνω, στουμπώνω: ~ у́ши βουλώνω τ' αὐτιά μου· ~ рот кому́-л. *прям.*, *перен.* βουλώνω τό στόμα· 2. (*засовывать что-л.*) χώνω, βάζω.

заты́ло||к *м* ὁ αὐχένας[-ήν], ὁ σβέρκος / *анат.* τό ἰνίο[ν]· ◇ станови́ться в ~ μπαίνω εἰς φάλαγγα κατ' ἄνδρα. ~**чный** *прил. анат.* ἰνιακός.

затя́гива||ть *несов.* 1. (*туго стягивать*) σφίγγω, δένω σφιχτά / *мор.* τεντώνω· 2. (*засасывать — о болоте*) τραβῶ, ρουφῶ· 3. (*покрывать, подёрнуть лёгким слоем*) καλύπτω, σκεπάζω: ту́чи ~ют не́бо τά σύννεφα σκεπάζουν τόν οὐρανό· 4. (*задерживать*) καθυστερῶ, (παρα)τραβῶ, παρατείνω: ~ де́ло (παρα)τραβῶ μιάν ὑπόθεση· ~ изда́ние кни́ги καθυστερῶ τήν ἔκδοση τοῦ βιβλίου· ◇ ~ пе́сню ἀρχίζω τραγούδι. ~**ться** 1. (*туго стягиваться*) σφίγγομαι, δένομαι σφιχτά / *мор.* τεντώνομαι· 2. (*покрываться, подёргиваться лёгким слоем*) σκεπάζομαι μέ σύννεφα· 3. (*заживать*) ἐπουλώνομαι, κλείνω: ра́на ~ется ἡ πληγή κλείνει· 4. (*задерживаться*) καθυστερῶ (*άμετ.*), παρατραβῶ (*άμετ.*), παρατείνομαι· 5. (*папиросой, трубкой*) ρουφῶ, τραβῶ, τραβάω ρουφηξιά.

затя́ж||ка *ж* 1. (*при курении*) ἡ ρουφηξιά τσιγάρου· 2. (*во времени*) ἡ καθυστέρηση[-ις], τό παρατράβηγμα, ἡ ἀργοπορία. ~**но́й** *прил.* χρόνιος, μεγάλης διαρκείας: ~на́я боле́знь ἡ χρόνια ἀρρώστεια· ~но́й хара́ктер де́ла ἡ μεγάλη διάρκεια μιᾶς ὑπόθεσης· ~но́й прыжо́к (с парашю́том) τό πέσιμο δι' ἀλεξιπτώτου (μέ ἐπιβράδυνση).

затяну́||ть *сов. см.* затя́гивать· ра́ну ~ло *безл.* ἡ πληγή ἐπουλώθηκε, ἡ πληγή ἔκλεισε. ~**ться** *см.* затя́гиваться.

зау́мный *прил.* ἀκαταλαβίστικος, στριφνός.

зауны́ви||ый *прил.* μελαγχολικός, λυπητερός: ~ая пе́сня τό μελαγχολικό τραγούδι.

заупря́миться *сов.* πεισμώνω (*άμετ.*), μέ πιάνει τό πεῖσμα.

заря́дный *прил.* κοινός, συνηθισμένος / μέτριος (*посредственный*): ~ челове́к κοινός ἄνθρωπος.

зау́треня *ж церк.* ὁ ὄρθρος.

зау́чивать *несов.*, **заучи́ть** *сов.* μαθαίνω καλά: ~ наизу́сть μαθαίνω ἀπέξω, ἀποστηθίζω.

зафиксировать *сов. см.* фиксировать.

зафрахтова́ть *сов.*, **зафрахто́вывать** *несов. мор.* ναυλώνω πλοῖο[ν].

заха́жива||ть *многокр. к* **заходи́ть** 2, 3· он частéнько к нам ~ет μᾶς ἐπισκέπτεται συχνά.

захва́т *м* ἡ ἁρπαγή, ἡ κατάληψη[-ις], ὁ σφετερισμός: ~ вла́сти ἡ ἁρπαγή τῆς ἐξουσίας.

захвати́ть *сов. см.* захва́тывать.

захва́т||нический *прил.* ἁρπακτικός, κατακτητικός, ληστρικός: ~ническая война́ ὁ ἁρπακτικός (*или* κατακτητικός) πόλεμος. ~**чик** *м* ὁ ἐπιδρομέας[-εύς], ὁ κατακτητής.

захва́тыва||ть *несов.* 1. (*брать с собо́й*) παίρνω (μαζί μου)· 2. (*завладевать*) ἁρπάζω, καταλαμβάνω, σφετερίζομαι: ~ что́-л. си́лой ἁρπάζω μέ τή βία· ~ в плен αἰχμαλωτίζω, πιάνω αἰχμάλωτο· ~ власть καταλαμβάνω (*или* ἁρπάζω) τήν ἐξουσία· 3. (*застигать, заставать*) *разг.* πιάνω, προλαμβάνω, προφθάνω: ~ на мéсте преступлéния πιάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ· 4. (*увлекать*) συναρπάζω· ◇ ~ болéзнь во́время προλαμβάνω ἔγκαιρα τήν ἀρρώστεια· ~ врасплóх αἰφνιδιάζω· у меня́ дух ~ет, когда́... πιάνεται ἡ ἀναπνοή μου..., μοῦ κοβέται ἡ ἀνάσα... ~**ющий** 1. *прич. от* захва́тывать· 2. *прил. перен.* συναρπαστικός: слу́шать с ~ющим интерéсом ἀκούω μέ ἀδιάλειπτο ἐνδιαφέρον.

захвора́ть *сов. разг.* ἀδιαθετῶ, ἀρρωστῶ, ἀσθενῶ.

захире́ть *сов. разг.* 1. λειώνω· 2. *перен.* φθίνω, ξεπέφτω, ἐρημώνομαι.

захихи́кать *сов. разг.* ἀρχίζω νά χαχανίζω.

захлебну́ться *сов.*, **захлёбываться** *несов. в разн. знач.* πνίγομαι / καταπίνω νερό (*об утопающем*): ~ от смéха πνίγομαι στά γέλια· ~ от ра́дости τρελλαίνομαι ἀπ' τή χαρά μου· говори́ть захлёбываясь μιλῶ κομπιάζοντας· ◇ наступлéние захлебну́лось *воен.* ἡ ἐπίθεση ἀπέτυχε, ἡ ἐπίθεση σταμάτησε.

захлестну́ть *сов.*, **захлёстывать** *несов.* 1. (*затягивать верёвку, петлю*) σφίγγω, πιάνω, πνίγω (μέ θηλειά)· 2. (*волной*) κατακλύζω, πλημμυρίζω· 3. *перен.* πλημμυρίζω, καταλαμβάνω. ~**ся** (*о петле, верёвке*) *разг.* σφίγγομαι.

захло́пать *сов. разг.* χτυπῶ, χειροκροτῶ: ~ в ладо́ши χτυπῶ παλαμάκια.

захло́пнуть(ся) *см.* захло́пывать(ся).

захлопота́ться *сов. разг.* κατακουράζομαι ἀπό τίς φροντίδες, κατακουράζομαι ἀπό τίς σκοτοῦρες.

захло́пывать *несов.* (*дверь, крышку и т. п.*) κλεί(ν)ω μέ πάταγο, κλείνω μέ κρότο. ~**ся** κλείνω (*ἀμετ.*) μέ πάταγο.

захмеле́ть *сов. разг.* μεθῶ.

захо́д *м* 1. (*солнца и т. п.*) ἡ δύση[-ις] τοῦ ἡλίου, τό ἡλιοβασίλεμα, τό λιόγερμα· 2. (*куда-л.*) ἡ στάση[-ις], ἡ στάθμευση[-ις], ὁ πηγαιμός: без ~а в га́вань χωρίς νά μπεῖ στό λιμάνι.

заходи́ть 1. *сов.* (*начать ходить*) ἀρχίζω νά περπατῶ, ἀρχίζω νά πηγαινοέρχομαι: ~ по ко́мнате πηγαινοέρχομαι μέσα στό δωμάτιο· 2. *несов.* (*к кому-л., куда-л.*) πηγαίνω, περνῶ ἀπό κάπου· 3. *несов.* (*за кем-л., за чем-л.*) ἔρχομαι (*или* πηγαίνω) κάπου νά πάρω: заходи́те за мной ἐλᾶτε νά μέ πάρετε· 4. *несов.* (*сворачивать*) στρίβω, χάνομαι πίσω ἀπό...: ~ за́ угол στρίβω στή γωνία· 5. *несов.* (*закатываться*) *прям.*, *перен.* δύω, βασιλεύω· 6. *несов. воен.*: ~ с фла́нга ὑπερφαλαγγίζω· ~ в тыл врага́ διεισδύω στά μετόπισθεν, μπαίνω στά νῶτα τοῦ ἐχθροῦ· ◇ ~ сли́шком далеко́ τό παρακάνω, τό παραξηλώνω, τό παρατραβῶ.

захолу́ст||ный *прил.* ἀπομακρυσμένος, ἀπόκεντρος, παράμερος. ~**ье** *с* τό ἀπόκεντρο μέρος, ἡ ἀπόκεντρη ἐπαρχία.

захо||те́ть *сов.* θέλω, ἐπιθυμῶ: éсли я ~чу́... ἄν θά θελήσω... ~**те́ться** *безл.*: ~те́лось пить δίψασα, θέλω νά πιῶ.

захохота́ть *сов.* βάζω τά γέλια, ἀρχίζω νά χαχανίζω.

захрапе́ть *сов.* ἀρχίζω νά ροχαλίζω.

захрипе́ть *сов.* ἀρχίζω νά ρογχάζω.

захрома́ть *сов.* ἀρχίζω νά κουτσαίνω, ἀρχίζω νά χωλαίνω.

захуда́лый *прил.* καταστραμένος, φτωχεμένος, ξεπεσμένος.

зацвести́ *сов.*, **зацвета́ть** *несов.* ἀνθίζω, ἀρχίζω νά βγάζω ἄνθη.

зацепи́ть *сов.*, **зацепля́ть** *несов.* 1. γαντζώνω, ἀγκιστρώνω / *тех.* συνδέω μέ γάντζο· 2. (*случайно*) ἀγγίζω, ἀκουμπῶ κάτι, κάποιον, θίγω· 3. *перен. разг.* ἁρπάζομαι, πιάνομαι (ἀπό κάπου). ~**ся** γαντζώνομαι, πιάνομαι, ἁρπάζομαι.

зачаро́ванный *прич. и прил.* μαγεμένος.

зачасти́||ть *сов. разг.* γίνομαι πιό συχνός, γίνομαι πιό πυκνός: ~ в го́сти ἐπισκέπτομαι συχνά, γίνομαι συχνός μουσαφίρης· дождь ~л ἡ βροχή δυνάμωσε· ~ли дожди́ ἄρχισε νά βρέχει συχνά.

зачасту́ю *нареч. разг.* συχνά, συχνάκις.

зача́||тие *с* ἡ σύλληψη[-ις], ἡ κύηση[-ις]. ~**точный** *прил.* ἐμβρυώδης, ἐμβρυακός:

в ~точном состоянии σέ ἐμβρυώδη κατάσταση. ~ть *сов. уст.* μένω ἔγκυος, συλλαμβάνω.

зачахнуть *сов. см.* чахнуть.

зачем *нареч.* 1. (*почему*) γιατί, διατί· 2. (*для чего*) πρός τί, γιατί: ~-то δέν ξέρω γιατί, γιά κάποιο λόγο, γιά κάποιο σκοπό.

зачёркивать *несов.*, **зачеркнуть** *сов.* διαγράφω, σβήνω.

зачерпнуть *сов.*, **зачёрпывать** *несов.* ἀντλῶ, βγάζω, παίρνω: ~ воды из колодца βγάζω νερό ἀπ' τό πηγάδι· ~ ложкой παίρνω μέ τό κουτάλι.

зачерстветь *сов.* 1. (о *хлебе и т. п.*) ξεραίνομαι, μπαγιατεύω· 2. *перен.* γίνομαι σκληρός.

зачесть(ся) *сов. см.* зачитывать(ся) II.

зачёт *м* 1. ὁ καταλογισμός, ἡ καταχώρηση[-ις]: внести сумму в ~ платежа καταβάλλω ποσό ἔναντι τῶν πληρωμῶν· 2. (*в учебном заведении*) ἡ ἐξέταση[-ις], ἡ δοκιμασία: получить (*или* сдавать) ~ δίδω ἐξετάσεις. ~**ный** *прил.* τῶν ἐξετάσεων: ~ная сессия ἡ ἐξεταστική περίοδος· ~ная книжка τό βιβλιάριο τοῦ σπουδαστῆ.

зачинатель *м* ὁ πρωτεργάτης, ὁ πρωτουργός.

зачинивать *несов.*, **зачинить** *сов.* ἐπιδιορθώνω, ἐπισκευάζω, μερεμετίζω / μπαλλώνω (*класть заплату*).

зачинщик *м* ὁ πρωταίτιος, ὁ πρωτοστάτης / ὁ ὑποκινητής (*подстрекатель*).

зачисление *с* ἡ ἐγγραφή / ἡ κατάταξη[-ις] (*в армию*): ~ на службу ἡ πρόσληψη στή δουλειά.

зачислить *сов.*, **зачислять** *несов.* 1. (*в счёт платы и т. п.*) περνάω (*или* βάζω) στό λογαριασμό, καταλογίζω· 2. (*вносить в список*) καταχωρῶ, ἐγγράφω / κατατάσσω (*в армию*): ~ в институт ἐγγράφω στό Ἰνστιτοῦτο· ~ в штат προσλαμβάνω στό προσωπικό. ~**ся** προσλαμβάνομαι, διορίζομαι, ἐγγράφομαι.

зачитать(ся) *сов. см.* зачитывать(ся) I.

зачитывать I *несов.* 1. (*оглашать*) διαβάζω φωναχτά, ἀναγι(γ)νώσκω μεγαλοφώνως· 2. *разг.*: ~ книгу οἰκειοποιοῦμαι (*или* ἰδιοποιοῦμαι) τό βιβλίο.

зачитывать II *несов.* 1. λογαριάζω, καταχωρῶ, καταλογίζω: ~ долг καταχωρῶ τό χρέος· 2. (*ставить зачёт*) βαθμολογῶ στίς ἐξετάσεις.

зачитываться I *несов.* (*книгой и т. п.*) ξεχνιέμαι στό διάβασμα, διαβάζω πολύ.

зачитываться II *несов.* καταχωροῦμαι / λαμβάνομαι (*или* παίρνομαι) ὑπ' ὄψιν (*быть принятым во внимание*).

зашагать *сов.* ἀρχίζω νά βηματίζω, ἀρχίζω νά βαδίζω: быстро ~ ἀρχίζω νά βαδίζω γρήγορα· ~ по комнате πηγαινοέρχομαι (*или* βηματίζω) στό δωμάτιο.

зашататься *сов.* ἀρχίζω νά κλονίζομαι, ἀρχίζω νά ταλαντεύομαι.

зашвыривать *несов.*, **зашвырнуть** *сов.* ρίχνω, πετῶ.

зашевелить *сов.* ἀρχίζω νά κουνῶ. ~**ся** ἀρχίζω νά κινοῦμαι.

зашелестеть *сов.* ἀρχίζω νά θροΐζω.

зашивать *несов.*, **зашить** *сов.* ράβω, συρράπτω.

зашифровать *сов.*, **зашифровывать** *несов.* κρυπτογραφῶ.

зашнуровать *сов.*, **зашнуровывать** *несов.* δένω μέ κορδόνια.

зашпиливать *несов.*, **зашпилить** *сов.* καρφιτσώνω, πιάνω μέ τό καρφιτσάκι.

заштатный *прил.*: ~ город ἡ ἐπαρχιακή πολίχνη.

заштопать *сов. см.* штопать.

заштукатурить *сов.* σουβαντίζω, ἀσβεστώνω.

зашуме||ть ἀρχίζω νά θορυβῶ, κάνω θόρυβο: лес ~л θρόϊσε τό δάσος.

защебетать *сов.* ἀρχίζω νά τιτιβίζω.

защёлка *ж* (*двери*) ὁ σύρτης τῆς κλειδαριᾶς.

защёлкать *сов.* 1. (*о соловье*) ἀρχίζω νά κελαηδῶ· 2. (*пальцами, языком*) ἀρχίζω νά κροταλίζω.

защёлкивать *несов.*, **защёлкнуть** *сов.* μανταλώνω, κλείνω μέ σύρτη. ~**ся** κλείνω μέ κρότο.

защит||а *ж* 1. (*действие*) ἡ ὑπεράσπιση[-ις], ἡ προστασία, ἡ ἄμυνα: ~ мира ἡ ὑπεράσπιση τῆς εἰρήνης· ~ диссертации ἡ ὑποστήριξη τῆς διατριβῆς· ~ подсудимого ἡ ὑπεράσπιση τοῦ ὑποδίκου· искать ~ы ζητῶ προστασία· вставать на ~у кого-л. ὑπερασπίζομαι κάποιον, ἀναλαβαίνω τήν προστασία· в ~у γιά τήν ὑπεράσπιση· под ~ой ὑπό τήν προστασίαν· 2. (*то, что защищает*) ἡ προστασία, ἡ ἄμυνα / ἡ προκάλυψη[-ις] (*укрытие*): противотанковая ~ ἡ ἀντιαρματική ἄμυνα· 3. *юр.* ἡ ὑπεράσπιση[-ις], οἱ συνήγοροι: свидетели ~ы οἱ μάρτυρες ὑπερασπίσεως· 4. *спорт.* ἡ ἄμυνα.

защитительн||ый *прил.* τῆς ὑπεράσπισης: ~ая речь ἡ συνηγορία, ἡ ὑπεράσπιση.

защитить(ся) *сов. см.* защищать(ся).

защитник *м* 1. ὁ ὑπερασπιστής, ὁ προστάτης· 2. *юр.* ὁ συνήγορος: член коллегии ~ов μέλος τοῦ δικηγορικοῦ σώμα-

τος· 3. *спорт.* ὁ ὀπισθοφύλακας, τό μπάκ.

защи́тн||ый *прил.* προστατευτικός· ◇ ~ цвет τό χρῶμα χακί· ~ая окра́ска *биол.* ὁ μιμητισμός· ~ые очки́ τά μαῦρα γιαλιά, τά γιαλιά γιά τή σκόνη.

защища́ть *несов.* 1. ὑπερασπίζω, ὑπερασπίζομαι, προστατεύω / προασπίζω (*ограждать*): ~ мир ὑπερασπίζομαι τήν εἰρήνη· ~ диссерта́цию ὑποστηρίζω διατριβή· 2. *юр.* συνηγορῶ: ~ обвиня́емого συνηγορῶ ὑπέρ τοῦ κατηγορουμένου. ~ся ἀμύνομαι, ὑπερασπίζομαι / προφυλάττω τόν ἑαυτό μου (*предохранять себя*): ~ся до после́днего ἀμύνομαι μέχρις ἐσχάτων.

заяви́ть *сов. см.* заявля́ть.

зая́вк||а *ж* ἡ αἴτηση[-ις], ἡ παράκληση[-ις]: конце́рт по ~ам слу́шателей κοντσέρτο κατά παράκληση τῶν ἀκροατῶν· сде́лать ~у κάνω αἴτηση.

заяв||ле́ние *с* ἡ δήλωση[-ις] / ἡ αἴτηση[-ις] (*ходатайство*): де́лать ~ προβαίνω σέ δηλώσεις· подава́ть ~ ὑποβάλλω αἴτηση. ~ля́ть *несов.* 1. δηλώνω: ~ля́ть о своём жела́нии ἐκδηλώνω (*или* ἐκφράζω) τήν ἐπιθυμία· ~ля́ть проте́ст διαμαρτύρομαι· ~ля́ть свои́ права́ на что́-л. προβάλλω τά δικαιώματά μου· 2. (*сообщать*) καταθέτω δήλωση: ~ля́ть в мили́цию о кра́же κάνω μήνυση στήν ἀστυνομία γιά κλοπή.

зая́длый *прил. разг.* μανιώδης, ἀδιόρθωτος, φανατικός: ~ спо́рщик ὁ ἀδιόρθωτος καυγατζῆς· ~ игро́к ὁ μανιώδης παίκτης.

за́я||ц *м* ὁ λαγός, ὁ λαγωός· ◇ е́хать за́йцем *разг.* ταξιδεύω λαθραία· одни́м уда́ром двух за́йцев уби́ть *погов.* μ' ἕνα σμπάρο δυό τρυγόνια· за двумя́ за́йцами пого́нишься, ни одного́ не пойма́ешь *посл.* ὅποιος κυνηγάει δυό λαγούς δέν πιάνει κανένα. ~чий *прил.* τοῦ λαγοῦ: ~чья губа́ *мед.* ἡ λαγοχειλία.

зва́ни||е *с* 1. ὁ τίτλος / *воен.* τό ἀξίωμα, ὁ βαθμός: ~ капита́на ὁ βαθμός λοχαγοῦ· во́инское ~ ὁ στρατιωτικός βαθμός· учёное ~ ὁ ἐπιστημονικός τίτλος· почётное ~ ὁ τιμητικός τίτλος· ~ Геро́я труда́ ὁ τίτλος τοῦ ἥρωα τῆς δουλειᾶς· 2. *уст.* (*сословие*) ἡ τάξη[-ις]: духо́вное ~ τό ἐκκλησιαστικό ἀξίωμα· лю́ди вся́кого ~я ἄνθρωποι διαφόρων τάξεων.

зва́ный *прил.*: ~ обе́д τό ἐπίσημο γεῦμα, ἡ δεξίωση· ~ ве́чер ἡ ἐπίσημη βραδιά, ἡ ἑσπερίδα.

зва́тельный *прил.*: ~ паде́ж *грам.* ἡ κλητική πτώση[-ις].

звать *несов.* 1. (*позвать*) καλῶ, φωνάζω: ~ на по́мощь καλῶ (*или* φωνάζω) σέ βοήθεια· 2. (*приглашать*) προσκαλῶ· 3. (*называть*): ~ по и́мени φωνάζω μέ ὄνομα· как вас зову́т? πῶς σᾶς λένε; πῶς ὀνομάζεστε;

зва́ться *несов.* ὀνομάζομαι, λέγομαι.

звезда́ *ж* 1. τό ἄστρο, τό ἀστέρι, ὁ ἀστήρ: па́дающая ~ ὁ διάττων ἀστέρας, τό πεφτάστρι· пятиконе́чная ~ τό πεντάγωνο ἀστέρι· о́рден Кра́сной Звезды́ τό παράσημο τοῦ Κόκκινου 'Αστέρα· морска́я ~ *зоол.* ὁ ἀστερίας, ὁ σταυρός τῆς θάλασσας· 2. (*о человеке*) ὁ ἀστέρας, ὁ ἀστήρ: ~ экра́на ὁ ἀστέρας τῆς ὀθόνης· ◇ путево́дная ~ τό ὁδηγό ἄστρο· он звёзд с не́ба не хвата́ет δέν πιάνει πουλιά στόν ἀέρα.

звёздн||ый *прил.* ἔναστρος, ξάστερος: ~ое не́бо ὁ ἔναστρος οὐρανός· ◇ ~ пробе́г *спорт.* ὁ ἀγώνας δρόμου (ἀπό διάφορα σημεῖα πρός ἕνα κέντρο).

звен||е́ть *несов.* 1. (*о колоколах и т. п.*) χτυπῶ, σημαίνω: ~и́т колоко́льчик χτυπάει (*или* σημαίνει) τό καμπανάκι· 2. (*посудой и т. п.*) κουδουνίζω, κωδωνίζω: ~ стака́нами κάνω θόρυβο μέ τά ποτήρια, βροντῶ τά ποτήρια· ~ шпо́рами κουδουνίζω μέ τά σπηρούνια· ◇ у меня́ ~и́т в уша́х βουΐζουν τ' αὐτιά μου.

звено́ *с* 1. (*цепи и т. п.*) ὁ κρίκος, ὁ δακτύλιος· 2. (*группа, бригада*) ἡ ὁμάδα, ἡ ὁμάς / ὁ πυρήνας (*ячейка*): пионе́рское ~ ἡ ὁμάδα τῶν πιονιέρων· 3. *воен.* ἡ ὁμάδα, τό σμῆνος ἀεροπλάνων: ~ истреби́телей τό σμῆνος καταδιωκτικῶν ἀεροπλάνων.

звеньево́й *м* ὁ ἀρχηγός ὁμάδας.

зверёныш *м* τό μικρό[ν] θηρίο[ν].

звере́ть *несов.* γίνομαι θηρίο[ν], γίνομαι θεριό, ἐξαγριώνομαι.

звери́н||ый *прил.* 1. (*относящийся к зверю*) τοῦ θηρίου: ~ые следы́ τά ἴχνη τοῦ θηρίου· ~ая шку́ра τό δέρμα (*или* τό τομάρι) θηρίου· 2. *перен.* θηριώδης, ἄγριος, κτηνώδης: ~ые инсти́нкты (*у людей*) τά θηριώδη ἔνστικτα· ~ая не́нависть τό κτηνῶδες (*или* τό ἄγριο) μῖσος.

зверобо́й I *м бот.* τό σπαθόχορτο, τό ὑπερικό.

зверобо́й II *м уст.* ὁ κυνηγός ἀγρίων θηρίων.

зверобо́йный *прил.* κυνηγετικός, θηρευτικός: ~ про́мысел ἡ θηρευτική, τό κυνῆγι τῶν ἀγρίων θηρίων.

звероло́в *м* ὁ θηρευτής, ὁ κυνηγός (πού πιάνει ἄγρια θηρία).

зверподо́бный *прил.* κτηνώδης, θηριώδης, θηριόμορφος.

звéрс||ки *нареч.* θηριώδικα, θηριωδῶς, κτηνώδικα, ἄγρια· ◇ я ~ хочý спать ψοφάω ἀπ' τήν νύστα. **~кий** *прил.* θηριώδης, κτηνώδης. **~тво** *с* ἡ θηριωδία, ἡ κτηνωδία, ἡ ἀγριότητα[-ης]. **~твовать** *несов.* κάνω θηριωδίες, φέρνομαι κτηνώδικα, διαπράττω ὠμότητες.

зверь *м* **1.** τό ἄγριο[ν] ζῶο[ν], τό θηρίο[ν], τό θεριό: хи́щный ~ τό ἁρπακτικό ζῶο· пушнóй ~ ζῶο μέ γούνα· **2.** *перен.* τό κτῆνος, τό θεριό, τό θηρίο[ν], τό ἀγρίμι: смотрéть звéрем ἀγριοκυττάζω.

звон *м* τό κουδούνισμα, ὁ κωδωνισμός: ~ шпор τό κουδούνισμα τῶν σπιρουνιῶν· ~ колоколóв ἡ κωδωνοκρουσία· ~ стакáнов ὁ κρότος τῶν ποτηριῶν· похорóнный ~ ἡ πένθιμη καμπάνα, ἡ πένθιμος κωδωνοκρουσία· ◇ ~ в ушáх τό βουΐσμα τῶν αὐτιῶν· слы́шал ~, да не знáет где он *погов.* κάτι ἄκουσε ἀλλά δέν κατάλαβε. **~áрь** *м* ὁ κωδωνοκρούστης.

звони́ть *несов.* κουδουνίζω, χτυπῶ τό κουδούνι: ~ в колоколá χτυπῶ τήν καμπάνα· ~ по телефóну τηλεφωνῶ.

звóнк||ий *прил.* **1.** εὔηχος, ἠχηρός: ~ гóлос ἡ ἠχηρή φωνή· ~ смех τό κρουσταλλένιο γέλιο· **2.** *лингв.* ἠχηρός, ἔμφωνος: **~ие** соглáсные οἱ ἠχηροί φθόγγοι· ◇ **~ая** монéта τά κέρματα. **~ость** *ж* ἡ ἠχηρότητα[-ης].

звонóк *м в разн. знач.* τό κουδούνι, ὁ κώδων: электри́ческий ~ τό ἠλεκτρικό κουδούνι· телефóнный ~ τό κουδούνισμα, τό κουδούνι τοῦ τηλεφώνου· раздáлся ~ χτύπησε τό κουδούνι· давáть ~ χτυπῶ τό κουδούνι.

звук *м в разн. знач.* ὁ ἦχος / ὁ κρότος (*шум*): ~ гóлоса ὁ ἦχος τῆς φωνῆς· глáсный ~ τό φωνῆεν· соглáсный ~ τό σύμφωνο· ~ вы́стрела ἡ ἐκπυρσοκρότηση[-ις]· под **~и** оркéстра ὑπό τούς ἤχους τῆς ὀρχήστρας· ◇ ~ пустóй κούφια λόγια. **~овóй** *прил.* ἠχητικός / ὁμιλῶν (*о кино*): **~овáя** волнá *физ.* τό ἠχητικό κῦμα· **~овóй** сигнáл τό ἠχητικό σῆμα· **~овóй** фильм ἡ ὁμιλοῦσα ταινία· **~овóй** мéтод (*при обучении чтению*) ἡ φωνητική μέθοδος.

звукозáпись *ж* ἡ ἠχογραφία, ἡ ἠχογράφηση[-ις], ἡ φωνογραφία, ἡ φωνοληψία.

звуконепроницáемый *прил.* ἀλεξιθόρυβος, μονωτικός τοῦ ἤχου.

звукооперáтор *м* ὁ ὀπερατέρ φωνοληψίας.

звукопоглощáющий *прил.* ἠχοαπορροφητικός.

звукоподражá||ние *с* ἡ μίμηση ἤχου/ *лингв.* ἡ ὀνοματοποίηση[-ις], ἡ ὀνοματοποιΐα. **~тельный** *прил.* ὁ μιμούμενος τόν ἦχο[ν] / *лингв.* ὁ ὀνοματοποίητος.

звукопро||вóдность *ж физ.* ἡ ἠχητική ἀγωγιμότης. **~вóдный**, **~водя́щий** *прил.* ὁ ἀγωγός τοῦ ἤχου.

звукоулáвливатель, **звукоуловúтель** *м воен.* ἡ συσκευή ἠχοληψίας, ἡ συσκευή ὑδρόφωνο, ἡ συσκευή ἀερόφωνο.

звуч||áние *с* ἡ ἀπήχηση[-ις], ἡ ἀντήχηση[-ις]. **~áть** *несов.* **1.** (*издавать звук*) ἀντηχῶ, ἠχῶ· **2.** (*раздаваться*) ἠχῶ, σημαίνω, ἀντιλαλῶ: э́то **~и́т** фальши́во αὐτό εἶναι ψεύτικο· её гóлос **~и́т** хорошó ἡ φωνή της εἶναι εὔηχη. **~áщий** **1.** *прич. от* звучáть· **2.** *прил.* ἠχηρός.

звýчн||о *нареч.* ἠχηρά, εὔηχα. **~ость** *ж* ἡ ἠχηρότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἠχηρός, εὔηχος.

звя́кать *несов.*, **звя́кнуть** *сов. разг.* κουδουνίζω, βροντῶ.

зги: ни ~ не ви́дно εἶναι σκοτάδι τύφλα.

здáние *с* τό χτίριο, τό κτίριο[ν], ἡ οἰκοδομή.

здесь *нареч.* ἐδῶ, ἐνταῦθα: ~ и там ἐδῶ κι' ἐκεῖ· кто ~? ποιός εἶναι ἐδῶ;

здéшний *прил. разг.* [ἐ]ντόπιος: ~ жи́тель ὁ ντόπιος (κάτοικος)· он не ~ δέν εἶναι ντόπιος.

здорóваться *несов.* χαιρετῶ, χαιρετίζω: ~ зá руку χαιρετῶ μέ χειραψία.

здоровéнный *прил. разг.* ρωμαλέος, δυνατός / τεράστιος (*о предмете*): ~ детина γερό παλληκάρι.

здоровéть *несов. разг.* δυναμώνω.

здóрово *нареч. разг.* **1.** (*хорошо*) καλά: мы ~ потруди́лись δουλέψαμε καλά· **2.** (*восклицание*) περίφημα!, φίνα!

здорóво *межд.* (*здравствуй*) *разг.* γειά σου!, γειά χαρά!

здорóв||ый *прил.* **1.** ὑγιής / γερός, δυνατός (*сильный, крепкий*): ~ ребёнок τό ὑγιές παιδί· имéть ~ вид ἔχω ζωηρή ὄψη· **2.** (*полезный для здоровья*) ὑγιεινός: **~ая** пи́ща ἡ ὑγιεινή τροφή· ~ кли́мат τό ὑγιές κλῖμα· **3.** (*полезный, правильный*) σωστός: **~ая** идéя ἡ σωστή ἰδέα· **~ая** атмосфéра ἡ ὑγιής ἀτμόσφαιρα· **4.** (*большой, сильный*) *разг.* γερός, δυνατός: ~ пáрень γερό παλληκάρι· ~ морóз τό δυνατό κρύο· ◇ бýдьте **~ы!** *а)* (*при прощании*) χαίρετε!, γειά σας!, *б)* (*при чихании*) γειά σου!· по добрý, по **~у** μέ τό καλό· (за) **~о** живёшь στά καλά καθούμενα, χωρίς σοβαρή αἰτία.

здорóвье *с* ἡ ὑγεία: крéпкое ~ ἡ γερή

κράση· слабое ~ ἡ κλονισμένη (*или* ἡ ἀδύνατη) ὑγεία· расстраивать ~ χαλνῶ, καταστρέφω τήν ὑγεία· как ваше ~? πῶς εἶστε; πῶς πᾶτε; (пью) за ваше ~! (*тост*) (πίνω) στήν ὑγεία σας!· на ~ μέ τίς ὑγεῖες σας.

здоровяк *м разг.* ὁ γεροδεμένος, ὁ κοτσονάτος νέος.

здравиц||а *ж* ἡ πρόποση[-ις]: провозглашать ~у за кого-л. πίνω στήν ὑγεία κάποιου, ἐγείρω πρόποση.

здравница *ж* τό σανατόριο[ν], τό ἀναρρωτήριο[ν].

здраво *нареч.* σωστά, ὀρθά, λογικά: ~ рассуждать σκέπτομαι λογικά.

здравомыслящий *прил.* λογικός, γνωστικός.

здравоохранени||е *с* ἡ ὑγιεινή: органы ~я τά ὑγειονομικά ὄργανα.

здравст||вовать *несов.* ὑγιαίνω, εἶμαι καλά / εὐημερῶ (*процветать*): да ~ует! ζήτω!· ◇ ~вуй(те)! χαίρετε!

здрав||ый *прил.* φρόνιμος, γνωστικός, συνετός: в ~ом уме и твёрдой памяти μέ σώας τάς φρένας.

зебра *ж* ἡ ζέβρα, ὁ ζέβρος, ὁ ὄναγρος.

зебу *м зоол.* ὁ Ἰνδικός βούβαλος.

зев *м анат.* τό πίσω μέρος τοῦ οὐρανίσκου.

зев||ака *м, ж разг.* ὁ χάχας, ὁ χάσκας. ~**ать** *несов.* 1. χασμουριέμαι: ~ать во весь рот (μοῦ) βγαίνει ἡ μασέλα (ἀπ' τό χασμουρητό), χασμουριέμαι· 2. (*глазеть*) *разг.* χάσκω: ~ать по сторонам χάσκω (*или* χαζεύω) δεξιά κι' ἀριστερά· 3. (*пропускать*) *разг.* μοῦ ξεφεύγει κάτι (*безл.*): не ~ай! μή χαζεύεις!, κάνε γρήγορα!

зевнуть *сов. см.* зевать 1.

зево||к *м* τό χασμουρητό. ~**та** *ж* τό χασμούρημα.

зелен||еть *несов.* 1. πρασινίζω, γίνομαι πράσινος: деревья (луга) ~еют τά δέντρα (τά λιβάδια) πρασινίζουν· 2. (*виднеться — о зелёном*): вдали ~еет роща μακρυά πρασινίζει τό δασάκι· ◇ ~ от злости πρασινίζω ἀπ' τό κακό μου.

зеленн||ой *прил.* χορταρικός: ~ая лавка τό μανάβικο, τό χορταράδικο.

зеленоватый *прил.* πρασινωπός.

зеленщик *м* ὁ μανάβης.

зелён||ый *прил.* πράσινος: ~ виноград οἱ ἀγουρίδες· ~ые насаждения οἱ δενδροφυτεῖες, οἱ φυτεῖες πρασίνου· ~ горошек τό μπιζέλι· ◇ ~ая улица *ж.-д.* ὁ δρόμος εἶναι ἀνοιχτός· ~ юнец ἄμαθο παιδί.

зелень *ж* 1. ἡ χλόη, τό χορτάρι, ἡ πρασινάδα· 2. *собир.* (*овощи*) τά λαχανικά, τά χορταρικά, τά ζαρζαβατικά· 3. (*зелёная краска*) τό πράσινο χρῶμα, ἡ πράσινη μπογιά.

зелье *с разг.* τό βοτάνι / τό φαρμάκι (*яд*): любовное ~ τό βοτάνι τῆς ἀγάπης· поить ~м γητεύω, μαγεύω, ποτίζω φίλτρο.

земельн||ый *прил.* ἔγγειος, τῆς γῆς: ~ая рента ἡ ἔγγεια πρόσοδος· ~ая собственность ἡ γαιοκτησία· ~ая реформа ἡ μεταρρύθμιση τῆς γαιοκτησίας, τό μοίρασμα γῆς· ~ участок τό οἰκόπεδο.

землевладе́л||ец *м* ὁ γαιοκτήμων, ὁ κτηματίας. ~**ьческий** *прил.* κτηματικός. ~**ние** *с* ἡ γαιοκτησία: государственное ~ние ἡ κρατική ἰδιοκτησία τῆς γῆς.

земледел||ец *м* ὁ γεωργός, ὁ ἀγρότης, ὁ καλλιεργητής. ~**ие** *с* ἡ γεωργία, ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς. ~**ьческий** *прил.* γεωργικός, ἀγροτικός.

землекоп *м* ὁ σκαφτιάς, ὁ σκαφεύς.

землемер *м* ὁ χωρομέτρης. ~**ный** *прил.* χωρομετρικός.

землепользование *с* ἡ χρησιμοποίηση[-ις] τῆς γῆς.

землеройка *ж зоол.* ἡ μυγαλή.

землетрясение *с* ὁ σεισμός, ἡ σεισμική δόνηση[-ις].

землечерпалка *ж* ἡ φαγάνα, ὁ ἐκσκαφέας.

землистый *прил.* χωμάτινος, χωματένιος: ~ цвет лица τό ὠχρό (*или* χλωμό) πρόσωπο.

земл||я *ж* 1. (*планета*) ἡ γῆ· 2. (*суша*) ἡ ξηρά, ἡ στεριά· 3. (*почва*) τό ἔδαφος, τό χῶμα, ἡ γῆ: плодородная ~ τό εὔφορο ἔδαφος, τά εὔφορα χώματα· целинные земли τά χέρσα ἐδάφη· 4. (*страна*) ἡ γῆ, ἡ χώρα· ◇ сровнять с ~ёй κατεδαφίζω, ἰσοπεδώνω· между небом и ~ёй μετέωρος· ~ обетованная ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

земляк *м* ὁ συγχωριανός, ὁ συμπατριώτης, ὁ συντοπίτης.

землянич||ка *ж* τό χαμοκέρασο, ἡ ἄγρια φράουλα. ~**чный** *прил.* χαμοκερασένιος: ~чное варенье γλυκό ἀπό ἄγρια φράουλα· ~чное дерево *бот.* ἡ κουμαριά.

землянка *ж* τό ἀμπρί, τό ὄρυγμα.

землян||ой *прил.* γήινος, χωματένιος: ~ая насыпь τό ἀνάχωμα· ~ червь τό σκουλῆκι.

землячество *с* ἡ ἀδελφότητα[-ης], ὁ σύλλογος.

землячка *ж* ἡ συγχωριανή, ἡ (συμ-)πατριώτισσα.

земноводные *мн.* (*ед.* земноводное *с*) *зоол.* τά ἀμφίβια.

земн||ой *прил.* γήινος, ἐπίγειος: ~ шар

ἡ γήινη σφαῖρα· ~ая ось ὁ ἄξων τῆς γῆς· ~ая корá ὁ φλοιός τῆς γῆς· ◇ ~ поклóн ἡ ἐδαφιαία ὑπόκλιση.

зéмск||ий *прил.* *ист.* τοῦ ζέμστβ: ~ая управа ἡ διοίκηση τοῦ ζέμστβ, ἡ τοπική αὐτοδιοίκηση.

земснаря́д *м* (землянóй снаря́д) ἡ φαγάνα, ἡ βυθοκόρος.

зéмство *с ист.* τό ζέμστβ, τό τοπικό[ν] διοικητικό[ν] συμβούλιο[ν] (στήν ὕπαιθρο).

зени́т *м астр., перен.* τό ζενίθ: в ~е слáвы εἰς τόν κολοφῶνα τῆς δόξης, στό ζενίθ τῆς δόξας.

зени́т||ка *ж разг.* τό ἀντιαεροπορικό πυροβόλο. **~ный** *прил.* 1. *астр.* ζενιθικός, ζενιθιακός· 2. *воен.* ἀντιαεροπορικός: ~ная артиллéрия τό ἀντιαεροπορικό[ν] πυροβολικό[ν]. **~чик** *м* ὁ πυροβολητής ἀντιαεροπορικοῦ πυροβολικοῦ.

зени́ц||а *ж уст.* ἡ κόρη τοῦ ματιοῦ· ◇ беречь как ~у óка φυλάγω σάν τήν κόρη τοῦ ματιοῦ μου, σάν τά μάτια μου.

зéркало *с* ὁ καθρέφτης, τό κάτοπτρον: ручнóе ~ τό καθρεφτάκι· смотрéться в ~ κυττάζομαι στόν καθρέφτη· ◇ кривóе ~ κοῖλος ἤ κυρτός καθρέφτης.

зеркáльн||ый *прил.* 1. τοῦ καθρέφτη, τοῦ κατόπτρου: ~ шкаф ἡ ντουλάπα μέ καθρέφτη· 2. *перен.* γυάλινος, λεῖος: ~ая повéрхность ἡ λεία ἐπιφάνεια· ◇ ~ое стеклó τό γυαλί τοῦ καθρέφτη.

зерни́ст||ый *прил.* κοκκώδης, σπυρωτός: ~ое строéние веществá ἡ κοκκώδης σύσταση· ◇ ~ая икрá τό μαῦρο σπειρωτό χαβιάρι.

зернó *с* 1. ὁ κόκκος / ὁ σπόρος (*семя*): жемчýжное ~ τό μαργαριτάρι· 2. *собир.* τά γεννήματα, ὁ καρπός· 3. *перен.* ὁ πυρήνας: ~ и́стины ὁ κόκκος ἀληθείας.

зернов||óй 1. *прил.* τῶν σιτηρῶν: ~ы́е культýры τά δημητριακά, τά σιτηρά, τά γεννήματα· 2. ~ы́е *мн.* τά δημητριακά, τά σιτηρά, τά γεννήματα.

зерно||дроби́лка *ж* ὁ κοκκοθλάστης. **~очисти́тельный** *прил.*: ~очисти́тельная маши́на *с.-х.* λιχνιστική μηχανή. **~совхóз** *м* τό σιτοπαραγωγικό[ν] σοβχόζ. **~суши́лка** *ж* ἡ ἀποξηραντική μηχανή. **~храни́лище** *с* ἡ σιταποθήκη, ἡ ἀποθήκη σίτου.

зефи́р *м* 1. *поэт.* ὁ ζέφυρος, ὁ πονέντες· 2. (*ткань*) τό ζεφύρι· 3. *кул.* τό ζαχαρόπηκτο[ν].

зигзáг *м* τό ζίγκ-ζάγκ. **~ообрáзный** *прил.* σέ σχῆμα ζίγκ-ζάγκ: ~ообрáзные движéния κινήσεις ζίγκ-ζάγκ.

зи́ждиться *несов. уст.* (*на чём-л.*) βασίζομαι (σέ κάτι).

зим||á *ж* ὁ χειμών(ας): сурóвая ~ ὁ δριμύς χειμών, ἡ βαρυχειμωνιά· в разгáре ~ы́ στήν καρδιά τοῦ χειμώνα· всю зи́му ὅλο τόν χειμῶνα· прóшлой ~óй πέρσι τό χειμώνα· с наступлéнием ~ы́ μέ τόν ἐρχομό τοῦ χειμώνα· ◇ скóлько лет, скóлько зим! *разг.* χρόνια καί ζαμάνια, σάν τά χιόνια!

зи́мн||ий *прил.* χειμερινός, χειμωνιάτικος, χειμωνικός: ~яя спя́чка (*живóтных*) ἡ χειμερινή νάρκη.

зим||овáть *несов.* διαχειμάζω, ξεχειμωνιάζω, παραχειμάζω· ◇ показáть комý-л. где рáки ~ýют θά τοῦ δείξω πόσα ἀπίδια βάζει ὁ σάκκος. **~óвка** *ж* 1. τό ξεχειμώνιασμα, ἡ χειμερινή διαμονή / τό χειμαδιό (*живóтных*): остáться на ~óвку μένω γιά νά ξεχειμωνιάσω· 2. (*мéсто*) τό χειμαδιό. **~óвщик** *м* ὁ διαχειμάζων. **~óвье** *с в разн. знач.* τό χειμαδιό.

зимóй *нареч.* τόν χειμῶνα, κατά τήν διάρκεια[ν] τοῦ χειμῶνος.

зиморóдок *м* (*пти́ца*) ἡ ἀλκυών, ἡ ἀλκυόνα, τό θαλασσοπούλι, ὁ ψαροφάγος.

зимостóйк||ий *прил.* ἀνθεκτικός στό ψῦχος, ψυχρόφιλος: ~ие культýры οἱ καλλιέργειες πού ἀντέχουν στό ψῦχος.

зия́||ние *с* 1. *лингв.* χασμωδία· 2. *перен.* τό χάσμα. **~ть** *несов.* χαίνω, χάσκω: ~ет бéздна χαίνει τό κενόν. **~ющий** 1. *прич. от* зия́ть· 2. *прил.* χαίνων: ~ющая рáна ἡ χαίνουσα (*или* ἀνοικτή) πληγή.

зла I *род. п. ед. ч. от* злó.

зла II *кратк. фóрма от* злáя.

злáки *мн.* (*ед.* злак *м*): хлéбные ~ τά δημητριακά.

злáто *с уст. поэт.* ὁ χρυσός, τό χρυσάφι.

златоглáвый *прил. поэт.* χρυσοκέφαλος.

златокýдрый *прил. поэт.* χρυσόμαλλος, χρυσομάλλης.

златоткáный *прил. поэт.* χρυσοκέντητος, χρυσοκεντημένος.

златоцвéт *м бот.* ὁ ἀσφόδελος, τό ἀσφοδήλι.

злéйший *прил.*: ~ враг ὁ θανάσιμος ἐχθρός.

злить *несов.* ἐρεθίζω, ἐξοργίζω, κάνω νά σκάσει. ~ся ἐρεθίζομαι, ἐξοργίζομαι / θυμώνω (*серди́ться*).

злó I *с* τό κακό: причиня́ть ~ комý-л. κάνω κακό σέ κάποιον· употребля́ть чтó-либо во ~ καταχρῶμαι, χρησιμοποιῶ γιά τό κακό· ◇ кóрень зла ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ· из двух зол выбирáют мéньшее δύο κακῶν προκειμένων τό μή χεῖρον βέλτιστον.

зло II *нареч.* κακόβουλα, κακοβούλως, μοχθηρά, μέ κακία[ν]: ~ отвечáть комý-либо ἀπαντῶ σέ κάποιον μέ κακία.

злóб||а *ж* ἡ κακία, ἡ ἔχθρα, τό μῖσος: по ~е ἀπό μῖσος, ἀπό ἔχθρα· питáть ~у прóтив когó-л. δέν χωνεύω κάποιον, ἐχθρεύομαι κάποιον· ◇ на ~у дня τό φλέγον, τό ἐπίμαχον ζήτημα.

злóбный *прил.* κακός, μοχθηρός: ~ враг ὁ βαμένος ἐχθρός· ~ взгляд τό μοχθηρό βλέμμα.

злободнéвн||ость *ж* τό ἐπίκαιρον. **~ый** *прил.* ἐπίμαχος, ἐπίκαιρος: ~ый вопрóс τό ἐπίκαιρον (*или* τό φλέγον) ζήτημα.

злóбствовать *несов.* βράζω ἀπό κακία, κρατῶ (*или* βαστῶ) κακία.

зловéщ||ий *прил.* δυσοίωνος, βλοσυρός, γρουσούζικος: ~ вид τό βλοσυρό ὕφος· ~ая тишинá σιγή γεμάτη ἀγριάδα.

зловóн||ие *с* ἡ δυσωδία, ἡ βρώμα, ἡ βῶχα. **~ный** *прил.* δυσώδης, δύσοσμος, βρωμερός.

зловрéдный *прил.* κακεντρεχής, μοχθηρός.

злодéй *м* ὁ κακοῦργος, ὁ ἐγκληματίας. **~ски** *нареч.* ἀπάνθρωπα, ἐγκληματικά: ~ски убúть δολοφονῶ ἀπάνθρωπα. **~ский** *прил.* κακοῦργος, ἐγκληματικός, ἀπάνθρωπος. **~ство** *с* τό κακούργημα, τό ἔγκλημα.

злодеяние *с* τό κακούργημα, τό ἀνοσιούργημα.

злой *прил.* 1. κακός: ~ ýмысел ἡ κακή πρόθεση, ὁ κακός σκοπός· 2. (*сильный*) ἄγριος, δυνατός· ◇ злые языкú οἱ κακές γλῶσσες.

злокáчественн||ый *прил.* κακοήθης: ~ая óпухоль ὁ κακοήθης ὄγκος.

злоключéние *с* τό ἀτύχημα, ἡ συμφορά.

злонамéренный *прил.* κακόβουλος.

злопáмятн||ость *ж* ἡ μνησικακία. **~ый** *прил.* μνησίκακος.

злополýчный *прил.* κακορίζικος, ἀτυχής, κακότυχος.

злопыхáтель *м* ὁ κακόβουλος, ὁ κακεντρεχής. **~ство** *с* ἡ κακοβουλία, ἡ κακεντρέχεια.

злорáд||но *нареч.* χαιρέκακα, μέ χαιρεκακία[ν]. **~ный** *прил.* χαιρέκακος. **~ство** *с* ἡ χαιρεκακία. **~ствовать** *несов.* χαιρεκακῶ.

злослóв||ие *с* ἡ κακογλωσσιά, ἡ κακολογία. **~ить** *несов.* κακολογῶ.

злóстн||о *нареч.* κακόβουλα, μέ κακεντρέχεια, κακοβούλως, μοχθηρῶς. **~ость** *ж* ἡ κακεντρέχεια, ἡ κακοβουλία. **~ый** *прил.* κακεντρεχής, κακόβουλος, μοχθηρός: ~ый вымысел τό κακόβουλο κατασκεύασμα· ~ый престýпник ὁ πορωμένος ἐγκληματίας· ◇ ~ое банкрóтство ἡ δολία χρεωκοπία.

злость *ж* ἡ κακία, ἡ κακοβουλία, ἡ κακεντρέχεια, ἡ μοχθηρία / ὁ θυμός, ἡ παραφορά, ἡ λύσσα (*ярость*): егó ~ берёт λυσσάει· говорúть со ~ю ὁμιλῶ μέ κακία.

злосчáстный *прил.* 1. (*злополучный*) κακότυχος, ὀλέθριος, ἄτυχος· 2. *уст.* δύστυχος, δυστυχής, κακόμοιρος.

злоумышленн||ик *м* ὁ ἐγκληματίας, ὁ κακοῦργος. **~ый** *прил.* ἐγκληματικός.

злоумышлять *несов.* *уст.* μελετῶ ἔγκλημα.

злоупотреб||úть *сов. см.* злоупотреблять. **~лéние** *с* ἡ κατάχρηση[-ις], ἡ ὑπέρβαση[-ις]: ~лéние влáстью ἡ ὑπέρβαση ἐξουσίας. **~лять** *несов.* κάνω κατάχρηση[-ιν], καταχρῶμαι: ~лять влáстью καταχρῶμαι τῆς ἐξουσίας· ~лять добротóй καταχρῶμαι (*или* κάνω κατάχρηση) τῆς καλωσύνης.

злоязы́чный *прил.* *уст.* κακολόγος, κακόγλωσσος.

злю, злят *наст. вр. от* злить.

злю́ка *м, ж разг.* ὁ γρουσούζης, ὁ μοχθηρός ἄνθρωπος / ἡ στρίγγλα (*о женщине*).

злюсь, злятся *наст. вр. от* злúться.

злю́щий *прил. разг.* κακός, γρουσούζης.

змеевúдн||ый *прил.* ὀφιοειδής / ἑλικοειδής, ἑλικώδης (*извилистый*): ~ая трýбка ὁ ὀφιοειδής σωλήνας.

змеевúк *м* 1. *тех.* ὁ ὀφιοειδής σωλήνας· 2. *мин.* ὁ ὀφίτης, ὁ σερπεντίνης.

змеёныш *м* 1. τό φ(ε)ιδάκι, τό ὀφίδιον· 2. *перен.* ὁ ὕπουλος ἄνθρωπος.

змеúн||ый *прил.* 1. τοῦ φ(ε)ιδιοῦ, τοῦ ὄφεως: ~ое жáло ἡ γλῶσσα τοῦ φειδιοῦ· 2. *перен.* ἰοβόλος, δηκτικός, ὕπουλος: ~ое ковáрство ὑπουλότητα ὀχιᾶς.

змеúться *несов.* 1. (*о тропинке и т. п.*) ἑλίσσομαι, κουλουριάζομαι/ *поэт.* γλυστρῶ (*скользить*)· 2. *перен.* (*об улыбке, тенях и т. п.*) παίζω.

змей *м* 1. *миф.* ὁ Δράκων, ὁ δράκος, ὁ ὄφις, τό φίδι· 2. (*бумажный*) ὁ χαρταετός.

змéйковый *прил.*: ~ аэростáт τό ἀετοαερόστατο(ν).

змея́ *ж прям., перен.* ἡ ὀχιά, τό φίδι, ὁ ὄφις: ядовúтая ~ ὁ ἰοβόλος ὄφις, ἡ φαρμακερή ὀχιά· гремýчая ~ ὁ κροταλίας· ◇ подколóдная ~ ἡ ὀχιά· отогрéть змею́ на своéй грудú ζεσταίνω φ(ε)ίδι στόν κόρφο μου.

знак *м* 1. τό σημεῖο[ν], τό σημάδι: ~ рáвенства *мат.* τό σημεῖον ἴσον· ~и

препина́ния τά σημεῖα στίξεως, τά σημεῖα τῆς στίξης· восклица́тельный ~ τό θαυμαστικό[ν]· вопроси́тельный ~ τό ἐρωτηματικό[ν]· доро́жный ~ τό σῆμα τῆς τροχαίας· водяно́й ~ τό ὑδάτινο σημεῖο (στό χάρτη)· 2. (*признак*): ~и внима́ния ἡ ἔνδειξη προσοχῆς· молча́ние — ~ согла́сия ἡ σιωπή σημαίνει κατάφαση· в ~ дру́жбы εἰς ἔνδειξιν φιλίας· 3. (*сигнал*) τό σημεῖο[ν], τό σύνθημα, τό σινιάλο: усло́вный ~ τό συμβατικό σημεῖο· ~ бе́дствия τό σημεῖον κινδύνου· подава́ть ~и руко́й δίνω σημεῖο (*или* κάνω σινιάλο) μέ τό χέρι· 4. (*предзнаменование*) ὁ οἰωνός, τό σημάδι: э́то дурно́й ~ αὐτό εἶναι κακός οἰωνός, αὐτό εἶναι κακό σημάδι· ◇ фабри́чный ~ ἡ μάρκα (*или* τό σῆμα) τοῦ ἐργοστασίου· Знак почёта (*орден*) τό παράσημον τιμῆς· ~и отли́чия *воен.* τά διακριτικά· де́нежный ~ τό τραπεζογραμμάτιον, τό χαρτονόμισμα.

знако́мить *несов.* 1. (*кого-л. с кем-л.*) γνωρίζω (*μετ.*) / συνιστῶ, συστήνω (*представлять кого-л.*)· 2. (*с чем-л.*) γνωρίζω / κατατοπίζω, ἐνημερώνω, καθιστῶ ἐνήμερο[ν] (*с обстановкой, положением и т. п.*). ~ся 1. (*с кем-л.*) γνωρίζομαι (μέ κάποιον), κάνω γνωριμία· 2. (*с чем-л.*) γνωρίζομαι, λαμβάνω γνῶσιν / βλέπω, ἐπισκέπτομαι, γνωρίζομαι μέ (*осматривать*): ~ся с истори́ческими па́мятниками ἐπισκέπτομαι τά ἱστορικά μνημεῖα.

знако́м||ство *с в разн. знач.* ἡ γνωριμία: заводи́ть ~ с ке́м-л. ἀρχίζω γνωριμία μέ κάποιον· ◇ ша́почное ~ ἡ τυπική γνωριμία, ἡ γνωριμία ἐξ ὄψεως. ~ый 1. *прил.* γνωστός, γνώριμος: ~ое де́ло ἡ γνωστή ὑπόθεση· его́ лицо́ мне ~о τό πρόσωπό του μοῦ εἶναι γνωστό· быть ~ым с ке́м-л. εἴμαστε γνωστοί μέ κάποιον, γνωριζόμαστε μέ κάποιον· 2. *м* ὁ γνωστός, ὁ γνώριμος.

знамена́тел||ь *м мат.* ὁ παρονομαστής: приводи́ть к о́бщему ~ю *а*) μετατρέπω τά κλάσματα σέ ὁμώνυμα, *б*) *перен.* βάζω στόν ἴδιο παρονομαστή, βάζω στήν ἴδια μοῖρα.

знамена́тельн||ый *прил.* σημαντικός, ἀξιοσημείωτος: ~ые собы́тия τά σημαντικά γεγονότα· ~ая да́та ἡ ἱστορική ἐπέτειος.

зна́мение *с уст.* τό σημεῖον, ὁ οἰωνός· ◇ ~ вре́мени τό σημεῖο τῶν καιρῶν.

знамени́т||ость *ж* ἡ φήμη, ἡ διασημότητα[-ης]: стать ~остью γίνομαι διάσημος. ~ый *прил.* διάσημος, φημισμένος, ἐπιφανής: ~ый поэ́т ὁ διάσημος ποιητής.

знаменова́ть *несов.* ἐκφράζω, πιστοποιῶ, δείχνω: собы́тие, знамену́ющее побе́ду γεγονός, πού δείχνει τήν νίκη.

знамено́сец *м* ὁ σημαιοφόρος.

зна́м||я *с* ἡ σημαία, τό φλάμπουρο, ἡ παντιέρα: Кра́сное ~ ἡ κόκκινη σημαία· полково́е ~ ἡ σημαία τοῦ συντάγματος· подня́ть ~ борьбы́ ὑψώνω τήν σημαία τῆς πάλης· под ~енем... κάτω ἀπό τή σημαία...

зна́н||ие *с* ἡ γνώση[-ις]: обши́рные ~ия ἡ πολυμάθεια· пове́рхностные ~ия ἡ ἡμιμάθεια, οἱ ἐπιπόλαιες γνώσεις· со ~ием де́ла μέ γνώση τῆς δουλειᾶς.

зна́тный *прил.* 1. (*о выдающихся людях*) διάσημος, διαπρεπής, διακεκριμένος: ~ сталева́р διακεκριμένος χύτης· 2. *уст.* (*принадлежащий к знати*) εὐγενής, εὐπατρίδης, ἀριστοκρατικός: ~ род γένος εὐγενῶν, ἀριστοκρατική οἰκογένεια.

знато́к *м* ὁ εἰδικός, ὁ εἰδήμων, ὁ γνώστης: ~ литерату́ры γνώστης τῆς λογοτεχνίας· он ~ своего́ де́ла ξέρει καλά τή δουλειά του.

зна||ть I *несов.* 1. (*быть осведомлённым*) ξέρω, μαθαίνω: ~ о по́ездке μαθαίνω γιά ταξίδι· зна́ешь... ξέρεις...· 2. (*иметь знания*) ξέρω, ἠξεύρω, γνωρίζω: ~ своё де́ло ξέρω τή δουλειά μου· ~ете ли вы гре́ческий язы́к? ξέρετε ἑλληνικά;· ~ понаслы́шке ἔχω ἀκουστά, γνωρίζω κάτι ἐξ ἀκοῆς· наско́лько я ~ю... ἀπ' ὅτι ξέρω...· не ~, что де́лать δέν ξέρω τί νά κάνω· ~ наизу́сть ξέρω ἀπ' ἔξω· 3. (*быть знакомым*) γνωρίζω, ξέρω: ~ кого́-л. с де́тства γνωρίζω κάποιον παιδί (*или* ἀπ' τά παιδικά μου χρόνια)· ~ в лицо́ γνωρίζω ἐξ ὄψεως· ~ ли́чно γνωρίζω προσωπικά· ◇ ~ как свой пять па́льцев ξέρω κάτι σάν τήν τσέπη μου· ~ толк в чём-л. σκαμπάζω σ' αὐτά, ξέρω καλά κάτι· кто его́ ~ет ποιός τόν ξέρει, ποιός ξέρει· как ~, почём ~ ποῦ νά ξέρεις, ποιός ξέρει· не ~ поко́я δέν βρίσκω ἡσυχία, δέν ἡσυχάζω· ~ ме́ру κρατῶ τή ρέγουλα, τηρῶ τό μέτρον· дать ~ кому́-л. εἰδοποιῶ κάποιον· ~ себе́ це́ну ξέρω τήν ἀξία μου· де́лайте как ~ете κάνετε ὅπως νομίζετε, κάνετε ὅπως ξέρετε.

знать II *ж собир.* ἡ ἀριστοκρατία, τό ἀρχοντολόγι, οἱ εὐγενεῖς, οἱ εὐπατρίδες.

зна́ться *несов.* (*с кем-л.*) *разг.* σχετίζομαι, ἔχω σχέσεις: он ни с кем не жела́ет ~ δέν θέλει νἄχει σχέσεις μέ κανένα.

зна́харка *ж* ἡ κομπογιαννίτισσα.

значе́н||ие *с* 1. (*смысл*) ἡ σημασία, ἡ

ἔννοια, τό νόημα: прямóе (перенóсное) ~ слóва ἡ κύρια (ἡ μεταφορική) σημασία τῆς λέξης· 2. (*важность*) ἡ σημασία, ἡ σπουδαιότητα[-ης]: придавáть чемý-л. большóе ~ δίνω μεγάλη σημασία σέ κάτι· не придавáть ~ия чемý-л. δέν δίνω σημασία σέ κάτι· не имéет ~ия δέν ἔχει σημασία.

знáчимость *ж* ἡ σημασία / ἡ σπουδαιότητα[-ης], ἡ σημαντικότητα[ης], ἡ ἀξία (*важность*).

знáчит *вводн. сл.* ἔτσι, ὥστε, ἑπομένως, λοιπόν.

значúтельн||о *нареч.* 1. σημαντικά[-ῶς], (κατά)πολύ: ~ дорóже (κατά)πολύ ἀκριβότερα· егó здорóвье ~ улýчшилось ἡ ὑγεία του βελτιώθηκε σημαντικά· 2. (*выразительно*) μέ σημασία, ἐμφαντικά, ἐκφραστικά: ~ посмотрéть κυττάζω μέ βλέμμα γεμᾶτο σημασία. ~ость *ж* ἡ σημασία, ἡ σημαντικότητα[-ης], ἡ σπουδαιότητα[-ης]. ~ый *прил.* 1. (*большой*) σημαντικός / ἀρκετός, πολύς (*о мере, степени, количестве и т. п.*): ~ая сýмма τό σημαντικό ποσό· 2. (*важный*) σημαντικός, σπουδαῖος, σοβαρός: игрáть ~ую роль παίζω σπουδαῖο ρόλο· ~ые собы́тия σημαντικά γεγονότα· 3. (*выразительный*) ἐκφραστικός, ἐμφαντικός, μέ σημασία: ~ый взгляд τό ἐκφραστικό βλέμμα.

знáч||ить *несов.* σημαίνω: что э́то ~ит? τί σημαίνει αὐτό;· э́то чтó-нибудь да ~ит αὐτό κάτι σημαίνει· э́то ничегó не ~ит αὐτό δέν ἔχει καμμιά σημασία.

знáчиться ἀναφέρομαι, ὑπάρχω: ~ в спúске ἀναφέρομαι στόν κατάλογο.

значóк *м* 1. τό σῆμα, τό διακριτικό: университéтский ~ τό φοιτητικό σῆμα· комсомóльский ~ τό σῆμα τῆς κομσομόλ· 2. (*пометка*) ἡ σημείωση, τό σημάδι.

знáющий 1. *прич. от* знать I· 2. *прил.* καπάτσος / ἔμπειρος (*опытный*): он ~ человéк εἶναι ἄνθρωπος πού ξέρει.

зноб||úть *несов. безл.*: меня́ ~ит αἰσθάνομαι ρῖγος.

зной *м* ἡ κάψα, ἡ ζέστη, ὁ καύσωνας [-ων]. ~ный *прил.* καυτερός, φλογερός: ~ный день ἡμέρα πού κάνει κάψα, μέρα μέ φοβερή ζέστη.

зоб *м* ὁ πρόλοβος, ἡ γκοῦσα, ἡ σγάρα (*у птицы*)/ ἡ βρογχοκήλη (*у людей*).

зов *м* ἡ κλήση[-ις], ἡ πρόσκληση[-ις]: по пéрвому ~у μέ τήν πρώτη πρόσκληση, μόλις μᾶς καλέσει.

зовý(сь), зовёшь(ся) *и т. д. наст. вр. от* звáть(ся).

зодиáк *м астр.* ὁ ζωδιακός κύκλος: знáки ~а τά ζώδια.

зóдч||ество *с* ἡ ἀρχιτεκτονική. ~ий *м уст.* ὁ ἀρχιτέκτων.

зол *род. мн. от* зло *и кратк. форма от* злой.

золá *ж* ἡ στάχτη, ἡ στάκτη, ἡ τέφρα.

золóвка *ж* ἡ κουνιάδα, ἡ ἀνδραδέλφη.

золотúст||ый *прил.* χρυσαφένιος, χρυσοειδής: ~ цвет τό χρυσαφένιο χρῶμα, τό χρυσίζον χρῶμα· ~ые вóлосы τά χρυσαφένια μαλλιά.

золотúть *несов.* ἐπιχρυσώνω, χρυσώνω.

золотнúк I *м* τό ζολοτνίκ (*ρωσικόν μέτρον βάρους = 4,26 γραμμάρια*)· ◇ мал ~, да дóрог ≅ μικρό πράγμα μέ πολύ ἀξία.

золотнúк II *м тех.* ὁ ἀτμονομέας, ὁ ἀτμοσύρτης.

зóлото *с* ὁ χρυσός, τό χρυσάφι, τό μάλαμα: саморóдное ~ ὁ καθαρός χρυσός· червóнное ~ τό βενετσιάνικο μάλαμα· вы́шитый ~м χρυσοκεντημένος, χρυσοκέντητος· тиснёный ~м χρυσόδετος· дéсять рублéй ~м δέκα ρούβλια χρυσά· ◇ не всё то ~, что блестúт *посл.* ὅ, τι λάμπει δέν εἶναι χρυσός.

золотоволóсый *прил.* χρυσομάλλης, ξανθομάλλης.

золотоискáтель *м* ὁ χρυσοθήρας.

золот||óй 1. *прил. в разн. знач.* χρυσός, χρυσοῦς, μαλαματένιος: ~ые кýдри τά χρυσά μαλλιά· ~ песóк ἡ χρυσόσκονη· ~ые прúиски τό χρυσωρυχεῖο· ~ запáс *эк.* τό ἀπόθεμα χρυσοῦ· ~ы́х дел мáстер ὁ χρυσοχόος· ~áя ры́бка τό χρυσόψαρο· ~áя óсень τό χρυσό φθινόπωρο· ~ мой! χρυσέ μου!· ◇ ~óе дно τό χρυσωρυχεῖο, ἡ ἐπικερδής ἐπιχείρηση· ~ые рýки τά χρυσά χέρια· ~áя середúна ἡ μέση ὁδός· ~áя молодёжь *презр.* ἡ χρυσῆ νεολαία· сулúть ~ые гóры ὑπόσχομαι λαγούς μέ πετραχήλια· 2. *м* (*монета*) *уст.* τό χρυσό νόμισμα.

золотонóсн||ый *прил.* χρυσοφόρος: ~ песóк ἡ χρυσοφόρος ἄμμος· ~ая жúла ἡ φλέβα χρυσοῦ.

золотопромы́шленн||ик *м* ὁ ἰδιοκτήτης χρυσωρυχείου. ~ый *прил.* τῆς βιομηχανίας χρυσοῦ, τῶν χρυσωρυχείων: ~ые райóны οἱ περιοχές χρυσωρυχείων.

золотý||ха *ж мед.* οἱ χοιράδες, τά χελώνια. ~шный *прил.* χοιραδικός, χελωνιάρης.

золоч||éние *с* ἡ ἐπιχρύσωση[-ις], τό χρύσωμα, τό μαλαματοκάπνισμα. ~ёный *прил.* ἐπίχρυσος, μαλαματοκαπνισμένος.

зóлушка *ж фольк.* ἡ σταχτοποῦτα.

зо́льник *м тех.* ἡ τεφροδόχη[-ις].

зо́на *ж* ἡ ζώνη: пограни́чная ~ ἡ μεθόριος, ἡ συνοριακή ζώνη, ἡ συνοριακή περιοχή· оккупацио́нная ~ ἡ ζώνη κατοχῆς· нейтра́льная ~ ἡ οὐδέτερη ζώνη· ~ ве́чной мерзлоты́ ἡ κατεψυγμένη ζώνη.

зона́льн||ый *прил.* περιφερειακός, τῆς περιοχῆς, τῆς ζώνης: ~ое совеща́ние περιφερειακή σύσκεψη.

зонд *м* 1. *мед.* ὁ καθετήρας[-τηρ], ἡ μήλη, τό μῆλι· 2. (*для исследования почвы*) ὁ καθετήρας, τό γεωτρύπανο[ν]· 3. (*воздушный шар*) τό ἀερόστατο[ν] μετεωρολογικῆς ἔρευνας. ~**и́ровать** *несов.* 1. *мед.* καθετηριάζω, ἐξετάζω μέ καθετῆρα· 2. (*почву*) καθετηριάζω· 3. *перен.* βολιδοσκοπῶ, ἀνιχνεύω: ~**и́ровать** **по́чву** βολιδοσκοπῶ.

зоит, зо́нтик *м* ἡ ὀμπρέλλα, τό ἀλεξιβρόχιο[ν] (*от дождя*)/ τό παρασόλι, τό ἀλεξήλιον (*от солнца*).

зо́итичные *мн.* (*ед.* зо́нтичное *с*) *бот.* τά σκιαδοφόρα φυτά.

зоо́л||ог *м* ὁ ζωολόγος. ~**оги́ческий** *прил.* ζωολογικός. ~**о́гия** *ж* ἡ ζωολογία.

зоопа́рк *м* ὁ ζωολογικός κῆπος.

зоотехник *м* ὁ ζωοτέχνης.

зо́ри *им., вин. мн. от* заря́ 1, 3.

зо́рк||ий *прил.* 1. ὀξυδερκής, γερός (στήν ὅραση): ~ие глаза́ τά γερά μάτια· 2. *перен.* (*проницательный*) διορατικός, παρατηρητικός: ~ ум ὁ διορατικός νοῦς. ~**ость** *ж* 1. ἡ καλή ὅραση[-ις], ἡ ὀξυδέρκεια· 2. *перен.* (*проницательность, бдительность*) ἡ διορατικότητα[-ης].

зо́рька *ж* 1. *уменьш.* ἡ αὐγούλα· 2.: пионе́рская ~ τό πιονέρικο ἐγερτήριο.

зо́рю *вин. ед. от* заря́ 1, 3.

зрачо́к *м* ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἡ κόρη τοῦ ματιοῦ.

зре́лище *с* τό θέαμα/ ἡ παράσταση[-ις] (*представление*).

зре́л||ость *ж прям., перен.* ἡ ὡριμότητα[-ης], ἡ ὡρίμανση[-ις], τό ὡρίμασμα: ~ мы́сли ἡ ὡριμότητα τῶν σκέψεων· полова́я ~ ἡ ἐφηβεία, ἡ ἥβη· аттеста́т ~ости τό ἀπολυτήριο γυμνασίου. ~**ый** *прил. прям., перен.* ὥριμος, γινομένος, μεστωμένος: ~ые я́блоки ὥριμα μῆλα· ~ый во́зраст ἡ ὥριμη ἡλικία· он уже́ ~ый ю́ноша αὐτός εἶναι πλέον ἄνδρας· ~ый ум τό ὥριμο μυαλό, ὁ ὥριμος νοῦς· по ~ом размышле́нии μετά ἀπό ὥριμη σκέψη.

зре́ни||е *с* ἡ ὅραση[-ις]: острота́ ~я ἡ ὀξύτητα τῆς ὅρασης· ◇ по́ле ~я τό ὀπτικό πεδίο· то́чка ~я ἡ ἄποψη, ἡ ἔποψη· с мое́й то́чки ~я... κατά τήν γνώμη μου...· обма́н ~я ἡ ὀφθαλμαπάτη· под угло́м ~я ἡ ὀπτική γωνία.

зреть *несов. прям., перен.* ὡριμάζω, μεστώνω.

зри́тель *м* ὁ θεατής. ~**ный** *прил.* 1. ὀπτικός, ὁρατικός: ~ный нерв τό ὀπτικό νεῦρο· ~ная па́мять ἡ ὀπτική μνήμη· 2.: ~ный зал ἡ αἴθουσα, ἡ πλατεῖα.

зря *нареч. разг.* ἄσκοπα, ἄδικα, χωρίς λόγο / στά χαμένα (*попусту*): ~ тра́тить де́ньги ξοδεύω ἄδικα τά χρήματα· болта́ть ~ λέω λόγια στόν ἀέρα.

зря́чий *прил.* βλέπων, πού βλέπει.

зуб *м* τό δόντι, ὁ ὀδούς: моло́чный ~ ὁ γαλαξίας, ὁ γαλακτίας· коренно́й ~ ὁ τραπεζίτης, ὁ γομφίος, ὁ κυνόδους, τό σκυλόδοντο· ~ му́дрости ὁ φρονιμίτης· вырыва́ть ~ βγάζω (ἕνα) δόντι· скрежета́ть ~а́ми τρίζω τά δόντια μου· ◇ сквозь ~ы μασῶντας τά λόγια· ска́лить ~ы γελῶ ἀνόητα, χαζογελῶ· вооружённый до ~о́в ὁπλισμένος ὡς τά δόντια, ὁπλισμένος μέχρις ὀδόντων· держа́ть язы́к за ~а́ми ράβω τό στόμα μου· в ~а́х навя́зло μοῦ ἔγινε φοβερά ἐνοχλητικό· име́ть ~ про́тив кого́-л. δέν χωνεύω κάποιον, τρέφω μῖσος ἐνάντια σέ κάποιον· не по ~а́м δέν εἶναι γιά τά κότσια (του)· ни в ~ (толкну́ть) δέν ξέρω οὔτε γρί· попа́сть кому́-л. на ~ πέφτω στά χέρια κάποιου· ~ на́ ~ не попада́ет τρέμω.

зуба́стый *прил.* δοντᾶς / *перен. разг.* κοτσονᾶτος, ἀκμαῖος.

зубе́ц *м* τό δόντι / ἡ ἔπαλξη[-ις] (*стены́, башни*)/ τό ὀδόντωμα (*горы́*).

зуби́ло *с тех.* ἡ σμίλη.

зубн||о́й *прил.* 1. τοῦ δοντιοῦ, τοῦ ὀδόντος, ὀδοντικός: ~а́я боль ὁ πονόδοντος, ἡ ὀδονταλγία· ~ врач ὁ ὀδοντοϊατρός, ὁ ὀδοντογιατρός· ~а́я лече́бница τό ὀδοντοϊατρεῖο· ~ нерв τό νεῦρο τοῦ δοντιοῦ (*или* τοῦ ὀδόντος)· ~а́я эма́ль ἡ ἀδαμαντίνη· ~ проте́з ἡ ὀδοντοστοιχία· ~а́я щётка ἡ ὀδοντόβουρτσα· ~ порошо́к ἡ ὀδοντόσκονη· ~а́я па́ста ἡ ὀδοντόπαστα· 2. *лингв.* ὀδοντόφωνος: ~ звук τό ὀδοντόφωνο.

зубовраче́бный *прил.* ὀδοντοϊατρικός: ~ кабине́т τό ὀδοντοϊατρεῖο.

зубоска́л *м разг.* ὁ κοροϊδευτής, ὁ χλευαστής. ~**ить** *несов. разг.* κοροϊδεύω, χλευάζω. ~**ьство** *с разг.* τό κορόϊδεμα, ὁ χλευασμός.

зубочи́стка *ж* ἡ ὀδοντογλυφίδα[-ις].

зубр *м* 1. *зоол.* ὁ βόνασος, ὁ βίσων·

2. *перен. разг.* ἡ μαύρη ἀντίδραση, ὁ πολύ ἀντιδραστικός.

зубр||ёжка *ж разг.* τό διάβασμα, ἡ ἀποστήθιση[-ις]. **~и́ть** *несов. разг.* ἀποστηθίζω, μαθαίνω ἀπόξω.

зубча́т||ка *ж* τό γρανάζι. **~ый** *прил.* ὀδοντωτός: ~ое колесо́ ὁ ὀδοντωτός τροχός, τό *γρανάζι*· ~ая переда́ча *тех.* ἡ μετάδοση κίνησης μέ γρανάζια.

зуд *м прям., перен.* ἡ φαγούρα, ὁ κνισμός. **~е́ть** *несов.* 1. (*чесаться*) κνίζω, τρώγω: у меня́ ру́ки ~я́т μέ τρῶνε τά χέρια μου· 2. (*надоедать*) *разг.* γκρινιάζω, σκοτίζω.

зы́бкий *прил.* 1. ἀσταθής, ἄστατος, ἀκροσφαλής· 2. *перен.* ὁ ταλαντευόμενος.

зыбу́ч||ий *прил.* ἄστατος: ~ие пески́ ἡ κινούμενη ἀμμουδιά, ἡ σύρτις.

зыбь *ж* ἡ κουφοθάλασσα: мёртвая ~ ὁ σάλος, ἡ ἀποθαλασσιά· подёрнуться ~ю ρυτιδώνομαι, ἀνατριχιάζω.

зы́чный *прил.* δυνατός, ἠχηρός: ~ го́лос ἡ στεντόρεια φωνή.

зюйд *м мор.* 1. (*направление*) ὁ νότος· 2. (*ветер*) ἡ ὄστρια, ὁ νότιος (*или* μεσημβρινός) ἄνεμος.

зюйд-ве́ст *м мор.* τά νοτιοδυτικά, ὁ νοτιοδυτικός (ἄνεμος), ὁ γαρμπῆς.

зюйд-о́ст *м мор.* ὁ σιρόκος, τά νοτιοανατολικά, ὁ νοτιοανατολικός.

зя́бкий *прил.* ὁ μαργωσάρης, ὁ τρεμουλιάρης.

зя́блев||ый *прил. с.-х.*: ~ая вспа́шка τό φθινοπωρινό ὄργωμα.

зя́блик *м* (*птица*) ὁ σπῖνος.

зя́бнуть *несов.* κρυώνω, ξεπαγιάζω, μαργώνω.

зябь *ж с.-х.* χωράφι ὀργωμένο τό φθινόπωρο.

зять *м* 1. (*муж дочери*) ὁ γαμπρός, ὁ γαμβρός· 2. (*муж сестры*) ὁ γαμβρός.

И

и 1. *союз* (*соединительный*) καί: брат и сестра́ ἀδελφός κι' ἀδελφή· дверь откры́лась и вошла́ же́нщина ἄνοιξε ἡ πόρτα καί μπῆκε μιά γυναῖκα· 2. *союз* (*усилительный*) καί: и ты ей пове́рила! καί σύ τήν πίστεψες!· и сам не рад καί γώ τό μετάνοιωσα· 3. *союз* (*уступительный*) μά, ὅμως: и рад бы пое́хать, да вре́мени нет εὐχαρίστως θά πήγαινα μά δέν ἔχω καιρό· 4. (*в смысле «также»*) καί: и я хочу́ пойти́ καί ἐγώ θέλω νά πάω· 5. (*в смысле «даже»*) καί, ἀκόμα καί: э́то и я могу́ сде́лать αὐτό τό κάνω κι' ἐγώ· не могу́ и поду́мать οὔτε νά τό σκεφτῶ μπορῶ· 6. (*в смысле «именно»*) ἀκριβῶς καί: э́то о вас и говоря́т γιά σάς ἀκριβῶς μιλᾶνε· 7. и... и... (*при повторении*) καί... καί: и я и сестра́ καί γώ καί ἡ ἀδελφή μου· и то и друго́е καί τό ἕνα καί τό ἄλλο· ◇ и так да́лее καί οὕτω καθεξῆς· и тому́ подо́бное καί τά λοιπά (*сокр.* κ.λ.π.)· и про́чее καί λοιπά.

и́бис *м* (*птица*) ἡ ἶβις.

и́бо *союз книжн.* γιατί, διότι.

и́ва *ж* ἡ ἰτιά, ἡ ἰτέα: плаку́чая ~ ἡ κλαίουσα ἰτέα.

Ива́н-да-Ма́рья *ж бот.* ἴον τό τρίχρουν, ὁ πανσές.

иваси́ *ж нескл.* γιαπωνέζικη σαρδέλλα.

ивня́к *м* 1. (*заросли*) τό φυτώρειο ἀπό ἰτιές· 2. (*прутья*) οἱ λυγαριές, οἱ λύγες οἱ βέργες ἰτιᾶς.

и́вовый *прил.* ἰτεώδης: ~ прут ἡ λυγαριά, ὁ λύγος, ἡ βέργα ἰτιᾶς.

и́волга *ж* (*птица*) τό φλῶρι, ὁ φλῶρος, ἡ χλωρίς.

игл||а́ *ж* 1. τό βελόνι, ἡ βελόνη· 2. (*у животных*) τό κεντρί· 3. (*у растений*) τό ἀγκάθι, ἡ ἄκανθα / τό βελόνι, ἡ βελόνη (*хвоя*). **~и́стый** *прил.* ἀγκαθωτός, ἀγκαθερός, ἀκανθώδης. **~ови́дный** *прил.* βελονοειδής.

иглодержа́тель *м хир.* τό βελονοκάτοχον.

иглоко́жие *мн.* (*ед.* иглоко́жее *с*) τά ἐχινόδερμα.

иглообра́зный *прил.* βελονοειδής.

игнори́ровать *сов. и несов.* ἀγνοῶ, ἀψηφῶ, παραγνωρίζω / περιφρονῶ (*пренебрегать*): ~ фа́кты ἀγνοῶ τά γεγονότα.

и́го *с* ὁ ζυγός: находи́ться под ~м βρίσκομαι κάτω ἀπ' τό ζυγό.

иго́л||ка *ж* τό βελόνι, ἡ βελόνη· ◇ сиде́ть как на ~ках κάθομαι στά καρφιά. **~очка** *ж уменьш.* τό βελονάκι· ◇ оде́т с ~очки ντυμένος τοῦ κουτιοῦ. **~ьник** *м* (*коробочка для иголок*) ἡ βελονοθήκη, ἡ ραφιδοθήκη. **~ьный** *прил.* τῆς βελόνης, τοῦ βελονιοῦ: ~ьное ушко́ ἡ τρύπα τοῦ βελονιοῦ. **~ьчатый** *прил. бот.* βελονοειδής.

иго́рный *прил.* χαρτοπαικτικός, τοῦ

παιχνιδιοῦ: ~ дом τό χαρτοπαικτεῖο, ἡ χαρτοπαικτική λέσχη.

игрá *ж* 1. τό παιγνίδι: ~ в кáрты τό χαρτοπαίγνιο· шáхматная ~ τό σκάκι, τό ζατρίκιο· 2. (*состязание*) ὁ ἀγώνας, τό παιχνίδι: Олимпийские игры οἱ Ὀλυμπιακοί ἀγῶνες· 3. (*исполнение*) τό παίξιμο (*музыканта*)/ τό παίξιμο ἠθοποιοῦ (*артиста*)· ◇ ~ слов τό παίξιμο μέ τίς λέξεις· ~ прирóды ἡ ἰδιοτροπία τῆς φύσης· ~ воображéния τό δημιούργημα τῆς φαντασίας, ἡ φαντασιώδης ἐπινόηση· ~ слýчая ἡ ἰδιοτροπία τῆς τύχης· биржевáя ~ τό παίξιμο στό χρηματιστήριο· ~ не стóит свеч *погов.* δέν ἀξίζει τόν κόπο. ~**льный** *прил.* τοῦ παιγνιδιοῦ, γιά τό παιγνίδι: ~льные кáрты τά παιγνιόχαρτα, τά χαρτιά τῆς τράπουλας· ~льные кóсти οἱ κύβοι, τά ζάρια.

игрáть *несов. в разн. знач.* παίζω: ~ в футбóл (в шáхматы, в прятки) παίζω ποδόσφαιρο (σκάκι, κρυφτό)· ~ на бильярде παίζω μπιλιάρδο· ~ на скрипке (на рояле) παίζω βιολί (πιάνο)· ◇ ~ с огнём παίζω μέ τή φωτιά· ~ своéй жизнью κινδυνεύω τή ζωή μου· сóлнце игрáет на повéрхности воды ὁ ἥλιος παίζει στήν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ· улыбка игрáет на лицé τό χαμόγελο σιγοπαίζει στό πρόσωπο· ~ на нéрвах ἐκνευρίζω, χτυπάω στά νεῦρα· ~ на бирже παίζω στό χρηματιστήριο· ~ словáми παίζω μέ τίς λέξεις· ~ комý-л. нá руку παίζω τό παιγνίδι κάποιου· э́то не игрáет рóли δέν παίζει ρόλο· ~ пéрвую скрипку παίζω τό πρῶτο βιολί.

игрив||о *нареч.* παιχνιδιάρικα. ~**ость** *ж* ἡ ζωηρότητα. ~**ый** *прил.* παιχνιδιάρικος, παιγνιδιάρης, καμωματᾶς (*о мужчине*)/ ἡ κοκέττα, ἡ τσαχπίνα, ἡ φιλάρεσκη (*о женщине*)/ ἐλαφρόμυαλος, ἀστόχαστος (*несерьёзный, шутливый*): ~ое настроéние ἡ εὐδιαθεσία.

игрист||ый *прил.* πού ἀφρίζει: ~ое винó κρασί πού ἀφρίζει.

игрóк *м* ὁ παίχτης, ὁ παίκτης / ὁ χαρτοπαίκτης (*в карты*)/ ὁ ποδοσφαιριστής (*футбольной команды*): запаснóй ~ ὁ ἀναπληρωματικός (*или* ὁ ἐφεδρικός) παίχτης.

игрýшечный *прил.* 1. (*относящийся к игрушкам*) τῶν παιχνιδιῶν, ἀθυρματοειδής: ~ магазин τό μαγαζί (παιδικῶν) παιχνιδιῶν· ~ мáстер ὁ κατασκευαστής παιχνιδιῶν, ὁ ἀθυρματοποιός· 2. (*ненастоящий*) ψεύτικος: ~ автомобиль τό ψεύτικο αὐτοκινητάκι· 3. (*очень маленький*): ~ дóмик τό μικρούτσικο σπιτάκι.

игрýшк||а *ж* τό παιγνίδι, τό παιχνίδι: дéтские ~и τά παιδικά παιχνίδια· ◇ э́то не ~и αὐτά δέν εἶναι χωρατά· быть ~ой в рукáх когó-л. γίνομαι παίγνιο, εἶμαι παιγνίδι στά χέρια κάποιου.

игýмен *м церк.* ὁ ἡγούμενος.

идеáл *м в разн. знач.* τό ἰδανικό, τό ἰδεῶδες, τό ἴνδαλμα. ~**изáция** *ж* ἡ ἐξιδανίκευση[-ις]. ~**изировать** *сов. и несов.* ἐξιδανικεύω.

идеал||изм *м* ὁ ἰδεαλισμός. ~**ист** *м* ὁ ἰδεαλιστής, ὁ οὐτοπιστής, ὁ ἐξιδανικευτής. ~**истический** *прил.* ἰδεαλιστικός.

идеáльн||ость *ж* τό ἰδεῶδες, ἡ ἰδανικότητα[-ης]. ~**ый** *прил. в разн. знач.* ἰδανικός, ἰδεώδης: ~ый рабóтник ὁ ἰδανικός ἐργάτης· ~ая красотá ἡ ἰδεώδης ὀμορφιά.

идéйно-политический *прил.* ἰδεολογικοπολιτικός: ~ ýровень τό ἰδεολογικοπολιτικό ἐπίπεδο.

идéйность *ж* ὁ προοδευτικός χαρακτήρας.

идéйн||ый *прил.* 1. (*проникнутый передовыми идеями*) ἰδανικός, ἰδεολογικός, ἰδεατός (*о литературе, искусстве и т. п.*)/ ἰδεολόγος (*о человеке*): ~ ромáн τό μυθιστόρημα μέ ἰδεολογικό περιεχόμενο· ~ человéк ὁ ἰδεολόγος· 2. (*идеологический*) ἰδεολογικός: ~ое руковóдство ἡ ἰδεολογική καθοδήγηση.

идент||ификáция *ж* ἡ συνταύτιση[-ις], ὁ ταυτισμός. ~**ифицировать** *сов. и несов.* συνταυτίζω, ἐξομοιῶ, ταυτίζω. ~**ичность** *ж* ἡ ταυτότητα[-ης], ἡ ὁμοιότητα [-ης]. ~**ичный** *прил.* ταυτόσημος, ἴδιος.

идеóл||ог *м* ὁ ἰδεολόγος. ~**огический** *прил.* ἰδεολογικός. ~**óгия** *ж* ἡ ἰδεολογία: марксистско-лéнинская ~ ἡ μαρξιστική-λενινιστική ἰδεολογία.

идé||я *ж в разн. знач.* ἡ ἰδέα, ἡ ἔννοια / *филос.* τό νόημα: политические ~и οἱ πολιτικές ἰδέες· ~ ромáна ἡ ἰδέα τοῦ μυθιστορήματος· он пéрвый пóдал э́ту ~ю πρῶτος εἶχε αὐτή τήν ἰδέα· счастливая ~ ἡ σωστή ἰδέα· навязчивая ~ ἡ ἔμμονη ἰδέα.

идиллический *прил.* εἰδυλλιακός.

идиллия *ж* τό εἰδύλλιο[ν].

идиóм *м*, **идиóм||а** *ж* ὁ ἰδιωματισμός. ~**áтика** *ж* τά ἰδιώματα, οἱ ἰδιωματισμοί. ~**атический** *прил.* ἰδιωματικός.

идиосинкразия *ж мед.* ἡ ἰδιοσυγκρασία.

идиóт *м* ὁ ἠλίθιος, ὁ βλάξ, ὁ ἀνόητος. ~**изм** *м* ἡ ἠλιθιότης, ἡ βλακεία. ~**ический** *см.* идиóтский. ~**ка** *ж* ἡ ἠλίθια. ~**ский** *прил. разг.* ἠλίθιος, βλακώδης.

~ство *с* ἡ ἠλιθιότης, ἡ βλακεία, ἡ κουταμάρα.

и́дол *м прям., перен.* τό εἴδωλο[ν], τό ἴνδαλμα.

идолопокло́н||ник *м* ὁ εἰδωλολάτρης. **~нический** *прил.* εἰδωλολατρικός. **~ничество** *с*, **~ство** *с* ἡ εἰδωλολατρεία.

идти́ *несов.* 1. πηγαίνω, πάω, μεταβαίνω/ βαδίζω (*шагать*) / ἔρχομαι (*откуда-л.*): ~ вперёд προχωρῶ· ~ наза́д ὀπισθοχωρῶ· ~ за че́м-л. ἀκολουθῶ κάποιον· ~ ме́дленно (бы́стро) βαδίζω ἀργά (γρήγορα)· ~ в но́гу συμβαδίζω, δέν μένω πίσω· ~ гусько́м πηγαίνω σέ φάλαγγα κατ' ἄνδραν· ~ домо́й πηγαίνω στό σπίτι· ~ и́з дому ἔρχομαι ἀπό τό σπίτι· ~ пешко́м πηγαίνω πεζός, πάω μέ τά πόδια· ~ в шко́лу πηγαίνω σχολεῖο· ~ по доро́ге πηγαίνω στό δρόμο· 2. (*отправляться*) ξεκινῶ, φεύγω, ἀναχωρῶ: по́езд идёт в два часа́ дня τό τραῖνο φεύγει στίς δύο τό ἀπόγευμα· парохо́д идёт че́рез час τό ἀτμόπλοιον ἀναχωρεῖ μετά μία ὥρα· ~ гуля́ть πηγαίνω περίπατο· 3. (*приближаться*): по́езд идёт τό τραῖνο φτάνει· весна́ идёт ἔρχεται ἡ ἄνοιξη· 4. (*пролегать*) ὁδηγῶ, διέρχομαι, περνῶ / ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι, ἐξαπλώνομαι (*простираться*): э́та доро́га идёт к го́роду αὐτός ὁ δρόμος ὁδηγεῖ στήν πόλη· 5. (*выходить, выделяться*) βγαίνω, τρέχω: пар (дым) идёт βγαίνει ἀτμός (καπνός)· вода́ идёт из кра́на τό νερό τρέχει ἀπ' τή βρύση· кровь идёт τρέχει αἷμα· от цвето́в идёт си́льный за́пах τά λουλούδια ἀναδίνουν δυνατή μυρωδιά· 6. (*об осадках*) πέφτω, πίπτω: идёт снег πέφτει χιόνι, χιονίζει· идёт дождь πέφτει βροχή, βρέχει· 7. (*о времени*) περνῶ: дни иду́т бы́стро οἱ μέρες περνοῦν γρήγορα· ему́ идёт пя́тый год περπατάει στά πέντε, εἶναι πέντε χρονῶν· 8. (*происходить*) γίνομαι, λαμβάνω χώραν, συνεχίζομαι: иду́т перегово́ры γίνονται διαπραγματεύσεις· иду́т уро́ки γίνονται μαθήματα· 9. (*поступать*) εἰσέρχομαι, μπαίνω, πηγαίνω: ~ на вое́нную слу́жбу μπαίνω στό στρατό· ~ в институ́т μπαίνω στό Ἰνστιτοῦτο· 10. (*находить сбыт*) πουλιέμαι: това́р не идёт τό ἐμπόρευμα δέν πουλιέται (*или* δέν ἔχει ζήτηση)· 11. (*о механизмах*) δουλεύω, πηγαίνω: как иду́т ва́ши часы́? πῶς πηγαίνει τό ὡρολόγι σας;· 12. (*употребляться*) ἀπαιτοῦμαι, χρειάζομαι: на э́то пла́тье идёт шесть ме́тров γι'αὐτό τό φόρεμα χρειάζονται ἕξι μέτρα ὕφασμα· тряпьё идёт на изготовле́ние бума́ги τά κουρέλια πηγαίνουν διά τήν κατασκευή χαρτιοῦ· 13. (*быть к лицу*) πηγαίνω, ταιριάζω, ἁρμόζω (πρός): шля́па не идёт мне τό καπέλλο δέν μοῦ πηγαίνει· 14. (*о спектакле, кино и т. п.*) παίζομαι: сего́дня идёт «Пи́ковая да́ма» σήμερον παίζεται ἡ «Ντάμα Πίκα»· 15. (*в игре*) παίζω, κάνω κίνηση: вам ~ ἡ σειρά σας νά παίξετε· ~ с деся́тки ἀνοίγω μέ τό δεκάρι· ~ пе́шкой κινῶ πιόνι· ◇ ~ наперекор ἐνεργῶ στό πεῖσμα, ἀντίθετα· ~ наудачу πηγαίνω στήν τύχη (*или* στά κουτουροῦ)· ~ вразре́з с че́м-л. πηγαίνω ἀντίθετα, ἐνεργῶ σέ ἀντίθεση μέ...· ~ на риск ριψοκινδυνεύω· ~ ко дну́ πηγαίνω στόν πάτο· ~ на врага́ βαδίζω κατά τοῦ ἐχθροῦ· ~ в го́ру *перен.* παίρνω τήν ἀνιοῦσαν, προκόβω· ~ на у́быль ἐλαττώνομαι· ~ на преступле́ние κάνω ἔγκλημα· ~ свое́й доро́гой τραβῶ τόν δρόμο μου· ~ на усту́пки κάνω ὑποχωρήσεις· ~ на поса́дку *ав.* πάω νά προσγειωθῶ· ~ на всё κάνω τό πάν· ~ на попя́тный ὑποχωρῶ· не ~ в счёт δέν μπαίνω στό λογαριασμό· э́то не идёт у меня́ из головы́ δέν μοῦ βγαίνει ἀπ' τό μυαλό· о чём речь идёт? περί τίνος πρόκειται;, περί τίνος γίνεται λόγος;· как иду́т дела́? πῶς πᾶνε οἱ δουλειές;· дела́ иду́т хорошо́! οἱ δουλειές πᾶνε καλά!· куда́ ни шло! *разг.* ἅς εἶναι, ἔστω!· идёт! (*ладно*) ἔχει καλῶς!, ἐν τάξει!

иду́, идёшь и т. д. *наст. вр. от* идти́.

иезуи́т *м* ὁ ἰησουΐτης. **~ский** *прил.* ἰησουϊτικός.

ие́на *ж* (*японская монета*) τό γιέν.

иерархи́ческ||ий *прил.* ἱεραρχικός: ~ая ле́стница ἡ ἱεραρχική κλίμακα.

иера́рхия *ж* ἡ ἱεραρχία.

иере́й *м* ὁ ἱερεύς, ὁ ἱερέας.

иерихо́нск||ий *прил.* τῆς Ἱεριχοῦς: ~ая труба́ οἱ σάλπιγγες τῆς Ἱεριχοῦς.

иеро́глиф *м* τό ἱερόγλυφο[ν]. **~и́ческий** *прил.* ἱερογλυφικός.

иждиве́н||ец *м* ἄνθρωπος ποῦ ζεῖ σέ βάρος ἄλλου, ὁ παράσιτος. **~ие** *с*: жить на ~ии родны́х ζῶ σέ βάρος τῶν γονιῶν (*или* συγγενῶν) μου· состоя́ть на чьём-л. ~ии ζῶ σέ βάρος κάποιου. **~ческий** *прил.* παρασιτικός. **~чество** *с* ὁ παρασιτισμός.

из (изо) *предлог с род. п.* ἀπό, ἐκ, ἐξ: выходи́ть из теа́тра βγαίνω ἀπό τό θέατρο· прие́хать из Афи́н ἔρχομαι ἀπό τήν Ἀθήνα· дом из ка́мня σπίτι ἀπό πέτρα, πέτρινο σπίτι· ка́ждый из нас ὁ καθένας ἀπό μᾶς· из любопы́тства ἀπό περιέργεια, χάριν περιέργειας· из за́висти

ἀπό φθόνο, ἀπό ζήλεια· изо дня́ в де́нь ἀπό μέρα σέ μέρα, μέρα μέ τή μέρα· из го́да в год ἀπό χρόνο σέ χρόνο· из бе́дной семьи́ ἀπό φτωχή οἰκογένεια· одно́ из двух ἕνα ἀπ' τά δυό· обе́д из трёх блюд γεῦμα μέ τρία φαγητά.

изба́ *ж* ἡ ἴζμπα, τό ρούσικο χωριατόσπιτο.

избави́тель *м* ὁ λυτρωτής, ὁ ἀπελευθερωτής.

изба́в||ить(ся) *сов. см.* избавля́ть(ся). ~**ле́ние** *с* ἡ ἀπαλλαγή, ἡ ἀπολύτρωση[-ις], ὁ λυτρωμός. ~**ля́ть** *несов.* (*от чего-л.*) ἀπαλλάσσω, γλυτώνω, λυτρώνω: ~ля́ть от хлопо́т ἀπαλλάσσω ἀπό τίς φροντίδες. ~**ля́ться** ἀπαλλάσσομαι, ξεφορτώνομαι, ἀπελευθερώνομαι.

избало́в||анность *ж* τό παραχάϊδεμα. ~**анный** 1. *прич. от* избалова́ть· 2. *прил.* παραχαϊδεμένος, κακομαθημένος: ~анный ребёнок τό κακομαθημένο (*или* παραχαϊδεμένο) παιδί. ~**а́ть** *сов. см.* балова́ть. ~**а́ться** εἶμαι (παρα)χαϊδεμένος, εἶμαι κακομαθημένος, εἶμαι κακοανατεθραμμένος.

изба́-чита́льня *ж* ἡ λέσχη-ἀναγνωστήριο στό χωριό.

избега́ть *несов.* διαφεύγω, ἀποφεύγω, ξεφεύγω: ~ опа́сности διαφεύγω τόν κίνδυνο· ~ друг дру́га ἀποφεύγομε νά συναντηθοῦμε.

избе́гать *сов.* διατρέχω, γυρίζω σέ πολλά μέρη, περιτρέχω. ~ся κουράζομαι ἀπ' τά τρεχάματα, ἀποκάμνω.

избе́гнуть *сов. см.* избега́ть.

избежа́||ние *с*: во ~ πρός ἀποφυγήν· во ~ недоразуме́ний πρός ἀποφυγήν παρεξηγήσεων. ~ть *сов. см.* избега́ть.

изби||ва́ть *несов.* ξυλοκοπῶ, δέρνω ἀνηλεῶς, χτυπῶ: ~ до полусме́рти σκοτώνω στό ξύλο, ἀφήνω ἀναίσθητο ἀπ' τό ξύλο. ~**е́ние** *с* 1. (*побои*) τό ξύλο, τό ξυλοκόπημα, ὁ ξυλοδαρμός· 2. (*истребление*) ἡ ἐξόντωση[-ις]· ◇ ~е́ние младе́нцев *библ.* ἡ σφαγή τῶν νηπίων.

избира́тель *м* ὁ ἐκλογέας[-εύς], ὁ ψηφοφόρος. ~**ный** *прил.* ἐκλογικός: ~ное пра́во τό ἐκλογικό δικαίωμα, τό δικαίωμα ψήφου· ~ный уча́сток τό ἐκλογικό τμῆμα· ~ная кампа́ния ἡ προεκλογική καμπάνια· ~ный бюллете́нь τό ψηφοδέλτιο.

избир||а́ть *несов.* 1. ἐκλέγω, διαλέγω, προτιμῶ· 2. (*кого-л. кем-л.*) ἐκλέγω.

изби́т||ый 1. *прич. от* изби́ть· 2. *прил.* (*побитый*) δαρμένος, χτυπημένος· 3. *прил. перен.* τετριμμένος, κοινοτοπικός, χιλιοειπωμένος: ~ые фра́зы τετριμμένες φράσεις· ~ая и́стина ἡ κοινοτοπία· ~ые слова́ τά χιλιοειπωμένα λόγια.

изби́ть *сов. см.* избива́ть.

изборозди́||ть *сов.* αὐλακώνω: лицо́, избороздённое морщи́нами τό πρόσωπο αὐλακωμένο ἀπό ρυτίδες.

избра́н||ие *с* ἡ ἐκλογή, ἡ ἀνάδειξη[-ις]. ~**ник** *м* ὁ ἐκλεκτός, ὁ διαλεκτός: наро́дный ~ник ὁ ἐκλεγμένος (*или* ἐκπρόσωπος, ἀντιπρόσωπος) τοῦ λαοῦ.

и́збранн||ый 1. *прич. от* избра́ть· 2. *прил. прям., перен.* ἐκλεγμένος, διαλεκτός, ἐκλεκτός: ~ое о́бщество ἡ ἐκλεκτή κοινωνία· ~ые сочине́ния ἡ ἐκλογή, τά ἐκλεκτά ἔργα· 3. ~ые *мн.* οἱ ἐκλεκτοί, οἱ διαλεγμένοι.

избра́ть *сов. см.* избира́ть.

избу́шка *ж* ἡ καλύβα, ἡ καλύβη, τό καλυβόσπιτο.

избы́т||ок *м* 1. (*излишек*) τό περίσσευμα, τό ξεχείλισμα, τό πλεόνασμα: ~ эне́ргии τό ξεχείλισμα ἐνέργειας· 2. (*изобилие*) ἡ πληθώρα, ἡ ἀφθονία: в ~ке ἐν ἀφθονία· вознагради́ть кого́-л. с ~ком ἀμείβω κάποιον μέ τό παραπάνω. ~**очный** *прил.* πλεονάζων, περισσεύων.

извая́||ние *с* τό γλυπτό, τό ἄγαλμα: как ~ ἀκίνητος σάν ἄγαλμα. ~**ть** *сов.* γλύφω, λαξεύω, σκαλίζω μάρμαρο (ξύλο κ.λ.π.).

изве́д||анный *прич. и прил.* γνωστός. ~**ать** *сов.*, ~**ывать** *несов.* δοκιμάζω, γνωρίζω.

и́зверг *м* ὁ τύραννος, τό τέρας.

изверга́ть *несов.*, **изве́ргнуть** *сов.* 1. (*о вулкане*) εἶμαι σέ ἔκρηξη· 2. *физиол.* βγάζω: ~ се́мя ἐκσπερματίζω. ~ся 1. (*о вулкане*) εἶμαι σέ ἔκρηξη, ἐκρήγνυμαι· 2. *физиол.* ἐκσπερματίζομαι.

изверже́ние *с* 1. (*вулкана*) ἡ ἔκρηξη· 2. *физиол.*: ~ се́мени ἡ ἐκσπερμάτωση[-ις].

изве́риться *сов.* (*в ком-л.*) χάνω τήν ἐμπιστοσύνη, χάνω τήν πίστη: ~ в друзья́х χάνω τήν ἐμπιστοσύνη στούς φίλους.

изверну́ться *сов. см.* извора́чиваться.

извести́ *сов. см.* изводи́ть.

изве́сти||е *с* 1. ἡ εἴδηση[-ις], τό νέο, ἡ πληροφορία: прия́тное ~ ἡ εὐχάριστη εἴδηση· после́дние ~я (*по радио*) τά τελευταῖα νέα, οἱ τελευταῖες εἰδήσεις· 2. *мн.* (*периодическое издание*) τό δελτίο[ν], τά πρακτικά: Изве́стия Акаде́мии Нау́к СССР τό Δελτίον τῆς 'Ακαδημίας τῶν 'Επιστημῶν τῆς ΕΣΣΔ· 3. *мн.* (*название газеты*) ἡ 'Ιζβέστια.

извести́сь *сов. см.* изводи́ться.

извести́ть *сов. см.* извеща́ть.

извёстка *ж* ὁ ἀσβέστης.

известк||ова́ние *с* ἡ ἀσβέστωση[-ις]. **~ова́ть** *сов. и несов.* ἀσβεστώνω, λιπαίνω τό ἔδαφος μέ ἀσβέστη. **~о́вый** *прил.* ἀσβεστοῦχος: ~о́вая вода́ τό ἀσβεστόνερο· ~о́вый шпат ὁ ἀσβεστίτης.

изве́ст||но *предик. безл.* εἶναι γνωστό[ν]: мне (тебе́, ему́) ~ ξέρω (ξέρεις κ.λ.π.)· как ~ ὅπως εἶναι γνωστό· наско́лько мне ~ ἀπ' ὅτι ξέρω· хорошо́ ~, что... ξέρουμε καλά... **~ность** *ж* ἡ διασημότητα, ἡ φήμη, ἡ δόξα: по́льзующийся миро́вой ~ностью ποὺ ἔχει παγκόσμια φήμη, πού εἶναι παγκόσμια γνωστός· поста́вить кого́-л. в ~ность γνωστοποιῶ σέ κάποιον, εἰδοποιῶ, πληροφορῶ, κάνω γνωστό. **~ный** *прил.* 1. (*знакомый*) γνωστός: вам ~ен э́тот челове́к? σᾶς εἶναι γνωστός αὐτός ὁ ἄνθρωπος;· 2. (*знаменитый*) διάσημος, ὀνομαστός, ἔνδοξος: ~ный худо́жник ξακουστός καλλιτέχνης· э́то ~ный скрипа́ч εἶναι διάσημος βιολιστής· 3. (*определённый*) ὁρισμένος: с ~ной це́лью μέ ὁρισμένο σκοπό· в ~ный час σέ ὁρισμένη ὥρα· 4. (*некоторый*) κάποιος, μερικός: в ~ных слу́чаях σέ μερικές περιπτώσεις.

известня́к *м* ὁ ἀσβεστόλιθος, ἡ ἀσβεστόπετρα.

и́звесть *ж* ὁ ἀσβέστης, ἡ ἄσβεστος: гашёная ~ ὁ σβησμένος ἀσβέστης· негашёная ~ ὁ ἀσβέστης, ὁ ἄλυωτος ἀσβέστης.

изве́чный *прил.* παμπάλαιος, προαιώνιος.

извещ||а́ть *несов.* πληροφορῶ, ἀγγέλλω, ἀναγγέλλω, εἰδοποιῶ, γνωστοποιῶ, γνωρίζω. **~е́ние** *с* 1. (*действие*) ἡ ἀναγγελία, ἡ εἰδοποίηση[-ις]· 2. (*повестка*) ἡ κλήση, ἡ κλῆσις.

изви́в *м* ὁ ἑλιγμός, ἡ καμπή, ἡ στροφή. **~а́ться** *несов.* ἕρπω ἑλικοειδῶς, κουλουριάζομαι / ἐκτείνομαι ἑλικοειδῶς, ἑλίσσομαι (*о дороге, реке и т. п.*).

изви́ли||на *ж* 1. (*реки́*) ἡ στροφή, ἡ καμπή, ὁ μαίανδρος· 2. *анат.* ἡ ἕλιξ: ~ны мо́зга οἱ ἕλικες τοῦ ἐγκεφάλου. **~стый** *прил.* ἑλικοειδής, σπειροειδής/ μαιανδροειδής (*о реке*): ~стая доро́га ὁ ἑλικοειδής δρόμος.

извин||е́ние *с* ἡ συγγνώμη: проси́ть ~е́ния ζητῶ συγγνώμη. **~и́тельный** *прил.* συγχωρητός, συγχωρήσιμος: ~и́тельный посту́пок ἡ συγχωρητή πράξη. **~и́ть** *сов. см.* извиня́ть· ~и́те меня́, пожа́луйста! σᾶς ζητῶ συγγνώμη!, μέ συγχωρεῖτε!, συγγνώμη!, νά μέ συμπαθᾶτε!· ну уж ~и́те! ἅ, ὄχι νά μέ συμπαθᾶτε. **~и́ться** *см.* извиня́ться. **~я́ть** *несов.* συγχωρῶ. **~я́ться** (*перед кем-л.*) ζητῶ συγγνώμη. **~я́ющийся** 1. *прич. от* извиня́ться· 2. *прил.* (*о виде и т. п.*) ταπεινός, μεταμελημένος.

извл||ека́ть *несов. в разн. знач.* βγάζω, ἐξάγω: ~ по́льзу из чего́-л. βγάζω ὄφελος ἀπό κάτι. **~ече́ние** *с* 1. (*действие*) ἡ ἐξαγωγή, τό βγάλσιμο: ~ече́ние ко́рня *мат.* ἡ ἐξαγωγή τῆς ρίζας· 2. (*выдержка*) τό ἀπόσπασμα. **~е́чь** *сов. см.* извлека́ть.

извне́ *нареч.* ἀπό ἔξω, ἔξωθεν, ἀπ' ἔξω, ἀπ' τό ἐξωτερικό.

изводи́||ть *несов. разг.* 1. (*тратить*) (ἐ)ξοδεύω, σπαταλῶ: ~ де́ньги на что́-л. ξοδεύω λεπτά γιά κάτι· 2. (*мучить, терзать*) ἐξαντλῶ, τσακίζω / παιδεύω, σταυρώνω, πιλατεύω (*раздражать*): боле́знь меня́ изво́дит μέ τσακίζει ἡ ἀρρώστια· ~ кого́-л. насме́шками πιλατεύω κάποιον μέ τήν κοροϊδία· ~ всех свои́ми капри́зами παιδεύω ὅλους μέ τά καπρίτσια μου. **~ться** ἐξαντλοῦμαι, ἀποκάμνω, τσακίζομαι.

изво́з *м* τό ἀγῶγι, ἡ μεταφορά, ἡ μετακόμιση[-ις]: занима́ться ~ом δουλεύω ἀγωγιάτης, κάνω ἀγώγια. **~ный** *прил.*: ~ный про́мысел ἡ μεταφορά μέ ζῶα.

изво́зчик *м* 1. ὁ ἁμαξηλάτης, ὁ ἁμαξᾶς / ὁ καρραγωγεύς, ὁ καρροτσιέρης (*ломовой*)· 2. (*экипаж*): е́хать на ~е πηγαίνω μέ τό ἁμάξι.

изво́||лить *несов.* 1. (*с инф. для выражения повеления*): ~льте вы́йти! περᾶστε ἔξω!· 2. (*для выражения согласия*) παρακαλῶ, ὁρίστε: да́йте мне кни́гу. — Изво́льте! δόστε μου τό βιβλίο. — Παρακαλῶ!· 3. *уст.* ὁρίζω, προστάζω: чего́ ~лите? τί ὁρίζετε; στούς ὁρισμούς σας;· ◇ тепе́рь ~льте его́ дожида́ться τώρα εὐαρεστηθεῖτε νά τόν περιμένετε, τώρα κόπιασε νά τόν περιμένεις· ~льте ра́доваться! χαρῆτε!

извора́чиваться *несов.* ξεφεύγω, κάνω ἑλιγμούς, ξεγλιστρῶ / *перен.* τά κλωθογυρίζω / κάνω διάφορους συνδιασμούς γιά νά τά φέρω βόλτα (*при финансовых затруднениях*): ему́ пришло́сь ~, что́бы отве́тить на вопро́с τά κλωθογύριζε πολύ γιά νά μπορέσει ν'ἀπαντήσει· семье́ приходи́лось ~, так как средств не хвата́ло ἡ οἰκογένεια ἔκανε πολλούς συνδιασμούς γιά νά τά φέρει βόλτα ἐπειδή τά ἔσοδα ἦτανε λίγα.

изворо́тлив||ость *ж* ἡ ἐπιδεξιότητα[-ης], ἡ ἐπιτηδειότητα[-ης], ἡ εὐστροφία. **~ый** *прил. прям., перен.* ἐπιδέξιος, ἐπιτήδει-

ος, εὔστροφος: ~ый человéк ὁ ἐπιτήδειος (*или* ὁ ἐπιδέξιος) ἄνθρωπος· ~ый ум ὁ εὔστροφος νοῦς.

извратить *сов.*, **извращáть** *несов.* διαστρεβλώνω, διαστρέφω, παραμορφώνω: ~ чьй-л. словá διαστρεβλώνω τά λόγια κάποιου.

извращ||éние *с* 1. (*искажение*) ἡ διαστρέβλωση[-ις], ἡ παραμόρφωση[-ις], ἡ παρερμηνεία: ~ фáктов ἡ διαστρέβλωση τῶν γεγονότων· 2. (*ненормальность*) ἡ διαστροφή. ~ённость *ж* ἡ διαφθορά, ἡ διαστροφή. ~ённый 1. *прич. от* извратить· 2. *прил.* (*искажённый*) διαστρεβλωμένος, διεστραμμένος, παραμορφωμένος· 3. *прил.* (*противоестественный*) διεφθαρμένος, διεστραμμένος.

изгáдить *сов.*, **изгáживать** *несов. разг.* 1. (*запачкать*) λερώνω, μαγαρίζω, μουρνταρεύω, βρωμίζω· 2. *перен.* (*испортить*) διαφθείρω, χαλνῶ.

изгйб *м* ἡ καμπή, ἡ στροφή, τό γύρισμα: ~ дорóги ἡ στροφή τοῦ δρόμου· ~ реки ἡ καμπή τοῦ ποταμιοῦ. ~áть *несов.* σκύβω, λυγίζω (*μετ.*), κάμπτω. ~áться κάμπτομαι, λυγίζω (*ἀμετ.*), σκύβω (*ἀμετ.*).

изглáдить *сов.*, **изглáживать** *несов.* ἐξαλείφω, διαγράφω, σβήνω: ~ из пáмяти σβήνω ἀπ' τό μυαλό μου, ἐξαλείφω ἀπ' τήν μνήμην μου. ~ся (*уничтожаться, забываться*) ἐξαλείφομαι, βγαίνω, σβύνομαι: воспоминáния изглáдились οἱ ἀναμνήσεις ἔσβησαν.

изглóданн||ый 1. *прич. от* изглодáть· 2. *прил.* φαγωμένος, γλυμμένος.

изгнáни||е *с* 1. (*действие*) ἡ ἐκδίωξη[-ις], τό διώξιμο: ~ из óбщества ἡ ἀποπομπή, ὁ ἐξοστρακισμός ἀπ' τήν κοινωνία· подвергáть ~ю ἐκδιώκω, διώχνω· 2. (*ссылка*) ἡ ἐξορία, ὁ ἐκτοπισμός: удаляться в ~ φεύγω στήν ἐξορία.

изгнáть *сов. см.* изгонять.

изголóвь||е *с* τό προσκέφαλο: стоять у ~я στέκομαι κοντά στό προσκέφαλο.

изголодáться *сов.* 1. πεινῶ πολύ, πεθαίνω τῆς πείνας· 2. *перен.* ἐπιθυμῶ πολύ, λαχταρῶ: ~ по хорóшей мýзыке ἐπιθυμῶ πολύ ν' ἀκούσω καλή μουσική.

изгонять *несов.* 1. (*кого-л.*) διώχνω, ἐκδιώκω, ἐκπατρίζω, ἐξορίζω, ἐκτοπίζω, ἀποπέμπω· 2. (*из употребления*) ἀποβάλλω, καταργῶ, διαγράφω· 3. *мед.* βγάζω, ἀποβάλλω: ~ плод ἀποβάλλω, κάνω ἔκτρωση.

изгородь *ж* ὁ φράχτης, ὁ φράκτης: живáя ~ ὁ φυσικός φράχτης.

изготáвливать(ся) *несов. см.* изготовлять(ся).

изготóв||ить(ся) *сов. см.* изготовлять(ся). ~лéние *с* ἡ κατασκευή: ~лéние одéжды ἡ κατασκευή ρούχων. ~лять *несов.* 1. (*приготовлять*) ἑτοιμάζω, παρασκευάζω· 2. (*производить*) κατασκευάζω, φτιάνω. ~ляться ἑτοιμάζομαι.

изгрызáть *несов.*, **изгрызть** *сов.* τρωγαλίζω, ροκανίζω.

издавáть *несов.* 1. ἐκδίδω, βγάζω: ~ газéту ἐκδίδω (*или* βγάζω) ἐφημερίδα· 2. (*закон, постановление и т. п.*) δημοσιεύω: ~ укáз δημοσιεύω διάταγμα· 3. (*звук и т. п.*) ἐκπέμπω, βγάζω· 4. (*запах*) βγάζω, ἀναδίδω μυρωδιά, ἀποπνέω.

издавна *нареч.* ἀπ' τά παληά χρόνια, ἀπό πολύ καιρό, πρό πολλοῦ.

издалекá *нареч.* ἀπό μακρυά, μακρόθεν: приéхать ~ ἔρχομαι ἀπό μακρυά· ◇ начáть ~ τήν φέρνω μέ τρόπο.

издали *нареч. см.* издалекá.

издá||ние *с в разн. знач.* ἡ ἔκδοση [-ις], ἡ δημοσίευση[-ις]. ~тель *м* ὁ ἐκδότης. ~тельский *прил.* ἐκδοτικός (*относящийся к издательству*)/ βιβλιοεκδοτικός (*относящийся к книжному делу*). ~тельство *с* ὁ ἐκδοτικός οἶκος, τό ἐκδοτικό: госудáрственное ~тельство τό κρατικό ἐκδοτικό. ~ть *сов. см.* издавáть 1, 2, 3.

издевá||тельский *прил.* ἐμπαικτικός, κοροϊδευτικός, σκωπτικός, χλευαστικός. ~тельство *с* ὁ ἐμπαιγμός, ἡ κοροϊδία, ὁ χλευασμός. ~ться *несов.* ἐμπαίζω, κοροϊδεύω, χλευάζω, περιπαίζω.

издёвка *ж разг.* ὁ ἐμπαιγμός, ἡ κοροϊδία, ὁ χλευασμός.

издéл||ие *с* (*продукт производства*) τό πρᾶγμα, τό εἶδος, τό ἐμπόρευμα: промышленные ~ия τά βιομηχανικά προϊόντα· фабричные ~ия προϊόντα βιομηχανίας· металлические ~ия τά μετάλλινα εἴδη, τά σιδερικά· хлопчатобумáжные ~ия τά βαμβακερά (εἴδη)· шёлковые ~ия τά μεταξωτά (εἴδη)· текстильные ~ия εἴδη ὑφαντουργίας.

издёрга||нный 1. *прич. от* издёргать· 2. *прил. разг.* (*с расшатанной нервной системой*) ξεχαρβαλωμένος, (ἄνθρωπος) μέ σπασμένα νεῦρα: ~ человéк ἄνθρωπος μέ σπασμένα νεῦρα. ~ть *сов.* (*привести в болезненно-нервное состояние*) *разг.* χαλνῶ, ξεχαρβαλώνω: ~ть нéрвы σπάω τά νεῦρα. ~ться *разг.* (*стать болезненно-нервным*) ξεχαρβαλώνομαι, σπάω: нéрвы ~лись τά νεῦρα μου ἔχουν σπάσει, τά νεῦρα μου ξεχαρβαλώθηκαν.

издержáть *сов.* (ἐ)ξοδεύω, δαπανῶ, καταναλίσκω. ~ся *разг.* καταξοδεύομαι: я

совсе́м издержа́лся καταξοδεύτηκα, ξεπαραδιάστηκα.

изде́ржки *мн.* (*ед.* изде́ржка *ж*) τά ἔξοδα, οἱ δαπάνες: суде́бные ~ τά δικαστικά ἔξοδα· доро́жные ~ τά ὁδοιπορικά ἔξοδα· ~ произво́дства τά ἔξοδα τῆς παραγωγῆς.

издо́хнуть *сов. см.* издыха́ть.

издре́вле *нареч. уст.* ἀπό παληά, ἀπ' τά πολύ παληά χρόνια: э́тот обы́чай существу́ет ~ αὐτό τό ἔθιμο ὑπάρχει ἀπό παληά χρόνια.

издыха́н||ие *с*: быть при после́днем ~ии ψυχορραγῶ, ψυχομαχῶ, πνέω τά λοίσθια· до после́днего ~ия μέχρι τελευταίας πνοῆς.

издыха́ть *несов.* ψοφῶ.

изжа́рить *сов.* τηγανίζω, καβουρδίζω, ψήνω.

изжёванн||ый 1. *прич. от* изжева́ть· 2. *прил.* (*измя́тый*) *разг.* τσαλακωμένος, ζαρωμένος: ~ое пла́тье τό τσαλακωμένο φόρεμα· 3. *прил. перен.* (*приевшийся, избитый*) τετριμμένος, ξεφτισμένος.

изжева́ть *сов.*, **изжёвывать** *несов.* μασῶ, τρώγω.

изжива́ть *несов.*, **изжи́ть** *сов.* (*что-л.*) ἐξαλείφω/ ἀπαλλάσσομαι, ξεφορτώνομαι ἀπό κάτι ἤ κάποιον (*избавляться*): ~ недоста́тки ἐξαλείφω τίς ἀδυναμίες.

изжо́га *ж* ἡ ξυνίλα, οἱ ξυνίλες, ἡ καΐλα, ἡ πύρωση.

из-за *предлог с род. п.* 1. ἀπό, πίσω ἀπό, ἀπό πέρα: ~ стола́ ἀπ' τό τραπέζι· ~ угла́ ἀπ' τή γωνιά· ~ мо́ря ἀπό πέρα ἀπ' τή θάλασσα· 2. (*по причине*) ἕνεκα, ἐξ αἰτίας, λόγω: ~ дождя́ ἕνεκα (ἐξ αἰτίας) τῆς βροχῆς· ~ пустяко́в γιά τό τίποτε· ~ тебя́ ἐξ αἰτίας σου.

излага́ть *несов.* ἀφηγοῦμαι, ἐξιστορῶ, ἐκθέτω/ ἀναπτύσσω (*формулировать*): ~ в немно́гих слова́х ἐκθέτω μέ λίγα λόγια.

изла́мывать *несов.* σπάνω, θραύω, συντρίβω/ δαμάζω τόν χαρακτῆρα (*переломать*). ~ся συντρίβομαι, θραύομαι.

излени́ться *сов. разг.* τεμπελιάζω, μέ πιάνει τεμπελιά.

излече́н||ие *с* 1. (*выздоровление*) ἡ (ἀπο-) θεραπεία, ἡ γιατρειά, ἡ ἴασις· 2. (*лечение*) ἡ θεραπεία νόσου: быть на ~ии κάνω θεραπεία.

изле́чивать *несов.* θεραπεύω, γιατρεύω.

изле́чиваться *несов.* (ἀπό)θεραπεύομαι, γιατρεύομαι.

излечи́||мый *прил.* ἰάσιμος, θεραπεύσιμος. ~ть(ся) *сов. см.* изле́чивать(ся).

излива́ть *несов.*, **изли́ть** *сов.* χύνω: ~ жёлчь χύνω χολή· ~ зло́бу (гнев) на кого́-л. ξεσπάω τό θυμό μου (*или* ξεθυμαίνω) πάνω σέ κάποιον· ~ свои́ чу́вства ἐκμυστηρεύομαι τά αἰσθήματά μου. ~ся χύνομαι/ *перен. разг.* ξεθυμαίνω (τό πάθος μου *или* τόν θυμό μου).

изли́ш||ек *м* 1. (*избыток*) τό περίσσευμα, τό πλεόνασμα: с ~ком μέ τό παραπάνω· э́того хва́тит с ~ком αὐτό φθάνει μέ τό παραπάνω· 2. (*лишнее*) τό περιττό[ν]: ~ хра́брости ἡ ὑπέρμετρη ἀνδρεία. ~ество *с* ἡ ὑπερβολή, ὁ πλεονασμός. ~не *нареч.* (*чересчур*) παραπολύ, λίαν, σφόδρα, καθ' ὑπερβολήν· ◇ ~не говори́ть εἶναι περιττό νά μιλοῦμε. ~ний *прил.* περιττός, παραπανίσιος, περισσός, περίσσιος.

излия́н||ие *с прям., перен.* τό χύσιμο, ἡ ἐκροή, ἡ διάχυση[-ις]: дру́жеские ~ия οἱ φιλικές διαχύσεις.

излови́ть *сов. разг.* συλλαμβάνω, πιάνω στήν παγίδα.

изловчи́ться *сов. разг.* μηχανεύομαι, βρίσκω τρόπο, καταφέρνω ἐπιτήδεια.

излож||е́ние *с* 1. (*действие*) ἡ ἔκθεση [-ις]· 2. (*пересказ*) ἡ ἀφήγηση[-ις], ἡ ἀνάπτυξη[-ις] θέματος. ~и́ть *сов. см.* излага́ть.

изло́м *м* ἡ θλάση[-ις], τό σπάσιμο, ἡ θραύση[-ις]/ *мин.* ἡ ἐπιφάνεια τῆς ρωγμῆς μεταλλεύματος. ~анный 1. *прич. от* излома́ть· 2. *прил.* σπασμένος: ~анная игру́шка τό σπασμένο παιγνίδι· 3. *прил.* (*непрямой*) τεθλασμένος: ~анная ли́ния ἡ τεθλασμένη γραμμή· 4. *прил. перен.* τσακισμένος, διεστραμμένος: ~анный хара́ктер ὁ διεστραμμένος χαρακτῆρας. ~а́ть(ся) *сов. см.* изла́мывать(ся).

излуч||а́ть *несов.* χύνω, σκορπίζω, ἀκτινοβολῶ (*свет, радость и т. п.*)/ ἐκπέμπω, ἀναδίδω (*тепло*). ~а́ться ἀκτινοβολοῦμαι. ~е́ние *с* ἡ ἀκτινοβολία, ἡ ἐκπομπή φωτεινῶν ἀκτίνων: радиоакти́вное ~е́ние ἡ ραδιενεργός ἀκτινοβολία.

излу́чина *ж* ἡ καμπή, ἡ στροφή, ἡ καμπύλη: ~ реки́ ἡ καμπή τοῦ ποταμοῦ.

излучи́ть(ся) *сов. см.* излуча́ть(ся).

излю́бленн||ый *прил.* ἀγαπημένος, ἀγαπητός, ὁ συνηθισμένος: ~ое ме́сто τό ἀγαπημένο μέρος· ~ приём τό ἀγαπημένο τέχνασμα.

изма́зать *сов.*, **изма́зывать** *несов.* πασαλείβω, μουντζουρώνω: ~ стол черни́лами πασαλείβω (*или* μουντζουρώνω) τό τραπέζι μέ μελάνη· ~ пальто́ кра́ской πασαλείβω τό παλτό μέ μπογιά. ~ся μουντζουρώνομαι, πασαλείβομαι.

изма́тывать *несов. разг.* ἐξαντλῶ, καταπονῶ, τσακίζω: ~ не́рвы τσακίζω τά νεῦρα· ~ свои́ си́лы ἐξαντλῶ τίς δυνά-

μεις μου. ~ся *разг.* ἐξαντλοῦμαι, καταπονοῦμαι, τσακίζομαι.

измельчáние *с* (*вырождение*) ὁ ξεπεσμός, τό ξέφτισμα.

измельчáть I *несов.* (*превращать в порошок*) κομματιάζω, τρίβω: ~ рудý κονιοποιῶ, τρίβω τό μετάλλευμα.

измельчá||ть II *сов.* 1. (*стать мелким*) γίνομαι ρηχός, ἀβαθής: óзеро ~ло ἡ λίμνη ἔγινε ρηχή· 2. *перен.* (*вырождаться*) γίνομαι μικροπρεπής.

измéн||а *ж* ἡ προδοσία / ἡ ἀπάτη, ἡ ἀπιστία (*неверность*): госудáрственная ~ ἡ ἐσχάτη προδοσία· совершáть ~у κάνω προδοσία, προδίδω.

измен||éние *с* (*действие и результат*) ἡ μεταβολή, ἡ ἀλλαγή, ἡ μεταλλαγή / ἡ μετατροπή, ἡ τροποποίηση[-ις] (*видоизменение*): ~ к лýчшему (к хýдшему) ἡ ἀλλαγή στό καλύτερο (στό χειρότερο)· впредь до ~éния μέχρι ἀλλαγῆς· вноси́ть ~éния κάνω τροποποιήσεις. ~и́ть *сов. см.* изменя́ть· ◇ счáстье емý ~и́ло ἡ τύχη τόν ἐγκατέλειψε. ~и́ться *см.* изменя́ться· ~и́ться к лýчшему (*о человеке*) γίνομαι καλλίτερος, καλλιτερεύω, βελτιοῦμαι.

измéнни||к *м* ὁ προδότης, ὁ ἄπιστος. ~чески *нареч.* προδοτικά. ~ческий *прил.* προδοτικός, ἄπιστος.

измéнчив||ость *ж* τό εὐμετάβλητο[ν], ἡ εὐμεταβλησία/ ἡ ἀστάθεια (*погоды*). ~ый *прил.* εὐμετάβλητος, εὐμετάβολος (*непостоянный*) / ἀσταθής, ἄστατος (*о погоде*).

измен||я́ть *несов.* 1. (*делать другим*) ἀλλάζω, μεταβάλλω / τροποποιῶ, τροπολογῶ (*видоизменять*) / μεταλλάσσω (*переменять*): ~ проéкт закóна τροποποιῶ τό νομοσχέδιο· ~ смысл слóва τροπολογῶ (*или* ἀλλάζω) τό νόημα τῆς λέξης· ~ мнéние μεταβάλλω γνώμη· 2. (*предавать*) προδίδω, παραβαίνω, ἀθετῶ: ~ дóлгу παραβαίνω τό καθῆκον μου· ~ убеждéниям ἀπαρνοῦμαι τίς πεποιθήσεις μου· ~ слóву δέν βαστῶ τό λόγο μου· 3. (*быть неверным*) ἀπιστῶ, ἀπατῶ· ◇ си́лы мне ~я́ют μέ προδίδουν οἱ δυνάμεις μου· éсли пáмять мне не ~я́ет ἄν δέν μέ γελάει ἡ μνήμη μου. ~я́ться ἀλλάζω, μεταβάλλομαι, ἀλλάσσω, μετατρέπομαι: погóда ~я́ется ὁ καιρός θ'ἀλλάξει· ~я́ться в лицé ἀλλάζω στό πρόσωπο, ἀλλάζω ἔκφραση· всё ~я́ется ὅλα ἀλλάζουν.

измер||éние *с* 1. (*действие*) ἡ μέτρηση[-ις], τό μέτρημα, ἡ καταμέτρηση[-ις]· 2. *мат.* ἡ διάσταση[-ις]. ~и́мость *ж* τό καταμετρητό[ν]. ~и́мый *прил.* (κατα)μετρητός, εὐκολομέτρητος: ~и́мая глубинá τό μετρητό βάθος. ~и́тель *м* ὁ (κατα-)μετρητής. ~и́тельный *прил.* μετρικός: ~и́тельный прибóр ἡ μετρική συσκευή.

измéрить *сов.*, **измеря́ть** *несов.* (κατα-)μετρῶ, χωρομετρῶ: ~ температýру μετρῶ τήν θερμοκρασία. ~ся μετροῦμαι, μετριέμαι.

измождённый *прил.* ἐξουθενωμένος, κάτισχνος, ἀποκαμωμένος: ~ вид ἐξουθενωμένη ὄψη.

измóкнуть *сов. разг.* καταβρέχομαι, μουσκεύω (*ἀμετ.*).

измóр *м*: взять ~ом *а*) νικῶ (τόν ἐχθρό) μέ τήν ἐξάντληση καί τήν πείνα, *б*) *перен.* ἐξάντληση.

и́зморозь *ж* ἡ πάχνη.

и́зморось *ж* ἡ ψιχάλα.

измотáть(ся) *сов. см.* измáтывать(ся).

измýч||енный 1. *прич. от* измýчить· 2. *прил.* βασανισμένος, ἐξαντλημένος, ταλαιπωρημένος: у негó ~ вид ἔχει ταλαιπωρημένη ὄψη. ~ить *сов.* βασανίζω, καταπονῶ, ταλαιπωρῶ / ἐξασθενῶ, ξεθεώνω (*утомить*). ~иться βασανίζομαι, καταπονοῦμαι, ταλαιπωροῦμαι, βαριεστῶ.

измывáться *несов. разг. см.* издевáться.

измы́||слить *сов. см.* измышля́ть. ~шлéние *с* (*выдумка*) ἡ ἐπινόηση[-ις], τό ἐπινόημα / κατασκεύασμα τῆς φαντασίας (*вымысел*). ~шля́ть *несов.* ἐπινοῶ.

измя́тый *прил.* τσαλακωμένος.

измя́ть *сов.* τσαλακώνω, ζαρώνω. ~ся τσαλακώνομαι.

изнáнк||а *ж* 1. ἡ ἀνάποδη: на ~у ἀνάποδα· вы́вернуть на ~у γυρίζω τό μέσα ἔξω· 2. *перен.* ἡ ἀνάποδη: ~ собы́тий ἡ ἄλλη ὄψη τῶν γεγονότων.

изнаси́лова||ние *с* ἡ διακόρευση[-ις], ὁ βιασμός. ~ть *сов.* διακορεύω, βιάζω.

изначáльный *прил. см.* искóнный.

изнáшиваемость *ж*, **изнáшивание** *с* (*машины, оборудования и т. п.*) ἡ φθορά, τό πάλιωμα, ἡ τριβή.

изнáшивать *несов.* παλιώνω (*μετ.*), φθείρω. ~ся παλιώνω (*ἀμετ.*), φθείρομαι.

изнéж||енность *ж* ἡ ἀπαλότητα[-ης], ἡ λεπτότητα[-ης], ἡ ἀβρότητα[-ης] / ἡ ἐκθήλυνση[-ις], ἡ μαλθακότητα[-ης], ἡ θηλυπρέπεια (*о мужчине*). ~енный 1. *прич.* от изнéжить· 2. *прил.* καλομαθημένος, λεπτός, σοκολατένιος / θηλυπρεπής, μαλθακός (*о мужчине*): ~енные нрáвы τά ἐκτεθηλυμένα ἤθη. ~ивать *несов.* ἐκθηλύνω, καλομαθαίνω. ~иваться γίνομαι μαλθακός. ~ить(ся) *сов. см.* изнéживать(ся).

изнемо||гáть *несов.* ἀποκάμνω, ἐξαν-

τλιέμαι, δέν μπορῶ πιά, ὑποκύπτω: ~ от усталости ἀποκάμνω ἀπό τήν κούραση· ~ от жары ἀποκάμνω ἀπό τήν ζέστη· ~ под тяжестью чего-л. ὑποκύπτω κάτω ἀπό τό βάρος. **~жéние** *с* ἡ ἐξάντληση[-ις], τό ἀποκάμωμα, ὁ ἀποκαμωμός: быть в ~жéнии ἔχω ἀποκάμει.

изнемóчь *сов. см.* изнемогáть.

изнóс *м* τό πάλημα, ἡ φθορά: ~у нет *разг.* εἶναι ἄφθαρτο. **~ить(ся)** *сов. см.* изнáшиваться.

изнóшенн||ость *ж* ἡ τριβή, τό πάλημα, ἡ φθορά. **~ый** *прич. и прил.* παλημένος, μεταχειρισμένος / φθαρμένος, τριμμένος (*потёртый*).

изнурéние *с*, **изнурённость** *ж* ἡ καταπόνηση[-ις], ἡ ἐξάντληση[-ις].

изнур||ённый *прич. и прил.* ἐξαντλημένος, κατακουρασμένος. **~ительный** *прил.* ἐξαντλητικός.

изнурить *сов.*, **изнурять** *несов.* ἐξαντλῶ, ἐξασθενῶ, καταπονῶ. **~ся** ἐξαντλοῦμαι, ἐξασθενῶ.

изнутри *нареч.* ἀπό μέσα, ἀπό τό ἐσωτερικό, ἔσωθεν.

изнывáть *несов.* μαραζώνω, βασανίζομαι, λυώνω, ὑποφέρω: ~ от тоски λυώνω ἀπ' τήν στενοχώρεια· ~ от жары σκάνω ἀπ' τή ζέστη.

изо *предлог. см.* из· изо дня в день ἀπό μέρα σέ μέρα· изо всех сил μέ ὅλες μου τίς δυνάμεις, μέ ὅλα του τά δυνατά.

изобил||ие *с* ἡ ἀφθονία, ἡ δαψίλεια, ἡ πλησμονή, τό μπερεκέτι· ◇ рог ~ия τό κέρας τῆς 'Αμαλθείας. **~овать** *несов.* ἀφθονῶ, γέμω, βρίθω. **~ьный** *прил.* ἄφθονος, δαψιλός, περισσός.

изоблич||áть *несов.* ξεσκεπάζω, ἀποκαλύπτω, καταγγέλλω: ~ в преступлении ἀποκαλύπτω σάν ἔνοχον ἐγκλήματος. **~éние** *с* τό ξεσκέπασμα, ἡ ἀποκάλυψη[-ις]. **~йтель** *м* αὐτός πού ξεσκεπάζει. **~йтельный** *прил.* ἀποκαλυπτικός. **~ить** *сов. см.* изобличáть.

изобра||жáть *несов.* 1. ἀποδίδω/ (*передавать*)/ ἀντανακλῶ (*отражать*)· 2. (*представлять*) ἀπομιμοῦμαι· 3.: ~ из себя... *разг.* κά(μ)νω τόν.... **~жáться** (*отражаться*) ἀπεικονίζομαι. **~жéние** *с* 1. (*действие*) ἡ ἀπεικόνιση[-ις], ἡ ἀναπαράσταση[-ις]· 2. (*картина, образ*) ἡ εἰκόνα, ἡ ἀπεικόνιση[-ις] / ἡ φωτογραφία (*на фотографии*) / τό πορτραῖτο (*портрет*)/ ἡ ἀποτύπωση[-ις] (*в книге и т. п.*): ~жéние в зéркале ἡ ἀντανάκλαση στόν καθρέφτη. **~зйтельный** *прил.* παραστατικός, εἰκαστικός· ◇ ~зйтельные искýсства οἱ εἰκαστικές τέχνες. **~зйть(ся)** *сов. см.* изображáть(ся).

изобрести *сов. см.* изобретáть.

изобретáтель *м* ὁ ἐφευρέτης. **~ность** *ж* ἡ ἐφευρετικότητα[-ης] / ἡ ἐπινοητικότητα[-ης] (*находчивость*). **~ный** *прил.* ἐφευρετικός/ ἐπινοητικός (*находчивый*): ~ный ум τό ἐφευρετικόν μυαλό. **~ский** *прил.* ἐφευρετικός. **~ство** *с* ἡ ἐφεύρεση[-ις].

изобрет||áть *несов.* ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ, ἀνακαλύπτω. **~éние** *с* ἡ ἐφεύρεση[-ις], ἡ ἀνακάλυψη[-ις], ἡ ἐπινόηση[-ις].

изóгн||утый 1. *прич. от* изогнýть· 2. *прил.* κυρτός, καμπύλος, λυγισμένος. **~ýть(ся)** *сов. см.* изгибáть(ся).

изодрáть *сов. разг.* ξεσκίζω, σχίζω, κομματιάζω: ~ на куски καταξεσχίζω, σπαράσσω. **~ся** *разг.* καταξεσχίζομαι, κομματιάζομαι.

изойти *сов.*: ~ слезáми μαυρίζω στό κλάμα, λυώνω στά δάκρυα· ~ кровью χάνω πολύ αἷμα, ἐξαντλιέμαι ἀπ' τήν αἱμορραγία.

изолгáться *сов. разг.* συνηθίζω νά λέω ψέμματα, λέω ὅλο ψέμματα.

изолирова||нность *ж* ἡ ἀπομόνωση[-ις], ὁ χωρισμός, ἡ μόνωση[-ις]. **~нный** 1. *прич. от* изолировать· 2. *прил.* μεμονωμένος, μονήρης, ἀπομονωμένος, ἔρημος. **~ть** *сов. и несов.* ἀπομονώνω, ἀπομονῶ / ξεχωρίζω (*отделять*).

изолятор *м* 1. *физ., эл.* ὁ μονωτής, ὁ μονωτήρας[-ήρ]· 2. (*помещение*) τό ἀπομονωτήριο.

изоляционист *м полит.* ὀπαδός τῆς πολιτικῆς τῆς ἀπομόνωσης. **~ский** *прил.* τῆς ἀπομόνωσης.

изоляциóнн||ый *прил.* μονωτικός, ἀπομονωτικός: ~ая лéнта ἡ μονωτική ταινία.

изолящия *ж* 1. (ἀπο)μόνωση[-ις] / ἡ καραντίνα (*больного*)· 2. *физ., эл.* ἡ μονωτική οὐσία, ὁ μονωτής.

изорвáть *сов.* (κατα)ξεσκίζω, (ξε)σκίζω, κομματιάζω. **~ся** (κατα)ξεσκίζομαι, σχίζομαι, γίνομαι κομμάτια, κομματιάζομαι.

изотéр||а *ж геогр.* ἡ γραμμή. **~ма** *ж геогр.* ὁ ἰσόθερμος.

изотóпы *мн. физ.* τά ἰσότοπα.

изохрóнный *прил.* ἰσόχρονος.

изощрённ||ость *ж* ἡ λεπτότητα[-ης], ἡ φινέτσα. **~ый** 1. *прич. от* изощрить· 2. *прил.* ὀξύς/ λεπτός, ἐπιδέξιος (*о зрении, слухе и т. п.*)/ λεπτός, ἐξεζητημένος (*о вкусе, остроумии, жестокости*).

изощрить *сов.*, **изощрять** *несов.* λε-

πώνω, ὀξύνω, ἐξασκῶ. ~ся 1. (*об уме, чувствах и т. п.*) ὀξύνομαι, ἐξασκοῦμαι· 2. (*в чём-л.*) κάνω ὅτι περνάει ἀπό τό χέρι μου.

из-под *предлог с род. п.* 1. (*откуда*) (ἀπό) κάτω, κάτωθεν: ~ столá (ἀπό) κάτω ἀπ' τό τραπέζι· 2. (*для*) γιά, διά, ἀπό: коробка~ конфéт κουτί ἀπό καραμέλλες· ◇ ~нóсу *разг.* κάτω ἀπ' τήν μύτη· ~ пáлки *разг.* μέ τό ζόρι, μέ τό στανιό.

израз||éц *м* τό πλακάκι. ~цóвый *прил.* καμωμένος, φτιαγμένος μέ πλακάκια.

изрáильский *прил.* Ἰσραηλιτικός.

изрáнить *сов.* καταπληγώνω, κατατραυματίζω.

израсхóдовать(ся) *сов. см.* расхóдовать(ся).

ѝзредка *нареч.* πότε-πότε, κάπου-κάπου, σπάνια, σπανίως, ἀραιά.

изрéзать *сов.*, **изрéзывать** *несов.* 1. (*на части*) κόβω, κόπτω, κατακόβω, λιανίζω: ~ матéрию κατακόβω τό ὕφασμα· 2. (*во многих местах*) κατακόβω, καταπληγώνω, γεμίζω μέ χαραματιές: ~ рýку καταπληγώνω τό χέρι.

изр||екáть *несов.* ἀποφθέγγομαι. ~ечéние *с* τό ρητό[ν], τό ἀπόφθεγμα, ἡ προφητεία. ~éчь *сов. см.* изрекáть.

изрешетить *сов.* (*пулями и т. п.*) κατατρυπῶ, κάνω κόσκινο.

изрубить *сов.* 1. (*капусту, мясо и т. п.*) κομματιάζω· 2. (*убить*) κατασφάζω.

изругáть *сов. разг.* καταβρίζω, λούζω μέ βρισιές.

изрыгáть *несов. уст.* 1. (ἐξ)ἐμῶ, ξερνῶ, ἐξερεύγομαι, βγάζω· 2. (*произносить*) βλαστημῶ, ἐξερεύγομαι ὕβρεις: ~ ругáтельства βρίζω.

изры́||ть *сов.* (ἀνα)σκάβω, ἀνασκάπτω· ◇ ~тое óспой лицó βλογιοκομμένος.

изрядн||ый *прил.* πολύς, σημαντικός, ἀρκετά μεγάλος: ~ая сýмма σημαντικό ποσό· ~ое расстоя́нне ἀρκετά μεγάλη ἀπόσταση.

изувéр *м* ὁ θρησκομανής, ὁ φανατικός. ~ский *прил.* φανατικός / ἀπάνθρωπος (*жестокий*). ~ство *с* ὁ φανατισμός, ἡ ὠμότητα[-ης], ἡ σκληρότητα[-ης] / ἡ ἀπανθρωπιά, ἡ ἀγριότητα[-ης] (*жестокость*).

изувéчивать *несов.*, **изувéчить** *сов.* σακατεύω, καθιστῶ ἀνάπηρον.

изукрáсить *сов.*, **изукрáшивать** *несов.* στολίζω, καλλωπίζω, ἐξωραΐζω.

изум||и́тельный *прил.* θαυμάσιος, καταπληκτικός / ὑπέροχος (*чудесный*). ~и́ть(-ся) *сов. см.* изумля́ть(ся). ~лéние *с* ἡ ἔκπληξη[-ις], ἡ κατάπληξη[-ις]. ~лённый 1. *прич. от* изуми́ть· 2. *прил.* ἐκπληκτικός, κατάπληκτος, ἐμβρόντητος, ἐκστατικός: ~лённое лицó τό κατάπληκτο ὕφος. ~ля́ть *несов.* ἐκπλήσσω[-ττω], καταπλήσσω[-ττω]. ~ля́ться ἐκπλήττομαι, μένω ἔκθαμβος, παραξενεύομαι.

изумрýд *м* τό σμαράγδι, ὁ σμάραγδος. ~ный *прил.* σμαράγδινος, ἀπό σμαράγδι.

изурóдова||нный *прич. и прил.* παραμορφωμένος, σακατεμένος, ἀκρωτηριασμένος. ~ть *сов. см.* урóдовать.

изуч||áть *несов.* μελετῶ, σπουδάζω, μαθαίνω. ~éние *с* ἡ μελέτη, ἡ σπουδή. ~и́ть *сов. см.* изучáть.

изъ||едáть *несов.* διαβιβρώσκω, (κατα-)τρώγω. ~éденный *прич. от* изъéсть: διαβεβρωμένος, φαγωμένος: ~éденный мóлью σκωροφαγωμένος· ~éденный червя́ми σκουληκοφαγωμένος.

изъéз||дить *сов.* περιοδεύω, γυρίζω, περιτρέχω: ~ всю странý γυρίζω ὅλη τήν χώρα. ~женный 1. *прич. от* изъéздить· 2. *прил.* (*о дороге*) ὁ ἀνώμαλος (*или* χαλασμένος) δρόμος, δρόμος γεμᾶτος λακκοῦβες.

изъéсть *сов. см.* изъедáть.

изъяви́тельн||ый *прил.*: ~ое наклонéние *грам.* ἡ ὁριστική ἔγκλιση.

изъяв||и́ть *сов. см.* изъявля́ть. ~лéние *с* ἡ ἐκδήλωση[-ις]. ~ля́ть *несов.* ἐκδηλώνω, ἐκδηλῶ, φανερώνω, δείχνω: ~ля́ть желáние φανερώνω ἐπιθυμίαν.

изъя́н *м* τό ἐλάττωμα, τό ψεγάδι, ἡ ἀτέλεια, ἡ ἔλλειψη[-ις]: с ~ом ἐλαττωματικός.

изъясни́ться *сов.*, **изъясня́ться** *несов.* ἐκφράζομαι, ἐξηγοῦμαι.

изъя́т||ие *с* 1. ἡ ἀφαίρεση[-ις], ἡ ἄρση[-ις], τό βγάλσιμο, ἡ κατάσχεση[-ις] / ἡ ἀπομάκρυνση[-ις], ἡ μετατόπιση[-ις] (*удаление*): ~ из обращéния ἡ ἄρση ἀπό τήν κυκλοφορία· 2. (*исключение*) ἡ ἐξαίρεση[-ις]: все без ~ия ὅλοι χωρίς ἐξαίρεση.

изъя́ть *сов.*, **изымáть** *несов.* ἀφαιρῶ, ἀποσύρω, σηκώνω (καταθέσεις ἀπ' τήν τράπεζαν)/ ἐξαιρῶ, κατάσχω (*конфисковать*).

изымý, изы́мешь *и т. д. буд. вр. от* изъя́ть.

изыскáн||ие *с* 1. ἡ ἀναζήτηση[-ις], ἡ ἐρεύνηση[-ις], ἡ ἔρευνα· 2. *геол.* ἡ ἀνίχνευση[-ις]: проводи́ть ~ия κάνω ἀνίχνευση μεταλλευμάτων.

изы́сканн||ость *ж* ἡ λεπτότητα[-ης]. ~ый *прил.* λεπτός, ἐξεζητημένος: ~ые

манéры οἱ λεπτοί τρόποι· ~ые блюда οἱ λιχουδιές, τά ἐκλεκτά φαγητά.

изыскáтель *м* ὁ ἐξερευνητής, ὁ διερευνητής ~ский *прил.* ἐξερευνητικός, διερευνητικός.

изыскáть *сов. см.* изыскивать.

изы́скивать *несов.* ἀναζητῶ, ψάχνω νά βρῶ: ~ срéдства ψάχνω νά βρῶ μέσα.

изю́м *м* ἡ σταφίδα[-ίς]. **~ина** *ж* μιά ρόγα σταφίδας. **~инка** *ж* ἡ σταφιδίτσα· ◇ с ~инкой *разг.* μέ νοστιμάδα· в ней нет ~инки αὐτή δέν ἔχει τίποτε τό ἑλκυστικό.

изя́щ||ество *с* ἡ κομψότητα[-ης], ἡ χάρη[-ις], ἡ φιλοκαλία, ἡ γλαφυρότητα[-ης]: ~ костю́ма ἡ κομψότητα τοῦ κοστουμιοῦ· ~ движéний ἡ χάρη[-ις] τῶν κινήσεων· ~ изложéния ἡ καλλιέπεια τῆς ἀφήγησης. **~ный** *прил.* κομψός, χαριτωμένος, καλλιπρεπής· ◇ ~ные искýсства οἱ καλές τέχνες.

икáть *несов.* ἔχω λόξυγγα.

икнýть *сов. см.* икáть.

ико́н||а *ж* ἡ εἰκόνα[-ών], τό εἰκόνισμα. **~опи́сец** *м* ὁ ἁγιογράφος, ὁ εἰκονογράφος.

и́конопись *ж* ἡ ἁγιογραφία, ἡ εἰκονογραφία.

икóта *ж* ὁ λόξυγγας, ὁ λύγξ.

икр||á I *ж* **1.** τά αὐγά, τά ὠά / τό χαβιάρι (*рыбья*): зерни́стая ~ τό μαῦρο σπειρωτό χαβιάρι· пáюсная ~ τό πεπιεσμένο χαβιάρι· кéтовая ~ τό κόκκινο χαβιάρι, τό μπρίκ· метáть ~ý ὠοτοκῶ, γονοβολῶ· **2.**: баклажáнная ~ λυωμένες μελιτζάνες.

икрá II *ж* (*ногú*) τό γαστροκνήμιο[ν], ἡ γαστροκνημία, ἡ ἄντζα.

ил *м* ἡ ἰλύς, ἡ λάσπη, ὁ βόρβορος, ὁ βοῦρκος.

и́ли *союз* ἤ, εἴτε / ἤ μήπως (*при вопросе*): и́ли... и́ли εἴτε... εἴτε.

и́листый *прил.* ἰλυώδης, λασπώδης.

иллю́з||ия *ж* ἡ αὐταπάτη, ἡ παραίσθηση[-ις]: стрóить (создавáть себé) ~ии δημιουργῶ αὐταπάτες στόν ἑαυτό μου. **~óрный** *прил.* φανταστικός, ἀπατηλός, τῆς παραίσθησης.

иллюминáтор *м мор.* τό φινεστρίνι, ἡ παραφωτίς.

иллюмин||áция *ж* ἡ φωταψία, ἡ φωταγώγηση[-ις], ἡ φωτοχυσία. **~и́ровать** *сов. и несов.* φωταγωγῶ.

иллюстр||ати́вный *прил.* ἐπεξηγηματικός. **~áтор** *м* ὁ εἰκονογράφος (βιβλίων). **~áции** *ж* ἡ εἰκόνα[-ων], ἡ εἰκονογράφηση[-ις], ἡ ἐπεξήγηση[-ις] / τό παράδειγμα (*примéр*). **~и́рованный** *прич. и прил.* εἰκονογραφημένος. **~и́ровать** *сов. и несов. в разн. знач.* λαμπρύνω, διασαφηνίζω, ἐξηγῶ, εἰκονογραφῶ.

им *тв. п. от* он, оно́ и *дат. от* они́.

имби́рь *м* ἡ ζυγγίβερη[-ις], ἡ πιπερόριζα.

имéние *с* τό ἀγρόκτημα, τό χτῆμα, τό τσιφλίκι.

имени́||ник *м* αὐτός πού ἔχει τήν ὀνομαστική του γιορτή. **~нный** *прил.* τῆς ὀνομαστικῆς γιορτῆς. **~ны** *мн.* ἡ ὀνομαστική γιορτή, ἡ ὀνομαστική ἑορτή.

имени́тельный *прил.*: ~ падéж *грам.* ἡ ὀνομαστική πτώση.

имени́тый *прил. уст.* διακεκριμένος, διαπρεπής, περιφανής.

и́менно *частица* **1.** συγκεκριμένα: пришли́ все, а ~... ἦρθαν ὅλοι καί συγκεκριμένα...· **2.** (*в смысле «то есть»*) ἀκριβῶς, δηλαδή, τουτέστι· **3.** (*в смысле «как раз»*) ἀκριβῶς: ~ так ἀκριβῶς, ἔτσι ἀκριβῶς· тебя́ ~ здесь не хватáет ἐσύ μᾶς ἔλειπες· скóлько ~? πόσο ἀκριβῶς;· кто ~? ποιός συγκεκριμμένα;, ποιός ἀκριβῶς;· ◇ вот ~! ἀκριβῶς!, αὐτό θάλεγα καί γώ.

именнóй *прил.* ὀνομαστικός, μέ τ' ὄνομα τοῦ ἰδιοκτήτη: ~ пригласи́тельный билéт ἡ ὀνομαστική πρόσκληση[-ις]· ◇ ~ спи́сок ὁ ὀνομαστικός κατάλογος.

имен||овáть *несов.* ὀνομάζω, ἀποκαλῶ, κατονομάζω. **~овáться** ὀνομάζομαι, λέγομαι, καλοῦμαι. **~ýемый** *прич. и прил.* ὀνομαζόμενος, καλούμενος, λεγόμενος.

имéть *несов. в разн. знач.* ἔχω / κατέχω (*обладáть*): ~ дéньги ἔχω χρήματα· ~ прáво ἔχω δικαίωμα· ~ мнóго друзéй ἔχω πολλούς φίλους· ~ успéх ἔχω ἐπιτυχία· ~ возмóжность ἔχω τή δυνατότητα· ~ значéние ἔχω σημασία· ~ отношéние ἔχω σχέση· ~ обыкновéние ἔχω τή συνήθεια· ~ что́-л. при себé κουβαλῶ κάτι μαζί μου· не ~ ничегó прóтив δέν ἔχω καμιάν ἀντίρρηση· ~ в видý ἔχω ὑπ' ὄψιν· ~ дéло с кéм-л. ἔχω νά κάνω μέ κάποιον. **~ся** *несов.* (*перевóдится действит. формами глагола*) **1.** ἔχω, ὑπάρχω: у них имéются билéты в теáтр ἔχουν εἰσιτήρια γιά τό θέατρο· **2.** *безл.* ὑπάρχει, ὑπάρχουν: возражéний не имéется δέν ὑπάρχουν ἀντιρρήσεις· ◇ ~ся в видý ἔχουμε ὑπ' ὄψιν.

и́ми *твор. от* они́.

имит||áтор *м* ὁ μιμητής, ὁ μῖμος. **~áция** *ж в разн. знач.* ἡ μίμηση[-ις], ἡ ἀπομίμηση[-ις]. **~и́ровать** *несов. в разн. знач.* μιμοῦμαι, ἀπομιμοῦμαι.

иммигр||áнт *м* ὁ μετανάστης. ~ациóнный *прил.* τῆς μετανάστευσης. ~áция *ж* ἡ μετανάστευση[-ις]. ~и́ровать *сов. и несов.* μεταναστεύω.

иммунитéт *м* 1. *юр., полит.* ἡ ἀσυλία 2. *мед.* ἡ ἀνοσία.

императи́в *м грам.* ἡ προστακτική (ἔγκλιση). ~ный *прил.* προστακτικός.

императ||ор *м* ὁ αὐτοκράτορας[-ωρ]. ~óрский *прил.* αὐτοκρατορικός. ~ри́ца *ж* ἡ αὐτοκράτειρα, ἡ αὐτοκρατόρισσα.

империал||и́зм *м* ὁ ἰμπεριαλισμός. ~и́ст *м* ὁ ἰμπεριαλιστής. ~исти́ческий *прил.* ἰμπεριαλιστικός.

импéрия *ж* ἡ αὐτοκρατορία.

импозáнтный *прил.* ἐπιβλητικός, μεγαλοπρεπής.

импони́ровать *несов.* (*кому-л., чему-л.*) ἐπιβάλλομαι, ἐπιβάλλω σεβασμό[ν], προξενῶ ἐντύπωση.

импóрт *м* ἡ εἰσαγωγή (ἐμπορευμάτων). ~и́ровать *сов. и несов.* εἰσάγω. ~ный *прил.* τῆς εἰσαγωγῆς, εἰσαγωγικός, εἰσαγώγιμος.

импрессáрио *м нескл.* ὁ θεατρώνης, ὁ ἰμπρεσσάριο.

импрессион||и́зм *м* ὁ ἰμπρεσσιονισμός ~и́ст *м* ὁ ἰμπρεσσιονιστής. ~исти́ческий, ~и́стский *прил.* ἰμπρεσσιονιστικός.

импровиз||áтор *м* ὁ αὐτοσχεδιαστής. ~áторский *прил.* αὐτοσχεδιαστικός. ~áция *ж* τό αὐτοσχεδίασμα. ~и́ровать *несов.* αὐτοσχεδιάζω.

и́мпульс *м* ἡ παρόρμηση[-ις], ἡ ὤθηση[-ις], ἡ προτροπή. ~и́вный *прил.* ὠθητικός, κινητήριος.

имýщест||венный *прил.* κτητορικός: ~венные правá τά κτητορικά δικαιώματα· ~ ценз ὁ ἐτήσιος φόρος, τό τέλος. ~во *с* ἡ περιουσία, τό κτῆμα, τό χτῆμα, ἡ ἰδιοκτησία: дви́жимое (недви́жимое) ~во ἡ κινητή (ἀκίνητη) περιουσία· госудáрственное ~во ἡ κρατική περιουσία.

имýщ||ий *прил.* εὐκατάστατος / εὔπορος (*зажи́точный*): ~ие клáссы οἱ εὔπορες τάξεις· ◇ власть ~ие *ирон.* οἱ ἰσχυροί, οἱ ἔχοντες τήν ἐξουσίαν, οἱ ἰθύνοντες.

и́мя *с* 1. τό ὄνομα: давáть ~ ὀνομάζω, δίνω ὄνομα· знать когó-л. по и́мени ξέρω κάποιον μέ τό μικρό του ὄνομα· жить под чужи́м и́менем ζῶ μέ ψεύτικο ὄνομα· 2. (*извéстность, репутáция*) τό ὄνομα, ἡ φήμη: дóброе ~ τό ἀγαθό ὄνομα, ἡ καλή φήμη· создавáть себé ~ δημιουργῶ καλή φήμη στόν ἑαυτό μου· человéк с и́менем ἄνθρωπος μέ φήμη· 3. *грам.* τό ὄνομα: ~ существи́тельное ὄνομα οὐσιαστικό· ~ сóбственное κύριο ὄνομα· ◇ от и́мени когó-л. ἐξ ὀνόματος κάποιου· на чьё-л. ~ στό ὄνομα κάποιου· во ~ чегó-л. ἐν ὀνόματι...· и́менем закóна ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου· библиотéка и́мени Лéнина ἡ βιβλιοθήκη Λένιν· назывáть вéщи свои́ми именáми λέω τά σύκα σύκα καί τή σκάφη σκάφη.

инакомы́слящий *прил. уст.* ἑτερόδοξος.

и́нáче 1. *нареч.* ἀλλοιῶς, διαφορετικά, ἀλλοιώτικα, διαφορετικῶς, ἄλλως: поступáть ~ ἐνεργῶ διαφορετικά (*или* ἀλλοιώτικα)· 2. *союз* (*а то*) εἰδεμή, εἰδάλλως, ἄλλως: поторопи́тесь, ~ вы опоздáете βιαστεῖτε γιατί θά ἀργήσετε· ◇ так и́ли ~ ἔτσι εἴτε ἀλλοιῶς.

инвали́д *м* ὁ ἀνάπηρος: ~ войны́ ὁ ἀνάπηρος πολέμου, ὁ ἀπόμαχος. ~ность *ж* ἡ ἀναπηρία: перевести́ на ~ность κρίνω ἀνάπηρο. ~ный *прил.* γιά ἀναπήρους, τῶν ἀπομάχων.

инвент||аризáция *ж* ἡ ἀπογραφή περιουσίας. ~аризи́ровать *сов. и несов.* ἀπογράφω, καταγράφω. ~áрный *прил.*: ~áрный спи́сок ὁ κατάλογος ἀπογραφῆς στοιχείων κινητῆς περιουσίας. ~áрь *м* 1. τά στοιχεῖα τῆς κινητῆς περιουσίας: сельскохозя́йственный ~áрь ἡ ἀγροτική κινητή περιουσία· мёртвый ~áрь ἡ ἄψυχη κινητή περιουσία· 2. (*подрóбная óпись имýщества*) κατάστιχο ἀπογραφή.

инвéрсия *ж лит.* τό ὑπερβατόν, ἡ μετάθεσις.

ингаля́||тор *м мед.* ἡ συσκευή εἰσπνοῆς [φαρμάκων]. ~ция *ж* ἡ εἰσπνοή φαρμάκων.

ингредиéнт *м* τό συστατικό[ν], τό στοιχεῖο[ν].

индéец *м* ὁ Ἐρυθρόδερμος, ὁ Ἰνδιάνος.

индéйка *ж* (*пти́ца*) ἡ γαλλοπούλα.

индéйский *прил.* τῶν Ἐρυθροδέρμων, ἰνδιάνικος.

и́ндекс *м* 1. (*указáтель*) ὁ δείχτης, ὁ πίνακας, ὁ πίναξ: ~ цен ὁ δείχτης τῶν τιμῶν· 2. *мат.* ὁ δείκτης, τό σημεῖο[ν].

индиáнка *ж* 1. (*женск. к* индéец) ἡ Ἐρυθρόδερμη, ἡ Ἰνδιάνα· 2. (*женск. к* инди́ец) ἡ Ἰνδή.

индиви́д *м* τό ἄτομο[ν], τό πρόσωπο[ν], ὁ ἄνθρωπος. ~уализáция *ж* ἡ ἐξατομίκευση[-ις]. ~уализи́ровать *сов. и несов.* ἐξατομικεύω. ~уали́зм *м* ὁ ἀτομικισμός, ὁ ἰντιβιντουαλισμός, ἡ ἀτομοκρατία. ~уали́ст *м* ὁ ἀτομικιστής. ~уалисти́ческий *прил.* ἀτομικιστικός. ~уáльно *нареч.* ἀτομικά[-ῶς]. ~уáльность *ж* ἡ ἀτομικότητα[-ης]. ~уáльный *прил.* ἀτομικός· ◇

~уа́льный паке́т *воен*., *мед*. ὁ ἀτομικός ἐπίδεσμος.

инди́го *с нескл*. 1. (*краска*) τό ἰνδικό[ν], τό λουλάκι· 2. *бот*. ἡ ἰνδικοφόρος, ἡ βαφική.

инди́||ец *м* ὁ Ἰνδός. **~йский** *прил*. ἰνδικός.

индика́тор *м тех*., *хим*. ὁ δείκτης. **~ный** *прил*. τοῦ δείκτη.

индифферéнтн||о *нареч*. ἀδιάφορα[-ως], ἀπαθῶς, ἀδιακρίτως. **~ость** *ж* ἡ ἀδιαφορία, ἡ ἀπάθεια. **~ый** *прил*. ἀδιάφορος, ἀπαθής.

индоевропе́йск||ий *прил*. *лингв*. ἰνδοευρωπαϊκός: ~ие языки́ οἱ ἰνδοευρωπαϊκές γλῶσσες.

индо́лог *м* ὁ ἰνδολόγος.

индонези́||ец *м* ὁ Ἰνδονήσιος. **~йка** *ж* ἡ Ἰνδονήσια. **~йский** *прил*. ἰνδονησιακός.

индукти́вный *прил*. *филос*., *физ*. ἐπαγωγικός: ~ ме́тод ἡ ἐπαγωγική μέθοδος.

инду́ктор *м физ*. ἐπαγωγεύς.

индукцио́нный *прил*. ἐπαγωγικός.

инду́кция *ж* 1. *филос*. ἡ ἐπαγωγή· 2. *физ*. ἡ ἐπαγωγή (ἠλεκτρισμοῦ).

инду́с *м* ὁ Ἰνδός. **~ка** *ж* ἡ Ἰνδή. **~ский** *прил*. ἰνδικός.

индустриализ||а́ция *ж* ἡ βιομηχανοποίηση[-ις], ἡ ἐκβιομηχάνηση[-ις]. **~и́ровать** *сов*. *и несов*. βιομηχανοποιῶ.

индустриа́льный *прил*. βιομηχανικός.

инду́стри́я *ж* ἡ βιομηχανία: тяжёлая ~ ἡ βαρειά βιομηχανία· лёгкая ~ ἡ ἐλαφρά βιομηχανία.

индю́||к *м* ὁ (ἰν)διάνος, ὁ γάλλος, ὁ κοῦρκος. **~шка** *ж разг*. ἡ γαλλοπούλα.

и́не||й *м* ἡ πάχνη: покрыва́ться ~ем παχνιάζω, παχνίζω, σκεπάζομαι ἀπό πάχνη.

ине́ртн||ость *ж* ἡ ἀδράνεια, ἡ νωθρότητα[-ης]. **~ый** *прил*. ἀδρανής, νωθρός.

ине́рци||я *ж* ἡ ἀδράνεια: по ~и *а*) ἀπό συνήθεια, *б*) *физ*. ἀπό κεκτημένη ταχύτητα.

инжене́р *м* ὁ μηχανικός: го́рный ~ ὁ μηχανικός μεταλλειολόγος· ~-хи́мик ὁ χημικός μηχανικός· ~-строи́тель ὁ πολιτικός μηχανικός. **~ный** *прил*. τοῦ μηχανικοῦ: ~ные войска́ τά τμήματα μηχανικοῦ.

инжи́р *м* 1. (*плод*) τό σῦκο[ν]· 2. (*дерево*) ἡ συκιά, ἡ συκή.

инициа́лы *мн*. (*ед*. инициа́л *м*) τά ἀρχικά γράμματα, τά ἀρχικά.

инициати́в||а *ж* ἡ πρωτοβουλία: тво́рческая ~ ἡ δημιουργική πρωτοβουλία· по со́бственной ~е ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, ἀπό δικιά μου πρωτοβουλία· проявля́ть ~у δείχνω πρωτοβουλία. **~ный** *прил*. πρωτόβουλος, μέ πρωτοβουλία, τῆς πρωτοβουλίας.

инициа́тор *м* ὁ πρωτεργάτης, ὁ πρωτουργός, ὁ πρωταίτιος, ὁ πρωτοστάτης.

инкасс||а́тор *м* ὁ εἰσπράκτορας[-ωρ]. **~а́ция** *ж* ἡ εἴσπραξη[-ις]. **~и́ровать** *сов*. *и несов*. εἰσπράττω.

инквизи́||тор *м ист*., *перен*. ὁ ἱεροεξεταστής. **~торский** *прил*. ἱεροεξεταστικός. **~ция** *ж ист*., *перен*. ἡ ἱερά ἐξέταση[-ις].

инко́гнито *с*, *м нескл*. τό ἰνκό(γ)νιτο.

инкримини́ровать *сов*. *и несов*. ἐνοχοποιῶ, κατηγορῶ γιά ἔγκλημα.

инкруст||а́ция *ж* ἡ ψηφίδωση[-ις], ἡ ἐγκόλληση[-ις], ἡ λιθοκόλληση[-ις]. **~и́ровать** *сов*. *и несов*. ψηφοθετῶ, ἐγκολλῶ.

инкуба́||тор *м* τό ἐκκολαπτήριο[ν], ἡ ἐκκολαπτική μηχανή. **~цио́нный** *прил*. τῆς ἐκκόλαψης, ἐκκολαπτικός: ~цио́нный пери́од *мед*. ἡ ἐπώαση, ἡ περίοδος ἐπώασης. **~ция** *ж* 1. ἡ ἐκκόλαψη[-ις]· 2. *мед*. ἡ ἐπώαση[-ις].

иногда́ *нареч*. κάποτε, ἐνίοτε / ποῦ καί ποῦ, πότε πότε (*время от времени*): ~..., ~... ἄλλοτε μέν..., ἄλλοτε δέ...

иногоро́дний *прил*. ξένος, ἀπό ἄλλη[ν] πόλη.

инозе́м||ец *м* ὁ ἀλλοδαπός, ὁ ξένος. **~ный** *прил*. ἀλλοδαπός, ξένος.

ин||о́й *прил*. 1. (*другой*) ἄλλος: ~ы́ми слова́ми μ' ἄλλα λόγια· по ~о́му μ' ἄλλο τρόπο, διαφορετικά· не кто ~ как αὐτός ὁ ἴδιος· не что ~о́е как τίποτε ἄλλο παρά· э́то ~о́е де́ло αὐτό εἶναι ἄλλη ὑπόθεση· ~о́го вы́хода нет δέν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος· тем и́ли ~ы́м о́бразом οὕτως ἤ ἄλλως· 2. (*некоторый*) κάποιος, μερικός: ~ы́е лю́ди κάποιοι, μερικοί· в ~ы́х слу́чаях σέ μερικές περιπτώσεις· ~ раз κάποτε, καμμιά φορά· 3. *м* ὁ ἄλλος: ~о́му э́то мо́жет не понра́виться σέ ἄλλον αὐτό μπορεῖ νά μήν ἀρέσει.

и́нок *м* ὁ μοναχός, ὁ καλόγερος.

иноро́дн||ый *прил*. ξένος: ~ое те́ло τό ξένο σῶμα.

иносказа́тельный *прил*. ἀλληγορικός.

иностра́н||ец *м* ὁ ξένος, ὁ ἀλλοδαπός, ὁ ἀλλοεθνής. **~ный** *прил*. ξένος, ἐξωτερικός, ξενικός: ~ный язы́к ἡ ξένη γλῶσσα. **~щина** *ж презр*. οἱ ξένες (ξενότροπες) συνήθειες

инохо́дец *м* ἄλογο πού τρέχει (ἀ)ραβάνι (*или* μέ πλαγιοτροχασμό).

и́ноходь *ж* ὁ πλαγιοτροχασμός, τό

(ἀ)ραβάνι: бежáть ~ю τρέχω (ἀ)ραβάνι, τρέχω μέ πλαγιοτροχασμό.

иноязы́чный *прил.* ξενόγλωσσος.

инсину||áция *ж* ἡ συκοφαντία, ὁ συκοφαντικός ὑπαινιγμός. **~и́ровать** *сов. и несов.* συκοφαντῶ, κάνω συκοφαντικό ὑπαινιγμό.

инсп||екти́ровать *несов.* ἐποπτεύω, ἐπιθεωρῶ, ἐλέγχω, ἐπιβλέπω. **~éктор** *м* ὁ ἐπιθεωρητής, ὁ ἐπόπτης, ὁ ἔφορος, ὁ ἐλεγκτής. **~éкторский** *прил.* τοῦ ἐπόπτη, τοῦ ἐπιθεωρητῆ, τῆς ἐπιθεώρησης. **~éкция** *ж* ὁ ἔλεγχος, ἡ ἐπιθεώρηση[-ις].

инспир||áтор *м* ὁ ἐμπνευστής, ὁ παρακινητής. **~áция** *ж* ἡ ἔμπνευση[-ις], ἡ παρότρυνση[-ις], ἡ παρακίνηση[-ις]. **~и́ровать** *сов. и несов.* προτρέπω, παροτρύνω, ἐμπνέω.

инстáнци||я *ж* ἡ ἱεραρχική βαθμίδα[-ις]: высшая ~ ἡ ἀνώτατη ἱεραρχική βαθμίδα· соотвéтствующие ~и οἱ ἀντίστοιχες ὑπηρεσίες· по ~ям στίς διάφορες ὑπηρεσίες.

инсти́нкт *м* τό ἔνστικτο[ν], τό ὁρμέμφυτο[ν]: ~ самосохранéния τό ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντήρησης· ни́зменные ~ы τά ταπεινά ἔνστικτα. **~и́вно** *нареч.* ἐνστικτώδικα. **~и́вный** *прил.* ἐνστικτώδης, ἐνστικτώδικος.

институ́||т *м* 1. (*высшее учебное или научное заведение*) ἡ 'Ανωτάτη σχολή, τό 'Ινστιτοῦτο[ν]: нау́чно-исслéдовательский ~ τό 'Ινστιτοῦτο ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν· 2. (*общественное установление*) ὁ θεσμός, τό θέσπισμα.

инструкт||áж *м* ἡ ὁδηγία, ἡ ὁδηγέτηση[-ις], ἡ κατατόπιση[-ις] μέ ὁδηγίες. **~и́вный** *прил.* καθοδηγητικός, ὁδηγητικός: ~и́вный доклáд ἡ καθοδηγητική εἰσήγηση. **~и́рование** *с* ἡ καθοδηγία, ἡ ὁδηγέτιση. **~и́ровать** *сов. и несов.* καθοδηγῶ, δίνω ὁδηγίες.

инстру́к||тор *м* ὁ καθοδηγητής, ὁ ἰνστρούκτορας. **~ция** *ж* οἱ ὁδηγίες, οἱ καθοδηγητικές ὁδηγίες: по ~ции σύμφωνα μέ τίς ὁδηγίες.

инструмéнт *м в разн. знач.* τό ἐργαλεῖο[ν], τό σύνεργο[ν]/ *муз.* τό ὄργανο[ν]: хирурги́ческие ~ы τά χειρουργικά ἐργαλεῖα. **~áльный** *прил.* 1. *тех.* γιά ἐργαλεῖα, τῶν ἐργαλείων· 2. *муз.* ἐνόργανος: ~áльная му́зыка ἡ ἐνόργανος μουσική.

инсули́н *м фарм.* ἡ ἰνσουλίνη.

инсу́льт *м мед.* ἡ ἀποπληξία.

инсцени́р||овать *сов. и несов.* 1. διασκευάζω γιά τό θέατρο, κάνω σκηνική διασκευή· 2. *перен.* προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι, σκηνοθετῶ: ~ процéсс σκηνοθετῶ δίκη. **~óвка** *ж* 1. ἡ σκηνική διασκευή: ~óвка ромáна ἡ σκηνική διασκευή μυθιστορήματος· 2. *перен.* ἡ προσποίηση[-ις], ἡ ὑπόκριση[-ις], ἡ σκηνοθεσία.

интегр||áл *м мат.* τό ὁλοκλήρωμα. **~áльный** *прил. мат.* ὁλοκληρωτικός: ~áльное исчислéние ὁ ὁλοκληρωτικός λογισμός. **~и́ровать** *сов. и несов. мат.* βρίσκω τό ὁλοκλήρωμα.

интеллéкт *м* ἡ διάνοια, ὁ νοῦς. **~уáльный** *прил.* διανοητικός.

интеллигéнт *м* ὁ διανοούμενος. **~ный** *прил.* διανοούμενος, μορφωμένος.

интеллигéнция *ж* οἱ διανοούμενοι, ἡ διανόηση.

интендáнт *м* ὁ ἐπιμελητής, ὁ φροντιστής. **~ский** *прил.* τῆς ἐπιμελητείας: ~ская слу́жба ἡ ἐπιμελητεία. **~ство** *с* ἡ ἐπιμελητεία.

интенси́вн||ость *ж* ἡ ἔνταση[-ις], ἡ ἐντατικότητα[-ης]. **~ый** *прил. в разн. знач.* ἐντατικός, ἔντονος: ~ый труд ἡ ἐντατική δουλειά· ~ая дéятельность ἡ ἔντονη δράση· ~ое сéльское хозя́йство ἡ ἐντατική ἀγροτική καλλιέργεια.

интенсифи||кáция *ж* ἡ ἐντατικοποίηση[-ις]. **~ци́ровать** *сов. и несов.* ἐντατικοποιῶ, ἐντείνω, ἐπιτείνω.

интервáл *м* 1. τό διάστημα, τό διάλειμμα: с ~ами κατά διαστήματα, ἐκ διαλειμμάτων· 2. *муз.* τό διάστημα.

интервéн||т *м* ὁ ἐπεμβασίας. **~ция** *ж* ἡ ἐπέμβαση[-ις].

интерви́дение *с* διεθνής ἀναμετάδοση προγράμματος τηλεόρασης.

интервью́ *с* ἡ συνέντευξη[-ις], τό ἰντερβιού: давáть ~ комý-л. δίνω σέ κάποιον συνέντευξη. **~и́ровать** *сов. и несов.* παίρνω συνέντευξη.

интерéс *м* 1. τό ἐνδιαφέρον, τό συμφέρον: возбуждáть ~ к чемý-л. προκαλῶ τό ἐνδιαφέρον γιά κάτι· проявля́ть ~ ἐπιδεικνύω ἐνδιαφέρον· э́то не представля́ет ~а αὐτό δέν παρουσιάζει ἐνδιαφέρον· в вáших ~ах εἶναι πρός τό συμφέρον σας· какóй мне ~? τί συμφέρον ἔχω;· 2. ~ы *мн.* τά ἐνδιαφέροντα, τά συμφέροντα: жи́зненные ~ы τά ζωτικά συμφέροντα· духóвные ~ы τά πνευματικά ἐνδιαφέροντα. **~ный** *прил.* 1. ἐνδιαφέρων/ περίεργος (*любопытный*)· 2. (*красивый*) ἑλκυστικός, θελκτικός: ~ная внéшность τό ἑλκυστικό παρουσιαστικό· ◇ быть в ~ном положéнии *разг.* εἶμαι σέ ἐνδιαφέρουσα κατάσταση, εἶμαι ἔγκυος. **~овáть** *несов.* προκαλῶ τό ἐνδιαφέρον. **~овáться** ἐνδιαφέρομαι.

интермéдия *ж театр.* τό ἰντερμέδιο.
интермéццо *с муз.* τό ἰντερμέτζο.
интернáт *м* τό οἰκοτροφεῖο[ν].
Интернационáл *м* 1. ἡ Διεθνής: Коммунистúческий ~ ἡ Κομμουνιστική Διεθνής· 2. (*гимн*) ἡ Διεθνής, ὁ ὕμνος τῆς διεθνοῦς.
интернационал||úзм *м* ὁ διεθνισμός: пролетáрский ~ ὁ προλεταριακός διεθνισμός. ~**úст** *м* ὁ διεθνιστής.
интернационáльный *прил.* διεθνής, διεθνιστικός.
интернúровать *сов. и несов.* περιορίζω, φυλακίζω.
интерпеллáции *ж* ἡ ἐπερώτηση[-ις].
интерпрет||áция *ж* 1. ἡ ἑρμηνεία, ἡ ἐπεξήγηση[-ις]: ~ тéкста ἡ ἑρμηνεία τοῦ κειμένου· ~ закóнов ἡ ἑρμηνεία τῶν νόμων· 2. (*исполнителя*) ἡ ἑρμηνεία: нóвая ~ рóли καινούρ(γ)ια ἑρμηνεία τοῦ ρόλου. ~**úровать** *сов. и несов.* ἑρμηνεύω, (ἐπ)εξηγῶ.
интúмн||ость *ж* ἡ οἰκειότητα[-ης], ἡ στενή σχέση[-ις]. ~**ый** *прил.* οἰκεῖος, στενός, ἰδιαίτερος: ~ый друг ὁ στενός φίλος· ~ый разговóр ἰδιαίτερη συνομιλία.
интоксикáция *ж мед.* ἡ δηλητηρίαση[-ις].
интонáция *ж* ὁ τόνος τῆς φωνῆς, ὁ τονισμός.
интрúг||а *ж* ἡ μηχανορραφία, ἡ ραδιουργία, ἡ σκευωρία: любóвная ~ ἡ ἐρωτική πλοκή. ~**áн** *м* ὁ ραδιοῦργος, ὁ μηχανορράφος. ~**овáть** *несов.* 1. (*вести интригу*) ραδιουργῶ, μηχανορραφῶ· 2. (*возбуждать любопытство*) κινῶ τό ἐνδιαφέρον, κινῶ τήν περιέργεια.
интродýкция *ж муз.* ἡ εἰσαγωγή.
интуитúвн||о *нареч.* ἀπό διαίσθηση, μέ τή διαίσθηση. ~**ый** *прил.* διαισθητικός / *филос.* τῆς ἐνόρασης.
интуúци||я *ж* ἡ διαίσθηση / *филос.* ἡ ἐνόραση: по ~и ἀπό διαίσθηση, μέ τή διαίσθηση.
инфáркт *м мед.* τό ἔμφραγμα, ἡ ἔμφραξη[-ις], ἡ ἐμβολή.
инфекциóнн||ый *прил.* μολυσματικός, λοιμώδης: ~ое заболевáние τό λοιμῶδες νόσημα, ἡ μολυσματική ἀρρώστεια.
инфéкция *ж* ἡ μολυσματική ἀσθένεια, ὁ λοιμός.
инфильтрáции *ж* ἡ διήθηση[-ις].
инфинитúв *м грам.* τό ἀπαρέμφατο[ν].
инфля́ция *ж эк.* ὁ πληθωρισμός.
информ||áтор *м* ὁ πληροφοριοδότης. ~**ациóнный** *прил.* πληροφοριακός, εἰδησεογραφικός: ~ациóнное бюрó τό γραφεῖο πληροφοριῶν· ~ациóнное сообщéние ἡ ἀνακοίνωση[-ις], τό ἀνακοινωθέν. ~**áция** *ж* ἡ πληροφορία, ἡ εἴδηση[-ις], ἡ κατατόπιση[-ις].
информúровать *сов. и несов.* πληροφορῶ, κατατοπίζω.
инфракрáсный *прил. физ.* ὑπέρυθρος.
инфузóрии *ж* τό ἐγχυματικό[ν].
инцидéнт *м* τό ἐπεισόδιο[ν], τό περιστατικό[ν].
инъéкция *ж мед.* ἡ ἔνεση[-ις], ἡ ἔγχυση[-ις].
иóд *м см.* йод. ~**истый** *прил. см.* йóдистый. ~**ный** *прил. см.* йóдный.
иодофóрм *м см.* йодофóрм.
иóн *м хим.* τό ἰόν.
ионúец *м* ὁ Ἴων.
иониз||áция *ж физ., мед.* ὁ ἰονισμός, ἡ ἰόντωση[-ις]. ~**úровать** *несов.* ἰονίζω, ἰοντῶ.
ионúйский, ионúческий *прил.* ἰονικός, ἰόνιος.
иóта *ж см.* йóта.
ипотé||ка *ж эк.* ἡ ὑποθήκη. ~**чный** *прил.* τῆς ὑποθήκης, ἐπί ὑποθήκη.
ипохóндрия *ж мед.* ἡ ὑποχονδρία.
ипподрóм *м* τό ἱπποδρόμιο[ν].
иприт *м хим.* ὁ ὑπερίτης.
ирáн||ец *м* ὁ Ἰρανός, ὁ Ἰράνιος. ~**ка** *ж* ἡ κάτοικος τοῦ Ἰράν, ἡ Ἰρανή. ~**ский** *прил.* ἰρανικός. ~**úст** *м* ὁ γνώστης τῶν ἰρανικῶν γλωσσῶν.
úрис *м бот.* ὁ κρίνος, ἡ ἶρις.
ирлáнд||ец *м* ὁ Ἰρλανδός. ~**ка** *ж* ἡ Ἰρλανδέζα, ἡ Ἰρλανδή. ~**ский** *прил.* ἰρλανδικός.
ирон||изúровать *несов.* εἰρωνεύομαι. ~**úчески** *нареч.* εἰρωνικά[-ῶς]. ~**úческий** *прил.* εἰρωνικός.
ирóнии *ж* ἡ εἰρωνία: ~ судьбы́ ἡ εἰρωνία τῆς τύχης.
иррадиáции *ж физ.* ἡ ἀκτινοβολία.
иррационáльн||ый *прил.* ἀντιορθολογιστικός, ἀλογικός: ~ое числó *мат.* ὑπερβατικός ἀριθμός.
ирриг||ациóнный *прил.* ἀρδευτικός. ~**áция** *ж* ἡ ἄρδευση[-ις], τό πότισμα χωραφιῶν.
иск *м юр.* ἡ ἀγωγή: граждáнский ~ ἡ πολιτική ἀγωγή· возбуждáть ~ прóтив когó-л. κάνω ἀγωγή ἐναντίον κάποιου· предъявля́ть ~ комý-л. ἐνάγω κάποιον, κάμνω ἀγωγή ἐνάντια σέ κάποιον.
искаж||áть *несов.* διαστρεβλώνω, διαστρέφω, ἀλλοιώνω, παραμορφώνω: ~ чьй-л. словá διαστρεβλώνω τά λόγια κάποιου. ~ лицó παραμορφώνω τό πρόσωπο· ~ фáкты διαστρεβλώνω τά γεγο-

νότα· ~ и́стину διαστρεβλώνω τήν ἀλήθεια. ~а́ться διαστρεβλώνομαι, παραμορφώνομαι. ~е́ние с ἡ διαστρέβλωση[-ις], ἡ παραμόρφωση[-ις], ἡ ἀλλοίωση[-ις]. ~ённый прич. и прил. διαστρεβλωμένος, παραμορφωμένος, ἀλλοιωμένος.

исказить(ся) сов. см. искажа́ть(ся).

искале́ченный прич. и прил. σακατεμένος, ἀκρωτηριασμένος.

искале́чивать несов., **искале́чить** сов. σακατεύω, ἀκρωτηριάζω. ~ся (*изуродоваться*) *разг.* τσακίζομαι.

иска́||ние с 1. ἡ ἀναζήτηση[-ις], ἡ ἔρευνα, τό ψάξιμο· 2. ~ния *мн.* (*поиски нового*) οἱ ἀναζητήσεις. ~тель *м* ὁ ἐρευνητής: ~тель приключе́ний αὐτός ποῦ ζητάει περιπέτειες.

иска́ть несов. 1. ἐρευνῶ, ψάχνω, γυρεύω, ἀναζητῶ: ~ повсю́ду γυρεύω παντοῦ· 2. (*стараться получить*) ψάχνω νά βρῶ, ἀναζητῶ, ζητῶ νά βρῶ: ~ рабо́ту ψάχνω νά βρῶ δουλειά· ~ по́мощи ζητῶ νά βρῶ βοήθεια· ~ по́вода ψάχνω νά βρῶ πρόφαση· ~ слу́чая ψάχνω νά βρῶ εὐκαιρία· ◇ ~ глаза́ми ψάχνω μέ τό βλέμμα.

исключ||а́ть несов. ἀποκλείω, διαγράφω, ἐξαιρῶ, βγάζω: ~ из па́ртии διαγράφω ἀπό τό κόμμα· не ~ена́ возмо́жность, что... δέν ἀποκλείεται νά... ~е́ние с 1. (*действие*) ὁ ἀποκλεισμός, ἡ ἀπόκλειση[-ις], ἡ διαγραφή: ~е́ние из спи́сков ἡ διαγραφή ἀπό τούς καταλόγους· 2. (*отступление от правила*) ἡ ἐξαίρεση[-ις]: в ви́де ~е́ния σάν ἐξαίρεση, κατ' ἐξαίρεσιν· за ~е́нием ἐξαιρέσει, ἐκτός· без ~е́ния δίχως ἐξαίρεση, ἀνεξαιρέτως.

исключи́тельн||о нареч. 1. ἀποκλειστικά[-ῶς] / μόνον, μονάχα (*только*)· 2. (*необыкновенно*) ἐξαιρετικά, πάρα πολύ: ~ тру́дно ἐξαιρετικά δύσκολα. ~ость *ж* ἡ σπανιότητα[-ης], ἡ ἀποκλειστικότητα[-ης]. ~ый прил. в разн. знач. ἐξαιρετικός: ~ый зако́н ὁ ἔκτακτος νόμος, τό ἰδιώνυμο· ~ые права́ τά ἀποκλειστικά δικαιώματα· ~ый слу́чай ἡ ἐξαιρετική περίπτωση.

исключи́ть сов. см. исключа́ть.

исковеркать сов. см. кове́ркать.

исколеси́ть сов. *разг.* γυρίζω, διασχίζω: ~ весь свет γυρίζω ὅλο τόν κόσμο.

исколоти́ть сов. *разг.* δέρνω, ξυλοκοπῶ.

иско́м||ое с *мат.* ὁ ἄγνωστος. ~ый прил. *мат.* ζητούμενος: ~ая величина́ τό ποσόν πού ζητοῦμε νά βροῦμε.

искони́ нареч. *уст.* ἀπ' τά παληά χρόνια, ἀνέκαθεν.

иско́нн||ый прил. πατροπαράδοτος/ ἀρχαῖος, παλαιός (*старинный*): ~ обита́тель а) παλαιός κάτοικος, б) ὁ αὐτόχθων (*абориген*)· ~ые права́ τά πατροπαράδοτα δικαιώματα.

ископа́ем||ый прил. 1. (*добываемый из недр земли*) ὀρυκτός· 2. *геол.* ἀπολιθωμένος: ~ые расте́ния τά ἀπολιθωμένα φυτά· ~ое живо́тное τά ἀπολιθωμένα ζῶα· 3. ~ые *мн.*: (поле́зные) ископа́емые τά ὀρυκτά τά μεταλλεύματα (*руда*).

искорени́ть сов., **искореня́ть** несов. ἐκριζῶ, ξερριζώνω, ξεπατώνω, ἐξοντώνω, ἐξαλείφω.

и́скоса нареч. λοξά[-ῶς], πλάγια[-ίως]: смотре́ть ~ λοξοκυττάζω, στραβοκυττάζω.

и́скр||а *ж прям., перен.* ἡ σπίθα, ὁ σπινθήρ: ~ наде́жды ἡ ἀμυδρά ἐλπίδα· ◇ у меня́ ~ы из глаз посы́пались εἶδα τόν οὐρανό σφοντύλι.

и́скренн||ий прил. εἰλικρινής, ἀνυπόκριτος, ἄδολος / ἀνοιχτόκαρδος (*откровенный*). ~ость *ж* ἡ εἰλικρίνεια, ἡ εὐθύτητα[-ης].

искрив||и́ть(ся) сов. см. искривля́ть (-ся). ~ле́ние с 1. ἡ καμπυλότητα[-ης], ἡ κυρτότητα[-ης] / ἡ διαστροφή, τό στράβωμα (*лица́, губ*): ~ле́ние позвоно́чника ἡ σκολίωση[-ις]· 2. *перен.* ἡ διαστρέβλωση. ~ля́ть несов. 1. καμπυλῶ, καμπυλώνω, κυρτώνω, κυρτῶ· 2. (*лицо, губы*) στραβώνω (μετ.), συσπῶ, διαστρεβλώνω. ~ля́ться 1. κυρτοῦμαι· 2. (*о лице, губах*) παραμορφώνομαι, στραβώνω (ἀμετ.).

искри́стый прил. σπινθηροβόλος, πού πετάει σπίθες, σπινθηρίζων, σπινθηροβολῶν / ἀφρώδης (*о вине*).

и́скри́ться несов. σπινθηροβολῶ, λάμπω / ἀφρίζω (*о вине*).

искромса́ть сов. см. кромса́ть.

искроши́ть сов. 1. τρίβω, κάνω ψίχουλα, κομματιάζω, καταθρυμματίζω· 2. *перен.* (*изрубить саблями и т. п.*) *разг.* μαχαιρώνω, κατακόβω μέ τό σπαθί. ~ся τρίβομαι, μεταβάλλομαι σέ ψίχουλα, καταθρυμματίζομαι.

искупа́ть I несов. ἐξαγνίζω, ἐξιλεώνω, ἐξαγοράζω: ~ вину́ ἐξιλεώνομαι.

искупа́ть II сов. (*вы́купать*) λούζω.

искупа́ться сов. (*вы́купаться*) *разг.* λούζομαι, λούομαι, πλύνομαι.

искупле́ние с 1. ὁ ἐξαγνισμός, ἡ ἐξιλέωση[-ις], ὁ ἐξιλασμός· 2. *рел.* ἐξιλασμός (*грехов*).

иску́с *м* ἡ δοκιμή, ἡ δοκιμασία.

искуса́ть сов. καταδαγκάνω, δαγκώνω (*о собаке*)/ τσιμπῶ (*о насекомых, змеях*).

искуси́тель *м* ὁ πειρασμός.

иску́сн||ость *ж* ἡ ἐπιδεξιότητα[-ης], ἡ ἱκανότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἐπιδέξιος, ἱκανός (*о человеке*)/ φτιαγμένος μέ τέχνη (*о работе и т. п.*).

иску́сственн||ость *ж* ἡ προσποίηση[-ις], ἡ ἐπιτήδευση[-ις] / τό τεχνητό[ν], τό ψεύτικο[ν] (*неестественность*). **~ый** *прил.* 1. τεχνητός, ψεύτικος: ~ое ороше́ние ἡ τεχνητή ἄρδευση· ~ое пита́ние τό τεχνητό τάγισμα· ~ые зу́бы τά ψεύτικα δόντια· ~ый шёлк τό τεχνητό μετάξι· ~ые цветы́ τά τεχνητά ἄνθη· ~ый спу́тник Земли́ τεχνητός δορυφόρος· 2. (*деланный*) τεχνητός, πλαστός, ψεύτικος, ἐπίπλαστος: ~ая улы́бка τό ψεύτικο χαμόγελο· ~ый смех τό πλαστό γέλοιο.

иску́сств||о *с* 1. ἡ τέχνη, ἡ καλλιτεχνία: изя́щные ~а οἱ καλές τέχνες· изобрази́тельные ~а οἱ εἰκαστικές τέχνες· прикладно́е ~ οἱ ἐφαρμοσμένες τέχνες· произведе́ние ~а τό ἔργο τέχνης· 2. (*умение, мастерство*) ἡ τέχνη, ἡ δεξιοτεχνία, ἡ ἱκανότητα[-ης]: вое́нное ~ ἡ πολεμική τέχνη· ~ управле́ния ἡ διοικητική ἱκανότητα· с бо́льшим ~ом μέ μεγάλη τέχνη· владе́ть ~ом чего́-л. κατέχω τήν τέχνη νά...· ◇ из любви́ к ~у γι' ἀγάπη τῆς τέχνης· по всем пра́вилам ~а μέ ὅλους τούς κανόνες, μέ ὅλους τούς κανόνες τῆς τέχνης.

искусствове́д *м* ὁ τεχνοκριτικός, ὁ τεχνολόγος. **~ение** *с* ἡ τεχνολογία, ἡ ἱστορία καί κριτική τῶν καλῶν τεχνῶν.

искуш||а́ть *несов.* 1. (*испытывать*) βάζω σέ πειρασμό: ~ судьбу́ παίζω μέ τήν τύχη· 2. (*прельщать*) δελεάζω. **~е́ние** *с* ὁ πειρασμός, ὁ δελεασμός: вводи́ть в ~е́ние βάζω σέ πειρασμό. **~ённый** 1. *прич. от* искуша́ть· 2. *прил.* πεπειραμένος, ἔμπειρος.

исла́м *м* τό Ἰσλάμ. **~и́зм** *м* ὁ Ἰσλαμισμός, ὁ Μωαμεθανισμός.

исла́нд||ец *м* ὁ Ἰσλανδός. **~ка** *ж* ἡ Ἰσλανδέζα. **~ский** *прил.* ἰσλανδικός.

испа́н||ец *м* ὁ Ἱσπανός. **~ка** *ж* ἡ Ἱσπανίδα. **~ский** *прил.* ἱσπανικός.

испаре́н||ие *с* 1. (*действие*) ἡ ἐξάτμιση [-ις], ἡ ἀναθυμίαση[-ις]· 2. ~ия *мн.* οἱ ἀναθυμιάσεις, οἱ ἀτμοί: вре́дные ~ия οἱ βλαβερές ἀναθυμιάσεις, τά μιάσματα.

испа́рина *ж* ὁ ἱδρῶτας, ἡ ἐφίδρωση[-ις], τό ἵδρωμα.

испари́ться *сов.*, **испаря́ться** *несов.* 1. ἐξατμίζομαι / ἐξαερίζομαι (*улетучиваться*)· 2. *перен.* (*исчезать*) *разг.* γίνομαι καπνός, τό στρίβω, τό κόβω λάσπη.

испа́чкать(ся) *сов. см.* па́чкать(ся).

испепели́ть *сов.*, **испепеля́ть** *несов.* 1. ἀποτεφρώνω, κάνω στάχτη· 2. *перен.* (*о страсти и т. п.*) λυώνω, ἐξαντλῶ.

испе́чь *сов. см.* печь III. **~ся** *сов.* ψήνομαι.

испещри́ть *сов.*, **испещря́ть** *несов.* ποικίλλω, σκεπάζω μέ, παρδαλώνω.

исписа́ть *сов.*, **испи́сывать** *несов.* 1. (*заполнить*) γεμίζω γράφοντας, μουντζουρώνω· 2. (*израсходовать на писание*) καταναλίσκω / ξοδεύω γράφοντας, λυώνω γράφοντας (*карандаш и т. п.*). **~ся** 1. (*о карандаше и т. п.*) ξοδεύομαι, τελειώνω (*άμετ.*) τό γράψιμο· 2. (*о писателе*) *разг.* στερεύω, σταματῶ νά γράφω.

испито́й *прил.* ἐξαντλημένος, χλωμός, ἰσχνός, καχεκτικός.

испи́ть *сов.* (*выпить*) πίνω: ◇ ~ ча́шу до дна πίνω τό ποτῆρι μέχρι τρυγός.

исповеда́льня *ж* τό ἐξομολογητήριο[ν].

испове́д||ание *с* τό θρήσκευμα. **~ник** *м* ὁ ἐξομολογητής. **~овать** *сов. и несов.* 1. (*кого-л.*) ἐξομολογῶ· 2. (*признавать*) ὁμολογῶ/ κηρύττω (*открыто следовать*). **~оваться** ἐξομολογοῦμαι / *перен.* ὁμολογῶ.

и́споведь *ж прям., перен.* ἡ ἐξομολόγηση[-ις].

и́сподволь *нареч.* (*постепенно, понемногу*) *разг.* σιγά, λίγο λίγο, βαθμηδόν.

исподло́бья *нареч.*: смотре́ть ~ κυττάζω συνοφρυωμένος, παρατηρῶ μέ δυσπιστία, στραβοκυττάζω.

исподтишка́ *нареч.* στά κρυφά, στά ὕπουλα, ἀπαρατήρητα: де́йствовать ~ ἐνεργῶ στά ὕπουλα, ἐνεργῶ στά κρυφά· сме́яться ~ κρυφογελῶ.

испоко́н: ~ ве́ку, ~ веко́в ἀπό ἀμνημονεύτων χρόνων.

исполи́н *м* ὁ γίγας, ὁ γίγαντας. **~ский** *прил.* γιγάντειος, γιγαντιαῖος.

исполко́м *м* (исполни́тельный комите́т) τό ἰσπολκόμ, ἡ ἐκτελεστική ἐπιτροπή.

исполне́н||ие *с* 1. ἡ πραγματοποίηση[-ις] / ἡ ἐκπλήρωση[-ις], ἡ ἐκτέλεση[-ις] (*приказания, долга и т. п.*): ~ жела́ний ἡ πραγματοποίηση τῶν πόθων· прове́рка ~ия ὁ ἔλεγχος πραγματοποίησης· приступа́ть к ~ию обя́занностей ἀναλαμβάνω τά καθήκοντα· приводи́ть в ~ ἐκτελῶ, πραγματοποιῶ· 2. *муз.*, *театр.* ἡ ἐκτέλεση[-ις], τό παίξιμο: в чьём-л. ~ии σέ ἐκτέλεση τοῦ.

испо́лненн||ый 1. *прич. от* испо́лнить· 2. *прил.* (*по́лный*) πλήρης, γεμᾶτος (ἀπό):

~ энéргии γεμᾶτος ἐνέργεια· ~ решимости ἀποφασισμένος· пéсня, ~ая тоскй τραγοῦδι γεμᾶτο θλίψη.

исполнимый *прил.* πραγματοποιήσιμος, κατορθωτός, ἐκτελέσιμος.

исполнител||ь *м* ὁ ἐκτελεστής: ~ народных пéсен ὁ ἐκτελεστής (*или* ὁ τραγουδιστής) λαϊκῶν τραγουδιῶν· состáв ~ей οἱ ἐκτελεστές· судéбный ~ ὁ δικαστικός κλητήρ. ~**ьность** *ж* ἡ προθυμία, ὁ ζῆλος (στήν ἐκτέλεση ἐργασίας, ἐντολῆς κ.λ.π.). ~**ьный** *прил.* 1. (*о власти*) ἐκτελεστικός: ~ьный комитéт *см.* исполкóм· ~ьная власть ἡ ἐκτελεστική ἐξουσία· ~ьные óрганы τά ἐκτελεστικά ὄργανα· 2. (*старательный*) εὐσυνείδητος, πρόθυμος: ~ьный рабóтник ὁ πρόθυμος ἐργάτης· ◇ ~ьный лист *юр.* τό ἔνταλμα, τό ἐνταλτήριο[ν].

испóлнить *сов.*, **исполнять** *несов.* 1. πραγματοποιῶ / ἐκτελῶ, ἐκπληρώνω (*долг и т. п.*): ~ прикáз ἐκτελῶ διαταγή· ~ поручéние ἐκπληρώνω τήν παραγγελία· ~ желáние πραγματοποιῶ τήν ἐπιθυμία· ~ чью-л. прóсьбу ἱκανοποιῶ τήν παράκληση κάποιου· ~ приговóр ἐκτελῶ ποινή, ἐκτελῶ δικαστική ἀπόφαση· ~ чьй-либо обязанности ἐκτελῶ τά καθήκοντα κάποιου· 2. (*сыграть*) ἐκτελῶ, παίζω: ~ роль παίζω τόν ρόλο. ~**ся** 1. (*осуществляться*) ἐκτελοῦμαι, ἐκπληρώνομαι, πραγματοποιοῦμαι· 2. *безл.* (*о летах*) συμπληρώνομαι, κλείνω: мáльчику исполняется дéсять лет τό παιδί κλείνει τά δέκα χρόνια· 3. (*проникаться, наполняться*) γεμίζω (*ἀμετ.*), πληρώνομαι: ~ся любóвью к комý-л. εἶμαι γεμᾶτος ἀγάπη γιά κάποιον.

исполосовáть *сов. разг.* 1. (*изрезать*) κατακόβω, κατακομματιάζω, χωρίζω εἰς λωρίδας: ~ сáблей σπαθίζω, τραυματίζω διά τῆς σπάθης· 2. (*избить*) δέρνω.

испóльзование *с* ἡ χρησιμοποίηση[-ις], ἡ χρήση[-ις].

испóльзовать *сов. и несов.* (*кого-л., что-л.*) χρησιμοποιῶ, ἐκμεταλλεύομαι/ ἐπωφελοῦμαι τοῦ (τῆς) (*воспользоваться*): ~ возмóжности χρησιμοποιῶ τίς δυνατότητες· ~ слýчай ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας.

испóртить(ся) *сов. см.* пóртить(ся).

испóрченн||ость *ж* (*нравственная*) ἡ διαφθορά, ἡ διαστροφή, ἡ ἐξαχρείωση[-ις]. ~**ый** 1. *прич. от* испóртить· 2. *прил.* χαλασμένος: ~ый механизм ὁ χαλασμένος μηχανισμός· ~ые отношéния οἱ χαλασμένες σχέσεις· ~ый вкус τό χαλασμένο γοῦστο· 2. (*гнилой*) σάπιος, σαπρός, χαλασμένος: ~ое мясо τό χαλασμένο κρέας. ~ые зýбы τά σάπια δόντια· 3. (*развращённый*) διεφθαρμένος, χαλασμένος.

исправительный *прил.* σωφρονιστικός, ἐπανορθωτικός.

испрáв||ить(ся) *сов. см.* исправлять (-ся). ~**лéние** *с* 1. (*действие*) ἡ ἐπιδιόρθωση[-ις], ἡ ἐπισκευή (*механизма и т. п.*)/ ἡ διόρθωση[-ις], ἡ ἐπανόρθωση[-ις] (*ошибки, почерка, произношения и т. п.*)· 2. (*результат*) ἡ ἐπισκευή, ἡ διόρθωση[-ις]: вносить ~лéния κάνω διορθώσεις. ~**лять** *несов.* 1. (*чинить*) (ἐπι)διορθώνω, ἐπισκευάζω· 2. (*делать лучше*) διορθώνω, ἐπανορθώνω. ~**ляться** διορθώνομαι, ἐπανορθώνομαι.

испрáвн||ость *ж* 1. ἡ καλή κατάσταση· 2. (*исполнительность*) ἡ προθυμία, ἡ ἐπιμέλεια στήν ἐκτέλεση τῶν καθηκόντων. ~**ый** *прил.* 1. (*не имеющий повреждений*) σέ καλή κατάσταση· 2. (*усердный, добросовестный*) εὐσυνείδητος, πρόθυμος, ἐπιμελής: ~ый ученик ὁ ἐπιμελής μαθητής.

испражн||éние *с* 1. (*действие*) ἡ ἀφόδευση[-ις], ἡ ἐκκόπρωση[-ις], ἡ ἀποπάτηση[-ις]· 2. ~éния *мн.* τά περιττώματα, τά κόπρανα. ~**йться** *сов.*, ~**яться** *несов.* ἀφοδεύω, ἀποπατῶ/ κοπρίζω (*ἀμετ.*) (*о животных*).

испрáшивать *несов. уст.* ζητῶ, ἐξαιτοῦμαι, ἐκλιπαρῶ.

испросить *сов.* (*получить по просьбе*) *уст.* ἀποσπῶ, παίρνω.

испýг *м* ὁ φόβος, ὁ τρόμος. ~**анный** *прич. и прил.* φοβισμένος, τρομαγμένος. ~**áть(ся)** *сов. см.* пугáть(ся).

испускáть *несов.*, **испустить** *сов.* βγάζω, ἐκπέμπω / ἀναδίδω (*запах*): ~ вздох ἀναστενάζω· ◇ испустить дух ἐκπνέω, πεθαίνω.

испытáн||ие *с* 1. (*проба, проверка*) ἡ δοκιμή: производить ~ κάνω δοκιμές, κάνω πειράματα· 2. (*экзамен*) ἡ ἐξέταση[-ις]: приёмные ~ия οἱ εἰσαγωγικές ἐξετάσεις· 3. (*невзгода*) ἡ δοκιμασία, τά βάσανα: тяжёлое ~ ἡ βαρειά δοκιμασία.

испытанн||ый 1. *прич. от* испытáть· 2. *прил.* (*проверенный*) δοκιμασμένος/ πιστός (*верный*): ~ые войскá τά δοκιμασμένα στρατεύματα· ~ друг ὁ πιστός φίλος.

испыт||áтельный *прил.* δοκιμαστικός, τῆς δοκιμῆς, τῆς δοκιμασίας: ~ срок περίοδος δοκιμασίας· ~ полёт ἡ δοκιμαστική πτήση. ~**áть** *сов. см.* испытывать. ~**ýющий** *прил.* ἐξεταστικός, ἐπί-

μονος: ~ующий взгляд τό ἐπίμονο (*или* ἐξεταστικό) βλέμμα.

испытывать *несов.* 1. (*проверять*) δοκιμάζω, κάνω δοκιμή: ~ самолёт δοκιμάζω ἀεροπλάνο· ~ свой силы δοκιμάζω τίς δυνάμεις μου· 2. (*ощущать*) αἰσθάνομαι, δοκιμάζω, νοιώθω: ~ рáдость δοκιμάζω χαρά· ~ страх αἰσθάνομαι φόβο· ~ отвращéние αἰσθάνομαι ἀπέχθεια· ~ удовóльствие νοιώθω ἱκανοποίηση.

исслéдова||ние *с* 1. (*действие*) ἡ ἔρευνα, ἡ μελέτη, ἡ ἐξερεύνηση[-ις], ἡ διερεύνηση[-ις]: ~ грýнта ἡ μελέτη τοῦ ἐδάφους· ~ крóви ἡ ἀνάλυση τοῦ αἵματος· 2. (*научный труд*) ἡ μελέτη, ἡ πραγματεία. ~**тель** *м* ὁ ἐρευνητής, ὁ μελετητής. ~**тельский** *прил.* ἐρευνητικός, τῶν ἐρευνῶν: ~тельская рабóта ἡ ἐρευνητική ἐργασία· ~тельский институт τό Ἰνστιτοῦτο ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν.

йсстари *нареч.* ἀπό παληά, ἀπό τά παλαιά χρόνια: ~ повелóсь... ἀπό παληά ἔχει καθιερωθεῖ...

исступл||éние *с* ἡ ἔξαλλη κατάσταση, ἡ παραφορά: доводить до ~éния φέρνω σέ ἔξαλλη κατάσταση· приходить в ~ γίνομαι ἔξαλλος. ~**ённый** *прил.* ἔξαλλος, παράφορος, φρενιασμένος: ~ённый крик ἡ ἔξαλλη κραυγή.

иссушáть *несов.*, **иссушить** *сов.* 1. ξεραίνω, ἀποξηραίνω· 2. *перен.* (*изнурять*) τσακίζω.

иссякáть *несов.*, **иссякнуть** *сов.* στερεύω, ξεραίνομαι, ἐξαντλοῦμαι / *перен.* σβήνω.

истáптывать *несов.* 1. καταπατῶ, τσαλαπατῶ· 2. (*обувь*) *разг.* χαλνῶ, λυώνω.

истекáть *несов.* (*кончаться*) λήγω, τελειώνω· ◇ ~ крóвью αἱμορραγῶ, ἐξαντλοῦμαι ἀπό αἱμορραγία.

истéкш||ий 1. *прич.* от истéчь· 2. *прил.* παρελθών, περασμένος, λήξας, διαρρεύσας: в ~ем годý στό χρόνο πού πέρασε, τόν περασμένο χρόνο, πέρυσι.

истерзáть(ся) *сов.* *см.* терзáть(ся).

истéрика *ж* ἡ ὑστερία, ἡ ὑστερική κρίση[-ις].

истер||ический *прил.* ὑστερικός. ~**ичка** *ж* ἡ ὑστερική. ~**ичный** *прил.* ὑστερικός. ~**ия** *ж в разн. знач.* ἡ ὑστερία.

истёртый 1. *прич.* от истерéть· 2. *прил.* (*изношенный, ветхий*) λυωμένος, φθαρμένος, μεταχειρισμένος.

истéц *м юр.* ὁ μηνυτής, ὁ ἐνάγων.

истечéни||е *с* 1. *уст.* ἡ ἐκροή· 2. (*окончание*) ἡ λήξη[-ις] προθεσμίας: по ~и срóка μετά τήν λήξη τῆς προθεσμίας· за ~ем врéмени ἐπειδή πέρασε ἡ ὥρα.

истéчь *сов.* *см.* истекáть.

йстин||а *ж в разн. знач.* ἡ ἀλήθεια: стáрая ~ ἡ παληά ἀλήθεια· избитая (прописнáя) ~ ἡ κοινοτοπία· святáя ~ *разг.* ἱερός καί ἀπαραβίαστος νόμος. ~**ный** *прил.* ἀληθινός, ἀληθής, γνήσιος, πραγματικός: ~ный смысл τό ἀληθινό νόημα· ~ная прáвда ἡ καθαρή ἀλήθεια· ~ное положéние вещéй ἡ πραγματική κατάσταση· ~ный друг ὁ ἀληθινός φίλος.

истлевáть *несов.*, **истлéть** *сов.* λυώνω, σαπίζω, σήπομαι (*сгнивать*) / καίομαι, ἀποτεφρώνομαι (*сгорать*).

истóк *м* 1. ἡ πηγή· 2. ~и *мн. перен.* οἱ πηγές, οἱ ἀρχές.

истолковá||ние *с* ἡ ἑρμηνεία, ἡ ἐξήγηση[-ις], τό σχόλιο. ~**тель** *м* ὁ ἑρμηνευτής, ὁ σχολιαστής.

истолковáть *сов.*, **истолкóвывать** *несов.* ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ, σχολιάζω: невéрно ~ παρερμηνεύω, παρεξηγῶ.

истолóчь *сов.* κοπανίζω, τρίβω, θρυμματίζω.

истóма *ж* ἡ χαύνωση[-ις], τό λίγωμα.

истом||ить(ся) *сов.* *см.* истомлять(ся)· ~иться в ожидáнии ἀποκάμνω νά περιμένω· ~иться от жáжды ἐξαντλοῦμαι ἀπό τή δίψα. ~**лённый** 1. *прич.* от истомить· 2. *прил.* ἐξαντλημένος, κατακουρασμένος, ἀποκαμωμένος (*работой, жарой*) / βασανισμένος, τυραννισμένος (*лишениями*). ~**лять** *несов.* κατακουράζω, ἐξαντλῶ, καταπονῶ. ~**ляться** κουράζομαι, ἐξαντλοῦμαι, καταπονοῦμαι, ἀποκάμνω, βαρυεστῶ.

истопить *сов.* (*печь*) ἀνάβω.

истопник *м* ὁ θερμαστής.

истоптáть *сов.* *см.* истáптывать.

исторгáть *несов.*, **истóргнуть** *сов.* βγάζω, ἀποσπῶ.

истóрик *м* ὁ ἱστορικός.

историогрáфия *ж* ἡ ἱστοριογραφία.

истори́ческ||ий *прил.* ἱστορικός: ~ие события τά ἱστορικά γεγονότα· ~ая дáта ἡ ἱστορική ἡμερομηνία, ἡ ἱστορική μέρα· ~ материализм ὁ ἱστορικός ὑλισμός.

истóрия *ж* 1. ἡ ἱστορία: нóвая ~ ἡ ἱστορία τῶν νέων χρόνων· ~ болéзни *мед.* τό ἱστορικόν ἀσθενείας· 2. (*происшествие, случай*) ἡ ἱστορία, τό περιστατικό[ν]: неприятная ~ ἡ δυσάρεστη ἱστορία· ◇ хорóшенькая ~! *ирон.* ἄλλο πάλι αὐτό!· вéчная ~ πάλι τά ἴδια καί τά ἴδια· э́то цéлая ~ εἶναι ὁλόκληρη ἱστορία· об э́том ~ умáлчивает ἡ ἱστορία σιωπᾶ.

истосковáться *сов.* λυώνω ἀπό τή[ν] στενοχώρια: ~ по кóм-л. ἀποθυμῶ κάποιον· ~ по рóдине μέ τρώει ἡ νοσταλγία τῆς πατρίδας μου.

источáть *несов.* χύνω/ *перен.* ἀναδίδω/ ἀναθυμιάζω (*благоухание*): ~ слёзы χύνω δάκρυα· ~ лáску ἀναδίδω καλοσύνη.

источи́ть *сов.* τροχίζω, ἀκονίζω.

истóчник *м* 1. *прям., перен.* ἡ πηγή: минерáльный ~ ἡ μεταλλική πηγή· нефтянóй ~ ἡ πετρελαιοπηγή· ~ свéта πηγή φωτός· ~ зáработка οἰκονομικός πόρος· из достовéрных ~ов ἀπό ἔγκυρη πηγή· 2. (*письменный памятник*) οἱ πηγές: ссы́лка на ~и παραπομπή ἀναφορά στίς πηγές.

истóшн||ый *прил. разг.* σπαραξικάρδιος: кричáть ~ым гóлосом φωνάζω σάν νά μέ σφάζουν.

истощ||áть *несов.* 1. (*изнурять*) ἐξαντλῶ· 2. (*растрачивать*) ἐξαντλῶ, τελειώνω: ~ запáсы ἐξαντλῶ τά ἀποθέματα· ~ терпéние ἐξαντλῶ τήν ὑπομονή. **~áться** 1. ἐξαντλοῦμαι, ἀποκάμνω· 2. (*растрачиваться*) ἐξαντλοῦμαι, τελειώνω. **~éние** *с* ἡ ἐξάντληση[-ις] / ἡ ἐξασθένηση[-ις] (*человека*): ~éние пóчвы ἡ ἐξάντληση τοῦ ἐδάφους. **~ённый** 1. *прич. от* истощи́ть· 2. *прил.* ἐξαντλημένος / ἐξασθενημένος (*об организме*). **~и́ть(ся)** *сов. см.* истощáть(ся).

истрáтить *сов. см.* трáтить.

истреб||и́тель *м* 1. ὁ ἐξολοθρευτής, ὁ καταστροφεύς· 2. *ав.* τό καταδιωκτικό ἀεροπλάνο: реакти́вный ~ τό ἀεριοωθούμενο καταδιωκτικό ἀεροπλάνο **~и́тельный** *прил.* ἐξολοθρευτικός, καταστρεπτικός: ~и́тельная авиáция ἡ ἀεροπορία διώξεως. **~и́ть** *сов. см.* истреблять. **~лéние** *с* ἡ ἐξολόθρευση[-ις], ἡ καταστροφή, ἡ ἐξόντωση[-ις] / ὁ ἀφανισμός (*искоренение*). **~лять** *несов.* ἐξολοθρεύω, καταστρέφω, ἐξοντώνω/ ἀφανίζω, ἐξαφανίζω (*искоренять*).

истрепáть *сов. разг.* 1. παλιώνω (*μετ.*), παλαιώνω (*μετ.*) / λυώνω (*μετ.*) (*одежду*)· 2. *перен.* φθείρω, χαλῶ, καταστρέφω, ἀφανίζω (*здоровье, силы*)/ ξεχαρβαλώνω (*нервы*). **~ся** *разг.* 1. παλιώνω (*ἀμετ.*), παλαιώνω (*ἀμετ.*) / λυώνω (*ἀμετ.*), φθείρομαι, τρίβομαι (*об одежде*)· 2. *перен.* καταστρέφομαι / ξεχαρβαλώνομαι (*о здоровье*).

истукáн *м уст.* τό εἴδωλο[ν].

и́стый *прил.* ἀληθινός, βέρος.

истязá||ние *с* 1. (*действие*) τό βασάνισμα, τό μαρτύριο[ν]· 2. (*пытка*) τό βασανιστήριο[ν], τό μαρτύριο[ν]. **~ть** *несов.* βασανίζω, ὑποβάλλω σέ μαρτύριο[ν], ταλαιπωρῶ.

исхóд *м* ἡ ἔκβαση[-ις], τό τέλος, τό ἀποτέλεσμα: ~ бóя ἡ ἔκβαση τῆς μάχης· к ~у дня στό τέλος τῆς ἡμέρας· день ужé на ~е βραδυάζει· быть на ~е ἐξαντλοῦμαι, φθάνω στό τέλος.

исходáтайствовать *сов. канц.* ἐκλιπαρῶ, ἐξαιτοῦμαι.

исходи́ть I *сов.* (*обойти много мест*) διατρέχω, γυρίζω, περιοδεύω (μέ τά πόδια).

исходи́ть II *несов.* 1. (*происходить, иметь источником*) πηγάζω, προέρχομαι, ξεκινάω, βγαίνω· 2. (*основываться на чём-л.*) βασίζομαι σέ κάτι, ξεκινῶ· 3.: ~ крóвью ἐξαντλοῦμαι ἀπό τήν αἱμορραγία, χάνω πολύ αἷμα· ~ слезáми ἀναλύομαι σέ δάκρυα.

исхóдн||ый *прил.* ἀρχικός: ~ое положéние ἡ ἀρχική θέση· ~ пункт, ~ая тóчка ἡ ἀφετηρία· ~ая пози́ция τό ξεκίνημα.

исходя́щий *прил. канц.* ἐξερχόμενος: ~ нóмер ἀριθμός ἐξερχομένων.

исхудá||лый *прил.* πολύ ἀδύνατος, κάτισχνος, ἀχαμνός, σκελετωμένος / πετσί καί κόκκαλο (*тк. о человеке*): ~ человéк κάτισχνος ἄνθρωπος, πετσί καί κόκκαλο. **~ть** *сов.* ἀδυνατίζω, λιγνεύω, ἀχαμναίνω, γίνομαι πετσί καί κόκκαλο.

исцарáпать *сов.*, **исцарáпывать** *несов.* καταγδέρνω, γεμίζω μέ γρατσουνιές. **~ся** καταγρατσουνίζομαι, καταγδέρνομαι.

исцелéние *с* ἡ γιατριά, ἡ ἴαση[-ις].

исцели́ть *сов.*, **исцеля́ть** *несов.* γιατρεύω, ἰατρεύω. **~ся** γίνομαι καλά, γιατρεύομαι, ἰατρεύομαι.

исчез||áть *несов.* ἐξαφανίζομαι, γίνομαι ἄφαντος, χάνομαι, ἐκλείπω. **~новéние** *с* ἡ ἔκλειψη[-ις], ἡ ἐξαφάνιση[-ις].

исчéзнуть *сов. см.* исчезáть.

исчéрпать *сов.*, **исчéрпывать** *несов.* 1. (*израсходовать*) ξοδεύω, ξοδιάζω, ἐξαντλῶ· 2. *перен.* ἐξαντλῶ, τελειώνω, φέρνω εἰς πέρας: ~ повéстку заседáния ἐξαντλῶ τήν ἡμερησία διάταξη τῆς συνεδρίασης· вопрóс исчéрпан τό ζήτημα ἐξαντλήθηκε.

исчéрпывающ||ий 1. *прич. от* исчéрпывать· 2. *прил.* ἐξαντλητικός, πλήρης: ~ие объяснéния οἱ πλήρεις ἐξηγήσεις· ~ отвéт ἡ ἐξαντλητική ἀπάντηση· с ~ей полнотóй μέ ἐξαντλητική πληρότητα.

исчислéние *с* ὁ ὑπολογισμός / *мат.* ὁ λογισμός: ~ убы́тков ὁ ὑπολογισμός τῶν ζημιῶν· дифференциáльное ~ *мат.*

ὁ διαφορικός λογισμός· интегра́льиое ~ *мат.* ὁ ὁλοκληρωτικός λογισμός.

исчи́слить *сов.*, **исчисля́ть** *несов.* 1. λογαριάζω, ὑπολογίζω· 2. *мат.* ὑπολογίζω. ~ся ὑπολογίζομαι.

ита́к *союз* (*таким образом, следовательно*) συνεπῶς, κι' ἔτσι, ἐπομένως, ὥστε/ λοιπόν (*и вот*): ~ вопро́с решён κι' ἔτσι (*или* ἐπομένως) τό ζήτημα λύθηκε· ~ вы за́втра уезжа́ете? αὔριο λοιπόν ἀναχωρεῖτε;

италья́н||ец *м* ὁ Ἰταλός. ~**ка** *ж* ἡ Ἰταλίδα ~**ский** *прил.* ἰταλικός.

и т. д. (и так да́лее) κ.ο.κ. (καί οὕτω καθεξῆς), κ.τ.λ. (καί τά λοιπά), κ.λ.π. (καί λοιπά).

ито́г *м* τό ἄθροισμα, τό σύνολον / *перен.* τό ἀποτέλεσμα: подводи́ть ~ ἀθροίζω, κάνω ἄθροιση· в ~е σάν ἀποτέλεσμα· в коне́чном ~е τελικά.

итого́ *нареч.* τό ὅλο[ν], τό σύνολο[ν], τό ἄθροισμα.

ито́гов||ый *прил.* ὁλικός, συνολικός: ~ая су́мма τό ὁλικό ποσό, τό ὁλικόν ἄθροισμα.

и т. п. (и тому́ подо́бное) κ.τ.λ. (καί τά λοιπά), κ.λ.π. (καί λοιπά).

иуде́йс||кий *прил.* ἰουδαϊκός. ~**тво** *с* ὁ ἰουδαϊσμός.

их 1. *род. и вин. п. от* они́· 2. *притяж. мест.* τους, δικός (δική, δικό, δικά) τους.

ихтиоло́гия *ж* ἡ ἰχθυολογία.

и́шиас *м мед.* ἡ ἰσχιαλγία, ἡ ἰσχιάς.

ишь *межд. разг.*: ~ како́й! γιά δές τον!, γιά δές ἐκεῖ!

ище́йка *ж* (*собака*) τό λαγωνικό, τό κυνηγόσκυλο.

ищу́, и́щешь и т. д. *наст. вр. от* иска́ть.

ию́ль *м* ὁ Ἰούλης, ὁ Ἰούλιος. ~**ский** *прил.* τοῦ Ἰούλη, τοῦ Ἰουλίου.

ию́нь *м* ὁ Ἰούνης, ὁ Ιούνιος. ~**ский** *прил.* τοῦ Ἰούνη, τοῦ Ἰουνίου.

Й

йод *м* τό ἰώδιο[ν]. ~**истый** *прил.* ἰωδιοῦχος. ~**ный** *прил.* ἰωδιοῦχος: ~ная насто́йка τό βάμμα ἰωδίου.

йодофо́рм *м* τό ἰωδοφόρμιο[ν].

йот *м* τό γιῶτα, τό ἰῶτα.

йо́т||а *ж* (*название буквы греческого алфавита*) τό γιῶτα, τό ἰῶτα· ◇ ни на ~у οὔτε κατά ἕνα γιῶτα· ни на ~у не уступа́ть *разг.* δέν ὑποχωρῶ οὔτε τόσο δά.

К

к *предлог с дат. п.* 1. (*куда-л., по направлению к...*) σέ, πρός: к ю́гу πρός νότον· приближа́ться к до́му πλησιάζω στό σπίτι· зайти́ к врачу́ πηγαίνω στό γιατρό· обраща́ться к прису́тствующим ἀπευθύνομαι πρός τούς παρισταμένους· 2. (*вплотную к*) σέ, πρός, κοντά: подойти́ к две́ри πλησιάζω στήν πόρτα· 3. (*при указании назначения*) γιά, σέ: сухари́ к ча́ю παξιμάδια γιά τό τσάϊ· 4. (*при прикреплении, присоединении*) σέ: прикле́ить что́-л. к чему́-л. κολλῶ κάτι πάνω σέ κάτι· к двум приба́вить пять στά δύο προσθέτω πέντε· присоедини́ться к гуля́ющим πάω μαζί μ' αὐτούς πού κάνουν περίπατο· к тому́ же ἐπί πλέον, ἐκτός αὐτοῦ· 5. (*по отношению к*) πρός, γιά, σέ, μέ: любо́вь к де́тям ἡ ἀγάπη γιά τά παιδιά· ла́сковый ко всем γλυκομίλητος μέ ὅλους· 6. (*для*) πρός, γιά· 7. (*при обозначении срока*) κατά, πρός: к пяти́ часа́м κατά τίς πέντε ἡ ὥρα· к суббо́те πρός τό Σάββατο· к ве́черу κατά τό βράδυ· ◇ лицо́м к лицу́ πρόσωπο μέ πρόσωπο· плечо́м к плечу́ ὁ ἕνας κοντά στόν ἄλλον· к сло́ву сказа́ть μιά πού τό ἔφερε ὁ λόγος· к лу́чшему πρός τό καλύτερο· к несча́стью δυστυχῶς· к сча́стью εὐτυχῶς· к сожале́нию δυστυχῶς· к моему́ большо́му удово́льствию πρός μεγάλη μου εὐχαρίστηση.

-ка *частица разг.* 1. (*при повел. накл.*) λοιπόν, ἔλα: спо́й-ка ἔλα τραγούδησε· ну́-ка, покажи́ δεῖξε μας λοιπόν· бро́сь-ка всё э́то παράτησε τά αὐτά· скажи́-ка мне πές μου λοιπόν· 2. (*при будущем времени*) γιά νά, γιά στάσου νά: напишу́-ка я ему́ письмо́ γιά (στάσου) νά τοῦ γράψω ἕνα γράμμα.

каба́к *м* ἡ ταβέρνα, τό καπηλειό.

кабал||а́ *ж* ἡ σκλαβιά, ἡ ὑποδούλωση[-ις]: попа́сть в ~у́ ρίχνω στή σκλαβιά.

кабáльный *прил.* δεσμευτικός, δουλικός, ὑποδουλωτικός.

кабáн *м* 1. (*дикая свинья*) τό ἀγριογούρουνο, ὁ ἀγριόχοιρος· 2. (*самец свиньи*) ὁ χοῖρος. **~ий** *прил.* τοῦ ἀγριόχοιρου, τοῦ ἀγριογούρουνου.

кабарé *с нескл.* τό καμπαρέ.

кабáтчик *м* ὁ ταβερνιάρης, ὁ κάπελας.

кабачóк I *м* (*ресторанчик*) ἡ ταβερνούλα, τό μικρό καπηλειό.

кабачóк II *м* (*овощ*) τό κολοκυθάκι.

кáбель *м* τό καλώδιο[ν], τό σύρμα: телегрáфный ~ τό τηλεγραφικόν καλώδιο· подвóдный ~ τό ὑποθαλάσσιο καλώδιο.

кáбельтов *м мор.* τό $^1/_{10}$ τοῦ μιλλίου.

кабестáн *м тех.* ὁ ἐργάτης (βαροῦλκο) πλοίου, ὁ μποζεργάτης.

кабúна *ж* ἡ καμπίνα, ὁ θάλαμος: ~ самолёта καμπίνα ἀεροπλάνου.

кабинéт *м* 1. τό γραφεῖο[ν] (*для занятий*)/ τό ἰατρεῖο[ν] (*врачебный*): химúческий ~ τό χημεῖο· зубоврачéбный ~ τό ὀδοντοϊατρεῖο· косметúческий ~ τό καλλωπιστήριο· хирургúческий ~ τό χειρουργεῖο· 2. *полит.* ἡ κυβέρνηση[-ις], τό ὑπουργικό[ν] συμβούλιο[ν]: сформировáть ~ σχηματίζω κυβέρνηση (*или* ὑπουργεῖο). **~ный** *прил. в разн. знач.* τοῦ γραφείου: ~ный учёный ἐπιστήμονας τοῦ γραφείου.

каблогрáмма *ж* τό καλωδιογράφημα.

каблýк *м* τό τακούνι· ◇ быть под ~óм у когó-л. μέ σέρνει κάποιος ἀπό τή μύτη.

каботáж *м мор.* ἡ ἀκτοπλοΐα. **~ный** *прил.* ἀκτοπλοϊκός, παράκτιος: ~ное плáвание ἡ ἀκτοπλοΐα· ~ное сýдно πλοῖο ἀκτοπλοΐας.

кабы́ *союз разг.* ἐάν.

кавалéр *м* 1. ὁ καβαλιέρος· 2. (*какого-л. ордена*) ὁ ἱππότης, ὁ ταξιάρχης: ~ óрдена Отéчественной войны́ ὁ ἱππότης τοῦ Πατριωτικοῦ πολέμου.

кавалер||úйский *прил.* ἱππικός, τοῦ ἱππικοῦ. **~úст** *м* ὁ ἱππεύς, ὁ καβαλάρης.

кавалéрия *ж* τό ἱππικό[ν], ἡ καβαλαρία: лёгкая ~ τό ἐλαφρό ἱππικό.

кавалькáда *ж* ἡ ἱππηλασία, ἡ ἱππασία.

кавардáк *м разг.* ἡ φασαρία (*шум*) / ἡ ἀκαταστασία, ἡ ἀνακατωσούρα (*беспорядок*): устрáивать ~ τά κάνω ἄνω κάτω / κάνω φασαρία (*шум*).

кáверз||а *ж разг.* ἡ μηχανορραφία, ἡ σκευωρία (*интрига*)/ ἡ κατεργαριά (*злая шалость*). **~ный** *прил. разг.* 1. μπερδεμένος, πολύπλοκος: ~ный слýчай ἡ μπερδεμένη περίπτωση· ~ный вопрóс τό πολύπλοκο ζήτημα· 2. (*о человеке*) δόλιος, κατεργάρης.

кавéрна *ж мед.* τό σπήλαιον.

кавкáзский *прил.* καυκασιανός.

кавы́чк||и *мн.* τά εἰσαγωγικά: брать в ~ βάζω σέ εἰσαγωγικά· в ~ах *прям., перен.* σέ εἰσαγωγικά· учёный в ~ах *ирон.* ὁ ψευτοεπιστήμων

кадéт I *м ист.* ὁ μαθητής μέσης στρατιωτικῆς σχολῆς (*στήν τσαρική Ρωσία*).

кадéт II *м полит.* ὁ καντέ, ὁ συνταγματικός δημοκράτης.

кадéтский I *прил. ист.*: ~ кóрпус ἡ στρατιωτική σχολή (*στήν τσαρική Ρωσία*).

кадéтск||ий II *прил. полит.*: ~ая пáртия τό κόμμα τῶν καντέ.

кадú||ло *с церк.* τό θυμιατήριο[ν], τό θυμιατό. **~ть** *несов. церк., перен.* θυμιατίζω, λιβανίζω.

кáдка *ж* ὁ κάδος, ἡ κάδη.

кáдмий *м хим.* τό κάδμιο[ν].

кадр *м кино* τό κάδρο, ἡ κινηματογραφική εἰκόνα, τό ἐπεισόδιο[ν].

кадрúль *ж* ἡ καδρίλια, ὁ τετράχορος.

кáдровый *прил.*: ~ офицéр ὁ μόνιμος ἀξιωματικός· ~ рабóчий ὁ παληός ἐργάτης, τό ἐργατικό στέλεχος.

кáдр||ы *мн.* τά στελέχη: руководя́щие ~ τά καθοδηγητικά (*или* τά ἡγετικά) στελέχη· отдéл ~ов τό τμῆμα στελεχῶν, τό τμῆμα προσωπικοῦ.

кадýшка *ж разг.* ὁ καδίσκος, τό βαρελάκι.

кады́к *м* τό μῆλο[ν] τοῦ Ἀδάμ, τό καρύδι τοῦ λαιμοῦ.

каёмка *ж* ὁ γῦρος, τό κράσπεδο[ν].

кáжд||ый 1. *мест.* κάθε, ἕκαστος: ~ день κάθε μέρα· ~ые пять дней κάθε πέντε μέρες· на ~ом шагý σέ κάθε βῆμα· 2. *м* ὁ καθένας, ὁ καθείς: ~ егó знáет ὁ καθένας τόν ξέρει, ὅλοι τόν ξέρουν.

кáжется *см.* казáться.

кажýсь, кáжешься и т. д. *наст. вр. от* казáться 1.

кáжущийся 1. *прич. от* казáться· 2. *прил.* φαινομενικός, κατ' ὄψιν.

казáк *м* ὁ κοζάκος.

казáрм||а *ж* ὁ στρατώνας[-ών]· **~енный** *прил.* στρατωνικός, τοῦ στρατώνα: быть на ~енном положéнии παραμένω στό στρατώνα.

казáться *несов.* 1. (*иметь вид*) φαίνομαι: ~ стáрше свои́х лет φαίνομαι πιό μεγάλος ἀπό τά χρόνια μου· 2. *безл.*: кáжется, что... μοῦ φαίνεται ὅτι...· кáжется, я ужé опоздáл μοῦ φαίνεται πώς ἔχω ἤδη ἀργήσει· 3. *вводн. сл.* φαίνεται: вот-вот, кáжется, польёт дождь φαίνεται, πώς ὅπου νἆναι θά βρέξει· казáлось бы... θἄλεγε κανείς..

казáх *м* ὁ Καζάχος. ~**ский** *прил.* καζάχιος, καζάχικος.

казá||цкий *прил.* κοζάκικος. ~**чество** *с собир.* οἱ κοζάκοι. ~**чий** *прил.* κοζάκικος. ~**чка** *ж* ἡ κοζάκα.

казáшка *ж* ἡ Καζάχα.

казеи́н *м хим.* ἡ καζεΐνη, ἡ τυρίνη.

каземáт *м* 1. *воен.* (*оборонительное сооружение*) ἡ γοργύρα· 2. (*камера*) τό μπουντρούμι, τό κελλί.

казён||ный *прил.* 1. δημόσιος, τοῦ δημοσίου (ταμείου), τοῦ κράτους: ~ное имýщество ἡ περιουσία τοῦ δημοσίου (*или* κράτους)· на ~ счёт μέ ἔξοδα τοῦ δημοσίου (*или* τοῦ κράτους)· 2. (*бюрократический*) γραφειοκρατικός: ~ное отношéние к чемý-л. γραφειοκρατική ἀντιμετώπιση· 3. (*стереотипный, банальный*) στερεότυπος, τετριμμένος: ~ язы́к ἡ πεζολογία· ~ные фрáзы οἱ κοινοτοπίες· ◇ ~ная часть (*оружия*) τό κλεῖστρο. ~**щина** *ж разг.* ἡ γραφειοκρατία.

казинó *с нескл.* τό καζίνο.

казнá *ж уст.* τό δημόσιο[ν], τό ταμεῖο[ν]: госудáрственная ~ τό θησαυροφυλάκιο[ν].

казначéй *м* ὁ θησαυροφύλαξ τοῦ κράτους/ ὁ ταμίας μονάδος στρατοῦ (*войсковой части*).

казни́ть *сов. и несов.* 1. ἐκτελῶ, θανατώνω, θανατῶ· 2. *перен.* βασανίζω.

казн||ь *ж* ἡ ἐκτέλεση[-ις], ἡ θανάτωση[-ις]: смéртная ~ ἡ θανατική ἐκτέλεση· приговори́ть к смéртной ~и καταδικάζω σέ θάνατο.

кáзус *м* 1. *юр.* ἡ πολύπλοκος ὑπόθεση[-ις]· 2. (*происшествие*) *разг.* ἡ περίπτωση, τό συμβάν.

каймá *ж* τό κενάρι, ὁ γῦρος, ἡ παρυφή φορέματος.

каймáн *м зоол.* ὁ καϊμάν, ὁ ἀλλιγάτωρ.

как 1. *нареч. вопр.* πῶς, τίνι τρόπῳ: ~ вы поживáете? πῶς εἶσθε; τί κάνετε; ~ э́то случи́лось? πῶς συνέβη αὐτό;· ~ э́то сдéлать? πῶς νά τό κάνω αὐτό;· ~ вам кáжется? πῶς σᾶς φαίνεται;· ~ мне быть? τί νά κάνω;· ~ так? πῶς ἔτσι;· 2. *нареч. воскл.* πῶς, τί: ~ он измени́лся! πῶς ἄλλαξε!· 3. *нареч. относ.* ὅπως, ὡς: я дéйствовал, ~ вы мне сказáли ἐνήργησα ὅπως μοῦ εἴπατε· 4. *союз сравнит.* ὅπως, σάν, καθώς, ὡσάν: бéлый ~ снег ἄσπρος σάν τό χιόνι· такóй же, ~ прéжде ὁ ἴδιος, ὅπως καί πρίν· совéтую вам э́то ~ друг σᾶς τό συμβουλεύω σάν φίλος· ~..., так и... τόσο..., ὅσο...· 5. *союз временной* μόλις, ὅταν, πού, εὐθύς ὡς (*как только*)/ ἀπό τότε πού, ἀφ' ὅτου (*с тех пор как*): всякий раз ~ κάθε φορά πού· прошлó два гóда, ~ мы с ним познакóмились πέρασαν δύο χρόνια ἀπό τότε πού γνωριστήκαμε· мéжду тéм ~, тогдá ~ ἐνῶ, τήν ὥρα πού· 6. *союз* (*выражает внезапность действия*) *разг.* ξαφνικά, ξάφνου, ἔξαφνα: онá (вдруг) ~ закричи́т ξαφνικά ἄρχισε νά φωνάζει· дождь ~ польёт ἄρχισε ξάφνου μιά βροχή· ◇ ~ когдá *разг.* ἐξαρτᾶται ἀπό τίς περιστάσεις· ~ бýдто, ~ бы σάμπως, φαίνεται σάν, σάν νά· задáча э́та ~ бýдто простáя τό πρόβλημα αὐτό φαίνεται εὔκολο· ~ раз ἀκριβῶς, ἴσια ἴσια· ~ бы то ни́ было ὅπως καί νάχει τό ζήτημα, ὅτι καί νά συμβῆ· ~ бы ни ὅσο καί νά· ~ бы он ни старáлся... ὅσο καί νά προσπαθήσει...· ~ бы не... μήπως καί..., μπάς καί...· ~ же! ἀσφαλῶς!, βεβαίως!· ~ же так? *разг.* ἀπό ποῦ κι' ὡς ποῦ;· ~ бы не так! καλέ τί μᾶς λές!· ~ знать? *разг.* ποιός ξέρει;· ~ попáло ὅπως τύχει· дéлать что-л. ~ попáло κάνω κάτι ὅπως τύχει· ~ напримéр ὅπως λόγου χάριν· смотря́ ~ ... ἐξαρτᾶται πῶς...· ~ извéстно ὅπως εἶναι γνωστό.

какáо *с* 1. (*напиток*) τό κακάο[ν]· 2. (*дерево*) τό κακαόδενδρο[ν].

кáк-либо *нареч. см.* кáк-нибудь 1, 2.

кáк-нибудь *нареч.* 1. (*тем или иным образом*) κάπως, κατά κάποιον τρόπο· 2. (*небрежно*) ὅπως ὅπως, κουτσά στραβά, τσάτρα πάτρα: он всё дéлает ~ ὅλα τά κάνει ὅπως ὅπως· 3. (*когда-нибудь в будущем*) καμιά φορά.

какóв *мест. вопр., опред. и относ.* τί εἴδους, τί λογῆς: ~ хитрéц! τί κατεργάρης!, τί πονηρός!· ◇ вот он ~! *разг.* νά ποιός εἶναι!· ~ пóп, такóв и прихóд *погов.* κατά τό μαστρογιάννη καί τά κοπέλια του.

каковó *нареч. вопр. и относ.*: ~ мне э́то слы́шать! φαντάζεστε τή θέση μου ν' ἀκούσω τέτοιο πρᾶμα!

как||óй *мест.* 1. *вопр.* ποιός, ποῖος, τίς: ~ из...? ποιός ἀπό...;· 2. *воскл.* τί: ~áя бедá! τί κακό!, τί δυστυχία!· ~ красáвец! τί ὄμορφος ἄνδρας!· 3. *относ.* ποιός, ποῖος, τί (εἴδους)/ ὁποιος πού (*который*): не знáю, ~ýю вам дать кни́гу δέν ξέρω ποιό (*или* τί) βιβλίο νά σᾶς δώσω· выбирáйте журнáл, ~ хоти́те διαλέξετε ὅποιο περιοδικό θέλετε· забы́л, ~ сегóдня день λησμόνησα τί μέρα εἶναι σήμερα· ◇ ~и́м óбразом μέ ποιό τρόπο, πῶς, τίνι τρόπῳ· ~ бы ни́ был ὅποιος καί νά εἶναι· ~óе там! κάθε ἄλλο!· ни в ~ýю! μέ κανένα τρόπο!

какой-либо *мест. см.* какой-нибудь 1.

какой-нибудь *мест. неопр.* 1. (*тот или иной*) ἕνας, κάποιος, ὁποιοσδήποτε: дайте мне какую-нибудь книгу δῶστε μου κανένα βιβλίο· 2. (*перед числительным*) περίπου, ἐπάνω-κάτω: осталось каких-нибудь 15 рублей ἔμειναν περίπου 15 ρούβλια.

какой-то *мест. неопр.* 1. (*неизвестно какой*) κάποιος, τίς: ~ приезжий тебя ждёт κάποιος ξένος σέ περιμένει· 2. (*при уподоблении, приравнивании*) ἕνα εἶδος.

какофония *ж* ἡ κακοφωνία.

как-то *нареч.* 1. (*каким-то образом*) κάπως, μέ κάποιο τρόπο: он ~ сумел уладить дело μπόρεσε μέ κάποιο τρόπο νά τακτοποιήσει τήν ὑπόθεση· всё это ~ странно ὅλ' αὐτά εἶναι κάπως παράξενα· 2. (*однажды*) κάποτε, μιά φορά, μιά μέρα: я ~ заходил к нему μιά μέρα τόν ἐπισκέφτηκα· ~ раз μιά φορά· 3. (*а именно*) καί συγκεκριμένα, δηλαδή: все предприятия, ~: строительные, текстильные, полиграфические и т. д... ὅλες οἱ ἐπιχειρήσεις, καί συγκεκριμένα οἱ οἰκοδομικές, ὑφαντουργικές, τυπογραφικές κ.λ.π...· 4. *вопр. и относ.* (*каким образом, как*) πῶς: ~ ещё закончится эта история πῶς θά τελειώσει αὐτή ἡ ἱστορία.

кактус *м* ὁ κάκτος.

кал *м* τά κόπρανα, τά περιττιώματα.

каламбур *м* τό καλαμπούρι, τό λογοπαίγνιο[ν].

каланча *ж* 1. ἡ σκοπιά, ἡ βίγλα: пожарная ~ ἡ πυροσβεστική σκοπιά· 2. *перен.* (*о высоком человеке*) *разг.* ὁ λέλεκας.

калач *м* ἡ κουλούρα, τό κουλούρι· ◇ тёртый ~ *разг.* ἄνθρωπος πολύπειρος· его калачом не заманишь *разг.* μέ κανένα τρόπο δέν θά τόν κάνεις νά δεχτεῖ. **~иком** *нареч.*: свернуться ~иком κουλουριάζομαι, ζαρώνω.

калейдоскоп *м тех., перен.* τό καλειδοσκόπιο[ν].

калека *м, ж* ὁ σακάτης, ὁ ἀνάπηρος.

календарный *прил.* ἡμερολογιακός.

календарь *м в разн. знач.* τό ἡμερολόγιο[ν], τό καλαντάρι: настольный ~ τό ἐπιτραπέζιο ἡμερολόγιο, τό ἐπιτραπέζιο καλαντάρι· отрывной ~ ἡμερολόγιο (*или* καλαντάρι) τοῦ τοίχου.

кален||ие *с тех.* ἡ πυράκτωση[-ις], ἡ πύρωση[-ις], τό κοκκίνισμα τοῦ σίδερου· ◇ доводить до белого ~ия κάμνω κάποιον ἔξω φρενῶν.

калён||ый *прил.* 1. (πε)πυρακτωμένος, κοκκινισμένος: ~ое железо τό πυρακτωμένο σίδερο· 2.: ~ые орехи τά ψημένα φουντούκια, τά ψημένα φυστίκια (*земляные*).

калечить *несов.* 1. σακατεύω, ἀκρωτηριάζω, καθιστῶ ἀνάπηρο[ν]· 2. *перен.* (*характер и т. п.*) παραμορφώνω.

калибр *м* 1. *воен.* τό διαμέτρημα· 2. *тех.* ἡ διάμετρος.

кал||иевый *прил. хим.* καλιοῦχος, καλίου: ~иевые соли ἅλατα καλίου. **~ий** *м хим.* τό κάλιο[ν], ἡ ποτάσσα.

калийн||ый *прил. хим.* καλιοῦχος: ~ые удобрения τό καλιοῦχα λιπάσματα.

калильн||ый *прил. тех.* τῆς πυρακτώσεως: ~ая печь τό καμίνι, ἡ κάμινος.

калина *ж* ὁ ὄπυλος.

калитка *ж* ἡ μικρή αὐλόπορτα, τό πορτάκι.

калить *несов.* 1. *тех.* πυρακτῶ, πυρακτώνω: ~ докрасна κοκκινίζω, ἐρυθροπυρώνω· ~ добела θερμαίνω μέχρι λευκοπυρώσεως· 2. (*орехи и т. п.*) ψήνω, καβουρδίζω.

каллигр||афический *прил.* καλλιγραφικός. **~афия** *ж* ἡ καλλιγραφία.

калорийн||ость *ж* ἡ θερμαντικότητα[-ης], ἡ περιεκτικότητα σέ θερμίδες. **~ый** *прил.* θερμαντικός, θερμογόνος.

калориметр *м физ.* τό θερμιδόμετρο.

калорифер *м тех.* τό καλοριφέρ.

калория *ж физ.* ἡ θερμίδα, ἡ καλορί.

калош||и *мн.* (*ед.* калоша *ж*) οἱ γαλότσες, τά λάστιχα· ◇ сесть в ~у *разг.* κάνω γκάφα, τήν παθαίνω· посадить в ~у *разг.* βάζω σέ δύσκολη θέση, κοροϊδεύω κάποιον.

калька *ж* 1. (*бумага*) χαρτί ἤ ὕφασμα γιά ξεσήκωμα· 2. (*копия чертежа*) τό ξεσήκωμα (*или* τό ἀντίγραφο) σχεδίου.

калькул||ировать *несов. бухг.* ὑπολογίζω, λογαριάζω. **~ятор** *м* ὁ λογιστής, ὁ λογαριαστής. **~яция** *ж* ὁ ὑπολογισμός, ὁ λογαριασμός.

кальсоны *тк. мн.* τό σώβρακο, τό ἐσώβρακο.

кальций *м хим.* τό ἀσβέστιο[ν]: хлористый ~ τό χλωριοῦχο[ν] ἀσβέστιο[ν].

кальцит *м мин.* ὁ ἀσβεστίτης.

камбала *ж* (*рыба*) τό καλκάνι, ὁ ρόμβος ὁ κοινός.

камбуз *м мор.* ἡ δισπέντσα, τό μαγειρεῖο[ν] τοῦ πλοίου.

камвольный *прил. текст.* λαναρισμένος, χτενισμένος, ξασμένος.

камедь *ж* ἡ γόμμα, τό κόμμι.

камелия *ж бот.* ἡ καμέλια.

камен||еть *несов.* 1. ἀπολιθώνομαι, πετ-

ρώνω· 2. *перен.* πετρώνω, μουδιάζω· 3. (*твердеть*) γίνομαι σκληρός, σκληρύνομαι. ~**истый** *прил.* λιθώδης, πετρώδης: ~истая почва τό πετρῶδες ἔδαφος.

каменноугольн||ый *прил.* γαιανθρακικός, γαιανθρακοῦχος, γαιανθρακοφόρος: ~ бассе́йн τό γαιανθρακοῦχο λεκανοπέδιο· ~ая смола́ τό ἀνθρακέλαιο· ~ая ша́хта τό ἀνθρακωρυχεῖο· ~ промы́шленность ἡ βιομηχανία γαιανθράκων.

ка́менн||ый *прил.* 1. λίθινος, πέτρινος: ~ая кла́дка *стр.* ἡ λιθοδομή, τό χτίσιμο, ἡ τοιχοποιΐα· ~ая плита́ ἡ πέτρινη πλάκα· 2. *перен.* (*неподвижный, застывший*) πέτρινος, ἀπολιθωμένος: ~ое лицо́ τό πρόσωπο σάν πέτρα· 3. *перен.* (*бессердечный*) σκληρός, ἀναίσθητος: ~ое се́рдце ὁ σκληρόκαρδος, ἡ σκληρή καρδιά· ◇ ~ая соль τό ὀρυχτό ἁλάτι, τό ὀρυκτό ἅλας· ~ у́голь τό πετροκάρβουνο, ὁ λιθάνθραξ· ~ век *археол.* ἡ λιθίνη ἐποχή· ~ая боле́знь ἡ λιθίαση[-ις]· ~ мешо́к τό μπουντρούμι· как за ~ой стено́й ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ.

каменоло́мня *ж* τό λατομεῖο[ν], τό νταμάρι, τό πετροκοπειό.

каменотёс *м* ὁ λιθοξόος, ὁ πετροκόπος, ὁ πετρᾶς.

ка́менщик *м* ὁ χτίστης.

ка́м||ень *м* ἡ πέτρα, τό λιθάρι, ὁ λίθος: драгоце́нный ~ ὁ πολύτιμος λίθος· подво́дный ~ ἡ ὕφαλος· точи́льный ~ ἡ ἀκονόπετρα, τό ἀκόνι· моги́льный ~ ἡ ταφόπετρα·броса́ться ~ня́ми πετροβολῶ, λιθοβολῶ· ◇ ви́нный ~ ὁ τρύξ, ἡ τρυγία/ τό πουρί (*на зубах*)· жёлчный ~ *мед.* ὁ χολόλιθος· про́бный ~ ἡ λυδία λίθος, ὁ βασανίτης· краеуго́льный ~ ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος, τό ἀγκωνάρι· ~ преткнове́ния τό πρόσκομμα, τό ἐμπόδιο· па́дать ~нем πέφτω σάν πέτρα· держа́ть ~ за па́зухой κρατῶ ἔχθρα, κρατῶ μνησικακία ἐναντίον κάποιου· ~ня на ~не не оста́вить δέν ἀφήνω λίθον ἐπί λίθου (*или* πέτρα πάνω σέ πέτρα)· у меня́ ~ лежи́т на се́рдце ἔχω βάρος στήν καρδιά· у меня́ ~ с души́ свали́лся μοῦφυγε ἕνα βάρος ἀπό τήν καρδιά.

ка́мера *ж* 1. τό κελλί[ον], ὁ θάλαμος: одино́чная ~ τό κελλί καταδίκου· ~ хране́ния *ж.-д.* ἡ ἀποθήκη ἀποσκευῶν σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ· 2. *тех.* ὁ ἀεροθάλαμος: фотографи́ческая ~ ὁ σκοτεινός θάλαμος· ~ ши́ны ἡ σαμπρέλλα· 3. *кино* ἡ μηχανή λήψης, ἡ κινηματογραφική μηχανή: телевизио́нная ~ ἡ μηχανή λήψης, τηλεοράσεως.

ка́мерн||ый *прил. муз.*: ~ конце́рт ἡ συναυλία (*или* τό κοντσέρτο) μουσικῆς δωματίου· ~ая му́зыка ἡ μουσική δωματίου.

камерто́н *м муз.* τό διαπασῶν.

каме́я *ж* ἡ καμέα, ἡ δαχτυλιδόπετρα, ὁ δακτυλιόλιθος.

камзо́л *м уст.* τό ζιπούνι.

ками́н *м* τό τζάκι, ἡ ἑστία.

камнедроби́лка *ж* ὁ λιθοθραύστης, ὁ λιθοκόπος.

камо́рка *ж* τό κελλάρι, τό πατάρι σπιτιοῦ.

кампа́ния *ж* 1. *воен.* ἡ ἐκστρατεία, ὁ πόλεμος· 2. (*общественная*) ἡ καμπάνια: избира́тельная ~ ἡ προεκλογική καμπάνια (*или* κίνηση)· посевна́я ~ ἡ καμπάνια τῆς σπορᾶς· убо́рочная ~ ἡ ἐξόρμηση τῆς συγκομιδῆς.

камуфля́ж *м воен.* τό καμουφλάζ, τό καμουφλάρισμα.

камф||ара́ *ж см.* ка́мфора. ~**а́рный** *прил. см.* ка́мфорный.

ка́мфор||а *ж фарм.* ἡ καμφορά, ἡ καφουρά. ~**ный** *прил.* καμφορικός, καμφοροῦχος: ~ное де́рево τό καμφορόδενδρο· ~ное ма́сло τό καμφορέλαιο, τό καφουρόλαδο· ~ный спирт τό καμφορικό οἰνόπνευμα.

камы́ш *м* τό καλάμι, ὁ κάλαμος, τό νεροκάλαμο[ν]. ~**о́вый** *прил.* καλαμώδης, καλαμωτός, καλάμινος.

кана́ва *ж* τό χαντάκι, τό αὐλάκι, ὁ αὔλαξ: сто́чная ~ ὁ ὀχετός.

кана́д||ец *м* ὁ Καναδός. ~**ка** *ж* ἡ Καναδή. ~**ский** *прил.* καναδικός.

кана́л *м* 1. τό κανάλι, ἡ διῶρυξ, ἡ διώρυγα: судохо́дный ~ ἡ πλωτή διώρυγα· ороси́тельный ~ τό κανάλι ἄρδευσης· 2. (*ствола оружия*) τό κοῖλο τῆς κάννης· 3.: мочеиспуска́тельный ~ *анат.* ἡ οὐρήθρα.

канализ||ацио́нный *прил.* ἀποχετευτικός, τῶν ὑπονόμων: ~ацио́нная труба́ ὁ σωλήνας ὑπονόμων. ~**а́ция** *ж* οἱ ὑπόνομοι.

кана́лья *м, ж разг.* ὁ κανάγιας, ὁ παληάνθρωπος.

канаре́йка *ж* τό καναρίνι, τό κανάρι.

кана́т *м* τό χοντρό σχοινί, ἡ γούμενα / τό παλαμάρι (*для причала*): морско́й ~ τό καραβόσχοινο· стально́й ~ τό ἀτσαλόσυρμα· ходи́ть по ~у σχοινοβατῶ. ~**ный** *прил.* ἀπό χοντρό σχοινί, ἀπό παλαμάρι: ~ная фа́брика τό σχοινάδικο, τό σχοινοπλοκεῖο· (подвесна́я) ~ная доро́га ὁ ἐναέριος σιδηρόδρομος.

канатохо́дец *м* ὁ σχοινοβάτης.

канва́ *ж* 1. (*для вышивания*) ὁ καμ-

βάς· 2. (*произведения, сюжета*) ὁ καμβάς, ἡ ὑφή.

кандалы *мн.* οἱ ἀλυσίδες: ручные ~ οἱ χειροπέδες· ножные ~ ἡ ποδοπέδη· заковать в ~ ἀλυσοδένω.

канделябр *м* τό κηροπήγιο[ν].

кандидат *м* ὁ ὑποψήφιος: ~ в депутаты ὁ ὑποψήφιος βουλευτής· ~ в члены партии τό δόκιμο μέλος τοῦ κόμματος· ~ наук ὁ διδάκτωρ· выдвигать в ~ы προτείνω ὑποψηφίους. ~**ский** *прил.* τοῦ ὑποψηφίου, τοῦ διδάκτορα: ~ский стаж ἡ περίοδος δοκιμασίας (τοῦ δόκιμου μέλους τοῦ κόμματος).

кандидатур||а *ж* ἡ ὑποψηφιότητα[-ης]: выставить (снять) чью-л. ~у ὑποβάλλω (ἀποσύρω) τήν ὑποψηφιότητα κάποιου.

каникул||ы *тк. мн.* οἱ διακοπές, οἱ παύσεις. ~**ярный** *прил.* τῶν διακοπῶν, τῶν παύσεων.

канитель *ж* 1. (*для вышивания*) σύρμα κεντήματος / τό τιρτίρι (*позолоченная*)· 2. *перен. разг.* ἡ ἀνιαρή ἱστορία: тянуть ~ ἐπαναλαμβάνω μονότονα κάτι.

канифоль *ж* τό κολοφώνιο[ν].

каннибал *м прям., перен.* ὁ καννίβαλος.

канон *м* ὁ κανόνας, ὁ κανών.

канонада *ж* ὁ κανονιοβολισμός, τό κανονίδι.

канонерка *ж воен. мор.* ἡ κανονιοφόρος, ἡ κανονιέρα.

канонизировать *сов. и несов.* καθιερώνω σάν κανόνα, ἀνάγω σέ ἀξίωμα / ἀνακηρύσσω ἅγιον, ἁγιοποιῶ (*святого*).

кант *м* τό σειρήτι[ον]/ τό φιλέτο (*выпушка*).

кантата *ж муз.* ἡ καντάτα.

канун *м* ἡ παραμονή: ~ праздника ἡ παραμονή τῆς γιορτῆς.

кануть *сов.*: ~ в вечность *разг.* ἐξαφανίζομαι· как в воду канул *разг.* ἔγινε ἄφαντος, ἡ γῆ τόν κατάπιε.

канцеляр||ия *ж* τό γραφεῖο[ν], ἡ γραμματεία. ~**ский** *прил.* τοῦ γραφείου: ~ские принадлежности τά γραφικά εἴδη· ◇ ~ская крыса *разг.* ὁ γραφιᾶς, ὁ χαρτογιακᾶς.

канцлер *м* ὁ καγκελλάριος.

каолин *м мин.* ἡ καολίνη, ὁ καολίνης.

кап||ать *несов. в разн. знач.* στάζω, σταλάζω: пот ~ает со лба στάζει ἱδρώτας ἀπό τό μέτωπο· дождь ~ает ψιχαλίζει· ◇ над нами не ~лет *разг.* δέν μᾶς κυνηγάει κανείς.

капелла *ж* 1. (*хор*) ἡ χορωδία· 2. (*часовня*) τό παρεκκλήσιο[ν].

капель *ж разг.* τό λυώσιμο τοῦ χιονιοῦ (*капание*)/ τό στάξιμο (*капли*).

капельдинер *м* ὁ ταξιθέτης θεάτρου.

капельк||а 1. *ж уменьш.* ἡ σταλίτσα, τό σταγονίδιον· 2. *ж* (*самое малое количество*) ἡ σταλαγματιά, ἡ σταλιά, ἡ ρανίδα[-ίς]· 3. *нареч.*: ~у (*немного, чуть-чуть*) *разг.* λιγάκι, μιά στάλα· ◇ ни ~и *а*) οὔτε μιά στάλα, *б*) καθόλου (*нисколько, совершенно не*).

капельмейстер *м* ὁ διευθυντής ὀρχήστρας, ὁ ἀρχιμουσικός, ὁ μαέστρος.

каперсы *мн.* (*ед.* каперс *м*) ἡ κάππαρη[-ις].

капилляр *м физ., анат.* τό τριχοειδές ἀγγεῖο[ν]. ~**ный** *прил.* τριχοειδής.

капитал *м* 1. *эк.* τό κεφάλαιο[ν]: основной ~ τό πάγιο κεφάλαιο· оборотный ~ τό κυκλοφοριακό κεφάλαιο· постоянный (переменный) ~ τό σταθερό (τό μεταβλητό) κεφάλαιο· мёртвый ~ τό μή χρησιμοποιούμενο κεφάλαιο· финансовый ~ τό χρηματιστικό κεφάλαιο· банковский ~ τό τραπεζιτικό κεφάλαιο· накопление ~а ἡ συσσώρευση τοῦ κεφαλαίου· 2. *разг.* (*состояние*) ἡ περιουσία, τό καπιτάλι.

капитал||изм *м* ἡ κεφαλαιοκρατία, ὁ καπιταλισμός: монополистический ~ μονοπωλιακός καπιταλισμός. ~**ист** *м* ὁ καπιταλιστής, ὁ κεφαλαιοκράτης, ὁ κεφαλαιοῦχος. ~**истический** *прил.* κεφαλαιοκρατικός, καπιταλιστικός: ~истический строй τό κεφαλαιοκρατικό[ν] (*или* τό καπιταλιστικό[ν]) καθεστώς· ~истическое общество ἡ καπιταλιστική κοινωνία.

капиталовложение *с* οἱ ἐπενδύσεις κεφαλαίων, ἡ τοποθέτηση κεφαλαίων.

капитальн||ый *прил.* κεφαλαιώδης, κύριος, βασικός: ~ая стена ὁ τοῖχος ὑποστήριξης, τό βασικό τοίχωμα κτιρίου· ~ труд τό κεφαλαιῶδες ἔργο· ~ ремонт ἡ γενική ἐπισκευή· ~ое строительство οἰκοδόμηση ἐπιχειρήσεων, δημοσίων ἔργων· ~ое вложение *см.* капиталовложение.

капитан *м* 1. ὁ καπετάνιος, ὁ κυβερνήτης πλοίου: ~ торгового флота ὁ καπετάνιος τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ· ~ дальнего плавания κυβερνήτης πλοίου ἀνοιχτῆς θαλάσσης· 2. *воен.* ὁ λοχαγός: ~ кавалерии ὁ ἴλαρχος· ~ интендантской службы ὁ λοχαγός ἐπιμελητείας· ~ медицинской службы ὁ ἰατρός στρατιωτικῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας· ~ полевой жандармерии (*в Греции*) ὁ μοίραρχος· ~ 1-го ранга *мор.* ὁ πλοίαρχος· ~ 2-го ранга *мор.* ὁ ἀντιπλοίαρχος· ~ 3-го ран-

га *мор.* ὁ πλωτάρχης· ~-лейтенáнт ὁ ὑποπλοίαρχος· 3. *спорт.* ὁ ἀρχηγός: ~ футбóльной комáнды ὁ ἀρχηγός ποδοσφαιρικῆς ὁμάδας. **~ский** *прил.*: ~ский мóстик ἡ γέφυρα τοῦ κυβερνήτη.

капитéль *ж архит.* τό κιονόκρανο[ν], τό κεφαλοκόλωνο.

капитул||úровать *сов. и несов.* συνθηκολογῶ, παραδίδομαι. **~янт** *м* ὁ συνθηκολόγος, ὁ συνθηκολογῶν. **~яция** *ж* ἡ συνθηκολογία, ἡ συνθηκολόγηση[-ις].

капкáн *м прям., перен.* ἡ παγίδα, τό δόκανο[ν]: попáсть в ~ πέφτω στήν παγίδα.

кáпл||и *ж* 1. ἡ σταγόνα[-ών], ἡ σταλαματιά, ἡ στάλα, ἡ ρανίδα: ~ за ~ей σταγόνα σταγόνα· по ~е στάλα στάλα· 2. *мн.* (*лекáрство*) οἱ σταγόνες· 3. (*сáмое мáлое коли́чество*) *разг.* ἡ στάλα, τό κομματάκι: ни ~и οὔτε μιά στάλα· ◇ до ~и μέχρι τήν τελευταία σταγόνα, μέχρι τρυγός· похóжи как две ~и водьí εἶναι ἴδιοι κι' ἀπαράλλαχτοι· ~и в рот не брать δέν πίνω πιοτά· би́ться до послéдней ~и крóви μάχομαι μέχρι τελευταίας ρανίδος αἵματος· ~ в мóре σταγόνα στόν ὠκεανό· и ~ кáмень долбúт καί σταγόνα τρώει τήν πέτρα.

кáпнуть *однокр. к* кáпать.

кáпор *м* ὁ σκοῦφος, ἡ σκούφια.

капóт *м* 1. *уст.* ἡ ρόμπα, τό πενιουάρ· 2. *тех., ав.* τό σκέπασμα, τό σκέπαστρο[ν].

капрáл *м воен.* ὁ δεκανέας[-εύς].

капри́з *м* ἡ ἰδιοτροπία, τό καπρίτσιο. **~ничать** *несов.* κάνω καπρίτσια. **~ный** *прил.* 1. ἰδιότροπος· 2. (*причýдливый*) παράξενος.

каприфóлий *м бот.* τό ἀγιόκλημα, τό αἰγόκλημα.

капри́ччио *с нескл. муз.* τό καπρίτσιο.

капрóн *м* τό καπρόν.

капрóновый *прил.* ἀπό, καπρόν.

кáпсула *ж* ἡ κάψουλα, τό καψούλι, ἡ ὄστια.

кáпсюль *м воен., тех.* τό καψύλλιον, τό καψούλι, τό ἐμπύρευμα, τό ἔναυσμα.

каптенáрмус *м уст.* ὁ ἀξιωματικός ἐπιμελητείας καί ἐφοδιασμοῦ.

капýст||а *ж* τό λάχανο[ν], ἡ κράμβη/ τό κραμβολάχανο (*кочáнная*): цветнáя ~ τό κουνουπίδι· ки́слая (квáшеная) ~ τό λάχανο τουρσί· **~ница** *ж* (*бабóчка*) ἡ πιερίς. **~ный** *прил.* τοῦ λαχάνου, ἀπό λάχανο.

капýт *м нескл. разг.* καπούτ.

капюшóн *м* ἡ κουκούλα, τό καπισόν.

кáра *ж* ἡ τιμωρία, ἡ ποινή.

караби́н *м* ἡ καραμπίνα, ἡ ἀραβίδα. **~éр** *м* ὁ καραμπινιέρος.

карáбкаться *несов.* ἀναρριχιέμαι, σκαρφαλώνω.

каравáй *м* τό καρβέλι, ἡ κουραμάνα.

каравáн *м* τό καραβάνι[ον]/ ἡ νηοπομπή (*сýдов*).

каракáтица *ж* 1. *зоол.* ἡ σουπιά· 2. *перен., разг.* ὁ στραβοπόδης.

карáкулевый *прил.* ἀπό ἀστρακᾶ[ν], ἀπό καρακιούλ.

карáкули *мн.* τά ὀρνιθοσκαλίσματα.

карáкуль *м* ὁ ἀστρακᾶς, τό ἀστρακάν, τό καρακιούλ.

карамéль *ж* ἡ καραμέλλα.

карандáш *м* τό μολύβι, τό μολυβδοκόνδυλο[ν]: цветнóй (хими́ческий) ~ τό χρωματιστό (τό χημικό) μολύβι· писáть ~óм γράφω μέ τό μολύβι· рисовáть ~óм ζωγραφίζω μέ τό μολύβι, ἰχνογραφῶ.

карантúн *м* ἡ καραντίνα. **~ный** *прил.* τῆς καραντίνας.

карапýз *м разг.* τό μωρό, τό νήπιο[ν], ὁ μπέμπης.

карáсь *м* ὁ σταυροειδής κυπρῖνος.

карáт *м* τό καράτι[ον].

карá||тель *м* ὁ τιμωρός. **~тельный** *прил.* καταδιωκτικός: ~тельный отря́д τό καταδιωκτικό ἀπόσπασμα· ~тельная экспеди́ция ἡ ἐκκαθαριστική ἐκστρατεία. **~ть** *несов.* τιμωρῶ.

караýл *м* 1. ἡ φρουρά: почётный ~ ἡ τιμητική φρουρά· вы́ставить (смени́ть) ~ βάζω (ἀλλάζω) φρουρά· нести́ ~, стоя́ть в (на) ~е ἐκτελῶ ὑπηρεσίαν φρουρᾶς, φρουρῶ· заступáть в ~ πιάνω φρουρά· 2. *межд.*: ~! (*на пóмощь*) βοήθεια!· кричáть ~ φωνάζω βοήθεια· ◇ взять на ~ *воен.* παρουσιάζω ὅπλα· на ~! *воен.* παρουσιάστε! **~ить** *несов.* 1. (*охраня́ть*) φρουρῶ, φυλάγω, φυλάω καραοῦλι· 2. (*подстерегáть*) *разг.* παραφυλάγω, στήνω καραοῦλι, παραμονεύω, στήνω καρτέρι. **~ьный** 1. *прил.* τῆς φρουρᾶς: ~ьная слýжба ἡ ὑπηρεσία (τῆς) φρουρᾶς· ~ьная бýдка τό φυλάκιο, ἡ σκοπιά· ~ьное помещéние τό φυλακεῖο· 2. *м* (*часовóй*) ὁ φρουρός, ὁ σκοπός.

карби́д *м хим.* τό ἀνθρακοῦχο[ν] σῶμα.

карбóлов||ый *прил.* φαινικός: ~ая кислотá τό φαινικό[ν] ὀξύ.

карбонáт *м хим.* το ἀνθρακικό[ν] ἅλας, τό καρμπονάτ.

карбýнкул *м* 1. *мин.* τό ρουμπίνι· 2. *мед.* ὁ ψευδάνθραξ, ὁ καλόγερος.

карбюрá||тор *м хим., тех.* τό καρμπυρατέρ, ὁ ἀνθρακωτήρ, ὁ ἐξαεριωτήρ, ὁ

ἀναμίκτης. ~ция *ж* ἡ ἐξαέρωση[-ις], ἡ ἀνάμιξη[-ις].

карга́ *ж бран.*: ста́рая ~ ἡ παληόγρηα, ἡ στρίγγλα.

кардина́л *м* ὁ καρδινάλιος.

кардина́льн||ый *прил.* κύριος, βασικός (*главный*)/ ριζικός (*коренной*)/ οὐσιώδης (*существенный*): ~ вопро́с τό κύριο ζήτημα· ~ые нововведе́ния οἱ ριζικοί νεωτερισμοί.

кардиогра́мма *ж мед.* τό καρδιογράφημα.

каре́ *с воен.* τό τετράγωνο[ν].

каре́льск||ий *прил.* καρελιακός, καρελικός: ~ая берёза ἡ καρελική σημύδα.

каре́та *ж* ἡ ἅμαξα, τό ἁμάξι, ἡ καρρότσα· ◇ ~ ско́рой по́мощи τό αὐτοκίνητο πρώτων βοηθειῶν.

каре́тка *ж тех.* τό τύμπανο[ν]: ~ пи́шущей маши́нки τό τύμπανο τῆς γραφομηχανῆς.

кариати́да *ж архит.* ἡ Καρυάτιδα[-ις].

ка́р||ий *прил.* καστανός: ~ие глаза́ τά καστανά μάτια.

карикату́р||а *ж* ἡ καρικατούρα, ἡ γελοιογραφία. ~и́ст *м* ὁ καρικατουρίστας, ὁ γελοιογράφος. ~ный *прил.* τῆς καρικατούρας, γελοιογραφικός: представля́ть в ~ном ви́де παρουσιάζω σέ γελοιογραφία (*или* καρικατούρα).

ка́рканье *с* τό καρώξιμο, ὁ κρωγμός.

карка́с *м стр.* ὁ σκελετός.

ка́рк||ать *несов.* 1. κρώζω· 2. *перен. разг.* κακομελετῶ, γίνομαι μάντης κακῶν. ~нуть *однокр. к* ка́ркать.

карма́н *м* ἡ τσέπη, τό θυλάκιο[ν]· ◇ мне э́то не по ~у *разг.* αὐτό δέν εἶναι γιά τήν τσέπη μου, δέν τό βαστᾶ ἡ τσέπη μου· бить по ~у *разг.* ξεπαραδιάζω· наби́ть ~ *разг.* γεμίζω τίς τσέπες μου, θησαυρίζω· не лезть за сло́вом в ~ *разг.* ἔχω τήν ἀπάντηση ἕτοιμη· положи́ть себе́ в ~ (*присвоить*) σφετερίζομαι, βάζω στήν τσέπη. ~ник *м* ὁ πορτοφολᾶς. ~ный *прил.* τῆς τσέπης: ~ные расхо́ды τά μικροέξοδα· ~ные де́ньги τό χαρτζιλίκι· ~ный вор *см.* карма́нник.

карми́н *м* τό καρμίνιο[ν].

карнава́л *м* τό καρναβάλι.

карни́з *м* ἡ κορνίζα.

карotéль *ж* (*сорт моркови*) τό καρόττο.

карп *м* ὁ κυπρῖνος, τό σαζάνι, τό γρεβάδι.

ка́рт||а *ж* 1. ὁ χάρτης: географи́ческая ~ ὁ γεωγραφικός χάρτης· морска́я ~ ὁ ναυτικός χάρτης· ~ звёздного не́ба ὁ οὐράνιος χάρτης· ~ полуша́рий ὁ χάρτης τῶν δύο ἡμισφαιρίων· 2. (*игральная*) τό τραπουλόχαρτο[ν], τό παιγνιόχαρτο[ν]: коло́да карт ἡ τράπουλα· тасова́ть ~ы ἀνακατεύω τά χαρτιά· сдава́ть ~ы μοιράζω χαρτιά· игра́ть в ~ы παίζω χαρτιά· гада́ть на ~ах μαντεύω στά χαρτιά· ◇ спу́тать чьи́-л. ~ы χαλνῶ τά σχέδια κάποιου· ста́вить всё на ~у τά παίζω ὅλα γιά ὅλα· раскры́ть свои́ ~ы φανερώνω τίς προθέσεις μου.

карта́вить *несов.* προφέρω τό «ρ» ὡς «γ», μιλάω μέ τό «γ».

картёжн||ик *м* ὁ χαρτοπαίκτης, τό χαρτόμουτρο. ~ый *прил.* χαρτοπαικτικός: ~ая игра́ τό παιχνίδι μέ χαρτιά, ἡ χαρτοπαιξία.

карте́ль *ж эк.* τό καρτέλ.

карте́||чный *прил. воен.* μυδροβόλος: ~ снаря́д ὁ μύδρος. ~чь *ж* ὁ μύδρος / τά χοντρά σκάγια (*охотничья*): стрельба́ ~чью ἡ μυδροβόληση.

карти́н||а *ж* 1. ὁ πίνακας, ὁ πίναξ, ἡ εἰκόνα, ἡ ζωγραφία: жа́нровая ~ ὁ πίνακας ὁρισμένου ζάνρ· ~ ма́сляными кра́сками ἡ ἐλαιογραφιά· 2. (*фильм*) *разг.* τό φίλμ, ἡ ταινία· ◇ живы́е ~ы ἡ ζωντανή εἰκόνα. ~ка *ж* ἡ εἰκόνα: кни́га с ~ками βιβλίο μέ εἰκόνες· лубо́чные ~ки οἱ χρωμολιθογραφίες· переводны́е ~ки οἱ χαλκομανίες. ~но *нареч.* γραφικά, ἐκφραστικά, παραστατικά. ~ный *прил.* 1. τοῦ πίνακα, τῆς εἰκόνας, τῆς ζωγραφιᾶς: ~ная галере́я ἡ πινακοθήκη· 2. (*живописный*) γραφικός: ~ная по́за ἡ γραφική πόζα.

карто́граф *м* ὁ χαρτογράφος. ~и́ровать *несов.* χαρτογραφῶ. ~и́ческий *прил.* χαρτογραφικός.

картогра́фия *ж* ἡ χαρτογραφία.

карто́н *м* τό χαρτόνι, τό καρτόνι.

картона́ж *м* ἀντικείμενα ἀπό χαρτόνι.

карто́н||ка *ж* κουτί ἀπό χαρτόνι: ~ для шляп ἡ καπελλιέρα. ~ный *прил.* χαρτονένιος, ἀπό χαρτόνι: ~ная фа́брика ἐργοστάσιο χαρτονίου· ~ный переплёт ἐξώφυλλο ἀπό χαρτόνι.

картоте́ка *ж* τό εὑρετήριο μέ καρτέλλες.

карто́фель *м* ἡ πατάτα, τό γεώμηλο[ν]: молодо́й ~ ἡ φρέσκια πατάτα· ~ в мунди́ре βραστή ἀκαθάριστη πατάτα· варёный ~ ἡ βραστή πατάτα· жа́реный ~ ἡ τηγανητή πατάτα. ~ный *прил.* ἀπό πατάτες: ~ный суп ἡ πατατόσουπα· ~ная мука́ τό πατατάλευρο· ~ное пюре́ ὁ πουρές ἀπό πατάτα.

ка́рточ||ка *ж в разн. знач.* ἡ κάρτα, ἡ καρτέλλα / τό δελτίο (*продуктовая*): фо-

тографи́ческая ~ ἡ φωτογραφία· визи́тная ~ τό ἐπισκεπτήριο· катало́жная ~ ἡ καρτέλλα. **~ный** *прил.* **1.**: ~ая систе́ма τό σύστημα διανομῆς μέ δελτία· **2.** (*об игре и т. п.*) τῶν χαρτιῶν: ~ный долг χρέος στά χαρτιά, χαρτοπαιχτικό χρέος· ◇ ~ный до́мик τό χάρτινο σπιτάκι.

карто́шк||а *ж разг.* ἡ πατάτα· ◇ нос ~ой μύτη σάν πατάτα.

карту́з *м* **1.** (*головной убор*) ἡ τραγιάσκα, τό κασκέτο· **2.** (*зарядный*) *воен.* ἡ πυριτοθήκη.

карусе́ль *ж* τό καρουσέλι, τά ἀλογατάκια.

ка́рцер *м* τό κρατητήριο[ν], τό ἀπομονωτήριο[ν].

карье́р I *м* (*аллюр*) ὁ καλπασμός: в ~ μέ καλπασμό· ◇ с ме́ста в ~ εὐθύς, ἀμέσως.

карье́р II *м горн.* τό λατομεῖο[ν], τό νταμάρι.

карье́р||а *ж* ἡ σταδιοδρομία, ἡ καριέρα: сде́лать ~у κάνω τήν καριέρα μου. **~и́зм** *м* ὁ καριερισμός. **~и́ст** *м* ὁ καριερίστας.

каса́тельная *ж мат.* ἡ ἐφαπτομένη.

каса́тельств||о *с* ἡ σχέση[-ις], ἡ συνάφεια: к э́тому я не име́ю никако́го ~а δέν ἔχω καμιά ἀπολύτως σχέση μ' αὐτό.

кас||а́ться *несов.* **1.** θίγω, ἐγγίζω, ἀγγίζω· **2.** *перен.* (*упоминать*) μνημονεύω, θίγω· **3.** (*иметь отношение*) ἀφορῶ (κάποιον, κάτι): э́то тебя́ не ~а́ется αὐτό δέν σέ ἀφορᾶ· что ~а́ется меня́... ὅσον ἀφορᾶ ἐμένα..., ὅσο γιά μένα.

ка́ска *ж* τό κράνος, ἡ κάσκα.

каска́д *м* **1.** ὁ καταρράκτης· **2.** *перен.* ὁ χείμαρρος, ὁ καταρράκτης.

ка́сс||а *ж* **1.** τό ταμεῖο[ν], ἡ κάσ(σ)α: сберега́тельная ~ τό ταμιευτήριο· ~ взаимопо́мощи τό ταμεῖο ἀλληλεγγύης (*или* ἀλληλοβοηθείας)· биле́тная ~ τό ταμεῖο εἰσιτηρίων· несгора́емая ~ τό χρηματοκιβώτιο· **2.** (*денежная наличность*) τό ταμεῖο[ν]: подсчита́ть ~у κάνω (*или* κλείνω) ταμεῖο· **3.** *полигр.* ἡ στοιχειοθήκη, ἡ γραμματοθήκη, ἡ κάσα: набо́рная ~ τό συνθετήριο.

кассацио́нн||ый *прил. юр.* ἀκυρωτικός: ~ суд τό ἀκυρωτικό δικαστήριο· ~ая жа́лоба ἡ αἴτησις πρός ἀναίρεσιν.

касса́ц||ия *ж юр.* ἡ ἀναίρεσις, ἡ ἀκύρωσις: подава́ть ~ию κάνω ἔφεσιν.

кассе́та *ж фот.* ἡ (φωτογραφική) κασσέτα.

касси́р *м* ὁ ταμίας, ὁ κασιέρης: гла́вный ~ ὁ γενικός ταμίας.

касси́ровать *сов. и несов. юр.* ἀνακόπτω, κάμνω ἀνακοπήν.

касси́рша *ж* ἡ ταμίας.

ка́ссов||ый *прил.* ταμιακός, τοῦ ταμείου, τῆς κάσσας: ~ая кни́га τό κατάστιχο τοῦ ταμείου.

ка́ста *ж* ἡ κάστα.

кастанье́ты *мн.* οἱ καστανιέτες.

кастеля́нша *ж* ἡ ἀποθηκάριος ἀσπρόρρουχων.

ка́стов||ый *прил.* τῆς κάστας: ~ые предрассу́дки οἱ ταξικές προλήψεις.

касто́р *м текст.* τό (ὕφασμα) καστόρι.

касто́рка *ж разг.* τό ρετσινόλαδο[ν].

касто́ров||ый I *прил. фарм.* τοῦ ρετσινόλαδου: ~ое ма́сло τό ρετσινόλαδο.

касто́ровый II *прил. текст.* ἀπό ὕφασμα καστόρι, καστόρινος.

кастр||а́т *м* ὁ εὐνουχισμένος, ὁ μουνοῦχος, ὁ καστράτος. **~а́ция** *ж* ὁ εὐνουχισμός. **~и́ровать** *сов. и несов.* εὐνουχίζω, μουνουχίζω.

кастрю́ли *ж* ἡ κατσαρόλα, ὁ τέντζερης.

катако́мбы *мн.* οἱ κατακόμβες.

ката́лиз *м хим.* ἡ κατάλυση[-ις]. **~а́тор** *м* ὁ καταλύτης.

катало́г *м* ὁ κατάλογος. **~изи́ровать** *сов. и несов.* καταγράφω, καταχωρῶ σέ κατάλογο.

ката́ние *с* **1.** (*действие*) τό κύλισμα· **2.** (*прогулка*) ὁ περίπατος: ~ в экипа́же ὁ περίπατος μέ ἀμάξι, ἡ ἀμαξάδα· ~ на ло́дке ἡ βαρκάδα· ~ на конька́х τό πατινάζ.

катапу́льта *ж воен. ист.* ὁ καταπέλτης.

ката́р *м мед.* ὁ κατάρρους: ~ желу́дка ὁ γαστρικός κατάρρους.

катара́кта *ж мед.* ὁ καταρράκτης.

катара́льный *прил.* καταρροϊκός.

катастро́ф||а *ж* τό δυστύχημα, ἡ καταστροφή/ ἡ συμφορά (*потрясение*): железнодоро́жная ~ τό σιδηροδρομικό δυστύχημα. **~и́ческий** *прил.* καταστροφικός.

ката́ть *несов.* **1.** (*мяч и т. п.*) κυλῶ, κυλίω· **2.** (*возить*) πηγαίνω κάποιον περίπατο[ν] (μέ μεταφορικό μέσο)· **3.** (*бельё*) κυλίζω. **~ся** *несов.* **1.** κυλιέμαι· **2.** (*на автомобиле и т. п.*) κάνω περίπατο (μέ μεταφορικό μέσο): ~ся на велосипе́де κάνω ποδήλατο· ~ся на конька́х κάνω πατινάζ, παγοδρομῶ, πατινάρω· ~ся на лы́жах κάνω σκί· ◇ ~ся как сыр в ма́сле *разг.* περνάω ζωή καί κότα· ~ся со́ смеху *разг.* ξεκαρδίζομαι στά γέλια.

катафа́лк *м* **1.** ἰκρίωμα ὅπου τοποθετεῖται τό φέρετρο νεκροῦ· **2.** (*погребальная колесница*) ἡ νεκροφόρα[-ος].

категорич||ески *нареч.* κατηγορηματικά[-ῶς]. **~еский** *прил.* κατηγορηματικός. **~ность** *ж* ἡ κατηγορηματικότητα[-ης]. **~ный** *прил. см.* категорический.

категория *ж в разн. знач.* ἡ κατηγορία.

катер *м мор.* ἡ ἄκατος: торпедный ~ ἡ τορπιλλάκατος· паровой ~ ἡ ἀτμάκατος· моторный ~ ἡ βενζινάκατος.

катет *м геом.* ἡ κάθετος.

катетер *м мед.* ὁ καθετῆρας.

катехизис *м церк.* ἡ κατήχηση[-ις].

катить *несов. в разн. знач.* κυλῶ, κυλίω. **~ся** *несов.* κυλιέμαι, κυλίομαι, τρέχω, κατρακυλῶ: автомобиль катится по дороге τό αὐτοκίνητο κυλάει στό δρόμο· пот градом катился с него ὁ ἱδρώτας ἔτρεχε ποτάμι.

катод *м физ.* ἡ κάθοδος. **~ный** *прил.* καθοδικός.

каток *м* 1. (*на льду*) ἡ πίστα τοῦ πατινάζ· 2. *тех.* ὁ πιεστικός κύλινδρος· 3. (*для белья*) τό μάγγανο[ν], ὁ μαγγανοκύλινδρος, ἡ καλάντρα.

катол||ик *м* ὁ καθολικός. **~ицизм** *м* ὁ καθολικισμός. **~ический** *прил.* καθολικός. **~ичество** *с* τό καθολικό[ν] δόγμα, ὁ καθολικισμός.

катор||га *ж* 1. τά κάτεργα, τό κάτεργο[ν]· 2. *перен.* τό μαρτύριο[ν]. **~жанин** *м ист.* ὁ κατάδικος τῶν κατέργων, ἄνθρωπος πού ἔκανε στά κάτεργα.

каторжи||ик *м* ὁ δεσμώτης, ὁ κατάδικος, ὁ βαρυποινίτης. **~ый** *прил.* 1. τοῦ κατέργου: ~ые работы τά καταναγκαστικά ἔργα· 2. *перен.* ἀφόρητος, ἀβάσταχτος.

катуш||ечный *прил.* τοῦ καρουλιοῦ, τοῦ πηνίου, τῆς κουβαρίστρας. **~ка** *ж в разн. знач.* τό καρούλι, ἡ κουβαρίστρα, τό μασούρι/ *эл.* τό πηνίον.

каустическ||ий *прил. хим.* καυστικός: ~ая сода ἡ καυστική σόδα.

каучук *м* τό καουτσούκ, τό ἐλαστικόν κόμμι: синтетический ~ τό συνθετικό καουτσούκ. **~овый** *прил.* καουτσουκένιος: ~овое дерево τό καουτσουκόδεντρο, τό ἐλαστικοφόρον δένδρον. **~оносы** *мн.* (*ед.* каучуконос *м*) τά καουτσουκόδεντρα.

кафе *с нескл.* τό καφενεῖο[ν], τό καφεστιατόριο[ν].

кафедра *ж в разн. знач.* ἡ καθέδρα, ἡ ἕδρα.

кафедральный *прил.* καθεδρικός: ~ собор ὁ καθεδρικός ναός.

кафель *м* τό πλακάκι. **~ный** *прил.* ἀπό πλακάκια.

кафтан *м уст.* τό καφτάνι.

качалка *ж* (*кресло*) ἡ κουνιστή πολυθρόνα.

кача||ние *с* τό κούνημα, ἡ αἰώρηση[-ις], ὁ κλυδωνισμός. **~ть** *несов.* 1. κουνῶ, αἰωρῶ, κλυδωνίζω: ~ть головой κουνῶ τό κεφάλι· 2. (*ребёнка*) λικνίζω, νανουρίζω· 3. *безл. перев. личными формами глагола* ζαλίζομαι· 4. (*накачивать*) τρουμπάρω. **~ться** 1. κουνιέμαι, αἰωροῦμαι/ κλυδωνίζομαι (*в море, на волнах*)· 2. (*пошатываться*) παραπατάω.

качели *мн.* ἡ κούνια, ἡ αἰώρα.

качественн||ый *прил. в разн. знач.* ποιοτικός: ~ анализ *хим.* ἡ ποιοτική ἀνάλυση[-ις]· в ~ом отношении ποιοτικά· ~ое прилагательное *грам.* τό ποιοτικό[ν] ἐπίθετο[ν].

качеств||о *с в разн. знач.* ἡ ποιότητα[-ης]: высокое ~ ἡ ἀνωτέρα ποιότητα· ◇ в ~е (кого-л., чего-л.) μέ τήν ἰδιότητα τοῦ.

качка *ж мор.* τό κούνημα (πλοίου): бортовая ~ τό μπότσι· килевая ~ τό σκαμπανέβασμα.

качу(сь) *наст. вр. от* катить(ся).

каш||а *ж* 1. ὁ λαπᾶς, τό κουρκοῦτι: гречневая ~ τό μπληγοῦρι· 2. *перен. разг.* τό ἀνακάτωμα, ἡ ἀνακατωσούρα, τό μπέρδεμα· ◇ гречневая каша сама себя хвалит *погов.* ≅ Γιάννης κερνᾶ καί Γιάννης πίνει· с ним ~и не сваришь *разг.* εἶναι ἀδύνατον νά συνεννοηθεῖ κανείς μαζί του· заварить ~у ἀνοίγω μπελάδες.

кашалот *м зоол.* ὁ φυσητήρ.

кашевар *м* ὁ μάγειρας, ὁ μάγερας.

кашель *м* ὁ βήχας, ὁ βήξ, τό βήξιμο[ν].

кашемир *м текст.* τό κασμήρι[ον]. **~овый** *прил.* ἀπό κασμήρι.

кашеобразный *прил.* πολτώδης, χυλώδης.

кашица *ж* ὁ χυλός, ὁ λαπᾶς.

кашка *ж* 1. *ласк. к* каша 1· 2. (*клевер*) *разг.* τό τριφύλλι, τό τρίφιλλον.

кашля||нуть *однокр. к* кашлять. **~ть** *несов.* βήχω.

кашне *с нескл.* τό κασκόλ.

каштан *м* 1. (*плод*) τό κάστανο[ν]· 2. (*дерево*) ἡ καστανιά, ἡ καστανέα. **~овый** *прил.* 1. τῆς καστανιᾶς· 2. (*о цвете*) καστανός, καστανόχρους: ~овые волосы τά καστανά μαλλιά.

каюк *м* (*лодка*) τό καΐκι.

каюта *ж* ἡ καμπίνα.

кают-компания *ж* τό καρρέ τῶν ἀξιωματικῶν (πλοίου)/ ἡ τραπεζαρία (*на пассажирском пароходе*).

каяться *несов.* 1. (*раскаиваться*) μετανοῶ, μετανοιώνω, μεταμελοῦμαι· 2. (*созна-*

ваться) ὁμολογῶ: ~ в своих ошибках ὁμολογῶ, ἀναγνωρίζω τά λάθη μου.

квадрант *м мат.* τό τεταρτοκύκλιο[ν].

квадрат *м* τό τετράγωνο[ν]. ~**ный** *прил.* 1. *мат.* τετραγωνικός: ~ный корень ἡ τετραγωνική ρίζα· ~ный метр τό τετραγωνικό μέτρο· ~ное уравнение ἡ τετραγωνική ἐξίσωση[-ις]· 2. (*имеющий форму квадрата*) τετράγωνος, τετράπλευρος: ~ные скобки οἱ ἀγκύλες. ~**ура** *ж геом.* ὁ τετραγωνισμός· ◇ ~ура круга ὁ τετραγωνισμός τοῦ κύκλου.

квака||нье *с* ὁ κοασμός. ~**ть** *несов.* κοάζω.

квалифи||кационный *прил.* τῆς εἰδικότητας, τῆς εἰδίκευσης: ~кационная комиссия ἡ ἐπιτροπή καθορισμοῦ τῆς εἰδικότητας. ~**кация** *ж* ἡ εἰδικότητα[-ης], ἡ εἰδίκευση[-ις]: повышение ~кации ἡ τελειοποίηση στήν εἰδικότητα. ~**цированный** 1. *прич. от* квалифицировать· 2. *прил.* ἁρμόδιος, εἰδικευμένος. ~**цировать** *сов. и несов.* 1. χαρακτηρίζω· 2. (*определять степень специальной подготовки*) καθορίζω τήν εἰδικότητα.

квант *м*, **кванта** *ж физ.* τό κβάντουμ.

квантов||ый *прил. физ.* τῶν κβάντα: ~ая механика ἡ μηχανική τῶν κβάντα· ~ая теория ἡ θεωρία τῶν κβάντα.

кварта *ж* 1. τό τέταρτο[ν]· 2. *муз.* τό τέταρτο[ν].

квартал *м* 1. (*часть города*) ἡ συνοικία, ἡ γειτονιά· 2. (*четверть года*) τό τρίμηνο, ἡ τριμηνία: по~ам τριμηνιαίως, κατά τριμηνίαν. ~**ьный** 1. *прил.* (*о времени*) τριμηνιαῖος· 2. *прил.* (*об участке города*) συνοικιακός, τῆς συνοικίας· 3. *м*: ~ьный *ист.* ὁ ἀστυνόμος τῆς συνοικίας.

квартет *м муз.* τό κουαρτέττο, ἡ τετραφωνία: струнный ~ τό κουαρτέττο ἐγχόρδων ὀργάνων.

квартир||а *ж* 1. τό διαμέρισμα, ἡ κατοικία· 2. *воен.*: на зимних ~ах στά χειμερινά καταλύματα, εἰς τούς χειμερινούς στρατῶνες· главная ~ τό γενικό ἀρχηγεῖο, τό στρατηγεῖον. ~**ант** *м* ὁ ἐνοικιαστής, ὁ νοικάτορας, ὁ ἔνοικος. ~**антка** *ж* ἡ ἐνοικιάστρια, ἡ νοικατόρισσα, ἡ νοικάρισσα. ~**ный** *прил.* τῆς κατοικίας: ~ная плата *см.* квартплата. ~**овать** *несов.* κατοικῶ, διαμένω, ἐγκαθίσταμαι / *воен.* στρατωνίζομαι, διασταθμεύω. ~**онаниматель** *м см.* квартирант. ~**охозяин** *м* ὁ (οἰκο)νοικοκύρης.

квартплата *ж* τό νοῖκι, τό ἐνοίκιο[ν].

кварц *м* ὁ χαλαζίας, τό κουάρτσιο. ~**евый** *прил.* τοῦ χαλαζία, τοῦ κουάρτσιου / μέ κουάρτσιο (*содержащий кварц*).

квас *м* τό κβάς.

квас||ить *несов.* προκαλῶ ζύμωση, ὑποβάλλω σέ ζύμωση, ξυνίζω. ~**ной** *прил.* τοῦ κβάς· ◇ ~ной патриотизм *презр.* ὁ ψευτοπατριωτισμός.

квасцовый *прил. хим.* στυπτηριακός / στυπτηριοῦχος (*содержащий квасцы*).

квасцы *мн. хим.* ἡ στυπτηρία, ἡ στύψη.

квашен||ый *прил.* ζυμωμένος, ξυνισμένος: ~ая капуста τό ξινολάχανο, ἡ λαχαραμιά.

квашня *ж* τό ζυμωτήρι, ἡ σκάφη γιά ζύμωμα.

кверху *нареч.* πρός τά πάνω, πρός τά ἄνω.

квинт||а *ж муз.* ἡ πέμπτη, ἡ διά πέντε· ◇ повесить нос на ~у *разг.* χάνω τό κέφι μου. ~**ет** *м муз.* τό κουϊντέττο.

квинтэссенция *ж* ἡ πεμπτουσία, τό πενταπόσταγμα.

квитанция *ж* ἡ ἀπόδειξη (παραλαβῆς, πληρωμῆς): багажная ~ ἡ ἀπόδειξη παραδόσεως ἀποσκευῶν.

квит(ы) *разг.*: мы с вами ~ εἴμαστε πάτσι, ξοφλήσαμε.

кворум *м* ἡ ἀπαρτία: нет ~а δέν ὑπάρχει ἀπαρτία.

квота *ж эк.* τό μερίδιο[ν], ἡ μερίδα/ τό ὅριο, τό ποσοστό (*экспортная, импортная*).

квохтать *несов.* κακαρίζω, κλώζω.

кегельбан *м спорт.* τό μέρος ὅπου παίζουν τσούνια.

кегли *мн.* (*игра*) τά τσούνια, οἱ κῶνοι: играть в ~ παίζω τά τσούνια (*или* τούς κώνους).

кегль *м полигр.* τό σῶμα.

кегля *ж* τό τσούνι, ὁ κῶνος.

кедр *м* ὁ κέδρος. ~**овый** *прил.* κέδρινος: ~овый орех τό κεδροκούκουτσο, ἡ κεδρίς.

кекс *м* τό κέϊκ.

келейн||о *нареч. разг.* μυστικά, σέ στενό κύκλο. ~**ый** μυστικός, σέ στενό κύκλο.

кельнер *м* τό γκαρσόνι, ὁ σερβιτόρος.

кельи *ж прям.*, *перен.* τό κελλί[ον].

кем *твор. п. от* кто.

кемпинг *м* ἡ τουριστική κατασκήνωση, τό κάμπινγκ.

кенгуру *м нескл.* ἡ καγκουρώ.

кендырь *м бот.* τό ἀπόκυνο[ν], ὁ ψόφιος.

кентавр *м миф.* ὁ κένταυρος.

кепи *с нескл.* τό πηλήκιο.

кепка *ж разг.* τό κασκέτο.

керам||ика *ж* ἡ κεραμεική. ~**ический**

прил. κεραμεικός: завóд ~ńческих издéлий τό κεραμοποιεῖο.
кероси́н *м* τό πετρέλαιο[ν]. **~ка** *ж* ἡ γκαζιέρα. **~овый** *прил.* τοῦ πετρελαίου: ~овая лáмпа ἡ λάμπα πετρελαίου.
кéсарев *прил.*: ~о сечéние *хир.* ἡ καισαρική τομή.
кессóн *м* *тех.* καταδυτική συσκευή γεφυροποιΐας.
кéт||а *ж* ὁ σολομός, ὁ ἀττακαῖος. **~овый** *прил.* ἀττακαῖος: ~овая икрá τό κόκκινο χαβιάρι, τό μπρίκ.
кефáль *ж* ὁ κέφαλος.
кефи́р *м* τό κεφίρ (εἶδος γιαουρτιοῦ).
кибернéтика *ж* ἡ κυβερνητική.
киби́тка *ж* 1. (*повозка*) τό ὄχημα, τό σκεπαστό ἁμάξι, τό σκεπαστό ἕλκηθρο· 2. (*жилище кочевников*) τό τσαντίρι, ἡ σκηνή (τῶν νομάδων)
кивáть *несов.* 1. (*кому-л. в знак приветствия*) γνέφω, χαιρετῶ (μέ τό κεφάλι), χαιρετίζω μέ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ· 2. (*в знак согласия*) κατανεύω· 3. (*на кого-либо, на что-л.*) γνέφω (δείχνοντας κάποιον, κάτι).
ки́вер *м* *воен. ист.* ψηλό στρατιωτικό καλπάκι.
кивну́ть *однокр. к* кивáть.
кивóк *м* τό νεῦμα, τό γνέψιμο.
кид||áть *несов. разг.* ρίχνω, ρίπτω, πετῶ: ~ камня́ми в когó-л. πετροβολῶ κάποιον· ◇ ~ жрéбий ρίχνω κλῆρο· меня́ ~áет в жар μέ πιάνει πυρετός. **~áться** *разг.* 1. ὁρμῶ, ρίχνομαι: ~áться комý-л. в объя́тия ρίχνομαι στήν ἀγκαλιά κάποιου· 2. (*бросать*) πετῶ, ρίχνω.
кизи́л(ь) *м* 1. (*ягода*) τό κράνο[ν]· 2. (*дерево*) ἡ κρανιά, ἡ κρανέα.
кий *м* ἡ στέκα (τοῦ μπιλλιάρδου).
кики́мора *ж* 1. *фольк.* ἡ ζωτικιά, ἡ στρίγγλα· 2. *перен. разг.* τό σκιάχτρο.
килев||áть *несов.* ἐπισκευάζω πλοῖο. **~óй** *прил.* τῆς πρόπιδος, τῆς καρίνας πλοίου: ~áя кáчка τό σκαμπανεύασμα.
килó *с нескл.* τό κιλό, τό χιλιόγραμμο[ν].
киловáтт *м* τό κιλοβάτ (*сокращ.* κβ).
киловáтт-час *м* τό ὡριαῖο κιλοβάτ (*сокращ.* ὡκβ).
килогрáмм *м* τό χιλιόγραμμο[ν], τό κιλό.
киломéтр *м* τό χιλιόμετρο[ν]. **~áж** *м* ἡ χιλιομέτρηση[-ις].
киль *м* *мор.* ἡ καρίνα, ἡ τρόπις.
кильвáтер *м* *мор.* τά νερά τοῦ πλοίου, τ'ἀπόνερα πλοίου, τό αὐλάκι.
ки́лька *ж* ἡ μαρίδα.
кинематóгр||аф *м* *см.* кинó. **~афи́ческий** *прил.* κινηματογραφικός. **~áфия** *ж* ἡ κινηματογραφία.
кинéт||ика *ж* *физ.* ἡ κινητική. **~и́ческий** *прил.* κινητικός.
кинжáл *м* τό στιλέττο: заколóть ~ом μαχαιρώνω.
кинó *с нескл.* 1. ὁ κινηματογράφος: звуковóе ~ ὁ ὁμιλῶν κινηματογράφος· немóе ~ ὁ βουβός κινηματογράφος· 2. (*кинотеатр*) ὁ κινηματογράφος, τό κινηματοθέατρο[ν]. **~аппарáт** *м* ἡ κινηματογραφική μηχανή. **~арти́ст** *м* ὁ ἠθοποιός κινηματογράφου.
ки́новарь *ж* τό κιννάβαρι, τό μίνιο[ν].
кино||журнáл *м* τά κινηματογραφικά ἐπίκαιρα, τό κινηματογραφικό ζουρνάλ. **~звездá** *ж* ὁ κινηματογραφικός ἀστέρας. **~карти́на** *ж* ἡ κινηματογραφική ταινία, τό φίλμ. **~комéдия** *ж* ἡ κινηματογραφική κωμωδία. **~лéнта** *ж* ἡ ταινία. **~механик** *м* ὁ μηχανικός τοῦ κινηματογράφου. **~оперáтор** *м* ὁ ὀπερατέρ κινηματογράφου. **~передви́жка** *ж* ὁ κινητός κινηματογράφος. **~плёнка** *ж* ἡ ταινία. **~продýкция** *ж* ἡ κινηματογραφική παραγωγή. **~промы́шленность** *ж* ἡ κινηματογραφική βιομηχανία. **~рабóтник** *м* ὁ ἐργάτης τοῦ κινηματογράφου. **~режиссёр** *м* ὁ σκηνοθέτης κινηματογράφου. **~стýдия** *ж* τό κινηματογραφικό στούντιο. **~сценáрий** *м* τό κινηματογραφικό σενάριο. **~съёмка** *ж* τό γύρισμα κινηματογραφικῆς ταινίας, ἡ κινηματογράφηση[-ις]. **~теáтр** *м* ὁ κινηματογράφος, τό κινηματοθέατρο[ν]. **~фáбрика** *ж* τό ἐργοστάσιο κινηματογραφικῶν ταινιῶν. **~фестивáль** *м* τό κινηματογραφικό φεστιβάλ. **~фикáция** *ж* ἡ ὀργάνωση[-ις] δικτύου κινηματοθεάτρων. **~фи́льм** *м* ἡ κινηματογραφική ταινία. **~хрóника** *ж* τά κινηματογραφικά ἐπίκαιρα, τό ζουρνάλ.
ки́нуть *сов. см.* кидáть· ◇ ~ упрёк ψέγω, μέμφομαι. **~ся** *см.* кидáться 1· ~ся бежáть τό βάζω στά πόδια, φεύγω τρέχοντας.
киóск *м* τό περίπτερο[ν], τό κιόσκι.
ки́па *ж* ἡ στοίβα, ὁ σωρός.
кипари́с *м* τό κυπαρίσσι, ἡ κυπάρισσος.
кипéни||е *с* 1. ὁ βρασμός, τό βράσιμο, ἡ βράση[-ις], ὁ κοχλασμός: тóчка ~я τό σημεῖο βρασμοῦ (*или* ζέσεως)· 2. *перен.* ὁ ἀναβρασμός, τό φούντωμα.
кип||éть *несов.* 1. (*о жидкости*) βράζω (*ἀμετ.*), ζέω: ~ ключóм κοχλάζω, χοχλάζω· мéдленно ~ σιγοβράζω· 2. (*о реке и т. п.*) ἀφρίζω· 3. *перен.*: ~ злóбой βράζω ἀπό κακία· во мне всё ~и́т βράζω

ὁλόκληρος· 4. *перен.* (*быть в разгаре*) βράζω: рабо́та ~и́т ἡ δουλειά βράζει.

кипу́ч||ий *прил.* 1. (*бурлящий, пенящийся*) ἀφρισμένος, ἀφρώδης· 2. *перен.* ἐντατικός, ζωηρός: ~ая де́ятельность ἐντατική δραστηριότητα.

кипяти́льник *м* ὁ βραστήρ[ας], ὁ θερμαντήρ[ας].

кипяти́ть *несов.* βράζω (*μετ.*). ~ся 1. βράζω (*ἀμετ.*)· 2. *перен.* (*горячиться*) *разг.* ἀνάβω, ἐξάπτομαι, ὀργίζομαι.

кипято́к *м* τό βραστό νερό.

кипяч||е́ние *с* ὁ βρασμός, τό βράσιμο, ἡ βράση[-ις]. ~ёный *прил.* βραστός: ~ёная вода́ τό βρασμένο (*или* βραστό) νερό.

кирги́з *м* ὁ Κιργίσιος. ~ка *ж* ἡ Κιργισία. ~ский *прил.* κιργισιακός.

кирка́ *ж горн.* ἡ σκαπάνη, ὁ κασμᾶς.

кирпи́ч *м* τό τοῦβλο[ν], τό πλιθί. ~ный *прил.* πλίνθινος, ἀπό τοῦβλο, πλινθόκτιστος: ~ный заво́д τό πλινθοποιεῖο, τό τουβλοποιεῖο[ν]· ~ная стена́ ὁ πλινθόκτιστος τοῖχος· ~ная кла́дка ἡ πλινθοδομή, τό πλινθόκτισμα· ◇ ~ный чай τό τσάϊ πλακέ.

кисе́л||ь *м* τό κισέλι, τό ζελέ μέ ἄμυλο: моло́чный ~ γαλακτερό κισέλι· ◇ седьма́я вода́ на ~е́ *погов.* πολύ μακρυνός συγγενής· за́ семь вёрст ~я́ хлеба́ть *разг.* δέν ἀξίζει τόν κόπο.

кисе́т *м* ἡ καπνοσακκούλα.

кисея́ *ж* ἡ μουσελίνα, ἡ μουσελίνη.

кисли́ца *ж бот.* ἡ ξινήθρα.

кислоро́д *м* τό ὀξυγόνο[ν]. ~ный *прил.* ὀξυγονικός.

ки́сло-сла́дкий *прил.* ξινόγλυκος.

кислота́ *ж* 1. ἡ ξινάδα· 2. *хим.* τό ὀξύ: се́рная ~ τό θειϊκό[ν] ὀξύ· соля́ная ~ τό ὑδροχλωρικό[ν] ὀξύ.

кисло́тн||ость *ж* ἡ ὀξύτητα[-ης]. ~ый *прил. хим.* ὀξύς, ὄξινος.

кислотоупо́рный *прил. тех.* ὀξυάντοχος, ὀξεοστεγής.

ки́сл||ый *прил.* 1. ξινός: ~ая капу́ста τό λάχανο τουρσί· ~ые щи ἡ σούπα μέ λάχανο τουρσί· 2. (*прокисший*) ξινισμένος, ξινός: ~ое молоко́ τό γιαούρτι, τό ξινόγαλα· 3. *хим.* ὀξύς· 4. *перен. разг.* ἄκεφος: ~ое лицо́ τά ξινισμένα μοῦτρα.

ки́снуть *несов.* 1. ξινίζω, γίνομαι ξινός· 2. *перен. разг.* χάνω τό κέφι μου.

киста́ *ж мед.* ἡ κύστη[-ις].

ки́сточка *ж* 1. (*для рисования и т. п.*) τό πινελάκι, ὁ χρωστήρας[-ήρ]: ~ для бритья́ τό πινέλο τοῦ ξυρίσματος· 2. (*шнура и т. п.*) ὁ κροσσός, ἡ φούντα, τό κρόσσι.

кисть *ж* 1. (*гроздь*) τό τσαμπί, ἡ βότρυς: виногра́дная ~ τό τσαμπί σταφυλιοῦ, ἕνα τσαμπί σταφύλι· 2. (*шнура и т. п.*) ὁ κροσσός, ἡ φούντα, τό κρόσσι· 3. (*руки́*) ἡ ἄκρα χείρ, ἡ παλάμη· 4. (*для рисования*) τό πινέλλο, ὁ χρωστήρ[-ας]: маля́рная ~ ἡ βούρτσα.

кит *м* τό κῆτος, ἡ φάλαινα.

кита́ец *м* ὁ Κινέζος.

китаи́ст *м* ὁ σινολόγος.

кита́йский *прил.* κινέζικος, σινικός.

китая́нка *ж* ἡ Κινέζα.

ки́тель *м* τό χιτώνιο[ν], τό ἀμπέχονο[ν].

китобо́й *м* 1. (*человек*) ὁ φαλαινοθήρας· 2. (*судно*) τό φαλαινοθηρικό. ~ный *прил.* φαλαινοθηρικός: ~ное су́дно τό φαλαινοθηρικό, τό φαλαιναλιευτικό· ~ный про́мысел ἡ φαλαινοθηρία, ἡ φαλαινοαλιεία.

кито́вый *прил.*: ~ ус ἡ μπανέλα, ἡ μπαλαίνα.

кичи́ться *несов.* ξιπάζομαι, ἀλαζονεύομαι, καυχιέμαι.

кичли́вый *прил.* ξιπασμένος, ἀλαζόνας, καυχησιάρης.

кише́ть *несов.* 1. (*копошиться*) σαλεύω, κινοῦμαι· 2. (*изобиловать*) γέμω, βρίθω: у́лицы киша́т наро́дом οἱ δρόμοι βρίθουν ἀπό τό πλῆθος.

кише́чн||ик *м* τό ἔντερο. ~ый *прил.*: ~ые заболева́ния τά ἐντερικά.

киш||ка́ *ж* 1. *анат.* τό ἔντερο[ν], τό ἄντερο: слепа́я ~ τό τυφλό[ν] ἔντερο[ν]· пряма́я ~ τό ἀπευθυσμένο[ν] ἔντερο[ν]· двенадцатипе́рстная ~ τό δωδεκαδάκτυλο[ν] (ἔντερον)· воспале́ние ~о́к ἡ ἐντερίτιδα[-ις]· 2. (*для полива*) ἡ μάνικα.

кишми́ш *м* ἡ σταφίδα[-ίς].

клавиату́ра *ж* τό κλαβιέ, ἡ κλαβιατοῦρα, τό πληκτροφόρο[ν].

кла́виш *м*, **кла́виша** *ж* τό πλῆκτρο[ν].

клад *м* ὁ θησαυρός.

кла́дб||ище *с* τό νεκροταφεῖο[ν], τό κοιμητήριο[ν]. ~и́щенский *прил.* τοῦ νεκροταφείου.

кла́дка *ж* 1. (*действие*) τό χτίσιμο, ἡ τοποθέτηση[-ις] (*труб, печки*)/ τό στρώσιμο (*рельсов*)/ τό χτίσιμο, ἡ οἰκοδόμηση[-ις], ἡ τοιχοποιΐα (*стен*)· 2. (*стена*): ка́менная ~ ἡ λιθοδομή· кирпи́чная ~ ἡ πλινθοδομή, τό πλινθόκτισμα.

кладова́я *ж* ἡ ἀποθήκη.

кладовщи́к *м* ὁ ἀποθηκάριος.

кладь *ж* τό φορτίο[ν].

кла́ня||ться *несов.* 1. (*здороваться*) κάνω ὑπόκλιση, χαιρετῶ· 2. (*кому-л. от кого-л.*) στέλνω χαιρετίσματα· 3. (*просить униженно*) παρακαλῶ, ἐκλιπαρῶ.

кла́пан *м* 1. *тех.* ἡ δικλίδα[-ίς], ἡ

βαλβίδα: предохрани́тельный ~ ἡ δικλίδα ἀσφαλείας· 2. (*у духовых инструментов*) τό κλειδί, ἡ κλείς· 3. *анат.* ἡ βαλβίδα [-ίς]: серде́чный ~ ἡ βαλβίδα τῆς καρδίας.

кларне́т *м муз.* τό κλαρίνο, ὁ εὐθύαυλος.

класс I *м* (*социальная группа*) ἡ τάξη[-ις]: рабо́чий ~ ἡ ἐργατική τάξη[-ις]· госпо́дствующий ~ ἡ κυρίαρχη τάξη, ἡ ἄρχουσα τάξη· борьба́ ~ов ἡ πάλη τῶν τάξεων.

класс II *м в разн. знач.* ἡ τάξη[-ις] / ἡ θέση[-ις], ἡ κατηγορία (*разряд, группа*): е́хать пе́рвым ~ом ταξιδεύω πρώτη θέση.

кла́ссик *м в разн. знач.* ὁ κλασσικός.

классифи||ка́ция *ж* ἡ ταξινόμηση[-ις], ἡ κατάταξη[-ις]. ~**ци́ровать** *сов. и несов.* ταξινομῶ, κατατάσσω.

классици́зм *м* ὁ κλασσικισμός.

класси́ческий *прил. в разн. знач.* κλασσικός.

кла́ссн||ый *прил.* τῆς τάξεως[-ης]: ~ая ко́мната ἡ αἴθουσα παραδόσεων, ἡ τάξη· ~ая доска́ ὁ πίνακας.

кла́ссов||ость *ж* ἡ ταξικότητα, τό ταξικό[ν] πνεῦμα, τό ταξικό[ν] φρόνημα. ~**ый** *прил.* ταξικός: ~ая борьба́ ἡ ταξική πάλη· ~ое созна́ние ἡ ταξική συνείδηση· ~ый враг ὁ ταξικός ἐχθρός.

класть *несов.* 1. θέτω, τοποθετῶ, βάζω: ~ больно́го в больни́цу βάζω τόν ἄρρωστο στό νοσοκομεῖο· ~ де́ньги в банк τοποθετῶ χρήματα στήν τράπεζα· 2. (*складывать, сооружать*) χτίζω, οἰκοδομῶ, στήνω: ~ печь χτίζω σόμπα· ~ фунда́мент βάζω τό θεμέλιο· ◇ ~ в осно́ву βάζω σάν βάση· ~ на му́зыку μελοποιῶ· ~ зу́бы на по́лку *разг.* ψωμοζῶ, σφίγγω τό ζωνάρι· ~ под сукно́ βάζω στό χρονοντούλαπο.

клёв *м* (*рыбы*) τό τσίμπημα.

клева́ть *несов.* 1. (*о птице*) ραμφίζω, τσιμπῶ· 2. (*о рыбе*) τσιμπῶ (τό δόλωμα)· ◇ ~ но́сом *разг.* κουτουλάω ἀπό τή νύστα· у него́ де́нег ку́ры не клюю́т *погов.* κολυμπάει στό χρῆμα (*или* στά λεφτά).

кле́вер *м* τό τριφύλλι, τό τρίφυλλο[ν].

клевет||а́ *ж* ἡ συκοφαντία, ἡ συκοφάντηση[-ις], ἡ διαβολή, ἡ ἀβανιά. ~**а́ть** *несов.* (*на кого-л.*) συκοφαντῶ, διαβάλλω, δυσφημῶ, κακολογῶ. ~**ни́к** *м* ὁ συκοφάντης, ὁ διαβολέας. ~**ни́ческий** *прил.* συκοφαντικός.

клевре́т *м уст.* ὁ συνένοχος, ὁ συνεργός.

клеев||о́й *прил.* κολλώδης, κολλοειδής: ~а́я кра́ска ἡ νερομπογιά μέ κόλλα.

клеён||ка *ж* ὁ μουσαμᾶς, τό κεροπάνι, τό κηρόπανο[ν]. ~**чатый** *прил.* μουσαμαδένιος.

кле́и||ть κολλῶ (*μετ.*), κολνῶ, συγκολλῶ. ~**ться** *перен. разг.*: разгово́р не ~тся ἡ κουβέντα δέν στρώνει· де́ло не ~тся ἡ ὑπόθεση παρατραβάει.

клей *м* ἡ κόλλα: пти́чий ~ ὁ ἰξός· ры́бий ~ ἡ ἰχθυόκολλα· столя́рный ~ ἡ ψαρόκολλα, ἡ ξυλόκολλα· рези́новый ~ ἡ ἐλαστιχόκολλα. ~**кий** *прил.* γλοιώδης, ἰξώδης / κολλώδης (*вязкий*).

клейм||е́ние *с* τό μαρκάρισμα, τό σημάδεμα, ἡ σφράγιση[-ις], τό σταμπάρισμα. ~**ёный** *прил.* μαρκαρισμένος, σημαδεμένος, σταμπαρισμένος. ~**и́ть** *несов.* μαρκάρω, σημαδεύω, σταμπάρω· ◇ ~и́ть позо́ром кого́-л. στηλιτεύω, στιγματίζω κάποιον.

клеймо́ *с* τό σῆμα, ἡ μάρκα, ἡ σφραγίδα, ἡ στάμπα / τό στίγμα (*на теле осуждённого, тж. перен.*).

кле́йстер *м* ἡ ἀλευρόκολλα, ἡ ἀμυλόκολλα.

кле́мма *ж тех.* ὁ ἀκροδέκτης.

клён *м* τό σφεντάμι, ὁ σφένδαμνος.

кленóвый *прил.* σφενδάμνινος.

клепа́льщик *м* ὁ πριτσινωτής.

клепа́ть *несов. тех.* πριτσινώνω, τζαβεττάρω, γυρῶ.

клёпка *ж тех.* 1. (*действие*) τό πριτσίνωμα, τό τζαβεττάρισμα· 2. (*бочарная*) τό βαρέλοσάνιδο, ἡ ντούγια, ἡ δούγα.

клептома́ния *ж мед.* ἡ κλεπτομανία.

клерика́л *м* ὁ κληρικός, ὁ κληρικόφρων. ~**ьный** *прил.* κληρικός, κληρικόφρων, ἐκκλησιαστικός: ~ьная па́ртия τό κόμμα τῶν κληρικοφρόνων.

клёст *м* (*птица*) ὁ σταυρομύτης, ὁ στραβομύτης, ὁ λοξίας, ὁ σταυρορραμφής.

кле́т||ка *ж* 1. (*для птиц, зверей*) τό κλουβί, τό κλωβίο[ν], ὁ κλωβός / τό κοτέτσι, τό κουμάσι (*большая, для домашних птиц*)· 2. (*на бумаге, материи и т. п.*) τό τετραγωνάκι, τό καρρό: мате́рия в ~ку τό ὕφασμα καρρό· 3. *биол.* τό κύτταρο[ν]· 4. (*дров и т. п.*) ἡ τετράγωνη στοίβα ξύλων· ◇ грудна́я ~ *анат.* ὁ θώρακας[-αξ]· ле́стничная ~ τό κούφωμα τῆς σκάλας. ~**очный** *прил. биол.* κυτταρικός.

клетча́тка *ж* 1. (*растительная*) ἡ κυτταρίνη· 2. *анат.* κυτταρικός ἱστός.

кле́тчат||ый *прил.* μέ τετραγωνάκια, καρρό: ~ая мате́рия τό ὕφασμα καρρό.

клёцка *ж* τό γιοβαρλάκι ἀπό ζύμη.

клешня́ *ж* ἡ τσιμπίδα, ἡ ψαλίδα τοῦ ἀστακοῦ, τοῦ κάβουρα.

клещ *м зоол.* τό τσιμπούρι, ὁ κρότων, ὁ κυνοραϊστής.

клещеви́на *ж бот.* τό κίκι, ρίκινος ὁ κοινός, ὁ κρότων.

клéщи́ *мн.* 1. ἡ λαβίδα, ἡ τσιμπίδα / ἡ τανάλια (*кузнечные*)· 2. *воен.* ὁ κλοιός.

клиéнт *м* ὁ πελάτης, ἡ πελάτισσα. ~ýра *ж* ἡ πελατεία.

кли́зм||а *ж мед.* τό κλύσμα, ὁ κλυστήρ, τό κλυστήρι[ον]: стáвить ~у комý-л. κάνω κάποιου κλύσμα.

клик *м* ἡ κραυγή, ἡ φωνή, ὁ ἀλαλαγμός: рáдостный ~ ἡ κραυγή χαρᾶς.

кли́ка *ж* ἡ κλίκα, ἡ συμμορία, ἡ φάρα.

кли́кать *несов.*, **кли́кнуть** *сов. разг.* καλῶ, φωνάζω / προσκαλῶ (*подзывать*): кли́кнуть клич κάνω ἔκκληση.

кликýш||а *ж* ἡ ὑστερική γυναῖκα, ἡ φωνακλοῦ. ~ество *с* ἡ ὑστερία.

климактери́ческий *прил. мед.* κλιμακτηρικός.

кли́мат *м* τό κλῖμα: жáркий ~ τό πολύ ζεστό κλῖμα· континентáльный ~ τό ἠπειρωτικό κλῖμα. ~**и́ческий** *прил.* κλιματικός, κλιματολογικός: ~и́ческие услóвия οἱ κλιματικές (*или* κλιματολογικές) συνθῆκες.

клин *м* 1. ἡ σφῆνα, ὁ σφήν· 2. (*материи*) τό κομμάτι· 3. *с.-х.* ὁ ἀγρός, τό χωράφι· ◇ ~ ~ом вышибáют πάσσαλος πασσάλῳ ἐκκρούεται.

кли́н||ика *ж* ἡ κλινική. ~**и́ческий** *прил.* κλινικός.

кли́нкер *м тех.* ὁ πυρίμαχος (*или* ἀλεξίπυρος) πλίνθος, τό ὀλλανδικό τοῦβλο.

клинóк *м* τό λεπίδι, ἡ λεπίδα[-ις], ἡ λάμα, ἡ κόψη.

клинообрáзный *прил.* σφηνοειδής.

кли́нопись *ж* ἡ σφηνοειδής γραφή.

клисти́р *м уст. см.* кли́зма.

клич *м* ἡ κραυγή, ἡ ἰαχή, ἡ ἔκκληση [-ις]: боевóй ~ ἡ πολεμική κραυγή.

кли́чка *ж* τό παρατσούκλι, τό ψευδώνυμο/ τό ὄνομα (*животных*).

клишé *с полигр.* τό κλισέ.

клоáка *ж прям., перен.* ἡ ὑπόνομος, ὁ ὀχετός, ὁ βόθρος.

клобýк *м церк.* ἡ κουκούλα, ἡ καλύπτρα (καλογήρου).

клозéт *м* τό ἀποχωρητήριο[ν], ὁ ἀπόπατος, ἡ τουαλέττα.

клок *м* 1. (*волос*) ἡ τοῦφα· 2. (*материи*) τό κουρέλι, τό κομμάτι.

клокотá||ние *с* ὁ κοχλασμός. ~ть *несов. прям., перен.* κοχλάζω, χοχλάζω, (ἀνα)βράζω: в нём клокóчет гнев βράζει ἀπό τό θυμό του.

клони́||ть *несов. безл.* 1. κλίνω, γέρνω: лóдку ~ло нáбок ἡ βάρκα ἔγειρε πρός τήν μιά πλευρά· 2.: меня́ клóнит ко сну, меня́ в сон клóнит νυστάζω· ◇ ~ разговóр к чемý-л. γυρίζω τήν κουβέντα σέ...· к чемý он клóнит? ποῦ θέλει νά καταλήξει;. ~**ться** 1. κλίνω, γέρνω· 2. *перен.* (*приближаться*) κλίνω πρός, πλησιάζω, κοντεύω νά..: день клóнится к закáту ἡ μέρα κοντεύει νά τελειώσει.

клоп *м* 1. ὁ κοριός, ὁ κορεός, ἡ κόριζα· 2. (*о ребёнке*) *разг.* τό παιδαρέλι. ~**óвник** *м разг.* ἡ κοριοφωλιά.

клóун *м* ὁ κλόουν, ὁ παλιάτσος. ~**áда** *ж* ἡ κλοουνάδα.

клохтáть *несов.* κακκαρίζω, κλώζω.

клочóк *м* τό κομματάκι / τό παληόχαρτο[ν] (*бумаги*)/ τό κουρελάκι (*материи*): ~ земли́ ἡ σπιθαμή γῆς.

клуб I *м* ἡ λέσχη.

клуб II *м* ἡ τολύπη, ἡ τοῦφα (*дыма и т. п.*)/ τό σύννεφο (*пыли*).

клýбень *м бот.* ὁ βολβός.

клуби́ться *несов.* (*о дыме, пыли и т. п.*) ἀνεβαίνω στριφογυρίζοντας, ἀνυψοῦμαι.

клубиевóй *прил. бот.* βολβώδης.

клубни́||ка *ж* ἡ φράουλα. ~**чный** *прил.* τῆς φράουλας, ἀπό φράουλα: ~чное варéнье τό γλυκό φράουλα.

клуб||óк *м* 1. ἡ τολύπη, τό κουβάρι· 2. (*в горле*) ὁ σπασμός τοῦ λάρυγγα· ◇ свернýться ~кóм συσπειρώνομαι, γίνομαι κουβάρι.

клýмба *ж* ἡ πρασιά, ἡ βραγιά.

клык *м* 1. ὁ κυνόδους / τό σκυλόδοντο (*у животных*)· 2. (*бивень*) ὁ χαυλιόδοντας[-ους].

клюв *м* τό ράμφος.

клюкá *ж* τό μπαστούνι, τό ραβδί, ἡ βακτηρία.

клю́кв||а *ж* τό ξινόμουρο. ~**енный** *прил.* ἀπό ξινόμουρα: ~енный сок ὁ χυμός ξινόμουρων· ~енный кисéль τό κισέλι ἀπό ξινόμουρα.

клю́нуть *сов. см.* клевáть.

ключ I *м* 1. τό κλειδί, ἡ κλείς: запирáть на ~ κλειδώνω· 2. *муз.* τό κλειδί, ἡ κλείς: скрипи́чный ~ τό κλειδί τοῦ σόλ· басóвый ~ τό κλειδί τοῦ φά.

ключ II *м* (*источник*) ἡ πηγή, ἡ βρύση, ἡ κρήνη· ◇ кипéть ~óм βράζω, κοχλάζω· бить ~óм ἀναβλύζω (*об источнике*), *перен.* βράζω.

ключев||óй I *прил.*: ~ые позиции *воен.* τά στρατηγικά σημεῖα.

ключев||óй II *прил.* τῆς πηγῆς, πηγαῖος: ~áя водá νερό τῆς πηγῆς.

ключи́||ца *ж* ἡ κλείς, τό κλειδοκόκκαλο[ν]. ~**чный** *прил.* τῆς κλειδός, τοῦ κλειδοκόκκαλου.

клю́чница *ж уст.* ἡ οἰκονόμος, ἡ κλειδοῦχος.

клю́шка *ж спорт.* τό ραβδί τοῦ χόκεϋ.

клюю́, клюёшь и т. д. *наст. вр. от* клевáть.

кля́кс||а *ж* ἡ μουντζούρα, ἡ μουντζαλιά, ἡ μελανιά: посади́ть ~у κάνω μουντζούρα, μουντζουράνω.

кля́нчить *несов. разг.* ζητιανεύω, ἐκλιπαρῶ: ~ дéньги ζητιανεύω λεφτά.

кляп *м* τό βούλωμα γιά τό στόμα: засýнуть ~ в рот ἐπιστομίζω, ἀποστομώνω κάποιον.

кля́сть *несов.* καταριέμαι, ἀναθεματίζω, καταρῶμαι, βλαστημῶ, βλασφημῶ. ~**ся** ὁρκίζομαι: ~ся в дрýжбе ὁρκίζομαι φιλία.

кля́тв||а *ж* ὁ ὅρκος, τό τάξιμο: ~ в вéрности ὁ ὅρκος (πίστης)· лóжная ~ ἡ ψευδορκία· брать с когó-л. ~у βάζω κάποιον νά ὁρκιστεῖ· давáть ~у παίρνω ὅρκο, δίδω ὅρκον· нарушáть ~у παραβαίνω τόν ὅρκο. ~**енный** *прил.* ἔνορκος: ~енное обещáние ἡ ἔνορκος ὑπόσχεση· давáть ~енное обещáние ὑπόσχομαι μέ ὅρκο.

клятво||преступлéние *с* ἡ ἐπιορκία. ~**престýпник** *м* ὁ ἐπίορκος.

кля́уз||а *ж* 1. *уст.* ἡ στρεψοδικία· 2. (*донос*) *разг.* ἡ καταγγελία, ἡ κατηγορία, ἡ κατάδοση. ~**ный** *прил.* φιλόδικος.

кля́ча *ж* τό παληάλογο[ν], τό ψωράλογο[ν].

кни́г||а *ж* τό βιβλίο[ν]: ~ для чтéния τό ἀναγνωσματάριο· áдресная ~ ὁ κατάλογος διευθύνσεων· телефóнная ~ ὁ τηλεφωνικός κατάλογος· прихóдо-расхóдная ~ τό βιβλίο τῶν ἐσόδων καί ἐξόδων, τό κατάστιχο· спрáвочная ~ τό βιβλίο καταφυγῆς, ὁ ὁδηγός· ~ зáписи áктов граждáнского состоя́ния τό ληξιαρχικό βιβλίο· метри́ческая ~ τό μητρῶον· ◇ емý и ~и в рýки αὐτός θά κρίνει.

книго||издáтель *м* ὁ ἐκδότης. ~**издáтельство** *с* ὁ ἐκδοτικός οἶκος. ~**нóша** *м, ж* ὁ περιοδεύων βιβλιοπώλης, ὁ βιβλιοφόρος. ~**печáтание** *с* ἡ [ἐκ]τύπωση βιβλίων, ἡ τυπογραφία. ~**торгóвля** *ж* ἐμπόριο βιβλίων. ~**храни́лище** *с* ἵδρυμα γιά φύλαξη βιβλίων, ἡ βιβλιοθήκη.

кни́жка *ж* 1. *см.* кни́га· 2. (*для записей*) τό βιβλιάριο[ν]: записнáя ~ τό σημειωματάριο, τό τεφτέρι· сберегáтельная ~ τό βιβλιάριο ταμιευτηρίου· расчётная ~ τό βιβλιάριο πληρωμῶν· трудовáя ~ τό βιβλιάριο ἐργασίας· чéковая ~ τό καρνέ τῶν τσέκ.

кни́жник *м* (*любитель книг*) ὁ βιβλιόφιλος.

кни́жн||ый *прил.* τοῦ βιβλίου: ~ шкаф ἡ βιβλιοθήκη· ~ая пóлка ἡ ράφι γιά βιβλία· ~ магази́н τό βιβλιοπωλεῖο· ~ая торгóвля τό ἐμπόριο βιβλίων· ◇ Кни́жная палáта ὁ οἶκος τοῦ βιβλίου· ~ червь ὁ βιβλιοσκώληξ, ἡ βιβλιόφθειρα.

кни́зу *нареч.* πρός τά κάτω.

кнóпк||а *ж* 1. (*канцеля́рская*) ἡ πινέζα· 2. (*застёжка*) ἡ κόπ(ι)τσα· 3. (*электрическая*) τό κουμπί: ~ звонкá τό κουμπί τοῦ κουδουνιοῦ· ◇ нажáть на все ~и *разг.* κάνω παντοίους τρόπους.

кнут *м* τό μαστίγιον, τό κνοῦτο[ν], ὁ βούρδουλας: удáр ~óм ἡ καμτσικιά. ~**ови́ще** *с* ἡ λαβή τοῦ κνούτου.

княги́ня *ж* ἡ πριγκίπισσα, ἡ πριγκιπέσσα.

кня́жес||кий *прил.* πριγκιπικός. ~**тво** *с* τό πριγκιπᾶτο[ν].

княжнá *ж* ἡ πριγκιποπούλα.

князь *м* ὁ πρίγκηψ, ὁ πρίγκιπας: вели́кий ~ *ист.* ὁ μέγας δούξ.

ко *предлог см.* к.

коагуля́ция *ж хим.* ἡ πήξη[-ις], τό πήξιμο.

коал||ициóнный *прил.* (τοῦ) συνασπισμοῦ. ~**и́ция** *ж* ὁ συνασπισμός.

кóбальт *м хим.* τό κοβάλτιο[ν]. ~**овый** *прил.* ἀπό κοβάλτιο[ν].

кобéль *м* ὁ σκύλος.

кóбра *ж* ἡ κόμπρα.

кобурá *ж* ἡ θήκη τοῦ πιστολιοῦ.

кобы́ла *ж* 1. (*лошадь*) ἡ φοράδα, ἡ φορβάς· 2. *спорт.* ὁ ἵππος· 3. (*орудие пыток*) *ист.* ἡ στρέβλη, ὁ τροχός.

кобы́лка *ж* (*в музыкальных инструментах*) τό καβαλλέτο, τό μαγάδιον.

кóван||ый *прил.* 1. σφυρήλατος: ~ меч τό σφυρήλατον σπαθί· ~ое желéзо τό σφυρηλατημένο σίδερο· 2. (*с подковами*) πεταλωμένος· 3. (*оби́тый желéзом*) σιδηρόδετος: ~ сундýк τό σιδηρόδετο σεντούκι.

ковáр||ный *прил.* ἄπιστος, δόλιος, ὕπουλος. ~**ство** *с* ἡ δολιότητα[-ης], ἡ ὑπουλότητα[-ης].

ковáть *несов.* 1. (*железо*) σφυρηλατῶ (*тж. перен.*)// σφυροκοπῶ, χαλκεύω· 2. (*подковывать*) πεταλώνω· ◇ куй желéзо,

пока́ горячо́ *погов.* στή βράση κολλάει τό σίδερο.

ковёр *м* τό χαλί, ὁ τάπης.

кове́ркать *несов.* ἀκρωτηριάζω, χαλῶ (*портить*)/ διαστρεβλώνω, παραμορφώνω, στραβώνω (*искажать*): ~ чужу́ю мысль διαστρεβλώνω τήν σκέψη ἄλλου.

коверко́т *м* τό κοβερκότ.

ко́вка *ж* 1. (*металла*) ἡ σφυρηλασία, ἡ σφυρηλάτηση[-ις]: холо́дная ~ ἡ ψυχρηλασία· 2. (*лошадей*) τό πετάλωμα.

ко́вкий *прил.* σφυρηλατήσιμος, εὐήλατος, καλοδουλευτός.

коври́га *ж* τό καρβέλι.

ковриж||ка *ж* εἶδος τσουρεκιοῦ. ◇ ни за каки́е ~ки *разг.* οὔτε γιά ὅλα τά καλά τοῦ κόσμου.

ковро́в||ый *прил.* ἀπό τάπη, ἀπό χαλί: ~ое произво́дство ἡ ταπητουργία· ~ая фа́брика τό ταπητουργεῖο.

ковче́г *м библ.* ἡ κιβωτός: Но́ев ~ ἡ κιβωτός τοῦ Νῶε.

ковш *м* 1. ὁ σίκλος, ὁ κάδος, τό ἀντλητήριο[ν]· 2. *тех.* ὁ ἀντλητήρας / ἡ κουτάλα (*лите́йный*)· 3. *мор.* ὁ κόλπος, τό λιμάνι.

ковы́ль *м* ἡ πτερίς, οἱ φτέρες.

ковыля́ть *несов.* κουτσαίνω, χωλαίνω.

ковыря́ть *несов. разг.* σκαλίζω. ~ся 1. σκαλίζομαι, ψάχνω σκαλίζοντας· 2. (*вози́ться, копа́ться*) *разг.* ματαιοσχολῶ, χρονίζω.

когда́ 1. *нареч. вопр.* πότε: ~ он прие́дет? πότε θά ἔλθει;· 2. *союз временно́й* ὅταν, ὅποτε: ~ б(ы) ὅποτε· ~ бы ни... ὅποτε κι'ἄν...· 3. *союз усло́вный* ἐάν, ἄν.

когда́||-либо, когда́||-нибудь *нареч.* 1. (*в бу́дущем*) κάποτε, καμιά φορά: придёте ли вы ~-нибудь ко мне? θἄρθετε ποτέ νά μέ δεῖτε;· 2. (*в про́шлом*) ποτέ, καμιά φορά: слыха́ли ли вы э́то ~-нибудь? ἀκούσατε ποτέ τέτοιο πρᾶμα;

когда́-то *нареч.* 1. (*в про́шлом*) κάποτε, τό πάλαι: ~ я чита́л э́ти кни́ги κάποτε τά εἶχα διαβάσει αὐτά τά βιβλία· 2. (*в бу́дущем*) κάποτε: ~ ещё мы уви́димся! ποιός ξέρει πότε θά ξαναϊδωθοῦμε!

кого́ *род., вин. п. от* кто.

когóрта *ж* 1. ἡ κοόρτις (στήν ἀρχαία Ρώμη)· 2. *перен.* οἱ γραμμές, ἡ ὁμάδα.

ко́г||оть *м* τό νύχι, ἡ ὁπλή / ὁ ὄνυξ (*у хи́щных птиц*)· ◇ показа́ть ~ти ἀγριεύω, δείχνω τά δόντια μου· попа́сть кому́-л. в ~ти πέφτω στά νύχια κάποιου.

когти́стый *прил.* ὀνυχωτός, ὀνυχοφόρος, μέ νύχια.

код *м* ὁ κῶδιξ.

ко́декс *м* ὁ κῶδιξ: уголо́вный ~ ὁ ποινικός κῶδιξ· гражда́нский ~ ὁ ἀστικός κῶδιξ.

кодифи||ка́ция *ж юр.* ἡ κωδικοποίηση[-ις]. ~ци́ровать *сов. и несов.* κωδικοποιῶ.

ко́е||-где́ *нареч.* σέ μερικά μέρη, ἐδῶ καί κεῖ, κάπου ἀλλού. ~-ка́к *нареч.* ὅπως ὅπως, τσάτρα πάτρα: де́лать ~-ка́к (*поспе́шно*) κάνω κάτι ὅπως ὅπως. ~-како́й *мест.* κάποιος (*не́который*): ~-каки́е (*немно́гие*) μερικοί. ~-когда́ *нареч.* κἄποτε. ~-кто́ *мест.* κάποιος. ~-куда́ *нареч.* κάπου, σέ κάποια μέρη. ~-что́ *мест.* κάτι, κάτι τί.

ко́ж||а *ж* 1. τό δέρμα / ἡ ἐπιδερμίδα[-ις] (*тк. челове́ка*)· 2. (*вы́деланная*) τό δέρμα, τό πετσί: чемода́н из свино́й ~и ἡ βαλίτσα ἀπό χοιρινό δέρμα· 3. (*плода*) τό φλοῦδι, ὁ φλοιός, ἡ φλούδα· ◇ лезть из ~и вон τρώγω τά λυσσακά μου, βάζω ὅλα μου τά δυνατά· ~ да ко́сти *разг.* πετσί καί κόκκαλο· моро́з по ~е подира́ет *разг.* ἀνατριχιάζω· гуси́ная ~ τό ἀνατρίχιασμα. ~аный *прил.* δερμάτινος, πέτσινος.

коже́в||енный *прил.* βυρσοδεψικός: ~ заво́д τό βυρσοδεψεῖο, τό δερματοποιεῖο. ~ник *м* ὁ δερματᾶς, ὁ βυρσοδέψης, ὁ ταμπάκης.

кожими́т *м* τό τεχνητό δέρμα.

ко́жица *ж* τό λεπτό δέρμα / τό φλοῦδι, ὁ φλοιός, ἡ φλούδ (*плода*).

ко́жн||ик *м* (*врач*) *разг.* ὁ δερματολόγος. ~ый *прил.* δερματικός: ~ые боле́зни τά δερματικά νοσήματα· ~ый покро́в *анат.* τό δέρμα.

кожура́ *ж* τό φλοῦδι, ἡ φλούδα, ὁ φλοιός / τό κρομμυδότσεφλο (*лу́ка*).

кожу́х *м* 1. (*оде́жда*) ἡ γοῦνα· 2. *тех.* τό σκέπασμα, ἡ θήκη.

коза́ *ж* ἡ κατσίκα, ἡ γίδα, ἡ αἶξ.

козёл *м* ὁ τράγος, τό κατσίκι: ди́кий ~ ἡ ἀγριόγιδα, τό ἀγριοκάτσικο, ὁ αἴγαγρος· ◇ ~ отпуще́ния ὁ ἀποδιοπομπαῖος τράγος.

козеро́г *м зоол.* ὁ αἴγαγρος.

Козеро́г *м астр.* ὁ Αἰγόκερως: тро́пик ~а ὁ τροπικός τοῦ Αἰγόκερω.

ко́з||ий *прил.* κατσικήσιος, γιδίσιος: ~ье молоко́ τό κατσικήσιο γάλα· ◇ ~ья но́жка *мед.* ἡ ὀδοντάγρα, ἡ λαβίς.

козлёнок *м* τό κατσικάκι, τό ἐρίφιο[ν].

козли́н||ый *прил.* τραγήσιος: ~ая боро́дка (*у челове́ка*) τό γενάκι.

ко́злы *мн.* 1. (*сиде́нье для ку́чера*) τό κάθισμα τοῦ ἁμαξᾶ· 2. (*подста́вка*) ὁ

ὑποστάτης, τό ὑποστήριγμα, τά κλινοπόδαρα, τά στρίποδα· ◇ соста́вить (поста́вить) ру́жья в ~ σχηματίζω ὁπλοπυραμίδες.

ко́зни *мн.* οἱ σκευωρίες, οἱ ραδιουργίες, οἱ μηχανορραφίες, οἱ δολοπλοκίες: стро́ить ~ σκευωρῶ, ραδιουργῶ, βυσσοδομῶ.

козодо́й *м* (*птица*) ἡ γιδοβυζάστρα, ὁ αἰγοθήλης.

козу́ля *ж зоол.* τό ζαρκάδι, ἡ δορκάς.

козырёк *м* τό γεῖσο[ν], τό κεραμίδι· ◇ брать под ~ χαιρετῶ στρατιωτικά.

козырно́й *прил.* τοῦ κοζιοῦ, τοῦ ἀτοῦ.

козырну́ть I, II *сов. см.* козыря́ть I, II.

ко́зыр||ь *м* 1. τό κόζι: ходи́ть с ~я ἀνοίγω μέ κόζι· 2. *перен.* τό ἀτοῦ: после́дний ~ τό τελευταῖο ἀτοῦ.

козыря́ть I *несов.* 1. *карт.* ρίχνω κόζι· 2. (*хвастать*) *разг.* παινεύομαι, καυχιέμαι, καυχῶμαι.

козыря́ть II *несов.* (*здороваться*) *разг.* χαιρετῶ στρατιωτικά.

козя́вка *ж разг.* τό μαμούνι, τό ζωΐφιο[ν].

ко́йка *ж* τό κρεββάτι, ἡ κλίνη / ἡ κουκέττα, ἡ αἰώρα, ἡ μπράντα (*на корабле*): похо́дная ~ τό κρεββάτι ἐκστρατείας.

кок *м мор.* ὁ μάγερας πλοίου.

кокаи́н *м* ἡ κοκαΐνη.

кока́рда *ж* ἡ κο(ν)κάρδα, τό σῆμα.

коке́т||ка *ж* 1. (*о женщине*) ἡ φιλάρεσκη γυναίκα, ἡ κοκέττα· 2. (*на платье и т. п.*) τό πετουρίνι. ~ливый *прил.* κοκέττης, φιλάρεσκος, ἐρωτότροπος. ~ничать *несов.* ἐρωτοτροπῶ, χαριεντίζομαι, ἀκκίζομαι. ~ство *с* ἡ ἐρωτοτροπία, ἡ φιλαρέσκεια, ἡ κοκετταρία.

коклю́ш *м мед.* ὁ κοκκύτης, ἡ κοκκῦτις.

ко́кон *м* τό κουκκούλι, τό βομβύκιο[ν].

коко́с *м* 1. (*дерево*) ὁ κοκκοφοίνιξ, ἡ φοινικοκαρύα· 2. (*плод*) τό ἰνδοκάρυδο, τό ἰνδικό καρύδι. ~овый *прил.* τοῦ κοκκοφοίνικος ἀπό ἰνδοκάρυδο: ~овый оре́х τό ἰνδοκάρυδο· ~овая па́льма *см.* коко́с 1.

коко́тка *ж* ἡ κοκότα.

кокс *м* τό κώκ, ὁ ὀπτάνθραξ.

коксова́||льный *прил.* πού μπορεῖ νά μετατραπεῖ σέ κώκ: ~льная печь τό καμίνι γιά παραγωγή κώκ, ἡ κωκοποιητική κάμινος. ~ть *несов.* μετατρέπω σέ κώκ.

кокте́йль *м* τό κοκτέϊλ.

кол *м* ὁ πάσσαλος (*в заборе*) / τό παλούκι (*заострённый*)· ◇ посади́ть на́ ~ ἀνασκολοπίζω, παλουκώνω· ни ~а́ ни двора́ *разг.* σάν τή καλαμιά στόν κάμπο, παντέρημος.

ко́лба *ж хим.* ὁ κλασματήρας[-ήρ].

колбаса́ *ж* τό σαλάμι, τό σαλτσισότο: копчёная ~ τό καπνιστό σαλάμι· ли́верная ~ τό σαλτισότο ἀπό ἐντόσθια.

колба́сн||ик *м* ὁ ἀλλαντοποιός/ *уст.* ὁ ἀλλαντοπώλης. ~ый *прил.* ἀλλαντικός: ~ые изде́лия τά ἀλλαντικά.

колдов||а́ть *несов.* κάνω μάγια, μαγεύω ~ство́ *с* τά μάγια, ἡ μαγεία.

колду́н *м* ὁ μάγος. ~ья *ж* ἡ μάγισσα.

колеба́||ние *с* 1. ἡ ταλάντευση[-ις] / ὁ παλμός, ὁ κραδασμός (*струны*)/ ἡ αἰώρηση[-ις] (*маятника*)· 2. *перен.* (*неустойчивость, изменчивость*) ἡ διακύμανση[-ις]: ~ цен ἡ διακύμανση τῶν τιμῶν· 3. *перен.* (*сомнение*) ὁ δισταγμός, ἡ ταλάντευση[-ις]. ~тельный *прил. физ.* παλμικός, δονητικός: ~тельное движе́ние ἡ παλμική κίνηση.

колеба́ть *несов.* 1. σείω, κλονίζω, ταλαντεύω / κραδαίνω (*струну и т. п.*)· 2. *перен.* κλονίζω, κάνω νά κλονιστεῖ. ~ся 1. σείομαι, κλονίζομαι, ταλαντεύομαι/ πάλλω (*о струне и т. п.*)/ αἰωροῦμαι (*о маятнике*)· 2. *перен.* (*быть неустойчивым, меняться*) διακυμαίνομαι, μεταβάλλομαι· 3. *перен.* (*сомневаться*) διστάζω, (ἀμφι)ταλαντεύομαι, ἐνδοιάζω.

коленко́р *м* ὁ χασές, τό περκάλι· ◇ э́то совсе́м друго́й ~ *разг.* αὐτό εἶναι ἐντελῶς ἄλλο ζήτημα. ~овый *прил.* χασεδένιος: ~овый переплёт τό δέσιμο μέ πανί.

коле́нн||ый *прил.* τοῦ γόνατου: ~ суста́в *анат.* ἡ κατά γόνυ ἄρθρωσις, ἡ κλείδωση τοῦ γόνατου· ~ая ча́шка *анат.* ἡ ἐπιγονατίς.

коле́н||о *с* 1. τό γόνυ, τό γόνατο[ν]: встать на ~и γονατίζω, γονυπετῶ· вода́ по ~ τό νερό φθάνει ὡς τά γόνατα· 2. (*реки́, трубы́*) ὁ ἀγκώνας, ἡ καμπή, ἡ γωνία· 3. (*в танце*) ἡ φιγούρα· 4. (*поколение*) ἡ γενεά· ◇ ему́ мо́ре по ~ *разг.* δέν τόν νοιάζει γιά τίποτε, εἶναι ξέγνοιαστος· поста́вить на ~и βάζω νά γονατίσει, γονατίζω (*μετ.*).

коле́нчатый *прил.* ἀγκωνωτός, γωνιώδης: ~ вал *тех.* ἡ στροφαλοφόρος ἄτρακτος

ко́лер *м жив.* τό χρῶμα.

колеси́ть *несов. разг.* γυρίζω.

колесни́ц||а *ж* τό ἅρμα, ἡ ἅμαξα, ὁ δίφρος: боева́я ~ τό πολεμικό ἅρμα· погреба́льная ~ ἡ νεκροφόρος ἅμαξα· ◇ после́дняя спи́ца в ~е *разг.* ὁ πέμπτος τροχός τῆς ἁμάξης.

колёсн||ый *прил.* τῶν τροχῶν, τῆς ρόδας: ~ая мазь τό γράσσο.

колесó *с* ὁ τροχός, ἡ ρόδα: маховóе ~ ὁ κινητήριος τροχός· рулевóе ~ τό τιμῶνι, ὁ οἴαξ, τό πηδάλιο· гребнóе ~ *мор.* ἡ πτερωτή· мéльничное ~ ὁ τροχός τοῦ μύλου· ◇ вставля́ть пáлки в колёса *разг.* παρεμβάλλω ἐμπόδια, κωλυσιεργῶ· ходи́ть ~м κάνω τοῦμπες.

коле||я́ *ж* 1. ἡ ροδιά· 2. *ж.-д.* ἡ σιδηροτροχιά: двойнáя ~ ὁ σιδηρόδρομος μέ διπλή σιδηροτροχιά· ◇ войти́ в ~ю συνειθίζω, στρώνω (*άμετ.*)· вы́йти из ~и́ *разг.* ξεστρατίζω, χάνω τόν προσανατολισμό μου.

кóли *союз разг.* ἐάν, ἄν: ~ на то пошлó ἀφοῦ ἔτσι εἶναι, ἄν καλορωτᾶς.

коли́бри *м, ж зоол.* τό κολίβρι.

кóлики *мн. мед.* ὁ κολικός, ὁ κολικόπονος.

коли́т *м мед.* ἡ κολῖτις.

коли́чественн||ый *прил.* ποσοτικός: ~ые числи́тельные *грам.* τά ἀπόλυτα ἀριθμητικά· ~ анáлиз *хим.* ἡ ποσοτική ἀνάλυση.

коли́честв||о *с* ἡ ποσότητα[-ης], τό ποσόν / ὁ ἀριθμός (*число*): перехóд ~а в кáчество *филос.* τό πέρασμα (*или* ἡ μετατροπή) τῆς ποσότητος σέ ποιότητα· большóе ~ нарóда μεγάλο πλῆθος.

кóлка *ж* τό σχίσιμο, τό κόψιμο: ~ дров τό σχίσιμο τῶν ξύλων.

кóлк||ий *прил.* 1. (*легко колющийся*) πού σχίζεται εὔκολα· 2. (*колючий*) ἀγκαθερός, ἀκανθώδης, ἀγκαθωτός· 3. *перен.* τσουχτερός, δηκτικός. ~ость *ж* ἡ δηκτικότητα[-ης]: говори́ть ~ости λέγω τσουχτερά λόγια.

коллаборациони́ст *м полит.* ὁ δοσίλογος, ὁ συνεργάτης.

коллéга *м, ж* ὁ συνάδελφος.

коллегиáльн||ость *ж* ἡ συνεργασία, ἡ συλλογικότητα. ~ый *прил.* συλλογικός.

коллéгия *ж* ὁ σύλλογος, τό συμβούλιο ἱδρύματος: ~ защи́тников ὁ δικηγορικός σύλλογος.

коллекти́в *м* ὁ σύλλογος, ἡ κολλεκτίβα.

коллективиз||áция *ж* ἡ κολλεκτιβοποίηση[-ις]: ~ сéльского хозя́йства ἡ κολλεκτιβοποίηση τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας. ~и́ровать *сов. и несов.* κολλεκτιβοποιῶ.

коллекти́вн||о *нареч.* συλλογικά, κολλεκτιβίστικα. ~ость *ж* ἡ συλλογικότητα [-ης]. ~ый *прил.* συλλογικός, κολλεκτιβίστικος: ~ый договóр ἡ συλλογική σύμβαση· ~ое хозя́йство τό κολχόζ, τό κολλεκτιβίστικο νοικοκυριό· ~ая безопáсность ἡ συλλογική ἀσφάλεια.

коллéктор *м* 1. (*трубопровод*) ὁ συλλέκτης ὑπονόμων· 2. *эл.* ὁ συλλέκτης· 3. (*библиотечный*) τό κεντρικό ἵδρυμα διανομῆς βιβλίων.

коллекцион||éр *м* ὁ συλλέκτης, ὁ συλλογεύς. ~и́ровать *несов.* συλλέγω, καταρτίζω συλλογή.

коллéкция *ж* ἡ συλλογή: ~ монéт ἡ συλλογή νομισμάτων.

колли́зия *ж* ἡ σύγκρουση[-ις].

коллóдий *м хим.* τό κολλόδιο[ν].

коллóид *м хим.* τό κολλοειδές.

коллóквиум *м* ἐξέταση ὑπό μορφή συζήτησης.

колóда *ж* 1. (*обрубок бревна*) τό κούτσουρο[ν], ἡ κουτσούρα· 2. (*для водопоя*) ἡ ξύλινη ποτίστρα· 3.: ~ карт ἡ τράπουλα.

колóдезн||ый *прил.* πηγαδήσιος, φρεάτιος: ~ая водá τό πηγαδήσιο νερό.

колóдец *м* τό πηγάδι, τό φρέαρ: артези́анский ~ τό ἀρτεσιανό φρέαρ· ◇ не плюй в ~, пригоди́тся воды́ напи́ться μή φτύνεις στό πηγάδι γιατί μπορεῖ νά χρειασθεῖ καί σύ νά πιεῖς.

колóдка *ж* 1. (*сапожная*) τό καλαπόδι, ὁ καλάπους· 2. (*рубанка*) τό ξύλο[ν].

колóдки *мн.* (*для преступников*) *ист.* οἱ ἀλυσίδες, τά δεσμά, ὁ κλοιός.

кóлок||ол *м* ἡ καμπάνα, ὁ κώδων: церкóвный ~ ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας· пожáрный ~ ὁ πυροσβεστικός κώδων· бить в ~ κωδωνοκρούω, κτυπῶ τό κουδούνι, κτυπῶ τήν καμπάνα. ~óльный *прил.* τῆς καμπάνας, τοῦ κουδουνιοῦ: ~óльный звон ἡ κωδωνοκρουσία. ~óльни *ж* τό καμπαναριό, τό κωδωνοστάσιο[ν]· ◇ смотрéть со своéй ~óльни κρίνω μέ τό δικό μου τό μυαλό.

колокóльчик *м* 1. τό κουδουνάκι, ὁ κωδωνίσκος· 2. *бот.* τό καμπανούνι, ὁ κωδωνίσκος.

колониали́зм *м* ἡ ἀποικιοκρατία, ὁ ἀποικισμός.

колониáльн||ый *прил.* ἀποικιακός: ~ая поли́тика ἡ ἀποικιακή πολιτική· ~ые войскá τά ἀποικιακά στρατεύματα· ~ые держáвы οἱ ἀποικιακές δυνάμεις· ~ воп-рóс τό ἀποικιακό ζήτημα.

колониз||áтор *м* ὁ ἀποικιστής. ~áторский *прил.* ἀποικιακός. ~áция *ж* ὁ ἀποικισμός. ~и́ровать *сов. и несов.* ἀποικίζω.

колони́ст *м* ὁ ἄποικος, ὁ ἀποικιστής, ὁ μετανάστης.

коло́ния *ж* 1. ἡ ἀποικία, ἡ κτῆσις· 2. (*поселение*) ἡ παροικία.
коло́нка *ж* 1. *полигр.* ἡ στήλη· 2. (*в ванной*) ὁ θερμοσίφων (τοῦ νεροῦ).
коло́нн||а *ж* 1. ὁ στύλος, ἡ κολώνα, ὁ κίων: грани́тная ~ στύλος γρανίτινος· основа́ние ~ы ἡ βάση τοῦ στύλου· 2. (*строй*) ἡ φάλαγγα, ἡ φάλαγξ: ~ы войск οἱ φάλαγγες τοῦ στρατοῦ· та́нковая ~ ἡ φάλαγγα τῶν τάνκς. **~а́да** *ж* ἡ κιονοστοιχία. **~ый** *прил.*: ~ый зал ἡ αἴθουσα μέ κολῶνες.
колон||ти́тул *м полигр.* ὁ μεταφερόμενος τίτλος, ὁ τίτλος βιβλίου ἐπαναλαμβανόμενος σέ κάθε σελίδα. **~ци́фра** *ж полигр.* ὁ ἀριθμός σελίδας.
колорату́р||а *ж муз.* ἡ ὑψίφωνος. **~ный** *прил.*: ~ное сопра́но ὑψίφωνος σοπράνο.
колори́т *м* ὁ χρωματισμός, ἡ χροιά. **~ный** *прил.* ζωηρός, χρωματιστός.
ко́лос *м* τό στάχι, ὁ στάχυς. **~и́стый** *прил.* μεστός, γεμᾶτος στάχια. **~и́ться** *несов.* βγάζω στάχια.
колосни́к *м тех.* ἡ σκάρα τῆς σόμπας.
коло́сс *м* ὁ κολοσσός. **~а́льный** *прил.* κολοσσιαῖος, τεράστιος.
колоти́ть *несов.* 1. (*ударять во что-л.*) κτυπῶ, χτυπῶ, κρούω, κοπανίζω· 2. (*бить*) *разг.* δέρ(ν)ω, κτυπῶ, ξυλίζω / ξυλοκοπῶ (*кого-л.*)· ◇ его́ коло́тит лихора́дка τόν ταράζει ὁ πυρετός. **~ся** 1. *разг.* σπαράζω· 2. (*о пульсе, сердце*) κτυπῶ.
колоту́шка *ж* 1. (*деревянный молоток*) ἡ ματσόλα, ἡ καλόσφυρα· 2. (*удар*) *разг.* ἡ καρπαζιά.
ко́лот||ый 1. *прич. от* коло́ть· 2. *прил.* κομματιασμένος, κομματιαστός, σπασμένος, σχιστός: ~ са́хар ἡ σχιστή ζάχαρη· ~ые дрова́ τά σχιστά ξύλα· ◇ ~ая ра́на πληγή μέ μυτερό ὅπλο.
коло́ть I *несов.* 1. (*иголкой и т. п.*) τσιμπῶ, κεντῶ, κεντρίζω· 2. *безл.*: в боку́ ко́лет μέ σουβλίζει τό πλευρό· 3. *перен.* (*язвить, попрекать*) πειράζω, τσιγκλάω.
коло́ть II *несов.* (*раскалывать*) σχίζω, σπάζω, θρυμματίζω: ~ дрова́ σχίζω ξύλα· ~ са́хар σπάζω τή ζάχαρη· ~ оре́хи σπάζω τά καρύδια.
ко́лотье *с* (*в боку*) *разг.* τό σούβλισμα πλευροῦ, ἡ σουβλιά.
коло́ться I *несов.* 1. τσιμπῶ· 2. (*колоть друг друга*) τρυπῶ ὁ ἕνας τόν ἄλλον.
коло́ться II *несов.* (*раскалываться*) σπάζω (*άμετ.*) (*о сахаре*)/ σχίζομαι (*о дровах*).
колпа́к *м* 1. (*головной убор*) τό καλπάκι, ὁ σκοῦφος, ἡ σκούφια· 2. (*навес, покрышка*) ἡ καλύπτρα, τό κάλυμμα, ἡ σκεπή / τό ἀμπαζούρ (*для лампы*).
колту́н *м мед.* ἡ κασίδα, ὁ ἄχωρ.
колумба́рий *м* τό κολουμβάριο[ν].
колу́н *м* τό βαρύ τσεκούρι.
колхо́з *м* (коллекти́вное хозя́йство) τό κολχόζ. **~ник** *м* ὁ κολχόζνικος. **~ный** *прил.* τοῦ κολχόζ.
колча́н *м ист.* ἡ φαρέτρα.
колчеда́н *м мин.*: желе́зный ~ ὁ πυρίτης λίθος (ὀρυκτόν)· ме́дный ~ ὁ χαλκοπυρίτης.
колчено́гий *прил. разг.* ὁ κουτσός, ὁ χωλός.
колыбе́л||ь *ж* ἡ κοιτίς, ἡ κούνια· ◇ с ~и ἀπό μωρό παιδί. **~ьный** *прил.* τῆς κούνιας: ~ьная (пе́сня) τό νανούρισμα.
колыма́га *ж* 1. *ист.* ἡ ἅμαξα· 2. *разг.* τό βαρύ κάρρο.
колых||а́ние *с* τό τρεμούλιασμα, ἡ κύμανση[-ις] (*воды и т. п.*)/ τό λίκνισμα, τό τράνταγμα (*покачивание*). **~а́ть** *несов.* σείω, κουνῶ / κάνω ν' ἀνατριχιάσει (*траву, злаки и т. п.*) / λικνίζω (*покачивать*). **~а́ться** *несов.* σείομαι/ κυματίζω, ἀνατριχιάζω (*о траве, злаках и т. п.*).
колыхну́ть(ся) *сов. см.* колыха́ть(ся).
ко́лышек *м* ὁ πασσαλίσκος, τό παλοῦκι.
коль *союз см.* ко́ли· ~ ско́ро μιά πού.
колье́ *с нескл.* τό περιδέραιο[ν], τό κολιέ.
кольну́ть *сов. см.* коло́ть I.
кольце||во́й *прил.* δακτυλιοειδής, κυκλικός, κυκλοτερής. **~обра́зный** *прил.* δακτυλιοειδής, σάν δακτυλίδι.
кольц||о́ *с* 1. ὁ κρίκος, ἡ κρικέλλα / τό δακτυλίδι, τό ρουλό (*для салфеток*): сверну́ться ~о́м κουλουριάζομαι, κουβαριάζομαι· 2. (*на пальце*) τό δακτυλίδι: обруча́льное ~ ἡ βέρα.
кольчу́га *ж ист.* ὁ πλεκτός θώραξ.
колю́ч||ий *прил.* 1. (*колкий*) πού τσιμπάει / ἀγκαθωτός, ἀκανθώδης (*о растении*): ~ая про́волока τό συρματόπλεγμα· 2. *перен.* (*язвительный*) δηκτικός, τσουκτερός. **~ка** *ж* τό ἀγκάθι, ἡ ἄκανθα (*у растений*)/ ἡ ἀκίδα[-ις] (*металлическая*).
ко́лющ||ий 1. *прич. от* коло́ть· 2. *прил.*: ~ая боль ὁ σουβλερός πόνος· ~ее ору́жие τό διατρητικό ὅπλο.
коля́ска *ж* 1. (*экипаж*) ἡ καρρότσα, τό ἀνοικτό ἁμάξι· 2. (*детская*) τό καρροτσάκι· ◇ ~ мотоци́кла τό καλάθι τῆς μοτοσυκλέτας.
ком I *м* ὁ (σ)βῶλος (*земли́ и т. п.*):

~ снéга τό τόπι ἀπό χιόνι· ◇ пéрвый блин ~ом ≅ κάθε ἀρχή καί δύσκολη.

ком II (о ком) *предл. п. от* кто.

комáнд||а *ж* 1. (*приказ*) ἡ διαταγή, ἡ ἐντολή, ἡ προσταγή, τό πρόσταγμα: подавáть ~у δίδω διαταγήν, διατάζω, διατάσσω· словá ~ы ἡ διαταγή, τό πρόσταγμα· 2. (*воинская часть*) τό ἀπόσπασμα στρατοῦ, ἡ ὁμάς: сапёрная ~ τό ἀπόσπασμα μηχανικοῦ· 3. *мор.* τό πλήρωμα· 4. *спорт.* ἡ ὁμάδα[-άς]: футбóльная ~ ἡ ποδοσφαιρική ὁμάδα· ◇ пожáрная ~ τό πυροσβεστικό σῶμα.

командúр *м* ὁ διοικητής: ~ батарéи ὁ διοικητής πυροβολαρχίας· ~ взвóда ὁ διμοιρίτης, ὁ διοικητής διμοιρίας (οὐλαμοῦ)· ~ дивúзии ὁ μέραρχος, ὁ διοικητής μεραρχίας· ~ отделéиия ὁ ὁμαδάρχης· ~ полкá ὁ συνταγματάρχης, ὁ διοικητής συντάγματος· ~ дивизиóна ὁ ἴλαρχος· ~ рóты ὁ διοικητής λόχου.

командир||овáть *сов. и несов.* στέλλω μέ ἀποστολήν. **~óвка** *ж* ἡ ἀποστολή. **~óвочный** *прил.* τῆς ἀποστολῆς: ~óвочное удостоверéние τό φύλλον πορείας, τό πιστοποιητικόν μέλους ἀποστολῆς.

комáндн||ый *прил.* τῆς διοικήσεως, διοικητικός: ~ая дóлжность ἡ διοικητική θέση· ~ пункт ὁ σταθμός διοικήσεως· ~ состáв τά μόνιμα στελέχη στρατοῦ ἤ στόλου· ◇ ~ые высóты τά δεσπόζοντα σημεῖα· ~ое положéние ἡ δεσπόζουσα θέση.

комáнд||ование *с* 1. (*действие*) ἡ διοίκηση[-ις], ἡ ἀρχηγία: принимáть ~ ἀναλαμβάνω τήν διοίκησιν· под ~ованием ὑπό τήν διοίκησιν, ὑπό τήν ἀρχηγίαν· 2. *собир.* ἡ διοίκηση[-ις], τό ἀρχηγεῖο[ν]: верхóвное ~ ἡ ἀνωτάτη διοίκησις, τό ἀνώτατο ἀρχηγεῖο· глáвное ~ τό γενικό ἀρχηγεῖο. **~овать** *несов. в разн. знач.* διοικῶ, κυβερνῶ / δεσπόζω (*господствовать*). **~ующий** 1. *прич. от* комáндовать· 2. *м воен.* ὁ ἀρχηγός, ὁ διοικητής: ~ующий áрмией ὁ διοικητής στρατιᾶς, ὁ διοικητής στρατοῦ· ~ующий флóтом ὁ στόλαρχος, ὁ διοικητής τοῦ στόλου.

комáр *м* τό κουνούπι, ὁ κώνωψ: малярúйный ~ κώνωψ ὁ ἀνωφελής· ◇ ~ нóса не подтóчит *разг.* δέν ἔχω τίποτε νά παρατηρήσω. **~úный** *прил.* τοῦ κουνουπιοῦ.

комбáйн *м с.-х.* τό κομπάϊν, ἡ σύνθετη θεριστική καί ἁλωνιστική μηχανή. **~ер** *м* ὁ ὁδηγός τοῦ κομπάϊν.

комбинáт *м* τό ἐργοστασιακό συγκρότημα, ἡ σύνθετη βιομηχανική ἐπιχείρηση: учéбный ~ ἡ σύνθετη σχολή.

комбинáции *ж* 1. (*сочетание*) ὁ συνδυασμός, ἡ συναρμογή πραγμάτων· 2. (*бельё*) τό κομπιναιζόν· 3. (*манёвр*) ἡ μανοῦβρα.

комбинезóн *м* ἡ φόρμα, ἡ μπλοῦζα.

комбинúровать *несов.* συνδυάζω, συναρμολογῶ.

комедиáнт *м уст.* ὁ κωμῳδός.

комедúйный *прил.* τῆς κωμῳδίας, κωμικός.

комéди||я *ж* ἡ κωμῳδία· ◇ ломáть ~ю παίζω κωμῳδία· кýкольная ~ καραγκιοζιλίκι, ἀνόητη κωμῳδία.

комендáнт *м* 1. *воен.* ὁ διοικητής: ~ крéпости ὁ φρούραρχος· ~ гóрода ὁ διοικητής φρουρᾶς πόλεως, ὁ φρούραρχος τῆς πόλης· 2. (*здания*) ὁ ἐπιστάτης: ~ общежúтия ὁ ἐπιστάτης τῆς κοινοκατοικίας.

комендатýра *ж* τό φρουραρχεῖο[ν], ἡ κομαντατοῦρα.

комéта *ж* ὁ κομήτης.

комúзм *м* τό κωμικό[ν], τό ἀστεῖο[ν], ἡ κωμικότητα[-ης].

кóмик *м* 1. (*актёр*) ὁ κωμικός, ἠθοποιός κωμῳδίας· 2. (*писатель*) ὁ κωμῳδιογράφος· 3. (*шутник*) *разг.* ὁ γελωτοποιός, ὁ ἀστεῖος.

комиссáр *м* ὁ ἐπίτροπος: верхóвный ~ ὁ ὕπατος ἁρμοστής. **~иáт** *м* τό ἐπιτροπάτο[ν].

комиссионéр *м* ὁ παραγγελιοδόχος, ὁ μεσίτης.

комиссиóнн||ый 1. *прил. в разн. знач.* μεσιτικός: ~ магазúн τό κατάστημα εἰδῶν εὐκαιρίας· 2. ~ые *мн.* τά μεσιτικά.

комúсси||я *ж* ἡ ἐπιτροπή: избирáтельная ~ ἡ ἐκλογική ἐπιτροπή· ~ партúйного контрóля ἡ ἐπιτροπή κομματικοῦ ἐλέγχου· ревизиóнная ~ ἡ ἐξεταστική ἐπιτροπή· ◇ брать товáр на ~ю παίρνω ἐμπόρευμα γιά πούλημα ἐπί προμηθεία.

комитéт *м* ἡ ἐπιτροπή: центрáльный ~ ἡ κεντρική ἐπιτροπή· партúйный ~ ἡ κομματική ἐπιτροπή.

комúч||еский *прил.* κωμικός: ~еская óпера ἡ κωμική ὄπερα, ἡ ὄπερα μπούφφα. **~ный** *прил.* κωμικός, ἀστεῖος.

кóмкать *несов.* 1. τσαλακώνω, ζαρώνω· 2. *перен.* κουτσουρεύω: ~ расскáз κουτσουρεύω τό διήγημα.

коммент||áрий *м* τό σχόλιο[ν]. **~áтор** *м* ὁ σχολιαστής. **~úровать** *сов. и несов.* σχολιάζω.

коммерсáнт *м* ὁ ἔμπορος.

коммéр||ция *ж* τό ἐμπόριο[ν]. **~ческий** *прил.* ἐμπορικός.

коммивояжёр *м* ὁ παραγγελιοδόχος, ὁ δειγματοφόρος, ὁ πλασιέ.

коммýна *ж* ἡ κοινότητα[-ης], ἡ κομμούνα: Пари́жская Коммýна *ист.* ἡ Παρισινή Κομμούνα.

коммунáльн||ый *прил.* κοινοτικός, δημοτικός: ~ое хозя́йство οἱ ὑπηρεσίες τοῦ δήμου· ~ые услýги οἱ ὑπηρεσίες πού προσφέρουν τά δημοτικά ὄργανα.

коммунáр *м ист.* ὁ κομμουνάρος.

коммуни́зм *м* ὁ κομμουνισμός.

коммуник||аци́онный *прил.* συγκοινωνιακός, τῆς συγκοινωνίας. ~**áция** *ж* ἡ συγκοινωνία.

коммуни́ст *м* ὁ κομμουνιστής.

коммунисти́ческ||ий *прил.* κομμουνιστικός: Коммунисти́ческая пáртия Совéтского Сою́за τό Κομμουνιστικό[ν] Κόμμα τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης· Коммунисти́ческий сою́з молодёжи *см.* комсомóл· Коммунисти́ческий Манифéст τό Κομμουνιστικό Μανιφέστο· ~ое óбщество ἡ κομμουνιστική κοινωνία.

коммут||áтор *м тех.* ὁ μεταγωγός / ὁ ρυθμιστής τοῦ τηλεφωνικοῦ κέντρου (*телефóнный*). ~**áция** *ж эл.* ἡ μεταβολή τῆς φορᾶς (ἠλεκτρικοῦ ρεύματος).

коммюникé *с нескл.* τό ἀνακοινωθέν.

кóмнат||а *ж* τό δωμάτιο[ν], ἡ κάμαρα: рабóчая ~ τό γραφεῖο, τό δωμάτιο ἐργασίας· вáнная ~ τό μπάνιο. ~**ный** *прил.* τοῦ δωματίου, τῆς κάμαρας: ~ная температýра ἡ θερμοκρασία τοῦ δωματίου.

комóд *м* τό κομ(μ)ό, ἡ ἱματιοθήκη.

комóк *м* ὁ (σ)βῶλος (*земли́ и т. п.*)/ τό κουβάρι (*бумáги*)· ◇ свернýться в ~ γίνομαι κουβάρι, κουβαριάζομαι· ~ нéрвов εὐερέθιστος, ὅλος νεῦρα.

компáктный *прил.* συμπαγής, πυκνός.

компанéйский *прил. разг.* κοινωνικός, τῆς παρέας: ~ человéк ὁ ἄνθρωπος τῆς παρέας.

компáн||ия *ж* 1. ἡ συντροφιά, ἡ συναναστροφή, ἡ παρέα: весёлая ~ ἡ εὔθυμη παρέα· состáвить ~ию κάνω παρέα, κάνω συντροφιά· 2. (*товáрищество*) ἡ ἑταιρία· ◇ води́ть ~ию с кéм-л. συναναστρέφομαι κάποιον, κάνω παρέα κάποιον· за ~ию γιά παρέα, γιά συντροφιά. ~**ьóн** *м* 1. (*спýтник*) ὁ συνοδός, ὁ συνοδοιπόρος· 2. *ком.* ὁ συνέταιρος. ~**ьóнка** *ж* 1. (*спýтница*) ἡ συνοδός, ἡ συντρόφισσα· 2. *ком.* ἡ συνέταιρος· 3. *уст.* ἡ ἀκόλουθος.

компáртия *ж* (коммунисти́ческая пáртия) τό κομμουνιστικό[ν] κόμμα.

кóмпас *м* ἡ πυξίδα[-ίς], ὁ μπούσουλας. ~**ный** *прил.* τῆς πυξίδας, τοῦ μπούσουλα: ~ная стрéлка ἡ βελόνη τῆς πυξίδας.

компенс||áция *ж* ἡ ἀποζημίωση[-ις], ἡ ἐπανόρθωση[-ις]. ~**и́ровать** *сов. и несов.* ἀποζημιώνω, ἐπανορθώνω.

компетéн||тность *ж* ἡ ἁρμοδιότητα[-ης]. ~**тный** *прил.* ἁρμόδιος. ~**ция** *ж* ἡ ἁρμοδιότητα[-ης]: э́то не в моéй ~ции αὐτό δέν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητάς μου.

компил||и́ровать *несов.* σταχυολογῶ, ἐρανίζομαι / *неодобр.* συμπιλῶ, συνονθυλεύω. ~**яти́вный** *прил.* ἐρανιστικός. ~**я́тор** *м* ὁ ἐρανιστής, ὁ συμπιλητής. ~**я́ция** *ж* τό σταχυολόγημα, ὁ ἐρανισμός / *неодобр.* τό συμπίλημα.

кóмплекс *м* τό σύνολο[ν], τό σύμπλεγμα. ~**ный** *прил.* συνολικός.

комплéкт *м* 1. (*набóр*) ἡ συλλογή, τό κομπλέ: ~ бельá τό κομπλέ ἀσπρορρούχων· 2. (*нóрма*) τό ὅριο. ~**овáние** *с* ἡ συμπλήρωση[-ις] / *воен.* ἡ στρατολογία. ~**овáть** *несов.* συμπληρώνω / *воен.* στρατολογῶ.

комплéкция *ж* ἡ σωματική διάπλαση.

комплимéнт *м* ἡ φιλοφρόνηση[-ις], τό φιλοφρόνημα, τό κομπλιμέντο: говори́ть ~ы κάνω κομπλιμέντα.

компози́тор *м* ὁ συνθέτης, ὁ μουσικοσυνθέτης, ὁ μουσουργός.

компози́ция *ж в разн. знач.* ἡ σύνθεση[-ις] / ἡ ὑφή, ἡ δομή (*худóжественного произведéния*).

компонéнт *м* τό συστατικό στοιχεῖο.

компон||овáть *несов.* συνθέτω, συντάσσω. ~**óвка** *ж* ἡ σύνθεση.

компóст *м с.-х.* τό λίπασμα.

компóст||ер *м ж.-д.* τό τρυπητήρι[ον]. ~**и́ровать** *несов.* τρυπῶ.

компóт *м* ἡ κομπόστα.

компрéсс *м* ἡ κομπρέσσα, τό ἐπίθεμα: согревáющий ~ ἡ ξερή κομπρέσσα.

компрéссор *м тех.* ὁ συμπιεστής (ἀερίου).

компромети́ровать *несов.* ἐκθέτω, διασύρω.

компроми́сс *м* ὁ συμβιβασμός: идти́ на ~ ἔρχομαι σέ συμβιβασμό. ~**ный** *прил.* συμβιβαστικός.

комсомóл *м* (Коммунисти́ческий сою́з молодёжи) ἡ Κομσομόλ (ἡ Κομμουνιστική Ἕνωση Νεολαίας). ~**ец** *м* ὁ κομσομόλος. ~**ьский** *прил.* τῆς Κομσομόλ, κομσομόλικος: ~ьский билéт τό κομσομόλικο βιβλιάριο.

комсóрг *м* (комсомóльский организáтор) ὁ γραμματέας ὀργάνωσης κομσομόλ.

комý *дат. п. от* кто.

комфóрт *м* ἡ ἄνεση, τό κομφόρ, τό

χουζούρι. ~áбельный *прил.* ἄνετος, ἀναπαυτικός, βολικός.

конвéйер *м тех.* ὁ μεταφορέας, ἡ μεταφορική ταινία, ἡ ἀλυσίδα. ~**ный** *прил.*: ~ная систéма τό σύστημα τῆς ἀλυσίδας.

конвéнт *м ист.*: Национáльный Конвéнт (*во Франции*) ἡ Ἐθνοσυνέλευση.

конвéнция *ж* ἡ σύμβαση[-ις], ἡ συμφωνία: междунарóдная ~ ἡ διεθνής σύμβαση[-ις].

конвергéнция *ж* ἡ σύγκλιση[-ις], ἡ σύμπτωση[-ις].

конвéрсия *ж эк.* ἡ μετατροπή, ἡ μεταβολή.

конвéрт *м* 1. (*для писем*) ὁ φάκελλος· 2. (*для младенца*) τό σπάργανο[ν], τό ἐξωτερικό σπάργανο βρέφους.

конвертúровать *сов. и несов. эк.* μετατρέπω, μεταβάλλω.

конвоúр *м* 1. ὁ συνοδός, ὁ φρουρός· 2. *мор.* τό πλοῖο πού συνοδεύει νηοπομπή. ~**овать** *несов.* συνοδεύω μέ φρουρά, συνοδεύω νηοπομπή.

конвóй *м* 1. ἡ συνοδεία, ἡ ἔνοπλος φρουρά· 2. *мор.* ἡ νηοπομπή. ~**ный** 1. *прил.* τῆς συνοδείας, τῆς ἔνοπλης φρουρᾶς: ~ный отрЯд τό ἀπόσπασμα συνοδείας· 2. *м* ὁ ἔνοπλος φρουρός.

конвульсúвный *прил.* σπασμωδικός.

конвýльсия *ж мед.* ὁ σπασμός, ἡ σύσπαση[-ις].

конгломерáт *м* τό σύγκριμα, ἡ μᾶζα, τό σύμφυρμα.

конгрéсс *м* 1. τό συνέδριο[ν]: междунарóдный ~ τό διεθνές συνέδριο[ν]· Всемúрный ~ сторóнников мúра τό Παγκόσμιο[ν] συνέδριο[ν] τῶν ὀπαδῶν τῆς εἰρήνης· ~ профсоюзов τό συνέδριο[ν] τῶν συνδικάτων· 2. (*парламент в некоторых странах*) τό Κογγρέσσο[ν].

конденс||áтор *м физ., хим.* ὁ συμπυκνωτής, ὁ συμπυκνωτήρ. ~**áция** *ж* ἡ συμπύκνωση[-ις]. ~**úровать** *сов. и несов.* συμπυκνώνω.

кондúтер *м* ὁ ζαχαροπλάστης. ~**ская** *ж* τό ζαχαροπλαστεῖο[ν]. ~**ский** *прил.* ζαχαροπλαστικός: ~ские издéлия τά ζαχαροπλαστικά εἴδη.

кóндор *м* (*птица*) ὁ κόνδωρ.

кондýктор *м* 1. ὁ εἰσπράκτορας[-ωρ] (*в трамвае и т. п.*)/ ὁ ὁδηγός, ὁ συνοδός (*в поезде*)· 2. *эл.* ὁ ἀγωγός (ἠλεκτρισμοῦ).

коневóд *м* ὁ ἱπποτρόφος. ~**ство** *с* ἡ ἱπποφορβία, ἡ ἱπποτροφία.

конёк *м* 1. *уменьш.* τό ἀλογάκι· 2. (*на крыше*) ξύλινο στολίδι τῆς σκεπῆς· 3. *см.* конькú· ◇ морскóй ~ *зоол.* ὁ ἱππόκαμπος, τό ἀλογάκι τῆς θάλασσας· это — егó ~ εἶναι τό ἀγαπημένο του θέμα.

кон||éц *м* 1. (*окончание чего-л.*) τό τέλος, τό πέρας / τό τέρμα (*дороги*): ~ гóда τό τέλος τοῦ ἔτους· приходúть к ~цý φθάνω στό τέλος, φθάνω στό τέρμα· доводúть до ~цá φέρνω σέ πέρας· 2. (*край*) ἡ ἄκρη, τό ἄκρο[ν]· 3. *мор.* (*канат*) τό σχοινί, τό παλαμάρι· 4. (*расстояние, путь*) ἡ ἀπόσταση[-ις], ἡ διαδρομή, τό διάστημα: в óба ~цá ὁ πηγαινοερμός ἐδῶ καί πίσω· ◇ положúть ~ чемý-л. βάζω τέλος, βάζω τέρμα σέ κάτι· и дéло с ~цóм *разг.* καί ξεμπερδεύουμε· ~цá нет чемý-л. δέν λέει νά τελειώσει· без ~цá ἀτέλειωτα· ~цá-крáю нет δέν ἔχει τελειωμό· на худóй ~ *разг.* στή χειρότερη περίπτωση· сводúть ~цы́ с ~цáми *разг.* μόλις τά βγάζω πέρα, τά φέρνω βόλτα· в ~цé ~цóв στό τέλος τέλος, στό κάτω κάτω (τῆς γραφῆς)· и ~цы́ в вóду *разг.* οὔτε εἶδα, οὔτε ξέρω· пáлка о двух ~цáх δίκοπο μαχαίρι.

конéчно 1. *вводн. сл.* φυσικά· 2. *утверд. частица* βέβαια, βεβαίως, βεβαιότατα, φυσικά: ~ нет! ὄχι βέβαια!

конéчност||ь *ж анат.* τά ἄκρα: вéрхние (нúжние) ~и τά ἄνω (τά κάτω) ἄκρα.

конéчн||ый *прил. в разн. знач.* τελευταῖος, τελικός: ~ая стáнция ὁ τελευταῖος σταθμός, τό τέρμα· ~ая цель ὁ τελικός σκοπός· ◇ в ~ом счёте τελικά, ἐν τέλει.

конúна *ж* τό ἀλογήσιο (*или* τό ἀλογίσιο) κρέας.

конúческий *прил.* κωνικός, κωνοειδής.

кóнка *ж уст.* ὁ ἱπποσιδηρόδρομος / τό βαγόνι τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου (*вагон*).

конкр||етизáция *ж* ἡ συγκεκριμενοποίηση[-ις]. ~**етизúровать** *сов. и несов.* συγκεκριμενοποιῶ. ~**éтный** *прил.* συγκεκριμένος.

конкур||éнт *м* ὁ ἀνταγωνιστής, ὁ ἀντίπαλος, ὁ συναγωνιστής. ~**éнция** *ж* ὁ ἀνταγωνισμός, ὁ συναγωνισμός· ◇ вне ~éнции ἐκτός συναγωνισμοῦ. ~**úровать** *несов.* ἀνταγωνίζομαι, συναγωνίζομαι.

кóнкурс *м* ὁ διαγωνισμός, ἡ ἅμιλλα· ◇ вне ~а ἐκτός συναγωνισμοῦ. ~**ный** *прил.* τοῦ διαγωνισμοῦ, τῆς ἁμίλλας: ~ный экзáмен ὁ διαγωνισμός.

кóнник *м* (*всадник*) ὁ ἱππέας[-εύς], ὁ καβαλλάρης, ὁ ἔφιππος.

кóнница *ж* τό ἱππικό[ν], ἡ καβαλλαρία.

коннозавóд||ство *с* 1. (*разведение породистых лошадей*) ἡ ἱπποτροφία, ἡ ἱπ-

ποφορβία· 2. (*конный завод*) τό ἱπποτροφεῖο[ν]. ~**чик** *м уст.* ὁ ἱπποτρόφος.

кóнн||ый *прил.* ἱππικός, ἔφιππος: ~ завóд τό ἱπποτροφεῖο· ~**ая** ýпряжь ἡ ἱπποσκευή, ἡ σαγή τοῦ ἀλόγου· ~**ая** áрмия τό ἱππικό[ν], ἡ καβαλλαρία.

коновáл *м разг. пренебр.* ὁ κομπογιαννίτης.

коновóд I *м воен.* ὁ ἱπποκόμος, ὁ σεΐζης.

коновóд II *м* (*вожак, заправила*) *разг.* ὁ ἀρχηγός, τό πρωτοπαλλήκαρο.

конокрáд *м* ὁ ἀλογοκλέφτης. ~**ство** *с* ἡ ἀλογοκλοπή.

конопáтить *несов.* καλαφατίζω, διανάττω, πακτῶ.

коноплá *ж* ἡ κάνναβις, τό καννάβι. ~**ник** *м* ἡ φυτεία καννάβεως.

коноплáнка *ж* (*птица*) ὁ σπῖνος.

коноплáн||ый *прил.* κανναβήσιος, κανναβένιος: ~**ое** сéмя τό καννάβούρι, ὁ κανναβόσπορος· ~**ое** мáсло τό κανναβόλαδο, τό κανναβέλαιο.

консерв||атúвность *ж* ἡ συντηρητικότητα[-ης]. ~**атúвный** *прил.* συντηρητικός. ~**атúзм** *м* ὁ συντηρητισμός, ἡ συντηρητικότητα[-ης]. ~**áтор** *м в разн. знач.* ὁ συντηρητικός.

консерватóрия *ж* τό ᾠδεῖο[ν].

консерв||áции *ж* (*предприятия и т. п.*) ἡ συντήρηση[-ις], ἡ διατήρηση[-ις]. ~**úрование** *с* ἡ κονσερβοποίηση[-ις]. ~**úрованный** 1. *прич. от* консервúровать· 2. *прил.* κονσερβοποιημένος: ~**úрованные** продýкты οἱ διατηρημένες τροφές, οἱ κονσέρβες· ~**úрованные** фрýкты τά κονσερβοποιημένα φροῦτα, τά φροῦτα κονσέρβα. ~**úровать** *сов. и несов.* 1. (*продукты*) κονσερβοποιῶ· 2. (*предприятие и т. п.*) διατηρῶ, συντηρῶ.

консéрв||ный *прил.* τῆς κονσέρβας: ~**ная** бáнка τό κουτί τῆς κονσέρβας· ~**ная** промы́шленность ἡ βιομηχανία κονσερβῶν, ἡ κονσερβοποιΐα· ~ завóд τό ἐργοστάσιο κονσερβῶν. ~**ы** *мн.* 1. οἱ κονσέρβες· 2. (*очки*) τά προφυλακτικά ματογυάλια.

консúлиум *м мед.* τό (ἰατρικό[ν]) συμβούλιο[ν].

консистéнция *ж физ.* ἡ σύσταση, ἡ στερεότητα[-ης].

консистóрия *ж церк.* τό ἐκκλησιαστικό[ν] δικαστήριο[ν].

кóнск||ий *прил.* ἀλογήσιος, ἵππειος: ~ вóлос ἡ ἀλογότριχα· ~ хвост ἡ ἀλογοουρά· ~**ая** сбрýя τά χάμουρα.

консолид||áция *ж* ἡ στερέωση[-ις], ἡ παγίωση[-ις], ἡ ἑδραίωση[-ις]. ~**úровать** *сов. и несов.* στερεώνω, παγιώνω, ἑδραιώνω.

консóль *ж архит.* ἡ κονσόλα.

консонáнс *м муз.* ἡ συμφωνία, ἡ συνήχηση[-ις].

консонантúзм *м лингв.* τό συμφωνικό σύστημα (μιᾶς γλώσσας).

консóрциум *м эк.* τό κονσόρτιο[ν], τό κονσόρτιουμ.

конспéкт *м* ἡ περίληψη[-ις], ἡ ἐπιτομή, ἡ σύνοψη[-ις]. ~**úвный** *прил.* σύντομος, συνοπτικός, περιληπτικός. ~**úровать** *несов.* κάνω περίληψη.

конспир||атúвный *прил.* συνωμοτικός. ~**áтор** *м* ὁ συνωμότης. ~**áция** *ж* ἡ συνωμοτικότητα. ~**úровать** *несов.* συνωμοτῶ.

констатúровать *сов. и несов.* διαπιστώνω.

конституциóнный *прил.* συνταγματικός.

конститýция *ж* 1. τό σύνταγμα, τό πολίτευμα· 2. *анат.* ἡ σωματική διάπλαση.

конструúровать *несов.* 1. κατασκευάζω, οἰκοδομῶ· 2. (*организовывать*) συγκροτῶ, σχηματίζω, ὀργανώνω.

конструктúвн||ый *прил.* ἐποικοδομητικός: ~ план τό ἐποικοδομητικό σχέδιο· ~**ое** предложéние ἡ ἐποικοδομητική πρόταση[-ις].

констрýк||тор *м* ὁ κατασκευαστής, ὁ μηχανικός, ὁ ἐκπονητής. ~**торский** *прил.*: ~**торское** бюрó τό γραφεῖο ἐκπόνησης σχεδίων (μηχανῶν, οἰκοδομῶν κ.λ.π.). ~**ция** *ж в разн. знач.* ἡ κατασκευή/ *грам.* ἡ σύνταξη.

кóнсул *м* ὁ πρόξενος. ~**ьский** *прил.* προξενικός. ~**ьство** *с* τό προξενεῖο[ν].

консульт||áнт *м* ὁ γνωμοδότης, ὁ εἰδικός σύμβουλος. ~**атúвный** *прил.* γνωμοδοτικός, συμβουλευτικός. ~**áция** *ж* 1. (*совещание*) ἡ σύσκεψη[-ις], ἡ διάσκεψη[-ις] / τό κονσοῦλτο (*консилиум врачей*)· 2. (*совет*) ἡ γνωμάτευση[-ις], ἡ γνωμοδότηση[-ις]· 3. (*учреждение*) τό γραφεῖο συμβουλῶν: дéтская ~**áция** ἐξωτερικό ἰατρεῖο γιά βρέφη· юридúческая ~**áция** τό γραφεῖο νομικῶν συμβουλῶν. ~**úровать** *несов.* 1. (*давать консультацию*) δίνω συμβουλή[ν], γνωμοδοτῶ· 2. (*с кем-л.*) *см.* консультúроваться. ~**úроваться** συμβουλεύομαι.

контáкт *м в разн. знач.* ἡ ἐπαφή, ἡ συναφή, ἡ συνάφεια: ли́чные ~**ы** οἱ προσωπικές ἐπαφές· вступáть в ~ с кéм-л. ἔρχομαι σέ ἐπικοινωνία, ἔρχομαι σέ ἐπαφήν, ἐπικοινωνῶ.

контéкст *м* τά συμφραζόμενα.
контингéнт *м* τό καθορισμένο ποσό.
континéнт *м* ἡ ἤπειρος, ἡ ξηρά. **~áльный** *прил.* ἠπειρωτικός, χερσαῖος, μεσόγειος: ~áльный клúмат τό ἠπειρωτικό κλῖμα.
контóр||а *ж* τό γραφεῖο[ν]: почтóвая ~ τό ταχυδρομεῖο· нотариáльная ~ τό συμβολαιογραφεῖο. **~ка** *ж* τό γραφεῖο[ν] (ἔπιπλο). **~ский** *прил.* τοῦ γραφείου: ~ская книга *бухг.* τό ἐμπορικό κατάστιχο· ~ский слýжащий ὁ ὑπάλληλος γραφείου. **~щик** *м* *уст.* ὁ γραφιᾶς, ὁ ὑπάλληλος γραφείου.
контрабáнд||а *ж* τό λαθρεμπόριο[ν], ἡ λαθρεμπορία, τό κοντραμπάντο: ввозúть ~ой εἰσάγω λαθραία· занимáться ~ой κάνω λαθρεμπόριο. **~úст** *м* ὁ λαθρέμπορος, ὁ κονтραμπατζῆς. **~úстский** *прил.* λαθρεμπορικός. **~ный** *прил.* λαθραῖος, τοῦ λαθρεμπορίου: ~ный товáр τό λαθραῖο ἐμπόρευμα.
контрабáс *м* *муз.* τό κοντραμπάσο.
контрагéнт *м* ὁ συμβαλλόμενος.
контр-адмирáл *м* ὁ ἀντιναύαρχος.
контрáкт *м* τό συμβόλαιο[ν], τό συμφωνητικό[ν], τό κοντράτο[ν]: заключáть (расторгáть) ~ κλείνω (ἀκυρῶ) συμβόλαιο· подпúсывать ~ ὑπογράφω συμφωνητικό. **~áнт** *м* ὁ συμβαλλόμενος.
контрáльто *с нескл.* *муз.* τό κοντράλτο, ἡ κοντράλτα.
контрамáрка *ж* *театр.* ἡ κοντραμάρκα.
контрапýнкт *м* *муз.* ἡ ἀντίστιξη[-ις], τό κόντρα-ποῦντο.
контрáст *м* ἡ ἀντίθεση, ἡ διαφορά. **~ный** *прил.* ἀντίθετος, διάφορος.
контратáка *ж* ἡ ἀντεπίθεση[-ις], ἡ ἀντέφοδος.
контрибýци||я *ж* ἡ ἀποζημίωση[-ις]: наложúть ~ю ἐπιβάλλω πληρωμή ἀποζημίωσης.
контрмéра *ж* ἡ ἀντενέργεια.
контрнаступлéние *с* *воен.* ἡ ἀντεπίθεση[-ις].
контрол||ёр *м* ὁ ἐλεγκτής. **~úровать** *несов.* ἐλέγχω, ἐξελέγχω.
контрóл||ь *м* ὁ ἔλεγχος: под ~ем ὑπό τόν ἔλεγχον· взять под свой ~ ἀναλαμβάνω τόν ἔλεγχο· э́то не поддаётся ~ю αὐτό δέν μπορεῖ νά ἐλεγχθεῖ. **~ьный** *прил.* ἐλεγκτικός, ἐξελεγκτικός, τοῦ ἐλέγχου: ~ьные цúфры ἀριθμοί ἐλέγχου.
контрпредложéние *с* ἡ ἀντιπρόταση[-ις].
контрразвéдка *ж* ἡ ἀντικατασκοπεία.
контрреволюционéр *м* ὁ ἀντεπαναστάτης. **~юциóнный** *прил.* ἀντεπαναστατικός. **~юция** *ж* ἡ ἀντεπανάσταση[-ις].
контрудáр *м* *воен.* τό ἀντικτύπημα, ἡ ἀντεπίθεση.
контрфóрс *м* *архит.* τό ἀντέρεισμα, τό ἀντιτείχισμα.
кóнтр||ы *мн.* *разг.*: быть в ~ах с кéм-л. εἶμαι τσακωμένος μέ κάποιον.
контýз||ить *сов.* *безл.* μωλωπίζω. **~ия** *ж* ὁ μωλωπισμός.
кóнтур *м* οἱ γραμμές, ἡ περίμετρος. **~ный** *прил.* γραμμικός.
конурá *ж* 1. τό σπιτάκι γιά σκύλο· 2. *перен.* ἡ τρώγλη, ἡ τρύπα, τό παληόσπιτο.
кóнус *м* ὁ κῶνος.
конусообрáзный *прил.* κωνοειδής.
конфедерáция *ж* ἡ συνομοσπονδία
конферансьé *м* *нескл.* ὁ κονφερανσιέ.
конферéнция *ж* ἡ συνδιάσκεψη[-ις].
конфéт||а *ж* τό σοκολατίνι, ἡ καραμέλα. **~ный** *прил.* ἀπό καραμέλες: ~ная фáбрика ἐργοστάσιο ζαχαρωτῶν· ~ная корóбка κουτί ἀπό σοκολατίνια.
конфеттú *с нескл.* τό κονφετί.
конфигурáция *ж* ἡ διαμόρφωση[-ις], τό ἐξωτερικό[ν] σχῆμα: ~ мéстности ἡ χωρογραφική ὄψη μιᾶς τοποθεσίας.
конфиденциáльный *прил.* ἐμπιστευτικός, ἀπόρρητος, μυστικός.
конфирмáция *ж* *церк.* τό Χρῖσμα.
конфиск||áция *ж* ἡ δήμευση[-ις], ἡ κατάσχεση[-ις]. **~овáть** *сов.* и *несов.* δημεύω, κατάσχω.
конфлúкт *м* ἡ σύγκρουση[-ις], ἡ διένεξη[-ις]: разрешúть ~ λύνω τή διαφορά. **~ный** *прил.* τῆς σύγκρουσης, διενεκτικός: ~ная комúссия ἐπιτροπή διαιτησίας.
конфóрка *ж* ἡ σκάρα γιά τό τσαγερό στό σαμοβάρι / τό καπάκι τῆς σόμπας (*на плите*).
конфýз *м* ἡ σύγχυση[-ις] / ἡ ντροπή (*стыд*): испы́тывать ~ αἰσθάνομαι σύγχυση, τά σαστίζω. **~ить** *несов.* ντροπιάζω. **~иться** τά σαστίζω, τά χάνω, ντροπιάζομαι. **~ливый** *прил.* ντροπαλός.
концев||óй *прил.* τελικός: ~áя строкá *полигр.* ἡ τελευταία σειρά.
концентрáт *м* ἡ συμπεπυκνωμένη τροφή.
концентрациóнный *прил.*: ~ лáгерь τό στρατόπεδο συγκεντρώσεως.
концентрáция *ж* 1. (*действие*) ἡ συγκέντρωση[-ις]: ~ войск ἡ συγκέντρωση στρατευμάτων· ~ произвóдства *эк.* ἡ συγκέντρωση τῆς παραγωγῆς· 2. *хим.* ἡ

πυκνότητα[-ης]: ~ раствóра ἡ πυκνότητα μιᾶς διάλυσης.

концентрúровать *несов.* 1. (*сосредоточивать*) συγκεντρώνω: ~ внимáние συγκεντρώνω τήν προσοχή· 2. *хим.* (συμ-)πυκνώνω. ~ся 1. (*сосредоточиваться*) συγκεντρώνομαι, συγκεντροῦμαι· 2. *хим.* (συμ)πυκνοῦμαι.

концентрúческ||ий *прил.* ὁμόκεντρος, συγκεντρικός: ~ие кругú οἱ ὁμόκεντροι κύκλοι.

концéпции *ж* ἡ ἀντίληψη[-ις], ἡ θεωρία.

концéрн *м эк.* τό κονσέρνο.

концéрт *м* 1. ἡ συναυλία, τό κονσέρτο / τό ρεσιτάλ (*одного исполнителя на одном инструменте*)· 2. (*музыкальное произведение*) τό κονσέρτο· ◇ кошáчий ~ τό νιαούρισμα. ~**мéйстер** *м* (*аккомпаниатор*) ὁ συνοδευτής. ~**ный** *прил.* τῆς συναυλίας, τοῦ κονσέρτου.

концесси||онéр *м* ὁ ἐκδοχεύς, ὁ δωρεοδόχος. ~óнный *прил.* τῶν παραχωρήσεων.

концéссия *ж эк.* ἡ ἐκχώρηση[-ις] δικαιώματος, ἡ ἐκχώρηση[-ις] προνομίου, ἡ παραχώρηση[-ις].

концóвка *ж* 1. *полигр.* ἡ βινιέτα· 2. (*заключительная часть произведения, сочинения*) τό τέλος, τό κλείσιμο.

кончáть *несов. в разн. знач.* τελειώνω: ~ проéкт τελειώνω τό σχέδιο· ~ рабóтать σχολνάω ἀπό τή δουλειά· ~ университéт τελειώνω πανεπιστήμιο· ~ разговóр τελειώνω τή συζήτηση· ~ (жизнь) самоубúйством αὐτοκτονῶ· порá ~ εἶναι καιρός νά τελειώνουμε (*или* νά σταματήσουμε)· ~ на том, что... καταλήγω σέ..., σταματῶ στό... ~ся 1. τελειώνω / λήγω, ἐκπνέω (*о сроке*)· 2. (*умирать*) *разг.* πεθαίνω, ἀποθνήσκω, ἐκπνέω.

кóнчен||ый *прил. разг.* τελειωμένος: э́то дéло ~ое αὐτή ἡ ὑπόθεση εἶναι τελειωμένη· ◇ ~ человéк ὁ χαμένος (ἄνθρωπος).

кóнчик *м* ἡ ἄκρα / ἡ μύτη, ἡ αἰχμή (*остриё*)/ ἡ ἀκίς (*иглы́, булавки и т. п.*)· ◇ вертéться на ~е языкá ≅ στριφογυρίζει στό μυαλό μου.

кончúна *ж* ὁ θάνατος, ἡ τελευτή: безврéменная ~ ὁ πρόωρος θάνατος.

кóнч||ить *сов. см.* кончáть· я ~ил (*сказал*) τελείωσα· ◇ всё ~ено τετέλεσται· плóхо ~ ἔχω ἄσχημο τέλος. ~**иться** *см.* кончáться· э́тим дéло и ~илось κι' ἔτσι τέλειωσε ἡ ὑπόθεση· дéло ~илось ничéм ἡ ὑπόθεση δέν κατέληξε σέ τίποτε· хорошó (плóхо) ~иться ἔχω καλό (ἄσχημο) τέλος.

конъюнктýр||а *ж* ἡ συγκυρία, ἡ περίσταση[-ις]/ ἡ κατάσταση[-ις] (*обстановка*): полити́ческая ~ ἡ πολιτική κατάσταση[-ις]. ~**ный** *прил.* τῆς περιστάσεως, τῆς καταστάσεως: ~ные цéны (οἱ) τιμές συγκυρίας.

кон||ь *м* 1. τό ἄλογο, ὁ ἵππος, τό ἄτι· 2. *шахм.* τό ἄλογο· ◇ не в ~я́ корм *разг.* ἄδικος ὁ κόπος· дарёному ~ю́ в зýбы не смóтрят *посл.* κάποιου χάριζαν ἕνα γάϊδαρο, κι'αὐτός τόν κύτταζε στά δόντια.

коньк||ú *мн.* (*ед.* конёк *м*) τά παγοπέδιλα, τά πατίνια: катáться на ~áх κάνω πατινάζ, παγοδρομῶ, πατινάρω. ~**обéжец** *м спорт.* ὁ παγοδρόμος. ~**обéжный** *прил.* παγοδρομικός: ~обéжный спорт ἡ παγοδρομία, τό πατινάζ· ~обéжные состязáния οἱ ἀγῶνες πατινάζ.

конья́к *м* τό κονιάκ.

кóнюх *м* ὁ ἱπποκόμος, ὁ σταυλίτης / ὁ σεΐζης (*на постоялом дворе*).

коню́шн||я *ж прям., перен.* ὁ σταῦλος, τό ἀχούρι, τό ἱπποστάσιο[ν]· ◇ áвгиевы ~и οἱ σταῦλοι τοῦ Αὐγείου.

коопер||ати́в *м* ὁ συνεταιρισμός, ἡ κοοπερατίβα, ἡ συνεργατική. ~**атúвный** *прил.* συνεταιρικός: ~атúвная торгóвля τό συνεταιρικό ἐμπόριο· ~атúвное товáрищество ὁ συνεταιρισμός. ~**áция** *ж* 1. (*форма организации труда*) ἡ συνεργασία· 2. (*торговая или производственная организация*) ὁ συνεταιρισμός: потребúтельская (произвóдственная) ~áция ὁ καταναλωτικός (ὁ παραγωγικός) συνεταιρισμός· сельскохозя́йственная ~áция ὁ γεωργικός συνεταιρισμός. ~**úрование** *с* ὁ συνεταιρισμός, ἡ συνεταιρική ὀργάνωση. ~**úровать** *сов. и несов.* ὀργανώνω σέ συνεταιρισμούς. ~**úроваться** μπαίνω σέ συνεταιρισμό.

коопт||áция *ж* ἡ κοοπτάτσια, ἡ πρόσληψη[-ις]. ~**úровать** *сов. и несов.* προσλαμβάνω μέ κοοπτάτσια.

координáта *ж мат.* ἡ συντεταγμένη γραμμή.

координ||áция *ж* ὁ συντονισμός. ~**úровать** *сов. и несов.* συντονίζω.

копáть *несов.* 1. (*рыть*) σκάβω, σκάφτω, σκάπτω, ὀρύσσω· 2. (*вскапывать*) σκάπτω, ἀνασκάπτω· 3. (*выкапывать*) ξεθάβω, ἐκθάπτω, ξεχώνω.

копá||ться *несов.* 1. *прям., перен.* σκαλίζω, ψάχνω: ~ в огорóде σκάβω στόν κῆπο· ~ в кни́гах ψάχνω στά βιβλία· 2. (*медлить*) *разг.* χασομερῶ, βραδύνω: не ~йся! μήν πολυσκαλίζεις!

копéечн||ый *прил.* 1. ἑνός καπικιοῦ· 2. *перен.* (*мелкий*) μιᾶς δεκάρας, μηδαμι-

νός, τιποτένιος: ~ые счёты λογαριασμοί τῆς δεκάρας.

копе́йк||а *ж* τό καπίκι: до после́дней ~и ὡς τήν τελευταία πεντάρα· не име́ть ни ~и δέν ἔχω πεντάρα, *разг.* εἶμαι ἀπένταρος· ◇ ~ в ~у ἀκριβῶς.

копёр *м тех.* ὁ πασσαλοπήκτης.

ко́пи *мн.* (*ед.* копь *ж*) τό ὀρυχεῖο[ν], τό μεταλλεῖο[ν], τό λαγοῦμι: каменноуго́льные ~ τό ἀνθρακωρυχεῖο· соляны́е ~ τό ἁλατωρυχεῖο· мелобы́е ~ τά λατομεῖα γύψου.

копи́лка *ж* ὁ κουμπαρᾶς.

копи́рк||а *ж разг.* τό καρμπόν: писа́ть под ~у γράφω μέ χαρτί καρμπόν.

копирова́льн||ый *прил.* τοῦ καρμπόν: ~ая бума́га τό καρμπόν.

копи́ровать *несов.* 1. (*снимать копию*) ἀντιγράφω, βγάζω ἀντίτυπα· 2. (*подражать*) ἀπομιμοῦμαι / ἀναπαριστῶ (*воспроизводить*).

копиро́в||ка *ж* ἡ ἀντιγραφή. ~**щик** *м* ὁ ἀντιγραφεύς.

копи́ть *несов. прям., перен.* μαζεύω, συγκεντρώνω, συσσωρεύω: ~ де́ньги ἀποταμιεύω χρήματα· ~ си́лы συγκεντρώνω τῆς δυνάμεις· ~ не́нависть μαζεύω μῖσος. ~ся μαζεύομαι, συσσωρεύομαι.

ко́пи||я *ж* 1. τό ἀντίγραφο[ν], τό ἀντίτυπο[ν]: заве́ренная ~ τό ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο· снима́ть ~ю βγάζω ἀντίγραφο· 2. *в знач. сказ.*: он — то́чная ~ своего́ отца́ ἴδιος καί ἀπαράλλακτος ὁ πατέρας του.

копна́ *ж* ἡ θημωνιά (*снопов*)/ ἡ στοῖβα (*сена*)· ◇ ~ воло́с τά πυκνά μαλλιά.

ко́поть *ж* ἡ καπνιά, ἡ αἰθάλη, ἡ ἀσβόλη.

копоши́ться *несов.* 1. (*кишеть*) κινοῦμαι, βρίθω· 2. (*возиться с чем-л.*) *разг.* καταγίνομαι μέ μικροπράγματα, τραβιέμαι μέ κάτι.

копти́лка *ж разг.* τό λυχνάρι, τό καντήλι.

копти́льня *ж* τό καπνιστήρι[ον].

копти́ть *несов.* 1. καπνίζω· 2. (*мясо, рыбу и т. п.*) κάμνω καπνιστό· ◇ ~ не́бо ζῶ ἄσκοπα.

копч||е́ние *с* τό κάπνισμα, ἡ ταρίχευση[-ις]. ~**ёности** *мн.* τά καπνιστά τρόφιμα. ~**ёный** *прил.* καπνιστός.

ко́пчик *м анат.* ὁ κόκκυξ.

копы́тные *мн.* (*ед.* копы́тное *с*) *зоол.* τά χηλοφόρα ζῶα.

копы́то *с* ἡ ὁπλή, ἡ χηλή.

копь *ж см.* ко́пи.

копьё *с* τό δόρυ, τό κοντάρι, τό ἀκόντιον: мета́ть ~ ἀκοντίζω, ρίχνω ἀκόντιο· ◇ лома́ть ко́пья из-за чего́-л. χολοσκάζω, καυγαδίζω.

кора́ *ж в разн. знач.* ὁ φλοιός: древе́сная ~ ὁ φλοιός τῶν δένδρων· земна́я ~ *геол.* ὁ φλοιός τῆς γῆς· ~ головно́го мо́зга *анат.* ὁ φλοιός τοῦ ἐγκεφάλου.

корабе́льн||ый *прил.* καραβήσιος, τοῦ πλοίου: ~ые сна́сти τά ξάρτια· ~ая верфь τό ναυπηγεῖο· ~ лес ἡ ναυπηγική ξυλεία.

кораблевожде́ние *с* ἡ ναυτική, ἡ ναυτιλία.

кораблекруше́ние *с* τό ναυάγιο[ν], ὁ καταποντισμός (πλοίου): потерпе́ть ~ ναυαγῶ, καραβοτσακίζομαι· потерпе́вший ~ ναυαγός, καραβοτσακισμένος.

кораблестро||е́ние *с* ἡ ναυπηγία. ~**и́тель** *м* ὁ ναυπηγός. ~**и́тельный** *прил.* ναυπηγικός.

кора́блик *м* 1. *уменьш.* τό πλοιάριο[ν], τό βαποράκι, τό καραβάκι· 2. (*игрушка*) τό καραβάκι.

кора́бл||ь *м* 1. τό πλοῖο[ν], τό σκάφος, τό ἀτμόπλοιο[ν], τό βαπόρι/ τό ἱστιοφόρον (*парусное судно*): вое́нный ~ τό πολεμικό πλοῖο· лине́йный ~ *см.* линко́р· фла́гманский ~ ἡ ναυαρχίδα[-ίς]· сади́ться на ~ μπαρκάρω, ἐπιβιβάζομαι, μπαίνω στό πλοῖο· 2. *архит.* ὁ νάρθηξ· ◇ сжечь свои́ ~и́ τά παίζω ὅλα γιά ὅλα.

кора́лл *м* τό κοράλλιο[ν]. ~**овый** *прил.* κοράλλινος, κοραλλένιος: ~овый риф ἡ κοραλλένια ὕφαλος· ~овое ожере́лье κολιέ ἀπό κοράλλια.

кора́н *м* τό κοράνι[ον].

кордебале́т *м* τό κόρ ντέ μπαλέ, τό μπαλέττο.

кордо́н *м в разн. знач.* ἡ ζώνη.

коре́ец *м* ὁ Κορεάτης.

корёжи||ть *несов. разг.* 1. σκεβρώνω, ζαρώνω· 2. *безл.*: его́ ~т от бо́ли συσπῶμαι ἀπ' τόν πόνο. ~**ться** *разг.* σκεβρώνω, στραβώνω.

коре́йка *ж* (*грудинка*) τό καπνιστό στηθοῦρι.

коре́йский *прил.* κορεατικός.

корена́стый *прил.* γεροδεμένος, πλατύσωμος.

корени́ться *несов.* ἔχω τίς ρίζες.

коренни́к *м* τό ἄλογο πού ζεύεται στό τιμόνι.

коренн||о́й 1. *прил.* (*существенный*) ριζικός, θεμελιώδης: ~ы́е преобразова́ния οἱ ριζικές μεταρρυθμίσεις· ~ы́м о́бразом ριζικά· 2. *прил.* (*исконный*) ἰθαγενής, ντόπιος, γηγενής / αὐτόχθων (*ту-*

земный: ~ое населéние ὁ ντόπιος πληθυσμός· ~ житель ὁ ντόπιος κάτοικος, ὁ αὐτόχθων· ◇ ~ зуб ὁ τραπεζίτης· ~áя *ж см* коренни́к.

кóр||ень *м в разн. знач.* ἡ ρίζα: ~ зýба ἡ ρίζα τοῦ δοντιοῦ· пускáть ~ни (*тж. перен.*) ριζοβολῶ, ριζώνω· вырывáть с ~нем (*тж. перен.*) ξερριζώνω· квадрáтный ~ *мат.* ἡ τετραγωνική ρίζα· кубúческий ~ *мат.* ἡ κυβική ρίζα· извлекáть ~ *мат.* βγάζω (*или* ἐξάγω) τή ρίζα· ~ слóва *грам.* ἡ ρίζα τῆς λέξης· ~ зла ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ· имéть глубóкие ~ни ἔχω βαθειές ρίζες· ◇ смотрéть в ~ ἐξετάζω βαθειά· пресекáть в ~не κόβω ἀπ' τήν ρίζα· в ~не непрáвильно πέρα γιά πέρα λαθεμένο· покраснéть до ~нéй волóс κοκκινίζω ὥς τ' αὐτιά· на ~ию (*о хлебе*) τό ἀθέριστο σιτάρι.

корéнья *мн. кул.* οἱ ρίζες χορταρικῶν, τά μαγειρικά χόρτα.

корешóк *м* 1. ἡ ρίζα· 2. (*книги и т. п.*) ἡ ράχη τοῦ βιβλίου· 3. (*квитанционной книжки*) τό στέλεχος.

корзи́на, корзи́нка *ж* τό καλάθι, τό κοφίνι, τό πανέρι, τό κάνιστρο[ν]: большáя ~ ἡ καλάθα· ~ для бумáг ὁ κάλαθος τῶν ἀχρήστων.

коридóр *м* ὁ διάδρομος. ~ный 1. *прил.* τοῦ διαδρόμου· 2. *м уст.* ὁ ὑπηρέτης ξενοδοχείου.

кори́нка *ж* ἡ κορινθιακή σταφίδα[-ίς].

кори́нфский *прил.* κορίνθιος, κορινθιακός

кори́ть *несов. разг.* 1. (*за что-л.*) ψέγω, ψεγαδιάζω, ἐπιτιμῶ· 2. (*чем-л.*) κατακρίνω γιά κάτι.

корифéй *м ист., перен.* ὁ κορυφαῖος

кори́ца *ж* ἡ κανέλλα.

кори́чневый *прил.* ὁ καφετής, ὁ καφεδής

кóрк||а *ж* 1. ἡ κόρα, τό φλόγωμα: ~ хлéба ἡ κόρα τοῦ ψωμιοῦ· ~ льда ἡ κροῦστα τοῦ πάγου, ὁ ἐπίπαγος· 2. (*кожура*) ἡ φλοῦδα, ὁ φλοιός· 3. (*на ране*) τό κάρκαδο[ν]· ◇ прочéсть от ~и до ~и *разг* διαβάζω ἀπό τήν ἀρχή ὥς τό τέλος· ругáть бранить на все ~и *разг.* ψέλνω τόν ἀναβαλλόμενο σέ κάποιον.

корм *м* ἡ ζωοτροφή, ἡ φορβή, ἡ νομή: поднóжный ~ ἡ βοσκή, ἡ νομή· задавáть ~ скотý ταΐζω τά ζῶα, δίνω νομή στά ζῶα.

корм||á I *ж* (*судна*) ἡ πρύμ(ν)η, ἡ πρύμνα: за ~óй πίσω ἀπό τήν πρύμη, πίσω ἀπό τό πλοῖο.

кормá II *мн. см.* корм.

кормёжка *ж* ἡ σίτιση[-ις]/ τό τάγισμα, τό ταΐσμα (*чаще о животных*).

корми́л||ец *м* (*семьи*) *разг.* ὁ ὑποστηρικτής τῆς οἰκογενείας, ὁ τροφεύς, ὁ τροφοδότης. ~ица *ж* (*няня*) ἡ τροφός, ἡ παραμάννα, ἡ θηλάστρια.

корми́л||о *с книжн.* τό πηδάλιο[ν], τό τιμόνι, ὁ οἴαξ, τό δοιάκι: быть у ~а правлéния *перен.* ἔχω τά ἡνία τῆς ἐξουσίας.

корм||и́ть *несов.* 1. (*питать*) τρέφω, θρέφω, σιτίζω/ ταγίζω, ταΐζω (*чаще животных*): ~ дóсыта ταΐζω χορταστικά· ~ на убóй *разг.* τρέφω γιά σφάξιμο· 2. (*грудью*) θηλάζω, γαλουχῶ, βυζαίνω· 3. (*содержать*) διατρέφω, συντηρῶ, διατηρῶ: ~ всю семью συντηρῶ ὅλη τή οἰκογένεια· ◇ ~ обещáниями τρέφω μέ ὑποσχέσεις· соловья́ бáснями не кóрмят *погов.* νηστικό ἀρκοῦδι δέν χορεύει. ~и́ться 1. (*питаться*) τρέφομαι, βόσκω· 2. (*жить чем-л.*) διατρέφομαι, διατηροῦμαι: ~и́ться своим трудóм ζῶ μέ τήν ἐργασία μου, τρέφομαι μέ τόν ἱδρῶτα μου.

кормлéние *с* 1. τό θρέψιμο, ἡ σίτιση [-ις]/ τό ταΐσμα τῶν ζώων, ἡ φορβή (*животных*)· 2. (*грудью*) ὁ θηλασμός, ἡ γαλούχηση[-ις], τό βύζαγμα.

кормов||óй I *прил.* τῆς ζωοτροφῆς, τῆς φορβῆς, τῆς νομῆς: ~ые трáвы ἡ χορτονομή· ~áя свёкла τό γογγύλι, τό παντζάρι· ~áя бáза τά ἀποθέματα ζωοτροφῶν.

кормов||óй II *прил. мор.* πρυμνήσιος, πρυμναῖος, πρυμ(ν)ιός: ~óе вeслó τό πρυμνήσιο κουπί· ~ вéтер ὁ πρύμος ἄνεμος· ~ канáт τά πρυμνήσια σχοινιά, οἱ πρυμάτσες· ~ флаг ἡ σημαία τοῦ πλοίου.

кормýшка *ж* τό παχνί, ἡ φάτνη (*для скота*)/ τό τάγιστρο (*для домашней птицы*).

кóрмчий *м* 1. ὁ πηδαλιοῦχος, ὁ τιμονιέρης· 2. *перен. поэт.* ὁ ὁδηγός, ὁ τιμονιέρης.

корнерéзка *ж с.-х.* ὁ ριζοτόμος, ὁ ριζοκόπος.

корнéт I *м воен. уст.* ὁ ἀνθυπίλαρχος.

корнéт II *м муз.* ἡ κορνέτα.

корнéт-а-пистóн *м муз.* ἡ κορνέτα.

кóроб *м* τό κουτί, τό κιβώτιο[ν]· ◇ наговори́ть с три ~а *разг.* λέω πολλά λόγια· цéлый ~ новостéй ἕνα σωρό νέα. ~éйник *м уст.* ὁ (μικρο)πραματευτής.

корóби||ть *несов.* 1. (*кривить, выгибать — от жара и т. п.*) κάνω νά ζαρώνει· 2. *перен. разг.* προσβάλλω, πειράζω, σοκάρω: меня́ ~т от егó слов μέ πειράζουν

τά λόγια του. ~ться *несов.* σκεβρώνω, στραβώνω.

коро́бка *ж* τό κουτί: карто́нная ~ κουτί ἀπό χαρτόνι· жестяна́я ~ τενεκεδένιο κουτί· ~ спи́чек τό κουτί σπίρτα· ~ конфе́т τό κουτί μέ σοκολατίνια· ◇ черепна́я ~ *анат.* τό κρανίο[ν]· ~ скоросте́й *тех.* τό κιβώτιο[ν] ταχυτήτων.

коро́в||а *ж* ἡ ἀγελάδα[-άς]: до́йная ~ ἀγελάδα πού τήν ἀρμέγουν· ◇ мне э́то идёт как ~е седло́ *погов.* αὐτό μοῦ πάει ὅπως τό σαμάρι τῆς ἀγελάδας.

коро́в||ий *прил.* γελαδίσιος, ἀγελαδινός: ~ье ма́сло τό βούτυρο· ~ье молоко́ τό γελαδίσιο γάλα.

коро́вка *ж*: бо́жья ~ *зоол.* ἡ παπαδίτσα.

коро́вник *м* τό βουστάσιο[ν].

короле́в||а *ж* ἡ βασίλισσα, ἡ ἄνασσα. ~ский *прил.* βασιλικός. ~ство *с* τό βασίλειο[ν].

королёк I *м* (*птица*) ὁ βασιλίσκος.

королёк II *м* (*сорт апельсина*) τό κόκκινο πορτοκάλλι[ον].

коро́ль *м* ὁ βασιληάς, ὁ βασιλεύς, ὁ ἄναξ / ὁ ρήγας (*в картах*)/ ὁ βασιληάς (στό σκάκι) (*в шахматах*).

коромы́сло *с* 1. τό ζυγάρι, τό ξύλο γιά νεροκουβάλημα· 2. (*у весов*) ὁ ζυγός πλάστιγγος, ἡ παλάντζα· ◇ дым ~м *разг.* ὁ σαματᾶς, τό πατιρντί

коро́н||а *ж прям., перен.* τό στέμμα, ἡ κορῶνα: со́лнечная ~ *астр.* ἡ στεφάνη τοῦ ἡλίου. ~а́ция *ж* ἡ στέψη[-ις] βασιλέως.

коро́нк||а *ж* (*зуба*) ἡ κορώνα: поста́вить ~у βάζω κορώνα.

коро́нн||ый *прил.* τοῦ στέμματος· ◇ ~ая роль *театр.* ὁ καλλίτερος ρόλος ἠθοποιοῦ.

корон||ова́ние *с см.* корона́ция. ~о́ванный 1. *прич. от* короновать· 2. *прил.* ἐστεμμένος. ~ова́ть *сов. и несов.* στέφω βασιλέα.

коро́ста *ж* τό κάρκαδο, ἡ κρούστα, ἡ ἐφελκίς.

корота́ть *несов.*: ~ вре́мя *разг.* περνῶ τήν ὥρα μου, σκοτώνω τόν καιρό μου· ~ ве́чер за бесе́дой περνῶ τήν βραδυά κουβεντιάζοντας.

коро́тк||ий *прил.* βραχύς, σύντομος: ~ отве́т ἡ λακωνική ἀπάντηση· ~ путь ὁ σύντομος δρόμος· ~ое дыха́ние τό λαχάνιασμα· ~ие во́лосы τά κοντά μαλλιά· ~ая волна́ *радио* τό βραχύ κῦμα· ~ое замыка́ние *эл.* τό βραχυκύκλωμα· ◇ ~ая па́мять ἡ ἀδύνατη μνήμη· ~ая распра́ва ἡ γρήγορη τιμωρία· ~ое знако́мство ἡ στενή γνωριμία, οἱ φιλικές σχέσεις· быть с ке́м-л. на ~ой ноге́ *разг.* ἔχω στενές σχέσεις μέ κάποιον.

ко́ротко *нареч.* σύντομα, βραχέως: ~ говоря́ ἐν συντομία, σέ συντομία· ~ и я́сно καθαρά καί ξάστερα, νέτα σκέτα.

коротково́лновый *прил. радио* τῶν βραχέων κυμάτων: ~ переда́тчик ὁ πομπός βραχέων κυμάτων.

коротко||но́гий *прил.* βραχύπους, κοντοπόδαρος, βραχυσκελής. ~хво́стый *прил.* βραχύουρος, μέ κοντή οὐρά.

коротышка *м, ж разг.* κοντοπίθαρος.

коро́че (*сравнит. ст. от прил.* коро́ткий *и нареч.* ко́ротко): ~ говоря́ γιά νά μήν τά πολυλογοῦμε, μέ δυό λόγια.

корпе́ть *несов. разг.* κοπιάζω, μοχθῶ: ~ над кни́гой μοχθῶ διαβάζοντας τό βιβλίο.

корпор||ати́вный *прил.* συντεχνιακός, συνεταιρι(στι)κός. ~а́ция *ж* τό σωματεῖο[ν], ἡ συντεχνία.

ко́рпус *м* 1. (*туловище*) τό σῶμα, τό κορμί· 2. (*корабля*) τό σκάφος πλοίου· 3. (*здание*) ἡ οἰκοδομή, τό χτίριο· 4. *полигр.* τά στοιχεῖα τῶν 10 στιγμῶν· 5. *воен.* τό σῶμα: арме́йский ~ τό σῶμα στρατοῦ· 6. *тех.* τό πλαίσιο[ν], ἡ θήκη: ~ карма́нных часо́в ἡ μεταλλική θήκη τοῦ μηχανισμοῦ ὡρολογίου· ◇ диплома́тический ~ τό διπλωματικόν σῶμα· каде́тский ~ *ист.* ἡ στρατιωτική σχολή.

корректи́в *м* ἡ διόρθωση[-ις]: внести́ ~ы διορθώνω κάτι.

корректи́ровать *несов. в разн. знач.* διορθώνω: ~ ого́нь *воен.* διορθώνω τήν βολή.

корре́ктный *прил.* εὐπρεπής, κόσμιος, εὐγενής.

корре́кт||ор *м* ὁ διορθωτής. ~у́ра *ж полигр.* 1. (*действие*) ἡ διόρθωση[-ις]: держа́ть, пра́вить ~у́ру διορθώνω τό τυπογραφικό δοκίμιο· 2. (*оттиск*) τό τυπογραφικό δοκίμιο, οἱ διορθώσεις. ~у́рный *прил.* τῆς διόρθωσης, διορθωτικός: ~у́рный о́ттиск *см.* корректу́ра 2· ~у́рные зна́ки τά σημεῖα διορθωτοῦ.

корреля́ция *ж* ἡ ἀμοιβαία σχέση[-ις], ἡ συσχέτιση[-ις].

корреспонд||е́нт *м* ὁ ἀνταποκριτής: со́бственный ~ ὁ ἰδιαίτερος ἀνταποκριτής· специа́льный ~ ὁ εἰδικός ἀνταποκριτής· вое́нный ~ ὁ πολεμικός ἀνταποκριτής. ~е́нция *ж* 1. (*газетная*) ἡ ἀνταπόκριση[-ις]· 2. (*переписка*) ἡ ἀλληλογραφία, τά γράμματα.

корро́зия *ж геол., хим.* ἡ διάβρωση[-ις].

корру́пция *ж* ἡ διαφθορά, ὁ ἐκφυλισμός, ἡ σαπίλα.

корса́ж *м* τό κορσάζ, ὁ μποῦστος.

корсе́т *м* ὁ κορσές.

корт *м спорт.* τό γήπεδο[ν] τοῦ τένις.

корте́ж *м* ἡ συνοδ(ε)ία, ἡ πομπή, ἡ ἀκολουθία.

ко́ртик *м* τό ξιφίδιο[ν], τό μικρό ξίφος.

ко́рточк||и *мн.*: сиде́ть на ~ах κάθομαι ἀνακούρκουδα.

корчева́ть *несов.* ξεριζώνω, ἐκριζῶ.

ко́рчи *мн. разг.* ὁ σπασμός.

ко́рч||ить *несов.* 1. *безл.* ἔχω σπασμούς, σφαδάζω: его́ ~ит от бо́ли σφαδάζει ἀπ' τόν πόνο· 2.: ~ ро́жи (грима́сы) κά(μ)νω μορφασμούς, κά(μ)νω γκριμάτσες, μορφάζω· 3. *тк. несов.* (*прикидываться кем-л.*) *разг.* παριστάνω, προσποιοῦμαι, καμώνομαι, κά(μ)νω: ~ из себя́ (*важничать*) κάνω τόν καμπόσο, κάνω τόν σπουδαῖο· ~ из себя́ учёного παριστάνω τόν σοφό· ~ из себя́ недотро́гу παριστάνω τόν μή μοῦ ἅπτου· ~ дурака́ κάνω τόν βλάκα. **~иться** *несов.*: ~иться от бо́ли κουβαριάζομαι ἀπ' τόν πόνο.

корчма́ *ж уст.* τό χάνι, τό πανδοχεῖο[ν], ἡ ταβέρνα. **~рь** *м уст.* ὁ χαντζῆς, ὁ πανδοχεύς, ὁ ταβερνιάρης.

ко́ршун *м* ὁ κίρκος.

коры́стный *прил.* ἰδιοτελής, συμφεροντολόγος, ἄπληστος.

корысто||любивый *прил.* ἄπληστος, πλεονέκτης, ἰδιοτελής. **~лю́бие** *с* ἡ ἀπληστία, ἡ πλεονεξία, ἡ ἰδιοτέλεια.

коры́сть *ж* 1. *см.* корыстолю́бие· 2. (*выгода*) *разг.* τό συμφέρον, τό ὄφελος, τό κέρδος.

коры́т||о *с* ἡ σκάφη· ◇ оста́ться у разби́того ~а *погов.* χάνω τά μεγαλεῖα, ξεπέφτω στά παληά.

корь *ж* ἡ ἱλαρά.

ко́рюшка *ж* (*рыба*) ὁ ὀσμηρός, ὁ ἐπερλάνος.

коря́в||ый *прил.* 1. (*искривлённый*) στραβός, στρεβλός· 2. (*загрубевший, шероховатый*) ροζιασμένος: ~ые ру́ки τά ροζιασμένα χέρια· 3. (*о лице*) βλογιοκομμένος· 4. (*топорный, неумелый*) ἀδέξιος, κακότεχνος: ~ сти́ль τό κακότεχνο ὕφος· ~ по́черк ἀδέξιος γραφικός χαρακτήρας.

коря́га *ж* τό κούτσουρο, τό πρέμνο[ν] (μέσα στό νερό).

коса́ I *ж* (*волос*) ἡ πλεξίδα[-ίς], ἡ μπλεξοῦδα: заплета́ть ко́су πλέκω τά μαλλιά σέ πλεξίδα.

коса́ II *ж с.-х.* ἡ κόσσα· ◇ нашла́ ~ на ка́мень *погов.* βρῆκε τόν μαστορά του.

коса́ III *ж геогр.* ἡ μακρόστενη χερσόνησος, ἡ γλῶσσα.

коса́рь I *м* ὁ θεριστής, ὁ χορτοκόπος.

коса́рь II *м* (*нож*) ὁ κρεοκόπτης, τό σατίρι.

ко́свенн||ый *прил. в разн. знач.* ἔμμεσος: ~ые ули́ки οἱ ἔμμεσες ἀποδείξεις ἐνοχῆς· ~ым путём ἔμμεσα· ~ нало́г ὁ ἔμμεσος φόρος· ~ намёк ὁ ὑπαινιγμός· ~ вопро́с *грам.* ἡ ἔμμεση ἐρώτηση· ~ паде́ж *грам.* ἡ πλαγία πτώση[-ις]· ~ая речь *грам.* ὁ πλάγιος λόγος· ~ое дополне́ние *грам.* τό ἔμμεσο[ν] ἀντικείμενο[ν].

косе́канс *м мат.* ἡ συνδιατέμνουσα (γραμμή).

косе́ц *м см.* коса́рь I.

коси́лка *ж с.-х.* ἡ θεριστική μηχανή.

ко́синус *м мат.* τό συνημίτονο[ν].

коси́ть I *несов.* 1. *с.-х.* κοσίζω, χορτοκοπῶ, θερίζω· 2. *перен.* (*об эпидемии и т. п.*) θερίζω, ἀφανίζω.

коси́ть II *несов.* (*глазами*) στραβίζω, ἀλλοιθωρίζω.

коси́ться *несов.* 1. βλέπω λοξά, λοξοκοιτάζω· 2. *перен.* στραβοκοιτάζω.

косма́т||ый *прил.* μαλλιαρός, τριχωτός, δασύς: ~ая голова́ τό τραχύμαλλο κεφάλι· ~ медве́дь ἡ μαλλιαρή ἀρκούδα.

космет||ика *ж* 1. ἡ κοσμητική, ὁ καλλωπισμός, ἡ καλλωπιστική· 2. *собир.* (*средства*) τά καλλυντικά. **~и́ческий** *прил.* κοσμητικός, καλλωπιστικός: ~и́ческое сре́дство τό καλλυντικό· ~и́ческий кабине́т τό καλλωπιστήριο.

косми́ческ||ий *прил.* κοσμικός: ~ая раке́та ὁ κοσμικός πύραυλος· ~ие лучи́ οἱ κοσμικές ἀκτίνες· ~ кора́бль τό διαστημόπλοιον· ~ полёт ἡ πτήση στό διάστημα.

космого́ния *ж* ἡ κοσμογονία.

космогра́фия *ж* ἡ κοσμογραφία.

космодро́м *м* τό κοσμοδρόμιον.

космона́вт *м* ὁ κοσμοναύτης. **~ика** *ж* ἡ κοσμοναυτική, ἡ ἀστροναυτική.

космополи́т *м* ὁ κοσμοπολίτης. **~и́зм** *м* ὁ κοσμοπολιτισμός. **~и́ческий** *прил.* κοσμοπολιτικός.

ко́смос *м* ὁ κόσμος, τό διάστημα.

ко́смы *мн. разг.* οἱ βόστρυχοι, τά άκτένιστα μαλλιά.

косне́ть *несов.* 1. (*погрязать в чём-л.*) ρουτινιάζω: ~ в неве́жестве ρουτινιάζω στήν ἀγραμματοσύνη· ~ в поро́ках βουλιάζω στίς ἀσωτεῖες· 2. (*о языке*) ἀποστεώνομαι.

ко́сность *ж* ἡ ρουτίνα / ἡ στενοκεφαλιά (*застой*).

косноязы́ч||ие *с* ὁ ψελλισμός, ὁ τραυλισμός, τό τραύλισμα. **~ный** *прил.* ψελλός, τραυλός, τσεβδός.

косну́ться *сов. см.* каса́ться.

ко́сный *прил.* ρουτινιέρικος / στενοκέφαλος (*застойный*).

ко́со *нареч.* 1. πλάγια, λοξά, στραβά· 2.: смотре́ть ~ στραβοκοιτάζω.

кособо́кий *прил.* στραβός, στραβωμένος.

косоворо́тка *ж* ἡ κοσοβορότκα (*πουκάμισο πού κουμπώνει στό πλευρό*).

косогла́з||ие *с* ὁ στραβισμός, ἡ ἀλλοιθωρία. **~ый** 1. *прил.* ἀλλοίθωρος, στραβίζων· 2. *м* ὁ ἀλλοίθωρος, ὁ παραβλώψ.

косого́р *м* ἡ κλιτύς, ἡ πλαγιά λόφου: на ~е στήν πλαγιά.

кос||о́й *прил.* 1. λοξός, πλάγιος / ἐπικλινής, κεκλιμένος (*наклонный*): ~ дождь ἡ λοξή βροχή· ~ по́черк ὁ λοξός γραφικός χαρακτήρας· 2. (*о глазах*) ἀλλοίθωρος· 3. *перен.* (*недружелюбный*): ~ взгляд τό λοξό βλέμμα, τό στραβοκοίταγμα· броса́ть ~ые взгля́ды ρίχνω λοξές ματιές, στραβοκοιτάζω· ◇ ~а́я са́жень в плеча́х *разг.* ὁ λεβέντης.

косола́пый *прил.* 1. στραβοπόδης, στραβοπόδαρος· 2. *перен.* (*неловкий*) *разг.* ἀδέξιος.

косоуго́льный *прил. мат.* σκαληνός.

костёл *м* ὁ καθολικός ναός (στή Πολωνία).

костене́ть *несов.* δέν λυγάω, σκληρύνομαι / *прям., перен.* μουδιάζω.

костёр *м* ἡ φωτιά, ἡ πυρά: разводи́ть ~ ἀνάβω φωτιά.

кост||и́стый *прил.* (*о рыбе*) ὀστεώδης, κοκκαλιάρης. **~ля́вый** *прил.* 1. (*исхудалый*) κοκκαλιάρικος· 2. *см.* кости́стый.

ко́стный *прил.* ὀστεώδης, ὀστεΐνος, κοκκαλιάρης: ~ мозг ὁ μυελός τῶν ὀστῶν, τό μεδοῦλι· ~ туберкулёз ἡ φθίση τῶν κοκκάλων.

костое́да *ж мед.* ἡ τερηδών, τό σαράκι.

ко́сточк||а *ж* 1. *уменьш.* τό κοκκαλάκι· 2. (*плода*) τό κουκούτσι, ὁ πυρήν· 3. (*из китового уса*) ἡ μπαλλαίνα, ἡ μπανέλα· 4. (*на счётах*) ἡ χάντρα· ◇ перемыва́ть ~и кому́-л. *разг.* κάνω κάποιον κουρέλι, κάνω πέντε παραδιῶν.

косты́ль *м* 1. τό δεκανίκι, ἡ πατερίτσα· 2. (*большой гвоздь с загнутым концом*) ἡ τζαβέτα, ὁ πεῖρος, τό βλῆτρον

кост||ь *ж* 1. *анат.* τό ὀστοῦν, τό κόκκαλο: ры́бья ~ τό ψαροκόκκαλο· тазова́я ~ τό ὀστοῦν τῆς λεκάνης· берцо́вая ~ τό κνημιαῖο ὀστοῦν, ἡ κνήμη· висо́чная ~ τό κροταφικό ὀστοῦν· лучева́я ~ ἡ κερκίς· локтева́я ~ ἡ ὠλένη· 2. (*игральная*) τό ζάρι, ὁ κύβος, τό κότσι: игра́ в ~и τό μπαρμπούτι· игра́ть в ~и παίζω ζάρια, παίζω μπαρμπούτι· ◇ слоно́вая ~ τό ἐλεφαντοκόκκαλο, τό ἐλεφαντοστοῦν, ὁ ἐλεφαντόδους, τό φίλντισι· промо́кнуть до ~е́й γίνομαι μουσκίδι, γίνομαι μούσκεμα· до мо́зга ~е́й μέχρι μυελοῦ ὀστέων, ὡς τό μεδοῦλι· лечь ~ьми́ πέφτω νεκρός στή μάχη, σκοτώνομαι· сложи́ть ~и ἀφήνω τά κόκκαλα· ко́жа да ~и πετσί καί κόκκαλο· язы́к без ~е́й γλῶσσα ψαλλίδι.

костю́м *м* τό κοστούμι, ἡ φορεσιά, ἡ στολή/ τό ταγιέρ (*дамский*): национа́льный ~ ἡ ἐθνική στολή· шта́тский ~ τά πολιτικά (ροῦχα)· купа́льный ~ τό μαγιό· лы́жный ~ κοστοῦμι γιά σκί· пара́дный ~ ἡ ἐπίσημη στολή. **~е́р** *м театр.* ὁ κοστουμιέρης, ὁ ἱματιοφύλαξ. **~е́рная** *ж театр.* τό ἱματιοφυλάκιο θεάτρου. **~и́рованный** 1. *прич. от* костюми́ровать· 2. *прил.* μεταμφιεσμένος: ~иро́ванный бал ὁ χορός μεταμφιεσμένων. **~и́ровать** *сов. и несов.* μεταμφιέζω. **~ный** *прил.* τοῦ κοστουμιοῦ.

кости́к *м* 1. ὁ σκελετός, τό στέλεχος· 2. *перен.* ὁ πυρῆνας, τό στήριγμα.

костяно́й *прил.* ὀστεΐνος, κοκκαλένιος, ἀπό κόκκαλο: ~ клей ἡ ὀστεόκολλα.

косу́ля *ж зоол.* τό ζαρκάδι, ἡ δορκάς.

косы́нка *ж* τό τσεμπέρι, ὁ κεφαλόδεσμος.

косьба́ *ж* ὁ θερισμός, τό θέρισμα.

кося́к I *м* (*дверной, оконный*) ἡ παραστάς, ὁ παραστάτης.

кося́к II *м* 1. (*рыб, птиц*) τό κοπάδι, τό σμῆνος· 2. (*гурт*) ἡ κοπή, τό κοπάδι ἀπό φοράδες.

кот *м* ὁ γάτος· ◇ морско́й ~ *зоол.* ὁ τρύγων (γένος ψαριῶν)· ~ напла́кал *разг.* δέν φτάνει οὔτε γιά νά ξύσεις τό δόντι σου· купи́ть ~а́ в мешке́ ἀγοράζω γουροῦνι στό σακί· не всё ~у́ ма́сленица ≅ δέν εἶναι κάθε μέρα Πάσχα.

кота́нгенс *м мат.* ἡ συνεφαπτομένη.

котёл *м* 1. τό καζάνι, ὁ λέβης· 2. *тех.* ὁ λέβης: парово́й ~ ὁ ἀτμολέβης· ◇ пита́ться из о́бщего котла́ τρώγω ἀπ' τό ἴδιο καζάνι.

котело́к *м* 1. *уменьш.* τό καζανάκι· 2. (*походный*) ἡ καραβάνα· 3. (*головной убор*) *уст.* τό μιραμπώ.

коте́льная *ж* τό λεβητοστάσιο[ν].

котёнок *м* τό γατάκι.

кóтик *м* 1. *уменьш.* ἡ γατούλα· 2. *зоол.* ὠταρία ἡ ἀρκτόμορφος, ἡ θαλασσία ἄρκτος· 3. (*мех*) λούτρ. **~овый** *прил.* ἀπό λούτρ: ~овый воротни́к ὁ γιακάς ἀπό λούτρ.

коти́роваться *несов. фин., перен.* διατιμῶμαι.

котлéта *ж* ὁ κιοφτές, ὁ κεφτές: отбивнáя ~ ἡ μπριζόλα· ры́бная ~ κεφτές ἀπό ψάρι.

котловáн *м тех.* ὁ λάκκος.

котлови́на *ж* τό κοίλωμα, ἡ κοιλότητα[-ης].

котóмка *ж* τό δισάκκιο, ὁ τουρβᾶς.

котóр||ый *мест.* 1. *вопр.* ποιός, ποῖος, ὁποῖος, πόσος: ~ час? τί ὥρα εἶναι;· ~ из двух? ποιός ἀπ' τούς δυό;· ~ тебé год? πόσων χρονῶν εἶσαι;· 2. *относ.* πού, ὁποῖος, ὅστις: человéк, ~ приходи́л вчерá ὁ ἄνθρωπος, πού ἦρθε χθές· гóрод, в ~ом прошлó моё дéтство ἡ πόλη στήν ὁποία πέρασα τήν παιδικήν μου ἡλικίαν· человéк, фами́лии ~ого я не пóмню ὁ ἄνθρωπος τό ἐπίθετο τοῦ ὁποίου δέν τό θυμᾶμαι· ~ ни *см.* какóй ни· ~-нибудь *см* какóй-нибудь 1.

коттéдж *м* ἡ μονοκατοικία στήν ἐξοχή.

коту́рны *мн.* (*ед.* коту́рн *м*) *ист.* οἱ κόθορνοι.

кóфе *м нескл.* ὁ καφές: ~ в зёрнах ἀνάλεστος καφές· мóлотый ~ ὁ ἀλεσμένος καφές· ~ со сли́вками καφές μέ κρέμα· люби́тель ~ ὁ καφεπότης.

кофéйн||ик *м* ἡ καφετιέρα, τό μπρίκι τοῦ καφέ. **~ый** *прил.* 1. (*относящийся к кофе*) τοῦ καφέ: ~ое дéрево τό καφεόδενδρο· ~ые зёрна τά σπιριά τοῦ καφέ· ~ая гу́ща τό κατακάθι τοῦ καφέ· 2. (*о цвете*) καφετής, καφεδής.

кофéйня *ж* τό καφενεῖο[ν].

кóфта, кóфточка *ж* ἡ ζακέττα: вя́заная ~ ἡ πλεκτή ζακέττα.

кочáн *м* τό κεφάλι, τό κοτσάνι. **~ный** *прил.* μέ κοτσάνι, στρογγυλός: ~ная капу́ста τό καρμπολάχανο.

коч||евáть *несов.* 1. ζῶ σάν νομάς, διάγω νομαδικό βίο· 2. *перен.* γυρίζω ἀπό τόπο σέ τόπο. **~éвник** *м* ὁ νομάς. **~евóй** *прил.* νομαδικός. **~éвье** *с* τό μέρος πού βρίσκονται οἱ νομάδες.

кочегáр *м* ὁ θερμαστής (ἀτμομηχανῆς). **~ка** *ж* τό λεβητοστάσιο.

коченéть *несов.* ξεπαγιάζω, μουδιάζω/ παγώνω (*от холода*).

кочергá *ж* τό συνδαύλιστρο[ν], τό σκάλεθρο[ν]

кочеры́жка *ж* τό κοτσάνι τοῦ λάχανου.

кóчка *ж* ὁ βῶλος γῆς.

кошáч||ий *прил.* γατήσιος: ~ья грáция γατήσια χάρη· ◇ ~ концéрт τό νιαούρισμα.

кошелёк *м* τό πουγγί, τό βαλλάντιο[ν], τό πορτοφόλι.

кóшк||а *ж* ἡ γάτα, ἡ γαλῆ· ◇ жить как ~ с собáкой *разг.* τά πηγαίνομε σάν τόν σκύλο μέ τή γάτα· у меня́ ~и скребу́т на сéрдце *разг.* εἶμαι βαριά ἡ καρδιά μου, εἶμαι στενοχωρημένος· игрáть в ~и-мы́шки παίζω σάν τή γάτα μέ τό ποντίκι· нóчью все ~и сéры *погов.* λυχνίας σβεσθείσης πᾶσα γυνή ὁμοία· знáет ~, чьё мя́со съéла *погов.* ≅ ὅποιος ἐσκάρωσε τή δουλειά ξέρει τί ἔφτιαξε· чёрная ~ пробежáла мéжду ни́ми ψυχράθηκαν οἱ σχέσεις τους.

кошмáр *м* ὁ ἐφιάλτης, ὁ βραχνᾶς. **~ный** *прил.* ἐφιαλτικός, φρικτός: ~ный сон τό ἐφιαλτικό ὄνειρο· ~ное зрéлище τό φρικτό θέαμα.

кошу́ *наст. вр. от* коси́ть I, II.

кошу́сь *наст. вр. от* коси́ться.

кощу́нст||венный *прил.* βέβηλος, ἱερόσυλος, βλάσφημος. **~во** *с* ἡ βεβήλωση[-ις], ἡ ἱεροσυλία. **~вовать** *несов.* βεβηλῶ, ἱεροσυλῶ.

коэффициéнт *м мат., физ.* ὁ συντελεστής: ~ полéзного дéйствия *физ.* ὁ συντελεστής, ἡ ἀπόδοσης.

КПСС (Коммунисти́ческая пáртия Совéтского Сою́за) τό ΚΚΣΕ (τό Κομμουνιστικό Κόμμα τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης).

краб *м* ὁ καβουρας.

крáден||ое *с собир.* τό κλεμμένο[ν]: ску́пщик ~ого ὁ κλεπταποδόχος. **~ый** *прил.* κλεψιμαῖος, κλοπιμαῖος.

краевéд *м* ὁ ἐθνογράφος περιοχῆς. **~ение** *с* ἡ ἐθνογραφία περιοχῆς. **~ческий** *прил.* ἐθνογραφικός.

краевóй *прил.* τῆς περιοχῆς.

краеугóльный *прил.* ἀκρογωνιαῖος· ◇ ~ кáмень ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος, τό ἀγκωνάρι.

крáж||а *ж* ἡ κλοπή, τό κλέψιμο, ἡ κλεψιά: соверши́ть ~у διαπράττω κλοπή.

кра||й *м* 1. (*конец*) ἡ ἄκρη, τό ἄκρο[ν], τό χεῖλος, τό πέρας: по ~я́м στά χείλη· до ~ёв ὡς τά χείλια· перéдний ~ *воен.* ἡ πρώτη γραμμή· ли́ться чéрез ~ ξεχειλίζω· 2. (*страна*) ὁ τόπος, ἡ χώρα: роднóй ~ ὁ πατρικός τόπος· 3. *мн.* (*местá, местность*) ἡ περιοχή, τό μέρος, ὁ τόπος: тёплые ~я́ οἱ θερμές περιοχές· в нáших ~я́х στά μέρη μας, στόν τόπο

μας· ◇ слышать ~ем ýха ἀκούω μέ τήν ἄκρη τοῦ αὐτιοῦ· хватить чéрез ~ τό παρακάνω, τό παραλέω· концá-~ю нет *разг.* ἀπέραντος, ἀτελείωτος· на ~ю гибели στό χεῖλος τῆς καταστροφῆς· на ~ю свéта στήν ἄκρη τοῦ κόσμου· из ~я в ~ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, παντοῦ.

крáйн||е *нареч.* πάρα πολύ, ἄκρως, εἰς ἄκρον, ὑπερβολικά: ~ вáжно πάρα πολύ σοβαρό. **~ий** *прил.* 1. (*с краю*) ἀκρινός, τελευταῖος· 2. (*исключительный, чрезвычайный*) ἔσχατος: ~яя необходимость ἡ ἀπόλυτη (*или* ἡ ἔσχατη) ἀνάγκη· 3. *полит.* ἄκρος: ~яя лéвая ἡ ἄκρα ἀριστερά· ◇ ~яя ценá ἡ τελευταία τιμή· ~ий срок ἡ τελευταῖα προθεσμία· по ~ей мéре τουλάχιστο, τό λιγώτερο· в ~ем слýчае ἐν ἀνάγκῃ· на ~ий слýчай στή χειρότερη περίπτωση.

крáйност||ь *ж* 1. ἡ ὑπερβολή, ἡ ἀκρότητα[-ης]: впадáть в ~ φθάνω εἰς τά ἄκρα· 2. (*тяжёлое положение*) ἡ ἔσχατη ἀνάγκη· ◇ до ~и πέραν τοῦ δέοντος, ὑπερβολικά.

крамóл||а *ж уст.* ἡ ἀνταρσία, ἡ στάση[-ις], ἡ συνωμοσία. **~ьный** *прил.* στασιαστικός.

кран I *м* ὁ κρουνός, τό ρομπινέ, ἡ βρύση, ἡ κάνουλα.

кран II *м тех.* ὁ γερανός, τό βαροῦλκο: подъёмный ~ ὁ γερανός, τό βαροῦλκο, τό βίντσι.

крановщи́к *м* ὁ ὁδηγός γερανοῦ.

крáпа||ть *несов.*: ~ет дождь ψιχαλίζει.

крапи́в||а *ж* ἡ τσουκνίδα, ἡ κνίδη. **~ный** *прил.* τῆς τσουκνίδας, κνιδώδης· ◇ ~ная лихорáдка *мед.* ἐξανθηματικός πυρετός.

крáпинк||а *ж* ἡ βοῦλα, τό στίγμα: в ~у μέ βοῦλες· с ~ами στικτός, μέ βοῦλες.

краплёный *прил.* (*о картах*) σημαδεμένος.

крас||á *ж* 1. *поэт. уст.* ἡ ὀμορφιά, ἡ ὡραιότητα[-ης], τό κάλλος, τό καμάρι: во всей ~é σ' ὅλη της τήν ὀμορφιά· 2. (*украшение, слава*) τό κόσμημα, τό στολίδι. **~áвец** *м* ὁ εὔμορφος, ὁ ὀμορφάνθρωπος. **~áвица** *ж* ἡ καλλονή, ἡ ὡραία γυναῖκα. **~áвчик** *м ирон.* ὁ ὀμορφονιός.

краси́в||о *нареч.* ὡραία, ὄμορφα. **~ый** *прил.* ὄμορφος, ὡραῖος, εὔμορφος· ◇ ~ые словá οἱ ὡραῖα λόγια· ~ый жест ἡ εὐγενική χειρονομία.

краси́льн||я *ж* τό βαφεῖο[ν]. **~щик** *м* ὁ βαφεύς, ὁ μπογιατζῆς.

краси́тель *м хим.* ἡ βαφική ὕλη, ἡ βαφή.

крáсить *несов.* 1. βάφω, μπογιατίζω: ~ вóлосы βάφω τά μαλλιά· 2. (*украшать*) στολίζω, ἐξωραΐζω, καλλωπίζω. **~ся** *несов.* βάφομαι.

крáск||а *ж* 1. (*красящее вещество*) ἡ βαφή, ἡ μπογιά: акварéльная ~ ἡ νερομπογιά· мáсляная ~ ἡ λαδομπογιά· клеевáя ~ μπογιά μέ κόλλα· 2. ~и *мн.* (*тон, колорит*) τά χρώματα· 3. ~и *мн. перен.* (*выразительные средства*) τά χρώματα, ὁ χρωματισμός· 4. (*румянец*): ~ стыдá τό χρῶμα τῆς ντροπῆς· вогнáть когó-л. в ~у κάνω κάποιον νά κοκκινίσει· 5. (*действие*) τό βάψιμο: отдáть в ~у δίνω γιά βάψιμο· ◇ сгущáть ~и ὀξύνω τά χρώματα.

краснéть *несов. в разн. знач.* κοκκινίζω / ἐρυθριῶ (*тк. от смущения*): ~ за когó-л. ντρέπομαι γιά λογαριασμό κάποιου. **~ся** κοκκινίζω.

красноармé||ец *м* ὁ Κόκκινος στρατιώτης, ὁ μαχητής τοῦ Κόκκινου στρατοῦ. **~йский** *прил.* τοῦ Κόκκινου στρατοῦ.

краснобáй *м разг.* ὁ πολυλογᾶς, ὁ λάλος, ὁ πολυκέλαδος.

красногвардé||ец *м ист.* ὁ Κόκκινος φρουρός. **~йский** *прил.* τῆς Κόκκινης φρουρᾶς.

краснодерéвец, краснодерéвщик *м* ἐπιπλοποιός πολυτελῶν ἐπίπλων.

краснознамённый *прил.* παρασημοφορημένος μέ τό παράσημο τῆς Κόκκινης Σημαίας.

краснокóжий *м* ὁ ἐρυθρόδερμος.

красно||речи́вый *прил.* 1. εὔγλωττος, εὐφραδής· 2. *перен.* χαρακτηριστικός, ἐκφραστικός: ~ взгляд τό ἐκφραστικό βλέμμα· ~ факт τό χαρακτηριστικό γεγονός. **~рéчие** *с* ἡ εὐφράδεια, ἡ εὐγλωττία, ἡ καλλιέπεια.

краснотá *ж* ἡ ἐρυθρότητα[-ης], ἡ κοκκινάδα, ἡ κοκκινίλα.

краснофлóтец *м* ὁ ναύτης τοῦ Κόκκινου στόλου.

краснощёкий *прил.* κοκκινομάγουλος, ροδομάγουλος.

крáсн||ый *прил. в разн. знач.* κόκκινος, ἐρυθρός: Крáсная Áрмия *ист.* ὁ Κόκκινος Στρατός, ὁ Ἐρυθρός Στρατός· ~ое знáмя ἡ κόκκινη σημαία, ἡ ἐρυθρά σημαία· ~ая глина τό κοκκινόχωμα, ἡ ἐρυθρά ἄργιλλος· ~ая капýста τό κόκκινο λάχανο· ~ пéрец τό κόκκινο πιπέρι· ◇ ~ая доскá ὁ κόκκινος πίνακας, ὁ πίνακας τιμῆς· ~ уголóк ἡ κόκκινη γωνιά, ἡ αἴθουσα (δωμάτιο) ἐκπολιτισμοῦ· ~ое винó τό μαῦρο (*или* τό κόκκινο) κρασί· ~ое дéрево τό ἀνακάρδιο, τό μαό-

νι, τό ἀκάϊον· ~ая рыба τό κοκκινόψαρο, τό ἐρυθρόψαρο· ~ая строка ἡ νέα παράγραφος· с ~ой строки ἀρχίζω μέ νέα παράγραφο· ~ая цена ἡ καλή τιμή· ~ая девица ἡ ὄμορφη κοπέλλα, ἡ λυγερή· Красная Шапочка (*в сказке*) ἡ Κοκκινοσκουφίτσα· ради ~ого словца *разг.* γιά νά κάνει πνεῦμα· проходить ~ой нитью διαποτίζω ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, προβάλλω, κυριαρχῶ· долг платежом красен *погов.* ≅ τό δῶρο θέλει ἀντίδωρο.

крас||оваться *несов.* φαίνομαι, διαγράφομαι, προβάλλω. ~**ота́** *ж* ἡ καλλονή, ἡ ὡραιότητα[-ης]. ~**о́тка** *ж разг.* ἡ ὀμορφονιά.

кра́сочн||ость *ж* ἡ γραφικότητα[-ης], ἡ γλαφυρότητα[-ης], ἡ ἐκφραστικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ζωηρός, γλαφυρός / γραφικός (*живописный*).

красть *несов.* κλέβω, κλέπτω, ὑπεξαιρῶ, σουφρώνω.

кра́сться *несов.* μπαίνω κρυφά, τρυπώνω.

кра́сящ||ий 1. *прич. от* кра́сить 1· 2. *прил.* χρωστικός, βαφικός: ~ее вещество ἡ βαφική ὕλη, ἡ χρωστική οὐσία.

кра́тер *м* ὁ κρατήρας[-ήρ].

кра́тк||ий *прил.* 1. σύντομος, βραχύς / λακωνικός (*лаконичный*): ~ое изложение ἡ σύντομη ἔκθεση· в ~их словах περιληπτικά, ἐν περιλήψει· быть ~им εἶμαι σύντομος· 2. *лингв.* βραχύς: ~ гласный τό βραχύ φωνῆεν. ~**о** *нареч.* σύντομα -ως], βραχέως / λακωνικά[-ῶς] (*лаконично*): изложить ~о ἐκθέτω σέ συντομία

кратковре́менн||ый *прил.* βραχύς, σύντομος, λιγόχρονος: ~ые дожди παροδικές (σποραδικές) βροχές.

краткосро́чный *прил.* βραχυπρόθεσμος.

кра́ткост||ь *ж* ἡ βραχύτητα[-ης], ἡ συντομία: для ~и γιά συντομία.

кра́тн||ое *с мат.* τό πολλαπλάσιο: общее наименьшее ~ τό ἐλάχιστο κοινό πολλαπλάσιο. ~**ый** *прил.* πολλαπλάσιος.

крах *м* 1. (*банкротство*) τό φαλλιμέντο, ἡ χρεωκοπία, τό κράχ: потерпеть ~ *а*) χρεωκοπῶ, φαλλίρω, *б*) *перен.* παθαίνω πλήρη ἀποτυχία, χρεωκοπῶ· 2. *перен.* ἡ πλήρης ἀποτυχία, τό φιάσκο.

крахма́л *м* τό ἄμυλο[ν], ὁ νισεστές / ἡ ἀμυλόκολλα (*для белья*). ~**ить** *несов.* ἀμυλώνω, κολλαρίζω. ~**ьный** *прил.* 1. ἀμυλώδης· 2. (*накрахмаленный*) κολλαριστός, κολλαρισμένος: ~ьный воротничок ὁ κολλαριστός γιακᾶς.

кра́шеный *прил.* βαμμένος, μπογιατισμένος.

краю́ха, краю́шка *ж разг.* ἡ γωνία, ἡ γωνιά, ἡ ἀγκωνή: ~ хлеба ἡ γωνιά τοῦ ψωμιοῦ.

креату́ра *ж* ὁ προστατευόμενος (κάποιου).

креве́тка *ж зоол.* ἡ γαρίδα, ἡ καρίδα.

креди́т *м* ἡ πίστωση[-ις], ἡ πίστις, τό κρέντιτο: долгосрочный ~ ἡ μακροπρόθεσμη πίστωση· краткосрочный ~ ἡ βραχυπρόθεσμη πίστωση· брать в ~ παίρνω ἐπί πιστώσει· открывать (предоставлять) ~ ἀνοίγω πίστωση.

креди́т||ный *прил.* πιστωτικός: ~ билет τό τραπεζογραμμάτιο. ~**ова́ние** *с* ἡ χρηματοδότηση[-ις], ἡ χορήγηση πιστώσεων. ~**ова́ть** *сов. и несов.* πιστώνω, ἐγγράφω εἰς πίστωσιν. ~**о́р** *м* ὁ πιστωτής, ὁ δανειστής. ~**оспосо́бный** *прил.* ἀξιόχρεως, ἀξιόχρεος, φερέγγυος.

кре́до *с нескл.* τό σύμβολο[ν] τῆς πίστεως, τό πιστεύω.

кре́йсер *м* τό καταδρομικό[ν].

крейси́ровать *несов.* περιπλέω, περιπολῶ.

крем *м в разн. знач.* ἡ κρέμα: ~ для бритья τό σαπούνι τοῦ ξυρίσματος.

крем||ато́рий *м* τό κρεματόριο[ν]. ~**а́ция** *ж* ἡ ἀποτέφρωση[-ις] νεκροῦ.

креме́нь *м* ὁ πυρίτης, ἡ τσακμακόπετρα.

креми́ровать *сов. и несов.* καίω, ἀποτεφρώνω.

кремлёвский *прил.* τοῦ κρεμλίνου.

кремль *м* τό κρεμλῖνο[ν].

кремнёв||ый *прил.* 1. χαλικώδης· 2. *хим.* πυριτικός: ~ая кислота τό πυριτικόν ὀξύ.

кре́мний *м хим.* τό πυρίτιο[ν].

кре́мовый *прил.* (*о цвете*) κρέμ

крен *м* 1. (*судна, самолёта*) ἡ κλίση[-ις] σκάφους, ἡ ἑτερορροπία: давать ~ γέρνω, κλίνω· 2. *перен.* ἡ παρέκκλιση[-ις].

кре́ндел||ь *м* τό κουλούρι, τό κουλουράκι· ◇ свернуться ~ем γίνομαι κουβάρι, κουλουριάζομαι.

крени́ть *несов. мор.* γέρνω τό πλοῖο[ν]. ~ся κλίνω στήν μπάντα, γέρνω στά πλάγια.

креозо́т *м хим.* τό κρεόζωτον, τό κρεοζῶτο, τό σωσίκρεας.

креп *м* τό κρέπι.

крепдеши́н *м* τό κρεπντεσίν.

крепи́||ть *несов.* 1. *тех.* στερεώνω· 2. *мор.*: ~ канат δένω τό καράβι· ~ паруса μαζεύω τά πανιά· 3. *перен.* παγιώνω, ἑδραιώνω, στερεώνω· 4. *безл. мед.*: ~т желудок ἔχω δυσκοιλιότητα. ~**ться**

συγκρατιέμαι, κρατιέμαι: ~тесь! θάρρος!, κουράγιο!

крéп кий *прил.* 1. (*твёрдый, прочный*) στερεός, γερός: ~кая ткань τό στερεό ΰφασμα· ~ орéх τό σκληρό καρύδι· 2. (*сильный*) ἰσχυρός, γερός, δυνατός: ~ организм ὁ δυνατός (*или* ὁ ἰσχυρός) ὀργανισμός· ~ человéк ὁ γερός ἄνθρωπος· ~кое здорóвье ἡ δυνατή κράση· ~ морóз ἡ δυνατή παγωνιά· он ещё ~ старик τό λένε ἀκόμα τά κότσια του· 3. (*насыщенный*) δυνατός: ~ чай τό δυνατό τσάϊ· ~ кóфе ὁ βαρύς καφές· ~ табáк ὁ σέρτικος καπνός· ~кие вина τά δυνατά κρασιά· ◇ ~ сон ὁ βαθύς ὕπνος· ~кие напитки τά οἰνοπνευματώδη ποτά· ~кое словцó *разг.* ἡ βαρειά λέξη, ἡ χοντρή κουβέντα. ~**ко** *нареч.* δυνατά, γερά, ἰσχυρῶς: ~ко спать κοιμοῦμαι βαθειά· ◇ ~ко-нáкрепко γερά, σφιχτά.

креплéние *с* 1. (*действие*) ἡ στερέωση[-ις], τό στερέωμα· 2. *горн.* ἡ σανίδωση[-ις]· 3. (*лыжное*) ὁ συνδετήρας[-ήρ].

крéпнуть *несов.* ἀναρρώνω, δυναμώνω, ἀναλαμβάνω.

крепостн||ик *м* ὁ θιασώτης τῆς δουλοπαροικίας. ~**ический** *прил.* τῆς δουλοπαροικίας. ~**ичество** *с* ἡ δουλοπαροικία.

крепостн||óй I *прил.* τοῦ φρουρίου, τοῦ κάστρου: ~áя стенá τό τεῖχος τοῦ φρουρίου.

крепостн||óй II *прил.* δουλοπάροικος, τῆς δουλοπαροικίας, *φεουδαρχικος* ~ труд ἡ δουλειά τοῦ δουλοπάροικου· ~óе прáво ἡ δουλοπαροικία· 2. *м* ὁ δουλοπάροικος.

крéпость I *ж воен.* τό φρούριο[ν], τό κάστρο.

крéпость II *ж* 1. (*прочность*) ἡ στερεότητα[-ης], ἡ ἀντοχή· 2. (*сила*) ἡ δύναμη[-ις], ἡ ἰσχύς, ἡ ρώμη, ἡ ρωμαλεότητα[ης]: ~ дýха ἡ ἠθική δύναμη· 3. (*винá, раствора и т. п.*) ἡ δύναμη[-ις], ἡ δραστικότητα[-ης].

крéпость III *ж уст.* τό συμφωνητικό[ν], τό συμβόλαιο[ν]: кýпчая ~ τό πωλητήριο.

крепчá||ть *несов. разг.* δυναμώνω: морóз ~ет τό κρύο δυναμώνει, σφίγγει ἡ παγωνιά.

крéсло *с* ἡ πολυθρόνα, τό κάθισμα: плетёное ~ τό πλεχτό κάθισμα.

крест *м в разн. знач.* ὁ σταυρός· ◇ Крáсный Крест ὁ Ἐρυθρός Σταυρός· постáвить ~ на кóм-л., на чём-л. *разг.* ξεγράφω κάποιον, βάζω τελεία καί παῦλα σέ κάτι.

крестéц *м анат.* τό ἱερόν ὀστοῦν.

крестú||ны *мн.* τά βαφτίσια. ~**ть** *несов.* βαφτίζω, βαπτίζω. ~**ться** 1. *рел.* βαφτίζομαι, βαπτίζομαι· 2. (*делать знак креста*) σταυροκοπιέμαι, κάνω τόν σταυρό μου.

крест-нáкрест *нареч.* σταυρωτά, χιαστί.

крёстная *ж* ἡ ἀνάδοχος, ἡ νο(υ)νά.

крéстник *м* ὁ βαφτιστικός, ὁ ἀναδεκτός, ὁ βαφτισιμιός.

крéстница *ж* ἡ βαφτιστικιά.

крéстн||ый *прил.* τοῦ σταυροῦ: ~ое знáмение τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ, ὁ σταυρός· ◇ ~ ход ἡ λιτανεία.

крёстный *м* ὁ ἀνάδοχος, ὁ νο(υ)νός.

крестовина *ж* 1. *ж.-д.* μοχλός μεταφορᾶς σιδηροδρομικῆς διασταύρωσης· 2.: ~ для ёлки ἡ ξύλινη σταυροειδής βάση για τό πρωτοχρονιάτικο δέντρο.

крестóвый *прил.*: ~ похóд *ист.* ἡ σταυροφορία.

крестонóсец *м ист.* ὁ σταυροφόρος.

крестья́н||ин *м* ὁ ἀγρότης, ὁ χωριάτης, ὁ χωρικός: зажи́точный ~ ὁ εὔπορος ἀγρότης· безземéльный ~ ὁ ἀκτήμονας ἀγρότης. ~**ка** *ж* ἡ ἀγρότισσα, ἡ χωριάτισσα. ~**ский** *прил.* ἀγροτικός: ~ское хозя́йство, ~ский двор τό ἀγροτικό νοικοκυριό· ~ское движéние τό ἀγροτικό κίνημα. ~**ство** *с собир.* ἡ ἀγροτιά, οἱ χωρικοί: колхóзное ~ство ἡ κολχόζνικη ἀγροτιά· трудовóе ~ство οἱ ἐργαζόμενοι ἀγρότες.

кретин *м* ὁ ἠλίθιος.

крéчет *м* (*птица*) ὁ γυποϊέραξ.

крещéндо *нареч. муз.* τό κρεσέντο, τό κρετσέντο.

крещéние *с* 1. ἡ βάφτιση, τό βάπτισμα, ἡ βάπτιση[-ις]· 2. (*церк. праздник*) τά Ἐπιφάνεια, τά Θεοφάνεια, τά Φῶτα· ◇ боевóе ~ τό βάπτισμα τοῦ πυρός.

крещéнск||ий *прил.* τῶν Φώτων: ~ие морóзы οἱ παγωνιές τῶν Φώτων.

крив||áя *ж мат.* ἡ καμπύλη (γραμμή)· ◇ ~ вы́везет *разг.* θά βοηθήσει ἡ τύχη, μπορεῖ ν' ἀλλάξει τό γούρι· его на ~óй не объéдешь *разг.* δέν τρώει ἄχυρα.

кри́вда *ж фольк.* τό ψεῦδος, τό ψέμα, ἡ ψευτιά.

кривизнá *ж* ἡ καμπυλότητα[-ης], ἡ κυρτότητα[-ης], ἡ λοξότητα[-ης].

криви́ть *несов.* στραβώνω, στρεβλώνω: ~ каблуки́ στραβοπατάω τά τακούνια· ◇ ~ рот, гýбы στραβομουτσουνιάζω περιφρονητικά· ~ лицó στραβομουτσουνιάζω· ~ душóй κάνω συμβιβασμό μέ τή συνείδησή μου. ~**ся** 1. (*становиться кривым, перекошенным*) στραβώνω (*ἀμετ.*), λυγίζω / κλίνω, γέρνω (*набок*)· 2.

(*делать гримасу в знак неудовольствия и т. п.*) στραβομουτσουνιάζω.

кривля́||ка *м, ж* ὁ καμωματάρης, ὁ ναζιάρης / ἡ καμωματοῦ, ἡ ναζιάρα (*о женщине*). **~нье** *с разг.* τά καμώματα, τά νάζια. **~ться** *несов. разг.* κάνω νάζια, κάνω καμώματα.

кривобо́кий *прил.* στραβός, στραβοκαμωμένος.

крив||о́й *прил.* 1. καμπύλος, κυρτός (*изогнутый*) / λοξός, στρεβλός, στραβός (*искривлённый*)· 2. (*одноглазый*) *разг.* μονόφθαλμος· 3. (*неправильный, ложный*) *уст.* ψεύτικος, ψευδής, πλαστός· ◇ ~óе зéркало ὁ κοῖλος καθρέφτης· ~áя улы́бка τό ψευτοχαμόγελο.

кривоно́гий *прил.* στραβοκάνης, στραβοπόδης, ραιβοσκελής.

кривото́лки *мн.* ἡ ψεύτικη φήμη, ἡ ψευδής διάδοση.

кривоши́п *м тех.* ἡ μαναβέλλα, ὁ στρόφαλος.

кри́зис *м в разн. знач.* ἡ κρίση[-ις]: экономи́ческий ~ ἡ οἰκονομική κρίση· прави́тельственный ~ ἡ κυβερνητική κρίση· жили́щный ~ ἡ κρίση κατοικίας, ἡ κρίση στέγης· ~ в болéзни ἡ κρίση τῆς ἀρρώστιας.

крик *м* ἡ κραυγή, ἡ φωνή, τό ξεφωνητό / ἡ ἔκκληση[-ις] (*призывный*)/ ἡ τσιριξιά (*пронзительный*)/ ὁ κρωγμός (*ночных птиц*): ~ отчáяния ἡ κραυγή ἀπελπισίας· ~и востóрга ἐπιφωνήματα θαυμασμοῦ· ◇ послéдний ~ мóды ἡ τελευταία λέξη τῆς μόδας.

крикли́в||ый *прил.* 1. φωνακλάδικος, κραυγαλέος: ~ гóлос ἡ διαπεραστική φωνή, ἡ ἀγριοφωνάρα· 2. *перен.* χτυπητός, παρδαλός, κραυγαλέος: ~ая реклáма ἡ κραυγαλέα (*или* ἡ χτυπητή) ρεκλάμα.

кри́кнуть *сов. см.* кричáть· ~ на когó-л. βάζω τίς φωνές κάποιου· ~ когó-л. *разг.* φωνάζω κάποιον.

крику́н *м разг.* ὁ φωνακλᾶς.

кримин||али́ст *м* ὁ ἐγκληματολόγος. **~али́стика** *ж* ἡ ἐγκληματολογία. **~áльный** *прил.* ἐγκληματικός, ἔκνομος.

кринолúн *м* τό κρινολῖνο[ν].

кристáлл *м* τό κρύσταλλο[ν], τό κρούσταλλο. **~изáция** *ж* τό κρυστάλλωμα, ἡ κρυστάλλωση[-ις]. **~изи́ровать** *сов. и несов.* κρυσταλλώνω, κρυσταλλῶ. **~изи́роваться** ἀποκρυσταλλώνομαι. **~изовáть (-ся)** *см.* кристаллизи́ровать(ся). **~и́ческий** *прил.* κρυστάλλινος, κρυσταλλικός. **~огрáфия** *ж* ἡ κρυσταλλογραφία.

кристáльный *прил.* 1. κρυστάλλινος, κρυσταλλένιος, κρυσταλλώδης· 2. *перен.* καθαρός, κρυστάλλινος.

критéри||й *м* τό κριτήριον: служи́ть ~ем ἀποτελῶ κριτήριο.

кри́тик *м* ὁ κριτικός: литератýрный ~ ὁ λογοτεχνικός κριτικός. **~а** *ж* ἡ κριτική: ~а и самокри́тика ἡ κριτική καί ἡ αὐτοκριτική· зажи́м ~и τό πνίξιμο τῆς κριτικῆς· подвергáть ~е ὑποβάλλω σέ κριτική, κριτικάρω· ни́же вся́кой ~и δέν ἀντέχει καμμιά κριτική. **~áн** *м презр.* ὁ κριτικομανής. **~áнство** *с презр.* ἡ κριτικομανία. **~овáть** *несов.* κάνω κριτική, κατακρίνω.

крити́ческ||ий I *прил.* (*содержащий критику; способный относиться критически*) κριτικός: ~ое замечáние ἡ κριτική παρατήρηση· ~ ум τό κριτικό μυαλό, ὁ κριτικός νοῦς.

крити́ческ||ий II *прил.* (*находящийся в состоянии кризиса, перелома*) κρίσιμος: ~ момéнт ἡ κρίσιμη στιγμή· ~ вóзраст ἡ κρίσιμη ἡλικία· ◇ ~ое положéние ἡ κρίσιμη κατάσταση.

кричáть *несов.* φωνάζω, κραυγάζω, ξεφωνίζω: грóмко ~ φωνάζω δυνατά· ~ во всё гóрло *разг.* ξελαρυγγίζομαι· ◇ ~ караýл καλῶ βοήθεια.

кричáщий 1. *прич. от* кричáть 2. *прил.* (*бросающийся в глаза, крикливый*) χτυπητός: ~ наря́д τό χτυπητό φόρεμα.

кров *м* ἡ σκεπή, ἡ στέγη: остáться без ~а μένω ἄστεγος· лишáть ~а στερῶ στέγης· не имéть ~а εἶμαι ἄστεγος· под ~ом κάτω ἀπό τή σκέπη.

кровáвый *прил.* αἱματηρός, αἱμοβόρος: ~ понóс *мед.* ἡ δυσεντερία.

кровáть *ж* τό κρεββάτι, ἡ κλίνη: двуспáльная ~ τό διπλό κρεββάτι· похóдная ~ τό κρεββάτι ἐκστρατείας.

крóвель||ный *прил.* τῆς στέγης, τοῦ στεγασμοῦ: ~ное желéзо ἡ λαμαρίνα, τό σιδηρόφυλλο. **~щик** *м* ὁ στεγοποιός, ὁ κεραμιδᾶς.

кровенóсн||ый *прил.* αἱμοφόρος: ~ая систéма τό αἱμοφόρον (*или* τό κυκλοφορικό) σύστημα· ~ые сосýды τά αἱμοφόρα ἀγγεῖα.

крови́нк||а *ж разг.* ἡ σταγόνα, ἡ ρανίς αἵματος: ни ~и в лицé εἶναι πελιδνός, εἶναι κάτωχρος.

крóвл||я *ж* ἡ στέγη, ἡ σκεπή· ◇ жить под однóй ~ей ζῶ κάτω ἀπ' τήν ἴδια στέγη.

крóвн||ый *прил.* 1. (*о родстве*) συγγενής ἐξ αἵματος, ὁμαίμων· 2. *перен.* (*насущный*) ζωτικός: ~ые интерéсы τά

ζωτικά συμφέροντα· 3. *перен.* (*прочный, неразрывный*) στερεός, ἀδιάρρηκτος· ~ая связь с народом ἀδιάρρηκτος δεσμός μέ τό λαό· 4. (*чистокровный — о животных*) καθαρόαιμος: ~ая лошадь ὁ καθαρόαιμος ἵππος· ◇ ~ая обида ἡ θανάσιμη προσβολή· ~ая месть ἡ βεντέτα· ~ враг ἄσπονδος ἐχθρός· ~ые деньги *разг.* λεφτά κερδισμένα μέ ἱδρῶτα.

кровожа́дн||ость *ж* ἡ αἱμοδιψία, ἡ αἱμοβορία. **~ый** *прил.* αἱμόδιψος, αἱμοδιψής, αἱμοχαρής, αἱμοβόρος.

крово||излия́ние *с мед.* ἡ αἱμορραγία, ἡ αἱμόρρυση[-ις], ἡ αἱμόρροια: ~ в мозг ἡ ἐγκεφαλική αἱμορραγία. **~обраще́ние** *с* ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος.

кровоостана́вливающ||ий *прил. мед.* αἱμοστατικός: ~ее сре́дство τό αἱμοστατικό φάρμακο.

кровопи́йца *м, ж* ὁ αἱμοβόρος, ὁ αἱμοπότης.

кровоподтёк *м* ὁ μώλωψ, ἡ ἐκχύμωση[-ις].

кровопроли́т||ие *с* ἡ αἱματοχυσία, τό αἱματοκύλισμα. **~ный** *прил.* αἱματηρός: ~ный бой ἡ αἱματηρή μάχη.

кровопуска́ние *с мед.* ἡ ἀφαίμαξη[-ις].

кровосмеше́ние *с* ἡ αἱμομιξία.

кровотече́ние *с* ἡ αἱμορραγία, ἡ αἱμόρροια, ἡ αἱμόρρυση[-ις]: ~ из носа ἡ ἐπίσταξη, ἡ αἱμορραγία τῆς μύτης.

кровоточи́||вый *прил.* αἱμοσταγής, αἱμάσσων: ~вая ра́на ἡ αἱμάσσουσα πληγή. **~ть** *несов.* αἱμορραγῶ, αἱμάσσω, αἱμοστάζω.

кровоха́рканье *с* ἡ αἱμόπτυση[-ις], ἡ αἱμοπτυσία.

кров||ь *ж* τό αἷμα: артериа́льная (вено́зная) ~ τό ἀρτηριακό (τό φλεβικό) αἷμα· прили́в ~и ἡ ὑπεραιμία· перелива́ние ~и ἡ μετάγγιση αἵματος· зараже́ние ~и ἡ μόλυνση τοῦ αἵματος, ἡ σηψαιμία· пуска́ть ~ ἀφαιμάσσω, κάνω ἀφαίμαξη· быть в ~и́ εἶμαι αἱμόφυρτος, εἶμαι καταματωμένος· ◇ у́зы ~и οἱ δεσμοί αἵματος, ἡ ἐξ αἵματος συγγένεια· ~ за ~ παίρνω τό αἷμα πίσω· пролива́ть ~ за Ро́дину χύνω τό αἷμα μου ὑπέρ τῆς Πατρίδος· избить до ~и τσακίζω στό ξύλο· разби́ть в ~ καταματώνω, αἱματώνω· э́то моя́ плоть и ~ εἶναι ἡ σάρξ ἐκ τῆς σαρκός μου· до после́дней ка́пли ~и μέχρι τελευταίας ρανίδος τοῦ αἵματος· э́то у него́ в ~и́ (*унаследовано*) τό ἔχει στό αἷμα του· ~ сты́нет в жи́лах παγώνει τό αἷμα στίς φλέβες· ~ с молоко́м ροδοκόκκινος· ~ бро́силась ему́ в лицо́ ἔγινε κατακόκκινος, τό αἷμα τοῦ ἀνέβηκε στό πρόσωπο· се́рдце ~ью облива́ется ματώνει ἡ καρδιά μου· по́ртить себе́ ~ *разг.* χαλῶ τήν ζαχαρένια μου.

кровян||о́й *прил.*: ~ы́е ша́рики τά αἱμοσφαίρια· ~о́е давле́ние ἡ τάση τοῦ αἵματος, ἡ πίεση τοῦ αἵματος.

кро́ется *наст. вр. от* кры́ться.

крои́ть *несов.* κόβω.

кро́йка *ж* τό κόψιμο, ἡ κόψη.

кроке́т *м* τό κροκέ.

крокоди́л *м* ὁ κροκόδειλος. **~овый** *прил.* κροκοδείλιος· ◇ ~овы слёзы *ирон.* κροκοδείλια δάκρυα.

кро́кус *м бот.* ὁ κρόκος.

кро́лик *м* τό κουνέλι, ὁ κόνικλος. **~овод** *м* ὁ κονικλοτρόφος. **~оводство** *с* ἡ κονικλοτροφία, ἡ κουνελοτροφία.

кро́личий *прил.* τοῦ κουνελιοῦ: ~ мех ἡ γοῦνα ἀπό κουνέλι.

кроль *м спорт.* τό κρόουλ.

крольч||а́тник *м* τό κονικλοτροφεῖο[ν], τό κουνελοτροφεῖο. **~и́ха** *ж* ἡ κουνέλα.

кро́ме *предлог с род. п.* ἐκτός, πλήν: ~ него́ я никого́ не зна́ю ἐκτός ἀπ' αὐτόν δέν γνωρίζω κανέναν ἄλλον· ~ того́ ἐκτός τούτου, πλήν τούτου· ◇ ~ шу́ток χωρίς ἀστεῖα.

кроме́шн||ый *прил. разг.* φοβερός, ἀφόρητος· ◇ ад ~ κόλαση· ~ая тьма θεοσκότεινα, σκοτάδι πίσσα.

кро́мка *ж* ἡ οὖγια, ἡ παρυφή, ἡ ἄκρα.

кромса́ть *несов. разг.* κομματιάζω, λιανίζω, κατατέμνω, κατακόβω: ~ мате́рию κατακόβω τό ὕφασμα.

кро́на I *ж* (*дерева*) τό φύλλωμα

кро́на II *ж* (*денежная единица*) ἡ κορώνα.

кронци́ркуль *м* ὁ διαβήτης μέ κυρτά σκέλη.

кронште́йн *м* ἡ κονσόλα.

кропи́ть *несов.* ραντίζω, ραίνω.

кропотли́в||о *нареч.* ἐπίμονα, μέ ἐπιμέλεια, φιλόπονα. **~ый** *прил.* 1. (*о человеке*) φιλόπονος, ἐπιμελής· 2. (*о работе*) ἐπίπονος.

кросс *м* ὁ ἀγώνας ἀνωμάλου δρόμου.

кроссво́рд *м* τό σταυρόλεξο.

крот *м* ὁ χάμουργας, ὁ τυφλοπόντικος, ὁ ἀρουραῖος, ὁ ἀσπάλαξ.

кро́ткий *прил.* πρᾶος, ἤπιος, μειλίχιος.

ккрото́в||ый *прил.* τοῦ χάμουργα, τοῦ τυφλοπόντικα: ~ая нора́ ἡ ποντικοφωλιά.

кро́тость *ж* ἡ πραότητα[-ης], ἡ ἠπιότητα[-ης], ἡ μειλιχιότητα[-ης].

кроха́ *ж* 1. ἡ ψίχα, τό ψίχουλο· 2. *мн. перен.* τά λείψανα, τά ἀπομεινάρια.

крохобо́р *м* ὁ μικρολόγος, ὁ λεπτολόγος. **~ство** *с* ἡ μικρολογία, ἡ λεπτολογία.

кро́хотный, кро́шечный *прил.* μικροσκοπικός, μικρούτσικος.

кроши́ть *несов.* **1.** τρίβω, θρυμματίζω, κάνω τρίμματα· **2.** *перен.* (*рубить*) κατακόπτω. **~ся** τρίβομαι, θρυμματίζομαι.

кро́шк||а *ж* **1.** (*хлебная*) τό θρύμμα, τό ψίχουλο: ни ~и οὔτε ἕνα ψίχουλο· **2.** *ласк.* ἀγάπη μου, χρυσό μου, μωρό μου.

кро́ю, кро́ешь и т. д. *наст. вр. от* крыть.

круг *м в разн. знач.* ὁ κύκλος, ὁ γῦρος: опи́сывать ~ διαγράφω κύκλο· начерти́ть ~ χαράσσω κύκλο· беговой ~ *спорт.* ὁ γῦρος· Поля́рный ~ ὁ πολικός κύκλος· ~ сы́ра τό κεφάλι τυρί· спаса́тельный ~ τό σωσίβιο· ~ де́ятельности ἡ σφαῖρα δράσης· ~ зна́ний ὁ κύκλος τῶν γνώσεων· в те́сном ~у́ σέ στενό κύκλο· в ~у́ семьи́ μέ τήν οἰκογένεια, σέ οἰκογενειακό κύκλο· широ́кие ~и́ населе́ния τά πλατειά στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ· прави́тельственные ~и́ οἱ κυβερνητικοί κύκλοι· пра́вящие ~и́ οἱ ἰθύνοντες, οἱ καθοδηγητικοί κύκλοι· диплома́тические ~и́ οἱ διπλωματικοί κύκλοι· ◇ у него́ ~и́ под глаза́ми ἔχει τά μάτια κομμένα.

круглоли́цый *прил.* στρογγυλοπρόσωπος.

круглосу́точный *прил.* ἡμερονύκτιος, εἰκοσιτετράωρος.

кру́гл||ый *прил.* **1.** στρογγυλός, στρογγύλος: ~ стол τό στρογγυλό τραπέζι· ~ое лицо́ τό στρογγυλό πρόσωπο· **2.** (*соверше́нный, по́лный*) *разг.*: ~ дура́к ὁ τέλειος βλάκας· ~ неве́жда ὁ ἐντελῶς ἀγράμματος· ~ сирота́ ὁ πεντάρφανος· ◇ ~ год ὁλόκληρο τό χρόνο, ὁλόκληρο ἔτος· ~ые су́тки ὅλο τό εἰκοσιτετράωρο.

кругов||о́й *прил.* κυκλικός, κυκλοτερής· ◇ ~а́я пору́ка ἡ ἀλληλέγγυα εὐθύνη.

круговоро́т *м* ἡ ἐπανάληψη / ὁ ροῦς (*собы́тий и т. п.*).

кругозо́р *м прям., перен.* ὁ ὁρίζοντας[-ων]: полити́ческий ~ ὁ πολιτικός ὁρίζοντας· челове́к с широ́ким (с у́зким) ~ом ὁ ἄνθρωπος μέ πλατύ (μέ περιορισμένο) ὁρίζοντα.

круго́м **1.** *нареч.* ὁλόγυρα, γύρω, τριγύρω, πέριξ: поверну́ться ~ κάνω μεταβολή· напра́во ~! *воен.* κλίνατε ἐπί δεξιά!· **2.** *нареч.* (*вокру́г, со всех сторо́н*) γύρω, ὁλόγυρα: ~ всё ти́хо γύρω εἶναι ἡσυχία· **3.** *нареч.* (*по́лностью*) ὁλότελα, ὁλοτελῶς: ~ винова́т σέ ὅλα φταίω· **4.** *предлог* (*вокру́г чего-л.*) γύρω ἀπό.

кругооборо́т *м* ἡ κυκλοφορία.

кругообра́зный *прил.* κυκλικός, κυκλοτερής.

кругосве́тн||ый *прил.*: ~ое путеше́ствие ὁ γύρος τοῦ κόσμου· ~ое пла́вание ὁ περίπλους τῆς γῆς.

кружа́ло *с стр.* ἡ ξύλινη ἁψίδα.

кружевн||и́ца *ж* ἡ δαντελλοῦ. **~о́й** *прил.* δαντελλωτός, δαντελλένιος: ~о́е произво́дство ἡ δαντελλοποιΐα.

кру́жево *с* ἡ δαντέλλα, ἡ νταντέλλα, τό τρίχαπτο[ν].

кружи́ть *несов.* **1.** (*кого-л.*) γυρίζω (*мет.*), περιστρέφω, στρέφω· **2.** (*опи́сывать круги́*) τριγυρίζω, στριφογυρίζω· **3.** (*блужда́ть*) περιφέρομαι, τριγυρίζω, περιπλανῶμαι: ~ по́ лесу περιπλανῶμαι στό δάσος· ◇ ~ кому́-л. го́лову ξεμυαλίζω κάποιον, γυρίζω τά μυαλά. **~ся** στριφογυρίζω, περιδινοῦμαι, ἑλίσσομαι· ◇ у меня́ кру́жится голова́ γυρίζει τό κεφάλι μου, ζαλίζομαι.

кру́жка *ж* **1.** τό κύπελλο[ν], ἡ κοῦπα: ~ пи́ва τό ποτήρι μπύρας· **2.** (*для сбо́ра де́нег*) ὁ κουμπαρᾶς.

кружковщи́на *ж полит.* ἡ ἀπομόνωση σέ στενό κύκλο.

кру́жн||ый *прил.* κυκλικός: ~ым путём ἀπό πλάγιο δρόμο.

кружо́к *м* **1.** ὁ κύκλος, ὁ γῦρος, ἡ στεφάνη· **2.** (*литерату́рный и т. п.*) ὁ ὅμιλος, ὁ κύκλος.

круп I *м мед.* τό κρούπ.

круп II *м* (*ло́шади*) τά καπούλια.

круп||а́ *ж* **1.** τό ἄλφιτο[ν]: ма́нная ~ τό σιμιγδάλι· перло́вая ~ ὁ φάρος· гре́чневая ~ τό μαυροσίταρο· я́чневая ~ ὁ φάρος· овся́ная ~ τό μπληγοῦρι ἀπό βρώμη· **2.** (*снег*) τό ψιλό χαλάζι. **~и́нка** *ж* **1.** τό σπειρί, ὁ σπόρος, ὁ κόκκος / τό χαπάκι (*лека́рства*)· **2.** *перен.* τό κουκούτσι, ὁ κόκκος. **~и́ца** *ж см.* крупи́нка 2· нет у него́ ни ~и́цы здра́вого смы́сла δέν ἔχει οὔτε κόκκον φρονιμάδας.

кру́пно *нареч.* χοντρά[-ῶς]: ~ наре́зать κόβω σέ χοντρά κομμάτια· ~ писа́ть γράφω μέ μεγάλα γράμματα· ◇ ~ поговори́ть (δ)μιλῶ μέ τραχύτητα, λέγω βαρειά λόγια.

крупнозерни́стый *прил.* χοντρόκοκκος.

крупнокали́берный *прил.* μεγάλου διαμετρήματος.

кру́пн||ый *прил.* **1.** μεγάλος, ὀγκώδης: ~ым ша́гом μέ μεγάλα βήματα· ~ рога́тый скот τά μεγάλα κερασφόρα ζῶα· ~ая

промышленность ἡ βαρειά βιομηχανία· ~ые сйлы *воен.* οἱ ἰσχυρές δυνάμεις· ~ая ошибка τό χοντρό λάθος· 2. (*видный, значительный*) διακεκριμένος, σημαντικός: ~ учёный διακεκριμένος ἐπιστήμων· 3. (*существенный, серьёзный*) σημαντικός· ◇ ~ые деньги τά μεγάλα ποσά· ~ разговор ἡ σοβαρή συζήτηση· ~ым пла́ном σέ μεγάλο πλάνο, σέ γκρό-πλάν.

крупо́зн||ый *прил. мед.*: ~ое воспале́ние лёгких ἡ περιπνευμονία, ἡ πνευμονία.

крупору́шка *ж с.-х.* ὁ μύλος πού ἀλέθει φάρο, μπληγοῦρι κ.λ.π.

крупча́тка *ж* (*сорт муки*) ἡ φαρίνα.

крупье́ *м нескл.* ὁ κρουπιέ, ὁ κρουπιές.

крутизна́ *ж* τό κρημνῶδες (*или* τό ἀπότομο[ν], τό ἀνώμαλο[ν]) ἔδαφος.

крути́ть *несов.* 1. συστρέφω, στρίβω· 2. (*скручивать, свивать*) στρίβω, γυρίζω: ~ папиро́су κάνω (*или* στρίβω) τσιγάρο· ~ шёлк στρίβω τό μετάξι· 3. (*взметать пыль, снег и т. п.*) στροβιλίζω· 4. *перен.* (*хитрить*) *разг.* τά κλώθω, μασάω τά λόγια μου, μιλάω μέ περιστροφές. ~ся 1. περιστρέφομαι, συστρέφομαι· 2. (*о ветре, пыли и т. п.*) στροβιλίζομαι.

кру́то *нареч.* 1. (*обрывисто*) ἀπότομα, ἀποτόμως· 2. (*резко, внезапно*) ξαφνικά, αἰφνιδίως· 3. (*строго*) αὐστηρά[-ῶς], ἀπότομα, ἀποτόμως: ~ обойти́сь с ке́м-л. κακομεταχειρίζομαι κάποιον.

крут||о́й *прил.* 1. (*обрывистый*) ἀπότομος, ἀπόκρημνος: ~ бе́рег ἡ ἀπόκρημνη ἀκτή· 2. (*резкий, внезапный*) ξαφνικός, αἰφνίδιος· 3. (*суровый, строгий*) τραχύς: ~ хара́ктер ὁ τραχύς (*или* ὁ ἀπότομος) χαρακτήρας· ~ые ме́ры τά σκληρά μέτρα· ◇ ~о́е яйцо́ τό σφιχτό αὐγό· ~ кипято́к τό βραστό νερό.

кру́ча *ж* ὁ γκρεμός, ὁ κρημνός, ἡ ἀπότομη κατωφέρεια.

кручёный *прил.* στριμμένος, στριφτός.

кручи́н||а *ж поэт.* ἡ λύπη, ὁ καημός, ἡ θλίψη[-ις]. ~иться *несов. поэт.* λυποῦμαι, θλίβομαι, πικραίνομαι.

круше́ние *с* 1. ἡ σύγκρουση[-ις] (*от столкновения*)/ ὁ ἐκτροχιασμός (*поезда, трамвая*)/ τό ναυάγιο[ν] (*корабля*): потерпе́ть ~ *а*) ἐκτροχιάζομαι (*сойти с рельсов*), *б*) ναυαγῶ (*о корабле*)· 2. *перен.* τό ναυάγιο, ἡ κατάρρευση[-ις], ἡ καταστροφή: ~ наде́жд τό ναυάγιο τῶν ἐλπίδων.

круши́ть *несов.* καταστρέφω, ἀφανίζω, συντρίβω.

крыжо́вник *м* 1. (*ягода*) τό φραγκοστάφυλο, τό ριβήσιο[ν]· 2. (*куст*) ἡ φραγκοσταφυλιά.

крыла́т||ый *прил.* πτερωτός, πτεροφόρος· ◇ ~ые слова́ ἔπεα πτερόεντα.

крыло́ *с в разн. знач.* τό φτερό[ν], ἡ πτέρυγα[-υξ], ἡ φτεροῦγα: ~ автомоби́ля (самолёта) τό φτερό τοῦ αὐτοκινήτου (τό ἀεροπλάνου)· ~ ветряно́й ме́льницы τό φτερό ἀνεμομύλου· ~ зда́ния ἡ πτέρυγα οἰκοδομῆς· маха́ть кры́льями φτερουγίζω· распра́вить кры́лья *а*) ἀνοίγω τά φτερά, *б*) *перен.* ἀναπτερώνομαι· ◇ подре́зать кры́лья кому́-л. κόβω τά φτερά κάποιου, τοῦ ψαλιδίζω τά φτερά.

кры́лышко *с уменьш.* τό πτερύγιο[ν]· ◇ быть под ~м у кого́-л. *разг.* εἶμαι ὑπό τήν προστασία κάποιου.

крыльцо́ *с* τό ξώστεγο, τό ἐξώστεγο[ν].

кры́нка *ж* τό κουροῦπι, τό λαγήνι: ~ молока́ ἕνα λαγήνι γάλα.

кры́с||а *ж* ὁ ἀρουραῖος, ὁ ποντικός, τό ποντίκι: водяна́я ~ ὁ ὑδρόβιος μῦς· ◇ канцеля́рская ~ *разг.* ὁ χαρτογιακᾶς, ὁ καλαμαρᾶς, ὁ γραφειοκράτης. ~и́ный *прил.* ποντικήσιος: ~и́ная нора́ ἡ ποντικοφωλιά· ~и́ный яд τό ποντικοφάρμακο. ~оло́вка *ж* ἡ ποντικοπαγίδα[-ίς], ἡ φάκα, ἡ καπάντζα.

крыть *несов.* 1. καλύπτω, σκεπάζω, στεγάζω (*дом, крышу*)/ ντύνω, ἐπενδύω (*обивать, обтягивать*)· 2. (*резко критиковать*) *разг.* κριτικάρω μέ δριμύτητα/ ἐπιπλήττω, μέμφομαι κάποιον, βάζω κατσάδα (*ругать*)· ◇ ~ ка́рту χτυπῶ τό χαρτί τοῦ· ши́то-кры́то καλύπτω, σκεπάζω μιά ὑπόθεση. ~ся (*таиться*): здесь что́-то кро́ется ἐδῶ κάτι κρύβεται, κάποιο λάκκο ἔχει ἡ φάβα· причи́на кро́ется в том, что... ἡ αἰτία εἶναι...

кры́ша *ж* ἡ στέγη, ἡ σκεπή: соло́менная ~ ἡ ἀχυροσκεπή· черепи́чная ~ ἡ κεραμωτή στέγη, τό κεραμωτόν, στέγη ἀπό κεραμίδια.

кры́шк||а *ж* τό σκέπασμα, τό κάλυμμα, τό καπάκι: накрыва́ть ~ой καπακώνω, σκεπάζω μέ τό καπάκι· ◇ тут ему́ и ~! *разг.* ἐδῶ τήν ἔπαθε!, ἐδῶ ἔφαγε τό κεφάλι του!

крюк *м* 1. ὁ γάντζος, τό τσιγκέλι, ἡ ἁρπάγη· 2. (*окольный путь*) ἡ στροφή, ὁ ἑλιγμός: сде́лать ~ κάνω γῦρο, κάνω κύκλο.

крючкова́тый *прил. разг.* ἀγκιστροειδής.

крючкотвóр *м разг.* ὁ στρεψόδικος. **~ство** *с* ἡ στρεψοδικία.

крючóк *м* 1. ὁ γάντζος/ τό ἀγκίστρι, τό ἄγκιστρον (*рыболовный*)/ ἡ κόπιτσα, ἡ κόπτσα, ἡ ἀγκράφα, ἡ πόρπη (*на платье*): застегнýть на ~ κουμπώνω τίς κόπιτσες· 2.: спусковóй ~ *воен.* ἡ σκανδάλη· 3. *перен.* (*о человеке*) *разг. уст. см.* крючкотвóр.

крюшóн *м* τό κρουσόν (*потóн*).

крядý *нареч.* χωρίς διακοπή, συνεχῶς.

кряж *м* (*горный*) ἡ λοφοσειρά.

кряжистый *прил.* 1. (*о дереве*) χοντρός, ὀγκώδης· 2. (*о человеке*) κοτσονᾶτος, γεροδεμένος.

крáка||нье *с* (*утки*) τό κράξιμο, ὁ κρωγμός. **~ть** *несов.* κρώζω.

крáква *ж* ἡ ἀγριόπαπια, ἡ ἀγρία νῆσσα.

крáкнуть *сов. см.* крáкать.

кряхтé||нье *с разг.* ὁ γογγυσμός, ἡ γκρίνια. **~ть** *несов. разг.* 1. βογγῶ· 2. *перен.* (*жаловаться*) μεμψιμοιρῶ, γκρινιάζω.

ксилогрáфия *ж* 1. (*процесс*) ἡ ξυλογραφία· 2. (*гравюра*) ἡ ξυλογραφία, τό ξυλογράφημα.

ксилофóн *м муз.* τό ξυλόφωνο[ν].

кстáти 1. *нареч.* (*к месту, вовремя*) πάνω στήν ὥρα, στήν κατάλληλη στιγμή: дéньги пришлúсь ~ τά χρήματα βρέθηκαν στήν κατάλληλη στιγμή· óчень ~ ἀκριβῶς πάνω στήν ὥρα· 2. *нареч.* (*заодно*) μέ τήν εὐκαιρία, μιά καί καλή, ταυτόχρονα: ~ зайдúте и за кнúгами μέ τήν εὐκαιρία ἐλᾶτε νά πάρετε καί τά βιβλία· 3. *вводн. сл.* ἐδῶ πού τά λέμε, μιά καί τὄφερε ἡ κουβέντα.

кто *мест.* 1. *вопр.* ποιός, ποῖος, τίς: когó вы встрéтили? ποιόν συναντήσατε;· о ком вы говорúте? γιά ποιόν λέτε;· ~ там? ποιός εἶναι;· ~ он? ποιός εἶναι αὐτός;· 2. *относ.* ὁ ὁποῖος, πού: ~ угóдно ὁποιοσδήποτε, ὁ καθένας· тот, ~ ἐκεῖνος πού· ~ бы то нú был ὅποιος κι' ἄν εἶναι· не ~ инóй как он αὐτός ὁ ἴδιος· 3. *неопр.*: ~... ~... οἱ μέν... οἱ δέ..., ἄλλοι μέν... ἄλλοι δέ...· ~ читáет, ~ пúшет ἄλλοι διαβάζουν, ἄλλοι γράφουν· ~ кудá ὁ καθένας ὅπου θέλει· ◇ ~ в лес, ~ по дровá *погов.* ὁ καθένας τό χαβά του· спасáйся ~ мóжет! ὁ σώζων ἑαυτόν σωθήτω!

ктó-либо, ктó-нибудь *мест. неопр.* κάποιος: позвáть когó-нибудь φωνάζω (*или* καλῶ) κάποιον.

ктó-то *мест. неопр.* κάποιος, ἕνας.

куб *м* 1. *мат.* ὁ κύβος: возводúть в ~ ὑψώνω στόν κύβο· 2. (*котёл для кипячения*) ὁ βραστήρας, ὁ λέβητας[-ης]: перегóнный ~ ὁ ἄμβιξ, ὁ ἀποστακτήρας, ὁ λαμπίκος.

кýбарем *нареч.*: катúться ~ κατρακυλῶ, κουτρουβαλιέμαι, παίρνω κουτρουβάλα.

кубатýра *ж* ἡ κυβικότητα[-ης], ἡ κυβική ἔκταση[-ις].

кýбик *м* ὁ κύβος, ὁ κυβίσκος.

кубúческ||ий *прил. мат.* κυβικός: ~ кóрень ἡ κυβική ρίζα· **~ие** мéры τά κυβικά μέτρα.

кубовúдный *прил.* κυβοειδής.

кýбок *м* τό κύπελλο[ν].

кубомéтр *м* τό κυβικό[ν] μέτρο[ν].

кýбрик *м мор.* τό ὑπόφραγμα.

кубышка *ж* 1. (*горшок*) τό ἀγγεῖο[ν], τό τσουκάλι / ὁ κουμπαρᾶς (*для хранения денег*)· 2. *м, ж* (*толстушка*) *разг.* ἡ κοντόχοντρη, ἡ χοντρέλλα.

кувáлда *ж* ἡ σφῦρα, ἡ βαρειά.

кувшúн *м* ἡ στάμνα, ἡ κανάτα, τό λαγήνι: ~ для воды́ ἡ στάμνα· ~ для молокá ἡ γαλατιέρα, ἡ στάμνα τοῦ γάλατος· ~ для винá τό κρασοκάνατο.

кувшúнка *ж бот.* τό νούφαρο.

кувырк||áться *несов.* κάνω κουτρουβάλες, κάνω τοῦμπες. **~нýться** *сов. см.* кувыркáться.

кувыркóм *нареч.* μέ τοῦμπες, κουτρουβαλῶντας: скатúться ~ κουτρουβαλῶ.

кудá *нареч.* 1. *вопр.* ποῦ, γιά ποῦ: ~ ты идёшь? ποῦ πᾶς;· ~ он уéхал? γιά ποῦ ἔφυγε;· 2. *относ.* ὅπου, πού· 3.: ~ бы то нú было ὁπουδήποτε, ὅπου (κι' ἄν), ὅπου καί νά εἶναι, ὅπου καί νά ἦτανε· ~ (бы) ни пошёл ὅπου (*или* ὁπουδήποτε) κι' ἄν πάει· 4. (*зачем, для чего*) *разг.* γιατί, πρός τί: ~ тебé стóлько книг? γιατί τόσα βιβλία;· 5. (*гораздо*) *разг.*: ~ лýчше πολύ καλλίτερα· ~ бóльше πολὺ περισσότερο· ~ мéньше πολύ (ὀ)λιγώτερο· ◇ хоть ~! *разг.* μιά χαρά!, φίνος!· ~ ни шло! ἔστω!, ἄς εἶναι!

кудáхта||нье *с* τό κακάρισμα. **~ть** *несов.* κακαρίζω.

кудéль *ж текст.* τό στουπί.

кудéсник *м поэт.* ὁ μάγος.

кýдр||и *мн.* τά κατσαρά μαλλιά, τά σγουρά μαλλιά, οἱ βόστρυχοι. **~явый** *прил.* 1. σγουρός, κατσαρός (*о волосах*)/ κατσαρομάλλης, σγουρομάλλης (*о человеке*)· 2. *перен.* (*о деревьях и т. п.*) φουντωτός, σγουρός.

куз||éн *м* ὁ ἐξάδελφος. **~úна** *ж* ἡ ἐξαδέλφη.

кузнéц *м* ὁ σιδερᾶς, ὁ σιδηρουργός, ὁ πεταλωτής.

кузнéчик *м* τό τριζόνι.

кузнéчн||ый *прил.* σιδηρουργικός: ~

мех ὁ φυσητῆρας, τό φυσερό· ~ое ремесло ἡ σιδηρουργία, ἡ τέχνη τοῦ σιδερᾶ· ~ цех τό σιδηρουργεῖο.

кýзница *ж* τό σιδεράδικο, τό σιδηρουργεῖο, τό πεταλωτήριο.

кýзов *м* 1. (*корзина*) τό κοφίνι[ον]· 2. (*экипажа, автомобиля*) ἡ καρροσερί.

кукарéкать *несов.* φωνάζω κουκουρίκου.

кýкла *ж прям., перен.* ἡ κούκλα.

куковáть *несов.* φωνάζω κοῦ-κοῦ.

кýколка *ж* 1. *уменьш.* τό κουκλάκι· 2. *зоол.* ἡ χρυσαλλίδα[-ίς], ἡ νύμφη.

кýколь *м бот.* ἡ ἐρυσίβη.

кýкольн||ый *прил.* κουκλίστικος, τῆς κούκλας: ~ театр τό κουκλοθέατρο· ◇ ~ая комéдия ἀνόητη κωμῳδία.

кýкситься *несов. разг.* κατεβάζω μοῦτρα, θυμώνω.

кукурýз||а *ж* τό καλαμπόκι, ὁ ἀραβόσιτος, τό ἀραποσίτι. ~ный *прил.* καλαμποκίσιος, τοῦ ἀραβοσίτου, τοῦ καλαμποκιοῦ.

кукýшка *ж* ὁ κοῦκκος, ὁ κόκκυξ.

кулá||к *м* 1. ἡ πυγμή, ἡ γροθιά, ὁ γρό(ν)θος: грозить ~кóм ἀπειλῶ μέ τή γροθιά· 2. *тех.* τό δόντι τροχοῦ μηχανῆς· 3. (*богатый крестьянин*) ὁ κουλάκος, ὁ πλούσιος ἀγρότης. ~цкий *прил.* κουλάκικος. ~чество *с собир.* οἱ κουλάκοι.

кулáчн||ый *прил.* τῆς γροθιᾶς, τῆς πυγμῆς: ~ бой *ист.* ἡ πυγμαχία, ὁ πυγμαχικός ἀγώνας· ◇ ~ое прáво τό δίκαιο τοῦ ἰσχυροτέρου.

кулебя́ка *ж кул.* πήττα μέ γέμισμα ἀπό κρέας, ψάρι κ.λ.π.

кул||ёк *м* (*бумажный*) ἡ χαρτοσακ(κ)ούλα, ἡ χάρτινη σακ(κ)ούλα· ◇ из ~ькá в рогóжку *погов.* ἀπό τό κακό στό χειρότερο.

кулúк *м* (*птица*) ὁ κολυρίων, ἡ βαλτομπεκάτσα· ◇ всяк ~ своё болóто хвáлит *посл.* ≅ ἄν δέν παινέσεις τό σπίτι σου θά πέσει νά σέ πλακώσει.

кулинáр *м* ὁ μάγειρας. ~ия *ж* ἡ μαγειρική. ~ный *прил.* μαγειρικός: ~ное искýсство ἡ μαγειρική τέχνη.

кулúс||ы *мн. театр.* τά παρασκήνια: за ~ами *а*) στά παρασκήνια, *б*) *перен.* παρασκηνιακά.

кулúч *м* τό πασχαλιάτικο τσουρέκι.

кулúчк||и: к чёрту на ~ *разг.* στήν ἄκρη τοῦ κόσμου· жить у чёрта на ~ах *разг.* κατοικῶ πολύ μακρυά, κάθομαι στοῦ διαβόλου τή μάννα.

кулóн I *м физ.* τό κουλόν, τό κουλόμβιο[ν].

кулóн II *м* (*украшение*) τό πανταντίφ.

кулуáры *мн.* οἱ διάδρομοι, τά παρασκήνια.

куль *м* ὁ σάκκος, τό σακκί, τό τσουβάλι.

кульмин||ациóнный *прил.* κορυφαῖος, ἀνώτατος, ὕψιστος: ~ пункт *а*) *астр.* τό ζενίθ, *б*) *перен.* τό κατακόρρυφο, τό κορύφωμα, ὁ κολοφών. ~áция *ж* 1. *астр.* ἡ μεσουράνηση[-ις], τό ζενίθ· 2. *перен.* τό κορύφωμα.

культ *м прям., перен,* ἡ λατρεία, ἡ θρησκεία: ~ лúчности ἡ προσωπολατρεία.

культивáтор *м с.-х.* τό μικρό[ν] ἀλέτρι.

культивúрова||ние *с прям., перен.* ἡ καλλιέργεια. ~ть *несов. прям., перен.* καλλιεργῶ.

культ||комúссия *ж* ἡ πολιτιστική ἐπιτροπή. ~мáссовый *прил.*: ~мáссовая рабóта ἡ μαζική ἐκπολιτιστική δουλειά. ~рабóтник *м* ὁ ἐργάτης τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ δικτύου.

культýр||а *ж* 1. ὁ πολιτισμός, ἡ πνευματική καλλιέργεια, ἡ μόρφωση, ἡ κουλτούρα: дворéц ~ы τό μέγαρο τοῦ πολιτισμοῦ· 2. *с.-х.* ἡ καλλιέργεια: зерновы́е ~ы τά δημητριακά· техни́ческие ~ы οἱ τεχνικές καλλιέργειες, ἡ καλλιέργεια βιομηχανικῶν φυτῶν· бахчевы́е ~ы ἡ καλλιέργεια μποστανικῶν· ◇ физи́ческая ~ ἡ σωματική ἀγωγή.

культýрно-бытов||óй *прил.* (ἐκ)πολιτιστικός-βιωτικός: ~óе обслýживание ἡ (ἐκ)πολιτιστικο-βιωτική μέριμνα· ~óе стрoительство ἡ οἰκοδόμηση ἱδρυμάτων πολιτιστικο-βιωτικῆς μέριμνας.

культýрно-просветúтельн||ый *прил.* (ἐκ)πολιτιστικός-μορφωτικός: ~ая рабóта ἡ (ἐκ)πολιτιστική-μορφωτική ἐργασία.

культýрн||ость *ж* ὁ πολιτισμός, ἡ κουλτούρα. ~ый *прил.* (ἐκ)πολιτιστικός, πνευματικός, τῆς κουλτούρας: ~ый ýровень τό ἐπίπεδο τῆς κουλτούρας, τό πολιτιστικό ἐπίπεδο· ~ые нáвыки οἱ πολιτισμένες συνήθειες.

кум *м* ὁ κουμπάρος, ὁ σύντεκνος. ~á *ж* ἡ κουμπάρα, ἡ συντέκνισσα.

кумáч *м* τό κόκκινο βαμβακερό ὕφασμα, τό κόκκινο τσίτι.

кумúр *м* τό εἴδωλο[ν], τό ἴνδαλμα.

кумовствó *с* τό κουμπαριό / *перен.* ἡ οἰκογενειακότητα[-ης], ὁ νεποτισμός.

кýмушка *ж* (*сплетница*) *разг.* ἡ κουτσομπόλα.

кумы́с *м* τό κουμίς, τό γάλα φοράδας.

кунжýт *м бот.* τό σουσάμι, τό σήσαμον. ~ный *прил.* ἀπό σουσάμι, τοῦ σησαμίου: ~ное мáсло τό σησαμόλαδο, τό σησαμέλαιο, τό σαμόλαδο.

куница *ж* τό κουνάβι, ἡ ἰκτίς, τό ἀτσίδι.

купá||льный *прил.* λουτρικός: ~ костю́м τό μπανιερό, τό μαγιό, τό κουστούμι τοῦ μπάνιου. **~льня** *ж* τό λουτρό, τό μπάνιο. **~ние** *с* τό λούσιμο, τό μπάνιο / τό λουτρό (*в море и т. п.*). **~ть** *несов.* λούω, λούζω. **~ться** κάνω μπάνιο, λούζομαι· ◇ ~ться в зо́лоте κολυμπῶ στό χρυσάφι.

купе́ *с нескл.* τό κουπέ, τό διαμέρισμα βαγονιοῦ. **~йный** *прил. см.* купи́рованный.

купе́ль *ж церк.* ἡ κολυμβήθρα.

купе́||ц *м* ὁ ἔμπορος. **~ческий** *прил.* ἐμπορικός. **~чество** *с* οἱ ἔμποροι.

купидо́н *м миф., поэт.* ὁ Ἔρως.

купи́рованный *прил.*: ~ ваго́н βαγόνι μέ κουπέ.

купи́ть *сов. см.* покупа́ть.

купле́т *м* τό κουπλέ, τό κουπλέτο. **~и́ст** *м* ὁ κουπλετίστας, ὁ τραγουδιστής κουπλέτων.

ку́пля *ж* ἡ ἀγορά, τό ἀγόρασμα: ~-прода́жа ἡ ἀγοραπωλησία.

ку́пол *м* ὁ θόλος, ὁ τροῦλλος. **~ообра́зный** *прил.* θολοειδής.

купо́н *м* 1. τό κουπόνι, τό τοκομερίδιο[ν], ἡ μερισματαπόδειξη[-ις]· 2. (*отрез ткани*) τό ρετάλι, τό ὑπόλοιπον ὑφάσματος.

купоро́с *м хим.* τό βιτριόλι[ον]: ме́дный ~ ἡ χαλκάνθη, τό κυανοῦν βιτριόλιον· желе́зный ~ τό πράσινον βιτριόλιον· ци́нковый ~ τό λευκόν βιτριόλιον.

купчи́ха *ж* 1. ἡ ἐμπόρισσα, ἡ ἔμπορος· 2. (*жена купца*) ἡ γυναῖκα τοῦ ἐμπόρου.

купю́ра *ж* 1. *лит., муз.* ἡ ἐκκοπή, ἡ ἐκτομή· 2. *фин.* τό ἀπόκομμα τραπεζογραμματίου, τό χαρτονόμισμα.

курага́ *ж* τά ξερά βερύκοκκα.

кура́житься *несов. разг.* κάνω τόν παλληκαρᾶ, κάνω τόν νταῆ.

кура́нты *тк. мн.*: Кремлёвские ~ τά μεγάλα ρολόγια τοῦ Κρεμλίνου.

курга́н *м* ὁ τύμβος, ὁ τούμπα.

кургу́зый *прил. разг.* 1. (*об одежде*) κοντός καί στενός· 2. (*с обрубленным хвостом*) κολοβός.

курдю́||к *м* τό ἀπόθεμα λίπους στήν οὐρά τοῦ προβάτου. **~чный** *прил.* λιπώδης: ~чное са́ло τό λίπος τῆς οὐρᾶς τοῦ προβάτου· ~чная овца́ τό πλατύουρο (*или* τό καραμάνικο) πρόβατο.

ку́рев||о *с* (*табак*) *разг.* ὁ καπνός, τά τσιγάρα: у меня́ нет ~а δέν ἔχω καπνό.

куре́ние *с* 1. (*действие*) τό κάπνισμα, τό φουμάρισμα· 2. (*вещество*) τό θυμίαμα, τό λιβάνι.

кури́льщик *м* ὁ καπνιστής, ὁ φουμαδόρος.

кури́н||ый *прил.* ἀλεκτοροειδής, ὀρνιθοειδής, κοτ(τ)ήσιος: ~ое яйцо́ τό αὐγό τῆς κότ(τ)ας· ~ бульо́н ζωμός κότ(τ)ας, ἡ ὀρνιθόσουπα· ◇ ~ая слепота́ *а*) (*болезнь*) ἡ ἡμεραλωπία, *б*) (*растение*) τό βατράχιο, ἡ νεραγκούλα, τό ἀγριοσέλινο.

кури́тельн||ый *прил.* τοῦ καπνοῦ: ~ таба́к ὁ καπνός γιά κάπνισμα· ~ая ко́мната τό καπνιστήριο· ~ая тру́бка τό τσιμπούκι, ἡ πίπα.

кури́ть *несов.* 1. καπνίζω, φουμάρω: ~ запреща́ется ἀπαγορεύεται τό κάπνισμα· бро́сить ~ κόβω τό τσιγάρο· 2. (*добывать перегонкой*) διϋλίζω, ἀποστάζω· 3.: ~ ла́даном θυμιάζω, λιβανίζω· ◇ ~ фимиа́м кому́-л. ἐγκωμιάζω, λιβανίζω κάποιον. **~ся** 1. (*дымиться*) καπνίζω· 2. (*о тумане, дыме и т. п.*) ἐξατμίζομαι, ἀχνίζω: вулка́н ку́рится τό ἡφαίστειο καπνίζει.

ку́рица *ж* ἡ κότ(τ)α, ἡ ὄρνις, ἡ ὄρνιθα· ◇ мо́края ~ ἡ βρεμένη γάτα.

курн||о́й *прил.*: ~а́я изба́ ἴζμπα χωρίς καπνοδόχο.

курно́сый *прил.* πλατσομύτης: ~ нос ἡ σιμή μύτη.

курово́дство *с* ἡ ὀρνιθοτροφία.

куро́к *м* ὁ λύκος, ὁ πετεινός: взводи́ть ~ σηκώνω τόν πετεινό.

куроле́сить *несов. разг.* κάνω τρέλλες.

куропа́тка *ж* ἡ πέρδικα, τό περδίκι, ἡ πέρδιξ.

куро́рт *м* ἡ λουτρόπολη[-ις] / τά ἰαματικά λουτρά (*во́ды*). **~ник** *м* ὁ παραθερίζων σέ λουτρόπολη. **~ный** *прил.* λουτρικός, τῶν ἰαματικῶν λουτρῶν: ~ный сезо́н ἡ σαιζόν παραθερισμοῦ, ἡ ἐποχή παραθέρισης· ~ное лече́ние ἡ λουτροθεραπεία, ἡ θεραπεία μέ ἰαματικά λουτρά.

курс *м* 1. (*направление*) ἡ πορεία, ἡ ρότα / *перен.* ἡ κατεύθυνση[-ις], ἡ διεύθυνση[-ις]: ~ на се́вер πορεία πρός βορρᾶν· взять ~ на что́-л. *перен.* ἀρχίζω κάτι· меня́ть ~ ἀλλάζω πορεία· 2. (*учебный*) ἡ διδασκαλία, ἡ σειρά μαθημάτων / τό ἔτος (*год обучения*): ~ ле́кций ἡ σειρά παραδόσεων· студе́нт тре́тьего ~а ὁ τριτοετής φοιτητής· око́нчить ~ в университе́те τελειώνω τό πανεπιστήμιο· 3. (*учебник*) τό ἐγχειρίδιο[ν]: кра́ткий ~ ἡ ἐπιτομή· 4. *мед.*: ~ лече́ния ἡ θεραπεία, ἡ κούρα· 5. *эк.* (*валюты и т. п.*) ἡ ἀξία, ἡ τιμή: биржево́й ~ οἱ τιμές τοῦ χρηματιστηρίου· ◇ быть в ~е де́ла εἶ-

μαι ἐνήμερος, εἶμαι γνώστης τῶν πραγμάτων· вводи́ть в ~ κατατοπίζω, ἐνημερώνω· держа́ть в ~е собы́тий κρατῶ ἐνήμερο τῶν γεγονότων.

курса́нт *м* ὁ μαθητής στρατιωτικῆς σχολῆς/ ὁ ἀκροατής (*слушатель*).

курси́в *м полигр.* τά κυρτά τυπογραφικά στοιχεῖα. **~ом** *нареч.* μέ κυρτά στοιχεῖα.

курси́ровать *несов.* κυκλοφορῶ, κάνω διαδρομή, ἐκτελῶ δρομολόγιο.

курсо́вка *ж* τό εἰσιτήριο[ν] γιά θεραπεία καί διατροφή στά σανατόρια καί στίς λουτροπόλεις.

курсов||о́й *прил.* **1.** *эк.* τῶν τιμῶν, τῶν ἀξιῶν: ~а́я табли́ца τό δελτίο (*или* ὁ πίνακας) τῶν τιμῶν τοῦ χρηματιστηρίου· **2.** (*учебный*): ~ прое́кт ἐτήσια φοιτητική ἐργασία στό σχέδιο· ~а́я рабо́та ἐτήσια φοιτητική διατριβή.

ку́рсы *тк. мн.* ἡ σχολή, τά μαθήματα: ~ иностра́нных языко́в ἡ σχολή τῶν ξένων γλωσσῶν· вече́рние ~ ἡ νυκτερινή σχολή, τά νυχτερινά μαθήματα· подготови́тельные ~ τό φροντιστήριο.

куртиза́нка *ж* ἡ ἑταίρα.

ку́ртка *ж* ἡ ζακέτα, τό σακκάκι, ἡ πατατούκα, ὁ σαγιᾶς.

курча́вый *прил.* σγουρός (*о волосах*)/ σγουρομάλλης (*о человеке*).

ку́ры I *мн. см.* ку́рица· ◇ ку́рам на́ смех γελᾶνε κι' οἱ κότες, γελάει καί τό παρδαλό κατσίκι.

ку́ры II: стро́ить ~ *шутл.* κορτάρω, κάνω κόρτε.

курьёз *м* ἡ ἀστεία περίπτωση. **~ный** *прил.* παράξενος, ἀστεῖος.

курье́р *м* ὁ ταχυδρόμος / ὁ κλητήρας, ὁ κλητήρ (*посыльный*)/ ὁ ἀγγελιαφόρος (*гонец*): дипломати́ческий ~ ὁ διπλωματικός ταχυδρόμος. **~ский** *прил.* (*относящийся к курьеру*) ταχυδρομικός· ◇ ~ский по́езд ἡ ταχεῖα, τό ἐξπρές.

куря́т||ина *ж* τό κρέας τῆς κότ(τ)ας. **~ник** *м* τό κοτ(τ)έτσι, ὁ ὀρνιθών, τό κουμάσι.

куря́щ||ий **1.** *прич. и прил.* καπνιστής· **2.** *м* ὁ καπνιστής: ваго́н для ~их τό βαγόνι γιά τούς καπνιστές.

куса́ть *несов. в разн. знач.* δαγκάνω / τσιμπῶ (*о насекомых*). **~ся** **1.** δαγκάνω / τσιμπῶ (*о насекомых*). **2.** (*о ценах*) *разг. шутл.* στοιχίζω ἀκριβά, τσούζω.

куса́чки *мн.* τό συρματοκοπτικό ψαλίδι.

кусково́й *прил.* κομματιαστός, σέ κομμάτια: ~ са́хар ἡ ζάχαρη κομμάτια.

кус||о́к *м в разн. знач.* τό κομμάτι / ἡ φέτα (*отрезанный ножом*): ~ хле́ба ἕνα κομμάτι (*или* μιά φέτα) ψωμί· два ~ка́ ды́ни δυό φέτες πεπόνι· ~ мы́ла ἕνα κομμάτι σαπούνι· ~ земли́ ἕνα κομμάτι γῆς· ~ мя́са ἕνα κομμάτι κρέας· разби́ть на ~ки́ κομματιάζω· ◇ зараба́тывать свой ~ хле́ба κερδίζω τόν ἐπιούσιον ἄρτον, βγάζω τό ψωμί μου· ла́комый ~ ὁ καλός μεζές, τό καλό κομμάτι· ~ мне в го́рло не идёт δέν μπορῶ νά βάλω στό στόμα μου τίποτε.

куст *м* ὁ θάμνος, ὁ βάτος. **~а́рник** *м* οἱ θάμνοι, τά χαμόκλαδα.

куста́р||ничать *несов.* δουλεύω στή χειροτεχνία. **~ничество** *с пренебр.* οἱ χειροτεχνικές μέθοδες δουλειᾶς. **~ный** *прил.* χειροτεχνικός, βιοτεχνικός: ~ные изде́лия τά προϊόντα τῆς χειροτεχνίας· ~ная рабо́та *а*) τό χειροτέχνημα, *б*) *перен. пренебр.* ἡ πρόχειρη δουλειά. **~щина** *ж пренебр. см.* куста́рничество.

куста́рь *м* ὁ χειροτέχνης, ὁ βιοτέχνης.

ку́тать *несов.* (περι)τυλίγω, κουκουλώνω: ~ ребёнка κουκουλώνω τό μωρό. **~ся** κουκουλώνομαι.

кутёж *м* ἡ κραιπάλη, τά ὄργια.

кутерьма́ *ж разг.* ἡ ταραχή, τό πατιρντί, ἡ φασαρία.

кути́||ла *м разг.* ὁ γλεντζές, ὁ χαροκόπος. **~ть** *несов.* γλεντοκοπῶ.

куха́рка *ж* ἡ μαγείρισσα.

ку́х||ня *ж* **1.** ἡ κουζίνα, τό μαγειρεῖο[ν], τό μαγεριό: похо́дная ~ τό μαγειρεῖο ἐκστρατείας· фа́брика-~ συγκρότημα ἐστιατορίων· **2.** (*стол*) ἡ κουζίνα: гре́ческая ~ ἡ ἑλληνική κουζίνα. **~онный** *прил.* μαγειρικός, τῆς κουζίνας.

ку́цый *прил. разг.* **1.** κολοβός, κόλουρος (*бесхвостый*)/ κοντός (*короткополый*): ~ щено́к τό κολοβό κουταβάκι· ~ сюртучо́к τό κοντό σακκάκι· **2.** *перен.* (*ограниченный*) κουτσουρεμένος, κολοβός.

ку́ч||а *ж* ὁ σωρός, ἡ στοίβα: ~ сне́гу ἡ στοίβα χιόνι· ~ песку́ ὁ σωρός ἄμμου· ~ книг ὁ σωρός βιβλίων· муравьи́ная ~ ἡ μυρμηγκιά· ~ ребя́т τό τσοῦρμο παιδιῶν· ◇ вали́ть в одну́ ~у βάζω ὅλα σ'ἕνα σακκί. **~ами** *нареч.* σωρηδόν.

кучев||о́й *прил.*: ~ы́е облака́ ὁ σωρός ἀπό σύννεφα.

ку́чер *м* ὁ ἀμαξᾶς, ὁ ἀμαξηλάτης.

кучу́ *наст. вр. от* кути́ть.

куш *м разг.* τό μεγάλο ποσό χρημάτων: сорва́ть ~ ἀποσπῶ μεγάλο ποσό.

куша́к *м* τό ζουνάρι, τό ζωνάρι.

ку́ша||нье *с* τό φαγητό[ν], τό φαΐ. **~ть**

несов. τρώγω: ~йте, пожáлуйста! ὁρίστε, σερβιρισθῆτε!· ~ть пóдано τό φαΐ (*или* τό γεῦμα) εἶναι ἕτοιμο.

кушéтка *ж* τό ντιβάνι, ὁ καναπές.

кую́, куёшь и т. д. *наст. вр. от* ковáть.

кювéт *м* τά χαντάκια ἀποχέτευσης.

кювéтка *ж фото* τό τάσι, ἡ λεκάνη.

Л

лабáз *м* τό ἀλευροπωλεῖο[ν] (*для продажи*)/ τό ἀλευράδικο (*для хранения*). ~**ник** *м уст.* ὁ ἀλευροπώλης, ὁ ἀλευρᾶς.

лаби||ализáция *ж лингв.* ἡ προφορά μέ τά χείλια. ~**áльный** *прил. лингв.* χειλεόφωνος.

лабири́нт *м в разн. знач.* ὁ λαβύρινθος.

лаборáнт *м* ὁ βοηθός τοῦ ἐπιστήμονα στό ἐργαστήριο.

лаборатóр||ия *ж* τό ἐργαστήριο[ν]. ~**ный** *прил.* τοῦ ἐργαστηρίου.

лáва *ж* ἡ λάβα.

лавáнда *ж бот.* ἡ λεβάντα, ἡ λαβαντίς.

лави́на *ж* 1. ἡ χιονοστιβάδα[-άς]· 2. *перен.* ὁ ὄγκος, ὁ χείμαρος.

лави́ровать *несов.* 1. λοξοδρομῶ, ἑλίσσομαι· 2. *перен.* κάνω ἑλιγμούς, μανουβράρω.

лáвка I *ж* (*скамейка*) ὁ πάγκος, τό σκαμνί.

лáвка II *ж* (*магазин*) τό μαγαζί, τό μπακάλικο (*бакалейная*)/ τό χασάπικο (*мясная*)/ τό μανάβικο (*овощная*) / ἡ καντίνα (*войсковая*).

лáвочник *м* ὁ μαγαζάτορας/ ὁ μπακάλης (*бакалейщик*).

лавр *м* ἡ δάφνη· ◇ увенчáть ~ами στέφω (*или* στεφανώνω) μέ δάφνες· пожинáть ~ы δρέπω δάφνες· почи́ть на ~ах ἐπαναπαύομαι στίς δάφνες μου.

лаврови́шня *ж бот.* ὁ δαφνοκέρασος, ἡ ροδοδάφνη.

лáврóвый *прил.* δάφνινος, ἀπό δάφνες, ἐκ δάφνης: лáвровое дéрево ἡ δάφνη· лаврóвый венóк στεφάνι ἀπό δάφνες, ὁ δαφνοστέφανος· лаврóвый лист τό δαφνόφυλλο[ν].

лаг *м мор.* (*прибор*) τό δρομόμετρο[ν], ἡ παρκέτα.

лáгерный *прил.* τοῦ στρατοπέδου, τῆς κατασκήνωσης: ~ сбор ἡ περίοδος ἀσκήσεων στρατοῦ.

лáгер||ь *м* 1. *воен.* τό στρατόπεδο[ν] (*тж. перен.*), ὁ καταυλισμός· ~ ми́ра τό στρατόπεδο τῆς εἰρήνης· стоя́ть, располагáться ~ем εἶμαι στρατοπεδευμένος, κατασκηνώνω, καταυλίζομαι· снимáться с ~я διαλύω τό στρατόπεδο· находи́ться во врáжеском ~е *прям.*, *перен.* βρίσκομαι στό ἐχθρικό στρατόπεδο· 2. (*пионерский, туристический*) ἡ κατασκήνωση[-ις]: пионéрский ~ ἡ κατασκήνωση τῶν πιονέρων, ἡ πιονιέρικη κατασκήνωση· 3. (*концентрационный*) τό στρατόπεδο συγκέντρωσης.

лагли́нь *м мор.* τό σχοινί[ον] τοῦ δρομομέτρου.

лагу́на *ж* ἡ λιμνοθάλασσα.

лад *м* 1. (*согласие, мир*) ἡ ἁρμονία, ἡ συμφωνία, ἡ ὁμόνοια: жить в ~у́ ζῶ ἐν ὁμονοίᾳ· не в ~áх σέ διχόνοια· петь в ~ τραγουδῶ ἁρμονικά· 2. (*способ, манера*) *разг.* ὁ τρόπος: на нóвый ~ μέ καινούργιο τρόπο· на рáзные ~ы́ μέ διαφορετικούς τρόπους· 3. *муз.* ὁ τρόπος, ὁ τόνος: мажóрный ~ ὁ μείζων τόνος, ὁ μείζων τρόπος, τό ματζόρε· минóрный ~ ὁ ἐλάσσων τόνος, ὁ ἐλάσσων τρόπος, τό μινόρε· 4. (*гармоники и т. п.*) τό πλῆκτρο[ν]· ◇ дéло идёт на ~ ἡ δουλειά στρώνει.

лáдан *м* τό λιβάνι, τό λάδανο[ν]: рóсный ~ τό μοσχολίβανο[ν]· ◇ дышáть на ~ *разг.* μυρίζει λιβάνι, εἶναι ἑτοιμοθάνατος, πνέει τά λοίσθια· бои́тся как чёрт ~а φοβᾶται ὅπως ὁ διάβολος τό λιβάνι.

лáди||ть *несов.* (*жить в ладу*) *разг.* τά ἔχω καλά, τά πηγαίνω καλά μέ κάποιον· ◇ он ~т однó и тó же κοπανᾶ τά ἴδια καί τά ἴδια. ~**ться** *разг.* τακτοποιοῦμαι, διευθετοῦμαι: дéло не ~тся ἡ δουλειά δέν στρώνει, ἡ δουλειά δέν μπορεῖ νά στρώσει.

лáдно 1. *нареч.* (*мирно*) *разг.* σέ ἁρμονία, ἐν ὁμονοίᾳ· 2. *нареч.* (*удачно, хорошо*) καλά, ἐν τάξει· 3. *частица* (*хорошо, пускай*) *разг.* καλά, ἐν τάξει, σύμφωνοι: ~, э́то я бы́стро сдéлаю σύμφωνοι, θά τό κάνω γρήγορα.

ладóн||ь *ж* ἡ παλάμη, ἡ χούφτα, ἡ φούχτα· ◇ как на ~и καθαρά μπροστά μου.

ладóши *мн.* παλαμάκια: хлóпать в ~ χειροκροτῶ, χτυπῶ παλαμάκια.

ладья́ I *ж* (*лодка*) *уст.* ἡ βάρκα, ἡ λέμβος.

ладья́ II *ж шахм.* ὁ πύργος.
ла́ешь и т. д. *наст. вр. от* ла́ять.
ла́жу *наст. вр. от* ла́дить *и от* ла́зить.
ла́занье *с* τό σκαρφάλωμα, ἡ ἀναρρίχηση[-ις].
лазаре́т *м* τό πρόχειρο[ν] νοσοκομεῖο[ν].
лазе́йка *ж* 1. ἡ σχισμή, ἡ χαραμάδα, τό ἄνοιγμα· 2. *перен.* ἡ διέξοδος, ἡ τρύπα.
ла́зер *м физ.* λάζερ.
ла́зить *несов.* (*взбираться*) σκαρφαλώνω: ~ по дере́вьям σκαρφαλώνω στά δέντρα· ◇ ~ по карма́нам κλέβω ἀπό τήν τσέπη, εἶμαι πορτοφολᾶς.
лазо́ревый *прил. поэт.* γαλάζιος, γαλανός.
лазу́рный *прил.* κυανόχρους, γαλάζιος, γαλανός.
лазу́рь *ж* 1. τό γαλάζιο (*или* τό οὐρανί) χρῶμα, τό λαζούρι: небе́сная ~ ὁ γαλάζιος οὐρανός· 2. (*краска*) ἡ γαλανοβαφή: берли́нская ~ τό πρωσσικό κυανό.
лазу́тчик *м воен.* ὁ κατάσκοπος, ὁ ἀνιχνευτής.
лай *м* τό γαύγισμα, τό ἀλύχτημα, ἡ ὑλακή.
ла́йка I *ж* ἡ λάϊκα (*σκυλί τῶν 'Εσκιμώων*).
ла́йка II *ж* (*кожа*) τό γκλασέ (δέρμα).
ла́йков||ый *прил.* ἀπό δέρμα γκλασέ: ~ые перча́тки γάντια ἀπό δέρμα γκλασέ.
ла́йнер *м* τό ὑπερωκεάνειο[ν]: возду́шный ~ τό μεγάλο ἀεροπλάνο.
лак *м* τό βερνίκι: покрыва́ть ~ом βερνικώνω.
лака́ть *несов.* πίνω μέ τή γλῶσσα, λάπτω.
лаке́й *м* ὁ λακές, ὁ ὑπηρέτης. ~ский *прил.* 1. τοῦ λακέ, τοῦ ὑπηρέτη· 2. *перен. презр.* δουλικός, λακέδικος, δουλοπρεπής.
лакиро́вани||ый *прил.* ἀπό λουστρίνι, βερνικωτός: ~ые боти́нки τά λουστρίνια.
лакир||ова́ть *несов.* βερνικώνω, στιλβῶ. ~о́вка *ж* 1. (*действие*) τό λουστράρισμα, τό βερνίκωμα: ~о́вка действи́тельности ὁ ἐξωραϊσμός (*или* ἡ ἐξιδανίκευση) τῆς πραγματικότητας· 2. (*слой лака*) τό βερνίκι.
ла́кмус *м хим.* τό ἡλιοτρόπιο. ~овый *прил.*: ~овая бума́га ὁ χάρτης τοῦ ἡλιοτροπίου.
ла́ковый *прил.* 1. ἀπό λουστρίνι· 2. (*покрытый лаком*) βερνικωμένος.
ла́ком||иться *несов.* λιχουδιάζω, τρώγω νόστιμα φαγητά. ~ка *м, ж* ὁ λιχούδης, ὁ λιχουδιάρης. ~ство *с* οἱ λιχουδιές, τά λιχνεύματα. ~ый *прил.* νόστιμος, ὀρεκτικός: ~ый кусо́к τό ὀρεκτικό πράγμα, ὁ καλός μεζές.
лакони́||зм *м*, **лакони́||чность** *ж* ἡ λακωνικότητα[-ης], ὁ λακωνισμός. ~чный *прил.* λακωνικός.
лакри́||ца *ж* ἡ γλυκόρριζα, ἡ γιάμπολη, ἡ διάμπολη: ~чный *прил.* τῆς γλυκόρριζας: ~чный ко́рень ἡ γλυκόρριζα.
лаку́на *ж* τό κενόν, τό χάσμα.
ла́ма I *м* (*духовное лицо*) ὁ λάμας: дала́й-~ ὁ Δαλαϊλάμας.
ла́ма II *ж зоол.* ἡ λάμα, ἡ προβατοκάμηλος.
ла́мпа *ж* ἡ λάμπα, ὁ λαμπτήρ[ας], ἡ λυχνία: электри́ческая ~ ἡ ἠλεκτρική λάμπα, ὁ ἠλεκτρικός λαμπτήρ· насто́льная ~ ἡ ἐπιτραπέζια λάμπα· электро́нная ~ ἡ ἠλεκτρονική λάμπα· пая́льная ~ τό καμινέτο συγκολλήσεως· ~ в сто свече́й λάμπα ἑκατό κεριῶν.
лампа́да *ж* 1. (*для икон*) τό καντήλι, ἡ κανδήλα· 2. (*светильник*) τό λυχνάρι, ὁ λύχνος.
лампа́с *м* τό σειρίτι (πανταλονιοῦ).
ла́мпов||ый *прил.* τῆς λάμπας (*для ламп*)/ μέ λαμπτῆρες (*с лампами*): ~ое стекло́ τό γυαλί τῆς λάμπας· ~ приёмник *радио* ὁ δέκτης μέ λαμπτῆρες· ~ усили́тель ἐνισχυτής μέ λαμπτῆρες.
ла́мпочка *ж* ἡ λάμπα, ὁ ἠλεκτρικός λαμπτήρ / ἡ βεγιέζ (*ночник*).
лангу́ст(а) *м* (*ж*) *зоол.* ἡ καραβίδα [-ίς].
ландша́фт *м* τό τοπεῖο[ν].
ла́ндыш *м* τό μαγιολούλουδο.
ланоли́н *м* ἡ λανολίνη.
ланце́т *м* τό νυστέρι.
лань *ж* τό θηλυκό ἐλάφι (*самка*)/ ἡ δορκάς, τό ζαρκάδι (*самец*).
ла́п||а *ж* 1. (*животного*) τό πόδι τοῦ ζώου· 2. (*человека*) *разг.* ἡ ποδάρα (*о ноге*)/ ἡ χεροῦκλα (*о руке*)· 3. *тех.* ἡ σφήνα, ἡ προσαρμογή δύο ξύλων, τό τσιγκέλι: ~ы я́коря τά μπράτσα τῆς ἄγκυρας, οἱ βραχίονες τῆς ἄγκυρας· ◇ попа́сть в ~ы к кому́-л. πέφτω στά νύχια κάποιου.
ла́пка *ж в разн. знач.* τό ποδαράκι· ◇ ходи́ть на за́дних ~х пе́ред ке́м-л. στέκομαι σούζα μπροστά σέ κάποιον.
ла́поть *м* τό τσαρούχι.
лапта́ *ж* 1. (*игра*) ἡ λαπτά (ρωσικό παιγνίδι μέ τόπι)· 2. (*палка в этой игре*) τό ρόπαλον, ἡ μαγκούρα.
ла́пчатый *прил.* 1. (*о птице и т. п.*) στεγανόπους· 2. (*похожий на лапу*) σέ

σχῆμα ποδιοῦ / παλαμοσχιδής, παλαμοειδής (о *листьях и т. п.*).

лапша́ *ж* τά λαζάνια.

ларёк *м* τό μαγαζάκι, τό περίπτερο.

ларе́ц *м* ἡ κασετίνα, τό κουτί.

ларинги́т *м мед.* ἡ λαρυγγῖτις.

ларинго́лог *м* ὁ λαρυγγολόγος.

ла́рчик *м* ἡ κασετίνα, τό κουτάκι· ◇ а ~ про́сто открыва́лся ἡ λύση ἦταν ἁπλούστατη.

ларь *м* τό σεντούκι, ἡ κασσέλα.

ла́ска I *ж* τό χάδι, τό χάϊδεμα, ἡ θωπεία.

ла́ска II *ж зоол.* ἡ νυφίτσα, ἡ ἰκτίς.

ласка́тельн||ый *прил.* χαϊδευτικός, θωπευτικός: ~ое и́мя τό χαϊδευτικό ὄνομα, τό ὑποκοριστικό[ν].

ласка́ть *несов.* 1. χαϊδεύω, θωπεύω· 2. *перен.* (*слух, взгляд и т. п.*) κάνω νά χαίρεται. ~ся χαϊδεύομαι, ζητῶ χάδια, καλοπιάνω κάποιον.

ла́сков||ый *прил.* 1. γλυκός, τρυφερός / θωπευτικός, χαϊδευτικός (*об улыбке и т. п.*)/ γλυκομίλητος (*в обращении*): ~ взгляд τό χαϊδευτικό βλέμμα· ~ые слова́ τά τρυφερά λόγια· 2. *перен.* (*нежащий, ласкающий*) ἁπαλός, θωπευτικός: ~ ветеро́к τό ἁπαλό ἀεράκι.

лассо́ *с нескл.* τό λάσσο.

ласт *м* τό πτερύγιο[ν] (*моржей, тюленей и т. п.*)/ ἡ κρατούνα (*пловца*).

ла́стик *м* (*резинка для стирания*) *разг.* ἡ γομολάστιχα.

ла́ститься *несов.* χαϊδολογιέμαι, ζητῶ χάδια, χαϊδεύομαι.

ла́сточка *ж* τό χελιδόνι, ἡ χελιδών: пе́рвая ~ τό πρῶτο χελιδόνι· ◇ одна́ ~ весны́ не де́лает *посл.* ἕνα χελιδόνι δέν φέρνει τήν ἄνοιξη.

лата́ния *ж бот.* ἡ λατάνια.

лата́ть *несов. разг.* μπαλλώνω.

латви́йский *прил.* λεττονικός.

латини́ст *м* ὁ λατινιστής.

лати́нск||ий *прил.* λατινικός: ~ язы́к ἡ λατινική γλῶσσα· ~ие дре́вности οἱ ρωμαϊκές ἀρχαιότητες· ◇ Лати́нская Аме́рика ἡ Λατινική Ἀμερική.

лату́нь *ж* ὁ ὀρείχαλκος, ὁ μπροῦντζος.

ла́ты *мн. ист.* ἡ πανοπλία, ἡ ἁρματωσιά.

латы́нь *ж* ἡ λατινική γλῶσσα, τά λατινικά.

латы́ш *м* ὁ Λεττονός. ~ка *ж* ἡ Λεττονή, ἡ Λεττονίδα[-ίς]. ~ский *прил.* λεττονικός.

лауреа́т *м* ὁ βραβευμένος: ~ Ле́нинской пре́мии βραβεῖο Λένιν.

лафе́т *м воен.* ὁ κιλλίβας: пу́шечный ~ ὁ κιλλίβας τοῦ τηλεβόλου, ὁ κιλλίβαντας πυροβόλου.

ла́цкан *м* τό πέττο.

лачу́га *ж* τό χαμόσπιτο, ἡ τρώγλη.

ла́ять *несов.* γαυγίζω, ἀλυχτῶ, ὑλακτῶ· ◇ соба́ка ла́ет — ве́тер но́сит *погов.* λόγια χαμένα, λόγια τοῦ ἀέρος.

лба, лбу и т. д. *род., дат. ед. от* лоб.

лгать *несов.* λέω ψέμματα, ψεμματίζω, ψεύδομαι.

лгу, лжёшь и т. д. *наст. вр. от* лгать.

лгун *м* ὁ ψεύτης, ὁ ψεματάρης. ~ья *ж* ἡ ψεύτρα.

лебеда́ *ж бот.* ἡ λοποτιά, ἡ λοπουντιά, τό χηνοπόδιον, τό λευκόν.

лебеди́н||ый *прил.* κύκνειος· ◇ ~ая песнь τό κύκνειον ᾆσμα.

лебёдка *ж тех.* τό βαροῦλκο[ν], ὁ ἐργάτης, ὁ μποτζεργάτης.

ле́бедь *м* ὁ κύκνος.

лебези́ть *несов. разг.* κολακεύω, λιβανίζω, γαλιφίζω.

лебя́жий *прил.* τοῦ κύκνου, κύκνειος: ~ пух τό πούπουλο[ν] τοῦ κύκνου.

лев *м* τό λεοντάρι, τό λιοντάρι, ὁ λέων: ◇ морско́й ~ λέων ὁ θαλάσσιος.

лева́цкий *прил. полит.* ἀριστερίστικος.

левизна́ *ж полит.* ὁ ἀριστερισμός.

левко́й *м бот.* τό λευκόϊον.

левша́ *м, ж* ὁ ζερβοχέρης, ὁ ζερβός, ὁ ἀριστερόχειρ.

ле́в||ый *прил. в разн. знач.* ἀριστερός: ~ая сторона́ (*материи*) ἡ ἀνάποδη, ἡ ἀντίθετος ὄψις· ~ борт τό ἀριστερό[ν] μέρος· фра́кция ~ых ἡ φράξια (*или* ἡ παράταξη) τῶν ἀριστερῶν· ◇ встать с ~ой ноги́ ξυπνῶ ἀνάποδα.

легализ||а́ция *ж* ἡ νομιμοποίηση[-ις], ἡ ἐπικύρωση. ~и́ровать *сов. и несов.* νομιμοποιῶ, ἐπικυρῶ, καθιερῶ. ~и́роваться νομιμοποιοῦμαι, εἶμαι νομιμοποιημένος.

лега́льный *прил.* νόμιμος, ἔννομος.

леге́нд||а *ж в разн. знач.* ὁ θρῦλος, ὁ μῦθος. ~а́рный *прил.* θρυλικός.

легио́н *м в разн. знач.* ἡ λεγεών: иностра́нный ~ ἡ λεγεών τῶν ξένων.

лёгк||ий *прил.* ἐλαφρός, ἀβαρής / εὔκολος (*нетрудный*)/ εὔστροφος, εὐκίνητος, σβέλτος (*проворный*): ~ая рабо́та ἡ ἐλαφριά δουλειά· ~ое наказа́ние ἡ ἐλαφρά ποινή, ἡ μικρή τιμωρία· ~ за́втрак τό ἐλαφρό[ν] πρόγευμα· ~ое вино́ τό ἐλαφρό κρασί· ~ое чте́ние τό εὔκολο ἀνάγνωσμα· ~ая промы́шленность ἡ ἐλαφρά βιομηχανία· ◇ ~ хара́ктер ὁ βολικός (*или* καλόβολος) χαρακτήρας· ~ая атле́тика

спорт. ὁ ἀθλητισμός στίβου· с ~им сéрдцем μέ ἐλαφριά καρδιά.

легкó 1. *нареч.* ἐλαφρ(ι)ά, ἐλαφρῶς / εὔκολα (*нетрудно*)/ εὐκίνητα, σβέλτα (*проворно*): ~ ступáть ἀλαφροπατῶ· 2. *предик. безл.* εὔκολα: мне так ~! νοιώθω ἄνετα· ◇ ~ сказáть! εὔκολο εἶναι νά τό λές!

легкоатлéт *м спорт.* ὁ ἀθλητής στίβου.

легковéр||ие *с* ἡ εὐπιστία, ἡ εὐκολοπιστία: ~**ный** *прил.* εὔπιστος, μωρόπιστος, εὐκολόπιστος.

легковéс *м спорт.* ὁ ἐλαφρῶν βαρῶν.

легковéсный *прил. прям., перен.* ἐλαφρός, ἐπιπόλαιος.

легковóй *прил.*: ~ автомобиль ἡ κούρσα, ἡ λιμουζίνα.

легковоспламеняющийся εὔκολα ἀναφλεγόμενος, εὔφλακτος.

лёгк||ое *с анат.* τό πνευμόνι, τό πλεμόνι, ὁ πνεύμων: воспалéние ~их ἡ πνευμονία.

легкомы́сл||еино *нареч.* ἐπιπόλαια, ἀπερίσκεπτα, ἀστόχαστα. ~**енность** *ж* ἡ ἐπιπολαιότητα[-ης] / ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀστοχασιά (*необдуманность*). ~**енный** *прил.* ἐπιπόλαιος, ἐλαφρόμυαλος (*о человеке*)/ ἀπερίσκεπτος, ἀστόχαστος (*о поступке*). ~**ие** *с* ἡ ἐπιπολαιότητα[-ης], ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἐλαφρομυαλιά.

легкоплáвкий *прил. тех.* εὔτηκτος: ~ метáлл τό εὔτηκτο[ν] μέταλλο[ν].

лёгкость *ж* 1. (*по весу*) ἡ ἐλαφρότητα[-ης], ἡ ἐλαφράδα· 2. (*нетрудность*) ἡ εὐκολία· 3. (*проворство*) ἡ εὐστροφία, ἡ εὐκινησία, ἡ εὐχέρεια, ἡ σβελτάδα.

лёгочный *прил.* πνευμονικός, τοῦ πνεύμονος: ~ больнóй ὁ φθισικός, ὁ φυματικός.

лéгче (*сравнит. ст. от* лёгкий *и* легкó) ἐλαφρότερα, εὐκολώτερα: емý от э́того не ~ αὐτό δέν τόν σώζει.

лёд *м* 1. ὁ πάγος: сплошнóй ~ ὁ παγετών· дрейфýющие льды τά ἐπιπλέοντα παγόβουνα· 2. *перен.* ὁ πάγος, ἡ ψυχρότητα[-ης]: ~ слóман ἔσπασε ὁ πάγος.

леден||éть *несов.* 1. (*превращаться в лёд*) παγώνω, πήζω, πήγνυμαι· 2. (*замерзать, коченеть*) παγώνω, ξυλιάζω· ◇ кровь ~éет παγώνει τό αἷμα μου.

леденéц *м* τό ζαχαρωτό[ν], ἡ καραμέλα.

леденить *несов. прям., перен.* παγώνω.

леденящий *прил.* παγερός, παγετώδης, κατάψυχρος: ~ ýжас παγώνει τό αἷμα ἀπό τή φρίκη.

лéдник *м* ἡ ἀποθήκη πάγου, τό ψυγεῖο.

ледни́к *м геогр.* ὁ ὄγκος πάγου, ὁ παγετών(ας). ~**óвый** *прил.* παγετώδης: ~óвый периóд *геол.* ἡ ἐποχή τῶν πάγων.

ледовитый *прил.* παγωμένος: Ледовитый Океáн ὁ Παγωμένος Ὠκεανός.

ледóвый *прил. геол.*: ~ периóд ἡ περίοδος τῶν πάγων· Ледóвое побóище *ист.* ἡ μάχη στούς πάγους.

ледо||кóл *м* τό παγοθραυστικό. ~**рýб** *м* ὁ παγοθραύστης.

ледохóд *м* τό λυώσιμο τῶν πάγων.

ледян||óй *прил.* κατεψυγμένος, παγετώδης / παγωμένος (*изо льда*): ~áя водá τό παγωμένο νερό· ~áя сосýлька τό κρύσταλλο· ◇ ~ым тóном μέ ψυχρότητα, μέ παγερό ὕφος.

лежáк *м* ἡ ξύλινη ξαπλώστρα, ὁ καναπές.

лежáлый *прил.* μπαγιάτικος / μουχλιασμένος (*заплесневелый*).

лежáнка *ж* ἡ προεξοχή σόμπας πού χρησιμεύει γιά ὕπνο.

леж||áть *несов.* 1. εἶμαι ξαπλωμένος, κοίτομαι, κεῖμαι, πλαγιάζω: ~ на травé πλαγιάζω ἐπάνω στά χόρτα· ~ в больни́це βρίσκομαι στό νοσοκομεῖο· 2. (*быть расположенным*) βρίσκομαι, εὑρίσκομαι, εἶμαι: гóрод ~и́т на берегý мóря ἡ πόλη βρίσκεται στήν ἀκροθαλασσιά, ἡ πόλη εἶναι παραθαλάσσια· 3. (*на ком-л.* — *об обязанностях, заботах и т. п.*): э́ти обязанности ~áт на нём αὐτά εἶναι δικά του καθήκοντα· ◇ ~ в оснóве ἀποτελῶ τή βάση.

лежáч||ий *прил.* ξαπλωμένος, πλαγιασμένος: в ~ем положéнии ξαπλωμένος· ~ больнóй ὁ κατάκοιτος, ὁ κλινήρης· ◇ под ~ кáмень водá не течёт *посл.* κάτω ἀπό στεκούμενη πέτρα δέν τρέχει νερό.

лежебóка *м, ж разг.* ὁ ἀκαμάτης, ὁ τεμπέλης, ὁ τεμπελχανᾶς.

лéзвие *с* τό ξυραφάκι, ἡ λάμα, ἡ ξυριστική λεπίδα[-ίς].

лезть *несов.* 1. (*наверх*) σκαρφαλώνω, ἀναρριχιέμαι: ~ на дéрево σκαρφαλώνω στό δένδρο· ~ нá гору ἀνεβαίνω στό βουνό· 2. (*входить*) εἰσέρχομαι, μπαίνω / εἰσδύω, εἰσχωρῶ (*проникать*)/ διολισθαίνω, γλιστρῶ, χώνομαι (*в узкое место*): ~ в вóду μπαίνω στό νερό· 3. (*вмешиваться во что-л.*) *разг.* χώνομαι, ἀνακατεύομαι, ἀνακατώνομαι: ~ не в своё дéло χώνω τήν μύτη μου ἐκεῖ πού δέν πρέπει· 4. (*о волосах, мехе и т. п.*) πέφτω, πίπτω: вóлосы лéзут πέφτουν τά μαλλιά μου· 5. (*быть впору, подходить по размерам*) *разг.* μπαίνω, χωράω: фурáжка не лéзет емý на гóлову τό κασκέτο δέν τοῦ χωράει στό κεφάλι· ◇ ~ из кóжи

вóн κάνω τό πᾶν, καταβάλλω μεγάλες προσπάθειες, βάζω ὅλα μου τά δυνατά· ~ на рожóн διακινδυνεύω, ριψοκινδυνεύω· он в кармáн за слóвом не лéзет ἔχει τήν ἀπάντηση ἕτοιμη· ~ в гóлову μοῦ μπαίνει στό κεφάλι.

лей, лéйте *повел. накл. от* лить.

лéйб-гвáрдия *ж воен. ист.* ἡ ἀνακτορική φρουρά, ἡ σωματοφυλακή.

лейб-мéдик *м ист.* ὁ ἰατρός τῶν ἀνακτόρων, ὁ βασιλικός ἰατρός.

лейборúст *м полит.* ὁ λεϊμποριστής, ὁ ἐργατιστής, ὁ ἐργατικός. **~ский** *прил.* λεϊμποριστικός, ἐργατικός, ἐργατιστικός.

лéйка I *ж* 1. (*для поливки растений*) τό ραντιστήρι, τό ποτιστήρι, τό καταβρεχτήρι· 2. (*воронка*) τό χωνί.

лéйка II *ж* (*фотоаппарат*) ἡ λάϊκα.

лейкоцúт *м* τό λευκό αἱμοσφαίριο, τό λευκοκύτταρο[ν]. **~óз** *м* ἡ λευκοκυττάρωση[-ις], ἡ λευχαιμία.

лейтенáнт *м* ὁ ὑπολοχαγός (*в армии*)/ ὁ ἀνθυποσμηναγός (*в авиации*)· млáдший ~ ὁ ἀνθυπολοχαγός · стáрший ~ ὁ ὑπολοχαγός Βῆτα τάξεως

лейтмотúв *м* τό λαϊτμοτίβ.

лекáло *с тех.* ὁ καμπυλογράφος.

лекáрственн||ый *прил.* (*о растениях*) ἰαματικός, φαρμακευτικός: ~ые растéния τά ἰαματικά βότανα.

лекáрство *с* τό φάρμακο[ν], τό γιατρικό: принимáть ~ πίνω τό φάρμακο, παίρνω τό γιατρικό.

лéкарь *м уст., разг.* ὁ γιατρός, ὁ ἰατρός.

лéксик||а *ж лингв.* τό λεξιλόγιο[ν]. **~óграф** *м* ὁ λεξικογράφος. **~ографúческий** *прил.* λεξικογραφικός. **~огрáфия** *ж* ἡ λεξικογραφία. **~олóгия** *ж* ἡ λεξικολογία, ἡ ὀνοματολογία.

лексикóн *м* 1. (*запас слов*) τό λεξιλόγιο[ν]· 2. (*словарь*) τό λεξικό[ν].

лексúческий *прил. лингв.* λεξικός, λεξικολογικός.

лéкт||ор *м* ὁ ὁμιλητής. **~óрий** *м* ἡ αἴθουσα διαλέξεων. **~óрский** *прил.* τοῦ ὁμιλητή.

лекциóнный *прил.* τῶν διαλέξεων: ~ зал αἴθουσα διαλέξεων.

лéкци||я *ж* ἡ διάλεξη[-ις], ἡ ὁμιλία, ἡ διδασκαλία: курс ~й ἡ σειρά παραδόσεων· публúчные ~и οἱ δημόσιες διαλέξεις· читáть ~и *а*) κάνω διαλέξεις (*публичные*), *б*) παραδίδω (*в университете, институте*).

лелéять *несов.* 1. (*нежить*) χαϊδεύω· 2. *перен.* (*вынашивать*) τρέφω: ~ надéжду τρέφω τήν ἐλπίδα.

лемéх *м с.-х.* τό ὑνί, τό γυνί, τό ὑνίον.

лён *м* τό λινάρι, τό λίνον: дúкий ~ τό ἀγριολινάρι· ~-сырéц τό ἀκατέργαστο λινάρι· ◇ гóрный ~ *мин.* ὁ ἀμίαντος.

ленúвец *м* 1. *см.* лентя́й· 2. *зоол.* τά βραδυβάμονα.

ленúв||ый *прил.* τεμπέλης, ὀκνηρός / νωθρός (*вялый*)· ◇ ~ые щи *кул.* πρόχειρη λαχανόσουπα.

ленингрáд||ец *м* ὁ κάτοικος τοῦ Λενινγκράντ. **~ский** *прил.* τοῦ Λενινγκράντ, ἀπό τό Λενινγκράντ.

лéнин||ец *м* ὁ λενινιστής, ὁ ὀπαδός τοῦ λενινισμοῦ. **~úзм** *м* ὁ λενινισμός. **~ский** *прил.* λενινιστικός, λενινικός.

ленúться *несов.* τεμπελιάζω, βαριέμαι.

лéность *ж* ἡ τεμπελιά, ἡ ὀκνηρία / ἡ νωθρότητα[-ης] (*вялость*).

лéнт||а *ж в разн. знач.* ἡ κορδέλλα, ἡ λουρίδα, ἡ ταινία / ἡ ταινία παρασήμου (*знак отличия*): пулемётная ~ ἡ ταινία πολυβόλου· изоляциóнная ~ ἡ μονωτική ταινία· телегрáфная ~ ἡ τηλεγραφική ταινία· гýсеничная ~ ἡ ἑρπύστρια. **~очный** *прил.* ταινιοειδής: ~очные глúсты οἱ ταινιοσκώληκες· ~очная пилá ἡ πριονοκορδέλλα.

лентя́й *м* ὁ τεμπέλης, ὁ ὀκνηρός, ὁ ἀκαμάτης.

ленц||á *ж разг.*: человéк с ~óй βαρύς ἄνθρωπος, ράθυμος ἄνθρωπος.

лен||ь 1. *ж* ἡ τεμπελιά, ἡ ὀκνηρία / ἡ νωθρότητα[-ης] (*вялость*): на негó напáла ~ τόν ἔπιασε τεμπελιά· из ~и ἀπό τεμπελιά· 2. *предик. безл.* (*не хочется*): емý ~ с мéста сдвúнуться βαριέται νά κουνηθεῖ ἀπ' τή θέση του.

леопáрд *м* ἡ λεοπάρδαλις.

лепестóк *м* τό ἀνθόφυλλο, τό πέταλον (ἄνθους): ~ рóзы τό ροδοπέταλο.

лéпет *м* τό ψέλλισμα, τό μουρμούρισμα, τό τραύλισμα, ὁ ψελλισμός: дéтский ~ τό ψέλλισμα τοῦ παιδιοῦ. **~áть** *несов.* ψελλίζω, μουρμουρίζω.

лепёш||ка *ж* 1. (*из теста*) ἡ πίττα, ἡ λαγάνα· 2. (*лекарственная*) ἡ παστίλλια, τό χάπι· ◇ расшибúться в ~ку γίνομαι κομμάτια (γιά νά πετύχω κάτι).

лепúть *несов.* 1. (*бюст и т. п.*) πλάθω, πλάττω· 2. (*приклеивать, обмазывать*) *разг.* κολλάω (*мет.*): ~ гнездó χτίζω τή φωλιά.

лéп||ка *ж* τό πλάσιμο, ἡ πρόπλαση[-ις]. **~нóй** *прил.* πλασμένος, ἀνάγλυφος: ~нóе украшéние ἀνάγλυφα στολίδια.

лéпт||а I *ж* ὁ ὀβολός: внестú свою ~у προσφέρω τόν ὀβολόν μου.

лéпта II *ж* τό λεπτό[ν] (*мелкая монета в Греции* =1/100 *драхмы*).

лес *м* 1. τό δάσος, ὁ λόγγος, τό ρουμάνι: дремучий ~ τό ἀδιάβατο δάσος· хвойный ~ δάσος ἀπό κωνοφόρα δένδρα· лиственный ~ τό δάσος ἀπό φυλλοφόρα δένδρα· смешанный ~ τό μικτό δάσος· 2. (*материал*) ἡ ξυλεία, ἡ ξυλική: строительный ~ ἡ οἰκοδομήσιμος ξυλεία· корабельный ~ ἡ ναυπηγήσιμη ξυλεία· сплавлять ~ μεταφέρω ξυλεία[ν] μέ τό ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ· ◇ кто в ~, кто по дрова *погов.* ὁ καθένας τό χαβᾶ του.

леса́ I *мн.* (*на стройке*) οἱ σκαλωσιές.

леса́ II, ле́са *ж* (*рыболовная*) ἡ πετονιά, ἡ ὁρμιά.

леса́ III *мн. от* лес.

леси́стый *прил.* δασώδης, δασοσκεπής, δασόφυτος.

лесни́||к *м* ὁ δασοφύλακας[-αξ]. ~чество *с* τό δασαρχεῖο[ν]. ~чий *м* ὁ δασάρχης.

лесн||о́й *прил.* 1. (*относящийся к лесу*) δασικός, τοῦ δάσους: ~ сторож ὁ δασοφύλακας[-αξ]· ~ы́е насаждения ἡ δενδροφυτεία· ~ пожар ἡ δασοπυρκαϊά· ~а́я промышленность ἡ βιομηχανία ξυλείας, ἡ ξυλοβιομηχανία· ~ институт ἡ δασολογική σχολή· 2. (*относящийся к материалу*) ξυλικός: ~ склад ἡ ἀποθήκη ξυλείας.

лесово́д||ство *с* ἡ δασοκομία, ἡ δασολογία. ~ческий *прил.* δασοκομικός.

лесозащи́тн||ый *прил.*: ~ая полоса ἡ προστατευτική δασική ζώνη.

лесоматериа́л *м стр.* ἡ ξυλεία, ἡ ξυλική.

лесонасажде́ние *с* ἡ δενδροφυτεία.

лесопи́л||ка *ж* (*завод*) ὁ πριονόμυλος, τό πριονιστήριο[ν]. ~ьный *прил.* πριονιστικός: ~ьный завод τό πριονιστήριο[ν], ὁ πριονόμυλος.

лесоса́дочн||ый *прил.*: ~ая машина ἡ δενδροφυτευτική μηχανή.

лесоразрабо́тки *мн.* ἡ ὑλοτομία, ἡ ξύλευση[-ις].

лесору́б *м* ὁ ὑλοτόμος, ὁ ξυλοκόπος.

лесосе́ка *ж* τό ὑλοτόμιο[ν].

лесоспла́в *м* ἡ μεταφορά ξυλείας μέ τό ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ.

лесосте́пь *ж геогр.* ἡ δασοστέππη.

ле́стниц||а *ж* ἡ σκάλα, ἡ κλῖμαξ: винтовая ~ ἡ στριφτή σκάλα, ἡ ἑλικοειδής σκάλα· пожарная ~ ἡ πυροσβεστική σκάλα· подниматься (спускаться) по ~е ἀνεβαίνω (κατεβαίνω) τή σκάλα.

ле́стничи||ый *прил.* τῆς σκάλας: ~ая площадка τό πλατύσκαλο· ~ая клетка τό κλιμακοστάσιο οἰκοδομῆς.

ле́стный *прил.* κολακευτικός.

лесть *ж* ἡ κολακεία, ἡ γαλιφιά, τό καλόπιασμα.

лёт *м*: на лету στόν ἀέρα.

лета́ *мн.* (*ед.* год *м*) τά χρόνια, ἡ ἡλικία: сколько вам лет? πόσων χρονῶν εἶστε;· мне двадцать лет εἶμαι εἴκοσι χρονῶν· в ~х ἡλικιωμένος· средних лет μεσόκοπος, μεσῆλιξ· на старости лет στά γεράματα· с детских лет ἀπ' τήν παιδική ἡλικία· ◇ сколько лет, сколько зим! σάν τά χιόνια!, ἔχω χρόνια καί ζαμάνια νά σέ ἰδῶ!

Ле́та *ж миф.* ἡ Λήθη· ◇ кануть в Лету ἐξαφανίζομαι χωρίς ν'ἀφήσω ἴχνη.

летарг||и́ческий *прил.* ληθαργικός. ~и́я *ж* ὁ λήθαργος, ἡ ληθαργία, ὁ βύθος.

лета́тельный *прил.* πτητικός: ~ аппарат ἡ πτητική μηχανή.

лета́ть *несов.* 1. *см.* лететь 1· уметь ~ ξέρω νά πετῶ· 2. *перен.* (*легко двигаться*) περνῶ, γλιστρῶ, πετῶ.

лета́ющ||ий *прил.* ἱπτάμενος, πετούμενος: ~ая крепость τό ἱπτάμενο φρούριο.

лет||е́ть *несов.* 1. *прям., перен.* πετῶ, ἵπταμαι· 2. *перен.* (*мчаться*) πετῶ: ~ стрелой πετῶ σάν σαΐτα· ~ на всех парах τρέχω μ'ὅλη τήν ταχύτητα· 3. *перен.* (*о времени*) περνῶ: дни ~я́т περνοῦν οἱ μέρες.

ле́тн||ий *прил.* καλοκαιρινός, θερινός: ~ отдых ἡ καλοκαιρινή ἀνάπαυση, ἡ παραθέριση· ~яя жара ἡ καλοκαιριάτικη ζέστα· ~ие каникулы οἱ θερινές διακοπές.

лётн||ый *прил.* 1. (*годный для полёта*) εὐνοϊκός γιά πτήση: ~ая погода ὁ εὐνοϊκός καιρός γιά πτήση· 2. (*относящийся к воздухоплаванию*) ἀεροπορικός: ~ая школа ἡ ἀεροπορική σχολή· ~ое дело ἡ ἀεροπορία, ἡ ἀεροναυτιλία· ~ое поле τό ἀεροδρόμιο[ν], τό ἀεροπορικό γήπεδο· ~ая площадка τό πεδίο ἀπογειώσεως.

ле́то *с* τό καλοκαῖρι, τό θέρος· ◇ бабье ~ τό μικρό καλοκαιράκι. ~м *нареч.* τό καλοκαῖρι, τό θέρος.

летопи́сец *м* ὁ χρον(ικ)ογράφος, ὁ ἱστοριογράφος.

ле́топись *ж* τό χρονικό, τά χρονικά.

летосчисле́ние *с* ἡ χρονολογία, ἡ ἐποχή.

лету́ч||есть *ж хим.* ἡ πτητικότητα[-ης]. ~ий *прил.* 1. ἱπτάμενος, πτητικός· 2. *хим.* πτητικός: ~ие масла τά πτητικά (*или* αἰθέρια) ἔλαια· ◇ ~ая мышь *зоол.* ἡ νυχτερίδα, ἡ νυκτερίς.

лётчи||к *м* ὁ ἀεροπόρος, ὁ πιλότος: военный ~ πιλότος πολεμικοῦ ἀεροπλάνου. ~ца *ж* ἡ ἀεροπόρος.

лётчик-испытáтель *м* ὁ πιλότος πού δοκιμάζει ἀεροπλάνα.
лётчик-истребитель *м* ὁ πιλότος καταδιωκτικοῦ ἀεροπλάνου.
лечéбн||ица *ж* τό θεραπευτήριο[ν], ἡ κλινική. ~**ый** *прил.* θεραπευτικός, ἰαματικός.
лечéни||е *с* ἡ θεραπεία, ἡ νοσηλεία, ἡ κούρα: курс ~я ἡ θεραπεία.
лечить *несов.* νοσηλεύω, θεραπεύω, γιατρεύω, κουράρω: ~ зýбы θεραπεύω τά δόντια. ~**ся** κάνω θεραπεία, θεραπεύομαι, γιατρεύομαι.
лечý *наст. вр. от* летéть и лечить.
лечь *сов. см.* ложиться· ◇ ~ в оснóву ἀποτελῶ τό θεμέλιο, θεμελιώνω (*ἀμετ.*).
лéший *м фольк.* τό στοιχειό τοῦ δάσους.
лещ *м* ἡ ἀβραμίς.
лженаýчный *прил.* ψευτοεπιστημονικός.
лжесвидéтель *м* ὁ ψευτομάρτυρας, ὁ ψευδομάρτυς.
лжеучéние *с* ἡ ψευτοθεωρία, ἡ ψευδής διδασκαλία.
лжец *м* ὁ ψεύτης, ὁ ψεματάρης, ὁ ψεύστης, ὁ ψευδολόγος.
лжи *род., дат., предл. от* ложь.
лжив||ость *ж* ἡ ψευτιά, τό ψεῦδος. ~**ый** *прил.* ψεύτικος, ψευδής, ἀπατηλός.
ли 1. *частица вопр. перев. вопр. оборотом* ἄραγε, μήπως: придёшь ли ты? θά ἔρθεις ἄραγε;· возмóжно ли это? εἶναι (ἄραγε) δυνατό ποτέ;· 2. *частица косвенно-вопр.*: не знáю, смогý ли я δέν ξέρω ἄν θά μπορέσω· сомневáюсь, прáвда ли это ἀμφιβάλλω ἄν αὐτό εἶναι ἀλήθεια· 3. *союз разд.*: ли... ли... ἴσως... ἴσως..., εἴτε... εἴτε...: рáно ли, пóздно ли, ио придý ἴσως νωρίς ἴσως ἀργά, πάντως θά ἔρθω.
лиáна *ж бот.* ἡ λιάνη.
либерáл *м* ὁ φιλελεύθερος. ~**изм** *м* ὁ φιλελευθερισμός.
либерáльн||ичать *несов.* φιλελευθερίζω, κάνω τό φιλελεύθερο. ~**ый** *прил.* φιλελεύθερος, φιλελευθερικός.
либо *союз* εἴτε, ἤ: ~ он, ~ я ἤ αὐτός ἤ ἐγώ.
либрéтто *с нескл.* τό λιμπρέττο.
ливень *м* ἡ ραγδαία βροχή, ἡ νεροποντή.
ливер *м кул.* ἡ σηκωταριά, τά ἐντόσθια.
ливерн||ый *прил.*: ~ая колбасá τό σαλάμι ἀπό ἐντόσθια.
ливрéя *ж* ἡ λιβρέα.
лига *ж* 1. ἡ ἕνωση[-ις], ὁ συνασπισμός, ἡ λίγκα: Лига Нáций ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν (Κ.Τ.Ε.)· 2. *муз.* ἡ λεγγατούρα.
лигатýра *ж* 1. *филол.* στοιχεῖο ἀποτελούμενο ἀπό δύο γράμματα· 2. *хим.* τό κρᾶμα μετάλλων· 3. *мед.* ἡ ἀπολίνωση.
лигнит *м геол.* ὁ λιγνίτης, ὁ φαιάνθραξ, ὁ ξυλίτης.
лидер *м* ὁ ἡγέτης, ὁ ἀρχηγός / *спорт.* ὁ ἐπικεφαλῆς: ~ пáртии ὁ ἀρχηγός τοῦ κόμματος.
лижý, лижешь и т. д. *наст. вр. от* лизáть.
лизáть *несов.* γλύφω, λείχω· ◇ ~ пятки *разг.* φιλῶ ποδιές.
лизнýть *сов.* ξεφεύγω, ξεγλυστρῶ.
лизоблюд *м разг. презр.* ὁ παράσιτος, ὁ τσανακογλύφτης.
лик *м уст. поэт.* ἡ μορφή, ἡ ὄψη[-ις], τό πρόσωπο[ν].
ликвид||áтор *м полит.* ὁ λικβινταριστής. ~**áторство** *с полит.* ὁ λικβινταρισμός. ~**áция** *ж* ἡ ἐκκαθάριση[-ις], ἡ ἐξάλειψη[-ις]: ~áция неграмотности ἡ ἐξάλειψη τῆς ἀγραμματωσύνης. ~**ировать** *сов. и несов.* ἐκκαθαρίζω, ἐξαλείφω / διαλύω, λικβιντάρω (*оппозицию, класс и т. п.*).
ликёр *м* τό λικέρ, τό ἡδύποτο(ν), τό ροσόλι.
ликовáние *с* ἡ ἀγαλλίαση[-ις], ἡ ὑπερβολική χαρά, ὁ ἐνθουσιασμός.
ликоподий *м бот., фарм.* τό λυκοπόδι[ον].
лилипýт *м* ὁ λιλλιπούτειος.
лилия *ж* τό κρίνο[ν], ὁ κρίνος: водянáя ~ τό νούφαρο[ν].
лилóвый *прил.* λιλά, μόβ, βιολέτ.
лимáн *м геогр.* ὁ ποταμόκολπος, ἡ λιμνοθάλασσα, οἱ ἑλώδεις ἐκβολές ποταμοῦ.
лимит *м* τό ὅριο[ν]. ~**ировать** *несов.* περιορίζω, βάζω (*или* καθορίζω) ὅριο[ν].
лимóн *м* τό λεμόνι[ον].
лимонáд *м* ἡ λεμονάδα.
лимóнн||ый *прил.* ἀπό λεμόνι, τοῦ λεμονιοῦ: ~ сок τό λεμονόζουμο, χυμός λεμονιοῦ· ~ая кислотá τό κιτρικό[ν] ὀξύ.
лимф||а *ж физиол.* ὁ λέμφος, ἡ λύμφη. ~**атический** *прил.* λεμφοφόρος, λεμφικός: ~атические сосýды τά λεμφοφόρα ἀγγεῖα· ~атическая систéма τό λεμφικό[ν] σύστημα. ~**оцит** *м физиол.* τό λεμφοκύτταρο[ν]
лингвист *м* ὁ γλωσσολόγος. ~**ика** *ж* ἡ γλωσσολογία. ~**ический** *прил.* γλωσσολογικός.
линéйка I *ж* 1. (*линия*) ἡ γραμμή, ἡ

σειρά. 2. (*для черчения*) ὁ χάρακας· 3. *полигр.* τό διάστιχο[ν].

линейка II *ж* (*экипаж*) *уст.* μεγάλο ἐπιβατικό ἁμάξι.

линейн||ый *прил. в разн. знач.* γραμμικός, ὁ τῆς γραμμῆς· ◇ ~ые меры τά γραμμικά μέτρα· ~ корабль *см.* линкор.

линза *ж физ.* ὁ φακός.

линия *ж в разн. знач.* ἡ γραμμή, ὁ στίχος, ἡ σειρά: прямая ~ ἡ εὐθεῖα γραμμή· автоматическая ~ συστοιχία αὐτόματων μηχανῶν· трамвайная ~ ἡ γραμμή τοῦ τράμ, ἡ τροχιοδρομική γραμμή· ~ партии ἡ γραμμή τοῦ κόμματος· ~ прицела *воен.* ἡ σκοπευτική γραμμή· ~ обороны ἡ ἀμυντική γραμμή· ~ поведения ἡ διαγωγή.

линкор *м* (линейный корабль) *воен.-мор.* τό θωρηκτό μάχης.

линовать *несов.* χαρακώνω, ριγώνω, διαγραμμίζω, χαράσσω γραμμές.

линолеум *м* ὁ τάπης λινελαίου, ὁ μουσαμάς.

линотип *м полигр.* ἡ λινοτυπική μηχανή.

линч *м*: суд ~а τό λυντσάρισμα· закон ~а ὁ νόμος τοῦ Λύντς.

линчевать *сов. и несов.* λυντσάρω.

линь I *м зоол.* ὁ τίλων, ἡ τίγγα.

линь II *м мор.* τό κανναβόσχοινο, ἡ κανναβιδιά.

линять *несов.* 1. (*о материи*) ξεβάφω, ξεθωριάζω, ξεθωρίζω· 2. (*о животных, птицах и т. п.*) ἀλλάζω τρίχωμα, ἀλλάζω δέρμα.

липа *ж* 1. *бот.* ἡ φλαμουριά, ἡ λίπα, ἡ φιλύρα· 2. *груб.* ψεύτικο, κίβδηλο πράγμα, τά φούμαρα.

липкий *прил.* κολλώδης, γλοιώδης, ἰξώδης.

липнуть *несов.* 1. κολλῶ, κολλάω (*ἀμετ.*), προσκολλῶμαι· 2. *перен.* ἀκολουθῶ κάποιον κατά πόδας.

липовый *прил.* 1. τῆς φλαμουριᾶς· 2. *перен.* (*поддельный*) πλαστός, ψεύτικος, ψευδής.

лира I *ж* 1. *муз.* ἡ λύρα· 2. (*созвездие*) ἡ Λύρα (*ἀστερισμός*).

лира II *ж* 1. (*итальянская монета*) ἡ λιρέττα· 2. (*турецкая монета*) ἡ λίρα.

лирика *ж* 1. ἡ λυρική ποίηση[-ις]· 2. *перен.* ὁ λυρισμός.

лирическ||ий *прил.* λυρικός· ◇ ~ое отступление ἡ λυρική παρέκβαση, ἡ ἀλλοτριολογία.

лиса *ж* ἡ ἀλεποῦ, ἡ ἀλώπηξ: черно-бурая ~ (*мех*) ρενάρ ἀρζαντέ.

лис||ий *прил.* ἀλεπουδένιος: ~ мех ἡ ἀλεπόγουνα, ἡ ἀλεπουδένια γοῦνα· ~ья нора ἡ ἀλεποφωλιά· ~ья шкура τό ἀλεποτόμαρο, ἡ ἀλωπεκή.

лис||ица *ж* ἡ ἀλεποῦ. ~ичка *ж* 1. *уменьш. от* лиса· 2. (*гриб*) εἶδος μανιταριοῦ.

лист *м в разн. знач.* τό φύλλο[ν]: ~ья деревьев τά φύλλα τῶν δένδρων· ~ бумаги φύλλο χαρτιοῦ· заглавный ~ ἡ προμετωπίς βιβλίου (*или* ἐγγράφου)· авторский ~ κείμενο ἀπό 40.000 γράμματα· печатный ~ τό τυπογραφικό φύλλο· ~ железа ἡ λαμαρίνα· фанерный ~ τό κοντραπλακέ· охранный ~ *юр.* τό προπεμπτήριο[ν]· исполнительный ~ *юр.* τό ἐκτελεστικό ἔγγραφο· ◇ александрийский ~ *фарм.* ἡ κολουτέα, ἡ ποντικιά· петь (*или* играть) с ~а τραγουδῶ (*или* παίζω) πρίμα βίστα· дрожать как осиновый ~ τρέμω σάν τό ψάρι.

листаж *м полигр.* τό σύνολο τῶν τυπογραφικῶν φύλλων.

листать *несов.* ξεφυλλίζω, φυλλομετρῶ βιβλίο.

листва *ж собир.* τό φύλλωμα, ἡ φυλλωσιά.

лиственница *ж* ἡ λάριξ.

лиственный *прил.* φυλλωτός: ~ лес δάσος μέ φυλλωτά δένδρα.

листовка *ж* ἡ προκήρυξη[-ις], τό τρίκ.

листов||ой *прил.* σέ φύλλα, ἐλασματοειδής, σέ ἔλασμα: ~ое железо ἐλάσματα σιδήρου· ~ табак καπνός σέ φύλλα.

листок *м* 1. (*растения*) τό φυλλαράκι· 2. (*газета*) τό φυλλάδιο[ν].

листопад *м* τό φυλλορρόϊσμα, ἡ φυλλόρροια.

литавры *мн.* (*ед.* литавра *ж*) *муз.* τό ἡμισφαιρικό τύμπανο: бить в ~ (δια)τυμπανίζω.

литейн||ая *ж* τό χυτήριο[ν]. ~ый *прил.*: ~ый завод τό χυτήριο· ~ый цех τό χυτήριο ἐργοστασίου· ~ая форма ἡ φόρμα, τό καλοῦπι. ~щик *м* ὁ χύτης.

литер *м ж.-д.* τό φύλλον πορείας.

литера *ж полигр.* τό στοιχεῖο[ν], ὁ χαρακτήρ.

литерат||ор *м* ὁ λόγιος, ὁ ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων, ὁ λογοτέχνης, ὁ φιλόλογος. ~ура *ж* ἡ λογοτεχνία, τά γράμματα, ἡ φιλολογία. ~урный *прил. в разн. знач.* λογοτεχνικός, φιλολογικός, τῶν γραμμάτων: ~урная газета ἡ φιλολογική ἐφημερίδα· ~урные круги οἱ φιλολογικοί (*или* οἱ λογοτεχνικοί) κύκλοι, οἱ κύκλοι

τῶν γραμμάτων. ~урове́дение *с* ἡ φιλολογική ἐπιστήμη, ἡ γραμματολογία.

литов||ец *м* ὁ Λιθουανός. **~ка** *ж* ἡ Λιθουανή. **~ский** *прил.* λιθουανικός.

литогр||афи́ровать *сов. и несов.* λιθογραφῶ. **~а́фия** *ж* ἡ λιθογραφία, τό λιθογραφεῖο[ν]. **~а́фский** *прил.* λιθογραφικός.

лит||о́й *прил.* χυτός: ~а́я сталь τό χυτό ἀτσάλι.

литр *м* ἡ λίτρα, τό λίτρο[ν]. **~о́вый** *прил.* μιᾶς λίτρας.

литурги́я *ж церк.* ἡ λειτουργία.

лить *несов.* 1. χύνω: ~ вино́ χύνω κρασί. 2. (*литься, течь*) χύνομαι, τρέχω: дождь льёт βρέχει δυνατά· 3. *тех.* χύνω (μέταλλα): ~ пу́шки χύνω κανόνια· ◇ ~ во́ду на чью́-л. ме́льницу χύνω νερό στό μύλο κάποιου· ~ слёзы χύνω δάκρυα.

литьё *с* 1. (*действие*) τό χύσιμο μετάλλου, ἡ χύσις μετάλλου· 2. (*литые вещи*) τά χυτά ἀντικείμενα.

ли́ться *несов.* 1. ρέω, χύνομαι, τρέχω· 2. *перен.* (*о речи*) ρέω, τρέχω / χύνομαι (*о запахе*).

лиф *м* ὁ μποῦστος, τό στῆθος φουστανιοῦ.

лифт *м* τό ἀσανσέρ, ὁ ἀναβατήρας. **~ёр** *м* ὑπάλληλος τοῦ ἀσανσέρ.

ли́фчик *м* ὁ στηθόδεσμος, τό σουτιέν (*женский*)/ τό παιδικό γελεκάκι (*детский*).

лиха́ч *м* 1. *уст.* ὁ ἁμαξᾶς, ἁμάξης πολυτελείας (*кучер*)/ τό ἁμάξι πολυτελείας (*экипаж*)· 2. (*шофёр*) *пренебр.* ὁ θεοπάλαβος σωφέρ.

лихв||а́ *ж*: с ~о́й *разг.* μέ τό παραπάνω.

ли́хо I *с* (*зло*) ἡ μνησικακία· ◇ помина́ть ~м μνησικακῶ, κρατῶ κακία· не помина́йте ~м μή μοῦ κρατᾶτε κακία.

ли́хо II *нареч.* λεβέντικα, παλληκαρήσια.

лих||о́й I *прил.* (*злой, злобный*) κακός, κακεντρεχής, μοχθηρός: ~а́ беда́ нача́ло κάθε ἀρχή καί δύσκολη.

лихо́й II *прил.* (*молодецкий, удалой*) *разг.* λεβέντικος, ἄφοβος, παλληκαρήσιος, τολμηρός: ~ нае́здник ἄφοβος καβαλλάρης.

лихора́д||ить *безл.* πυρέσσω, ἔχω πυρετό[ν]: меня́ ~ит ἔχω πυρετό. **~ка** *ж прям., перен.* ὁ πυρετός: крапи́вная ~ка ἡ κνίδωσις. **~очно** *нареч.* πυρετώδικα, πυρετωδῶς. **~очный** *прил. прям., перен.* πυρετώδης: ~очное состоя́ние κατάσταση διέγερσης, κατάσταση ἔξαψης· ~очная подгото́вка ἡ πυρετώδης προετοιμασία.

ли́хтер *м мор.* ἡ μαούνα, ἡ φορτηγίς.

лицева́ть *несов.* (*одежду*) γυρίζω, ἀναστρέφω.

лицев||о́й *прил.* 1. (*наружный*) μπροστινός: ~а́я сторона́ ἡ καλή (ὄψη) τοῦ ὑφάσματος (*материи*)/ ἡ πρόσοψη[-ις] (*здания*)· 2. *анат.* προσωπικός, τοῦ προσώπου· ◇ ~ счёт *бухг.* ὁ προσωπικός λογαριασμός.

лицезре́ть *несов. уст., ирон.* βλέπω (*или* κοιττάζω) ἀπό κοντά.

лице́й *м* τό λύκειο[ν].

лицеме́р *м* ὁ ὑποκριτής. **~ие** *с* ἡ ὑποκρισία, ἡ προσποίηση[-ις]. **~ить** *несов.* ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι. **~ный** *прил.* ὑποκριτικός: ~ный челове́к ὁ ὑποκριτής.

лице́нзия *ж эк.* ἄδεια εἰσαγωγῆς ἤ ἐξαγωγῆς.

лиц||о́ *с* 1. τό πρόσωπο[ν], ἡ φυσιογνωμία, τό μοῦτρο: черты́ ~а́ τά χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου· 2. (*лицевая сторона*) ἡ καλή τοῦ ὑφάσματος (*ткани*)/ ἡ πρόσοψη[-ις] (*здания*)· 3. (*человек*) τό πρόσωπο[ν], τό ἄτομο[ν], ὁ ἄνθρωπος: гла́вное де́йствующее ~ τό κύριον πρόσωπον, ὁ πρωταγωνιστής· юриди́ческое ~ τό νομικόν πρόσωπον· ва́жное ~ ἡ προσωπικότητα[-ης], τό σπουδαῖο πρόσωπο· невзира́я на ли́ца ἀνεξάρτητα ἀπό πρόσωπα, ἀμερόληπτα· перемещённые ли́ца οἱ ἐκτοπισμένοι, οἱ ἐκτοπισθέντες· 4. *грам.* τό πρόσωπον· ◇ пе́ред ~о́м чего́-л. μπροστά σέ· знать кого́-л. в ~ γνωρίζω κάποιον ἐξ ὄψεως· показа́ть това́р ~о́м δείχνω κάτι ἀπό τήν καλή· э́то вам к ~у́ αὐτό σᾶς πάει· стере́ть что́-л. с ~а́ земли́ κάνω κάτι νά ἐξαφανιστεῖ ἀπ' τό πρόσωπο τῆς γῆς· смотре́ть в ~ опа́сности ἀντιμετωπίζω τόν κίνδυνον κατά πρόσωπον· ~о́м в грязь не уда́рить νά μή ντροπιαστοῦμε, νά βγοῦμε ἀσπροπρόσωποι· сказа́ть в ~ кому́-л. λέω κατάμουτρα.

ли́чико *с* (*уменьш. от* лицо́ 1) τό προσωπάκι: смазли́вое ~ συμπαθητικό προσωπάκι.

личи́н||а *ж прям., перен.* ἡ μάσκα, τό προσωπεῖο[ν]: сорва́ть ~у с кого́-л. ἀφαιρῶ τό προσωπεῖον ἀπό κάποιον.

личи́нка *ж биол.* ἡ νύμφη, ἡ κάμπια ἐντόμου.

ли́чно *нареч.* προσωπικά[-ῶς].

личн||о́й *прил.* τοῦ προσώπου, γιά τό πρόσωπο: ~о́е полоте́нце τό προσόψι[ον], πετσέτα τοῦ προσώπου.

ли́чн||ость *ж* τό πρόσωπον (ὑποκείμενον), τό ἄτομον, ἡ προσωπικότητα[-ης]: выдаю́щаяся ~ ἡ ἐξέχουσα προσωπικότης· культ ~ости ἡ προσωπολατρεία.

~ый *прил. в разн. знач.* προσωπικός, ἀτομικός: предме́ты ~ого потребле́ния πράγματα ἀτομικῆς (προσωπικῆς) χρήσεως· ~ый соста́в τό προσωπικό[ν]· ~ые конта́кты οἱ προσωπικές ἐπαφές· ~ое местоиме́ние *грам.* ἡ προσωπική ἀντωνυμία.

лиша́й *м* 1. *бот.* ὁ λειχήν, ἡ λειχήνα· 2. *мед.* ὁ λειχήν (νόσος): стригу́щий ~ ὁ τριχοφάγος.

лиша́йник *м бот. см.* лиша́й 1.

лиша́ть *несов.* (*кого-л.*, *чего-л.*) στερῶ, ἀποστερῶ, ἀφαιρῶ: ~ гражда́нских прав ἀποστερῶ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων· ~ свобо́ды φυλακίζω· ~ насле́дства ἀποκληρώνω· ~ кого́-л. жи́зни σκοτώνω κάποιον, ἀφαιρῶ τή ζωή κάποιου· ~ себя́ жи́зни αὐτοκτονῶ. ~ся στεροῦμαι, ἀποστεροῦμαι, χάνω: ~ся зре́ния χάνω τήν δρασή μου· ~ся чувств χάνω τίς αἰσθήσεις μου, λιποθυμῶ.

ли́ш||ек *м разг.* τό παραπάνω, τό περιπλέον, τό πλεονάζον: де́сять ме́тров с ~ком δέκα μέτρα καί παραπάνω.

лише́н||ие *с* 1. ἡ (ἀπο)στέρηση[-ις], ἡ ἀπώλεια: ~ гражда́нских прав ἡ στέρησις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων· ~ свобо́ды ἡ φυλάκιση[-ις]· 2. ~ия *мн.* (*нехватки, нужда*) οἱ στερήσεις, οἱ ταλαιπωρίες: подверга́ть себя́ ~иям ὑποβάλλομαι σέ στερήσεις.

лиши́ть(ся) *сов. см.* лиша́ть(ся).

ли́шн||ий *прил.* 1. (*имеющийся в избытке*) παραπανήσιος, περίσσιος, περισσευούμενος: ~ экземпля́р кни́ги ἕνα παραπανήσιο ἀντίτυπο τοῦ βιβλίου· ~ие де́ньги τά παραπανήσια χρήματα· 2. (*бесполезный, излишний*) περιττός/ ἄχρηστος (*ненужный*): ~ие ве́щи τά περιττά πράγματα· ~ие слова́ τά περιττά λόγια· 3. (*дополнительный*) ἐπιπρόσθετος, ἐπιπλέον: создава́ть ~ие неудо́бства δημιουργῶ ἐπιπρόσθετες δυσκολίες.

лишь 1. *частица* (*только*) μόνον, μονάχα: нехвата́ет ~ одного́ ἕνα μονάχα λείπει· 2. *союз* (*едва, как только*) μόλις, εὐθύς ὡς: ~ то́лько (ἀμέσως) μόλις, εὐθύς ὡς· ~ то́лько он вошёл μόλις μπῆκε.

лоб *м* τό μέτωπο[ν], τό κούτελο: нахму́рить ~ κατσουφιάζω, συνοφρυοῦμαι· ◇ быть семи́ пя́дей во лбу́ *погов.* εἶμαι σοφός· пусти́ть себе́ пу́лю в ~ τινάζω τά μυαλά μου στόν ἀέρα, αὐτοκτονῶ.

лобза́||ние *с поэт., уст.* τό φίλημα, τό φιλί, ὁ ἀσπασμός. ~ть *несов.* φιλῶ, ἀσπάζομαι.

ло́бзик *м тех.* τό πριονάκι.

лобко́в||ый *прил. анат.* ἡβικός, τῆς ἥβης, τοῦ ἐφηβαίου: ~ая кость τό ἡβικόν ὀστοῦν.

ло́бн||ый *прил. анат.* μετωπικός, μετωπιαῖος: ~ая кость τό μετωπιαῖον ὀστοῦν· ~ая па́зуха τό μετωπιαῖον ἄντρον· ◇ ~ое ме́сто *ист.* ὁ τόπος τῆς ἐκτελέσεως στήν Ρωσία.

лобов||о́й *прил.* μετωπικός, κατά μέτωπο: ~ уда́р τό μετωπικό κτύπημα· ~а́я ата́ка ἡ κατά μέτωπο ἐπίθεση.

лов *м см.* ло́вля.

ловела́с *м* ὁ γυναικᾶς, ὁ γυναικοθήρας.

лови́ть *несов.* 1. πιάνω, συλλαμβάνω / ἁλιεύω, ψαρεύω (*рыбу*): ~ птиц πιάνω πουλιά· 2. *перен.* πιάνω, παγιδεύω, ἐνεδρεύω (*подстерегать*)/ ἁρπάζω, δράττομαι, συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρω (*схватывать*): ~ удо́бный слу́чай δράττομαι τῆς εὐκαιρίας· ~ кого́-л. на сло́ве πιάνομαι ἀπ' τά λόγια κάποιου· ◇ ~ ры́бу в му́тной воде́ ψαρεύω στά θολά νερά.

ловка́ч *м разг.* ὁ καπάτσος, ὁ ἱκανός.

ло́вк||ий *прил.* ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος, καπάτσος, σβέλτος: ~ уда́р τό ἐπιδέξιο κτύπημα· ~ нае́здник ὁ ἐπιδέξιος ἱππέας. ~ость *ж* ἡ ἐπιδεξιότητα[-ης], ἡ ἐπιτηδειότητα[-ης], ἡ καπατσοσύνη, ἡ σβελτάδα.

ло́вля *ж* τό πιάσιμο: ры́бная ~ τό ψάρεμα, ἡ ἁλιεία· ~ гу́бок ἡ σπογγαλιεία.

лову́шк||а *ж* ἡ παγίδα[-ίς], ἡ σαγήνη, ἡ πλεκτάνη, ἡ φάκα / ἡ ἐνέδρα, τό καρτέρι (*засада*): поста́вить ~у στήνω παγίδα· попа́сть в ~у *прям., перен.* πέφτω στήν παγίδα.

логари́фм *м мат.* ὁ λογάριθμος: табли́ца ~ов ὁ λογαριθμικός πίνακας[-αξ]. ~и́ческий *прил.* λογαριθμικός: ~и́ческая лине́йка ὁ λογαριθμικός χάρακας.

ло́г||ика *ж* ἡ λογική. ~и́ческий *прил.* λογικός, λογικευμένος: ~и́ческое мышле́ние ἡ λογική σκέψη. ~и́чность *ж* ἡ λογικότητα[-της]. ~и́чный *прил.* λογικός.

ло́говище, ло́гово *с* ἡ φωλιά ζώου, ἡ κοίτη, ἡ κρυψώνα / *перен.* τό ἄντρο.

ло́дка *ж* ἡ βάρκα, ἡ λέμβος: мото́рная ~ ἡ ἀτμάκατος, ἡ βενζινάκατος· го́ночная ~ βάρκα λεμβοδρομίας· подво́дная ~ τό ὑποβρύχιο[ν].

ло́дочн||ик *м* ὁ βαρκάρης, ὁ λεμβοῦχος. ~ый *прил.* τῆς λέμβου, τῆς βάρκας: ~ый спорт ἡ λεμβοδρομία.

лоды́жка *ж анат.* τό σφυρόν.

ло́ды||рничать *несов. разг.* τεμπελιάζω, φυγοπονῶ, ραθυμῶ. ~рь *м разг.* ὁ τεμπέλης, ὁ φυγόπονος.

ло́жа *ж театр.* τό θεωρεῖο[ν]· ◇ масо́нская ~ ἡ τεκτονική στοά.

ложбина *ж* ἡ στενή κοιλάδα, τό κοίλωμα.

лóже *с* 1. *книжн. уст.*: брáчное ~ τό νυφικό κρεββάτι· смéртное ~ νεκροκρέββατο· 2. (*рекú*) ἡ κοίτη· 3. (*ружьá*) τό κοντάκι ὅπλου.

лóжечк||а *ж* 1. *уменьш.* τό κουταλάκι, τό χουλιαράκι· 2.: под ~ой στό ἐπιγάστριο, στό στομάχι· под ~ой сосёт ἡ κοιλιά μου παίζει ταμπουρᾶ.

ложúться *несов.* πλαγιάζω, ξαπλώνομαι, κατακλίνομαι: ~ в постéль πλαγιάζω στό κρεββάτι· ~ спать πέφτω νά κοιμηθῶ· ~ в больнúцу μπαίνω στό νοσοκομεῖο.

лóжк||а *ж* τό κουτάλι, τό χουλιάρι, τό κοχλιάριον: чáйная ~ τό κουταλάκι τοῦ τσαγιοῦ· столóвая ~ τό κουτάλι, τό κουτάλι τῆς σούπας· десéртная ~ τό κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ· разливáтельная ~ ἡ κουτάλα, ἡ μεγάλη κουτάλα, ἡ χουλιάρα· ◇ чéрез час по чáйной ~е *погов.* μέ τό σταγονόμετρον.

лóжн||ый *прил.* 1. ψεύτικος, ψευδής, κάλπικος: ~ая тревóга ψεύτικος συναγερμός· 2. (*ошибочный*) λαθεμένος, λανθασμένος· 3. (*о чувстве, скромности и т. п.*) κακῶς ἐννοούμενος· ◇ в ~ом свéте διαστρεβλωμένα· на ~ом путú σέ λαθεμένο δρόμο.

ложь *ж* τό ψέμα, τό ψεῦδος, ἡ ψευτιά: изобличáть когó-л. во лжи πιάνω κάποιον νά λέει ψέμματα, ξεσκεπάζω τήν ψευτιά κάποιου.

лоз||á *ж* 1. (*ива*) ἡ ἰτιά, ἡ ἰτέα· 2. (*ветка*) ἡ κληματόβεργα, ἡ κληματσίδα (*виноградная*)/ τό βάγιο, τό κλαδί ἰτιᾶς (*вербы*). ~ня́к *м* ὁ ἰτεών, τόπος φυτεμένος μέ ἰτιές.

лóзунг *м* τό σύνθημα: выдвигáть ~ ρίχνω τό σύνθημα.

локализ||áция *ж* ὁ προσδιορισμός / ἡ ἐντόπιση[-ις], ὁ ἐντοπισμός (*ограничение*). ~овáть *сов. и несов.* ἐντοπίζω. ~овáться ἐντοπίζομαι.

локáльный *прил.* τοπικός.

локáут *м* τό λοκάουτ.

локомотúв *м* ἡ ἀτμομηχανή, ἡ ἀτμάμαξα.

лóкон *м* ἡ μπούκλα, ὁ βόστρυχος.

лóк||оть *м* ὁ ἀγκώνας: с прóдранными ~тя́ми μέ τριμμένους ἀγκῶνες· ◇ чýвство ~тя ἡ ἀλληλοϋποστήριξη[-ις], ἡ συμπαράσταση[-ις]· блúзок ~ да не укýсишь *посл.* ≅ πολλά μεταξύ χειλέων καί κύλικος πέλει. ~тевóй *прил. анат.* τοῦ ἀγκώνα, ὠλένιος: ~тевáя кость ἡ ὠλένη, τό ὀστοῦν τῆς ὠλένης.

лом *м* 1. (*инструмент*) ὁ λοστός· 2. *собир.* (*ломаные предметы*) τά συντρίμμια, τά κομμάτια, τά θρύμματα: металлúческий ~ τά παλιοσίδερα.

ломáка *м, ж разг.* ὁ καμωματᾶς, ὁ καμωματάρης, ἡ καμωματοῦ.

лóман||ый *прил.* σπασμένος, τεθλασμένος, τσακισμένος: ~ая лúния *геом.* ἡ τεθλασμένη γραμμή· ◇ говорúть на ~ом грéческом языкé μιλῶ σκοτώνοντας τά ἑλληνικά· э́то грошá ~ого не стóит δέν ἀξίζει μιά πεντάρα.

ломáнье *с* (*кривлянье*) *разг.* τά σκέρτσα, τά νάζια.

ломáть *несов.* 1. σπάνω, σπάζω, τσακίζω, θραύω / γκρεμίζω, κατεδαφίζω (*дом, стену*)· 2. *перен.* συντρίβω, σπάζω: ~ харáктер ἀλλάζω τόν χαρακτῆρα· ~ свою́ жизнь καταστρέφω τήν ζωή μου· ◇ ~ себé гóлову σπάζω τό κεφάλι μου, σπαζοκεφαλιάζω. ~ся 1. σπάνω (*άμετ.*), τσακίζομαι, θραύομαι· 2. (*о голосе*) τραχύνομαι, χοντραίνω· 3. (*жеманиться*) *разг.* κάνω καμώματα, κάνω σκέρτσα.

ломбáрд *м* τό ἐνεχυροδανειστήριο[ν]: заложúть чтó-л. в ~ βάζω κάτι ἐνέχυρο.

лóмберный *прил.*: ~ стол ἡ πράσινη τράπεζα, τό τραπέζι τοῦ χαρτοπαιγνίου.

ломúть *несов.* 1. λυγίζω κάτι, κοντεύω νά σπάσω κάτι· 2. *безл.* ἔχω κομμάρες: лóмит кóсти πονοῦ τά κόκκαλα. ~ся 1. (*гнуться под тяжестью*) λυγίζω, κάμπτομαι· 2. (*стремиться проникнуть*) χυμάω, προσπαθῶ νά περάσω (μπῶ)· ◇ ~ся в открытую дверь ἐκβιάζω ἀνοιχτή πόρτα.

лóмк||а *ж* 1. (*действие*) ἡ θραύση[-ις], τό σπάσιμο[ν], τό γκρέμισμα, ἡ ἐξόρυξη[-ις]· 2. *перен.* ἡ μεταρρύθμιση, ὁ μετασχηματισμός, ἡ μετατροπή: ~ харáктера ἡ ἀλλαγή τοῦ χαρακτῆρα. ~ий *прил.* εὔθραυστος.

ломов||óй *прил.*: ~áя лóшадь τό ὑποζύγιο[ν]· ~ извóзчик ὁ καρροτσέρης.

ломóта *ж разг.* οἱ κομμάρες.

ломóть *м* τό κομμάτι, ἡ φέτα: ~ хлéба μιά φέτα ψωμι[οῦ].

лóмтик *м уменьш.* τό κομματάκι, ἡ φετίτσα, ἡ φέτα: нарезáть ~ами κόβω σέ φέτες.

лóн||о *с уст.* ὁ κόλπος, ἡ ἀγκάλη· ◇ на ~е прирóды στήν ὕπαιθρο, στήν ἀγκαλιά τῆς φύσης· в ~ цéркви εἰς τούς κόλπους τῆς ἐκκλησίας.

лóпасть *ж*: ~ веслá τό φτερό τοῦ κουπιοῦ· ~ винтá τό πτερύγιο τῆς ἕλικος.

лопа́т||а *ж* τό φτυάρι, τό πτύον. ~**ка** *ж* 1. *уменьш.* τό φτυάρι, τό φτυαράκι / τό μυστρί, τό μύστρον (*каменщика, штукатура*)· 2. *анат.* ἡ ὠμοπλάτη· ◇ класть на о́бе ~ки τόν βάζω νά φάει ἡ πλάτη του χῶμα· бежа́ть во все ~ки ὅπου φύγει φύγει, τό κόβω λάσπη.

ло́пать *несов. груб.* τρώγω, καταβροχθίζω.

ло́паться *несов.*, **ло́пнуть** *сов.* 1. (*давать трещину*) ραγίζω, σκάζω· 2. (*разрываться*) σκάω, σκάζω, σκάνω (*о мяче и т. п.*)/ κόβομαι, σπάζω (ἀμετ.) (*о верёвке и т. п.*)· 3. *перен.* (*о деле, предприятии*) χρεωκοπῶ, φαλλίρω, ἀποτυγχάνω: банк ло́пнул ἡ τράπεζα φαλλίρισε, ἡ τράπεζα χρεωκόπησε· ◇ у него́ терпе́нье ло́пнуло ἐξαντλήθηκε ἡ ὑπομονή του· ло́пнуть со зло́сти *разг.* σκάνω ἀπ' τό κακό μου· ло́пнуть со́ смеху σκάνω στά γέλια.

лопота́ть *несов. разг.* τσαμπουνάω ἀκαταλαβίστικα.

лопу́х *м бот.* ἡ πλατομαντήλα, τό ἄρκειον, ἡ κολλητσίδα.

лорд *м* ὁ λόρδος: пала́та ~ов ἡ βουλή τῶν λόρδων.

лорне́т *м* τά φασαμέν.

лоск *м* 1. ἡ γυαλάδα, τό λοῦστρο, ἡ στίλβη· 2. *перен.* τό λοῦστρο: вне́шний ~ τό ἐξωτερικό λοῦστρο.

лоску́т *м* τό κουρέλι, τό ράκος, ἡ πατσαβούρα, τό κουρελόπανο.

лосни́ться *несов.* γυαλίζω (ἀμετ.): во́лосы лосня́тся τά μαλλιά γυαλίζουν.

лососи́на *ж* τό κρέας τοῦ σολομοῦ.

ло́со́сь *м* (*рыба*) ὁ σολομός, ὁ ἀτταγεύς.

лось *м* ἡ ἄλκη (εἶδος ἐλαφιοῦ).

лот *м* 1. *мор.* ἡ βολίς, τό σκαντάγιο: броса́ть ~ ρίχνω τό σκαντάγιο· 2. (*мера веса*) *уст.* τό λότι, ἡ μισή οὐγγιά (=12.8 γραμ.).

лотер||е́йный *прил.* τοῦ λαχείου, τῆς λοταρίας: ~ биле́т τό λαχεῖο. ~**е́я** *ж* τό λαχεῖο[ν], ἡ λοταρία.

ло́тлинь *м мор.* τό βολιδόσχοινο, ἡ σάγουλα τοῦ σκαντάγιου.

лото́ *с нескл.* ἡ τόμπολα: игра́ть в ~ παίζω τόμπολα.

лот||о́к *м* (*разносчика*) ὁ ταβλᾶς, τό καλάθι μικροπωλητῆ: прода́жа с ~ка́ τό λιανοπούλημα.

ло́тос *м бот.* ὁ λωτός.

лото́шник *м разг.* ὁ μικροπωλητής, ὁ γυρολόγος, ὁ ποδαρέμπορος, ὁ πραματευτής.

лоха́нк||а *ж* ἡ λεκάνη· ◇ по́чечные ~и *анат.* οἱ πύελοι (οἱ πυελίδες) τοῦ νεφροῦ.

лоха́нь *ж см.* лоха́нка.

лохма́т||ить *несов.* ἀναμαλλιάζω, ἀνακατώνω τά μαλλιά. ~**иться** ἀναμαλλιάζομαι (*о волосах*)/ σηκώνεται ἡ τρίχα (*о тканях*). ~**ый** *прил.* ἀναμαλλιασμένος, ἀναμαλλιάρης.

лохмо́тья *мн.* τά κουρέλια, τά ράκη.

ло́ция *ж мор.* 1. (*наука*) ἡ πλοηγία, τό πιλοτάγιο· 2. (*справочник*) ὁ θαλάσσιος ὁδηγός.

ло́цман *м* ὁ πλοηγός, ὁ πιλότος. ~**ский** *прил.* τοῦ πιλότου, τοῦ πλοηγοῦ.

лошади́н||ый *прил.* ἀλογήσιος, ἵππειος· ◇ ~ая си́ла *тех.* ὁ ἵππος· ~ая до́за γαϊδουρινή δόση.

ло́шадь *ж* τό ἄλογο, ὁ ἵππος: верхова́я ~ τό ἄλογο ἱππασίας, ὁ ἵππος ἱππασίας· бегова́я ~ τό ἄλογο κοῦρσας· ломова́я ~ ἵππος ἕλξεως.

лоша́к *м* ὁ γίννος, τό γαϊδουρομούλαρο.

лощёный *прил.* 1. γυαλιστερός, στιλπνός· 2. *перен.* ὁ κομψευόμενος.

лощи́на *ж* τό λαγκάδι, ἡ λαγκαδιά.

лощи́ть *несов.* λουστράρω, γυαλίζω, στιλβώνω.

лоя́льн||ость *ж* ἡ νομιμοφροσύνη. ~**ый** *прил.* νομοταγής, νομιμόφρων.

луб *м бот.* ὁ σομφός, ἡ βίβλος, τό σομφό ξύλο.

лубо́к *м* 1. (*коры*) ἡ κανναβόφλουδα, κομμάτι σομφοῦ· 2. *мед.* ὁ νάρθηκας, τό καλάμι· 3. (*лубочная картинка*) ἡ λαϊκή χρωμολιθογραφία.

лубо́чн||ый *прил.*: ~ая карти́нка *см.* лубо́к 3· ~ая литерату́ра ἡ χυδαία, ἡ ἀγοραία λογοτεχνία.

луг *м* τό λειβάδι[ον], ὁ λειμών. ~**ово́й** *прил.* λειβαδήσιος, λειμώνιος.

луди́||льщик *м* ὁ κασσιτερωτής, ὁ γανωτής, ὁ καλαϊτζῆς. ~**ть** *несов.* κασσιτερώνω, γανώνω: ~ть посу́ду γανώνω τά μαγειρικά σκεύη.

лу́ж||а *ж* ὁ νερόλακκος, ρηχή λάκκα μέ νερό· ◇ сесть в ~у *разг.* κάνω γκάφα.

лужа́йка *ж* τό ξάνοιγμα, ἡ λοῦζα.

луже́ние *с* τό κασσιτέρωμα, τό γάνωμα.

лужён||ый *прил.* κασσιτερωμένος, γανωμένος· ◇ ~ желу́док τό γερό στομάχι· ~ая гло́тка *разг.* τό γανωμένο στόμα.

лужу́ *наст. вр. от* луди́ть.

лу́за *ж* (*на бильярде*) ἡ τρύπα τοῦ μπιλιάρδου.

лук I *м* (*растение*) τό κρομμύδι, τό

κρόμμυον: свя́зка ~а μιά ἁρμαθειά κρομμύδια.

лук II м (оружие) τό τόξο[ν], ἡ σαγίττα: стреля́ть из ~а ἐκτοξεύω, σαϊτεύω.

лука́ ж 1. (реки́) ἡ στροφή· 2. (седла): за́дняя ~ τό πιστάρι σαμαριοῦ· пере́дняя ~ τό μπροστάρι σαμαριοῦ, σέλας.

лука́в||ить несов. πονηρεύομαι, τεχνάζομαι. ~ство с ἡ πανουργία, ἡ πονηρία, ἡ κατεργαριά. ~ый 1. прил. πανοῦργος, κατεργάρης, πονηρός· 2. м ὁ πονηρός.

лу́ков||ица ж 1. бот., анат. ὁ βολβός· 2. (головка лука) ὁ βολβός τοῦ κρομμυδιοῦ. ~ичный прил. βολβώδης, βολβοειδής. ~ка ж см. лу́ковица. ~ый прил. ἀπό κρομμύδι, μέ κρομμύδια.

луко́шко с разг. τό κάνιστρο[ν], τό πανέρι.

лун||а́ ж ἡ σελήνη, τό φεγγάρι: фа́зы ~ы́ οἱ φάσεις τῆς σελήνης.

луна́тик м ὁ ὑπνοβάτης, ὁ νυκτοβάτης.

лу́нка ж 1. ἡ κοιλότητα[-ης]· 2. анат. τό φατνίον.

лу́нник м ὁ λούνικ.

лунн||ый прил. φεγγαρίσιος, σεληνιακός, φεγγαρίστικος: ~ свет τό φῶς τῆς σελήνης· ~ое затме́ние ἡ ἔκλειψις (τῆς) σελήνης· ~ая ночь ἡ φεγγαρόλουστη νύχτα, ἡ σεληνοφώτιστη νύχτα.

лунь м зоол. τό κιρκινέζι· ◇ седо́й как ~ μέ κάτασπρα μαλλιά.

лу́па ж ὁ φακός, ἡ λοῦπα.

лупи́н м бот. τό λούπινο[ν], ὁ θέρμος, τό λουπινάρι.

лупи́ть I несов. (бить) разг. δέρνω, ξυλοκοπῶ.

лупи́ть II несов. (обдирать шелуху) ξεφλουδίζω, ἀπολεπίζω.

лупи́ться несов. ξεφλουδίζομαι, σκάζω (γιά λαδομπογιές).

луч м ἡ ἀκτίνα, ἡ ἀχτίδα, ἡ ἀκτίς: ~ со́лнца ἡ ἀκτίνα τοῦ ἡλίου· косми́ческие ~и́ οἱ κοσμικές ἀκτῖνες· рентге́новские ~и́ οἱ ἀκτῖνες Ραϊντγκεν· ультрафиоле́товые ~и́ αἱ ὑπεριώδεις ἀκτῖνες· испуска́ть ~и́ ἀκτινοβολῶ. ~ево́й прил. 1. ἀκτινικός: ~ева́я эне́ргия ἡ ἀκτινενέργεια· ~ева́я боле́знь ἡ ἀσθένεια ποῦ προκαλεῖ ἡ ἀκτινενέργεια· 2. анат. κερκιδικός, τῆς κερκίδος: ~ева́я кость ἡ κερκίς.

лучеза́рный прил. 1. γεμᾶτος φῶς, ἀκτινοβόλος· 2. перен. (о мечтах и т.п.) φωτεινός, λαμπρός· 3. перен. (о глазах и т. п.) ποῦ ἀστράφτει (ἀπό χαράν).

лучеиспуска́ние с физ. ἡ ἀκτινοβολία, ἡ φωτοβολία.

лучепреломле́ние с физ. ἡ ἀνάκλαση[-ις].

лучи́на ж ἡ σχίζα, τό προσάναμμα, τό δαδί, ἡ δάδα.

лучи́ст||ый прил. 1. физ. ἀκτινοβόλος, φωτοβόλος: ~ая эне́ргия ἡ ἀκτινοβόλος ἐνέργεια· 2. (светящийся) λαμπ(ε)ρός, φωτεινός· 3. перен. (о глазах) λαμπ(ε)ρός.

лу́чше 1. (сравнит. ст. от хоро́ший) καλλίτερος· 2. (сравнит. ст. от хорошо́) καλλίτερα· 3. предик. безл. мне (ему́) ста́ло ~ εἶμαι (εἶναι) καλλίτερα· ◇ тем ~ τόσο τό καλλίτερον· как мо́жно ~ ὅσο τό δυνατό καλλίτερα.

лу́чш||ий 1. (сравнит. ст. от хоро́ший) καλλίτερος: измени́ться к ~ему ἀλλάζω πρός τό καλλίτερο· в ожида́нии ~его περιμένοντας κάτι καλλίτερο· ничего́ ~его я и не жела́л τίποτε παραπάνω δέν ἐπιθυμοῦσα· 2. (превосх. ст. от хоро́ший) ὁ καλλίτερος, ὁ κάλλιστος, ὁ πιό καλός: ~ из всех ὁ καλλίτερος ἀπ' ὅλους· нет ничего́ ~его δέν ὑπάρχει τίποτε (τό) καλλίτερο[ν]· ◇ всего́ ~его! ἔχετε γειά!, ἀντίο σας!, στό καλό!

лущи́ть несов. ξεφλουδίζω (горох и т. п.)/ σπάζω μέ τά δόντια (семечки).

лы́ж||и мн. (ед. лы́жа ж) τά χιονοπέδιλα, τά σκί: ходи́ть на ~ах κάνω σκί· ◇ навостри́ть ~ разг. ἑτοιμάζομαι νά τό στρίψω. ~ник м ὁ χιονοδρόμος, ὁ σκιέρ. ~ный прил. τοῦ σκί, τῆς χιονοδρομίας: ~ная ста́нция ὁ σταθμός τῶν σκιέρ· ~ный спорт τό σκί.

лы́ко с ὁ φλοιός, ἡ φλοῦδα.

лысе́ть несов. φαλακρώνω, γίνομαι φαλακρός.

лы́с||ина ж ἡ φαλάκρα, ἡ καράφλα, ἡ φαλακρότης. ~ый прил. φαλακρός, καραφλός.

ль частица см. ли.

льва, льву и т. д. род., дат. ед. и т. д. от лев I.

льви́||ный прил. λεόντειος, λεονταρήσιος: ~ная шку́ра ἡ λεοντή· ◇ ~ зев бот. τό λυκόστομο, τό ἀντίρρινον· ~ная до́ля ἡ μερίδα τοῦ λέοντος. ~ца ж ἡ λέαινα.

льго́т||а ж τό προνόμιον, ἡ προνομία. ~ный прил. προνομιακός, εὐνοϊκός: ~ные усло́вия εὐνοϊκοί ὅροι.

льда, льду и т. д. род., дат. ед. и т. д. от лёд.

льди́на ж ὁ ὄγκος πάγου/ τό παγόβουνο (большая).

льётся и т. д. наст. вр. от ли́ться.

льна, льну и т. д. род., дат. ед. и т. д. от лён.

льновóд||ство *с* ἡ καλλιέργεια λιναριοῦ. **~ческий** *прил.* τῆς καλλιεργείας τοῦ λιναριοῦ.

льнопрядúльн||ый *прил.*: ~ая фáбрика τό λινονηματουργεῖον.

льночесáльн||ый *прил.*: ~ая машúна ἡ λινοξαντική μηχανή.

льнуть *несов.* 1. (*прижиматься к кому-л.*) σφίγγομαι, κολλῶ (*άμετ.*)· 2. (*чувствовать влечение к комý-л.*) δείχνω συμπάθεια, δείχνω ἀδυναμία, μέ τραβᾶ κάποιος· 3. (*к комy-л. ради выгоды*) κολακεύω, γαλιφίζω, μαλαγανιάζω.

льняи||óй *прил.* ἀπό λινάρι, τοῦ λιναριοῦ / λινός (*о материи*): ~óе мáсло τό λιναρόλαδο, τό λινέλαιον· ~óе сéмя ὁ λιναρόσπορος· ~áя ткань τό λινό ὕφασμα· ~ые вóлосы μαλλιά σάν λινάρι.

льсти||ец *м* ὁ κόλακας, ὁ κόλαξ, ὁ γαλίφης, ὁ αὐλοκόλαξ, ὁ γλείφτης. **~ивый** *прил.* κολακευτικός, γαλίφινος. **~ить** *несов.* κολακεύω, γαλιφίζω· ◇ ~ить себя́ надéждой βαυκαλίζομαι μέ τήν ἐλπίδα.

льщу(сь) *наст. вр. от* льстить(ся).

лью, льёшь и т. д. *наст. вр. от* лить.

любвеобúльный *прил.* γεμᾶτος ἀγάπη.

любéзн||ичать *несов.* κάνω φιλοφρονήσεις, κοπλιμεντάρω. **~ость** *ж* 1. (*свойство*) ἡ φιλοφροσύνη, ἡ ἁβρότητα, ἡ προσήνεια, ἡ ἁβροφροσύνη· 2. (*одолжение*) ἡ χάρη[-ις], ἡ καλωσύνη: сдéлайте ~ость κάνετέ μου τήν χάρη· 3. (*комплимент*) ἡ φιλοφρόνησις, τό κομπλιμέντο: говорúть ~ости κάνω κομπλιμέντα. **~ый** *прил.* 1. εὐγενικός, φιλόφρων, περιποιητικός· 2. (*в обращении*) *уст.* ἀγαπητός, ἀκριβός: ~ый читáтель ἀγαπητέ ἀναγνῶστη· ~ый друг ἀγαπητέ φίλε· ◇ бýдьте любéзны! εὐαρεστηθῆτε, ἔχετε τήν καλωσύνη!

любúм||ец *м* ὁ ἀγαπημένος, ὁ εὐνοούμενος, ὁ ἀγαπητός, τό ἴνδαλμα. **~чик** *м* ὁ εὐνοούμενος, ὁ ἀγαπητός, ὁ ἀγαπημένος, ὁ παραχαϊδεμένος. **~ый** 1. *прич. от* любúть· 2. *прил.* ἀγαπητός, πολυαγάπητος, προσφιλής· 3. *прил.* (*излюбленный*) ἀγαπημένος.

любúтель *м* ὁ φίλος, ὁ λάτρης / ὁ ἐρασιτέχνης (*не профессионал*): ~ мýзыки ὁ φιλόμουσος· ~ поéсть ὁ καλοφαγᾶς. **~ский** *прил.* ἐρασιτεχνικός.

любúть *несов.* 1. ἀγαπῶ· 2. (*чувствовать склонность*) ἀγαπῶ/ ἀρέσω (*нравиться*): он лю́бит, когдá онá игрáет τοῦ ἀρέσει ὅταν αὐτή παίζει· 3. (*нуждаться*) χρειάζομαι, ἀγαπῶ: растéнии лю́бят вóду τά φυτά ἀγαπᾶνε τό νερό· ◇ лю́бишь катáться, любú и сáночки возúть *посл.* ὅποιος ἔχει τά γένεια ἔχει καί τά χτένια.

лю́бо *нареч. разг.* εἶναι εὐχάριστο, χαίρεσαι νά: ~ смотрéть χαίρεσαι νά βλέπεις.

любовáться *несов.* θαυμάζω, καμαρώνω.

любóвн||ик *м* 1. ὁ ἐραστής, ὁ ἀγαπητικός· 2. *театр.* ὁ ἀγαπητικός, ὁ ἐραστής. **~ица** *ж* ἡ ἐρωμένη, ἡ ἀγαπητικιά. **~ый** *прил.* 1. ἐρωτικός: ~ый взгляд τό ἐρωτικό βλέμμα· ~ая связь οἱ ἐρωτικές σχέσεις· ~ая запúска τό ραβασάκι· 2. (*внимательный, любящий*) προσεκτικός, στοργικός: ~ое отношéние к дéлу ἡ στοργή (*или* ἡ φροντίδα) γιά κάτι.

любóвь *ж* ἡ ἀγάπη, ἡ στοργή / ὁ ἔρωτας, ὁ ἔρως (*тк. чувственная*).

любознáтельн||ость *ж* ἡ φιλομάθεια, ἡ περιέργεια. **~ый** *прил.* ὁ φιλομαθής.

любóй 1. *прил.* ὁποιοσδήποτε, ὁ καθένας, πᾶς: ~ ценóй μέ κάθε θυσία· 2. *м* ὁποιοσδήποτε / ὁ καθένας (*каждый*): ~ из нас ὁ καθένας ἀπό μᾶς.

любопы́т||ный *прил.* 1. (φιλο)περίεργος· 2. (*интересный*) ἐνδιαφέρων, ἀξιόλογος: ~ный слýчай ἐνδιαφέρουσα περίπτωση. **~ство** *с* ἡ φιλοπεριέργεια, ἡ περιέργεια, φιλοπραγμοσύνη. **~ствовать** *несов.* δείχνω (φιλο)περιέργεια, ἐνδιαφέρομαι.

лю́бящий 1. *прич. от* любúть· 2. *прил.* φιλόστοργος, στοργικός, προσφιλής, ἀγαπητός: ~ взгляд βλέμμα γεμάτο ἀγάπη· ~ Вас (*в письмах*) μέ ἀγάπη.

люд *м собир.* ὁ κόσμος, ὁ κοσμάκης: рабóчий ~ οἱ ἐργάτες, ἡ ἐργατιά.

лю́д||и *мн.* (*ед.* человéк *м*) οἱ ἄνθρωποι, ὁ κόσμος: ~ дóброй вóли οἱ ἄνθρωποι καλῆς θελήσεως· ~ говоря́т ὁ κόσμος λέγει· ◇ на ~ях *разг.* μπροστά στόν κόσμο, μπροστά σέ ξένους.

лю́дный *прил.* πυκνοκατοικημένος.

людоéд *м* ὁ ἀνθρωποφάγος, ὁ καννίβαλος. **~ство** *с* ἡ ἀνθρωποφαγία, ὁ καννιβαλισμός.

людскáя *ж уст.* τό δωμάτιο ὑπηρεσίας.

людскóй *прил.* ἀνθρώπινος.

люк *м* τό ἄνοιγμα, ἡ ὀπή / *мор.* ὁ καθέκτης, ἡ γκλαβανή, ἡ μπουκαπόρτα.

лю́лька I *ж* τό λίκνο[ν], ἡ κούνια.

лю́лька II *ж* (*трубка*) ἡ πίπα.

лю́мпен-пролетариáт *м* τό λούμπεν προλεταριάτο.

лю́стра *ж* τό πολύφωτο[ν], ὁ γλόμπος.

лютера́н||ин *м* ὁ λουθηρανός. ~ский *прил.* λουθηρανικός. ~ство *с* ὁ λουθηρανισμός.
лю́тик *м бот.* τό βατράχιον, ἡ νεραγκούλα.
лю́тня *ж муз.* τό οὔτι.
лю́т||ый *прил.* 1. (*свирепый*) θηριώδης, ἄγριος (*о животных*)/ ἀπάνθρωπος (*о человеке*)· 2. *перен.* ἄσπονδος: ~ая не́нависть τό ἄσπονδο μίσος· 3. (*о морозе и т. п.*) δυνατός.
люце́рна *ж бот.* τό τριφύλλι, τό τρίφυλλο[ν].
ля *с нескл. муз.* τό λά.
ляга́в||ый *прил.*: ~ая соба́ка τό λαγωνικό.
ляга́ть *несов.* κλωτσάω (*μετ.*), λακτίζω. ~ся (*о животных*) κλωτσάω (*ἀμετ.*).
лягну́ть *сов. см.* ляга́ть.
ля́гу, ля́жешь и т. д. *буд. вр. от* лечь.
лягу́шка *ж* ὁ βάτραχος, ὁ βάθρακας, ὁ μπάκακας.
ля́жка *ж* ὁ μηρός, τό μερί, τό μποῦτι.
лязг *м* ἡ κλαγγή, ὁ κρότος (*цепей, железа*)/ ὁ βρυγμός, τό τρίξιμο (*зубов*). ~ать *несов.* (*чем-л.*) κροτῶ, κλαγγάζω, βροντῶ, κουρταλῶ / τρίζω (*зубами*).
ля́мк||а *ж* τό λουρί, ὁ ἱμάντας, ὁ τελαμών· ◇ тяну́ть ~у βιοπαλαίω.
ля́пис *м хим.* ὁ νιτρικός ἄργυρος.
ля́псус *м* τό λάθος, ἡ γκάφα.

М

мавзоле́й *м* τό μαυσωλεῖο[ν].
мавр *м* ὁ Μαῦρος, ὁ Μαυριτανός. ~ита́нский *прил.* μαυριτανικός.
маг *м в разн. знач.* ὁ μάγος.
магази́н *м* 1. τό κατάστημα, τό μαγαζί: универса́льный ~ κατάστημα εἰδῶν νεωτερισμοῦ· продово́льственный ~ κατάστημα τροφίμων· ры́бный ~ τό ψαράδικο, τό ἰχθυοπωλεῖο· овощно́й ~ τό μανάβικο, τό λαχανοπωλεῖο· писчебума́жный ~ τό χαρτοπωλεῖο[ν]· кни́жный ~ ~ τό βιβλιοπωλεῖο[ν]· ~ гото́вого пла́тья κατάστημα ρουχισμοῦ· галантере́йный ~ τό κατάστημα εἰδῶν τουαλέτας, τό ψιλικατζήδικο· парфюме́рный ~ τό ἀρωματοπωλεῖο[ν]· ювели́рный ~ τό κοσμηματοπωλεῖο[ν], τό χρυσοχοεῖον· таба́чный ~ τό καπνοπωλεῖο· ме́бельный ~ τό ἐπιπλοπωλεῖο· цвето́чный ~ τό ἀνθοπωλεῖο· 2. (*у огнестрельного оружия*) ἡ θαλάμη. ~ный *прил.*: ~ная винто́вка τό ἐπαναληπτικό ὅπλο· ~ная коро́бка *воен.* ἡ θαλάμη.
магары́ч *м разг.* τό τραττάρισμα: с тебя́ ~! πρέπει νά κεράσεις!
маги́стр *м* ὁ μάγιστρος (*ἐπιστημονικός τίτλος*).
магистра́ль *ж* ἡ συγκοινωνιακή ἀρτηρία: железнодоро́жная ~ ἡ σιδηροδρομική ἀρτηρία· во́дная ~ ἡ ποταμοπλοϊκή ἀρτηρία· автомоби́льная ~ ὁ (μεγάλος) αὐτοκινητόδρομος.
магистра́т *м* τό δημοτικό συμβούλιο, ἡ δημαρχία.
маги́ческий *прил.* μαγικός.
ма́гия *ж* ἡ μαγεία, ἡ μαγική.
магна́т *м* ὁ μεγιστάν.
магне́зия *ж хим.* ἡ μαγνησία.
магнет||и́зм *м* ὁ μαγνητισμός. ~и́ческий *прил.* μαγνητικός.
ма́гний *м* τό μαγνήσιο[ν].
магни́т *м* ὁ μαγνήτης. ~ный *прил.* μαγνητικός: ~ное по́ле τό μαγνητικό πεδίο· ~ный железня́к *мин.* ὁ μαγνήτης, ὁ μαγνησίτης, ὁ φυσικός.
магнитофо́н *м* τό μαγνητόφωνο[ν].
магнитофо́нн||ый *прил.* μαγνητοφωνικός, τοῦ μαγνιτοφώνου: ~ая ле́нта ἡ ταινία μαγνητοφώνου.
магно́лия *ж* ἡ μανόλια, ἡ μαγνολία.
магомета́н||ин *м* ὁ μωαμεθανός. ~ский *прил.* μωαμεθανικός. ~ство *с* ὁ μωαμεθανισμός.
маде́ра *ж* (*сорт вина*) ἡ μαδέρα.
мадо́нна *ж* ἡ Μαντόννα.
мадья́р *м* ὁ Μαγυάρος.
маёвка *ж ист.* παράνομη πρωτομαγιάτικη συγκέντρωση.
мажо́р *м муз.* τό ματζιόρε. ~ный *прил.* 1. *муз.* μείζων: ~ный тон ὁ μείζων τόνος, τό ματζώρε· 2. *перен. разг.* κεφάτος.
ма́жу(сь), ма́жешь(ся) и т. д. *наст. вр. от* ма́зать(ся).
ма́зать *несов.* 1. (*смазывать*) ἀλείφω, πασαλείφω, πασαλείβω, χρίω: ~ дёгтем κατραμώνω, ἀλείφω μέ κατράμι· 2. (*намазывать*) ἀλείφω: ~ хлеб ма́слом ἀλείφω τό ψωμί μέ βούτυρο· 3. (*пачкать*) *разг.* λερώνω, μουντζουρώνω, ρυπαίνω· 4. *разг.* (*плохо рисовать*) πασαλείφω, μου(ν)τζουρώνω τό χαρτί· ◇ ~ гу́бы βάφω τά χείλια. ~ся 1. (*пачкаться*) λερώνομαι, πασαλείβομαι, μουντζουρώνομαι· 2. *разг.*

(*красить лицо, губы*) βάφομαι, φκιασιδώνομαι.

мазня́ *ж разг.* τό πασάλειμμα, ὁ κακός ζωγραφικός πίνακας.

мазо́к *м* 1. *жив.* ἡ πινελιά· 2. *мед.*: брать ~ παίρνω αἷμα ἤ ἔκκριμα (γιά μικροσκοπική ἀνάλυση).

мазу́рка *ж* ἡ μαζούρκα.

мазу́т *м тех.* τό μαζούτ.

маз||ь *ж* ἡ ἀλοιφή / ἡ κρέμα (*для лица*)· ◇ дело на ~и́ *разг.* ἡ δουλειά πάει καλά.

маи́с *м* τό καλαμπόκι, ὁ ἀραβόσιτος, τό ἀραποσίτι. **~овый** *прил.* καλαμποκίσιος (*приготовленный из маиса*)/ τοῦ ἀραβοσίτου (*относящийся к маису*).

май *м* ὁ Μάης, ὁ Μάϊος: Первое мая ἡ Πρωτομαγιά.

ма́йка *ж* ἡ (ἐσωτερική) φανελλίτσα.

майо́лика *ж иск.* ἡ μαγιόλικα, ἡ μαγιολική.

майоне́з *м* ἡ μαγιονέζα.

майо́р *м* ὁ ταγματάρχης.

майора́н *м бот.* ἡ μαντζουράνα, τό ἀρμάρακον.

ма́йск||ий *прил.* μαγιάτικος (*относящийся к маю*)/ πρωτομαγιάτικος (*относящийся к празднику 1-го Мая*): ~ день ἡ μαγιάτικη μέρα· ~ие торжества́ οἱ τελετές τῆς πρωτομαγιᾶς· ◇ ~ жук ὁ χρυσοκάνθαρος, ἡ μηλολόνθη.

мак *м* 1. (*цветок*) ἡ παπαροῦνα, ἡ κουτσουνάδα, ἡ μήκων, ἡ ροιάς· 2. (*семена*) ὁ ἀφιονόσπορος.

макаро́ны *мн.* τά μακαρόνια / ἡ μακαρονάδα (*кушанье*).

мака́ть *несов.* βουτῶ (σέ ὑγρό).

македо́н||ец *м* ὁ μακεδόνας, ὁ μακεδών. **~ский** *прил.* μακεδονικός.

маке́т *м* ἡ μακέττα.

макинто́ш *м* τό ἀδιάβροχο παλτό.

ма́клер *м* ὁ μεσίτης: биржево́й ~ ὁ μεσίτης χρηματιστηρίου.

ма́ковка *ж* 1. (*плод мака*) ὁ καρπός τοῦ μήκωνος, ὁ καρπός τοῦ ἀφιονιοῦ· 2. (*купол*) ὁ θόλος (ἐκκλησίας)· 3. (*макушка головы*) *разг.* ἡ κορυφή (τοῦ κεφαλιοῦ).

ма́ков||ый *прил.* τοῦ μήκωνος, τοῦ ἀφιονιοῦ· ◇ как ма́ков цвет *разг.* κόκκινος σάν παπαρούνα· ~ой роси́нки во рту не́ было *разг.* δέν ἔβαλα μπουκιά στό στόμα μου.

макре́ль *ж* (*рыба*) τό σκουμπρί, ὁ σκόμβρος.

макроко́см *м* ὁ μακρόκοσμος.

максима́льн||о *нареч.* στόν ἀνώτατο βαθμό. **~ый** *прил.* μέγιστος, ἀνώτατος, ὑπέρτατος: ~ое напряже́ние ἡ μεγίστη ἔνταση· ~ая ско́рость ἡ μεγίστη ταχύτητα.

ма́ксимум 1. *м* τό μάξιμουμ, τό ἀνώτατο ὅριο, τό περισσότερο: ~ эне́ргии μάξιμουμ ἐνέργειας· 2. *нареч.* τό περισσότερο: ~ того́, что я могу́ сде́лать τό περισσότερο, πού μπορῶ νά κάνω.

макулату́ра *ж* 1. *полигр.* τά κακοτυπωμένα φύλλα / *разг.* τά ἄχρηστα χαρτιά, ὁ μπαταλαμᾶς (*ненужная бумага*)· 2. (*бездарная литература*) τά κακότεχνα βιβλία.

маку́шк||а *ж* 1. ἡ κορυφή: ~ горы́ τό κορφοβούνι· на ~е де́рева στήν κορυφή τοῦ δέντρου· 2. (*головы*) *разг.* ἡ κορυφή (τοῦ κεφαλιοῦ)· ◇ у́шки на ~е *разг.* ἔχει τσιτωμένα τά αὐτιά του.

мала́га *ж* (*сорт вина*) τό κρασί τῆς Μαλάγας.

мала́||ец *м* ὁ Μαλαῖος. **~йка** *ж* ἡ Μαλαία. **~йский** *прил.* μαλαϊκός.

малахи́т *м* ὁ μαλαχίτης. **~овый** *прил.* ἀπό μαλαχίτη.

малева́ть *несов. презр.* (*плохо рисовать*) ζωγραφίζω ἄτεχνα, πασαλείβω· ◇ не так стра́шен чёрт, как его́ малю́ют *погов.* ὁ διάβολος δέν εἶναι τόσο φοβερός ὅσο τόν παριστάνουν.

мале́йш||ий (*превосх. ст: от* ма́лый) ἐλάχιστος, παραμικρός, μικρότατος: не име́ть ни ~его поня́тия о чём-л. δέν ἔχω κἄν ἰδέα γιά κάτι.

малёк *м* (*личинка рыбы*) τό ψαράκι.

ма́леньк||ий *прил.* 1. μικρός, μικρούτσικος: челове́к ~ого ро́ста κοντός ἄνθρωπος· 2. (*незначительный*) ἄσημος, ἀσήμαντος: ~ое расстоя́ние ἡ μικρή ἀπόσταση[-ις]· он челове́к ~ ἄσημος ἄνθρωπος, τό ἀσήμαντο πρόσωπο· 3. (*малолетний*) μικρός, ἀνήλικος: ~ие де́ти τά ἀνήλικα παιδιά· ◇ ~, да уда́ленький *погов.* μικρός ἀλλά θαυματουργός.

мали́н||а *ж* 1. (*куст*) ἡ σμεουριά· 2. (*ягода*) τό σμέουρο. **~ник** *м* οἱ σμεουριές.

мали́новка *ж* (*птица*) ἡ ὑπολαΐς, ὁ τσιροβάκος.

мали́нов||ый *прил.* 1. ἀπό σμέουρο, τῆς σμεουριᾶς: ~ое варе́нье τό γλυκό σμέουρο· 2. (*цвет*) βαθυκόκκινος.

ма́ло 1. *нареч.* λίγο, ὀλίγο[ν]: сли́шком ~ πολύ λίγο· ~ наро́ду λίγος κόσμος· э́то его́ ~ интересу́ет αὐτό λίγο τόν ἐνδιαφέρει· 2. *предик. безл.*: э́того ~ αὐτό δέν ἀρκεῖ, αὐτό εἶναι λίγο, δέν φτάνει αὐτό· ◇ ~ кто зна́ет πολύ λίγοι ξέρουν· ~ того́ *вводн. сл.* ὄχι μόνο,

ἐκτός αὐτοῦ· ~ того́, что... δέν φτάνει (*или* δέν ἀρκεῖ) ὅτι· ~ ли что! *разг.* καί τί μ'αὐτό! ~ ли что мо́жет случи́ться ποιός ξέρει τί μπορεῖ νά συμβεῖ· ~ ли где я мог его́ встре́тить τόσο δύσκολο ἦταν νά τόν συναντήσω, ὅπου θές μποροῦσα νά τόν συναντήσω· ни ~ не... *разг.* καθόλου δέν...· ни ~ не смути́вшись χωρίς νά τά χάσει καθόλου· ни мно́го ни ~ οὔτε λίγο οὔτε πολύ.

малова́жный *прил.* μικρῆς σημασίας, ἀσήμαντος.

малова́то *нареч.* *разг.* λιγοστό, δέν φτάνει.

маловероя́тн||ый *прил.* μᾶλλον ἀπίθανος, ὁ λίγο πιθανός: ~ые слу́хи μᾶλλον ἀπίθανες φῆμες.

маловóди||ый *прил.* **1.** (*о водных источниках*) ὀλιγόϋδρος, ἀβαθής· ~ая река́ ἀβαθής ποταμός· **2.** (*о степи*) ὀλιγόϋδρος, λιγόνερος, ἄνυδρος, ξερός.

маловразуми́тельн||ый *прил.* ἀσαφής, μπερδεμένος, δυσκολονόητος, ἀκαταλαβίστικος: ~ отве́т ἡ ἀσαφής ἀπάντηση· ~ые ре́чи τά ἀκαταλαβίστικα λόγια.

малогабари́тн||ый *прил.* μικροῦ μεγέθους, μικροῦ ὄγκου: ~ая ме́бель ἔπιπλα μικροῦ μεγέθους.

малогра́мотный *прил.* **1.** ἀγράμματος, λιγογράμματος, πού ξέρει λίγα κολλυβογράμματα· **2.** (*невежественный*) ἀγράμματος: ~ чертёж τό ἀγράμματο σχέδιο.

малодостове́рный *прил.* ἀναξιόπιστος, ἀπίθανος.

малодохо́дный *прил.* ὀλιγοπρόσοδος, ὀλίγον προσοδοφόρος.

малоду́ш||ие *с* ἡ ὀλιγοψυχία, ἡ μικροψυχία. **~ный** *прил.* (ὀ)λιγόψυχος, μικρόψυχος.

малозаме́тный *прил.* **1.** δυσδιάκριτος· **2.** *перен.* συνηθισμένος, ἀσήμαντος.

малоземе́льн||ый *прил.* φτωχοαγρότης: ~ое крестья́нство οἱ ἀγρότες μέ μικρό κλῆρο γῆς.

малознако́мый *прил.* (ὀ)λίγο[ν] γνωστός.

малозна́чащий, малозначи́тельный *прил.* ἀσήμαντος, ἄσημος, ὁ μικρᾶς σημασίας.

малоизве́стный *прил.* ἄγνωστος, (ὀ)λίγο[ν] γνωστός.

малоиму́щий *прил.* φτωχός, πτωχός, ἄπορος.

малокро́в||ие *с* ἡ ἀναιμία. **~ный** *прил.* ἀναιμικός.

малокульту́рный *прил.* ἀπολίτιστος/ ἀπαίδευτος, ἄξεστος (*невоспитанный*).

малоле́т||ний **1.** *прил.* μικρός (*детский*)/ ἀνήλικος (*несовершеннолетний*): в ~нем во́зрасте σέ μικρή ἡλικία· ~ престу́пник ὁ ἀνήλικος ἐγκληματίας· **2.** *м* τό παιδάκι. ~ство *с* ἡ ἀνηλικιότητα[-ης], ἡ παιδική ἡλικία: с ~ства ἀπό τά μικρά χρόνια, ἀπό παιδικῆς ἡλικίας.

малолитра́жный *прил.*: ~ автомоби́ль τό αὐτοκίνητο μέ λίγους κυλίνδρους, τό αὐτοκίνητο πού καταναλίσκει λίγη βενζίνη.

малолю́дный *прил.* ὀλιγάνθρωπος.

ма́ло-ма́льски *нареч.* στοιχειῶδικα, στοιχειωδῶς, ὑποφερτά: писа́ть ~ гра́мотно γράφω στοιχειωδῶς (*или* ὑποφερτά) σωστά.

малометра́жный *прил.* μικρῆς ἔκτασης, μικροῦ μήκους, μέ μικρό ἐμβαδόν.

маломо́щн||ый *прил.* ὀλιγοδύναμος, μικρᾶς ἰσχύος / φτωχός (*бедный*): ~ое крестья́нское хозя́йство τό φτωχό ἀγροτικό νοικοκυριό· ~ дви́гатель κινητήρας μικρᾶς ἰσχύος.

малонадёжный *прил.* (*о человеке*) ἀναξιόπιστος, πού δέν μπορεῖς νά τοῦ ἔχεις ἐμπιστοσύνη.

малонаселённ||ый *прил.* ἀραιοκατοικημένος, ὀλιγάνθρωπος: ~ая ме́стность ἀραιοκατοικημένος τόπος.

малоподви́жный *прил.* δυσκίνητος: ~ челове́к δυσκίνητος ἄνθρωπος· ~ о́браз жи́зни καθιστικός βίος.

ма́ло-пома́лу *нареч.* ὀλίγον κατ' ὀλίγον, λίγο-λίγο, σιγά-σιγά, βαθμηδόν.

малопоня́тный *прил.* δυσνόητος, δυσκολονόητος, δύσληπτος.

малопродукти́вн||ый *прил.* ὀλιγόκαρπος, χαμηλῆς παραγωγικότητας: ~ое се́льское хозя́йство ἡ ἀγροτική οἰκονομία χαμηλῆς παραγωγικότητας.

малопроизводи́тельный *прил.* χαμηλῆς παραγωγικότητας.

малора́звит||ый *прил.* **1.** (*физически*) ἀτροφικός· **2.** (*о промышленности и т. п.*) καθυστερημένος: ~ые стра́ны οἱ ὑποαναπτυγμένες χῶρες, οἱ ὑποανάπτυκτες χῶρες, οἱ καθυστερημένες χῶρες· **3.** (*недостаточно образованный*) ἀμόρφωτος.

малоро́слый *прил.* μικρόσωμος, κοντός.

малосве́дущий *прил.* ἀνίδεος, ἄπειρος.

малоси́льный *прил.* ἀδύνατος, ἀδύναμος.

малосодержа́тельн||ый *прил.* κενός, ρηχός: ~ая кни́га βιβλίο μέ ρηχό περιεχόμενο, βιβλίο χωρίς σοβαρό περιεχόμενο.

малосо́льн||ый *прил.* μέ λίγο ἀλάτι, ὄχι

πολύ ἁλμυρός: ~ые огурцы́ τά ἀγγουράκια τουρσί ὄχι πολύ ἁλμυρά.

малоубеди́тельный *прил.* ὀλίγο[ν] πειστικός, πού δέν πείθει.

малоупотреби́тельн||ый *прил.* δύσχρηστος, ὀλιγόχρηστος, πού δέν χρησιμοποιεῖται συχνά: ~ое сло́во ἡ δύσχρηστη λέξη· ~ое сре́дство τό ὀλιγόχρηστο μέσο.

малоце́нный *прил.* μικρῆς ἀξίας, ἄνευ ἀξίας.

малочи́сленный *прил.* ὀλιγάριθμος.

ма́л||ый I *прил.* 1. (*маленький*) μικρός, μικρούλης, μικρούτσικος: ~ые госуда́рства τά μικρά κράτη· ~ая ско́рость *ж.-д.* ἡ μικρή ταχύτητα· бесконе́чно ~ая величина́ *мат.* τό ἀπειροστημόριο[ν]· 2. (*узкий, тесный*) μικρός, στενός: боти́нкя ему́ ~ы́ τά παπούτσια τοῦ εἶναι στενά· 3. ~ое *с* τό λίγο: без ~ого... σχεδόν, περίπου...· са́мое ~ое τό ὀλιγώτερο· дово́льствоваться ~ым εἶμαι ὀλιγαρκής· ◇ с ~ых лет ἀπό τά μικρά μου χρόνια, ἀπό τά μικράτα μου· мал, да уда́л *погов.* μικρός, ἀλλά θαυματουργός· от ~а до вели́ка μικροί καί μεγάλοι, ὅλοι χωρίς ἐξαίρεση· мал ~а́ ме́ньше *разг.* ὁ ἕνας πιό μικρός ἀπ' τόν ἄλλο.

ма́лый II *м разг.* τό ἀγόρι, τό παιδί, τό παλληκάρι: сла́вный ~ ὁ λεβέντης· он ~ не про́мах εἶναι διαβόλου κάλτσα.

малы́ш *м ласк.* τό ἀγοράκι, τό παιδάκι, ὁ μικρούλης.

ма́льва *ж бот.* ἡ (ἀ)μολόχα, ἡ μαλάχη.

мальто́за *ж хим.* ἡ μαλτόζη, τό βυνοσάκχαρον.

ма́льчик *м* τό ἀγόρι, τό ἀγοράκι, τό παιδάκι· ◇ ~ на побегу́шках *уст.* παιδί γιά τά θελήματα· ~ с па́льчик (*в сказке*) ὁ κοντορεβιθούλης.

мальч||и́шеский *прил.* παιδιακήσιος, παιδαριώδης, παιδιάστικος. **~и́шество** *с* τά παιδιαρίσματα. **~и́шка** *м разг.* τό παληόπαιδο, ὁ μόρτης: у́личный ~и́шка παιδί τοῦ δρόμου, ὁ ἀγυιόπαις. **~уга́н** *м разг. ласк.* τό παιδάκι.

малю́сенький *прил. разг.* μικρούτσικος, μικρούλης.

малю́тка *м, ж* τό μικρό, ὁ μπέμπης / τό βρέφος, τό μωρό (*младенец*)/ τό μικρούλικο (*о вещах*).

маля́р *м* 1. ὁ χρωματιστής, ὁ μπογιατζῆς, ὁ ἐλαιοχρωματιστής· 2. (*плохой художник*) κακός ζωγράφος.

маляр||и́йный *прил.* τῆς ἑλονοσίας, ἑλώδης: ~ кома́р ὁ ἀνωφελής κώνωψ. **~и́я** *ж* ἡ ἑλονοσία, ὁ ἑλώδης πυρετός, ἡ μαλάρια.

маля́рн||ый *прил.* τοῦ χρωματιστῆ, χρωματιστικός, ἐλαιοχρωματιστικός: ~ые рабо́ты τό χρωμάτισμα, τό μπογιάτισμα.

ма́ма *ж* ἡ μαμά, ἡ μητέρα, ἡ μάνα.

ма́меньк||а *ж уст.* ἡ μητερούλα, ἡ μαμάκα, ἡ μανούλα. **~ин** *прил.*: ~ин сыно́к *разг.* τό μαμόθρεφτο, τό σοκολατόπαιδο.

ма́мка *ж уст.* (*кормилица*) ἡ *παραμάνα*, ἡ θηλάστρια, ἡ τροφός.

ма́монт *м* τό μαμμούθ.

ма́мочка *ж ласк.* ἡ μαμάκα, ἡ μητερούλα, ἡ μανούλα, ἡ μανίτσα.

мандари́н *м* 1. (*плод*) τό μανταρίνι, τό μανταρίνιον· 2. (*дерево*) ἡ μανταρινιά, ἡ μανταρινέα.

манда́т *м* ἡ ἐντολή, τό πληρεξούσιον. **~ный** *прил.* πληρεξούσιος: ~ная коми́ссия ἡ ἐπιτροπή ἐλέγχου πληρεξουσίων.

мандоли́на *ж* τό μαντολῖνο.

манёвр *м* 1. *воен.* ὁ ἑλιγμός, ἡ κίνηση / τό στρατήγημα (*военная хитрость*): обхо́дный ~ ἡ ὑπερφαλάγγιση[-ις]· 2. *перен.* τό τέχνασμα, ἡ μανούβρα: опа́сный ~ ἡ ἐπικίνδυνη μανούβρα· уда́чный ~ τό πετυχημένο τέχνασμα· 3.: ~ы *воен.* τά γυμνάσια / *ж.-д.* οἱ μανοῦβρες.

манёвренность *ж* ἡ ἱκανότητα πρός ἑλιγμόν, ἡ εὐκινησία.

манёвренн||ый *прил.* ὁ τοῦ ἑλιγμοῦ, στρατηγικός: ~ая война́ ὁ πόλεμος ἑλιγμῶν.

маневри́ровать *несов. прям., перен.* κάνω ἑλιγμούς, κάνω μανοῦβρες, μανουβράρω.

маневро́вый *прил. ж.-д.* γιά μανουβράρισμα: ~ парово́з ἀτμάμαξα γιά μανουβράρισμα.

мане́ж *м* χῶρος ἤ κτίριο γιά ἱππευτικές ἀσκήσεις.

манеке́н *м* τό μαννεκέν, ἡ κούκλα.

мане́р||а *ж* ὁ τρόπος, ἡ συμπεριφορά / τό ὕφος, τό στύλ (*стиль*): ~ говори́ть (держа́ть себя́) ὁ τρόπος ὁμιλίας (συμπεριφορᾶς)· непринуждённые ~ы οἱ ἀνεπιτήδευτοι τρόποι· ~ пе́ния τό στύλ τοῦ τραγουδιοῦ.

мане́рн||ость *ж* ἡ προσποίηση[-ις], τά καμώματα, τά τσακίσματα / ἡ ἐπιτήδευση, ἡ ἐκζήτηση (*стиля*). **~ый** *прил.* προσποιητός, τεχνητός, μέ τσακίσματα / ἐπιτηδευμένος, ἐξεζητημένος (*о стиле*).

манже́та *ж* τό μανικέτι, ἡ περιχειρίδα[-ίς].

маникю́р *м* τό μανικιούρ. **~ша** *ж разг.* ἡ μανικιουρίστα.

манипул||и́ровать *несов.* χειρίζομαι. **~я́ция** *ж* 1. ὁ χειρισμός· 2. *перен.* (*про-*

делка) τό κόλπο, τό τέχνασμα, ἡ μηχανή.

манить *несов.* 1. (*звать*) γνέφω, καλῶ μέ νεῦμα, φωνάζω νά ἔρθει· 2. (*привлекать*) προσελκύω, τραβῶ: ~ взор προσελκύω τά βλέμματα.

манифест *м* τό μανιφέστο: Манифест Коммунистической партии τό Μανιφέστο τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος.

манифестация *ж* ἡ διαδήλωση[-ις].

манишка *ж* τό πλαστρόνι, τό προστήθιον.

мания *ж* ἡ μανία, ἡ παραφροσύνη: ~ величия ἡ μεγαλομανία· ~ преследования ἡ μανία καταδιώξεως.

манкировать *сов. и несов.* (*пренебрегать*) παραμελῶ, ἀμελῶ: ~ своими обязанностями παραμελῶ τά καθήκοντά μου· ~ занятиямн ἀπουσιάζω ἀπό τά μαθήματα.

манн||а *ж* τό μάννα: ждать как ~ы небесной περιμένω μέ ἀδημονία.

манн||ый *прил.* σιμιγδαλένιος: ~ая крупа τό σιμιγδάλι.

мановени||е *с* ἡ κίνηση (χεριοῦ): ~ем руки μέ μιά κίνηση τοῦ χεριοῦ· как по ~ю ὡς ἐκ θαύματος.

манометр *м* τό μανόμετρο[ν].

мансарда *ж* ἡ σοφίτα.

мантия *ж* ὁ μανδύας / ἡ τήβεννος (*судейская*).

манто *с нескл.* τό μαντό, τό μαντέλλο, τό γυναικεῖο παλτό.

манускрипт *м* τό χειρόγραφο[ν].

мануфактур||а *ж* 1. *эк., ист.* ἡ χειροτεχνία, ἡ μανιφατούρα· 2. (*о ткани*) ἡ μανιφατοῦρα, τά ὑφάσματα. **~ный** *прил.* 1. *эк., ист.* χειροτεχνικός, τῆς χειροτεχνικῆς παραγωγῆς, τῆς μανιφατούρας: ~ное производство ἡ χειροτεχνική παραγωγή· 2. (*об изделиях*) τῆς μανιφατούρας: ~ные изделия τά χειροτεχνήματα· ~ный магазин τό ὑφασματοπωλεῖο, τό κατάστημα μανιφατούρας.

маньяк *м* ὁ μανιακός.

манящий *прич. и прил.* δελεαστικός, ἑλκυστικός.

маразм *м мед., перен.* ὁ μαρασμός: старческий ~ ὁ γεροντικός μαρασμός.

марать *несов. прям., перен. разг.* λερώνω, μουντζουρώνω: не стоит руки ~ δέν ἀξίζει νά λερώσεις τά χέρια σου· ◇ ~ бумагу μουντζουρώνω τό χαρτί.

марафонский *прил. ист.* μαραθώνιος: ~ бег ὁ μαραθώνιος δρόμος.

марган||ец *м* τό μαγγάνιο[ν], τό μαγγανήσιον. **~цевый** *прил.* μαγγανικός, μαγγανιοῦχος: ~цевая соль μαγγανικό ἅλας· ~цевая руда μαγγανιοῦχο μετάλλευμα.

маргарин *м* ἡ μαργαρίνη.

маргаритка *ж бот.* ἡ μαργαρίτα.

марево *с* 1. (*мираж*) ὁ ἀντικατοπτρισμός· 2. (*туман*) ἡ ὁμίχλη, ἡ ἄχνα.

маринад *м* 1. (*соус*) σάλτσα γιά μαρινάρισμα: рыба в ~е ψάρι μαρινᾶτο· 2. (*продукт*) τό μαρινᾶτο, ἡ μαρινατούρα.

маринист *м* ὁ θαλασσογράφος.

маринованный *прич. и прил.* μαρινᾶτος.

мариновать *несов.* 1. μαρινάρω / κάνω μαρινάτα (*овощи, фрукты*)· 2. *перен. разг.* ἀναβάλλω, τραινάρω μιά ὑπόθεση.

марионет||ка *ж прям., перен.* ἡ μαριονέττα, τό ἀνδρείκελο[ν]: театр ~ок τό θέατρον ἀνδρεικέλων, τό θέατρον μαριονέττας. **~очный** *прил.* τῆς μαριονέττας, τοῦ ἀνδρεικέλου: ~очное правительство κυβέρνηση ἀνδρεικέλων.

марк||а *ж* 1. (*почтовая*) τό γραμματόσημο[ν]: гербовая ~ τό χαρτόσημο[ν]· 2. (*фабричная*) τό σῆμα, ἡ μάρκα (ἐργοστασίου)· 3. (*денежная единица*) τό μάρκο[ν]· 4. (*престиж, репутация*) *разг.* τό γόητρον, τό ὄνομα: держать ~у διατηρῶ τή φήμη· 5. (*сорт, качество*) ἡ μάρκα, ἡ ποιότητα[-ης]: вино лучшей ~и κρασί πρώτης ποιότητας.

маркёр *м* ὁ σημειωτής (σφαιριστηρίου).

маркиз *м* ὁ μαρκήσιος.

маркиза I *ж* ἡ μαρκησία.

маркиза II *ж* (*навес у окна*) τό γείσωμα, ἡ μαρκίζα.

маркизет *м* ἡ μαρκιζέτα.

маркий *прил. разг.* πού λεκιάζει εὔκολα.

маркир||овать *сов. и несов.* σημειώνω, μαρκάρω. **~овка** *ж* τό μαρκάρισμα. **~овщик** *м* ὁ σημειωτής, ὁ μαρκαδόρος.

марксизм *м* ὁ μαρξισμός.

марксизм-ленинизм *м* ὁ μαρξισμός-λενινισμός.

марксист *м* ὁ μαρξιστής. **~ский** *прил.* μαρξιστικός, μαρξικός.

марксистско-ленинский *прил.* μαρξ(ιστ)ικο-λενιν(ιστ)ικός.

марлевый *прил.* ἀπό γάζα: ~ бинт ἐπίδεσμος ἀπό γάζα.

марля *ж* ἡ γάζα.

мармелад *м* ἡ μαρμελάδα.

мародёр *м* ὁ σκυλευτής, ὁ λαφυραγωγός, ὁ πλιατσικολόγος. **~ство** *с* ἡ σκύλευση, ἡ λαφυραγωγία, τό πλιάτσικο. **~ствовать** *несов.* σκυλεύω, λαφυραγωγῶ, πλιατσικολογῶ.

марокен *м* δέρμα μαροκινόν, τό μαροκῖνο.

марс *м мор.* ἡ κόφα, τό θωράκιο(ν) (ἱστοῦ).

Марс *м миф., астр.* ὁ Ἄρης.

ма́рсель *м мор.* ἡ γάμπια, ὁ δόλων.

марселье́за *ж* ἡ Μασσαλιώτιδα[-ις].

март *м* ὁ Μάρτης, ὁ Μάρτιος.

марте́новск||ий *прил.* τοῦ Μαρτέν: ~ая печь ἡ ὑψικάμινος Μαρτέν· ~ая сталь τό ἀτσάλι (*или* ὁ χάλυψ) τοῦ Μαρτέν.

ма́ртовский *прил.* μαρτιάτικος.

марты́шка *ж* ἡ μαϊμοῦ, ὁ μικρός κερκοπίθηκος.

марципа́н *м* τό ἀμυγδαλωτό[ν] γλύκισμα.

марш I *м* 1. τό βάδισμα, τό βῆμα, ἡ πορεία: форси́рованный ~ σύντονος πορεία· церемониа́льный ~ τό βῆμα παρελάσεως· на ~е *воен.* ἐν πορεία· 2. *муз.* τό ἐμβατήριο[ν], τό μάρς: тра́урный ~ τό πένθιμο ἐμβατήριο· 3. (*лестницы*) μέρος σκάλας ἀνάμεσα σέ δυό πλατύσκαλα.

марш II *межд.* ἐμπρός!, ἄντε!: ша́гом ~! (*команда*) ἐμπρός, μάρς!· ~ домо́й! ἐμπρός, (στό) σπίτι!

ма́ршал *м* ὁ στρατάρχης. ~ьский *прил.* στρατάρχικός: ~ьский жезл ἡ στρατάρχική ράβδος.

ма́ршев||ый *прил. воен.* τῆς ἐνίσχυσης, ἐπικουρικός: ~ая ро́та ὁ λόχος ἐνίσχυσης.

маршир́овать *несов.* βαδίζω, κάνω βηματισμό, παρελαύνω.

маршру́т *м* τό δρομολόγιο[ν], ἡ διαδρομή, ἡ πορεία. ~ный *прил.* τοῦ δρομολογίου: ~ное такси́ ταξί πού ἐκτελεῖ ὁρισμένο δρομολόγιο

ма́ск||а *ж прям., перен.* ἡ μάσκα, τό προσωπεῖο[ν], ἡ προσωπίδα[-ίς], ἡ μουτσούνα: ~ противога́за ἡ ἀντιασφυξιογόνος προσωπίδα· маскара́дная ~ ἡ ἀποκρηάτικη μάσκα· ~ равноду́шия μάσκα ἀδιαφορίας· сбро́сить ~у *перен.* βγάζω τή μάσκα· сорва́ть ~у с кого́-л. *перен.* ἀφαιρῶ τό προσωπεῖο[ν] ἀπό κάποιον, ξεμασκαρεύω κάποιον.

маскара́д *м* ἡ μασκαράτα, ὁ χορός μεταμφιεσμένων, τό καρναβάλι. ~ный *прил.* τοῦ καρναβαλιοῦ: ~ный костю́м τό κοστοῦμι καρναβαλιοῦ, ἡ στολή μεταμφιεσμένου.

маскир||ова́ть *несов.* 1. μασκαρεύω, μεταμφιέζω· 2. *перен.* συγκαλύπτω, κρύβω, καλύπτω· 3. *воен.* καμουφλάρω, συγκαλύπτω (*позицию, орудия и т. п.*). ~ова́ться 1. (*принимать облик*) μασκαρεύομαι, μεταμφιέζομαι, φορῶ προσωπεῖο, βάζω μάσκα· 2. *воен.* καλύπτομαι, καμουφλάρομαι. ~о́вка *ж* 1. *прям., перен.* ἡ μεταμφίεση[-ις], τό μασκάρεμα· 2. *воен.* τό καμουφλάζ, τό καμουφλάρισμα. ~о́вочный *прил. воен.* τοῦ καμουφλάζ: ~о́вочные сре́дства τά μέσα καμουφλάζ.

ма́сленица *ж* ἡ Ἀποκριά, ἡ Ἀπόκρεως.

маслёнка *ж* 1. ἡ βουτυριέρα, τό βουτυροδοχεῖον· 2. *тех.* τό ἐλαιοδοχεῖο[ν], τό λαδικό, τό λαδερό, τό λαδωτήρι.

маслёнок *м* εἶδος μανιταριοῦ.

масли́на *ж* 1. (*плод*) ἡ ἐληά, ἡ ἐλαία· 2. (*дерево*) ἡ ἐληά, ἡ ἐλαία, τό ληόδεντρο, τό ἐλαιόδενδρον.

ма́слить *несов.* ἀλείφω μέ λάδι, λαδώνω (*растительным маслом*)/ ἀλείφω μέ βούτυρο, βουτυρώνω (*животным маслом*).

ма́сличн||ый *прил. бот.* ἐλαιοφόρος, ἐλαιοπαραγωγικός: ~ые культу́ры οἱ ἐλαιοπαραγωγικές καλλιέργειες.

ма́сл||о *с* 1. (*растительное, минеральное*) τό λάδι, τό ἔλαιον: оли́вковое ~ τό ληόλαδο, τό ἐλαιόλαδο· подсо́лнечное ~ τό σπορέλαιο[ν]· па́льмовое ~ τό φοινικόλαδο, τό φοινικέλαιον· минда́льное ~ τό ἀμυγδαλόλαδο, τό ἀμυγδέλαιο[ν]· оре́ховое ~ τό καρυδέλαιο[ν]· ро́зовое ~ τό ροδέλαιο[ν]· маши́нное ~ τό λάδι τῆς μηχανῆς, τό μηχανέλαιο, τό γράσο· эфи́рные ~а́ αἰθέρια ἔλαια· 2. (*коровье*) τό βούτυρο[ν]: сли́вочное ~ τό φρέσκο βούτυρο· сбива́ть ~ κτυπῶ (*или* δέρνω) τό γάλα· топлёное ~ τό λυωμένο (*или* τό μαγειρικό) βούτυρο· 3. *жив.* τό λάδι: писа́ть ~ом ἐλαιογραφῶ, ζωγραφίζω μέ λάδι· карти́на, напи́санная ~ом ἡ ἐλαιογραφία (*или* ὁ πίνακας) ζωγραφισμένος μέ λάδι, τό λάδι· ◇ подлива́ть ~а в ого́нь *разг.* χύνω λάδι στή φωτιά· ката́ться как сыр в ~е *разг.* περνῶ ζωή καί κότα, περνῶ κοτσάνι· всё идёт как по ~у *разг.* ἡ δουλειά πάει καλά, ἡ δουλειά πάει φίνα.

масло||бо́йка *ж* ἡ βουτυρομηχανή (*для животного масла*)/ ἐλαιοπιεστήριο[ν], ἐλαιομηχανή, λαδόμυλος (*для растительного масла*). ~бо́йный *прил.* ἐλαιοτριβικός: ~бо́йный заво́д τό ἐλαιοτριβεῖο[ν], τό ἐλαιουργεῖο[ν]. ~бо́йня *ж* τό ἐλαιοτριβεῖο[ν], τό ἐλαιουργεῖο[ν]. ~де́льный *прил.* βουτυροκομικός. ~заво́д *м* τό βουτυροκομεῖο[ν].

масляни́стый *прил.* ἐλαιώδης, λαδερός / λιπαρός (*жирный*).

ма́слян||ый *прил.* 1. λαδωμένος, λιγδωμένος, λεκιασμένος: ~ое пятно́ ἡ λίγδα, ἡ λιγδιά· 2. *жив.* ἐλαιώδης: ~ая кра́ска ἡ ἐλαιοβαφή, ἡ λαδομπογιά· 3. *хим.* ἐλαιώδης, βουτυρώδης, βουτυρικός, λιπώδης: ~ая кислота́ τό βουτυρικόν ὀξύ.

мácс||а I *ж* 1. (*людская, народ*) τό πλῆθος, ἡ μᾶζα: ~ людéй ἡ κοσμοπλημμύρα, τό πλῆθος κόσμου· трудя́щиеся ~ы οἱ μᾶζες τῶν ἐργαζομένων· нарóдные ~ы οἱ λαϊκές μᾶζες· 2. (*множество*) τό πλῆθος / ὁ σωρός, ἡ σωρεία (*куча*)/ ὁ ὄγκος (*груда*): ~ пы́ли ὁ σωρός σκόνης, τό σύννεφο σκόνης· ~ рабóты ὁ ὄγκος δουλειᾶς· ~ впечатлéний σωρεία ἐντυπώσεων· ◇ в ~е μαζικά, κατά μᾶζες.

мáсса II *ж* (*вещество*) ἡ μᾶζα, ὁ πολτός: стекля́нная (древéсная) ~ πολτός γυαλιοῦ (ξύλου).

массáж *м* ἡ μάλαξη[-ις], τό μασσάζ: дéлать ~ κάμνω μασσάζ.

массажи́ст *м* αὐτός πού κάνει μασσάζ, ὁ μασσέρ, ὁ τρίπτης.

масси́в *м* ὁ ὄγκος: гóрный ~ ὁ ὀρεινός ὄγκος· леснóй ~ ἡ δασώδης περιοχή.

масси́вн||ый *прил.* ὀγκώδης: ~ая пострóйка ἡ ὀγκώδης οἰκοδομή· ~ая фигýра ὁ μεγαλόσωμος ἄνθρωπος.

масси́ровать I *несов.* (*делать массаж*) κάνω μασσάζ.

масси́ровать II *воен. сов. и несов.* συγκεντρώνω δυνάμεις.

мáссов||ый *прил.* μαζικός: ~ая организáция ἡ μαζική ὀργάνωση[-ις]· ~ая пéсня τό μαζικό τραγοῦδι.

мáстер *м* 1. (*на производстве*) ὁ ἀρχιτεχνίτης, ὁ ἀρχιεργάτης, ὁ μάστορης, ὁ μάστορας: смéнный ~ ὁ ἀρχιτεχνίτης τῆς βάρδιας· 2. (*ремесленник*) ὁ τεχνίτης, ὁ βιοτέχνης: оружéйный ~ ὁ ὁπλοποιός· золоты́х дел ~ ὁ χρυσοχόος· 3. (*знаток*) ὁ εἰδικός, ὁ μάστορας: ~ спóрта ὁ πρωταθλητής· быть ~ом своегó дéла εἶμαι μάστορης στή δουλειά μου· ◇ ~ на все рýки *разг.* ὁ πολυτεχνίτης· дéло ~а бои́тся *погов.* κάθε δουλειά θέλει τό μάστορά της.

мастери́ть *несов. разг.* μαστορεύω, κατασκευάζω, φτιάνω.

мастери́ца *ж* ἡ τεχνίτρα, ἡ μαστόρισσα.

мастерскáя *ж* τό ἐργαστήριο[ν] / τό ἀτελιέ (*художника*): слесáрная ~ τό σιδεράδικο· механи́ческая ~ τό μηχανουργεῖο· столя́рная ~ τό ξυλουργεῖο· ремóнтная ~ τό ἐργαστήριο ἐπισκευῶν (ἐπιδιορθώσεων).

мастерствó *с* 1. (*ремесло*) τό ἐπάγγελμα, ἡ τέχνη, τό ἐπιτήδευμα· 2. (*умение*) ἡ μαστοριά, ἡ τέχνη, ἡ δεξιότητα[-ης].

масти́ка *ж* ἡ μαστίχα / τό λοῦστρο, τό βερνίκι (*для натирания полов*).

масти́тый *прил.* τρανός, σεβάσμιος: ~ учёный ὁ τρανός ἐπιστήμων.

мастодóнт *м* ὁ μαστόδους.

масть *ж* 1. (*животного*) τό τρίχωμα, ὁ χρωματισμός· 2. *карт.* τό χρῶμα.

масштáб *м прям., перен.* ἡ κλίμακα, ἡ κλῖμαξ / *тк. перен.* ἡ ἔκταση[-ις], ἡ διάσταση[-ις]: в умéньшенном ~е σέ σμίκρυνση· в широ́ком ~е σέ εὐρεῖα κλίμακα· ◇ ~ цен *эк.* τό ὕψος τῶν τιμῶν.

мат I *м шахм.* τό μάτ: объяви́ть ~ κάνω μάτ.

мат II *м* (*подстилка*) τό ψαθί, ἡ ψάθα.

мат III *м* (*матовость*) τό μάτ: навести́ ~ на чтó-л., покрывáть ~ом βάφω μάτ.

мат IV *м*: кричáть благи́м ~ом *разг.* φωνάζω δυνατά, ἀγριοφωνάζω.

мат V *м неприличная брань* ἡ βρισιά.

матемáт||ик *м* ὁ μαθηματικός. **~ика** *ж* τά μαθηματικά. **~и́ческий** *прил.* μαθηματικός.

материáл *м* 1. *прям., перен.* τό ὑλικόν, ἡ ὕλη: строи́тельный ~ τά οἰκοδομικά ὑλικά· упакóвочный ~ τό χαρτί γιά ἀμπαλλάρισμα· перевя́зочный ~ ἐπιδετικό ὑλικό, οἱ ἐπίδεσμοι· сопротивлéние ~ов ἡ ἀντίστασις τῶν ὑλῶν· 2. (*ткань*) τό ὕφασμα.

материал||и́зм *м филос.* ὁ ὑλισμός: диалекти́ческий ~ ὁ διαλεκτικός ὑλισμός· истори́ческий ~ ὁ ἱστορικός ὑλισμός. **~и́ст** *м* ὁ ὑλιστής. **~исти́ческий** *прил.* ὑλιστικός: ~исти́ческое мировоззрéние ἡ ὑλιστική κοσμοθεωρία.

материáльн||ость *ж филос.* ἡ ὑλικότητα[-ης]: ~ ми́ра ἡ ὑλικότης τοῦ κόσμου. **~ый** *прил.* 1. οἰκονομικός: ~ое положéние ἡ οἰκονομική κατάσταση[-ις]· ~ая пóмощь ἡ χρηματική βοήθεια· ~ая зави́симость ἡ οἰκονομική ἐξάρτηση· ~ые услóвия οἱ συνθῆκες τῆς ὑλικῆς ζωῆς· испы́тывать ~ые затруднéния δοκιμάζω οἰκονομικές δυσκολίες· 2. *филос.* ὑλικός: ~ый мир ὁ ὑλικός κόσμος· ◇ ~ая часть *тех.* τό ὑλικόν, ἡ σκευή.

матери́к *м* ἡ ἤπειρος. **~óвый** *прил.* ἠπειρωτικός.

матери́н||ский *прил.* μητρικός. **~ство** *с* ἡ μητρότης.

матéрия I *ж филос.* ἡ ὕλη· ◇ говори́ть о высóких ~х *ирон.* μιλῶ γιά ὑψηλά θέματα· э́то скýчная ~ εἶναι ἀνιαρό (*или* βαρετό) θέμα.

матéрия II *ж* (*ткань*) τό ὕφασμα.

матерóй *прил. см.* матёрый 1.

матéрчатый *прил. разг.* ἀπό ὕφασμα.

матёрый *прил. разг.* 1. τρανός, μεγάλος: ~ волк τρανός λύκος· ~ дуб μεγάλη βαλανιδιά· 2. (*опытный*) πεπειραμένος, ἔμπειρος· 3. (*отъявленный*) βαμμέ-

νος, ἄσπονδος: ~ враг ἄσπονδος ἐχθρός.

ма́тка *ж* 1. *анат.* ἡ μήτρα· 2. (*самка*) ἡ μάνα, ἡ θηλυκιά / ἡ βασίλισσα (*у пчёл*).

ма́тов||ый *прил.* μάτ, θαμπός, ἀστιλβής: ~ая кóжа лицá τό χρῶμα μάτ τοῦ προσώπου· ~ое стекло́ τό θαμπό γυαλί, τό γυαλί μάτ.

матра́с, матра́ц *м* τό στρῶμα, ἡ στρωμνή, τό στρωμάτσο: волосяно́й ~ τό τρίχινο στρῶμα· соло́менный ~ τό ἀχυρένιο στρῶμα· пружи́нный ~ τό σομμιέ.

матриарха́т *м* ἡ μητριαρχία.

ма́триц||а *ж полигр.* ἡ μάννα, ἡ μήτρα. **~и́ровать** *сов. и несов.* κατασκευάζω ἔκτυπα.

матро́на *ж* ἡ ματρόνα.

матро́с *м* ὁ ναύτης, ὁ ναυτικός. **~ка** *ж* (*детская блуза*) ἡ παιδική ναυτική μπλούζα. **~ский** *прил.* ναυτικός.

ма́тушка *ж* 1. ἡ μητερούλα, ἡ μαμάκα, ἡ μανούλα· 2. (*в обращении*) μητέρα.

матч *м* ὁ ἀγώνας, τό μάτς: футбо́льный ~ ὁ ποδοσφαιρικός ἀγώνας, τό ποδοσφαιρικό μάτς.

мать *ж* ἡ μητέρα, ἡ μάνα.

мать-и-ма́чеха *ж бот.* τό βήχιον, τό βήχανι, τό χαμολεύκι.

мах *м*: одни́м ~ом, с одного́ ~у *разг.* μονομιᾶς· дать ~у *разг.* κάνω γκάφα, κάνω λάθος· с ~у *разг.* ὁρμητικά, ἀπερίσκεπτα.

маха́ть *несов.* σείω, κουνῶ: ~ кры́льями φτερουγίζω, πτερυγίζω· ~ руко́й κάνω σήματα μέ τά χέρια· ~ хвосто́м κουνῶ τήν οὐρά.

махи́зм *м филос.* ὁ μαχισμός.

махина́ции *ж разг.* ἡ μηχανορραφία, ἡ σκευωρία, τό τέχνασμα.

махи́ст *м филос.* ὁ μαχιστής.

махну́ть *сов. см.* маха́ть· ◇ ~ руко́й на что́-л. παρατάω κάτι· ~ руко́й на кого́-л. παύω νά ἐνδιαφέρομαι γιά κάποιον· ~ на всё руко́й τά παρατάω ὅλα, ἀδιαφορῶ γιά ὅλα· ~ в друго́й го́род φεύγω σέ ἄλλη πόλη.

махов||и́к *м тех.* ὁ σφόνδυλος. **~о́й** *прил.*: ~о́е колесо́ ὁ σφόνδυλος· ~ы́е пе́рья τά κλαπατάρια, τά ἐρετικά πτερά.

махо́рка *ж* ἡ μαχόρκα.

махро́в||ый *прил.* 1. *бот.* μέ διπλά πέταλα: ~ цвето́к τό ἄνθος μέ διπλά πέταλα· 2. *перен.*: ~ реакционе́р μαῦρος ἀντιδραστικός· ◇ ~ое полоте́нце ἡ χνουδωτή πετσέτα.

ма́чеха *ж* ἡ μητρυιά.

ма́чт||а *ж* τό κατάρτι, ὁ ἱστός. **~овый** *прил.* τοῦ καταρτιοῦ, τοῦ ἱστοῦ: ~овый лес δάσος ἀπό ψηλά δέντρα.

маши́н||а *ж* 1. ἡ μηχανή, τό μηχάνημα, ὁ μηχανισμός: шве́йная ~ ἡ ραπτομηχανή· паро́вая ~ ἡ ἀτμομηχανή· счётная ~ ἡ ἀριθμομηχανή, ἡ λογιστική μηχανή· 2. (*автомобиль*) *разг.* τό αὐτοκίνητο[ν]: легкова́я ~ ἡ λιμουζίνα· грузова́я ~ τό φορτηγό αὐτοκίνητο· санита́рная ~ τό ὑγειονομικό αὐτοκίνητο· пожа́рная ~ ἡ πυροσβεστική ἀντλία· вести́ ~у ὁδηγῶ αὐτοκίνητο· 3. *перен.* ἡ μηχανή: госуда́рственная ~ ἡ κρατική μηχανή· вое́нная ~ ἡ στρατιωτική μηχανή, ἡ πολεμική μηχανή· ◇ а́дская ~ ἡ ὡρολογιακή βόμβα.

машина́льный *прил.* μηχανικός, αὐτόματος.

машиниз||а́ция *ж* ἡ μηχανοποίηση[-ις]. **~и́ровать** *сов. и несов.* μηχανοποιῶ.

машини́ст *м* ὁ μηχανικός / ὁ μηχανοδηγός (*на паровозе*): ~ сце́ны ὁ μηχανικός σκηνῆς.

машини́стка *ж* ἡ δακτυλογράφος.

маши́нк||а *ж* ἡ μηχανή: пи́шущая ~ ἡ γραφομηχανή· печа́тать на ~е δακτυλογραφῶ· 2. (*для стрижки*) ἡ κουρευτική μηχανή.

маши́нно-тра́кторн||ый *прил.*: ~ая ста́нция (МТС) ὁ μηχανοτραχτερικός σταθμός (τό ΜΤΣ).

маши́нн||ый *прил.* 1. τῆς μηχανῆς: ~ые ча́сти τά ἐξαρτήματα τῆς μηχανῆς· ~ое отделе́ние τό μηχανοστάσιο[ν]· ~ое обору́дование τό σύνολο τῶν μηχανῶν· ~ое ма́сло τό μηχανέλαιο[ν]· 2. (*сделанный машинами*) μηχανοποίητος: ~ое произво́дство ἡ μηχανοποίητη παραγωγή· ~ой рабо́ты μηχανοποίητος.

машинопи́сн||ый *прил.* τῆς δακτυλογραφίας, τῆς δακτυλογράφησης: ~ое бюро́ τό γραφεῖο δακτυλογράφησης.

машинострое́ние *с* ἡ μηχανοποιΐα, ἡ μηχανουργία.

машинострои́тельный *прил.* τῆς μηχανοποιΐας: ~ заво́д τό μηχανοποιεῖον, τό μηχανουργεῖον.

маэ́стро *м нескл.* ὁ μαέστρος.

мая́к *м* ὁ φάρος: плаву́чий ~ ὁ πλωτός φάρος.

ма́ятник *м* τό ἐκκρεμές.

ма́яться *несов. разг.* βασανίζομαι, κατακουράζομαι.

мая́чить *несов.* διαγράφομαι μακρυά, φαίνεται ἡ σιλουέτα.

мгл||а *ж* ἡ καταχνιά / τό σκοτάδι (*тьма*). **~и́стый** *прил.* ὁμιχλώδης, θαμπός.

мгнове́н||ие *с* ἡ στιγμή: в то же ~ τήν ἴδια στιγμή· ◇ в ~ о́ка ἐν ριπῇ ὀφθαλ-

μοῦ. ~но *нареч.* ἀκαριαίως, στιγμιαίως. ~**ный** *прил.* ἀκαριαῖος, στιγμιαῖος, ἀστραπιαῖος: ~ное решение ἀστραπιαία ἀπόφαση.

мебель *ж* τά ἔπιπλα / ἡ ἐπίπλωση (*меблировка*): мягкая ~ πολυθρόνες καί ντιβάνια. ~**ный** *прил.* τῶν ἐπίπλων: ~ный магазин τό ἐπιπλοπωλεῖον· ~ная фабрика τό ἐπιπλοποιεῖον. ~**щик** *м* ὁ ἐπιπλοποιός, ὁ ἐπιπλουργός.

меблиров||анный *прич. и прил.* ἐπιπλωμένος: ~анные комнаты *уст.* τά ἐπιπλωμένα δωμάτια. ~**ать** *сов. и несов.* ἐπιπλώνω. ~**ка** *ж в разн. знач.* ἡ ἐπίπλωση.

мегафон *м* τό μεγάφωνον.

мегера *ж* ἡ μέγαιρα, ἡ στρίγγλα.

мёд *м* **1.** τό μέλι: сотовый ~ μέλι κηρήθρας· **2.** (*напиток*) τό μελίκρατο[ν]· ◇ вашими бы устами да ~ пить! *погов.* ἀπό τό στόμα σου καί στοῦ θεοῦ τ'αὐτί!

медалист *м* ὁ ἀριστοῦχος τελειόφοιτος.

медал||ь *ж* τό μετάλλιο[ν]: золотая ~ τό χρυσό μετάλλιο· получить серебряную ~ παίρνω ἀργυρό μετάλλιο· ◇ оборотная сторона ~и ἡ ἀνάποδη, ἡ ἄλλη πλευρά.

медальон *м* τό μενταγιόν.

медведица *ж* ἡ ἄρκτος, ἡ ἀρκοῦδα· ◇ Большая Медведица *астр.* ἡ Μεγάλη Ἄρκτος· Малая Медведица *астр.* ἡ Μικρά Ἄρκτος.

медвед||ь *м* ἡ ἀρκοῦδα, ἡ ἄρκτος: белый ~ ἡ λευκή ἄρκτος, ἡ πολική ἄρκτος· бурый ~ ἡ καστανή ἀρκούδα· ◇ делить шкуру неубитого ~я τά ψάρια στό γιαλό καί μεῖς τά τηγανίζουμε.

медвежат||ина *ж* τό κρέας τῆς ἀρκούδας, τό ἀρκουδήσιο κρέας. ~**ник** *м* (*вожак*) ὁ ἀρκουδιάρης.

медвеж||ий *прил.* ἄρκτειος, ἀρκουδήσιος: ~ья шкура τό ἀρκουδοτόμαρο, ἡ δορά τῆς ἄρκτου, ἡ ἀρκτή· ◇ ~ угол τό ἀπόκεντρο μέρος, τό ἀπομακρυσμένο μέρος· оказать ~ью услугу κάνω σέ κάποιον κακή ἐκδούλευση.

медвежонок *м* τό ἀρκουδάκι, τό ἀρκουδόπουλο[ν].

медеплавильный *прил.*: ~ завод τό χυτήριο χαλκοῦ, τό χωνευτήριο χαλκοῦ.

медиана *ж мат.* ἡ διάμεσος.

медик *м* **1.** (*врач*) ὁ γιατρός, ὁ ἰατρός· **2.** (*студент*) ὁ φοιτητής τῆς ἰατρικῆς.

медикамент *м* τό φάρμακο, τό γιατρικό.

медицин||а *ж* ἡ ἰατρική: судебная ~ ἡ ἰατροδικαστική· экспериментальная ~ ἡ πειραματική ἰατρική. ~**ский** *прил.* ἰατρικός: ~ская помощь ἡ ἰατρική βοήθεια· ~ское свидетельство ἡ ἰατρική γνωμάτευση, τό πιστοποιητικό γιατροῦ· ~ская сестра ἡ νοσοκόμα, ἡ ἀδελφή.

медленн||о *нареч.* ἀργά, σιγά, βραδέως, ἀγάλια-ἀγάλια, ἀργά-ἀργά. ~**ый** *прил.* ἀργός, σιγανός, βραδύς, βραδυκίνητος: вариться (*или* жариться) на ~ом огне σιγοβράζω, σιγοψήνομαι.

медлительн||ость *ж* ἡ βραδυκινησία, ἡ βραδύτητα[-ης], ἡ ἀργοπορία. ~**ый** *прил.* βραδυκίνητος, βραδύς, ἀργός: ~ый человек νωθρός (*или* βραδυκίνητος) ἄνθρωπος.

медл||ить *несов.* βραδύνω, ἀργῶ, ἀργοπορῶ, χρονίζω: ~ с окончанием работы ἀργῶ νά τελειώσω τήν ἐργασία· ие ~я ни минуты χωρίς νά χάνω οὔτε λεφτό.

медник *м* ὁ χαλκουργός, ὁ χαλκωματᾶς, ὁ μπακιρτζής.

меднолитейный *прил.* χαλκοχυτικός.

меднопрокатный *прил.*: ~ цех τό χαλκελασματουργεῖο.

медн||ый *прил.* χάλκινος, χαλκοῦς, μπακιρένιος, χαλκωματένιος: ~ая монета τό χάλκινο νόμισμα, ἡ μπακίρα· ~ая руда ἡ χαλκῖτις, τό μετάλλευμα χαλκοῦ· ~ колчедан *мин.* ὁ χαλκοπυρίτης· ~ купорос *хим.* ὁ θειϊκός χαλκός, ἡ γαλαζόπετρα· ◇ ~ век ὁ χαλκοῦς αἰών· ~лоб *презр.* ὁ κουτεντές, τό ξόανο.

медов||ый *прил.* **1.** μελένιος, μελᾶτος (*приготовленный из мёда или приправленный мёдом*)/ μελιτώδης (*похожий на мёд*)· **2.** (*слащавый*) μελιστάλαχτος, γλυκερός· ◇ ~ месяц ὁ μήνας τοῦ μέλιτος· ~ые речи τά μελιστάλαχτα (*или* τά μελίρρυτα) λόγια.

медоносный *прил.* μελιτοφόρος.

медоточивый *прил.* μελίρρυτος, μελιστάλαχτος, ποῦ στάζει μέλι.

медпункт *м* (медицинский пункт) ὁ σταθμός πρώτων βοηθειῶν, τό ἰατρεῖο.

медуза *ж* **1.** *зоол.* ἡ μέδουσα· **2.** *миф.* ἡ Μέδουσα.

медуница *ж бот.* ἡ πνευμονική, ἡ πουλμοναρία.

мед||ь *ж* **1.** ὁ χαλκός, τό μπακίρι: жёлтая ~ τό μῖγμα χαλκοῦ καί τσίγκου· красная ~ ὁ καθαρός χαλκός· покрывать ~ью ἐπιχαλκώνω, μπακιρώνω· **2.** *собир.* (*медные деньги*) τά χάλκινα νομίσματα. ~**як** *м разг.* ἡ μπακίρα.

медянка *ж* **1.** *зоол.* ὁ τυφλῖνος· **2.** *хим.* (*краска*) ἡ πράσινη μπογιά (ἀπό ὀξείδιον χαλκοῦ).

межа *ж* τό σύνορο[ν], τό ὅριο[ν].

межандовой *прил. биол.* μεταξύ ἀνομοίων εἰδῶν.

междометие *с* τό ἐπιφώνημα.

междоусо́б||ица *ж* ἡ ἐσωτερική διχόνοια, τό ἀλληλοφάγωμα. **~ный** *прил.* ἐμφύλιος, ἐσωτερικός: ~ная война́ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος.

ме́жду *предлог с род. и твор. п.* μεταξύ, ἀνάμεσα: ~ двумя́ и тремя́ (часа́ми) μεταξύ δύο καί τρεῖς· ~ двух огне́й μεταξύ δύο πυρῶν· ◇ ~ на́ми μεταξύ μας· ~ про́чим ἀνάμεσα στ' ἄλλα, μεταξύ ἄλλων· ~ тем ὅμως, ἐν τούτοις, ἐν τῷ μεταξύ, στό ἀναμεταξύ· ~ тем как ἐνῷ, τήν στιγμή πού...· ~ де́лом παρεμπιπτόντως, ἐν παρέργῳ.

междугоро́дн||ый *прил.* ὑπεραστικός: ~ая телефо́нная связь ἡ ὑπεραστική τηλεφωνική ἐπικοινωνία.

междунаро́дн||ый *прил.* διεθνής: ~ая обстано́вка ἡ διεθνής κατάσταση[-ις]· ~ые свя́зи οἱ διεθνεῖς σχέσεις· ~ое пра́во τό διεθνές δίκαιο[ν].

междуца́рствие *с* ἡ μεσοβασιλεία.

межев||а́ть *несов.* ὁροθετῶ. **~о́й** *прил.* ὁροθετικός: ~о́й столб τό ὁρόσημο, ἡ ὁροθετική στήλη.

межконтинента́льн||ый *прил.* διηπειρωτικός: ~ая раке́та ὁ διηπειρωτικός πύραυλος.

межплане́тн||ый *прил.* διαπλανητικός: ~ые путеше́ствия οἱ διαπλανητικές πτήσεις· ~ое простра́нство τό διαπλανητικό διάστημα.

мезони́н *м* τό ἡμιπάτωμα, τό πατάρι.

мексика́н||ец *м* ὁ Μεξικανός. **~ский** *прил.* μεξικανικός.

мел *м* ἡ κιμωλία, τό τεμπεσίρι / ἡ ἀσβεστόσκονη, τό ἀσβεστόνερο (*раствор для побелки*).

меланхо́л||ик *м* ὁ μελαγχολικός. **~и́ческий** *прил.* μελαγχολικός. **~ия** *ж* ἡ μελαγχολία.

меле́ть *несов.* γίνομαι ρηχός.

мелиор||ати́вный *прил. с.-х.* βελτιωτικός, ἐγγειοβελτιωτικός. **~а́ция** *ж* ἡ βελτίωση[-ις], τά ἐγγειοβελτιωτικά ἔργα.

мели́сса *ж бот.* ἡ μέλισσα, τό μελισσόχορτο[ν], τό μελισσοβότανο[ν].

ме́лк||ий *прил.* 1. (*некрупный*) ψιλός, μικρός, λιανός: ~ие расхо́ды τά μικρά ἔξοδα· ~ дождь ἡ ψιλή βροχή, ἡ ψιχάλα· ~ая торго́вля τό μικρεμπόριο· ~ рога́тый скот τά γιδοπρόβατα· ~ по́черк τά ψιλά γράμματα· ~ со́бственник ὁ μικροϊδιοκτήτης· ~ая буржуази́я ἡ μικροαστική τάξη, οἱ μικροαστοί· ~ая кра́жа ἡ μικροκλοπή· ~ие де́ньги τά ψιλά (χρήματα)· 2. (*неглубокий*) ρηχός, ἀβαθής: ~ая таре́лка τό ρηχό πιάτο· 3. (*незначительный, ничтожный*) μικρός, μικροπρεπής, φτηνός: ~ие интере́сы τά στενά ἐνδιαφέροντα.

мелкобуржуа́зный *прил.* μικροαστικός.

мелково́д||ный *прил.* ἀβαθής, ἀνάβαθος, ρηχός: ~ная река́ τό ρηχό ποτάμι. **~ье** *с* τά ρηχά νερά.

мелкозерни́стый *прил.* λεπτόκοκκος.

мелов||о́й *прил.* 1. ἀπό κιμωλία, κρητιδικός: ~а́я бума́га κολλητικός χάρτης· 2. *геол.* κρητιδικός: ~ пери́од ἡ κρητιδική περίοδος.

мелодекламация *ж* ἡ ἀπαγγελία μέ συνοδεία μουσικῆς.

мелоди́чный *прил.* μελωδικός.

мело́дия *ж* ἡ μελωδία.

мелодра́ма *ж* τό μελόδραμα.

мелодрамати́ческий *прил.* μελοδραματικός.

мелочн||о́й *прил. уст.* 1. λιανικός: ~а́я ла́вка τό μικρομάγαζο, τό ψιλικατζίδικο· ~ торго́вец ὁ μικρέμπορος, ὁ πραματευτής, ὁ ψιλικατζῆς· ~а́я торго́вля ἡ λιανική πώληση, τό λιανικό ἐμπόριο· 2. *см.* ме́лочный· ~а́я опе́ка ἡ φορτική (*или* ἡ ἐνοχλητική) κηδεμονία.

ме́лочн||ость *ж* ἡ μικρολογία / ἡ μικρότητα (*незначительность*). **~ый** *прил.* ἀσήμαντος, τιποτένιος (*незначительный*)/ φτηνός (*дешёвый*): ~ые интере́сы τά περιορισμένα ἐνδιαφέροντα· ~ые приди́рки οἱ ἐνοχλήσεις γιά τιποτένια πρά(γ)ματα· ~ый челове́к ὁ φτηνός (*или* ὁ μικρολόγος) ἄνθρωπος.

ме́лоч||ь *ж* 1. (*мелкие предметы*) τά μικροπράματα, τά λιανώματα· 2. (*деньги*) τά ψιλά, τά λιανά· 3. (*пустяк*) ἡ μικρολογία, τό ἀσήμαντο γεγονός, τό τιποτένιο πρᾶ(γ)μα· ◇ разме́ниваться на ~и μικρολογῶ, καταγίνομαι μέ τιποτένια πρά(γ)ματα.

мел||ь *ж* ἡ ξέρα, ἡ σύρτις: сесть на ~ *прям., перен.* πέφτω ἔξω, πέφτω σέ ξέρα, ἐξοκέλλω· посади́ть су́дно на ~ ρίχνω πλοῖο στή στεριά· оказа́ться на ~и́ μένω ἀπένταρος.

мелька́ть *несов.*, **мелькну́ть** *сов.* 1. τρεμοσβύνω, ἀναβοσβύνω / διαγράφομαι, φαίνομαι, διακρίνομαι (*о столбах, деревьях*)· 2. *перен.* περνῶ, παρουσιάζομαι: у него́ мелькну́ла мысль τοῦ πέρασε ἡ ἰδέα.

ме́льком *нареч.* στά πεταχτά, μέσες ἄκρες: взгляну́ть ~ ρίχνω μιά ματιά στά πεταχτά· я об э́том слы́шал то́лько ~ ἄκουσα γι' αὐτό μόνο μέσες ἄκρες.

ме́льни||к *м* ὁ μυλωνᾶς. **~ца** *ж* ὁ μύλος: водяна́я ~ца ὁ νερόμυλος· ветряна́я ~ца ὁ ἀνεμόμυλος· парова́я ~ца ὁ

ἀτμόμυλος· ручна́я ~ца ὁ χε(ι)ρόμυλος· кофе́йная ~ца ὁ μύλος τοῦ καφέ· ◇ лить во́ду на чью-л. ~цу погов. χύνω νερό στό μύλο κάποιου. ~чиха ж ἡ μυλωνοῦ. ~чный прил. τοῦ μύλου: ~чное колесо́ ὁ τροχός νερόμυλου.

мельхио́р м ὁ νεάργυρος, τό ἀρζαντό.

мельч||а́ть несов. 1. ἐλαττώνομαι, ἀραιώνω: река́ ~а́ет τό ποτάμι ρηχαίνει· 2. перен. φτηναίνω, ξεφτίζω / ἐκφυλίζομαι (*вырождаться*).

мельчи́ть несов. (*размельчать, растирать*) λιανίζω, τρίβω.

мелю́, ме́лешь и т. д. *наст. вр. от* моло́ть.

мелюзга́ ж *собир. разг.* ἡ μαρίδα.

мембра́на ж ἡ μεμβράνα, ἡ μεμβράνη.

мемора́ндум м τό ὑπόμνημα.

мемориа́льн||ый прил. ἀναμνηστικός: ~ая доска́ ἡ ἀναμνηστική πλάκα[-ξ].

мемуа́ры мн. τά ἀπομνημονεύματα.

ме́нее (*сравнит. ст. от* ма́ло) (ὀ)λιγότερο[ν], μικρότερο[ν]: ~ двух ме́сяцев λιγότερο ἀπό δύο μῆνες· не ~ ὄχι λιγότερο· ◇ тем не ~ καί ὅμως· ~ всего́ τό λιγότερο ἀπ' ὅλα· бо́лее или ~ μᾶλλον, κατά τό μᾶλλον καί ἧττον, λίγο πολύ.

мензу́рка ж ἡ μεζούρα.

менинги́т м *мед.* ἡ μηνιγγῖτις.

менов||о́й прил. эк. τῆς ἀνταλλαγῆς, ἀνταλλακτικός: ~а́я сто́имость ἡ ἀνταλλακτική ἀξία.

менструа́ция ж ἡ ἐμμηνόρροια, τά ἔμμηνα.

менто́л м τό μενθέλαιον.

ме́нторский прил. μεντορικός: ~ тон τό μεντορικό ὕφος.

менуэ́т м τό μενουέτο.

ме́ньше 1. (*сравнит. ст. от* ма́ленький, ма́лый) μικρότερος, (ὀ)λιγότερος, πιό λίγος: ~ всех ὁ μικρότερος ἀπ' ὅλους· 2. (*сравнит. ст. от* ма́ло) (ὀ)λιγότερο, πιό λίγο: ~ всего́ τό ὀλιγότερο, τό πιό λίγο ἀπ' ὅλα· не бо́льше не ~ οὔτε παραπάνω οὔτε παρακάτω· как мо́жно ~ ὅσο τό δυνατόν λιγότερο.

меньшев||и́к м ὁ μενσεβίκος. ~и́стский прил. μενσεβίκικος.

ме́ньш||ий (*сравнит. ст. от* ма́ленький, ма́лый) μικρότερος, (ὀ)λιγότερος: ~ая часть τό μικρότερο μέρος· ◇ по ~ей ме́ре τουλάχιστον, τό λιγότερο· са́мое ~ее τό λίγο-λίγο· из двух зол выбира́ть ~ее δύο κακῶν προκειμένων τό μή χεῖρον βέλτιστον.

меньшинств||о́ с ἡ μειονότητα[-ης], ἡ μειο(νο)ψηφία: ничто́жное ~ ἡ ἀσήμαντη μειοψηφία· оказа́ться в ~е́ βρίσκομαι σέ μειοψηφία, μειοψηφῶ· ◇ национа́льное ~ ἡ ἐθνική μειονότητα[-ης].

меню́ с нескл. ὁ κατάλογος φαγητῶν, ἡ λίστα, τό μενού, τό ἐδεσματολόγιο[ν].

меня́ *род. и вин. п. от* я.

меня́ть несов. *в разн. знач.* ἀλλάζω, μεταβάλλω: ~ бельё ἀλλάζω ἀσπρόρρουχα· ~ де́ньги χαλάω χρήματα, κάνω ψιλά· ~ положе́ние μεταβάλλω τήν κατάσταση· ~ своё мне́ние μεταβάλλω (*или* ἀλλάζω) γνώμη· ~ поли́тику ἀλλάζω πολιτική· э́то не меня́ет де́ла αὐτό δέν ἀλλάζει τήν ὑπόθεση. ~ся 1. (*изменяться*) ἀλλάζω (*амет.*), μεταβάλλομαι: ~ся в лице́ ἀλλάζει τό πρόσωπό μου (*или* ἡ ὄψη μου), ἀλλάζω ἔκφραση· ~ся к лу́чшему πηγαίνω καλλίτερα, ἀλλάζω πρός τό καλλίτερο· 2. (*обмениваться*) ἀνταλλάζω, κάνω ἀνταλλαγή.

ме́р||а ж 1. (*единица измерения*) τό μέτρο[ν]: ~ы длины́ τά μέτρα μήκους· ~ы ве́са τά μέτρα καί σταθμά· 2. (*величина, размер*) τό ὅριο[ν], τό μέτρο[ν]: чу́вство ~ы τό αἴσθημα τοῦ μέτρου· знать ~у τηρῶ τό μέτρο, δέν ξεπερνῶ τά ὅρια· не знать ~ы ξεπερνῶ τά ὅρια· в значи́тельной ~е σέ σημαντικό βαθμό· в изве́стной ~е ὡς ἕνα σημεῖο· 3. (*мероприятие*) τό μέτρο[ν]: реши́тельные ~ы τά ἀποφασιστικά (*или* τά δραστικά) μέτρα· ~ы предосторо́жности προφυλακτικά μέτρα· ~ наказа́ния μέτρα τιμωρίας· вы́сшая ~ наказа́ния ἡ ἐσχάτη ποινή· приня́ть ~ы παίρνω (*или* λαμβάνω) μέτρα· ◇ по ~е того́ как... καθώς..., ἐνῶ...· по ~е возмо́жности στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ· по ~е сил στό μέτρο τῶν δυνάμεων· сверх ~ы πάνω ἀπ' τό ὅριο, πέραν τοῦ δέοντος· в ~у ἀρκετά, ἀρκούντως· не в ~у ὑπερμέτρως, ἀμέτρως, ὑπερβολικά· по кра́йней ~е, по ме́ньшей ~е τουλάχιστον, τό λιγότερο· ни в како́й ~е καθόλου, οὐδόλως, κατ' οὐδένα τρόπον.

мере́жка ж τό ἀζούρ.

мере́щи||ться несов. φαίνομαι, παρουσιάζομαι: мне ~тся μοῦ φαίνεται, μοῦ παρουσιάζεται.

мерза́вец м ὁ παλιάνθρωπος, ὁ ἀχρεῖος.

ме́рзкий прил. ἀπαίσιος, σιχαμερός, βδελυρός.

мерзлота́ ж τό πάγωμα, ἡ παγωνιά, ἡ ψῆξη[-ις]: ве́чная ~ ἡ αἰώνια παγωνιά.

мёрз||лый прил. παγωμένος. ~нуть несов. παγώνω.

ме́рзость ж ἡ σιχαμάρα, ἡ βδελυγμία, ἡ ἀηδία.

меридиа́н м ὁ Μεσημβρινός.

мери́ло с τό μέτρο[ν], τό κριτήριο[ν].

мéрин *м* τό εὐνουχισμένο πουλάρι, ὁ ἐκτομίας ἵππος· ◇ врёт как сúвый ~ *разг.* ≅ ψεύδεται ἀδιάντροπα.

мериноc *м* ὁ μερινός. **~овый** *прил.* τοῦ μερινοῦ, ἀπό ἔριον μερινοῦ.

мéрить *несов.* 1. μετρῶ, καμετρῶ· 2. (*примерять*) δοκιμάζω, κάνω πρόβα· ◇ ~ на свой аршúн *разг.* ἐξ ἰδίων κρίνω τά ἀλλότρια, μετρῶ μέ τόν πῆχυ μου. **~ся** (*соперничать в чём-л.*) ἀναμετριέμαι: ~ся сúлами с кéм-л. ἀναμετριέμαι μέ κάποιον.

мéрк||а *ж* τά μέτρα: снять ~у παίρνω μέτρα· по ~е σύμφωνα μέ τά μέτρα.

меркант||илúзм *м* ὁ μερκαντιλισμός, ἡ ἐμποροκρατία, τό κερδοσκοπικό πνεῦμα. **~úльный** *прил.* κερδοσκοπικός.

мéркнуть *несов.* σκοτεινιάζω, σιγοσβύνω / *перен.* ὠχριῶ.

мерлýшка *ж* γούνα ἀπό ἀρνί.

мéрный *прил.* (*размеренный*) ρυθμικός, κανονικός.

мероприя́тие *с* τό μέτρο[ν], ἡ ἐκδήλωση.

мéртвенн||ый *прил.* πελιδνός, μελανιασμένος: ~ая блéдность ἡ πελιδνότητα[-ης], ἡ ὠχρότητα, τό μελάνιασμα.

мертвéть *несов.* 1. νεκρώνω, νεκρώνομαι· 2. (*цепенеть*) κοκκαλιάζω, παγώνω / μελανιάζω, χλωμιάζω (*от ужаса*).

мертвéц *м* ὁ νεκρός, ὁ πεθαμένος. **~кая** *ж* τό νεκροφυλακεῖο. **~кú** *нареч.*: ~кú пьян *разг.* στουπί στό μεθύσι.

мёртв||ый *прил.* νεκρός (*тж. перен.*)/ πεθαμένος, ἄπνους: ~ язы́к ἡ νεκρή γλῶσσα· ~ая тóчка *тех.* τό νεκρό σημεῖο· ~ сезóн ἡ νεκρή σεζόν, ἡ ἐποχή ἀπραξίας· ~ая тишинá ἡ νεκρική σιγή, ἡ ἀπόλυτη ἡσυχία· ◇ ~ая пéтля *ав.* τό λούπιγκ· ~ое прострáнство *воен.* τό ἀπυρόβλητο[ν]· ~ая зыбь *мор.* ἡ φουσκοθαλασσιά· ~ая хвáтка τό θανάσιμο ἀγκάλιασμα· ~ час ἡ ὥρα ἀνάπαυσης· спать ~ым сном κοιμᾶμαι βαθειά· ни жив ни мёртв *разг.* μισοπεθαμένος.

мерцá||ние *с* τό τρεμοφέγγισμα. **~ть** *несов.* τρεμοφέγγω, ἀναβοσβύνω.

мéрять(ся) *см.* мéрить(ся).

мéсиво *с* 1. τό μῖγμα· 2. (*корм для скота*) τό σκάρτο.

месúть *несов.* ζυμώνω: ~ тéсто ζυμώνω τό ζυμάρι· ◇ ~ грязь τσαλαβουτῶ στή λάσπη.

мécca *ж церк., муз.* ἡ θεία λειτουργία.

местéчко I *с уменьш.* ἡ γωνίτσα, ἡ θεσούλα· ◇ тёплое ~ *разг.* ἡ ζεστή θεσούλα.

местéчко II *с* (*селение*) ἡ κωμόπολις.

местú *несов.* 1. σαρώνω, σκουπίζω· 2. *безл.*: метёт (*о метели*) στροβιλίζει τό χιόνι.

месткóм *м* (мéстный комитéт) συνδικαλιστική ἐπιτροπή ἐπιχείρησης, ἱδρύματος κ.λ.π.

мéстн||ость *ж* ὁ τόπος, ἡ περιοχή, τό μέρος, ἡ τοποθεσία: горúстая (лесúстая) ~ ἡ βουνώδης (ἡ δασώδης) περιοχή· красúвая ~ ὄμορφη τοποθεσία· откры́тая ~ ὁ ἀνοικτός χῶρος· дáчная ~ ἡ ἐξοχή. **~ый** *прил. в разн. знач.* τοπικός / ἐντόπιος, ἐγχώριος (*здешний, туземный*): ~ый жúтель ὁ ἐντόπιος· ~ый колорúт τό τοπικό χρῶμα· ~ый гóвор ἡ ντοπιολαλιά, ἡ τοπική διάλεκτος· ~ое явлéние τό τοπικό φαινόμενο· ~ый наркóз *мед.* ἡ τοπική ἀναισθησία· ~ые влáсти οἱ τοπικές ἀρχές· ~ый комитéт *см.* месткóм.

мéст||о *с* 1. ὁ τόπος, ὁ χῶρος, τό μέρος / ἡ θέση[-ις] (*тж. в театре*)/ ἡ τοποθεσία (*тк. местность*): рабóчее ~ ὁ τόπος ἐργασίας· ~ óтдыха ὁ τόπος ἀνάπαυσης· ~ происшéствия ὁ τόπος ὅπου συνέβη κάτι· ~ назначéния ὁ τόπος προορισμοῦ· ~ рождéния ὁ τόπος γεννήσεως· родны́е ~á ἡ πατρίδα, τά πατρικά χώματα· живопúсные ~á γραφικές τοποθεσίες· гóлое ~ γυμνός τόπος· бесплáтные ~á οἱ δωρεάν θέσεις· общéственные ~á οἱ δημόσιοι χῶροι· уступúть ~ комý-л. παραχωρῶ τή θέση μου σέ κάποιον· заниматъ ~ а) (*в пространстве*) πιάνω τόπον, б) (*в театре и т. п.*) πιάνω θέση· на ~е ἐπί τόπου· по ~áм! (*команда*) λάβετε θέσεις!· с ~а на ~ ἀπό τό ἕνα μέρος στό ἄλλο· 2. (*в книге и т. п.*) τό χωρίον· 3. (*должность, служба*) ἡ θέση[-ις], ἡ ὑπηρεσία, τό πόστο: получúть хорóшее ~ διορίζομαι σέ καλή θέση· 4. (*багажное*) τό δέμα ἀποσκευῶν· ◇ дéтское ~ *анат.* τό ὕστερο[ν], τό ἀκόλουθο· óбщее ~ ἡ κοινοτοπία· больнóе ~ *перен.* τό εὐαίσθητο σημεῖο, τό ἀδύνατο μέρος· отхóжее ~ ὁ ἀπόπατος, τό ἀποχωρητήριο· ~ заключéния ἡ εἱρκτή, ἡ φυλακή· имéть ~ συμβαίνω, λαμβάνω χώραν· не находúть себé ~а δέν μέ χωρεῖ ὁ τόπος· знать своё ~ ἔχω τό γνῶθι σαὐτόν· постáвить когó-л. на ~ βάζω κάποιον στή θέση του· на моём ~е στή θέση μου· на ~е преступлéния στόν τόπο τοῦ ἐγκλήματος, ἐπ' αὐτοφόρῳ· ýзкое ~ τό ἀδύνατο σημεῖο· пустóе ~ (*о человеке*) σάν νά μήν ὑπάρχει· к ~у στήν κατάλληλη στιγμή· говорúть не к ~у μιλῶ ἄστοχα· ~áми ἐδῶ κι' ἐκεῖ· здесь не ~ говорúть об э́том δέν εἶναι τόπος

ἐδῶ νά μιλᾶμε γι' αὐτό· ни с ~а! οὔτε βῆμα, μή κουνηθεῖς!· власть на ~áх ἡ τοπική ἐξουσία, οἱ ντόπιες ἀρχές.

местожи́тельство *с* ὁ τόπος διαμονῆς, ὁ τόπος κατοικίας.

местоиме́ние *с грам.* ἡ ἀντωνυμία: ли́чное ~ ἡ προσωπική ἀντωνυμία· притяжа́тельное ~ ἡ κτητική ἀντωνυμία· указа́тельное ~ ἡ δεικτική ἀντωνυμία· относи́тельное ~ ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία· вопроси́тельное ~ ἡ ἐρωτηματική ἀντωνυμία· неопределённое ~ ἡ ἀόριστη ἀντωνυμία.

местонахожде́ние *с* ἡ τοποθεσία / ἡ ἕδρα (*резиденция*).

местоположе́ние *с* ἡ τοποθεσία, ἡ θέση[-ις].

местопребыва́ние *с* ἡ διαμονή, ὁ τόπος διαμονῆς.

месторожде́ние *с геол.* τό κοίτασμα.

месть *ж* ἡ ἐκδίκηση[-ις], ἡ ἀντεκδίκηση[-ις]: кро́вная ~ ἡ βεντέττα.

ме́сяц *м* 1. (*календарный*) ὁ μήνας, ὁ μήν: в ма́е ~е τόν Μάη, τόν Μάϊο μῆνα· ка́ждый ~ κάθε μήνα· про́шлый ~ τόν περασμένο μῆνα· ~ тому́ наза́д πρό ἑνός μηνός· бу́дущий ~ ὁ προσεχής (*или* ὁ ἑπόμενος) μήνας· 2. (*луна*) ἡ σελήνη, τό φεγγάρι: молодо́й ~ ἡ νέα σελήνη, τό καινούργιο φεγγάρι· ◇ медо́вый ~ ὁ μήνας τοῦ μέλιτος.

ме́сячный *прил.* μηνιαῖος, μηνιάτικος: ~ окла́д τό μηνιάτικο, ὁ μισθός.

мета́лл *м* τό μέταλλο[ν]: благоро́дные ~ы τά εὐγενῆ μέταλλα. **~и́ст** *м* ὁ μεταλλουργός. **~и́ческий** *прил.* μεταλλικός, μεταλλοειδής: ~и́ческий звук ὁ μεταλλικός ἦχος.

металлообраба́тывающ||ий *прил.*: ~ая промы́шленность ἡ βιομηχανία κατεργασίας μετάλλων, ἡ μεταλλοβιομηχανία.

металлоплави́льн||ый *прил.*: ~ая печь ἡ μεταλλευτική κάμινος, ἡ κάμινος χυτηρίου· ~ заво́д τό χυτήριο, τό χωνευτήριο.

металлопрока́тный *прил.*: ~ заво́д τό ἐλασματουργεῖο.

металлоре́жущий *прил.* μεταλλοκοπτικός: ~ стано́к μεταλλοκοπτική μηχανή.

металлу́рг *м* ὁ μεταλλουργός. **~и́ческий** *прил.* μεταλλουργικός: ~и́ческий заво́д τό μεταλλουργεῖο **~и́я** *ж* ἡ μεταλλουργία: чёрная ~и́я ἡ σιδηροβιομηχανία· цветна́я ~и́я ἡ μεταλλουργία τῶν σιδηρούχων μετάλλων.

метаморфо́за *ж* ἡ μεταμόρφωση[-ις].

мета́ние *с* 1. *спорт.* ἡ βολή, ἡ ρίψη[-ις]: ~ ди́ска ἡ δισκοβολία· ~ копья́ ὁ ἀκοντισμός, τό ἀκόντισμα (*в спорте*), *воен.* ἡ ἐκσφενδόνιση[-ις], ἡ ἐκτόξευση[-ις]· ~ грана́ты ἡ ρίψη χειροβομβίδας· 2. (*икры́*) ἡ ὠοτοκία (ἰχθύων)· 3. *перен., разг.* οἱ ταλαντεύσεις.

метаста́з *м мед.* ἡ μετάσταση[-ις].

мета́тельн||ый *прил.* βλητικός: ~ое ору́жие τό βλητικό ὅπλο.

мета́ть I *несов.* 1. (*бросать*) ρίχνω, βάλλω, πετῶ· 2. (*рождать, производить*): ~ икру́ ὠοτοκῶ· ~ детёнышей (*о животных*) γεννῶ, γεννοβολῶ· ◇ ~ гро́мы и мо́лнии ἐκτοξεύω ἀπειλές, ἐκτοξεύω μύδρους· ~ банк *карт.* κάνω μπάγκα· ~ би́сер пе́ред сви́ньями *погов.* τά ἅγια τοῖς κυσί· рвать и ~ πνέω μένεα.

мета́ть II *несов.*: ~ пе́тли τρυπῶνω (*или* πιάνω) τίς κουμπότρυπες.

мета́ться *несов.* παραδέρνω, χτυπιέμαι, στριφογυρίζω: ~ в бреду́ ἔχω παραμιλητό· ~ во все сто́роны τρέχω ἀπ' ἐδῶ κι' ἀπ' ἐκεῖ.

мета́фи́з||ика *ж* ἡ μεταφυσική. **~и́ческий** *прил.* μεταφυσικός.

мета́фор||а *ж* ἡ μεταφορά, ἡ μεταφορική ἔκφραση. **~и́ческий** *прил.* μεταφορικός.

мете́лица *ж поэт. см.* мете́ль.

метёлка *ж* 1. ἡ σκούπα, τό σάρωθρο (*для подметания*)/ τό ξεσκονιστήρι (*для обметания пыли*)· 2. *бот.* ὁ κόρυμβος.

мете́ль *ж* ἡ χιονοθύελλα, ὁ χιονοστρόβιλος.

метео́р *м* τό μετέωρο[ν].

метеори́т *м* ὁ μετεωρίτης, ὁ μετεωρόλιθος, ὁ ἀερόλιθος.

метеоро́лог *м* ὁ μετεωρολόγος.

метеорол||оги́ческий *прил.* μετεωρολογικός: ~оги́ческая сво́дка τό μετεωρολογικό δελτίο· ~оги́ческая ста́нция ὁ μετεωρολογικός σταθμός. **~о́гия** *ж* ἡ μετεωρολογία.

мети́л *м хим.* τό μεθύλιο[ν]. **~овый** *прил.* μεθυλικός: ~овый спирт ἡ μεθυλαλκοόλη, ἡ μεθυλική ἀλκοόλη.

ме́тить I *несов.* (*ставить знак, метку*) σημειώνω, μαρκάρω.

ме́тить II *несов.* 1. (*целиться в кого-л., во что-л.*) σκοπεύω, σημαδεύω· 2. (*стремиться к чему-л.*) *разг.* ἀποβλέπω, ἐπιθυμῶ κάτι.

ме́титься *см.* ме́тить II, 1.

ме́тка *ж* (*знак*) τό σημάδι / ἡ μάρκα (*на белье и т. п.*).

ме́тк||ий *прил. прям., перен.* εὔστοχος πετυχημένος: ~ стрело́к ὁ ἐπιτήδειος σκοπευτής· ~ая пу́ля ἡ εὔστοχη σφαίρα· ~ое сло́вцо́ ἡ πετυχημένη ἔκφραση· ~ое замеча́ние ἡ εὔστοχη παρατήρηση.

~ость *ж* ἡ ἀκρίβεια, ἡ εὐστοχία, ἡ εὐθυβολία.

метлá *ж* ἡ σκούπα, τό σάρωθρο[ν].

мéтод *м* ἡ μέθοδος: марксúстский диалектúческий ~ ἡ μαρξιστική διαλεκτική μέθοδος.

метóдика *ж* ἡ μέθοδος.

методú||ст *м* ὁ μεθοδολόγος. **~ческий** *прил.* 1. (*относящийся к методике*) μεθοδικός· 2. (*последовательный*) μεθοδικός, συστηματικός. **~чность** *ж* ἡ μεθοδικότητα[-ης], ἡ συστηματικότητα[-ης]. **~чный** *прил.* μεθοδικός, συστηματικός.

методо||логúческий *прил.* μεθοδολογικός. **~лóгия** *ж* ἡ μεθοδολογία.

метр I *м* τό μέτρο[ν]: кубúческий ~ τό κυβικό μέτρο.

метр II *м лит.* τό μέτρο[ν].

метрáж *м* 1. (*ткани, киноленты*) τό μετράζ, τό μῆκος σέ μέτρα· 2. (*комнаты*) τό ἐμβαδόν τοῦ δωματίου.

метранпáж *м полигр.* ὁ σελιδοποιός.

мéтрика I *ж лит.* ἡ μετρική.

мéтрика II *ж* (*документ*) τό πιστοποιητικό[ν] γεννήσεως.

метрúческий I *прил. лит.* μετρικός.

метрúческий II *прил.* (*о системе*) μετρικός.

метрúческ||ий III *прил.*: ~ая кнúга τό μητρῷο γεννήσεως, τό ληξιαρχικό βιβλίο· ~ое свидéтельство τό πιστοποιητικό γεννήσεως.

метрó *с нескл.* τό μετρό, ὁ ὑπόγειος ἠλεκτρικός σιδηρόδρομος.

метронóм *м физ., муз.* ὁ μετρονόμος.

метрополитéн *м см.* метрó.

метропóлия *ж* ἡ μητρόπολη[-ις].

метý, метёшь и т. д. *наст. вр. от* местú.

мех I *м* 1. ἡ γούνα, τό γουναρικό, ἡ μηλωτή: на ~ý, подбúтый ~ом μέ γούνα· 2. (*для вина*) τό ἀσκί, τό τουλούμι.

мех II *м см.* мехú.

механиз||áция *ж* ἡ μηχανοποίηση[-ις]. **~úрованный** *прил.* μηχανοποιημένος, μηχανοκίνητος: ~úрованное сéльское хозяйство ἡ μηχανοποιημένη ἀγροτική οἰκονομία· ~úрованные войскá τά μηχανοκίνητα στρατεύματα. **~úровать** *сов. и несов.* μηχανοποιῶ.

механúзм *м* ὁ μηχανισμός.

механик *м* ὁ μηχανικός. **~а** *ж* 1. ἡ μηχανική· 2. *перен. разг.* ἡ ὑπόθεση, τό τέχνασμα: хúтрая ~а ἡ μπερδεμένη ὑπόθεση.

механúческий *прил. в разн. знач.* μηχανικός.

мехú *мн.* (*ед.* мех *м*) τό φυσερό.

мехов||óй *прил.* γούνινος: ~ воротнúк ὁ γούνινος γιακᾶς· ~ магазúн τό γουναράδικο· ~óе произвóдство ἡ παραγωγή γουναρικῶν. **~щúк** *м* ὁ γουναρᾶς, ὁ γούναρης.

меценáт *м* ὁ Μαικῆνας. **~ство** *с* ἡ προστασία τῶν γραμμάτων καί τῶν τεχνῶν.

меч *м* τό σπαθί, ἡ σπάθη, τό ξίφος· ◇ дамóклов ~ ἡ δαμόκλειος σπάθη· огнём и ~óм διά πυρός καί σιδήρου.

мéчен||ый *прил.* σημειωμένος, μαρκαρισμένος: ~ые áтомы τά σημειωμένα ἄτομα· ~ое бельё τά μαρκαρισμένα ἀσπρόρρουχα.

мéчет *наст. вр. от* метáть I.

мечéть *ж* τό τζαμί.

меч-рыба *ж* ὁ ξιφίας.

мечтá *ж* τό ὄνειρο[ν], ὁ πόθος / τό ὀνειροπόλημα, ὁ ρεμβασμός (*мечтание*)/ ἡ χίμαιρα (*несбыточная*). **~тель** *м* ὁ ὀνειροπόλος. **~тельность** *ж* ὁ ὀνειροπόλος χαρακτήρας. **~тельный** *прил.* ὀνειροπόλος. **~ть** *несов.* ὀνειροπολῶ, ρεμβάζω.

мéчу *наст. вр. от* мéтить I, II.

мéчусь *наст. вр. от* мéтиться.

мечýсь, мéчется и т. д. *наст. вр. от* метáться.

мешанúна *ж разг.* τό ἀνακάτεμα.

меш||áть I *несов.* ἐμποδίζω / ἐνοχλῶ, ἀνησυχῶ (*беспокоить*)/ στενοχωρῶ (*стеснять*)· ◇ не ~áет..., не ~áло бы... *разг.* δέν θά πείραζε..., δέν θἄταν ἄσχημο...

мешáть II *несов.* 1. (*размешивать*) ἀνακατώνω, ἀνακατεύω: ~ кáшу ἀνακατεύω τό λαπᾶ· ~ ýгли в пéчке σκαλίζω τά κάρβουνα, ἀνακατεύω τή φωτιά στή σόμπα· 2. (*смешивать*) ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω, ἀνακατεύω / συγχέω, μπερδεύω (*путать*): ~ крáски ἀναμιγνύω (*или* ἀνακατεύω) τίς μπογιές· ~ кóфе с цикóрием ἀνακατώνω τόν καφέ μέ τό κιχώρι. ~ винó с водóй νερώνω τό κρασί.

мешáться *несов. разг.* (*вмешиваться во что-л.*) ἐπεμβαίνω, ἀνακατώνομαι: ~ в чужúе делá ἀνακατώνομαι σέ ξένες δουλειές (ὑποθέσεις).

мéшка||ть *несов. разг.* χασομερῶ, ἀργοπορῶ, καθυστερῶ: ~ с отъéздом ἀργοπορῶ μέ τήν ἀναχώρηση· не ~я χωρίς νά χασομερήσω.

мешковáтый *прил.* 1. (*о платье*) ἀσουλούπωτος, κακοραμμένος· 2. *перен.* (*о человеке*) ἀδέξιος / μπατάλικος (*неуклюжий*).

мешковúна *ж* τό τσουβαλόπανο, τό τσουβάλι, τό σακκουλόπανο.

меш||óк *м* 1. τό σακκί, τό τσουβάλι: вещевóй ~ ὁ γυλιός (*у военных*), τό σακκίδιο (*у туристов*)· класть в ~ βάζω στό τσουβάλι· 2. (*о человеке*) *разг.* ὁ βραδυκίνητος (*или* ὁ ἄγαρμπος) ἄνθρωπος· 3. *воен.* ὁ κλοιός: попáсть в ~ πέφτω σέ κλοιό, περικυκλώνομαι· ◇ ~ки́ под глазáми *разг.* τά πρησμένα μάτια· золотóй ~ ὁ πλούσιος, ὁ παραλῆς· кáменный ~ ἡ ὑπόγειος εἱρκτή· сидéть ~кóм (*об одежде*) κρέμομαι σάν τσουβάλι· покупáть котá в ~кé ἀγοράζω γουρούνι στό σακί.

мешý *наст. вр. от* меси́ть.

мещани́н *м уст., перен.* ὁ μικροαστός.

мещáн||ский *прил. прям., перен.* μικροαστικός: ~ быт μικροαστικός τρόπος ζωῆς. ~ство *с* 1. (*сословие*) *уст.* ἡ τάξη τῶν μικροαστῶν· 2. *перен.* ὁ μικροαστισμός.

мзда *ж уст.* ἡ ἀμοιβή, ἡ πληρωμή / ἡ δωροδοκία (*взятка*).

ми *с нескл. муз.* τό μί.

миáзмы *мн.* (*ед.* миáзма *ж*) οἱ ἀναθυμιάσεις, τά μιάσματα.

миг *м* ἡ στιγμή: в оди́н ~ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, στιγμιαίως.

миг||áть *несов.* 1. παίζω τά βλέφαρα, σκαρδαμύσσω, ἀνοιγοκλείνω τά μάτια· 2. (*мерцать*) ἀναβοσβύνω, τρεμουλιάζω, μαρμαίρω. ~нýть (*однокр. к* мигáть) κλείνω τό μάτι, γνέφω μέ τό μάτι: ~нýть комý-л. κλείνω κάποιου τό μάτι.

ми́гом *нареч. разг.* σ' ἕνα δευτερόλεπτο, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ἀκαριαίως.

мигрáция *ж* ἡ μετανάστευση[-ις], ἡ μετοίκησις, ἡ ἀποδημία.

мигрéнь *ж* ἡ ἡμικρανία: страдáть ~ю πάσχω ἀπό ἡμικρανία.

мизансцéна *ж театр.* ἡ τοποθέτηση στή σκηνή.

мизантрóп *м* ὁ μισάνθρωπος. ~ия *ж* ἡ μισανθρωπία.

мизéрный *прил.* γλίσχρος, μίζερος / ἄθλιος (*о человеке*).

мизи́нец *м* τό μικρό δάχτυλο τοῦ χεριοῦ, ὁ ὠτίτης.

микрóб *м* τό μικρόβιο[ν].

микроби||óлог *м* ὁ μικροβιολόγος. ~ológия *ж* ἡ μικροβιολογία.

микрокóсм *м* ὁ μικρόκοσμος.

микрóн *м* τό μικρόν.

микроорганизм *м биол.* ὁ μικροοργανισμός.

микроскóп *м* τό μικροσκόπιον.

микроскопи́ческий *прил.* μικροσκοπικός.

микрофóн *м* τό μικρόφωνο[ν].

микстýра *ж* τό πότημα, τό γιατρικό.

ми́лая *ж* ἡ καλή.

милитар||изáция *ж* ἡ στρατιωτικοποίηση[-ις]. ~и́зм *м* ὁ μιλιταρισμός. ~изовáть *сов. и несов.* στρατιωτικοποιῶ. ~и́ст *м* ὁ στρατοκράτης, ὁ μιλιταριστής. ~исти́ческий, ~и́стский *прил.* στρατοκρατικός, μιλιταριστικός.

мил||иционéр *м* ὁ πολιτοφύλακας, ὁ πολιτοφύλαξ. ~и́ция *ж* ἡ πολιτοφυλακή.

миллиáрд *м* τό δισεκατομμύριο[ν].

миллиардéр *м* ὁ δισεκατομμυριοῦχος.

миллигрáмм *м* τό χιλιοστόγραμμο[ν].

миллимéтр *м* τό χιλιοστόμετρο[ν].

ми́ловать *несов.* δίνω χάρη, ἀπονέμω χάριν, συγχωρῶ.

милови́дн||ость *ж* ἡ χάρη[-ις], τό χαριτωμένο. ~ый *прил.* χαριτωμένος, συμπαθητικός.

милосéрд||ие *с* ἡ εὐσπλαγχνία, τό ἔλεος: проявля́ть ~ εὐσπλαγχνίζομαι, ἐλεῶ. ~ный *прил.* εὔσπλαγχνος, σπλαχνικός, ἐλεήμων.

ми́лостивый *прил.* εὐμενής, εὐνοϊκός· ◇ ~ госудáрь *уст.* (*обращение*) ἀξιότιμε κύριε.

ми́лостын||я *ж* ἡ ἐλεημοσύνη: проси́ть ~ю ζητῶ ἐλεημοσύνη, ζητιανεύω, διακονεύω.

ми́лост||ь *ж* 1. (*великодушие*) ἡ εὔνοια, ἡ εὐμένεια / ἡ χάρις (*пощада*)/ ἡ καλωσύνη (*одолжение*): окáзывать ~ комý-либо κά(μ)νω χάρη σέ κάποιον· из ~и ἀπό οἶκτο· сдéлай ~, помолчи́ κάνε μου τήν χάρη νά σωπάσεις· 2. (*расположение*) *разг.* ἡ συμπάθεια: попáсть в ~ к комý-либо ἀποκτῶ τήν συμπάθεια κάποιου· ◇ сдáться на ~ победи́теля παραδίδομαι εἰς τό ἔλεος τοῦ νικητῆ· ~и прóсим καλῶς ἤλθατε, καλῶς ὁρίσατε· по чьéй-л. ~и ἐξ αἰτίας κάποιου· скажи́те на ~! *разг.* ἄλλο πάλι τοῦτο!

ми́лочка *ж* (*в обращении*) *разг.* ἀγάπη μου!, χρυσή μου!

ми́л||ый 1. *прил.* χαριτωμένος, ἀγαπητός / εὐγενικός (*любезный*)/ εὐχάριστος (*приятный*): ~ друг ὁ ἀγαπητός φίλος· ~ая улы́бка τό χαριτωμένο χαμόγελο· 2. *прил.* (*дорогой, любимый*) ἀγαπητός· 3. *м* (*возлюбленный*) ὁ καλός, ὁ ἀγαπημένος.

ми́ля *ж* τό μίλι[ον]: морскáя ~ τό ναυτικό μίλι.

ми́м||ика *ж* ἡ μιμική. ~и́ческий *прил.* μιμικός.

ми́мо *нареч. и предлог* δίπλα, σιμά: пропусти́ть чтó-л. ~ ушéй κάνω πώς δέν ἀκούω· пройти́ ~ παρέρχομαι, περνῶ δί-

πλα ἀπό· бить ~ цéли ἀστοχῶ, δέν πετυχαίνω τό στόχο.

мимоéздом *нареч. разг.* περαστικός, περνώντας.

мимóза *ж* ἡ μιμόζα.

мимолётн||ость *ж* τό πρόσκαιρο[ν], τό ἐφήμερο[ν]. **~ый** *прил.* 1. διαβατάρικος· 2. (*быстрый, беглый, непрочный*) πρόσκαιρος, ἐφήμερος, παροδικός: ~ый взгляд ἡ γρήγορη ματιά· мелькнýла ~ая мысль γιά μιά στιγμή μοῦ πέρασε ἀπό τόν νοῦ· ~ая рáдость ἡ ἐφήμερη χαρά.

мимохóдом *нареч.* 1. (*по дороге*) περαστικός, περνώντας, ἐν παρόδῳ· 2. (*между прочим*) ἐν παρόδῳ, ἀνάμεσα στ' ἄλλα: упомянýть ~ ἀναφέρω ἐν παρόδῳ.

мин||а I *ж воен., мор.* ἡ νάρκη: магнúтная ~ ἡ μαγνητική νάρκη· плавýчая ~ ἡ παρασυρόμενη νάρκη· ~ замéдленного дéйствия ἡ ἐγκαιροφλεγής νάρκη· заклáдывать ~у ναρκοθετῶ, τοποθετῶ νάρκες.

мин||а II *ж* (*о лице*) τό ὕφος, ἡ ὄψις, ἡ ἔκφραση: кúслая ~ τό στραβομουτσούνιασμα· ◇ дéлать весёлую ~у при плохóй игрé *разг.* κάνω τήν ἀνάγκη φιλοτιμία, τήν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιοῦμαι.

минарéт *м* ὁ μιναρές.

миндалевúдн||ый *прил.* ἀμυγδαλοειδής, ἀμυγδαλωτός: ~ая железá *анат.* οἱ ἀμυγδαλές, ἡ ἀμυγδαλή.

миндáлина *ж* 1. τό ἀμύγδαλο[ν]· 2. *анат.* οἱ ἀμυγδαλές, ἀμυγδάλη.

миндáль *м* 1. (*плод*) τό ἀμύγδαλο[ν]: гóрький ~ τό πικραμύγδαλο· слáдкий ~ τό γλυκό ἀμύγδαλο· ~ в сáхаре τό ἀμυγδαλᾶτο, τό μαντολᾶτο· 2. (*дерево*) ἡ ἀμυγδαλιά.

миндáльн||ый *прил.* ἀμυγδαλένιος, ἀμυγδαλᾶτος, ἀμυγδαλωτός: ~ое мáсло τό ἀμυγδαλέλαιο, τό ἀμυγδαλόλαδο· ~ое молокó ἡ σουμάδα, τό ἀμυγδάλωμα.

минёр *м воен.* ὁ ναρκοθέτης, ὁ ὑπονομευτής, ὁ μιναδόρος.

минерáл *м* τό ὀρυκτό[ν]. **~огúческий** *прил.* ὀρυκτολογικός. **~óгия** *ж* ἡ ὀρυκτολογία.

минерáльн||ый *прил.* ὀρυκτός, μεταλλικός: ~ая водá τό μεταλλικό νερό· ~ые веществá οἱ μεταλλικές οὐσίες· ~ое мáсло τό ὀρυκτέλαιο[ν]· ~ые удобрéния τά χημικά λιπάσματα.

миниатюр||а *ж* ἡ μικρογραφία, ἡ μινιατούρα· ◇ в ~е σέ μικρογραφία. **~ность** *ж* ἡ μικροσύνη, ἡ μικρότης. **~ный** *прил.* 1. (*относящийся к живописи*) μικρογραφικός, τῆς μινιατούρας· 2. (*очень маленький*) μικροκαμωμένος, μικρός.

минимáльн||ый *прил.* ἐλάχιστος: ~ое колúчество ἡ ἐλάχιστη ποσότητα· в ~ срок στή συντομώτερη προθεσμία.

мúнимум 1. *м* τό ἐλάχιστο ὅριο, τό μίνιμουμ: прожúточный ~ ὁ τιμάριθμος· доводúть до ~а ἐλαττώνω στό ἐλάχιστο· 2. *нареч.* μίνιμουμ, τό λιγώτερο.

минúрова||ние *с воен.* ἡ ναρκοθέτηση[-ις]. **~ть** *несов.* ναρκοθετῶ, ὑπονομεύω.

министéрский *прил.* ὑπουργικός.

министéрство *с* τό ὑπουργεῖο[ν]: ~ инострáнных дел τό ὑπουργεῖο[ν] τῶν ἐξωτερικῶν· ~ здравоохранéния τό ὑπουργεῖο[ν] ὑγιεινῆς.

минúстр *м* ὁ ὑπουργός: Совéт минúстров τό Ὑπουργικό[ν] Συμβούλιο[ν]· премьéр-~ ὁ πρωθυπουργός· заместúтель ~а ὁ ὑφυπουργός· ~ без портфéля ὁ ὑπουργός ἄνευ χαρτοφυλακίου· полномóчный ~ ὁ πληρεξούσιος πρεσβευτής.

мúнн||ый *прил. воен.* ἀπό νάρκες, μέ νάρκες: ~ трáльщик τό ναρκαλιευτικό[ν]· ~ое заграждéние φράγμα ἀπό νάρκες· ~ое пóле τό ναρκοπέδιο.

миновá||ть *сов. и несов.* 1. (*проехать, пройти мимо*) προσπερνῶ, παρακάμπτω, παρέρχομαι· 2. (*избежать*) ἀποφεύγω, διαφεύγω, ξεφεύγω: э́того не ~ δέν θά μπορέσει νά ξεφύγει· 3. (*окончиться*) λήγω, παρέρχομαι, περνῶ, τελειώνω: опáсность ~ла ὁ κίνδυνος πέρασε· ◇ минýя подрóбности παραλείποντας τίς λεπτομέρειες (τά καθέκαστα).

минóга *ж зоол.* ὁ γαλεός, ὁ γαλιός.

миноискáтель *м* ὁ ἀνιχνευτής ναρκῶν.

миномёт *м* ὁ ὅλμος, τό ὀλμοβόλο. **~ный** *прил.* τοῦ ὅλμου: ~ная батарéя ἡ ὀλμοστοιχία. **~чик** *м* ὁ ὀλμοβολητής.

минонóсец *м* τό τορπιλοβόλο[ν]: эскáдренный ~ τό ἀντιτορπιλλικό[ν].

минóр *м* 1. *муз.* τό μινόρε, τό ἔλασσον· 2. (*печальное настроение*) ἡ ἀκεφιά, ἡ ἀθυμία. **~ный** *прил.* 1. *муз.* μινόρε, ἐλάσσων· 2. (*печальный*) θλιμμένος, λυπητερός: ~ный тон λυπητερός τόνος· ~ное настроéние ἡ μελαγχολική διάθεση.

минýвш||ее *с* τό παρελθόν, τό περασμένο. **~ий** *прил.* παρελθών, περασμένος: ~ие гóды τά περασμένα χρόνια· ~ие дни οἱ μέρες πού πέρασαν· ~им лéтом τό περασμένο καλοκαίρι.

мúнус *м* 1. *мат.* μεῖον, πλήν· 2. (*недостаток*) τό ἐλάττωμα, τό μειονέκτημα.

минýт||а *ж в разн. знач.* τό λεπτό, ἡ στιγμή: дéсять минýт пя́того τέσσαρες καί δέκα (λεπτά)· без двадцатú минýт

во́семь ὀχτώ παρά εἴκοσι· че́рез пять мину́т я ухожу́ μετά πέντε λεπτά φεύγω· че́рез пять мину́т будь гото́в σέ πέντε λεπτά νά εἶσαι ἕτοιμος· в да́нную ~у αὐτή τή στιγμή· в после́днюю ~у τήν τελευταία στιγμή· ~ в ~у ἀκριβῶς στήν ὥρα· с ~ы на ~у ἀπό στιγμή σέ στιγμή· в одну́ ~у μέσα σ' ἕνα λεπτό, σέ μιά στιγμή· подожди́те одну́ ~у περιμένετε μιά στιγμή· сию́ ~у ἀμέσως, μιά στιγμή· ка́ждую ~у κάθε λεπτό· с той ~ы ἀπό ἐκείνη τή στιγμή, ἀπό τότε· в свобо́дную ~у σ'ἐλεύθερη ὥρα, ὅταν θά ἔχω καιρό· у меня́ нет ни одно́й свобо́дной ~ы δέν ἔχω ἐλεύθερη οὔτε μιά στιγμή. ~ный *прил.* 1. τοῦ λεπτοῦ: ~ная стре́лка ὁ λεπτοδείκτης· 2. (*непродолжи́тельный*) στιγμιαῖος/ ἑνός λεπτοῦ (*мгнове́нный*)/ πρόσκαιρος, περαστικός (*кратковре́менный*): ~ное де́ло δουλειά ἑνός λεπτοῦ· ~ная ра́дость ἡ στιγμιαία (*или* περαστική) χαρά.

мину́||ть *сов.* 1. (*пройти́*) περνῶ, παρέρχομαι: с тех пор ~ло не́сколько лет ἀπό τότε πέρασαν κάμποσα χρόνια· срок ~л ἔληξε ἡ προθεσμία· 2. (*испо́лниться — о во́зрасте*) κλείνω, συμπληρώνω: ей ~ло два́дцать лет ἔκλεισε τά εἴκοσι (χρόνια), συμπλήρωσε τά εἴκοσι χρόνια.

мир I *м* 1. (*вселе́нная*) ὁ κόσμος, τό σύμπαν: весь ~ τό σύμπαν· со всего́ ~а ἀπ' ὅλο τόν κόσμο, ἀπ' ὅλη τήν οἰκουμένη· 2. (*среда́*) ὁ κόσμος: живо́тный ~ ὁ ζωϊκός κόσμος, τά ζῶα· расти́тельный ~ τά φυτά· звёздный ~ τά ἄστρα· окружа́ющий ~ τό περιβάλλον· вну́тренний ~ челове́ка ὁ ἐσωτερικός κόσμος τοῦ ἀνθρώπου· ◇ пойти́ по́ ~у *разг.* καταντῶ στήν ψάθα, γίνομαι ζητιάνος· пусти́ть по́ ~у *разг.* καταντῶ κάποιον στήν ψάθα, καταντῶ κάποιον διακονιάρη· не от ~а сего́ βρίσκομαι στά σύννεφα.

мир II *м* (*споко́йствие*) ἡ εἰρήνη: жить в ~е ζοῦμε ἀγαπημένα· борьба́ за ~ ὁ ἀγώνας (*или* ἡ πάλη) γιά τήν εἰρήνη· движе́ние сторо́нников ~а τό κίνημα τῶν ὀπαδῶν τῆς εἰρήνης· междунаро́дная Ле́нинская пре́мия ~а τό διεθνές βραβεῖο Λένιν γιά τήν εἰρήνη· Всеми́рный Сове́т ~а τό Παγκόσμιο Συμβούλιο εἰρήνης· сепара́тный ~ ἡ χωριστή εἰρήνη· заключи́ть ~ συνάπτω εἰρήνη[ν]· ◇ отпусти́ть с ~ом στέλνω στό καλό, ἀφήνω νά φύγει μέ τό καλό.

мирабе́ль *ж* 1. (*плод*) τό τζάνερο· 2. (*де́рево*) ἡ τζανεριά.

мира́ж *м прям., перен.* ὁ ἀντικατοπτρισμός, ἡ ὀπτική ἀπάτη, ἡ ὀφθαλμαπάτη.

мириа́ды *мн.* οἱ μυριάδες.

мири́ть *несов.* μονιάζω (*μετ.*), συμφιλιώνω (*μετ.*). ~ся 1. (*с кем-л.*) συμφιλιώνομαι, μονιάζω (*ἀμετ.*)· 2. (*с чем-л.*) ὑποκύπτω, συμβιβάζομαι.

ми́рн||ый *прил.* 1. εἰρηνικός, ἥσυχος: ~ догово́р ἡ συνθήκη εἰρήνης· ~ые перегово́ры διαπραγματεύσεις εἰρήνης· ~ое урегули́рование ὁ εἰρηνικός διακανονισμός· ~ая поли́тика ἡ πολιτική εἰρήνης· в ~ое вре́мя ἐν καιρῷ εἰρήνης· 2. (*споко́йный*) ἤρεμος, εἰρηνικός, ἥσυχος, φιλήσυχος: ~ая бесе́да ἡ ἤρεμη συζήτηση· ~ым то́ном σέ ἤρεμο τόνο, ἤρεμα.

миров||а́я *ж разг.* ἡ εἰρηνική διευθέτηση, ὁ φιλικός διακανονισμός: пойти́ на ~у́ю δέχομαι συμβιβασμό, συμβιβάζομαι.

мировоззре́ние *с* ἡ κοσμοθεωρία.

миров||о́й I *прил.* (*всеми́рный*) παγκόσμιος: ~а́я война́ ὁ παγκόσμιος πόλεμος· ~ ры́нок ἡ παγκόσμια ἀγορά· ~о́е госпо́дство ἡ παγκόσμια κυριαρχία· ~а́я сла́ва ἡ παγκόσμια δόξα, ἡ παγκόσμια φήμη· ~ реко́рд τό παγκόσμιο ρεκόρ· в ~о́м масшта́бе *разг.* σέ παγκόσμια κλίμακα.

миров́ой II *прил. уст.*: ~ судья́ ὁ εἰρηνοδίκης· ~ суд τό εἰρηνοδικεῖο[ν].

мироздáние *с* (*вселе́нная*) τό σύμπαν, ὁ κόσμος, ἡ πλάση.

миролюби́в||ый *прил.* εἰρηνικός, φιλειρηνικός, εἰρηνόφιλος: ~ые наро́ды οἱ εἰρηνόφιλοι λαοί· ~ая поли́тика ἡ φιλειρηνική πολιτική.

миролю́бие *с* ἡ φιλειρηνικότητα[-ης], ἡ εἰρηνοφιλία.

миропонима́ние, миросозерца́ние *с* ἡ κοσμοαντίληψη[-ις].

миротво́рец *м* ὁ εἰρηνοποιός.

мирт *м бот.* ἡ μύρτος, ἡ μυρσίνη, ἡ μυρτιά. ~овый *прил.* μυρτοειδής.

ми́ска *ж* τό τσανάκι, ἡ γαβάθα.

миссионе́р *м* ὁ ἱεραπόστολος. ~ский *прил.* ἱεραποστολικός.

ми́сси||я *ж* 1. (*поруче́ние*) ἡ ἀποστολή, ἡ ἐντολή: возложи́ть ~ю на кого́-л. ἀναθέτω σέ κάποιον ἐντολή, ἀποστολή· 2. *дип.* ἡ πρεσβεία, ἡ ἀντιπροσωπεία.

мисте́рия *ж* τό μυστήριο[ν].

ми́стик *м* ὁ μυστικιστής, ὁ μυστικοπαθής. ~а *ж* ἡ μυστικοπάθεια, ὁ μυστικισμός.

мистифи||ка́тор *м* ὁ φενακιστής, ὁ

ἀπατεώνας. ~**кáция** *ж* ὁ φενακισμός, ἡ ἐξαπάτηση. ~**цúровать** *сов. и несов.* φενακίζω, ἐξαπατῶ.

мист||ицúзм *м* ὁ μυστικισμός. ~**úческий** *прил.* μυστικιστικός.

мúтинг *м* τό συλλαλητήριο[ν], ἡ συγκέντρωση: мáссовый ~ τό μαζικό συλλαλητήριο· проводúть ~ συγκροτῶ συλλαλητήριο.

митрополúт *м* ὁ μητροπολίτης.

миф *м прям., перен.* ὁ μῦθος. ~**úческий** *прил.* μυθικός, μυθώδης. ~**ологúческий** *прил.* μυθολογικός. ~**олóгия** *ж* ἡ μυθολογία.

мúчман *м мор.* ὁ ἀρχικελευστής.

мишéнь *ж прям., перен.* ὁ στόχος, τό σημάδι: служúть ~ю для насмéшек γίνομαι στόχος γιά κοροϊδία.

мишурá *ж* **1.** ἡ τρέμουσα, τά πετάλια, τά πούλια· **2.** *перен.* ἡ ἐπίπλαστη ὀμορφιά.

младéн||ец *м* τό νήπιο[ν], τό μωρό: груднóй ~ τό βρέφος, τό μωρό. ~**ческий** *прил.* νηπιακός, βρεφικός. ~**чество** *с* ἡ νηπιακή, ἡ βρεφική.

млáдш||ий *прил.* **1.** (*по возрасту*) νεώτερος: ~ие клáссы (*в школе*) οἱ μικρές τάξεις· **2.** (*по положению*) κατώτερος: ~ наýчный сотрýдник κατώτερος ἐπιστημονικός συνεργάτης.

млекопитáющие *мн.* τά μαστοφόρα, τά θηλαστικά: хúщные ~ τά σαρκοβόρα· травоя́дные ~ τά χορτοφάγα μαστοφόρα.

млеть *несов.* (*от восторга и т. п.*) λιγώνομαι, μένω ἔκθαμβος.

млéчный *прил.*: Млéчный Путь *астр.* ὁ Γαλαξίας· ~ сок *бот.* ὁ χυμός, ὁ γαλακτώδης χυλός.

мне *дат. и предл. п. от* я.

мнéни||е *с* ἡ γνώμη: общéственное ~ ἡ κοινή γνώμη· общепрúнятое ~ ἡ κοινή, παραδεδεγμένη ἄποψη· обмéн ~ями ἡ ἀνταλλαγή γνωμῶν· имéть своё ~ ἔχω δικιά μου γνώμη· по моемý ~ю κατά τήν γνώμη μου· быть плохóго (хорóшего) ~я о кóм-л. ἔχω κακή (καλή) γνώμη γιά κάποιον· быть невысóкого ~я о кóм-л. δέν πολυεκτιμῶ κάποιον· быть слúшком высóкого ~я о себé ἔχω πολύ μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτόν μου· быть тогó же ~я εἶμαι τῆς ἰδίας γνώμης· разделя́ть чьё-л. ~ συμμερίζομαι τήν γνώμη κάποιου· оставáться при своём ~и ἐπιμένω στήν ἄποψη μου.

мнётся и т. д. *наст. вр. от* мя́ться.

мнúм||ый *прил.* **1.** (*воображаемый*) φανταστικός, ἀνύπαρκτος, ὑποθετικός: ~ая опáсность ὁ φανταστικός κίνδυνος· **2.** (*ложный*) πλαστός, ὑποθετικός, φανταστικός: ~ больнóй κατά φαντασίαν ἀσθενής· **3.** *мат.* ὑπερβατικός: ~ое числó ὁ ὑπερβατικός ἀριθμός.

мнúтельн||ость *ж* ἡ ὑπερβολική ἀνησυχία, ἡ δυσπιστία / ἡ καχυποψία (*подозрительность*). ~**ый** *прил.* ὑπερβολικά, ἐξαιρετικά ἔμφροντις, δύσπιστος / καχύποπτος (*подозрительный*).

мнить *несов.* φαντάζομαι: ~ себя́ кéм-л. θεωρῶ τόν ἑαυτό μου κάτι· мнóго ~ о себé ἔχω μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μου.

мнóг||ие *мн.* **1.** *прил.* πολλοί, πολλές, πολλά: во ~их отношéниях ἀπό πολλές ἀπόψεις· **2.** *сущ.* τό πλῆθος, οἱ πολλοί: ~ дýмают... πολλοί νομίζουν...· óчень ~ πάρα πολλοί· одúн из ~их ἕνας ἀπό τούς πολλούς.

мнóго *нареч.* πολύ: ~ лет πολλά χρόνια· ~ раз πολλές φορές, πολλάκις· óчень ~ πάρα πολύ· э́то слúшком ~ εἶναι πάρα πολύ· так ~ τόσο πολύ· ~ бóльше πολύ περισσότερο· ~ шýму из ничегó πολύς θόρυβος γιά τό τίποτε· ~ знать ξέρω πολλά· ◇ ни ~ ни мáло οὔτε λίγο, οὔτε πολύ.

многобóжие *с* ἡ πολυθεΐα.

многобрáч||ие *с* ἡ πολυγαμία. ~**ный** *прил.* πολύγαμος: ~ные растéния τά πολύγαμα φυτά.

многовековóй *прил.* πολλῶν αἰώνων.

многовóдный *прил.* μέ πολλά νερά.

многоголóсый *прил.* πολύφωνος.

многогрáнн||ик *м мат.* τό πολύεδρον. ~**ый** *прил.* **1.** *мат.* πολύεδρος· **2.** *перен.* πολύπλευρος.

многодéтный *прил.* πολύτεκνος.

мнóг||ое *с* τά πολλά: ~ нáдо сдéлать πρέπει νά κάνουμε πολλά· во ~ом πολύ, σέ πολλά σημεῖα.

многожёнство *с* ἡ πολυγυνία, ἡ πολυγαμία.

многоземéльный *прил.* πού ἔχει πολλές ἐκτάσεις γῆς.

многознáчительн||ость *ж* τό πολυσήμαντον, ἡ σπουδαιότητα[-ης], ἡ σημαντικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* **1.** (*важный*) πολυσήμαντος, σημαντικός, βαρυσήμαντος· **2.** (*выразительный*) σπουδαῖος, ἀξιόλογος, σημαντικός: ~ый взгляд τό πολυσήμαντο βλέμμα.

многознáчный *прил.* **1.** *мат.* πολυψήφιος· **2.** *лингв.* πολυσήμαντος.

многоквартúрный *прил.*: ~ дом ἡ πολυκατοικία.

многокрáтн||ый *прил.* **1.** συχνός / ἐπανειλημμένος (*повторный*): ~ые напоми-

нания ἐπανειλημμένες ὑπομνήσεις· 2. *мат.* σύνθετος· 3. *грам.* ἐπαναληπτικός.

многолéтн||ий *прил.* 1. πολυετής, πολυχρόνιος, πολύχρονος: ~ее знакóмство ἡ πολύχρονη γνωριμία· 2. *бот.* πολυετής: ~ее растéние πολυετές φυτόν· ~ие трáвы τά πολυετῆ χόρτα.

многолю́дн||ость *ж* ἡ πολυκοσμία, ἡ πολυανθρωπία. ~**ый** *прил.* πολύκοσμος, πολυάνθρωπος / πολυσύχναστος (*об улице и т. п.*): ~ое мéсто τό πολυσύχναστο μέρος.

многомéстный *прил.* πολυθέσιος, μέ πολλές θέσεις.

многонационáльн||ый *прил.* πολυεθνής, πολυεθνικός: ~ое госудáрство τό πολυεθνές κράτος.

многообещáющий *прил.* πού ὑπόσχεται πολλά.

многообрáз||ие *с* ἡ ποικιλομορφία, ἡ πολυμορφία. ~**ный** *прил.* ποικιλόμορφος, πολυποίκιλος, πολύμορφος.

многопóльный *прил.* *с.-х.*: ~ севооборóт πολλαπλῆ ἀμειψισπορά.

многосемéйный *прил.* πολύτεκνος.

многословный *прил.* πολύλογος, μακροσκελής.

многослóжный *прил.* *грам.*, *лингв.* πολυσύλλαβος.

многостанóчник *м* ὁ ἐργάτης πού χειρίζεται ταυτόχρονα πολλές μηχανές.

многосторóнний *прил.* 1. *мат.* πολύεδρος, πολύπλευρος· 2. *перен.* πολύπλευρος/ ποικιλομαθής (*о человеке*).

многострадáльный *прил.* πολυπαθής, πολυβασανισμένος.

многоступéнчат||ый *прил.*: ~ая ракéта πολυόροφος πύραυλος.

многотирáж||ка *ж* *разг.* ἡ ἐφημερίδα ἐπιχείρησης[-εως]. ~**ный** *прил.* σέ πολλά ἀντίτυπα.

многотóмный *прил.* πολύτομος.

многотóчие *с* τά ἀποσιωπητικά.

многоты́сячн||ый *прил.* ἀπό πολλές χιλιάδες: ~ая толпá οἱ χιλιάδες ἀνθρώπων.

многоуважáемый *прил.* ἀξιότιμος, σεβαστός.

многоугóльн||ик *м* *мат.* τό πολύγωνο[ν]. ~**ый** *прил.* πολύγωνος, πολυγωνικός.

многоцвéтный *прил.* 1. πολύχρωμος, πολύχρους· 2. *полигр.* πολύχρωμος· 3. *бот.* πολυανθής.

многочи́сленный *прил.* πολυάριθμος, πολυπληθής.

многоэтáжный *прил.* πολυόροφος.

мнóжественн||ый *прил.* πολλαπλοῦς, πολλαπλάσιος: ~ое числó *грам.* ὁ πληθυντικός ἀριθμός.

мнóжество *с* τό πλῆθος, ἡ πληθώρα: бесчи́сленное ~ ὁ ἀπειροπληθής ἀριθμός· ~ людéй πλῆθος κόσμου.

мнóжи||мое *с* *мат.* ὁ πολλαπλασιαστέος. ~**тель** *м* *мат.* ὁ πολλαπλασιαστής / ὁ παράγων (*сомножитель*).

мнóжить *несов.* 1. *мат.* πολλαπλασιάζω· 2. (*увеличивать*) αὐξάνω, πληθύνω.

мной, мнóю *твор. п. от* я.

мну(сь), мнёшь(ся) и т. д. *наст. вр. от* мять(ся).

мобилиз||ациóнный *прил.* *прям.*, *перен.* τῆς ἐπιστράτευσης, τῆς κινητοποίησης. ~**áция** *ж* 1. *воен.* ἡ ἐπιστράτευση[-ις], ἡ κινητοποίηση[-ις]: всеóбщая ~áция ἡ γενική ἐπιστράτευσις· 2. *перен.* ἡ κινητοποίηση[-ις]: ~áция масс ἡ κινητοποίηση τῶν μαζῶν. ~**óванный** *м* ὁ ἐπιστρατευμένος. ~**овáть** *сов.* и *несов.* 1. *воен.* ἐπιστρατεύω, κινητοποιῶ· 2. *перен.* κινητοποιῶ.

моги́л||а *ж* ὁ τάφος, τό μνῆμα: брáтская ~ ὁ κοινός τάφος. ~**ьный** *прил.* ἐπιτύμβιος: ~ьная плитá ἡ ἐπιτύμβιος πλάξ. ~**ьщик** *м* ὁ νεκροθάπτης, ὁ νεκροθάφτης.

могу́, мóжешь и т. д. *наст. вр. от* мочь.

могу́чий *прил.* ἰσχυρός, δυνατός, κραταιός, ρωμαλέος/ ἄλκιμος, εὔρωστος (*о здоровье*).

могу́щест||венный *прил.* ἰσχυρός, κραταιός, δυνατός. ~**во** *с* ἡ ἰσχύς, ἡ δύναμη[-ις].

мóд||а *ж* ἡ μόδα, ὁ συρμός: быть в ~е εἶμαι τῆς μόδας· войти́ в ~у γίνομαι τῆς μόδας· вы́йти из ~ы παύω νά εἶμαι τῆς μόδας· ввести́ ~у λανσάρω μόδα· слéдовать ~е πάω μέ τή μόδα· по (послéдней) ~е μέ τή (τελευταία) μόδα.

модáльный *прил.* ἀοριστολογικός, ὑποθετικός, ἐγκλιτικός.

модéль *ж* τό μοντέλλο / τό πρότυπο[ν], τό καλούπι (*шаблон*). ~**ный** *прил.*: ~ный цех τμῆμα προτύπων, καλουπιῶν· ~ная óбувь τά κομψά παπούτσια.

модерн||изáция *ж* ἡ μοντερνοποίηση[-ις]. ~**изи́ровать** *сов.* и *несов.* ἀνακαινύζω, μοντερνίζω. ~**и́зм** *м* *иск.* ὁ μοντερνισμός. ~**и́ст** *м* ὁ μοντερνιστής. ~**и́стский** *прил.* μοντερνιστικός, τοῦ μοντερνισμοῦ.

моди́стка *ж* ἡ μοδίστρα/ ἡ καπελλοῦ (*шляпница*).

модифи||кáция *ж* ἡ τροποποίηση[-ις],

ἡ τροπολογία. ~ци́ровать *сов. и несов.* τροποποιῶ, τροπολογῶ.

мо́дн||ица *ж разг.* ἡ κομψευομένη. ~ый *прил. в разн. знач.* τῆς μόδας: ~ый костю́м τό κοστούμι τῆς μόδας· ~ый журна́л τό περιοδικό μόδας.

модул||и́ровать *несов.* μετατονίζω. ~я́ция *ж* ἡ μετατονισμός.

моё *с. р. от* мой 1.

мо́жет быть *вводн. сл.* ἴσως, πιθανόν.

можжеве́льник *м* ὁ κέδρος, τό κέδρο, ἡ ἄρκευθος, τό ἀγριοκυπαρίσσι.

мо́жно *предик. безл.* εἶναι δυνατόν, γίνεται, μπορεῖ: э́то ~ сде́лать в пять дней μπορεῖ νά γίνει σέ πέντε μέρες· ~ поду́мать, что... σάμπως αὐτό νά...· ~ сказа́ть μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι· е́сли ~ ἐάν εἶναι δυνατόν, ἐάν γίνεται· как ~ лу́чше ὅσο τό δυνατό καλύτερα.

моза́||ика *ж* τό μωσαϊκόν, τό ψηφιδωτόν. ~и́чный *прил.* μωσαϊκός, ψηφιδωτός.

мозг *м* 1. *прям., перен.* ὁ μυελός, τό μυαλό: головно́й ~ ὁ ἐγκέφαλος· спинно́й ~ ὁ νωτιαῖος μυελός· воспале́ние ~а ἡ ἐγκεφαλῖτις· ко́стный ~ ὁ μυελός τῶν ὀστῶν· 2. ~и́ *мн. кул.* τά μυαλά· ◇ до ~а косте́й μέχρι μυελοῦ ὀστέων, ὡς τό μεδοῦλι· шевели́ть ~а́ми βάζω τό μυαλό μου νά δουλέψει. ~ово́й *прил.* ἐγκεφαλικός, μυελικός: ~ова́я оборо́чка ἡ μῆνιγξ τοῦ ἐγκεφάλου· ~ово́й прида́ток ἡ ὑπόφυσις.

мозжечо́к *м анат.* ἡ παρεγκεφαλίδα[-ίς].

мозо́лист||ый *прил.* ροζιάρικος, ροζιασμένος: ~ые ру́ки τά ροζιάρικα χέρια.

мозо́лить *несов.*: ~ глаза́ кому́-л. γίνομαι τσιμποῦρι.

мозо́ль *ж* ὁ ρόζος (*на руке*)/ ὁ κάλλος (*на ноге*).

мой 1. *мест.* (моя́, моё, мои́) μου: ~ дом τό σπίτι μου· моя́ сестра́ ἡ ἀδελφή μου· моё произведе́ние τό ἔργο μου· мои́ кни́ги τά βιβλία μου· ◇ э́то моё де́ло αὐτό εἶναι ὑπόθεση δική μου· 2. *сущ.* мои́ *мн.* (*домашние*) οἱ δικοί μου, ἡ οἰκογένειά μου.

мо́кнуть *несов.* βρέχομαι, μουσκεύομαι.

мокри́ца *ж* ἡ κουβαρίδα.

мокро́т||а *ж мед.* τό φλέ(γ)μα, τό πτύελο: отха́ркивать ~у βγάζω φλέ(γ)ματα.

мо́кр||ый *прил.* μουσκεμένος, βρεγμένος, ὑγρός: ~ая тря́пка ἡ βρεγμένη πατσαβοῦρα· ~ые во́лосы τά βρεγμένα μαλλιά· ◇ глаза́ на ~ом ме́сте *разг.* εἶναι ἕτοιμος νά κλάψει.

мол I *м* (*дамба*) ὁ μῶλος.

мол II *вводн. сл. разг.* δῆθεν, τάχατες, τάχα: он, ~, э́того не знал αὐτός τάχα δέν τὤξερε.

молва́ *ж* ἡ φήμη: людска́я ~ ἡ διάδοση[-ις]· идёт ~, что... λέγεται (*или* διαδίδεται) ὅτι...

молд||ава́нин *м* ὁ Μολδαβός. ~ава́нка *ж* ἡ Μολδαβή. ~а́вский *прил.* μολδαβικός.

моле́бен *м церк.* ἡ δοξολογία, ἡ δέηση[-ις].

моле́кул||а *ж* τό μόριο[ν]. ~я́рный *прил.* μοριακός: ~я́рный вес τό μοριακό[ν] βάρος.

молибде́н *м хим.* τό μολυβδαίνιο.

моли́тв||а *ж* ἡ προσευχή. ~енник *м* τό προσευχητάριο[ν].

моли́ть *несов.* ἱκετεύω, καθικετεύω, ἐπικαλοῦμαι: ~ о поща́де ἐπικαλοῦμαι τό ἔλεος. ~ся προσεύχομαι.

моллю́ск *м* τό μαλάκιο[ν].

молниено́сн||ый *прил. в разн. знач.* κεραυνοβόλος: с ~ой быстрото́й μέ ταχύτητα ἀστραπῆς, σάν ἀστραπή· ки́нуть ~ взгляд ρίχνω μιά γρήγορη ματιά, ρίχνω ἀστραπιαῖο βλέμμα.

мо́лни||я *ж* 1. ἡ ἀστραπή, ὁ κεραυνός, τό ἀστροπελέκι: шарови́дная ~ ἡ σφαιροειδής ἀστραπή· вспы́шка ~и τό ἀστροποβόλημα· уда́р ~и ἡ κεραυνοβολία· 2. (*застёжка*) τό φερμουάρ· ◇ телегра́мма-~ τό κατεπεῖγον τηλεγράφημα.

молода́я *ж уст. разг.* ἡ νύφη, ἡ νεόνυμφη.

молодёжн||ый *прил.* τῆς νεολαίας, τῶν νέων, νεολαιΐστικος: ~ые организа́ции οἱ ὀργανώσεις τῆς νεολαίας.

молодёжь *ж собир.* ἡ νεολαία, οἱ νέοι.

молоде́ть *несов.* ξανανειώνω.

молод||е́ц *м* 1. τό παλληκάρι· 2. (*молодчина*) ὁ λεβέντης: вести́ себя́ ~цо́м φέρνομαι παλληκαρίσια, φαίνομαι λεβέντης· ~! *разг.* εὖγε, μπράβο!. ~е́цкий *прил.* παλληκαρήσιος, λεβέντικος: ~е́цкая у́даль ἡ παλληκαριά.

молоди́ть *несов.* κάνω πιό νέο[ν]. ~ся *разг.* νεάζω, κάνω τόν νέο[ν].

молодня́к *м собир.* 1. (*о животных*) τά νεογνά, τά νεογέννητα (ζῶα)· 2. (*лес*) τό νεαρό δάσος· 3. *разг.* (*молодёжь*) ἡ νεολαία, οἱ νέοι.

молодожёны *мн.* οἱ νεόνυμφοι, οἱ νιόπαντροι.

молод||о́й 1. *прил.* νέος, νεαρός: ~о́е де́рево τό δεντράκι· ~ карто́фель ἡ φρέσκια πατάτα· ~ ме́сяц τό νέο φεγγάρι, ἡ νέα σελήνη· ~о́е вино́ τό καινούργιο κρασί· 2. *м уст. разг.* ὁ νεόνυμφος, ὁ

νιόπαντρος· ◇ мóлодо-зéлено εἶναι ἄγουρο τό μυαλό του.

мóлодост||ь *ж* ἡ νεότητα[-ης], ἡ ν(ε)ιότη, τά νειάτα: в дни ~и στά νειάτα (μου)· он не пéрвой ~и *разг.* τἄχει τά χρονάκια του.

молóдчик *м разг. презр.* ὁ μπράβος.

молодчи́на *м, ж разг. см.* молодéц 2.

моложáвый *прил.* πού δείχνει νέος, πού φαίνεται νέος.

молóки *мн.* τό γάλα ψαριοῦ, ἡ γαλατσίδα.

молок||ó *с* τό γάλα: цéльное ~ τό ἀγνό γάλα· ки́слое ~ τό ξυνόγαλα, τό γιαοῦρτι· парнóе ~ τό ἄβραστο γάλα· топлёное ~ τό βρασμένο γάλα· снятóе ~ τό ἀποβουτυρωμένο γάλα· ри́совая кáша на ~é τό ριζόγαλο· ~ свернýлось τό γάλα ἔκοψε· ◇ кровь с ~óм ροδοκόκκινος· у негó ~ на губáх не обсóхло τό στόμα του ἀκόμα μυρίζει γάλα· обжёгшись на ~é, бýдешь дуть и нá воду *посл.* ≅ ὅποιος καεῖ στό χυλό φυσάει καί τό γιαοῦρτι.

молокосóс *м разг.* τό μυξιάρικο, τό βυζανιάρικο.

мóлот *м* ἡ σφῦρα, τό σφυρί / ἡ βαρειά (*большой*): деревя́нный ~ ἡ καλόσφυρα· паровóй ~ ἡ ἀτμόσφυρα, ἡ ἀτμοκίνητος σφῦρα· серп и ~ τό σφυροδρέπανο[ν]· ◇ мéжду ~ом и наковáльней βρίσκομαι μεταξύ σφύρας καί ἄκμονος.

молоти́||лка *ж* ἡ ἀλωνιστική μηχανή. ~ть *несов.* ἀλωνίζω.

молотобóец *м* ὁ σφυροκόπος

молот||óк *м* τό σφυρί· ◇ с ~кá (продавáть, пойти́) *разг. уст.* βγάζω στό σφυρί.

молóть *несов.* ἀλέθω, κοπανίζω· ◇ ~ вздор λέω ἀνοησίες.

молотьбá *ж* τό ἀλώνισμα.

молочáй *м бот.* τό εὐφόρβιο[ν], ὁ φλόμος.

молóчн||ая *ж* τό γαλακτοπωλεῖο[ν], τό γαλατάδικο. ~ик *м* 1. (*сосуд*) τό γαλακτοδοχεῖο[ν], ἡ γαλατιέρα· 2. (*продавец*) ὁ γαλατᾶς, ὁ γαλακτοπώλης. ~ица *ж* (*продавщица*) ἡ γαλατοῦ, ἡ γαλακτοπῶλις.

молóчн||ый *прил.* γαλακτερός, γαλακτικός / γαλακτοειδής (*похожий на молоко*): ~ые продýкты τά γαλα(κ)τερά· ~ магази́н τό γαλατάδικο, τό γαλακτοπωλεῖο[ν]· ~ая фéрма τό γαλακτοπαραγωγικό ἀγρόκτημα· ~ое хозя́йство τό γαλακτοκομεῖο· ~ая корóва ἡ γαλατερή (*или* γαλακτοφόρος) ἀγελάδα· ~ поросёнок γουρουνόπουλο τοῦ γάλακτος· ~ая диéта ἡ γαλακτοδίαιτα, ἡ γαλακτοτροφία· ~ кисéль τό κισέλι μέ γάλα· ~ого цвéта γαλακτόχρους· ~ые жéлезы *анат.* οἱ γαλακτογόνοι ἀδένες· ◇ ~ая кислотá *хим.* τό γαλακτικό ὀξύ· ~ые зýбы τά πρῶτα δόντια τοῦ βρέφους· ~ брат ὁ ὁμογάλακτος ἀδελφός· обещáть ~ые рéки и кисéльные берегá ὑπόσχομαι λαγούς μέ πετραχήλια.

мóлча *нареч.* σιωπηρά, σιωπηλά[-ῶς], ἐν σιγῇ.

молчали́в||ость *ж* ἡ σιωπηλότητα[-ης], ἡ σιωπηρότητα, ἡ ὀλιγολογία. ~ый *прил.* σιωπηλός / ἀμίλητος (*неразговорчивый*).

молчáни||е *с* ἡ σιωπή, ἡ σιγή: приинýдить когó-л. к ~ю ἐπιβάλλω σιγή[ν] σέ κάποιον· обойти́ ~ем παρασιωπῶ, ἀποσιωπῶ κάτι· нарýшить ~ λύω τήν σιωπή· храни́ть ~ τηρῶ σιγήν, σωπαίνω· ~ — знак соглáсия *погов.* ἡ σιωπή σημαίνει συγκατάθεση.

молчáть *несов.* σιωπῶ, σωπαίνω, λουφάζω: ~! σῶπα!, σούτ!, σιωπή!· молчи́! πάψε!

моль *ж* ὁ σκῶρος, ἡ βώτριδα, ὁ σής: изъéденный ~ю σκωροφαγωμένος.

мольбá *ж* ἡ ἱκεσία, ἡ παράκληση[-ις].

мольбéрт *м* τό καβαλλέτο, ὁ ὀκρίβας.

момéнт *м* 1. ἡ στιγμή: в оди́н ~ σέ μιά στιγμή, αὐτοστιγμεί· в настоя́щий ~ ἡ παροῦσα στιγμή· текýщий ~ ἡ σημερινή κατάσταση· удóбный ~ ἡ κατάλληλη στιγμή· упусти́ть ~ χάνω τήν εὐκαιρία[ν]· воспóльзоваться ~ом ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας· в тот ~, когдá... τή στιγμή πού..., τήν ὥρα πού...· 2. (*отдельная сторона какого-л. явления*) τό στοιχεῖο[ν], ἡ πλευρά: отрицáтельный ~ τό ἐλάττωμα, ἡ ἀρνητική πλευρά· 3. *физ.* τό σημεῖο[ν]: ~ инéрции τό σημεῖο[ν] ἀδράνειας.

моментáльн||ый *прил.* στιγμιαῖος, ἀκαριαῖος: ~ сни́мок τό στιγμιότυπο[ν]· ~ая смерть ὁ ἀκαριαῖος θάνατος.

монáрх *м* ὁ μονάρχης. ~и́зм *м* ὁ μοναρχισμός. ~и́ст *м* ὁ μοναρχικός. ~и́ческий *прил.* μοναρχικός. ~ия *ж* ἡ μοναρχία: абсолю́тная ~ия ἡ ἀπόλυτος μοναρχία· конституциóнная ~ия ἡ συνταγματική μοναρχία.

монасты́рь *м* τό μοναστῆρι[ον], ἡ μονή.

монá||х *м* ὁ καλόγερος, ὁ μοναχός: постри́чься в ~хи γίνομαι μοναχός, καλογερεύω. ~хиня *ж* ἡ καλογριά, ἡ μοναχή. ~шеский *прил.* καλογερίστικος,

μοναστικός, μοναχικός: ~шеская ряса τό ράσο τοῦ καλόγερου. ~шество с 1. ὁ μοναχικός βίος, ὁ μοναχισμός, ὁ καλογερισμός, ὁ ἀσκητισμός· 2. *собир.* οἱ μοναχοί, οἱ καλόγεροι.

монгóл *м* ὁ Μογγόλος. ~ка *ж* ἡ Μογγόλα. ~ьский *прил.* μογγολικός.

монéт||а *ж* 1. τό νόμισμα: звóнкая ~ τά μεταλλικά νομίσματα, τά κέρματα· размéнная ~ τά ψιλά χρήματα, τά ψιλά· фальши́вая ~ τό κίβδηλο[ν] νόμισμα, τό κάλπικο νόμισμα· чекáнить ~у κόβω νομίσματα· ◇ принимáть за чи́стую ~у *разг.* παίρνω (ἕνα πρᾶγμα) τοῖς μετρητοῖς, στά σοβαρά· плати́ть тóй же ~ой *разг.* ἀνταποδίδω τά ἴσα (*или* τά ἴδια), πληρώνω κάποιον μέ τό ἴδιο νόμισμα. ~ный *прил.* νομισματικός: ~ный двор τό νομισματοκοπεῖο[ν].

мони́||зм *м* *филос.* ὁ μονισμός. ~сти́ческий *прил.* μονιστικός.

монограмма *ж* τό μονόγραμμα.

моногрáфия *ж* ἡ μονογραφία.

монолúти||ость *ж* ἡ μονολιθικότητα [-ης]. ~ый *прил.* 1. μονολιθικός, συμπαγής· 2. *перен.* ἀκέραιος.

монолóг *м* ὁ μονόλογος: произноси́ть ~ ἀπαγγέλλω μονόλογο[ν].

моноплáн *м* *ав.* τό μονοπλάνο[ν].

монопол||изáция *ж* ἡ μονοπώληση[-ις]. ~изи́ровать *сов.* и *несов.* μονοπωλῶ. ~и́ст *м* ὁ μονοπωλιστής, ὁ κάτοχος μονοπωλίου. ~исти́ческий *прил.* μονοπωλιακός.

монопóл||ия *ж* τό μονοπώλιο[ν]: госудáрственная ~ τό μονοπώλιο τοῦ κράτους, τό κρατικό μονοπώλιο. ~ьный *прил.* τοῦ μονοπωλίου.

монотеи́зм *м* ὁ μονοθεϊσμός, ἡ μονοθεΐα. ~исти́ческий *прил.* μονοθεϊστικός, μονόθεος.

моноти́п *м* *полигр.* ἡ μονοτυπική μηχανή.

монотóнн||ость *ж* ἡ μονοτονία. ~ый *прил.* *прям.*, *перен.* μονότονος: ~ое пéние τό μονότονο τραγούδημα.

монтáж *м* ἡ συναρμολόγησις, τό μοντάρισμα / τό μοντάζ (*в кино*). ~ник *м* ὁ ἐφαρμοστής, ὁ μονταδόρος.

монтёр *м* 1. (*монтажник*) ὁ ἐφαρμοστής· 2. (*электромонтёр*) ὁ ἠλεκτρολόγος.

монти́ровать *несов.* συναρμολογῶ, μοντάρω.

монумéнт *м* τό μνημεῖο[ν]. ~áльный *прил.* *в разн. знач.* μνημειώδης: ~áльная постpóйка μνημειῶδες οἰκοδόμημα· ~áльный труд τό μνημειῶδες ἔργον.

мор *м* *уст.* ἡ ἐπιδημία, τό θανατικό.

морал||изи́ровать *несов.* ἠθικολογῶ. ~и́ст *м* ὁ ἠθικολόγος.

морáль *ж* ἡ ἠθική, τό ἦθος / τό ἐπιμύθιο[ν] (*басни*): читáть комý-л. ~ νουθετῶ. ~ный *прил.* ἠθικός: ~ный долг τό ἠθικόν καθῆκον· ~ное состоя́ние τό ἠθικό[ν]· ~ный óблик τό ἦθος.

морг *м* τό νεκροσκοπεῖο[ν], τό νεκροτομεῖο[ν].

морг||áть *несов.* 1. ἀνοιγοκλεί(ν)ω τά μάτια, σκαρδαμύσσω· 2. (*делать знаки*) κλεί(ν)ω τό μάτι, κάμνω νεῦμα μέ τό μάτι. ~нýть *сов.* *см.* моргáть· глáзом не ~нýв δέν θά διστάσει νά κάνει κάτι.

мóрда *ж* 1. ἡ μουσούδα, τό ρύγχος· 2. (*лицо*) *груб.* ἡ μούρη, τό μοῦτρο.

мóр||е *с* 1. ἡ θάλασσα: откры́тое ~ ἡ ἀνοιχτή θάλασσα, τό πέλαγος, τά ἀνοιχτά· бýрное ~ ἡ ταραγμένη θάλασσα· бушýющее ~ ἡ φουρτούνα, ἡ θαλασσοταραχή· плыть пó морю θαλασσοπορῶ· выходи́ть в откры́тое ~ βγαίνω στ' ἀνοιχτά, ἀνοίγομαι στό πέλαγος· хозя́йничать на ~ θαλασσοκρατῶ· отдыхáть на ~ παραθερίζω στή θάλασσα· жить у ~я ζῶ στήν ἀκρογιαλιά, στήν ἀκροθαλασσιά· 2. *перен.* ἡ θάλασσα, ὁ ποταμός: ~ крóви ποταμοί αἵματος· ~ звýков χείμαρρος ἤχων· ◇ кáпля в ~ σταγόνα στόν ὠκεανό· из-за ~я ἀπό μακρινά μέρη· зá ~ем *уст.* μακρυά, στά ξένα· житéйское ~ *уст.* ἡ βιοπάλη· ждать у ~я погóды *погов.* ζῆσε μαῦρε μου νά φᾶς τριφύλλι καί τόν ἄβγουστο σταφύλι.

мореплáва||ние *с* ἡ ναυτιλία, ἡ ναυσιπλοΐα, ἡ θαλασσοπλοΐα. ~тель *м* ὁ θαλασσοπόρος, ὁ ποντοπόρος.

мореxóдный *прил.* ναυτιλιακός, πλοϊκός, ναυσιπλοϊκός.

морж *м* ὁ τριχοφόρος.

мори́ть *несов.* 1. (*уничтожать*) ἐξοντώνω, ἀφανίζω / φαρμακώνω (*травить*)· 2. (*мучить*) *разг.* βασανίζω, ξεθεώνω: ~ гóлодом ξεθεώνω στήν πεῖνα· 3. (*дерево*) βάφω (ξύλο).

моркóвный *прил.* ἀπό καρῶτο, μέ καρῶτο: ~ сок ὁ χυμός τοῦ καρώτου.

моркóвь *ж* τό καρῶτο[ν].

моров||óй *прил.* *уст.* λοιμώδης, λοιμικός: ~óе повéтрие ἡ ἐπιδημία, τό θανατικό· ~áя я́зва ἡ πανώλης, ἡ πανούκλα.

морóжен||ица *ж* ἡ μηχανή τοῦ παγωτοῦ. ~ое *с* τό παγωτό[ν]: сли́вочное ~ое τό παγωτό κρέμα· фруктóвое ~ое τό παγωτό ἀπό φροῦτα· пóрция ~ого μιά μερίδα παγωτό. ~ый *прил.* (*заморожен-*

ный) κατεψυγμένος: ~ое мясо τό κατεψυγμένο[ν] κρέας· ~ый картофель ἡ πατάτα πού πάγωσε.

мороз *м* ἡ παγωνιά, ὁ παγετός, τό ψῦχος, τό κρύο: трескучий ~ ἄγριο κρύο· ударили ~ы πλάκωσε παγωνιά· ◇ ~ по коже подирает *разг.* ἀνατριχιάζω ἀπό τό κρύο. **~ить** *несов.* 1. (*замораживать*) παγώνω (*μετ.*)· 2. *безл.*: ~ит κάνει παγωνιά ἔξω. **~ный** *прил.* παγωμένος, παγετώδης: ~ный воздух ὁ παγωμένος ἀέρας.

морозостойкий *прил.* πού ἀντέχει στό κρύο.

морозоустойчив||ость *ж* ἡ ἀντοχή εἰς ψῦχος. **~ый** *прил. см.* морозостойкий.

мороси||ть *несов.* ψιχαλίζω: дождь ~т ψιχαλίζει, πέφτει ψιλή βροχή.

морочить *несов. разг.* κοροϊδεύω: ~ голову кому-л. σκοτίζω τό κεφάλι κάποιου.

морошка *ж бот.* τό βατόμουρο.

морс *м* τό σιρόπι: вишнёвый ~ ἡ βυσινάδα.

морск||ой *прил.* θαλάσσιος, θαλασσινός/ ναυτιλιακός, ναυτικός (*связанный с мореплаванием*): ~ климат τό θαλάσσιο κλῖμα· ~ая вода τό θαλασσινό νερό· ~ие ванны τά θαλασσινά λουτρά· ~ое дно ὁ βυθός τῆς θάλασσας· ~ бриз ὁ μπάτης· ~ путь ὁ θαλάσσιος δρόμος· ~ое путешествие ἡ θαλασσοπορία· ~ берег ἡ παραλία, ἡ ἀκτή, ἡ ἀκρογιαλιά· ~ порт τό λιμάνι· ~ флот ὁ στόλος, τό ναυτικό· ~ бой ἡ ναυμαχία· ~ая пехота οἱ πεζοναῦτες· ~ офицер ὁ ἀξιωματικός τοῦ ναυτικοῦ· ~ое училище ἡ ναυτική σχολή, ἡ σχολή τῶν δοκίμων· ~ое министерство τό ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν· ~ая игла *зоол.* ἡ κατουρλίδα, ἡ σακοράφα· ~ая свинка *зоол.* ὁ χοιρόγρυλλος, τό ἰνδικόν χοιρίδιον· ~ ёж *зоол.* ὁ ἐχῖνος, ὁ ἀχινός· ~ая звезда *зоол.* ὁ ἀστερίας, ὁ σταυρός τῆς θάλασσας· ~ бинокль ἡ ναυτική διόπτρα· ◇ ~ая болезнь ἡ ναυτία· ~ волк *разг.* ὁ θαλασσόλυκος.

морфи||й *м* ἡ μορφίνη. **~нист** *м* ὁ μορφινομανής.

морфол||огический *прил.* μορφολογικός. **~огии** *ж в разн. знач.* ἡ μορφολογία.

морщин||а *ж* ἡ ρυτίδα[-ἰς], ἡ ζαρωματιά, ἡ ζάρα. **~истый** *прил.* ρυτιδωμένος, ζαρωμένος, σουφρωμένος.

морщить *несов.* ζαρώνω, σουφρώνω: ~ лоб σουφρώνω τό μέτωπο.

морщ||ить *несов.* (*об одежде*) κάνω ζάρες: платье ~ит τό φόρεμα ζαρώνει, τό φόρεμα κάνει ζάρες.

морщиться *несов.* 1. μορφάζω, συνοφρυώνομαι· 2. (*покрываться морщинами*) γεμίζω ρυτίδες.

моряк *м* ὁ ναυτικός, ὁ ναύτης, ὁ θαλασσινός.

москвич *м* 1. (*житель*) ὁ μοσχοβίτης· 2. (*марка автомобиля и т. п.*) μάρκα μοσκβίτς.

москит *м* τό κουνούπι, ὁ κώνωψ.

московский *прил.* μοσχοβίτικος, τῆς Μόσχας.

мост *м* ἡ γέφυρα, τό γεφύρι: железнодорожный ~ ἡ σιδηροδρομική γέφυρα· висячий (*или* цепной) ~ ἡ κρεμαστή γέφυρα· разводной ~ ἡ κινητή γέφυρα· навести ~ γεφυρώνω, κάνω γέφυρα· развести ~ σηκώνω τή γέφυρα. **~ик** *м уменьш.* τό γεφυράκι: капитанский ~ик ἡ γέφυρα τοῦ καπετάνιου.

мостить *несов.* λιθοστρώνω / πλακοστρώνω (*плитами*).

мостки *мн.* στενή γεφυρίτσα, μικρή σκάλα σέ ποτάμι.

мостовая *ж* τό λιθόστρωτο, τό καλντερίμι: асфальтовая ~ ὁ ἀσφαλτόστρωτος δρόμος· булыжная ~ ὁ δρόμος στρωμένος μέ χαλίκια.

мот *м разг.* ὁ ἄσωτος, ὁ σπάταλος, ὁ σκορποχέρης.

мотать I *несов.* 1. (*наматывать*) τυλίγω, κουβαριάζω· 2. (*качать*) κουνῶ, σείω: ~ головой *разг.* κουνῶ τό κεφάλι· ◇ ~ на ус *разг.* βάζω καλά στό μυαλό.

мотать II *несов.* (*растрачивать*) *разг.* σπαταλῶ, ξοδεύω.

мотаться I *несов.* αἰωροῦμαι.

мотаться II *несов. разг.* τρέχω, ἔχω τρεχάματα (*бегать, утомляться*)/ περιφέρομαι (*или* γυρίζω) ἄσκοπα (*слоняться без дела*).

мотель *м* τό ξενοδοχεῖο αὐτοκινητιστῶν, τό μοτέλ.

мотив *м* 1. ὁ σκοπός, τό μοτίβο· 2. (*причина*) ἡ αἰτία, τό αἴτιο, ὁ λόγος.

мотивир||овать *сов. и несов.* αἰτιολογῶ. **~овка** *ж* ἡ αἰτιολογία, τό αἰτιολογικό[ν].

мотовило *с текст.* τό τυλιγάδι, ἡ ἀνέμη.

мотовство *с* ἡ σπατάλη, τό σκόρπισμα.

моток *м* τό κουβάρι: ~ ниток τό κουβάρι κλωστή· ~ пряжи τό κουβάρι νῆμα.

мотор *м* ὁ κινητήρας, τό μοτέρ: пустить в ход ~ βάζω μπρός τή μηχανή, βάζω μπρός τό μοτέρ. **~изованный** *прил.* μηχανοκίνητος: ~изованная пехота τό

μηχανοκίνητο πεζικό. ~и́ст *м* ὁ μηχανικός.

мото́рн||ый I *прил*. κινητήριος: ~ ваго́н τό βαγόνι μέ μοτέρ· ~ая ло́дка ἡ βενζινάκατος.

мото́рный II *прил. психол., физиол.* κινητικός, κινητήριος.

мотоци́кл *м* ἡ μοτοσυκλέττα. ~е́тный *прил*. μοτοσυκλετικός: ~е́тные го́нки οἱ μοτοσυκλετικοί ἀγῶνες. ~и́ст *м* ὁ μοτοσυκλεττιστής.

моты́га *ж* ἡ δικέλλα, τό δικέλλι.

мотылёк *м* ἡ χρυσαλίδα, ἡ πεταλούδα.

мох *м* τό βρύο[ν], τό μοῦσκλο: поро́сший мхом βρυώδης, σκεπασμένος μέ βρύα.

мохна́т||ый *прил*. μέ φουντωτό τρίχωμα, μαλλιαρός, τριχωτός / χνουδωτός (*о ткани*): ~ое полоте́нце ἡ χνουδωτή πετσέτα.

моцио́н *м* ὁ περίπατος, τό σουλάτσο.

моча́ *ж* τό κάτουρο, τό οὖρο[ν].

моча́лка *ж* ὁ τρίφτης, ὁ τριπτήρ, τό σφουγγάρι τοῦ μπάνιου.

моче||ви́на *ж хим*. ἡ οὐρία. ~во́й *прил*. οὐρικός, οὐρητικός: ~во́й пузы́рь ἡ οὐροδόχος κύστις· ~во́й кана́л ἡ οὐρήθρα· ~вы́е ка́мни *мед*. ὁ οὐρόλιθος· ~ва́я кислота́ *хим*. τό οὐρικόν ὀξύ. ~го́нный *прил. мед*. διουρητικός: ~го́нное сре́дство τό διουρητικό φάρμακο.

мочеиспуска́||ние *с* ἡ οὔρησις, τό κατούρημα. ~тельный *прил*.: ~тельный кана́л *анат*. ἡ οὐρήθρα.

мочён||ый *прил*. μουσκεμμένος: ~ые я́блоки τά μῆλα τουρσί.

мочето́чник *м анат*. ὁ οὐρητήρ[ας].

мочи́ть *несов*. 1. βρέχω, διαβρέχω: ~ во́лосы βρέχω τά μαλλιά· 2. (*вымачивать*) μουσκεύω: ~ лён μουσκεύω τό λινάρι· ~ я́блоки μουσκεύω τά μῆλα. ~ся (*испускать мочу*) οὐρῶ, κατουρῶ.

мо́чка *ж* (*у́ха*) ἡ ρόγα τοῦ αὐτοῦ, ὁ λοβός τοῦ ὠτός.

мочь I *несов*. (*быть в состоянии*) μπορῶ, δύναμαι: ниче́м не могу́ вам помо́чь δέν μπορῶ νά σᾶς βοηθήσω σέ τίποτε· не могу́ поня́ть δέν μπορῶ νά καταλάβω· мо́жете ли вы э́то сде́лать? μπορεῖτε νά τό κάνετε αὐτό;· не могли́ бы вы...? δέν θά μπορούσατε νά...;· я ничего́ не могу́ сде́лать δέν μπορῶ νά κάνω τίποτε· не могу́ поступи́ть ина́че δέν μπορῶ νά κάνω διαφορετικά· ◇ мо́жет быть, быть мо́жет ἴσως, μπορεῖ, πιθανόν, ἐνδεχόμενον· мо́жет быть он уе́хал πιθανόν νά ἔφυγε· мо́жет быть я непра́в ἴσως νά μήν ἔχω δίκαιο· не мо́жет быть! εἶναι ἀδύνατον!, δέν εἶναι δυνατόν!

моч||ь II *ж разг*. ἡ δύναμη[-ις], ἡ ἰσχύς: изо все́й ~и μ'ὅλα τά δυνατά, μ' ὅλη τή δύναμη, παντί σθένει· крича́ть изо все́й ~и ξελαρυγγίζομαι νά φωνάζω· что есть ~и μ'ὅλες τίς δυνάμεις· ~и нет δέν ἀντέχω πιά, δέν βαστῶ.

моше́нни||к *м* ὁ ἀπατεώνας, ὁ λωποδύτης. ~чать *несов*. ἐξαπατῶ: ~чать в игре́ κλέβω στό παιχνίδι. ~ческий *прил*. ἀπατεωνίστικος, κατεργάρικος. ~чество *с* ἡ ἀπάτη, ἡ μπαγαποντιά, ἡ κατεργαριά.

мо́шка *ж* ἡ σκνίπα.

мошкара́ *ж собир*. οἱ σκνίπες.

мошн||а́ *ж разг*. τό πουγγί, ἡ σακκοῦλα: наби́ть ~у́ γεμίζω τό πουγγί μου, πλουτίζω.

мощёный *прил*. λιθόστρωτος.

мо́щи *мн. рел*. τά ἅγια λείψανα· ◇ живы́е ~ ὁ κοκκαλιάρης, ὁ τσίρος.

мо́щн||ость *ж* ἡ δύναμη[-ις], ἡ ἰσχύς: рабо́тать на по́лную ~ δουλεύω μέ πλήρη ἀπόδοση. ~ый *прил*. δυνατός, ἰσχυρός, κραταιός: ~ый дви́гатель κινητήρας μεγάλης ἰσχύος· ~ый уда́р τό ἰσχυρό χτύπημα.

мощу́, мости́шь и т. д. *наст. вр. от* мости́ть.

мощь *ж* ἡ δύναμη[-ις], ἡ ἰσχύς: крепи́ть ~ στερεώνω τήν ἰσχύ[ν].

мо́ю(сь), мо́ешь(ся) и т. д. *наст. вр. от* мы́ть(ся).

моя́ *ж р. от* мой I.

мрак *м* τό σκοτάδι, τό σκότος: во ~е но́чи στό σκοτάδι, τῆς νύχτας· ◇ э́то покры́то ~ом неизве́стности εἶναι σκεπασμένο μέ τό πέπλο τοῦ μυστηρίου.

мракобе́с *м* ὁ φωτοσβέστης. ~ие *с* ὁ σκοταδισμός.

мра́мор *м* τό μάρμαρο[ν]. ~ный *прил*. μαρμαρένιος, μαρμάρινος.

мрачне́ть *несов*. σκυθρωπάζω, κατσουφιάζω.

мра́чн||ость *ж* 1. ἡ σκοτεινιά, τό σκοτάδι, τό σκότος· 2. *перен*. (*характера, настроения и т. п.*) ἡ σκυθρωπότης, ἡ κατήφεια. ~ый *прил*. 1. σκοτεινός, ζοφερός· 2. *перен*. σκυθρωπός, κατηφής: ~ый взгляд τό σκυθρωπό βλέμμα· ~ые мы́сли μαῦρες σκέψεις.

мсти́тель *м* ὁ ἐκδικητής, ὁ τιμωρός. ~ность *ж* ἡ ἐκδικητικότητα[-ις]. ~ный *прил*. ἐκδικητικός, φιλέκδικος.

мстить *несов*. ἐκδικιέμαι, ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ: ~ врага́м ἐκδικοῦμαι τούς ἐχθρούς.

МТС (маши́нно-тра́кторная ста́нция) ὁ ΜΤΣ (ὁ μηχανοτραχτορικός σταθμός).

мудрено́ *предик. безл.* πολύ δύσκολο, ἀδύνατο: на него́ ~ угоди́ть εἶναι δύσκολο νά τόν ἱκανοποιήσεις· не ~, что... τίποτε τό περίεργο πού...

мудрён||ый *прил.* 1. (*сложный, замысловатый*) πολύπλοκος, μπερδεμένος, περίπλοκος / δύσκολος (*трудный*): э́то ~ое де́ло τοῦτο εἶναι μπερδεμένη ὑπόθεση· ~ узо́р τό πολυσύνθετο κέντημα· 2. (*непонятный, странный*) σύνθετος, μπερδεμένος, ἰδιότροπος / ἀλλόκοτος, παράξενος (*о человеке*)· ◇ у́тро ве́чера мудрене́е *посл.* ἡ νύχτα εἶναι καλός σύμβουλος.

мудре́ц *м* ὁ σοφός, ὁ φρόνιμος, ὁ συνετός, ὁ γνωστικός· ◇ на вся́кого ~а́ дово́льно простоты́ ≅ τό ἔξυπνο πουλί ἀπό τή μύτη πιάνεται.

мудри́ть *несов. разг.* κάνω τόν ἔξυπνο, λέγω ἐξυπνάδες.

му́др||ость *ж* ἡ σοφία, ἡ σύνεσις, ἡ φρονιμάδα, ἡ σωφροσύνη· ◇ зуб ~ости ὁ φρονιμίτης, ὁ σωφρονιστής. **~ый** *прил.* σοφός, συνετός, φρόνιμος.

муж *м* 1. (*супруг*) ὁ σύζυγος, ὁ ἄνδρας· 2. (*мужчина*) *уст., поэт.* ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἀνήρ.

мужа́ться *несов.* κάνω κουράγιο.

мужеподо́бн||ый *прил.* ποῦ ἀνδροφέρνει: ~ая же́нщина ἡ ἀνδρογυναῖκα.

му́жественн||ый *прил.* 1. ἀνδρεῖος, παλληκαρήσιος, γενναῖος, ἀνδρίκιος· 2. (*о внешности и т. п.*) ἀνδροπρεπής, ἀρρενωπός: ~ хара́ктер ὁ παλληκαρήσιος χαρακτήρας· ~ое лицо́ τό ἀρρενωπό πρόσωπο.

му́жество *с* ἡ ἀνδρεία, ἡ ἀντρειωσύνη, ἡ παλληκαριά, ἡ γενναιότητα.

мужи́||к *м* 1. (*крестьянин*) *уст.* ὁ μουζίκος, ὁ χωρικός, ὁ ἀγρότης· 2. (*мужчина*) *разг.* ὁ ἄνδρας: де́льный ~ ἱκανός ἄνθρωπος. **~цкий** *прил.* μουζίκικος, χωριάτικος.

мужск||о́й *прил.* ἀνδρικός, ἄρρην, ἀρσενικός: ~ пол τό ἀνδρικό φῦλον· ~ костю́м τό ἀνδρικό κοστοῦμι· ~о́е о́бщество ἄντρες· ~ род *грам.* τό ἀρσενικόν γένος.

мужчи́на *м* ὁ ἄνδρας, ὁ ἀνήρ, ὁ ἄντρας.

му́за *ж* ἡ μοῦσα.

музе́й *м* τό μουσεῖο[ν]. **~ный** *прил.* τοῦ μουσείου: ~ная ре́дкость πολύ σπάνιο πράγμα.

му́зык||а *ж* ἡ μουσική: симфони́ческая ~ ἡ συμφωνική μουσική· ка́мерная ~ ἡ μουσική δωματίου· лёгкая ~ ἡ ἐλαφρά μουσική· танцева́льная ~ ἡ μουσική χοροῦ· учи́тель ~и ὁ μουσικοδιδάσκαλος.

музыка́льн||ость *ж* 1. (*мелодичность*) ἡ μουσικότητα[-ης], ἡ μελωδικότητα[-ης]: ~ ре́чи ἡ μουσική τῆς ὁμιλίας· 2. (*человека*) *перев. оборотом* ἡ μουσική προδιάθεση, ἡ μουσικότης. **~ый** *прил. в разн. знач.* μουσικός: ~ая шко́ла ἡ σχολή μουσικῆς, ἡ μουσική σχολή· ~ый ве́чер ἡ μουσική βραδυά· ~ая переда́ча ἡ μουσική ἐκπομπή.

музыка́нт *м* ὁ μουσικός.

му́к||а *ж* τό βάσανο[ν], ὁ πόνος, ἡ ταλαιπωρία: ~и тво́рчества τά βάσανα τῆς δημιουργίας· родовы́е ~и οἱ ὠδῖνες (*или* οἱ πόνοι) τοῦ τοκετοῦ· ~и го́лода τά βάσανα τῆς πείνας· ◇ хожде́ние по ~ам πορεία γεμάτη βάσανα.

мука́ *ж* τό ἀλεύρι, τό ἄλευρον / ἡ φαρίνα (*тк. пшеничная*)/ τό ἄμυλο[ν], ὁ νισεστές (*картофельная*): ржана́я ~ τό ἀλεύρι σίκαλης· ◇ переме́лется — ~ бу́дет *посл.* ὅλα μέ τόν καιρό θά γίνουν.

мукомо́л *м* ὁ μυλωνᾶς, ὁ μυλωθρός, ὁ ἀλευροποιός. **~ьный** *прил.* τῆς ἀλευροποιΐας, τοῦ μύλου: ~ьный заво́д τό ἀλευροποιεῖο.

мул *м* τό μουλάρι, ὁ ἡμίονος: пого́нщик ~ов ὁ μουλαρᾶς.

мула́т *м* ὁ μιγάς

мулла́ *м* ὁ μουλᾶς, ὁ χότζας.

мультиплик||ацио́нный *прил.* τοῦ μίκυ-μάους. **~а́ции** *ж* τά κινούμενα σχέδια, ἡ ταινία μίκυ-μάους.

муля́ж *м* τό ἐκμαγεῖο[ν].

му́мия *ж* (*труп*) ἡ μούμια, ἡ μομμία.

мунди́р *м* ἡ στολή: пара́дный ~ ἡ ἐπίσημη στολή· ◇ карто́фель в ~е *разг.* ἡ ἀκαθάριστη πατάτα, ἡ πατάτα μέ τή φλοῦδα (της).

мундшту́к *м* 1. (*курительный*) ἡ πίπα, ἡ καπνοσύριγξ· 2. (*для лошадей*) τό γκέμι· 3. (*духового инструмента*) τό ἐπιστόμιο[ν], ἡ ἐπιστομίς.

муниципалите́т *м* ἡ δημαρχία, τό δημοτικό συμβούλιο, τό Δημαρχεῖον. **~а́льный** *прил.* δημοτικός, τῆς πόλεως: ~а́льные вы́боры οἱ δημοτικές ἐκλογές.

мураве́й *м* τό μυρμήγκι, ὁ μύρμηγκας, ὁ μύρμηξ, τό μερμήγκι. **~ник** *м* ἡ μυρμηγκοφωλιά, ἡ μυρμηκιά: людско́й ~ник ἡ κοσμοπλημμύρα.

муравье́д *м зоол.* ὁ μυρμηκοφάγος.

муравьи́н||ый *прил.* μυρμηκικός: ~ая ку́ча ἡ μυρμηκιά· ~ая кислота́ *хим.* τό μυρμηκικό[ν] ὀξύ.

мура́шк||а *ж разг.* 1. τό μυρμηγκάκι· 2. (*на теле*) ἡ μυρμηκίαση[-ις]: у меня́ ~и по спине́ бе́гают *разг.* μυρμηγκιάζω, αἰσθάνομαι μυρμηκίαση, αἰσθάνομαι ἀνατριχίλα.

мурлы́к||анье *с* τό ρουθούνισμα (τῆς γάτας). **~ать** *несов.* ρουθουνίζω.

муска́т *м* 1. (*орех*) τό μοσχοκάρυδο, τό μοσχοκάρυον· 2. (*сорт винограда*) τό μοσχοστάφυλο[ν]· 3. (*вино*) τό μοσχᾶτο, ὁ ἀνθοσμίας οἶνος.

му́скул *м* ὁ μῦς. **~ату́ра** *ж* τά μούσκουλα, τό σύνολον τῶν μυῶν.

мускули́стый *прил.* μυώδης, νευρώδης.

му́скус *м* ὁ μόσκος, ὁ μόσχος.

мусо́лить *несов. разг.* 1. (*пачкать слюной*) σαλιώνω: ~ каранда́ш σαλιώνω τό μολύβι· ~ па́лец σαλιώνω τό δάχτυλο· 2. *перен.* καθυστερῶ, παρατραβῶ, χρονίζω: не́чего ~ κάνε γρήγορα.

му́сор *м* τά σκουπίδια, τά σαρίδια, τά φρόκαλα / τά ἀπορρίμματα (*отбросы*). **~ить** *несов. разг.* λερώνω. **~ный** *прил.* τῶν σκουπιδιῶν: ~ное ведро́ κουβᾶς τῶν σκουπιδιῶν· ~ная я́ма ὁ λάκκος γιά τά σκουπίδια· ~ная ку́ча ἡ στίβα ἀπό σκουπίδια. **~щик** *м* ὁ σκουπιδιάρης.

мусс *м кул.* τό μούς, ἡ κρέμα ἀπό φρούτα.

муссо́н *м геогр.* ὁ μουσσών.

мусульма́н||ин *м* ὁ μουσουλμᾶνος, ὁ μωαμεθανός. **~ский** *прил.* μουσουλμανικός, μωαμεθανικός. **~ство** *с* ὁ μουσουλμανισμός, ὁ μωαμεθανισμός.

мута́ция *ж биол.* ἡ μεταλλαγή.

мут||и́ть *несов.* 1. θολώνω· 2. *перен.* (*делать неясным*) θολώνω, σκοτίζω: гнев ~и́т рассу́док ὁ θυμός σκοτίζει τό λογικό· 3. (*подстрекать*) *разг.* ἀναστατώνω, ταράζω τά πνεύματα, διεγείρω· 4. *безл.* (*тошнить*): меня́ ~и́т αἰσθάνομαι ἀναγοῦλες, ἔχω τάσιν πρός ἐμετόν. **~и́ться** 1. θολώνω (*ἀμετ.*)· 2. *безл.*: в голове́ ~и́тся θολώνει τό μυαλό. **~не́ть** *несов.* γίνομαι θολός, θολώνω (*ἀμετ.*).

му́тн||ый *прил.* 1. θολός, θαμπός· 2. (*потускневший*): ~ые глаза́ τά θολά μάτια· ~ая голова́ τό θολωμένο μυαλό· ◊ в ~ой воде́ ры́бу лови́ть *погов.* ψαρεύω στά θολά νερά.

муто́вка *ж* τό χτυπητήρι.

муть *ж* 1. τό κατακάθι, τό καταστάλαγμα· 2. *перен.* ἡ θολούρα, τό θόλωμα.

му́фта *ж* 1. τό μανσόν· 2. *тех.* ὁ συνδετικός σωλήνας.

му́х||а *ж* ἡ μύγα, ἡ μυῖα· ◊ де́лать из ~и слона́ κάνω τή[ν] τρίχα τριχιά, τά παραφουσκώνω· кака́я ~ его́ укуси́ла *разг.* κάποια μύγα τόν τσίμπησε· он и ~и не оби́дит δέν πειράζει οὔτε μυρμήγκι· быть под ~ой *разг.*, *шутл.* τά ἔχω κοπανίσει, εἶμαι πιωμένος· ~и мрут (от ску́ки) ὡς κι'οἱ μῦγες πεθαίνουν ἀπό πλήξη.

мухоло́вка *ж* 1. (*приспособление*) ἡ μυιοπαγίς· 2. *зоол.* ὁ μυιοθήρας, ὁ μυγοχάφτης.

мухомо́р *м* (*гриб*) εἶδος μανιταριῶν.

муче́ни||е *с* τό μαρτύριο[ν], τό βάσανο: подве́ргнуть ~ям βασανίζω, ὑποβάλλω σέ μαρτύρια· испы́тывать ~я βασανίζομαι· с ним одно́ ~ αὐτός εἶναι πραγματικό βάσανο.

му́чени||к *м* ὁ μάρτυρας, ὁ μάρτυς. **~ца** *ж* ἡ μάρτυς. **~ческий** *прил.* μαρτυρικός.

мучи́тель *м* ὁ βασανιστής, ὁ τύραννος. **~ный** *прил.* βασανιστικός, ὀδυνηρός.

му́чить *несов.* βασανίζω, τυραννῶ, πιλατεύω, παιδεύω. **~ся** 1. (*чем-л.*, *из-за чего-л.*) βασανίζομαι, τυραννιέμαι, παιδεύομαι: ~ся сомне́ниями μέ τυραννοῦν ἀμφιβολίες· 2. (*над чем-л.*) κοπιάζω, σπαζοκεφαλιάζω: ~ся над тру́дной зада́чей παιδεύομαι μέ ἕνα δύσκολο πρόβλημα.

мучн||и́стый *прил.* 1. (*содержащий муку или крахмал*) ἀμυλοῦχος· 2. (*напоминающий цветом муку*) ἀλευρώδης, ἀλευροῦχος. **~о́е** *с* τό ζυμαρικό. **~о́й** *прил.* ἀλευρώδης, ἀπό ἀλεύρι, ἀλευροῦχος: ~ы́е изде́лия τά ζυμαρικά.

мучу́ *наст. вр. от* мути́ть.

му́шка I *ж* 1. *уменьш.* τό μυγάκι, ἡ μυγίτσα· 2. (*на лице*) ἡ ψεύτικη ἐληά· 3. *мед.* τό μπλάστρι, τό ἔμπλαστρο[ν].

му́шк||а II *ж* (*огнестрельного оружия*) τό στόχαστρο[ν]: взять на ~у σκοπεύω, βάζω στόχο.

муштр||а́ *ж* τά ἐξαντλητικά στρατιωτικά γυμνάσια. **~ова́ть** *несов.* ὑποβάλλω σέ ἐξαντλητική στρατιωτική ἐκπαίδευση. **~о́вка** *ж см.* муштра́.

мха, мху и т. д. *род.*, *дат. ед. от* мох.

мчать *несов.* σύρω, μεταφέρω μέ ταχύτητα. **~ся** καλπάζω, τρέχω μέ μεγάλη ταχύτητα / σπεύδω (*торопиться*)/ περνῶ (*о времени*): ~ся во весь опо́р τρέχω ἀκράτητος.

мши́стый *прил.* βρυώδης, βρυοφυής, βρυοσκεπής.

мще́ние *с* ἡ ἐκδίκηση[-ις].

мщу *наст. вр. от* мстить.

мы (нас, нам, на́ми) *мест. личн.* ἐμεῖς, ἡμεῖς: мы с ва́ми поéдем вме́сте μαζί θά πᾶμε· у нас есть... ἔχουμε..: в

это время нас не бывает дома τήν ὥρα αὐτή δέν εἴμαστε σπίτι· нас это не устраивает αὐτό δέν μᾶς συμφέρει (*или* δέν μᾶς βολεύει)· приходите к нам ἐλᾶτε σέ μᾶς· работа сделана нами αὐτή τή δουλειά τήν ἐκάναμε ἐμεῖς· он говорит о нас μιλάει γιά μᾶς.

мыкаться *несов. разг.*: ~ по свету τραβιέμαι (*или* ταλαιπωροῦμαι) στήν ξενητιά.

мылить *несов.* σαπουνίζω, σαπωνίζω. ~**ся 1.** (*о человеке*) σαπουνίζομαι· 2. (*о мыле и т. п.*) κά(μ)νω ἀφρό, κά(μ)νω σαπουνάδα.

мыл||о *с* 1. τό σαπούνι, ὁ σάπων: туалетное ~ τό μοσχοσάπουνο, ὁ ἀρωματώδης σάπων· хозяйственное ~ σαποῦνι τῆς πλύσης· брусок (кусок) ~а μιά πλάκα σαπούνι· **2.** (*пена*) ὁ ἀφρός: лошадь вся в ~е τό ἄλογο βγάζει ἀφρούς.

мыловар *м* ὁ σαπωνοποιός, ὁ σαπουνᾶς. ~**ение** *с* ἡ σαπωνοποιΐα. ~**енный** *прил.* τῆς σαπωνοποιΐας: ~енный завод τό ἐργοστάσιο σαπωνοποιΐας.

мыльни||ица *ж* ἡ σαπουνιέρα, τό σαπωνοδοχεῖον. ~**ый** *прил.* ἀπό σαπούνι: ~ый порошок ἡ σαπουνόσκονη· ~ая стружка ρινίσματα σαπουνιοῦ· ~ая пена ἡ σαπουνάδα· ~ая вода τό σαπουνόνερο· ~ый пузырь *прям., перен.* ἡ σαπουνόφουσκα.

мыс *м* τό ἀκρωτήρι[ον], ὁ κάβος.

мысленн||о *нареч.* νοερά[-ῶς], μέ τό νοῦ. ~**ый** *прил.* νοερός.

мыслим||ый 1. *прич.* νοητός, δυνατός· 2. *прил.* (*возможный*) ἐνδεχόμενος, μπορετός: ~ случай ἡ ἐνδεχομένη περίπτωση· ◇ ~ое ли это дело? *разг.* εἶναι ποτέ δυνατό τέτοιο πράγμα;

мыслитель *м* ὁ στοχαστής, ὁ διανοητής. ~**ный** *прил.* στοχαστικός, διανοητικός: ~ные способности ἡ νοημοσύνη, οἱ διανοητικές ἱκανότητες.

мыслить *несов.* σκέπτομαι, συλλογίζομαι, στοχάζομαι: логически ~ σκέπτομαι λογικά· 2. (*представлять, предполагать*) φαντάζομαι, νομίζω, σκοπεύω.

мысл||ь *ж* ἡ σκέψη[-ις], ἡ ἰδέα / ὁ συλλογισμός (*рассуждение*)/ ἡ νόηση[-ις], ἡ διάνοια (*мышление*): основная ~ ἡ βασική ἰδέα· задняя ~ ἡ ὑστεροβουλία· предвзятая ~ ἡ προκατάληψη· образ ~ей ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι· ход ~ей ὁ εἱρμός τῶν σκέψεων· собраться с ~ями συγκεντρώνομαι, σκέπτομαι· носиться с ~ью κατέχομαι ἀπό τή σκέψη· подать кому-л. ~ δίνω τήν ἰδέα σέ κάποιον· приходить к ~и φθάνω στό συμπέρασμα, καταλήγω· это навело меня на ~ αὐτό μέ ὁδήγησε στή σκέψη· быть поглощённым ~ями εἶμαι ἀπορροφημένος ἀπό σκέψεις· у него мелькнула ~ τοῦ πέρασε μιά ἰδέα· не допускать и ~и οὔτε νά τό σκεφθεῖ κανείς· у меня и в ~ях не было οὔτε κἄν εἶχα αὐτήν τήν σκέψη, οὔτε κἄν τό σκέφτηκα. ~**ящий** *прич. и прил.* σκεπτόμενος, στοχαστικός: самостоятельно ~ящий человек ἄνθρωπος μέ δικιά του σκέψη.

мытарств||о *с* τά βάσανα, ἡ δοκιμασία, τό δεινοπάθημα: пройти через все ~а περνῶ ἀπό ὅλες τίς δοκιμασίες.

мыть *несов.* πλύνω, πλένω, νίβω, νίπτω: ~ руки πλύνω τά χέρια· ~ лицо νίβω τό πρόσωπο· ~ пол σφουγγαρίζω, πλύνω τό πάτωμα· ◇ рука руку моет *погов.* τό ἕνα χέρι νίβει τό ἄλλο καί τά δυό τό πρόσωπο. ~**ся** πλύνομαι, πλένομαι, νίβομαι, νίπτομαι.

мытьё *с* ἡ πλύση, τό πλύσιμο· ◇ не ~м, так катаньем *разг.* μέ τό καλό ἤ μέ τό στανιό.

мыча||ние *с* τό μούγκρισμα, τό μουγκανητό. ~**ть** *несов.* μουγκρίζω, μουγκανίζω.

мышеловка *ж* ἡ ποντικοπαγίδα, ἡ φάκα, ἡ καπάντζα.

мышечн||ый *прил. анат.* μυϊκός: ~ая ткань ὁ μυϊκός ἱστός· ~ая боль ἡ μυαλγία.

мышиный *прил.* ποντικίσιος.

мышление *с* ἡ σκέψη[-ις], ἡ νόηση[-ις].

мышц||а *ж* ὁ μῦς: ~ы рук οἱ μύες τῶν βραχιόνων· сердечная ~ τό μυοκάρδιο[ν].

мышь *ж* ὁ ποντικός, ὁ μῦς: полевая ~ ὁ ἀρουραῖος· ◇ летучая ~ ἡ νυκτερίδα, ἡ νυκτερίς.

мышьяк *м хим.* τό ἀρσενικό[ν].

мэр *м* ὁ δήμαρχος.

мюзик-холл *м* τό μιούζικ χώλλ.

мягк||ий *прил.* **1.** μαλακός, τρυφερός: ~ хлеб τό μαλακό ψωμί· ~ое мясо τό τρυφερό κρέας· ~ое кресло ἡ πολυθρόνα· 2. (*о человеке, характере*) πρᾶος, ἤπιος· 3. (*лишённый резкости*) ἀπαλός, ἤπιος: ~ свет τό ἀπαλό φῶς· ~ голос ἡ ἀπαλή φωνή· **4.** (*о погоде и т. п.*) μαλακός, ἤπιος: ~ая зима ὁ μαλακός χειμώνας· ~ климат τό ἤπιο κλίμα· 5. (*нестрогий*) ἐλαφρός: ~ое наказание ἡ ἐλαφριά ποινή· ◇ сказать в ~ой форме λέγω σέ ἤπιο τόνο (*или* μέ μαλακό τρόπο)· ~ая вода τό γλυκό νερό· ~ая мебель ντιβάνια καί πολυθρόνες. ~**о** *нареч.* 1. μαλακά,

τρυφερά· 2. (*не резко*) ἁπαλά, ἤπια· 3. (*не строго*) μέ λεπτότητα.

мягкосерде́ч||ие *с* ἡ καλοψυχία, ἡ καλοκαγαθία. ~ный *прил.* καλόψυχος, καλόκαρδος.

мя́гкость *ж* 1. ἡ ἀπαλότητα[-ης], ἡ μαλακότητα[-ης]· 2. *перен.* ἡ πραότης, ἡ μειλιχιότητα: ~ хара́ктера ἡ πραότητα τοῦ χαρακτῆρα.

мягкоте́лый *прил.* μαλθακός: ~ челове́к ὁ μαλθακός ἄνθρωπος.

мягчи́ть *несов.* ἀπαλύνω, μαλακώνω, μετριάζω.

мяки́на *ж с.-х.* τό κότσαλο, τό σκύβαλο[ν], τό ἄχυρο[ν].

мя́киш *м* ἡ ψίχα (τοῦ ψωμιοῦ).

мя́кнуть *несов.* μαλακώνω.

мя́коть *ж* τό ψαχνό[ν].

мя́м||лить *несов. разг.* 1. (*о манере говорить*) ψελλίζω· 2. *перен.* διστάζω/χασομερῶ (*медлить*). ~ля *м, ж разг.* ὁ νωθρός (*или* ὁ ἀναποφάσιστος) ἄνθρωπος.

мяси́стый *прил.* κρεατώδης, ψαχνός (*о рыбе, мясе и т. п.*)/ σαρκώδης (*о плодах, тж. о теле человека*): ~ нос ἡ σαρκώδης μύτη.

мясн||и́к *м* ὁ χασάπης, ὁ κρεοπώλης. ~о́й *прил.* μέ κρέας, ἀπό κρέας: ~о́й суп ἡ κρεατόσουπα· ~о́й бульо́н ὁ ζωμός κρέατος· ~а́я ла́вка τό χασάπικο, τό κρεοπωλεῖο[ν].

мя́со *с* τό κρέας: све́жее ~ φρέσκο κρέας· консерви́рованное ~ κρέας κονσέρβα· жа́реное ~ τό ψητό· тушёное ~ τό γιαχνί· ◇ пу́шечное ~ τό κρέας γιά τά κανόνια, ἡ τροφή γιά τά κανόνια· ни ры́ба ни ~ νερόβραστος (ἄνθρωπος)· ди́кое ~ *мед.* τό παρασάρκωμα.

мясору́бка *ж прям., перен.* ἡ κρεατομηχανή.

мя́та *ж* ἡ μέντα, ἡ μίνθη.

мяте́ж *м* ἡ στάση[-ις], ἡ ἐξέργεση[-ις], ἡ ἀνταρσία. ~ник *м* ὁ στασιαστής, ὁ ἀντάρτης. ~ный *прил.* 1. στασιαστικός· 2. (*тревожный, мятущийся*) ἀνυπότακτος, ἀνήσυχος.

мя́тн||ый *прил.* τῆς μέντας, μέ μέντα: ~ые ка́пли οἱ σταγόνες μέντας· ~ые конфе́ты οἱ μέντες, οἱ καραμέλλες μέ μέντα.

мять *несов.* 1. (*разминать*) ζουπίζω, ζουλῶ, μαλάζω, ζυμώνω / πατῶ, καταπατῶ, ποδοπατῶ (*ногами*)· 2. (*комкать*) τσαλακώνω, ζαρώνω· 3. (*лён, пеньку и т. п.*) τρίβω. ~ся 1. τσαλακώνομαι, ζαρώνω (*ἀμετ.*)· 2. (*быть в нерешительности*) *разг.* διστάζω, εἶμαι ἀναποφάσιστος.

мяу́ка||нье *с* τό νιαούρισμα, τό μιαούρισμα. ~ть *несов.* νιαουρίζω, μιαουρίζω.

мяч *м* ἡ μπάλλα, τό τόπι: футбо́льный ~ ἡ μπάλλα τοῦ ποδοσφαίρου· игра́ть в ~ παίζω μπάλλα.

Н

на I *предлог* А. *с вин. и предл. п.* 1. (*при обозначении места, на поверхности — на вопросы* куда́?, где?) (ἐ)πάνω σέ, σέ, ἐπί: на столе́ πάνω στό τραπέζι· на стол στό τραπέζι· писа́ть на бума́ге γράφω σέ χαρτί· лежа́ть на крова́ти εἶμαι ξαπλωμένος στό κρεββάτι· лечь на дива́н ξαπλώνω στό ντιβάνι· рису́нок на ковре́ σχέδιο στό χαλί· 2. (*при обозначении направления или местонахождения — на вопросы* куда́?, где?) σέ: е́хать на Кавка́з πηγαίνω στόν Καύκασο· отдыха́ть на Во́лге ἀναπαύομαι στό Βόλγα· смотре́ть на не́бо κοιτάζω τόν οὐρανό· поднима́ться на трибу́ну ἀνεβαίνω στό βῆμα· идти́ на рабо́ту πηγαίνω στή δουλειά· быть на совеща́нии εἶμαι στή συνεδρίαση· В. *с вин. п.* 1. (*при обозначении срока, промежутка времени*) γιά: на не́сколько дней γιά μερικές μέρες· на час γιά μιά ὥρα· нанима́ть на ме́сяц νοικιάζω γιά ἕνα μῆνα· уе́хать на́ зиму (на ле́то) φεύγω γιά ὅλο τό χειμῶνα (γιά ὅλο τό καλοκαῖρι)· ле́кция перенесена́ на вто́рник ἡ διάλεξη ἀναβλήθηκε γιά τήν Τρίτη· отложи́ть на коне́ц ма́я ἀναβάλλω γιά τό τέλος τοῦ Μάη· на бу́дущей неде́ле τήν ἄλλη ἑβδομάδα· 2. (*при обозначении меры, количества*) σέ, γιά: купи́ть на три́ста рубле́й ἀγοράζω γιά τριακόσια ρούβλια· на́ два рубля́ ме́ньше (κατά) δυό ρούβλια λιγώτερο· раздели́ть на́ пять часте́й διαιρῶ σέ πέντε μέρη· дели́ть на́ три *мат.* διαιρῶ διά τοῦ τρία· обе́д на четы́ре челове́ка γεῦμα γιά τέσσερα ἄτομα· ко́мната на двои́х δωμάτιο γιά δύο ἄτομα· опа́здывать на́ два часа́ ἀργῶ δυό ὧρες· на сто киломе́тров (σέ) ἑκατό χιλιόμετρα· 3. (*при обозначении цели, назначения*) γιά, διά, σέ: де́ньги на ремо́нт χρήματα γιά τήν ἐπισκευή· на вся́кий слу́чай γιά κάθε ἐνδεχόμενο· С. *с предл. п.* 1. (*при обозначении орудия или средства действия,*

при обозначении предмета, являющегося опорой, основанием, внутренней частью чего-л.) μέ: ехать на поезде **ταξιδεύω μέ τό τραῖνο**· играть на гитаре **παίζω κιθάρα**· готовить на масле μαγειρεύω μέ βούτυρο· суп на мясном бульоне σούπα μέ ζωμό κρέατος· пальто на меху παλτό μέ γούνα· коляска на рессорах ἁμαξάκι μέ σοῦστες· развести на молоке διαλύω μέσα σέ γάλα· 2. (*во время чего-л., в течение*) σέ, κατά: на каникулах στίς διακοπές· ◇ на голодный желудок μέ ἄδειο στομάχι· верить на слово δίνω πίστη στά λόγια κάποιου· на лету στόν ἀέρα· схватывать на лету *перен.* πιάνω πουλιά στόν ἀέρα· читать на память ἀπαγγέλλω ἀπό μνήμης· на весь мир σ'ὅλο τόν κόσμο· сидеть на вёслах κάθομαι στά κουπιά· перевести на греческий язык μεταφράζω στά ἑλληνικά· право на отдых δικαίωμα ἀνάπαυσης· беседа на тему συζήτηση πάνω στό θέμα· на наших глазах μπροστά στά μάτια μας· подать жалобу на кого-л. ὑποβάλλω καταγγελίαν ἐναντίον κάποιου· идти на смерть ἀντιμετωπίζω τό θάνατο· идти на врага ἐπιτίθεμαι κατά τοῦ ἐχθροῦ· влиять на кого-л. ἐπιδρῶ πάνω σέ κάποιον· быть на стороне кого-л. εἶμαι μέ τό μέρος κάποιου· дыра на дыре χιλιοτρυπημένο.

на II *частица разг.* (*возьми*) νά, πάρτο: на тебе книгу νά πᾶρε τό βιβλίο· ◇ вот тебе (и) на! αὐτό μᾶς ἔλειπε!

набáв||ить *сов. см.* набавлять. ~**ка** *ж* ἡ προσαύξηση, ἡ αὔξηση, τό ἀνέβασμα.

набавлять *несов.* αὐξάνω, ἀνεβάζω, ὑψώνω: ~ цену ὑψώνω τήν τιμή.

набалдáшник *м* ἡ λαβή μπαστουνιοῦ.

набáт *м* ἡ κωδωνοκρουσία, ὁ συναγερμός: бить в ~ ξεσηκώνω συναγερμό, χτυπῶ τίς καμπάνες γιά συναγερμό.

набéг *м* ἡ ἐπιδρομή, ἡ εἰσβολή.

набегá||ть *несов.* 1. προσκρούω, τρακάρω / σκεπάζω (*о волнах и т. п.*)· 2. (*собираться*) μαζεύομαι· 3. *безл.* (*морщить — об одежде*) σουρώνω (*ἀμετ.*), κάνω σοῦρες, πτυχοῦμαι: на спине немного ~ет σουρώνει λιγάκι στήν πλάτη.

набéгаться *сов.* κουράζομαι ἀπ' τά τρεχάματα: ~ за день ξεθεώνομαι στά τρεχάματα ὅλη τήν ἡμέρα.

набедокýрить *сов. разг.* κάνω ἀταξίες, κάνω ζημιές.

набежá||ть *сов. см.* набегать 1, 2· ~**ло** много народу μαζεύτηκε πολύ πλῆθος· ~**ло** много воды μαζεύτηκε πολύ νερό.

набекрéнь *нареч. разг.* λοξά, στραβά: надеть шапку ~ βάζω τό σκοῦφο στραβά.

набело́ *нареч.* στό καθαρό, καθαρά: переписать ~ ἀντιγράφω στό καθαρό, καθαρογράφω.

набережная *ж* ἡ προκυμαία, τό μουράγιο.

набивáть *несов.* 1. (παρα)γεμίζω: ~ трубку γεμίζω τήν πίπα· ~ до отказа γεμίζω φίσκα· 2.: ~ обручи на бочку περνῶ στεφάνια στό βαρέλι· ~ набойки σολιάζω τά τακούνια· 3. *текст.* ἀποτυπώνω· ◇ ~ цены ἀνεβάζω τίς τιμές. ~**ся** 1. (*наполняться*) γεμίζω (*ἀμετ.*)· 2. (*напрашиваться*) *разг.* ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω: ~ся в друзья ἐπιζητῶ τήν φιλία κάποιου.

набив||ка *ж* 1. τό (παρα)γέμισμα: ~ матраса τό γέμισμα τοῦ στρώματος· 2. *текст.* ἡ ἀποτύπωση. ~**ой** *прил.* *текст.* ἐμπριμέ, σταμπᾶτο πανί: ~ной ситец τό σταμπᾶτο τσίτι, τό ἐμπριμέ.

набирáть *несов.* 1. μαζεύω, μαζώνω, συναθροίζω / γεμίζω (*воду, воздух*): ~ горючее ἐφοδιάζομαι μέ καύσιμα· 2. (*производить набор куда-л.*) ἐγγράφω (*учащихся*)/ προσλαμβάνω, μισθώνω (*рабочих*)/ στρατολογῶ, ἐπιστρατεύω (*в армию*): ~ учеников ἐγγράφω μαθητές· 3. *полигр.* στοιχειοθετῶ· ◇ ~ номер (телефона) παίρνω τόν ἀριθμό (τηλεφώνου)· ~ скорость ἀνοίγω ταχύτητα· ~ высоту ἀνυψώνομαι, παίρνω ὕψος. ~**ся** *несов.* 1. (*скапливаться*) μαζεύομαι, μαζώνομαι, συναθροίζομαι, συσσωρεύομαι· 2. (*чего-л.*): ~ся ума βάζω μυαλό· ~ся сил δυναμώνω· ~ся храбрости βρίσκω τό κουράγιο.

набитый *прил.* γεμισμένος / πλήρης, γεμᾶτος (*полный*)/ παραγεμισμένος, ὑπερπλήρης (*переполненный*): битком ~ γεμᾶτος φίσκα· ◇ ~ дурак βλάκας μέ περικεφαλαία, ἕνας βλάκας καί μισός.

набить *сов. см.* набивать· ~ гвоздей в стену καρφώνω καρφιά στόν τοῖχο· ~ обруч на бочку περνῶ στεφάνι στό βαρέλι· ◇ ~ карман πλουτίζω, βγάζω· ~ руку ἀποκτῶ πεῖρα· ~ оскомину *а*) μουδιάζουν τά δόντια, *б*) *перен.* μπουχτίζω κάτι. ~**ся** *сов. см.* набиваться 1.

наблюдáтель *м* ὁ παρατηρητής. ~**ность** *ж* ἡ παρατηρητικότητα[-ης]. ~**ный** *прил.* 1. (*служащий для наблюдения*) παρατηρητικός, ἐρευνητικός: ~ный пункт *воен.* τό παρατηρητήριο[ν]· 2. (*о человеке*) παρατηρητικός, διορατικός.

наблюдáть *несов.* 1. παρατηρῶ, παρακολουθῶ· 2. (*следить, надзирать*) ἐπιτη-

ρῶ, προσέχω, ἐπιβλέπω, παρακολουθῶ: ~ за порядком ἐπιβλέπω (*или* ἐπιτηρῶ) τήν τάξη· ~ за больным προσέχω τόν ἄρρωστο.

наблюдéни||е *с* **1.** ἡ παρατήρησις: вести́ ~я παρακολουθῶ, παρατηρῶ· **2.** (*надзор*) ἡ παρακολούθηση[-ις], ἡ ἐπίβλεψη[-ις], ἡ ἐπιτήρηση[-ις]: быть под ~ем врача́ εἶμαι ὑπό τήν ἐπίβλεψη (*или* εἶμαι ὑπό τήν ἐπιτήρηση) τοῦ ἰατροῦ.

на́божн||ость *ж* ἡ εὐλάβεια, ἡ εὐσέβεια, ἡ θεοσέβεια. **~ый** *прил.* εὐλαβής, εὐσεβής, θεοσεβής.

набо́йк||а *ж* (*на каблуке*) τό φάλτσο τοῦ τακουνιοῦ: рези́новые ~и τά λαστιχένια τακούνια.

на́бок *нареч.* στό πλάϊ, λοξά, στραβά: наде́ть шля́пу ~ βάζω τό καπέλλο στραβά.

наболе́вш||ий *прил.* πονεμένος, ἀλγεινός: ~ее ме́сто τό ἀλγεινό σημεῖο· ◇ ~ вопро́с τό ἐπεῖγον ζήτημα.

наболе́||ть *сов.* πονῶ, αἰσθάνομαι πόνο: на душе́ у меня́ ~ло μάτωσε ἡ καρδιά μου.

набо́р *м* **1.** (*куда-л.*) ἡ ἐγγραφή, ἡ εἰσαγωγή (*учащихся*)/ ἡ μίσθωση (*рабочих*)/ ἡ στρατολογία, ἡ ἐπιστράτευση[-ις] (*в армию*): производи́ть ~ ἐγγράφω, εἰσάγω (*в учебное заведение и т. п.*) / προσλαμβάνω, μιστώνω (*рабочих*)· **2.** (*комплект*) ἡ συλλογή, τό τακίμι: ~ инструме́нтов τά ἐργαλεῖα, ἡ συλλογή ἐργαλείων· **3.** *полигр.* ἡ στοιχειοθέτηση· ◇ ~ слов κούφια λόγια, λόγια χωρίς σημασία. **~ный** *прил. полигр.* στοιχειοθετικός: ~ный цех τό στοιχειοθετεῖο· ~ная доска́ τό στοιχειοθέσιο· ~ная лине́йка τό συνθετήριο· ~ная ка́сса ἡ στοιχειοθήκη, ἡ κάσσα. **~щик** *м* ὁ στοιχειοθέτης.

набра́сывать I *несов.* **1.** (*на пол и т. п.*) ρίχνω, πετῶ κάτω· **2.** (*в общих чертах*) προσχεδιάζω, διατυπώνω σέ γενικές γραμμές (*проект, рисунок и т. п.*)/ γράφω στά πρόχειρα (*письмо*): ~ план καταστρώνω πρόχειρα τό σχέδιο.

набра́сывать II *несов.* ρίχνω: ~ плато́к на пле́чи ρίχνω τή μαντήλα στούς ὤμους· ~ пальто́ ρίχνω ἐπάνω μου τό παλτό· ~ крюк на пе́тлю περνῶ τό γάντζο.

набра́сываться *несов.* ρίχνομαι, ρίπτομαι, χυμάω: ~ на кого́-л. ρίχνομαι ἐπάνω σέ κάποιον· ~ на еду́ ρίχνομαι στό φαΐ· ~ на кого́-л. с вопро́сами βομβαρδίζω κάποιον μέ ἐρωτήσεις.

набра́ть *сов. см.* набира́ть· ~ цвето́в μαζεύω λουλούδια· ◇ ~ воды́ в рот καταπίνω τή γλῶσσα μου. **~ся** *см.* набира́ться.

набрести́ *сов.* βρίσκω, ἀπαντῶ: ~ на че́й-л. след πέφτω πάνω στά ἴχνη κάποιου· ~ на уда́чную мысль μοῦ ἔρχεται μιά ἐνδιαφέρουσα ἰδέα.

наброса́ть *сов. см.* набра́сывать I.

набро́сить *сов. см.* набра́сывать II.

набро́ситься *сов. см.* набра́сываться.

набро́сок *м* τό προσχεδίασμα, τό προσχέδιο[ν], τό σκαρίφημα: каранда́шный ~ σκιαγράφημα μέ τό μολύβι· ~ рома́на τό προσχέδιο μυθιστορήματος· сде́лать ~ σκιαγραφῶ, κάνω πρόχειρο σχέδιο.

набрю́шник *м* ὁ ἐπίδεσμος τῆς κοιλιᾶς.

набуха́ние *с* τό πρήξιμο, τό φούσκωμα, ἡ ἐξόγκωση, τό οἴδημα.

набуха́||ть *несов.* πρήζομαι, πρήσκομαι, φουσκώνω: по́чки ~ют на дере́вьях τά δέντρα μπουμπουκιάζουν.

набу́хнуть *сов. см.* набуха́ть.

нава́га *ж* ὁ γάδος.

наважде́ние *с* τό φάντασμα, ἡ ὀπτασία.

нава́ливать *несов.*, **навали́ть** *сов.* σωριάζω, συσσωρεύω (*в кучу, беспорядочно*)/ φορτώνω (*какой-л. груз*): ~ дрова́ в сара́й σωριάζω τά ξύλα στήν ἀποθήκη· **2.** (*обязанности и т. п.*) *разг.* ἐπιβαρύνω, φορτώνω· **3.** *безл.*: навали́ло мно́го сне́гу σώριασε πολύ χιόνι· навали́ло мно́го наро́ду *разг.* μαζεύτηκε πολύς κόσμος. **~ся** πιέζω, πλακώνω: ~ся гру́дью πιέζω μέ τό στῆθος.

нава́р *м* τό ζουμί, τό παχύ ζουμί (*бульон*)/ τό λίπος, τό πάχος (*жир*). **~истый** *прил.* παχύς, δυνατός: ~истый бульо́н ὁ παχύς ζωμός.

навари́ть *сов.* βράζω (*σέ μεγάλη ποσότητα*): ~ су́пу βράζω σούπα.

навева́||ть *несов.* **1.** (*приносить с собой — о ветре*) φέρνω, φυσῶ: ве́тер ~л прохла́ду ὁ ἀέρας ἔφερε ψύχρα, φύσηξε δροσιά· **2.** (*что-л. на кого-л.*) ἐμπνέω / ὑποβάλλω (*вызывать*): ~ тоску́ προξενῶ πλήξη.

наве́даться *сов.*, **наве́дываться** *несов.* *разг.* ἐπισκέπτομαι κάποιον.

навезти́ *сов.* κουβαλῶ μέ μεταφορικό μέσο (*σέ μεγάλη ποσότητα*).

наве́к(и) *нареч.* γιά πάντα, αἰώνια, αἰωνίως.

наве́рно *нареч.* **1.** (*несомненно*) ἀσφαλῶς, σίγουρα· **2.** (*вероятно*) μᾶλλον, κατά πᾶσαν πιθανότητα, ὅπως φαίνεται: я, ~, не приду́ μᾶλλον δέν θά ἔρθω.

навернуться *сов. см.* навёртываться.

наверняка *нареч. разг.* ἀσφαλῶς, βεβαίως/ σίγουρα (*непременно*).

наверстать *сов.*, **навёрстывать** *несов.* ξανακερδίζω, ἀνακτῶ, ἐπανακτῶ: ~ упущенное время ξανακερδίζω τόν καιρό πού ἔχασα.

навёртыва||ться *несов.*: на глаза ~ются слёзы τά μάτια γεμίζουν δάκρυα.

наверх *нареч.* (ἐ)πάνω, ψηλά: положить ~ βάζω ἐπάνω.

наверху *нареч.* (ἐ)πάνω, ψηλά.

навес *м* τό ὑπόστεγο / ἡ τέντα (*холщовый*)/ τό προστέγασμα, τό πρόστεγο[ν] (*крыши*)/ τό γεῖσο[ν], ἡ γρηπῖδα (*над окном, дверью*): деревянный ~ τό ξύλινο ὑπόστεγο.

навеселе *нареч.* στό κέφι: быть ~ εἶμαι στό κέφι.

навесить *сов. см.* навешивать I.

навесной *прил.* κρεμαστός, πρόσθετος: ~ замок τό λουκέτο.

навесный *прил. воен.* ἐπισκηπτικός: ~ огонь ἐπισκηπτική βολή.

навести *сов. см.* наводить.

навестить *сов. см.* навещать.

навéтренн||ый *прил.* προσήνεμος, σοβράνος: ~ая сторона ἡ προσήνεμη πλευρά.

навечно *нареч. см.* навеки.

навешать *сов. см.* навешивать II.

навешивать I *несов.* 1. (*повесить*) κρεμῶ, βάζω, ἀναρτῶ· 2.: ~ дверь περνῶ τήν πόρτα στούς μεντεσέδες.

навешивать II *несов.* (*взвешивать*) ζυγίζω (*μετ.*) (*σέ μεγάλη ποσότητα*).

навещать *несов.* ἐπισκέπτομαι: ~ больного ἐπισκέπτομαι τόν ἄρρωστο.

навеять *сов. см.* навевать.

навзничь *нареч.* ἀνάσκελα, ὑπτίως: упасть ~ πέφτω ἀνάσκελα.

навзрыд *нареч.*: плакать ~ κλαίω μέ λυγμούς.

навиг||ационный *прил.* ναυσιπλοϊκός. ~**ация** *ж* ἡ ναυσιπλοΐα.

нависать *несов.*, **нависнуть** *сов.* 1. (*свисать*) κρέμομαι ἀπό πάνω, ἐπικρέμαμαι, ὑψώνομαι: скалы нависли над морем οἱ βράχοι ὑψώνονται πάνω ἀπό τή θάλασσα· 2. *перен.* (*угрожать*) ἐπαπειλοῦμαι: нависла опасность ἐπαπειλεῖται κίνδυνος.

нависш||ий 1. *прич. от* нависать· 2. *прил.* πού ἐπικρέμεται, πού ὑψώνεται, προεξέχων: ~ая скала βράχος πού ὑψώνεται· ~ие брови τά προεξέχοντα φρύδια· ~ая опасность ὁ ἐπαπειλούμενος κίνδυνος.

навлекать *несов.*, **навлечь** *сов.* ἐπισύρω, ἐφελκύω, τραβῶ, προκαλῶ: ~ на себя подозрения προκαλῶ ὑποψίες, γίνομαι ὕποπτος· ~ позор на кого-л. ντροπιάζω κάποιον.

наводить *несов.* κατευθύνω (*направлять*) / σκοπεύω (*нацеливать*): ~ на след κατευθύνω στά ἴχνη· ~ орудие на цель κατευθύνω τό πυροβόλο σέ στόχο· ◇ ~ лоск, ~ глянец γιαλίζω, λουστράρω, στιλβώνω· ~ красоту *разг.* καλλωπίζομαι, βάφομαι· ~ порядок βάζω τάξη· ~ скуку προξενῶ (*или* προκαλῶ) πλήξη, γίνομαι ἀνιαρός· ~ страх на кого-л. προξενῶ φόβο σέ κάποιον· ~ справку о чём-л. πληροφοροῦμαι, παίρνω πληροφορίες γιά κάτι· ~ критику *разг.* κάνω κριτική· ~ на мысль ὁδηγῶ στή σκέψη· ~ мост κτίζω γέφυρα.

наводк||а *ж воен., опт.* ἡ σκόπευση[-ις], τό σημάδεμα: прямой ~ой ἡ ἀπευθείας σκόπευση· ◇ ~ моста ἡ γεφύρωση, ἡ κατασκευή γέφυρας.

наводнени||е *с* ἡ πλημμύρα: пострадавший от ~я ὁ πλημμυροπαθής.

наводнить *сов.*, **наводнять** *несов.* 1. *прям., перен.* πλημμυρίζω, κατακλύζω: ~ рынок товарами κατακλύζω τήν ἀγορά μέ ἐμπορεύματα.

навод||чик *м* 1. *воен.* ὁ σκοπευτής· 2. (*вор*) ὁ ὁδηγός κλεπτοσυμμορίας. ~**ящий** 1. *прич. от* наводить· 2. *прил.*: ~ящий вопрос ὑποβοηθητική ἐρώτηση.

навоз *м* ἡ κοπριά, ἡ κόπρος / ἡ σβουνιά (*коровий*).

навозн||ый *прил.* κοπρώδης, τῆς κοπριᾶς: ~ая куча ὁ σωρός κοπριᾶς· ~ жук τό σκαθάρι, ὁ κοπροκάνθαρος.

наволока, наволочка *ж* ἡ μαξιλαροθήκη.

навострить *сов. разг.*: ~ уши τεντώνω τ'αὐτί μου, τείνω εὐήκοον οὖς· ~ лыжи τό κόβω λάσπη, τό βάζω στά πόδια. ~**ся** *разг.* κάμνω προόδους σέ κάτι.

наврать *сов. разг.* λέγω ψέματα.

навряд ли *частица разг.* πολύ ἀπίθανο[ν], μᾶλλον δέν: ~ он сегодня придёт μᾶλλον δέν θά ἔρθει σήμερα.

навсегда *нареч.* γιά πάντα, παντοτεινά: раз (и) ~ μιά γιά πάντα.

навстречу *нареч.* πρός συνάντηση: ехать ~ πηγαίνω νά προϋπαντήσω· пойти кому-л. ~ *перен.* ἱκανοποιῶ τήν ἐπιθυμία κάποιου.

навык *м* ἡ πεῖρα / ἡ συνήθεια (*привычка*)/ ἡ εὐχέρεια (*лёгкость*): приобрести ~ в работе ἀποκτῶ πεῖρα στή δουλειά.

навы́кат *нареч.*: глаза́ ~ τά γουρλωμένα μάτια.

навы́лет *нареч.* διαμπερῶς: ра́ненный пу́лей ~ τραυματισμένος ἀπό σφαῖρα διαμπερῶς.

навы́пуск *нареч.*: руба́шка ~ τό πουκάμισο ἔξω ἀπ' τό παντελόνι· брю́ки ~ τό παντελόνι πάνω ἀπ' τίς μπότες.

навы́рез *нареч.* μέ δοκιμή, μέ τό μαχαίρι: купи́ть арбу́з (ды́ню) ~ ἀγοράζω καρπούζι (πεπόνι) μέ τό μαχαίρι.

навы́тяжку *нареч.*: стоя́ть ~ στέκομαι σέ στάση προσοχῆς.

навью́чивать *несов.*, **навью́чить** *сов.* φορτώνω.

навяза́ть *сов. см.* навя́зывать.

навя́зчив||о *нареч.* ἐνοχλητικά, φορτικά. **~ость** *ж* ἡ ἐνοχλητικότητα[-ης], ἡ φορτικότητα, ἡ ὀχληρότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἐνοχλητικός, φορτικός, ὀχληρός: ~ый челове́к ὁ φορτικός ἄνθρωπος· ~ый посети́тель ὁ ὀχληρός ἐπισκέπτης· ◇ ~ая иде́я ἡ ἔμμονος ἰδέα· ~ый моти́в τό ἔμμονο μοτίβο.

навя́зывать *несов.* 1. (*нама́тывать*) (προσ)δένω· 2. (*заставля́ть приня́ть*) ἐπιβάλλω: ~ своё мне́ние ἐπιβάλλω τήν ἄποψή μου· 3. (*о вя́заных изде́лиях*) πλέκω (*σέ μεγάλη ποσότητα*).

навя́зываться *несов.* φορτώνομαι, γίνομαι φόρτωμα: ~ кому́-л. в попу́тчики φορτώνομαι παρέα σέ κάποιον.

нага́дить *сов.* 1. λερώνω, βρωμίζω, γεμίζω βρωμιές· 2. (*кому́-л.*) *разг.* κάνω βρωμιά, κάνω παλιηπανθρωπιές, κάνω ζημιά.

нага́йка *ж* τό μαστίγιο[ν], τό καμ(ου)τσίκι.

нага́р *м* τό ἀπόκαυτρο, ἡ καύτρα, ἡ καρβουνήθρα/ τό ἀποκέρι (*от свечи́*).

нагиба́ть *несов.* λυγίζω, κλίνω, γέρνω: ~ ве́тку λυγίζω τό κλωνάρι. **~ся** σκύβω, σκύφτω, κύπτω.

нагишо́м *нареч.* τσιτσίδι, θεόγυμνος, ὁλόγυμνος.

нагл||е́ть *несов.* ἀποθρασύνομαι, αὐθαδιάζω, ξετσιπώνομαι. **~е́ц** *м* ὁ θρασύς, ὁ αὐθάδης, ὁ ἀναιδής, ὁ ξετσίπωτος.

на́гло *нареч.* μέ θράσος, ἀναιδῶς, ξετσίπωτα. **~сть** *ж* ἡ θρασύτητα, ἡ αὐθάδεια, ἡ ἀναίδεια, ἡ ξετσιπωσιά: кака́я ~сть! τί ἀναίδεια!, τί ξετσιπωσιά!

наглота́ться *сов.* καταπίνω (*σέ μεγάλη ποσότητα*): ~ пы́ли καταπίνω πολλή σκόνη.

на́глухо *нареч.* ἑρμητικά[-ῶς].

на́гл||ый *прил.* θρασύς, ἰταμός, αὐτάδης, ξετσίπωτος: ~ая ложь τό ξετσίπωτο ψέμα.

нагляде́ться *сов.* χορταίνω νά κυττάζω: не могу́ ~ δέν χορταίνω νά κυττάζω.

нагля́дн||ый *прил.* 1. (*в педаго́гике*): ~ое обуче́ние μαθήματα μέ εἰκόνες· ~ые посо́бия βοηθήματα ἐποπτικῆς διδασκαλίας· 2. (*убеди́тельный*) χεροπιαστός, ὀφθαλμοφανής, πειστικός, καταφανής: ~ приме́р χεροπιαστό παράδειγμα.

нагна́иваться *несов.* διαπυοῦμαι, πυορροῶ, ὀμπυάζω, κάνω πύο[ν].

нагна́ть *сов.* 1. *см.* нагоня́ть I· 2. συναθροίζω, μαζεύω: ~ наро́ду μαζεύω κόσμο.

нагнета́||ние *с*: ~ во́здуха τό δόσιμο ἀέρα. **~тельный** *прил.* *тех.*: ~тельный насо́с ἡ καταθλιπτική ἀντλία. **~ть** *несов.* πιέζω, συμπιέζω, ἀνεβάζω τήν πίεση.

нагно||е́ние *с* ἡ διαπύηση[-ις], ἡ πυόρροια, τό ὄμπυασμα. **~и́ться** *сов. см.* нагна́иваться.

нагну́ть(ся) *см.* нагиба́ть(ся).

наговори́ть *сов.* 1. λέγω πολλά, ἀραδιάζω κουβέντες, φλυαρῶ: ~ ли́шнего λέγω περιττά λόγια, φλυαρῶ· 2. (*наклевета́ть*) *разг.* συκοφαντῶ, διαβάλλω. **~ся** (*вдо́воль*) χορταίνω κουβέντα: мы не могли́ ~ся δέν χορταίναμε νά κουβεντιάζουμε.

наго́й *прил.* γυμνός, θεόγυμνος, τσίτσιδος.

на́голо́ *нареч.* γυμνά, ὁλόγυμνα, σύρριζα: остри́чь ~ κόβω σύρριζα τά μαλλιά· ◇ ша́шки наголо́! ἕλξατε τάς σπάθας!

на́голову *нареч.* κατακέφαλα: разби́ть ~ τσακίζω κατακέφαλα.

наголода́ться *сов.* πεινῶ, ὑποφέρω ἀπό τήν πεῖνα.

нагоня́й *м разг.* ἡ κατσάδα, ἡ ἐπίπληξη, τό μάλωμα: получи́ть ~ τρώγω κατσάδα· дать ~ βάζω κατσάδα, ψέλνω τόν ἀναβαλλόμενο.

нагоня́ть *несов.* 1. (*догоня́ть*) φτάνω, προφτάνω, καταφτάνω· 2. (*навёрстывать*) ἀναπληρώνω, κερδίζω· 3. (*вызыва́ть, причиня́ть*) προξενῶ, φέρνω: ~ тоску́ φέρνω ἀνία· ~ страх на кого́-л. προξενῶ φόβο σέ κάποιο· ~ сон προκαλῶ ὕπνο.

на-гора́ *нареч.*: вы́дать у́голь ~ ἐξορύσσω κάρβουνο.

нагора́живать *несов. см.* нагороди́ть.

нагоре́||ть 1. (*о свече́*) σκεπάζομαι μέ καύτρα· 2. *безл. разг.*: мне за э́то ~ло ἐγώ γι'αὐτό ἔφαγα κατσάδα.

наго́рн||ый *прил.* ὀρεινός: ~ая страна́ ὀρεινή χώρα.

нагороди́ть *сов.* 1. (*настро́ить*) χτίζω, στήνω· 2. (*нагромозди́ть*) στοιβάζω,

σωριάζω· ◇ ~ чепуху́ λέγω ἕνα σωρό σαχλαμάρες.

наго́рье *с* ἡ ὀρεινή περιοχή, ἡ ὀρεινή χώρα.

нагота́ *ж* ἡ γυμνότητα, ἡ γύμνια.

нагото́ве *нареч.*: быть ~ εἶμαι ἕτοιμος.

нагото́ви||ть *сов.* 1. (*запасать*) ἑτοιμάζω, ἐφοδιάζομαι, ἀποθηκεύω: ~ то́плива ἐφοδιάζομαι μέ καύσιμη ὕλη· 2. (*настряпать*) μαγειρεύω: я ~ла су́пу на́ три дня μαγειρεύω σούπα γιά τρεῖς μέρες. **~ться** *разг.*: на него́ (на них) не ~шься δέν προφταίνεις νά τοῦ (νά τούς) ἀγοράζεις.

награ́бить *сов.* κλέβω, διαρπάζω (σέ μεγάλη ποσότητα).

награ́да *ж* ἡ ἀνταμοιβή/ τό ἔπαθλο[ν], τό βραβεῖο[ν] (*в спорте, на конкурсе, в школе*)/ τό παράσημο (*правительственная*).

наград||и́ть *сов. см.* награжда́ть· приро́да ~и́ла его тала́нтом ἡ φύσις τόν ἐπροίκισε μέ ταλέντο. **~ны́е** *мн.* τό χρηματικό βραβεῖο, τά χρήματα τοῦ βραβείου.

награжд||а́ть *несов.* 1. ἀνταμείβω, (ἐπι-)βραβεύω: ~ о́рденом παρασημοφορῶ, ἀπονέμω παράσημο· ~ кого́-л. улы́бкой ἀνταμείβω κάποιον μέ χαμόγελο, χαρίζω σέ κάποιον ἕνα χαμόγελο· 2. (*наделять*) προικίζω, χαρίζω.

награжде́ние *с* ἡ βράβευσις, ἡ ἀπονομή βραβείου (ἐπάθλου) (*в школе, на конкурсе, в спорте*)/ ἡ παρασημοφόρηση[-ις], ἡ παρασημοφορία (*орденом*).

нагре́в *м тех.* ἡ θέρμανση[-ις], τό ζέσταμα: пове́рхность ~а ἡ θερμαινόμενη ἐπιφάνεια. **~а́ние** *с* ἡ θέρμανση[-ις], τό ζέσταμα. **~а́тель** *м тех.* ὁ θερμαντήρ, ὁ θερμοσίφων **~а́тельный** *прил.* θερμαντικός, τῆς θέρμανσης: ~а́тельный прибо́р ἡ συσκευή θέρμανσης.

нагрева́ть *несов.*, **нагре́ть** *сов.* 1. θερμαίνω, ζεσταίνω· 2. (*одурачивать*) *разг.* ἐξαπατῶ, ἀφαιρῶ μέ ἀπάτη· ◇ ~ ру́ки на чём-л. κάνω τή μπάζα μου, παίρνω τή μίζα μου. **~ся** θερμαίνομαι, ζεσταίνομαι.

нагромо||жда́ть *несов.* στοιβάζω, συσσωρεύω, ἐπισωρεύω. **~жда́ться** συσσωρεύομαι. **~жде́ние** *с* ἡ συσσώρευση, ἡ ἐπισώρευση[-ις], ἡ σωρεία. **~зди́ть(ся)** *сов. см.* нагроможда́ть(ся).

нагруби́ть *сов. см.* груби́ть.

нагру́дник *м* τό μπροστήθι, τό προστήθιον / ἡ σαλιαρίστρα, ἡ σαλιάρα (*детский*).

нагружа́ть *несов.*, **нагрузи́ть** *сов.* 1. φορτώνω· 2. (*обременять*) ἐπιφορτίζω, ἐπιβαρύνω. **~ся** φορτώνομαι.

нагру́зк||а *ж* 1. (*действие*) τό φόρτωμα, ἡ φόρτωση[-ις]· 2. (*груз*) τό φορτίο[ν], ὁ φόρτος· 3. *перен.* (*загруженность*) ὁ φόρτος δουλειᾶς, οἱ ὑποχρεώσεις: по́лная ~ ὁ πλήρης φόρτος· рабо́тать с по́лной ~ой ἐργάζομαι μέ πλήρη ἀπόδοση.

нагря́ну||ть *сов. разг.* ἔρχομαι ξαφνικά, πλακώνω, ἐνσκήπτω: ~ла беда́ μᾶς βρῆκε ἀναπάντεχα τό κακό.

нагуля́ться *сов.* χορταίνω περίπατο.

над *предлог с твор. п.* 1. (*поверх*) (ἐ)πάνω ἀπό, ὑπεράνω, ἀποπάνω: ла́мпа над столо́м ἡ λάμπα εἶναι ἐπάνω ἀπό τό τραπέζι· над мое́й голово́й πάνω ἀπό τό κεφάλι μου· 2. *перен.* (*со словами, означающими: иметь власть, господствовать*) ἐπί, ἐπάνω σέ: вы име́ете над ним большу́ю власть ἔχετε μεγάλη ἐπιρροή ἐπάνω του· 3. (*в остальных случаях передаётся винительным падежом*): рабо́тать над чертежо́м δουλεύω τό σχέδιο· лома́ть го́лову над че́м-л. σπάνω τό κεφάλι μου (*или* σπαζοκεφαλιάζω) νά λύσω ἕνα ζήτημα· смея́ться над ке́м-л. (над че́м-л.) εἰρωνεύομαι, κοροϊδεύω κάποιον (κάτι)· сжа́литься над ке́м-л. λυπᾶμαι κάποιον.

надава́ть *сов.* δίνω, φορτώνω: ~ поруче́ний φορτώνω μέ παραγγελίες· ~ пода́рков δίνω πολλά δῶρα· ~ тумако́в ξυλοφορτώνω κάποιον.

надави́ть *сов.*, **нада́вливать** *несов.* 1. πιέζω, πατῶ: ~ кно́пку πατῶ τό κουμπί· 2. (*выжимать*) βγάζω, στύβω: надави́ть со́ку στύβω τό χυμό.

надари́ть *сов.* φορτώνω μέ δῶρα, γεμίζω δῶρα.

надба́вить *сов. см.* надбавля́ть.

надба́в||ка *ж* ἡ αὔξηση[-ις], ἡ προσαύξηση/ ἡ ὑπερτίμησις (*цены*)/ ἡ πλειοδοσία (*на аукционе*): получа́ть ~ку παίρνω αὔξηση.

надбавля́ть *несов.* αὐξάνω, ἀνεβάζω, ὑψώνω.

надвига́ть *несов.*, **надви́нуть** *сов.* (*нахлобучивать*) βυθίζω: ~ шля́пу на лоб χώνω βαθειά τό καπέλλο. **~ся** (*приближаться*) πλησιάζω, προχωρῶ, φτάνω, φθάνω: ту́ча надвига́ется τό σύννεφο πλησιάζει.

надво́дн||ый *прил.* πάνω ἀπ' τό νερό, ὑπεράνω τοῦ ὕδατος: ~ая часть су́дна τά ψηλά (*или* τά ἔξαλα) τοῦ πλοίου.

на́двое *нареч.* (*пополам*) στά δύο· ◇ э́то ещё ба́бушка ~ сказа́ла *погов.* τρέχα γύρευε.

надвяза́ть *сов.*, **надвя́зывать** *несов.* 1. (*чулки, носки*) πλέκω πρόσθετο· 2. (*удли-*

нять) ματίζω, μακραίνω: ~ верёвку ματίζω τό σχοινί.

надгроб||ие *с* τό ἐπιτύμβιο[ν]. **~ный** *прил.* ἐπιτύμβιος, ἐπιτάφιος: ~ная на́дпись τό ἐπιτύμβιο[ν]· ~ное сло́во ὁ ἐπικήδειος (λόγος)· ~ный ка́мень ἡ ἐπιτάφιος πλάκα[-άξ].

надгрыза́ть *несов.*, **надгры́зть** *сов.* ροκανίζω, τρωγανίζω.

надева́ть *несов.* φορῶ, βάζω, περνῶ: ~ шу́бу βάζω τή γούνα· ~ шля́пу βάζω τό καπέλλο μου· ~ пла́тье φορῶ τό φουστάνι· ~ в рукава́ περνῶ τά μανίκια· ~ жаке́т внаки́дку ρίχνω τή ζακέτα στούς ὤμους· ~ кольцо́ βάζω τό δαχτυλίδι, περνῶ τό δαχτυλίδι· ~ очки́ βάζω τά γιαλιά μου· ~ тра́ур φορῶ πένθος, μαυροφορῶ.

наде́жд||а *ж* ἡ ἐλπίδα[-ίς], ἡ προσδοκία: возлага́ть ~у на что́-л. στηρίζω τίς ἐλπίδες μου κάπου· пита́ть ~у τρέφω τήν ἐλπίδα· подава́ть ~ы ὑπόσχομαι πολλά· не оправда́ть наде́жд διαψεύδω τίς προσδοκίες· после́дняя ~ ἡ τελευταία ἐλπίδα· в ~е μέ τήν ἐλπίδα πώς.., ἐλπίζοντας.

надёжн||ость *ж* ἡ στερεότητα[-ης], ἡ σταθερότητα[-ης] (*солидность, прочность*)/ ἡ σιγουριά (*верность*)/ ἡ ἀσφάλεια (*безопасность*). **~ый** *прил.* στερεός, σταθερός (*солидный, прочный*)/ σίγουρος, πιστός, ἀξιόπιστος (*верный*)/ ἀσφαλής (*безопасный*): ~ые войска́ τά πιστά στρατεύματα· ~ый фунда́мент τό στερεό θεμέλιο· ~ный помо́щник ὁ πιστός βοηθός· ~ый друг ὁ ἔμπιστος φίλος· ~ая опо́ра τό σταθερό στήριγμα· в ~ом ме́сте ἐν ἀσφαλεία, σέ σίγουρο μέρος.

наде́л *м* ὁ κλῆρος, ἡ μερίδα[-ίς], τό μερίδιο[ν]: получа́ть земе́льный ~ παίρνω κλῆρο (γῆς), παίρνω ἕνα κομμάτι γῆς.

наде́лать *сов.* 1. (*сделать много*) κάνω, φτ(ε)ιάνω, κατασκευάζω: ~ игру́шек κατασκευάζω παιγνίδια· 2. (*предосудительное, плохое*) κάνω / προξενῶ (*причинять*): ~ оши́бок κάνω λάθη· ~ глу́постей κάνω βλακεῖες, κάνω κουταμάρες· ~ неприя́тностей (хлопо́т) кому́-л. προξενῶ ἐνοχλήσεις (μπελάδες) κάποιου· что́ ты наде́лал! τί ζημιά ἔκανες!

надели́ть *сов.*, **наделя́ть** *несов.* ἀπονέμω, παρέχω, δίνω, παραχωρῶ / διανέμω (*при разделе*)/ προικίζω, χαρίζω (*одарить*): приро́да надели́ла его́ спосо́бностями ἡ φύση τόν ἐπροίκισε μέ ἱκανότητες.

надёргать *сов.* ξεριζώνω, βγάζω, μαζεύω (ξεριζώνοντας): ~ льну μαζεύω πολύ λινάρι· ◊ ~ цита́т *разг.* μαζεύω τσιτάτα ἀπό δῶ κι'ἀπό κεῖ.

надерзи́ть *сов.* αὐθαδιάζω, φέρομαι ἀναιδῶς.

наде́ть *сов. см.* надева́ть.

наде́||яться *несов.* 1. ἐλπίζω: я ~юсь, что... ἐλπίζω νά.., ἐλπίζω πώς...· я ~юсь на успе́х ἐλπίζω νά ἐπιτύχω· 2. (*полагаться*) βασίζομαι, στηρίζω τίς ἐλπίδες: я на тебя́ ~юсь στηρίζω τίς ἐλπίδες μου σέ σένα· ~ на по́мощь ἐλπίζω στή βοήθεια· ~ на дру́га βασίζομαι στόν φίλο μου.

надзвёздный *прил.* *поэт.* αἰθέριος, πάνω ἀπό τ'ἀστέρια.

надзе́мн||ый *прил.* ἐπίγειος, ὑπέργειος, πάνω ἀπ' τή γῆ: ~ые постро́йки τά ὑπέργεια κτίσματα· ~ая часть расте́ния τό ἐπίγειο μέρος φυτοῦ.

надзира́||тель *м* ὁ ἐπιστάτης, ὁ ἐπόπτης, ὁ ἐπιτηρητής, ὁ ἐπιμελητής / ὁ δεσμοφύλακας[-αξ] (*тюремный*). **~ть** *несов.* (*над кем-л., над чем-л.*) ἐπιτηρῶ, ἐπιβλέπω, ἐποπτεύω, ἐπιστατῶ.

надзо́р *м* ἡ ἐπίβλεψη[-ις], ἡ ἐποπτεία, ἡ ἐπιτήρηση[-ις]: техни́ческий ~ ἡ τεχνική ἐποπτεία· санита́рный ~ ὁ ὑγειονομικός ἔλεγχος· находи́ться под ~ом βρίσκομαι ὑπό ἐπιτήρηση.

надиви́ться *сов.*: ~ не могу́ δέν χορταίνω νά θαυμάζω.

надкла́ссовый *прил.* ὑπερταξικός.

надколо́ть *сов.* σχίζω, κόβω.

надко́стниц||а *ж* *анат.* τό περιόστεον: воспале́ние ~ы ἡ περιοστῖτις, ἡ περιοστίτιδα.

надкуси́ть *сов.*, **надку́сывать** *несов.* δαγκάνω λίγο, μισοδαγκάνω.

надла́мывать *несов.* 1. σπάνω, σπάζω, τσακίζω λίγο, μισοσπάζω, μισοτσακίζω· 2. *перен.* καταστρέφω, τσακίζω, σακατεύω: ~ здоро́вье καταστρέφω (*или* τσακίζω) τήν ὑγεία μου. ~ся σπάζω (*ἀμετ.*), τσακίζομαι.

надлеж||а́ть *безл.*: ~и́т πρέπει, ὀφείλει· ему́ ~и́т яви́ться в ука́занный срок πρέπει νά παρουσιασθεῖ στήν ὁρισμένη προθεσμία. **~а́щий** *прил.* πρέπων, κατάλληλος, δέων: в ~а́щий срок στήν ὁρισμένη προθεσμία· в ~а́щее вре́мя στήν κατάλληλη στιγμή· ~а́щим о́бразом ὅπως ἁρμόζει, ὅπως πρέπει· в ~а́щем поря́дке μέ τόν κανονικό τρόπο, κανονικά· приня́ть ~а́щие ме́ры παίρνω τά κατάλληλα μέτρα.

надло́м *м* 1. τό σπάσιμο, τό τσάκισμα, τό ράγισμα, τό ρῆγμα· 2. *перен.*:

душевный ~ τό ἠθικό τσάκισμα. ~и́ть (-ся) *сов. см.* надла́мывать(ся).

надме́нн||о *нареч.* ὑπεροπτικά[-ῶς], ἀλαζονικά[-ῶς]. ~ость *ж* ἡ ὑπεροψία, ἡ οἴησις, ἡ ἀλαζονεία. ~ый *прил.* ὑπεροπτικός, οἰηματίας, ἀλαζονικός: ~ый тон ὁ ὑπεροπτικός τόνος· быть ~ым ἀλαζονεύομαι.

на́до *безл. см.* ну́жно· так ему́ и ~ καλά νά πάθει, ἔτσι τοῦ πρέπει.

на́добнос||ть *ж* ἡ χρησιμότητα, ἡ χρεία, ἡ ἀνάγκη: в слу́чае ~ти στήν ἀνάγκη, ἐν ἀνάγκῃ· по ме́ре ~ти ὅταν (*или* κάθε πού) θά χρειαστεῖ.

надо||еда́ть *несов.* βαριέμαι κάτι / ἐνοχλῶ, γίνομαι βαρετός, γίνομαι φόρτωμα (*докучать*): мне ~е́ла э́та рабо́та τήν βαρέθηκα αὐτήν τήν δουλειά· ~ про́сьбами γίνομαι φόρτωμα μέ τίς παρακλήσεις μου· не ~еда́й мне μή μοῦ γίνεσαι φόρτωμα.

надое́длив||ость *ж* ἡ ὀχληρότητα, ἡ φορτικότητα. ~ый *прил.* βαρετός, ὀχληρός, ἀνιαρός, φορτικός, ἐνοχλητικός: какой ~ый челове́к! τί βαρετός ἄνθρωπος!

надое́||сть *сов. см.* надоеда́ть· ~ло игра́ть βαρέθηκα νά παίζω· мне всё э́то ~ло ὅλα αὐτά τά βαρέθηκα.

надои́ть *сов. см.* дои́ть.

на́долб||а *ж воен.* ὁ πάσσαλος: противотанковые ~ы οἱ ἀντιαρματικοί πάσσαλοι.

надо́лго *нареч.* γιά πολύ καιρό: он уе́хал ~ ἔφυγε γιά πολύ καιρό.

надо́мни||к *м* ἐργάτης ἤ τεχνίτης ἐργαζόμενος στό σπίτι του. ~ца *ж* ἡ ἐργαζόμενη στό σπίτι της.

надорва́ть(ся) *сов. см.* надрыва́ть(ся).

надоу́мить *сов. разг.* ὑποδείχνω, συμβουλεύω.

надпи́ливать *несов.*, **надпили́ть** *сов.* πριονίζω (λίγο).

надписа́ть *сов.*, **надпи́сывать** *несов.* ἐπιγράφω, γράφω πάνω: ~ а́дрес на конве́рте γράφω τή διεύθυνση στό φάκελλο· ~ кни́гу ἐπιγράφω τό βιβλίο.

на́дпись *ж* ἡ ἐπιγραφή: ~ на кни́ге ἀφιέρωση σέ βιβλίο· надгро́бная ~ ἡ ἐπιτάφιος ἐπιγραφή.

надпо́чечн||ик *м анат.* τό ἐπινεφρίδιο. ~ый *прил.* ἐπινεφρίδιος.

надра́ть *сов.* σχίζω / ξεφλουδίζω (*коры и т. п.*)· ◇ ~ у́ши кому́-л. τοῦ τραβῶ τ' αὐτιά, τρίβω τ' αὐτιά κάποιου.

надре́з *м* ἡ ἐντομή, ἡ ἐγκοπή.

надре́зать *сов.*, **надреза́ть**, **надре́зывать** *несов.* κάμνω ἐντομή, κόβω λίγο.

надруга́||тельство *с* ἡ βεβήλωση[-ις]/ ἡ προσβολή, ἡ ὕβρις (*оскорбление*). ~ться *сов.* βεβηλώνω / ὑβρίζω, προσβάλλω (*оскорбить*)/ ἀτιμάζω (*обесчестить*): ~ться над чьи́ми-л. чу́вствами προσβάλλω τά αἰσθήματα κάποιου.

надры́в *м* 1. (*надорванное место*) τό σχίσιμο· 2. *перен.*: душе́вный ~ ἡ ψυχική συντριβή· говори́ть с ~ом μιλῶ μέ σπασμένη (*или* ραγισμένη) φωνή. ~а́ть *несов.* 1. σχίζω ἐλαφρά, μισοσχίζω· 2. *перен.*: ~а́ть здоро́вье φθείρω (*или* χαλῶ) τήν ὑγεία μου· ~а́ть свои́ си́лы παθαίνω ὑπερκόπωση· ◇ ~а́ть живо́т σό смеху σκάζω στά γέλια, πονᾶ ἡ κοιλιά μου ἀπ' τά γέλια. ~а́ться 1. σχίζομαι, μισοσχίζομαι· 2. (*переутомляться*) κοψομεσιάζομαι, τσακίζομαι, κόβομαι· ◇ ~а́ться от сме́ха ξεκαρδίζομαι στά γέλια· се́рдце ~а́ется ματώνει ἡ καρδιά μου, ραγίζει ἡ καρδιά μου.

надры́вный *прил.* ὑστερικός, σπαρακτικός.

надсмея́ться *сов.* κοροϊδεύω, εἰρωνεύομαι, περιγελῶ.

надсмо́тр *м* ἡ ἐπιτήρηση[ις], ἡ ἐπίβλεψη[-ις]. ~щик *м* ὁ ἐπόπτης, ὁ ἐπιστάτης, ὁ ἐπιτηρητής.

надста́в||ить *сов. см.* надставля́ть. ~ка *ж* τό πρόσθεμα, ἡ προσθήκη, τό μάκρεμα. ~ля́ть *несов.* προσθέτω / μακραίνω (*удлинять*). ~но́й *прил.* πρόσθετος, μακρεμένος.

надстра́ивать *несов.* ἐποικοδομῶ: ~ дом ἐποικοδομῶ σπίτι· ~ эта́ж ἐποικοδομῶ πάτωμα.

надстро́||ить *сов. см.* надстра́ивать. ~йка *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐποικοδόμηση[-ις]· 2. (*то, что надстроено*) ἡ ἐποικοδομή, τό ἐποικοδόμημα· 3. *филос.* τό ἐποικοδόμημα.

надстро́чный *прил.* διακριτικό[ν]: ~ знак τό διακριτικό σημεῖο.

надтре́снутый *прил.* ραγισμένος, σπασμένος.

надува́ние *с* τό φούσκωμα.

надува́тельс||кий *прил. разг.* κατεργάρικος, ἀπατεωνίστικος. ~тво *с* ἡ κατεργαριά, ἡ ἀπάτη.

надува́ть *несов.* 1. (ἐμ)φυσῶ, φουσκώνω (*μετ.*)· 2. (*обманывать*) *разг.* ἐξαπατῶ, κοροϊδεύω. ~ся φουσκώνω (*ἀμετ.*), ἐξογκοῦμαι.

надувн||о́й *прил.* φουσκωτός, πού φουσκώνει μέ ἀέρα: ~а́я поду́шка (τό) μαξιλλάρι πού φουσκώνει μέ ἀέρα· ~а́я ло́дка βάρκα πού φουσκώνει μέ ἀέρα.

наду́манный 1. *прич.* от наду́мать· 2. *прил.* ἐπινοημένος, φανταστικός, ἀφύσικος.

надýма||ть *сов.* **1.** (*решить*) ἀποφασίζω: он ~л уéхать ἀποφάσισε νά φύγει· **2.** (*придумать*) ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω.

надý||тый *прич. и прил.* **1.** φουσκωμένος· **2.** (*надменный*) κορδωμένος· **3.** (*обиженный*) μουτρωμένος, χολιασμένος. **~ть** *сов.* **1.** *см.* надувáть· **2.** *безл.*: мне ~ло в ýхо κρυολόγη σέ τό αὐτί μου· ◇ ~ть гýбы κατεβάζω τά μοῦτρα. **~ться 1.** *см.* надувáться· **2.** (*обидеться*) τά κρεμνῶ, κατεβάζω μοῦτρα.

надуши́ть(ся) *сов. см.* души́ть(ся) I, II.

надыми́ть *сов. см.* дыми́ть.

надышáться *сов.* εἰσπνέω, ἀναπνέω: ~ лесны́м вóздухом ἀναπνέω ἀέρα τοῦ δάσους· ◇ не мóжет ~ на когó-л. ἔχει κάποιον μή στάξει καί μή βρέξει.

наедáться *несов.* χορταίνω, τρώγω χορταστικά: ~ дóсыта χορταίνω.

наединé *нареч.* ἰδιαιτέρως: ~ с сами́м собóй μόνος, κατά μόνας· разговóр ~ ἡ ἰδιαίτερη συνομιλία.

наéзд||ить *сов.* **1.** (*дорогу*) κάνω δρόμο, ἀνοίγω δρόμο· **2.** (*о количестве километров*) κάνω, διανύω: шофёр ~ил ты́сячу киломéтров ὁ σωφέρ διήνυσε χίλια χιλιόμετρα.

наéздни||к *м* ὁ καβαλλάρης, ὁ ἱππεύς. **~ца** *ж* ἡ ἱππεύτρια, ἡ ἀμαζόνα.

наезжáть *несов.* **1.** τρακάρω, κτυπῶ πάνω σέ..., προσκρούω: ~ на чтó-л. τρακάρω, κτυπῶ πάνω σέ κάτι· **2.** (*съезжаться*) ἔρχομαι, φθάνω, μαζεύομαι· **3.** (*приезжать ненадолго*) περνῶ, ἐπισκέπτομαι.

наéзжени||ый 1. *прич. от* наéздить· **2.** *прил.*: ~ая дорóга ὁ πατημένος δρόμος, ὁ ἁμαξωτός δρόμος.

наём *м* **1.** (*рабочих*) ἡ μίσθωσις, τό μίσθωμα: рабóтать по нáйму δουλεύω μισθωτός· **2.** (*квартиры, дома*) τό νοίκι: плáта за ~ τό ἐνοίκιον, τό νοίκι· брать в ~ (ἐ)νοικιάζω (*ἀμετ.*)· отдавáть в ~ (ἐ)νοικιάζω (*μετ.*).

наёмник *м* ὁ μισθοφόρος.

наёмн||ый *прил.* **1.** τοῦ ἐνοικίου / πού νοικιάζεται (*отдающийся в наём*)/ (ἐ)νοικιασμένος (*нанятый*)· **2.** (*оплачиваемый*) μισθωτός, ἔμμισθος / ὁ μισθοφόρος (*о солдатах, войсках*): ~ рабóчий ὁ μισθωτός ἐργάτης· ~ труд ἡ μισθωτή ἐργασία· ~ые войскá τό μισθοφορικά στρατεύματα· **3.** *перен.* (*продажный*) πουλημένος, πληρωμένος, ἐξαγορασμένος: ~ уби́йца ὁ πληρωμένος δολοφόνος.

наéсться *сов. см.* наедáться.

наéхать *сов. см.* наезжáть 1, 2.

нажáловаться *сов.* (*на кого-л., на что-л.*) παραπονοῦμαι, κάνω παράπονα.

нажáрить *сов.* **1.** ψήνω, τηγανίζω, φρυγανίζω, καβουρντίζω· **2.** (*печку*) *разг.* παραζεσταίνω τή σόμπα. **~ся** (*на солнце*) *разг.* ψήνομαι στόν ἥλιο, λιάζομαι.

нажáть I *сов. см.* нажимáть.

нажáть II *сов. с.-х.* θερίζω: ~ сóтню снопóв θερίζω ἑκατό δεμάτια.

наждá||к *м* τό σμυρίγλι, ἡ σμύρις: чи́стить ~кóм γιαλίζω μέ σμυριδόχαρτο. **~чный** *прил.* τῆς σμύριδος: ~чная бумáга τό σμυριδόχαρτο, τό γιαλόχαρτο· ~чный порошóк ἡ σμυριδόκονις.

нажи́в||а *ж* τό κέρδος, τό ὄφελος, ἡ ὠφέλεια: в погóне за ~ой κυνηγώντας τό κέρδος.

наживáть *несов. в разн. знач.* ἀποκτῶ, κερδίζω: ~ состоя́ние ἀποκτῶ περιουσία. **~ся** πλουτίζω, γίνομαι πλούσιος.

наж||иви́ть *сов. см.* наживля́ть. **~и́вка** *ж* τό δόλωμα, τό δέλεαρ. **~ивля́ть** *несов.* δολώνω, βάζω δόλωμα, δελεάζω.

наживн||óй *прил.*: это дéло ~óе *разг.* αὐτό εἶναι πρᾶγμα πού ἀποχτιέται.

нажи́м *м прям., перен.* ἡ πίεση[-ις]. **~áть** *несов.* **1.** πιέζω, πατῶ: ~áть кнóпку (*звонка*) πατῶ τό κουμπί· **2.** *перен.* πιέζω, ἀσκῶ πίεση: ~áть на когó-л. πιέζω (κάποιον)· ~áть на все пружи́ны μεταχειρίζομαι ὅλα τά μέσα.

нажи́ть(ся) *сов. см.* наживáть(ся).

нажрáться *сов. груб.* παρατρώγω, ντερλικώνω.

назáд *нареч.* (ὀ)πίσω, ὄπισθεν: шаг ~ ἕνα βῆμα (πρός τά) πίσω· возвращáться ~ γυρίζω πίσω· брать ~ παίρνω πίσω· ◇ два гóда томý ~ ἐδῶ καί δυό χρόνια, πρίν ἀπό δυό χρόνια.

назáльный *прил. лингв.* ρινικός, ἔρρινος.

названи́е *с* τό ὄνομα, ἡ ὀνομασία / ὁ τίτλος (*книги, песни*).

назвáть(ся) I, II *сов. см.* назывáть(ся) I, II.

назéмн||ый *прил.* ἐπίγειος: ~ая желéзная дорóга ὁ σιδηρόδρομος· ~ые чáсти τά τμήματα τῆς ξηρᾶς.

нáземь *нареч.* κατά γῆς, χάμω, κατάχαμα.

назидá||ние *с* ἡ παραίνεση[-ις], ἡ διδαχή. **~тельный** *прил.* παραινετικός.

нáзло *нареч.* στό πεῖσμα, ἀπό κακίαν: ~ комý-л. γιά τό (*или* στό) πεῖσμα κάποιου.

назнач||áть *несов.* **1.** (*устанавливать*) ορίζω, καθορίζω: ~ день ορίζω (τήν) ἡμέρα· ~ заседáние на 5 часóв ορίζω τήν συνεδρίαση στίς 5 ἡ ὥρα· ~ цéну

καθορίζω τήν τιμή· ~ пéнсию καθορίζω σύνταξη· 2. (*на должность и т. п.*) διορίζω: ~ на пост дирéктора διορίζω διευθυντή· ~ командиром рóты διορίζω διοικητή λόχου· 3. (*лечение*) ὁρίζω: ~ лекáрство ὁρίζω φάρμακο. **~éние** *с* 1. (*срока, цены и т. п.*) ὁ καθορισμός· 2. (*на должность и т. п.*) ὁ διορισμός· 3. (*врачебное*) ἡ ἐντολή, ἡ συνταγή· 4. (*цель*) ὁ προορισμός: пóезд осóбого ~éния τραῖνο εἰδικοῦ προορισμοῦ· мéсто ~éния ὁ τόπος προορισμοῦ.

назнáчить *сов. см.* назначáть.

назóйлив||о *нареч.* ἐνοχλητικά, φορτικά, ὀχληρά[-ῶς]. **~ость** *ж* ἡ ἐνοχλητικότητα, ἡ φορτικότητα, ἡ ὀχληρότητα [-ης]. **~ый** *прил.* ἐνοχλητικός, φορτικός, ὀχληρός: ~ый человéк ὁ φορτικός ἄνθρωπος. ~ая мысль ἡ ἐνοχλητική ἰδέα.

назревáть *несов.*, **назрéть** *сов.* 1. ὡριμάζω, γίνομαι ὥριμος / ἐμπυάζω, μαζεύω πῦο (*о нарыве*)· 2. *перен.* ὡριμάζω: кри́зис назрéл ἡ κρίση ὡρίμασε· назрéл вопрóс τό ζήτημα ὡρίμασε.

назубóк *нареч. разг.* ἀπ' ἔξω, ἀπ' ἔξω καί ἀνακατωτά: знать ~ ξεύρω ἀπ' ἔξω.

называ́||ть I *несов.* 1. (*давать имя*) ὀνομάζω, καλῶ / βαφτίζω (*при крещении*)· 2. (*характеризовать*) χαρακτηρίζω· 3. (*произносить название*) ὀνομάζω: ~ имена́ φωνάζω τά ὀνόματα· ◇ ~ вéщи свои́ми имена́ми λέγω τά σῦκα σῦκα καί τή σκάφη σκάφη· так ~емый ὁ λεγόμενος.

называ́ть II *несов.* (*приглашать*) καλῶ, προσκαλῶ, φωνάζω (*πολλούς*).

называ́ться I *несов.* ὀνομάζομαι, καλοῦμαι, λέγομαι: ~ инженéром ὀνομάζομαι μηχανικός.

называ́ться II *несов.* (*напрашиваться*) *разг.* κάνω νά μέ προσκαλέσουν.

наибóлее *нареч.* πιό, πλέον, πρό πάντων, πιό πολύ: ~ удóбный ὁ πιό κατάλληλος, ὁ πλέον πρόσφορος. ὁ πιό βολικός.

наибóльш||ий *прил.* μεγαλύτερος, περισσότερος, πλεῖστος/ ὁ μέγιστος (*в математике*): ~ая вы́года τό μεγαλύτερο κέρδος· ~ дели́тель *мат.* ὁ μέγιστος διαιρέτης.

наи́вн||ость *ж* ἡ ἀφέλεια, ἡ ἀπλοϊκότητα. **~ый** *прил.* ἀφελής, ἀγαθός, ἀπλοϊκός, ἀπονήρευτος.

наивы́сш||ий *прил.* ἀνώτατος, ὑψηλότατος: дости́гнуть ~его расцвéта φθάνω στό ἀνώτατο σημεῖο ἀκμῆς.

наи́гранный *прил.* (*напускной*) προσποιητός.

наигрáть *сов. см.* наи́грывать. **~ся** χορταίνω νά παίζω.

наи́грывать *несов.* 1. (*мелодию*) παίζω σιγά, σιγοπαίζω· 2. (*пластинку*) γράφω σέ δίσκο γραμμοφώνου.

наизнáнку *нареч.* ἀπ' τήν ἀνάποδη, ἀνάποδα: вывора́чивать ~ γυρίζω ἀνάποδα.

наизу́сть *нареч.* ἀπ' ἔξω, ἀπό μνήμης, ἀπό στήθους.

наилу́чш||ий *прил.* καλλίτερος, ἄριστος: ~ спóсоб ὁ καλλίτερος τρόπος· ~им óбразом μέ τόν καλλίτερο τρόπο.

наимéнее *нареч.* λιγώτερο, ἥκιστα: ~ уда́чный спóсоб ὁ λιγώτερο ἐπιτυχής τρόπος· ~ вы́годно ὁ λιγώτερο ἐπικερδής, ἥκιστα ἐπικερδής

наименовáние *с* ἡ ὀνομασία.

наимéньш||ий *прил.* μικρότατος, ἐλάχιστος: ~ риск ὁ μικρότερος κίνδυνος· ~ее крáтное *мат.* τό ἐλάχιστο[ν] πολλαπλάσιο[ν].

наискосóк, наи́скось *нареч.* λοξά, λοξῶς, πλάγια.

наи́ти||е *с уст.* ἡ διαίσθηση[-ις], ἡ ἔμπνευση: по ~ю ἀπό διαίσθηση.

наиху́дший *прил.* ὁ χειρότερος, ὁ χείριστος, κάκιστος: ~ результáт τό χειρότερο ἀποτέλεσμα.

найдёныш *м* τό ἔκθετο[ν] βρέφος.

на́йма *род. ед. от* наём.

наймит *м* ὁ μισθωτός, ὁ μισθοφόρος.

найму́(сь) *буд. вр. от* нанять(ся).

найти́ I *сов. см.* находи́ть I.

найти́ II *сов. см.* находи́ть II.

найти́сь *сов. см.* находи́ться I.

на́йтов *м мор.* ὁ προσδετήρ[ας], τό συρματόσχοινο πλοίου.

нака́з *м* ἡ ἐντολή: ~ избирáтелей ἡ ἐντολή τῶν ἐκλογέων· вы́полнить отцóвский ~ ἐκτελῶ τήν ἐντολή τοῦ πατέρα.

наказá||ние *с* ἡ τιμωρία, ἡ ποινή: телéсное ~ ἡ σωματική ποινή· вы́сшая мéра ~ния ἡ ἐσχάτη ποινή, ἡ ἐσχάτη τῶν ποινῶν· в ~ γιά τιμωρία· подвéргнуть ~нию τιμωρῶ, ἐπιβάλλω ποινή· заслу́живающий ~ния ἀξιόποινος, τιμωρητέος· ◇ что за ~! *разг.* τί μπελᾶς!, τί βάσανο! **~ть** *сов. см.* нака́зывать I, II.

нака́зывать I *несов.* τιμωρῶ: ~ винóвных τιμωρῶ τούς φταῖχτες.

нака́зывать II *несов.* (*поручать*) διατάζω, προστάζω, ἐντέλλομαι.

нака́л *м* 1. ἡ πυράκτωση[-ης]/ ἡ θέρμανση (*в радиолампах*)· 2. *перен.* ἡ ἔνταση. **~ённый** 1. *прич. от* накали́ть· 2. *прил.* πυρακτωμένος· 3. *прил. перен.* ἐξημμένος, τεταμένος: ~ённая атмосфéра ἡ τεταμένη ἀτμόσφαιρα.

нака́л||ивание *с* ἡ πυράκτωση[-ις], ἡ πύρωση: ла́мпочка ~ивания ὁ λαμπτήρας. **~ивать** *несов.* πυρακτώνω, πυρώνω. **~иваться** πυρακτώνομαι. **~и́ть(ся)** *сов. см.* нака́ливать(ся).

нака́лывать *несов.* 1. (*раскалывать*) κομματιάζω, τεμαχίζω, σχίζω· 2. (*прикалывать*) καρφιτσώνω, στερεώνω: ~ значо́к καρφιτσώνω τό σῆμα· 3. (*укалывать*) τσιμπῶ, κεντῶ, τρυπῶ. ~ся τσιμπιέμαι, κεντιέμαι, τρυπιέμαι.

накаля́ть(ся) *сов. см.* нака́ливать(ся).

накану́не *нареч. и предлог с род. п.* τήν παραμονή, στίς παραμονές, τήν προτεραίαν: ~ ве́чером τήν παραμονή τό βράδυ· ~ Но́вого го́да τήν παραμονή τοῦ Νέου ἔτους.

нака́пать *сов.* 1. στάζω, σταλάζω: ~ лека́рство στάζω τό γιατρικό· 2. (*на что-л., испачкать*) πιτσιλίζω, λεκιάζω.

нака́пливать *несов.* συσσωρεύω, συγκεντρώνω, μαζεύω. ~ся συσσωρεύομαι, συγκεντρώνομαι, μαζεύομαι.

нака́ркать *сов.* (*напророчить беду*) *разг.* κακομελετῶ, προλέγω τό κακό.

нака́т *м* 1. *стр.* ἡ ἐπίστρωση μέ δοκούς (κορμούς), ἡ σανίδωση, τό σκέπαστρο· 2. (*орудия*) ἡ ἐπανάταξη πυροβόλου.

наката́ть *сов.* 1. *см.* нака́тывать I· 2. (*быстро написать, составить*) *разг.* κάνω στά γρήγορα, κάνω στά πεταχτά: ~ письмо́ γράφω στά γρήγορα ἕνα γράμμα. ~ся (*вдоволь*): он наката́лся на велосипе́де χόρτασε νά κάνει βόλτες μέ τό ποδήλατο.

накати́ть *сов.* 1. σπάζω· 2. *перен.* (*о событиях*) *разг.* ξεσπάνω.

нака́тывать I *несов.* 1. (*чего-л.*) κυλῶ, κυλίω, κουβαλῶ κυλώντας, συναθροίζω: ~ бо́чек (брёвен) κυλῶ βαρέλια (κορμούς δέντρων)· 2. (*наготавливать*) φτιάνω· 3. (*дорогу*) ἐξομαλύνω, ὁμαλύνω, πατῶ μέ ὁδοστρωτήρα· 4. (*наносить*) στρώνω, ἁπλώνω (*в полиграфии*) / σταμπάρω (*рисунок на ткань*).

нака́тывать II *несов.* (*катя, надвигать*) κυλῶ, κουβαλῶ κυλώντας.

накача́ть *сов.*, **нака́чивать** *несов.* ἀντλῶ, τρουμπάρω/ φουσκώνω (*воздухом, газом*): ~ ши́ну φουσκώνω τό λάστιχο, φουσκώνω τή σαμπρέλλα. ~ся (*напиваться*) *разг.* παραπίνω, μεθῶ.

накида́ть *сов. см.* наки́дывать I.

наки́дка *ж* 1. (*одежда*) ὁ ἐπενδύτης (χωρίς μανίκια), ἡ μπέρτα, ἡ πελλερίνα, τό ἐπινώτιον· 2. (*на кровать, подушку*) τό σκέπασμα: кружевна́я ~ τό δαντελλένιο σκέπασμα.

наки́дывать I *несов.* ρίχνω (*σέ μεγάλη ποσότητα*).

наки́дывать II *несов.* ρίχνω, ρίπτω: ~ плато́к на го́лову ρίχνω τό μαντήλι στό κεφάλι μου· ~ на себя́ пальто́ ρίχνω τό παλτό στήν πλάτη μου.

наки́дываться (*на кого-л.*) ἐπιτίθεμαι, ἐπιπίπτω, ρίχνομαι ἐπάνω σέ κάποιον.

наки́нуть *сов.* 1. *см.* наки́дывать II· 2. (*о цене*) ὑπερτιμῶ. ~ся *см.* наки́дываться.

накипа́ть *несов.*, **накипе́ть** *сов.* 1. κατακαθίζω· 2. *перен.*: накипе́ло на се́рдце αἰσθάνομαι βάρος στήν καρδιά μου· в нём накипе́ла зло́ба βράζει ἀπό τό κακό του.

на́кипь *ж* 1. (*пена*) ὁ ἀφρός: снять ~ ἐξαφρίζω, βγάζω τόν ἀφρό· 2. (*осадок*) τό κατακάθι, τό καταστάλαγμα: очища́ть ~ καθαρίζω, βγάζω τό κατακάθι.

накла́дка *ж в разн. знач.* τό ἐπίθεμα.

накладна́я *ж* ἡ φορτωτική.

накла́дно *предик. разг.* πολύ ἀκριβά: вы́йдет сли́шком ~ θά στοιχίσει ἀκριβά.

накладн||о́й *прил.* 1.: ~о́е зо́лото (серебро́) τό ἐπιχρύσωμα, τό ἐπαργύρωμα· 2. (*искусственный*) ψεύτικος: ~ы́е во́лосы τά ψεύτικα μαλλιά· ◇ ~ы́е расхо́ды τά μικρά ἔξοδα, τά γενικά ἔξοδα.

накла́дывать *несов.* 1. (*на что-л.*) θέτω, βάζω, ἐπιθέτω: ~ компре́сс βάζω κομπρέσσα· ~ повя́зку ἐπιδένω· ~ лак βερνικώνω· ~ кра́ску μπογιατίζω, χρωματίζω· ~ печа́ть βάζω σφραγίδα· 2. γεμίζω (*наполнять*)/ φορτώνω (*нагружать*)· ◇ ~ отпеча́ток на кого́-л., на что́-л. ἀφήνω ἴχνη σέ κάποιον, σέ κάτι.

наклевета́ть *сов. см.* клевета́ть.

наклёвыва||ться *несов.* (*появляться, случаться*) *разг.* παρουσιάζομαι, ξεφυτρώνω: ~ется слу́чай παρουσιάζεται εὐκαιρία.

накле́ивать *несов.*, **накле́ить** *сов.* κολλῶ, ἐπικολλῶ.

накле́йка *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐπικόλληση· 2. (*наклеенное*) ἡ ἐτικέττα, τό ἐπικόλλημα.

накли́кать *сов.*, **наклика́ть** *несов.*: ~ беду́ κακομελετῶ, φέρνω τό κακό.

накло́н *м* 1. ἡ κλίση[-ις], ἡ ἀπόκλιση[-ις]· 2. (*наклонное положение*) τό γέρσιμο, ἡ κλιτύς, ἡ κατωφέρεια / ὁ κατήφορος (*склон*).

наклоне́ние *с* 1. (*действие*) ἡ κλίση[-ις], ἡ ἀπόκλιση[-ις]· 2. *грам.* ἡ ἔγκλιση[-ις]: изъяви́тельное ~ ἡ ὁριστική (ἔγκλιση)· повели́тельное ~ ἡ προστακτική (ἔγκλιση).

наклони́ть(ся) *сов. см.* наклоня́ть(ся).

накло́нно *нареч.* πλάγια, πλαγίως, λοξά, κεκλιμένα.

накло́нност||ь *ж* 1. ἡ ροπή, ἡ κλίση, ἡ τάση / ἡ ἕξις, ἡ συνήθεια (*привычка*): име́ть ~и к чему́-л. ἔχω κλίση γιά κάτι, ἔχω τάση πρός κάτι· 2. ~и *мн.* οἱ ἕξεις, οἱ συνήθειες: дурны́е ~и οἱ κακές συνήθειες.

накло́нн||ый *прил.* ἐπικλινής, κεκλιμένος, κατωφερής, πλάγιος: ~ая пло́скость τό ἐπικλινές ἐπίπεδο[ν], ἡ κατωφερής ἐπιφάνεια· ◇ кати́ться по ~ой пло́скости παίρνω τόν κατήφορο, κατρακυλῶ.

наклоня́ть *несов.* σκύβω, κάμπτω, κλίνω / λυγίζω (*нагибать*). ~**ся** γέρνω, σκύβω, κύπτω, κλίνω: ~ся к кому́-л., к чему́-л. γέρνω πρός κάποιον, πρός κάτι· ~ся над ке́м-л., над че́м-л. σκύβω πάνω ἀπό κάποιον, ἀπό κάτι.

наклю́нуться *сов. см.* наклёвываться.

накова́льн||я *ж* τό ἀμόνι, ὁ ἄκμων· ◇ ме́жду мо́лотом и ~ей μεταξύ σφύρας καί ἄκμονος.

нако́жн||ый *прил. мед.* δερματικός: ~ая боле́знь ἡ δερματική νόσος.

накола́чивать *несов.* μπήγω / καρφώνω (*гвоздей*): ~ о́бручи на бо́чку περνῶ στεφάνια στό βαρέλι.

нако́лка *ж* ὁ κεφαλόδεσμος, τό κεφαλοπάνι, ἡ κορδέλλα τῶν μαλλῶν.

наколоти́ть *сов. см.* накола́чивать.

наколо́ть *сов. см.* нака́лывать· ~ са́хару σπάζω ζάχαρη· ~ дров κόβω (*или* σχίζω) ξύλα.

наколо́ться *сов. см.* нака́лываться.

наконе́ц 1. *нареч.* ἐπί τέλους, τέλος πάντων: ~-то он пришёл! ἐπί τέλους ἦρθε!· 2. *нареч.* (*в заключение*) τέλος, τελικά· 3. *вводн. сл.*: что же, ~, э́то зна́чит? τί σημαίνει ἐπί τέλους αὐτό;

наконе́чник *м* ἡ αἰχμή, ἡ ἄκρα, ἡ μύτη, ἡ ἀκίδα / τό σκέπασμα τοῦ μολυβιοῦ (*для карандаша*): ~ шпри́ца ἡ αἰχμή (*или* ἡ μύτη) σύριγγος· ~ стрелы́ ἡ αἰχμή βέλους· ~ копья́ ἡ αἰχμή τοῦ ἀκόντιου.

накопа́ть *сов.* σκάβω, σκάπτω, ἀνορύσσω, ἀνασκάπτω.

накопи́ть(ся) *сов. см.* нака́пливать(ся).

накопле́ние *с* 1. (*действие*) ἡ συσσώρευση[-ις]: ~ капита́ла ἡ συσσώρευση τοῦ κεφαλαίου· 2. (*скопление*) ἡ συσσώρευση[-ις], ὁ σωρός, τό ἄθροισμα.

накорми́ть *сов. см.* корми́ть.

накоси́ть *сов. см.* коси́ть I.

накра́пыва||ть *несов.* ψιχαλίζω: ~ет дождь ἀρχίζει νά ψιχαλίζει.

накра́сить *сов.* βάφω: ~ ресни́цы βάφω τά ματόκλαδα· ~ гу́бы βάζω κοκκινάδι στά χείλια. ~**ся** βάφομαι.

накрахма́ливать *несов.*, **накрахма́лить** *сов.* κολλάρω, κολλαρίζω.

накрени́ть *сов.*, **накреня́ть** *несов.* κλίνω, γέρνω (*μετ.*), κάνω νά γύρει. ~**ся** (*о корабле*) κλίνω, γέρνω (*ἀμετ.*).

на́крепко *нареч.* στερεά, γερά, σφιχτά, στερεῶς: заби́ть кре́пко-~ καρφώνω στερεά· приказа́ть кре́пко-~ δίνω αὐστηρή διαταγή.

на́крест *нареч.* σταυρωτά: крест-~ σταυρωτά· сложи́ть ру́ки крест-~ σταυρώνω τά χέρια.

накрича́ть *сов.* βάζω τίς φωνές, φωνάζω, χουγιάζω. ~**ся** ξελαρυγγίζομαι.

накроши́ть *сов.* 1. (*превратить в крошки*) κάνω τρίμματα, τρίβω· 2. (*насорить*) κάνω ψίχουλα, γεμίζω μέ ψίχουλα.

накрути́ть *сов.*, **накру́чивать** *несов.* 1. (*верёвку и т. п.*) τυλίγω, στρίβω· 2. (*запутывать*) *разг.* μπερδεύω.

накрыва́ть *несов.*, **накры́ть** *сов.* 1. (*что-л. чем-л.*) στρώνω, καλύπτω, σκεπάζω: ~ стол ска́тертью στρώνω τό τραπεζομάντηλο· ~ на стол στρώνω τό τραπέζι· 2. (*поймать*) *разг.* πιάνω, συλλαμβάνω, τσακώνω: ~ во́ра πιάνω τόν κλέφτη· ◇ ~ огнём *воен.* καλύπτω μέ πυρά. ~**ся** καλύπτομαι, σκεπάζομαι.

накупа́ть *несов.*, **накупи́ть** *сов.* ἀγοράζω, κάνω προμήθειες: он накупи́л книг ἀγόρασε ἕνα σωρό βιβλία.

накури́ть *сов.* καπνίζω, γεμίζω μέ καπνό (*табаком*)/ λιβανίζω (*благовониями*): как здесь наку́рено! γέμισε καπνό ἐδῶ μέσα!. ~**ся** καπνίζω πολύ.

накуроле́сить *сов. разг.* κάνω γκάφες.

налага́ть *несов.* ἐπιβάλλω: ~ запреще́ние на иму́щество *юр.* ἐνεργῶ κατάσχεση ἐπί τῆς περιουσίας· ~ взыска́ние ἐπιβάλλω τιμωρία· ~ аре́ст δεσμεύω· ~ штраф βάζω πρόστιμο.

нала́дить(ся) *сов. см.* нала́живать (-ся).

нала́дчик *м тех.* ὁ ρυθμιστής.

нала́живать *несов.* ρεγουλάρω, ρυθμίζω (*механизм*)/ τακτοποιῶ, διευθετῶ, κανονίζω (*работу и т. п.*): ~ дела́ κανονίζω τίς ὑποθέσεις. ~**ся** διευθετοῦμαι, τακτοποιοῦμαι: дела́ нала́живаются οἱ δουλειές τακτοποιοῦνται.

нале́во *нареч.* ἀριστερά, πρός τ' ἀριστερά: напра́во и ~ δεξιά κι' ἀριστερά· ~! *воен.* κλίνατε ἐπ' ἀριστερά!

налега́ть *несов.* 1. (*опираться*) ἀκουμπῶ, πέφτω, στηρίζομαι· ~ на вёсла ρί-

χνομαι στά κουπιά, κωπηλατῶ ἐντατικά· 2. *перен.* ρίχνομαι, δουλεύω ἐντατικά: ~ на еду́ ρίχνομαι στό φαΐ.

налегке́ *нареч.* 1. (*без багажа*) χωρίς ἀποσκευές· 2. (*в лёгком костюме*) ἐλαφρά ντυμένος.

налеза́ть *несов.*, **нале́зть** *сов. разг.* (*об обуви, одежде*) μπαίνω, χωράω: боти́нок не налеза́ет τό παποῦτσι δέν μοῦ μπαίνει, τό παποῦτσι δέν χωράει στό πόδι μου· пальто́ не налеза́ет τό ἐπανωφόρι δέν μοῦ μπαίνει.

налепи́ть *сов.* 1. *см.* налепля́ть· 2. (*слепить*) πλάθω.

налепля́ть *несов. разг.* (*наклеивать*) (προσ)κολλῶ.

налёт *м* 1. ἡ ἐπιδρομή / ἡ ληστεία, ἡ διαρπαγή (*грабителей*): возду́шный ~ ἡ ἀεροπορική ἐπιδρομή· 2. (*слой*) τό κατακάθι / ἡ πάτινα (*на бронзе*)/ στρῶμα σκόνης (*на растениях, фруктах*)· 3. *перен.* ἡ δόση[-ις], ἡ μικρή δόση: с ~ом сентимента́льности μέ μικρή δόση συναισθηματισμοῦ· 4. *мед.* τό ἐπίχρισμα· ◇ с ~а ξαφνικά, αἰφνιδίως, ἀναπάντεχα.

налета́ть *несов.*, **налете́ть** *сов.* 1. ρίχνομαι, πέφτω ἐπάνω, ἐπιπίπτω, ἐπιτίθεμαι / σηκώνομαι, ἐνσκήπτω (*о ветре и т. п.*): налете́л урага́н ἐνέσκηψε καταιγίδα· налете́ло мно́го комаро́в μαζεύτηκαν (*или* μπῆκαν) πολλά κουνούπια· в окно́ налете́ло мно́го пы́ли ἀπό τό παράθυρο μπῆκε πολλή σκονή· 2. *перен.* (*наталкиваться*) *разг.* τρακάρω, πέφτω πάνω: ~ на столб πέφτω πάνω στό τηλεγραφόξυλο· 3. (*напада́ть*) ἐπιτίθεμαι: ко́ница налете́ла с фла́нга τό ἱππικό ἐπιτέθηκε ἀπό τά πλάγια.

налётчик *м* ὁ ληστής, ὁ κλέφτης.

нале́чь *сов. см.* налега́ть.

налива́ть *несов.* χύνω, χέω / γεμίζω, πληρῶ (*наполнять*): ~ ча́шку ко́фе γεμίζω ἕνα φλυτζάνι καφέ. ~ся 1. (*наполняться*) πληροῦμαι, γεμίζω (*άμετ.*)· 2. (*созревать*) ὡριμάζω, μεστώνω· ◇ его́ глаза́ нали́лись кро́вью τά μάτια του κοκκίνησαν ἀπ' τό θυμό.

нали́вка *ж* τό λικέρ, τό ροσόλι.

наливн||о́й *прил.* 1.: ~о́е су́дно τό δεξαμενόπλοιο(ν)· 2. (*о плодах, зерне*) ὥριμος, χυμώδης, εὔχυμος: ~о́е я́блоко τό ὥριμο μῆλο, τό ζουμερό μῆλο.

нали́м *м* (*рыба*) τό βαθρακόψαρο, τό φλασκόψαρο.

нали́ть(ся) *сов. см.* налива́ть(ся).

налицо́ *нареч.*: быть ~ εἶμαι παρών, ὑπάρχω· преступле́ние ~ τό ἔγκλημα εἶναι προφανές· результа́ты ~ τά ἀποτελέσματα εἶναι φανερά· доказа́тельство ~ οἱ ἀποδείξεις ὑπάρχουν.

нали́ч||ие *с* ἡ παρουσία, ἡ ὕπαρξη[-ις]: быть в ~ии ὑπάρχω· при ~ии ἄν ὑπάρχει· при ~ии де́нег ἄν ὑπάρχουν χρήματα.

нали́чник *м стр.* τό περβάζι, ἡ κάσα.

налови́ть *сов. см.* лови́ть.

наловчи́ться *сов. разг.* ἀποκτῶ πεῖρα σέ κάποια δουλειά.

нало́г *м* ὁ φόρος, τό δόσιμο: земе́льный ~ ἔγγειος φόρος· подохо́дный ~ ὁ φόρος (ἐπί) τοῦ εἰσοδήματος, ὁ φόρος ἐπιτηδεύματος· пря́мые и ко́свенные ~и οἱ ἄμεσοι καί οἱ ἔμμεσοι φόροι· обложе́ние ~ом ἡ φορολογία· облага́ть ~ом φορολογῶ. ~**овый** *прил.* φορολογικός: ~овая систе́ма τό φορολογικό[ν] σύστημα.

налогоплате́льщик *м* ὁ φορολογούμενος.

нало́женн||ый *прил.*: ~ым платежо́м ἐπί ἀντικαταβολῇ.

наложи́ть I *несов. см.* налага́ть· ~ резолю́цию γράφω ἀπόφαση σέ ἔγγραφο· ◇ ~ на себя́ ру́ки *разг.* αὐτοκτονῶ.

наложи́ть II *несов. см.* накла́дывать.

нало́жница *ж уст.* ἡ παλλακίδα[-ις].

налюбова́ться *сов.* θαυμάζω (πολύ): не могу́ ~ на вас δέν χορταίνω νά σᾶς καμαρώνω, δέν χορταίνω νά σᾶς θαυμάζω.

нам *дат. п. от* мы.

намагни́тить *сов.*, **намагни́чивать** *несов.* μαγνητίζω.

нама́зать *сов.*, **нама́зывать** *несов.* ἀλείφω, πασσαλείβω: ~ хлеб ма́слом, ~ ма́сло на хлеб ἀλείφω τό ψωμί μέ βούτυρο[ν]· ~ ма́зью πασσαλείβω μέ ἀλοιφή. ~ся 1. ἀλείφομαι, πασσαλείβομαι· 2. (*накраситься*) *разг.* βάφομαι.

нама́тывать *несов.* μασουρίζω, τυλίγω / πηνίζω (*на катушку*)/ κουβαριάζω (*на клубок*)· ◇ ~ себе́ на ус *разг.* βάζω καλά στό μυαλό μου.

нама́чивать *несов. в разн. знач.* βρέχω, μουσκεύω.

нама́яться *сов. разг.* κατακουράζομαι, καταπονοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι.

намёк *м* ὁ ὑπαινιγμός, ἡ νύξις: то́нкий ~ λεπτός ὑπαινιγμός· сде́лать ~ κάνω νύξιν, κάνω ὑπαινιγμό[ν].

намека́ть *несов.*, **намекну́ть** *сов.* κάνω ὑπαινιγμό, ὑπαινίσσομαι: на что́ вы намека́ете? τί θέλετε νά πεῖτε;

намерева́||ться σκοπεύω, προτίθεμαι, σχεδιάζω, ἔχω σκοπό: он ~лся за́втра верну́ться εἶχε σκοπό νά ἐπιστρέψει αὔριο[ν].

наме́рен: быть ~ным сде́лать что́-л.

σκοπεύω, ἔχω σκοπό[ν] νά κάνω κάτι· что вы ~ы делать? τί σκοπεύετε νά κάνετε;· я не ~ говорить об этом δέν ἔχω σκοπό νά μιλήσω γι' αὐτό τό πράγμα. **~не** *с* ὁ σκοπός, ἡ πρόθεση[-ις], ἡ ἀπόφαση[-ις]: твёрдое ~ие ἡ σταθερή ἀπόφαση· добрые ~ия οἱ καλές διαθέσεις· он уехал с ~ием больше не возвращаться ἔφυγε μέ σκοπό[ν] νά μήν ἐπιστρέψει ποτέ. **~но** *нареч.* ἐπίτηδες, ἐπιταυτοῦ.

намести́ *сов. см.* наметать III· намело много снега στοίβαξε πολύ χιόνι.

наме́стник *м* ὁ γενικός διοικητής, ὁ ἁρμοστής, ὁ τοποτηρητής.

намета́ть I *сов. см.* намётывать.

намета́ть II *сов. разг.*: ~ глаз ἔχω μάτι γυμνασμένο.

намета́ть III *несов.* στοιβάζω, συσσωρεύω.

наме́тить(ся) *сов. см.* намечать(ся).

намётка I *ж* (*нитка*) τό τρύπωμα, ἡ κλωστή τρυπώματος.

намётка II *ж* (*предварительный план*) τό πρόπλασμα, τό πρόχειρο σχέδιο, τό προσχεδίασμα.

намётывать *несов.* (*при шитье*) τρυπώνω, βελονιάζω, μαρκάρω.

намеча́ть *несов.* **1.** (*план и т. п.*) χαράττω, χαράζω, σχεδιάζω, ὑποδείχνω / προσχεδιάζω, προπλάσσω (*набрасывать*)· **2.** (*кандидата и т. п.*) προτείνω· **3.** (*ставить метку*) σημειώνω, μαρκάρω. **~ся 1.** προσχεδιάζομαι· **2.** *перен.* προβλέπομαι.

намеша́ть *сов.*, **наме́шивать** *несов.* προσθέτω, βάζω, ἀνακατεύω.

на́ми *тв. п. от* мы.

намно́го *нареч.* κατά πολύ, πολύ: он ~ моложе εἶναι (κατά) πολύ νεώτερος.

намока́ть *несов.*, **намо́кнуть** *сов.* βρέχομαι, μουσκεύω (*ἀμετ.*).

намолоти́ть *сов.* ἁλωνίζω, ἁλωνεύω.

намоло́ть *сов. см.* молоть.

намо́рдник *м* τό φίμωτρον, ὁ φίμος: надеть ~ βάζω φίμωτρο.

намо́рщить *сов. см.* морщить.

намота́ть *сов. см.* наматывать.

намочи́ть *сов. см.* намачивать.

намудри́ть *сов. разг.* μπλέκω (*или* μπερδεύω) τό ζήτημα.

наму́читься *сов.* βασανίζομαι, κατασκοτώνομαι, κατακουράζομαι.

намы́ливать *несов.*, **намы́лить** *сов.* σαπουνίζω, σαπωνίζω· ◇ ~ кому-л. голову *разг.* βάζω κάποιον κατσάδα. **~ся** σαπουνίζομαι, σαπωνίζομαι.

намя́ть *сов.*: ~ кому-л. бока *разг.* δέρνω ἄσχημα κάποιον, σπάζω τά πλευρά κάποιου.

нанесе́ние *с* **1.** ἡ μεταφορά / τό σχεδίασμα, τό μαρκάρισμα (*на карту и т. п.*) / τό ἄλειμμα, τό πασάλειμμα (*слой чего-л.*): ~ красок на полотно τό χρωμάτισμα, τό μπογιάτισμα, ἡ ἐπιχρωμάτισις· **2.**: ~ оскорбления ἡ προσβολή, ἡ ἐξύβρισις, τό βρίσιμο· ~ увечья τό τραυμάτισμα, τό σακάτεμα· ~ ущерба τό ζημίωμα, ἡ βλάβη.

нанести́ *сов. см.* наносить.

нанизáть *сов.*, **нани́зывать** *несов.* περνῶ στή κλωστή, ἀρμαθιάζω, βελονιάζω: ~ бусы περνῶ χάντρες στήν κλωστή.

нанима́тель *м* **1.** (*помещения и т. п.*) ὁ ἐνοικιαστής· **2.** (*рабочей силы*) ὁ ἐργοδότης, ὁ ἐκμισθωτής ἐργατῶν.

нанима́ть *несов.*, **наня́ть** *сов.* **1.** (*помещение и т. п.*) ἐνοικιάζω, πιάνω· **2.** (*рабочую силу*) προσλαμβάνω ἐργάτες, μισθώνω: ~ на работу μισθώνω. **~ся** (*на работу*) πιάνω δουλειά.

на́ново *нареч. разг.* ἐκ νέου, πάλιν.

нано́с *м* ἡ πρόσχωση[-ις].

наноси́ть I *сов.* (*приносить*) φέρνω, φέρω, κουβαλῶ.

наноси́ть II *несов.* **1.** (*нагромождать*) ἀποθέτω (*откладывать — о воде*) / μαζεύω, στοιβάζω (*снег, песок и т. п.*)· **2.** (*на карту и т. п.*) σημειώνω: ~ краски на холст χρωματίζω τό παννό· ~ на бумагу καταγράφω, γράφω· **3.** (*причинять*) ἐπιφέρω, καταφέρω: ~ удар καταφέρω κτύπημα· ~ ущерб προξενῶ ζημίαν· ~ оскорбление ἐξυβρίζω, προσβάλλω· ~ поражение νικῶ· ◇ ~ визит ἐπισκέπτομαι κάποιον.

наня́ть(ся) *сов. см.* нанимать(ся).

наобеща́ть *сов. разг.* δίνω ὑποσχέσεις· ◇ ~ с три короба ὑπόσχομαι λαγούς μέ πετραχήλια.

наоборо́т *нареч.* **1.** (*в обратном направлении*) ἀντίθετα, ἀνάποδα, ἀντιστρόφως· **2.** (*совершенно иначе*) ἀπεναντίας, τοὐναντίον, ἀντίθετα, ἀνάποδα: он всё делает ~ ὅλα τά κάνει ἀντίθετα· как раз ~ ἀκριβῶς τό ἀντίθετο· совершенно ~ ἐντελῶς ἀντίθετα.

наобу́м *нареч. разг.* στά κουτουροῦ, στήν τύχη: говорить ~ λέω στά κουτουροῦ· делать ~ κάνω κάτι στά κουτουροῦ.

нао́тмашь *нареч.*: ударить ~ κτυπῶ μ' ὅλη μου τήν δύναμη.

наотре́з *нареч.* ρητῶς, κατηγορηματικά, νέττα σκέττα: отказаться ~ ἀρνιέμαι κατηγορηματικά.

нао́щупь *нареч.* ψηλαφητά.

напáдать *сов.* πέφτω (*σέ μεγάλη ποσότητα*).

нападáть *несов.* 1. ἐπιτίθεμαι (κατά), ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ: ~ врасплóх ἐπιπίπτω αἰφνιδίως· 2. (*случайно встречать*) συναντῶ· 3. (*о чувстве, состоянии*) κυριεύομαι, καταλαμβάνομαι: на меня́ чáсто нападáет тоскá συχνά μέ πιάνει στενοχώρια.

нападǁáющий *м спорт.* ὁ κυνηγός. **~éние** *с* 1. ἡ ἐπίθεση[-ις], ἡ προσβολή, ἡ ἔφοδος: вооружённое ~éние ἡ ἔνοπλη ἐπίθεση· ~éние с ты́ла ἡ προσβολή ἐκ τῶν νώτων· откры́тый для ~éния εὐπρόσβλητος· совершáть ~éние κάμνω ἐπίθεση· отражáть ~éние ἀποκρούω ἐπίθεση· 2. *спорт.* ἡ ἐπίθεση.

напáдки *мн.* ἐπιθέσεις / κατηγορίες (*обвинения*).

напáивать I *несов. см.* напои́ть.

напáивать II *несов. см.* напая́ть.

напáкостить *сов. см.* пáкостить.

напáлм *м* τό ναπάλμ.

напáрник *м* ὁ συνέταιρος, ὁ συνεργός, ὁ συντεχνίτης.

напáрываться *несов.* 1. πέφτω πάνω, προσκρούω· 2. (*встречать неожиданно*): ~ на засáду πέφτω στήν ἐνέδρα.

напáсть I *сов. см.* нападáть.

напáсть II *ж* τό δυστύχημα, ἡ συμφορά, ἡ ἀτυχία, ἡ κακοτυχία, ἡ ἀναποδιά: что за ~ τί κακοτυχία.

напáчкать *сов. см.* пáчкать.

напая́ть *сов.* συγκολλῶ.

напéв *м* ἡ μελωδία: нарóдные ~ы οἱ λαϊκές μελωδίες. **~áть** *несов.* τραγουδάω, τραγουδῶ/ σιγοτραγουδῶ (*тихо*). **~ный** *прил.* μελωδικός, τραγουδιστός.

наперебóй *нареч.* ὅποιος προλάβει πρῶτος.

наперевéс *нареч.*: держáть ружьё ~ ἔχω τό ὅπλο προτεταμένο.

наперегóнки *нареч.*: бéгать ~ παραβγαίνω στό τρέξιμο.

наперёд *нареч.* (*заранее*) *разг.* προκαταβολικῶς, ἀπό τά πρίν: я знáю ~ всё, что вы скáжете ξέρω ἀπό τά πρίν ὅλα ὅσα θά πεῖτε· ◇ зáдом ~ ἀνάποδα, τό μπρός πίσω· надевáть зáдом ~ φορῶ ἀνάποδα, φορῶ τό μπρός πίσω.

наперекóр *нареч.* στό πεῖσμα, ἀψηφῶντας: идти́ ~ ἀψηφῶ, κάνω κάτι στό πεῖσμα.

наперерéз *нареч.* γιά νά κόψω τόν δρόμο: бежáть комý-л. ~ τρέχω γιά νά κόψω τόν δρόμο σέ κάποιον.

наперерЫв *нареч. см.* наперебóй.

наперечёт *нареч.* 1. ἕναν πρός ἕναν: он знал всех ~ τούς ἤξερε ὅλους ἕναν πρός ἕναν· 2. (*в небольшом количестве*) μετρημένα στά δάχτυλα: таки́х людéй, как он ~ τέτοιοι ἄνθρωποι μετριοῦνται στά δάχτυλα.

напёрсток *м* ἡ δαχτυλήθρα, ἡ δακτυλήθρα.

наперстя́нка *ж бот.* ἡ δακτυλῖτις.

напéть *сов.* 1. *см.* напевáть· 2.: ~ пласти́нку τραγουδῶ γιά φωνογράφηση.

напечáтать *сов. см.* печáтать.

напéчь *сов.* ψήνω (*σέ μεγάλη ποσότητα*).

напивáться 1. πίνω / ξεδιψάω (*утолять жажду*)· 2. (*становиться пьяным*) μεθάω, εἶμαι πιωμένος.

напили́ть *сов.* πριονίζω (*σέ μεγάλη ποσότητα*): ~ дров πριονίζω ξύλα.

напи́льник *м* ἡ λίμα: рабóтать ~ом λιμάρω.

написáние *с* ἡ γραφή, ἡ ὀρθογραφία.

написáть *сов. см.* писáть.

напитáть *сов.* 1. (*накормить*) ταΐζω, τρέφω, χορταίνω (*μετ.*)· 2. *см.* напи́тывать. **~ся** 1. (*наесться*) χορταίνω, τρώγω καλά· 2. *см.* напи́тываться.

напи́тǁок *м* τό ποτό[ν], τό πιοτό: прохлади́тельные ~ки τά ἀναψυκτικά, τά δροσιστικά ποτά· спиртны́е ~ки τά οἰνοπνευματώδη ποτά.

напи́тывать *несов.* μουσκεύω, (δια-) βρέχω. **~ся** μουσκεύω (*ἀμετ.*), (δια)βρέχομαι.

напи́ться *сов. см.* напивáться.

напихáть *сов.*, **напи́хивать** *несов. разг.* χώνω μέσα, μπάζω, παραγεμίζω.

напи́чкать *сов. см.* пи́чкать.

наплáкать *сов. разг.*: ~ себé глазá πρήζονται τά μάτια μου ἀπό τό κλάψιμο· ◇ кот наплáкал μιά σταλιά. **~ся** 1. κλαίω πολύ, βάζω τά κλάμματα· 2. (*испытывать неприятности*) *разг.* ἔχω μπελάδες, βρίσκω τόν μπελᾶ μου: он ещё наплáчется с ней θά ἔχει πολλούς μπελᾶδες μ' αὐτήν.

напластовáние *с геол.* ἡ διάταξη κατά στρώματα, ἡ κατάστρωση.

наплевáтельскǁий *прил.*: ~ое отношéние к дéлу ἡ πλήρης ἀδιαφορία γιά τήν ὑπόθεση.

наплевáть *сов.* 1. φτύνω, πτύω· 2. *перен. разг.*: мне ~ στά παλιά μου τά παπούτσια· емý ~ на э́то καρφί δέν τοῦ καίεται.

наплести́ *сов.* 1. (*кружев и т. п.*) πλέκω (*σέ μεγάλη ποσότητα*)· 2. *перен. разг.* κοπανάω ψευτιές: ~ вздóру λέω σαχλαμάρες.

наплы́в *м* 1. (*публики и т. п.*) ἡ συρροή· 2. *кино* φέϊντ ἴν, φέϊντ ἄουτ.

напова́л *нареч.* στόν τόπο, διά μιᾶς, μέ μιᾶς: убить ~ ἀφήνω στόν τόπο.

наподо́бие *предлог* κατά τό ὁμοίωμα, ὅπως, σάν.

напои́ть *сов.* 1. *см.* пои́ть· ~ ча́ем προσφέρω τσάϊ· ~ коня́ ποτίζω τό ἄλογο· 2. (*допьяна*) ποτίζω κάποιον ὥσπου νά μεθύσει.

напока́з *нареч.*: выставля́ть ~ ἐκθέτω πρός ἐπίδειξιν, ἐπιδεικνύω· выставля́ть ~ свои́ зна́ния κάνω ἐπίδειξη γνώσεων.

наползáть *несов.*, **наползти́** *сов.* (*заползти*) μπαίνω, εἰσχωρῶ.

наполне́ни||е *с* ἡ πλήρωσις, τό γέμισμα, τό φούσκωμα· ◇ пульс хоро́шего ~я ὁ πλήρης σφυγμός.

напо́лнить *сов.*, **наполня́ть** *несов.* γεμίζω, πληρῶ: ~ че́м-л. γεμίζω μέ κάτι. ~ся πληροῦμαι, γεμίζω (*ἀμετ.*): её глаза́ напо́лнились слеза́ми τά μάτια τῆς γέμισαν δάκρυα.

наполови́ну *нареч.* μισός, κατά τό ἥμισυ, ἐξ ἡμισείας, μισό καί μισό: рабо́та ~ сде́лана ἡ μισή δουλειά ἔγινε· де́лать де́ло ~ κάνω τήν δουλειά μισή.

напомина́ние *с* ἡ ἐπενθύμηση[-ις], ἡ ὑπόμνησις / ἡ εἰδοποίηση[-ις] (*письменное*).

напомина́ть *несов.*, **напо́мнить** *сов.* 1. ὑπενθυμίζω, θυμίζω: ~ кому́-л. о чём-л. θυμίζω κάτι σέ κάποιον· 2. (*иметь сходство*) θυμίζει: он напомина́ет своего́ отца́ θυμίζει τόν πατέρα του.

напо́р *м прям.*, *перен.* ἡ πίεση[-ις]. ~**истый** *прил.* ἐπίμονος, δραστήριος: он о́чень ~истый εἶναι πολύ ἐπίμονος.

напоро́ться *сов. см.* напа́рываться· ~ на неприя́тности *разг.* βρήκαμε μπελάδες.

напо́ртить *сов. разг.* 1. χαλ(ν)ῶ· 2. *перен.* βλάφτω, φέρνω ζημιά: ~ кому́-л. κάνω ζημιά σέ κάποιον.

напосле́док *нареч. разг.* τελικά, στό τέλος.

напра́вить(ся) *сов. см.* направля́ть (-ся).

направле́н||ие *с* 1. ἡ κατεύθυνση[-ις]: меня́ть ~ ἀλλάζω κατεύθυνση· во всех ~иях σέ ὅλες τίς κατευθύνσεις· 2. (*тенденция, течение*) ἡ τάση[-ις], τό ρεῦμα, ἡ σχολή: литерату́рное ~ τό λογοτεχνικό ρεῦμα· ~ ума́ ἡ νοοτροπία· 3. (*документ*): получи́ть ~ на рабо́ту παίρνω διορισμό σέ δουλειά.

напра́вленность *ж* ἡ κατεύθυνση, ἡ τάση[-ις].

направля́ть *несов.* 1. ὁδηγῶ, κατευθύνω: ~ ду́ло пистоле́та κατευθύνω τήν κάνη τοῦ πιστολιοῦ· ~ внима́ние στρέφω τήν προσοχή· ~ разгово́р в определённое ру́сло κατευθύνω τήν συζήτηση σέ ὁρισμένο κανάλι· 2. (*посылать*) στέλνω, στέλλω: ~ больно́го в больни́цу στέλνω τόν ἄρρωστο στό νοσοκομεῖο· ~ заявле́ние στέλνω αἴτηση· ~ на рабо́ту στέλνω στή δουλειά· 3. (*оттачивать*) ἀκονίζω: ~ бри́тву ἀκονίζω τό ξουράφι· ◇ ~ путь κατευθύνομαι. ~ся κατευθύνομαι, πηγαίνω.

напра́во *нареч.* δεξιά, πρός τά δεξιά, ἐπί δεξιά: ~ от меня́ δεξιά μου· ~ и нале́во δεξιά καί ἀριστερά· ~! *воен.* κλίνατε (ἐπί) δεξιά!

напра́слин||а *ж* οἱ ἀνοησίες: возводи́ть ~у λέγω ἀνόητες κατηγορίες.

напра́сн||о 1. *нареч.* μάταια, τοῦ κάκου, εἰς μάτην, ματαίως / ἀνώφελα (*бесполезно*)/ ἄδικα, ἀδίκως (*несправедливо*): ~ стара́ться τοῦ κάκου προσπαθῶ· её ~ обвиня́ли ἄδικα τήν κατηγοροῦσαν· вы ~ так ду́маете δέν ἔχετε δίκηο πού σκέπτεσθε ἔτσι· 2. *предик. безл.*: всё бы́ло ~ ὅλα πῆγαν ἄδικα. ~**ый** *прил.* μάταιος: ~ая наде́жда ἡ μάταια ἐλπίδα· ~ый труд μάταιος κόπος· ~ое обвине́ние ἡ ἄδικη κατηγορία.

напра́шив||аться *несов.* 1. *разг.* πάω φιρί φιρί, ἐπιδιώκω νά...: ~ на обе́д ἐπιδιώκω νά μέ καλέσουν σέ γεῦμα· ~ на комплиме́нты ἐπιζητῶ κομπλιμέντα· 2. (*о мысли и т. п.*) βγαίνω μόνος μου: ~ается вы́вод βγαίνει μόνο του τό συμπέρασμα.

наприме́р *вводн. сл.* παραδείγματος χάριν, λόγου χάρη.

напрока́зить, **напрока́зничать** *сов. см.* прока́зить, прока́зничать.

напрока́т *нареч.* μέ νοίκι: брать ~ νοικιάζω, παίρνω μέ τό νοίκι· дава́ть ~ νοικιάζω κάτι σέ κάποιον.

напролёт *нареч. разг.*: всю ночь ~ ὅλη τήν νύκτα, ὁλόκληρη νύκτα, ὁλάκερη νύκτα· весь день ~ ὅλη τή μέρα, ὁλόκληρη μέρα, ὁλάκερη μέρα.

напроло́м *нареч. разг.* στά ὅλα: идти́ ~ ὁρμάω στά ὅλα.

напропалу́ю *нареч. разг.* μεσ' στά ὅλα, ἀπερίσκεπτα / πολύ, μέ τήν ψυχή μου (*очень сильно*): весели́ться ~ γλεντοκοπῶ μέ τήν ψυχή μου· ◇ идти́ ~ ρίχνομαι μέσ'στά ὅλα.

напроро́чить *сов. см.* проро́чить.

напроси́ться *сов. см.* напра́шиваться 1.

напро́тив 1. *нареч.* ἀπέναντι, ἀντίκρυ, κατάντικρυ, ἀγνάντια: он живёт ~ κατοικεῖ ἀπέναντι· 2. *предлог с род. п.* ἀπέναντι ἀπό, ἀντίκρυ ἀπό: ~ до́ма ἀπέναντι ἀπό τό

σπίτι· ~ меня́ ἀπέναντί μου· 3. *вводн. сл.* (*наоборот*) κάθε ἄλλο, ἀπεναντίας.

напряга́ть *несов. прям., перен.* ἐντείνω, τεντώνω: ~ все си́лы ἐντείνω ὅλες τίς δυνάμεις μου· ~ внима́ние ἐντείνω τήν προσοχή. **~ся** σφίγγομαι, καταβάλλω προσπάθεια[ν].

напряж||е́ние *с* **1.** ἡ προσπάθεια, ἡ ἔντασις, τό τέντωμα: ~ сил ἡ ἔνταση τῶν δυνάμεων· слу́шать с ~е́нием ἀκούω μέ ἐντεταμένην τήν προσοχήν· 2. *эл., тех.* ἡ ἔντασις, ἡ τάσις: ток высо́кого ~е́ния ἐλεκτρικόν ρεῦμα ὑψηλῆς τάσεως. **~ённость** *ж* ἡ ἔντασις, ἡ προσοχή: полити́ческая ~ённость ἡ πολιτική ἔνταση. **~ённый 1.** *прич. от* напря́чь· 2. *прил.* ἐντεταμένος, τεταμένος, ἐντατικός τεντωμένος: ~ённая борьба́ ὁ ἐντατικός ἀγώνας· ~ённая рабо́та ἡ ἐντατική δουλειά· ~ённое ожида́ние ἡ ἀγωνιώδης ἀναμονή· ~ённые отноше́ния οἱ τεταμένες σχέσεις.

напрями́к *нареч. разг.* **1.** κατ' εὐθεῖαν, ἴσια: идти́ ~ πηγαίνω κατ' εὐθεῖαν· 2. *перен.* στά ἴσια, ὀρθά κοφτά, καθαρά καί ξάστερα / χωρίς περιστροφές (*без обиняков*)/ ἀνοιχτά (*откровенно*): говори́ть ~ μιλῶ ἀνοιχτά.

напря́чь(ся) *сов. см.* напряга́ть(ся).

напу́г||анный 1. *прич. от* напуга́ть· 2. *прил.* φοβισμένος, τρομαγμένος. **~а́ть** *сов.* τρομάζω (*μετ.*), ξαφνίζω, κάνω νά φοβηθεῖ. **~а́ться** τρομάζω (*ἀμετ.*).

напу́дрить(ся) *сов. см.* пу́дрить(ся).

напу́льсник *м* τό πλεχτό μανικέτι.

на́пуск *м* (*в платье*) ἡ πτυχή.

напуска́ть *несов.* **1.** (*в большом количестве*) γεμίζω, πληρῶ: ~ воды́ в бассе́йн γεμίζω μέ νερό τήν δεξαμενή· 2. (*натравливать, подстрекать*) *разг.* ξαπολῶ· 3. *разг.*: ~ на себя́ παριστάνω, κάνω· ~ на себя́ ва́жность παριστάνω τόν σπουδαῖο· ~ на себя́ равноду́шие κάνω τόν ἀδιάφορο· ◇ ~ стра́ху *разг.* τρομοκρατῶ, ἐκφοβίζω. **~ся** (*на кого-л.*) *разг.* ρίχνομαι κάποιου, τά βάζω μέ κάποιον.

напускн||о́й *прил.* τεχνητός, προσποιητός: ~о́е равноду́шие ἡ προσποιητή ἀδιαφορία.

напусти́ть(ся) *сов. см.* напуска́ть(ся).

напу́т||ать *сов.* μπερδεύω: он всё ~ал ὅλα τά μπέρδεψε· ~ в подсчётах τά μπερδεύω στούς λογαριασμούς.

напу́тств||енный *прил.* ἀποχαιρετιστήριος: ~енные слова́ οἱ συμβουλές, οἱ νουθεσίες. **~ие** *с* ἡ εὐχή / ἡ νουθεσία, ἡ συμβουλή (*наставление*). **~овать** *сов. и несов.* εὔχομαι/ δίνω συμβουλές (*наставлять*).

напуха́ть *несов.*, **напу́хнуть** *сов.* πρήζομαι, πρήσκομαι, φουσκώνω, ἐξογκοῦμαι.

напыли́ть *сов. см.* пыли́ть.

напы́щенн||ость *ж* ὁ στόμφος, ἡ κομπορρημοσύνη, ἡ μεγαλαυχία. **~ый** *прил.* στομφώδης, κομπαστικός, πομπώδης, ἐπιτηδευμένος.

нарабо́таться *сов.* δουλεύω μέ τήν ψυχή μου.

наравне́ *нареч.* **1.** (*на одной линии*) στήν ἴδια γραμμή, στό ἴδιο ἐπίπεδο· 2. (*одинаково*) τό ἴδιο μέ...: рабо́тать ~ с ке́м-л. δουλεύω τό ἴδιο μέ κάποιον.

нараспа́шку *нареч. разг.* ξεκούμπωτος: пальто́ ~ μέ ξεκουμπωμένο τό παλτό· ◇ у него́ душа́ ~ εἶναι ἀνοιχτόκαρδος, ἔχει καρδιά περιβόλι.

нараспе́в *нареч.* τραγουδιστά.

нараста́ние *с* **1.** ἡ αὔξηση[-ις]· 2. (*увеличение*) ἡ αὔξηση[-ις], ἡ ἐπαύξηση / τό δυνάμωμα (*звука и т. п.*).

нараста́||ть *несов.* **1.** (*на чём-л.*) φυτρώνω· 2. (*увеличиваться*) μεγαλώνω (*ἀμετ.*), πληθαίνω, αὐξάνομαι / μαζεύομαι (*накапливаться*): ~ет недово́льство μεγαλώνει ἡ δυσαρέσκεια· ~ют проце́нты μεγαλώνουν οἱ τόκοι.

нарасхва́т *нареч.* ἀνάρπαστα: биле́ты бы́ли ~ τά εἰσιτήρια γίνονταν ἀνάρπαστα.

нарва́ть I *сов. см.* нарыва́ть.

нарва́ть II *сов.* **1.** (*цветов, плодов и т. п.*) κόβω, μαζεύω, δρέπω: ~ цвето́в μαζεύω λουλούδια· 2. (*разорвать на куски*) σχίζω, κόβω: ~ бума́ги σχίζω (*или* κόβω) χαρτί.

нарва́ться *сов. см.* нарыва́ться.

наре́зать *сов.*, **нареза́ть** *несов.* **1.** κόβω (σέ κομμάτια) / κόβω (φέτες) (*ломтями*): ~ мя́со κόβω τό κρέας· ~ бума́ги κόβω χαρτί· 2. *тех.* (*резьбу*) αὐλακώνω· 3. (*землю*) παραχωρῶ.

наре́зка *ж* **1.** (*действие*) ἡ (ἐν)τομή, ἡ κοπή, τό κόψιμο· 2. (*винтовая*) ἡ χαρακιά, ἡ βόλτα τῆς βίδας.

нарека́н||ие *с* ἡ ἐπίκριση[-ις], ὁ ψόγος: вызыва́ть ~ия προκαλῶ ἐπικρίσεις.

наречённый *м уст.* ὁ ἀρραβωνιαστικός, ὁ μνηστήρ.

наре́чие I *с* (*диалект*) ἡ διάλεκτος.

наре́чие II *с грам.* τό ἐπίρρημα.

нарисова́ть *сов. см.* рисова́ть.

нарица́тельн||ый *прил.* **1.** *эк.* ὀνομαστικός: ~ая сто́имость ἡ ὀνομαστική ἀξία· 2. *грам.*: и́мя ~ое τό κοινό ὄνομα, τό προσηγορικό[ν].

нарко́з *м* ἡ νάρκωση[-ις].

наркóт||ик *м* τό ναρκωτικό[ν]. **~и́ческий** *прил.* ναρκωτικός: ~и́ческие срéдства τά ναρκωτικά φάρμακα.

нарóд *м* 1. ὁ λαός: рýсский ~ ὁ ρωσικός λαός· ~ы ми́ра οἱ λαοί τῆς γῆς· трудовóй ~ οἱ ἐργαζόμενοι, ὁ ἐργαζόμενος λαός· 2. (*люди*) ὁ κόσμος, τό πλῆθος: мнóго ~у ἡ πολυκοσμία, ἡ κοσμοπλημμύρα.

народи́ть *сов. разг.* γεννῶ. ~ся *см.* нарождáться.

нарóдни||к *м ист.* ὁ ναρόντνικος. **~ческий** *прил.* τῶν ναρόντνικων. **~чество** *с* οἱ ναρόντνικοι, τό κίνημα τῶν ναρόντνικων.

нарóдно-демократи́ческ||ий *прил.* λαϊκοδημοκρατικός: ~ое госудáрство τό λαϊκοδημοκρατικό κράτος· ~ое движéние τό λαϊκοδημοκρατικό κίνημα.

нарóдно-освободи́тельн||ый *прил.* λαϊκο-ἀπελευθερωτικός: ~ая áрмия ὁ λαϊκο-ἀπελευθερωτικός στρατός.

нарóдност||ь *ж* 1. (*национальность*) ἡ ἐθνότητα[-ης]: сéверные ~и οἱ βόρειες ἐθνότητες· 2. (*близость к народу*) ὁ λαϊκός χαρακτήρας, τό λαϊκό πνεῦμα.

народнохозя́йственный *прил.* τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας.

нарóдн||ый *прил.* λαϊκός, ἐθνικός: ~ое хозя́йство ἡ λαϊκή οἰκονομία· ~ое достоя́ние ἡ ἐθνική περιουσία, τό κτῆμα τοῦ λαοῦ· ~ая власть ἡ λαϊκή ἐξουσία· ~ фронт τό λαϊκό μέτωπο· стрáны ~ой демокрáтии οἱ χῶρες τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας· ~ая пéсня τό λαϊκό τραγοῦδι, τό δημῶδες ἆσμα· ~ учи́тель ὁ δημοδιδάσκαλος· ~ арти́ст ὁ λαϊκός καλλιτέχνης· ~ суд *см.* нарсýд.

народовóлец *м ист.* ὁ ναροντοβόλετς, μέλος τῆς ὀργάνωσης τῶν ναρόντνικων «Ναρόνταγια Βόλια».

народонаселéни||е *с* ὁ πληθυσμός, οἱ κάτοικοι: увеличéние ~я ἡ αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ.

нарождáться *несов.* γεννιέμαι, γεννῶμαι, ἐμφανίζομαι.

нарóст *м* ὁ ὄζος, ὁ ρόζος.

нарочи́т||о *нареч.* σκόπιμα, ἐπίτηδες, ἀπό σκοποῦ, ἐκ προθέσεως. **~ый** *прил.* σκόπιμος, θεληματικός.

нарóчно *нареч.* 1. ἐπίτηδες, σκόπιμα, ἐξεπίτηδες, ἐπί τούτῳ, θεληματικά· 2. (*в шутку*) στ' ἀστεῖα, στά χωρατά· ◇ как ~ ἐξεπίτηδες.

нарсýд *м* (нарóдный суд) τό λαϊκό δικαστήριο.

нáрты *мн.* (*ед.* нáрта *ж*) τό ἕλκηθρο[ν].

наруби́ть *сов.* λιανίζω, κόβω, σχίζω: ~ дров κόβω ξύλα.

нарýжное *с* (*о лекарстве*) φάρμακο ἐξωτερικῆς χρήσεως.

нарýжи||ость *ж* τό παρουσιαστικό, ἡ ἐξωτερική ὄψη, ἡ θωριά: ~ обмáнчива ἡ θωριά ξεγελάει. **~ый** *прил.* 1. (*внешний*) ἐξωτερικός: ~ый кармáн ἐξωτερική τσέπη· ~ые стéны ἐξωτερικοί τοῖχοι· ~ое срéдство τό φάρμακο ἐξωτερικῆς χρήσεως· 2. (*показной*) ἐπίπλαστος, φαινομενικός: ~ое спокóйствие φαινομενική ἠρεμία.

нарýжу *нареч.* ἔξω: выноси́ть ~ βγάζω ἔξω· выставля́ть ~ *перен.* φέρνω σέ φῶς, ἀποκαλύπτω, βγάζω στή φόρα.

нарукáвники *мн.* (*ед.* нарукáвник *м*) τά μισομάνικα.

нарумя́ненный *прич. и прил.* βαμμένος μέ κοκκινάδι.

нарýчники *мн.* (*ед.* нарýчник *м*) οἱ χειροπέδες.

нарýчн||ый *прил.* τοῦ χεριοῦ: ~ые часы́ τό (ὡ)ρολόγι τοῦ χεριοῦ.

нарушáть *несов.* 1. διαταράσσω, ταράζω, ἐνοχλῶ, ἀνησυχῶ: ~ покóй διαταράσσω τήν ἡσυχία· ~ сон κόβω τόν ὕπνο· 2. (*преступать*) παραβαίνω, παραβιάζω, καταπατῶ, ἀθετῶ: ~ закóн καταπατῶ τόν νόμον· ~ кля́тву, прися́гу παραβαίνω (*или* πατῶ) τόν ὅρκο μου· ~ слóво ἀθετῶ τόν λόγο μου· ~ договóр καταπατῶ τήν συμφωνία· ~ грани́цу παραβιάζω τά σύνορα.

наруш||éние *с* 1. (*покоя, тишины и т. п.*) ἡ διαταραχή, ἡ διατάραξη[-ις]· 2. (*закона, обещания и т. п.*) ἡ παραβίαση, ἡ παράβαση[-ις], ἡ ἀθέτηση, ἡ καταπάτηση: ~ дисципли́ны ἡ παράβαση τῆς πειθαρχίας· ~ обещáния ἡ ἀθέτηση ὑποσχεσης· ~ грани́цы ἡ παραβίαση τῶν συνόρων. **~и́тель** *м* ὁ παραβάτης: ~и́тель спокóйствия ὁ θορυβοποιός, ὁ ταραχοποιός.

нарýшить *сов. см.* нарушáть.

нарци́сс *м* ὁ νάρκισσος, τό μανουσάκι, τό ζαμπάκι.

нáры *мн.* (*ед.* нáра *ж*) τό πατάρι, τό σανιδοκρέββατο.

нары́в *м* τό ἀπόστημα, τό σπυρί.

нарывá||ть *несов.* μαζεύω πύο, ἐμπυάζω, ὀμπυάζω: у меня́ пáлец ~ет τό δάχτυλό μου μαζεύει πύο.

нарывáться *несов. разг.* πέφτω πάνω, συναντῶ: ~ на когó-л. συναντῶ κάποιον ἀναπάντεχα· ~ на грýбость συναντῶ ἀγενῆ συμπεριφορά· ~ на неприя́тности βρίσκω μπελάδες.

наря́д I *м* (*одежда*) ἡ στολή, ἡ ἐνδυμασία, ὁ στολισμός, τό ντύσιμο.

наря́д II *м* 1. (*распоряжение*) ἡ διαταγή / τό ἔνταλμα, ἡ ἐντολή (*документ*)· 2. *воен.* ἡ ἀγγαρεία, ἡ ὑπηρεσία / τό ἀπόσπασμα (*группа людей*).

наряди́ть I, II *сов. см.* наряжа́ть I, II.

наряди́ться *сов. см.* наряжа́ться.

наря́дн||о *нареч.* κομψῶς, κομψά. **~ость** *ж* ἡ κομψότητα[-ης], ἡ χάρις. **~ый** *прил.* κομψός.

наряду́ *нареч.* παράλληλα, παραλλήλως, δίπλα: ~ с э́тим παράλληλα ὅμως, ἐκτός ἀπ' αὐτό.

наряжа́ть I *несов.* στολίζω, ντύνω.

наряжа́ть II *несов.* (*посылать*) στέλλω, πέμπω.

наряжа́ться στολίζομαι, ντύνομαι σά γαμπρός, ντύνομαι κομψά.

нас *род., вин., предл. п. от* мы.

насади́ть *сов.* 1. *см.* наса́живать· 2. *см.* насажа́ть 1· 3. *разг. см.* насажа́ть 2.

насажа́ть *сов.* 1. (*растения*) φυτεύω· 2. (*людей*) βάζω, τοποθετῶ.

насажда́ть *несов.* εἰσάγω, καλλιεργῶ, διαδίδω: ~ нау́ки ἐμφυτεύω ἐπιστῆμες· ~ мо́ду μπάζω τή μόδα.

насажде́н||ие *с* 1. (*действие*) ἡ φύτευση[-ις], ἡ φυτεία· 2. *перен.* ἡ ἐμφύτευση[-ις], ἡ ἐπιβολή, ἡ ἐγκατάσταση[-ις] / ἡ εἰσαγωγή (*введение*)/ ἡ διάδοση, ἡ προπαγάνδιση (*распространение*)· 3. **~ия** *мн.*: зелёные ~ия οἱ δενδροφυτεῖες.

наса́живать *несов.* (*на ручку, древко и т. п.*) χώνω, μπήγω, βάζω, ἐμπηγνύω/ στεριώνω (*на острие*)/ σουβλίζω (*на вертел*): ~ топо́р на топори́ще στεριώνω τό τσεκούρι στό στυλιάρι· ~ на крючо́к βάζω στό ἀγκίστρι.

наса́ливать *несов. см.* насоли́ть 1, 2.

насви́стывать *несов. разг.* (σιγο)σφυρίζω.

наседа́ть *несов.* 1. (*о пыли и т. п.*) κατακαθίζω· 2. (*теснить*) *разг.* πιέζω, πιέζω δυνατά, ζορίζω· 3. (*приставать с просьбами, требованиями*) σκοτίζω: ты не наседа́й на меня́ μή μέ σκοτίζεις.

насе́дка *ж* ἡ κλῶσσα.

насеко́мое *с* τό ἔντομο[ν].

насекомоя́дный *прил. зоол.* ἐντομοφάγος.

насел||е́ние *с* ὁ πληθυσμός / οἱ κάτοικοι (*жители*): городско́е ~ ὁ ἀστικός πληθυσμός, οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων· ми́рное ~ ὁ ἄμαχος πληθυσμός· пло́тность ~е́ния ἡ πυκνότης τοῦ πληθυσμοῦ. **~ённый** 1. *прич. от* насели́ть· 2. *прил.* πολυάνθρωπος, κατοικημένος, κατωκημένος: ~ённый пункт τό κατοικημένο σημεῖο.

насели́ть *сов. см.* населя́ть 1.

населя́ть *несов.* 1. (*заселять*) συνοικίζω, κατοικίζω· 2. (*обитать где-л.*) κατοικῶ.

насе́ст *м* ἡ κούρνια, ἡ κοιτάστρα, τό πέταυρον: сиде́ть на ~е εἶμαι κουρνιασμένος.

насе́сть *сов. см.* наседа́ть.

насе́чк||а *ж* 1. (*действие*) τό χάραγμα, ἡ ἐγκοπή· 2. (*нарезка*) ἡ ἐγχάραξις (*бороздка*)/ ἡ χάραξη (*зарубка*)· 3. (*узор*): ружьё с золото́й ~ой τό τουφέκι πλουμισμένο μέ χρυσάφι.

наси́женн||ый *прич. от* насиде́ть· ◇ ~ое ме́сто *разг.* ἡ ζεστή θεσούλα.

наси́л||ие *с* ἡ βία, ὁ βιασμός, ὁ ἐκβιασμός, ἡ βιαιοπραγία / ὁ καταναγκασμός (*принуждение*): следы́ ~ия τά ἴχνη βίας (ἐκβιασμοῦ)· примени́ть ~ μεταχειρίζομαι βία.

наси́ловать *несов.* 1. (*женщину*) βιάζω, διακορεύω· 2. (*принуждать*) ἐξαναγκάζω, πιέζω, ἐκβιάζω, καταδυναστεύω.

наси́лу *нареч. разг.* μέ μεγάλη δυσκολία, μόλις καί μετά βίας.

наси́ль||ник *м* ὁ βιαστής / ὁ διαφθορεύς, ὁ διακορευτής (*по отношению к женщине*). **~но** *нареч.* μέ τή βία, βιαίως, διά τῆς βίας, ὑποχρεωτικά, ἀναγκαστικά: ~но мил не бу́дешь *погов.* ἡ ἀγάπη μέ τό ζόρι δέν γίνεται.

наси́льственн||ый *прил.* βίαιος, βεβιασμένος: ~ переворо́т τό βίαιο πραξικόπημα, ἡ βίαια ἀνατροπή· ~ая смерть ὁ βίαιος θάνατος.

наска́кивать *несов.* 1. (*наталкиваться на что-л.*) προσκρούω, τρακάρω, πέφτω πάνω· 2. (*набрасываться на кого-либо, на что-л.*) χυμάω, ρίχνομαι πάνω· 3. *перен.* (*набрасываться с упрёками*) *разг.* ρίχνομαι κάποιου.

насквозь *нареч.* 1. διαμπερῶς, πέρα γιά πέρα: пу́ля проби́ла лёгкое ~ ἡ σφαῖρα πέρασε τό πνευμόνι πέρα γιά πέρα· 2. *перен.* (*совершенно*) *разг.* ὁλοκληρωτικά, ἐντελῶς: промо́кнуть ~ γίνομαι μούσκεμα, γίνομαι μουσκίδι· ~ прогни́вший ἐντελῶς σάπιος· ◇ ви́деть кого́-л. ~ ξέρω τί καπνό φουμάρει.

наско́к *м* ἡ ξαφνική ἔφοδος, ἡ ἐπιδρομή: кавалери́йский ~ τό ξαφνικό κτύπημα τοῦ ἱππικοῦ· с ~а *перен.* ἀπότομα, ξαφνικά.

наско́лько *нареч.* 1. *вопр.* πόσο, κατά πόσον: ~ он ста́рше вас? πόσο μεγαλήτερος εἶναι ἀπό σᾶς;· 2. *относ.* καθ'ὅσον:

~ мне извéстно καθ' ὅσον μοῦ εἶναι γνωστόν, ἀπ' ὅτι ξέρω.

нáскоро *нареч.* στά γρήγορα, βιαστικά: дéлать чтó-л. ~ κάνω κάτι βιαστικά.

наскочи́ть *сов. см.* наскáкивать.

наскребáть *несов.*, **наскрести́** *сов. прям.*, *перен.* περισυλλέγω, συμμαζεύω, ξύνω.

наскýчивать *несов.*, **наскýчить** *сов.* γίνομαι ὀχληρός, ἀνιαρός, βαρετός: мне наскýчило э́то αὐτό τό βαρέθηκα.

наслади́ться *сов.*, **наслаждáться** *несов.* ἀπολαμβάνω, εὐχαριστοῦμαι, εὐφραίνομαι, τέρπομαι.

наслаждéние *с* ἡ ἀπόλαυση[-ις], ἡ τέρψη[-ις], ἡ ἡδονή.

наслáиваться *несов.* 1. σχηματίζω στρώματα (*ἀμετ.*)· 2. *перен.* προστίθεμαι.

наслáть *сов. см.* насылáть.

наслéдие *с* ἡ κληρονομία, τό κληροδότημα, τό κληρονόμημα: ~ прóшлого ἡ κληρονομία τοῦ παρελθόντος.

наследи́ть *сов. см.* следи́ть I, II.

наслéд||ник *м* ὁ κληρονόμος. **~ный** *прил.*: ~ный принц ὁ πρίγκηψ διάδοχος. **~ование** *с* ἡ κληρονομία, ἡ διαδοχή. **~овать** *сов. и несов.* 1. (*что-л.*) κληρονομῶ, διαδέχομαι· 2. (*кому-л.*) κληροδοτῶ, κληρονομῶ. **~ственность** *ж* ἡ κληρονομικότητα[-ης]. **~ственный** *прил.* κληρονομικός, πατρογονικός. **~ство** *с* ἡ κληρονομία, τό κληρονόμημα: по ~ству κληρονομικά[-ῶς]· лишáть ~ства ἀποκληρώνω.

наслo||éние *с* 1. *геол.* ὁ στρωματισμός / τά στρώματα (*слои*)· 2. *перен.* τό ἐπίστρωμα. **~и́ться** *сов. см.* наслáиваться.

наслýша||ться *сов.* ἀκούω πολλά: ~ мýзыки ἔχω ἀκούσει πολλή μουσική, χορταίνω μουσική· ◇ слýшаю и не ~юсь ἀκούω καί δέν χορταίνω ν'ἀκούω.

наслы́ш||аться *сов. разг.* ἀκούω πολλά: я стóлько ~ался о вас ἔχω ἀκούσει τόσα πολλά γιά σᾶς.

насмáрку *нареч. разг.*: всё пошлó ~ ὅλα πῆγαν χαμένα.

нáсмерть *нареч.* θανάσιμα, θανασίμως, θανατηφόρως.

насмехáться *несов.* κοροϊδεύω, περιγελῶ, περιπαίζω, ἐμπαίζω.

насмеши́ть *сов.* (*кого-л.*) κάνω νά γελάσει, προκαλῶ εὐθυμίαν.

насмéш||ка *ж* ἡ κοροϊδία, ὁ ἐμπαιγμός, ἡ χλεύη, ὁ χλευασμός: давáть пóвод к ~кам δίνω ἀφορμήν γιά κοροϊδίες. **~ливость** *ж* ἡ σκωπτικότης. **~ливый** *прил.* κοροϊδευτικός, περιπαικτικός, χλευαστικός, σκωπτικός, εἰρωνικός: ~ливая улы́бка τό εἰρωνικό (*или* περιπαικτικό) χαμόγελο· ~ливое прóзвище τό παρατσούκλι. **~ник** *м* ὁ σκώπτης, ὁ εἴρων, ὁ κοροϊδευτής. **~ничать** *несов. разг. см.* насмехáться.

нáсморк *м* τό συνάχι, ἡ καταρροή: получи́ть ~ συναχώνομαι.

насмотрéться *сов.* 1. (*вдоволь*) χορταίνω νά βλέπω· 2. (*увидеть многое*) βλέπω πολλά· ◇ смотрю́ не насмотрю́сь на негó, ~ не могý на негó δέν χορταίνω νά τόν κυττάζω.

насоли́ть *сов.* 1. (*заготовить*) παστώνω, βάζω τουρσί· 2. (*посыпать солью*) ἁλατίζω· 3. *перен.* (*кому-л.*) *разг.* βάζω κάποιον σέ μπελάδες.

насори́ть *сов. см.* сори́ть.

насóс *м* ἡ ἀντλία, ἡ τρόμπα, ἡ τουλούμπα/ ἡ ὑδραντλία (*водяной*)/ ἡ ἀεραντλία (*воздушный*): пожáрный ~ ἡ πυροσβεστική ἀντλία· качáть ~ом ἀντλῶ, τρομπάρω.

насóсн||ый *прил.* τῆς ἀντλίας: ~ая стáнция τό ἀντλιοστάσιο.

нáспех *нареч.* βιαστικά, γρήγορα: поéсть ~ τρώγω βιαστικά, στά γρήγορα.

наст *м* τό παγωμένο χιόνι.

наставáть *несов.* ἐπέρχομαι, ἔρχομαι, φτάνω/ ἀρχίζω (*начинаться*): настаёт ночь νυχτώνει.

настави́тельный *прил.* διδακτικός, συμβουλευτικός: ~ тон τό συμβουλευτικό ὕφος.

настáвить I, II *сов. см.* наставля́ть I, II.

наставлéни||е *с* 1. (*поучение*) ἡ διδαχή, ἡ νουθεσία, ἡ συμβουλή: дéлать ~я νουθετῶ· 2. (*руководство, инструкция*) ὁ ὁδηγός.

наставля́ть I *несов.* 1. (*ставить в большом количестве*) φορτώνω, γεμίζω· 2. (*надставлять*) μακραίνω: ~ плáтье μακραίνω τό φόρεμα· 3. (*направлять, нацеливать*) κατευθύνω: ~ подзóрную трубý κατευθύνω τή διόπτρα· ◇ ~ рогá комý-л. βάζω κέρατα (σέ κάποιον), κερατώνω κάποιον· ~ нос комý-л. πιάνω κάποιον κορόϊδο.

наставля́ть II *несов.* (*давать совет*) συμβουλεύω, νουθετῶ, προτρέπω· ◇ ~ когó-л. на путь и́стины κατευθύνω κάποιον στό ὀρθό δρόμο.

настáвник *м разг.* ὁ παιδαγωγός, ὁ (δι)δάσκαλος.

настáивать I *несов.* (*добиваться исполнения*) ἐπιμένω, ἐμμένω (εἰς): ~ на своём мнéнии ἐπιμένω στήν ἄποψή μου.

настáивать II *несов.* 1. (*делать настой*) ἐκχυλίζω: ~ чай ζεματῶ τό τσάϊ· 2. (*водку на чём-л.*) ἀρωματίζω, προσδίδω ἄρωμα.

настáть *сов. см.* наставáть· настáнет врéмя, когдá... θἄρθει καιρός πού...· ещё не настáло врéмя δέν ἦρθε ἀκόμα ὁ καιρός.

нáстежь *нареч.* ὀρθάνοιχτα, τέντα: двéри открыты ~ οἱ πόρτες εἶναι ὀρθάνοιχτες.

настигáть *несов.* φθάνω (*μετ.*), καταφθάνω (*μετ.*), προφθάνω, προφταίνω: ~ беглецóв προφθάνω τούς φυγάδες.

настúгнуть *сов.* βρίσκω, πετυχαίνω (*μετ.*): пýля настúгла врагá τό βόλι βρῆκε τόν ἐχθρό.

настúл *м* τό ἐπίστρωμα / τό σανίδωμα (*деревянный*). **~áть** *несов.* στρώνω: ~áть солóму στρώνω μέ καλαμιές· ~áть мостовýю λιθοστρώνω. **~ка** *ж* (*действие*) τό σκέπασμα, τό στρώσιμο: ~ка мостовóй ἡ ὁδοστρωσιά· ~ка пóла ἡ σανίδωσις τοῦ πατώματος.

настúчь *сов. см.* настигáть.

настлáть *сов. см.* настилáть.

настóй *м* τό ἐκχύλισμα / τό βάμμα (*лекарственный*). **~ка** *ж* 1. (*спиртной напиток*) τό λικέρ· 2. (*лекарство*) τό βάμμα: йóдная ~ка τό βάμμα ἰωδίου.

настóйчив||ость *ж* ἡ ἐμμονή, ἡ ἐπιμονή, τό πεῖσμα. **~ый** *прил.* ἔμμονος, ἐπίμονος.

настóлько *нареч.* τόσο[ν], τοσοῦτον, σέ τέτιο βαθμό, σέ τέτιο σημεῖο: ~... наскóлько... τόσον... ὅσον...· ~ что... τόσον ὥστε, οὕτως ὥστε...· он ~ зáнят делáми что... εἶναι τόσο ἀπασχολημένος μέ τίς ὑποθέσεις πού...· я не ~ глуп, чтóбы... δέν εἶμαι τόσο κουτός γιά νά...

настóльн||ый *прил.* 1. ἐπιτραπέζιος, τοῦ τραπεζιοῦ: ~ая лáмпа ἡ ἐπιτραπέζιος λάμπα· ~ телефóн τό τηλέφωνο τοῦ γραφείου· 2. *перен.* (*необходимый*): ~ая кнúга τό μόνιμο βοήθημα.

насторáживать *несов.* καθιστῶ ἐπιφυλακτικό[ν], κάνω (λέγω) νά φυλαχτεῖ / βάζω σέ ἀνησυχία (*вызывать беспокойство*)· ◇ ~ ýши (слух) προσέχω τί λένε, τεντώνω τ' αὐτιά μου. **~ся** ἀλαφιάζομαι, γίνομαι προσεκτικός.

насторожé *нареч.*: быть ~ εἶμαι σέ ἐπιφυλακή, εἶμαι ἐν ἐπιφυλακῇ.

насторóженный, насторожённый *прил.* προσεκτικός, ἐπιφυλακτικός: ~ взгляд τό ἐπιφυλακτικό βλέμμα.

насторожúть(ся) *сов. см.* насторáживать(ся).

настоя́ни||е *с* ἡ ἐπιμονή, ἡ ἐμμονή: по егó ~ю κατ' ἀπαίτησίν του.

настоя́тель *м церк.* ὁ ἡγούμενος. **~ница** *ж* ἡ ἡγουμένη, ἡ ἡγουμένισσα.

настоя́тельн||ый *прил.* 1. (*настойчивый*) ἐπίμονος, ἐπιτακτικός: ~ая прóсьба ἡ θερμή παράκληση· 2. (*очень нужный*) κατεπείγων, ἐπείγων: ~ая необходúмость ἡ ἐπιτακτική ἀνάγκη.

настоя́ть I, II *см.* настáивать I, II.

настоя́щ||ее *с* (*о времени*) τό παρόν. **~ий** *прил.* 1. (*теперешний*) ἐνεστώς, τωρινός, παρών: в ~ее врéмя σήμερα, τώρα· ~ее врéмя *грам.* ὁ ἐνεστώς· 2. (*истинный, подлинный*) ἀληθινός, ἀληθής, πραγματικός, γνήσιος: ~ий человéк πραγματικός ἄνθρωπος.

настрáивать I *несов.* 1. *муз.* κουρδίζω· 2. *радио* ρεγουλάρω· 3. (*механизм*) ρεγουλάρω, ρυθμίζω· 4. (*приводить в какое-л. настроение*) προδιαθέτω / βάζω φυτίλια, ὑποκινῶ (*внушать*): ~ когó-л. прóтив когó-л. βάζω φυτίλια σέ κάποιον ἐναντίον ἄλλου· ~ когó-л. на чтó-л. προδιαθέτω, προτρέπω, ὑποκινῶ· ~ в пóльзу когó-л. προκαλῶ εὐμένεια γιά κάποιον· ~ прóтив себя́ ἐξεγείρω ἐναντίον μου.

настрáивать II *несов.* (*строить много*) χτίζω.

настрáиваться 1. *муз.* κουρδίζω / *радио* ρεγουλάρω (*ἀμετ.*)· 2. (*о человеке*) προδιαθέτω τόν ἑαυτό μου (*по отношению к комý-л., чемý-л.*)/ ἔχω διάθεση (*чтó-л. делать*): ~ на мúрный лад ἔχω εἰρηνικές διαθέσεις.

настрúчь *сов.* κόβω: ~ бумáги κόβω χαρτί.

нáстрого *нареч. разг.* αὐστηρά, αὐστηρῶς: стрóго-~ πολύ αὐστηρά.

настроéн||ие *с* ἡ διάθεση[-ις], τό κέφι, ἡ ὄρεξη[-ις]: быть в хорóшем ~ии εἶμαι εὐδιάθετος, εἶμαι στά κέφια μου, εἶμαι στίς καλές μου· быть в дурнóм ~ии δέν ἔχω διάθεση, εἶμαι ἄκεφος, εἶμαι ἄθυμος, δέν ἔχω κέφι· у меня́ нет ~ия δέν ἔχω διάθεση, δέν ἔχω ὄρεξη· ◇ ~ умóв ἡ κατάσταση τῶν πνευμάτων.

настрóить I, II *сов. см.* настрáивать I, II. **~ся** *см.* настрáиваться.

настрóй||ка *ж муз.* τό κούρδισμα, τό χόρδισμα / *радио* τό ρεγουλάρισμα. **~щик** *м* ὁ χορδιστής, ὁ κουρδιστής.

настрочúть *сов. см.* строчúть.

наступáтельн||ый *прил.* ἐπιθετικός: ~ые бои οἱ ἐπιθετικές ἐπιχειρήσεις.

наступáть I *несов.* 1. πατῶ: ~ комý-л. нá ногу πατῶ τό πόδι κάποιου· 2. *воен.* ἐπιτίθεμαι (*тж. перен.*), προελαύνω· 3.

(*с просьбами, требованиями*) ρίχνομαι μέ παρακάλια.

наступ||áть II *несов.* (*наставать*) ἐπέρχομαι, ἀρχίζω: ~áет зимá ἔρχεται ὁ χειμώνας, μπαίνει ὁ χειμώνας· ~áет улучшéние ἐπέρχεται βελτίωση, σημειώνεται βελτίωση[-ις]· ~áет молчáние γίνεται σιωπή.

наступи́ть I *сов. см.* наступáть I, 1.

наступи́ть II *сов. см.* наступáть II.

наступлéние I *с* ἡ ἐπίθεση[-ις]: перейти́ в ~ περνῶ σ'ἐπίθεση· вести́ ~ ἐνεργῶ ἐπίθεση.

наступлéние II *с* (*времени, событий*) ὁ ἐρχομός, ἡ ἀρχή: с ~м нóчи ὅταν βραδιάσει, μέ τό σούρουπο· с ~м зимы́ μέ τόν ἐρχομό τοῦ χειμώνα.

настýрция *ж бот.* ἡ λιανοκάππαρη, τό φραγκοκάρδαμο.

насýпить *сов.*: ~ брóви κατσουφιάζω, σκυθρωπάζω. ~ся συνοφρυοῦμαι.

нáсухо *нареч.* στεγνά, κατάστεγνα: вы́тереть ~ σκουπίζω στεγνά.

насуши́ть *сов.* ξηραίνω, ξεραίνω (ὡρισμένη ποσότητα).

насýщн||ый *прил.* ζωτικός: ~ые интерéсы τά ζωτικά συμφέροντα· ◇ ~ хлеб ὁ ἐπιούσιος ἄρτος.

насчёт *предлог с род. п.* ὅσο γιά, ὅσον ἀφορᾶ, ὡς πρός.

насчитáть *сов. см.* насчи́тывать 1.

насчи́тывать *несов.* **1.** ὑπολογίζω, λογαριάζω· **2.** (*содержать*) ἔχω: гóрод насчи́тывает óколо трёх миллиóнов жи́телей ἡ πόλη ἔχει σχεδόν τρία ἑκατομμύρια κατοίκους. ~ся ὑπολογίζομαι, λογαριάζομαι, ὑπάρχω.

насылáть *несов.* στέλνω, ἀποστέλνω.

насы́пать *сов.*, **насыпáть** *несов.* **1.** ρίχνω, χύνω: ~ сóли на стол ρίχνω ἁλάτι στό τραπέζι· **2.** (*наполнять*) γεμίζω.

нáсыпь *ж* τό ἀνάχωμα, τό ἐπίχωμα, τό μώλωμα: железнодорóжная ~ τό ἀνάχωμα σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

насы́тить *сов.*, **насыщáть** *несов.* **1.** (*кого-л.*) χορτάζω (*μετ.*), χορταίνω (*μετ.*)· **2.** *перен.* (*снабжать в изобилии*) γεμίζω, ἐφοδιάζω πλήρως· **3.** *хим.* διαβρέχω, διαποτίζω, κορεννύω. ~ся **1.** (*наедаться досыта*) χορταίνω (*ἀμετ.*)· **2.** *хим.* γίνομαι κεκορεσμένος.

насыщéние *с* **1.** ὁ χορτασμός, τό χόρτασμα· **2.** *хим.* ὁ κορεσμός.

насы́щенн||ость *ж* ὁ κορεσμός. ~ый *прил.* **1.** γεμᾶτος μέ..., πλήρης· **2.** *хим.* (κε)κορεσμένος.

натáлкивать *несов.* **1.** σπρώχνω, σκουντῶ, ὠθῶ· **2.** *перен.* ὁδηγῶ, δίνω ἀφορμή[ν]: ~ на мысль δίνω τήν ἰδέα, ὁδηγῶ στή σκέψη. ~**ся** *прям.*, *перен.* προσκρούω, σκοντάφτω, πέφτω ἐπάνω.

натаскáть I, II *сов. см.* натáскивать I, II.

натáскивать I *несов.* (*приносить в каком-л. количестве*) φέρνω, κουβαλῶ.

натáскивать II *несов.* **1.** (*собаку*) γυμνάζω· **2.** *перен.* (*человека*) *разг.* προγυμνάζω: ~ к экзáмену προγυμνάζω γιά τίς ἐξετάσεις, προετοιμάζω γιά τίς ἐξετάσεις.

натащи́ть *сов. см.* натáскивать I.

натвори́||ть *сов.* κάμνω, φτιάνω: что ты ~л? τί ἔκανες;

нáте *частица* (*возьмите*) *разг.* νά, ὁρίστε, πάρτετο.

натерéть *сов. см.* натирáть.

натерпéться *сов. разг.* ὑποφέρω, τραβῶ πολλά, κακοπαθαίνω: ~ стрáху τρομάζω πολύ, παίρνω μεγάλο φόβο.

натéшиться *сов. разг.* χορταίνω κάτι, χορταίνω διασκέδαση.

натирáть *сов.* **1.** (*мазью*) ἀλείβω, κάνω ἐντριβή (*μετ.*)· **2.** (*ногу и т. п.*) κάνω πληγή: ~ мозóли κάνω κάλους· **3.** (*полы*) γυαλίζω, τρίβω/ στιλβώνω (*мастикой*)· **4.** (*на тёрке*) τρίβω (στόν τρίφτη). ~ся (*мазью и т. п.*) ἀλείφομαι, κάνω ἐντριβή (*ἀμετ.*).

нати́рка *ж*: ~ полóв τό γυάλισμα τοῦ πατώματος, τό παρκετάρισμα.

нáтиск *м* ἡ ὁρμή, ἡ πίεσις: сдéрживать ~ ἀνακόπτω τήν ὁρμή, συγκρατῶ τήν πίεση.

наткнýться *сов. см.* натыкáться.

натолкнýть(ся) *сов. см.* натáлкивать(-ся).

натолóчь *сов.* κοπανίζω, στουμπίζω.

натопи́ть I *сов.* (*печь*) ἀνάβω, βάζω δυνατή φωτιά.

натопи́ть II *сов.* (*сало и т. п.*) λυώνω.

наточи́ть *сов. см.* точи́ть 1.

натощáк *нареч.* μέ ἄδειο στομάχι, νηστικάτα: принимáть лекáрство ~ παίρνω τό γιατρικό νηστικός.

натр *м хим.* τό νάτριο[ν]: éдкий ~ ἡ καυστική σόδα.

натрави́ть *сов.*, **натрáвливать** *несов.* *прям.*, *перен.* ἐξεγείρω ἐναντίον κάποιου, παροτρύνω, ἐξωθῶ, ρίχνω πάνω σέ κάποιον.

нáтрий *м хим.* τό νάτριο[ν]: углеки́слый ~ τό ἀνθρακικόν νάτριον, ἡ σόδα.

натý||га *ж разг.* τό σφίξιμο, ἡ ἔνταση: от ~ги ἀπό τήν ἔνταση. ~**житься** *сов.* *разг.* καταβάλλω προσπάθεια, ἐντείνω τίς δυνάμεις μου.

натýр||а *ж* **1.** ἡ φύση[-ις], ὁ χαρακτή-

ρας: он по ~е очень добрый εἶναι ἐκ φύσεως πολύ καλός ἄνθρωπος· это стáло у негó вторóй ~ой τοῦ ἔγινε δευτέρα φύσις· пылкая ~ ὁ φλογερός χαρακτῆρας· 2. *иск.* ἡ φύση[-ις]: писáть (рисовáть) с ~ы ζωγραφίζω ἐκ τοῦ φυσικοῦ· ◇ платить ~ой πληρώνω σέ εἶδος.

натурализáция *ж* ἡ πολιτογράφηση[-ις].

натуралúзм *м* ὁ νατουραλισμός.

натуралúст *м* 1. (*естествоиспытатель*) ὁ φυσιοδίφης: юный ~ ὁ νεαρός φυσιοδίφης· 2. (*сторонник натурализма*) ὁ νατουραλιστής. **~úческий** *прил.* νατουραλιστικός.

натурáльн||ый *прил. в разн. знач.* φυσικός: в ~ую величину σέ φυσικό μέγεθος· ~ое хозяйство ἡ φυσική οἰκονομία.

натýрщик *м*, **натýрщица** *ж* τό μοντέλο.

натыкáться *несов.* προσκρούω, σκοντάφτω (εἰς),τρακάρω: ~ на кáмень σκοντάφτω πάνω σέ πέτρα· ~ на неприятеля πέφτω πάνω στόν ἔχθρο.

натюрмóрт *м* ἡ νεκρά φύσις, ἡ νατούρ-μόρτ.

натягивать *несов.* 1. τανύω, τεντώνω: ~ лук τανύω τό τόξο· ~ вóжжи τραβῶ τά γκέμια· 2. *разг.* (*на себя*) βάζω, φοράω: ~ чулки βάζω τίς κάλτσες.

натянут||ость *ж* ἡ ἔνταση[-ις] / ἡ ψυχρότητα[-ης] (*холодность*). **~ый** *прил.* 1. τεντωμένος· 2. *перен.* τεταμένος, ψυχρός: ~ые отношéния οἱ τεταμένες σχέσεις· ~ая улыбка τό προσποιητό χαμόγελο.

натянýть(ся) *сов. см.* натягивать(ся).

наугáд *нареч.* ὅπως τύχει, στό βρόντο, στά κουτουροῦ: говорить чтó-л. ~ λέω κάτι στά κουτουροῦ.

наудáчу *нареч.* στήν τύχη, ὅπως λάχει, ὅτι βγεῖ.

наýк||а *ж* ἡ ἐπιστήμη: гуманитáрные ~и οἱ ἀνθρωπιστικές ἐπιστῆμες· тóчные ~и οἱ θετικές ἐπιστῆμες· естéственные ~и οἱ φυσικές ἐπιστῆμες· занимáться ~ой ἀσχολοῦμαι μέ τήν ἐπιστήμη· Акадéмия наýк СССР ἡ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν τῆς ΕΣΣΔ· ◇ это тебé бýдет ~ой αὐτό θά σοῦ γίνει μάθημα.

наýськать *сов.*, **наýськивать** *несов. перен. разг.* βάζω φιτίλια, διεγείρω κάποιον ἐναντίον ἄλλου.

наутёк *нареч. разг.*: пуститься ~ τό κόβω λάσπη, τό βάζω στά πόδια.

наýтро *нареч.* τήν ἐπαύριο[ν], τήν ἐπομένην πρωΐαν.

научить *сов.* (*когó-л. чемý-л.*) μαθαίνω, διδάσκω: ~ когó-л. грéческому языкý μαθαίνω κάποιον ἑλληνικά, διδάσκω σέ κάποιον τήν ἑλληνική γλῶσσα. **~ся** διδάσκομαι, μανθάνω (*ἀμετ.*), μαθαίνω (*ἀμετ.*).

наýчно-исслéдовательск||ий *прил.* τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν: ~ инститýт τό Ἰνστιτοῦτο ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν· ~ая рабóта ἡ ἐπιστημονική ἔρευνα.

наýчн||ый *прил.* ἐπιστημονικός: ~ая рабóта ἡ ἐπιστημονική ἐργασία· ~ рабóтник ὁ ἐπιστήμονας[-ων].

наýшник *м* (*доносчик*) *разг. презр.* ὁ ὠτακουστής.

наýшники *мн.* (*ед.* наýшник *м*) 1. (*на шапке*) σκέπασμα τῶν αὐτιῶν· 2. *радио* τά ἀκουστικά.

наýшничать *несов. разг. презр.* συκοφαντῶ, ψιθυρίζω στό αὐτί.

нафталин *м* ἡ ναφθαλίνη.

нахáл *м* ὁ αὐθάδης, ὁ προπέτης, ὁ ἀναιδής, ὁ ἀδιάντροπος. **~ьный** *прил.* αὐθάδης, θρασύς, ἀναιδής. **~ьство** *с* ἡ αὐθάδεια, τό θράσος, ἡ ἀναίδεια.

нахвáливать *несов.* ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω.

нахлéбник *м разг.* 1. (*приживальщик*) ὁ παράσιτος, ὁ χαραμοφάης· 2. *уст.* ὁ οἰκότροφος.

нахлобýчивать *несов.* χώνω: ~ шляпу χώνω τό καπέλλο μου ὡς τ' αὐτιά.

нахлобýчк||а *ж разг.* ἡ κατσάδα: получить ~у τρώγω κατσάδα.

нахлынý||ть *сов. прям., перен.* χύνομαι / πλημμυρίζω (*μετ.*), κυριεύω, καταλαμβάνω (*о чувстве*): ~ли слёзы τά μάτια πλημμύρισαν δάκρυα· на меня ~ли воспоминáния μέ πλημμύρισαν οἱ ἀναμνήσεις, μέ πῆραν οἱ ἀναμνήσεις.

нахмýренн||ый 1. *прич. от* нахмýрить· 2. *прил.* σύνοφρυς, σκυθρωπός, κατσουφιασμένος: ~ые брóви τά μαζεμένα φρύδια.

нахмýриться *сов. см.* хмýрить(ся).

находить I *несов.* 1. βρίσκω, εὑρίσκω: ~ дéньги на дорóге βρίσκω λεφτά στό δρόμο· ~ прáвильное решéние βρίσκω σωστή λύση· ~ оправдáние βρίσκω δικαιολογία· ~ поддéржку (утешéние) в чём-л. βρίσκω ὑποστήριξη (παρηγοριά) σέ κάτι· ~ применéние ἐφαρμόζομαι, χρησιμεύω· ~ удовóльствие в бесéде с кéм-л. νοιώθω εὐχαρίστηση κουβεντιάζοντας μέ κάποιον· 2. (*приходить к выводу*) θεωρῶ, κρίνω, βρίσκω: ~, что собесéдник прав θεωρῶ πώς ὁ συνομιλητής μου ἔχει δίκηο· врач нахóдит, что больнóй в тяжёлом состоянии ὁ γιατρός κρίνει πώς ἡ κατάσταση τοῦ ἀρρώστου εἶναι σοβαρή· ~ когó-л. красивым βρίσκω ὄμορφο (κάποιον)· ◇ не ~ себé мéста δέν

βρίσκω ήσυχία, δέν μπορῶ νά ήσυχάσω.

находи́ть II *несов.* 1. (*наталкиваться*) προσκρούω, συναντῶ, τρακάρω: ~ на мель προσαράζω στά ρηχά· 2. (*надвинувшись, закрывать — о туче, облаке*) σκεπάζω· 3. *перен.* (*овладевать, охватывать*): на меня́ нахо́дит грусть μέ πιάνει στενοχώρια· что́ это на тебя́ нахо́дит? τί σέ πιάνει;· 4. (*сходиться, собираться*) μαζεύομαι, συναθροίζομαι.

нахо||ди́ться I *несов.* 1. (*обнаруживаться*) βρίσκομαι, εὑρίσκομαι, ἀνευρίσκομαι: нахо́дятся жела́ющие... βρίσκονται πολλοί πού ἐπιθυμοῦν...· 2. (*не растеряться*) δέν τά χάνω, δέν χάνομαι, δέν σαστίζω, διατηρῶ τήν ψυχραιμία μου: я не ~жу́сь, что отве́тить δέν ξέρω πῶς νά ἀπαντήσω· 3. (*быть расположенным*) βρίσκομαι, εἶμαι, κεῖμαι: шко́ла нахо́дится за угло́м τό σχολεῖο βρίσκεται στή γωνία· 4. (*пребывать*) εἶμαι, βρίσκομαι: ~ в отпуску́ εἶμαι σέ ἄδεια· ~ под подозре́нием θεωροῦμαι ὕποπτος· ~ под судо́м εἶμαι ὑπόδικος.

находи́ться II *сов.* (*много ходить*) περπατῶ πολύ, βαδίζω πολύ / ξεποδαριάζομαι (*устать*).

нахо́д||ка *ж* τό εὕρημα, τό κελεπούρι / ὁ θησαυρός (*о человеке*): бюро́ ~ок γραφεῖον ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων.

нахо́дчив||ость *ж* ἡ ἑτοιμολογία, ἡ ἑτοιμότης τοῦ πνεύματος / ἡ ἐφευρετικότης (*изобретательность*). **~ый** *прил.* ἐφευρετικός, ἑτοιμόλογος: ~ый отве́т ἡ πετυχημένη ἀπάντησις· ~ый челове́к ὁ ἐφευρετικός ἄνθρωπος.

нахо́хлиться *сов.* φουσκώνω (*о птицах*)/ *перен. разг.* κατσουφιάζω.

нахра́пом *нареч. разг.* μέ τόλμη, μέ τό ζόρι: де́йствовать ~ ἐνεργῶ μέ θράσος.

нацара́пывать *несов.* 1. χαράσσω, τσουγκρανίζω· 2. (*неразборчиво писать*) κακογραφῶ, γράφω ὀρνιθοσκαλίσματα.

наце́ливаться *несов.* ἀποβλέπω, ἔχω εἰς τό μάτι, σκοπεύω, σημαδεύω.

нацепи́ть *сов.*, **нацепля́ть** *несов.* 1. (*на гвоздь, крючок*) κρεμῶ, γαντζώνω· 2. (*прикреплять*) *разг.* καρφιτσώνω: ~ бант καρφιτσώνω τήν κορδέλλα.

национализ||а́ция *ж* ἡ ἐθν(ικ)οποίηση[-ις], ἡ κρατικοποίηση[-ις]: ~ земли́ ἡ ἐθνικοποίηση τῆς γῆς. **~и́ровать** *сов. и несов.* ἐθν(ικ)οποιῶ, κρατικοποιῶ.

национал||и́зм *м* ὁ ἐθνικισμός: буржуа́зный ~ ὁ ἀστικός ἐθνικισμός. **~и́ст** *м* ὁ ἐθνικιστής. **~исти́ческий** *прил.* ἐθνικιστικός.

национа́льно-освободи́тельн||ый *прил.* ἐθνικοαπελευθερωτικός: ~ое движе́ние τό ἐθνικοαπελευθερωτικόν κίνημα.

национа́льн||ость *ж* 1. ἡ ἐθνικότης, ἡ ἐθνότητα[-ης], τό ἔθνος: како́й ~ости? ποίας ἐθνικότητος;· по ~ости ру́сский ρῶσος στήν ἐθνικότητα· 2. (*национальное своеобразие*) ὁ ἐθνικός χαρακτήρας, ἡ ἐθνική ἰδιομορφία: ~ иску́сства ὁ ἐθνικός χαρακτήρας τῆς τέχνης. **~ый** *прил.* ἐθνικός: ~ая культу́ра ὁ ἐθνικός πολιτισμός· ~ый гимн ὁ ἐθνικός ὕμνος· ~ый дохо́д τό ἐθνικό εἰσόδημα· ~ое меньшинство́ ἡ ἐθνική μειονότης.

наци́ст *м* (*немецкий фашист*) ὁ ναζί.

на́ция *ж* τό ἔθνος: Объединённые На́ции τά Ἡνωμένα Ἔθνη· Организа́ция Объединённых На́ций ὁ Ὀργανισμός τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

нача́л||о *с* 1. ἡ ἀρχή, ἡ ἔναρξις, ἡ ἀπαρχή, τό ἀρχίνισμα: ~ рабо́ты ἡ ἔναρξη τῆς ἐργασίας· с са́мого ~а ἐξ ἀρχῆς, ἀπό τήν ἀρχή· с ~а до конца́ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους· в ~е января́ στίς ἀρχές τοῦ Γενάρη· в ~е го́да στήν ἀρχή τοῦ ἔτους· на но́вых ~ах πάνω σέ νέες βάσεις, ἐπί νέων βάσεων· вести́ ~ πηγάζω, προέρχομαι· брать ~ от... προέρχομαι..., πηγάζω...· дава́ть ~ чему́-л. κάμνω ἀρχή κάποιου πράγματος, θεμελιώνω κάτι· для ~а γιά ν' ἀρχίσουμε· 2. (*основа, источник*) ἡ ἀρχή: организу́ющее ~ ἡ ὀργανωτική δύναμη· 3. ~а *мн.* (*основные положения*) βάσεις: ~а хи́мии βάσεις τῆς χημείας· 4. ~а *мн.* (*способы, методы*) ἡ ἀρχή, ἡ βάσις: на социалисти́ческих ~ах σέ σοσιαλιστικές βάσεις· рабо́тать на коллекти́вных ~ах ἐργάζομαι κολλεκτιβίστικα· ◇ быть под ~ом у кого́-л. εὑρίσκομαι ὑπό τάς διαταγάς κάποιου· лиха́ беда́ ~ *погов.* ἡ ἀρχή εἶναι δύσκολη.

нача́льни||к *м* ὁ προϊστάμενος, ὁ διευθυντής: ~ отде́ла ὁ τμηματάρχης· ~ гарнизо́на ὁ φρούραρχος· ~ шта́ба ὁ ἐπιτελάρχης· ~ ста́нции ὁ σταθμάρχης· он мой ~ εἶναι προϊστάμενός μου. **~ческий** *прил. см.* нача́льственный.

нача́льн||ый *прил.* 1. (*находящийся в начале*) ἀρχικός, πρῶτος: ~ые гла́вы рома́на τά πρῶτα κεφάλαια τοῦ μυθιστορήματος· ~ая бу́ква τό ἀρχικό γράμμα· 2. (*первоначальный*) στοιχειώδης: ~ое образова́ние ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευση· ~ая шко́ла τό δημοτικό σχολεῖο.

нача́льст||венный *прил.* τοῦ προϊσταμένου: ~ тон ὕφος προϊσταμένου. **~во** *с* ἡ διοίκηση, ἡ διεύθυνση: по распоряже́нию ~ва μέ ἐντολή τῆς διοίκησης.

нача́тки *мн.* οἱ ἀρχές, τά στοιχεῖα: ~ зна́ний τά πρῶτα στοιχεῖα γνώσεων.

нача́ть(ся) *сов. см.* начина́ть(ся).

начеку́ *нареч.* σέ ἐπιφυλακή: быть ~ εἶμαι σέ ἐπιφυλακή, ἔχω τά μάτια μου τέσσερα.

на́черно *нареч.* πρόχειρα, στό πρόχειρο: писа́ть ~ γράφω πρόχειρα.

начерта́‖ние *с* τό διάγραμμα, ἡ γραφή, τό σχέδιο: ~ букв τό σχέδιο τῶν γραμμάτων. **~тельный** *прил.*: ~тельная геоме́трия ἡ παραστατική γεωμετρία.

начерти́ть *сов. см.* черти́ть.

начёс *м* (*ворс*) τό χνοῦδι, ὁ χνοῦς: с ~ом χνουδωτός.

начёт‖ничество *с* ὁ βυζαντινισμός, ὁ σχολαστικισμός, ἡ ἀποστήθιση βιβλιακῶν γνώσεων. **~чик** *м* ὁ σχολαστικός.

начина́ние *с* ἡ ἐπιχείρηση, ἡ πρωτοβουλία.

начина́ть *несов.* ἀρχίζω, ἀρχινῶ, ἄρχομαι: ~ что́-л. де́лать ἀρχίζω νά κάνω κάτι· ~ всё снача́ла ἀρχινῶ ὅλα ἀπό τήν ἀρχή· ~ что́-л. впервы́е πρωταρχίζω κάτι· начина́ет вечере́ть ἀρχίζει νά βραδυάζει (*или* νά σουρουπώνει). **~ся** ἄρχομαι, ἀρχίζω (*ἀμετ.*).

начини́ть *сов. см.* начиня́ть.

начи́нк‖а *ж* τό (παρα)γέμισμα, ἡ γέμιση: пиро́г с ~ой πήττα γεμιστή, πήττα μέ γέμιση.

начиня́ть *несов.* (παρα)γεμίζω: пиро́г, начинённый мя́сом ἡ κρεατόπηττα.

начисле́ние *с* 1. (*действие*) ὁ καταλογισμός, τό πέρασμα στό λογαριασμό· 2. (*начисленная сумма*) τό πρόσθετο ποσό.

начи́слить *сов.*, **начисля́ть** *несов.* 1. (*сумму*) περνῶ στό λογαριασμόν, βάζω στό λογαριασμό, καταλογίζω· 2. (*к сумме*) προσθέτω.

начи́стить *сов.* 1. (*в каком-л. количестве*) καθαρίζω, ξεφλουδίζω· 2. *см.* начища́ть.

на́чисто *нареч.* 1. (*набело*) καθαρά, στό καθαρό, παστρικά: переписа́ть ~ ἀντιγράφω στό καθαρό· 2. (*окончательно*) *разг.* ὁριστικά, καθαρά, ὀρθά-κοφτά, νέτα-σκέτα.

начистоту́ *нареч.* ξάστερα, ἀνοιχτά.

начи́тани‖ость *ж* ἡ πολυμάθεια, ἡ εὐρυμάθεια, ἡ πολυγνωσία. **~ый** *прил.* πολυμαθής, εὐρυμαθής, διαβασμένος: быть о́чень ~ым εἶμαι πολύ διαβασμένος.

начита́ться *сов.* διαβάζω πολύ, κουράζομαι ἀπό τό διάβασμα: вдо́воль ~ χορταίνω νά διαβάζω.

начища́ть *несов.* (*до блеска*) γυαλίζω, στιλβώνω, λουστράρω, βερνικώνω καλά: ~ самова́р καθαρίζω καλά τό σαμοβάρι· ~ башмаки́ γυαλίζω καλά τά παπούτσια.

наш (на́ша, на́ше, *мн.* на́ши) 1. *мест. притяж.* (δικός) μας / ἡμέτερος (*с сущ.*): ~ дом τό σπίτι μας· оди́н ~ друг ἕνας φίλος μας· э́та кни́га ~а αὐτό τό βιβλίο εἶναι δικό μας· э́то ~е пра́во αὐτό εἶναι δικαίωμά μας· 2. *сущ.* ~и *мн.* οἱ δικοί μας· ◇ ~а взяла́! *разг.* ἡ νίκη εἶναι δική μας!, νικᾶμε!, κερδίζουμε!· по ~ему мне́нию κατά τή γνώμη μας.

нашат‖ы́рный *прил.*: ~ спирт ἡ ἀμμωνία. **~ы́рь** *м* τό ἀμμωνιακόν ἅλας, τό νισαντῆρι.

нашёл(ся), нашла́(сь), нашло́(сь) *прош. вр. от* найти́(сь).

нашепта́ть *сов.*, **нашёптывать** *несов.* ψιθυρίζω, λέγω στ' αὐτί.

наше́ствие *с* ἡ εἰσβολή.

нашива́ть *несов.* 1. (*пришивать сверху*) ράβω ἐπάνω, ἐπιρράπτω· 2. (*в каком-либо количестве*) ράπτω, ράβω, κάμνω ροῦχα σέ ὡρισμένη ποσότητα.

наши́вка *ж воен.* τό γαλόνι.

наши́ть *сов. см.* нашива́ть· ~ мно́го пла́тьев ράβω πολλά φορέματα.

нашлёпать *сов. разг.* δίνω φάπα, δίνω κατραπακιά.

нашум‖е́вший *прил.* πού προκάλεσε θόρυβο, πού ἔκανε ντόρο. **~е́ть** *сов.* θορυβῶ/ *перен.* κάνω ντόρο, κάνω θόρυβο.

нащу́пать *сов.*, **нащу́пывать** *несов.* 1. ψηλαφῶ, πασπατεύω, ψάχνω: ~ в темноте́ ψηλαφῶ στά σκοτεινά· 2. *перен.* (ἐ-)βρίσκω: ~ по́чву βολιδοσκοπῶ, ἐξετάζω τό ἔδαφος· ~ пра́вильный путь βρίσκω σωστό δρόμο.

наяву́ *нареч.* στό ξύπνο.

не I *частица отриц.* ὄχι / δέν, μή[ν] (*с глаголом*): я не хочу́ δέν θέλω· не зна́ю, что де́лать δέν ξέρω τί νά κάνω· там не́ было ме́ста ἐκεῖ δέν ὑπῆρχε θέση· не говори́ ничего́ μήν πεῖς τίποτα· э́то совсе́м не то αὐτό εἶναι ἐντελῶς διαφορετικό· ра́зве вы не чита́ли статью́ в газе́те? μά δέν διαβάσατε τό ἄρθρο στήν ἐφημερίδα;· он не о́чень хоро́ший челове́к δέν εἶναι καλός ἄνθρωπος· её не узна́ть ἔγινε ἀγνώριστη· им не уйти́ от отве́та θά δώσουν λόγο· не могу́ не согласи́ться δέν μπορῶ νά μή συμφωνήσω· не хоти́те ли пойти́ в теа́тр? θά θέλατε μήπως νά πᾶτε στό θέατρο;· кто не зна́ет... ποιός δέν ξέρει...· как не помо́чь... πῶς νά μή βοηθήσει κανείς...· 2. *в составе сложных союзов*: не то *разг.* εἰδεμή, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει· уходи́, не то пло́хо

бу́дет φύγε, εἰδεμή θά βρεῖς τό μπελᾶ σου· не то... не то... ἤ... ἤ...· не то е́хать не то нет νά πάω νά μήν πάω, δέν ξέρω νά φύγω ἤ νά μή φύγω· не кто нно́й как... αὐτός ὁ ἴδιος· не то́лько, но и... ὄχι μόνον, ἀλλά καί...· ◇ ему́ не до развлече́ний δέν εἶναι γιά διασκεδάσεις· ему́ не до меня́ δέν ἔχει καιρό ν' ἀσχοληθεῖ μαζί μου· чуть не... παρά λίγο· едва́ не... σχεδόν· не́ за что (*в ответ на благодарность*) παρακαλῶ, τίποτε· не раз πολλές φορές, πολλάκις· ему́ бы́ло не по себе́ αἰσθανότανε τόν ἑαυτό του ἄσχημα· тем не ме́нее κι' ὅμως, πλήν ὅμως, παρ' ὅλα αὐτά.

не́ II (*отделяемая часть местоимений* не́кого, не́чего) δέν: не́ у кого спроси́ть δέν ὑπάρχει κανένας νά ρωτήσουμε· не́ с кем поговори́ть δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος νά μιλήσουμε μαζύ του· не́ к кому обрати́ться δέν ἔχω σέ ποιόν νά ἀποτανθῶ· не́ о чем говори́ть δέν ἔχουμε τί νά ποῦμε· не́ на что жить δέν ἔχει τά πρός τό ζῆν.

неаккура́тн||ость *ж* 1. (*неточность*) ἡ ἀταξία, ἡ ἀκαταστασία· 2. (*небрежность*) ἡ ἀμέλεια, ἡ τσαπατσουλιά / ἡ ἀτημελησία (*в одежде*). **~ый** *прил.* 1. (*неточный*) μή ταχτικός, ἀκατάστατος· 2. (*небрежный*) ἀμελής, τσαπατσούλικος / ἀτημέλητος, ἀπεριποίητος (*об одежде*).

неаппети́тн||ый *прил.* ἄνοστος / *перен.* ἀντιπαθητικός, ἀποκρουστικός: ~ая еда́ ἄγοστο φαγητό· ~ вид ἀποκρουστική ὄψη.

небезопа́сный *прил.* ἐπικίνδυνος, ἀκροσφαλής, ἐπισφαλής.

небезразли́чный *прил.* ὁ μή ἀδιάφορος.

небезызве́стный *прил.* γνωστός.

небезынтере́сный *прил.* ἐνδιαφέρων, ἀρκετά ἐνδιαφέρων.

небелёный *прил.* ἀλεύκαντος, ἄλευκος, ἀλεύκαστος.

небеса́ *мн. см.* не́бо.

небе́сно-голубо́й *прил.* οὐρανής, γαλανός.

небе́сн||ый *прил.* 1. οὐράνιος: ~ свод ὁ οὐράνιος θόλος, τό στερέωμα· ~ые свети́ла τά οὐράνια σώματα, τά ἄστρα· ~ цвет τό οὐρανί χρῶμα, τό γαλάζιο χρῶμα· 2. (*божественный*) θεϊκός, θεῖος.

неблагови́дный *прил.* ἄσχημος, ἀπρεπής: ~ посту́пок ἡ ἀπρεπής πράξη.

неблагода́рн||ость *ж* ἡ ἀχαριστία, ἡ ἀγνωμοσύνη: отплати́ть чёрной ~остью δείχνω μαύρη ἀχαριστία. **~ый** *прил.* ἀχάριστος, ἀγνώμων.

неблагожела́тельный *прил.* δυσμενής, κακόβουλος, κακόπιστος, κακοδιατεθειμένος.

неблагозву́чный *прил.* κακόηχος, κακόφωνος.

неблагонадёжный *прил. уст.* ὕποπτος.

неблагополу́чн||ый *прил.* ἀτυχής, δυσμενής, ἀνεπιτυχής: ~ое положе́ние ἡ δυσμενής κατάσταση.

неблагоприя́тный *прил.* δυσμενής, μή εὐνοϊκός/ ἐνάντιος (*о ветре*): де́ло при́няло ~ оборо́т ἡ ὑπόθεση πῆρε ἄσχημη τροπή· ~ отве́т (о́тзыв) ἡ ἀρνητική ἀπάντηση.

неблагоразу́мный *прил.* ἀπερίσκεπτος, ἀσύνετος, ἀστόχαστος.

неблагоро́дный *прил.* ἀγενής, ἀπρεπής, μικροπρεπής, χυδαῖος: ~ посту́пок ἡ ἀπρέπεια.

неблагоустро́енный *прил.* ἀπεριποίητος (*о городе и т. п.*)/ ἄβολος, χωρίς ἀνέσεις (*о квартире*).

нёбн||ый *прил.* 1. *анат.* τοῦ οὐρανίσκου, ὑπερῷιος: ~ая по́лость ὁ οὐρανίσκος· 2. *лингв.* οὐρανισκόφωνος.

не́б||о *с* ὁ οὐρανός: звёздное ~ ὁ ἔναστρος οὐρανός· ◇ под откры́тым ~ом στήν ὕπαιθρο· быть на седьмо́м ~е βρίσκομαι στόν ἔβδομο οὐρανό· как с ~а свали́лся *разг.* παρουσιάζομαι ξαφνικά, πέφτω ἀπ' τόν οὐρανό, πέφτω οὐρανοκατέβατος· попа́сть па́льцем в ~ *разг.* κάνω γκάφα· отлича́ться как ~ от земли́ διαφέρουν μεταξύ τους ὅσο ἡ μέρα ἀπό τή νύχτα· находи́ться ме́жду ~ом и землёй *разг.* βρίσκομαι ξεκρέμαστος· превозноси́ть до небе́с ἐξυμνῶ ὑπερβολικά, ἀνεβάζω στά οὐράνια.

нёбо *с анат.* ὁ οὐρανίσκος, ἡ ὑπερῴα.

небога́т||ый *прил.* ὄχι πλούσιος, μέ μέτρια οἰκονομικά μέσα / λιτός (*скромный*)/ ἀνεπαρκής, ὀλιγοστός (*недостаточный*): ~ая семья́ ὄχι πλούσια οἰκογένεια· ~ вы́бор ἡ περιορισμένη ποικιλία.

небоеспосо́бный *прил.* μή μάχιμος.

небольш||о́й *прил.* μικρός / (ὀ)λίγος (*по количеству*)/ ἀσήμαντος (*незначительный*): привезли́ кни́ги в ~о́м коли́честве ἔφεραν λίγα βιβλία· ~а́я высота́ τό μικρό ὕψος· ~о́е расстоя́ние κοντινή ἀπόσταση· ~ переры́в τό μικρό διάλειμμα· ~ срок σύντομο χρονικό διάστημα· ~а́я ра́зница ἀσήμαντη διαφορά· ◇ с ~и́м καί κάτι παραπάνω, καί λίγο παραπάνω· три́дцать рубле́й с ~и́м τριάντα ρούβλια καί κάτι.

небосво́д *м* ὁ οὐράνιος θόλος.

небосклóн *м* ὁ οὐρανός.
небоскрёб *м* ὁ οὐρανοξύστης.
небóсь *частица усил. разг.* σίγουρα (*конечно, наверное*)/ ἴσως, πιθανόν (*наверное*): он ~ устáл σίγουρα θά κουράστηκε.
небрéжн||ость *ж* 1. (*неаккуратность*) ἡ ἀμέλεια, ἡ ἀναμελιά, ἡ τσαπατσουλιά, ἡ ἀφροντισιά / ἡ ἀτημελησιά (*в одежде*)· 2. (*безразличие, пренебрежение*) ἡ ἀδιαφορία. ~**ый** *прил.* 1. ἀμελής, τσαπατσούλικος, ἀφρόντιστος / ἀκατάστατος, ἀτημέλητος (*в одежде*): ~ая рабóта ἡ τσαπατσούλικη δουλειά· ~ый стиль τό ἀκατάστατο στύλ· 2. (*безразличный*) ἀδιάφορος: с ~ым вúдом μέ ἀδιάφορο ὕφος.
небрúтый *прил.* ἀξύριστος, ἀξούριστος.
небывáлый *прил.* πρωτοφανής, πρωτάκουστος, ἀνήκουστος.
небылúц||а *ж* τό μύθευμα, τό παραμύθι, ἡ τερατολογία: расскáзывать ~ы λέγω μυθεύματα, διηγοῦμαι παραμύθια.
небытиé *с* ἡ ἀνυπαρξία.
небьющийся *прил.* ἄθραυστος.
невáжн||о 1. *нареч.* (*не вполне хорошо*) ἄσχημα, ὄχι καλά: он себя́ ~ чýвствует αἰσθάνεται τόν ἑαυτό του ἄσχημα, δέν αἰσθάνεται πολύ καλά· мои делá идýт ~ οἱ δουλειές μου δέν πᾶνε καλά· 2. *предик. безл.* (*несущественно*): э́то ~ δέν ἔχει σημασία, δέν εἶναι σπουδαῖο πράμα. ~**ый** *прил.* 1. *разг.* ἄσχημος, ὄχι καλός (*не вполне хороший*)/ μέτριος (*посредственный*)· 2. (*несущественный*) ἀσήμαντος, ἀνάξιος προσοχῆς.
невдалекé *нареч.* ὄχι μακρυά, ὄχι πολύ μακρυά, πλησίον.
невдомёк *безл.*: емý и ~ *разг.* οὔτε πῆρε χαμπάρι· мне ~ δέν μοῦ πέρασε κᾶν ἀπ' τό νοῦ.
невéдени||е *с* ἡ ἄγνοια: в ~и σέ ἄγνοια· находи́ться в пóлном ~и ἀγνοῶ ἐντελῶς.
невéдом||ый *прил.* ἄγνωστος, ἀσυνήθης, ἀνεξήγητος/ μυστηριώδης (*таинственный*): ~ая сúла ἡ μυστηριώδης (*или* ἀνεξήγητη) δύναμη.
невéжа *м, ж* 1 (*грубиян*) ἀγροῖκος, ἀνάγωγος, βάναυσος· 2. (*невежда*) *разг. уст. см.* невéжда.
невéжда *м, ж* ὁ ἄξεστος, ὁ ἀγράμματος, ὁ ἀμαθής.
невéжест||венный *прил.* ἀγράμματος, ἀμαθής, ἀστοιχείωτος. ~**во** *с* ἡ ἀγραμματωσύνη, ἡ ἀμάθεια.
невéжлив||ость *ж* ἡ ἀγένεια, ἡ χωριατιά, ἡ χοντροκοπιά. ~**ый** *прил.* ἀγενής, ἀπρεπής: ~ый отвéт ἄπρεπη ἀπάντηση.
невезéние *с разг.* ἡ ἀτυχία, ἡ κακοτυχία, ἡ γρουσουζιά.
невéрие *с* 1. ἡ δυσπιστία, ἡ ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης, ἡ ἔλλειψη πίστης: ~ в сóбственные сúлы ἡ ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης στίς ἴδιες μου δυνάμεις· 2. (*атеизм*) ἡ ἀθρησκεία, ἡ ἀπιστία, ἡ ἔλλειψις πίστεως.
невéрн||о 1. *нареч.* (*ошибочно, неправильно*) ἀνακριβῶς, ἐσφαλμένα[-ως], λαθεμένα· 2. *предик. безл.* δέν εἶναι σωστό: э́то ~ αὐτό δέν εἶναι σωστό. ~**ость** *ж* 1. (*неправильность*) ἡ ἀνακρίβεια, ἡ σφαλερότητα· 2. (*измена*) ἡ ἀπιστία: супрýжеская ~ость ἡ συζυγική ἀπιστία. ~**ый** *прил.* 1. (*ошибочный, неправильный*) ἀνακριβής, ἐσφαλμένος, λαθεμένος· 2. (*вероломный*) ἄπιστος, κακόπιστος, δόλιος· 3. (*нетвёрдый*) ἄστατος: ~ая похóдка τό ἀσταθές βάδισμα· ~ая рукá τό ἀσταθές χέρι· ◇ Фомá ~ый ὁ ἄπιστος Θωμᾶς.
невероя́тн||о *нареч.* ἀπίστευτα, ἀπίθανα: э́то ~! εἶναι ἀπίθανο!, εἶναι ἀπίστευτο!. ~**ость** *ж* τό ἀπίστευτο[ν], τό ἀπίθανο[ν], ἡ ἀπιθανότητα: до ~ости σέ ἀπίστευτο βαθμό. ~**ый** *прил.* 1. ἀπίστευτος, ἀπίθανος: ~ые слýхи οἱ ἀπίθανες φῆμες· творя́тся ~ые вéщи γίνονται ἀπίστευτα πράματα· 2. (*чрезмерный*) ὑπερβολικός, ἐξαιρετικός: ~ая добротá ἡ ἐξαιρετική καλωσύνη.
невéрующий 1. *прил.* ἄθρησκος, ἄπιστος, ἄθεος· 2. *м* ὁ ἀθεϊστής, ὁ ἄθεος.
невесёл||ый *прил.* κατσούφικος, ἄθυμος, μελαγχολικός, ἄχαρος: ~ вид τό κατσούφικο ὕφος· ~ые мы́сли οἱ μελαγχολικές σκέψεις· ~ смех τό πικρό γέλιο· ~ прáздник γιορτή χωρίς εὐθυμία.
невесóмост||ь *ж* ἡ ἔλλειψη βαρύτητας: состоя́ние ~и κατάσταση ἔλλειψης βαρύτητας.
невесóмый *прил.* ἀβαρής, ἀνάλαφρος.
невéста *ж* ἡ μνηστή, ἡ ἀρραβωνιαστικιά, ἡ μελλόνυμφος, ἡ νύφη.
невéстка *ж* ἡ νύφη.
невéсть *нареч. разг.*: ~ кто τρέχα γύρευε ποιός, ἄγνωστο ποιός· наговорúл ~ чегó ποιός ξέρει τί (θά) εἶπε.
невзгóд||а *ж* ἡ δυστυχία, ἡ ἀναποδιά, τά βάσανα, ἡ ἀτυχία: терпéть ~ы ὑποφέρω πολλά βάσανα.
невзирáя *предлог с вин. п.* παρά, παρ' ὅλο πού..: ~ на дождь παρ' ὅλη τή βροχή· ~ ни на что́ μή σταματώντας μπροστά σέ τίποτα.
невзлюбúть *сов.* ἀντιπαθῶ.
невзначáй *нареч. разг.* κατά τύχη[ν], τυχαῖα: он сказáл э́то ~ τό εἶπε τυχαῖα,

невзрачя||ый *прил.* ἄσχημος, κακοφτιαγμένος: ~ая фигура τό ἄσχημο παρουσιαστικό.

невзыскáтельный *прил.* μή ἀπαιτητικός, καλόβολος, συγκαταβατικός, βολικός: ~ человéк ὁ ἄνθρωπος χωρίς πολλές ἀπαιτήσεις.

нéвидаль *ж разг. ирон.*: что за ~!, вот ~!, э́ка ~! σπουδαῖο πράμα!, χαρά στό πράμα!

невйданн||ый *прил.* πρωτοφανής / ἀπαράμιλλος, ἐξαίρετος (*исключительный*)/ ἐκπληκτικός, καταπληκτικός (*поразительный*): ~ая красáвица καταπληκτική (*или* ἐξαίρετη) καλλονή· ~ урожáй ἡ πρωτοφανής ἐσοδεία· ~ успéх ἡ πρωτάκουστη ἐπιτυχία.

невидúмк||а *м, ж* 1.: человéк-~ ὁ ἀόρατος ἄνθρωπος· сдéлаться ~ой γίνομαι ἀόρατος· 2. (*тонкая шпилька*) ἡ καρφίτσα, ἡ φουρκέττα· ◇ шáпка-~ (*в сказке*) ὁ μαγικός σκοῦφος.

невúдимый *прил.* ἀόρατος / ἀπαρατήρητος (*незаметный*).

невúдящ||ий *прил.*: смотрéть ~им взгля́дом βλέπω μέ ἀπλανές βλέμμα.

невúнн||ость *ж* 1. (*невиновность*) ἡ ἀθωότητα[-ης]· 2. (*простодушие*) ἡ ἀφέλεια, ἡ ἀπονηρευσία, ἡ ἁπλοϊκότητα· 3. (*девственность*) ἡ παρθενικότητα, ἡ ἁγνότητα[-ης]. ~ый *прил.* 1. (*невиновный*) ἀθῶος: ~ая жéртва τό ἀθῶο θῦμα· 2. (*простодушный*) ἀφελής, ἁπλοϊκός, ἄδολος, ἀπονήρευτος· 3. (*безвредный*) ἄκακος: ~ая шýтка τό ἄκακο ἀστεῖο· ~ые удовóльствия οἱ ἀθῶες διασκεδάσεις· 4. (*девственный*) παρθένος, ἁγνός.

невинóвн||ость *ж* ἡ ἀθωότης, ἡ μή ἐνοχή. ~ый *прил.* (*в чём-л.*) ἀθῶος, ἀναίτιος: признáть ~ым ἀθωώνω, κηρύττω ἀθῶον· быть ~ым εἶμαι ἀθῶος.

невкýсн||ый *прил.* ἄνοστος, ἀνούσιος: э́то ~о δέν εἶναι νόστιμο, δέν ἔχει νοστιμάδα.

невменя́ем||ость *ж юр.* τό ἀνεύθυνο[ν], τό ἀκαταλόγιστο[ν]: быть в состоя́нии ~ости εἶμαι ἀνεύθυνος. ~ый *прил.* ἀκαταλόγιστος, ἐκτός ἑαυτοῦ, παράφορος / *юр.* ἀνεύθυνος: он стал совсéм невменя́ем ἔκανε σάν τρελλός, ἔγινε ἔξω φρενῶν· ~ый постýпок ἡ ἀκαταλόγιστη πράξη.

не в мéру *нареч.* ὑπερβολικά, ὑπερμέτρως, πέραν τοῦ δέοντος, ὑπέρ τό δέον.

невмешáтельств||о *с* ἡ μή ἐπέμβαση[-ις]: полúтика ~а ἡ πολιτική τῆς μή ἐπεμβάσεως· ~ во внýтренние делá ἡ μή ἐπέμβαση στά ἐσωτερικά.

невмоготý *предик. безл. разг.*: мне ~ δέν ἀντέχω ἄλλο, δέν μπορῶ πιά.

невмóчь *предик. безл. см.* невмоготý.

невнимáни||е *с* 1. ἡ ἀφηρημάδα, ἡ ἀπροσεξία: по ~ю ἀπό ἀπροσεξία, ἀπό ἀφηρημάδα· 2. (*пренебрежение, неуважение*) ἡ ἀδιαφορία / ἡ ἀγένεια (*невежливость*): ~ к интерéсам покупáтеля ἀδιαφορία γιά τά συμφέροντα τῶν ἀγοραστῶν.

невнимáтельн||ость *ж* 1. ἡ ἀφηρημάδα (*рассеянность*)/ ἡ ἀπροσεξία, ἡ ἀβλεψία (*небрежность*)· 2. (*равнодушие*) ἡ ἀδιαφορία. ~ый *прил.* 1. ἀφηρημένος (*рассеянный*)/ ἀπρόσεκτος (*небрежный*): ~ый слýшатель ὁ ἀφηρημένος ἀκροατής· 2. (*пренебрежительный*) ἀδιάφορος, ἀπρόσεκτος/ ἀγενής (*невежливый*): ~ое отношéние к больнóму ἡ ἀδιαφορία γιά τόν ἄρρωστο· быть ~ым к комý-л. δέν δείχνω λεπτότητα πρός κάποιον.

невня́тн||о *нареч.* συγκεχυμένα, μπερδεμένα: ~ говорúть ὁμιλῶ μπερδεμένα. ~ый *прил.* συγκεχυμένος, μπερδεμένος, ἀκατανόητος: ~ая речь μπερδεμένες κουβέντες· ~ые крúки συγκεχυμένες κραυγές.

нéвод *м* ὁ γρῖπος, ἡ τράτα.

невозвратúм||ый *прил.* ἀνεπίστρεπτος, ἀνεπίστροφος, πού δέν ξαναγυρίζει / ἀνεπανόρθωτος (*непоправимый*): ~ая потéря ἡ ἀνεπανόρθωτη ἀπώλεια.

невозврáтный *прил.* ἀνεπίστρεπτος, ἀνεπίστροφος, πού δέν ξαναγυρίζει.

невоздéланн||ый *прил.* ἀκαλλιέργητος: ~ые зéмли αἱ ἀκαλλιέργητες ἐκτάσεις.

невоздéржанн||ость *ж* ἡ ἀκράτεια: ~ в рéчи ἡ ἀθυροστομία, ἀκράτεια γλώσσης. ~ый *прил.* ἀκρατής, μή ἐγκρατής / φαγᾶς (*в пище*): ~ый в винé πότης, ἀκρατής οἴνου· ~ый на язы́к ἀθυρόστομος, ἀκρατής γλώσσης· ~ая жизнь ἔκλυτη ζωή, ζωή γεμάτη καταχρήσεις.

невозмóжн||о *предик. безл.* ἀδύνατο[ν]: э́то совершéнно ~ εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατο· э́то ~ сдéлать αὐτό εἶναι ἀδύνατο νά γίνει. ~ость *ж* τό ἀδύνατο[ν], τό ἀκατόρθωτο[ν]: в слýчае ~ости... ἄν εἶναι ἀδύνατο νά... ~ый *прил.* 1. ἀδύνατος, ἀκατόρθωτος, ἀνέφικτος: нет ничегó ~ого δέν ὑπάρχει τίποτε τό ἀδύνατο (*или* τό ἀκατόρθωτο)· сдéлать ~ым καθιστῶ ἀδύνατο· 2. (*нестерпимый*) *разг.* ἀνυπόφορος: ~ая духотá ἡ ἀνυπόφορη πνιγηρή ἀτμόσφαιρα· ~ый харáктер ὁ ἀνυπόφορος χαρακτήρας.

невозмутúм||ость *ж* ἡ ἀταραξία, ἡ ἠρεμία, ἡ ἀπάθεια, τό φλέγμα: сохранúть ~ μένω ἀτάραχος, διατηρῶ τήν ἠρεμία μου.

~ый *прил.* 1. ἀτάραχος, ἤρεμος, ἀπαθής: ~ый тон ἀτάραχο ὕφος· 2. (*ничем не нарушаемый*) ἀδιατάρακτος: ~ая тишина́ ἡ ἀδιατάρακτη ἡσυχία.

нево́льник *м уст.* ὁ σκλάβος, ὁ δοῦλος.

нево́льн||ый *прил.* 1. ἀθέλητος, ἀκούσιος, ἄθελος / τυχαῖος (*случайный*): ~ свиде́тель ὁ ἀκούσιος μάρτυς· 2. (*непроизвольный*) αὐθόρμητος, ἀκούσιος, ἀπροαίρετος: ~ая улы́бка τό ἄθελο χαμόγελο· ~ые слёзы τά αὐθόρμητα δάκρυα.

нево́л||я *ж* ἡ σκλαβιά, ἡ δουλεία / ἡ αἰχμαλωσία (*плен*): содержа́ться и ~е (*о птицах, зверях*) βρίσκομαι κλεισμένος στό κλουβί· ◇ охо́та пу́ще ~и *погов.* ἡ ἀνάγκη βουνά γκρεμίζει καί κάστρα καταλεῖ.

невообрази́мый *прил.* ἀφάνταστος, φοβερός: ~ шум φοβερός θόρυβος.

невооружённ||ый *прил.* ἄοπλος, ξαρμάτωτος· ◇ ~ым гла́зом μέ γυμνό μάτι.

невоспи́танн||ость *ж* ἡ ἀναγωγία, ἡ ἀπαιδαγωγησία, ἡ ἔλλειψη ἀνατροφῆς, ἡ κακή ἀνατροφή. ~ый *прил.* ἀνάγωγος, ἀπαιδαγώγητος, κακοανα(τε)θραμμένος, ἀπαίδευτος.

невосприи́мчив||ость *ж* τό ἀνεπίδεκτο[ν], ἡ ἔλλειψη ἐπιδεκτικότητος / ἡ ἀνοσία (*к болезням*). ~ый *прил.* ἀνεπίδεκτος, ἀναίσθητος / ἄνοσος (*к болезням*).

невпопа́д *нареч.* ἄλλα ἀντ' ἄλλων, ἄσχετα, ἄτοπα: отвеча́ть ~ ἀπαντῶ ἄλλ' ἀντ' ἄλλων· говори́ть что́-л. ~ λέγω ἄλλα ἀντ' ἄλλων.

невразуми́тельный *прил.* ἀκατανόητος, ἀκαταλαβίστικος, μπερδεμένος: ~ отве́т ἡ ἀκαταλαβίστικη ἀπάντηση.

невралги́я *ж мед.* ἡ νευραλγία.

неврасте́н||ик *м* ὁ νευρασθενικός. ~и́я *ж мед.* ἡ νευρασθένεια.

невреди́мый *прил.* σῶος, ἀβλαβής, ἄθικτος, ἀκέραιος: цел и невреди́м σῶος καί ἀκέραιος, σῶος καί ἀβλαβής.

невропато́л||ог *м* ὁ νευρολόγος, ὁ νευροπαθολόγος. ~о́гия *ж* ἡ νευροπαθολογία.

невтерпёж *предик. безл. разг.* ἀφόρητα, ἀνυπόφορα: ему́ ста́ло ~ δέν μποροῦσε νά ὑποφέρει ἄλλο, τοῦ ἔγινε ἀνυπόφορο.

невы́годн||ый *прил.* ἀσύμφορος, ἀλυσιτελής, ἀνεπικερδής: показа́ть с ~ой стороны́ δείχνω τήν ἀρνητική πλευρά.

невы́деланн||ый *прил.* ἀκατέργαστος: ~ая ко́жа τό ἀκατέργαστο δέρμα.

невы́держанн||ость *ж* 1. (*о человеке*) τό εὐερέθιστο[ν], τό εὐέξαπτο[ν], ἡ ἀραθυμία, ἡ ἀψιθυμία: он отлича́ется ~остью εἶναι εὐέξαπτος χαρακτήρας, εἶναι ἀψίθυμος· 2 (*стиля*) ἡ ἀνομοιομορφία, ἡ ἀνωμαλία, ἡ ἀσυνέπεια. ~ый *прил.* 1. (*о человеке*) εὐερέθιστος, εὐέξαπτος, ἀράθυμος, ἀψύς· 2. (*о стиле*) ἀνομοιόμορφος, ἀνώμαλος, ἀσυνεπής· 3. (*о вине, сыре и т.п.*) φρέσκος, ἄγουρος.

невыла́зн||ый *прил. разг.* 1. ἀδιαπέραστος, ἀδιάβατος: ~ая грязь ἀδιάβατη λάσπη, λάσπη ὡς τό γόνατο· 2. *перен.*: быть в ~ых долга́х εἶμαι βουτημένος στά χρέη.

невыноси́м||ый *прил.* ἀφόρητος, ἀνυπόφορος: ~ая боль ὁ ἀνυπόφορος πόνος.

невы́печенный *прил.* ὠμός, ἄψητος, κακοψημένος: ~ хлеб τό ἄψητο ψωμί, τό κακοψημένο ψωμί.

невы́плаканн||ый *прил.*: ~ые слёзы τά δάκρυα, πού δέν χύθηκαν, τά ἄχυτα δάκρυα.

невыполн||е́ние *с* ἡ μή ἐκπλήρωση[-ις], ἡ μή ἐκτέλεση[-ις]: ~ пла́на ἡ μή ἐκτέλεση τοῦ σχεδίου· ~ обяза́тельства ἡ μή ἐκπλήρωση ὑποχρεώσεως. ~и́мость *ж* τό ἀπραγματοποίητο, τό ἀνέφικτο, τό ἀκατόρθωτο[ν]. ~и́мый *прил.* ἀπραγματοποίητος, ἀνέφικτος, ἀκατόρθωτος: ~и́мое жела́ние ἡ ἀπραγματοποίητη ἐπιθυμία.

невырази́м||ый *прил.* ἀνέκφραστος, ἀνεκλάλητος: ~ у́жас ἡ ἀνέκφραστη φρίκη· ~ая ра́дость ἡ ἀνεκλάλητη χαρά.

невырази́тельный *прил.* χωρίς ἔκφραση, χωρίς ἐκφραστικότητα.

невы́сказанный *прил.* ἀνεκδήλωτος, ἀνέκφραστος / κρυφός, μυστικός (*тайный*).

невысо́к||ий *прил.* 1. χαμηλός / κοντός (*о росте*)· 2. (*небольшой*) μικρός, χαμηλός / εὐτελής, προσιτός (*о цене*)· 3. (*посредственный*) κακός, εὐτελής: това́р ~ого ка́чества ἐμπόρευμα κατώτερης ποιότητας· я ~ого мне́ния о нём δέν ἔχω μεγάλη ἐκτίμηση γι' αὐτόν.

невы́ясненный *прил.* σκοτεινός, ἀσαφής, ἀξεκαθάριστος.

не́га *ж* 1. ἡ καλοπέραση, ἡ τρυφή / ἡ μακαριότητα[-ης] (*блаженство*)· 2. (*нежность*) ἡ τρυφερότητα.

негати́в *м фото* ἡ φωτογραφική πλάκα, ἡ ἀρνητική εἰκόνα, τό ἀρνητικό. ~ный *прил.* 1. *фото* τοῦ ἀρνητικοῦ, τῆς ἀρνητικῆς εἰκόνας· 2. (*отрицательный*) ἀρνητικός, ἀποφατικός: ~ное предложе́ние ἡ ἀρνητική πρόταση.

негашён||ый *прил.*: ~ая и́звесть ὁ ἀσβέστης, ἡ ἄσβεστος.

не́где *нареч.* πουθενά (δέν), δέν ἔχω ποῦ...: ~ сесть δέν ὑπάρχει μέρος νά κα-

θίσω· мне ~ достáть э́ту кни́гу αὐτό τό βιβλίο δέν μπορῶ νά τό βρῶ πουθενά.

неги́бкий *прил.* 1. ἄκαμπτος, ἀλύγιστος· 2. *перен.* δύσκαμπτος, δυσκίνητος, μή εὐλύγιστος.

негигиени́чный *прил.* ἀνθυγιεινός.

негла́сный *прил.* μυστικός: ~ надзóр ἡ μυστική ἐπιτήρηση.

неглубóкий *прил.* ἀβαθής, ρηχός / *перен.* ἐπιπόλαιος, ξώπετσος.

неглу́пый *прил.* ἔξυπνος, ὄχι κουτός: ~ человéк ἔξυπνος ἄνθρωπος· ~ отвéт ἡ ἔξυπνη ἀπάντηση.

негó *род. и вин. п. от* он, онó.

негóдни||к *м разг.* ὁ χαμένος, τό κοπρόσκυλο / τό παλιόπαιδο (*о ребёнке*). **~ца** *ж разг.* τό παλιογύναικο / τό παλιοκόριτσο (*о ребёнке*).

негóдн||ость *ж* ἡ ἀχρηστία, ἡ ἀκαταλληλία: прийти́ в ~ γίνομαι ἄχρηστος· привести́ в ~ ἀχρηστεύω. **~ый** *прил.* 1. ἄχρηστος, ἀκατάλληλος: ~ый к употреблéнию ἀκατάλληλος πρός χρῆσιν· водá, ~ая для питья́ τό μή πόσιμο νερό· ~ый к воéнной слу́жбе ὁ ἀνίκανος γιά στρατιωτική θητεία· попы́тка с ~ыми срéдствами ἡ προσπάθεια μέ ἀθέμιτα μέσα· 2. (*дурной, скверный*) *разг.*: ~ый человéк παλιάνθρωπος.

негодовá||ние *с* ἡ ἀγανάκτηση[-ις] / ἡ ὀργή, ὁ θυμός (*гнев*): кипéть ~нием πνέω τά μένεα· прийти́ в ~ ἀγανακτῶ· привести́ в ~ ἐξοργίζω· с ~нием μέ ἀγανάκτηση. **~ть** *несов.* ἀγανακτῶ, ἐξοργίζομαι.

негодя́й *м* ὁ παλιάνθρωπος, ὁ ἀλιτήριος, ὁ ἀχρεῖος, ὁ κακοήθης.

негостеприи́мн||ый *прил.* ἀφιλόξενος, ἄξενος, μισόξενος: быть ~ым εἶμαι ἀφιλόξενος.

негр *м* ὁ Νέγρος.

негрáмотн||ость *ж* 1. ἡ ἀγραμματωσύνη· 2. *перен.* (*в чём-л.*) ἡ ἀμάθεια, ἡ ἄγνοια: полити́ческая ~ ἡ πολιτική ἀγραμματωσύνη, ἡ πολιτική ἀμάθεια. **~ый** *прил.* 1. ἀγράμματος, ἀναλφάβητος / ἀνορθόγραφος (*о написанном*)/ γεμᾶτος λάθη (*с ошибками*): ~ое письмó γράμμα γεμᾶτο λάθη· ~ая речь ἡ ἀγράμματη ὁμιλία· 2. *перен.* ἀμαθής, ἀτζαμῆς, ἄπειρος / ἄτεχνος, κακότεχνος, ἀγράμματος (*о работе, рисунке*): ~ый архитéктор ὁ ἀτζαμῆς ἀρχιτέκτων· 3. *м* ὁ ἀγράμματος.

негрит||ёнок *м* τό νεγρόπουλο, ὁ μικρός νέγρος. **~я́нка** *ж* ἡ Νέγρα. **~я́нский** *прил.* νεγρικός, νέγρικος.

негрóмк||ий *прил.* χαμηλός, σιγανός: ~им гóлосом μέ σιγανή φωνή, χαμηλόφωνα.

недáвн||ий *прил.* πρόσφατος: ~ слу́чай τό πρόσφατο συμβάν· с ~него врéмени, с ~них пор πρίν (ἀπό) λίγο καιρό, προσφάτως. **~о** *нареч.* τελευταῖα, πρίν (ἀπό) λίγο καιρό, προσφάτως, ἐσχάτως, πρό ὀλίγου καιροῦ: совсéм ~о μόλις πρίν ἀπό λίγο.

недалёк||ий *прил.* 1. (*о расстоянии*) μή μακρυνός, κοντινός: ~ путь ὁ κοντινός δρόμος· 2. (*о времени*) ἐγγύς, σύντομος, κοντινός: в ~ом бу́дущем στό ἐγγύς μέλλον, στό κοντινό μέλλον· в ~ом прóшлом στό πρόσφατο παρελθόν, πρό ὀλίγου καιροῦ· 3. (*о человеке*) περιορισμένος, στενοκέφαλος, ὀλιγόμυαλος.

недалекó, недалёко 1. *нареч.* πλησίον, κοντά: ему́ ~ идти́ δέν ἔχει πολύ δρόμο νά κάνει· 2. *предик. безл.* δέν εἶναι μακρυά: ~ то врéмя, когдá... δέν εἶναι μακρυά ἡ ὥρα πού..., δέν θ' ἀργήσει νἄρθει ἡ ὥρα...

недальнови́дн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη διορατικότητας, ἡ ἀπρονοησία. **~ый** *прил.* μή διορατικός, μυωπικός: ~ая поли́тика ἡ μυωπική πολιτική.

недáром *нареч.* μέ τό δίκιο (*не напрасно*)/ ὄχι τυχαῖα, σωστά (*не без основания*): ~ мы стóлько рабóтали δέν πῆγε τοῦ κάκου ἡ δουλειά μας· ~ я так боя́лась εἶχα δίκιο νά φοβᾶμαι· ~ говори́тся, что... σωστά λένε πώς...

недви́жим||ость *ж* ἡ ἀκίνητη περιουσία. **~ый** *прил.* (*об имуществе*) ἀκίνητος.

недвусмы́сленный *прил.* ξεκάθαρος, σαφής, σταράτος.

недействи́тельн||ый *прил.* ἄκυρος: признавáть ~ым θεωρῶ ἄκυρο.

неделикáтн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη λεπτότητας, ἡ ἔλλειψη ἁβρότητας / ἡ ἀδιακρισία (*отсутствие такта*)/ ἡ ἀγένεια (*невежливость*). **~ый** *прил.* χωρίς λεπτούς τρόπους/ ἀδιάκριτος (*нетактичный*)/ ἀγενής (*невежливый*).

недели́м||ость *ж* τό ἀδιαίρετο[ν]. **~ый** *прил.* ἀδιαίρετος: ~ое числó ὁ πρῶτος ἀριθμός.

недéльный *прил.* ἑβδομαδιαῖος, βδομαδιάτικος: ~ зáработок τό βδομαδιάτικο, ὁ ἑβδομαδιαῖος μισθός· ~ срок σέ μιά βδομάδα, ἐντός μιᾶς ἑβδομάδος.

недéл||я *ж* ἡ ἑβδομάδα[-ας]: чéрез ~ю μετά μία[ν] ἑβδομάδα· на прóшлой ~е τήν περασμένη βδομάδα· на слéдующей ~е τήν ἐρχομένη (*или* τήν προσεχή) ἑβδομάδα· кáждую ~ю κάθε βδομάδα· ◊ он здесь рабóтает бéз году ~я *разг.* εἶναι καινούριος (*или* χθεσινός) στή δουλειά.

недержáние *с*: ~ мочи́ *мед.* ἡ ἀκράτεια τῶν οὔρων· ~ рéчи *шутл.* ἡ ἀκατάσχετη φλυαρία, ἡ λογοδιάρροια.

недёшево *нареч.* 1. ἀκριβά· 2. *перен.* δύσκολα: э́то емý ~ достáлось τό κατόρθωσε μέ μεγάλη δυσκολία.

недисциплини́рованн||ость *ж* ἡ ἀπειθαρχία, ἡ ἀπείθεια. ~ый *прил.* ἀπειθάρχητος, ἀπείθαρχος, ἀπειθής.

недобóр *м*: ~ дéнег ἡ ἐλλειπής εἴσπραξη χρημάτων· ~ студéнтов ἀνεπαρκής ἀριθμός εἰσαχθέντων φοιτητῶν.

недоброжелáтель||ность *ж см.* недоброжелáтельство. ~ный *прил.* κακόβουλος, δυσμενής/ ἐχθρικός (*враждебный*)/ κακοδιατεθειμένος (*неприязненный*). ~ство *с* ἡ κακοβουλία, ἡ δυσμένεια / ἡ ἐχθρότητα[-ης] (*враждебность*).

недоброкáчественн||ость *ж* ἡ κακή ποιότητα. ~ый *прил.* κακῆς ποιότητας: ~ые товáры ἐμπορεύματα κακῆς ποιότητας.

недобросóвестн||ость *ж* ἡ ἀσυνειδησία / ἡ ἀφιλοτιμία (*тк. человека*). ~ый *прил.* ἀσυνείδητος / ἀφιλότιμος (*тк. о людях*): ~ый человéк ἀσυνείδητος ἄνθρωπος· ~ое отношéние к дéлу ἡ ἔλλειψη εὐσυνειδησίας στή δουλειά.

недóбр||ый *прил.* 1. κακός, ἄγριος, σκληρός / ἐχθρικός (*враждебный*): ~ взгляд τό ἄγριο βλέμμα· питáть ~ые чýвства к комý-л. αἰσθάνομαι ἔχθρα γιά κάποιον, κρατῶ κακία κάποιου· 2. (*плохой*) κακός, δυσάρεστος, ἄσχημος: ~ая весть ἡ δυσάρεστη εἴδηση· ~ое предчýвствие ἡ δυσάρεστη προαίσθηση· заслужи́ть ~ую слáву ἀποκτῶ κακή φήμη· замышля́ть чтó-то ~ое ἔχω κακές προθέσεις.

недовéр||ие *с* (*к комý-л., к чемý-л.*) ἡ δυσπιστία, ἡ ὀλιγοπιστία: отнести́сь с ~ием δυσπιστῶ, φέρομαι μέ δυσπιστία. ~чивость *ж* ἡ δυσπιστία, ἡ ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης. ~чивый *прил.* δύσπιστος, ὀλιγόπιστος.

недовéс *м* τό ἐλλειπές, τό λιποβαρές, τό ξίκικο.

недовéсить *сов.*, **недовéшивать** *несов.* τρώγω στό ζύγι, ζυγιάζω ξίκικα: недовéсить 100 грáммов τρώγω στό ζύγι 100 γραμμάρια.

недовóль||ный *прил.* δυσαρεστημένος: ~ взгляд τό ἐπιτιμητικό βλέμμα. ~ство *с* ἡ δυσαρέσκεια: вы́звать ~ство προξενῶ (*или* προκαλῶ) δυσαρέσκεια.

недовыполнéние *с* ἡ ἐλλειπής (*или* ἡ ἀτελής) ἐκτέλεση[-ις], ἡ μισοεκτέλεση: ~ плáна ἡ μή ἐκτέλεση τοῦ πλάνου.

недогáдлив||ость *ж* ἡ ἔλλειψη ἀντίληψης, ἡ βραδύνοια, ἡ χοντροκεφαλιά. ~ый *прил.* βραδύνους, χοντροκέφαλος: какóй ты ~ый! πόσο ἀργεῖς νά καταλάβεις!

недоглядéть *сов. см.* недосмотрéть.

недоговáривать *несов.* δέν τά λέω ὅλα, παρασιωπῶ, μασῶ τά λόγια μου.

недоговорённост||ь *ж* 1. (*несогласованность*) ἡ ἀσυνεννοησία, ἡ ἀσυμφωνία: вслéдствие ~и ἀσυνεννοησίας· 2. (*умалчивание*) ἡ παρασιώπηση λόγῳ.

недогрýзка *ж* ἡ ἐλλειπής φόρτωση (*вагона, судна*)/ ἡ ὑποαπασχόληση (*предприятия и т. п.*).

недодавáть *несов.*, **недодáть** *сов.* δίνω λιγώτερα: ты мне недодáл двéсти рублéй μοῦ ἔδωσες διακόσια ρούβλια λιγώτερα.

недодéл||анный *прил.* μισοτελειωμένος, μισοκαμωμένος ἀτελής, μέ ἐλλείψεις. ~ка *ж разг.* 1. ἡ μισοτελειωμένη δουλειά, τό μισοκαμωμένο πράγμα· 2. (*упущение, изъян*) τό ἐλάττωμα, ἡ ἔλλειψη: в маши́не ещё мнóго ~ок ἡ μηχανή ἔχει ἀκόμα πολλά ἐλαττώματα.

недодержáть *сов.*, **недодéрживать** *несов. фото* ἐκθέτω ἀνεπαρκῶς.

недодéржка *ж фото* ἡ ἀνεπαρκής ἔκθεση (*при фотографи́ровании*)/ ἡ ἀνεπαρκής ἐμφάνιση (*при проявлéнии*).

недоедá||ние *с* ὁ ὑποσιτισμός. ~ть *несов.* ὑποσιτίζομαι.

недоéсть *сов.* δέν χορταίνω φαΐ.

недозвóленный *прил.* ἀπαγορευμένος, ἀθέμιτος / παράνομος (*незаконный*).

недозрéлый *прил.* ἄγουρος, ἄωρος, ἀγίνωτος.

недои́мка *ж* τά καθυστερημένα δοσίματα.

недокáзанн||ость *ж* τό ἀναπόδεικτο[ν]. ~ый *прил.* ἀναπόδεικτος.

недóлго *нареч.* 1. λίγο καιρό, σύντομα, συντόμως: онá жилá ~ δέν ἔζησε πολύ καιρό· ~ дýмая χωρίς νά πολυσκεφθεῖ, μετά ἀπό σύντομη σκέψη· 2. (*легко*) *разг.*: в такýю погóду ~ и простуди́ться μέ τέτοιο καιρό εὔκολα μπορεῖς νά κρυολογήσεις.

недолговéчн||ость *ж* ἡ ὀλιγοζωΐα, ἡ βραχυβιότης. ~ый *прил.* ὀλιγοχρόνιος, λιγόχρονος, βραχύβιος, ἐφήμερος / προχειροφτιαγμένος, πού χαλάει γρήγορα (*о вещах*): ~ое счáстье ἡ ἐφήμερη εὐτυχία.

недолёт *м воен.* ἡ ἄστοχη βολή.

недолю́бливать *несов. разг.* ἀντιπαθῶ, δέν πολυχωνεύω κάποιον.

недомогáние *с* ἡ ἀδιαθεσία, ἡ ἀνημποριά: чýвствовать ~ εἶμαι ἀδιάθετος· лёгкое ~ ἐλαφρά ἀδιαθεσία.

недомо́лвка *ж* ἡ ἀποσιώπηση[-ις], ἡ παρασιώπηση[-ις].

недомы́слие *с* ἡ ἀστοχασιά, ἡ ἀσκεψία, ἡ ἀκρισία.

недоно́сок *м* τό ἔκτρωμα, τό ἀπόρριγμα.

недооце́нивать *несов.*, **недооцени́ть** *сов.* ὑποτιμῶ, παραγνωρίζω.

недооце́нка *ж* ἡ ὑποτίμηση[-ις], ἡ παραγνώριση[-ις].

недоплати́ть *сов.*, **недопла́чивать** *несов.* πληρώνω λιγώτερα (ἀπ' ὅτι πρέπει).

недополуча́ть *несов.*, **недополучи́ть** *сов.* παίρνω λιγώτερα (ἀπ' ὅτι πρέπει): я недополучи́л пять рубле́й πῆρα πέντε ρούβλια λιγώτερα.

недопусти́м||ость *ж* τό ἀπαράδεκτο[ν], τό ἀνάρμοστο[ν]. **~ый** *прил.* ἀπαράδεκτος, ἀνάρμοστος: ~ый посту́пок ἡ ἀπαράδεκτη πράξη· э́то ~о αὐτό εἶναι ἀπαράδεκτο.

недора́звит||ый *прил.* ἀτροφικός / καθυστερημένος (*умственно*).

недоразуме́ни||е *с* ἡ παρεξήγηση[-ις], ἡ παρανόηση[-ις]: по ~ю ἀπό παρεξήγηση.

недорого́й *прил.* ὀλιγοδάπανος, ὄχι ἀκριβός, φτηνός.

недоро́д *м* ἡ ἀφορία, ἡ κακή σοδειά.

не́доросль *м* ὁ ἀνήλικος.

недослы́шать *сов.* δέν καλοακούω.

недосмо́тр *м* ἡ ἀπροσεξία, ἡ ἀβλεψία, ἡ παραδρομή: по ~у ἀπό ἀπροσεξία. **~е́ть** *сов.* ἀφήνω νά μοῦ ξεφύγει.

недосо́л *м* τό μισοαλάτισμα.

недоспа́ть *сов. см.* недосыпа́ть.

недоста||ва́ть *несов. безл.* λείπω: мне ~ёт де́нег δέν μοῦ φθάνουν τά χρήματα· ~ёт слов, что́бы... δέν βρίσκω λόγια γιά νά...· ~ёт о́пыта λείπει ἡ πεῖρα· мне тебя́ ~ёт μοῦ λείπεις· ◇ э́того ещё (то́лько) ~ва́ло! *разг.* αὐτό μᾶς ἔλειπε!

недоста́т||ок *м* 1. (*нехватка*) ἡ ἔλλειψη[-ις], ἡ ἀνεπάρκεια: ~ рабо́чих рук ἡ ἔλλειψη ἐργατικῶν χεριῶν· за ~ком чего́-л. λόγω ἔλλειψης...· не испы́тывать ~ка ни в чём δέν στεροῦμαι τίποτε· 2. (*несовершенство, дефект*) τό ἐλάττωμα, ἡ ἀτέλεια, τό ψεγάδι.

недоста́точн||о 1. *нареч.* ἀναρκετά, ὄχι ἀρκετά, ἀνεπαρκῶς· 2. *предик. безл.* δέν εἶναι ἀρκετό[ν]: э́того ~ αὐτό δέν εἶναι ἀρκετό, αὐτό δέν φτάνει. **~ость** *ж* ἡ ἀνεπάρκεια (*тж. мед.*)/ ἡ γλισχρότητα[-ης] (*скудость*). **~ый** *прил.* 1. ἀνεπαρκής, λειψός, ἐλλ(ε)ιπής / ξίκικος (*по весу*): ~ые све́дения (зна́ния) ἀνεπαρκεῖς πληροφορίες (γνώσεις)· 2. (*неосновательный*) μή σοβαρός: ~ая причи́на (по́вод) μή σοβαρή αἰτία· ◇ ~ый глаго́л *грам.* τό ἐλλ(ε)ιπές (*или* ἐλλειπτικό) ρῆμα.

недоста́ча *ж разг.* τό ἔλειμμα, ἡ ἔλλειψη: ~ де́нег в ка́ссе τό ἔλλειμμα χρημάτων στό ταμεῖον.

недостаю́щ||ий 1. *прич. от* недостава́ть· 2. *прил.* ἐλλείπων, ἐλλιπής: ~ая страни́ца ἡ σελίδα πού λείπει.

недостижи́м||ый *прил.* ἀκατόρθωτος, ἀνέφικτος, ἄφθαστος: ~ое сча́стье ἡ ἄφθαστη εὐτυχία· ~ая цель ὁ ἀπραγματοποίητος σκοπός.

недостове́рный *прил.* μή αὐθεντικός / ἀμφίβολος (*сомнительный*).

недосто́йный *прил.* ἀνάξιος, ἀναξιοπρεπής, ἀνάρμοστος, ποταπός: ~ посту́пок ἡ ἀνάρμοστη πράξη· ~ внима́ния ἀνάξιος προσοχῆς.

недостро́енный *прил.* μισοκτισμένος, μισοτελειωμένος, ἀτελής.

недосту́пн||ость *ж* 1. τό ἀπρόσιτο[ν], τό ἀπροσπέλαστο[ν]· 2. (*для понимания*) τό ἀκατάληπτο[ν], τό ἀκατανόητο[ν]. **~ый** *прил.* 1. ἀπρόσιτος, ἀπροσπέλαστος, ἀπροσέγγιστος, ἀπλησίαστος: ~ые це́ны ἀπρόσιτες τιμές· 2. (*для понимания*) ἀκατάληπτος, ἀκατανόητος: э́то ~о моему́ понима́нию αὐτό γιά μένα εἶναι ἀκατανόητο.

недосу́г *м разг.*: мне ~ *безл.* δέν ἔχω καιρό, δέν εὐκαιρῶ· за ~ом λόγω ἐλλείψεως χρόνου.

недосчита́ться *сов.*, **недосчи́тываться** *несов.* (*кого-л.*, *чего-л.*) διαπιστώνω ὅτι λείπει, μοῦ λείπει: они́ недосчита́лись трёх това́рищей μετρηθήκανε καί λείπανε τρεῖς σύντροφοι.

недосыпа́||ние *с* ὁ ἀνεπαρκής ὕπνος. **~ть** *несов.* κοιμᾶμαι λίγο: я ~л δέν κοιμήθηκα ἀρκετά.

недосяга́ем||ость *ж* τό ἀπρόσιτο[ν], τό ἄφθαστο[ν], τό ἀπλησίαστο[ν]. **~ый** *прил.* ἀπρόσιτος, ἄφθαστος, ἀπλησίαστος: быть на ~ой высоте́ βρίσκομαι σέ ἀπρόσιτο ὕψος.

недотёпа *м, ж разг.* ὁ ζαβός, ὁ ἀδέξιος.

недотро́га *м, ж разг.* ὁ μυγιάγγιχτος, ὁ μή μοῦ ἅπτου.

недоу́здок *м* τό καπίστρι.

недоум||ева́ть *несов.* ἀπορῶ, εἶμαι σέ ἀμηχανία. **~е́ние** *с* ἡ ἀπορία, ἡ ἀμηχανία: быть в ~е́нии εἶμαι σέ ἀμηχανία· вызыва́ть ~е́ние προκαλῶ ἀμηχανία. **~е́нный** *прил.* ἀμήχανος, γεμᾶτος ἀπορία, ἀπορημένος: ~е́нный вопро́с ἡ ἐρώτηση ἀπορίας· ~е́нный взгляд τό ἀμήχανο βλέμμα.

недоу́чка *м, ж разг.* ὁ ἡμιμαθής, ὁ μισομορφωμένος.

недочёт *м* 1. (*недостача*) ἡ ἔλλειψη, τό ἔλλειμμα· 2. (*промах, погрешность*) τό ἐλάττωμα, ἡ ἀδυναμία, τό λάθος: испра́вить ~ы в рабо́те διορθώνω τίς ἐλλείψεις τῆς δουλειᾶς.

не́дра *мн.* 1. τό ὑπέδαφος: ~ земли́ τά ἔγκατα τῆς γῆς· разрабо́тка недр ἡ ἐκμετάλλευση τοῦ ὑπεδάφους· 2. *перен.* τά ἔγκατα, τά μύχια: в ~х души́ στά σωθικά.

недре́млющий *прил.* ἄγρυπνος.

не́друг *м* ὁ ἐχθρός.

недружелю́б||ие *с* ἡ δυσμένεια, ἡ κακοβουλία (*недоброжелательство*) / ἡ ἔχθρα, ἡ ἐχθρότητα[-ης] (*враждебность*). ~**ный** *прил.* κακόβουλος (*недоброжелательный*)/ ἐχθρικός (*враждебный*).

иеду́г *м* ἡ ἀσθένεια, ἡ ἀρρώστεια, ἡ πάθηση[-ις].

недурн||о *нареч.* ὄχι ἄσχημα, ἀρκετά καλά / ὑποφερτά (*сносно*). ~**о́й** *прил.* 1. καλούτσικος, ἀρκετά καλός / ὑποφερτός (*сносный*)· 2. (*о наружности*) νόστιμος, ὀμορφούτσικος.

недю́жинн||ый *прил.* ἐξαιρετικός, σπάνιος: он челове́к ~ого ума́ εἶναι ἐξαιρετικός ἄνθρωπος.

неё *род. и вин. п. от* она́.

нестéственн||ость *ж* τό ἀφύσικο[ν], τό παρά φύση[-ιν] / ἡ προσποίηση[-ις], ἡ ἐπιτήδευση[-ις] (*искусственность*). ~**ый** *прил.* ἀφύσικος, παρά φύση[-ιν]/ ἐπιτηδευμένος, προσποιητός, βεβιασμένος (*искусственный*)/ ἀσυνήθης (*необычный*): ~ая улы́бка τό προσποιητό χαμόγελο· ~ая смерть ὁ βίαιος θάνατος· ~ой величины́ ἀσυνήθους μεγέθους.

нежда́нн||о *нареч.* ἀπρόοπτα, ἀναπάντεχα, ἀπροσδόκητα[-ως]: ~-нега́данно ἐντελῶς ἀπρόοπτα. ~**ый** *прил.* ἀπρόοπτος, ἀπροσδόκητος, ἀναπάντεχος, ξαφνικός: ~ый гость ἀναπάντεχος μουσαφίρης.

нежела́||ние *с* ἡ ἀπροθυμία: из-за его́ ~ния λόγῳ τῆς ἀπροθυμίας του. ~**тельный** *прил.* ἀνεπιθύμητος, ἀπευκταῖος/ δυσάρεστος (*неприятный*): ~тельные после́дствия οἱ δυσάρεστες συνέπειες.

не́жели *союз уст.* παρά: бо́лее ~ когда́-либо περισσότερον παρά ποτέ, ἄλλοτε.

нежена́тый *прил.* ἀνύπανδρος, ἄγαμος, μπεκιάρης.

не́женка *м, ж разг.* ὁ μαλθακός, ὁ λεπτεπίλεπτος / ὁ μαμόθρεφτος (*о мужчине*).

нежив||о́й *прил.* 1. (*мёртвый*) νεκρός, πεθαμένος· 2. (*неодушевлённый*) ἄψυχος: ~а́я приро́да ἡ ἄψυχη φύση· 3. (*вялый*) νωθρός / ἀπαθής (*апатичный*).

нежи́зненн||ый *прил.* ἀνεδαφικός/ ἀνεφάρμοστος (*нереальный*): ~ое предложе́ние ἡ ἀνεφάρμοστη πρόταση.

нежизнеспосо́бный *прил.* ὁ μή βιώσιμος.

нежило́й *прил.* 1. ἀκατοίκητος, ἔρημος: ко́мната име́ет ~ вид τό δωμάτιο μοιάζει ἀκατοίκητο· 2. (*негодный для жилья*) μή κατοικήσιμος.

не́жить *несов.* χαϊδεύω, κανακεύω. ~**ся** χουζουρεύω: ~ся на со́лнце ἡλιάζομαι.

не́жи||ичать *несов. разг.* χαϊδεύω, κάνω τρυφερότητες. ~**о** *нареч.* τρυφερά[-ῶς], στοργικά (*ласково*)/ μαλακά, ἁπαλά (*мягко*). ~**ость** *ж* 1. (*чувство*) ἡ τρυφερότητα[-ης], ἡ στοργή· 2. (*чего-л.*) ἡ λεπτότητα (*запаха, вкуса*) / τό εὔθραυστο[ν] (*хрупкость*)/ ἡ ἁπαλότητα[-ης] (*кожи*)· 3. ~**ости** *мн.* τά χάδια (*ласки*)/ τά καμώματα, τά νάζια (*церемонии*). ~**ый** *прил.* 1. (*ласковый*) τρυφερός, στοργικός, φιλόστοργος: ~ый сын ὁ φιλόστοργος υἱός· 2. (*приятный, мягкий*) λεπτός, εὐχάριστος (*о запахе, вкусе*)/ ἁπαλός, μαλακός (*о коже и т. п.*)/ γλυκός (*о звуках и т. п.*)· 3. (*хрупкий*) εὔθραυστος· ◇ ~ый во́зраст ἡ τρυφερή ἡλικία.

незабве́нный *прил.* ἀξέχαστος, ἀλησμόνητος / ἀείμνηστος (*о человеке*).

незабу́дка *ж* (*цветок*) τό μή μέ λησμόνει.

незабыва́ем||ый *прил.* ἀξέχαστος, ἀλησμόνητος: ~ые дни οἱ ἀξέχαστες μέρες.

незави́дный *прил.* ἀνεπίφθονος, ἀφθόνητος / μέτριος, εὐτελής (*неважный*).

незави́сим||о *нареч.* ἀνεξαρτήτως, ἀνεξάρτητα: держа́ть себя́ ~ συμπεριφέρομαι ἐλεύθερα, εἶμαι ἀνεξάρτητος. ~**ость** *ж* ἡ ἀνεξαρτησία: национа́льная ~ость ἡ ἐθνική ἀνεξαρτησία. ~**ый** *прил.* ἀνεξάρτητος: ~ые стра́ны οἱ ἀνεξάρτητες χῶρες· ~ое положе́ние ἡ ἀνεξαρτησία· с ~ым ви́дом μέ ἀμέριμνο ὕφος.

незави́сящ||ий *прил.*: по ~им обстоя́тельствам λόγῳ ἀνωτέρας βίας.

незада́ч||а *ж разг.* τό ἀτύχημα, ἡ κακοτυχία, ἡ ἀναποδιά. ~**ливый** *прил. разг.* ἀτυχής, κακότυχος, ἄτυχος: ~ливый челове́к ὁ κακότυχος ἄνθρωπος· ~ливый день ἡ ἀνάποδη μέρα.

незадо́лго *нареч.* λίγο πρίν, μόλις πρίν: ~ до сме́рти λίγο πρίν πεθάνει.

незаконнорождённый *прил.* νόθος, νοθογενής: ~ ребёнок τό νόθον τέκνον.

незако́нн||ость *ж* ἡ παρανομία. ~**ый** *прил.* ἄνομος, παράνομος, ἀθέμιτος / νόθος (*о ребёнке*).

незакономéрн||ость *ж* ἡ ἀνωμαλία, ἡ ἀταξία. ~**ый** *прил.* ὁ μή νομοτελειακός.

незакóнченн||ость *ж* τό ἐλλιπές, τό ἀτελές, ἡ ἀτέλεια. ~**ый** *прил.* ἐλλιπής, ἀτελής, μισοτελειωμένος.

незамедлúтельн||о *нареч.* ἀμέσως, στή στιγμή, πάραυτα, χωρίς ἀναβολή[ν]. ~**ый** *прил.* ἄμεσος.

незаменúмый *прил.* ἀναντικατάστατος / ἀπαραίτητος (*необходимый*).

незамéтн||о *нареч.* ἀπαρατήρητα / ἀνεπαίσθητα, ἀνεπαισθήτως (*неощутимо*). ~**ый** *прил.* 1. (*плохо различимый*) ἀπαρατήρητος / ἀνεπαίσθητος (*неощутимый*)· 2. (*о человеке*) ἄσημος, ἀφανής.

незамýжняя *прил.* ἄγαμη, ἀνύπανδρη.

незамысловáтый *прил. разг.* ἁπλός.

незáнятый *прил.* ἐλεύθερος, διαθέσιμος, ἄδειος.

незапáмятн||ый *прил.* ἀμνημόνευτος, πανάρχαιος: с ~ых времён ἀπό ἀμνημονεύτων χρόνων.

незапóлненн||ый *прил.* ἀσυμπλήρωτος: ~ лист τό ἀσυμπλήρωτο φύλλο· ~ая анкéта τό ἀσυμπλήρωτο ἐρωτηματολόγιο.

незапя́тнанн||ый *прил.* ἀκηλίδωτος, ἄμεμπτος, ἄσπιλος (*чистый*) / ἀμίαντος, ἀμόλυντος (*неосквернённый*): ~ое úмя ἀκηλίδωτο ὄνομα.

незарáзн||ый *прил.* μή κολλητικός, μή μεταδοτικός, ἀμετάδοτος: ~ая болéзнь ἀμετάδοτη ἀσθένεια.

незаселённый *прил.* ἀκατοίκητος.

незаслýженн||о *нареч.* ἄδικα, ἀδίκως. ~**ый** *прил.* παρ' ἀξίαν, ἄδικος: ~ое наказáние ἄδικη τιμωρία· ~ая похвалá ὁ παρ' ἀξίαν ἔπαινος.

незастрахóванный *прил.* ἀνασφάλιστος.

незастрóенный *прил.* ἄκτιστος, ἀνοικοδόμητος, ἄδειος: ~ учáсток τό ἄκτιστο[ν] οἰκόπεδο[ν].

незатáсканный *прил.* πρωτότυπος, μή τετριμμένος.

незатéйливый *прил.* ἁπλός, ἀνεπιτήδευτος.

незаурядн||ый *прил.* σπάνιος, ἐξαιρετικός, ἐξαίρετος: ~ая лúчность ἡ ἐξαιρετική προσωπικότητα· ~ые спосóбности ἐξαιρετικές ἱκανότητες.

нéзачем *нареч.* δέν ὑπάρχει λόγος νά..., δέν εἶναι ἀνάγκη: ~ дýмать об э́том δέν ὑπάρχει λόγος νά τό σκέφτεστε.

незащищённ||ый *прич. и прил.* ἀνυπεράσπιστος, ἀπροστάτευτος, ἀπροφύλακτος / ἀνοχύρωτος, ἀνοικτός (*о городе*): ~ от вéтра ἐκτεθειμένος στόν ἀέρα, ἀνεμόδαρτος· ~ая гáвань ἀναπεπταμένος ὅρμος.

незвáный *прил.* ἀπρόσκλητος: ~ гость ὁ ἀπρόσκλητος μουσαφίρης.

нездéшний *прил.* ξένος, ἀλλοδαπός.

нездорóв||иться *несов. безл.* ἀδιαθετῶ: мне ~ится εἶμαι ἀδιάθετος, εἶμαι ἄρρωστος.

нездорóв||ый *прил.* 1. (*больной*) ἀδιάθετος, ἄρρωστος: быть ~ым εἶμαι ἄρρωστος, δέν εἶμαι καλά· 2. (*вредный*) ἀνθυγιεινός, νοσηρός: ~ клúмат τό ἀνθυγιεινό κλῖμα· 3. *перен.* ἀνώμαλος: ~ые отношéния οἱ ἀνώμαλες σχέσεις· ~ая атмосфéра ἡ νοσηρή ἀτμόσφαιρα. ~**ье** *с* ἡ ἀδιαθεσία, ἡ ἀρρώστια.

неземн||óй *прил.* αἰθέριος, ὁ μή γήϊνος / οὐράνιος (*небесный*)/ θεῖος (*божественный*): ~áя красотá αἰθέρια ὀμορφιά.

незлобúвый *прил.* ἀνεξίκακος, ἄκακος, ἀγαθός.

незлóй *прил.* ἄκακος.

незлопáмятный *прил.* ἀμνησίκακος.

незнакóм||ец *м* ὁ ἄγνωστος. ~**ка** *ж* ἡ ἄγνωστη. ~**ый** *прил.* ἄγνωστος / ξένος (*чужой*): быть ~ым с кéм-л., с чéм-л. δέν γνωρίζω κάποιον, δέν εἶμαι γνωστός μέ κάποιον· ~ый язы́к ἡ ἄγνωστη γλῶσσα· ~ый человéк ὁ ἄγνωστος ἄνθρωπος.

незнáни||е *с* ἡ ἄγνοια: по ~ю ἀπό ἄγνοια.

незнáчащий *прил.* ἀσήμαντος, τιποτένιος: ~ разговóр ἡ ἀσήμαντη συζήτηση.

незначúтельн||ость *ж* ἡ ἀσημαντότητα[-ης], τό ἀσήμαντο[ν], τό ἐπουσιῶδες (*маловажность*)/ ἡ ἀσημότητα[-ης] (*посредственность*). ~**ый** *прил.* 1. (*небольшой*) ἀσήμαντος, μικρός / εὐτελής (*о сумме*): ~ое большинствó ἡ ἀσήμαντη πλειοψηφία· ~ые результáты τά πενιχρά ἀποτελέσματα· 2. (*маловажный, тж. посредственный*) ἀσήμαντος, ἄσημος, μηδαμινός: ~ое лицó τό ἀσήμαντο πρόσωπο· ~ый факт τό ἐπουσιῶδες γεγονός.

незрéл||ость *ж прям., перен.* ἡ ἀνωριμότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* 1. (*неспелый*) ἄγουρος, ἄωρος, ἀγίνωτος, ανωρίμαστος· 2. *перен.* ἀνωρίμαστος, ἄγουρος: ~ый ум ἀνώριμο μυαλό· ~ое решéние βιαστική ἀπόφαση.

незримый *прил.* ἀδιόρατος, ἀθέατος, ἀόρατος.

незы́блем||ость *ж* ἡ σταθερότητα[-ης], ἡ ἑδραιότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἀκλόνητος, ἀσάλευτος / ἀκράδαντος, ἀτράνταχτος (*об убеждениях и т. п.*): ~ые оснóвы οἱ ἀκλόνητες βάσεις· ~ая вéра ἡ ἀκράδαντη πίστη.

неизбéжн||ость *ж* τό ἀναπόφευκτο[ν]. ~**ый** *прил.* ἀναπόφευκτος, ἀναπόδραστος.

неизвéданн||ый *прил.* ἄγνωστος, ἄγνωρος, ἀδοκίμαστος, ἀνεξιχνίαστος / ἀνεξερεύνητος (*неисследованный*): ~ые стрáны οἱ ἀνεξερεύνητες χῶρες· ~ое чýвство τό ἄγνωστο αἴσθημα.

неизвéсти||о *предик. безл.* εἶναι ἄγνωστο[ν]: мне ~ μοῦ εἶναι ἄγνωστο, δέν ξέρω· ~ где (откýда *и т. п.*) εἶναι ἄγνωστο ποῦ (ἀπό ποῦ κ.λ.π.). ~**ое** *с мат.* ὁ ἄγνωστος: уравнéние с двумя́ ~ыми ἡ ἐξίσωσις μέ δύο ἀγνώστους. ~**ость** *ж* **1.** (*неопределённость*) ἡ ἀβεβαιότης, ἡ ἀοριστία: находи́ться в ~ости относи́тельно чегó-л. βρίσκομαι σέ ἀβεβαιότητα· **2.** (*незаметное существование*) ἡ ἀφάνεια: жить в ~ости ζῶ σέ ἀφάνεια. ~**ый 1.** *прил.* ἄγνωστος: по ~ой причи́не γιά ἀγνώστους λόγους, ἀπό ἄγνωστη αἰτία· **2.** *прил.* (*не пользующийся известностью*) ἄγνωστος, ἀφανής: ~ый худóжник ἄγνωστος ζωγράφος· **3.** *м* ὁ ἄγνωστος.

неизглади́м||ый *прил.* ἀνεξάλειπτος, ἀνεξίτηλος: ~ое впечатлéние ἡ ἀξέχαστη ἐντύπωση.

неи́зданный *прил.* ἀνέκδοτος.

неизлечи́м||ый *прил.* ἀνίατος, ἀθεράπευτος: ~ больнóй ὁ ἀνίατος ἀσθενής· ~ая болéзнь ἡ ἀνίατη (ἀθεράπευτη) ἀρρώστια.

неизмéнн||о *нареч.* πάντα, σταθερά[-ῶς], μόνιμα: ~ вмéсте πάντα μαζύ. ~**ость** *ж* ἡ ἀμεταβλησία, τό ἀμετάβλητο[ν] / ἡ σταθερότητα[-ης] (*постоянство*). ~**ый** *прил.* **1.** ἀμετάβλητος, ἀμετάτρεπτος / σταθερός, μόνιμος (*постоянный*): он мой ~ый гость εἶναι μόνιμος ἐπισκέπτης μου· **2.** (*верный*) πιστός, παντοτινός: ~ый друг φίλος παντοτινός.

неизменя́ем||ость *ж* ἡ ἀμεταβλησία. ~**ый** *прил.* ἀμετάβλητος, σταθερός, ἀναλλοίωτος.

неизмери́м||ый *прил.* ἄμετρος, ἀμέτρητος, ἀπέραντος, ἄπειρος / ἀχανής (*о пространстве*): ~ая глубинá τό ἀμέτρητο βάθος· ~ая печáль ἡ ἀπέραντη θλίψη.

неизрасхóдованный *прил.* ἀδαπάνητος, ἀξόδευτος.

неизýченный *прил.* ἄγνωστος, ἀμελέτητος (*о вопросе и т. п.*) / ἀν(εξ)ερεύνητος (*о стране*).

неизъясни́м||ый *прил.* ἀνέκφραστος, ἀνεκλάλητος, ἄφατος: ~ое блажéнство ἡ ἀνέκφραστη εὐδαιμονία· ~ое гóре ἡ ἄφατος λύπη.

неимéние *с* ἡ ἀπουσία, ἡ ἔλλειψη: за ~м ἐλλείψει· за ~м лýчшего ἐλλείψει καλλιτέρου.

неимовéрный *прил.* ἀπίστευτος, τεράστιος.

неимýщ||ий *прил.* φτωχός, ἄπορος: ~ие клáссы οἱ ἄπορες τάξεις, ἡ φτωχολογιά.

неискорени́м||ый *прил.* ἀνεκρίζωτος, ἀνεξάλειπτος, ριζωμένος: ~ые недостáтки οἱ ἀνεκρίζωτες ἀδυναμίες.

неи́скренн||ий *прил.* ἀνειλικρινής, ψεύτικος/ ὑποκριτικός (*лицемерный*) / προσποιητός (*притворный*): ~ие слёзы τά ψεύτικα δάκρυα. ~**ость** *ж* ἡ ἀνειλικρίνεια / ἡ ὑποκρισία (*лицемерие*)/ ἡ προσποίηση (*притворство*).

неискýсн||ость *ж* ἡ ἀδεξιότητα[-ης], ἡ ἀτεχνία. ~**ый** *прил.* ἀδέξιος, ἄτεχνος, ἄγαρμπος.

неискушённ||ость *ж* ἡ ἀθωότητα[-ης]/ ἡ ἀπειρία, ἡ ἀτζαμοσύνη (*неопытность*). ~**ый** *прил.* ἀγνός, ἀθῶος / ἄπειρος, ἀτζαμῆς (*неопытный*): ~ый в поли́тике ἄπειρος στήν πολιτική.

неисполни́м||ый *прил.* ἀκατόρθωτος, ἀπραγματοποίητος, ἀνεκτέλεστος: ~ое желáние ἡ ἀπραγματοποίητη ἐπιθυμία.

неисполни́тельный *прил.* ἀμελής.

неиспóльзованный *прил.* ἀχρησιμοποίητος, ἀμεταχείριστος: ~ óтпуск ἡ ἀχρησιμοποίητη ἄδεια.

неиспóрченный *прил.* **1.** νωπός, ἀχάλαστος / φρέσκος (*о продуктах*)· **2.** *перен.* ἀθῶος, ἀγνός.

неисправи́м||ый *прил.* ἀδιόρθωτος, ἀθεράπευτος: ~ая лень ἀθεράπευτη τεμπελιά· ~ харáктер ἀδιόρθωτος χαρακτῆρας.

неисправн||ость *ж* ἡ βλάβη, ἡ κακή κατάσταση: ~ аппаратýры ἡ κακή κατάσταση τῶν μηχανημάτων· быть в ~ости ἔχω βλάβη· устрани́ть ~ости διορθώνω τή βλάβη. ~**ый** *прил.* **1.** (*испорченный*) ἐλαττωματικός, χαλασμένος, πού ἔχει βλάβη· **2.** (*неаккуратный*) ἀπρόσεκτος, ἀμελής: ~ый плати́льщик ὁ κακοπληρωτής.

неиспы́танный *прил.* **1.** (*непроверенный*) ἀδοκίμαστος, ἀνεξέταστος, ἀδόκιμος· **2.** (*непережитый*) ἄγνωρος, ἄγνωστος.

неисслéдованный *прил.* ἀνερεύνητος, πού δέν ἔχει μελετηθεῖ / ἀνεξερεύνητος (*о стране*): ~ вопрóс ἀνερεύνητο ζήτημα.

неиссякáем||ый *прил. прям., перен.* ἀστείρευτος, ἀνεξάντλητος: ~ые богáтства ὁ ἀνεξάντλητος πλοῦτος· ~ истóчник знáний ἀστείρευτη πηγή γνώσεων· ~ая энéргия ἡ ἀστείρευτη, ἡ ἐνεργητικότητα.

неи́стов||о *нареч.* παράφορα, λυσσασ-

μένα, μέ μανία, μανιωδῶς. ~ство *с* ἡ παραφορά, ἡ μανία, ἡ λύσσα: прийти в ~ство φρενιάζω, μέ πιάνει λύσσα. ~ствовать *несов.* μαίνομαι, λυσσῶ. ~ый *прил.* φρενιασμένος μανιώδης, μανιασμένος.

неистощи́м||ый *прил.* ἀνεξάντλητος, ἀστείρευτος, ἄφθονος: ~ые запа́сы τό ἀνεξάντλητο ἀπόθεμα.

неистреби́м||ый *прил.* ἀνεξολόθρευτος, ἀδιάφθορος, ἀκατάστρεπτος, ἀκατάλυτος, ἀτελείωτος: ~ая не́навнсть τό ἀκατάλυτο μῖσος.

неисцели́мый *прил.* ἀθεράπευτος, ἀνίατος, ἀγιάτρευτος.

неисчерпа́ем||ый *прил.* ἀνεξάντλητος, ἀστείρευτος, ἀκένωτος: ~ые бога́тства ὁ ἀνεξάντλητος πλοῦτος· ~ исто́чник му́дрости ἡ ἀστείρευτη πηγή σοφίας.

неисчисли́м||ый *прил.* ἀμέτρητος, ἄμετρος, ἀναρίθμητος, ἄπειρος: ~ые же́ртвы τά ἀναρίθμητα (*или* ἄπειρα) θύματα.

ней (*употр. после предлогов*) *дат. и предл. п. от* она́.

нейло́н *м* τό νάϋλον. ~**овый** ἀπό νάϋλον.

нейро́н *м анат.* ὁ νευρών.

нейтрализ||а́ция *ж в разн. знач.* ἡ οὐδετεροποίηση[-ις], ἡ ἐξουδετέρωση[-ις]. ~**ова́ть** *сов. и несов. в разн. знач.* οὐδετεροποιῶ, ἐξουδετερώνω. ~**ова́ться** οὐδετεροποιοῦμαι, ἐξουδετερώνομαι.

нейтралите́т *м* ἡ οὐδετερότητα[-ης]: объяви́ть ~ κηρύσσω οὐδετερότητα.

нейтра́льн||ость *ж* ἡ οὐδετερότητα. ~**ый** *прил. в разн. знач.* οὐδέτερος.

нейтро́н *м физ.* τό οὐδετερόνιο[ν]. ~**ный** *прил.* τοῦ οὐδετερονίου.

неказ́истый *прил. разг.* ἄσχημος, κακοφτιαγμένος, ἀσουλούπωτος.

неквалифици́рованный *прил.* ἀνειδίκευτος.

не́кий *мест.* κάποιος: вас спра́шивал ~ Си́доров σᾶς ζήτησε κάποιος Σίντοροφ.

не́когда I *предик. безл.* (*нет времени*) δέν ἔχω καιρό[ν]: ему́ ~ δέν ἔχει καιρό.

не́когда II *нареч.* (*когда-то*) κάποτε, ἄλλοτε (ποτέ), μιά φορά κι' ἕναν καιρό.

не́кого *мест.* (не́кому, не́кем, не́ о ком) δέν εἶναι κανείς, δέν ἔχω κανένα: ~ вини́ть в э́том δέν μπορῶ νά κατηγορήσω κανένα· не́кому сказа́ть δέν ἔχω σέ ποιόν νά πῶ· не́кому взя́ться за э́то δέν βρίσκεται κανένας νά τό ἀναλάβει· его́ не́кем замени́ть δέν ἔχω μέ ποιόν νά τόν ἀντικαταστήσω· не́ о ком вспо́мнить δέν εἶναι κανείς πού ν' ἀξίζει νά τόν θυμηθεῖς.

некомпете́нтн||ость *ж* ἡ ἀναρμοδιότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἀναρμόδιος.

некомпле́ктный *прил.* ἐλλ(ε)ιπής, ἀσυμπλήρωτος, ἀτελής.

некороно́ванный *прил.* ὁ μή ἐστεμμένος, ἀστεφής.

некорре́ктный *прил.* χωρίς λεπτότητα, χωρίς τάκτ, ἀγενής: ~ посту́пок ἡ χοντροκοπιά.

не́котор||ый 1. *мест.* κάποιος, τις: в ~ых райо́нах σέ μερικές περιοχές· с ~ого вре́мени ἀπό τινος χρόνου, ἐδῶ καί κάμποσο καιρό· на ~ое вре́мя γιά λίγο καιρό, ὁρισμένο διάστημα· до ~ой сте́пени ὡς ἕνα σημεῖο· ~ым о́бразом κατά κάποιο τρόπο· 2. ~ые *мн.* μερικοί: ~ые из них μερικοί ἀπ' αὐτούς, μερικοί ἐξ αὐτῶν.

некраси́во *нареч.* ἄσχημα.

некраси́вый *прил. в разн. знач.* ἄσχημος: ~ челове́к ἀσχημάνθρωπος· ~ посту́пок ἡ ἄσχημη πράξη.

некредитоспосо́бн||ость *ж* τό ἀναξιόχρεον, ἡ ἀναξιοχρεότης. ~**ый** *прил.* ἀναξιόχρεος, ἀναξιόπιστος.

некре́пкий *прил. в разн. знач.* ἀδύνατος, μή δυνατός, ἀσθενικός: ~ чай τό ἐλαφρό τσάϊ, τό ἀδύνατο τσάϊ.

некрити́ческий *прил.* μή κριτικός, χωρίς κριτική.

некроло́г *м* ἡ νεκρολογία.

некста́ти *нареч.* σέ ἀκατάλληλη στιγμή, ἄκαιρα, ἄτοπα, ἀνεύθετα: кста́ти и ~ ὅταν πρέπει κι' ὅταν δέν πρέπει· прийти́ ~ ἔρχομαι σέ ἀκατάληλη ὥρα· сказа́ть что́-л. ~ λέγω κάτι ἄκαιρα (*или* ἄστοχα).

некта́р *м* τό νέκταρ.

не́кто *мест.* κάποιος, τις: ~ Петро́в κάποιος Πετρόφ.

не́куда *нареч.* δέν ἔχω ποῦ..., πουθενά (δέν): ~ положи́ть свои́ ве́щи δέν ἔχω ποῦ νά βάλω τά πράγματά μου· мне ~ пойти́ δέν ἔχω πουθενά νά πάω· ◇ да́льше ~ δέν σηκώνει ἄλλο, δέν ἔχει ἀποκοῦμπι.

некульту́рн||ость *ж* ἡ ἔλλειψις κουλτούρας: прояви́ть ~ δείχνω ἔλλειψη κουλτούρας, φαίνομαι ἀπολίτιστος. ~**ый** *прил.* ἀπολίτιστος, χωρίς κουλτούρα, ἀδιαπαιδαγώγητος.

некуря́щ||ий 1. *прил.* μή καπνιστής, πού δέν καπνίζει: ~ челове́к ἄνθρωπος πού δέν καπνίζει· 2. *м* ὁ μή καπνιστής, πού δέν καπνίζει: ваго́н для ~их βαγόνι γιά τούς μή καπνιστές.

нела́дно *нареч. разг.* κακά, ὄχι ἐν τάξει: тут что́-то ~ δέν πᾶνε καλά τά πράγματα, ἐδῶ κάτι τρέχει· ◇ будь оно́ ~ *разг.* ἄς πάει στ' ἀνάθεμα.

нелады́ *мн. разг.* ἡ διχόνοια, ἡ δια-

φωνία, τό μάλωμα, τό τσούγκρισμα: у них ~ μαλώνουν μεταξύ τους· у нас с ним ~ δέν τά πᾶμε καλά μαζί του.

нела́сковый *прил.* ἀφιλόστοργος, ἄστοργος / ἀφιλόφρων (*неприветливый*)/ ψυχρός, κρύος (*холодный*).

нелега́льн||ость *ж* ἡ παρανομία. **~ый** *прил.* παράνομος: ~ое положе́ние ἡ παρανομία· ~ая литерату́ра τά παράνομα βιβλία, ὁ παράνομος τύπος.

нелёгк||ий *прил.* 1. (*тяжёлый*) βαρύς, ἐπίπονος: ~ая но́ша τό βαρύ φορτίο· 2. (*трудный*) δύσκολος, δυσχερής: ~ая зада́ча τό δύσκολο καθῆκον.

нелéп||о *нареч.* ἀνόητα. **~ость** *ж* ἡ ἀνοησία, ἡ κουταμάρα / ὁ παραλογισμός (*несуразность*): кака́я ~ость! τί ἀνοησία!, τί κουταμάρα!. **~ый** *прил.* ἀνόητος, κουτός / παράλογος (*несуразный*).

нело́в||кий *прил.* 1. (*неуклюжий*) ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος: ~кое движе́ние ἡ ἀδέξια κίνηση· 2. (*неудобный*) ἄβολος: ~кая по́за ἡ ἄβολη πόζα (*или* στάση)· 3. (*неискусный*) ἀποτυχημένος, ἀτυχής· 4. (*затруднительный, неприятный*) δυσχερής, δύσκολος: я оказа́лся в ~ком положе́нии βρέθηκα σέ δύσκολη θέση. **~ко** 1. *нареч.* (*неуклюже*) ἀδέξια· 2. *предик. безл.* (*неудобно*) ἄβολα: мне ~ко сиде́ть на э́том сту́ле μοῦ εἶναι ἄβολο νά κάθομαι σ' αὐτή τήν καρέκλα· 3. *предик. безл.* (*неприятно, совестно*): мне ~ко βρίσκομαι σέ ἀμηχανία· мне ~ко говори́ть об э́том δυσκολεύομαι νά μιλήσω γι'αὐτό. **~кость** *ж* 1. (*неповоротливость*) ἡ ἀδεξιότητα· 2. (*неловкий поступок*) ἡ ἀδεξιότητα, ἡ γκάφα: сде́лать ~кость κάνω γκάφα· 3. (*смущение*) ἡ ἀμηχανία, τό σάστισμα.

нелоги́чн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη λογικῆς, τό παράλογο[ν]. **~ый** *прил.* ἄλογος, παράλογος, ἀστόχαστος.

нельзя́ *предик. безл.* 1. (*невозможно*) δέν γίνεται, δέν κάνει νά...: никогда́ ~ знать (зара́нее) ποτέ δέν μπορεῖ κανείς νά ξέρει· ~ ли вы́звать врача́? δέν γίνεται νά φωνάξουμε γιατρό;· ~ не призна́ть πρέπει νά ἀναγνωρίσουμε· с э́тим ~ не согласи́ться μ' αὐτό εἶναι ἀδύνατο νά μή συμφωνήσει κανείς· 2. (*воспрещается, не следует*) δέν ἐπιτρέπεται, ἀπαγορεύεται, δέν κάνει: здесь кури́ть ~ ἐδῶ ἀπαγορεύεται τό κάπνισμα· ему́ ~ доверя́ть δέν εἶναι ἄνθρωπος νά τοῦ ἔχεις ἐμπιστοσύνη· ◇ как ~ лу́чше θαυμάσια, ὑπέροχα· как ~ бо́лее кста́ти ἀκριβῶς τήν ὥρα πού χρειάζονταν.

нелюбе́зный *прил.* ἀπροσήγορος, ψυχρός, ἀπότομος / ἀγενής (*невежливый*): ~ отве́т ἡ ἀγενής (*или* αὐθάδης) ἀπάντηση.

нелюб||и́мый *прил.* ἀντιπαθής, ἀπροσφιλής, ὄχι ἀγαπητός. **~о́вь** *ж* ἡ ἀντιπάθεια.

нелюбопы́тный *прил.* ἀπερίεργος, ἀδιάφορος.

нелюди́м *м* ὁ ἀκοινώνητος / τό ἀγρίμι (*бирюк*). **~ость** *ж* ἡ ἀνθρωποφοβία, ἡ ἀκοινωνησία. **~ый** *прил.* ἀκοινώνητος / ἄγριος (*дикий*).

нём (*употр. после предлогов*) *предл. п. от* он *и* оно́.

нема́ло *нареч.* ὄχι λίγο, πολύ.

немалова́жный *прил.* σπουδαῖος, σημαντικός: ~ до́вод σημαντικό ἐπιχείρημα.

нема́л||ый *прил.* ὄχι μικρός, ὄχι ὀλίγος, ἀρκετά μεγάλος: ~ые де́ньги πολλά χρήματα.

нема́ркий *прил.* πού σηκώνει λέρα, πού δέν λερώνει εὔκολα.

немéдленн||о *нареч.* ἀμέσως, πάραυτα, εὐθύς, παρευθύς. **~ый** *прил.* ἄμεσος.

немелоди́чный *прил.* μή μελωδικός.

немéркнущ||ий *прил.* ἄσβηστος / *перен.* ἀθάνατος (*бессмертный*)/ ἀειθαλής (*неувядаемый*): ~ свет τό ἄσβηστο φῶς· ~ая сла́ва ἡ ἀθάνατη δόξα.

немé||ть *несов.* 1. βουβαίνομαι / *перен.* μένω ἄφωνος, μένω ἄλαλος: ~ от восто́рга μένω ἄλαλος ἀπό τόν ἐνθουσιασμό μου· 2. (*цепенеть*) μουδιάζω: ру́ки ~ют от хо́лода τά χέρια μου ξύλιασαν ἀπό τό κρύο.

нéм||ец *м* ὁ Γερμανός. **~éцкий** *прил.* γερμανικός.

немилосéрдн||о *нареч.* (*очень сильно*) *разг.* ἀλύπητα: ~ врать ψεύδομαι ἀσύστολα. **~ый** *прил.* 1. *уст.* ἄπονος, ἄσπλαγχνος, ἀνοικτίρμων· 2. (*очень сильный*) *разг.* ἀλύπητος, φοβερός: ~ый моро́з ἡ φοβερή παγωνιά.

неми́лость *ж уст.* ἡ δυσμένεια: впасть в ~ πέφτω σέ δυσμένεια, πίπτω ὑπό δυσμένειαν.

немину́емый *прил.* ἀναπόφευκτος, ἀναπόδραστος.

нéмка *ж* ἡ Γερμανίδα[-ίς].

немно́г||ий 1. *прил.* λίγος: ~им бо́льше λίγο περισσότερο· ~им ме́ньше κατά τι λιγώτερο· в ~их слова́х μέ λίγα λόγια, ἐν ὀλίγοις· де́ло ста́ло за ~им *разг.* ἡ δουλειά καθυστερεῖ ἀπό ἀσήμαντη αἰτία· 2. ~ие *мн.* λίγοι, ὀλίγοι, μερικοί: верну́лись ~ие λίγοι ἐπέστρεψαν.

немно́го *нареч. в разн. знач.* λίγο, ὀλίγον: ~ вре́мени λίγο καιρό· ~ вре́мени спустя́ μετά ἀπό λίγο· ~ ра́ньше λίγο νωρίτερα· ~ ме́ньше κατά τι λιγώ-

τερο· ~ больше λίγο περισσότερο· ~ хлеба λίγο ψωμί· мне ~ нужно ἔχω ἀνάγκη ἀπό λίγα πράγματα.

немноговодный *прил.* [ὀ]λιγόνερος.

немногословный *прил.* λιτός, λακωνικός (*о стиле*)/ [ὀ]λιγόλογος (*о человеке*).

немногочисленный *прил.* ὀλιγάριθμος.

немножко *нареч. разг.* λιγάκι/ λιγουλάκι (*чуточку*).

нем||ой 1. *прил. прям., перен.* βουβός, ἄλαλος, ἄφωνος· ◇ ~ фильм τό βουβό φίλμ· ~ая сцена ἡ βουβή σκηνή· 2. *м* ὁ βουβός, ὁ μουγγός.

немолодой *прил.* ἡλικιωμένος, μεσόκοπος, μεσῆλιξ.

немота *ж* ἡ βουβαμάρα, ἡ μουγγαμάρα.

немочь *ж разг.* ἡ ἀσθένεια, ἡ ἀρρώστεια: бледная ~ *мед.* ἡ χλώρωσις.

немощёный *прил.* ἄστρωτος, ἀλιθόστρωτος.

немо||щный *прил.* ἀνήμπορος, ἀσθενικός / ἀδύνατος (*слабый*). ~щь *ж разг.* ἀνημπόρια: старческая ~щь γεροντική ἀνημπόρια· при всех моих ~щах ἄν καί εἶμαι σαράβαλο, παρ' ὅλη τήν ἀνημπόρια μου.

нему (*употр. после предлогов*) *дат. п. от* он, оно.

немудрено *предик. безл.* (*неудивительно*) δέν εἶναι περίεργο, τίποτε τό ἐκπληκτικό: ~, что он этого не нашёл δέν εἶναι περίεργο, πού δέν τό βρῆκε.

немудрён||ый *прил. разг.* ἁπλός, ἁπλοῦς, εὔκολος: это дело ~ое αὐτή ἡ δουλειά εἶναι ἁπλή· человек он был ~ ἦταν ἁπλός ἄνθρωπος.

немузыкальный *прил.* ἄμουσος.

немыслим||ый *прил.* 1. ἀπίστευτος, ἀφάνταστος (*невероятный*)/ ἀδύνατος, ἀκατόρθωτος (*невозможный*)/ ἀπαράδεκτος (*неприемлемый*): ~ые условия οἱ ἀφάνταστες συνθῆκες.

немытый *прил.* ἄπλυτος, ἄνιπτος.

ненаблюдательный *прил.* μή παρατηρητικός.

ненави||деть *несов.* μισῶ, ἐχθρεύομαι / ἀποστρέφομαι, ἀπεχθάνομαι (*чувствовать отвращение*). ~стник *м* ὁ ἐχθρός. ~стный *прил.* μισητός / ἀπεχθής (*вызывающий отвращение*).

ненависть *ж* τό μῖσος / ἡ ἀποστροφή, ἡ ἀπέχθεια (*отвращение*): питать ~ к кому-л. αἰσθάνομαι μῖσος γιά κάποιον, μισῶ κάποιον.

ненаглядный *прил.* λατρευτός, πολυαγαπημένος.

ненадёванный *прил. разг.* ἀφόρετος, καινούργιος.

ненадёжн||ый *прил.* 1. ἐπισφαλής, ἀκροσφαλής, εὔθραυστος / ἄστατος, ἀσταθής (*неустойчивый*)/ ἀβέβαιος, ἀμφίβολος (*сомнительный*): ~ая память τό κακό μνημονικό· 2. (*о человеке*) ἀναξιόπιστος.

ненадобность *ж разг.* ἡ ἀχρηστία: за ~ю ἐπειδή δέν χρειάζεται, σάν ἄχρηστο.

ненадолго *нареч.* γιά λίγο καιρό, γιά λίγο, γιά λίγη ὥρα: он уезжает ~ φεύγει γιά λίγο καιρό.

ненаказуем||ость *ж юр.* ἡ ἀτιμωρησία, τό ἀναξιόποινον. ~ый *прил.* μή τιμωρητέος, ἀναξιόποινος.

ненамеренн||о *нареч.* ὄχι ἀπό σκοποῦ, ἄθελα, ἀπροαιρέτως, ἀκουσίως. ~ый *прил.* ἄθελος, ἀπροαίρετος, ἀκούσιος.

ненападени||е *с* ἡ μή ἐπίθεση[-ις]: пакт о ~и τό σύμφωνον μή ἐπιθέσεως.

ненароком *нареч. разг.* ἄθελα, τυχαῖα, κατά τύχη: зайти куда-л. ~ πηγαίνω κάπου τυχαῖα· боюсь ~ его обидеть φοβοῦμαι μήπως ἄθελά μου τόν προσβάλλω.

ненаст||ный *прил.* ἄσχημος / βροχερός (*дождливый*): ~ день ἄσχημη μέρα· ~ная погода ἡ κακοκαιρία. ~ье *с* ἡ κακοκαιρία.

ненасытн||ость *ж* ἡ ἀχορτασιά, ἡ ἀδηφαγία / ἡ ἀπληστία (*жадность*). ~ый *прил.* ἀχόρταγος, ἀκόρεστος, ἀδηφάγος / ἄπληστος (*жадный*).

ненатуральный *прил.* 1. ἀφύσικος / τεχνητός (*искусственный*)· 2. *перен.* (*деланный*) προσποιητός, ψεύτικος: ~ смех τό ψεύτικο (*или* προσποιητό) γέλιο.

ненаучный *прил.* ἀνεπιστημονικός, ἀντιεπιστημονικός.

ненормальн||ость *ж* ἡ ἀντικανονικότητα[-ης], ἡ ἀνωμαλία / ἡ ἀνισορροπία (*психическая*). ~ый *прил.* 1. ἀντικανονικός, ἀνώμαλος, ἔκρυθμος· 2. (*о человеке*) ἀνισόρροπος, ἀνώμαλος.

ненормированный *прил.* ἀκαθόριστος: ~ рабочий день ἐργάσιμη ἡμέρα χωρίς καθορισμένο ὡράριο.

ненужн||ый *прил.* περιττός, ἄσκοπος, ἄχρηστος / μάταιος (*напрасный*): ~ая бумажка τό ἄχρηστο χαρτί, τό παλιόχαρτο· ~ая трата времени τό ἄσκοπο χασομέρι.

необдуманн||о *нареч.* ἀστόχαστα, ἀσυλλόγιστα, ἀπερίσκεπτα. ~ость *ж* ἡ ἀστοχασιά, ἡ ἀπερισκεψία. ~ый *прил.* ἀστόχαστος, ἀσυλλόγιστος, ἀπερίσκεπτος.

необеспеченн||ость *ж* 1. (*нужда*) ἡ ἔλλειψη / ἡ ἀνάγκη, ἡ φτώχεια, ἡ ἔνδεια (*бедность*)· 2. (*ненадёжность, непрочность*) ἡ ἀστάθεια. ~ый *прил.* 1. χωρίς πόρους, χωρίς οἰκονομικά μέσα / ἄπορος,

φτωχός (*бедный*)· 2. *фин.* χωρίς ἀντίκρυσμα, ἀναντίκρυστος.

необитáемый *прил.* ἀκατοίκητος, ἔρημος: ~ óстров ἡ ἀκατοίκητος νῆσος, τό ἐρημονήσι.

необозрúм||ый *прил.* ἀπέραντος, ἀχανής, ἄπειρος: ~ое прострáнство ἡ ἀπέραντη ἔκταση.

необоснóванн||ость *ж* τό ἀστήρικτο[ν], τό ἀβάσιμο[ν], ἡ ἀβασιμότητα[-ης]. ~ый *прил.* ἀστήρικτος, ἀβάσιμος, ἀσύστατος, ἀδικαιολόγητος: ~ый вы́вод τό ἀστήρικτο συμπέρασμα· ~ое обвинéние ἡ ἀβάσιμη κατηγορία.

необрабóтанн||ый *прил.* 1. ἀκατέργαστος, ἀδούλευτος (*о материале*)/ ἀκαλλιέργητος (*о земле*): ~ые зéмли οἱ ἀκαλλιέργητες ἐκτάσεις· ~ шёлк τό ἀκατέργαστο μετάξι· 2. (*неотделанный*) ἀδούλευτος, μή δουλεμένος: ~ая статья́ τό ἀδούλευτο ἄρθρο.

необразóванн||ость *ж* ἡ ἀγραμματωσύνη, ἡ ἀμορφωσιά, ἡ ἀπαιδευσία. ~ый *прил.* ἀγράμματος, ἀμόρφωτος, ἀμαθής.

необратúмый *прил.* ἀνεπανόρθωτος.

необременúтельный *прил.* εὔκολος.

необýзданн||ость *ж* τό ἀκράτητο[ν], τό ἀχαλίνωτον. ~ый *прил.* ἀκαταδάμαστος, ἀκράτητος, ἀχαλίνωτος, ἀτίθασος.

необýтый *прил.* ξυπόλυτος, ἀνυπόδητος.

необýченный *прил.* ἀδίδακτος / ἀγύμναστος (*тж. воен.*).

необходúм||о *предик. безл.* εἶναι ἀπαραίτητο, εἶναι ἀναγκαῖο[ν], εἶναι ἀνάγκη: крáйне ~ εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη. ~ое *с* τό ἀναγκαῖο[ν], τό ἀπαραίτητο: сáмое ~ое τά πιό ἀπαραίτητα. ~ость *ж* ἡ ἀνάγκη, ἡ ἀναγκαιότητα[-ης]: крáйняя ~ость ἡ ἐσχάτη ἀνάγκη· нет никакóй ~ости δέν ὑπάρχει καμμιά ἀνάγκη· в слýчае ~ости σέ περίπτωση ἀνάγκης· предмéты пéрвой ~ости εἴδη πρώτης ἀνάγκης· по ~ости ἀπό ἀνάγκη, κατ' ἀνάγκην· пóзнанная ~ость *филос.* ἡ ἐγνωσμένη ἀναγκαιότητα. ~ый *прил.* ἀναγκαῖος, ἀπαραίτητος: ~ые срéдства τά ἀναγκαῖα μέσα· ~ое услóвие ὁ ἀπαραίτητος ὅρος· считáю ~ым... θεωρῶ ἀναγκαῖο νά...

необщúтельн||ость *ж* ἡ ἀκοινωνησία. ~ый *прил.* ἀκοινώνητος, ἀζύγωτος.

необъéзженн||ый *прил.*: ~ая лóшадь τό ἀκαβαλλίκευτο ἄλογο.

необъяснúмый *прил.* ἀνεξήγητος / ἀκατανόητος (*непонятный*): ~ слýчай ἡ ἀκατανόητη περίπτωση.

необъя́тн||ость *ж* τό ἄπειρον, ἡ ἀπεραντωσύνη, τό ἀχανές. ~ый *прил.* ἄπειρος, ἀχανής, ἀπέραντος: ~ое прострáнство τό ἀχανές διάστημα, ἡ ἀπέραντη ἔκταση.

необыкновéнн||ый *прил.* ἀσυνήθης, ἀσυνήθιστος / ἐξαιρετικός, ἐξαίρετος, πρωτοφανής (*исключительный*)/ ἰδιόρρυθμος, παράδοξος (*странный*): в э́том нет ничегó ~ого σ' αὐτό δέν ὑπάρχει τίποτε τό ἐξαιρετικό· ~ое легкомы́слие ἡ πρωτοφανής ἐπιπολαιότητα· ~ой красоты́ ἐξαιρετικῆς ὀμορφιᾶς.

необычáйный *прил.* ἀσυνήθης, ἀσυνήθιστος / ἐξαιρετικός (*чрезвычайный*).

необы́чн||ый *прил.* ἀσυνήθιστος, ἀσυνήθης/ παράξενος (*странный*): в ~ое врéмя σέ ἀσυνήθη ὥρα, σέ ἀκατάλληλη ὥρα.

необязáтельный *прил.* προαιρετικός, ὄχι ὑποχρεωτικός.

неограни́ченн||ый *прил.* ἀπεριόριστος / ἀπόλυτος (*о власти*): ~ая монáрхия ἡ ἀπόλυτη μοναρχία· ~ое довéрие ἀπεριόριστη ἐμπιστοσύνη· ~ые правá τά ἀπεριόριστα δικαιώματα.

неодéтый *прил.* ἄντυτος, ἀνένδυτος.

неодинáковый *прил.* ἄνισος, ἀνόμοιος / διαφορετικός, διάφορος (*различный*).

неоднокрáтн||о *нареч.* ἐπανειλημμένα [-ως], πολλές φορές, πολλάκις. ~ый *прил.* ἐπανειλημμένος, συχνός: ~ые напоминáния οἱ ἐπανειλημμένες ὑπενθυμίσεις· ~ый чемпиóн πολλές φορές πρωταθλητής.

неоднорóдн||ость *ж* ἡ ἀνομοιογένεια, ἡ ἑτερογένεια, ἡ ἀνομοιότητα[-ης]. ~ый *прил.* ἀνομοιογενής, ἑτερογενής, ἀνομοιόμορφος, ἀνόμοιος.

неодобр||éние *с* ἡ ἀποδοκιμασία / ἡ ἐπιτίμηση[-ις] (*порицание*). ~и́тельный *прил.* ἀποδοκιμαστικός, ἐπιτιμητικός / δυσμενής (*неблагоприятный*): ~и́тельный взгляд τό ἀποδοκιμαστικό (*или* ἐπιτιμητικό) βλέμμα· ~и́тельный óтзыв ἡ δυσμενής κρίση.

неодолúм||ый *прил.* ἀκατανίκητος, ἀκατάβλητος, ἀκαταμάχητος: ~ая си́ла ἡ ἀκατάβλητη δύναμη· ~ая страсть τό ἀκατανίκητο πάθος.

неодушевлённый *прил.* ἄψυχος.

неожи́данн||о *нареч.* ἀπροσδόκητα, αἰφνιδίως, ἀπρόοπτα[-ως], ξαφνικά, ἔξαφνα, ἀναπάντεχα: ~ встрéтить когó-л. συναντῶ κάποιον ξαφνικά (*или* ἀναπάντεχα)· ~ останови́ться σταματῶ ἔξαφνα. ~ость *ж* τό ἀναπάντεχο, τό ξαφνικό / τό ἀπροσδόκητο[ν], τό ἀπρόοπτο[ν] (*чего-л.*): ~ость егó прихóда смути́ла меня́ ὁ ἀπροσδόκητος ἐρχομός του μέ σάστισε· э́то для

меня́ по́лная ~ость αὐτό εἶναι γιά μένα ἐντελῶς ἀναπάντεχο, αὐτό δέν τό περίμενα ποτέ· возмо́жны вся́кие ~ости μποροῦν νά συμβοῦν διάφορα ἀπρόοπτα. ~ый *прил.* ἀπροσδόκητος, ἀναπάντεχος, αἰφνίδιος, ἀπρόοπτος, ξαφνικός, ἀπρόσμενος: ~ый слу́чай τό ἀπρόοπτο συμβάν· ~ое нападе́ние ἡ αἰφνιδιαστική ἐπίθεση.

неоколониали́зм *м* ἡ νεοαποικιοκρατία, ὁ νεοαποικισμός.

неоконча́тельный *прил.* μή ὁριστικός, μή τελειωτικός.

неоко́нченный *прил.* ἀτελής, ἀτέλειωτος, ἡμιτελής.

неологи́зм *м* ὁ νεολογισμός, ἡ νεολογία.

нео́н *м хим.* τὸ νέον.

неопа́сный *прил.* ἀκίνδυνος, μή ἐπικίνδυνος.

неоперя́вшийся *прил.* ἄπτερος, χωρίς φτερωσιά / *перен.* νέος, ἀνώριμος, πρωτάρης: ~ птене́ц *прям.*, *перен.* νεοσσός.

неопису́ем||ый *прил.* ἀπερίγραπτος / ἀνείπωτος, ἀνέκφραστος (*невыразимый*): ~ая красота́ ἡ ἀνέκφραστη ὀμορφιά· ~ восто́рг ὁ ἀπερίγραπτος ἐνθουσιασμός.

неопла́тн||ый *прил.* ἀνεξόφλητος, ἀξεπλήρωτος: я у вас в ~ом долгу́ τό χρέος μου ἀπέναντί σας εἶναι ἀνεξόφλητο.

неопла́ченный *прил.* ἀπλήρωτος, ἀνεξόφλητος.

неопо́знанный *прил.* ἄγνωστος, ἀνεξακρίβωτος.

неопра́вданн||ый *прил.* ἀδικαιολόγητος, ἀβάσιμος: ~ые расхо́ды ἀδικαιολόγητα ἔξοδα· ~ые подозре́ния ἡ ἀβάσιμες ὑποψίες.

неопределённ||ость *ж* ἡ ἀοριστία, ἡ ἀβεβαιότητα[-ης] / ἡ ἀσάφεια (*нея́сность*): ~ положе́ния κατάσταση ἐκκρεμότητας, κατάσταση ἀβεβαιότητας. ~ый *прил.* ἀόριστος, ἀκαθόριστος / ἀσαφής (*нея́сный*): ~ый цвет τό ἀκαθόριστο χρῶμα· ~ый отве́т ἡ ἀσαφής ἀπάντησις· отложи́ть на ~ое вре́мя ἀναβάλλω ἐπ' ἀόριστον· ◇ ~ый член *грам.* τό ἀόριστο[ν] ἄρθρο[ν]· ~ое наклоне́ние *грам.* τό ἀπαρέμφατον.

неопровержи́м||ость *ж* τό ἀκαταμάχητο[ν], τό ἀδιάψευστο[ν]. ~ый *прил.* ἀκαταμάχητος, ἀδιάψευστος: ~ый до́вод τό ἀκαταμάχητο ἐπιχείρημα.

неопря́тн||ость *ж* ἡ ἀκαταστασία, ἡ ἀσυγυρισιά, ἡ ἀτημελησία, τό ἀτημέλητον. ~ый *прил.* ἀκατάστατος, ἀσυγύριστος, ἀτημέλητος / ἀκάθαρτος, βρώμικος (*гря́зный*): ~ый вид ἀτημέλητο παρουσιαστικό· ~ая оде́жда τά βρώμικα ροῦχα· ~ая тетра́дь τό ἀκατάστατο τετράδιο.

неопублико́ванный *прил.* ἀδημοσίευτος, ἀνέκδοτος.

нео́пытн||ость *ж* ἡ ἀδαημοσύνη, ἡ ἀπειρία. ~ый *прил.* ἀδαής, πρωτόπειρος, ἄπειρος, ἀτζαμῆς, ἀμαθής.

неорганизо́ванн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη ὀργάνωσης, ἡ ἀνοργανωσιά. ~ый *прил.* ἀνοργάνωτος, ἀδιοργάνωτος.

неоргани́ческ||ий *прил.* ἀνόργανος: ~ая хи́мия ἡ ἀνόργανη[-ος] χημεία.

неосведомлённ||ость *ж* ἡ ἄγνοια. ~ый *прил.* ἀπληροφόρητος, ἀδαής, ἀμύητος.

неосвобождённый *прил.* μή ἀπελευθερωθείς, ἀλύτρωτος.

неослабева́ющ||ий *прил.* ἀμείωτος, ἀδιάλειπτος, ἀδιάκοπος: с ~им успе́хом μέ ἀδιάλειπτη ἐπιτυχία.

неосла́бн||ый *прил.* ἀδιάλειπτος, ἀδιάκοπος, ἀδιάπτωτος, συνεχής: ~ контро́ль ὁ ἀδιάκοπος ἔλεγχος, ὁ συνεχής ἔλεγχος· ~ надзо́р ἡ συνεχής ἐπιτήρηση, ἡ ἄγρυπνη ἐπίβλεψη· с ~ым внима́нием μέ ἀδιάλειπτη προσοχή· с ~ым интере́сом μέ ἀδιάπτωτο ἐνδιαφέρον.

неосмотри́тельн||ость *ж* ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀπροσεξία, ἡ ἀσυνεσία, ἡ ἀστοχασιά. ~ый *прил.* ἀπερίσκεπτος, ἀπρόσεκτος, ἀσύνετος, ἀστόχαστος: ~ый челове́к ἀσύνετος (*или* ἀπερίσκεπτος) ἄνθρωπος· ~ый посту́пок ἡ ἀπροσεξία, ἡ ἀστόχαστη πράξη.

неоснова́тельный *прил.* 1. ἀβάσιμος, ἀστήρικτος· 2. (*несерьёзный*) *разг.* ἐπιπόλαιος.

неоспори́мый *прил.* ἀναμφισβήτητος, ἀδιαφιλονίκητος, ἀναντίρρητος, ἀκαταμάχητος: ~ факт τό ἀναμφισβήτητο γεγονός· ~ до́вод τό ἀκαταμάχητο ἐπιχείρημα.

неосторо́жн||ость *ж* ἡ ἀπροσεξία, ἡ ἀσυνεσία / ἡ ἀπερισκεψία (*неосмотри́тельность*). ~ый *прил.* ἀπρόσεκτος, ἀσύνετος / ἀπερίσκεπτος (*неосмотри́тельный*).

неостроу́мный *прил.* σαχλός, ἀνόητος, ἄνοστος.

неосуществи́м||ость *ж* τό ἀπραγματοποίητο[ν], τό ἀκατόρθωτο[ν]. ~ый *прил.* ἀπραγματοποίητος, ἀκατόρθωτος.

неосяза́емый *прил.* μή αἰσθητός, ἀνεπαίσθητος.

неотврати́мый *прил.* ἀναπόδραστος, ἀναπότρεπτος, ἀναπόφευκτος, ἄφευκτος.

неотвя́зн||ый *прил.* ἔμμονος, ἐνοχλητι-

κός, φορτικός: ~ая мысль ἡ ἔμμονη ἰδέα.

неотделимый *прил.* ἀναπόσπαστος, ἀδιαχώριστος, ἀχώριστος.

неотёсанный *прил. разг.* ἄξεστος, τραχύς, βάναυσος: ~ человек ἄξεστος ἄνθρωπος.

неотзывчивый *прил.* ἀδιάφορος, ἀσυγκίνητος, κωφεύων.

неоткуда *нареч.* ἀπό πουθενά [δέν]: мне ~ взять денег δέν ἔχω νά πάρω χρήματα ἀπό πουθενά.

неотложн||ость *ж* τό ἐπεῖγον. ~ый *прил.* (κατ)ἐπείγων: ~ое дело ἡ κατεπείγουσα ὑπόθεση (δουλειά)· ~ая (медицинская) помощь οἱ πρῶτες βοήθειες.

неотлучн||о *нареч.* ἀχώριστα / πάντα, παντοτεινά (*постоянно*): находиться ~ при ком-л. βρίσκομαι πάντα κοντά σέ κάποιον. ~ый *прил.* ἀχώριστος / παντοτεινός (*постоянный*).

неотразим||ый *прил. в разн. знач.* ἀκαταμάχητος, ἀκατανίκητος: ~ая красота ἡ ἀκατανίκητη γοητεία· ~ довод τό ἀκαταμάχητο ἐπιχείρημα.

неотступн||ый *прил.* ἐπίμονος, ἔμμονος: ~ое преследование ἡ ἐπίμονη παρακολούθηση· ~ая мысль ἡ ἔμμονη σκέψη.

неотчётливый *прил.* ἀσαφής, ἀκαθόριστος, συγκεχυμένος, μή εὐκρινής.

неотчуждаемый *прил. юр.* ἀναπαλλοτρίωτος.

неотшлифованный *прил.* ἀτρόχιστος, ἀλείαντος, ἀκατέργαστος.

неотъемлем||ый *прил.* ἀναφαίρετος, ἀπαράγραπτος, ἀναπόσπαστος: ~ое право τό ἀναφαίρετο (*или* ἀπαράγραπτο) δικαίωμα· ~ая часть τό ἀναπόσπαστο τμῆμα.

неофит *м книжн.* ὁ νεοφώτιστος.

неофициальн||ый *прил.* ἀνεπίσημος: из ~ых источников ἀπό ἀνεπίσημες πηγές.

неохот||а *ж* 1. (*нежелание*) ἡ ἀπροθυμία, ἡ ἀνεπιθυμία: с ~ой χωρίς διάθεση, μέ τό στανιό· 2. *предик. безл.*: мне ~ δέν ἔχω διάθεση, δέν ἔχω ὄρεξη. ~**но** *нареч.* ἀπρόθυμα, χωρίς προθυμία, ἄκεφα, ἀνόρεχτα.

неоценим||ый *прил.* ἀνεκτίμητος, πολύτιμος: ~ые достоинства τά ἀνεκτίμητα προσόντα.

неощутимый, неощутительный *прил.* ἀνεπαίσθητος.

непарный *прил.* ἄζυγος, μονός, περιττός.

непартийный *прил.* 1. (*не являющийся членом партии*) ἐξωκομματικός, μή κομματικός: ~ большевик ὁ ἐξωκομματικός μπολσεβίκος· 2. (*антипартийный*) ἀντικομματικός: ~ поступок ἡ ἀντικομματική πράξη.

непереводим||ый *прил.* ἀμετάφραστος: ~ая игра слов τό ἀμετάφραστο λογοπαίγνιο.

непередаваемый *прил.* ἀνέκφραστος / ἀπερίγραπτος (*неописуемый*).

непереходный *прил. грам.* ἀμετάβατος: ~ глагол τό ρῆμα ἀμετάβατο[ν].

неписаный *прил.* ἄγραφος, ἄγραπτος: ~ закон ὁ ἄγραπτος (*или* ὁ ἄγραφος) νόμος.

неплавкий *прил. тех.* ἄλυωτος, ἄτηκτος.

неплатёж *м* ἡ μή πληρωμή, ἡ καθυστέρηση πληρωμῆς.

неплатёжеспособн||ость *ж* τό ἀναξιόχρεον. ~ый *прил.* ἀναξιόχρεος.

неплательщик *м* ὁ κακοπληρωτής, ὁ ἀναξιόχρεος: злостный ~ ὁ κακοπληρωτής.

неплодородн||ость *ж* ἡ ἀγονία, ἡ ἀφορία, ἡ ἀκαρπία. ~ый *прил.* ἄγονος, ἄφορος, ἄκαρπος.

неплодотворн||ый *прил.* ἄγονος, ἄκαρπος, στεῖρος, ἀνωφελής: ~ая работа ἡ ἄγονη ἐργασία, ἡ στεῖρα δουλειά.

неплотный *прил.* ἀσυμπαγής / ἀραιός, ἀραιοῦφαντος (*о ткани*).

неплох||о 1. *нареч.* ὄχι ἄσχημα, ὄχι κακά, καλά· 2. *предик. безл.*: это неплохо δέν εἶναι ἄσχημο· это ~ сказано καλά τό εἶπε. ~ой *прил.* ὄχι ἄσχημος, καλός: ~ая мысль ἡ καλή ἰδέα.

непобедимый *прил.* ἀήττητος, ἀ(κατα)νίκητος, ἀκατάβλητος.

неповиновение *с* ἡ ἀνυποταξία, ἡ ἀπειθαρχία, ἡ ἀπείθεια.

неповоротлив||ость *ж* ἡ ἀδεξιότητα [-ης] (*неловкость*)/ ἡ βραδυκινησία, ἡ δυσκινησία, ἡ νωθρότητα[-ης] (*медлительность*). ~ый *прил.* ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος (*неловкий*)/ δυσκίνητος, ἀργοκίνητος, νωθρός (*медлительный*).

неповторимый *прил.* ἀνεπανάλειπτος, μοναδικός / ἀπαράμιλλος (*несравненный*).

непогода *ж* ἡ κακοκαιρία, ὁ κακός καιρός.

непогрешим||ость *ж* τό ἀναμάρτητο[ν], ἡ ἀναμαρτησία, τό ἀλάνθαστο[ν]. ~ый *прил.* ἀναμάρτητος, ἀνεπίληπτος, ἀλάθητος, ἀλάνθαστος.

неподалёку *нареч.* πλησίον, ὄχι μακρυά, κοντά, σιμά: он живёт ~ μένει ἐδῶ κοντά.

неподатлив||ость *ж* ἡ ἀκαμψία / ἡ

ἀδιαλλαξία (*о человеке*). ~ый *прил.* ἄκαμπτος / ἀδιάλλακτος, ἀνένδοτος (*о человеке*).

неподвижн||о *нареч.* ἀκίνητα, ἀσάλευτα: стоять ~ στέκομαι ἀκίνητος. ~ость *ж* ἡ ἀκινησία / *перен.* ἡ στασιμότητα[-ης]. ~ый *прил.* ἀκίνητος, ἀσάλευτος: ~ый взгляд τό ἀπλανές βλέμμα· ~ое лицо τό ἀπαθές πρόσωπο[ν]· быть ~ым μένω ἀκίνητος· ~ая цель *воен.* ὁ σταθερός στόχος.

неподдельный *прил.* 1. γνήσιος, ἀπαραποίητος, ἀνόθευτος, πραγματικός· 2. (*искренний*) εἰλικρινής, ἀνυπόκριτος, ἀπροσποίητος.

неподкупн||ость *ж* τό ἀδιάφθορο[ν], τό ἀνεξαγόραστο[ν], τό ἀδωροδόκητο[ν], ἡ ἀκεραιότητα[-ης], τό ἀδέκαστο[ν]. ~ый *прил.* ἀδιάφθορος, ἀνεξαγόραστος, ἀδωροδόκητος, ἀδέκαστος: ~ый характер ὁ ἀδέκαστος χαρακτῆρας.

неподобающий *прил.* ἀνάρμοστος, ἄτοπος, ἀπρεπής.

неподражаемый *прил.* ἀμίμητος / ἀπαράμιλλος (*несравненный*).

неподсудный *прил.* *юр.* ὁ μή ὑπαγόμενος εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου.

неподходящий *прил.* ἀπρόσφορος, ἀκατάλληλος.

неподчинение *с* ἡ ἀνυποταξία, ἡ ἀπειθαρχία, ἡ ἀνυποταγή.

непозволительный *прил.* ἀπαράδεκτος, ἄτοπος, ἀνάρμοστος.

непознаваемый *прил.* *филос.* μή γνώσιμος, ἀγνώσιμος.

непоколебим||ость *ж* ἡ ἀκλόνητη σταθερότητα, ἡ ἀτράνταχτη ἐπιμονή. ~ый *прил.* ἀκλόνητος, ἀτράνταχτος, ἀκράδαντος: ~ая воля ἡ ἀτράνταχτη θέληση· ~ая уверенность ἡ ἀκράδαντη πεποίθηση.

непокорённый *прил.* ἀδάμαστος, ἀνυπότακτος, ἀκατάβλητος, ἀδούλωτος.

непокорный *прил.* ἀνυπόταχτος, ἀτίθασος, ἀνυπάκουος.

непокрыт||ый *прил.* ξεσκέπαστος, ξέσκεπος, ἀσκεπής, ἀκάλυπτος: с ~ой головой ἀσκεπής, ξεσκούφωτος.

неполадки *мн.* *разг.* οἱ ἀνωμαλίες, οἱ ἀδυναμίες, τά στραπάτσα: организационные ~ οἱ ὀργανωτικές ἀνωμαλίες· исправить ~ διορθώνω τίς ἀδυναμίες.

неполноправный *прил.* ἀνισότιμος.

неполнота *ж* ἡ ἀτέλεια, ἡ ἀνεπάρκεια.

неполноценн||ость *ж* ἡ ἐλαττωματικότητα[-ης], ἡ ἀτέλεια. ~ый *прил.* ἐλαττωματικός, ἀτελής.

неполн||ый *прил.* ἐλλ(ε)ιπής, λειψός, μή πλήρης, ἀνεπαρκής: ~ стакан τό μισογεμᾶτο ποτήρι· ~ перечень ἡ μή πλήρης ἀπαρίθμηση· ~ая средняя школа ἡ ἑπτατάξιος σχολή.

непомерн||ый *прил.* ὑπερβολικός, ὑπέρμετρος: ~ые требования οἱ ὑπερβολικές ἀπαιτήσεις.

непонимание *с* ἡ ἀκατανοησία, ἡ μή κατανόηση, ἡ ἀκαταληψία.

непонятлив||ость *ж* ἡ χοντροκεφαλιά, ἡ μπουνταλωσύνη, ἡ ἀμβλύνοια. ~ый *прил.* χοντροκέφαλος, ἀμβλύνους: ~ый человек ὁ χοντροκέφαλος, ὁ μπουνταλᾶς.

непонятн||о 1. *нареч.* ἀκατανόητα, ἀκατάληπτα· 2. *предик.* *безл.* εἶναι ἀκατανόητο: мне совершенно ~ μοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀκατανόητο. ~ый *прил.* 1. ἀκατανόητος, ἀκατάληπτος / δυσνόητος, σκοτεινός (*неясный*)· 2. (*загадочный, странный*) παράξενος, ἀνεξήγητος, ἀλλόκοτος: ~ый случай τό παράξενο συμβάν.

непонятый *прил.* παρεξηγημένος.

непопадание *с* ἡ ἀστοχία, ἡ ἄστοχη βολή.

непоправим||ый *прил.* ἀνεπανόρθωτος, ἀθεράπευτος, ἀγιάτρευτος: ~ое несчастье τό ἀγιάτρευτο κακό· ~ая ошибка τό ἀνεπανόρθωτο σφάλμα.

непопулярный *прил.* ἀντιδημοτικός, μή δημοφιλής.

непорочный *прил.* ἁγνός, ἄσπιλος, ἀμόλυντος / ἀθῶος (*невинный*).

непортящийся *прил.* ὁ ἄφθαρτος, πού δέν χαλάει.

непорядок *м* ἡ ἀταξία, ἡ ἀκαταστασία.

непорядочн||ость *ж* ἡ ἀναξιοπρέπεια, ἡ ἀφιλοτιμία. ~ый *прил.* ἀναξιοπρεπής, ἀφιλότιμος.

непосвящённый *прил.* ἀμύητος, ἀνήξερος.

непосед||а *м, ж* *разг.* ἄνθρωπος πού δέν κάθεται ποτέ στή θέση του, ἄνθρωπος ἀνήσυχος. ~ливый *прил.* ἀεικίνητος, ἀνήσυχος.

непосещение *с* ἡ ἀπουσία: ~ уроков ἡ ἀπουσία ἀπό τά μαθήματα.

непосильн||ый *прил.* δυσβάστακτος, ἀβάστακτος, ἐπαχθής: ~ая ноша τό δυσβάστακτο βάρος· ~ая задача καθῆκον ἀνώτερο τῶν δυνάμεων κάποιου.

непоследовательн||ость *ж* ἡ ἀσυνέπεια, ἡ ἀνακολουθία. ~ый *прил.* ἀσυνεπής, ἀνακόλουθος.

непосл||ушание *с* ἡ ἀνυπακοή, ἡ παρακοή, ἡ ἀπείθεια. ~ушный *прил.* ἀνυπάκουος, παράκουος, ἀπειθής.

непосредственн||о *нареч.* 1. (*прямо*) ἄμεσα, κατ' εὐθεῖαν, ἀμέσως· 2. (*естест-*

венно, непринуждённо) εἰλικρινά[-ῶς], αὐθόρμητα. ~ость *ж* ἡ εἰλικρίνεια, τό αὐθόρμητο / ἡ ἀφέλεια, ἡ ἁπλοϊκότητα (*детская*). ~ый *прил.* 1. (*прямой*) ἄμεσος, εὐθύς: под ~ым руковóдством ὑπό τήν ἄμεση καθοδήγηση· ~ый результáт τό ἄμεσο ἀποτέλεσμα· 2. (*естественный*) εἰλικρινής, αὐθόρμητος / ἀφελής, ἁπλοϊκός (*о детях*).

непостижи́мый *прил.* ἀσύλληπτος, ἀκατανόητος· ◇ умý непостижи́мо δέν τό χωράει ὁ νοῦς.

непостоя́н||ный *прил.* ἀσταθής, ἄστατος, ἀβέβαιος, εὐμετάβολος: ~ харáктер ὁ ἄστατος (*или* ἀσταθής) χαρακτήρας· ~ная погóда ὁ εὐμετάβολος (*или* ἄστατος) καιρός. ~ство *с* ἡ ἀστάθεια, ἡ ἀστασία, ἡ εὐμεταβλησία, ἡ ἀβεβαιότητα[-ης].

непохóж||ий *прил.* ἀνόμοιος, διαφορετικός: быть ~им на когó-л. δέν μοιάζω μέ κάποιον· э́то на вас ~е αὐτό δέν ταιριάζει στό χαρακτῆρα σας.

непочáт||ый *прил.* ἄθικτος, ἀκέραιος, ἀπείρακτος / ὁλόκληρος, ὁλάκερος (*целый*): ~ая бухáнка хлéба τό ἀκέραιο καρβέλι, τό ἄθικτο καρβέλι· ~ая бóчка винá τό ἀπείραχτο βαρέλι κρασί· ◇ ~ край ἡ ἀφθονία, τό πλῆθος· у меня́ ~ край рабóты ἔχω δουλειά βουνό.

непочт||éние *с* ἡ ἀσέβεια, ἡ ἀναίδεια, ἡ ἀνευλάβεια. ~и́тельный *прил.* ἀσεβής, ἀναιδής, ἀνευλαβής.

непрáвд||а *ж* ἡ ἀναλήθεια / τό ψέμμα, τό ψεῦδος (*ложь*): говори́ть ~у λέγω ψέμματα, ψεύδομαι· э́то ~ εἶναι ψέμμα, δέν εἶναι ἀλήθεια· ◇ всéми прáвдами и ~ами μέ ὅλα τά θεμιτά καί ἀθέμιτα μέσα.

неправдоподóбн||ость *ж* ἡ ἀναληθοφάνεια, ἡ ἀπιθανότητα[-ης], τό ἀπίθανο[ν]. ~ый *прил.* ἀναληθοφανής, μή ἀληθοφανής, ἀπίθανος.

непрáвильн||о *нареч.* 1. (*не по правилам*) ἀντικανονικά[-ῶς], ἀνώμαλα· 2. (*неверно*) ὄχι σωστά, λαθεμένα, λανθασμένα / ἐσφαλμένα[-ως], στραβά (*ошибочно*): ~ информи́ровать δέν πληροφορῶ σωστά· ~ истолкóвывать παρερμηνεύω, παρεξηγῶ· ~ понимáть παρανοῶ, παρεξηγῶ, παρεννοῶ· ~ суди́ть κρίνω λαθεμένα· ~ цити́ровать παραθέτω διαστρεβλωμένα· ~ произноси́ть προφέρω λαθεμένα. ~ость *ж* ἡ ἀντικανονικότητα[-ης] / ἡ σφαλερότητα[-ης] (*ошибочность*). ~ый *прил.* 1. ἀνώμαλος, ἀντικανονικός, ἀκανόνιστος: ~ые черты́ лицá τά ἀκανόνιστα χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου· 2. (*неверный*) ὄχι σωστός, λαθεμένος, στραβός / ἐσφαλμένος (*ошибочный*): ~ое суждéние ἡ λαθεμένη (*или* ἐσφαλμένη) κρίση· сдéлать ~ый ход (*в игре*) κάνω λαθεμένη κίνηση· ◇ ~ый глагóл *грам.* τό ἀνώμαλο[ν] ρῆμα· ~ая дробь *мат.* τό νόθον κλάσμα.

неправомóчный *прил. юр.* ἀναρμόδιος.

неправот||á *ж* τό ἄδικο[ν], τό σφάλμα, τό λάθος: сознáться в своéй ~é ἀναγνωρίζω ὅτι ἔχω ἄδικο.

непрáв||ый *прил.* ἄδικος, ἐσφαλμένος: вы ~ы́ ἔχετε ἄδικο.

непракти́чн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη πρακτικοῦ πνεύματος. ~ый *прил.* μή πρακτικός.

непревзойдённый *прил.* ἀνυπέρβλητος, ἀξεπέραστος / ἀπαράμιλλος (*не имеющий равных*): ~ образéц τό ἀπαράμιλλο ὑπόδειγμα.

непредвзя́т||ый *прил.* ἀμερόληπτος, ἀπροκατάληπτος, ἀνεπηρέαστος: ~ое мнéние ἀμερόληπτη γνώμη.

непредви́денн||ый *прил.* ἀπρόοπτος, ἀπροσδόκητος, ἀπρόβλεπτος, ἀναπάντεχος: ~ые расхóды τά ἀπρόβλεπτα ἔξοδα.

непреднамéренный *прил.* ἀπρομελέτητος, ἀπροσχεδίαστος, μή προμελετημένος.

непредубеждённый *прил.* ἀπροκατάληπτος, ἀνεπηρέαστος, μή προκατειλημμένος.

непредумы́шленн||ый *прил.* ἀπρομελέτητος, ἀπροσχεδίαστος: ~ое убийство *юр.* ἡ ἀναίρεσις, ὁ ἀπρομελέτητος φόνος.

непредусмóтр||енный *прил.* ἀπρόβλεπτος, ἀπρόοπτος, ἀπρονόητος. ~и́тельность *ж* ἡ ἀπρονοησία, ἡ ἀστοχασιά. ~и́тельный *прил.* ἀπρονόητος, ἀστόχαστος.

непреклóнн||ость *ж* ἡ ἀκαμψία, ἡ ἀλυγισία. ~ый *прил.* ἄκαμπτος, ἀλύγιστος, ἄτεγκτος.

непрекращáющийся *прил.* ἀκατάπαυστος, ἀδιάκοπος.

непрелóжн||ый *прил.* ἀπαράβατος / ἀναμφισβήτητος, ἀδιαφιλονίκητος (*неоспоримый*): ~ закóн ἀπαράβατος νόμος· ~ая и́стина ἡ ἀναμφισβήτητη ἀλήθεια.

непремéнн||о *нареч.* ἐξάπαντος, ὁπωσδήποτε, τό δίχως ἄλλο: он к вам ~ зайдёт (αὐτός) ἐξάπαντος θά σᾶς ἐπισκεφθεῖ. ~ый *прил.* ἀπαραίτητος, ἀναγκαῖος, ἄφευκτος, βέβαιος: ~ое услóвие ὁ ἀπαραίτητος ὅρος· ◇ ~ый секретáрь ὁ μόνιμος γραμματεύς.

непреодоли́м||ый *прил.* ἀνυπέρβλητος, ἀκατάβλητος, ἀ(κατα)νίκητος: ~ое препя́тствие τό ἀνυπέρβλητο ἐμπόδιο· ~ое желáние ἡ ἀκατάσχετη ἐπιθυμία.

непрекáемый *прил.* ἀναμφισβήτητος (*неоспоримый*)/ κατηγορηματικός (*не допускающий возражений*): ~ авторитéт τό ἀναμφισβήτητο κῦρος· ~ тон τό κατηγορηματικό ὕφος.

непреры́вн||о *нареч.* συνεχῶς, ἀδιάκοπα, ἀδιακόπως, ἀκατάπαυστα, ἀσταμάτητα: ~ звенéл звонóк τό κουδούνι χτυποῦσε ἀδιάκοπα. ~**ый** *прил.* συνεχής, ἀδιάκοπος, ἀκατάπαυστος, ἀδιάλειπτος, ἀσταμάτητος: ~ая рабóта ἡ ἀδιάκοπη ἐργασία· ~ый шум ὁ ἀκατάπαυστος θόρυβος· шли ~ые дождú ἔβρεχε ἀκατάπαυστα· ◇ ~ая дробь *мат.* τό συνεχές κλάσμα.

непрестáнный *прил.* ἀκατάπαυστος, ἀδιάκοπος, ἀδιάλειπτος, ἀσταμάτητος.

непривéтлив||о *нареч.* ψυχρά, κρύα: ~ принять когó-л. (ὑπο)δέχομαι κάποιον κρύα. ~**ость** *ж* ἡ ψυχρότητα[-ης], ἡ κρυάδα, ἡ ἀπροσηγορία. ~**ый** *прил.* ψυχρός, ἀπροσήγορος / κρύος (*холодный*): ~ое лицó τό κρύο πρόσωπο.

непривлекáтельный *прил.* μή ἑλκυστικός, ἄχαρις.

непривы́ч||ка *ж* ἡ ἔλλειψη συνήθειας: с ~ки ἀπό ἔλλειψη συνήθειας. ~**ный** *прил.* ἀσυνήθιστος, ἀνέθιστος.

непригля́дн||ый *прил.* μή ἑλκυστικός, ἄχαρις, ἄσχημος / ἄθλιος (*жалкий*): ~ая внéшность τό ἄθλιο παρουσιαστικό.

неприróдн||ость *ж* ἡ ἀχρηστία, ἡ ἀκαταλληλότητα[-ης] / ἡ ἀνικανότητα[-ης] (*тк. человека*). ~**ый** *прил.* ἄχρηστος, ἀνωφελής, ἀκατάλληλος / ἀνίκανος γιά ὑπηρεσία (*о человеке*): ~ый инструмéнт τό ἄχρηστο ἐργαλεῖο· ~ый к воéнной слýжбе ὁ ἀνίκανος γιά στρατιωτική ὑπηρεσία· ни к чемý ~ый ἐντελῶς ἄχρηστος.

неприéмлемый *прил.* ἀπαράδεκτος, ἀπαράδεχτος.

непрúзнанный *прил.* μή ἀναγνωρισμένος.

неприкáянный *прил.* ἀνήσυχος: что ты хóдишь как ~ *разг.* τί γυρίζεις σάν τό λιοντάρι στό κλουβί.

неприкосновéнн||ость *ж* τό ἀπαραβίαστο[ν]: ~ лúчности τό ἀπαραβίαστον τῆς προσωπικότητος· дипломатúческая ~ ἡ διπλωματική ἀσυλία. ~**ый** *прил.* ἀπαραβίαστος: ~ый запáс τό ἀπαραβίαστο[ν] ἀπόθεμα.

неприкрáшенн||ый *прил.* χωρίς στολίδια: ~ая úстина ἡ γυμνή ἀλήθεια.

неприкры́т||ый *прил.* ἀπροκάλυπτος, φανερός: ~ая ложь τό ἀπροκάλυπτον ψεῦδος.

неприлúч||ие *с* ἡ ἀπρέπεια, ἡ ἀκοσμία. ~**ный** *прил.* ἀπρεπής, ἄσεμνος, ἄκοσμος, ἄσχημος.

неприменúмый *прил.* ἀνεφάρμοστος.

непримéтный *прил.* δυσδιάκριτος, ἀνεπαίσθητος, ἀδιόρατος / ἀφανής, ἀσήμαντος, θαμπός, πού δέν ξεχωρίζει σέ τίποτα (*о человеке, внешности*).

непримирúм||ость *ж* ἡ ἀδιαλλαξία, τό ἀσυμβίβαστο[ν]. ~**ый** *прил.* ἀδιάλλακτος, ἀσυμφιλίωτος, ἀνειρήνευτος: ~ые противорéчия οἱ ἀνειρήνευτες ἀντιθέσεις· ~ая борьбá ἡ ἀδιάλλακτη πάλη.

непринуждённ||о *нареч.* ἀβίαστα, ἐλεύθερα, μέ εὐχέρειαν, φυσικά: чýвствовать себя ~ αἰσθάνομαι τόν ἑαυτό μου βολικά· держáться ~ συμπεριφέρομαι ἐλεύθερα (*или* ἀβίαστα). ~**ость** *ж* ἡ εὐχέρεια, ἡ ἄνεσις. ~**ый** *прил.* ἀβίαστος, ἐλεύθερος, εὐχερής, φυσικός: ~ая пóза ἡ φυσική στάση· ~ым тóном μέ ἀβίαστο τόνο.

неприспосóбленн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη προσαρμογῆς (*о человеке*)/ ἡ ἀκαταλληλότητα[-ης] (*непригодность*). ~**ый** *прил.* ἀπροσάρμοστος, ἀσυνήθιστος (*о человеке*)/ ἀκατάλληλος (*непригодный*).

непристóйн||ость *ж* ἡ αἰσχρότητα[-ης], ἡ αἰσχρολογία, ἡ προστυχιά. ~**ый** *прил.* αἰσχρός, πρόστυχος, ἄσεμνος, ἄκοσμος.

непристýпн||ость *ж* τό ἀπρόσιτο[ν], τό ἀπόρθητο[ν]. ~**ый** *прил.* 1. ἀπρόσιτος / ἀπόρθητος (*о крепости*)· 2. (*о человеке*) ὑπεροπτικός, (ὑ)περήφανος: с ~ым вúдом μέ ὑπεροπτικό ὕφος.

непритвóрный *прил.* εἰλικρινής, ἀνυπόκριτος, ἀπροσποίητος, ἄδολος.

непритязáтельный *прил.* ὀλιγαρκής, μετριόφρων.

неприхотлúв||ость *ж* 1. ἡ λιτότητα[-ης], ἡ ὀλιγάρκεια· 2. (*простота*) ἡ ἁπλότητα. ~**ый** *прил.* 1. λιτός, ὀλιγαρκής / βολικός (*тк. о человеке*)· 2. (*простой*) μή περίπλοκος, ἁπλός: ~ый вкус τό ἁπλό γοῦστο.

непричáстн||ый *прил.* ἀμέτοχος, ξένος: быть ~ым к дéлу εἶμαι ἀμέτοχος στήν ὑπόθεση.

неприя́з||ненно *нареч.* μέ ἀντιπάθεια, μέ δυσμένεια. ~**иенность** *ж* ἡ ἀντιπάθεια, ἡ δυσμένεια. ~**иенный** *прил.* γεμάτος ἀντιπάθεια, δυσμενής. ~**ь** *ж* ἡ ἀντιπάθεια: относúться к комý-л. с ~нью ἀντιπαθῶ κάποιον.

неприя́тель *м* ὁ ἐχθρός. ~**ский** *прил.* ἐχθρικός: ~ские войскá τά ἐχθρικά στρατεύματα, ὁ ἐχθρικός στρατός.

неприя́тн||о 1. *нареч.* ἄσχημα, δυσάρεστα: ~ пáхнуть μυρίζω ἄσχημα· 2.

предик. безл. εἶναι δυσάρεστο: мне было ~ μοῦ ἦταν δυσάρεστο. ~ость *ж* 1. (*огорчение*) τό δυσάρεστο γεγονός, ἡ ἀναποδιά, ἡ ἀτυχία: какая ~ость! τί ἀναποδιά!· 2. ~ости *мн.* οἱ σκοτοῦρες, οἱ μπελάδες: причинять ~ости δημιουργῶ μπελάδες. ~ый *прил.* δυσάρεστος / ἀντιπαθητικός (*о человеке*): ~ый запах ἡ δυσοσμία, ἡ ἄσχημη μυρωδιά· попасть в ~ое положение ἡ δυσάρεστη θέση.

непробу́дн||ый *прил.*: ~ сон ὁ βαθύς ὕπνος· спать ~ым сном κοιμᾶμαι βαθειά· ~ое пьянство τό ἀκατάπαυστο μεθύσι.

непроводни́к *м физ.* ὁ κακός ἀγωγός.

непрогля́дн||ый *прил.* θεοσκότεινος, ἀδιαπέραστος: ~ая тьма τό ἀδιαπέραστο σκοτάδι.

непродолжи́тельн||ость *ж* ἡ μικρή διάρκεια. ~ый *прил.* βραχυχρόνιος, ὀλιγόχρονος, σύντομος.

непродукти́вн||ость *ж* ἡ μή παραγωγικότητα, ἡ μή ἀποδοτικότητα. ~ый *прил.* μή παραγωγικός, μή ἀποδοτικός: ~ая работа μή ἀποδοτική δουλειά· ~ое хозяйство ἡ μή παραγωγική ἐπιχείρηση.

непроду́манный *прил.* ἄσκεφτος, ἀσυλλόγιστος, ἀπερίσκεπτος, ἀστόχαστος / πρόχειρος (*о докладе*).

непрое́зжий *прил.* ἀδιάβατος.

непроизводи́тельн||ый *прил.* ἄσκοπος, μή παραγωγικός: ~ые расходы οἱ ἄσκοπες δαπάνες· ~ труд ἡ μή παραγωγική ἐργασία· ~ая трата времени ἡ ἄσκοπη σπατάλη χρόνου.

непроизво́льный *прил.* ἀκούσιος, αὐθόρμητος.

непрола́зн||ый *прил.* ἀδιάβατος, ἀπέραστος: ~ая грязь ἀδιάβατη λάσπη.

непромока́емый *прил.* ἀδιάβροχος: ~ плащ τό ἀδιάβροχο[ν], ἡ νιτσεράδα.

непроница́ем||ый *прил.* 1. ἀδιαπέραστος / στεγανός (*тк. для жидкости*): ~ для звука μονωτικός ἤχου· ~ для воды ὑδατοστεγής· 2. *перен.* ἀνεξιχνίαστος: с ~ым видом μέ ἀνεξιχνίαστο ὕφος.

непропорциона́льн||ость *ж* ἡ ἀσυμμετρία, ἡ δυσαναλογία. ~ый *прил.* ἀσύμμετρος, δυσανάλογος.

непросвещённый *прил.* ἀμαθής, ἀπαίδευτος.

непрости́тельный *прил.* ἀσυγχώρητος, ἀδικαιολόγητος.

непроторённ||ый *прил.* ἀπάτητος: идти ~ой дорогой πηγαίνω ἀπό ἀπάτητο δρόμο, δέν ἀκολουθῶ τήν πεπατημένην.

непроходи́м||ость *ж* τό ἀδιάβατο[ν]: ~ кишок *мед.* ἡ ἔμφραξη τῶν ἐντέρων. ~ый *прил.* 1. ἀδιάβατος, ἀπροσπέλαστος, δυσδιάβατος, δύσβατος: ~ая грязь ἀδιάβατη λάσπη· 2.: ~ая глупость ἀφάνταστη βλακεία, ἡ κουταμάρα μέ πατέντα· ~ое невежество ἡ παχυλή ἀμάθεια· ~ый дурак ἔνας βλάκας καί μισός.

непро́чн||ость *ж* 1. ἡ σαθρότητα[-ης], τό ἑτοιμόρροπο, ἡ ἔλλειψη στερεότητας· 2. *перен.* ἡ ἀβεβαιότης, ἡ ἀστάθεια. ~ый *прил.* 1. σαθρός, ἑτοιμόρροπος, μή στερεός· 2. *перен.* ἀκροσφαλής, ἀβέβαιος, ἀσταθής.

непро́шеный *прил. разг.* ἀκάλεστος, ἀπροσκάλεστος, ἀπρόσκλητος: ~ гость ἀκάλεστος μουσαφίρης.

непутёвый *прил. разг.* ἀχαΐρευτος, ἀκόλαστος: ~ челове́к ὁ ἀκόλαστος ἄνθρωπος.

непью́щий *прил.* ὁ ἐγκρατής στό πιοτό.

неработоспосо́бный *прил.* ἀνίκανος (πρός ἐργασίαν), ἀνάπηρος.

нерабо́ч||ий *прил.* μή ἐργάσιμος: ~ день μέρα ἀργίας, μέρα σχόλης· у него ~ее настрое́ние δέν ἔχει ὄρεξη γιά δουλειά.

нера́венство *с* ἡ ἀνισότητα, ἡ ἀνισότης.

неравноду́шн||ый *прил.* μή ἀδιάφορος: быть ~ым к кому́-л. *разг.* μοῦ πονάει τό δόντι γιά κάποιον· быть ~ым к чему́-л. μέ τραβάει κάτι.

неравноме́рный *прил.* ἀνισομερής, ἀνισόμετρος, ἀνώμαλος.

неравнопра́в||ие *с* ἡ ἀνισότης, ἡ ἀνισοτιμία. ~ный *прил.* ἄνισος, ἀνισότιμος.

нера́вн||ый *прил.* ἄνισος: ~ые силы οἱ ἄνισες δυνάμεις· ~ бой ἡ ἄνιση μάχη· ~ брак ὁ ἀταίριαστος γάμος.

нерадив||ость *ж* ἡ ἀμέλεια, ἡ ὀλιγωρία, ἡ ἀπροθυμία, ἡ ἀδιαφορία. ~ый *прил.* ἀμελής, ὀλίγωρος, ἀπρόθυμος, ἀδιάφορος.

неразбери́ха *ж разг.* ἡ ἀνακατωσούρα, ἡ ἀκαταστασία, ὁ κυκεών / τό μπέρδεμα (*путаница*): ~ в дела́х τό μπέρδεμα στίς ὑποθέσεις.

неразбо́рчив||ость *ж* 1. (*почерка*) τό δυσανάγνωστο[ν]· 2. (*в еде*) ἡ ὀλιγάρκεια, ἡ λιτότητα[-ης]: ~ в еде́ τό λιτοδίαιτο· 3. (*в средствах*) ἡ ἀσυνειδησία. ~ый *прил.* 1. (*почерк*) δυσανάγνωστος· 2. (*в еде*) ὀλιγαρκής, μή ἀπαιτητικός: ~ый в пи́ще ὁ λιτοδίαιτος· 3. (*беспринципный*): он неразбо́рчив в знако́мствах συναναστρέφεται μέ ὅποιον τύχει· ~ый в сре́дствах ὁ μεταχειριζόμενος ὅλα τά μέσα, ὁ ἀδίστακτος.

неразвито́й *прил.* μή ἀνεπτυγμένος, ἀδύνατος, ἀτροφικός / καθυστερημένος, ἀμόρφωτος (*о человеке*).

нерáзвитость *ж* ἡ μή ἀνάπτυξη, ἡ καθυστέρηση (*тж. человека*).

нерáзвитый *прил. см.* неразвитóй.

неразгáданный *прил.* ἀμάντευτος, ἄλυτος / ἀνεξιχνίαστος (*о тайне и т. п.*).

неразговóрчив||ость *ж* ἡ σιωπηλότης, ἡ ὀλιγολογία. **~ый** *прил.* σιωπηλός, ὀλιγόλογος.

нераздéльный *прил.* ἀδιαίρετος, ἀξεχώριστος, ἀχώριστος, ἀναπόσπαστος.

неразличúмый *прил.* δυσκολοδιάκριτος, δυσδιάκριτος.

неразложúмый *прил. хим.* ἀναποσύνθετος.

неразлýчн||ый *прил.* ἀχώριστος: ~ые друзья́ οἱ ἀχώριστοι φίλοι.

неразмéнный *прил.* (*о деньгах*) μή ἀνταλλάξιμος, ἀκέραιος.

неразреш||ённый *прил.* 1. (*запрещённый*) ἀπαγορευμένος· 2. (*нерешённый*) ἀνεπίλυτος, ἄλυτος. **~úмый** *прил.* ἄλυτος.

неразры́вн||ый *прил.* ἀδιάρρηκτος, ἀδιάσπαστος: ~ая связь ὁ ἀδιάρρηκτος δεσμός.

неразýмный *прил.* παράλογος, ἀστόχαστος, ἄλογος, ἀπερίσκεπτος.

нерасполо||жéние *с* ἡ ἀντιπάθεια, ἡ δυσμενής διάθεση (*к кому-л.*)/ ἡ ἀπροθυμία (*к чему-л.*). **~жéнный** *прил.* ὁ κακοδιατεθειμένος.

нераспорядúтельн||ость *ж* ἡ δυσκινησία στήν ἐκτέλεση, ἡ ἔλλειψη διοικητικῆς ἱκανότητας. **~ый** *прил.* ὁ δυσκίνητος στήν ἐκτέλεση κάποιας δουλειᾶς.

нерассудúтельный *прил.* παράλογος, ἀκαταλόγιστος, ἀστόχαστος.

нерастворúмый *прил.* ἀδιάλυτος.

нерасторжúмый *прил.* ἀκατάλυτος, ἀδιάρρηκτος.

нерасторóпный *прил.* νωθρός, δυσκίνητος, βραδυκίνητος.

нерасчётлив||ость *ж* 1. ἡ σπατάλη, ἡ ἔλλειψις πνεύματος οἰκονομίας· 2. (*непредусмотрительность*) ἡ ἀπρονοησία, ἡ ἔλλειψις πρακτικοῦ πνεύματος. **~ый** *прил.* 1. σπάταλος, μή οἰκονόμος· 2. (*непредусмотрительный*) ἀπρονόητος, ἀπερίσκεπτος.

нерационáльный *прил.* παράλογος, ἀντιορθολογιστικός.

нерв *м* τό νεῦρο[ν]: двúгательный ~ τό κινητήριον νεῦρον· тройнúчный ~ τό τρίδυμον· зрúтельный ~ τό ὀπτικό νεῦρο· ◇ дéйствовать на ~ы комý-л. χτυπῶ στά νεῦρα, ἐρεθίζω κάποιον· игрáть на ~ах ἐρεθίζω, ἐκνευρίζω. **~úровать** *несов.* ἐκνευρίζω.

нéрвн||ичать *несов.* νευριάζω, ἐκνευρίζομαι, εἶμαι ἐκνευρισμένος. **~ость** *ж* ἡ νευρικότης, ἡ νευρικότητα, ὁ ἐκνευρισμός. **~ый** *прил.* νευρικός: ~ая систéма τό νευρικό σύστημα· врач по ~ым болéзням ὁ νευρολόγος· ~ый припáдок ἡ νευρική κρίσις· ~ая дрожь ἡ ἀνατριχίλα, τό σκίρτημα, ἡ νευρική τρεμούλα.

нервóзн||ость *ж* ἡ νευρικότης, ἡ νευρικότητα, ὁ ἐκνευρισμός. **~ый** *прил.* νευρικός, ἐκνευρισμένος.

нереáльн||ость *ж* ἡ ἀνεδαφικότητα[-ης], τό ἀπραγματοποίητον. **~ый** *прил.* ἀνύπαρκτος, ἀπραγματοποίητος, φανταστικός.

нерегуля́рн||ость *ж* ἡ ἀνωμαλία, ἡ ἀταξία, τό ἀκανόνιστον. **~ый** *прил.* ἀνώμαλος, ἀκανόνιστος, ἄτακτος.

нерéдк||ий *прил.* μή σπάνιος, συχνός, τακτικός: ~ое явлéние τό συχνό φαινόμενο. **~о** *нареч.* ὄχι σπανίως, συχνά.

нерентáбельный *прил.* ἀσύμφορος, ἀκερδής.

нéрест *м биол.* ἡ ᾠοτοκία (ἰχθύων).

нерешённ||ый *прил.* ἄλυτος: ~ вопрóс ἄλυτο ζήτημα· ~ая задáча τό ἄλυτο πρόβλημα.

нерешúтельн||ость *ж* τό ἀναποφάσιστον, ἡ διστακτικότητα[-ης], ὁ ἐνδοιασμός, ὁ δισταγμός / ἡ ταλάντευση (*при выборе*)/ ἡ ἀμφιταλάντευση (*при выборе из двух вещей*): быть в ~ости διστάζω νά... **~ый** *прил.* ἀναποφάσιστος, διστακτικός: ~ый человéк ὁ διστακτικός ἄνθρωπος· ~ым тóном διστακτικά.

нержавéющ||ий *прил.* ἀνοξείδωτος: ~ая сталь ὁ ἀνοξείδωτος χάλυψ, τό ἀνοξείδωτο ἀτσάλι.

нерóбк||ий *прил.* τολμηρός / ἀνδρεῖος, παλληκαρήσιος (*смелый*)· ◇ он ~ого деся́тка *разг.* δέν εἶναι ἀπ' αὐτούς ποῦ φοβοῦνται, δέν εἶναι φοβιτσιάρης.

нерóвн||ость *ж* 1. ἡ ἀνωμαλία, τό ἀνώμαλον, ἡ ἀνισότης / ἡ τραχύτης (*шероховатость*)· 2. *перен.* ἡ ἀστάθεια. **~ый** *прил.* 1. ἀνώμαλος, ἄνισος / τραχύς (*шероховатый*): ~ая мéстность τό ἀνώμαλο ἔδαφος· 2. *перен.* ἄστατος, ἀσταθής, ἄτακτος, ἀνώμαλος: ~ый харáктер ὁ ἀσταθής χαρακτήρας· ~ый пульс ὁ ἀνώμαλος σφυγμός· ~ый стиль τό ἄνισο ὕφος.

нéрпа *ж зоол.* ἡ φώκια, ἡ φώκη.

нерушúм||ый *прил.* ἀκατάλυτος, ἀδιάσπαστος, ἀπαραβίαστος, ἀδιάλυτος: ~ая дрýжба ἡ ἀδιάσπαστη φιλία.

неря́||ха *м, ж* ὁ τσαπατσούλης (*о мужчине*)/ ἡ τσαπατσοῦλα (*о женщине*). **~шество** *с*, **~шливость** *ж* 1. (*неопрятность*) ἡ ἀκαταστασία, ἡ ἀτημελησία/ ἡ

τσαπατσουλιά (*человека*)· 2. (*небрежность*) ἡ ἀφροντισία. ~шливый *прил.* 1. (*неопрятный*) ἀτημέλητος, ἀπεριποίητος / ἀκάθαρτος, βρώμικος (*преимущественно об одежде, виде*)/ τσαπατσούλης (*о человеке*)· 2. (*небрежный*) τσαπατσουλικός: ~шливая работа ἡ τσαπατσούλικη δουλειά.

несамостоя́тельн||ость *ж* ἡ ἐξάρτηση [-ις]. ~ый *прил.* ἐξαρτημένος, ὑπεξούσιος, ἐξαρτώμενος / μή πρωτότυπος (*заимствованный*).

несбы́точн||ый *прил.* ἀπραγματοποίητος, χιμαιρικός, μάταιος: ~ая мечта́ τό ἀπραγματοποίητο ὄνειρο· ~ая надежда ἡ μάταια ἐλπίδα.

несваре́ние *с*: ~ желу́дка ἡ δυσπεψία, ἡ κακοστομαχιά.

несве́дущий *прил.* (*в чём-л.*) ἀκατατόπιστος, ἀνήξερος, ἀναρμόδιος ἀδαής.

несве́ж||ий *прил.* 1. μπαγιάτικος / μή φρέσκος, χαλασμένος (*начавший портиться*)· 2. (*о виде чего-л.*) κουρασμένος, ἐξαντλημένος, κομμένος (*о человеке*)/ φορεμένος, βρώμικος (*о вещи*): ~ая руба́шка τό φορεμένο πουκάμισο.

несвоевре́менн||о *нареч.* ὄχι στήν ὥρα του, (παρ)ἄκαιρα, παρακαίρως, ἄτοπα: де́лать что́-л. ~ κάνω κάτι ἄκαιρα. ~ость *ж* τό ἄκαιρον, ἡ ἀτοπία. ~ый *прил.* ἄκαιρος, (παρ)ἄκαιρος, μή ἔγκαιρος, ἄτοπος.

несво́йственн||ый *прил.* ἀσυνήθιστος, ἀνάρμοστος, ἀσυνήθης: с ~ым емý оживле́нием μέ ἀσυνήθη ζωηρότητα.

несвя́зный *прил.* ἀσυνάρτητος, ἀσύνδετος / ἀκατάληπτος, ἀσαφής (*нея́сный*).

несгиба́ем||ый *прил.* *прям.*, *перен.* ἄκαμπτος, ἀλύγιστος, ἀσάλευτος, ἀκλόνητος: ~ая во́ля ἡ ἀκλόνητη θέληση.

несгово́рчивый *прил.* ἀδιάλλακτος, ἀσυμβίβαστος.

несгора́емый *прил.* ἄφλεκτος, ἄκαυστος, πυρίμαχος: ~ шкаф τό χρηματοκιβώτιο[ν].

несде́ржанн||ость *ж* ἡ ἀψιθυμία, ἡ ὀξυθυμία, τό εὐερέθιστο(ν) / ἡ ἀκράτεια (*чувств и т. п.*). ~ый *прил.* 1. (*неиспо́лненный*) ἀνεκτέλεστος, ὁ μή πραγματοποιηθείς: ~ое обеща́ние ὑπόσχεση πού παραβιάστηκε· 2. (*ре́зкий, возбуждённый*) ὀξύθυμος, εὐερέθιστος / ἀπότομος, βίαιος (*поры́вистый*): ~ый челове́к ὁ εὐερέθιστος ἄνθρωπος· ~ые движе́ния οἱ ἀπότομες κινήσεις.

несерьёзн||ость *ж* 1. (*легкомы́слие*) ἡ ἔλλειψη σοβαρότητος, ἡ ἐλαφρότης / ἡ ἐπιπολαιότητα[-ης] (*хара́ктера*)· 2. (*незначи́тельность*) τό ἀσήμαντον. ~ый *прил.* 1. (*легкомы́сленный*) μή σοβαρός, ἐλαφρόμυαλος / ἐπιπόλαιος (*о хара́ктере*)· 2. (*незначи́тельный*) ἀσήμαντος, ἐπουσιώδης, μηδαμινός, τιποτένιος.

несессе́р *м* τό νεσεσσαίρ.

несимметри́чный *прил.* ἀσύμμετρος.

несимпати́чный *прил.* ἀντιπαθής, ἀντιπαθητικός.

несказа́нный *прил.* ἀνείπωτος, ἀνέκφραστος, ἀνεκδιήγητος.

нескла́дн||ый *прил.* 1. *разг.* κακοφτιαγμένος, κακοκαμωμένος / ἀδέξιος (*неуклю́жий*): ~ челове́к ὁ ἄχαρις· ~ая вещь τό κακοφτιαγμένο πρᾶγμα· 2. (*нестро́йный*) ἀσυνάρτητος: ~ расска́з ἡ ἀσυνάρτητη ἀφήγηση· 3. (*неуда́чный*) ἄτσαλος: ~ая жизнь ἡ ἄτσαλη ζωή.

несклоня́емый *прил.* *грам.* ἄκλιτος.

не́скольк||о I *числ.* μερικοί, κάμποσοι: прошло́ ~ лет πέρασαν κάμποσα χρόνια· ~ челове́к μερικοί ἄνθρωποι· ~ раз κάμποσες φορές· в ~их слова́х μέ λίγα λόγια.

не́сколько II *нареч.* (*в не́которой сте́пени*) κάπως, λίγο, κομμάτι: он был ~ удивлён ἀπόρησε λίγο· ~ да́льше λίγο πιό μακρυά.

несконча́ем||ый *прил.* ἀτελείωτος, ἀτελεύτητος, ἀπέραντος: ~ые спо́ры οἱ ἀτελείωτες φιλονεικίες.

нескро́мн||ость *ж* 1. ἡ ἔλλειψις μετριοφροσύνης· 2. (*недели́катность*) ἡ ἀδιακρισία· 3. (*неприли́чие*) τό θράσος. ~ый *прил.* 1. ὁ μή μετριόφρων, ἄσεμνος· 2. (*недели́катный*) ἀδιάκριτος: ~ый вопро́с ἡ ἀδιάκριτη ἐρώτηση· 3. (*неприли́чный*) ὁ ἀναιδής, ὁ ἀναίσχυντος, ὁ ἀδιάντροπος.

нескрыва́ем||ый *прил.* φανερός / εἰλικρινής (*открове́нный*): ~ое огорче́ние φανερή λύπη· ~ое презре́ние ἡ ἀπροκάλυπτη περιφρόνηση.

несло́жный *прил.* ἁπλός, ἁπλοῦς.

несль́ыханн||ый *прил.* ἀνήκουστος, πρωτάκουστος, πρωτοφανής, ἄνευ προηγουμένου: ~ая вещь πρωτάκουστο πρᾶγμα· ~ое преступле́ние τό ἀνήκουστο ἔγκλημα· ~ые же́ртвы οἱ ἀφάνταστες θυσίες· ~ успе́х ἡ πρωτοφανής ἐπιτυχία.

неслы́шн||ый *прил.* ἀθόρυβος: ~ми шага́ми μέ ἀθόρυβα βήματα.

несменя́емый *прил.* ἀμετακίνητος, ἀμετάθετος.

несме́тн||ый *прил.* ἀπειράριθμος, ἀναρίθμητος, ἀμέτρητος, ἀνυπολόγιστος: ~ые бога́тства ὁ ἀμέτρητος πλοῦτος.

несмолка́емый *прил.* ἀκατάπαυστος, ἀσταμάτητος.

несмотря́ *предлог* παρά, παρ'ὅλο πού, ἄν καί, μ'ὅλον ὅτι: ~ на э́то μ' ὅλα ταῦτα, παρ' ὅλα ταῦτα· ~ на то, что παρ' ὅλο πού, καίτοι· ~ на дождь ἄν καί βρέχει· ~ ни на что παρ' ὅλα τά ἐμπόδια.

несмыва́ем||ый *прил. прям., перен.* ἀνεξίτηλος, ἀνεξάλειπτος: ~ая пома́да κραγιόν πού δέν ξεβάφει· ~ые пя́тна ἀνεξίτηλες κηλίδες· ~ позо́р τό ἀνεξίτηλο αἶσχος.

несмышлёный *прил. разг.* κουτός, κουτεντές, βραδύνους.

несно́сный *прил.* ἀφόρητος, ἀνυπόφορος / βαρετός, φορτικός (*надоедливый, скучный*): ~ челове́к ὁ βαρετός ἄνθρωπος.

несоблюде́ние *с* ἡ παράβαση[-ις], ἡ ἀθέτηση[-ις].

несовершеннолéт||ие *с* ἡ ἀνηλικιότης, ἡ ἀνηλικότης. ~ний *прил.* ἀνήλικος, ἄνηβος.

несоверше́нный I *прил.* ἀτελής, ἀτελειοποίητος, ἐλλιπής / ἐλαττωματικός (*плохо выполненный*).

несоверше́нный II *прил.*: ~ вид *грам.* ἡ μή τετελεσμένη μορφή.

несоверше́нство *с* ἡ ἀτέλεια, τό ἀτελές, τό ἐλλιπές, ἡ ἐλαττωματικότης.

несовмести́м||ость *ж* τό ἀσυμβίβαστον, ἡ ἀσυμφωνία (πραγμάτων). ~ый *прил.* ἀσυμβίβαστος, ἀταίριαστος: ~ые поня́тия οἱ ἀσυμβίβαστες ἔννοιες.

несовпаде́ние *с* ἡ μή σύμπτωσις, τό ἀσύμπτωτο[ν].

несогла́с||ие *с* 1. (*разногласие*) ἡ ἀσυμφωνία, ἡ διαφωνία, ἡ διαφορά: ~ во мне́ниях ἡ διαφωνία γνωμῶν· ~ во взгля́дах ἡ διαφορά ἀντιλήψεων· 2. (*разлад*) ἡ διαφωνία, ἡ διχόνοια, ἡ διχογνωμία· 3. (*отказ*) ἡ ἄρνησις. ~ный *прил.* 1. (*не разделяющий мнения, взгляда*) ἀσύμφωνος: быть ~ным с ке́м-л., с че́м-л. δέν εἶμαι σύμφωνος, δέν συμφωνῶ μέ, διαφωνῶ· 2. (*о звуках*) παράφωνος, παράχορδος: ~ное пе́ние τό παράφωνο τραγούδι.

несогласо́ванн||ость *ж* ἀσυνεννοησία, ἡ ἔλλειψη συνεννόησης, ἡ ἀσυμφωνία. ~ый *прил.* ἀσυμφώνητος, μή συμφωνημένος, ἀσύμφωνος.

несозна́тельн||ость *ж* ἡ ἀσυνειδησία. ~ый *прил.* ἀσυνείδητος / ἀσυναίσθητος (*неосознанный*)/ μή συνειδητός, χωρίς ἀναπτυγμένη συνείδηση (*политически отсталый*).

несоизмери́мый *прил.* ἀδιαμέτρητος, ἀκαταμέτρητος.

несокруши́мый *прил.* ἀκατάλυτος, ἀκαταμάχητος.

несоли́дный *прил.* μή σοβαρός, ἐπιπόλαιος.

несо́лоно *нареч.*: уйти́ ~ хлеба́вши *разг.* φεύγω ἄπρακτος.

несомне́нн||о *вводн. сл.* ἀναμφίβολα, ἀναμφιβόλως, ἀναμφισβήτητα, ἀναμφισβητήτως / ἀσφαλῶς (*очевидно*). ~ый *прил.* ἀναμφίβολος, ἀναμφισβήτητος, σίγουρος.

несообрази́тельн||ость *ж* ἡ χοντρομυαλιά, ἡ βραδύνοια, ἡ χοντροκεφαλιά. ~ый *прил.* χοντρόμυαλος, βραδύνους, χονδροκέφαλος.

несообра́зн||ость *ж* ἡ ἀσυναρτησία, ἡ ἀνακολουθία / ἡ ἀλογία, ἡ ἀνοησία (*нелепость*). ~ый *прил.* ἀσυνάρτητος, ἀνακόλουθος / παράλογος (*нелепый*).

несоотве́тствие *с* ἡ ἀσυμφωνία, ἡ ἀκαταλληλία, ἡ ἀκαταλληλότης, ἡ ἀναρμοστία.

несоразме́рн||ость *ж* ἡ δυσαναλογία, ἡ ἀσυμμετρία, ἡ ἀνισότητα[-ης]. ~ый *прил.* δυσανάλογος, ἀσύμμετρος.

несостоя́тельн||ость *ж* 1. (*необоснованность*) τό ἀβάσιμο[ν]· 2. *ком.* τό ἀναξιόχρεον, τό ἀφερέγγυον. ~ый *прил.* 1. (*необоснованный*) ἀβάσιμος· 2. (*необеспеченный*) ἄπορος, ἐνδεής, φτωχός· 3. *ком.* ὁ ἀναξιόχρεως, ὁ ἀφερέγγυος: ~ый должни́к ὁ ἀναξιόχρεως[-ος] ὀφειλέτης.

неспе́лый *прил.* ἄγουρος, ἄωρος.

неспоко́йн||ый *прил.* 1. ἀνήσυχος, ἀσίγαστος / ἀεικίνητος (*о человеке*)· 2. (*тревожный*) ἀνήσυχος: ~ сон ἀνήσυχος ὕπνος· 3. (*бурный*) ταραγμένος, τεταραγμένος: ~ое мо́ре ἡ ταραγμένη θάλασσα· ~ая жизнь ἡ ταραγμένη ζωή.

неспосо́бн||ость *ж* ἡ ἀνικανότητα[-ης]. ~ый *прил.* ἀνίκανος, ἀδέξιος: ~ый учени́к ὁ ἀνίκανος μαθητής· ~ый к му́зыке ὁ ἄμουσος· он не спосо́бен на таку́ю ни́зость δέν εἶναι ἱκανός γιά τέτοια προστυχιά.

несправедли́в||ость *ж* ἡ ἀδικία, τό ἄδικο. ~ый *прил.* ἄδικος: быть ~ым к кому́-л. ἀδικῶ κάποιον.

неспроста́ *нареч. разг.* ὄχι χωρίς λόγο, ὄχι τυχαία, ὄχι χωρίς αἰτία / μέ ὑστεροβουλία, μέ ὀπισθοβουλία (*с задней мыслью*): э́то ~ αὐτό δέν συνέβη τυχαία.

несравне́нн||о *нареч.* 1. (*очень хорошо*) ἀπαράμιλλα, ἀπαραμίλλως: она́ поёт ~ τραγουδᾶ ἀπαράμιλλα· 2. (*при сравнит. ст. — гораздо*) πολύ, ἀσύγκριτα: ~ лу́ч-

ше (хýже) ἀσύγκριτα καλύτερα (χειρότερα). ~ый *прил.* ἀπαράμιλλος, ἀσύγκριτος / μοναδικός (*единственный*).

несравни́м||ый *прил.* 1. (*несравненный*) ἀπαράμιλλος, ἀσύγκριτος, ἐξαίρετος, μοναδικός: ~ талáнт τό ἀπαράμιλλο ταλέντο· 2. (*различный*): э́то ~ые вéщи αὐτά εἶναι δύο πράγματα πού δέν συγκρίνονται.

нестерпи́мый *прил.* ἀφόρητος, ἀνυπόφορος.

нес||ти́ *несов.* 1. *прям., перен.* φέρ(ν)ω, κουβαλῶ, κρατῶ, βαστάζω: ~ чемодáн κουβαλῶ τή βαλίτσα· 2. (*гнать, мчать*) φέρνω: по рекé ~ёт лóдку ὁ ποταμός παρασύρει τήν βάρκα· вéтер ~ёт пыль (ὁ ἀέρας) σηκώνει σκόνη· 3. (*выполнять*) ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, ἔχω: ~ обя́занности ἐκτελῶ καθήκοντα· ~ слýжбу εἶμαι ὑπηρεσία· ~ караýл φρουρῶ, εἶμαι σκοπός· ~ дежýрство εἶμαι ἐφημερεύων, εἶμαι τῆς ὑπηρεσίας· 4. (*терпеть*) ὑφίσταμαι, ὑποβάλλομαι, ὑποφέρω: ~ наказáние ὑφίσταμαι τιμωρίαν· ~ потéри *воен.* ὑφίσταμαι ἀπώλειες· ~ убы́тки ζημιώνω (*άμετ.*)· ~ отвéтственность φέρω εὐθύνην· 5. (*приносить с собой*) προξενῶ, ἐπιφέρω: ~ смерть ἐπιφέρω θάνατο· 6. *безл.* (*пáхнуть*): оттýда ~ёт чéм-то ἀπό ἐκεῖ ἔρχεται μιά μυρωδιά· от негó ~ёт табакóм μυρίζει καπνό· 7. *безл.* (*дуть*): ~ёт из-под пóлу φυσᾶ κάτω ἀπό τό πάτωμα· 8. (*о птицах*): ~ я́йца γεννῶ αὐγά· ◇ ~ вздор λέω ἀνοησίες, λέω τρίχες· кудá тебя́ ~ёт? *разг.* γιά ποῦ τῶβαλες;

нес||ти́сь *несов.* 1. (*мчаться*) τρέχω/ φεύγω μέ μεγάλη ταχύτητα (*о машине и т. п.*): ~ ми́мо περνῶ δίπλα· облакá ~ýтся τά σύννεφα τρέχουν· 2. (*распространяться*) ἀκούγομαι, ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ/ διαδίδομαι (*о звуке, запахе, слухах и т. п.*): ~ýтся пéсни ἀκούγονται τραγούδια· 3. (*о птицах — класть яйца*) ὠοτοκῶ, γεννῶ αὐγά.

нестóйкий *прил.* ἄστατος, παροδικός.

нестóящий *прил.* *разг.* ἀσήμαντος, τιποτένιος: ~ человéк ὁ τιποτένιος ἄνθρωπος.

нестроевóй I *прил.* (*о лесе*) μή οἰκοδομική, μή οἰκοδομήσιμη ξυλεία: ~ лес ἡ μή οἰκοδομική ξυλεία.

нестроевóй II *прил.* *воен.* βοηθητικός.

нестрóйн||ый *прил.* ἄτακτος, ἀκανόνιστος/ συγκεχυμένος, παράφωνος (*о пении, звуках и т. п.*): ~ые ряды́ οἱ ἄτακτες γραμμές· ~ гóвор ἀσυνάρτητες φωνές.

несурáзн||ость *ж разг.* ἡ ἀνοησία, τά κουροφέξαλα: говори́ть ~ости λέει ἀνοησίες, λέει κουροφέξαλα. ~ый *прил.* *разг.* 1. ἀνόητος, παράλογος: ~ый человéк ὁ ἀστόχαστος ἄνθρωπος· говори́ть ~ые вéщи λέω παράλογα πράγματα· 2. (*нескладный, неуклюжий*) ἄγαρμπος.

несусвéтн||ый *прил.* *разг.* ἀφάνταστος, ἀπερίγραπτος, ἀπίθανος: ~ая чепухá οἱ ἀπίθανες βλακεῖες.

несущéственн||ый *прил.* ἐπουσιώδης, ἀσήμαντος: э́то ~о αὐτό εἶναι ἐπουσιῶδες, αὐτό δέν ἔχει σημασία.

несхóд||ный *прил.* 1. (*непохожий*) ἀνόμοιος, διαφορετικός, διάφορος· 2. (*о цене*) *разг.* ὑπερβολικός, παράλογος. ~ство *с* ἡ ἀνομοιότης, ἡ ἀνισότης, ἡ διαφορά.

несчастли́в||ец *м* ὁ κακότυχος, ὁ δυστυχής, ὁ ἀτυχής, ὁ κακομοίρης. ~ый *прил.* κακότυχος δυστυχής, ἄτυχος, ἀτυχής: быть ~ым εἶμαι ἀτυχής, εἶμαι κακότυχος· ~ый день ἡ ἀποφράς (ἡμέρα).

несчáстный *прил.* 1. δυστυχισμένος / δυστυχής, κακόμοιρος, κακότυχος (*о человеке*): ~ слýчай τό ἀτύχημα, τό δυστύχημα· 2. (*злополучный*) *разг.* γουρσούζικος.

несчáсть||е *с* ἡ δυστυχία, ἡ ἀτυχία, ἡ κακοτυχία· ◇ к ~ю δυστυχῶς, κατά κακή τύχη· к моемý ~ю πρός δυστυχίαν (μου), κατά κακή (μου) τύχη.

несчётный *прил.* ἀναρίθμητος, ἀμέτρητος, ἀπειράριθμος.

несъедóбный *прил.* πού δέν τρώγεται, μή φαγώσιμος, μή ἐδώδιμος: ~ обéд φαγητό πού δέν τρώγεται· ~ гриб μή ἐδώδιμο μανιτάρι.

несы́тн||ый *прил.* μή θρεπτικός: ~ая едá ἡ μή θρεπτική τροφή.

нет 1. *частица отриц.* ὄχι: вы егó ви́дели? — ~ (не ви́дел) τόν εἴδατε; — ὄχι (δέν τόν εἶδα)· ~, я не идý ὄχι δέν πάω· ~, вы егó не знáете ὄχι, δέν τόν ξέρετε· ~ ещё ὄχι ἀκόμη· да и́ли ~? ναί ἤ ὄχι;· совсéм ~ κάθε ἄλλο, διόλου, καθόλου· почемý ~? γιατί ὄχι;· о, ~! ἔ, ὄχι!, ἔ, ὄχι δά!· прáво же ~ ὄχι μά τήν ἀλήθεια· 2. *частица усил.* *разг.* (*обычно не переводится*): ~, ты тóлько посмотри́, что за прéлесть! γιά κύταξε τί ἀριστούργημα!· 3. *безл.* (*не имеется*) δέν ὑπάρχει, δέν ἔχω: ~ пи́сем δέν ὑπάρχουν γράμματα· ~ сомнéния δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία· у негó ~ средств δέν ἔχει τά μέσα· у меня́ ~ врéмени δέν ἔχω καιρό· ~ ничегó удиви́тельного τίποτε τό περίεργον· чегó там тóлько ~ καί τί δέν ἔχει· 4. *безл.* (*об отсутствии оп-*

ределённых лиц) перев. личн. формами δέν εἶμαι: их ~ в саду́ δέν εἶναι στόν κῆπο· его́ ~ αὐτός ἀπουσιάζει, δέν εἶναι ἐδῶ· сестры́ ~ до́ма ἡ ἀδελφή δέν εἶναι στό σπίτι· там никого́ ~ δέν ὑπάρχει κανείς ἐκεῖ· его́ ~ бо́льше (*он умер*) αὐτός δέν ὑπάρχει πλέον, (ἀ)πέθανε· ◇ она́ ~-~ да и напи́шет ποῦ καί ποῦ γράφει· ~ как ~ ἄφαντος ἔγινε· свести́ на ~ ἐκμηδενίζω· на ~ и суда́ ~ *погов.* ἀφοῦ δέν ἔχεις τί νά γίνει.

нетакти́чн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη λεπτότητας. **~ый** *прил.* ἀπρεπής, ἀνάρμοστος.

нетвёрдый *прил.* **1.** (*мягкий*) μαλακός· **2.** (*неустойчивый*) ἀσταθής (*о походке и т. п.*)/ ἐπισφαλής (*о положении и т. п.*)/ ἀδύνατος (*о знаниях и т. п.*)· 3. (*нерешительный*) ἀναποφάσιστος, μή σίγουρος, ἀσταθής.

нетерпели́в||ость *ж* ἡ ἀνυπομονησία. **~ый** *прил.* ὁ ἀνυπόμονος.

нетерпе́н||ие *с* ἡ ἀνυπομονησία: быть в ~ии εἶμαι ἀνυπόμονος· с ~ием ἀνυπόμονα, μέ ἀνυπομονησία· проявля́ть ~ δείχνω ἀνυπομονησία.

нетерпи́м||ость *ж* ἡ ἔλλειψις ἀνεκτικότητος, ἡ ἀδιαλλαξία / ἡ μισαλλοδοξία. **~ый** *прил.* **1.** (*такой, с которым нельзя мириться*) ἀπαράδεκτος, ἀφόρητος, ἀνυπόφορος: ~ое поведе́ние ἡ ἀπαράδεκτη διαγωγή· **2.** (*не проявляющий терпимости*) μή ἀνεκτικός, ἀδιάλλακτος / μισαλλόδοξος (*к чужим убеждениям*).

нетова́рищеский *прил.* μή συντροφικός, μή φιλικός.

нетороплѝвый *прил.* σιγανός, βραδύς, βαρύς.

нето́чн||ость *ж* ἡ ἀνακρίβεια, τό σφάλμα. **~ый** *прил.* ἀνακριβής, ἐσφαλμένος: ~ое выраже́ние ἡ ἀκυριολεξία· ~ая ко́пия τό ἀνακριβές ἀντίτυπο.

нетре́бовательн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη ἀπαιτητικότητας / ἡ ὀλιγάρκεια (*неприхотливость*). **~ый** *прил.* ὁ μή ἀπαιτητικός / μετριόφρων (*скромный*)/ ὀλιγαρκής (*неприхотливый*).

нетре́зв||ый *прил.* μεθυσμένος, πιωμένος: в ~ом ви́де σέ κατάσταση μέθης.

нетро́нут||ый *прил.* **1.** ἄθικτος, ἀνέπαφος, ἄγγιχτος / παρθένος, χέρσος (*о природе, снеге и т. п.*): ~ая еда́ ἀνέπαφο φαγητό· **2.** *перен.* (*чистый, целомудренный*) ἀμόλυντος, ἀμίαντος, ἀκηλίδωτος.

нетрудов||о́й *прил.*: ~ элеме́нт τό μή ἐργαζόμενο στοιχεῖο, τό παρασιτικό στοιχεῖο· ~ые дохо́ды οἱ ἄδηλοι πόροι.

нетрудоспосо́бн||ость *ж* ἡ ἀνικανότης πρός ἐργασίαν, ἡ ἀναπηρία: вре́менная ~ ἡ προσωρινή ἀνικανότης πρός ἐργασίαν. **~ый** *прил.* ἀνίκανος πρός ἐργασίαν.

не́тто *прил. нескл. ком.* καθαρός, νέττος: вес ~ τό καθαρό βάρος.

не́ту *разг. см.* нет 3, 4.

неубеди́тельный *прил.* ὁ μή πειστικός, ὁ μή ἀποδεικτικός.

неу́бранн||ый *прил.* 1. ἀσυγύριστος, ἀπεριποίητος, ἀστόλιστος, ἀδιακόσμητος: ~ая ко́мната τό ἀσυγύριστο δωμάτιο· 2. (*об урожае*) ἀθέριστος: ~ хлеб τό ἀθέριστο σιτάρι.

неуваж||е́ние *с* ἡ ἔλλειψη σεβασμοῦ, ἡ ἀσέβεια, ἡ ἀνευλάβεια. **~и́тельный** *прил.* **1.** (*о причине*) ἀδικαιολόγητος, μή σοβαρός· **2.** (*непочтительный*) ἀσεβής, ἀνευλαβής.

неуве́ренн||ость *ж* ἡ ἀβεβαιότητα[-ης]: ~ в себе́, в свои́х си́лах ἔλλειψη αὐτοπεποίθησης. **~ый** *прил.* ἀβέβαιος / ἐνδοιαστικός, διστακτικός (*нерешительный*): отвеча́ть ~ым го́лосом ἀπαντῶ μέ διστακτική φωνή· ~ая похо́дка τό ἀσταθές βάδισμα· ~ый отве́т ἡ διστακτική ἀπάντηση· ~ый в себе́ αὐτός, πού δέν ἔχει ἐμπιστοσύνη στίς δυνάμεις του.

неувяда́емый, неувяда́ющий *прил.* ἀμάραντος, ἄφθαρτος, αἰώνιος: неувяда́емая сла́ва ἡ αἰωνία δόξα.

неугаси́мый *прил.* ἄσβεστος, ἀκατάσβεστος: ~ ого́нь *прям., перен.* ὁ ἄσβεστος πόθος.

неуго́дный *прил.* ἀνεπιθύμητος / δυσάρεστος (*неприятный*).

неугомо́нный *прил.* ἀεικίνητος, ἀκούραστος (*неутомимый*)/ ἀνήσυχος (*беспокойный*)/ ἀσίγαστος (*неумолкающий*).

неуда́ч||а *ж* ἡ ἀποτυχία, ἡ ἀτυχία, ἡ ἀναποδιά: терпе́ть ~у ἀποτυχαίνω, ἀποτυγχάνω τοῦ σκοποῦ· кака́я ~! τί ἀναποδιά!. **~ливый** *прил.* ἀτυχής, ἄτυχος, κακότυχος. **~ник** *м* ὁ ἀποτυχημένος, ὁ ἀπρόκοπος: быть ~ником εἶμαι ἀποτυχημένος. **~ный** *прил.* ἀνεπιτυχής, ἀποτυχημένος, ἀτυχής, κακότυχος (*неудавшийся*): ~ная попы́тка ἡ ἀποτυχημένη ἀπόπειρα· ~ный отве́т (вы́бор) ἡ ἀτυχής ἀπάντηση (ἐκλογή)· ~ная фотогра́фия ἡ ἀποτυχημένη φωτογραφία.

неудержи́м||ый *прил.* ἀκατάσχετος, ἀκάθεκτος, ἀκράτητος, ἀσταμάτητος / ὁρμητικός (*стремительный*): ~ смех τό ἀκράτητο γέλιο· ~ое жела́ние ἡ ἀσυγκράτητη ἐπιθυμία· ~ое разви́тие ἡ ὁρμητική ἀνάπτυξη.

неудо́бн||о 1. *нареч.* στενόχωρα, ἄβολα, μή ἀναπαυτικά: сиде́ть ~ κάθομαι ἄβολα· **2.** *предик. безл.*: мне ~ вас бес-

покóить δέν θέλω νά σᾶς ἀνησυχήσω· мне ~ об этом говорить δέν θᾶθελα νά μιλήσω γι'αὐτό· ему стáло ~ βρέθηκε σέ δύσκολη θέση. ~ый *прил.* 1. ἄβολος, στενόχωρος· 2. *перен.* δύσκολος, δυσχερής: постáвить когó-л. в ~ое положéние φέρνω κάποιον σέ δύσκολη θέση.

неудобоварим||ый *прил. прям., перен.* δύσπεπτος, δυσκολοχώνευτος, κακοχώνευτος: ~ая пища ἡ δύσπεπτη τροφή, ἡ δυσκολοχώνευτη τροφή.

неудóбство *с* 1. ἡ δυσχέρεια, ἡ ἀβολία, ἡ δυσκολία, ἡ στενοχώρια, ἡ ἔλλειψις ἀνέσης· причинять ~ ἐνοχλῶ, δυσκολεύω· 2. *перен.* ἡ δυσάρεστη θέση, ἡ ἀμηχανία, ἡ ἀνησυχία.

неудовлетворённ||ость *ж* τό ἀνικανοποίητον, ἡ δυσαρέσκεια: чýвство ~ости τό αἴσθημα μή ἱκανοποίησης. ~ый *прил.* ἀνικανοποίητος, δυσαρεστημένος.

неудовлетворительный *прил.* μή ἱκανοποιητικός, ἐλλιπής, ἀνεπαρκής.

неудовóльствие *с* ἡ δυσαρέσκεια, ἡ ἀπαρέσκεια: вы́разить ~ ἐκφράζω τή δυσαρέσκειά μου.

неуёмный *прил. разг.* ἀκατάσχετος, ἀσυγκράτητος (*непрекращающийся*)/ἀκούραστος, ἀνησύχαστος (*неутомимый*).

неужéли *частица вопр.* στ' ἀλήθεια, σοβαρά, πραγματικά εἶναι δυνατόν: ~ это прáвда? σοβαρά τό λέτε;· ~ он уéхал? στ' ἀλήθεια ἔφυγε;

неужи́вчивый *прил.* ἀκοινώνητος, φιλόνικος, φίλερις, καυγατζῆς, δύστροπος.

неузнавáем||ость *ж*: онá измени́лась до ~ости ἄλλαξε τόσο πού ἔγινε ἀγνώριστη. ~ый *прил.* ἀγνώριστος.

неуклóнный *прил.* σταθερός, ἀπαρέγκλιτος: ~ рост благосостоя́ния τό σταθερό ἀνέβασμα τῆς εὐημερίας.

неуклю́жий *прил.* ἀδέξιος, ἄγαρμπος, χονδροειδής: ~ человéк ὁ ἀδέξιος ἄνθρωπος.

неукоснительн||ый *прил.* ἀκριβής, ὑποχρεωτικός: ~ое исполнéние ἡ ἀκριβής ἐκτέλεσις.

неукроти́мый *прил.* ἀδάμαστος, ἀτίθασος, ἀκατάσχετος, ἀχαλίνωτος, ἀπειθής.

неуловим||ый *прил.* 1. ἄπιαστος: он неуловим εἶναι ἄπιαστος· 2. (*неощутимый*) ἀνεπαίσθητος: ~ая рáзница ἡ ἀνεπαίσθητη διαφορά· ~ для слýха ἀνεπαίσθητος ἦχος.

неумé||лый *прил.* ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος / ἀνίκανος, ἀτζαμής, κακοτέχνης (*о человеке*). ~ние *с* ἡ ἀνικανότητα[-ης], ἡ ἀνεπιτηδειότητα[-ης]: по ~нию ἕνεκα ἀνικανότητος.

неумéренн||ость *ж* ἡ ὑπερβολή / ἡ ἀκράτεια (*в еде, питье*). ~ый *прил.* 1. (*чрезмерный*) ὑπερβολικός, ὑπέρμετρος: ~ое употреблéние винá ἡ κατάχρηση στό πιοτό· 2. (*о человеке*) ἀκρατής, ἀκράτητος / ἀδηφάγος, φαγᾶς (*в еде*)/ πότης (*в питье*).

неумéстн||ый *прил.* ἄτοπος, ἄκαιρος, ἀνάρμοστος: ~ое замечáние ἡ ἄτοπη παρατήρηση.

неýмный *прил.* ἀνόητος, κουτός.

неумоли́мый *прил.* ἀδυσώπητος, ἀμείλικτος, ἄκαμπτος, σκληρός: ~ закóн ὁ ἀδυσώπητος νόμος· ~ человéк ὁ ἄκαμπτος ἄνθρωπος.

неумолкáемый, неумóлчный *прил.* ἀδιάκοπος, ἀκατάπαυστος, ἀσίγητος, ἀσταμάτητος.

неумы́тый *прил.* ἄπλυτος, ἄνιφτος, ἄνιπτος.

неумы́шленн||ый *прил.* ἀπρομελέτητος, ἀκούσιος, ἀπροαίρετος: ~ое убийство *юр.* ὁ ἀπρομελέτητος φόνος, ἡ ἀναίρεσις.

неуплáт||а *ж* ἡ μή πληρωμή: в слýчае ~ы σέ περίπτωση μή πληρωμῆς.

неупотреби́тельн||ость *ж* ἡ ἀχρησία, ἡ μή χρησιμοποίηση, ἡ μή χρήση[-ις]: ~ выражéния ἡ ἀχρησία τῆς φράσης. ~ый *прил.* ἄχρηστος, μή χρησιμοποιούμενος, ἀνυνήθιστος: станови́ться ~ым παύω νά χρησιμοποιοῦμαι, περιπίπτω σέ ἀχρηστία.

неуравновéшенн||ость *ж* ἡ ἀνισορροπία. ~ый *прил.* ἀνισόρροπος: ~ый человéк (харáктер) ὁ ἀνισόρροπος ἄνθρωπος (χαρακτήρ[ας]).

неурожáй *м* ἡ κακή ἐσοδεία, ἡ κακή συγκομιδή, ἡ ἀφορία. ~ный *прил.* ἄφορος, ἄκαρπος: ~ный год τό ἄφορο ἔτος.

неурóчн||ый *прил.* ἄκαιρος, παράκαιρος, ἀκατάλληλος: прийти́ в ~ое врéмя ἔρχομαι σέ ἀκατάλληλη ὥρα.

неуря́диц||а *ж разг.* 1. ἡ ἀταξία, ἡ ἀνωμαλία· 2. (*ссоры, неполадки*) οἱ καυγάδες, ἡ διχόνοια: ~ы в семьé οἱ οἰκογενειακοί καυγάδες.

неуси́дчив||ость *ж* ἡ ἀνησυχία, ἡ ἀεικινησία / ἡ ἔλλειψη ἐπιμονῆς (*учащегося*). ~ый *прил.* ἀνήσυχος, ἀεικίνητος / μή ἐπίμονος (*об учащемся*).

неуспевá||емость *ж* ἡ καθυστέρηση, ἡ κακή ἐπίδοση στά μαθήματα. ~ющий *прил.*: ~ющий ученик ὁ κακός μαθητής, ὁ ἀδύνατος μαθητής.

неуспéх *м* ἡ ἀποτυχία.

неустáнный *прил.* ἀκούραστος, ἀκάματος, ἀκαταπόνητος.

неустойчив||ость *ж* ἡ ἀστάθεια, ἡ ἀστασία, τό εὐμετάβολο[ν]. **~ый** *прил.* 1. ἄστατος, ἀσταθής, εὐμετάβολος: ~ое равновесие *физ.* ἡ ἀσταθής ἰσορροπία· 2. *перен.* ἀσταθής, ἄστατος, ἀβέβαιος, ἐπιπόλαιος / εὐμετάβολος (*изменчивый*): ~ая погода ὁ ἄστατος καιρός.

неустраним||ый *прил.* ἀνυπέρβλητος, ἀνυπέρβατος: ~ое препятствие ἀνυπέρβλητο ἐμπόδιο.

неустрашимый *прил.* ἀτρόμητος, ἄφοβος: ~ воин ὁ ἀτρόμητος μαχητής.

неустроенный *прил.* 1. ἄτακτος, ἀκατάστατος/ ἀκανόνιστος (*о делах*)· 2. (*о человеке*) μή τακτοποιημένος, ἀτακτοποίητος.

неуступчив||ость *ж* ἡ ἀδιαλλαξία, ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, ἡ ἐπιμονή. **~ый** *прил.* ἀδιάλλακτος, ἀνένδοτος, ἰσχυρογνώμων, ἐπίμονος.

неусыпный *прил.* ἄγρυπνος, ἀκοίμητος: ~ надзор ἡ ἄγρυπνη ἐπιτήρηση[-ις].

неутешительн||ый *прил.* μή παρηγορητικός, θλιβερός, μή ἱκανοποιητικός / δυσάρεστος (*неблагоприятный*): ~ ответ ἡ μή ἱκανοποιητική ἀπάντηση· ~ые вести τά δυσάρεστα νέα.

неутешн||ый *прил.* ἀπαρηγόρητος: ~ое горе ἡ ἀπαρηγόρητη θλίψη.

неутолим||ый *прил.* *прям., перен.* ἀκόρεστος: ~ голод ἡ ἀκόρεστη πεῖνα· ~ая жажда ἡ ἀκόρεστη δίψα, ἡ ἄσβεστη δίψα.

неутомим||ый *прил.* ἀκάματος, ἀκαταπόνητος, ἀκούραστος: ~ая энергия ἡ ἀνεξάντλητη ἐνεργητικότητα· ~ человек ὁ ἀκαταπόνητος ἄνθρωπος.

неуч *м разг.* ὁ ἀμαθής, ὁ ἀμόρφωτος.

неучтивый *прил.* ἀσεβής, ἀγενής, ἀπολίτιστος, σκαιός.

неуютный *прил.* μή ἀναπαυτικός, χωρίς ἀνέσεις, ἄβολος.

неуязвимый *прил.* 1. ἄτρωτος· 2. (*безупречный*) ἄψογος.

нефрит I *м мин.* ὁ νεφρίτης (λίθος).

нефрит II *м мед.* ἡ νεφρῖτις.

нефтедобывающ||ий *прил.*: ~ая промышленность ἡ βιομηχανία ἐξόρυξης πετρελαίου.

нефтеналивн||ой *прил.*: ~ое судно τό πετρελαιοφόρο σκάφος, τό πετρελαιοφόρο πλοῖο.

нефтеносный *прил.* πετρελαιοφόρος: ~ район ἡ πετρελαιοφόρα περιοχή.

нефтепровод *м* ὁ ἀγωγός πετρελαίου.

нефт||ь *ж* τό πετρέλαιο, ἡ νάφθα, ἡ νάφθη: добыча ~и ἡ ἐξόρυξη πετρελαίου· источник ~и ἡ πετρελαιοπηγή. **~яник** *м* ὁ ἐργάτης βιομηχανίας πετρελαίων. **~яной** *прил.* τοῦ πετρελαίου / πετρελαιοφόρος (*содержащий нефть*) / πετρελαιοκίνητος (*работающий на нефти*): ~яная скважина τό πετρελαιοπήγαδο.

нехватка *ж разг.* ἡ ἔλλειψη[-ις], ἡ ἀνεπάρκεια: ~ рабочих рук ἡ ἔλλειψη ἐργατικῶν χειρῶν· ~ строительных материалов ἡ ἀνεπάρκεια οἰκοδομικῶν ὑλικῶν.

нехитрый *прил.* 1. (*простодушный*) ἄδολος, ἀφελής, ἁπλοϊκός, ἀπονήρευτος· 2. (*несложный*) ἁπλός, εὔκολος, μή περίπλοκος.

неходовой *прил.* πού δέν ἔχει ζήτηση: ~ товар ἐμπόρευμα πού δέν ἔχει ζήτηση.

нехорош||ий *прил.* κακός, ἄσχημος. **~о** 1. *нареч.* ἄσχημα, κακά, κακῶς: я чувствую себя ~о αἰσθάνομαι τόν ἑαυτό μου ἄσχημα, δέν αἰσθάνομαι τόν ἑαυτό μου καλά· 2. *предик. безл.* δέν εἶναι καλό, εἶναι κακόν: это ~о δέν εἶναι καλό αὐτό· ~о так поступать δέν εἶναι καλό νά φέρεσαι ἔτσι.

нехотя *нареч.* ἀπρόθυμα, ἀπροθύμως, μέ τό ζόρι, μέ τό στανιό: ~ есть τρώγω ἀνόρεχτα· ~ делать что-л. κάνω κάτι μέ τό στανιό.

нецелесообразн||ость *ж* ἡ ἔλλειψη σκοπιμότητας, τό ἄσκοπο[ν]. **~ый** *прил.* ἄσκοπος, μή σκόπιμος: ~ая трата времени ἡ ἄσκοπη σπατάλη χρόνου.

нечаянн||о *нареч.* 1. (*неожиданно*) ἀπροσδόκητα· 2. (*случайно*) ἄθελα, ἀθέλητα, ἀκουσίως, ἀπρόσεκτα. **~ый** *прил.* 1. (*неожиданный*) ἀπροσδόκητος, ἀπρόοπτος· 2. (*случайный*) ἀθέλητος, ἀκούσιος.

нечего I (нечему, нечем, не о чем) *мест.* τίποτε: мне (больше) ~ сказать δέν ἔχω τίποτε (ἄλλο) νά πῶ· нечем писать δέν ἔχω μέ τί νά γράψω· нечему тут удивляться δέν εἶναι τίποτε τό παράξενο· не о чем жалеть δέν ἀξίζει νά στενοχωριέσαι· ◇ ~ сказать! *ирон.* μωρέ μπράβο!· делать ~, пришлось... *разг.* δέν γίνονταν ἀλλοιῶς, χρειάστηκε νά...· от ~ делать μή ἔχοντας τίποτε ἄλλο νά κάνω.

нечего II *предик. безл.* (*незачем*) *разг.* δέν ὑπάρχει λόγος νά..., δέν ἀξίζει τόν κόπο, εἶναι ἀνώφελο: ~ об этом говорить δέν ὑπάρχει λόγος νά γίνεται κουβέντα γι' αὐτό· его ~ жалеть δέν ἀξίζει νά τόν λυπᾶσαι· ~ зря говорить αὐτά εἶναι λόγια παραπανήσια· об этом и думать ~ αὐτό οὔτε κἄν νά τό σκέπτεσαι.

нечеловеческ||ий *прил.* μή ἀνθρώπινος /

ὑπεράνθρωπος (*сверхчеловеческий*): ~ие усилия οἱ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες.

нечестн||ость *ж* ἡ ἀτιμία, ἡ κακοήθεια, ἡ αἰσχρότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἄτιμος, κακοήθης, αἰσχρός: ~ый человек ὁ ἄτιμος ἄνθρωπος· ~ый поступок ἡ αἰσχρή πράξη[-ις], ἡ ἀτιμία.

нечет *м разг.* ὁ μονός ἀριθμός: чёт и ~ μονός καί ζυγός.

нечётк||ий *прил.* δυσανάγνωστος (*о написанном*)/ μή καθαρός (*о произношении*)/ *перен.* ἄτακτος, ἀκατάστατος (*о работе*)/ ἀόριστος, ἀσαφής (*о мысли и т. п.*): ~ почерк δυσανάγνωστος γραφικός χαρακτήρας. **~ость** *ж* τό δυσανάγνωστο[ν] (*печати, почерка*)/ ἡ ἀσάφεια (*о мысли и т. п.*): ~ость произношения ἡ μή καθαρή προφορά.

нечётн||ый *прил.* μονός, περιττός: ~ое число ὁ μονός (*или* περιττός) ἀριθμός.

нечистоплотн||ость *ж* 1. ἡ ἀκαθαρσία, ἡ ρυπαρότης· 2. *перен.* ἡ αἰσχρότητα[-ης], ἡ προστυχιά· **~ый** *прил.* 1. ἀκάθαρτος, ρυπαρός, βρώμικος, βρωμερός· 2. *перен.* αἰσχρός, πρόστυχος.

нечистота *ж* ἡ λέρα, ἡ βρῶμα, ἡ ρυπαρότητα[-ης].

нечистоты *мн.* οἱ ἀκαθαρσίες.

нечист||ый 1. *прил.* ἀκάθαρτος, ρυπαρός, βρώμικος, λερωμένος: ~ая совесть *перен.* ὄχι καθαρή συνείδηση· 2. *прил.* (*с примесью*) νοθευμένος, ἀνακατεμένος: ~ цвет τό ἀνακατεμένο χρῶμα· 3. *прил.* (*нечестный*) ἄτιμος: ~ое дело ἡ βρωμοδουλειά· ~ на руку ἀπατεώνας, μπαγαπόντης· ◇ ~ая сила *фольк.* τό πονηρό πνεῦμα, ὁ πονηρός, ὁ ἐξαποδῶ· ~ выговор ἡ μπερδεμένη προφορά, ἡ ἐλαττωματική προφορά· 4. *м фольк.* ὁ διάβολος, ὁ ἐξαποδῶ.

нечленораздельный *прил.* ἄναρθρος.

нечто *мест.* κάτι, κάτι τι: ~ странное κάτι περίεργο· ~ вроде κάτι σάν, κάτι πού μοιάζει.

нечувствительн||ость *ж* ἡ ἀναισθησία, ἡ ἔλλειψη εὐαισθησίας. **~ый** *прил.* *прям.*, *перен.* ἀναίσθητος, μή εὐαίσθητος, πού δέν αἰσθάνεται.

нечуткий *прил.* ὄχι λεπτός, χωρίς λεπτότητα.

нешуточн||ый *прил. разг.* σοβαρός: это дело ~ое αὐτή ἡ ὑπόθεση εἶναι σοβαρή, δέν εἶναι γιά χωρατά.

неэкономный *прил.* ὄχι οἰκονομικός, πολυέξοδος.

нею *твор. п. от* она.

неявка *ж* ἡ ἀπουσία: ~ в суд ἡ φυγοδικία.

неяркий *прил.* ἀλαμπής, σκοτεινός, θαμπός: ~ свет τό ἀμυδρό[ν] φῶς· ~ свет луны τό θαμπό φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

неясн||ость *ж* ἡ ἀσάφεια, ἡ ἀοριστία: тут имеется ~ ἐδῶ ὑπάρχει ἀσάφεια. **~ый** *прил.* ἀσαφής / δυσδιάκριτος (*трудно различимый*)/ ἀόριστος (*неопределённый*): ~ый смысл ἡ ἀσαφής ἔννοια.

ни I 1. *союз* (*при перечислении однородных членов*) οὔτε, μήτε: ни он ни я μήτε ὁ ἕνας μήτε ὁ ἄλλος· ни так ни сяк οὔτε ἔτσι, οὔτε ἀλλοιῶς· ни тот ни другой οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος· ◇ ни то ни сё οὔτε κρύο οὔτε ζεστό· ни за что ни про что χωρίς καμιά αἰτία, στά καλά καθούμενα· 2. *частица усил. в отрицательных предложениях* οὔτε: он не пропустил ни одного урока δέν παρέλειψε οὔτε ἕνα μάθημα· там не было ни души ἐκεῖ δέν ὑπῆρχε οὔτε ψυχή· ни один человек не подумает этого κανένός δέν θά τοῦ πέρνοῦσε ἀπ' τό μυαλό· ни под каким видом μέ κανένα τρόπο· 3. *частица* (*после местоимений и наречий перед глаголом переводится неопределённым местоимением или идиоматическим выражением*): как я ни кричал ὅσο[ν] καί ἄν φώναζα· во что бы то ни стало μέ κάθε τρόπο, δίχως ἄλλο, σώνει καί καλά· кто бы то ни был ὅποιος καί ἄν εἶναι, ὁποιοσδήποτε· как бы то ни было ὁπωσδήποτε· ◇ ни-ни! *разг.* οὔτε κουβέντα, οὔτε τό παραμικρό· об этом ни-ни! γιά τό ζήτημα αὐτό οὔτε κουβέντα, μήτε τσιμουδιά.

ни II (*отделяемая часть местоим. всегда без ударения*): ни с кем μέ κανένα· ни к кому σέ κανένα· ни у кого не хватило смелости κανείς δέν εἶχε τό θάρρος· ни у кого нельзя было добиться ответа δέν μποροῦσε νά πάρει ἀπάντηση ἀπό κανένα· ни у кого не нашлось... κανείς δέν εἶχε...· ◇ ни за что μέ κανένα τρόπο, οὐδέποτε· ни за что на свете μέ κανένα τρόπο, καί χρυσό νά μέ κάνεις· ни в коем случае σέ καμμιά περίπτωση· мне это ни к чему αὐτό δέν μ' ἐνδιαφέρει, δέν μοῦ λέει τίποτε.

нива *ж* 1. ὁ ἀγρός, ὁ κάμπος, τό χωράφι· 2. *перен.* (*поле деятельности*) τό πεδίον, ὁ τομεύς.

нивелир *м геод.* ἡ χωροστάθμη, τό ἀλφάδι. **~овать** *сов. и несов.* 1. χωροσταθμῶ, ἀλφαδιάζω· 2. *перен.* ἰσοπεδώνω, ἐξισώνω. **~овка** *ж* 1. *геод.* ἡ χωροστάθμηση[-ις]· 2. *перен.* ἡ ἰσοπέδωση.

нигде *нареч.* πουθενά, οὐδαμοῦ: ~ его

нет δέν ὑπάρχει πουθενά· ~ кроме μόνο[ν], μονάχα.

нигил||изм *м* ὁ μηδενισμός. ~**ист** *м* ὁ μηδενιστής. ~**истический** *прил.* μηδενιστικός.

ниже 1. *сравнит. ст. от* низкий κατώτερος, χαμηλότερος / πιό κοντός (*о росте*)/ χαμηλότερος (*о звуке*)· 2. *сравнит. ст. от* низко πιό κάτω, χαμηλότερα· 3. *предлог* ὑπό, κάτω ἀπό: пять градусов ~ нуля πέντε βαθμοί ὑπό τό μηδέν· ◇ ~ среднего κάτω ἀπό τό μέτριο, κατώτερο τοῦ μετρίου· ~ всякой критики δέν ἀντέχει σέ καμμιά κριτική· это ~ моего достоинства ἀπαξιῶ νά...

ниже||изложенный *прил.* κάτωθι ἀναφερόμενος. ~**подписавшийся** *прич.* ὁ κάτωθι ὑπογεγραμμένος, ὁ ὑποφαινόμενος. ~**следующий** *прил.* παρακάτω, κάτωθι, κατωτέρω. ~**упомянутый** *прил.* κατωτέρω ἀναφερόμενος, τοῦ ὁποίου γίνεται κατωτέρω μνεία.

нижн||ий *прил.* κατώτερος: ~яя ступенька τό κάτω σκαλί, τό τελευταῖο σκαλοπάτι· ~яя часть города ἡ κάτω πόλις· ~ее течение реки ὁ κάτω ροῦς τοῦ ποταμοῦ· ~ этаж τό ἰσόγειο[ν]· ~яя палуба τό ὑπόφραγμα· ~ее бельё τά ἐσώρρουχα· ~яя юбка ἡ μεσόφουστα, τό μεσοφόρι· ◇ ~яя палата *полит.* ἡ κάτω Βουλή.

нижу, нижешь *и т. д. наст. вр. от* низать.

низ *м* τό κάτω μέρος: с низу до верху ἀπό πάνω ἕως κάτω· в самом ~у στό πιό κάτω μέρος· ~ дома τό ἰσόγειο[ν]· ~ платья ὁ ποδόγυρος.

низать *несов.* ἀρμαθιάζω, ὁρμαθίζω.

низвергать *несов.*, **низвергнуть** *сов.* γκρεμίζω, κατακρημνίζω, ρίχνω / *перен.* ἀνατρέπω, ἐκθρονίζω. ~ся γκρεμίζομαι, κατακρημνίζομαι, ρίχνομαι κάτω: ~ся в пропасть γκρεμίζομαι στό γκρεμνό.

низвержение *с* ἡ ἀνατροπή: ~ самодержавия ἡ ἀνατροπή τῆς ἀπολυταρχίας.

низвести *сов.*, **низводить** *несов. уст.* κατεβάζω, καταβιβάζω, ταπεινώνω: ~ с пьедестала μειώνω, ἀφαιρῶ τό φωτοστέφανο τῆς αἴγλης.

низина *ж* ὁ χαμηλός τόπος, τά χαμηλά.

низк||ий *прил.* 1. (*невысокий*) χαμηλός: ~ая изгородь ὁ χαμηλός φράχτης· ~ого роста κοντός, κοντοῦ ἀναστήματος· ~ие цены οἱ χαμηλές τιμές· продавать по ~ой цене πουλῶ φτηνά· ~ая температура ἡ χαμηλή θερμοκρασία· ~ая зарплата τό χαμηλό μεροκάματο· ~ая квалификация ἡ ἀνεπαρκής εἰδίκευση· ~ого качества κακῆς ποιότητος· ~ое давление *мед.* ἡ χαμηλή πίεση, ἡ ὑποτονία· 2. (*о звуке*) χαμηλός, βαθύς, μπάσος· 3. (*подлый*) χαμερπής, πρόστυχος, ποταπός: ~ поступок ἡ ἀτιμία· ◇ ~ поклон ἡ ἐδαφιαία ὑπόκλισις· ~ая вода τά ρηχά νερά.

низко *нареч.* 1. χαμηλά, κάτω: ~ поклониться κάνω ἐδαφιαία ὑπόκλιση· 2. (*о звуках*) χαμηλά, μπάσα· 3. (*подло*) πρόστυχα, ποταπῶς, χαμερπῶς.

низкопоклон||ник *м презр.* ὁ δουλοπρεπής, ὁ δουλόφρων, ὁ κόλαξ / ὁ ξενόδουλος, ὁ ξενομανής, ὁ ξενολάτρης (*перед заграницей*). ~**ничать** *несов. презр.* προσκυνῶ δουλόπρεπα, συμπεριφέρομαι δουλικά, δουλοφρονῶ / κολακεύω (*льстить*). ~**ство** *с* ἡ δουλικότητα[-ης], ἡ δουλοφροσύνη, ἡ ξενομανία, ἡ ξενολατρεία.

низкопробный *прил.* 1. (*о золоте, серебре*) κίβδηλος, κάλπικος· 2. *перен. разг.* εὐτελής / χαμηλός, κακῆς ποιότητος (*плохого качества*): ~ делец ὁ ἀπατεώνας.

низкорослый *прил.* κοντός, κοντόσωμος, κοντοῦ ἀναστήματος (*о людях*)/ χαμαιφυής, χαμαίζηλος (*о растениях*).

низкосортный *прил.* κατώτερης ποιότητας, κακῆς ποιότητας.

низлагать *несов.* ἐκθρονίζω, ἀνατρέπω.

низложение *с уст.* ἡ ἀνατροπή / ὁ ἐκθρονισμός (*монарха*): ~ власти ἡ ἀνατροπή τῆς ἐξουσίας.

низложить *сов. см.* низлагать.

низменн||ость *ж* 1. *геогр.* ἡ πεδιάς[-άδα], ὁ κάμπος, τό βαθύπεδο[ν]· 2. *перен.* ἡ χαμέρπεια, ἡ ποταπότητα[-ης], ἡ προστυχιά. ~**ый** *прил.* 1. *геогр.* πεδινός, καμπήσιος, βαθύπεδος· 2. (*подлый*) χαμερπής, ποταπός, πρόστυχος: ~ые побуждения τά χαμερπῆ κίνητρα.

низов||ой *прил.* (*периферийный*) τοπικός, τῆς βάσης: ~ая организация ἡ ὀργάνωση βάσης· ~ая работа ἡ δουλειά στίς ὀργανώσεις βάσης.

низовье *с* ἡ περιοχή κοντά στίς ἐκβόλές ποταμοῦ: ~ Волги ἡ περιοχή τῶν ἐκβολῶν τοῦ Βόλγα, ὁ κάτω Βόλγας.

низость *ж* ἡ χαμέρπεια, ἡ ποταπότητα[-ης], ἡ προστυχιά.

низш||ий (*сравнит. и превосх. ст. от* низкий) 1. *прям., перен.* κατώτερος: ~ сорт ἡ κατώτερη ποιότητα· товар ~его качества (τό) ἐμπόρευμα κατώτερης ποιότητας· 2. (*начальный*): ~ее образование ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευση· 3. (*о чине и т. п.*) κατώτερος: ~ее звание ὁ κατώ-

τερος βαθμός· 4. *биол.* κατώτερος: ~ тип живóтных τά κατώτερα ζῶα, τά πρωτόζωα.

низы́ *мн.* 1. (*общества*) οἱ κατώτερες κοινωνικές τάξεις, τά κατώτερα κοινωνικά στρώματα· 2. *муз.* οἱ χαμηλές νότες.

ника́к I *нареч.* καθόλου, διόλου, μέ κανένα τρόπο[ν]: ~ не мог достáть билéты μέ κανένα τρόπο δέν μποροῦσα νά βρῶ εἰσιτήρια· ~ нельзя́ εἶναι ἀδύνατο· ~ не могу́ повéрить εἶναι ἀδύνατο νά τό πιστέψω· ◇ как-~ στό κάτω-κάτω.

ника́к II *частица* (*кажется, как будто*) *разг.*: ~ ты вернýлся? ἐπέστρεψες λοιπόν;

никак||óй *мест.* κανένας, κανείς, οὐδείς: ~ книги не купи́л δέν ἀγόρασα κανένα βιβλίο· ~и́е преслéдования, ~и́е угрóзы егó не сломи́ли οὔτε οἱ διώξεις, οὔτε οἱ ἀπειλές μπόρεσαν νά τόν λυγίσουν· ~и́м óбразом ἐπ' οὐδενί λόγω, κατ' οὐδένα τρόπο· не имéть ~óго представлéния δέν ἔχω καμιά ἰδέα· ~óго сомнéния δέν ὑπάρχει καμμιά ἀμφιβολία.

ни́кел||евый *прил.* νικέλινος, νικέλιος. ~**иро́ванный** 1. *прич.* от никелировáть· 2. *прил.* ἐπινικελωμένος, νικελωμένος. ~**ирова́ть** *сов.* и *несов.* ἐπινικελώνω, νικελώνω. ~**иро́вка** *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐπινικέλωση[-ις], τό νικέλωμα· 2. (*слой никеля*) τό νίκελ, τό νικέλιον. ~**иро́вщик** *м* ὁ νικελιστής.

ни́кель *м* τό νίκελ, τό νικέλιον.

никéм *твор. п. от* никтó.

никогда́ *нареч.* ποτέ, οὐδέποτε, μηδέποτε: ~ не слы́шал ничегó подóбного δέν ἄκουσα ποτέ τίποτε τό παρόμοιο· ~ в жи́зни ποτέ, οὐδέποτε· как ~ ὅπως ποτέ ἄλλοτε· лу́чше пóздно, чем ~ *погов.* κάλλιο ἀργά παρά ποτέ.

никогó *род. п. от* никтó.

никó||й *мест.*: ~им óбразом ἐπ' οὐδενί λόγω, κατ' οὐδένα τρόπο.

никому́ *дат. п. от* никтó.

никоти́н *м* ἡ νικοτίνη.

никтó (никогó, никомý, никéм, ни о ком) *мест.* κανένας, κανείς, οὐδείς: ~ из них κανένας ἀπ' αὐτούς, οὐδείς ἐξ αὐτῶν· ~ не приходи́л δέν ἦλθε κανείς· ~ инóй αὐτός ὁ ἴδιος· ~ из нас κανείς ἀπό μᾶς· почти́ ~ σχεδόν κανένας· я ни о ком ничегó не знáю δέν ξέρω γιά κανένα τίποτε.

никуда́ *нареч.* 1. (*ни в какое место*) πουθενά: онá ~ не пойдёт δέν θά πάει πουθενά· 2. (*ни на что, совсем*) γιά τίποτε, σέ τίποτε: ~ не гóдный μή ἱκανός γιά τίποτε· ~ не гóдный человéк τιποτένιος ἄνθρωπος· э́то ~ не годи́тся *а*) αὐτό δέν κάνει γιά τίποτε (*о вещи*), *б*) δέν εἶναι καθόλου σωστό (*о поступке*).

никуды́шный *прил.* *разг.* ἀνάξιος, ἀνίκανος, μηδαμινός, τιποτένιος.

никчёмный *прил.* μηδαμινός, τιποτένιος: ~ вопрóс τό μηδαμινό ζήτημα· ~ человéк ὁ τιποτένιος ἄνθρωπος.

ним *твор. п. от* он, онó.

нима́ло *нареч.* διόλου, καθόλου: ваш вопрóс меня́ ~ не смущáет ἡ ἐρώτησή σας δέν μέ πειράζει καθόλου.

нимб *м* ὁ φωτοστέφανος / *тк. перен.* ἡ αἴγλη.

ни́ми *твор. п. от* они́.

ни́мфа *ж* ἡ νύμφη: морскáя ~ ἡ νηρηΐς[-ίδα], ἡ νεράϊδα· леснáя ~ ἡ δρυάς[-άδα], ἡ ἀμαδρυάς· речнáя, водянáя ~ ἡ ναϊάς.

ниоткýда *нареч.* ἀπό πουθενά.

нипочём *нареч. разг.*: емý всё ~ δέν τόν μέλλει γιά τίποτε, δέν δίνει μιά πεντάρα γιά τίποτε, καρφί δέν τοῦ καίγεται γιά τίποτε· емý жарá ~ δέν τόν νοιάζει καθόλου γιά τή ζέστη.

ниско́лько 1. *мест.* (*ничего*) τίποτε: скóлько тетрáдей он принёс? — нискóлько πόσα τετράδια ἔφερε; — κανένα· дéнег нет ~ δέν ἔχω καθόλου χρήματα· 2. *нареч.* (*ничуть*) καθόλου, διόλου, ποσῶς: он ~ не оби́делся δεν θύμωσε καθόλου.

ниспада́ть *несов.* *поэт.* πέφτω, πίπτω.

ниспроверга́ть *несов.*, **ниспровéргнуть** *сов.* ἀνατρέπω, καταλύω, ἐκθρονίζω.

нисход||и́ть *несов.* *поэт.* κατεβαίνω, κατέρχομαι. ~**я́щий** *прич.* и *прил.* κατιών: ~я́щая ли́ния ἡ κατιοῦσα γραμμή· рóдственники по ~я́щей ли́нии οἱ κατιόντες συγγενεῖς.

ни́т||ка *ж* ἡ κλωστή, τό νῆμα: шёлковые ~ки τά μεταξωτά νήματα, οἱ μεταξωτές κλωστές, τό μετάξι· катýшка ~ок ὁ μακαρᾶς, ἡ κουβαρίστρα· ~ жéмчуга ἡ κλωστή τῶν μαργαριταριῶν· вдевáть ~ку в игóлку περνῶ κλωστή στή βελόνα· ◇ сшить на живýю ~ку τρυπώνω· промóкнуть до ~ки γίνομαι μουσκίδι, γίνομαι μούσκεμα· обобрáть до ~ки ξεγυμνώνω, κατακλέβω, ἀφήνω κάποιον μέ τό πουκάμισο· ши́то бéлыми ~ками εἶναι φῶς φανάρι, χτυπάει στό μάτι.

ни́точ||ка *ж* *уменьш.* τό λεπτό νῆμα, ἡ κλωστίτσα· ◇ висéть на ~ке κρέμομαι ἀπό μιά τρίχα· ходи́ть по ~ке εἶμαι σάν

ἀρνάκι, εἶμαι ὑπάκουος· разобра́ть по ~ке ἐξετάζω κάτι λεπτομερῶς, ψιλοκοσκινίζω.

нитра́т *м хим.* τό νίτρον, τό λατρόνι, τό νιτρικόν ἅλας.

нитроглицери́н *м* ἡ νιτρογλυκερίνη.

нит||ь *ж в разн. знач.* τό νῆμα: ~и паути́ны ὁ ἱστός τῆς ἀράχνης· ~ мы́слей τό νῆμα τῶν σκέψεων· ~ нака́ла *эл.* ὁ εἱρμός· ◇ проходи́ть кра́сной ~ью διαφαίνομαι καθαρά.

них *род., вин. и предл. п. от* они́.

ниц *нареч.*: пасть ~ *уст.* πέφτω στά πόδια κάποιου, προσκυνῶ κάποιον.

ничего́ I *мест. род. п. от* ничто́.

ничего́ II 1. *нареч.* (*неплохо, сносно*) ἀρκετά καλά, καλούτσικα: он чу́вствовал себя́ ~ αἰσθάνονταν καλούτσικα· 2. *предик. безл.*: вам всё ~ δέν δίνετε σημασία σέ τίποτε· прости́те, я вас побеспоко́ил? — ничего́! μέ συγχωρεῖτε, σᾶς ἀνησύχησα; — παρακαλῶ!

ниче́й *мест.* κανενός, οὐδενός, πού δέν ἀνήκει σέ κανένα: ничья́ земля́ ἡ νεκρή ζώνη· не тро́гай ничьи́х веще́й μήν ἀγγίζεις τά πράγματα κανενός.

ниче́йн||ый *прил.* 1. *разг. см.* ниче́й· 2. *спорт.* ἰσόπαλος: ~ результа́т ἡ ἰσοπαλία· ~ая па́ртия ὁ ἰσόπαλος ἀγώνας.

ниче́м *твор. п. от* ничто́.

ничему́ *дат. п. от* ничто́.

ничко́м *нареч.* πρηνηδόν, μπρούμυτα: лежа́ть ~ εἶμαι πεσμένος μπρούμυτα.

ничто́ (ничего́, ничему́, ниче́м, ни о чём) *мест. отриц.* τίποτε, οὐδέν, μηδέν: его́ ~ не интересу́ет τίποτε δέν τόν ἐνδιαφέρει· он ничего́ не уви́дел δέν εἶδε τίποτε· там ничего́ нет ἐκεῖ δέν ἔχει τίποτε· никто́ ничего́ не сказа́л κανείς δέν εἶπε τίποτε· из э́того ничего́ не вы́йдет ἀπ' αὐτό δέν θά βγεῖ τίποτε· как бу́дто бы ничего́ не случи́лось σάν νά μήν εἶχε συμβεῖ τίποτε· э́то ничему́ не помо́жет αὐτό δέν θά βοηθήσει σέ τίποτε· она́ ниче́м не отлича́ется δέν διακρίνεται σέ τίποτε· его́ ни о чём нельзя́ попроси́ть δέν εἶναι νά τοῦ ζητήσεις τίποτε· э́то ни с чем нельзя́ сравни́ть αὐτό δέν συγκρίνεται μέ τίποτε· ◇ ничего́ подо́бного κάθε ἄλλο· ничего́ не поде́лаешь δέν γίνεται τίποτε.

ничто́ж||ество *с* 1. ἡ μηδαμινότητα[-ης], ἡ ἀσημότητα[-ης]· 2. (*о человеке*) τιποτένιος ἄνθρωπος. ~**ность** *ж* 1. ἡ μηδαμινότητα, ἡ ἀσημότης, ἡ εὐτέλεια· 2. *см.* ничто́жество. ~**ный** *прил.* 1. (*маленький*) μηδαμινός: ~ное коли́чество ἡ μηδαμινή ποσότητα· 2. *перен.* (*незначащий*) ἀσήμαντος, χωρίς σημασία / τιποτένιος (*о человеке*): ~ная книжо́нка βιβλίο χωρίς σημασία.

ничу́ть *нареч. разг.* διόλου, καθόλου, οὐδαμῶς, οὐδόλως: она́ ~ не оби́делась δέν δυσαρεστήθηκε διόλου· ◇ ~ не быва́ло κάθε ἄλλο.

ничья́ *ж спорт.* ἡ ἰσοπαλία, τό ἰσόπαλο ἀποτέλεσμα.

ни́ша *ж* ὁ σηκός, ἡ ἀχηβάδα.

нища́ть *несов.* πτωχεύω, φτωχαίνω.

ни́щенс||кий *прил.* 1. πάμπτωχος, διακονιάρικος, ἐπαιτικός, ἄθλιος: ~кое существова́ние ἡ κατάσταση ἀθλιότητας· 2. *перен.* (*ничтожно малый*) πενιχρός, τιποτένιος: ~кая опла́та ὁ πενιχρός μισθός. ~**твовать** *несов.* πένομαι ἐπαιτῶ, ζητιανεύω, διακονεύω.

нищет||а́ *ж* 1. ἡ φτώχεια, ἡ πενία, ἡ ἔνδεια, ἡ ἀνέχεια, ἡ ἀθλιότητα[-ης]: впасть в ~у́ περιπίπτω σέ ἔνδεια[ν]· жить в кра́йней ~е́ ζῶ πάμπτωχος· духо́вная ~ ἡ πνευματική ἔνδεια· 2. *собир.* (*нищие люди*) ἡ φτωχολογιά, ὁ πτωχόκοσμος: городска́я ~ ἡ φτωχολογιά τῶν πόλεων.

ни́щий 1. *прил.* πτωχός, πάμπτωχος, ἐνδεής, ἄθλιος· 2. *м* ὁ ζητιάνος, ὁ ἐπαίτης, ὁ διακονιάρης.

но I 1. *союз* ἀλλά, ὅμως, μά (*в уступительном предложении пропускается*): хотя́ и шёл дождь, но мы вы́ехали παρ' ὅλο πού ἔβρεχε, ἐμεῖς ἀναχωρήσαμε· здоро́в, но худ ὑγειής ἀλλά ἀδύνατος· не то́лько..., но и... ὄχι μόνον, ἀλλά· но всё-таки κι' ὅμως, μολαταῦτα, καί ὅμως· 2. *с*: тут есть ма́ленькое «но» ὑπάρχει ἐδῶ ἕνα μικρό «ἀλλά».

но II *межд.* (*понукание*) ἄϊντε, μπρός.

нова́тор *м* ὁ καινοτόμος, ὁ νεωτεριστής: ~ в те́хнике ὁ εὑρεσιτέχνης, ὁ καινοτόμος· ~ы произво́дства οἱ καινοτόμοι τῆς παραγωγῆς. ~**ский** *прил.* καινοτόμος, μοντέρνος: ~ские спо́собы произво́дства οἱ μοντέρνοι τρόποι παραγωγῆς· ~ские предложе́ния οἱ προτάσεις τοῦ καινοτόμου. ~**ство** *с* ἡ καινοτομία.

нове́йш||ий (*превосх. ст. от* но́вый) μοντέρνος, τελευταῖος, ὁ πιό πρόσφατος: ~ая фи́зика ἡ μοντέρνα φυσική.

нове́лл||а *ж лит.* ἡ νουβέλλα. ~**и́ст** *м* ὁ νουβελλίστας, ὁ διηγηματογράφος.

но́венький 1. *прил.* ὁλοκαίνουργος· 2. *м* (*об ученике*) *разг.* ὁ πρωτάρης, ὁ ἀρχάριος.

новизна́ *ж* τό νέο, τό καινούργιο, ὁ νεωτερισμός.

нов||и́нка *ж* ὁ νεωτερισμός (κάθε και-

νούργιο πρᾶγμα): кни́жные ~и́нки τά νέα βιβλία, οἱ νέες ἐκδόσεις. **~ичо́к** *м* ὁ πρωτάρης, ὁ πρωτόπειρος, ὁ ἀρχάριος, ὁ πρωτόβγαλτος / ἀπειροπόλεμος (*в военном деле*).

новобра́нец *м* ὁ νεοσύλλεκτος, ὁ κληρωτός, ὁ νεοεπιστρατευμένος.

новобра́чн||ая *ж* ἡ νεόνυμφη. **~ые** *мн.* οἱ νιόπαντροι, οἱ νεόνυμφοι. **~ый** *м* ὁ νιόπαντρος, ὁ νιόγαμπρος.

нововведе́ние *с* ὁ νεωτερισμός, ἡ καινοτομία.

новогóди||ий *прил.* πρωτοχρονιάτικος, τοῦ νέου ἔτους, ἁγιοβασιλειάτικος: ~ пода́рок τό πρωτοχρονιάτικο δῶρο, τό ἁγιοβασιλειάτικο δῶρο: ~ие поздравле́ния οἱ πρωτοχρονιάτικες εὐχές· ~яя ёлка τό ἁγιοβασιλειάτικο δένδρο· ~яя ночь ἡ νύχτα τῆς πρωτοχρονιᾶς.

новогре́ческий *прил.* νεοελληνικός.

новоиспечённый *прил.* *шутл.* νεόβγαλτος, φρέσκος: ~ студе́нт ὁ νεόβγαλτος φοιτητής.

новокаи́н *м* *фарм.* ἡ νοβοκαΐνη.

новолу́ние *с* ἡ νέα σελήνη, τό καινούργιο φεγγάρι, ἡ νουμηνία.

новомо́дный *прил.* τῆς νέας μόδας, τοῦ νέου συρμοῦ, τῆς τελευταίας μόδας.

новообразова́ние *с* 1. ὁ νέος σχηματισμός· 2. *мед.* τό νεόπλασμα, ὁ ὄγκος.

новообращённый 1. *прил.* ὁ νεοφώτιστος· 2. *м* ὁ προσήλυτος, ὁ νεοφώτιστος.

новорождённый *м* ὁ νεογέννητος.

новосёл *м* ὁ νέος κάτοικος, ὁ νέος ἔνοικος.

новосе́лье *с* 1. (*новое жилище*) ἡ νέα κατοικία, ἡ νέα ἐγκατάστασις, τό νεόσπιτο· 2. (*празднество*) τά ἐγκαίνια νέας κατοικίας: справля́ть ~ γιορτάζω τήν ἐγκατάσταση σέ νέα κατοικία.

новостро́йка *ж* 1. (*строительство*) ἡ νέα οἰκοδομή, τό γιαπί· 2. (*новое здание*) τό νέο χτίριο, τό νέον οἰκοδόμημα, ἡ νεόκτιστη οἰκία, τό νέο σπίτι.

но́вост||ь *ж* 1. τό νέον, τό καινούργιο, ὁ νεωτερισμός: ~и нау́ки τά νέα τῆς ἐπιστήμης· э́то не ~, что... δέν εἶναι τίποτε τό καινούργιο· 2. (*известие*) ἡ εἴδησις, τά νέα, τό μαντᾶτο: каки́е ~и? τί νέα;, τί μαντάτα;, τί νεώτερα;· прия́тные ~и τά καλά μαντάτα, τά εὐχάριστα νέα· плохи́е ~и τά δυσάρεστα νέα· ◇ вот ещё ~и! *разг.* ἄλλο πάλι τοῦτο!

новоя́вленный *прил.* *ирон.* καινουρ(γ)ιοφερμένος.

но́вшество *с* ὁ νεωτερισμός, ἡ καινοτομία.

но́в||ый *прил.* 1. νέος, καινούρ(γ)ιος / πρόσφατος (*недавний*): ~ костю́м ἡ καινούρια φορεσιά· ~ дом τό νεόκτιστο σπίτι· ~ое откры́тие ἡ νέα ἀνακάλυψη, ἡ νέα ἐφεύρεση· э́то что́-то ~се αὐτό εἶναι κάτι τό καινούργιο· ~ но́мер журна́ла τό νέο τεῦχος περιοδικοῦ· Но́вый год τό Νέον ἔτος, ἡ πρωτοχρονιά· что ~ого? τί νέα;, τί νεώτερα;· ничего́ ~ого τίποτε τό νεώτερο· 2. (*современный*) νέος, μοντέρνος, σύγχρονος· ◇ вписа́ть ~ую страни́цу в нау́ку γράφω νέα σελίδα στήν ἐπιστήμη· ~ая исто́рия ἡ ἱστορία τῶν νέων χρόνων· ~ заве́т *рел.* ἡ Καινή Διαθήκη.

новь *ж* *с.-х.* ἡ χέρσα γῆ, ὁ χέρσος ἀγρός: поднима́ть ~ ξεχερσώνω χωράφι, ἐκχερσῶ ἀγρόν.

ног||а́ *ж* τό πόδι, τό ποδάρι, ὁ ποῦς (*ступня*)/ τό σκέλος, ἡ κνήμη, ἡ γάμπα (*от ступни до колена*): дли́нные но́ги τά μακρυά πόδια· положи́ть но́гу на́ ~у βάζω τό ἕνα πόδι ἐπάνω στό ἄλλο· сбить кого́-л. с ног ρίχνω κάποιον κάτω· наступи́ть кому́-л. на́ ~у πατῶ τό πόδι κάποιου· у меня́ но́ги подка́шиваются τρέμουν τά πόδια μου, μοῦ κόβονται τά γόνατα· на ~а́х не стои́т δέν στέκεται στά πόδια του· босо́й ~о́й ξυπόλητος, ἀνυποδητί· за́дние но́ги τά πισινά πόδια· пере́дние но́ги τά μπροστινά πόδια· на бо́су(ю) но́гу ξυπόλητος· ◇ перенести́ боле́знь на ~а́х περνῶ τήν ἀρρώστεια στό πόδι· кла́няться в но́ги κάνω ἐδαφιαία ὑπόκλιση· идти́ в но́гу *а*) πηγαίνω, βαδίζω μέ ταιριαστό βῆμα, *б*) *перен.* συμβαδίζω, δέν μένω πίσω· связа́ть кого́-л. по рука́м и ~а́м *разг.* δένω κάποιον χεροπόδαρα, δεσμεύω κάποιον· протяну́ть но́ги *разг.* *перен.* τά τινάζω, τινάζω τά πέταλα· с головы́ до ног πατόκορφα, ἀπό τήν κορφή ὡς τά νύχια· бежа́ть со всех ног *разг.* τρέχω μέ τά τέσσερα, τό βάζω στά πόδια· быть без ног (*от усталости*) *разг.* ξεποδαριάστηκα, μοῦ κόπηκαν τά πόδια μου· е́ле волочи́ть но́ги μόλις σέρνω τά πόδια μου· поста́вить (подня́ть) кого́-л. на́ ~и *а*) κάνω καλά (*вылечить*), *б*) ἀνατρέφω (*воспитать*)· подня́ть всех на́ ~и ἀναστατῶ, σηκώνω ὅλον τόν κόσμο στό ποδάρι· топта́ть ~а́ми τσαλαπατῶ, ποδοπατῶ· жить на широ́кую но́гу κάνω πολυέξοδη ζωή· вверх ~а́ми *а*) ἀνάποδα, μέ τά πόδια πάνω, *б*) *перен.* εἶμαι ἄνω κάτω· быть на коро́ткой ~е́ с ке́м-л. εἴμαστε στενοί φίλοι μέ κάποιον· стоя́ть одно́й ~о́й в моги́ле εἶμαι μέ τό ἕνα

πόδι στόν τάφο· моéй ~й у вас не бýдет δέν θά ξαναπατήσω τό πόδι μου ἐδῶ· встать с лéвой ~й στραβοκοιμήθηκα, εἶμαι κακοδιάθετος, δέν εἶμαι στά κέφια μου· унести нóги *разг.* τό βάζω στά πόδια· не чýвствовать под собóй ног (*от радости*) πετῶ ἀπ' τή χαρά μου· хромáть на óбе ~й πηγαίνω πολύ ἄσχημα· к ~é! *воен.* παρά πόδα!

ногот||óк *м* 1. *уменьш.* τό νυχάκι· 2. ~кй *мн. бот.* τό νεκρολούλουδο· ◇ мужичóк с ~ ὁ κοντορεβιθούλης, ὁ κοντοπίθαρος.

нóготь *м* τό νύχι, ὁ ὄνυξ.

нож *м* τό μαχαίρι, ἡ μάχαιρα: перочйнный ~ ὁ σουγιᾶς, τό κονδυλομάχαιρο· разрезáльный ~ (*для бумаги*) τό χαρτομάχαιρο, ὁ φυλλοκόπος, ὁ χαρτοκοπτήρ[ας]· кýхонный ~ τό σατίρι, ὁ κρεοκόπτης, τό μαχαίρι τῆς κουζίνας· садóвый (*кривой*) ~ τό κλαδευτήρι· сапóжный ~ ἡ φαλτσέτα· удáр ~óм ἡ μαχαιριά· ◇ приставáть с ~óм к гóрлу *разг.* ἐκβιάζω κάποιον, βάζω κάποιου τό μαχαίρι στό λαιμό· быть на ~áх с кéм-л. *разг.* εἶμαι στά μαχαίρια· ~ в спйну ἡ μαχαιριά πισώπλατα.

нóжк||а *ж* 1. *уменьш.* τό ποδαράκι: прыгать на однóй ~е πηδῶ στό ἕνα πόδι, παίζω κουτσό, παίζω τόν καλόγερο· 2. (*какого-л. предмета*) τό σκέλος, τό ποδάρι, τό πόδι: ~ цйркуля τό σκέλος τοῦ διαβήτη· 3. *зоол.*, *бот.* τό πόδι, τό στέλεχος, ὁ μίσχος: ~ грибá ὁ μίσχος τοῦ μανιταριοῦ· ◇ подставлять ~у комý-л. βάζω κάποιου τρικλοποδιά.

нóжниц||ы *мн.* τό ψαλίδι, ἡ ψαλίς, ἡ ψαλίδα: садóвые ~ ἡ ψαλίδα· рéзать ~ами κόβω μέ τό ψαλίδι, ψαλιδίζω.

ножн||óй *прил.* τοῦ ποδιοῦ, τῶν ποδιῶν, ποδικός: ~áя вáнна τό ποδόλουτρο[ν]· ~áя швéйная машйна ἡ ραπτομηχανή τοῦ ποδιοῦ· ~ые кандалы τά σίδερα, οἱ ποδοπέδες.

нóжны *мн.* ἡ θήκη, τό θηκάρι, ὁ κολεός: вынимáть из нóжен ξεσπαθώνω, ξεθηκαρώνω· вложйть сáблю в ~ βάζω τό σπαθί στή θήκη του.

ножóвка *ж* (*пила*) τό πριόνι τοῦ χεριοῦ, ὁ χειροπρίων.

ноздреват||ость *ж* τό πορῶδες, τό σπογγῶδες. ~ый *прил.* πορώδης, σπογγώδης.

нóздри *мн.* (*ед.* ноздрй *ж*) τά ρουθούνια.

нокáут *м спорт.* τό νοκάουτ. ~йровать *несов.* βγάζω νοκάουτ.

ноктюрн *м* ἡ νυκτωδία, τό νυκτερινό[ν], τό νοττοῦρνο.

нолевóй *прил.* τοῦ μηδέν.

ноль *м* τό μηδέν, τό μηδενικό[ν].

номенклатýр||а *ж* ἡ ὀνοματολογία, τό ὀνοματολόγιο[ν]. ~ный *прил.* ὀνοματολογικός.

нóмер *м* 1. ὁ ἀριθμός, τό νούμερο: порядковый ~ αὔξων ἀριθμός· ~á по порядку κατ' αὔξοντα ἀριθμόν· какóй ~ обуви ты нóсишь? τί ἀριθμό (*или* νούμερο) παπούτσια φορεῖς;· ~ квартйры (дóма) ἀριθμός τοῦ διαμερίσματος (τοῦ σπιτιοῦ)· 2. (*газеты и т. п.*) τό φύλλο/ τό τεῦχος (*журнала*): сегóдняшний ~ газéты τό σημερινό φύλλο τῆς ἐφημερίδας· 3. (*в гостинице и т. п.*) τό δωμάτιο· 4. (*о выступлении артиста*) τό νούμερο: сóльный ~ τό σόλο, ἡ μονωδία· 5. *воен.*: ~ орудийного расчёта ὁ πυροβολητής· ◇ этот ~ не пройдёт *разг.* αὐτό τό κόλπο δέν θά περάσει· выкинуть ~ κάνω παραξενιές.

номинáл *м эк.* ἡ ὀνομαστική ἀξία.

номинáльн||ый *прил.* ὀνομαστικός: ~ая стóимость ἡ ὀνομαστική ἀξία.

нонпарéль *ж полигр.* τά στοιχεῖα τῶν ἕξη στιγμῶν.

норá *ж* ἡ φωλιά, ἡ τρύπα / *перен.* ἡ τρώγλη: лйсья ~ ἡ ἀλεποφωλιά· мышиная ~ ἡ ποντικότρυπα, ἡ ποντικοφωλιά.

норвéж||ец *м* ὁ Νορβηγός. ~ка *ж* ἡ Νορβηγίδα[-ις]. ~ский *прил.* νορβηγικός.

норд *м* (*ветер*) ὁ βορρᾶς, ὁ βορηάς.

норд-вéст *м* (*ветер*) ὁ σκίρων, ὁ μαΐστρος, ὁ βορειοδυτικός ἄνεμος.

норд-óст *м* (*ветер*) ὁ μέσης, ὁ γραΐγος, ὁ βορειοανατολικός ἄνεμος.

нóрка I *ж уменьш.* ἡ φωλίτσα.

нóрк||а II *ж* 1. (*животное*) ἡ νυφίτσα, ἡ ἰκτίς· 2. (*мех*) τό βιζόν, ἡ γούνα βιζόν. ~овый *прил.* τῆς νυφίτσας, τῆς ἰκτίδας / ἀπό σαμουρόγουνα (*о мехе*).

нóрм||а *ж* 1. ἡ νόρμα, τό ὅριο: ~ выработки ἡ νόρμα ἀπόδοσης στή δουλειά, τό ὅριο ἀπόδοσης στή δουλειά· техническая ~ ἡ τεχνική νόρμα· сверх ~ы πάνω ἀπό τή νόρμα· ~ прибáвочной стóимости *эк.* τό ποσοστό τῆς ὑπεραξίας· ~ довóльствия *воен.* τό σιτηρέσιο[ν]· 2. (*закономерность*) ὁ κανόνας, ὁ κανών: ~ы литератýрного языкá οἱ κανόνες τῆς φιλολογικῆς γλώσσας· ~ы поведéния οἱ κανόνες συμπεριφορᾶς.

нормализáция *ж* ἡ διευθέτηση[-ις], ἡ ρύθμιση[-ις].

нормализовáть *сов. и несов.* διευθετῶ, ρυθμίζω.

нормáльн||ый *прил.* 1. κανονικός,

τακτικός, ὁμαλός: ~ая температу́ра ἡ κανονική θερμοκρασία· ~ые усло́вия οἱ ὁμαλές συνθῆκες· прийти́ в ~ое состоя́ние συνέρχομαι, ἔρχομαι στά σύγκαλά μου· 2. (*психически здоровый*) ὁμαλός.

нормир||ова́ние *с* ἡ ρύθμιση. ~о́ванный *прил.* κανονισμένος, καθορισμένος: ~о́ванный рабо́чий день ἐργάσιμη μέρα, μέ καθορισμένο ὡράριο ἐργασίας. ~ова́ть *сов. и несов.* κανονίζω τό ὅριο, κανονίζω τή νόρμα, ρυθμίζω. ~о́вщик *м* ὁ ρυθμιστής, αὐτός πού καθορίζει τή νόρμα.

но́ров *м разг.* ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, τό πεῖσμα, ἡ δυστροπία: челове́к с ~ом ἄνθρωπος πεισματάρης, ἰσχυρογνώμων· ~и́стый *прил.* πεισματάρικος, δύστροπος: ~и́стая ло́шадь ἀτίθασο ἄλογο.

норови́ть *несов. разг.* προσπαθῶ, ἀποβλέπω, ἔχω στό μάτι, σκοπεύω.

нос *м* 1. ἡ μύτη, ἡ ρίς / τό ράμφος (*у птиц*): большо́й ~ ἡ μεγάλη μύτη, ὁ μύτος, ἡ μυτάρα· курно́сый ~ ἡ σιμή μύτη· орли́ный ~ ἡ γρυπή μύτη· челове́к с орли́ным ~ом γερακομύτης· вздёрнутый ~ ἡ ἀνασηκωμένη μύτη· ~ с горби́нкой ἡ κυρτή μύτη· 2. *мор.* ἡ πλώρη, ἡ πρῶρα· 3. *геогр.* τό ἀκρωτήριο[ν]· ◇ говори́ть в ~ μιλῶ μέ τή μύτη· взять что́-л.,из-под ~а παίρνω κάτι μπροστά ἀπ' τά μάτια κάποιου· сова́ть повсю́ду свой ~ χώνω παντοῦ τή μύτη μου· води́ть кого́-л. за́ ~ *разг.* σέρνω κάποιον ἀπό τή μύτη, τραβῶ ἀπό τή μύτη· не ви́деть да́льше своего́ ~а *разг.* δέν βλέπω πιό μακρυά ἀπό τή μύτη μου· оста́ться с ~ом *разг.* μένω στά κρύα τοῦ λουτροῦ· показа́ть кому́-л. ~ κοροϊδεύω, κάνω κοροϊδευτική χειρονομία· пове́сить ~ κατσουφιάζω, κρεμάω τά μοῦτρα μου· задира́ть ~ σηκώνω τήν μύτη ψηλά, ξιπάζομαι, τό παίρνω ἐπάνω μου· столкну́ться ~ом к ~у συναντῶ κάποιον, τρακάρω μέ κάποιον· зарубите себе́ на ~у́ *разг.* βάλτε το καλά στό μυαλό σας· уткну́ться ~ом в кни́гу βυθίζομαι στό διάβασμα τοῦ βιβλίου· клева́ть ~ом κουτουλάω ἀπό τή νύστα· ткнуть ~ом кого́-л. во что́-л. δείχνω, βάζω μπροστά στά μάτια κάποιου, φέρνω μπροστά στή μύτη κάποιου· закры́ть дверь пе́ред чьим-л. ~ом *разг.* κλείνω τήν πόρτα κατάμουτρα (κάποιου)· быть на ~у́ (*о каком-л. событии*) πλησιάζω, κοντεύω, ἔρχομαι· держа́ть ~ по ве́тру καιροσκοπῶ, ἀλλάζω πεποιθήσεις ἀνάλογα μέ τήν περίσταση, πάω ὅπου φυσάει ὁ ἄνεμος.

но́сик *м* 1. *уменьш.* ἡ μυτίτσα, τό μυτάκι· 2. (*чайника и т. п.*) τό στόμιο[ν], ἡ μύτη.

носи́лки *мн.* 1. (*санитарные*) τό φορεῖο[ν]· 2. (*паланкин*) τό φορεῖο[ν], τό παλανκίνο.

носи́льн||ый *прил.*: ~ое бельё τά ἀσπρόρρουχα, τά ἐσώρρουχα· ~ые ве́щи τά ροῦχα, τά φορέματα.

носи́льщик *м* ὁ ἀχθοφόρος, ὁ χαμάλης, ὁ βαστάζος.

носи́тель *м* ὁ φορέας, ὁ φορεύς: ~ инфе́кции ὁ φορέας μολύνσεως.

носи́ть *несов. в разн. знач.* φορῶ, φέρω: ~ пла́тье φορῶ φουστάνι· ~ усы́ ἀφήνω μουστάκι· ~ очки́ φορῶ γυαλιά· ~ тра́ур φορῶ πένθος· ~ ве́щи κουβαλῶ πράγματα· ~ на рука́х *перен.* περιποιοῦμαι, ἔχω κάποιον μή στάξει καί μή βρέξει· ◇ э́то носи́ло хара́ктер... αὐτό εἶχε τή μορφή...· спор носи́л бу́рный хара́ктер ἡ συζήτηση ἦταν θυελλώδης· ~ свою́ де́вичью фами́лию κρατάω τό οἰκογενειακό μου ἐπίθετο. ~ся 1. (*двигаться быстро*) τρέχω, διατρέχω / καλπάζω (*на коне*)/ πετῶ (*в воздухе*)· 2. (*об одежде*) φοριέμαι, ἀντέχω, βαστῶ· 3. *перен.* (*с кем-л., с чем-л.*) *разг.* ἀσχολοῦμαι, φροντίζω πολύ· ◇ но́сятся слу́хи διαδίδεται ὅτι..., κυκλοφοροῦν φῆμες· ~ся с мы́слью ἔχω στό μυαλό μου τή σκέψη, μέ ἀπασχολεῖ μιά σκέψη.

носки́ *мн.* (*ед.* носо́к *м*) οἱ κάλτσες.

но́ск||ий *прил.* 1. (*о ткани и т. п.*) γερός, στερεός· 2.: ~ая ку́рица κότα πού κάνει πολλά αὐγά, ἡ καρπερή κότα.

носов||о́й *прил.* 1. ρινικός, τῆς μύτης: ~ плато́к τό μαντήλι, τό ρινόμακτρο[ν], τό μυξομάντηλο· ~а́я по́лость ἡ ρινική κοιλότης· 2. *лингв.* ἔρρινος, ἔνρινος, ρινόφωνος: ~ы́е согла́сные τά ἔρρινα σύμφωνα· 3. *мор.*: ~а́я часть корабля́ ἡ πλώρη, ἡ πρῶρα.

носогло́тка *ж анат.* ὁ φάρυγγας, ὁ φάρυγξ.

нос||о́к I *м* ἡ μύτη: ~ боти́нка ἡ μύτη τοῦ παπουτσιοῦ· танцева́ть на ~ка́х χορεύω στά νύχια, χορεύω στίς μύτες τῶν ποδιῶν.

носо́к II *м см.* носки́.

носоро́г *м зоол.* ὁ ρινόκερως.

ностальги́я *ж* ἡ νοσταλγία.

но́т||а *ж* I *муз.* ἡ νότα, τό φθογγόσημον: высо́кая (ни́зкая) ~ ἡ (ὑ)ψηλή (ἡ χαμηλή) νότα· ◇ положи́ть на ~ы τονίζω, μελοποιῶ.

но́та II *ж* (*дипломатическая*) ἡ νότα, ἡ [διπλωματική] διακοίνωση: ~ проте́ста ἡ διακοίνωσις διαμαρτυρίας.

нотариа́льн||ый *прил.* συμβολαιογραφικός: ~ая конто́ра τό συμβολαιογραφεῖο[ν].

нота́риус *м* ὁ συμβολαιογράφος.

нота́ци||я *ж* (*нравоучение*) ἡ νουθεσία, ἡ ἐπίπληξη[-ις], ἡ ἐπιτίμηση[-ις]: чита́ть кому́-л. ~и νουθετῶ, ἐπιπλήττω, κατσαδιάζω κάποιον.

но́тн||ый *прил.* τῆς μουσικῆς, γιά νότες: ~ые зна́ки τά φθογγόσημα, οἱ νότες· ~ая бума́га τό πεντάγραμμο χαρτί, χαρτί γιά νότες· ~ые лине́йки τό πεντάγραμμο.

ночева́ть *несов.* διανυκτερεύω, περνῶ τήν νύχτα: ~ не до́ма κοιμοῦμαι ἔξω.

ночёвка *ж разг.* ἡ διανυκτέρευση[-ις].

ночле́||г *м* τό κατάλυμα (*место ночлега*)/ ἡ διανυκτέρευση[-ις] (*ночёвка*): останови́ться на ~ διανυκτερεύω, βρίσκω κατάλυμα. **~жник** *м* ὁ διανυκτερεύων. **~жный** *прил.*: ~жный дом *уст.* τό νυκτερινό κατάλυμα, τό σπίτι γιά διανυκτέρευση.

ночни́к *м* ἡ λαμπίτσα, ἡ βεγιέζα.

ночн||о́е *с* ἡ νυκτερινή βοσκή, τό παραβόσκι. **~о́й** *прил.* νυκτερινός, νυχτιάτικος / νυκτόβιος (*происходящий ночью*): в ~о́е вре́мя τήν νύκτα, νύκτωρ· ~а́я рабо́та ἡ νυκτερινή ἐργασία, τό νυχτέρι· ~о́й сто́лик τό τραπεζάκι· ~о́й свет τό νυκτερινό φῶς· ~о́й сто́рож ὁ νυκτοφύλαξ[-ακας]· ~а́я соро́чка (*женская и детская*) τό νυχτικό· ~а́я фиа́лка τό σερνικοβότανο, τό σαλέπι· ~о́й полёт *ав.* ἡ νυκτερινή πτήση[-ις]· ~о́е дежу́рство ἡ νυκτερινή ὑπηρεσία.

ноч||ь *ж* ἡ νύκτα, ἡ νύχτα, ἡ νὺξ: тёмная (ле́тняя) ~ ἡ σκοτεινή (ἡ καλοκαιριάτικη) νύχτα· звёздная ~ ἡ ἀστροφεγγιά· бессо́нная ~ ἡ ἄγρυπνη νύχτα· ~ на дворе́ ἔξω εἶναι σκοτάδι, ἐνύχτωσε· с наступле́нием ~и μόλις νυχτώσει, μόλις νύχτωσε, περί λύχνων ἁφάς· по ~а́м τίς νύχτες, νυχτιάτικα· за́ ~ σέ μιά νύχτα· всю ~ напролёт ὅλη τήν νύχτα· споко́йной ~и καληνύχτα. **~ью** *нареч.* τήν νύχτα: сего́дня ~ью ἀπόψε τή νύχτα: вчера́ ~ью, про́шлой ~ью χθές τή νύχτα· ~ью и днём νύχτα καί μέρα, νυχθημερόν· ◇ ~ью все ко́шки се́ры *погов.* λυχνίας σβεσθείσης πᾶσα γυνή ὁμοία.

но́ша *ж* τό φορτίον, τό ἄχθος, τό βάρος, τό φόρτωμα: тяжёлая ~ τό βαρύ φορτίο.

ношу́ *наст. вр. от* носи́ть.

но́щно *нареч.*: де́нно и ~ *уст.*, *ирон.* νυχθημερόν.

но́ю, но́ешь *и т. д. наст. вр.* от ныть.

ноя́брь *м* ὁ Νοέμβριος, ὁ Νοέμβρης. **~ский** *прил.* τοῦ Νοεμβρίου.

нрав *м* τό ἦθος, ὁ χαρακτήρ: круто́й ~ ὁ ἀπότομος χαρακτήρας· она́ была́ весёлого ~а εἶχε εὔθυμο χαρακτῆρα· прийти́сь по ~у βρίσκω τοῦ γούστου μου· э́то ему́ не по ~у *разг.* δέν εἶναι τοῦ γούστου του.

нра́ви||ться *несов.* ἀρέσ(κ)ω, εὐχαριστῶ: мне не ~тся э́та пье́са δέν μοῦ ἀρέσει αὐτό τό θεατρικό ἔργο· ~тся ли вам э́та кни́га? σᾶς ἀρέσει αὐτό τό βιβλίο;· он мне никогда́ не ~лся (αὐτός) δέν μοῦ ἄρεσε ποτέ.

нравоуч||е́ние *с* ἡ νουθεσία, ἡ διδαχή/ τό ἐπιμύθιο[ν] (*в басне*): чита́ть ~е́ния кому́-л. νουθετῶ κάποιον. **~и́тельный** *прил.* ἠθοπλαστικός, μορφωτικός, διδαχτικός.

нра́вственн||ость *ж* ἡ ἠθική, ἡ ἠθικότητα[-ης]: высо́кая ~ τά χρηστά ἤθη. **~ый** *прил.* ἠθικός, χρηστός: ~ое удовлетворе́ние ἡ ἠθική ἱκανοποίηση[-ις].

нра́вы *мн.* τά ἤθη: ~ и обы́чаи τά ἤθη καί ἔθιμα.

ну *межд. и частица разг.* **1.** (*при побуждении*) ἄντε, ἐμπρός: ну, скоре́й! ἄντε πιό γρήγορα· ну, ну, не бо́йся! ἔλα μή φοβᾶσαι· ну́-ка! γιά νά δοῦμε, ἄντε λοιπόν· **2.** (*для выражения связи с предшествующим*): ну, так что же? κι' ἔπειτα;· ну, а тепе́рь καί τώρα· ну как? λοιπόν;· **3.** (*для выражения удивления, негодования и т. п.*) τί: ну и пого́да! τί καιρός, τί παληόκαιρος!· да ну? τί λέτε;...· ну, не сты́дно ли вам? καί δέν ντρέπεστε;· **4.** (*для выражения согласия, уступки*) ἔ, φυσικά: ну, разуме́ется, мы пойдём φυσικά, ἐννοεῖται, (ὅτι) θά πᾶμε· ну, хорошо́ λοιπόν ἐν τάξει· ну, ну, не бу́ду καλά, μήν φοβᾶσαι, καλά δέν θά τό ξανακάνω· 5. (*в смысле „начать" перед гл.*): а он ну крича́ть καί σάν βάζει τίς φωνές· **6.** *безл. груб.*: ну тебя́! ἄφησέ με ἥσυχο!· а ну его́! δέν τόν παρατᾶς!, παράτα τον!· ◇ ну вот... (*в повествовании*) λοιπόν πού λές...

ну́дный *прил.* ἀνιαρός, βαρετός, ὀχληρός, ἐνοχλητικός: ~ челове́к βαρετός ἄνθρωπος.

нужд||а́ *ж* **1.** ἡ ἀνάγκη, ἡ χρεία: име́ть, испы́тывать ~у́ в ко́м-л., в чём-л. ἔχω ἀνάγκη· у меня́ больша́я ~ в деньга́х ἔχω μεγάλη ἀνάγκη ἀπό χρήματα· ну́жды городско́го населе́ния οἱ ἀνάγκες τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ· без ~ы́

χωρίς νά ὑπάρχει ἀνάγκη· какáя ~ в этом? ποιά ἡ ἀνάγκη;· у нас в этом нет ~ы́ δέν (τό) ἔχομε ἀνάγκη· в слу́чае ~ы́ ἄν τυχόν χρειαστεῖ, ἐν ἀνάγκη· 2. (*бедность*) ἡ ἔλλειψη[-ις], ἡ στέρηση[-ις], ἡ φτώχεια, ἡ ἀνέχεια: быть в кра́йней ~е ἔχω μεγάλη φτώχεια· ◇ ~ы́ нет δέν χρειάζεται, δέν εἶναι ἀνάγκη.

нужд||а́ться *несов.* 1. (*в ком-л., в чём-л.*) χρειάζομαι, χρήζω, ἔχω ἀνάγκη: ~ в по́мощи ἔχω ἀνάγκη βοηθείας· она́ ни в чём не бу́дет ~ δέν θά ἔχει ἀνάγκη ἀπό τίποτε· э́то ~а́ется в изуче́нии αὐτό πρέπει νά μελετηθεῖ· э́то сообще́ние ~а́ется в подтвержде́нии αὐτή ἡ εἴδηση χρειάζεται νά ἐπιβεβαιωθεῖ· 2. (*быть в бедности*) εἶμαι φτωχός, στεροῦμαι: он ~а́ется εἶναι φτωχός· ~ в деньга́х ἔχω ἀνάγκη ἀπό λεφτά.

ну́жн||о *предик. безл.* 1. (*необходимо*) πρέπει, χρειάζεται: мне ~ идти́ πρέπει νά φύγω· мне ~ идти́ на рабо́ту πρέπει νά πάω στή δουλειά· 2. (*требуется*) εἶναι ἀναγκαῖον: мне ~ де́сять рубле́й χρειάζομαι δέκα ρούβλια· ~ бы́ло ви́деть её изумле́ние! ἔπρεπε νά ἰδεῖς τήν ἔκπληξή της!· не ~ так расстра́иваться δέν πρέπει νά χολοσκάνετε τόσο· э́то мне тепе́рь не ~ αὐτό πιά δέν μοῦ χρειάζεται· о́чень (мне) ~! πολύ πού μοῦ χρειάζεται!. **~ый** *прил.* ἀναγκαῖος, χρειαζούμενος, χρειώδης, ὁ δέων: не нахожу́ ~ым δέν τό θεωρῶ ἀναγκαῖο· дать ~ые указа́ния δίνω τίς ἀναγκαῖες ὁδηγίες· де́лать что́-л. ~ым καθιστῶ κάτι ἀναγκαῖο· всё ~ое ὅλα τά χρειαζούμενα, τά ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

нулево́й *прил.* τοῦ μηδέν.

нул||ь *м прям., перен.* τό μηδέν, τό μηδενικό(ν), ἡ νοῦλα: э́то по́лный ~ (*о человеке*) εἶναι ἕνα μεγάλο μηδενικό· всё э́то сво́дится к ~ю́ δέν καταλήγει σέ τίποτε.

нумер||а́ция *ж* ἡ ἀρίθμηση[-ις], ἡ σήμανσις δι'ἀριθμῶν, ἡ ἀριθμοθέτηση[-ις] / ἡ σελίδωση[-ις] (*страниц*). **~ова́ть** *несов.* ἀριθμοθετῶ, ἀριθμολογῶ, μετρῶ: ~ова́ть страни́цы σελιδώνω, ἀριθμίζω τίς σελίδες.

нумизма́т *м* ὁ νομισματολόγος, ὁ νομισματογνώμων[-ας]. **~ика** *ж* ἡ νομισματολογία, ἡ νομισματική.

нутр||о́ *с перен. разг.*: э́то мне не по ~у́ αὐτό δέν εἶναι τοῦ γούστου μου· ~о́м уга́дывать διαισθάνομαι.

ны́не *нареч.* τώρα, νῦν. **~шний** *прил. разг.* σημερινός, τωρινός, ὁ φετεινός: ~шнее положе́ние ἡ σημερινή κατάσταση· в ~шнем году́ τό τρέχον ἔτος, ἐφέτος· ~шняя зима́ ὁ φετεινός χειμώνας.

ны́нче *нареч. разг.* (*сегодня*) σήμερα, ἀπόψε: ~ ве́чером ἀπόψε τό βράδυ· ~ у́тром σήμερα τό πρωΐ.

нырну́ть *сов.*, **ныря́ть** *несов.* καταδύομαι, δίνω βουτιά, βουτῶ: ~ голово́й δίνω βουτιά μέ τό κεφάλι· ло́дка ныря́ет в во́лна́х ἡ βάρκα σκεπάζεται ἀπό κύματα· самолёт нырну́л в облака́ τό ἀεροπλάνο χώθηκε στά σύννεφα.

ны́тик *м разг.* ὁ γκρινιάρης, ὁ κλαψιάρης, ὁ μεμψίμοιρος.

ныть *несов.* 1. (*болеть*) πονῶ, ἀλγῶ: у меня́ (у него́, у неё) но́ет се́рдце μέ (του) πονεῖ ἡ καρδιά μου· 2. (*жаловаться*) γ(κ)ρινιάζω, κλαίομαι, μεμψιμοιρῶ.

нытьё *с разг.* ἡ γκρίνια, ἡ μεμψιμοιρία.

нэп (но́вая экономи́ческая поли́тика) *ист.* ΝΕΠ (ἡ νέα οἰκονομική πολιτική).

нэ́пман *м* ὁ κερδοσκόπος (τῆς περιόδου τῆς ΝΕΠ).

нюа́нс *м* ἡ ἀπόχρωση[-ις], ἡ χροιά: ~ы произноше́ния οἱ ἀποχρώσεις τῆς προφορᾶς.

ню́ни *мн.*: распусти́ть ~ μυξοκλαίω, βάζω τα κλάμματα.

ню́ня *м, ж* ὁ κλαψιάρης.

нюх *м* ἡ ὄσφρηση[-ις]: у него́ есть ~ *перен.* τά μυρίζεται γρήγορα. **~ать** *несов.* μυρίζομαι, ὀσφραίνομαι / πρεζάρω (*табак*)/ μυρίζομαι, ὀσφραίνομαι (*о животных*): ~ать таба́к πρεζάρω ταμπάκο.

ня́нчить *несов.* περιποιοῦμαι, φροντίζω. **~ся** (*с детьми*) νταντεύω.

ня́нька *ж разг. см.* ня́ня· ◇ у семи́ ня́нек дитя́ без гла́зу *посл.* ὅπου λαλοῦν πολλοί πετεινοί ἀργεῖ νά ξημερώσει.

ня́ня *ж* 1. ἡ νταντά, ἡ παιδοκόμος, ἡ παραμάννα, ἡ τροφός· 2. (*в больнице*) ἡ νοσοκόμα[-ος].

О

о I (об, обо) *предлог* А. *с вин. п.* 1. (*для обозначения соприкосновения*) εἰς, μέ: опира́ться о край стола́ ἀκουμπῶ στήν ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ· би́ться голово́й о сте́ну χτυπῶ τό κεφάλι μου στόν τοῖχο· 2. (*при повторении существи-*

тельного означает «рядом»): рука́ о́б руку χέρι μέ χέρι· боро́ться бок о́ бок ἀγωνίζομαι μαζί, ἀγωνίζομαι πλάϊ πλάϊ· В. *с предл. п.* 1. (*относительно*) γιά, περί: говори́ть о чём-л. (ό)μιλῶ γιά κάτι· она́ не ду́мает о нас (αὐτή) δέν μᾶς σκέπτεται· ле́кция о гре́ческой литерату́ре διάλεξη γιά τήν ἑλληνική λογοτεχνία· 2. (*в смысле «имеющий»*) *уст.* μέ: о двух голова́х μέ δυό κεφάλια, δικέφαλος· стол о трёх но́жках τραπέζι μέ τρία πόδια· ◇ об э́ту по́ру αὐτόν τόν καιρό.

о II *межд.* 1. (*при обращении и при восклицательных словах*) ὤ!: о, позо́р! ὤ τί ντροπή!, ὤ τί ρεζιλίκι!· 2. (*для выражения удивления, восхищения*) ὤ!: о, как хорошо́! ὤ, τί καλά!· 3. (*для выражения неприятных чувств*) ὤχ!

оа́зис *м* ἡ όαση[-ις].

об *предлог см.* о I.

о́ба *числ. собир.* καί οἱ δύο, ἀμφότεροι: мы ~ ἐμεῖς (καί) οἱ δυό· с обе́их сторо́н κι' ἀπό τίς δυό πλευρές· в обо́их слу́чаях καί στίς δυό περιπτώσεις· ◇ смотре́ть в ~ (*быть настороже*) ἔχω τά μάτια μου τέσσερα.

обагри́ть *сов.*, **обагря́ть** *несов.* ματώνω, αἱματώνω, βάφω στό αἷμα, αἱματοκυλίω: ~ ру́ки кро́вью (*или* в крови́) βάφω τά χέρια μου στό αἷμα. ~**ся**: ~ся кро́вью αἱματοβάφομαι.

обалд||ева́ть *несов. разг.* ἀποβλακώνομαι, ζαλίζομαι, ἀποχαυνώνομαι, ζαβλακώνομαι. ~**е́лый** *прил. разг.* ἀποβλακωμένος, ζαλισμένος, ἀποχαυνωμένος, ζαβλακωμένος. ~**е́ть** *сов. см.* обалдева́ть.

обанкро́титься *сов.* χρεωκοπῶ, φαλλίρω, πτωχεύω.

обая́||ние *с*, **обая́||тельность** *ж* ἡ γοητεία, ἡ θελκτικότητα[-ης], τό θέλγητρο[ν]. ~**тельный** *прил.* γοητευτικός, θελκτικός, μαγευτικός.

обва́л *м* 1. (*процесс*) ἡ καθίζηση[-ις], τό βούλιαγμα· 2. (*обрушившаяся груда*): сне́жный ~ ἡ χιονοστιβάδα[-ας].

обва́ливать I *несов.* (*обрушивать*) καταρρίπτω, κρημνίζω, γκρεμίζω.

обва́ливать II *несов.* (*в чём-л.*) πασπαλίζω, ἐπιπάσσω: ~ в муке́ ἀλευρώνω· ~ в сухаря́х πασπαλίζω μέ παξιμαδόσκονη.

обва́ливаться *несов.* (*обрушиваться*) καταρρέω, κρημνίζομαι, καταπίπτω, γκρεμίζομαι.

обвали́ть *сов. см.* обва́ливать I. ~**ся** *см.* обва́ливаться.

обваля́ть *сов. см.* обва́ливать II.

обва́ривать *несов.*, **обвари́ть** *сов.* 1. (*обдавать кипятком*) ζεματίζω, περιχύνω μέ ζεματιστό νερό· 2. (*обжигать кипятком, паром*) καίγω, ζεματίζω, ζεματῶ. ~**ся** ζεματίζομαι, ζεματιέμαι.

обвева́ть *несов.* ἀερίζω.

обвенча́ть(ся) *сов. см.* венча́ть(ся).

оберну́ть *сов.*, **обвёртывать** *несов.* τυλίγω, περιβάλλω.

обве́с *м* (*действие*) ἡ ἀπάτη στό ζύγι, τό ξίκικο ζύγισμα.

обве́сить I, II *сов. см.* обве́шивать I, II.

обвести́ *сов. см.* обводи́ть· ~ глаза́ми (взгля́дом) περιφέρω τό βλέμμα μου· ~ руко́й κάνω πλατειά χειρονομία· ◇ ~ кого́-л. вокру́г па́льца (*обмануть*) τυλίγω κάποιον, ἐξαπατῶ κάποιον.

обве́тр||енный 1. *прич. от* обве́трить· 2. *прил.* (*разрушенный*) ἀνεμοδαρμένος, φαγωμένος ἀπ' τόν ἀέρα, ἀργασμένος ἀπ' τόν ἀέρα. ~**ивать(ся)** *несов.*, ~**ить(ся)** *сов.* ἀνεμοδέρνομαι, φθείρομαι (*или* φαγώνομαι) ἀπό τόν ἀέρα / ξηραίνομαι (*о мясе и т. п.*).

обветша́||лый *прил.* σαθρός, παμπάλαιος. ~**ть** *сов. см.* ветша́ть.

обве́шать *сов. см.* обве́шивать II.

обве́шивать I *несов.* (*обманывать в весе*) κλέβω στό ζύγισμα, ζυγίζω ξίκικα.

обве́шивать II *несов.* (*чем-л.*) κρεμάζω, κρεμνῶ πάνω σέ κάτι.

обве́ять *сов. см.* обвева́ть.

обвива́ть *несов.* (περι)τυλίσσω, (περι-)τυλίγω / περιελίσσω (*о растениях*). ~**ся** (περι)τυλίγομαι / περιελίσσομαι (*о растениях*).

обвин||е́ние *с* 1. ἡ κατηγορία, ἡ ἐνοχοποίηση[-ις], ἡ καταγγελία: возводи́ть на кого́-л. ~ в чём-л. κατηγορῶ κάποιον γιά κάτι· предъявля́ть ~ кому́-л. καταγγέλλω κάποιον· 2. *юр.* (*обвиняющая сторона в процессе*) ὁ κατήγορος: свиде́тели ~е́ния οἱ μάρτυρες (τῆς) κατηγορίας. ~**и́тель** *м* ὁ κατήγορος: госуда́рственный ~и́тель ὁ δημόσιος κατήγορος· обще́ственный ~и́тель ὁ δημόσιος κατήγορος. ~**и́тельный** *прил.* κατηγορητήριος, κατηγορητικός: ~и́тельный акт τό κατηγορητήριον· ~и́тельное заключе́ние ἡ καταδικαστική ἀπόφαση· ~и́тельная речь τό κατηγορητήριον. ~**и́ть** *сов. см.* обвиня́ть. ~**я́емый** 1. *прич. от* обвиня́ть· 2. *м* ὁ κατηγορούμενος, ὁ ὑπόδικος (*преданный суду*)/ ὁ ἐναγόμενος, ὁ ὑπόδικος (*подследствен-*

ный). **~ять** *несов.* κατηγορῶ, καταγγέλλω.

обвисать *несов.* κρέμαμαι, κρέμομαι / γίνομαι πλαδαρός, γίνομαι χαλαρός (*о щеках*).

обвис||лый *прил.* κρεμαστός / πλαδαρός, χαλαρός (*о щеках*). **~нуть** *сов. см.* обвисать.

обвить(ся) *сов. см.* обвивать(ся).

обводить *несов.* 1. (*вокруг чего-л.*) κάνω γύρο, περιφέρω κάποιον· 2. (*обносить*) περιβάλλω / περιφράζω, περιτειχίζω (*забором и т. п.*)· 3. (*по контуру, окаймлять*) χαράζω (*или* σχεδιάζω) τό περίγραμμα, περιγράφω: ~ чертёж тушью περνῶ τό σχέδιο μέ σινική μελάνι.

обводн||ение *с* ἡ ἄρδευση[-ις], ἡ ὕδρευση: ~ канала τό γέμισμα τοῦ καναλιοῦ. **~ить** *сов. см.* обводнять.

обводный *прил.*: ~ канал ἡ κυκλική διώρυγα.

обводнять *несов.* πλημμυρίζω τεχνητά (λιβάδι).

обволакивать *несов.* τυλίγω, καλύπτω / σκεπάζω (*о тучах*): ~ туманом καλύπτω μέ ὁμίχλη. **~ся** τυλίγομαι, καλύπτομαι / σκεπάζομαι (*тучами*).

обворовать *сов.*, **обворовывать** *несов.* κλέβω, κατακλέβω.

обворожи||тельный *прил.* θελκτικός, γοητευτικός, μαγευτικός. **~ть** *сов.* θέλγω, γοητεύω, μαγεύω.

обвязать *сов.*, **обвязывать** *несов.* δένω, περιδένω, τυλίγω. **~ся** δένομαι, περιδένομαι, τυλίγομαι.

обгладывать *несов.* τρώγω, τρωγαλίζω.

обглоданный *прич. и прил.* φαγωμένος, γλυμένος.

обглодать *сов. см.* обгладывать.

обгон *м* τό προσπέρασμα: поехать в ~ προσπερνῶ.

обгонять *несов.* 1. ξεπερνῶ, προσπερνῶ· 2. *перен.* ξεπερνῶ, ὑπερβαίνω.

обгорать *несов.*, **обгореть** *сов.* καίγομαι, καταστρέφομαι ἀπό πυρκαϊά.

обгрызать *несов.*, **обгрызть** *сов.* τρωγαλίζω, ροκανίζω.

обдавать *несов.*, **обдать** *сов.* 1. (*обливать, окатывать*) περιχύνω, καταβρέχω: ~ кипятком ζεματίζω· ~ грязью καταλασπώνω· ~ презрением *перен.* περιφρονῶ κάποιον· 2. *безл.*: его обдало холодом τοῦ ἦρθε ρῖγος· его обдало волной τόν περέχυσε (*или* τόν κατάβρεξε) τό κῦμα.

обделать *сов. см.* обделывать.

обделить *сов. см.* обделять.

обделывать *несов.* (*подвергать обработке*) κατεργάζομαι· ◇ ~ дельце *разг.* καταφέρνω μιά δουλειά μέ κατεργαριές.

обделять *несов.* ἀδικῶ στή μοιρασιά, τρώγω τό μερίδιο κάποιου.

обдирать *несов.* 1. ξεφλουδίζω, ἀποφλοιῶ / (ξε)γδέρνω, ἐκδέρω (*кожу, шкуру*)/ ἀπολεπίζω (*ячмень*)· 2. (*царапать, тж. перен.*) *разг.* γδέρνω, ξεσκίζω.

обдувать *несов.* 1. (*о ветре*) φυσῶ· 2. (*обманывать*) *разг.* ἀπατῶ, ἐξαπατῶ.

обдуманн||о *нареч.* ὕστερα ἀπό σκέψη, μέ περίσκεψη. **~ый** 1. *прич. от* обдумать· 2. *прил.* μελετημένος, καλομελετημένος, περιεσκεμμένος: с заранее ~ым намерением προμελετημένα, ἐσκεμμένα.

обдумать *сов.*, **обдумывать** *несов.* καλοσκέπτομαι, στοχάζομαι, συλλογίζομαι καλά.

обдуть *сов. см.* обдувать.

обе *числ. собир.* (*ж. р. от* оба): обеими руками καί μέ τά δυό χέρια.

обегать *сов.* φέρνω γύρο, περιτρέχω, διατρέχω: ~ всех друзей τρέχω σ' ὅλους τούς φίλους μου.

обед *м* 1. τό γεῦμα, τό φαγητό[ν]: званый ~ τό ἐπίσημο[ν] γεῦμα· давать ~ παραθέτω γεῦμα, κάνω τραπέζι· готовить ~ μαγειρεύω· 2. (*обеденное время*) τό γιόμα, τό μεσημέρι, ἡ μεσημβρία, ἡ ὥρα τοῦ γεύματος: до ~а πρίν τό γεῦμα, πρίν τό μεσημέρι· после ~а μετά τό γεῦμα, τό ἀπόγευμα. **~ать** *несов.* γευματίζω: ~ать с кем-л. συντρώγω. **~енный** *прил.* τοῦ γεύματος: ~енный стол τό τραπέζι τοῦ φαγητοῦ· ~енный перерыв τό διάλειμμα τοῦ φαγητοῦ· ~енное время τό μεσημέρι, ἡ ὥρα τοῦ γεύματος.

обеднеть *сов.* φτωχαίνω, πτωχεύω / περιπίπτω εἰς ἔνδειαν (*впасть в нужду*).

обедни *ж церк.* ἡ λειτουργία.

обежать *сов.* 1. (*вокруг*) φέρνω γύρο, περιτρέχω: ~ весь сад φέρνω γύρο ὅλο τό κῆπο· 2. (*многих*) φέρνω βόλτα, περνῶ, τρέχω σέ πολλά μέρη.

обезболива||ние *с* ἡ ἀναισθητοποίηση[-ις], ἡ ἀναισθησία. **~ть** *несов.* ἀναισθητοποιῶ, καθιστῶ ἀνώδυνο[ν]. **~ющий** 1. *прич. от* обезболивать· 2. *прил.* ἀναισθητικός, ἀνώδυνος: ~ющее средство τό ἀναισθητικό φάρμακο.

обезболить *сов. см.* обезболивать.

обезвредить *сов.*, **обезвреживать** *несов.* καθιστῶ (*или* κάνω) ἀκίνδυνο.

обезглавить *сов.*, **обезглавливать** *несов.* ἀποκεφαλίζω.

обездоленный *прич. и прил.* ἄμοιρος, ἄτυχος, κακόμοιρος.

обездóливать *несов.*, **обездóлить** *сов.* καθιστῶ δυστυχῆ, καθιστῶ ἄμοιρο.

обезлúч||ивать *несов.* στερῶ (*или* ἀφαιρῶ) τήν ἀτομικότητα ἀπό κάποιον. **~иваться** χάνω τήν ἀτομικότητά μου. **~ить (-ся)** *сов. см.* обезлúчивать(ся). **~ка** *ж* ἡ ἀνευθυνία, τό ἀνεύθυνον.

обезлю́||деть *сов.* ἐρημώνομαι, ἐρημώνω (*ἀμετ.*). **~дить** *сов.* ρημάζω, ἐρημώνω (*μετ.*).

обезобрáживать *несов.*, **обезобрáзить** *сов.* παραμορφώνω, παραμορφῶ, ἀσχημίζω κάτι (*μετ.*).

обезопáсить *сов.* προφυλάγω, προστατεύω, ἀσφαλίζω, ἐξασφαλίζω.

обезорýживать *несов.*, **обезорýжить** *сов.* 1. ἀφοπλίζω, ξαρματώνω· 2. *перен.* ἀφοπλίζω.

обезýметь *сов.* χάνω τό λογικό μου, παραφρονῶ, τρελλαίνομαι: ~ от стрáха τά χάνω ἀπό τό φόβο μου.

обезья́н||а *ж* ὁ πίθηκος, ἡ μαϊμοῦ. **~ий** *прил.* τοῦ πιθήκου, πιθηκικός. **~ничать** *несов. разг.* πιθηκίζω, μαϊμουδίζω.

обéй *повел. накл. от* обúть.

обелúск *м* ὁ ὀβελίσκος.

обелúть *сов.*, **обеля́ть** *несов.* (*оправдывать*) ἀθωώνω, βγάζω ἀθῶο, βγάζω λάδι.

оберегáть *несов.*, **оберéчь** *сов.* φυλάγω, προφυλάγω, προστατεύω. **~ся** φυλάγομαι, προσέχω.

обернýть *сов. см.* оборáчивать *и* обёртывать· ◇ ~ когó-л. вокрýг пáльца *разг.* τυλίγω κάποιον, κάνω κάποιον τοῦ χεριοῦ μου. **~ся** *см.* оборáчиваться *и* обёртываться.

обёрт||ка *ж* τό περικάλυμμα, τό περίβλημα / τό ντύμα, τό ντύσιμο (*книги*, *тетради*). **~очный** *прил.*: ~очная бумáга χαρτί συσκευασίας, χάρτης περιτυλίγματος. **~ывать** *несов.* 1. (περι)τυλίγω, περικαλύπτω, κουκουλώνω· 2. (*поворачивать*) στρίβω, στρέφω (*μετ.*), γυρίζω: ~ывать лицó στρέφω τό πρόσωπο. **~ываться** (*повёртываться*) στρέφομαι, γυρίζω (*ἀμετ.*).

обескрóв||ить *сов. см.* обескрóвливать. **~леный** 1. *прич. от* обескрóвить· 2. *прил.* ἄναιμος, ἀναίματος, ἀναιμικός· 3. *прил. перен.* ἐξαντλημένος. **~ливать** *несов.* 1. ἀφαιμάσσω, παίρνω αἷμα· 2. *перен.* ἐξαντλῶ.

обескурáживать *несов.*, **обескурáжить** *сов.* ἀποθαρρύνω, ἀπογοητεύω.

обеспéчен||ие *с* 1. (*действие*) ἡ ἐξασφάλιση[-ις], ὁ ἐφοδιασμός / ὁ ἐπισιτισμός (*продовольствием*)· 2. (*средствами, деньгами*) ἡ ἐπιδότηση[-ις], ἡ συνταξιοδότηση[-ις]· 3. (*гарантия*) ἡ ἐγγύηση: золотóе ~ τό ἀντίκρυσμα χρυσοῦ· ◇ социáльное ~ οἱ κοινωνικές ἀσφαλίσεις. **~иость** *ж* 1. ὁ ἐφοδιασμός, οἱ προμήθειες· 2. (*достаток*) ἡ εὐπορία, ἡ εὐημερία. **~ный** *прил.* εὔπορος, εὐκατάστατος.

обеспéчивать *несов.*, **обеспéчить** *сов.* 1. (*снабжать*) ἐφοδιάζω, προμηθεύω, χορηγῶ, ἐξασφαλίζω· 2. (*гарантировать*) ἐξασφαλίζω, ἐγγυῶμαι.

обеспокóить *сов.* 1. ἀνησυχῶ (*μετ.*), ἐνοχλῶ, προξενῶ ἀνησυχία[ν]. **~ся** ἀνησυχῶ (*ἀμετ.*), ταράζομαι.

обессúл||еть *сов.* ἀποκάμνω, ἐξαντλοῦμαι, ἀτονῶ. **~ивать** *несов.*, **~ить** *сов.* ἐξαντλῶ, ἀδυνατίζω (*μετ.*).

обесслáвить *сов.* δυσφημῶ, κακολογῶ, ἐξευτελίζω.

обессмéртить *сов.* ἀπαθανατίζω.

обесцвéтить *сов.*, **обесцвéчивать** *несов.* ἀποχρωματίζω, ξεχρωματίζω, ξεβάφω.

обесцéн||ение *с* τό χάσιμο τῆς ἀξίας, ἡ ἐξευτέλιση[-ις], ὁ ἐξευτελισμός / ἡ ὑποτίμηση[-ις] (*денег, тж. перен.*). **~ивать** *несов.* ἐξευτελίζω / ὑποτιμῶ (*деньги, тж. перен.*). **~иваться** ὑποτιμῶμαι, χάνω τήν ἀξία μου, ξεπέφτω. **~ить(ся)** *сов. см.* обесцéнивать(ся).

обесчéстить *сов.* ἀτιμάζω.

обéт *м* τό τάμα, τό τάξιμο, ἡ ὑπόσχεση: давáть ~ ὁρκίζομαι, τάζω· нарушáть ~ παραβαίνω τόν ὅρκο μου.

обетовáнн||ый *прил.*: землúя ~ая *библ.* ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

обещá||ние *с* ἡ ὑπόσχεση[-ις]: давáть ~ δίνω ὑπόσχεση· нарушáть своё ~ παραβαίνω τήν ὑπόσχεσή μου. **~ть** *сов. и несов.* ὑπόσχομαι, τάζω.

обжáлова||ние *с юр.* ἡ ἔφεση[-ις], ἡ ἔνσταση[-ις]: ~ приговóра ἡ ἔφεση τῆς ἀπόφασης. **~ть** *сов. юр.* κά(μ)νω ἔφεση.

обжéчь(ся) *сов. см.* обжигáть(ся)· ◇ обжёгшись на молокé, бýдешь дуть и нá воду *посл.* ὅποιος καεῖ στό χυλό φυσάει καί τό γιαοῦρτι.

обживáться *несов.* συνηθίζω, ἐξοικειώνομαι σ' ἕνα τόπο.

óбжиг *м*, **обжиг||áние** *с тех.* τό ψήσιμο, ἡ ὄπτηση[-ις]: ~áние íзвести ἡ ἀπασβέστωση[-ις].

обжигáть *несов.* 1. καίω, προκαλῶ ἔγκαυμα· 2. (*кирпич и т. п.*) ψήνω, ὀπτῶ: ~ íзвесть καίω ἀσβέστη, ἀπασβεστώνω. **~ся** 1. καίομαι, καίγομαι· 2. *перен.*, *разг.* τήν παθαίνω.

обжúться *сов. см.* обживáться.

обжóр||а *м, ж разг.* ὁ λαίμαργος, ὁ

φαγᾶς, ὁ λιμάρης, ὁ ἀδηφάγος. ~ство *с разг.* ἡ λαιμαργία, ἡ πολυφαγία, ἡ ἀδηφαγία.

обзавести́сь *сов.*, **обзаводи́ться** *несов. разг.* προμηθεύομαι, ἐφοδιάζομαι: ~ семьёй ἀποκτῶ οἰκογένεια, γίνομαι οἰκογενειάρχης· ~ хозя́йством νοικοκυρεύομαι, κάνω νοικοκυριό.

обзо́р *м* 1. (*действие*) ἡ ἐξέταση[-ις], ἡ ἐπιθεώρηση[-ις]· 2. (*в газете и т. п.*) ἡ ἀνασκόπηση[-ις]: междунаро́дный ~ διεθνής ἀνασκόπηση· ~ печа́ти ἀνασκόπηση τύπου.

обзыва́ть *несов.* βρίζω, ὀνειδίζω, λέγω κάτι ὑβριστικό.

обива́ть *несов.* ντύνω, σκεπάζω, (ἐπι-)στρώνω, ταπετσάρω· ◇ ~ поро́ги χτυπῶ ὅλες τίς πόρτες.

оби́вка *ж* 1. (*действие*) τό ντύσιμο, ἡ ἐπίστρωση, τό ταπετσάρισμα· 2. (*материал*) ἡ ταπετσαρία, τά ὑλικά τῆς ἐπίστρωσης.

оби́д||а *ж* ἡ προσβολή, τό πείραγμα, ἡ ἀδικία: терпе́ть ~ы ἀνέχομαι προσβολές· быть в ~е на кого́-л. εἶμαι δυσαρεστημένος μέ κάποιον· он на меня́ в ~е εἶναι κακιωμένος μαζύ μου· наноси́ть ~у προσβάλλω κάποιον· проглоти́ть ~у καταπίνω τή προσβολή· не дава́ть себя́ в ~у δέν ἐπιτρέπω νά μέ προσβάλλουν· не в ~у будь ска́зано *разг.* νά μή σοῦ κακοφανεῖ.

оби́де||ть *сов. см.* обижа́ть· приро́да не ~ла его́ здоро́вьем ἡ φύση δέν τόν ἀδίκησε σέ ὑγεία.

оби́деться *сов. см.* обижа́ться.

оби́д||но 1. *нареч.* προσβλητικά· 2. *безл.*: ~, что... εἶναι λυπηρό πού...· ~, что вы опозда́ли εἶναι λυπηρό πού ἀργήσατε· мне ~ λυποῦμαι πού. ~ный *прил.* προσβλητικός. **~чивость** *ж* ἡ εὐθιξία, ἡ εὐαισθησία. **~чивый** *прил.* εὔθικτος, εὐαίσθητος. **~чик** *м* ὁ ὑβριστής.

обижа́ть *несов.* 1. προσβάλλω, πειράζω, θίγω· 2. (*обделять, тж. чем*) ἀδικῶ. ~ся προσβάλλομαι, πειράζομαι, θίγομαι.

оби́женн||ый 1. *прич. от* оби́деть· 2. *прил.* προσβεβλημένος, πειραγμένος, θιγμένος: сде́лать ~ое лицо́ κάνω τόν προσβεβλημένο.

оби́л||ие *с* ἡ ἀφθονία, τό πλῆθος, ἡ δαψίλεια. ~ьный *прил.* ἄφθονος, δαψιλής, πλούσιος, πλουσιοπάροχος: ~ьный обе́д τό πλούσιο γεῦμα· ~ьный урожа́й ἡ ἄφθονη συγκομιδή, ἡ πλούσια σοδειά.

обиня́к *м разг.*: говори́ть ~а́ми μιλῶ μέ ὑπεκφυγές, μασσῶ τά λόγια μου· без ~о́в μέ εὐθύτητα, στά ἴσια, νέττα σκέτα.

обира́ть *несов. разг.* 1. (*собирать, снимать с грядок, деревьев и т. п.*) μαζεύω, συλλέγω, συναθροίζω· 2. *разг.* κλέβω, κατακλέβω: ~ до ни́тки κατακλέβω, ξεγυμνώνω, ἀφήνω θεόγυμνο.

обита́||емый *прич. и прил.* κατοικήσιμος. ~тель *м* ὁ κάτοικος. ~ть *несов.* οἰκῶ, κατοικῶ.

оби́тель *ж* 1. (*монастырь*) τό μοναστήρι[ον], ἡ μονή· 2. *перен.* ἡ κατοικία, ἡ διαμονή.

оби́ть *сов. см.* обива́ть.

обихо́д *м* ἡ χρήση[-ις]: предме́ты дома́шнего ~а ἀντικείμενα οἰκιακῆς καθημερινῆς χρήσης· пуска́ть в ~ βάζω σέ χρήση, λανσάρω· войти́ в ~ μπαίνω σέ χρήση, ἀρχίζω νά χρησιμοποιοῦμαι· вы́йти из ~а παύω νά χρησιμοποιοῦμαι, γίνομαι ἄχρηστος.

обка́рмливать *несов.* ὑπερτρέφω, παραταγίζω.

обката́ть *сов.*, **обка́тывать** *несов.* 1. (*делать гладким, ровным*) λειαίνω, ἰσιώνω: ~ доро́гу ἰσιώνω τό δρόμο· 2. (*в муке́*) ἀλευρώνω, ἀλευρῶ.

обкла́дывать *несов.* 1. (*класть вокруг, окружать*) βάζω γύρω-γύρω, περιβάλλω: ~ поду́шками βάζω γύρω-γύρω μαξιλάρια· 2. (*отделывать, облицовывать*) ἐπιστρώνω: ~ дёрном σκεπάζω μέ χλόη. ~ся (*чем-л.*) περιβάλλομαι.

обко́м *м* (областно́й комите́т) ἡ ἐπιτροπή περιοχῆς: ~ па́ртии ἡ ἐπιτροπή περιοχῆς τοῦ Κόμματος· ~ сою́за ἡ ἐπιτροπή περιοχῆς τοῦ συνδικάτου.

обкорми́ть *сов. см.* обка́рмливать.

обкорна́ть *сов. прям., перен. разг.* κουτσουρεύω, κολοβώνω, πετσοκόβω / ψαλλιδίζω (*тк. волосы*).

обкра́дывать *несов.* (κατα)κλέβω, καταληστεύω.

обку́ривать *несов.*, **обкури́ть** *сов.* 1. (*ульей и т. п.*) καπνίζω (*μετ.*)· 2. (*пропитать, закоптить дымом*) *разг.* μαυρίζω ἀπ' τόν καπνό· 3. (*трубку, мундштук*) μαυρίζω τό λουλά.

обла́ва *ж* 1. *охот.* ἡ παγάνα· 2. (*на людей*) τό μπλόκο.

облага́ть *несов.* (*налогом и т. п.*) ἐπιβάλλω φόρο[ν], φορολογῶ / δασμολογῶ (*тк. пошлиной*).

облагоде́тельствовать *сов. уст., ирон.* εὐεργετῶ, κά(μ)νω χάρη, κά(μ)νω καλωσύνη.

облагора́живать *несов.*, **облагоро́дить** *сов.* ἐξευγενίζω.

облада́||ние *с в разн. знач.* ἡ κατοχή, ἡ κτήση[-ις], ἡ ἀπόκτηση[-ις]. **~тель** *м* ὁ κάτοχος, ὁ κτήτωρ. **~ть** *несов.* 1. (*вла-*

деть кем-л., чем-л.) κατέχω, κέκτημαι, ἔχω· **2.** (*достоинствами, качествами и т. п.*) ἔχω: ~ть го́лосом ἔχω φωνή· ~ть си́лой во́ли ἔχω δυνατή θέληση· **3.** (*женщиной*) ἀποκτῶ, κάνω δική μου.

о́блак||о *с* **1.** τό σύννεφο, τό νέφος: грозово́е ~ ὁ μελανίας· дождевы́е ~а́ τά σύννεφα τῆς βροχῆς· пе́ристые ~а́ οἱ θύσανοι· кучевы́е ~а́ οἱ σωρεῖτες· слои́стые ~а́ τά στρωματοειδῆ νέφη· покрыва́ться ~а́ми σκεπάζομαι ἀπό σύννεφα, συννεφιάζω· **2.** (*клубы*) τό σύννεφο, τό νέφος: ~а́ пы́ли νέφη κονιορτοῦ, τά σύννεφα σκόνης· ~ ды́ма τό σύννεφο καπνοῦ· **3.** *перен.* (*тень, след*) ἡ σκιά, τό νέφος: по лицу́ её пробежа́ло ~ гру́сти τό πρόσωπό της τό συννέφιασε ἡ θλίψη· ◇ вита́ть в ~а́х ἀεροβατῶ, περπατῶ στά σύννεφα.

обла́мывать *несов.* σπάζω, τσακίζω, θραύω: ~ су́чья σπάζω τά κλωνάρια. ~ся σπάζομαι, τσακίζομαι.

обласка́ть *сов.* περιποιοῦμαι, χαϊδεύω, δείχνω στοργή.

областн||о́й *прил.* **1.** τῆς περιοχῆς: ~ центр τό κέντρο (τῆς) περιοχῆς· ~а́я конфере́нция ἡ συνδιάσκεψη (τῆς) περιοχῆς· **2.** (*свойственный какой-л. местности*) τοπικός: ~о́е сло́во ἡ τοπική λέξη.

о́блас||ть *ж* **1.** ἡ περιοχή· **2.** (*зона распространения чего-л.*) ἡ περιοχή, ἡ ζώνη: ~ ве́чной мерзлоты́ ἡ κατεψυγμένη ζώνη· **3.** (*отрасль знаний, деятельности и т. п.*) ὁ τομέας[-εύς], ὁ κλάδος: успе́хи в ~ти... ἐπιτυχίες στόν τομέα...· **4.** *анат.* ἡ χώρα, τό μέρος τοῦ σώματος: бо́ли в ~ти пе́чени πόνοι στό σηκώτι, πόνοι εἰς τήν χώραν τοῦ ἥπατος.

обла́тка *ж* **1.** *фарм.* τό καταπότι, τό χάπι, ἡ ὄστια: хини́н в ~х τό κινίνο χάπια· **2.** *церк.* ἡ ὄστια.

облач||а́ть *несов.* ντύνω, ἐνδύω / *церк.* φορῶ τά ἄμφια, βάζω τά ἄμφια. ~а́ться ἐνδύομαι, ντύνομαι / *церк.* φορῶ τά ἄμφια. ~е́ние *с* **1.** *уст.*, *шутл.* ἡ ἀμφίεση[-ις]· **2.** *церк.* τά ἄμφια. ~и́ть(ся) *сов. см.* облача́ть(ся).

о́блачн||ость *ж* ἡ συννεφιά, ἡ νέφωσις. ~ый *прил.* συννεφιασμένος, νεφελώδης: ~ое не́бо ὁ συννεφιασμένος οὐρανός· сего́дня ~о σήμερα εἶναι συννεφιά.

обла́ять *сов.* **1.** (*о собаке*) γαυγίζω, ἀρχίζω τό γαύγισμα· **2.** (*обругать*) *разг.* σκυλοβρίζω.

облег||а́ть *несов.* (*об одежде*) ἐφαρμόζω, πέφτω ἐφαρμοστά: э́то пла́тье хорошо́ ~а́ет фигу́ру αὐτό τό φόρεμα ἐφαρμόζει καλά στό σῶμα.

облегч||а́ть *несов.* **1.** ἐλαφρύνω, ξαλαφρώνω (*μετ.*)· **2.** (*упрощать*) ἁπλοποιῶ· **3.** (*делать менее трудным*) διευκολύνω· **4.** (*успокаивать*) ἀνακουφίζω. ~а́ться **1.** (*уменьшаться в весе*) ἐλαφρύνομαι, ἐλαφραίνω, ξαλαφρώνω (*ἀμετ.*), ἀνακουφίζομαι· **2.** (*об условиях труда и т. п.*) διευκολύνομαι, ξαλαφρώνω, ἁπλοποιοῦμαι· **3.** (*испытывать облегчение*) ἀνακουφίζομαι, καταπραΰνομαι. ~е́ние *с* **1.** (*действие*) ἡ διευκόλυνση[-ις] (*условий труда и т. п.*)/ ἡ ἁπλοποίηση[-ις] (*упрощение*)· **2.** (*чувство*) ἡ ἀνακούφιση[-ις]: вздохну́ть с ~е́нием ἀνασαίνω μέ ἀνακούφιση. ~и́ть (-ся) *сов. см.* облегча́ть(ся).

обледене́||лый *прил.* κατεψυγμένος, παγωμένος. ~ние *с* ἡ κατάψυξη[-ις], τό πάγωμα. ~ть *сов.* σκεπάζομαι μέ πάγο, παγώνω: па́луба ~ла τό κατάστρωμα σκεπάστηκε μέ πάγο, τό κατάστρωμα ἐπάγωσε.

облеза́ть *несов.* **1.** (*о животных*) τριχορροῶ, μαδῶ, πέφτει τό μάλλι μου/ πτερορροῶ (*о перьях*)· **2.** (*о лаке, краске и т. п.*) ξεβάφω, ξεθωριάζω.

обле́зл||ый *прил.* **1.** (*с вылезшей шерстью*) μαδημένος, ξεφτισμένος, ἀποτριχωμένος: ~ая ку́ртка ξεφτισμένο χιτώνιο. ~ мех μαδημένη γούνα· **2.** (*полинявший, с облезшей краской*) ξεθωριασμένος.

обле́зть *сов. см.* облеза́ть.

облека́ть *несов.* **1.** (*одевать во что-л.*) *уст.* ντύνω, ἐνδύω, τυλίγω, περιβάλλω· **2.** *перен.* (*выражать, воплощать в какой-л. форме*) ἐκφράζω, ἐνσαρκώνω, δίνω μορφή: ~ свои́ мы́сли в слова́ ἐκφράζω τίς σκέψεις μου μέ λέξεις· **3.** *перен.* (*властью и т. п.*) παρέχω, ἀπονέμω, δίνω: ~ дове́рием παρέχω ἐμπιστοσύνη· ◇ ~ та́йной καθιστῶ κάτι ἀπόρρητον. ~ся **1.** (*одеваться во что-л.*) ντύνομαι, ἐνδύομαι, τυλίγομαι: ~ся в тра́ур φορῶ πένθος, πενθῶ, μαυροφορῶ· **2.** *перен.* (*выражаться, воплощаться в какой-л. форме*) ἐκφράζομαι, ἐνσαρκώνομαι.

облени́ться *сов.* τεμπελιάζω, γίνομαι ὀκνός.

облепи́ть *сов.*, **облепля́ть** *несов.* **1.** (*покрывать со всех сторон*) σκεπάζω, κολλῶ: грязь облепи́ла колёса ἡ λάσπη ἐκόλλησε στούς τροχούς· **2.** (*обклеивать*) *разг.* κολλῶ, προσκολλῶ, ἐπικολλῶ: ~ сте́ну объявле́ниями γεμίζω τόν τοῖχον μέ ἀγγελίες, τοιχοκολλῶ ἀγγελίες· **3.** (*плотно окружать, густо покрывать*) *разг.* μαζεύομαι τριγύρω, σωριάζομαι, σκεπάζω.

облесе́ние *с* ἡ δάσωση[-ις], ἡ ἀναδάσω-

σῃ[-ις]: ~ степéй ἡ ἀναδάσωση τῶν στεππῶν.

облёт *м* ἡ περίπτηση[-ις]: ~ луны́ περίπτηση τῆς σελήνης.

облетáть *несов.*, **облетéть** *сов.* **1.** (*вокруг чего-л.*) πετῶ γύρω· **2.** *перен.* (*быстро распространяться — об известии и т. п.*) διαδίδομαι· **3.** (*осыпáться*) φυλλορροῶ, πέφτω, πίπτω: ли́стья облетéли (с дерéвьев) ἔπεσαν τά φύλλα (ἀπό τά δένδρα).

облéчь(ся) *сов. см.* облекáть(ся).

обливáть *несов.* περιχύνω, περιβρέχω· ◇ ~ когó-л. грязью συκοφαντῶ (*или* κακολογῶ) κάποιον. **~ся** περιχύνομαι, βρέχομαι, περεχιέμαι / περιλούζομαι (*делать обливание*)· ◇ ~ся слезáми χύνω (πικρά) δάκρυα· ~ся пóтом γίνομαι κάθιδρος, γίνομαι μούσκεμα ἀπ' τόν ἱδρῶτα· ~ся крóвью ματώνομαι· сéрдце крóвью обливáется ματώνει ἡ καρδιά σου.

облигáция *ж* ἡ ὁμολογία, τό χρεώγραφο[ν].

облизáть(ся) *сов. см.* обли́зывать(ся).

облизну́ться *однокр. к* обли́зываться.

обли́зывать *несов.* γλείφω, λείχω: ~ гу́бы γλείφω τά χείλια μου. **~ся** **1.** γλείφομαι, λείχομαι· **2.** *перен.* τρέχουν τά σάλια μου.

óблик *м* **1.** (*внешний вид*) ἡ ἐξωτερική ὄψη[-ις], ἡ μορφή: прия́тный ~ ἡ εὐχάριστη μορφή· принимáть ~ когó-л. παίρνω τήν μορφή (*или* τήν ὄψη) κάποιου· меня́ть свой ~ ἀλλάζω ὄψη· **2.** (*душевный склад*) τό ἦθος, ὁ ψυχικός κόσμος.

облисполкóм *м* (областнóй исполни́тельный комитéт) ἡ ἐκτελεστική ἐπιτροπή (τῶν σοβιέτ) τῆς περιοχῆς.

обли́ть *сов. см.* обливáть. **~ся** *см.* обливáться.

облиц||евáть *сов. см.* облицóвывать. **~óвка** *ж* ἡ ἐπίστρωση[-ις], ἡ ἐπένδυση[-ις]. **~óвочный** *прил.* τῆς ἐπίστρωσης. **~óвывать** *несов.* σκεπάζω, στρώνω, ἐπικαλύπτω.

oблич||áть *несов.* **1.** (*разоблачать*) ἀποκαλύπτω, ξεσκεπάζω, στηλιτεύω: ~ во лжи ξεσκεπάζω τό ψέμμα· **2.** (*обнаруживать*) φανερώνω, δείχνω. **~éние** *с* ἡ ἀποκάλυψη, τό ξεσκέπασμα, ἡ στηλίτευση[-ις]. **~и́тель** *м* ὁ στηλιτευτής. **~и́тельный** *прил.* στηλιτευτικός, κατηγορητήριος. **~и́ть** *сов. см.* обличáть 1.

обложéние *с* (*налогом*) ἡ φορολογία.

обложи́||ть *сов.* **1.** *см.* облагáть· **2.** *см.* обклáдывать· **3.** *безл.*: ~ло язы́к ἐγάνιασε ἡ γλῶσσα· нéбо ~ло ту́чами ὁ οὐρανός σκεπάστηκε ἀπό σύννεφα. **~ться** *см.* обклáдываться.

oблóжка *ж* τό ἐξώφυλλο[ν], τό κάλυμμα, τό σκέπασμα.

облокáчиваться *несов.*, **облокоти́ться** *сов.* ἀκουμπῶ (μέ τούς ἀγκῶνες).

облом||áть(ся) *сов. см.* облáмывать(ся). **~и́ть(ся)** *сов. см.* облáмывать(ся).

oблóм||ок *м* **1.** τό σπασμένο κομμάτι, τό συντρίμμι, τό θρύμμα· **2.** *перен.* τό ἐρείπιο, τό χάλασμα· **3.** **~ки** *мн.* (*корабля и т. п.*) τά συντρίμμια.

облупи́ть *сов.*, **облу́пливать** *несов.* ξεφλουδίζω, καθαρίζω: ~ яйцó ξεφλουδίζω τό αὐγό. **~ся** ξεφλουδίζομαι (*о коже*)/ σκάζω (*о штукатурке*).

облуч||áть *несов.* ὑποβάλλω στήν ἐνέργεια ἀκτίνων. **~éние** *с* ἡ ὑποβολή στήν ἐνέργεια ἀκτίνων. **~и́ть** *сов. см.* облучáть.

облучóк *м* τό κάθισμα τοῦ ἁμαξηλάτη.

облысéть *сов. см.* лысéть.

облюбовáть *сов.*, **облюбóвывать** *несов.* (*когó-л., что-л.*) διαλέγω, βρίσκω τοῦ γοῦστου μου.

обмáзать *сов.*, **обмáзывать** *несов.* **1.** ἀλείφω, χρίω, πασαλείβω / ἀσβεστώνω (*штукатуркой*)· **2.** (*пачкать*) *разг.* πασαλείβω, λερώνω. **~ся** (*запачкаться*) πασαλείβομαι, λερώνομαι.

обмáкивать *несов.*, **обмакну́ть** *сов.* βουτῶ.

обмáн *м в разн. знач.* ἡ ἀπάτη, τό ξεγέλασμα, ὁ δόλος, ἡ κατεργαριά: ~ зрéния ἡ ὀπτική ἀπάτη· не дáться в ~ δέν ξεγελιέμαι· вводи́ть когó-л. в ~ ἐξαπατῶ κάποιον. **~ный** *прил.* ἀπατηλός: ~ным путём μέ δόλο, μέ ἀπάτη.

обману́ть *сов. см.* обмáнывать· ~ ожидáния διαψεύδω τίς προσδοκίες. **~ся** *см.* обмáнываться.

обмáн||чивый *прил.* ἀπατηλός. **~щик** *м* ὁ ἀπατεώνας[-ών] / ὁ κατεργάρης (*мошенник*). **~ывать** *несов.* ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, ξεγελῶ: ~ывать довéрие ἀποδείχνομαι ἀνάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης. **~ываться** ἀπατῶμαι, (ξε)γελιέμαι: ~ываться в своих ожидáниях διαψεύδονται οἱ ἐλπίδες μου.

обмáтывать *несов.* τυλίγω, περιτυλίγω.

обмáхивать *несов.* **1.** (*веером*) ριπίζω, ἀερίζω (μέ τή βεντάλια)· **2.** (*пыль, сор с чегó-л.*) ξεσκονίζω. **~ся** κάνω ἀέρα μέ τή βεντάλια.

обмахну́ть *сов. см.* обмáхивать 1.

обмелé||ние *с* τό ρήχωμα. **~ть** *сов. см.* мелéть.

обмéн *м* ἡ ἀνταλλαγή / ἡ συναλλαγή (*товаров*): ~ мнéний ἡ ἀνταλλαγή γνω-

μῶν· ~ опытом ἡ ἀνταλλαγή πείρας· гóдный для ~а ἀνταλλάξιμος· предмéт ~а τό ἀντάλλαγμα· в ~ σέ ἀντάλλαγμα· ◇ ~ вещéств *физиол.* ὁ μεταβολισμός, ἡ ἐναλλαγή τῆς ὕλης. **~ивать** *несов.* ἀνταλλάσσω. **~иваться** κάνω ἀνταλλαγή, ἀνταλλάσσω, ἀλλάζω (*ἀμετ.*): ~иваться пи́сьмами ἀνταλλάσσουμε ἐπιστολές· ~иваться привéтствиями ἀνταλλάσσουμε χαιρετιστήρια. **~ять(ся)** *сов. см.* обмéнивать(ся).

обмéр *м* 1. (*площади и т. п.*) τό μέτρημα, ἡ καταμέτρηση[-ις]· 2. (*при продаже*) *разг.* ἡ ἀπάτη στό μέτρημα.

обмерéть *сов. см.* обмирáть.

обмéривать *несов.*, **обмéрить** *сов.*, **обмерять** *несов.* 1. μετρῶ, καταμετρῶ / *тк. с.-х.* χωρομετρῶ: ~ зéмельный учáсток (χωρο)μετρῶ τό οἰκόπεδο· 2. (*при продаже*) *разг.* ἐξαπατῶ στό μέτρημα.

обмести́ *сов. см.* обметáть I.

обметáть I *несов.* (*пыль и т. п.*) καθαρίζω, σκουπίζω / ξεσκονίζω, βγάζω τή σκόνη (*тк. пыль*).

обметá||ть II *сов.* 1. *см.* обмётывать· 2. *безл. разг.*: гýбы ~ло ἔβγαλε ἐξανθήματα στά χείλια.

обмётывать *несов.* (*петли и т. п.*) στριφώνω.

обмирáть *несов. разг.* κοκκαλώνω: ~ от стрáха (от ýжаса) κοκκαλώνω ἀπ' τό φόβο μου· он так и óбмер ἔμεινε κόκκαλο.

обмолáчивать *несов.* ἀλωνίζω.

обмóлв||иться *сов.* 1. (*оговориться*) κάνω λάθος στήν ὁμιλία· 2. (*сказать невзначай, проговориться*) *разг.* μοῦ ξεφεύγει κουβέντα: не ~ (ни еди́ным) слóвом δέν λέγω κουβέντα, δέν βγάζω λέξη. **~ка** *ж* (*оговорка*) τό λεκτικό λάθος, τό λάθος τῆς γλώσσας.

обмолóт *м с.-х.* τό ἀλώνισμα, ὁ ἀλωνισμός. **~и́ть** *сов. см.* обмолáчивать.

обморáживать *несов.*, **обморóзить** *сов.* κρυοπαγῶ, παγώνω (*μετ.*). ~ся κρυοπαγῶ, παγώνω (*ἀμετ.*).

óбморок *м* ἡ λιποθυμία, ἡ λιγοθυμιά: пáдать в ~ λιποθυμῶ, λιγοθυμῶ.

обмотáть *сов. см.* обмáтывать.

обмóтк||а *ж* 1. *эл.* τό τύλιγμα, ἡ περιτύλιξη[-ις]· 2. ~и *мн.* (*на ногах*) οἱ περικνημίδες.

обмочи́ть *сов.* βρέχω, μουσκεύω. ~ся βρέχομαι· ◇ ребёнок обмочи́лся *разг.* τό μωρό κατουρήθηκε.

обмундир||овáние *с* 1. (*действие*) ὁ ἐφοδιασμός μέ ἱματισμό· 2. (*одежда*) ἡ στολή, ἡ ἐξάρτυση. **~овáть** *сов.*, **~óвывать** *несов.* ἐφοδιάζω μέ ἱματισμό, ἐξαρτύω.

обмывáть *несов.*, **обмы́ть** *сов.* πλύνω, πλένω, νίπτω. ~ся πλύνομαι, πλένομαι, νίπτομαι.

обмякáть *несов.*, **обмя́кнуть** *сов.* 1. μαλακώνω (*ἀμετ.*), μουσκεύομαι· 2. *перен.* γίνομαι πλαδαρός.

обнаглéть *сов. см.* наглéть.

обнадёживать *несов.*, **обнадёжить** *сов.* δίνω ἐλπίδες, ὑπόσχομαι.

обнаж||áть *несов.* 1. (ἀπο)γυμνώνω, ξεγυμνώνω: ~ гóлову βγάζω τό καπέλλο μου, μένω ἀσκεπής· вéтер ~и́л дерéвья ὁ ἄνεμος ξεγύμνωσε τά δένδρα· 2. (*делать видимым, доступным*) ἀποκαλύπτω, ἀφήνω ἀκάλυπτο: ~ сáблю ξεσπαθώνω, τραβῶ τό σπαθί μου· ~ нерв ἀποκαλύπτω τό νεῦρο[ν]· ~ флáнги *воен.* ἀφήνω ἀκάλυπτα τά πλευρά· 3. *перен.* φανερώνω, ἀποκαλύπτω, βγάζω στά φανερά: ~ противорéчия ἀποκαλύπτω τίς ἀντιθέσεις. **~áться** 1. ἀπογυμνώνομαι, ξεγυμνώνομαι· 2. (*делаться видимым, доступным*) ἀποκαλύπτομαι: нерв ~и́лся φάνηκε τό νεῦρο[ν]· 3. *перен.* φανερώνω, ἀποκαλύπτομαι. **~ённый** 1. *прич. от* обнажи́ть· 2. *прил.* γυμνός: с ~ённой головóй ἀσκεπής, ξεσκούφωτος· с ~ёнными ногáми ξυπόλητος, γυμνόπους· ~ённая натýра *жив.* τό γυμνό. **~и́ть(ся)** *сов. см.* обнажáть(ся).

обнарóдова||ние *с* ἡ ἀνακοίνωση[-ις], ἡ κοινοποίηση[-ις]. **~ть** *сов.* ἀνακοινώνω, κοινοποιῶ, διακηρύττω: ~ть укáз ἀνακοινώνω τό διάταγμα.

обнарyж||éние *с* (*преступления и т. п.*) ἡ ἀνακάλυψη[-ις], ἡ ἀποκάλυψη[-ις], τό ξεσκέπασμα, τό φανέρωμα. **~ивать** *несов.* 1. (*делать видимым, показывать*) φανερώνω, δείχνω, ἀποκαλύπτω: ~ивать рáдость ἐκδηλώνω χαρά· 2. (*выказывать, проявлять*) ἐκδηλώνω, φανερώνω, ἐμφανίζω· 3. (*отыскивать*) ἀνακαλύπτω, βρίσκω, εὑρίσκω / ἀποκαλύπτω (*раскрывать*). **~иваться** 1. (*становиться видимым*) φανερώνομαι, ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι· 2. (*проявляться — о способностях и т. п.*) ἐκδηλώνομαι, φανερώνομαι, ἐμφανίζομαι· 3. (*отыскиваться*) ἀνακαλύπτομαι, βρίσκομαι, εὑρίσκομαι / ἀποκαλύπτομαι (*выясняться, раскрываться*). **~ить(ся)** *сов. см.* обнарýживать(ся).

обнести́ *сов. см.* обноси́ть.

обнимáть *несов.* 1. ἀγκαλιάζω, ἐναγκαλίζομαι: крéпко ~ σφιχταγκαλιάζω· 2. *перен.* (*охватывать*) ἀγκαλιάζω, πιάνω, (συμ)περιλαμβάνω / καταλαμβάνω (*пони-*

мать). ~ся ἀγκαλιάζομαι, ἐναγκαλίζομαι.

обнища́||ние *с* ἡ ἐξαθλίωση[-ις]. ~ть *сов*. περιπίπτω εἰς ἔνδειαν, φτωχαίνω, πτωχεύω.

обнови́ть(ся) *сов. см.* обновля́ть(ся).

обно́вка *ж разг.* τό καινούργιο πρᾶγμα.

обновл||е́ние *с* ἡ ἀνανέωση[-ις], ἡ ἀνακαίνιση[-ις]. **~ённый** *прич. и прил.* ἀνανεωμένος, ἀνακαινισμένος. **~я́ть** *несов.* 1. ἀνανεώνω, ἀνακαινίζω· 2. (*реставрировать*) ἐπισκευάζω, ἀναστηλώνω· 3. (*надевать, употреблять в первый раз*) *разг.* πρωτοφορῶ, πρωτοβάζω, δοκιμάζω πρώτη φορά. **~я́ться** ἀνανεώνομαι, ἀνακαινίζομαι.

обноси́ть *несов.* 1. (*окружать*) περιφράζω, περιτριγυρίζω / περιτοιχίζω (*стеной*)· 2. (*кушаньем*) *уст.* κερνῶ, τρατάρω, σερβίρω· 3. (*пропускать, обходя с угощением*) *уст.* παραλείπω κάποιον στό τρατάρισμα.

обноси́ться *сов.* 1. (*износить всё своё платье*) λυώνω τά ροῦχα μου· 2. (*об одежде*) φθείρομαι, φαγώνομαι, τρίβομαι.

обню́хать *сов.*, **обню́хивать** *несов.* ὀσφραίνομαι, μυρίζω.

обня́ть(ся) *сов. см.* обнима́ть(ся).

обо *предлог см.* о I.

обобра́ть *сов. см.* обира́ть.

обобщ||а́ть *несов.* γενικεύω. **~е́ние** *с* ἡ γενίκευση[-ις]: де́лать ~е́ние γενικεύω.

обобществ||и́ть *сов. см.* обобществля́ть. **~ле́ние** *с* ἡ κοινωνικοποίηση[-ις], ἡ κολλεκτιβοποίηση[-ις]. **~ля́ть** *несов.* κοινωνικοποιῶ, κολλεκτιβοποιῶ.

обобщи́ть *сов. см.* обобща́ть.

обогати́ть *сов.*, **обогаща́ть** *несов. в разн. знач.* πλουτίζω (*μετ.*): ~ руду́ ἐμπλουτίζω τό μετάλλευμα· ~ страну́ πλουτίζω τή χώρα. **~ся** *в разн. знач.* πλουτίζω (*ἀμετ.*).

обогаще́ние *с в разн. знач.* ὁ πλουτισμός.

обогна́ть *сов. см.* обгоня́ть.

обогну́ть *сов. см.* огиба́ть.

обоготворе́ние *с* ἡ ἀποθέωση[-ις], ἡ θεοποίηση[-ις].

обоготвори́ть *сов.*, **обоготворя́ть** *несов.* θεοποιῶ, ἀποθεώνω.

обогрева́ть *несов.*, **обогре́ть** *сов.* ζεσταίνω, θερμαίνω. ~ся ζεσταίνομαι, θερμαίνομαι.

о́бод *м* (*у колеса*) ἡ στεφάνη τοῦ τροχοῦ, ἡ ἄντυξ, τό σῶτρο[ν].

ободра́ть *сов. см.* обдира́ть.

ободр||е́ние *с* ἡ ἐνθάρρυνση[-ις], ἡ ἐμψύχωση[-ις]. **~и́тельный** *прил.* ἐνθαρρυντικός, ἐγκαρδιωτικός.

ободри́ть *сов.*, **ободря́ть** *несов.* ἐνθαρρύνω, ἐμψυχώνω, ἐγκαρδιώνω. ~ся ἐνθαρρύνομαι, ἐμψυχώνομαι, ἐγκαρδιώνομαι.

обожа́||ние *с* ἡ λατρεία, ὁ θαυμασμός. **~тель** *м разг. ирон.* ὁ λάτρης, ὁ θαυμαστής. **~ть** *несов.* λατρεύω / θαυμάζω (*тк. кого-л.*).

обожда́ть *сов. разг.* περιμένω, ἀναμένω.

обожеств||и́ть *сов. см.* обожествля́ть. **~ле́ние** *с* ἡ ἀποθέωση[-ις], ἡ θεοποίηση[-ις]. **~ля́ть** *несов.* ἀποθεώνω, θεοποιῶ.

обо́з *м в разн. знач.* ἡ ἐφοδιοπομπή: продово́льственный ~ ἡ ἐφοδιοπομπή τροφίμων, ἡ ἐπιμελητεία.

обозва́ть *сов. см.* обзыва́ть.

обозли́ть *сов.* ἐξοργίζω, ἐξαγριώνω, θυμώνω. **~ся** ἐξοργίζομαι, ἀξαγριώνομαι, θυμώνω (*ἀμετ.*).

обознава́ться *несов.*, **обозна́ться** *сов. разг.* παίρνω γιά..., παραγνωρίζω, παρομοιάζω.

обознач||а́ть *несов.* 1. (*делать знак, метку*) σημειώνω, σημαδεύω, παριστάνω· 2. (*значить*) σημαίνω, ἐμφαίνω, ὑποδηλώνω / δείχνω (*указывать*). **~а́ться** φαίνομαι, φανερώνομαι, ἐκδηλώνομαι (*обнаруживаться*)/ διακρίνομαι, διαγράφομαι (*вырисовываться*). **~е́ние** *с* τό σημεῖο[ν]: усло́вные ~е́ния τά συνθηματικά σημεῖα.

обозна́чить *сов.* 1. *см.* обознача́ть 1· 2. (*сделать заметным*) φανερώνω, προβάλλω· 3. *мат.* παριστάνω. **~ся** *см.* обознача́ться.

обозр||ева́тель *м* ὁ σχολιαστής. **~ева́ть** *несов.* 1. ἀγκαλιάζω μέ τό βλέμμα, βλέπω, κοιτάζω: ~ева́ть окре́стности βλέπω τά περίχωρα· 2. *перен.* (*в печати и т. п.*) κάνω ἀνασκόπηση, γράφω σχόλιο. **~е́ние** *с* 1. (*в печати и т. п.*) ἡ ἀνασκόπηση[-ις], ἡ ἐπισκόπηση[-ις]: междунаро́дное ~е́ние ἡ διεθνής ἐπισκόπηση· спорти́вное ~е́ние ἡ ἀθλητική ἀνασκόπηση· литерату́рное ~е́ние ἡ λογοτεχνική ἀνασκόπηση[-ις]· 2. *театр.* ἡ ἐπιθεώρηση[-ις].

обозре́ть *сов. см.* обозрева́ть.

обо́и *мн.* τό χαρτί ταπετσαρίας, ἡ ταπετσαρία τοῦ τοίχου.

обо́их *род.*, *вин. п. от* о́ба.

обо́йма *ж* 1. *воен.* ὁ γεμιστήρας[-ήρ]· 2. *тех.* τό κράτυσμα.

обойму́ *разг. буд. вр. от* обня́ть *и* объя́ть.

обойти́ *сов. см.* обходи́ть.

обойти́сь *сов. см.* обходи́ться· э́то ему́ до́рого обойдётся! *перен.* αὐτό θά τοῦ

στοιχίσει ἀκριβά!· всё обошлóсь благополýчно ὅλα πῆγαν καλά.

обóйщик *м* ὁ ταπετσιέρης.

обокрáсть *сов. см.* обкрáдывать.

оболóчка *ж* 1. τό (περι)κάλυμμα, τό περίβλημα· 2. *перен.* τό περίβλημα· 3. *анат.*: слизистая ~ ὁ βλεν(ν)ογόνος ὑμήν· рáдужная ~ ἡ ἶρις τοῦ ὀφθαλμοῦ· роговáя ~ ὁ κερατοειδής χιτών.

обольсти́тель *м* ὁ ἀποπλανητής, ὁ ξελογιαστής. ~**ный** *прил.* δελεαστικός, ξελογιαστικός, σαγηνευτικός.

обольсти́ть *сов.*, **обольщáть** *несов.* 1. δελεάζω, βαυκαλίζω, ξελογιάζω· 2. *уст.* ἀποπλανῶ. ~**ся** δελεάζομαι, ἀφήνω νά παρασυρθῶ: обольщáться надéждами βαυκαλίζομαι μέ τήν ἐλπίδα· не обольщáйся! μή δελεάζεσαι!

обольщéние *с* 1. (*действие*) ἡ ἀποπλάνηση[-ις], τό ξελόγιασμα, ἡ σαγήνευση[-ις]· 2. (*соблазн*) ὁ πειρασμός.

обомлéть *сов. разг.* μένω κόκκαλο, ἀπομένω μέ τό στόμα ἀνοιχτό.

обоня́||ние *с* ἡ ὄσφρησή[-ις]. ~**тельный** *прил.* ὀσφρητικός, οσφραντικός. ~**ть** *несов.* ὀσφραίνομαι, μυρίζω, παίρνω μυρωδιά.

оборáчив||ать *несов.* γυρίζω, στρίβω, στρέφω (*μετ.*): ~ лицó στρέφω τό πρόσωπο. ~**аться** 1. (*поворачиваться*) στρέφομαι, γυρίζω (*ἀμετ.*)· 2. (*о капитале и т. п.*) κυκλοφορῶ· 3. (*об обстоятельствах и т. п.*) παίρνω τροπή, πηγαίνω: дéло ~ается плóхо ἡ ὑπόθεση παίρνει ἄσχημη τροπή· 4. (*успеть сделать, вернуться*) *разг.* γυρίζω· 5. (*превращаться в кого-л.*) μεταμορφώνομαι.

оборвáнец *м* ὁ κουρελιάρης, ὁ κουρελῆς.

обóрванный *прич. и прил.* κουρελιασμένος, ρακώδης, καταξεσχισμένος.

оборвáть(ся) *сов. см.* обрывáть(ся).

обóрка *ж* ὁ φαρμπαλᾶς.

оборóн||а *ж* ἡ ἄμυνα: противовоздýшная ~ ἡ ἀντιαεροπορική ἄμυνα· береговáя ~ ἡ παράκτια[-ος] ἄμυνα· лúния ~ы ἡ ἀμυντική γραμμή· занимáть ~у κατέχω ἀμυντική θέση· переходи́ть к ~е περνῶ σέ ἄμυνα.

оборонúтельный *прил.* ἀμυντικός, ἀμυντήριος: оборонúтельные сооружéния οἱ ἀμυντικές ἐγκαταστάσεις, οἱ ὀχυρώσεις.

оборóнн||ый *прил.* ἀμυντικός, τῆς ἄμυνας: ~ая промы́шленность ἡ βιομηχανία πολεμικῆς ἄμυνας.

обороноспосóбность *ж* ἡ ἀμυντική ἱκανότητα.

обороня́ть *несов.* ὑπερασπίζω, προασπίζω, ἀμύνομαι τινός. ~**ся** ἀμύνομαι.

оборóт *м* 1. ἡ (περι)στροφή, ὁ γῦρος, τό γύρισμα: ~ колесá ἡ στροφή τοῦ τροχοῦ, τό γύρισμα τῆς ρόδας· 2. *эк.* ἡ κυκλοφορία: дéнежный ~ ἡ χρηματική κυκλοφορία· торгóвый ~ ἡ κυκλοφορία τῶν ἐμπορευμάτων, οἱ ἐμπορικές δοσοληψίες· ~ капитáла ἡ κυκλοφορία τοῦ κεφαλαίου· 3. (*обратная сторона*) ἡ ἀνάποδη, τά νῶτα, τό πίσω μέρος: на ~е ὄπισθεν· дéлать нáдпись на ~е ὀπισθογραφῶ· 4. *перен.* (*поворот, направление*) ἡ τροπή, ὁ δρόμος, ἡ κατεύθυνση[-ις]: дéло принимáет плохóй ~ ἡ ὑπόθεση παίρνει ἄσχημη τροπή· 5. (*выражение*) ἡ ἔκφραση[-ις]: ~ рéчи ἡ ἔκφραση· непрáвильный ~ рéчи ἡ λαθεμένη ἔκφραση· ◇ пусти́ть в ~ θέτω (*или* βάζω) σέ κυκλοφορία· взять когó-л. в ~ *разг.* σφίγγω τά λουριά κάποιου.

óборотень *м фольк.* ὁ καλλικάντζαρος.

оборóтистый *прил. разг.* ἐπιδέξιος, καπάτσος, ἐπιτήδειος.

обороти́ть(ся) *сов. см.* оборáчивать(ся).

оборóтлив||ость *ж разг.* ἡ ἐπιδεξιότητα, ἡ καπατσοσύνη, ἡ ἐπιτηδειότητα. ~**ый** *прил.* ἐπιδέξιος, καπάτσος, ἐπιτήδειος: ~ый человéк ὁ καπάτσος ἄνθρωπος.

оборóтн||ый *прил.* 1. (*противоп. лицевой*): ~ая сторонá ἡ ἄλλη ὄψη[-ις], ἡ ἀνάποδη· 2. *эк.* κυκλοφοριακός: ~ капитáл τό κυκλοφοριακό κεφάλαιο· ◇ ~ая сторонá медáли ἡ ἄλλη πλευρά τοῦ νομίσματος.

обору́дова||ние *с в разн. знач.* ὁ ἐξοπλισμός, ἡ ἐγκατάσταση[-ις]: промы́шленное ~ ὁ βιομηχανικός ἐξοπλισμός· маши́нное ~ οἱ μηχανές ἐργοστασίου· нóвое ~ οἱ νέες ἐγκαταστάσεις. ~**ть** *сов. и несов.* ἐξοπλίζω, ἐφοδιάζω μέ μηχανές.

обосновáние *с* ἡ στήριξη, ἡ τεκμηρίωση[-ις].

обоснóванн||ость *ж* τό βάσιμο[ν], ἡ βασιμότητα[-ης]: ~ трéбования ἡ βάσιμη ἀπαίτηση. ~**ый** 1. *прич. от* обосновáть· 2. *прил.* βάσιμος, στέρεος.

обосновáть *сов.*, **обоснóвывать** *несов.* (ὑπο)στηρίζω, βασίζω, ἀποδεικνύω μέ ἐπιχειρήματα. ~**ся** (*обживаться, устраиваться*) ἐγκαθίσταμαι, ἐγκατασταίνομαι.

обосóб||ить(ся) *сов. см.* обособля́ть(ся). ~**лéние** *с* 1. (*действие*) τό ξεχώρισμα, ἡ ἀπομόνωση· 2. (*состояние*) ἡ μόνωση. ~**ленный** 1. *прич. от* обосóбить· 2. *прил.* ἀπομονωμένος, μεμονωμένος. ~**ля́ть** *несов.* (ξε)χωρίζω, ἀπομονώνω. ~**ля́ться** (ξε)χωρίζομαι, ἀπομονώνομαι.

обострéние *с* ἡ ὄξυνση[-ις], ἡ ἔνταση[-ις], ἡ ἐπιδείνωση[-ις]: ~ клáссовой борьбы́ ἡ ὄξυνση τῆς ταξικῆς πάλης· ~ экономи́ческого кри́зиса ἡ ἐπιδείνωση τῆς οἰκονομικῆς κρίσης.

обостри́ть *сов.*, обостря́ть *несов.* ὀξύνω, ἐντείνω, ἐπιδεινώνω, χειροτερεύω: ~ отношéния χειροτερεύω τίς σχέσεις· ~ противорéчия ὀξύνω τίς ἀντιθέσεις. ~ся 1. (*о чертах лица*) γίνομαι σουβλερός· 2. *перен.* ὀξύνομαι, ἐπιδεινώνομαι, χειροτερεύω, ἐντείνομαι.

обо́чина *ж* (*дороги*) ἡ ἄκρη τοῦ δρόμου.

обою́дн||о *нареч.* ἀμοιβαία[-ως]. ~ость *ж* ἡ ἀμοιβαιότητα[-ης]. ~ый *прил.* ἀμοιβαῖος, κοινός: по ~ому соглáсию μέ ἀμοιβαία (*или* κοινή) συμφωνία.

обоюдоо́стрый *прил.* 1. ἀμφίστομος, δίκοπος· 2. *перен.* δίκοπος.

обрабáтывать *несов.*, обрабо́тать *сов.* 1. κατεργάζομαι / ἀργάζω (*кожу*)/ καλλιεργῶ (*землю*)· 2. (*написанное*) δουλεύω (κάτι), ἐπεξεργάζομαι, ρετουσάρω, σμιλεύω: ~ статью́ ἐπεξεργάζομαι (*или* δουλεύω) τό ἄρθρο· ◇ ~ кого́-л. *груб.* ψήνω κάποιον.

обрабо́тка *ж* 1. ἡ κατεργασία, τό δούλεμα / τό ἄργασμα (*кожи*)/ ἡ καλλιέργεια (*земли́*): маши́нная ~ ἡ μηχανική κατεργασία· ручнáя ~ ἡ κατεργασία μέ τό χέρι· 2. (*написанного*) ἡ ἐπεξεργασία, τό δούλεμα: ~ статьи́ ἡ ἐπεξεργασία ἄρθρου· театрáльная ~ ἡ θεατρική διασκευή.

обрáдовать(ся) *сов. см.* рáдовать(ся).

о́браз I *м* 1. (*облик, вид*) ἡ εἰκόνα[-ών], ἡ μορφή· 2. (*характер, склад*) ὁ τρόπος: ~ жи́зни ὁ τρόπος ζωῆς, ὁ τρόπος τοῦ ζῆν· ~ мы́слей ὁ τρόπος τῆς σκέψης· 3. (*способ*) ὁ τρόπος: нéкоторым ~ом τρόπον τινά, κατά κάποιο τρόπο· глáвным ~ом κυρίως, πρό παντός, κατ' ἐξοχήν· рáвным ~ом κατά τόν ἴδιο τρόπο· каки́м ~ом? μέ ποιό τρόπο;, μέ τί τρόπο;· никóим ~ом μέ κανένα τρόπο, κατ' οὐδένα τρόπο· таки́м ~ом ἔτσι, κατ' αὐτό τόν τρόπο· 4. *лит.*, *иск.* ἡ εἰκόνα[-ών], ἡ παράσταση[-ις]: мы́слить ~ами σκέπτομαι παραστατικά· худóжественный ~ ἡ καλλιτεχνική εἰκόνα· ◇ обстоя́тельство ~а дéйствия *грам.* ὁ τροπικός προσδιορισμός· по ~у и подóбию (*чьему-л.*) κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωση.

о́браз II *м церк.* ἡ εἰκόνα[-ών], τό εἰκόνισμα.

образ||éц *м* 1. (*для изготовления, показа и т. п.*) τό δεῖγμα, τό μοντέλο: нóвые ~цы́ νέα μοντέλα· журнáл ~цóв τό δειγματολόγιο[ν]· ~ вы́шивки τό σχέδιο κεντήματος· 2. (*пример*) τό πρότυπο[ν], τό παράδειγμα, τό ὑπόδειγμα: приня́ть за ~ (*человека, поведение и т. п.*) παίρνω παράδειγμα· приня́ть чтó-л. за ~ παίρνω ὡς δεῖγμα· ~ трудовóго герои́зма τό πρότυπο ἐργατικοῦ ἡρωϊσμοῦ· по ~цу́ κατά τό ὑπόδειγμα.

о́бразн||ый *прил.* παραστατικός: ~ое выражéние ἡ παραστατική ἔκφραση.

образовáни||е I *с* 1. (*действие*) ἡ διαμόρφωση[-ις], ὁ σχηματισμός / ἡ ἵδρυση[-ις] (*государства и т. п.*): ~ слов ὁ σχηματισμός λέξεων· 2. (*результат*) ἡ διαμόρφωση[-ις], ὁ σχηματισμός: вулкани́ческие ~я τά ἡφαιστειογενῆ στρώματα.

образовáние II *с в разн. знач.* ἡ ἐκπαίδευση[-ις], ἡ μόρφωση[-ις]: начáльное ~ ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευση· срéднее ~ ἡ μέση ἐκπαίδευση· вы́сшее ~ ἡ ἀνωτάτη ἐκπαίδευση· давáть ~ ἐκπαιδεύω, διδάσκω, δίνω μόρφωση· получи́ть ~ σπουδάζω, μορφώνομαι.

образóванн||ость *ж* ἡ μόρφωση[-ις]. ~ый *прил.* μορφωμένος, πεπαιδευμένος, πολυμαθής.

образовáть I, II *сов. см.* образóвывать I, II. ~ся *см.* образóвываться· ◇ всё образу́ется ὅλα θά τακτοποιηθοῦν, ὅλα θά πᾶνε καλά.

образóвывать I *несов.* σχηματίζω, ὀργανώνω, συγκροτῶ: ~ коми́ссию συγκροτῶ (*или* σχηματίζω) ἐπιτροπή· ~ партизáнский отря́д ὀργανώνω παρτιζάνικο τμῆμα.

образóвывать II *несов.* (*обучать*) ἐκπαιδεύω, μορφώνω.

образóвываться *несов.* σχηματίζομαι, ὀργανώνομαι, συγκροτοῦμαι.

образу́мить *сов.* (*кого-л.*) σωφρονίζω, συνετίζω: ~ когó-л. σωφρονίζω κάποιον. ~ся σωφρονίζομαι, συνετίζομαι, βάζω μυαλό.

образу́ющая *ж мат.* ἡ γενέτειρα.

образцóвый *прил.* ὑποδειγματικός, παραδειγματικός.

обрáзчик *м* 1. *см.* образéц 1· 2. (*ткани, бумаги и т. п.*) τό δεῖγμα· 3. *перен.* (*наглядное свидетельство чего-л.*) τό πρότυπο.

обрам||лéние *с* ἡ πλαισίωσις, τό πλαισίωμα, τό κορνιζάρισμα. ~ля́ть *несов.* *в разн. знач.* πλαισιώνω / κορνιζάρω (*тк. картину*).

обрастáть *несов.*, **обрасти́** *сов.* 1. σκεπάζομαι, γεμίζω: ~ волосáми, шéрстью

μαλλιάζω, σκεπάζομαι ἀπό μαλλιά· обрасти́ гря́зью γεμίζω ἀπό λάσπη, καταλασπώνομαι· 2. (*домами, садами и т. п.*) γεμίζω, περιβάλλομαι: города́ обросли́ посёлками οἱ πόλεις γέμισαν γύρω ἀπό προάστεια.

обрати́ть *сов. см.* обраща́ть. **~ся** *см.* обраща́ться 1—4· ◇ ~ся в бе́гство τρέπομαι εἰς φυγήν, τό βάζω στά πόδια.

обра́ти||о *нареч.* 1. (*назад*) πίσω, πρός τά (ὀ)πίσω: ~ идти́, е́хать πηγαίνω (*или* γυρίζω) (ὀ)πίσω, ἐπιστρέφω· дава́ть ~ δίνω πίσω, ἐπιστρέφω· брать ~ παίρνω πίσω· туда́ и ~ νά πᾶς καί νἄρθεις· биле́т туда́ и ~ εἰσιτήριο μέ ἐπιστροφή· 2. (*противоположно, наоборот*) ἀντίστροφα, ἀντιστρόφως: ~ пропорциона́льный *мат.* ἀντιστρόφως ἀνάλογος· ~ де́йствующий ἀναδρομικός. **~ый** *прил. в разн. знач.* ἀντίθετος, ἀντίστροφος: ~ый путь ἡ ἐπιστροφή, ἡ ἐπάνοδος· ~ый ход ὄπισθεν· ~ый смысл ἡ ἀντίθετη σημασία· ~ая сторона́ ἡ ἀνάποδη· ~ая сторона́ Луны́ ἡ ἀθέατη πλευρά τῆς σελήνης· в ~ую сто́роиу πρός τήν ἀντίθετη κατεύθυνση· ~ой по́чтой μέ τό πρῶτο ταχυδρομεῖο· располага́ть в ~ом поря́дке τοποθετῶ ἀντιστρόφως· ◇ ~ый биле́т *ж.-д.* τό εἰσιτήριο ἐπιστροφῆς· име́ть ~ую си́лу *юр.* ἔχω ἀναδρομικὴν ἰσχύν.

обраща́ть *несов.* 1. (*направлять*) γυρίζω, στρέφω, μεταστρέφω: ~ ору́жие про́тив неприя́теля στρέφω τά ὅπλα κατά τοῦ ἐχθροῦ· ~ взо́ры на кого́-л., на что́-либо στρέφω τά βλέμματά μου πρός κάποιον (*или* πρός κάτι)· ~ внима́ние на что́-л. στρέφω τήν προσοχή, ἐφιστῶ τήν προσοχή· ~ на себя́ внима́ние κινῶ τήν προσοχή, προσελκύω τήν προσοχή· 2. (*убеждать, склонять к чему-л.*) προσηλυτίζω· 3. (*превращать*) μεταβάλλω, μεταμορφώνω, μετατρέπω· ◇ ~ в бе́гство кого́-л. τρέπω εἰς φυγήν κάποιον· ~ в шу́тку что́-л. τό γυρίζω στό ἀστεῖο· ~ на путь и́стины *шутл.* ἐπαναφέρω κάποιον στό δρόμο τῆς ἀληθείας, ἐπαναφέρω κάποιον στόν ἴσιο δρόμο. **~ся** 1. (*поворачиваться*) γυρίζω, στρέφομαι: ~ся лицо́м к све́ту στρέφω τό πρόσωπό μου πρός τό φῶς· 2. (*превращаться*) μεταμορφώνομαι, μεταβάλλομαι, ἀλλάζω· 3. (*к науке и т. п.*) προστρέχω, καταφεύγω: ~ся к первоисто́чникам προστρέχω στίς πρῶτες πηγές· 4. (*с какими-л. словами, просьбой и т. п.*) ἀπευθύνομαι, ἀποτείνομαι: ~ся к кому́-л. с улы́бкой ἀπευθύνομαι μέ χαμόγελο σέ κάποιον· ~ся за по́мощью к кому́-л. ζητῶ βοήθεια ἀπό κάποιον· ~ся с призы́вом к кому́-л. κάνω ἔκκλησιν πρός κάποιον· ~ся с вопро́сом ἐρωτῶ, βάζω ἐρώτημα· 5. *эк.* (*оборачиваться*) κυκλοφορῶ· 6. (*обходиться с кем-л., с чем-л.*) φέρνομαι, συμπεριφέρομαι, μεταχειρίζομαι: хорошо́ ~ся φέρνομαι καλά, συμπεριφέρομαι καλά· ду́рно (пло́хо) ~ся κακομεταχειρίζομαι, φέρνομαι ἄσχημα, ἀποπαίρνω· 7. (*пользоваться, применять*) (μετα)χειρίζομαι, χρησιμοποιῶ: уме́ло ~ся с че́м-л. χειρίζομαι κάτι ἐπιδέξια.

обраще́ни||е *с* 1. (*превращение*) ἡ μεταμόρφωση[-ις], ἡ μεταβολή· 2. (*оборот, круговорот*) ἡ κυκλοφορία: това́рное ~ ἡ ἐμπορευματική κυκλοφορία· де́нежное ~ ἡ νομισματική κυκλοφορία· ~ плане́т *астр.* ἡ περιστροφή τῶν πλανητῶν· пуска́ть в ~ что́-л. βάζω σέ κυκλοφορία, κυκλοφορῶ· изъя́ть из ~я ἀποσύρω ἀπό τήν κυκλοφορία· 3. (*обхождение с кем-либо*) τό φέρσιμο, ἡ συμπεριφορά, ἡ μεταχείριση: дурно́е ~ ἡ κακομεταχείριση, ἡ κακή συμπεριφορά· ве́жливое ~ ἡ καλή συμπεριφορά, ἡ εὐγένεια· 4. (*умение пользоваться, применять*) ὁ χειρισμός, ἡ χρῆσις· 5. (*призыв*) τό διάγγελμα: ~ к избира́телям τό διάγγελμα πρός τούς ἐκλογεῖς· ~ к наро́ду τό διάγγελμα πρός τό λαό· опубликова́ть ~ δημοσιεύω διάγγελμα· 6. *грам.* ἡ προσφώνησις· ◇ ~ в ве́ру ὁ προσηλυτισμός· ~ в ра́бство ἡ ὑποδούλωση, ὁ ἐξανδραποδισμός.

обре́з *м* (*у книги*) ἡ κόψη τοῦ βιβλίου· ◇ в ~ ἀκριβῶς, ἴσα-ἴσα· име́ть де́нег в ~ ἔχω μετρημένα χρήματα· мате́рии бы́ло в ~ τό ὕφασμα μόλις ἔφθανε.

обре́зание *с рел.* ἡ περιτομή.

обреза́ние *с* ἡ τομή, τό κόψιμο.

обре́зать *сов.*, **обреза́ть** *несов.* 1. κόβω, περικόπτω / ψαλιδίζω (*крылья, когти*): ~ во́лосы κόβω τά μαλλιά· ~ верёвку κόβω τό σχοινί· 2. (*поранить*) κόβω· 3. (*прерывать кого-л.*) *разг.* διακόπτω (κάποιον). **~ся** κόβομαι, κόπτομαι.

обре́зки *мн.* (*остатки*) τά ἀποκόμματα, τά ὑπολείμματα, τά ξακρίδια: ~ хле́ба τά κομματάκια τοῦ ψωμιοῦ.

обре́зываться *несов. см.* обре́заться.

обрека́ть *несов.* καταδικάζω: ~ на прова́л καταδικάζω σέ ἀποτυχία.

обремен||ённый *прич.* φορτωμένος, βαρυμένος, κατάφορτος: ~ долга́ми καταχρεωμένος· ~ забо́тами φορτωμένος μέ φροντίδες. **~и́тельный** *прил.* βαρύς, ἐπιβαρυντικός, ἐπαχθής: ~и́тельное поруче́ние ἡ βαρειά ἀποστολή. **~и́ть** *сов.*,

~ять *несов.* (ἐπι)βαρύνω, παραφορτώνω.

обрести́ *сов.*, **обрета́ть** *несов.* βρίσκω, ἀποκτῶ: ~ популя́рность γίνομαι δημοφιλής· ~ свобо́ду ἀπελευθερώνομαι.

обрет||а́ться *несов.* (*находиться*) *уст.*, *разг.* βρίσκομαι, ὑπάρχω: где ты тепе́рь ~а́ешься? ποῦ βρίσκεσαι τώρα;

обречённ||ость *ж* ὁ ἀναπόφευκτος χαμός, τό ἀναπόφευκτο τέλος: чу́вство ~ости αἰσθάνομαι καταδικασμένος, αἰσθάνομαι τόν ἀναπόφευκτο χαμό (μου). ~ый *прич.* и *прил.* καταδικασμένος: быть ~ым εἶμαι καταδικασμένος.

обре́чь *сов. см.* обрека́ть.

обрисова́ть(ся) *сов. см.* обрисо́вывать(ся).

обрисо́вывать *несов.* 1. σκιαγράφω, σκαριφῶ, σκιτσάρω· 2. (*характеризовать*) χαρακτηρίζω / ἀπεικονίζω, περιγράφω (*описывать*). ~ся φαίνομαι, διαγράφομαι (*становиться видимым, заметным*)/ φανερώνομαι, ἐκδηλοῦμαι, φανεροῦμαι (*обнаруживаться*).

обри́ть *сов.* ξυρίζω, ξουρίζω: ~ го́лову ξυρίζω τό κεφάλι· ~ бо́роду ξουρίζω τά γένια. ~ся ξυρίζομαι, ξουρίζομαι.

обро́к *м ист.* τό γεώμορο[ν], ἡ μορτή.

oброни́ть *сов. разг.* μοῦ πέφτει / χάνω (*потерять*): ~ ключ χάνω τό κλειδί· ◇ ~ сло́во, замеча́ние πετῶ κουβέντα, κάνω παρατήρηση.

обро́сший *прич.* σκεπασμένος / κατάφυτος (*растениями*)/ μαλλιαρός (*волосами и т. п.*): ~ мо́хом χνοώδης, βρυώδης.

обро́чный *прил. ист.* τοῦ γεώμορου, τῆς μορτῆς: ~ крестья́нин ὁ κολλῆγος, ὁ ἐπίμορτος.

обруба́ть *несов.*, **обруби́ть** *сов.* 1. κόβω, περικόπτω, ἀποκόπτω / πελεκῶ (*со всех сторон*)/ κλαδεύω (*ветки*)· 2. (*подшивать*) στριφώνω, περιρράπτω.

обру́бок *м* τό κούτσουρο, τό πρέμνον/ τό ἀπόκομμα, τό πελεκούδι (*маленький*): ~ руки́ (ноги́) τό ἀκρωτηριασμένο χέρι (πόδι).

обруга́ть *сов.* βρίζω, ἐξυβρίζω.

о́бруч *м* τό στεφάνι, ἡ στεφάνη, τό τσέρκι.

обруч||а́льный *прил.* τοῦ ἀρραβῶνα: ~а́льное кольцо́ ἡ βέρα, τό δαχτυλίδι τοῦ γάμου, ὁ δακτύλιος ἀρραβῶνος. ~а́ть *несов.* ἀρραβωνιάζω. ~а́ться ἀρραβωνιάζομαι. ~е́ние *с* τά ἀρραβωνιάσματα, οἱ ἀρραβῶνες, ὁ ἀρραβών. ~и́ть(ся) *сов. см.* обруча́ть(ся).

обру́шивать *несов.*, **обру́шить** *сов.* 1. γκρεμίζω, κρημνίζω· 2. *перен.* ρίχνω, ρίπτω: ~ жёлчь на кого́-л. χύνω χολή ἐναντίον κάποιου. ~ся 1. (*обваливаться*) γκρεμίζομαι, καταρρέω, κρημνίζομαι/ πέφτω, πίπτω (*падать*)· 2. *перен.* (*нападать*) ἐπιτίθεμαι, ἐπιπίπτω: внеза́пно ~ся на проти́вника ἐπιτίθεμαι ξαφνικά κατά τοῦ ἐχθροῦ· 3. (*с упрёками и т. п.*) *разг.* ρίχνομαι.

обры́в *м* 1. ὁ γκρεμ(ν)ός, ὁ κρημνός, ἡ χαράδρα: песча́ный ~ ὁ ἀμμώδης κρημνός· 2. *тех.* (*место, где оборвано*) ἡ διακοπή.

обрыва́ть *несов.* 1. (*срывать*) κόβω, μαζεύω, δρέπω: ~ я́годы μαζεύω ἄγριους καρπούς· 2. (*разрывать*) κόβω, κόπτω, σπάνω: ~ ни́тку κόβω τήν κλωστή· 3. *перен.* (*прекращать*) διακόπτω (ἀπότομα): ~ разгово́р διακόπτω τήν κουβέντα· ~ пе́сню διακόπτω τό τραγούδι· ~ кого́-л. (*заставлять замолчать*) *разг.* διακόπτω κάποιον. ~ся 1. (*рваться*) σχίζομαι, σπάνω, κόβομαι· 2. (*срываться, падать*) γκρεμίζομαι, κρημνίζομαι· 3. (*прерываться, прекращаться — о голосе, спорах и т. п.*) σταματῶ, διακόπτομαι.

обры́вистый *прил.* 1. (*крутой*) ἀπόκρημνος, κρημνώδης, ἀπότομος: ~ бе́рег ἡ κρημνώδης ἀκτή· 2. *перен.* (*нестройный, прерывающийся*) διακεκομμένος, διακοπτόμενος.

обры́в||ок *м* 1. τό κομματάκι, τό τεμάχιον / τό ἀπόκομμα (*бумаги, газеты и т. п.*)/ τό κουρέλι (*ткани*)· 2. *перен.* τά κομμάτια, τά ἀποσπάσματα: ~ки разгово́ра τά ἀποσπάσματα τῆς συνομιλίας· ~ки фраз οἱ ἀσυνάρτητες φράσεις. ~очный *прил.* κομματιαστός, ἀποσπασματικός.

обры́згать *сов.*, **обры́згивать** *несов.* ραντίζω, ραίνω, πιτσιλίζω. ~ся ραντίζομαι, πιτσιλίζομαι.

обрю́зг||лый *прил.* πλαδαρός. ~нуть *сов.* πλαδαρεύω. ~ший 1. *прич.* от обрю́згнуть· 2. *прил. см.* обрю́зглый.

обря́д *м* ἡ τελετή, ἡ ἱεροτελεστία: сва́дебный ~ ἡ γαμήλιος ἱεροτελεστία, ἡ στέφη, τό στεφάνωμα. ~овый *прил.* τυπικός, τελετουργικός.

обсади́ть *сов.*, **обса́живать** *несов.* (*растительностью*) φυτεύω γύρω γύρω.

обса́сывать *несов.* πιπιλίζω, βυζαίνω.

обсервато́рия *ж* τό ἀστεροσκοπεῖο[ν].

обскака́ть *сов.* 1. (*вокруг чего-л.*) γυρίζω μέ τό ἄλογο, περιέρχομαι ἔφιππος· 2. (*скача, опередить*) ξεπερνῶ καλπάζοντας.

обскура́нт *м* ὁ σκοταδιστής, ὁ φωτοσβέστης. ~и́зм *м* ὁ σκοταδισμός.

обсле́дова||ние *с* 1. (*проверка*) ἡ ἐπι-

θεώρηση[-ις], ὁ ἔλεγχος· 2. (*исследование*) ἡ ἔρευνα, ἡ ἐξέταση / ἡ ἐξερεύνηση (*местности и т. п.*). ~тель *м* ὁ ἐλεγκτής, ὁ ἐπιθεωρητής, ὁ ἐξερευνητής. ~ть *сов. и несов.* 1. (*проверять*) ἐπιθεωρῶ, ἐλέγχω· 2. (*исследовать*) ἐρευνῶ, ἐξετάζω / ἐξερευνῶ (*район и т. п.*).

обслу́ж||ивание *с* 1. ἡ ἐξυπηρέτηση[-ις]: медици́нское ~ ἡ ἰατρική περίθαλψη· 2. (*станков и т. п.*) ὁ χειρισμός, ἡ διεύθυνση. **~ивать** *несов.*, **~и́ть** *сов.* 1. ἐξυπηρετῶ, περιποιοῦμαι: ~ивать покупа́телей ἐξυπηρετῶ τούς πελάτες· 2. (*станки и т. п.*) δουλεύω, χειρίζομαι, διευθύνω: ~ивать мно́го станко́в δουλεύω σέ πολλές μηχανές.

обсоса́ть *сов. см.* обса́сывать.

обсо́хнуть *сов. см.* обсыха́ть.

обста́вить *сов.*, **обставля́ть** *несов.* 1. (*вокруг*) περιβάλλω, περιστοιχίζω, τοποθετῶ γύρω γύρω· 2. (*меблировать комнату и т. п.*) ἐπιπλώνω· 3. (*организовать*) προετοιμάζω, ὀργανώνω: торже́ственно ~ встре́чу ὀργανώνω μέ ἐπισημότητα τήν ὑποδοχή· 4. (*обмануть*) *разг.* ἀπατῶ, ἐξαπατῶ.

обстано́вк||а *ж* 1. (*мебель и т. п.*) τά ἔπιπλα, ἡ ἐπίπλωση[-ις]· 2. (*условие, положение*) ἡ κατάσταση[-ις], οἱ συνθῆκες: полити́ческая ~ ἡ πολιτική κατάσταση· в ми́рной ~е σέ εἰρηνικές συνθῆκες.

обстоя́тельн||ость *ж* 1. (*человека*) ἡ σοβαρότητα, ἡ φρονιμάδα· 2. (*доклада и т. п.*) τό ἐμπεριστατωμένο[ν]. **~ый** *прил.* 1. (*подробный, детальный*) ἐμπεριστατωμένος, λεπτομερής· 2. (*о человеке*) *разг.* σοβαρός, συνετός, φρόνιμος.

обстоя́тельственный *прил. грам.* τοῦ προσδιορισμοῦ.

обстоя́тельств||о *с* 1. ἡ περίσταση[-ις], ἡ περίπτωση[-ις]: смягча́ющие вину́ ~а τά ἐλαφρυντικά· непредви́денное (неожи́данное) ~ τό ἀπροσδόκητο περιστατικό· 2. ~а *мн.* οἱ περιστάσεις, οἱ συνθῆκες: по семе́йным ~ам γιά οἰκογενειακούς λόγους· по незави́сящим от меня́ ~ам γιά λόγους ἀνεξάρτητους ἀπό τή θέλησή μου· смотря́ по ~ам ἐξαρτᾶται ἀπό τίς περιστάσεις· при да́нных ~ах στίς δοσμένες συνθῆκες (*или* περιστάσεις)· ни при каки́х ~ах σέ καμμιά περίπτωση· стече́ние обстоя́тельств ἡ συγκυρία, ἡ συντυχία· 3. *грам.* ὁ προσδιορισμός: ~ о́браза де́йствия ὁ τροπικός προσδιορισμός.

обсто||я́ть *несов.*: всё ~и́т благополу́чно ὅλα πηγαίνουν καλά· как ~я́т ва́ши дела́? πῶς πηγαίνουν οἱ δουλειές σας;· де́ло ~и́т и́наче ἡ ὑπόθεση ἔχει διαφορετικά.

обстре́л *м* ἡ πυροβόληση[-ις], τά πυρά / τό τουφεκίδι (*из ружей*): артиллери́йский ~ ὁ βομβαρδισμός, τό κανονίδι· пулемётный ~ ὁ πολυβολισμός· урага́нный ~ τά καταιγιστικά πυρά· быть (находи́ться) под ~ом βρίσκομαι ἐκτεθειμένος στά πυρά· брать под ~ а) βάλλω κατά, κατευθύνω τό πῦρ, б) βάζω κάποιον (κάτι) στόχο, βομβαρδίζω μέ κριτική.

обстре́ливать *несов.*, **обстреля́ть** *сов.* πυροβολῶ, βάζω πυρά / κανονιοβολῶ (*из орудий*)/ τουφεκίζω (*из ружья*)/ πολυβολῶ, μυδραλλιοβολῶ (*из пулемёта*).

обстрога́ть *сов.*, **обстру́гивать** *несов.* ρουκανίζω, πλανίζω.

обстру́кция *ж* ἡ κωλυσιεργία.

обступа́ть *несов.*, **обступи́ть** *сов.* περικυκλώνω, μαζεύομαι γύρω.

обсуди́ть *сов.*, **обсужда́ть** *несов.* συζητῶ, ἐξετάζω: ~ вопро́с συζητῶ τό ζήτημα.

обсужде́н||ие *с* ἡ συζήτηση, ἡ ἐξέταση: предме́т ~ия τό ἀντικείμενο συζήτησης· поста́вить на ~ θέτω γιά συζήτηση· подверга́ть ~ию ὑποβάλλω σέ ἐξέταση· без ~ия ἀσυζητητί.

обсу́шивать *несов.*, **обсуши́ть** *сов.* στεγνώνω, (ἀπο)ξηραίνω: ~ пла́тье στεγνώνω τό φόρεμα. **~ся** στεγνώνω (*άμετ.*), (ἀπο-)ξηραίνομαι.

обсчита́ть *сов.*, **обсчи́тывать** *несов.* ἀπατῶ, γελῶ στό λογαριασμό. **~ся** κάνω λάθος στό λογαριασμό.

обсы́пать *сов.*, **обсыпа́ть** *несов.* πασπαλίζω / σκεπάζω (*покрывать*): ~ са́харом πασπαλίζω μέ ζάχαρη· ~ муко́й ἀλευρώνω.

обсыха́ть *несов.* στεγνώνω (*άμετ.*), ξηραίνομαι.

обта́чивать *несов.* ἀκονίζω: ~ на станке́ τορνεύω, φτιάχνω στόν τόρνο.

обтека́емый 1. *прич. от* обтека́ть· 2. *прил.* ἀεροδυναμικός.

обтека́ть *несов.* παρακάμπτω ρέοντας.

обтере́ть(ся) *сов. см.* обтира́ть(ся).

обтеса́ть *сов.*, **обтёсывать** *несов.* 1. χονδροπελεκῶ, τορνεύω, λαξεύω (*камни под мрамор*)/ τετραγωνίζω, γωνιάζω (*в виде четырёхугольника*)/ ἰσιάζω, ἐξομαλύνω (*обравнивать*)· 2. *перен.* ἐξευγενίζω. **~ся** *перен. разг.* ἐξευγενίζομαι, ἀποκτῶ λεπτούς τρόπους.

обтира́ние *с* 1. (*пыли и т. п.*) τό σκούπισμα, τό στέγνωμα· 2. (*тела*) ἡ ἐντριβή, τό τρίψιμο· 3. (*жидкость*) *разг.* τό ἔντριμμα, ἡ ἐντριβή.

обтира́ть *несов.* 1. σκουπίζω, σφουγγίζω: ~ лоб σκουπίζω τό μέτωπο· 2. (*одеколоном и т. п.*) τρίβω, ἀλείβω· 3. (*приводить в негодность*) φθείρω, τρίβω, τρώγω. ~**ся** 1. (*вытираться*) σκουπίζομαι, σφουγγίζομαι· 2. (*растираться*) τρίβομαι, ἀλείβομαι· 3. (*приходить в негодность*) φθείρομαι, τρίβομαι, φαγώνομαι: рукава́ обтёрлись τά μανίκια φαγώθηκαν.

обточи́ть *сов. см.* обта́чивать.

обто́чка *ж тех.* τό τόρνευμα, ἡ τόρνευση[-ις].

обтрёп||анный 1. *прич. от* обтрепа́ть· 2. *прил.* ξεφτισμένος / τριμμένος (*потёртый*)/ κακοντυμένος, φτωχοντυμένος (*одетый в поношенную одежду*): ~анная оде́жда τά τριμμένα ροῦχα· ~анный вид ἡ κακομοιριασμένη ἐμφάνιση· ~анный челове́к ὁ κακοντυμένος ἄνθρωπος.

обтрепа́ть *сов. разг.* ξεφτίζω, τρίβω, παληώνω, κουρελιάζω. ~**ся** *разг.* ξεφτίζω (*ἀμετ.*), τρίβομαι, κουρελιάζομαι.

обтя́||гивать *несов.* 1. (*обшивать, покрывать*) στρώνω, σκεπάζω, ντύνω· 2. (*прилегать — об одежде*) ἐφαρμόζω, κολλάω. ~**жка** *ж*: в ~жку (*об одежде*) κολλητός, ἐφαρμοστός (πάνω στό σῶμα).

обтяну́ть *сов. см.* обтя́гивать.

обува́ть *несов.* (ὑ)ποδένω, παπουτσώνω. ~**ся** (ὑ)ποδένομαι, παπουτσώνομαι, βάζω τά παπούτσια.

обувн||о́й *прил.* τῶν ὑποδημάτων, τῶν παπουτσιῶν: ~ магази́н τό ὑποδηματοπωλεῖο[ν], τό παπουτσάδικο· ~а́я промы́шленность ἡ ὑποδηματοποιΐα, ἡ βιομηχανία ὑποδημάτων· ~а́я фа́брика τό ἐργοστάσιο παπουτσιῶν.

о́бувь *ж* τό ὑπόδημα, τό παπούτσι: же́нская ~ τά γυναικεῖα παπούτσια· мужска́я ~ τά ἀνδρικά παπούτσια· де́тская ~ τά παιδικά παπούτσια, τά παπουτσάκια· ко́жаная ~ τά πέτσινα παπούτσια· рези́новая ~ τά λαστιχένια παπούτσια, τά λάστιχα· ва́ляная ~ τά τσόχινα ὑποδήματα.

обу́гливать *несов.*, **обу́глить** *сов.* καρβουνιάζω. ~**ся** καρβουνιάζω (*ἀμετ.*), γίνομαι κάρβουνο.

обу́живать *несов.* κάνω πολύ στενά, κάνω πιό στενά ἀπ' ὅτι χρειάζεται: ~ рукава́ κάνω πολύ στενά τά μανίκια.

обу́з||а *ж* τό βάρος, τό ἄχθος / ἡ ἀγγαρεία (*бремя*): тя́жкая ~ ἡ βαρειά ἀγγαρεία· быть ~ой для кого́-л. εἶμαι βάρος γιά κάποιον.

обузда́ть *сов.*, **обу́здывать** *несов.* 1. (*коня*) δαμάζω (τό ἄλογο)· 2. *перен.* χαλιναγωγῶ, βάζω φρένο / δαμάζω (*укрощать*).

обу́зить *сов. см.* обу́живать.

обурева́||ть *несов.* κυριαρχῶ, κατέχω: быть ~емым страстя́ми φλέγομαι ἀπό πάθος, κυριαρχοῦμαι ἀπό τά πάθη.

обусло́вить *сов.*, **обусло́влявать** *несов.* 1. (*оговорить*) βάζω ὅρους, θέτω ὅρον, ἐξαρτῶ ἀπό· 2. (*послужить причиной*) προσδιορίζω, καθορίζω.

обу́ть(ся) *сов. см.* обува́ть(ся).

обуч||а́ть *несов.* ἐκπαιδεύω, διδάσκω, μαθαίνω (*μετ.*). ~**а́ться** ἐκπαιδεύομαι, σπουδάζω, διδάσκομαι, μαθαίνω: ~а́ться стрельбе́ μαθαίνω σκοποβολή. ~**е́ние** *с* ἡ ἐκπαίδευση[-ις], ἡ ἐκμάθηση[-ις]: ~е́ние языка́м ἡ ἐκμάθηση γλωσσῶν· совме́стное ~е́ние ἡ μικτή ἐκπαίδευση· зао́чное ~е́ние ἡ ἐκπαίδευση μέ ἀλληλογραφία, ἡ ἐξωσχολική ἐκπαίδευση· ~е́ние во́йск ἡ ἐκγύμναση τοῦ στρατοῦ. ~**и́ть(ся)** *сов. см.* обуча́ть(ся).

обхо́д *м* 1. (*действие*) ὁ γῦρος, ἡ γύρα, ἡ περιοδεία: де́лать ~ (*о враче*) ἡ ἐπίσκεψη γιατροῦ στούς ἀσθενεῖς· ночно́й ~ ἡ ἐφοδεία· 2. (*окольный путь*) ὁ γῦρος, ἡ παράκαμψη: идти́ в ~ *а*) κάνω γῦρο, παρακάμπτω, *б*) *воен.* περιπολῶ· 3. *воен.* ἡ ὑπερφαλάγγιση[-ις]· ◇ ~ зако́на ἡ παράκαμψη νόμου.

обходи́тельн||ость *ж* ἡ εὐπροσηγορία, ἡ φιλοφροσύνη (*приветливость*)/ ἡ εὐγένεια, ἡ λεπτότητα (*любезность*). ~**ый** *прил.* εὐπροσήγορος, φιλόφρων (*приветливый*)/ εὐγενής, λεπτός (*любезный*).

обходи́ть *несов.* 1. (*вокруг чего-л.*) κάνω γῦρο: ~ карау́лом περιέρχομαι μέ τήν περίπολο, περιπολῶ· 2. (*побывать в разных местах*) ἐπισκέπτομαι, περιέρχομαι, φέρνω γῦρο· 3. (*распространяться*) διαδίδομαι, κυκλοφορῶ· 4. (*огибать*) παρακάμπτω, περνῶ δίπλα, προσπερνῶ· 5. (*избегать, уклоняться*) παρακάμπτω: ~ щекотли́вый вопро́с παρακάμπτω λεπτό ζήτημα· ~ зако́н παρακάμπτω τό νόμο· ~ молча́нием ἀποσιωπῶ· 6. (*опережать*) *разг.* προσπερνῶ κάποιον· 7. (*обманывать*) *разг.* ἐξαπατῶ γελῶ κάποιον· ◇ ~ проти́вника ὑπερφαλαγγίζω τόν ἀντίπαλο.

обходи́ться *несов.* 1. (*обращаться, поступать*) φέρνομαι, συμπεριφέρομαι, μεταχειρίζομαι: пло́хо ~ с ке́м-л. κακομεταχειρίζομαι κάποιον· 2. (*стоить*) κοστίζω, στοιχίζω· 3. (*удовлетворяться*) βολεύομαι, περνῶ μέ...: ~ ста рубля́ми μπορῶ νά περάσω μέ ἑκατό ρούβλια· ~ без чего́-л. βολεύομαι χωρίς κάτι.

обхо́дный *прил.* ἔμμεσος, παρακαμπτικός, λοξοδρομικός: ~ путь ἔμμεσος (*или* πλάγιος) τρόπος· ~ манёвр *воен.* ἡ ὑπερφαλάγγιση, ἡ κυκλωτική κίνηση.

обхожде́ние *с* ἡ συμπεριφορά, οἱ τρόποι: ве́жливое ~ ἡ εὐγενής, ἡ καλή συμπεριφορά· гру́бое ~ ἡ σκαιότητα, ἡ χοντροκοπιά, ἡ κακή συμπεριφορά.

обчи́стить *сов.*, **обчища́ть** *несов.* 1. καθαρίζω, παστρεύω / βουρτσίζω (*щёткой*)· 2. (*обокрасть*) *разг.* ληστεύω, γδύνω.

обша́ривать *несов.*, **обша́рить** *сов.* *разг.* ψάχνω, σκαλίζω παντοῦ.

обшива́ть *несов.* 1. (*по краям*) στριφώνω, περιρράπτω: ~ каймо́й βάζω μπορντούρα· ~ тесьмо́й σειριτώνω· 2. (*посылку и т. п.*) ντύνω, σκεπάζω· 3. *стр.* καπλαντίζω / ἐπισανιδώνω (*досками*): ~ фане́рой σκεπάζω μέ κοντραπλακέ· 4. (*кого-л.*) *разг.* ράβω κάποιον, κάνω ροῦχα γιά κάποιον.

обши́вка *ж* 1. (*действие*) τό στρίφωμα, ἡ περιρραφή· 2. (*отделка*) ἡ γαρνιτούρα, ἡ μπορντούρα· 3. *тех.* ἡ ἐπένδυση, ἡ ἐπίστρωση, τό καπλάντισμα / ἡ σανίδωση, τό σανίδωμα (*деревянная*): вну́тренняя ~ су́дна οἱ ἐντερονίδες πλοίου, οἱ ζωστρες· вне́шняя ~ οἱ ἐπηγκενίδες πλοίου.

обши́р||ный *прил.* 1. εὐρύς, ἐκτεταμένος, εὐρύχωρος, ἁπλόχωρος· 2. *перен.* πολυάριθμος, πολυπληθής: ~ые зна́ния οἱ εὐρεῖες γνώσεις, ἡ εὐρυμάθεια· ~ые знако́мства οἱ πολυάριθμες γνωριμίες.

обши́ть *сов. см.* обшива́ть.

обшла́г *м* τό μανικέτι, τό παραμέντο, ἡ περιχειρίς.

обща́ться *несов.* συναναστρέφομαι, συνδέομαι, σχετίζομαι.

общедосту́пн||ый *прил.* 1. (*по цене*) φτηνός, προσιτός: ~ые це́ны οἱ προσιτές τιμές· 2. (*понятный, популярный*) κατανοητός ἀπ' ὅλους, καταληπτός ἐκλαϊκευτικός: ~ая ле́кция ἡ ἐκλαϊκευτική διάλεξη.

общежи́тие *с* 1. (*помещение*) ἡ κοινοκατοικία: студе́нческое ~ ἡ φοιτητική κοινοκατοικία· 2. (*общественный быт*) ἡ κοινωνία, ἡ κοινότης.

общеизве́стный *прил.* πασίγνωστος, πάγκοινος: ~ факт τό πασίγνωστο γεγονός.

общенаро́дн||ый *прил.* παλλαϊκός: ~ое достоя́ние ἡ παλλαϊκή ἰδιοκτησία.

обще́ние *с* ἡ ἐπικοινωνία, ἡ ἐπαφή, ἡ σχέση[-ις]: ли́чное ~ ἡ προσωπική ἐπαφή.

общеобразова́тельн||ый *прил.* τῆς γενικῆς μόρφωσης, ἐγκύκλιος: ~ая шко́ла τό σχολεῖο γενικῆς μόρφωσης.

общеполе́зный *прил.* κοινωφελής.

общепоня́тный *прил.* εὐκρινής, κατανοητός σέ ὅλους, εὐκολονόητος.

общепри́знанный *прил.* κοινῶς ἀναγνωρισμένος, ἀναγνωρισμένος ἀπό ὅλους.

общепри́нят||ый *прил.* γενικῶς (*или* κοινῶς) παραδεδεγμένος, καθιερωμένος: ~ое мне́ние ἡ κοινή ἄποψη, ἡ γενικῶς παραδεδεγμένη γνώμη.

общесою́зный *прил.* πανενωσιακός.

обще́ственно-поле́зный *прил.* κοινωφελής, κοινωνικά ὠφέλιμος.

обще́ственно-полити́ческий *прил.* κοινωνικοπολιτικός.

обще́ственность *ж* ἡ κοινωνία, τό κοινό[ν], ἡ κοινή γνώμη: сове́тская ~ ἡ σοβιετική κοινή γνώμη· писа́тельская ~ ὁ συγγραφικός κόσμος, οἱ συγγραφεῖς.

обще́ственн||ый *прил. в разн. знач.* κοινωνικός: ~ое разви́тие ἡ κοινωνική ἐξέλιξη· ~ строй τό κοινωνικό καθεστώς, τό κοινωνικό σύστημα· ~ые отноше́ния οἱ κοινωνικές σχέσεις· ~ое произво́дство ἡ κοινωνική παραγωγή· ~ая жизнь ἡ κοινωνική ζωή, ὁ κοινωνικός βίος· ~ое мне́ние ἡ κοινή γνώμη· ~ые организа́ции οἱ κοινωνικές ὀργανώσεις· ~ая рабо́та ἡ κοινωνική ἐργασία· ~ая со́бственность ἡ κοινωνική ἰδιοκτησία· ~ое иму́щество ἡ δημόσια περιουσία· ~ые дохо́ды οἱ δημόσιες πρόσοδοι· ~ая обрабо́тка земли́ ἡ κοινή καλλιέργεια τῆς γῆς, ἡ συλλογική καλλιέργεια τῆς γῆς· ~ое землепо́льзование ἡ κοινωνική γαιοχτησία· ~ое животново́дство ἡ συλλογική (*или* κολεχτιβιστική) κτηνοτροφία· на ~ых нача́лах στή βάση ἐθελοντικῆς προσφορᾶς· ◇ ~ое порица́ние ἡ δημοσία μομφή, ἡ δημοσία κατάκριση· ~ обвини́тель ὁ δημόσιος κατήγορος· ~ое пита́ние ἡ δημοσία σίτισις, ἡ δημοσία διατροφή, ἡ σίτισις στά ἑστιατόρια· ~ое положе́ние ἡ κοινωνική θέση[-ις]· ~ые нау́ки οἱ κοινωνικές ἐπιστῆμες.

о́бществ||о *с* 1. ἡ κοινωνία: коммунисти́ческое ~ ἡ κομμουνιστική κοινωνία· бескла́ссовое ~ ἡ ἀταξική κοινωνία· 2. (*компания*) ἡ συντροφιά, ἡ συναναστροφή, ἡ παρέα: в ~е кого́-л. μαζύ μέ κάποιον, παρέα (*или* συντροφιά) μέ κάποιον· 3. (*организация*) ὁ σύνδεσμος, ὁ σύλλογος, ἡ ἑταιρεία: нау́чное ~ ἡ ἐπιστημονική ἑταιρεία· спорти́вное ~ ὁ ἀθλητικός σύλλογος· гре́ко-сове́тское ~ ὁ ἑλληνοσοβιετικός σύνδεσμος· акцио-

нéрное ~ ἡ μετοχική (*или* ἡ ἀνώνυμος) ἑταιρεία· 4. (*дворянское и т. п.*) *уст.* οἱ κύκλοι, ἡ ἀριστοκρατία.

общеупотребúтельный *прил.* κοινόχρηστος / κοινόλεκτος, κοινολεκτικός (*о словах, выражениях*).

общечеловéческий *прил.* πανανθρώπινος.

óбщ||ий *прил.* 1. κοινός, γενικός: ~ее дéло ἡ κοινή ὑπόθεση· ~ие интерéсы τά κοινά συμφέροντα· ~ее блáго τό κοινό καλό, ἡ γενική εὐδαιμονία· ~ язы́к ἡ κοινή γλῶσσα· ~ие расхóды ἡ συνολική δαπάνη, τά κοινά ἔξοδα· ~ая чертá τό κοινό χαρακτηριστικό· ~ее прáвило ὁ γενικός κανόνας· к ~ему удивлéнию πρός γενικήν ἔκπληξιν, εἰς ἔκπληξιν ὅλων· с ~его соглáсия μέ κοινή συγκατάθεση· ~ими уси́лиями μέ κοινές προσπάθειες· 2. (*совокупный*) ὁλικός, συνολικός: ~ая сýмма τό ὁλικό (*или* τό συνολικό) ποσό· ~ итóг τό σύνολο, τό γενικόν ἄθροισμα· ◇ ~ее впечатлéние ἡ γενική ἐντύπωση· ~ее мéсто *а*) ὁ κοινός τόπος, *б*) ἡ κοινοτοπία (*банальность*)· ~ее образовáние ἡ γενική μόρφωση· ~ее собрáние ἡ γενική συνέλευση· местá ~его пóльзования οἱ κοινοί χῶροι, τά δημόσια μέρη· в ~их чертáх σέ γενικές γραμμές· в ~ем (*в итоге*) ἐν τέλει· в ~ем и цéлом γενικῶς, γενικά, ἐν γένει· в ~ей слóжности συνολικά, ἐν συνόλῳ· не имéть ничегó ~его δέν ἔχω τίποτε τό κοινό· ~ наибóльший дели́тель *мат.* ὁ μέγιστος κοινός διαιρέτης· ~ее наимéньшее крáтное *мат.* τό ἐλάχιστο κοινό πολλαπλάσιο.

óбщи́н||а *ж ист.* ἡ κοινότητα[-ης]. ~ный *прил.* κοινοτικός, τῆς κοινότητος: ~ные зéмли ἡ κοινοτική γῆ, ἡ γῆ τῆς κοινότητας· ~ное землевладéние ἡ κοινοτική γαιοκτησία.

общипáть *сов.*, **общи́пывать** *несов.* μαδῶ, μαδίζω.

общи́тельн||ость *ж* ἡ κοινωνικότητα[-ης]. ~ый *прил.* κοινωνικός: ~ый харáктер ὁ κοινωνικός χαρακτήρας· ~ый человéк ὁ κοινωνικός ἄνθρωπος.

óбщность *ж* ἡ κοινότητα[-ης]: ~ интерéсов τά κοινά συμφέροντα, ἡ κοινότητα τῶν συμφερόντων· ~ языкá ἡ κοινότητα γλώσσας, ἡ κοινή γλῶσσα.

объедáть *несов.* 1. τρώγω γύρω γύρω, ροκανίζω / τραγανίζω (*обгладывать*)· 2. (*кого-л.*) *разг.* τρώγω τό φαΐ κάποιου, τρώγω σέ βάρος ἄλλου. ~ся (*чем-л.*) παρατρώγω, τρώγω πολύ, παραχορτάζω, μπουκώνομαι.

объедин||éние *с* 1. (*действие*) ἡ ἕνωση[-ις], ἡ συνένωση[-ις], ἡ ἑνοποίηση[-ις]· 2. (*организация, союз*) ἡ ἕνωση[-ις], ὁ σύλλογος, ὁ ὅμιλος: ~ юри́стов ὁ σύλλογος δικηγόρων· литератýрное ~ ὁ φιλολογικός ὅμιλος. ~ённый 1. *прич. от* объединя́ть· 2. *прил.* ἑνωμένος, ἡνωμένος, ἑνοποιημένος: Организáция Объединённых Нáций ἡ Ὀργάνωσις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. ~и́тельный *прил.* ἑνωτικός.

объедини́ть *сов.*, **объединя́ть** *несов.* ἑνώνω, συνενώνω, σμίγω / συγχωνεύω (*сливать*). ~ся 1. ἑνώνομαι, συνενώνομαι / συνεταιρίζομαι (*в товарищество*)· 2. (*сплачиваться*) συνασπίζομαι.

объéдки *мн.* τά ἀποφάγια, τό ἀποφάγι, τά ἀπομεινάρια.

объéзд *м* 1. (*действие*) ὁ γῦρος, ἡ βόλτα, ἡ παράκαμψη[-ις] / ἡ περιοδεία (*во многих местах*): éхать в ~ κάνω κύκλο, κάνω γῦρο· 2. (*место*) ἡ στροφή. ~ить *сов. см.* объезжáть 2.

объезжáть *несов.* 1. (*стороной*) παρακάμπτω: ~ канáву παρακάμπτω τό χαντάκι· 2. (*побывать всюду*) περιοδεύω, περιέρχομαι / διατρέχω (*городá, стрáны*)· 3. (*лошадь*) δαμάζω (ἄλογο)· ◇ ~ войскá ἐπιθεωρῶ τά στρατεύματα.

объéкт *м* τό ἀντικείμενο[ν]: ~ изучéния τό ἀντικείμενο μελέτης.

объекти́в *м опт.* ὁ φακός.

объект||иви́зм *м* ὁ ἀντικειμενισμός. ~и́вность *ж* ἡ ἀντικειμενικότητα[-ης]. ~и́вный *прил.* 1. *филос.* ἀντικειμενικός: ~и́вная реáльность ἡ ἀντικειμενική πραγματικότητα· ~и́вные причи́ны τά ἀντικειμενικά αἴτια· 2. (*беспристрастный*) ἀντικειμενικός, ἀμερόληπτος: ~и́вное отношéние ἡ ἀμεροληψία, ἡ ἀντικειμενικότητα[-ης].

объём *м* 1. ὁ ὄγκος: ~ кýба ὁ ὄγκος κύβου· 2. *перен.* τό μέγεθος, ἡ ἔκταση: ~ знáний ἡ ἔκταση τῶν γνώσεων· ~ промы́шленной продýкции ἡ ποσότητα τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων. ~истый *прил.* ὀγκώδης: ~истая рýкопись τό ὀγκῶδες χειρόγραφο. ~ный *прил.* ὀγκομετρικός: ~ный анáлиз *хим.* ἡ ὀγκομετρική ἀνάλυση[-ις]· ~ное кинó ἡ στερεοσκοπική κινηματογραφία.

объéсть(ся) *сов. см.* объедáть(ся).

объéхать *сов. см.* объезжáть 1, 2.

объяви́ть(ся) *сов. см.* объявля́ть (-ся).

объявлéние *с* 1. (*действие*) ἡ δήλωση[-ις], ἡ (προ)κήρυξη[-ις], ἡ ἀνακοίνωση[-ις] / ἡ κοινοποίηση[-ις] (*приговора, решения*): ~ войны́ ἡ κήρυξη[-ις] πολέ-

μου· 2. (*в газете, по радио и т. п.*) ἡ ἀγγελία, ἡ ἀνακοίνωση.

объявля́ть *несов.* **1.** (*сообщать*) γνωστοποιῶ, δηλώνω, ἀνακοινώνω: ~ о своём несогла́сии δηλώνω διαφωνία· 2. (*оглашать*) ἀνακοινώνω, κοινοποιῶ: ~ реше́ние суда́ ἀνακοινώνω δικαστική ἀπόφαση· ~ пригово́р κοινοποιῶ καταδικαστική ἀπόφαση· 3. (*заявлять о начале чего-л.*) κηρύττω: ~ войну́ κηρύττω τόν πόλεμο· ~ ко́нкурс προκηρύττω διαγωνισμό· 4. (*кого-что кем-чем или каким*) θεωρῶ, βγάζω: ~ догово́р недействи́тельным θεωρῶ ἄκυρη τή συμφωνία· ◇ ~ благода́рность ἐκφράζω εὐχαριστίες· ~ шах *шахм.* ἀπειλῶ τόν βασιλῆ (στό σκάκι). **~ся** *разг.* παρουσιάζομαι, ξεφυτρώνω.

объясн||е́ние *с* **1.** (*действие*) ἡ ἐξήγηση[-ις], ἡ ἑρμηνεία: ~ тру́дных слов ἡ ἑρμηνεία τῶν δύσκολων λέξεων· 2. (*в оправдание чего-л.*) ἡ ἐξήγηση, ἡ δικαιολογία: дава́ть ~е́ния ἐξηγῶ, δίνω ἐξήγηση· 3. (*причина, источник*) ἡ ἐξήγηση, ἡ αἰτιολόγηση[-ις]· 4. (*разговор для выяснения чего-л.*) ἡ ἐξήγηση: име́ть ~ с ке́м-л. ἐξηγοῦμαι μέ κάποιον· ◇ ~ в любви́ ἡ ἐρωτική ἐξομολόγηση. **~и́мый** *прил.* ἐξηγήσιμος. **~и́тельный** *прил.* ἐπεξηγηματικός: ~и́тельная запи́ска τό ἐπεξηγηματικό σημείωμα.

объясн||и́ть *сов. см.* объясня́ть. **~и́ться** 1. *см.* объясня́ться· 2. (*выясняться, становиться понятным*) γίνομαι καταληπτός, γίνομαι κατανοητός. **~я́ть** *несов.* ἐξηγῶ, ἐπεξηγῶ / ἑρμηνεύω (*истолковывать*): ~я́ть пра́вило ἐξηγῶ τόν κανόνα· ~я́ть свою́ мысль ἐξηγῶ τή σκέψη μου. **~я́ться** 1. (*выяснять недоразумения*) ἐξηγοῦμαι· 2. (*беседовать, говорить*) συνεννοοῦμαι: ~я́ться по-гре́чески συνεννοοῦμαι ἑλληνικά· 3. (*находить объяснение, корениться*) ἐξηγοῦμαι: чем э́то ~я́ется? πῶς ἐξηγεῖται αὐτό;· ◇ ~я́ться в любви́ κάνω ἐρωτική ἐξομολόγηση.

объя́т||ие *с* ἡ ἀγκαλιά, ἡ ἀγκάλη: заключа́ть кого́-л. в ~ия ἀγκαλιάζω κάποιον· ◇ с распростёртыми ~иями μέ ἀνοιχτές ἀγκάλες.

объя́тый *прич. от* объя́ть· ~ пла́менем ζωσμένος ἀπό φλόγες· ~ сном βυθισμένος στόν ὕπνο· ~ стра́хом κατατρομαγμένος, ἔντρομος.

объя́||ть *сов. уст. см.* обнима́ть 2· его́ ~л у́жас τόν ἔπιασε τρόμος, τόν κατέλαβε φρίκη.

обыва́тель *м* ὁ μικροαστός, ὁ περιορισμένος ἄνθρωπος. **~ский** *прил.* μικροαστικός.

обыгра́ть *сов.*, **обы́грывать** *несов.* νικῶ / κερδίζω (*выигрывать*): ~ кого́-л. в ша́хматы νικῶ στό σκάκι.

обы́денный *прил.* συνήθης, συνηθισμένος, κοινός.

обыкнове́н||ие *с* ἡ συνήθεια: име́ть ~ ἔχω τή συνήθεια· по ~ию ὅπως συνηθίζεται, κατά τό σύνηθες· про́тив ~ия παραβαίνοντας τά συνηθισμένα, παρά τή συνήθεια, παρά τό σύνηθες. **~но** *нареч.* (*обычно*) συνήθως. **~ный** *прил.* συνήθης, συνηθισμένος, κοινός: ~ная исто́рия συνηθισμένη ἱστορία· ◇ бо́льше ~ного περισσότερο ἀπό τό συνηθισμένο, περισσότερον τοῦ συνήθους.

о́быск *м* ἡ ἔρευνα, τό ψάξιμο: подверга́ть ~у ὑποβάλλω σέ ἔρευνα.

обыска́ть *сов.*, **обы́скивать** *несов.* ἐρευνῶ, κάνω ἔρευνα, ψάχνω.

обы́ч||ай *м* τό ἔθιμο[ν], ἡ συνήθεια: ме́стный ~ τό ἔθιμο (*или* ἡ συνήθεια) τοῦ τόπου, τό τοπικό ἔθιμο· по ~аю κατά τά ἔθιμα· ◇ быть в ~ае у кого́-л. εἶναι συνήθεια σέ κάποιον.

обы́чн||о *нареч.* συνήθως / κατά κανόνα (*как правило*). **~ый** *прил.* συνήθης, συνηθισμένος: ~ое заня́тие ἡ συνήθης ἀσχολία· ~ое явле́ние τό συνηθισμένο φαινόμενο· ◇ ~ое пра́во *юр.* τό ἐθυμικό[ν] δίκαιο, τό ἄγραφ(τ)ο δίκαιο.

обя́занн||ость *ж* ἡ ὑποχρέωση[-ις], τό χρέος, τό καθῆκον: счита́ть свое́й ~остью θεωρῶ καθῆκον μου, θεωρῶ ὑποχρέωσή μου· исполня́ть свои́ ~ости ἐκπληρώνω τίς ὑποχρεώσεις μου, ἐκτελῶ τό καθῆκον μου· по ~ости ἀπό ὑποχρέωση· вменя́ть что́-л. в ~ ὑποχρεώνω κάποιον, ἐπιβάλλω ὡς καθῆκον· всео́бщая во́инская ~ ἡ γενική στρατιωτική ὑποχρεωτική θητεία· исполня́ющий ~ости ὁ ἐκτελῶν χρέη, ὁ ἀντικαταστάτης. **~ый** *прил.* 1. ὑποχρεωμένος: счита́ть себя́ ~ым ἔχω ὑποχρέωση, θεωρῶ τόν ἑαυτό μου ὑποχρεωμένο· 2. (*признательный*) ὑπόχρεος, ὑποχρεωμένος: быть ~ым кому́-л. εἶμαι ὑπόχρεος (*или* ὑποχρεωμένος) σέ κάποιον· я вам о́чень обя́зан σᾶς εἶμαι πολύ ὑπόχρεος.

обяза́тельн||о *нареч.* ἐξάπαντος, ὁπωσδήποτε, δίχως ἄλλο: я ~ приду́ δίχως ἄλλο θά ἔλθω. **~ый** *прил.* **1.** ὑποχρεωτικός: всео́бщее ~ое обуче́ние ἡ γενική ὑποχρεωτική ἐκπαίδευση[-ις]· в ~ом поря́дке ὑποχρεωτικά[-ῶς]· 2. (*о человеке*) ὑποχρεωτικός, ἐξυπηρετικός: о́чень ~ый челове́к πολύ ἐξυπηρετικός ἄνθρωπος.

обязáтельство *с* ἡ ὑποχρέωση[-ις]: долговóе ~ τό ὁμόλογο[ν], τό χρεωστικό γραμμάτιο· социалистúческое ~ ἡ σοσιαλιστική ὑποχρέωση· взять на себя́ ~ ἀναλαμβάνω τήν ὑποχρέωση.

обязáть *сов.*, **обя́зывать** *несов. в разн. знач.* ὑποχρεώνω, ἐπιβάλλω: ~ когó-л. вы́ехать ὑποχρεώνω κάποιον νά φύγει· э́то меня́ ни к чему́ не обя́зывает αὐτό δέν μέ ὑποχρεώνει σέ τίποτε. ~ся (*брать обязательство*) ἀναλαμβάνω ὑποχρέωση, ὑποχρεώνομαι, δίνω ὑπόσχεση νά...

овáл *м* τό ᾠοειδές σχῆμα, τό αὐγοειδές σχῆμα. ~**ьный** *прил.* ᾠοειδής, αὐγοειδής.

овáци||я *ж* οἱ ἐπευφημίες: бýрные ~и οἱ θυελλώδεις ἐπευφημίες.

овдовéть *сов.* χηρεύω / μένω χῆρος (*о мужчине*)/ μένω χήρα (*о женщине*).

овевáть *несов.* 1. φυσῶ· 2. *перен. поэт.* πλημμυρίζω, γεμίζω.

овёс *м* ἡ βρώμη.

овéц *род., вин. п. мн. ч. от* овцá.

овéч||ий *прил.* προβάτινος, προβατήσιος, πρόβιος: ~ья шерсть τό μαλλί τοῦ προβάτου· ~ сыр τό προβατήσιο τυρί· ~ье молокó τό πρόβιο γάλα· ◇ волк в ~ьей шкýре λύκος μέ προβιά ἀρνιοῦ. ~**ка** *ж* 1. *уменьш.* τό προβατάκι, τό ἀρνάκι· 2. *перен.* ἄκακο ἀρνάκι: прикúнуться ~кой κάνω (*или* παριστάνω) τό σιγανό ποταμάκι.

овéять *сов. см.* овевáть.

овúн *м* τό στεγνωτήριο σταριοῦ.

овлад||евáть *несов.* 1. (*брать, захватывать*) καταλαμβάνω, κυριεύω, παίρνω: ~ позúцией *воен.* καταλαμβάνω θέση· ~ крéпостью κυριεύω τό φρούριο· ~ имýществом γίνομαι κάτοχος περιουσίας· 2. *перен.* (*о мыслях, чувствах*) κυριεύω, καταλαβαίνω, πιάνω· 3. *перен.* (*усваивать*) μαθαίνω, κατακτῶ, γίνομαι κάτοχος: ~ грéческим языкóм μαθαίνω τήν ἑλληνική γλῶσσα· ~ тéхникой κατακτῶ τήν τεχνική. ~**éние** *с* 1. (*захват*) ἡ κατάκτηση, ἡ κυρίευση[-ις], τό πάρσιμο, ἡ κατάληψη[-ις]· 2. (*усвоение*) ἡ κατάκτηση[-ις]: ~éние знáниями ἡ ἀπόκτηση γνώσεων.

овладé||ть *сов. см.* овладевáть· мной ~ла неописýемая рáдость μέ κατέλαβε (*или* μέ κυρίευσε) ἀπερίγραπτη χαρά· им ~л ýжас τόν ἔπιασε (*или* τόν κυρίευσε) φρίκη· ~ собóй συγκρατιέμαι, συγκρατῶ τόν ἑαυτό μου.

óвод *м* ὁ οἶστρος, ἡ βοϊδόμυγα.

овощевóдство *с* ἡ καλλιέργεια (*или* ἡ φυτεία) λαχανικῶν.

овощехранúлище *с* ἡ ἀποθήκη λαχανικῶν.

óвощ||и *мн.* (*ед.* óвощ *м*) τά λαχανικά, τά χορταρικά, τά ζαρζαβατικά: сушёные ~ τά ἀποξηραμένα λαχανικά· ◇ всякому ~у своё врéмя *погов.* κάθε πρᾶγμα στόν καιρό του. ~**нóй** *прил.* τῶν λαχανικῶν, λαχανικά: ~нóй магазúн τό μανάβικο, τό λαχανοπωλεῖο· ~нóй суп ἡ λαχανόσουπα.

оврáг *м* ἡ χαράδρα, τό φαράγγι.

овсá, овсý, овсóм, об овсé *род., дат., твор. и предл. п. от* овёс.

овся́нка I *ж разг.* 1. (*крупа*) τό πληγούρι ἀπό βρώμη· 2. (*каша*) ὁ χυλός ἀπό βρώμη.

овся́нка II *ж* (*птица*) ὁ κριθολόγος, ὁ συκοφάγος.

овся́ный *прил.* ἀπό βρώμη, ἐκ βρώμης.

овцá *ж* ἡ προβατίνα, ἡ ἀμνάς: меринóсовая ~ τό μερινόν· стáдо овéц ἕνα κοπάδι πρόβατα· загóн для овéц ἡ στάνη· ◇ заблýдшая ~ τό ἀπολωλός πρόβατον· паршúвая ~ всё стáдо пóртит *посл.* ἕνα ψωριάρικο πρόβατο χαλᾶ ὅλο τό κοπάδι.

овцевóд *м* ὁ προβατοτρόφος. ~**ство** *с* ἡ προβατοτροφία, ἡ προβατοκομία.

овчáрка *ж* τό τσομπανόσκυλο.

овчáрня *ж* ἡ μάντρα, τό μαντρί, ἡ στάνη.

овчúн||а *ж* ἡ προβιά, ἡ δορά. ~**ка** *ж*: ~ка вы́делки не стóит *погов.* δέν ἀξίζει τόν κόπο. ~**ный** *прил.* πρόβιος, προβατένιος, προβατήσιος.

огáрок *м* τό ἀποκαΐδι τοῦ κεριοῦ.

огибáть *несов.* περνῶ γῦρο, ξεπερνῶ.

оглавлéние *с* ὁ πίναξ τῶν περιεχομένων, τά περιεχόμενα.

огласúть(ся) *сов. см.* оглашáть(ся).

оглáс||ка *ж* ἡ δημοσιότητα[-ης]: предавáть ~ке γνωστοποιῶ, δίνω σέ δημοσιότητα· избегáть ~ки ἀποφεύγω τήν δημοσιότητα.

оглашáть *несов.* 1. (*читать вслух, объявлять*) ἀνακοινώνω, ἀναγγέλλω, δημοσιεύω: ~ приговóр судá ἀνακοινώνω ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου· 2. (*наполнять звуками*) πλημμυρίζω, γεμίζω. ~**ся** πλημμυρίζω (*ἀμετ.*), γεμίζω (*ἀμετ.*).

оглашéни||е *с* ἡ δημοσίευση[-ις], ἡ ἀνακοίνωση[-ις]: ~ приговóра ἡ ἀπαγγελία ἀποφάσεως· не подлежúт ~ю εἶναι ἀπόρρητο[ν].

оглашéнный *прил.*: как ~ *разг.* σάν δαιμονισμένος.

оглóб||ля *ж* τό τιμόνι κάρρου, ὁ ρυμός· ◇ поверну́ть ~ли *разг. шутл.* φεύγω ἄπρακτος.

оглóхнуть *сов. см.* глóхнуть 1· ~ на

о́ба у́ха κουφαίνομαι ἐντελῶς, γίνομαι ἐντελῶς κουφός.

оглуш||а́ть *несов.* 1. (*сильным звуком, шумом*) ἐκκωφῶ, ξεκουφαίνω· 2. (*ударом*) ζαλίζω χτυπώντας· 3. *перен.* (*ошеломлять*) σαστίζω (*μετ.*). ~**и́тельный** *прил.* ἐκκωφαντικός: ~и́тельный шум ἐκκωφαντικός θόρυβος. ~**и́ть** *сов. см.* оглуша́ть.

огляде́ть *сов. см.* огля́дывать· ~ с ног до головы́ ἐξετάζω ἀπό τά νύχια ὥς τήν κορυφή. ~**ся** 1. *см.* огля́дываться· 2. *перен.* (*привыкнуть*) συνηθίζω.

огля́д||ка *ж разг.* ἡ μεγάλη προσοχή· ◇ де́йствовать с ~кой ἐνεργῶ μέ μεγάλη περίσκεψη· де́йствовать без ~ки ἐνεργῶ ἀπερίσκεπτα· бежа́ть без ~ки φεύγω μέ τά τέσσερα, τό κόβω λάσπη.

огля́дывать *несов.* ἐξετάζω, κοιτάζω. ~**ся** κοιτάζω πίσω / κοιτάζω ὁλόγυρα (*вокруг*).

огляну́ть *сов. см.* огля́дывать. ~**ся** *сов. см.* огля́дываться· он не успе́л ~ся, как... πρίν προλάβει νά δεῖ γύρω του...

огнев||о́й *прил.* 1. *воен.* τοῦ πυρός, πύρινος: ~а́я заве́са ὁ φραγμός πυρός· ~а́я пози́ция ἡ θέσις πυρός· 2. *перен.* (*огненный, страстный*) φλογερός: ~ы́е ре́чи τά φλογερά λόγια.

огнеды́шащий *прил.* πυρίπνους, πού βγάζει φλόγες.

огнемёт *м воен.* τό φλογοβόλο[ν].

о́гненный *прил.* 1. πύρινος· 2. *перен.* φλογερός, πύρινος, διάπυρος.

огнеопа́сный *прил.* εὔφλεκτος.

огнесто́йкий *прил.* ἄφλεκτος, ἀλεξίπυρος, πυρίμαχος.

огнестре́льн||ый *прил.*: ~ое ору́жие τά (πυροβόλα) ὅπλα· ~ая ра́на τό τραῦμα (*или* ἡ λαβωματιά) ἀπό πυροβόλο ὅπλο.

огнетуши́тель *м* ὁ κατασβεστήρας[-ήρ].

огнеупо́рн||ый *прил.* πυρίμαχος, ἀλεξίπυρος: ~ая гли́на ἡ πυρίμαχος γῆ· ~ кирпи́ч ὁ πυρίμαχος πλίνθος.

огни́во *с уст.*: ка́менное ~ τό τσακμάκι.

огня́, огню́, огнём, об огне́ *род., дат., твор. и предл. п. от* ого́нь.

ого́ *межд.* γιά δές!, μπά! (*при выражении удивления*) / ὤ, τί καλά! (*при выражении радости*).

огова́ривать *несов.*, оговори́ть *сов.* 1. (*оклеветать*) συκοφαντῶ, διαβάλλω· 2. (*заранее устанавливать*) θέτω ὅρο, προβλέπω. ~ся 1. (*ошибаться в речи*) κάνω λάθος, λέγω ἐκ παραδρομῆς· 2. (*делать оговорку*) ἐκφράζω ἐπιφυλάξεις, βάζω ὅρους.

огово́р||ка *ж* 1. ἡ ἐπιφύλαξη[-ις], ὁ ὅρος: сде́лать ~ку διατυπώνω ὅρο· с ~кой μέ ἐπιφύλαξη· без ~ок χωρίς ἐπιφυλάξεις, ἀνεπιφυλάκτως· 2. (*ошибочно сказанное слово, фраза*) τό λάθος, ἡ παραδρομή τῆς γλώσσας.

огол||ённый 1. *прич. от* оголи́ть· 2. *прил. прям., перен.* γυμνός, ἀπογυμνωμένος: с ~ённой голово́й ξεσκούφωτος, ἀσκεπής· ~ённая земля́ τό γυμνό ἔδαφος. ~**и́ть(ся)** *сов. см.* оголя́ть(ся).

оголте́лый *прил. разг.* ἀποχαλινωμένος, μανιασμένος, ἀχαλίνωτος.

оголя́ть *несов. прям., перен.* (ξε)γυμνώνω, ἀπογυμνώνω· ◇ ~ фланг *воен.* ἐκθέτω τά πλευρά. ~**ся** *прям., перен.* (ξε)γυμνώνομαι, ἀπογυμνώνομαι.

ого́нь *м* 1. (*пламя*) ἡ φωτιά, τό πῦρ, ἡ φλόγα· 2. (*освещение, свет*) τό φῶς: рабо́тать при огне́ ἐργάζομαι μέ φῶς· зажига́ть ~ ἀνάβω φῶς· гаси́ть ~ σβήνω τό φῶς· 3. *мн.* огни́ (*светящиеся точки*) τά φῶτα: сигна́льные огни́ τά συνθηματικά (*или* διακριτικά) φῶτα· 4. *воен.* τό πῦρ, τά πυρά: артиллери́йский ~ τό πῦρ τοῦ πυροβολικοῦ, τό κανονίδι· пулемётный ~ τά πυρά πολυβόλων, ὁ πολυβολισμός· ружéйный ~ τό τουφεκίδι· загради́тельный ~ τό μπαράζ, ὁ φραγμός πυρός· перекрёстный ~ τά διασταυρούμενα πυρά· прице́льный ~ ἡ σκοπευτική βολή· под огнём ὑπό τά πυρά· открыва́ть ~ ἀνοίγω πυρά· прекраща́ть ~ παύω τό πῦρ· 5. *перен.* ἡ φλόγα, ἡ φωτιά: его́ глаза́ горя́т огнём τά μάτια του βγάζουν φλόγες· ◇ огнём и мечо́м διά πυρός καί σιδήρου· ме́жду двух огне́й μεταξύ δύο πυρῶν· нет ды́ма без огня́ *погов.* δέν ὑπάρχει καπνός χωρίς φωτιά· из огня́ да в по́лымя *погов.* ἀπό τό κακό στό χειρότερο· пройти́ ~ и во́ду (и ме́дные тру́бы) *разг.* διέρχομαι διά πυρός καί σιδήρου· подли́ть ма́сла в ~ *разг.* ρίχνω λάδι στή φωτιά· игра́ть с огнём παίζω μέ τή φωτιά· днём с огнём не найдёшь εἶναι ἀδύνατο νά βρῶ κάτι· пойти́ за кого́-л. в ~ и во́ду ρίχνομαι στή φωτιά γιά κάποιον.

огора́живать *несов.* περιφράζω, περιτοιχίζω. ~**ся** 1. περιφράζομαι, περιτοιχίζομαι· 2. *перен.* ἀποχωρίζομαι, διαχωρίζομαι.

огоро́д *м* ὁ λαχανόκηπος, τό μποστάνι: земля́ под ~ом τό περιβόλι· ◇ броса́ть ка́мешек в чей-то ~ ρίχνω πετριές στόν κῆπο κάποιου, κάνω ὑπαινιγμούς γιά κάποιον.

огородить(ся) *сов. см.* огораживать (-ся).

огородни||к *м* ὁ κηπουρός. **~чество** *с* ἡ κηπουρική.

огорошивать *несов.*, **огорошить** *сов. разг.* ξαφνιάζω, ξαφνίζω: ~ новостью ξαφνιάζω μέ τό νέο.

огорч||ать *несов.* λυπῶ, στενοχωρῶ, πικραίνω. **~аться** λυπᾶμαι, στενοχωριέμαι, πικραίνομαι: не ~айтесь μή στενοχωριέστε. **~ение** *с* ἡ λύπη, ἡ στενοχώρια, ἡ πίκρα: быть в ~ении εἶμαι στενοχωρημένος· причинять ~ение кому-л. προξενῶ λύπη σέ κάποιον. **~ённый** *прич. и прил.* λυπημένος, στενοχωρημένος, πικραμένος. **~ить(ся)** *сов. см.* огорчать (-ся).

ограбить *сов. см.* грабить.

ограбление *с* ἡ καταλήστευση[-ις], ἡ λεηλασία.

ограда *ж* τό περιτοίχισμα, ὁ τοῖχος (*стена*)/ ὁ περίβολος, ὁ φράχτης (*забор, изгородь, плетень*).

оградительн||ый *прил.* προφυλακτικός, προστατευτικός· ◇ ~ые пошлины *эк.* τά προστατευτικά τέλη, οἱ προστατευτικοί δασμοί.

оградить *сов.*, **ограждать** *несов.* (*от чего-л.*) προστατεύω, προφυλάγω: ~ свой права προστατεύω τά δικαιώματά μου· ~ кого-л. от волнений προφυλάγω κάποιον ἀπό τίς συγκινήσεις. **~ся** προστατεύομαι, προφυλάγομαι.

ограждение *с* ἡ προστασία, τό φράγμα.

ограничен||ие *с* ὁ περιορισμός: без ~ий χωρίς περιορισμούς, ἄνευ περιορισμῶν.

ограниченн||ость *ж* 1. ἡ στενότητα[-ης], ἡ ἀνεπάρκεια· 2. (*ограниченный кругозор*) ὁ περιορισμένος χαρακτήρας, ἡ στενότητα. **~ый** 1. *прич. от* ограничить· 2. *прил.* (*небольшой, умеренный*) περιορισμένος: ~ые размеры ἡ περιορισμένη ἔκταση· ~ые круги περιορισμένοι κύκλοι· 3. *прил.* (*о человеке, уме и т. п.*) στενοκέφαλος: ~ый человек ἄνθρωπος μέ περιορισμένο μυαλό.

ограничивать *несов.*, **ограничить** *сов.* περιορίζω, περιστέλλω. **~ся** περιορίζομαι, ἀρκοῦμαι: мы этим не ограничимся ἐμεῖς δέν θά περιοριστοῦμε σ' αὐτό.

огромн||ый *прил.* τεράστιος, πελώριος: ~ая площадь ἡ ἀπέραντη ἔκταση· ~ талант τό τεράστιο ταλέντο· ~ое впечатление ἡ τεράστια ἐντύπωση· ~ое большинство ἡ τεράστια πλειοψηφία· ~ого роста πανύψηλος.

огрубе||лый *прил.* 1. ἀκατέργαστος, τραχύς· 2. (*о нравах и т. п.*) τραχύς, ἄξεστος. **~ть** *сов. см.* грубеть.

огрызаться *несов.*, **огрызнуться** *сов. прям., перен.* τρίζω τά δόντια, ἀπειλῶ κάποιον.

огрызок *м* τό ἀπομεινάρι, τό κομματάκι.

огузок *м* (*часть мясной туши*) τό μπούτι, ὁ γλουτός.

огул||ом *нареч.* 1. (*без разбора*) συλλήβδην, ἀδιακρίτως, χωρίς διάκριση· 2. (*гуртом*) *разг.* σωρηδόν. **~ьный** *прил.* χωρίς διάκριση / ἀβάσιμος (*необоснованный*): ~ьное обвинение ἡ ἀβάσιμη (*или* ἀστήρικτη) κατηγορία.

огурец *м* τό ἀγγούρι: спелый ~ ἡ χλεμπόνα· солёный ~ τό ἀγγούρι τουρσί.

ода *ж* ἡ ᾠδή.

одалживать *несов.* δανείζω.

одарённ||ость *ж* τό ταλέντο. **~ый** 1. *прич. от* одарить 2· 2. *прил.* προικισμένος μέ ταλέντο.

одарить *сов.*, **одарять** *несов.* 1. (*подарками*) δωρίζω, γεμίζω δῶρα / μοιράζω δῶρα (*многих*): ~ детей игрушками δωρίζω παιχνιδάκια στά παιδιά· 2. (*качествами и т. п.*) προικίζω: природа одарила его редкими способностями ἡ φύση τόν ἐπροίκισε μέ σπάνια προτερήματα.

одева||ние *с* τό ντύσιμο. **~ть** *несов.* ντύνω, ἐνδύω. **~ться** ντύνομαι, ἐνδύομαι.

одежда *ж* τά ροῦχα, ὁ ρουχισμός, ἡ ἐνδυμασία: форменная ~ ἡ στολή· парадная ~ ἡ μεγάλη στολή, ἡ στολή τελετῆς· верхняя ~ τό ἐπανωφόρι[ον], τό παλτό.

одеколон *м* ἡ κολώνια.

оделить *сов.*, **оделять** *несов.* 1. (*подарками*) δωρίζω, μοιράζω δῶρα· 2. *перен.* (*способностями и т. п.*) προικίζω.

одёргивать *несов.* 1. (*платье и т. п.*) τακτοποιῶ, διορθώνω, ἰσάζω· 2. (*кого-л.*) *перен. разг.* ἀποστομώνω, ἀποπαίρνω, σταματῶ.

одержать *сов.*, **одерживать** *несов.*: ~ верх над кем-л. ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω, νικῶ· ~ победу νικῶ, κερδίζω τή νίκη.

одержимый 1. *прил.* (*чем-л.*) κατεχόμενος (ἀπό): ~ страхом περίτρομος, ἔντρομος, καταφοβισμένος· ~ страстью к чему-л. παθιασμένος γιά κάτι...· ~ навязчивой идеей ὁ κατεχόμενος ἀπό ἔμμονη ἰδέα· 2. *м* ὁ δαιμονισμένος, ὁ μανιακός.

одёрнуть *сов. см.* одёргивать.

одеть *сов. см.* одевать. **~ся** *см.* оде-

ва́ться· дере́вья оде́лись листво́й τά δένδρα πρασίνισαν.

одея́ло *с* ἡ κουβέρτα: стёганое ~ τό πάπλωμα, τό ἐφάπλωμα· шерстяно́е ~ ἡ μάλλινη κουβέρτα.

одея́ние *с уст.* τό φόρεμα, τό ἔνδυμα, ἡ ἐνδυμασία.

оди́н 1. *числ.* εἷς, ἕνας: то́лько ~ раз μόνο μιά φορά, μιά φορά μονάχα· ~ или два ἕνας ἤ δύο· ~ из них ἕνας ἀπ' αὐτούς· ~ биле́т ἕνα εἰσιτήριο· одни́ щипцы́ μιά μασιά· одни́м уда́ром μ' ἕνα κτύπημα· 2. *прил.* (*без других, в одиночестве*) μόνος, ὁλομόναχος: я сде́лал э́ту рабо́ту ~ αὐτήν τήν ἐργασία τήν ἔκανα μόνος μου (*или* μοναχός μου)· он был совсе́м ~ ἦταν ὁλομόναχος· мать и сестра́ оста́лись совсе́м одни́ ἡ μητέρα καί ἡ ἀδελφή ἔμειναν ἐντελῶς μόνες (*или* ὁλομόναχες)· 3. *прил.* (*никто другой, единственный*) μονάχα, μόνο[ν]: одна́ наде́жда его́ подде́рживает τόν κρατᾶ μόνον μιά ἐλπίδα· одна́ лишь мысль καί μόνο ἡ σκέψη· 4. *прил.* (*тот же самый, одинаковый*) ὁ αὐτός, ὁ ἴδιος: ~ и тот же ὁ ἴδιος, εἷς καί ὁ αὐτός· э́то одно́ и то́ же εἶναι τό ἴδιο, εἶναι ἕνα καί τό αὐτό· в одно́ и то́ же вре́мя ταυτόχρονα, ταυτοχρόνως, συγχρόνως· говори́ть одно́ и то́ же κοπανῶ τά ἴδια καί τά ἴδια· одного́ во́зраста τῆς ἴδιας (*или* τῆς αὐτῆς) ἡλικίας· 5. *мест.* (*какой-то, некий*) ἕνας, κάποιος: я прочёл э́то в одно́м журна́ле αὐτό τό διάβασα σ' ἕνα περιοδικό· 6. *мест.* (*только, исключительно*) μόνο[ν], μονάχα, ἀποκλειστικά[-ῶς]: здесь одни́ то́лько же́нщины и де́ти ἐδῶ εἶναι μόνο γυναῖκες καί παιδιά· 7. *сущ.* ἕνας: ~... друго́й... ὁ ἕνας... ὁ ἄλλος· ни ~ ни друго́й οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος· ~ из ты́сячи ἀπό τούς χίλιους ἕνας· я тебе́ скажу́ то́лько одно́ ἕνα πρᾶμα μόνον θά σοῦ (εἰ)κῶ· ◇ ~-еди́нственный ἕνας καί μοναδικός· (идти́) по одному́ (πηγαίνουμε) ἕνας-ἕνας· ~ за други́м ὁ ἕνας μετά τόν ἄλλο, ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου· ~ на ~ *а*) (*бороться и т. п.*) ἀντιμέτωπος, ἕνας μ' ἕνα, *б*) (*наедине*) μόνοι, μεταξύ μας· все до одного́ μέχρι καί τοῦ τελευταίου, ὅλοι μέχρις ἑνός· все как ~ ὅλοι σύσσωμοι· все за одного́, ~ за всех ὁ καθένας γιά ὅλους καί ὅλοι γιά τόν καθένα· одни́м ду́хом μονομιᾶς, μονορροῦφι· одни́м ро́счерком пера́ μέ μιά μονοκονδυλιά· одни́м сло́вом μέ μιά λέξη· в ~ миг ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ· в ~ го́лос μέ μιά φωνή· в ~ прекра́сный день μιά ὡραία ἡμέρα· ~ раз (*однажды*) μιά φορά· с одно́й стороны́.., с друго́й стороны́... ἀπ' τή μιά..., ἀπ' τήν ἄλλη..., ἀφ' ἑνός μέν..., ἀφ' ἑτέρου δέ...· одно́ из двух ἕνα ἀπό τά δυό· ~ в по́ле не во́ин *погов.* ≅ ἕνας κἄν κανένας, μέ ἕναν στρατιώτη μάχη δέν κερδίζεται.

одина́ков||о *нареч.* ὁμοίως, τό ἴδιο, ἐξ ἴσου. **~ый** *прил.* ὅμοιος, ἴσος, ἴδιος/ ταυτόσημος (*по смыслу*): ~ые взгля́ды ὅμοια φρονήματα, ὅμοιες ἰδέες· они́ ~ого ро́ста ἔχουν τό ἴδιο ἀνάστημα, ἔχουν τό ἴδιο μπόϊ· ~ым спо́собом μέ τόν ἴδιον τρόπο· в ~ой ме́ре στόν ἴδιο βαθμό.

оди́ннадца||тый *числ. порядк.* ἑνδέκατος: ~того числа́ τήν ἑνδεκάτη τοῦ μηνός. **~ть** *числ. колич.* ἕνδεκα.

одино́||кий 1. *прил.* μόνος, ἀπομονωμένος, μοναχικός, ξεμοναχιασμένος· 2. *прил.* (*о человеке*) μόνος, χωρίς οἰκογένεια: совсе́м ~ κατάμονος· 3. *м* ὁ μπεκιάρης, ὁ ἐργένης, ὁ ἀνύπανδρος. **~ко** *нареч.*: жить ~ко ζῶ μοναχικά· чу́вствовать себя́ ~ко αἰσθάνομαι τόν ἑαυτόν μου μόνο. **~чество** *с* ἡ μοναξιά, ἡ μόνωση[-ις].

одино́ч||ка 1. *м, ж* ὁ μόνος, ὁ ὁλομόναχος: жить ~кой ζῶ ὁλομόναχος· 2. *ж* (*камера*) *разг.* τό κελλί· ◇ куста́рь-~ ὁ μικροβιοτέχνης· де́йствовать в ~ку ἐνεργῶ μόνος. **~ный** *прил.* ἀπομονωμένος: ~ные вы́стрелы οἱ σποραδικοί πυροβολισμοί· ~ное заключе́ние ἡ ἀπομόνωση[-ις] (στήν φυλακή)· ~ная ка́мера *см.* одино́чка 2.

одио́зн||ый *прил.* ἀπεχθής, ἀποτρόπαιος: ~ая ли́чность ἡ ἀπεχθής φυσιογνωμία.

одича́лый *прил.* ἄγριος, πού ἔχει ἀγριέψει.

одича́ть *сов. см.* despre дича́ть.

одна́ *ж. р. от* оди́н.

одна́жды *нареч.* 1. (*один раз*) μιά φορά· 2. (*как-то раз*) κάποτε, μιά φορά κι' ἕνα καιρό: ~ у́тром ἕνα πρωΐ· ~ ве́чером κάποιο βράδυ· ~ зимо́й (ле́том *и т. п.*) κάποτε τό χειμῶνα (καλοκαῖρι κ.λ.π.).

одна́ко 1. *союз и вводн. сл.* (ἀλλ') ὅμως, ἀλλά, καί ὅμως, ἐν τούτοις: всё э́то хорошо́, ~... αὐτά εἶναι καλά καί ἅγια, ἀλλά...· 2. *межд.*: ο!, ὄχι δά!, ἔ ὄχι!

одни́ *мн. ч. от* оди́н.

одно́ *с. р. от* оди́н.

одноа́ктный *прил.* μονόπρακτος.

однобо́кий *прил.* μονόπλευρος.

однобо́ртный *прил.* μονόπετος.

одновре́ме́нн||о *нареч.* ταυτόχρονα, ταυτοχρόνως, σύγχρονα, συγχρόνως, συνά-

ма. ~ость *ж* τό ταυτόχρονο[ν], τό σύγχρονο[ν]. ~ый *прил.* ταυτόχρονος, σύγχρονος.

одногла́зый *прил.* μονόφθαλμος, μονόματος.

одногорбый *прил.*: ~ верблю́д ἡ δρομάδα[-άς]

однозву́чный *прил.* μονότονος.

однозна́чн||ый *прил.* 1. (*тождественный*) ταυτόσημος· 2. *мат.* μονοψήφιος, μονός: ~ое число́ μονοψήφιος ἀριθμός.

одноимённый *прил.* ὁμώνυμος.

однока́шник *м разг.* ὁ σχολικός σύντροφος, ὁ ὁμότροφος.

однокла́ссник *м* ὁ συμμαθητής.

одноклéточный *прил. биол.* μονοκύτταρος.

одноколéйн||ый *прил.* μέ μίαν τροχιάν, μονός: ~ая желéзная доро́га ἡ μονή σιδηροδρομική γραμμή.

однолéтн||ий *прил. бот.* μονοετής, ἐτήσιος: ~ие растéния τά ἐτήσια φυτά.

однолéт||ок *м разг.* ὁ συνομήλικος, ὁ συνηλικιώτης, ὁ ὁμῆλιξ: мы с ним ~ки εἴμαστε συνομήλικοι.

одномáчтовый *прил.* μονοκάταρτος.

одномéстный *прил.* μονοθέσιος.

однообрáз||ие *с*, **однообрáз||ность** *ж* ἡ ὁμοιομορφία, ἡ μονοτονία. ~ный *прил.* ὁμοιόμορφος, μονότονος.

однопалáтн||ый *прил. полит.* ἀποτελούμενος ἀπό μία βουλή: ~ая парлáментская систéма ἡ κοινοβουλευτική μονοσωμία.

одноплемéнный *прил.* ὁμόφυλος, ὁμογενής.

однополчáнин *м* ὁ συστρατιώτης, ὁ συμπολεμιστής.

однопóлый *прил. бот.* μονογενής.

однорóдн||ость *ж* ἡ ὁμοιογένεια, ἡ ὁμογένεια. ~ый *прил.* 1. ὁμοιογενής, ὁμοειδής: ~ые явлéния τά ὁμοειδῆ φαινόμενα· 2. (*о металле и т. п.*) ὁμοιογενής.

однорýкий *прил.* μονοχέρης, μονόχειρ.

односельчáнин *м* ὁ συγχωριανός.

однослóжн||о *нареч.* μονοσύλλαβα / λακωνικά (*лаконично*): отвечáть ~ ἀπαντῶ μονοσύλλαβα. ~ость *ж* ὁ μονοσυλλαβισμός / ἡ λακωνικότητα (*лаконичность*). ~ый *прил.* μονοσύλλαβος / λακωνικός (*лаконичный*).

одностороннн||ий *прил.* 1. (*о материи*) μέ μιά ὄψη· 2. (*в одном направлении*) μονομερής: ~ее движéние трáнспорта ὁ μονόδρομος· 3. (*о действии, соглашении и т. п.*) μονόπλευρος· 4. *перен.* μονομερής, μονόπλευρος / περιορισμένος (*о человеке*).

однотипный *прил.* ὁμοιότυπος.

однотóмник *м* ἡ ἔκδοση σ' ἕνα τόμο.

однофамилец *м* ὁ συνεπώνυμος, ὁ συνώνυμος.

одноцвéтный *прил.* μονόχρωμος, μονόχρους.

одноэтáжный *прил.* μονόροφος, μονόπατος.

одобр||éние *с* ἡ ἐπιδοκιμασία, ἡ ἔγκριση[-ις]: выражáть ~ ἐπιδοκιμάζω, ἐκφράζω τήν ἐπιδοκιμασία μου· встречáть ~ ἔχω τήν ἐπιδοκιμασία. ~и́тельный *прил.* ἐπιδοκιμαστικός, συναινετικός, συγκαταθετικός.

одóбрить *сов.*, **одобря́ть** *несов.* ἐπιδοκιμάζω, ἐγκρίνω/ συγκατανεύω, συναινῶ (*соглашаться*): ~ проéкт ἐγκρίνω τό σχέδιο.

одолевáть *несов.*, **одолéть** *сов.* 1. (*побеждать*) (ὑπερ)νικῶ· 2. *перен.* (*осиливать*) *разг.* βγάζω πέρα / καταφέρνω νά μάθω (*при изучении чего-л.*): ~ инострáнный язы́к καταφέρνω νά μάθω μιά ξένη γλῶσσα· 3. *перен.* (*охватывать кого-л.* — *о состоянии*) πιάνω, καταβάλλω, κυριεύω: меня́ одолéл сон μ' ἔπιασε ὕπνος.

одолжéние *с* ἡ καλωσύνη (*любезность*)/ ἡ ἐκδούλευση[-ις], ἡ ὑπηρεσία (*услуга*): окáзывать ~ κάνω ἐκδούλευση· ◇ сдéлай(те) ~ κάμε(τέ) μου τήν χάρη.

одолжи́ть *сов.* 1. *см.* одáлживать· 2. (*обязывать, оказав услугу*) *уст.* ὑποχρεώνω.

одр *м уст.* ἡ κλίνη, ἡ κοίτη: на смéртном ~é στή νεκρική κλίνη.

одрá *род.*, *вин. п. от* одр.

одряхлéть *сов. см.* дряхлéть.

одувáнчик *м* ἡ πικραλίδα, τό *ραδίκι*

одýматься *сов.* ἀλλάζω γνώμη, μετανοιώνω.

одурáчивать *несов.*, **одурáчить** *сов. разг.* κοροϊδεύω, γελῶ κάποιον, πιάνω κορόϊδο.

одурмáнивать *несов.*, **одурмáнить** *сов.* ἀποχαυνώνω, (ἀπο)ναρκώνω / μεθῶ (*мет.*) (*опьянять*).

óду||рь *ж разг.* τό ἀποκάρωμα, ἡ ζαλάδα, τό ζαβλάκωμα, ἡ ἀποχαύνωση: ~ берёт ἀποκαρώνω· до ~ри μέχρις ἀναισθησίας.

одуря́||ть *несов.* ἀποκαρώνω, ζαλίζω, ζαβλακώνω, ἀποχαυνώνω. ~ющий 1. *прич. от* одуря́ть· 2. *прил.* ἀποκαρωτικός, ἀποχαυνωτικός, πού φέρνει ζάλη /

μεθυστικός (*пьянящий*): ~ющий зáпах ἡ μεθυστική μυρωδιά.

одутловáт||ость *ж* τό πρήξιμο, τό φούσκωμα. **~ый** *прил.* πρησμένος, φουσκωμένος.

одухотвор||ённость *ж* ἡ ἔμπνευση[-ις], ἡ ἔξαρση[-ις]: ~ лицá τό γεμᾶτο ἔξαρση πρόσωπο. **~ённый** *прич.* и *прил.* ἐμπνευσμένος, γεμᾶτος ἔξαρση. **~ить** *сов.*, **~ять** *несов.* 1. (*природу, животных*) ἐμψυχώνω, ζωογονῶ· 2. (*воодушевлять*) ἐμπνέω, προκαλῶ ἔξαρση.

одушев||и́ть(ся) *сов. см.* одушевля́ть (-ся). **~лённый** 1. *прич. от* одушеви́ть· 2. *прил.* ἔμψυχος: ~лённый предмéт *грам.* τό ἔμψυχο[ν]. **~ля́ть** *несов.* 1. (*наделять свойствами живого существа*) ἐμψυχώνω, ζωογονῶ· 2. (*воодушевлять*) *уст.* ἐνθαρρύνω, ἐμπνέω, ἐμψυχώνω. **~ля́ться** (*воодушевляться*) ἐμπνέομαι, ἐμψυχώνομαι.

оды́шка *ж* ἡ δύσπνοια, τό λαχάνιασμα.

ожерéлье *с* τό περιδέραιο[ν], τό κολιέ, τό γιορντάνι.

ожесточ||áть *несов.* κάνω κάποιον σκληρό[ν], ἀγριεύω (*μετ.*), ἐξαγριώνω / ὀργίζω, μανιάζω (*μετ.*) (*озлоблять*). **~áться** γίνομαι σκληρός, ἐξαγριώνομαι, ἀγριεύω / ὀργίζομαι, μανιάζω (*ἀμετ.*) (*озлобляться*). **~éние** *с* 1. ἡ μανία, ἡ ἀγριότητα, ἡ σκληρότητα· 2. *перен.* (*упорство, рвение*) ἡ μανία. **~ённость** *ж см.* ожесточéние. **~ённый** 1. *прич. от* ожесточи́ть· 2. *прил.* λυσσώδης, ἄγριος, σκληρός: ~ённый бой ἡ λυσσώδης μάχη. **~и́ть(ся)** *сов. см.* ожесточáть(ся).

оживáть *несов.* 1. (*воскресать*) (ξανα-) ζωντανεύω· 2. *перен.* (*возрождаться —о чувствах и т. п.*) ἀναζωπυροῦμαι, ξαναφουντώνω, ξανανάβω· 3. *перен.* (*воспрянуть духом*) ξαναγεννιέμαι, ἀναζωογονοῦμαι.

оживи||и́ть(ся) *сов. см.* оживля́ть(ся). **~лéние** *с* 1. (*действие*) ἡ ἀναζωογόνηση[-ις]: ~лéние органи́зма ἡ ἀναζωογόνηση τοῦ ὀργανισμοῦ· экономи́ческое ~лéние ἡ οἰκονομική ἀναζωογόνηση· ~лéние дéятельности ἡ δραστηριοποίηση[-ις]· 2. (*весёлость, живость*) ἡ εὐθυμία, ἡ φαιδρότητα, ἡ ἱλαρότητα: весёлое ~лéние ἡ ἱλαρότητα· 3. (*движение, суета*) ἡ ζωηρότητα, ἡ ζωηράδα / ἡ ζωηρή κίνηση (*на улице и т. п.*). **~лённо** *нареч.* ζωηρά[-ῶς]. **~лённость** *ж* ἡ ζωηρότητα, ἡ ζωντάνια / ἡ μεγάλη κίνηση, τό πολυσύχναστο (*на улице и т. п.*). **~лённый** 1. *прич. от* оживи́ть· 2. *прил.* *в разн. знач.* ζωηρός: ~лённая бесéда ἡ ζωηρή συζήτηση· ~лённая торгóвля τό ζωηρό ἐμπόριο· ~лённая у́лица ὁ πολυσύχναστος δρόμος, ὁ δρόμος μέ μεγάλη κίνηση. **~ля́ть** *несов.* 1. (*возвращать к жизни*) ζωντανεύω (*μετ.*), (ἀνα-) ζωογονῶ· 2. (*энергию, активность и т. п.*) ἀναζωπυρῶ. **~ля́ться** ζωηρεύω, ζωντανεύω (*ἀμετ.*).

ожидá||ние *с* ἡ ἀναμονή, ἡ προσμονή / ἡ προσδοκία, ἡ ἐλπίς (*надежда*): сверх вся́кого ~ния ἀνώτερο πάσης προσδοκίας· обману́ть ~ния διαψεύδω τίς προσδοκίες· в ~нии περιμένοντας, ἐν ἀναμονῇ· в ~нии скóрого отвéта ἐν ἀναμονῇ ταχείας ἀπαντήσεως· ◇ зал ~ния ἡ αἴθουσα ἀναμονῆς. **~ть** *несов.* ἀναμένω, περιμένω, προσμένω, καρτερῶ/ προσδοκῶ, ἐλπίζω (*надеяться*): нас ~ют μᾶς περιμένουν· я не ~л вас уви́деть δέν περίμενα νά σᾶς ἰδῶ· ~ть с нетерпéнием προσμένω ἀνυπόμονα, περιμένω μέ ἀνυπομονησία· не ~л! δέν τό περίμενα!

ожирé||ние *с* ἡ πολυσαρκία, ἡ παχυσαρκία. **~ть** *сов. см.* жирéть.

ожи́ть *сов. см.* оживáть.

ожóг *м* τό ἔγκαυμα, τό κάψιμο.

озабó||тить(ся) *сов. см.* озабóчивать (-ся). **~ченность** *ж* ἡ ἀνησυχία, ἡ φροντίδα, ἡ ἔγνοια. **~ченный** 1. *прич. от* озабóтить· 2. *прил.* γεμᾶτος φροντίδα, γεμᾶτος ἔγνοια, ἀνήσυχος. **~чивать** *несов.* βάζω σέ ἔγνοια, σέ ἀνησυχία. **~чиваться** μπαίνω σέ ἔγνοια.

озаглáвить *сов.*, **озаглáвливать** *несов.* τιτλοφορῶ, ἐπιγράφω, ὀνομάζω.

озадáч||енный *прич.* и *прил.* ἀμήχανος, πού βρίσκεται σέ ἀπορία, πού βρίσκεται σέ ἀμηχανία. **~ивать** *несов.*, **~ить** *сов.* βάζω σέ ἀμηχανία[ν].

озари́ть *сов.*, **озаря́ть** *несов.* *прям.*, *перен.* φωτίζω: надéжда озари́ла её лицó ἡ ἐλπίδα φώτισε τό πρόσωπό της. **~ся** *прям.*, *перен.* φωτίζομαι.

озверé||лый *прил.* θηριώδης, ἀποθηριωμένος. **~ть** *сов.* ἀποθηριώνομαι, γίνομαι θηρίο[ν], ἐξαγριώνομαι.

озву́чивать *несов.*, **озву́чить** *сов.* *кино* βάζω ἦχο.

оздоров||и́ть *сов. см.* оздоровля́ть. **~лéние** *с* ἡ ἐξυγίανση[-ις]. **~ля́ть** *несов.* ἐξυγιαίνω.

озелен||éние *с* ἡ δενδροφύτευση[-ις], ἡ δενδροκαλλιέργεια. **~и́ть** *сов.*, **~я́ть** *несов.* φυτεύω δένδρα, φυτεύω πρασινάδα.

óзеро *с* ἡ λίμνη: солёное ~ ἡ ἁλυκή· гóрное ~ ἡ ὀρεινή λίμνη.

озира́ть *несов. книжн.* θεωρῶ, κυττάζω. **~ся** βλέπω (*или* κοιτάζω) ὁλόγυρα.

озло́б||ить(ся) *сов. см.* озлобля́ть(ся). **~ле́ние** *с* ἡ ἐχθρότητα, ἡ ἔχθρα, ἡ ὀργή, ἡ ἀγριάδα, τό ἄχτι / ἡ κακία (*злость*). **~ленный** 1. *прич. от* озло́бить· 2. *прил.* ἐξοργισμένος, γεμᾶτος ἔχθρα, γεμᾶτος κακία, ἐξαγριωμένος: ~ленный вид ἡ ἄγρια ὄψη.

озлобля́ть *несов.* ἐξοργίζω, ἐξαγριώνω. **~ся** ἐξοργίζομαι, ἐξαγριώνομαι.

ознако́м||ить *сов. см.* ознакомля́ть. **~иться** *см.* ознакомля́ться· пове́рхностно ~иться с че́м-л. γνωρίζομαι πρόχειρα, παίρνω πρόχειρα ἰδέα γιά κάτι. **~ле́ние** *с* ἡ γνωριμία, ἡ ἐνημέρωση[-ις], ἡ κατατόπιση[-ις]. **~ля́ть** *несов.* (*кого-л. с чем-л.*) γνωρίζω, γνωστοποιῶ, ἐνημερώνω, κατατοπίζω. **~ля́ться** (*с чем-л.*) γνωρίζομαι, λαμβάνω γνῶσιν, ἐνημερώνομαι, κατατοπίζομαι.

ознамен||ова́ние *с* ὁ ἑορτασμός: в ~ чего́-л. πρός τιμήν τοῦ..., γιά τόν ἑορτασμό τοῦ...· в ~ па́мяти τιμώντας τή μνήμη· в ~ побе́ды γιά τόν ἑορτασμό τῆς νίκης. **~ова́ть** *сов. см.* знаменова́ть *и* ознамено́вывать. **~ова́ться** *см.* ознамено́вываться. **~о́вывать** *несов.* ἑορτάζω, τιμῶ. **~о́вываться** διακρίνομαι, σημειώνομαι.

означа́||ть *несов.* σημαίνω: что э́то ~ет? τί σημαίνει αὐτό;· э́то ничего́ не ~ет αὐτό δέν σημαίνει τίποτε.

озно́б *м* τό ρῖγος, ἡ κρυάδα, τά σύγκρυα.

озо́н *м* τό ὄζον.

озор||ни́к *м* 1. (*шалун*) τό ζιζάνιο, τό ἄτακτο παιδί, ὁ σκανταλιάρης· 2. (*буян*) *разг.* ὁ καυγατζῆς. **~нича́ть** *несов.* *разг.* 1. (*шалить*) κάνω ἀταξίες, κάνω σκανταλιές· 2. (*буянить*) εἶμαι καυγατζῆς. **~но́й** *прил. разг.* 1. (*шаловливый*) ἄτακτος, σκανταλιάρικος: ~но́й ма́льчишка τό ζιζάνιο, τό ἄτακτο παιδί· ~ны́е глаза́ τά τσαχπίνικα μάτια· 2. (*буйный*) καυγατζίδικος. **~ство́** *с* ἡ ἀταξία, ἡ σκανταλιά / ψευτοπαλληκαρισμός (*шалость, дерзость*).

озя́бнуть *сов.* κρυώνω, ξυλιάζω ἀπ' τό κρύο.

ой *межд.* ὄχ! (*выражает боль*)/ ὤ! ὤ!, μπά! (*выражает удивление*)/ ἄχ (*выражает испуг*).

ой ли *межд. разг.* εἶναι δυνατόν;· ἀλήθεια;

оказа́||ние *с* ἡ παροχή: ~ по́мощи ἡ παροχή βοηθείας. **~ть(ся)** *сов. см.* ока́зывать(ся).

ока́зи||я *ж* 1. (*удобный случай*) ἡ εὐκαιρία, ἡ κατάλληλη περίσταση: посыла́ть письмо́ с ~ей στέλνω τό γράμμα μέ τήν πρώτη εὐκαιρία· 2. (*необычный случай*) τό παράξενο, τό ξαφνικό: вот так ~! ἄλλο ξαφνικό αὐτό!

ока́з||ывать *несов.*: ~ внима́ние δίνω προσοχή σέ κάτι· ~ любе́зность φέρομαι εὐγενικά, κάνω χάρη· ~ соде́йствие παρέχω βοήθεια· ~ услу́гу προσφέρω (μιά) ὑπηρεσία· ~ подде́ржку παρέχω ὑποστήριξη, ὑποστηρίζω κάποιον· ~ предпочте́ние προτιμῶ, προκρίνω· ~ влия́ние ἐξασκῶ ἐπιρροή· ~ давле́ние ἐξασκῶ πίεση· ~ сопротивле́ние ἀντιστέκομαι, προβάλλω ἀντίσταση· ~ гостеприи́мство παρέχω φιλοξενία, φιλοξενῶ. **~ываться** 1. (*очутиться*) βρίσκομαι, εὑρίσκομαι: он ~а́лся до́ма βρέθηκε στό σπίτι· 2. (*обнаруживаться на деле*) φαίνομαι, ἀποδείχνομαι: э́то ~а́лось нелёгким (де́лом) ἀποδείχτηκε πώς αὐτό ἦταν δύσκολο· ~а́лось, что... φάνηκε ὅτι..., ἀποδείχθηκε ὅτι...· он ~а́лся хоро́шим това́рищем ἐφάνηκε καλός σύντροφος· ~а́ться досто́йным βγαίνω ἄξιος· ~а́ться неспосо́бным φαίνομαι ἀνίκανος.

окайми́ть *сов.*, **окаймля́ть** *несов.* 1. ράβω μπορντούρα, σειρητώνω· 2. *перен.* πλαισιώνω, περιβάλλω.

окамене́||лость *ж* 1. ἡ ἀπολίθωση[-ις], ἡ ἀπολιθωμένη ἔκφραση· 2. *палеонт.* τό ἀπολίθωμα. **~лый** *прил. палеонт., перен.* ἀπολιθωμένος. **~ть** *сов. см.* камене́ть.

окант||ова́ть *сов.*, **окантóвывать** *несов.* σειρητώνω, πλαισιώνω (*воротник и т. п.*)/ κορνιζάρω, καδρώνω (*фотографию, картину и т. п.*). **~о́вка** *ж* 1. τό πλαισίωμα (*воротника и т. п.*)/ τό κορνιζάρισμα, τό καδράρισμα (*фотографии, картины и т. п.*)· 2. (*кант*) τό πλαίσιο, ἡ κορνίζα.

ока́нчива||ть *несов.* 1. (ἀπο)τελειώνω, (ἀπο)περατώνω, τερματίζω: ~ чте́ние τελειώνω τό διάβασμα· 2. (*учебное заведение*) ἀποφοιτῶ, τελειώνω (*μετ.*). **~ться** 1. τελειώνω (*ἀμετ.*), λαμβάνω τέλος, περατοῦμαι / λήγω (*о сроке*)· 3. (*иметь своим окончанием*) καταλήγω: сло́во ~ется на гла́сную ἡ λέξη καταλήγει σέ φωνῆεν.

ока́пывать *несов.* 1. (*деревья, кусты*) (ἀνα)σκαλίζω, περιλακκώνω· 2. (*рвом и т. п.*) σκάβω χαρακώματα, περιβάλλω μέ χαντάκι. **~ся** *воен.* (περι)χαρακώνομαι, ὀχυρώνομαι σέ χαράκωμα.

окати́ть *сов.* καταβρέχω, περεχύνω: ~ кого́-л. холо́дной водо́й κάνω ψυχρολου-

σία σέ κάποιον. ~ся καταβρέχομαι, περεχύνομαι.

окая́нный *прил. бран.* καταραμένος, κολασμένος.

океа́н *м* 1. ὁ ὠκεανός· 2. *перен.* ἡ θάλασσα, ὁ ὠκεανός: людско́й ~ ἡ ἀνθρωποθάλασσα· ◇ возду́шный ~ ἡ ἀτμόσφαιρα.

океаногра́ф||ия *ж* ἡ ὠκεανογραφία. ~и́ческий *прил.* ὠκεανογραφικός.

океа́нский *прил.* ὠκεάνειος: ~ парохо́д τό ὑπερωκεάνειον.

оки́дывать *несов.*, **оки́нуть** *сов.*: ~ взгля́дом (взо́ром) ρίχνω (μιά) ματιά, ρίπτω βλέμμα.

о́кисел *м хим.* τό ὀξείδιο[ν].

окисл||е́ние *с хим.* ἡ ὀξείδωση[-ις]. ~и́тель *м хим.* ἡ ὀξειδωτική οὐσία.

окисли́ть *сов.*, **окисля́ть** *несов. хим.* ὀξειδῶ. ~ся ὀξειδοῦμαι.

о́кись *ж хим.* τό μονοξείδιο[ν].

оккуп||а́нт *м* ὁ κατακτητής. ~аци́онный *прил.* τῆς κατοχῆς: ~аци́онные во́йска́ ὁ στρατός κατοχῆς, τά στρατεύματα κατοχῆς. ~а́ция *ж* ἡ κατοχή. ~и́рованный *прич.* κατεχόμενος, εὑρισκόμενος ὑπό κατοχήν. ~и́ровать *сов. и несов.* κάνω κατοχή, καταλαμβάνω.

окла́д *м* ὁ μισθός, τό μηνιάτικο, ἡ ἀποδοχή.

оклевета́ть *сов.* συκοφαντῶ, διαβάλλω, δυσφημίζω, δυσφημῶ.

окле́ивать *несов.*, **окле́ить** *сов.* κολλῶ, κολνῶ, ἐπικολλῶ: ~ сте́ну афи́шами τοιχοκολλῶ ἀγγελίες.

о́клик *м* ἡ κλήση, ἡ κλῆσις, ἡ φωνή, τό φώναγμα. ~а́ть *несов.* φωνάζω: его́ окли́кнули τόν φώναξαν· ~а́ть прохо́жего φωνάζω τόν διαβάτη.

окли́кнуть *сов. см.* окликать.

окно́ *с* τό παράθυρο[ν], τό παραθύρι: слухово́е ~ ὁ φεγγίτης.

о́ко *с поэт. уст.* τό μάτι, ὁ ὀφθαλμός· ◇ в мгнове́ние о́ка *разг.* ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ· хоть ви́дит ~, да зуб неймёт *погов.* φᾶτε μάτια ψάρια καί κοιλιά περίδρομο· ~ за ~, зуб за зуб ὀφθαλμόν ἀντί ὀφθαλμοῦ, καί ὀδόντα ἀντί ὀδόντος.

окова́ть *сов. см.* око́вывать.

око́в||ы *мн. прям., перен.* τά δεσμά, τά σίδερα, οἱ ἁλυσίδες: сбра́сывать с себя́ ~ πετῶ (*или* σπάνω) τά δεσμά μου. ~ывать *несов.* περνῶ σιδερένιες ράβδους, σκεπάζω μέ μέταλλο.

окола́чиваться *несов. разг.* σουλατσάρω, περιφέρομαι ἀργός.

околдова́ть *сов.*, **околдо́вывать** *несов.* μαγεύω, γοητεύω, κάνω κάποιου μάγια.

околева́ть *несов.*, **околе́ть** *сов.* (*о животных*) ψοφῶ.

око́лица *ж* (*изгородь*) τό περίφραγμα.

околи́чност||ь *ж*: без (вся́ких) ~ей *разг.* χωρίς περιστροφές.

о́коло 1. *предлог с род. п.* (*возле*) κοντά, σιμά, πλησίον· 2. *предлог с род. п.* (*приблизительно*) περίπου, σχεδόν, ἀπάνω κάτω: мы шли ~ ча́са περπατούσαμε περίπου μιάν ὥρα· ему́ ~ тридцати́ лет εἶναι περίπου τριάντα χρονῶν· 3. *нареч.* (*вокруг, близко*) κοντά, πλησίον, σιμά· ◇ ходи́ть вокру́г да ~ τά κλωθογυρίζω, μιλῶ μέ περιστροφές.

околоземи||о́й *прил.* περίγειος: ~о́е простра́нство περίγειος χῶρος.

окололу́ни||ый *прил.* περισελήνιος: ~ое простра́нство περισελήνιος χῶρος.

околосо́лнечный *прил.* περιήλιος.

око́льн||ый *прил. прям., перен.* πλάγιος: ~ая доро́га ὁ πλάγιος δρόμος· ~ые пути́ *перен.* τά πλάγια μέσα.

око́н *род. п. мн. ч. от* окно́.

оконе́чность *ж* τό ἄκρο[ν].

око́нный *прил.* τοῦ παραθύρου.

оконча́||ние *с* 1. (*завершение*) ἡ ἀποπεράτωση[-ις], τό τελείωμα, τό τέλος / ἡ λῆξις προθεσμίας (*срока*): по ~нии учёбы μετά τήν ἀποπεράτωση τῶν σπουδῶν μου· по ~нии университе́та ὅταν τελειώσω τό πανεπιστήμιο· по ~нии конце́рта μόλις τελειώσει ἡ συναυλία· бы́строе ~ ἡ γρήγορη ἀποπεράτωση· 2. (*заключит. часть, конец чего-л.*) τό τέλος: ~ сле́дует ἕπεται τό τέλος· 3. *грам.* ἡ κατάληξη[-ις]. ~тельный *прил.* τελικός, τελειωτικός, ὁριστικός.

око́нчить *сов. см.* ока́нчивать. ~ся *см.* ока́нчиваться 1.

око́п *м* τό χαράκωμα, τό ὄρυγμα, ἡ τάφρος. ~а́ть *сов. см.* ока́пывать. ~а́ться 1. *см.* ока́пываться· 2. *перен.* βολεύομαι: ~а́ться в тылу́ κάθομαι (*или* βολεύομαι) στά μετόπισθεν (ἐν καιρῷ πολέμου).

о́корок *м* τό χοιρομέρι, τό χοιρομήριον, τό ζαμπόν (*свиной*)/ ὁ μηρός προβάτου, τό μερί, τό μποῦτι (*бараний*).

окостенева́ть *несов.* 1. (*превращаться в кость*) ἀποστεοῦμαι· 2. (*окоченеть*) ξυλιάζω, κοκκαλιάζω.

окостене́||лый *прил.* 1. (*превратившийся в кость*) ἀποστεωμένος· 2. (*окоченевший*) ξυλιασμένος, κοκκαλιασμένος. ~ть *сов. см.* окостенева́ть.

окоти́ться *сов.* γεννῶ γατάκια.

окочене́||лый *прил.* ξεπαγιασμένος, ξυλιασμένος, κοκκαλιασμένος. ~ть *сов. см.* коченеть.

око́шко *с* τό παράθυρο[ν], τό παραθύρι/ ἡ θυρίδα[-ίς] (*в кассе и т. п.*).

окра́ин||а *ж* 1. ἡ ἄκρη, τό ἄκρον, τό τέλος: на са́мой ~е го́рода στήν ἄκρη τῆς πόλης· городска́я ~ ἡ ἀπόμακρη συνοικία, ὁ ἀπόκεντρος συνοικισμός· 2. (*страны*) ἡ παραμεθόριος περιοχή. ~**ный** *прил.* ἀπόκεντρος, ἀπο(με)μακρυσμένος.

окра́с||ить(ся) *сов. см.* окра́шивать(ся). ~**ка** *ж* 1. (*действие*) τό χρωμάτισμα, τό βάψιμο, ἡ βαφή· 2. (*цвет*) τό χρῶμα, ὁ χρωματισμός· 3. *перен.* ἡ ἀπόχρωση, ὁ χρωματισμός, ἡ χροιά: стилисти́ческая ~ка сло́ва ὁ χρωματισμός τοῦ λόγου (τοῦ λεκτικοῦ ὕφους).

окра́шивать *несов.* χρωματίζω, δίνω χροιά (*тж. перен.*), βάφω. ~**ся** χρωματίζομαι, παίρνω χροιά (*тж. перен.*), βάφομαι.

окре́пнуть *сов. см.* кре́пнуть.

окрести́ть *сов.* 1. *рел. см.* крести́ть 1· 2. (*обозвать*) *разг. шутл.* ἀποκαλῶ, παρονομάζω, βγάζω παρατσοῦκλι.

окре́стность *ж* τά περίχωρα / τά προάστεια (*го́рода*).

окрова́вленный *прич. и прил.* ματωμένος, αἱμόφυρτος, ματοβαμμένος.

окро́шка *ж* ἡ ὀκρόσκα (κρύα σοῦπα μέ λαχανικά καί κρέας).

о́круг *м* ἡ περιοχή, ἡ περιφέρεια: избира́тельный ~ ἡ ἐκλογική περιφέρεια· национа́льный ~ ἡ ἐθνική περιοχή· вое́нный ~ ἡ στρατιωτική περιοχή.

округли́ть(ся) *сов. см.* округля́ть(ся).

окру́гл||ость *ж* ἡ στρογγυλότητα[-ης], τό στρογγύλωμα. ~**ый** *прил.* στρογγυλός, στρογγύλος. ~**я́ть** *несов. прям., перен.* στρογγυλεύω, στρογγυλαίνω (*μετ.*), στρογγυλώνω. ~**я́ться** 1. (*полнеть*) παχαίνω, χοντραίνω· 2. *перен.* στρογγυλαίνω (*ἀμετ.*), γίνομαι στρογγυλός.

окружа́||ть *несов.* 1. (*кого-л., что-л.*) περιστοιχίζω / περικυκλώνω (*неприятеля*) / πολιορκῶ (*город, крепость*)· 2. (*рвом, забором и т. п.*) περιβάλλω· 3. (*быть расположенным вокруг*) περιβάλλω· 4. *перен.* (*вниманием и т. п.*) περιβάλλω: ~ забо́тами περιβάλλω μέ φροντίδα· 5. *перен.* (*быть средой*) περιβάλλω, περιτριγυρίζω: его́ ~ют бли́зкие друзья́ τόν περιβάλλουν οἱ στενοί φίλοι του. ~**ющий** 1. *прич. от* окружа́ть· 2. *прил.* περιβάλλων, περιστοιχῶν: ~ющие селе́ния τά πέριξ χωριά, τά γύρω χωριά· ~ющая среда́ (обстано́вка) τό περιβάλλον· 3. ~ющие *мн.* οἱ συγγενεῖς καί φίλοι.

окруже́н||ие *с* 1. (*окружающая обстановка*) ὁ περίγυρος: капиталисти́ческое ~ ὁ καπιταλιστικός περίγυρος· 2. (*окружающая среда, общество*) τό περιβάλλο[ν], ὁ κύκλος· 3. *воен.* ἡ περικύκλωση[-ις], τό περικύκλωμα: ~ проти́вника ἡ περικύκλωση τοῦ ἐχθροῦ· попада́ть в ~ περικυκλώνομαι· выходи́ть из ~ия βγαίνω ἀπό τόν κλοιό[ν]· ◇ в ~ии кого́-л. μαζί μέ κάποιον, στόν κύκλο κάποιου.

окружи́ть *сов. см.* окружа́ть 1, 2, 4, 5.

окру́жн||ость *ж* ἡ περιφέρεια, ὁ κύκλος: име́ть в ~ости де́сять киломе́тров ἔχω περιφέρεια δέκα χιλιομέτρων· на пять киломе́тров в ~ости σέ ἀκτίνα πέντε χιλιομέτρων.

окта́ва *ж* 1. *муз.* ἡ ὀκτάβα, ἡ ὀγδόη, ἡ διατονική κλῖμαξ· 2. *лит.* τό ὀκτάστιχο[ν], ἡ ὀκτάβα.

октя́брь *м* ὁ Ὀκτώβριος, ὁ Ὀχτώβρης. ~**ский** *прил.* ὀκτωβριανός, ὀχτωβριανός: Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая револю́ция ἡ Μεγάλη Ὀκτωβριανή Σοσιαλιστική Ἐπανάσταση.

окули́ст *м* ὁ ὀφθαλμίατρος, ὁ ὀφθαλμολόγος.

окуля́р *м физ.* ὁ προσοφθάλμιος (φακός).

окуна́ть *несов.*, **окуну́ть** *сов.* βυθίζω, βουτῶ (*μετ.*). ~**ся** 1. βυθίζομαι, βουτῶ (*ἀμετ.*)· 2. *перен.* χώνομαι: он окуну́лся в рабо́ту χώθηκε στή δουλειά.

о́кунь *м* ἡ πέρκη, ἡ πέρκα.

окупа́ть *несов.*, **окупи́ть** *сов.* ἀντισταθμίζω: ~ расхо́ды βγάζω τά ἔξοδα. ~**си** ἀντισταθμίζομαι / *перен.* ἀποζημιώνομαι.

оку́ривать *несов.*, **окури́ть** *сов.* καπνίζω (*μετ.*), θυμιάζω: ~ у́лей καπνίζω μέλισσες.

оку́рок *м* τό ἀποτσίγαρο, ἡ γόπα.

оку́тать *сов.*, **оку́тывать** *несов.* 1. τυλίγω, σκεπάζω, (περι)καλύπτω / κουκουλώνω (*закутать*)· 2. *перен.* σκεπάζω, τυλίγω. ~**ся** 1. τυλίγομαι, σκεπάζομαι, (περι)καλύπτομαι / κουκουλώνομαι (*закутаться*)· 2. *перен.* σκεπάζομαι, τυλίγομαι.

оку́чн||ивание *с с.-х.* τό παράχωμα (φυτοῦ). ~**вать** *несов.*, ~**ть** *сов.* παραχώνω, σκεπάζω μέ χῶμα.

ола́дья *ж* ἡ χοντρή τηγανίτα.

олеа́ндр *м бот.* ἡ ροδοδάφνη, ἡ πικροδάφνη, ἡ ἀροδάφνη.

оледене́||лый *прил.* πηγμένος / παγωμένος (*тж. перен.*). ~**ние** *с* τό πήξιμο, τό πάγωμα. ~**ть** *сов. см.* леденеть.

оленево́дство *с* ἡ ἐλαφοκομία.

оле́н||ий *прил.* ἐλαφήσιος, ἐλάφειος, τοῦ ἐλαφιοῦ: ~ьи рога́ τά ἐλαφοκέρατα· ◇ ~ мох *бот.* τό ἐλαφόβοσκον, ἡ παστινάκη. ~**ина** *ж* τό ἐλαφήσιο κρέας.

олéнь *м* τό (ἐ)λάφι, ἡ ἔλαφος / ὁ τάρανδος (*северный*).

олйва *ж* 1. (*дерево*) ἡ ἐλιά, ἡ ἐλαιά, τό λιόδενδρο, τό ἐλαιόδενδρο[ν]: дúкая ~ ἡ ἀγρι(ο)ελιά· 2. (*плод*) ἡ ἐλιά, ἡ ἐλαιά: сбор олúв ἡ συγκομιδή τῶν ἐλιῶν, τό μάζεμα τῆς ἐλιᾶς, τό λιομάζωμα· урожáй олúв ἡ ἐσοδεία ἐλιᾶς, ἡ ἐλαιοπαραγωγή.

олйвк||а *ж см.* олúва. **~овый** *прил.* τῆς ἐλιᾶς, ἐλαιώδης: ~овое мáсло τό λιόλαδο, τό ἐλαιόλαδο· ~овое дéрево *см.* олúва 1· ~овая рóща τό λιοστάσι, ὁ ἐλαιώνας· ~овый цвет λαδής, ἐλαιόχρους, τό ἐλαιόχρωμα.

олигáрхия *ж* ἡ ὀλιγαρχία: финáнсовая ~ ἡ χρηματιστική ὀλιγαρχία.

олимп||иáда *ж* ἡ ὀλυμπιάδα[-άς]: победúтель на ~иáде ὁ ὀλυμπιονίκης. **~ййский** *прил.* ὀλυμπιακός: ~úйские úгры *а*) οἱ ὀλυμπιακοί ἀγῶνες, *б*) τά ὀλύμπια (*в древней Греции*)· ◇ ~úйское спокóйствие ἡ ὀλυμπία ἀταραξία.

олйфа *ж* τό λινέλαιο.

олицетвор||éние *с в разн. знач.* ἡ προσωποποίηση[-ις]: ~ сил прирóды ἡ προσωποποίηση τῶν δυνάμεων τῆς φύσης· ~ мýжества ἡ προσωποποίηση τῆς ἀνδρείας (τῆς γενναιότητας). **~ённый** *прич. и прил.* προσωποποιημένος. **~йть** *сов.*, **~ять** *несов.* προσωποποιῶ.

óлов||о *с* ὁ κασσίτερος, τό καλάϊ. **~янный** *прил.* κασσιτέρινος, καλαγένιος, καλάϊνος: ~янный солдáтик ὁ μολυβένιος στρατιωτάκος.

óлух *м* ὁ βλάκας, ὁ βλάξ, ὁ ἀνόητος, ὁ χαζός.

ольх||á *ж* ἡ (σ)κλήθρα. **~óвый** *прил.* ἀπό σκλῆθρες.

ом *м физ.* τό ὤμ.

омáр *м* ὁ ἀστακός.

омéга *ж* τό ὠμέγα· ◇ áльфа и ~ τό ἄλφα καί τό ὠμέγα.

омéла *ж бот.* ὁ ἰξός, ἡ ἰξία, ὁ μικλιός.

омерз||éние *с* ὁ βδελυγμός, ἡ ἀηδία, ἡ ἀπέχθεια / ἡ ἀποστροφή (*отвращение*): внушáть ~ προξενῶ ἀπέχθεια· протúвен до ~éния ἀντιπαθητικός μέχρι ἀηδίας· с ~éнием μέ βδελυγμία. **~úтельный** *прил.* βδελυρός, ἀηδής, ἀπεχθής.

омертвé||лый *прил.* (ἀπο)νεκρωμένος. **~ние** *с* ἡ (ἀπο)νέκρωση. **~ть** *сов.* 1. (ἀπο)νεκρώνομαι· 2. *перен.* (ἀπο)νεκρώνομαι, παραλύω.

омёт *м* ἡ θημωνιά (χόρτου).

омлéт *м* ἡ ὀμελέτα, τό σφουγγᾶτο.

омолáживать *несов.*, **омолодúть** *сов.* κάνω νέο(ν), ξανανιώνω.

омоложéние *с* τό ξανάνιωμα.

омóним *м лингв.* ὁ ὁμώνυμος.

омрачáть *несов.*, **омрачúть** *сов.* 1. σκοτεινιάζω, ἀμαυρῶ, θολώνω (*мет.*), ἐπισκοτίζω· 2. *перен.* λυπῶ, (κατα)θλίβω, καθιστῶ σκυθρωπό[ν]. **~ся** (*о взгляде и т. п.*) συνοφρυοῦμαι, κατσουφιάζω.

óмут *м* ἡ δίνη, ἡ ρουφήχτρα· ◇ в тúхом ~е чéрти вóдятся *погов.* ἀπό τό σιγανό ποτάμι νά φοβᾶσαι.

омывáть *несов.* 1. περιβρέχω, λούω· 2. *геогр.* περιβρέχω.

омы́ть *сов. см.* омывáть 1.

он [(н)егó, (н)емý, (и)м, о нём] *мест. личн. 3 л. ед. ч. м. р.* αὐτός: он сáмый αὐτός, αὐτός ὁ ἴδιος· он дýмает, что... αὐτός νομίζει, ὅτι...· э́то письмó от негó αὐτό τό γράμμα εἶναι ἀπ' αὐτόν· мне нýжно пойтú к немý πρέπει νά πάω σ' αὐτόν· мóжно егó вúдеть? μπορῶ νά τόν δῶ;· вот он νάτος· рабóтать с ним δουλεύω μ'αὐτόν· говорúть о нём μιλῶ γι'αὐτόν.

онá [(н)её, (н)ей, (и)éю, о ней] *мест. личн. 3 л. ед. ч. ж. р.* αὐτή: онá самá αὐτή, αὐτή ἡ ἴδια· э́то ~ αὐτή εἶναι· вот ~ νάτηνα, νάτη· нýжно позвáть её πρέπει νά τήν φωνάζουμε· идтú с нéю πηγαίνω μαζί της· писáть ей τῆς γράφω· дýмать о ней τήν σκέπτομαι.

онанúзм *м* ὁ αὐνανισμός.

онемé||лый *прил.* 1. βουβός, ἄλαλος, ἄφωνος· 2. (*о руке и т. п.*) μουδιασμένος, κοκκαλιασμένος. **~ть** *сов.* 1. (*утратить способность речи*) βουβαίνομαι, χάνω τή φωνή μου / μένω ἄφωνος, μένω ἄλαλος (*от страха и т. п.*)· 2. (*утратить чувствительность*) μουδιάζω, κοκκαλιάζω: у меня́ пáльцы ~ли κοκκάλιασαν τά δάχτυλά μου.

онú [(н)]их, (н)им, (н)úми, о них] *мест. личн. 3 л. мн. ч.* αὐτοί, αὐτές, αὐτά.

онкó||лог *м* ὁ ὀγκολόγος. **~лóгия** *ж* ἡ ὀγκολογία.

онó [(н)егó, (и)емý, (н)им, о нём] *мест. личн. 3 л. ед. ч. ср. р.* αὐτό: ~ и вúдно! αὐτό φαίνεται!· вот ~ что (*понимаю*) τώρα κατάλαβα.

ООН (Организáция Объединённых Нáций) ὁ ΟΗΕ (ὁ 'Οργανισμός τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν).

опадá||ть *несов.* 1. (*осыпáться*) πέφτω, πίπτω: лúстья ~ют πέφτουν τά φύλλα· 2. (*уменьшаться*) ἐλαττώνομαι, πέφτω / ξεπρήζομαι (*об опухшей конечности*): óпухоль ~ет τό πρήξιμο πέφτει.

опáздыв||ать *несов.* ἀργῶ, καθυστερῶ, ἀργοπορῶ: ~ на два часá ἀργῶ δυό ὧρες· пóезд ~ает на три часá τό τραῖνο

ἔχει καθυστέρηση τρεῖς ὥρες· ~ на поезд χάνω τό τραῖνο· не ~айте! νά μήν ἀργήσετε!

опа́ивать *несов.* 1. (*напоить чрезмерно*) παραποτίζω· 2. (*отравить*) *уст.* ποτίζω μέ δηλητήριο.

опа́л *м мин.* ὁ ὀπάλλιος (λίθος), τό ὀπάλλι[ον].

опа́л||а *ж ист. перен.* ἡ δυσμένεια: подверга́ться ~е μέ ἔχουν σέ δυσμένεια· попада́ть в ~у πέφτω σέ δυσμένεια.

опа́ливать *несов.*, **опали́ть** *сов.* καψαλίζω, τσουρουφλίζω. ~ся καψαλίζομαι, τσουρουφλίζομαι.

опа́льный *прил.* ὑπό δυσμένειαν.

опаля́ть *несов. см.* опа́ливать.

опас||а́ться *несов.* 1. φοβοῦμαι: мо́жно ~, что... ὑπάρχει φόβος, πώς...· 2. (*избегать*) ἀποφεύγω. ~е́ние *с* ὁ φόβος: име́ть ~е́ния φοβοῦμαι μήπως· смотре́ть с ~е́нием βλέπω κάτι μέ φόβο· вызыва́ть ~е́ния προξενῶ ἀνησυχία.

опа́с||ка *ж*: с ~кой *разг.* μέ προσοχή· де́йствовать с ~кой ἐνεργῶ μέ προσοχή.

опа́сн||о 1. *нареч.* ἐπικίνδυνα· 2. *предик. безл.*: э́то кра́йне ~ (αὐτό) εἶναι πολύ ἐπικίνδυνο. ~**ость** *ж* ὁ κίνδυνος: смерте́льная ~ость ὁ θανάσιμος κίνδυνος· предупрежда́ть ~ость προλαμβάνω τόν κίνδυνο· подверга́ться ~ости διατρέχω κίνδυνο· смотре́ть ~ости в глаза́ ἀντιμετωπίζω τόν κίνδυνο, ἀψηφῶ τόν κίνδυνο· с ~остью для жи́зни μέ κίνδυνο τῆς ζωῆς· оте́чество в ~ости ἡ πατρίδα σέ κίνδυνο, ἡ πατρίς ἐν κινδύνῳ. ~**ый** *прил.* ἐπικίνδυνος/ ριψοκίνδυνος (*рискованный*)/ βαρύς (*о болезни*).

опа́сть *сов. см.* опада́ть.

опаха́ло *с уст.* ἡ βεντάλια, τό ριπίδιον.

опе́к||а *ж в разн. знач.* ἡ κηδεμονία: быть под ~ой εὑρίσκομαι ὑπό (τήν) κηδεμονία· брать под ~у παίρνω ὑπό τήν κηδεμονία, κηδεμονεύω· Сове́т по ~е ООН τό Συμβούλιον κηδεμονίας τοῦ ΟΗΕ. ~**а́емый** 1. *прич. от* опека́ть· 2. *м* ὁ κηδεμονευόμενος, ὁ ὑπό κηδεμονίαν. ~**а́ть** *несов. в разн. знач.* κηδεμονεύω. ~**у́н** *м* ὁ κηδεμόνας, ὁ κηδεμών. ~**у́нский** *прил.* κηδεμονικός. ~**у́нство** *с* ἡ κηδεμονία.

опёнок *м* εἶδος μανιταριοῦ.

о́пер||а *ж* 1. (*произведение*) τό μελόδραμα, ἡ ὄπερα: коми́ческая ~ ἡ κωμική ὄπερα· 2. (*помещение*) ἡ ὄπερα· ◇ из друго́й ~ы, не из той ~ы *разг.* αὐτό εἶναι ἀλλουνοῦ παπᾶ βαγγέλιο.

операти́вность *ж*: ~ руково́дства ἡ δραστήρια καθοδήγηση (*или* διεύθυνση)· ~ в рабо́те ἡ ἐνεργητικότητα στή δουλειά.

операти́вн||ый *прил.* 1. *мед.* χειρουργικός: ~ое вмеша́тельство ἡ χειρουργική ἐπέμβασις· 2. *воен.* ἐπιχειρησιακός, τῶν ἐπιχειρήσεων: ~ая сво́дка δελτίον ἐπιχειρήσεων· ~ план τό σχέδιο ἐπιχειρήσεων· 3. (*действенный*) ζωντανός: ~ое руково́дство ἡ ζωντανή καθοδήγηση.

опера́тор *м* 1. (*рабочий*) ὁ χειριστής· 2. (*в кино*) ὁ ὀπερατέρ.

операцио́нн||ая *ж* τό χειρουργεῖο[ν], ἡ αἴθουσα ἐγχειρήσεων. ~**ый** *прил.* 1. *мед.* χειρουργικός· 2. *воен.* ἐπιχειρησιακός.

опера́ц||ия *ж* 1. *мед.* ἡ ἐγχείριση[-ις]· 2. *воен.* ἡ ἐπιχείρηση[-ις]: вое́нные ~ии οἱ πολεμικές ἐπιχειρήσεις· 3. (*дело, действие*) ἡ πράξις (*тж. фин.*): биржевы́е ~ии οἱ χρηματιστηριακές πράξεις.

опереди́ть *сов.*, **опережа́ть** *несов. прям., перен.* ξεπερνῶ κάποιον/ προλαβαίνω κάποιον (*сделать что-л. раньше другого*).

опере́ние *с* τό πτέρωμα, ἡ πτέρωσις· ◇ хвостово́е ~ *ав.* τό οὐραῖον πτέρωμα.

опере́тта *ж* ἡ ὀπερέττα.

опере́ться *сов. см.* опира́ться.

опери́ровать 1. *сов. и несов. мед.* ἐγχειρίζω, κάνω ἐγχείριση, χειρουργῶ· 2. *несов.* (*фактами и т. п.*) χρησιμοποιῶ.

опери́ться *сов. см.* оперя́ться.

о́перный *прил.* τοῦ μελοδράματος, τῆς ὄπερας: ~ теа́тр τό θέατρο ὄπερας, τό θέατρο μελοδράματος, ἡ ὄπερα· ~ арти́ст ὁ καλλιτέχνης τῆς ὄπερας, ὁ καλλιτέχνης τοῦ μελοδράματος.

оперя́ться *несов.* 1. βγάζω φτερά, πτεροφυῶ· 2. *перен. разг.* γίνομαι ὥριμος, ἀνδρώνομαι.

опеча́ленный *прич. и прил.* θλιμμένος, λυπημένος, περίλυπος.

опеча́лить(ся) *сов. см.* печа́лить(ся).

опеча́тать *сов.*, **опеча́тывать** *несов.* σφραγίζω.

опе́шить *сов. разг.* μένω ἄναυδος, σαστίζω, τά χάνω.

опи́лки *мн.* τά πριονίδια (*древесные*)/ τά ψήγματα μετάλλου, τά ρινίσματα, τά λιμαρίδια (*металлические*).

опира́ться *несов.* 1. ἀκουμπῶ, στηρίζομαι· 2. *перен.* στηρίζομαι.

описа́н||ие *с* ἡ περιγραφή: ~ приме́т ἡ περιγραφή τῶν χαρακτηριστικῶν· ~ звёзд ἡ ἀστρογραφία· ~ страны́ ἡ χωρο-

γραφία· не поддаётся ~ию αὐτό δέν περιγράφεται, εἶναι ἀπερίγραπτο.

описанный 1. *прич. от* описать· 2. *прил. мат.* περιγεγραμμένος.

описа||тельный *прил.* περιγραφικός. **~ть** *сов. см.* описывать.

описка *ж* ἡ παραδρομή, τό γραφικό σφάλμα.

описывать *несов.* 1. περιγράφω, ἐξιστορῶ/ ἀπεικονίζω (*образно, живо*): ~ события περιγράφω τά γεγονότα· 2. *юр.* (*имущество*) καταγράφω, κατάσχω· 3. *мат.* περιγράφω.

опись *ж* (*список*) ἡ καταγραφή: ~ имущества *юр.* ἡ κατάσχεση[-ις].

опиум *м* τό ὄπιο[ν], τό ἀφιόνι.

оплакать *сов.*, **оплакивать** *несов.* κλαίω, θρηνῶ.

оплат||а *ж* ἡ πληρωμή: сдельная ~ труда ἡ πληρωμή μέ τό κομμάτι. **~ить** *сов. см.* оплачивать.

оплач||енный *прич.* πληρωμένος: с ~енным ответом μέ πληρωμένη ἀπάντηση. **~ивать** *несов.* πληρώνω: ~ивать долги ἐξοφλῶ τά χρέη μου· ~ивать наличными πληρώνω τοῖς μετρητοῖς.

оплевать *сов.*, **оплёвывать** *несов.* 1. (κατα)φτύνω, (κατα)πτύω· 2. *перен. разг.* διασύρω, πομπεύω.

оплести *сов.*, **оплетать** *несов.* 1. τυλίγω, πλέκω γύρω-γύρω / ψαθώνω (*соломой*)· 2. (*обманывать*) *разг.* τυλίγω κάποιον, ἐξαπατῶ.

оплеух||а *ж разг.* τό χαστοῦκι, ὁ μπάτσος, ἡ σφαλιάρα: дать ~у δίνω ἕνα μπάτσο· надавать оплеух χαστουκίζω, μπατσίζω.

оплодотворение *с* ἡ γονιμοποίηση[-ις]: искусственное ~ ἡ τεχνητή γονιμοποίηση.

оплодотворённый *прич. и прил.* γονιμοποιημένος.

оплодотворить *сов.*, **оплодотворить** *несов.* 1. γονιμοποιῶ· 2. *перен.* καθιστῶ γόνιμο, πλουτίζω. **~ся** γονιμοποιοῦμαι, γίνομαι γόνιμος.

оплот *м книжн.* τό στήριγμα, ὁ προμαχών(ας).

оплошность *ж* ἡ ἀπροσεξία, ἡ ἀφροντισία, ἡ ἀμέλεια (*упущение*)/ τό λάθος (*ошибка*): делать ~ κάνω λάθος.

оплывать I *несов.* (*вокруг чего-л.*) περιπλέω, διαπλέω.

оплывать II *несов.* 1. (*о свече*) χύνομαι· 2. (*ожиреть*) πρήζομαι, παχαίνω.

оплыть I, II *см.* оплывать I, II.

оповестить *сов.*, **оповещать** *несов.* πληροφορῶ, εἰδοποιῶ.

оповещение *с* ἡ γνωστοποίηση[-ις], ἡ εἰδοποίηση[-ις].

опозда||вший 1. *прич. от* опоздать· 2. *м* ὁ ἀργοπορημένος, ὁ καθυστερημένος. **~ние** *с* ἡ ἀργοπορία, ἡ καθυστέρηση.

опоздать *сов. см.* опаздывать.

опознавательн||ый *прил.*: ~ знак τό διακριτικό σῆμα, τό διακριτικό σημεῖο· ~ые знаки на крыльях самолёта τά διακριτικά σήματα τοῦ ἀεροσκάφους.

опозн||авать *несов.* ἀναγνωρίζω, ἐξακριβώνω τήν ταυτότητα. **~ание** *с* ἡ ἐξακρίβωση[-ις] τῆς ταυτότητος, ἡ ἀναγνώριση[-ις]. **~ать** *сов. см.* опознавать.

опозорить(ся) *см.* позорить(ся).

опоить *сов. см.* опаивать.

ополаскивать *несов.* ξεπλένω, ξεπλύνω.

оползень *м геол.* ἡ καθίζηση[-ις] (τοῦ ἐδάφους).

ополоскать, ополоснуть *сов. см.* ополаскивать.

ополчаться *несов. прям., перен.* ἐπιτίθεμαι, ρίχνομαι, χυμίζω.

ополч||енец *м* ὁ ἐθελοντής, ὁ μαχητής ἐθελοντικοῦ ἀποσπάσματος. **~ение** *с* τό ἐθελοντικό ἀπόσπασμα: народное ~ение ἡ παλλαϊκή ἐπιστράτευση, ἡ παλλαϊκή κινητοποίηση. **~иться** *сов. см.* ополчаться.

опомниться *сов. прям., перен.* συνέρχομαι, ἔρχομαι στά λογικά μου, ἔρχομαι στά σύγκαλα: он не мог ~ δέν μποροῦσε νά συνέλθη.

опор *м*: во весь ~ ὁλοταχῶς· скакать во весь ~ καλπάζω ὁλοταχῶς.

опор||а *ж* 1. τό στήριγμα· 2. *перен.* τό στήριγμα, τό ἀποκοῦμπι· 3. *тех.* τό ἔρεισμα: точка ~ы ἡ βάσις, τό στήριγμα.

опоражнивать *несов.* ἀδειάζω (*μετ.*). **~ся** ἀδειάζω (*ἀμετ.*).

опорный *прил.* 1. *тех.* ἐρεισματικός· 2.: ~ пункт *воен.* τό σημεῖο στήριξης.

опорожн||ить(ся) *сов. см.* опоражнивать(ся). **~ять(ся)** *несов. см.* опоражнивать(ся).

опороситься *сов. см.* пороситься.

опорочить *сов. см.* порочить.

опостыле||ть *сов. разг.* γίνομαι μισητός, γίνομαι ἀπεχθής, γίνομαι βαρετός: ~ло мне всё это τά βαρέθηκα ὅλα αὐτά.

опохмелиться *сов.*, **опохмеляться** *несов.* πίνω γιά νά περάσει τό κακό μεθύσι.

опошление *с* ἡ χυδαιότητα[-ης], ὁ χυδαϊσμός, ἡ χυδαιολογία.

опошлить *сов.*, **опошлять** *несов.* (ἐκ-)χυδαΐζω, ἐκφαυλίζω.

опоя́сать *сов.*, **опоя́сывать** *несов. в разн. знач.* (περι)ζώνω. **~ся** *в разн. знач.* (περι)ζώνομαι.

оппоз||ицноне́р *м* μέλος τῆς ἀντιπολίτευσης. **~ицио́иный** *прил.* ἀντιπολιτευτικός. **~и́ция** *ж* ἡ ἀντιπολίτευση[-ις].

оппон||е́нт *м* ὁ ἀντίπαλος, ὁ ἀντιλέγων. **~и́ровать** *сов. и несов.* ἀντιτάσσομαι, ἀντιλέγω.

оппортун||и́зм *м* ὁ ὀππορτουνισμός, ὁ καιροσκοπισμός. **~и́ст** *м* ὁ ὀππορτουνιστής, ὁ καιροσκόπος. **~исти́ческий, ~и́стский** *прил.* ὀππορτουνιστικός, καιροσκοπικός.

опра́в||а *ж* τό πλαίσιο[ν], ἡ κορνίζα / ἡ ἔνδεσις, ὁ ἐμπυελισμός, ἡ πυελίς (*у драгоценных камней*) / ὁ σκελετός (*для очков*): вставля́ть в ~у *а*) ἐνδέω, δένω πολύτιμη πέτρα (*драгоценные камни*), *б*) προσαρμόζω σέ σκελέτο (*очки*).

оправда́||ние *с* 1. ἡ δικαιολογία, ἡ ἀπολογία, ἡ δικαίωση[-ις]: в своё (его́ *и т. п.*) ~ σάν δικαιολογητικό (μου, σου, του)· 2. *юр.* ἡ ἀθώωση[-ις]. **~тельный** *прил.* δικαιολογητικός, ἀπαλλακτικός, ἀθωωτικός: ~тельный пригово́р ἡ ἀθωωτική ἀπόφαση· ~тельный докуме́нт τό δικαιολογητικό ἔγγραφο.

оправда́ть *сов.*, **опра́вдывать** *несов.* 1. δικαιολογῶ, δικαιώνω / *юр.* ἀθωώνω, ἀθωῶ: ~ че́й-л. посту́пок δικαιολογῶ μιά πράξη· 2. (*ожидания и т. п.*) δικαιώνω: ~ чьё-л. дове́рие δικαιώνω τήν ἐμπιστοσύνη κάποιου· 3. (*возмещать, окупать*) καλύπτω: ~ расхо́ды καλύπτω (*или* βγάζω) τά ἔξοδά μου. **~ся** 1. (*защищаться от нападок*) δικαιολογοῦμαι· 2. (*об ожиданиях и т. п.*) δικαιώνομαι: его́ опасе́ния не оправда́лись οἱ φόβοι του δέν δικαιώθηκαν· 3. (*о расходах*) καλύπτομαι.

опра́вить *сов.*, **оправля́ть** *несов.* 1. (*поправлять*) διορθώνω, τακτοποιῶ, ἰσιάζω· 2. (*вставлять в оправу*) βάζω σέ κορνίζα, δένω (*драгоценные камни и т. п.*) / προσαρμόζω σέ σκελετό (*очки*). **~ся** 1. (*выздоравливать*) γίνομαι καλά, ἀναρρώνω, ξαναδυναμώνω· 2. (*приходить в себя, достигать прежнего состояния*) συνέρχομαι: ~ся от испу́га συνέρχομαι μετά ἀπό φόβο.

опра́шивать *несов.* ἐρωτῶ / *юр.* ἀνακρίνω, ἐξετάζω: ~ населе́ние κάνω ἔρευνα στόν πληθυσμό· ~ свиде́телей ἐξετάζω τούς μάρτυρες.

определе́ние *с* 1. (*действие*) ὁ ὁρισμός, ὁ προσδιορισμός, ὁ καθορισμός / ὁ διορισμός (*на службу*) / ἡ ἐγγραφή, ἡ κατάταξη[-ις] (*в школу*)· 2. (*научное*) ὁ ὁρισμός, ὁ προσδιορισμός: то́чное ~ ὁ ἀκριβής ὁρισμός· 3. (*суда*) ἡ ἀπόφαση[-ις] (δικαστηρίου)· 4. *грам.* τό κατηγορούμενον.

определённ||о *нареч.* ὡρισμένως, σίγουρα / σαφῶς, ξεκάθαρα (*ясно, чётко*): ~ знать что́-л. γνωρίζω κάτι σίγουρα· ~ выска́зываться ἐκφράζω σαφῶς τή(ν) γνώμη μου. **~ый** 1. *прич. от* определи́ть· 2. *прил.* ὡρισμένος, καθορισμένος, προσδιορισμένος / σαφής, ξεκάθαρος (*ясный, чёткий*): существу́ет ~ый поря́док ὑπάρχει ὡρισμένη τάξη· в ~ый час στήν καθορισμένη ὥρα· дать ~ый отве́т δίνω σαφῆ ἀπάντηση· 3. *прил.* (*несомненный, бесспорный*) πραγματικός: э́то ~ый тала́нт εἶναι πραγματικό ταλέντο· 4. *прил.* (*некоторый*) ὡρισμένος: в ~ых слу́чаях σέ ὡρισμένες περιπτώσεις· ◇ ~ый член *грам.* τό ὁριστικό ἄρθρο.

определи́тель *м мат.* ἡ ὁρίζουσα. **~ный** *прил. грам.* προσδιοριστικός: ~ное предложе́ние ἡ προσδιοριστική πρόταση.

определи́ть *сов.*, **определя́ть** *несов.* 1. (*устанавливать*) καθορίζω, προσδιορίζω: ~ обя́занности ка́ждого καθορίζω τίς ὑποχρεώσεις τοῦ καθενα· ~ боле́знь προσδιορίζω τήν ἀσθένεια· 2. (*давать научную характеристику*) ὁρίζω, δίνω ὁρισμό· 3. *мат.* καθορίζω: ~ у́гол καθορίζω γωνίαν· ~ расстоя́ние προσδιορίζω (*или* καθορίζω) τήν ἀπόσταση· 4. *юр.* (*решать, постановлять*) ἀποφασίζω, ὁρίζω· 5. (*обусловливать*) καθορίζω, προσδιορίζω: хоро́шая подгото́вка определи́ла успе́х ἡ καλή προπαρασκευή καθώρισε τήν ἐπιτυχία· 6. (*назначать*) ὁρίζω, διορίζω: ~ срок ὁρίζω τήν προθεσμία· 7. (*ассигновать*) ἐγκρίνω ποσόν, χορηγῶ· 8. (*на службу и т. п.*) *уст.* βάζω, τοποθετῶ: ~ на рабо́ту τοποθετῶ σέ ὑπηρεσία. **~ся** 1. (*стать определённым*) διαμορφώνομαι, διαπλάσσομαι· 2. (*на службу*) *уст.* τοποθετοῦμαι, διορίζομαι.

опресне́ние *с* ἡ ἀφαλάτωση[-ις].

опресни́тельн||ый *прил.*: ~ая устано́вка ἡ ἐγκατάσταση ἀφαλάτωσης.

опроверга́ть *несов.*, **опрове́ргнуть** *сов.* διαψεύδω, ἀναιρῶ, ἀνασκευάζω: ~ слу́хи διαψεύδω τίς φῆμες· ~ возведённое обвине́ние ἀναιρῶ τήν κατηγορία· ~ ложь ἀναιρῶ τό ψεῦδος· ~ до́воды проти́вника ἀνασκευάζω τά ἐπιχειρήματα τοῦ ἀντιπάλου· ~ самого́ себя́ φάσκω καί ἀντιφάσκω.

опроверже́ние *с* 1. (*действие*) ἡ διά-

ψευση[-ις], ἡ ἀναίρεση, ἡ ἀνασκευή· 2. (*в газете и т. п.*) ἡ διάψευση[-ις]: напеча́тать ~ δημοσιεύω διάψευση.

опроки́дывать *несов.*, **опроки́нуть** *сов.* 1. ἀναποδογυρίζω (*μετ.*), ἀνατρέπω· 2. *перен.* (*опровергать*) ἀνατρέπω: ~ все расчёты ἀνατρέπω ὅλους τούς ὑπολογισμούς· ◇ ~ проти́вника *воен.* ἀνατρέπω τόν ἐχθρόν. **~ся** ἀνατρέπομαι, ἀναποδογυρίζω (*ἀμετ.*)/ μπατάρω (*о судне*).

опроме́тчив||о *нареч.* ἀπερίσκεπτα, ἀπερισκέπτως, ἀστόχαστα. **~ость** *ж* ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀστοχασιά/ ἡ ἀπροσεξία (*неосмотрительность*). **~ый** *прил.* ἀπερίσκεπτος, ἀστόχαστος, ἀλόγιστος/ ἀπρόσεκτος (*неосмотрительный*).

о́прометью *нареч.* δρομαίως: бежа́ть ~ τρέχω μέ τά τέσσερα, τό βάζω στά πόδια.

опро́с *м* ἡ ἔρευνα, ἡ ἀνάκριση[-ις], ἡ ἐξέταση[-ις]: всенаро́дный ~ (*референдум*) τό δημοψήφισμα. **~и́ть** *сов* *см.* опра́шивать. **~ный** *прил.* ἐρωτηματικός: **~ный** лист τό ἐρωτηματολόγιο[ν].

опростоволо́ситься *сов. разг.* κάνω γκάφα, τήν παθαίνω σάν βλάκας.

опротестова́ть *сов.*, **опротесто́вывать** *несов. юр.* κά(μ)νω ἔνσταση[ν], κά(μ)νω ἔφεση, ἐφεσιβάλλω· ◇ ~ ве́ксель διαμαρτυρῶ τό συνάλλαγμα.

опроти́веть *сов.* γίνομαι μισητός, γίνομαι ἀηδής, γίνομαι σιχαμερός (*вызывать отвращение*)/ γίνομαι ἀνιαρός, γίνομαι φορτικός (*наскучить*).

опры́ск||ать(ся) *сов.* *см.* опры́скивать (-ся). **~ивание** *с* ὁ ψεκασμός, τό ράντισμα. **~иватель** *м с.-х.* ἡ φορητή ἀντλία, ὁ ψεκαστήρας. **~ивать** *несов.* 1. ραντίζω, ραίνω, βρέχω: ~ивать духа́ми ραίνω μέ ἀρώματα· ~ивать бельё ραντίζω τά ἀσπρόρουχα· 2. *с.-х.* ψεκάζω, ραντίζω: ~ивать виногра́диик ραντίζω τό ἀμπέλι. **~иваться** ραντίζομαι.

опря́тн||ость *ж* ἡ καθαριότητα[-ης]. **~ый** *прил.* καθαρός, παστρικός / καθαροντυμένος (*тк. о человеке*).

о́птика *ж* ἡ ὀπτική.

оптима́льный *прил.* βέλτιστος, ὁ πιό εὐνοϊκός.

оптим||и́зм *м* ἡ αἰσιοδοξία. **~и́ст** *м* ὁ αἰσιόδοξος. **~исти́ческий** *прил.* αἰσιόδοξος.

опти́ческ||ий *прил.* ὀπτικός: ~ие прибо́ры τά ὀπτικά ἐργαλεῖα· ~ обма́н ἡ ὀπτική ἀπάτη, ἡ ὀφθαλμαπάτη.

опто́в||ый *прил.* χονδρικός: ~ая цена́ ἡ χονδρική τιμή· ~ая торго́вля τό χονδρικό ἐμπόριο.

о́птом *нареч.* χονδρικῶς: ~ и в ро́зницу χονδρικῶς καί λιανικῶς.

опубликова́ние *с* ἡ δημοσίευση[-ις], τό δημοσίευμα.

опубликова́ть *сов.*, **опублико́вывать** *несов.* δημοσιεύω: ~ зако́н ἐκδίδω νόμον· ~ статью́ δημοσιεύω ἄρθρο.

о́пус *м муз.* ὁ ὄπους.

опуска́ть *несов.* 1. κατεβάζω, χαμηλώνω (*μετ.*), ἀφήνω νά πέσει / ὑποστέλλω (*флаг, парус*)/ ξεσφίγγω, χαλαρώνω (*поводья*): ~ глаза́ χαμηλώνω τό βλέμμα· ~ го́лову κατεβάζω (*или* χαμηλώνω) τό κεφάλι μου· ~ ру́ки *а*) κατεβάζω τά χέρια, *б*) *перен.* παραλύω, χάνω τό κουράγιο μου· ~ письмо́ ρίχνω τό γράμμα στό γραμματοκιβώτιο· ~ за́навес κλείνω τήν αὐλαία, κλείνω τό παραπέτασμα· ~ в моги́лу βάζω στόν τάφο, ἐνταφιάζω· 2. (*откидывать*) χαμηλώνω (*μετ.*), φέρω κάτω: ~ воротни́к κατεβάζω τόν γιακά· 3. (*делать пропуск*) παραλείπω, ἐξαιρῶ: ~ подро́бности в расска́зе παραλείπω τίς λεπτομέρειες. **~ся** 1. κατεβαίνω, πέφτω (*о тумане, занавесе и т. п.*)/ χαμηλώνω (*ἀμετ.*) (*о голове*)/ καθιζάνω (*о почве*)/ βυθίζομαι (*в кресло*)/ κάθομαι (*о птице, бабочке и т. п.*): ~ся на коле́ни γονατίζω, γονυπετῶ· 2. (*понижаться, спускаться*) κατεβαίνω· 3. *перен.* ξεπέφτω, πέφτω ἠθικά· ◇ ру́ки у меня́ опуска́ются μοῦ παράλυσαν τά χέρια, ἔχασα τό κουράγιο μου.

опусте́||лый *прил.* ἐγκαταλελειμμένος, ἔρημος, ἄδειος. **~ть** *соз.* γίνομαι ἔρημος, ἐρημώνομαι, ἀδειάζω (*ἀμετ.*) (*о помещении и т. п.*)/ ἐρημώνω (*ἀμετ.*), ἐρημοῦμαι (*стать безлюдным, пустынным*).

опусти́вшийся 1. *прич. от* опусти́ться· 2. *прил.* ξεπεσμένος.

опусти́ть(ся) *соз. см.* опуска́ть(ся).

опустош||а́ть *несов.* 1. λεηλατῶ, ἐρημώνω, ρημάζω, ἀφανίζω· 2. (*бутылку и т. п.*) *разг.* ἀδειάζω· 3. *перен.* καταστρέφω, ἐρημώνω. **~е́ние** *с* 1. ἡ ἐρήμωση, ἡ κατερείπωση[-ις], τό ρήμαγμα· 2. (*нравственное*) ἡ πώρωση[-ις]. **~ённый** 1. *прич. от* опустоши́ть· 2. *прил. перен.* (*нравственно*) πεπωρωμένος. **~и́тельный** *прил.* καταστρεπτικός, ἐξολοθρευτικός, ἐξοντωτικός: ~и́тельная война́ ὁ καταστρεπτικός πόλεμος. **~и́ть** *сов. см.* опустоша́ть.

опу́тать *сов.*, **опу́тывать** *несоз.* 1. (*обматывать*) (περι)τυλίσσω: ~ колю́чей про́волокой περιτυλίσσω ἀγκαθωτό σύρμα· 2. *перен.* τυλίγω, μπερδεύω.

опухáть *несов.*, **опýхнуть** *сов.* πρήζομαι, πρήσκομαι, ἐξογκοῦμαι.

óпухоль *ж* ὁ ὄγκος, τό πρήξιμο, τό ἐξόγκωμα: жировáя ~ τό στεάτωμα· злокáчественная ~ ὁ κακοήθης ὄγκος.

опушáть *несов. см.* опушúть.

опушённый *прич. от* опушúть· ~ мéхом ραμμένος μέ γοῦνα· ~ úнеем σκεπασμένος μέ πάχνη.

опушúть *сов.* 1. (*мехом*) στολίζω μέ γοῦνα· 2. (*об инее, снеге*) σκεπάζω.

опýшка I *ж* (*лéса*) ἡ παρυφή τοῦ δάσους, ἡ ἄκρη τοῦ δάσους.

опýшка II *ж* (*меховая обшивка*) ἡ μπορντούρα (*или* ὁ γῦρος) ἀπό γοῦνα.

опущéние *с* 1. (*действие*) τό χαμήλωμα, ἡ πτώση[-ις], τό πέσιμο· 2. (*пропуск*) ἡ παράλειψη[-ις], τό παρόραμα· 3. *мед.* ἡ πτώση[-ις].

опыл||éние *с бот.* ἡ ἐπικονίαση[-ις]. **~úтель** *м с.-х.* ὁ ψεκαστήρ, ἡ φορητή ἀντλία. **~úть** *сов.*, **~я́ть** *несов.* 1. *бот.* γονιμοποιῶ· 2. *с.-х.* πασπαλίζω.

óпыт *м* 1. (*совокупность знаний, навыков*) ἡ πεῖρα: жúзненный ~ ἡ πεῖρα τῆς ζωῆς· обмéн ~ом ἡ ἀνταλλαγή (τῆς) πείρας· убеждáться на ~е πείθομαι ἀπό τήν πεῖρα· знать по сóбственному ~у γνωρίζω ἐξ ἰδίας πείρας· отсýтствие ~а ἡ ἀπειροσύνη, ἡ ἔλλειψις πείρας· 2. (*эксперимент*) τό πείραμα / ἡ δοκιμή, ἡ δοκιμασία (*проба*): производúть ~ы κά(μ)νω πειράματα, πειραματίζομαι· лабораторные ~ы τά ἐργαστηριακά πειράματα. **~ность** *ж* ἡ πεῖρα, ἡ ἐπιδεξιότητα[-ης]. **~ный** *прил.* 1. (*о человеке*) ἔμπειρος, πεπειραμένος: ~ный врач ὁ πεπειραμένος γιατρός· 2. (*служащий для производства опытов*) πειραματικός: ~ная устанóвка ἡ πειραματική ἐγκατάστασις, ἡ πειραματική συσκευή· ~ная лаборатóрия τό πειραματικό ἐργαστήριο· ~ное пóле τό πειραματικό χωράφι.

опьянé||ние *с* 1. τό μεθύσι· 2. *перен.* (*экстаз*) ἡ μέθη. **~ть** *сов. см.* пьянéть· слегкá ~ть εἶμαι λίγο πιωμένος.

опьян||úть *сов.*, **опьян||я́ть** *несов.* μεθῶ (*μετ.*), μεθύσκω. **~я́ющий** *прич. и прил.* μεθυστικός.

опя́та *им. п. мн. ч. от* опёнок.

опя́ть *нареч.* πάλι[ν], ξανά / ἐκ νέου (*снова*)· ◇ ~ же *разг.* (καί) πάλι.

орáва *ж разг.* ὁ συρφετός, ἡ τσούρμα / *неодобр.* ἡ συμμορία: ~ ребя́т τσούρμα ἀπό παιδιά.

орáкул *м* τό μαντεῖο[ν]: Дельфúйский ~ τό μαντεῖο τῶν Δελφῶν.

орангутáнг *м* ὁ οὐραγγοτάγκος.

орáнжевый *прил.* πορτοκαλλής: ~ цвет τό πορτοκαλλί.

оранжерéя *ж* τό θερμοκήπιο[ν], ἡ σέρρα.

орáтор *м* ὁ ρήτορας[-ωρ], ὁ ἀγορητής, ὁ ὁμιλητής.

оратóрия *ж муз.* τό ὀρατόριο[ν].

орáтор||ский *прил.* ρητορικός: ~ское искýсство ἡ ρητορική τέχνη, ἡ ρητορική. **~ствовать** *несов. ирон.* ρητορεύω, δημηγορῶ, ἀγορεύω.

орáть *несов. разг.* φωνάζω, ξεφωνίζω, τσιρίζω.

орбúт||а *ж* 1. *астр.* ἡ τροχιά: ~ спýтника ἡ τροχιά δορυφόρου· вы́йти на ~у βγαίνω στήν τροχιά· 2. (*глазная*) ἡ κόγχη, ὁ κόγχος: выходúть из орбúт (*о глазах*) γουρλώνω (*ἀμετ.*).

орбитáльный *прил.* τροχιακός, τῆς τροχιᾶς: ~ полёт τροχιακή πτήση.

óрган *м в разн. знач.* τό ὄργανο[ν]: ~ы пищеварéния (чувств) τά πεπτικά (τά αἰσθητήρια) ὄργανα· внýтренние ~ы τά σπλά(γ)χνα· ~ы государственной влáсти τά ὄργανα τῆς κρατικῆς ἐξουσίας· партúйные и совéтские ~ы τά κομματικά καί σοβιετικά ὄργανα.

оргáн *м муз.* (τό ἐκκλησιαστικό) ὄργανο, τό ἁρμόνιο.

организáтор *м* ὁ ὀργανωτής, ὁ διοργανωτής. **~ский** *прил.* ὀργανωτικός, διοργανωτικός: ~ский талáнт τό ὀργανωτικό ταλέντο.

организациóнн||ый *прил.* ὀργανωτικός: ~ая рабóта ἡ ὀργανωτική δουλειά· ~ые вы́воды τά ὀργανωτικά συμπεράσματα.

организáц||ия *ж* 1. (*действие*) ἡ ὀργάνωση[-ις], ἡ διοργάνωση, ἡ συγκρότηση: ~ трудá ἡ ὀργάνωση τῆς ἐργασίας· 2. (*учреждение*) ἡ ὀργάνωση, ὁ ὀργανισμός: партúйная ~ ἡ κομματική ὀργάνωση· комсомóльская ~ ἡ ὀργάνωση τοῦ Κομσομόλ· междунарóдная ~ ἡ διεθνής ὀργάνωση, ὁ διεθνής ὀργανισμός· Организáция Объединённых Нáций (ООН) ὁ Ὀργανισμός τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν (ΟΗΕ)· мáссовая ~ ἡ μαζική ὀργάνωση· 3. (*сложение человека*) ὁ ὀργανισμός, ἡ ἰδιοσυγκρασία, ἡ κρᾶσις: человéк слáбой ~ии ἄνθρωπος μέ ἀδύνατη κράση, ἄνθρωπος μέ ἀσθενῆ ὀργανισμό.

организм *м* ὁ ὀργανισμός: растúтельный ~ ὁ φυτικός ὀργανισμός· живóтный ~ ὁ ὀργανισμός τῶν ζώων.

организóванн||ость *ж* ἡ ὀργάνωση[-ις]. **~ый** *прич. и прил.* ὀργανωμένος.

организовáть *сов.*, **организóвывать** *несов.* 1. (*основывать*) ὀργανώνω, διοργα-

νώνω, συγκροτῶ· 2. (*подготавливать, налаживать, сплачивать*) ὀργανώνω· 3. (*упорядочивать*) ὀργανώνω, ρυθμίζω: организовать свой труд ρυθμίζω τήν δουλειά μου. ~ся ὀργανώνομαι / σχηματίζομαι (*образовываться*).

органист *м* ὁ ὀργανιστής.

органическ||ий *прил. в разн. знач.* ὀργανικός: ~ие вещества *хим.* οἱ ὀργανικές οὐσίες· ~ое заболевание ἡ ὀργανική νόσος, τό ὀργανικό νόσημα· ~ая потребность ἡ ὀργανική ἀνάγκη· ~ое целое τό ὅλον, τό ὁλάκερον· ~ая связь ἡ ὀργανική σχέση· ◇ ~ая химия ἡ ὀργανική χημεία.

оргия *ж* τό ὄργιο[ν].

орда *ж* 1. *ист.* ἡ ὀρδή· 2. *перен.* ἡ συμμορία.

орден *м* 1. τό παράσημο[ν]: ~ Ленина τό παράσημο τοῦ Λένιν· ~ Красного Знамени τό παράσημο τῆς Κόκκινης σημαίας· ~ Красной Звезды τό παράσημο τοῦ Κόκκινου Ἀστέρα· получать ~ παίρνω παράσημο, παρασημοφοροῦμαι· награждать ~ом ἀπονέμω παράσημο, παρασημοφορῶ· награждение ~ом ἡ παρασημοφορία· 2. *ист.* τό τάγμα: ~ иезуитов τό τάγμα τῶν Ἰησουιτῶν· 3. *архит.* ὁ ρυθμός.

орденонос||ец *м* ὁ παρασημοφόρος. ~ный *прил.* παρασημοφορημένος.

орденск||ий *прил.* τοῦ παρασήμου: ~ая лента ἡ ταινία τοῦ παρασήμου.

ордер *м* 1. *офиц., фин.* ἡ διατακτική / τό ἔνταλμα (*на арест*): кассовый ~ τό ἔνταλμα πληρωμῆς· 2. *архит. см.* орден 3.

ординарец *м* ὁ σύνδεσμος, ἡ ὀρντινάντσα.

ординарный *прил.* (*заурядный*) συνηθισμένος, συνήθης, κοινός: ~ случай συνηθισμένη περίπτωση.

ординатор *м мед.* ὁ ἐσωτερικός ἰατρός (νοσοκομείου).

орёл *м прям., перен.* ὁ ἀετός.

ореол *м* ὁ φωτοστέφανος, τό φωτοστέφανο[ν]: ~ славы ὁ φωτοστέφανος τῆς δόξας.

орех *м* 1. (*плод*) τό καρύδι, τό κάρυον: грецкий ~ τό καρύδι· лесной ~ τό φουντούκι, τό λεπτοκάρυο[ν]· кокосовый ~ τό ἰνδικό καρύδι· мускатный ~ τό μοσχοκάρυδο· кедровые ~и σπόρια κέδρου· колоть (грызть) ~и σπά(ζ)ω τά καρύδια· 2. (*дерево*) ἡ καρυδιά, ἡ καρυά· ◇ ему досталось на ~и *разг.* τοῦ τίς βρέξανε γιά καλά· разделать кого-л. под ~ *разг.* κατσαδιάζω κάποιον. ~овый *прил.* καρυδένιος: ~овое дерево *а*) ἡ καρυδιά, *б*) τό καρυδόξυλο (*материал*)· ~овое масло τό καρυδόλαδο, τό καρυέλαιο[ν]· ~овая скорлупа τό καρυδότσουφλο· ~овый лист τό καρυόφυλλο[ν], τό καρυδόφυλλο· ~овое мороженое τό παγωτό μέ καρύδι.

орешник *м* 1. (*растение*) ἡ λεπτοκαρυδιά· 2. (*заросль*) ἡ φυτεία λεπτοκαρυδιῶν.

оригинал *м* 1. (*подлинник*) τό πρωτότυπο[ν]: сверять с ~ом *полигр.* ἀντιπαραβάλλω μέ τό πρωτότυπο[ν]· 2. (*о человеке*) ὁ ἰδιόρρυθμος, ὁ παράδοξος, ὁ ἀλλόκοτος. ~ничать *несов. разг.* κάνω τόν ἰδιόρρυθμο. ~ьно *нареч.* πρωτότυπα, πρωτοτύπως, ἰδιόρρυθμα[-ως]. ~ьность *ж в разн. знач.* ἡ πρωτοτυπία, ἡ ἰδιορρυθμία: ~ьность мысли ἡ πρωτοτυπία σκέψης. ~ьный *прил.* 1. (*подлинный*) πρωτότυπος, ἀρχέτυπος· 2. (*самостоятельный, не заимствованный*) πρωτότυπος· 3. (*своеобразный*) ἰδιόρρυθμος, παράδοξος, ἀλλόκοτος.

ориентация *ж* ὁ προσανατολισμός.

ориентир *м* τό σῆμα, τό σημεῖο προσανατολισμοῦ, σημεῖο[ν] ἀναγνωρίσεως, ὁ δείκτης: световой ~ ὁ φωτεινός δείκτης, τό φωτεινό σινιάλο· выбрать правильный ~ διαλέγω σωστό προσανατολισμό, παίρνω ὀρθή κατεύθυνση.

ориентир||овать *сов. и несов.* 1. προσανατολίζω· 2. (*помогать разобраться*) ἐνημερώνω, κατατοπίζω· 3. *перен.* (*на что-л.*) προσανατολίζω. ~оваться προσανατολίζομαι: легко ~оваться προσανατολίζομαι εὔκολα. ~овка *ж см.* ориентация· потерять ~овку χάνω τόν προσανατολισμό μου. ~овочно *нареч.* περίπου, κατά προσέγγισιν. ~овочный *прил.* 1. κατατοπιστικός, γιά προσανατολισμό· 2. (*приблизительный*) κατά προσέγγισιν· ~овочный расчёт ὁ κατά προσέγγισιν ὑπολογισμός.

Орион *м астр.* ὁ Ὠρίων (*ἀστερισμός*).

оркестр *м* ἡ ὀρχήστρα: духовой ~ ἡ ὀρχήστρα πνευστῶν ὀργάνων, ἡ μπάντα, ἡ φανφάρα· струнный ~ ἡ ὀρχήστρα ἐγχόρδων ὀργάνων· симфонический ~ ἡ συμφωνική ὀρχήστρα· ~ филармонии ἡ φιλαρμονική· государственный ~ ἡ κρατική ὀρχήστρα. ~овка *ж* ἡ ἐνορχήστρωση[-ις]. ~овый *прил.* τῆς ὀρχήστρας, γιά ὀρχήστρα: ~овая музыка ἡ μουσική γιά ὀρχήστρα.

орла *род., вин. п. от* орёл.

орл||ёнок *м* τό ἀετόπουλο, ὁ ἀετιδεύς. ~иный *прил.* ἀέτειος, ἀετήσιος: ~иный

взгляд τό ἀετήσιο βλέμμα· ~и́ное гнездо́ ἡ ἀετοφωλιά· ◇ ~и́ный нос ἡ γαμψή μύτη.

орна́мент *м* τό στολίδι, τό ποίκιλμα, τό κόσμημα.

орнито́||лог *м* ὁ ὀρνιθολόγος. ~ло́гия *ж* ἡ ὀρνιθολογία.

оробе́ть *сов.* φοβοῦμαι, δειλιάζω, διστάζω / τά σαστίζω, τά χάνω (*растеряться*).

оросительн||ый *прил.* ἀρδευτικός, ποτιστικός: ~ая систе́ма τό ἀρδευτικό σύστημα· ~ кана́л ἡ ἀρδευτική διώρυγα· ~ые рабо́ты τά ἀρδευτικά ἔργα.

ороси́ть *сов.*, **ороша́ть** *несов.* ἀρδεύω, ποτίζω: ороша́емые зе́мли τά ἀρδευόμενα ἐδάφη· дождь ороси́л зе́млю ἡ βροχή πότισε τή γῆ· ~ слеза́ми βρέχω μέ δάκρυα.

ороше́н||ие *с* ἡ ἄρδευση, τό πότισμα· ◇ поля́ ~ия τά ποτιστικά χωράφια.

ортодокса́льн||ость *ж* ἡ ὀρθοδοξία. ~ый *прил.* ὀρθόδοξος.

ортопеди́ческий *прил.* ὀρθοπεδικός.

ортопе́дия *ж* ἡ ὀρθοπεδία, ἡ ὀρθοπεδική.

ору́, орёшь и т. д. *наст. вр. от* ора́ть.

ору́д||ие *с* 1. τό ἐργαλεῖο[ν], τό σύνεργο: сельскохозя́йственные ~ия τά ἀγροτικά γεωργικά ἐργαλεῖα· ~ия произво́дства τά ἐργαλεῖα παραγωγῆς· ~ия труда́ τά ἐργαλεῖα τῆς ἐργασίας, τά ὄργανα τῆς δουλειᾶς· 2. *перен.* τό ὄργανο[ν], τό ὅπλο[ν]: ~ кла́ссовой борьбы́ τό ὅπλο ταξικῆς πάλης· быть слепы́м ~ием εἶμαι πειθήνιο ὄργανο· 3. *воен.* τό τηλεβόλο[ν], τό πυροβόλο[ν], τό κανόνι: полево́е ~ τό πεδινό πυροβόλο· тяжёлые ~ия τά βαρέα τηλεβόλα· противота́нковое ~ τό ἀντιαρματικό πυροβόλο· зени́тное ~ τό ἀντιαεροπορικό πυροβόλο· дальнобо́йное ~ τό πυροβόλο μεγάλου βεληνεκοῦς· самохо́дное ~ τό μηχανοκίνητο πυροβόλο.

орудийн||ый *прил.* τοῦ πυροβολικοῦ: ~ ого́нь ὁ κανονιοβολισμός, τά πυρά τοῦ πυροβολικοῦ· ~ая пальба́ τό κανονίδι· ~ залп ἡ ὁμοβροντία πυροβόλων.

ору́довать *несов. разг.* 1. (*инструментом*) χρησιμοποιῶ, (μετα)χειρίζομαι: ло́вко ~ пило́й χρησιμοποιῶ ἐπιδέξια τό πριόνι· 2. *перен.* δρῶ, ἀλωνίζω.

оруже́йн||ик *м* ὁ ὁπλοποιός, ὁ ὁπλουργός. ~ый *прил.* τῶν ὅπλων: ~ый заво́д τό ὁπλοποιεῖο[ν], τό ὁπλουργεῖο[ν], τό ἐργοστάσιο ὅπλων· ~ый ма́стер *см.* оруже́йник· ~ый магази́н τό ὁπλοπωλεῖον· Оруже́йная Пала́та τό μουσεῖο ὅπλων.

оруженóсец *м ист.* ὁ σκουτάριος, ὁ σωματοφύλακας.

ору́ж||ие *с* τό ὅπλο[ν] / *собир.* τά ὅπλα: огнестре́льное ~ τό πυροβόλο ὅπλο· холо́дное ~ τά ἀγχέμαχα ὅπλα· а́томное ~ τό ἀτομικό ὅπλο· водоро́дное ~ τά ὑδρογονικά ὅπλα· хими́ческое ~ τά χημικά ὅπλα· бра́ться за ~ παίρνω τά ὅπλα· призыва́ть к ~ию καλῶ στά ὅπλα· сложи́ть ~ καταθέτω τά ὅπλα· бряца́ть ~ием κραδαίνω τά ὅπλα, φοβερίζω μέ τά ὅπλα· к ~ию! στά ὅπλα!

орфографи́ческ||ий *прил.* ὀρθογραφικός: ~ слова́рь τό ὀρθογραφικό λεξικό· ~ая оши́бка τό ὀρθογραφικό λάθος.

орфогра́фия *ж* ἡ ὀρθογραφία.

орхиде́я *ж бот.* ἡ ὀρχιδέα.

оса́ *ж* ἡ σφῆκα, ἡ σφῆγκα, ἡ σφήξ.

оса́д||а *ж* ἡ πολιορκία: находи́ться (быть) в ~е πολιορκοῦμαι, εἶμαι πολιορκημένος· выде́рживать ~у ἀντέχω στήν πολιορκία· снима́ть ~у λύω τήν πολιορκία.

осади́ть *сов.* 1. *см.* осажда́ть 1, 3· 2. *см.* оса́живать.

оса́дка *ж* 1. (*почвы, стены*) ἡ καθίζηση[-ις], ἡ κατολίσθηση, τό βούλιαγμα· 2. (*су́дна*) τό βύθισμα πλοίου.

оса́дки *мн. см.* оса́док 3.

оса́дн||ый *прил.* πολιορκητικός: ~ая артилле́рия πυροβολικό τῆς πολιορκίας· ~ое ору́дие ἡ πολιορκητική μηχανή· ◇ ~ое положе́ние κατάσταση πολιορκίας.

оса́д||ок *м* 1. ἡ ὑποστάθμη, τό κατασταλαγμα / ἡ τρύξ (*от вина*)/ *хим.* τό ἵζημα, τό κατακάθι, τό καταπάτι· 2. *перен.* δυσάρεστη αἴσθηση, ἡ πίκρα: от э́того разгово́ра у меня́ оста́лся неприя́тный ~ ἀπό τή συζήτηση αὐτή μοῦ ἔμεινε κάποια πίκρα· 3. ~ки *мн.* οἱ βροχοπτώσεις: выпаде́ние ~ков οἱ βροχοπτώσεις· 4. *геол.* ἡ πρόσχωση[-ις].

осажда́ть *несов.* 1. (*подвергать осаде*) πολιορκῶ: ~ кре́пость πολιορκῶ φρούριο· 2. *перен. разг.* ἐνοχλῶ, γίνομαι κολιτσίδα: ~ про́сьбами ἐνοχλῶ μέ παρακλήσεις· ~ вопро́сами βομβαρδίζω μέ ἐρωτήματα· 3. *хим.* προκαλῶ καθίζηση, κάνω κάτι νά κατακαθίσει.

осажда́ться *несов.* 1. *хим.* καθιζάνω, κατακαθίζω· 2. (*об атмосферных осадках*) πέφτω, πίπτω.

оса́живать *несов.* 1. (*лошадь*) ἀναχαιτίζω· 2. *перен. разг.* βάζω χαλινάρι σέ κάποιον, κόβω τή φόρα κάποιου· ◇ осади́ наза́д! πίσω!

оса́н||истый *прил.* ἐπιβλητικός, λεβεντόκορμος, σωματώδης. ~ка *ж* τό ὕφος, ἡ

кормοστασιά / ἡ ἀξιοπρέπεια (*величественная*).

осатанéть *сов. разг.* μέ πιάνουν οἱ διαβόλοι.

освáивать *несов.* ἀφομοιῶ, κατακτῶ: ~ нóвые зéмли ἐκχερσώνω νέες ἐκτάσεις· ~ произвóдство ἀφομοιώνω τήν παραγωγή. ~ся συνηθίζω, ἐξοικιώνομαι: ~ся с клúматом συνηθίζω τό κλῖμα· ~ся в нóвой средé συνηθίζω τό νέο περιβάλλον, ἐξοικιώνομαι μέ τό περιβάλλον.

осведомúтель *м* ὁ πληροφοριοδότης, ὁ πληροφορητής, ὁ καταδότης, ὁ χαφιές. ~**ный** *прил.* πληροφορῶν.

освéдом||ить(ся) *сов. см.* осведомлять (-ся). ~**лéние** *с* ἡ πληροφορία, ἡ πληροφόρηση. ~**лённость** *ж* ἡ κατατόπιση, οἱ γνώσεις. ~**лённый** 1. *прич. от* освéдомить· 2. *прил.* (*знающий*) ἔμπειρος, εἰδήμων, πεπειραμένος. ~**лять** *несов.* πληροφορῶ, κατατοπίζω. ~**ляться** πληροφοροῦμαι, ρωτῶ.

освеж||áть *несов.* 1. ἀναψύχω, δροσίζω, φρεσκάρω / ἀερίζω (*проветривать*): дождь ~áет вóздух ἡ βροχή δροσίζει τήν ἀτμόσφαιρα· 2. (*возвращать бодрость*) ἀναζωογονῶ, ξεκουράζω: прогýлка всегдá ~áет меня ὁ περίπατος πάντα μέ ξεκουράζει· 3. (*в памяти*) ξαναθυμίζω / ἀνανεῶ, ἀνανεώνω (*обновлять*): ~ свои знáния ἀνανεώνω τίς γνώσεις μου· 4. (*вводить в состав новых людей*) *разг.* ἀνανεώνω, ἀνανεῶ. ~**áться** φρεσκάρομαι, δροσίζομαι.

освежевáть *сов. см.* свежевáть.

освежú||тельный *прил.* ἀναψυκτικός, δροσιστικός: ~тельные напúтки τά ἀναψυκτικά ποτά. ~**ть(ся)** *сов. см.* освежáть(ся).

осветúтельн||ый *прил.* φωτιστικός: ~ая ракéта ἡ φωτιστική ρουκέτ(τ)α· ~ые прибóры οἱ φωτιστικές συσκευές.

осветúть *сов.*, **освещáть** *несов.* 1. φωτίζω, φέγγω: сóлнце осветúло лугá ὁ ἥλιος φώτισε τά λειβάδια· ~ фонарём φέγγω μέ τό φανάρι· 2. *перен.* διασαφῶ, διασαφηνίζω: ~ обстанóвку διασαφηνίζω τήν κατάσταση· ~ в печáти πραγματεύομαι ἕνα θέμα στόν τύπο, προβάλλω στόν τύπο· ~**ся** φωτίζομαι / λάμπω (*тж. перен.*): лицó егó осветúлось улы́бкой τό πρόσωπό του ἔλαμψε ἀπό χαρούμενο μειδίαμα.

освещéн||ие *с* 1. ὁ φωτισμός, τό φῶς: электрúческое ~ ὁ ἠλεκτροφωτισμός, τό ἠλεκτρικό φῶς· искýсственное ~ ὁ τεχνητός φωτισμός, τό τεχνητό φῶς· дневнóе ~ τό φῶς τῆς ἡμέρας· сóлнечное ~ τό φῶς τοῦ ἡλίου, τό ἡλιακό φῶς, τό ἡλιόφως· 2. *жив.* τό φῶς· 3. *перен.* ἡ ἑρμηνεία: в ~ии когó-л. κατά τήν ἑρμηνεία κάποιου.

освидéтельствова||ние *с* ἡ ἐξέταση[-ις]: медицúнское ~ ἡ ἰατρική ἐξέταση· ~ трýпа *мед.* ἡ νεκροψία. ~**ть** *сов.* ἐξετάζω.

освистáть *сов.*, **освúстывать** *несов.* (κατα)σφυρίζω, γιουχαΐζω.

освободúтель *м* ὁ ἐλευθερωτής, ὁ λυτρωτής. ~**ный** *прил.* ἐλευθερωτικός, (ἀπ)ελευθερωτικός: ~ные вóйны οἱ ἀπελευθερωτικοί πόλεμοι.

освободúть *сов.*, **освобождáть** *несов.* 1. (*сделать свободным*) ἐλευθερώνω, ἀπελευθερώνω, ἐλευθερῶ, ἀφίνω ἐλεύθερον / ἀπολύω, ἀποφυλακίζω (*из тюрьмы*): ~ странý ἐλευθερώνω τή χώρα· 2. *прям., перен.* (*высвобождать*) ἐλευθερώνω, ἀπελευθερώνω: ~ рýки от верёвок ἐλευθερώνω τά χέρια ἀπό τό σχοινί· 3. (*избавлять*) ἀπαλλάσσω, ἀπαλλάττω· 4. (*увольнять*) ἀπολύω, διώχνω, ἀποβάλλω· 5. (*опоражнивать, очищать*) ἐλευθερώνω, ἐκκενώνω, ἀδειάζω / ἀνοίγω, καθαρίζω (*проход, дорогу*). ~**ся** 1. (*получать свободу*) ἐλευθερώνομαι, ἀπελευθερώνομαι· 2. *прям., перен.* (*высвобождаться*) ξεφεύγω, ἀπαλλάσσομαι· 3. (*избавляться*) ἀπαλλάσσομαι, ἀπαλλάττομαι / ἀπολυτρώνομαι (*от гнёта*): ~ся от забóт γλυτώνω ἀπ' τίς φροντίδες· 4. (*опорожняться, очищаться*) εἶμαι (*или* μένω) ἐλεύθερος / ἀδειάζω (*мет.*), ἐκκενώνομαι (*о помещении*): нéбо освободúлось от туч ὁ οὐρανός καθάρισε ἀπό τά σύννεφα.

освобождéн||ие *с* 1. (*предоставление свободы*) ἡ ἐλευθερία, ἡ ἐλευθέρωση[-ις], ἡ ἀπελευθέρωση[-ις] / ἡ ἀπόλυση[-ις], ἡ ἀποφυλάκιση (*из тюрьмы и т. п.*)· 2. (*избавление*) ἡ ἀπολύτρωση[-ις] (*от гнёта, предрассудков и т. п.*) / ἡ ἀπαλλαγή (*от налогов, обязанностей и т. п.*)· 3. (*помещения и т. п.*) ἡ ἐκκένωση[-ις], τό ἄδειασμα.

освоéние *с* ἡ ἀφομοίωση[-ις], ἡ κατάκτηση[-ις], ἡ κατάχτηση: ~ нóвой тéхники ἡ κατάκτηση τῆς νέας τεχνικῆς· ~ целúнных и зáлежных земéль ἡ ἀξιοποίηση τῶν ἀκαλλιέργητων καί χέρσων ἐκτάσεων· ~ кóсмоса ἡ κατάκτηση τοῦ κοσμικοῦ διαστήματος.

освóить(ся) *сов. см.* осваивать(ся).

освятúть *сов.*, **освящáть** *несов.* 1. *рел.* ἁγιάζω· 2. *перен.* ἐξαγιάζω, καθιερώνω, καθιερῶ: обы́чай, освящённый векáми ἔθιμο, καθιερωμένο ἀπό αἰῶνες.

оседá||ние *с* ἡ καθίζηση[-ις], τό κατακάθισμα, ἡ ὑφίζηση[-ις]. ~**ть** *несов.* 1. (*о

стене и т. п.) κατακαθίζω, καθιζάνω, βουλιάζω: дом начал ~ть τό σπίτι ἄρχισε νά βουλιάζει· 2. (*опускаться на поверхность, дно*) κατακαθίζω, καθιζάνω, ὑφιζάνω (*о гуще, осадке*)/ συσσωρεύομαι, μαζεύομαι (*о пыли и т. п.*)/ πέφτω (*о росе, тумане*)· 3. (*обосновываться*) εὐκαθίσταμαι, κατοικῶ μόνιμα.

оседлать *сов.* 1. *см.* седлать· 2. (*сесть верхом*) *разг.* καβαλλικεύω· 3. *перен.* (*подчинить себе*) *разг.* ὑποτάσσω, κάνω κάποιον πειθήνιον· ◇ ~ дорогу *воен.* κατέχω (σταθερῶς) τόν δρόμο[ν].

осёдл||ость *ж* ἡ μόνιμη (*или* ἡ παντοτινή) διαμονή σ' ἕνα μέρος. ~**ый** *прил.* μόνιμος (*о племенах и т. п.*)/ ἀκίνητος (*об образе жизни*).

осекаться *несов.* 1. (*о ружье и т. п.*) ἀφλογιστῶ, δέν παίρνω φωτιά· 2. *перен.* (*обрывать речь*) σταματῶ, τά χάνω, τά σαστίζω.

осёл *м* ὁ γάϊδαρος, τό γαϊδούρι, ὁ ὄνος.

оселок *м* (*точильный камень*) ἡ ἀκονόπετρα.

осемен||ение *с биол., с.-х.* ἡ γονιμοποίηση[-ις]: искусственное ~ ἡ τεχνητή γονιμοποίηση. ~**ить** *сов.*, ~**ять** *несов.* γονιμοποιῶ.

осени||ть *сов. см.* осенять· его ~ло τοῦ ἦλθε στόν νοῦ μιά φαϊνή ἰδέα.

осенний *прил.* φθινοπωρινός, φθινοπωριάτικος, χινοπωριάτικος: ~ дождь ἡ φθινοπωρινή (*или* ἡ χινοπωριάτικη) βροχή.

осень *ж* τό φθινόπωρο, τό χινόπωρο: поздняя ~ τό ὄψιμο φθινόπωρο.

осенью *нареч.* τό φθινόπωρο[ν], κατά τό φθινόπωρο: глубокой ~ τό βαθύ φθινόπωρο.

осенять *несов.* 1. (*о мысли, догадке и т. п.*) φωτίζω· 2. (*покрывать тенью*) *поэт. уст.* (ἐπι)σκιάζω.

осесть *сов. см.* оседать.

осетин *м* ὁ ὀσετίνος. ~**ка** *ж* ἡ ὀσετίνα. ~**ский** *прил.* τῶν ὀσετίνων.

осётр *м* ὁ ὀξύρρυγχος / *разг.* τό μερσίνι.

осетр||ина *ж* ὁ ὀξύρρυγχος, τό κρέας ὀξυρρύγχου. ~**овый** *прил.* τοῦ ὀξυρρύγχου.

осеч||ка *ж* 1. ἡ ἀφλογιστία ὅπλου: ружьё дало ~ку τό ὅπλο ἔπαθε ἀφλογιστία· 2. *перен.* ἡ ἀτυχία, ἡ ἀποτυχία: давать ~ку *перен.* ἀποτυχαίνω.

осечься *сов. см.* осекаться.

осиливать *несов.*, **осилить** *сов. разг.* 1. (*побороть*) καταβάλλω· 2. (*преодолеть*) ὑπερνικῶ, ξεπερνῶ, τά βγάζω πέρα: ~ геометрию τά βγάζω πέρα μέ τήν γεωμετρία.

осин||а *ж* ἡ ἀγριόλευκα. ~**овый** *прил.* τῆς ἀγριόλευκας· ◇ дрожать как ~овый лист *разг.* τρέμω σάν τό φύλλο.

осин||ый *прил.* τῆς σφίγκας, τῆς σφιγκός: ~ое гнездо *прям., перен.* ἡ σφηκοφωλιά.

осироте||лый *прил.* 1. ὀρφανός, ὀρφανεμένος· 2. *перен.* ἐγκαταλελειμμένος, ἔρημος. ~**ть** *сов.* 1. ὀρφανεύω, γίνομαι ὀρφανός· 2. *перен.* ἔρημος / μένω ἀπροστάτευτος (*чувствовать себя покинутым*): дом ~л без хозяина τό σπίτι ἐρήμωσε χωρίς τόν νοικοκύρη.

оскал *м*: ~ зубов τό ἄνοιγμα τοῦ στόματος. ~**ивать** *несов.*: ~ивать зубы ψευτοχαμογελῶ. ~**иваться** τρίζω τά δόντια, ἀγριεύω. ~**ить(ся)** *сов. см.* оскаливать (-ся).

оскандалиться *сов. разг.* ρεζιλεύομαι, ἐκτίθεμαι, ντροπιάζομαι.

оскверн||ение *с* ἡ βεβήλωση[-ις], ἡ ἀνοσιουργία. ~**итель** *м* ὁ βέβηλος, ὁ βεβηλωτής, ὁ βλάσφημος. ~**ить** *сов.*, ~**ять** *несов.* βεβηλῶ, μιαίνω, μολύνω.

оскол||ок *м* τό θραῦσμα, τό σύντριμμα: ~ стекла τά θρύμματα, τά κομμάτια τοῦ γυαλιοῦ· ~ки снаряда τά θραύσματα βλήματος· он был ранен ~ком снаряда τραυματίσθηκε ἀπό θραῦσμα ὀβίδας.

оском||ина *ж* ἡ στυφάδα: набить ~ну *перен.* γίνομαι βαρετός.

оскопить *сов.*, **оскоплять** *несов.* εὐνουχίζω, μουνουχίζω.

оскорб||ительный *прил.* ὑβριστικός, προσβλητικός. ~**ить(ся)** *сов. см.* оскорблять(ся). ~**ление** *с* ἡ προσβολή, ἡ ὕβρις / ἡ λοιδορία, ἡ ἐξύβρισις (*словом*): тяжёлое ~ление ἡ βαρειά προσβολή· наносить ~ление προσβάλλω· подвергаться ~лению ὑφίσταμαι προσβολήν· ~**лять** *несов.* ὑβρίζω, προσβάλλω: ~лять действием βιαιοπραγῶ. ~**ляться** προσβάλλομαι, πειράζομαι.

оскуд||евать *несов. прям., перен.* φτωχαίνω, πτωχεύω. ~**елый** *прил.* γλίσχρος, πενιχρός. ~**ение** *с прям., перен.* ἡ φτώχεψη, ἡ πτώχευση[-ις]. ~**еть** *сов. см.* оскудевать.

осла *род., вин. п. от* осёл.

ослаб||евать *несов.* 1. ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω· 2. (*о верёвке, струне и т. п.*) ξεσφίγγω (*ἀμετ.*), χαλαρῶ (*ἀμετ.*)· 3. (*о внимании, дисциплине*) χαλαρώνω. ~**елый** *прил. разг.* ἀσθενικός, ἐξασθενημένος, ἀδυνατισμένος. ~**еть** *сов. см.* ослабевать *и* слабеть.

ослабить *сов. см.* ослаблять.

ослабл||ение *с* ἡ ἐξασθένιση[-ις], ἡ

ἐλάττωση[-ις], ἡ ὕφεση[-ις], ἡ χαλάρωση[-ις]: ~ организма ἡ ἐξασθένισις τοῦ ὀργανισμοῦ· ~ давления ἡ ἐλάττωση τῆς πιέσεως· ~ международной напряжённости ἡ ἐλάττωση τῆς διεθνοῦς ἐντάσεως. **~ять** *несов.* 1. ἐξασθενῶ (*μετ.*), ἀδυνατίζω (*μετ.*)· 2. (*уменьшать*) χαλαρώνω, μετριάζω, λιγοστεύω, ἐλαττώνω: ~ять напор μετριάζω τὴν πίεση· ~ять внимание ἐλαττώνω τὴν προσοχή· 3. (*делать менее строгим*) ἐλαφρύνω, καταπραΰνω: ~ять дисциплину χαλαρώνω τήν πειθαρχία· 4. (*делать менее натянутым*) ἀπολύω, μολάρω, λασκάρω, χαλαρώνω, ξεσφίγγω.

ослабнуть *сов. см.* ослабеть.

ославить *сов. разг.* δυσφημῶ, ἐξευτελίζω.

ослепительн||ый *прил.* ἐκτυφλωτικός, (ἐκ)θαμβωτικός: ~ свет τό ἐκτυφλωτικό φῶς· ~ая красота ἡ ἐκθαμβωτική καλλονή.

ослеп||ить *сов. см.* ослеплять. **~ление** *с прям., перен.* ἡ (ἐκ)τύφλωση, ἡ ἀποτύφλωση, τό θάμβωμα. **~лённый** *прич. прям., перен.* τυφλωμένος / *тк. перен.* ἔκθαμβος: ~лённый страстью τυφλωμένος ἀπό τό πάθος. **~лять** *несов.* 1. (*лишать зрения*) τυφλώνω, (ἀπο)τυφλῶ, στραβώνω· 2. (*ярким светом и т. п.*) θαμπώνω, θαμβώνω: ~лять прожектором θαμπώνω μέ τόν προβολέα· 3. *перен.* θαμπώνω, (ἐκ)θαμβώνω, ἐκθαμβῶ: ~лять красотой θαμπώνω μέ τήν ὀμορφιά μου.

ослепнуть *сов. см.* слепнуть· ~ на один глаз χάνω τό ἕνα μάτι.

осложн||ение *с прям., перен.* ἡ περιπλοκή, ἡ μπερδεψιά, ἡ ἐπιπλοκή. **~ить(ся)** *сов. см.* осложнять(ся). **~ять** *несов.* περιπλέκω, μπερδεύω. **~яться** περιπλέκομαι, μπερδεύομαι.

ослушаться *сов.* ἀπειθῶ, δέν ἀκούω, δέν πειθαρχῶ.

ослышаться *сов.* παρακούω.

осмаливать *несов.* κατραμώνω, πισσώνω.

осматривать *несов.* ἐπισκέπτομαι (*музей и т. п.*)/ ἐξετάζω (*больного и т. п.*)· ◇ ~ с головы до ног ἐξετάζω ἀπό τά νύχια ὡς τήν κορυφή. **~ся** 1. (*вокруг себя*) κυττάζω γύρω· 2. (*ориентироваться*) προσανατολίζομαι / συνηθίζω (*привыкать*).

осмеивать *несов.* γελοιοποιῶ, περιγελῶ, χλευάζω, κάνω ρεζίλι, ρεζιλεύω.

осмелеть *сов. см.* смелеть.

осмеливаться *несов.*, **осмелиться** *сов.* (ἀπο)τολμῶ: как вы осмелились это сделать? πῶς τολμήσατε νά τό κάνετε αὐτό;· ~ возразить τολμῶ νά φέρω ἀντιρρήσεις· ◇ осмелюсь доложить... λαμβάνω τό θάρρος νά σᾶς ἀναφέρω (ὅτι...).

осмеять *сов. см.* осмеивать.

осмолить *сов. см.* осмаливать.

осмотр *м* ἡ ἐπίσκεψη[-ις] (*музея и т. п.*)/ ὁ ἔλεγχος (*проверка*): ~ багажа ὁ ἔλεγχος τῶν ἀποσκευῶν· технический ~ ὁ τεχνικός ἔλεγχος· медицинский ~ ἡ ἰατρική ἐξέταση.

осмотреть(ся) *сов. см.* осматривать(ся).

осмотрительн||о *нареч.* περιεσκεμμένως, προσεκτικά[-ῶς], ἐπιφυλακτικά[-ῶς]. **~ость** *ж* ἡ περίσκεψη, ἡ προσοχή / ἡ ἐπιφυλακτικότητα[-ις] (*осторожность*). **~ый** *прил.* περιεσκεμμένος, προσεκτικός / ἐπιφυλακτικός (*осторожный*).

осмысленный 1. *прич. от* осмыслить· 2. *прил.* (*об ответе и т. п.*) συνετός, φρόνιμος, λογικός· 3. *прил.* (*о взгляде, лице*) μέ νόημα.

осмыслить *сов.*, **осмыслять** и **осмысливать** *несов.* κατανοῶ, ἀντιλαμβάνομαι/ διερμηνεύω (*истолковывать*).

оснастить *сов. см.* оснащать.

оснастка *ж мор.* ὁ ἐφοπλισμός, ἡ ἀρματωσιά, ἡ ἐξάρτυσις.

оснащ||ать *несов.* 1. ἐξαρτύω, ἀρματώνω (*корабль*)/ ἐξοπλίζω, ἐφοπλίζω (*армию*)· 2. *тех.* ἐφοδιάζω, ἐξοπλίζω, ἐφοπλίζω. **~ение** *с* 1. (*действие*) τό ἀρμάτωμα (*корабля*)/ ὁ ἐφοπλισμός, ὁ ἐξοπλισμός (*армии*)/ *тех.* ὁ ἐφοδιασμός, ὁ ἐξοπλισμός· 2. (*совокупность средств*) ὁ ἐξοπλισμός. **~ённость** *ж* ὁ βαθμός ἐξοπλισμοῦ, ὁ ἐξοπλισμός. **~ённый** 1. *прич. от* оснастить· 2. *прил.* ἀρματωμένος (*о корабле*)/ ἐξοπλισμένος (*об армии*)/ *тех.* ἐφοδιασμένος, ἐξοπλισμένος.

основ||а *ж* 1. ἡ βάση[-ις]: положить в ~у βάζω στή βάση, βασίζω, στηρίζω· принимать за ~у παίρνω σάν βάση, ἀποδέχομαι ὡς βάσιν· закладывать ~ы βάζω τίς βάσεις· на ~е чего-л. ἐπί τῇ βάσει· 2. ~ы *мн.* οἱ βάσεις: ~ы марксизма-ленинизма οἱ βάσεις τοῦ μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ· 3. *текст.* ὁ στήμων, τό στημόνι: набивка ~ы τό στημόνιασμα· 4. *лингв.* τό θέμα.

основан||ие *с* 1. (*действие*) ἡ θεμελίωση[-ις], ἡ ἵδρυση[-ις]: ~ университета ἡ ἵδρυση Πανεπιστημίου· 2. (*фундамент*) ἡ βάση, τό θεμέλιο[ν], τό κρηπίδωμα: у ~ия памятника στή βάση τοῦ μνημείου· ~ горы οἱ πρόποδες ὄρους, τό ριζοβούνι· разрушать до ~ия κατεδαφίζω ἐκ θεμελίων, γκρεμίζω συθέμελα· 3. (*причина, мотив*) ἡ βάση[-ις], ὁ λόγος, ἡ αἰτία, ἡ

αἰτιολογία, ἡ ἀφορμή: зако́нное ~ ἡ νόμιμος αἰτία· на како́м ~ии? μέ ποιά δικαιολογία;· тре́бовать на зако́нном ~ии ἀπαιτῶ ἐπί τῇ βάσει τοῦ νόμου· име́ть по́лное ~ предполага́ть ἔχω κάθε λόγο νά ὑποθέτω· без ~ия χωρίς αἰτία, ἀδικαιολόγητα, ἀβασίμως· не без ~ия ὄχι χωρίς λόγο, δικαιολογημένα[-ως]· 4. *хим.*, *мат.* ἡ βάση[-ις].

основа́тель *м* ὁ ἱδρυτής, ὁ θεμελιωτής.

основа́тельн||о *нареч.* γερά, καλά, καλῶς (*хорошо*)/ στέρεα (*прочно*): ~ изуча́ть μελετῶ κατά βάθος. ~**ый** *прил.* **1.** (*обоснованный*) βάσιμος· 2. *перен.* (*серьёзный, вдумчивый*) σοβαρός / σπουδαῖος (*о человеке*)· 3. (*прочный*) στερεός· 4. (*изрядный*) *разг.* μεγάλος.

основа́ть *сов. см.* осно́вывать. ~**ся** *см.* осно́вываться 1.

основ||о́е *с* τό θεμελιῶδες, τό βασικό[ν], τό κύριον (*главное*)/ τό οὐσιῶδες (*существенное*): в ~о́м *а*) κυρίως, βασικά, *б*) σέ γενικές γραμμές (*в общих чертах*). ~**о́й** *прил.* θεμελιώδης, βασικός, κύριος (*главный*)/ οὐσιώδης (*существенный*): ~о́й зако́н ὁ θεμέλιος νόμος, τό σύνταγμα· ~о́й при́знак τό κύριον (τό βασικό) γνώρισμα, ἡ βασική ἔνδειξις· ~а́я причи́на ἡ βασική αἰτία, ἡ αἰτιολογία, τό αἰτιολογικό[ν]· ~ы́е моме́нты τά κύρια σημεῖα· ~ы́е о́трасли промы́шленности οἱ βασικοί κλάδοι τῆς βιομηχανίας· ~ы́е сре́дства произво́дства *эк.* τά βασικά μέσα παραγωγῆς· ~о́й капита́л *эк.* τό βασικό κεφάλαιο· ~ы́е цвета́ *физ.* τά βασικά χρώματα.

основополо́жник *м* ὁ ἱδρυτής, ὁ θεμελιωτής.

осно́вывать *несов.* 1. ἱδρύω, θεμελιώνω· 2. (*обосновывать*) βασίζω, στηρίζω: э́то ни на чём не осно́вано αὐτό δέν στηρίζεται πουθενά. ~**ся** 1. (*поселяться*) ἐγκαθίσταμαι· 2. (*опираться*) βασίζομαι, στηρίζομαι.

осо́ба *ж* τό πρόσωπο[ν], ἡ φυσιογνωμία, τό ὑποκείμενο[ν]: ва́жная ~ ἡ σπουδαία φυσιογνωμία· изве́стная ~ τό γνωστό πρόσωπο· подозри́тельная ~ τό ὕποπτο ὑποκείμενο.

осо́бенн||о *нареч.* 1. (*в особенности*) ἰδιαίτερα, ἰδιαιτέρως· 2. (*необычно*) ἰδιαίτερα, ἰδιαιτέρως, ἀσυνήθιστα, ἰδιαζόντως / ἐξαιρετικά[-ῶς] (*чрезвычайно*): ~ бы́стро ἐξαιρετικά γρήγορα· ~ ва́жный ἐξαιρετικά σπουδαῖος· э́то ~ серьёзный слу́чай αὐτό εἶναι πολύ σοβαρή περίπτωση· ◇ не ~ *разг.* ὄχι καί πολύ· не ~ давно́ δέν πέρασε καί πολύς καιρός. ~**ость** *ж* ἡ ἰδιομορφία, ἡ ἰδιορρυθμία, ἡ ἰδιαιτερότητα: ме́стные ~ости οἱ τοπικές ἰδιομορφίες· ◇ в ~ости ἰδιαίτερα, ἰδιαιτέρως, πρό παντός. ~**ый** *прил.* ἰδιάζων, ἰδιαίτερος / παράδοξος, σπάνιος (*своеобразный*)· ◇ ничего́ ~ого τίποτε τό ἐξαιρετικό.

особня́к *м* ἡ μονοκατοικία, τό ἀρχοντικό, τό μέγαρο/ ἡ βίλλα (*загородный*): стари́нный ~ τό παλαιϊκό μέγαρο· ба́рский ~ τό ἀρχοντόσπιτο.

особняко́м *нареч.* ξέχωρα, ξεχωριστά, μεμονωμένα[-ως]: держа́ться ~ ἀπέχω ἀπό τούς ἄλλους· жить ~ ζῶ μόνος.

осо́б||о *нареч.* **1.** (*отдельно*) (ξε)χωριστά, εἰδικά, ἰδιαίτερα, ἰδιαιτέρως: рассмотре́ть вопро́с ~ ἐξετάζω τό ζήτημα ἰδιαίτερα· 2. (*особенно*) ἰδιαίτερα, ἰδιαιτέρως, ἐξαιρετικά. ~**ый** *прил.* **1.** ἰδιαίτερος, ἀσυνήθης / ἰδιόμορφος (*своеобразный*)· 2. (*отдельный*) ἰδιαίτερος, εἰδικός, ξεχωριστός: остава́ться при ~ом мне́нии διατηρῶ τήν ἄποψή μου, ἐπιμένω στήν ἄποψή μου· ~ая цель ὁ εἰδικός σκοπός.

осове́ть *сов. разг.* ἀποναρκώνομαι.

осознава́ть *несов.*, **осозна́ть** *сов.* καταvoῶ, συναισθάνομαι, ἀντιλαμβάνομαι: ~ свою́ вину́ συναισθάνομαι τό λάθος μου (τό φταίξιμό μου).

осо́ка *ж* τό σπαθόχορτο, ὁ κάρηξ.

о́сп||а *ж* ἡ εὐλογία, ἡ εὐλογιά, ἡ βλογιά: ве́тряная ~ ἡ ἀνεμοβλογιά· чёрная ~ ἡ αἱμορραγική εὐλογιά· привива́ть ~у κάνω ἐμβόλιο κατά τῆς εὐλογιᾶς· лицо́ в ~е πρόσωπο βλογιοκομμένο.

оспа́рива||ть *несов. в разн. знач.* διαφιλονικῶ, διαμφισβητῶ, διεκδικῶ: ~ завеща́ние διαμφισβητῶ τήν διαθήκη· ~ чьи́-л. права́ διεκδικῶ τά δικαιώματα κάποιου.

о́спина *ж* (*след*) τό στίγμα εὐλογιᾶς.

оспопривива́ние *с* ὁ ἐμβολιασμός (*или* ὁ δαμαλισμός) κατά τῆς εὐλογιᾶς.

оспо́рить *сов. см.* оспа́ривать.

осрами́ть(ся) *сов. см.* срами́ть(ся).

остава́||ться *несов. в разн. знач.* μένω: ~ на зи́му в дере́вне διαχειμάζω στό χωριό· ~ до́ма μένω στό σπίτι· ~ на второ́й год в кла́ссе μένω στήν ἴδια τάξη· ~ в си́ле (*о законе*) μένω ἐν ἰσχύϊ· ~ в живы́х μένω ζωντανός, ἐπιζῶ· ~ сирото́й μένω ὀρφανός· ~ до́лжным μένω χρεώστης· ~ без де́ла μένω χωρίς δουλειά· меня́ ~лось пять рубле́й μοῦ μένουν πέντε ρούβλια· ◇ ~ при своём мне́нии κρατῶ τήν γνώμη μου, ἐπιμένω στήν ἄποψή μου· ~ на бума́ге (*о проекте*) μένω στά χαρτιά· ему́ ~лось

только согласиться ἀναγκάστηκε νά συμφωνήσει· ◇ ~ ии при чём μένω στά κρύα τοῦ λουτροῦ· ~ в дуракáх τήν παθαίνω χιώτικα· ~ с нóсом μένω μέ τήν ὄρεξη· счастлúво ~! χαίρετε!

остáвить *сов.*, **оставлять** *несов.* 1. ἀφήνω: ~ кнúгу дóма ἀφήνω τό βιβλίο στό σπίτι· ~ вопрóс нерешённым ἀφήνω τό ζήτημα ἄλυτο· ~ в сторонé ἀφήνω κατά μέρος, ἀφήνω στήν μπάντα· ~ в недоумéнии ἀφήνω σέ ἀμηχανία· ~ в покóе ἀφήνω ἥσυχο· 2. (*покидать, бросать*) ἀφήνω, ἐγκαταλείπω: ~ в бедé ἐγκαταλείπω στή δυστυχία· 3. (*отказываться*) ἐγκαταλείπω: ~ всякую надéжду ἐγκαταλείπω κάθε ἐλπίδα· 4. (*сохранять, удерживать*) ἐπιφυλάττω, φυλάσσω, διατηρῶ: ~ за собóй прáво ἐπιφυλάσσομαι, ἐπιφυλάσσω εἰς ἐμαυτόν τό δικαίωμα· ◇ ~ иа вторóй год (*в школе*) ἀφήνω στήν ἴδια τάξη· ~ когó-л. позадú ἀφήνω πίσω, προσπερνῶ· ~ впечатлéние ἀφήνω τήν ἐντύπωση· ~ пáмять ἀφήνω ἀνάμνηση· ~ без вниимáния δέν δίνω προσοχή, παραμελῶ· ~ без послéдствий δέν δίνω συνέχεια, ἀφήνω χωρίς ἐπακόλουθα· ~ когó-л. в дуракáх κοροϊδεύω (*или* γελῶ, ἐξαπατῶ) κάποιον· не остáвить кáмня на кáмне δέν ἀφήνω λίθον ἐπί λίθου· э́то оставляет желáть (мнóго) лýчшего αὐτό ἔχει ἀκόμα πολλές ἐλλείψεις· позвóльте мне вас остáвить ἐπιτρέψατέ μου νά σᾶς ἀφήσω· остáвь! ἄστο!, ἄφησέ το!, παράτα το!· остáвим э́то! ἄς τ' ἀφήσουμε αὐτό!, ἄς ἀλλάξουμε θέμα!

остальн||óе *с* τό ἄλλο, τό ἀπομένον, τ'ἀποδέλοιπο: всё ~óла τ' ἄλλα, τά ὑπόλοιπα, τά ἐπίλοιπα· что касáется всегó ~óго ὅσον ἀφορᾶ τά περαιτέρω· в ~óм διά τά περαιτέρω, κατά τά ἄλλα, ὡς πρός τ'ἄλλα. ~óй *прил.* 1. ὑπόλοιπος, ὑπολειπόμενος: ~óе врéмя τόν ὑπόλοιπο καιρό, τόν ὑπόλοιπο χρόνο· 2. ~ые *мн.* (*о людях*) οἱ ἄλλοι, οἱ ὑπόλοιποι.

останáвливать *несов.* 1. (*движение и т. п.*) σταματῶ / διακόπτω (*прерывать*): ~ пóезд σταματῶ τό τραῖνο· 2. (*задерживать, удерживать*) συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, σταματῶ: ~ шалунá συγκρατῶ τό ἄτακτο παιδί· 3. (*сосредоточивать*): ~ виимáние на чём-л. ἐφελκύω τήν προσοχή πάνω σέ κάτι· ~ взор на кóм-л., на чём-л. προσηλώνω τό βλέμμα· ~ свой вы́бор διαλέγω· ◇ ~ кровь σταματῶ τό αἷμα. ~ся 1. στέκομαι, σταματῶ· 2. (*в гостинице и т. п.*) (δια)μένω· 3. (*удерживаться*) σταματῶ, συγκρατοῦμαι· не ~ся пéред трýдностями δέν σταματῶ μπροστά στίς δυσκολίες· ни перед чéм не ~ся δέν σταματῶ μπροστά σέ τίποτε· 4. (*сосредоточиваться, задерживаться на чём-л.*) στέκομαι: ~ся на чём-л. στέκομαι πάνω σέ κάποιο ζήτημα.

остáнки *мн.* τά λείψανα: брéииые ~ ἡ σορός.

остановúть(ся) *сов. см.* останáвливать(ся).

остановка *ж* 1. (*действие*) τό σταμάτημα· 2. (*место остановки*) ἡ στάση[-ις] / ὁ σιδηροδρομικός σταθμός (*поезда*): конéчная ~ τό τέρμα· ◇ ~ лишь за... *разг.* λείπει μόνο, μένει μόνο· ~ тóлько за разрешéнием λείπει μόνο ἡ ἄδεια.

остáт||ок *м* 1. τό ὑπόλοιπο, τό ὑπόλειμμα: распродáжа ~ков ἐκποίηση τῶν ὑπολειμμάτων· ~ еды́ τά ἀποφάγια· ~ки питья́ τά ἀποπιώματα· 2. ~ки *мн. перен.* (*следы чего-л.*) τά ὑπολείμματα: ~ки крепостни́чества τά ὑπολείμματα τῆς δουλοπαροικίας· 3. *бухг.* τό ὑπόλοιπο· 4. *мат.* τό ὑπόλοιπο[ν]· 5. *хим.* ἡ ὑποστάθμη, τό ἴζημα, τό κατακάθι· ◇ ~ дня τό ὑπόλοιπο τῆς ἡμέρας· остáтки слáдки *погов.* τά πιό γλυκά εἶναι τά ἀπομεινάρια.

остáться *сов. см.* оставáться.

остеклúть *сов.*, **остеклять** *несов.* περνῶ (*или* βάζω) τζάμια, ὑαλοθετῶ.

остепенúться *сов.* σοβαρεύομαι.

остервенé||лый *прил.* μανιασμένος, φρενιασμένος. ~ние *с разг.* ἡ μανία, τό φρένιασμα, ἡ λύσσα: прийтú в ~ние ἐξαγριώνομαι, γίνομαι θηρίο, φρενιάζω, λυσσάζω. ~ть *разг. сов.* ἐξαγριώνομαι, γίνομαι θηρίο, φρενιάζω, λυσσάζω.

остерегáться *несов.*, **остерéчься** *сов.* φυλάγομαι, προφυλάττομαι, προσέχω / ἀποφεύγω (*избегать*): ~, чтóбы не упáсть φυλάγομαι νά μή πέσω· остерегáться простýды φυλάγομαι νά μή κρυολογήσω· остерегáйтесь ворóв! προσέχετε τούς κλέφτες!

óстов *м в разн. знач.* ὁ σκελετός.

остолбенé||лый *прил. разг.* ἄναυδος, ἐνεός, ἐμβρόντητος. ~ть *сов. разг.* μαρμαρώνω, μένω κόκκαλο, μένω ἐμβρόντητος.

осторóжн||о *нареч.* προσεκτικά[-ῶς], μέ προφύλαξη, μέ περίσκεψη: ~! (*берегись!*) προσοχή!, πρόσεχε!· дéйствовать ~ ἐνεργῶ μέ προσοχή, ἐνεργῶ μέ περίσκεψη. ~ость *ж* ἡ προσοχή, ἡ περίσκεψη[-ις], ἡ προφύλαξη[-ις] (*осмотрительность*): обращáться с ~остью εἶμαι προσεκτικός· из ~ости χάριν προφυλάξεως. ~ый

прил. προσεκτικός: бýдьте ~ы! προσέχετε!, νά εἶσθε προσεκτικός!

осточерте́||ть *сов. груб.*: э́то мне ~ло τό μπούχτισα, τό βαρέθηκα.

остраки́зм *м* ὁ ὀστρακισμός: подверга́ть ~у когó-л. ἐξοστρακίζω, ὀστρακίζω κάποιον.

остра́стк||а *ж* ἡ φοβέρα, τό φοβέρισμα: для ~и γιά ἐκφοβισμό, γιά φοβέρα.

остригáть *несов.* κόβω, ψαλιδίζω: ~ вóлосы κουρεύω, κόβω τά μαλλιά. ~**ся** κόβω τά μαλλιά (μου), κουρεύομαι.

остриё *с* 1. (*иглы́, копья́ и т. п.*) ἡ αἰχμή, ἡ ἀκίς, ἡ μύτη· 2. (*ножа и т. п.*) ἡ κόψη, ὁ ἀθέρας· 3. *перен.* ἡ αἰχμή: ~ крúтики αἰχμή τῆς κριτικῆς.

остри́ть I *несов.* (*заострять*) ἀκονίζω, τροχίζω.

остри́ть II *несов.* (*говорить остроты*) εὐφυολογῶ, κάνω πνεῦμα, λέγω καλαμπούρια: ~ на чéй-л. счёт κοροϊδεύω κάποιον, χωρατεύω σέ βάρος κάποιου.

остри́чь(ся) *сов. см.* остригáть(ся).

óстро *нареч.* κοπτερά, σουβλερά: ~ наточи́ть ἀκονίζω καλά.

óстров *м* τό νησί, ἡ νῆσος: необитáемый ~ τό ἐρημονῆσι. ~**итя́нин** *м* ὁ νησιώτης. ~**нóй** *прил.* νησιώτικος: ~ные жи́тели οἱ νησιῶτες.

острóг *м уст.* ἡ εἱρκτή, ἡ φυλακή.

острог||á *ж* τό καμάκι, ὁ κάμαξ: бить ~óй καμακίζω.

остроконéчный *прил.* μυτερός, ὀξύς, σουβλερός.

остроли́ст *м бот.* τό πουρνάρι, ὁ πρῖνος.

остронóсый *прил.* μέ σουβλερή μύτη, ὀξύρρινος.

острот||á *ж* 1. (*зрения, слуха и т. п.*) ἡ ὀξύτητα[-ης]: ~ умá ἡ ἀγχίνοια τοῦ πνεύματος· 2. (*пряность*): в сóусе мáло ~ы́ ἡ σάλτσα δέν εἶναι δυνατή· ~ зáпаха ἡ ἔνταση τῆς μυρωδιᾶς· 3. (*крайняя напряжённость*) ἡ ὀξύτητα[-ης], ἡ ἔνταση[-ις]: ~ положéния ἡ ὀξύτητα (*или* ἡ ἔνταση) τῆς κατάστασης.

острóт||а *ж* τό ἀστεῖο, ἡ εὐφυολογία, τό καλαμπούρι: дешёвая ~ τό φτηνό ἀστεῖο· злáя ~ ὁ σαρκασμός· удáчная ~ τό πετυχημένο καλαμπούρι· неумéстная ~ ἡ ἄτοπη εὐφυολογία· отпускáть ~ы εὐφυολογῶ, κάνω πνεῦμα, κάνω καλαμπούρια.

остроуróльный *прил.* ὀξυγώνιος.

остроýм||ие *с* ἡ εὐφυολογία, ἡ εὐφυΐα, τό πνεῦμα: блистáть ~ием διαπρέπω μέ τό σπινθηροβόλο πνεῦμα μου. ~**ный** *прил.* ἔξυπνος, πνευματώδης, εὐφυής.

óстр||ый *прил.* ὀξύς, μυτερός, κοφτερός, αἰχμηρός / ἀκονισμένος (*отточенный*): ~ые кáмни οἱ μυτερές πέτρες· ~ые кóгти τά γαμψά νύχια· 2. *перен.* (*о зрении и т. п.*) ὀξύς: ~ слух ἡ ὀξεῖα ἀκοή· ~ ум τό ἀκονισμένο μυαλό· 3. (*на вкус — о блюде и т. п.*) ὀξύς, δριμύς, δυνατός/ καυτερός, τσουχτερός (*едкий*)· 4. (*колкий, язвительный*) δηκτικός, τσουχτερός: ~ на язы́к ἄνθρωπος μέ τσουχτερή γλῶσσα· ~ое словцó ἡ τσουχτερή κουβέντα· ~ое замечáние ἡ δηκτική παρατήρηση· 5. (*резкий, сильный*) δριμύς, δυνατός, ὀξύς: ~ая боль ὀξύς πόνος· 6. (*катастрофический, критический*): ~ момéнт ἡ κρίσιμη στιγμή· ~ недостáток ἡ ὀξεῖα ἀνεπάρκεια, ἡ μεγάλη ἔλλειψη· ~ая проблéма τό ὀξύ πρόβλημα· ◇ ~ ýгол *мат.* ἡ ὀξεῖα γωνία.

остря́к *м разг.* ὁ χωρατατζῆς, ὁ καλαμπουρτζῆς, ὁ εὐφυολόγος.

остуди́ть *сов.*, **остужáть** *несов.* κρυώνω (*μετ.*), ψύχω, ψυχραίνω.

оступáться *несов.*, **оступи́ться** *сов.* στραβοπατῶ.

остывáть *несов.*, **осты́ть** *сов.* 1. κρυώνω· 2. *перен.* ψυχραίνομαι, κρυώνω, χαλαρώνομαι: интерéс к э́тому осты́л ἔπεσε τό ἐνδιαφέρον, χαλαρώθηκε τό ἐνδιαφέρον.

ость *ж* (*у злаков*) τό ἄγανο, ὁ ἀθήρ, τά μουστάκια τοῦ σταριοῦ.

осуди́ть *сов.*, **осуждáть** *несов.* 1. κατακρίνω, ἐπικρίνω / ἀποδοκιμάζω (*не одобрять*): ~ чьё-л. поведéние κατακρίνω διαγωγή κάποιου· 2. (*приговаривать к чему-л.*) καταδικάζω: ~ за воровствó καταδικάζω γιά κλοπή· ~ заóчно καταδικάζω ἐρήμην· ~ когó-л. на смерть καταδικάζω σέ θάνατο· 3. (*обрекать на что-л.*) καταδικάζω, ὑποβάλλω: ~ на разлýку καταδικάζω σέ χωρισμό.

осужд||éние *с* 1. (*порицание*) ἡ ἐπίκριση[-ις], ἡ κατάκριση[-ις] / ἡ ἀποδοκιμασία (*неодобрение*): достóйный ~éния ἀξιόμεμπτος, ἀξιοκατάκριτος· 2. (*судебный приговор*) ἡ καταδίκη. ~**ённый** 1. *прич. от* осуди́ть· 2. *м* ὁ κατάδικος, ὁ καταδικασμένος.

осýну||ться *сов.* δείχνω κομμένος, ἀχαμναίνω: он ~лся ἀχάμνισε, τό πρόσωπό του στέγνωσε, ἔφεξε.

осуш||áть *несов.* 1. ἀποξηραίνω, ἀποστραγγίζω· 2. (*выпивать содержимое чего-л.*) ἀποπίνω, ἀδειάζω: ~ стакáн πίνω μέχρι τρυγός, ἀδειάζω τό ποτήρι. ~**éние** *с* ἡ ἀποξήρανση[-ις], ἡ ἀποστράγγιση[-ις]: ~éние болóт ἡ ἀποστράγγιση (*или* ἡ ἀποξήρανση) τῶν τελμάτων. ~**и́ть** *сов. см.*

осуша́ть· ◇ ~и́ть слёзы σφουγγίζω τά δάκρυα.

осу́шка *ж см.* осуше́ние.

осуществ||и́мый *прил.* πραγματοποιήσιμος. **~и́ть(ся)** *сов. см.* осуществля́ть(ся). **~ле́ние** *с* ἡ πραγματοποίηση[-ις], ἡ πραγμάτωση / ἡ ἐκπλήρωση[-ις] (*выполнение*). **~ля́ть** *несов.* πραγματοποιῶ / ἐκπληρώνω (*выполнять*). **~ля́ться** πραγματοποιοῦμαι / ἐκπληρώνομαι, ἐκπληροῦμαι (*выполняться*).

осчастли́вить *сов.* κάνω κάποιον εὐτυχισμένο, καθιστῶ εὐτυχῆ.

осыпа́ть *несов.*, **осы́пать** *сов.* 1. ραίνω, σπέρνω, πασπαλίζω, (ἐπι)πάσσω / καλύπτω, σκεπάζω (*покрывать*): ~ цвета́ми ραίνω μέ ἄνθη· ~ уда́рами δέρνω (*или* ξυλοφορτώνω) κάποιον· 2. *перен.* γεμίζω, φορτώνω: ~ похвала́ми γεμίζω μέ ἐπαίνους· ~ пода́рками γεμίζω (*или* φορτώνω) μέ δῶρα· ~ упрёками βάζω πόστα κάποιον· ~ насме́шками παίρνω κάποιον στό ψηλό· ~ бра́нью λούζω μέ βρισιές.

осыпа́ться *несов.*, **осы́паться** *сов.* πέφτω, γκρεμίζομαι (*о земле, камнях и т. п.*) /ξεκολλάω (*о штукатурке*)/ πέφτω, πίπτω (*о плодах*)/ φυλλορροῶ (*о листьях, цветах*).

ось *ж в разн. знач.* ὁ ἄξονας[-ων]: земна́я ~ ὁ ἄξονας τῆς γῆς, ὁ γήϊνος ἄξων.

осьмино́г *м* τό χταπόδι, ὁ ὀκτάπους.

осьму́шка *ж* (*1/8 фунта*) *уст.* τό ἕνα ὄγδοον τοῦ φουντίου.

осяза́||емый 1. *прич. от* осяза́ть· 2. *прил.* ἁπτός, ψηλαφητός, αἰσθητός. **~ние** *с* ἡ ἁφή: чу́вство ~ния ἡ αἴσθηση τῆς ἁφῆς· о́рган ~ния τό ὄργανο τῆς ἁφῆς. **~тельный** *прил.* 1. τῆς ἁφῆς· 2. *перен.* ἁπτός, ψηλαφητός, χειροπιαστός, αἰσθητός: ~тельные результа́ты τά αἰσθητά (*или* τά χειροπιαστά) ἀποτελέσματα.

осяза́ть *несов.* αἰσθάνομαι διά τῆς ἁφῆς, ψηλαφῶ, ψαύω, ψηλαφίζω / *перен.* αἰσθάνομαι.

от *предлог с род. п.* 1. ἀπό: от Москвы́ до Афи́н ἀπό τήν Μόσχα ὡς τήν Ἀθήνα· я пришёл от свое́й сестры́ ἦρθα ἀπό τήν ἀδελφή μου· от трёх часо́в до пяти́ ἀπό τίς τρεῖς (ἡ ὥρα) ὡς τίς πέντε· письмо́ от 30-го а́вгуста ἐπιστολή ἀπό 30 Αὐγούστου· страда́ть от жары́ ὑποφέρω ἀπό τήν ζέστη· петь от ра́дости τραγουδῶ ἀπό τήν χαρά μου· заболе́ть от переутомле́ния ἀρρωσταίνω ἀπό τήν ὑπερκόπωση· не уме́ть отличи́ть чёрного от бе́лого δέν μπορῶ νά ξεχωρίσω τό μαῦρο ἀπό τό ἄσπρο· т пе́рвого до после́днего дня ἀπό τήν πρώτη ὡς τήν τελευταία μέρα· от ма́ла до вели́ка μικροί (καί) μεγάλοι· 2. (*при обозначении средства против чего-л.*) κατά, γιά: сре́дство от зубно́й бо́ли γιατρικό κατά τοῦ πονόδοντου, γιατρικό γιά τόν πονόδοντο· 3. (*при обозначении чего-л. как принадлежности, части и т. п. — переводится род. п.*): ру́чка от две́ри τό χεροῦλι τῆς πόρτας· ключ от замка́ τό κλειδί τῆς κλειδαριᾶς· ◇ де́нь ото дня́ μέρα σέ μέρα· вре́мя от вре́мени ἀπό καιροῦ εἰς καιρόν· от чьего́-л. и́мени ἐξ ὀνόματος κάποιου· от всего́ се́рдца μέ ὅλη μου τήν καρδιά· от всей души́ μ' ὅλη μου τήν ψυχή· напи́санный от руки́ χειρόγραφος, γραμμένος μέ τό χέρι.

ота́пливать *несов.* θερμαίνω.

ота́ра *ж* τό μεγάλο κοπάδι.

отба́вить *сов.*, **отбавля́ть** *несов.* ἀφαιρῶ, βγάζω, παίρνω, ἐλαττώνω, σηκώνω· ◇ хоть отбавля́й! μέ τό τσουβάλι!

отбараба́нить *сов.* (*урок, стих и т. п.*) *разг.* ἀπαγγέλλω μονοκοπανιά.

отбега́ть *несов.*, **отбежа́ть** *сов.* ἀπομακρύνομαι (*или* φεύγω) τρέχοντας, τρέχω.

отбе́ливать *несов.*, **отбели́ть** *сов.* (*холст*) ἀσπρίζω, λευκαίνω.

отбе́лка *ж* (*холста*) τό ἄσπρισμα, ἡ λεύκανση[-ις].

отбива́ть *несов.* 1. (*отражать*) ἀποκρούω· 2. (*отнимать*) *разг.* παίρνω, ἀποσπῶ / ξαναπαίρνω (*обратно*)· 3. (*отламывать*) σπάζω· 4. (*вкус, запах*) ἀπομακρύνω, βγάζω, ἐξαλείφω· ◇ ~ такт κρατῶ τόν χρόνο[ν]· ~ шаг κρατῶ τό βῆμα· ~ охо́ту к чему́-л. κόβω τήν ὄρεξη κάποιου. **~ся** 1. (*защищаться*) ἀμύνομαι, ἀνθίσταμαι· 2. (*отставать*) ξεκόβω, ξεκόβομαι, μένω πίσω· 3. (*отламываться*) σπάζω (*мет.*), θραύομαι· ◇ ~ся от рук *разг.* παύω νά ὑπακούω.

отбивн||о́й *прил.*: ~а́я котле́та ἡ μπριζόλα.

отбира́ть *несов.* 1. (*отнимать*) ἀφαιρῶ, παίρνω/ κατάσχω (*конфисковать*)· 2. (*производить отбор*) ἐκλέγω, διαλέγω.

отби́ть(ся) *сов. см.* отбива́ть(ся).

отблагодари́ть *сов.* εὐχαριστῶ, ἐκφράζω εὐχαριστίες.

о́тблеск *м* ἡ ἀντανάκλαση[-ις], ἡ ἀντιλαμπή, ἡ ἀνταύγεια, ἡ λάμψη[-ις].

отб||о́й *м* 1. *воен.* τό σύνθημα ὑποχώρησης, τό ἀνακλητικό / τό σιωπητήριο (*в конце дня*): бить ~ σημαίνω, σαλπίζω τό ἀνακλητικό, σαλπίζω παύση· 2. (*телефонный*): дава́ть ~ διακόπτω τήν σύνδεση· ◇ от него́ нет ~о́ю *разг.* δέν

βρίσκω ἡσυχία ἀπ' αὐτόν· у нас нет ~ою от предложенйй πλημμυρίσαμε ἀπό προτάσεις.

отбóр *м* ἡ ἐπιλογή, ἡ ἐκλογή, τό διάλεγμα: естéственный ~ ἡ φυσική ἐπιλογή. **~ный** *прил.* ἐκλεκτός, ἐπίλεκτος: ~ые семенá οἱ ἐκλεκτοί (*или* οἱ διαλεγμένοι) σπόροι· ~ые войскá τά ἐπίλεκτα στρατεύματα.

отбоя́риваться *несов.*, **отбоя́риться** *сов.* (*от чего-л.*) *разг.* ξεφορτώνομαι, γλυτώνω (ἀπό), ἀποφεύγω: ~ от приглашéния ἀποφεύγω τήν πρόσκληση.

отбрáсывать *несов.*, **отбрóсить** *сов.* 1. ρίχνω, πετῶ, ἀποτινάζω, ἀποβάλλω· ~ тень ρίχνω σκιά· 2. (*неприятеля*) ἀποκρούω, ἀπωθῶ· 3. *перен.* ἀφήνω, ἐγκαταλείπω, βάζω κατά μέρος, παραμερίζω: ~ сомнéния ἀφήνω τίς ἀμφιβολίες· ~ мысль ἐγκαταλείπω τήν ἰδέα.

отбрóс||ы *мн.* τά ἀπορρίμματα, τά σκουπίδια, τά ἄχρηστα: ведрó для ~ов τό δοχεῖο ἀπορριμμάτων, ὁ κουβᾶς γιά τά σκουπίδια· ~ произвóдства τά ὑπολείμματα τῆς παραγωγῆς· ◇ ~ óбщества τά κατακάθια τῆς κοινωνίας.

отбывá||ние *с* (*наказания и т. п.*) ἡ ἔκτιση[-ις]. **~ть** *несов.* 1. ἀναχωρῶ, ἀπέρχομαι· 2.: ~ть воéнную слýжбу τελειώνω τήν στρατιωτική μου θητεία· ~ть наказáние ἐκτίω τήν ποινή.

отбы́||тие *с* (*отъезд*) ἡ ἀναχώρηση[-ις]. **~ть** *сов. см.* отбывáть.

отвáга *ж* ἡ ἀνδρεία, ἡ γενναιότης, ἡ ἀνδραγαθία, ἡ παλληκαριά.

отвáживаться *несов.*, **отвáжиться** *сов.* διακινδυνεύω, ριψοκινδυνεύω, ἀποτολμῶ.

отвáжный *прил.* ἀνδρεῖος, γενναῖος, παλληκαρήσιος, τολμηρός, θαρραλέος, ριψοκίνδυνος, παράτολμος / ἀτρόμητος, ἄφοβος (*неустрашимый*).

отвáл *м*: наéсться до ~а *разг.* παρατρώγω, σκάνω στό φαΐ, τρώγω τόν ἄμπακο, παραμπουκώνομαι· накормúть до ~а παραμπουκώνω, παραταγίζω.

отвáливать *несов.*, **отвалúть** *сов.* 1. (*что-л. тяжёлое*) παραμερίζω κάτι, ρίχνω· 2. (*о пароходе*) ἀποπλέω, ἀνοίγομαι στό πέλαγος, σαλπάρω, ἀναχωρῶ· 3. (*щедро давать*) *разг.* δίνω χουβαρντάδικα. **~ся** ἀποσπῶμαι, ξεκολλάω.

отвáр *м* ὁ ζωμός, τό ζουμί / τό ἀφέψημα (*лечебный*): рúсовый ~ ὁ ζωμός τοῦ ριζιοῦ· лúповый ~ τό φασκόμηλο, τό τίλιο. **~ивать** *несов.*, **~úть** *сов.* βράζω.

отварн||óй *прил.* βραστός, βρασμένος: **~áя** говя́дина τό βραστό βωδινό.

отвéдать *сов.*, **отвéдывать** *несов.* 1. (*попробовать*) δοκιμάζω, γεύομαι: ~ пирогá δοκιμάζω τήν πήττα· 2. *перен.* (*испытать*) δοκιμάζω.

отвезтú *сов. см.* отвозúть.

отвергáть *несов.*, **отвéргнуть** *сов.* ἀπορρίπτω, ἀποκρούω, ἀποποιοῦμαι, ἀρνιέμαι: ~ предложéние ἀπορρίπτω τήν πρόταση· ~ пóмощь ἀποποιοῦμαι τήν βοήθεια.

отвердевáть *несов.*, **отвердéть** *сов.* σκληραίνομαι, σκληρύνομαι / στεροποιοῦμαι (*о жидких телах*).

отвéрженный 1. *прич. и прил.* ἀπαθλιωμένος, κολασμένος· 2. *м* ὁ ἄθλιος, ὁ κολασμένος.

отвернýть *сов. см.* отвёртывать *и* отворáчивать 2. **~ся** *см.* отвёртываться *и* отворáчиваться 2.

отвéрстие *с* ἡ τρύπα, τό ἄνοιγμα, ἡ ὀπή: стóчное ~ ὁ ὀχετός· задéлывать ~ φράζω (*или* στουμπώνω) τήν τρύπα· заднепрохóдное ~ *анат.* ὁ πρωκτός, ἡ ἕδρα, ὁ δακτύλιος· запáльное ~ *воен.* τό ὀπαῖον πυροβόλου.

отвертéть *сов. см.* отвёртывать 1. **~ся** 1. *см.* отвёртываться 1· 2. *перен. разг.* ξεγλυστράω, γλυτώνω.

отвёртка *ж* τό βιδωτῆρι, τό κατσαβίδι, ὁ βιδολόγος.

отвёртывать *несов.* 1. (*отвинчивать*) χαλαρώνω, ξεσφίγγω, ξεβιδώνω· 2. (*открывать*) ἀνοίγω: ~ кран ἀνοίγω τή βρύση· 3. (*отгибать*) ἀνοίγω, ξεδιπλώνω, ἀνασηκώνω. **~ся** 1. (*отвинчиваться*) χαλαρώνομαι, ξεσφίγγομαι, ξεβιδώνομαι· 2. (*отгибаться*) ἀνασηκώνομαι.

отвéс *м* 1. *тех.* ἡ στάθμη, τό ἀλφάδι· 2. (*склон, направление*) ἡ κλίση[-ις]: по ~у κάθετα, καθέτως.

отвéсить *сов. см.* отвéшивать.

отвéсн||о *нареч.* κατά στάθμην, καθέτως, ἀπότομα, ἀποτόμως / κατακόρυφα, κατακορύφως (*вертикально*). **~ый** *прил.* κάθετος, ἀπότομος / κατακόρυφος (*вертикальный*): ~ая скалá ὁ ἀπότομος (*или* ὁ κρημνώδης) βράχος.

отвестú *сов. см.* отводúть.

отвéт *м* ἡ ἀπάντηση[-ις], ἡ ἀπόκριση[-ις]: остроýмный ~ ἡ εὔστοχη ἀπάντηση· давáть ~ ἀπαντῶ· ◇ держáть ~ δίνω λόγο, ἀπολογοῦμαι· быть в ~е εἶμαι ὑπεύθυνος, ὑπόλογος· привлекáть когó-л. к ~у ἐνάγω (*или* παραπέμπω) κάποιον στό δικαστήριο, ὑποβάλλω ἀγωγή· в ~ он сказáл... ἀπαντώντας εἶπε...

ответв||úться *сов. см.* ответвля́ться.

~ле́ние *с* 1. (*отросток, ветвь*) τό κλαδί, ὁ κλάδος, ὁ κλῶνος, τό κλωνί, τό κλωνάρι, τό κλαρί· 2. (*дороги и т. п.*) ἡ διακλάδωση (ὁδοῦ)· 3. *перен.* τό παρακλάδι: ~ле́ние ао́рты *анат.* ὁ κλάδος τῆς ἀορτῆς. **~ля́ться** *несов.* διακλαδίζομαι, διακλαδώνομαι.

отве́т||ить *сов. см.* отвеча́ть 1. **~ный** *прил.*: ~ное заявле́ние ἡ ἀντιδήλωση[-ις]· ~ное чу́вство τό ἀμοιβαῖο αἴσθημα, ἡ ἀνταπόκριση· ~ное письмо́ ἡ ἀπάντηση· ~ный уда́р τό ἀντιχτύπημα, ἡ ἀνταπόδοση χτυπήματος.

отве́тственн||ость *ж* 1. ἡ εὐθύνη: солида́рная ~ *юр.* τό ἀλληλέγγυον, ἡ ἀμοιβαία εὐθύνη· нести́ ~ ἔχω (*или* φέρω) εὐθύνη· чу́вствовать ~ αἰσθάνομαι εὐθύνη· брать на себя́ ~ ἀναλαμβάνω τήν εὐθύνη· возлага́ть на кого́-л. ~ ἀποδίδω σέ κάποιον τήν εὐθύνη· привлека́ть к ~ости ἀσκῶ ποινική δίωξη, ἐνάγω κάποιον· 2. (*важность, серьёзность*) ἡ σπουδαιότητα[-ις], ἡ σοβαρότης. **~ый** *прил.* 1. ὑπεύθυνος, ὑπόλογος / *юр.* δοσίλογος: ~ый рабо́тник ὁ ὑπεύθυνος ὑπάλληλος· ~ый реда́ктор ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης· 2. (*важный*) σπουδαῖος, σοβαρός: ~ый моме́нт ἡ σοβαρή στιγμή· ~ая зада́ча τό σοβαρό καθῆκον.

отве́тчик *м юр.* ὁ ἐναγόμενος.

отвеча́ть *несов.* 1. ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι / ἀνταπαντῶ (*возражать*): ~ уро́к λέω τό μάθημα· ~ у́стно (пи́сьменно) ἀπαντῶ προφορικά (γραπτά)· ~ на вопро́с ἀπαντῶ σέ ἐρώτηση· ~ на чу́вство ἀνταποκρίνομαι στό αἴσθημα· ~ те́м же ἀνταποδίδω τά ἴδια (τά ἴσα), πληρώνω μέ τό ἴδιο νόμισμα· 2. (*нести ответственность за что-л.*) φέρνω εὐθύνη, δίνω λόγο, εὐθύνομαι: он мне отве́тит за э́то αὐτός θά μοῦ τό πληρώσει· ~ голово́й за что́-л. εὐθύνομαι μέ τό κεφάλι μου· ~ за после́дствия δίνω λόγον (*или* εἶμαι ὑπεύθυνος) διά τά ἐπακόλουθα, εὐθύνομαι γιά τίς συνέπειες· ~ за кого́-л. εὐθύνομαι γιά κάποιον· 3. (*соответствовать*) ἀνταποκρίνομαι: ~ тре́бованиям ἱκανοποιῶ τίς ἀπαιτήσεις, ἀνταποκρίνομαι στίς ἀπαιτήσεις.

отве́шивать *несов.* σταθμίζω, ζυγοσταθμῶ, ζυγίζω· ◇ ~ ни́зкий покло́н κάνω ἐδαφιαία ὑπόκλιση.

отви́ливать *несов.* (*от чего-л.*) *разг.* ξεφεύγω, ὑπεκφεύγω, ἀποφεύγω.

отвинти́ть *сов.*, **отви́нчивать** *несов.* ξεβιδώνω, ἐκκοχλιῶ. **~ся** ξεβιδώνομαι, ἐκκοχλιοῦμαι.

отвиса́ть *несов.* κρέμομαι, χαλαρώνω (*άμετ.*) / γίνομαι πλαδαρός (*становиться дряблым*).

отви́с||лый *прил.* κρεμαστός, κρεμάμενος, χαλαρός / πλαδαρός (*дряблый*): ~лые гу́бы τά κρεμασμένα χείλια. **~нуть** *сов. см.* отвиса́ть.

отвлека́ть *несов.* 1. ἀποσπῶ, περισπῶ, ἀφελκύω, παραπλανῶ / κάνω νά ξεχάσει (*от дум и т. п.*)· 2. *филос.* κάνω ἀφαίρεση. **~ся** 1. ἀποσπῶμαι, ξεχνῶ, ἀφαιροῦμαι: ~ся от рабо́ты ἀποσπῶμαι ἀπό τήν ἐργασία μου· ~ся от мы́сли ξεχνῶ τήν σκέψη· 2. *филос.* ἀφαιροῦμαι.

отвлеч||е́ние *с* 1. *филос.* ἡ ἀφαίρεση[-ις]· 2. (*от чего-л.*) ὁ ἀντιπερισπασμός, ἡ παραπλάνηση[-ις]: для ~е́ния внима́ния γιά νά ἀποσπάσει τήν προσοχή. **~ённо** *нареч.* ἀφηρημένα[-ως], μέ ἀφηρημένον τρόπον. **~ённость** *ж* τό ἀφηρημένο[ν], ὁ ἀφηρημένος χαρακτήρας. **~ённый** 1. *прич. от* отвле́чь· 2. *прил.* ἀφηρημένος: ~ённое поня́тие ἡ ἀφηρημένη ἔννοια· ~ённое число́ *мат.* ὁ ἀφηρημένος ἀριθμός.

отвле́чь(ся) *сов. см.* отвлека́ть(ся).

отво́д *м* 1. (*воды*) ἡ παροχέτευση[-ις], ἡ ἀποχέτευση[-ις]· 2. (*кандидата и т. п.*) ἡ ἐξαίρεση[-ις]: дава́ть ~ ἀπορρίπτω τήν ὑποψηφιότητα· подлежа́щий ~у ἀπορριπτέος, ἐξαιρέσιμος· 3. *тех.* ἡ γωνιά / *эл.* ἡ διακλάδωση (σωλήνα, ἠλεκτροσυρμάτων κ.λ.π.), τό κύρτωμα, ἡ καμπή· 4. (*земель*) ἡ παροχή, ἡ ἀπονομή· ◇ для ~а глаз γιά τά μάτια.

отводи́ть *несов.* 1. (*кого-л. куда-л.*) ὁδηγῶ, προπέμπω, ξεπροβοδίζω / ἀπάγω, ἀποκομίζω (*уводить*)/ συνοδεύω (*сопровождать*): ~ дете́й домо́й φέρνω (*или* συνοδεύω) τά παιδιά στό σπίτι· 2. (*в сторону*) (μετα)στρέφω, ἐκτρέπω / παροχετεύω (*воду*): ~ ру́сло реки́ στρέφω τόν ροῦν τοῦ ποταμοῦ· ~ уда́р ἀποκρούω κτύπημα· 3. (*отклонять, отвергать*) ἀπορρίπτω, ἐξαιρῶ / δέν δέχομαι (*кандидата и т. п.*)· 4. (*землю, помещение*) ὁρίζω, προσδιορίζω· ◇ ~ ду́шу λέγω τόν πόνο μου· ~ глаза́ кому́-л. ξεγελῶ κάποιον· я не мог отвести́ глаз δέν μποροῦσα νά ξεκολλήσω τό βλέμμα μου.

отво́дный *прил.* (*о канале и т. п.*) τῆς παροχετεύσεως, τῆς ἀποχετεύσεως.

отвоева́ть *сов.* 1. *см.* отвоёвывать· 2. (*кончить воевать*) τερματίζω (*или* τελειώνω) τόν πόλεμο.

отвоёвывать *несов.* (*что-л.*) ξανακατακτῶ, ξαναπαίρνω μέ πόλεμο: ~ свою́ свобо́ду ξανακατακτῶ τήν ἐλευθερία μου.

отвозить *несов.* μεταφέρνω μέ ἁμάξι: ~ обратно φέρω πίσω μέ τ' ἁμάξι.

отворачивать *несов. разг.* 1. (*камень и т. п.*) γυρίζω, παραμερίζω· 2. (*в сторону*) γυρίζω· 3. *см.* отвёртывать 1, 2. ~**ся** 1. *см.* отвёртываться· 2. *прям., перен.* στρέφω τά νῶτα.

отворить(ся) *сов. см.* отворять(ся).

отворот *м* τό ἀνασήκωμα, ἡ ἀνάποδη, τό μανικέτι (*обшлаг*)/ τό γύρισμα, τό πέττο (*у платья*).

отворотить *сов. см.* отворачивать 1. ~**ся** *см.* отворачиваться 2.

отворять *несов.* ἀνοίγω. ~**ся** ἀνοίγομαι.

отвратительн||ый *прил.* ἀηδής, ἀπαίσιος, ἀπεχθής, σιχαμερός: ~ая погода ὁ ἀπαίσιος καιρός.

отвратить *сов.*, **отвращать** *несов.* ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ, ἐμποδίζω: ~ несчастье ἀποσοβῶ τό δυστύχημα.

отвращение *с* ἡ ἀηδία, ὁ σιχαμός, ἡ ἀπέχθεια, ἡ ἀποστροφή: питать ~ к чему-л. αἰσθάνομαι ἀπέχθεια γιά κάτι, ἀπεχθάνομαι, σιχαίνομαι· вызывать ~ προκαλῶ ἀηδία· внушать ~ προξενῶ ἀηδία.

отвыкать *несов.*, **отвыкнуть** *сов.* ξεσυνηθίζω (*άμετ.*), ξεμαθαίνω, κόβω (τήν συνήθεια): ~ от курения κόβω τό κάπνισμα· ~ от дома ξεσυνηθίζω (*или* ξεμαθαίνω) τό σπίτι· ~ от плохой привычки κόβω τήν κακή συνήθεια.

отвязать *сов.*, **отвязывать** *несов.* λύω, λύνω, ἀπολύω, ξεδένω: ~ собаку λύνω τόν σκύλο. ~**ся** 1. λύομαι, λύνομαι· 2. (*отделываться*) *разг.* ἀπαλλάσσομαι / ἀφήνω ἥσυχο, ξεφορτώνομαι (*отставать от кого-л.*): отвяжись от меня! παράτα με!

отгадать *сов. см.* отгадывать.

отгад||ка *ж* ἡ λύση τοῦ αἰνίγματος, τό μάντευμα. ~**ывать** *несов.* μαντεύω.

отгибать *несов.* 1. ἰσιάζω, ἰσιώνω, στρώνω: ~ угол страницы ἰσιάζω τήν γωνία τοῦ φύλλου· 2. (*заворачивать края чего-л.*) ἀνασηκώνω, μαζεύω. ~**ся** ἰσιώνομαι (*выпрямляться*)/ σηκώνομαι (*о воротнике*).

отглагольн||ый *прил. грам.* ρηματικός, τοῦ ρήματος: ~ое существительное τό ρηματικό παράγωγο, τό ρηματικό οὐσιαστικόν· ~ое прилагательное τό ρηματικό ἐπίθετο.

отгладить *сов.*, **отглаживать** *несов.* σιδερώνω.

отговаривать *несов.*, **отговорить** *сов.* (*от чего-л.*) μεταπείθω, ἀποτρέπω. ~**ся** προφασίζομαι, δικαιολογοῦμαι, ἰσχυρίζομαι: ~ся нездоровьем ἰσχυρίζομαι ἀδιαγνοια· ~ нездоровьем προφασίζομαι ἀδιαθεσία.

отговор||ка *ж* ἡ πρόφαση[-ις], ἡ δικαιολογία, ὁ ἰσχυρισμός: пустая ~ ἡ φτηνή πρόφαση· без ~ок! χωρίς ἀντιρρήσεις!

отголосок *м прям., перен.* ἡ ἠχώ, ἡ ἀντήχηση, ὁ ἀντίχτυπος, ἡ ἀντιλαλιά.

отгонять *несов.* 1. *прям., перен.* διώχνω: ~ мух διώχνω τίς μυῖγες· ~ тяжёлые мысли διώχνω τίς βαρειές ἔγνοιες· 2. *хим.* ἀποστάζω.

отгораживать *несов.*, **отгородить** *сов.* χωρίζω, φράσσω, φράζω. ~**ся** 1. χωρίζομαι, φράσσομαι· 2. *перен.* ἀπομονώνομαι.

отграничивать *несов.*, **отграничить** *сов.* ὁροθετῶ, ξεχωρίζω.

отгружать *несов.*, **отгрузить** *сов.* 1. (*отправлять*) φορτώνω καί στέλνω· 2. (*разгружать*) ξεφορτώνω, ἐκφορτῶ, ἐκφορτώνω (ἕνα μέρος τοῦ φορτίου).

отгрузка *ж* 1. ἡ ἐκφόρτωση[-ις]· 2. (*разгрузка*) ἡ ἀποστολή.

отдавать *несов.* 1. (*возвращать*) ἐπιστρέφω, δίνω πίσω, παραδίδω, μεταδίδω· 2. (*уступать*) δίνω, παραχωρῶ, ἐκχωρῶ· 3. (*посвящать*) ἀφιερώνω, ἀφιερῶ, δίδω, καταβάλλω: ~ все свои силы на... ἀφιερώνω ὅλες μου τίς δυνάμεις σέ...· ~ свою жизнь θυσιάζω τήν ζωήν μου· 4. (*помещать*) τοποθετῶ, βάζω: ~ в школу τοποθετῶ στό σχολεῖο· 5. (*об орудии*) κλωτσῶ, λακτίζω· 6. *мор.*: ~ якорь ρίχνω τήν ἄγκυραν, ἀγκυροβολῶ· 7. (*иметь привкус, запах*) μυρίζω, ἀναδίδω: бочка отдаёт рыбой τό βαρέλι μυρίζει ψάρι· ◇ ~ честь χαιρετῶ, ἀποδίδω τιμήν· ~ приказ δίνω διαταγή· ~ отчёт συναισθάνομαι, κατανοῶ· ~ последний долг ἀποδίδω τάς τελευταίας τιμάς· ~ должное кому-л. ἀναγνωρίζω τήν ἀξία κάποιου· ~ под суд παραπέμπω σέ δίκη· ~ замуж παντρεύω· ~ внаём ἐνοικιάζω, δίνω μέ τό νοίκι. ~**ся** 1. (*сдаваться*) (παρα)δίδομαι: ~ся во власть кого-л. παραδίδομαι στήν ἐξουσία κάποιου· 2. (*посвящать себя чему-л.*) ἀφιερώνομαι, ἀφιεροῦμαι, ἀφοσιοῦμαι, ἐπιδίδομαι σέ: ~ся целиком какому-л. делу ἀφιερώνομαι ὁλόκληρος σέ κάποια δουλειά· 3. (*о женщине*) παραδίδομαι, δίνομαι· 4. (*отзываться*) ἀντηχῶ, ἀπηχῶ, ἀντιλαλῶ.

отдавить *сов.* (*руку и т. п.*) πατῶ, τσακίζω.

отдален||ие *с* 1. (*действие*) ἡ ἀπομάκρυνση[-ις], ἡ μετάθεση[-ις]· 2. (*даль, далёкое расстояние*): в ~ии от чего-л.

μακρυά ἀπό κάτι· держáть в ~ии κρατῶ σέ ἀπόσταση.

отдалённ||ый 1. *прич. от* отдалúть· 2. *прил.* ἀπομακρυσμένος, ἀπομεμακρυσμένος, μακρινός / ἀπόκεντρος, παράμερος (*о местности, времени*): ~ое представлéние ἡ ἀμυδρά ἰδέα· ~ое родствó ἡ μακρυνή συγγένεια· ~ое схóдство ἡ ἐλαφρά ὁμοιότης· э́то имéет ~ое схóдство с чéм-л. αὐτό θυμίζει κάτι.

отдалúть *сов.*, **отдалять** *несов.* 1. *прям., перен.* ἀπομακρύνω· 2. (*отсрочить*) ἀναβάλλω. ~ся *в разн. знач.* ἀπομακρύνομαι: ~ся от тéмы ἀπομακρύνομαι ἀπό τό θέμα.

отдáть *сов. см.* отдавáть· нáдо ~ справедлúвость γιά νά εἴμαστε δίκαιοι· ~ концы́! *мор.* (*команда*) λύσε τό παλαμάρι!. ~ся *см.* отдавáться.

отдáч||а *ж* 1. ἡ ἐπιστροφή, ἡ πληρωμή (*денег, долга*)/ ἡ ἐξόφληση (*тк. долга*): без ~и (*не возвращая*) ἀνεπιστρεπτί· 2. (*огнестрельного оружия*) τό λάκτισμα, τό κλώτσημα τῶν ὅπλων· 3. *спорт.* ἡ ἀπόκρουση[-ις] (μπάλλας, σφαίρας)· 4. *тех.* ἡ ἀπόδοση, ἡ ἀποδοτικότητα· 5. *мор.*: ~ я́коря τό ρίξιμο (τῆς) ἄγκυρας, τό ἀγκυροβόλημα· ◇ ~ внаём (в арéнду) ἡ ἐκμίσθωση[-ις], τό νοίκιασμα· ~ под суд ἡ παραπομπή σέ δίκη.

отдéл *м* 1. τό τμῆμα / τό μέρος (*книги*): библиографúческий ~ ἡ στήλη τῆς βιβλιογραφίας· 2. (*в учреждении*) τό τμῆμα: ~ нарóдного образовáния τό τμῆμα τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως· ~ кáдров ἡ διεύθυνση προσωπικοῦ· начáльник ~а, завéдующий ~ом ὁ τμηματάρχης.

отдéлать(ся) *сов. см.* отдéлывать(ся).

отделéн||ие *с* 1. (*действие*) ὁ (ἀπο-) χωρισμός, ἡ διαχώριση, ὁ ξεχωρισμός / ἡ ἀπόσπαση (*отпадение*)· 2. (*отдел в учреждении и т. п.*) τό τμῆμα: ~ милúции τό ἀστυνομικό τμῆμα· почтóвое ~ τό ταχυδρομεῖον· 3. (*у шкафа и т. п.*) τό διαμέρισμα· 4. (*в концерте и т. п.*) τό μέρος· 5. *воен.* ἡ ὁμάδα, ἡ ὁμάς, ὁ οὐλαμός, ἡ ἐνωμοτία: пулемётное ~ οὐλαμός πολυβόλων· стрелкóвое ~ ὁμάδα πεζικοῦ.

отделúмый *прил.* εὐδιαχώριστος.

отделúть(ся) *сов. см.* отделя́ть(ся).

отдéлка *ж* 1. (*действие*) τό τέλειωμα (*οἰκοδομῆς, ἔργου τέχνης κ.λ.π.*)· 2. (*украшение*) τό στόλισμα / ἡ γαρνιτούρα (*у платья и т. п.*).

отдéлывать *несов.* 1. (*окончательно обрабатывать*) τελειώνω (*οἰκοδομή, ἔργο τέχνης κ.λ.π.*)· 2. (*украшать*) στολίζω / γαρνίρω (*платье и т. п.*)· 3. (*бранить*) *разг.* στολίζω κάποιον. ~ся *разг.* 1. (*избавляться*) γλυτώνω (*ἀμετ.*), ἀπαλλάσσομαι, ξεφορτώνομαι: от негó легкó не отдéлаешься αὐτόν εὔκολα δέν τόν ξεφορτώνεσαι· 2. (*чем-л.*) ξεφεύγω: ~ся обещáниями ξεφεύγω μέ ὑποσχέσεις· ◇ счастлúво ~ся τήν γλύτωσα φτηνά.

отдéльн||о *нареч.* (ξε)χωριστά, χώρια: ~ стоя́щий μονήρης· он живёт ~ ζεῖ χωριστά. ~ость *ж*: в ~ости χωριστά, χώρια. ~ый *прил.* χωρισμένος, χωριστός, ἰδιαίτερος: ~ая квартúра τό χωριστό διαμέρισμα· ~ый ход ἡ ἰδιαιτέρα εἴσοδος· в кáждом ~ом слу́чае σέ κάθε ἰδιαιτέραν περίπτωση· ~ые лю́ди полагáют... μερικοί ἄνθρωποι νομίζουν...· ~ые разрóзненные хозя́йства μικρά σκόρπια ἀγροτικά νοικοκυριά.

отделя́ть *несов. в разн. знач.* χωρίζω, διαχωρίζω, ἀποχωρίζω, ξεχωρίζω, ξεκόβω. ~ся 1. ἀποχωρίζομαι, ἀποσπῶμαι: ~ся от толпы́ χωρίζομαι ἀπό τό πλῆθος· 2. *мед., хим.* ἀποχωρίζομαι· 3. (*изолироваться*) ἀπομονώνομαι, ἀπομονοῦμαι / ἀποσπῶμαι, (ἀπο)χωρίζομαι (*при разделе имущества*).

отдёргивать *несов.*, **отдёрнуть** *сов.* 1. (*занавески и т. п.*) τραβῶ, σύρω, ἀνοίγω· 2. (*руку и т. п.*) τραβῶ, ἀποσύρω, ἀφαιρῶ.

отдохну́ть *сов. см.* отдыхáть.

отдувáться *несов.* 1. (*тяжело дышать*) κοντανασαίνω, ἀσθμαίνω, πνευστιῶ· 2. *перен.* (*нести ответственность*) *разг.* πληρώνω τήν νύφη, σηκώνω στήν καμπούρα μου.

отду́шина *ж* 1. ἡ ὀπή ἀερισμοῦ· 2. *перен.* ἡ διέξοδος.

óтдых *м* ἡ ἀνάπαυση[-ις], ἡ ἡσυχία, ἡ ἀνάπαυλα / ἡ ἀνακούφιση (*передышка*): дом ~а τό ἀναπαυτήριο, ὁ οἶκος ἀναπαύσεως· день ~а ἡ ἡμέρα σχόλης (*или* ἀναπαύσεως)· прáво на ~ τό δικαίωμα τῆς ἀνάπαυσης. ~áть *несов.* ἀναπαύομαι, ξεκουράζομαι, ἡσυχάζω. ~áющий 1. *прич. от* отдыхáть· 2. *м* ὁ ἀναπαυόμενος.

отдышáться *сов.* ξανασαίνω, παίρνω ἀναπνοή.

отёк *м* τό οἴδημα, τό πρήξιμο, τό ἐξόγκωμα.

отекáть *несов.* πρήζομαι, ἐξοδένομαι.

отелúться *сов. см.* телúться.

отéль *м* τό ξενοδοχεῖο[ν].

отеплúть *сов.*, **отепля́ть** *несов.* προστατεύω ἀπό τό κρύο.

отéц *м* ὁ πατέρας, ὁ πατήρ: приёмный

~ ὁ θετός πατέρας· крёстный ~ ὁ νουνός, ὁ ἀνάδοχος· ◇ ~ семейства ὁ οἰκογενειάρχης.

отеческ||ий *прил.* πατρικός, πάτριος: ~ая забота ἡ πατρική φροντίδα[-ίς].

отечественн||ый *прил.* πατρικός, πάτριος, ἐθνικός: ~ого производства ἐγχωρίου παραγωγῆς· Великая Отечественная война ὁ Μεγάλος Πατριωτικός πόλεμος.

отечеств||о *с* ἡ πατρίδα[-ίς]: лишённый ~а χωρίς πατρίδα, ὁ ἄπατρις.

отёчный *прил.* οἰδηματώδης, πρησμένος.

отечь *сов. см.* отекать.

отжать *сов. см.* отжимать.

отживать *несов.* παλιώνω: ~ свой век *а*) ἔζησα τή ζωή μου (*о людях*), *б*) ἀχρηστεύομαι, ἀπαρχαιοῦμαι (*об обычаях*)· это уже отживает свой век αὐτό πιά πάλιωσε.

отживший *прич. и прил.* ἐπηρχαιωμένος, ἄχρηστος.

отжимать *несов.* ζουλίζω, ἐκπιέζω, ἐκθλίβω, ξεζουμίζω/ στραγγίζω, στύβω (*бельё*).

отжить *сов. см.* отживать.

отзвук *м* 1. ἡ ἠχώ, ἡ ἀντήχηση· 2. *перен.* ἡ ἀπήχηση.

отзвучать *сов.* σιωπῶ, σβύνω.

отзыв *м* 1. ἡ κρίση[-ις], ἡ γνώμη / ἡ κριτική (*рецензия*): благоприятный ~ ἡ εὐνοϊκή γνώμη· давать ~ о книге, статье κρίνω βιβλίο, ἄρθρο· о нём очень хорошие ~ы λένε πολλά καλά λόγια γι' αὐτόν· 2. (*посла, депутата и т. п.*) ἡ ἀνάκληση[-ις], ἡ μετάκληση[-ις]· 3. *воен.* τό παρασύνθημα.

отзывать *несов.* 1. (*в сторону*) παίρνω (*или* τραβῶ) κατά μέρος· 2. (*посла, депутата и т. п.*) ἀνακαλῶ.

отзыв||аться *несов.* 1. (*откликаться*) ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι: никто не ~ается κανένας δέν ἀποκρίνεται, κανείς δέν ἀπαντᾶ· ~ на чьй-л. нужды βοηθῶ κάποιον· 2. (*о ком-л.*) λέω τή γνώμη μου, ἀποφαίνομαι γιά κάτι: хорошо ~ о ком-либо ἐκφέρω (*или* λέγω) καλή γνώμη γιά κάποιον· 3. (*влиять*): ~ на ком-л. ἐπιδρῶ σέ...· ~ на чём-л. ἐπενεργῶ ἐπί...

отзывчив||ость *ж* ἡ εὐαισθησία, ἡ προθυμία, ἡ συμπόνεση[-ις]. ~ый *прил.* εὐαίσθητος, πρόθυμος, συμπονετικός: ~ый человек ὁ συμπονετικός (*или* ὁ πρόθυμος) ἄνθρωπος.

отказ *м* 1. ἡ ἄρνηση[-ις]: получать ~ παίρνω ἀρνητική ἀπάντηση· отвечать решительным ~ом ἀρνοῦμαι κατηγορηματικά· 2. (*от чего-л.*) ἡ παραίτηση, ἡ ἀποποίηση[-ις], ἡ ἄρνηση[-ις]· ◇ машина работает без ~а ἡ μηχανή λειτουργεῖ ἀσταμάτητα, ἡ μηχανή λειτουργεῖ κανονικά· до ~а ἐντελῶς, ὁλότελα, φίσκα· зал набит до ~а ἡ αἴθουσα εἶναι γεμάτη φίσκα.

отказать *сов.*, **отказывать** *несов.* 1. (*кому-л. в чём-л.*) ἀρνιέμαι, ἀπορρίπτω: ~ в просьбе ἀπορρίπτω παράκληση· ~ в визе ἀρνοῦμαι νά θεωρήσω (διαβατήριο)· ~ кому-л. в иске *юр.* ἀπορρίπτω ἀγωγήν· ни в чём себе не отказывать δέν στερῶ τόν ἑαυτό μου ἀπό τίποτε· отказывать себе в чём-л. στεροῦμαι· отказывать себе во всём τά στεροῦμαι ὅλα· 2. (*о механизме и т. п.*) σταματῶ· 3. (*завещать*) *уст.* ἀφήνω κληρονομιά, κληροδοτῶ· ◇ не откажите в любезности ἔχετε τήν καλωσύνη· ему нельзя отказать в таланте δέν μπορεῖ κανείς νά ἀμφισβητήσει τό ταλέντο του· ~ от дома кому-л. *уст.* παύω νά δέχομαι κάποιον στό σπίτι μου, κλείνω τήν πόρτα σέ κάποιον· ~ от должности *уст.* ἀπολύω ἀπ' τήν θέση (ἀπ' τήν ὑπηρεσία). ~ся ἀρνοῦμαι, ἀπαρνοῦμαι, παραιτοῦμαι: ~ся от поездки παραιτοῦμαι ἀπ' τό ταξίδι· ~ся от участия в чём-л. ἀρνοῦμαι νά συμμετάσχω σέ κάτι· ~ся от должности παραιτοῦμαι ἀπό τήν θέση· ~ся от своих убеждений ἀρνοῦμαι τίς πεποιθήσεις μου· ~ся от своих слов ἀρνοῦμαι τά λόγια μου· ◇ я не отказался бы... ἐγώ δέν θά ἔλεγα ὄχι...· я отказываюсь верить этому ἀρνοῦμαι νά τό πιστέψω.

откалывать *несов.* 1. (*отламывать*) ἀποσπῶ, σπάζω / σχίζω (*щепку и т. п.*): ~ кусок сахару σπάζω ἕνα κομμάτι ζάχαρη· 2. (*брошь и т. п.*) ξεκαρφιτσώνω, ξεκαρφώνω, βγάζω: ~ булавку βγάζω τήν καρφίτσα· ◇ ~ штуку *разг.* σκαρώνω κάτι. ~ся 1. ἀποσπῶμαι· 2. *перен.* ξεκόβω.

откапывать *несов.* 1. σκάβω, ἀνασκάπτω, ξεχώνω / ἐκθάπτω, ξεθάβω (*труп*)· 2. *перен. разг.* ἀνακαλύπτω, ξετρυπώνω.

откармливать *несов.* τρέφω, ταΐζω, παχύνω.

откатить *сов.*, **откатывать** *несов.* κυλῶ (πρός τά πίσω), κατρακυλῶ, παραμερίζω κυλώντας. ~ся κυλῶ (πρός τά πίσω) / *тж. перен.* ὀπισθοχωρῶ, ὀπισθοδρομῶ.

откачать *сов.*, **откачивать** *несов.* 1. (*воду и т. п.*) ἀντλῶ, τρουμπάρω· 2. (*утопленника*) συνεφέρνω πνιγμένο.

откашливаться *несов.*, **откашляться** *сов.* ξεροβήχω, βήχω.

откидн||ой *прил.* διπλωτός, πτυκτός:

~óе сидéнье ὁ σκίμπους, ὁ ὀκλαδίας· ~óе мéсто (*в театре, кино*) τό στραποντέν.

откидывать *несов.*, **откинуть** *сов.* 1. ρίχνω (*или* πετῶ) στήν ἄκρη· 2. *перен.* ἀφήνω, ἐγκαταλείπω, παρατῶ: откинь все сомнéния ἄφησε τίς ἀμφιβολίες· откинуть мысль παρατῶ τήν ἰδέα· 3. (*отгибать*) κατεβάζω / γέρνω πίσω (*запрокидывать*): ~ гóлову γέρνω πίσω τό κεφάλι. ~**ся** γέρνω πίσω, κλίνω πρός τά πίσω.

откладывать *несов.* 1. (*в сторону*) βάζω στήν ἄκρη, βάζω κατά μέρος, ἀποθέτω· 2. (*про запас*) μαζεύω, ἀποθηκεύω, φυλάγω: ~ дéньги μαζεύω χρήματα· 3. (*отсрочивать*) ἀναβάλλω: ~ решéние вопрóса ἀναβάλλω τήν λύση τοῦ ζητήματος· ~ на зáвтра ἀναβάλλω γιά αὔριο· 4. *биол.* ἀποθέτω, γεννῶ αὐγά· ◇ ~ в дóлгий ящик βάζω στό χρονοντούλαπο. ~**ся** ἀποθέτομαι.

откланиваться *несов.*, **откланяться** *сов.* ἀποχαιρετῶ: разрешите отклáняться ἐπιτρέψατέ μου νά σᾶς ἀποχαιρετήσω.

откленвать *несов.*, **отклеить** *сов.* ξεκολλῶ, ἀποκολλῶ. ~**ся** ξεκολλιέμαι, ἀποσπῶμαι.

óтклик *м* 1. (*ответ*) ἡ ἀπάντηση[-ις], ἡ ἀπόκρηση· 2. (*отзвук, эхо*) ἡ ἀντήχηση[-ις], ὁ ἀντίλαλος· 3. *перен.* (*сочувствие*) ἡ ἀπήχηση[-ις]· 4. (*отзыв в печати и т. п.*) ὁ ἀντίκτυπος, ἡ ἀπήχηση[-ις]: э́то собы́тие нашлó ширóкий ~ τό γεγονός αὐτό εἶχε πλατειά ἀπήχηση.

откликаться *несов.*, **откликнуться** *сов. прям., перен.* ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι: ~ на собы́тия ἐκφέρω γνώμη γιά τά γεγονότα.

отклонéние *с* 1. ἡ παρέκκλιση[-ις], ἡ ἀπόκλιση[-ις]: ~ магни́тной стрéлки ἡ ἀπόκλιση τῆς μαγνητικῆς βελόνης· ~ от кýрса *мор., ав.* ἡ παρέκκλιση· ~ от тéмы ἡ παρέκβαση· 2. *перен.* (*от нормы и т. п.*) ἡ παρέκκλιση· 3. (*отказ*) ἡ ἀπόρριψη[-ις].

отклонить *сов.*, **отклонять** *несов.* 1. (*в сторону*) παρεκκλίνω, ἀποκλίνω· 2. (*отвергать*) ἀπορρίπτω: ~ ходáтайство ἀπορρίπτω τήν αἴτηση. ~**си** ἐκτρέπομαι, ἀποκλίνω (*о стрéлке*)/ παρεκκλίνω, λοξοδρομῶ (*от курса и т. п*): ~ся от прáвильного направлéния παρεκκλίνω ἀπό τήν σωστή κατεύθυνση· ~ся от тéмы ἀπομακρύνομαι ἀπό τό θέμα.

отключать *несов.*, **отключить** *сов.* *эл.* ἀποσυνδέω.

отколотить *сов.* *разг.* 1. (*доску и т. п.*) ξεκαρφώνω· 2. (*избить*) ξυλοκοπῶ, δέρνω.

отколóть(ся) *сов.* *см.* откáлывать(ся).

откомандировáть *сов.*, **откомандирóвывать** *несов.* ἀποστέλλω, στέλνω (σέ ἀποστολή).

откопáть *сов.* *см.* откáпывать.

откóрм *м* ἡ πάχυνση[-ις]. ~**ить** *сов.* *см.* откáрмливать. ~**ленный** *прич. и прил.* παχύς, καλοθρεμμένος.

откóс *м* ἡ κλίση[-ις], ἡ κλιτύς, ἡ πλαγιά, ἡ κατωφέρεια, τό πρανές: берегов ~ ἡ ἀπότομη ὄχθη ποταμοῦ· пускáть под ~ ἐκτροχιάζω.

открепить *сов.*, **откреплять** *несов.* 1. λύνω, λύω· 2. (*снять с учёта*) ξεγράφω, διαγράφω. ~**ся** 1. λύομαι, λύνομαι· 2. (*сняться с учёта*) ξεγράφομαι, διαγράφομαι.

откровéн||ие *с* ἡ ἀποκάλυψη[-ις]. ~**ничать** *несов.* *разг.* ἀνοίγω τήν καρδιά μου, μιλῶ ἀνοιχτά. ~**но** *нареч.* ἀνοιχτά, εἰλικρινά[-ῶς], μέ τό χέρι στήν καρδιά: ~но говоря́ γιά νά εἴμαστε εἰλικρινεῖς. ~**ность** *ж* ἡ εἰλικρίνεια, ἡ εὐθύτης, ἡ παρρησία, ἡ ἐλευθεροστομία. ~**ный** *прил.* 1. εἰλικρινής, ἀνοιχτός, παρρησιαστικός· 2. (*очевидный, явный*) ἔκδηλος, φανερός: вы́казать ~ное презрéние ἐκφράζω φανερή περιφρόνηση.

открутить *сов.*, **откру́чивать** *несов.* 1. (*отвинчивать*) ξεβιδώνω / ἀνοίγω (*кран*)· 2. (*верёвку и т. п.*) ξεστρίβω. ~**ся** 1. ξεβιδώνομαι· 2. (*о верёвке и т. п.*) ξεστρίβομαι.

открывáть *несов.* 1. ἀνοίγω / ξεσκεπάζω (*что-л. покрытое*): ~ дверь ἀνοίγω τήν πόρτα· ~ грудь ξεστηθώνομαι· ~ зонт ἀνοίγω τήν ὀμπρέλλα· 2. (*учреждение и т. п.*) ἀνοίγω, ἐγκαινιάζω / ἀποκαλύπτω (*памятник и т. п.*)· 3. (*разоблачать*) ἀποκαλύπτω, ξεσκεπάζω, φανερώνω: ~ прáвду φανερώνω τήν ἀλήθεια· ~ тáйну ἀποκαλύπτω τό μυστικό· 4. (*о научных открытиях*) ἀνακαλύπτω / ἐφευρίσκω (*изобретать*)· 5. (*начинать что-л.*) ἀνοίγω, ἀρχίζω: ~ воéнные дéйствия ἀρχίζω τίς ἐχθροπραξίες, ἀρχίζω τίς πολεμικές ἐπιχειρήσεις· ~ огóнь ἀνοίγω πυρά· ~ собрáние ἀνοίγω τήν συνεδρίαση· ~ счёт *а*) (*в сберкассе и т. п.*) ἀνοίγω λογαριασμό, *б*) *спорт.* ἀνοίγω τό σκόρ· ~ кредит ἀνοίγω πίστωση· ◇ ~ комý-л. глазá на чтó-л. ἀνοίγω κάποιου τά μάτια· ~ сéрдце комý-л. ἀνοίγω κάποιου τήν καρδιά μου· ~ кáрты ἀνοίγω τά χαρτιά μου. ~**ся** 1. ἀνοίγομαι· 2. (*о ране*) ἀνοίγω· 3. (*начинаться*) ἀνοίγω (*ἀμετ.*), ἀρχίζω· 4. (*перед глазами*) φαίνομαι, παρουσιάζομαι: перед нáми открывáется краси́вый вид

μπροστά μας ἁπλώνεται ὡραία θέα· 5. (*обнаруживаться*) ἐκδηλοῦμαι (*о болезни, эпидемии*)/ παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι, φαίνομαι (*о случае, возможности и т. п.*)· 6. (*открывать свои мысли*) ἐκμυστηρεύομαι, ἀνοίγομαι σέ κάποιον.

откры́тие *с* 1. (*действие*) ἡ ἔναρξη[-ις], τό ἄνοιγμα / ἡ ἐγκαινίαση[-ις], τά ἐγκαίνια (*выставки, магазина и т. п.*)/ τά ἀποκαλυπτήρια (*памятника и т. п.*): ~ конфере́нции (фестива́ля) ἡ ἔναρξη τῆς συνδιασκέψεως (τοῦ φεστιβάλ)· ~ креди́та *фин.* τό ἄνοιγμα πιστώσεως· 2. (*научное*) ἡ ἀνακάλυψη[-ις]/ ἡ ἐφεύρεση[-ις] (*изобретение*).

откры́тка *ж* τό ταχυδρομικό δελτάριο, ἡ κάρτα, τό κάρτ-ποστάλ.

откры́то *нареч.* ἀνοιχτά, καθαρά, φανερά, δημοσία, ἀπροκαλύπτως: признава́ть ~ ἀναγνωρίζω ἀνοιχτά· де́йствовать ~ ἐνεργῶ ἀνοιχτά, ἐνεργῶ φανερά· говори́ть ~ λέγω ἀνοιχτά· ◇ жить ~ ζῶ πολυτελῶς, ἔχω ἀνοιχτό σπίτι.

откры́т||ый 1. *прич. от* откры́ть· 2. *прил.* (*отворённый*) ἀνοιχτός, ἀνοιγμένος· 3. *прил.* (*непокрытый, неукрытый*) ἀσκεπής, ἀκάλυπτος, ξεσκέπαστος: ~ая ше́я ὁ γυμνός λαιμός· с ~ой голово́й ἀσκεπής, ξεσκούφωτος· ~ автомоби́ль αὐτοκίνητον ἀνοικτό· 4. (*прямой, искренний*) ἀνοιχτός, εἰλικρινής, εὐθύς: с ~ой душо́й μέ ἀνοιχτή καρδιά· 5. (*доступный для всех, свободный*) ἀνοιχτός, ἐλεύθερος: вход ~ εἴσοδος ἐλευθέρα· при ~ых дверя́х (*о судебном заседании*) μέ ἀνοιχτάς τάς θύρας· ~ое голосова́ние ἡ ἀνοιχτή ψηφοφορία· ~ое письмо́ ἡ ἀνοιχτή ἐπιστολή· 6. (*явный*) ἀπροκάλυπτος, πρόδηλος, δεδηλωμένος, προφανής: ~ая вражда́ ἀπροκάλυπτη ἔχθρα· ◇ ~ лоб τό φαρδύ μέτωπο· ~ое пла́тье φόρεμα ντεκολτέ, ἡ ἔξωμος τουαλέτα· ~ая ра́на ἡ ἀνοιχτή πληγή· ~ая игра́ τό ἀνοιχτό παιχνίδι· в ~ом по́ле στό ὕπαιθρο· на ~ом во́здухе στό ὕπαιθρο· ~ое мо́ре ἡ ἀνοιχτή θάλασσα· вы́йти в ~ое мо́ре βγαίνω στ' ἀνοιχτά· оставля́ть вопро́с ~ым ἀφήνω τό ζήτημα ἀνοιχτό (*или* ἐκκρεμές)· ломи́ться в ~ую дверь ἐκβιάζω ἀνοιχτή πόρτα· де́йствовать в ~ую ἐνεργῶ στ' ἀνοιχτά.

откры́ть(ся) *сов. см.* открыва́ть(ся).

отку́да *нареч.* 1. *вопр.* ἀπό ποῦ, πόθεν, ποῦθε: ~ ты идёшь? ἀπό ποῦ ἔρχεσαι;· ~ ты э́то узна́л? ἀπό ποῦ τό ἔμαθες;· ~ он ро́дом? ἀπό ποῦ κατάγεται;· 2. *относ.* ἀπ' ὅπου: ~ (бы) ни ἀπ' ὅπου κι' ἄν, ὁθενδήποτε· ~ бы (он) ни пришёл ἀπ' ὅπου κι' ἄν ἦλθε· ◇ ~ ни возьми́сь *разг.* ξαφνικά νά σου...

отку́да-либо, отку́да-нибудь *нареч.* ἀπ' ὁπουδήποτε, ἀπό κάπου.

отку́да-то *нареч.* ἀπό κάπου, ἀπό κάποιο μέρος.

о́ткуп *м ист.* ἡ μίσθωση[-ις]: отдава́ть на ~ παραχωρῶ· брать на ~ ἀναλαβαίνω κάτι μόνος.

откупа́ть *несов.*, **откупи́ть** *сов. уст.* μισθώνω. ~**ся** ἐξαγοράζω / ἀπελευθερώνομαι (*на волю*).

отку́поривать *несов.*, **отку́порить** *сов.* ξεστουπώνω, ἐκπωματίζω, ξεστουμπώνω μπουκάλι (*бутылку*)/ ἀνοίγω βαρέλι (*бочку*). ~**ся** ἐκπωματίζομαι, ξεστουπώνομαι.

откуси́ть *сов.*, **отку́сывать** *несов.* ἀποσπῶ μέ τά δόντια: ~ кусо́к хле́ба ἀποκόπτω μιά δαγκανιά ψωμί· ~ кусо́к я́блока ἀποκόπτω μέ τά δόντια ἕνα κομμάτι μῆλο.

отлага́тельств||о *с* ἡ ἀναβολή: без ~а δίχως ἀναβολές, ἐπειγόντως· де́ло не те́рпит ~а ἡ ὑπόθεση δέν ἐπιδέχεται ἀναβολή, ἡ ὑπόθεση εἶναι κατεπείγουσα.

отлага́ть *несов.* 1. *см.* откла́дывать 3· 2. *геол.* κατασταλάζω (ἀφήνω) ὑποστάθμην. ~**ся** *геол.* κατασταλάζω.

отла́мывать *несов.* σπάζω, θραύω, σπάνω. ~**ся** σπάνω, θραύομαι.

отлега́ть *несов. см.* отле́чь.

отлежа́ть *сов.*, **отлёживать** *несов.*: ~ себе́ ру́ку (но́гу) μουδιάζει τό χέρι (τό πόδι) μου. ~**ся** *разг.* μένω στό κρεββάτι / ξεκουράζομαι (*отдыхать*).

отлепи́ть *сов.*, **отлепля́ть** *несов. разг.* ἀποκολλῶ, ξεκολλῶ. ~**ся** *разг.* ἀποκολλῶμαι, ξεκολλῶ (*άμετ.*).

отлёт *м* ἡ ἀναχώρηση: ~ птиц ἡ ἀποδημία τῶν πτηνῶν· ◇ дом стои́т на ~е τό σπίτι εἶναι ἀπομακρυσμένο· быть на ~е εἶμαι ἕτοιμος γιά ἀναχώρηση.

отлета́ть *несов.*, **отлете́ть** *сов.* 1. (*улетать*) ἀφίπταμαι, πετῶ: самолёт отлета́ет в три часа́ τό ἀεροπλάνον ἀναχωρεῖ στίς τρεῖς ἡ ὥρα· 2. (*отдаляться*) ἀπομακρύνομαι: самолёт отлете́л на 100 киломе́тров τό ἀεροπλάνον ἀπομακρύνθηκε ἑκατό χιλιόμετρα· 3. (*отскакивать*) *разг.* πετῶ (*άμετ.*), ἀναπηδῶ· 4. (*отпадать, отрываться*) πέφτω, ἀποσπῶμαι / ξεκολνῶ (*отклеиться*).

отле́||чь *сов.*: от се́рдца ~гло́ ἡσύχασε ἡ καρδιά.

отли́в *м* 1. ἡ ἄμπωτις: прили́в и ~ ἄμπωτις καί παλίρροια· 2. (*оттенок*) ἡ ἀπόχρωση[-ις], ἡ μαρμαρυγή, ἡ ἀναλαμπή

(*отблеск*): с серебристым ~ом μέ ἀργυρή ἀπόχρωση.

отливать *несов.* 1. ἐκχέω, χύνω: ~ воду из стакана χύνω νερό ἀπό τό ποτήρι· 2. (*изготовлять литьём*) ἐκτυπῶ, χύνω / καλουπιάζω (*формовать*)· 3. (*разными цветами*) λάμπω, ἀκτινοβολῶ, μαρμαίρω: ~ красным ἀκτινοβολῶ κόκκινο χρῶμα· ◇ ~ пули *разг.* τά παραλέω, λέω ψευτιές.

отливка *ж тех.* 1. (*действие*) χύσιμο, ἡ χύση[-ις], τό χώνευμα (*литьё*)/ τό καλούπιασμα (*формовка*)· 2. (*изделие*) τό καλούπι, ὁ χυτοχάλυψ.

отлить *сов.* 1. *см.* отливать 1, 2· 2. (*выкачать*) ἀντλῶ, τρομπάρω.

отличать *несов.* διακρίνω, διαστέλλω, ξεχωρίζω. ~ся (*быть непохожим на других*) διακρίνομαι, ξεχωρίζω, εἶμαι διαφορετικός (ἀπό): ~ся сообразительностью διακρίνομαι γιά τήν ἐφευρετικότητά μου.

отлич||ие *с* 1. ἡ διαφορά, ἡ διαστολή, ἡ διάκριση[-ις]: существенное ~ ἡ οὐσιώδης διαφορά· знак ~ия τό διακριτικό σῆμα· знаки ~ия τά παράσημα· в ~ от... ἀντίθετα ἀπό, ἀντιθέτως πρός...· 2. (*заслуга*) ἡ ἀξία, ἡ ἐκδούλευση[-ις], ἡ διαπρεπής ὑπηρεσία: окончить с ~ием (*школу и т. п.*) τελειώνω μέ ἄριστα, τελειώνω ἀριστοῦχος. ~ительный *прил.* διακριτικός: ~ительный признак τό διακριτικό γνώρισμα· ~ительная особенность ἡ ἰδιομορφία.

отличить *сов. см.* отличать. ~ся *сов.* (*выделиться*) διακρίνομαι, ξεχωρίζω, διαπρέπω.

отличник *м* ὁ ἀριστοῦχος (*в учёбе*)/ ὁ ἄριστος (*на производстве*).

отличн||о 1. *нареч.* ἄριστα, πάρα πολύ καλά, λαμπρά, κάλλιστα: ~ знать ξαίρω πάρα πολύ καλά· 2. *нареч.* (*ладно*) πολύ καλά· 3. *с нескл.* (*отметка*) ἄριστα: учиться на ~ εἶμαι ἀριστοῦχος στά μαθήματα. ~ый *прил.* 1. (*различный*) *уст.* διαφορετικός, διάφορος· 2. (*превосходный*) ἐξαίρετος, ἐξαίσιος / ἄριστος (*о работнике и т. п.*): у него ~ое здоровье ἔχει ἐξαίρετη ὑγεία· ~ое настроение ἡ πολύ καλή διάθεση.

отлог||ий *прил.* κεκλιμένος, κατηφορικός, κατωφερής: ~ берег ἡ κατωφερής ἀκτή (*моря*)/ ἡ κατωφερής ὄχθη (*реки*). ~о *нареч.* κατωφερῶς, πλαγίως. ~ость *ж* ἡ κλίση, ἡ κλιτύς, ἡ κατωφέρεια.

отложение *с* 1. (*отделение*) *уст.* ἡ διαχώριση[-ις], ὁ διαχωρισμός: ~ колонии от метрополии ὁ ἀποχωρισμός τῆς ἀποικίας ἀπό τήν μητρόπολη· 2. *геол.*, *биол.* ἡ ἐναπόθεση[-ις], τό καταστάλαγμα, τό κατακάθισμα.

отложить(ся) *сов. см.* откладывать(ся) и отлагать(ся).

отломать(ся), **отломить(ся)** *сов. см.* отламывать(ся).

отлучать *несов. книжн.* χωρίζω, ἀποκόπτω: ~ от груди ἀποκόβω, ἀποθηλάζω· ~ от церкви ἀφορίζω, ἀναθεματίζω.

отлучаться *несов.* ἀπουσιάζω, λείπω, ἀπομακρύνομαι: я не могу часто ~ δέν μπορῶ νά λείπω συχνά· ~ на один час φεύγω γιά μιά ὥρα.

отлучение *с* (*от церкви*) ὁ ἀφορισμός.

отлучить(ся) *сов. см.* отлучать(ся).

отлучк||а *ж* ἡ ἀπουσία: самовольная ~ *воен.* ἡ αὐθαίρετη ἀπουσία· находиться в ~е ἀπουσιάζω.

отлынивать *несов.* (*от чего-л.*) *разг.* (ἀπο)φεύγω, φυγοπονῶ: ~ от занятий φεύγω ἀπό τά μαθήματα· ~ от обязанностей ἀποφεύγω νά ἐκτελέσω τίς ὑποχρεώσεις μου.

отмалчиваться *несов. разг.* δέν ἀπαντῶ, τηρῶ σιωπήν.

отмахать *сов.* (*пройти*) *разг.*: ~ двадцать километров διανύω μονομιᾶς εἴκοσι χιλιόμετρα.

отмахиваться *несов.*, **отмахнуться** *сов.* 1. (*отгонять от себя*) διώχνω· 2. *перен.* (*относиться без внимания*) *разг.* δέν δίνω σημασία, γυρίζω τίς πλάτες σέ κάποιον.

отмежевать *сов.*, **отмежёвывать** *несов.* 1. (*отделять межой*) χωρομετρῶ, καταμετρῶ χωράφι· 2. *перен.* (ξε)χωρίζω κάτι. ~ся (*обособляться*) χωρίζω τίς εὐθύνες μου.

отмель *ж* ἡ ἀμμουδιά, τά ρηχά: песчаная ~ ἡ σύρτις.

отмена *ж* ἡ κατάργηση[-ις] (*закона, положения*)/ ἡ ἄρση[-ις] (*ограничений, пошлин и т. п.*)/ ἡ ἀναίρεση[-ις] (*распоряжения и т. п.*)/ ἡ ἀκύρωση[-ις] (*приговора и т. п.*)/ ἡ ἀναβολή (*заседания, спектакля и т. п.*): ~ частной собственности ἡ κατάργηση τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας· ~ крепостного права ἡ κατάργηση τῆς δουλοπαροικίας.

отменить *сов.*, **отменять** *несов.* καταργῶ (*закон, положение*)/ αἴρω (*ограничения, пошлины и т. п.*)/ ἀναιρῶ, ἀνακαλῶ (*распоряжение и т. п.*)/ ἀκυρῶ, ἀκυρώνω (*приговор и т. п.*)/ ἀναβάλλω (*заседание, спектакль и т. п.*).

отмереть *сов. см.* отмирать.

отмерзать *несов.*, **отмёрзнуть** *сов.* 1.

(*о части тела*) παγώνω, ξεπαγιάζω, κοκκαλώνω· 2. (*о части растения*) πεθαίνω ἀπ' τό κρύο, παγώνω.

отмéривать *несов.*, **отмéрить** *сов.*, **отмеря́ть** *несов.* (κατα)μετρῶ· ◇ семь раз отмéрь, оди́н раз отрéжь *погов.* πέντε μέτρα κι' ἕνα κόβε.

отмести́ *сов. см.* отметáть.

отмéстк||а *ж*: в ~у *разг.* γιά ἐκδίκηση.

отметáть *несов.* 1. σαρώνω, σκουπίζω: ~ сор в у́гол σαρώνω τά σκουπίδια στήν γωνία· 2. *перен.* αἴρω, ἀνατρέπω: ~ все сомнéния αἴρω ὅλες τίς ἀμφιβολίες.

отмéтина *ж* τό στίγμα, τό σημάδι.

отмéтить *сов.* 1. *см.* отмечáть· 2. (*обратить внимание на кого-л., на что-л.*) σημειώνω, λαμβάνω ὑπό σημείωσιν / ἀναφέρω (*упомянуть*)· 3: нельзя́ не ~, что... δέν μποροῦμε νά μήν ἀναφέρουμε. ~**ся** *см.* отмечáться.

отмéтк||а *ж* 1. τό σημάδι, τό μαρκάρισμα: ~и на поля́х кни́ги οἱ σημειώσεις στό περιθώριο βιβλίου· 2. (*школьная*) ὁ βαθμός, ἡ βαθμολογία: отли́чная ~ ὁ βαθμός ἄριστα, τό ἄριστα.

отмечáть *несов.* 1. (*делать знак, пометку на чём-л.*) σημειώνω, σημειῶ, μαρκάρω: ~ в записно́й кни́жке σημειώνω στό σημειωματάριο· 2. (*обращать внимание*) ὑπογραμμίζω, τονίζω: ~ чьи́-либо достижéния ὑπογραμμίζω τίς ἐπιτυχίες κάποιου· 3. (*исключать из списка проживающих*) διαγράφω. ~**ся** (*регистрироваться*) σημειώνομαι.

отмирá||ние *с* 1. ἡ ἀπονέκρωση[-ις]· 2. *перен.* ἡ ἐξαφάνιση[-ις]. ~**ть** *несов.* 1. ἀπονεκροῦμαι, φθίνω, ἀργοπεθαίνω· 2. *перен.* ἐκλείπω, ἐξαφανίζομαι.

отмолчáться *сов. см.* отмáлчиваться.

отморáживать *несов.*, **отморо́зить** *сов.* παγώνω, ξεπαγιάζω: ~ пáлец παγώνει τό δάκτυλό μου.

отморо́женный *прич. и прил.* κρυοπαγημένος, ξεπαγιασμένος.

отмщéние *с уст.* ἡ ἐκδίκηση[-ις].

отмывáть *несов.*, **отмы́ть** *сов.* ξεπλύνω, καθαρίζω / βγάζω (*пятно*): ~ ру́ки ξεπλύνω (*или* καθαρίζω) τά χέρια μου. ~**ся** (ξε)πλύνομαι / βγάνω (*о пятнах*).

отмы́чка *ж* τό ἀντικλείδι.

отнéкиваться *несов. разг.* ἀρνιέμαι.

отнести́ *сов. см.* относи́ть. ~**сь** *см.* относи́ться 1.

отнимá||ть *несов.* 1. ἀφαιρῶ, παίρνω, ἁρπάζω (ἀπό τά χέρια) / ὑπεξαιρῶ, σφετερίζομαι (*присваивать*) / ἀφαιρῶ (*лишать*): ~ надéжду ἀφαιρῶ τήν ἐλπίδα· ~ жизнь у когó-л. ἀφαιρῶ (*или* παίρνω) τήν ζωή κάποιου· 2. (*отводить в сторону, убирать*) παίρνω: ~ ру́ку от лицá παίρνω τό χέρι μου ἀπ'τό πρόσωπό μου· 3. (*вызвать расход чего-л.*) τρώγω: э́та рабóта ~ет мнóго врéмени αὐτή ἡ ἐργασία μοῦ τρώει πολύ χρόνο· 4. (*ампутировать*) κόβω· 5. *мат.* ἀφαιρῶ· ◇ ~ от груди́ (*ребёнка*) ἀποθηλάζω τό βρέφος, ἀποκόβω· э́того у негó не отни́мешь αὐτό δέν μπορεῖς νά τοῦ τό ἀρνηθεῖς.

относи́тельно 1. *нареч.* (*сравнительно*) σχετικά[-ῶς], ἀναφορικά[-ῶς]· 2. *предлог с род. п.* (*что касается*) ἀναφορικά[-ῶς], σχετικά[-ῶς] / ὅσον ἀφορᾶ (*в отношении*): ~ тогó, что... ὅσον ἀφορᾶ τό...· вот что я узнáл ~ э́того человéка νά τί ἔμαθα γι' αὐτόν τόν ἄνθρωπο· ~ егó приéзда я ничегó не слы́шал σχετικά μέ τήν ἀφιξή του ἐγώ δέν ἄκουσα τίποτα.

относи́тельн||ость *ж* ἡ σχετικότης: теóрия ~ости ἡ θεωρία τῆς σχετικότητος. ~**ый** *прил. в разн. знач.* σχετικός: ~ое местоимéние *грам.* ἡ ἀναφορική ἀντωνυμία.

относи́ть *несов.* 1. πηγαίνω κάτι / φέρνω πίσω (*назад*): ~ чтó-л. на мéсто πηγαίνω κάτι στή θέση του· 2. (*ветром, течением*) παρασύρω, παίρνω, τραβῶ: лóдку нáчало ~ на середи́ну реки́ τό ρεῦμα ἄρχισε νά παρασέρνει τή βάρκα στή μέση τοῦ ποταμοῦ· 3. (*переносить, отодвигать*) μεταθέτω, παραμερίζω, ἀπομακρύνω· 4. (*причислять к числу, разряду, приурочивать*) κατατάσσω, θεωρῶ: я отношу́ егó к лю́дям энерги́чным θεωρῶ κάποιον δραστήριο ἄνθρωπο· ~ ру́копись к XV вéку κατατάσσω τό χειρόγραφο στόν δέκατο πέμπτο αἰώνα· ◇ ~ за счёт... (на счёт...) ἀποδίδω σέ... κάποια αἰτία· оши́бку слéдует ~ за счёт егó небрéжности τό λάθος πρέπει νά τό ἀποδόσουμε στήν ἀμέλειά του, τό λάθος ὀφείλεται στήν ἀμέλειά του.

относи́ться *несов.* 1. (*к кому-л., к чему-л.*) φέρνομαι, συμπεριφέρομαι, δείχνω, δέχομαι, βλέπω: ~ с пóлным довéрием δείχνω πλήρη ἐμπιστοσύνη· ~ с подозрéнием βλέπω μέ ὑποψία· ~ хорошó (плóхо) к комý-л. συμπεριφέρομαι (*или* φέρνομαι) καλά (ἄσχημα) κάποιου· ~ хорошó (плóхо) к чемý-л. βλέπω κάτι μέ καλό (μέ κακό) μάτι· ~ равноду́шно, безразли́чно εἶμαι ἀδιάφορος, δείχνω ἀδιαφορία, ἀδιαφορῶ· ~ с уважéнием δείχνω σέβας, σέβομαι· как вы к э́тому отнóситесь? πῶς τό βλέπετε ἐσεῖς αὐτό;· 2. (*иметь отношение*) ἀφορῶ, ὑπάγομαι ἔχω σχέσιν, ἀναφέρομαι: э́то

ко мне не отно́сится αὐτό δέν μέ ἀφορᾶ· э́то к де́лу не отно́сится αὐτό εἶναι ἄσχετο μέ τήν ὑπόθεση· 3. *мат.* σχετίζομαι πρός.

отноше́ни||е *с* 1. ἡ στάση, ἡ σχέση πρός.../ τό φέρσιμο, ἡ συμπεριφορά (*обхождение*): бе́режное ~ ἡ φροντίδα, ἡ μέριμνα· небре́жное ~ ἡ ἀμέλεια, ἡ ἀδιαφορία· 2. (*связь, касательство*) ἡ σχέση[-ις[: не име́я ~я к чему́-л. δέν ἔχω σχέση μέ...· како́е э́то име́ет ~ к...? καί τί σχέση ἔχει αὐτό μέ..;· 3. ~я *мн.* (*взаимное общение, связь*) οἱ σχέσεις: произво́дственные ~я οἱ παραγωγικές σχέσεις· делові́е ~я οἱ ἐμπορικές σχέσεις· ро́дственные ~я ἡ συγγένεια· дру́жеские ~я οἱ φιλικές σχέσεις· завя́зывать ~я συνάπτω σχέσεις· 4. *мат.* ὁ λόγος, ἡ ἀναλογία, ἡ σχέσις δύο ποσῶν: в прямо́м (обра́тном) ~и εὐθέως (ἀντιστρόφως) ἀνάλογα· 5. *канц.* τό ἔγγραφο, τό ὑπόμνημα· ◇ по ~ю к кому́-л., чему́-л., в ~и кого́-л., чего́-л. σχετικά μέ, σέ σχέση μέ· в э́том ~и σχετικά μ' αὐτό· во мно́гих ~ях ἀπό πολλές ἀπόψεις· во всех ~ях ἀπ' ὅλες τίς ἀπόψεις· ни в како́м ~и κατ' οὐδένα λόγον, μέ κανένα τρόπο.

отны́не *нареч.* ἀπό σήμερα.

отню́дь *нареч.*: ~ не κάθε ἄλλο παρά, καθόλου.

отня́ть(ся) *сов. см.* отнима́ть(ся).

отобра||жа́ть *несов.* ἀπεικονίζω. **~жа́ться** ἀπεικονίζομαι, ἀντανακλοῦμαι. **~же́ние** *с* ἡ ἀπεικόνιση[-ις]. **~зи́ть(ся)** *сов. см.* отобража́ть(ся).

отобра́ть *сов. см.* отбира́ть.

отовсю́ду *нареч.* ἀπό παντοῦ, ἀπ' ὅλα τά μέρη, πανταχόθεν.

отогна́ть *сов. см.* отгоня́ть.

отогну́ть(ся) *сов. см.* отгиба́ть(ся).

отогрева́ть *несов.*, **отогре́ть** *сов.* θερμαίνω, ζεσταίνω. ~ся θερμαίνομαι, ζεσταίνομαι.

отодвига́ть *несов.*, **отодви́нуть** *сов.* 1. παραμερίζω, μεταθέτω, μετακινῶ / σπρώχνω πίσω (*назад*): ~ стул παραμερίζω τό κάθισμα· ~ засо́в ξεμανταλώνω· 2. (*отсрочивать*) *разг.* ἀναβάλλω: ~ срок παρατείνω τήν προθεσμία· ~ пое́здку на неде́лю ἀναβάλλω τό ταξίδι γιά μιάν ἑβδομάδα. ~ся 1. ἀπομακρύνομαι, μετατοπίζομαι, παραμερίζω/ ὑποχωρῶ (*отступать назад*): ~ся к окну́ παραμερίζω πρός τό παράθυρο· ~ся к стене́ ὑποχωρῶ πρός τόν τοῖχο· 2. *перен.* (*отсрочиваться*) *разг.* ἀναβάλλομαι.

отождеств||и́ть *сов. см.* отождествля́ть. **~ле́ние** *с* ὁ ταυτισμός, ἡ (συν)ταύτιση[-ις]. **~ля́ть** *несов.* (συν)ταυτίζω: ~ля́ть два поня́тия ταυτίζω δύο ἔννοιες.

отозва́||ние *с* (*посла и т. п.*) ἡ ἀνάκληση[-ις]. **~ть(ся)** *сов. см.* отзыва́ть(ся).

отойти́ *сов. см.* отходи́ть I.

отомсти́ть *сов. см.* мстить· я ему́ отомщу́ за э́то! θά τόν ἐκδικηθῶ γι' αὐτό!

отопи́тельн||ый *прил.* θερμαντικός, τῆς θέρμανσης: ~ сезо́н ἡ ἐποχή θερμάνσεως· ~ая систе́ма τό σύστημα θέρμανσης.

отоп||и́ть *сов. см.* ота́пливать. **~ле́ние** *с* ἡ θέρμανση: печно́е ~ле́ние ἡ θέρμανση μέ σόμπα, ἡ θέρμανση μέ θερμάστρα· паро́вое ~ле́ние ἡ θέρμανση μέ ἀτμό, τό καλοριφέρ· центра́льное ~ле́ние ἡ κεντρική θέρμανση· дрова́ для ~ле́ния ξύλα γιά θέρμανση, τά καυσόξυλα.

ото́рванный 1. *прич. от* оторва́ть· 2. *прил.* (*утративший связь*) ξεκομμένος, ἀποκομμένος, ἀπομονωμένος: ~ от жи́зни ὁ ἀπομακρυσμένος ἀπό τή ζωή, ὁ ἀποκομμένος ἀπ' τή ζωή.

оторва́ть *сов. см.* отрыва́ть I. **~ся** *см.* отрыва́ться.

оторопе́||лый *прил.* σαστισμένος. **~ть** *сов.* σαστίζω: ~ть от неожи́данности σαστίζω ἀπό τό ἀναπάντεχο· ~ть от стра́ха τά χάνω ἀπ' τό φόβο μου.

отосла́ть *сов. см.* отсыла́ть.

отоспа́ться *сов. см.* отсыпа́ться II.

отоща́ть *сов.* ἀδυνατίζω, γίνομαι πετσί καί κόκκαλο.

отпад||а́ть *несов.* 1. (*отваливаться*) ξεκολλῶ / πέφτω, ἐκπίπτω (*падать*)· 2. *перен.* (*утрачивать силу, смысл*) ἐκλείπω, παύω νά ὑφίσταμαι, περνῶ: вопро́с ~а́ет τό ζήτημα παύει νά ὑφίσταται· ~а́ет необходи́мость ἐξέλιπε ἡ ἀνάγκη.

отпаде́ние *с* 1. τό ξεκόλλημα, τό πέσιμο· 2. *перен.* ἡ ἀπόσπαση[-ις], ἡ ἀποσκίρτηση[-ις].

отпа́ивать I *несов.* ξεκολλῶ μετάλλινο σκεῦος.

отпа́ивать II *несов.* (*молоком*) ταΐζω (*или* τρέφω) μέ γάλα.

отпа́иваться *несов.* ξεκολλῶ (*άμετ.*).

отпари́ровать *сов. см.* пари́ровать.

отпа́рывать *несов.* ξυλώνω, ξερράβω. **~ся** ξυλώνομαι.

отпа́сть *сов. см.* отпада́ть.

отпая́ть *сов. см.* отпа́ивать I. **~ся** *см.* отпа́иваться.

отпева́ть *несов. церк.* ψέλνω κάποιον.

отпере́ть *сов. см.* отпира́ть.

отпере́ться *сов.* I, II *см.* отпира́ться I, II.

отпе́тый 1. *прич. от* отпе́ть· 2. *прил.*

(*неисправимый*) *разг.* ἀδιόρθωτος: ~ дурак ὁ ἀδιόρθωτος βλάκας.

отпечатать(ся) *сов. см.* отпечатывать (-ся).

отпечаток *м* 1. τό ἀποτύπωμα / τό ἴχνος, τό σημάδι (*след*): ~ пальцев τά δακτυλικά ἀποτυπώματα· ~ ноги на песке τά ἴχνη τοῦ ποδιοῦ στήν ἄμμο· 2. *перен.* τό σημάδι, τό ἴχνος: ~ грусти на лице τά σημάδια θλίψης στό πρόσωπο· накладывать свой ~ на что-л. ἀφήνω τά ἴχνη μου, βάζω τήν σφραγίδα μου σέ κάτι.

отпечатывать *несов.* 1. (*в типографии, тж. фото*) (ἐκ)τυπώνω· 2. (*на пишущей машинке*) γράφω στή γραφομηχανή· 3. (*оставлять отпечаток, след*) ἀποτυπώνω, ἐντυπώνω· 4. (*снять печати*) ἀποσφραγίζω, ξεσφραγίζω: ~ комнату ἀποσφραγίζω δωμάτιο. ~**ся** (*оставлять отпечаток, след*) ἀποτυπώνομαι.

отпивать *несов.* (*немного*) ρουφῶ: ~ глоток (*чего-л.*) τραβῶ μιά ρουφηξιά.

отпиливать *несов.*, **отпилить** *сов.* πριονίζω, κόβω μέ πριόνι.

отпирать *несов.* ἀνοίγω, ξεκλειδώνω: ~ чемодан ἀνοίγω τή βαλίτσα· ~ ворота ξεμανταλώνω (ἀνοίγω) τήν αὐλόπορτα.

отпираться I *несов.* (*открываться*) ἀνοίγω, ἀνοίγομαι.

отпираться II *несов.* (*отказываться от чего-л.*) *разг.* ἀρνιέμαι, ἀρνοῦμαι: ~ от своих слов ἀρνιέμαι τά λόγια μου.

отписка *ж* ἡ τυπική ἀπάντηση[-ις].

отпить *сов. см.* отпивать.

отпихивать *несов.*, **отпихнуть** *сов. разг.* σπρώχνω, σκουντῶ.

отплата *ж* ἡ ἀνταπόδοση[-ις] / ἡ ἐκδίκηση[-ις], ἡ ἀντεκδίκηση[-ις] (*возмездие*).

отплатить *сов.*, **отплачивать** *несов.* (*чем-л. за что-л.*) ἀνταποδίδω / ἐκδικοῦμαι, ἀντεκδικοῦμαι (*отомстить*): ~ услугой за услугу ἀνταποδίδω τήν ἐξυπηρέτηση· ~ той же монетой *перен.* πληρώνω κάποιον μέ τό ἴδιο νόμισμα.

отплывать *несов.* 1. (*о людях, животных*) ἀπομακρύνομαι κολυμπώντας· 2. (*о судах*) ἀποπλέω, σαλπάρω, ἀναχωρῶ / κάνω πανιά (*о парусном судне*).

отплы||тие *с* ὁ ἀπόπλους, ἡ ἄπαρση[-ις], τό σαλπάρισμα. ~**ть** *сов. см.* отплывать.

отповедь *ж* ἡ ἐπίπληξη[-ις], ἡ τσουχτερή ἀπάντηση[-ις].

отпоить *сов. см.* отпаивать II.

отползать *несов.*, **отползти** *сов.* ἀπομακρύνομαι ἕρποντας.

отпор *м* ἡ ἀπόκρουση[-ις], ἡ ἀντίσταση[-ις]: давать решительный ~ ἀποκρούω ἀποφασιστικά· встречать ~ συναντῶ ἀντίσταση· быть готовым к ~у εἶμαι ἕτοιμος νά ἀντιμετωπίσω.

отпороть(ся) *сов. см.* отпарывать(ся).

отпотевать *несов.*, **отпотеть** *сов.* θαμπώνω (*о стекле*) / νοτίζομαι, ὑγραίνομαι (*о стене*).

отправитель *м* ὁ ἀποστολέας[-εύς].

отправить *сов. см.* отправлять 1. ~**ся** *см.* отправляться.

отправка *ж* τό στάλσιμο, ἡ ἀποστολή / ἡ διεκπεραίωση[-ις] (*тк. предметов*).

отправление *с* 1. (*писем, багажа и т. п.*) τό στάλσιμο, ἡ ἀποστολή / ἡ διεκπεραίωση[-ις] (*тк. предметов*)· 2. (*отход*) ἡ ἀναχώρηση (*поезда*)/ ὁ ἀπόπλους, ἡ ἄπαρση (*парохода, корабля*)· 3. *книжн.* (*обязанностей, должности*) ἡ ἐκτέλεση[-ις]· 4. (*организма*) ἡ λειτουργία· 5. (*отправляемый предмет*) ἡ ταχυδρομική ἀποστολή, τό ταχυδρομικό δέμα.

отправлять *несов.* 1. στέλνω, ἀποστέλλω: ~ поезд δίνω σινιάλο γιά τήν ἀναχώρηση τραίνου· 2. (*обязанности*) *книжн.* ἐκπληρῶ, ἐκτελῶ. ~**ся** 1. (*поехать, пойти*) ξεκινῶ, ἀναχωρῶ, πηγαίνω: ~ся в путь ξεκινῶ (γιά τό ταξίδι)· ~ся поездом, пароходом παίρνω τό τραῖνο, τό βαπόρι· 2. (*отходить — о поезде и т. п.*) φεύγω, ἀναχωρῶ· 3. (*исходить из чего-л.*) ὁρμῶμαι, ξεκινῶ ἀπό...· ◇ ~ся на тот свет τά τινάζω· ~ся на боковую *разг.* πηγαίνω νά κοιμηθῶ, πάω νά τό κόψω δίπλα.

отправн||ой *прил.*: ~ пункт, ~ая точка ἡ ἀφετηρία.

отпраздновать *сов. см.* праздновать.

отпрашиваться *несов.*, **отпроситься** *сов.* παίρνω τήν ἄδεια.

отпрыск *м* 1. *бот.* ἡ παραφυάδα, τό ἀποστροφάδι, τό βλαστάρι· 2. *перен.* ὁ ἀπόγονος, τό ἀποσπόρι, ὁ ἐπίγονος.

отпрягать *несов.* ξεζέβω, ἀποζευγνύω: ~ лошадь ξεζέβω τό ἄλογο.

отпрянуть *сов.* ἀναπηδῶ, κάνω πίσω.

отпрячь *сов. см.* отпрягать.

отпугивать *несов.*, **отпугнуть** *сов.* 1. τρομάζω (*мет.*), ἐκφοβίζω, φοβίζω, φοβερίζω· 2. *перен.* τρομάζω, κάνω νά φοβηθεῖ.

отпуск *м* 1. (*служебный и т. п.*) ἡ ἄδεια: ~ по болезни ἄδεια (λόγω) ἀσθενείας· декретный ~ ἡ ἄδεια πρό τοῦ τοκετοῦ· творческий ~ ἄδεια γιά ἐπιστημονική συγγραφική ἤ καλλιτεχνική δουλειά· находиться в ~е βρίσκομαι σέ ἄδεια· 2. (*товара, электроэнергии и т. п.*) ἡ

χορήγηση[-ις] / ἡ παράδοση[-ις] (*тк. предметов*)· 3. *тех.* (*стали*) τό δέσιμο.

отпускáть *несов.* 1. (*позволять уйти, уехать*) ἀφήνω νά φύγει: не отпускáй его́ μήν τόν ἀφήσεις (νά φύγει)· 2. (*ослаблять верёвку и т. п.*) χαλαρώνω, ξεσφίγγω, λασκάρω· 3. (*освобождать*) ἀπολύω, ἀφήνω ἐλεύθερο: ~ на во́лю *ист.* ἀπολύω (*или* ἀπελευθερώνω) δοῦλο· 4. (*продавать*) πουλῶ: ~ това́р πουλῶ ἐμπορεύματα· 5. (*ассигновать*) ψηφίζω κονδύλι, χορηγῶ: ~ сре́дства на что́-л. χορηγῶ κονδύλια γιά κάτι· 6. (*волосы, бороду*) ἀφήνω· 7. *тех.* (*сталь*) δένω· 8. (*прощать*) *уст.* συγχωρῶ: ~ грехи́ *церк.* συγχωρῶ τίς ἁμαρτίες· ◇ ~ остро́ты πετάω καλαμπούρια· ~ шу́тки ἀστειεύομαι, λέγω ἀστεῖα· ~ комплиме́нты *разг.* κάνω κομπλιμέντα.

отпускн||и́к *м* ὁ ἀδειοῦχος, ὁ διατελῶν ἐν ἀδείᾳ. **~óй** *прил.* 1.: ~óе свиде́тельство τό φύλλον ἀδείας, ἡ γραπτή ἄδεια· ~ы́е де́ньги ὁ μισθός τοῦ ἀδειούχου, οἱ ἀποδοχές γιά τήν περίοδο τῆς ἄδειας· 2.: ~а́я цена́ *ком.* ἡ τιμή πωλήσεως.

отпусти́ть *сов. см.* отпуска́ть.

отпуще́ни||е *с*: ~ грехо́в *церк.* ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν· ◇ козёл ~я ὁ ἀποδιοπομπαῖος τράγος.

отраба́тывать *несов.* 1. (*возмещать работой*) ξεπληρώνω μέ τήν ἐργασία μου· 2. (*какой-то срок*) ἐργάζομαι, δουλεύω, ὑπηρετῶ: ~ семь часо́в δουλεύω ἕνα ἑπτάωρο.

отрабо́танный *прил.* *тех.* ὁ ἐπεξεργασμένος, ὁ δουλεμένος: ~ газ τό μεταχειρισμένο ἀέριο.

отрабо́тать *сов.* 1. *см.* отраба́тывать· 2. (*кончить работу*) *разг.* τελειώνω τήν ἐργασία μου.

отра́в||а *ж прям., перен.*, τό δηλητήριο[ν], τό φαρμάκι. **~и́тель** *м* ὁ δηλητηριαστής. **~и́ть(ся)** *сов. см.* отравля́ть(-ся). **~ле́ние** *с* ἡ δηλητηρίαση[-ις], τό φαρμάκωμα. **~ля́ть** *несов. прям., перен.* δηλητηριάζω, φαρμακώνω: ~ля́ть созна́ние δηλητηριάζω τήν συνείδηση. **~ля́ться** δηλητηριάζομαι, φαρμακώνομαι. **~ля́ющий** *прил.* δηλητηριώδεις: ~ля́ющие вещества́ οἱ δηλητηριώδεις οὐσίες, τά δηλητηριώδη ἀέρια.

отра́д||а *ж* ἡ εὐχαρίστηση[-ις], ἡ χαρά / ἡ παρηγοριά (*утешение*). **~ный** *прил.* εὐχάριστος / παρηγορητικός (*утешительный*): ~ное явле́ние τό εὐχάριστο φαινόμενο.

отража́тель *м* *тех.* ὁ ἀντανακλαστήρ, ὁ ἀνταυγαστήρ.

отража́ть *несов.* 1. ἀντανακλῶ, καθρεφτίζω, ἀντικατοπτρίζω / ἀντηχῶ (*мет.*) (*звук*)· 2. *перен.* (*изображать*) ἀπεικονίζω: ~ жизнь ἀπεικονίζω τήν ζωή· 3. (*отбивать*) ἀποκρούω: ~ уда́р *прям., перен.* ἀποκρούω χτύπημα· ~ нападе́ние ἀποκρούω ἐπίθεση· 4. (*опровергать*) ἀναιρῶ, ἀνασκευάζω, ἀποκρούω: ~ чьи́-л. напа́дки ἀναιρῶ (*или* ἀποκρούω) τίς ἐπιθέσεις κάποιου. **~ся** 1. (*о лучах, звуках*) ἀντανακλῶμαι, ἀντικαθρεφτίζομαι, ἀντικατοπτρίζομαι· 2. (*оказывать влияние*) ἐπιδρῶ, ἐπηρεάζω.

отраже́ни||е *с* 1. (*света и т. п.*) ἡ ἀντανάκλαση[-ις], ἡ ἀνταύγεια, ὁ ἀντικατοπτρισμός / ἡ ἀντήχηση[-ις] (*звука*)· 2. (*удара, нападения и т. п.*) ἡ ἀπόκρουση[-ις]· 3. (*изображение*) ἡ εἰκόνα[-ών], τά ἀπεικόνισμα: уви́деть своё ~ в зе́ркале βλέπω τήν εἰκόνα μου στόν καθρέφτη· 4. (*воспроизведение*) ἡ ἀπεικόνιση· 5. *филос.* ἡ ἀντανάκλαση: тео́рия ~я ἡ θεωρία τῆς ἀντανάκλασης.

отражённый 1. *прич. от* отрази́ть· 2. *прил.*: ~ свет τό ἀντανακλαστικό φῶς, ἡ ἀντιλαμπή.

отрази́ть(ся) *сов. см.* отража́ть(ся).

о́трасл||ь *ж в разн. знач.* ὁ κλάδος: ~и промы́шленности οἱ κλάδοι τῆς βιομηχανίας· ~ нау́ки ὁ κλάδος τῆς ἐπιστήμης.

отраста́ть *несов.*, **отрасти́** *сов.* φυτρώνω, φύομαι / ἀναφύομαι (*снова*): борода́ отросла́ μεγάλωσαν τά γένια μου.

отрасти́ть *сов.*, **отра́щивать** *несов.* ἀφήνω νά φυτρώσει.

отре́бье *с собир. перен. презр.* τό σκυλολόϊ, τά καθάρματα.

отре́з *м* 1.: ли́ния ~а ἡ γραμμή τοῦ διαχωρισμοῦ· 2. (*ткани*) τό ρετάλι: ~ на костю́м τό κομμάτι γιά τό κοστούμι.

отре́зать *сов.*, **отреза́ть** *несов.* 1. κόβω, (ἀπο)κόπτω, (ἀπο)τέμνω: ~ кусо́к хле́ба κόβω ἕνα κομμάτι ψωμί· ~ но́жницами κόβω μέ τό ψαλίδι, ψαλιδίζω· 2. (*преграждать*) κόβω τόν δρόμο, πιάνω τόν δρόμο: ~ пути́ к отступле́нию *прям., перен.* κόβω τούς δρόμους τῆς ὑποχωρήσεως· 3. *тк. сов.* (*резко отвечать*) *разг.* ἀπαντῶ ἀπότομα, ἀντι(σ)κόβω.

отрезв||е́ть *сов. см.* трезве́ть. **~и́ть(ся)** *сов. см.* отрезвля́ть(ся). **~ля́ть** *несов.* 1. ξεμεθῶ· 2. *перен.* σωφρονίζω, νουθετῶ. **~ля́ться** μοῦ περνάει τό μεθύσι, ξεμεθῶ.

отре́з||ок *м* 1. (*ограниченная часть чего-л.*): ~ ли́нии τμῆμα εὐθείας· ~ вре́мени τό χρονικό διάστημα· ~ пути́ τό μέρος τοῦ δρόμου· 2. ~ки *мн. ист.* τά

κομμάτια γῆς. ~ывать *несов. см.* отрéзать.

отрекáться *несов.* 1. (*от чего-л.*) ἀπαρνοῦμαι, ἀρνοῦμαι / ἀποστατῶ (*тк. от убеждений, веры и т. п.*)/ ἀποποιοῦμαι, παραιτοῦμαι (*от права на что-л., от престола*)· 2. (*от кого-л.*) ἀπαρνοῦμαι.

отрекомендовáть *сов.* (*представить*) συνιστῶ, συστήνω. ~**ся** (*представиться*) συστήνομαι.

отремонтúровать *сов. см.* ремонтúровать.

отрéпь||е *с собир. разг.* τά κουρέλια, τά ράκη, τά παλιόρουχα: ходúть в ~ях φορῶ κουρέλια, εἶμαι ντυμένος μέ κουρέλια.

отречéние *с* ἡ ἀπάρνηση[-ις]/ ἡ ἀποστασία (*тк. от убеждений, веры и т.п.*)/ ἡ ἀποποίηση[-ις], ἡ παραίτηση[-ις] (*от права на что-л., от престола*).

отрéчься *сов. см.* отрекáться.

отрешáться *несов.*, **отрешúться** *сов.* (*отказываться от взглядов и т. п.*) ἀπαλλάσσομαι, γλυτώνω.

отрицá||ние *с в разн. знач.* ἡ ἄρνηση[-ις]. ~**тельный** *прил. в разн. знач.* ἀρνητικός / *грам.* ἀποφατικός: ~тельный óтзыв ἡ ἀρνητική κρίση· окáзывать ~тельное влияние на когó-л. ἀσκῶ ἀρνητική ἐπίδραση, ἐπιδρῶ δυσμενῶς σέ κάποιον· ~тельное электрúчество *физ.* ὁ ἀρνητικός ἠλεκτρισμός. ~**ть** *несов. в разн. знач.* ἀρνοῦμαι: ~ть винóвность ἀρνοῦμαι τήν ἐνοχή.

отрóг *м* ἡ διακλάδωση ὀροσειρᾶς.

óтроду *нареч. разг.* 1. (*о возрасте*): ребёнок лет пятú ~ παιδάκι πέντε χρονῶν· емý десять лет ~ εἶναι δέκα χρονῶν· 2. *с отриц.* (*никогда, ни разу за всю жизнь*) ποτέ στή ζωή μου.

отрóдье *с собир. презр.* ὁ σπόρος.

отрóсток *м* 1. ὁ βλαστός, τό βλαστάρι, ἡ ἀποφυάς· 2. *анат.* ἡ ἀπόφυσις: ~ слепóй кишкú ἡ σκωληκοειδής ἀπόφυσις.

óтрочес||кий *прил.* ἐφηβικός: ~ вóзраст *см.* óтрочество. ~**тво** *с* ἡ ἥβη, ἡ ἐφηβική ἡλικία.

отрубáть *несов.* ἀποκόπτω, κόβω: ~ гóлову ἀποκεφαλίζω, καρατομῶ.

óтруб||и *мн.* τό πίτυρα, τά πίτουρα: мукá из ~éй τό πιτυράλευρο[ν].

отрубúть *сов.* 1. *см.* отрубáть· 2. (*резко ответить*) *разг.* ἀπαντῶ ἀπότομα, ἀποκόβω.

отрыв *м* (*действие*) ἡ ἀπόσπαση[-ις], ὁ ἀποχωρισμός: ~ от землú *ав.* ἡ ἀπογείωση ἀεροπλάνου· учúться без ~а от прoизвóдства δουλεύω καί σπουδάζω· в ~е от масс ἀποσπασμένος ἀπό τίς μάζες.

отрывáть I *несов.* 1. κόβω, ξεκολλῶ (*мет.*), ἀποσπῶ: ~ пýговицу κόβω τό κουμπί· 2. (*взгляд и т. п.*) ξεκολλῶ, ἀποσπῶ· 3. (*разлучать*) χωρίζω: ~ от семьú χωρίζω ἀπό τήν οἰκογένεια· 4. (*отвлекать*) ἀποσπῶ: ~ от рабóты ἀποσπῶ ἀπό τήν δουλειά.

отрывáть II *несов. прям., перен.* ξεθαύω, ξεσκάβω, ξεχώνω.

отрыв||áться *несов.* 1. κόβομαι, ἀποσπῶμαι, ξεκολλῶ (*ἀμετ.*)· 2. (*переставать заниматься*) ἀποσπῶμαι· 3. (*терять связь*) ἀποσπῶμαι: ~ от масс ἀποσπῶμαι ἀπό τίς μάζες· самолёт ~áется от землú τό ἀεροπλάνο ἀπογειώνεται· ◇ не ~áясь χωρίς νά ἀποσπασθῶ.

отрывúст||ый *прил.* κοφτός, ἀπότομος: говорúть ~ыми фрáзами ὁμιλῶ μέ κοφτές φράσεις.

отрывнóй *прил.*: ~ календáрь ἡμερολόγιο σέ φύλλα.

отрыв||ок *м* τό ἀπόκομμα, τό κομμάτι, τό ἀπόσπασμα: ~ ромáна τό ἀπόσπασμα μυθιστορήματος· ~ки из óпер κομμάτια (*или* ἀποσπάσματα) ἀπό ὄπερες.

отрыгивать *несов.*, **отрыгнýть** *сов. разг.* ἐρεύγομαι, ρεύομαι/ ξερνῶ (*о детях*).

отрыжка *ж* τό ρέψιμο, ἡ εὐρυγή.

отрыть *сов. см.* отрывáть II.

отряд *м* 1. τό ἀπόσπασμα: партизáнский ~ τό παρτιζάνικο ἀπόσπασμα, τό ἀπόσπασμα ἀνταρτῶν· головнóй ~ *воен.* ἡ προφυλακή, ἡ ἐμπροσθοφυλακή· пионéрский ~ τό ἀπόσπασμα τῶν πιονέρων· передовóй ~ τό πρωτοπόρο ἀπόσπασμα· 2. *биол.* ἡ τάξις.

отрясáть *несов.*, **отрястú** *сов.* τινάζω, τραντάζω.

отряхивать *несов.*, **отряхнýть** *сов.* τινάζω, ἀποτινάσσω. ~**ся** τινάζομαι, ἀποτινάσσομαι.

отсадúть *сов.*, **отсáживать** *несов.* 1. (*растения*) μεταφυτεύω: ~ отвóдки καταβολιάζω· 2. (*ученика и т. п.*) βάζω σέ ἄλλη θέση.

отсáживаться *несов.* κάθομαι παράμερα, κάθομαι χωριστά ἀπό.

отсвéчива||ние *с* ἡ ἀναλαμπή, ἡ μαρμαρυγή, ἡ ἀντιλαμπή. ~**ть** *несов.* ἀντιλάμπω, ἀπαυγάζω.

отсекáть *несов.* ἀποκόβω, ἀποκόπτω: ~ гóлову ἀποκεφαλίζω, καρατομῶ.

отсéсть *сов. см.* отсáживаться.

отсéчь *сов. см.* отсекáть.

отсидéть *сов.* 1. (*до онемения*): ~ нó-

гу μοῦ μουδιάζει τό πόδι· 2. *см.* отсиживать 2.

отсиживать *несов.* 1. μένω, κάθομαι ὡς τό τέλος· 2. (*отбывать наказание*) *разг.* ἐκτίω: ~ свой срок ἐκτίω τήν ποινή μου.

отскакивать *несов.*, **отскочить** *сов.* 1. (*отпрыгивать*) ἀναπηδῶ, πετιέμαι πίσω, πηδῶ πίσω: ~ в сторону πετιέμαι στό πλάϊ· 2. (*отламываться, отрываться*) ξεκολλῶ (*άμετ.*), πέφτω: пуговица отскочила ἔπεσε τό κουμπί.

отслоение *с* (*действие*) ἡ ἀποκόλληση στρωμάτων, ἡ ἀποφλοίωση.

отслужить *сов.* 1. (*проработать какой-л. срок*) δουλεύω (ἕνα ὡρισμένο διάστημα), συμπληρώνω τόν χρόνο ὑπηρεσίας / *воен.* τελειώνω τήν θητεία μου· 2. (*о вещах*) ἔφαγα τό ψωμί μου· 3. *церк.* ψέλνω, ψάλλω, κάνω: ~ молебен ψέλνω δέηση.

отсоветовать *сов.* (*кому-л. что-л.*) ἀποτρέπω, δέν συμβουλεύω.

отсохнуть *сов.* *см.* отсыхать.

отсрочивать *несов.*, **отсрочить** *сов.* ἀναβάλλω / παρατείνω (*продлевать срок*): ~ платёж ἀναβάλλω τήν πληρωμή· ~ паспорт παρατείνω τό διαβατήριο.

отсрочк||а *ж* 1. (*действие*) ἡ ἀναβολή / ἡ παράτασή (προθεσμίας) (*на определённый срок*): дать (получить) ~у παίρνω (δίνω) ἀναβολή· 2. (*продление срока действия документа*) ἡ παράταση: ~ заграничного паспорта ἡ παράταση διαβατηρίου.

отстава||ние *с* ἡ ἀργοπορία, ἡ καθυστέρηση[-ις]. **~ть** *несов.* 1. *прям.*, *перен.* (*оставаться позади*) μένω πίσω, καθυστερῶ, ὑστερῶ: не ~ть от кого-л. *прям.*, *перен.* μένω πίσω, καθυστερῶ· ~ть от поезда χάνω τό τραῖνο· ~ть в выполнении плана καθυστερῶ στήν ἐκπλήρωση τοῦ πλάνου· 2. *перен.* καθυστερῶ, εἶμαι καθυστερημένος: ~ть в учёбе εἶμαι καθυστερημένος στά μαθήματα· ~ть в развитии εἶμαι καθυστερημένος στήν ἀνάπτυξή μου· ~ть от жизни μένω πίσω ἀπό τήν ζωή· 3. (*отделяться, отваливаться*) ἀποκολλῶμαι, ἀποσπῶμαι, ξεκολλῶ: обои отстают οἱ ταπετσαρίες ξεκολλοῦν· 4. (*о часах*) πηγαίνω πίσω· 5. (*отвыкать*) *уст.* ξεσυνηθίζω, ἐγκαταλείπω: ~ть от привычек ξεσυνηθίζω, κόβω τίς συνήθειες μου· 6. (*переставать надоедать*) *разг.* ἀφήνω ἥσυχο, παρατῶ: отстань от меня! παράτα με!

отстав||ить *сов.* 1. *см.* отставлять· 2. (*дать отставку*) *уст.* ἀποτάσσω, ἀποστρατεύω, ἀπολύω, παύω τῆς ὑπηρεσίας· 3. (*команда*) εἰς τόν καιρόν. **~ка** *ж* ἡ ἀπόλυση / ἡ παραίτηση[-ις], ἡ παύση[-ις] (*со службы*)/ ἡ ἀπόταξις, ἡ ἀποστράτευση[-ις] (*из армии*): офицер в ~ке ἀπόστρατος ἀξιωματικός· быть в ~ке εὑρίσκομαι ἐν ἀποστρατεία· подавать в ~ку ὑποβάλλω τήν παραίτησή μου, παραιτοῦμαι, καταθέτω τήν ἀρχή· выходить в ~ку ἀποστρατεύομαι· ◇ давать ~ку кому-л. παύω (*или* ἀπομακρύνω) κάποιον· получать ~ку у кого-л. χάνω τήν εὔνοια κάποιου. **~лять** *несов.* (*отодвигать*) ἀπομακρύνω, ἀποθέτω / βάζω κατά μέρος, βάζω στήν μπάντα (*в сторону*). **~ной** *прил.* (*о военных*) ἀπόστρατος, ἀπότακτος.

отстаивать *несов.* 1. ὑπερασπίζω, ὑπερασπίζομαι, προασπίζω / ὑποστηρίζω (*мнение и т. п.*)/ περιφρουρῶ (*завоевания и т. п.*): ~ свои права ὑπερασπίζω τά δικαιώματά μου· ~ дело мира ὑπερασπίζομαι τήν ὑπόθεση τῆς εἰρήνης· 2. (*простаивать на ногах*) στέκομαι ὡς τό τέλος.

отстаиваться *несов.* (*о жидкости*) κατασταλάζω, κατακαθίζω, ὑφιζάνω.

отстал||ость *ж* ἡ καθυστέρηση[-ις], ἡ ὀπισθοδρόμηση[-ις]. **~ый** *прил.* (*об уровне развития*) καθυστερημένος, ὀπισθοδρομικός: ~ые страны οἱ καθυστερημένες χῶρες.

отста||ть *сов.* *см.* отставать. **~ющий** 1. *прич.* *от* отставать· 2. *прил.* ὑστερῶν, καθυστερημένος: ~ющий участок работы ὁ καθυστερημένος τομέας τῆς δουλειᾶς· 3. *м* (*об ученике*) ὁ καθυστερημένος μαθητής.

отстёгивать *несов.*, **отстегнуть** *сов.* ξεκουμπώνω / ξεθηλυκώνω (*пуговицы*) / βγάζω (*крючок, пряжку*): ~ воротник ξεκουμπώνω (*или* ἀνοίγω) τόν γιακά μου. **~ся** ξεκουμπώνομαι / ξεθηλυκώνομαι (*о пуговицах*).

отстой *м* (*осадок*) ἡ ὑποστάθμη, τό κατακάθισμα, τό κατακάθι.

отстоять I *сов.* *см.* отстаивать.

отсто||ять II *несов.* (*быть на расстоянии*) εἶμαι ἀπομακρυσμένος, ἀπέχω: деревня ~ит от станции на километр τό χωριό ἀπέχει ἀπό τόν σταθμό ἕνα χιλιόμετρο.

отстояться *сов.* *см.* отстаиваться.

отстраивать *несов.* χτίζω, κτίζω, ἐγείρω, οἰκοδομῶ, ἀνοικοδομῶ: ~ здание κτίζω οἰκοδομή· **~ся** τελειώνω τό κτίσιμο τοῦ σπιτιοῦ μου (*заканчивать постройку*)/ ξαναχτίζω τό σπίτι μου (*вновь*).

отстран||ение *с* (*от должности и т. п.*) ἡ παύση[-ις], ἡ ἀπόλυση[-ις]. **~ить(ся)** *сов.* *см.* отстранять(ся). **~ять** *несов.* 1.

ἀπομακρύνω / παραμερίζω (*интригами*): ~ять чью-л. рýку παραμερίζω τό χέρι κάποιου· 2. *перен.* ἀπελαύνω: ~ять от себя́ все забóты ἀπαλλάσσομαι ἀπό ὅλες τίς φροντίδες· 3. (*от должности и т. п.*) παύω, ἀπολύω τῆς ὑπηρεσίας. ~яться 1. ἀπομακρύνομαι, ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ: ~яться от удáра ἀποφεύγω τό κτύπημα· 2. *перен.* (*уклоняться, избавляться от чего-л.*) παραιτοῦμαι, ἀποχωρῶ: ~яться от руковóдства παραιτοῦμαι ἀπό τήν καθοδήγηση.

отстрéливаться *несов.* ἀποκρούω μέ πυροβολισμούς, ἀντιπυροβολῶ.

отстригáть *несов.*, **отстри́чь** *сов.* κουρεύω (*или* κόβω) τά μαλλιά.

отстрóиться *сов. см.* отстрáивать(ся).

отступáть *несов.*, **отступи́ть** *сов.* 1. ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ: ~ на шаг κάνω ἕνα βῆμα πίσω· ~ с боя́ми ὑποχωρῶ μαχόμενος· 2. *перен.* (*уклоняться, отказываться*) παραιτοῦμαι ἀπό κάτι, ἀπαρνοῦμαι/παρανομῶ, παρεκκλίνω, παραβαίνω (*от правила, обычая и т. п.*): ~ пéред трýдностями ὑποχωρῶ μπροστά στίς δυσκολίες· ~ от свои́х взглядов παραβαίνω τίς ἀρχές μου· 3. (*от темы и т. п.*) ἐκτρέπομαι τοῦ θέματος. ~ся *разг.* 1. (*от чего-л.*) παραβαίνω (*от принципа*) / ἀθετῶ (*от слов, убеждений*): он от э́того не отстýпится σ'αὐτό δέν θά ὑποχωρήσει· ~ся от своегó прáва παραιτοῦμαι τοῦ δικαιώματός μου· 2. (*от кого-л.*) ἐγκαταλείπω, ὑποχωρῶ.

отступлéние *с* 1. *воен.* ἡ ὑποχώρηση[-ις], ἡ ὀπισθοχώρηση[-ις]: врéменное ~ ἡ προσωρινή ὑποχώρηση· 2. (*уклонение*) ἡ παρεκτροπή, ἡ παράβαση[-ις], τό παραμέρισμα: ~ от закóна (от прáвил) ἡ παράβαση τοῦ νόμου (τῶν κανόνων)· 3. *лит.* ἡ παρέκβαση[-ις].

отстýпни||к *м* ὁ ἀποστάτης, ὁ ἐξωμότης, ὁ παραβάτης. ~ческий *прил.* ἀποστατικός, ἐξωμοτικός. ~чество *с* ἡ ἀποστασία, ἡ ἀλλαξοπιστία, ἡ ἀποσκίρτηση[-ις].

отступн||óй *прил.*: ~ы́е дéньги ἡ χρηματική ἀποζημίωση γιά μή ἐκτέλεση συμφώνου· ◇ дать ~óго πληρώνω ἀποζημίωση.

отсýтств||ие *с* 1. (*чего-л.*) ἡ ἔλλειψη, ἡ ἀπουσία: ~ дéнег ἡ ἀπουσία χρημάτων· ~ спрóса ἡ ἀζητησία· ~ состáва преступлéния *юр.* ἡ ἔλλειψις στοιχείων ἐνοχῆς· ~ вóли (довéрия) ἡ ἔλλειψη θελήσεως (ἐμπιστοσύνης)· ~ кори́сти ἡ ἀνιδιοτέλεια· за ~ием *канц.* ἕνεκα ἐλλείψεως· в слýчае ~ия ἐν ἐλλείψει· 2. (*кого-л.*) ἡ ἀπουσία: быть в ~ии ἀπουσιάζω· в моё ~ ἐν ἀπουσίᾳ μου. ~овать *несов.* λείπω / ἀπουσιάζω (*тк. о людях*). ~ующий 1. *прич. от* отсýтствовать· 2. *прил.*: ~ующий взгляд τό ἀπλανές βλέμμα· 3. *м* ὁ ἀπών, ὁ ἀπουσιάζων.

отсчитáть *несов.*, **отсчи́тывать** *сов.* μετρῶ, λογαριάζω.

отсылáть *несов.* 1. (*посылать*) στέλνω, ἀποστέλλω / στέλνω πίσω (*обратно*)· 2. (*к источнику, книге и т. п.*) παραπέμπω: ~ читáтеля к предыдýщему нóмеру журнáла παραπέμπω τόν ἀναγνώστη στό προηγούμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ.

отсы́лка *ж* 1. (*отправка*) ἡ ἀποστολή / ἡ ἐπιστροφή πράγματος (*обратно*)· 2. (*ссылка на источник и т. п.*) ἡ παραπομπή.

отсы́пать *сов.*, **отсыпáть** *несов.* 1. (*насыпать*) χύνω, ρίχνω: ~ мукý в мешóк ρίχνω στό τσουβάλι ἀλεύρι· 2. (*убавлять*) βγάζω: ~ мукý из мешкá βγάζω ἀλεύρι ἀπό τό τσουβάλι.

отсыпáться I *несов.* χύνομαι, εἶμαι χυμένος.

отсыпáться II *несов.* χορταίνω ὕπνο (ὕστερα ἀπό ἀϋπνία, ξενύχτι κ.λ.π.): ~ пóсле дорóги χορταίνω ὕπνο μετά τό ταξίδι.

отсы́паться *сов. см.* отсыпáться I.

отсыревáть *несов.* ὑγραίνω, νοτίζω / εἶμαι ὑγρός (*тк. о стенах*).

отсырé||лый *прил.* ὑγρός, νοτερός, ὀγρός. ~ть *сов. см.* сырéть *и* отсыревáть.

отсыхáть *несов.* 1. (*о частях растения*) ξεραίνομαι· 2. (*о частях тела*) παραλύω.

отсю́да *нареч. в разн. знач.* ἀπό δῶ, ἀπ' ἐδῶ: ~ до реки́ два киломéтра ἀπ' ἐδῶ ὡς τόν ποταμό εἶναι δύο χιλιόμετρα· ~ и досю́да ἀπ' ἐδῶ ὡς ἐκεῖ· убирáйтесь вон ~! ἀδειάστε μου τόν τόπο!· ~ мóжно заключи́ть слéдующее ἀπ' ἐδῶ μποροῦμε νά συμπεράνουμε τό ἑξῆς.

оттáивать *несов.* ξεπαγώνω (*ἀμετ.*), λυώνω.

оттáлкива||ть *несов.* 1. ἀπωθῶ, σπρώχνω, σκουντῶ· 2. *перен.* ἀπωθῶ, ἀποκρούω. ~ться ἀποθοῦμαι, κάνω πίσω. ~ющий 1. *прич. от* оттáлкивать· 2. *прил.* ἀποκρουστικός, ἀντιπαθής, ἀντιπαθητικός / ἀηδής (*отвратительный*).

оттáчивать *несов.* 1. ἀκονίζω, τροχίζω, ἀκονῶ/ ὀξύνω (*заострять*): ~ топóр ἀκονίζω τό τσεκούρι· ~ орýжие ἀκονίζω τά ὅπλα· ~ карандáш ξύνω τό μολύβι· 2. *перен.* (*стиль*) τορνεύω.

оттáять *сов. см.* оттáивать.

оттенйть *сов. см.* оттенять.

оттён||ок *м прям., перен.* ἡ ἀπόχρωση, ἡ χροιά, ὁ χρωματισμός: голубой цвет разных ~ков γαλάζιο χρῶμα διαφόρων ἀποχρώσεων· ~ки в значении слова οἱ ἀποχρώσεις τῆς σημασίας τῆς λέξης· говорить с ~ком иронии ὁμιλῶ μέ εἰρωνικό τόνο.

оттенять *несов.* 1. *жив.* (φωτο)σκιάζω· 2. *перен.* τονίζω, ὑπογραμμίζω (*подчёркивать*)/ χρωματίζω (*в музыкальном произведении*).

оттепель *ж* τό λυώσιμο τῶν πάγων: наступила ~ ἄρχισαν νά λυώνουν τά χιόνια.

оттерéть *сов. см.* оттирать.

оттеснйть *сов.*, **оттеснять** *несов.* ἀπωθῶ: ~ неприятеля ἀπωθῶ τόν ἐχθρό.

оттирáть *несов.* 1. (*очищать*) καθαρίζω, ἐξαλείφω: ~ пятно καθαρίζω τήν κηλίδα, βγάζω τόν λεκέ· ~ грязь с чего-л. καθαρίζω (τρίβοντας) τήν λάσπη· 2. (*возвращать чувствительность*) συνεφέρω τρίβοντας, τρίβω γιά νά συνεφέρω: ~ руки снегом τρίβω τά χέρια μου μέ χιόνι γιά νά τά συνεφέρω· 3. (*оттеснять*) *разг.* ἀπωθῶ / σπρώχνω πίσω (*назад*).

оттиск *м* 1. (*отпечаток*) τό ἀποτύπωμα· 2. *полигр.* τό δοκίμιο[ν]: корректурный ~ τό τυπογραφικό δοκίμιο· 3. (*сброшюрованная статья из журнала*) ἡ χωριστή ἐκτύπωση ἄρθρου, τό δοκίμιο, ἡ τύπωση, ἡ ἐκτύπωση.

оттйскивать *несов.* 1. (*оттеснять*) *разг.* ἀπωθῶ, σπρώχνω· 2. (*оставлять отпечаток, след чего-л.*) ἀφήνω ἴχνη· 3. *полигр.* τυπώνω, ἐκτυπῶ, σταμπάρω.

оттйснуть *сов. см.* оттискивать.

оттогó *нареч.* γιαυτό τόν λόγο: ~ что ἐπειδή.

оттолкнýть(ся) *сов. см.* отталкивать (-ся).

оттопыривать *несов.*, **оттопырить** *сов.* φουσκώνω (*μετ.*): ~ губы φουσκώνω τά χείλια μου. ~**ся** φουσκώνω (*ἀμετ.*)

отторгáть *несов.*, **отторгнуть** *сов.* προσαρτῶ: ~ чужие земли προσαρτῶ ξένα ἐδάφη.

отточйть *сов. см.* оттачивать.

оттýда *нареч.* (ἀπό) ἐκεῖ, ἀπ' αὐτοῦ.

оття||гивать *несов.* 1. τραβῶ κατά μέρος, σύρω κατά μέρος (*в сторону*) / τραβῶ πίσω, σύρω πίσω (*назад*): ~ курок σηκώνω τόν πετεινό· ~ войска ἀποσύρω τά στρατεύματα· 2. (*на более поздний срок*) ἀναβάλλω, τραινάρω, βραδύνω· 3. *тех.* (*путём ковки*) τραβῶ· ◇ ~ время κερδίζω χρόνο. ~**жка** *ж* 1. (*замедление, проволочка*) *разг.* ἡ ἀναβολή, τό τραινάρισμα, ἡ ἀργοπορία· 2. *мор.* (*трос*) ἡ γούμενα. ~**нýть** *сов. см.* оттягивать.

отумáнивать *несов.*, **отумáнить** *сов. прям., перен.* σκοτίζω, θολώνω (*μετ.*): ~ рассудок θολώνω τό λογικό· отуманенный вином ζαλισμένος ἀπ' τό κρασί. ~**ся** *прям., перен.* σκοτίζομαι, θολώνω (*ἀμετ.*).

отупé||лый *прил.* ἀναίσθητος, ἀποβλακωμένος, ἀποκτηνωμένος: ~ взгляд τό ἠλίθιο βλέμμα. ~**ние** *с* ἡ ἀποκτήνωση, ἡ ἀποβλάκωση, ἡ ἀναιθησία. ~**ть** *сов.* ἀποβλακώνομαι, ἀποκτηνώνομαι.

отуч||áть *несов.* κάνω νά κόψει τήν συνήθεια: он ~ил меня от курения μέ ἔμαθε νά κόψω τό κάπνισμα. ~**áться** *несов.* (*от чего-л.*) ξεμαθαίνω, ἀπεθίζομαι, κόβω (συνήθεια): ~аться курить κόβω τό κάπνισμα.

отучйться *сов.* 1. *см.* отучаться· 2. (*кончить учение*) *разг.* τελειώνω τίς σπουδές μου, ἀποφοιτῶ.

отхáживать *несов.* (*тщательным уходом*) *разг.* συνεφέρνω (μέ τήν περιποίηση): ~ больного συνεφέρνω τόν ἄρρωστον.

отхáрк||ать *сов. см.* отхаркивать. ~**ивание** *с* τό φτύσιμο, ἡ ἀπόχρεμψη[-ις]. ~**ивать** *несов.* ἀποχρέμπ(τ)ομαι, φτύνω, πτύω.

отхóд *м* 1. (*отправление, отбытие*) ἡ ἀναχώρηση[-ις], ἡ ἀπέλευση (*поезда*) / ὁ ἀπόπλους (*судна*)· 2. *воен.* (*отступление*) ἡ ὑποχώρηση[-ις], ἡ ὀπισθοχώρηση[-ις]· 3. *перен.* ἡ ἀπομάκρυνση[-ις] / ἡ παρεκτροπή (*отклонение*).

отходйть I *несов.* 1. ἀπομακρύνομαι/ παραμερίζω (*ἀμετ.*) (*в сторону*)/ ἀναχωρῶ, ξεκινῶ (*о поезде*) / ἀποπλέω (*о пароходе*)· 2. (*отклоняться*) παρεκκλίνω, ξεκόβω: ~ от темы παρεκκλίνω (*или* παρεκβαίνω) ἀπό τό θέμα· ~ от прежних взглядов ἐγκαταλείπω τίς παληές μου ἀντιλήψεις· ~ от старых друзей ξεκόβω (*или* ἀπομακρύνομαι) ἀπό τούς παληούς φίλους· ~ от дел ἀποσύρομαι ἀπό τίς ὑποθέσεις· 3. (*отставать*) ξεκολλῶ: обои отошли от стены ἡ ταπετσαρία τοῦ τοίχου ξεκόλλησε· 4. (*исчезать — о пятне*) ἐξαλείφομαι, βγαίνω: пятно не отходит ὁ λεκές δέν βγένει· 5. (*приходить в нормальное состояние*) συνέρχομαι· 6. (*умирать*) *уст.* ἐκπνέω, ἀποθνήσκω: ~ в вечность ἀπέρχομαι εἰς τάς αἰωνίους μονάς· ◇ ~ ко сну ἀποκοιμοῦμαι· ~ в прошлое παρέρχομαι· праздники отошли πέρασαν οἱ γιορτές.

отходйть II *сов. см.* отхаживать.

отхóдчив||ость *ж* ἡ ἀμνησικακία, ἡ

ὑποχωρητικότητα. ~ый *прил.* ἀμνησίκακος, ὑποχωρητικός: ~ый человéк ἀμνησίκακος ἄνθρωπος.

отхóды *мн.* τά ἀπορρίμματα, τά ἀπομεινάρια: ~ произвóдства τά ὑπολείμματα τῆς παραγωγῆς, τά ὑποπροϊόντα.

отхóж||ий *прил.*: ~ прóмысел ἡ προσωρινή ἐργασία τῶν χωρικῶν, ἡ δουλειά τοῖς καιροῖς· ~ее мéсто (*убóрная*) *разг.* τό ἀποχωρητήριο, ὁ ἀπόπατος.

отцá *род.*, *вин. п. от* отéц.

отцвести́ *сов.*, **отцветáть** *несов.* 1. ἀπανθῶ, ἀπανθίζω· 2. *перен.* μαραίνομαι, φθίνω.

отцепи́ть *сов.*, **отцепля́ть** *несов.* ἀποσυνδέω, διαχωρίζω (*прицéпленное*) /βγάζω, ξεκαρφιτσώνω, ξεκρεμῶ (*зацепи́вшееся*): ~ вагóн ἀποσυνδέω τό βαγόνι. ~ся 1. ἀποσπῶμαι, διαχωρίζομαι, ξεγαντζώνομαι· 2. *перен.* (*оставля́ть в покóе*) *разг.* παρατῶ κάποιον, ἀφήνω κάποιον ἥσυχο.

отцеуби́й||ство *с* ἡ πατροκτονία. ~ца *м*, *ж* ὁ, ἡ πατροκτόνος.

отцóв||ский *прил.* πάτριος, πατρικός, πατρογονικός: ~ские чýвства τά πατρικά αἰσθήματα· по ~скóй ли́нии ἀπό τή μεριά τοῦ πατέρα. ~ство *с* ἡ πατρότης.

отчáива||ться *несов.* ἀπελπίζομαι: я не ~юсь δέν ἀπελπίζομαι.

отчáливать *несов.*, **отчáлить** *сов.* *мор.* ἀπαίρω, σαλπάρω, ἀποπλέω.

отчáсти *нареч.* ἐν μέρει, μερικά[-ῶς]: он прав тóлько ~ ἔχει δίκαιο μόνο ἐν μέρει.

отчáяни||е *с* ἡ ἀπόγνωση[-ις], ὁ ἀπελπισμός, ἡ ἀπελπισία: приходи́ть, впадáть в ~ πέφτω σέ ἀπελπισία· говори́ть с ~ем в гóлосе μιλῶ μέ ἀπελπισμένη φωνή.

отчáянн||о *нареч.* 1. ἀπεγνωσμένα[-ως]· 2. (*óчень*) φοβερά, φρικτά: онá ~ (плóхо) вы́глядит ἔχει φοβερή ὄψη. ~ый *прил.* 1. ἀπεγνωσμένος, γεμᾶτος ἀπόγνωση· 2. (*безвы́ходный*) *разг.* ἀπελπιστικός: ~ое положéние ἡ ἀπελπιστική κατάσταση· 3. (*безрассýдно смéлый*) παράτολμος, ἀπερίσκεπτος, ριψοκίνδυνος: ~ый человéк ὁ ριψοκίνδυνος ἄνθρωπος· 4. (*со стрáстью отдаю́щийся чему-л.*) δεινός, μανιώδης: ~ый картёжник ὁ δεινός χαρτοπαίκτης· 5. (*чрезвычáйный, си́льный*) *разг.* φρικτός, φοβερός: ~ая боль ὁ φρικτός πόνος· ◇ окáзывать ~ое сопротивлéние προβάλλω ἀπεγνωσμένη ἀντίσταση· ~ая погóда ὁ παλιόκαιρος, ὁ ἄθλιος καιρός.

отчáяться *сов. см.* отчáиваться.

отчегó *нареч.* γιατί, διατί: ~ он не пришёл? διατί δέν ἦλθε;· не знáю, ~ он не пришёл δέν ξέρω, γιατί δέν ἦλθε· вот ~... νά γιατί..., ἰδού διατί...

отчегó-либо, отчегó-нибудь *нареч.* διά κάποιον λόγο[ν], γιά κάποια αἰτία.

отчегó-то *нареч.* γιά κάποιο[ν] λόγο: он ~ не яви́лся вóвремя γιά κάποιον λόγο δέν ἦλθε ἔγκαιρα.

отчекáнивать *несов.*, **отчекáнить** *сов.* 1. κόβω, κόπτω, χαράσσω· 2. *перен.* (*словá*) ἐκστομίζω, προφέρω, τονίζω.

отчёркивать *несов.*, **отчеркнýть** *сов.* σημειῶ, σημειώνω, μαρκάρω: ~ карандашóм σημειώνω μέ τό μολύβι.

óтчество *с* τό πατρώνυμο[ν], τό πατρικό ὄνομα, τό ὄνομα τοῦ πατέρα: и́мя и ~ τό ὄνομα καί τό πατρώνυμο.

отчёт *м* ὁ ἀπολογισμός, ἡ ἔκθεση[-ις], ἡ λογοδοσία / τά πρακτικά (*съéзда и т. п.*): фина́нсовый ~ ὁ οἰκονομικός ἀπολογισμός· давáть комý-л. ~ в чём-л. δίνω λογαριασμό σέ κάποιον γιά κάτι· давáть ~ в свои́х постýпках δίνω λόγο γιά τίς πράξεις μου· ◇ дать себé ~ συναισθάνομαι, ἀντιλαμβάνομαι· не давáя себé ~а χωρίς νά σκεφθῶ, ἀστόχαστα, ἀπερίσκεπτα· брать дéньги под ~ παίρνω χρήματα ἐπί ἀποδόσει λογαριασμοῦ.

отчётлив||ость *ж* ἡ καθαρότητα[-ης], ἡ εὐκρίνεια, ἡ σαφήνεια: ~ пóчерка, письмá τό εὐανάγνωστο τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρα. ~ый *прил.* καθαρός, εὐκρινής, σαφής / εὐδιάκριτος (*хорошó различи́мый*): ~ое произношéние ἡ καθαρή προφορά· имéть ~ое представлéние о чём-л. ἔχω σαφή ἀντίληψη γιά κάτι.

отчётн||ость *ж* 1. τό σύστημα τῆς λογοδοσίας· 2. (*документáция*) τά λογιστικά ἔγγραφα. ~ый *прил.* 1.: ~ый год τό ἔτος χρήσεως· ~ый перéиод ἡ τρέχουσα περίοδος, ἡ περίοδος χρήσεως· 2. (*о собрáнии и т. п.*) ἀπολογιστικός.

отчи́зна *ж поэт.* ἡ πατρίδα, ἡ πατρίς.

óтчим *м* ὁ πατρυιός, ὁ μητρυιός.

отчислéние *с* 1. (*дéйствие*) ἡ χορήγηση κονδυλίου, ἡ ψήφιση ἑνός ποσοῦ· 2. (*сýмма*) ἡ χορηγία· 3. (*увольнéние*) ἡ διαγραφή, ἡ ἀπόλυση.

отчи́слить *сов.*, **отчисля́ть** *несов.* 1. (*вычитáть*) ἀφαιρῶ, ὑφαιρῶ· 2. (*увольня́ть*) διαγράφω, ἀπολύω, ἀποβάλλω: ~ из шкóлы ἀποβάλλω ἀπό τό σχολεῖο.

отчи́стить(ся) *сов. см.* отчищáть(ся).

отчитáть(ся) *сов. см.* отчи́тывать(ся).

отчи́тывать *несов. разг.* μαλλώνω, κατσαδιάζω: ~ за шáлость μαλλώνω γιά τίς ἀταξίες.

отчи́тываться *несов.* (*в чём-л.*) δίνω λογαριασμό, λογοδοτῶ

отчищáть *несов.* καθαρίζω / βγάζω, ἐξαλείφω (*пятно и т. п.*) / βουρτσίζω (*щёткой*): ~ грязь καθαρίζω τίς λάσπες. **~ся** καθαρίζομαι.

отчужд||áть *несов. юр.* ἀπαλλοτριώνω. **~éние** *с* 1. *юр.* ἡ ἀπαλλοτρίωση[-ις]· 2. (*отделение*) ἡ ἀποξένωση[-ις], ἡ ἀπομάκρυνση[-ις], ἡ ἀπομόνωση[-ις]· ◇ полосá ~éния *ж.-д.* ἡ σιδηροδρομική ζώνη.

отшатнýться *сов.*, **отшáтываться** *несов.* 1. ἀποτραβιέμαι, κάνω πίσω, ὀπισθοχωρῶ· 2. *перен.* ἀποτραβιέμαι, ξεκόβω, ἀπομακρύνομαι.

отшвы́ривать *несов.*, **отшвырнýть** *сов.* πετῶ κάτι πέρα.

отшéльник *м прям., перен.* ὁ ἐρημίτης, ὁ ἀσκητής, ὁ ἀναχωρητής.

отшибáть *несов.*, **отшибúть** *сов. разг.* 1. (*отбрасывать ударом*) ἀποκρούω· 2. (*повреждать*) χτυπῶ, μωλωπίζομαι: ~ себé рýку χτυπῶ τό χέρι μου· 3. (*отламывать, откалывать*) σπάζω· ◇ отшибúть охóту к чемý-л. κόβω τήν ὄρεξη γιά κάτι, ξεμαθαίνω· пáмять отшиблó χάνω τό μνημονικό, ξεχνάω.

отшлифовáть *сов.*, **отшлифóвывать** *несов.* 1. γυαλίζω, στιλβώνω, λειαίνω, τορνεύω· 2. *перен.* (*стиль и т. п.*) τορνεύω.

отщепéнец *м* ὁ ἐξωμότης, ὁ ἀποστάτης.

отщипнýть *сов.*, **отщи́пывать** *несов.* ἀποσπῶ τσιμπώντας, τσιμπῶ.

отъéз||д *м* ἡ ἀναχώρηση[-ις] (μέ μεταφορικό μέσο). **~жáть** *несов.* 1. (*отправляться*) ἀναχωρῶ, φεύγω, μισεύω· 2. (*на какое-л. расстояние*) ἀπομακρύνομαι: ~жáть от стáнции ἀπομακρύνομαι ἀπ' τόν σταθμό. **~жáющий** 1. *прич. от* отъезжáть· 2. *м* ὁ ἀναχωρῶν.

отъéхать *сов. см.* отъезжáть.

отъя́вленный *прил.* πατενταρισμένος, μέ πατέντα, διαβόητος, μεγάλος: ~ негодя́й μεγάλος παλιάνθρωπος· ~ жýлик κατεργάρης μέ πατέντα, ἀρχικατεργάρης.

отыгрáть *сов.*, **оты́грывать** *несов.* (*проигранное*) ξανακερδίζω, παίρνω πίσω τά χαμένα. **~ся** (ξανα)κερδίζω τά χαμένα (στό παιγνίδι), βγάζω τά χαμένα (στό παιγνίδι).

отыскáть *сов.*, **оты́скивать** *несов.* ψάχνω καί βρίσκω, βρίσκω (*найти потерянное*)/ ἀνακαλύπτω (*обнаруживать*). **~ся** βρίσκομαι, εὑρίσκομαι.

отяготúть *сов.*, **отягощáть** *несов.* φορτώνω, (ἐπι)βαρύνω, δίνω βάρος.

отягч||áть *несов.* (ἐπι)βαρύνω, χειροτερεύω (*мет.*), ἐπιδεινώνω: ~ свою винý ἐπιδεινώνω τό σφάλμα μου. **~áющий** *прич.*: ~áющие винý обстоя́тельства *юр.* τά ἐπιβαρυντικά, οἱ ἐπιβαρυντικές. **~и́ть** *сов. см.* отягчáть.

офицéр *м* ὁ ἀξιωματικός: млáдший ~ ὁ ὑπαξιωματικός· стáрший ~ ὁ ἀνώτερος ἀξιωματικός· дежýрный ~ ὁ ἀξιωματικός τῆς ὑπηρεσίας· ~ в отстáвке ὁ ἀπόστρατος ἀξιωματικός· ~ запáса ὁ ἔφεδρος ἀξιωματικός. **~ский** *прил.* τῶν ἀξιωματικῶν: ~ский (комáндный) состáв οἱ διοικητές ἀξιωματικοί· ~ское звáние ὁ βαθμός τοῦ ἀξιωματικοῦ.

официáльн||ый *прил. в разн. знач.* ἐπίσημος: ~ое лицó τό ἐπίσημο πρόσωπο· ~ое заявлéние ἡ ἐπίσημη δήλωση· ~ые дáнные τά ἐπίσημα στοιχεῖα· ~ тон τό ἐπίσημο ὕφος.

официáнт *м* ὁ σερβιτόρος, τό γκαρσόνι. **~ка** *ж* ἡ σερβιτόρα.

официóз *м* τό ἡμιεπίσημο ὄργανο. **~ный** *прил.* ἡμιεπίσημος.

офóрмить(ся) *сов. см.* оформля́ть(ся).

оформлéние *с* 1. (*внешний вид*) ἡ διακόσμηση[-ις]: сцени́ческое ~ ἡ σκηνογραφία, ὁ σκηνικός διάκοσμος, τό ντεκόρ· худóжественное ~ ἡ καλλιτεχνική διακόσμηση, ἡ φιλοτέχνηση· музыкáльное ~ ἡ μουσική· 2. (*действие*) ἡ τακτοποίηση[-ις], ἡ διενέργεια τῶν διατυπώσεων.

оформля́ть *несов.* 1. ἐπιμελοῦμαι, διακοσμῶ: ~ кни́гу ἐπιμελοῦμαι (*или* διακοσμῶ) βιβλίο· 2. (*документы, договор и т. п.*) κάνω τά χαρτιά, κάνω τίς διατυπώσεις. **~ся** (*на работу и т. п.*) *разг.* τακτοποιοῦμαι σέ δουλειά.

ох *межд.* ὤ!, ὤχ!, ἄχ!

охáивать *несов. разг.* κατηγορῶ, συκοφαντῶ, κακολογῶ.

óханье *с разг.* ὁ στεναγμός, ὁ στόνος.

охáпк||а *ж* ἡ ἀγκαλιά· ◇ взять в ~у *разг.* ἀρπάζω στήν ἀγκαλιά μου.

охарактеризовáть *сов.* χαρακτηρίζω.

óхать *несов.* βογγάω, στενάζω.

охáять *сов. см.* охáивать.

охвáт *м* 1. (*вовлечение*) τό πιάσιμο, τό ἀγκάλιασμα· 2. *воен.* ἡ ὑπερφαλάγγισις.

охватúть *сов.*, **охвáтывать** *несов.* 1. ἀγκαλιάζω, πιάνω· 2. (*о страхе, тоске и т. п.*) καταλαμβάνω, κυριεύω, πιάνω: егó охвати́л страх τόν ἔπιασε (*или* τόν κυρίευσε) φόβος· 3.. (*взором, умом и т. п.*) ἀγκαλιάζω· 4. (*вовлекать*) *разг.* συμπεριλαμβάνω· 5. *воен.* ὑπερφαλαγγίζω.

охладевáть *несов.*, **охладéть** *сов.* κρυώνω, χάνω τό ἐνδιαφέρον γιά κάτι (*к чему-л.*)/ ψυχραίνομαι (*к кому-л.*).

охладúть(ся) *сов. см.* охлаждáть(ся).

охлажд||áть *несов.* 1. (*остужать*) ψυχραίνω, κρυώνω, ψύχω· 2. *перен.* ἐλαττώ-

νω, μετριάζω, περιορίζω: ~ пыл μετριάζω τόν ζῆλο. ~аться 1. ψυχραίνομαι, κρυώνω, ψύχομαι· 2. *перен.* ἐλαττώνομαι, μετριάζομαι. ~ение *с* 1. ἡ ψύξη· 2. *перен.* ἡ ψύχρανση, ἡ ψυχρότητα.

охмелеть *сов.* ἔρχομαι στό κέφι, μεθάω ἐλαφρά.

охнуть *сов. см.* охать.

охот||а I *ж* (*на кого-л., за кем-л.*) τό κυνήγι[ον], ἡ θήρα: ~ на медведя, ~ за медведем τό κυνήγι ἀρκούδας· ходить на ~у πηγαίνω κυνήγι.

охот||а II *ж* (*желание*) ἡ ἐπιθυμία, ἡ διάθεση, ἡ ὄρεξη: делать что-л. по своей ~е κάνω κάτι μέ τή θέλησή μου· ~ к чтению ἡ ὄρεξη γιά διάβασμα· ~ пуще неволи *посл.* ἡ καλή θέλησις κατανικάει τά προσκόμματα· отнимать всякую ~у κόβω κάθε ὄρεξη· ◇ ~ тебе спорить с ним! τί θές καί τά βάζεις μ' αὐτόνε!

охотиться *несов.* 1. κυνηγῶ, θηρεύω: ~ за зайцами κυνηγῶ λαγούς· 2. *перен.* κυνηγῶ, ψάχνω: ~ за редкой книгой κυνηγῶ σπάνιο βιβλίο.

охотник I *м* ὁ κυνηγός· ◇ морской ~ τό καταδιωκτικό ὑποβρυχίων.

охотник II *м* 1. (*любитель*) ὁ μερακλῆς: быть ~ом до чего-л. *уст.* εἶμαι μερακλῆς σέ κάτι, ἔχω μανία σέ κάτι· быть ~ом до книг ἔχω μανία στά βιβλία· 2. (*доброволец*) ὁ ἐθελοντής: вызвать ~ов в разведку καλῶ ἐθελοντές γιά ἀνίχνευση.

охотничий||ий *прил.* κυνηγετικός, θηρευτικός: ~ья собака ὁ κυνηγετικός σκύλος, ὁ θηρευτικός κύων, τό κυνηγόσκυλο, τό λαγωνικό· ~ье ружьё τό κυνηγετικό ὅπλο· ◇ ~ьи рассказы τά παραμύθια τῶν κυνηγῶν.

охотно *нареч.* πρόθυμα, προθύμως, εὐχαρίστως: я ~ это сделаю θά τό κάμω εὐχαρίστως.

охра *ж* ἡ ὤχρα.

охран||а *ж* 1. (*действие*) ἡ (δια)φύλαξη[-ις], ἡ (περι)φρούρηση[-ις], ἡ προστασία: ~ социалистической собственности ἡ φύλαξη τῆς σοσιαλιστικῆς ἰδιοκτησίας· ~ труда ἡ προστασία τῆς ἐργασίας· 2. (*стража*) ἡ φρουρά, ἡ συνοδεία, ἡ κουστωδία: личная ~ ἡ σωματοφυλακή· береговая ~ ἡ ἀκτοφυλακή· под ~ой μέ φρουράν.

охранение *с воен.* ἡ φύλαξη[-ις], ἡ φρούρηση[-ις], ἡ προστασία: боевое ~ ἡ προφυλακή, τά προωθημένα φυλάκια.

охранить *сов. см.* охранять.

охранн||ый *прил.* προστατευτικός: ~ая грамота τό ἀσφάλιο[ν], τό πιστοποιητικό προστασίας.

охранять *несов.* φυλαγω, (περι)φρουρῶ, προστατεύω: ~ мир περιφρουρῶ τήν εἰρήνη.

охрип||нуть *сов.* βραχνιάζω. ~ший *прич. и прил.* βραχνός, βραχνιασμένος, βραγχώδης.

охроме́ть *сов. разг.* κουτσαίνομαι.

оцарапать *сов.* γρατσουνίζω, τσαγκρουνίζω, τσουγγρανίζω. ~ся γρατσουνίζομαι, τσαγκρουνίζομαι, τσουγγρανίζομαι.

оценивать *несов.*, **оценить** *сов.* 1. ἐκτιμῶ, διατιμῶ, ὑπολογίζω τήν ἀξία / ὁρίζω τήν τιμήν (*назначать цену*): ~ лошадь ὁρίζω τήν τιμή τοῦ ἀλόγου· ~ товар διατιμῶ τό ἐμπόρευμα· ~ имущество ἐκτιμῶ τήν περιουσία· 2. *перен.* κρίνω, ἐκτιμῶ: ~ чей-л. поступок κρίνω τήν πράξη κάποιου· ~ по достоинству κρίνω ὅπως τοῦ ἀξίζει· ~ обстановку, положение σταθμίζω τήν κατάσταση.

оцен||ка *ж* 1. ἡ ἐκτίμηση[-ις], ἡ διατίμηση[-ις]: производить ~ку ἐκτιμῶ, διατιμῶ· 2. *перен.* ἡ ἐκτίμηση[-ις], ἡ ἀξιολόγηση[-ις]: давать высокую ~ку ἐκτιμῶ πολύ. ~очный *прил.* ἐκτιμητικός: ~очная комиссия ἡ ἐκτιμητική ἐπιτροπή, ἡ ἐπιτροπή διατίμησης. ~щик *м* ὁ ἐκτιμητής.

оцепене́||лый *прил.* μουδιασμένος, μαργωμένος, ναρκωμένος, κατάπληκτος / ἐμβρόντητος (*поражённый*). ~ние *с* τό μούδιασμα, τό μάργωμα, ἡ νάρκη / τό μαρμάρωμα (*остолбенение*). ~ть *сов. см.* цепенеть.

оцеп||ить *сов. см.* оцеплять. ~ление *с* ἡ περικύκλωση[-ις]. ~лять *несов.* περικυκλώνω, περιβάλλω.

оцинковать *сов.*, **оцинковывать** *несов.* ἐπιψευδαργυρώνω, σκεπάζω μέ τσίγκο / γαλβανίζω (*электролитическим способом*).

очаг *м* 1. ἡ ἑστία, τό τζάκι· 2. *перен.* (*рассадник, источник*) ἡ ἑστία: ~ заразы ἡ μολυσματική ἑστία, ἡ ἑστία μολύνσεως· ◇ домашний ~ ἡ ἑστία, ἡ οἰκογενειακή ἑστία.

очаровани||е *с* ἡ γοητεία, ἡ μαγεία, τό θέλγητρο[ν]: поддаться ~ю μαγεύομαι, γοητεύομαι.

очарованный *прич. и прил.* μαγεμένος, καταγοητευμένος.

очаровательный *прил.* γοητευτικός, μαγευτικός, θελκτικός.

очаровать *сов.*, **очаровывать** *несов.* γοητεύω, μαγεύω.

очевидец *м* ὁ αὐτόπτης.

очевидн||о 1. *предик. безл.* προφανῶς, ὁλοφάνερα, καταφανῶς: это ~ εἶναι ὁλο-

φάνερο, εἶναι καταφανές· 2. *вводн. сл.* εἶνε σίγουρο ὅτι: он, ~, согласи́тся εἶνε σίγουρο ὅτι θά συμφωνήσει. **~ость** *ж* τό προφανές, τό ὁλοφάνερο, τό καταφανές. **~ый** *прил.* προφανής, ὁλοφάνερος, πρόδηλος, καταφανής, ὀφθαλμοφανής: ~ый факт τό ὁλοφάνερο γεγονός.

о́чень *нареч.* πολύ: ~ широ́кий πολύ φαρδύς· ~ чи́стый πεντακάθαρος, πολύ καθαρός· ~ хи́трый παμπόνηρος· ~ ма́ло πολύ λίγο· ~ мно́го πάρα πολύ· ~ бы́стро πολύ γρήγορα· не ~ хорошо́ ὄχι πολύ καλά· не ~ ὄχι καί τόσο.

очередн||о́й *прил.* 1. (*стоящий на очереди*) ἄμεσος: ~а́я зада́ча τό ἄμεσο καθῆκον· 2. (*следующий, ближайший*) ἑπόμενος, προσεχής· 3. (*обычный*) τακτικός / νέος, κανονικός (*повторяющийся, возникающий время от времени*): ~ о́тпуск ἡ κανονική ἄδεια ἀναπαύσεως· ~ сканда́л ἄλλο ἕνα σκάνδαλο· состоя́лся ~ пле́нум συνῆλθε ἡ τακτική ὁλομέλεια.

очерёдност||ь *ж* ἡ κανονική διαδοχή, ἡ σειρά: в поря́дке ~и μέ τήν σειρά· установи́ть ~ καθορίζω τήν σειρά[ν], καθορίζω τήν προτεραιότητα.

о́черед||ь *ж* 1. (*последовательность*) ἡ σειρά, ἡ ἀράδα: по ~и μέ τήν σειρά· тепе́рь ~ за ва́ми τώρα εἶναι ἡ σειρά σας· в поря́дке ~и μέ τήν σειρά· 2. (*группа людей*) ἡ γραμμή, ἡ οὐρά, ἡ σειρά: жива́я ~ ἡ οὐρά· 3. *воен.* ἡ ριπή: пулемётная ~ ἡ ριπή πολυβόλου· ◇ в свою́ ~ μέ τήν σειρά του· в пе́рвую ~ πρίν ἀπ' ὅλα, πρωτίστως.

о́черк *м* 1. *лит.* τό χρονογράφημα, ἡ ἐπιφυλλίδα, τό λογοτεχνικό δοκίμιο[ν]· 2. (*научный труд*) τό δοκίμιο[ν], ἡ μελέτη: ~ по сове́тской литерату́ре δοκίμιο γιά τή σοβιετική λογοτεχνία· 3. (*контур*) *уст.* ἡ περίμετρος. **~ист** *м* ὁ δοκιμιογράφος, ὁ ἐπιφυλλιδογράφος.

очерни́ть *сов. см.* черни́ть.

очерстве́||лый *прил.* σκληρός, σκληρόκαρδος, πεπωρωμένος, ἀναίσθητος. **~ть** *сов.* παθαίνω ἀναισθησία.

очерта́ни||е *с* 1. τό περίγραμμα, ἡ γραμμή: ~я бе́рега ἡ γραμμή τῆς ἀκτῆς· 2. *перен.* τό διάγραμμα: ~я бу́дущего рома́на τό διάγραμμα τοῦ μελλοντικοῦ μυθιστορήματος.

очерти́ть *сов. см.* оче́рчивать.

очертя́ *нареч. разг.*: ~ го́лову ἀστόχαστα, ἀπερίσκεπτα, ἀπερισκέπτως, ριψοκινδύνως.

оче́рчивать *несов.* 1. διαγράφω, ὑπογραμμίζω· 2. (*описывать в общих чертах*) σχεδιάζω, σχεδιογραφῶ, σκιαγραφῶ.

о́чи, оче́й *им., род. п. мн. ч. от* о́ко.

очини́ть *сов. см.* чини́ть II.

очи́стить(ся) *сов. см.* очища́ть(ся).

очи́стк||а *ж* 1. τό καθάρισμα, ἡ ἐκκαθάριση[-ις], τό πάστρεμα: ~ двора́ τό καθάρισμα τῆς αὐλῆς· 2. (*овощей, фруктов*) τό καθάρισμα, τό ξεφλούδισμα: ~ семя́н τό καθάρισμα τῶν σπόρων· 3. *тех.* τό καθάρισμα, ἡ ἀπόσταξη[-ις], τό λαμπικάρισμα / *хим.* ὁ καθαρισμός, ἡ διΰλιση[-ις]· ◇ для ~и со́вести γιά νά ἔχω ἥσυχη τήν συνείδησή μου.

очи́стки *мн.* τά φλούδια, τά τσόφλια, τά ἀπορρίμματα.

очища́ть *несов.* 1. (ἐκ)καθαρίζω, παστρεύω / ξελασπώνω (*от грязи*)/ διϋλίζω, λαμπικάρω (*от примесей*): ~ во́ду καθαρίζω τό νερό· 2. (*овощи, фрукты*) καθαρίζω, ξεφλουδίζω· 3. (*обкрадывать*) *разг.* κατακλέβω, ληστεύω· 4. (*освобождать*) ἀδειάζω, ἐκκενῶ, ἐκκενώνω / ἐλευθερώνω, ἐλευθερῶ (*от противника*): ~ помеще́ние ἐκκενώνω τήν αἴθουσα· ◇ ~ желу́док *мед.* καθαρίζω τό στομάχι μου. **~ся** 1. (*от чего-л.*) καθαρίζομαι, ἐξαγνίζομαι: река́ очища́ется ото льда́ ὁ ποταμός καθαρίζει ἀπό τόν πάγο· 2. (*проясняться*) ξεσυννεφιάζω, ξαστερώνω: не́бо нача́ло ~ся от облако́в ὁ οὐρανός ἄρχισε νά καθαρίζει, ὁ οὐρανός ἄρχισε νά ξεσυννεφιάζει.

очки́ *мн.* τά ματογυάλια, τά γυαλιά, τά διόπτρα: защи́тные ~ *а*) τά γυαλιά τοῦ ἥλιου (*от солнца*), *б*) τά προφυλακτικά γυαλιά (*у сварщиков и т. п.*)· ◇ втира́ть ~ *разг.* ρίχνω στάχτη στά μάτια· смотре́ть на всё сквозь ро́зовые ~ τά βλέπω ὅλα ρόδινα.

очко́ *с* 1. (*в играх, спорте*) ὁ πόντος, ὁ βαθμός· 2. *бот.* ὁ ὀφθαλμός, τό μάτι· 3. (*отверстие*) ἡ τρύπα, ἡ ὀπή, τό μάτι / *мор.* ὁ κρίκος τῆς ἄγκυρας.

очковтира́тель *м разг.* ὁ ἀγύρτης, ὁ ἀπατεών, ὁ κομπογιαννίτης. **~ство** *с разг.* τό ξεγέλασμα, ἡ ἀπάτη.

очко́в||ый *прил.*: ~ая змея́ ἡ κόμπρα, ἡ νάγια.

очну́ться *сов.* 1. (*проснуться*) ξυπνάω (*ἀμετ.*)· 2. (*прийти в себя*) συνέρχομαι.

о́чн||ый *прил.*: ~ая ста́вка *юр.* ἡ ἀντιπαράσταση[-ις], ἡ παραβολή, ἡ ἀντιπαράθεση[-ις]· дава́ть ~ую ста́вку φέρω εἰς ἀντιπαράστασιν· ~ое обуче́ние ἡ ἐκπαίδευση μέ διδασκαλία.

ошуме́||лый *прил. разг.* παλαβός: бежи́т как ~ τρέχει σάν παλαβός. **~ть** *сов. разг.* παλαβώνω (*ἀμετ.*), χάνω τά λογικά μου: что ты, ~л (что ли)? μά τί τρελλάθηκες;, χαμένα τἄχεις;

очутй||ться *сов.* βρίσκομαι: как он здесь ~лся? πῶς βρέθηκε ἐδῶ;· ~ в затруднительном положении βρίσκομαι σέ δύσκολη θέση, βρίσκομαι σέ στενόχωρη θέση.

очýхаться *сов. разг.* συνέρχομαι, ἐπανέρχομαι στίς αἰσθήσεις μου.

ошалé||лый *прил. разг.* παλαβός, δαιμονισμένος. ~ть *сов.* παλαβώνω.

ошарáшивать *несов.*, **ошарáшить** *сов. перен. разг.* ἀφήνω κάποιον κατάπληκτο[ν].

ошéйник *м* τό περιλαίμιο ζώου.

ошеломи́ть *сов.*, **ошеломля́ть** *несов.* καταπλήσσω, ἀφήνω κάποιον κατάπληκτο[ν].

ошеломля́ющ||ий *прич. и прил.* καταπληκτικός, ἐκπληκτικός, ἐκθαμβωτικός: ~ее впечатлéние ἡ καταπληκτική ἐντύπωση.

ошибáться *несов.*, **ошибиться** *сов.* σφάλλω, κάνω λάθος, ἀπατῶμαι, γελιέμαι, πλανῶμαι: ~ в вычислéниях κάνω λάθος στούς λογαριασμούς· ~ в кóм-л. πέφτω ἔξω στή γνώμη μου γιά κάποιον· ~ двéрью κάνω λάθος στή πόρτα.

оши́бк||а *ж* τό λάθος, τό σφάλμα / ἡ πλάνη (*заблуждение*)/ τό λάθος, τό παράπτωμα (*промах*): грамматическая ~ τό γραμματικό λάθος· бýквенная ~ *полигр.* τό τυπογραφικό παρόραμα· грýбая ~ τό χονδρό σφάλμα· по ~е κατά λάθος, ἐσφαλμένως· посылáть по ~е στέλνω κατά λάθος.

оши́бочн||ый *прил.* σφαλερός, ἐσφαλμένος, λαθεμένος: ~ое решéние ἡ λαθεμένη ἀπόφαση· ~ое мнéние ἡ ἐσφαλμένη γνώμη· ~ шаг τό στραβοπάτημα.

ошпáривать *несов.*, **ошпáрить** *сов.* ζεματίζω, ζεματῶ. ~ся ζεματίζομαι.

оштрафовáть *сов. см.* штрафовáть.

оштукатýрить *сов. см.* штукатýрить.

ощени́ться *сов. см.* щени́ться.

ощети́ниваться *несов.*, **ощети́ниться** *сов.* 1. ἀνατριχιάζω, φρίσσω· 2. *перен.* ἀποθρασύνομαι.

ощипáть *сов.*, **ощи́пывать** *несов.* μαδῶ (*μετ.*), μαδίζω.

ощýпать *сов.*, **ощýпывать** *несов.* ψηλαφῶ, ἀγγίζω, πασπατεύω, ψαύω.

óщупь *ж*: на ~ διά τῆς ἀφῆς, ψηλαφητί· определи́ть óпухоль на ~ διαγιγνώσκω τόν ὄγκο διά ψηλαφήσεως. ~ю *нареч.* ψηλαφητί.

ощути́м||ый *прил.* αἰσθητός, ἁπτός, ψηλαφητός, ἀντιληπτός, χεροπιαστός: мáло ~ая потéря ἡ ἀνεπαίσθητη ἀπώλεια.

ощути́тельн||ый *прил. см.* ощути́мый· ~ые потéри αἰσθητές ἀπώλειες.

ощути́ть *сов.*, **ощущáть** *несов.* αἰσθάνομαι, νοιώθω: ~ оби́ду προσβάλλομαι.

ощущéние *с* ἡ αἴσθηση[-ις] / τό αἴσθημα (*чувство*).

П

па *с нескл.* (*в танцах*) τό βῆμα (χοροῦ).

павиáн *м зоол.* πίθηκος ὁ κυνοκέφαλος.

павильóн *м* τό περίπτερο[ν].

павли́н *м зоол.* τό παγώνι, ὁ ταώς. ~ий *прил.* τοῦ παγωνιοῦ.

пáводок *м* ἡ πλημμύρα, ἡ φουσκονεριά.

пáвший 1. *прич. от* пасть I, 2 и пáдать 6· 2. *м* ὁ πεσών, ὁ φονευμένος, ὁ σκοτωμένος: ~ в бою ὁ πεσών στή μάχη.

пáгубно *нареч.* ὀλεθρίως.

пáгубн||ый *прил.* ὀλέθριος, καταστρεπτικός: ~ые послéдствия οἱ ὀλέθριες συνέπειες.

пáдаль *ж* τό ψοφίμι, τό θνησιμαῖον, τό λέσι.

пáда||ть *несов.* 1. πέφτω, (κατα)πίπτω / καταρρέω, γκρεμίζομαι, κρημνίζομαι (*о постройке*): ~ навзни́чь πέφτω ἀνάσκελα· 2. *перен.* πέφτω, στρέφομαι: отвéтственность ~ет на тебя́ ἐσύ ἔχεις τήν εὐθύνη· подозрéние ~ет на негó οἱ ὑποψίες στρέφονται σ'αὐτόν· 3. (*приходиться*) πέφτω: все расхóды ~ют на меня́ ὅλα τά ἔξοδα πέφτουν σέ μένα· жрéбий ~ет на негó ὁ κλῆρος πέφτει σ'αὐτόν· прáздник ~ет на пя́тницу ἡ γιορτή πέφτει Παρασκευή· 4. (*выпадать*) πέφτω: вóлосы ~ют πέφτουν τά μαλλιά· 5. (*понижаться*) πέφτω: температýра ~ет ἡ θερμοκρασία πέφτει· цéны ~ют οἱ τιμές πέφτουν· 6. (*о скоте*) ψοφῶ· ◇ ~ дýхом χάνω τό ἠθικό μου· ~ в óбморок λιποθυμῶ.

падéж *м грам.* ἡ πτώση[-ις]: имени́тельный ~ ἡ ὀνομαστική· роди́тельный ~ ἡ γενική· дáтельный ~ ἡ δοτική· вини́тельный ~ ἡ αἰτιατική· звáтельный ~ ἡ κλητική· твори́тельный ~ ἡ ὀργανική· предлóжный ~ ἡ ἐμπρόθετη. ~ный *прил.*: ~ное окончáние ἡ κατάληξη[-ις] πτώσεως.

падёж *м* (*скота*) ἡ ἐπιζωοτία.

падéние *с* **1.** ἡ πτώση[-ις], τό πέσιμο· **2.** (*температуры, цен и т. п.*) ἡ πτώση[-ις]· **3.** (*крепости, власти*) ἡ πτώση, ἡ κατάρρευση[-ις]: ~ крéпости ἡ πτώση τοῦ φρουρίου· ~ самодержáвия ἡ ἀνατροπή τῆς μοναρχίας· ~ кабинéта ἡ πτώση τῆς κυβερνήσεως· **4.** (*моральное*) ἡ κατάπτωση[-ις].

пáдкий *прил.* ὁ ἔχων ἀδυναμίαν σέ κάτι: он пáдок до слáдкого ἔχει ἀδυναμία στά γλυκίσματα.

падý, падёшь и т. д. *буд. вр. от* пасть I.

падýчая *ж* (*болезнь*) *разг.* ὁ σεληνιασμός, ἡ ἐπιληψία.

пáдчерица *ж* ἡ προγονή.

пáдший *прил.* ἁμαρτωλός

паевóй *прил.*: ~ взнос ὁ ρεφενές, ἡ συνεισφορά.

паёк *м* ἡ τροφή, τό συσσίτιο[ν]: дневнóй ~ τό σιτηρέσιο[ν]· выдавáть ~ χορηγῶ τροφή.

паж *м* ὁ πέϊτζ.

паз *м тех.* ἡ αὐλακιά, ἡ χαρακιά.

пáзух||а *ж* **1.** ὁ κόρφος, ὁ κόλπος: положи́ть за ~у βάζω στόν κόρφο· вы́нуть из-за ~и βγάζω ἀπό τόν κόρφο μου· **2.** *анат.* ἡ κοιλότης, τό ἄντρον: лóбная ~ τό μετωπιαῖον ἄντρον· ◇ держáть кáмень за ~ой κρατῶ κακία.

пай *м* ἡ μερίδα[-ίς], τό μερτικό (*часть*)/ ἡ μετοχή (*акция*): на паях μέ ρεφενέ

пáйщик *м* ὁ μέτοχος (*в предприятии*)/ ὁ συνέταιρος, μέλος τοῦ συνεταιρισμοῦ (*в кооперативе и т. п.*).

пакгáуз *м* ἡ ἀποθήκη ἐμπορευμάτων: железнодорóжный ~ ἡ ἀποθήκη σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ.

пакéт *м* **1.** (*свёрток*) τό δέμα, τό πακέττο, ὁ φάκελλος· **2.** (*кулёк*) ἡ χαρτοσακούλα· ◇ индивидуáльный ~ *воен.* ὁ ἀτομικός ἐπίδεσμος ἐκστρατείας.

пáкли *ж* τό στουπί, τό στυππεῖον.

паковáть *несов.* ἀμπαλλάρω, συσκευάζω / πακεττάρω, τυλίγω, τυλίζω (*завёртывать*).

пáкостить *несов. разг.* **1.** (*пачкать*) λερώνω, ρυπαίνω, μουρταρεύω· **2.** (*портить*) χαλ(ν)ῶ· **3.** (*делать пакости*) αἰσχρουργῶ, κάνω βρωμιές, κάνω ἀτιμίες.

пáкост||ь *ж разг.* ἡ παληανθρωπιά, ἡ κακοήθεια, ἡ βρωμιά: говори́ть ~и λέγω κακοήθειες· дéлать ~и κάνω βρωμιές, κάνω ἀτιμίες.

пакт *м* τό σύμφωνο[ν], ἡ σύμβαση[-ις]: ~ о дрýжбе и взаимопóмощи τό σύμφωνο φιλίας καί ἀμοιβαίας βοήθειας· ~ мира τό σύμφωνο[ν] εἰρήνης.

палáт||а *ж* **1.** (*больничная*) ἡ αἴθουσα, τό δωμάτιο· **2.** *полит.* ἡ Βουλή: ~ депутáтов ἡ Βουλή τῶν ἀντιπροσώπων· **3.** (*учреждение*) τό ἐπιμελητήριο[ν]: торгóвая ~ τό ἐμπορικό ἐπιμελητήριο· ~ мер и весóв ἡ ὑπηρεσία μέτρων καί σταθμῶν· **4.** ~ы *мн.* (*дворец, хоромы*) *уст.* τά ἀνάκτορα, τό παλάτι· ◇ у негó умá ~ *разг.* εἶναι σπίρτο μονάχο, εἶναι τετραπέρατος.

палáтк||а *ж* **1.** ἡ σκηνή, τό τσαντίρι, τό ἀντίσκηνο: похóдная ~ ἡ σκηνή ἐκστρατείας· плащ-~ τό ἀντίσκηνο[ν]· разби́ть ~у στήνω σκηνή· **2.** (*торговая*) τό περίπτερο / τό κιόσκι (*киоск*).

палáч *м прям., перен.* ὁ δήμιος.

палáш *м воен.* ἡ πάλα.

пáлевый *прил.* ἀχυρόχρωμος, ἀχυρύς, ἀχυρόχρους.

палёный *прил.* καψαλισμένος.

палеогрáфия *ж* ἡ παλαιογραφία.

палеонтолóгия *ж* ἡ παλαιοντολογία.

пáл||ец *м* τό δάχτυλο, ὁ δάκτυλος, τό δάκτυλο[ν]: большóй ~ ὁ ἀντίχειρ, τό μεγάλο δάκτυλο· указáтельный ~ ὁ λιχανός, ὁ δείκτης· срéдний ~ τό μεσαῖο δάχτυλο, ὁ μέσος δάκτυλος· безымя́нный ~ ὁ παράμεσος (δάκτυλος)· отпечáток ~ьцев τά δακτυλικά ἀποτυπώματα· укáзывать ~ьцем δείχνω μέ τό δάχτυλο, δακτυλοδεικτῶ· ◇ ~ о ~ не удáрить *разг.* δέν κάνω ἀπολύτως τίποτε· емý ~ьца в рот не клади́ *разг.* πρέπει νά φυλάγεσαι ἀπ' αὐτόν· он ~ьцем никогó не трóнет δέν πειράζει οὔτε μερμήγκι· их мóжно по ~ьцам пересчитáть μετριοῦνται στά δάκτυλα· смотрéть сквозь ~ьцы на чтó-л. κάνω στραβά μάτια· знать как свой пять ~ьцев τό ξέρω στά πέντε δάκτυλα, τά παίζω (εἰς) στά δάκτυλά μου· попáсть ~ьцем в нéбо *разг.* κάνω γκάφα· обвести́ вокрýг ~ьца *разг.* κοροϊδεύω, ἐξαπατῶ· вы́сосать из ~ьца *разг.* ἐπινοῶ.

палисáдник *м* τό κηπάκι, τό κηπάριο[ν].

палисáндр *м* ἡ παλισάνδρη.

пали́тра *ж* ἡ παλέτ(τ)α, ἡ χρωματοπυξίς ζωγράφου.

пали́ть I *несов.* **1.** καίω, καίγω: сóлнце пали́ло ὁ ἥλιος ἔκαιγε· **2.** (*птицу и т.п.*) καψαλίζω.

пали́ть II *несов.* (*стрелять*) *разг.* ρίχνω, πυροβολῶ: ~ из пýшек ρίχνω κανονιές· пали́! (*команда*) πῦρ!, φωτιά!

пáлк||а *ж* ἡ βέργα, τό ραβδί, ἡ ράβδος / τό μπαστοῦνι (*трость*) / τό σκουπόξυλο (*у метлы, щётки и т. п.*): бить когó-л.

~ой ξυλίζω, χτυπῶ μέ τό ραβδί· удáр ~ой ἡ μπαστουνιά· ◇ стáвить ~и в колёса βάζω ἐμπόδια, βάζω τρικλοποδιές· из под ~и μέ τό ζόρι, μέ τό στανιό· перегибáть ~у τό παρακάνω, ξεπερνῶ τά δρια.

паллáдий *м хим.* τό παλλάδιο[ν].

палóмни||к *м* ὁ προσκυνητής. ~**чать** *несов.* πηγαίνω γιά προσκύνημα. ~**чество** *с* τό προσκύνημα.

пáлочка *ж* 1. *уменьш.* ἡ βέργα / ἡ μπαγκέτα (*дирижёрская*) / τό τυμπανόξυλο (*барабанная*)· 2. (*бацилла*) ὁ βάκιλλος, τό βακτηρίδιο[ν].

пáлочны||й *прил.*: ~е удáры οἱ ραβδιές, οἱ μπαστουνιές.

пáлтус *м* (*рыба*) πλευρονήκτης ὁ ἱππόγλωσσος.

пáлуб||а *ж* τό κατάστρωμα, ἡ κουβέρτα: вéрхняя ~ τό ἄνω κατάστρωμα· нижняя ~ τό ὑπόφραγμα, ὁ κοραδοῦρος. ~**ный** *прил.*: ~ный пассажир ὁ ἐπιβάτης τοῦ καταστρώματος.

пальб||á *ж разг.* ὁ πυροβολισμός, τά πυρά: ружéйная ~ τό τουφεκίδι· ~ из пýшек τό κανονίδι, οἱ κανονιοβολισμοί· открыть ~ý ἀνοίγω πῦρ, ἀρχίζω νά πυροβολῶ.

пáльм||а *ж* τό φοινικόδεντρο, ὁ φοίνικας, ὁ φοίνιξ: кокóсовая ~ ὁ κοκκοφοίνικας· финиковая ~ ἡ χουρμαδιά· ◇ получить ~у пéрвенства νικῶ, παίρνω τά πρωτεῖα. ~**овый** *прил.* τοῦ φοίνικος, τῆς χουρμαδιᾶς: ~овая рóща ὁ φοινικών· ~овая ветвь ὁ κλάδος φοίνικος· ~овое мáсло τό φοινικέλαιον, τό φοινικόλιπος.

пальтó *с нескл.* τό παλτό, τό ἐπανωφόρι: надевáть ~ βάζω (*или* φορῶ) (τό) παλτό.

палящий *прил.* φλογερός, καυτερός, καυστικός: ~ зной ἡ μεγάλη κάψα.

пáмятка *ж* ὁ ὁδηγός, τό σημειωματάριο.

пáмятник *м* τό μνημεῖο[ν] / ὁ ἀνδριάς, τό ἄγαλμα (*статуя*): ~ Пýшкину ὁ ἀνδριάς τοῦ Πούσκιν· надгрóбный ~ τό μνημεῖον, ὁ τύμβος· ~и письменности μνημεῖα ἀρχαίας γραφῆς· воздвигнуть ~ ἐγείρω μνημεῖον.

пáмятн||ый *прил.* (*сохранившийся в памяти*) σημαντικός, ἀξιόλογος, ἀξιομνημόνευτος: ~ая дáта ἡ ἀξιομνημόνευτη ἡμερομηνία· ◇ ~ая записка *дип.* τό μεμοράντουμ.

пáмят||ь *ж* 1. ἡ μνήμη / τό μνημονικό[ν], τό θυμητικό (*способность запоминать*): зрительная ~ ἡ ὀπτική μνήμη· плохáя ~ ἡ ἄσχημη μνήμη· потéря ~и ἡ ἀμνησία· 2. (*воспоминание*) ἡ ἀνάμνηση[-ις]: получить чтó-л. на ~ παίρνω σάν ἐνθύμιο· подарить на ~ δωρίζω γιά ἐνθύμιο· (посвятить книгу, стихи) ~и дрýга (ἀφιερώνω τό βιβλίο, τό ποίημα) στήν μνήμη τοῦ φίλου· в ~ когó-л. εἰς μνήμην κάποιου· остáвить по себé дóбрую ~ ἀφήνω καλή ἀνάμνηση· ◇ вéчная ~ емý αἰωνία του ἡ μνήμη· печáльной ~и θλιβερᾶ τή μνήμη· быть без ~и от когó-л. εἶμαι ξετρελλαμένος μέ κάποιον· быть без ~и (*о больном*) χάνω τίς αἰσθήσεις μου· по стáрой ~и ἀπό παλιά συνήθεια· учить на ~ ἀποστηθίζω, μαθαίνω ἀπ' ἔξω· читáть на ~, читáть по ~и ἀπαγγέλω ἀπό μνήμης· на чьéй-л. ~и εἰς τήν μνήμην κάποιου.

пан I *м* (*помещик в Польше, на Украине и в Белоруссии*) ὁ τσιφλικᾶς, ὁ γαιοκτήμων, ὁ γαιοκτήτης· ◇ либо ~ либо пропáл *погов.* διακυβεύω τά πάντα, τά παίζω ὅλα γιά ὅλα.

пан II *м миф.* ὁ Πάν.

панáма *ж* (*шляпа*) ὁ παναμᾶς.

панацéя *ж* ἡ πανάκεια.

панбáрхат *м* τό βελοῦδο[ν].

пандемия *ж мед.* ἡ πανδημία.

панегирик *м* ὁ πανηγυρικός / *перен.* ὁ ἔπαινος, τό ἐγκώμιο[ν].

панéль *ж* 1. (*на улице*) τό λιθόστρωτο[ν], τό πεζοδρόμιο[ν]· 2. *стр.* τό πασαμέντο.

панибрáтство *с* ἡ μεγάλη οἰκειότης, ὁ σανφασονισμός.

пáник||а *ж* ὁ πανικός: быть в ~е εἶμαι πανικόβλητος. ~**ёр** *м* αὐτός πού σπέρνει τόν πανικό / ὁ πανικόβλητος (*испытывающий панику*).

панихид||а *ж церк.* τό μνημόσυνο[ν]: служить ~у κάνω μνημόσυνο· ◇ граждáнская ~ τό πολιτικό μνημόσυνο.

панический *прил.*: ~ страх ὁ πανικός.

паннó *с нескл.* τό παννώ, τό φάτνωμα.

панорáма *ж* τό πανόραμα.

пансиóн *м* 1. τό οἰκοτροφεῖον, ἡ πανσιόν: жить на пóлном ~е εἶμαι οἰκότροφος· 2. (*учебное заведение*) τό ἐκπαιδευτήριο[ν]. ~**áт** *м* τό οἰκοτροφεῖο[ν].

панталóны *мн. уст.* τό πανταλόνι (*мужские*)/ τό βρακί (*женские*).

пантеóн *м* τό Πάνθεον.

пантéра *ж* ὁ πάνθηρ.

пантомима *ж* ἡ παντομίμα.

пáнцирь *м* 1. *ист.* ὁ θώραξ, ἡ πανοπλία, ἡ ἁρματωσιά· 2. (*черепахи*) τό καύκαλο, τό καβούκι, τό καυκί.

пáпа I *м разг.* (*отец*) ὁ πατέρας, ὁ μπαμπᾶς.

па́па II *м* (*римский*) ὁ πάπας, ὁ ποντίφηξ.

папа́ха *ж* ἡ παπάχα (*γούνινος σκοῦφος*).

па́перть *ж церк.* ὁ πρόναος, ὁ νάρθηξ, τό προαύλιο ναοῦ.

папиро́с||а *ж* τό σιγαρέττο[ν] μέ ἐπιστόμιο[ν]. ~**ный** *прил.* τοῦ τσιγάρου, τῶν σιγαρέττων: ~ная бума́га τό τσιγαρόχαρτο[ν].

папи́рус *м* ὁ πάπυρος.

па́пка *ж* τό περικάλυμμα, τό καπάκι, ὁ χαρτοφύλαξ (*для бумаг*)/ ἡ χαρτοθήκη (*для рисунков, чертежей*).

па́поротник *м* ἡ φτέρη, ἡ πτέρις.

па́пский *прил.* παπικός.

папье́-маше́ *с нескл.* τό παπιέ-μασέ.

пар I *м* 1. ὁ ἀτμός· 2. (*от дыхания*) ὁ ἀχνός· ◇ на всех ~а́х ὁλοταχῶς.

пар II *м с.-х.* χωράφι σέ ἀγρανάπαυση: земля́ под ~ом ἡ γῆ σέ ἀγρανάπαυση, ἡ γῆ σέ ἀνάπαυμα.

па́р||а *ж* 1. (*о предметах и о людях*) τό ζεῦγος, τό ζευγάρι: ~ чуло́к ζευγάρι γυναικεῖες κάλτσες· супру́жеская ~ τό συζυγικό ζεῦγος· 2. (*костюм*) τό κοστούμι· ◇ ~ сил *тех.* ζεῦγος δυνάμεων· на ~у слов νά σοῦ εἰπῶ δυό λόγια· два сапога́ ~ *погов.* πάρε τόν ἕνα χτύπα τόν ἄλλον.

пара́бола *ж мат.* ἡ παραβολή.

пара́граф *м* ἡ παράγραφος.

пара́д *м* 1. ἡ παρέλαση[-ις] / ἡ παράτα (*тж. воен.*): физкульту́рный ~ ἡ ἀθλητική παρέλαση· 2. *перен.*: быть в по́лном пара́де εἶμαι μέ τή μεγάλη στολή.

пара́дн||ое *с* ἡ κυρία εἴσοδος. ~**ый** *прил.* 1. (*торжественный, праздничный*) ἐπίσημος, ἑορτάσιμος: ~ая фо́рма ἡ μεγάλη στολή· 2.: ~ый подъе́зд ἡ κυρία εἴσοδος· ~ая дверь ἡ κεντρική πόρτα.

парадо́кс *м* ἡ παραδοξολογία, τό παράδοξο[ν]: говори́ть ~ы παραδοξολογῶ, λέγω παραδοξολογίες. ~**а́льный** *прил.* παράδοξος.

парази́т *м* ὁ παράσιτος, ὁ χαραμοφάης. ~**и́зм** *м* ὁ παρασιτισμός, ἡ παρασιτία. ~**и́ческий** *прил.* παρασιτικός.

парализо́в||анный *прил.* παράλυτος. ~**а́ть** *сов. и несов. прям., перен.* παραλύω, καθιστῶ παράλυτο[ν].

парали́т||ик *м разг.* ὁ παράλυτος, ὁ παραλυτικός. ~**и́ческий** *прил.* παραλυτικός.

парали́ч *м* ἡ παράλυση[-ις]: разби́тый ~о́м παράλυτος.

параллели́зм *м* ὁ παραλληλισμός, ἡ παραλληλία.

параллелогра́мм *м мат.* τό παραλληλόγραμμο[ν].

паралле́ль *ж* 1. *мат.* ἡ παράλληλος· 2. *геогр.* ὁ παράλληλος· 3. *перен.* ὁ παραλληλισμός: провести́ ~ παραλληλίζω, συγκρίνω. ~**но** *нареч.* παράλληλα, παραλλήλως. ~**ный** *прил.* παράλληλος: ~ные бру́сья *спорт.* τό δίζυγο[ν].

пара́метр *м* ἡ παράμετρος: ~ орби́ты спу́тника ἡ παράμετρος τῆς τροχιᾶς τοῦ δορυφόρου.

па́рами *нареч.* κατά ζεύγη, ζευγαρωτά, ἀνά δύο.

паранджа́ *ж* ὁ φερεντζές.

парапе́т *м* τό παραπέτο.

парати́ф *м мед.* ὁ παράτυφος.

парафи́н *м* ἡ παραφίνη. ~**овый** *прил.* τοῦ παραφίνη.

парафра́за *ж лит., муз.* ἡ παράφρασις.

парашю́т *м* τό ἀλεξίπτωτο[ν]. ~**и́ст** *м* ὁ ἀλεξιπτωτιστής. ~**ный** *прил.* ἀλεξιπτωτικός: ~ный прыжо́к πήδημα μέ τό ἀλεξίπτωτο· ~ный деса́нт ἄγημα ἀλεξιπτωτιστῶν.

па́рень *м* ὁ νέος, τό παλληκάρι: руба́ха-~ *разг.* παιδί τῆς παρέας.

пари́ *с нескл.* τό στοίχημα: держа́ть ~ βάζω στοίχημα, στοιχηματίζω.

пари́ж||анин *м* ὁ παρισινός, ὁ παριζιάνος. ~**а́нка** *ж* ἡ παρισινή, ἡ παριζιάνα.

пари́жский *прил.* παρισινός, τοῦ Παρισιοῦ: Пари́жская Комму́на ἡ Κομμοῦνα τοῦ Παρισιοῦ, ἡ Παρισινή Κομμούνα.

пари́к *м* ἡ περ(ρ)ούκα, ἡ φενάκη.

парикма́хер *м* ὁ κουρέας[-εύς], ὁ μπαρμπέρης (*мужской*)/ ὁ κομμωτής (*дамский*). ~**ская** *ж* τό κουρεῖο[ν].

пари́ровать *сов. и несов. прям., перен.* ἀποκρούω.

парите́тн||ый *прил.* ἰσότιμος, ἴσος: на ~ых нача́лах ἐπί τῇ βάσει ἰσοτιμίας.

па́рить *несов.* 1. (*бельё, бочку и т. п.*) κλιβανίζω, ζεματίζω· 2. (*репу и т. п.*) τσιγαρίζω· 3. *безл.*: па́рит ἔχει πνιγηρή ἀτμόσφαιρα, ἔχει πνιγούρα.

пари́ть *несов.* πετῶ, βρίσκομαι μετέωρος, ζυγίζομαι (στόν ἀέρα): ~ в во́здухе αἰωροῦμαι, εἶμαι μετέωρος· ◇ ~ в облака́х βρίσκομαι στά σύννεφα, φαντασιοκοπῶ.

па́рия *м прям., перен.* ὁ παρίας.

парк *м* 1. ὁ κῆπος, τό πάρκο· 2. (*депо*) τό ντεπό· 3. *воен.* ὁ ὄρχος: артиллери́йский ~ ὁ ὄρχος πυροβολικοῦ.

паркéт *м* τό παρκέτο. ~**ый** *прил.*: ~ый пол πάτωμα μέ παρκέτο.

парлáмент *м* τό κοινοβούλιο[ν], ἡ βουλή: член ~а ὁ βουλευτής, τό μέλος τοῦ κοινοβουλίου. ~**ари́зм** *м* ὁ κοινοβουλευτισμός. ~**áрный** *прил.* (κοινο)βουλευτικός.

парламентёр *м воен.* ὁ ἀπεσταλμένος (γιά διαπραγματεύσεις).

парлáментский *прил.* (κοινο)βουλευτικός.

парни́к *м* τό θερμοκήπι[ον]. ~**óвый** *прил.* τοῦ θερμοκήπιου.

пари||óй *прил.* φρέσκος: ~óе молокó τό φρεσκοαρμεγμένο γάλα, τό νωπό γάλα· ~óе мя́со τό φρέσκο κρέας.

пáрн||ый *прил.* ζευγαρωτός, κατά ζεύγη, ἀνά δύο, διπλός: ~ое катáнье (на конькáх) πατινάζ κατά ζεύγη.

паровóз *м* ἡ ἀτμάμαξα, ἡ ἀτμομηχανή, ἡ μηχανή. ~**ный** *прил.* τῆς ἀτμομηχανῆς, τῆς ἀτμάμαξας: ~ное депó τό σιδηροδρομικό ντεπό, τό μηχανοστάσιο ἀτμαμαξῶν.

паровозостроéние *с* ἡ κατασκευή ἀτμαμαξῶν.

паровозострои́тельный *прил.* τῆς κατασκευῆς ἀτμαμαξῶν: ~ завóд ἐργοστάσιον κατασκευῆς ἀτμαμαξῶν.

паров||óй I *прил.* 1. τοῦ ἀτμοῦ, ἀτμοκίνητος: ~áя маши́на ἡ ἀτμοκίνητος μηχανή, ἡ ἀτμομηχανή· ~áя турби́на ἡ ἀτμοτουρμπίνα· ~óе отоплéние ἡ κεντρική θέρμανση, τό καλοριφέρ· 2. (*приготовленный на парý*) μαγειρε(υ)μένος στόν ἀτμό, τσιγαριστός.

паров||óй II *прил. с.-х.*: ~óе пóле χωράφι σέ ἀγρανάπαυση.

парод||и́йный *прил.* τῆς παρωδίας· ~**и́ровать** *сов. и несов.* παρωδῶ.

парóдия *ж* ἡ παρωδία.

пароксизм *м* ὁ παροξυσμός.

парóль *м* τό σύνθημα, τό παρασύνθημα.

парóм *м* τό πορθμεῖο[ν], ἡ περαταριά, τό φέρρυμπωτ. ~**щик** *м* ὁ περάτης, ὁ πορθμεύς.

парообрáз||ный *прил.* ἀτμοειδής, ἀτμώδης. ~**овáние** *с* ἡ ἀτμοποίηση[-ις], ὁ σχηματισμός ἀτμοῦ.

парохóд *м* τό ἀτμόπλοιο[ν], τό βαπόρι: грузовóй (пассажи́рский) ~ τό φορτηγό (τό ἐπιβατικό) ἀτμόπλοιο· океáнский ~ τό ὑπερωκεάνειο[ν]. ~**ный** *прил.* τοῦ ἀτμοπλοίου: ~ное сообщéние *а)* ἡ ἀτμοπλοϊκή συγκοινωνία, ἡ θαλασσοπλοΐα (*морское*), *б)* ἡ ποταμοπλοϊκή συγκοινωνία (*речное*). ~**ство** *с* 1. (*транспорт*) ἡ ἀτμοπλοΐα: морскóе ~ство ἡ θαλασσοπλοΐα· речнóе ~ство ἡ ποταμοπλοΐα· 2. (*общество*) ἡ ἀτμοπλοϊκή ἑταιρία.

пáрочка *ж разг.* τό ζευγαράκι.

пáрта *ж* τό θρανίο[ν].

парт||акти́в *м* (парти́йный акти́в) τό κομματικό ἀχτίφ. ~**билéт** *м* (парти́йный билéт) τό κομματικό βιβλιάριο. ~**бюрó** *с* (парти́йное бюрó) τό κομματικό γραφεῖο. ~**взнóс** *м* (парти́йный взнос) ἡ κομματική συνδρομή.

партéр *м театр.* ἡ πλατεῖα (θεάτρου κ.λ.π.).

парти́ец *м разг.* τό μέλος τοῦ κόμματος.

партизáн *м* ὁ ἀντάρτης, ὁ παρτιζάνος. ~**ский** *прил.* παρτιζάνικος: ~ская войнá ὁ ἀνταρτοπόλεμος· ~ский отря́д τό ἀνταρτοαπόσπασμα, ἡ ἀντάρτικη ὁμάδα, ἡ ἀνταρτοομάδα.

парти́йность *ж* 1. (*принадлежность к партии*) ἡ ἰδιότητα τοῦ μέλους κόμματος· 2. (*в науке, литературе и т. п.*) ἡ κομματικότητα.

парти́йн||ый 1. *прил.* κομματικός, τοῦ κόμματος: ~ акти́в τό κομματικό ἀχτίφ· ~ая организáция ἡ κομματική ὀργάνωση· ~ билéт τό κομματικό βιβλιάριο· ~ съезд τό κομματικό[ν] συνέδριο[ν]· 2. *м* τό μέλος τοῦ κόμματος.

партиту́ра *ж муз.* ἡ παρτιτούρα.

пáрти||я *ж* 1. *полит.* τό κόμμα: Коммунисти́ческая пáртия Совéтского Сою́за τό Κομμουνιστικό κόμμα τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης· социалисти́ческие и рабóчие ~и τά σοσιαλιστικά καί ἐργατικά κόμματα· член ~и τό μέλος τοῦ κόμματος· принимáть в ~ю δέχομαι στό κόμμα· 2. (*группа людей*) τό συνεργεῖο[ν], ἡ ἀποστολή, ἡ ὁμάδα, ἡ γκρούππα: ~ тури́стов ἡ ὁμάδα περιηγητῶν· 3. (*товара*) ἡ παρτίδα· 4. (*в игре*) ἡ παρτίδα: ~ в шáхматы ἡ παρτίδα σκακιοῦ· 5. *муз.* ἡ μουσική παρτίδα· 6. (*женитьба, брак*) *уст.* ὁ γάμος: сдéлать хорóшую ~ю καλοπαντρεύομαι.

партком *м* (парти́йный комитéт) ἡ κομματική ἐπιτροπή.

партнёр *м* ὁ συμπαίκτης, ὁ παρτεναίρ.

парт||óрг *м* (парти́йный организáтор) ὁ κομματικός καθοδηγητής. ~**организáция** *ж* (парти́йная организáция) ἡ κομματική ὀργάνωση. ~**собрáние** *с* (парти́йное собрáние) ἡ κομματική συνέλευση, ἡ κομματική συνεδρίαση. ~**съéзд** *м* (парти́йный съезд) τό κομματικό συνέδριο. ~**шкóла** *ж* (парти́йная шкóла) ἡ κομματική σχολή.

па́рус *м* τό ἱστίον, τό πανί, τό καραβόπανο: идти́ под ~а́ми ἱστιοδρομῶ, πλέω μέ τά πανιά· поднима́ть ~а́ σηκώνω (*или* ἀπλώνω) τά πανιά· спуска́ть ~а́ συστέλλω τά ἱστία, μαϊνάρω τά πανιά· ◇ на всех ~а́х *разг.* ὁλοταχῶς, κατεσπευσμένως[-α].

парусин||а *ж* τό καραβόπανο[ν], ἡ λινάτσα, τό κανναβόπανο[ν], τό κανναβάτσο. **~овый** *прил.* ἀπό καραβόπανο.

па́русн||ик *м* (*су́дно*) τό καΐκι, τό ἱστιοφόρο[ν]. **~ый** *прил.* ἱστιοφόρος: ~ое су́дно τό ἱστιοφόρο πλοῖο· ~ая ло́дка ἡ βάρκα μέ πανί· ~ый спорт ἡ ἱστιοπλοΐα, ἡ ἱστιοδρομία.

парфюме́р||ия *ж* τά ἀρώματα, τά καλλυντικά, τά μυρωδικά. **~ный** *прил.* καλλυντικός: ~ный магази́н τό ἀρωματοπωλεῖο[ν]· ~ная промы́шленность ἡ ἀρωματοποιΐα, ἡ βιομηχανία ἀρωμάτων.

парч||а́ *ж* τό δαμασκηνό. **~о́вый** *прил.* ἀπό δαμασκηνό.

парш||а́ *ж* ὁ ἄχωρ, ἡ κασίδα. **~и́вый** *прил.* 1. (*покры́тый паршо́й*) ψωριάρικος, κασίδης, κασιδιάρης· 2. (*дрянно́й*) *разг.* κακοήθης, βρωμιάρης: ~и́вый мальчи́шка τό παλιόπαιδο· ◇ ~и́вая овца́ всё ста́до по́ртит *посл.* ἕνα ψωριάρικο πρόβατο χαλᾶ ὅλο τό κοπάδι.

пас *м карт.*: я ~ κάνω πάσσο.

па́се||ка *ж* τά μελίσσια, ὁ μελισσώνας, τό μελισσοκομεῖον. **~чник** *м* ὁ μελισσοκόμος.

па́сквил||ь *м* ὁ λίβελλος: писа́ть ~и λιβελλογραφῶ.

па́смурный *прил.* 1. (*о погоде, о небе*) συνεφιασμένος, νεφελώδης· 2. *перен.* κατηφής, σκυθρωπός.

пасова́ть *несов.* 1. *карт.* κάνω (*или* πηγαίνω, πάω) πάσσο· 2. *перен.* (*перед кем-л., чем-л.*) τά διπλώνω, ὑποχωρῶ: ~ пе́ред тру́дностями τά διπλώνω μπροστά στίς δυσκολίες.

па́спорт *м* τό δελτίο ταυτότητος, τό διαβατήριο[ν], τό πασσαπόρτι. **~ный** *прил.* τῶν διαβατηρίων: ~ный стол τό γραφεῖον δελτίων ταυτότητας.

пасса́ж *м* 1. (*кры́тая галерея*) ἡ στοά, ἡ γαλαρία· 2. *муз.* τό μουσικό χωρίο.

пассажи́р *м* ὁ ἐπιβάτης, ὁ ταξειδιώτης: безбиле́тный ~ ὁ λαθρεπιβάτης. **~ский** *прил.* ἐπιβατικός.

пасса́т *м метеор.* ὁ ἐτησίας (ἄνεμος), τό μελτέμι. **~ный** *прил.*: ~ный ве́тер τό μελτέμι.

пасси́в *м* 1. *грам.* ἡ παθητική φωνή· 2. *бухг.* τό παθητικό[ν].

пасси́вн||ость *ж* ἡ παθητικότητα[-ης], ἡ ἀγογγυσία. **~ый** *прил.* παθητικός / νωθρός (*о человеке*): ~ое сопротивле́ние ἡ παθητική ἀντίσταση· ◇ ~ое избира́тельное пра́во ἡ ἐκλεξιμότης.

па́ста *ж* ἡ πάστα: зубна́я ~ ἡ ὀδοντόπαστα· тома́тная ~ ὁ μπελτές (ντομάτας).

па́стбище *с* ἡ βοσκή, ὁ βοσκότοπος.

па́ства *ж церк.* τό ποίμνιο[ν].

пасте́ль *ж жив.* τό παστέλ (*карандаш, тж. рисунок*)/ ἡ κρητιδογραφία (*тк. рисунок*): писа́ть ~ю ζωγραφίζω μέ παστέλ.

пастериз||а́ция *ж* ὁ παστερισμός, ἡ παστερίωση ~ова́ть *сов. и несов.* παστερίζω.

пасти́ *несов.* βόσκω (*μετ.*).

пастила́ *ж* ὁ πελτές, ὁ μπελντές (γλύκισμα).

пасти́сь *несов.* βόσκω (*ἀμετ.*).

па́стор *м* ὁ πάστωρ.

пастора́ль *ж* τό πασторάλ, τό ποιμενικόν (*в музыке*)/ τό βουκολικό ποίημα, τό εἰδύλλιον, ἡ παστορέλλα (*в поэзии*).

пасту́||х *м* ὁ βοσκός, ὁ τσομπάνος, ὁ τσοπάνης, ὁ ἀγελαδάρης (*пасущий коров*)/ ὁ αἰγοβοσκός (*пасущий коз*)/ ὁ χηνοβοσκός (*пасущий гусей*). **~шеский** *прил.* ποιμενικός, βουκολικός. **~шка** *ж* ἡ βοσκοπούλα. **~шо́к** *м* ὁ τσοπανάκος, τό τσοπανόπουλο.

пасть I *сов.* 1. *см.* па́дать 2, 3, 6· 2. (*в бою*) πέφτω μαχόμενος: ~ на по́ле бра́ни πέφτω στό πεδίον τῆς μάχης (*или* τῆς τιμῆς)· ◇ ~ в чьём-л. мне́нии ξεπέφτω στά μάτια κάποιου· кре́пость па́ла τό φρούριο ἔπεσε· ~ же́ртвой πέφτω θῦμα.

пасть II *ж* (*животного*) τό στόμα (*ζώου*).

па́сха *ж рел.* 1. (*праздник*) τό Πάσχα, ἡ Λαμπρή·2. (*кушанье*) τό πάσχα (ρωσηκό πασχαλινό γλύκισμα)

па́сынок *м* ὁ προγονός, τό προγόνι / *перен.* τό ἀποπαίδι.

пасья́нс *м карт.* ἡ πασιέντσα.

пате́нт *м* 1. (*на право торговли*) ἡ ἄδεια ἐπιτηδεύματος· 2. (*на изобретение*) τό δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας, τό εὑρεσίτεχνον, ἡ πατέντα. **~о́ванный** *прил.* 1. ἐγκεκριμμένος· 2. *перен. презр.* μέ πατέντα.

патети́ческий *прил.* παθητικός.

патефо́н *м* τό γραμμόφωνο[ν]. **~ный** *прил.* τοῦ γραμμοφώνου.

па́тина *ж* (*налёт на бронзе, меди*) ἡ πάτινα.

патол||оги́ческий *прил.* παθολογικός. **~о́гия** *ж* ἡ παθολογία.

патриа́рх *м* ὁ πατριάρχης.
патриарха́льный *прил.* πατριαρχικός.
патриарха́т *м* ἡ πατριαρχία.
патрио́т *м* ὁ πατριώτης. **~и́зм** *м* ὁ πατριωτισμός. **~и́ческий, ~и́чный** *прил.* πατριωτικός. **~ка** *ж* ἡ πατριώτισ(σ)α.
патро́н I *м* ὁ πάτρων[-ωνας], ὁ προστάτης (*покровитель*) / ὁ προϊστάμενος, τό ἀφεντικό (*хозяин предприятия*).
патро́н II *м* 1. *воен.* τό φυσίγγι[ον]: боево́й (холосто́й) ~ τό ἔνσφαιρο (ἄσφαιρο) φυσίγγι· 2. *тех.* ὁ τρυπανοῦχος· 3. *эл.* ἡ ντούγια· 4. (*выкройка*) τό (ἀ)χνάρι.
патронта́ш *м* ἡ φυσιγγιοθήκη.
патрули́ровать *несов. воен.* περιπολῶ.
патру́ль *м воен.* ἡ περίπολος, ἡ περιπολία. **~ный** 1. *прил.* περιπολικός· 2. *сущ.* ὁ περιπολῶν.
па́уза *ж* ἡ παύση[-ις], ἡ διακοπή.
пау́к *м* ἡ ἀράχνη.
паупер||иза́ция *ж эк.* ἡ ἐξαθλίωση, τό φτώχεμα. **~и́зм** *м* ἡ ἔνδεια, ἡ φτώχεια, ἡ πενία.
паути́н||а *ж* ὁ ἱστός τῆς ἀράχνης, ἡ ἀράχνη, ἡ ἀραχνιά: покры́тый ~ой ἀραχνιασμένος.
па́фос *м* τό πάθος / ἡ ἔμφαση[-ις] (*напыщенность*).
пах *м анат.* ὁ βουβών, ἡ βουβῶνα.
па́х||арь *м* ὁ ζευγᾶς, ὁ γεωργός. **~а́ть** *несов.* ὀργώνω, ἀροτριῶ.
па́хи||уть *несов.* μυρίζω (*άμετ.*): хорошо́ ~ εὐωδιάζω, μυρίζω ὡραῖα· пло́хо ~ μυρίζω ἄσχημα, βρωμῶ· ◇ ~ет по́рохом μυρίζει μπαροῦτι· зна́ешь чем э́то ~ет? *разг.* ξέρεις τί συνέπειες θά ἔχει αὐτό;
пахну́||ть *сов. чаще безл.* φυσῶ: ~л ветеро́к φύσηξε ἀεράκι· ~ло ды́мом μύρισε καπνό.
пахов||о́й *прил. анат.* βουβωνικός: ~а́я гры́жа *мед.* ἡ βουβωνοκήλη.
па́хот||а *ж* τό ὄργωμα, ἡ ἀροτρίαση [-ις]. **~ный** *прил.* ἀρόσιμος, καλλιεργήσιμος: ~ная земля́ ἡ ἀρόσιμος γῆ.
паху́чий *прил.* μυρωδᾶτος, εὐώδης.
пацие́нт *м* ὁ πελάτης γιατροῦ, ὁ ἀσθενής.
пацифи́||зм *м* ὁ πασιφισμός, ὁ εἰρηνισμός. **~ст** *м* ὁ πασιφιστής, ὁ εἰρηνιστής. **~стский** *прил.* πασιφιστικός, εἰρηνιστικός.
па́че *уст.*: тем ~ πολύ περισσότερο, τοσούτῳ μᾶλλον· ~ ча́яния παρ' ἐλπίδα.
па́чка *ж* 1. τό πακέτο / ἡ δέσμη (*связка*): ~ папиро́с ἕνα πακέτο τσιγάρα· ~ книг ἡ δέσμη βιβλίων· 2. (*балерины*) ἡ φοῦστα μπαλαρίνας.
па́чкать *несов. прям., перен.* λεκιάζω, κηλιδώνω, λερώνω, ρυπαίνω: ~ чьё-л. и́мя κηλιδώνω τήν ὑπόληψη κάποιου. **~ся** λερώνομαι, μουντζουρώνομαι, πασαλείφομαι.
пачк||отня́ *ж разг.* τό πασάλειμμα. **~у́н** *м разг.* ὁ βρωμιάρης, ὁ μουντζούρης / ὁ κακός ζωγράφος, ὁ μουτζαλωτής (*о плохом художнике*).
паша́ *м* ὁ πασᾶς.
па́шня *ж* γῆ καλλιεργημένη, τό ὀργωμένο χωράφι.
пашу́, па́шешь *и т. д. наст. вр. от* паха́ть.
па́юсн||ый *прил.*: ~ая икра́ τό μαῦρο χαβιάρι.
пая́ль||ник *м тех.* τό κολλητήρι. **~ный** *прил.* τῆς (συγ)κόλλησης: ~ная ла́мпа τό καμινέτο γιά (συγ)κόλληση. **~щик** *м* ὁ συγκολλητής.
пая́сничать *несов.* κάνω καραγκιοζιλίκια.
пая́ть *несов.* (συγ)κολλῶ.
пая́ц *м* ὁ παλιάτσος.
пев||е́ц *м* ὁ τραγουδιστής, ὁ ἀοιδός. **~и́ца** *ж* ἡ τραγουδίστρια, ἡ ἀοιδός. **~у́нья** *ж* ἡ τραγουδίστρα. **~у́чий** *прил.* μελωδικός, τραγουδιστός.
пе́вч||ий 1. *прил.* ᾠδικός, κελαδιστικός: ~ая пти́ца τό ᾠδικό πτηνό· 2. *сущ.* ὁ ψάλτης, ὁ τραγουδιστής.
педаго́г *м* ὁ παιδαγωγός, ὁ δάσκαλος. **~ика** *ж* ἡ παιδαγωγική. **~и́ческий** *прил.* παιδαγωγικός: ~и́ческий те́хникум τό διδασκαλεῖο[ν]· ~и́ческий институ́т τό παιδαγωγικό ἰνστιτοῦτο, ἡ ἀνωτάτη παιδαγωγική σχολή.
педа́ль *ж* τό πεντάλ, ἡ πατήθρα / τό ποδόπληκτρο[ν] (*у фортепиано*).
педа́нт *м* ὁ σχολαστικός/ ὁ σοφολογιώτατος (*об учёном*). **~и́зм** *м* ἡ σχολαστικότητα[-ης]. **~и́чность** *ж* ἡ σχολαστικότητα[-ης]. **~и́чный** *прил.* σχολαστικός.
педиа́тр *м* ὁ παιδίατρος. **~и́ческий** *прил.* παιδιατρικός.
педикю́р *м* τό πεντικιούρ, ἡ ποδοκομία.
пейза́ж *м* τό τοπεῖο[ν]/ ἡ τοπ(ε)ιογραφία (*тк. картина*). **~и́ст** *м* ὁ τοπ(ε)ιογράφος. **~ный** *прил.* τοπ(ε)ιογραφικός: ~ная жи́вопись ἡ τοπ(ε)ιογραφία, ἡ ζωγραφική τοπ(ε)ίων.
пека́рня *ж* τό φουρνάρικο, ὁ φοῦρνος, τό ψωμάδικο.
пе́карь *м* ὁ φούρναρης, ὁ ψωμᾶς, ὁ ἀρτοποιός.
пе́кло *с разг.* 1. (*жара*) ἡ κάψα· 2. *перен.* ἡ φωτιά

пеку́ *наст. вр.* *от* печь.

пелена́ *ж* τό πέπλο[ν], ὁ πέπλος: снéжная ~ ὁ πέπλος χιονιοῦ· ◇ слóвно ~ с глаз упáла μοῦ ἀνοίχτηκαν τά μάτια.

пеленáть *несов.* φασκιώνω, σπαργανῶ.

пеленгáтор *м* ὁ γωνιογράφος, ὁ γωνιολάβος.

пелён||ка *ж* ἡ φασκιά, τό σπάργανον· ◇ с ~ок ἀπό τά σπάργανα.

пелери́на *ж* ἡ πελλερίνα, τό ἐπινώτιον, ἡ μπέρτα.

пеликáн *м* ὁ πελεκάνος.

пéмза *ж* ἡ κίσηρις, ἡ ἐλαφρόπετρα.

пéн||а *ж* 1. ὁ ἀφρός: морскáя ~ ὁ ἀφρός τῆς θάλασσας· мы́льная ~ ἡ σαπουνάδα· покры́тый ~ой (*о животном*) ἀφρισμένος, γεμᾶτος ἀφρό· 2. (*накипь*) τό ἀπόβρασμα: снимáть ~у ξαφρίζω· ◇ с ~ой у рта ἀφρίζοντας, λυσσασμένα.

пенáл *м* ἡ κασετίνα, ἡ γραφιδοθήκη.

пéни||е *с* τό τραγούδι, ἡ ᾠδή / τό κελάδημα (*птиц*): хоровóе ~ τραγούδι χορωδίας· урóк ~я μάθημα ᾠδικῆς· ~ петухá τό λάλημα τοῦ πετεινοῦ.

пéнистый *прил.* ἀφρώδης.

пéниться *несов.* ἀφρίζω.

пеницилли́н *м* ἡ πενικιλλίνη.

пéнка *ж* ἡ πέτσα / ἡ τσίπα (*на молоке*).

пéночка *ж* (*птица*) ὁ τσιροβάκος, ἡ ποταμίδα.

пенси||онéр *м* ὁ συνταξιοῦχος. ~óнный *прил.* τῆς συντάξεως, συντάξιμος: ~óнная кни́жка τό βιβλιάριο συντάξεως.

пéнси||я *ж* ἡ σύνταξη[-ις]: персонáльная ~ ἡ προσωπική σύνταξη· назнáчить ~ю ὁρίζω σύνταξη· уходи́ть на ~ю παίρνω σύνταξη.

пенснé *с нескл.* τό πενσνέ.

пень *м* τό πρέμνο[ν], τό κούρβουλο, τό κούτσουρο· ◇ стои́т как ~ *разг.* στέκει σάν κούτσουρο.

пеньк||á *ж* ἡ κάνναβις, τό καννάβι. ~óвый *прил.* καννάβινος.

пéня *ж* (*штраф*) τό πρόστιμο.

пен||я́ть *несов.* μέμφομαι, κατηγορῶ: ~я́й на себя́ τᾶθελες καί τᾶπαθες.

пéпел *м* ἡ στάχτη, ἡ τέφρα: обращáть в ~ ἀποτεφρώνω, κάμνω στάχτη.

пепели́ще *с* 1. τό μέρος τῆς πυρκαϊᾶς· 2. *уст.*: роднóе ~ ἡ ἑστία.

пéпельница *ж* ἡ σταχτοθήκη, τό τεφροδοχεῖο[ν], τό τασάκι, τό σταχτοδοχεῖο[ν].

пéпельный *прил.* σταχτής, σταχτόχρους, σταχτερός.

первéйший *превосх. ст.* *от* пéрвый (*сáмый лу́чший*) *разг.* ὁ πρώτιστος, πρώτης τάξεως.

пéрвенец *м* ὁ πρωτότοκος / *перен.* ὁ πρῶτος.

пéрвенство *с спорт.* τό πρωτάθλημα: ~ ми́ра τό παγκόσμιο πρωτάθλημα· завоевáть ~ παίρνω τό πρωτάθλημα.

перви́чн||ый *прил.* ἀρχικός, πρωτοβάθμιος: ~ая парти́йная организáция ἡ πρωτοβάθμια κομματική ὀργάνωση, ἡ ὀργάνωση βάσης· ~ые порóды *геол.* τά πρωτογενῆ ἐδάφη.

первобы́тн||ый *прил.* πρωτόγονος, πρωτογενής, ἀρχέγονος: ~ человéк ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος· ~ое óбщество ἡ πρωτόγονη κοινωνία.

пéрвое *с* (*блюдо*) ἡ σοῦπα, τό πρῶτο (φαγητό): что на ~? τί σοῦπα σερβίρεται;, ποιό εἶναι τό πρῶτο;

первоистóчник *м* ἡ (πρώτη) πηγή.

первоклáссник *м* μαθητής τῆς πρώτης τάξης.

первоклáссный *прил.* πρώτης ποιότητος, πρώτης τάξεως.

первоку́рсник *м* ὁ πρωτοετής φοιτητής.

первомáйский *прил.* πρωτομαγιάτικος: ~ прáздник ἡ ἑορτή τῆς Πρωτομαγιᾶς.

первоначáльн||ый *прил.* 1. ἀρχικός: ~ая причи́на ἡ πρώτη (*или* ἡ ἀρχική) αἰτία· ~ое накоплéние ἡ πρωταρχική συσσώρευση[-ις]· 2. (*элементáрный*) στοιχειώδης.

первоосновá *ж* ἡ θεμελιώδης ἀρχή, ἡ βάση[-ις].

первоочередн||óй *прил.* πρώτιστος, ἐπείγων, πρῶτος: ~áя задáча τό ἐπεῖγον καθῆκον.

первопричи́на *ж* ἡ πρώτη αἰτία.

первопу́т||ок *м разг.* δρόμος στό πρῶτο χιόνι: по ~ку περπατώντας στό πρῶτο χιόνι.

перворазря́дный *прил.* πρώτης κατηγορίας.

первосóртный *прил.* πρώτης ποιότητος, πρώτης τάξεως/ ἄριστος, θαυμάσιος (*превосхóдный*).

первостепéнный *прил.* πρωτοβάθμιος, ἀνώτατος, ὑπέρτατος.

первоцвéт *м бот.* ἡ πασχαλούλα, τό ἠράνθεμον.

пéрв||ый *числ. порядк.* πρῶτος: ~ этáж τό πρῶτο πάτωμα· Пéрвое мáя ἡ πρώτη Μαΐου· ~ого январ́я τήν πρωτοχρονιά· ~ учени́к ὁ πρῶτος μαθητής· ~ые óвощи, ~ые плоды́ τά πρωτολούβια, τά πρωϊμάδια· в ~ом часу́ μετά τίς δώδεκα· по ~ому трéбованию μέ τήν πρώτη ζήτηση· заня́ть ~ое мéсто καταλαμβάνω

τήν πρώτη θέση· ◇ ~ая по́мощь οἱ πρῶτες βοήθειες· ~ встре́чный ὁ πρῶτος τυχών· с ~ого взгля́да ἐκ πρώτης ὄψεως, μέ τήν πρώτη ματιά· в ~ую о́чередь πρίν ἀπ' ὅλα· ~ым де́лом πρίν ἀπ' ὅλα· игра́ть ~ую скри́пку παίζω τό πρῶτο βιολί.

перга́мент *м* ἡ περγαμηνή, ἡ μεμβράνη. **~ный** *прил.* περγαμηνοειδής: ~ная бума́га ὁ περγαμηνοειδής χάρτης.

перебази́ровать *сов.* μεταφέρω ἀλλοῦ. **~ся** ἀλλάζω βάση, μετακινοῦμαι.

переба́рщивать *несов. разг.* τό παρακάνω, τό παραξηλώνω.

перебега́ть *несов.*, **перебежа́ть** *сов.* 1. περνῶ τρέχοντας, διασχίζω τρέχοντας: ~ у́лицу περνῶ τρέχοντας τόν δρόμο· 2. (*к неприятелю*) λιποτακτῶ, αὐτομολῶ· ◇ перебежа́ть кому́-л. доро́гу ὑποσκελίζω κάποιον.

перебе́ж||ка *ж воен.* ἡ ἐξόρμησις. **~чик** *м* ὁ αὐτόμολος, ὁ λιποτάκτης.

перебеси́ться *сов.* 1. λυσσάζω, λυσσιάζω (*γιά πολλά ζῶα*)· 2. (*образумиться*) λογικεύομαι, γίνομαι φρόνιμος.

перебива́ть *несов.* 1. (*мебель*) ντύνω τά ἔπιπλα μέ ὕφασμα· 2. (*прерывать*) διακόπτω: ~ ора́тора διακόπτω τόν ρήτορα, τόν ὁμιλητή.

перебива́ться *несов. разг.* (*с трудом содержать себя*) κουτσοπερνῶ, πορεύομαι: ~ с трудо́м τά βολεύω μέ δυσκολία· ~ с хле́ба на квас *погов.* τρώγω ψωμί καί σουγιά.

перебира́ть *несов.* 1. (*сортировать*) ταξινομῶ, τακτοποιῶ, ξεχωρίζω· 2. (*касаться пальцами*): ~ стру́ны δοκιμάζω τίς χορδές, παίζω τίς χορδές· ~ чётки παίζω τό κομπολό(γ)ι· 3.: ~ нога́ми (*о лошади*) κουνῶ (*или* σαλεύω) τά πόδια· 4. *полигр.* ξαναστοιχειοθετῶ· ◇ ~ в па́мяти ξαναφέρνω στή[ν] μνήμη μου, ψάχνω νά θυμηθῶ.

перебира́ться *несов.* 1. (*переправляться*) διαβαίνω, περνῶ: ~ на друго́й бе́рег реки́ διαβαίνω τό ποτάμι· 2. (*переселяться*) μετακομίζω (*άμετ.*) μετακομίζομαι, μεταφέρομαι: ~ на но́вую кварти́ру μετακομίζομαι σέ καινούργιο σπίτι, ἀλλάζω σπίτι.

переби́ть *сов.* 1. *см.* перебива́ть· 2. (*руку, ногу*) χτυπῶ, σπάνω· 3. (*посуду и т. п.*) σπάζω (ὅλα, πολλά), κάνω θρύψαλλα: ~ все таре́лки σπάζω ὅλα τά πιάτα· 4. (*убить — о многих*) σκοτώνω, σφάζω (πολλούς): ~ весь скот σφάζω (*или* σκοτώνω) ὅλα τά ζῶα. **~ся** 1. (*разбиться*) σπάνω (*άμετ.*) (*γιά πολλά*): все стака́ны переби́лись ὅλα τά ποτήρια ἔσπασαν· 2. *см.* перебива́ться.

перебо́||й *м* 1. (*в работе и т. п.*) ἡ διακοπή: ~и в снабже́нии ὁ μή κανονικός ἐφοδιασμός· 2. *мед.* ἡ ἀρρυθμία, ἡ διάλειψις: пульс с ~ями ὁ ἀνώμαλος σφυγμός.

переболе́ть *сов.* περνῶ ἀρρώστια: ~ дифтери́том περνῶ διφθερίτιδα.

перебо́рка *ж* 1. (*овощей и т. п.*) ἡ διαλογή, τό διάλεγμα, τό ξεχώρισμα· 2. (*перегородка*) τό διάφραγμα, τό χώρισμα.

переборо́ть *сов.* καταβάλλω, ὑπερνικῶ, δαμάζω: ~ себя́ συγκρατιέμαι, δέν παραφέρομαι.

переборщи́ть *сов. разг. см.* переба́рщивать.

перебра́н||иваться *несов.* βρίζομαι μέ κάποιον. **~ка** *ж* τό βρισίδι, ὁ καυγᾶς.

перебра́сывать *несов.* 1. ρίχνω: ~ мешо́к че́рез плечо́ φορτώνομαι τό τσουβάλι στήν πλάτη· 2. (*перемещать*) ρίχνω, μεταφέρω (*войска*)/ στέλνω, μεταφέρω (*товары*)· ◇ ~ мост че́рез ре́ку κάνω γέφυρα στό ποτάμι. **~ся** 1. ἀνταλλάσσω, πετῶ: ~ся слова́ми ἀνταλλάσσω λίγα λόγια μέ κάποιον· 2. (*распространяться — об эпидемии, огне и т. п.*) μεταδίδομαι, ἐξαπλώνομαι, μεταφέρομαι· 3. (*перепрыгивать*) πηδῶ.

перебра́ть *сов. см.* перебира́ть 1, 4.

переброди́ть *сов.* ζυμοῦμαι, τελειώνω τή ζύμωση.

поребро́сить(ся) *сов. см.* перебра́сывать(ся).

перебуди́ть *сов.* ξυπνῶ (ὅλους).

перева́л *м* 1. (*действие*) τό πέρασμα, ἡ διάβαση[-ις]· 2. (*дорога*) ἡ κλεισούρα, ἡ κλεισώρεια / τό διάσελο, ὁ αὐχήν (*между холмами*).

перева́ливать *несов.*, **перевали́ть** *сов.* 1. (*перекладывать*) κουβαλῶ κάτι ἀπ' τό ἕνα μέρος στό ἄλλο· 2. (*через горный хребет и т. п.*) περνῶ, διαβαίνω· 3. *безл. разг.*: ему́ перевали́ло за́ со́рок (αὐτός) πέρασε τά σαράντα· перевали́ло за́ полночь εἶναι περασμένα μεσάνυχτα.

перева́ривание *с* ἡ χώνεψη, ἡ χώνευσις, τό χώνεμα.

перева́ривать *несов.*, **перевари́ть** *сов.* 1. (*чрезмерно*) παραβράζω· 2. (*заново*) ξαναβράζω· 3. *физиол.* χωνεύω· 4. *перен.* χωνεύω: он его́ не перева́ривает δέν τόν χωνεύει.

перевезти́ *сов. см.* перевози́ть.

переверну́ть(ся) *сов. см.* переве́ртывать(ся).

переверста́ть *сов.*, **перевёрстывать** *не-*

сов. полигр. ξανασελιδοποιῶ, σελιδοποιῶ ἐκ νέου.

перевёртывать *несов.* ἀναποδογυρίζω: ~ страницу γυρίζω τή σελίδα· ~ стул ἀναποδογυρίζω τήν καρέκλα· ~ вверх дном κάνω ἄνω κάτω, ἀναποδογυρίζω· **~ся** ἀναποδογυρίζομαι.

перевéс *м* (*превосходство*) ἡ ὑπεροχή: численный ~ ἡ ἀριθμητική ὑπεροχή.

перевéсить *сов. см.* перевéшивать.

перевести́(сь) *сов. см.* переводи́ть(ся).

перевéшивать *несов.* 1. (*взвешивать заново*) ξαναζυγίζω, ζυγίζω ἐκ νέου· 2. (*вешать на другое место*) κρεμάω ἀλλοῦ· 3. (*оказываться тяжелее*) ὑπερβαίνω σέ βάρος, εἶμαι βαρύτερος· 4. *перен.* (*превосходить*) ὑπερέχω, ἐπικρατῶ. **~ся** σκύβω, κρεμιέμαι: ~ся чéрез забóр σκύβω ἀπ' τό φράχτη.

перевира́ть *несов.* διαστρεβλώνω, παραμορφώνω, διαστρέφω.

перевóд I *м* 1. (*куда-л.*) ἡ μετάθεση[-ις], ἡ μεταφορά· 2. (*на другой язык*) ἡ μετάφραση[-ις]: вóльный ~ ἡ ἐλεύθερη ἀπόδοση· дословный ~ ἡ κατά λέξη μετάφραση· 3. (*почтовый и т. п.*) τό ἔμβασμα· 4.: ~ стрéлки часóв ἡ μετάθεση τῶν δειχτῶν τοῦ ὡρολογιοῦ· 5. (*бесполезное расходование*) *разг.* ἡ διασπάθιση, ἡ σπατάλη.

переводи́ть *несов.* 1. (*куда-л.*) μεταθέτω / μεταφέρ(ν)ω, προάγω, προβιβάζω (*в другой класс*): ~ на другую рабóту μεταθέτω σέ ἄλλη δουλειά· 2. (*на другой язык*) μεταφράζω: ~ устно μεταφράζω προφορικά· ~ с русского языка́ на грéческий μεταφράζω ἀπό τά ρούσικα στά ἑλληνικά· 3. (*пересылать по почте*) ἐμβάζω, στέλνω ἔμβασμα· 4. (*в другую систему измерения и т. п.*) μετατρέπω· 5.: ~ стрéлку часóв вперёд (назáд) μεταθέτω τόν δείκτη τοῦ ρολογιοῦ ἐμπρός (πίσω)· ~ стрéлку *ж.-д.* γυρίζω τό κλειδί (σιδηροδρομικῆς γραμμῆς)· 6. (*бесполезно расходовать*) *разг.* σπαταλῶ: ~ продукты (дéньги) σπαταλῶ τά τρόφιμα (τά χρήματα)· ◇ ~ дух παίρνω ἀνάσα· ~ разговóр на другую тéму ἀλλάζω θέμα συζήτησης.

переводи́ться *несов.* 1. (*куда-л.*) μεταφέρομαι, μεταθέτομαι· 2. (*исчезать*) *разг.* τελειώνω, χάνομαι, δέν ὑπάρχω: фрукты у них не перевóдятся δέν τούς λείπουν ποτέ τά φροῦτα.

переводн||óй, перевóдн||ый *прил.* 1.: **~áя** литератýра οἱ μεταφράσεις· 2.: перевóдный вéксель *фин.* ἡ συναλλαγματική· перевóдный бланк (*почтовый*) τό ἔντυπο ἐπιταγῆς· ◇ **~ые** карти́нки ἡ χαλκομανία· **~ые** экзáмены οἱ προαγωγικές ἐξετάσεις.

перевóдч||еский *прил.* μεταφραστικός. **~ик** *м* ὁ μεταφραστής (*литературы*) / ὁ διερμηνεύς[-ας] (*устный*).

перевóз *м* 1. (*действие*) ἡ μεταφορά, ἡ μετακομιδή, τό κουβάλημα / ἡ διαπεραίωσις (*через реку и т. п.*)· 2. (*место*) τό πέρασμα, ἡ διάβαση[-ις].

перевози́ть *несов.* μεταφέρω, μετακομίζω (*грузы и т. п.*) / περαιώνω, διαπεραιώνω, διαπορθμεύω (*через реку и т. п.*).

перевóз||ка *ж* ἡ μεταφορά: железнодорóжные **~ки** οἱ σιδηροδρομικές μεταφορές. **~очный** *прил.* μεταφορικός. **~чик** *м* ὁ περάτης, ὁ πορθμεύς (*на пароме и т. п.*) / ὁ βαρκάρης, ὁ λεμβοῦχος (*на лодке*).

переволновáться *сов.* κατέχομαι ἀπό ἀνησυχία.

перевооруж||áть *несов.* ἐπανεξοπλίζω. **~áться** ἐπανεξοπλίζομαι. **~éние** *с* ὁ ἐπανεξοπλισμός.

перевооружи́ть(ся) *сов. см.* перевооружáть(ся).

перевоплоти́ться *сов.*, **перевоплощáться** *несов.* μετενσαρκώνομαι, μεταμορφώνομαι.

перевоплощéние *с* ἡ μετενσάρκωση[-ις], ἡ μεταμόρφωση[-ις].

переворóт *м* ἡ ἀνατροπή, ἡ ἐπανάσταση[-ις]: государственный ~ τό πραξικόπημα· социáльный ~ ἡ κοινωνική ἀνατροπή· ~ в тéхнике ἡ ἐπανάσταση στήν τεχνική· совершáть ~ κάνω ἐπανάσταση.

перевоспитáние *с* ἡ διαπαιδαγώγηση[-ις], ἡ ἀναμόρφωση[-ις], ἡ ἀναδιαπαιδαγώγηση[-ις].

перевоспитáть *сов.*, **перевоспи́тывать** *несов.* διαπαιδαγωγῶ (ξανά).

переврáть *сов. см.* перевирáть.

перевыбирáть *несов.* ἐκλέγω ἐκ νέου, ἐκλέγω σέ ἐπαναληπτικές ἐκλογές.

перевы́борный *прил.* τῶν ἐπαναληπτικῶν ἐκλογῶν.

перевы́боры *мн.* ἐπαναληπτικές ἐκλογές.

перевыполнéние *с* ἡ ὑπερεκπλήρωση[-ις], τό ξεπέρασμα.

перевы́полнить *сов.*, **перевыполня́ть** *несов.* ὑπερεκπληρῶ, ξεπερνῶ: ~ план ξεπερνῶ τό πλάνο.

перевязáть *сов. см.* перевя́зывать.

перевя́з||ка *ж* (*раны*) ἡ ἐπίδεση[-ις]. **~очная** *ж* ὁ θάλαμος ἐπίδεσης. **~очный**

прил.: ~очный пункт ὁ σταθμός ἐπίδεσης· ~очные материáлы οἱ ἐπίδεσμοι.

перевя́зывать *несов.* 1. (*верёвкой и т. п.*) δένω· 2. (*рану*) ἐπιδένω· 3. (*чулки, кофту и т. п.*) ξαναπλέκω.

пéревяз||ь *ж* 1. *воен.* ὁ τελαμών, τό λουρί· 2. *мед.* ὁ χειρολάβος, ἡ κούνια: у него́ рукá на ~и τό χέρι του εἶναι σέ χειρολάβο.

перегиб *м* 1. (*сгиб*) τό τσάκισμα, ἡ κύρτωση[-ις], ἡ καμπυλότητα[-ης[· 2. *перен.* ἡ παρέκκλιση[-ις].

перегибáть *несов.* 1. παραλυγίζω· 2. *перен.* τό παρακάνω, τό παραξηλώνω· ◇ ~ пáлку ξεπερνῶ τά ὅρια. ~ся (*через что-л.*) λυγίζω, κύπτω (*ἀμετ.*).

перегля́дываться *несов.*, **перегляну́ться** *сов.* ἀνταλλάσσω ματιές, ἀλληλοκυττάζομαι, συνεννοοῦμαι μέ ματιές.

перегнáть *сов. см.* перегонять.

перегно́й *м* τό κοπρόχωμα, ἡ φυτογῆ.

перегну́ть(ся) *сов. см.* перегибáть(ся).

перегова́риваться *несов.* κουβεντιάζω μέ κάποιον.

переговор||и́ть *сов.* 1. (*о чём-л.*) (ὁ)μιλῶ: ~ по телефо́ну μιλῶ ἀπό τό τηλέφωνο· 2. (*кого-л.*) *разг.*: его́ не ~и́шь! εἶναι ἀδύνατο νά τόν πείσεις!

перегово́рный *прил.*: ~ пункт ὁ τηλεφωνικός σταθμός.

перегово́ры *мн.* οἱ διαπραγματεύσεις.

перего́н *м* 1. (*скота*) ἡ μετακίνηση κοπαδιοῦ· 2. (*расстояние между станциями*) ἡ διαδρομή, ὁ δρόμος.

перего́нка *ж хим.* ἡ ἀπόσταξη[-ις], τό λαμπικάρισμα: сухáя ~ ἡ ξηρή ἀπόσταξη.

перего́нный *прил.* διϋλιστικός, ἀποστακτικός: ~ аппарáт μηχάνημα διϋλίσεως.

перегоня́ть *несов.* 1. (*в другое место*) ὁδηγῶ, φέρνω: ~ скот μετακινῶ τό κοπάδι· 2. (*обгонять*) ξεπερνῶ, προσπερνῶ, ὑπερβαίνω· 3. *хим.* ἀποστάζω, λαμπικάρω.

перегорáживать *несов.* (δια)χωρίζω.

перегорáть *несов.*, **перегоре́ть** *сов.* καίομαι: лáмпа перегоре́ла ἡ λάμπα κάηκε.

перегороди́ть *сов. см.* перегорáживать.

перегоро́дка *ж* 1. τό χώρισμα, τό διάφραγμα, τό διατοίχισμα· 2. *перен.* τό διάφραγμα, ὁ φραγμός.

перегре́в *м*, **перегрев||áние** *с* ἡ ὑπερπύρωση[-ις], ἡ ὑπερθέρμανση[-ις]: ~áние на со́лнце τό ὑπερβολικό ζέσταμα στόν ἥλιο.

перегр||евáть *несов.* ὑπερθερμαίνω, παραζεσταίνω. ~евáться ὑπερθερμαίνομαι, παραζεσταίνομαι. ~е́ть(ся) *сов. см.* перегревáть(ся).

перегружáть *несов.* 1. *прям.*, *перен.* (*чересчур нагружать*) ὑπερφορτώνω, παραφορτώνω· 2. (*в другое место*) μεταφορτώνω. ~ся εἶμαι παραφορτωμένος.

перегру́женность *ж* τό παραφόρτωμα.

перегрузи́ть(ся) *сов. см.* перегружáть(ся).

перегру́з||ка *ж* 1. (*большая нагрузка*) τό παραφόρτωμα· 2. (*в другое место*) ἡ μεταφόρτωση[-ις]· 3. ~ки *мн. физ.* οἱ ὑπερφορτίσεις.

перегруппировáть *сов.*, **перегруппиро́вывать** *несов.* ἀνασυντάσσω.

перегруппиро́вка *ж* ἡ ἀνασύνταξη[-ις].

перегрызáть *несов.*, **перегры́зть** *сов.* τρωγαλίζω, κατατρώγω, ροκανίζω.

перегры́зться *сов. прям.*, *перен.* φαγώνομαι, τρώγομαι.

пе́ред *предлог с твор. п.* 1. (*при обозначении места*) μπροστά, ἐνώπιον, ἔμπροσθεν: ~ до́мом μπροστά στό σπίτι· ~ дверьми́ πρό τῶν θυρῶν, μπροστά στήν πόρτα· передо мно́й μπροστά μου, ἐνώπιόν μου· ~ глазáми μπροστά στά μάτια· 2. (*при обозначении времени*) πρίν, πρό: ~ восхо́дом со́лнца πρίν ἀνατείλει ὁ ἥλιος, πρό τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου· ~ обе́дом πρό τοῦ φαγητοῦ· ~ начáлом заня́тий πρίν ἀπό τήν ἔναρξη τῶν μαθημάτων, πρό τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων· ~ тем, как вы́йти из до́му πρίν ἔβγω ἀπό τό σπίτι· 3. (*по отношению к кому-л., чему-л.*) πρός, παρά: долг ~ Ро́диной τό καθῆκον πρός τήν πατρίδα· извини́ться ~ ке́м-л. ζητῶ συγγνώμη ἀπό κάποιον· 4. (*по сравнению*) ἐν συγκρίσει: они́ ничто́ ~ ним αὐτοί δέν εἶναι τίποτε ἐν συγκρίσει μ' αὐτόν.

перёд *м* τό μπροστινό μέρος: ~ до́ма ἡ πρόσοψη τοῦ σπιτιοῦ.

передавáть *несов.* 1. μεταδίδω, δίνω: ~ из рук в ру́ки δίνω ἀπό χέρι σέ χέρι· 2. (*сообщать*) μεταδίδω, διαβιβάζω: ~ по рáдио μεταδίδω ἀπό τό ραδιόφωνο· ~ по телефо́ну μεταδίδω τηλεφωνικῶς· ~ поруче́ние μεταβιβάζω ἐντολή· ~ приве́т διαβιβάζω χαιρετίσματα· ~ благодáрность ἐκφράζω εὐγνωμοσύνη· 3. (*воспроизводить*) ἀναπαράγω: ~ мысль áвтора μεταδίδω τήν σκέψη τοῦ συγγραφέα· 4. μεταδίδω (*инфекцию, болезнь*)/ μεταβιβάζω (*черту, свойство*)· 5. (*давать больше, чем надо*) πληρώνω παραπάνω, παραπληρώνω· ◇ ~ де́ло в суд παραπέμπω τήν ὑπόθεση στό δικαστήριο. ~ся (*сообщаться*) μεταδίδομαι: ~ся из поколе́ния в поколе́ние μεταδίδομαι ἀπό γενεά σέ γενεά.

передáточн||ый *прил.* τῶν διαβιβάσεων: ~ пункт σταθμός διαβιβάσεων· ~ая нáдпись *фин.* ἡ ὀπισθογράφηση[-ις].

передáтчик *м радио* ὁ πομπός: коротковóлновый ~ ὁ πομπός σέ βραχέα κύματα.

передáть(ся) *сов. см.* передавáть(ся).

передáч||а *ж* 1. (*действие*) ἡ μεταβίβαση[-ις]: ~ имýщества *юр.* ἡ ἐκχώρησις· без прáва ~и χωρίς τό δικαίωμα μεταβιβάσεως· 2. (*больному и т. п.*) τό πακέτο, τό δέμα· 3. (*по радио*) ἡ ἐκπομπή / ἡ μετάδοσις (*трансляция*): телевизиóнная ~ ἡ ἐκπομπή τηλεόρασης· 4. *тех.* ἡ τρανσμισιόν.

передвигáть *несов.* (μετα)κινῶ: ~ стол μετακινῶ τό τραπέζι· ~ стрéлку часóв μετακινῶ τόν δείχτη τοῦ ὡρολογιοῦ. ~ся *в разн. знач.* μετακινοῦμαι.

передвижéни||е *с* ἡ (μετα)κίνηση[-ις]: ~ войск ἡ μετακίνηση τοῦ στρατοῦ· ◇ срéдства ~я τά μέσα μεταφορᾶς.

передвúжка *ж*: библиотéка-~ ἡ κινητή βιβλιοθήκη.

передвижн||óй *прил.* κινητός, περιοδεύων: ~áя вы́ставка ἡ περιοδεύουσα ἔκθεση.

передвúнуть(ся) *сов. см.* передвигáть (-ся).

передéл *м* τό ξαναμοίρασμα, ἡ νέα διανομή.

передéлать *сов.* 1. *см.* передéлывать 2. (*сделать многое*) κάνω (*πολλά πράγματα*): я дóлжен был ~ мнóго дел сегóдня ἔπρεπε νά κάνω πολλές δουλειές σήμερα.

передéлк||а *ж* ἡ μεταβολή, ἡ ἐπιδιόρθωση[-ις], ἡ μεταποίηση[-ις]: отдáть чтó-либо в ~у δίνω κάτι γιά μεταποίηση· ◇ попáсть в ~у βρίσκω τόν μπελά μου.

передéлывать *несов.* τροποποιῶ, μεταποιῶ, ἀλλάζω (*делать иначе*) / διορθώνω (*исправлять*) / ἐπιδιορθώνω (*перерабатывать*): ~ плáтье μεταποιῶ τό φουστάνι· ~ статью́ κάνω ἀλλαγές στό ἄρθρο.

передёргивать *несов. разг.* 1. (*в картах*) κλέβω στά χαρτιά· 2. (*искажать*) διαστρέφω, παραμορφώνω: ~ фáкты διαστρέφω τά γεγονότα· 3. *безл.*: меня́ передёрнуло от отвращéния μοῦ ἦλθε ἀηδία· егó передёрнуло от бóли τόν ἔπιασαν σπασμοί ἀπό τόν πόνο. ~ся (*от боли и т. п.*) συστέλλομαι, παθαίνω σπασμούς / ἀνατριχιάζω (*содрогаться*).

передержáть *сов.*, **передéрживать** *несов.* 1. (*кушанье*) παραψήνω, παραβράζω· 2. *фото* παρακρατῶ.

передéржка I *ж фото* τό ὑπερβολικό ποζάρισμα.

передéржка II *ж* (*искажение*) ἡ διαστρέβλωση[-ις].

передёрнуть *сов. см.* передёргивать.

передислокáция *ж воен.* ἡ ἀλλαγή τόπου στρατοπεδεύσεως, ἡ ἀλλαγή τόπου καταυλισμοῦ.

передне||нёбный *прил. лингв.* οὐρανισκόφωνος. ~язы́чный *прил. лингв.* ὀδοντόφωνος.

перéдн||ий *прил.* μπροστινός, ἐμπρόσθιος: ~ие местá οἱ μπροστινές θέσεις· ~ двор τό προαύλιο[ν].

перéдник *м* ἡ ποδιά, ἡ μπροστέλλα.

перéдняя *ж* ὁ προθάλαμος.

передо *см.* пéред.

передовáя *ж разг.* τό κύριο ἄρθρο.

передовéрить *сов.*, **передоверя́ть** *несов.* ἀναθέτω σέ ἄλλον / μεταβιβάζω τό πληρεξούσιον, μεταβιβάζω τήν πληρεξουσιότητα (*по доверенности*).

передовúк *м* ὁ πρωτοπόρος: ~ú сéльского хозя́йства οἱ πρωτοπόροι τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας.

передовúца *ж разг.* τό κύριο ἄρθρο[ν].

передов||óй *прил.* 1. πρωτοπόρος, προοδευμένος, προχωρημένος: ~áя лúния ἡ πρώτη γραμμή· ~ отря́д *прям.*, *перен.* τό πρωτοπόρο ἀπόσπασμα· ~ пост τό προκεχωρημένο φυλάκιο· 2. (*прогрессивный*) προοδευτικός: ~ы́е взгля́ды οἱ προοδευτικές ἀντιλήψεις, οἱ προοδευτικές ἰδέες· ~áя тéхника ἡ πρωτοπόρα τεχνική· ◇ ~áя статья́ τό κύριο ἄρθρο[ν].

передохнýть *сов.* (*сделать передышку, отдохнуть*) κάνω μιά μικρή διακοπή, ξανασαίνω, ξεκουράζομαι.

передóхнуть *сов.* (*о скоте*) ψοφῶ.

передрáзнивать *несов.*, **передразнúть** *сов.* κοροϊδεύω.

передря́г||а *ж разг.*: попáсть в ~у βρίσκω τσάμπα τόν μπελᾶ μου.

передýмать *сов.*, **передýмывать** *несов.* 1. (*менять мнение*) ἀλλάζω γνώμη, ἀλλάζω ἀπόφαση· 2. (*обдумывать многое*) σκέφτομαι πολύ.

передышк||а *ж* ἡ διακοπή, ἡ ἀνάσα, ἡ ἀνάπαυλα: давáть ~у δίνω ἀνάπαυλα· без ~и χωρίς ἀνάσα, χωρίς ἀνάπαυλα.

переедáть *несов.* 1. (*слишком много есть*) παρατρώγω, τρώγω πολύ· 2. (*о кислоте, ржавчине*) διαβιβρώσκω, φθείρω.

переéзд *м* 1. ἡ διάβαση[-ις], ἡ μετάβαση ἀπό ἕνα(ν) τόπο σέ ἄλλον / ὁ διάπλους (*по воде*)· 2. (*переселение*) ἡ ἀναχώρηση[-ις], ἡ μετοίκηση[-ις], ἡ μετοικεσία, ἡ μετάθεση / ἡ μετακόμιση[-ις] (*на*

другую квартиру)· 3. *ж.-д.* σημεῖο διασταυρώσεως δρόμου μέ σιδηροδρομική γραμμή.

переезжáть *несов.* 1. (*через что-л.*) διαβαίνω, διέρχομαι, περνῶ· 2. (*переселяться*) μετακομίζω, μετοικῶ / μεταναστεύω (*в другую страну*): ~ из Москвы́ в Одéссу μετοικῶ ἀπό τήν Μόσχα στήν 'Οδησσό.

переéсть *сов. см.* переедáть.

переéхать *сов.* 1. *см.* переезжáть· 2. (*задавить*) πατῶ: его́ переéхал автóбус τόν πάτησε τό λεωφορεῖο.

пережáренный *прич.* παραψημένος, παρατηγανισμένος, καμένος.

пережáривать *несов.*, **пережáрить** *сов.* παραψήνω, παρακαβουρδίζω / παρατηγανίζω (*на сковороде*). ~ся παραψήνομαι, παρατηγανίζομαι, καίγομαι στό ψήσιμο.

переждáть *сов. см.* пережидáть.

пережевáть *сов. см.* пережёвывать 1.

пережёвывать *несов.* 1. (ἀνα)μασῶ· 2. *перен. разг.* ἀναμασῶ: ~ одно́ и то же ἀναμασῶ τά ἴδια καί τά ἴδια.

переживáние *с* ἡ στενοχώρια, ἡ δοκιμασία / ἡ συγκίνηση (*волнение*).

переживáть *несов.* 1. περνῶ, δοκιμάζω / βρίσκομαι σέ κατάσταση (*подъём, кризис и т. п.*): ~ гóре περνῶ (*или* δοκιμάζω) στενοχώρια· тяжелó ~ чтó-л. εἶμαι πολύ στενοχωρημένος γιά κάτι· 2. (*кого-л.*) ἐπιβιῶ, ἐπιζῶ (*κάποιον*).

пережидáть *несов.* περιμένω (νά περάσει ἤ νά τελειώσει κάτι): ~ дождь περιμένω νά περάσει ἡ βροχή.

пережи́т||ок *м* ἡ ἐπιβίωση: ~ки прóшлого ἐπιβιώσεις τοῦ παρελθόντος.

пережи́ть *сов. см.* переживáть.

перезаклáдывать *несов.*, **перезаложи́ть** *сов.* ἐνεχυριάζω πάλι, ὑποθηκεύω ἐκ νέου.

перезаряди́ть *сов.*, **перезаряжáть** *несов.* ξαναγεμίζω (*оружие; тж. аккумулятор и т. п.*) / ἀλλάζω φίλμ (*фотоаппарат и т. п.*).

перезвóн *м* ἡ κωδωνοκρουσία.

перезимовáть *сов. см.* зимовáть.

перезнакóмить *сов. разг.* συσταίνω, γνωρίζω σέ πολλούς. ~ся γνωρίζομαι μέ πολλούς.

перезревáть *несов.* παραμεστώνω, ὑπερωριμάζω.

перезрéлый *прил.* παραμεστωμένος, παραγινομένος, ὑπερώριμος.

перезрéть *сов. см.* перезревáть.

переигрáть *сов.*, **переи́грывать** *несов.* 1. (*заново*) παίζω πάλι, ξαναπαίζω· 2. *театр.* παίζω (*или* περιπαίζω) ψεύτικα.

переизбирáть *несов.* ἐπανεκλέγω, ξαναεκλέγω.

переизбр||áние *с* ἡ ἐπανεκλογή. ~áть *сов. см.* переизбирáть.

переизд||авáть *несов.* ἐπανεκδίδω. ~áние *с* 1. (*действие*) ἡ ἐπανέκδοση[-ις]· 2. (*книга*) ἡ νέα ἔκδοση[-ις], ἡ ἀνατύπωση[-ις]. ~áть *сов. см.* переиздавáть.

переименовáть *сов.*, **переименóвывать** *несов.* μετονομάζω.

переинáчивать *несов.*, **переинáчить** *сов. разг.* τροποποιῶ, μεταβάλλω, ἀλλάζω: ~ чьи́-л. словá ἀλλάζω τά λόγια κάποιου.

перейти́ *сов. см.* переходи́ть.

перекáливать *несов.*, **перекали́ть** *сов. тех.* παραζεσταίνω, ὑπερθερμαίνω.

перекáлывать *несов.* 1. (*на другое место*) καρφιτσώνω σέ ἄλλο μέρος· 2. (*раскалывать — дрова, сахар и т. п.*) κόβω, πελεκῶ, σπάζω.

перекáпывать *несов.* σκαλίζω, σκάβω / ξανασκάβω (*заново*).

перекáрмливать *несов.* παραταγίζω, παραμπουκώνω.

перекати́-пóле *с бот.* τό ἠρύγγιον, ἡ ἀγκαθιά, τό φιδάγγαθο.

перекати́ть *сов.*, **перекáтывать** *несов.* 1. κυλῶ κάτι, κατρακυλῶ: перекáтывать бóчку с мéста на мéсто κυλῶ τό βαρέλι ἀπ' τό ἕνα μέρος στό ἄλλο. ~ся κυλιέμαι.

перекачáть *сов.*, **перекáчивать** *несов.* 1. (*воду и т. п.*) μεταφέρω, μεταγγίζω μέ τρομπάρισμα, τραβατζάρω· 2. *перен. разг.* μεταφέρω.

перекáшивать(ся) *несов. см.* перекоси́ть(ся).

переквалифи||кáция *ж* ἡ ἀλλαγή εἰδικότητας, ἡ ἀλλαγή ἐπαγγέλματος. ~ци́роваться *сов. и несов.* ἀλλάζω ἐπάγγελμα, ἀλλάζω εἰδικότητα.

перекиднóй *прил.*: ~ мост ἡ κινητή γέφυρα.

переки́дывать *несов.*, **переки́нуть** *сов. в разн. знач.* ρίχνω, ρίπτω: ~ мяч ρίχνω τό τόπι· ◇ ~ мост чéрез рéку φτιάνω γέφυρα στό ποτάμι. ~ся 1. *разг. прям., перен.*: ~ся мячóм παίζω τόπι· ~ся словáми ἀνταλλάσσω κουβέντες, κουβεντιάζω λίγο· 2. (*перейти на чью-л. сторону*) περνῶ· 3. (*распространяться — об огне*) μεταδίνομαι.

перекипáть *несов.*, **перекипéть** *сов.* παραβράζω.

перекипяти́ть *сов.* (*заново*) ξαναβράζω, βράζω ξανά.

перекисáть *несов.*, **переки́снуть** *сов.* ξυνίζω, κόβω.

перекись *ж хим.* τό ὑπεροξείδιο[ν]: ~ водорóда τό ὀξυζενέ, τό ὀξυγονοῦχον ὕδωρ· ~ мáрганца τό ὑπεροξείδιο τοῦ μαγγανίου.

перекла́дина *ж* ἡ τραβέρσα, ἡ διαδοκίς, τό πατερό / ἡ ὑπέρθυρος δοκός, τό πρέκι (*над дверью*).

перекладн||ы́е *мн. уст.* ἡ ταχυδρομική ἅμαξα: éхать на ~ы́х ταξειδεύω μέ ταχυδρομική ἅμαξα.

перекла́дывать *несов.* 1. (*перемещать*) μετακινῶ, μετατοπίζω, μεταθέτω· 2. *перен.* (*ответственность, вину*) ἀποδίδω, ἐπιρρίπτω, τά φορτώνω· 3. (*переделывать*) ἐπισκευάζω, διορθώνω, ξαναχτίζω: ~ печь ἐπιδιορθώνω τήν σόμπα· 4. (*чем-л.*) ἀμπαλλάρω, συσκευάζω: ~ посýду солóмой ἀμπαλλάρω τά γυαλικά μέ ἄχυρα· 5. *муз.* μετατονίζω, διασκευάζω.

перекл||ика́ться *несов.* 1. φωνάζουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον· 2. *перен.* (*иметь сходство*) μοιάζω μέ κάτι, θυμίζω κάτι. ~**и́чка** *ж* τό προσκλητήριο[ν], τό διάβασμα τοῦ καταλόγου τῶν παρόντων: не яви́ться на ~и́чку ἀπουσιάζω ἀπό τό προσκλητήριο· ~и́чка городóв (*по радио*) ἡ συνδιάλεξη ἀπό ραδιοφώνου μεταξύ πόλεων.

переключа́тель *м тех.* ὁ μεταγωγός, ὁ μεταφορεύς.

переключа́ть *несов.*, **переключи́ть** *сов.* 1.: ~ ток *эл.* μεταβάλλω τήν φορά τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος· 2. *перен.* στρέφω, μεταφέρω: ~ чьё-л. внимáние στρέφω τήν προσοχή κάποιου. ~**ся** 1. ἀλλάζω φορά: автомати́чески ~ся αὐτόματα ἀλλάζω φορά· 2. *перен.* μεταφέρομαι, περνῶ, μεταπηδῶ: онá переключи́лась на мýзыку μεταπήδησε στή μουσική.

перекова́ть *сов.*, **перекóвывать** *несов.* 1. (*лошадь*) πεταλώνω ξανά, σφυρηλατῶ ἐκ νέου· 2. *перен.* ἀναδιαπαιδαγωγῶ.

переколоти́ть *сов.* (*перебить*) *разг.* κάνω θρύψαλα (*πολλά ἀντικείμενα*), θρυμματίζω, κατακομματιάζω: ~ все стакáны κάνω θρύψαλα ὅλα τά ποτήρια.

переколо́ть *сов.* 1. *см.* перекáлывать 1· 2. *см.* перекáлывать 1· ~ дровá κόβω ξύλα· ~ всю посýду σπάζω ὅλα τά πιάτα· 3. (*исколоть*) *разг.* κατατρυπῶ: ~ все рýки булáвками κατατρυπῶ τά δάχτυλά μου μέ τίς καρφίτσες.

перекопа́ть *сов. см.* перекáпывать.

перекорми́ть *сов. см.* перекáрмливать.

перекоси́||ть *сов.*: у негó ~ло лицó τό πρόσωπό του συσπάστηκε· дéрево (дóску) ~ло τό δένδρο (ἡ σανίδα) στράβωσε. ~**ться** 1. στραβώνω· 2. (*о лице*) συσπῶμαι.

перекочева́ть *сов.*, **перекочёвывать** *несов.* 1. μετατοπίζομαι, μεταναστεύω· 2. *перен. разг.* μετακομίζω, μετοικῶ, ἀλλάζω κατοικία.

перекóшенн||ый *прич. и прил.* συνεσπασμένος, στραβωμένος: ~ое лицó συνεσπασμένο πρόσωπο.

перекра́ивать *несов.* 1. (*платье и т. п.*) κόβω πάλι, ξανακόβω· 2. *перен.* ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθώνω, μεταποιῶ: ~ всё на свой лад τά κάνω ὅλα τοῦ γούστου μου.

перекра́сить *сов.*, **перекра́шивать** *несов.* (*заново*) ξαναχρωματίζω, ξαναβάφω. ~**ся** παίρνω ἄλλο χρῶμα, ἀλλάζω χρῶμα.

перекрести́ть *сов.* (*кого-л.*) σταυρώνω μέ τό χέρι, δίνω τήν εὐχή μου· ~**ся** 1. κάνω τό σταυρό μου, σταυροκοπιέμαι· 2. *см.* перекрéщиваться.

перекрёстный *прил.* σταυρωτός: ~ огóнь *воен.* τά διασταυρούμενα πυρά· ~ допрóс ἡ ἀνάκριση[-ις], ἡ ἀντεξέταση[-ις].

перекрёст||ок *м* τό σταυροδρόμι, ἡ διασταύρωση[-ις]· ◇ кричáть на всех ~ках *разг.* διασαλπίζω, τό κάνω βούκινο, τό κάνω τούμπανο.

перекрéщивать *несов.* (*о линии и т. п.*) διασταυρώνω, διασταυρῶ. ~**ся** διασταυρώνομαι, διασταυροῦμαι.

перекри́кивать *несов.*, **перекрича́ть** *сов.* (*кого-л.*) *разг.* φωνάζω δυνατώτερα ἀπ τόν ἄλλον.

перекрои́ть *сов. см.* перекрáивать.

перекрути́ть *сов.*, **перекру́чивать** *несов.* (*слишком сильно закрутить*) παραστρίβω: ~ пружи́ну σπάζω τό ἐλατήριο.

перекрыва́ть *несов.* 1. (*заново*) ξανασκεπάζω· 2. (*сделать покрытие в здании и т. п.*) σκεπάζω, στεγάζω· 3.(*превышать*) *разг.* ὑπερβαίνω, ξεπερνῶ: ~ рекóрд καταρρίπτω τό ρεκόρ· 4. *карт.* χτυπάω, χτυπῶ· 5. (*воду и т. п.*) κλείνω, κόβω: ~ путь κλείνω τό δρόμο.

перекры́тие *с* 1. (*действие*) τό σκέπασμα, ἡ στέγαση (*здания и т. п.*)/ ἡ περίφραξη, τό φράξιμο (*реки и т. п.*)/ τό κλείσιμο, ἡ διακοπή (*воды, газа и т. п.*): ~ рекóрда ἡ κατάρριψη τοῦ ρεκόρ· 2. *стр.* ἡ στέγη, τό σκέπασμα.

перекры́ть *сов. см.* перекрывáть.

перекувырну́ться *сов.* ἀνατρέπομαι, ἀναποδογυρίζω (*ἀμετ.*)/ κάνω τοῦμπα (*о человеке*).

перекупа́ть *несов.*, **перекупи́ть** *сов. разг.* 1. (*для перепродажи*) ἀγοράζω γιά μεταπώληση· 2. (*перебить у кого-л. покупку*) καπαρώνω κάτι.

перекупщик *м* ὁ μεταπωλητής.

перекусать *сов.* (*о бешеной сабаке и т. п.*) δαγκάνω πολλούς, δαγκώνω πολλούς.

перекусить *сов.*, **перекусывать** *несов.* 1. (*проволоку, нитку и т. п.*) κόβω μέ τά δόντια· 2. (*поесть наскоро*) προγευματίζω, κολλατσίζω, τσιμπῶ κάτι.

перела́мывать *несов.* (*надвое*) σπάζω στά δυό / τσακίζω (*дерево*). **~ся** (*надвое*) σπάζω στά δυό (*ἀμετ.*).

перелезать *несов.*, **перелезть** *сов.* (ὑπερ)πηδῶ: ~ через забор πηδῶ τόν φράχτη.

перелесок *м* τό μικρό δάσος, ἡ λόχμη.

перелёт *м* 1. (*птиц*) ἡ μετανάστευση[-ις], ἡ ἀποδημία, ἡ διάβαση· 2. (*самолёта*) ἡ πτήση[-ις]: беспосадочный ~ πτήση χωρίς ἐνδιάμεση προσγείωση· 3. (*при стрельбе*) ἡ βολή πέραν τοῦ στόχου.

перелетать *несов.*, **перелететь** *сов.* πετῶ: ~ через что-л. διασχίζω πετώντας· ~ с одного места на другое πετῶ ἀπ' τό ἕνα μέρος στό ἄλλο.

перелёти||ый *прил.* ἀποδημητικός: **~ые** птицы τά ἀποδημητικά πτηνά.

переливание *с* ἡ μετάγγιση[-ις] / τό τραβατζάρισμα (*вина, масла*): ~ крови ἡ μετάγγιση αἵματος.

переливать *несов.* 1. μεταγγίζω, χύνω / τραβατζάρω (*вино, масло*): ~ кровь *мед.* κάνω μετάγγιση αἵματος· 2. (*через край*) κάνω νά ξεχειλίσει· 3. (*переплавлять*) ξαναλυώνω (*μετ.*), ἀνατήκω, ξαναχύνω: ~ колокола в пушки ξαναλυώνω τίς καμπάνες γιά νά κάνω κανόνια· 4. (*о красках*) ἰριδίζω, ἀντανακλῶ: ~ всеми цветами радуги ἰριδίζω (*или* ἀντανακλῶ) ὅλα τά χρώματα· ◇ ~ из пустого в порожнее *разг.* ἀεροκοπανῶ, κάνω τόν ἄνεμο κουβάρι. **~ся** 1. (*литься*) χύνομαι, ξεχειλίζω: ~ через край *прям., перен.* ξεχειλίζω· 2. (*о красках*) ἰριδίζω, λάμπω.

переливы *мн.* 1. (*красок*) τό παίξιμο, ἡ μαρμαρυγή (χρωμάτων)· 2. (*звуков*) τά τσακίσματα τῆς φωνῆς.

перелистать *сов.*, **перелистывать** *несов.* φυλλομετρῶ, ξεφυλλίζω.

перелить *сов. см.* переливать 1, 2, 3. **~ся** *см.* переливаться 1.

перелиц||евать *сов. см.* перелицовывать. **~овка** *ж* τό γύρισμα: отдать в **~овку** δίνω γιά γύρισμα. **~овывать** *несов.* γυρίζω (ροῦχο).

переловить *сов.* τσακώνω, πιάνω (*πολλά πράγματα*).

переложение *с* 1. *муз.* ἡ μεταφορά (*в другую тональность*) / ἡ διασκευή (*для другого инструмента*)· 2. (*пересказ, изложение*) ἡ ἀφήγηση[-ις], ἡ διήγηση[-ις].

переложить *сов.* 1. *см.* перекла́дывать· 2. (*положить слишком много*) *разг.* βάζω πολύ: ~ соли в суп βάζω πολύ ἁλάτι στή σούπα.

перелом *м* 1. τό σπάσιμο, ἡ θραύση[-ις], ἡ θλάσις / τό κάταγμα (*кости*)· 2. (*резкая перемена*) ἡ (μετα)στροφή / ἡ κρίση[-ις] (*в болезни*).

переломать *сов.* 1. τσακίζω (*πολλά ἀντικείμενα*), σπάνω, θραύω: ~ себе рёбра σπάζω τά πλευρά μου· 2. *перен.* (*кого-л.*) δαμάζω, βάζω κάτω, ἀλλάζω. **~ся** *см.* перела́мываться.

переломить *сов.* 1. *см.* перела́мывать· 2. (*кого-л., себя*) ἀλλάζω. **~ся** *см.* перела́мываться.

переломный *прил.*: ~ этап περίοδος τῆς στροφῆς· ~ год ὁ χρόνος τῆς στροφῆς.

перемазать *сов.* καταλερώνω, μουντζουρώνω, πασσαλείφω[-βω]. **~ся** καταλερώνομαι, πασσαλείβομαι.

перемалывать *несов.* ξαναλέθω, ἀλέθω ἐξ ὁλοκλήρου. **~ся** εἶμαι ἀλεσμένος, εἶμαι κοπανισμένος.

переманивать *несов.*, **переманить** *сов.* δελεάζω, ἑλκύω: ~ кого-л. на свою сторону προσελκύω κάποιον μέ τό μέρος μου.

перемахивать *несов.*, **перемахнуть** *сов.* (*перескакивать*) (ὑπερ)πηδῶ: ~ через забор μ' ἕνα σάλτο πηδῶ τόν τοῖχο.

перемежа́||ться *несов.* ἐπαλλάσσω. **~ющийся** 1. *прич. от* перемежаться· 2. *прил.* διαλείπων: **~ющаяся** лихорадка *мед.* ὁ διαλείπων πυρετός.

перемена *ж* 1. ἡ μεταβολή, ἡ μεταστροπή, ἡ ἀλλαγή: ~ обстановки ἡ ἀλλαγή τῆς κατάστασης· ~ погоды ἡ μεταβολή τοῦ καιροῦ· 2. (*комплект белья, платья*) ἡ ἀλλαξιά· 3. *школ.* τό διάλειμμα.

переменить *сов.* ἀλλάζω, ἀλλάσσω, μεταβάλλω: ~ бельё ἀλλάζω ἀσπρόρρουχα· ~ квартиру ἀλλάζω διαμέρισμα. **~ся** ἀλλάζω (*ἀμετ.*), μεταβάλλομαι: **~ся** к лучшему (худшему) ἀλλάζω πρός τό καλύτερο (χειρότερα)· ветер переменился ὁ ἀέρας γύρισε· ◇ **~ся** в лице χάνω τό χρῶμα μου.

переменн||ый *прил. в разн. знач.* μεταβλητός, ἐναλλασσόμενος: ~ капитал *эк.* τό μεταβλητό κεφάλαιο· **~ая** величина *мат.* ἡ μεταβλητή ποσότης· ~ ток *эл.* τό ἐναλλασσόμενο ἠλεκτρικό ρεῦμα.

переменчив||ость *ж* ἡ μεταβλητότη-

τα[-ης], ἡ εὐμεταβλησία, ἡ ἀστάθεια. ~ый *прил.* μεταβλητός, εὐμετάβλητος, ἄστατος: ~ая погóда ὁ ἄστατος καιρός.

перемерзáть *несов.*, **перемёрзнуть** *сов.* 1. παγώνω: все яблони перемёрзли ὅλες οἱ μηλιές πάγωσαν· 2. *разг.* (*сильно озябнуть*) παγώνω, ξεπαγιάζω: я перемёрз в дорóге ξεπάγιασα στόν δρόμο.

перемéривать *несов.* (*вновь*) μετρῶ πάλι, ξαναμετρῶ.

перемéрить *сов.* 1. *см.* перемéривать· 2. (*одежду*) κάνω πρόβα (πολλά φορέματα), δοκιμάζω: ~ все плáтья δοκιμάζω ὅλα τά φουστάνια.

переместúть(ся) *сов. см.* перемещáть (-ся).

перемёт *м* (*рыболовный*) ἡ καθετή.

переметáть (*при шитье*) τρυπώνω ροῦχο ξανά.

перемéтить (*бельё и т. п.*) μαρκάρω.

переметнýться *сов. перен. разг.* τό σκάζω, περνῶ, λιποτακτῶ, αὐτομολῶ: ~ на стóрону врагá λιποτακτῶ στόν ἐχθρό.

перемётн||ый *прил.*: ~ая сýмка (*у седла*) τό δισάκι· ◇ сумá ~ая *ирон.* ὁ ἄστατος ἄνθρωπος.

перемешáть *сов.*, **перемéшивать** *несов.* 1. ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω: ~ ýгли в пéчке σκαλίζω τά κάρβουνα τῆς σόμπας· 2. (*спутывать*) συγχέω, ἀνακατώνω. ~ся 1. ἀναμιγνύομαι, ἀνακατώνομαι· 2. (*спутываться*) συγχίζομαι, μπερδεύομαι, τά χάνω.

перемещáть *несов.* μεταθέτω, μετατοπίζω, βάζω ἀλλοῦ. ~ся μετατίθεμαι, μετατοπίζομαι.

перемещ||éние *с* 1. ἡ μετάθεση[-ις], ἡ μετατόπιση, ὁ μετατοπισμός / ἡ μεταφορά, ἡ μετακόμιση (*перенесение*)· 2. (*по службе*) ἡ μετάθεση[-ις]. ~ённый *прич. и прил.*: ~ённые лúца οἱ ἐκτοπισμένοι.

перемúгиваться *несов.* νεύω.

перемигнýться *сов.* κλείνω τό μάτι σέ κάποιον.

перeминáться *несов.*: ~ с ногú нá ногу στηρίζομαι πότε στό ἕνα πόδι καί πότε στό ἄλλο.

перемúрие *с* ἡ ἀνακωχή, ἡ ἐκεχειρία: заключúть ~ κάνω ἀνακωχή.

перемножáть *несов.*, **перемнóжить** *сов.* πολλαπλασιάζω.

перемогáться *несов. разг.* κάνω κουράγιο.

перемóлвиться *сов. разг.*: ~ слóвом с кéм-л. ἀνταλλάσσω δυό λέξεις μέ κάποιον.

перемолóть(ся) *сов. см.* перемáлывать (-ся)· ◇ перемéлется — мукá бýдет *посл.* μέ τόν καιρό ὅλα περνοῦν.

перемудрúть *сов.* παρακάνω τόν ἔξυπνο.

перемывáть *несов.* (*мыть заново*) ξαναπλύνω· ◇ ~ комý-л. кóсточки *разг.* κακολογῶ, γλωσσοτρώγω κάποιον.

перемы́ть *сов.* 1. *см.* перемывáть· 2. (*всё, многое*) πλύνω ὅλα.

перемы́чка *ж* 1. *стр.* τό ὑπέρθυρο[ν], τό ἀνώφλι[ον]· 2. (*водонепроницаемая*) ὁ ὑδατοστεγής φραγμός.

перенапрягáть *несов.* ὑπερεντείνω: ~ сúлы ὑπερεντείνω τίς δυνάμεις μου. ~ся ὑπερεντείνομαι.

перенапряжéние *с* ἡ ὑπερένταση[-ις].

перенапря́чь(ся) *сов. см.* перенапрягáть(ся).

перенасел||éние *с*, **перенасел||ённость** *ж* ὁ ὑπερπληθυσμός. ~ённый 1. *прич. от* перенаселя́ть· 2. *прил.* πυκνοκατοικημένος, μέ πολύ πληθυσμό.

перенесéние *с* 1. ἡ μεταφορά, ἡ μεταβίβαση[-ις], ἡ μετακόμιση[-ις], ἡ μετακομιδή· 2. (*срока*) ἡ ἀναβολή.

перенестú(сь) *сов. см.* переносúть(ся).

перенимáть *несов.* (*заимствовать*) ἀκολουθῶ τό παράδειγμα, μιμοῦμαι.

перенóс *м* 1. ἡ μεταφορά, ἡ μεταβίβαση[-ις], ἡ μετάθεση[-ις], ἡ μετακομιδή· 2. (*слога и т. п.*) ἡ μεταφορά· 3. (*на другой срок*) ἡ ἀναβολή.

переносúть *несов.* 1. μεταφέρω, μετακομίζω: ~ слóво на другýю строкý μεταφέρω τήν λέξη σέ ἄλλη σειρά· 2. (*на другой срок*) ἀναβάλλω, μεταφέρω· 3. (*выносить, переживать*) περνῶ, ὑποφέρ(ν)ω, δοκιμάζω. ~ся (*мысленно*) ἀναπολῶ κάτι, ἀνατρέχω σέ κάτι νοερά.

перенóсица *ж* ἡ ρίζα τῆς μύτης.

перенóсн||ый *прил.* 1. φορητός, μετακινητός· 2. (*о значении*) μεταφορικός: в ~ом смы́сле μέ τήν μεταφορική σημασία.

переночевáть *сов.* διανυκτερεύω.

переня́ть *сов. см.* перенимáть.

переоборýдова||ние *с* ὁ τεχνικός ἐπανεξοπλισμός. ~ть *сов. и несов.* ἐπανεξοπλίζω (μέ νέα τεχνική).

переобувáть *несов.*, **переобýть** *сов.* ἀλλάζω παπούτσια: ~ ботúнки ἀλλάζω τά παπούτσια. ~ся βάζω ἄλλα παπούτσια, ἀλλάζω παπούτσια.

переодевáние *с* ἡ ἀλλαγή ρούχων.

переодевáть *несов.* 1. ἀλλάζω ροῦχα· 2. (*кого-л.*) ἀλλάζω ροῦχα σέ κάποιον. ~ся 1. ἀλλάζω ροῦχα· 2. (*кем-л.*) μεταμφιέζομαι.

переодéтый *прич. и прил.* (*кем-л.*) ντυμένος μέ ἄλλα ροῦχα, μεταμφιεσμένος.

переодéть(ся) *сов. см.* переодевáть(ся).

переоцéнивать *несов.*, **переоценúть** *сов.* 1. (*давать слишком высокую оценку*) ὑπερτιμῶ: ~ свой сúлы ὑπερτιμῶ τίς δυνάμεις μου· 2. (*заново оценивать*) ἐκτιμῶ ἐκ νέου.

переоцéнка *ж* 1. (*слишком высокая оценка*) ἡ ὑπερτίμηση [-ις]· 2. (*новая оценка*) ἡ ἀνατίμηση [-ις], ἡ ἐπανεκτίμηση[-ις], ἡ νέα διατίμηση: ~ цéнностей *перен.* ἡ νέα ἀξιολόγηση.

перепадá||ть *несов.* 1. *безл. разг.*: и емý кóе-что ~ет πέφτει κάτι καί στό μερτικό του· 2.: иногдá ~ют дождú πού καί πού βρέχει.

перепáлка *ж разг.* (*перебранка*) ὁ καυγάς.

перепáрхивать *несов.* φτερουγίζω, πετῶ πάνω ἀπό κάπου.

перепáсть *сов. см.* перепадáть.

перепахáть *сов.*, **перепáхивать** *несов.* ὀργώνω ξανά, διβολίζω χωράφι.

перепáчкать *сов.* καταλερώνω, μουντζουρώνω. **~ся** καταλερώνομαι, μουντζουρώνομαι.

пéрепел *м* τό ὀρτύκι.

перепеленáть *несов.* ξαναφασκιώνω.

перепéрчить *сов.* βάζω πολύ πιπέρι.

перепечáт||ать *сов. см.* перепечáтывать. **~ка** *ж* 1. ἡ ἀνατύπωση[-ις], τό ξανατύπωμα, ἡ ἀναδημοσίευση: ~ка воспрещáется ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευση· 2. (*на машинке*) ἡ δακτυλογράφηση. **~ывать** *несов.* 1. ἀνατυπώνω, ξανατυπώνω, ἀναδημοσιεύω· 2. (*на машинке*) δακτυλογραφῶ, γράφω στήν γραφομηχανή.

перепúливать *несов.*, **перепилúть** *сов.* πριονίζω, κόβω.

переписáть *сов. см.* перепúсывать.

перепúс||ка *ж* 1. (*действие*) ἡ ἀντιγραφή, ἡ δακτυλογράφηση[-ις]· 2. (*корреспонденция*) ἡ ἀλληλογραφία: быть с кéм-либо в ~ке ἀλληλογραφῶ, ἔχω ἀλληλογραφία. **~чик** *м* ὁ ἀντιγραφέας. **~ывание** *с* ἡ ἀντιγραφή.

перепúсывать *несов.* 1. (*заново*) ἀντιγράφω, ξαναγράφω: ~ нáбело καθαρογράφω· 2. (*составлять список*) κάνω κατάλογο[ν], καταγράφω / ἀπογράφω (*население*). **~ся** (*быть в переписке*) ἀλληλογραφῶ.

пéрепись *ж* ἡ καταγραφή / ἡ ἀπογραφή (*населения*).

перепúться *сов. разг.* παραπίνω, μεθῶ, μεθοκοπῶ.

переплáвить I, II *сов. см.* переплавля́ть I, II.

переплáвка *ж* ἡ ἀνάτηξη[-ις], τό ξαναλυώσιμο.

переплавля́ть I *несов.* (*металл*) ξαναχύνω, ξαναλυώνω.

переплавля́ть II *несов.* (*лес, брёвна и т. п.*) μεταφέρω ξυλεία (στό ποτάμι).

перепланирóвка *ж* ἡ ἐκπόνηση νέου σχεδίου.

переплатúть *сов.*, **переплáчивать** *несов.* πληρώνω ἀκριβότερα, ἀκριβοπληρώνω.

переплестú(сь) *сов. см.* переплетáть (-ся).

переплёт *м* 1. (*действие*) τό ἐξώφυλλο[ν], τό χαρτοδέσιμο: отдáть в ~ δίνω γιά δέσιμο, δίνω γιά χαρτοδέσιμο· 2. (*книги*) τό δέσιμο: картóнный ~ ἐξώφυλλο ἀπό χαρτόνι· 3. (*оконный*) τά σταυρόξυλα παραθύρου· ◇ попáсть в ~ *разг.* μπερδεύομαι ἄσχημα.

переплетáть *несов.* 1. (*книгу и т. п.*) βιβλιοδετῶ, δένω· 2. (*плести*) πλέκω· 3. (*косу*) ξαναπλεξουδώνω. **~ся** περιπλέκομαι, μπλέκομαι.

переплёт||ная *ж* τό βιβλιοδετεῖο[ν]. **~чик** *м* ὁ βιβλιοδέτης.

переплывáть *несов.*, **переплы́ть** *сов.* διαπλέω (*на корабле и т. п.*)/ περνῶ κολυμπώντας (*вплавь*).

переподготóвка *ж* ἡ μετεκπαίδευση[-ις].

переползáть *несов.*, **переползтú** *сов.* περνῶ ἕρποντας, σέρνομαι.

перепóлнить *сов.*, **переполня́ть** *несов.* παραγεμίζω, ὑπερπληρῶ/ ξεχειλίζω (*мет.*) (*через край*). **~ся** παραγεμίζομαι, ὑπερπληροῦμαι / ξεχειλίζω (*άμετ.*) (*через край*).

переполóх *м* ἡ ταραχή, ὁ σάλος / ἡ ἀναστάτωση, ἡ ἀναμπουμπούλα (*смятение*): поднять ~ προκαλῶ ἀναστάτωση.

переполошúть *сов. разг.* θορυβῶ, ἀναστατώνω, σηκώνω στό ποδάρι. **~ся** *разг.* ξαφνιάζομαι, θορυβοῦμαι, ἀναστατώνομαι.

перепóнка *ж* ἡ μεμβράνη· ◇ барабáнная ~ *анат.* τό τύμπανο τοῦ αὐτιοῦ.

перепóртить *сов.* χαλῶ, καταστρέφω (*πολλά πράγματα*).

перепоручáть *несов.*, **перепоручúть** *сов.* ἀναθέτω σέ ἄλλον.

перепорхнýть *сов. см.* перепáрхивать.

перепрáв||а *ж* 1. (*действие*) ἡ διαπεραίωση[-ις] / ἡ διαπόρθμευση[-ις] (*через реку*): плáта за ~у τά πορθμεῖα· 2. (*место*) τό πέραμα, τό πορθμεῖον

перепрáвить(ся) *сов. см.* переправля́ть(ся).

переправля́ть *несов.* 1. (*через что-л.*) διαπεραιώνω, διαπορθμεύω· 2. (*пересылать*) μεταβιβάζω, διαβιβάζω· 3. (*исправлять, переделывать*) *разг.* διορθώνω. **~ся** διασχίζω, διαβαίνω, περνῶ.

перепрéлый *прил.* σάπιος

перепрод||авáть *несов.* μεταπουλῶ, μεταπωλῶ. **~áжа** *ж* ἡ μεταπώληση[-ις], τό ξαναπούλημα. **~áть** *сов. см.* перепродавáть.

перепроизвóдство *с эк.* ἡ ὑπερπαραγωγή.

перепры́гивать *несов.*, **перепры́гнуть** *сов.* (*через что-л.*) (ὑπερ)πηδῶ.

перепу́г *м*: с ~у *разг.* ἀπό τόν φόβο, ἀπό τόν τρόμο. ~áть *сов.* τρομάζω (*μετ.*). ~áться φοβοῦμαι, τρομάζω (*ἀμετ.*).

перепу́та||ть *сов. см.* перепу́тывать· он всё ~л τά ἔκαμε ὅλα θάλασσα. **~ться** *см.* перепу́тываться.

перепу́тывать *несов.* 1. μπερδεύω, περιπλέκω, μπλέκω· 2. *перен.* συγχέω. **~ся** μπερδεύομαι, τά χάνω.

перепу́тье *с* τό σταυροδρόμι[ον]: быть на ~ *перен.* βρίσκομαι μπροστά σέ δίλημμα.

перерабáтывать *несов.*, **переработать** *сов.* 1. κατεργάζομαι, ἐπεξεργάζομαι: ~ сырьё κατεργάζομαι τίς πρῶτες ὕλες· 2. (*переделывать*) ξαναδουλεύω κάτι, διορθώνω· 3. (*работать сверх положенного времени*) δουλεύω ὑπερωρίες.

перерабóтка *ж* 1. ἡ κατεργασία: ~ сырья́ ἡ κατεργασία τῶν πρώτων ὑλῶν· 2. (*переделка*) ἡ διόρθωση[-ις], τό ξαναδούλεμα: ~ кни́ги ἡ βελτίωση τοῦ βιβλίου· 3. (*работа сверх положенного времени*) ἡ ὑπερωρία.

перераспределéние *с* ἡ ἀνακατανομή, τό ξαναμοίρασμα.

перераспредели́ть *сов.*, **перераспределя́ть** *несов.* ἀνακατανέμω, ξαναμοιράζω.

перерастáние *с* (*во что-л.*) ἡ μετεξέλιξη[-ις], ἡ μετατροπή.

перерастáть *несов.*, **перерасти́** *сов.* 1. *с-х.* ξεπερνῶ στό ὕψος· 2. (*о людях*) ὑπερβαίνω, ξεπερνῶ· 3. (*во что-л.*) μετατρέπομαι, μετεξελίσσομαι, μετασχηματίζομαι.

перерасхóд *м* ἡ ὑπερβολική δαπάνη, ἡ αὐξημένη κατανάλωση. **~овать** *сов. и несов.* ξοδεύω, δαπανῶ ὑπερβολικά.

перерасчёт *м* ὁ νέος λογαριασμός, τό ξαναλογάριασμα: произвести́ ~ κάμνω νέο λογαριασμό, ξαναλογαριάζω.

перервáть *сов. см.* перерывáть I.

перерегистрáция *ж* ἡ ἀνακαταγραφή, ἡ νέα ἐγγραφή.

перерегистри́ровать *сов. и несов.* ἀνακαταγράφω, ἐγγράφω ἐκ νέου. **~ся** ἀνακαταγράφομαι, ἐγγράφομαι ἐκ νέου.

перерéзать *сов.* 1. *см.* перерезáть· 2. (*зарезать*) σφάζω (*πολλούς*).

перерезáть *несов.* 1. κόβω, κόπτω: ~ прóволоку κόβω τό σύρμα· 2. (*преграждать*) κόβω, ἐμποδίζω: ~ дорóгу κόβω τόν δρόμο.

перероди́ться *сов.*, **перерождáться** *несов.* 1. ἀλλάζω (*ἀμετ.*), μεταμορφώνομαι· 2. (*утрачивать прежние качества*) ἀλλοιώνομαι, ἐκφυλίζομαι.

перерождéние *с* 1. (*преображение*) ἡ ἀλλαγή, ἡ μεταμόρφωση· 2. (*утрата прежних качеств*) ἡ ἀλλοίωση[-ις], ὁ ἐκφυλισμός: ~ ткáней *мед.* ἡ ἀλλοίωση τῶν ἱστῶν.

перерóсток *м* τό καθυστερημένο παιδί.

переруб||áть *несов.* (*надвое*) πελεκίζω, πελεκῶ. **~и́ть** *сов.* 1. *см.* перерубáть· 2. (*зарубить*) κατακρεουργῶ, κατακόβω (*πολλούς*).

перер||угáться *сов. разг.* μαλώνω, φιλονικῶ, διαπληκτίζομαι. **~у́гиваться** *несов.* ἀλληλοβρίζομαι.

переры́в *м* ἡ διακοπή, τό διάλειμμα: обéденный ~ τό μεσημεριανό διάλειμμα· пóсле корóткого ~а μετά ἀπό σύντομη διακοπή· без ~а χωρίς διάλειμμα.

перерывáть I *несов.* (*нитку и т. п.*) κόβω, σπάζω.

перерывáть II *несов.* 1. (*землю, грунт*) (ἀνα)σκάπτω, (κατα)σκάβω· 2. (*вещи и т. п.*) *разг.* ἐρευνῶ, ψάχνω.

переры́ть *сов. см.* перерывáть II.

пересади́ть *сов. см.* пересáживать.

пересáдк||а *ж* 1. *с.-х.*, *мед.* ἡ μεταφύτευση[-ις], ἡ ἀναφύτευση[-ις], ἡ μεταμόσχευση[-ις]: ~ ткáней *мед.* ἡ μεταμόσχευση ἱστῶν· 2. (*на поезд, пароход*) ἀλλαγή τραίνου, ἀτμοπλοίου κ.λ.π.: дéлать ~у ἀλλάζω τραῖνο.

пересáживать *несов.* 1. (*кого-л.*) βάζω νά καθίσει σέ ἄλλο μέρος: ~ ученикá на другу́ю пáрту βάζω τόν μαθητή νά καθίσει σέ ἄλλο θρανίο· 2. *с.-х.*, *мед.* μεταφυτεύω, ξαναφυτεύω. **~ся** 1. ἀλλάζω θέση· 2.: ~ся с пóезда на пóезд (с парохóда на парохóд) ἀλλάζω τραῖνο (βαπόρι)· ~ся с парохóда на пóезд κατεβαίνω ἀπό τό βαπόρι καί πέρνω τό τραῖνο.

пересáливать *несов.* 1. βάζω πολύ ἁλάτι· 2. *перен.* τό παρακάνω, τό παραξηλώνω.

пересдавáть *несов.*, **пересдáть** *сов.* 1. (*внаём*) ἀναμισθῶ, ξανανοικιάζω σέ κάποιον· 2. (*карты*) ξαναμοιράζω· 3. (*экзамен*) ξαναδίνω (*ἐξετάσεις*).

переседлáть *сов.* ξανασελώνω, σελώνω ἐκ νέου.

пересекáть *несов.*, **пересéчь** *сов.* τέμνω, διασταυρῶ, διατέμνω: ~ у́лицу διασχίζω (*или* περνῶ) τόν δρόμο. **~ся** δια-

σταυρώνομαι, διασταυροῦμαι, τέμνομαι, διασχίζομαι.

переселе́н||ец *м* ὁ ἄποικος / ὁ μετανάστης, ὁ μέτοικος (*из другой страны*). **~ие** *с* **1.** (*на другое место*) ἡ μετανάστευση[-ις], ἡ μετοίκηση[-ις]· **2.** (*на другую квартиру*) ἡ μετακόμιση[-ις], ἡ μετοίκηση[-ις], ἡ μετοικεσία.

пересели́ть *сов.*, **переселя́ть** *несов.* **1.** (*на другое место*) μετατοπίζω κάποιον· **2.** (*на другую квартиру*) κάνω νά μετακομίσει. **~ся 1.** (*на другое место*) μεταναστεύω, μετοικῶ, ἀποδημῶ· **2.** (*на другую квартиру*) μετακομίζω, ἀλλάζω κατοικία.

пересе́сть *сов. см.* переса́живаться.

пересеч||е́ние *с* ἡ τομή / ἡ διασταύρωση[-ις] (*доро́г*): то́чка ~е́ния σημεῖον τῆς τομῆς, σημεῖον διασταυρώσεως. **~ённый 1.** *прич. от* пересека́ть· **2.** *прил.*: ~ённая ме́стность τό ἀνώμαλο ἔδαφος.

пересе́чь(ся) *сов. см.* пересека́ть(ся).

переси́ливать *несов.*, **переси́лить** *сов.* (*что-л.*) (ὑπερ)νικῶ, καταβάλλω: ~ боль ὑπερνικῶ τόν πόνο· ~ себя́ συγκρατιέμαι.

переска́з *м* **1.** (*действие*) ἡ διήγηση[-ις], ἡ ἀφήγηση[-ις]· **2.** (*изложение*) ἡ ἔκθεση.

пересказа́ть *сов.*, **переска́зывать** *несов.* διηγιέμαι, (ἀνα)διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι.

переска́кивать *несов.*, **перескочи́ть** *сов.* **1.** ὑπερπηδῶ· **2.** *перен.* πηδῶ, περνῶ ἀπότομα: ~ с одно́й те́мы на другу́ю πηδῶ ἀπό ἕνα θέμα σέ ἄλλο.

пересла́ть *сов. см.* пересыла́ть.

пересма́тривать *несов.* (*рассматривать заново*) ἀναθεωρῶ, ἐπανεξετάζω: ~ пригово́р ἐπανεξετάζω τήν ἀπόφαση δικαστηρίου.

пересме́иваться *несов. разг.* κρυφογελῶ σέ βάρος κάποιου.

пересме́шник *м* **1.** (*человек*) ὁ χλευαστής, ὁ σκώπτης, ὁ κοροϊδευτής, ὁ περιγελαστής· **2.** (*птица*) μῖμος ὁ πολύγλωττος.

пересмо́тр *м* ἡ ἀναθεώρηση[-ις], ἡ ἐπανεξέταση[-ις]: ~ суде́бного де́ла ἡ ἀναθεώρηση τῆς δικαστικῆς ὑποθέσεως.

пересмотре́ть *сов. см.* пересма́тривать.

переснима́ть *несов.*, **пересня́ть** *сов.* φωτογραφῶ ἐκ νέου, ξαναφωτογραφίζω.

пересоли́ть *сов. см.* переса́ливать.

пересо́х||нуть *сов. см.* пересыха́ть· у меня́ в го́рле ~ло μοῦ στέγνωσε τό λαρύγγι.

переспа́ть *сов.* **1.** (*спать слишком долго*) παρακοιμᾶμαι· **2.** (*переночевать*) διανυκτερεύω, περνῶ τήν νύκτα.

переспе́||лый *прил* παραγινομένος, ὑπερώριμος. **~ть** *сов.* ὑπερωριμάζω, παραγίνομαι.

переспо́ри||ть *сов. разг.* πείθω στήν συζήτηση: её не ~шь δέν τήν πείθεις μέ κανένα τρόπο.

переспра́шивать *несов.*, **переспроси́ть** *сов.* ξαναρωτῶ, ἐπανερωτῶ.

перессо́рить *сов. разг.* κάνω νά μαλώσουν. **~ся** μαλώνω (*ἀμετ.*).

перестава́||ть *несов.* παύω, σταματῶ: не ~я ἀκατάπαυστα, χωρίς παύση

переста́вить *сов.*, **переставля́ть** *несов.* **1.** μετακινῶ, μεταθέτω, μετατοπίζω (*перемещать*)· **2.** (*часы*) βάζω ἀκριβῶς τ' ὡρολόγι.

перестано́вка *ж* **1.** ἡ μετάθεση[-ις]/ ἡ μετατόπιση[-ις] (*перемещение*)· **2.** *мат.* ἡ μεταλλαγή, ἡ μετατροπή, ἡ ἀναστροφή.

перестара́ться *сов.* δείχνω ὑπερβολικό ζῆλο.

перест||а́ть *сов. см.* перестава́ть· ~а́нь! πάψε!

перестила́ть *несов.* (*постель, пол*) ξαναστρώνω.

перестира́ть *сов.* **1.** *см.* перести́рывать· **2.** (*всё, многое*) πλένω πολλά.

перести́рывать *несов.* ξαναπλένω.

перестла́ть *сов. см.* перестила́ть.

перестрада́ть *сов.* ὑποφέρω, ὑπομένω, περνῶ ταλαιπωρίες, περνῶ κακουχίες.

перестра́ивать *несов.* **1.** (*здание и т. п.*) ξανακτίζω, ἀνοικοδομῶ· **2.** *воен.* ἀναδιοργανώνω, ἀνασχηματίζω· **3.** *перен.* (*реорганизовывать*) ἀναδιοργανώνω, μεταρρυθμίζω· **4.** *муз.* χορδίζω, τονίζω. **~ся 1.** (*реорганизовываться*) ἀναδιοργανώνομαι· **2.** *воен.* ἀναδιοργανώνομαι, ἀλλάζω τίς ἀντιλήψεις μου: ~ся на ходу́ προσαρμόζομαι στά πεταχτά.

перестрахова́ться *сов. см.* перестрахо́вываться.

перестрахо́в||ка *ж* **1.** ἡ ἀντασφάλεια, ἡ ἀντασφάλιση[-ις]· **2.** *перен.* ὁ ὑπερβολικός φόβος εὐθύνης. **~щик** *м* ὁ ἄνθρωπος πού φοβᾶται ὑπερβολικά τίς εὐθύνες. **~ываться** *несов.* ἐξασφαλίζομαι, ἀσφαλίζομαι πάλιν.

перестре́ливаться *несов.* ἀνταλλάσσω πυροβολισμούς.

перестре́лка *ж* ἡ ἀψιμαχία, τό ντουφεκίδι, ἡ ἀνταλλαγή πυροβολισμῶν, ἡ μικροσυμπλοκή / τό κανονίδι, ἡ μονομαχία πυροβολικοῦ (*артиллерийская*).

перестреля́ть *сов.* **1.** (*всех*) καταπυροβολῶ· **2.** (*израсходовать*) ξοδεύω, καταναλίσκω: ~ все патро́ны καταναλίσκω ὅλα τά φυσίγγια.

перестро́ить(ся) *сов. см.* перестра́ивать(ся).

перестро́йка *ж* 1. (*здания*) ἡ ἀνοικοδόμηση[-ις]· 2. (*реорганизация*) ἡ ἀναδιοργάνωση[-ις], ἡ ἀνασυγκρότηση[-ις]· 3. *перен.* ἡ ἀλλαγή ἀντιλήψεων.

перестýкиваться συνεννοοῦμαι μέ συνθηματικά χτυπήματα.

переступа́ть *несов.*, **переступи́ть** *сов.* 1. ὑπερπηδῶ, διαβαίνω, περνῶ: ~ поро́г περνῶ τό κατώφλι· 2. *перен.* βιάζω, παραβιάζω: ~ грани́цы ὑπερβαίνω τά ὅρια, παρεκτρέπομαι· ◇ едва́ переступа́ть нога́ми σέρνομαι μετά βίας· переступа́ть с ноги́ на́ ногу στηρίζομαι πότε στό ἕνα πόδι πότε στό ἄλλο.

пересýды *мн.* οἱ φλυαρίες, οἱ κακολογίες, τά κουτσομπολιά.

пересýшивать *несов.*, **пересуши́ть** *сов.* (*сделать слишком сухим*) παραξεραίνω, παραστεγνώνω.

пересчита́ть *сов.*, **пересчи́тывать** *несов.* μετρῶ, ἀπαριθμῶ, λογαριάζω / ξαναμετρῶ (*зано́во*): их мо́жно пересчита́ть по па́льцам μπορεῖ κανείς νά τούς μετρήσει στά δάκτυλα.

пересыла́ть *несов.* στέλνω, πέμπω, ἀποστέλλω: ~ по по́чте ἀποστέλλω ταχυδρομικῶς.

пересы́лка *ж* ἡ ἀποστολή, ἡ διεκπεραίωση[-ις].

пересы́льный *прил.* ἐνδιάμεσος, μεταγωγικός: ~ пункт τό τμῆμα μεταγωγῶν.

пересы́пать *сов.*, **пересыпа́ть** *несов.* 1. χύνω, βάζω· 2. (*что-л. чем-л.*) ἐπιπάσσω, πασπαλίζω: ~ нафтали́ном πασπαλίζω μέ ναφθαλίνη· 3. *перен.*: пересыпа́ть речь цита́тами παραγεμίζω τήν ὁμιλία μου μέ τσιτάτα· пересыпа́ть речь остро́тами χρησιμοποιῶ στόν λόγον μου πολλές εὐφυολογίες.

пересыха́ть *несов.* 1. (*делаться слишком сухим*) παραξεραίνομαι, καταξεραίνομαι, σταγνώνω (*άμετ.*)· 2. (*об источнике*) στερεύω, ξεραίνομαι, ἐξαντλοῦμαι.

перета́пливать *несов.* (*сало и т. п.*) λυώνω.

перетаска́ть *сов.* 1. *см.* перета́скивать· 2. (*украсть*) *разг.* κλέβω.

перета́скивать *несов.* κουβαλῶ, σέρνω, μεταφέρω.

перетасова́ть *сов.*, **перетасо́вывать** *несов.* (*карты*) ἀνακατώνω (*τά χαρτιά*).

перетащи́ть *сов. см.* перета́скивать.

перетере́ть(ся) *сов. см.* перетира́ть(ся).

перетерпе́ть *сов.* ὑποφέρω.

перетира́ть *несов.* 1. (*посуду и т. п.*) σκουπίζω, στεγνώνω· 2. (*верёвку*) τρίβω, φθείρω· 3. (*растирать*) τρίβω, κοπανίζω. ~ся (*о верёвке и т. п.*) τρίβομαι, λειώνω, φθείρομαι, κόβομαι.

перетопи́ть *сов. см.* перета́пливать.

перетрýсять *сов.* δειλιάζω, δειλιῶ (ὑπερβολικά), μέ πιάνει φόβος.

перети́гивать *несов.* 1. (*перетаскивать*) τραβῶ, σέρνω, σύρω, ἕλκω: ~ на свою́ сто́рону *перен.* προσελκύω (*или* τραβῶ) μέ τό μέρος μου· 2. (*заново натягивать*) ξανατεντώνω: ~ стрýны ξανατεντώνω τίς χορδές· 3. (*превосходить в весе, перевешивать*) ζυγίζω περισσότερο, ὑπερτερῶ στό βάρος, κλίνω (στήν πλάστιγγα), ὑπερβαίνω· 4. (*слишком сильно стягивать*) παρασφίγγω, σφιχτοδένω: ~ та́лию по́ясом σφιχτοδένω τή ζώνη στή μέση μου.

перетя́жка *ж* 1. τό τέντωμα· 2. *полигр.* ἡ μεταφορά, τό γύρισμα: ~ полосы́ ἡ μεταφορά σελίδας.

перетянýть *сов. см.* перетя́гивать.

переубежда́ть *несов.*, **переубеди́ть** *сов.* μεταπείθω, ἀλλάζω τήν γνώμη κάποιου. ~ся μεταπείθομαι, ἀλλάζω γνώμη.

переýлок *м* ἡ πάροδος.

переусе́рдствовать *сов.* κόβομαι, τσακίζομαι, δείχνω ὑπερβολικό ζῆλο.

переустро́йство *с* ἡ ἀναδιοργάνωση[-ις], ἡ ἀνασυγκρότηση[-ις]: ~ о́бщества ἡ κοινωνική ἀλλαγή.

переутом||и́ть(ся) *сов. см.* переутомля́ть(ся). **~ле́ние** *с* ἡ ὑπερκόπωση[-ις], ἡ ἐξάντληση]-ις], ἡ κούραση. **~ля́ть** *несов.* καταπονῶ, παρακουράζω, κατακουράζω. **~ля́ться** καταπονοῦμαι, παρακουράζομαι, ἀποκάμνω, ἐξαντλοῦμαι.

переучёт *м* 1. (*товаров*) ἡ ἀπογραφή, ἡ καταγραφή· 2. (*векселей*) ἡ ἀναπροεξόφληση[-ις].

переýчивать *несов.*, **переучи́ть** *сов.* 1. (*кого-л.*) ξαναμαθαίνω, μετεκπαιδεύω· 2. (*что-л.*) ξαναμαθαίνω, μαθαίνω ξανά. ~ся μετεκπαιδεύομαι.

переформир||ова́ть *сов. см.* переформиро́вывать. **~о́вка** *ж* ὁ ἀνασχηματισμός, ἡ ἀνασύνταξη[-ις], ἡ ἀναδιοργάνωση[-ις].

переформиро́вывать *несов.* ἀνασχηματίζω.

перефрази́ровать *сов. и несов.* παραφράζω.

перехва́ливать *несов.*, **перехвали́ть** *сов.* ὑπερεπαινῶ, ὑπερεκθειάζω.

перехвати́ть *сов.*, **перехва́тывать** *несов.* 1. (*задерживать*) πιάνω, τσακώνω, συλλαμβάνω· 2. (*поесть мимоходом*) *разг.* τρώγω στό πόδι, τσιμπῶ κάτι πρόχειρα,

κολατσίζω· 3. (*занимать деньги*) *разг.* δανείζομαι.

перехитрить *сов.* (*кого-л.*) φαίνομαι πιό πονηρός, βγαίνω πιό ἔξυπνος ἀπό κάποιον, βάζω τά γυαλιά σέ κάποιον.

переход *м* 1. (*действие*) *прям.*, *перен.* τό πέρασμα: ~ через реку ὁ διάπλους ποταμοῦ· ~ количества в качество τό πέρασμα τῆς ποσότητας σέ ποιότητα· 2. (*место*) ἡ δίοδος, τό πέρασμα: крытый ~ ἡ στοά· 3. *воен.* ἡ πορεία: дневной ~ ἡ πορεία μιᾶς ἡμέρας.

переходить *несов.* 1. (*что-л.*, *через что-л.*) περνῶ, διαβαίνω, διέρχομαι, διασχίζω: ~ через реку περνῶ τό ποτάμι· ~ улицу διασχίζω (*или* περνῶ) τόν δρόμο· 2. (*куда-л.*, *к чему-л.*) περνῶ: ~ из одного класса в другой προβιβάζομαι· ~ на другую работу ἀλλάζω δουλειά· ~ на сторону противника περνῶ μέ τό μέρος τοῦ ἐχθροῦ· ~ в другую веру ἀλλαξοπιστῶ· 3. (*доставаться кому-л.*) μεταδίδομαι, περνῶ: ~ по наследству κληρονομοῦμαι· ~ из рук в руки περνῶ ἀπό χέρι σέ χέρι· 4. (*приступать к чему-л. другому*) περνῶ: ~ к другой теме περνῶ σέ ἄλλο θέμα, ἀρχίζω ἄλλο θέμα· 5. (*превращаться*) μετατρέπομαι, μεταβάλλομαι: ~ из жидкого состояния в газообразное μεταβάλλομαι ἀπό ὑγρό σέ ἀέριο· ◇ ~ все границы ξεπερνῶ ὅλα τά ὅρια· ~ в наступление περνῶ στήν ἐπίθεση· ~ на «ты» ἀρχίζω νά μιλῶ στόν ἑνικό.

переходн||ый *прил.* μεταβατικός: ~ период ἡ μεταβατική περίοδος· ~ые глаголы *грам.* τά μεταβατικά ρήματα.

переходящий 1. *прич.* *от* переходить· 2. *прил.*: ~ кубок τό ἐπαμειβόμενο κύπελλο.

пер||ец *м* ἡ πιπεριά / τό πιπέρι (*стручки*): приправленный ~цем πιπερᾶτος· посыпать ~цем πιπερώνω· ◇ задать ~цу кому-л. *разг.* τιμωρῶ, κάνω τοῦ ἀλατιοῦ.

перечеканивать *несов.*, **перечеканить** *сов.* κόπτω ξανά (*κέρμα*, *μετάλλο κ.λ.π.*): ~ монету κόπτω ξανά νόμισμα.

перечень *м* ἡ ἀπαρίθμηση[-ις] (*действие*)/ ὁ κατάλογος (*список*).

перечёркивать *несов.*, **перечеркнуть** *сов.* διαγράφω, σβύνω.

перечесть I *сов. см.* пересчитать.

перечесть II *сов. см.* перечитать.

перечисление *с* 1. ἡ ἀπαρίθμηση[-ις]· 2. *фин.* τό ἔμβασμα (*μέσω τραπέζης ἤ ταμιευτηρίου*).

перечислить *сов.*, **перечислять** *несов.* 1. μετρῶ, ἀπαριθμῶ· 2. *фин.* ἐμβάζω (μέσω τραπέζης ἤ ταμιευτηρίου).

перечитать *сов.*, **перечитывать** *несов.* διαβάζω (*многое*)/ ξαναδιαβάζω (*вторично*).

перечить *несов. разг.* ἀντιλέγω.

перечница *ж* ἡ πιπεριέρα.

перешагивать *несов.*, **перешагнуть** *сов.* διασκελίζω, δρασκελῶ, περνῶ.

перешеек *м* *геогр.* ὁ ἰσθμός.

перешёптываться ψιθυρίζω, κρυφομιλῶ.

перешивать *несов.*, **перешить** *сов.* ξανα(ρ)ράβω.

перещеголять *сов.* ξεπερνῶ.

переэкзаменовать *сов. см.* переэкзаменовывать.

переэкзаменовка *ж* ἡ ἐπανεξέταση[-ις], ἡ μετεξέταση[-ις].

переэкзаменовывать *несов.* μετεξετάζω, ἐπανεξετάζω, ἐξετάζω ξανά.

перила *мн.* τό κιγκλίδωμα, τά κάγκελλα.

периметр *м* *мат.* ἡ περίμετρος.

перина *ж* τό στρῶμα (ἀπό φτερά ἤ πούπουλα).

период *м* ἡ περίοδος.

периодизация *ж* ἡ διαίρεση (*или* ὁ χωρισμός) εἰς περιόδους.

периодика *ж* τά περιοδικά, ὁ περιοδικός τύπος.

периодич||еский *прил.* περιοδικός: ~еские издания τά περιοδικά, οἱ περιοδικές ἐκδόσεις· ~еская дробь *мат.* ὁ περιοδικός ἀριθμός· ~еская система элементов *хим.* τό περιοδικό σύστημα τῶν στοιχείων. ~ность *ж* ἡ περιοδικότητα[-ης].

перипетия *ж* ἡ περιπέτεια.

перископ *м* τό περισκόπιο[ν].

перистальтика *ж* *физиол.* οἱ περισταλτικές κινήσεις.

перист||ый *прил.* 1. *зоол.* φτερωτός, πτεροφόρος, πτερόεις, πτερωτός· 2. (*похожий на перья*) πτερώδης, πτεροειδής: ~ые облака ὁ θύσανος.

периферийный *прил.* περιφερειακός, τῆς ἐπαρχίας.

периферический *прил.* περιφερικός.

периферия *ж* ἡ περιφέρεια.

перифраз *м*, **перифраз||а** *ж* ἡ περίφραση[-ις]. ~ировать *сов. и несов.* περιφράζω.

перкаль *м*, *ж* (*ткань*) τό περκάλι.

перл *м* 1. *уст.* (*жемчуг*) τό μαργαριτάρι, ὁ μαργαρίτης (*тж. ирон.*)· 2. *перен.* τό διαμάντι, τό ἀριστούργημα.

перламутр *м* τό σεντέφι, ἡ μαργαριταρόρριζα. ~овый *прил.* σεντεφένιος, μαργαρώδης: ~овая пуговица τό σεντεφένιο κουμπί.

перли́нь *м мор.* τό καραβόσκοινο, τό παλαμάρι, ὁ κάλως.

перло́в||ый *прил.*: ~ая крупа́ τό κριθαρένιο πληγούρι, ἡ πτισάνη, ὁ φάρος.

перма́нентн||ость *ж* ἡ μονιμότητα[-ης], ἡ διάρκεια, ἡ σταθερότητα[-ης]. ~ый *прил.* μόνιμος, διαρκής.

перна́ты||й 1. *прил.* φτερωτός, πτερωτός· 2.: ~е *мн.* τά πτηνά, τά πετεινά, τά πετούμενα.

пер||о́ *с* 1. (*птицы*) τό φτερό, τό πτερόν: покры́тый пе́рьями φτερωτός, πτερωτός· 2. (*писчее*) ἡ πέννα: ве́чное ~ ὁ στυλογράφος, τό στυλό· ◇ бо́йкое ~ τό ζωντανό ὕφος· про́ба ~а́ ἡ πρώτη συγγραφική ἀπόπειρα· одни́м ро́счерком ~а́ μέ μιά μονοκονδυλιά· взя́ться за ~ ἀρχίζω νά γράφω· владе́ть ~о́м ἔχω καλή πέννα· что напи́сано ~о́м, не вы́рубишь топоро́м *посл.* ὅτι γράφεις δέν ξεγράφεις· вес ~а́ *спорт.* κατηγορία φτεροῦ· ни пу́ха ни ~а́! *разг.* καλή τύχη!, καλή ἐπιτυχία!

перочи́нный *прил.*: ~ нож ὁ σουγιᾶς, τό κονδυλομάχαιρο[ν].

перпендикуля́р *м мат.* ἡ κάθετος (γραμμή). ~ный *прил.* κάθετος.

перро́н *м* ἡ ἀποβάθρα. ~ный *прил.* τῆς ἀποβάθρας.

перс *м* ὁ Πέρσης. ~и́дский *прил.* περσικός.

пе́рсик *м* 1. (*плод*) τό ροδάκινο[ν]· 2. (*дерево*) ἡ ροδακινιά, ἡ ροδακινέα. ~овый *прил.* 1. τοῦ ροδάκινου, τῆς ροδακινιᾶς: ~овое де́рево ἡ ροδακινιά, ἡ ροδακινέα· 2. (*о цвете*) ροδακινόχρους· 3. (*из персиков*) ἀπό ροδάκινα.

персия́нка *ж* ἡ Περσίδα[-ίς].

персо́н||а *ж* τό πρόσωπο[ν]: ва́жная ~ *а*) τό ὑψηλό πρόσωπον, ἡ προσωπικότητα[-ης], *б*) *ирон.* σπουδαῖο ὑποκείμενο· ◇ со́бственной ~ой *разг.* αὐτοπροσώπως.

персона́ж *м лит.* τό πρόσωπο[ν].

персона́л *м* τό προσωπικό[ν]. ~ьный *прил.* προσωπικός, ἀτομικός: ~ьная пе́нсия ἡ προσωπική σύνταξη.

персонифика́ция *ж* ἡ προσωποποίηση[-ις].

перспекти́в||а *ж* 1. ἡ προοπτική: широ́кие ~ы ἡ εὐρεῖα προοπτική· в ~е στό μέλλον· 2. (*видимая даль*) ἡ θέα. ~ный *прил.* προοπτικός, μελλοντικός.

перст *м уст.* τό δάκτυλο[ν], ὁ δάκτυλος· ◇ оди́н как ~ ὁλομόναχος.

пе́рстень *м* τό δακτυλίδι, τό δαχτυλίδι, ὁ δακτύλιος.

пертурба́ция *ж* ἡ (ἀνα)ταραχή.

перуа́н||ец *м* ὁ Περουβιανός. ~ка *ж* ἡ Περουβιανή.

перфе́кт *м грам.* ὁ παρακείμενος.

перфор||а́тор *м тех.* τό γαιοτρύπανο[ν], τό τρυπάνι. ~а́ция *ж тех.*, *мед.* ἡ τρῆσις, ἡ διάτρηση[-ις], τό τρύπημα.

пе́рхоть *ж* ἡ πιτυρίδα.

перча́тк||а *ж* τό γάντι, τό χειρόκτι[ον]· ◇ бро́сить ~у προκαλῶ κάποιον, τοῦ πετῶ τό γάντι.

пе́рчить *несов.* πιπερώνω, βάζω πιπέρι.

перши́||ть *несов. безл.*: у меня́ ~т в го́рле μέ καίει ὁ λαιμός μου, αἰσθάνομαι ἐρεθισμό στό λαιμό.

пёрышко *с уменьш.* τό φτεράκι, τό μικρό πτερό: лёгкий как ~ ἐλαφρός σάν πούπουλο.

пёс *м* ὁ σκύλος, τό σκυλί, ὁ κύων: сторожево́й ~ τό μαντρόσκυλο.

пе́сен||ка *ж* τό τραγουδάκι· ◇ его́ ~ спе́та *разг.* σώθηκαν τά ψωμιά του, σώθηκε τό λάδι του. ~ник *м* 1. (*сборник*) ἡ ἀνθολογία τραγουδιῶν· 2. (*сочинитель*) ὁ συνθέτης (*или* ὁ ποιητής) τραγουδιῶν, ὁ ἀσματοποιός, ὁ ἀσματογράφος· 3. (*певец*) ὁ τραγουδιστής.

песе́ц *м* 1. *зоол.* ἡ πολική ἀλεποῦ· 2. (*мех*) ἡ γοῦνα τῆς πολικῆς ἀλεποῦς, γούνα ρενάρ: голубо́й (бе́лый) ~ ρενάρ μπλέ (ἀρζαντέ).

песка́рь *м* (*рыба*) ὁ κωβιός, ὁ γωβιός.

песн||ь *ж* 1. *лит.* ἡ ραψωδία, τό ἆσμα, τό μέρος ἔπους· 2. *уст. см.* пе́сня· ◇ ~ ~ей ἆσμα ἀσμάτων.

пе́сн||я *ж* τό τραγοῦδι, τό ἆσμα: наро́дные ~и τά λαϊκά τραγούδια· ◇ лебеди́ная ~ τό κύκνειον ἆσμα· ста́рая ~ τό παληό τροπάριο· повторя́ть ста́рую ~ю λέγω τό παληό τροπάριο· э́то до́лгая ~ εἶναι μεγάλη ἱστορία.

пес||о́к *м* 1. ἡ ἄμμος: золотоно́сный ~ ἡ χρυσοφόρος ἄμμος, ἡ χρυσῖτις· зыбу́чие ~ки́ ἡ κινητή ἄμμος· 2. *мед.* ἡ ψαμμίασις· ◇ са́харный ~ ἡ ψιλή ζάχαρη. ~о́чный *прил.* 1. ἀμμώδης, ἀμμουδερός: ~о́чные часы́ τό ἀμμόμετρο[ν], τό ἀμμωτόν· 2. (*о цвете*) ἀμμόχρους· ◇ ~о́чное пече́нье τό μπισκότο.

пессим||и́зм *м* ἡ ἀπαισιοδοξία, ὁ πεσσιμισμός. ~и́ст *м* ὁ ἀπαισιόδοξος, ὁ πεσσιμιστής. ~исти́ческий *прил.* ἀπαισιόδοξος, πεσσιμιστικός.

пе́стик *м* 1. *уменьш.* ὁ κόπανος, τό γουδοχέρι· 2. *бот.* ὁ ὕπερος.

пе́стовать *несов. уст.* φροντίζω, περιποιοῦμαι, γαλουχῶ.

пестр||е́ть *несов.* εἶμαι ποικιλόχρωμος,

εἶμαι παρδαλός: луг ~éл цветáми τό λειβάδι ἦταν παρδαλό ἀπ' τά λουλούδια.

пестр||и́ть *несов.* ποικίλω, εἶμαι ποικιλόχρωμος, παρδαλός: у меня́ ~и́т в глазáх βλέπω θαμπά. **~отá** *ж* 1. ἡ ποικιλοχρωμία· 2. (*разнородность*) ἡ ἀνομοιομορφία, ἡ ἑτερογένεια.

пёстр||ый *прил.* 1. παρδαλός, ποικιλόχρους, ποικιλόχρωμος: ~ые крáски τά παρδαλά χρώματα, τά ζωηρά χρώματα· ~ая вышивка τό πλούμισμα· ~ая одéжда τά φανταχτερά φορέματα· 2. (*разнородный*) ποικίλος, παρδαλός, ἀνομοιόμορφος, ἀνακατωμένος: ~ая толпá κάθε καρυδιᾶς καρύδι.

песчáник *м геол.* ὁ ἀμμίτης, ὁ ἀμμάλιθος, ἡ ἀμμόπετρα.

песчáн||ый *прил.* ἀμμώδης, ἀμμουδερός: ~ая пóчва ἡ ἀμμώδης γῆ, τό ἀμμῶδες ἔδαφος· ~ая óтмель ἡ σύρτις· ~ бéрег ἡ ἀμμώδης ἀκτή, ἡ ἀμμουδιά.

песчи́нка *ж* ὁ κόκκος ἄμμου.

пети́т *м полигр.* τά μικρά στοιχεῖα, τά στοιχεῖα τῶν 8.

пети́ци||я *ж* ἡ αἴτηση[-ις], ἡ ἀναφορά: подавáть ~ю ὑποβάλλω αἴτηση.

петли́ца *ж* 1. ἡ κομβιοδόχη, ἡ μπουτονιέρα· 2. (*нашивка*) τό διακριτικό, τό σειρήτι.

пéтл||я *ж* 1. ἡ θηλειά (*тж. в вязании*): завязáть ~ей чтó-л. δένω κάτι μέ θηλειά· 2. (*для застёгивания*) ἡ κουμπότρυπα, ἡ κομβιοδόχη· 3. (*дверная*) τό μάσκουλο, ὁ ρεζές, ὁ στρόφιγξ· ◇ мёртвая ~ *ав.* τό λούπιγκ· лезть в ~ю *разг.* βάζω τό κεφάλι μου στόν ντουρβά.

петру́шка I *ж бот.* ὁ μαϊντανός, ὁ μαϊδανός.

петру́шка II *м* (*кукла*) ὁ φασουλῆς.

пету́нья *ж бот.* ἡ πετούνια.

пету́х *м* ὁ πετεινός, ὁ κόκκορας, ὁ ἀλέκτωρ: индéйский ~ ὁ ἰνδιᾶνος, ὁ γάλος, ὁ κοῦρκος· ◇ вставáть с ~áми σηκώνομαι τά χαράματα· пусти́ть ~á κάνω φάλτσο· пусти́ть крáсного ~á *разг.* βάζω φωτιά, καίω.

пету́ший, петуши́ный *прил.* ἀλεκτόρειος, τοῦ πετεινοῦ: петуши́ный бой ἡ ἀλεκτορομαχία· петуши́ный грéбень τό λειρί, τό κάλλαιον.

петуши́ться *несов. разг.* κοκκορεύομαι, κάνω τόν παληκαρᾶ.

петушóк *м уменьш.* τό πετεινάρι, τό πετειναράκι, τό κοκκοράκι.

петь *несов.* τραγουδῶ, ἄδω / ψάλλω (*в церкви*) / σιγοτραγουδῶ (*вполголоса*) / κελαδῶ, κελαϊδῶ (*о птице*)/ λαλῶ (*о петухе*) / σφυρίζω (*о самоваре, чайнике*)· ◇ ~ другу́ю пéсню *разг.* ψάλλω πάντα τό ἴδιο τροπάρι· ~ Лáзаря κάνω τόν φουκαρᾶ.

пехóт||а *ж* τό πεζικό[ν], ἡ πεζοῦρα: морскáя ~ τό πεζοναυτικό[ν]. **~инец** *м* ὁ πεζός στρατιώτης, ὁ στρατιώτης τοῦ πεζικοῦ. **~ный** *прил.* πεζικός, τοῦ πεζικοῦ.

печáлить *несов.* πικραίνω, λυπῶ, θλίβω, κακοκαρδίζω. **~ся** πικραίνομαι, θλίβομαι, χολοσκάνω, κακοκαρδίζομαι.

печáл||ь *ж* ἡ θλίψη, ἡ θλῖψις, ἡ λύπη· ◇ не твоя́ ~ *разг.* δέν σέ ἀφορᾶ, δέν εἶναι δική σου δουλειά· ие́ было ~и! *разг.* αὐτό μόνο μᾶς ἔλειπε!. **~ьный** *прил.* θλιβερός, λυπηρός, (τε)θλιμμένος, περίλυπος.

печáтание *с* ἡ (ἐκ)τύπωση[-ις] / δακτυλογράφηση (*на машинке*).

печáтать *несов.* τυπώνω, τυπῶ / δακτυλογραφῶ (*на пишущей машинке*). **~ся** (*печатать свои труды*) δημοσιεύομαι, δημοσιεύω τά ἔργα μου.

печáтка *ж* ἡ σφραγίδα[-ίς].

печáтник *м* ὁ τυπογράφος, ὁ τυπωτής.

печáтн||ый *прил.* 1. (*относящийся к печати*) τυπογραφικός: ~ станóк τό πιεστήριο τοῦ τυπογραφείου· 2. (*напечатанный*) ἔντυπος· 3.: писáть ~ми бу́квами γράφω μέ γράμματα τοῦ τύπου.

печáт||ь *ж* 1. ἡ σφραγίδα[-ίς], ἡ βοῦλλα: госудáрственная ~ ἡ κρατική σφραγίδα· 2. *перен.* ἡ σφραγίδα[-ίς]: ~ врéмени ἡ σφραγίδα τῆς ἐποχῆς· ~ позóра τό στίγμα τῆς ἀτιμίας· 3. (*пресса*) ὁ τύπος: свобóда ~и ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου, ἡ ἐλευθεροτυπία· 4. (*печатание*) ἡ ἐκτύπωση[-ις]: отдáть в ~ δίδω πρός τύπωση· вы́йти из ~и τυπώνομαι· 5. (*шрифт*) τό στοιχεῖο[ν]: мéлкая ~ τά μικρά (τυπογραφικά) στοιχεῖα· ◇ глубóкая ~ ἡ βαθυτυπία.

печéни||е *с* (*действие*) τό ψήσιμο[ν], ἡ ὄπτηση[-ις]: хлеб домáшнего ~я τό σπιτίσιο ψωμί.

печёно||ка *ж* τό σηκώτι. **~очный** *прил.* ἡπατικός.

печёный *прил.* ψημένος, ψητός.

пéчен||ь *ж* τό. ἧπαρ, τό σηκώτι: болéзни ~и οἱ νόσοι τοῦ ἥπατος.

печéнье *с* τό μπισκότο, τό βούτημα.

пéч||ка *ж см.* печь I. **~ни́к** *м* ὁ καπνοδοχοκαθαριστής. **~нóй** *прил.* τῆς θερμάστρας, τῆς σόμπας: ~нáя трубá ἡ καπνοδόχος, τό μπουρί.

печь I *ж* ἡ θερμάστρα, ἡ σόμπα / ἡ κάμινος (*в технике*): ру́сская ~ μεγάλη χτιστή σόμπα· дóменная ~ ἡ ὑψικάμινος.

печь II *несов.* 1. (*выпекать*) ψήνω, ὀπτῶ, ψήνω στόν φοῦρνο· 2. (*о солнце*) καίω, ἡλιοκαίω.

пéчься I *несов.* 1. (*о хлебе и т. п.*) ψήνομαι, ὀπτῶμαι· 2. *разг.*: ~ на сóлнце ψήνομαι στόν ἥλιο.

пéчься II *несов.* (*заботиться*) φροντίζω, μεριμνῶ, ἐνδιαφέρομαι.

пешехóд *м* ὁ πεζοπόρος, ὁ διαβάτης. ~**ный** *прил.* πεζοπορικός: ~ная прогýлка περίπατος μέ τά πόδια· ~ная тропá τό μονοπάτι.

пéший *прил.* πεζός, πεζοπόρος.

пéшка *ж* 1. *шахм.* τό πιόνι· 2. *перен. презр.* ἡ μαριονέττα, τό πιόνι.

пешкóм *нареч.* πεζῇ, μέ τά πόδια: пойтú ~ πηγαίνω πεζῇ.

пещéр||а *ж* ἡ σπηλιά, τό ἄντρο[ν], τό σπήλαιο[ν]. ~**ный** *прил.* τῆς σπηλιᾶς: ~ный человéк ὁ τρωγλοδύτης.

пиани́||но *с нескл.* τό πιάνο, τό κλειδοκύμβαλο[ν]: игрáть на ~ παίζω πιάνο. ~**ст** *м* ὁ πιανίστας.

пивн||áя *ж* ἡ μπυραρία, τό ζυθοπωλεῖον. ~**óй** *прил.* τῆς μπίρας, τοῦ ζύθου: ~ые дрóжжи ἡ μαγιά τῆς μπίρας.

пи́во *с* ἡ μπίρα, ὁ ζῦθος: вари́ть ~ ζυθοποιῶ, βράζω μπίρα.

пивовáр *м* ὁ ζυθοποιός. ~**енный** *прил.*: ~енный завóд τό ζυθοποιεῖον.

пи́галица *ж* 1. (*птица*) ὁ σχοίνικλος, τό σκοινοποῦλι· 2. *разг.* (*о женщине*) τό γυναικάριο[ν].

пигмéнт *м биол.* ἡ χρωστική τοῦ δέρματος. ~**áция** *ж* ἡ χρώση τοῦ δέρματος.

пиджáк *м* τό σακκάκι.

пиетéт *м* ἡ εὐλάβεια.

пижáма *ж* ἡ πυτζάμα.

пик *м* ἡ κορυφή, ἡ ἀκρώρεια· ◇ часы́ ~ οἱ ὧρες τοῦ συνωστισμοῦ.

пи́к||а I *ж* (*оружие*) τό δόρυ, τό κοντάρι· ◇ в ~у комý-л. γιά τό γινάτι, στό πεῖσμα κάποιου, γιά νά πικάρω κάποιον.

пи́ка II *ж см.* пи́кн.

пикáнти||ость *ж* ἡ νοστιμάδα. ~**ый** *прил.* πικάντικος, νόστιμος.

пикé I *с нескл.* (*ткань*) ὁ πικές.

пикé II *с нескл. ав.* ἡ κάθετος ἐφόρμησις.

пикéйный *прил.* πικεδένιος.

пи́ки *мн.* (*ед.* пи́ка *ж*) *карт.* ἡ πίκα, τό μπαστούνι.

пики́рование *с ав.* ἡ κάθετη ἐφόρμηση.

пики́ровать *сов. и несов. ав.* κάνω κάθετη ἐφόρμηση.

пикировáть *несов. с.-х.* μεταφυτεύω.

пики́роваться *несов.* (*обмениваться колкостями*) πικάρουμε (ὁ ἕνας τόν ἄλλον), ἀλληλοπειραζόμαστε.

пикирóвка I *ж* (*обмен колкостями*) ἡ λογομαχία, τό πικάρισμα.

пикирóвка II *ж с.-х.* ἡ μεταφύτευση[-ις].

пики́рующий *прил.*: ~ бомбардирóвщик τό βομβαρδιστικό καθέτου ἐφορμήσεως.

пикни́к *м* ἡ ἐκδρομή, τό πικνίκ.

пи́кнуть *сов. разг.*: он и ~ не смéет δέν θά τολμήσει νά βγάλει ἄχνα· он и ~ не успéл δέν πρόφθασε νά βγάλει τσιμουδιά, δέν πρόλαβε νά πεῖ κίχ.

пи́ков||ый *прил. карт.* τῆς πίκας, τοῦ μπαστουνιοῦ: ~ая дáма ἡ ντάμα πίκα· ~ туз ὁ ἄσσος μπαστούνι· ◇ остáться при ~ом интерéсе *разг.* τήν παθαίνω χιώτικα, τήν παθαίνω σάν ἀγράμματος· попáсть в ~ое положéние τά βρίσκω μπαστούνια, τά βρίσκω σκοῦρα.

пи́кули *мн.* τά τουρσιά.

пилá *ж* τό πριόνι[ον]: ручнáя ~ ὁ χειροπρίων· лéнточная ~ ἡ πριονοταινία, ἡ πριονοκορδέλλα· гидравли́ческая ~ ὁ ὑδροκίνητος πρίων, τό νεροπρίονο.

пилáв *м* τό πιλάφι.

пилá-ры́ба *ж* ὁ πρίστης.

пилёный *прил.*: ~ сáхар ἡ ζάχαρη κομμάτια.

пилигри́м *м уст.* ὁ προσκυνητής.

пили́кать *несов. разг.* γρατσουνίζω: ~ на скри́пке γρατσουνίζω τό βιολί.

пили́ть *несов.* 1. πριονίζω· 2. *перен.*: ~ когó-л. πρήζω τό συκώτι κάποιου.

пи́лка *ж* 1. (*действие*) τό πριόνισμα· 2. (*маленькая пила*) τό πριονάκι· 3. (*для ногтей*) ἡ λίμα.

пилóн *м архит.* ὁ πυλών.

пилóт *м* ὁ πιλότος. ~**áж** *м* τό πιλοτάρισμα: фигýры вы́сшего ~áжа ἀεροπορικές ἀσκήσεις. ~**и́рование** *с* τό πιλοτάρισμα. ~**и́ровать** *несов.* πιλοτάρω.

пилóтка *ж* τό δίκωχο.

пи́льщик *м* ὁ πριονιστής.

пилю́л||я *ж* τό χάπι, τό καταπότι[ον]: ~и от кáшля χάπια τοῦ βήχα· ◇ позолоти́ть ~ю χρυσώνω τό καταπότι.

пиля́стр *м*, **пиля́стра** *ж архит.* ἡ παραστάς, τό πιλάστρι.

пингви́н *м* ὁ πιγγουῖνος.

пинг-пóнг *м* τό πίγκ πόγκ.

пи́ния *ж бот.* ἡ πεύκη τῆς Ἰταλίας.

пинóк *м разг.* ἡ κλωτσιά.

пинцéт *м* ἡ λαβίδα, ἡ τσιμπίδα, τό τσιμπίδι.

пиóн *м бот.* ἡ παιωνία, ἡ πηγουνιά, ὁ μᾶκος.

пионе́р I *м* ὁ πρωτοπόρος, ὁ σκαπανεύς: ~ы нау́ки οἱ σκαπανεῖς τῆς ἐπιστήμης, οἱ πρωτοπόροι τῆς ἐπιστήμης.

пионе́р II *м* (*член детской организации*) ὁ πιονέρης, ὁ πιονέρος, τό ἀετόπουλο. **~вожа́тый** *м* ὁ ὁμαδάρχης τῶν πιονέρων. **~ка** *ж* ἡ πιονέρισα, ἡ ἀετοποῦλα. **~ла́герь** *м* ἡ κατασκήνωση τῶν πιονέρων. **~ский** *прил.* πιονέρικος, τῶν πιονέρων: ~ская организа́ция ἡ πιονέρικη ὀργάνωση· ~ский га́лстук τό πιονέρικο μαντῆλι.

пипе́тка *ж* τό σταγονόμετρο[ν].

пир *м* τό γλέντι, τό τσιμπούσι, ἡ φέστα· ◇ ~ горо́й γλέντι τρικούβερτο· в чужо́м ~у́ похме́лье *погов.* ἄλλος τά σπάνει καί ἄλλος τά πληρώνει.

пирами́д||а *ж в разн. знач.* ἡ πυραμίδα[-ίς]. **~а́льный** *прил.* πυραμιδικός, πυραμοειδής: ~а́льный то́поль ἡ πυραμιδοειδής λεύκη.

пирамидо́н *м фарм.* ἡ πυραμιδόνη.

пира́т *м* ὁ πειρατής, ὁ κουρσάρος. **~ский** *прил.* πειρατικός, κουρσάρικος.

пирова́ть *несов.* γλεντῶ, ξεφαντώνω, μεθοκοπῶ, συμποσιάζω.

пиро́г *м* ἡ πίττα: медо́вый ~ ἡ μελόπιττα· я́блочный ~ ἡ μηλόπιττα· сла́дкий ~ τό γλύκισμα.

пиро́жное *с* ἡ πάστα.

пирожо́к *м* ἡ πιτίτσα, τό πιττάκι: слоёный ~ πιττάκι μέ φύλλα.

пироксили́н *м хим.* ἡ πυροξυλίνη, ὁ κολλοδιοβάμβαξ.

пироте́хни||к *м* ὁ πυροτέχνης. **~ка** *ж* ἡ πυροτεχνική, ἡ πυροτεχνουργία.

пирс *м мор.* ἡ προκυμαία, ὁ μῶλος.

пиру́шка *ж* τό γλεντάκι, τό τσιμπούσι, ἡ ξεφάντωση.

пируэ́т *м* ἡ πιρουέτα.

пи́ршество *с* τό γλέντι, τό συμπόσιο[ν].

писа́ка *м, ж разг. презр.* ὁ κονδυλοφόρος: газе́тный ~ ὁ λιβελλογράφος· прода́жный ~ ὁ πουλημένος κονδυλοφόρος.

писа́ние *с* **1.** (*действие*) ἡ γραφή, τό γράψιμο· **2.** (*написанное*) ἡ γραφή, τό γραμμένο[ν]· ◇ свяще́нное ~ *церк.* ἡ Ἁγία Γραφή.

писани́на *ж презр.* τό χαρτοβασίλειο[ν].

пи́сан||ый *прил.*: ~ая краса́вица ὄμορφη σάν ζωγραφιά· он говори́т как по ~ому μιλάει σάν νά διαβάζει βιβλίο.

пи́сарь *м* ὁ γραφιᾶς, ὁ γραφεύς.

писа́тель *м* ὁ λογοτέχνης, ὁ συγγραφεύς, ὁ συγγραφέας.

писа́ть *несов.* **1.** γράφω/ δακτυλογραφῶ (*на машинке*): ~ карандашо́м γράφω μέ τό μολύβι, μολυβδογραφῶ· ~ разбо́рчиво (неразбо́рчиво) γράφω εὐανάγνωστα (δυσανάγνωστα)· ~ кара́кулями κακογραφῶ, ὀρνιθοσκαλίζω· ~ гра́мотно (негра́мотно) γράφω χωρίς λάθη (ἀνορθόγραφα)· ~ под дикто́вку γράφω καθ' ὑπαγόρευσιν· ~ по-гре́чески γράφω ἑλληνικά· ~ про́зой (стиха́ми) γράφω σέ πεζό (σέ στίχους)· **2.** (*красками*) ζωγραφίζω: ~ акваре́лью ζωγραφίζω ἀκουαρέλ(λ)α, ὑδατογραφῶ· ~ ма́слом ζωγραφίζω μέ λάδι, ἐλαιογραφῶ· ~ портре́т προσωπογραφῶ, ζωγραφίζω τό πορτρέτο· ~ с нату́ры ζωγραφίζω ἐκ τοῦ φυσικοῦ· ◇ пиши́ пропа́ло! ξέγραψέ το!· вила́ми по воде́ пи́сано ζῆσε μαῦρε μου νά φᾶς τριφύλλι καί τόν Αὔγουστο σταφύλι.

писе́ц *м уст.* ὁ ἀναφορογράφος, ὁ γραφεύς.

писк *м* τό τσίριγμα / τό πίπισμα (*животных*) / τό τιτίβισμα, ὁ τερετισμός (*птиц*). **~ли́вый** *прил.* τσιριχτός, στριγγλιάρικος. **~у́н** *м* (*о ребёнке*) τό στριγγλιάρικο.

пистоле́т *м* τό περίστροφο, τό πιστόλι[ον]: ~-пулемёт τό ὁπλοπολυβόλο[ν].

писто́н *м* τό καψύλι[ον], τό καψούλι.

писчебума́жн||ый *прил.*: ~ магази́н τό χαρτοπωλεῖο[ν]· ~ая фа́брика τό ἐργοστάσιο χαρτιοῦ, τό χαρτοποιεῖο[ν].

пи́сч||ий *прил.* τῆς γραφῆς, τοῦ γραψίματος: ~ая бума́га τό χαρτί[ον] τοῦ γραψίματος.

письмена́ *мн.* τά γράμματα, τά στοιχεῖα.

пи́сьменн||о *нареч.* γραπτά[-ῶς], ἐγγράφως. **~ость** *ж* **1.** ἡ γραφή (*или* ἡ γραπτή) γλῶσσα· **2.** (*литература*) ἡ φιλολογία, ἡ λογοτεχνία, ἡ γραμματεία, τά γράμματα. **~ый** *прил.* **1.** (*написанный*) γραπτός, ἔγγραφος, γραφτός: ~ая рабо́та τό γραπτό· в ~ой фо́рме ἐγγράφως, γραπτῶς· **2.** (*служащий для писания*) τῆς γραφῆς: ~ый прибо́р ἡ καλαμαριά· ~ый стол τό γραφεῖο[ν]· ~ые принадле́жности τά σκεύη τοῦ γραφείου.

письм||о́ *с* **1.** ἡ ἐπιστολή, τό γράμμα: заказно́е ~ τό συστημένο γράμμα, ἐπιστολή ἐπί συστάσει· це́нное ~ ἡ συστημένη ἐπιστολή· посла́ть ~ до востре́бования στέλνω τό γράμμα ποστρεστάν· **2.** (*умение писать*) ἡ γραφή, τό γράψιμο[ν]: иску́сство ~а́ ἡ γραφή.

письмоно́сец *м* ὁ ταχυδρόμος, ὁ διανομέας, ὁ γραμματοκομιστής.

пита́ни||е *с* ἡ διατροφή, ἡ θρέψη[-ις] / ἡ τροφή (*пища*): иску́сственное ~ ἡ τεχ-

νητή διατροφή· молóчное ~ ἡ γαλακτοφαγία, ἡ γαλακτοτροφία· усиленное ~ ὁ ὑπερσιτισμός· общéственное ~ τά ἱδρύματα δημοσίας σίτισης, τά ἑστιατόρια· продýкты ~я τά εἴδη διατροφῆς.

питáтельн||ость *ж* ἡ θρεπτικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* θρεπτικός, θρεφτικός· ◇ ~ая средá *а*) *биол.* οὐσία ὅπου καλλιεργεῖται κάτι, *б*) *перен.* τό εὐνοϊκό περιβάλλον.

питáть *несов.* **1.** τρέφω, θρέφω, διατρέφω / σιτίζω, τροφοδοτῶ (*тж. воен., тех.*)· **2.** *перен.* (*чувствовать*) αἰσθάνομαι, νοιώθω, τρέφω: ~ злóбу ἐχθρεύομαι· ~ нéнависть μισῶ, τρέφω μῖσος· ~ отвращéиие αἰσθάνομαι ἀπέχθεια· ~ симпáтию τρέφω συμπάθεια. **~ся** τρέφομαι, σιτίζομαι, τροφοδοτοῦμαι.

питóмец *м* ὁ ἀναθρεφτός, τό ἀνάθρεμμα / τό θρέμμα, ὁ τρόφιμος μαθητής (*воспитанник*).

питóмник *м* τό φυτοκομεῖο[ν], τό φυτώριο[ν] (*растений*)/ τό δενδροκομεῖο[ν] (*лесной*) / τό ζωοτροφεῖο[ν] (*животных*).

питóн *м зоол.* ὁ πύθων.

пить *несов.* πίνω: мне хóчется ~ διψῶ, θέλω νά πιῶ· ~ глоткáми πίνω γουλιά-γουλιά· ~ зáлпом πίνω μονορρούφι· ~ за чьё-л. здорóвье πίνω στήν ὑγεία κάποιου· ◇ как ~ дать *разг.* ὅπως σέ βλέπω καί μέ βλέπεις.

питьё *с* **1.** (*напиток*) τό πιοτό, τό ποτό[ν]· 2. (*действие*) ἡ πόση[-ις], τό πιόσιμον.

питьев||óй *прил.* (*годный для питья*) πόσιμος: ~áя водá τό πόσιμο νερό.

пифагор||éец *м* ὁ πυθαγοριστής, ὁ πυθαγορικός. **~éйский** *прил.* πυθαγόρειος, πυθαγορικός.

пихáть *несов. разг.* **1.** σκουντῶ, σπρώχνω· **2.** (*засовывать*) χώνω, βάζω. **~ся** *разг.* σκουντιέμαι, σπρώχνομαι.

пихнýть *сов. см.* пихáть.

пíхта *ж бот.* τό ἔλατο, ἡ ἐλάτη.

пíчкать *несов. разг.* μπουκώνω, παραμπουκώνω, παραταγίζω: ~ лекáрствами δίνω πολλά φάρμακα (σέ ἀσθενῆ).

пишý, пи́шешь и т. д. *наст. вр. от* писáть.

пи́шущ||ий *прил.*: ~ая маши́нка ἡ γραφομηχανή.

пи́щ||а *ж прям., перен.* ἡ τροφή, ἡ θροφή: горя́чая ~ ἡ ζεστή τροφή· давáть ~у чемý-л. δίνω ἀφορμή, δίνω τροφή γιά κάτι.

пищáть *несов.* γκρινιάζω, γρινιάζω, κλαυθμηρίζω, μεμψιμοιρῶ (*о людях*)/ τιτιβίζω, πιπίζω (*о птицах*)/ βουΐζω (*о комарах*)/ τσιρίζω (*о мышах*).

пищевар||éние *с* ἡ πέψη[-ις], ἡ χώνευση[-ις]: расстрóйство ~éния ἡ δυσπεψία. **~и́тельный** *прил.* πεπτικός: ~и́тельный процéсс ἡ πέψη[-ις], ἡ χώνευση[-ις].

пищевóд *м анат.* ὁ οἰσοφάγος.

пищев||óй *прил.*: ~ые продýкты τά τρόφιμα, τά εἴδη διατροφῆς.

пия́вк||а *ж* ἡ βδέλλα: стáвить ~и βάζω βδέλλες· пристáл как ~ *разг.* (μοῦ) κόλλησε σάν βδέλλα.

плáвание *с* **1.** τό κολύμπι, τό κολύμβημα, ἡ κολύμβηση[-ις]· 2. (*на судах*) ὁ πλοῦς, τό πλεύσιμο, ἡ θαλασσοπορία, ἡ ρότα: каботáжное ~ ἡ ἀκτοπλοΐα· кругосвéтное ~ ὁ γῦρος τοῦ κόσμου μέ πλοῖο, ὁ γῦρος τοῦ κόσμου διά θαλάσσης· дáльнее ~ ὁ μακρινός πλοῦς, τό μακρινό θαλασσινό ταξίδι, ἡ ὠκεανοπλοΐα· отправля́ться в ~ σαλπάρω, ἀποπλέω, ξεκινῶ γιά ταξίδι.

плáвательный *прил.* κολυμβητικός: ~ пузы́рь ἡ νηκτική κύστις· ~ бассéйн τό κολυμβητήριο[ν], ἡ πισίνα.

плáвать *несов.* **1.** *см.* плыть· умéть ~ ξέρω νά κολυμπῶ· 2. (*не тонуть*) (ἐπι-) πλέω· ◇ мéлко ~ *презр.* ἀνίκανος ἄνθρωπος.

плáвень *м* (*в металлургии*) ἡ τηκτική οὐσία.

плáвиков||ый *прил.*: ~ая кислотá *хим.* τό ὑδροφθορικό[ν] ὀξύ· ~ шпат *мин.* ὁ φθορίτης.

плави́льн||ый *прил.* χωνευτικός, τῆς τήξεως: ~ая печь ἡ κάμινος χωνευτηρίου, ἡ μεταλλευτική κάμινος.

плáвить *несов.* τήκω, λυώνω, χωνεύω. **~ся** τήκομαι, λυώνομαι, χύνομαι, χωνεύομαι.

плáвк||а *ж тех.* 1. (*действие*) τό χύσιμο, τό λυώσιμο, ἡ χώνευση[-ις], ἡ ἐκκαμίνευση[-ις], ἡ χωνεία· 2. (*металл*) λυωμένο μέταλλο: вы́дать ~у βγάζω λυωμένο μέταλλο.

плáвки *мн. спорт.* τό μαγιό.

плáвк||ий *прил.* εὔτηκτος, τηκτός, τακερός. **~ость** *ж* τό εὔτηκτο[ν].

плавлéни||е *с* ἡ τῆξη[-ις], τό λυώσιμο, τό χύσιμο: тóчка ~я ὁ βαθμός τήξεως.

плавни́к *м* (*у рыбы*) τό πτερύγιο[ν].

плáвн||ость *ж* ἡ ἁρμονικότητα[-ης], ἡ ρυθμικότητα[-ης]/ ἡ εὐφράδεια, ἡ εὐχέρεια (*речи*). **~ый** *прил.* **1.** ἁρμονικός, ρυθμικός: ~ая похóдка ἡ λυγερή περπατησιά, τό ἐλαφρό βάδισμα· ~ая речь ἡ ρέουσα ὁμιλία· 2. *лингв.* (*о звуке*) ὑγρός.

плавунéц *м зоол.* ὁ λιμνόβιος κάνθαρος.

плавýч||ий *прил.* ἐπιπλέων, πλωτός: ~ая

льди́на τό ἐπιπλέον παγόβουνο· ~ мост ἡ πλωτή γέφυρα.

плагиа́т *м* ἡ λογοκλοπή, ἡ κλεψιτυπία, ἡ τυποκλοπία: соверши́ть ~ λογοκλοπῶ, κλεψιτυπῶ. **~ор** *м* ὁ λογοκλόπος.

пла́зма *ж биол.* τό πλάσμα.

пла́кальщица *ж* ἡ μοιρολογίστρα.

плака́т *м* τό πλακάτ. **~ный** *прил.* τοῦ πλακάτ.

пла́кать *несов.* κλαίω: ~ го́рькими слеза́ми, го́рько ~ χύνω πικρά δάκρυα· ~ навзры́д κλαίω μέ λυγμούς, κλαίω μέ ἀναφυλλητά.

плакирова́ть *несов. тех.* στρώνω μέ πλακέ, ἐπιστρώνω / ἐπαργυρῶ, ἐπιχρυσώνω (*накладным серебром, золотом*).

пла́кс||а *м, ж* ὁ κλαψιάρης, ὁ μεμψίμοιρος. **~ивый** *прил.* κλαψιάρικος, παραπονιάρικος.

плаку́ч||ий *прил.*: ~ая и́ва ἰτέα ἡ κρεμοκλαδής, ἡ κλαίουσα (ἰτέα).

пламене́ть *несов.* φλέγομαι: ~ стра́стью φλέγομαι ἀπό πάθος.

пла́менный *прил.* φλογερός, ἔνθερμος, διάπυρος: ~ патрио́т ὁ φλογερός πατριώτης· ~ приве́т ὁ φλογερός χαιρετισμός.

пла́м||я *с* ἡ φλόγα, ἡ φωτιά: вспы́хнуть ~енем ἀναφλέγομαι.

план *м* **1.** τό σχέδιο[ν] / τό πλάνο (*производственный*): сверх ~а πάνω ἀπό τό πλάνο· перевы́полнить ~ ὑπερεκπληρῶ (*или* ξεπερνῶ) τό πλάνο· стро́ить ~ы κάμνω σχέδια, σχεδιάζω· расстро́ить (сорва́ть) чьи́-л. ~ы ἀνατρέπω τά σχέδια κάποιου· уче́бный ~ τό σχολικό πρόγραμμα· **2.** (*чертёж*) τό σχέδιο[ν], τό διάγραμμα, τό σχεδιάγραμμα: ~ го́рода τό σχέδιο πόλης· снять ~ κάμνω σχεδιάγραμμα· **3.** (*место расположения*) τό μέρος: пере́дний ~ τό μπροστινό μέρος, τό μπρός· за́дний ~ τό πίσω μέρος, τό βάθος· вы́двинуть что́-л. на пе́рвый ~ *перен.* προωθῶ στήν πρώτη γραμμή, βάζω στήν πρώτη γραμμή.

планёр *м* τό ἀνεμόπτερο[ν], τό ἀνεμοπλάνο[ν].

планери́зм *м* ἡ ἀνεμοπορία.

планёрный *прил.*: ~ спорт ἡ ἀνεμοπορία.

плане́т||а *ж* ὁ πλανήτης. **~а́рий** *м* τό πλανητάριο[ν], τό πλανητοσκοπεῖο.

планиме́трия *ж* ἡ ἐπιπεδομετρία.

плани́рование I *с* (*составление плана*) ἡ σχεδιοποίηση[-ις], ὁ σχεδιασμός: ~ наро́дного хозя́йства ἡ σχεδιοποίηση τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας· ~ го́рода ἡ κατάρτιση τοῦ σχεδίου πόλεως.

плани́рование II *с ав.* ἡ πτήση μέ ἀνεμόπτερο.

плани́ровать I *несов.* καταρτίζω σχέδιο, σχεδιοποιῶ, προσχεδιάζω.

плани́ровать II *несов. ав.* ἀεροπλέω.

планиро́вка *ж* **1.** *см.* плани́рование I· **2.** (*парка и т. п.*) τό σχέδιο: ~ го́рода τό σχέδιο πόλεως.

пла́нка *ж* τό πέταυρο[ν], ἡ πλάκα, τό σανιδάκι: металли́ческая ~ ἡ λεία μεταλλική πλάκα.

планови́к *м* ὁ σχεδιαστής, ὁ εἰδικός γιά τήν σχεδιοποίηση.

пла́нов||ость *ж* ὁ προσχεδιασμένος χαρακτήρας. **~ый** *прил.* σχεδιασμένος, σχεδιοποιημένος: ~ый отде́л τό τμῆμα σχεδιοποίησης.

планоме́рный *прил.* σύμφωνος μέ τό σχέδιο[ν], σύμφωνος μέ τό πλάνο / μεθοδικός, συστηματικός (*системати́ческий*).

планта́тор *м* ὁ ἰδιοκτήτης φυτείας, ὁ γαιοκτήμονας.

планта́ция *ж* τό μεγάλο ἀγρόκτημα, ἡ φυτεία, οἱ φυτεῖες: ча́йная ~ οἱ φυτεῖες τσαγιοῦ.

планше́т *м* **1.** *геод.* τό σχεδιαγραφικό ἐργαλεῖο· **2.** (*сумка*) ἡ χαρτοθήκη, ἡ τσάντα γιά χάρτες.

пласт *м* τό στρῶμα, τό κοίτασμα· ◇ лежа́ть ~о́м (*о человеке*) εἶμαι ξαπλωμένος φαρδύς-πλατύς.

пла́стик *м* ἡ πλαστική ὕλη.

пла́стика *ж* ἡ πλαστική.

пла́стиковый *прил.* ἀπό πλαστική ὕλη.

пластили́н *м* ἡ πλαστιλίνη.

пласти́н||а *ж* τό ἔλασμα, ἡ πλάξ, ἡ πλάκα: металли́ческая ~ ἡ μετάλλινη πλάκα. **~ка** *ж в разн. знач.* ἡ πλάκα, ἡ λάμα: металли́ческая ~ка ἡ μετάλλινη λάμα· фотографи́ческая ~ка ἡ φωτογραφική πλάκα· патефо́нная ~ка πλάκα γραμμοφώνου· долгоигра́ющие ~ки δίσκοι μεγάλης διαρκείας.

пласти́ческ||ий *прил. в разн. знач.* πλαστικός: ~ая опера́ция *мед.* ἡ πλαστική ἐγχείριση[-ις].

пласти́чн||ость *ж* ἡ πλαστικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* πλαστικός.

пластма́сс||а *ж* ἡ συνθετική ὕλη, ἡ πάστα: изде́лия из ~ы τά ἀντικείμενα ἀπό πάστα.

пла́стырь *м* τό ἔμπλαστρο[ν], τό μπλάστρι: ли́пкий ~ τό τσιρότο[ν]· накла́дывать ~ ἐπιθέτω ἔμπλαστρο, μπλαστρώνω.

пла́т||а *ж* ἡ πληρωμή: аре́ндная ~ τό ἐνοίκιον, τό πάχτος· кварти́рная ~ τό ἐνοίκιο[ν], τό νοίκι· за́работная ~ ὁ μισθός, ἡ μισθοδοσία, οἱ ἀποδοχές· ~ за

вход ἡ τιμή εἰσόδου, τό εἰσιτήριο[ν]· ~ за обучение τά δίδακτρα· подённая ~ τό ἡμερομίσθιο[ν], τό [ἡ]μεροδοῦλι, τό μεροκάματο· за ~у ἐπί πληρωμῇ.

платáн *м бот.* ὁ πλάτανος, τό πλατάνι.

платёж *м* ἡ πληρωμή, ἡ πλερωμή.

платёжеспосóби||ость *ж* ἡ ἀξιοχρεωσύνη, ἡ φερεγγυότης. **~ый** *прил.* ἀξιόχρεος[-ως], φερέγγυος.

платёжн||ый *прил.* τῆς πληρωμῆς: ~ая вéдомость κατάλογος μισθοδοσίας, κατάλογος πληρωμῶν.

платéльщик *м* ὁ πληρωτής: ~ налóгов ὁ φορολογούμενος.

плáтин||а *ж* ὁ λευκόχρυσος, ἡ πλατίνα, ἡ πλατίνη. **~овый** *прил.* πλατινένιος, ἀπό λευκόχρυσο.

платить *несов.* 1. πληρώνω, ἐξοφλῶ, ἀποτίω: ~ наличными πληρώνω τοῖς μετρητοῖς· ~ по счёту πληρώνω τόν λογαριασμό· ~ в рассрóчку πληρώνω μέ δόσεις· ~ натýрой πληρώνω σέ εἶδος· 2. *перен.* πληρώνω, ἀνταποδίδω: ~ взаимностью ἀνταποδίδω τά αὐτά· ~ комý-л. той же монéтой πληρώνω μέ τό ἴδιο νόμισμα. **~ся** (*за что-л.*) πληρώνομαι, ἀνταμείβομαι, πληρώνω τά σπασμένα.

плáтный *прил.* 1. (*предоставляемый за плату*) ἐπί πληρωμῇ: ~ вход εἴσοδος ἐπί πληρωμῇ· 2. (*получающий плату*) πληρωνόμενος.

платó *с нескл. геогр.* τό ὀροπέδιο[ν].

платóк *м* 1. τό σάλι (*шаль*) / τό κεφαλόπανο, τό τσεμπέρι, τό φακιόλι (*косынка*)· 2. (*носовой*) τό μαντήλι, τό ρηνόμακτρο[ν].

платони́ческ||ий *прил.* πλατωνικός: ~ая любóвь ὁ πλατωνικός ἔρωτας.

платфóрма *ж* 1. (*перрон*) ἡ ἐξέδρα, ἡ ἀποβάθρα· 2. (*товарный вагон*) τό ἀνοιχτό φορτηγό βαγόνι· 3. *перен.* ἡ πλατφόρμα, τό πολιτικόν πρόγραμμα: идéйная ~ ἡ ἰδεολογική πλατφόρμα.

плáть||е *с* 1. *собир.* τό φόρεμα, ὁ ἱματισμός, ἡ ἐνδυμασία, ἡ περιβολή, τό ἔνδυμα: магазин готóвого ~я κατάστημα ἑτοίμων ἐνδυμάτων· 2. (*женское*) τό φουστάνι: шёлковое ~ μεταξωτό φουστάνι· вечéрнее ~ βραδυνή τουαλέτα.

платян||óй *прил.*: ~ шкаф ἡ ἱματιοθήκη, ἡ ντουλάπα· ~áя щётка ἡ βοῦρτσα γιά τά ροῦχα.

плаýн *м бот.* τό λυκοπόδι[ον].

плафóн *м архит.* ἡ ὀροφή, τό ταβάνι.

плáха *ж ист.* τό ἰκρίωμα.

плац *м воен.* ἡ πλατεῖα παρελάσεων, τό πεδίον.

плацдáрм *м* 1. *воен.* τό στρατιωτικόν πεδίον· 2. *перен.* τό προγεφύρωμα, τόπος ἐπιθετικῆς ἐξορμήσεως.

плацкáрт||а *ж* τό εἰσιτήριον σιδηροδρόμου γιά ἀριθμημένη θέση. **~ный** *прил.* τῆς ἀριθμημένης θέσεως: ~ный вагóн βαγόνι μέ ἀριθμημένες θέσεις· ~ное мéсто ἡ ἀριθμημένη θέση.

плач *м* 1. τό κλάμμα, τό κλάψιμο, ὁ κλαυθμός, ὁ ὀδυρμός / τά ἀναφυλλητά (*рыдание*)/ ὁ θρῆνος, τό μοιρολόϊ (*обрядовая песнь*). **~éвный** *прил.* ἀξιοθρήνητος, οἰκτρός: в ~éвном состоянии σέ ἀξιοθρήνητη κατάσταση.

плашмя́ *нареч.*: упáсть ~ πέφτω ἀνάσκελα (*на спину*), πέφτω μπρούμητα (*на грудь*)· удáрить сáблей ~ κτυπῶ μέ τό πλατύ τοῦ σπαθιοῦ.

плащ *м* ὁ ἐπενδύτης / τό ἀδιάβροχο[ν] (*непромокаемый*).

плащ-палáтка *ж воен.* τό ἀντίσκηνο[ν].

плебéй *м ист.* ὁ πληβεῖος. **~ский** *прил.* πληβειακός.

плебисци́т *м* τό δημοψήφισμα.

плевá *ж* ἡ μεμβράνη, ὁ χιτών: лёгочная ~ ὁ ὑπεζωκώς· дéвственная ~ ὁ παρθενικός ὑμήν.

плевáтельница *ж* τό πτυελοδοχεῖο[ν], ἡ πτυελοδόχη.

плевáть 1. φτύνω, πτύω· 2. *перен.* (*на кого-л., на что-л.*) ἀψηφῶ: емý ~ на всё περιφρονεῖ τά πάντα, δέν σκοτίζεται γιά τίποτε· ◇ не плюй в колóдец: пригоди́тся воды́ напи́ться *посл.* μεγάλη μπουκιά φάγε μεγάλο λόγο μή λές.

плевóк *м* τό πτύελον, τό ἀπόχρεμμα, τό φλέμα.

плéвр||а *ж анат.* ὁ ὑπεζωκώς. **~ит** *м мед.* ἡ πλευρῖτις.

плед *м* τό πλαίντ, τό σάλι, ἡ κουβέρτα.

племеннóй *прил.* 1. τῆς φυλῆς· 2. (*о скоте*) ἀπό ράτσα: ~ скот ζῶα ἀπό ράτσα.

плéмя *с* 1. ἡ φυλή· 2. (*поколение*) ἡ πατριά, ἡ γενεά· 3. (*в животноводстве*) ἡ ράτσα, ἡ φυλή.

племя́нник *м* ὁ ἀνεψιός, ὁ ἀνηψιός.

племя́нница *ж* ἡ ἀνεψιά.

плен *м* ἡ αἰχμαλωσία, ἡ αἰχμαλώτηση[-ις], ὁ αἰχμαλωτισμός: взять в ~ αἰχμαλωτίζω, πιάνω αἰχμάλωτο, συλλαμβάνω αἰχμάλωτο· попáсть в ~ αἰχμαλωτίζομαι· сдáться в ~ παραδίδομαι αἰχμάλωτος.

пленáрн||ый *прил.* τῆς ὁλομελείας: ~ое заседáние ἡ συνεδρίαση τῆς ὁλομέλειας, ἡ πλήρης συνεδρίαση.

пленйтельный *прил.* γοητευτικός, μαγευτικός, θελκτικός.
пленйть(ся) *сов. см.* пленя́ть(ся).
плёнк||а *ж* 1. (*тонкая кожица*) τό ὑμένιον, ὁ ὑμήν· 2. (*на молоке и т. п.*) ἡ πέτσα, ὁ ἐπίπαγος, ἡ τσίπα· 3. *бот.* τό λέπυρο[ν]· 4. *кино, фото* τό φίλμ, ἡ ταινία: магнитофо́нная ~ ἡ ταινία μαγνητοφώνου· запи́сывать на ~у ἠχογραφῶ σέ ταινία.
пле́нни||к *м* ὁ αἰχμάλωτος. **~ца** *ж* ἡ αἰχμάλωτη.
пле́нный 1. *прил.* αἰχμαλωτισμένος· 2. *м* ὁ αἰχμάλωτος, αἰχμάλωτος πολέμου.
пле́нум *м* ἡ ὁλομέλεια.
пленя́ть *несов.* (*очаровывать*) μαγεύω, γοητεύω, θέλγω. **~ся** μαγεύομαι, γοητεύομαι, θέλγομαι, εἶμαι (κατα)μαγευμένος, εἶμαι (κατα)γοητευμένος.
плёс *м* (*водное пространство между островами*) ὁ ὑδάτινος χῶρος μεταξύ δύο νησιῶν.
пле́сень *ж* ἡ μοῦχλα, ὁ εὐρώς: пáхнуть ~ю μυρίζω μοῦχλα· покрыва́ться ~ю μουχλιάζω, εὐρωτιῶ.
плеск *м* ὁ φλοῖσβος, ὁ ἀνακοχλασμός: ~ волн τό πάφλασμα, ὁ παφλασμός τῶν κυμάτων. **~а́ть** *несов.* 1. (*о волнах и т. п.*) παφλάζω· 2. (*брызгать*) πιτσυλῶ. **~а́ться** 1. (*о волнах и т. п.*) παφλάζω, ἀνακοχλάζω· 2. (*в воде*) πιτσυλίζομαι· 3. (*о знамёнах, флагах*) κυματίζω.
пле́сневеть *несов.* μουχλιάζω, εὐρωτιῶ.
плесну́ть *сов.* 1. (*на берег — о волне*) σπάνω παφλάζοντας· 2.: ~ водо́й ρίχνω νερό· ~ во́ду из стака́на χύνω νερό ἀπό τό ποτήρι· 3. (*вёслами*) χτυπῶ.
плести́ *несов.* πλέκω (*венок, кружево и т. п.*): ~ ко́су πλεξουδώνω τά μαλλιά, κάνω πλεξίδα· ◇ ~ чушь κοπανῶ ἀνοησίες· ~ интри́гу μηχανορραφῶ.
плести́сь *несов. разг.* σέρνομαι, σέρνω τά πόδια μου: ~ в хвосте́ *а*) σέρνομαι στήν οὐρά, *б*) *перен.* μένω πίσω, εἶμαι καθυστερημένος.
плете́ние *с* (*действие*) τό πλέξιμο[ν].
плетёнка *ж* ἡ ψάθα, τό πλέγμα, ἡ καλαμωτή / τό ζεμπίλι (*корзинка*).
плетён||ый *прил.* πλεκτός, ψάθινος: **~ая** ме́бель τά ψάθινα ἔπιπλα· **~ая** буты́ль ἡ νταμετζάνα.
плете́нь *м* ὁ φράχτης.
плётка *ж* τό καμτσίκι.
плеть *ж* τό μαστίγιο[ν], ὁ βούρδουλας.
плечево́й *прил.* τοῦ ὤμου, τοῦ βραχίονος, ὠμιαῖος, βραχιόνιος: ~ суста́в *анат.* ἡ κατ' ὦμον ἄρθρωσις.
пле́чик||о *с* 1. *уменьш.* μικρός ὦμος· 2. (*у сорочки и т. п.*) ἡ μπρετέλα· 3.: **~и** *мн.* (*вешалка*) *разг.* τό κρεμαστάρι.
плечи́стый *прил.* μέ πλατεῖς ὤμους.
плеч||о́ *с* 1. ὁ ὦμος: ~о́м к ~у́ δίπλα-δίπλα, πλάϊ-πλάϊ· пожима́ть ~а́ми σηκώνω (*или* ὑψώνω) τούς ὤμους· пра́вое (ле́вое) ~ вперёд! *воен.* ἀλλαγή κατευθύνσεως πρός τ' ἀριστερά (πρός τά δεξιά)!· 2. *тех.* ὁ βραχίων: ~ коромы́сла τό ζυγάρι· ◇ э́то ему́ не по ~у́ αὐτό δέν εἶναι γιά τά κότσια του· име́ть го́лову на ~а́х ἔχω μυαλό, τά ἔχω τετρακόσια· на его́ ~а́х вся семья́ συντηρεῖ ὁλόκληρη τήν οἰκογένεια· с плеч доло́й λιγώτερος ἕνας μπελᾶς· гора́ с плеч свали́лась ἀπαλλάχτηκα ἀπό μεγάλο βάρος.
плеши́в||еть *несов.* φαλακραίνω, φαλακρώνω, γίνομαι φαλακρός. **~ый** *прил.* φαλακρός, καραφλός.
плеши́на, плешь *ж* ἡ φαλάκρα, ἡ καράφλα.
плея́да *ж* ἡ πλειάδα[-άς].
Плея́ды *мн. астр.* οἱ Πλειάδες, ἡ Πούλια.
пли́нтус *м* ὁ πλίνθος.
плисс||е́ *с нескл.* ὁ πλισσές, τό πτύχωμα. **~иро́ванный** *прич. и прил.* μέ πλισσέ: **~иро́ванная** ю́бка ἡ φοῦστα πλισσέ. **~ирова́ть** *сов. и несов.* κάνω πλισσέ, πλισσάρω. **~иро́вка** *ж* τό πλισσάρισμα.
плита́ *ж* 1. (*каменная, металлическая*) ἡ πλάκα, ἡ πλάξ: моги́льная ~ ἡ ἐπιτύμβια πλάκα, ἡ πλάκα τοῦ τάφου· вы́ложить пли́тами πλακοστρώνω· 2. (*кухонная*) ἡ μαγειρική ἑστία, ὁ φοῦρνος τῆς κουζίνας: га́зовая ~ ἡ κουζίνα φωταερίου, τό γκάζι.
пли́тка *ж* 1. ἡ πλάκα, τό πλακάκι: ~ шокола́да ἡ πλάκα σοκολάτας· 2.: электри́ческая ~ τό ἠλεκτρικό καμινέτο, τό ἠλεκτρικό μάτι.
плов||е́ц *м* ὁ κολυμβητής. **~чи́ха** *ж* ἡ κολυμβήτρια.
плод *м* 1. *прям., перен.* ὁ καρπός: ~ воображе́ния γέννημα τῆς φαντασίας· запре́тный ~ ὁ ἀπαγορευμένος καρπός· приноси́ть ~ы́ καρποφορῶ, δίνω καρπούς· пожина́ть ~ы́ свои́х трудо́в δρέπω τούς καρπούς τῆς ἐργασίας μου· 2. *биол.* τό ἔμβρυο[ν], τό κύημα.
плоди́ть *несов.* καρποφορῶ, παράγω καρπούς, γεννῶ. **~ся** πολλαπλασιάζομαι.
плодови́т||ость *ж* ἡ εὐφορία, ἡ εὐκαρπία, ἡ πολυκαρπία / *перен.* ἡ γονιμότης, ἡ παραγωγικότης. **~ый** *прил.* εὔφορος, εὔκαρπος, καρποφόρος, πολύκαρπος / *перен.* γόνιμος, παραγωγικός.

плодово́дство *с* ἡ καλλιέργεια ὀπωροφόρων δένδρων.

плодо́вый *прил.* ὀπωροφόρος, καρποφόρος.

плодоро́д||ие *с* ἡ γονιμότητα, ἡ εὐφορία, ἡ καρπερότητα, ἡ πολυκαρπία. ~**ный** *прил.* γόνιμος, εὔφορος, πολύκαρπος, καρπερός: ~ная земля́ ἡ εὔφορη γῆ.

плодотво́рны||й *прил. прям., перен.* γόνιμος, καρποφόρος: ~е усилия οἱ καρποφόρες προσπάθειες.

пло́мба *ж* 1. (*зубная*) τό βούλλωμα, τό σφράγισμα· 2. (*на двери и т. п.*) ἡ βοῦλλα.

пломбирова́ние *с см.* пломбиро́вка.

пломбир||ова́ть *несов.* 1. (*зубы*) βάζω βούλα, σφραγίζω· 2. (*дверь и т. п.*) σφραγίζω. ~**о́вка** *ж* ἡ σφράγιση μέ μόλυβδο.

пло́ск||ий *прил.* 1. ἐπίπεδος, ὁμαλός, ἴσιος: ~ая пове́рхность ἡ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια· 2. (*неглубокий*) ρηχός, ἀβαθής: ~ая таре́лка τό ρηχό πιάτο· 3. (*пошлый*) κρύος, σαχλός.

плоского́рье *с* τό ὀροπέδιο[ν].

плоскогру́дый *прил.* μέ ἴσιο στῆθος.

плоскогу́бцы *мн.* ἡ πένσα, ἡ τανάλια (*μέ πλατειά κόψη*).

плоскодо́нка *ж* (*лодка*) ἡ βάρκα μέ ἐπίπεδη καρίνα, ἱστιοφόρο μέ ἐπίπεδη καρίνα.

плоскосто́пие *с мед.* ἡ πλατυποδία.

пло́скост||ь *ж* 1. (*поверхность*) ἡ ἐπιφάνεια, ἡ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια· 2. *перен.* τό ἐπίπεδο: в ра́зных ~я́х σέ διαφορετικά ἐπίπεδα· 3. *мат.* τό ἐπίπεδο[ν]: накло́нная ~ ἡ ἐπικλινής ἐπιφάνεια· ◇ кати́ться по наклонной ~и παίρνω τόν κατήφορο.

плот *м* ἡ σχεδία.

плотва́ *ж* (*рыба*) τό ἀσπρόψαρο[ν], ὁ λευκίσκος.

плоти́на *ж* ὁ ὑδατοφράκτης, ὁ ὑδατοφράχτης, ὁ ὑδροφράκτης, τό φράγμα.

пло́тни||к *м* ὁ μαραγκός, ὁ ξυλουργός. ~**чать** *несов.* δουλεύω μαραγκός (*или* ξυλουργός). ~**чий** *прил.* ξυλουργικός, μαραγκόδικος: ~чье де́ло ἡ ξυλουργική, ἡ μαραγκοσύνη.

пло́тно *нареч.* 1. (*совсем близко*) κολλητά· 2. (*наглухо*) καλά, γερά, ἑρμητικά: ~ закры́ть дверь (окно́) κλείνω ἑρμητικά τήν πόρτα (τό παράθυρο[ν])· 3.: ~ наби́ть παραγεμίζω.

пло́тн||ость *ж* 1. ἡ πυκνότητα[-ης]: ~ населе́ния ἡ πυκνότητα τοῦ πληθυσμοῦ· 2. *физ.* ἡ πυκνότητα, ἡ πυκνότης. ~**ый** *прил.* 1. πυκνός, συμπαγής / κρουστός (*о ткани*): ~ая ма́сса ἡ συμπαγής μάζα· 2. (*о человеке*) εὔρωστος, σωματώδης: ~ый мужчи́на εὔρωστος (*или* σωματώδης) ἄνδρας· 3. (*сытный*) γερός: по́сле ~ого обе́да... μετά ἀπό γερό γεῦμα...

плотоя́дн||ый *прил.* 1. σαρκοβόρος, σαρκοφάγος: ~ое живо́тное τό σαρκοφάγο ζῶο· 2. *перен.* φιλήδονος.

пло́тский *прил.* σαρκικός.

плот||ь *ж в разн. знач.* ἡ σάρκα, ἡ σάρξ· ◇ ~ от ~и σάρξ ἐκ τῆς σαρκός, σάρκα ἀπό τή σάρκα, γέννημα καί θρέμμα· облека́ть в ~ и кровь ἐνσαρκώνω, ἐνσωματώνω· войти́ в ~ и кровь μπαίνω μέσα στό αἷμα.

пло́хо 1. *нареч.* κακά, κακῶς, ἄσχημα: ~ гото́вить κακομαγειρεύω· ~ счита́ть μετρῶ λαθεμένα· ~ обраща́ться с ке́м-л. κακομεταχειρίζομαι κάποιον· ~ жить κακοπερνῶ, φυτοζωῶ· он ~ вы́глядит ἡ ὄψη του δείχνει ἄσχημα· я себя́ ~ чу́вствую αἰσθάνομαι ἄσχημα· де́ло ~ ко́нчится ἡ δουλειά θά ἔχει ἄσχημο τέλος· о́чень ~ πολύ κακά, πολύ ἄσχημα· из рук вон ~ *разг.* κακά καί ψυχρά· 2. *предик. безл.* εἶναι ἄσχημα, δέν εἶναι καλά: ему́ о́чень ~ εἶναι πολύ ἄσχημα· э́то ~! αὐτό εἶναι ἄσχημο!· у него́ с деньга́ми ~ ἀπό λεφτά δέν πάει καλά· здесь ~ ἐδῶ εἶναι ἄσχημα· 3. *с* (*отметка*) κακῶς· ◇ он ~ ко́нчит θά ἔχει κακό τέλος.

плох||о́й *прил.* κακός, ἄσχημος: ~а́я ви́димость ἡ κακή ὁρατότητα[-ης]· ~о́е здоро́вье ἡ κλονισμένη ὑγεία· ~о́е настрое́ние ἡ κακοδιαθεσία, ἡ κακή διάθεση, ἡ κακοκεφιά· ~а́я пи́ща ἡ κακή τροφή· ~ по́черк ὁ δυσανάγνωστος γραφικός χαρακτήρας· ~а́я привы́чка ἡ ἄσχημη συνήθεια· ~ челове́к κακός (*или* ἀνάποδος) ἄνθρωπος· он о́чень плох εἶναι σέ κακό χάλι, εἶναι πολύ ἄσχημα· его́ дела́ пло́хи οἱ δουλειές του πηγαίνουν ἄσχημα· ◇ с ним шу́тки пло́хи *разг.* δέν χωρατεύει, δέν σηκώνει χωρατά, δέν ἀστειεύεται.

пло́шка *ж* 1. (*посуда*) *разг.* ἡ γαβάθα, τό πήλινο[ν] πιάτο· 2. (*для освещения*) ὁ λύχνος.

площа́дка *ж* 1. τό γήπεδο[ν], τό πεδίο[ν]: спорти́вная ~ τό ἀθλητικό γήπεδο· те́ннисная ~ τό γήπεδο τέννις· строи́тельная ~ ὁ χῶρος οἰκοδομῆς· взлётная (поса́дочная) ~ *ав.* τό πεδίο ἀπογείωσης (προσγειώσεως)· 2. (*лестничная*) τό πλατύσκαλο[ν], τό κεφαλόσκαλο[ν]· 3. (*вагона, трамвая*) ὁ ἐξώστης.

пло́щадь *ж* 1. (*пространство*) ἡ ἐπι-

φάνεια, ὁ χῶρος, ἡ ἔκταση / *мат.* τό ἐμβαδόν: жилáя ~ ὁ κατοικήσιμος χῶρος· посевнáя ~ ἡ σπαρμένη ἐπιφάνεια, οἱ καλλιεργήσιμες ἐκτάσεις· ~ крýга τό ἐμβαδόν τοῦ κύκλου· 2. (*место*) ἡ πλατεῖα: базáрная ~ ἡ πλατεῖα τῆς ἀγορᾶς, ἡ ἀγορά Крáсная ~ ἡ Κόκκινη πλατεῖα.

плуг *м* τό ἄροτρον, τό ἀλέτρι: рукоятка ~а τό ἀλετρόχερο, ἡ ὄχερη.

плут *м* ὁ ἀπατεώνας, ὁ κατεργάρης, ὁ μασκαρᾶς, ὁ μπαγαπόντης.

плутáть *несов. разг.* περιπλανιέμαι.

плýтни *мн. разг.* οἱ κατεργαριές, οἱ πονηριές, οἱ πανουργίες.

плутовáть *несов.* ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, κάνω κατεργαριές.

плутóвка *ж* ἡ κατεργάρα, ἡ μπαγαπόντισα.

плутовс||кóй *прил.* πανοῦργος, κατεργάρικος / δόλιος, πονηρός (*хитрый*). **~твó** *с* ἡ ἀπάτη, ἡ κατεργαριά.

плутокрáтия *ж* ἡ πλουτοκρατία.

Плутóн *м астр.* ὁ Πλούτων.

плутóний *м хим.* τό πλουτώνιο[ν].

плывýн *м геол.* τό ἰλυῶδες ἔδαφος.

плы||ть *несов.* 1. (*о человеке, животном*) κολυμπῶ, κολυμβῶ· 2. (*о неодушевлённых предметах*) πλέω: ~ по течéнию *а*) πλέω μέ τό ρεῦμα, *б*) *перен.* ἀκολουθῶ τό ρεῦμα· ~ прóтив течéния *а*) ἀναπλέω, πλέω ἀναπότομα, *б*) *перен.* πηγαίνω ἐνάντια στά ρεῦμα· 3. (*на судне*) πλέω, πηγαίνω, ἀρμενίζω: ~ на лóдке πηγαίνω μέ τήν βάρκα· ~ на вёслах πηγαίνω μέ τά κουπιά· ~ под парусáми πλέω μέ τά πανιά, ἀρμενίζω· 4. (*парúть— о птице и т. п.*) λάμνω, ἀερολάμνω: облакá ~вýт περνοῦν τά σύννεφα· ◇ всё ~вёт пéред глазáми (*о полуобморочном состоянии*) ἔχω ζαλάδα.

плю́нуть *сов. см.* плевáть· ~ нéкуда *разг.* δέν ἔχει μέρος νά πατήσεις.

плюс *м* 1. σύν, πλέον· 2. (*преимущество*) *разг.* τό πλεονέκτημα, τό προτέρημα: ~ы и мúнусы τά ὑπέρ καί τά κατά.

плю́хаться *несов.*, **плю́хнуться** *сов. разг.* πέφτω φαρδύς πλατύς.

плюш *м* ὁ κατιφές, τό πλούς. **~евый** *прил.* κατιφεδένιος.

плю́шка *ж* (*сдобная*) εἶδος τσουρεκιοῦ.

плющ *м бот.* ὁ κισσός: порóсший ~óм κισσοσκεπής.

плюю́, плюёшь и т. д. *наст. вр. от* плевáть.

пляж *м* ἡ πλάζ: песчáный ~ ἡ ἀμμουδιά· мужскóй ~ ἡ πλάζ γιά τούς ἄνδρες· жéнский ~ ἡ γυναικεία πλάζ.

плясáть *несов.* χορεύω· ◇ ~ под чьё-либо дýдку *разг.* γίνομαι πειθήνειο ὄργανο κάποιου.

пля́с||ка *ж* ὁ χορός· ◇ ~ святóго Вúтта *мед.* ἡ χορεία. **~овáя** *ж* ἡ μελωδία ρωσικοῦ χοροῦ, ὁ χορευτικός σκοπός.

пневматúческ||ий *прил. тех.* πνευματικός, ἀέριος: ~ мóлот ἡ ἀερόσφυρα· ~ое ружьё ὅπλο μέ πεπιεσμένον ἀέρα.

пневмотóракс *м мед.* ὁ πνευμοθώραξ.

по *предлог* А. *с дат. п.* 1. (*при указании места действия — на поверхности, по поверхности*) πάνω σέ, ἐπί / κατά μῆκος (*вдоль чего-л.*): кнúги разбрóсаны по всемý столý τά βιβλία εἶναι σκορπισμένα πάνω σ' ὅλο τό τραπέζι· ударúть кулакóм пó столу κτυπῶ μέ τή γροθιά ἐπάνω στό τραπέζι· глáдить по головé χαϊδεύω τό κεφάλι· летéть по нéбу πετῶ στόν οὐρανό· 2. (*при указании места — где-л., в пределах чего-л.*) σέ, εἰς, ἀνά: гуля́ть по гóроду κάνω βόλτα στήν πόλη· по всемý свéту σέ ὅλον τόν κόσμο, ἀνά τήν ὑφήλιον· по горáм по поля́м στά βουνά καί στά λειβάδια· 3. (*при обозначении области, сферы чего-л. при указании на признак*) σέ: он врач по профéссии εἶναι ἰατρός στό ἐπάγγελμα· по рóсту он мéньше всех στό μπόϊ εἶναι πιό κοντός ἀπ' ὅλους· лýчший по кáчеству καλλίτερος σέ ποιότητα· урóк по фúзике τό μάθημα φυσικῆς· соревновáние по плáванию οἱ ἀγῶνες κολυμβήσεως, οἱ κολυμβητικοί ἀγῶνες· 4. (*согласно, в соответствии*) κατά, συμφώνως, σύμφωνα, ὅπως: по óбщему мнéнию κατά τήν γνώμη ὅλων· по вы́бору κατ' ἐκλογήν· по желáнию κατά βούλησιν· по закóну κατά τόν νόμον· по заслýгам ὅπως τοῦ ἀξίζει· по послéдней мóде σύμφωνα μέ τήν τελευταία μόδα· поездá хóдят по расписáнию τά τραῖνα κυκλοφοροῦν σύμφωνα μέ τό δρομολόγιο· по своéй вóле οἰκειοθελῶς, αὐτοβούλως· 5. (*на основании чего-л., из чего-л.*) ἀπό, ἐκ: по внéшнему вúду ἐξ ὄψεως· по óпыту ἀπό πεῖρα, ἐκ πείρας· 6. (*при указании причины — вследствие чего-л., из-за чего-л.*) ἐξ αἰτίας, λόγῳ: по болéзни λόγῳ ἀσθενείας· по твоéй винé ἐξ αἰτίας σου· по оши́бке κατά λάθος· по неосторóжности ἐξ ἀμελείας, ἀπροσεξίας· óтпуск по берéменности ἄδεια λόγῳ ἐγγυμοσύνης· по слýчаю чегó-л. ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ· 7. (*при указании родства, близости*): рóдственник по отцý συγγενής ἐκ πατρός, συγγενής ἀπό πατέρα· товáрищ по университéту συμφοιτητής ἀπό τό πανεπιστήμιον· грек по происхождéнию Ἕλληνας τήν

καταγωγήν· 8. (*посредством чего-л.*) μέ, διά, διά μέσου: по по́чте ταχυδρομικῶς, μέ τό ταχυδρομεῖο· объяви́ть по ра́дио ἀνακοινώνω ἀπό τό ραδιόφωνο· е́хать по желе́зной доро́ге πηγαίνω σιδηροδρομικῶς, ταξιδεύω μέ τόν σιδηρόδρομο· по телефо́ну ἀπό τηλεφώνου, τηλεφωνικῶς· по телегра́фу διά τηλεγράφου, τηλεγραφικῶς· по во́здуху ἀεροπορικῶς· идти́ по ве́тру (*о судне*) πηγαίνω μέ οὔριο ἄνεμο· по доро́ге (*в пути*) καθ' ὁδόν, ὅταν πηγαίναμε, στόν δρόμο· 9. (*при обозначении времени, в которое регулярно происходит что-л., чаще не переводится*): по вечера́м τά βράδυα· по ноча́м τίς νύχτες· по пра́здникам τίς γιορτές· **Б.** *с вин. п.* (*при указании предела в пространстве и во времени— вплоть до*) μέχρι[ς], ἕως, ὡς: по по́яс ὡς τήν μέση· по 5-е сентября́ μέχρι τίς πέντε Σεπτεμβρίου· по сей день μέχρι σήμερα, ὡς τώρα· **В.** *с дат. и вин. п.* (*в разделительном значении*) ἀνά: по́ два ἀνά δύο, δυό δυό· по одному́ ἀνά ἕνας, ἕνας ἕνας· по куска́м κατά τεμάχια, μέ τό κομμάτι· по де́сять рубле́й шту́ка δέκα ρούβλια τό κομμάτι· по пять рубле́й ἀπό πέντε ρούβλια· **Г.** *с предл. п.* (*при обозначении времени — после*) μετά: по возвраще́нии μετά τήν ἐπιστροφήν· по оконча́нии μετά τήν λῆξιν, μετά τό πέρας· ◇ по времена́м ἀπό καιρό σέ καιρό· скуча́ть по до́му νοσταλγῶ τό σπίτι μου· тоска́ по ро́дине ἡ νοσταλγία· по тебе́ ви́дно, что... ἀπό σένα φαίνεται ὅτι...· по мне *разг.* κατά τήν γνώμην μου, κατ' ἐμέ· по ме́ньшей ме́ре τουλάχιστον· по ту сто́рону ἀπ' τήν ἄλλη μεριά, ἐκεῖθεν, πέρα ἀπό· по пра́вую (ле́вую) ру́ку ἀπ' τό δεξί (ἀπό τό ἀριστερό) χέρι· мне э́то не по душе́ αὐτό δέν μοῦ ἀρέσει.

по- *приставка* μέ τρόπο...: по-большеви́стски μέ μπολσεβίκικο τρόπο· по-же́нски μέ γυναικεῖο τρόπο· жить по-сво́ему ζῶ ὅπως μοῦ ἀρέσει· по-бра́тски ἀδελφικά· по-гре́чески ἑλληνικά, ἑλληνιστί· по-ру́сски ρωσικά, ρούσικα, ρωσιστί.

побагрове́ть *сов.* γίνομαι κατακόκκινος, κατακοκκινίζω (*ἀμετ.*).

поба́иваться *несов.* φοβοῦμαι λιγάκι.

поба́ливать *несов.* σιγοπονῶ / πονῶ ἀπό καιρό σέ καιρό (*временами*).

побасёнка *ж разг.* τό παραμύθι.

побе́г I *м* (*бегство*) ἡ δραπέτευση[-ις], ἡ ἀπόδραση[-ις] (*из тюрьмы*)/ ἡ λιποταξία (*дезертирство*).

побе́г II *м* (*росток*) ὁ βλαστός, τό βλαστάρι/ ἡ παραφυάς (*от корня*).

побе́гать *сов.* τρέχω λιγάκι.

побегу́шк||и *мн.*: быть на ~ах *разг.* εἶμαι γιά παραγγελίες, γιά θελήματα.

побе́д||а *ж* ἡ νίκη: одержа́ть ~у νικῶ· пра́здновать ~у ἑορτάζω (*или* γιορτάζω) τήν νίκην· торжествова́ть ~у θριαμβεύω. **~и́тель** *м* ὁ νικητής: вы́йти ~и́телем βγαίνω νικητής.

победи́ть *сов. см.* побежда́ть.

побе́д||ный *прил.* νικητήριος: ~ная песнь τά νικητήρια. **~оно́сный** *прил.* νικηφόρος.

побежа́||ть *сов.* ἀρχίζω νά τρέχω, τρέχω / τρέπομαι εἰς φυγήν (*обратиться в бегство*): ~ на по́мощь кому́-л. τρέχω εἰς βοήθειαν κάποιου· проти́вник ~л ὁ ἐχθρός ἐτράπη εἰς φυγήν.

побежда́ть *несов.* νικῶ, κατανικῶ, θριαμβεύω, καταβάλλω/ ὑπερνικῶ (*трудности и т. п.*).

побеле́ть *сов. см.* беле́ть· он побеле́л как полотно́ ἔγινε ἄσπρος σάν τό πανί.

побели́ть *сов. см.* бели́ть 1.

побе́лка *ж* τό ἄσπρισμα, ἡ ἀσβεστόχριση[-ις].

побере́жье *с* ἡ ἀκτή, ἡ ἀκροθαλασσιά, ἡ παραλία, τά παράλια (*морское*) / ἡ ἀκροποταμιά (*реки́*).

побере́чь *сов.* φυλάγω. **~ся** (προ)φυλάγομαι, προφυλάσσομαι.

побесе́довать *сов.* μιλῶ (*μέ κάποιον*), κουβεντιάζω (*λίγο καιρό*).

побеспоко́ить *сов.* ἀνησυχῶ (*μετ.*), ἐνοχλῶ. **~ся** (*позаботиться*) φροντίζω, νοιάζομαι.

побира́ться *несов. разг.* ψωμοζητῶ, διακονεύω.

поби́ть *сов.* **1.** *см.* бить 1, 4, 9· **2.** (*градом и т. п.*) σπάζω, καταστρέφω· ◇ ~ реко́рд σπάνω τό ρεκόρ. **~ся** *см.* би́ться 3, 4.

поблагодари́ть *сов. см.* благодари́ть.

побла́жк||а *ж разг.* ἡ ὑπερβολική ἐπιείκεια: дава́ть ~у δείχνω ἐπιείκεια.

побледне́ть *сов. см.* бледне́ть.

поблёкнуть *сов. см.* блёкнуть.

поблёскивать *несов.* λάμπω, σπινθηροβολῶ, σπινθηρίζω.

поблизости *нареч.* κοντά, σιμά, πλησίον: быть (оказа́ться) ~ βρίσκομαι κοντά.

побо́и *мн.* οἱ ξυλιές, τά κτυπήματα.

побо́ище *с* ἡ σφαγή, τό μακελλειό.

поболе́||ть *сов.* **1.** (*о человеке*) εἶμαι ἄρρωστος, εἶμαι ἀσθενής, ἀσθενῶ (*λίγο καιρό*): ~л о́коло неде́ли ἦταν ἄρρωστος

ἐπί μιά σχεδόν ἑβδομάδα· 2. (*о голове, зубе и т. п.*) πονῶ: зуб ~л и перестáл τό δόντι πόνεσε καί ξεπόνεσε.

поболтáть *сов. разг.* (*поговорить*) ψιλοκουβεντιάζω λίγο.

побóльше 1. (*сравнит. ст. от* большóй) μεγαλύτερος, πιό μεγάλος (*по размеру*)· 2. (*сравнит. ст. от* мнóго) περισσότερο, πιό πολύ (*по количеству*).

побóрни||к *м книжн.* ὁ ὑπερασπιστής (*защитник*) / ὁ ὀπαδός (*сторонник*): ~ки мúра οἱ ὀπαδοί τῆς εἰρήνης.

поборóть *сов.* καταβάλλω, κατανικῶ / ὑπερνικῶ (*трудности и т. п.*): ~ в себé страх κατανικῶ τόν φόβο μέσα μου.

побóры *мн.* ἡ ἀφόρητη φορολογία.

побóчн||ый *прил.* 1. ἐπουσιώδης / δευτερεύων (*второстепенный*) / συμπληρωματικός (*дополнительный*): ~ продýкт τό συμπληρωματικό προϊόν· ~ая рабóта ἡ πάρεργος ἐργασία· 2. (*о детях*) *уст.* ἐξώγαμος.

побратáться *сов. см.* братáться.

по-брáтски *нареч.* ἀδελφικά, ἀδελφικῶς, σάν ἀδέλφια.

побрúть(ся) *сов. см.* брúть(ся).

побродúть *сов.* γυρίζω, τριγυρίζω (*λίγο καιρό*): ~ по гóроду γυρίζω τήν πόλη.

побросáть *сов.* ρίχνω, ρίπτω, πετῶ / παρατῶ, ἀφήνω, ἐγκαταλείπω (*оставить без надзора*): ~ вéщи πετῶ τά πράγματα.

побрызгать(ся) *сов. см.* брызгать(ся).

побрякýшка *ж* ἡ κουδουνίστρα, τό μπιχλιμπίδι, τό μπιμπελό.

побудúтельн||ый *прил.* κινητήριος, διεγερτικός: ~ая причúна τό κίνητρο[ν], τό ἐλατήριο[ν], ἡ αἰτία, τό αἴτιο[ν].

побудúть *сов. см.* побуждáть.

побýдка *ж* τό ἐγερτήριο σάλπισμα: ýтренняя ~ τό πρωϊνό ἐγερτήριο σάλπισμα.

побужд||áть *несов.* προτρέπω, παρακινῶ, παροτρύνω / ὠθῶ, κάνω νά... (*склонять*). ~éние *с* ἡ παρακίνηση[-ις], ἡ παρότρυνση[-ις], ἡ παρόρμηση, τό κίνητρο: по сóбственному ~éнию αὐτόβουλα[-ως], ἀφ' ἑαυτοῦ· из лúчных ~éний ἀπό προσωπικά κίνητρα.

побывá||ть *сов.* ἐπισκέπτομαι, πηγαίνω: он ~л повсю́ду ἔχει κάνει παντοῦ· я ~ю у негó θά πάω νά τόν ἐπισκεφθῶ.

побывк||а *ж разг.* ἡ σύντομη διαμονή: приéхать на ~у ἔρχομαι νά μείνω λίγο καιρό.

побыть *сов.* μένω, παραμένω: ~ в дерéвне три дня παραμένω στό χωριό τρεῖς μέρες.

повáди||ться *сов. разг.* συνειθίζω, μαθαίνω, τό κάνω συνήθειο: ~лся к нам кáждый день ходúть τό πῆρε συνήθιο νά μᾶς ἔρχεται κάθε μέρα.

повáдка *ж* ἡ συνήθεια, τό συνήθιο.

повáдно *предик. безл.*: чтóбы не былó ~ γιά νά τοῦ κοπεῖ κάθε ὄρεξη.

повалúть I, II *сов. см.* валúть I, II.

повалúться *сов. см.* валúться.

повáльн||ый *прил.* γενικός: ~ая болéзнь ἡ ἐπιδημία.

поваля́ться *сов.* κυλιέμαι ξαπλωμένος (*λίγο καιρό*).

пóвар *м* ὁ μάγειρας, ὁ μάγειρος: шеф-~ ὁ ἀρχιμάγειρας.

повáренн||ый 1. *прич. от* поварúть· 2. *прил.* μαγειρικός, τῆς κουζίνας: ~ая соль τό μαγειρικό ἁλάτι· ~ая кнúга βιβλίο μαγειρικῆς.

повар||ёнок *м уменьш.* ὁ παραμάγειρος. ~úха *ж* ἡ μαγείρισσα. ~скóй *прил.* μαγειρικός.

по-вáшему *нареч.* 1. (*о мнении*) κατά τήν γνώμη σας· 2. (*о желании*) ὅπως ἐπιθυμεῖτε, ὅπως θέλετε.

повéдать *сов.* ἀνακοινώνω, λέγω / ἀποκαλύπτω (*открыть*): ~ свою́ тáйну ἐκμυστηρεύομαι, λέγω τό μυστικό μου.

поведéние *с* ἡ διαγωγή, τό φέρσιμο, ἡ συμπεριφορά.

повез||тú *сов. см.* везтú· емý ~лó! *безл.* εἶχε τύχη!, ἦταν τυχερός!

повелевáть *несов. книжн.* διατάζω, προστάζω.

повелúтель *м* ὁ κυρίαρχος, ὁ ἡγεμών / ὁ ἄναξ (*монарх*). ~ный *прил.* προστακτικός, ἐπιτακτικός: ~ный тон ὁ προστακτικός τόνος, τό ἐπιτακτικό ὕφος· ◇ ~ное наклонéние *грам.* ἡ προστακτική (ἔγκλισις).

повергáть *несов.*, **повéргнуть** *сов.* 1. (*опрокидывать*) ρίχνω κάτω, καταρρίπτω, ρίχνω κατά γῆς, γκρεμίζω: ~ к ногáм ρίχνω στά πόδια· 2. *перен.* βυθίζω, ρίχνω: ~ в уны́ние βυθίζω σέ θλίψη· ~ в отчáяние ρίχνω σέ ἀπελπισία· ~ в недоумéние βάζω σέ ἀμηχανία.

повéренный *м* 1. ὁ πληρεξούσιος: ~ в делáх ὁ ἐπιτετραμμένος· 2. (*наперсник*) ὁ ἔμπιστος.

повéрить *сов.* 1. *см.* вéрить· 2. *см.* поверя́ть.

повéрка *ж* 1.: ~ врéмени ὁ ἔλεγχος τῶν προλογιῶν· 2. (*перекличка*) προσκλητήριο: ýтренняя ~ τό πρωϊνό προσκλητήριο.

повернýть(ся) *сов.*, **повёртывать(ся)** *несов. см.* поворáчивать(ся).

поверх *предлог с род. п.* ἀπό πάνω, ἐπάνω.

поверхностн||ый *прил.* ἐπιπόλαιος, ἐπιφανειακός / *перен.* ἀβαθής, ρηχός: ~е знания οἱ ἀβαθεῖς γνώσεις, οἱ ρηχές γνώσεις· ~ человек ὁ ἐπιπόλαιος ἄνθρωπος.

поверхност||ь *ж* ἡ ἐπιφάνεια: всплывать на ~ *прям., перен.* βγαίνω στήν ἐπιφάνεια[ν]· ◇ скользить по ~и чего-л. θίγω κάτι ἐπιπόλαια (ἀκροθιγῶς), ἐξετάζω ἐπιφανειακά.

поверье *с* ἡ παράδοση[-ις].

поверять *несов.* ἐκμυστηρεύομαι.

повеса *м уст.* ὁ ἄσωτος, ὁ μόρτης, ὁ λιμοκοντόρος.

повеселеть *сов.* γίνομαι εὔθυμος, εὐθυμῶ, κάνω κέφι.

повеселить *сов.* διασκεδάζω (*μετ.*) (*λίγο καιρό*). ~ся διασκεδάζω (*ἀμετ.*), γλεντῶ (*ἀμετ.*) (*λίγο καιρό*).

повесить(ся) *сов. см.* вешать(ся).

повествова||ние *с* ἡ ἀφήγηση[-ις], ἡ διήγηση[-ις], ἡ ἐξιστόρηση[-ις]. ~**тельный** *прил.* ἀφηγηματικός, διηγηματικός. ~**ть** *несов.* ἀφηγοῦμαι, διηγοῦμαι.

повести *сов.* 1. *см.* вести· это ни к чему не поведёт αὐτό δέν θά φέρει κανένα ἀποτέλεσμα, αὐτό δέν θά καταλήξει σέ τίποτε· 2. *см.* поводить· ◇ он и бровью не повёл ἔμεινε ἐντελῶς ἀτάραχος. ~**сь**: с кем поведёшься, от того и наберёшься *посл.* μέ τόν στραβό ἄν κοιμηθεῖς τό πρωΐ θά ἀλλοιθωρίσεις.

повестк||а *ж* ἡ εἰδοποίηση[-ις], ἡ ἀγγελία (*уведомление*) / ἡ κλήση[-ις], ἡ κλήτευση[-ις] (*в суд*) / ἡ πρόσκληση[-ις], τό κάλεσμα (*в армию*)· ◇ ~ дня ἡ ἡμερήσια διάταξη· поставить на ~у дня βάζω στήν ἡμερησία διάταξη· снять с ~и дня βγάζω ἀπό τήν ἡμερησία διάταξη.

повесть *ж* τό διήγημα, τό ἀφήγημα, ἡ νουβέλλα.

поветрие *с* 1. *разг.* ἡ ἐπιδημία· 2. *перен.* ἡ ἐπιδημία, ἡ διαδομένη συνήθεια.

повешен||ие *с* ἡ ἀπαγχόνιση[-ις], ὁ ἀπαγχονισμός, ἡ κρεμάλα, ἡ φούρκα: приговорить к смертной казни через ~ καταδικάζω εἰς τόν δι' ἀγχόνης θάνατον, σέ ἀπαγχονισμό. ~**ный** 1. *прич. от* повесить· 2. *м* ὁ ἀπαγχονισμένος, ὁ κρεμασμένος.

повея||ть *сов. см.* веять· ~ло прохладой δρόσισε, φύσηξε δροσερό ἀεράκι· ~ло весной μύρισε ἄνοιξη.

повзводно *нареч. воен.* κατά διμοιρίες.

повздорить *сов.* μαλώνω, τά τσουγγρίζω μέ κάποιον.

повзрослеть *сов.* μεγαλώνω, γίνομαι πιό ἐνήλικος.

повивальн||ый *прил. уст.*: ~ая бабка ἡ μαμμή.

повидать *сов.* βλέπω / ἐπισκέπτομαι (*навестить*). ~ся βλέπομαι.

по-видимому *вводн. сл.* ὅπως φαίνεται, κατά τά φαινόμενα.

повидло *с* ὁ μπελτές, εἶδος μαρμελάδα: яблочное ~ ὁ μπελτές ἀπό μῆλα.

повилика *ж бот.* ἡ κουσκούτη, τά νεραϊδονέματα.

повинн||ая *ж*: явиться с ~ой, принести ~ую ὁμολογῶ τήν ἐνοχήν μου, ἀναγνωρίζω τόν ἑαυτό μου ἔνοχον.

повинн||ость *ж* ἡ ὑποχρέωση[-ις]: трудовая ~ ἡ ὑποχρεωτική ἐργασία, ἡ ἀγγαρεία· воинская ~ ἡ ὑποχρεωτική θητεία. ~**ый** *прил.* ἔνοχος, φταίχτης.

повинов||аться *сов. и несов.* ὑπακούω, πειθαρχῶ, ὑποτάσσομαι. ~**ение** *с* ἡ ὑπακοή, ἡ πειθαρχία, ἡ ὑποταγή: беспрекословное ~ение ἡ ἀπόλυτη ὑπακοή· выйти из ~ения παύω νά πειθαρχῶ.

повисать *несов.*, **повиснуть** *сов.* 1. κρεμιέμαι, κρέμομαι· 2. (*о птицах, самолётах и т. п.*) αἰωροῦμαι, μένω μετέωρος· ◇ повиснуть в воздухе μένω ἐκκρεμής.

повлеч||ь *сов.* (*за собой*) συνεπάγομαι, συνεπιφέρω, ἔχω σάν ἀποτέλεσμα: это ~ёт за собой важные последствия αὐτό θά συνεπιφέρει σοβαρές συνέπειες.

повлиять *сов.* 1. *см.* влиять· 2. (*склонить, убедить*) ἐπηρεάζω, πείθω: ~ на кого-л. πείθω κάποιον.

повод I *м* ἡ ἀφορμή: по ~у ὡς πρός, ὅσον ἀφορᾶ· по какому ~у? γιά ποιό λόγο;, πρός τί;· по всякому ~у γιά τό κάθε τι, γιά ψύλλου πήδημα· без всякого ~а χωρίς καμμιά ἀφορμή, στά καλά καθούμενα· дать ~ δίνω ἀφορμή.

повод II *м* (*у лошади*) τό χαλινάρι, ὁ χαλινός, τά γκέμια· ◇ быть у кого-л. на ~у́ μέ τραβᾶ (*или* μέ σέρνει) κάποιος ἀπό τή μύτη.

поводить *несов.* (*шевелить*): ~ глазами περιφέρω τό βλέμμα μου· ~ ушами κουνῶ τ' αὐτιά.

поводырь *м* ὁ ὁδηγός.

повозка *ж* τό κάρρο[ν], τό ἁμάξι, τό ὄχημα: санитарная ~ τό ὑγειονομικόν ὄχημα.

поволок||а *ж*: глаза с ~ой λάγνα μάτια.

поворачивать *несов.* γυρίζω, στρέφω,

περιστρέφω: ~ краи γυρίζω τόν κρουνό· ~ назад γυρίζω πίσω. ~ся γυρίζω (*άμετ.*), στρέφομαι, περιστρέφομαι: ~ся спиной γυρίζω τήν πλάτη μου, στρέφω τά νῶτα.

поворóт *м* **1.** (*действие*) ὁ γῦρος, ἡ στροφή, ἡ περιστροφή· **2.** (*место поворота*) ἡ στροφή, ἡ καμπή: на ~е дороги στή στροφή τοῦ δρόμου· **3.** *перен.* ἡ τροπή, ἡ ἀλλαγή, ἡ μεταλλαγή, ἡ μεταβολή: ~ к лýчшему (к хýдшему) ἀλλαγή πρός τό καλύτερο (πρός τό χειρότερο)· дéло приняло неожиданный ~ ἡ ὑπόθεση πῆρε ἀπροσδόκητη τροπή.

поворóтлив||ость *ж* ἡ σβελτοσύνη, ἡ εὐστροφία, ἡ εὐκινησία, ἡ γρηγοράδα. **~ый** *прил.* σβέλτος, εὔστροφος, εὐκίνητος, γρήγορος.

поворóтный *прил.* **1.** περιστροφικός: ~ круг *ж.-д.* ἡ περιστροφική πλάκα· **2.** *перен:* ~ пункт ἡ καμπή, ὁ σταθμός.

поворчáть *сов.* γκρινιάζω, μουρμουρίζω, γογγύζω (*λίγο*).

повре||дить *сов.* **1.** *см.* повреждáть· **2.** *см.* вредить. **~ждáть** *несов.* (*что-л.*) χαλ(ν)ῶ (*машину и т. п.*) / χτυπῶ, πληγώνω, τραυματίζω (*руку, ногу и т. п.*). **~ждéние** *с* ἡ βλάβη, ἡ ζημία.

повременить *сов.* περιμένω λίγο, ὑπομένω.

повремéнн||ый *прил.*: ~ая оплáта ἡ πληρωμή μέ τήν ὥρα, ἡ ὡριαία πληρωμή ἐργασίας.

повседнéвн||ый *прил.* καθημερινός, τακτικός: ~ая рабóта ἡ καθημερινή (*или* ἡ τακτική) ἐργασία.

повсемéстный *прил.* διαδεδομένος, γενικός.

повстáн||ец *м* ὁ στασιαστής, ὁ ἀντάρτης, ὁ ἐπαναστάτης. **~ческий** *прил.* στασιαστικός, ἀνταρτικός, ἐπαναστατικός: ~ческое движéние τό ἀνταρτικό κίνημα.

повстречáть *сов. разг.* συναντῶ, συναπαντῶ, ἀνταμώνω, τυχαίνω. **~ся** *разг.* συναντῶμαι, ἀνταμώνομαι.

повсюду *нареч.* παντοῦ, πανταχοῦ.

повторéние *с* ἡ ἐπανάληψη[-ις], τό δευτέρωμα.

повторить(ся) *сов. см.* повторять(ся).

повтóрный *прил.* ἐπαναληπτικός, ἐπανειλημμένος.

повторять *несов.* ἐπαναλαμβάνω / λέγω ἐπανειλημμένως (*многократно*): ~ урóк ἐπαναλαμβάνω τό μάθημα· беспрестáнно ~ ἐπαναλαμβάνω ἀδιάκοπα. **~ся 1.** (*о действии*) ἐπαναλαμβάνομαι· **2.** (*в разговоре и т. п.*) παλιλογῶ, ταυτολογῶ, ἐπαναλαμβάνω τά ἴδια.

повысить *сов.*, **повышáть** *несов.* ὑψώνω, ἀνεβάζω / αὐξάνω, μεγαλώνω (*увеличивать*): ~ зáработную плáту αὐξάνω τούς μισθούς, ἀνεβάζω τά ἡμερομίσθια· ~ цéны ὑψώνω τίς τιμές· ~ жизненный ýровень ἀνεβάζω τό βιωτικό ἐπίπεδο· ~ производительность трудá ἀνεβάζω τήν παραγωγικότητα τῆς δουλειᾶς· ◇ ~ гóлос ὑψώνω τήν φωνή· ~ по слýжбе προάγω, προβιβάζω. **~ся** ἀνεβαίνω, ὑψοῦμαι / αὐξάνομαι, μεγαλώνω (*увеличиваться*).

повышéние *с* **1.** (*высокое место*) ἡ ὕψωση, τό ἀνέβασμα· **2.** (*увеличение*) ἡ αὔξηση[-ις]: ~ производительности трудá τό ἀνέβασμα τής παραγωγικότητας τῆς ἐργασίας· ~ цен ἡ ὕψωση[-ις] τῶν τιμῶν· **3.** (*по службе*) ἡ προαγωγή, ὁ προβιβασμός: он получил ~ πῆρε προαγωγή, πῆρε προβιβασμό.

повязáть *сов. см.* повязывать.

повязка *ж* ὁ ἐπίδεσμος, τό περιβραχιόνιο[ν] (*нарукавная*) / ὁ περίδεσμος, ὁ κεφαλόδεσμος, τό φακιόλι (*головная*).

повязывать *несов.* δένω: ~ гáлстук δένω τήν γραβάτα. **~ся** δένομαι, τυλίγομαι: ~ся платкóм τυλίγομαι μέ τό μαντήλι· ~ся перéдником βάζω τήν ποδιά μου.

погáнка *ж* τό φαρμακερό μανιτάρι.

погасить *сов. см.* гасить *и* погашáть.

погáснуть *сов. см.* гáснуть.

погаш||áть *несов.* (*долг и т. п.*) ἀποσβήνω, ἀποσβεννύω, ἐξοφλῶ, ξεπληρώνω: ~ заём ἀποσβήνω τό δάνειο. **~éние** *с* ἡ ἀπόσβεση[-ις], ἡ ἐξόφληση[-ις] (*долгов и т. п.*): ~éние зáйма ἡ ἀπόσβεσις δανείου.

погибá||ть *несов.* χάνομαι, καταστρέφομαι, σκοτώνομαι: цветы ~ют от хóлода τά λουλούδια καταστρέφονται ἀπό τό κρύο.

погибел||ь *ж* ὁ ὄλεθρος, ἡ καταστροφή: на ~ комý-л. γιά νά καταστρέψω κάποιον· ◇ согнýться в три ~и σκύβω κάτω ἀπό τό βάρος.

погиб||нуть *сов. см.* погибáть. **~ший** *прич. и прил.* σκοτωμένος, χαμένος, ἀπολωλός.

поглáдить *сов. см.* глáдить.

поглотить *сов.*, **поглощáть** *несов.* **1.** καταπίνω, καταβροχθίζω: поглощáть пищу καταπίνω τήν τροφή· **2.** (*впитывать*) ἀναρροφῶ, ἀπορροφῶ· **3.** *перен.* (*захватывать*) ἀπορροφῶ, καταβροχθίζω, κυριεύω: рабóта поглотила егó целикóм ἡ δουλειά τόν ἀπορρόφησε ἐντελῶς.

поглощéние *с* **1.** ἡ καταβρόχθιση[-ις]· **2.** (*впитывание*) ἡ ἀπορρόφηση[-ις].

поглупéть *сов. см.* глупéть.

поглядывать *несов.* **1.** (*на кого-л., на что-л.*) κυττάζω (*ἀπό καιρό σέ καιρό*), ρίχνω μιά ματιά: ~ украдкой κρυφοκυττάζω· **2.** (*за кем-л., за чем-л.*) ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ, προσέχω.

погнать *сов.* **1.** διώχνω· **2.** (*гусей и т. п.*) σαλαγίζω. **~ся** ἀρχίζω νά κυνηγῶ, ἀρχίζω νά τρέχω στό κατόπιν κάποιου· ◇ за двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь *погов.* ὅποιος κυνηγάει πολλούς λαγούς δέν πιάνει κανέναν.

погнить *сов. см.* гнить.

погнуть(ся) *сов. см.* гнуть(ся).

поговарива||ть *несов.* (*о чём-л.*): ~ют, что... λένε ὅτι...

поговорить *сов.* μιλῶ, κουβεντιάζω λιγάκι: ~ немного κουβεντιάζω λίγο· ~ ещё раз ξαναμιλῶ, τά ξαναλέω.

поговорк||а *ж* τό ρητό, τό ἀπόφθεγμα: войти в ~у γίνομαι παροιμία, γίνομαι παροιμιώδης.

погод||а *ж* ὁ καιρός: хорошая ~ ἡ καλοκαιρία, ἡ αἰθρία· плохая ~ ἡ κακοκαιρία· сухая ~ ἡ στέγνα, ὁ στεγνός καιρός· сводка ~ы τό μετεωρολογικό δελτίο· перемена ~ы ἡ ἀλλαγή τοῦ καιροῦ· какая сегодня ~? τί καιρό κάνει σήμερα;· ◇ жди у моря ~ы ζῆσε μαῦρε μου νά φᾶς τριφύλλι καί τόν Αὔγουστο σταφύλι.

погодить *сов. разг.* περιμένω (*λίγο καιρό*): погодите! περιμένετε λίγο!· погоди! (*угроза*) θά σέ διορθώσω!

погодки *мн.*: они ~ ἔχουν ἕνα χρόνο διαφορά.

погожий *прил.* καλός (*хороший*) / αἴθριος, καθαρός (*ясный*): ~ денёк ἡ καλή μέρα.

поголовн||о *нареч.*: все ~ ὅλοι δίχως ἐξαίρεση, ἁπαξάπαντες. **~ый** *прил.* γενικός: ~ое увлечение ἡ γενική μανία.

поголовье *с* (*скота*) ὁ ἀριθμός τῶν ζώων, τό σύνολο τῶν κτηνῶν, τά κεφάλια: конское ~ τό σύνολο τῶν ἀλόγων.

погон *м воен.* ἡ ἐπωμίδα[-ις], ἡ σπαλέττα.

погонный *прил.* (*о мерах*) τοῦ μήκους: ~ метр τό μέτρο μήκους.

погонщик *м* ὁ ἀγωγιάτης / ὁ ζευγολάτης (*волов*) / ὁ καμηλάτης, ὁ καμηλιέρης, ὁ καμηλοδηγός (*верблюдов*) / ὁ ἡμιονηγός, ὁ ἡμιονηλάτης (*мулов*) / ὁ ὀνηγός, ὁ ὀνηλάτης (*ослов*).

погоня *ж* ἡ καταδίωξη[-ις], τό κυνηγητό, τό κυνήγυμα, τό κυνῆγι.

погонять *несов.* **1.** παρακινῶ, κεντρίζω, σαλαγῶ: ~ кнутом χτυπῶ μέ καμουτσίκι· **2.** (*торопить*) βιάζω.

погорелец *м* ὁ πυροπαθής, τό θῦμα τῆς πυρκαϊᾶς.

погоре||ть *сов.* **1.** (*сгореть*) *разг.* γίνομαι στάχτη, ἀποτεφρώνομαι / πυρπολοῦμαι, καίγομαι (*о лесе*): деревня ~ла τό χωριό ἀποτεφρώθηκε· **2.** (*о людях*) *разг.* καταστρέφομαι, μπαίνω μέσα· **3.** (*некоторое время*) καίγω λίγη ὥρα, ἀνάβω γιά λίγο.

погорячиться *сов. см.* горячиться.

погост *м* τό νεκροταφεῖο[ν].

погостить *сов.* μένω μουσαφίρης, μένω φιλοξενούμενος (*λίγο καιρό*).

пограничн||ик *м* ὁ συνοριακός φρουρός, ὁ φρουρός τῶν συνόρων, ὁ ἀκρίτας. **~ый** *прил.* συνοριακός, μεθοριακός, μεθόριος: ~ая зона ἡ (παρα)μεθόριος περιοχή.

погреб *м* τό ὑπόγειο[ν], ἡ ὑπόγεια ἀποθήκη: винный ~ ἡ ἀποθήκη κρασιῶν· пороховой ~ *воен.* ἡ πυριτιδαποθήκη.

погреб||альный *прил.* ἐπικήδειος, πένθιμος: ~альная процессия ἡ ἐπικήδειος πομπή, ἡ κηδεία· ~ звон ἡ πένθιμη κωδωνοκρουσία· ~альное пение τό μοιρολόϊ· ~альная урна ἡ τεφροδόχη. **~ать** *несов.* ἐνταφιάζω, θάβω, θάπτω. **~ение** *с* ἡ ταφή, ὁ ἐνταφιασμός, τό θάψιμο[ν] / ἡ κηδεία (*похороны*).

погребок *м* (*кабачок*) ἡ ταβέρνα.

погремушка *ж* ἡ κουδουνίστρα.

погреть *сов.* θερμαίνω, ζεσταίνω. **~ся** θερμαίνομαι, ζεσταίνομαι.

погрешать *несов.*, **погрешить** *сов.* ἁμαρτάνω, σφάλλω.

погрешность *ж* τό λάθος, τό σφάλμα.

погром *м* τό πογκρόμ, ὁ διωγμός. **~ный** *прил.* τοῦ πογκρόμ, τοῦ διωγμοῦ. **~щик** *м* ὁ ὀργανωτής τοῦ πογκρόμ, ὁ σφαγιαστής.

погружать *несов.* **1.** (*товар и т. п.*) φορτώνω / μπαρκάρω, ἐπιβιβάζω (*на судно*)· **2.** (*в воду и т. п.*) βουτῶ, βυθίζω, ἐμβυθίζω, καταβυθίζω, καταδύω· **3.** *перен.* ρίχνω σε..., προξενῶ. **~ся 1.** (*с вещами, товарами*) φορτώνομαι / ἐπιβιβάζομαι (*ἐπί πλοίου*), μπαρκάρω (*на судно*)· **2.** (*в воду и т. п.*) βυθίζομαι, βουτῶ (*ἀμετ.*), βουλιάζω (*ἀμετ.*), καταδύομαι· **3.** *перен.* ἀπορροφῶμαι, βυθίζομαι, εἶμαι βυθισμένος: ~ся в чтение βυθίζομαι στό διάβασμα.

погруз||ка *ж* ἡ φόρτωση[-ις], τό φόρτωμα: ~ и выгрузка ἡ φορτοεκφόρτωση[-ις]· ~ на поезд ἡ ἐπιβίβαση στό τραῖνο· ~ на судно ἡ ἐπιβίβαση, τό

μπαρκάρισμα. ~очный *прил.* φορτωτικός: ~очные работы οἱ φορτωτικές ἐργασίες.

погрязать *несов.*, **погрязнуть** *сов.* 1. βουλιάζω (*στή λάσπη κ.λ.π.*)· 2. *перен.* χώνομαι: ~ в долгах χώνομαι στά χρέη.

погубить *сов. см.* губить.

погулять *сов.* 1. περιπατῶ, κάνω βόλτα, σεργιανίζω: пойти ~ πηγαίνω περίπατο· 2. (*повеселиться, покутить*) διασκεδάζω, γλεντῶ.

под I *предлог* А. *с вин. и твор. п.* 1. (*при обозначении места*) κάτω ἀπό, ὑπό, ἀποκάτω: ~ водой κάτω ἀπό τήν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ· ~ столом ἀποκάτω ἀπό τό τραπέζι, ὑπό τήν τράπεζαν· спрятаться ~ навес κρύβομαι κάτω ἀπό τό ὑπόστεγο· ~ тенью деревьев στόν ἴσκιο τῶν δένδρων, ὑπό τήν σκιάν τῶν δένδρων· 2. (*при обозначении непосредственной близости — возле, вблизи*) κοντά, πλησίον, παρά: жить ~ Москвой ζῶ κοντά στή Μόσχα, ζῶ πλησίον τῆς Μόσχας· поехать отдыхать ~Киев πηγαίνω γιά ἀνάπαυση κοντά στό Κίεβο· ~ Афинами κοντά στήν Ἀθήνα· 3. *перен.* κάτω ἀπό, ὑπό: ~ командой ὑπό τήν διοίκησιν· ~ знаменем Ленина κάτω ἀπό τήν σημασία τοῦ Λένιν· ~ ружьём ὑπό τά ὅπλα· ~ огнём ὑπό τό πῦρ· ~ арестом ὑπό κράτησιν· отдать ~ суд παραπέμπω στό δικαστήριο· ~ чью-л. ответственность ὑπ' εὐθύνην κάποιου· Б. *с вин. п.* 1. (*при обозначении времени — непосредственно перед*) πρός, κατά / τήν παραμονή[ν] (*накануне*): ~ вечер τό δειλινό· ~ утро τά χαράματα· ~ конец дня πρός τό τέλος τῆς ἡμέρας· ~ конец месяца πρός τό τέλος (τά τέλη) τοῦ μηνός· ~ Новый год στίς παραμονές τῆς πρωτοχρονιᾶς, στίς παραμονές τοῦ Νέου ἔτους· 2. (*в сопровождении*) ὑπό, μέ: ~ аккомпанемент μέ συνοδεία, μέ τό ἀκομπανιαμέντο· ~ диктовку καθ' ὑπαγόρευσιν· 3. (*наподобие*) κατ' ἀπομίμησιν: это сделано ~ мрамор εἶναι καμωμένο κατ' ἀπομίμησιν τοῦ μαρμάρου, εἶναι καμωμένο σάν μάρμαρο· 4. (*при указании на назначение предмета — для*) διά, γιά: помещение ~ контору (школу) οἴκημα γιά γραφεῖο (γιά σχολεῖο)· В. *с твор. п.* (*при указании причины — в результате*) ὑπό, κάτω ἀπό: ~ действием тепла ὑπό τήν ἐπίδρασιν τῆς θερμότητος· ◇ ему ~ сорок κοντεύει τά σαράντα· быть ~ вопросом εἶναι ζήτημα ἄν, εἶναι ἀμφίβολο[ν]· под носом у кого-л. μπροστά στήν μύτη κάποιου· ~ видом, ~ предлогом ὑπό τό πρόσχημα, μέ τήν πρόφαση· под руку (*идти*) ἀγκαζέ.

под II *м* (*печи*) ὁ πάτος τῆς σόμπας.

подавальщица *ж* (*в столовой*) ἡ σερβιτόρ(ισ)α.

подавать *несов.* 1. δίνω, δίδω, προσφέρω, παρέχω: ~ знак δίδω σημεῖον· ~ совет δίδω συμβουλήν· ~ милостыню δίνω ἐλεημοσύνη· ~ повод δίνω ἀφορμή· ~ пример δίνω τά παράδειγμα· ~ команду δίνω διαταγή, προστάζω· не ~ руки δέν προτείνω τό χέρι μου· ~ помощь βοηθῶ, παρέχω βοήθειαν· 2. (*на стол*) σερβίρω: обед подан τό γεῦμα εἶναι σερβιρισμένο· 3. (*лошадей, машину и т. п.*) δίνω· 4: ~ заявление ὑποβάλλω αἴτηση· ~ жалобу на кого-л. ὑποβάλλω παράπονα· подавать в суд κάνω μήνυση· 5. *тех.* τροφοδοτῶ· ◇ ~ мяч *спорт.* δίνω πάσσα· ~ в отставку ὑποβάλλω παραίτηση, παραιτοῦμαι· ~ надежды παρέχω ἐλπίδας· не ~ признаков жизни δέν δίδω σημεῖα ζωῆς. ~ся 1. (*сдвинуться*) κινιέμαι, μετατοπίζομαι / ὑποχωρῶ (*уступить напору*): дверь не подаётся ἡ πόρτα δέν ἀνοίγει· ~ся вперёд προχωρῶ πρός τά ἐμπρός· ~ся назад κινοῦμαι πρός τά πίσω, κάνω πίσω· 2. (*уступать просьбам*) ὑποχωρῶ, ἐνδίδω· 3. (*отправляться*) *разг.* πηγαίνω, τραβῶ γιά, φεύγω γιά: ~ся на юг τραβῶ γιά τά νότια μέρη.

подавить *сов. см.* подавлять.

подавиться *сов. см.* давиться.

подавление *с* (*сопротивления и т. п.*) ἡ καταστολή, ἡ κατάπνιξη[-ις], τό πνίξιμο.

подавленн||ость *ж* ἡ κατάθλιψη[-ις], τό ἀποκάμωμα, ἡ κατάπτωση[-ις], ἡ ἀποθάρρυνση[-ις]. ~ый *прил.* καταβεβλημένος, ἀποκαμωμένος, ἀποθαρρεμένος, ἐξαντλημένος.

подавля||ть *несов.* 1. (*сопротивление и т. п.*) καταστέλλω, καταπνίγω: ~ восстание καταστέλλω τήν ἐξέγερση· ~ артиллерийским огнём ἐξουδετερώνω μέ πυρά πυροβολικοῦ· 2. *перен.* καταπνίγω, ὑπερνικῶ: ~ боль καταπνίγω τόν πόνο· ~ страх ὑπερνικῶ τόν φόβο[ν]. ~ющий 1. *прич. от* подавлять· 2. *прил.* (*превосходящий*) καταθλιπτικός, συντριπτικός: ~ющее большинство ἡ συντριπτική πλειοψηφία.

подавно *нареч. разг.* πολύ περισσότερο[ν]/ ἐννοεῖται (*разумеется*): он согласен, а я и ~ αὐτός εἶναι σύμφωνος κι' ἐγώ πολύ περισσότερο.

подáгр||а *ж* ἡ ποδάγρα. **~и́ческий** *прил.* ποδαγρικός.

подáльше *нареч.* πιό μακρυά, μακρύτερα, πάρα πέρα.

подари́ть *сов. см.* дари́ть.

подáрок *м* τό δῶρο[ν], τό χάρισμα: сдéлать ~ κά(μ)νω δῶρο.

подáтель *м* ὁ κομιστής.

подáтливый *прил.* 1. (*о материале*) εὔκαμπτος, εὐλύγιστος· 2. (*о человеке*) μαλακός, εὐάγωγος / βολικός (*покладистый*).

податнóй *прил. ист.* φορολογήσιμος, φόρου ὑποτελής: ~ инспéктор ὁ ἐκτιμητής φόρων.

пóдать *ж ист.* ὁ φόρος: подýшная ~ ὁ κεφαλικός φόρος, τό χαράτσι.

подáть *сов. см.* подавáть· ◇ рукóй ~ δυό βήματα ἀπό...

подáться *сов. см.* подавáться· ◇ ~ нéкуда *разг.* βρίσκομαι σέ ἀδιέξοδο.

подáча *ж* 1. (*заявления и т. п.*) ἡ ὑποβολή, τό δόσιμο· 2. *тех.* ἡ τροφοδοσία, ἡ παροχή· 3. *спорт.* ἡ πάσσα, ἡ μετάδοση[-ις]· ◇ ~ голосóв (*при голосовании*) ψηφοφορία· ~ пéрвой пóмощи ἡ παροχή πρώτων βοηθειῶν.

подáчка *ж* τό ψώμισμα, τό κοκκαλάκι / *перен.* ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ δωρεά.

подая́ние *с* ἡ ἐλεημοσύνη.

подбáвить *сов.*, **подбавля́ть** *несов.* προσθέτω.

подбегáть *несов.*, **подбежáть** *сов.* (*к кому-л., к чему-л.*) προστρέχω, ἔρχομαι τρέχοντας, πλησιάζω τρεχᾶτος.

подберёзовик *м* (*гриб*) τό γκρίζο μανιτάρι.

подбивáть *несов.* 1. (*приколачивать*): ~ подмётки βάζω σιόλες· 2. (*подкладывать*) ὑπορράπτω, φοδράρω: ~ вáтой ντύνω μέ βάτα· ~ мéхом γουνώνω· 3. *перен. разг.* (*подстрекать*) παρακινῶ, ὑποδαυλίζω, προτρέπω· 4. *воен.* (*самолёт*) ἐπιφέρω βλάβη· ◇ ~ глаз μωλωπίζω τό μάτι.

подбирá||ть *несов.* 1. (*собирать с земли, поднимать*) μαζεύω, περισυλλέγω, σηκώνω: ~ колóсья σταχυολογῶ· ~ рáненых περισυλλέγω τούς πληγωμένους, μαζεύω τούς τραυματίες· 2. (*подворачивать*) σηκώνω, ἀνασηκώνω: ~ вóлосы μαζεύω τά μαλλιά μου· ~ нóги μαζεύω τά πόδια μου· 3. (*стараться найти, находить подходящее*) διαλέγω, βρίσκω: ~ людéй διαλέγω τά κατάλληλα πρόσωπα· ~ ключ βρίσκω τό κατάλληλο κλειδί. **~ться** 1. (*составляться*) μαζεύομαι, σχηματίζομαι: ~ется хорóший коллекти́в σχηματίζεται καλή γκρούπα· 2. (*подкрадываться*) πλησιάζω κρυφά, εἰσέρπω, εἰσολισθαίνω.

подби́ть *сов. см.* подбивáть.

подбодри́ть *сов.*, **подбодри́ть** *несов. разг.* δίνω κουράγιο, δίνω θάρρος.

подбóр *м* 1. (*отбор*) ἡ ἐκλογή, ἡ διαλογή, ἡ ἐπιλογή: ~ кáдров ἡ ἐπιλογή τῶν στελεχῶν· 2. (*ассортимент*) ἡ συλλογή· ◇ как на ~ ὁ ἕνας καλλίτερος ἀπό τόν ἄλλον, ἐπίλεκτοι.

подборóдок *м* τό πηγούνι, ὁ πώγων.

подбочéниваться *несов.*, **подбочéниться** *сов.* ἀκουμπῶ τά χέρια στή μέση μου.

подбрáсывать *несов.*, **подбрóсить** *сов.* 1. (*вверх*) ἀνατινάσσω, πετῶ, ρίχνω ἐπάνω· 2. (*трясти — об экипаже и т. п.*) τραντάζω· 3. (*добавлять — дров и т. п.*) προσθέτω, ρίχνω· 4. (*подкладывать тайком*) βάζω κρυφά: ~ ребёнка ἐκθέτω βρέφος.

подвáл *м* 1. τό ὑπόγειον· 2. (*в газете*) ἡ ἐπιφυλλίδα[-ίς].

подвáльн||ый *прил.* τοῦ ὑπογείου: ~ое помещéние τό ὑπόγειο[ν].

подвезти́ *сов. см.* подвози́ть.

подвенéчн||ый *прил.* τοῦ γάμου, γαμήλιος, νυ(μ)φικός: ~ое плáтье τό νυ(μ)φικό φόρεμα.

подвергáть *несов.*, **подвéргнуть** *сов.* ὑποβάλλω, ἐκθέτω: ~ опáсности ἐκθέτω σέ κίνδυνο· ~ наказáнию ἐπιβάλλω ποινήν· ~ сомнéнию ἀμφισβητῶ κάτι. **~ся** ὑποβάλλομαι; ὑφίσταμαι, ὑπόκειμαι εἰς...: ~ся насмéшкам γίνομαι ἀντικείμενο ἐμπαιγμῶν· ~ся опáсности διατρέχω κίνδυνο, ριψοκινδυνεύω· ~ся оскорблéнию ὑφίσταμαι προσβολήν.

подвéрженный *прич. и прил.* ὑποκείμενος εἰς, ἐκτεθειμένος εἰς, ἐπιρρεπής.

подвернýть *сов.*, **подвёртывать** *несов.* 1. (*загибать*) ἀνασηκώνω, περιμαζεύω, ἀνακολπῶ: ~ одея́ло περιμαζεύω τό κλινοσκέπασμα· 2. (*повреждать*) στραμπουλίζω: ~ нóгу στραμπουλίζω τό πόδι μου, στραβοπατῶ· 3. (*подвинчивать*) σφίγγω, βιδώνω, κοχλιῶ. **~ся** 1. (*загнуться*) ἀνασηκώνομαι, ἀνασκουμπώνομαι· 2. *разг.* τυχαίνω, βρίσκομαι κατά τύχην: подвернýлся удóбный слýчай ἔτυχε εὐκαιρία, ἔτυχε κατάλληλη περίσταση.

подвéсить *сов. см.* подвéшивать.

подвесн||óй *прил.* κρεμαστός, αἰωρητός, ἀνηρτημένος: ~áя желéзная дорóга ὁ ἐναέριος σιδηρόδρομος· ~ мост ἡ κρεμαστή γέφυρα.

подвести́ *сов. см.* подводи́ть.

подвéтренн||ый *прил.* ὑπήνεμος: ~ая сторонá ἡ ὑπήνεμος πλευρά.

подвешивать *несов.* (ἀνα)κρεμῶ, ἀναρτῶ.

подвздошный *прил. анат.* λαγόνιος, τῶν λαγόνων.

подвиг *м* τό ἀνδραγάθημα, τό κατόρθωμα, ὁ ἄθλος: боевой ~ τό πολεμικό ἀνδραγάθημα· трудовой ~ ὁ ἄθλος δουλειᾶς· совершить ~ κάνω κατόρθωμα.

подвигать *сов.* κουνῶ ἐλαφρά, σαλεύω: ~ пальцами κουνῶ τά δάκτυλα, σαλεύω τά δάκτυλα.

подвигать *несов.* 1. μετακινῶ (*передвигать*) / πλησιάζω (*мет.*), φέρνω πιό κοντά, φέρω πλησίον (*приближать*)· 2. (*работу, дело и т. п.*) προωθῶ. ~ся 1. (*переместиться*) μετακινοῦμαι λίγο: ~ся ближе πλησιάζω, ἔρχομαι πιό κοντά· 2. (*о работе и т. п.*) προοδεύω, πάω μπροστά, προκόβω: ~ся вперёд προχωρῶ, κινοῦμαι πρός τά ἐμπρός· ~ся по службе προάγομαι, ἀναδεικνύομαι.

подвижн||ой *прил.* 1. κινητός, εὐκίνητος: ~ состав *ж.-д.* τό τροχαῖον ὑλικόν· ~ая цель *воен.* ὁ κινούμενος στόχος· 2. (*о человеке*) ζωηρός, εὐκίνητος, εὔστροφος: ~ое лицо τό ζωηρό πρόσωπο· ◇ ~ые игры τά ὑπαίθρια παιχνίδια.

подвижн||ость *ж* 1. τό εὐκίνητο[ν], ἡ κινητότητα[-ης]· 2. (*человека*) ἡ ζωηρότητα, ἡ εὐκινησία. ~ый *прил. см.* подвижной 2.

подвизаться *несов.* ἐνεργῶ, ἐργάζομαι: ~ на литературном поприще ἐργάζομαι στόν λογοτεχνικό τομέα.

подвинтить *сов. см.* подвинчивать.

подвинуть(ся) *сов. см.* подвигать(ся).

подвинчивать *несов.* βιδώνω λίγο.

подвластный *прил.* ὑπεξούσιος, ὑπαγόμενος.

подвода *ж* τό κάρρο[ν].

подводить *несов.* 1. (*приводить*) φέρ(ν)ω, ὁδηγῶ, συνοδεύω· 2. (*ставить в неприятное положение*) *разг.* βάζω κάποιον σέ δυσάρεστη θέση· 3. (*что-л. под что-л.*) βάζω, θέτω: ~ фундамент *прям. перен.* θεμελιῶ, θεμελιώνω, βάζω τά θεμέλια· ◇ ~ итоги κάνω ἀπολογισμό· у него подводит живот от голода τόν τάραξε ἡ πεῖνα.

подводн||ик *м* ὁ ναυτικός ὑποβρυχίου. ~ый *прил.* ὑποβρύχιος, ὑποθαλάσσιος: ~ый кабель τό ὑποβρύχιο καλώδιο· ~ая лодка τό ὑποβρύχιο[ν]· ~ая часть (*судна*) ἡ καρίνα, ἡ τρόπις· ~ый камень *а*) ὁ, ἡ ὕφαλος, ἡ ξέρα, *б*) *перен.* τό πρόσκομμα, τό ἐμπόδιο· ~ое течение τό θαλάσσιο ρεῦμα.

подвоз *м* ὁ ἐφοδιασμός, ἡ χορηγία.

~**ить** *несов.* φέρ(ν)ω μέ μεταφορικό μέσο, κομίζω / μεταφέρω (*попутно*): ~ить товары κουβαλῶ (*μέ μεταφορικό μέσο*) ἐμπορεύματα.

подворотня *ж* ἡ σανίδα κάτω ἀπ' τήν αὐλόπορτα.

подвох *м разг.* ἡ κακοήθεια, ἡ βρωμιά.

подвыпивший *прил. разг.* στό κέφι, λιγάκι πιωμένος.

подвязать(ся) *сов. см.* подвязывать (-ся).

подвязка *ж* ἡ καλτσοδέτα.

подвязывать *несов.* δένω, περιδένω: ~ больную руку ἐπιδένω τό χέρι πού πονάει. ~ся (*кушаком и т. п.*) (περι-) δένομαι.

подгиба||ть *несов.* κυρτῶ, λυγίζω, γυρίζω: ~ одеяло γυρίζω τήν ἄκρη τοῦ παπλώματος. ~ться διπλώνομαι, κάμπτομαι, λυγίζω (*άμετ.*): ноги ~ются λυγίζουν τά πόδια μου.

подглядеть *сов.*, **подглядывать** *несов.* κρυφοκυττάζω, κρυφοβλέπω.

подговаривать *несов.*, **подговорить** *сов.* ὑποκινῶ, ὑποδαυλίζω.

подгонять *несов.* 1. (*поторапливать*) βιάζω, ἐπισπεύδω· 2. (*прилаживать*) προσαρμόζω, συναρμόζω, ταιριάζω.

подгор||ать *несов.* καίγομαι: молоко ~ает τό γάλα κάηκε. ~елый *прил.* μισοκαμένος, καψαλισμένος. ~еть *сов. см.* подгорать.

подготавливать *несов.* 1. (προ)ετοιμάζω (*тж. морально*), (προ)παρασκευάζω· 2. (*обучать*) προετοιμάζω, προγυμνάζω. ~ся ἑτοιμάζομαι, προετοιμάζομαι, προπαρασκευάζομαι.

подготовительн||ый *прил.* προπαρασκευαστικός: ~ая работа ἡ προπαρασκευαστική ἐργασία.

подготовить(ся) *сов. см.* подготавливать(ся).

подготовк||а *ж* 1. ἡ προετοιμασία, ἡ προπαρασκευή: артиллерийская ~ ἡ προπαρασκευή πυροβολικοῦ· без ~и ἀπροετοίμαστα· 2. (*обучение*) ἡ ἐκπαίδευση[-ις], ἡ ἐκγύμναση[-ις]: ~ кадров ἡ ἐκπαίδευση[-ις] τῶν στελεχῶν· военная ~ ἡ στρατιωτική ἐκγύμναση[-ις].

подготовлять(ся) *несов. см.* подготавливать(ся).

подгруппа *ж* τό τμῆμα γκρούπας.

поддавать *несов.* 1. (*ударить снизу*) ρίχνω ψηλά· 2. (*в шашках*) *разг.* χτυπῶ, θυσιάζω· ◇ ~ жару προτρέπω, παροτρύνω. ~ся 1. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω, ὑποκύπτω· 2. (*оказаться под воздействием*) ὑποβάλ-

λομαι, ὑφίσταμαι: не поддающийся убеждению ἀνένδοτος, ἀμετάπειστος· ~ся чьему-л. влиянию πέφτω κάτω ἀπό τήν ἐπιρροή, ἐπηρεάζομαι· ~ся искушению ὑποκύπτω στόν πειρασμό, δελεάζομαι· ◇ это не поддаётся описанию αὐτό δέν περιγράφεται, εἶναι ἀπερίγραπτο.

поддакивать *несов.*, **поддакнуть** *сов.* συγκατανεύω, λέγω ναί / *перен.* σιγοντάρω, σεγκοντάρω.

подданный *м* ὁ ὑπήκοος. ~**ство** *с* ἡ ὑπηκοότητα[-ης]: принимать ~ство πολιτογραφοῦμαι.

поддать(ся) *сов. см.* поддавать(ся).

поддевать *несов.* 1. (*надевать подо что-л.*) θέτω, βάζω ἀπό κάτω· 2. (*зацеплять*) *прям.*, *перен.* πιάνω, γαντζώνω: ~ кого-л. θίγω κάποιον.

подделать(ся) *сов. см.* подделывать (-ся).

подделка *ж* 1. (*действие*) ἡ παραποίηση[-ις], ἡ πλαστογραφία (*подписи, документов*) / ἡ παραχάραξη[-ις], ἡ κιβδηλεία (*денег, ценных бумаг*)· 2. (*поддельная вещь*) τό κίβδηλον, τό ψεύτικο, ἡ ἀπομίμηση.

подделывать *несов.* πλαστογραφῶ, παραποιῶ (*подпись, документ*) / κιβδηλοποιῶ, παραχαράσσω (*монету и т. п.*): ~ деньги κάμνω κάλπικα χρήματα, παραχαράσσω νομίσματα. ~**ся** ἀπομιμοῦμαι (*подражать*) / κολακεύω, κάνω γαλιφιές, προσπαθῶ νά ἀποκτήσω τήν εὔνοια.

поддельный *прил.* πλαστός, κίβδηλος, ψεύτικος, κάλπικος: ~ документ τό πλαστό ἔγγραφο· ~ые драгоценности τά ψεύτικα κοσμήματα.

поддержать *сов.*, **поддерживать** *несов.* 1. (*под руку и т. п.*) ὑποβαστάζω, κρατῶ, στηρίζω· 2. *перен.* (*помогать*) ὑποστηρίζω, βοηθῶ: ~ морально ὑποστηρίζω ἠθικά, ἐνθαρρύνω· 3. *перен.* (*мнение, предложение, кандидатуру и т. п.*) ὑποστηρίζω· 4. (*не давать прекратиться, сохранять*) διατηρῶ / τηρῶ (*порядок, дисциплину и т. п.*): ~ дружественные отношения διατηρῶ φιλικές σχέσεις· ~ переписку ἔχω ἀλληλογραφία· ~ надежду ὑποθάλπω τήν ἐλπίδα· ~ разговор τροφοδοτῶ τή συζήτηση.

поддержка *ж* 1. (*опора*) τό στήριγμα, τό ἔρεισμα· 2. (*помощь*) ἡ ὑποστήριξη[-ις], ἡ βοήθεια: материальная ~ ἡ ὑλική ὑποστήριξη· 3. (*мнения, предложения и т. п.*) ἡ ὑποστήριξη[-ις].

поддеть *сов. см.* поддевать.

поддразнивать *несов.*, **поддразнить** *сов.* πειράζω, κουρντίζω κάποιον, ἐρεθίζω.

поддувало *с* τό τεφροδοχεῖο[ν], ὁ σταχτόλακκος.

подействовать *сов.* ἐπιδρῶ, (ἐπ)ενεργῶ: лекарство ~ло τό γιατρικό ἐνήργησε.

поделать *сов.*: ничего не ~ешь δέν γίνεται τίποτα, ἀλλοιώτικα δέν μπορεῖ νά γίνη· ничего не могу с ним ~ τίποτε δέν μπορῶ νά κάνω μ' αὐτόν.

поделить *сов. см.* делить 1. ~**ся** *см.* делиться 1, 3.

поделки *мн.* τά μικρά πράγματα, τά μικρά ἀντικείμενα: ~ из слоновой кости ἀντικείμενα ἀπό ἐλεφαντόδοντα (ἀπό ἐλεφαντοκόκκαλο)· ~ из дерева ἀντικείμενα ἀπό ξύλο.

поделом *нареч. разг.* δίκαια, δικαίως: ~ ему τἄθελε καί τἄπαθε.

поделывать *несов.*: что ~ешь? *разг.* πῶς τά περνᾶς;

подённо *нареч.* μέ τό μεροκάματο. ~**ный** *прил.* ἡμερομίσθιος: ~ная работа δουλειά μέ τό μεροκάματο. ~**щик** *м* ὁ ἡμερομίσθιος ἐργάτης, ὁ μεροκαματιάρης.

подёргать *сов.* τραβῶ ἐλαφρῶς, σέρνω ἐλαφρά. ~**ивание** *с* τό τράβηγμα, ὁ σπασμός. ~**ивать** *несов.* κουνῶ, ἀνασείω, τινάζω: ~ивать плечами κουνῶ τούς ὤμους. ~**иваться** (*о человеке*) ἔχω σπασμούς: у него ~ивается лицо τό πρόσωπό του συσπᾶται.

подержанный *прил.* μεταχειρισμένος, παληός: ~ое платье τό μεταχειρισμένο φόρεμα.

подержать *сов.* κρατῶ, βαστῶ γιά λίγο. ~**ся** κρατιέμαι γιά λίγο, κρατοῦμαι, στηρίζομαι.

подёрнутый *прил.*: ~ дымкой σκεπασμένος μέ ὁμίχλη, καταχνιασμένος.

подёрнуть *сов.* σκεπάζω, καλύπτω. ~**ся** σκεπάζομαι, καλύπτομαι: глаза подёрнулись слезами τά μάτια σκεπάστηκαν ἀπό τά δάκρυα.

подешеветь *сов. см.* дешеветь.

поджаривать *несов.* τσιγαρίζω, καβουρντίζω, ψήνω / τηγανίζω (*на сковородке*). ~**ваться** τσιγαρίζομαι, καβουρντίζομαι, ψήνομαι / τηγανίζομαι (*на сковородке*). ~**стый** *прил.* (*хрустящий*) τραγανός, τραγανιστός / ροδοκόκκινος (*подрумяненный*). ~**ть(ся)** *сов. см.* поджаривать(ся).

поджарка *ж кул.* τό παρατηγανισμένο κρέας, τό καβουρδιστό κρέας.

поджарый *прил. разг.* λιγνός, ἰσχνός, λιπόσαρκος / ξερακιανός (*мускулистый*): ~ конь ἰσχνό ἄλογο.

поджать *сов. см.* поджимать.

поджелудочный *прил.*: ~ая железа *анат.* τό πάγκρεας.

поджéчь *сов. см.* поджигáть.

поджигáтель *м* 1. ὁ ἐμπρηστής· 2. *перен.* ὁ ὑποκινητής: ~ войны́ ὁ ὑποκινητής τοῦ πολέμου. **~ский** *прил.* ἐμπρηστικός.

поджигáть *несов.* βάζω φωτιά, πυρπολῶ, καίω.

поджидáть *несов.* περιμένω, ἀναμένω, καρτερῶ / ἐνεδρεύω, κάνω καρτέρι (*подстерегать в засаде*).

поджи́лки *мн. разг.*: у негó ~ (от стрáха) трясу́тся τά πόδια του τρέμουν ἀπό τόν φόβο.

поджимáть *несов.*: ~ гу́бы σφίγγω τά χείλια μου· ~ хвост μαζεύω τήν οὐρά· сидéть, поджáв нóги κάθομαι μέ μαζεμένα τά πόδια.

поджóг *м* ὁ ἐμπρησμός, ἡ πυρπόλησι[-ις], τό κάψιμο[ν].

подзаголóвок *м* ὁ ὑπότιτλος, ὁ δεύτερος τίτλος.

подзадóривать *несов.*, **подзадóрить** *сов.* ὑποκινῶ, διεγείρω, βάζω φυτίλια, ἐρεθίζω, προτρέπω.

подзаты́льник *м разг.* ἡ καρπαζιά: дать ~ δίνω καρπαζιά.

подзащи́тный *м юр.* ὁ πελάτης δικηγόρου.

подземéлье *с* τό ὑπόγειο[ν].

подзéмн||ый *прил.* ὑπόγειος: ~ая желéзная дорóга ὁ ὑπόγειος σιδηρόδρομος· ~ые вóды τά ὑπόγεια ὕδατα· ~ ход τό ὑπόγειο πέρασμα.

подзеркáльник *м* ἡ κονσόλα καθρέφτη.

подзóл *м с.-х.* ἡ ἄγονη γῆ.

подзóрн||ый *прил.*: ~ая трубá τό κιάλι.

подзу́живать *несов. разг.* βάζω στά αἵματα.

подзывáть *несов.* καλῶ, φωνάζω.

поди́ I, поди́те *повел. накл. от* пойти́.

поди́ II *разг.* 1. *вводн. сл.* (*вероятно*) σίγουρα, ἀσφαλῶς, βέβαια: ты, ~, рабóту ужé сдéлал? ἐσύ σίγουρα θά ἔχεις τελειώσει τήν δουλειά;· 2. *частица* (*попробуй*) δοκίμασε, τρέχα: поди́-ка уговори́ егó δοκίμασε λοιπόν νά τόν πείσεις.

подирá||ть *несов.*: меня́ морóз по кóже ~ет *разг.* μοῦ κόπηκε τό αἷμα μου.

подкарау́ливать *несов.*, **подкарау́лить** *сов. разг.* παραφυλάγω, παραμονεύω, παραφυλάττω.

подкáрмливать *несов.* 1. καλοταΐζω, καλοτρέφω: ~ ребёнка δίνω συμπληρωματική τροφή στό μωρό· 2. (*растения*) λιπαίνω.

подкати́ть *сов.*, **подкáтывать** *несов.* 1. (*что-л.*) κυλῶ, κατρακυλῶ (*мет.*): ~ бóчку κυλῶ τό βαρέλι· 2. (*быстро подъезжать*) *разг.* φτάνω, σταματῶ· 3. *безл.*: ком подкати́л к гóрлу ἕνας κόμπος μοῦ στάθηκε στόν λαιμό.

подкáшива||ться *несов.*: у меня́ ~ются нóги μοῦ λύνονται τά πόδια.

подки́дывать *несов. см.* подбрáсывать.

подки́дыш *м* τό ἔκθετο[ν].

подки́нуть *сов. см.* подбрóсить.

подклáдка *ж* 1. ἡ φόδρα· 2. *перен.* (*подоплёка*) ἡ ἀνάποδη, ἡ ἄλλη ὄψη.

подкладн||óй *прил.*: ~óе су́дно τό καθίκι, τό ἀγγειό.

подклáдывать *несов.* 1. (*подо что-л.*) βάζω ἀπό κάτω, θέτω: ~ поду́шку под гóлову βάζω τό μαξιλάρι κάτω ἀπό τό κεφάλι· 2. (*прибавлять*) βάζω, ρίχνω, προσθέτω: ~ дровá в печь ρίχνω λίγα καυσόξυλα στήν σόμπα· ◇ ~ свинью́ комý-л. *разг.* κάνω βρωμοδουλειά σέ κάποιον, καταφέρνω μιά δουλειά σέ κάποιον.

подклéивать *несов.*, **подклéить** *сов.* 1. (*подо что-л.*) κολλῶ κάτι ἀπό κάτω· 2. (*чинить*) κολλῶ.

подкóва *ж* τό πέταλο[ν].

подковáть *сов.*, **подкóвывать** *несов.* 1. πεταλώνω· 2. *перен.*: он хорошó подкóван ἔχει γερές βάσεις.

подкóжн||ый *прил.* ὑποδόριος, ὑποδερμικός: ~ое впры́скивание ἡ ὑποδόριος ἔνεσις.

подкоми́ссия *ж* ἡ ὑποεπιτροπή.

подкóп *м* 1. ὁ ὑπόνομος, τό λαγούμι: вести́ ~ σκάβω λαγούμι, ὑπονομεύω· 2. *перен.* ἡ ὑπόσκαψη[-ις], ἡ ὑπονόμευση[-ις] / οἱ μηχανορραφίες, οἱ ραδιουργίες (*интриги, козни*).

подкопá||ть *сов.* ὑπονομεύω, ὑποσκάπτω. **~ться** *перен. разг.* μηχανορραφῶ, σκευωρῶ: не ~ешься δέν θά βρεῖς πάτημα.

подкорми́ть *сов. см.* подкáрмливать.

подкóрмка *ж* (*растений*) ἡ πρόσθετη λίπανση, ἡ συμπληρωματική λίπανση: ~ ози́мых ἡ συμπληρωματική λίπανση τῶν χειμερινῶν σπαρτῶν.

подкоси́ться *сов. см.* подкáшиваться.

подкрáдываться *несов.* πλησιάζω ἀθόρυβα, πλησιάζω κρυφά, κρυφοζυγώνω: ~ на цы́почках πλησιάζω πατώντας στά νύχια.

подкрáсить(ся) *сов. см.* подкрáшивать(ся).

подкрáсться *сов. см.* подкрáдываться.

подкрáшивать *несов.* βάφω ἐλαφρά[-ῶς], βάφω: ~ гу́бы βάφω τά χείλια. **~ся** βάφομαι.

подкрепи́ть *сов. см.* подкрепля́ть.

подкрепл||éние *с* 1. (*едой, питьём и т. п.*) ἡ τόνωση[-ις], τό δυνάμωμα· 2. (*подтверждение*) ἡ ἐπιβεβαίωση[-ις], ἡ ἐνίσχυση[-ις]· 3. *воен.* ἡ ἐνίσχυση[-ις], ἡ ἐπικουρία. **~ять** *несов.* 1. (*едой, питьём и т. п.*) τονώνω, (ἐν)δυναμώνω, ἐνισχύω: ~ять свой сйлы (здорóвье) τονώνω τίς δυνάμεις μου (τήν ὑγεία μου)· 2. (*доказательствами*) στηρίζω, ἐπιβεβαιώνω. **~яться** δυναμώνω (*άμετ.*), ἐνισχύομαι / τρώγω (*едой и т. п.*).

пóдкуп *м* ἡ ἐξαγορά, ἡ δωροδοκία.

подкупáть *несов.*, **подкупи́ть** *сов.* 1. (*деньгами*) ἐξαγοράζω, δωροδοκῶ· 2. (*очаровывать*) θέλγω, γοητεύω, μαγεύω: егó добротá подкупи́ла всех τούς ἐμάγεψε ὅλους ἡ καλωσύνη του.

подкупнóй *прил.* πού ἐξαγοράζεται, πού δωροδοκεῖται.

подлáдиться *сов.*, **подлáживаться** *несов.* προσαρμόζομαι (*приспосабливаться*) / κολακεύω, γαλιφίζω (*заискивать*).

подлáмываться *несов.* σπάζω, σπάνω.

пóдле *предлог с род. п. уст.* δίπλα, πλάϊ, κοντά, παραπλεύρως.

подлеж||áть *несов.* ὑπόκειμαι: ~ чьемý-либо вéдению ὑπόκειμαι εἰς τήν ἁρμοδιότητα κάποιου· не ~ит сомнéнию δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία· не ~ит оглашéнию εἶναι ἐμπιστευτικό[ν].

подлежáщее *с грам.* τό ὑποκείμενο[ν].

подлезáть *несов.*, **подлéзть** *сов.* χώνομαι, τρυπώνω.

подлéсок *м* οἱ θάμνοι, τά δεντράκια.

подлетáть *несов.*, **подлетéть** *сов.* 1. πετῶ, πλησιάζω πετώντας· 2. *перен.* ρίχνομαι, ὁρμῶ: ~ к комý-л. ρίχνομαι πάνω σέ κάποιον.

подлéц *м* ὁ παλιάνθρωπος, ὁ ἄτιμος.

подлéчивать *несов.*, **подлечи́ть** *сов.* γιατρεύω, θεραπεύω. **~ся** κά(μ)νω θεραπεία, κά(μ)νω κοῦρα.

подливáть *несов.* χύνω, ρίχνω· ◇ ~ мáсла в огóнь ρίχνω (*или* χύνω) λάδι στή φωτιά.

подли́вка *ж* ἡ σάλτσα, τό ἄρτυμα.

подли́за *м, ж презр.* ὁ κόλακας, ὁ γλείφτης.

подлизáть *сов.*, **подли́зывать** *несов.* γλείφω.

подли́зываться *несов.* γαλιφεύω, κολακεύω, γλείφω.

пóдлинник *м* τό πρωτότυπο[ν]: читáть в ~е διαβάζω στό πρωτότυπο.

пóдлинно *нареч.* πραγματικά, ἀληθινά, πράγματι.

пóдлинн||ость *ж* ἡ αὐθεντικότητα[-ης], ἡ γνησιότητα[-ης], τό ἀξιόπιστον. **~ый** *прил.* 1. αὐθεντικός, γνήσιος: с ~ым вéрно τό ἀκριβές ἀντίγραφο· 2. (*истинный*) ἀληθής, πραγματικός.

подли́ть *сов. см.* подливáть.

пóдличать *несов. разг.* κάνω παλιανθρωπιές, κάνω βρωμιές.

подлóг *м* ἡ πλαστογραφία, τό πλαστογράφημα.

подложи́ть *сов. см.* подклáдывать.

подлóжный *прил.* ψεύτικος, πλαστός, κίβδηλος.

подлокóтник *м* τό ἀκκουμπιστῆρι, τό χέρι πολυθρόνας.

подломи́ться *сов. см.* подлáмываться.

пóдл||ость *ж* ἡ παλιανθρωπιά, ἡ ἀτιμία, ἡ προστυχιά, ἡ ποταπότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἄτιμος, πρόστυχος, ποταπός.

подмáзать *сов.*, **подмáзывать** *несов.* 1. (*смазывать*) ἀλείφω / λιπαίνω, λαδώνω (*маслом*)· 2. (*давать взятку*) *разг.*: ~ когó-л. λαδώνω, δωροδοκῶ κάποιον. **~ся** 1. *см.* подкрáшиваться· 2. (*к комý-л.*) *см.* подли́зываться.

подмандáтн||ый *прил. полит.* ὑπό ἐντολήν: ~ая террито́рия τό ὑπό ἐντολήν ἔδαφος.

подмастéрье *м* ὁ μαθητευόμενος, ὁ παραγιός / ὁ κάλφας (*у сапожника или портного*).

подмáчивать *несов.* διαβρέχω, μουσκεύω (λίγο).

подмéна *ж* ἡ ὑποκατάσταση[-ις], ἡ ἀντικατάσταση[-ις].

подмéнивать *несов.*, **подмени́ть** *сов.* ὑποκαθιστῶ, ἀντικαθιστῶ, ἀλλάζω: егó бýдто подмени́ли *разг.* λές κι' ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος.

подмерзáть *несов.*, **подмёрзнуть** *сов.* παγώνω (*άμετ.*) λίγο.

подмести́ *сов.*, **подметáть** *несов.* σκουπίζω, σαρώνω.

подмéтить *сов. см.* подмечáть.

подмётк||а *ж* ἡ σόλα· ◇ он емý и в ~и не годи́тся δέν ἀξίζει οὔτε ἴσαμε τό νυχάκι του.

подмечáть *несов.* παρατηρῶ, σημειώνω.

подми́гивать *несов.*, **подмигнýть** *сов.* κάνω τό μάτι, κλείνω τό μάτι.

подмóг||а *ж разг.* ἡ βοήθεια: прийти́ на ~у ἔρχομαι σέ βοήθεια.

подморáживать *несов.*, **подморóзить** *сов.* παγώνω (*μετ.*).

подмоскóвный *прил.* τῶν περιχώρων τῆς Μόσχας.

подмóстки *мн. театр.* ἡ σκηνή, τό παλκοσένικο.

подмóченн||ый 1. *прич. от* подмочи́ть.

2. *прил. разг.* κηλιδωμένος, μουτζουρωμένος: ~ая репутáция ἡ κηλιδωμένη ὑπόληψη.

подмочи́ть *сов. см.* подмáчивать.

подмывá||ть *несов.*, **подмы́ть** *сов.* 1. (*вымывать*) πλύνω, πλένω, νίπτω· 2. (*берег*) τρώγω, κουφώνω· ◇ меня́ так и ~ет сказáть κάτι μέ γαργαλάει, αἰσθάνομαι τόν πειρασμό νά πῶ κάτι.

подмы́шка *ж* ἡ μασχάλη: под мы́шкой ὑπό μάλης.

поднебéсье *с* τά οὐράνια.

подневóльный *прил.* ἐξηρτημένος, ὑπεξούσιος (*о человеке*) / καταναγκαστικός (*о труде*).

поднести́ *сов. см.* подноси́ть.

поднимá||ть *несов.* 1. (*с земли, с полу*) σηκώνω, ἀνεγείρω, ἀνασηκώνω· 2. (*кверху*) σηκώνω, ὑψώνω, ἀνεβάζω, ἀνυψῶ: ~ рýку σηκώνω τό χέρι μου· ~ глазá на когó-л. ρίχνω τό βλέμμα μου σέ κάποιον· ~ воротни́к σηκώνω τόν γιακά μου· ~ зáнавес *театр.* ἀνοίγω τήν αὐλαία θεάτρου· ~ флаг ὑψώνω τήν σημαία· ~ я́корь σηκώνω τήν ἄγκυρα· ~ парусá *мор.* σηκώνω πανιά· 3. (*повышать, увеличивать*) ἀνεβάζω, ὑψώνω, ἀνυψῶ: ~ цéны ὑψώνω τίς τιμές· ~ хозя́йство ἀνορθώνω τήν οἰκονομία· ~ производи́тельность трудá ἀνεβάζω τήν παραγωγικότητα τῆς δουλειᾶς· ◇ ~ вопрóс ἐγείρω ζήτημα· ~ восстáние κάνω ἐπανάσταση, σηκώνω ἐπανάσταση· ~ тревóгу χτυπῶ συναγερμό· ~ всех нá ноги σηκώνω ὅλους στό ποδάρι· ~ крик βάζω τίς φωνές· ~ шум θορυβῶ, κάνω θόρυβο· ~ пыль σηκώνω σκόνη· ~ дух ἀνεβάζω τό ἠθικό· ~ рýку на когó-л. σηκώνω χέρι ἐνάντια σέ κάποιον· ~ когó-л. ня́ смех κάνω κάποιον περίγελο, γελοιοποιῶ· ~ орýжие прóтив когó-л. σηκώνω (*или* παίρνω) τά ὅπλα ἐναντίον κάποιου, ἐπαναστατῶ· ~ гóлос в защи́ту когó-л. συνηγορῶ γιά κάποιον· ~ целинý *с.-х.* ξεχερσώνω, ἐκχερσῶ· ~ пéтли на чулкáх πιάνω τόν πόντο κάλτσας. ~ться 1. (*вставать*) σηκώνομαι, ἐγείρομαι, ἀνίσταμαι, ἀνεγείρομαι: ~ться со своегó мéста σηκώνομαι ἀπό τήν θέση μου· ~ться с постéли *а*) σηκώνομαι ἀπό τό κρεββάτι, *б*) (*после болезни*) γίνομαι καλά, ἀναρρώνω· 2. (*наверх*) ἀνεβαίνω, ἀνέρχομαι / ἀναδύομαι (*всплывать*): ~ться нá гору ἀνεβαίνω στό βουνό· ~ться по лéстнице ἀνεβαίνω τή σκάλα· 3. (*повышаться*) ὑψώνομαι, ἀνεβαίνω (*άμετ.*), αὐξάνομαι: цéны ~ются οἱ τιμές ὑψώνονται· температýра ~ется ἡ θερμοκρασία ἀνεβαίνει· 4. (*возникать*) σηκώνομαι: ~ется шум ἀρχίζει θόρυβος· 5. (*восставать*) ἐπαναστατῶ, στασιάζω, ἐξεγείρομαι· 6. (*о тесте*) φουσκώνω.

поднови́ть *сов.*, **подновля́ть** *несов.* ἀνανεώνω, ξανακαινουργώνω, ἐπιδιορθώνω.

подногóтн||ая *ж разг.* τά ἀπόκρυφα: знать всю ~ую γνωρίζω ὅλα τά ἀπόκρυφα.

подножие 1. (*горы*) οἱ πρόποδες, τό ριζοβοῦνι· 2. (*памятника и т. п.*) τό βάθρο[ν].

поднóжк||а *ж* 1. (*вагона и т. п.*) τό μαρσπιέ, ὁ ἀναβατήρ· 2. (*в борьбе, играх и т. п.*): дать ~у комý-л. βάζω τρικλοποδιά σέ κάποιον.

поднóжный *прил.*: ~ корм ἡ νομή, ἡ βοσκή.

поднóс *м* ὁ δίσκος, ὁ δίσκος σερβιρίσματος, τό ταψί.

подноси́ть *несов.* 1. (*приближать*) φέρνω κοντά, πλησιάζω (*μετ.*): ~ кни́гу к глазáм φέρνω τό βιβλίο κοντά στά μάτια· 2. (*доставлять*) φέρνω, κουβαλῶ: ~ патрóны κουβαλῶ φυσίγγια· 3. (*подарок и т. п.*) προσφέρω: ~ букéт цветóв προσφέρω ἀνθοδέσμη.

подношéние *с* ἡ προσφορά, τό δῶρο[ν].

подня́тие *с* 1. τό σήκωμα, ἡ ὕψωση[-ις]: голосовáть ~м рукú ψηφίζω δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός· ~ зáнавеса τό ἄνοιγμα τῆς αὐλαίας· ~ тя́жестей *спорт.* τό σήκωμα (*или* ἡ ἄρσις) βαρῶν· 2. *перен.* (*повышение, увеличение*) ἡ αὔξηση[-ις], ἡ ἀνύψωση[-ις] / ἡ ὕψωση[-ις], τό ἀνέβασμα (*цен*).

подня́ть(ся) *сов. см.* поднимáть(ся).

подобá||ть *безл.* προσήκω, ἁρμόζω, ταιριάζω: как ~ет καθώς ἁρμόζει, ὡς προσήκει· тебé не ~ет δέν σοῦ στέκει νά, δέν σοῦ ἁρμόζει νά. **~ющий** *прич.*, *прил.* ἁρμόζων: ~ющим óбразом μέ τόν πρέποντα τρόπον, δεόντως.

подóби||е *с* 1. (*сходство*) ἡ ὁμοίωση[-ις], ἡ ὁμοιότητα: по своемý óбразу и ~ю κάτι κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωσίν μου· 2. *мат.* ἡ ὁμοιότης.

подóбн||о *нареч.* ὅπως, καθώς, ὡς: ~ томý, как... ὅπως... **~ый** *прил.* 1. (*похожий*) ὅμοιος, παρόμοιος, παρεμφερής: я не ви́дел ничегó ~ого δέν εἶδα τίποτε παρόμοιο· 2. *мат.* ὅμοιος· ◇ ничегó ~ого κάθε ἄλλο· и томý ~ое (и т. п.) καί τά λοιπά (κ.τ.λ.).

подобострáст||ие *с* ἡ δουλικότητα, ἡ δουλοπρέπεια. **~ный** *прил.* δουλικός, δουλοπρεπής.

подобрáть(ся) *сов. см.* подбирáть(ся).

подобрý-поздорóву *нареч. разг.* μέ τό

καλό, οἰκειοθελῶς: уходи́ ~ πήγαινε μέ τό καλό.

подогна́ть *сов. см.* подгоня́ть.

подогну́ть(ся) *сов. см.* подгиба́ть(ся).

подогрева́ть *несов.*, **подогре́ть** *сов.* ζεσταίνω, θερμαίνω, ἀναθερμαίνω, ξαναζεσταίνω. ~ся ζεσταίνομαι, θερμαίνομαι.

пододвига́ть *несов.*, **пододви́нуть** *сов.* φέρνω κοντά / πλησιάζω (*приближать*). ~ся (*приближаться*) πλησιάζω (*άμετ.*).

пододея́льник *м* τό σεντόνι τοῦ παπλώματος.

подожда́ть *сов.* (*кого-л.*, *что-л.*) περιμένω, ἀναμένω, καρτερῶ.

подозва́ть *сов. см.* подзыва́ть.

подозрева́ть *несов.* ὑποπτεύομαι, ὑποψιάζομαι.

подозре́н||ие *с* ἡ ὑποψία, ἡ ὑπόνοια: возбужда́ть в ком-л. ~ γεννῶ ὑποψίες, βάζω σέ ὑποψίες· вне ~ий ἀνώτερος πάσης ὑπονοίας.

подозри́тельн||ость *ж* ἡ δυσπιστία, ἡ ὑποψία, ἡ καχυποψία. ~ый *прил.* 1. (*вызывающий подозрение*) ὕποπτος: у него́ ~ый вид ἔχει ὕποπτο ὕφος· 2. (*склонный к подозрениям*) καχύποπτος, φιλύποπτος / δύσπιστος (*недоверчивый*): бро́сить ~ый взгляд ρίχνω καχύποπτο βλέμμα.

подо́йник *м* τό καρδάρι, ἡ καρδάρα, ὁ ἀμολγεύς.

подойти́ *сов. см.* подходи́ть.

подоко́нник *м* ἡ βάση (τό σανίδι) τοῦ παραθυριοῦ

подо́л *м* ὁ ποδόγυρος.

подо́лгу *нареч.* πολύ ὥρα, πολύ καιρό.

по-дома́шнему *нареч.* ἁπλά, ἁπλῶς, χωρίς ἐπισημότητα.

подо́нки *мн.* 1. τά κατακάθια, ἡ ὑποστάθμη· 2. *перен.* ὁ ὑπόκοσμος: ~ общества τά ἀποβράσματα τῆς κοινωνίας.

подопе́чный *прил.* ὁ ὑπό κηδεμονίαν / ὁ κηδεμονευόμενος, ὁ προστατευόμενος (*о человеке*).

подопле́к||а *ж разг.* τά πραγματικά κίνητρα, τά ντεσοῦ: знать всю ~у γνωρίζω ὅλα τά παρασκήνια.

подо́пытн||ый *прил.* πειραματικός: ~ое живо́тное τό πειραματόζωο.

подорва́ть *сов. см.* подрыва́ть I.

подорожа́ть *сов. см.* дорожа́ть.

подоро́жник *м* τό πεντάνευρο, τό ἀρνόγλωσσον, τό μεῖζον.

подоси́новик *м* (*гриб*) μύκης ὁ πορτοκαλλής.

подосла́ть *сов. см.* подсыла́ть.

подоспе́ть *сов. разг.* προφταίνω ἔγκαιρα, φθάνω (*или* ἔρχομαι) στήν ὥρα.

подостла́ть *сов. см.* подстила́ть.

подоткну́ть *сов.* μαζεύω, ἀνασκουμπώνω: ~ одея́ло μαζεύω τήν ἄκρη τῆς κουβέρτας.

подотчётн||ость *ж* ὁ ὑπολογισμός. ~ый *прил.* 1. (*о человеке*) ὑπόλογος, ὑπεύθυνος· 2. (*о деньгах*) ἐπί ἀποδόσει λογαριασμοῦ.

подо́хнуть *сов. см.* подыха́ть.

подохо́дный *прил.*: ~ нало́г ὁ φόρος ἐπί τοῦ εἰσοδήματος.

подо́шва *ж* 1. ἡ σ[ι]όλα (*башмака*)/ τό πέλμα (*ноги́*)· 2. (*горы́*) ἡ ὑπώρεια, οἱ πρόποδες.

подпада́ть *несов.*: ~ под чьё-л. влия́ние πέφτω κάτω ἀπό τήν ἐπιρροή κάποιου.

подпа́ивать *несов.* μεθῶ κάποιον, ποτίζω κάποιον.

подпа́ливать *несов.*, **подпали́ть** *сов.* 1. (*опалить*) καψαλίζω, περικαίω· 2. (*поджечь*) *разг.* βάζω φωτιά, ἀνάβω.

подпа́рывать *несов.* ξηλώνω λιγάκι.

подпа́сок *м* τό τσομπανόπουλο.

подпа́сть *сов. см.* подпада́ть.

подпева́ть *несов.* 1. σιγοτραγουδῶ, σεγοντάρω· 2. *перен.* σεγοντάρω.

подпере́ть *сов. см.* подпира́ть.

подпи́ливать *несов.*, **подпили́ть** *сов.* λιμάρω λίγο (*напильником*) / πριονίζω λίγο (*пилой*).

подпира́ть *несов.* στερεώνω, πουντελιάρω, ὑποστηρίζω.

подписа́||ние *с* ἡ ὑπογραφή: ~ догово́ра ἡ ὑπογραφή τοῦ συμφώνου. ~ть(ся) *сов. см.* подпи́сывать(ся).

подпи́с||ка *ж* 1. (*на что-л.*) ἡ ἐγγραφή / ἡ συνδρομή (*на газету, журнал и т. п.*)· 2. (*обязательство*) ἡ ὑποχρέωση[-ις], ἡ ὑπόσχεση[-ις]: дать ~ку ἀναλαμβάνω γραπτή ὑποχρέωση. ~но́й *прил.* τῆς συνδρομῆς: ~но́е изда́ние ἔκδοση μέ ἐγγραφή συνδρομητῶν· ◇ ~но́й лист κατάλογος εἰσφορῶν. ~чик *м* ὁ συνδρομητής.

подпи́сывать *несов.* 1. (*ставить подпись*) ὑπογράφω, βάζω ὑπογραφή· 2. (*на что-л.*) ἐγγράφω / ἐγγράφω συνδρομητή[ν] (*на газету, журнал и т. п.*): ~ на заём ἀγοράζω ὁμολογίες τοῦ δανείου. ~ся 1. (*ставить подпись*) ὑπογράφω, βάζω τήν ὑπογραφή[ν] μου· 2. (*на что-л.*) ἐγγράφομαι / ἐγγράφομαι συνδρομητής (*на газету, журнал и т. п.*).

по́дпись *ж* ἡ ὑπογραφή: поста́вить свою́ ~ βάζω τήν ὑπογραφή μου· бума́га за ~ю... ἔγγραφο μέ τήν ὑπογραφή...

подплыва́ть *несов.*, **подплы́ть** *сов.* πλησιάζω κολυμπώντας, ἔρχομαι κολυμπών-

τας (*вплавь*) / πλησιάζω στή στεριά (*на судне, тж. о судне*).

подпаять *сов. см.* подпаивать.

подползать *несов.*, **подползти** *сов.* 1. (*приближаться*) πλησιάζω ἕρποντας, σέρνομαι· 2. (*подо что-л.*) γλιστρῶ ἀπό κάτω, χώνομαι.

подполковник *м* ὁ ἀντισυνταγματάρχης.

подпóль||е *с* 1. τό ὑπόγειο[ν], τό ὑπόγειο κελλάρι: спуститься в ~ κατεβαίνω στό ὑπόγειο· 2. *полит.* ἡ παρανομία, ἡ παράνομη δράση: уйти в ~ περνῶ (*или* μπαίνω) στήν παρανομία. **~ный** *прил. полит.* παράνομος, μυστικός: ~ная организация ἡ παράνομη ὀργάνωση. **~щик** *м* ὁ παράνομος.

подпóра *ж*, **подпóрка** *ж* τό ὑποστήριγμα, τό ἀντιστύλι, ὁ ὑποστάτης.

подпорóть *сов. см.* подпáрывать.

подпóчв||а *ж* τό ὑπέδαφος, τό ὑπόστρωμα. **~енный** *прил.* ὑπόγειος: ~енные вóды τά ὑπόγεια νερά· ~енный слой τό ὑπόστρωμα.

подпоясать *сов.*, **подпоясывать** *несов.* βάζω ζώνη, δένω μέ ζώνη. **~ся** περιζώνομαι, ζώνομαι.

подпрáвить *сов.*, **подправлять** *несов.* ἐπισκευάζω, (ἐπι)διορθώνω.

подпрýга *ж* ἡ νίγλα, ἡ ἴγλα, τό ἔποχον.

подпрыгивать *несов.*, **подпрыгнуть** *сов.* (ἀνα)πηδῶ.

подрабáтывать *несов.*, **подработать** *сов.* 1. (*зарабатывать дополнительно*) κερδίζω συμπληρωματικά, βγάζω λεφτά· 2. (*дорабатывать*) ἐπεξεργάζομαι: ~ проéкт ἐπεξεργάζομαι σχέδιο.

подрáвнивать *несов.* ἰσιάζω, ἰσοπεδώνω.

подражá||ние *с* ἡ μίμηση[-ις], ἡ ἀπομίμηση[-ις]. **~тель** *м* ὁ μιμητής. **~тельный** *прил.* μιμητικός. **~ть** *несов.* μιμοῦμαι.

подразделéние *с* 1. (*действие*) ἡ ὑποδιαίρεση[-ις]· 2. (*часть, раздел*) ἡ ὑποδιαίρεση[-ις], τό τμῆμα.

подразделить *сов.*, **подразделять** *несов.* ὑποδιαιρῶ.

подразнить *сов.* κουρντίζω, πειράζω.

подразумевá||ть *несов.* ὑπονοῶ, ἐννοῶ (*μετ.*), ὑποδηλώνω. **~ться** ὑπονοοῦμαι, ἐξυπακούομαι: э́то ~ется αὐτό ὑπονοεῖται.

подрáмник *м жив.* τό πλαίσιο[ν], τό κάδρο.

подрастáть *несов.*, **подрасти** *сов.* μεγαλώνω.

подрáться *сов. см.* дрáться.

подрéзать *сов.*, **подрезáть** *несов.* κόβω (*волосы и т. п.*) / κλαδεύω (*деревья*) / περικόπτω, ψαλιδίζω (*по краям*)· ◇ ~ крылья комý-л. κόβω τά φτερά κάποιου.

подремáть *сов.* τόν παίρνω λιγάκι.

подрóбн||о *нареч.* λεπτομερῶς, λεπτομερειακά. **~ость** *ж* ἡ λεπτομέρεια: со всéми ~остями μέ ὅλες τίς λεπτομέρειες, μέ ὅλα τά καθέκαστα· не вдавáясь в ~ости ἀφήνοντας κατά μέρος τίς λεπτομέρειες. **~ый** *прил.* λεπτομερής, ἐκτενής.

подровнять *сов. см.* подрáвнивать.

подрóсток *м* ὁ ἀνήλικος / τό ἀγοράκι, ὁ νεανίας (*о юноше*) / ἡ νεάνιδα, τό κοριτσάκι (*о девочке*).

подрубáть *несов.*, **подрубить** *сов.* 1. (*подсекать*) κόβω / πελεκῶ (*топором*)· 2. (*подшивать*) στριφώνω, ράβω στρίφωμα.

подрýга *ж* ἡ φίλη, ἡ φιλενάδα: ~ дéтства ἡ παιδική φίλη.

по-дрýжески *нареч.* φιλικά, φιλικῶς, σάν φίλοι.

подружиться *сов.* γίνομαι φίλος μέ κάποιον.

подрумянивать *несов.*, **подрумянить** *сов.* 1. (*лицо и т. п.*) κοκκινίζω, βάφω (τά μάγουλα) κόκκινα, βάζω κοκκινάδι· 2. *кул.* ξεροτηγανίζω. **~ся** 1. κοκκινίζω, βάφομαι μέ κοκκινάδι· 2. *кул.* ξεροψήνομαι.

подрýчный *м* ὁ βοηθός, τό τσιράκι.

подрыв *м* ἡ ὑπονόμευση[-ις], ἡ ὑπόσκαψη[-ις].

подрывáть I *несов.* 1. (*взрывать*) ἀνατινάζω, ἀνατινάσσω· 2. *перен.* ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω: ~ довéрие κλονίζω τήν ἐμπιστοσύνη· ~ (своё) здорóвье ὑποσκάπτω τήν ὑγείαν μου· ~ оснóвы чегó-л. ὑποσκάπτω τά θεμέλια.

подрывáть II *несов.* (*подкопать*) ὑποσκάπτω.

подрывник *м* ὁ ὑπονομευτής, ὁ δυναμιτιστής, ὁ σαμποτέρ, ὁ μιναδόρος.

подрывнóй *прил.* 1. ἐκρηκτικός, ὑπονομευτικός: ~ патрóн τό ἐμπύρευμα· 2. *перен.* ὑπονομευτικός, σαμποταριστικός.

подрыть *сов. см.* подрывáть II.

подря́д I *м* ἡ ἐργολαβία, ἡ ἐργοληψία.

подря́д II *нареч.* στή σειρά, συνέχεια, συνεχῶς: два дня ~ δυό μέρες συνέχεια (*или* κατά σειράν) брать всё ~ τά παίρνω ὅλα χωρίς νά διαλέγω.

подря́дчик *м* ὁ ἐργολάβος, ὁ ἐργολήπτης.

подсадить *сов.*, **подсáживать** *несов.* 1. (*помогать влезть*) βοηθῶ κάποιον νά ἀνέβει, ἀνεβάζω· 2. (*посадить рядом*) καθίζω δίπλα, βάζω νά καθίσει δίπλα· 3. (*растения*) φυτεύω συμπληρωματικά.

подсáживаться *несов.* κάθομαι δίπλα

σέ κάποιον: ~ к столу́ κάθομαι στό τραπέζι.

подса́ливать *несов.* ἀλατίζω λίγο, βάζω ἀκόμα λίγο ἀλάτι.

подсве́чник *м* τό κηροπήγιο[ν], τό καντηλέρι.

подседе́льник *м* ἡ νίγλα, ἡ ἴγλα, τό ἔποχον.

подсе́сть *сов. см.* подса́живаться.

подсиживa||ние *с* ἡ βρωμοδουλειά, ἡ κασκαρίκα. **~ть** *несов.* 1. (*подстерегать*) παραμονεύω, στήνω ἐνέδρα: ~ть звéря βάζω καρτέρι τό θηρίο· 2. *перен.* σκάζω μιά βρωμοδουλειά: ~ть когó-л. σκάζω μιά βρωμοδουλειά σέ κάποιον.

подси́нивать *несов.*, **подсини́ть** *сов.* λουλακιάζω: ~ бельё λουλακιάζω τά ἀσπρόρρουχα.

подсказа́ть *сов.*, **подска́зывать** *несов.* 1. σφυρίζω (*или* ψιθυρίζω) κάτι σέ κάποιον· 2. *перен.* ὑπαγορεύω, ὑποδείχνω: э́то подска́зывает здра́вый смысл αὐτό ὑπαγορεύει ὁ κοινός νοῦς.

подскака́ть *сов. см.* подска́кивать 1.

подска́кивать *несов.* 1. (*подъезжать*) πλησιάζω (*или* φθάνω) καλπάζοντας· 2. (*подпрыгивать*) ἀναπηδῶ, πηδῶ.

подскочи́ть *сов.* 1. *см.* подска́кивать 2· 2. (*подбежать*) προστρέχω, πλησιάζω τρέχοντας· 3. *перен.* (*резко подниматься — о ценах и т. п.*) ἀνεβαίνω ἀπότομα.

подсласти́ть *сов.*, **подсла́щивать** *несов.* γλυκαίνω (*μετ.*): ~ пилю́лю *прям.*, *перен.* γλυκαίνω τό χάπι.

подслепова́тый *прил.* ὁ κοντόφθαλμος, ὁ κοντόθωρος.

подслу́шать *сов.*, **подслу́шивать** *несов.* κρυφακούω, στήνω αὐτί.

подсма́тривать *несов.* κρυφοκυττάζω, παρακολουθῶ κρυφά, κατασκοπεύω.

подсме́иваться *несов.* γελῶ, κοροϊδεύω.

подсмотре́ть *сов. см.* подсма́тривать.

подсне́жник *м* ὁ γάλανθος, ὁ χιονώδης.

подсо́бн||ый *прил.* βοηθητικός / συμπληρωματικός (*второстепенный, дополнительный*): ~ые рабо́чие οἱ βοηθητικοί ἐργάτες· ~ за́работок τό συμπληρωματικό μεροκάματο.

подсо́вывать *несов.* χώνω, βάζω.

подсозна́тельный *прил.* ὑποσυνείδητος.

подсоли́ть *сов. см.* подса́ливать.

подсо́лнечн||ик *м* ὁ ἥλιος, ὁ ἡλίανθος. **~ый** *прил.* τοῦ ἥλιου: ~ое ма́сло τό ἡλιόλαδο, τό ἡλιέλαιον.

подсо́лнух *м разг.* 1. *см.* подсо́лнечник 2. *мн.* (*семечки*) ὁ ἡλιόσπορος.

подсо́хнуть *сов. см.* подсыха́ть.

подспо́рье *с разг.* τό στήριγμα, ἡ βοήθεια.

подста́вить *сов. см.* подставля́ть.

подста́вка *ж* ὁ ὑποστάτης, τό (ὑπο-)στήριγμα.

подстав||ля́ть *несов.* 1. βάζω, τοποθετῶ ἀπό κάτω· 2. (*щёку и т. п.*) πλησιάζω· 3. *мат.* ἀντικαθιστῶ· ◇ ~ но́жку кому́-л. βάζω τρικλοποδιά. **~но́й** *прил.*: ~но́е лицо́ τό εἰκονικό (*или* πλαστό) πρόσωπο.

подста́нция *ж* ὁ ὑποσταθμός.

подстёгивать *несов.*, **подстегну́ть** *сов.* 1. μαστιγώνω· 2. *перен. разг.* ἐπιταχύνω, ἐπισπεύδω.

подстели́ть *сов. см.* подстила́ть.

подстерега́ть *несов.*, **подстере́чь** *сов.* παραφυλάγω, ἐνεδρεύω, παραμονεύω.

подстила́ть *несов.* στρώνω, ἁπλώνω.

подсти́лка *ж* 1. τό στρωσίδια· 2. (*для скота*) ἡ στρωματιά, ἡ στρωμνή / ἡ ἀχυροστρωμνή (*из соломы*).

подстра́ивать *несов. разг.* σκαρώνω.

подстрека́тель *м* ὁ ὑποκινητής. **~ство** *с* ἡ ὑποκίνηση[-ις], ἡ ὑποδαύλιση[-ις], ἡ προτροπή.

подстрека́ть *несов.*, **подстрекну́ть** *сов.* ὑποκινῶ, παρακινῶ, βάζω φυτίλια, ἐξεγείρω: подстрека́ть кого́-л. про́тив кого́-л. ἐξεγείρω κάποιον ἐνάντια σέ ἄλλον· ◇ подстрекну́ть чьё-л. любопы́тство διεγείρω τήν περιέργεια κάποιου.

подстре́ливать *несов.*, **подстрели́ть** *сов.* κτυπῶ, πληγώνω (μέ σφαῖρα).

подстрига́ть *несов.*, **подстри́чь** *сов.* κουρεύω, κόβω (*волосы, ногти*) / κλαδεύω (*деревья*). **~ся** κόβω τά μαλλιά μου, κουρεύομαι.

подстро́ить *сов. см.* подстра́ивать.

подстро́чн||ик *м* ἡ κατά λέξιν μετάφρασις. **~ый** *прил.* 1. ὁ κατά λέξιν: ~ый перево́д ἡ κατά λέξιν μετάφρασις· 2.: ~ое примеча́ние σημείωση στό κείμενο.

по́дступ *м* 1. (*действие*) τό πλησίασμα· 2. (*место*) ἡ πρόσβαση[-ις]: на ~ах στίς προσβάσεις.

подступа́ть *несов.*, **подступи́ть** *сов.* 1. πλησιάζω, προσεγγίζω, προσπελάζω: войска́ подступа́ли к го́роду τά στρατεύματα πλησίαζαν στήν πόλη· 2. *перен.* φαίνομαι: слёзы подступи́ли к его́ глаза́м φάνηκαν δάκρυα στά μάτια του, τόν πῆραν τά δάκρυα. **~ся** πλησιάζω (*ἀμετ.*): не зна́ешь, с како́й стороны́ к нему́ подступи́ться δέν ξέρεις πῶς νά τόν πλησιάσεις.

подсуди́м||ый *м* ὁ ὑπόδικος, ὁ κατηγο-

ρούμενος, ὁ ἐναγόμενος: скамья́ ~ых τό ἑδώλιον τοῦ κατηγορουμένου.

подсу́дн||ый *прил.*: быть ~ым кому́-л. ὑπάγομαι (*или* ὑπόκειμαι) εἰς τήν δικαιοδοσίαν· э́то де́ло ~ое αὐτό σηκώνει δικαστήριο.

подсу́нуть *сов. см.* подсо́вывать.

подсу́шивать *несов.*, **подсуши́ть** *сов.* στεγνώνω λίγο (*мет.*), ξηραίνω λίγο. **~ся** στεγνώνω λίγο (*άμετ.*), ξηραίνομαι λίγο.

подсчёт *м* ὁ λογαριασμός, ὁ ὑπολογισμός: ~ голосо́в ἡ καταμέτρηση τῶν ψήφων· по предвари́тельному ~у σύμφωνα μέ προκαταρκτικό ὑπολογισμό· сде́лать ~ (κατα)μετρῶ.

подсчита́ть *сов.*, **подсчи́тывать** *несов.* ὑπολογίζω, λογαριάζω, μετρῶ, κάνω λογαριασμό.

подсыла́ть *несов.* στέλνω, στέλλω κρυφά.

подсы́пать *сов.*, **подсыпа́ть** *несов.* 1. (*прибавить*) προσθέτω: ~ со́ли в суп προσθέτω ἁλάτι στήν σούπα· 2. (*насыпать тайком*) ρίχνω λίγο, χύνω λίγο.

подсыха́ть *несов.* ξηραίνομαι λίγο, στεγνώνω λίγο.

подта́ивать *несов.* λυώνω λίγο (*άμετ.*): снег на́чал уже́ ~ τό χιόνι ἄρχισε νά λυώνει.

подта́лкивать *несов.* 1. σπρώχνω λιγάκι, σκουντῶ ἐλαφρά: ~ ло́ктем σπρώχνω μέ τόν ἀγκώνα· 2. *перен.* (*побуждать*) παρακινῶ, ὠθῶ, προτρέπω.

подтас||ова́ть *сов. см.* подтасо́вывать. **~о́вка** *ж* 1. (*карт*) τό ἀνακάτωμα (τῶν χαρτιῶν)· 2. *перен.* (*намеренное извращение*) ἡ διαστρέβλωση[-ις], ἡ διαστροφή, ἡ παραμόρφωση[-ις]. **~о́вывать** *несов.* 1. (*карты*) ἀνακατώνω (τά χαρτιά), ἀνακατεύω· 2. *перен.* παραμορφώνω, διαστρεβλώνω, διαστρέφω: ~о́вывать фа́кты διαστρεβλώνω τά γεγονότα.

подта́чивать *несов.* 1. ἀκονίζω, ἀκονῶ λιγάκι: ~ каранда́ш ξύνω τό μολύβι· 2. (*разъедать, повреждать*) περιτρώγω, ροκανίζω, διαβιβρώσκω· 3. *перен.* (*здоровье, силы*) φθείρω, λυώνω.

подта́ять *сов. см.* подта́ивать.

подтверди́ть *сов.*, **подтвержда́ть** *несов.* ἐπιβεβαιώνω, ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρῶ: ~ получе́ние чего́-л. γνωστοποιῶ τήν λῆψιν. **~ся** ἐπιβεβαιώνομαι.

подтвержде́ние *с* ἡ ἐπιβεβαίωση[-ις], ἡ ἐπικύρωση[-ις], ἡ πιστοποίηση[-ις].

подтёк *м* ἡ ἐκχύμωση[-ις], ὁ μώλωψ.

подтере́ть *сов.*, **подтира́ть** *несов.* σφουγγαρίζω, καθαρίζω σφουγγίζοντας: ~ пол καθαρίζω τό πάτωμα.

подтолкну́ть *сов. см.* подта́лкивать.

подточи́ть *сов. см.* подта́чивать· ◇ кома́р но́са не подто́чит *разг.* δέν τοῦ βρίσκεις κανένα ψεγάδι.

подтру́нивать *несов.*, **подтруни́ть** *сов.* (*над кем-л.*) κοροϊδεύω, εἰρωνεύομαι.

подтя́гивать *несов.* 1. σφίγγω πιό δυνατά: ~ по́яс поту́же σφίγγω τήν ζώνη μου· 2. (*подтаскивать, приближать*) σέρνω, τραβῶ, σύρω / ρυμουλκῶ (*лодку и т. п.*)· 3. *воен.* συγκεντρώνω, μαζεύω: ~ войска́ συγκεντρώνω τόν στρατόν· 4. *перен. разг.* ἀνεβάζω, καλυτερεύω: ~ отстаю́щих βοηθῶ τούς καθυστερημένους· ~ дисципли́ну ἀνεβάζω τήν πειθαρχία· 5. (*подпевать*) συνοδεύω στό τραγούδι. **~ся** 1. (*на трапеции и т. п.*) ὑψοῦμαι· 2. (*о войсках*) συγκεντρώνομαι· 3. *перен.* (*становиться дисциплинированнее*) καλυτερεύω (*άμετ.*), ἀνεβαίνω.

подтя́жки *мн.* (*ед.* подтя́жка *ж*) οἱ τιράντες.

подтя́нутый *прил.* καλοντυμένος, περιποιημένος: у него́ ~ вид ἔχει περιποιημένη ἐμφάνιση.

подтяну́ть(ся) *сов. см.* подтя́гивать (-ся).

поду́ма||ть *сов. см.* ду́мать· кто бы мог ~! ποιός μποροῦσε νά φαντασθεῖ!, μποροῦσε νά φαντασθεῖ κανείς!· ◇ и не ~ю! *разг.* αὐτό δέν θά γίνει ποτέ!· ~ешь, кака́я ва́жность! *разг.* σπουδαῖα τά λάχανα!

поду́мыва||ть *несов.* σκέπτομαι, συλλογίζομαι ἀπό καιρό σέ καιρό / ἔχω κατά νοῦν (*намереваться*): ~ об отъе́зде σκέπτομαι νά ἀναχωρήσω· он давно́ ~ет написа́ть об э́том ἀπό καιρό σκέπτεται νά γράψει γι' αὐτό.

по-дура́цки *нареч. разг.* ἀνόητα, βλακώδικα, ἀνοήτως.

подура́читься *сов.* παιδιαρίζω λίγο.

подурне́ть *сов. см.* дурне́ть.

поду́ть *сов.* φυσῶ, ἀρχίζω νά φυσῶ.

поду́чивать *несов.*, **подучи́ть** *сов.* 1. (*урок и т. п.*) μαθαίνω, μανθάνω· 2. (*обучить*) μαθαίνω· 3. (*подговаривать*) μαθαίνω (*мет.*). **~си** μαθαίνω, μανθάνω, διδάσκομαι.

поду́шка *ж* 1. τό μαξιλλάρι, τό προσκέφαλο[ν]· 2. *тех.* τό κουζινέτο.

подхали́м *м разг.* ὁ κόλακας, ὁ κόλαξ, ὁ γλείφτης. **~а́ж** *м разг.* ἡ κολακεία. **~ничать** *несов. разг.* κολακεύω, ξεσκονίζω τίς μπότες. **~ство** *с* ἡ κολακεία.

подхвати́ть *сов.*, **подхва́тывать** *несов.* 1. ἁρπάζω, πιάνω, συλλαμβάνω: ~ на лету́ πιάνω στόν ἀέρα, στά πεταχτά· 2. (*бо-

лезнь) разг. ἁρπάζω, πιάνω ἀρρώστεια· 3. *(песню и т. п.)* πιάνω τό τραγούδι· ◇ ~ чужую мысль υἱοθετῶ ξένη σκέψη.

подхлестнуть *сов.*, **подхлёстывать** *несов.* 1. μαστιγώνω, μαστιγῶ, κεντρῶ· 2. *перен.* διεγείρω, κεντρῶ.

подход *м* 1. τό πλησίασμα, ἡ προσέγγιση[-ις]: ~ с флангов τό πλησίασμα ἀπό τά πλευρά· 2. *перен.* ἡ ἀντιμετώπιση[-ις] / ὁ τρόπος πλησιάσματος *(к людям)*: правильный (неправильный) ~ к чему-л. ἡ σωστή (ἐσφαλμένη) ἀντιμετώπιση ζητήματος.

подход||ить *несов.* 1. *(приближаться)* πλησιάζω, προσέρχομαι, ἔρχομαι: ~ к окну πλησιάζω στό παράθυρο· 2. *(наступать — о времени и т. п.)* ἔρχομαι, πλησιάζω: подходит время πλησιάζει ὁ καιρός· 3. *перен. (относиться)* πλησιάζω, ἀπευθύνομαι, ἀντιμετωπίζω, ἐξετάζω: ~ критически к чему-л. ἐξετάζω κριτικά· уметь ~ к людям ξαίρω πῶς νά πλησιάζω τούς ἀνθρώπους· 4. *(годиться, соответствовать)* κάνω *(ἀμετ.)*, ταιριάζω: этот ключ не подходит к замку τό κλειδί αὐτό δέν ταιριάζει στήν κλειδαριά· это ему не подходит αὐτό δέν τοῦ κάνει, δέν τοῦ ταιριάζει· ◇ ~ к концу κοντεύω νά τελειώσω. **~ящий** 1. *прич. от* подходить· 2. *прил.* κατάλληλος: ~ящий момент ἡ κατάλληλη στιγμή.

подцепить *сов.*, **подцеплять** *несов.* 1. γαντζώνω, πιάνω μέ τό τσιγγέλι, πιάνω μέ τόν γάντζο· 2. *перен. (болезнь и т. п.) разг.* ἁρπάζω, πιάνω.

подчёркивать *несов.*, **подчеркнуть** *сов.* 1. ὑπογραμμίζω· 2. *перен.* τονίζω, ὑπογραμμίζω.

подчин||ение *с* 1. *(действие)* ἡ ὑποταγή, ἡ ὑποδούλωση[-ις] / ἡ κατάκτηση[-ις] *(завоевание)*· 2. *(состояние)* ἡ ὑποταγή / ἡ ἐξάρτηση ἀπό *(зависимость)*: ~ меньшинства большинству ἡ ὑποταγή τῆς μειοψηφίας στήν πλειοψηφία· быть в ~ении у кого-л. βρίσκομαι κάτω ἀπό τίς διαταγές κάποιου· 3. *грам.* ἡ ἐξάρτηση. **~ённый** 1. *прич. от* подчинить· 2. *прил.* κατώτερος / *грам.* ἐξηρτημένος· 3. *м* ὁ ὑφιστάμενος, ὁ ὑποτακτικός.

подчинить *сов.*, **подчинять** *несов.* 1. ὑποτάσσω· 2. *перен.* ἐξαρτῶ ἀπό. **~ся** ὑποτάσσομαι, ὑπακούω.

подшефный *прил.* κηδεμονευόμενος, προστατευόμενος: ~ колхоз τό κηδεμονευόμενο κολχόζ.

подшивать *несов.* 1. φοδράρω *(подкладку)* / ὑπορράπτω, ἀσταρώνω *(валенки, сапоги)*· 2. *(подрубать)* στριφώνω, περικρασπεδῶ· 3. *(бумаги)* τακτοποιῶ, βάζω μέ τή σειρά: ~ газеты βάζω μέ τή σειρά τίς ἐφημερίδες.

подшивка *ж* 1. *(действие)* τό ντύσιμο, ἡ κρασπέδωση, τό ράψιμο[ν] / τό κράσπεδο[ν], τό φοδράρισμα *(подкладки)*· 2. *(у платья)* ὁ γῦρος· 3. *(газет, бумаг)* ἡ σειρά, ἡ συλλογή.

подшипник *м* τό κουζινέτο, ὁ τριβεύς: шариковый ~ τό ρουλεμάν, ὁ ἔνσφαιρος τριβεύς.

подшить *сов. см.* подшивать.

подшутить *сов.*, **подшучивать** *несов.* ἀστειεύομαι, ἀστεΐζομαι / κοροϊδεύω *(посмеяться над кем-л.)*.

подъезд *м* 1. *(действие)* ἡ προσέλευση[-ις]· 2. *(путь к чему-л.)* ὁ δρόμος· 3. *(вход)* ἡ εἴσοδος: парадный ~ ἡ κυρία εἴσοδος.

подъезжать *несов.* 1. *(приезжать)* φθάνω, ἔρχομαι, πλησιάζω, προσεγγίζω· 2. *перен. (к кому-л.) разг.* πλησιάζω.

подъём *м* 1. *(поднятие)* ἡ ἄρση[-ις] *(грузов)* / ἡ ὕψωση[-ις] *(флага)*· 2. *(восхождение)* ἡ ἄνοδος, ἡ ἀνάβαση[-ις], τό ἀνέβασμα· 3. *(горы)* ὁ ἀνήφορος: крутой ~ ὁ ἀπότομος ἀνήφορος· 4. *(рост, развитие)* ἡ ἄνοδος, τό ἀνέβασμα, ἡ ἀνάπτυξη[-ις]: ~ промышленности ἡ ἄνοδος τῆς βιομηχανίας· 5. *воен. (побудка)* τό ἐγερτήριο[ν]· 6. *(воодушевление)* ἡ ἔξαρση[-ις], ὁ ἐνθουσιασμός: говорить с ~ом μιλῶ μέ ἐνθουσιασμό· 7. *(ноги)* ἡ καμάρα· 8. *(воды в реке)* ἡ ἀνύψωση[-ις] (τοῦ νεροῦ), τό φούσκωμα· ◇ быть лёгким на ~ εἶμαι εὐκίνητος, εἶμαι σβέλτος· быть тяжёлым на ~ εἶμαι βραδυκίνητος, εἶμαι ἀδρανής.

подъёмник *м* ὁ ἀνελκυστήρας, τό ἀσανσέρ / ὁ ἀνυψωτήρ, ὁ γερανός, τό βίντσι, τό βαροῦλκο[ν] *(для грузов)*.

подъёмн||ый 1. *прил.* ἀνυψωτικός: ~ кран τό βίντσι, ὁ γερανός· ~ая машина τό ἀσανσέρ, ἡ ἀνυψωτική μηχανή· 2.: ~ мост ἡ κινητή γέφυρα· 3. ~ые *сущ. мн.* τά ὁδοιπορικά, τά ἔξοδα.

подъехать *сов. см.* подъезжать· не знаю, как к нему ~ *перен. разг.* δέν ξέρω πῶς νά τόν πλησιάσω.

подымать *несов. см.* поднимать.

под||ыскать *сов.* βρίσκω, εὑρίσκω / διαλέγω *(выбрать)*. **~ыскивать** *несов.* γυρεύω, ψάχνω νά βρῶ, προσπαθῶ νά βρῶ.

подытоживать *несов.*, **подытожить** *сов.* βγάζω τό ἄθροισμα, ἀθροίζω, σουμάρω / *перен.* συγκεφαλαιώνω, συνοψίζω.

подыхать *несов.* ψοφῶ, πεθαίνω.

подышать *сов.* ἀναπνέω λίγο: ~ све-

..им вóздухом ἀναπνέω λιγάκι δροσερόν ἀέρα.

поедáть *несов.* τρώγω.

поедúнок *м* ἡ μονομαχία.

поедóм *нареч.*: ~ есть *разг.* κάνω τόν βίον ἀβίωτον.

пóезд *м* ἡ ἁμαξοστοιχία, τό τραῖνο / τό ἐξπρές (*экспресс*): товáрный ~ τό φορτηγό τραῖνο· пассажúрский ~ τό ἐπιβατικό τραῖνο, ἡ ἐπιβατική ἁμαξοστοιχία· скóрый ~ ἡ ταχεῖα ἁμαξοστοιχία· курьéрский ~ ἡ ταχεῖα (ἁμαξοστοιχία)· прúгородный ~ τό τραῖνο τῶν προαστείων· ~ отхóдит в час дня τό τραῖνο φεύγει στίς 1 τό μεσημέρι.

поéздка *ж* τό ταξίδι: зáгородная ~ ἡ ἐκδρομή· увеселúтельная ~ τό ταξίδι ἀναψυχῆς.

поезжáй, поезжáйте *повел. накл.* к éхать.

поéсть *сов.* 1. *см.* поедáть· 2. (*съесть немного*) τρώγω στό ποδάρι, τσιμπῶ, κολατσίζω: я хочý ~ θέλω κάτι νά τσιμπήσω.

поéхать *сов.* πηγαίνω, φεύγω (*μέ μεταφορικό μέσο*): ~ на пóезде πηγαίνω μέ τό τραῖνο· ~ в дом óтдыха πηγαίνω στό σπίτι ἀνάπαυσης.

пожалé||ть *сов. см.* жалéть вы ~ете об э́том θά τό μετανοιώσετε.

пожáловать *сов. см.* жáловать· ◇ добрó ~! καλῶς ὡρίσατε!

пожáловаться *сов. см.* жáловаться.

пожáлуй *вводн. сл.* μᾶλλον, μπορεῖ νά: ~, ты прав μᾶλλον ἔχεις δίκηο· я, ~, придý ἐγώ μᾶλλον θά ἔρθω.

пожáлуйста *частица* (σᾶς) παρακαλῶ: принесúте, ~, кнúгу φέρτε (σᾶς) παρακαλῶ τό βιβλίο[ν]· спасúбо! — ~! εὐχαριστῶ! — παρακαλῶ!

пожáр *м* ἡ πυρκαϊά, ἡ πυρκαγιά, ἡ φωτιά: потушúть ~ σβήνω τή[ν] φωτιά. ~**ище** *с* ὁ τόπος τῆς πυρκαϊᾶς. ~**ник** *м* ὁ πυροσβέστης. ~**ный** 1. *прил.* πυροσβεστικός, τῆς πυρκαϊᾶς: ~ная комáнда ἡ πυροσβεστική ὑπηρεσία· ~ный насóс ἡ πυροσβεστική ἀντλία· 2. *м* ὁ πυροσβέστης.

пожáтие *с*: ~ рукú ἡ χειραψία.

пожáть I *сов. см.* пожимáть.

пожáть II *сов. см.* пожинáть· кто сéет вéтер — пожнёт бýрю *посл.* ὅποιος σπέρνει ἄνεμο θερίζει θύελλες· что посéешь, то и пожнёшь *посл.* ὅτι σπείρεις θά θερίσεις.

пожелá||ние *с* ἡ εὐχή: наилýчшие ~ния τίς καλλίτερες εὐχές. ~**ть** *сов. см.* желáть.

пожелтé||лый *прил.* κίτρινος, κιτρινωπός, κιτρινισμένος. ~**ть** *сов. см.* желтéть.

поженúться *сов.* παντρεύομαι, ὑπανδρεύομαι.

пожéртвова||ние *с* ἡ δωρεά: сбор ~ний ὁ ἔρανος. ~**ть** *сов. см.* жéртвовать.

пожúва *ж* τό κέρδος, τό ὄφελος.

поживá||ть *несов.*: как вы ~ете? πῶς τά περνᾶτε;, πῶς εἶστε;

поживúться *сов.* κερδίζω, βγάζω κέρδος, βγάζω ὄφελος: ~ за чéй-л. счёт βγάζω ὄφελος σέ βάρος κάποιου.

пожúзненн||ый *прил.* ἰσόβιος: ~ая пéнсия ἡ ἰσόβια σύνταξη· ~ое заключéние τά ἰσόβια δεσμά.

пожил||óй *прил.* ἡλικιωμένος, μεσόκοπος: ~ человéк ἡλικιωμένος ἄνθρωπος· в ~óм вóзрасте σέ μεγάλη ἡλικία.

пожимáть *несов.* σφίγγω: ~ друг дрýгу рýки σφίγγω τό χέρι, ἀνταλάσσω χειραψία· ◇ ~ плечáми σηκώνω τούς ὤμους.

пожинáть *несов. книжн.* δρέπω, ἀπολαύω: ~ плоды́ своúх трудóв δρέπω τούς καρπούς τῆς ἐργασίας μου· ◇ ~ лáвры δρέπω δάφνες.

пожирáть *несов.* καταβροχθίζω, τρώγω· ◇ ~ глазáми τρώγω μέ τά μάτια.

пожúтки *мн. разг.* τά πράγματα / ἡ κουρελαρία (*домашний скарб*): собрáть своú ~ ἑτοιμάζω τά πράγματά μου.

пожú||ть *сов.* 1. ζῶ: любúтель вéсело ~ αὐτός πού ἀγαπᾶ τήν καλοζωΐα· ~ в своё удовóльствие *разг.* καλοπερνῶ·. 2. (*где-л.*) μένω, διαμένω, κατοικῶ: ~вú у меня́ немнóго μεῖνε σέ μένα λίγο καιρό· ◇ ~вём — увúдим! *погов.* ὁ καιρός θά δείξει, ὑγεία νἄχουμε καί βλέπουμε.

пожрáть *сов. разг. см.* пожирáть.

пóз||а *ж прям., перен.* ἡ πόζα, ἡ στάση[-ις]: принять ~у παίρνω πόζα.

позабáвить *сов.* διασκεδάζω (*μετ.*). ~**ся** διασκεδάζω (*ἀμετ.*).

позабóтиться *сов.* (*о ком-л., о чём-л.*) φροντίζω, μεριμνῶ.

позабывáть *несов.*, **позабы́ть** *сов. разг.* ξεχνῶ, λησμονῶ.

позавúдовать *сов. см.* завúдовать.

позáвтракать *сов. см.* зáвтракать.

позавчерáшний *прил.* προχθεσινός.

позадú 1. *предлог с род. п.* (ὀ)πίσω, ὄπισθεν: ~ всех πίσω ἀπ' ὅλους, τελευταῖος· 2. *нареч.* (ὀ)πίσω: остáться ~ μένω πίσω, καθυστερῶ· остáвить когó-л. ~ ξεπερνῶ, προσπερνῶ, ἀφήνω πίσω κάποιον.

позапрóшл||ый *прил.* προπερασμένος: в ~ом годý πρόπερσι.

позвáть *сов. см.* звать.

позвол||éние *с* ἡ ἄδεια: с вáшего ~éиия μέ τήν ἄδειά σας· ◇ с ~éиия сказáть *ирон.* μέ τό συμπάθειο. **~úтельный** *прил.* ἐπιτρεπόμενος, συγχωρητέος, θεμιτός.

позвóлить *сов.*, **позволя́ть** *несов.* ἐπιτρέπω / δίνω ἄδεια (*давать разрешение*) / παίρνω τό θάρρος, τολμῶ νά (*осмеливаться*): ~ себé ἐπιτρέπω στόν ἑαυτό μου· ~ себé слúшком мнóго παίρνω πολύ θάρρος, παίρνω πολύ ἀέρα.

позвонúть *сов. см.* звонúть.

позвонó||к *м анат.* ὁ σπόνδυλος. **~чник** *м анат.* ἡ σπονδυλική στήλη, ἡ ραχοκοκκαλιά. **~чные** *мн. зоол.* τά σπονδυλωτά (ζῶα). **~чный** *прил.* σπονδυλικός: ~чный столб *см.* позвонóчник.

пóздн||ий *прил.* ἀργοπορημένος / καθυστερημένος (*запоздалый*): ~ей нóчью ἀργά τή νύχτα· сáмое ~ее τό ἀργότερο.

пóздно 1. *нареч.* ἀργά: ~ вéчером ἀργά τό βράδυ· лу́чше ~, чем никогдá *погов.* κάλλιο ἀργά παρά ποτέ· рáно úли ~ ἀργά ἤ γρήγορα· **2.** *предик. безл.* εἶναι ἀργά.

поздорóваться *сов. см.* здорóваться.

поздоровéть *сов. см.* здоровéть.

поздорóви||ться *сов. безл.*: емý не ~тся *разг.* θά βρεῖ τό μπελᾶ του, δέν θά καλοπεράσει.

поздравúтельн||ый *прил.* συγχαρητήριος: ~ая телегрáмма τό συγχαρητήριο τηλεγράφημα.

поздрáвить *сов.*, **поздравля́ть** *несов.* συγχαίρω: ~ с Нóвым гóдом εὔχομαι εὐτυχές τό Νέον ἔτος.

позеленéть *сов. см.* зеленéть.

поземéльный *прил.* ἔγγειος: ~ налóг ὁ ἔγγειος φόρος.

позёмка *ж разг.* ὁ χιονοστρόβιλος.

пóзже (*сравнит. ст. от* пóздно) ἀργότερα, ὑστερώτερα, ὕστερα, πιό ἀργά: не ~ чем... ὄχι ἀργότερα ἀπό...

по-зúмнему *нареч.* ὅπως τό χειμώνα / μέ τά χειμωνιάτικα (*одеваться*).

позúровать *несов.* ποζάρω.

позитивúзм *м филос.* ὁ ποζιτιβισμός, ὁ θετικισμός.

позитúвный *прил.* θετικός.

позитрóн *м физ.* τό ποζιτρόνιο[ν].

позициóнн||ый *прил.* τῆς θέσεως: ~ая войнá ὁ πόλεμος θέσεων.

позúци||я *ж в разн. знач.* ἡ θέση[-ις] / ἡ στάση, ἡ ἄποψη[-ις], ἡ τοποθέτηση (*тк. перен.*): исхóдная ~ ἡ ἀφετηρία· отпрáвиться на ~и πηγαίνω στίς θέσεις, πηγαίνω στήν πρώτη γραμμή· занимáть непрáвильную ~ю ἔχω λαθεμένη ἄποψη· полúтика с «~и сúлы» πολιτική ἀπό θέσεως ἰσχύος

позлúть *сов. разг.* πειράζω λίγο.

познавá||емость *ж филос.* ἡ δυνατότητα τῆς γνώσης, ἡ γνωσιμότητα[-ης]. **~емый** *прил.* δυνάμενος νά γνωσθεῖ, ὁ ἐπιστητός, ὁ γνώσιμος. **~тельный** *прил.* γνωστικός: ~тельная спосóбность ἡ γνωστική ἱκανότητα.

познавáть *несов.* **1.** γνωρίζω, κατανοῶ: ~ úстину γνωρίζω τήν ἀλήθειαν· **2.** (*горе, радость*) δοκιμάζω, λαμβάνω γνῶσιν. **~ся** γνωρίζομαι, φαίνομαι: друзья́ познаю́тся в бедé *погов.* οἱ φίλοι φαίνονται στήν δύσκολη στιγμή.

познакóмить *сов. см.* знакóмить.

познá||ние *с* **1.** *филос.* ἡ γνώση[-ις]: теóрия ~ния ἡ γνωσιοθεωρία, ἡ γνωσιολογία· **2.** ~ния *мн.* (*сведения*) οἱ γνώσεις: расширя́ть свои́ ~ния εὐρύνω τίς γνώσεις μου. **~ть** *сов. см.* познавáть· ~ть самогó себя́ γνωρίζω τόν ἑαυτόν μου.

позолóт||а *ж* ἡ ἐπιχρύσωση[-ις], τό ἐπιχρύσωμα, τό μαλαμ(μ)ατοκάπνισμα, τό χρύσωμα. **~úть** *сов.* χρυσώνω, ἐπιχρυσῶ, ἐπιχρυσώνω, μαλαματοκαπνίζω· ◇ ~úть пилю́лю *разг.* χρυσώνω τό χάπι.

позóр *м* τό αἶσχος, ἡ ντροπή, τό ὄνειδος, ἡ ἀτιμία, ἡ καταισχύνη: клеймúть когó-л. ~ом στιγματίζω κάποιον, καταισχύνω κάποιον· покрывáть себя́ ~ом ντροπιάζομαι· изгнáть с ~ом ντροπιάζω καί διώχνω κάποιον. **~ить** *несов.* ντροπιάζω / ἀτιμάζω (*бесчестить*). **~ный** *прил.* ἄτιμος, ἐπονείδιστος: ~ный постýпок ἡ ἐπονείδιστη πράξη· ~ное пятнó τό στίγμα· ◇ пригвоздúть к ~ному столбý στηλιτεύω, στιγματίζω.

позумéнт *м* τό σειρῆτι.

позы́в *м* ἡ ἔπειξις, ἡ τάση[-ις]: ~ к рвóте τάση πρός ἐμετόν.

позывны́е *мн.* (*радиостанции, рации и т. п.*) τό σῆμα.

поигрáть *сов.* παίζω λίγο.

поимённ||о *нареч.* ὀνομαστικά, ὀνομαστί: вызывáть ~ καλῶ ὀνομαστί. **~ый** *прил.* ὀνομαστικός: ~ый спúсок ὁ κατάλογος ὀνομάτων.

поименовáть *сов.* ὀνομάζω, μνημονεύω, ἀναφέρω.

пóимка *ж* τό πιάσιμο, ἡ σύλληψη[-ις].

по-инóму *нареч.* διαφορετικά, ἀλλιώτικα, μέ ἄλλον τρόπο.

поискáть *сов.* ψάχνω (*λίγη ὥρα*).

пóиск||и *мн.* (*ед.* пóиск *м*) οἱ ἔρευνες, ἡ ἀναζήτηση[-ις], ἡ διερεύνηση[-ις]: в ~ах чегó-л. εἰς ἀναζήτησιν, ἀναζητῶντας.

поúстине *нареч.* ἀληθινά, πραγματικά, ἀληθῶς.

поúть *несов.* ποτίζω, δίνω νά πιεῖ: ~

кого́-л. ча́ем προσφέρω τσάϊ σέ κάποιον· ~ молоко́м δίνω νά πιεῖ γάλα.

по́йло *с* 1. (*для скота*) τό ἀλευρόνερο[ν] / τό κουρκούτι (*из отрубей*)· 2. (*невкусное питьё*) *разг.* τό νεροζούμι.

пойма́ть *сов.* πιάνω, τσακώνω, συλλαμβάνω: ~ кого́-л. на сло́ве τόν πιάνω ἐπάνω στό λόγο· ~ кого́-л. на ме́сте преступле́ния συλλαμβάνω (*или* πιάνω) κάποιον ἐπ' αὐτοφόρω· ~ кого́-л. на у́дочку *разг.* πιάνω κάποιον στήν παγίδα.

пойму́, поймёшь и т. д. *буд. вр. от* поня́ть.

пойти́ *сов. см.* идти́· он сего́дня не пошёл в шко́лу δέν πῆγε σήμερα στό σχολεῖο· пошёл! (*трогайся*) *разг.* ἐμπρός!· пошёл вон! ἔξω, φύγε!, ἄδειασέ μου τήν γωνιά!· ◇ е́сли на то пошло́... ἄν εἶναι ἔτσι, μιά ποῦ ἔχουν ἔτσι τά πράμματα.

пока́ 1. *союз* ἐνῶ, ἴσαμε (*в то время как*)/ ὥς πού, ἕως ὅτου (*до тех пор*): ~ ты пи́шешь, я почита́ю ὅσο νά γράψεις, ἐγώ θά διαβάσω· подожди́ здесь, ~ я не приду́ περίμενε ἐδῶ ὥς πού νά ἔρθω· сде́лай э́то, ~ не по́здно κάνε τό ὅσο εἶναι ἀκόμα καιρός· куй желе́зо ~ горячо́ *посл.* στή βράση κολλάει τό σίδερο· 2. *нареч.* γιά τήν ὥρα (*некоторое время*)/ προσωρινά (*временно*)/ πρός τό παρόν, ἐπί τοῦ παρόντος (*в данный момент*)/ ὥς τώρα (*до сих пор*): ~ ничего́ не изве́стно ἐπί τοῦ παρόντος τίποτε δέν εἶναι γνωστό· ◇ ~ что γιά τήν ὥρα· ~ всё γιά τήν ὥρα αὐτά εἶναι· ~! γιά τήν ὥρα χαίρετε!, ἀντίο!

пока́з *м* ἡ ἔκθεση[-ις], ἡ ἐπίδειξις: ~ кинофи́льма ἡ προβολή κινηματογραφικῆς ταινίας.

показа́ни||е *с* 1. *юр.* ἡ κατάθεσις, ἡ μαρτυρία / ἡ ἔνορκος ὁμολογία (*под присягой*): дава́ть ~я καταθέτω, κάνω κατάθεση· снима́ть ~я ἀνακαλῶ τήν κατάθεση· 2. (*термометра и т. п.*) ἡ ἔνδειξις.

показа́тел||ь *м* 1. ὁ δείκτης, ἡ ἔνδειξις: высо́кие ~и производи́тельности труда́ οἱ ὑψηλοί δεῖκτες παραγωγικότητας τῆς δουλειᾶς· 2. *мат.* ὁ ἐκθέτης.

показа́тельн||ый *прил.* 1. (*характерный*) ἐνδεικτικός, χαρακτηριστικός, δηλωτικός: э́то о́чень ~о αὐτό εἶναι πολύ ἐνδεικτικό· 2. (*для всеобщего сведения*) παραδειγματικός, ὑποδειγματικός: ~ проце́сс παραδειγματική δίκη· 3. (*образцовый*) παραδειγματικός, ὑποδειγματικός: ~ое хозя́йство ὑποδειγματικό νοικοκυριό.

показа́ть *сов. см.* пока́зывать· ◇ я тебе́ покажу́! *разг.* θά σοῦ δείξω!, θά δεῖς! ~ся 1. *см.* пока́зываться· 2. *см.* каза́ться.

показн||о́й *прил.* ἐπιδεικτικός, φαινομενικός: ~а́я ро́скошь ἡ ἐπιδεικτική πολυτέλεια· ~о́е весе́лье ἡ ἐξωτερική εὐθυμία.

пока́зывать *несов.* 1. *в разн. знач.* δείχνω, δεικνύω, ἐμφανίζω / ἀποδείχνω, ἀποδεικνύω (*доказывать*): ~ па́льцем δείχνω μέ τό δάκτυλο· ~ доро́гу δείχνω τόν δρόμον· ~ на де́ле ἀποδείχνω ἐμπράκτως· ~ приме́р δείχνω (δίνω) τό παράδειγμα· термо́метр пока́зывает 20 гра́дусов вы́ше нуля́ τό θερμόμετρον δείχνει εἴκοσι βαθμούς πάνω ἀπό τό μηδέν· 2. *юр.* (*давать показания*) μαρτυρῶ, καταθέτω, βεβαιῶ· ◇ ~ кому́-л. на дверь δείχνω τήν πόρτα σέ κάποιον. ~ся φαίνομαι, ἐμφανίζομαι / παρουσιάζομαι (*появляться*): ~ся кому́-л. на глаза́ παρουσιάζομαι μπροστά σέ κάποιον.

покара́ть *сов. см.* кара́ть.

поката́ть *сов.* κάνω βόλτα κάποιον: ~ на велосипе́де κάνω κάποιον βόλτα μέ τό ποδήλατο. ~ся κάνω βόλτα, τρώγω καβάλα.

покати́ть *сов.* 1. κυλῶ κάτι, κατρακυλῶ κάτι, κυλίω· 2. (*поехать*) *разг.* πηγαίνω. τραβῶ γιά. ~ся κυλῶ (*ἀμετ.*), κυλιέμαι, κατρακυλῶ (*ἀμετ.*)· ◇ ~ся со́ смеху *разг.* ξεκαρδίζομαι ἀπό τά γέλια, σκάζω στά γέλια.

пока́т||ость *ж* ἡ κατωφέρεια, ἡ κατηφοριά. ~ый *прил.* κατωφερής, ἐπικλινής.

покача́ть *сов.* κουνῶ, λικνίζω, αἰωρῶ, σείω: ~ голово́й κουνῶ τό κεφάλι μου. ~ся κουνιέμαι, λικνίζομαι, αἰωροῦμαι.

пока́чивание *с* τό κούνημα, ἡ αἰώρηση[-ις], ὁ κλονισμός: ~ головы́ τό κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ.

пока́чивать *несов.* κουνῶ λιγάκι. ~ся κουνιέμαι λιγάκι / τρικλίζω ἐλαφρά (*шататься*).

покачну́ть *сов.* σείω, κλονίζω. ~ся κλονίζομαι / τρικλίζω (*о человеке*).

пока́шлива||ние *с* τό ἐλαφρό βήξιμο, ὁ βήχας. ~ть *несов.* βήχω.

пока́шлять *сов.* βήχω λίγο.

покая́н||ие *с* 1. τό μετάνοιωμα, ἡ μετάνοια, ἡ μεταμέλεια· 2. *церк.* ἡ μετάνοια· ◇ отпусти́ть ду́шу на ~ *разг.* ἀφήνω κάποιον ἥσυχον. ~ный *прил.* μετανοητικός, τῆς μετανοίας: ~ные ре́чи λόγια μετάνοιας.

пока́яться *сов.* 1. μετανοιώνω, μεταμελοῦμαι· 2. *церк.* μετανοῶ.

по́кер *м* *карт.* τό πόκερ.

покидáть *несов.* ἐγκαταλείπω, παρατῶ, ἀφήνω: ~ дом ἐγκαταλείπω τό σπίτι· сúлы нáчали ~ егó οἱ δυνάμεις του ἄρχισαν νά τόν ἐγκαταλείπουν.

покúнутый 1. *прич. от* покúнуть· 2. *прил.* ἐγκατα(λε)λειμμένος, παρατημένος, ἀφημένος (*оставленный*) / μοναχός (*одинокий*).

покúнуть *сов. см.* покидáть.

поклáдистый *прил.* βολικός / ὑποχωρητικός (*уступчивый*).

поклáжа *ж* τό φορτίο[ν] / οἱ ἀποσκευές, τά πράγματα (*вещи*).

поклёп *м разг.* ἡ διαβολή, ἡ συκοφαντία, ἡ ἀβανιά.

поклóн *м* ἡ ὑπόκλιση[-ις], ὁ χαιρετισμός: передáть комý-л. ~ μεταδίδω τούς χαιρετισμούς· ◇ идтú с ~ом к комý-л. ἀποτείνομαι μέ παράκληση.

поклонéние *с* **1.** ἡ λατρεία, ἡ προσκύνηση[-ις]· 2. *перен.* ὁ θαυμασμός.

поклонúться *сов. см.* клáняться.

поклóнник *м* ὁ θαυμαστής, ὁ λάτρης.

поклоня́ться *несов.* (*кому-л.*, *чему-л.*) προσκυνῶ, λατρεύω / *перен.* θαυμάζω.

покля́сться *сов. см.* кля́сться.

покóи||ться *несов.* **1.** (*об умершем*) ἀναπαύομαι: здесь ~тся... ἐνθάδε κεῖται..., ἐδῶ ἀναπαύεται...· 2. (*основываться*) στηρίζομαι, βασίζομαι, εἶμαι βασισμένος.

покó||й I *м* ἡ ἡσυχία, ἡ ἠρεμία / *физ.* ἡ ἀκινησία: душéвный ~ ἡ ψυχική ἠρεμία· не имéть ~я δέν βρίσκω ἡσυχία· нарушáть ~ διαταράσσω τήν ἡσυχία· не давáть ~я δέν ἀφήνω ἥσυχο· остáвить в ~е ἀφήνω ἥσυχο· ◇ уйтú на ~ ἀποσύρομαι, παύω νά δουλεύω.

покó||й II *м уст.* (*комната*): богáтые ~и τά πλούσια διαμερίσματα· ◇ приёмный ~ ἰατρεῖο παραλαβῆς ἀσθενῶν.

покóйник *м* ὁ μακαρίτης.

покóйн||ый I *прил.* **1.** (*тихий, спокойный*) ἥσυχος, ἀτάραχος, ἀθόρυβος, γαλήνιος· 2. (*удобный*) ἄνετος, ἀναπαυτικός, βολικός: ~ое крéсло ἡ ἀναπαυτική πολυθρόνα· ◇ ~ой нóчи! καλή νύκτα!

покóйный II **1.** *прил.* (*умерший*) μακαρίτης: мой ~ дед ὁ μακαρίτης ὁ παπποῦς μου· **2.** *м* ὁ μακαρίτης.

поколéни||е *с* ἡ γενεά, ἡ γενιά: из ~я в ~ ἀπό γενεᾶς εἰς γενεάν· бýдущее ~ ἡ μελλοντική γενιά.

поколотúть *сов. см.* колотúть.

покóнчить *сов.* ἀποτελειώνω: ~ с чéм-либо ξεμπλέκω μέ...· ~ раз и навсегдá τελειώνω μιά γιά πάντα· ◇ ~ с собóю, ~ жизнь самоубúйством αὐτοκτονῶ.

покор||éние *с* ἡ ὑποταγή, ἡ ὑποδούλωση[-ις] (*подчинение*)/ ἡ κατάκτηση[-ις] (*завоевание*). ~úтель *м* ὁ κατακτητής, ὁ νικητής· ◇ ~úтель сердéц *шутл.* ὁ καρδιοκλέφτης. ~úть *сов. см.* покоря́ть.

покормúть *сов. см.* кормúть.

покóрн||о *нареч.* ὑπάκουα, πειθήνια, ταπεινά[-ῶς] ~ость *ж* ἡ ὑπακοή, ἡ ὑποταγή, ἡ εὐπείθεια. ~ый *прил.* ὑπάκουος, πειθήνιος· ◇ ваш ~ый слугá δοῦλος σας!· ~ая прóсьба ἡ ταπεινή παράκληση.

покорóбить(ся) *сов. см.* корóбить(ся).

покоря́ть *несов.* κατακτῶ, ὑποτάσσω, ὑποδουλώνω.

покóс *м* **1.** (*действие*) τό θέρισμα χόρτου, τό κόσσισμα· 2. (*место*) τό λειβάδι, ὁ λειμών.

покосúться *сов.* **1.** (*косо посмотреть*) στραβοκυττάζω· 2. (*о постройке*) γέρνω, στραβώνω.

покрáсить *сов. см.* крáсить.

покраснéть *сов. см.* краснéть.

покрóв *м* **1.** τό κάλυμμα: снéжный ~ στρῶμα ἀπό χιόνι· 2. *перен.* ὁ πέπλος, τό κάλυμμα: под ~ом нóчи στό σκοτάδι τῆς νύχτας· 3. *анат.* τό περίβλημα: кóжный ~ τό δέρμα.

покровúтель *м* ὁ προστάτης. ~ственный *прил.* προστατευτικός: ~ственный тон τό προστατευτικό ὕφος· ◇ ~ственная окрáска ὁ μιμητισμός. ~ство *с* ἡ προστασία: под ~ством когó-л., чегó-л. ὑπό τήν προστασίαν. ~ствовать *несов.* προστατεύω, ἔχω ὑπό τήν προστασία μου.

покрóй *м* ἡ κοψιά, τό κόψιμο: ~ плáтья τό κόψιμο τοῦ φορέματος· ◇ все на одúн ~ ὅλοι τους ἔχουν τήν ἴδια κοψιά, ὅλοι εἶναι ἀπό τήν ἴδια πάστα.

покрывáло *с* τό σκέπασμα / τό κλινοσκέπασμα (*на кровать*) / τό μακάτι (*на диван*) / τό χράμι (*шерстяное*).

покрывáть *несов.* **1.** σκεπάζω, καλύπτω / κουκουλώνω (*укутывать*) / στεγάζω, σκεπάζω (*крышей*): ~ гóлову σκεπάζω τό κεφάλι μου· 2. (*возмещать*) καλύπτω: ~ расхóды καλύπτω τά ἔξοδα· 3. (*красить*) ἀλείβω, ἐπιχρίω: ~ лáком βερνικώνω· ~ крáской μπογιατίζω, χρωματίζω· ~ зóлотом ἐπιχρυσώνω· 4. (*не выдавать*) κρύβω, ἀποκρύπτω, συγκαλύπτω· 5. (*заглушать — о звуках*) σκεπάζω, πνίγω· 6. (*расстояние*) καλύπτω, διατρέχω (ἀπόσταση)· ◇ ~ себя́ слáвой περιβάλλομαι μέ δόξαν. ~ся καλύπτομαι, σκεπάζομαι: ~ся румя́нцем κοκκινίζω (*ἀμετ.*)· ~ся кóркой σχηματίζω κροῦστα· ~ся пы́лью γεμίζω σκόνη, σκονίζομαι.

покры́тие *с* **1.** (*расходов и т. п.*) ἡ

κάλυψη[-ις]· 2. ἡ ἐπίστρωση[-ις], τό σκέπασμα: асфáльтовое ~ ἡ ἀσφαλτόστρωση[-ις].

покры́ть *сов. см.* покрывáть.

покры́шка *ж* **1.** *разг.* τό κάλυμμα, τό σκέπασμα· **2.** (*шины, мяча и т. п.*) τό ἐξωτερικό.

покупáтель *м* ὁ ἀγοραστής, ὁ πελάτης. **~ный** *прил.* ἀγοραστικός: ~ная спосóбность ἡ ἀγοραστική ἱκανότητα.

покупáть I *несов.* ἀγοράζω, προμηθεύομαι, ψωνίζω.

покупáть II *сов. разг. см.* купáть.

покýп||ка *ж* ἡ ἀγορά, τό ἀγόρασμα, τό ψώνισμα: дéлать ~ки κάνω ψώνια, ψωνίζω. **~нóй** *прил.* ἀγοραστός: ~нáя ценá ἡ τιμή ἀγορᾶς.

покуси́ться *сов. см.* покушáться.

покýшать *сов.* τρώγω.

покуш||áться *несов.* κάνω ἀπόπειρα, ἀποπειρῶμαι (ἔγκλημα), ἐπιβουλεύομαι: ~ на когó-л. κάνω ἀπόπειρα ἐναντίον κάποιου. **~éние** *с* ἡ ἀπόπειρα δολοφονίας.

пол I *м* τό πάτωμα: деревя́нный (кáменный) ~ τό σανιδένιο (πέτρινο) πάτωμα· паркéтный ~ τό παρκέτο.

пол II *м биол.* τό φῦλον: мужскóй ~ τό ἀνδρικόν φῦλον· жéнский ~ τό γυναικεῖον φῦλον· обóего ~а ἄνδρες καί γυναῖκες, ἀρσενικά καί θηλυκά· ◇ прекрáсный ~ *шутл.* τό ὡραῖον φῦλον.

пол- (*в сложных словах — половина*) *разг.* τό μισό: полкилó τό μισό κιλό· полжи́зни ἡ μισή ζωή.

пол||á *ж* τό φύλλο· ◇ продавáть чтó-л. из-под ~ы́ πουλῶ κάτι κρυφά.

полагá||ть *несов.* νομίζω, ὑποθέτω, φαντάζομαι: я ~ю ... ὑποθέτω, νομίζω, μοῦ φαίνεται· нáдо ~ μποροῦμε νά ὑποθέσουμε.

полагá||ться *несов.* **1.** (*рассчитывать*) ὑπολογίζω, λογαριάζω, βασίζομαι: я всецéло ~юсь на вас βασίζομαι ἀπόλυτα σέ σᾶς· **2.** *безл.*: ~ется ... πρέπει...· как ~ется ὅπως πρέπει· э́того дéлать не ~ется αὐτό δέν ἐπιτρέπεται· **3.** (*причитаться*): что емý ~ется? τί ἔχει νά παίρνει;· кáждому ~ется по 10 рублéй ὁ καθένας ἔχει νά παίρνει ἀπό 10 ρούβλια.

полáдить *сов.* συνεννοοῦμαι, τά ταιριάζω: ~ с кéм-л. τά ταιριάζω μέ κάποιον.

полáкомиться *сов. см.* лáкомиться.

полáти *мн.* τό πατάρι γιά ὕπνο.

пóлба *ж* (*сорт пшеницы*) τό ἀγριοσίταρο.

полбеды́: э́то ещё ~ μικρό τό κακό.

полгóда ὁ μισός χρόνος, τό ἑξάμηνο[ν], ἡ ἑξαμηνία.

пóлдень *м* τό μεσημέρι, ἡ μεσημβρία: пóсле полýдня μετά τό μεσημέρι, μετά μεσημβρίαν· в сáмый ~ καταμεσήμερα.

пóлдник *м* τό πρόδειπνο[ν].

полдю́жины *ж* ἡ μισή δωδεκάδα, ἡ μισή ντουζίνα.

пóл||е *с* **1.** (*земля*) τό χωράφι, ὁ ἀγρός: зáлежное ~ τό χέρσο χωράφι· пáхотное ~ τό καλλιεργήσιμο χωράφι· хлóпковые ~я́ οἱ βαμβακοφυτεῖες· **2.** (*участок*) τό πεδίο[ν], τό γήπεδο[ν]: ~ бóя τό πεδίο τῆς μάχης· футбóльное ~ γήπεδο ποδοσφαίρου, τό ποδοσφαιρικό γήπεδο· лётное ~ τό πεδίον ἀεροπορικῶν πτήσεων· ми́нное ~ τό ναρκοπέδιον· **3.** (*фон*) τό φόντο· **4.** (*книги, тетради и т. п.*) τό περιθώριο[ν]: замéтки на ~я́х οἱ σημειώσεις στό περιθώριο σελίδας· **5.**: ~я́ *мн.* (*шляпы*) ὁ γῦρος, τό μπόρ· **6.** *физ.* τό πεδίον: электромагни́тное ~ τό ἠλεκτρομαγνητικόν πεδίον· ◇ ~ дéятельности τό πεδίο δράσεως, ἡ σφαῖρα δράσης· ~ зрéния τό ὀπτικό πεδίο· одногó ~я я́года *презр.* ἄνθρωποι τοῦ ἰδίου φυράματος, ἄνθρωποι τῆς ἴδιας πάστας.

полевóд *м* ὁ γεωπόνος. **~ство** *с* ἡ γεωργία, ἡ γεωπονία, ἡ καλλιέργεια τῶν ἀγρῶν. **~ческий** *прил.*: ~ческая бригáда τό συνεργεῖο καλλιέργειας, ἡ ὁμάδα καλλιεργητῶν.

полев||óй *прил.* **1.** ἀγροτικός: ~ы́е рабóты ἡ δουλειά στό χωράφι, οἱ ἀγροτικές ἐργασίες· ~ы́е цветы́ τά ἀγριολούλουδα· **2.** *воен.* πεδινός: ~áя артиллéрия τό πεδινό πυροβολικό· ~ гóспиталь τό νοσοκομεῖο ἐκστρατείας· ~áя пóчта τό στρατιωτικό ταχυδρομεῖο· ~ бинóкль ἡ διόπτρα (*или* τά κιάλια) ἐκστρατείας· ◇ ~ шпат *мин.* ὁ ἀστερίας.

полежáть *сов.* **1.** (*о человеке*) ξαπλώνω λίγο: ~ пóсле обéда ξαπλώνω λίγο μετά τό γεῦμα· **2.** (*о вещах*) μένω.

полезащи́тн||ый *прил.* ἀγροπροστατευτικός, φυτοπροστατευτικός: ~ые лесонасаждéния οἱ προστατευτικές δασοφυτεῖες.

полéзн||ый *прил.* ὠφέλιμος, χρήσιμος, ἐπωφελής: быть ~ым εἶμαι χρήσιμος· э́то тебé ~о αὐτό θά σέ ὠφελήσει· ~ человéк χρήσιμος ἄνθρωπος· ◇ коэффициéнт ~ого дéйствия *тех.* ὁ συντελεστής ἀπόδοσης.

полéзть *сов.* (*начать лезть*) ἀρχίζω νά χώνομαι.

полемизи́ровать *несов.* (*с кем-л.*) κάνω πολεμική.

полéм||ика *ж* ἡ πολεμική. **~и́ческий**

прил.: ~ическая статья ἄρθρο πολεμικῆς· ~ический тон ὁ τόνος πολεμικῆς, ὁ ἐριστικός τόνος.

по-ленински *нареч.* λενινιστικά, ὅπως ὁ Λένιν.

поле́но *с* τό κούτσουρο.

поле́сье *с* ἡ δασόφυτη ἑλώδης περιοχή.

полёт *м* ἡ πτήση[-ις] / τό πέταγμα (*тж. перен.*): ~ птиц τό πέταγμα τῶν πουλιῶν· слепой ~ *ав.* ἡ τυφλή πτήση· с бреющего ~а πετώντας ξυστά· во время ~а ἐν πτήσει, κατά τήν πτῆσιν· ◊ ~ мысли τό πέταγμα τῆς σκέψης· с птичьего ~а ἀπό ψηλά, ἐξ ἀπόπτου.

полета́ть *сов.* πετῶ λίγη ὥρα.

полете́ть *сов.* 1. ἀφίπταμαι, πετῶ· 2. *перен.* ρίχνομαι (*устремиться*) / τρέχω, γίνομαι πουλί (*побежать*)· 3. (*упасть*) *разг.* πέφτω, κατρακυλῶ: ~ с лестницы κατρακυλῶ ἀπό τήν σκάλα.

по-ле́тнему *нареч.* καλοκαιρινά, ὅπως τό καλοκαῖρι: одеться ~ ντύνομαι καλοκαιρινά· солнце греет ~ ὁ ἥλιος ζεσταίνει ὅπως τό καλοκαίρι.

полечи́ть *сов.* θεραπεύω ἐπί ἕνα διάστημα. ~ся κάνω θεραπεία.

по́лзать *несов.* ἕρπω, σύρομαι, σέρνομαι· ◊ ~ в ногах σέρνομαι στά πόδια κάποιου, φέρομαι δουλοπρεπῶς.

полз||ко́м *нареч.* ἕρποντας, ἕρπων / τετραποδητί (*на четвереньках*). ~ти́ *несов.* 1. *см.* ползать· 2. (*распространяться*) *перен. разг.* διαδίδομαι, διασπείρομαι: ~ли слухи διαδόθηκαν φῆμες, θρυλεῖται, λέγεται, διαδίδεται· 3. *разг.* (*о ткани*) ξεφτίζω.

ползу́чий *прил.* ἑρπυστικός/ ἀναρριχητικός (*вьющийся — о растениях*).

полиартри́т *м мед.* ἡ πολυαρθρῖτις.

полива́ть *несов.* ποτίζω, καταβρέχω: ~ грядки ποτίζω τίς πρασιές.

поли́в||ка *ж* τό πότισμα, τό κατάβρεγμα. ~но́й *прил.* ποτιστικός: ~ные земли ποτιστικές γαῖες.

полига́мия *ж* ἡ πολυγαμία.

полигло́т *м* ὁ πολύγλωσσος, ὁ γλωσσομαθής.

полиго́н *м воен.* τό πολύγωνο[ν].

полиграфи́ческий *прил.* πολυγραφικός.

поликли́ника *ж* ἡ πολυκλινική, τό πολυϊατρεῖον: городская ~ ἡ ἀστυκλινική.

полиме́ры *мн.* τά πολυμερῆ.

полинези́||ец *м* ὁ Πολυνήσιος, ὁ κάτοικος τῆς Πολυνησίας. ~йский *прил.* τῆς Πολυνησίας.

полиня́||лый *прил.* ξεθωριασμένος, ξεβαμμένος. ~ть *сов. см.* линять.

полиомиели́т *м мед.* ἡ πολιομυελῖτις.

поли́п *м мед.* ὁ πολύπους.

полир||ова́ть *несов.* λειαίνω, ἐπιλειαίνω, γυαλίζω. ~о́вка *ж* ἡ λείανση[-ις], ἡ ἐπιλείανση[-ις], τό γυάλισμα.

по́лис *м*: страховой ~ τό ἀσφαλιστήριο[ν] συμβόλαιο[ν].

полиспа́ст *м тех.* τό πολύσπαστο[ν].

политехниза́ция *ж* ὁ πολυτεχνισμός, ἡ πολυτεχνική μόρφωση: ~ обучения ἡ εἰσαγωγή τῆς πολυτεχνικῆς μόρφωσης.

политехн||икум *м* ἡ μέση πολυτεχνική σχολή, τό πολυτεχνεῖο[ν]. ~ический *прил.* πολυτεχνικός.

политзаключённый *м* (политический заключённый) ὁ πολιτικός κρατούμενος.

поли́тик *м* ὁ πολιτικός, ὁ πολιτευτής.

поли́тика *ж* ἡ πολιτική: внешняя ~ ἡ ἐξωτερική πολιτική· внутренняя ~ ἡ ἐσωτερική πολιτική· текущая ~ ἡ τρέχουσα πολιτική· Новая экономическая ~ (НЭП) ἡ νέα οἰκονομική πολιτική.

политика́н *м* ὁ πολιτικάντης.

полити́ческ||ий *прил.* πολιτικός: ~ строй τό πολιτικό καθεστώς· ~ая экономия ἡ πολιτική οἰκονομία· ~ деятель ὁ πολιτικός, ὁ πολιτευτής, ὁ πολιτικός ἀνήρ, ὁ πολιτικός παράγων.

политкаторжа́нин *м ист.* ὁ πολιτικός κατάδικος (ἐπί τσαρισμοῦ).

политкружо́к *м* (политический кружок) ὁ ὅμιλος πολιτικῆς μόρφωσης.

политотде́л *м* (политический отдел) τό πολιτικό τμῆμα.

политрабо́тник *м* (политический работник) τό πολιτικό στέλεχος.

политуправле́ние *с* (политическое управление) ἡ πολιτική διοίκηση[-ις].

политучёба *ж* (политическая учёба) ἡ πολιτική μόρφωση.

поли́||ть *сов.* 1. *см.* поливать· 2. *безл.* (*начать лить*): ~л дождь ἄρχισε νά βρέχει, ἔπιασε βροχή. ~ться (*начать литься*) ἀρχίζω νά χύνομαι, χύνομαι, ρέω.

политэконо́мия *ж* (политическая экономия) ἡ πολιτική οἰκονομία.

полифони́я *ж муз.* ἡ πολυφωνία.

полице́йский 1. *прил.* ἀστυνομικός: ~ участок τό ἀστυνομικόν τμῆμα· 2. *м* ὁ ἀστυνόμος, ὁ ἀστυφύλακας[-αξ].

поли́ция *ж* ἡ ἀστυνομία.

поли́чн||ое *с*: поймать с ~ым συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ, πιάνω στά πράσα.

полиэтиле́новый *прил.* πολυαιθυλικός.

полк *м* τό σύνταγμα: пехотный ~ τό σύνταγμα πεζικοῦ· артиллерийский ~ τό σύνταγμα πυροβολικοῦ.

пóлк||а I *ж* 1. τό ράφι: книжная ~ τό ράφι γιά βιβλία· 2. (*в вагоне*) τό ράφι γιά τίς άποσκευές (*для багажа*) / ή κλίνη, ή κουκέτα (*для спанья*)· ◇ положить зубы на ~у *разг.* *δέν έχω νά ξύσω τό δόντι μου, τρώγω ψωμί καί σουγιά.

пóлка II *ж с.-х.* τό βοτάνισμα, τό ξεχορτάριασμα.

полкóвник *м* ό συνταγματάρχης: ~ авиáции ό σμήναρχος.

полковóдец *м* ό στρατηλάτης.

полковóй *прил.* τοῦ συντάγματος.

полнéть *несов.* παχαίνω, χοντραίνω.

полнúть *несов.* (*о платье*) δείχνω χοντρό.

пóлно *предик. безл. разг.* (*довольно*) φτάνει!, πάψε!: ~ болтáть! φτάνει ή φλυαρία!· ~ плáкать πάψε τά κλάματα.

полнó *нареч.* ξέχειλα, γεμάτα: здесь ~ нарóду ἐδῶ εἶναι γεμάτο κόσμο.

полновéсн||ый *прил.* πού έχει τό άπαιτούμενο βάρος, τό σωστό βάρος: ~ая монéта τό γνήσιο νόμισμα, το νόμισμα πού έχει τό άπαιτούμενο βάρος.

полновлáстный *прил.* κυρίαρχος, κυριαρχικός.

полновóд||ный *прил.* μέ άφθονο νερό, πού έχει πολλά νερά. ~ье *с* ή φουσκονεριά.

полнозвýчный *прил.* ήχηρός, εὔηχος.

полнокрóвн||ый *прил.* αίματόεις: ~ая жизнь ή ζωή γεμάτη δραστηριότητα.

полнолýние *с* ή πανσέληνος.

полнометрáжный *прил.*: ~ фильм ή μεγάλη κινηματογραφική ταινία.

полномóч||ие *с* ή πληρεξουσιότητα[-ης] / *юр.* ή πληρεξουσιοδότηση, τό πληρεξούσιο[ν]: неограни́ченные ~ия άπεριόριστη πληρεξουσιότητα· передáть свои́ ~ия παραχωρῶ τήν πληρεξουσιότητα μου, ἐξουσιοδοτῶ ἄλλον. ~ный *прил.* πληρεξούσιος: ~ный представи́тель ό πληρεξούσιος άντιπρόσωπος.

полнопрáв||ие *с* τά πλήρη δικαιώματα. ~ный *прил.* πού έχει πλήρη δικαιώματα.

пóлностью *нареч.* ολότελα, ἐντελῶς, τελείως, πλήρως: целикóм и ~ πέρα γιά πέρα, καθ' ολοκληρίαν.

полнот||á *ж* 1. ή πληρότητα / ή πληθώρα, ή άφθονία (*обилие*) / ή άρτιότητα (*цельность*): ~ влáсти ή άπόλυτη ἐξουσία· 2. (*человека*) τό πάχος / ή παχυσαρκία, ή πολυσαρκία (*чрезмерная*)· ◇ от ~ы́ души́ μέ όλη τήν καρδιά, ἐξ όλης ψυχῆς.

полноцéнн||ость *ж* ή άρτιότητα[-ης]. ~ый *прил.* 1. άρτιος, πλήρης: ~ая монéта τό άρτιο νόμισμα, νόμισμα πλήρους άξίας· 2. *перен.* άρτιος, άξιος, χρήσιμος: ~ый человéк ό άξιος άνθρωπος.

полунóчный *прил. поэт.* μεσονύκτιος.

пóлночь *ж* τά μεσάνυχτα, τό μεσονύκτιον.

пóлн||ый *прил.* 1. (*наполненный*) πλήρης, γεμᾶτος, μεστός: ~ до краёв παραγεμισμένος, ξεχειλισμένος· ~ым ~ó γεμᾶτο φίσκα· 2. (*целый, весь*) πλήρης, πλέριος, άρτιος: ~ компле́кт πλήρης συλλογή· ~ое собрáние сочинéний τά άπαντα· в ~ом состáве ἐν σώματι· 3. (*абсолютный*) πλήρης, άπόλυτος, πλέριος: ~ покóй ή άπόλυτη ήσυχία· в ~ой безопáсности σέ πλήρη άσφάλεια, ἐν πλήρει άσφαλεία· 4. (*о человеке*) παχύς, χοντρός / παχουλός (*о ребёнке*) / πολύσαρκος, παχύσαρκος (*толстый*)· ◇ ~ым гóлосом μ' όλη τή φωνή, στεντορεία τῆ φωνῆ· ~ая луна́ ή πανσέληνος· ~ая чáша ή άφθονία.

пóло *с спорт.* τό πόλο: вóдное ~ τό γουῶτερ πόλο, ή ύδατοσφαίριση[-ις].

половúк *м* τό παγιασόν, τό χαλάκι.

половúн||а *ж в разн. знач.* τό μισό, τό ήμισυ: ~ пéрвого δώδεκα καί μισή, δωδεκάμιση· в пéрвой ~е ноября́ στό πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Νοέμβρη· ~ игры́ (*в футболе*) τό ήμιχρόνιο, τό ήμίχρονον· ~ зарплáты ό μισός μισθός· ◇ моя́ ~ *шутл.* (*о жене, муже*) τό έτερον ήμισύ μου. ~ный *прил.*: в ~ном размéре τό ήμισυ, τό μισό.

половúнчат||ый *прил.* μεσοβέζικος / συμβιβαστικός (*компромиссный*): ~ое решéние μεσοβέζικη άπόφαση.

половúца *ж* ή σανίδα τοῦ πατώματος.

полóвник *м* ή κουτάλα, ή χουλιάρα.

половóдье *с* ή φουσκονεριά, ή πλημμυρίς.

полов||óй I *прил.* (*для пола*) τοῦ πατώματος: ~áя тря́пка τό σφουγγαρόπανο· ~áя щётка ή βοῦρτσα γιά τό πάτωμα.

полов||óй II *прил. биол.* γεννητικός, γενετήσιος: ~ы́е óрганы τά γεννητικά όργανα· ~áя зрéлость ή ἐφηβική ήλικία· ~óе бесси́лие *мед.* ή άνικανότητα[-ης].

половóй III *м уст.* ό γκαρσόνι, ό σερβιτόρος ἐστιατορίου.

пóлог *м* ή κουρτίνα, τό παραπέτασμα, ό μπερντές.

полóгий *прил.* κατωφερής, κατηφορικός.

положéни||е *с* 1. (*местоположение*) ή θέση[-ις], ό τόπος· 2. (*поза*) ή θέση[-ις], ή στάση[-ις], ή πόζα· 3. (*состояние*) ή κατάσταση[-ις]: междунарóдное ~ ή διεθνής κατάσταση· чрезвычáйное ~ ή κα-

τάσταση ἐκτάκτου ἀνάγκης· затруднительное ~ ἡ δύσκολη θέση, ἡ ἀμηχανία· безвыходное ~ τό ἀδιέξοδο[ν]· скверное ~ ἡ κατάντια, ἡ ἄσχημη κατάσταση· быть на военном ~и βρίσκομαι σέ κατάσταση πολέμου· быть на нелегальном ~и εἶμαι σέ παρανομία· выходить из ~я βρίσκω διέξοδον· 4. (*общественное, социальное*) ἡ κοινωνική θέση· 5. (*тезис*) ἡ θέση, ἡ θέσις: основные ~я οἱ θεμελιώδεις θέσεις· 6. (*закон, устав*) ἡ διάταξη[-ις], ὁ κανονισμός, τό καταστατικό: ~ о выборах ὁ κανονισμός τῶν ἐκλογῶν· ◇ быть в ~и (*о беременной*) *разг.* εἶμαι ἔγκυος· на высоте ~я στό ὕψος τῶν περιστάσεων.

поло́женн||ый 1. *прич. от* положить· 2. *прил.* (*установленный*) ὡρισμένος, πρέπων, ἀναγκαῖος / καθιερωμένος (*назначенный*): в ~ое время στήν ὡρισμένη ὥρα.

поло́жим *вводн. сл.* ἄς ὑποθέσουμε, ἄς ὑποθέσωμεν: ~, что вы правы ἄς ὑποθέσουμε, ὅτι ἔχετε δίκαιο.

поло́жительн||о *нареч.* 1. (*утвердительно*) καταφατικά[-ῶς], θετικά[-ῶς]: ответить ~ ἀπαντῶ καταφατικά· 2. (*совершенно, совсем*) *разг.* ἀπολύτως, ἐντελῶς, ἀπόλυτα: он ~ ничего не знает δέν ξέρει ἀπολύτως τίποτε. **~ый** *прил. в разн. знач.* θετικός, ἀναμφισβήτητος, βέβαιος: ~ый ответ ἡ καταφατική (*или* θετική) ἀπάντηση· ~ый полюс *физ.* ὁ θετικός πόλος· ~ый герой (*в литературном произведении*) ὁ θετικός ἥρωας· ~ая степень *грам.* ὁ θετικός βαθμός· ~ый человек ὁ θετικός ἄνθρωπος.

положи́ть *сов. см.* класть· ◇ ~ на музыку μελοποιῶ· ~ начало чему-л. ἐγκαινιάζω, κάνω ἀρχή· ~ конец βάζω τέρμα· ~ в основу στηρίζω, χρησιμοποιῶ ὡς βάση· положа руку на сердце μέ τό χέρι στήν καρδιά· как бог на душу положит ὅπως τύχει, στά κουτουρού.

положи́ться *сов. см.* полагаться.

по́лоз *м* (*саней*) τό χιονοπέδιλο[ν] ἑλκήθρου.

полома́ть *сов. см.* ломать.

полома́ться *сов. см.* ломаться 1, 3.

поло́мка *ж* τό σπάσιμο[ν], ἡ θραύση / ἡ βλάβη (*повреждение*).

полоне́з *м* ἡ πολωνέζ.

поло́ний *м хим.* τό πολώνιο[ν].

полоса́ *ж* 1. (*черта*) ἡ γραμμή· 2. (*узкий кусок*) ἡ λουρίδα, ἡ λωρίς, ἡ ταινία (*материи, бумаги*) / ἡ λάμα (*железа и т. п.*)· 3. (*область*) ἡ ζώνη: средняя ~ ἡ μέση ζώνη· пограничная ~ ἡ παραμεθώριος ζώνη· ~ огня *воен.* ἡ ζώνη πυρός· 4. *с.-х.* τό χωράφι, ὁ ἀγρός· 5. (*период времени*) ἡ περίοδος· 6. *полигр.* ἡ σελίδα· ◇ ~ света ἡ δέσμη φωτός.

полоса́тик *м зоол.* ὁ φύσαλος.

полоса́т||ый *прил.* ραβδωτός: ~ая ткань τό ριγέ ὕφασμα.

полоска́ние *с* 1. (*действие*) τό ξέπλυμα, ἡ ἔκπλυνση[-ις], τό ξέβγαλμα (*белья*) / ἡ γαργάρα, ὁ γαργαρισμός (*горла*)· 2. (*жидкость*) τό γαργάρισμα.

полоска́тельница *ж* τό μαστίλλο γιά τό ξέβγαλμα.

полоска́ть *несов.* ξεπλένω, ἐκπλύνω / γαργαρίζω (*горло*): ~ бельё ξεπλένω τά ροῦχα· ~ рот πλένω τό στόμα· ~ себе горло κάνω γαργάρα. ~ся 1. (*в воде*) τσαλαβουτῶ· 2. (*о флаге, парусе и т. п.*) κυματίζω.

полосну́ть *сов. разг.* δίνω μιά μαχαιριά, μαχαιρώνω (*ножом*) / δίνω μιά καμτσικιά, μαστιγῶ, μαστιγώνω (*кнутом*).

полосов||о́й *прил.*: ~ое железо ράβδοι σιδήρου.

по́лость I *ж анат.* ἡ κοιλότης, τό κοίλωμα: брюшная ~ ἡ γαστρική κοιλότης.

по́лость II *ж* (*в санях*) τό σκέπασμα, τό κάλυμμα.

полоте́нце *с* ἡ πετσέτα, τό προσόψι[-ον].

полотёр *м* ὁ στιλβωτής πατωμάτων: электрический ~ ἡ ἠλεκτρική παρκετέζα.

поло́тнище *с* 1. τό φύλλο[ν] ὑφάσματος, τό φάρδος ὑφάσματος: ~ знамени ἡ σημαία· 2. *тех. см.* полотно 3.

полотн||о́ *с* 1. ἡ ὀθόνη, τό πανί: суровое ~ τό ἀλεύκαντο πανί· камчатное, узорчатое ~ ὕφασμα λινόν, δαμασκηνό[ν]· льняное ~ τό λινό· штапельное ~ σταμπάτο πανί· шёлковое ~ τό μεταξωτό ὕφασμα· блёдный как ~ ὠχρός σάν τό κερί· 2. *ж.-д.* ἡ σιδηροδρομική γραμμή· 3. *тех.*: ~ пилы ἡ λάμα τοῦ πριονιοῦ· 4. *жив.* ὁ πίνακας. **~я́ный** *прил.* λινός.

поло́ть *несов.* βοτανίζω, σκαλίζω.

полоу́мный *прил. разг.* μισότρελλος, μισοπάλαβος.

полпре́д *м* (полномочный представитель) ὁ πληρεξούσιος ἀντιπρόσωπος. **~ство** *с* (полномочное представительство) ἡ πληρεξούσιος ἀντιπροσωπία.

полпути́ *м нескл.*: на ~ στά μισά τοῦ δρόμου.

полсло́в||а *с*: не сказать ни ~ кому-л. δέν λέγω οὔτε κουβέντα σέ κάποιον· не написать кому-л. ни ~ δέν γράφω λέξη

σέ κάποιον· позвать на ~ кого-л. φωνάζω κάποιον νά τοῦ πῶ δυό λόγια· понимать с ~а кого-л. καταλαβαίνω κάποιον μέ, τό πρῶτο· оборвать на ~е кого-л. διακόπτω κάποιον πού μιλεῖ.

полтинник *м* τό μισό ρούβλι, τά πενῆντα καπίκια.

полтор||á *числ. колич.* ἕνα καί μισό, ἐνάμισυ: ~ы тысячи χίλια πεντακόσια· ~ часá μιάμιση ὥρα.

полторáста *числ. колич.* ἑκατόν πενῆντα: ~ рублей ἑκατόν πενῆντα ρούβλια.

полу- μισό-, ἡμι-.

полубезрабóтный *м* ὁ ἡμιάνεργος, ὁ μισοάνεργος.

полубессознáтель||ный *прил.*: в ~ном состоянии μισοαναίσθητος.

полубóг *м* ὁ ἡμίθεος.

полуботинки *мн.* (*ед.* полуботинок *м*) τά παπούτσια, τά σκαρπίνια.

полуглáсный *м лингв.* τό ἡμίφωνον.

полугóд||ие *с* ἡ ἑξαμηνία, τό ἥμισυ τοῦ ἔτους. ~ичный *прил.* ἑξάμηνος. ~ова́лый *прил.*: ~ова́лый ребёнок ἕξη μηνῶν μωρό. ~овóй *прил.* ἑξάμηνος: ~овóй отчёт ὁ ἑξάμηνος ἀπολογισμός, τό ἑξάμηνον.

полуголóди||ый *прил.* μισοπεινασμένος: ~ое существовáние ζωή πείνας.

полугóлый *прил.* μισόγυμνος, ἡμίγυμνος, μισόγδυτος.

полугрáмотный *прил.* ἡμιμαθής, μισογραμματισμένος.

полýда *ж* 1. ἡ κασσιτέρωση, τό γάνωμα· 2. (*сплав, металл*) ὁ κασσίτερος, τό καλάϊ.

полýденный *прил.* 1. μεσημβρινός, τοῦ μεσημεριοῦ, τῆς μεσημβρίας· 2. *поэт.* (*южный*) νότιος, μεσημβρινός.

полудикий *прил.* μισοάγριος, ἡμιβάρβαρος, ἡμιάγριος.

полуживóй *прил.* μισοπεθαμμένος.

полужирный *прил. полигр.* ἡμίπαχος.

полузабытый *прил.* μισολησμονημένος.

полузакрытый *прил.* μισόκλειστος.

полузащита *ж спорт.* οἱ μέσοι, τά χάφ.

полуколониáльный *прил.* μισοαποικιακός, ἡμιαποικιακός.

полуколóния *ж* ἡ μισοαποικία, ἡ ἡμιαποικία.

полукрóв||ка *ж* ὁ и ἡ μιγάς. ~ный *прил.* ἡμίαιμος, μή καθαρόαιμος, μιγάς.

полукрýг *м* τό ἡμικύκλιο[ν].

полукрýглый *прил.* ἡμικύκλιος, ἡμιστρόγγυλος.

полулегáльн||ый *прил.* μισοπαράνομος: ~ое положéние ἡ μισοπαράνομη κατάσταση.

полулёжа *нареч.* μισοξαπλωμένος.

полулежáть *несов.* μισοξαπλώνομαι, μισοπλαγιάζω.

полумáска *ж* ἡ μάσκα (πού κρύβει τό μισό πρόσωπο).

полумéра *ж* τό ἡμίμετρο[ν].

полумёртвый *прил.* μισοπεθαμμένος, ἡμιθανής.

полумéсяц *м* ἡ ἡμισέληνος, τό μισοφέγγαρο[ν]· ◇ Крáсный ~ Ἐρυθρά Ἡμισέληνος.

полумрáк *м* τό μισοσκόταδο, τό ἡμίφωτο, τό ἡμίφως.

полýндра *межд. мор.* προσοχή!, φυλάξου!

полунóчи||ик *м* τό νυκτοπούλι, ὁ ξενύχτης. ~ый *прил.* μεσονύκτιος.

полуоборóт *м* ἡ μισή στροφή.

полуодéтый *прил.* μισοντυμένος.

полуóстров *м* ἡ χερσόνησος.

полуоткрыт||ый *прил.* μισάνοιχτος, μισοανοιγμένος, ἡμιανοιγμένος: ~ая дверь ἡ μισοανοιγμένη πόρτα.

полуофициáльный *прил.* ἡμιεπίσημος.

полупальтó *с* τό ἡμίπαλτο.

полуподвáльный *прил.*: ~ этáж τό ἡμιυπόγειο[ν].

полупоклóн *м* ἡ ἐλαφρά ὑπόκλιση[-ις].

полупроводник||й *мн.* (*ед.* полупроводник *м*) *физ.* οἱ ἡμιαγωγοί. ~óвый *прил.* τῶν ἡμιαγωγῶν.

полупустóй *прил.* μισοαδειανός.

полупустыня *ж геогр.* ἡ μισοέρημος.

полураздéтый *прил.* μισόγδυτος, μισόγυμνος.

полуразрýшенный *прил.* μισοκατεστραμμένος, μισοχαλασμένος.

полусвéт *м* 1. (*сумерки*) τό σούρουπο, τό θαμπόφωτο: вечéрний ~ τό μισοσκόταδο τοῦ δειλινοῦ, τό βραδυνό ἡμίφως· 2. *уст.* ὁ ἡμίκοσμος, ὁ ὑπόκοσμος.

полуслепóй *прил.* μισότυφλος.

полуслóв||о *с*: понимáть с ~а καταλαβαίνω ἀμέσως, μπαίνω ἀμέσως στό νόημα· оборвáть разговóр на ~е σταματῶ τήν κουβέντα στή μέση.

полусмéрт||ь *ж*: избить до ~и σαπίζω στό ξύλο· испугáться до ~и μέ πιάνει φόβος καί τρόμος.

полусóн *м*: в полуснé μισοκοιμισμένος. ~ный *прил.* μισοκοιμισμένος.

полустáнок *м* ὁ μικρός σιδηροδρομικός σταθμός, ἡ στάση[-ις].

полутёмн||ый *прил.* μισοσκότεινος, ἡμι-

σκότεινος: ~ая кóмната τό μισοσκότεινο δωμάτιο.

полутéнь *ж* τό ἡμίσκιο[ν], ἡ ἡμισκιά, τό ὑποσκίασμα.

полутóн *м муз., жив.* τό ἡμιτόνιο[ν].

полуторагодовáлый *прил.* ἡλικίας ἐνάμισυ χρόνου.

полýторн||ый *прил.* ἐνάμισυ, ἡμιόλιος: в ~ом размéре μιάμιση φορά.

полутьмá *ж* τό μισοσκόταδο, τό ἡμίφως.

полуфабрикáт *м* τό μισοέτοιμο προϊόν, τό ἡμικατεργασμένο προϊόν.

полуфинáл *м спорт.* ὁ ἡμιτελικός.

получáтель *м* ὁ παραλήπτης, ὁ ἀποδοχεύς.

получá||ть *несов.* 1. παίρνω, λαβαίνω, λαμβάνω: ~ письмó λαβαίνω γράμμα· ~ диплóм παίρνω δίπλωμα· ~ вáжные свéдения λαβαίνω σπουδαῖες πληροφορίες· ~ пéрвую пóмощь μοῦ παρέχονται οἱ πρῶτες βοήθειες· 2. (*зарабатывать*) κερδίζω: скóлько ты ~ешь? πόσα κερδίζεις;, πόσα παίρνεις;· 3. (*добывать, вырабатывать*) βγάζω· ◇ ~ нáсморк πιάνω συνάχι, συναχώνομαι· ~ удовóльствие εὐχαριστιέμαι, ἱκανοποιοῦμαι· ~ всемúрное признáние ἀποκτῶ παγκόσμια ἀναγνώριση. ~ться 1. (*по почте*) ἔρχομαι, φθάνω, λαμβάνομαι, παίρνομαι· 2. (*как результат чего-л.*) προκύπτω, βγαίνω, δημιουργοῦμαι: ~ется, что... προκύπτει πώς..., συνάγεται ὅτι...· ничегó не ~ется δέν γίνεται (*или* βγαίνει) τίποτε· ~ется недоразумéние δημιουργεῖται παρεξήγηση.

получéни||е *с* ἡ παραλαβή, ἡ λῆψις: распúска в ~и ἀπόδειξις παραλαβῆς.

получúть *сов. см.* получáть.

полýчка *ж разг.* (*заработной платы*) ἡ πληρωμή / ὁ μισθός (*деньги*): сегóдня ~ σήμερα εἶναι (ἡ)μέρα πληρωμῆς.

полушáри||е *с* τό ἡμισφαίριο[ν]: сéверное (южное) ~ *геогр.* τό βόρειον (νότιο[ν]) ἡμισφαίριον· ~я головнóго мóзга τά ἡμισφαίρια τοῦ ἐγκεφάλου.

полушёлк *м* τό μισομέταξο[ν]. ~овый *прил.* μισομέταξος.

полушéрст||ь *ж* τό μισομάλλινο, τό μαλλοβάμβακο. ~яной *прил.* ἡμιμάλλινος, μισομάλλινος.

полýшк||а *ж ист.* τό ἕνα τέταρτο τοῦ καπικιοῦ· ◇ не имéть ни ~и εἶμαι ἀπένταρος.

полушýбок *м* τό κοντογοῦνι.

полушутя́ *нареч.* μισοαστεῖα.

полценЫ *ж*: за ~ μισοτιμῆς, σέ μισή τιμή.

полчасá *м* ἡ μισή ὥρα: за ~ σέ μισή ὥρα.

пóлчище *с* 1. (*войско*) τά στίφη, οἱ ὁρδές· 2. *перен.* ὁ ὄχλος, τό στῖφος.

пóл||ый *прил.* 1. (*пустой*) κενός, ἄδειος: ~ая трýбка κενός σωλήνας· 2.: ~ая водá ἡ πλημμύρα.

пóлымя *с*: попáсть из огня́ да в ~ *погов.* πέφτω ἀπό τό κακό στό χειρότερο, πέφτω ἀπό τή Σκύλλα στή Χάρυβδη.

полы́||нный *прил.* ἀψινθικός, τοῦ ἀψινθίου: ~нная вóдка τό ἀψέντι. ~нь *ж* ἡ ἄψινθος, τό ἀψίνθιον, ἡ ἀψι(ν)θιά.

полынья́ *ж* τό ἀνοικτό μέρος μεταξύ τῶν πάγων.

полысéть *сов. см.* лысéть.

полыхáть *несов.* φλέγομαι.

пóльз||а *ж* ἡ ὠφέλεια, τό ὄφελος, τό κέρδος, τό συμφέρο[ν]: для óбщей ~ы γιά τό γενικό ὄφελος· для твоéй же ~ы γιά τό συμφέρον σου· э́то емý на ~у αὐτό θά τοῦ βγεῖ σέ καλό· что ~ы?, какáя ~? τί τό ὄφελος;· какáя мне ~ от э́того? τί ὄφελος θά ἔχω ἐγώ;· извлéчь ~у из чегó-л. ἐπωφελοῦμαι κάτι· ◇ говорúть (свидéтельствовать) в ~у чегó-л., когó-л. εἶμαι (μαρτυρῶ) ὑπέρ κάποιου.

пóльзовани||е *с* ἡ χρήση[-ις], ἡ μεταχείριση[-ις], ἡ χρησιμοποίηση[-ις]: в ли́чном ~и στήν προσωπική χρήση· прáво ~я *юр.* τό δικαίωμα χρήσεως, ἡ ἐπικαρπία· местá óбщего ~я οἱ χῶροι κοινῆς χρήσεως.

пóльзоваться *несов.* 1. μεταχειρίζομαι, χρησιμοποιῶ· 2. (*использовать, извлекать выгоду*) ἐπωφελοῦμαι: ~ передышкой ἐπωφελοῦμαι ἀπό τήν ἀνάπαυλα· ~ своим преимýществом χρησιμοποιῶ τήν πλεονεκτική μου θέση· ~ слýчаем ἐπωφελοῦμαι τῆς εὐκαιρίας· 3. (*обладать чем-л.*) ἀπολαύω, χαίρω: ~ правáми (привилéгиями) ἀπολαύω δικαιωμάτων (προνομίων)· ~ извéстностью (довéрием) χαίρω φήμης (τῆς ἐμπιστοσύνης)· ~ успéхом ἔχω ἐπιτυχία· ~ óбщим уважéнием ἀπολαύω τῆς γενικῆς ἐκτιμήσεως· не ~ любóвью εἶμαι ἀντιπαθής· ~ спрóсом ἔχω ζήτηση.

пóлька I *ж* ἡ Πολωνίς, ἡ Πολωνίδα.

пóлька II *ж* (*танец*) ἡ πόλκα.

пóльский *прил.* πολωνικός: говорúть по-пóльски μιλῶ πολωνικά.

польстúть *сов. см.* льстить.

польстúться δελεάζομαι, αἰσθάνομαι πειρασμό.

полюбúть *сов.* ἀγαπῶ. ~ся *разг.*: ~ся комý-л. ἀρέσω σέ κάποιον· мне полюбúлись э́ти местá μοῦ ἄρεσαν αὐτά τά μέρη.

полюбова́ться *сов.* θαυμάζω γιά λίγη ὥρα.

полюбо́вн||ый *прил.* φιλικός: ~ое соглаше́ние ὁ φιλικός συμβιβασμός.

полюбопы́тствовать *сов.* εἶμαι περίεργος νά..., δείχνω (τήν) περιέργειαν.

по́люс *м в разн. знач.* ὁ πόλος: се́верный ~ ὁ βόρειος πόλος· ю́жный ~ ὁ νότιος πόλος· положи́тельный (отрица́тельный) ~ ὁ θετικός (ὁ ἀρνητικός) πόλος.

поля́к *м* ὁ Πολωνός.

поля́на *ж* τό ξέφωτο, τό ἄδεντρο μέρος δάσους.

поляриза́ция *ж физ.* ἡ πόλωση[-ις].

поля́рн||ик *м* ὁ ἐξερευνητής τοῦ Πόλου. **~ый** *прил.* πολικός, ἀρκτικός: ~ый круг ὁ πολικός κύκλος· Поля́рная звезда́ ὁ πολικός ἀστήρ· ~ая ночь ἡ πολική νύκτα· ~ое сия́ние τό βόρειον σέλας· ~ая ста́нция ὁ πολικός σταθμός.

пома́да *ж* ἡ πομάδα: губна́я ~ τό κραγιόν, τό κοκκινάδι.

пома́зать *сов.* 1. ἀλείφω, ἐπιχρίω, ἐπαλείφω: ~ хлеб ма́слом ἀλείφω τό ψωμί μέ βούτυρο· 2. *ист. церк.* μυρώνω, χειροτονῶ.

помазо́к *м* ἡ βουρτσίτσα, τό πινελάκι / τό πινέλο τοῦ ξυρίσματος (*для бритья*).

помале́ньку *нареч. разг.* σιγά-σιγά: как дела́? — ~ πῶς πάνε οἱ δουλειές; καλούτσικα.

пома́лкивать *несов. разг.* σωπηίνω, τηρῶ σιωπή.

помани́ть *сов. см.* мани́ть.

пома́рка *ж* ἡ διόρθωση / τό σβύσιμο, ἡ διαγραφή (*карандашом*).

помаха́ть *сов. см.* маха́ть.

пома́хивать *несов.* κουνῶ, σείω (*πότε πότε*): ~ хвосто́м κουνῶ ποῦ καί ποῦ τήν οὐρά.

поме́длить *сов. см.* ме́длить.

поме́ньше 1. (*сравнит. ст. от* ма́ленький) πιό μικρό· 2. (*сравнит. ст. от* ма́ло) λιγώτερο, πιό λίγο, ὀλιγώτερον.

поменя́ть(ся) *сов. см.* меня́ть(ся).

помере́ть *сов. см.* помира́ть.

помере́щиться *сов. см.* мере́щиться.

помёрз||нуть *сов.* (*о растениях*) *разг.* παγώνω, ξεπαγιάζω: все я́блони в саду́ ~ли ὅλες οἱ μηλιές τοῦ κήπου πάγωσαν.

поме́риться *сов.*: ~ си́лами ἀντιμετροῦμαι, παραβγαίνω.

поме́ркнуть *сов. см.* ме́ркнуть.

помертве́||ть *сов.* (*от ужаса, горя и т. п.*) παραλύω, μουδιάζω, ἀποναρκώνομαι, ὠχριῶ: я ~л от стра́ха μοῦ πάγωσε τό αἷμα ἀπό τόν φόβο.

помести́тельный *прил.* εὐρύχωρος.

помести́ть *сов. см.* помеща́ть.

поме́стье *с* τό κτῆμα, τό ἀγρόκτημα, τό τσιφλίκι.

по́месь *ж* 1. ἡ διασταύρωση[-ις], ἡ συμμιξία / ὁ μιξογενής (*гибрид*)· 2. *перен.* τό ἀνακάτωμα, τό μῖγμα.

поме́сячн||о *нареч.* μηνιαίως, κατά μῆνα, μέ τόν μῆνα. **~ый** *прил.* μηνιαῖος, μηνιάτικος, ἐπιμήνιος.

помёт *м* 1. ἡ κοπριά, ὁ κόπρος (*животных*) / ἡ κουτσουλιά (*птиц*)· 2. (*выводок*) ἡ γέννα, ἡ γεννιά.

помёт||а *ж* 1. τό σημάδι, ἡ σημείωση: ~ на поля́х ἡ σημείωση στό περιθώριο· 2.: граммати́ческие (стилисти́ческие) ~ы τά γραμματικά (στυλιστικά) σημεία.

помёт||ить *сов. см.* помеча́ть. **~ка** *ж* ἡ σημείωση[-ις], τό σημάδι.

поме́х||а *ж* τό ἐμπόδιο[ν], τό κώλυμα, ἡ δυσκολία, τό πρόσκομμα: устрани́ть ~и ἀπομακρύνω τά ἐμπόδια· атмосфе́рные ~и τά ἀτμοσφαιρικά παράσιτα (ραδιοφώνου).

помеча́ть *несов.* σημειώνω, σημειῶ, μαρκάρω: ~ за́дним число́м προχρονολογῶ.

поме́ш||анный *прил.* 1. τρελλός, παράφρων, ζουρλός, φρενοβλαβής· 2. *перен.* (*на чём-л.*) μανιακός, τήν ἔχω ψώνιο μέ κάτι. **~а́тельство** *с* ἡ παραφροσύνη, ἡ τρέλλα, ἡ φρενοβλάβεια.

помеша́ть I, II *сов. см.* меша́ть I, II.

помеша́ться *сов.* 1. παραφρονῶ, χάνω τό λογικό μου· 2. *перен.* (*на чём-л.*) τήν ψωνίζω..., ξετρελλαίνομαι μέ κάτι.

поме́шивать *несов.* ἀνακατώνω ἀργά.

помеща́||ть *несов.* 1. βάζω, τοποθετῶ, θέτω: ~ кни́ги на по́лку βάζω τά βιβλία στό ράφι· ~ статью́ в газе́ту καταχωρῶ, δημοσιεύω ἄρθρο· 2. (*капитал*) ἐπενδύω / καταθέτω (*в банк, в сберкассу*)· 3. (*поселить*) ἐγκαθιστῶ, βάζω νά κατοικήσει: ~ го́стя в свобо́дную ко́мнату βάζω τόν μουσαφίρη στό ἐλεύθερο δωμάτιο. **~ться** 1. (*находиться*) εὑρίσκομαι, διαμένω, ἐγκαθίσταμαι / κατοικῶ (*жить*): парикма́херская ~ется в э́том до́ме τό κουρεῖο βρίσκεται σ' αὐτό τό σπίτι· 2. (*вмещаться*) χωρῶ.

помеще́ние *с* 1. ἡ αἴθουσα, ὁ χῶρος, τό οἴκημα: большо́е ~ μεγάλη αἴθουσα, μεγάλος χῶρος· 2. (*действие*) ἡ τοποθέτηση[-ις], ἡ ἐγκατάσταση[-ις], ἡ ἐπένδυσις (*капитала*) / ἡ κατάθεση (*в банк, в сберкассу*) / ἡ καταχώρηση, ἡ δημοσίευση[-ις] (*статьи и т. п.*).

поме́щи||к *м* ὁ τσιφλικᾶς, ὁ γαιοκτή-

μων[ας]: крýпный ~ ὁ μεγαλοτσιφλικᾶς, ὁ μεγαλογαιοκτήμων. ~чий *прил.* τσιφλικάδικος, τοῦ γαιοκτήμονος.

помидóр *м* ἡ ντοματα, ἡ τομάτα.

помúлова||ние *с* ἡ ἄφεσις, ἡ συγχώρησις / ἡ χάρις, ἡ ἀπονομή χάριτος (*приговорённого к смерти*). ~ть *сов.* 1. συγχωρῶ / ἀπονέμω χάριν, δίνω χάρη, χαρίζω (*приговорённого к смерти*)· 2. *повел. накл.*: помúлуй(те)! *разг.* γιά ὄνομα (τοῦ) θεοῦ!, πρός θεοῦ! / ἔλα δά! (*полноте*).

помúмо *предлог с род. п.* 1. (*сверх, кроме*) ἐκτός, χώρια: ~ тогó ἐκτός ἀπό τό ὅτι· ~ всегó прóчего ἐκτός ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα· 2. (*без участия*) χωρίς νά: ~ своéй вóли χωρίς νά τό θέλει· ~ меня́ ἐν ἀγνοίᾳ μου.

помúн *м*: лёгок на ~е κατά φωνή καί ὁ γάϊδαρος· и в ~е нет οὔτε ἴχνος ὑπάρχει.

поминá||ть *несов.* 1. κάνω μνείαν, μνημονεύω, ἀναφέρω: ~ дóбрым слóвом *разг.* λέγω ἕνα καλό λόγο γιά κάποιο· 2. *церк.* μνημονεύω· ◇ не ~йте лúхом! *разг.* μή μοῦ κρατᾶτε κακία!· ~й как звáли *разг.* ἔγινε ἄφαντος, ἀπό δῶ πᾶν κι ἄλλοι.

помúнки *мн.* τό μνημόσυνο.

поминýтно *нареч.* κάθε λεπτό, κάθε στιγμή.

помирáть *несов. разг.* πεθαίνω, ἀποθνήσκω· ◇ ~ có смеху πνίγομαι ἀπό τά γέλια, σκάζω ἀπό τά γέλια.

помирúть(ся) *сов. см.* мирúть(ся).

пóмнить *несов.* θυμᾶμαι, (ἐν)θυμοῦμαι: ~ наизýсть θυμᾶμαι ἀπ' ἔξω· как сейчáс пóмню τό θυμᾶμαι σάν τώρα· ◇ не ~ себя́ (*от радости, гнева и т. п.*) εἶμαι ἔξαλλος ἀπό (χαρά κ.λ.π.). ~ся *разг.*: мне пóмнится, что... θυμᾶμαι πώς· наскóлько мне пóмнится ἄν θυμᾶμαι καλά, ἄν καλοθυμᾶμαι.

помнóгу *нареч. разг.* πολύ, σέ μεγάλη ποσότητα.

помножáть *несов.*, **помнóжить** *сов.* πολλαπλασιάζω.

помогá||ть *несов.* 1. (ὑπο)βοηθῶ· 2. (*о лекарстве*) κάνω καλό, ἀνακουφίζω, βοηθῶ, ὠφελῶ: никакúе лекáрства не ~ют κανένα φάρμακο δέν τόν ὠφελεῖ.

по-мóему *нареч.* 1. (*о мнении*) κατά τήν γνώμη μου, κατ' ἐμέ· 2. (*о желании*) ὅπως ἐγώ θέλω, σύμφωνα μέ τό γοῦστο μου.

помó||и *мн.* τά ἀποπλύματα, τό ἀποπλύδι· ◇ обливáть ~ями *разг.* συκοφαντῶ, λέγω βρωμιές γιά κάποιον.

помóй||ка *ж* τό σκουπιδαριό, ὁ λάκκος γιά τά σκουπίδια. ~ный *прил.*: ~ная я́ма τό σκουπιδαριό, ὁ λάκκος γιά τά σκουπίδια· ~ное ведрó ὁ κουβᾶς γιά τά σκουπίδια.

помóл *м* τό ἄλεσμα, ἡ ἄλεσις: тóнкого (крýпного) ~а ψιλοαλεσμένος, ψιλοκομμένος (χοντροαλεσμένος, χοντροκομμένος).

помóлв||ить *сов. уст.* ἀρραβωνιάζω, μνηστεύω: ~ка *ж уст.* οἱ ἀρραβῶνες.

помолúться *сов. см.* молúться.

помолодéть *сов. см.* молодéть.

помолчáть *сов.* σιωπῶ (λίγο).

помóрщиться *сов. см.* мóрщиться.

помóрье *с* τά παράλια, τά παραθαλάσσια μέρη.

помóст *м* ἡ ἐξέδρα / τό ἰκρίωμα (*эшафот*).

помóчь *сов. см.* помогáть.

помóщник *м* ὁ βοηθός: ~ дирéктора ὁ ὑποδιευθυντής· ~ капитáна ὁ ὑποπλοίαρχος, ὁ δεύτερος καπετάνιος.

пóмощ||ь *ж* ἡ βοήθεια, ἡ συνδρομή, ἡ ἀρωγή: пéрвая ~ ἡ πρώτη βοήθεια· взаúмная ~ ἡ ἀλληλοβοήθεια, ἡ ἀμοιβαία ἀρωγή· экономúческая (техни́ческая) ~ ἡ οἰκονομική (τεχνική) βοήθεια· окáзывать ~ παρέχω βοήθεια· подáть рýку ~и τείνω χεῖρα βοηθείας, δίνω βοήθεια· взывáть о ~и ζητῶ βοήθεια, καλῶ σέ βοήθεια· при ~и μέ τήν βοήθεια.

пóмпа I *ж* (*насос*) ἡ ἀντλία, ἡ τρόμπα, ἡ τουλούμπα / ἡ χειραντλία (*ручная*).

пóмпа II *ж* ἡ μεγαλοπρέπεια.

помпóн *м* ἡ φοῦντα.

помрачéние *с*: ~ сознáния ἡ σκοτοδίνη.

помрачнéть *сов. см.* мрачнéть.

помутúть(ся) *сов. см.* мутúть(ся).

помутнé||ние *с* τό θόλωμα: ~ зрéния τό θάμπωμα τῶν ματιῶν, ἡ ἐξασθένιση τῆς ὅρασης. ~ть *сов.* γίνομαι θολός, θολώνω (*αμετ.*).

помýчить(ся) *сов. см.* мýчить(ся).

помчáть(ся) *сов.* ἀρχίζω νά τρέχω.

пóмыс||ел *м* ἡ ἰδέα, ἡ σκέψη[-ις] (*мысль*) / ὁ σκοπός, ἡ πρόθεση[-ις] (*намерение*): у меня́ и в ~лах такóго не бы́ло δέν εἶχα κἄν τέτοια πρόθεση.

помы́слить *сов. см.* помышля́ть.

помы́ть(ся) *сов. см.* мы́ть(ся).

помышля́ть *несов.* σκέπτομαι, διανοοῦμαι, ἔχω στό νοῦ μου: не смéю и ~ об э́том οὔτε τολμῶ νά τό σκεφθῶ.

помя́н||уть *сов. см.* помнáть· ◇ ~úте моё слóво! *разг.* θά θυμηθεῖτε τά λόγια μου!

помя́ть(ся) *сов. см.* мя́ть(ся).

понаде́яться *сов. см.* наде́яться.

пона́доби||ться *сов.* χρειάζομαι: э́то мо́жет ~ αὐτό μπορεῖ νά χρειασθεῖ· е́сли ~тся ἄν χρειαστεῖ, ἐάν θά χρειασθῆ.

понапра́сну *нареч. разг.* ἄδικα, μάταια, ματαίως, εἰς μάτην, τοῦ κάκου.

понаслы́шке *нареч. разг.* (ἔχω) ἀκουστά, ἐξ ἀκοῆς: знать ~ ἔχω ἀκουστά, γνωρίζω (*или* ξέρω) ἐξ ἀκοῆς.

по-настоя́щему *нареч.* (*как следует*) ὅπως πρέπει, ὅπως χρειάζεται, σοβαρά.

по-на́шему *нареч.* 1. (*о мнении*) κατά τήν γνώμη μας· 2. (*о желании*) ὅπως θέλουμε ἐμεῖς· 3. (*как у нас*) ὅπως σέ μᾶς, ὅπως τά δικά μας, σύμφωνα μέ τά δικά μας ἔθιμα.

понево́ле *нареч.* ἄθελα, ἀκουσίως.

понеде́льник *м* ἡ Δευτέρα: по ~ам κάθε Δευτέρα.

понемно́гу, понемно́жку *нареч.* 1. (*небольшими долями, частями*) λίγο λίγο, λιγουλάκι, ἀπό λίγο· 2. (*постепенно*) σιγά-σιγά, ἀγάλια-ἀγάλια, ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

понес||ти́ *сов. см.* нести́ 1, 4, 5· ◇ ло́шади ~ли́ τά ἄλογα ἀφηνίασαν.

по́ни *м нескл.* ὁ (*или* τό) πόνεϋ.

пониж||а́ть *несов.* 1. ἐλαττώνω, μειώνω, χαμηλώνω, κατεβάζω: ~ температу́ру ἐλαττώνω (*или* κατεβάζω) τή θερμοκρασία· ~ го́лос χαμηλώνω τή φωνή μου· ~ ка́чество χειροτερεύω τήν ποιότητα· 2. (*по службе*) ὑποβιβάζω. ~а́ться ἐλαττώνομαι, χαμηλώνω, κατεβαίνω. ~е́ние *с* 1. ἡ μείωση[-ις], ἡ ἐλάττωση[-ις], τό χαμήλωμα / ἡ πτώση[-ις] (*падение*): ~е́ние цен ἡ ἐλάττωση (*или* ἡ μείωση) τῶν τιμῶν, ἡ ὑποτίμηση· 2. (*по службе*) ὁ ὑποβιβασμός.

пони́жен||ный 1. *прич. от* пони́зить· 2. *прил.* ἐλαττωμένος, χαμηλός, κατώτερος, κατεβασμένος, χαμηλωμένος: ~ая температу́ра ἡ χαμηλή θερμοκρασία· ◇ ~ое настрое́ние ἡ κακή διάθεση, τά χαλασμένα κέφια.

пони́зить *сов. см.* понижа́ть.

поника́ть *несов.*, **пони́кнуть** *сов.* σκύβω, κλίνω: ~ голово́й σκύβω τό κεφάλι, κλίνω τήν κεφαλήν.

понима́ни||е *с* 1. ἡ κατανόηση[-ις]: взаи́мное ~ ἡ ἀμοιβαία κατανόηση, ἡ ἀλληλοκατανόηση[-ις]· э́то вы́ше моего́ ~я αὐτό δέν μπορῶ νά τό καταλάβω· 2. (*концепция*) ἡ ἀντίληψη[-ις].

понима́||ть *несов.* καταλαβαίνω, καταλαμβάνω, ἐννοῶ, κατανοῶ: он ничего́ не ~ет δέν καταλαβαίνει τίποτα, δέν σκαμπάζει τίποτε· ~ буква́льно παίρνω κατά λέξιν· ~ в му́зыке καταλαβαίνω (*или* νοιώθω) τήν μουσική· ◇ вот э́то я ~ю! *разг.* αὐτό τό καταλαβαίνω!

по-но́вому *нареч.* μέ νέο τρόπο: нача́ть жить ~ ἀρχίζω νά ζῶ νέα ζωή (καινούργια ζωή).

понома́рь *м* ὁ ἐκκλησιάρης, ὁ νεωκόρος / ὁ ψάλτης (*псаломщик*).

поно́с *м* ἡ διάρροια, ἡ εὐκοιλιότητα: крова́вый ~ ἡ διάρροια μέ αἷμα.

поноси́ть I *сов.* 1. (*одежду*) φορῶ γιά λίγο διάστημα· 2. (*в руках*) κρατῶ γιά λίγο στά χέρια.

поноси́ть II *несов.* (ὑ)βρίζω (*ругать*)/ κακολογῶ, διασύρω, δυσφημῶ (*позорить*).

поно́шенный 1. *прич. от* поноси́ть· 2. *прил.* (*о платье, обуви*) φορεμένος, μεταχειρισμένος, τριμμένος: ~ костю́м τό μεταχειρισμένο κοστοῦμι.

понра́виться *сов. см.* нра́виться.

понти́ровать *несов. карт.* ποντάρω.

пону́дить *сов.*, **понужда́ть** *несов.* ἀναγκάζω, ἐξαναγκάζω.

понука́ть *несов.* παρορμῶ, παροτρύνω.

пону́р||ить *сов.*: ~ го́лову σκύβω τό κεφάλι μου. ~ый *прил.* μέ σκυμμένο τό κεφάλι, κατηφής.

по́нчик *м* ὁ σβίγκος, ὁ λουκουμᾶς.

ны́не *нареч. уст.* ὡς τώρα, ὡς σήμερα.

пону́хать *сов. см.* ню́хать.

поню́шк||а *ж разг.*: ~ табаку́ μιά πρέζα καπνοῦ· ◇ пропа́сть ни за ~у табаку́ χάνομαι ἄδικα, πηγαίνω τζάμπα.

поня́ти||е *с* ἡ ἰδέα, ἡ γνώση, ἡ ἔννοια: име́ть ~ о чём-л. ἔχω ἰδέα γιά κάτι· не име́ть ни мале́йшего ~я о чём-л. δέν ἔχω τήν παραμικρή ἰδέα γιά κάτι· растяжи́мое ~ ἐλαστική ἔννοια.

поня́тлив||ость *ж* ἡ ἀντίληψη[-ις], ἡ νοημοσύνη. ~ый *прил.* πού ἔχει ἀντίληψη, νοήμων, ἔξυπνος: ~ый ребёнок ἔξυπνο παιδί.

поня́ти||о 1. *нареч.* κατανοητά· 2. *вводн. сл. разг.* φυσικά, βέβαια, ἐννοεῖται. ~ый *прил.* κατανοητός, εὐνόητος, καταληπτός.

поня́ть *сов. см.* понима́ть· ◇ дать ~ δίνω νά ἐννοήσει, δίνω νά καταλάβει.

пообе́дать *сов. см.* обе́дать.

пообеща́ть *сов. см.* обеща́ть.

по́одаль *нареч.* παρακάτω, παραπέρα, σέ κάποια ἀπόσταση.

поодино́чке *нареч.* ἕνας ἕνας.

поочерёдно *нареч.* μέ τή σειρά, ἀλληλοδιαδόχως.

поощр||е́ние *с* ἡ ἐνθάρρυνση[-ις]. ~и́тельный *прил.* ἐνθαρρυντικός.

поощри́ть *сов.*, **поощря́ть** *несов.* ἐνθαρρύνω.

поп *м разг.* ὁ παπᾶς· ◇ како́в ~, тако́в и прихо́д *погов.* κατά τόν Μαστρογιάννη καί τά κοπέλια του.

попада́ние *с* ἡ εὔστοχη βολή: примо́е ~ ἡ ἄμεση βολή· то́чное ~ ἡ ἀκριβής βολή, ἡ εὔστοχη βολή.

попада́||ть *несов.* **1.** (*в цель и т. п.*) πετυχαίνω, πέφτω, βρίσκω· **2.** (*очутиться где-л., тж. оказаться в каком-л. положении*) πέφτω, βρίσκομαι: ~ в незнако́мое ме́сто βρίσκομαι σέ ἄγνωστο τόπο· ~ в заса́ду πέφτω σέ ἐνέδρα· ~ в беду́ παθαίνω συμφορά· ~ в плеи πιάνομαι αἰχμάλωτος· ~ под суд διώκομαι δικαστικῶς, δικάζομαι· ~ под автомоби́ль μέ πατάει τό αὐτοκίνητο· ~ под дождь μέ πιάνει ἡ βροχή· **3.** (*проникать, оказываться где-л.*) μπαίνω, φτάνω· **4.** (*на работу, в школу и т. п.*) γίνομαι δεκτός· ◇ ~ впроса́к κάνω γκάφα, παθαίνω γκάφα[ν]· ему́ ча́сто ~ет от отца́ *а*) τρώει συχνά κατσάδα ἀπό τόν πατέρα του, *б*) συχνά τρώει ξύλο ἀπό τόν πατέρα του (*о побоях*). ~**ться 1.** πιάνομαι, πέφτω: ~ться в лову́шку πέφτω σέ παγίδα· ~ться с поли́чным πιάνομαι ἐπ' αὐτοφόρω· ~ться на у́дочку πιάνομαι στά δίχτυα· **2.** (*встречаться*) ἀνταμώνω: ои мне не ~лся δέν ἔτυχε νά τόν ἀνταμώσω· не ~йся мне бо́льше на глаза́ νά μή σέ ξαναϊδοῦν τά μάτια μου.

попадья́ *ж разг.* ἡ παπαδιά.

попа́рно *нареч.* δυό-δυό, κατά ζεύγη, ζευγαρωτά, ἀνά δύο.

попа́||сть *сов.* **1.** *см.* попада́ть· письмо́ ~ло не по а́дресу τό γράμμα δέν ἔφτασε στόν παραλήπτη· как мне ~ отсю́да иа вокза́л? πῶς μπορῶ ἀπ' ἐδῶ νά πάω στό σταθμό;· **2.** *безл.*: тебе́ попадёт! θά τίς φᾶς!, θά βρῆς τό μπελᾶ σου!· ◇ как ~ло στό βρόντο, τσάτρα πάτρα· чем ~ло μέ ὅτι βρεθεῖ μπροστά μου· говори́ть что ~ло λέγω ὅ, τι μου κατέβει· расска́зывать кому́ ~ло λέγω σέ ὅποιον λάχει· ~ в са́мую то́чку πετυχαίνω ἀκριβῶς τό στόχο· ~ па́льцем в не́бо *разг.* κάνω γκάφα.

попа́сться *сов. см.* попада́ться.

попере́к *нареч.* ἐγκάρσια, ἐγκαρσίως, κατά πλάτος, στό φάρδος· ◇ вдоль и ~ κατά μῆκος καί κατά πλάτος· знать что́-л. вдоль и ~ ξέρω κάτι ἀπ' ἔξω κι' ἀνακατωτά· стоя́ть у кого́-л. ~ доро́ги εἶμαι ἐμπόδιο στόν δρόμο κάποιου.

попереме́нно *нареч.* ἐναλλάξ, ἀλληλοδιαδόχως.

попере́ч||ина *ж* ἡ τραβέρσα, ἡ διάμεσος δοκός, ἡ διαδοκίς / τό σταυρόξυλο (*у креста*). ~**ник** *м* ἡ διάμετρος. ~**ный** *прил.* ἐγκάρσιος: ~ный брус ἡ τραβέρσα, τό διάπηγμα, ἡ διαδοκίς· ◇ ка́ждый встре́чный и ~ный *разг.* ὁ πρῶτος τυχών, ὅποιος τύχει.

поперхну́ться *сов.* πνίγομαι.

попеч||е́ние *с* ἡ προστασία, ἡ φροντίδα, ἡ μέριμνα: быть на ~е́нии βρίσκομαι ὑπό τήν κηδεμονίαν. ~**и́тель** *м* ὁ κηδεμόνας, ὁ κηδεμών, ὁ ἔφορος. ~**и́тельство** *с* ἡ προστασία, ἡ κηδεμονία.

попира́ть *несов. книжн.* **1.**: ~ (нога́ми) ποδοπατῶ· **2.** *перен.* καταπατῶ: ~ чьй-л. права́ καταπατῶ τά δικαιώματα κάποιου.

поплаво́к *м* **1.** (*рыболовный*) ὁ φελλός πετονιᾶς· **2.** *мор.* (*плавучий знак*) ὁ σημαντήρ[ας], ἡ σημαδοῦρα· **3.** (*ресторан*) τό πλωτό ἑστιατόριο.

попла́кать *сов.* κλαίω λίγο, χύνω λίγα δάκρυα.

поплати́ться *сов.* τήν πληρώνω: до́рого ~ τήν πληρώνω ἀκριβά.

поплы́ть *сов.* ἀρχίζω νά πλέω πρός... / ἀρχίζω νά κολυμπῶ πρός... (*о человеке*).

попо́йка *ж разг.* τό γλέντι, τό ξεφάντωμα, τό μπεκρολόγημα.

попола́м *нареч.* ἐξ ἡμισείας, στά δυό (*на две половины*)/ μισό (καί) μισό, ἀπό μισά (*поровну*): раздели́ть ~ μοιράζω (*или* χωρίζω) στά δυό· ◇ с грехо́м ~ κουτσά στραβά.

поползнове́ние *с* ἡ πρόθεση[-ις] / ἡ ἀπόπειρα (*попытка*): име́ть ~ ἔχω πρόθεση, σκοπεύω.

пополне́ние *с* **1.** (*действие*) ἡ συμπλήρωση[-ις], τό συμπλήρωμα· **2.** (*людское*) οἱ ἐνισχύσεις: но́вое ~ οἱ ἐνισχύσεις.

пополне́ть *сов. см.* полне́ть.

попо́лнить *сов.*, **пополня́ть** *несов.* **1.** συμπληρῶ, συμπληρώνω, πλουτίζω / ἀνεφοδιάζω (*запасы*)· **2.** (*людьми*) ἐνισχύω / ἀναπληρώνω, ἀντικαθιστῶ (*потери*). ~**ся** συμπληρώνομαι, πλουτίζομαι / ἐνισχύομαι (*людьми*).

пополу́||дни *нареч.* τό ἀπόγευμα, μετά μεσημβρία[ν] (*в сокращении* μ. μ.), τό ἀπομεσήμερο: в три часа́ ~ στίς τρεῖς ἡ ὥρα μετά τό μεσημέρι. ~**ночи** *нареч.* μετά τά μεσάνυχτα, μετά μεσονύκτιον.

попо́на *ж* ὁ κασᾶς, ὁ χασᾶς, τό φάλαρο[ν].

попо́ртить *сов. разг. см.* по́ртить.

попо́тчевать *сов. см.* по́тчевать.

поправи́м||ый *прил.* πού μπορεῖ νά διορθωθεῖ: э́то ~о μικρό τό κακό.

поправить *сов. см.* поправлять.

поправк||а *ж* 1. (*починка*) ἡ ἐπισκευή, ἡ ἐπιδιόρθωση[-ις]· 2. (*здоровья*) ἡ ἀποκατάσταση, ἡ βελτίωση, ἡ ἀνάρρωση: у него дело идёт на ~у ἡ ὑγεία του καλλιτερεύει· 3. (*исправление*) ἡ διόρθωση[-ις], ἡ τροποποίηση/ ἡ τροπολογία (*в законопроекте, резолюции*).

поправлять *несов.* 1. (*чинить*) ἐπιδιορθώνω, ἐπισκευάζω, διορθώνω· 2. (*ошибку*) διορθώνω· 3. (*приводить в порядок*) σιάχνω, ἰσιώνω, διορθώνω: ~ причёску σιάχνω τά μαλλιά μου· ~ подушку τακτοποιῶ τό προσκέφαλο· 4. (*улучшать*) καλλιτερεύω: ~ денежные дела καλλιτερεύω τά οἰκονομικά μου· ~ здоровье καλλιτερεύω τήν ὑγεία μου. ~ся 1. (*выздоравливать*) γίνομαι καλά, ἀναρρώνω, ἀναλαμβάνω, θεραπεύομαι· 2. (*полнеть*) παχαίνω, παχύνω, χοντραίνω: вы очень поправились παχύνατε πολύ, δυναμώσατε καλά· 3. (*исправлять свою ошибку*) διορθώνω τό λάθος μου, τό σφάλμα μου· 4. (*о делах*) διορθώνομαι.

попрание *с книжн.* ἡ παραβίαση: ~ основ демократии ἡ παραβίαση (καταπάτηση) τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν.

по-прежнему *нареч.* σάν πρῶτα, ὅπως πρῶτα (*по-старому*)/ ὅπως πάντοτε (*как всегда*).

попрекать *несов.*, **попрекнуть** *сов. разг.* μέμφομαι, μαλώνω, κατηγορῶ, ἐπιπλήττω.

поприще *с* τό πεδίον, ἡ σταδιοδρομία: на научном ~ στό ἐπιστημονικόν πεδίον.

по-приятельски *нареч.* φιλικά, φιλικῶς.

попробовать *сов. см.* пробовать.

попросить(ся) *сов. см.* просить(ся).

попросту *нареч. разг.* ἁπλά, ἁπλῶς, ἀνεπιτηδεύτως: ~ говоря γιά νά ποῦμε τήν ἀλήθεια.

попрошайк||ка *м, ж разг.* ὁ ζητιάνος, ἡ ζητιάνα, ὁ, ἡ ἐπαίτης, ὁ διακονιάρης, ὁ, ἡ διακονιάρα, ὁ ζήτουλας. ~ничать *несов. разг.* ζητιανεύω, ἐπαιτῶ, διακονεύω.

попрощаться *сов. см.* прощаться.

попрыг||ать *сов.* πηδῶ, χοροπηδῶ λίγο. ~унья *ж* αὐτή πού δέν κάθεται ἥσυχη.

попрыскать *сов.* ραντίζω, ραίνω, ψεκάζω, περεχῶ.

попугай *м* ὁ παπαγάλος, ὁ ψιττακός: повторять как ~ παπαγαλίζω, ψιττακίζω.

попудрить(ся) *сов. см.* пудрить(ся).

популяриз||атор *м* ὁ ἐκλαϊκευτής. ~ация *ж* ἡ ἐκλαΐκευση[-ις]. ~ировать *сов. и несов.* ἐκλαϊκεύω.

популярн||ость *ж* 1. (*доступность*) τό προσιτόν στό κοινόν· 2. (*известность*) ἡ δημοτικότης, ἡ δημοφιλία, ἡ λαϊκότητα: пользоваться ~остью εἶμαι δημοφιλής, ἔχω δημοτικότητα. ~ый *прил.* ἐκλαϊκευτικός, λαϊκός, δημοφιλής, λαοφιλής.

попурри *с нескл. муз.* τό πότ πουρί.

попустительство *с* ἡ ἀνεκτικότητα[-ης], ἡ ἀνοχή. ~вать *несов.* δείχνω ἀνεκτικότητα, βοηθῶ μέ τήν ἀνοχή μου.

попусту *нареч. разг.* ἄδικα, μάταια, ἀνώφελα, τοῦ κάκου: ~ тратить время ἄδικα χάνω τόν καιρό μου.

попутн||о *нареч.* ἐν παρόδω, παρέργως, ταυτοχρόνως (*в то же время*)/ παράλληλα, παραλλήλως (*параллельно*). ~ый *прил.*: ~ый ветер ὁ οὔριος ἄνεμος, ὁ πρίμος ἄνεμος· ~ая машина τό περαστικό αὐτοκίνητο.

попутчик *м* 1. ὁ συνοδοιπόρος, ὁ συνταξιδιώτης, ὁ συνοδίτης: случайный ~ ὁ τυχαῖος συνοδοιπόρος· 2. *перен.* ὁ συνοδοιπόρος.

попытать(ся) *сов. см.* пытать(ся).

попытк||а *ж* ἡ ἀπόπειρα / ἡ δοκιμή (*проба, опыт*): первая ~ ἡ πρώτη ἀπόπειρα, ἡ πρώτη δοκιμή· предприиять ~у κάνω ἀπόπειρα· убит при ~е к бегству τόν σκότωσαν ὅταν ἀποπειράθηκε νά δραπετεύσει· ◇ ~ не пытка *погов.* δέν χάνεις τίποτε νά δοκιμάσεις.

попятиться *сов. см.* пятиться.

попятный *прил.*: идти на ~ *разг.* ὑποχωρῶ, ἀνακαλῶ αὐτά πού εἶπα.

пор||а *ж* 1. ὁ χρόνος, ὁ καιρός, ἡ ὥρα, ἡ ἐποχή: летняя ~ τό καλοκαίρι· зимняя ~ ὁ χειμώνας· весенняя ~ ἡ ἄνοιξη· осенняя ~ τό φθινόπωρο· вечерней ~ой τό βράδυ· в дневную пору τήν ἡμέρα· ~ жатвы ἡ ἐποχή τοῦ θερισμοῦ· ~ сбора винограда ὁ καιρός τοῦ τρυγητοῦ· пришла ~ ἦλθε ὁ καιρός, ἔφθασε ἡ ὥρα· 2. *предик. безл.* καιρός εἶναι, εἶναι ὥρα: ~ идти καιρός εἶναι νά πᾶμε· давно ~ εἶναι πρό πολλοῦ καιρός· не ~ ли? δέν εἶναι καιρός;· ◇ на первых ~ах τόν πρῶτο καιρό, στήν ἀρχή· до ~ы до времени γιά μιάν ὡρισμένη περίοδο· до каких пор? ὡς πότε;, ἕως πότε;· с каких пор? ἀπό ποῦ κι' ὥς ποῦ;, ἀπό πότε;· с этих пор а) ἀπό τώρα, б) ἀπό σήμερα (*о будущем*)· с некоторых пор ἐδῶ καί λίγον καιρό· с той ~ы ἀπό τότε· с тех пор ἀπό τότε, ἔκτοτε· с давних пор πρό πολλοῦ, ἀπό πολύ παλιά· до сих пор а) ἕως τώρα, ὥς τά τώρα (*о времени*), б) ὥς ἐδῶ, ἰσαμεδῶ (*о месте*)· до тех пор ὅσότου, ἕως ὅτου, μέχρις ὅτου· в ту ~у τότε, ἐκείνη τήν

ἐποχή· в сáмую пóру ἀκριβῶς στήν ὥρα, ἔγκαιρα.

пóра *ж* ὁ πόρος.

поработáть *сов.* ἐργάζομαι, δουλεύω (*λίγη ὥρα, λίγο καιρό*): нýжно ещё ~ χρειάζεται νά δουλέψουμε κι' ἄλλο.

поработи́ть *сов.*, **порабощáть** *несов.* ὑποδουλώνω, ὑποδουλῶ, ἀνδραποδίζω, σκλαβώνω.

порабощéние *с* ἡ ὑποδούλωση[-ις], τό σκλάβωμα, ὁ ἐξανδραποδισμός.

поравня́ться *сов.* ἔρχομαι, πλησιάζω δίπλα.

порáдовать(ся) *сов.* χαίρομαι.

поражáть *несов.* 1. (*наносить удар*) κτυπῶ, πλήττω: ~ нáсмерть κτυπῶ θανάσιμα· 2. (*удивлять*) κάνω κατάπληξη, προξενῶ ἔκπληξιν, καταπλήττω, ἐκπλήσσω, ἐκπλήττω: я был поражён... ἔμεινα κατάπληκτος...· 3. (*о болезни*) προσβάλλω, κτυπῶ. **~ся** μένω κατάπληκτος, μένω ἔκθαμβος, ἐμβρόντητος.

поражéнец *м* ὁ ἡττοπαθής.

поражéние *с* 1. ἡ ἧττα: нанести́ ~ νικῶ· потерпéть ~ в бою́ νικιέμαι, ἡττῶμαι· 2. *мед.* ἡ προσβολή· ◇ ~ в правáх *юр.* ἡ [ἀπο]στέρησις πολιτικῶν δικαιωμάτων.

порази́тельн||ый *прил.* καταπληκτικός, ἐκπληκτικός (*изумительный*)/ θαυμάσιος (*восхитительный*)/ παράξενος (*странный*): **~ое** схóдство ἡ καταπληκτική ὁμοιότης· **~ая** пáмять τό καταπληκτικό μνημονικό.

порази́ть *сов. см.* поражáть.

поразмы́слить *сов.* μελετῶ, σκέπτομαι.

порáнить *сов.* τραυματίζω, πληγώνω. **~ся** τραυματίζομαι, πληγώνομαι.

порастáть *несов.*, **порасти́** *сов.* καλύπτομαι: дорóжки поросли́ травóй τά δρομάκια ἔγιωσαν.

порвáть *сов.* 1. *см.* рвать I 1· 2. (*прекратить*) διακόπτω: ~ дипломати́ческие отношéния διακόπτω τίς διπλωματικές σχέσεις· ~ с прóшлым κόβω μέ τό παρελθόν· ~ с друзья́ми κόβω μέ τούς φίλους μου. **~ся** 1. *см.* рвáться 1· 2. (*прекратиться*) διακόπτομαι.

поредéть *сов. см.* редéть.

порéз *м* τό κόψιμο, ἡ ἐγκοπή, ἡ τομή, ἡ ἀμυχή.

порéза||ть *сов.* κόβω: он **~л** себé пáлец ἔκοψε τό δάκτυλό του. **~ться** κόβομαι, κόπτομαι.

порéй *м* τό πράσο.

порекомендовáть *сов. см.* рекомендовáть.

порефóрменный *прил.*: ~ пери́од *ист.* ἡ περίοδος ὕστερα ἀπό τήν κατάργηση τῆς δουλοπαροικίας.

пóрист||ость *ж* τό πορῶδες. **~ый** *прил.* πορῶδης.

пори́ца||ние *с* ἡ μομφή, ἡ κατάκριση [-ις], ἡ ἐπίκριση / ἡ ἀποδοκιμασία (*неодобрение*): заслужи́ть ~ εἶμαι ἄξιος μομφῆς· заслýживающий **~ния** ἀξιοκατάκριτος, ἀξιόμεμπτος. **~ть** *несов.* ἀποδοκιμάζω, κακίζω, κατακρίνω.

пóрка I *ж* (*наказание*) τό μαστίγωμα, ἡ μαστίγωση[-ις].

пóрка II *ж* (*распарывание*) τό ξήλωμα.

порногр||афи́ческий *прил.* πορνογραφικός. **~áфия** *ж* ἡ πορνογραφία.

пóровну *нареч.* σέ ἴσια μερίδια, ἐξ ἴσου, σέ ἴσες μερίδες: раздели́ть ~ διαιρῶ, χωρίζω σέ ἴσια μερίδια· все получи́ли ~ ὅλοι πῆραν ἐξ ἴσου.

порóг *м* 1. τό κατώφλι[ον]· 2. (*реки́*) τό πετρῶδες τμῆμα ποταμοῦ· ◇ на ~ не пускáть когó-л. οὔτε στό κατῶφλι δέν τόν ἀφήνω νά πατήσει· обивáть чьи́-л. **~и** καταντῶ φορτικός, ἐκλιπαρῶ.

порóд||а *ж* 1. *прям.*, *перен.* ἡ ράτσα, τό εἶδος: ~ скотá ἡ ράτσα ζώων· 2. *геол.* τό πέτρωμα. **~истость** *ж* ἡ ράτσα, τό σόϊ. **~истый** *прил.* ἀπό σόϊ, ἀπό ράτσα.

породи́ть *сов. см.* порождáть.

породни́ться *сов.* συγγενεύω, γίνομαι συγγενής.

порождáть *несов.* 1. γεννῶ· 2. *перен.* παράγω, βγάζω, προξενῶ.

порождéние *с* τό δημιούργημα, τό ἀποτέλεσμα, τό γέννημα, ὁ καρπός.

порóжн||ий *прил. разг.* κενός, ἄδειος· ◇ переливáть из пустóго в **~ее** *разг.* κοπανάω ἀέρα. **~якóм** *нареч. разг.* ἄδεια, χωρίς φορτίον.

пóрознь *нареч.* χωριστά, ξεχωριστά, χωρισμένα: жить ~ ζῶ χωριστά.

порóй *нареч.* κάποτε, ἐνίοτε, πότε πότε.

порóк *м* 1. τό ἐλάττωμα· 2. (*недостаток*) τό κακό: ~ сéрдца *мед.* τό καρδιακόν νόσημα· ◇ бéдность не ~ *погов.* ἡ φτώχεια δέν εἶναι ντροπή.

порос||ёнок *м* τό γουρουνάκι, τό χοιρίδιον: молóчный ~ τό γουρουνάκι τοῦ γάλακτος. **~и́ться** *несов.* τίκτω, γεννῶ (γιά τή γουρούνα).

пóросль *ж* οἱ παραφυάδες.

поросячий *прил.* χοιρινός, γουρουνίσιος.

порóть I *несов.* (*сечь*) *разг.* δέρνω, μαστιγώνω.

порóть II *несов.* (*распарывать*) ξηλώ-

νω· ◇ ~ вздор *разг.* λέγω ἀνοησίες· ~ горя́чку *разг.* κά(μ)νω κάτι πολύ βιαστικά.

по́рох *м* τό μπαρούτι, ἡ πυρῖτις: бездымный ~ ἡ ἄκαπνος πυρῖτις· ◇ он ~а не вы́думает *ирон.* δέν εἶναι μεγαλοφυΐα· он ~а не нюхал εἶναι ἄκαπνος· держа́ть ~ сухи́м *перен.* εἶμαι πάντοτε ἑτοιμοπόλεμος· у него́ на э́то ~у не хвата́ет *разг.* δέν θά βαστάξουν τά κότσια του· па́хнет ~ом μυρίζει μπαρούτι. **~ово́й** *прил.* τῆς πυρίτιδος, γιά τό μπαρούτι: ~ово́й заво́д τό πυριτιδοποιεῖον· ~ово́й по́греб ἡ πυριτιδαποθήκη, ἡ μπαρουταποθήκη.

поро́ч||ить *несов.* δυσφημίζω, δυσφημῶ, συκοφαντῶ, κακολογῶ. **~ность** *ж* 1. (*развращённость*) ἡ φαυλότης, ἡ διαφθορά· 2. *перен.* τό ἐσφαλμένον: ~ность взгля́дов οἱ ἐσφαλμένες ἀπόψεις. **~ный** *прил.* 1. διεφθαρμένος, ἀκόλαστος, φαῦλος· 2. *перен.* λανθασμένος, ἐσφαλμένος: ~ный ме́тод ἡ ἐλαττωματική μέθοδος· ◇ ~ный круг ὁ φαῦλος κύκλος.

поро́ш||а *ж* τό πρῶτο χιόνι. **~и́ть** *несов. безл.*: порошит πέφτει ψιλό χιόνι.

порошо́к *м* ἡ σκόνη, ἡ κόνις, ἡ ποῦδρα: зубно́й ~ ἡ σκόνη γιά τά δόντια, ἡ ὀδοντόκονις· мы́льный ~ ἡ σαπουνόσκονη· растере́ть в ~ κάνω σκόνη, κονιοποιῶ· стере́ть в ~ *перен. разг.* ἐκμηδενίζω.

поро́ю *нареч. см.* поро́й.

порт *м* τό λιμάνι, ὁ λιμήν: морско́й ~ τό θαλασσινό λιμάνι· речно́й ~ ὁ ποταμολιμήν· вое́нный ~ τό πολεμικό λιμάνι, ὁ ναύσταθμος.

порта́л *м архит.* ὁ πυλών.

портати́вн||ый *прил.* φορητός, μεταφορητός, εὐμετακόμιστος: ~ая пи́шущая маши́нка ἡ φορητή γραφομηχανή.

портве́йн *м* τό κρασί τοῦ πόρτο.

по́ртер *м* (*пиво*) τό πόρτερ.

по́ртик *м архит.* ἡ στοά, τό πρόστοον, ὁ πρόναος.

по́ртить *несов.* χαλ(ν)ῶ (*μετ.*), φθείρω, καταστρέφω / διαφθείρω, διαστρέφω (*нравственно*): ~ желу́док χαλ(ν)ῶ τό στομάχι μου· ~ аппети́т χαλῶ τήν ὄρεξη· ~ настрое́ние кому́-л. χαλ(ν)ῶ τό κέφι κάποιου· ~ себе́ кровь συγχίζομαι, χαλῶ τό αἷμα μου· ~ отноше́ния χαλῶ τίς σχέσεις· э́то мне по́ртит не́рвы αὐτό μοῦ χτυπάει στά νεῦρα. **~ся** χαλῶ (*ἀμετ.*), φθείρομαι / καταστρέφομαι (*о зубах*)/ σαπίζω, μουχλιάζω (*об овощах*): не ~ся от жары́, сы́рости ἀντέχει στήν ζέστη, στήν ὑγρασία[ν].

портмоне́ *с нескл.* τό πορτοφόλλι.

портн||и́ха *ж* ἡ ράπτρια, ἡ ράφτρα, ἡ μοδίστρα. **~о́й** *м* ὁ ράπτης, ὁ ράφτης, ὁ ἐμπορορράπτης: да́мский ~о́й ὁ ράπτης γυναικείων φορεμάτων· мужско́й ~о́й ὁ ράπτης ἀνδρικῶν ρούχων.

порто́вый *прил.* λιμενικός, τοῦ λιμανιοῦ: ~ го́род τό λιμάνι, πόλη μέ λιμάνι· ~ рабо́чий ὁ λιμενεργάτης.

по́рто-фра́нко *с нескл. эк.* τό φράνκο-λιμένα.

портре́т *м* ἡ προσωπογραφία, τό πορτραῖτο: писа́ть ~ ζωγραφίζω πορτραῖτο. **~и́ст** *м* ὁ προσωπογράφος, ὁ πορτραιτίστας. **~ный** *прил.* προσωπογραφικός, τοῦ πορτραίτου: ~ная жи́вопись ἡ προσωπογραφία.

портсига́р *м* ἡ τσιγαροθήκη, ἡ ταμπακιέρα.

португа́л||ец *м* ὁ Πορτογάλλος. **~ьский** *прил.* πορτογαλλικός: ~ьский язы́к ἡ πορτογαλλική γλῶσσα.

портула́к *м бот.* ἡ πορτουλάκη, ἡ ἀντράκλα.

портупе́я *ж воен.* ὁ ζωστήρας ξίφους (*поясная*) / ὁ τελαμών, τό λουρί (*плечевая*).

портфе́л||ь *м в разн. знач.* ὁ χαρτοφύλακας, τό χαρτοφυλάκιο[ν], ἡ τσάντα: ко́жаный ~ ὁ πέτσινος χαρτοφύλακας· мини́стр без ~я ὁ ὑπουργός ἄνευ χαρτοφυλακίου.

портье́ *м нескл.* ὁ θυρωρός, ὁ πορτιέρης.

портье́ра *ж* τό παραπέτασμα, ἡ κουρτίνα.

портя́нка *ж* τό ποδοπάνι, τό ποδόπανο.

поруб́ка *ж* ἡ ὑλοτομία / ἡ λαθραία ὑλοτομία (*незаконная*).

поруга́ние *с* ἡ ὕβρις, ἡ προσβολή/ ἡ βεβήλωση[-ις], ἡ ἱεροσυλία (*осквернение*): отдава́ть на ~ ἀφήνω νά βεβηλώσουν.

пору́ганный *прил.* προσβεβλημένος, ἀτιμασμένος / βεβηλωμένος (*осквернённый*).

поруга́ть *сов.* μαλώνω (*μετ.*), επιπλήττω λίγο. **~ся** *разг.* μαλώνω (*ἀμετ.*), τσακώνομαι.

пору́к||а *ж* ἡ ἐγγύηση[-ις]· ◇ кругова́я ~ τό ἀλληλέγγυον, ἡ ἀλληλοκάλυψις εὐθυνῶν· отпусти́ть на ~и ἀπολύω ἐπί ἐγγυήσει· взять на ~и δίνω ἐγγύηση.

по-ру́сски *нареч.* ρωσικά, ρωσιστί, στά ρούσικα: говори́ть (писа́ть) ~ ὁμιλῶ (γράφω) ρωσικά.

поруча́ть *несов.* 1. (*давать поручение*)

ἀναθέτω, ἐπιφορτίζω, δίδω παραγγελίαν· 2. (*вверять*) ἐμπιστεύομαι κάτι.

поручéни||е *с* ἡ παραγγελία, ἡ ἐντολή, ἡ ἀνάθεση: по моемý ~ю κατά παραγγελίαν μου, μέ ἐντολή μου· дать ~ комý-либо ἐπιφορτίζω κάποιον, δίνω ἐντολή σέ κάποιον.

пóручень *м* τό κάγκελο σκάλας, τό ἀκουμπιστήρι.

порýчик *м уст.* ὁ ὑπολοχαγός.

поручи́тель *м* ὁ ἐγγυητής, ὁ ἐγγυοδότης. **~ство** *с* ἡ ἐγγύηση[-ις], ἡ ἐγγυοδοσία.

поручи́ть *сов. см.* поручáть. **~ся** (*за кого-л., за что-л.*) ἐγγυῶμαι: я не поручýсь, что... ἐγώ δέν ἐγγυῶμαι ὅτι..., δέν σᾶς ἐγγυῶμαι ὅτι...

порфи́р *м мин.* ὁ πορφυρίτης.

порхáть *несов.* φτερουγίζω, πτερυγίζω, περιΐπταμαι.

порциóнный *прил.* (*о блюде*) φαγητό κατά παραγγελίαν, φαγητό τῆς ὥρας.

пóрци||я *ж* ἡ μερίδα, ἡ μερίς, τό μερτικό, τό μερίδιον: две ~и морóженого δυό μερίδες παγωτό, δυό παγωτά.

пóрча *ж* τό χάλασμα, ἡ φθορά, ἡ βλάβη.

пóрш||ень *м тех.* τό ἔμβολο[ν], τό πιστόνι. **~невóй** *прил.* ἐμβολοφόρος: ~невóй двигатель ὁ ἐμβολοφόρος κινητήρ.

пoры́в *м* 1. (*ветра*) ἡ σπιλάδα, ἡ σμώνη, τό σαχανάκι· 2. *перен.* ἡ ἔκκρηξη [-ις], τό ξέσπασμα, ἡ ἔξαρση: в ~е рáдости σέ ἔξαρση χαρᾶς.

порывáть *несов.* κόβω, διακόπτω.

порывáться *несов.* προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι νά... (*силиться*)/ δοκιμάζω, ἐπιχειρῶ (*пытаться*).

поры́вист||ость *ж* 1. ἡ ὁρμητικότης, ἡ σφοδρότητα[-ης]· 2. *перен.* ἀπότομος χαρακτῆρας (*движений*)/ ἡ παραφορά (*тк. человека*). **~ый** *прил.* 1. (*о ветре*) ὁρμητικός, σφοδρός· 2. *перен.* βίαιος, ἀπότομος / παράφορος (*тк. о человеке*): ~ые движéния οἱ ἀπότομες κινήσεις.

порыжéть *сов.* ξεθωριάζω.

поры́ться *сов. см.* ры́ться.

поря́дков||ый *прил.*: ~ нóмер ὁ αὔξων ἀριθμός· ~ое числи́тельное *грам.* τό τακτικό ἀριθμητικό.

поря́дком *нареч. разг.* 1 (*весьма*) πολύ: ~ надоéло πολύ βαρέθηκα· 2. (*как следует*) ἀρκετά, ὅπως θἄπρεπε: я ничегó ещё ~ не ви́дел τίποτα δέν εἶδα ἀκόμη ὅπως θἄπρεπε.

поря́д||ок *м* 1. ἡ τάξη[-ις]: образцóвый ~ ἡ παραδειγματική τάξις· наруши́тель ~ка ὁ παραβάτης, ὁ ταραξίας, ὁ ταραχοποιός· приводи́ть в ~ τακτοποι[ῶ], βάζω σέ τάξη· приводи́ть себя́ в ~ [...]σιάχνομαι, σιγυρίζομαι· призывáть к ~ку ἀνακαλῶ εἰς τήν τάξιν· 2. (*последовательность*) ἡ σειρά, ἡ συνέχεια: алфави́тны[й] ~ ἡ ἀλφαβητική σειρά· по ~ку κατ[ά] σειράν, μέ τή σειρά, διαδοχικά, διαδοχι[-]κῶς· 3. (*способ*) ὁ κανονισμός: ~ вы́боров ὁ κανονισμός τῶν ἐκλογῶν· в ~ке контрóля σάν ἔλεγχο· в ~ке обсуждé[-]ния ὡς θέμα πρός συζήτησιν· в спéшном ~ке γρήγορα, βιαστικά· 4. (*строй, си[-]стема*) ἡ τάξις, ὁ σχηματισμός, ἡ διάταξις: при стáром ~ке στό παλαιό[ν] καθεστώς· 5. (*обычай*) οἱ συνήθειες, τά ἔθιμα (τά ἤθη καί ἔθιμα)· ◇ боевóй ~ ὁ σχηματισμός μάχης· ~ дня ἡ ἡμερησία διάταξις· всё в ~ке ὅλα εἶναι ἐν τάξει, ὅλα πᾶνε καλά· тут чтó-то не [в] ~ке κάπου κουτσαίνει ἡ ὑπόθεση· дéл[о] идёт свои́м ~ком ἡ ὑπόθεσις (ἡ δουλειά) ἀκολουθεῖ τόν δρόμο της· э́то дéло совершéнно инóго ~ка αὐτή ἡ ὑπόθεση εἶναι ἐντελῶς διαφορετική· в ~ке вещé[й] συνειθισμένο πρᾶγμα.

поря́дочно *нареч.* 1. (*честно*) τίμια, τιμίως, ἐντίμως· 2. (*много*) *разг.* πολύ: он съел ~ ἔφαγε πολύ· бы́ло ~ нарóд[у] ἦταν πολύς κόσμος.

поря́дочн||ость *ж* ἡ τιμιότητα[-ης], ἡ ἐντιμότητα[-ης]. **~ый** *прил.* 1. (*честный*) ἔντιμος, τίμιος, χρηστός: ~ый человéк ὁ ἔντιμος ἄνθρωπος, ὁ τίμιος ἄνθρωπος· 2. (*довольно хороший*) ἀρκετά· 3. (*довольно большой*) σημαντικός, ἀρκετά μεγάλος.

посади́ть *сов. см.* сажáть.

посáдк||а *ж* 1. (*растений — действие*) ἡ φύτευση, τό φύτευμα· 2. ~и *мн.* φυτεία: ~и картóфеля οἱ φυτεῖες πατάτας· 3. ἡ ἐπιβίβαση / τό μπαρκάρισμα (*на судно*)/ ἡ ἐπιβίβαση στό τραῖνο (*на поезд*)· 4. *ав.* ἡ προσγείωση[-ις] / ἡ προσθαλάσσωση[-ις] (*на воду*): вынужденная ~ ἡ ἀναγκαστική προσγείωση· соверши́ть ~у προσγειώνομαι, προσγειοῦμαι· 5. (*осанка*) ἡ θέση, ἡ τοποθέτηση· 6. (*манера сидеть в седле*) ἡ στάση τοῦ ἐφίππου.

посáдочн||ый *прил.* 1. *с.-х.* φυτεύσιμος, κατάλληλος γιά φύτευση, γιά σπορά: ~ая маши́на ἡ σπαρτική μηχανή· 2. *ав.* τῆς προσγειώσεως, τῆς προσγείωσης: ~ая площáдка τό πεδίον προσγειώσεως.

посажён||ый *прил. уст.*: ~ая мать ἡ κουμπάρα· ~ отéц ὁ κουμπάρος.

посвáтать(ся) *сов. см.* свáтать(ся).

посвежéть *сов. см.* свежéть.

посветлéть *сов. см.* светлéть.

по-свински *нареч. разг.* γουρουνήσια, γαϊδουρινά.

пóсвист *м* τό σφύριγμα.

посвистыва||ть *несов.* σφυρίζω, σιγοσφυρίζω: он шёл ~я πήγαινε σιγοσφυρίζοντας.

по-свóему *нареч.* 1. (*о мнении*) κατά τήν άποψή μου· 2. (*о желании*) μέ δικό μου (σου, του) τρόπο.

посвятить *сов.*, **посвящáть** *несов.* 1. ἀφιερώνω, ἀφιερῶ: ~ свою жизнь работе ἀφιερώνω ὅλη τήν ζωή μου στήν ἐργασία· 2. (*кому-л. книгу и т. п.*) ἀφιερώνω· 3. (*в тайну*) μυῶ, μπάζω, εἰσάγω· 4. (*в сан*) *уст.* χειροτονῶ, ἀναγορεύω.

посвящéние *с* 1. (*действие*) ἡ μύησις, ἡ μυσταγωγία (*в тайну*)/ ἡ χειροτονία (*в сан*)· 2. (*в книге*) ἡ. ἀφιέρωση[-ις], τό ἀφιέρωμα.

посéв *м* 1. (*действие*) ἡ σπορά, τό σπάρσιμο: зерно для ~а ὁ σπόρος· 2. (*то, что посеяно*) τά σπαρτά, τά γεννήματα: озимые ~ы οἱ χειμερινές (πρώϊμες) καλλιέργειες. **~нóй** *прил.* τῆς σπορᾶς: ~нáя плóщадь ἡ καλλιεργήσιμος ἔκτασις· ~нáя кампáния ἡ ἐκστρατεία τῆς σπορᾶς.

поседéть *сов. см.* седéть.

поселéн||ец *м* ὁ ἄποικος, ὁ ἀποικιστής. **~ие** *с* 1. (*действие*) ἡ ἀποίκηση [-ις], ἡ ἐγκατάστασις, ἡ μετοίκησις: ссылка на ~ие ὁ ἐκτοπισμός, ἡ ἐκτόπιση· 2. (*посёлок*) τό χωριουδάκι, ὁ συνοικισμός: воéнное ~ие *ист.* ὁ στρατιωτικός ἀποικισμός.

поселить(ся) *сов. см.* поселять(ся).

поселкóвый *прил.* τοῦ συνοικισμοῦ: ~ совéт τό Σοβιέτ τοῦ συνοικισμοῦ.

посёлок *м* ὁ συνοικισμός: рабóчий ~ ὁ ἐργατικός συνοικισμός· дáчный ~ ὁ συνοικισμός παραθεριστῶν.

поселять *несов.* 1. βάζω κάποιον νά κατοικήσει, ἐγκαθιστῶ· 2. *перен.* (*вселять*) ἐμπνέω, γεννῶ. **~ся** ἐγκαθίσταμαι.

по-семéйному *нареч.* οἰκογενειακά, οἰκογενειακῶς.

посеребрить *сов.* ἐπαργυρῶ[-ώνω], ἀσημώνω, ἀσημοκαπνίζω.

посерединe *нареч.* στή μέση, εἰς τό μέσον.

посетител||ь *м* ὁ ἐπισκέπτης: ~и выставки οἱ ἐπισκέπτες τῆς ἐκθέσεως· чáстый ~ ὁ θαμώνας[-ών], ὁ τακτικός πελάτης.

посетить *сов. см.* посещáть.

посещ||áемость *ж* ἡ παρακολούθηση[-ις], ἡ συμμετοχή: ~ лéкций ἡ παρακολούθηση τῶν παραδόσεων. **~áть** *несов.* ἐπισκέπτομαι: чáсто ~áть συχνάζω· ~áть лéкции παρακολουθῶ τίς παραδόσεις. **~éние** *с* ἡ ἐπίσκεψη: ~éние занятий ἡ παρακολούθηση μαθημάτων, ἡ φοίτηση· чáстое ~éние теáтров πηγαίνω συχνά στό θέατρο.

посé||ять *сов. см.* сéять· ◇ что ~ешь, то и пожнёшь *погов.* ὅτι σπείρεις θά θερίσεις.

посидéлки *мн.* ἡ βεγγέρα (στά χωριά τόν χειμῶνα).

посидéть *сов.* κάθομαι (λίγο).

посильн||ый *прил.* ὁ κατά δύναμιν, δυνατός, ἀνάλογα μέ τίς δυνάμεις: ~ая пóмощь βοήθεια ἀνάλογα μέ τίς δυνάμεις (μου, σου, του).

посинéть *сов. см.* синéть.

поскакáть *сов.* ἀρχίζω νά τρέχω.

поскользнýться *сов.* γλιστρῶ, ὀλισθαίνω.

поскóльку *союз* 1. (*насколько*) ἀπ' ὅσο, στό μέτρο πού: ~ я могý судить ἀπ' ὅσο μπορῶ νά κρίνω· 2. (*так как*) ἐφόσον, μιά καί, ἀφοῦ: ~ ты соглáсен... ἐφόσον εἶσαι σύμφωνος...

послáнец *м* ὁ ἀπεσταλμένος / ὁ ἐκπρόσωπος (*представитель*).

послáние *с* 1. τό μήνυμα, τό διάγγελμα / τό συγχαρητήριο μήνυμα (*поздравительное*)· 2. *лит.* ἡ ἐπιστολή.

послáнник *м* ὁ ἐπιτετραμμένος: чрезвычáйный ~ ὁ ἔκτακτος ἐπιτετραμμένος.

послáть *сов. см.* посылáть.

пóсле 1. *нареч.* ὕστερα, ἀργότερα: это мóжно сдéлать ~ αὐτό μπορεῖ νά γίνει ὕστερα· 2. *предлог с род. п.* μετά, κατόπιν: ~ ýжина μετά τό δεῖπνο· ~ чегó ὕστερα ἀπ' αὐτό, καί ὕστερα, καί μετά· ~ тогó как... ὕστερα ἀπό...

послевоéнный *прил.* μεταπολεμικός.

послéд *м анат.* ὁ πλακοῦς, τό ὕστερον.

послéдн||ий *прил. в разн. знач.* τελευταῖος, στερνός: в ~ раз γιά τελευταία φορά· в ~ее врéмя τόν τελευταῖο καιρό, τελευταῖα, ἐσχάτως· ~ие извéстия οἱ τελευταῖες εἰδήσεις· ~ее слóво наýки ἡ τελευταία λέξη τῆς ἐπιστήμης· ~ее желáние, ~яя вóля ἡ τελευταία ἐπιθυμία, ἡ στερνή θέληση· это ~ее дéло αὐτό εἶναι τό χειρότερο ἀπ' ὅλα· это ~ее моё слóво αὐτή εἶναι ἡ τελευταία μου κουβέντα· по ~ей мóде σύμφωνα μέ τήν τελευταία μόδα.

послéдователь *м* ὁ ὀπαδός (*сторонник*).

послéдовательн||ость *ж* 1. (*порядок*)

ἡ σειρά, ἡ τάξη[-ις]: ~ времён *грам.* ἡ διαδοχή τῶν χρόνων· 2. (*логичность*) ἡ συνέπεια, ὁ λογικός εἱρμός, ἡ ἀκολουθία, ἡ συνοχή: без ~остн ἀνακόλουθος, χωρίς συνέπεια. ~ый *прил.* 1. (*о порядке*) διαδοχικός, συνεχής· 2. (*логичный*) συνεπής.

послéдовать *сов. см.* слéдовать.

послéдстви||е *с* τό ἐπακόλουθο[ν], ἡ συνέπεια: дурные ~я οἱ κακές συνέπειες· остáвить без ~й δέν δίνω ἀπάντηση, δέν δίνω συνέχεια σέ κάτι.

послéдующий *прил.* ἑπόμενος, ἀκόλουθος, κατοπινός, ἐπακόλουθος / μεταγενέστερος, ὑστεροφανής (*позднейший*).

послéдыш *м разг.* 1. τό στερνοπαῖδι· 2. *перен.* ὁ ἐπίγονος.

послезáвтра *нареч.* μεθαύριο[ν].

послеобéденный *прил.* μεταμεσημβρινός, ἀπογευματινός: ~ óтдых ἡ ἀπογευματινή ἀνάπαυση.

послеоктя́брьский *прил.* μεταοκτωβριανός, μετά τήν 'Οκτωβριανή ἐπανάσταση.

послеродов||óй *прил.* ἐπιλόχειος, μετά τόν τοκετό: ~áя горя́чка ὁ ἐπιλόχειος πυρετός.

послеслóвие *с* ὁ ἐπίλογος.

послóвиц||а *ж* ἡ παροιμία: войти́ в ~у γίνομαι παροιμιώδης.

послужи́ть *сов.* 1. *см.* служи́ть· 2. (*на службе*) ὑπηρετῶ.

послужнóй *прил.*: ~ спи́сок τό φύλλο[ν] ποιότητος.

послушáние *с* (*повиновение*) ἡ ὑπακοή, ἡ εὐπείθεια.

послу́шать(ся) *сов. см.* слу́шать(ся).

пóслушник *м* (*в монастыре*) ὁ δόκιμος [μοναχός], ὁ νεόφυτος.

послу́шный *прил.* ὑπάκουος, πειθήνιος, εὐπειθής: ~ ребёнок τό ὑπάκουο παιδί.

послы́шаться *сов. см.* слы́шаться.

посмáтривать *несов.* παρατηρῶ, κυττάζω (πότε πότε) / κρυφοκυττάζω (*украдкой*): ~ по сторонáм κυττάζω γύρω μου.

посмéиваться *несов.* γελῶ: ~ про себя́ κρυφογελῶ.

посмéнный *прил.* μέ βάρδια.

посмéть *сов. см.* сметь.

посмéшище *с* 1. (*объект издевательств*) ὁ περίγελως, τό κορόϊδο: быть ~м εἶμαι ὁ περίγελως· 2. (*издевательство*) ἡ κοροϊδιά, ὁ χλευασμός, τό κορόϊδεμα: вы́ставить себя́ на ~ γίνομαι καταγέλαστος.

посмея́ться *сов.* γελῶ λιγάκι.

посмотрéть *сов.* 1. *см.* смотрéть· 2. *только с отриц.* δέν θά λογαριάσω: я не посмотрю́, что ты стáрше меня́, δέν θά λογαριάσω (δέν θά πάρω ὑπ' ὄψη), ὅτι εἶσαι μεγαλύτερός μου. ~ся *см.* смотрéться.

posóби||е *с* 1. τό ἐπίδομα, ἡ ἐπιχορήγηση[-ις], τό βοήθημα· 2. (*учебное*) τό ἐγχειρίδιο[ν], τό βοήθημα: нагля́дные ~я τά ἐποπτικά μέσα.

посóбни||к *м* ὁ συνεργός, ὁ συνένοχος. ~чество *с* ἡ συνεργία, ἡ συνενοχή.

посовéтовать(ся) *сов. см.* совéтовать (-ся).

посодéйствовать *сов. см.* содéйствовать.

посóл *м* ὁ πρέσβυς, ὁ πρεσβευτής: чрезвычáйный и полномóчный ~ ὁ ἔκτακτος καί πληρεξούσιος πρεσβευτής.

посоли́ть *сов. см.* соли́ть.

посóльство *с* ἡ πρεσβεία.

по-сосéдски *нареч.* σάν καλοί γείτονες.

пóсох *м* τό ραβδί, τό μπαστούνι, ἡ ράβδος, ἡ βακτηρία / ἡ ποιμαντορική (ἀρχιερατική) ράβδος, ἡ πατερίτσα (*епископский*).

поспáть *сов.* παίρνω ἕναν ὕπνο, κοιμᾶμαι λίγο.

поспевáть I *несов. разг.* προλαβαίνω, προφταίνω, προφθάνω: éле ~ за кéм-л. μόλις προλαβαίνω κάποιον.

поспевá||ть II *несов.* 1. (*созревать*) ὡριμάζω, μεστώνω· 2. (*становиться готовым*) *разг.* γίνομαι, εἶμαι ἕτοιμος: суп ~ет ἡ σοῦπα σέ λίγο θά εἶναι ἕτοιμη.

поспéть I, II *см.* поспевáть I, II.

поспеши́ть *сов. см.* спеши́ть· ◇ поспеши́шь — людéй насмеши́шь *посл.* ὅποιος βιάζεται σκοντάφτει.

поспéшн||о *нареч.* βιαστικά, ἐσπευσμένα[-ως]. ~ость *ж* ἡ βιασύνη, ἡ βία, ἡ σπουδή. ~ый *прил.* 1. βιαστικός, ἐσπευσμένος· 2. (*необдуманный*) ἀπερίσκεπτος, ἄσκεφτος, ἀστόχαστος.

поспóрить *сов. см.* спóрить.

посрами́ть *сов.*, **посрамля́ть** *несов.* ντροπιάζω, ρεζιλεύω, ἀτιμάζω.

посреди́, посреди́не 1. *предлог* στή μέση, στά κατάμεσα, εἰς τό μέσον: ~ у́лицы στήν μέση τοῦ δρόμου· 2. *нареч.* ἀνάμεσα, στό κέντρο, στή μέση, ἐν τῷ μέσῳ.

посрéдни||к *м* ὁ διάμεσος, ὁ μεσολαβών, ὁ μεσίτης: вы́ступить ~ком μεσολαβῶ. ~чать *несов.* μεσολαβῶ, μεσιτεύω. ~чество *с* ἡ μεσολάβηση[-ις]: при ~честве когó-л. μέ μεσολάβηση, διά μεσολαβήσεως, διά μέσου κάποιου.

посрéдственн||о 1. *нареч.* μέτρια, με-

τρίως· 2. *сущ.* (*отметка*) σχεδόν καλῶς. ~ость *ж* ἡ μετριότητα, ἡ μετριότης. ~ый *прил.* μέτριος.

посре́дств||о *с*: при ~е чего́-л., кого́-л. διά μέσου κάποιου, μέσω τινός.

посре́дством *предлог с род. п.* διά μέσου, μέσω.

поссо́рить(ся) *сов. см.* ссо́рить(ся).

пост I *м* 1. *воен.* τό φυλάκιον, τό φυλακεῖον, ὁ σταθμός, ἡ *σκοπιά*: передово́й ~ τό προχωρημένο φυλάκιον· сторожево́й ~ ἡ σκοπιά· наблюда́тельный ~ τό παρατηρητήριον· стоя́ть на ~у́ στέκομαι φρουρός, εἶμαι σκοπιά· смени́ть ~ы́ ἀλλάσσω τήν φρουρά, ἀλλάσσω τίς βάρδιες· 2. (*должность*) τό πόστο, τό ἀξίωμα, ἡ θέση: занима́ть ва́жный ~ κατέχω θέσιν, κρατῶ πόστο· поки́нуть свой ~ ἐγκαταλείπω τή θέση μου.

пост II *м рел.* ἡ νηστεία: соблюда́ть ~ νηστεύω· вели́кий ~ ἡ μεγάλη σαρακοστή.

поста́вить *сов.* 1. *см.* ста́вить· 2. *см.* поставля́ть.

поста́в||ка *ж* ἡ προμήθεια, ἡ χορήγηση[-ις]: ~ продово́льствия ἡ προμήθεια τροφίμων. ~ля́ть *несов.* προμηθεύω, παρέχω. ~щи́к *м* ὁ προμηθευτής, ὁ ἐφοδιαστής / ὁ τροφοδότης (*продовольствия*).

постаме́нт *м* τό βάθρο[ν], ὁ στυλοβάτης, τό στυλοπάτι.

постанови́ть *сов. см.* постановля́ть.

постано́вка *ж театр.* ἡ σκηνοθεσία, τό ἀνέβασμα, ἡ παράσταση[-ις]· ◇ ~ вопро́са ἡ τοποθέτηση (*или* τό βάλσιμο) τοῦ ζητήματος· ~ де́ла ἡ ὀργάνωση τῆς δουλειᾶς· ~ го́лоса ἡ τοποθέτηση τῆς φωνῆς· ~ па́льцев ἡ δακτυλοθεσία.

постановле́ние *с* ἡ ἀπόφαση[-ις], τό ψήφισμα / τό διάταγμα (*правительственное*): ~ суда́ ἡ δικαστική ἀπόφαση· вы́нести ~ ἐκδίδω ἀπόφασιν.

постановля́ть *несов.* ἀποφασίζω, λαμβάνω ἀπόφασιν, ὁρίζω: ~ единогла́сно ἀποφασίζω ὁμόφωνα, παμψηφεί.

постано́в||очный *прил. театр.* τῆς παράστασης, τῆς σκηνοθεσίας. ~щик *м театр.* ὁ σκηνοθέτης / ὁ παραγωγός (*кинокартины*).

постара́ться *сов. см.* стара́ться.

постаре́ть *сов. см.* старе́ть.

по-ста́рому *нареч.* ὅπως καί παλιότερα, ὅπως καί προηγούμενα.

посте́л||ь *ж* τό κρεββάτι, ἡ κλίνη, ἡ στρωμνή: лежа́ть в ~и (*о больном*) εἶμαι κλινήρης, εἶμαι κρεββατωμένος· слечь в ~ πέφτω στό κρεββάτι, κατακλίνομαι· убра́ть ~ στρώνω τό κρεββάτι. ~ьный *прил.* τοῦ κρεββατιοῦ: ~ьные принадле́жности, ~ьное бельё ἡ κλινοστρωμνή, ἡ κρεββατόστρωση, τά κλινοσκεπάσματα.

постепе́нн||о *нареч.* σιγά σιγά, βαθμηδόν, βαθμιαίως[-α], ὀλίγον κατ' ὀλίγον: де́лать что́-л. ~ κάμνω κάτι βαθμηδόν. ~ый *прил.* βαθμιαῖος.

постесня́ться *сов. см.* стесня́ться.

постига́ть *несов.*, **пости́гнуть** *сов.* 1. (*понимать*) κατανοῶ, καταλαβαίνω, συλλαμβάνω· 2. (*случиться*) συμβαίνω: его́ пости́гло несча́стье τοῦ συνέβη δυστύχημα.

постила́ть *несов.* 1. (*расстилать*) ἁπλώνω: ~ ска́терть ἁπλώνω τό τραπεζομάντηλο· 2. (*постель*) στρώνω.

постира́ть *сов. см.* стира́ть.

пости́ться *несов.* νηστεύω.

пости́чь *сов. см.* постига́ть.

постла́ть *сов. см.* постила́ть.

по́стн||ый *прил.* 1. (*не жирный*) ψαχνός· 2. (*не мясной*) νηστήσιμος: ~ обе́д τό νηστήσιμο γεῦμα· 3. *перен.* κατσουφιασμένος / ψευτοπαναγιά (*ханжеский*): де́лать ~ое лицо́ κάνω τήν ψευτοπαναγιά· ◇ ~ое ма́сло τό φυτικόν ἔλαιον, τό λάδι.

постово́й 1. *прил.* τοῦ φυλακείου, τῆς φρουρᾶς· 2. *м* ὁ πολιτοφύλακας.

посто́й I *м воен.* ἡ ἐπισταθμία: размести́ть на ~ στρατωνίζω.

посто́й! II, **посто́йте!** ἄλτ!, στάσου!, σταθῆτε!

посто́льку *союз*: ~ поско́льку μιά πού, δεδομένου ὅτι, ἐφόσον.

посторони́ться *сов. см.* сторони́ться.

посторо́нн||ий 1. *прил.* ξένος, ἀλλότριος: ~ее те́ло ξένο σῶμα· ~ шум ὁ ἐπιπρόσθετος θόρυβος· 2. *м* ὁ ξένος: ~им вход воспрещён ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος στούς μή ἔχοντας ἐργασίαν.

постоя́лец *м уст. разг.* ὁ νοικάρης, ὁ ἔνοικος, ὁ νοικάτορας.

постоя́лый *прил.*: ~ двор *уст.* τό πανδοχεῖο(ν), τό χάνι.

постоя́нн||о *нареч.* διαρκῶς, συνεχῶς, μόνιμα, μονίμως, παντοτεινά (*всегда*) / τακτικῶς, τακτικά (*регулярно*). ~ый *прил.* 1. (*непрерывный*) διαρκής, παντοτεινός, συνεχής / τακτικός (*регулярный*): ~ый посети́тель ὁ θαμών, ὁ τακτικός ἐπισκέπτης· ~ый покупа́тель ὁ τακτικός πελάτης· 2. (*не временный*) μόνιμος: ~ая рабо́та ἡ μόνιμη ἐργασία· 3. (*неизменный*) σταθερός, πιστός: ~ый хара́ктер ὁ σταθερός χαρακτήρας· ~ая величина́ *мат.* ἡ σταθερή ποσότητα· ~ый ток *эл.* τό συνεχές ρεῦμα.

постоянство *с* ἡ σταθερότητα[-ης], ἡ μονιμότητα[-ης], ἡ εὐστάθεια.

постоять *сов.* 1. στέκομαι λίγο, στέκω λίγο· 2. (*за кого-л., за что-л.*) βαστῶ, κρατῶ, ἀμύνομαι: уметь ~ за себя ξέρω νά ὑπερασπίσω τόν ἑαυτό μου· ~ за свою родину ὑπερασπίζω τήν πατρίδα μου, ἀμύνομαι ὑπέρ τῆς πατρίδας μου.

пострада́||вший 1. *прич. от* пострадать· 2. *м* (*жертва*) τό θῦμα. ~ть *сов. см.* страдать.

пострел *м разг.* τό διαβολάκι, τό κακόπαιδο.

постричь *сов.* 1. *см.* стричь· 2. (*в монахи*) κάνω νά καλογερέψει. ~ся 1. *см.* стричься· 2. (*в монахи*) καλογερεύω, γίνομαι καλόγερος.

построение *с* 1. ἡ κατασκευή, ἡ οἰκοδόμηση[-ις], ἡ ἀνοικοδόμηση: ~ социализма ἡ ἀνοικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ· 2. (*строй, конструкция*) ἡ σύνταξη: ~ фразы ἡ σύνταξη τῆς φράσης· 3. *воен.* ἡ διάταξη[-ις], ἡ παράταξη[-ις], ὁ σχηματισμός.

построить *сов. см.* строить.

постройка *ж* 1. (*действие*) ἡ οἰκοδόμηση[-ις], τό οἰκοδόμημα, τό κατασκεύασμα, ἡ κατασκευή· 2. (*строение, здание*) ἡ οἰκοδομή, τό οἴκημα, τό κτίριο[ν].

постскриптум *м* τό ὑστερόγραφο[ν].

постукивать *несов.* κτυπῶ, χτυπῶ, πλήττω ἐλαφρά.

поступа́тельн||ый *прил.* προοδευτικός, ἀνοδικός, προχωρητικός: ~ое движение ἡ κίνηση μεταβίβασης.

поступать *несов.* 1. ἐνεργῶ, φέρομαι: ~ опрометчиво ἐνεργῶ ἄσκεφτα· ~ плохо с кем-л. φέρομαι ἄσχημα σέ κάποιον· ~ по-своему ἐνεργῶ ὅπως ἐγώ νομίζω· 2. (*на службу и т. п.*) μπαίνω, εἰσέρχομαι: ~ в университет ἐγγράφομαι στό πανεπιστήμιο· ~ в школу ἀρχίζω νά πηγαίνω σχολεῖο· 3. (*о заявлении и т. п.*) φθάνω, λαμβάνομαι· ◇ ~ в чьё-л. распоряжение τίθεμαι εἰς τήν διάθεσιν κάποιου.

поступаться *несов.* παραιτοῦμαι ἀπό κάτι.

поступить(ся) *сов. см.* поступать(ся).

поступле́ни||е *с* 1. (*куда-л.*) ἡ εἴσοδος, τό μπάσιμο, ἡ ἄφιξη[-ις]· 2. (*денежное*) ἡ εἴσπραξις: ~я οἱ εἰσπράξεις.

поступок *м* ἡ πράξη[-ις], ἡ ἐνέργεια: безрассудный ~ ἡ παράτολμη πράξη, τό τόλμημα· отчаянный ~ τό ἀπεγνωσμένο ἐγχείρημα, ἡ ἀπεγνωσμένη ἐνέργεια· геройский ~ ἡ ἡρωϊκή πρᾶξις· смелый ~ ἡ τολμηρή ἐνέργεια.

поступь *ж* 1. (*шаг*) τό βῆμα, τό πάτημα / τό βάδισμα, ἡ περπατησιά (*походка*): твёрдая ~ τό σταθερό βῆμα· 2. *перен.* ἡ πορεία.

постучать *сов.* χτυπῶ, κτυπῶ, κτυπῶ λίγο. ~ся *см.* стучаться.

постыдиться *сов. см.* стыдиться.

постыдный *прил.* ἐπαίσχυντος, ἐπονείδιστος: ~ поступок ἡ ἐπαίσχυντη πράξη.

постылый *прил. разг.* ἀπεχθής, μισητός, ἀποκρουστικός.

посуда *ж* τά σκεύη / τά πιατικά (*столовая*): кухонная ~ τά μαγειρικά σκεύη· чайная ~ τό σερβίτσιο τοῦ τσαγιοῦ.

посудина *ж разг.* 1. τό δοχεῖο(ν), τό ἀγγεῖο(ν), τό σκεῦος· 2. (*старое судно*) τό παληοκάραβο, ὁ σκυλοπνίχτης.

посу́ди||ый *прил.* τῶν σκευῶν: ~ое полотенце ἡ πετσέτα γιά τά πιάτα.

посулить *сов. см.* сулить.

посулы *мн. разг.* οἱ [αἱ] ὑποσχέσεις.

посчастли́ви||ться *сов. безл.*: ему ~лось εἶχε τήν τύχη νά...· нам ~лось попасть на первое представление εἴχαμε τήν τύχη νά πᾶμε στήν πρώτη παράσταση.

посчитать *сов. см.* считать. ~ся 1. (*рассчитаться*) *разг. прям., перен.* τακτοποιῶ τούς λογαριασμούς μου: я с тобой посчитаюсь! *перен.* θά λογαριαστοῦμε μαζί σου· 2. (*с мнением и т. п.*) ὑπολογίζω, παίρνω ὑπ' ὄψη μου.

посылать *несов.* στέλνω, στέλλω, ἀποστέλλω, πέμπω: ~ делегацию στέλνω ἀντιπροσωπεία· ~ поклон кому-л. στέλνω τούς χαιρετισμούς μου σέ κάποιον· ~ за кем-л., за чем-л. στέλνω νά φέρω κάποιον, κάτι· ~ по почте στέλνω ταχυδρομικῶς, στέλνω μέ ταχυδρομεῖο[ν]· ◇ ~ к чёрту *груб.* τόν στέλνω στό διάβολο.

посылк||а *ж* 1. (*действие*) ἡ ἀποστολή, τό στάλσιμο· 2. (*почтовая*) τό δέμα, τό μικρόδεμα, τό πακέττο: посылать ~у στέλνω δέμα· 3. *филос.* ἡ πρόταση[-ις], ἡ προκείμενη· ◇ быть на ~ах ἐκτελῶ τίς παραγγελίες κάποιου.

посыльны||й *м* ὁ ἀγγελιαφόρος, ὁ ταχυδρόμος: посылать с ~м στέλνω μέ ταχυδρόμο.

посы́пать *сов.*, **посыпать** *несов.* πασπαλίζω, ἐπιπάσσω: ~ мукой πασπαλίζω μέ ἀλεύρι, ἀλευρώνω.

посы́па||ться *сов.* (*начать сыпаться*) πέφτω (*тж. перен.*): листья ~лись τά φύλλα ἔπεσαν· ~ дождём πέφτω (σάν) βροχή· ~лись удары τά κτυπήματα ἔπεφταν βροχή.

посяг||ательство *с* ἡ ἐπιβουλή. ~ать *несов.* ἐπιβουλεύομαι.

пот *м* ὁ ἱδρώτας, ὁ ἱδρώς: обливаться

~ом γίνομαι μούσκεμα στόν ἱδρώτα· ~ катился с него градом ὁ ἱδρώτας του ἔτρεχε ποτάμι· ◇ в ~е лица μέ τόν ἱδρώτα τοῦ προσώπου μου· трудиться до седьмого ~а μοῦ βγαίνει τό λάδι στή δουλειά.

потайн||ой *прил.* μυστικός, κρυφός: ~ая дверь ἡ μυστική πόρτα· ~ое место ὁ κρυψώνας· ~ фонарь τό κλεφτοφάναρο.

потакать *несов. разг.* ἱκανοποιῶ τίς ἰδιοτροπίες.

потанцевать *сов.* χορεύω λίγο.

потасовка *ж разг.* ὁ καυγᾶς, τό ξύλο.

поташ *м* ἡ ποτάσσα.

потащить *сов.* ἀρχίζω νά σέρνω, ἀρχίξω νά κουβαλῶ. ~ся σέρνομαι.

по-твоему *нареч.* 1. (*по твоему мнению*) κατά τήν γνώμη σου, κατ' ἐσέ· 2. (*по твоему желанию*) ὅπως θέλεις.

потворство *с* ἡ ἀνοχή, ἡ συνενοχή. ~вать *несов.* ἀνέχομαι.

потёмк||и *мн.* τά σκοτάδια: в ~ах στά σκοτεινά· ◇ чужая душа — ~ *погов.* ἡ ἀνθρώπινη ψυχή εἶναι μυστήριο.

потемнеть *сов. см.* темнеть.

потенциал *м* τό δυναμικό[ν]: военный ~ τό πολεμικό δυναμικό. ~ьный *прил.* πιθανός, δυνατός, δυναμικός: ~ьная энергия *физ.* ἡ δυναμική ἐνέργεια.

потенция *ж* ἡ ἰσχύς, ἡ δυναμικότητα [-ης], τό σθένος.

потепле||ние *с*: наступило ~ ζέστανε ὁ καιρός. ~ть *сов.* γίνομαι πιό ζεστός: сегодня ~ло σήμερα κάνει πιό ζέστη.

потерпевш||ий 1. *прич. от* потерпеть· ~ от наводнения ὁ πλημμυροπαθής· ~ от огня, пожара ὁ πυροπαθής· ~ от стихийных бедствий ὁ δεινοπαθήσας· ~ кораблекрушение ὁ ναυαγός, ὁ καραβοτσακισμένος· ~ ущерб ὁ ὑποστάς ζημίαν, ὁ ζημιωθείς· 2. *прил.*: ~ая сторона *юр.* ὁ παθών· 3. *м* τό θῦμα.

потерп||еть *сов.* 1. (*проявить терпение*) ὑπομένω, κάνω ὑπομονή· 2. (*испытывать, переносить*) παθαίνω: ~ кораблекрушение ναυαγῶ, καραβοτσακίζομαι· ~ поражение νικῶμαι, ἡττῶμαι, ὑφίσταμαι ἧτταν· ~ неудачу ἀποτυχαίνω· 3. (*допускать*) ἀνέχομαι, ἐπιτρέπω: я не ~лю этого δέν θά τό ἀνεχθῶ αὐτό.

потёртый *прил.* 1. (τε)τριμμένος, φθαρμένος: ~ костюм τό τριμμένο κουστούμι· 2. *перен.* τετριμμένος.

потер||я *ж* 1. ἡ ἀπώλεια, ὁ χαμός, τό χάσιμο: ~ времени ἡ ἀπώλεια χρόνου, τό χάσιμο χρόνου· ~ памяти ἡ ἀμνησία· ~ речи ἡ ἀφασία· 2. (*убыток*) ἡ ζημία, τό ζημίωμα: нести ~и ἔχω (*или* ὑφίσταμαι) ἀπώλειες. ~янный 1. *прич. от* потерять· 2. *прил.* (*растерянный*) κατάπληκτος, ταραγμένος, σαστισμένος / καταβεβλημένος (*подавленный*)· ◇ ~янный человек ὁ χαμένος ἄνθρωπος.

потерять(ся) *сов. см.* терять(ся).

потеснить *сов. см.* теснить. ~ся στρυμώχνομαι, συνωστίζομαι: ~ся немного στρυμώχνομαι λίγο.

поте||ть *несов.* 1. ἱδρώνω: ~ над чем-либо *перен.* κοπιάζω, μοχθῶ ὑπερβολικά· 2. (*о стекле*) ἱδρώνω, νοτίζω: окна ~ют τά τζάμια ἱδρώνουν.

потеха *ж* ἡ ψυχαγωγία, τό ἀστεῖο: вот была ~! σπάσαμε πλάκα!

потешать *несов.*, **потешить** *сов.* διασκεδάζω (*μετ.*), τέρπω. ~ся (*над кем-л., над чем-л.*) σπάζω πλάκα μέ..., κοροϊδεύω.

потирать *несов.* τρίβω (*ἐλαφρά*), προστρίβω: ~ руки τρίβω τά χέρια μου.

потихоньку *нареч. разг.* 1. (*медленно*) σιγά σιγά, ἀργά, ἤρεμα, ἀγάλια ἀγάλια· 2. (*тихо*) ἀθόρυβα, σιωπηλά· 3. (*тайком*) λαθραία, στά κρυφά.

потник *м* τό ὑπόσαγμα.

потный *прил.* ἱδρωμένος, κάθιδρος.

потогонн||ый *прил. мед.* ἱδρωτικός, ἐφιδρωτικός: ~ое средство τό ἐφιδρωτικό φάρμακο· ◇ ~ая система τό ἐξουθενωτικό σύστημα.

поток *м* 1. τό ρεῦμα, τό ποτάμι / ὁ χείμαρρος (*горный*): ~ слёз ποτάμι ἀπό δάκρυα· дождь льёт ~ами βρέχει μέ τό τουλούμι· 2. *перен.* τό ρεῦμα, τό πλῆθος, ἡ ἀφθονία: людской ~ ἡ ἀνθρωποθάλασσα, ἡ κοσμοπλημμύρα, ἡ συρροή· ~ слов ἡ λογοδιάρροια· ◇ световой ~ *физ.* ἡ δέσμη φωτός.

потолковать *сов.* κουβεντιάζω λιγάκι.

потол||ок *м* 1. τό ταβάνι, ἡ ὀροφή: высокий ~ τό ψηλό ταβάνι, τό ψηλοτάβανο· 2. *ав.* τό ὅριον ὕψους, τό ἀεροπορικόν ὅριον ὕψους· ◇ брать с ~ка *разг.* τά βγάζω ἀπ' τό μυαλό μου.

потолстеть *сов. см.* толстеть.

потом *нареч.* μετά, ἔπειτα, ὕστερα, κατόπιν (*после*) / ἀργότερα (*позже*): ~ увидим μετά βλέπουμε.

потом||ок *м* 1. ὁ ἀπόγονος, ὁ ἐπίγονος· 2.: ~ки *мн.* (*будущие поколения*) οἱ ἀπόγονοι, οἱ ἐπίγονοι, οἱ μεταγενέστεροι, οἱ μέλλουσες γενεές. ~ственный *прил.* κληρονομικός. ~ство *с* οἱ ἀπόγονοι, οἱ ἐπίγονοι, τά ἐγγόνια.

потому 1. *нареч.* διότι, γιατί, γι' αὐτό, ἀκριβῶς γι' αὐτό: мне некогда, ~-то я

и не могу́ прийти́ δέν ἔχω καιρό καί ἀκριβῶς γι' αὐτό δέν μπορῶ νά ἔλθω· 2.: ~ что *союз* διότι, ἐπειδή, γιατί.

потону́ть *сов. см.* тону́ть 1.

пото́п *м* ὁ κατακλυσμός, ἡ νεροποντή· ◇ всеми́рный ~ ὁ κατακλυσμός.

потоп||и́ть *сов. см.* топи́ть I. **~ле́ние** *с* ἡ καταβύθιση[-ις], ἡ βύθιση, τό βούλιαγμα, ὁ καταποντισμός.

поторáпливать *несов.*, **поторопи́ть** *сов.* κάνω νά βιαστεῖ, ἐπισπεύδω, βιάζω, ἐπιταχύνω. **~ся** βιάζομαι, σπεύδω, κάμνω γρήγορα.

пото́чный *прил.* συνεχής, ἀδιάκοπος: ~ ме́тод ἡ μέθοδος τῆς ἀλυσίδας.

потрáтить(ся) *сов. см.* трáтить(ся).

потрáфить *сов. разг.* (*угоди́ть*): ему́ тру́дно ~ εἶναι δύσκολο νά τόν εὐχαριστήσεις.

потреби́тель *м* ὁ καταναλωτής, ὁ καρπούμενος. **~ный** *прил.*: ~ная сто́имость *эк.* ἡ ἀξία χρήσης. **~ский** *прил.* καταναλωτικός: ~ская коопера́ция ὁ καταναλωτικός συνεταιρισμός.

потребле́ни||е *с* ἡ κατανάλωση[-ις], ἡ χρήση[-ις]: предме́ты широ́кого ~я εἴδη πλατειᾶς κατανάλωσης.

потребля́ть *несов.* (ἐ)ξοδεύω, δαπανῶ, καταναλίσκω.

потре́бност||ь *ж* ἡ ἀνάγκη, ἡ χρεία: насу́щная ~ ἡ ζωτική ἀνάγκη· культу́рные ~и οἱ ἐκπολιτιστικές ἀνάγκες.

потре́бовать *сов. см.* тре́бовать 1, 3. **~ся** *см.* тре́боваться.

потрево́жить(ся) *сов. см.* трево́жить (-ся).

потрёпанн||ый 1. *прич. от* потрепáть· 2. *прил.* ξεφτισμένος, τριμμένος: ~ костю́м ξεφτισμένο κοστοῦμι· 3. *перен.* κουρελιάρης, πενιχρός: ~ое лицо́ πρόσωπο μαραμένο, πρόσωπο ταλαιπωρημένο.

потрепáть *сов. см.* трепáть 2, 3, 4.

потре́скаться *сов. см.* тре́скаться.

потре́скива||ние *с* τό τρίξιμο[ν], ὁ τριγμός, τό κροτάλισμα, τό τσιτσίρισμα. **~ть** *несов.* τρίζω πού καί πού.

потро́гать *сов.* ἀγγίζω, θίγω ἐλαφρῶς: ~ па́льцем ἀγγίζω μέ τό δάκτυλο.

потро||хá *мн.* τά ἐντόσθια, τά σπλάγχνα. **~ши́ть** *несов.* ξεκοιλιάζω: ~ши́ть ку́рицу βγάζω τά ἔντερα τῆς κότας.

потруди́||ться *сов.* 1. δουλεύω, κάνω δουλειά, κοπιάζω: над э́тим сто́ит ~ αὐτό ἀξίζει τόν κόπο, ἀξίζει νά δουλέψει κανείς γι' αὐτό· 2.: ~тесь сде́лать э́то λάβετε τόν κόπο νά τό κάνετε αὐτό.

потряс||áть *несов.* 1. ἐπισείω, κουνῶ, κλονίζω, τραντάζω: ~ ору́жием ἐπισείω τά ὅπλα· 2. (*удивля́ть*) συνταράσσω, καταπλήσσω: ~ до глубины́ души́ συνταράσσω βαθειά. **~áющий** 1. *прич. от* потрясáть· 2. *прил.* συνταρακτικός / καταπληκτικός (*ошеломля́ющий*). **~е́ние** *с* τό τράνταγμα: не́рвное ~е́ние ἡ νευρική διαταραχή. **~ти́** *сов.* 1. σείω, τραντάζω, κουνῶ· 2. *см.* потрясáть.

поту́ги *мн.* 1. (*родовы́е*) τά τανίσματα τῆς γέννας· 2. *перен.* οἱ μάταιες, προσπάθειες.

поту́пить *сов.*, **потупля́ть** *несов.* χαμηλώνω / σκύβω (*го́лову*). **~ся** χαμηλώνω τά μάτια, σκύβω τό κεφάλι.

потускне́||лый *прил.* θαμπός, θολωμένος, σβυστός. **~ть** *сов. см.* тускне́ть.

потусторо́нний *прил.*: ~ мир ὁ ἐπέκεινα κόσμος.

потухáть *несов.*, **поту́хнуть** *сов.* σβύνω.

поту́хший 1. *прич. от* поту́хнуть· 2. *прил.* σβυσμένος: ~ вулкáн τό σβυσμένο (*или* ἐσβεσμένο) ἡφαίστειο.

потуши́ть I, II *сов. см.* туши́ть I, II.

по́тчевать *несов. разг.* τραττάρω, φιλεύω.

потя́гивать *несов. разг.* 1. (*слегка тяну́ть*) τραβῶ λίγο· 2. (*пить понемно́гу*) σιγοπίνω.

потя́гиваться *несов.* ἀνακλαδίζομαι, τεντώνομαι.

потяну́ть *сов. см.* тяну́ть.

потяну́ться *сов. см.* тяну́ться *и* потя́гиваться.

поу́жинать *сов. см.* у́жинать.

поумне́ть *сов. см.* умне́ть.

поуч||áть *несов.* μαθαίνω κάτι σέ κάποιον. **~е́ние** *с* ἡ διδαχή, τό μάθημα. **~и́тельный** *прил.* διδακτικός: ~и́тельная кни́га τό ὠφέλιμο βιβλίο.

похáбный *прил.* χυδαῖος, αἰσχρός, κακοήθης.

похвал||á *ж* ὁ ἔπαινος, τό ἐγκώμιο[ν]: отзывáться с ~о́й ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω· заслужи́ть ~у́ εἶμαι ἄξιος ἐπαίνου.

похвали́ть *сов. см.* хвали́ть.

похвальбá *ж разг.* ἡ καυχησιολογία, ὁ κομπασμός, ἡ περιαυτολογία, τό νταΐλίκι.

похвáльн||ый *прил.* 1. (*заслу́живающий похвалы́*) ἐπαινετικός, ἀξιέπαινος· 2. (*хвале́бный*) ἐπαινετικός, ἐγκωμιαστικός: ~ая грáмота (*ученику́*) τό ἐνδεικτικόν ἐπαίνου· ~ о́тзыв ἡ ἐπαινετική γνώμη.

похвáстать(ся) *сов. см.* хвáстать(ся)· я не могу́ ниче́м ~ δέν ἔχω νά παρουσιάσω ἐπιτυχίες.

похитúтель *м* ὁ κλέπτης, ὁ ἅρπαγας, ὁ ἅρπαξ / ὁ ἀπαγωγεύς (*человека*).

похúтить *сов.*, **похищáть** *несов.* κλέβω, ἁρπάζω / ἀπάγω (*человека*).

похищéние *с* ἡ κλοπή, τό κλέψιμο, ἡ κλεψιά (*кража*) / ἡ ἀπαγωγή (*человека*).

похлёбка *ж разг.* ἡ παπάρα.

похлóпать *сов.* χειροκροτῶ λιγάκι.

похлопотáть *сов. см.* хлопотáть 2, 3.

похмéлье *с* ἡ ἀδιαθεσία ὕστερα ἀπό τό μεθύσι· ◇ в чужóм пирý ~ *погов.* πληρώνω τά σπασμένα ἄλλου.

похóд I *м* 1. (*передвижение*) ἡ πορεία: ночнóй ~ ἡ νυχτερινή πορεία· 2. *воен.* (*против кого-л.*) ἡ ἐκστρατεία, τό σεφέρι: вы́ступить в ~ ἐκστρατεύω· ◇ крестóвый ~ ἡ σταυροφορία.

похóд II *м* (*излишек*) τό πάρα πάνω: с ~ом μέ τό πάρα πάνω.

походúть I *сов.* (*некоторое время*) βαδίζω, περπατῶ: ~ с полчасá περπατῶ μισή ὥρα.

походúть II *несов.* (*быть похожим*) (ὁ)μοιάζω, εἶμαι ὅμοιος: ~ на отцá μοιάζω τοῦ πατέρα μου.

похóдка *ж* τό βάδισμα, ἡ περπατησιά, τό περπάτημα: лёгкая ~ ἡ ἐλαφρή περπατησιά· тяжёлая ~ τό βαρύ βάδισμα.

похóдн||ый *прил.* τῆς ἐκστρατείας, ἐκστρατευτικός: ~ая кровáть τό κρεββάτι ἐκστρατείας· ~ котелóк ἡ καραβάνα· ~ая кýхня τό κινητό μαγειρεῖο, ἡ κουζίνα ἐκστρατείας.

пóходя *нареч. разг.* μεταξύ ἄλλων.

похождéние *с* ἡ περιπέτεια.

похóж||ий *прил.* ὅμοιος, παρόμοιος, ὁμοιάζων: быть ~им на когó-л. (ὁ)μοιάζω, εἶμαι ὅμοιος μέ... на когó ты похóж! πῶς ἔγινες ἔτσι!· ◇ э́то ни на что не ~е! αὐτό ξεπερνάει τά ὅρια.

похолодáние *с* τό κρύο, τό ψῦχος, ἡ ψύχρα.

похолодéть *сов. см.* холодéть.

похоронúть *сов. см.* хоронúть.

похорóнн||ый *прил.* ἐπικήδειος, ἐπιτάφιος: ~ марш τό πένθιμο ἐμβατήριο· ~ое бюрó τό γραφεῖον κηδειῶν· ~ая процéссия ἡ νεκρική πομπή.

пóхороны *мн.* ἡ κηδεία, ἡ ἐκφορά, ἡ ταφή, ὁ ἐνταφιασμός.

по-хорóшему *нареч.* μέ τό καλό, φιλικά.

похорошéть *сов. см.* хорошéть.

похотлúвый *прил.* λάγνος, ἀσελγής.

пóхоть *ж* ἡ σαρκική ἐπιθυμία, ἡ ἀσέλγεια.

похудéть *сов. см.* худéть.

поцарáпать *сов. см.* царáпать 1. ~ся *см.* царáпаться.

поцеловáть(ся) *сов. см.* целовáть(ся).

поцелýй *м* τό φιλί, τό φίλημα, ὁ ἀσπασμός.

почасов||óй *прил.*: ~áя оплáта ἡ ὡριαία πληρωμή.

почáток *м бот.* ὁ στάχυς: ~ кукурýзы τό κοτσάνι τοῦ καλαμποκιοῦ.

пóчв||а *ж* 1. τό ἔδαφος, ἡ γῆ: болóтистая ~ τό ἐλῶδες, βαλτῶδες ἔδαφος· глинистая ~ τό πηλῶδες (ἀργιλλῶδες) ἔδαφος· плодорóдная ~ τό γόνιμο ἔδαφος· 2. *перен.* τό ἔδαφος, ἡ βάσις: нащýпать ~у ἀνιχνεύω, βολιδοσκοπῶ· загодя подготóвить ~у προετοιμάζω, προλειαίνω τό ἔδαφος· терять ~у под ногáми μοῦ φεύγει τό ἔδαφος κάτω ἀπ' τά πόδια μου· выбивáть ~у из-под ног ἀφοπλίζω στή συζήτηση, στρυμώχνω στή συζήτηση· ◇ на ~е чегó-л. ἐξαιτίας, ἕνεκα, λόγῳ τοῦ. ~енный *прил.* ἐδαφικός, τοῦ ἐδάφους, τῆς γῆς: ~енные вóды ὕδατα (νερά) τοῦ ὑπεδάφους.

почвовéд *м* ὁ ἐδαφολόγος. ~ение *с* ἡ ἐδαφολογία. ~ческий *прил.* ἐδαφολογικός.

почём *нареч. разг.* πόσο, πόσον: ~ маслúны? πόσο κοστίζουν οἱ ἐλιές;· ◇ ~ я знáю? *разг.* ποῦ (νά) ξέρω ἐγώ;, ἀπό ποῦ θέλετε νά τό ξέρω;

почемý *нареч.* 1. *вопр.* γιατί, διατί: ~ ты так дéлаешь? γιατί τό κάνεις ἔτσι;· 2. *относ.* νά γιατί, νά διατί, γιαυτό: я забы́л áдрес, ~ и не писáл λησμόνησα τήν διεύθυνση καί γι' αὐτό δέν ἔγραφα.

почемý-либо *нареч.* γιά κάποια αἰτία, γιά κάποιο λόγο.

пóчерк *м* τό γράψιμο, ὁ γραφικός χαρακτήρας, ἡ γραφή: неразбóрчивый ~ τό δυσανάγνωστο γράψιμο.

почернéть *сов. см.* чернéть.

почерпáть *несов. см.* почерпнýть 2.

почерпнýть *сов.* 1. *разг.* ἀντλῶ, βγάζω (*νερό*)· 2. *перен.* παίρνω, ἀντλῶ, ἀρύομαι: ~ свéдения из кни́ги παίρνω τίς πληροφορίες ἀπό τό βιβλίο.

почерствéть *сов. см.* черствéть.

почесáть(ся) *сов. см.* чесáть(ся).

пóчест||ь *ж* ἡ τιμή: вóинские ~и οἱ στρατιωτικές τιμές· воздавáть ~и ἀπονέμω (*или* ἀποδίδω) τιμάς.

почёт *м* ἡ τιμή / ἡ ἐκτίμηση, ἡ ὑπόληψις (*уважение*): быть в ~е χαίρω ἐκτιμήσεως· окáзывать ~ ἀπονέμω τιμήν, κάνω τήν τιμή. ~ный *прил.* τιμητικός, ἐπίτιμος, ἀξιότιμος, ἀξιοσέβαστος: ~ный член... τό ἐπίτιμο μέλος...· ~ный кара-

ýл *воен.* ἡ τιμητική φρουρά· ~ное звáние ὁ τιμητικός τίτλος.

пóчечн||ый *анат.*, *мед.* τοῦ νεφροῦ, νεφρικός: ~ая лохáнка ἡ πύελος νεφροῦ, ἡ πυελίς· ~ые кáмни οἱ νεφρόλιθοι.

почивáть *несов.* *уст.*, *разг.* κοιμοῦμαι, ἀναπαύομαι.

почи́вший *м* ὁ ἀποθανών, ὁ μακαρίτης.

почи́н *м* 1. (*инициатива*) ἡ πρωτοβουλία: по сóбственному ~у μέ δικιά του πρωτοβουλία, κατ' ἰδίαν πρωτοβουλίαν· 2. (*начало*) *разг.* ἡ καλή ἀρχή / ὁ σεφτές (*в торговле*): сдéлать ~ κάμνω σεφτέ, κάμνω καλή ἀρχή.

починúть *сов.* *см.* чини́ть I.

почи́н||ка *ж* ἡ ἐπισκευή / ἡ ἐπιδιόρθωση (*платья, обуви*) / τό μαντάρισμα, τό μπάλλωμα (*штопка, накладывание заплат*). ~я́ть *несов.* *см.* чини́ть I.

почи́стить(ся) *сов.* *см.* чи́стить(ся).

почитá||ние *с* τό σέβας, ὁ σεβασμός / ἡ λατρεία, ὁ θαυμασμός (*таланта*). ~**тель** *м* ὁ θαυμαστής, ὁ λάτρης.

почитáть I *сов.* (*читать некоторое время*) διαβάζω λίγο.

почитáть II *несов.* (*уважать*) ἐκτιμῶ, τιμῶ, σέβομαι / θαυμάζω (*талант*).

почи́ть *сов.* *уст.* *книжн.* (*умереть*) πεθαίνω, ἀποθνήσκω· ◇ ~ на лáврах ἐπαναπαύομαι στίς δάφνες μου.

пóчк||а I *ж* *бот.* τό μάτι (δένδρου), τό μπουμπούκι: пускáть ~и μπουμπουκιάζω.

пóч||ка II *ж* 1. *анат.* τό νεφρό, ὁ νεφρός, τό νεφρί: воспалéние ~ек *мед.* ἡ νεφρῖτις· 2. *кул.* τά νεφρά: жáреные ~кн τά νεφρά τηγανητά.

почковáние *с* *биол.* ἡ βλαστογονία, ἡ βλαστογένεσις.

пóчт||а *ж* τό ταχυδρομεῖο[ν]/ ἡ πόστα (*тж. помещение*): воздýшная ~ τό ἀεροπορικό ταχυδρομεῖο· по ~е ταχυδρομικῶς· посылáть по ~е ταχυδρομῶ, στέλνω μέ τό ταχυδρομεῖο.

почтальóн *м* ὁ ταχυδρόμος, ὁ γραμματοκομιστής, ὁ διανομέας ταχυδρομείου.

почтáмт *м* τό ταχυδρομεῖο[ν]: глáвный ~ τό κεντρικόν ταχυδρομεῖο.

почтéние *с* τό σέβας, ὁ σεβασμός, ἡ ἐκτίμηση: относи́ться к комý-л. с ~м σέβομαι κάποιον· с ~м μέ σεβασμό, μεθ' ὑπολήψεως· с совершéнным ~м (*в письме*) διατελῶ μετά (βαθυτάτου) σεβασμοῦ.

почтéнный *прил.* ἀξιοσέβαστος, ἀξιότιμος, σεβάσμιος, σεβαστός.

почти́ *нареч.* σχεδόν, περίπου: ~ что σχεδόν· ~ ничегó σχεδόν τίποτε· ~ никогдá σχεδόν ποτέ.

почти́тельн||ость *ж* ὁ σεβασμός, ἡ ἐκτίμησις, τό σέβας, ἡ εὐλάβεια. ~**ый** *прил.* εὐλαβής, πλήρης σεβασμοῦ, σεμνός· ◇ на ~ом расстоя́нии σέ σεβαστή ἀπόσταση.

почти́ть *сов.* τιμῶ: ~ когó-л. своим присýтствием τιμῶ κάποιον μέ τήν παρουσία μου· ~ чью-л. пáмять вставáнием τιμῶ τήν μνήμη κάποιου μέ ἑνός λεπτοῦ σιγή.

почтóв||ый *прил.* ταχυδρομικός: ~ое отделéние τό ταχυδρομικό γραφεῖο, τό ταχυδρομεῖο[ν], ἡ πόστα· ~ перевóд τό ταχυδρομικόν ἔμβασμα, ἡ ἐπιταγή· ~ я́щик τό γραμματοκιβώτιο[ν]· ~ая мáрка τό γραμματόσημο[ν]· ~ая кáрточка τό ταχυδρομικόν δελτάριο, ἡ κάρτ-ποστάλ.

почýвствовать *сов.* *см.* чýвствовать· дать ~ κάνω νά αἰσθανθεῖ.

почýдиться *сов.* *см.* чýдиться.

почýять *сов.* *см.* чýять.

пошáл||ивать *несов.* *разг.* 1. κάνω ποῦ καί ποῦ ἀταξίες, κάνω καπρίτσια· 2. (*побаливать*): сéрдце ~ивает ἡ καρδιά μου καμμιά φορά κάνει καπρίτσια. ~**и́ть** *сов.* ἀτακτῶ λίγω.

пошáрить *сов.* *см.* шáрить.

пошатнý||ть *сов.* 1. κλονίζω, κάνω νά γείρει, σείω: меня́ ~ло μ' ἐκλόνισε, κλονίσθηκα· 2. *перен.* διασαλεύω, κλονίζω. ~**ться** 1. κλονίζομαι, σείομαι, τραντάζομαι· 2. *перен.* διστάζω, κλονίζομαι, ταλαντεύομαι: егó здорóвье ~лось ἡ ὑγεία του κλονίσθηκε.

пошáтыва||ть *несов.* *безл.*: егó ~ет κλονίζεται, τρικλίζει. ~**ться** *разг.* τρικλίζω.

пошевéлива||ться *несов.* κινοῦμαι, κουνιέμαι, σαλεύω: ~йся!, ~йтесь! κουνήσου!, κουνηθῆτε!

поши́в||ка *ж* τό ράψιμο[ν], ἡ ραφή. ~**очный** *прил.* ραπτικός, τῆς ραπτικῆς: ~очная мастерскáя τό ραφεῖο[ν], τό ραφτάδικο.

пóшлина *ж* ὁ δασμός, ὁ φόρος: ввознáя ~ ὁ εἰσαγωγικός δασμός, τά εἰσαγωγικά τέλη· вывознáя ~ ὁ ἐξαγωγικός δασμός· тамóженная ~ ὁ τελωνειακός δασμός.

пóшл||ость *ж* ἡ χυδαιότητα[-ης], ὁ χυδαϊσμός, ἡ προστυχιά. ~**ый** *прил.* χυδαῖος, πρόστυχος, φτηνός, τετριμμένος. ~**я́к** *м* ὁ χυδαιολόγος, ὁ χυδαῖος ἄνθρωπος.

поштýчн||о *нареч.* μέ τό κομμάτι, κατά τεμάχιον. ~**ый** *прил.* μέ τό κομμάτι, κατά τεμάχιον, τεμαχιστός.

пошути́ть *сов.* *см.* шути́ть.

пощад||а *ж* τό ἔλεος, ἡ χάρη[-ις], ὁ οἶκτος:, без ~ы ἀλύπητα, χωρίς ἔλεος, ἀνελέητα, ἀδυσώπητα· просить ~ы ζητῶ χάριν, ζητῶ ἔλεος· не давать никому ~ы δέν δείχνω ἔλεος σέ κανένα. **~ить** *сов. см.* щадить.

пощекотать *сов. см.* щекотать.

пощёчин||а *ж* τό χαστούκι, ὁ μπάτσος, τό σκαμπίλι: дать ~у χαστουκίζω, δίνω ἕνα μπάτσο· закатить ~у κολλῶ ἕνα χαστούκι, μπατσίζω.

пощипывать *несов.* 1. (*траву и т. п.*) τσιμπολογῶ· 2. (*о морозе*) τσούζω.

пощупать *сов. см.* щупать.

поэзия *ж* ἡ ποίηση[-ις].

поэма *ж* τό ποίημα.

поэт *м* ὁ ποιητής. **~есса** *ж* ἡ ποιήτρια. **~ика** *ж* ἡ ποιητική. **~ический, ~ичный** *прил.* ποιητικός.

поэтому *нареч.* γι' αὐτό, δι' αὐτό: я спешил, ~ не подождал тебя βιαζόμουνα γι' αὐτό δέν σέ περίμενα.

пою I, поёшь и т. д. *наст. вр. от* петь.

пою II, поишь и т. д. *наст. вр. от* поить.

появ||иться *сов. см.* появляться. **~ление** *с* ἡ ἐμφάνιση[-ις]. **~ляться** *несов.* ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι, ἐκδηλώνομαι: внезапно ~ляться παρουσιάζομαι ξαφνικά· ~ляться на поверхности βγαίνω στήν ἐπιφάνεια· ◇ ~ляться на свет ἐμφανίζομαι, γεννιέμαι, ἔρχομαι στό φῶς.

пояс *м* 1. ἡ ζώνη, τό ζωνάρι / τό σωσίβιο[ν] (*спасательный*): затянуть ~ σφίγγω τήν ζώνη μου· стоять по ~ в воде στέκομαι στό νερό ὥς τήν μέση· 2. (*зона*) ἡ ζώνη: жаркий ~ ἡ διακεκαυμένη ζώνη· ◇ заткнуть кого-л. за ~ *разг.* βάζω κάτω κάποιον, ξεπερνῶ· кланяться кому-л. в ~ κάνω ἐδαφιαία ὑπόκλιση σέ κάποιον.

поясн||ение *с* ἡ ἐξήγηση[-ις], ἡ ἐπεξήγηση[-ις], ἡ διασάφηση[-ις]. **~ительный** *прил.* ἐξηγητικός, ἐπεξηγηματικός. **~ить** *сов. см.* пояснять.

поясни||ца *ж* ἡ μέση, ἡ ὀσφύς, τά νεφρά: боль в ~це ἡ ὀσφυαλγία, ὁ μεσόπονος. **~чный** *прил.* ὀσφυϊκός.

поясн||ой *прил.* 1. τῆς ζώνης: ~ ремень *воен.* ὁ ζωστήρ[ας]· ~ портрет ἡ προτομή· 2. (*зональный*) κατά ζῶνες: ~ое время ὥρα κατά ζῶνες.

пояснять *несов.* ἐξηγῶ, διευκρινίζω, διασαφηνίζω.

прабабка, прабабушка *ж* ἡ προμάμμη.

правд||а *ж* 1. ἡ ἀλήθεια: сущая ~ ἡ καθαρή ἀλήθεια· говорить кому-л. ~у в глаза λέω τήν ἀλήθεια κατάμουτρα· в этом нет ни доли ~ы σ' αὐτό δέν ὑπάρχει οὔτε ἴχνος ἀληθείας· 2. *предик. безл.* εἶναι ἀλήθεια: это ~ εἶναι ἀλήθεια, τοῦτο εἶνε ἀληθές· это совершенная ~ αὐτό εἶναι ἀληθέστατο· ~, что он уезжает? εἶναι ἀλήθεια ὅτι φεύγει;· 3. *вводн. сл.* εἶναι ἀλήθεια..., ἡ ἀλήθεια εἶναι...· ◇ твоя ~ ἔχεις δίκιο· по ~е говоря γιά νά ποῦμε τήν ἀλήθεια· всеми ~ами и неправдами χρησιμοποιώντας θεμιτά κι' ἀθέμιτα μέσα.

правдив||ость *ж* ἡ φιλαλήθεια, ἡ ἀψεύδεια / ἡ εἰλικρίνεια (*искренность*). **~ый** *прил.* φιλαλήθης, ἀψευδής / εἰλικρινής (*искренний*).

правдоподоб||ие *с* ἡ ἀληθοφάνεια. **~ный** *прил.* ἀληθοφανής.

правил||о *с* 1. ὁ κανόνας, ὁ κανών: ~а внутреннего распорядка ὁ ἐσωτερικός κανονισμός· ~а уличного движения ὁ κανονισμός τῆς τροχαίας κινήσεως· грамматические ~а οἱ κανόνες τῆς γραμματικῆς· по всем ~ам καθ' ὅλους τούς κανόνας· по ~ам игры σύμφωνα μέ τούς κανόνες τοῦ παιχνιδιοῦ· нарушать ~ παραβιάζω (*или* παραβαίνω) τόν κανόνα· соблюдать ~а τηρῶ τούς κανόνες, συμμορφοῦμαι μέ τούς κανόνας· нет ~а без исключения ὁ κάθε κανόνας ἔχει ἐξαιρέσεις· 2. *мат.* ἡ μέθοδος, ὁ κανών: тройное ~ ἡ μέθοδος τῶν τριῶν· 3. (*принцип*) ὁ κανών, ὁ κανόνας, ἡ ἀρχή: взять себе за ~ παίρνω ὡς κανόνα, ἔχω σάν ἀρχή.

правильн||о 1. *нареч.* σωστά, ὀρθῶς, καλά: рассуждать ~ κρίνω σωστά· часы идут ~ τό ὡρολόγι πηγαίνει καλά· 2. *предик. безл.* εἶναι σωστό, εἶναι ὀρθόν/σωστά!, μάλιστα! (*при восклицании*)· 3. *нареч.* (*регулярно*) τακτικά, κανονικά. **~ость** *ж* 1. ἡ ἀκρίβεια, ἡ ὀρθότητα[-ης]· 2. (*регулярность*) ἡ τακτικότης, ἡ κανονικότης. **~ый** *прил.* 1. (*верный*) σωστός, ὀρθός, ἀκριβής: ~ое решение ἡ σωστή ἀπόφαση· 2. (*закономерный, регулярный*) κανονικός, τακτικός, ἁρμονικός: через ~ые промежутки времени κατά κανονικά χρονικά διαστήματα· ~ый глагол *грам.* τό ὁμαλόν ρῆμα· 3. *мат.* ὁμαλός· ◇ ~ые черты лица τά κανονικά χαρακτηριστικά.

правитель *м* ὁ κυβερνήτης, ὁ ἡγεμών.

правительственный *прил.* κυβερνητικός, τῆς κυβερνήσεως.

правительств||о *с* ἡ κυβέρνηση[-ις]: Советское ~ ἡ Σοβιετική κυβέρνηση[-ις]·

главá ~а ὁ ἀρχηγός τῆς κυβέρνησης· член ~а τό μέλος τῆς κυβερνήσεως.

прáвить I *несов.* 1. (*управлять*) κυβερνῶ, διέπω, διοικῶ, διευθύνω· 2. (*лошадьми, автомашиной*) ὁδηγῶ.

прáвить II *несов.* 1. (*исправлять*) διορθώνω, διορθῶ: ~ корректýру διορθώνω δοκίμιο· 2. (*бритву и т. п.*) ἀκονῶ, ἀκονίζω.

прáвка *ж* 1. (*исправление*) ἡ διόρθωση[-ις], ἡ ἐπανόρθωση[-ις]: ~ корректýры ἡ διόρθωση τυπογραφικῶν δοκιμίων· 2. (*бритвы и т. п.*) τό ἀκόνισμα.

правлéни||е *с* 1. ἡ (δια)κυβέρνηση[-ις], ἡ διοίκηση[-ις]: óбраз ~я τό πολίτευμα· 2. (*учреждение*) ἡ διεύθυνση[-ις], ἡ διοίκηση[-ις], τό διοικητικό συμβούλιο: член ~я бáнка (кооператива *и т. п.*) τό μέλος διοικητικοῦ συμβουλίου τραπέζης (συνεταιρισμοῦ *κ.λ.π.*)· ◇ браздьí ~я τά ἡνία τοῦ κράτους.

прáвну||к *м* ὁ δισέγγονος. **~ки** *мн.* οἱ ἀπόγονοι. **~чка** *ж* ἡ δισέγγονη.

прáв||о I *с* 1. τό δικαίωμα: ~ гóлоса τό δικαίωμα ψήφου· всеóбщее избирáтельное ~ δικαίωμα ψήφου γιά ὅλους· граждáнские ~á τά πολιτικά δικαιώματα· поражéние в ~áх ἡ στέρησις τῶν δικαιωμάτων· восстановлéние в ~áх ἡ ἀποκατάσταση τῶν δικαιωμάτων· получи́ть ~ граждáнства *прям.*, *перен.* πολιτογραφοῦμαι· отстáивать свои́ ~á διεκδικῶ τά δικαιώματά μου· имéть ~ на чтó-л. ἔχω δικαίωμα γιά κάτι· лишáть ~а στερῶ τῶν δικαιωμάτων· вступáть в свои́ ~á μπαίνω σέ ἰσχύ, τίθεμαι ἐν ἰσχύϊ· веснá вступи́ла в свои́ ~á ἔφτασε ἡ ἄνοιξη· с пóлным ~ом μέ πλῆρες δικαίωμα· по какóму ~у? μέ ποιό δικαίωμα;· по ~у δικαιωματικά· 2. *юр.* τό δίκαιο[ν]: граждáнское ~ τό ἀστικό δίκαιο· уголóвное ~ τό ποινικό δίκαιο· междунарóдное ~ τό διεθνές δίκαιο· 3. (*свидетельство*) ἡ ἄδεια: води́тельские ~á ἄδεια ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου.

прáво II *вводн. сл.* μά τήν ἀλήθεια: я, ~, не знáю μά τήν ἀλήθεια δέν ξέρω.

правобережный *прил.* τῆς δεξιᾶς ὄχθης.

правовéрный 1. *прил.* πιστός, ὀρθόδοξος· 2. *м* ὁ πιστός.

правов||óй *прил.* τοῦ δικαίου, νομικός, δικαιωματικός: ~ вопрóс τό νομικό ζήτημα· ~ые нóрмы οἱ ἀρχές τοῦ δικαίου, οἱ νομικές ἀρχές· ~ые отношéния οἱ νομικές σχέσεις.

правомéрный *прил.* νόμιμος, ἔννομος, σωστός.

правомóч||ный *прил.* ἁρμόδιος, ἐξουσιοδοτημένος: я не ~ен э́то сдéлать εἶμαι ἀναρμόδιος νά τό κάνω αὐτό.

правонаруш||éние *с* ἡ παράβαση (*или* ἡ καταπάτηση) τοῦ νόμου. **~и́тель** *м* ὁ παραβάτης τοῦ νόμου.

правописáние *с* ἡ ὀρθογραφία.

правослáв||ие *с рел.* ἡ ὀρθοδοξία. **~ный** *прил.* ὀρθόδοξος: ~ая цéрковь ἡ ὀρθόδοξη[-ις] ἐκκλησία.

правосýдие *с* ἡ δικαιοσύνη.

правот||á *ж* τό δίκιο, τό δίκαιο[ν]: доказáть свою́ ~ý ἀποδεικνύω ὅτι ἔχω δίκιο.

прáв||ый I *прил.* 1. δεξιός, δεξίς: ~ая рукá τό δεξί χέρι· 2. *полит.* δεξιός, τῆς δεξιᾶς παράταξης: ~ уклóн ἡ δεξιά παρέκκλιση.

прáв||ый II *прил.* (*справедливый*) δίκαιος, νόμιμος, σωστός, ὀρθός: нáше дéло ~ое ἡ ὑπόθεσή μας εἶναι δίκαια· быть ~ым ἔχω δίκαιο, ἔχω δίκιο· вы совершéнно ~ы ἔχετε ἀπόλυτο δίκαιο.

прáвящи||й 1. *прич. от* прáвить· 2. *прил.* ἄρχων, ἰθύνων, διέπων, διευθύνων, διοικῶν: ~ класс ἡ κυρίαρχη τάξη, ἡ ἄρχουσα τάξη· ~е кругú οἱ ἰθύνοντες κύκλοι.

прагмати́||зм *м филос.* ὁ πραγματισμός. **~ческий** *прил.* πραγματοκρατικός.

прáдед *м* ὁ προπάππος: нáши ~ы οἱ προπάτορές μας.

прадéдовски||й *прил.* προπατορικός: ~е обы́чаи τά προπατορικά ἔθιμα.

прадéдушка *м см.* прáдед.

прáзднество *с* ἡ γιορτή, ἡ ἑορτή, ἡ τελετή.

прáздни||к *м* ἡ γιορτή, ἡ ἑορτή, ἡ φέστα: первомáйские ~ки ἡ γιορτή τῆς πρωτομαγιᾶς· по ~кам τίς γιορτές, κατά τάς ἑορτάς· ◇ и на нáшей ýлице бýдет ~ *погов.* θά φέξει καί γιά μᾶς. **~чный** *прил.* ἑορταστικός, ἑορτάσιμος (*о дне*) / γιορτερός, γιορτινός (*об одежде*): ~чный вид ἡ γιορτινή ὄψη· ~чное настроéние ἡ γιορτινή διάθεση· ~чный день ἡ ἑορτάσιμη ἡμέρα, ἡ ἑόρτιος ἡμέρα.

прáздно *нареч.* ἀργόσχολα, χωρίς νά κάνω τίποτε.

прáзднова||ние *с* ὁ γιορτασμός, τό γιόρτασμα, ὁ ἑορτασμός. **~ть** *несов.* ἑορτάζω, γιορτάζω / πανηγυρίζω (*торжественно*): ~ть свáдьбу κάνω γάμο.

прáздност||ь *ж* 1. (*незанятость*) ἡ ἀργία, ἡ ἀπραξία, ἡ σχολή, ἡ φυγοπονία, ἡ ὀκνηρία: жить в ~и εἶμαι ἀργόσχολος· 2. (*ненужность*) τό ἀνωφελές.

праздношатáющийся *м разг.* ὁ ἀργόσχολος, ὁ ἀργός, ὁ τεμπέλης.

пра́здн||ый *прил.* 1. (*незанятый*) ἀργόσχολος, ἀργός, χασομέρης: вести́ ~ую жизнь ζῶ ἀργόσχολος· 2. (*ненужный, пустой*) ἀνωφελής, μάταιος: ~ые разговоры λόγια τοῦ ἀέρα.

пра́ктик *м* ὁ πρακτικός, ὁ ἐμπειρικός.

пра́ктик||а *ж в разн. знач.* ἡ πρακτική, ἡ πράξη/ ἡ πρακτική ἐξάσκηση (*практические занятия*): занима́ться медици́нской ~ой ἐξασκῶ τήν ἰατρικήν· убеди́ться на ~е πείθομαι στήν πράξη, πείθομαι πρακτικά. ~а́нт *м* ὁ δόκιμος. ~а́нтка *ж* ἡ δόκιμη.

практик||ова́ть 1. (*применять*) ἐφαρμόζω, ἐκτελῶ στήν πράξη· 2. (*о враче, адвокате и т. п.*) *уст.* ἐξασκῶ τό ἐπάγγελμα. **~ова́ться** 1. (*применяться*) ἐφαρμόζομαι, χρησιμοποιοῦμαι: э́то ча́сто ~у́ется αὐτό γίνεται συχνά· 2. (*упражняться*) ἐξασκοῦμαι: ~ова́ться в гре́ческом языке́ ἐξασκοῦμαι στήν ἑλληνική γλῶσσα.

практици́зм *м* ὁ πρακτικισμός.

практи́ческий *прил.* πρακτικός.

практи́чн||ость *ж* ἡ πρακτικότητα, ἡ πρακτικότης. **~ый** *прил.* πρακτικός.

прама́терь *ж уст.* ἡ προμήτωρ.

пра́от||ец *м уст.* ὁ προπάτωρ, ὁ πρόγονος· ◇ отпра́виться к ~цам *шутл.* πεθαίνω, ἀποθνήσκω, ἀποδημῶ εἰς τάς αἰωνίους μονάς.

пра́порщик *м ист.* ὁ ἀνθυπολοχαγός.

прапра́дед *м* ὁ τρίπαππος.

прах *м* (*останки*) τό λείψανο/ ἡ τέφρα, ἡ στάχτη, ἡ σποδός (*после кремации*): у́рна с ~ом ἡ τεφροδόχη· здесь поко́ится ~... ἐνθάδε κεῖται...· мир ~у твоему́! γαῖαν ἔχοις ἐλαφράν!· ◇ всё пошло́ ~ом ὅλα πήγανε κατ' ἀνέμου· отряхну́ть ~ с ног τινάζω τήν σκόνη ἀπ' τά πόδια μου· разби́ть (врага́) в пух и ~ νικῶ (τόν ἐχθρόν) κατά κράτος.

пра́ч||ечная *ж* τό πλυντήριο[ν], τό πλυσταριό. **~ка** *ж* ἡ πλύστρα, ἡ πλύντρια.

праща́ *ж уст.* ἡ σφεντόνα, ἡ σφενδόνη.

пра́щур *м* ὁ προπάτωρ, ὁ πρόγονος, ὁ πρόπαππος.

праязы́к *м лингв.* ἡ προπατορική γλῶσσα, γλῶσσα τῶν προγόνων.

преа́мбула *ж полит.* τό προοίμιο[ν].

пребыва́||ние *с* ἡ διαμονή: ме́сто постоя́нного ~ния ἡ μόνιμη διαμονή, ἡ ἕδρα. **~ть** *несов.* 1. (*быть, находиться где-л.*) διαμένω, εὑρίσκομαι, κατοικῶ· 2. (*в каком-л. состоянии*): ~ть в неве́дении ἀγνοῶ, παραμένω ἐν ἀγνοίᾳ· ~ть в уны́нии μελαγχολῶ.

превали́ровать *несов.* ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ.

превзойти́ *сов. см.* превосходи́ть· ◇ ~ самого́ себя́ ξεπερνῶ τόν ἴδιον, ξεπερνῶ τόν ἑαυτό μου.

превозмога́ть *несов.*, **превозмо́чь** *сов.* ὑπερνικῶ, κατανικῶ.

превознести́ *сов.*, **превозноси́ть** *несов.* ἐξαίρω, ἐκθειάζω, ἐγκωμιάζω, ἐξυμνῶ, ὑμνῶ: ~ кого́-л. до небе́с ἀνεβάζω κάποιον στούς οὐρανούς.

превосходи́тельство *с* (*титул*) ἡ ἐξοχότης / ὁ ἐξοχώτατος (*при обращении*).

превосходи́ть *несов.* 1. (*иметь превосходство*) ξεπερνῶ, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ: ~ чи́сленностью ἔχω ἀριθμητική ὑπεροχή· 2. (*превышать*) ξεπερνῶ: э́то превосхо́дит все ожида́ния αὐτό ξεπερνάει τίς προσδοκίες μας.

превосхо́дн||ый *прил.* ὑπέροχος, ἔξοχος, θαυμάσιος, λαμπρός / τέλειος (*совершенный*)· ◇ ~ая сте́пень *грам.* ὁ ὑπερθετικός βαθμός.

превосхо́дство *с* ἡ ὑπεροχή, ἡ ἀνωτερότητα[-ης]: чи́сленное ~ ἡ ἀριθμητική ὑπεροχή· име́ть ~ пе́ред ке́м-л. πλεονεκτῶ, ὑπερτερῶ.

превосходя́щи||й 1. *прич. от* превосходи́ть· 2. *прил.*: ~е си́лы проти́вника οἱ ὑπέρτερες δυνάμεις τοῦ ἀντιπάλου.

преврати́ть *сов. см.* превраща́ть.

превра́тн||о *нареч.* στραβά, ἐσφαλμένα, κακῶς, ἀνάποδα: ~ истолкова́ть παρανοῶ, κακῶς ἀντιλαμβάνομαι, παρεξηγῶ. **~ость** *ж* 1. (*ложность*) ἡ σφαλερότητα[-ης], τό ψευδές· 2. (*изменчивость*) ἡ ἀναποδιά, ἡ ἀστάθεια: ~ости судьбы́ οἱ ἀναποδιές τῆς τύχης. **~ый** *прил.* 1. (*ложный*) σφαλερός, στραβός, ἐσφαλμένος: име́ть ~ое представле́ние о чём-л. ἔχω ἐσφαλμένη ἰδέα γιά κάτι· 2. (*изменчивый*) ἄστατος, ἀσταθής, εὐμετάβλητος.

превраща́ть *несов.* μετατρέπω, μεταβάλλω, μεταμορφώνω: ~ в жи́дкое состоя́ние ὑγροποιῶ, ρευστοποιῶ· ~ в порошо́к μετατρέπω σέ σκόνη, κονιοποιῶ· ~ в у́голь ἀνθρακοποιῶ· ~ в во́ду (в пар) μεταβάλλω τό νερό (σέ ἀτμό)· ◇ ~ в шу́тку τό γυρίζω στό ἀστεῖο. **~ся** μετατρέπομαι, μεταβάλλομαι, μεταμορφώνομαι, γίνομαι· ◇ ~ся в слух γίνομαι ὅλος αὐτιά.

превраще́ние *с* ἡ μετατροπή, ἡ μεταβολή, ἡ μεταμόρφωση[-ις], ὁ μετασχηματισμός.

превы́сить *сов.*, **превыша́ть** *несов.* ὑπερβαίνω, ξεπερνῶ: ~ полномо́чия ὑπερβαίνω τήν δικαιοδοσίαν μου· ~ но́рмы

выработки ξεπερνῶ τίς νόρμες παραγωγῆς.

превыше *нареч.*: ~ всего πάνω ἀπό ὅλα, ὑπεράνω ὅλων.

превышение *с* ἡ ὑπέρβαση[-ις], ἡ ὑπερβολή, τό ξεπέρασμα: ~ власти ἡ ὑπέρβαση τῆς ἐξουσίας· ~ нормы τό ξεπέρασμα τῆς νόρμας.

прегра́д||а *ж* ὁ φραγμός, τό ἐμπόδιο[ν] / *перен.* τό πρόσκομμα, τό κώλυμα: водная ~ ὁ ὑδάτινος φραγμός, τό ὑδάτινο κώλυμα· грудобрюшная ~ *анат.* τό διάφραγμα· преодолеть все ~ы ὑπερνικῶ (*или* ὑπερπηδῶ) ὅλα τά ἐμπόδια· ставить ~ы παρεμβάλλω ἐμπόδια.

прегради́ть *сов.*, **прегражда́ть** *несов.* φράζω, φράττω, κλείνω, σταματῶ, ἀναχαιτίζω: ~ путь κλείνω (*или* φράζω) τόν δρόμο.

пред *см.* пе́ред.

предава́ть *несов.* 1. (*изменять*) προδίδω / παραδίδω (*выдать*)· 2.: ~ суду ἐνάγω, παραπέμπω στό δικαστήριο, διώκω ποινικῶς· ~ гласности φέρω στή δημοσιότητα, καθιστῶ δημοσία γνωστό· ~ земле ἐνταφιάζω, θάπτω· ~ смерти θανατώνω· ~ забвению παραδίδω στήν λήθη· ~ огню и мечу καταστρέφω διά πυρός καί σιδήρου, καίω καί ρημάζω. **~ся** (*чему-л.*) ἐπιδίδομαι, ρίχνομαι: ~ся удовольствиям ἐπιδίδομαι στίς ἀπολαύσεις· ~ся мечтам ὀνειροπολῶ, ρεμβάζω· ~ся отчаянию πέφτω σέ ἀπόγνωση.

преда́ни||е I *с* (*рассказ, легенда*) ἡ παράδοση[-ις], ὁ θρῦλ(λ)ος, ὁ μῦθος· ◇ отойти в область ~я ξεχνιέμαι (*о событии и т. п.*).

преда́ние II *с*: ~ суду ἡ ἐναγωγή, ἡ παραπομπή στό δικαστήριο· ~ земле ὁ ἐνταφιασμός· ~ смерти ἡ θανάτωση[-ις].

пре́данн||ость *ж* ἡ ἀφοσίωση[-ις]. **~ый** *прил.* ἀφοσιωμένος / πιστός (*верный*).

преда́тель *м* ὁ προδότης. **~ский** *прил.* προδοτικός. **~ство** *с* ἡ προδοσία, ἡ προδοσιά.

преда́ть(ся) *сов. см.* предава́ть(ся).

предба́нник *м* ὁ προθάλαμος τοῦ λουτροῦ.

предвари́тельн||о *нареч.* προκαταρκτικά, προηγουμένως. **~ый** *прил.* προκαταρκτικός, προκαταβολικός: ~ое заключение *юр.* ἡ προφυλάκιση[-ις]· ~ое извещение ἡ προαγγελία· ~ое соглашение τό προσύμφωνο[ν], ἡ προκαταρκτική συμφωνία· ~ая продажа билетов ἡ προπώληση τῶν εἰσιτηρίων, ἡ προκαταβολική πώλησις εἰσιτηρίων.

предвари́ть *сов.*, **предваря́ть** *несов.* 1. (*события и т. п.*) προλαβαίνω, προλαμβάνω· 2. (*известить*) *уст.* προειδοποιῶ, εἰδοποιῶ ἐκ τῶν προτέρων.

предве́стник *м* ὁ προάγγελος, ὁ πρόδρομος.

предвеща́||ть *несов.* προμηνύω, προαναγγέλλω: это не ~ет ничего хорошего αὐτό δέν προμηνύει τίποτε τό καλό.

предвзя́т||ость *ж* ἡ προκατάληψη[-ις]: судить без ~ости κρίνω ἀπροκατάληπτα, κρίνω χωρίς προκατάληψη. **~ый** *прил.* προκατειλημμένος: ~ое мнение ἡ προκατειλημμένη γνώμη.

предви́дени||е *с* ἡ πρόβλεψη[-ις], ἡ πρόγνωση[-ις]: научное ~ ἡ ἐπιστημονική πρόγνωση· дар ~я ἡ ἱκανότητα νά προβλέπει κανείς.

предви́д||еть *несов.* προβλέπω, προμαντεύω. **~еться** (*ожидаться*) προβλέπομαι, ἀναμένομαι: ~ятся дожди ἀναμένονται βροχές· изменений не ~ится δέν ἀναμένονται ἀλλαγές.

предвкуси́ть *сов.*, **предвкуша́ть** *несов.* ἀπολαμβάνω ἀπό τά πρίν, χαίρομαι προκαταβολικά / ἀναμένω (*ожидать*): предвкушать удовольствие δοκιμάζω προκαταβολική εὐχαρίστηση.

предвкуше́ние *с* ἡ προκαταβολική εὐχαρίστηση / ἡ ἀναμονή (*ожидание*).

предводи́тель *м* ὁ ὁδηγός, ὁ ἀρχηγός, ὁ ἡγέτης, ὁ ἡγήτωρ: ~ племени ὁ φύλαρχος· ◇ ~ дворянства *ист.* ὁ ἐπικεφαλῆς τῶν εὐγενῶν μιᾶς ἐπαρχίας (*στήν τσαρική Ρωσία*). **~ство** *с* ἡ ἀρχηγία, ἡ ἡγεσία: под ~ством... ὑπό τήν ἡγεσίαν, ὑπό τήν ἀρχηγίαν... **~ствовать** *несов.* εἶμαι ἐπικεφαλῆς, διοικῶ, ὁδηγῶ.

предвое́нный *прил.* προπολεμικός.

предвосхи́тить *сов.*, **предвосхища́ть** *несов.* προλαβαίνω, προλαμβάνω, προβλέπω.

предвосхище́ние *с* ἡ πρόβληψη[-ις] (γεγονότων), ἡ ἀποφυγή.

предвы́бори||ый *прил.* προεκλογικός: ~ая кампания ἡ προεκλογική καμπάνια.

предго́рье *с* ἡ περιοχή κοντά στό βουνό.

преддве́ри||е *с* 1. ὁ προθάλαμος, τά πρόθυρα· 2. *перен.* τό κατῶφλι: в ~и στά πρόθυρα· в ~и грядущих событий στά πρόθυρα τῶν γεγονότων πού ἔρχονται.

преде́л *м* 1. (*рубеж*) τό ὅριο[ν], τό σύνορο[ν]: за ~ами чего-л. πέρα ἀπό, ἔξω ἀπ' τά ὅρια· в ~ах страны στά ὅρια τῆς χώρας· 2. *перен.* τό ὅριον (*граница*) / τό ἄκρο[ν] (*высшая степень*): ~ скорости *тех.* τά ὅρια ταχύτητος· ~ упругости *тех.* τό ὅριον τῆς ἐλαστικότητας· ~ счастья ἡ ἄκρα εὐτυχία· ~ мечтаний τό μεγαλύτερο ὄνειρο· вне ~ов досягаемости

πέραν τοῦ ἐφικτοῦ, ἀπρόσιτος· в ~ах возможного στά πλαίσια τοῦ δυνατοῦ· положить ~ θέτω τέρμα· выйти из ~ов приличия βγαίνω ἀπό τά ὅρια, ἐξέρχομαι τῶν ὁρίων· доходить до ~а φθάνω στά ἄκρα, φθάνω στό κόκκαλο, φθάνω στόν κόμπο· всему есть ~ κάθε πρᾶγμα ἔχει τά ὅριά του.

предéльн||ый *прил.* ἄκρος: с ~ой скóростью μέ ἄκρα ταχύτητα· ~ вóзраст τό ὅριον ἡλικίας· ~ срок ἡ τελευταία προθεσμία.

предзнаменовáние *с* ὁ οἰωνός, τό προμήνυμα.

предикáт *м грам.* τό κατηγόρημα, τό κατηγορούμενο[ν]. **~ивный** *прил.* τοῦ κατηγορουμένου.

предислóви||е *с* 1. ὁ πρόλογος: снабдить ~ем προλογίζω, βάζω πρόλογο· 2. *перен.* ἡ προεισαγωγή, τό προοίμιο[ν]: без ~й! χωρίς περιστροφές!

предлагáть *несов.* 1. προτείνω: ~ свои услýги προσφέρομαι νά βοηθήσω· ~ нóвый проéкт προτείνω νέο σχέδιο· ~ кандидатýру προτείνω τήν ὑποψηφιότητα· ~ тост за когó-л. ἐγείρω πρόποσιν ὑπέρ, κάνω πρόποση γιά κάποιον· ~ вниманию παρουσιάζω· ~ комý-л. высказаться καλῶ κάποιον νά πεῖ τήν γνώμη του· ~ задáчу βάζω πρόβλημα· 2. (*предписывать*) ὁρίζω, προτείνω· ◇ ~ рýку (и сéрдце) κάνω πρόταση γάμου.

предлóг I *м* (*повод*) ἡ πρόφαση[-ις], τό πρόσχημα: под ~ом μέ τό πρόσχημα· под ~ом устáлости μέ πρόφαση τήν κούραση.

предлóг II *м грам.* ἡ πρόθεση[-ις].

предложéние I *с* 1. ἡ πρόταση[-ις]: внести ~ κά(μ)νω πρόταση· 2. *эк.* ἡ προσφορά: спрос и ~ ἡ ζήτηση καί ἡ προσφορά· ◇ дéлать ~ κάνω πρόταση γάμου.

предложéние II *с грам.* ἡ πρόταση[-ις]: глáвное ~ ἡ κυρία πρόταση· придáточное ~ ἡ δευτερεύουσα πρόταση· простóе (слóжное) ~ ἡ ἁπλή (ἡ σύνθετη) πρόταση.

предложить *сов. см.* предлагáть.

предлóжный *прил.*: ~ падéж *грам.* ἡ προθετική.

предмéстье *с* τό προάστειο[ν], τά περίχωρα.

предмéт *м* 1. τό εἶδος, τό πράγμα: ~ы пéрвой необходимости εἴδη πρώτης ἀνάγκης· ~ы рóскоши εἴδη πολυτελείας· 2. (*тема, объект*) τό θέμα, τό ἀντικείμενο[ν]: ~ спóра τό ἀντικείμενο τῆς συζήτησης· ~ насмéшек ἀντικείμενο κοροϊδίας· 3. (*в преподавании*) τό μάθημα: экзáмены по трём ~ам ἐξετάσεις σέ τρία μαθήματα· ◇ на ~ чегó-л. *разг.* γιά, πρός...

предмéтный *прил.*: ~ указáтель ὁ πίνακας τῶν περιεχομένων· ~ урóк τό ἐμπράγματο μάθημα.

предмóстн||ый *прил.*: ~ое укреплéние τό προγεφύρωμα.

предназн||ачáть *несов.* προορίζω. **~ачéние** *с* ὁ προορισμός. **~áчить** *сов. см.* предназначáть.

преднамéренн||ость *ж* ἡ προμελέτη. **~ый** *прил.* προμελετημένος, ἐσκεμμένος.

предначертá||ние *с высок.* ἡ ὁδηγία, ἡ ἐντολή: ~ судьбы τό γραφτό, τό γραμμένο, τό πεπρωμένο[ν]. **~ть** *сов. высок.* προσχεδιάζω, ὁρίζω, προδιαγράφω.

прéдо *см.* *пéред.*

предобéденный *прил.* προμεσημβρινός, ὁ πρίν ἀπό τό γεῦμα.

прéд||ок *м* ὁ πρόγονος: ~ки οἱ πρόγονοι, οἱ προπάτορες.

предопределéние *с* (*судьба, рок*) *уст.* τό πεπρωμένο[ν], τό γραφτό.

предопределить *сов.*, **предопределять** *несов.* προκαθορίζω, προαποφασίζω: ~ исхóд дéла προκαθορίζω τήν ἔκβαση τῆς ὑπόθεσης.

предостáв||ить *сов. см.* предоставлять· ~ьте решить это дéло емý самомý ἀφῆστε νά τό λύσει ὁ ἴδιος αὐτό τό ζήτημα. **~лéние** *с* ἡ παροχή, ἡ χορήγηση, ἡ παραχώρηση: ~лéние помещéния ἡ παραχώρηση αἴθουσας, ἡ παραχώρηση οἰκήματος· ~лéние кредитов ἡ χορήγηση πιστώσεων, ἡ παραχώρηση πιστώσεων.

предоставлять *несов.* 1. (*давать*) παρέχω, δίνω, χορηγῶ, παραχωρῶ: ~ кóмнату комý-л. δίνω δωμάτιον σέ κάποιον· ~ возмóжность δίνω τήν δυνατότητα· ~ слóво доклáдчику δίνω τόν λόγον στόν ὁμιλητήν· ~ óтпуск παρέχω ἄδεια· ~ в распоряжéние θέτω εἰς τήν διάθεσιν· ~ комý-л. пóлную свобóду дéйствий δίνω ἀπόλυτη ἐλευθερία δράσης σέ κάποιον· 2. (*давать возможность, позволять*) ἀφήνω, ἐπιτρέπω· ◇ ~ когó-л. самомý себé ἐγκαταλείπω κάποιον στήν τύχη του.

предостер||егáть *несов.* προειδοποιῶ, προφυλάγω. **~ежéние** *с* ἡ προειδοποίηση[-ις]. **~éчь** *сов. см.* предостерегáть.

предосторóжност||ь *ж* ἡ προφύλαξη, ἡ προσοχή: мéры ~и τά προφυλακτικά μέτρα· принять мéры ~и παίρνω προφυλακτικά μέτρα.

предосудительн||ый *прил.* ἀξιοκατάκριτος, ἀξιόμεμπτος, ἐπίμεμπτος, ἐπιλήψιμος:

что тут ~ого? τί τό ἐπιλήψιμο;· нет ничего́ ~ого τίποτε τό ἀξιοκατάκριτο.

предотврати́ть *сов.*, **предотвраща́ть** *несов.* ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ, προλαμβάνω: ~ опа́сность ἀποτρέπω τόν κίνδυνο.

предотвраще́ние *с* ἡ ἀποτροπή, ἡ ἀποσόβηση[-ις].

предохран||е́ние *с* ἡ προφύλαξη[-ις], ἡ διαφύλαξη[-ις], ἡ προστασία. **~и́тель** *м тех.* ἡ ἀσφάλεια. **~и́тельный** *прил.* προστατευτικός, προφυλακτικός: ~и́тельный кла́пан ἡ ἀσφαλιστική βαλβίδα, ἡ ἀσφαλιστική δικλίς· ~и́тельная приви́вка ὁ προφυλακτικός ἐμβολιασμός.

предохрани́ть *сов.*, **предохраня́ть** *несов.* προφυλάγω, διαφυλάσσω, προστατεύω.

предписа́ни||е *с* ἡ ἐντολή / ἡ διαταγή (*приказ*): согла́сно ~ю κατά διαταγήν, σύμφωνα μέ διαταγή· по ~ю врача́ κατ' ἐντολήν τοῦ ἰατροῦ.

предписа́ть *сов.*, **предпи́сывать** *несов.* ὁρίζω / δίνω ἐντολή, διατάσσω (*приказывать*): ~ стро́гую дие́ту ὁρίζω αὐστηρή δίαιτα.

предпле́чье *с анат.* ὁ πῆχυς τοῦ χεριοῦ.

предполага́емый *прич. и прил.* ὑποθετικός, ὑποτιθέμενος.

предполага́||ть *несов.* 1. (*думать*) ὑποθέτω, νομίζω: ~ю, что э́то так ἐγώ ὑποθέτω ὅτι ἔτσι εἶναι· 2. (*намереваться*) σκοπεύω, προτίθεμαι: он ~ет вы́ехать послеза́втра σκοπεύει νά ἀναχωρήσει μεθαύριο· 3. (*иметь своим условием*) προϋποθέτω. **~ться** *безл.*: ~ется, что... ὑποτίθεται ὅτι...

предполож||е́ние *с* ἡ ὑπόθεση[-ις] / ἡ εἰκασία (*догадка*): выска́зывать ~ κάνω ὑπόθεση, εἰκάζω. **~и́тельно** 1. *нареч.* ὑποθετικῶς, ὑποθετικά· 2. *вводн. сл.* κατά πᾶσαν πιθανότητα, ὅπως φαίνεται, κατά τά φαινόμενα. **~и́тельный** *прил.* ὑποθετικός, εἰκαστικός: ~и́тельный результа́т τό ὑποθετικό ἀποτέλεσμα. **~и́ть** *сов. см.* предполага́ть· предполо́жим, что ты прав ἄς ὑποθέσουμε[ν] ὅτι ἔχεις δίκαιο.

предпосла́ть *сов. см.* предпосыла́ть.

предпосле́дний *прил.* προτελευταῖος: ~ слог ἡ προτελευταία συλλαβή, ἡ παραλήγουσα.

предпосыла́ть *несов.* προλογίζω.

предпосы́лка *ж* ἡ προϋπόθεση[-ις] / *филос.* ὁ ὅρος (συλλογισμοῦ): основна́я ~ ἡ βασική προϋπόθεση· ~ успе́ха ἡ προϋπόθεση τῆς ἐπιτυχίας.

предпоче́сть *сов.*, **предпочита́ть** *несов.* προτιμῶ.

предпочт||е́ние *с* ἡ προτίμηση[-ις]: ока́зывать ~ δείχνω προτίμηση, προτιμῶ. **~и́тельно** *нареч.* κατά προτίμηση, προτιμότερον. **~и́тельный** *прил.* προτιμητέος, προτιμότερος.

предпра́здничн||ый *прил.* προεόρτιος: ~ая торго́вля τό ἐμπόριο πρίν ἀπό τίς γιορτές.

предприи́мчив||ость *ж* τό ἐπιχειρηματικό πνεῦμα. **~ый** *прил.* ἐπιχειρηματικός, ἐπιτήδειος στίς ἐπιχειρήσεις: ~ый челове́к ὁ ἐπιχειρηματικός νοῦς· быть ~ым ἔχω ἐπιχειρηματικό πνεῦμα.

предпринима́тель *м* ὁ ἐπιχειρηματίας, ὁ ἰδιοκτήτης ἐπιχειρήσεως: кру́пный ~ ὁ μεγαλοεπιχειρηματίας.

предпринима́ть *несов.*, **предприня́ть** *сов.* ἐπιχειρῶ, κάνω: ~ попы́тку ἐπιχειρῶ, κάνω ἀπόπειρα.

предприя́ти||е *с в разн. знач.* ἡ ἐπιχείρηση[-ις]: риско́ванное ~ τό τόλμημα, ἡ ριψοκίνδυνη ἐπιχείρηση· торго́вое ~ ἡ ἐμπορική ἐπιχείρηση· рабо́тать на ~и ἐργάζομαι σέ ἐπιχείρηση.

предраспол||ага́ть *несов.* 1. (*в пользу кого-л., чего-л.*) προδιαθέτω· 2. (*способствовать чему-л.*) προκαλῶ διάθεση. **~оже́ние** *с* ἡ κλίση, ἡ τάση[-ις] / ἡ προδιάθεση[-ις] (*тж. к болезни*). **~ожи́ть** *сов. см.* предраспола́гать.

предрассу́д||ок *м* ἡ πρόληψη[-ις], ἡ προκατάληψη[-ις]: без ~ков χωρίς προλήψεις.

предрека́ть *несов.*, **предре́чь** *сов. книжн.* προλέγω, προαγγέλλω.

предреша́ть *несов.*, **предреши́ть** *сов.* προδικάζω, προαποφασίζω / προκαθορίζω (*предопределять*): ~ исхо́д сраже́ния προκαθορίζω τήν ἔκβαση τῆς μάχης.

председа́тель *м* ὁ πρόεδρος: ~ колхо́за ὁ πρόεδρος τοῦ κολχόζ· ~ собра́ния ὁ προϊστάμενος τῆς συνέλευσης. **~ский** *прил.* προεδρικός: ~ское ме́сто ἡ προεδρική ἕδρα, ἡ θέση τοῦ προϊσταμένου. **~ство** *с* ἡ προεδρία: под ~ством ὑπό τήν προεδρίαν. **~ствовать** *несов.* προεδρεύω. **~ствующий** 1. *прич. от* председа́тельствовать· 2. *м* ὁ προϊστάμενος τῆς συνεδρίασης, ὁ προεδρεύων.

предсе́рдие *с анат.* ὁ κόλπος τῆς καρδίας.

предсказа́||ние *с* ἡ πρόρρηση, τό προμάντεμα, ἡ πρόγνωση[-ις]: ~ пого́ды ἡ πρόγνωση τοῦ καιροῦ. **~тель** *м* ὁ προγνώστης, ὁ προλέγων, ὁ προμαντεύων.

предсказа́ть *сов.*, **предска́зывать** *несов.* προλέγω, προμαντεύω: ~ судьбу́ προλέγω τήν μοῖρα.

предсме́ртный *прил.* ἐπιθανάτιος: ~

вздох ὁ ἐπιθανάτιος ρόγχος· ~ час ἡ ὥρα τοῦ θανάτου.

представáть *несов.* παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι: ~ пéред судóм παρουσιάζομαι στό δικαστήριο, παρουσιάζομαι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

представи́тель *м* ὁ ἀντιπρόσωπος, ὁ ἐκπρόσωπος: полномóчный ~ ὁ πληρεξούσιος ἀντιπρόσωπος.

представи́тельн||ость *ж* τό ἐπιβλητικό παρουσιαστικό, ἡ ἐπιβλητική ἐμφάνιση. **~ый** *прил.* **1.** *полит.* ἀντιπροσωπευτικός: ~ое *собрáние* ἡ ἀντιπροσωπευτική συνέλευση· **2.** (*о внешнем виде*) ἐπιβλητικός, μέ ἐπιβλητικό παρουσιαστικό: ~ый человéк ὁ ἄνθρωπος μέ ἐπιβλητικό παρουσιαστικό.

представи́тельство *с* ἡ ἀντιπροσωπεία: торгóвое ~ ἡ ἐμπορική ἀντιπροσωπεία.

предстáвить(ся) *сов. см.* представля́ть (-ся).

представлéни||е *с* **1.** (*чего-л.*) ἡ παρουσίαση[-ις], ἡ ἐμφάνιση[-ις]· **2.** (*при знакомстве*) ἡ σύσταση[-ις]· **3.** (*к награде и т. п.*) ἡ πρόταση γιά, ἡ ὑποβολή ὑποψηφιότητας· **4.** *театр.* ἡ παράσταση[-ις]: пéрвое ~ ἡ πρώτη παράσταση· **5.** (*понятие*) ἡ ἰδέα, ἡ ἀντίληψη[-ις]: имéть ~ ἔχω (μιά) ἰδέα· он не имéет ни малéйшего ~я δέν ἔχει τήν παραμικρή ἰδέα· состáвить себé я́сное ~ о чём-л. σχηματίζω σαφή ἀντίληψη· в моём ~и κατά τήν ἀντίληψή μου.

представля́ть *несов.* **1.** (*предъявлять*) παρουσιάζω, ἐμφανίζω, δείχνω: ~ докумéнты δείχνω τά χαρτιά, δείχνω τά ἔγγραφα· ~ доказáтельства παρουσιάζω ἀποδείξεις· **2.** (*знакомить*) συστήνω, συσταίνω, συνιστῶ, παρουσιάζω· **3.** (*к награде, к ордену*) προτείνω, ὑποβάλλω ὑποψηφιότητα κάποιου· **4.** (*воображать*) φαντάζομαι, διανοοῦμαι, ἀναπαριστῶ νοερά: вы не мóжете себé предстáвить... δέν μπορεῖτε νά φαντασθεῖτε...· предстáвь себé φαντάσου· **5.** (*изображать*) παριστάνω, παρουσιάζω: ~ когó-л. в смешнóм ви́де γελοιοποιῶ κάποιον· **6.** *театр.* παριστάνω, παίζω· **7.** (*причинять, доставлять*) παρουσιάζω, προκαλῶ: э́то не представля́ет трýдности αὐτό γίνεται εὔκολα, αὐτό δέν εἶναι δύσκολο· **8.** (*быть, являться чем-л.*): ~ большýю цéнность ἔχω μεγάλη ἀξία· что он представля́ет собóю? τί εἴδους ἄνθρωπος εἶναι;· он ничегó собóю не представля́ет αὐτός δέν εἶναι τίποτε· **9.** (*быть представителем*) εἶμαι ἀντιπρόσωπος, ἀντιπροσωπεύω, ἐκπροσωπῶ: ~ чьи́-л. интерéсы ἀντιπροσωπεύω τά συμφέροντα κάποιου. **~ся** **1.** (*появляться*) παρουσιάζομαι: представля́ется слýчай παρουσιάζεται εὐκαιρία· **2.** (*казаться*) φαίνομαι: мне представля́ется, что... μοῦ φαίνεται ὅτι...· э́то мне представля́ется маловероя́тным μοῦ φαίνεται ἀπίθανο· **3.** (*притворяться*) *разг.* καμώνομαι, προσποιοῦμαι, κάνω: ~ся больны́м προσποιοῦμαι τόν ἄρρωστο, κάνω τόν ἄρρωστο· **4.** (*при знакомстве*) συσταίνομαι, συστήνομαι.

предстáтельн||ый *прил.*: ~ая железá *анат.* ὁ προστάτης.

предстáть *сов. см.* представáть.

предсто||я́ть *несов.*: ~и́т трýдное дéло ἔχουμε νά κάνουμε δύσκολη δουλειά· нам ~и́т реши́ть вопрóс ἔχουμε νά λύσουμε ἕνα ζήτημα. **~я́щий** **1.** *прич. от* предстоя́ть· **2.** *прил.* προσεχής, ἐπικείμενος: в ~я́щий сезóн στήν προσεχή σαιζόν.

предтéча *м, ж* ὁ πρόδρομος, ὁ προάγγελος.

предубежд||éние *с* ἡ προκατάληψη[-ις]: из ~éния ἀπό προκατάληψη· относи́ться к чемý-л. с ~éнием ἔχω προκατάληψη γιά κάτι. **~ённый** *прил.* προκατειλημμένος.

предугадáть *сов.*, **предугáдывать** *несов.* προμαντεύω / προβλέπω (*предвидеть*).

предумы́шленн||ый *прил.* προμελετημένος, ἐκ προμελέτης: ~ постýпок ἡ προμελετημένη πράξη[-ις]· ~ое уби́йство ὁ φόνος ἐκ προμελέτης.

предупреди́тельн||ость *ж* ἡ περιποίηση[-ις], ἡ περιποιητικότητα: прояви́ть ~ εἶμαι πολύ περιποιητικός. **~ый** *прил.* **1.** (*о мерах и т. п.*) προληπτικός, προφυλακτικός: ~ые мéры τά προληπτικά μέτρα· ~ый сигнáл τό προειδοποιητικό σύνθημα (σινιάλο)· **2.** (*о человеке*) περιποιητικός, ὑποχρεωτικός.

предупреди́ть *сов.*, **предупреждáть** *несов.* **1.** (*извещать*) προειδοποιῶ, εἰδοποιῶ· **2.** (*предотвращать*) ἀποτρέπω, ἀποσοβῶ, ἐμποδίζω: ~ опáсность ἀποτρέπω τόν κίνδυνο· **3.** (*опережать*) προλαβαίνω, προλαμβάνω, προηγοῦμαι: ~ собы́тия προλαβαίνω τά γεγονότα· ~ желáние προλαβαίνω τήν ἐπιθυμία.

предупреждéн||ие *с* **1.** (*извещение*) ἡ προειδοποίηση[-ις]: без ~ия χωρίς προειδοποίηση· **2.** (*предостережение*) ἡ προειδοποίηση[-ις]: сдéлать ~ κάνω προειδοποίηση· вы́говор с ~ием μομφή μέ προειδοποίηση.

предусмáтривать *несов.*, **предусмотрéть** *сов.* προβλέπω, προνοῶ: закóн э́того не предусмáтривает αὐτό δέν τό προβλέπει ὁ νόμος· всё зарáнее предусмотрéть προνοῶ γιά ὅλα.

предусмотрительн||ость *ж* ἡ προνοητικότητα[-ης], ἡ προβλεπτικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* προνοητικός, προβλεπτικός.

предчувств||ие *с* τό προαίσθημα, ἡ προαίσθηση[-ις]. **~овать** *несов.* προαισθάνομαι, διαισθάνομαι.

предшеств||енник *м* ὁ προκάτοχος, ὁ προγενέστερος. **~овать** *несов.* προηγοῦμαι. **~ующий** *прич. и прил.* προηγούμενος, προγενέστερος.

предъявител||ь *м* ὁ κομιστής, ὁ φέρων / ὁ γραμματοκομιστής (*письма*): чек с уплатой на ~я ἐπιταγή πληρωτέα στόν φέροντα.

предъяв||ить *сов. см.* предъявлять. **~ление** *с* 1. ἡ παρουσίαση[-ις], ἡ ἐμφάνιση[-ις]: ~ление документов ἡ παρουσίαση ταυτότητας· 2. (*требований и т. п.*) ἡ ἀπαίτηση, ἡ ἀξίωση: ~ление обвинения в чём-л. ἡ κατηγορία γιά... **~лять** *несов.* 1. (*показать*) παρουσιάζω, ἐμφανίζω, δείχνω, δεικνύω: ~лять билет δείχνω τό εἰσιτήριο· ~лять документ δείχνω τήν ταυτότητα, τά χαρτιά· 2. (*требования и т. п.*) προβάλλω: ~лять права на что-л. διεκδικῶ, προβάλλω ἀξιώσεις· ~лять требование προβάλλω ἀπαιτήσεις, ἀπαιτῶ· ~лять обвинение κάνω μήνυση, κατηγορῶ, καταγγέλλω· ~лять иск ἐνάγω, κινῶ ἀγωγήν· ~лять ультиматум ἐπιδίδω τελεσίγραφον.

предыдущ||ий *прил.* προηγούμενος, πρότερος, προγενέστερος: ~ оратор ὁ προηγούμενος ὁμιλητής, ὁ προαγορεύσας· на ~ей странице στήν προηγουμένη σελίδα.

предыстория *ж* ἡ προϊστορία.

преем||ник *м* ὁ διάδοχος / ὁ κληρονόμος (*наследник*): быть чьим-л. ~ником διαδέχομαι, διαδέχομαι κάποιον. **~ственность** *ж* ἡ διαδοχή, ἡ διαδοχικότητα[-ης].

прежде 1. *нареч.* ἄλλοτε, (ἐ)νωρίτερα / παληότερα (*в старину*): тебе следовало подумать об этом ~ ἔπρεπε νά τό σκεφθεῖς ἐνωρίτερα· ~ он был сильнее παληότερα ἦταν πιό δυνατός· 2. *предлог с род. п.* πρίν: пришёл ~ всех ἦλθε πρίν ἀπ' ὅλους· ~ всего πρίν ἀπ' ὅλα, πρῶτα ἀπ' ὅλα, πρωτίστως· ◇ ~ чем πρίν νά.

преждевременн||о *нареч.* πρόωρα, προώρως, παράκαιρα. **~ый** *прил.* πρόωρος, ἄκαιρος: ~ые роды ὁ πρόωρος τοκετός· ~ая старость τό πρόωρον γῆρας, τά πρόωρα γηρατιά.

прежн||ий *прил.* πρώην, προηγούμενος: в ~ее время ἄλλοτε, παληότερα.

презерватив *м* τό προφυλακτικό[ν], ἡ καπότα.

президент *м* ὁ Πρόεδρος: ~ Академии наук СССР ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τῆς ΕΣΣΔ· ~ республики ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. **~ский** *прил.* προεδρικός, τοῦ προέδρου: ~ские выборы οἱ προεδρικές ἐκλογές.

президиум *м* τό προεδρεῖο[ν], τό Πρεζίντιουμ: Президиум Верховного Совета СССР τό Προεδρεῖο τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ τῆς ΕΣΣΔ.

презирать *несов.* 1. περιφρονῶ: ~ труса περιφρονῶ τόν δειλό· 2. (*не бояться*) περιφρονῶ, ἀψηφῶ: ~ опасность ἀψηφῶ τόν κίνδυνο.

презрен||ие *с* ἡ περιφρόνηση[-ις], ἡ καταφρόνηση[-ις], ἡ ἀπαξίωση[-ις]: достойный ~ия ἀξιοκαταφρόνητος· ~ к смерти ἡ περιφρόνηση τοῦ θανάτου. **~ный** *прил.* σιχαμερός, ἄθλιος, τιποτένιος: ~ный трус σιχαμέρος δειλός· ◇ ~ный металл τό καταραμένο μέταλλο.

презрительный *прил.* περιφρονητικός.

преимущественн||о *нареч.* κυρίως, κατ' ἐξοχήν, κατά προτίμησιν. **~ый** *прил.* κύριος: ~ое право *юр.* τό προνόμιο[ν].

преимуществ||о *с* τό πλεονέκτημα, ἡ ὑπεροχή: отдавать ~ προτιμῶ· ◇ по ~у κυρίως, κατά τό πλεῖστον.

преисподняя *ж* ἡ κόλαση, ὁ ἅδης.

преиспoлн||енный 1. *прич. от* преисполнить· 2. *прил.* γεμᾶτος, πλήρης: ~ гордости γεμᾶτος περηφάνεια· ~ решимости γεμᾶτος ἀποφασιστικότητα. **~яться** *несов.* εἶμαι γεμᾶτος: ~яться радостью εἶμαι γεμᾶτος χαρά· ~яться надеждой εἶμαι πλήρης ἐλπίδων, εἶμαι ὅλος ἐλπίδες.

прейскурант *м* τό τιμολόγιο[ν], ὁ τιμοκατάλογος.

преклон||ение *с* ὁ θαυμασμός, ἡ λατρεία: ~ перед талантом ὁ θαυμασμός τοῦ ταλέντου. **~ить** *сов. см.* преклонять.

преклонн||ый *прил.*: ~ возраст ἡ προχωρημένη ἡλικία· в ~ом возрасте σέ προχωρημένη ἡλικία.

преклонять *несов.* σκύβω, κάμπτω, κλίνω: ~ колена γονατίζω (*ἀμετ.*), κύπτω τό γόνυ, γονυπετῶ. **~ся**: ~ся перед кем-л. θαυμάζω κάποιον.

прекослови||е *с*: без (всякого) ~я χωρίς ἀντιλογίες. **~ть** *несов.* ἀντιλέγω.

прекрасн||о 1. *нареч.* θαυμάσια, ἔξοχα, λαμπρά, ὡραιότατα, ἐξαίρετα: он ~ выглядит ἔχει θαυμάσια ὄψη· 2. *предик. безл.* εἶναι θαυμάσιο: вот и ~! θαυμάσια!, λαμπρά!· это ~ αὐτό εἶναι θαυμάσιο. **~ый** *прил.* 1. (*красивый*) ὡραῖος, θαυμάσιος, ὡραιότατος, πεντάμορφος: ~ое лицо τό ὡραιότατο πρόσωπο· 2. (*отличный*) ἐξαί-

ρετος, ἐξαιρετικός, ἔξοχος, ἄριστος: ~ый обе́д τό ἐξαίρετο γεῦμα· ◇ в одно́ ~ое у́тро μιάν ὡραία πρωΐα· ~ый пол τό ὡραῖο φῦλο.

прекрати́ть *сов.*, **прекраща́ть** *несов.* παύω (*μετ.*), σταματῶ (*μετ.*) / διακόπτω, κόβω (*прерывать*): ~ разгово́р παύω τήν συζήτηση· ~ рабо́ту σταματῶ τή δουλειά· ~ знако́мство κόβω τίς σχέσεις. **~ся** παύω (*ἀμετ.*), σταματῶ (*ἀμετ.*): дождь прекрати́лся ἡ βροχή σταμάτησε.

прекраще́ние *с* ἡ κατάπαυση[-ις], ἡ παύση[-ις], τό σταμάτημα / ἡ διακοπή (*отношений и т. п.*): ~ вое́нных де́йствий ἡ κατάπαυση τῶν (πολεμικῶν) ἐπιχειρήσεων· ~ рабо́ты τό σταμάτημα τῆς ἐργασίας.

преле́стный *прил.* χαριτωμένος, γοητευτικός, μαγευτικός.

пре́лесть *ж* ἡ γοητεία, ἡ μαγευτικότητα: кака́я ~! τί θαῦμα!

преломи́ть *сов.*, 1. *физ.* διαθλῶ· 2. *перен.* ἑρμηνεύω, καταλαβαίνω. **~ся** 1. *физ.* διαθλῶμαι· 2. *перен.* (*в сознании*) κατανοοῦμαι, ἑρμηνεύομαι.

преломле́ние *с* 1. *физ.* ἡ διάθλαση[-ις]· 2. *перен.* (*в сознании*) ἡ ἀντίληψη[-ις], ἡ ἑρμηνεία.

преломля́ть *несов. см.* преломи́ть.

пре́||лый *прил.* σάπιος, σαπρός, σαπισμένος, μουχλιασμένος. **~ль** *ж* ἡ σαπίλα, ἡ μοῦχλα: па́хнет ~лью μυρίζει σαπίλα, μυρίζει μοῦχλα.

прельсти́ть *сов.*, **прельща́ть** *несов.* ἀποπλανῶ, δελεάζω / γοητεύω (*очаровывать*): ~ обеща́ниями δελεάζω μέ ὑποσχέσεις. **~ся** δελεάζομαι, ξεγελιέμαι.

прелюбодея́ние *с уст.* ἡ μοιχεία.

прелю́дия *ж муз.* 1. τό πρελούντιο, τό προανάκρουσμα· 2. *перен.* τό προμήνυμα, τό προοίμιον, τό προανάκρουσμα.

премиа́льн||ый *прил.* πριμοδοτικός: ~ая систе́ма τό πριμοδοτικό σύστημα.

преми́нуть *сов.*: я не преми́ну ему́ напо́мнить (сказа́ть) δέν θά παραλείψω νά τοῦ ὑπενθυμίσω (νά τοῦ εἰπῶ).

премир||ова́ние *с* ἡ πριμοδότηση[-ις], ἡ βράβευση[-ις]. **~о́ванный** *прич. и прил.* ὁ πριμοδοτημένος, ὁ βραβευθείς. **~ова́ть** *сов. и несов.* πριμοδοτῶ, βραβεύω.

пре́мия *ж* 1. (*награда*) τό βραβεῖο[ν], τό ἀριστεῖο[ν]: Междунаро́дная Ле́нинская ~ ми́ра τό διεθνές βραβεῖο Λένιν τῆς εἰρήνης· Но́белевская ~ τό βραβεῖο Νόμπελ· пе́рвая ~ τό πρῶτο βραβεῖο· 2. *эк.* τό βραβεῖο[ν], ἡ ἐπιχορήγησις: страхова́я ~ τό ἀσφάλιστρον.

прему́др||ость *ж разг.* ἡ σοφία: невели́ка́ ~! δέν χρειάζεται μεγάλη σοφία!. **~ый** *прил. уст.*, *ирон.* σοφός.

премье́р *м* 1. *полит. см.* премье́р-мини́стр· 2. *театр.* ὁ πρωταγωνιστής.

премье́ра *ж театр.* ἡ πρώτη, ἡ πρεμιέρα.

премье́р-мини́стр *м* ὁ πρωθυπουργός.

пренебре||га́ть *несов.* 1. (*относиться с презрением*) περιφρονῶ, ἀπαξιῶ· 2. (*не обращать внимания*) δέν δίνω σημασία, παραμελῶ: ~ свои́ми обя́занностями παραμελῶ τά καθήκοντά μου· ~ опа́сностью ἀψηφῶ τόν κίνδυνο. **~же́ние** *с* 1. (*презрение*) ἡ περιφρόνηση[-ις], ἡ ἀπαξίωση[-ις]: относи́ться с ~же́нием περιφρονῶ, ἀπαξιῶ· 2. (*отсутствие внимания к чему-л.*) ἡ παραμέληση[-ις]. **~жи́тельный** *прил.* περιφρονητικός: ~жи́тельное отноше́ние ἡ περιφρόνηση[-ις], ἡ περιφρονητική στάση.

пренебре́чь *сов. см.* пренебрега́ть.

пре́ния *мн.* ἡ συζήτηση[-ις]: открыва́ть ~ ἀρχίζω τήν συζήτηση.

преоблада́||ние *с* ἡ ὑπεροχή, ἡ ὑπερίσχυση[-ις] / ἡ ἐπικράτηση[-ις] (*перевес*). **~ть** *несов.* ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω, κυριαρχῶ. **~ющий** *прич. и прил.* ἐπικρατῶν, κυριαρχῶν.

преобра||жа́ть *несов.* μεταμορφώνω, μεταμορφῶ, ἀλλάζω. **~жа́ться** μεταμορφώνομαι, μεταμορφοῦμαι, ἀλλάζω μορφή. **~же́ние** *с* ἡ μεταμόρφωση[-ις], ἡ ἀλλαγή τῆς μορφῆς. **~зи́ть(ся)** *сов. см.* преобража́ть (-ся).

преобразова́||ние *с* ὁ ἀνασχηματισμός, ἡ μεταμόρφωση / ἡ ἀναδιοργάνωση[-ις] (*реорганизация*) / ἡ μεταρρύθμιση[-ις] (*реформа*). **~тель** *м* ὁ ἀναμορφωτής, ὁ μεταρρυθμιστής, ὁ ἀναδιοργανωτής: ~тель приро́ды ὁ ἀναμορφωτής τῆς φύσης.

преобразова́ть *сов.*, **преобразо́вывать** *несов.* μετασχηματίζω, μεταρρυθμίζω / ἀναδιοργανώνω (*реорганизовать*): ~ систе́му управле́ния μεταρρυθμίζω τό διοικητικό σύστημα· ~ переме́нный ток в постоя́нный μετασχηματίζω τό ἐναλλασσόμενον ρεῦμα σέ συνεχές.

преодол||ева́ть *несов.* ὑπερνικῶ, ὑπερπηδῶ, ξεπερνῶ. **~е́ние** *с* ἡ ὑπερνίκηση[-ις]: ~е́ние тру́дностей ἡ ὑπερνίκηση τῶν δυσκολιῶν, ἡ ὑπερνίκηση τῶν δυσχερειῶν. **~е́ть** *сов. см.* преодолева́ть.

преосвяще́нство *с церк.* ἡ ἁγιότης.

препар||а́т *м* τό παρασκεύασμα. **~и́ровать** *сов. и несов.* παρασκευάζω.

препина́ни||е *с*: зна́ки ~я *грам.* τά σημεῖα τῆς στίξεως· пра́вила расстано́вки зна́ков ~я οἱ κανόνες τῆς στίξεως.

препирá||тельство *с* ἡ λογομαχία, ἡ ἀντέγκληση[-ις]. **~ться** *несов.* λογομαχῶ, φιλονικῶ.

преподавá||ние *с* ἡ διδασκαλία, ἡ παράδοση[-ις]. **~тель** *м* ὁ δάσκαλος, ὁ διδάσκαλος (*начальной школы*) / ὁ καθηγητής (*средней школы*). **~тельница** *ж* ἡ δασκάλα, ἡ διδασκάλισσα. **~тельский** *прил.* διδασκαλικός, ἐκπαιδευτικός: ~тельский состáв τό ἐκπαιδευτικό (*или* τό διδασκαλικό) προσωπικό, ὁ ἐκπαιδευτικός κόσμος. **~ть** *несов.* διδάσκω, παραδίδω.

преподнестú *сов.*, **преподносúть** *несов.* προσφέρω, δίδω: ~ сюрприз κάνω ἔκπληξη.

препóн||а *ж книжн.* τό ἐμπόδιο[ν], τό κώλυμα, τό πρόσκομμα: чинúть ~ы παρεμβάλλω προσκόμματα.

препроводúтельн||ый *прил.* συνοδευτικός: ~ое письмó συνοδευτικό γράμμα, ἐπιστολή ἀποστολῆς.

препроводúть *сов.*, **препровождáть** *несов.* διεκπεραιῶ, ἀποστέλλω: ~ письмó ἀποστέλλω ἐπιστολή.

препровождéни||е *с* ἡ ἀποστολή, ἡ διεκπεραίωση· ◇ для ~я врéмени γιά νά περάσει ἡ ὥρα.

препя́тств||ие *с* τό ἐμπόδιο[ν], τό κώλυμα, τό πρόσκομμα: непреодолúмое ~ τό ἀνυπέρβλητο ἐμπόδιο· преодолевáть ~ия ὑπερνικῶ τά ἐμπόδια· чинúть ~ия комý-либо παρεμβάλλω προσκόμματα σέ κάποιον· бег с ~иями *спорт.* ὁ δρόμος μετ' ἐμποδίων. **~овать** *несов.* ἐμποδίζω, παρεμποδίζω, κωλύω / ἀντιστέκομαι (*противиться*).

прервáть(ся) *сов. см.* прерывáть(ся).

пререкá||ние *с* ἡ λογομαχία, ὁ διαπληκτισμός, ὁ καυγᾶς: вступáть в ~ния ἀρχίζω νά λογομαχῶ. **~ться** *несов.* λογομαχῶ, φιλονικῶ, διαπληκτίζομαι, καυγαδίζω.

прéрия *ж геогр.* τό λειβάδι, ὁ λειμών.

прерогатúв||а *ж* τό προνόμιο[ν], ἡ ἐξαιρετική δικαιοδοσία: ~ы влáсти τά προνόμια τῆς ἐξουσίας.

прерывáтель *м тех., эл.* ὁ διακόπτης: ~ тóка ὁ διακόπτης τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

прерывá||ть *несов.* διακόπτω, κόβω: ~ когó-л. διακόπτω κάποιον· ~ разговóр διακόπτω τήν συζήτηση· ~ молчáние διακόπτω τήν σιωπή· ~ рабóту διακόπτω τήν ἐργασία[ν]· нас прервáли μᾶς διέκοψαν. **~ться** διακόπτομαι, σταματῶ (*ἀμετ.*): разговóр прервáлся ἡ συζήτηση σταμάτησε. **~ющийся** 1. *прич. от* прерывáться· 2. *прил.* διακεκομμένος: ~ющимся гóлосом μέ διακεκομμένη φωνή.

преры́вист||о *нареч.*: дышáть ~ ἀσθμαίνω, λαχανιάζω. **~ый** *прил.* διακεκομμένος: ~ое дыхáние ἡ βραχεῖα ἀναπνοή· ~ые звýки οἱ διακεκομμένοι ἦχοι.

пресе||кáть *несов.* βάζω τέρμα (*положить конец*) / καταστέλλω (*подавлять*) / σταματῶ (*прерывать*): ~ зло в кóрне σταματῶ τό κακό στή ρίζα του. **~кáться** (*о голосе*) κόβομαι. **~чéние** *с* τό σταμάτημα / ἡ καταστολή, ἡ κατάπνιξη[-ις] (*подавление*).

пресéчь *сов. см.* пресекáть.

преслéдова||ние *с* ἡ καταδίωξη[-ις] / ὁ διωγμός, ὁ κατατρεγμός (*гонения*): судéбное ~ ἡ δικαστική δίωξις· возбуждáть судéбное ~ ἐνάγω· мáния ~ния ἡ μανία καταδιώξεως. **~тель** *м* ὁ διώκτης, ὁ καταδιώκων.

преслéд||овать *несов.* 1. καταδιώκω, κυνηγῶ: ~ звéря θηρεύω, κυνηγῶ· ~ врагá по пятáм καταδιώκω τόν ἐχθρό κατά πόδας· 2. (*подвергать гонениям*) διώκω, κατατρέχω· 3. (*о законе*) διώκω: ~ в судéбном поря́дке διώκω ποινικῶς· 4. (*донимать — о мыслях и т. п.*) κυνηγῶ, καταδιώκω, βασανίζω: э́та мысль ~ует меня́ ἡ ἰδέα αὐτή μέ καταδιώκει· 5. (*стремиться к чему-л.*) ἐπιδιώκω, ἐπιζητῶ: ~ цель ἐπιδιώκω, ἀποσκοπῶ, ἀποβλέπω· ~ сóбственные интерéсы ἐπιδιώκω τά ἀτομικά μου συμφέροντα.

пресловýтый *прил. ирон.* περιβόητος, διάσημος.

пресмыкáться *несов.* ἕρπω, σέρνομαι.

пресмыкáющиеся *мн. зоол.* τά ἑρπετά.

пресновóдн||ый *прил.* τοῦ γλυκοῦ νεροῦ: ~е ры́бы τά ψάρια τοῦ γλυκοῦ νεροῦ.

прéсн||ый *прил.* 1. ἀνούσιος, ἄνοστος / ἄζυμος (*о хлебе*): ~ая водá τό γλυκό νερό· 2. *перен.* ἄνοστος, γλυκανάλατος: ~ые острóты τ' ἀνάλατα ἀστεῖα.

пресс *м* τό πιεστήριο[ν]: гидравлúческий ~ τό ὑδραυλικό πιεστήριο· давúльный ~ (*для винограда*) τό πατητῆρι, ὁ ληνός.

прéсс||а *ж* ὁ τύπος, οἱ ἐφημερίδες / *собир.* οἱ δημοσιογράφοι: периодúческая ~ ὁ περιοδικός τύπος· местá для ~ы θέσεις γιά τούς δημοσιογράφους.

пресс-бюрó *с нескл.* τό γραφεῖο τοῦ τύπου.

пресс-конферéнция *ж* ἡ πρέσ-κονφεράνς, ἡ διάσκεψις τοῦ τύπου.

прессовáть *несов.* πιέζω, θλίβω, συμπιέζω, πατῶ.

пресс-папьé *с нескл.* τό στουπωτήρι, τό ταμπόν.

престаре́лый *прил.* ὑπέργηρος: ~ во́зраст ἡ προχωρημένη ἡλικία, ἡ προβεβηκυῖα ἡλικία.

прести́ж *м* τό γόητρο[ν], ἡ ἀξιοπρέπεια, τό κῦρος.

престо́л *м* **1.** ὁ θρόνος: возведе́ние на ~ ἡ ἐνθρόνιση[-ις], ὁ ἐνθρονισμός· вступа́ть на ~ ἀνεβαίνω στόν θρόνο· све́ргнуть с ~а ἐκθρονίζω, ξεθρονίζω· отре́чься от ~а παραιτοῦμαι τοῦ θρόνου· **2.** *церк.* ἡ ἁγία τράπεζα.

престолонасле́дие *с* ἡ διαδοχή στόν θρόνο.

преступа́ть *несов.*, **преступи́ть** *сов.* ἀθετῶ, παραβαίνω, καταπατῶ: ~ зако́н παραβαίνω τόν νόμο· ~ грани́цы ὑπερβαίνω τά ὅρια, τό παρακάνω, τό παραξηλώνω.

преступле́ни||е *с* τό ἔγκλημα, τό κακούργημα: госуда́рственное ~ τό ἔγκλημα ἐσχάτης προδοσίας· ~ по до́лжности ἡ παρανομία, ἡ κατάχρηση[-ις], ἡ παράβαση[-ις]· уголо́вное ~ τό ἔγκλημα, τό κακούργημα· предумы́шленное ~ τό ἔγκλημα ἐκ προμελέτης· соверши́ть ~ διαπράττω (*или* κάνω) ἔγκλημα· пойма́ть на ме́сте ~я *а*) συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρω, *б*) *перен.* πιάνω στά πράσα.

престу́пн||ик *м* ὁ ἐγκληματίας, κακοῦργος: вое́нный ~ ὁ ἐγκληματίας πολέμου· уголо́вный ~ ὁ κοινός ἐγκληματίας. **~ость** *ж* ἡ ἐγκληματικότητα, ἡ ἐγκληματικότης. **~ый** *прил.* ἐγκληματικός: ~ые пла́ны τά ἐγκληματικά σχέδια.

пресы́тить *сов.*, **пресыща́ть** *несов.* χορτάζω, κορεννύω. **~ся** κορέννυμαι, εἶμαι κεκορεσμένος, χορταίνω.

пресыще́ние *с*, **пресы́щенность** *ж* ὁ κορεσμός, ὁ κόρος, τό μπούχτισμα: до пресыще́ния μέχρι κορεσμοῦ.

пресы́щенный *прич. и прил.* κεκορεσμένος, χορτᾶτος.

претворе́ние *с*: ~ в жизнь ἡ πραγματοποίηση, ἡ ἐφαρμογή.

претвори́ть *сов.*, **претворя́ть** *несов.* **1.** μεταβάλλω, μετατρέπω· **2.**: ~ в жизнь ἐφαρμόζω στή πράξη, πραγματοποιῶ. **~ся** **1.** μεταβάλλομαι, μετατρέπομαι· **2.**: ~ся в жизнь πραγματοποιοῦμαι, ἐφαρμόζομαι στή ζωή.

претенд||е́нт *м* ὁ ἀντιποιούμενος, ὁ ἀπαιτητής. **~ова́ть** *несов.* **1.** ἔχω ἀξιώσεις, διεκδικῶ, ἀντιποιοῦμαι· **2.** *перен.*: **~ова́ть** на остроу́мие κάνω τόν πνευματώδη.

прете́нзи||я *ж в разн. знач.* ἡ ἀξίωση[-ις], ἡ ἀπαίτηση[-ις]: челове́к с ~ями ἄνθρωπος μέ ἀξιώσεις· без ~й χωρίς ἀξιώσεις· предъявля́ть ~и ἐγείρω ἀπαιτήσεις· быть в ~и на кого́-л. ἔχω παράπονα κατά κάποιου.

претенцио́зный *прил.* μέ ἀξιώσεις: ~ стиль τό ἐπιτηδευμένο ὕφος.

претерпева́ть *несов.*, **претерпе́ть** *сов.* **1.** (*переносить*) τραβῶ, ὑποφέρω, ὑπομένω, περνῶ: ~ лише́ния περνῶ στερήσεις· **2.** (*подвергаться*) ὑφίσταμαι, παθαίνω: ~ измене́иия ὑφίσταμαι ἀλλαγές.

прети́ть *несов. безл.* προξενῶ ἀηδία: э́то мне прети́т μοῦ προξενεῖ ἀηδία.

преткнове́ни||е *с*: ка́мень ~я τό πρόσκομμα, τό ἐμπόδιο[ν].

преть *несов.* **1.** (*гнить*) σαπίζω, σήπομαι· **2.** (*вариться*) σιγοβράζω, σιγοψήνομαι.

преувел||иче́ние *с* ἡ ὑπερβολή, ἡ μεγαλοποίηση[-ις], ἡ ἐξόγκωση[-ις]. **~и́ченный** *прил.* ὑπερβολικός, ἐξογκωμένος.

преувели́чивать *несов.*, **преувели́чить** *сов.* μεγαλοποιῶ, ἐξογκώνω, μεγαλώνω: ~ опа́сность μεγαλοποιῶ τόν κίνδυνο.

преуменьш||а́ть *несов.* μειώνω, μειῶ, ἐλαττώνω / ὑποτιμῶ (*недооценивать*). **~е́ние** *с* ἡ μείωση[-ις] / ἡ ὑποτίμηση[-ις] (*недооценка*).

преуме́ньшить *сов. см.* преуменьша́ть.

преуспева́ть *несов.*, **преуспе́ть** *сов.* προοδεύω, εὐδοκιμῶ, προκόβω, εὐημερῶ.

префера́нс *м* ἡ πρέφα.

пре́фикс *м грам.* τό πρόθεμα, τό πρόθημα.

преходя́щ||ий *прил.* παροδικός, ἐφήμερος, προσωρινός, περαστικός, φευγαλέος: ~ее явле́ние τό παροδικό φαινόμενο.

прецеде́нт *м* τό προηγούμενο[ν].

при *предлог с предл. п.* **1.** (*около, возле*) δίπλα, κοντά, πλησίον, παρά: ~ вхо́де δίπλα στήν εἴσοδο· сад ~ до́ме κῆπος δίπλα στό σπίτι· би́тва ~ Бородине́ ἡ μάχη τοῦ Μποροντινό· **2.** (*в ведении, в подчинении*) παρά, σέ: ресторáн ~ гости́нице ἐστιατόριο στό ξενοδοχεῖο· я́сли ~ заво́де ὁ βρεφικός σταθμός τοῦ ἐργοστασίου· находи́ться ~ шта́бе εὑρίσκομαι στό ἐπιτελεῖο· **3.** (*с собой*) ἐπάνω μου, μαζί μου: име́ть ~ себе́ ору́жие ἔχω ἐπάνω μου ὅπλο· у меня́ нет ~ себе́ де́нег δέν ἔχω μαζί μου χρήματα· **4.** (*при обозначении условий, обстановки, сопутствующего обстоятельства*) μέ / κατά (*во время чего-л.*) / σέ περίπτωση πού... (*в случае чего-л.*): ~ вы́ходе κατά τήν ἔξοδον· ~ перехо́де че́рез у́лицу κατά τήν διάβασιν τοῦ δρόμου, διασχίζοντας τόν δρόμο· ~ пожа́ре σέ περίπτωση πυρκαιᾶς· ~ таки́х обстоя́тельствах σέ τέ-

τοιες συνθῆκες, ὑπό τοιαύτας συνθήκας· ~ таком здоро́вье μέ τέτοια ὑγεία[ν]· ~ электри́честве μέ ἠλεκτρικό φῶς· ~ дневно́м све́те στό φῶς τῆς ἡμέρας· ~ по́мощи μέ τήν βοήθεια· ~ усло́вии ὑπό τόν ὅρον· 5. (*в присутствии*) μπροστά σέ, ἐνώπιον, ἐπί παρουσία: ~ де́тях μπροστά στά παιδιά· ~ свиде́телях μπροστά σέ μάρτυρες, ἐνώπιον μαρτύρων· 6. (*при наличии, несмотря на*) παρά, παρ' ὅλο πού: ~ всех его́ спосо́бностях παρ' ὅλες τίς ἱκανότητες πού ἔχει· ~ всём его́ уме́ μ'ὅλη τήν ἐξυπνάδα του· ~ всём жела́нии παρ' ὅλην τήν ἐπιθυμία μου· ~ всём том παρ' ὅλο πού· 7. (*в эпоху, во времена*) ἐπί, στήν ἐποχή, στά χρόνια: ~ Ива́не Гро́зном ἐπί (*или* στήν ἐποχή) τοῦ 'Ιβάν τοῦ Τρομεροῦ· ~ его́ жи́зни ὅταν ζοῦσε· ◇ быть при́ сме́рти εἶμαι ἑτοιμοθάνατος, πνέω τά λοίσθια· жить ~ роди́телях ζῶ μέ τούς γονεῖς μου· я не ~ деньга́х δέν ἔχω τώρα χρήματα, εἶμαι ἀπένταρος· прилага́я ~ сём... συνημμένως...

приба́вить(ся) *см.* прибавля́ть(ся).

приба́в||ка *ж* ἡ αὔξηση[-ις], ἡ ἐπαύξηση[-ις]: ~ в ве́се ἡ αὔξηση τοῦ βάρους· получи́ть ~ку παίρνω αὔξηση τοῦ μισθοῦ. **~ле́ние** *с* 1. (*увеличение*) ἡ αὔξηση[-ις], ἡ ἐπαύξηση[-ις]: ~ле́ние семе́йства ἡ αὔξηση τῆς οἰκογένειας· 2. (*приложение*) ἡ προσθήκη.

прибавля́||ть *несов.* προσθέτω, βάζω κι' ἄλλο / αὐξάνω (*увеличивать*): ~ сто рубле́й προσθέτω ἑκατό ρούβλια· ~ ша́гу ἐπιταχύνω τό βῆμα· ◇ ~ в ве́се παχαίνω. **~ться** προσθέτομαι, προστίθεμαι / αὐξάνομαι, μεγαλώνω (*увеличиваться*): ко всему́ приба́вилось ещё и э́то κοντά στ' ἄλλα προστέθηκε τώρα κι' αὐτό· день ~ется ἡ μέρα μεγαλώνει· вода́ ~ется τό νερό ἀνεβαίνει (*или* ὑψώνεται).

приба́вочн||ый *прил.* πρόσθετος: ~ труд *эк.* ἡ πρόσθετη ἐργασία· ~ проду́кт *эк.* τό ὑπερπροϊόν· теория ~ой сто́имости *эк.* ἡ θεωρία τῆς ὑπεραξίας.

прибалти́йский *прил.* βαλτικός, τῆς Βαλτικῆς.

прибау́тка *ж разг.* τό χωρατό, τό καλαμποῦρι.

прибега́ть I *несов.* καταφεύγω, προστρέχω: ~ к чьему́-л. соде́йствию καταφεύγω στή βοήθεια κάποιου· ~ к реши́тельным ме́рам χρησιμοποιῶ ἀποφασιστικά μέτρα· ~ к наси́лию μεταχειρίζομαι βία.

прибега́||ть II *несов.* (προσ)τρέχω: он всегда́ ~л пе́рвым (*на состязаниях*) τερμάτιζε πάντα πρῶτος.

прибедни́ться *сов.*, **прибедня́ться** *несов. разг.* κά(μ)νω τόν μισοκακόμοιρο, κλαίγομαι.

прибежа́ть *сов. см.* прибега́ть II.

прибе́жище *с* τό καταφύγιο[ν]: после́днее ~ τό τελευταῖο[ν] καταφύγιο[ν].

приберега́ть *несов.*, **прибере́чь** *сов.* φυλάγω, φυλάω, οἰκονομῶ, βάζω κατά μέρος.

прибива́ть *несов.* καρφώνω / τοιχοκολλῶ (*объявления, плакаты*).

прибира́ть *несов.* 1. (*приводить в порядок*) τακτοποιῶ, συγυρίζω: ~ ко́мнату συγυρίζω τό δωμάτιο· ~ посте́ль στρώνω τό κρεββάτι, συγυρίζω τό κρεββάτι· 2. (*прятать*) (περι)μαζεύω, φυλάγω, κρύβω· ◇ ~ к рука́м а) (*кого-л.*) ὑποτάσσω, κάνω τοῦ χεριοῦ μου, καβαλλικεύω κάποιον, б) (*что-л.*) οἰκειοποιοῦμαι, βάζω στό χέρι.

приби́||ть *сов.* 1. *см.* прибива́ть· 2. (*побить*) κτυπῶ, ξυλοκοπῶ· ◇ труп ~ло к бе́регу мо́ря ἡ θάλασσα ἔριξε τό πτῶμα στήν ἀκτή· дождём ~ло пыль ἡ σκόνη κατακάθισε ἀπό τή βροχή.

приближа́||ть *несов.* 1. φέρνω πιό κοντά, προσεγγίζω, πλησιάζω· 2. (*ускорять*) ἐπιταχύνω. **~ться** πλησιάζω (*άμετ.*), ζυγώνω: ~ться к окну́ πλησιάζω στό παράθυρο· по́езд ~ется τό τραῖνο πλησιάζει· ~ется час отъе́зда πλησιάζει ἡ ὥρα τῆς ἀναχώρησης.

приближ||е́ние *с* ἡ προσέγγιση[-ις], τό πλησίασμα, τό ζύγωμα: ~ зимы́ τό ζύγωμα τοῦ χειμώνα. **~ённый** 1. *прил. мат.* κατά προσέγγισιν· 2. *м* ὁ οἰκεῖος, ὁ δικός, ὁ ἔμπιστος / εὐνοούμενος (*фаворит*).

приблизи́тельн||о *нареч.* περίπου, (ἀ)πάνω κάτω, κατά προσέγγισιν: ему́ ~ три́дцать лет (αὐτός) εἶναι περίπου τριάντα χρονῶν· подсчита́ть ~ λογαριάζω κατά προσέγγισιν. **~ый** *прил.* κατά προσέγγισιν: ~ый подсчёт ὑπολογισμός κατά προσέγγισιν.

прибли́зить(ся) *сов. см.* приближа́ть (-ся).

прибо́||й *м* τό σπάσιμο τῶν κυμάτων: гро́хот ~я ὁ ρόχθος, ὁ βόγγος, ἡ ραχία.

прибо́р *м* 1. τό ὄργανο[ν], τό μηχάνημα, ἡ συσκευή: измери́тельный ~ τό ὄργανο μέτρησης· нагрева́тельный ~ ἡ συσκευή θέρμανσης, ὁ θερμαντήρ[-ας]· то́чные ~ы μηχανήματα ἀκριβείας· 2. (*комплект чего-л.*): столо́вый ~ τό σερβίτσιο· ча́йный ~ τό σερβίτσιο τοῦ τσαγιοῦ· бри́твенный ~ τά ξυριστικά (ἐργαλεῖα)· пи́сьменный ~ ἡ καλαμαριά, τά γραφικά εἴδη.

приборостроéние *с* ἡ κατασκευή συσκευῶν, ἡ κατασκευή μηχανημάτων.

прибрáть *сов. см.* прибирáть.

прибрéжн||ый *прил.* παραποτάμιος, παρόχθιος (*речной*) / παράκτιος, παράλιος (*морской*): ~ая зóна ἡ παραλιακή ζώνη· ~ая артиллéрия τό ἐπάκτιο πυροβολικό.

прибывá||ть *несов.* 1. φθάνω, ἀφικνοῦμαι / καταπλέω (*о пароходе*)· 2. (*увеличиваться*) πληθαίνω, αὐξάνομαι, πληθύνομαι: водá в рекé ~ет τά νερά τοῦ ποταμοῦ φουσκώνουν.

прúбыль *ж* 1. τό κέρδος: чúстая ~ τό καθαρό κέρδος· получáть ~ ἔχω κέρδος· приносúть ~ ἀποφέρω εἰσόδημα, φέρνω κέρδος· 2. (*польза*) *разг.* τό ὄφελος, ἡ ὠφέλεια: какáя мне в э́том ~? τί ὄφελος ἔχω;· 3. (*прибавление*) ἡ αὔξηση[-ις]: ~ населéния ἡ αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ. ~**ность** *ж* τό ἐπικερδές. ~**ный** *прил.* ἐπικερδής, προσοδοφόρος, συμφέρων: ~ное предприя́тие ἡ ἐπικερδής ἐπιχείρηση.

прибы́||тие *с* ἡ ἄφιξη, ὁ ἐρχομός / ὁ κατάπλους (*парохода*): по ~тии μόλις φθάσει, ἅμα τῇ ἀφίξει. ~**ть** *сов. см.* прибывáть· ◇ нáшего полкý прúбыло πληθύναμε.

привáл *м* ἡ ἀνάπαυση[-ις] / *воен.* ἡ στάση[-ις]: дéлать ~ σταματῶ, κά(μ)νω στάση.

привáливать *несов.*, **привалúть** *сов.* 1. ἀκουμπῶ: ~ кáмень к стенé ἀκουμπῶ τήν πέτρα στόν τοῖχο· 2. (*приставать*) *мор.* ἀράζω, προσορμίζομαι· 3. (*приходить*) *разг.* μαζεύομαι: мнóго нарóду привалúло μαζεύτηκε πολύς κόσμος· ◇ емý привалúло счáстье τοῦ ἦρθε ἡ τύχη βουνό.

привáт-доцéнт *м* ὁ ὑφηγητής.

приведéние *с* 1. (*фактов, данных и т. п.*) ἡ παράθεση[-ις], ἡ προσαγωγή: ~ доказáтельств ἡ προσαγωγή ἀποδείξεων· 2. (*в какое-л. состояние*): ~ в движéние ἡ θέση σέ κίνηση· ~ в дéйствие θέση σέ ἐνέργεια· ~ в порядок *а*) ἡ τακτοποίηση[-ις], ἡ διευθέτηση[-ις], б) (*уборка*) τό συγύρισμα· ~ в соответствие ἡ ἀναπροσαρμογή· ◇ ~ к присяге ἡ ὁρκωμοσία· ~ к óбщему знаменáтелю *мат.* ἡ τροπή ἑτερωνύμων κλασμάτων σέ ὁμώνυμα.

привезтú *сов. см.* привозúть.

привереá||ливость *ж* ἡ ἰδιοτροπία. ~**ливый** *прил.* ἰδιότροπος. ~**ник** *м* ὁ ἰδιότροπος, ὁ ἀναποδιάρης, τό στραβόξυλο. ~**ничать** *несов.* εἶμαι (γίνομαι) ἰδιότροπος.

привéржен||ец *м* ὁ ὀπαδός, ὁ ὑποστηρικτής. ~**ность** *ж* 1. (*преданность*) ἡ ἀφοσίωση[-ις] / ἡ πίστη (*верность*)· 2. (*склонность*) ἡ κλίση[-ις], ἡ ροπή, ἡ διάθεση[-ις]. ~**ный** *прил.* 1. (*преданный*) ἀφοσιωμένος / πιστός (*верный*)· 2. (*склонный*) ἐπιρρεπής.

привернýть *сов.*, **привёртывать** *несов.* *разг.* 1. (*закручивать*) σφίγγω· 2. (*убавлять*) χαμηλώνω: ~ фитúль χαμηλώνω τό φιτίλι.

привéсить *сов. см.* привéшивать.

привестú *сов. см.* приводúть.

приве||стúсь *сов.* (*случиться*) *безл. разг.*: мне ~лóсь побывáть в столúце ἔτυχε νά βρεθῶ στήν πρωτεύουσα· мне ~лóсь увúдеть... ἔλαχε νά τό ἰδῶ...

привéт *м* ὁ χαιρετισμός, τά χαιρετίσματα: сердéчный ~ ὁ ἐγκάρδιος χαιρετισμός· с ~ом μέ τούς χαιρετισμούς μου· ◇ от негó ни отвéта ни ~а *разг.* ἀπ' αὐτόν οὔτε φωνή, οὔτε ἀκρόαση.

привéтлив||ость *ж* ἡ διαχυτικότης, ἡ ἀνοιχτοκαρδιά, ἡ φιλοφροσύνη. ~**ый** *прил.* πρόσχαρος, διαχυτικός, ἀνοιχτόκαρδος, φιλοφρονητικός / φιλικός (*дружелюбный*).

привéтств||енный *прил.* χαιρετιστήριος: ~енная речь ἡ προσφώνηση[-ις]. ~**ие** *с* ὁ χαιρετισμός / ἡ προσφώνηση (*речь*): отвéтить на ~ие ἀνταποδίδω χαιρετισμό, ἀντιχαιρετῶ / ἀντιπροσφωνῶ (*речью*)· обратúться с ~ием χαιρετίζω, προσφωνῶ· обменя́ться ~иями ἀνταλλάσσω χαιρετιστήρια. ~**овать** *несов.* χαιρετῶ, χαιρετίζω / προσφωνῶ (*речью*) / ἐπευφημῶ (*овацией*).

привéшивать *несов.* κρεμ(ν)ῶ.

прививáть *несов.* 1. *бот.* ἐνοφθαλμίζω, μπολιάζω, φελιάζω· 2. *мед.* ἐμβολιάζω, μπολιάζω, κάνω μπόλι: ~ комý-л. óспу ἐμβολιάζω κατά τής εὐλογιᾶς, δαμαλίζω κάποιον· 3. *перен.* μεταδίδω, ἐμφυτεύω: ~ вкус к чемý-л. κάνω κάποιον ν' ἀγαπήσει κάτι, κεντρίζω τήν ὄρεξη γιά κάτι. ~**ся** 1. *бот.*, *мед.* ριζοβολῶ, πιάνω· 2. *перен.* πιάνω, ριζώνω.

привúвка *ж* 1. *бот.* ὁ ἐνοφθαλμισμός, ὁ ἐμβολιασμός, τό φέλιασμα, τό μπόλιασμα· 2. *мед.* ὁ ἐμβολιασμός, τό μπόλιασμα, ὁ δαμαλισμός, τό μπόλι: противотифóзная ~ τό ἀντιτυφικό ἐμβόλιο.

привидéние *с* τό φάντασμα, ὁ βρυκόλακας.

привúде||ться *сов. разг.*: мне ~лось во сне εἶδα στόν ὕπνο μου· емý ~лся сон εἶδε στόν ὕπνο του, εἶδε στό ὄνειρό του.

привилегирóванн||ый *прил.* προνομιοῦ-

χος, προνομιακός: ~ое положéние ἡ προνομιούχα θέση.

привилéги||я *ж* τό προνόμιο[ν]: давáть ~и δίνω προνόμια.

привинтúть *сов.*, **привúнчивать** *несов.* βιδώνω.

привúть(ся) *сов. см.* прививáть(ся).

прúвкус *м* ἡ γεύση, ἡ οὐσία: имéть ~ ἔχω κάποια γεύση.

привлекáтельн||ость *ж* ἡ ἑλκυστικότητα[-ης]. ~ый *прил.* ἑλκυστικός, θελκτικός.

привлекáть *несов.*, **привлéчь** *сов.* 1. προσελκύω, τραβῶ: ~ чьё-л. внимáние προσελκύω τήν προσοχή· ~ чьй-л. симпáтии ἀποκτῶ τή συμπάθεια κάποιου· 2. (*к работе, участию и т. п.*) τραβῶ: ~ к рабóте τραβῶ στή δουλειά· 3.: ~ к судý διώκω δικαστικῶς, ἐνάγω, κάνω μήνυση· ~ к отвéтственности ἐνάγω, διώκω, ἀσκῶ δίωξη· ~ к уголóвной отвéтственности ἀσκῶ ποινική δίωξη.

привнестú *сов.*, **привносúть** *несов.* εἰσάγω, βάζω, παρεμβάλλω, παρεισάγω.

привóд *м* 1. *юр.* τό ἔνταλμα βιαίας προσαγωγῆς· 2. *тех.* (*передача*) συσκευή μετάδοσης, μεταβιβάσεως: ремённый ~ ἡ ἱμαντοκίνητος συσκευή· цепнóй ~ ἡ μετάδοση κίνησης μέ ἀλυσίδα· кóнный ~ τό μαγγάνι.

приводúть *несов.* 1. φέρ(ν)ω, ὁδηγῶ: ~ ребёнка домóй φέρνω τό παιδί στό σπίτι· ~ обрáтно ἐπαναφέρω, φέρνω πίσω· ~ к чемý-л. ὁδηγῶ σέ...· 2. (*факты, данные и т. п.*) παραθέτω, προσάγω, φέρνω: ~ дóводы φέρνω ἐπιχειρήματα· ~ доказáтельства παρουσιάζω ἀποδείξεις· ~ в примéр φέρνω σάν παράδειγμα, ἀναφέρω ὡς παράδειγμα· 3. (*в какое-л. состояние*) βάζω, φέρνω / ρίχνω (*повергать*): ~ в движéние βάζω σέ κίνηση· ~ в замешáтельство βάζω σέ ἀμηχανία, φέρνω σύγχυση· ~ в востóрг προκαλῶ τό θαυμασμό[ν]· ~ в бéшенство, в я́рость κά(μ)νω νά λυσσάξει, κάνω ἔξω φρενῶν· ~ в отчáяние ρίχνω σέ ἀπελπισία· ~ в чýвство συνεφέρνω· ~ в соотвéтствие προσαρμόζω· ~ в порядок а) βάζω σέ τάξη, τακτοπιῶ, б) (*убирать*) συγυρίζω· ~ в беспоря́док προκαλῶ ἀκαταστασία· ~ в негóдность καθιστῶ ἄχρηστο, κάνω ἄχρηστο· ◊ ~ в исполнéние θέτω σέ ἐφαρμογή, ἐκτελῶ· ~ приговóр в исполнéние ἐκτελῶ ἀπόφαση· ~ к концý φέρνω σέ πέρας, ἀποπερατώνω· ~ к прися́ге ὁρκίζω· ~ к óбщему знаменáтелю *мат.* τρέπω ἑτερώνυμα κλάσματα σε ὁμώνυμα.

привóдка *ж полигр.* ἡ ἀντιστοιχία τῶν στίχων (στή σελιδοποίηση).

приводнóй *прил. тех.* κινητήριος: ~ ремéнь ὁ κινητήριος ἱμάς, ὁ ἱμάντας τῆς μηχανῆς.

привóз *м* ἡ ἄφιξις ἐμπορευμάτων.

привозúть *несов.* φέρ(ν)ω, κομίζω: ~ обрáтно φέρνω πίσω, ἐπαναφέρω.

привознóй *прил.* εἰσαγώγιμος, τῆς εἰσαγωγῆς: ~ товáр τό ἐμπόρευμα εἰσαγωγῆς, τό ἐμπόρευμα ἀπό τό ἐξωτερικό.

привóй *м с.-х.* τό μπόλι, τό φέλιασμα.

привóлжский *прил.* δίπλα στό Βόλγα, παρά τόν Βόλγα: ~ гóрод ἡ πόλη δίπλα στό Βόλγα.

привóль||е *с* 1. (*простор*) ἡ ἄπλα, ἡ ἀπλοχωριά· 2. (*свобода*) ἡ λευτεριά, ἡ ἐλευθερία. ~ный *прил.* λεύτερος, ἐλεύθερος: ~ное житьё ἡ λεύτερη ζωή.

привора́живать *несов.*, **приворожúть** *сов.* 1. (*околдовывать*) γητεύω, μαγεύω, κάνω μάγια (τῆς ἀγάπης)· 2. *перен. разг.* γοητεύω, μαγεύω.

привра́тни||к *м* 1. ὁ θυρωρός, ὁ πορτιέρης· 2. *анат.* ὁ πυλωρός. ~ца *ж* ἡ θυρωρός.

привра́ть *сов.*, **привирáть** *несов. разг.* κολλάω ἕνα ψέμμα.

привставáть *несов.*, **привстáть** *сов.* ἀνασηκώνομαι, σηκώνομαι.

привходя́щи||й *прил.* τυχαῖος: ~е обстоя́тельства οἱ τυχαῖες περιπτώσεις.

привыкáть *несов.*, **привы́кнуть** *сов.* συνηθίζω, μαθαίνω, τό παίρνω συνήθειο.

привы́ч||ка *ж* ἡ συνήθεια, τό συνήθειο, ἡ ἕξη[-ις]: плохáя ~ ἡ κακή συνήθεια, ἡ κακή ἕξις· э́то вошлó у негó в ~ку τοῦ ἔγινε συνήθεια, τό πῆρε συνήθειο· по ~ке ἀπό συνήθεια· имéть ~ку ἔχω τή συνήθεια· дéло ~ки ζήτημα συνήθειας. ~ный *прил.* συνήθης, συνηθισμένος.

привя́занн||ость *ж* ἡ στοργή, ἡ ἀγάπη / ἡ ἀφοσίωση[-ις] (*преданность*). ~ый *прич. и прил.* (*преданный*) ἀφοσιωμένος: он óчень ко мне привя́зан μοῦ εἶναι πολύ ἀφοσιωμένος.

привязáть(ся) *сов. см.* привя́зывать (-ся).

привя́зчивый *прил.* 1. πού ἀφοσιώνεται (ἀγαπάει) εὔκολα, τρυφερός· 2. (*надоедливый*) ὀχληρός, ἐνοχλητικός.

привя́зывать *несов.* δένω, προσαρτῶ, συνδέω, συνάπτω. ~ся 1. (*к чему-л.*) δένομαι, συνδέομαι· 2. *перен.* (*к кому-л.*) ἀφοσιώνομαι· 3. (*надоедать*) *разг.* ἐνοχλῶ, γίνομαι φόρτωμα, κολλῶ, γίνομαι φορτικός (*или* ὀχληρός)· 4. (*приставать*)

κολλῶ κάποιου, γίνομαι τσιμπούρι: по доро́ге ко мне привяза́лась кака́я-то соба́ка στό δρόμο μέ πῆρε στό κατόπι ἕνας σκύλος.

при́вяз||ь *ж* τό σκοινάκι / τό λυτάρι (*для собаки*): держа́ть на ~и *прям.*, *перен.* κρατῶ δεμένο.

пригвожда́ть, *несов.*, **пригвозди́ть** *сов.* καθηλῶ, καρφώνω· ◇ ~ к позо́рному столбу́ στηλιτεύω, στιγματίζω.

пригиба́ть *несов.* λυγίζω (*μετ.*), κάμπτω. ~**ся** λυγίζω (*ἀμετ.*), κάμπτομαι, σκύβω, σκύπτω, σκύφτω.

пригла́дить *сов.*, **пригла́живать** *несов.* ἐξομαλύνω, κάνω πιό στρωτό / τακτοποιῶ (*поправлять*).

пригласи́тельный *прил.* προσκλητήριος: ~ биле́т ἡ πρόσκληση[-ις], τό προσκλητήριο[ν].

пригласи́ть *сов.*, **приглаша́ть** *несов.* **1.** προσκαλῶ, καλῶ / φωνάζω (*врача*): ~ на обе́д προσκαλῶ σέ γεῦμα· **2.** (*нанимать*) προσλαμβάνω, παίρνω: ~ на рабо́ту προσλαμβάνω στή δουλειά.

приглаше́ние *с* ἡ πρόσκληση[-ις], τό κάλεσμα / ἡ πρόσληψη[-ις] (*на работу*).

приглуша́ть *несов.*, **приглуши́ть** *сов.* σβήνω, πνίγω.

пригляде́ть(ся) *сов.* *см.* пригля́дывать(ся).

пригля́дывать *несов.* *разг.* (*за кем-л.*, *за чем-л.*) προσέχω, ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ: ~ за детьми́ προσέχω τά παιδιά. ~**ся** **1.** (*внимательно рассматривать*) ἐξετάζω / παρατηρῶ μέ προσοχή (*наблюдать*)· **2.** (*надоедать*) βαριέμαι, παραχορταίνω.

пригляну́ться *сов.* (*понравиться*) *разг.* ἀρέσκω, κτυπῶ στό μάτι.

пригна́ть *сов.* *см.* пригоня́ть.

пригну́ть(ся) *сов.* *см.* пригиба́ть(ся).

growth

пригова́ривать *несов.* **1.** καταδικάζω: ~ к тюре́мному заключе́нию καταδικάζω σέ φυλάκιση· **2.** (*говорить*) *разг.* μουρμουρίζω κάνοντας κάτι.

пригово́р *м* **1.** ἡ ἀπόφαση (*δικαστηρίου*) / ἡ καταδίκη (*обвинительный*): сме́ртный ~ ἡ καταδίκη σέ θάνατο· оправда́тельный ~ ἡ ἀθωωτική ἀπόφαση· вы́нести ~ ἐκδίδω (*или* βγάζω) ἀπόφαση· привести́ ~ в исполне́ние ἐκτελῶ τήν ἀπόφαση τοῦ δικαστηρίου· **2.** *перен.* ἡ κρίση[-ις]. ~**и́ть** *сов.* *см.* пригова́ривать 1.

пригоди́ться *сов.* εἶμαι χρήσιμος, χρειάζομαι, χρησιμεύω: э́то вам мо́жет ~ αὐτό μπορεῖ νά σᾶς φανεῖ χρήσιμο.

приго́дн||ость *ж* ἡ χρησιμότητα, ἡ χρησιμότης, ἡ καταλληλότης / ἡ ἱκανότης (*о человеке*). ~**ый** *прил.* χρήσιμος, κατάλληλος / ἱκανός (*о человеке*).

приго́жий *прил.* *разг.* ὅμορφος, καλός.

приголу́бить *сов.* *разг.* δείχνω στοργή.

приго́нка *ж* ἡ προσαρμογή, τό ταίριασμα.

пригоня́ть *несов.* **1.** φέρω, ὁδηγῶ, ἄγω· **2.** (*прилаживать*) προσαρμόζω, ἐφαρμόζω.

пригор||а́ть *несов.* καίομαι. ~**е́лый** *прил.* καμμένος, παραψημένος. ~**е́ть** *сов.* *см.* пригора́ть.

при́город *м* τό προάστειο[ν]. ~**ный** *прил.* τῶν προαστείων: ~ный по́езд τό τραῖνο τῶν προαστείων.

приго́рок *м* τό βουναλάκι, ὁ λοφίσκος, ὁ γήλοφος.

при́горшня *ж* ἡ χούφτα, ἡ φούχτα: ~ми μέ τίς χοῦφτες.

пригорю́ниваться *несов.*, **пригорю́ниться** *сов.* *разг.* μελαγχολῶ, μέ πιάνει στενοχώρια.

пригота́вливать *несов.* **1.** προπαρασκευάζω, ἑτοιμάζω, προετοιμάζω· **2.** (*пищу*) μαγειρεύω, ἑτοιμάζω φαγητό. ~**ся** προπαρασκευάζομαι, ἑτοιμάζομαι, προετοιμάζομαι.

приготови́тельный *прил.* προπαρασκευαστικός: ~ класс ἡ προκαταρκτική τάξη.

пригото́вить(ся) *сов.* *см.* пригота́вливать(ся).

приготовл||е́ние *с* **1.** ἡ προετοιμασία, ἡ προπαρασκευή (*подготовка*) / τό μαγείρεμα (*пищи*)· **2.** ~е́ния *мн.* οἱ προετοιμασίες: без ~е́ний ἀπρόοπτα, ἀναπάντεχα, ἐξ ἀπροόπτου, αἰφνιδίως. ~**я́ть(ся)** *см.* пригота́вливать(ся).

пригрева́ть *несов.* **1.** ζεσταίνω, θερμαίνω· **2.** *перен.* (*приласкать*) *разг.* χαϊδεύω, θωπεύω.

пригре́зиться *сов.* *см.* гре́зиться.

пригре́ть *сов.* *см.* пригрева́ть· ◇ ~ змею́ на свое́й груди́ ζεσταίνω φείδι στόν κόρφο μου.

придава́ть *несов.* *в разн. знач.* δίνω, προσδίδω: ~ значе́ние чему́-л. δίνω σημασία σέ κάτι· ~ бо́дрости ἐνθαρρύνω, ἀναζωπυρῶ· ~ си́лы δυναμώνω (*μετ.*), δίνω δυνάμεις· ~ блеск προσδίνω λάμψη· ~ лицу́ серьёзное выраже́ние προσδίδω στό πρόσωπό μου ὕφος σοβαρό.

придави́ть *сов.*, **прида́вливать** *несов.* μαγγώνω, πατῶ, συνθλίβω, συντρίβω.

прида́ное *с* **1.** ἡ προῖκα, ἡ προῖξ, τά προικιά· **2.** (*для новорождённого*) τά σπάργανα.

придато||к *м* 1. (*дополнение к чему-л.*) τό ἐξάρτημα, τό συμπλήρωμα· 2. (*отросток*) ἡ ἀπόφυση[-ις]. ~**чный** *прил.* πρόσθετος, ἐξαρτημένος, δευτερεύων, συμπληρωματικός: ~чное предложе́ние *грам.* ἡ ἐξαρτημένη πρόταση.

прида́ть *сов. см.* придава́ть.

прида́ч||а *ж:* в ~у ἐπιπλέον, κοντά στ' ἄλλα.

придвига́ть *несов.*, **придви́нуть** *сов.* πλησιάζω κάτι πρός τά μπρός, φέρω πλησίον / προωθῶ (*вперёд*). ~**ся** πλησιάζω (*ἀμετ.*), προσεγγίζω.

придво́рный 1. *прил.* αὐλικός, τῆς αὐλῆς· 2. *м* ὁ αὐλικός.

приде́лать *сов.*, **приде́лывать** *несов.* στερεώνω, στερεῶ.

придержа́ть *сов.*, **приде́рживать** *несов.* 1. κρατῶ, συγκρατῶ· 2. (*припрятывать, сохранять*) φυλάγω, διαφυλάσσω, διατηρῶ· ◇ придержи́ язы́к *разг.* μάζεψε τή γλῶσσα σου.

приде́рживаться *несов.* 1. (*за что-л.*) πιάνομαι, κρατιέμαι, κρατοῦμαι· 2. *перен.* ἔχω, εἶμαι (*взглядов и т. п.*) / ἀκολουθῶ (*обычаев и т. п.*): ~ мне́ния εἶμαι τῆς γνώμης, θεωρῶ· ~ пра́вила ἔχω σάν κανόνα· ~ те́мы δέν φεύγω ἀπό τό θέμα.

приди́р||а *м, ж разг.* ὁ σχολαστικός, ὁ λεπτολόγος. ~**а́ться** *несов.* (*к кому-либо*) κολλῶ σέ κάποιον / ζητῶ καυγᾶ (*искать ссоры*). ~**ка** *ж* ἡ στρεψοδικία: ве́чные ~ки οἱ αἰώνιες ἐπικρίσεις. ~**чивость** *ж* τό στρεψόδικο πνεῦμα. ~**чивый** *прил.* στρεψόδικος / σχολαστικός (*педантичный*).

придра́ться *сов.* 1. *см.* придира́ться· 2. *разг.* βρίσκω ἀφορμή, ἐκμεταλλεύομαι: ~ к слу́чаю ἐκμεταλλεύομαι τήν εὐκαιρία.

приду́мать *сов.*, **приду́мывать** *несов.* σοφίζομαι, ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ.

придуркова́тый *прил. разг.* χαζούλης, κοιμισμένος, κουτεντές.

при́дурь *ж разг.*: он с ~ю εἶναι λίγο ἀνισόρροπος.

придуши́ть *сов. разг.* πνίγω, καταπνίγω, στραγγαλίζω.

придыха́||ние *с* 1. ἡ εἰσπνοή· 2. *грам.* ἡ δασύτης: густо́е ~ ἡ δασεῖα· то́нкое ~ ἡ ψιλή· произноси́ть с ~нием προφέρω σάν δασύ. ~**тельный** *прил.* δασύς: ~тельный звук δασύς ἦχος.

приеда́ться *несов. разг.* βαριέμαι κάτι, μπουχτίζω.

прие́з||д *м* ἡ ἄφιξη[-ις], ὁ ἐρχομός: с ~дом! καλῶς ὁρίσατε!. ~**жа́ть** *несов.* φθάνω (*μέ μεταφορικό μέσο*), ἀφικνοῦμαι, ἔρχομαι. ~**жий** 1. *прил.* ξένος· 2. *м* ὁ ξένος.

приём *м* 1. ἡ λήψη[-ις], ἡ παραλαβή, ἡ ἀποδοχή: ~ пи́сем (посы́лок) ἡ λήψη ἐπιστολῶν (δεμάτων)· ~ радиогра́мм ἡ παραλαβή ραδιοτηλεγραφημάτων· 2. (*в организацию и т. п.*) ἡ εἰσδοχή, ἡ ἐγγραφή: ~ в па́ртию ἡ ἐγγραφή στό κόμμα, ἡ εἰσδοχή στό κόμμα· 3. (*гостей, посетителей и т. п.*) ἡ ὑποδοχή, ἡ ἀκρόαση[-ις] / ἡ ἐπίσκεψη[-ις] (*у врача*): часы́ ~а ὧραι ἀκροάσεως· оказа́ть хоро́ший ~ ὑποδέχομαι καλά· устро́ить ~ ὀργανώνω δεξίωση· 4. (*лекарства*) ἡ λήψη[-ις] / ἡ δόση[-ις] (*доза*)· 5. (*способ*) ὁ τρόπος, ἡ μέθοδος: ора́торский ~ τό ρητορικό σχῆμα· худо́жественный ~ ὁ καλλιτεχνικός τρόπος, ἡ καλλιτεχνική μέθοδος· ◇ в оди́н ~ μονοκοπανιά· в два ~а σέ δυό δόσεις, δυό φορές.

приёмка *ж разг.* ἡ λήψη[-ις], ἡ παραλαβή: ~ но́вого зда́ния ἡ παραλαβή τοῦ νέου κτιρίου.

прие́млем||ость *ж* τό ἀποδεκτόν, τό παραδεκτόν. ~**ый** *прил.* παραδεκτός, ἀποδεκτός / ἀνεκτός (*допустимый*).

приёмная *ж* ἡ αἴθουσα ὑποδοχῆς / τό σαλόνι ὑποδοχῆς, τό σαλόνι (*гостиная*).

приёмник *м радио* τό ραδιόφωνο[ν]: ла́мповый ~ ραδιόφωνον μέ λυχνίες· коротково́лновый ~ ραδιόφωνο μέ βραχέα κύματα.

приёмн||ый *прил.* 1. τῆς ὑποδοχῆς, τῆς ἀκροάσεως: ~ые часы́ ὧρες ἀκροάσεως· 2.: ~ые испыта́ния εἰσιτήριοι ἐξετάσεις· ~ая коми́ссия ἡ ἐπιτροπή εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων· 3. (*об отце, сыне и т. п.*) θετός: ~ оте́ц ὁ ψυχοπατέρας, ὁ θετός πατήρ· ~ая дочь ἡ ψυχοκόρη, ἡ θετή κόρη, ἡ παρακόρη· ~ сын ὁ ψυχογιός, ὁ θετός υἱός· ◇ ~ поко́й ἡ αἴθουσα παραλαβῆς ἀσθενῶν· ~ пункт τμῆμα (*или* περίπτερο) παραλαβῆς.

приём||очный *прил.* τῆς λήψεως, τῆς παραλαβῆς. ~**щик** *м* ὁ παραλήπτης.

приёмыш *м разг.* ὁ θετός γιός, τό ψυχοπαίδι.

прие́сться *сов. см.* приеда́ться.

прие́хать *сов. см.* приезжа́ть· стой, прие́хали! στάσου, φτάσαμε!

прижа́ть(ся) *сов. см.* прижима́ть(ся).

приже́чь *сов. см.* прижига́ть.

прижива́л||ка *ж* ἡ παράσιτη γυναίκα. ~**ьщик** *м* ὁ παράσιτος, ὁ παρακεντές.

прижива́ться *несов.* 1. (*осваиваться*) συνειθίζω, ἐξοικειώνομαι, ἐξοικειοῦμαι· 2. (*о растениях*) πιάνω, ριζώνω, ριζοβολῶ.

прижигá||ние *с мед.* ἡ καυτηρίαση[-ις], ὁ καυτηριασμός. **~ть** *несов.* καυτηριάζω.

прижимáть *несов.* **1.** σφίγγω, πιέζω, ζουλῶ: ~ рýку к сéрдцу βάζω τό χέρι μου στήν καρδιά· ~ когó-л. к своéй грудú σφίγγω κάποιον στήν ἀγκαλιά μου· **2.** *перен.* (*притеснять*) *разг.* στρυμώ(χ)νω, στενοχωρῶ κάποιον. **~ся** σφίγγομαι, συμπιέζομαι, συνθλίβομαι.

прижúться *сов. см.* прнживáться.

приз *м* τό βραβεῖο[ν], τό ἔπαθλο[ν], τό ἀριστεῖο[ν]: получáть пéрвый ~ παίρνω τό πρῶτο βραβεῖο.

призадýматься *сов.*, **призадýмываться** *несов.* γίνομαι σκεπτικός, συλλογίζομαι, σκέπτομαι / διστάζω (*колебаться*).

призвáние *с* **1.** ἡ κλίση[-ις], ἡ τάση[-ις]: ~ к мýзыке ἡ κλίση στή μουσική· **2.** (*роль, задача*) ὁ προορισμός / ἡ ἀποστολή (*миссия*): высóкое ~ ὁ ὑψηλός προορισμός.

призвáть *сов. см.* призывáть.

призéмистый *прил.* κοντόχονδρος / χαμηλός (*о домике и т. п.*).

приземлéние *с ав.* ἡ προσγείωση[-ις].

приземлúться *сов.*, **приземлáться** *несов.* προσγειώνομαι, προσγειοῦμαι.

призёр *м спорт.* ὁ νικητής, ὁ βραβευθείς.

прúзма *ж* τό πρίσμα. **~тúческий** *прил.* πρισματικός.

признавáть *несов.* **1.** (*считать законным*) ἀναγνωρίζω, παραδέχομαι: ~ правúтельство ἀναγνωρίζω κυβέρνηση· **2.** (*вину, ошибку и т. п.*) ὁμολογῶ, ἀναγνωρίζω, παραδέχομαι: ~ свою ошúбку παραδέχομαι (*или* ὁμολογῶ) τό σφάλμα μου· ~ своюó винý ἀναγνωρίζω (*или* ὁμολογῶ) τήν ἐνοχή μου· **3.** (*узнавать*) (ἀνα)γνωρίζω: ~ когó-л., что-л. ἀναγνωρίζω κάποιον, κάτι. **~ся 1.** (*в чём-л.*) ὁμολογῶ, παραδέχομαι: ~ся в своúх ошúбках ἀναγνωρίζω τά σφάλματά μου, παραδέχομαι τά λάθη μου· ~ся в любвú ἐξομολογοῦμαι τόν ἔρωτά μου.

прúзнак *м* τό σημεῖο[ν], ἡ ἔνδειξη[-ις], τό γνώρισμα, τό σημάδι / τό σύμπτωμα (*симптом*): он не подаёт ~ов жúзни δέν δίνει πιά σημεῖα ζωῆς.

признáни||е *с* **1.** ἡ ἀναγνώριση[-ις]: ~ правúтельства ἡ ἀναγνώριση τῆς κυβέρνησης· **2.** (*в чём-л.*) ἡ ὁμολογία, ἡ παραδοχή, ἡ ἀναγνώριση: по сóбственному ~ю ὅπως ὁμολόγησε ὁ ἴδιος· ~ в любвú ἡ ἐρωτική ἐξομολόγηση· ◇ получúть всеóбщее ~ κατακτῶ τή γενική ἀναγνώριση.

прúзнанный 1. *прич. от* признáть· **2.** *прил.* ἀναγνωρισμένος / γνωστός (*известный*): ~ писáтель ὁ ἀναγνωρισμένος συγγραφέας.

признáтельн||ость *ж* ἡ εὐγνωμοσύνη. **~ый** *прил.* εὐγνώμων.

признáть(ся) *сов. см.* признавáть(ся).

призов||óй *прил. спорт.*: ~ые местá οἱ πρῶτες θέσεις, οἱ θέσεις πού βραβεύονται.

призóр *м разг.*: без ~а χωρίς ἐπιτήρηση, χωρίς ἐπίβλεψη.

прúзрак *м* τό ὅραμα / τό φάντασμα, τό φάσμα (*привидение*): ~ счáстья τό ὅραμα τῆς εὐτυχίας.

прúзрачн||ый *прил.* πλασματικός, φανταστικός (*нереальный*) / ἀνύπαρκτος (*несуществующий*) / ἀπατηλός (*обманчивый*): ~ая надéжда ἡ πλασματική ἐλπίδα.

призрéнн||е *с книжн.* ἡ προστασία, ἡ βοήθεια, ἡ περίθαλψη: дом ~я *уст.* τό ἄσυλο τῶν ἀπόρων, τό πτωχοκομεῖο[ν].

призы́в *м* **1.** ἡ ἔκκληση[-ις]: отклúкнуться на ~ ἀπαντῶ στήν ἔκκληση· **2.** (*лозунг*) σύνθημα: первомáйские ~ы τά πρωτομαγιάτικα συνθήματα· **3.** *воен.* ἡ κλήση, ἡ πρόσκληση (στρατευσίμων)· ◇ Лéнинский ~ ἡ στρατολογία (στό κομμουνιστικό κόμμα) πρός τιμήν τοῦ Λένιν.

призыв||áть *несов.* **1.** καλῶ, φωνάζω: ~ на пóмощь καλῶ εἰς βοήθειαν, ἐπικαλοῦμαι τήν βοήθεια[ν]· ~ в свидéтели καλῶ γιά μάρτυρα· **2.** (*к чему-л.*) ἀνακαλῶ: ~ к порядку ἀνακαλῶ στήν τάξη· ~ к бдúтельности καλῶ σέ ἐπαγρύπνηση· **3.** *воен.* καλῶ στό στρατό: ~ на воéнную слýжбу καλῶ ὑπό τά ὅπλα. **~áться** (*на военную службу*) εἶμαι κληρωτός, εἶμαι στρατεύσιμος. **~нúк** *м* ὁ στρατεύσιμος, ὁ κληρωτός, ὁ νεοσύλλεκτος. **~нóй** *прил.* τῆς στρατολογίας, στρατολογικός: ~нóй вóзраст ἡ στρατεύσιμος ἡλικία, ἡ κλάσις τοῦ στρατοῦ· ~нóй пункт τό στρατολογικό γραφεῖο.

призы́вный *прил.* προσκλητήριος: ~ клич ἡ προσκλητήρια ἰαχή.

прúиск *м* τό μεταλλεῖο[ν], τό ὀρυχεῖον: золотые ~и τά χρυσωρυχεῖα.

приискáть *сов.*, **приúскивать** *несов.* βρίσκω, εὑρίσκω, ἐξευρίσκω: ~ квартúру βρίσκω διαμέρισμα.

прийтú(сь) *сов. см.* приходúть(ся).

прикáз *м* **1.** ἡ διαταγή, ἡ ἐντολή, τό πρόσταγμα, ἡ προσταγή: по ~у κατά διαταγήν, κατ' ἐντολήν· выполнáть боевóй ~ ἐκτελῶ στρατιωτική διαταγή· отдавáть ~ δίνω διαταγή· **2.** *ист.* ἡ ὑπηρεσία (ἐσωτερικῶν, ἐξωτερικῶν, οἰκονομικῶν

ὑποθέσεων κ.λ.π.) στή Ρωσία τό 16—18 αἰώνα.

приказа́ние *с* ἡ διαταγή, ἡ ἐντολή: у́стное ~ ἡ προφορική διαταγή.

приказа́ть *сов.*, **прика́зывать** *несов.* διατάζω, προστάζω, ἐντέλλομαι· ◇ как прика́жете вас понима́ть? τί ἐννοεῖτε μ' αὐτό;· он приказа́л до́лго жить μᾶς ἄφησε χρόνους.

прика́лывать *несов.* 1. (*булавками*) καρφιτσώνω, στερεώνω, πιάνω μέ καρφίτσα· 2. (*прикончить*) ἀποτελειώνω, σκοτώνω μέ τή λόγχη.

прика́нчивать *несов.* (*убивать*) *разг.* ἀποτελειώνω, σκοτώνω.

прикарма́нивать *несов.*, **прикарма́нить** *сов. разг.* τσεπώνω.

прика́рмливать *несов.* 1. (*ребёнка*) δίνω συμπληρωματική τροφή, ταΐζω συμπληρωματικά· 2. (*животных, птиц*) ταΐζω.

прикаса́ться *несов.* ἀγγίζω, θίγω / ἀγγίζω ἐλαφρά (*слегка*).

прикати́ть *сов.*, **прика́тывать** *несов.* 1. (*что-л.*) κυλῶ, κατρακυλῶ· 2. (*приехать*) *разг.* φθάνω, καταφθάνω.

прики́дывать *несов.*, **прики́нуть** *сов. разг.* 1. (*приблизительно определять*) ὑπολογίζω, λογαριάζω: ~ на руке́ (вес) ὑπολογίζω τό βάρος στό χέρι· ~ на веса́х ζυγίζω· ~ на глазо́к ἐκτιμῶ μέ τό μάτι· ~ в уме́ ὑπολογίζω μέ τό νοῦ μου· 2. (*прибавлять*) προσθέτω, βάζω κι' ἄλλο. ~**ся** (*кем-л.*) *разг.* κάνω, προσποιοῦμαι: ~ся больны́м προσποιοῦμαι τόν ἄρρωστο· ~ся дурачко́м κάνω τόν κουτό.

прикла́д *м* 1. (*у ружья*) ὁ ὑποκόπανος, τό κοντάκι[ον]· 2. (*в портновском деле*) τά ὑλικά.

прикладн||о́й *прил.* ἐφαρμοσμένος, ἐφηρμοσμένος· ◇ ~о́е иску́сство ἡ διακοσμητική τέχνη· ~а́я хи́мия ἡ ἐφηρμοσμένη χημεία.

прикла́дывать *несов.* 1. (*класть*) βάζω, ἀκουμπῶ (*мет.*): ~ ру́ку к се́рдцу βάζω τό χέρι στήν καρδιά· 2. (*накладывать*) ἐπιθέτω: ~ печа́ть σφραγίζω, βάζω σφραγίδα· 3. *см.* прилага́ть 3. ~**ся** 1. ἀκουμπῶ (*амет.*)· 2. (*почтительно поцеловать*) φιλῶ με σεβασμό.

прикле́ивать *несов.*, **прикле́ить** *сов.* κολλῶ, συγκολλῶ, προσκολλῶ. ~**ся** κολλῶ (*амет.*), προσκολλῶμαι.

приклепа́ть *сов.*, **приклёпывать** *несов.* πριτσινάρω, γυρῶ, συγκολλῶ.

приклони́ть *сов.*: ~ коле́на κλίνω τό γόνυ, γονατίζω· ему́ не́где го́лову ~ δέν ἔχει ποῦ τήν κεφαλήν κλῖναι.

приключа́ться *несов. разг.* συμβαίνω, τυχαίνω.

приключе́н||ие *с* ἡ περιπέτεια, τό συμβάν, τό περιστατικό[ν]: иска́тель ~ий αὐτός ποῦ κυνηγᾶ τίς περιπέτειες. ~**ческий** *прил.* περιπετειώδης: ~ческий рома́н τό περιπετειῶδες μυθιστόρημα.

приключи́ться *сов. см.* приключа́ться.

прикова́ть *сов.*, **прико́вывать** *несов.* 1. ἁλυσοδένω: прико́ванный Промете́й ὁ Προμηθέας δεσμώτης· 2. *перен.* καθηλώνω, καρφώνω, προσηλώνω: на́ше внима́ние прико́вано к... ἡ προσοχή μας εἶναι προσηλωμένη σέ...· страх прикова́л его́ к ме́сту ὁ φόβος τόν κάρφωσε στόν τόπο· прико́ванный к посте́ли κατάκοιτος, κλινήρης.

прико́л *м*: стоя́ть на ~е *мор.* μένω ἀκινητοποιημένος στό λιμάνι.

прикола́чивать *несов.*, **приколоти́ть** *сов.* καθηλώνω, καρφώνω.

приколо́ть *сов. см.* прика́лывать.

прикомандирова́ть *сов.*, **прикомандиро́вывать** *несов.* στέλνω, στέλνω μέ ἀποστολή.

прико́нчить *сов. см.* прика́нчивать.

прико́рм *м* τό μικτό, ἡ συμπληρωματική τροφή (βρέφους) (*для детей*)/ τό δόλωμα (*для рыб, птиц*).

прикорну́ть *сов. разг.* βολεύομαι, γέρνω: ~ на дива́не βολεύομαι στό ντιβάνι.

прикоснове́нн||е *с* ἡ ἐπαφή, τό ἄγγιγμα, τό γκίξιμο: то́чка ~я τό σημεῖο[ν] ἐπαφῆς.

прикосну́ться *сов. см.* прикаса́ться.

прикра́сить *сов.*, **прикра́шивать** *несов.* καλλωπίζω, ποικίλλω, πλουμίζω.

прикра́||сы *мн.* (*ед.* прикра́са *ж*) *разг.* τά στολίδια, τά πλουμίδια: без ~с χωρίς περιττά στολίδια· расска́зывать без ~с διηγιέμαι χωρίς ὑπερβολές.

прикрепи́ть(ся) *сов. см.* прикрепля́ть(-ся).

прикрепле́ние *с* 1. ἡ στερέωση [-ις], ἡ προσκόλληση, τό κάρφωμα· 2. (*к организации и т. п.*) ἡ ἐγγραφή.

прикрепля́ть *несов.* 1. στερεώνω, προσκολλῶ, καρφώνω· 2. (*к организации и т. п.*) ἐγγράφω. ~**ся** (*становиться на учёт*) ἐγγράφομαι, γίνομαι μέλος.

прикри́кивать *несов.*, **прикри́кнуть** *сов.* βάζω τίς φωνές σέ κάποιον, ἀγριεύω.

прикрути́ть *сов.*, **прикру́чивать** *несов.* 1. (*привязывать*) δένω, συνδέω· 2. (*о фитиле*) χαμηλώνω.

прикрыва́ть *несов.* 1. (*закрывать*) σκεπάζω, καλύπτω / κλεί(ν)ω, σφαλίζω,

σφαλ(ν)ῶ (*дверь и т. п.*)· 2. *воен.* (*защищать*) καλύπτω, προστατεύω: ~ отход καλύπτω τήν ὑποχώρηση· 3. *перен.* (*замаскировывать*) σκεπάζω, κρύβω, συγκαλύπτω: ~ ложь σκεπάζω τήν ψευτιά· 4. (*ликвидировать*) *разг.* κλείνω, διαλύω, βάζω τέλος. ~ся 1. (*накрываться*) σκεπάζομαι, καλύπτομαι: ~ся шубой σκεπάζομαι μέ γοῦνα· 2. *перен.* (*маскироваться*) σκεπάζομαι, κρύβομαι· 3. (*ликвидироваться*) *разг.* κλείνω (*άμετ.*), διαλύομαι.

прикры́тие *с воен.* ἡ κάλυψη, τό κάλυμμα, τό προκάλυμμα / ἡ συνοδεία (*конвой*): под ~м ... ὑπό τήν προστασίαν...· под ~м но́чи *перен.* καλυπτόμενος ἀπό τό σκοτάδι.

прикры́ть(ся) *сов. см.* прикрыва́ть(ся).

прикупа́ть *несов.*, **прикупи́ть** *сов.* ἀγοράζω συμπληρωματικά.

прику́ривать *несов.*, **прикури́ть** *сов.* ἀνάβω τό τσιγάρο μου.

прикуси́ть *сов.*, **прику́сывать** *несов.* (*язык, губу*) δαγκάνω: прикуси́ть язы́к *прям.*, *перен.* δαγκάνω τή γλῶσσα μου.

прила́вок *м* ὁ μπάγκος μαγαζιοῦ, τό τεζιάκι.

прилага́тельное *с грам.* τό ἐπίθετο[ν].

прилаг||а́ть *несов.* 1. (*присоединять*) ἐπισυνάπτω· 2. (*применять*) ἐφαρμόζω, χρησιμοποιῶ: ~ все си́лы καταβάλλω ὅλες τίς δυνάμεις· ~ уси́лия καταβάλλω προσπάθειες· 3. (*письмо, документ*) ἐσωκλείω: при сём ~а́ю... *офиц.* συνημμένως ἀποστέλλω. ~**а́ться** εἶμαι συνημμένος.

прила́дить *сов.*, **прила́живать** *несов.* ἐφαρμόζω, συναρμόζω, προσαρμόζω.

приласка́ть *сов.* χαϊδεύω, καλοπαίρνω, καλοπιάνω. ~ся ζητῶ χάδια, χαϊδεύομαι.

прилега́||ть *несов.* 1. (*об одежде*) ἐφαρμόζω ἀκριβῶς, εἶμαι χυτός· 2. (*быть смежным*) γειτονεύω, γειτνιάζω, συνορεύω. ~**ющий** 1. *прич. от* прилега́ть· 2. *прил.* (*об одежде*) ἐφαρμοστός, χυτός, κολλητός· 3. *прил.* (*смежный*) γειτονικός, παράπλευρος, συνεχόμενος.

приле́жание *с* ἡ ἐπιμέλεια, ἡ φιλοπονία, ἡ ἐργατικότητα.

прилежа́щий *прил. мат.* συναφής, παρακείμενος, συνεχόμενος.

приле́жный *прил.* ἐπιμελής, φιλόπονος.

прилепи́ть *сов.* κολλῶ (*μετ.*), κολνῶ, προσκολλῶ, ἐπικολλῶ: ~ ма́рку κολλῶ τό γραμματόσημο[ν]· ~ этике́тку κολλῶ ἐτικέττα. ~ся προσκολλῶμαι, κολλῶ (*άμετ.*).

прилёт *м*: ~ птиц ὁ ἐρχομός τῶν πουλιῶν.

прилета́ть *несов.*, **прилете́ть** *сов.* 1. φθάνω πετώντας / φτάνω ἀεροπορικῶς (*на самолёте*)· 2. *перен.* φθάνω τρεχᾶτος, καταφθάνω ξαφνικά.

приле́чь *сов.* πλαγιάζω, γέρνω λίγο, ξαπλώνω γιά λίγο.

прили́в *м* 1. (*морской*) ἡ πλημμυρίς, ἡ φουσκονεριά: ~ и отли́в ἡ παλίρροια· 2. *перен.* (*приток*) ἡ συρροή· 3. *мед.* ἡ συμφόρηση[-ις]. ~**а́ть** *несов.* συρρέω, χύνομαι μέσα: кровь ~а́ет к голове́ τό αἷμα ἀνεβαίνει στό κεφάλι.

прили́занный *прил.* (*о волосах*) λεῖος.

прилиза́ть *сов.*, **прили́зывать** *несов.* (*волосы*) *разг.* ἰσιώνω γλύφοντας, ἰσιώνω τά μαλλιά.

прилипа́ть *несов.*, **прили́пнуть** *сов.* κολλῶ (*άμετ.*).

прили́пчивый *прил.* 1. κολλώδης, κολλητικός, γλοιώδης· 2. *разг. перен.* (*надоедливый*) φορτικός, ὀχληρός: ~ челове́к ὀχληρός ἄνθρωπος, κολλητσίδα· 3. *разг.* (*о болезни*) κολλητικός, μεταδοτικός.

прили́ть *сов. см.* прилива́ть.

прили́чествовать *несов. книжн.* ἁρμόζω, ταιριάζω, προσήκω.

прили́ч||ие *с* ἡ εὐπρέπεια, ἡ εὐγένεια, ἡ κοσμιότης, ἡ εὐσχημοσύνη: соблюда́ть ~ия τηρῶ τούς κανόνες τῆς εὐπρέπειας· для ~ия γιά τούς τύπους. ~**ный** *прил.* 1. εὐπρεπής, κόσμιος / ἁρμόζων, πρέπων (*подобающий*)· 2. (*достаточно хороший*) *разг.* ἀρκετά καλός, ἀνθρωπινός, τῆς ἀνθρωπιᾶς / ὑποφερτός (*сносный*): ~ный костю́м κοστούμι τῆς ἀνθρωπιᾶς.

приложе́ние *с* 1. (*действие*) ἡ ἐφαρμογή, ἡ χρησιμοποίηση / τό σφράγισμα, τό βάλσιμο σφραγίδας (*печати*)· 2. (*к журналу и т. п.*) τό παράρτημα· 3. *грам.* ἡ παράθεση[-ις].

прилож||и́ть *сов. см.* прикла́дывать, прилага́ть· ◇ ~ ру́ку (*подписать*) ὑπογράφω· ~ ру́ку к чему́-л. βάζω τό δάχτυλό μου· ума́ не ~у́ δέν ξέρω τί νά ὑποθέσω.

приложи́ться *сов. см.* прикла́дываться, прилага́ться· ◇ остально́е прило́жится ὅλα θά τακτοποιηθοῦν.

прилун||е́ние *с* ἡ προσσελήνωσις. ~**и́ться** *сов.* προσσεληνῶμαι.

прильну́ть *сов.* σφίγγομαι.

примадо́нна *ж театр.* ἡ πριμαντόνα, ἡ πρίμα.

прима́заться *сов.*, **прима́зываться** *несов. разг.* χώνομαι, παρεισέρχομαι, παρεισδύω.

прима́нивать *несов.*, **примани́ть** *сов. разг.* δελεάζω, σαγηνεύω, προσελκύω.

примáнка *ж* τό δέλεαρ, τό δόλωμα / *перен.* τό θέλγητρο[ν].

примелькá||ться *сов. разг.* παύουν νά μέ προσέχουν: егó лицó мне ~лось συνήθισα τό πρόσωπό του.

примен||éние *с* ή ἐφαρμογή, ή χρήση[-ις], ή χρησιμοποίηση[-ις]: ширóкое ~ εὐρεία ἐφαρμογή· находи́ть ~ ἐφαρμόζομαι, βρίσκω χρησιμοποίησιν. ~и́мый *прил.* ἐφαρμόσιμος, πραγματοποιήσιμος. ~и́тельно *нареч.* (*к чему-л.*) σύμφωνα μέ, συμφώνως πρός, σχετικά, σχετικῶς, κατά: ~и́тельно к дáнному слýчаю σχετικά μέ τήν δοσμένη περίπτωση.

примени́ть *сов.*, **применя́ть** *несов.* ἐφαρμόζω, χρησιμοποιῶ: ~ на прáктике ἐφαρμόζω στήν πράξη. ~ся (*приспосабливаться*) προσαρμόζομαι: ~ся к обстоя́тельствам προσαρμόζομαι μέ τίς περιστάσεις.

примéр *м* 1. τό παράδειγμα, τό ὑπόδειγμα: привести́ ~ φέρνω παράδειγμα· брать ~ с когó-л. παίρνω παράδειγμα ἀπό κάποιον· к ~у παραδείγματος χάριν· по ~у κατά τό παράδειγμα· не в ~ емý ἀντίθετα ἀπό αὐτόν, ὄχι ὅπως αὐτός· для ~а (*в назидание*) πρός παραδειγματισμόν· 2. *мат.* ή ἄσκηση[-ις].

примерзáть *несов.*, **примёрзнуть** *сов.* παγώνω: поле́но примёрзло к землé τό ξύλο πάγωσε στή γῆ.

примéр||ить *сов. см.* примеря́ть· ◇ семь раз отмéрь, а оди́н — отрéжь *посл.* πέντε μέτρα κι' ἕνα κόβε. ~ка *ж* ή δοκιμή, ή πρόβα.

примéрн||о *нареч.* 1. (*образцово*) παραδειγματικά, παραδειγματικῶς, ὑποδειγματικά, ὑποδειγματικῶς· 2. (*приблизительно*) περίπου, σχεδόν, πάνω κάτω. ~ый *прил.* 1. (*образцовый*) παραδειγματικός, ὑποδειγματικός· 2. (*приблизительный*) ὁ κατά προσέγγισιν.

примеря́ть *несов.* προβάρω, κάμνω πρόβα.

при́месь *ж* ή προσθήκη, ή πρόσμιξη[-ις], τό ἀνακάτωμα: мукá с ~ю кукурýзы ἀλεῦρι ἀνακατωμένο μέ καλαμπόκι.

примéт||а *ж* 1. τό σημάδι, τό σημεῖο(ν), ή ἔνδειξη[-ις]: осóбые ~ы τά ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά· 2. (*у суеверных людей*) ὁ οἰωνός, τό σημάδι: дурнáя ~ ή κακοσημαδιά, ὁ κακός οἰωνός· ◇ имéть когó-л. на ~е *разг.* προσέχω, παρακολουθῶ κάποιον· имéть чтó-л. на ~е ἔχω κάτι ὑπ' ὄψη.

приметáть *сов. см.* примётывать.

примéт||ить *сов. см.* примечáть. ~ный *прил.* αἰσθητός, φανερός, καταφανής.

примётывать *несов.* τρυπώνω: ~ рукáв τρυπώνω τό μανίκι.

примечáни||е *с* τό σχόλιο[ν], τό ὑπόμνημα / ή σημείωση[-ις], ή ὑποσημείωση[-ις] (*сноска*): снабди́ть ~ями σχολιάζω, ὑπομνηματίζω.

примечáтельный *прил.* ἀξιοσημείωτος, ἀξιόλογος, σημαντικός.

примечáть *несов. разг.* 1. παρατηρῶ, προσέχω, ἀντιλαμβάνομαι, διακρίνω· 2. (*наблюдать*) παρακολουθῶ, προσέχω κάποιον.

примешáть *сов.*, **примéшивать** *несов.* ἀνακατεύω, ἀναμιγνύω, προσθέτω.

приминáть *несов.* τσαλακώνω / πατῶ, ποδοπατῶ, τσαλαπατῶ (*ногами*): ~ подýшку τσαλακώνω τό προσκέφαλο· ~ травý τσαλαπατῶ τά χόρτα.

примирéние *с* ή εἰρήνευση[-ις], ὁ συμβιβασμός, ή συμφιλίωση[-ις].

примирéнчес||кий *прил.* συμβιβαστικός. ~тво *с полит.* τό πνεῦμα τοῦ συμβιβασμοῦ, ή συμβιβαστικότητα[-ης].

примири́тель *м* ὁ συμφιλιωτής, ὁ συμβιβαστής. ~ный *прил.* συμφιλιωτικός, συμβιβαστικός, διαλλακτικός.

примири́ть *сов.*, **примиря́ть** *несов.* συμβιβάζω, συμφιλιώνω, συνδιαλλάσσω. ~ся συμφιλιώνομαι, συμβιβάζομαι, συνδιαλλάσσομαι.

примити́в *м* τό πρωτόγονο[ν], τό ἀρχέγονο[ν]. ~и́зм *м* ὁ πριμιτιβισμός. ~ность *ж* ὁ πρωτογονισμός. ~ный *прил.* πρωτόγονος.

примкнýть *сов. см.* примыкáть.

примóр||ский *прил.* παραθαλάσσιος, παράλιος: ~ гóрод παραθαλάσσια πόλη, παράλια πόλη· ~ бульвáр ή παραλιακή λεωφόρος. ~ье *с* ή παραλία, τό παράλιο[ν], ή παραθαλάσσια περιοχή.

примости́ться *сов. разг.* βολεύομαι, στρώνομαι.

примóчк||а *ж* ή κομπρέσσα: глазнáя ~ τό κολλύριο[ν]· класть ~и βάζω κομπρέσσες.

при́мула *ж бот.* τό δακράκι, ή πρίμουλα, ή πασχαλούλα.

при́мус *м* ή γκαζιέρα, ή γκαζομηχανή.

примчáться *сов.* φτάνω τρεχᾶτος, ἔρχομαι τρέχοντας.

примыкáть *несов.* 1. (*присоединяться*) προσχωρῶ, περνῶ μέ τό μέρος..., τάσσομαι μέ: ~ к большинствý περνῶ μέ τό μέρος τῆς πλειοψηφίας· 2. (*быть смежным*) παράκειμαι, συνέχομαι, εἶμαι παράπλευρος /

συνορεύω (*граничить*)· ◇ ~ штык *воен.* βάζω τή λόγχη στό ὅπλο.

примя́ть *сов. см.* приминать.

принадлежа́ть *несов.* 1. (*кому-л.*) ἀνήκω, ὑπάγομαι· 2. (*относиться к чему-л.*) ἀνήκω: ~ к числу́ ... ἀνήκω στόν ἀριθμό...

принадле́жност||ь *ж* 1. (*к организации и т. п.*) τό νά ἀνήκει κανείς σέ ὀργάνωση· 2. (*предмет*) τό ἀντικείμενο[ν], τό εἶδος: необходи́мые ~и τά χρειώδη· спорти́вные ~и τά ἀθλητικά εἴδη· канцеля́рские ~и τά γραφικά εἴδη· спа́льные ~и τά στρωσίδια· ◇ по ~и *офиц.* ὅπου δεῖ, στόν ἁρμόδιο.

принаряди́ть *сов.*, **принаряжа́ть** *несов.* *разг.* στολίζω, ντύνω. ~**ся** στολίζομαι, ντύνομαι,.

принести́ *сов. см.* приноси́ть· ◇ принесла́ его́ нелёгкая κακιά ὥρα τόν ἔφερε.

принижа́ть *несов.* 1. ταπεινώνω· 2. (*умалять*) *разг.* μειώνω: ~ роль чего́-л. μειώνω τόν ρόλο.

прини́||женность *ж* ἡ ταπεινότητα, ἡ ταπεινοσύνη, ἡ ταπεινοφροσύνη. ~**женный** *прил.* ταπεινός. ~**зить** *сов. см.* принижа́ть.

приника́ть *несов.*, **прини́кнуть** *сов.* μαζεύομαι, ζαρώνω: ~ у́хом к две́ри κολλῶ τ' αὐτί μου στήν πόρτα.

приним||а́ть *несов.* 1. (*получать*) παίρνω, λαβαίνω, (παρα)λαμβάνω / δέχομαι (*предложенное*): ~ паке́т λαβαίνω τό δέμα· ~ радиогра́мму παίρνω ραδιογράφημα· ~ пода́рок δέχομαι δῶρο· 2. (*должность и т. п.*) ἀναλαμβάνω, ἀναλαβαίνω· 3. (*включать в состав*) δέχομαι, παίρνω: ~ в па́ртию δέχομαι στό κόμμα· ~ на рабо́ту παίρνω στή δουλειά· 4. (*гостей, посетителей и т. п.*) δέχομαι, δεξιοῦμαι: хо́лодно ~ кого́-л. ὑποδέχομαι ψυχρά κάποιον· врач ~а́ет с ча́су до пяти́ ὁ γιατρός δέχεται ἀπό τήν μία ὡς τίς πέντε· 5. (*резолюцию, постановление и т. п.*) ψηφίζω, παίρνω, ἐγκρίνω: ~ зако́н ψηφίζω νόμο· 6. (*пищу, лекарство и т. п.*) παίρνω, πίνω: ~ пилю́лю παίρνω χάπι· ~ порошо́к πίνω σκονάκι· 7. (*за кого-л., что-л.*) παίρνω γιά, ὑπολαμβάνω: ~ за знако́мого τόν παίρνω γιά γνώριμο, τόν παίρνω γιά γνωστό· ~ что́-л. за чи́стую моне́ту τό παίρνω κάτι τοῖς μετρητοῖς· 8. (*характер, форму и т. п.*) ἀποκτῶ: де́ло ~а́ет дурно́й оборо́т ἡ ὑπόθεση παίρνει ἄσχημη τροπή· ~ всерьёз τό παίρνω στά σοβαρά· ~ что́-л. в шу́тку τό παίρνω στ' ἀστεῖα· ◇ ~ ва́нну κάνω μπάνιο· ~ бой δέχομαι μάχη· ~ гражда́нство πολιτογραφοῦμαι· ~ прися́гу ὁρκοδοτῶ, παίρνω ὅρκον, ὁρκωμοτῶ· ~ ме́ры λαμβάνω μέτρα· ~ уча́стие в чём-либо παίρνω μέρος σέ κάτι· ~ к све́дению λαμβάνω ὑπ' ὄψη· ~ во внима́ние λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, ἀναλογίζομαι· ~ что́-л. бли́зко к се́рдцу τό παίρνω κατάκαρδα· не ~ в расчёт δέν (τό) λογαριάζω· ~ обяза́тельства ἀναλαμβάνω ὑποχρεώσεις· ~ вид παίρνω ὕφος, κάνω τόν...· ~ за пра́вило θεωρῶ κανόνα· ~ на себя́ ἀναλαμβάνω· ~ по́зу παίρνω πόζα· ~а́я во внима́ние, что ... παίρνοντας ὑπ' ὄψη ὅτι...· не ~а́я во внима́ние ... μήν παίρνοντας ὑπ' ὄψη, ἀγνοώντας· ~ ро́ды, ~ ребёнка ξεγεννῶ γυναῖκα.

принима́ться *несов.* 1. (*за что-л.*) καταπιάνομαι, ἀρχίζω: ~ за де́ло καταπιάνομαι μέ μιά δουλειά· ~ за рабо́ту ἀρχίζω τή δουλειά· 2. (*о растении*) πιάνω (ρίζα), ριζοβολῶ· 3. (*о прививке*) πιάνω· ◇ погоди́, я за тебя́ приму́сь! περίμενε καί θά σέ διορθώσω.

принора́вливать *несов.* **принорови́ть** *сов.* προσαρμόζω, ταιριάζω, κανονίζω / κάμνω νά συμπέσει (*приурочивать*). ~**ся** προσαρμόζομαι.

прино||си́ть *несов.* 1. φέρνω, προσκομίζω: ~ обра́тно φέρνω πίσω, ἐπαναφέρω· 2. (*давать*) ἀποδίδω, ἐπιφέρω / καρποφορῶ (*урожай, плоды и т. п.*) / ἀποφέρω (*доходы и т. п.*): ~ по́льзу ἀποδίδω ὄφελος· ~ вред ἐπιφέρω ζημία· ~ ра́дость φέρνω χαρά· ~ сча́стье (несча́стье) φέρνω εὐτυχία (δυστυχία)· ◇ ~ благода́рность за что́-л. εὐχαριστῶ, εὐγνωμονῶ, ἐκφράζω τίς εὐχαριστίες μου· ~ в же́ртву θυσιάζω κάτι. ~**ше́ние** *с* ἡ προσφορά, τό δῶρο[ν], ἡ δωρεά.

принуди́тельн||ый *прил.* ἀναγκαστικός, ὑποχρεωτικός, καταναγκαστικός: в ~ом поря́дке ὑποχρεωτικά, ἀναγκαστικά· ~ые рабо́ты τά καταναγκαστικά ἔργα.

принуди́ть *сов.*, **принужда́ть** *несов.* ἀναγκάζω, ἐξαναγκάζω: ~ кого́-л. к молча́нию ἀναγκάζω κάποιον νά σωπάσει, ἐπιβάλλω σιωπή σέ κάποιον.

принужде́ни||е *с* ὁ ἐξαναγκασμός, ὁ καταναγκασμός: по ~ю διά τῆς βίας, μέ τό ζόρι: без ~я *а*) χωρίς ἐξαναγκασμό, *б*) οἰκειοθελῶς (*добровольно*).

принуждённ||ый 1. *прич. от* принужда́ть· 2. (*неестественный*) τεχνητός, ἐπιτετηδευμένος, προσποιητός, βεβιασμένος: ~ая улы́бка τό προσποιητό χαμόγελο.

принц *м* ὁ πρίγκηπας, ὁ πρίγκιψ. ~**е́сса** *ж* ἡ πριγκίπισσα, ἡ πριγκιπέσσα.

при́нцип *м* ἡ ἀρχή: в ~е κατ' ἀρχήν· в ~е я согла́сен κατ' ἀρχήν εἶμαι σύμφωνος· из ~а γιά λόγους ἀρχῶν.

принципиа́льн||ость *ж* ἡ προσήλωση στίς ἀρχές, ἡ ἀρχειακότητα. **~ый** *прил.*: ~ый вопро́с ζήτημα ἀρχῆς· ~ый челове́к ἄνθρωπος μέ ἀρχές· ~ое согла́сие ἡ κατ' ἀρχήν συγκατάθεση.

приня́тие *с* 1. (*чего-л.*) ἡ λήψη[-ις], τό πάρσιμο, ἡ παραλαβή: ~ това́ра ἡ παραλαβή ἐμπορεύματος· ~ реше́ния ἡ λήψη ἀπόφασης· ~ прися́ги ἡ ὁρκωμοσία· ~ са́на ἡ χειροτόνηση[-ις]· 2. (*включение в состав*) ἡ ἐγγραφή, ἡ πρόσληψη· 3. (*пищи, лекарства и т. п.*) ἡ λῆψη[-ις].

при́нят||ый 1. *прич. от* приня́ть· 2. *прил.* παραδεδεγμένος, καθιερωμένος: ~ поря́док ὁ καθιερωμένος τρόπος· так ~о ἔτσι ἔχει καθιερωθεῖ.

приня́ть(ся) *сов. см.* принима́ть(ся).

приободри́ть *сов.*, **приободря́ть** *несов.* δίνω θάρρος, ἐνθαρρύνω. **~ся** ἐνθαρρύνομαι, παίρνω θάρρος.

приобрести́ *сов.*, **приобрета́ть** *несов.* 1. ἀποκτῶ, ἀποχτῶ / ἀγοράζω, ψωνίζω (*покупать*): ~ но́вую кни́гу ἀποκτῶ καινούργιο βιβλίο· ~ друзе́й ἀποκτῶ φίλους, κάνω φίλους· 2. (*получать*) ἀποκτῶ, παίρνω, λαμβάνω: ~ зна́ния ἀποκτῶ γνώσεις· ~ но́вое значе́ние παίρνω νέα σημασία· ~ здоро́вый вид ἀποκτῶ ὑγειή ὄψη.

приобрете́ние *с* 1. (*действие*) ἡ ἀπόκτηση[-ις], ἡ κτῆσις: ~ о́пыта ἡ ἀπόκτηση πείρας· 2. (*приобретённое*) τό ἀπόχτημα: це́нное ~ τό πολύτιμο ἀπόχτημα.

приобщ||а́ть *несов.* 1. (*присоединять*) ἐπισυνάπτω· 2. *церк.* μεταλαβαίνω (*μετ.*). **~а́ться** 1. (*к чему-л.*) παίρνω μέρος, προσχωρῶ: ~а́ться к культу́ре ἔρχομαι σ' ἐπαφή μέ τόν πολιτισμό· 2. *церк.* μεταλαμβάνω, κοινωνῶ. **~е́ние** *с* ἡ συνένωση[-ις], ἡ ἕνωση[-ις]. **~и́ть(ся)** *сов. см.* приобща́ть(ся).

приоде́ть *сов. разг.* ντύνω γιορταστικά, στολίζω. **~ся** *разг.* ντύνομαι γιορταστικά, στολίζομαι.

приорите́т *м* ἡ προτεραιότητα, ἡ προτεραιότης.

приоса́ниться *сов. разг.* κορδώνομαι.

приостана́вливать *несов.*, **приостанови́ть** *сов.* σταματῶ γιά λίγο, ἀνακόπτω προσωρινά / ἀναστέλλω (*решение суда и т. п.*). **~ся** κοντοστέκομαι, σταματῶ (*ἀμετ.*).

приостано́вка *ж* τό σταμάτημα, ἡ ἀνακοπή / ἡ ἀναστολή (*решения суда и т. п.*).

приотвори́ть *сов.*, **приотворя́ть** *несов.* μισοανοίγω (*μετ.*). **~ся** μισοανοίγομαι, μισοανοίγω (*ἀμετ.*).

приоткрыва́ть *несов.*, **приоткры́ть** *сов.* μισοανοίγω. **~ся** μισοανοίγομαι.

приохо́тить *сов.* (*кого-л. к чему-л.*) *разг.* κάνω κάποιον ν' ἀγαπήσει κάτι. **~ся** (*к чему-л.*) μέ πιάνει ἡ μανία, συνειθίζω κάτι.

припада́ть *несов.* 1. (*к чему-л., к кому-л.*) πέφτω, πίπτω (σέ κάτι, σέ κάποιον), σφίγγομαι: ~ к чьи́м-л. нога́м πέφτω στά πόδια κάποιου· ~ к руке́ σφίγγομαι πάνω στό χέρι· 2. (*прихрамывать*): ~ на пра́вую (ле́вую) но́гу κουτσαίνω στό δεξί (στ' ἀριστερό) πόδι.

припа́д||ок *м* ἡ κρίση, ὁ παροξυσμός: серде́чный ~ ἡ καρδιακή προσβολή· ~ гне́ва ἡ ἔξαψη ὀργῆς. **~очный** *м разг.* ὁ ἐπιληπτικός.

припа́ивать *несов.* συγκολλῶ, κολλῶ (*μέταλλα*).

припа́рк||а *ж мед.* τό κατάπλασμα: прикла́дывать ~и ἐπιθέτω καταπλάσματα.

припаса́ть *несов.*, **припасти́** *сов.* κάνω προμήθειες, ἐφοδιάζομαι.

припа́сть *сов. см.* припада́ть.

припа́сы *мн.* οἱ προμήθειες, τά ἐφόδια: съестны́е ~ τά τρόφιμα, οἱ τροφές, τά φαγώσιμα· боевы́е ~ τά πολεμοφόδια.

припая́ть *сов. см.* припа́ивать.

припе́в *м* τό ρεφραίν, ἡ ἐπωδός.

припева́ючи *нареч. разг.*: жить ~ περνῶ ζωή χαρισάμενη.

припека́ть *несов.* (*о солнце*) καίω.

припере́ть *сов.*, **припира́ть** *несов.* κλείνω, σφαλῶ / σφίγγω (*прижимать*)· ◇ припере́ть кого́-л. к стене́ κολλῶ κάποιον στόν τοῖχο.

приписа́ть *сов. см.* припи́сывать.

припи́с||ка *ж* 1. (*к письму*) τό ὑστερόγραφο[ν], ἡ ἐπισημείωση: ~ к завеща́нию *юр.* ὁ κωδίκελλος· 2. (*причисление*) ἡ καταχώρηση[-ις], ἡ ἐγγραφή, ἡ ἀναγραφή. **~ывать** *несов.* 1. (*к письму и т. п.*) προσθέτω (ὑστερόγραφο[ν])· 2. (*причислять*) καταχωρῶ, (ἐγ)γράφω· 3. (*кому-л., чему-л.*) ἀποδίδω, φορτώνω, ἐπιρρίπτω: ~ывать неуда́чу чьи́м-л. про́искам ἀποδίδω τήν ἀποτυχία στίς μηχανορραφίες κάποιου.

припла́та *ж* ἡ πρόσθετη πληρωμή.

приплати́ть *сов.*, **припла́чивать** *несов.* πληρώνω πρόσθετα, πληρώνω ἐπί πλέον.

приплести́ *сов. см.* приплета́ть.

приплести́сь *разг.* σέρνομαι, σύρομαι.

приплета́ть *несов.* 1. (*вплетать*) συμ-

πλέκω, πλέκω μαζί· 2. (*впутывать*) *разг.* μπλέκω, μπερδεύω.

приплóд *м* τό γεννοβόλι, ἡ ἐπαύξησις, τό αὐγάτισμα.

приплывáть *несов.*, **приплы́ть** *сов.* φθάνω πλέοντας / φθάνω κολυμπώντας (*о пловце*): ~ к бéрегу *а*) καταπλέω (*о судне*), *б*) φθάνω στήν ἀκτή κολυμπώντας (*о пловце*), *в*) φθάνω πλέοντας (*о предметах*).

приплю́сну||тый *прил.*: ~ нос μύτη σιμή. ~ть *сов.* πλατύνω, πιττακώνω.

припля́сывать *несов.* χοροπηδῶ, ἀνασκιρτῶ.

приподнимáть *несов.* ἀνασηκώνω, ὑπεγείρω, ἀνεγείρω. ~ся ἀνασηκώνομαι, ἐγείρομαι: ~ся на цы́почки σηκώνομαι στίς ἄκρες τῶν ποδιῶν.

приподня́т||ый 1. *прич.* от приподня́ть· 2. *прил.* (*торжественный, возвышенный*) μεγαλοπρεπής, ἐμφαντικός: ~ое настроéние τά κέφια, ἡ ἔξαρση[-ις], ἡ διέγερση[-ις]· ~ стиль τό ἐμφαντικό ὕφος, τό ὑψηλό ὕφος· быть в ~ом настроéнии εἶμαι στά κέφια μου.

приподня́ть *сов. см.* приподнимáть.

припóй *м тех.* μεταλλόκραμα γιά αὐτοκόλληση.

приползáть *несов.*, **приползти́** *сов.* ἕρπω, φθάνω ἕρποντας, σύρομαι, σέρνομαι.

припоминáть *несов.*, **припóмнить** *сов.* (ἐν)θυμοῦμαι, ἀναμιμνήσκομαι, ἐπαναφέρω στή μνήμη: наскóлько я припоминáю ἀπό ὅτι (ἐν)θυμοῦμαι· ◇ я емý э́то припóмню! αὐτό θά τό θυμηθεῖ!

припрáва *ж* ἡ ἄρτυση[-ις], τό ἄρτυμα, τό καρύκευμα / ἡ σάλτσα (*соус*).

приправить *сов.*, **приправля́ть** *несов.* ἀρτύω, ἀρτύνω, καρυκεύω.

припры́гивать *несов. разг.* χοροπηδῶ, πηδῶ.

припря́тать *сов.*, **припря́тывать** *несов.* κρύβω, φυλάω.

припугнýть *сов. разг.* φοβερίζω.

припýдривать *несов.*, **припýдрить** *сов.* πουδράρω. ~ся πουδραρίζομαι.

припускáть *несов.*, **припусти́ть** *сов.* 1. (*в шитье*) *разг.* μακρύνω (*в длину*) / φαρδύνω (*в ширину*)· 2. (*побежать*) *разг.* τό βάζω στά πόδια· ◇ дóждик припусти́л βροχή δυνάμωσε.

припусти́ться *сов. разг.* ἐπιταχύνω τό βῆμα, ἀρχίζω νά τρέχω: ~ бежáть τό ἔβαλε στό τρέξιμο· ~ за кéм-л. βιάζομαι νά φτάσω κάποιον· ~ к ... προστρέχω σέ...

припухáть *несов.* πρήζομαι, φουσκώνω, πρήσκομαι.

припýх||лость *ж* τό ἐλαφρό πρήξιμο, τό μικρό ἐξόγκωμα. ~нуть *сов. см.* припухáть.

прирабáтывать *несов.*, **приработáть** *сов.* κερδίζω πάνω ἀπ' τόν μισθό μου.

при́работок *м* τό συμπληρωματικό εἰσόδημα.

прирáвнивать *несов.*, **приравня́ть** *сов.* ἐξισώνω, συγκρίνω.

прирастáть *несов.*, **прирасти́** *сов.* 1. κολλῶ (*αμετ.*) πάνω, προσκολλῶμαι, προσφύομαι· 2. (*увеличиваться*) αὐξάνω, μεγαλώνω.

приращéние *с* ἡ αὔξηση[-ις], ἡ ἐπαύξηση[-ις].

приревновáть *сов.* ζηλεύω, ζηλοτυπῶ.

прирéзать *сов.*, **прирезáть** *несов.* 1. (*зарезать*) *разг.* σφάζω, σκοτώνω· 2. (*прибавлять*) προσθέτω (*συμπληρωματικό κομμάτι*).

прирóд||а *ж* 1. ἡ φύση[-ις]: явлéния ~ы τά φαινόμενα τῆς φύσης· на лóне ~ы στήν ὕπαιθρο· 2. (*сущность, характер*) ἡ φύση, τό φυσικό: по ~е, от ~ы ἀπ' τή φύση, ἐκ φύσεως· э́то в ~е вещéй εἶναι στή φύση τῶν ἴδιων τῶν πραγμάτων. ~ный *прил.* 1. φυσικός: ~ные богáтства ὁ φυσικός πλοῦτος· ~ный газ τό ὀρυκτό ἀέριο· 2. (*врождённый*) ἔμφυτος: ~ный ум ἡ ἔμφυτη ἐξυπνάδα.

прирождённый *прил.* ἔμφυτος, φυσικός: ~ талáнт τό ἔμφυτο ταλέντο.

прирóст *м* ἡ αὔξηση[-ις]: ~ населéния ἡ αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ.

приручáть *несов.*, **приручи́ть** *сов.* ἐξημερώνω, μερώνω.

присáживаться *несов.* κάθομαι, καθίζω (*γιά λίγο*): ~ на стул κάθομαι στήν καρέκλα· присáживайтесь! καθίστε!

присáсываться *несов. прям., перен.* προσκολλῶμαι, κολλῶ: ~ как пия́вка κολλῶ σάν βδέλλα.

присвáивать *несов.* 1. (*завладевать*) ἰδιοποιοῦμαι, σφετερίζομαι, οἰκειοποιοῦμαι: незакóнно ~ σφετερίζομαι· 2. (*кому-л., чему-л.*) ἀπονέμω: ~ звáние герóя Совéтского Сою́за ἀπονέμω τόν τίτλο τοῦ ἥρωα τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης.

при́свист *м* τό σύριγμα, ὁ συριγμός: говори́ть с ~ом μιλῶ μέ σύριγμα.

присвоéние *с* 1. (*захват*) ἡ ἰδιοποίηση[-ις], ὁ σφετερισμός, ἡ οἰκειοποίηση[-ις]: незакóнное ~ ἡ παράνομη οἰκειοποίηση, ὁ σφετερισμός· ~ влáсти ἡ ἀντιποίησις ἀρχῆς· 2. (*звания*) ἡ ἀπονομή (βαθμοῦ, ἀξιώματος).

присвóить *сов. см.* присвáивать.

приседáние *с* 1. τό κάθισμα, τό ἀνακάθισμα / *спорт.* τό ἡμικάθισμα· 2. (*реверанс*) *уст.* ἡ ὑπόκλιση.

приседáть *несов.* 1. (*на корточки*) καθίζω σταυροπόδι, καθίζω ἀνακούρκουδα· 2. (*сделать реверанс*) *уст.* κάνω ὑπόκλιση, ὑποκλίνομαι.

присéст *м*: в оди́н ~, за оди́н ~ *разг.* μονομιᾶς, μονοκοπανιᾶς· съесть за оди́н ~ τρώγω στήν καθισιά, τρώγω μονοκοπανιά.

присéсть *сов. см.* приседáть.

прискакáть *сов.* 1. (*галопом*) φθάνω καλπάζοντας, ἔρχομαι καλπάζων· 2. *перен.* ἔρχομαι (*или* φθάνω) βιαστικός.

прискóрб||ие *с* ἡ λύπη, ἡ θλίψις: с ~ием μέ θλίψη· к моемý ~ию πρός μεγάλην μου λύπην. **~ный** *прил.* λυπηρός, θλιβερός: ~ный слýчай τό λυπηρό συμβάν.

прискýчить *сов. разг.* γίνομαι βαρετός, γίνομαι ἀνιαρός.

прислáть *сов. см.* присылáть.

прислонить *сов.*, **прислоня́ть** *несов.* (*что-л. к чему-л.*) στηρίζω, ἀκουμπῶ (σέ). **~ся** στηρίζομαι, ἀκουμπῶ.

прислý||га *ж уст.* 1. (*служанка*) ἡ ὑπηρέτρια, ἡ δούλα· 2. *собир.* ἡ ὑπηρεσία (σπιτιοῦ), τό ὑπηρετικό προσωπικό, οἱ ὑπηρέτες· 3. *воен.* ὑπηρέτης πυροβόλου. **~живать** *несов.* ὑπηρετῶ, ἐξυπηρετῶ. **~живаться** καλοπιάνω, γαλιφίζω. **~жник** *м презр.* ὁ λακές, ὁ ὑπηρέτης. **~жничество** *с презр.* ἡ δουλικότητα[-ης], ὁ λακεδισμός.

прислýшаться *сов.*, **прислýшиваться** *несов.* ἀκούω, ἀφουγκράζομαι: ~ к чьемý-л. мнéнию προσέχω τή γνώμη κάποιου.

присмáтривать *несов.* 1. (*за кем-л., за чем-л.*) ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ, προσέχω: ~ за детьми́ προσέχω τά παιδιά· 2. (*подыскивать*) ψάχνω νά βρῶ, ζητῶ, γυρεύω. **~ся** 1. κυτάζω προσεκτικά· 2. (*привыкать*) ἐξοικειώνομαι, συνηθίζω.

присмирéть *сов.* ἡσυχάζω.

присмóтр *м* ἡ ἐπίβλεψη[-ις], ἡ ἐπιτήρηση[-ις], ἡ παρακολούθηση: остáвить без ~а ἀφήνω χωρίς ἐπίβλεψη· быть под неослáбным ~ом εὑρίσκομαι ὑπό ἄγρυπνον ἐπιτήρησιν.

присмотрéть(ся) *сов. см.* присмáтривать(ся).

присни́ться *сов. см.* сни́ться.

присоединéние *с* ἡ ἕνωση, ἡ ἐνσωμάτωση[-ις], ἡ συνένωση[-ις], ἡ προσχώρηση/ἡ προσάρτηση[-ις] (*насильственное*): ~ к договóру ἡ προσχώρηση στήν συμφωνία.

присоедини́ть *сов.*, **присоединя́ть** *несов.* 1. προσθέτω, καταχωρῶ / ἐνσωματώνω, προσαρτῶ (*территорию*)· 2. *эл.* συνδέω, ἑνώνω. **~ся** ἑνώνομαι, προσχωρῶ / τάσσομαι μέ τό μέρος κάποιου (*к мнению и т. п.*): ~ся к óбщему мнéнию τάσσομαι μέ τήν γενική γνώμη.

присосáться *сов. см.* присáсываться.

присóхнуть *сов. см.* присыхáть.

приспéшник *м презр.* τό τσιράκι, ὁ ὑπηρέτης, ὁ συνεργός.

приспи́чи||ть *сов. безл. разг.*: что вам ~ло? τί σᾶς ἦρθε;, τί σᾶς ἔπιασε;, τί σᾶς κατέβηκε;, γιατί αὐτή ἡ βιασύνη;· емý ~ло éхать τοῦ ἦρθε νά φύγει.

приспосáбливать *несов.*, **приспосóбить** *сов.* προσαρμόζω, ἐφαρμόζω, ταιριάζω. **~ся** προσαρμόζομαι.

приспособлéнец *м презр.* ὁ καιροσκόπος, ὁ χαμαιλέων, ἄνθρωπος πού προσαρμόζεται ὑποκριτικά σέ κάθε κατάσταση.

приспособлéние *с* 1. (*действие*) ἡ προσαρμογή· 2. (*устройство*) ἡ ἐγκατάσταση, τό μηχάνημα: прицéльное ~ τό μηχάνημα σκόπευσης.

приспособлéнческий *прил. презр.* χαμαιλεοντικός, καιροσκοπικός.

приспособля́||емость *ж* ἡ ἱκανότητα προσαρμογῆς. **~ть** *сов. см.* приспосáбливать.

приспускáть *несов.*, **приспусти́ть** *сов.* ὑποστέλλω, χαμηλώνω, κατεβάζω λίγο: ~ флаг *а*) ὑποστέλλω τήν σημαία, *б*) κατεβάζω τή σημαία μεσίστιο (*в знак траура*).

при́став *м уст.* ὁ ὑπαστυνόμος.

приставáние *с* (*надоедание*) ἡ ἐνόχληση[-ις], τό κόλλημα, ἡ παρενόχληση.

приставá||ть *несов.* 1. (*о судне и т. п.*) καταπλέω, προσορμίζομαι, ἀράζω· 2. (*прилипать*) κολλῶ (*тж. перен.* — *о болезни*)· 3. (*присоединяться*) ἑνώνομαι, προσχωρῶ, συντάσσομαι· 4. (*надоедать*) ἐνοχλῶ, φορτώνομαι, κολλῶ σέ κάποιον: не ~й! ἄφησέ με ἥσυχο!, ξεφορτώσου με!

пристáвить *сов. см.* приставля́ть.

пристáвка *ж грам.* τό πρόθεμα, τό πρόθημα.

приставля́ть *несов.* 1. στηρίζω, ἀκουμπῶ (*прислонять*)/ βάζω, κολλῶ (*вплотную*)· 2. (*к комý-л. для надзора*) *разг.* βάζω κάποιον (νά προσέχει, νά παρακολουθεῖ).

приставн||óй *прил.* προσθετός, συμπληρωματικός: ~áя лéстница ἡ κινητή σκάλα· ~ стул τό πρόσθετό κάθισμα.

пристáвочный *прил. грам.*: ~ глагóл ρῆμα μέ πρόθημα.

прńстальн||о *нареч.* ἐπίμονα, διαπεραστικά, προσεκτικά[-ως]: ~ смотрéть κυττάζω μέ ἐπίμονο βλέμμα. **~ый** *прил.* ἐπίμονος, διαπεραστικός, προσηλωμένος, προσεκτικός: ~ый взгляд τό προσηλωμένο βλέμ(μ)α· ~ое внимáние ἡ ἐντεταμένη προσοχή.

пристáнище *с* τό κατάλυμα, τό καταφύγιο[ν], τό ἄσυλο[ν].

прńстань *ж* **1.** ἡ προκυμαία, ἡ ἀποβάθρα, ἡ σκάλα· **2.** *перен.*: тńхая ~ τό λιμάνι τῆς γαλήνης.

пристá||ть *сов.* **1.** *см.* приставáть· **2.**: тебé не ~ло... δέν σοῦ ταιριάζει νά...

пристёгивать *несов.*, **пристегнýть** *сов.* κουμπώνω, θηλυκώνω.

пристóйный *прил.* κόσμιος, εὐπρεπής, εὔκοσμος.

пристрáивать *несов.* **1.** (*к постройке*) χτίζω (*или* κτίζω) συμπληρωματικά, ἐπεκτείνω οἰκοδομή, προσθέτω σέ οἰκοδομή· 2. (*устраивать*) *разг.* τακτοποιῶ, βολεύω / βρίσκω δουλειά (*на работу*). **~ся** τακτοποιοῦμαι, βολεύομαι / βρίσκω δουλειά, διορίζομαι (*на работу*).

пристрáстие *с* **1.** τό πάθος, ἡ μεγάλη ἀγάπη γιά κάτι: ~ к винý ἀγάπη στό κρασί· 2. (*необъективное отношение*) ἡ μεροληψία, ἡ ἐμπάθεια, ἡ προκατάληψη: проявńть ~ δείχνω (*или* ἐπιδεικνύω) μεροληψία· относńться с ~м φέρνομαι μέ ἐμπάθεια, μεροληπτῶ.

пристрастńться *сов.* μέ πιάνει πάθος, παθιάζομαι.

пристрáстн||ость *ж* ἡ μεροληψία, ἡ ἐμπάθεια, ἡ προκατάληψη. **~ый** *прил.* μεροληπτικός, ἐμπαθής, προκατειλημμένος: быть ~ым μεροληπτῶ.

пристрéливать I *несов.* (*убивать*) πυροβολῶ, τουφεκίζω, σκοτώνω μέ πυροβολισμό.

пристрéливать II *несов. воен.* κανονίζω τήν βολή.

пристрелńть *сов. см.* пристрéливать I.

пристрéлка *ж воен.* ὁ κανονισμός βολῆς.

пристрелять *сов. см.* пристрéливать II.

пристрóить(ся) *сов. см.* пристрáивать (-ся).

пристрóйка *ж* τό παράρτημα οἰκήματος, ἡ πρόσθετη οἰκοδομῆς.

пристрýнить *сов. разг.* σφίγγω τά λουριά, περιμαζεύω, συμμαζεύω.

прńступ *м* **1.** (*болезни, тж. гнева и т. п.*) ἡ κρίση[-ις], ἡ προσβολή, ὁ παροξυσμός: ~ лихорáдки ὁ παροξυσμός πυρετοῦ, ἡ θερμασιά· ~ бóли ὁ ὀξύς πόνος, ἡ σουβλιά· ~ кáшля ὁ δυνατός βήχας, ὁ παροξυσμός βηχός· сердéчный ~ ἡ καρδιακή προσβολή, ἡ κρίση τῆς καρδιᾶς· 2. *воен.* ἡ ἐπίθεση[-ις], ἡ ἔφοδος: идтń на ~ κά(μ)νω ἔφοδον· взять ~ом παίρνω μ' ἔφοδο.

приступáть *несов.*, **приступńть** *сов.* (*начинать*) ἀρχίζω: ~ к рабóте ἀρχίζω τήν ἐργασία· ~ к исполнéнию своńх обязанностей ἀναλαμβάνω τά καθήκοντά μου. **~ся** *разг.* πλησιάζω: к немý не пристýпишься δέν μπορεῖς νά τόν πλησιάσεις.

пристыдńть *сов.* ντροπιάζω.

пристыжённый *прич. и прил.* ντροπιασμένος.

пристяжнáя *ж* (*о лошади*) τό πρόσθετο ἄλογο, τό παρίππι.

присудńть *сов.*, **присуждáть** *несов.* **1.** (*по решению суда*) καταδικάζω (*к чему-либо*) / ἐπιδικάζω, κατακυρώνω (*что-л. кому-л.*)· 2. (*премию и т. п.*) ἀπονέμω.

присуждéние *с* (*премии и т. п.*) ἡ ἀπονομή.

присýтств||ие *с* **1.** ἡ παρουσία: в ~ии когó-л. ἐπί παρουσία κάποιου· 2. (*учреждение*) *уст.* τό γραφεῖο[ν], ἡ ὑπηρεσία· ◇ ~ дýха ἡ ψυχραιμία, ἡ ἑτοιμότητα. **~овать** *несов.* παρευρίσκομαι, παρίσταμαι, εἶμαι παρών. **~ующий** **1.** *прич. от* присýтствовать· 2. *прил.* παρευρισκόμενος, παριστάμενος· **3.** *м* ὁ παρών: ~ующие οἱ παρόντες· о ~ующих не говорят οἱ παρόντες ἐξαιροῦνται.

присýщ||ий *прил.* ἰδιάζων, προσήκων: с ~ей ей жńвостью μέ τή ζωηρότητα, πού τήν διακρίνει· это ~е емý αὐτό τό ἰδίωμα τό ἔχει.

присчитáть *сов.*, **присчńтывать** *несов.* λογαριάζω παραπάνω, προσθέτω κατά λάθος.

присылáть *несов.* στέλνω, στέλλω, ἀποστέλλω.

присылка *ж* ἡ ἀποστολή.

присыпать *сов.*, **присыпáть** *несов.* **1.** (*посыпать*) πασπαλίζω, ἐπιπάσσω· 2. (*добавлять*) προσθέτω, ρίχνω: ~ мукń προσθέτω ἀλεύρι.

присыпка *ж* **1.** (*действие*) τό πασπάλισμα, ἡ ἐπίπαση[-ις]· **2.** (*порошок*) ἡ σκόνη, ἡ κόνις, ἡ ποῦδρα.

прис||ыхáть *несов.* ξεραίνομαι, πιάνω (ἀπάνω σέ κάτι): повязка ~ыхáет к рáне ὁ ἐπίδεσμος κολλάει στήν πληγή.

присяг||а *ж* ὁ ὅρκος, ἡ ὁρκωμοσία: лóжная ~ ἡ ψευδορκία, ὁ ψεύτικος ὅρκος· приводńть к ~е ὁρκίζω, βάζω

κάποιον νά όρκιστεῖ· давать ~у όρκίζομαι, δίνω δρκο· под ~ой μέ δρκο.

присягать *несов.*, **присягнуть** *сов.* όρκίζομαι, όμνύω: ~ на верность δίνω δρκον πίστεως.

присядк||а *ж*: танцевать в ~у χορεύω μισοκαθιστός.

присяжн||ый 1. *прил.*: ~ заседатель ό ἔνορκος, μέλος τοῦ όρκωτοῦ δικαστηρίου· ~ поверенный ό δικηγόρος· 2. *прил. перен.*, *шутл.* (*постоянный*) παντοτεινός· 3. *м уст.* ό ἔνορκος: суд ~ых τό δικαστήριον τῶν ἐνόρκων, τό όρκωτόν δικαστήριον, τό κακουργιοδικεῖον.

притайться *сов.* κρύβομαι, κρύπτομαι / ἐνεδρεύω, παραμονεύω, κάνω καρτέρι (*с дурным умыслом*).

притаптывать *несов.* 1. (*землю, траву*) τσαλαπατῶ, πατῶ· 2. (*в такт*) χτυπῶ ρυθμικά τό πόδι.

притаскивать *несов.* 1. σέρνω, σύρω, τραβῶ, σβαρνίζω· 2. (*приводить*) *разг.* φέρνω, κουβαλῶ, φέρω. ~ся *разг.* σέρνομαι, σύρομαι.

притачать *сов.*, **притачивать** *несов.* φελιάζω, προσράπτω.

притащить *сов. см.* притаскивать.

притворить *сов. см.* притворять.

притвориться I, II *сов. см.* притворяться I, II.

притвор||ный *прил.* προσποιητός, προσ(πε)ποιημένος, πλαστός, ψεύτικος. ~ство *с* ή προσποίηση[-ις], ή ύποκρισία. ~щик *м* ό ύποκριτής.

притворять *несов.* κλείνω, σφαλῶ (*μετ.*), σφαλίζω.

притворяться I *несов.* (*закрываться*) κλείνω (*άμετ.*), σφαλῶ (*άμετ.*).

притворяться II *несов.* (*прикидываться*) ύποκρίνομαι / προσποιοῦμαι, καμώνομαι (*кем-л.*, *чем-л.*): ~ глухим κά(μ)νω τόν κουφό· ~ незнающим κάνω πώς δέν ξέρω, προσποιοῦμαι ἄγνοιαν· ~ непонимающим κά(μ)νω δτι δέν καταλαβαίνω.

притекать *несов.* 1. χύνομαι μέσα, εἰσρέω· 2. *перен.* συρρέω.

притерпеться *сов. разг.* (*к чему-л.*) συνηθίζω (σέ κάτι).

притёрт||ый *прил.*: ~ая пробка τό γιάλινο πῶμα.

притесн||ение *с* ή καταπίεση[-ις] / ή καταδίωξη[-ις], ό κατατρεγμός (*преследование*). ~итель *м* ό καταπιεστής / ό διώκτης (*преследователь*).

притеснить *сов.*, **притеснять** *несов.* καταπιέζω / καταδιώκω, κατατρέχω (*преследовать*).

притечь *сов. см.* притекать.

притихать *несов.*, **притихнуть** *сов.* ἡσυχάζω (*άμετ.*), κατευνάζομαι, καταπραΰνομαι, λουφάζω: дети притихли τά παιδιά ἡσύχασαν.

приток *м* 1. (*реки*) ό παραπόταμος: ~ Волги παραπόταμος τοῦ Βόλγα· 2. (*прилив*) ή συρροή: ~ товаров ή συρροή ἐμπορευμάτων· ~ воздуха τό μπάσιμο ἀέρα.

притолока *ж* τό ἀνώφλι[ον], τό ύπέρθυρον.

притом *союз* ἐπί πλέον, ταυτόχρονα, ἐκτός τούτου: и ~ он ничего не знает καί ἐπί πλέον δέν ξέρει τίποτε.

притон *м* τό καταγώγιο[ν]: воровской ~ τό κρησφύγετο κακοποιῶν.

притопнуть *сов. см.* притопывать.

притоптать *сов. см.* притаптывать.

притопывать *несов.* κτυπῶ μέ τά τακούνια μου στή γῆ.

приторн||ый *прил.* 1. πολύ γλυκός, γλυκερός: ~ вкус ή πολύ γλυκιά γεύση· 2. *перен.* γλυκερός, γλυκανάλατος, γλυκάνοστος: ~ая улыбка τό γλυκερό χαμόγελο.

притрагиваться *несов.*, **притронуться** *сов.* ἀγγίζω, ἐγγίζω, ἀκουμπῶ, θίγω.

притупить *сов.*, **притуплять** *несов.*, 1. (*затупить*) ἀμβλύνω, (ἀπο)στομώνω· 2. *перен.* (*ослабить*) ἐξασθενίζω, ἀμβλύνω / μετριάζω (*смягчать*): ~ память ἐξασθενίζω τή μνήμη· ~ боль μετριάζω τόν πόνο. ~ся 1. (*стать тупым*) ἀμβλύνομαι, στομώνω (*άμετ.*)· 2. *перен.* ἐξασθενίζω (*άμετ.*), ἀμβλύνομαι / μετριάζομαι (*смягчаться*).

притч||а *ж* ή παραβολή, ή ἀλληγορική διήγηση· ◇ быть ~ей во языцех *шутл.* γίνομαι ή ἀθιβολή τῆς γειτονιᾶς.

притягательный *прил.* ἑλκυστικός.

притягивать *несов.* 1. σέρνω, φέρνω κοντά, τραβῶ· 2. (*привлекать*) προσελκύω, τραβῶ· ◇ ~ за волосы τραβῶ ἀπ' τά μαλλιά.

притяжательн||ый *прил. грам.*: ~ое местоимение ή κτητική ἀντωνυμία.

притяжени||е *с* ή ἕλξη[-ις]: закон ~я ό νόμος τῆς ἕλξεως.

притязани||е *с* ή ἀξίωση[-ις], ή ἀπαίτηση[-ις]: иметь ~я ἔχω ἀξιώσεις, ἔχω ἀπαιτήσεις.

притязать *несов.* ἔχω ἀξιώσεις, ἔχω ἀπαιτήσεις, διεκδικῶ.

притянуть *сов. см.* притягивать.

приукрасить *сов.*, **приукрашать** *несов.* στολίζω, διακοσμῶ, πλουμίζω, ἐξωραΐζω.

приуменьшать *несов.*, **приуменьшить** *сов.* μειώνω, ἐλαττώνω.

приумножа́ть *несов.*, **приумно́жить** *сов.* πολλαπλασιάζω, αὐγατίζω, πληθύνω (*μετ.*): ~ дохо́ды πολλαπλασιάζω τά ἔσοδα.

приумолка́ть *несов.*, **приумо́лкнуть** *сов.* σωπαίνω, σιωπῶ, ἡσυχάζω.

приуны́ть *сов.* ἀκεφιάζω, χάνω τό κέφι μου.

приуро́чивать *несов.*, **приуро́чить** *сов.* κανονίζω, καθορίζω, κάνω νά συμπέσει.

приуса́дебный *прил.* πού βρίσκεται δίπλα στό σπίτι, στό ἀγρόκτημα: ~ уча́сток κτῆμα δίπλα στό σπίτι.

приуча́ть *несов.*, **приучи́ть** *сов.* ἐξασκῶ (*μετ.*), μαθαίνω (*μετ.*). **~ся** συνηθίζω (*ἀμετ.*), μαθαίνω (*ἀμετ.*).

прифронтов||о́й *прил.* τοῦ μετώπου: ~а́я полоса́ ἡ ζώνη τοῦ μετώπου.

прихва́рывать *несов.* *разг.* ἀδιαθετῶ συχνά, εἶμαι ἀδιάθετος.

прихвастну́ть *сов.* παινεύομαι, καυχιέμαι.

прихвати́ть *сов.*, **прихва́тывать** *несов.* *разг.* 1. (*с собой*) παίρνω· 2. (*привязывать*) δένω· 3. (*морозом*) βλάπτω, καίω.

прнхворну́ть *сов.* *см.* прнхва́рывать.

при́хвостень *м* *пренебр.* τό τσιράκι.

прихлеба́тель *м* *пренебр.* ὁ τσανακογλείφτης, τό παράσιτο.

прихло́пнуть *сов.* *см.* прихло́пывать 1, 2· ~ дверь κλείνω μέ βρόντο τήν πόρτα.

прихло́пывать *несов.* 1. (*закрывать*) κλεί(ν)ω μέ βρόντο, κτυπῶ νά κλείσει· 2. (*прищемлять*) μαγγώνω· 3. (*в такт*) κτυπῶ στό ρυθμό: ~ в ладо́ши χτυπῶ παλαμάκια.

прихо́д *м* 1. (*действие*) ἡ ἄφιξη[-ις], ὁ ἐρχομός, ἡ ἔλευση[-ις]: ~ по́езда ἡ ἄφιξη τοῦ τραίνου· ~ к вла́стн ὁ ἐρχομός στήν ἐξουσία[ν]· 2. *бухг.* ἡ πρόσοδος, τό ἔσοδο[ν]· 3. (*церковный*) ἡ ἐνορία· ◇ како́в поп, тако́в и ~ *погов.* κατά τόν Μαστρογιάννη καί τά κοπέλια του.

приходи́ть *несов.* 1. ἔρχομαι, φθάνω, ἀφικνοῦμαι: ~ домо́й ἔρχομαι στό σπίτι· парохо́д прихо́дит в пять часо́в τό βαπόρι φθάνει στίς πέντε ἡ ὥρα· мне прнхо́дит в го́лову мысль... μοῦ ἦρθε μιά ἰδέα στό νοῦ...· 2. (*наступать, наставать*) ἔρχομαι, φθάνω: прихо́дит ночь νύχτωσε· 3. (*в какое-л. состояние*) ἔρχομαι, περιέρχομαι, πέφτω: ~ в отча́яние ἀπελπίζομαι, μέ πιάνει ἀπόγνωση· ~ в восто́рг κατενθουσιάζομαι· ~ в бе́шенство γίνομαι ἔξω φρενῶν· ~ в изумле́ние μένω κατάπληκτος· ~ в него́дность γίνομαι ἄχρηστος, πέφτω σέ ἀχρηστία· ~ в упа́док παρακμάζω, πέφτω σέ παρακμή· ◇ ~ в себя́ συνέρχομαι· ~ к заключе́нию φθάνω στό συμπέρασμα· ~ к соглаше́нию καταλήγω σέ συμφωνία, συμφωνῶ· ~ на по́мощь ἔρχομαι νά βοηθήσω· ~ к концу́ τελειώνω.

приходи́ться *несов.* 1. ἔρχομαι: ~ впо́ру (*об одежде, обуви*) ἔρχεται ἀκριβῶς· ~ по вку́су εἶμαι τοῦ γούστου· 2. (*совпадать*) συμπίπτω, πέφτω: пе́рвое число́ прихо́дится на воскресе́нье ἡ πρώτη τοῦ μηνός πέφτει Κυριακή· 3. *безл.* (*причитаться*): с него́ прихо́дится пятьдеся́т рубле́й αὐτός πρέπει νά πληρώσει πενῆντα ρούβλια· 4. *безл.* (*нужно*) ἀναγκάζομαι: ему́ прихо́дится уе́хать ἀναγκάζεται νά ἀναχωρήσει· мне прихо́дится име́ть де́ло с ним ἔχω νά κάνω μ' αὐτόν· ве́чно прихо́дится напомина́ть тебе́ πάντα πρέπει νά σοῦ θυμίζουν· 5. (*быть в родстве*): он мне прихо́дится двою́родным бра́том τόν ἔχω ἐξάδελφο· ◇ ему́ ту́го прнхо́днтся τά βρίσκει μπαστούνια, τά βρίσκει σκοῦρα.

прихо́д||ный *прил.* *бухг.* τῶν εἰσπράξεων, τῶν ἐσόδων. **~овать** *несов.* (*что-либо*) πιστώνω, γράφω (*или* περνῶ) στό κατάστιχο.

прихо́дский *прил.* *церк.* ἐνοριακός: ~ свяще́нник ὁ ἐφημέριος, ὁ ἱερεύς, ὁ παππᾶς τῆς ἐνορίας.

приходя́щ||ий 1. *прич.* *от* приходи́ть· 2. *прил.*: ~ая домрабо́тница ἡ παραδουλεύτρα.

прихо́жая *ж* ὁ προθάλαμος, τό χώλ.

прихора́шиваться *несов.* *разг.* καλλωπίζομαι, στολίζομαι.

прихотли́в||ость *ж* 1. (*разборчивость*) ἡ ἰδιοτροπία· 2. (*затейливость*) ἡ ἀλλοκοτιά. **~ый** *прил.* 1. (*разборчивый, капризный*) ἰδιότροπος, καπριτσόζος, δύσκολος· 2. (*затейливый*) ἀλλόκοτος, παράδοξος.

при́хоть *ж* ἡ παραξενιά, ἡ ἰδιοτροπία, τό καπρίτσιο.

прихра́мыва||ть *несов.* κουτσαίνω, χωλαίνω: ~ на пра́вую (ле́вую) но́гу κουτσαίνω στό δεξί (στ' ἀριστερό) πόδι· **~я** κουτσαίνοντας.

прице́л *м* (*у оружия*) τό κλισιοσκόπιο[ν]: опти́ческий ~ ἡ σκοπευτική διόπτρα· взять на ~ σκοπεύω, παίρνω στό στόχο.

прице́ливаться *несов.*, **прице́литься** *сов.* σκοπεύω, σημαδεύω.

прице́льный *прил.* σκοπευτικός: вести́ ~ ого́нь *воен.* βάλλω μέ σκόπευση.

прицéниваться *несов.*, **прицени́ться** *сов. разг.* μαθαίνω τὴν τιμή.

прицéп *м* ἡ ρυμούλκα, τό ρυμουλκούμενο[ν] ὄχημα.

прицепи́ть *сов.*, **прицепля́ть** *несов.* γαντζώνω, σκαλώνω (*μετ.*) / καρφιτσώνω (*булавкой*). **~ся** *прям.*, *перен.* κολλῶ (*ἀμετ.*), προσκολλῶμαι, σκαλώνω, πιάνομαι.

прицепнóй *прил.* ρυμουλκούμενος: ~ вагóн ἡ ρυμούλκα, ἡ ρεμούλκα.

причáл *м* **1.** (*действие*) τό ἄραγμα, ἡ προσόρμηση[-ις], τό ρεμιντζάρισμα· **2.** (*место*) ἡ προκυμαία· **3.** (*канат*) ὁ κάβος, τό παλαμάρι, ὁ κάλως.

причáливать *несов.*, **причáлить** *сов.* ἀράζω, προσορμίζω.

причáстие I *с грам.* ἡ μετοχή.

причáстие II *с рел.* ἡ ἁγία μετάδοση, ἡ κοινωνία, ἡ μετάληψη[-ις].

причасти́ть(ся) *сов. см.* причащáть (-ся).

причáстность *ж* ἡ συμμετοχή: ~ к преступлéнию ἡ συμμετοχή στό ἔγκλημα.

причáстн||ый I *прил.* (*к чему-л.*): быть **~ым** к чемý-л. συμμετέχω, εἶμαι συμμέτοχος· ~ к преступлéнию ὁ συμμέτοχος στό ἔγκλημα, ὁ συνεργός κακουργήματος.

причáстный II *прил. грам.* μετοχικός: ~ оборóт ἡ μετοχική ἔκφραση.

причащáть *несов. рел.* κοινωνῶ (*μετ.*), δίνω νά μεταλάβει. **~ся** κοινωνῶ (*ἀμετ.*), μεταλαβαίνω.

причём **1.** *союз* καί, συνάμα· **2.** *нареч.*: ~ тут я? καί τί σχέση ἔχω ἐγώ μ' αὐτό;

причесáть *сов. см.* причёсывать.

причёска *ж* τό κτένισμα, ἡ χτενισιά, ἡ κόμμωση.

причёсывать *несов.* χτενίζω, κτενίζω. **~ся** χτενίζομαι, κτενίζομαι/ κάνω κόμμωση (*делать причёску*).

причи́н||а *ж* ἡ αἰτία, τό αἴτιον, ἡ ἀφορμή/ ὁ λόγος (*основание*): уважи́тельная ~ ἡ σοβαρή αἰτία· по **~е** ἐξ αἰτίας· по какóй **~е**? γιά πιό λόγο;· без **~ы** χωρίς αἰτία, χωρίς λόγο· по той и́ли инóй **~е** γιά κάποιο λόγο.

причини́ть *сов. см.* причиня́ть.

причи́нн||ость *ж* ἡ αἰτιότητα[-ης], ἡ αἰτιακή σχέση. **~ый** *прил.* αἰτιώδης, αἰτιακός: **~ая** связь ἡ αἰτιακή σχέση.

причиня́ть *несов.* προξενῶ, προκαλῶ, γίνομαι αἴτιος, ἐπιφέρω: ~ боль προξενῶ πόνο· ~ вред βλάπτω, προκαλῶ ζημία· ~ беспокóйство στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ, προξενῶ ἐνόχληση.

причи́слить *сов.*, **причисля́ть** *несов.* **1.** (*прибавлять*) προσθέτω· **2.** (*вводить в состав*) διορίζω, κατατάσσω: ~ к вóинской чáсти ἐντάσσω στήν στρατιωτική μονάδα· **3.** (*относить к числу кого-то*) κατατάσσω, συγκαταλέγω.

причитá||ние *с* **1.** (*действие*) ὁ θρῆνος, ὁ ὀδυρμός, ὁ ὀλοφυρμός· **2.** (*обрядовая песня*) τό μοιρολόγι, ἡ θρηνωδία. **~ть** *несов.* θρηνῶ, ὀλοφύρομαι, ὀδύρομαι.

причитá||ться *несов.*: с меня́ **~ется** три рубля́ ὀφείλω νά πληρώσω τρία ρούβλια· емý **~ется** сто рублéй ἔχει νά πάρει ἑκατό ρούβλια.

причмóкивать *несов.*, **причмóкнуть** *сов.* χτυπῶ τά χείλη μασώντας.

причýда *ж* ἡ παραξενιά, ἡ ἀλλοκοτιά, ἡ ἰδιοτροπία.

причýдлив||ость *ж* τό ἀλλόκοτο, ἡ παραξενιά, ἡ ἰδιοτροπία. **~ый** *прил.* ἀλλόκοτος, παράδοξος, παράξενος, ἰδιότροπος.

пришвартовáть *сов.*, **пришвартóвывать** *несов.* ἀράζω (*μετ.*), προσορμίζω. **~ся** προσορμίζομαι, ἀράζω (*ἀμετ.*), πλευρίζω.

пришéлец *м* ὁ νεοφερμένος, ὁ νεόφερτος, ὁ ξένος/ ὁ ἀλλοδαπός (*из чужой страны*).

пришепётывать *несов. разг.* προφέρω τό «с» σάν «ш».

пришéств||ие *с книжн.*: до вторóго **~ия** μέχρι δευτέρας παρουσίας.

пришиби́ть *сов.* **1.** (*чем-л.*) χτυπῶ (*μετ.*)· **2.** *перен.* τσακίζω, συντρίβω.

пришúбленный **1.** *прич. от* пришибúть· **2.** *прил. разг.* συντριμμένος, τσακισμένος: ~ вид τό συντριμμένο ὕφος.

пришивáть *несов.* ράβω, προσράπτω: ~ пýговицу ράβω τό κουμπί.

пришивнóй *прил.* ραμμένος: ~ воротничóк γιακᾶς ραμμένος στό πουκάμισο.

пришúть *сов. см.* пришивáть.

при́шлый *прил.* ξένος, ξενομερίτης, ξενόφερτος: ~ человéк ξένος ἄνθρωπος.

пришпи́ливать *несов.*, **пришпи́лить** *сов.* καρφιτσώνω.

пришпóривать *несов.*, **пришпóрить** *сов.* σπιρουνίζω, σπιρουνιάζω.

прищёлкивать *несов.* **прищёлкнуть** *сов.*: ~ пáльцами κουρταλῶ μέ τά δάχτυλά μου· ~ языкóм πλαταγίζω τή γλῶσσα.

прищеми́ть *сов.*, **прищемля́ть** *несов.* μαγγώνω.

прищýривать *несов.*, **прищýрить** *сов.*: ~ глазá μισοκλείνω τά μάτια, καμμύω. **~ся** μισοκλείνω τά μάτια.

приют *м* **1.** *перен.* (*пристанище*) τό ἄσυλο[ν]/ ἡ στέγη (*кров*)· **2.** (*учрежде-*

ние) *уст.* τό ἄσυλο: сиро́тский ~ τό ὀρφανοτροφεῖο[ν].

приюти́ть *сов.* παρέχω ἄσυλο. **~ся** βρίσκω ἄσυλο, καταφεύγω.

прия́тель *м* ὁ φίλος. **~ница** *ж* ἡ φίλη, ἡ φιλενάδα. **~ский** *прил.* φιλικός: по-~ски φιλικά, φιλικῶς.

прия́тн||о 1. *нареч.* εὐχάριστα, τερπνά: ~ провести́ ве́чер περνῶ εὐχάριστα τήν βραδυά· 2. *предик. безл.* εἶναι εὐχάριστο. **~ый** *прил.* εὐχάριστος, τερπνός, ἀρεστός, ἀπολαυστικός: соедини́ть ~ое с поле́зным συνδυάζω τό τερπνόν μετά τοῦ ὠφελίμου.

про *предлог с вин. п.* γιά, περί: она́ мне про вас расска́зывала αὐτή μοῦ μιλοῦσε γιά σᾶς· я слы́шал про э́то ἔχω ἀκούσει γι' αὐτό· ◇ чита́ть про себя́ διαβάζω ἀπό μέσα μου· про запа́с γιά ἐφεδρεία, γιά ρεζέρβα· ни за́ что ни про́ что *разг.* χωρίς κανένα λόγο, στά καλά καθούμενα· э́то не про вас пи́сано *разг.* αὐτό δέν εἶναι γιά σᾶς.

про́б||а *ж* 1. (*действие*) ἡ δοκιμή, ἡ πρόβα: ~ сил ἡ δοκιμή τῶν δυνάμεων· ~ го́лоса ἡ δοκιμή τῆς φωνῆς· ~ пера́ τό πρωτόλειο[ν], τό δοκίμιο[ν]· взять на ~у παίρνω γιά δοκιμή· 2. (*образчик*) τό δεῖγμα· 3. (*клеймо на благородных металлах*) ἡ βούλλα, ἡ σφραγίδα· 4. (*золота, серебра*) ὁ τίτλος: зо́лото пятьдеся́т шесто́й ~ы χρυσός μέ τίτλο πενήντα ἕξι.

пробе́г *м спорт.* ὁ δρόμος, τό τρέξιμο[ν], ἡ κούρσα, ἡ διαδρομή: автомоби́льный ~ αὐτοκινητοδρομία.

пробе́гать *сов.* τρέχω: ~ весь день по го́роду τρέχω ὅλη τήν ἡμέρα στήν πόλη.

пробега́ть *несов.*, **пробежа́ть** *сов.* *прям.*, *перен.* διατρέχω, περνῶ: ~ глаза́ми ρίχνω μιά ματιά· у меня́ по спине́ дрожь пробежа́ла μ' ἔπιασε ρῖγος, ἀνατρίχιασα.

пробе́л *м* 1. (*в тексте*) τό κενό[ν], τό διάστημα: оставля́ть ~ы ἀφήνω κενά· 2. (*недостаток*) τό κενό[ν], τό ἐλάττωμα, ἡ ἔλλειψη[-ις]: ~ в зна́ниях κενό στίς γνώσεις· 3. *полигр.* τό κενό[ν].

пробива́ть *несов.* (*делать отверстие*) τρυπῶ, ἀνοίγω τρύπα/ διατρυπῶ, διαπερῶ (*пробойником, компостером*): ~ окно́ (дверь) в стене́ ἀνοίγω παράθυρο (πόρτα) στόν τοῖχο· ◇ ~ брешь в чём-л. ἀνοίγω ρῆγμα· ~ себе́ доро́гу ἀνοίγω δρόμο.

пробива́||ться *несов.* 1. (*прокладывать себе путь*) ἀνοίγω δρόμο[ν]/ περνῶ (*проникать*): ~ сквозь толпу́ ἀνοίγω δρόμο μέσα στό πλῆθος· с трудо́м ~ περνῶ μέ κόπο· сквозь што́ры ~ется свет μέσα ἀπό τά στόρια περνᾶ φῶς· 2. (*о растительности*) φυτρώνω, φύομαι, βλαστάνω: у него́ ~ются усы́ ἀρχίζει νά βγάζει μουστάκι.

пробивн||о́й *прил.* διατρητικός: ~а́я си́ла ἡ διατρητική δύναμη.

пробира́||ть *несов. разг.* 1. (*прохватывать*) διαπερ(ν)ῶ: меня́ ~ет дрожь μέ πιάνει ρῖγος· 2. (*бранить*) μαλώνω (*мет.*), κατσαδιάζω, ἐπιπλήττω.

пробира́ться *несов.* προχωρῶ (*или* περνῶ) ἀνάμεσα, διασχίζω μέ κόπο: ~ сквозь толпу́ ἀνοίγω δρόμο ἀνάμεσα στό πλῆθος.

проби́рка *ж* δοκιμαστικός σωλήν[-ας].

проби́ть I *сов. см.* пробива́ть.

проби́||ть II *сов. см.* бить· часы́ ~ли во́семь τό (ὡ)ρολόϊ χτύπησε ὀκτώ.

проби́ться *сов. см.* пробива́ться· ~ в лю́ди προκόβω, ὀρθοποδῶ.

про́бк||а *ж* 1. (*материал*) ὁ φελλός· 2. (*для бутылок*) τό πῶμα, ἡ τάπα· 3. *эл.* ἡ ἀσφάλεια· 4. *перен.* (*затор*) τό φράξιμο, ἡ ἔμφραξη[-ις]· ◇ глуп как ~ *разг.* θεόκουτος. **~овый** *прил.* φέλλινος, φελλένιος, ἀπό φελλό: ~овый дуб *бот.* ἡ φελλόδρυς.

пробле́м||а *ж* τό πρόβλημα: актуа́льная ~ τό ἐπίκαιρο πρόβλημα. **~ати́ческий** *см.* проблемати́чный. **~ати́чность** *ж* ὁ προβληματικός χαρακτήρας/ τό ἀμφίβολο[ν], τό ἀβέβαιο[ν] (*сомнительность*). **~ати́чный** *прил.* προβληματικός, προβληματώδης/ ἀμφίβολος, ἀβέβαιος (*сомнительный*).

про́блеск *м прям.*, *перен.* ἡ ἀναλαμπή, τό διαύγασμα, τό ἀμυδρό φῶς: ~ све́та ἀμυδρή λάμψη· ~ ума́ ἀναλαμπή ἐξυπνάδας· ~ наде́жды ἀμυδρή ἐλπίδα.

про́бный *прил.* δοκιμαστικός: ~ полёт ἡ δοκιμαστική πτήση· ◇ ~ ка́мень ἡ λυδία λίθος, ἡ ἀσημόπετρα.

про́бовать *несов.* 1. (*на вкус*) δοκιμάζω, γεύομαι· 2. (*испытывать*) δοκιμάζω, προβάρω: ~ свои́ си́лы δοκιμάζω τάς δυνάμεις μου· 3. (*пытаться*) δοκιμάζω, ἐπιχειρῶ, ἀποπειρῶμαι, προσπαθῶ: ~ что́-л. де́лать ἐπιχειρῶ νά κάνω κάτι.

прободе́ние *с мед.* ἡ διάτρηση[-ις].

пробо́ин||а *ж* ἡ τρῦπα, ἡ ὀπή, τό ρῆγμα: получи́ть ~у τρυπῶ (*άμετ.*).

пробо́йник *м тех.* τό τρυπάνι.

пробол||е́ть *сов.* εἶμαι ἀσθενής, εἶμαι ἄρρωστος: он ~е́л три неде́ли ἦταν ἄρρωστος τρεῖς ἑβδομάδες.

проболта́||ть *сов. разг.* φλυαρῶ, πολυλογῶ: он ~л весь уро́к φλυαροῦσε ὅλη τήν ὥρα τοῦ μαθήματος.

проболта́ться I *сов. разг.* (*проговориться*) μοῦ φεύγει κουβέντα.

проболта́ться II *сов.* (*где-л.*) *разг.* χασομερῶ (*άμετ.*), περιφέρομαι ἀργόσχολος (λίγη ὥρα).

пробо́р *м* ἡ χωρίστρα: косо́й (прямо́й) ~ ἡ λοξή (ἴσια) χωρίστρα.

пробормота́ть *сов. см.* бормота́ть.

про́бочник *м разг.* τό ξεστουπωτῆρι, τό τιρμπουσόν, ὁ ἐκπωματιστήρ.

пробра́ть *сов. см.* пробира́ть.

пробра́ться *сов. см.* пробира́ться.

пробуди́ть *сов.*, **пробужда́ть** *несов. прям., перен.* ξυπνῶ (*μετ.*), ἀφυπνίζω, διεγείρω, σηκώνω: ~ наде́жду ξυπνῶ τήν ἐλπίδα. **~ся** *прям., перен.* ξυπνῶ (*άμετ.*), ἀφυπνίζομαι.

пробужде́ние *с прям., перен.* τό ξύπνημα, ἡ ἀφύπνιση[-ις].

пробура́вить *сов.*, **пробура́вливать** *несов.* τρυπανίζω, τριβελλίζω.

пробы́ть *сов.* διαμένω, μένω ὡρισμένο χρόνο / ζῶ (*прожить*).

прова́л *м* 1. (*яма*) τό βαθούλωμα, τό βούλιαγμα, ὁ λάκκος· 2. *перен.* ἡ ἀποτυχία· ◇ ~ в па́мяти τό κενό τῆς μνήμης.

прова́ливать *несов. разг.* χαντακώνω/ ἀπορρίπτω (*на экзамене*)· ◇ прова́ливай! ἄδειασέ μου τή γωνιά!, δίνε του!, στρίβε! **~ся** 1. (*падать, обрушиваться*) καταρρέω, γκρεμίζομαι, κρημνίζομαι, πέφτω: кры́ша прова́ливается ἡ σκεπή πέφτει· ~ся в я́му πέφτω στό λάκκο· 2. *перен. разг.* ἀποτυχαίνω, ἀποτυγχάνω: ~ся на экза́мене ἀπέτυχε στίς ἐξετάσεις.

провали́ть *сов. см.* прова́ливать ~ де́ло χαντακώνω τή δουλειά. **~ся** 1. *см.* прова́ливаться· 2. *перен.* (*пропасть, исчезнуть*) *разг.* ἐξαφανίζομαι, χάνομαι: де́ло провали́лось ἡ ὑπόθεση ἀπέτυχε· куда́ ты провали́лся? ποῦ χάθηκες;· как сквозь зе́млю провали́лся σάν νά τόν κατάπιε ἡ γῆ· ◇ он гото́в был сквозь зе́млю ~ся θά ἤθελε νά τόν καταπιεῖ ἡ γῆ.

прова́нск||ий *прил.*: ~ое ма́сло τό ἐλαιόλαδο[ν], τό λιόλαδο.

проведа́ть *сов. см.* прове́дывать.

проведе́ние *с* 1. (*черты, линии*) ἡ χάραξη[-ις]· 2. (*прокладка*) ἡ κατασκευή (*дороги*)/ ἡ ἐγκατάσταση[-ις] (*электричества, газа и т. п.*)· 3. (*осуществление*) ἡ ἐκτέλεση[-ις], ἡ διενέργεια, ἡ διεξαγωγή: ~ вы́боров ἡ διενέργεια ἐκλογῶν.

прове́дывать *несов.* 1. (*навещать*) ἐπισκέπτομαι, κάνω ἐπίσκεψη· 2. (*узнавать*) μαθαίνω, ἐξακριβώνω.

провезти́ *сов. см.* провози́ть.

прове́рить *сов. см.* проверя́ть.

прове́рка *ж* ὁ ἔλεγχος, ἡ ἐξακρίβωση[-ις]: ~ докуме́нтов ὁ ἔλεγχος στίς ταυτότητες· ~ зна́ний ἡ ἐξέταση[-ις].

провернуть *сов. см.* провёртывать.

прове́рочн||ый *прил.* (ἐξ)ἐλεγκτικός, τοῦ ἐλέγχου: ~ые испыта́ния οἱ δοκιμές.

провёртывать *несов.* 1. (*отверстие*) ἀνοίγω τρύπα, διατρυπῶ· 2. (*через мясорубку*) περνῶ ἀπό τήν κρεατομηχανή.

проверя́ть *несов.* ἐλέγχω, ἐξακριβώνω, ἐξακριβῶ/ ἀσκῶ ἔλεγχον (*контролировать*): ~ докуме́нты ἐλέγχω τίς ταυτότητες· ~ часы́ κανονίζω τό ρολόϊ μου.

провести́ *сов. см.* проводи́ть I 1—7· ◇ его́ не проведёшь! εὔκολα δέν γελιέται, δέν τόν γελᾶς!· ста́рого воробья́ на мяки́не не проведёшь *посл.* εἶναι γερολύκος καί δέν πιάνεται στό δόλωμα.

прове́тривать *несов.*, **прове́трить** *сов.* ἀερίζω. **~ся** 1. ἀερίζομαι· 2. *перен.* (*о человеке*) παίρνω ἀέρα/ δροσίζομαι (*освежаться*)/ *разг.* ξεσκάω (*развлекаться*).

provиа́нт *м уст.* οἱ προμήθειες, τά τρόφιμα: снабжа́ть ~ом τροφοδοτῶ, ἐπισιτίζω.

прови́дение *с* ἡ προβλεπτικότητα[-ης], ἡ προορατικότητα[-ης].

провиде́ние *с рел.* ἡ Θεία πρόνοια.

прови́дец *м* ὁ προφήτης.

прови́зи||я *ж* ἡ προμήθεια τροφίμων, τά τρόφιμα: снабжа́ть ~ей ἐπισιτίζω, ἐφοδιάζω μέ τρόφιμα.

прови́зор *м* ὁ φαρμακοποιός.

провини́ться *сов.* σφάλλω, πέφτω σέ σφάλμα: ~ пе́ред ке́м-л. εἶμαι φταίχτης σέ κάποιον· в чём я провини́лся? σέ τί φταίω;

прови́нность *ж* τό σφάλμα, τό λάθος.

провинциа́л *м* ὁ ἐπαρχιώτης. **~и́зм** *м* ὁ ἐπαρχιωτισμός. **~ка** *ж* ἡ ἐπαρχιώτισσα.

провинциа́льн||ость *ж* ὁ ἐπαρχιωτικός χαρακτήρας. **~ый** *прил.* ἐπαρχιακός, τῆς ἐπαρχίας.

прови́нц||ия *ж* ἡ ἐπαρχία: жить в ~ии ζῶ στήν ἐπαρχία.

про́вод *м* 1. τό σύρμα: говори́ть по прямо́му ~у (ὁ)μιλῶ μέ τό τηλέφωνο ἀπ' εὐθείας· 2. ~а́ *мн.* τά σύρματα.

проводи́мость *ж физ.* ἡ ἀγωγιμότητα, ἡ ἀγωγιμότης.

проводи́ть I *несов.* 1. (*вести*) ὁδηγῶ, πηγαίνω κάποιον, φέρω: ~ кратча́йшим путём ὁδηγῶ ἀπό τόν συντομώτερο δρό-

μο· ~ сюда́ че́рез льды περνῶ τά πλοῖα ἀνάμεσα στούς πάγους· 2. (*чем-л. по чему-л.*) περνῶ· 3. (*линию и т. п.*) χαράζω, χαράσσω, τραβῶ: ~ черту́ τραβῶ γραμμή, χαρακώνω, χαράσσω γραμμή· 4. (*прокладывать, строить*) κατασκευάζω, ἐγκαθιστῶ: ~ электри́чество в дом κάνω ἠλεκτρική ἐγκατάσταση στό σπίτι· ~ желе́зную доро́гу κατασκευάζω σιδηροδρομική γραμμή· 5. (*выполнять, осуществлять*) ἐκτελῶ, διενεργῶ, διεξάγω: ~ большу́ю рабо́ту ἐκτελῶ μεγάλη ἐργασία· ~ о́пыты κά(μ)νω πειράματα· ~ собра́ние διεξάγω συνεδρίαση· ~ мысль (идею) ἀναπτύσσω γνώμη (ἰδέα)· ~ каку́ю-л. ли́нию *перен.* ἐφαρμόζω κάποια γραμμή· ~ в жизнь πραγματοποιῶ στή ζωή· 6. (*добиваться утверждения*) ψηφίζω· 7. (*время и т. п.*) διάγω, περνῶ: ве́село ~ пра́здник περνῶ εὔθυμα τή γιορτή· 8. *физ.* (*тепло и т. п.*) μεταβιβάζω· 9. *бухг.* ἐγγράφω, καταχωρίζω: ~ по кни́гам περνῶ εἰς τό κατάστιχο.

проводи́ть II *сов. см.* провожа́ть.

прово́дка *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐγκατάσταση· 2. (*провода́*) τά σύρματα.

проводни́к *м* 1. (*гид*) ὁ ὁδηγός, ὁ ξεναγός· 2. (*в поезде*) ὁ συνοδός· 3. *физ.* ὁ ἀγωγός· 4. *перен.* ὁ διοχετευτής, ὁ φορέας: ~ культу́ры φορέας τοῦ πολιτισμοῦ.

про́воды *мн.* τό ξεπροβόδισμα, τό κατευόδιο, ὁ ἀποχαιρετισμός.

провожа́тый *м* ὁ ὁδηγός, ὁ ξεναγός, ὁ συνοδός.

провожа́ть *несов.* (*сопровождать*) συνοδεύω, ξεπροβοδῶ, ξεπροβοδίζω/ κατευοδώνω (*в путешествие и т. п.*): ~ на вокза́л συνοδεύω στό σταθμό· ~ кого́-л. взгля́дом συνοδεύω κάποιον μέ τό βλέμμα.

прово́з *м* ἡ μεταφορά.

провозве́стник *м* ὁ προάγγελος.

провозгласи́ть *сов.*, **провозглаша́ть** *несов.* ἀνακηρύσσω, (δια)κηρύττω, ἀναγορεύω: ~ ло́зунг διακηρύσσω τό σύνθημα· ~ тост ἐγείρω πρόποση.

провозглаше́ние *с* ἀνακήρυξη[-ις], ἡ ἀναγόρευση[-ις].

провози́ть *несов.* περνῶ, μεταφέρω, κουβαλῶ: ~ контраба́ндой περνῶ λαθραία· шофёр прово́зит нас ми́мо до́ма ὁ σωφέρ μᾶς περνάει δίπλα ἀπό τό σπίτι· ~ ле́сом μεταφέρω περνώντας μέσα ἀπό τό δάσος.

провозно́й *прил.* τῆς μεταφορᾶς, μεταφορικός: ~ тари́ф ἡ τιμή μεταφορᾶς.

провока́||тор *м* ὁ προβοκάτορας. **~цио́нный** *прил.* προβοκατόρικος, προκλητικός. **~ция** *ж* ἡ πρόκληση, ἡ προβοκάτσια.

про́волока *ж* τό σύρμα, τό τέλι: колю́чая ~ τό συρματόπλεγμα, τό ἀγκαθωτό σύρμα.

проволо́ч||ка *ж разг.* ἡ ἀργοπορία, ἡ καθυστέρηση[-ις], ἡ χρονοτριβή / ἡ ἀναβολή (*оттяжка*): без ~ек χωρίς χρονοτριβή.

про́волочн||ый *прил.* συρματένιος: ~ое загражде́ние τό συρματόπλεγμα.

прово́рный *прил.* σβέλτος, ἐπιδέξιος, γρήγορος, ζωηρός.

проворо́нить *сов. разг.* χάνω τήν εὐκαιρία, ἀφήνω νά μοῦ ξεφύγει.

прово́рство *с* ἡ σβελτάδα, ἡ δεξιωσύνη, ἡ γρηγοράδα.

провоци́ровать *сов. и несов.* προκαλῶ.

прогада́ть *сов.* κακολογαριάζω, πέφτω ἔξω στούς ὑπολογισμούς.

прога́лина *ж* τό ξέφωτο τοῦ δάσους, τό ἄδενδρο μέρος δάσους.

прогиба́ться *несов.* λυγίζω (*ἀμετ.*), κάμπτομαι.

прогла́тывать *несов.*, **проглоти́ть** *сов.* *в разн. знач.* καταπίνω: проглоти́ть оби́ду καταπίνω τήν προσβολή· прогла́тывать слова́ καταπίνω τά λόγια· ~ кни́гу καταβροχθίζω τό βιβλίο· ~ пилю́лю καταπίνω τό χάπι.

прогляде́ть *сов.* 1. *см.* прогля́дывать 1· 2. (*пропустить*) ἀβλεπτῶ, παρορῶ, παραβλέπω, δέν προσέχω: ~ оши́бку παραβλέπω λάθος· ◇ все глаза́ ~ περιμένω πολύ ὥρα χωρίς ἀποτέλεσμα.

прогля́дыва||ть *несов.* 1. (*просматривать*) ρίχνω μιά ματιά/ φυλλομετρῶ, ξεφυλλίζω (*перелистывать*)· 2. (*показываться*) προβάλλω, (δια)φαίνομαι, ἐμφανίζομαι, διαγράφομαι: луна́ ~ла из-за туч ἡ σελήνη πρόβαλε μέσα ἀπό τά σύννεφα· ~ет со́лнце ὁ ἥλιος βγαίνει.

прогляну́ть *сов. см.* прогля́дывать 2.

прогна́ть *сов. см.* прогоня́ть.

прогнива́ть *несов.*, **прогни́ть** *сов.* *прям., перен.* σαπίζω (*ἀμετ.*), σήπομαι: ~ наскво́зь σαπίζω ἐντελῶς.

прогно́з *м* ἡ πρόγνωση[-ις], τό προγνωστικό[ν], ἡ πρόβλεψη[-ις]: ~ пого́ды ἡ πρόγνωση τοῦ καιροῦ.

прогну́ться *сов. см.* прогиба́ться.

прогова́риваться *несов.* ἀφήνω νά μοῦ ξεφύγει, ἀκριτομυθῶ.

проговори́||ть *сов.* 1. (*произнести*) προφέρω, λέγω: ~ сквозь зу́бы μουρμουρίζω· он не ~л ни сло́ва δέν ἐπρόφερε (οὔτε μιά) λέξη· 2. (*провести время в*

разговорах) (ὁ)μιλῶ, κουβεντιάζω (*ὡρισμένη ὥρα*): ~ весь вéчер περνῶ ὅλη τή βραδυά κουβεντιάζοντας.

проговори́ться *сов. см.* проговáриваться.

проголодá||ться *сов.* πεινῶ: я си́льно ~лся ἔχω μεγάλη πεῖνα, πείνασα πολύ.

проголосовáть *сов.* ψηφίζω.

прогоня́||ть *несов.* διώχνω, ἀποπέμπω/ βγάζω ἔξω κάποιον (*из комнаты, дома и т. п.*): вéтер ~ет тýчи ὁ ἄνεμος σκορπίζει τά σύννεφα· ~ стáдо ὁδηγῶ κοπάδι· ~ скýку διώχνω τήν πλήξη.

прогорáть *несов.*, **прогорéть** *сов.* 1. (*о дровах и т. п.*) καίομαι, καταναλίσκομαι· 2. (*какое-л. время*) καίω (*ὡρισμένη ὥρα*): лáмпа прогорéла всю ночь ἡ λάμπα ἔκαιε ὅλην τήν νύκτα· 3. *перен. разг.* ἀποτυχαίνω, ἀποτυγχάνω/ χρεωκοπῶ, πτωχεύω (*разориться*): дéло прогорéло ἡ δουλειά ἀπέτυχε.

прогóрк||лый *прил.* ταγγός, τσαγγός: отдавáть ~лым ταγγίζω, ἔχω ταγγή γεύση. ~нуть *сов.* ταγγίζω, τσαγγίζω.

прогрáмм||а *ж в разн. знач.* τό πρόγραμμα: ~ пáртии τό πρόγραμμα τοῦ κόμματος· учéбная ~ τό σχολικό πρόγραμμα· произвóдственная ~ τό πρόγραμμα τῆς παραγωγῆς· театрáльная ~ τό πρόγραμμα θεάτρου. **~ный** *прил.* προγραμματικός, τοῦ προγράμματος: ~ная речь ὁ προγραμματικός λόγος.

прогревáть *несов.* ζεσταίνω, θερμαίνω. **~ся** ζεσταίνομαι, θερμαίνομαι.

прогремéть *сов. см.* гремéть.

прогрéсс *м* ἡ πρόοδος, ἡ προκοπή: ~ наýки ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης, ἡ ἐπιστημονική πρόοδος. **~и́вный** *прил.* 1. (*возрастающий*) προοδευτικός, αὔξων: ~и́вный налóг ἡ προοδευτική φορολογία· 2. (*передовой*) προοδευτικός: ~и́вное движéние ἡ προοδευτική κίνηση· ~и́вный мéтод ἡ προοδευτική μέθοδος· ◇ ~и́вный парали́ч ἡ προϊοῦσα παράλυση. **~и́ровать** *несов.* 1. (*усиливаться, увеличиваться*) ἐπιτείνομαι, δυναμώνω, ὀξύνομαι· 2. (*двигаться вперёд*) προοδεύω, προχωρῶ.

прогрéссия *ж мат.* ἡ πρόοδος: арифмети́ческая ~ ἡ ἀριθμητική πρόοδος· геометри́ческая ~ ἡ γεωμετρική πρόοδος.

прогрéть(ся) *сов. см.* прогревáть(ся).

прогрызáть *несов.*, **прогры́зть** *сов.* τρωγαλίζω, ροκανίζω.

прогудéть *сов. см.* гудéть.

прогýл *м* ἡ ἀπουσία ἀπό τή δουλεία, τό χασομέρι.

прогýливать *несов.* 1. (*кого-л.*) βγάζω περίπατο κάποιον: ~ собáку βγάζω περίπατο τό σκυλί· 2. (*пропускать*) *разг.* ἀπουσιάζω ἀδικαιολόγητα/ εἶμαι σκαστός, τό σκάζω (*о школьнике*): ~ заня́тия ἀπουσιάζω ἀπό τά μαθήματα. **~ся** σουλατσάρω, σεργιανίζω, κόβω βόλτες.

прогýл||ка *ж* ὁ περίπατος, ἡ βόλτα, τό σεργιάνι/ ἡ ἐκδρομή (*загородная*): вы́йти на ~ку βγαίνω περίπατο.

прогýльщик *м* ὁ ἀδικαιολόγητα ἀπών/ ὁ σκαστός (*о школьнике*).

прогуля́ть *сов.* 1. (*в течение какого-л. времени*) περ(ι)πατῶ, κάνω βόλτα, σουλατσάρω, σεργιανίζω (*ὡρισμένη ὥρα*)· 2. (*пропустить, гуляя*) χάνω, δέν προλαβαίνω: ~ ýжин χάνω τό δεῖπνο· 3. *см.* прогýливать 2. **~ся** *см.* прогýливаться.

продавáть *несов.* πουλῶ, πωλῶ/ *перен.* προδίδω: ~ дёшево (дóрого) πουλῶ φτηνά (ἀκριβά)· ~ в креди́т πουλῶ βερεσέ, πουλῶ ἐπί πιστώσει· ~ óптом (в рóзницу) πουλῶ χονδρικῶς (λιανικῶς). **~ся** (*о людях*) πουλιέμαι, πωλοῦμαι.

продавéц *м* ὁ πωλητής, ὁ πουλητής: ~ винá ὁ οἰνοπώλης, ὁ κρασοπώλης· ~ кóфе ὁ καφεπώλης.

продави́ть *сов.*, **продáвливать** *несов.* σπάζω ζουλώντας, συντρίβω, ζουλῶ.

продавщи́ца *ж* ἡ πωλήτρια, ἡ πουλήτρια, ἡ πουλήτρα: ~ цветóв ἡ ἀνθοπῶλις.

продáж||а *ж* τό πούλημα, ἡ πούληση, ἡ πώλησις: оптóвая (рóзничная) ~ ἡ χονδρική (ἡ λιανική) πώλησις· кýпля-~ ἡ ἀγοραπωλησία· ~ с аукциóна ὁ πλειστηριασμός, ἡ δημοπρασία· пусти́ть в ~у βγάζω γιά πούλημα· поступи́ть в ~у ἀρχίζω νά πουλιέμαι.

продáжн||ость *ж* ἡ ἰδιότητα τοῦ μίσθαρνου, ἡ ἰδιότητα τοῦ ἀργυρώνητου, τό ἀργυρώνητον. **~ый** *прил.* 1. (*для продажи*) τῆς πωλήσεως, γιά πούλημα: ~ая ценá ἡ τιμή πωλήσεως· 2. *перен.* (*подкупной*) πουλημένος, ἀργυρώνητος, μίσθαρνος: ~ый человéк ὁ μίσθαρνος, ὁ ἀργυρώνητος· ~ая душá πουλημένο τομάρι· ◇ ~ая жéнщина ἡ πόρνη.

продáть(ся) *сов. см.* продавáть(ся).

продвигáть *несов.* 1. (*что-л.*) προωθῶ, μετακινῶ, σπρώχνω· 2. (*ускорять*) προωθῶ: ~ дéло προωθῶ τήν ὑπόθεση· 3. (*по службе*) προάγω, προβιβάζω. **~ся** 1. προχωρῶ, προωθοῦμαι/ *воен.* προελαύνω: ~ся с боя́ми προελαύνω μέ μάχες· ~ся óщупью προχωρῶ ψηλαφητά· 2. (*по службе*) προάγομαι, προβιβάζομαι.

продвижéние *с* 1. ἡ προχώρηση[-ις], ἡ

προώθηση[-ις]/ *воен.* ἡ προέλαση[-ις]: задержать ~ неприятеля ἀναχαιτίζω τήν προέλαση τοῦ ἐχθροῦ· 2. (*по службе*) ἡ προαγωγή, ὁ προβιβασμός.

продвинуть(ся) *сов. см.* продвигать (-ся).

продевать *несов.* περνῶ: ~ нитку в иголку περνῶ τήν κλωστή στή βελόνα.

проделать *сов. см.* проделывать.

проделка *ж* τό τέχνασμα, τό κόλπο: мошенническая ~ ἡ ἀπάτη, ἡ ἀγυρτία.

проделывать *несов.* 1. (*отверстие и т. п.*) ἀνοίγω, κά(μ)νω: ~ ход в заборе ἀνοίγω πέρασμα στό φράχτη· 2. (*выполнять*) ἐκτελῶ, κά(μ)νω, ἐκπληρῶ: ~ работу ἐκτελῶ μιά δουλειά.

продемонстрировать *сов. см.* демонстрировать.

продёргивать *несов.* 1. (*нитку, шнур и т. п.*) περνῶ (*μετ.*)· 2. (*в газете и т. п.*) *разг.* κριτικάρω.

продержать *сов.* κρατῶ (*μετ.*), διατηρῶ (*ὡρισμένη ὥρα*). ~**ся** κρατιέμαι, κρατῶ (*ἀμετ.*).

продёрнуть *сов. см.* продёргивать.

продеть *сов. см.* продевать.

продешевить *сов. разг.* πουλῶ πάρα πολύ φτηνά.

продиктовать *сов. см.* диктовать.

продирать *несов. разг.* σχίζω, τρυπῶ: ~ рукава на локтях τρυπῶ τά μανίκια στούς ἀγκῶνες· ◇ ~ глаза *разг.* ἀνοίγω τά μάτια μου, ξυπνῶ. ~**ся** *разг.* 1. (*разорваться*) ξεσχίζομαι, σχίζομαι, τρίβομαι, φθείρομαι· 2. (*пробираться сквозь что-л.*) ἀνοίγω δρόμο, εἰσχωρῶ.

продлевать *несов. см.* продлить.

продление *с* ἡ παράταση[-ις], ἡ προέκταση[-ις]: ~ срока ἡ παράταση τῆς προθεσμίας.

продлить *сов.* παρατείνω, ἐπεκτείνω: ~ свою жизнь παρατείνω τή ζωή μου. ~**ся** παρατείνομαι: это не может долго ~ся αὐτή ἡ δουλειά δέν θά βαστάξει πολύ.

продовольств||енный *прил.* τῶν τροφίμων, τοῦ ἐπισιτισμοῦ, τῶν ἐδωδίμων: ~ магазин τό ἐδωδιμοπωλεῖο[ν], τό κατάστημα τροφίμων. ~**ие** *с* οἱ τροφές, τά τρόφιμα: снабжать ~ием ἐπισιτίζω, ἐφοδιάζω μέ τρόφιμα.

продолговатый *прил.* μακρουλός, ἐπιμήκης, προμήκης: ~ мозг *анат.* ὁ προμήκης μυελός.

продолжатель *м* ὁ συνεχιστής.

продолж||ать *несов.* ἐξακολουθῶ, συνεχίζω: ~ работу συνεχίζω τήν ἐργασία· он ~ал читать ἐξακολουθοῦσε νά διαβάζει· ~айте, пожалуйста συνεχίστε παρακαλῶ. ~**аться** διαρκῶ, συνεχίζομαι, κρατῶ, παρατείνομαι.

продолж||ение *с* 1. ἡ συνέχεια, ἡ ἐξακολούθηση[-ις], ἡ συνέχιση[-ις], ἡ παράταση: ~ следует συνεχίζεται, ἕπεται συνέχεια· 2. (*стены, линии и т. п.*) ἡ προέκταση[-ις]· ◇ в ~ στήν διάρκεια, κατά τήν διάρκειαν· в ~ дня στήν διάρκεια τῆς ἡμέρας.

продолжительн||ость *ж* ἡ διάρκεια: ~ рабочего дня ἡ διάρκεια τῆς ἐργάσιμης ἡμέρας. ~**ый** *прил.* παρατεταμένος, μακρύς, ἐξακολουθητικός: ~ое отсутствие ἡ μακρόχρονη ἀπουσία· ~ое время πολύ καιρό, ἐπί μακρόν.

продолжить *сов.* 1. *см.* продолжать· 2. (*продлить*) παρατείνω, ἐπεκτείνω, συνεχίζω: ~ отпуск παρατείνω τήν ἄδεια. ~**ся** *см.* продолжаться.

продольный *прил.* ὁ κατά μῆκος, στό μάκρος, ἐπιμήκης: ~ разрез ἡ τομή κατά μῆκος.

продрать *сов. см.* продирать.

продрогнуть *сов.* ξεπαγιάζω: я весь продрог ξεπάγιασα.

продува||ние *с* 1. *мед.* ἡ ἐμφύσηση[-ις]· 2. *тех.* ἡ φύσηση[-ις], τό φύσημα. ~**ть** *несов.* 1. (*прочищать*) φυσῶ, καθαρίζω φυσώντας· 2. (*о ветре — обдувать*) φυσάω: ветерок приятно ~ет τό ἀεράκι φυσάει εὐχάριστα· 3. *мед.* ἐμφυσῶ. ~**ться** (*проиграться*) *разг.* χάνω στά χαρτιά.

продувн||ой *прил. разг.* πανοῦργος, κατεργάρης: ~ая бестия ἀρχικατεργάρης, λέρα.

продукт *м* 1. τό προϊόν: производный ~ τό ὑποπροϊόν· 2. ~**ы** *мн.* τά τρόφιμα: ~ы питания τά τρόφιμα, τά ἐδώδιμα· молочные ~ы τά προϊόντα γαλακτοκομίας· 3. *перен.* τό προϊόν, τό γέννημα, τό ἀποκύημα: ~ фантазии τό γέννημα (*или* ἀποκύημα) τῆς φαντασίας.

продуктивн||ость *ж* ἡ ἀποδοτικότητα[-ης], ἡ γονιμότητα[-ης], ἡ παραγωγικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἀποδοτικός, παραγωγικός, γόνιμος: ~ое животноводство ἡ παραγωγική κτηνοτροφία.

продуктовый *прил.*: ~ магазин τό ἐδωδιμοπωλεῖο, τό κατάστημα τροφίμων.

продукция *ж* ἡ παραγωγή, τά προϊόντα: промышленная ~ ἡ βιομηχανική παραγωγή.

продуманный *прич. и прил.* μελετημένος, περιεσκεμμένος.

продумать *сов.*, **продумывать** *несов.* (*обдумывать*) μελετῶ (*μετ.*), σκέπτομαι καλά, καλοστοχάζομαι, καλοσυλλογίζομαι:

~ план работ σκέπτομαι καλά τό σχέδιο τῶν ἐργασιῶν.

продў||ть *сов.* 1. *см.* продувать· 2. *безл.*: меня ~ло κρυολόγησα. ~ться *см.* продуваться.

продырявить *сов.*, **продырявливать** *несов. разг.* τρυπῶ (*μετ.*), ἀνοίγω τρύπα: ~ ботинки τρυπῶ τά παπούτσια μου. ~ся τρυπῶ (*ἀμετ.*), τρυπιέμαι.

проедать *несов.* 1. (*насквозь*) τρώγω/ καίω, διαβιβρώσκω (*о кислоте*)· 2. (*тратить на еду*) *разг.* τρώγω, κατασπαταλῶ.

проезд *м* 1. (*действие*) ἡ διαδρομή, ἡ διάβαση[-ις] (*μέ μεταφορικό μέσο*): бесплатный ~ ἡ δωρεάν διαδρομή· деньги на ~ τά ναῦλα· разрешение на ~ ἡ ἄδεια διελεύσεως· 2. (*место*) ἡ δίοδος, τό πέρασμα· ~ закрыт ἀπαγορεύεται ἡ διάβαση.

проездить *сов.* 1. (*известное время*) ταξιδεύω, βρίσκομαι σέ ταξίδι· 2. (*истратить на проезд*) *разг.* ξοδεύω σέ ναῦλα, καταξοδεύομαι στά ταξίδια.

проездной *прил.* τοῦ ταξιδιοῦ, ταξιδιωτικός: ~ билет τό εἰσιτήριο (τραίνου, λεωφορείου κ.λ.π.).

проездом *нареч.* περνώντας: быть ~ βρίσκομαι περαστικός.

проезжать *несов.* 1. (*мимо*) περνῶ ἀπό/ πηγαίνω μέ μεταφορικό μέσο (*на чём-л.*): ~ на велосипеде (автомобиле) πηγαίνω μέ ποδήλατο (μέ αὐτοκίνητο)· 2. (*покрывать расстояние*) διατρέχω: ~ 60 км. в час διατρέχω 60 χιλ. τήν ὥρα. ~ся: ~ся на чей-л. счёт *разг.* εἰρωνεύομαι κάποιον, γελῶ σέ βάρος κάποιου.

проезж||ий 1. *прил.* διαβατός (γιά ὀχήματα): ~ая дорога ὁ διαβατός δρόμος· 2. *м* ὁ περαστικός, ὁ ταξιδιώτης.

проект *м* 1. τό σχέδιο[ν]: ~ дома τό σχέδιο οἰκοδομῆς· ~ закона τό σχέδιο νόμου, τό νομοσχέδιο· ~ резолюции τό σχέδιο ἀπόφασης· 2. (*замысел, план*) ἡ πρόθεση, ὁ σκοπός, τό σχέδιο[ν]. ~ирование *с* ἡ σχεδίαση[-ις], ἡ ἐκπόνηση σχεδίου. ~ировать *несов.* 1. (*разрабатывать проект*) σχεδιάζω, ἐκπονῶ σχέδιο[ν]· 2. (*предполагать*) σχεδιάζω, σκοπεύω, προτίθεμαι.

проектиров||ка *ж см.* проектирование. ~щик *м* ὁ σχεδιαστής.

проектн||ый *прил.* τοῦ σχεδίου (*занимающийся проектированием*)/ σύμφωνα μέ τό σχέδιο (*предусмотренный проектом*): ~ая мощность ἡ προβλεπόμενη ἀπό τό σχέδιο ἰσχύς· ~ые организации οἱ ὀργανώσεις ἐκπονήσεως σχεδίων.

проекционный *прил.* τῆς προβολῆς: ~ аппарат τό μηχάνημα προβολῆς.

проекция *ж геом., кино* ἡ προβολή.

проём *м* τό ἄνοιγμα (γιά τοῖχο, παράθυρο).

проесть *сов. см.* проедать.

проехать *сов. см.* проезжать.

прожаривать *несов.*, **прожарить** *сов.* καλοψήνω, τηγανίζω. ~ся καλοψήνομαι, τηγανίζομαι.

прождать *сов.* περιμένω, ἀναμένω, καρτερῶ (*πολύν καιρόν*).

прожевать *сов.*, **прожёвывать** *несов.* μασῶ.

прожектёр *м* ὁ φαντασιοκόπος, ὁ σχεδιομανής. ~ство *с* ἡ φαντασιοκοπία, ἡ σχεδιομανία.

прожектор *м* ὁ προβολέας, ὁ προβολεύς.

прожечь *сов. см.* прожигать.

прожжёный 1. *прич. от* прожечь· 2. *прил.*: ~ жулик μεγάλος ἀπατεώνας.

проживать *несов.* 1. (*где-л.*) κατοικῶ, διαμένω· 2. (*деньги и т. п.*) δαπανῶ, (ἐ)ξοδεύω/ τρώγω (*проедать*)· ~ся *разг.* τρώγω τά λεφτά μου.

прожигатель *м*: ~ жизни ὁ χαροκόπος, ὁ γλεντζές.

прожигать *несов.* καίω, κατακαίω: ~ насквозь καίω πέρα πέρα· ◇ ~ жизнь γλεντῶ τή ζωή μου.

прожилка *ж* ἡ φλέβα, ἡ φλέψ (*в металле, дереве, камне*)/ τό νεῦρο[ν] (*листа*).

прожиточный *прил.*: ~ минимум τό κατώτερο[ν] ὅριο[ν] διαβίωσης.

прожить *сов.* 1. (*где-л.*) ζῶ, μένω, διαβιῶ (*ὡρισμένο χρόνο*)· 2. (*просуществовать*) βγάζω: ему не ~ и ночи δέν θά βγάλει τή νύχτα· 3. *см.* проживать 2.

прожорлив||ость *ж* ἡ λαιμαργία, ἡ ἀδηφαγία. ~ый *прил.* ὁ λαίμαργος, ὁ ἀδηφάγος, ὁ φαγᾶς.

прожужжать *сов.* βουΐζω, βομβῶ, σφυρίζω· ◇ ~ все уши кому-л. παίρνω τ' αὐτιά κάποιου...

проз||а *ж* ὁ πεζός λόγος, ἡ πεζογραφία/ ἡ πρόζα (*тж. перен.*): художественная ~ ἡ πεζογραφία· писать ~ой γράφω πρόζα. ~аик *м* ὁ πεζογράφος. ~аический *прил.* 1. πεζογραφικός, ὁ πεζός: ~аическое произведение τό πεζογράφημα· 2. (*будничный*) κοινός, πεζός.

прозвать *сов.* παρανομιάζω, ὀνοματίζω.

прозвене||ть *сов.* κουδουνίζω, κωδωνίζω, χτυπῶ (*ἀμετ.*): ~л звонок χτύπησε τό κουδούνι.

прозвище *с* τό παρατσούκλι, τό παρά-

νομα, τό παρωνύμιο[ν]: дать ~ кому́-л. βγάζω κάποιου παρατσούκλι.

прозвуча́||ть *сов.* ἀντηχῶ, ἠχῶ: ~л вы́стрел ἀντήχησε πυροβολισμός.

прозева́ть *сов.* (*пропустить*) χάνω: ~ удо́бный слу́чай χάνω εὐκαιρία.

прозимова́ть *сов. см.* зимова́ть.

прозорли́в||ость *ж* ἡ διορατικότητα[-ης], ἡ ὀξυδέρκεια. **~ый** *прил.* διορατικός, ὀξυδερκής: ~ый ум τό διορατικό μυαλό.

прозра́чн||ость *ж* ἡ διαφάνεια, ἡ διαύγεια. **~ый** *прил.* **1.** διαφανής, διαυγής· **2.** *перен.* φανερός, καθαρός: ~ый намёк φανερός ὑπαινιγμός.

прозр||ева́ть *несов.* **1.** ἐπανακτῶ (*или* ἀνακτῶ) τήν ὅρασή μου, ἀναβλέπω· **2.** *перен.* ἀναβλέπω, μοῦ ἀνοίγονται τά μάτια. **~е́ние** *с* ἡ ἀνάβλεψη[-ις], ἡ ἀνάκτηση τῆς ὅρασης / *перен.* ἡ ἀφύπνιση[-ις], ἡ ἀνάβλεψη[-ις]. **~е́ть** *сов. см.* прозрева́ть.

прозяба́||ние *с* ἡ ἄσκοπη ζωή, ὁ μαρασμός, ἡ φυτοζωΐα. **~ть** *несов.* φυτοζωῶ, ζῶ σέ μαρασμό.

проигра́ть *сов.*, **прои́грывать** *несов.* **1.** (*терпеть неудачу*) χάνω (στό παιγνίδι), νικιέμαι, ἡττῶμαι: ~ в ша́хматы χάνω στό σκάκι· ~ проце́сс χάνω τή δίκη· **2.** (*исполнять*) παίζω, ἐκτελῶ· ◇ ~ в чьём-либо мне́нии, в чьи́х-л. глаза́х πέφτω στήν ὑπόληψη κάποιου. **~ся** χάνω (στό παιγνίδι): ~ся в ка́рты χάνω στά χαρτιά.

про́игрыш *м* τό χάσιμο, ἡ ἀπώλεια, ἡ ζημία / ἡ ἧττα (*в спорте*): быть в ~е, оста́ться в ~е βγαίνω ζημιωμένος, χάνω.

произведе́ние *с* **1.** τό ἔργο[ν] / τό σύγγραμμα (*научное*): ~ иску́сства τό ἔργο τέχνης· литерату́рное ~ τό λογοτεχνικό ἔργο· **2.** *мат.* τό γινόμενο[ν].

произвести́ *сов. см.* производи́ть.

производи́тель I *м эк.* ὁ παραγωγός· ◇ ~ рабо́т ὁ ἐργοδηγός.

производи́тель II *м* (*в животноводстве*) ὁ ὀχευτής, ὁ βατευτής, ὁ ἐπιβήτωρ: жеребе́ц-~ ὁ ἐπιβήτωρ (ἵππος).

производи́тельн||ость *ж* ἡ παραγωγικότητα[-ης], ἡ ἀποδοτικότητα[-ης], ἡ ἀπόδοση[-ις]: ~ труда́ ἡ παραγωγικότητα τῆς ἐργασίας. **~ый** *прил.* παραγωγικός, ἀποδοτικός: ~ые си́лы о́бщества *эк.* οἱ παραγωγικές δυνάμεις τῆς κοινωνίας· ~ый труд ἡ παραγωγική ἐργασία.

производи́ть *несов.* **1.** (*выполнять, делать*) κά(μ)νω, ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ: ~ рабо́ту ἐκτελῶ μιάν ἐργασία· ~ о́пыты κά(μ)νω πειράματα· ~ смотр κά(μ)νω ἐπιθεώρηση· ~ о́быск κά(μ)νω ἔρευνα· ~ шум κά(μ)νω θόρυβο· **2.** (*вырабатывать*) παράγω, κατασκευάζω, κά(μ)νω, φτειάνω· **3.**: ~ на свет γεννῶ, τίκτω· **4.** (*в чин, звание*) προάγω, προβιβάζω· **5.** *лингв.* ἐτυμολογῶ· ◇ ~ впечатле́ние κά(μ)νω (*или* προξενῶ) ἐντύπωση· ~ сенса́цию προκαλῶ αἴσθηση, κάνω κρότο.

произво́дная *ж мат.* ἡ παράγωγος.

произво́дный *прил.* παράγωγος.

произво́дственн||ик *м* ὁ παραγωγός. **~ый** *прил. в разн. знач.* παραγωγικός, βιομηχανικός: ~ый план τό παραγωγικό σχέδιο· ~ый стаж ἡ προϋπηρεσία, τά χρόνια ὑπηρεσίας· ~ая пра́ктика ἡ πρακτική ἐξάσκηση· ~ая мо́щность ἡ παραγωγική ἰσχύς· ~ое совеща́ние ἡ σύσκεψη γιά ζητήματα τῆς παραγωγῆς· ~ые отноше́ния *эк.* οἱ παραγωγικές σχέσεις.

произво́дств||о *с* **1.** (*изготовление*) ἡ παραγωγή, ἡ κατασκευή: ору́дия ~а τά ἐργαλεῖα παραγωγῆς· сре́дства ~а *эк.* τά μέσα παραγωγῆς· спо́соб ~а ὁ τρόπος παραγωγῆς· промы́шленное ~ ἡ βιομηχανική παραγωγή· сери́йное ~ ἡ μαζική βιομηχανική παραγωγή· ~ зерна́ ἡ σιτοπαραγωγή, ἡ παραγωγή σιτηρῶν· **2.** (*выполнение*) ἡ ἐκτέλεση[-ις], ἡ διεξαγωγή: ~ о́пытов ἡ ἐκτέλεση πειραμάτων· **3.** (*предприятие*) τό ἐργοστάσιο[ν], ἡ βιομηχανική ἐπιχείρηση.

произво́л *м* ἡ αὐθαιρεσία: ~ реа́кции ἡ αὐθαιρεσία τῆς ἀντίδρασης· ◇ оста́вить, бро́сить на ~ судьбы́ ἐγκαταλείπω (*или* ἀφήνω) στήν τύχη, ἀφήνω ἕρμαιο[ν] τῆς τύχης.

произво́льн||о *нареч.* **1.** (*по своей воле*) αὐτοπροαίρετα, αὐτοπροαιρέτως· **2.** (*необоснованно*) αὐθαίρετα, αὐθαιρέτως. **~ый** *прил.* **1.** (*свободный*) αὐτόβουλος, αὐτοθελής, αὐτοπροαίρετος: ~ые движе́ния κινήσεις κατά βούλησιν· **2.** (*самовольный, необоснованный*) αὐθαίρετος: ~ое реше́ние ἡ αὐθαίρετη ἀπόφαση.

произнести́ *сов.*, **произноси́ть** *несов.* **1.** (*говорить*) λέγω / ἐκφωνῶ (*речь*): не произнести́ ни сло́ва δέν βγάζω λέξη· **2.** (*выговаривать*) προφέρω: пра́вильно ~ προφέρω σωστά· ◇ ~ пригово́р ἐκδίδω (δικαστική[ν]) ἀπόφαση[-ιν].

произноше́ние *с* ἡ προφορά: пра́вильное ~ ἡ σωστή προφορά.

произойти́ *сов. см.* происходи́ть.

произраста́ть *несов.*, **произрасти́** *сов.* φύομαι, φυτρώνω.

поиска́ть *сов.* ψάχνω, γυρεύω, περνῶ ὁρισμένο χρόνο ψάχνοντας: ~ це́лый день ψάχνω ὁλόκληρη μέρα.

про́иски *мн.* οἱ ἐπιβουλές, οἱ σκευωρίες, οἱ μηχανορραφίες: ~ врагóв οἱ ἐπιβουλές τῶν ἐχθρῶν.

проистека́ть *несов.*, **проистéчь** *сов.* *книжн.* προέρχομαι, προκύπτω, πηγάζω: из э́того проистекáет, что.... ἀπ' αὐτό προκύπτει, ὅτι...

происх||оди́ть *несов.* 1. (*случаться*) συμβαίνω, γίνομαι: что с тобóй ~óдит? τί σοῦ συμβαίνει;· что здесь ~óдит? τί συμβαίνει ἐδῶ;, τί τρέχει;· 2. (*являться результатом чего-л.*) προκύπτω, προέρχομαι, προκαλοῦμαι: э́то ~óдит от тогó, что... αὐτό προέρχεται ἀπό τό γεγονός ὅτι...· 3. (*вести происхождение*) κατάγομαι: ~ из крестья́н κατάγομαι ἀπό ἀγροτική οἰκογένεια.

происхождéни||е *с* 1. ἡ καταγωγή, τό γένος: кто он по ~ю? ποιά εἶναι ἡ καταγωγή του;· грек (рýсский) по ~ю ἑλληνικῆς (ρωσικῆς) καταγωγῆς, Ελληνας (Ρῶσος) τό γένος· социа́льное ~ ἡ κοινωνική προέλευση· 2. (*возникновение*) ἡ προέλευση, ἡ καταγωγή, ἡ γένεση[-ις]: ~ ви́дов *биол.* ἡ καταγωγή τῶν εἰδῶν· ~ языкá ἡ προέλευση τῆς γλώσσας.

происшéстви||е *с* τό περιστατικό[ν], τό γεγονός, τό συμβάν / τό ἀτύχημα, τό δυστύχημα (*несчастный случай*): отдéл ~й (*в газете*) ἡ στήλη τῶν καθημερινῶν γεγονότων.

пройдóха *м, ж разг.* ὁ καταφερτζῆς, ὁ ἀπατεώνας, ὁ μπαγαπόντης.

пройти́ *сов. см.* проходи́ть.

пройти́сь *сов. см.* прохáживаться.

прок *м разг.* τό ὄφελος, ἡ ὠφέλεια, ἡ προκοπή: идти́ в ~ χρησιμεύω, δίνω ὄφελος· из э́того не бýдет ~у ἀπ' αὐτό δέν θά δοῦμε χαῖρι καί προκοπή· какóй мне в э́том ~? τί ἔχω νά ὠφεληθῶ ἀπ' αὐτό;

прокажённый *м* ὁ λεπρός, ὁ λωβός.

прокáза I *ж мед.* ἡ λέπρα, ἡ λώβα.

прокáза II *ж* (*шалость*) ἡ ἀταξία, ἡ σκανταλιά.

прокáз||ить *несов. см.* прокáзничать. ~ник *м* ὁ ἄτακτος, τό ζιζάνιο, ὁ σκανταλιάρης. ~ница *ж* τό ἄτακτο κορίτσι. ~ничать *несов.* ἀτακτῶ, κάνω ἀταξίες, κάνω σκανταλιές.

прокáливание *с* ἡ πυράκτωση[-ις], ἡ ἐρυθροπύρωση.

прокáливать *несов.*, **прокали́ть** *сов.* πυρώνω, πυρακτώνω, ἐρυθροπυρώνω: ~ желéзо πυρακτώνω σίδερο.

прокáлывать *несов.* (δια)τρυπῶ, κεντῶ, ἀγκυλώνω/ κάνω παρακέντηση (*нарыв*): ~ ши́ну τρυπῶ τό ἐλαστικό.

проканитéлиться *сов.* χάνω τόν καιρό μου ἄσκοπα.

прокáпывать *несов.* σκάβω, σκάπτω.

прокáт I *м* τό νοίκιασμα, ἡ ἐνοικίαση[-ις]: брать на ~ παίρνω μέ νοῖκι, νοικιάζω, μισθώνω· давáть на ~ δίνω μέ ἐνοίκιο, νοικιάζω σέ κάποιον, ἐκμισθώνω· плáта за ~ τό νοῖκι· ~ фи́льмов τό νοίκιασμα τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

прокáт II *м тех.* 1. (*действие*) ἡ ἐλασματοποίηση· 2. (*изделия*) τά ἐλάσματα.

прокати́ть *сов.* 1. (*кого-л.*) πηγαίνω κάποιον περίπατο· 2. (*мяч и т. п.*) κυλῶ, κυλίω· 3. *разг.* (*быстро проехать*) περνῶ (γρήγορα): ~ ми́мо дóма περνῶ δίπλα ἀπ' τό σπίτι· ◇ ~ на вороны́х (*забаллотировать*) *уст.* καταψηφίζω, μαυρίζω. ~ся 1. (*проехаться*) κά(μ)νω περίπατο, κά(μ)νω ἕνα γῦρο· 2. (*о мяче и т. п.*) κυλιέμαι, κυλῶ (*ἀμετ.*)· 3. (*о звуках*) ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ: прокати́лось э́хо ἀντήχησε ἠχώ.

прокáтный I *прил.* γιά νοίκιασμα, πρός ἐνοικίασιν (*сдающийся напрокат*) / νοικιασμένος, παρμένος μέ τό νοῖκι (*взятый напрокат*).

прокáтн||ый II *прил. тех.* ἐλασματουργός: ~ стан ἡ ἐλασματοποιητική μηχανή· ~ая сталь τά ἐλάσματα σιδήρου.

прокáтчик *м тех.* ὁ ἐλασματουργός.

прокипéть *сов.* βράζω (*ἀμετ.*), βράζω ἀρκετή ὥρα.

прокипяти́ть *сов.* βράζω (*μετ.*) καλά: ~ суп καλοβράζω τή σοῦπα.

прокисáть *несов.* ἀρχίζω νά ξυνίζω / ἀρχίζω νά κόβω (*о молоке*).

прокíснуть *сов.* ξυνίζω / κόβω (*о молоке*).

проклáдка *ж* 1. (*действие*) ἡ τοποθέτηση[-ις], τό θέσιμο, ἡ κατασκευή: ~ кáбеля ἡ τοποθέτηση καλωδίου· 2. (*слой*) τό ἐνδιάμεσο στρῶμα, τό γέμισμα: рези́новая ~ τό ἐνδιάμεσο στρῶμα καουτσούκ.

проклáдывать *несов.* 1. (*дорогу и т. п.*) ἀνοίγω δρόμο / κατασκευάζω (*железную дорогу и т. п.*): ~ нóвые пути́ *перен.* ἀνοίγω (*или* χαράζω) νέους δρόμους· 2. (*делать прокладку*) παρεμβάλλω· ◇ ~ комý-л. путь ἀνοίγω σέ κάποιον τό δρόμο· ~ себé дорóгу σταδιοδρομῶ, ἀνοίγω δρόμο· ~ курс *мор., ав.* χαράζω τήν πορεία.

прокламáция *ж* (*листовка*) ἡ προκήρυξη.

проклéивать *несов.*, **проклéить** *сов.* ποτίζω μέ κόλλα, ἀλείβω μέ κόλλα.

проклинáть *несов.*, **проклястъ** *сов.* καταριέμαι, ἀναθεματίζω.

проклят|ие *с* ἡ κατάρα, τό ἀνάθεμα. **~ый** *прил.* καταραμένος, ἀναθεματισμένος.

прокóл *м* τό τρύπημα / *мед.* ἡ παρακέντησις: ~ шины τό τρύπημα τοῦ ἐλαστικοῦ.

проколóть *сов. см.* прокáлывать.

прокопáть *сов. см.* прокáпывать.

прокоптúть *сов.* 1. (*закоптить*) γεμίζω καπνό, σκεπάζω μέ καπνιά· 2. (*мясо, рыбу и т. п.*) καπνίζω, κάνω καπνιστό: ~ óкорок καπνίζω τό χοιρομέρι. **~ся** 1. (*закоптиться*) καπνίζομαι, γεμίζω καπνό· 2. (*о мясе, рыбе и т. п.*) γίνομαι καπνιστός.

прокормúть *сов.* (*содержать*) θρέφω, διατρέφω, συντηρῶ: ~ семью συντηρῶ τήν οἰκογένειά μου. **~ся** συντηροῦμαι, (δια-)τρέφομαι.

прокрáдываться *несов.*, **прокрáсться** *сов.* ὑπεισέρχομαι, διεισδύω λαθραία, μπαίνω κρυφά.

прокричá||ть *сов.* φωνάζω, τσιρίζω ὡρισμένη ὥρα: ребёнок ~л всю ночь τό παιδί τσίριζε ὁλόκληρη τή νύχτα· ◇ ~ (все) ýши *разг.* ξεκουφαίνω κάποιον, ξεκουφαίνω τ' αὐτιά.

прокуратýра *ж* ἡ εἰσαγγελία.

прокурóр *м* ὁ εἰσαγγελέας, ὁ εἰσαγγελεύς / ὁ δημόσιος κατήγορος (*государственный обвинитель*): генерáльный ~ ὁ γενικός εἰσαγγελεύς. **~ский** *прил.* εἰσαγγελικός, τοῦ εἰσαγγελέα: ~ский надзóр ἡ ἐπιτήρηση τοῦ εἰσαγγελέα, ἡ εἰσαγγελική ἐπιτήρηση[-ις].

прокусúть *сов.*, **прокýсывать** *несов.* δαγκάνω, σχίζω (*или* κόβω) δαγκάνοντας.

прокутúть *сов.*, **прокýчивать** *несов.* 1. (*истратить на кутежи*) ξοδεύω στά γλέντια, κατασπαταλῶ· 2. (*какое-л. время*) γλεντοκοπῶ ὡρισμένο χρόνο.

прокладáть *несов.*: ~ путь, дорóгу ἀνοίγω δρόμο.

пролáза *м, ж разг.* ὁ καταφερτζῆς.

пролегá||ть *несов.*: дорóга ~ла чéрез лес ὁ δρόμος περνοῦσε μέσα ἀπό τό δάσος.

пролежá||ть *сов.* 1. (*о чём-л.*) μένω: письмó ~ло на пóчте два дня ἡ ἐπιστολή ἔμεινε δυό μέρες στό ταχυδρομεῖο· 2. (*о ком-л.*) μένω ξαπλωμένος: он ~л весь день ἔμεινε ξαπλωμένος ὅλη τήν ἡμέρα.

пролезáть *несов.*, **пролéзть** *сов.* 1. (*через что-л.*) χώνομαι, τρυπώνω, περνῶ, διέρχομαι, εἰσχωρῶ, διεισδύω· 2. *перен.* διεισδύω, εἰσχωρῶ.

пролёт *м* 1. (*лестницы*) τό μεσόσκαλο[ν]· 2. (*моста*) τό τόξο[ν], ἡ καμάρα· 3. *арх., стр.* τό ἄνοιγμα τοίχου· 4. *ж.-д.* (*перегон*) ἡ διαδρομή.

пролетариáт *м* τό προλεταριάτο[ν]: диктатýра ~а ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου.

пролетáр||ий *м* ὁ προλετάριος: Пролетáрии всех стран, соединяйтесь! Προλετάριοι ὅλων τῶν χωρῶν ἑνωθεῖτε!. **~ский** *прил.* προλεταριακός: ~ский интернационализм ὁ προλεταριακός διεθνισμός.

пролетáть *несов.*, **пролетéть** *сов.* 1. πετῶ, ἵπταμαι: самолёт пролетéл над нáми τό ἀεροπλάνο πέταξε ἀπό πάνω μας· 2. *перен.* περνῶ (γρήγορα): пролетéли гóды πέρασαν γρήγορα τά χρόνια.

пролётка *ж уст.* τό (τετράτροχο) ἁμάξι.

пролúв *м* ὁ πορθμός, τό στενό, τό μπογάζι.

проливáть *несов.* χύνω, χέω: ~ вóду нá пол χύνω τό νερό στό πάτωμα· ~ гóрькие слёзы χύνω πικρά δάκρυα· ◇ ~ кровь χύνω αἷμα· ~ свет на чтó-л. ρίχνω φῶς πάνω σέ κάτι, διαλευκαίνω, ξεκαθαρίζω. **~ся** χύνομαι, χέομαι, ἐκρέω.

проливнóй *прил.*: ~ дождь ἡ ραγδαία βροχή, ἡ καταρρακτώδης βροχή· идёт ~ дождь βρέχει μέ τό τουλούμι.

пролистáть *сов.*: ~ кнúгу φυλλομετρῶ βιβλίο.

пролúть(ся) *сов. см.* проливáть(ся).

прологóг *м лит., перен.* ὁ πρόλογος.

проложúть *сов. см.* проклáдывать.

пролóм *м* τό σπάσιμο, τό κάταγμα ὀστοῦ (*черепа, кости и т. п.*)/ τό ρῆγμα, τό ἄνοιγμα (*в стене и т. п.*).

проломúть *сов.* σπάνω (*μετ.*), θραύω (*продавить*) / ἀνοίγω ρῆγμα (*сделать брешь*): ~ чéреп σπάνω τό κρανίο[ν]. **~ся** σπάνω (*ἀμετ.*), θραύομαι.

промáзать *сов.*, **промáзывать** *несов.* 1. ἀλείβω, ἀλείφω, πασσαλείβω· 2. (*промахнуться*) *разг.* ἀστοχῶ, πέφτω ἔξω.

промáсленн||ый *прич. и прил.* λαδωμένος: ~ая бумáга τό λαδόχαρτο[ν].

промáсливать *несов.*, **промáслить** *сов.* λαδώνω, ἀλείφω μέ λάδι, ἀλείφω μέ λίπος, λιπαίνω. **~ся** λαδώνομαι, λιγδώνομαι.

промáтывать *несов.* (*растрачивать*) *разг.* (κατα)σπαταλῶ, διασπαθίζω. **~ся** *разг.* καταστρέφομαι ἀπό τήν σπατάλη.

прóмах *м* 1. (*при выстреле*) ἡ ἀστο-

χία, ἡ ἀστοχή βολή: дать ~ ἀστοχῶ· 2. *перен.* τό λάθος, τό σφάλμα / ἡ ἀποτυχία (*неудача*): сделать ~ κάνω γκάφα· ◇ он малый не ~ *разг.* εἶναι τετραπέρατος.

промахнуться *сов.* 1. (*при выстреле*) ἀστοχῶ· 2. *перен.* σφάλλω, κάνω λάθος / ἀποτυγχάνω (*потерпеть неудачу*).

промачивать *несов.* μουσκεύω (*μετ.*), βρέχω, διαβρέχω.

промедлени||е *с* ἡ βραδύτητα[-ης], ἡ ἀργοπορία, ἡ χρονοτριβή, ἡ καθυστέρηση[-ις]: без ~я χωρίς καθυστέρηση.

промедлить *сов.* βραδύνω, καθυστερῶ, ἀργοπορῶ.

промежность *ж анат.* τό περίνεο[ν].

промежуто||к *м* 1. (*в пространстве*) τό διάστημα, ἡ ἀπόσταση· 2. (*во времени*) τό διάστημα, ὁ χρόνος: ~ времени τό χρονικό διάστημα. ~чный *прил.* (ἐν-)διάμεσος: ~чная станция *ж.-д.* ὁ ἐνδιάμεσος σταθμός· ~чное звено ὁ ἐνδιάμεσος κρίκος.

промелькну||ть *сов.* 1. (*о времени и т. п.*) περνῶ γρήγορα, παρέρχομαι, πετῶ: незаметно ~ли три недели πέρασαν τρεῖς ἑβδομάδες χωρίς νά τό καταλάβουμε· 2. (*появиться, проскользнуть*) φαίνομαι γιά λίγο: у меня ~ла мысль μοῦ πέρασε ἡ ἰδέα· в газетах ~ло сообщение... στίς ἐφημερίδες φάνηκε μιά εἴδηση...

променивать *несов.*, **променять** *сов.* ἀνταλλάσσω, ἀλλάσσω.

промер *м* 1. (*действие*) ἡ μέτρηση[-ις]: ~ глубины ἡ βυθομέτρηση[-ις]· 2. (*ошибка при измерении*) τό λάθος στήν μέτρηση.

промерзание *с* τό πάγωμα.

промерзать *несов.*, **промёрзнуть** *сов.* 1. (*оледенеть*) παγώνω, κρυσταλλώνω, πήζω, πήγνυμαι· 2. (*озябнуть*) παγώνω, ξεπαγιάζω: ~ до костей ξεπαγιάζω.

промешкать *сов. разг.* ἀργοπορῶ, χρονοτριβῶ.

промозглый *прил.* ὑγρός, νοτισμένος, νοτερός.

промоина *ж* τό νεροφάγωμα, τό χαντάκι μέ νερό: дорога вся в ~х ὅλος ὁ δρόμος εἶναι νεροφαγωμένος.

промокательн||ый *прил.*: ~ая бумага τό στυπόχαρτο[ν], ὁ ἀπορροφητικός χάρτης.

промока||ть I *несов.* 1. βρέχομαι, μουσκεύω (*ἀμετ.*): ~ под дождём βρέχομαι στή βροχή· 2. (*пропускать влагу*) παίρνω νερό, στάζω: туфли ~ют τά παπούτσια παίρνουν νερό· эта бумага ~ет αὐτό τό χαρτί ρουφάει.

промокать II *несов.* (*написанное*) στυπώνω, στεγνώνω μέ τό στυπόχαρτο.

промокашка *ж разг.* τό στυπόχαρτο, τό στουπόχαρτο.

промокнуть *сов. см.* промокать I.

промокнуть *сов. см.* промокать II.

промолви||ть *сов.* προφέρω, ἐκστομίζω, λέγω: он и слова не ~т δέν θά βγάλει τσιμουδιά.

промолча||ть *сов.* 1. (*не ответить*) δέν ἀπαντῶ: она ~ла в ответ ἀπάντησε μέ σιωπή· 2. (*какое-л. время*) μένω σιωπηλός, σιωπῶ, τηρῶ σιωπή[ν]: ~ весь вечер μένω σιωπηλός ὅλη τήν βραδιά.

проморгать *сов. разг.* ἀφήνω νά μοῦ φύγει, παραλείπω, χάνω: ~ удобный случай χάνω τήν εὐκαιρία.

промотать(ся) *сов. см.* проматывать (-ся).

промочить *сов. см.* промачивать.

промтоварный *прил.*: ~ магазин τό ἐμπορικό (κατάστημα).

промтовары *мн.* (*промышленные товары*) τά βιομηχανικά εἴδη, τά βιομηχανικά ἐμπορεύματα.

промчаться *сов.* περνῶ μέ μεγάλη ταχύτητα, περνῶ γρήγορα.

промывание *с в разн. знач.* ἡ πλύση[-ις], τό πλύσιμο[ν]: ~ желудка ἡ πλύση τοῦ στομάχου.

промывать *несов.* πλύνω, πλένω.

промывка *ж* ἡ πλύση[-ις], τό πλύσιμο[ν].

промысл||ел *м* 1. (*занятие, ремесло*) τό ἐπάγγελμα, ἡ τέχνη, τό ἐπιτήδευμα: кустарный ~ ἡ βιοτεχνία· рыбный ~ ἡ ἁλιεία· охотничий ~ ἡ κυνηγεσία, τό κυνῆγι· китобойный ~ ἡ φαλαινοθηρία· отхожий ~ ἡ δουλειά τῆς ἐποχῆς· 2. *чаще мн.* (*предприятие*): нефтяные ~лы οἱ πετρελαιοπηγές· соляные ~лы οἱ ἁλυκές, τά ἁλατωρυχεῖα. ~ловый *прил.*: ~ловая кооперация ὁ βιοτεχνικός συνεταιρισμός· ~ловое судно ἁλιευτικό σκάφος.

промыть *сов. см.* промывать.

промышленник *м* ὁ βιομήχανος.

промышленность *ж* ἡ βιομηχανία: тяжёлая (лёгкая) ~ ἡ βαρειά (ἡ ἐλαφρά) βιομηχανία· обрабатывающая ~ ἡ βιομηχανία κατεργασίας πρώτων ὑλῶν· пищевая ~ βιομηχανία τροφίμων (*или* εἰδῶν διατροφῆς).

промышленн||ый *прил.* βιομηχανικός: ~ое предприятие ἡ βιομηχανική ἐπιχείρηση.

промышля||ть *несов.* ἀσχολοῦμαι: он ~ет рыболовством ἀσχολεῖται μέ τήν ἁλιεία.

промямлить *сов. см.* мямлить.

пронес||тй *сов.* **1.** *см.* проносить I· **2.** *безл. перен.*: ~ло́ περνῶ, παρέρχομαι.

пронестись *сов. см.* проиосйться I· ◇ пронёсся слух, что... διαδόθηκε, ὅτι...

пронзать *нсов.* (δια)τρυπῶ, διαπερνῶ, καρφώνω: ~ штыкóм λογχίζω, τρυπῶ μέ τή λόγχη· ◇ ~ взглядом ρίχνω διαπεραστικό βλέμμα.

произйтельн||о *нареч.* τσιριχτά, διαπεραστικά: ~ крнчáть βγάζω διαπεραστική κραυγή. **~ый** *прил.* διαπεραστικός / ὀξύς, διάτορος (*тк. о звуках*): ~ый гóлос ἡ διαπεραστική φωνή· ~ый взгляд τό διαπεραστικό βλέμμα.

пронзить *сов. см.* пронзáть.

пронизáть *сов.*, **пронизывать** *несов.* (δια)περνῶ, τρυπῶ / περονιάζω (*о холоде, ветре*): пронизывать до костéй τρυπῶ ὡς τά κόκκαλα· э́та мысль пронизывает всю кнйгу αὐτή ἡ ἰδέα διαποτίζει ὅλο τό βιβλίο.

пронизывающий **1.** *прич. от* пронизывать· **2.** *прил.* διαπεραστικός.

проникáть *несов.* **1.** διεσδύω, εἰσχωρῶ / τρυπώνω, παρεισδύω, εἰσχωρῶ κρυφά (*тайно*) / διαπερνῶ, διαποτίζω (*просачиваться*) / φθάνω (*о слухах*): ~ в глубь страны́ εἰσχωρῶ εἰς τά ἐνδότερα τῆς χώρας· **2.** *перен.* (*во что*) ἀνακαλύπτω, μαντεύω. **~ся** ἐμφοροῦμαι, ἐμποτίζομαι: ~ся сознáнием чегó-л. συναισθάνομαι, συνειδοτοποιῶ κάτι, κατανοῶ.

проникновéи||ие *с* ἡ διείσδυση[-ις], ἡ εἰσχώρηση. **~ный** *прил.* ἐμπνευσμένος: ~ная речь ὁ ἐμπνευσμένος λόγος· ~ный гóлос ἡ θερμή φωνή, φωνή γεμάτη πάθος.

пронйкиуть(ся) *сов. см.* проннкáть(ся).

проимáть *несов.* **1.** (*оказывать воздействие*) προξενῶ αἴσθηση, κάνω ἐντύπωση σέ κάποιον· **2.** (*пронизывать*) διαπερνῶ, περονιάζω.

проницáтельи||ость *ж* ἡ ὀξυδέρκεια, ἡ διορατικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ὀξυδερκής, διορατικός, διαπεραστικός: ~ый взгляд τό διαπεραστικό βλέμμα· ~ый ум ὁ διορατικός νοῦς.

проиосить I *несов.* μεταφέρω, κουβαλῶ: ~ чтó-л. мимо περνῶ δίπλα κουβαλώντας κάτι· ту́чу пронóснт мимо τό σύννεφο περνάει μακρυά.

проноси||ть II *сов.* **1.** (*некоторое время*) κουβαλῶ / φορῶ (*одежду*): я ~ла плáтье три гóда φορῶ τό φουστάνι τρία χρόνια· **2.** (*износить*) φθείρω, παληώνω (*мет.*): ~ до дыр φορῶ ὥσπου νά τρυπήσει.

проноситься I *несов.* παρέρχομαι, περνῶ γρήγορα.

проиосйться II *сов.* **1.** (*носиться определённое время — об одежде*) φοριέμαι· **2.** (*износиться*) τρίβομαι, φθείρομαι, παληώνω (*άμετ.*).

пронумеровáть *сов. см.* нумеровáть.

проны́р||а *м, ж разг.* ὁ καταφερτζῆς. **~ливый** *прил. разг.* καταφερτζῆς, πονηρός.

пронюхать *сов.*, **проиюхивать** *несов. разг.* μυρίζομαι, παίρνω χαμπάρι, παίρνω μυρωδιά.

проня́ть *сов. см.* проимáть· егó ничéм не проймёшь τίποτε δέν τοῦ κά(μ)νει ἐντύπωση.

прообраз *м* τό πρότυπο[ν].

пропагáнд||а *ж* ἡ προπαγάνδα. **~йровать** *несов.* προπαγανδίζω. **~йст** *м* ὁ προπαγανδιστής. **~йстский** *прил.* προπαγανδιστικός.

пропадá||ть *несов. в разн. знач.* χάνομαι, γίνομαι ἄφαντος / ἐξαφανίζομαι (*исчезать*)/ σβήνω (*о чувствах и т. п.*): у меня́ ~ет охóта говорить с вáми χάνω κάθε διάθεση νά μιλῶ μαζί σας· где ты ~ешь? ποῦ χάθηκες;· все мой труды́ ~ют дáром ὅλοι οἱ κόποι μου πᾶνε χαμένοι.

пропáжа *ж* **1.** (*действие*) τό χάσιμο, ἡ ἀπώλεια, ἡ ἐξαφάνιση· **2.** (*то, что пропало*) τό χαμένο πρᾶγμα: моя́ ~ нашлáсь τό χαμένο πρᾶγμα μου βρέθηκε.

пропáлывать *несов.* βοτανίζω, ξεχορταριάζω.

пропá||сть *сов. см.* пропадáть· ~вший бéз вести ἐξαφανισθείς· ◇ ~ло дéло! πάει χαμένη ἡ ὑπόθεση!· я ~л! χάθηκα!· пиши́ ~ло! *разг.* γράψε ἀλοίμονο!, βάψ' τά μαῦρα!· ~дй (он) прóпадом! *разг.* δέν πάει νά γκρεμιστεῖ!

прóпаст||ь *ж* **1.** ἡ ἄβυσσος, τό χάσμα, τό βάραθρο[ν], ὁ κρημνός, ὁ γκρεμός: на краю́ ~и στό χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ· **2.** (*множество*) *разг.* πλῆθος, πληθώρα, ἀφθονία: там бы́ло ~ нарóду ἐκεῖ ἦταν πλῆθος κόσμου· ◇ тьфу, ~! φτοῦ νά πάρει ἡ ὀργή!

пропахáть *сов.*, **пропáхивать** *несов.* ὀργώνω, ἀροτριῶ: ~ борозду́ ἀνοίγω αὐλακιά.

пропáхнуть *сов.* ἀναδίνω μυρωδιά, μυρίζω: ~ ды́мом μυρίζω καπνίλα.

пропáшка *ж с.-х.* τό ὄργωμα, ἡ ἄροση[-ις].

пропáщ||ий *прил. разг.*: ~ человéк χαμένος ἄνθρωπος· ~ее дéло χαμένη ὑπόθεση.

пропекáть *несов.* (καλο)ψήνω. **~ся** καλοψήνομαι, ψήνομαι.

пропéллер *м* ἡ προπέλλα, ὁ ἕλικας, ἡ ἕλιξ.

пропé||ть *сов.* τραγουδῶ: ~ весь вéчер τραγουδῶ ὅλο τό βράδυ· петухи́ ~ли λάλησαν οἱ πετεινοί.

пропéчь(ся) *сов. см.* пропекáть(ся).

пропивáть *несов.* σπαταλῶ στό πιοτό, πίνω (τά λεφτά μόυ κ.λ.π.).

прописáть *сов. см.* прописывать.

прописка *ж* ἡ ἄδεια διαμονῆς: врéменная ~ ἡ προσωρινή ἄδεια διαμονῆς.

прописн||óй *прил.*: ~áя и́стина ἡ κοινοτοπία· ~áя бу́ква τό κεφαλαῖο[ν] γράμμα.

прописывать *несов.* 1. (*лекарство и т. п.*) ὁρίζω· 2. (*на жительство*) δίνω ἄδεια διαμονῆς. ~**ся** παίρνω ἄδεια διαμονῆ.

прóпись *ж* τό καλλιγραφικό ὑπόδειγμα: писáть ~ю γράφω ὀλογράφως.

пропитáние *с* ἡ διατροφή: заработáть себé на ~ κερδίζω τά πρός τό ζῆν, βγάζω τό ψωμί μου.

пропитáть *сов.*, **пропи́тывать** *несов.* μουσκεύω (*μετ.*) / διαποτίζω, ἐμποτίζω (*тж. перен.*). ~**ся** μουσκεύω (*ἀμετ.*), μουσκεύομαι / διαποτίζομαι, ἐμποτίζομαι (*тж. перен.*).

пропи́ть *сов. см.* пропивáть.

пропи́хивать *несов.*, **пропихну́ть** *сов.* σπρώχνω μέσα, χώνω.

проплáвать *сов.* πλέω, ἀρμενίζω / κολυμπῶ (*о человеке*).

проплывáть *несов.*, **проплы́ть** *сов.* 1. (*известное расстояние*) κολυμπῶ, διανύω κολυμπώντας (*о человеке*)/ διαπλέω (*о судне*)· 2. (*мимо*) περνῶ κολυμπώντας (*о человеке*)/ περνῶ πλέοντας, καβατζάρω (*о судне*): ~ óстров (*о судне*) περνῶ δίπλα στό νησί πλέοντας· 3. (*важно проходить*) *разг.* περνῶ κορδωμένος.

проповéд||ник *м* 1. *рел.* ὁ ἱεροκῆρυξ· 2. *перен.* ὁ κήρυκας. ~**овать** *несов.* 1. *рел.* κηρύσσω, κάνω κήρυγμα· 2. *перен.* κηρύσσω.

прóповедь *ж* 1. *рел.* τό θεῖο[ν] κήρυγμα, ὁ θρησκευτικός λόγος· 2. *перен.* ἡ διδαχή, ἡ νουθεσία.

пропóйца *м, ж разг.* ὁ μέθυσος, ὁ μεθύστακας, ὁ μπεκρῆς.

прополáскивать *несов.* πλύνω, ξεπλύνω / ξεβγάζω (*бельё*).

проползáть *несов.*, **проползти́** *сов.* 1. ἕρπω, σέρνομαι· 2. (*проскользнуть, проникнуть куда-л. ползком*) *разг.* γλυστρῶ, χώνομαι.

пропóлка *ж с.-х.* τό βοτάνισμα, τό ξεχορτάριασμα.

прополоскáть *сов. см.* прополáскивать.

прополóть *сов. см.* пропáлывать.

пропорóть *сов.* (*насквозь*) ξεσχίζω, (δια)τρυπῶ.

пропорционáльн||о *нареч.* ἀναλογικά[ῶς], ἀνάλογα / συμμετρικά (*соразмерно, симметрично*). ~**ость** *ж* ἡ ἀναλογικότητα[-ης], ἡ ἀναλογία / ἡ συμμετρικότητα (*соразмерность, симметричность*). ~**ый** *прил.* ἀνάλογος, ἀναλογικός, κατ' ἀναλογίαν / συμμετρικός (*соразмерный, симметричный*): ~ое представи́тельство ἡ ἀναλογική ἀντιπροσώπευση· обрáтно ~ый *мат.* ἀντιστρόφως ἀνάλογος.

пропóрц||ия *ж* 1. ἡ ἀναλογία, ἡ συμμετρία: соблюдáть ~ию τηρῶ τίς ἀναλογίες· 2. *мат.* ἡ ἀναλογία: арифмети́ческая (геометри́ческая) ~ ἡ ἀριθμητική (γεωμετρική) ἀναλογία.

пропотéть *сов.* 1. ἱδρώνω, γίνομαι μούσκεμα στόν ἱδρώτα· 2. (*о платье и т. п.*) μουσκεύω ἀπό τόν ἱδρώτα, γίνομαι μούσκεμα ἀπό τόν ἱδρώτα.

прóпуск *м* 1. (*действие*) ἡ ἄδεια εἰσόδου (διόδου, διαβάσεως) (*куда-л.*)/ ἡ παράλειψη (*буквы и т. п.*)/ ἡ ἀπουσία (*неявка*): ~ урóка ἡ ἀπουσία ἀπό τό μάθημα· 2. (*пробел*) ἡ παράλειψη[-ις], τό κενό[ν]· 3. (*документ*) ἡ γραπτή ἄδεια εἰσόδου (διαβάσεως, διόδου): предъяви́ть ~ παρουσιάζω ἄδεια εἰσόδου (διόδου, διαβάσεως). ~**áть** *несов.* 1. (*кого-л. куда-л.*) ἀφήνω νά περάσει, ἐπιτρέπω τήν εἴσοδο· 2. (*что-л. через что-л.*) περνῶ ἀπό: ~áть мя́со чéрез мясору́бку περνῶ τό κρέας ἀπό τό μύλο, ἀλέθω τό κρέας· 3. (*опускать*) παραλείπω, ἀφήνω: ~áть страни́цы в кни́ге πηδῶ σελίδες στό βιβλίο· 4. (*упускать*) χάνω: ~áть пóезд χάνω τό τραῖνο· ~áть срок ἀφήνω νά περάσει ἡ προθεσμία· ~áть удóбный слу́чай χάνω (τήν) εὐκαιρία· 5. (*уроки и т. п.*) ἀπουσιάζω· 6. (*насквозь — о бумаге*) ποτίζω (*ἀμετ.*)· ◇ ~áть ми́мо ушéй κάνω πώς δέν ἀκούω.

пропускн||óй *прил.*: ~áя бумáга τό στ(ο)υπόχαρτο[ν]· ~áя спосóбность ἡ δυνατότητα, ἡ χωρητικότητα.

пропусти́ть *сов. см.* пропускáть.

пропыли́ться *сов.* γεμίζω σκόνη, σκονίζομαι.

прорáб *м* (*производитель работ*) ὁ ἐργοδηγός, ὁ ἀρχιτεχνίτης.

прорабáтывать *несов.* 1. (*изучать*) μελετῶ βαθειά· 2. (*подвергать критике*) *разг.* τά ψέλνω σέ κάποιον.

прорабóт||ать *сов.* 1. *см.* прорабáтывать· 2. (*некоторое время*) δουλεύω. ~**ка**

ж 1. (*изучение*) ἡ βαθειά μελέτη· 2. (*критика*) ἡ κατσάδα.

прорастáние *с* τό φύτρωμα.

прорастáть *несов.*, **прорасти́** *сов.* 1. φυτρώνω· 2. (*сквозь что-л.*) ξεφυτρώνω.

прорвáть *сов. см.* прорывáть I· ◇ его́ прорвáло *безл. разг.* (ἐ)ξέσπασε. **~ся** *см.* прорывáться.

прорéз *м* τό ἄνοιγμα.

прорéзать *сов.*, **прорезáть** *несов.* ἀνοίγω (*μετ.*), κόβω: ~ скáтерть τρυπῶ τό τραπεζομάντηλο· ~ пéтли ἀνοίγω κουμπότρυπες. **~ся** (*о зубах*) βγαίνω: у ребёнка прорезáются зу́бы τό παιδί βγάζει δόντια.

прорези́ненный 1. *прич. от* прорези́нить· 2. *прил.*: ~ плащ ἀδιάβροχο διαποτισμένο μέ καουτσούκ.

прорези́нивать *несов.*, **прорези́нить** *сов.* ἀλείφω μέ καουτσούκ.

прорéзывать(ся) *несов. см.* прорéзать (-ся).

прóрезь *ж* ἡ χαραματιά, ἡ σχισμή.

прорéктор *м* ὁ ἀντιπρύτανις.

прорéха *ж* 1. τό σχίσιμο, ἡ τρύπα· 2. *перен.* (*упущение*) ἡ ἔλλειψη, ἡ παράλειψη, τό κενό.

прожáветь *сов.* σκουριάζω (*ἀμετ.*), ὀξειδοῦμαι.

прорицá||ние *с* ἡ προφητεία, ἡ μαντεία· **~ть** *несов.* προφητεύω, προλέγω, μαντεύω.

прорóк *м* ὁ προφήτης.

пророни́ть *сов.* (*сказать*) ἐκστομίζω, προφέρω: не ~ ни слóва δέν λέγω οὔτε λέξη.

прорóч||еский *прил.* προφητικός: **~еские** словá προφητικά λόγια· **~ество** *с* ἡ προφητεία. **~ествовать** *несов.* προφητεύω. **~ить** *несов.* προλέγω.

прорубáть *несов.*, **прорубить** *сов.* ἀνοίγω τρύπα, τρυπῶ: ~ окнó ἀνοίγω παράθυρο· ~ прóсеку ἀνοίγω πέρασμα στό δάσος.

прóрубь *ж* ἡ τρύπα σέ παγωμένο ποτάμι ἤ λίμνη.

проры́в *м* 1. *воен.* τό ρῆγμα, ἡ διάσπαση: ~ φρόντα ἡ διάσπαση τοῦ μετώπου· 2. *перен.* (*в работе*) ἡ καθυστέρηση.

прорывáть I *несов.* 1. (*разрывать*) σχίζω, τρυπῶ: ~ носóк σχίζω τήν κάλτσα· 2. (*какую-л. преграду*) σπάνω (*μετ.*), διασπῶ: ~ блокáду σπάνω τόν ἀποκλεισμό· ~ ли́нию оборóны прóтивника διασπῶ τήν ἀμυντική γραμμή τοῦ ἐχθροῦ.

прорывáть II *несов.* (*рыть*) σκάβω, σκάπτω, ἀνοίγω (σκάβοντας).

прорывáться *несов.* 1. (*разрываться*) σχίζομαι· 2. (*о нарыве, плотине и т. п.*) σπάνω (*ἀμετ.*), διαρρηγνύομαι· 3. (*сквозь что-л.*) περνῶ ἀνοίγοντας ρῆγμα, περνῶ διασπῶντας.

проры́ть *сов. см.* прорывáть II.

проса́дить *сов.*, **просáживать** *несов.* *разг.* σπαταλῶ: ~ дéньги σπαταλῶ τά χρήματά μου.

просáчива||ться *несов.* 1. περνῶ, χύνομαι μέσα, εἰσρέω: водá ~ется в подвáл τό νερό περνᾶ (*или* εἰσρέει) στό ὑπόγειο· в лóдку ~ется водá ἡ βάρκα κάνει νερά· 2. *перен.* διεισδύω.

просвéрливать *несов.*, **просверли́ть** *сов.* διατρυπῶ, τρυπανίζω: ~ отвéрстие ἀνοίγω τρύπα (μέ τό τρυπάνι).

просвéт *м* 1. τό φωτεινό μέρος τοῦ οὐρανοῦ (*на небе*)/ τό ξέφωτο, τό ξάνοιγμα δάσους (*в лесу*)· 2. *перен.* ἡ ἀμυδρή ἐλπίδα, τό φῶς.

просвети́тель *м* ὁ διαφωτιστής. **~ский** *прил.* διαφωτιστικός.

просвети́ть I *сов. см.* просвещáть.

просвети́ть II *сов. см.* просвéчивать 1, 2.

просвет||лéние *с* 1. ἡ αἰθρίαση, τό ξαστέρωμα· 2. *перен.* ἡ φώτιση[-ις], ἡ διαύγεια (πνεύματος) (*о сознании*). **~лённый** *прил.* φωτεινός, φωτισμένος, διαυγής.

просветлéть *сов.* 1. (*о небе*) ξαστερώνω, αἰθριάζω, ἀνοίγω· 2. *перен.* λάμπω, φωτίζομαι (*о лице*) / ἀποκτῶ διαύγεια (*о сознании*): ~ от рáдости λάμπω ἀπό χαρά.

просвéчива||ние *с мед.* ἡ ἀκτινοσκόπηση[-ις]. **~ть** *несов.* 1. ἐξετάζω στό φῶς (*куриное яйцо и т. п.*) 2. *мед.*, *тех.* ἐξετάζω στίς ἀκτῖνες, ἀκτινοσκοπῶ· 3. (*быть видным через что-л.*) διαφαίνομαι· 4. (*о ткани и т. п.*) εἶμαι διαφανής, φεγγρίζω.

просвещ||áть *несов.* διαφωτίζω. **~éние** *с* ἡ μόρφωση[-ις], ἡ παιδεία, ἡ διαφώτιση[-ις]· Министéрство ~éния τό Ὑπουργεῖο[ν] παιδείας· полити́ческое ~éние ἡ πολιτική διαφώτιση· век ~éния ὁ αἰώνας τοῦ διαφωτισμοῦ. **~ённый** *прил.* μορφωμένος.

прóседь *ж*: вóлосы с ~ю μαλλιά πού ἀρχίζουν ν' ἀσπρίζουν.

просéивать *несов.* κοσκινίζω, κρησαρίζω.

прóсека *ж* ὁ δρόμος, τό πέρασμα (σέ δάσος).

просёлочн||ый *прил.*: **~ая** дорóга ὁ χωραφόδρομος.

просéять *сов. см.* просéивать.

просидéть *сов.*, **просúживать** *несов.* 1. (*некоторое время*) κάθομαι ὡρισμένη ὥρα: ~ весь вéчер за книгами πέρασα ὅλη τή βραδυά διαβάζοντας· просидéть в гостя́х три часá μένω τρεῖς ὥρες σέ ἐπίσκεψη· 2. (*протереть*) τρυπῶ, λυώνω.

просúтель *м* ὁ αἰτῶν, ὁ ἱκέτης, ὁ αἰτητής. **~ный** *прил.* (*о тоне*) παρακλητικός, ἱκετευτικός.

просúть *несов.* 1. ζητῶ, αἰτῶ, παρακαλῶ/ ἐκλιπαρῶ (*настойчиво*): ~ разрешéния ζητῶ ἄδεια· ~ извинéния (совéта) ζητῶ συγγνώμη (συμβουλή)· ~ мúлостыню ζητῶ ἐλεημοσύνη· ~ за товáрища παρακαλῶ γιά χάρη τοῦ συντρόφου μου· 2. (*приглашать*) (προσ)καλῶ: прошу́ вас, садúтесь καθῆστε σᾶς παρακαλῶ· ~ гостéй к столу́ (προσ)καλῶ τούς ἐπισκέπτες νά καθίσουν στό τραπέζι. **~ся** ζητῶ τήν ἄδεια[ν]: ~ся погуля́ть ζητῶ τήν ἄδεια νά πάω περίπατο· ◇ ~ся на полотнó λές καί θέλει νά τό ζωγραφίσεις.

просия́||ть *сов.* 1. λάμπω, φέγγω, φεγγοβολῶ: сóлнце ~ло ὁ ἥλιος ἔλαμψε· 2. *перен.* λάμπω, ἀκτινοβολῶ, φωτίζομαι, ἀστράφτω: ~ от рáдости λάμπω ἀπό χαρά· лицó ~ло улы́бкой τό πρόσωπο φωτίστηκε ἀπό τό χαμόγελο.

проскакáть *сов.* περνῶ καλπάζοντας, διασχίζω μέ καλπασμό.

проскáкивать *несов.* 1. περνῶ τρέχοντας· 2. (*проваливаться сквозь отверстие*) *разг.* εἰσχωρῶ, χώνομαι· 3. (*пробираться*) περνῶ, διεισδύω· 4. (*об ошибке и т. п.*) *разг.* ξεφεύγω, παρεισφρύω.

проскáльзывать *несов.* 1. (*проходить незаметно*) τρυπώνω, γλιστρῶ, εἰσχωρῶ· 2. *перен.* διαφαίνομαι, διακρίνομαι/ παρεισφρύω (*об ошибках и т. п.*).

просквозú||ть *сов.*: меня́ ~ло в пóезде κρυολόγησα ἀπό τό ρεῦμα στό τραῖνο.

просклоня́ть *сов. см.* склоня́ть II.

проскользну́ть *сов. см.* проскáльзывать.

проскочú||ть *сов. см.* проскáкивать· ~ в дверь περνῶ ἀπό τήν πόρτα· ~ло слóво παρεισέφρυσε μιά λέξη.

проскучáть *сов.* πλήττω (*ἀμετ.*): весь вéчер проскучáл ἔπληττα ὅλο τό βράδυ.

прослáбить *сов. см.* слáбить.

прослáвить *сов. см.* прославля́ть. **~ся** γίνομαι ἔνδοξος, δοξάζομαι.

прославлéние *с* ὁ δοξασμός/ ἡ ἐξύμνηση (*превознесение*).

прослáвленный 1. *прич. от* прослáвить· 2. *прил.* ἔνδοξος, δοξασμένος: ~ герóй ὁ ἔνδοξος ἥρωας.

прославля́ть *несов.* δοξάζω, ἐξυμνῶ, ὑμνῶ, ἐγκωμιάζω.

проследúть *сов. см.* прослéживать.

прослéдовать *сов.* κατευθύνομαι, πηγαίνω, μεταβαίνω.

прослéживать *несов.* (*за чем-л., тж. что-л.*) παρακολουθῶ.

прослезúться *сов.* δακρύζω, δακρύω: ~ от умилéния δακρύζω ἀπό τήν συγκίνηση.

прослóйка *ж* τό ἐνδιάμεσο[ν] στρῶμα: общéственная ~ τό κοινωνικό στρῶμα.

прослужúть *сов.* ὑπηρετῶ, δουλεύω: ~ дéсять лет ὑπηρετῶ (δουλεύω) δέκα χρόνια.

прослу́шать *сов.* 1. *см.* прослу́шивать· 2. (*не услышать*) παρακούω, δέν ἀκούω.

прослу́шивать *несов.* 1. ἀκούω: ~ пластúнки ἀκούω δίσκους· 2. *мед.* ἀκροῶμαι: ~ больнóго ἀκροῶμαι τόν ἀσθενῆ· ~ лёгкие στηθοσκοπῶ.

прослы́ть *сов.* φημίζομαι, περνῶ γιά.

прослы́шать *сов. разг.* ἀκούω, μαθαίνω.

просмáтривать *несов.* 1. ἐξετάζω, βλέπω, κοιτάζω κάτι: ~ фильм βλέπω ταινία· ~ кнúгу φυλλομετρῶ, διαβάζω βιβλίο στά πεταχτά· 2. (*пропускать*) δέν προσέχω, παραβλέπω.

просмóтр *м* τό κοίταγμα, ἡ ἐξέταση, ἡ παρακολούθηση: общéственный ~ ἡ παράσταση γιά τό κοινό. **~éть** *сов. см.* просмáтривать.

проснýться *сов. см.* просыпáться.

прóсо *с* τό κεχρί, ὁ κέγχρος.

просóвывать *несов.* βάζω, χώνω.

просóхнуть *сов. см.* просыхáть.

просочúться *сов. см.* просáчиваться.

проспáть *сов.* 1. κοιμᾶμαι, κοιμῶμαι: ~ два часá κοιμᾶμαι δυό ὧρες· 2. *см.* просыпáть II.

проспéкт I *м* (*улица*) ἡ λεωφόρος: Нéвский ~ ἡ λεωφόρος Νέβσκη.

проспéкт II *м* (*план*) τό (προ)σχέδιο.

проспóри||ть *сов.* 1. συζητῶ ὡρισμένη ὥρα: онú ~ли весь вéчер συζητοῦσαν ὅλο τό βράδυ· 2. (*проиграть*) χάνω τό στοίχημα: ~ сто рублéй χάνω ἑκατό ρούβλια σέ στοίχημα.

проспрягáть *сов. грам. см.* спрягáть.

просрóченный *прич. и прил.* ἐκπρόθεσμος, ὑπερήμερος.

просрóчивать *несов.*, **просрóчить** *сов.* καθυστερῶ/ γίνομαι ἐκπρόθεσμος (*документ*): ~ платёж καθυστερῶ τήν πληρωμή.

просрóчка *ж* (*платежа, долга и т. п.*) ἡ ὑπερημερία, ἡ καθυστέρηση (πληρωμῆς κ.λ.π.).

простáвить *сов.*, **проставля́ть** *несов.*

(*дату, фамилию и т. д.*) θέτω, βάζω: ~ дату в докуме́нте βάζω ἡμερομηνία στό ἔγγραφο.

проста́ива||ть *несов.* **1.** (*в течение какого-л. времени*) στέκομαι: по́езд ~ет по два часа́ на ка́ждой ста́нции τό τραῖνο στέκεται δυό ὧρες σέ κάθε σταθμό· он ~ет подо́лгу пе́ред ка́ждой карти́ной στέκεται πολλή ὥρα μπροστά σέ κάθε πίνακα· 2. (*бездействовать*) χασομερῶ, ἀπρακτῶ, μένω ἀργός· **3.** (*на стоянке — о войсках*) σταθμεύω, μένω στά καταλύματα.

проста́к *м разг.* ὁ ἀπλοϊκός, ὁ κουτεντές.

простéнок *м* τό μεσόθυρο[ν], τό διάθυρο[ν].

простере́ть *сов. см.* простира́ть I.

простира́ть I *несов. прям., перен.* ἁπλώνω, τείνω, ἐπεκτείνω.

простира́ть II *сов. см.* прости́рывать.

простира́ться *несов.* ἁπλώνομαι, ἐκτείνομαι: ~ до... ἐκτείνομαι μέχρι...

прости́рывать *несов.* (*стирать*) *разг.* πλένω, πλύνω (ροῦχα).

прости́тельный *прил.* συγχωρητέος, ἄξιος συγγνώμης, συγγνωστός.

проститу́||тка *ж* ἡ πόρνη. **~ция** *ж* ἡ πορνεία.

прости́||ть *сов. см.* проща́ть· ~те! συγγνώμην!, μέ συγχωρεῖτε!· ~те за беспоко́йство μέ συγχωρεῖτε γιά τήν ἐνόχληση.

прости́ться *сов.* ἀποχαιρετῶ, ἀποχαιρετίζω.

про́сто 1. *нареч.* ἁπλά, ἁπλῶς: э́то объясня́ется ~ αὐτό ἐξηγεῖται ἁπλά· 2. *предик. безл.* (*легко*) εἶναι εὔκολο: э́то о́чень ~ сде́лать αὐτό εἶναι εὔκολο νά γίνει· 3. *частица усилительная разг.*: э́то ~ безобра́зие αὐτό εἶναι πραγματικό αἶσχος· ◇ ~ так ἔτσι, ἁπλῶς ἔτσι· ~-на́просто ἁπλούστατα.

простова́тый *прил. разг.* ἁπλοϊκός, ἀφελής.

простоволо́сый *прил.* ξεσκούφωτος, ἀσκεπής.

простоду́ш||ие *с* ἡ ἀγαθότητα[-ης], ἡ ἁπλοϊκότητα, ἡ ἀφέλεια. **~ный** *прил.* ἀγαθός, ἁπλοϊκός, ἀφελής.

прост||о́й I *прил.* **1.** (*нетрудный, несложный*) ἁπλός [-οῦς], εὔκολος: ~а́я зада́ча ἁπλό (εὔκολο) πρόβλημα· ~о́е де́ло ἁπλή ὑπόθεση· 2. (*обыкновенный*) ἁπλός[-οῦς], κοινός/ λιτός (*о пище, столе*): ~ костю́м τό ἁπλό κοστούμι· ~ы́е лю́ди οἱ ἁπλοί ἄνθρωποι· ~ы́е сме́ртные οἱ κοινοί θνητοί· 3. (*естественный, безыскусственный*) φυσικός, ἁπλός/ ἀγαθός, ἁπλοϊκός (*простодушный*)· **4.** (*не составной*) ἁπλός[-οῦς]: ~о́е число́ *мат.* πρῶτος ἀριθμός· ◇ ~ы́м гла́зом μέ γυμνό μάτι.

просто́й II *м* (*в работе*) τό χασομέρι.

простоква́ша *ж* τό γιαοῦρτι, τό ξυνόγαλα.

простонаро́дье *с уст.* ὁ ἁπλός λαός, ὁ λαουτζῖκος.

простона́||ть *сов.* βογγῶ, στενάζω: ра́неный ~л всю ночь ὁ τραυματίας βογγοῦσε ὅλη τή νύχτα.

просто́р *м* **1.** (*пространство*) ἡ εὐρυχωρία, ἡ ἄπλα, ἡ ἁπλοχωριά, ἡ ἁπλωσιά: степны́е ~ы οἱ ἀχανεῖς στέππες· 2. *перен.* (*свобода, воля*) ἡ ἐλευθερία: дать ~ чему́-л. δίνω ἐλευθερία.

простор́ечие *с лингв.* ἡ δημώδης γλῶσσα, ἡ ἁπλή λαϊκή γλῶσσα.

просто́рный *прил.* εὐρύχωρος.

простосерде́чный *прил.* ἀνυπόκριτος, ἀνοιχτόκαρδος/ εἰλικρινής (*искренний*).

простот||а́ *ж* **1.** ἡ ἁπλότητα[-ης]/ ἡ λιτότητα[-ης] (*пищи*)· 2. (*естественность*) ἡ φυσικότητα/ ἡ ἀγαθότητα (*простодушие*)· ◇ в ~е́ душе́вной ἀπό ἀφέλεια.

простофи́ля *м, ж разг.* ὁ ἀνόητος, ὁ μπουνταλᾶς.

просто||я́ть *сов.* **1.** *см.* проста́ивать· **2.** (*сохраниться*) διαρκῶ, διατηροῦμαι: хоро́шая пого́да ~и́т ещё не́которое вре́мя ἡ καλοκαιρία θά διαρκέσει ἀκόμα γιά λίγο καιρό.

простра́нн||ость *ж* **1.** ἡ μεγάλη ἔκταση· 2. (*многословность*) ἡ μακρηγορία, ἡ μακρολογία. **~ый** *прил.* **1.** ἐκτενής, ἐκτεταμένος· 2. (*многословный*) ἐκτενής, μακρήγορος, μακροσκελής: ~ый докла́д ἡ ἐκτενής εἰσήγηση· ~ое письмо́ ἡ μακροσκελής ἐπιστολή.

простра́нств||о *с* ὁ χῶρος, τό διάστημα/ ἡ ἔκταση[-ις] (*протяжение*): ~ и вре́мя ὁ χῶρος καί ὁ χρόνος· возду́шное ~ ὁ ἐναέριος χῶρος· безвозду́шное ~ τό κενό[ν]· жи́зненное ~ ὁ ζωτικός χῶρος· мёртвое ~ *воен.* τό ἀπυρόβλητο[ν]· боя́знь ~а *мед.* ἡ ἀγοραφοβία.

простра́ция *ж* ἡ πλήρης ἀτονία, ἡ πλήρης καταβολή δυνάμεων.

простра́чивать *несов.* τρυπώνω (μέ κλωστή).

простре́л *м разг.* (*болезнь*) ἡ ὀσφυαλγία, ὁ μεσόπονος.

простре́ливать *несов.* **1.** διατρυπῶ μέ σφαῖρα: ~ ру́ку διατρυπῶ μέ σφαῖρα τό χέρι, τραυματίζομαι ἀπό σφαῖρα στό χέρι· 2. *воен.* πυροβολῶ, βάλλω μέ πυρά: ~ уще́лье βάλλω κατά τῆς χαράδρας.

простре́ли́ть *сов. см.* простре́ливать 1.

простро́чи́ть *сов. см.* простра́чивать.

просту́д||а *ж* τό κρυολόγημα: схвати́ть

~у *разг.* κρυολογῶ, ἁρπάζω κρυολόγημα.

простуд||и́ть(ся) *сов. см.* просту́живать (-ся). **~ный** *прил.* τοῦ κρυολογήματος: ~ное заболева́ние τό κρυολόγημα.

простужа́ть(ся) *несов. разг. см.* просту́живать(ся).

просту́женный *прич. и прил.* κρυολογημένος.

просту́живать *несов.* κρυολογῶ (*μετ.*). **~ся** κρυολογῶ (*ἀμετ.*).

проступа́ть *несов.*, **проступи́ть** *сов.* βγαίνω, φαίνομαι: пот проступи́л на его́ лбу ἴδρωσε τό μέτωπό του.

просту́пок *м* τό σφάλμα, τό παράπτωμα.

просту́шка *ж разг.* ἡ ἀφελής, ἡ ἀπλοϊκιά, ἡ ἀπονήρευτη.

простыва́ть *несов. разг.* 1. (*простуживаться*) κρυολογῶ· 2. (*о пище*) κρυώνω.

просты́нн||ый *прил.*: ~ое полотно́ ὕφασμα γιά σεντόνια, τό σεντονόπανο.

простыня́ *ж* τό σεντόνι, ἡ σινδών/ ἡ πετσέτα (*купальная*).

просты́||ть *сов. см.* простыва́ть· ◇ его́ и след ~л ἔγινε ἄφαντος.

просу́нуть *сов. см.* просо́вывать.

просу́шивать *несов.*, **просуши́ть** *сов.* στεγνώνω, ξεραίνω, ξηραίνω.

просуществова́ть *сов.* ζῶ, διατηροῦμαι, ὑπάρχω.

просфора́ *ж церк.* τό πρόσφορο, ἡ προσφορά.

просчёт *м* ὁ κακός ὑπολογισμός, τό λάθος.

просчита́ть *сов.*, **просчи́тывать** *несов.* 1. (*деньги и т. п.*) μετρῶ· 2. (*в течение какого-л. времени*) μετρῶ μέχρι.

про́сып *м*: спать без ~у κοιμᾶμαι συνεχῶς.

просы́пать *сов. см.* просыпа́ть I.

просыпа́ть I *несов.* διασκορπίζω, χύνω.

просыпа́ть II *несов.* (*просыпа́ться позже*) ἀργῶ νά ξυπνήσω, παρακοιμοῦμαι: он проспа́л и опозда́л на по́езд ἄργησε νά ξυπνήσει καί ἔχασε τό τραῖνο.

просы́паться *сов. см.* просыпа́ться I.

просыпа́ться I *несов.* σκορπίζομαι, χύνομαι.

просыпа́ться II *несов.* ξυπνῶ (*ἀμετ.*).

просыха́ть *несов.* ξεραίνομαι, ξηραίνομαι, στεγνώνω (*ἀμετ.*).

про́сьб||а *ж* 1. ἡ παράκληση/ ἡ αἴτηση (*официальная*): у меня́ к вам ~ θέλω νά σᾶς παρακαλέσω γιά κάτι· обрати́ться с ~ой ἀπευθύνω παράκληση, κάνω αἴτηση· по ~е κατά παράκληση, κατ' αἴτησιν, τῇ αἰτήσει.

прота́лина *ж* μέρος ὅπου ἔλυωσε τό χιόνι.

прота́лкивать *несов.* σπρώχνω, προωθῶ: ~ де́ло *перен., разг.* σπρώχνω τή δουλειά, προωθῶ τήν ὑπόθεση. **~ся** ἀνοίγω δρόμο σπρώχνοντας, σπρώχνομαι.

прота́пливать *несов.* θερμαίνω, ζεσταίνω.

прота́птывать *несов.* (*тропинку и т. п.*) ἀνοίγω μονοπάτι.

протара́нить *сов. воен.* τρυπῶ μέ ἔμβολο, διασπῶ.

прота́скивать *несов.*, **протащи́ть** *сов.* 1. τραβῶ, σέρνω, σύρω· 2. *разг.* (*провести обманным путём*) βάζω λαθραῖα, περνῶ λαθραῖα.

протеж||е́ *м, ж, с нескл.* ὁ προστατευόμενος. **~и́ровать** *несов.* προστατεύω, ὑποστηρίζω.

проте́з *м* ἡ πρόθεση, τά τεχνητά μέλη (τοῦ σώματος): зубно́й ~ ἡ ὀδοντοστοιχία, ἡ τεχνητή μασέλα. **~ный** *прил.* προθετικός: ~ная мастерска́я τό ἐργαστήριο τεχνητῶν μελῶν τοῦ σώματος.

протеи́ны *мн.* (*ед.* протеи́н *м*) *хим.* οἱ πρωτεῖνες.

протека́||ть *несов.* 1. (*о реке, ручье*) περνῶ, κυλῶ, τρέχω· 2. (*просачиваться*) (δια)περνῶ: вода́ ~ет в подва́л τό νερό περνάει στό ὑπόγειο· 3. (*пропускать воду*) βάζω νερό, στάζω, τρέχω: кры́ша ~ет ἡ στέγη βάζει νερό· 4. (*о времени и т. п.*) περνῶ, παρέρχομαι· 5. (*о процессе и т. п.*) προχωρῶ, ἐξακολουθῶ.

протектора́т *м* τό προτεκτορᾶτο[ν].

протекцион||и́зм *м эк.* τό προστατευτικό[ν] σύστημα, ὁ προστατευτισμός. **~и́стский** *прил. эк.* προστατευτικός.

проте́кци||я *ж* ἡ προστασία, ἡ εὔνοια: ока́зывать ~ю кому́-л. προστατεύω (*или* ὑποστηρίζω) κάποιον.

протере́ть(ся) *сов. см.* протира́ть(ся).

проте́ст *м* ἡ διαμαρτυρία: демонстра́ция ~а ἡ διαδήλωση διαμαρτυρίας· выступа́ть с ~ом διαμαρτύρομαι· заяви́ть ~ про́тив чего́-л. διαμαρτύρομαι κατά.

протеста́нт *м рел.* ὁ διαμαρτυρόμενος, ὁ προτεστάντης. **~ский** *прил.* προτεσταντικός, διαμαρτυρόμενος. **~ство** *с* ὁ προτεσταντισμός.

протестова́ть *несов.* διαμαρτύρομαι.

проте́чь *сов. см.* протека́ть 2, 3.

про́тив *предлог с род. п.* 1. (*напротив*) ἀπέναντι, ἀντίκρυ: останови́ться ~ до́ма σταματῶ ἀπέναντι ἀπό τό σπίτι· 2. (*навстречу*) ἐνάντια, κόντρα: ~ тече́ния ἐνάντια στό ρεῦμα, ἀναπόταμα· плыть ~ ве́тра πλέω κόντρα στόν ἄνεμο· 3. (*вопреки, вразрез*) κατά, παρά, ἐναντίον: ~ вся́кого ожида́ния ἐντελῶς ἀναπάντεχα,

παρά πᾶσαν προσδοκίαν· ~ сóвести παρά τήν συνείδησιν· ~ вóли παρά τή θέληση· выступáть ~ διαφωνῶ, ἀντιλέγω, κατακρίνω· быть ~ εἶμαι ἀντίθετος, εἶμαι κατά, διαφωνῶ· имéть чтó-л. ~ ἔχω ἀντίρρηση· я ничегó не имéю ~ δέν ἔχω καμμιά ἀντίρρηση· за и ~ ὑπέρ καί κατά· **4.** (*по сравнению*) σέ σύγκριση μέ, σχετικά[-ῶς]: вдвóе бóльше ~ прóшлого гóда διπλάσιο σέ σύγκριση μέ τό περσινό· ◇ срéдство ~ ревматúзма φάρμακο γιά τούς ρευματισμούς· три ~ одногó τρεῖς μέ ἕναν.

прóтивень *м* τό ταψί.

противúтельный *прил.*: ~ сою́з *грам.* ἐναντιωματικός σύνδεσμος.

протúвиться *несов.* ἀντιδρῶ, ἀντιτάσσομαι/ ἀντιστέκομαι, ἀνθίσταμαι (*сопротивляться*).

протúвник *м* ὁ ἀντίπαλος, ὁ ἀντίμαχος/ ὁ ἐχθρός (*враг*).

протúвно I *предлог с дат. п.* (*против*) ἐναντίον, ἀντίθετα, ἐνάντια: э́то ~ лóгике εἶναι ἀντίθετο μέ τή λογική[ν].

протúвно II **1.** *предик. безл.* εἶναι ἀηδία, εἶναι σίχαμα: ~ смотрéть εἶναι ἀηδία νά τό βλέπει κανείς· мне ~ αἰσθάνομαι ἀηδία· **2.** *нареч.* ἄσχημα, σιχαμερά: ~ пáхнет μυρίζει ἄσχημα.

протúвное *с* τό ἀντίθετο[ν], τό ἐναντίον: утверждáть ~ ἰσχυρίζομαι τό ἀντίθετο.

протúвн||ый I *прил.* (*противополóжный*) ἐνάντιος, ἀντίθετος, ἀντικρυνός: ~ая сторонá *юр.* ὁ ἀντίδικος· в ~ом слу́чае σέ ἀντίθετη περίπτωση, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει.

протúвн||ый II *прил.* (*неприя́тный*) σιχαμένος, ἀντιπαθητικός/ ἀηδιαστικός (*тошнотвóрный*)/ ἀντιπαθητικός (*о человéке*): ~ вид ἡ σιχαμένη ὄψη· у негó ~ое лицó τό πρόσωπό του εἶναι ἀντιπαθητικό· ~ зáпах ἡ ἀηδιαστική μυρωδιά, ἡ δυσοσμία.

противоáтомный *прил.* ἀντιατομικός.

противобóрствовать *несов.* ἀντιμάχομαι, ἀντιπαλεύω, ἀντιπαλαίω.

противовéс *м* τό ἀντιστάθμισμα, τό ἀντίβαρο: в ~ чему́-л. *перен.* σέ ἀντίβαρο, γιά ἀντιστάθμισμα.

противовозду́шн||ый *прил.* ἀντιαεροπορικός: ~ая оборóна ἡ ἀντιαεροπορική ἄμυνα.

противогáз *м* ἀντιασφυξιογόνος προσωπίδα[-ίς].

противодéйств||ие *с* ἡ ἀντίδραση/ ἡ ἀντίσταση, ἡ ἀντενέργεια (*сопротивлéние*): окáзывать ~ προβάλλω ἀντίσταση. ~овать *несов.* ἀντιστέκομαι, ἀντενεργῶ, ἀντιδρῶ.

противодéйствующ||ий *прил.*: ~ая сúла *физ.* ἡ ἀντίρροπος δύναμη[-ις].

противоестéственный *прил.* ἀφύσικος, παρά φύσιν, ἀνώμαλος.

противозакóнн||ость *ж* ἡ παρανομία. ~ый *прил.* παράνομος.

противозачáточн||ый *прил.* στειρωτικός: ~ые срéдства τά στειρωτικά φάρμακα, τά φάρμακα κατά τῆς συλλήψεως, τά φάρμακα τῆς ἐγκυμοσύνης.

противолежáщ||ий *прил.* ἀντικρυνός, ἀπέναντι: ~ие углы́ *мат.* οἱ ἐναλλάξ γωνίες.

противопожáрн||ый *прил.* κατά τῆς πυρκαϊᾶς: ~ые мéры μέτρα προφύλαξης κατά τῆς πυρκαϊᾶς, τά προληπτικά μέτρα κατά τοῦ πυρός.

противопок||азáние *с юр., мед.* ἡ ἀντένδειξη[-ις]. ~áзанный *прил.* ἀντενδεικνυόμενος.

противополагáть *несов.* ἀντιτάσσω, ἀντιπαρατάσσω.

противополóжн||ость *ж* (*несхóдность*) ἡ ἀντίθεση, τό ἀντίθετο[ν], ἡ διαφορά: еди́нство ~остей *филос.* ἡ ἑνότητα τῶν ἀντιθέσεων. ~ый *прил.* **1.** (*противолежáщий*) ἀντικρυνός, ἀντίθετος, ἀντιμέτωπος: ~ый бéрег ἡ ἀντικρυνή ὄχθη· **2.** (*несхóдный*) ἀντίθετος, ἀνόμοιος: у меня́ ~ое мнéние ἔχω ἀντίθετη γνώμη.

противопостáв||ить *сов. см.* противопоставля́ть. ~лéние *с* ἡ ἀντίταξη[-ις], ἡ ἀντιπαράταξη, ἡ ἀντιπαραβολή/ ἡ σύγκριση (*сравнéние*).

противопоставля́ть *несов.* ἀντιτάσσω, ἀντιπαρατάσσω, ἀντιπαραθέτω, ἀντιπαραβάλλω.

противоправúтельственный *прил.* ἀντικυβερνητικός.

противо||речúвость *ж* ἡ ἀντιφατικότητα[-ης], ἡ ἀντίφαση. ~**речúвый** *прил.* ἀντιφατικός, ἀντίθετος: ~речúвые мнéния οἱ ἀντιφατικές γνῶμες. ~**рéчие** *с* ἡ ἀντίφαση, ἡ ἀντίθεση/ ὁ ἀνταγωνισμός (*антагонистúческое*): дух ~рéчия (τό) πνεῦμα ἀντιλογίας.

противорéч||ить *сов. и несов.* **1.** (*возражáть*) ἀντιλέγω· **2.** (*быть в противорéчии*) ἔρχομαι σέ ἀντίθεση, εἶμαι ἀντίθετος, ἐναντιώνομαι: ~ себé ἀντιφάσκω, πέφτω σέ ἀντιφάσεις· показáния свидéтелей ~ат друг дру́гу οἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων περιέχουν ἀντιφάσεις.

противостолбня́чный *прил. мед.* ἀντιτετανικός.

противостоя́ние *с астр.* ἡ ἀντίθεσις.

противостоя́ть *несов.* 1. (*противиться, сопротивляться*) ἀντιστέκομαι, ἐναντιώνομαι, ἀνθίσταμαι· 2. (*противополагаться*) ἀντιπαρατίθεμαι.

противота́нков||ый *прил.* ἀντιαρματικός: ~ое ору́дие τό ἀντιαρματικό[ν] πυροβόλο[ν].

противотифо́зный *прил. мед.* ἀντιτυφικός.

противохими́ческий *прил.* ἀντιασφυξιογόνος.

противохоле́рный *прил. мед.* ἀντιχολερικός.

противочу́мный *прил. мед.* ἀντιπανωλικός.

противоя́дие *с мед.* τό ἀντίδοτο[ν], τό ἀντιφάρμακο[ν].

протира́ть *несов.* 1. (*одежду*) τρίβω, φθείρω· 2. (*вытирать*) σφουγγίζω, σκουπίζω: ~ пол τρίβω τό πάτωμα· ~ стёкла σκουπίζω τά τζάμια· 3. (*сквозь сито и т. п.*) κοσκινίζω· ◇ ~ глаза́ *разг.* ἀνοίγω τά μάτια μου, ξυπνῶ. ~ся (*об одежде*) τρίβομαι, φαγώνομαι.

проти́рка *ж* (*стёкол и т. п.*) τό σφούγγισμα.

проти́скаться *сов.*, **проти́скиваться** *несов.*, **проти́снуться** *сов.* ἀνοίγω δρόμο σπρώχνοντας, χώνομαι.

проткну́ть *сов. см.* протыка́ть.

протодья́кон *м церк.* ὁ ἀρχιδιάκονος, ὁ ἀρχιδιάκος.

протоиере́й *м церк.* ὁ πρωθιερεύς, ὁ πρωτοπρεσβύτερος, ὁ πρωτοπαπᾶς.

прото́к *м* 1. ὁ παραπόταμος (*рукав реки*)· 2. *анат.* ὁ πόρος, ὁ ἀγωγός: слёзный ~ οἱ δακρυϊκοί πόροι· жёлчный ~ ὁ χολαγωγός.

протоко́л *м* τό πρακτικό[ν]/ τό πρωτόκολλον (*дипломатический и т. п.*): ~ заседа́ния τά πρακτικά τῆς συνεδρίασης· внести́ в ~ γράφω στά πρακτικά· соста́вить ~ συντάσσω πρακτικό[ν], συντάσσω πρωτόκολλο[ν]. ~и́ровать *сов. и несов.* γράφω στά πρακτικά. ~ьный *прил.* τοῦ πρωτοκόλλου, σύμφωνος μέ τό πρωτόκολλον.

протолка́ться *сов. см.* прота́лкиваться.

протолкну́ть(ся) *сов. см.* прота́лкивать (-ся).

прото́н *м физ.* τό πρωτόνιο[ν].

протопи́ть *сов. см.* прота́пливать.

протопла́зма *ж биол.* τό πρωτόπλασμα.

протопта́ть *сов. см.* прота́птывать.

проторгова́ться *сов.* 1. (*потерпеть убытки*) *разг.* ζημιώνομαι, χάνω στό ἐμπόριο· 2. (*торговаться некоторое время*) παζαρεύω ἀρκετή ὥρα.

проторённ||ый 1. *прич. от* протори́ть. 2. *прил.* πατημένος: ~ая доро́га ὁ πατημένος δρόμος.

протори́ть *сов.*, **проторя́ть** *несов.* ἀνοίγω (*или* διανοίγω) δρόμο.

проторча́ть *сов. разг.* τριγυρίζω ἄσκοπα, τριγυρίζω χασομερώντας.

прототи́п *м* τό πρωτότυπο[ν], τό ἀρχέτυπο[ν].

прото́чи||ый *прил.* τρεχούμενος, τρεχάμενος: ~ая вода́ τό τρεχούμενο νερό· ~ое о́зеро λίμνη μέ τρεχούμενο[ν] νερό[ν].

протра́ва *ж* (*действие*) ἡ ἔγκαυση μέ ὀξύ (*в гравёрном деле*)/ ἡ πρόστυψη[-ις] (*в текстильном производстве*)· 2. (*вещество*) τό πρόστυμμα, τό μορντάν.

протрави́ть *сов.*, **протра́вливать** *несов.* 1. (*в гравёрном деле*) χαράσσω, ἐγκαίω μέ ὀξύ· 2. *текст.* προστύφω τά ὑφάσματα.

протрезви́ться *сов.*, **протрезвля́ться** *несов.* ξεμεθῶ.

протруби́ть *сов. см.* труби́ть· ◇ ~ все у́ши кому́-л. τρώγω τ'αὐτιά κάποιου, παρασκοτίζω κάποιον.

протубера́нец *м астр.* οἱ προεξοχές τοῦ ἡλίου.

протуха́ть *несов.*, **проту́хнуть** *сов.* βρωμίζω, χαλῶ/ κλουβιάζω (*о яйцах*).

проту́хший *прич. и прил.* σάπιος, χαλασμένος, βρώμιος/ κλούβιος (*о яйцах*).

протыка́ть *несов.* (δια)τρυπῶ: ~ насквозь διαπερνῶ, τρυπῶ πέρα πέρα· ~ штыко́м λογχίζω, τρυπῶ μέ τή λόγχη.

протя́гивать *несов.* 1. (*натягивать*) τεντώνω, ἁπλώνω· 2. (*вытягивать*) ἁπλώνω, τείνω, προτείνω: ~ ру́ку за че́м-л. ἁπλώνω τό χέρι νά πάρω· ~ ру́ку кому́-л. *а*) προσφέρω τό μπράτσο μου, προσφέρω τόν βραχίονα μου, *б*) (*для рукопожатия*) προτείνω τό χέρι μου· ◇ ~ ру́ку по́мощи δίνω βοήθεια, τείνω χεῖρα βοηθείας. ~ся 1. (*о руках*) ἁπλώνομαι, τεντώνομαι, τείνομαι· 2. (*о пространстве*) ἐκτείνομαι· 3. (*вытянуться на диване и т. п.*) *разг.* ξαπλώνομαι, τεντώνομαι· 4. (*продлиться*) *разг.* διαρκῶ, κρατῶ.

протяж||е́ние *с* 1. (*о расстоянии*): на ~е́нии пяти́ киломе́тров σέ ἔκταση πέντε χιλιομέτρων· на всём ~е́нии διαρκῶς, συνεχῶς· 2. (*о времени*): на ~е́нии трёх ме́сяцев ἐπί τρεῖς μῆνες. ~ённость *ж* ἡ ἔκταση[-ις], τό μῆκος, τό μάκρος.

протя́жный *прил.* μακρόσυρτος, ἀργός.

протяну́ть *сов.* 1. *см.* протя́гивать· 2. (*о больном*) *разг.* ἀντέχω: он не протя́нет бо́льше ме́сяца δέν θά ἀντέξει περισσότερο ἀπό ἕνα μήνα· ◇ ~ но́ги τινάζω

τά πέταλα, τά τινάζω· по одёжке протягивай ножки *посл.* ἅπλωνε τόν πόδα σου (*или* τά πόδια σου) κατά τό πάπλωμά σου.

проуч||и́ть *сов.* (*наказать кого-л.*) τιμωρῶ, δίνω ἕνα μάθημα σέ κάποιον: я его́ ~у́! θά τόν διορθώσω!

профа́н *м* ὁ ἀδαής, ὁ ἀμαθής, ὁ ἀγράμματος.

профан||а́ция *ж* ἡ βεβήλωση[-ις]. ~и́ровать *сов. и несов.* βεβηλώνω.

профаши́стский *прил.* φασιστόφιλος, φιλοφασιστικός.

профбиле́т *м* (профсою́зный биле́т) τό συνδικαλιστικό βιβλιάριο.

профессиона́л *м* ὁ ἐπαγγελματίας. ~ьный *прил.* ἐπαγγελματικός: ~ьный сою́з τό συνδικάτο, τό ἐπαγγελματικό σωματεῖο· ~ьный революционе́р ὁ ἐπαγγελματίας ἐπαναστάτης.

профе́сси||я *ж* τό ἐπάγγελμα: кто он по ~и? ποιό εἶναι τό ἐπάγγελμά του;, τί ἐπαγγέλεται;· он врач по ~и εἶναι γιατρός τό ἐπάγγελμα.

профе́сс||ор *м* ὁ καθηγητής, ὁ προφέσσορας/ ἡ καθηγήτρια (*женщина*). ~орский *прил.* καθηγητικός. ~у́ра *ж* 1. (*должность*) ἡ καθηγεσία, ἡ θέση τοῦ καθηγητῆ· 2. *собир.* οἱ καθηγητές, τό σῶμα τῶν καθηγητῶν.

профила́кт||ика *ж* ἡ προφύλαξη[-ις]. ~и́ческий *прил.* προφυλακτικός.

про́филь *м* 1. τό προφίλ, ἡ κατατομή: в ~ στό προφίλ· 2. (*сечение, разрез*) ἡ τομή: попере́чный ~ ἡ διατομή· ~ зда́ния ἡ κατατομή οἰκοδομῆς· 3. (*тип*) ἡ εἰδικότητα: ~ ву́за ἡ εἰδικότητα τῆς σχολῆς.

профильтрова́ть *сов.* φιλτράρω, στραγγίζω, διηθῶ.

профко́м *м* (профсою́зный комите́т) ἡ συνδικαλιστική ἐπιτροπή.

профо́рг *м* (профсою́зный организа́тор) ὁ συνδικαλιστικός ὑπεύθυνος.

профорганиза́ция *ж* (профсою́зная организа́ция) ἡ συνδικαλιστική ὀργάνωση[-ις].

профо́рм||а *ж разг.* ὁ τύπος: для ~ы γιά τόν τύπο[ν].

профсою́з *м* (профессиона́льный сою́з) τό συνδικάτο[ν], τό ἐπαγγελματικό σωματεῖο[ν]: Всеми́рная Федера́ция профсою́зов ἡ Παγκόσμια συνδικαλιστική ὁμοσπονδία [ΠΣΟ]. ~ный *прил.* συνδικαλιστικός: ~ная организа́ция ἡ συνδικαλιστική ὀργάνωση· ~ное движе́ние τό συνδικαλιστικό κίνημα.

проха́живаться *несов.* κάνω βόλτες, σεργιανίζω, σουλατσάρω, περιπατῶ: ~ по у́лице κάνω βόλτες στό δρόμο· ◇ ~ на чей-л. счёт περιγελῶ, κοροϊδεύω κάποιον.

прохвати́ть *сов.*, **прохва́тывать** *несов.* *разг.* (*о холоде*) περονιάζω: меня́ прохвати́л хо́лод μέ περόνιασε τό κρύο.

прохво́ст *м бран.* ὁ παλιάνθρωπος, τό χαμένο κορμί.

прохла́д||а *ж* ἡ δροσιά, ἡ ψύχρα: вече́рняя ~ ἡ βραδυνή δροσιά· у́тренняя ~ τό ἀγιάζι. ~и́тельный *прил.* ἀναψυκτικός, δροσιστικός: ~и́тельные напи́тки τά ἀναψυκτικά.

прохлади́ться *сов. см.* прохлажда́ться 1.

прохла́д||ный *прил.* 1. δροσερός· 2. *перен.* (*о приёме и т. п.*) ψυχρός, κρύος. ~ца *ж*: рабо́тать с ~цей *разг.* δουλεύω ἄκεφα, δουλεύω μέ τό σταν‌ιό, ἐργάζομαι χωρίς ἐνθουσιασμό.

прохлажда́ться *несов.* 1. δροσιάζομαι· 2. (*бездельничать*) *разг.* χουζουρεύω.

прохо́д *м* 1. (*действие*) τό πέρασμα, ἡ δίοδος, ἡ διάβαση[-ις]: ~ воспрещён! ἀπαγορεύεται ἡ διάβαση· 2. (*место*) ἡ δίοδος, τό πέρασμα: у́зкий ~ ἡ στενή δίοδος· го́рный ~ ἡ κλεισοῦρα, ἡ κλεισώρεια· ◇ он мне ~у не даёт μοῦ ἔγινε κολλητσίδα· за́дний ~ *анат.* ὁ πρωκτός, ἡ ἕδρα.

проходи́мец *м разг.* ὁ τυχοδιώκτης, ὁ ἀγύρτης, ὁ ἀπατεώνας.

проходи́м||ость *ж* (*дорог*) τό εὐδιάβατο[ν], ἡ διαβατότης. ~ый *прил.* (*о дорогах*) διαβατός.

прох||оди́ть I *несов.* 1. περνῶ, διαβαίνω, διέρχομαι: ~ торже́ственным ма́ршем παρελαύνω· ~ по мо́сту περνῶ τή γέφυρα· 2. (*курс лечения, обучения, тж. о времени*) περνῶ, παρέρχομαι· 3. (*состояться*) λαμβάνω χώραν, γίνομαι/ διεξάγομαι (*о заседании и т. п.*): собра́ние ~о́дит бу́рно ἡ συνέλευση εἶναι θυελλώδης· 4. (*пролегать*) περνῶ: тунне́ль ~о́дит че́рез го́ры τό τοῦ(ν)νελ περνᾶ μέσα ἀπό βουνά.

проход||и́ть II *сов.* (*некоторое время*) περπατῶ: я ~и́л весь ве́чер по́пусту περπάτησα ἄδικα ὅλο τό βράδυ.

прохо́дка *ж горн.* ἡ διόρυξη[-ις], ἡ ἐξόρυξη[-ις].

проходн||о́й *прил.*: ~ двор αὐλή μέ δύο ἐξόδους· ~а́я ко́мната δωμάτιο πού ἐπικοινωνεῖ μέ ἄλλο· ~а́я бу́дка (*на заводе и т. п.*) τό θυρωρεῖο[ν], τό κοντρόλο.

прохо́дчик *м* (*шахтёр*) ὁ μιναδόρος, ὁ ἀνθρακωρύχος.

прохождéние *с* ἡ παρέλευση[-ις], ἡ διάβαση[-ις], τό πέρασμα/ ἡ παρέλαση[-ις] (*о войсках*): ~ слýжбы ἡ θητεία.

прохóжий *м* ὁ διαβάτης, ὁ περαστικός.

процветá||ние *с* ἡ εὐημερία, ἡ ἄνθηση, ἡ ἀκμή: ~ страны́ ἡ εὐημερία τῆς χώρας. ~**ть** *несов.* ἀκμάζω, ἀνθίζω, ἀνθῶ, εὐδοκιμῶ.

процеди́ть *сов. см.* процéживать· ◇ ~ сквозь зýбы μουρμουρίζω.

процедýр||а *ж* 1. ἡ διαδικασία, ἡ δικονομία: парлáментская ~ ἡ κοινοβουλευτική διαδικασία· 2. *мед.* ἡ θεραπεία. ~**ный** *прил.* 1. δικονομικός, τῆς διαδικασίας· 2. *мед.*: ~ный кабинéт τό δωμάτιο θεραπείας.

процéживать *несов.* στραγγίζω, σουρώνω (*μετ.*): ~ сквозь си́то σουρώνω, περνῶ ἀπό τό τρυπητό.

процéнт *м* 1. τό ποσοστό (ἐπί τοῖς ἑκατόν), τό ἑκατοστό: пять ~ов πέντε στά ἑκατό (*или* τοῖς ἑκατόν)· 2. (*с капитала*) ὁ τόκος: годовóй ~ τό ἐπιτόκιο[ν]· под большúе ~ы μέ μεγάλο τόκο. ~**ный** *прил.* 1. (*выраженный в процентах*) τοῦ ποσοστοῦ, τῶν ποσοστῶν, τοῦ ἑκατοστοῦ: в ~ном отношéнии σέ ποσοστά ἐπί τοῖς ἑκατόν· 2. (*приносящий проценты*) τοκοφόρος, ἔντοκος: ~ные бумáги τά χρεώγραφα.

процéсс *м* 1. τό προτσές, ἡ πορεία, ἡ διεργασία, ἡ διαδικασία: произвóдственный ~ τό προτσές τῆς παραγωγῆς· в ~е игры́ κατά τή διάρκεια (*или* τήν ὥρα) τοῦ παιγνιδιοῦ· 2. *мед.* ἡ ἐξεργασία: ~ в лёгких ἡ φυματίωσις τῶν πνευμόνων· воспали́тельный ~ ἡ φλεγμονή· 3. *юр.* ἡ δίκη, ἡ διαδικασία: возбуждáть ~ κινῶ ἀγωγή, κάνω δίκη· вести́ ~ прóтив когó-л. διεξάγω δίκην ἐναντίον κάποιου.

процéссия *ж* ἡ πομπή, ἡ συνοδεία: похорóнная ~ ἡ νεκρική πομπή· свáдебная ~ ἡ γαμήλια πομπή.

процессуáльный *прил. юр.* δικονομικός, τῆς διαδικασίας: ~ кóдекс ὁ δικονομικός κῶδιξ.

прочёркивать *несов.*, **прочеркнýть** *сов.* τραβῶ μιά γραμμή[ν], ὑπογραμμίζω.

прочéсть *сов. см.* читáть.

прочёсывать *несов.* 1. (*шерсть и т. п.*) ξαίνω, λαναρίζω· 2. (*местность*) *разг.* κάνω ἐκκαθαριστικές ἐπιχειρήσεις: ~ лес κάνω ἐκκαθαριστικές ἐπιχειρήσεις στό δάσος.

прóч||ий *прил.* ἄλλος, ὑπόλοιπος, ἕτερος: мéжду ~им а) (*попутно*) ἀνάμεσα στ' ἄλλα, παρεμπιπτόντως, б) (*как вводное слово*) ἐδῶ πού τά λέμε· помúмо всегó ~его ἐκτός ἀπ' ὅλα αὐτά· и ~ее καί τά λοιπά (κ.τ.λ.).

прочи́стить *сов. см.* прочищáть.

прочитáть *сов. см.* читáть.

прóчить *несов.* (*предназначать кого-л., что-л.*) προορίζω: учи́тель прóчил ученикý большýю бýдущность ὁ δάσκαλος πρόβλεπε πώς ὁ μαθητής θά ἔχει εὐρύ μέλλον.

прочищáть *несов.* (ἐκ)καθαρίζω, παστρεύω.

прóчн||ость *ж* ἡ στερεότητα[-ης]/ ἡ σταθερότητα[-ης], ἡ παγιότης (*устойчивость*)/ ἡ ἀντοχή (*долговечность*): ~ сооружéния ἡ στερεότητα τῆς οἰκοδομῆς· ~ ткáни ἡ ἀντοχή τοῦ ὑφάσματος. ~**ый** *прил.* στερεός/ σταθερός, πάγιος (*устойчивый*)/ μέ ἀντοχή, ἀντοχῆς (*долговечный*): ~ый мост ἡ στερεή γέφυρα· ~ая óбувь τά γερά παπούτσια· ~ый мир ἡ σταθερή εἰρήνη.

прочтéни||е *с* ἡ ἀνάγνωση[-ις], τό διάβασμα: по ~и μετά τήν ἀνάγνωση, μετά τό διάβασμα.

прочýвствова||нный *прич. и прил.* συγκινημένος, γεμᾶτος συγκίνηση. ~**ть** *сов.* αἰσθάνομαι βαθειά.

прочь *нареч.* 1. (*в сторону*) στήν ἄκρη, πέρα: отойти́ ~ παραμερίζω (*ἀμετ.*), ἀποτραβιέμαι· убери́те ~ πάρετέ το ἀπό δῶ· 2. (*вон, долой*) ἔξω!: ~ с дорóги! κάνε στήν ἄκρη!, τραβήξου νά περάσω!· ~ с глаз моúх! χάσου ἀπό τά μάτια μου!· ~ отсю́да! φύγε ἀπ' ἐδῶ!, ξεκουμπίσου!· подú ~! ξεκουμπίσου ἀπό δῶ!· рýки ~! κάτω τά χέρια!· ◇ он был не ~... δέν εἶχε ἀντίρρηση..., ἦταν πρόθυμος...

прошéдш||ий 1. *прич. от* пройти́· 2. *прил.* παρελθών, περασμένος: ~им лéтом τό περασμένο καλοκαῖρι· ~ее врéмя *грам.* а) οἱ παρωχημένοι χρόνοι, б) ὁ παρατατικός (*при переводе несовершенного вида*), в) ὁ ἀόριστος (*при переводе совершенного вида*).

прошéние *с уст.* ἡ αἴτηση[-ις]: подáть ~ ὑποβάλλω αἴτηση.

прошептáть *сов. см.* шептáть.

прошéстви||е *с*: по ~и какóго-л. врéмени μετά τήν πάροδο ὁρισμένου χρόνου· по ~и гóда ὕστερα ἀπό ἕνα χρόνο, μετά τήν πάροδον ἑνός ἔτους· по ~и срóка μετά τή λήξη τῆς προθεσμίας.

прошибáть *несов.*, **прошиби́ть** *сов.* *разг.* 1. (*что-л.*) διαρρηγνύω, σπάνω (*μετ.*)· 2. (*пронять*): егó прошиб холóдный пот τόν ἔλουσε κρύος ἱδρώτας.

прошивáть *несов.* 1. ράβω, ράπτω/ γαζώνω (*прострачивать*): ~ подóшву ράβω

τή σόλα· ~ воротни́к γαζώνω τόν γιακᾶ· 2. *тех.* ἀνοίγω τρύπα.

проши́вка *ж* τό ράψιμο[ν], ἡ συρραφή: кружевна́я ~ λωρίδα δαντέλλας.

проши́ть *сов. см.* прошива́ть.

прошлого́дний *прил.* περυσινός, περσινός.

про́шл||ое *с* τό παρελθόν: в ~ом στό παρελθόν· далёкое ~ τό μακρυνό παρελθόν. **~ый** *прил.* παρελθών, περασμένος: ~ые собы́тия τά περασμένα γεγονότα· в ~ом году́ τόν περασμένο χρόνο, πέρυσι· ~ым ле́том (зимо́й) τό περασμένο καλοκαῖρι (χειμῶνας)· де́ло ~ое περασμένα ξεχασμένα.

прошля́пить *сов. разг.* ἀφήνω νά μοῦ ξεφεύγει.

прошмыгну́ть *сов. разг.* ξεγλιστρῶ, ξεφεύγω.

прошпра́фиться *сов. разг.* κάμνω σφάλμα, πέφτω σέ παράπτωμα.

проштуди́ровать *сов. см.* штуди́ровать.

проща́||й(те)! ἀντίο (σας)!, χαίρε(τε)!, γειά χαρά!. **~льный** *прил.* ἀποχαιρετιστήριος: ~льный спекта́кль ἀποχαιρετιστήρια παράσταση· ~льный приве́т ὁ ἀποχαιρετισμός. **~ние, ~нье** *с* ὁ ἀποχαιρετισμός.

проща́ть *несов.* συγχωρῶ/ παραβλέπω (*оши́бки*).

проще́ни||е *с* ἡ συγχώρηση[-ις], ἡ συγγνώμη, ἡ ἄφεση[-ις]: прошу́ ~я μέ συγχωρεῖτε, ζητῶ συγγνώμην.

прощу́пать *сов.*, **прощу́пывать** *несов.* ψηλαφῶ, πασπατεύω, ἐξετάζω: ~ кого́-л. *перен.* βολιδοσκοπῶ κάποιον· ~ по́чву *перен.* ἐξετάζω τό ἔδαφος. **~ся**: о́пухоль прощу́пывается ὁ δγκος ψηλαφιέται.

проэкзаменова́ть(ся) *сов. см.* экзаменова́ть(ся).

проязи́тель *м фот.* ὁ ἐμφανιστής.

прояв||и́ть(ся) *сов. см.* проявля́ть(ся). **~ле́ние** *с* 1. ἡ ἐκδήλωση[-ις], ἡ ἐπίδειξη[-ις]· 2. *фот.* ἡ ἐμφάνιση[-ις]. **~ля́ть** *несов.* 1. ἐκδηλώνω, ἐκδηλῶ/ δείχνω, ἐπιδεικνύω (*показа́ть*): ~ля́ть герои́зм δείχνω ἡρωϊσμό[ν]· ~ля́ть себя́ διακρίνομαι· ~ля́ть забо́ту ἐκδηλώνω φροντίδα· ~ля́ть интере́с ἐπιδεικνύω ἐνδιαφέρον· 2. *фот.* ἐμφανίζω, κάνω ἐμφάνιση. **~ля́ться** ἐκδηλώνομαι, ἐκδηλοῦμαι.

проясне́ни||е *с* (*о пого́де*) τό καλωσύνεμα, ἡ αἰθρίαση[-ις], τό ξαστέρωμα· ◇ ~ созна́ния ἡ ἀνάκτηση τῶν αἰσθήσεων.

проясни́ться *сов.*, **проясня́ться** *несов.* 1. (*о пого́де*) ἀνοίγω, ξαστερώνω, καλωσυνεύω: пого́да проясня́ется ὁ καιρός ἀνοίγει· 2. *перен.* ξεκαθαρίζω (*ἀμετ.*)· 3. (*о лице*) φωτίζομαι.

пруд *м* ἡ δεξαμενή, ἡ μικρή λίμνη· ◇ хоть ~ пруди́ *разг.* μπόλικα, μέ τό φτυάρι.

пружи́н||а *ж* 1. τό ἐλατήριο[ν], ἡ σούστα: часова́я ~ τό ἐλατήριο[ν] τοῦ ὡρολογιοῦ· 2. *перен.* τό ἐλατήριο[ν], τό κίνητρο[ν]· ◇ нажа́ть на все ~ы μεταχειρίζομαι ὅλα τά μέσα, κινῶ πάντα λίθον. **~истый** *прил.* ὅμοιος μέ ἐλατήριο.

пружи́нить(ся) *несов.* εἶμαι ἐλαστικός, εἶμαι σάν σούστα.

пружи́нный *прил.* μέ σούστα, ἐλατηριωτός: ~ матра́ц στρῶμα μέ σούστα.

руса́к *м* (*тарака́н*) ἡ κατσαρίδα.

прусса́к *м* ὁ Πρῶσσος.

пру́сский *прил.* πρωσσικός.

прут *м* ἡ βέργα, ἡ βίτσα: и́вовый ~ ἡ λυγαριά· желе́зный ~ ἡ σιδηρόβεργα.

пры́гать *несов.*, **пры́гнуть** *сов.* 1. πηδῶ, ἀναπηδῶ, σαλτάρω· 2.: ~ от ра́дости πετῶ, χοροπηδῶ ἀπ' τή χαρά μου.

прыгу́н *м* ὁ ἄλτης.

прыжо́к *м* τό πήδημα, τό σάλτο/ *спорт.* τό ἄλμα: ~ в высоту́ (в длину́) τό ἄλμα εἰς ὕψος (εἰς μῆκος)· ~ с парашю́том ἡ πτώση μέ τό ἀλεξίπτωτο[ν].

пры́скать *несов.*, **пры́снуть** *сов.* (*водо́й, одеколо́ном*) *разг.* ραντίζω, βρέχω, ραίνω· ◇ ~ со́ смеху ξεσπῶ στά γέλοια.

пры́тк||ий *прил. разг.* σβέλτος, γρήγορος. **~ость** *ж* ἡ σβελτάδα, ἡ γρηγοράδα.

прыть *ж разг.* ἡ σβελτάδα, ἡ γρηγοράδα, ἡ ὁρμή· ◇ во всю ~ μέ ὅλη τήν ὁρμή, μέ μεγάλη ταχύτητα.

прыщ *м* τό σπυρί, τό σπιθούρι, τό ἐξάνθημα. **~а́вый, ~ева́тый** *прил.* σπυριάρικος, σπυριασμένος.

пряд||е́ние *с* τό κλώσιμο, ἡ κλῶσις, τό γνέσιμο. **~и́льный** *прил.*: ~и́льная маши́на ἡ κλωστική μηχανή· ~и́льная фа́брика τό νηματουργεῖον, τό κλωστήριον. **~и́льщик** *м* ὁ κλώστης. **~и́льщица** *ж* ἡ κλώστρια.

прядь *ж* (*воло́с*) ἡ τούφα.

пря́жа *ж* τό νῆμα, ἡ κλωστή, τό γνέμα: льняна́я ~ τό λινό νῆμα.

пря́жк||а *ж* τό θηλυκωτήρι, ἡ πόρπη, ἡ ἀγκράφα/ ὁ τοκάς (*на о́буви*): застегну́ть ~у κουμπώνω τήν ἀγκράφα.

пря́лка *ж* ἡ ρόκα, ἡ ἠλακάτη (*ручна́я*)/ τό ροδάνι[ον] (*с колесо́м*).

прям||а́я *ж мат.* ἡ εὐθεῖα (γραμμή): провести́ ~у́ю χαράζω εὐθεῖα (γραμμή).

прямико́м *нареч. разг.* ὁλόϊσια, ἴσια.

пря́мо 1. *нареч.* (*ро́вно*) ἴσια· 2. *нареч.* (*по прямо́й ли́нии*) κατ' εὐθεῖαν, ἀπ'

εὐθείας, ἴσια, ὁλόϊσια: идти́ ~ πηγαίνω ἴσια· 3. *нареч.* (*непосредственно*) ἄμεσα, ἀπ' εὐθείας, ἴσια: ~ к де́лу ἀπ' εὐθείας στήν ὑπόθεση· сказа́ть ~ в лицо́ λέγω κατάμουτρα· он шлёпнулся ~ в грязь ἔπεσε ἀκριβῶς πάνω στή λάσπη· 4. *нареч.* (*откровенно*) ἀνοιχτά, καθαρά, ξάστερα: ты скажи́ мне ~ πές μου ἀνοιχτά· 5. *частица усилительная разг.* πραγματικά, πράγματι: он ~ геро́й εἶναι πραγματικός ἥρωας· я ~ поражён μένω πραγματικά κατάπληκτος· ◇ ~ противополо́жный ἐντελῶς ἀντίθετος.

прямоду́ш||ие *с* ἡ εὐθύτητα[-ης], ἡ εἰλικρίνεια. **~ный** *прил.* εὐθύς, ντόμπρος: ~ный челове́к ἄνθρωπος εὐθύς.

прям||о́й *прил.* 1. εὐθύς, ἴσιος: ~а́я ли́ния ἡ εὐθεῖα γραμμή· ~а́я доро́га ὁ ἴσιος δρόμος, ἡ εὐθεῖα ὁδός· идти́ ~ы́м путём πηγαίνω κατ' εὐθεῖαν· 2. (*непосредственный*) ἄμεσος, κατ' εὐθεῖαν: ~ нало́г ὁ ἄμεσος φόρος· ~ы́е вы́боры οἱ ἐκλογές μέ ἄμεση ψηφοφορία· ~о́е сообще́ние ἡ ἀπ' εὐθείας συγκοινωνία· спа́льный ваго́н ~о́го сообще́ния ἡ κλινάμαξα (*или* τό βαγκόν-λι) κατ' εὐθεῖαν συγκοινωνίας· 3. (*настоящий, явный*) καθαρός, πραγματικός: ~ убы́ток ἡ καθαρή ζημία· ~а́я вы́года τό καθαρό κέρδος· ~а́я необходи́мость ἡ ἄμεση ἀνάγκη· 4. (*о характере*) εὐθύς, ντόμπρος/ εἰλικρινής (*откровенный*): ~ челове́к εὐθύς (*или* ντόμπρος) ἄνθρωπος· ◇ ~а́я кишка́ *анат.* τό ἀπηυθυσμένον (*или* τό ὀρθόν) ἔντερον· ~ у́гол *мат.* ἡ ὀρθή γωνία· ~а́я речь ὁ ἄμεσος λόγος· ~о́е дополне́ние *грам.* τό ἄμεσο[ν] ἀντικείμενο[ν]· в ~о́м смы́сле μέ τήν κυριολεκτική σημασία· вести́ ого́нь ~о́й наво́дкой *воен.* βομβαρδίζω μέ ἄμεση βολή· ~о́е попада́ние *воен.* κατ' εὐθεῖαν πάνω στό στόχο.

прямокры́лые *мн. зоол.* τά ὀρθόπτερα.

прямолине́йн||ость *ж* 1. ἡ εὐθυγραμμία, ἡ εὐθύτητα[-ης]· 2. *перен.* ἡ εὐθύτητα[-ης]. **~ый** *прил.* 1. εὐθύγραμμος, εὐθύς· 2. *перен.* εὐθύς.

прямота́ *ж* ἡ εὐθύτητα[-ης], ἡ εἰλικρίνεια.

прямоуго́льный *прил.* ὀρθογώνιος: ~ треуго́льник τό ὀρθογώνιο[ν] τρίγωνο[ν].

пря́ник *м* τό πριάνικ (γλυκό ψωμάκι): медо́вый ~ μελόψωμο, πριάνικ μέ μέλι· мя́тный ~ πριάνικ μέ μέντα.

пря́н||ость *ж* τά ἀρτύματα, τά μπαχαρικά. **~ый** *прил.* ἀρτυμένος: ~ый за́пах ἀψιά μυρουδιά.

прясть I *несов.* κλώθω, γνέθω.

прясть II *несов.* (*о животных*): ~ уша́ми τεντώνω τ' αὐτιά μου, τείνω τό οὖς.

пря́тать *несов.* κρύβω, κρύπτω, ἀποκρύπτω: ~ от кого́-л. κρατῶ κρυφό ἀπό κάποιον. **~ся** κρύβομαι, κρύπτομαι.

пря́тки *мн.* (*игра*) τό κρυφτούλι, τό κρυφτό: игра́ть в ~ *прям., перен.* παίζω κρυφτό.

пря́ха *ж* ἡ κλώστρια, ἡ νηματουργός.

пса, псу и т. д. *род., дат., вин. ед. и т. д. от* пёс.

псало́м *м церк.* ὁ ψαλμός: петь псалмы́ ψαλμωδῶ, ψάλλω, ψέλνω. **~щик** *м церк.* ὁ διάκος, ὁ ἱεροδιάκονος.

псалты́рь *ж церк.* τό ψαλτήρι[ον].

пса́рня *ж* τό κουμάσι (*или* ὁ κοῦμος) γιά τά σκυλιά, ἡ σκυλόστανη.

псевдонау́чный *прил.* ψευτοεπιστημονικός.

псевдони́м *м* τό ψευδώνυμο[ν]: под ~ом μέ τό ψευδώνυμο.

псин||а *ж разг.* 1. (*собачье мясо*) τό σκυλήσιο κρέας· 2. (*запах*) ἡ μυρουδιά τοῦ σκυλιοῦ.

психиа́тр *м* ὁ ψυχίατρος. **~и́ческий** *прил.* ψυχιατρικός: ~и́ческая лече́бница, больни́ца τό ψυχιατρεῖον. **~и́я** *ж* ἡ ψυχιατρική.

пси́х||ика *ж* ὁ ψυχισμός: здоро́вая ~ ὁ ὑγιής ψυχισμός. **~и́ческий** *прил.* ψυχικός: ~и́ческий больво́й ὁ ψυχοπαθής, ὁ φρενοβλαβής.

психо́з *м* ἡ ψύχωση[-ις].

психо́л||ог *м* ὁ ψυχολόγος. **~оги́ческий** *прил.* ψυχολογικός. **~о́гия** *ж* ἡ ψυχολογία.

психопа́т *м* ὁ ψυχοπαθής.

психотерапи́я *ж*-*мед.* ἡ ψυχοθεραπεία.

пта́шка *ж уменьш. разг.* τό πουλάκι.

птене́ц *м* 1. ὁ νεοσσός, τό πουλάκι· 2. *перен.* ὁ ἀναθρεφτός, τό τέκνο[ν].

пти́ца *ж* 1. τό πουλί, τό πτηνόν: морска́я ~ τό θαλασσοπούλι, τό θαλασσινό πουλί, τό θαλάσσιον πτηνόν· перелётная ~ τό ἀποδημητικό πτηνό, τό διαβατάρικο πουλί· пе́вчая ~ τό ᾠδικό πτηνό· хи́щиая ~ τό ἁρπακτικό πτηνό, τό ὄρνιο, τό ὄρνεο[ν]· дома́шиях ~ τά κατοικίδια πτηνά, τά πουλερικά· продаве́ц птиц ὁ πτηνοπώλης· 2. *перен. ирон.*: ва́жная ~ τό σπουδαῖο πρόσωπο· невелика́ ~ ἄσημος ἄνθρωπος· что он за ~? τί ἄνθρωπος εἶναι;, ἀπό ποῦ κρατάει ἡ σκούφια του;

птицево́д *м* ὁ πτηνοτρόφος. **~ство** *с* ἡ πτηνοτροφία. **~ческий** *прил.* πτηνοτροφικός: ~ческий совхо́з τό πτηνοτρο-

φικό σοβχόζ· ~ческая фéрма τό πτηνοτροφεῖο.

птицелóв *м* ὁ πουλολόγος, ὁ πτηνοθήρας.

птицефéрма *ж* τό πτηνοτροφεῖο[ν].

птúч||ий *прил.* τοῦ πτηνοῦ, τοῦ πουλιοῦ: ~ двор τό κοτέτσι, ὁ ὀρνιθών [-ῶνας]· ◇ ~ье молокó *шутл.* τοῦ πουλιοῦ τό γάλα· с ~ьего полёта ἀπό ψηλά. ~ка *ж* 1. *уменьш.* τό πουλάκι, τό μικρό πτηνό· 2. (*значок*) τό σημάδι.

пуáнт||ы *мн.*: стоя́ть, ходúть на ~ах *театр.* στέκομαι (περπατῶ) στά δάχτυλα.

пýблик||а *ж* τό κοινό[ν] / οἱ θεατές[-αί] (*зрители*)/οἱ θαμῶνες (*посетители*)/ τό ἀκροατήριο[ν] (*аудитория*): теáтр пóлон ~и τό θέατρο εἶναι γεμᾶτο ἀπό θεατές· театрáльная ~ τό θεατρικό[ν] κοινό[ν], οἱ θεατές· широ́кая ~ τό πλατύ κοινό.

публик||áция *ж* 1. (*действие*) ἡ δημοσίευση[-ις], ἡ ἔκδοση: ~ кни́ги ἡ ἔκδοση βιβλίου· ~ статьи́ ἡ δημοσίευση ἄρθρου· 2. (*объявление*) ἡ ἀγγελία, ἡ εἰδοποίηση[-ις], τό δημοσίευμα: ~ в газéте ἀγγελία στίς ἐφημερίδες. ~**ова́ть** *несов.* δημοσιεύω.

публици́ст *м* ὁ δημοσιολόγος, ὁ ἐπιφυλλιδογράφος (σέ πολιτικο-κοινωνικά θέματα)/ ὁ δημοσιογράφος (*журналист*). ~**ика** *ж* 1. ἡ πολιτικο-κοινωνική ἐπιφυλλιδογραφία, ἡ δημοσιολογική ἀρθρογραφία: занимáться ~икой ἀσχολοῦμαι μέ τήν πολιτικο-κοινωνική ἐπιφυλλιδογραφία. ~**и́ческий** *прил.* δημοσιολογικός, δημοσιογραφικός.

публи́чн||о *нареч.* δημόσια, δημοσίως, δημοσία, παρρησία: ~ заяви́ть δηλώνω δημοσία. ~**ый** *прил.* δημόσιος: ~ая библиотéка ἡ δημοσία βιβλιοθήκη· ~ая лéкция ἡ διάλεξη γιά τό κοινό, ἡ δημοσία διάλεξη· ◇ ~ая жéнщина ἡ πόρνη, ἡ δημόσια· ~ый дом οἶκος ἀνοχῆς· ~ые торги́ ἡ δημοπρασία.

пýгало *с* τό σκιάχτρο, τό φόβητρο[ν]/ *перен.* τό φόβητρο[ν], ὁ μπαμπούλας.

пýган||ый *прил.* (ἐκ)φοβισμένος, τρομαγμένος, ἀλαφιασμένος· ◇ ~ая ворóна кустá бои́тся *погов.* ≅ ὅποιος καεῖ στό χυλό φυσάει καί τό γιαοῦρτι.

пугáть *несов.* 1. φοβίζω, τρομάζω, σκιάζω, πτοῶ· 2. (*угрожать*) φοβερίζω, ἀπειλῶ. ~ся φοβᾶμαι, φοβοῦμαι, τρομάζω, σκιάζομαι, πτοοῦμαι: не пугáйся! μή φοβᾶσαι!

пугáч *м* (*игрушка*) τό παιδικό πιστόλι.

пугли́в||ость *ж* ἡ δειλία, ἡ λιγοψυχία. ~**ый** *прил.* δειλός, φοβητσιάρης, λιγόψυχος, ψοφοδεής: ~ый взгляд τό φοβισμένο βλέμμα.

пугнýть *однокр. см.* пугáть 1.

пýговица *ж* τό κουμπί, τό κομβίον.

пуд *м* τό ποῦτι (*16, 38 χιλιογρ.*).

пýдель *м* σγουρόμαλλο σκυλάκι.

пýдинг *м* ἡ πουτίγγα.

пудóвый *прил.* πού ζυγίζει ἕνα ποῦτι.

пýдр||а *ж* ἡ πούδρα, ἡ πούντρα: сáхарная ~ ζάχαρη πούδρα. ~**еница** *ж* ἡ πουδριέρα, ἡ πουδροθήκη. ~**ить** *несов.* πουδράρω, πουδρaρίζω. ~**иться** πουδραρίζομαι, βάζω πούδρα.

пузáт||ый *прил.* *разг.* 1. κοιλαρᾶς, πρησκοκοίλης· 2. *перен.* *разг.* φουσκωτός, κοιλάτος: ~ кувши́н στάμνα μέ μεγάλη κοιλιά· ~ая бутылъ τό φιάσκο.

пýзо *с* *груб.* ἡ κοιλιά, ἡ κοιλάρα.

пузырёк *м* 1. (*бутылочка*) τό μπουκαλάκι, τό φιαλίδιο[ν]· 2. (*воздуха — в воде, стекле*) ἡ φουσκαλίδα, ἡ φούσκα/ ἡ μπουρμπουλήθρα (*тк. в воде*).

пузы́риться *несов.* 1. (*покрываться пузырями*) βγάζω φοῦσκες· 2. (*о бумаге, одежде*) κάνω ζάρες, ζαρώνω/ φουσκώνω (*о краске, лаке*).

пузы́рь *м* 1. ἡ φουσκαλίδα, ἡ φυσαλ(λ)ίδα[-ίς], ἡ μπουρμπουλήθρα, ἡ πομφόλυξ: мы́льный ~ *прям.*, *перен.* ἡ σαπουνόφουσκα· 2. (*волдырь*) ἡ φουσκαλίδα, ἡ φουσκάλα, ἡ φλύκταινα· 3. *анат.* ἡ κύστις: жёлчный (мочевóй) ~ ἡ χοληδόχος (ἡ οὐροδόχος) κύστις· плáвательный ~ (*у рыб*) ἡ νηκτική κύστις· 4. (*для льда*) θερμοφόρα μέ πάγο· 5. (*о малыше*) *разг.* τό ἀγοράκι, τό παιδάκι.

пук *м* ἡ δέσμη, τό μάτσο, τό χερόβολο/ τό δεμάτι (*связка*).

пул *м* *эк.* ἡ ἕνωση βιομηχάνων.

пулев||óй *прил.* τῆς σφαίρας: ~áя рáна τραῦμα ἀπό σφαῖρα.

пулемёт *м* τό πολυβόλο[ν]: ручнóй ~ τό ὁπλοπολυβόλο[ν]. ~**ный** *прил.* τοῦ πολυβόλου: ~ная лéнта (óчередь) ἡ ταινία (ἡ ριπή) πολυβόλου· ~ная стрельбá ὁ πολυβολισμός. ~**чик** *м* ὁ πολυβολητής.

пульвериз||áтор *м* ὁ ψεκαστήρας, ὁ ψεκαστήρ, τό ραντιστήρι[ον]. ~**áция** *ж* ὁ ψεκασμός, τό ράντισμα. ~**и́ровать** *сов. и несов.* ψεκάζω, ραντίζω.

пýлька *ж* *карт.* μιά παρτίδα πρέφα.

пýльпа *ж* *анат.* ὁ πολφός.

пульс *м* ὁ σφυγμός: рóвный ~ ὁ κανονικός σφυγμός· щýпать ~ ἐξετάζω τό σφυγμό. ~**áция** *ж* 1. ὁ σφυγμός, ὁ παλμός· 2. *тех.* ἡ ὦσις, ἡ ὤθησις. ~**и́ровать** *несов.* 1. πάλλω, κτυπῶ· 2. *тех.*

κινοῦμαι μέ ὤσεις, μέ ἐναλλασσόμενη ἔνταση.

пульт *м* 1. τό ἀναλόγιο[ν]: дирижёрский ~ τό ἀναλόγιο τοῦ μαέστρου (*или* τοῦ διευθυντοῦ ὀρχήστρας)· 2. *тех.* ὁ πίνακας[-αξ]: ~ управле́ния ὁ πίνακας αὐτομάτου διευθύνσεως.

пу́л||я *ж* ἡ σφαῖρα, τό βόλι: трасси́рующая ~ ἡ τροχιοδεικτική σφαῖρα· шальна́я ~ ἡ ἀδέσποτη σφαῖρα· ◇ вы́лететь ~ей φεύγω σά σφαῖρα· отлива́ть (лить) ~и λέγω παραμύθια, λέγω ψέμματα.

пункт *м* 1. (*место*) ὁ σταθμός: сбо́рный ~ ὁ τόπος συγκέντρωσης· кома́ндный ~ ὁ σταθμός διοίκησης· наблюда́тельный ~ τό παρατηρητήριο[ν]· призывно́й ~ τό στρατολογικό[ν] γραφεῖο[ν], τό κέντρο[ν] ἐπιστρατεύσεως· опо́рный ~ *воен.* ἡ ὀχυρά βάσις, τό ὀχυρωμένο σημεῖο, τό σημεῖο στήριξης· ~ медици́нской по́мощи ὁ σταθμός ἰατρικῆς περιθάλψεως· перегово́рный ~ ὁ τηλεφωνικός σταθμός· населённый ~ ὁ κατοικημένος χῶρος, ὁ τόπος· 2. (*момент*) τό σημεῖο[ν], ὁ σταθμός: кульминацио́нный ~ τό κατακόρυφο, τό κορύφωμα, ὁ κολοφών· поворо́тный ~ ἡ καμπή, τό σημεῖο στροφῆς· 3. (*раздел*) τό ἄρθρο[ν]/ ἡ παράγραφος (*параграф*): изложи́ть по ~ам ἐκθέτω κατ' ἄρθρον· 4. *полигр.* ἡ στιγμή.

пункти́р *м* ἡ στικτή γραμμή, τό πουαντιγιέ. ~**ный** *прил.* στικτός, μέ τελεῖες: ~ная ли́ния ἡ στικτή γραμμή.

пунктуа́льн||ость *ж* ἡ ἀκρίβεια. ~**ый** *прил.* ἀκριβής, τακτικός.

пунктуа́ция *ж грам.* ἡ στίξη[-ις], ἡ διάστιξη[-ις].

пу́нкция *ж мед.* ἡ παρακέντηση[-ις].

пунцо́в||ый *прил.* βαθυκόκκινος, κατακόκκινος: ~ая ро́за τό ἄλικο τριαντάφυλλο.

пунш *м* τό πούντς, τό πῶντς, τό πῶντσι.

пуп *м разг. см.* пупо́к· ◇ ~ земли́ *ирон.* ὁ ὀμφαλός τῆς γῆς. ~**ови́на** *ж* ὁ ὀμφάλιος λῶρος, ἡ ὀμφαλίς. ~**о́к** *м* 1. ὁ ἀφαλός, τό ἀφάλι, ὁ ὀμφαλός· 2. (*у птиц*) τό στομάχι πουλιοῦ. ~**о́чный** *прил.* ὀμφαλικός, ὀμφάλιος: ~о́чная гры́жа *мед.* ἡ ὀμφαλική κοίλη, ἡ ὀμφαλοκοίλη.

пупы́рышек *м разг.* τό σπυρί, τό σπυράκι.

пурга́ *ж* ἡ χιονοθύελλα, ὁ χιονοστρόβιλος.

пури́||зм *м* ἡ καθαρολογία, ὁ καθαρευουσιανισμός. ~**ст** *м* ὁ καθαρολόγος, ὁ καθαρευουσιάνος.

пурита́н||ин *м* ὁ πουριτανός. ~**ство** *с* ὁ πουριτανισμός.

пу́рпур *м* ἡ πορφύρα, τό πορφυροῦν, τό πορφυρό χρῶμα: окра́шивать в ~ πορφυρῶ, βάφω πορφυρό.

пурпу́р||ный, пурпу́р||овый *прил.* πορφυρός, πορφυρένιος, πορφυροῦς: ~ного цве́та πορφυροῦ χρώματος.

пуск *м* ἔναρξη λειτουργίας/ τό βάλσιμο σέ κίνηση, ἡ ἐκκίνηση (*машины*): ~ заво́да ἔναρξη λειτουργίας ἐργοστασίου.

пуска́й *частица разг. см.* пусть.

пуска́ть *несов.* 1. (*отпускать*) ἀφήνω, ἀπολύω: ~ пти́цу на во́лю ἀφήνω τό πουλί ἐλεύθερο· ~ дете́й в теа́тр ἀφήνω τά παιδιά νά πᾶνε στό θέατρο· 2. (*впускать*) ἐπιτρέπω τήν εἴσοδο, ἀφήνω νά μπῆ· 3. (*приводить в движение*) βάζω σέ κίνηση, θέτω εἰς ἐνέργειαν, βάζω μπρός: ~ заво́д θέτω σέ ἐνέργεια ἐργοστάσιο· ~ маши́ну θέτω σέ κίνηση μηχανή, βάζω μπρός τή μηχανή· ~ часы́ βάζω μπρός τό ρολόϊ· ~ в эксплуата́цию ἀρχίζω τήν ἐκμετάλλευση[-ιν]· 4. (*воду, пар и т. п.*) ἀνοίγω· 5.: ~ ко́рни *прям., перен.* ριζοβολῶ, πιάνω ρίζες, ριζώνω· ~ ростки́ βγάζω βλαστάρια· ◇ ~ в обраще́ние что́-л. βάζω (*или* θέτω) σέ κυκλοφορία· ~ в прода́жу ἀρχίζω νά πουλῶ, ἐκθέτω εἰς πώλησιν· ~ в ход все сре́дства χρησιμοποιῶ ὅλα τά μέσα, κινῶ γῆ καί οὐρανό· ~ слух διαδίδω φήμη· ~ по́езд под отко́с ἐκτροχιάζω τραῖνο· ~ су́дно ко дну βυθίζω (*или* καταποντίζω) πλοῖο· ~ стрелу́ ρίχνω βέλος· ~ по́ миру ἀφήνω (*или* ρίχνω) στούς πέντε δρόμους· ~ кровь кому́-л. κάνω ἀφαίμαξη σέ κάποιον· ~ (себе́) пу́лю в лоб τινάζω τά μυαλά μου στόν ἀέρα· ~ пыль в глаза́ ρίχνω στάχτη στά μάτια· ~ся 1. (*отправляться*) ξεκινῶ, πηγαίνω: ~ся бежа́ть τό βάζω στά πόδια· ~ся вдого́нку за ке́м-л. τρέχω τό κατόπι, τρέχω πίσω ἀπό κάποιον· ~ся в доро́гу, ~ся в путь ξεκινῶ· 2. (*начать делать что-л.*) ἀρχίζω: ~ся во что́-л. ἐπιχειρῶ, ἀρχίζω ἐπιχείρηση (*предпринимать*)· ~ся в по́иски чего́-л., кого́-л. ἀρχίζω νά ψάχνω, ἀρχίζω τήν ἀναζήτηση· ~ся вскачь ξεκινῶ καλπάζοντας, καλπάζω· ~ся в подро́бности μπαίνω σέ λεπτομέρειες· ~ся в рассужде́ния ἀρχίζω τίς συζητήσεις.

пусково́й *прил.* κινητήριος: ~ рыча́г ὁ κινητήριος μοχλός.

пустельга́ *ж* (*птица*) τό κιρκινέζι.

пусте́||ть *несов.* ἀδειάζω/ γίνομαι ἐρη-

μος (*становиться безлюдным*): у́лицы ~ют οἱ δρόμοι γίνονται ἔρημοι.

пусти́ть(ся) *сов. см.* пуска́ть(ся).

пу́сто *предик. безл.* (*переводится личным оборотом*) εἶμαι ἄδειος, εἶμαι ἔρημος: в ко́мнате ~ τό δωμάτιο ἦταν ἄδειο· ◇ чтоб ему́ ~ бы́ло! πού νά τόν πάρει ὁ διάβολος!

пустова́ть *несов.* εἶμαι ἄδειος/ εἶμαι ἀκατοίκητος (*тк. о жилье*)/ εἶμαι ἀκαλλιέργητος (*о земле*): теа́тр пусту́ет τό θέατρο εἶναι ἄδειο.

пустоголо́вый *прил. разг.* κουφιοκέφαλος, ἀνόητος.

пустозво́н *м разг.* ὁ ἀερολόγος, ὁ φαφλατᾶς. **~ство** *с* ἡ ἀερολογία, τά κούφια λόγια.

пуст||о́й *прил.* 1. κενός, ἄδειος/ κούφιος (*полый*)/ ἀκατοίκητος (*о жилье*)/ ἔρημος (*безлюдный*): ~ чемода́н ἡ ἄδεια βαλίτσα· ~о́е простра́нство ὁ κενός χῶρος, τό κενό· 2. (*бессодержательный*) τιποτένιος, κούφιος: ~ челове́к τιποτένιος (*или* κούφιος) ἄνθρωπος· что за ~а́я голова́! τί κούφιο κεφάλι!· 3. (*неосновательный, напрасный*) μάταιος, φροῦδος, ἀβάσιμος: ~ы́е слова́ λόγια τοῦ ἀέρα, ἀερολογήματα, κενά λόγια· ~ы́е обеща́ния οἱ κενές ὑποσχέσεις, τά παχειά λόγια· ~ы́е мечты́ τά μάταια ὄνειρα, οἱ φαντασιοκοπίες· ~а́я отговóрка ἡ πρόφαση· ◇ с ~ы́ми рука́ми μέ ἄδεια χέρια· перелнва́ть из ~о́го в поро́жнее *погов.* κοπανῶ ἀέρα, κάνω τόν ἄνεμο κουβάρι, δεματιάζω τ' αὐγά· ~о́е ме́сто ἡ νοῦλα, τό μηδενικό.

пустоме́ля *м, ж разг.* ὁ φαφλατᾶς, ὁ φλύαρος, ὁ ἀερολόγος.

пустосло́в||ие *с* ἡ κενολογία, ἡ ματαιολογία, ἡ φλυαρία, ἡ ἀερολογία. **~ить** *несов. разг.* κενολογῶ, ματαιολογῶ, φλυαρῶ, ἀερολογῶ.

пустота́ *ж* 1. ἡ κενότητα[-ης], τό κενό, τό ἄδειο/ *физ.* τό κενόν· 2. *перен.* (*ничтожность, бессодержательность*) ἡ μηδαμινότητα, ὁ κούφιος χαρακτῆρας.

пустоте́лый *прил.* κοῖλος, κούφιος: ~ кирпи́ч τό κοῖλο τοῦβλο.

пустоцве́т *м* 1. *бот.* τό ἄκαρπο[ν] ἄνθος· 2. *перен.* στεῖρος νοῦς.

пу́стошь *ж* ἡ ἀκαλλιέργητη γῆ.

пусты́нный *прил.* ἐρημικός, ἔρημος: ~ о́стров τό ἐρημονῆσι.

пусты́н||я *ж* ἡ ἔρημος, ἡ ἐρημιά· ◇ глас вопию́щего в ~е φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ.

пусты́рь *м* τό ἔρημο οἰκόπεδο.

пусты́шка *ж* 1. (*соска*) τό μπιμπερό· 2. (*о человеке*) κούφιος ἄνθρωπος.

пусть 1. *частица* ἄς, ἔστω: ~ бу́дет так ἄς εἶναι ἔτσι, ἔστω· ~ придёт как мо́жно скоре́е ἄς ἔλθει ὅσο τό δυνατόν γρηγορώτερα· ~ говори́т ἄς μιλήσει· ~ так ἔστω, ἄς εἶναι, πολύ καλά, σύμφωνος· 2. *союз* ἄν, ἔστω, μολονότι: ~ тру́дно, но я спра́влюсь с э́тим ἄν καί εἶναι δύσκολο, ἐγώ ὅμως θά τά καταφέρω.

пустя́||к *м* τό τιποτένιο πρᾶγμα: из-за ~ко́в γιά τό τίποτε, γιά ψιλοπράγματα, γιά ψύλλου πήδημα э́то ~ки́ τιποτένια πράγματα. **~ко́вый**, **~чный** *прил. разг.* μηδαμινός, τιποτένιος: ~чный по́вод τιποτένια ἀφορμή.

пу́таи||ик *м разг.* ὁ μπερδεψιάρης, ὁ ἀνακατωσιάρης. **~ица** *ж* ἡ σύγχυση[-ις], τό μπέρδεμα, ἡ μπερδεψιά, ἡ ἀνακατωσούρα: вноси́ть ~ицу δημιουργῶ σύγχυση. **~ый** *прил.* μπερδεμένος, συγκεχυμένος, περιπεπλεγμένος: ~ые объясне́ния μπερδεμένες ἐξηγήσεις.

пу́тать *несов.* 1. (*нитки и т. п.*) μπλέκω, ἀνακατώνω, περιπλέκω· 2. (*сбивать с толку*) μπερδεύω, σαστίζω (*μετ.*)· 3. (*смешивать*) συγχέω, μπερδεύω: ~ ра́зные поня́тия συγχέω διαφορετικές ἔννοιες· 4. (*вмешивать, вовлекать*) *разг.* ἀνακατώνω, μπλέκω, μπερδεύω, ἐμπλέκω: не пу́тайте меня́ в э́то де́ло! μή μέ μπερδεύετε σ' αὐτή τήν ὑπόθεση!. **~ся** 1. μπερδεύομαι· 2. (*о мыслях и т. п.*) *разг.* σαστίζω (*ἀμετ.*), τά χάνω, μπερδεύομαι· 3. (*вмешиваться*) *разг.* ἀνακατεύομαι, μπερδεύομαι/ ἐμποδίζω (*мешать*)· ◇ не пу́тайся под нога́ми μή μ' ἐμποδίζεις, μή μπερδεύεσαι μέσ' τά πόδια μου.

путёвка *ж* τό φύλλον πορείας: ~ в санато́рий τό εἰσιτήριο εἰσόδου σέ σανατόριο· ◇ ~ в жизнь ἐφόδια γιά τή ζωή.

путеводи́тель *м* ὁ ὁδηγός ταξιδιοῦ.

путево́ди||ый *прил.* ὁδηγητικός: ~ая звезда́ τό ὁδηγό ἄστρο· ~ая нить τό ὁδηγητικό νῆμα.

путев||о́й *прил.* 1. ταξιδιωτικός, ὁδοιπορικός, ὁδικός: ~ы́е впечатле́ния ταξιδιωτικές ἐντυπώσεις· ~ы́е расхо́ды τά ὁδοιπορικά ἔξοδα· 2.: ~ сто́рож ὁ φύλακας γραμμῆς σιδηροδρόμου, ὁ ἐπόπτης γραμμῶν.

путе́ец *м разг.* ὁ μηχανικός σιδηροδρόμων, ὁ ὁδοποιός σιδηροδρόμων.

путём I *предлог с род. п.* (*посредством*) μέ, διά μέσου: реши́ть зада́чу ~ сло́жных вычисле́ний λύνω πρόβλημα μέ πολύπλοκους ὑπολογισμούς.

путём II *нареч.* (*толком*) *разг.* ὅπως πρέπει, καθώς πρέπει, καλά-καλά: ~ ни-

чегó не знáет τίποτα δέν ξέρει ὅπως πρέπει.

путепровóд *м* ἡ ὁδογέφυρα σέ σταυροδρόμι.

путешéственни||к *м* ὁ ὁδοιπόρος, ὁ ταξιδιώτης, ὁ περιηγητής. **~ца** *ж* ἡ ὁδοιπόρος, ἡ ταξιδιώτισσα, ἡ περιηγήτρια.

путешéствие *с* τό ταξίδι, ὁ πλοῦς, ὁ διάπλους/ ἡ θαλασσοπορία (*по морю*): кругосвéтное ~ ὁ γῦρος τοῦ κόσμου· совершúть ~ κάνω ταξίδι.

путешéствовать *несов.* ταξιδεύω, περιοδεύω.

путúна *ж* ἡ ἐποχή τῆς ἁλιείας (*или* τοῦ ψαρέματος); весéнняя ~ ἡ ἐαρινή (ἀνοιξιάτικη) ἐποχή ἁλιείας.

пýтник *м* ὁ ὁδοιπόρος, ὁ ταξιδιώτης.

пýти||ый *прил. разг.* τῆς προκοπῆς: из негó ничегó ~ого не вы́йдет ἀπ' αὐτόν δέν πρόκειται νά ἰδῆ κανείς προκοπή· ничегó ~ого он не сказáл δέν εἶπε τίποτα τῆς προκοπῆς.

путч *м полит.* τό πραξικόπημα, τό κίνημα.

пýты *мн. прям., перен.* τά δεσμά.

пут||ь *м* **1.** (*дорога*) ὁ δρόμος, ἡ ὁδός/ *ж.-д.* ἡ γραμμή: запаснóй ~ ἡ πλαγία γραμμή· ~ú сообщéния οἱ συγκοινωνίες· сáнный ~ δρόμος γιά τά ἕλκηθρα· морскóй ~ ἡ θαλασσία ὁδός· вóдиым ~ём διά θαλάσσης· воздýшным ~ём ἀεροπορικῶς· на моём ~ú στό δρόμο μου· проложúть ~ (*тж. перен.*) ἀνοίγω δρόμο· сбúться с ~ú *а*) χάνω τό δρόμο, *б*) *перен.* παρεκκλίνω (*или* ἐκτρέπομαι) ἀπ' τόν δρόμο· **2.** *перен.* ὁ δρόμος, ἡ ὁδός: по лéнинскому ~ú στό δρόμο τοῦ λενινισμοῦ· ~ к мúру ὁ δρόμος πρός τήν εἰρήνη· **3.** (*путешествие*) τό ταξίδι: пуститься в ~ ξεκινῶ γιά ταξίδι· счастлúвого ~ú! καλό ταξίδι!· держáть ~ κατευθύνομαι, πορεύομαι, πηγαίνω· в двух днях ~ú от... δυό μέρες δρόμος ἀπό...· **4.** ~ú *мн. анат.* οἱ πόροι: дыхáтельные ~ú τά ἀναπνευστικά ὄργανα· жёлчные ~ú τά χολαγωγά ἀγγεῖα· **5.** (*способ*) τό μέσο[ν], ὁ τρόπος: какúм ~ём? μέ τί τρόπο;· любы́м ~ём μέ κάθε μέσο, μέ κάθε τρόπο· тем úли иным ~ём μέ τόν ἕνα ἤ τόν ἄλλο τρόπο· окóльным ~ём, окóльными ~ями ἔμμεσα, ἐμμέσως, ἀπό πλάγιο δρόμο· ◇ послéдний ~ ἡ κηδεία, τό τελευταῖο ταξ(ε)ίδι· по ~ú στό δρόμο μου, καθ' ὁδόν· настáвить когó-л. на ~ úстины βάζω (*или* φέρνω) κάποιον στόν ἴσιο δρόμο· совратúть с ~ú ξεμυαλίζω, ἀποπλανῶ· Млéчный Путь *астр.* ὁ Γαλαξίας.

пух *м* τό πούπουλο, τό πτίλον· ◇ разбúть, разнестú в ~ и прах κάνω σκόνη, συντρίβω· разодéться в ~ и прах *разг.* ντύνομαι τοῦ κουτιοῦ· ни ~а ни перá! *шутл.* καλή ἐπιτυχία!· у негó ры́льце в ~ý ἔχει λερωμένη τή φωλιά του.

пýхлый *прил.* παχουλός.

пýхн||уть *несов.* πρήζομαι, φουσκώνω· ◇ у меня́ головá ~ет *разг.* πάει νά σπάσει τό κεφάλι μου.

пуховúк *м* τό πουπουλένιο στρῶμα.

пухóв||ый *прил.* πουπουλένιος: ~ое одеяло πουπουλένιο πάπλωμα.

пучеглáз||ие *с мед.* ἡ ἐξοφθαλμία. ~ый *прил.* ἐξόφθαλμος, γουρλομάτης.

пучúна *ж* ἡ ἄβυσσος: морскáя ~ τά βάθη τῆς θάλασσας.

пýч||ить *несов. безл. разг.* πρήζομαι, φουσκώνω: у негó ~ит живóт ἡ κοιλιά του πρήζεται.

пучóк *м* **1.** ἡ δέσμη, τό δεμάτι: ~ лучéй *физ.* ἡ δέσμη (ἀκτίνων) φωτός· **2.** (*причёска*) ὁ κότσος: онá нóсит ~ δένει κότσο τά μαλλιά της.

пýшечн||ый *прил.* τοῦ πυροβόλου, τοῦ κανονιοῦ, τοῦ τηλεβόλου: ~ая пальбá τό κανονίδι· ◇ ~ое мя́со ἡ τροφή γιά τά κανόνια, τά σφαχτάρια.

пушú||нка *ж* τό χνουδάκι, τό πούπουλο. **~стый** *прил.* χνουδᾶτος, πουπουλένιος/ χνουδωτός (*о ткани*).

пýш||ка *ж* τό πυροβόλο[ν], τό κανόνι, τό τηλεβόλο[ν]: дальнобóйная ~ τό τηλεβόλο, τό κανόνι μεγάλου βεληνεκοῦς· самохóдная ~ τό μηχανοκίνητο τηλεβόλο· стрелять из ~ек κανονιοβολῶ, βάζω (ρίχνω) μέ τό κανόνι· ◇ взять на ~ку *разг.* πιάνω κάποιον κορόϊδο, παίρνω κάτι τζάμπα.

пушнúна *ж* τά γουναρικά.

пушóк *м* τό χνοῦδι.

пýщ||ий *прил. разг.*: для ~ей вáжности γιά νά φαίνεται πιό σπουδαῖο.

пущý *буд. вр. от* пустúть.

пущýсь *буд. вр. от* пустúться.

пчел||á *ж* ἡ μέλισσα: рабóчие пчёлы οἱ ἐργάτιδες μέλισσες. **~úный** *прил.* μελίσσιος, τῶν μελισσῶν: ~úный мёд τό μέλι ἀπό μέλισσες· ~úная мáтка ἡ βασίλισσα τῶν μελισσῶν· ~úный рой τό μελίσσι, τό σμῆνος μελισσῶν· ~úный ýлей ἡ κυψέλη, τό μελισσοκόφινο. **~овóд** *м* ὁ μελισσουργός, ὁ μελισσοτρόφος. **~овóдство** *с* ἡ μελισσοκομία, ἡ μελισσουργία, ἡ μελισσοτροφία.

пчéльник *м* ὁ μελισσώνας, τό μελισσοκομεῖο[ν].

пшенú||ца *ж* τό σ(ι)τάρι, ὁ σῖτος: озúмая

~ τό πρώϊμο σιτάρι, τό σιτάρι φθινοπωρινῆς σπορᾶς· яровая ~ τό ὄψιμο σιτάρι, σ(ι)τάρι ἀνοιξιάτικης σπορᾶς. ~чный *прил.* σιταρένιος, σίτινος: ~чный хлеб τό σ(ι)ταρένιο ψωμί.

пшённ||ый *прил.* ἀπό κεχρί, κέ(γ)χρινος: ~ая каша ὁ λαπάς ἀπό κεχρί.

пшено *с* τό κεχρί, ὁ κέ(γ)χρος.

пыж *м охот.* τό στουπί, τό βύσμα.

пыжик *м* **1.** (*молодой олень*) ὁ μικρός τάρανδος· **2.** (*мех молодого оленя*) γούνα ἀπό μικρό τάρανδο. **~овый** *прил.* ἀπό γούνα μικροῦ ταράνδου.

пыжиться *несов. разг.* **1.** (*стараться*) προσπαθῶ, ἀγωνίζομαι· **2.** (*важничать*) φουσκώνω, κορδώνομαι, κά(μ)νω τόν καμπόσο.

пыл *м* ἡ ζέση[-ις], ἡ φλόγα, ἡ ὁρμή: боевой ~ ἡ μαχητική φλόγα· в ~у гнева στήν ἔξαψη τοῦ θυμοῦ· охладить чей-л. ~ μετριάζω τό ζῆλο.

пылать *несов.* **1.** (*ярко гореть*) καί(γ)ομαι, φλέγομαι· **2.** (*от прилива крови*) εἶμαι κατακόκκινος· **3.** *перен.* (*каким-л. чувством*) φλέγομαι: ~ любовью εἶμαι φλογερά ἐρωτευμένος, φλέγομαι ἀπό ἔρωτα· ~ гневом βράζω ἀπό θυμό.

пылесос *м* ἡ ἠλεκτρική σκούπα.

пылинка *ж* τό μόριο σκόνης, ὁ κόκκος σκόνης.

пылить *несов.* σκονίζω, γεμίζω (*μετ.*) σκόνη/ σηκώνω σκόνη (*поднимать пыль*). **~ся** σκονίζομαι, σκεπάζομαι μέ σκόνη.

пылк||ий *прил.* φλογερός, διακαής, παράφορος: ~ая речь ὁ φλογερός λόγος· ~ое желание ἡ διακαής ἐπιθυμία, ὁ φλογερός πόθος. **~ость** *ж* ἡ ζέση, ἡ φλόγα, τό πάθος.

пыль *ж* ἡ σκόνη, ἡ κόνις, ὁ κονιορτός: угольная ~ ἡ καρβουνόσκονη· поднимать ~ σηκώνω σκόνη· сметать ~ σκουπίζω τήν σκόνη, ξεσκονίζω· ~ стоит столбом ἔχει σηκωθεῖ κουρνιαχτός· ◇ пускать ~ в глаза ρίχνω στάχτη στά μάτια.

пыльник I *м* (*плащ*) τό ἐλαφρό ἀδιάβροχο.

пыльник II *м бот.* ὁ ἀνθήρ[ας].

пыльный *прил.* σκονισμένος, σκεπασμένος μέ σκόνη.

пыльца *ж бот.* ἡ γῦρις.

пырей *м бот.* τό γρασίδι, ἡ ἀγριάδα.

пырнуть *сов. разг.* τρυπῶ, κτυπῶ, διαπερῶ: ~ ножом μαχαιρώνω, κτυπῶ μέ τό μαχαίρι.

пытать *несов.* (*подвергать пытке*) βασανίζω, τυραννῶ.

пытаться *несов.* ἐπιχειρῶ, προσπαθῶ, δοκιμάζω, ἀποπειρῶμαι: ~ вспомнить что-л. προσπαθῶ νά θυμηθῶ κάτι· ~ узнать что-л. ἐπιχειρῶ νά μάθω.

пытк||а *ж* **1.** τά βασανιστήρια, ἡ βάσανος, τό μαρτύριο: орудия ~и τά ὄργανα βασανισμοῦ, τά βασανιστήρια· подвергнуть ~е βασανίζω, ὑποβάλλω σέ βασανιστήρια, ὑποβάλλω σέ μαρτύρια· **2.** *перен.* τό μαρτύριο[ν], τό βάσανο, ἡ ταλαιπωρία, ἡ δοκιμασία.

пытлив||ость *ж* ἡ ἐρευνητικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἐρευνητικός/ φιλομαθής (*о человеке*): ~ый ум τό ἐρευνητικό πνεῦμα· ~ый взгляд τό ἐξεταστικό βλέμμα.

пыхтеть *несов. разг.* **1.** λαχανιάζω, ἀσθμαίνω, πνευστιῶ, κοντανασαίνω· **2.** *перен.* ἀγωνίζομαι, μοχθῶ.

пышет: от печки ~ жаром ἡ θερμάστρα καίει· он ~ здоровьем εἶναι ὅλος ὑγεία, εἶναι πλήρης σφρίγους· он ~ гневом βράζει ἀπό τό θυμό του.

пышка *ж* **1.** (*булочка*) ἡ φραντζόλα· **2.** (*о человеке*) *разг.* ὁ μπουλοῦκος (*о ребёнке*) / ἡ στρουμπουλή (*или* ἀφράτη) γυναίκα (*о женщине*).

пышн||ость *ж* **1.** (*великолепие*) ἡ μεγαλοπρέπεια, ἡ πολυτέλεια· **2.** (*волос и т. п.*) ἡ πυκνότητα. **~ый** *прил.* **1.** (*великолепный*) μεγαλοπρεπής, πολυτελής/ λαμπρός (*роскошный*)/ πλούσιος (*богатый*)/ πομπώδης (*помпезный*): ~ая растительность ὀργιώδης βλάστηση· **2.** (*о волосах и т. п.*) πλούσιος, πυκνός· ◇ ~ый пирог ἡ φουσκωτή πήττα.

пьедестал *м* τό βάθρο[ν], τό ὑπόβαθρον.

пьексы *мн.* (*ед.* пьекса *ж*) *спорт.* παπούτσια γιά σκί.

пьес||а *ж* **1.** τό θεατρικό ἔργο· **2.** *муз.* τό (μουσικό) κομμάτι: он сыграл две ~ы ἔπαιξε δυό κομμάτια.

пью, пьёшь и т. д. *наст. вр. от* пить.

пьянеть *несов.* μεθῶ (*ἀμετ.*), μεθύσκω (*ἀμετ.*): ~ от радости μεθῶ ἀπό τή χαρά μου.

пьяни||ть *несов.* μεθῶ, ζαλίζω κάποιον: вино его ~т τό κρασί τόν μεθάει, τό κρασί τόν ζαλίζει.

пьян||ица *м, ж* ὁ μπεκρῆς, ὁ μέθυσος: горький ~ ὁ μεθύστακας. **~ство** *с* τό μεθύσι, ἡ μέθη, ἡ οἰνοποσία. **~ствовать** *несов.* μεθοκοπῶ, μεθῶ. **~чуга, ~чужка** *м, ж презр.* ὁ μέθυσος, ὁ μπεκρῆς. **~ый** **1.** *прил.* μεθυσμένος: мертвецки ~ый τύφλα στό μεθύσι, μεθυσμένος στουπί· **2.** *м* ὁ μεθυσμένος.

пэр *м* ὁ πατρίκιος.

пюпи́тр *м* τό ἀναλόγιο[ν].

пюре́ *с* τό πουρέ, ὁ πουρές: карто́фельное ~ πουρές ἀπό πατάτες.

пяд||ь *ж* ἡ σπιθαμή: ~ земли́ μιά σπιθαμή γῆς· ◇ будь он семи́ ~ей во лбу καί πιό σοφός ἀπό τόν Σωκράτη νά εἶναι...

пя́лить *несов. разг.*: ~ глаза́ на кого́-л., на что́-л. καρφώνω τά μάτια μου, προσηλώνω τό βλέμμα μου.

пя́льцы *мн.* τό τελάρο (τοῦ κεντήματος).

пят||а́ *ж* **1.** ἡ φτέρνα, ἡ πτέρνα: с головы́ до пят ἀπό τήν κορυφή ὡς τά νύχια· **2.** *тех.* τό ἔρεισμα, τό στήριγμα· ◇ ахилле́сова ~ ἡ 'Αχίλλειος πτέρνα· ходи́ть за ке́м-л. по ~а́м ἀκολουθῶ κατά πόδας· быть под ~о́й у кого́-л. βρίσκομαι ὑπό τό πέλμα κάποιου.

пята́к *м разг.* ἡ πεντάρα.

пятачо́к *м разг.* **1.** *см.* пята́к· **2.** (*у свиньи*) τό γουρουνομούτσουνο.

пятёрка *ж* **1.** τό πέντε (*цифра, отметка*)/ τό πεντάρι (*отметка, игральная карта*)/ ἡ πεντάδα (*группа из пяти предметов, людей и т. п.*)· **2.** (*пять рублей*) *разг.* τό τάλληρο, πέντε ρούβλια.

пятерня́ *ж разг.* ἡ παλάμη.

пя́теро *числ. собир.* πέντε: ~ ребя́т πέντε ἀγόρια.

пятиалты́нный *м уст.* τό κέρμα τῶν δεκαπέντε καπικιῶν.

пятибо́рье *с спорт.* τό πένταθλο[ν].

пятидесятиле́тие *с* **1.** (*срок*) ἡ πεντηκονταετία, τά πενήντα χρόνια· **2.** (*годовщина*) τά πενηντάχρονα, ἡ πεντηκονταετηρίδα[-ίς].

пятидесятиле́тний *прил.* πενηντάχρονος, πενηντάρης, πεντηκονταετής, πεντηκοντούτης: ~ юбиле́й τά πενηντάχρονα, ἡ πεντηκονταετηρίς, ἡ πεντηκοστή ἐπέτειος· ~ челове́к ὁ πενηντάρης, ὁ πεντηκοντούτης.

пятидеся́т||ый *числ. порядк.* πεντηκοστός: ~ая страни́ца πεντηκοστή σελίδα· в ~ые го́ды στήν ἕκτη δεκαετηρίδα, στά χρόνια πενήντα ὡς ἑξήντα.

пятидне́вный *прил.* πενταήμερος, πενθήμερος: ~ срок ἡ προθεσμία πέντε ἡμερῶν, ἡ πενταήμερος προθεσμία.

пятизна́чный *прил.* πενταψήφιος.

пятиконе́чн||ый *прил.*: ~ая звезда́ τό πεντάκτινο ἄστρο, ὁ πεντάκτινος ἀστήρ.

пятикра́тн||ый *прил.* πεντάδιπλος, πενταπλοῦς, πενταπλάσιος: в ~ом разме́ре πενταπλάσια.

пятиле́тка *ж* τό πεντάχρονο, τό πενταετές σχέδιο, τό πεντάχρονο πλάνο.

пятиле́тний *прил.* πενταετής, πεντάχρονος: ~ ребёнок τό πεντάχρονο παιδάκι.

пятиме́сячный *прил.* πεντάμηνος, πενταμηνιαῖος: в ~ срок ἐντός πενταμήνου, σέ διάστημα πέντε μηνῶν.

пятисто́пный *прил. лит.* πεντάμετρος: ~ ямб ὁ ἰαμβικός πεντάμετρος, ὁ δεκασύλλαβος.

пятито́мный *прил.* πεντάτομος.

пя́титься *несов.* ὀπισθοχωρῶ, κάνω πίσω, ὑποχωρῶ.

пятиуго́льн||ик *м мат.* τό πεντάγωνο[ν]. ~ый *прил.* πεντάγωνος.

пятиэта́жный *прил.* τετραόροφος, τετράπατος, μέ τέσσερα πατώματα.

пя́тк||а *ж* ἡ φτέρνα, ἡ πτέρνα, ἡ πατούνα, ἡ πατούσα· ◇ душа́ в ~и ушла́ πῆγε ἡ καρδιά μου στήν κούλουρη· удира́ть так, что то́лько ~н сверка́ют τό βάζω στά πόδια, παίρνω τά πόδια μου στόν ὦμο.

пятна́дцатый *числ. порядк.* δέκατος πέμπτος.

пятна́дцать *числ. колич.* δεκαπέντε.

пятна́ть *несов. прям., перен.* λεκιάζω, κηλιδώνω, λερώνω, μουτζουρώνω.

пятна́шки *мн.* (*игра*) τό κυνηγητό.

пятни́стый *прил.* στικτός, παρδαλός.

пя́тница *ж* ἡ Παρασκευή·◇ у него́ семь пя́тниц на неде́ле *погов.* ἀλλάζει γνώμη κάθε μέρα, εἶναι ἀνεμόμυλος.

пятно́ *с прям., перен.* ἡ κηλίδα[-ίς], τό στίγμα, ἡ μουτζαλιά/ ὁ λεκές (*тк. прям.*): жирово́е ~ ἡ λιγδιά, ἡ λίγδα· черни́льное ~ ἡ μελανιά· роди́мое ~ ἡ ἐλιά, ὁ σπίλος· ~ позо́ра, позо́рное ~ τό στίγμα, ἡ καταισχύνη· в пя́тнах λεκιασμένος, κηλιδωμένος· выводи́ть пя́тна βγάζω τούς λεκέδες, ξελεκιάζω· ◇ и на со́лнце быва́ют пя́тна *погов.* κι' ὁ ἥλιος ἔχει κηλίδες.

пято́к *м разг.* πέντε: ~ яиц πέντε αὐγά.

пя́т||ый *числ. порядк.* πέμπτος: ~ но́мер ὁ ἀριθμός πέντε· ~ час τέσσερες περασμένες· в ~ом часу́ μετά τίς τέσσερες, μεταξύ τέσσερες καί πέντε· три че́тверти ~ого τέσσερες καί σαράντα πέντε λεπτά, πέντε παρά τέταρτο· ~ая часть τό ἕνα πέμπτο· ◇ расска́зывать из ~ого в деся́тое (ὁ)μιλῶ μπερδεμένα, ἀσυνάρτητα· ~ое колесо́ в теле́ге *разг.* ὁ πέμπτος τροχός τῆς ἁμάξης.

пять *числ. колич.* πέντε: ~ драхм πέντε δραχμές, ἕνα τάλληρο· ~ рубле́й πέντε ρούβλια.

пятьдеся́т *числ. колич.* πενήντα, πεντήκοντα.

пятьсо́т *числ. колич.* πεντακόσια.

Р

раб *м* **1.** ὁ σκλάβος, ὁ δοῦλος, τό ἀνδράποδον· **2.** *перен.* ὁ δοῦλος.

рабовладе́л||ец *м* ὁ δουλοκτήτης. **~ьческий** *прил.* δουλοκτητικός: ~ьческий строй τό δουλοκτητικό σύστημα, τό καθεστώς τῆς δουλείας.

рaболе́п||ие *с* ἡ δουλοπρέπεια, ἡ δουλοφροσύνη, ἡ χαμέρπεια. **~ный** *прил.* δουλοπρεπής, δουλόφρων. **~ство** *с см.* раболе́пие. **~ствовать** *несов.* φέρομαι δουλοπρεπῶς.

рабо́т||а *ж* **1.** ἡ δουλειά, ἡ ἐργασία/ ἡ λειτουργία (*механизма и т. п.*): тяжёлая ~ ἡ βαρειά δουλειά, ἡ βάναυσος ἐργασία· физи́ческая ~ ἡ χειρωνακτική ἐργασία· у́мственная ~ ἡ διανοητική ἐργασία· обще́ственная ~ ἡ κοινωνική ἐργασία· полевы́е ~ы δουλειά στά χωράφια· сельскохозя́йственные ~ы οἱ γεωργικές ἐργασίες· фортификацио́нные ~ы τά ὀχυρωματικά ἔργα· взя́ться за ~у ἀρχίζω τήν δουλειά· **2.** (*служба*) ἡ ἐργασία, ἡ δουλειά: вре́менная ~ ἡ προσωρινή δουλειά· ~ по на́йму ἡ μισθωτή ἐργασία· поступи́ть на ~у πιάνω δουλειά, μπαίνω στήν δουλειά, μπαίνω στήν ὑπηρεσία· снять с ~ы ἀπολύω ἀπ' τήν δουλειά· быть без ~ы εἶμαι ἄ(ν)εργος, εἶμαι χωρίς δουλειά· иска́ть ~у ψάχνω νά βρῶ δουλειά· **3.** (*произведение*) τό ἔργο[ν], ἡ ἐργασία: печа́тные ~ы τά δημοσιευμένα ἔργα· дипло́мная ~ ἡ πτυχιακή ἐργασία· маши́нной ~ы (δουλειά) τῆς μηχανῆς· ручна́я ~ ἡ χειροποίητη ἐργασία· то́нкая ~ ἡ λεπτή ἐργασία· ◇ чёрная ~ ἡ χειρωνακτική δουλειά, ἡ χοντροδουλειά· взять в ~у кого́-л. *разг.* παίρνω στή δουλειά· уйти́ с голово́й в ~у ἀφιερώνομαι ὁλόκληρος στή δουλειά.

рабо́та||ть *несов.* **1.** δουλεύω, ἐργάζομαι: ~ не покладáя рук δουλεύω ἀσταμάτητα· ~ спустя́ рукава́ δουλεύω ἀνόρεχτα· ~ над диссерта́цией ἐργάζομαι γιά τή διατριβή· ~ шофёром δουλεύω σωφέρ· **2.** (*функционировать — об учреждении и т. п.*) δουλεύω, εἶμαι ἀνοιχτός: библиоте́ка ~ет с восьми́ часо́в утра́ до десяти́ часо́в ве́чера ἡ βιβλιοθήκη εἶναι ἀνοιχτή ἀπό τίς ὀκτώ τό πρωΐ ἕως τίς δέκα τό βράδυ· **3.** (*функционировать — о механизме и т. п.*) δουλεύω, λειτουργῶ: телефо́н не ~ет τό τηλέφωνο δέν δουλεύει· ◇ ~ над собо́й τελειοποιοῦμαι, τελειοποιῶ τήν μόρφωσή μου. **~ться** *безл.*: сего́дня хорошо́ ~ется σήμερα ἡ δουλειά πάει καλά.

рабо́тни||к *м в разн. знач.* ὁ ἐργάτης, ὁ δουλευτής/ ὁ ὑπάλληλος (*служащий*)/ τό στέλεχος (*партийный и т. п.*): нау́чный ~ ὁ ἐπιστήμων· отве́тственный ~ τό ὑπεύθυνο στέλεχος, ὁ ἀνώτερος ὑπάλληλος· руководя́щий ~ τό καθοδηγητικό στέλεχος· парти́йный ~ τό κομματικό στέλεχος. **~ца** *ж* ἡ ἐργάτρια, ἡ δουλεύτρα: дома́шняя ~ца ἡ ὑπηρέτρια, ἡ δοῦλα.

работода́тель *м* ὁ ἐργοδότης.

работорго́в||ец *м* ὁ δουλέμπορος. **~ля** *ж* ἡ δουλεμπορία, τό δουλεμπόριο[ν].

работоспосо́бн||ость *ж* ἡ ἱκανότητα γιά δουλειά, ἡ ἱκανότης πρός ἐργασίαν. **~ый** *прил.* ἱκανός γιά δουλειά, ἱκανός πρός ἐργασίαν.

работя́||га *м, ж разг.* ὁ δουλευτάρης, ὁ ἐργατικός, ὁ φιλόπονος. **~щий** *прил. разг.* δουλευτάρης, φίλεργος.

рабо́че-крестья́нский *прил.* ἐργατοαγροτικός.

рабо́чий I *м* ὁ ἐργάτης, ὁ δουλευτής: подёнщый ~ ὁ μεροκαματιάρης, ὁ ἡμερομίσθιος ἐργάτης· сезо́нный ~ ὁ ἐργάτης τῆς ἐποχῆς.

рабо́ч||ий II *прил.* **1.** ἐργατικός: ~ класс ἡ ἐργατική τάξη[-ις], ἡ ἐργατιά· ~ее движе́ние τό ἐργατικό κίνημα· ~ райо́н ἡ ἐργατική συνοικία· из ~ей семьи́ ἀπό ἐργατική οἰκογένεια· **2.** (*трудовой, предназначенный для работы*) ἐργάσιμος, ἐργατικός, τῆς ἐργασίας: ~ день ἡ ἐργάσιμη ἡμέρα, ἡ καματερή· ~ее вре́мя ὧρες τῆς δουλειᾶς, οἱ ἐργάσιμες ὧρες· ~ костю́м τά ροῦχα τῆς δουλειᾶς· ~ инструме́нт τά ἐργαλεῖα τῆς δουλειᾶς· ~ее ме́сто ὁ χῶρος τῆς δουλειᾶς· **3.** (*производящий полезную работу*): ~ скот τά ὑποζύγια· ~ая пчела́ ἡ ἐργάτις (μέλισσα)· **4.** *тех.* (*выполняющий работу*): ~ее колесо́ ὁ κινητήριος τροχός· ~ ход ἡ κίνηση μηχανῆς· ◇ ~ие ру́ки τά ἐργατικά χέρια· ~ая си́ла ἡ ἐργατική δύναμη.

ра́б||ский *прил. прям., перен.* δουλικός, δουλοπρεπής: ~ская зави́симость ἡ δουλική ἐξάρτηση. **~ство** *с* ἡ δουλεία, ἡ σκλαβιά.

рабы́ня *ж* ἡ σκλάβα, ἡ δούλη.

равви́н *м* ὁ ραβΒῖνος.

ра́венств||о *с в разн. знач.* ἡ ἰσότης, ἡ ἰσότητα: знак ~а *мат.* τό σημεῖον ἰσότητος.

равне́ние *с воен.* ἡ στοίχισις, ἡ ζύγισις.

равни́на *ж* ἡ πεδιάδα, ἡ πεδιάς.

равно́ 1. *нареч.* (*одинаково*) *уст.* ὅμοια, τό ἴδιο: он поступа́ет ~ со все́ми σέ ὅλους φέρνεται τό ἴδιο· **2.** *предик. безл.* (*равняется*) ἴσον: пять плюс три ~ восьми́ πέντε καί τρία ἴσον ὀκτώ· **3.** *союз* καθώς, ὅπως καί: ~ как и... καθώς ἐπίσης καί...· ◇ всё ~ ... τό ἴδιο κάνει...· мне всё ~ τό ἴδιο μοῦ κάνει, μοῦ εἶναι ἀδιάφορο· э́то всё ~, что ... εἶναι (τό ἴδιο) σάν...

равнобе́дренный *прил. мат.* ἰσοσκελής: ~ треуго́льник τό ἰσοσκελές τρίγωνον.

равнове́си||е *с прям., перен.* ἡ ἰσορροπία, ἡ ἰσορρόπηση[-ις]: выводи́ть кого́-л. из ~я κάνω κάποιον νά χάσει τήν ἰσορροπία του· выходи́ть из ~я χάνω τήν ἰσορροπία· приводи́ть в ~ ἰσορροπῶ (*μετ.*).

равноде́йствующая *ж физ., мат.* ἡ συνισταμένη.

равноде́нствие *с* ἡ ἰσημερία: весе́нее (осе́ннее) ~ ἡ ἐαρινή (ἡ φθινοπωρινή) ἰσημερία.

равноду́ш||ие *с* ἡ ἀδιαφορία (*безразличие*) / ἡ ἀπάθεια (*апатия*): относи́ться с ~ием к кому́-л. (к чему́-л.) ἀδιαφορῶ γιά κάποιον (γιά κάτι). ~**ный** *прил.* ἀδιάφορος, ψυχρός (*безразличный*)/ ἀπαθής (*апатичный*)/ ἀναίσθητος (*бесчувственный*).

равнозна́чащий, равнозна́чный *прил.* ἰσότιμος, ἰσοδύναμος, ἰσάξιος/ ταυτόσημος (*тождественный*).

равноме́рн||ость *ж* ἡ ἰσομετρία, ἡ κανονικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἰσόμετρος, ὁμαλός: ~ое движе́ние *физ.* ἡ ὁμαλή κίνηση.

равнопра́в||ие *с* ἡ ἰσονομία, ἡ ἰσοτιμία, ἡ ἰσότης. ~**ный** *прил.* ἰσόνομος, ἰσότιμος: быть ~ным εἶμαι ἰσότιμος, ἔχω ἴσα δικαιώματα.

равноси́льн||ый *прил.* **1.** ἰσοδύναμος· **2.** (*равнозначащий*) ἰσότιμος, ἰσοδύναμος/ ταυτόσημος, ὅμοιος (*тождественный*): э́то ~о сме́рти αὐτό εἶναι θάνατος.

равно||сторо́нний *прил. мат.* ἰσόπλευρος. ~**уго́льный** *прил. мат.* ἰσογώνιος.

равноце́нный *прил.* ἰσότιμος, ἰσάξιος.

ра́вн||ый *прил.* ἴσος, ὅμοιος: ~ые права́ ἴσα δικαιώματα· ~ым о́бразом ἐπίσης, ὁμοίως· на ~ых основа́ниях μέ ἴσα δικαιώματα· быть ~ым кому́-л. εἶμαι ἴσος μέ κάποιον, ἰσοῦμαι πρός· ему́ нет ~ых εἶναι ἀπαράμιλλος· относи́ться как к ~ому φέρομαι σάν ἴσος πρός ἴσον.

равня́||ть *несов.* **1.** (*делать равным*) ἰσοπεδῶ, ἐξισώνω, ἐξισῶ· **2.** (*с кем-л.*) συγκρίνω, παραβάλλω: их нельзя́ ~ δέν παραβάλλονται. ~**ться 1.** (*с кем-л.*) εἶμαι ἴσος, ἰσοῦμαι: никто́ не мо́жет с ним ~ться κανένας δέν μπορεῖ νά τόν φθάσει· ~ться си́лами ἀναμετρῶ τίς δυνάμεις (μου)· **2.** *воен.* ζυγίζομαι, ζυγῶ, ζυγοῦμαι: ~йсь! ζυγεῖτε! **3.** (*о числах*) ἰσοδυναμῶ, (ἐξ)ισοῦμαι: шесть и четы́ре ~ется десяти́ ἕξ καί τέσσερα ἴσον δέκα.

рагу́ *с нескл. кул.* τό ραγού.

рад *предик.*: я ~, о́чень ~ χαίρομαι, χαίρομαι πολύ, χαίρω πολύ· ~ слу́чаю поговори́ть с ва́ми χαίρομαι πού μοῦ δίνεται ἡ εὐκαιρία νά μιλήσουμε· ◇ ~-радёшенек *разг.* δέν λέγεται ἡ χαρά μου.

рада́р *м* τό ραντάρ. ~**ный** *прил.*: ~ная устано́вка ἡ ἐγκατάσταση ραντάρ.

ра́ди *предлог* **1.** (*для чего-л., кого-л.*) γιά χάρη, γιά (πρός) χάριν, γιά τό χατίρι: ~ него́ γιά τό χατίρι του, πρός χάριν του· ~ о́бщей по́льзы γιά τό κοινό συμφέρον· **2.** (*с целью чего-л.*) γιατί: ~ чего́?, чего́ ~? γιά ποιόν λόγο;, γιά ποιόν σκοπό;· шу́тки ~ ἀστειευόμενος· ◇ ~ бо́га (*пожалуйста*) *разг.* παρακαλῶ.

радиа́тор *м* **1.** (*автомобиля*) τό ψυγεῖο[ν], ὁ ραντιατέρ· **2.** (*центрального отопления*) τό σῶμα τοῦ καλοριφέρ.

радиа́ция *ж* ἡ ραδιενέργεια: а́томная ~ ἡ ἀτομική ραδιενέργεια.

ра́дий *м хим.* τό ράδιο[ν].

радика́л I *м полит.* ὁ ριζοσπάστης.

радика́л II *м мат., хим.* ἡ ρίζα.

радикали́зм *м полит.* ὁ ριζοσπαστισμός.

радика́льн||ый *прил.* **1.** (*действенный*) ριζικός, δραστικός: ~ые ме́ры τά ριζικά μέτρα· ~ое сре́дство τό ριζικό μέσο· **2.** *полит.* ριζοσπαστικός.

ра́дио *с* τό ραδιόφωνο[ν], τό ράδιο[ν], ὁ ἀσύρματος: передава́ть по ~ μεταδίνω ἀπό τό ραδιόφωνο, μεταδίνω μέ τόν ἀσύρματο.

радиоакти́вн||ость *ж физ.* ἡ ραδιενέργεια. ~**ый** *прил.* ραδιενεργός: ~ое вещество́ ἡ ραδιενεργός οὐσία· ~ые ва́нны τά ραδιοῦχα λουτρά.

радио||анте́нна *ж* ἡ κεραία τοῦ ραδιοφώνου, ἡ κεραία τοῦ ἀσυρμάτου. ~**веща́ние** *с* ἡ ραδιοφωνική ἐκπομπή. ~**гра́мма** *ж* τό ραδιογράφημα, τό ραδιοτηλεγράφημα. ~**излуче́ние** *с хим.* ραδιοακτινοβολία. ~**коммента́тор** *м* ὁ ραδιοσχολιαστής, ὁ ραδιοφωνικός σχολιαστής.

радиóла *ж* ἡ ραδιόλα, τό ραδιογραμμόφωνο[ν].

радио||лáмпа *ж* ἡ λάμπα ραδιοφώνου. **~локáтор** *м* τό ραντάρ. **~локáция** *ж* τό σύστημα ραντάρ. **~любúтель** *м* ὁ ἐρασιτέχνης ραδιοφωνητής, ὁ ἐρασιτέχνης ἀσυρματιστής. **~мáчта** *ж* ἡ κεραία (*или* ἡ ἀντέννα) ἀσυρμάτου. **~оборýдование** *с* ὁ ἐξοπλισμός ραδιοσταθμοῦ. **~пеленгáтор** *м* τό ραδιογωνιόμετρο[ν], ἡ ραδιοπυξίς. **~пеленгáция** *ж* ἡ ραδιογωνιομετρία. **~передáтчик** *м* ὁ πομπός ἀσυρμάτου. **~передáча** *ж* ἡ ραδιοφωνική ἐκπομπή, ἡ ραδιοεκπομπή. **~приёмник** *м* ὁ δέκτης ἀσυρμάτου, τό ραδιόφωνο[ν]. **~свя́зь** *ж* ἡ ἐπικοινωνία μέ τόν ἀσύρματο. **~сеть** *ж* τό ραδιοφωνικό δίκτυο. **~слýшатель** *м* ὁ ἀκροατής ραδιοφώνου. **~стáнция** *ж* ὁ ραδιοφωνικός σταθμός/ ὁ σταθμός ἀσυρμάτου (*на корабле, поезде*). **~стýдия** *ж* τό στούντιο τοῦ ραδιοσταθμοῦ. **~телегрáф** *м* ὁ ραδιοτηλέγραφος, ὁ ἀσύρματος τηλέγραφος. **~тéхник** *м* ὁ ραδιοτεχνίτης. **~тéхника** *ж* ἡ ραδιοτεχνία, ἡ ραδιοηλεκτροτεχνία. **~ýзел** *м* ὁ ραδιοφωνικός ὑποσταθμός, ὁ ραδιοφωνικός κόμπος. **~устанóвка** *ж* ἡ ραδιοφωνική ἐγκατάσταση, ἡ ἐγκατάσταση ἀσυρμάτου, ἡ συσκευή ἀσυρμάτου, ἡ συσκευή ραδιοφώνου.

радиофи||кáция *ж* ἡ ἐγκατάσταση ἀσυρμάτου. **~цúровать** *сов. и несов.* κάνω ραδιοφωνική ἐγκατάσταση.

радиоцéнтр *м* τό ραδιοφωνικό κέντρο.

радúровать *сов. и несов.* μεταδίνω μέ τόν ἀσύρματο.

радúст *м* ὁ ἀσυρματιστής.

рáдиус *м* ἡ ἀκτίς, ἡ ἀκτίνα: ~ крýга ἡ ἀκτίς τοῦ κύκλου· ~ дéйствия ἡ ἀκτίνα δράσης.

рáд||овать *несов.* κάνω κάποιον νά χαρεῖ, χαροποιῶ, προξενῶ χαρά, καλοκαρδίζω: ~ глаз χαίρεται τό μάτι νά...· нас ~уют твоú успéхи μᾶς προξενοῦν χαρά οἱ ἐπιτυχίες σου· ~ когó-л. χαροποιῶ κάποιον. **~оваться** χαίρομαι, χαίρω: душá ~уется χαίρεται ἡ ψυχή μου.

радóн *м* τό ραδόνιο. **~овый** *прил.* ἀπό ραδόνιο.

рáдостн||ый *прил.* χαρούμενος, χαρμόσυνος, χαροποιός: ~ое извéстие ἡ χαρμόσυνη εἴδηση· ~ое лицó τό χαρούμενο πρόσωπο· ~ые вóзгласы φωνές χαρᾶς· ~ые собы́тия τά χαρμόσυνα γεγονότα.

рáдост||ь *ж* ἡ χαρά: быть вне себя́ от ~и εἶμαι ἔξαλλος ἀπό χαρά· с ~ью μετά χαρᾶς, εὐχαρίστως· ◇ на ~ях γιά τό χαρμόσυνο γεγονός.

рáдуга *ж* τό οὐράνιο τόξο, ἡ δόξα, ἡ ἶρις.

рáдужн||ый *прил.* 1. τῆς ἴριδας· 2. *перен.* φωτεινός, αἰσιόδοξος/ κεφᾶτος (*весёлый*): ~ые надéжды οἱ φωτεινές ἐλπίδες· у негó ~ое настроéние εἶναι κεφᾶτος· вúдеть всё в ~ом свéте τά βλέπει ὅλα ρόδινα· ◇ ~ая оболóчка *анат.* ἡ ἶρις τοῦ ματιοῦ.

радýш||ие *с* ἡ ἐγκαρδιότητα[-ης], ἡ φιλοφροσύνη. **~ный** *прил.* ἐγκάρδιος, θερμός, φιλόφρων: ~ный приём ἡ ἐγκάρδια (*или* ἡ θερμή) ὑποδοχή.

раз I *м* 1. ἡ φορά: вся́кий ~ κάθε φορά· не ~ πολλές φορές· нéсколько ~ μερικές φορές· в другóй ~ ἄλλη φορά· ~ навсегдá μιά γιά πάντα, μιά καί καλή, ἅπαξ διά παντός· ещё ~ ἄλλη μιά φορά· на э́тот ~ αὐτή τή φορά· инóй ~ καμιά φορά, ἐνίοτε· вся́кий ~, когдá ... κάθε φορά πού ..., ὁσάκις· одúн ~, кáк-то ~ κάποια φορά· ни ~у οὔτε μιά φορά· с пéрвого ~а *а*) ἀπ' τήν πρώτη φορά, ἀπ' τήν πρώτη στιγμή, *б*) μονομιᾶς (*сразу*)· ~ в год μιά φορά τό χρόνο, ἅπαξ τοῦ ἔτους· ~ так, а ~ так, ~ на ~ не прихóдится πότε ἔτσι καί πότε ἀλλοιῶς, ἄλλοτε ... ἄλλοτε ...· 2. (*при счёте*) ἕνας, μία, ἕνα· ◇ как ~ ἀκριβῶς· в сáмый ~ *разг.* *а*) (*впору*) πάνω στήν ὥρα· *б*) (*вовремя*) ἔγκαιρα, ἐγκαίρως· вот тебé (и) ~! *разг.* νάτα μας!

раз II *нареч.* (*однажды*) κάποτε, μιά[ν] φορά[ν].

раз III *союз* (*если*) ἀφοῦ, μιά καί ...: ~ он идёт в теáтр, я тóже пойдý μιά καί πάει αὐτός στό θέατρο θά πάω κι' ἐγώ· ~ так, то ... μιά κι' εἶναι ἔτσι, τότε ...· ~ дéло обстоúт так, то нéчего и говорúть μιά καί εἶναι ἔτσι τά πράγματα, τότε δέν γίνεται συζήτηση.

разбáвить *сов.*, **разбавля́ть** *несов.* ἀραιώνω, νερώνω: ~ винó (водóй) νερώνω τό κρασί.

разбазáривать *несов.*, **разбазáрить** *сов.* σπαταλῶ, ξοδεύω ἄσκοπα.

разбáливаться *несов. см.* разболéться.

разбáлтывать I *несов.* (*размешивать*) *разг.* ἀνακατεύω, ἀνακατώνω, ἀναμιγνύω/ διαλύω (*растворять*).

разбáлтывать II *несов.* (*разглашать*) *разг.* φλυαρῶ (*мет.*)/ φανερώνω (*секрет, тайну*).

разбáлтываться I *несов.* 1. (*размешиваться от взбалтывания*) *разг.* διαλύομαι (σέ ὑγρό)· 2. (*о винте, болте и т п.*) χαλαρώνω, χαλαρώνομαι, λασκάρω· 3. *перен.* χαλαρώνω, ἀτονῶ, ἀποδιοργανώνομαι, ξεχαρβαλώνομαι.

разба́лтываться II *несов.* (*заболтаться*) *разг.* φλυαρῶ, γλωσσοκοπανῶ.

разбе́г *м* ἡ φορά, ἡ φόρα: прыжо́к с ~а τό ἅλμα μετά φορᾶς· с ~у μέ φόρα.

разбега́ться *несов.* (*в разные стороны*) σκορπίζω (*άμετ.*), τρέχω πρός ὅλες τίς κατευθύνσεις.

разбежа́||ться *сов.* **1.** (*взять разбег*) παίρνω φόρα· **2.** *см.* разбега́ться· ◇ у него́ глаза́ ~лись ζαλίστηκε, ἔμεινε ἔκθαμβος.

разбереди́ть *сов. прям., перен.* ἐρεθίζω, ξανανοίγω πληγή.

разбива́ть *несов.* **1.** σπάνω, σπάζω, συντρίβω/ κομματιάζω (*дробить*): вдре́безги κάνω θρύψαλα, θρυμματίζω· ~ го́лову σπάζω τό κεφάλι· **2.** *перен.* συντρίβω, τσακίζω, καταστρέφω: ~ чьё-л. сча́стье καταστρέφω τήν εὐτυχία κάποιου· ~ наде́жды γκρεμίζω τίς ἐλπίδες· **3.** (*побеждать*) τσακίζω, κατατροπώνω: ~ на́ голову врага́ τσακίζω (*или* κατατροπώνω) τόν ἐχθρό· **4.** (*опровергать*) ἀναιρῶ, ἀνατρέπω: ~ до́воды проти́вника ἀνατρέπω τά ἐπιχειρήματα τοῦ ἀντιπάλου· **5.** (*разделять*) χωρίζω/ · ἀναλύω (*расчленять*): ~ на сло́ги χωρίζω σέ συλλαβές· **6.** (*лагерь и т. п.*) στήνω: ~ пала́тку στήνω σκηνή· **7.** (*размечать, распланировывать*) χαράζω, σχεδιάζω: ~ алле́ю χαράζω δενδροστοιχία[ν]· ~ по́ле на уча́стки χωρίζω τό χωράφι σέ τμήματα· ◇ ~ в пух и прах κάνω σκόνη· быть разби́тым параличо́м παθαίνω παράλυση. **~ся** **1.** (*о вещи*) σπάζω (*άμετ.*), συντρίβομαι, θρυμματίζομαι· **2.** (*о человеке*) τραυματίζομαι, τσακίζω, τσακίζομαι: ~ся на́смерть σκοτώνομαι· **3.** (*на группы и т. п.*) διαιροῦμαι, χωρίζομαι· **4.** (*о волнах*) σπάζω, συντρίβομαι.

разбинтова́ть *сов.*, **разбинто́вывать** *несов.* λύ(ν)ω (*или* βγάζω) τόν ἐπίδεσμο. **~ся** λύ(ν)ομαι (γιά ἐπίδεσμο).

разбира́тельство *с юр.* ἡ διαδικασία, ἡ δίκη: суде́бное ~ ἡ δικαστική διαδικασία.

разбир||а́ть *несов.* **1.** (*расхватывать*) ἁρπάζω: ~ това́р ἁρπάζω τό ἐμπόρευμα· **2.** (*приводить в порядок, рассортировывать*) τακτοποιῶ: ~ бума́ги τακτοποιῶ τά χαρτιά· **3.** (*на части*) διαλύω, ξεμοντάρω (*о механизме*)/ κατεδαφίζω, ρίχνω, γκρεμίζω (*о доме, стене*)· **4.** (*расследовать дело, вопрос и т. п.*) ἐξετάζω, μελετῶ/ συζητῶ (*в суде*)· **5.** (*распутывать*) ξεμπλέκω, ξεκαθαρίζω/ ξεμπερδεύω (*ссору*)· **6.** (*подпись, почерк*) βγάζω (τά γράμματα), διαβάζω· **7.** (*понимать*) καταλαβαίνω, ἐννοῶ· **8.** (*охватывать — о чувствах*) πιάνω, καταλαμβάνω: меня́ ~а́ет сомне́ние μοῦ μπαίνει ἀμφιβολία· его́ ~а́ет смех τόν πιάνουν τά γέλια· ◇ ~ предложе́ние *грам.* ἀναλύω τήν πρόταση. **~а́ться** **1.** (*разобрать вещи, бумаги*) τακτοποιῶ, διευθετῶ· **2.** (*понимать*) ἐννοῶ, καταλαβαίνω, βρίσκω ἄκρη: я в э́том никáк не могу́ разобра́ться δέν μπορῶ νά βρῶ ἄκρη· ~а́ться в вопро́се ξεκαθαρίζω ἕνα ζήτημα.

разбитно́й *прил. разг.* σερπετός, ζωηρός (*бойкий*)/ τετραπέρατος (*ловкий*).

разби́т||ый *прил.* (*усталый*) *разг.* τσακισμένος, κατακουρασμένος, ψόφιος (στήν κούραση): чу́вствовать себя́ ~ым νοιώθω ψόφιος στήν κούραση· ◇ оста́ться у ~ого коры́та μένω στά κρύα τοῦ λουτροῦ.

разбогате́ть *сов.* πλουτίζω, πλουταίνω, γίνομαι πλούσιος.

разбо́й *м прям., перен.* ἡ ληστεία, ἡ ἁρπαγή. **~ник** *м* **1.** ὁ ληστής: морско́й ~ник ὁ πειρατής, ὁ κουρσάρος· **2.** *ласк.* μερμπάντης, διαβολάκος. **~ничать** *несов.* κάνω ληστεῖες, ληστεύω/ πειρατεύω (*на море*). **~ничий** *прил.* ληστρικός/ πειρατικός (*пиратский*): ~ничья война́ ὁ ληστρικός πόλεμος· ~ничья ша́йка ἡ ληστοσυμμορία.

разболе́||ться *сов.* **1.** (*о ком-л.*) ἀρρωσταίνω, ἀρρωστῶ: он совсе́м ~лся ἀρρώστησε γιά καλά· **2.** (*о чём-л.*) πονῶ: у меня́ голова́ ~лась μοῦ πόνεσε τό κεφάλι, μ' ἔπιασε πονοκέφαλος.

разболта́ть(ся) I, II *сов. см.* разба́лтывать(ся) I, II.

разбо́р *м* **1.** ἡ ἀνάλυση[-ις], ἡ ἐξέταση[-ις]: крити́ческий ~ ἡ κριτική ἀνάλυση· **2.** *юр.* ἡ διαδικασία, ἡ δίκη: ~ де́ла ἡ ἐξέταση ζητήματος· **3.** *грам.* ἡ γραμματική ἀνάλυση, ἡ τεχνολογία· **4.** *разг.*: без ~а χωρίς διάκριση· с ~ом διαλέγοντας, κάνοντας ἐπιλογή· ◇ приходи́ть к ша́почному ~у *разг.* φτάνω καθυστερημένος, ἔρχομαι στό τέλος.

разбо́р||ка *ж* **1.** (*писем, товаров и т. п.*) ἡ διαλογή, ἡ ταξινόμηση[-ις]· **2.** (*машины и т. п.*) τό λύσιμο, ἡ διάλυση[-ις], τό ξεμοντάρισμα/ ἡ κατεδάφιση[-ις] (*стены, дома и т. п.*). **~ный** *прил. тех.* διαλυτός, λυόμενος, πού λύνεται: ~ный мост γέφυρα πού λύνεται· ~ный дом τό διαλυτό σπίτι.

разбо́рчив||ость *ж* **1.** (*почерка и т. п.*) τό εὐανάγνωστο[ν]· **2.** (*требовательность*) ἡ ἀπαιτητικότητα, ἡ αὐστηρότητα. **~ый** *прил.* **1.** (*о почерке*) εὐανάγνωστος· **2.**

(*требовательный*) ἀπαιτητικός, δύσκολος, αὐστηρός/ προσεκτικός (*в средствах*): быть ~ым в еде́ εἶμαι δύσκολος στό φαΐ.

разбра́сывать *несов.* 1. (δια)σκορπίζω/ σπέρνω (*зёрна, семена и т. п.*): ~ по всему́ све́ту σκορπίζω στά τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντα· 2. (*приводить в беспорядок*) σκορπίζω (*или* ρίχνω) ἐδῶ κι' ἐκεῖ: ~ бума́ги σκορπίζω τά χαρτιά. ~**ся** (*заниматься сразу многими делами*) καταπιάνομαι μέ πολλές δουλειές.

разбреда́ться *несов.*, **разбрести́сь** *сов.* σκορπίζω (*ἀμετ.*), σκορπίζομαι: ~ в ра́зные сто́роны σκορπίζω δεξιά καί ἀριστερά· мы разбрели́сь по дома́м σκορπίσαμε στά σπίτια μας.

разбро́санн||ость *ж* τό σκόρπισμα, ὁ διασκορπισμός, ἡ διασπορά: ~ мыслей ἡ ἀσυναρτησία τῶν σκέψεων. ~**ый** *прич. и прил.* σκορπισμένος, διασκορπισμένος, σκόρπιος.

разброса́ть *сов. см.* разбра́сывать. ~**ся** (*во сне*) ξεσκεπάζομαι.

разбры́згать *сов.*, **разбры́згивать** *несов.* σκορπίζω ραντίζοντας/ πιτσιλίζω, ραντίζω (*духи́*): ~ всю во́ду σκορπίζω ραντίζοντας ὅλο τό νερό.

разбуди́ть *сов. см.* буди́ть.

разбуха́ть *несов.*, **разбу́хнуть** *сов.* 1. πρήζομαι, ἐξογκώνομαι· 2. *перен.* φουσκώνω (*ἀμετ.*), αὐξάνομαι ὑπερβολικά: кни́га разбу́хла τό βιβλίο φούσκωσε· шта́ты разбу́хли τό προσωπικό αὐξήθηκε ὑπερβολικά.

разбушева́ться *сов.* 1. (*о буре, море и т. п.*) λυσσομανῶ, μαίνομαι· 2. (*о человеке*) *разг.* παραφέρομαι.

разва́л *м* 1. τό ξεχαρβάλωμα, τό χάλασμα/ ἡ ἀποσύνθεση (*разруха*)· 2. (*беспорядок*) ἡ ἀταξία, ἡ ἀκαταστασία.

разва́ливать *несов.* 1. γκρεμίζω, κατεδαφίζω· 2. *перен.* χαλ(ν)ῶ/ καταστρέφω (*разрушать*). ~**ся** 1. *прям.*, *перен.* γκρεμίζομαι, γίνομαι ἐρείπιο· 2. (*в кресле и т. п.*) *разг.* ξαπλώνομαι, πέφτω.

разва́ли||на *ж* 1. *см.* разва́лины· 2. (*о человеке*) *разг.* τό ἐρείπιο, τό σαράβαλο. ~**ны** *мн.* τά ἐρείπια: гру́да ~н ὁ σωρός ἀπό ἐρείπια.

развали́ть(ся) *сов. см.* разва́ливать (-ся).

разва́ривать *несов.*, **разва́ри́ть** *сов.* καλοβράζω (*μετ.*). ~**ся** καλοβράζω (*ἀμετ.*).

ра́зве 1. *нареч.* (*при вопросе*) τάχα, μήπως, μά, μπάς: ра́зве? ἀλήθεια;· ~ он прие́хал? μά ἦρθε τάχα;· ~ мо́жно? εἶναι ποτέ δυνατόν;· ~ я оши́бся? μήπως ἔκανα λάθος;· ~ мо́жно так крича́ть? μά ἐπιτρέπεται νά φωνάζετε ἔτσι;· 2. *нареч.* (*в знач. «не следует ли», «может быть»*) *разг.* ἄραγε: ~ съе́здить за́втра? νά πάω ἄραγε αὔριο;· ~ пойти́ спать? νά πάω νά κοιμηθῶ;· 3. *союз* (*в знач. «если нет»*) *разг.* ἐκτός ἄν: я непреме́нно приду́, ~ что заболе́ю θά ἔρθω ὁπωσδήποτε ἐκτός ἄν ἀρρωστήσω.

развева́||ть *несов.* ἀνεμίζω: ве́тер ~ет зна́мя ὁ ἀέρας ἀνεμίζει τή σημαία. ~**ться** (*о флагах, парусах и т. п.*) κυματίζω: во́лосы ~ются от ве́тра τά μαλλιά ἀνεμίζουν ἀπό τόν ἀέρα.

разве́дать *сов. см.* разве́дывать.

разведе́ние I *с* ἡ καλλιέργεια (*растений*)/ ἡ κτηνοτροφία (*животных*)/ ἡ πτηνοτροφία (*птиц*).

разведе́ние II *с* (*моста*) τό ἄνοιγμα, τό σήκωμα.

разведённый *прич.* (*о супругах*) χωρισμένος, διαζευγμένος.

разве́д||ка *ж* 1. *воен.* ἡ ἀνίχνευση[-ις], ἡ ἀναγνώριση[-ις]: возду́шная ~ ἡ ἐναέριος (*или* ἀεροπορική) ἀναγνώριση· ~ боем ἡ ἀνιχνευτική κρούση, ἡ κρούση γιά ἀναγνώριση· вести́ ~ку κάνω ἀναγνώριση, κάνω ἀνίχνευση· отправля́ться в ~ку πηγαίνω γιά ανίχνευση· 2. *геол.* ἡ ἐξερεύνηση[-ις] (τοῦ ὑπεδάφους)· 3. (*организация*) ἡ κατασκοπεία: служи́ть в ~ке ὑπηρετῶ στήν κατασκοπεία. ~**чик** *м* 1. *воен.* ὁ ἀνιχνευτής· 2. *геол.* ὁ ἐξερευνητής (τοῦ ὑπεδάφους)· 3. (*сотрудник разведки*) ὁ κατάσκοπος· 4. (*самолёт*) τό ἀναγνωριστικό, τό ἀνιχνευτικό ἀεροπλάνο.

разве́дывательн||ый *прил.* ἀνιχνευτικός, ἀναγνωριστικός: ~ая авиа́ция ἡ ἀνιχνευτική ἀεροπορία· ~ая гру́ппа *воен.* ἡ ὁμάδα ἀνιχνευτῶν· ~ая экспеди́ция ἡ ἐξερευνητική ἀποστολή.

разве́дывать *несов.* 1. (*разузнавать*) πληροφοροῦμαι/ μαθαίνω (*узнавать*)· 2. *воен.* ἀνιχνεύω, κάνω ἀναγνώριση· 3. *геол.* ἐξερευνῶ, ἐρευνῶ.

развез||ти́ *сов.* 1. *см.* развози́ть· 2. *безл. разг.*: его́ ~ло́ γίνομαι κουδοῦνι, γίνομαι πτῶμα· доро́гу ~ло́ ὁ δρόμος ἔγινε ἀδιάβατος.

разве́||ивать *несов.* 1. (*ветром*) (δια-)σκορπίζω· 2. *перен.* (*рассеивать, уничтожать*) διασκεδάζω, διαλύω: ~ сомне́ния διαλύω τίς ἀμφιβολίες. ~**иваться** *прям.*, *перен.* σκορπίζω (*ἀμετ.*), σκορπίζομαι, διαλύομαι: пыль ~ялась ἡ σκόνη σκόρπισε· тоска́ ~ялась ἡ μελαγχολία πέρασε.

развеича́ть *сов.*, **развéнчивать** *несов.* 1. ἐκθρονίζω, ἀφαιρῶ τό στέμμα· 2. *перен.* ἀφαιρῶ τόν φωτοστέφανο, ξεσκεπάζω.

развёрнут||ый *прич.* и *прил.* 1. ξετυλιγμένος, ξεδιπλωμένος: ~ая страни́ца ἡ ἀνοιχτή σελίδα· 2. *воен.* ἀναπτυγμένος: ~ строй ἡ ἀναπτυγμένη παράταξη· ◇ ~ая резолю́ция ἡ ἐκτενής ἀπόφαση.

разверну́||ть *сов. см.* развора́чивать· ~ маши́ну γυρίζω τό αὐτοκίνητο. ~ться *сов. см.* развора́чиваться· ~лось движе́ние ἀναπτύχθηκε τό κίνημα.

развёртывание *с* 1. (*раскручивание*) τό ξεδίπλωμα, τό ξετύλιγμα· 2. *перен.* (*развитие*) ἡ ἀνάπτυξη[-ις], ἡ ἐξέλιξη[-ις]: ~ собы́тий ἡ ἐξέλιξη τῶν γεγονότων· 3. *воен.* ἡ ἀνάπτυξη[-ις].

развёртывать(ся) *несов. см.* развора́чивать(ся).

развеселить *сов.* διασκεδάζω (*мет.*), κάνω νά εὐθυμήσει, φαιδρύνω. ~ся διασκεδάζω (*амет.*), φαιδρύνομαι, εὐθυμῶ, κάνω κέφι.

разве́сить *сов. см.* разве́шивать.

развести́(сь) *сов. см.* разводи́ть(ся).

разветв||и́ться *сов. см.* разветвля́ться. ~ле́ние *с* ἡ διακλάδωση[-ις]: ~ле́ние доро́г ἡ διακλάδωση τῶν δρόμων. ~ля́ться *несов.* διακλαδίζομαι, διακλαδοῦμαι: руче́й ~ля́ется τό ρυάκι διακλαδίζεται.

разве́шать *сов. см.* разве́шивать 2.

разве́шивать *несов.* 1. (*на весах*) ζυγίζω, ζυγιάζω· 2. (*вешать*) κρεμ(ν)ῶ, ἀναρτῶ, ἁπλώνω: ~ карти́ны κρεμνῶ (*или* ἀναρτῶ) πίνακες· ~ бельё ἁπλώνω ροῦχα.

разве́ять(ся) *сов. см.* разве́ивать(ся).

развива́||ть *несов.* 1. (*раскручивать*) ξετυλίγω, ἐκτυλίσσω· 2. (*увеличивать, усиливать*) ἀναπτύσσω/ ἐξελίσσω (*эволюционировать*): ~ па́мять ἀναπτύσσω τό μνημονικό· ~ мысль ἀναπτύσσω τήν ἰδέα· ~ промы́шленность ἀναπτύσσω τήν βιομηχανία· ~ ско́рость ἀναπτύσσω ταχύτητα· ~ наступле́ние *воен.* ἀναπτύσσω τήν ἐπίθεση. ~ться 1. (*раскручиваться*) ξετυλίγομαι (*тж. о волосах*), ἐκτυλίσσομαι· 2. (*увеличиваться, усиливаться*) ἀναπτύσσομαι/ ἐξελίσσομαι (*эволюционировать*): собы́тия ~ются τά γεγονότα ἐξελίσσονται.

разви́лина *ж* ἡ διακλάδωση[-ις]/ ἡ διχάλα, τό διχάλωμα (*у дерева*): ~ доро́ги ἡ διακλάδωση δρόμου.

развинти́ть *сов.*, **разви́нчивать** *несов.* ξεβιδώνω. ~ся 1. ξεβιδώνομαι· 2. (*о нервах*) *разг.* ξεχαρβαλώνομαι.

разви́т||ие *с в разн. знач.* ἡ ἀνάπτυξη[-ις]/ ἡ ἐξέλιξη[-ις] (*эволюция*): у́мственное ~ ἡ διανοητική ἀνάπτυξη[-ις]· ~ собы́тий ἡ ἐξέλιξη[-ις] τῶν γεγονότων· ~ промы́шленности ἡ ἀνάπτυξη τῆς βιομηχανίας· зако́ны обще́ственного ~ия οἱ νόμοι τῆς κοινωνικῆς ἐξέλιξης.

развито́й *прил. в разн. знач.* ἀναπτυγμένος/ μορφωμένος (*просвещённый*).

разви́ть(ся) *сов. см.* развива́ть(ся).

развлека́ть *несов.* διασκεδάζω (*мет.*). ~ся διασκεδάζω (*амет.*).

развлече́ние *с* ἡ διασκέδαση[-ις], ἡ ψυχαγωγία.

развле́чь(ся) *сов. см.* развлека́ть(ся).

разво́д *м* 1. (*супругов*) τό διαζύγιο[ν], ὁ χωρισμός: они́ в ~е εἶναι χωρισμένοι, εἶναι διαζευγμένοι· 2. *воен.*: ~ карау́лов ἡ τοποθέτηση σκοπῶν.

разводи́ть *несов.* 1. (*отводить куда-л.*) ὁδηγῶ, συνοδεύω, μεταφέρω: ~ дете́й по дома́м πηγαίνω τά παιδιά στά σπίτια τους· ~ войска́ по кварти́рам τακτοποιῶ τούς στρατιῶτες σέ σπίτια γιά κατάλυμα· 2. *воен.*: ~ часовы́х τοποθετῶ (*или* βάζω) σκοπούς· 3. (*разъединять*) ἀνοίγω, σηκώνω: ~ мост σηκώνω τή γέφυρα· 4. (*супругов*) δίνω διαζύγιο, διαζευγνύω/ χωρίζω (*разг.*)· 5. (*в разные стороны*) ξεχωρίζω, χωρίζω: ~ пилу́ ἀνοίγω τά δόντια πριονιοῦ· 6. (*растворять*) διαλύω, ἀραιώνω: ~ порошо́к в воде́ διαλύω τό σκονάκι στό νερό· ~ те́сто ἀραιώνω τό ζυμάρι· 7. (*выращивать*) ἀνατρέφω, τρέφω (*животных*)/ καλλιεργῶ (*растения*)· 8. (*разжигать*) ἀνάβω: ~ ого́нь ἀνάβω φωτιά· ~ костёр ἀνάβω φωτιά (στό ὕπαιθρο)· ~ пары́ σηκώνω ἀτμό· ◇ ~ рука́ми μένω σέ ἀμηχανία, κάνω κίνηση ἀμηχανίας.

разводи́ться *несов.* 1. (*о супругах*) παίρνω διαζύγιο, χωρίζω, διαζευγνύομαι· 2. (*расплодиться*) πληθύνομαι, πολλαπλασιάζομαι.

разво́дка *ж*: ~ моста́ τό σήκωμα τῆς γέφυρας· ~ пилы́ ἐργαλεῖο πού ἀνοίγει τά δόντια πριονιοῦ.

разво́д||ы *мн.* (*узоры*) τά κλαδιά, οἱ κλάδες: мате́рия с ~ами τό κλαδωτό ὕφασμα, ἡ κλάδα.

развози́ть *несов.* 1. (*кого-л.*) ὁδηγῶ, συνοδεύω, μεταφέρω: ~ по дома́м ὁδηγῶ στά σπίτια· 2. (*что-л.*) διανέμω, μοιράζω/ κουβαλῶ (*товары*).

разволнова́ть *сов.* ταράζω. ~ся ταράζομαι.

развора́чивать *несов.* 1. ξετυλίγω, ξεδιπλώνω/ ἀνοίγω (*роскрывать*): ~ ковёр

ξετυλίγω τό χαλί· ~ знамя ξεδιπλώνω τή σημαία· ~ пакет ἀνοίγω τό δέμα· 2. *перен.* ἀναπτύσσω, ἐξελίσσω: ~ социалистическое соревнование ἀναπτύσσω τήν σοσιαλιστική ἅμιλλα· 3. *воен.* (*в боевой порядок*) ἀναπτύσσω, παρατάσσω: ~ колонну παρατάσσω τήν φάλαγγα· ~ войска ἀναπτύσσω στρατεύματα· 4. (*машину и т. п.*) σπάζω, χαλ(ν)ῶ, ἀνακατεύω. ~ся 1. ξεδιπλώνομαι, ξετυλίγομαι/ *перен.* ἀναπτύσσομαι, ἐξελίσσομαι/ ἀνοίγομαι (*раскрываться*)· 2. (*о самолёте, машине*) στρίβω, κάνω στροφή, γυρίζω.

разворовать *сов.*, **разворовывать** *несов.* κατακλέβω/ διαρπάζω (*расхищать*)/ λεηλατῶ (*разграбить*).

разворотить *сов.* ἀνασκάβω, ἀνακατεύω, χαλ(ν)ῶ: ~ дорогу ἀνασκάβω (*или* χαλῶ) τό δρόμο.

разворошить *сов.* ἀναποδογυρίζω, ἀνακατεύω.

разврат *м* ἡ διαφθορά, ἡ ἀκολασία, ἡ παραλυσία: погрязнуть в ~е κυλιέμαι στή διαφθορά, κυλιέμαι στήν ἀκολασία· предаваться ~у κάνω ἔκλυτη ζωή, διάγω ἀκόλαστο βίο, ἀκολασταίνω. **~ить(ся)** *сов. см.* развращать(ся). **~ник** *м* ὁ διεφθαρμένος, ὁ ἀκόλαστος, ὁ παραλυμένος. **~ничать** *несов.* ἀκολασταίνω, κάνω ἔκλυτη ζωή. **~ный** *прил.* διεφθαρμένος, ἔκλυτος, ἀκόλαστος.

развращ||ать *несов.* διαφθείρω, χαλ(ν)ῶ, ἀποπλανῶ. **~аться** διαφθείρομαι, ἐξαχρειώνομαι. **~ённость** *ж* ἡ διαφθορά, ὁ ἔκλυτος χαρακτήρας. **~ённый** *прич. и прил.* διεφθαρμένος, ἀκόλαστος, παραλυμένος.

развязать(ся) *сов. см.* развязывать (-ся).

развяз||ка *ж* ἡ λύση[-ις]: дело идёт к ~ке ἡ ὑπόθεση πλησιάζει στή λύση της.

развязн||ость *ж* ἡ ἐλευθεριότης, ἡ αὐθάδεια. **~ый** *прил.* ἀσύστολος, ξετσίπωτος/ αὐθάδης (*дерзкий*): ~ые манеры ἡ ἐλευθεριότης· ~ый тон τό αὐθάδες ὕφος.

развязывать *несов.* 1. (*что-л.*) λύ(ν)ω, ζετυλίγω, ξεδένω: ~ ленту λύνω τήν κορδέλλα· ~ пакет ζετυλίγω τό δέμα· 2. (*освобождать*) ἐλευθερώνω: ~ руки кому-л. *прям.*, *перен.* λύνω τά χέρια κάποιου· ◇ ~ войну ἐξαπολύω πόλεμο· ~ язык λύ(ν)ω τήν γλῶσσα. **~ся** 1. λύομαι, ξεδένομαι· 2. *перен.* (*освобождаться от кого-л., чего-л.*) *разг.* ἐλευθερώνομαι· ◇ у него язык развязался *разг.* λύθηκε ἡ γλῶσσα του.

разгадать *сов. см.* разгадывать.

разгадка *ж* ἡ λύση[-ις] (αἰνίγματος).

разгадывать *несов.* μαντεύω (*решать*)/ καταλαβαίνω, ἐννοῶ (*понимать, уяснять*): ~ загадку λύνω τό αἴνιγμα· ~ чьи-л. намерения μαντεύω τίς προθέσεις κάποιου.

разгар *м* τό ἀποκορύφωμα: в ~е спора ὅταν εἶχε ἀνάψει γιά καλά ὁ καυγᾶς· в ~е лета στή βράση τοῦ καλοκαιριοῦ· праздник был в полном ~е ἡ ἑορτή ἦταν στό ἀποκορύφωμά της.

разгиба||ть *несов.* τεντώνω, ἐκτείνω, ξεδιπλώνω: ~ спину τεντώνω τό κορμί μου· не ~я спины χωρίς νά σηκώνω τό κεφάλι. **~ться** τεντώνομαι, ξεδιπλώνομαι.

разгильдяй *м разг.* ὁ ἀχαΐρευτος, ὁ τσαπατσούλης.

разглагольствовать *несов. разг.* ἀερολογῶ, φλυαρῶ.

разгладить *сов.*, **разглаживать** *несов.* 1. (*утюгом*) σιδερώνω/ ἰσιάζω (*μετ.*) (*швы, складки*)· 2. (*морщины*) ἐξαλείφω, σβήνω (*μετ.*). ~ся (*о морщинах*) ἐξαλείφομαι, σβήνω (*ἀμετ.*).

разгласить *сов.*, **разглашать** *несов.* διαδίδω, κοινολογῶ, διατυμπανίζω, διαλαλῶ, διασαλπίζω.

разглашение *с* (*тайны*) ἡ κοινολόγηση, ἡ διάδοση[-ις].

разглядеть *сов.* 1. διακρίνω, ξεχωρίζω· 2. *перен.* ἀντιλαμβάνομαι, βρίσκω, ἀνακαλύπτω.

разглядывать *несов.* ἐξετάζω, παρατηρῶ προσεχτικά.

разгневать *сов.* ἐξοργίζω, ἐξερεθίζω, κάνω κάποιον νά θυμώσει. **~ся** ὀργίζομαι, ἐξοργίζομαι, ἐξερεθίζομαι, θυμώνω.

разговаривать *несов.* (ὁ)μιλῶ, συνομιλῶ/ συζητῶ, κουβεντιάζω (*беседовать*): ~ с кем-л. μιλῶ (*или* κουβεντιάζω) μέ κάποιον· ~ с самим собой μιλῶ μόνος μου· ~ по-гречески (ὁ)μιλῶ ἑλληνικά· ~ о музыке συζητῶ περί μουσικῆς· не стоит и ~ об этом δέν ἀξίζει νά μιλοῦμε γι' αὐτό.

разговор *м* ἡ συζήτηση[-ις], ἡ συνομιλία, ἡ κουβέντα, ἡ συνδιάλεξη[-ις]: дружеский ~ ἡ φιλική συζήτηση· телефонный ~ ἡ τηλεφωνική συνδιάλεξη· вести ~ συνομιλῶ· заводить (вступать в) ~ ἀνοίγω (πιάνω) συζήτηση· переводить ~ на другое ἀλλάζω κουβέντα· обрывать ~ διακόπτω τήν συζήτηση· без лишних ~ов χωρίς περιττές κουβέντες· и ~а об этом не было δέν ἔγινε κάν λόγος γι' αὐτό· только и ~у что об этом εἶναι τό μοναδικό θέμα συζήτησης·

вернуться к ~у о чём-л. ἐπανέρχομαι σέ κάποιο ζήτημα· ◇ быть предмéтом ~а εἶμαι τό θέμα τῆς συζήτησης.

разговор||и́ться *сов.* **1.** (*вступить в разговор*) πιάνω συζήτηση, ἀνοίγω κουβέντα: они́ ~и́лись ξεχάστηκαν πιάνοντας κουβέντα· **2.** (*стать разговорчивым*) γίνομαι ὁμιλητικός, ἀρχίζω νά μιλῶ.

разговóрчив||ость *ж* ἡ πολυλογία. **~ый** *прил.* ὁμιλητικός, πολύλογος.

разгóн *м* **1.** (*толпы, собрания и т. п.*) ἡ διάλυση[-ις], ὁ διασκορπισμός· **2.** (*разбег*) ἡ φόρα, ἡ φορά: брать ~ παίρνω φόρα· с ~а μετά φορᾶς· без ~а ἄνευ φορᾶς· ◇ **быть в ~е** *разг.* λείπω.

разгоня́ть *несов.* **1.** (*прогонять*) διώχνω, διαλύω/ (δια)σκορπίζω (*рассеивать*): ~ облака́ (δια)σκορπίζω τά σύννεφα· **2.** (*скуку, сомнения и т. п.*) διώχνω, διασκεδάζω· **3.** (*придавать скорость*) ἀνοίγω ταχύτητα, δίνω φόρα, δίνω ταχύτητα· **4.** *полигр.* ἀραιώνω. **~ся** *несов.* ἐφορμῶ.

разгорáживать *несов.* χωρίζω. **~ся** χωρίζομαι (μέ διάφραγμα ἤ μέ φράχτη).

разгорáться *несов.*, **разгорéться** *сов.* **1.** ἀνάβω (*ἀμετ.*), ἀναφλέγομαι· **2.** *перен.* ἀνάβω/ ἀστράφτω (*о глазах*)· **3.** (*о битве, споре и т. п.*) φουντώνω, ἀνάβω (*ἀμετ.*).

разгороди́ть(ся) *сов. см.* разгорáживать(ся).

разгорячи́ться *сов. прям., перен.* ἀνάβω (*ἀμετ.*), ἐξάπτομαι.

разгрáб||ить *сов.* λεηλατῶ, διαρπάζω, κατακλέβω, λαφυραγωγῶ· **~лéние** *с* ἡ λεηλασία, ἡ λεηλάτηση[-ις], ἡ διαρπαγή, ἡ λαφυραγωγία.

разграничéние *с* ἡ ὁροθεσία, ἡ ὁροθέτηση[-ις], ὁ διαχωρισμός, ἡ διάκριση[-ις].

разграни́чивать *несов.*, **разграни́чить** *сов.* ὁροθετῶ, τοποθετῶ ὁρόσημα, διαχωρίζω, διακρίνω.

разграфи́ть *сов.*, **разграфля́ть** *несов.* χαρακώνω, ριγώνω, διαγραμμίζω.

разгребáть *несов.*, **разгрести́** *сов.* ξεστοιβάζω/ καθαρίζω (*расчищать*)/ ἀνασκαλίζω (*граблями*): ~ кýчу ξεστοιβάζω· ~ снег καθαρίζω τό χιόνι.

разгрóм *м* **1.** (*уничтожение*) ἡ συντριβή, τό τσάκισμα, ἡ κατατρόπωση[-ις], ἡ ἐξολόθρευση[-ις]/ ἡ ἐρήμωση[-ις], ἡ καταστροφή (*опустошение*)· **2.** (*беспорядок*) τό χάος, ἡ σύγχυση. **~и́ть** *сов.* **1.** (*врага*) κατασυντρίβω, τσακίζω, κατατροπώνω· **2.** (*разграбить*) λεηλατῶ, διαρπάζω.

разгружáть *несов.*, **разгрузи́ть** *сов.* **1.** ξεφορτώνω, ἐκφορτώνω· **2.** *перен.* (*кого-либо от чего-л.*) ἀνακουφίζω, ἀπαλάσσω. **~ся** *перен.* (*от чего-л.*) ἀπαλάσσομαι, ἀνακουφίζομαι, ξεφορτώνομαι.

разгрýз||ка *ж* τό ξεφόρτωμα, ἡ ἐκφόρτωσις. **~очный** *прил.* ἐκφορτωτικός· ~очный механи́зм ἡ μηχανή ἐκφόρτωσης· ◇ **~очный день** ἡμέρα δίαιτας.

разгрызáть *несов.*, **разгры́зть** *сов.* ροκανίζω, σπάνω μέ τά δόντια: ~ орéх σπάνω τό καρύδι μέ τά δόντια.

разгýл *м* **1.** (*кутёж*) ἡ κραιπάλη, ὁ ὀργιασμός, τό ὄργιο: предавáться ~у ἐπιδίδομαι σέ ὄργια, ἀκολασταίνω, ἀσωτεύω· **2.** *перен.* τό ὄργιο, ἡ ἀποχαλίνωση[-ις]: ~ реáкции τό ὄργιο τῆς ἀντίδρασης.

разгýливать *несов.* σουλατσάρω. **~ся** *разг.* **1.** (*бурно развлекаться*) τό ρίχνω ἔξω, ρίχνομαι στίς διασκεδάσεις· **2.** (*давать себе волю, развернуться*) βρίσκω ἐλεύθερο πεδίο δράσης· **3.** (*о ребёнке*) παρατρέχω, παραπαίζω, χάνω τή διάθεση γιά ὕπνο· **4.** (*о погоде*) ἀνοίγω, καλοσυνεύω, αἰθριάζω.

разгýльн||ый *прил.* ἄσωτος, ἀκόλαστος, παραλυμένος: вести́ ~ую жизнь ἀκολασταίνω, ἀσωτεύω, διάγω βίον παραλυμένον.

раздавáть *несов.* διανέμω, μοιράζω: ~ дéньги μοιράζω χρήματα· ~ подáрки διανέμω τά δῶρα.

раздавáться I *несов.* (*о звуке*) ἀκούομαι, ἀντηχῶ.

разда||вáться II *несов.* **1.** (*раздвигаться, расступаться*) παραμερίζω (*ἀμετ.*): толпá постепéнно ~вáлась τό πλῆθος παραμέριζε σιγά-σιγά· **2.** (*становиться просторнее*) *разг.* φαρδαίνω, ἀνοίγω (*ἀμετ.*)· **3.** (*толстеть*) *разг.* χοντραίνω (*ἀμετ.*), παχαίνω.

раздави́ть *сов.* **1.** ζουπῶ, ζουλῶ, λυώνω/ πατῶ (*ногой*)· **2.** *перен.* τσακίζω, συντρίβω: ~ проти́вника τσακίζω τόν ἐχθρό[ν], συντρίβω τόν ἐχθρό[ν].

раздáривать *несов.*, **раздари́ть** *сов.* μοιράζω, δωρίζω.

раздáть *сов. см.* раздавáть.

разд||áться I *сов. см.* раздавáться I· ~áлся гóлос ἀκούστηκε φωνή· ~áлся звонóк ἀκούστηκε (*или* χτύπησε) τό κουδούνι.

раздáться II *сов. см.* раздавáться II.

раздáча *ж* ἡ διανομή, τό μοίρασμα.

раздвáивать *несов.* διχάζω, διαιρῶ σέ δύο μέρη, διχοτομῶ. **~ся 1.** διχάζομαι, διαιροῦμαι σέ δύο· **2.** *перен.* διχάζομαι, διαιροῦμαι στά δυό.

раздвигáть *несов.*, **раздвйнуть** *сов.* ἀνοίγω (*μετ.*) (*открывать*)/ παραμερίζω (*μετ.*) (*отодвигать в стороны*): ~ зáнавес ἀνοίγω τήν αὐλαία. **~ся** παραμερίζω (*ἀμετ.*)/ ἀνοίγομαι (*раскрываться*).

раздвоéние *с* ἡ διχοτόμηση[-ις], ὁ διχασμός: ~ лйчности ὁ διχασμός τῆς προσωπικότητας.

раздвó||енный *прич. и прил.* διχαλωτός, δίχαλος, δισχιδής/ *бот.* δίχηλος. **~йть(ся)** *сов. см.* раздвáивать(ся).

раздевáлка, раздевáльня *ж разг.* τό ἀποδυτήριο[ν], τό ἱματιοφυλάκιο[ν].

раздевáть *несов.* γδύνω, ξεντύνω, ἐκδύω. **~ся** γδύνομαι, ξεντύνομαι, ἐκδύομαι: **~ся** догола́ (ξε)γυμνώνομαι ἐντελῶς, μένω τσίτσιδος.

раздéл *м* 1. (*действие*) ἡ διανομή, ὁ διαμοιρασμός, ἡ μοιρασιά, τό μοίρασμα· 2. (*в книге и т. п.*) τό τμῆμα.

раздéлать *сов. см.* раздéлывать· ◇ ~ когó-л. под орéх *разг.* ψέλνω κάποιου τόν ἀναβαλλόμενο. **~ся** *см.* раздéлываться.

разделéние *с* ὁ χωρισμός, ἡ διαίρεση[-ις]/ ἡ διανομή, ἡ κατανομή, ὁ διαμοιρασμός (*распределение*): ~ трудá ἡ κατανομή τής ἐργασίας.

разделйтельный *прил. грам.* διαζευκτικός: ~ сою́з ὁ διαζευκτικός σύνδεσμος.

раздел||йть *сов. см.* делйть *и* разделя́ть. **~йться** *см.* разделя́ться· мнéния ~йлись οἱ γνῶμες διχάστηκαν.

раздéлывать *несов.* 1. (*под дерево, мрамор и т. п.*) ἐπεξεργάζομαι· 2. (*тушу*) κατεργάζομαι. **~ся** 1. ξεμπερδεύω, ξεμπλέκω (*покончить с чем-л.*)/ ἀπαλλάσσομαι, ξεφορτώνομαι (*избавляться от чего-л.*): **~ся** с долгáми ἐξοφλῶ τά χρέη· **~ся** с поручéниями ξεμπερδεύω μέ τίς παραγγελίες· 2. (*расправляться с кем-л.*) λογαριάζομαι μέ κάποιον, κανονίζω κάποιον: я с тобóй раздéлаюсь! *разг.* ἐγώ θά σοῦ δείξω!

раздéльн||ый *прил.* 1. χωριστός, ξεχωρισμένος: **~ое** обучéние ἡ χωριστή ἐκπαίδευση· 2. (*о произношении*) εὐκρινής, καθαρός.

разделя́ть *несов.* 1. (*на части*) χωρίζω, διαιρῶ, διατέμνω/ διανέμω, κατανέμω, διαμοιράζω (*распределять*)· 2. (*чьё-л. мнение и т. п.*) συμμερίζομαι: ~ чьй-л. взгля́ды συμμερίζομαι τίς ἀπόψεις κάποιου· 3. (*чью-л. участь, чувства и т. п.*): ~ чью́-л. судьбу́ ἔχω τήν ἴδια τύχη μέ κάποιον, παθαίνω τά ἴδια· ~ чью́-л. рáдость χαίρομαι μαζί μέ κάποιον· 4. (*разъединять*) χωρίζω, διαχωρίζω, ἀποχωρίζω, διαζευγνύω, ξεχωρίζω. **~ся** 1. (*на части*) χωρίζομαι, διαιροῦμαι, διχάζομαι· 2. (*обнаруживать разногласия*) διχάζομαι, (δια)χωρίζομαι· 3. (*о дележе имущества и т. п.*) διανέμω, (δια)μοιράζω.

раздéть(ся) *сов. см.* раздевáть(ся).

раздирá||ть *несов.* 1. (*разрывать на части*) (ξε)σχίζω· 2. *перен.* (*терзать*) (ξε)σχίζω, σπαράζω: ~ сéрдце σπαράζω τήν καρδιά. **~ться** σχίζομαι, ξεσχίζομαι. **~ющий** 1. *прич. от* раздирáть· 2. *прил.* σπαρακτικός: **~ющий** ду́шу крик ἡ σπαρακτική κραυγή.

раздобрéть *сов.* (*пополнеть*) *разг.* παχαίνω (*ἀμετ.*), χοντραίνω.

раздóбриться *сов. разг.* φαίνομαι μεγαλόδωρος, κάνω τόν χουβαρδᾶ.

раздобывáть *несов.*, **раздобы́ть** *сов.* ἐξοικονομῶ, προμηθεύομαι.

раздóлье *с* 1. (*простор*) ὁ εὐρύς χῶρος, ἡ ἀπλοχωριά· 2. *перен.* ἡ ἐλευθερία.

раздóр *м* ἡ διχόνοια, ἡ ἔρις, ἡ γκρίνια: сéять **~ы** σπέρνω διχόνοιες· я́блоко **~а** *миф., перен.* τό μῆλον τῆς ἔριδος.

раздосáдовать *сов.* πικραίνω, φουρκίζω.

раздраж||áть *несов.* 1. ἐξάπτω, φουρκίζω/ ἐκνευρίζω (*действовать на нервы*): он меня́ **~áет** μοῦ χτυπάει στά νεῦρα· 2. *физиол.* ἐρεθίζω, ἐξερεθίζω. **~áться** ἐρεθίζομαι/ νευριάζω, ἐξερεθίζομαι, ἐξάπτομαι (*сердиться*).

раздраж||éние *с* 1. (*состояние*) ὁ ἐρεθισμός/ ὁ θυμός, ἡ φούρκα (*гнев, досада*)/ ὁ ἐκνευρισμός, ἡ διέγερση[-ις] (*возбуждение*): говорйть с **~éнием** μιλῶ ἐκνευρισμένα· в **~éнии** ἐκνευρισμένος· 2. *физиол.* (*действие*) ὁ ἐρεθισμός, τό ἐρέθισμα: вызывáть ~ кóжи προξενῶ ἐρεθισμό τοῦ δέρματος. **~йтельность** *ж* ἡ ἐρεθιστικότης, ὁ εὐέξαπτος χαρακτήρας. **~йтельный** *прил.* εὐερέθιστος, ἐρεθιστικός/ νευρικός (*нервный*): **~йтельный** человéк εὐέξαπτος ἄνθρωπος· говорйть **~йтельным** тóном μιλῶ νευριασμένα.

раздражйть(ся) *сов. см.* раздражáть (-ся).

раздразнйть *сов.* 1. ἐρεθίζω, ἐξερεθίζω, ἐξαγριώνω, ἀγγρίζω: ~ собáк ἀγγρίζω τά σκυλιά· 2. (*возбудить, разжечь*) ἐξάπτω, διεγείρω: ~ чéй-л. аппетйт διεγείρω τήν ὄρεξη.

раздроб||йть *сов. см.* раздробля́ть. **~лéние** *с* τό κομμάτιασμα, ὁ διαμελισμός, ὁ κερματισμός, ὁ τεμαχισμός.

раздрóбленный *прич. и прил.* διχοτομημένος, κομματιασμένος.

раздробля́ть *несов.* 1. θρυμματίζω, κάνω κομμάτια, κατακερματίζω, σπάνω: ~ кость σπάνω τό κόκκαλο· 2. (*расчленять, разделять*) κατατέμνω, κομματιάζω (*о земле — на участки*)/ διαμελίζω (*о государстве и т. п.*). ~ся 1. (*разбиваться*) θρυμματίζομαι, γίνομαι κομμάτια· 2. (*разделяться, расчленяться*) (κατα-) κομματιάζομαι, διαμελίζομαι.

раздружи́ться *сов. разг.* διασπῶ τήν φιλίαν.

раздува́ние *с* 1. τό φύσημα· 2. *перен.* (*преувеличение*) ἡ μεγαλοποίηση[-ις], τό παραφούσκωμα.

раздув||а́ть *несов.* 1. φυσῶ, φουσκώνω: ~ огóнь δυναμώνω φυσώντας τήν φωτιά, φυσῶ τήν φωτιά· 2. (*надувать*) φουσκώνω· 3. *безл. разг.* φουσκώνω (*μετ.*), πρήσκω: у него́ ча́сто ~а́ет щёку συχνά πρήζεται τό μάγουλό του· 4. *перен.* (*преувеличивать*) μεγαλοποιῶ, ἐξογκώνω, παραφουσκώνω: ~ де́ло μεγαλοποιῶ ἕνα ζήτημα· ~ успе́х ἐξογκώνω τήν ἐπιτυχία· 5. *перен.* (*увеличивать, расширять*): ~ шта́ты αὐξάνω ὑπερβολικά τό προσωπικό· 6. (*развевать*) κυματίζω, ἀνεμίζω: ве́тер ~а́ет знамёна ὁ ἀέρας κυματίζει τίς σημαῖες. ~а́ться 1. φουσκώνω (*ἀμετ.*)· 2. (*распухать*) πρήζομαι, πρήσκομαι.

разду́м||ать *сов.* (*передумать*) ἀλλάζω γνώμη, μετανοιώνω: я ~ал писа́ть μετάνοιωσα νά γράψω.

разду́мыв||ать *несов.* 1. (*размышлять*) σκέφτομαι, διανοοῦμαι· 2. (*колебаться*) διστάζω, ἐνδοιάζω: не ~ая χωρίς δισταγμόν.

разду́мье *с* 1. (*размышление*) ἡ συλλογή, ἡ σκέψη[-ις], ὁ στοχασμός: впасть в ~ πέφτω σέ συλλογή· 2. (*колебание*) ὁ δισταγμός, ὁ ἐνδοιασμός: его́ взя́ло ~ ἄρχισε νά ἔχει ἐνδοιασμούς.

разду́ть *сов. см.* раздува́ть 1—5.

разева́ть *несов.*: ~ рот *а*) ἀνοίγω τό στόμα, *б*) *перен.* χαζεύω· ~ рот от удивле́ния μένω μέ ἀνοικτό (τό) στόμα.

разжа́лобить *сов.* συγκινῶ, κάνω κάποιον νά μέ λυπηθεῖ. ~ся συγκινοῦμαι, σπλαγχνίζομαι, οἰκτείρω.

разжа́лова||ние *с воен.* ἡ καθαίρεση[-ις]. ~ть *сов.* καθαιρῶ.

разжа́ть(ся) *сов. см.* разжима́ть(ся).

разжева́ть *сов.*, **разжёвывать** *несов.* 1. μασῶ· 2. (*растолковывать*) *разг.* τά κάνω λιανά.

разже́чь *сов.*, **разжига́ть** *несов.* 1. ἀνάβω (*μετ.*), συνδαυλίζω, ὑποδαυλίζω: ~ огóнь ἀνάβω τή φωτιά· 2. *перен.* ἐξάπτω, διεγείρω, ἐξεγείρω, ἀνάβω, ὑποδαυλίζω: ~ не́нависть ἐξάπτω τό μῖσος· ~ войну́ ὑποδαυλίζω τόν πόλεμο· ~ чьё-л. любопы́тство διεγείρω τήν περιέργειαν. ~ся *прям., перен.* ἀνάβω (*ἀμετ.*), φλογίζομαι, ἀναφλέγομαι, ἐξάπτομαι.

разжиди́ть *сов.*, **разжижа́ть** *несов.* ἀραιώνω, ἀραιῶ/ διαλύω (*газ и т. п.*).

разжиже́ние *с* ἡ ἀραίωση/ ἡ ἀραιά διάλυσις (*газа и т. п.*).

разжим||а́ть *несов.* ξεσφίγγω, χαλαρώνω (*μετ.*), λύνω/ ἀνοίγω (*открывать*): не ~а́я губ μέ σφιγμένα τά χείλη. ~а́ться ξεσφίγγομαι, χαλαρώνω (*ἀμετ.*), χαλαροῦμαι.

разжире́ть *сов. разг.* (παρα)παχαίνω.

раззадо́ривать *несов.*, **раззадо́рить** *сов. разг.* ἐξερεθίζω, διεγείρω. ~ся διεγείρομαι, βάζω κάτι γινάτι.

рази́нуть *сов. см.* разева́ть· рази́нув рот *а*) (*от рассеянности*) χαζεύοντας, χάσκοντας, *б*) (*от удивления*) μέ ἀνοιχτό στόμα.

рази́ня *м, ж разг.* ὁ ἀφηρημένος, ὁ χαζός/ ὁ χάχας (*зевака*).

рази́тельн||ый *прил.* καταπληκτικός, ἐκπληκτικός/ χτυπητός (*очевидный*): ~ое схо́дство ἡ καταπληκτική ὁμοιότης· ~ приме́р τό χτυπητό παράδειγμα· ~ые переме́ны οἱ σημαντικές ἀλλαγές.

рази́ть I *несов.* (*ударять, поражать*) πλήττω, χτυπῶ: ~ врага́ χτυπῶ τόν ἐχθρό, καταβάλλω τόν ἐχθρό.

раз||и́ть II *несов. безл.* (*сильно пахнуть*) *разг.* ἀναδίδω κακοσμία: от него́ ~и́т вино́м βρωμάει κρασί.

разлага́ть *несов.* 1. (*на составные части*) ἀποσυνθέτω, χωρίζω· 2. *мат.* ἀναπτύσσω· 3. *перен.* (*морально*) διαφθείρω. ~ся 1. (*на составные части*) ἀποσυνθέτομαι/ παθαίνω ἀποσύνθεση, διαλύομαι (*распадаться*)· 2. (*загнивать*) σαπίζω· 3. *перен.* (*морально*) ἀποσυντίθεμαι.

разла́д *м* ἡ διαφωνία, ἡ διχόνοια: ~ в рабо́те ἡ ἀταξία στή δουλειά· семе́йный ~ οἱ οἰκογενειακοί καυγάδες· жить в ~е ζῶ σέ διχόνοια· вноси́ть ~ βάζω ζιζάνια, σπείρω διχόνοια.

разла́диться *сов.*, **разла́живаться** *несов.* ἀποτυγχάνω (*о деле, предприятии и т. п.*)/ χαλῶ (*ἀμετ.*) (*об отношениях и т. п.*): маши́на разла́дилась ἡ μηχανή χάλασε.

разла́мывать *несов.* σπάνω (*μετ.*), θραύω, συντρίβω/ γκρεμίζω (*μετ.*), κατεδαφίζω (*постройку и т. п.*): ~ на куски́ κάνω κομμάτια, κομματιάζω. ~ся (*болеть*) *разг.*: у меня́ спина́ разла́мывается κόπηκε ἡ μέση μου, πιάστηκε ἡ πλάτη μου.

разлеза́ться *несов.*, **разле́зться** *сов.* ξεφτῶ (*ἀμετ.*), ξεφτίζω.

разлени́ться *сов. разг.* μέ πιάνει τεμπελιά, τεμπελιάζω.

разлета́ться *несов.* 1. (*улетать*) πετῶ· 2. (*разбиваться*) *разг.* γίνομαι κομμάτια: ~ на куски́ γίνομαι κομμάτια· 3. *перен.* (*рассеиваться, исчезать*) διασκορπίζομαι/ πετῶ (*ἀμετ.*) (*о мечтах и т. п.*): ~ как дым ἐξανεμίζομαι, πετῶ· 4. (*о полах одежды, волосах и т. п.*) κυματίζω.

разлете́ться *сов.* 1. *см.* разлета́ться 1, 2, 3· 2. (*быстро прибежать, полететь*) *разг.* προστρέχω, πηγαίνω τρεχᾶτος.

разли́в *м* 1. (*реки́ и т. п.*) ἡ φουσκονεριά, τό ξεχείλισμα, ἡ πλημμυρίς· 2. (*вина́ и т. п.*) ἡ ἐμφιάλωση[-ις], τό μποτιλιάρισμα.

разлива́тельн||ый *прил.*: ~ая ло́жка ἡ κουτάλα, ἡ χουλιάρα.

разлива́ть *несов.* 1. (*проливать*) χύνω· 2. (*наливать*) βάζω: ~ чай βάζω τσάϊ στά ποτήρια· ~ суп κενώνω τή σούπα· ~ по буты́лкам μπουτιλιάρω, ἐμφιαλώνω· ◊ их водо́й не разолье́шь εἶναι ἀχώριστοι. ~си 1. (*проливаться*) χύνομαι· 2. (*о реке*) πλημμυρῶ, ξεχειλίζω· 3. *перен.* (*распространяться*) χύνομαι, πλημμυρίζω (*ἀμετ.*).

разливн||о́й *прил.* τοῦ βαρελιοῦ: ~о́е вино́ κρασί τοῦ βαρελιοῦ.

разлинова́ть *сов.*, **разлино́вывать** *несов.* ριγώνω, χαρακώνω: ~ бума́гу ριγώνω τό χαρτί.

разли́тие *с* (*рек и т. п.*) ἡ πλημμύρα, τό ξεχείλισμα.

разли́ть(ся) *сов. см.* разлива́ть(ся).

различа́ть *несов.* 1. (*проводить различие*) ξεχωρίζω, διακρίνω· 2. (*распознавать*) διακρίνω: ~ в темноте́ διακρίνω στό σκοτάδι. ~си διαφέρω, ξεχωρίζω (*ἀμετ.*), διακρίνομαι.

разли́ч||ие *с* ἡ διαφορά, ἡ διάκριση[-ις]: ~ во взгля́дах ἡ διαφορά ἀπόψεων· кла́ссовые ~ия ἡ ταξική διαφορά· видово́е ~ *биол.* ἡ διαφορά τῶν εἰδῶν· без ~ия χωρίς διάκριση· де́лать ~ ме́жду ке́м-л. κάνω διάκριση ἀνάμεσα σέ κάποιους· ◊ зна́ки ~ия *воен.* τά διακριτικά.

различи́ть *сов. см.* различа́ть.

разли́чн||ый *прил.* 1. (*неодинаковый*) διαφορετικός, διάφορος: ~ые мне́ния οἱ διάφορες γνῶμες· 2. (*разнообразный, всевозможный*) διάφορος, ποικίλος, ποικιλόμορφος, πολυειδής: са́мыми ~ыми спо́собами μέ τούς πιό διαφορετικούς τρόπους.

разлож||е́ние *с* 1. (*на составные части*) ἡ ἀποσύνθεση[-ις], ἡ διάλυση[-ις]· 2. *мат.* ἡ ἀνάπτυξη[-ις]· 3. (*распад, гниение*) ἡ ἀποσύνθεση[-ις] (*тж. хим.*), τό σάπισμα, ἡ σήψη[-ις]· 4. *перен.* (*упадок*) ἡ διαφθορά, ἡ κατάπτωση[-ις]/ ἡ ἀποσύνθεση, τό ξεχαρβάλωμα (*армии и т. п.*): мора́льное ~ ἡ ἔκλυση ἠθῶν. ~и́вшийся 1. *прич. от* разложи́ться· 2. *прил.* (*прогнивший*) ἀποσυντεθειμένος, σάπιος, σαπρός, σαπισμένος· 3. *прил. перен.* διεφθαρμένος/ ἀποσυντεθειμένος, ξεχαρβαλωμένος (*об армии и т. п.*).

разложи́ть(ся) *сов.* 1. *см.* разлага́ть (-ся)· 2. *см.* раскла́дывать(ся).

разло́м *м* τό σπάσιμο, ἡ θραύση[-ις].

разлома́ть(ся) *сов. см.* разла́мывать (-ся).

разломи́||ть *сов.* 1. κόβω· 2. *безл. перен.*: меня́ всего́ ~ло ὅλα τά μέλη μου εἶναι τσακισμένα.

разлу́||ка *ж* ὁ χωρισμός/ ὁ ἀποχωρισμός (*расставание*): жить в ~ке с ке́м-л. ζῶ μακρυά ἀπό κάποιον.

разлуча́ть *несов.*, **разлучи́ть** *сов.* (*кого-л. с кем-л.*) (ἀπο)χωρίζω. ~ся (ἀπο-) χωρίζομαι.

разлюби́ть *сов.* παύω ν' ἀγαπῶ, ξαγαπῶ.

разма́зать(ся) *сов. см.* разма́зывать(ся).

размазня́ *разг.* 1. *ж* (*каша*) ὁ λαπᾶς, ὁ χυλός· 2. *м, ж* (*о человеке*) ὁ λαπᾶς.

разма́зывать *несов.* 1. πασαλείβω/ μουντζουρώνω (*чернила, сажу и т. п.*): ~ грязь по лицу́ πασαλείβω τό πρόσωπο μέ λάσπη· 2. (*о манере рассказывать*) *разг.* τραβῶ σέ μάκρος. ~ся πασαλείβομαι.

разма́лывать *несов.* ἀλέθω, ἀλευροποιῶ, κονιοποιῶ.

разма́тывать *несов.* ξετυλίγω/ ξεμπλέκω, ξεκουβαριάζω (*распутывать*)/ λύνω (*бинт и т. п.*). ~ся ξετυλίγομαι/ ξεμπλέκομαι, ξεκουβαριάζομαι (*распутываться*)/ λύνομαι (*о бинте и т. п.*).

разма́х *м* 1. (*величина колебания, качания*) ἡ δόνηση[-ις], ἡ ταλάντευση· 2. (*сила взмаха*) ἡ ὁρμή, ἡ φόρα: со всего́ ~у μ' ὅλη τήν ὁρμή· уда́рить с ~у χτυπῶ μ'ὅλη τή δύναμη· 3. (*крыльев, рук и т. п.*) τό ἄνοιγμα· 4. (*деятельности и т. п.*) ἡ ἔκταση[-ις], ἡ εὐρύτητα, τό εὖρος: ~ революцио́нного движе́ния ἡ ἔκταση τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος· широ́кий ~ строи́тельства ἡ εὐρεία ἔκταση τῆς ἀνοικοδόμησης.

разма́хивать *несов.* κουνῶ, σείω: ~ рука́ми κουνῶ τά χέρια, χειρονομῶ· ~ кры́льями πτερυγίζω, κουνῶ τά φτερά.

размахиваться *несов.*, **размахнуться** *сов.* σηκώνω μέ ὁρμή τό χέρι: он размахнулся и ударил σήκωσε τό χέρι ψηλά καί χτύπισε.

размачивать *несов.* (ἐμ)βρέχω, μουσκεύω (*μετ.*).

размашистый *прил.* φαρδύς, πλατύς: ~ жест πλατειά χειρονομία· ~ почерк τό γράψιμο μέ μεγάλα καί ἀραιά γράμματα· ~ шаг βάδισμα μέ μεγάλα βήματα.

размежевать *сов.*, **размежёвывать** *несов.* ὁροθετῶ, καθορίζω τά ὅρια. ~ся 1. καθορίζω τά σύνορα, καθορίζω τά ὅρια· 2. *перен.* (ξε)χωρίζω, καθορίζω.

размельчать *несов.*, **размельчить** *сов.* κομματιάζω, θρυμματίζω, θρύπτω, κονιοποιῶ.

размен *м* ἡ ἀνταλλαγή: ~ денег ἡ ἀνταλλαγή χρημάτων, τό χάλασμα χρημάτων.

разменивать *несов.* ἀνταλλάσσω. ~ся ἀνταλλάσσομαι: ~ся фигурами *шахм.* ἀνταλλάσσω πιόνια· ◇ ~ся на мелочи, ~ся по мелочам ξοδεύω τόν καιρό μου σέ μικροδουλειές.

разменн||ый *прил.* ἀνταλλάξιμος, τῆς ἀνταλλαγῆς: ~ая монета τά ψιλά χρήματα.

разменять(ся) *сов. см.* разменивать (-ся).

размер *м* 1. (*величина*) τό μέγεθος, ἡ ἔκταση[-ις]: стол ~ом в метр τραπέζι μεγέθους ἑνός μέτρου· ~ комнаты οἱ διαστάσεις τοῦ δωματίου· ~ заработной платы τό ποσόν τοῦ μισθοῦ· 2. (*мерка, номер*) ὁ ἀριθμός, τό νούμερο: ~ ботинок τό νούμερο (*или* ὁ ἀριθμός) τῶν παπουτσιῶν· 3. (*степень*) ἡ ἔκταση: ~ бедствия ἡ ἔκταση καταστροφῆς· в небольших ~ах σέ μικρή ἔκταση· в широких ~ах σέ μεγάλη ἔκταση· 4. (*стиха*) τό μέτρο[ν]· 5. *муз.* ὁ χρόνος.

размеренн||ый 1. *прич. от* размерять· 2. *прил.* κανονικός, ρυθμικός/ σπουδαῖος, σοβαρός (*важный, степенный*): ~ шаг τό ρυθμικό βῆμα· ~ые движения οἱ ρυθμικές κινήσεις.

размерить *сов.*, **размерять** *несов.* (κατα)μετρῶ.

размесить *сов. см.* размешивать I.

разместить(ся) *сов. см.* размещать(ся).

разметать *несов.* 1. σκορπίζω (*μετ.*): ~ снег καθαρίζω τό χιόνι· 2. (*руки, ноги во сне*) ἁπλώνω / λύνω, ξεχτενίζω (*о волосах*).

разметаться *сов.* (*в постели*) στριφογυρίζω στό κρεββάτι, ριπτάζομαι.

размет||ить *сов. см.* размечать. ~ка *ж* ἡ σημείωση[-ις], τό μαρκάρισμα.

размечать *несов.* σημειώνω, σημαδεύω, σημαίνω (*μετ.*), μαρκάρω.

размешать(ся) *сов. см.* размешивать (-ся) II.

размешивать I *несов.* ζυμώνω: ~ тесто ζυμώνω ζυμάρι· ~ глину ζυμώνω λάσπη.

размешивать II *несов.* 1. (*смешивать*) ἀνακατώνω, ἀναμιγνύω, συμφύρω: ~ сахар в кофе ἀνακατώνω τήν ζάχαρη μέ τόν καφέ· 2. (*помешивать чем-л.*) ἀνακατώνω, ἀνασκαλεύω, σκαλίζω: ~ угли σκαλίζω τά κάρβουνα.

размешиваться I *несов.* (*о тесте, глине и т. п.*) ζυμώνομαι.

размешиваться II *несов.* (*растворяться*) ἀναμιγνύομαι, ἀνακατώνομαι, διαλύομαι.

размещ||ать *несов.* 1. τοποθετῶ, ἐγκαθιστῶ/ διανέμω (*распределять*): ~ по квартирам *воен.* τακτοποιῶ σέ σπίτια, στρατωνίζω· 2. (*капитал и т. п.*) τοποθετῶ: ~ заём (лотерею) τοποθετῶ τό δάνειο (τό λαχεῖο). ~аться ἐγκαθίσταμαι, τακτοποιοῦμαι. ~ение *с* ἡ τοποθέτηση[-ις], ἡ ἐγκατάσταση[-ις]/ ὁ στρατωνισμός (*войск по квартирам*): ~ение капитала ἡ τοποθέτηση κεφαλαίου· ~ение промышленности ἡ κατανομή τῆς βιομηχανίας.

разминать *несов.* 1. (*тесто, глину и т. п.*) μαλάσσω, ζυμώνω· 2. *перен.* (*не дать отекать*) *разг.* ξεμουδιάζω: ~ ноги ξεμουδιάζω τά πόδια. ~ся ξεμουδιάζω (*ἀμετ.*).

разминировать *сов. и несов.* καθαρίζω ἀπό τίς νάρκες.

размину||ться *сов. разг.*: мы ~лись с товарищем δέν συναντηθήκαμε μέ τόν σύντροφο.

размножать *несов.* 1. πολλαπλασιάζω, πληθύνω· 2. (*расплодить*) πολλαπλασιάζω, ἀναπαράγω. ~ся 1. πολλαπλασιάζομαι· 2. (*расплодиться*) πολλαπλασιάζομαι, ἀναπαράγομαι.

размножен||ие *с* 1. ὁ πολλαπλασιασμός· 2. *биол.* ἡ ἀναπαραγωγή, ὁ πολλαπλασιασμός: бесполое ~ ἡ παρθενογένεση[-ις], ἡ παρθενογονία· ~ почкованием ἡ βλαστογένεση[-ις], ἡ βλαστογονία· ~ делением ἡ μονογένεση[-ις], ἡ μονογονία· органы ~ия τά γεννητικά ὄργανα, τά ὄργανα τῆς ἀναπαραγωγῆς.

размножить(ся) *сов. см.* размножать (-ся).

размозжить *сов. разг.* τσακίζω (*μετ.*),

πολτοποιῶ: ~ го́лову τσακίζω τό κεφάλι.

размока́ть *несов.*, **размо́кнуть** *сов.* μουσκεύω (*άμετ.*), μουσκεύομαι, (δια)βρέχομαι.

размо́л *м* τό ἄλεσμα, ἡ ἄλεση[-ις]: мука́ кру́пного ~а τό χοντραλεσμένο ἀλεῦρι· мука́ ме́лкого ~а τό ψιλοαλεσμένο ἀλεῦρι.

размо́лвка *ж* ἡ φιλονικία, τό τσούγκρισμα: ме́жду ни́ми произошла́ ~ *τά τσούγκρισαν.*

размоло́ть *сов. см.* разма́лывать.

размори́||ть *сов. безл.*: его́ ~ло на со́лнце καταψήθηκε ἀπ' τόν ἥλιο.

размота́ть(ся) *сов. см.* разма́тывать(ся).

размочи́ть *сов. см.* разма́чивать.

размыва́ть *несов.*, **размы́ть** *сов.* τρώγω, διαβιβρώσκω, ὑποσκάπτω.

размышле́н||ие *с* ἡ σκέψη[-ις], ὁ στοχασμός, ὁ συλλογισμός, ἡ συλλογή: по зре́лом ~ни ὕστερα ἀπό ὥριμη σκέψη· э́то наво́дит на ~ия αὐτό (μέ) βάζει σέ σκέψεις, αὐτό (μέ) βάζει σέ συλλογή· быть погружённым в ~ия πέφτω σέ συλλογή, βυθίζομαι σέ σκέψεις.

размышля́ть *несов.* σκέφτομαι, συλλογίζομαι, σκέπτομαι, στοχάζομαι: ~ о де́ле σκέφτομαι γιά τή δουλειά.

размягч||а́ть *несов.* μαλάσσω, μαλακώνω (*μετ.*)/ *перен.* ἁπαλύνω. **~а́ться** μαλάσσομαι, μαλακώνω (*άμετ.*)/ *перен.* ἁπαλύνομαι. **~е́ние** *с* 1. (*действие*) ἡ μαλάκυνση[-ις], ἡ μάλαξη[-ις]: ~е́ние мо́зга *мед.* ἡ μαλάκυνση τοῦ ἐγκεφάλου· ~е́ние косте́й *мед.* ἡ ὀστεομαλακία, ἡ ὀστεομαλάκυνση[-ις]· 2. (*состояние*) τό μαλάκωμα, ἡ ἁπάλυνση[-ις]. **~и́ть(ся)** *сов. см.* размягча́ть(ся).

размя́ть(ся) *сов. см.* размина́ть(ся).

разна́шивать *несов.* (*обувь*) φορῶ (τά παπούτσια) γιά ν' ἀνοίξουν. **~ся** (*об обуви*) ἀνοίγω.

разнес||ти́ *сов.* 1. *см.* разноси́ть I· 2. *разг. безл.*: у него́ ~ло́ щёку πρήστηκε τό μαγουλό του· его́ ~ло́ (*он потолстел*) ἐπάχυνε, ἐχόντρυνε.

разнима́ть *несов.* 1. (*на части*) *разг.* λύνω, διαλύω, χωρίζω σέ κομμάτια· 2. (*кого-л.*) *разг.* χωρίζω: ~ деру́щихся χωρίζω αὐτούς πού δέρνονται.

ра́зниться *несов.* διαφέρω, διακρίνομαι: ~ че́м-л. διαφέρω σέ κάτι.

ра́зниц||а *ж* ἡ διαφορά: суще́ственная ~ οὐσιαστική διαφορά· ~ в года́х διαφορά στήν ἡλικία, διαφορά στά χρόνια· ~ в цене́ ἡ διαφορά στήν τιμή· с той ~ей что... μέ τή διαφορά ὅτι...· ~ в том что... ἡ διαφορά εἶναι στό ὅτι...· ◇ кака́я ~? δέν εἶναι τό ἴδιο;· больша́я ~ ἡ διαφορά εἶναι μεγάλη.

ра́зно *нареч.* διαφορετικά, διαφοροτρόπως.

разнобо́й *м разг.* ἡ ἀκαταστασία, ἡ ἀνακατωσούρα: ~ в рабо́те ἀνακατωσούρα στή δουλειά.

разнови́дность *ж* ἡ *ποικιλία*, ἡ *παραλλαγή*.

разногла́с||ие ἡ διαφωνία, ἡ διαφορά, ἡ διάσταση[-ις]: вноси́ть ~ия ἐπιφέρω διάσταση· ~ия во взгля́дах ἡ διαφορά ἀντιλήψεων, ἡ διαφωνία στίς ἀπόψεις.

разноголо́сица *ж* 1. (*в пении*) ἡ παραφωνία· 2. (*во мнениях и т. п.*) *разг.* ἡ διαφορά, ἡ διάσταση.

ра́зное *с* (*на повестке дня*) (τά) διάφορα.

разнокали́берн||ый *прил.* διαφόρου διαμετρήματος: ~ое ору́жие ὅπλα διαφόρων διαμετρημάτων.

разнообра́з||ие *с* ἡ ποικιλία, ἡ ποικιλομορφία: ~ цвето́в, кра́сок ἡ ποικιλία χρωμάτων· для ~ия γιά ποικιλία, χάριν ποικιλίας. **~ить** *несов.* ποικίλλω, ἀλλάζω, παραλλάζω. **~ный** *прил.* ποικίλος, ποικιλόμορφος, λογῆς-λογῆς: здесь собрали́сь са́мые ~ные лю́ди ἐδῶ μαζεύτηκαν διαφόροι ἄνθρωποι· ~ные впечатле́ния οἱ ποικίλες ἐντυπώσεις.

разноречи́в||ый *прил.* διαφορετικός, ἀταίριαστος/ ἀλληλοσυγκρουόμενος, ἀντιφατικός (*противоречивый*): ~ые слу́хи (то́лки) οἱ ἀλληλοσυγκρουόμενες φῆμες.

разноро́дный *прил.* ἑτερογενής, ἀνόμοιος, ἀταίριαστος.

разноси́ть I *несов.* 1. (*доставлять*) φέρ(ν)ω, μοιράζω, κουβαλῶ, κομίζω· 2. (*счета, на карточки*) καταγράφω, καταχωρῶ: ~ счета́ по кни́гам καταχωρῶ στό κατάστιχο· 3. (*распространять*) *разг.* διαδίδω, διασπείρω, μεταδίδω, κυκλοφορῶ (*μετ.*): ~ зара́зу μεταδίδω μόλυνση· ~ слу́хи διαδίδω φῆμες· 4. (*уничтожать, разрушать*) τσακίζω, σπάζω, κάνω κομμάτια· 5. (*разгонять, рассеивать*) *разг.* (δια)σκορπίζω· 6. (*разбранить*) *разг.* κατσαδιάζω.

разноси́ть II *сов. см.* разна́шивать.

разноси́ться I *несов.* (*распространяться*) διαδίδομαι, ξαπλώνομαι/ κυκλοφορῶ (*о слухах*)/ ἀντηχῶ (*раздаваться*): разно́сится звон ἀντηχεῖ ἡ κωδωνοκρουσία, ἀντηχεῖ ἡ καμπάνα.

разноси́ться II *сов. см.* разна́шиваться.

разно́ска *ж разг.* ἡ διανομή, τό μοίρασμα, ἡ παράδοση[-ις].

разносторо́нн||ий *прил.* 1. *мат.* ἀνισόπλευρος, σκαληνός: ~ треуго́льник τό σκαληνό τρίγωνο· 2. *перен.* πολύπλευρος, πολυμερής: ~ челове́к ὁ πολύπλευρα ἀναπτυγμένος ἄνθρωπος, ὁ πολυμερής ἄνθρωπος· ~ие интере́сы τά πολύπλευρα ἐνδιαφέροντα. **~ость** *ж* τό πολύπλευρο, ἡ πολυμέρεια, ἡ πολύπλευρη ἀνάπτυξη.

ра́зност||ь *ж* 1. *мат.* ἡ διαφορά· 2. (*несходство*) ἡ διαφορά, ἡ ἀνομοιότης· ◇ ра́зные ~и τά πιό διαφορετικά πράγματα.

разно́счик *м*: ~ газе́т ὁ ἐφημεριδοπώλης· ~ пи́сем ὁ γραμματοκομιστής, ὁ ταχυδρόμος.

разноцве́тный *прил.* πολύχρωμος, ποικιλόχρωμος/ παρδαλός (*пёстрый*).

разну́здани||ость *ж* 1. (*распутство*) τό ὄργιο, ἡ κραιπάλη, ὁ ἐκτροχιασμός· 2. (*разгул, произвол*) ἡ ἀποχαλίνωση[-ις], τό ὄργιο. **~ый** 1. *прич.* *от* разнузда́ть· 2. *прил. перен.* ἀχαλίνωτος.

разнузда́ть *сов.*, **разну́здывать** *несов.* 1. (*лошадь*) ξεχαλιναρώνω, ἀποχαλινώνω· 2. *перен. разг.* ἀποχαλινώνω. **~ся** 1. (*о лошади*) ξεχαλιναρώνομαι, ἀποχαλινώνομαι· 2. *перен. разг.* ἀποχαλινώνομαι.

ра́зн||ый *прил.* διάφορος, διαφορετικός, ἀνόμοιος/ ποικίλος (*разнообразный*): ~ые све́дения οἱ διάφορες εἰδήσεις· они́ ~ые лю́ди εἶναι διαφορετικοί ἄνθρωποι· ~ого ви́да λογῆς-λογῆς, παντός εἴδους, κάθε λογῆς· в ~ое вре́мя σέ διαφορετικές ὧρες, σέ διαφορετικό χρόνο· под ~ыми предло́гами μέ διάφορες προφάσεις.

разню́хать *сов.*, **разню́хивать** *несов.* 1. μυρίζομαι, παίρνω μυρωδιά· 2. *перен.* ἐξετάζω, μαθαίνω.

разня́ть *сов. см.* разнима́ть.

разоби́деть *сов. разг.* προσβάλλω, θίγω, πειράζω, πικραίνω. **~ся** προσβάλλομαι, θίγομαι, πειράζομαι, πικραίνομαι.

разоблач||а́ть *несов.* 1. (*раздеть*) *разг., шутл.* ξεντύνω, γδύνω· 2. *перен.* ξεσκεπάζω, ἀποκαλύπτω, φανερώνω/ ξεμασκαρεύω (*изобличать кого-л.*). **~а́ться** ξεντύνομαι, γδύνομαι. **~е́ние** *с* τό ξεσκέπασμα, ἡ ἀποκάλυψη[-ις]. **~и́тель** *м* ὁ στηλιτευτής, ὁ κατακριτής. **~и́ть(ся)** *сов. см.* разоблача́ть(ся).

разобра́ть(ся) *сов. см.* разбира́ть(ся).

разобщ||а́ть *несов.* χωρίζω/ ἀπομονώνω (*изолировать*). **~е́ние** *с*, **~ённость** *ж* ἡ ἀπομόνωση[-ις], ἡ ἀσυνδεσία/ ἡ ἔλλειψη συντονισμοῦ (*отсутствие связи*). **~и́ть** *сов. см.* разобща́ть.

ра́зовый *прил.*: ~ биле́т εἰσιτήριο πού ἰσχύει γιά μιά φορά.

разогна́ть(ся) *сов. см.* разгоня́ть(ся).

разогну́ть(ся) *сов. см.* разгиба́ть(ся).

разогрева́ть *несов.*, **разогре́ть** *сов.* ζεσταίνω, θερμαίνω/ ξαναζεσταίνω (*кушанье*): ~ обе́д (ξανα)ζεσταίνω τό φαγητό. **~ся** ζεσταίνομαι, θερμαίνομαι.

разоде́||тый *прил.* στολισμένος. **~ть** *сов.* στολίζω. **~ться** καταστολίζομαι.

разодра́ть(ся) *сов. см.* раздира́ть(ся).

разозли́ть *сов.* ἐξοργίζω, φρενιάζω (κάποιον). **~ся** ἐξοργίζομαι, φρενιάζω (*άμετ.*)/ γίνομαι ἔξω φρενῶν (*выйти из себя*).

разойти́сь *сов. см.* расходи́ться.

разорва́||ть *сов.* 1. *см.* разрыва́ть I· 2. *безл.*: котёл ~ло τό καζάνι ἔσκασε, ὁ λέβης ἐξερράγη.

разор||е́ние *с* 1. (*потеря состояния*) ἡ καταστροφή, ἡ χρεωκοπία· 2. (*го́рода и т. п.*) τό ἀφάνισμα, τό ρήμαγμα, ἡ ἐρήμωση. **~и́тельный** *прил.* ὀλέθριος, καταστρεπτικός/ πολυδάπανος, δαπανηρός (*дорогостоящий*). **~и́ть(ся)** *сов. см.* разоря́ть(ся).

разоруж||а́ть *несов. прям., перен.* ἀφοπλίζω, ξαρματώνω. **~а́ться** ἀφοπλίζομαι/ ξαρματώνομαι (*о человеке*). **~е́ние** *с* ὁ ἀφοπλισμός: всео́бщее ~е́ние ὁ γενικός ἀφοπλισμός. **~и́ть(ся)** *сов. см.* разоружа́ть(ся).

разоря́ть *несов.* 1. (*город и т. п.*) ἀφανίζω, ρημάζω, ἐρημώνω· 2. (*кого-л.*) καταστρέφω, ἀφανίζω, ἐξολοθρεύω. **~ся** καταστρέφομαι, ἀφανίζομαι.

разосла́ть *сов. см.* рассыла́ть.

разостла́ть(ся) *сов. см.* расстила́ть(ся).

разотру́ *буд. вр. от* растере́ть.

разохо́титься *сов. разг.* μερακώνω, μέ πιάνει τό μεράκι.

разочар||ова́ние *с* ἡ ἀπογοήτευση[-ις]. **~о́ванный** *прич. и прил.* ἀπογοητευμένος.

разочарова́ть *сов.*, **разочаро́вывать** *несов.* ἀπογοητεύω. **~ся** ἀπογοητεύομαι.

разраба́тывать *несов.*, **разрабо́тать** *сов.* 1. (*землю и т. п.*) καλλιεργῶ/ ξεχερσώνω (*залежные земли*)· 2. (*рудник и т. п.*) ἐκμεταλλεύομαι· 3. *перен.* ἐπεξεργάζομαι, ἐκπονῶ: ~ прое́кт ἐκπονῶ σχέδιο.

разрабо́тка *ж* 1. (*земли́ и т. п.*) ἡ καλλιέργεια· 2. *горн.* ἡ ἐκμετάλλευση[-ις], ἡ ἐξόρυξη μετάλλου· 3. (*место добычи*) τό μεταλλεῖο[ν]· 4. *перен.* ἡ ἐπεξεργασία, ἡ ἐκπόνηση.

разра́внивать *несов.* ἰσοπεδώνω, ἐξομαλύνω.

разража́ться *несов.*, **разрази́ться** *сов.*,

ξεσπάνω, ἐκρηγνύομαι: грозá разразилась ξέσπασε μπόρα· ~ смéхом ξεσπάω στά γέλια· разразиться рыдáииями βάζω τά ἀναφυλλητά.

разрастáться *несов.*, **разрастись** *сов.* μεγαλώνω/ φουντώνω, φυτρώνω πυκνά (*о растениях*).

разреветься *сов. разг.* βάζω τά κλάματα.

разредить *сов.*, **разрежáть** *несов. в разн. знач.* ἀραιώνω.

разрежённ||ость *ж* (*воздуха*) ἡ ἀραίωση[-ις], ἡ ἀραιότητα. **~ый 1.** *прич. от* разрежáть· **2.** *прил.* ἀραιός.

разрéз *м* **1.** ἡ τομή, τό κόψιμο, ἡ κοψιά, ἡ ἐγκοπή, ἡ ἐντομή· **2.** (*на чертеже*) ἡ τομή: поперéчный ~ ἡ ἐγκαρσία τομή· продóльвый ~ ἡ τομή κατά μῆκος· вертикáльный ~ ἡ κάθετος τομή· ◇ ~ глаз τό σχῆμα τῶν ματιῶν· в этом ~е ἀπ' αὐτή τήν ἄποψη.

разрéзать *сов.*, **разрезáть** *несов.* κόβω, κόπτω, τέμνω, διατέμνω/ τεμαχίζω (*на несколько частей*)/ λιανίζω (*на маленькие куски*).

разреш||áть *несов.* **1.** (*позволять*) ἐπιτρέπω, δίνω ἄδεια· **2.** (*проблему и т. п.*) λύνω, λύω, δίνω λύση, διευθετῶ: ~ спор λύνω διαφορά. **~áться 1.** (*о вопросе, деле и т. п.*) λύνομαι· **2.** (*позволяться*) ἐπιτρέπομαι: курить не ~áется ἀπαγορεύεται (*или* δέν ἐπιτρέπεται) τό κάπνισμα. **~éние** *с* **1.** (*позволение*) ἡ ἄδεια: получить ~éние на чтó-л. παίρνω ἄδεια· давáть ~éние δίνω (τήν) ἄδεια· с вáшего ~éния μέ τήν ἄδειά σας· **2.** (*задачи, проблемы*) ἡ λύση[-ις], ἡ ἐπίλυση[-ις], ὁ διακανονισμός, ἡ διευθέτηση[-ις]· ◇ ~éние от брéмени ὁ τοκετός. **~имый** *прил.* πού λύνεται, πού ἐπιδέχεται λύση. **~ить** *сов. см.* разрешáть· **~ите...** (*форма вежливости*) ἐπιτρέψετέ (μου). **~иться** *см.* разрешáться· ◇ **~иться** от брéмени γεννῶ, τίκτω.

разрисовáть *сов.*, **разрисóвывать** *несов.* γεμίζω μέ ζωγραφιές, στολίζω μέ ζωγραφιές.

разровнять *сов. см.* разрáвнивать.

разрóзн||енный *прил.* ξεχωριστός, χωριστός, σκόρπιος/ μεμονωμένος (*отдельный*)/ παράταιρος, άταίριαστος (*непарный*): ~енные дéйствия οἱ μεμονωμένες (*или* οἱ σκόρπιες) ἐνέργειες· ~енное собрáние сочинéний χωριστοί τόμοι τῶν ἁπάντων. **~ивать** *несов.*, **~ить** *сов.* χωρίζω, ξεταιριάζω.

разрубáть *несов.*, **разрубить** *сов.* κόβω, κόπτω, (κατα)τέμνω, σχίζω/ διαμελίζω, (κατα)κομματιάζω (*на части*): ~ дéрево κόβω (*или* σχίζω) τό δέντρο· ◇ разрубить гóрдиев ýзел κόβω τόν γόρδιο δεσμό.

разругáть *сов. разг.* μαλώνω (κάποιον), κατσαδιάζω. **~ся** (*с кем-л.*) *разг.* μαλώνω μέ κάποιον, τσακώνομαι.

разрумяиивать *несов.*, **разрумянить** *сов.* κοκκινίζω (*мет.*), βάφω κόκκινο. **~ся** βάφομαι, βάζω κοκκινάδι/ κοκκινίζω (*амет.*) (*от волнения, стыда*).

разрýха *ж* ἡ καταστροφή, ἡ ἐρήμωση[-ις], ὁ ἀφανισμός.

разрушáть *несов.* **1.** καταστρέφω, γκρεμίζω, χαλῶ, χαλνῶ/ κατεδαφίζω (*здание*): ~ мост χαλ(ν)ῶ (*или* γκρεμίζω) τή γέφυρα· **2.** *перен.* καταστρέφω, ρημάζω, ἀφανίζω: ~ экономику καταστρέφω τήν οἰκονομία· ~ зáмыслы, плáны χαλῶ τά σχέδια κάποιου· ~ здорóвье καταστρέφω τήν ὑγεία· ~ до основáння *прям.*, *перен.* γκρεμίζω ὁλότελα, ρημάζω. **~ся** καταστρέφομαι, ρημάζομαι, γκρεμίζομαι, ἀφανίζομαι.

разруш||éние *с* ἡ καταστροφή, τό ρήμαγμα, ὁ ἀφανισμός, τό χάλασμα. **~ительный** *прил.* καταστρεπτικός/ ὀλέθριος (*пагубный*): ~ительная сила ἡ καταστρεπτική δύναμη.

разрýшить(ся) *сов. см.* разрушáть(ся).

разрыв *м* **1.** *прям.*, *перен.* ἡ ρήξη[-ις], τό ρῆγμα, ἡ διάσπαση[-ις], τό σπάσιμο: ~ днпломатических отношéний ἡ διακοπή τῶν διπλωματικῶν σχέσεων· ~ лúнии фрóнта ἡ διάσπαση (*или* τό σπάσιμο) τῆς γραμμῆς τοῦ μετώπου· **2.** (*взрыв*) ἔκρηξη[-ις], ἡ διάρρηξη[-ις]· ◇ ~ сéрдца *разг.* ἡ συγκοπή τῆς καρδιᾶς.

разрывáть I *несов.* **1.** (ξε)σχίζω, κομματιάζω, καταξεσχίζω/ ξηλώνω (*по шву*)/ σπάζω (*о верёвке и т. п.*): ~ письмó σχίζω τό γράμμα· **2.** *перен.* διακόπτω, ξεκόβω, σπάζω: ~ отношéния διακόπτω τίς σχέσεις· ~ цéпи рáбства σπάζω τίς ἁλυσίδες τῆς σκλαβιᾶς.

разрывáть II *несов.* **1.** (*землю и т. п.*) σκάβω, σκάπτω, ἀνασκάπτω· **2.** *перен.* ἀνακατώνω.

разрыв||áться *несов.* **1.** (ξε)σχίζομαι/ ξηλώνομαι (*по шву*)/ σπάζω (*о верёвке и т. п.*)· **2.** (*о бомбе, снаряде и т. п.*) σκάνω, ἐκρηγνύομαι· ◇ он буквáльно ~áется на чáсти *разг.* γίνεται χίλια κομμάτια· у меня сéрдце ~áется ματώνει ἡ καρδιά μου.

разрывн||óй *прил.* ἐκρηκτικός: ~áя пýля ἡ ἐκρηκτική σφαῖρα·~ снаряд τό ἐκρηκτικό βλῆμα.

разрыда́ться *сов.* βάζω τά κλάματα.

разры́ть *сов. см.* разрыва́ть II.

разры́хлить *сов.*, **разрыхля́ть** *несов.* μαλακώνω, ἀραιώνω τό χῶμα: ~ по́чву μαλακώνω τό ἔδαφος.

разря́д I *м* (*разряжение*) ἡ ἐκκένωση[-ις], τό ἄδειασμα: электри́ческий ~ ἡ ἠλεκτρική ἐκκένωση[-ις].

разря́д II *м* (*класс, группа*) ἡ κατηγορία, ἡ τάξη[-ις], ἡ συνομοταξία: вы́сший ~ ἡ ἀνωτάτη κατηγορία.

разряди́ть(ся) I, II *сов. см.* разряжа́ть(ся) I, II.

разря́д||ка *ж* 1. ἡ ὕφεση[-ις], ἡ χαλάρωση τῆς ἔντασης: ~ напряжённости в междунаро́дных отноше́ниях ἡ ὕφεση στίς διεθνεῖς σχέσεις· 2. *полигр.* ἡ ἀραίωση (τυπογραφικῶν στοιχείων): набира́ть в ~ку στοιχειοθετῶ ἀραιά, ἀραιώνω.

разря́дник *м спорт.* ὁ ἔχων ἀθλητική κατηγορία.

разряжа́ть I *несов.* 1. (*оружие*) ἀδειάζω· 2. *эл.* ἐκκενώνω· 3. *полигр.* στοιχειοθετῶ ἀραιά, ἀραιώνω· ◇ ~ атмосфе́ру ἐπιφέρω ὕφεση.

разряжа́ть II *несов.* (*наряжать*) *разг.* στολίζω.

разряж||а́ться I *несов.* 1. (*о ружье*) ἀδειάζω (*ἀμετ.*)· 2. *эл.* ἐκκενοῦμαι· ◇ атмосфе́ра ~а́ется ἐπέρχεται ὕφεση στήν κατάσταση.

разряжа́ться II *несов.* (*наряжаться*) *разг.* στολίζομαι, καλοντύνομαι.

разубеди́ть *сов.*, **разубежда́ть** *несов.* (*кого-л. в чём-л.*) μεταπείθω, ἀποτρέπω. ~ся (*в чём-л.*) μεταπείθομαι, ἀλλάζω γνώμη.

разува́ть *несов.* ξεπαπουτσώνω. ~ся ξυπολιέμαι, βγάζω τά παπούτσια μου.

разукра́сить *сов.*, **разукра́шивать** *несов.* στολίζω. ~ся στολίζομαι.

разукрупн||е́ние *с* ἡ διαίρεση[-ις], ὁ χωρισμός σέ μικρότερα τμήματα, ἡ σμίκρυνση[-ις]. ~и́ть *сов.*, ~я́ть *несов.* διαιρῶ, χωρίζω σέ μικρότερα τμήματα, σμικρύνω.

ра́зум *м* τό λογικό[ν], ὁ λόγος (*способность мыслить*)/ ὁ νοῦς, ἡ νόηση (*ум, интеллект*)· ◇ у него́ ум за ~ зашёл ἔχασε τά λογικά του.

разуме́||ться *несов.* 1. (*подразумеваться*) ὑπονοεῖται: под э́тим ~ется... μ' αὐτό ὑπονοεῖται...· 2.: ~ется *вводн. сл.* ἐννοεῖται/ βεβαιότατα (*без сомнения*): само́ собо́й ~ется εἶναι αὐτονόητο.

разу́мн||о *нареч.* λογικά[-ῶς], συνετά, μέ φρόνηση. ~ый *прил.* λογικός, συνετός, φρόνιμος: ~ый челове́к ἄνθρωπος λογικός· ~ый посту́пок ἡ συνετή πράξη· станови́ться ~ым λογικεύομαι.

разу́тый *прил.* 1. *прич. от* разу́ть· 2. ξυπόλυτος, ἀνυπόδητος.

разу́ть(ся) *сов. см.* разува́ть(ся).

разу́чивать *несов.* (*выучивать*) μαθαίνω, μελετῶ.

разу́чиваться *несов.* ξεμαθαίνω, ξεσυνηθίζω, ξεχνῶ.

разучи́ть(ся) *сов. см.* разу́чивать(ся).

разъеда́ть *несов.* τρώγω, φθείρω, διαβιβρώσκω.

разъедине́ние *с* 1. ὁ χωρισμός· 2. *эл.* ἡ ἀποσύνδεση[-ις], ἡ διακοπή.

разъедини́ть *сов.*, **разъединя́ть** *несов.* 1. χωρίζω· 2. *эл.* ἀποσυνδέω, διακόπτω: нас разъедини́ли (*по телефону*) μᾶς διέκοψαν. ~ся 1. χωρίζομαι· 2. *эл.* ἀποσυνδέομαι, διακόπτομαι.

разъе́зд *м* 1. (*отъезд*) ἡ ἀναχώρηση[-ις]· 2. *чаще мн.* (*поездки*) οἱ κοῦρσες, οἱ δρόμοι, τά τρεχάματα (*по городу*)/ τά ταξίδια (*путешествия*): он всегда́ в ~ах λείπει συνεχῶς σέ ταξίδια· 3. *воен.* ἡ ἔφιππη περιπολία, ἡ περίπολος· 4. *ж.-д.* ἡ γραμμή διασταύρωσης (*путь*)/ ὁ σταθμός διασταύρωσης (*пункт*).

разъезжа́ть *несов.* περιοδεύω/ ταξιδεύω (*путешествовать*): ~ по све́ту κάνω μακρυνά ταξίδια.

разъезжа́ться *несов.* 1. (*о гостях и т. п.*) ἀναχωρῶ, φεύγω, ἀπέρχομαι· 2. (*о машинах, экипажах и т. п.*) διασταυρώνομαι, διασταυροῦμαι· 3. (*расставаться*) χωρίζω (*ἀμετ.*), ἀποχωρίζομαι.

разъе́сть *сов. см.* разъеда́ть.

разъе́хаться *сов.* 1. *см.* разъезжа́ться· 2. (*разминуться*) δέν συναντιέμαι.

разъярённый 1. *прич. от* разъяри́ть· 2. *прил.* ἐξαγριωμένος, λυσσασμένος, φρενιασμένος.

разъяри́ть *сов.*, **разъяря́ть** *несов.* κάνω ἔξω φρενῶν, δαιμονίζω, ἐξαγριώνω. ~ся γίνομαι ἔξω φρενῶν, ἐξαγριώνομαι.

разъясне́н||ие *с* ἡ διασάφηση[-ις], ἡ διευκρίνιση[-ις], ἡ ἐξήγηση[-ις], ἡ ἐπεξήγηση[-ις], ἡ διασαφήνιση[-ις]: дава́ть ~ия διασαφηνίζω, διευκρινίζω, ἐπεξηγῶ· э́то нужда́ется в ~ии χρειάζεται διευκρίνιση.

разъясни́ть *сов.*, **разъясня́ть** *несов.* ἐξηγῶ, διευκρινίζω, διασαφηνίζω. ~ся διευκρινίζομαι, διασαφηνίζομαι.

разыгра́ть *сов.*, **разы́грывать** *несов.* 1. (*пьесу, роль и т. п.*) παίζω, διαδραματίζω, ὑποκρίνομαι· 2. (*выигрыш и т. п.*) κληρώνω, βάζω στόν κλῆρο, ἐκκυβεύω (*по жребию*)/ βάζω σέ λοταρία (*в лоте-*

рею)· 3. (*поднимать на смех*) *разг.* κοροϊδεύω, κάνω περίγελο, παίρνω στό ψηλό, ἐμπαίζω, περιγελῶ. ~ся 1. (*о детях*) ξεχνιέμαι στό παιχνίδι· 2. (*о буре, чувствах*) ξεσπάνω/ ἀνάβω (*о страстях*): разыгрáлась подáгра τόν ἔπιασε ἡ ποδάγρα· 3. (*о событиях*) διαδραματίζομαι, ξεσπάνω.

разыскáть *сов.*, **разы́скивать** *несов.* ψάχνω νά βρῶ, γυρεύω, ἀναζητῶ. ~ся ἀναζητοῦμαι.

рай *м* ὁ παράδεισος.

райисполкóм *м* (райóнный исполни́тельный комитéт) ἡ ἀχτιδική ἐκτελεστική ἐπιτροπή τῶν Σοβιέτ.

райкóм *м* (райóнный комитéт) ἡ ἀχτιδική ἐπιτροπή.

райóн *м* 1. (*местность, окрýга*) ἡ περιοχή, ἡ ζώνη: отдалённый от цéнтра ~ περιοχή μακρυά ἀπό τό κέντρο· ýгольный ~ ἡ ἀνθρακωφόρος περιοχή, ἡ περιοχή ἀνθρακωρυχίων· промы́шленный ~ ἡ βιομηχανική περιοχή· укреплённый ~ ἡ ὀχυρωμένη ζώνη· ~ бóя ἡ ζώνη τῆς μάχης· ~ воéнных дéйствий ἡ περιοχή τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων· 2. (*администрати́вный*) τό τμῆμα, ἡ συνοικία (*в городе*)/ ἡ περιφέρεια (*в области*).

районирование *с* ἡ διαίρεση[-ις] σέ περιφέρειες, ἡ διαίρεση[-ις] σέ τμήματα.

райóнный *прил.* περιφερειακός, ἀχτιδικός: ~ центр τό κέντρο τῆς περιφέρειας· ~ совéт *см.* райсовéт· ~ комитéт *см.* райкóм.

рáйский *прил.* παραδεισένιος, παραδεισιακός, παραδείσιος.

райсовéт *м* (райóнный совéт) ἡ ἀχτιδική ἐπιτροπή τῶν Σοβιέτ πόλης (*в городе*)/ ἡ περιφερειακή ἐπιτροπή τῶν Σοβιέτ (*в области*).

рак I *м зоол.* ἡ καραβίδα, ὁ ἀστακός, ὁ ποτάμιος· крáсный как ~ *разг.* κόκκινος σάν ἀστακός· ◇ показáть комý-л. где ~и зимýют *разг.* ≅ δείχνω κάποιου πόσα ἀπίδια βάζει ὁ σάκος· на безры́бье и ~ ры́ба *погов.* στήν ἀναβροχιά καλό καί τό χαλάζι· когдá ~ сви́стнет *разг.* ὅταν ἀσπρίσει ὁ κόρακας.

рак II *м мед.* ὁ καρκίνος.

Рак *м астр.* ὁ ἀστερισμός τοῦ Καρκίνου, ὁ Καρκίνος (ζώδιον): трóпик ~а ὁ Τροπικός τοῦ Καρκίνου.

ракé||та I *ж* ὁ πύραυλος, ἡ ρουκέτα: освети́тельная ~ ἡ φωτοβολίδα, ὁ φωτιστικός πύραυλος· сигнáльная ~ ἡ συνθηματική φωτοβολίδα· космúческая ~ ὁ κοσμικός πύραυλος· межконтинентáльная ~ ὁ διηπειρωτικός πύραυλος· запускáть ~ту ἐκτοξεύω πύραυλο.

ракéта II, **ракéтка** *ж спорт.* ἡ ρακέττα.

ракéта-носи́тель *ж* ὁ πύραυλος-φορεύς.

ракéтница *ж* (*пистолет*) πιστόλι πυροτεχνημάτων καί φωτοβολίδων.

ракéтн||ый *прил.* πυραυλικός, πυραυλοκίνητος: ~ая устанóвка ἡ πυραυλική ἐγκατάσταση· ~ снаря́д τό πυραυλοκίνητο βλῆμα· ~ые войскá τά πυραυλικά στρατεύματα.

раки́та *ж бот.* ἡ ἰτιά, ἡ ἰτέα.

рáковина *ж* 1. τό ὄστρακο[ν], ἡ κόγχη, τό κοχύλι, τό καύκαλο: ~ черепáхи τό ὄστρακο τῆς χελώνας· жемчýжная ~ τό μαργαριτοφόρο ὄστρεον, τό βέρβερι· 2.: ушнáя ~ τό πτερύγιο τοῦ αὐτιοῦ· 3. (*водопроводная*) ἡ λεκάνη, ὁ νεροχύτης· 4. (*в металле*) ἡ φυσαλλίς, ἡ φοῦσκα.

рáков||ый I *прил.* τοῦ κάβουρα, τοῦ καβουριοῦ, τοῦ ἀστακοῦ: ~ суп σοῦπα ἀπό καβούρια· ~ая шéйка ἡ οὐρά τῆς καραβίδας, ἡ οὐρά τοῦ ἀστακοῦ.

рáков||ый II *прил. мед.* καρκινώδης· ~ая óпухоль καρκινώδης ὄγκος.

ракýрс *м жив.* ἡ μικρογραφία.

ракýшка *ж* τό κογχύλιο[ν], ἡ κογχύλη, τό καύκαλο, τό ὄστρεο[ν]/ τό μύδι (*двустворчатая*).

рáм||а *ж* 1. ἡ κορνίζα, τό κάδρο, τό πλαίσιο[ν]/ τό παραθυρόφυλο[ν], τό πρεβάζι (*оконная*): дверна́я ~ τό πλαίσιο τῆς πόρτας· 2. (*для картины*) τό κάδρο, ἡ κορνίζα. ~ка *ж* 1. τό πλαίσιο[ν]: вставля́ть в ~ку βάζω σέ πλαίσιο, βάζω σέ κορνίζα· 2. ~ки *мн.* (*пределы*) τά πλαίσια, τά ὅρια: вы́йти за ~ки чегó-л. βγαίνω ἀπό τά ὅρια.

рáмпа *ж театр.* ἡ ράμπα.

рáн||а *ж* ἡ πληγή, τό τραῦμα, ἡ λαβωματιά: откры́тая ~ ἡ ἀνοιχτή πληγή, τό ἀνοιχτό τραῦμα· кóлотая ~ τραῦμα μέ αἰχμηρό ὄργανο[ν]· огнестрéльная ~ ἡ λαβωματιά· перевя́зывать ~ы (ἐπι)δένω τίς πληγές· береди́ть стáрые ~ы *перен.* σκαλίζω παληές πληγές.

ранг *м* ὁ βαθμός, τό ἀξίωμα: вы́сший ~ ὁ ἀνώτατος βαθμός, τό ἀνώτατο ἀξίωμα· капитáн 1-го ~а ὁ πλοίαρχος· капитáн 2-го ~а ὁ ἀντιπλοίαρχος· капитáн 3-го ~а ὁ πλωτάρχης.

рангóут *м мор.* τά ξάρτια.

рáнее *нареч.* (ἐ)νωρίτερα, ἐνωρίτερον, πρίν ἀπό.

ранéние *с* 1. (*действие*) ὁ τραυματισμός, τό πλήγωμα· 2. (*рана*) ἡ πληγή, τό τραῦμα, τό λάβωμα: тяжёлое ~ τό βαρύ

τραῦμα· сквозно́е ~ τό διαμπερές τραῦμα.

ра́неный 1. *прил.* τραυματισμένος, πληγωμένος, λαβωμένος· 2. *м* ὁ τραυματίας.

ране́т *м* (*сорт яблок*) τό ἐρυθρόστικτον μῆλον, τό κοκκινόστικτο μῆλο.

ра́нец *м* ὁ γυλιός (*солдатский*)/ ἡ σάκκα, ἡ τσάντα (*школьный*).

ра́нить *сов. и несов. прям., перен.* πληγώνω, τραυματίζω, λαβώνω.

ра́ни||ий *прил.* 1. (*рано наступивший*) πρόωρος, πρώϊμος: ~яя зима́ ὁ πρόωρος χειμώνας· ~яя ста́рость τό πρόωρον γῆρας· ~ сев ἡ πρώϊμη σπορά· ~ие о́вощи τά πρώϊμα λαχανικά, τά πρωϊμάδια, τά πρωτολούβια· 2. (*о времени*): с ~их лет ἀπ' τά μικρά χρόνια· с ~его утра́ σύνταχα, πολύ πρωΐ· ~им у́тром, в ~ час (ἐ)νωρίς, πολύ πρωΐ· 3. *перен.* (*о начальном периоде*) πρῶτος: ~ие расска́зы Толсто́го τά πρῶτα διηγήματα τοῦ Τολστόϊ· ◇ из молоды́х да ~ μικρός ἀλλά πονηρός.

ра́но 1. *нареч.* νωρίς, ἐνωρίς/ πρόωρα[-ως] (*преждевременно*): ~ у́тром πολύ πρωΐ, (ἐ)νωρίς· ~ ве́чером τό ἀπόγευμα· ~ встава́ть ξυπνῶ (*или* σηκώνομαι) πολύ πρωΐ· он ~ у́мер πέθανε πρόωρα· 2. *предик. безл.* εἶναι πολύ νωρίς, δέν εἶναι ἀκόμη ὥρα: ещё ~ обе́дать εἶναι νωρίς ἀκόμα γιά φαγητό· ◇ ~ или по́здно ἀργά ἤ γρήγορα.

рант *м* (*у обуви*) ἡ παρυφή, ἡ τσιμούχα: о́бувь на ~у́ παπούτσια μέ σειρήτι.

рань *ж разг.*: в таку́ю ~ τόσο πρωΐ, τόσο νωρίς.

ра́ньше *нареч.* 1. πιό νωρίς, νωρίτερα: как мо́жно ~ ὅσο γίνεται πιό νωρίς· 2. (*до чего-л.*) νωρίτερα, πρωτήτερα: я не верну́сь ~ ве́чера δέν θά ἐπιστρέψω πρίν βραδυάσει· 3. (*сначала, сперва*) πρῶτα: ~ вы́слушай, а пото́м говори́ πρῶτα ἄκουσε καί ἔπειτα λέγε· ~ всего́ πρῶτα ἀπ' ὅλα, πρώτιστα· 4. (*в прежнее время, прежде*) ἄλλοτε, παληότερα: ~ он жил здесь παληότερα αὐτός ζοῦσε ἐδῶ· ~ и тепе́рь ἄλλοτε καί τώρα.

рапи́ра *ж* τό ξίφος.

ра́порт *м* ἡ ἀναφορά, ἡ ἔκθεση[-ις]: отдава́ть ~ δίνω ἀναφορά· подава́ть ~ δίνω γραπτή ἀναφορά· подава́ть ~ об отста́вке ὑποβάλλω παραίτηση. ~ова́ть *сов. и несов.* ἀναφέρω, δίνω άναφορά.

рапсо́дия *ж муз.* ἡ ραψωδία.

ра́са *ж* ἡ φυλή, ἡ ράτσα: бе́лая ~ ἡ καυκασία (*или* ἡ λευκή) φυλή· чёрная ~ ἡ μαύρη φυλή· жёлтая ~ ἡ κιτρίνη φυλή.

раси́||зм *м* ὁ ρασισμός. ~ст *м* ὁ ρασίστας. ~стский *прил.* ρασιστικός.

раска́иваться *несов.* μετανοιώνω, μετανοῶ, μεταμέλομαι.

раскалённ||ый 1. *прич. от* раскали́ть· ~ до́красна́ (πε)πυρακτωμένος, κοκκινισμένος· 2. *прил.* πυρακτωμένος, πυρωμένος: ~ое желе́зо πυρακτωμένο σίδερο· ~ые ка́мни πυρωμένες πέτρες.

раскали́ть(ся) *сов. см.* раскаля́ть(ся).

раска́лывать *несов.* 1. σπάνω (*мет.*), θραύω/ σχίζω, κόβω (*дрова и т. п.*): ~ ча́шку σπάνω τό φλυτζάνι· 2. *перен.* διασπῶ. ~ся 1. θραύομαι, σπάνω (*амет.*)/ σχίζομαι (*о дровах и т. п.*)· 2. *перен.* διασπῶμαι.

раскаля́ть *несов.* πυρακτώνω, πυρώνω. ~ся πυρακτώνομαι, κοκκινίζω (*амет.*).

раска́пывать *несов.* 1. (*разрывать*) ἀνασκάφτω· 2. (*откапывать*) ξεθάβω, ἐκθάπτω· 3. *перен.* ξετρυπώνω (*мет.*), ξεθάβω.

раска́рмливать *несов.* (παρα)ταΐζω.

раскасси́ровать *сов.* διαλύω, ἀπολύω: ~ полк διαλύω τό σύνταγμα.

раска́т *м* ἡ βροντή, τό μπουμπούνισμα, τό μπουμπουνητό: ~ сме́ха ἔκκρηξη γέλιου.

раската́ть *сов. см.* раска́тывать.

раска́тистый *прил.*: ~ смех τό ἠχηρό γέλιο· ~ уда́р гро́ма τό μπουμπουνητό.

раска́тывать *несов.* 1. (*разворачивать*) ξετυλίγω, ἐκτυλίσσω: ~ ковёр ξετυλίγω τό χαλί· 2. (*тесто*) ἀνοίγω φύλλα ἀπό ζυμάρι, πλάθω· 3. (*в автомобиле, экипаже и т. п.*) *разг.* κάνω βόλτες μέ τ' ἁμάξι.

раскача́ть *сов.*, **раска́чивать** *несов.* 1. (*качели и т. п.*) λικνίζω, κουνῶ· 2. (*столб и т. п.*) διασαλεύω, κουνῶ, σείω, κλονίζω. ~ся 1. (*начинать качаться*) ἀρχίζω νά κουνιέμαι· 2. (*расшатываться*) διασαλεύομαι, κλονίζομαι· 3. *перен.* (*приниматься за что-л.*) *разг.* ἀποφασίζω, παίρνω ἀπόφαση.

раска́шляться *сов.* βήχω δυνατά, μέ πιάνει δυνατός βήχας.

раска́я||ние *с* τό μετάνοιωμα, ἡ μετάνοια, ἡ μεταμέλεια. ~ться *сов. см.* раска́иваться.

расквартирова́ть *сов.*, **расквартиро́вывать** *несов.* ἐπισταθμεύω, στρατωνίζω, μοιράζω σέ καταλύματα.

расквита́||ться *сов. прям., перен.* (*с кем-л.*) *разг.* ἐξοφλῶ (μέ κάποιον), πατσίζω: мы с ним ~лись ἐμεῖς ξωφλήσαμε τούς λογαριασμούς μας μ' αὐτόν, εἴμαστε πάτσι.

раскида́ть *сов. см.* раски́дывать 1.

раски́||дывать *несов.* 1. (δια)σκορπίζω (*μετ.*), ρίχνω ἐδῶ κ' ἐκεῖ· 2. (*распростирать*) ἁπλώνω / τεντώνω (*μετ.*) (*руки, ноги*)· 3. (*палатку, лагерь*) στήνω, σταίνω. **~дываться** (*в кресле, на диване и т. п.*) ξαπλώνω (*ἀμετ.*), τεντώνομαι, ξαπλώνομαι. **~нуть** *сов. см.* раски́дывать 2 3· ◇ ~нуть умо́м, мозга́ми *разг.* στριφογυρίζω κάτι στό μυαλό μου, συλλογίζομαι. **~нуться** 1. *см.* раски́дываться 1· 2. (*распростереться*) ξαπλώνομαι, ἐκτείνομαι.

раскиса́ть *несов.*, **раски́снуть** *сов.* 1. (*о земле*) βρέχομαι, μουσκεύω, μουλιάζω· 2. (*потерять бодрость*) ἀποκάμνω, ξελιγώνομαι: ~ от жары́ ἀποκάμνω ἀπό τή ζέστη.

раскла́дк||а *ж* ἡ κατανομή, ὁ καταμερισμός: де́лать ~у κατανέμω, μοιράζω, διανέμω.

раскладно́й *прил.* πτυκτός, πού διπλώνει.

раскла́дывать *несов.* 1. ἁπλώνω, τοποθετῶ/ τακτοποιῶ (*в порядке*)· 2. (*распределять*) κατανέμω, μοιράζω· ◇ ~ костёр ἑτοιμάζω φωτιά. **~ся** *разг.* (*распаковываться*) ξεπακετάρω, λύνω τά πράγματά μου, ἁπλώνω.

раскла́ниваться *несов.*, **раскла́няться** *сов.* χαιρετῶ, χαιρετίζω (*при встрече*)/ ἀποχαιρετῶ, ἀποχαιρετίζω (*распроститься*): ве́жливо ~ χαιρετῶ εὐγενικά.

раскле́ивать *несов.*, **раскле́ить** *сов.* κολνῶ (*μετ.*), προσκολλῶ, τοιχοκολλῶ. **~ся** 1. ἀποκολλῶμαι, ξεκολλῶ (*ἀμετ.*)· 2. *перен.* (*расхвораться*) *разг.* ἀδιαθετῶ.

раскле́йка *ж* (*афиш, плакатов и т. п.*) ἡ τοιχοκόλληση[-ις].

расковáть *сов.*, **раско́вывать** *несов.* 1. (*лошадь*) ξεπεταλώνω· 2. (*снимать оковы*) λύνω τά δεσμά. **~ся** (*о лошади*) ξεπεταλώνομαι.

расковы́ривать *несов.*, **расковыря́ть** *сов.* σκαλίζω, ἀνοίγω/ ἀποξέω, τσουγκρανίζω, ξύνω (*расцарапывать*).

раско́л *м* 1. ἡ διάσπαση[-ις], ἡ ρήξη[-ις]· 2. *рел. ист.* τό σχίσμα.

расола́чивать *несов.*, **расколоти́ть** *сов.* 1. σπάνω, τσακίζω, θραύω: ~ я́щик σπάνω τό κασόνι· 2. (*посуду и т. п.*) σπάνω: расколоти́ть таре́лку σπάνω τό πιάτο.

расколо́ть(ся) *сов. см.* раска́лывать(ся).

раско́льни||к *м* 1. ὁ ἀποστάτης, ὁ διασπαστής· 2. *рел. ист.* ὁ σχισματικός. **~ческий** *прил.* διασπαστικός: ~ческая де́ятельность ἡ διασπαστική δράση.

раскопа́ть *сов. см.* раска́пывать.

раско́пки *мн. археол.* οἱ ἀνασκαφές: производи́ть ~ κάνω ἀνασκαφές.

раскорми́ть *сов. см.* раска́рмливать.

раско́с||ый *прил.* 1. (*о разрезе глаз*) λοξός, σχιστός: челове́к с ~ыми глаза́ми ὁ λοξομάτης· 2. (*косоглазый*) ἀλλοίθωρος.

раскоше́ливаться *несов.*, **раскоше́литься** *сов. разг.* λύνω τό πουγγί μου.

раскра́дывать *несов.* κατακλέβω, κατακλέπτω.

раскра́ивать *несов.* 1. (*материю*) κόβω φόρεμα· 2. (*рассекать*) *разг.* σχίζω, σπάνω.

раскра́с||ить *сов. см.* раскра́шивать. **~ка** *ж* 1. (*действие*) ἡ βαφή, τό βάψιμο· 2. (*расцветка*) τό χρῶμα, ὁ χρωματισμός: пёстрая ~ка ἡ ποίκιλση[-ις].

раскрасне́ться *сов.* γίνομαι κατακόκκινο, (κατα)κοκκινίζω (*ἀμετ.*): ~ от моро́за (от бе́га) γίνομαι κατακόκκινος ἀπό τό κρύο (ἀπό τό τρέξιμο).

раскра́сть *сов. см.* раскра́дывать.

раскра́шивать *несов.* χρωματίζω, βάφω: ~ под мра́мор χρωματίζω σάν μάρμαρο· ~ карти́нку χρωματίζω εἰκόνα.

раскрепости́ть *сов.*, **раскрепоща́ть** *несов. прям., перен.* ἐλευθερώνω ἀπό τή δουλεία, ἀπελευθερώνω ἀπό τή δουλεία, (ἀπο)λυτρώνω, χειραφετῶ. **~ся** ἐλευθερώνομαι, ἀπελευθερώνομαι, (ἀπο)λυτρώνομαι.

раскрепоще́ние *с* ἡ ἐλευθέρωση[-ις] ἀπό τή δουλεία, ἡ ἀπελευθέρωση[-ις] ἀπό τή δουλεία, ἡ (ἀπο)λύτρωση[-ις], ἡ χειραφέτιση[-ις].

раскритикова́ть *сов.* κάνω αὐστηρή κριτική, κατακρίνω.

раскрича́ться *сов.* φωνάζω, βάζω τίς φωνές: ~ на кого́-л. βάζω τίς φωνές σέ κάποιον.

раскрои́ть *сов. см.* раскра́ивать.

раскроши́ть *сов.* κάνω κάτι ψίχουλο, τρίβω, θρυμματίζω, θρουβαλίζω. **~ся** τρίβομαι, γίνομαι θρύμματα.

раскрути́ть *сов.*, **раскру́чивать** *несов.* ξεστρίβω, ξετυλίγω, ἐκστρέφω, ἐκτυλίσσω: ~ верёвку ξετυλίγω τό σχοινί. **~ся** ξεστρίβομαι, ξετυλίγομαι, ἐκτυλίσσομαι.

раскрыв||а́ть *несов.* 1. ἀνοίγω, ξεσκεπάζω· 2. (*обнажать*) ξεγυμνώνω, ἀποκαλύπτω· 3. *перен.* (*обнаруживать*) ξεσκεπάζω, ἀποκαλύπτω, φανερώνω: ~ преступле́ние ἀποκαλύπτω τό ἔγκλημα· ~ та́йну ἀποκαλύπτω τό μυστικό, ἐκμυστηρεύομαι· ◇ ~ свои́ ка́рты ἀνοίγω τά χαρτιά μου. **~а́ться** 1. ἀνοίγω (*ἀμετ.*), ἀνοίγομαι, ξεσκεπάζομαι: лепестки́ ~а́ются τά

πέταλα ἀνοίγουν· 2. (*обнажаться*) ξεγυμνώνομαι, ἀποκαλύπτομαι· 3. *перен.* (*обнаруживаться*) ξεσκεπάζομαι, ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι.

раскры́||тие *с* 1. ἡ ἄνοιξη[-ις], τό ξεσκέπασμα, τό ἄνοιγμα: ~ скобок τό ἄνοιγμα παρένθεσης· 2. *перен.* ἡ ἀποκάλυψη[-ις], τό ξεσκέπασμα, ἡ φανέρωση[-ις]. ~**ть(ся)** *сов. см.* раскрыва́ть(ся).

раскула́чи||вани|е *с* ἡ κατάσχεση[-ις] περιουσίας τῶν κουλάκων. ~**вать** *несов.*, ~**ть** *сов.* κατάσχω τήν περιουσίαν τῶν κουλάκων.

раскупа́ть *несов.*, **раскупи́ть** *сов.* ἀγοράζω ὅλο τό ἐμπόρευμα.

раску́поривать *несов.*, **раску́порить** *сов.* ξεταπώνω, ἐκπωματίζω, ξεβουλλώνω: ~ буты́лку ξεταπώνω τό μπουκάλι.

раскуси́||ть *сов.* 1. *см.* раску́сывать· 2. *перен.* (*понять, хорошо узнать*) *разг.* καταλαβαίνω, μαθαίνω: ~ в чём де́ло καταλαβαίνω περί τίνος πρόκειται· тепе́рь я тебя́ ~л τώρα κατάλαβα τί καπνό φουμάρεις.

раску́сывать *несов.* δαγκάνω, δαγκώνω, σπάνω μέ τά δόντια.

ра́совый *прил.* φυλετικός.

распа́д *м* 1. ἡ ἀποσύνθεση[-ις], ἡ διάσπαση[-ις]: белко́вый ~ ἡ ἀποσύνθεση (*или* ἡ διάσπαση) τοῦ λευκώματος· 2. *перен.* ἡ κατάρρευση[-ις].

распада́ться *несов.* 1. ἀποσυνθέτομαι, διασπῶμαι / διαρρηγνύομαι, σπάνω (*άμετ.*), σχίζομαι (*раскалываться*)· 2. *хим.*, *физ.* διασπῶμαι / διαλύομαι (*растворяться*)· 3. *перен.* διασπῶμαι, καταρρέω/ παρακμάζω (*приходить в упадок*).

распаде́ние *с см.* распа́д.

распа́ивать *несов.* ξεκολλῶ (*μετ.*), ἀποκολλῶ. ~**ся** ξεκολλῶ (*άμετ.*), ἀποκολλῶμαι.

распакова́ть *сов.*, **распако́вывать** *несов.* ἀνοίγω, ξεμπαλλάρω, ξεπακεττάρω: ~ ве́щи ἀνοίγω τίς ἀποσκευές, ἀνοίγω τά πράγματά μου. ~**ся** ἀνοίγω τίς βαλίτσες, ἀνοίγω τά πράγματά μου.

распали́ться *сов.*, **распаля́ться** *несов.* (*приходить в возбуждение*) ἐξάπτομαι, ἀνάβω (*άμετ.*).

распа́рывать *несов.* ξηλώνω (*μετ.*), ξεράβω. ~**ся** ξηλώνομαι, ξεράβομαι.

распа́сться *сов. см.* распада́ться.

распаха́ть *сов. см.* распа́хивать II.

распа́хивать I *несов.* (*раскрывать*) ἀνοίγω διάπλατα/ ξεκουμπώνω (*об одежде*): ~ окно́ ἀνοίγω διάπλατα τό παράθυρο· ~ пальто́ ξεκουμπώνω τό ἐπανωφόρι.

распа́хивать II *несов.* ὀργώνω, ἀροτριῶ: ~ целину́ ξεχερσώνω τήν χέρσα γῆ.

распа́хиваться *несов.* ἀνοίγω (*άμετ.*) διάπλατα / ξεκουμπώνομαι (*об одежде*).

распахну́ть *сов. см.* распа́хивать I. ~**ся** *см.* распа́хиваться.

распа́шка *ж* (*земли́*) ἡ ἀροτρίασις, τό ζευγάρισμα, τό ὄργωμα.

распашо́нка *ж* τό πουκαμισάκι τοῦ βρέφους.

распая́ть(ся) *сов. см.* распа́ивать(ся).

распева́ть *несов.* τραγουδῶ: ~ во всё го́рло τραγουδῶ πολύ δυνατά.

распека́ть *несов. разг.* κατσαδιάζω, μαλώνω (*μετ.*), ἐπιπλήττω.

распелена́ть *сов.* ξεφασκιώνω: ~ ребёнка ξεφασκιώνω τό βρέφος, ξεφασκιώνω τό μωρό. ~**ся** ξεφασκιώνομαι.

распе́ться *сов. разг.* 1. (*петь много*) τραγουδῶ μέ ὄρεξη· 2. (*войти в голос*) στρώνει ἡ φωνή μου.

распеча́тать *сов.*, **распеча́тывать** *несов.* 1. (*снимать печать*) ξεσφραγίζω, βγάζω τήν σφραγίδα, βγάζω τήν βοῦλλα· 2. (*письмо и т. п.*) ἀποσφραγίζω / ἀνοίγω (*открывать*). ~**ся** ἀποσφραγίζομαι/ ἀνοίγομαι (*открываться*).

распе́чь *сов. см.* распека́ть.

распива́ть *несов. разг.* πίνω (μέ ἄλλους): ~ буты́лку вина́ с ке́м-л. πίνω ἕνα μπουκάλι κρασί μέ κάποιον.

распи́ливать *несов.*, **распили́ть** *сов.* πριονίζω.

распина́ть *несов.* σταυρώνω, καθηλώνω στό σταυρό.

распина́ться *несов.* (*за кого-л., за что-л.*) γίνομαι θυσία γιά κάποιον.

распира́||ть *несов.* παραφουσκώνω: меня́ ~ет παραφούσκωσα.

расписа́н||ие *с* τό ὡρολόγιο[ν], τό πρόγραμμα, τό ὡράριο[ν], τό δρομολόγιο[ν]: ~ поездо́в τό ὡράριο (*или* τό δρομολόγιο) τῶν τραίνων· ~ ле́кций τό ὡρολόγιο (*или* τό πρόγραμμα) τῶν παραδόσεων· по ~ию σύμφωνα μέ τό πρόγραμμα.

расписа́ть(ся) *сов. см.* распи́сывать(ся).

распи́с||ка *ж* ἡ ἀπόδειξη[-ις] παραλαβῆς, τό ἐξοφλητικό[ν]: дава́ть ~ку кому́-л. δίδω ἀπόδειξιν παραλαβῆς σέ κάποιον.

расписно́й *прил.* ζωγραφιστός, χρωματισμένος.

распи́сывать *несов.* 1. (*выписывать*) ἀποδελτιώνω, ἀντιγράφω σέ χαρτιά: ~ счета́ *бухг.* καταχωρῶ· 2. (*распределять*) κατανέμω, (δια)μοιράζω· 3. (*разрисовывать красками*) χρωματίζω· 4. (*раска-

зывать приукрашивая) περιγράφω, ἀπεικονίζω.

расписываться *несов.* 1. (*подписываться*) ὑπογράφω, βάζω ὑπογραφή: ~ в получении ὑπογράφω ὅτι παρέλαβα· ~ в счёте δίδω ἐξοφλητικόν· 2. (*регистрировать брак*) καταγράφομαι εἰς τό ληξιαρχεῖον· ◇ ~ в своей беспомощности ὁμολογῶ (*или* ἀναγνωρίζω) τήν ἀνικανότητά μου· ~ в собственном невежестве παραδέχομαι τήν ἀμάθειά μου.

распить *сов. см.* распивать.

распихать *сов.*, **распихивать** *несов. разг.* 1. (*расталкивать*) ἀποθῶ, σπρώχνω, σκουντῶ: ~ людей ἀπωθῶ τούς ἀνθρώπους· 2. (*рассовывать*) χώνω, χαντακώνω: ~ по карманам что-л. χώνω στίς τσέπες μου.

расплавить *сов.*, **расплавлять** *несов.* λυώνω, χύνω, ρευστοποιῶ, τήκω. ~ся λυώνω (*ἀμετ.*), ρευστοποιοῦμαι, τήκομαι.

расплакаться *сов.* βάζω τά κλάματα.

распластать *сов.*, **распластывать** *несов.* 1. (*делить на пласты*) λιανίζω, κόβω σέ κομμάτια: ~ рыбу κόβω τό ψάρι σέ φιλέτα· 2. (*растягивать плашмя*) ξαπλώνω: ~ крылья ἁπλώνω τά πτερά. ~ся ξαπλώνομαι: ~ся по земле ξαπλώνομαι στό χῶμα.

расплат||а *ж* 1. (*платёж*) ἡ πληρωμή· 2. *перен.* ἡ τιμωρία, ἡ πληρωμή: час ~ы ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας, ἡ ὥρα τῆς πληρωμῆς.

расплатиться *сов.*, **расплачиваться** *несов.* 1. πληρώνω, ἐξοφλῶ: ~ с долгами πληρώνω (*или* ἐξοφλῶ) τά χρέη μου· ~ сполна πληρώνω στό ἀκέραιο· 2. *перен.* πληρώνω, τιμωροῦμαι: ~ за свои ошибки πληρώνω τίς συνέπειες τῶν λαθῶν μου, τιμωροῦμαι γιά τά λάθη μου.

расплескать *сов.*, **расплёскивать** *несов.* χύνω. ~ся χύνομαι.

расплести(сь) *сов. см.* расплетать(ся).

расплетать *несов.* ξεπλέκω, ξεμπερδεύω: ~ косу ξεπλέκω τήν πλεξοῦδα. ~ся ξεπλέκομαι.

расплодить *сов. прям., перен.* πολλαπλασιάζω, πληθύνω. ~ся πολλαπλασιάζομαι, πληθύνομαι.

расплыв||аться *несов.* 1. (*растекаться*) ἁπλώνω (*ἀμετ.*), ἁπλώνομαι: чернила ~аются на бумаге τό μελάνι ἁπλώνει στό χαρτί· 2. (*толстеть*) *разг.* χοντραίνω, παχαίνω· ◇ его лицо ~ается в улыбке ὅλο τό πρόσωπό του χαμογελᾶ.

расплывчат||ость *ж* ἡ ἀμορφία, ἡ ἀοριστία, ἡ ἀσάφεια. ~ый *прил.* ἄμορφος, ἀόριστος, ἀσαφής, ἀμυδρός: ~ые очертания берегов ἡ ἀμυδρή σιλουέτα τῶν ἀκτῶν· ~ый ответ ἡ ἀόριστη ἀπάντηση.

расплыться *сов. см.* расплываться.

расплющивать *несов.*, **расплющить** *сов.* πλακώνω / ζουλῶ, συμπιέζω (*сплющивать*) / σφυρηλατῶ (*при ковке*). ~ся πλακώνομαι / συμπιέζομαι (*сплющиваться*)

распознавать *несов.*, **распознать** *сов.* διακρίνω, μαθαίνω, (ἀνα)γνωρίζω, διαγιγνώσκω: ~ чьи-л. намерения μαθαίνω τούς σκοπούς κάποιου· ~ болезнь κάνω διάγνωση τῆς ἀρρώστειας.

располага||ть I *несов.* 1. (*иметь в своём распоряжении*) ἔχω στή διάθεσή μου, κατέχω, διαθέτω: ~ деньгами διαθέτω χρήματα· ~ временем διαθέτω καιρό· ~ собой εἶμαι ἐλεύθερος· ~ интересными фактами ἔχω στή διάθεσή μου (*или* κατέχω) ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα· ~йте мной εἶμαι στή διάθεσή σας· 2. (*намереваться, предполагать*) *уст.* προτίθεμαι, ἔχω σκοπό, σκοπεύω.

располагать II *несов.* 1. (*в определённом порядке*) τοποθετῶ. ~ по порядку τακτοποιῶ, ταξινομῶ· ~ отряд в деревне τοποθετῶ τό ἀπόσπασμα στό χωριό· 2. (*в чью-л. пользу*) διαθέτω εὐνοϊκά: ~ в свою пользу προσελκύω μέ τό μέρος μου· ~ к себе παρασύρω, προσελκύω.

располагаться *несов.* ἐγκαθίσταμαι, βολεύομαι: ~ на опушке леса ἐγκαθίσταμαι στήν παρυφή τοῦ δάσους· ~ в вагоне βολεύομαι στό βαγόνι· удобно ~ βολεύομαι ἄνετα· ~ лагерем *воен.* στρατοπεδεύω, καταυλίζομαι· ~ на постой *воен.* σταθμεύω.

располагающий I *прич. от* располагать I.

располагающ||ий II 1. *прич. от* располагать II· 2. *прил.* ἑλκυστικός, θελκτικός, προσηνής: ~ая внешность τό ἑλκυστικό παρουσιαστικό· ~ая обстановка οἱ εὐνοϊκές συνθῆκες.

расползаться *несов.*, **расползтись** *сов.* 1. (*о насекомых*) σκορπίζω (ἕρποντας)· 2. (*о ткани*) ξεφτίζω, λειώνω, κουρελιάζομαι: ~ по всем швам κουρελιάζομαι· 3. (*о написанном*) *разг.* ἁπλώνω, ξεθωριάζω: чернила расползаются τό μελάνι ἁπλώνει.

расположен||ие *с* 1. (*действие*) ἡ τοποθέτηση[-ις]: ~ лагерем *воен.* ἡ στρατοπέδευση[-ις], ὁ καταυλισμός· 2. (*местоположение*) ἡ θέση[-ις], ἡ τοποθεσία: ~ сада ἡ θέση τοῦ κήπου· 3. *воен.* (*район размещения войск*) ἡ διάταξη: проникнуть в ~ противника εἰσχωρῶ στή διάταξη τοῦ ἐχθροῦ· 4. (*порядок размещения*) ἡ σειρά, ἡ διάταξη: ~ комнат ἡ διάταξη

τῶν δωματίων· ~ месторождений *геол.* ἡ διάταξη τῶν κοιτασμάτων· 5. (*симпатия*) ἡ εὔνοια, ἡ συμπάθεια: чувствовать к кому-л. ~ αἰσθάνομαι συμπάθεια γιά κάποιον· пользоваться чьим-л. ~ием ἔχω τήν εὔνοια κάποιου· 6. (*наклонность*) ἡ προδιάθεση[-ις] · ◇ быть в хорошем ~ии духа ἔχω κέφι, ἔχω διάθεση· быть в плохом ~ии духа δέν ἔχω κέφι.

расположить *сов. см.* располагать II· не быть расположенным к чему-л. δέν ἔχω διάθεση γιά κάτι. **~ся** *см.* располагаться.

распороть(ся) *сов. см.* распарывать (-ся).

распорядитель *м* ὁ διαχειριστής: ~ кредитов ὁ διαχειριστής τῶν πιστώσεων, ὁ διατάκτης. **~ность** *ж* ἡ καλή διαχείριση, ἡ διοικητική ἱκανότητα: отсутствие ~ности ἡ κακή διαχείριση[-ις]. **~ный** *прил.* ἱκανός στή διαχείριση, δραστήριος: ~ный человек ὁ δραστήριος ἄνθρωπος.

распорядиться *сов. см.* распоряжаться 1, 3.

распоряд||ок *м* ἡ τάξη[-ις], ἡ διάταξη[-ις]: ~ дня ἡ ἡμερησία διάταξη· правила внутреннего ~ка ὁ ἐσωτερικός κανονισμός.

распоряж||аться *несов.* 1. (*приказывать*) διατάζω, προστάζω / δίνω ἐντολή[ν] (*предписывать*)· 2. (*управлять, хозяйничать*) διευθύνω, κάνω κουμάντο, δίνω διαταγές: ~ чем-л. διευθύνω κάτι· кто здесь ~ается? ποιός κάνει κουμάντο ἐδῶ;· в доме она всем ~ается στό σπίτι κάνει αὐτή κουμάντο σέ ὅλα· он ~ается, как у себя дома δίνει διαταγές σάν νά εἶναι στό σπίτι του· 3. (*деньгами, временем и т. п.*) διαθέτω, ἔχω στή διάθεσή μου: ~ кредитами διαθέτω τίς πιστώσεις. **~ение** *с* ἡ διαταγή, ἡ ἐντολή: давать ~ение δίνω ἐντολή· ◇ быть в ~ении кого-л. εἶμαι στή διάθεση κάποιου, εἶμαι ὑπό τάς διαταγάς κάποιου· иметь кого-л. в своём ~ении ἔχω κάποιον στή διάθεσή μου· предоставлять в ~ение παρέχω (*или* θέτω) στή διάθεση.

распоясаться *сов.*, **распоясываться** *несов.* 1. ξεζώνομαι, βγάζω τή ζώνη (*или* τό ζουνάρι) μου· 2. *перен.* ἀποχαλινώνομαι, ἀποθρασύνομαι, βγαίνω ἀπό τά ὅρια, τό παραξηλώνω.

распрáв||а *ж* ἡ ἐξόντωση, ἡ ἄδικη τιμωρία: кровавая ~ ἡ σφαγή, τό μακελλειό· учинять ~у ξεκάνω, ἐξοντώνω· ◇ короткая ~ ἡ συνοπτική διαδικασία καί καταδίκη· у меня с ним короткая ~ θά τελειώσω γρήγορα μαζύ του.

расправить *сов. см.* расправлять.

расправиться I, II *сов. см.* расправляться I, II.

расправлять *несов.* 1. (*выпрямлять*) ἰσ(ι)άζω, τακτοποιῶ, τεντώνω: ~ морщины σβήνω τίς ρυτίδες· ~ складки (*на платье*) τεντώνω (*или* ἰσιάζω) τίς σοῦρες· 2. (*вытягивать, выпрямлять*) τεντώνω: ~ крылья *а*) ἀνοίγω τά φτερά, *б*) *перен.* ἀνοίγω φτερά· ~ спину *а*) τεντώνω τήν πλάτη, *б*) *перен.* σηκώνω τό κεφάλι, ἀνορθώνομαι.

расправляться I *несов.* (*выпрямляться, разглаживаться*) τεντώνομαι, ἰσ(ι)ώνω.

расправляться II *несов.* (*с кем-л.*) τιμωρῶ, ξεκάνω: я с ним расправлюсь! θά μοῦ τά πληρώσει!, θά τόν κανονίσω ἐγώ!

распредел||ение *с* ἡ κατανομή, ἡ διανομή, τό μοίρασμα, ὁ καταμερισμός: ~ работы ὁ καταμερισμός τῆς ἐργασίας· ~ светотени *жив.* ἡ φωτοσκίαση. **~итель** *м в разн. знач.* ὁ κατανεμητής, ὁ διανεμητής, ὁ μοιραστής. **~ительный** *прил.* *в разн. знач.* διανεμητικός, τῆς διανομῆς, τῆς κατανομῆς: ~ительный щит *эл.* ὁ πίνακας διανομῆς ρεύματος. **~ить(ся)** *сов. см.* распределять(ся). **~ять** *несов.* διανέμω, κατανέμω, μοιράζω / ταξινομῶ, κατατάσσω (*по разрядам*): ~ять время κατανέμω τίς ὧρες· ~ять детей по школам κατανέμω τά παιδιά στά σχολεῖα. **~яться** (*размещаться*) κατανέμομαι, μοιράζομαι.

распродавать *несов.* (ξε)πουλῶ / ἐξαντλῶ (*книги*): ~ с молотка (ξε)πουλῶ στή δημοπρασία.

распродá||жа *ж* ἡ ἐκποίησις, τό (ξε-) πούλημα: окончательная ~ ἡ ἐκκαθάριση[-ις]· дешёвая ~ τό ξεπούλημα σέ χαμηλές τιμές. **~ть** *сов. см.* распродавать.

распростереть(ся) *сов. см.* распростирать(ся).

распростёрт||ый *прич. и прил.* ξαπλωμένος· ◇ с ~ыми объятиями μέ ἀνοικτάς ἀγκάλας.

распростирать *несов.* ἐξαπλώνω, ἁπλώνω, ἐκτείνω/ *перен.* ἐπεκτείνω: ~ крылья ἁπλώνω τά φτερά· ~ своё влияние на что-л. ἐπεκτείνω τήν ἐπίδρασή μου. **~ся** ἁπλώνομαι, ἐξαπλοῦμαι, (ἐκ)τείνομαι/ *перен.* ἐπεκτείνομαι.

распроститься *сов.* (*с кем-л., с чем-л.*) ἀποχαιρετῶ, ἀποχαιρετίζομαι.

распростран||ение *с* ἡ διάδοση[-ις]/ *перен.* ἡ ἐπέκταση[-ις], ἡ ἐξάπλωση[-ις]: ~ слухов ἡ διάδοση φήμης· получить ~ διαδίδομαι· иметь большое ~ εἶμαι δια-

(δε)δομένος. ~ённый 1. *прич. от* распространя́ть· 2. *прил.* δια(δε)δομένος: ~ённые ви́ды расте́ний διαδεδομένα εἴδη φυτῶν· широко́ ~ённый взгляд πολύ διαδεδομένη ἄποψη· широко́ ~ённая кни́га βιβλίο πού διαδόθηκε πλατειά· 3. *прил.*: ~ённое предложе́ние *грам.* ἡ ἐκτεταμένη πρόταση. ~и́тель *м* ὁ διαδοτής: ~и́тель уче́ния ὁ προπαγανδιστής μιᾶς διδασκαλίας· ~и́тель ло́жных слу́хов ὁ διαδοσίας.

распространи́ть *сов.*, **распространя́ть** *несов.* 1. διαδίδω: ~ слу́хи φημολογῶ· ~ уче́ние διαδίδω μιά διδασκαλία· 2. (*расширять*) ἐπεκτείνω, ἐξαπλώνω: ~ свой владе́ния ἐπεκτείνω τίς κτήσεις μου· ~ де́йствие зако́на ἐπεκτείνω τήν ἰσχύ τοῦ νόμου. ~ся 1. διαδίδομαι· 2. (*расширять круг своего действия*) ἐκτείνομαι, ἐπεκτείνομαι, ἐξαπλώνομαι: э́то не распространя́ется на всех αὐτό δέν ἀφορᾶ ὅλους· 3. (*говорить пространно*) *разг.* μακρολογῶ.

распроща́ться *сов. разг. см.* распрости́ться.

ра́спря *ж* ἡ διαμάχη, ἡ διένεξη[-ις] / ἡ διχόνοια (*раздор*).

распряга́ть *несов.* ξεζεύω, ἀποζευγνύω: ~ лошаде́й ξεζεύω τά ἄλογα. ~ся ξεζεύομαι, ἀποζευγνύομαι.

распрями́ть *сов.*, **распрямля́ть** *несов.* ἰσ(ι)άζω, ἰσιώνω, ἀνορθώνω, τεντώνω: ~ желе́зный прут ἰσιώνω τήν σιδερένια βέργα· ~ спи́ну τεντώνω τό κορμί (μου). ~ся ἰσ(ι)άζομαι, ἰσιώνομαι, ἀνορθώνομαι, τεντώνομαι.

распря́чь(ся) *сов. см.* распряга́ть(ся).

распуска́ть *несов.*, **распусти́ть** *сов.* 1. (*собрание и т. п.*) διαλύω, ἀπολύω: ~ на кани́кулы ἀπολύω γιά τίς διακοπές· ~ парла́мент διαλύω τήν βουλή· 2. (*расправлять, развязывать, ослаблять*) ξεσφίγγω, χαλαρώνω, λύνω / ξεδιπλώνω, ἀνοίγω (*расправлять — паруса, знамёна и т. п.*): ~ ко́сы λύνω τίς πλεξοῦδες· ~ реме́нь ξεσφίγγω τό λουρί, χαλαρώνω τή ζώνη· 3. (*ослаблять дисциплину*) χαλαρώνω τήν πειθαρχία· 4. (*растворять*) διαλύω· 5. (*распространять*) διαδίδω: ~ слу́хи διαδίδω φῆμες· 6. (*вязаные изделия*) ξηλώνω, ξεπλέκω· ◇ ~ ню́ни *разг.* μυξοκλαίω, ψευτοκλαίω. ~ся 1. (*о растениях*) ἀνθίζω, ἀνοίγω· 2. (*в отношении дисциплины*) χαλαρώνω τήν πειθαρχία, γίνομαι ἀπείθαρχος, γίνομαι ἀνυπάκουος· 3. (*растворяться*) διαλύομαι· 4. (*о вязаных изделиях*) ξηλώνομαι, ξεπλέκομαι.

распу́тать(ся) *сов. см.* распу́тывать(ся).

распу́т||ник *м* ὁ ἔκλυτος, ὁ ἄσωτος, ὁ διεφθαρμένος, ὁ παραλυμένος. ~ница *ж* ἡ ἔκλυτη γυναῖκα. ~ный *прил.* ἄσωτος, διεφθαρμένος, παραλυμένος: ~ный челове́к ὁ διεφθαρμένος ἄνθρωπος· ~ная жизнь ἡ ἔκλυτη ζωή. ~ство *с* ἡ ἀσωτεία, ἡ κραιπάλη, ἡ παραλυσία.

распу́тывать *несов.* 1. (*верёвку и т. п.*) ξεμπλέκω, ξεδιαλύνω, λύνω: ~ у́зел λύνω τόν κόμπο· ~ ло́шадь ξεμπλέκω τό ἄλογο· 2. *перен.* ξεκαθαρίζω, ξεδιαλύνω. ~ся 1. ξεμπλέκομαι, ξεδιαλύνομαι, λύνομαι· 2. *перен.* (*разбираться*) *разг.* ξεδιαλύνομαι, ξεκαθαρίζομαι· 3. *перен.* (*освобождаться от чего-л.*) γλυτώνω, ξεμπερδεύω: ~ся с долга́ми γλυτώνω ἀπό τά χρέη.

распу́тье *с* τό σταυροδρόμι: быть на ~ βρίσκομαι μπροστά σέ δίλημμα.

распуха́ние *с* τό πρήξιμο, τό φούσκωμα.

распуха́ть *несов.*, **распу́хнуть** *сов.* πρήζομαι, φουσκώνω.

распу́хший *прич. и прил.* πρησμένος.

распу́щенн||ость *ж* 1. (*недисциплинированность*) ἡ ἀνυπακοή, ἡ ἀπειθαρχία, ἡ ἀπείθεια· 2. (*моральная*) ἡ παραλυσία, ἡ ἀκολασία, ἡ ἔκλυση: ~ нра́вов ἡ ἔκλυση τῶν ἠθῶν. ~ый *прил.* 1. (*недисциплинированный*) ἀνυπάκουος, ἀπείθαρχος, ἀπειθάρχητος: ~ые де́ти ἀνυπάκουα παιδιά· 2. (*развратный*) παραλυμένος.

распыл||е́ние *с* τό σκόρπισμα, ἡ διασπορά, ὁ διασκορπισμός / *тех.* ἡ κονιοποίηση[-ις] / ἡ σταγονοποίηση (*о жидкости*): ~ сил ἡ διασπορά τῶν δυνάμεων. ~и́тель *м тех.* ὁ ψεκαστήρας.

распыли́ть *сов.*, **распыля́ть** *несов.* 1. *тех.* κονιοποιῶ / σταγονοποιῶ (*жидкость*)· 2. *перен.* (*силы и т. п.*) σκορπῶ, διασπείρω, διασκορπίζω. ~ся (*о силах и т. п.*) διασκορπίζομαι, διασπείρομαι.

распя́||тие *с* 1. (*действие*) ἡ σταύρωση[-ις], τό σταύρωμα· 2. (*крест*) ὁ σταυρός, ὁ Ἐσταυρωμένος. ~ть *сов. см.* распина́ть.

расса́да *ж* τά βλαστάρια, τά φυντάνια γιά μεταφύτευση.

рассади́ть *сов. см.* расса́живать.

расса́дник *м* 1. τό φυτώριο[ν], ἡ φυτίστρα· 2. (*источник чего-л.*) τό φυτώριον / ἡ ἑστία (*зла, заразы и т. п.*).

расса́живать *несов.* 1. (*по местам*) καθίζω, τακτοποιῶ, βάζω νά καθίσει: ~ госте́й βάζω τούς ἐπισκέπτες νά καθίσουν· 2. (*отдельно*) βάζω νά καθίσουν χωριστά· 3. (*растения*) μεταφυτεύω.

расса́живаться *несов.* κάθομαι, καθίζω.

расса́сывать *несов. мед.* ἐξαλείφω, δια-

λύω, κάνω νά ἀπορροφηθεῖ. ~ся *мед.* ἐξαλείφομαι, ἀπορροφοῦμαι, διαλύομαι.

рассвéт *м* ἡ αὐγή, τό ξημέρωμα, ἡ χαραυγή: на ~е τήν αὐγή, τά χαράματα.

рассвет||áть *несов. безл.* χαράζω, ξημερώνω: ~áет χαράζει, ξημερώνει· рассвелó ξημέρωσε.

рассвирепéть *сов.* φρενιάζω, μανιάζω, γίνομαι ἔξω φρενῶν.

расседлáть *сов.*, **рассёдлывать** *несов.* ξεσελλώνω, ξεσαμαρώνω, ἀποσάττω.

рассéивать *несов. в разн. знач.* (δια-)σκορπίζω, διαχέω, διαχύνω: ~ свет διαχέω τό φῶς· ~ опасéиия διαλύω τούς φόβους. ~ся 1. (*о тумане, тж. о сомнениях и т. п.*) διαλύομαι, διασκορπίζομαι· 2. (*развлекаться*) διασκεδάζω.

рассекáть *несов.* 1. (*воздух, вóлны и т. п.*) (δια)σχίζω· 2. (*разрезать*) τέμνω, διατέμνω, κόβω / *анат.* ἀνατέμνω: ~ на кускú διαμελίζω, κομματιάζω· ~ губý σχίζω τό χεῖλι.

расселéние *с* 1. ἡ ἀποκατάσταση[-ις], ἡ στέγαση[-ις]· 2. (*порознь*) ἡ χωριστή ἀποκατάσταση[-ις], ἡ ἐγκατάσταση κάποιων χωριστά.

рассéлина *ж* ἡ ρωγμή, ἡ σχισμάδα, ἡ σχισμή: ~ в горáх ἡ ρωγμή τοῦ βουνοῦ.

расселúть *сов.*, **расселя́ть** *несов.* 1. (*в разные места*) τακτοποιῶ σέ σπίτια, στεγάζω· 2. (*порознь*) χωρίζω (*μετ.*), βάζω νά κατοικήσουν χωριστά· ~ся 1. (*по разным местам*) τακτοποιοῦμαι σέ σπίτια, στεγάζομαι· 2. (*порознь*) χωρίζω (*ἀμετ.*), κατοικῶ χωριστά.

рассердúть *сов.* κάνω κάποιον νά θυμώσει. ~ся θυμώνω (*ἀμετ.*).

рассéсться *сов.* 1. *см.* рассáживаться· 2. *перен.* (*непринуждённо развалиться*) *разг.* θρονιάζομαι, ξαπλώνομαι, στρώνομαι.

рассéчь *сов. см.* рассекáть.

рассéянн||ость *ж* 1. ὁ (δια)σκορπισμός, ἡ διασπορά· 2. (*невнимательность*) ἡ ἀφηρημάδα, ἡ ἀπροσεξία. ~ый *прил.* 1. (δια)σκορπισμένος, διεσπαρμένος· 2. (*невнимательный*) ἀφηρημένος, ἀπρόσεκτος: ~ый взгляд τό ἀφηρημένο βλέμμα· ◇ ~ый свет *физ.* τό δια(κε)χυμένο (*или* τό διάχυτο) φῶς· ~ый óбраз жúзни ἡ ἀκατάστατη ζωή.

рассéять(ся) *сов. см.* рассéивать(ся).

расскáз *м* 1. τό διήγημα: сбóрник ~ов ἡ συλλογή διηγημάτων· юмористúческий ~ τό χιουμοριστικό διήγημα· 2. (*изложение событий*) ἡ ἀφήγηση, ἡ διήγηση, ἡ ἐξιστόρηση[-ις]: ~ очевúдца ἡ ἀφήγηση αὐτόπτη· ~áть *сов. см.* расскáзывать. ~чик *м* ὁ ἀφηγητής. ~ывать *несов.* διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι / ἐξιστορῶ (*излагать события*): ~ывать небылúцы λέω παραμύθια.

расслáбленный 1. *прич. от* расслаблять· 2. *прил.* ἐξαντλημένος, ἐξασθενημένος.

расслáивать *несов.* 1. χωρίζω/ σχηματίζω πετρώματα (*породы и т. п.*)· 2. *перен.* διαφοροποιῶ, χωρίζω σέ κοινωνικά στρώματα. ~ся 1. χωρίζομαι σέ φύλλα (*о тесте*) / σχηματίζω πετρώματα (*о породах и т. п.*)· 2. *перен.* διαφοροποιοῦμαι, χωρίζομαι σέ κοινωνικά στρώματα.

расслéдование *с* ἡ ἐξέταση[-ις], ἡ ἔρευνα / *юр.* ἡ ἀνάκριση[-ις].

расслéдовать *сов. и несов.* ἐξετάζω, ἐρευνῶ/ *юр.* ἀνακρίνω.

рассло||éние *с* 1. ὁ χωρισμός: ~ пóчвы ὁ σχηματισμός στρωσιγενῶν πετρωμάτων στό ἔδαφος· 2. *перен.* ἡ διαφοροποίηση[-ις], ὁ χωρισμός σέ κοινωνικά στρώματα. ~úть(ся) *сов. см.* расслáивать(ся).

расслы́ша||ть *сов.* ἀκούω καθαρά, ἀκούω καλά: я не ~л δέν ἄκουσα καλά.

рассмáтривать *несов.* 1. κοιτάζω προσεχτικά, ἐξετάζω: ~ нáдпись ἐξετάζω ἐπιγραφή· 2. (*разбирать, обсуждать*) μελετῶ, ἐξετάζω: ~ заявлéние ἐξετάζω τήν αἴτηση· ~ дéло *юр.* ἐκδικάζω ὑπόθεση· 3. (*считать*) θεωρῶ: ~ как оскорблéние θεωρῶ προσβολή.

рассмешúть *сов.* κάνω κάποιον νά γελάσει, προκαλῶ γέλιο.

рассмея́ться *сов.* γελῶ, βάζω τά γέλια.

рассмотрé||ние *с* ἡ ἐξέταση[-ις], ἡ μελέτη: представúть дéло на ~ ὑποβάλλω ζήτημα γιά ἐξέταση· при внимáтельном ~нии ὕστερα ἀπό προσεκτική ἐξέταση. ~ть *сов.* 1. *см.* рассмáтривать 1, 2· 2. (*различить*) διακρίνω.

рассовáть *сов.*, **рассóвывать** *несов.* *разг.* βάζω, (παρα)χώνω.

рассóл *м* ἡ ἅλμη, ἡ σαλαμούρα, ὁ γάρος: крéпкий ~ ἡ δυνατή ἅλμη· огурéчный ~ ἡ σαλαμούρα ἀπό ἀγγούρια τουρσί.

рассóльник *м кул.* σούπα μέ ἀγγούρια τουρσί.

рассóрить *сов.* κάνω κάποιους νά μαλλώσουν: ~ двух приятелей κάνω δύο φίλους νά μαλλώσουν. ~ся τσακώνομαι, μαλλώνω (*ἀμετ.*).

рассортировáть *сов.*, **рассортирóвывать** *несов.* χωρίζω σέ ποιότητες, ταξινομῶ.

рассосáть(ся) *сов. см.* рассáсывать(ся).

рассóхнуться *сов. см.* рассыхáться.

расспрáшивать *несов.*, **расспросúть** *сов.* ἐρωτῶ, ἐξετάζω.

расспрóс||ы *мн.* οἱ ἐρωτήσεις, τά ἐρωτήματα: приставáть к комý-л. с ~ами γίνομαι ἐνοχλητικός σέ κάποιον μέ τίς ἐρωτήσεις μου.

рассредотóчивать *несов.*, **рассредотóчить** *сов. воен.* ἀραιώνω, (δια)σκορπίζω. ~ся ἀραιώνομαι, (δια)σκορπίζομαι.

рассрóч||ка *ж* ἡ δόση[-ις]: платúть в ~ку πληρώνω μέ δόσεις.

расставáние *с* ὁ (ἀπο)χωρισμός.

расставáться *несов.* ἀποχωρίζομαι, χωρίζω (*ἀμετ.*)/ ἀφήνω (*оставлять*): онú расстáлись друзьями χωρίσανε σάν φίλοι· ~ с мыслью ἐγκαταλείπω (*или* ἀφήνω) τήν ἰδέα· ~ с привычкой κόβω τή συνήθεια.

расстáвить *сов.*, **расставлять** *несов.* 1. τοποθετῶ, βάζω, στήνω: ~ часовых τοποθετῶ σκοπούς· ~ сéти στήνω παγίδα· ~ рабóчую сúлу κατανέμω τούς ἐργάτες· ~ кнúги τακτοποιῶ τά βιβλία· 2. (*раздвигать*) ἀνοίγω, τεντώνω: ~ нóги ἀνοίγω τά πόδια· 3. (*платье и т. п.*) φαρδαίνω.

расстанóвк||а *ж* ἡ τοποθέτηση[-ις], ἡ διάταξη: ~ сил ἡ διάταξη τῶν δυνάμεων· ~ кáдров ἡ κατανομή τῶν στελεχῶν· ~ слов в предложéнии ἡ σειρά (*или* ἡ διάταξη) τῶν λέξεων· ~ книг ἡ τακτοποίηση τῶν βιβλίων· ◇ говорúть с ~ой (ὁ)μιλῶ ἀργά, (ὁ)μιλῶ χωρίς βιάση.

расстáться *сов. см.* расставáться.

расстёгивать *несов.*, **расстегнýть** *сов.* ξεκουμπώνω (*пуговицы и т. п.*) / ξεθηλυκώνω (*крючок, пряжку*): ~ воротнúк ξεκουμπώνω τόν γιακά· ~ пальтó ξεκουμπώνω τό παλτό. ~ся ξεκουμπώνομαι (*о пуговицах и т. п.*) / ξεθηλυκώνομαι (*о крючках, пряжках*).

расстилáть *несов.* ἁπλώνω, στρώνω.

расстил||áться *несов.* 1. (*о дыме, тумане*) στρώνομαι, ἁπλώνομαι· 2. (*простираться*) ἁπλώνομαι, ἐκτείνομαι: вдалекé ~áется равнúна μακρυά ἁπλώνεται πεδιάδα.

расстоян||ие *с* ἡ ἀπόσταση[-ις], τό διάστημα: на блúзком (далёком) ~ии σέ κοντινή (μακρινή) ἀπόσταση· на ~ии вы́стрела σέ ἀπόσταση βολῆς· ◇ держáть когó-л. на почтúтельном ~ии κρατῶ κάποιον σέ ἀπόσταση.

расстрáивать *несов.* 1. (*приводить в беспорядок*) χαλ(ν)ῶ, προκαλῶ ἀταξία, ἐπιφέρω σύγχυση: ~ ряды́ протúвника ἐπιφέρω σύγχυση στίς γραμμές τοῦ ἐχθροῦ· 2. (*причинять вред*) χαλ(ν)ῶ, διαταράσσω: ~ здорóвье χαλνῶ τήν ὑγεία· ~ желýдок χαλνῶ τό στομάχι, προξενῶ στομαχική διατάραξη· 3. (*мешать осуществлению*) χαλ(ν)ῶ, ἀνατρέπω, ματαιώνω: ~ плáны χαλνῶ (*или* ματαιώνω) τά σχέδια· 4. (*огорчать*) πικραίνω, στενοχωρῶ· 5. (*музыкальный инструмент*) ξεκουρδίζω. ~ся 1. (*приходить в расстройство*) χαλνῶ (*ἀμετ.*), ταράσσομαι· 2. (*о музыкальном инструменте*) ξεκουρδίζομαι· 3. (*огорчаться*) συγχύζομαι, πικραίνομαι, στενοχωριέμαι.

расстрéл *м* ὁ τουφεκισμός, ὁ τυφεκισμός, ἡ ἐκτέλεση[-ις] μέ τουφεκισμό: приговорúть к ~у καταδικάζω σέ τουφεκισμό.

расстрéливать *несов.*, **расстрелять** *сов.* 1. τουφεκίζω/ ἐκτελῶ μέ τουφεκισμό (*казнить*): ~ из пулемёта πολυβολῶ, βάλλω μέ πολυβόλο· 2. (*патроны и т. п.*) ξοδεύω, καταναλίσκω.

расстрóенный 1. *прич. от* расстрáивать· 2. *прил.* χαλασμένος· 3. *прил.* (*о здоровье и т. п.*) διαταραγμένος, κλονισμένος· 4. *прил.* (*огорчённый*) στενοχωρημένος.

расстрóить(ся) *сов. см.* расстрáивать (-ся)· моё здорóвье расстрóилось κλονίσθηκε ἡ ὑγεία μου.

расстрóйство *с* 1. ἡ βλάβη, τό ξεχαρβάλωμα/ ἡ ἀταξία (*беспорядок*): приходúть в ~ (*о делах*) χαλνῶ (*ἀμετ.*)· 2. (*заболевание*) ἡ διατάραξη[-ις], ἡ διαταραχή: ~ желýдка ἡ στομαχική διατάραξη· 3. (*огорчение*) ἡ στενοχώρια, ἡ σύγχυση.

расступáться *несов.*, **расступúться** *сов.* παραμερίζω, κάνω πέρα: толпá расступúлась τό πλῆθος παραμέρισε.

рассудúтельн||ость *ж* ἡ σύνεση[-ις], ἡ φρονιμάδα, ἡ περίσκεψη[-ις], ἡ φρόνηση[-ις]. ~ый *прил.* συνετός, φρόνιμος, γνωστικός, λογικός: ~ый человéк ὁ γνωστικός ἄνθρωπος.

рассудú||ть *сов.* 1. λύνω διαφορά, κρίνω: ~ спор λύνω διαφορά· ~те нас λύστε μας τήν διαφορά· 2. (*обдумать*) σκέφτομαι, κρίνω / ἀποφασίζω (*решить*): я рассудúл так ἀποφάσισα νά...· ~те, как быть σκεφθῆτε τί πρέπει νά γίνει.

рассýд||ок *м* τό λογικό[ν], ἡ φρόνηση [-ις]: гóлос ~ка τό λογικό· в пóлном ~ке στά λογικά μου· лишúться ~ка χάνω τά λογικά μου, παραφρονῶ· вопрекú ~ку παρά τήν λογικήν. ~очный *прил.* λογικός, ἐγκεφαλικός.

рассужд||áть *несов.* συλλογίζομαι, σκέφτομαι/ συζητῶ (*обсуждать*)., ~éние *с* ὁ συλλογισμός, ἡ σκέψη[-ις]: прáвильное ~éние ὁ ὀρθός συλλογισμός, ἡ σωστή

κρίση· пустúться в ~éния τό ρίχνω σέ συλλογισμούς· без ~éний! χωρίς πολλές κουβέντες!, χωρίς ἀντιρρήσεις!, ἀσυζητητί!

рассчитáть *сов. см.* рассчúтывать 1, 2· не ~ своúх сил δέν ὑπολογίζω σωστά τίς δυνάμεις μου. ~ся *см.* рассчúтываться.

рассчúтывать *несов.* 1. (*производить подсчёт, расчёт*) ὑπολογίζω, λογαριάζω: ~ стóимость чегó-л. ὑπολογίζω τήν ἀξία, ὑπολογίζω τό κόστος· 2. (*увольнять*) ἀπολύω, παύω κάποιον· 3. (*предполагать*) ὑπολογίζω, ἔχω σκοπό, προτίθεμαι, ἔχω κατά νοῦν: он рассчúтывал сегóдня вы́ехать ὑπολόγιζε σήμερα ν' ἀναχωρήσει· 4. (*полагаться*) βασίζομαι, στηρίζομαι: он не мóжет на э́то ~ δέν μπορεῖ νά ὑπολογίζει σ'αὐτό· твёрдо ~ на когó-л. εἶμαι σίγουρος πώς... ~ся (*с кем-л.*) *прям., перен.* τακτοποιῶ, ἐξοφλῶ, ξεκαθαρίζω λογαριασμό, λογαριάζομαι μέ κάποιον.

рассылáть *несов.* στέλνω, ἀποστέλλω.

рассы́лка *ж* ἡ ἀποστολή, ἡ διανομή.

рассы́льный *м* ὁ ταχυδρόμος, ὁ διανομέας, ὁ κουριέρης / ὁ κλητήρας (*в министерствах, в суде*).

рассы́пать *сов.*, **рассыпáть** *несов.* διασπείρω, χύνω / (δια)σκορπίζω (*разбрасывать*): ~ карандашú σκορπίζω τά μολύβια· ~ пшенúцу по мешкáм βάζω τό σιτάρι στά σακκιά. ~ся 1. χύνομαι, διασπείρομαι: вóлосы её рассы́пались по плечáм τά μαλλιά χύνονταν στούς ὤμους της· 2. (*разбредаться, разбегаться*) σκορπίζω (ἀμετ.): ребя́та рассы́пались пó лесу τά παιδιά σκόρπισαν στό δάσος· компáния рассы́палась ἡ παρέα σκόρπισε· 3. (*разваливаться*) διαλύομαι, γκρεμίζομαι· 4.: рассыпáться в похвалáх ἀρχίζω νά ἐγκωμιάζω, διαχύνομαι σέ ἐπαίνους· рассыпáться в благодáрностях διαχύνομαι σέ εὐχαριστίες· ◇ рассыпáться мéлким бéсом пéред кéм-л. κάνω τοῦμπες μπροστά σέ κάποιον.

рассыпн||óй *прил.*: ~ы́е сигарéты τσιγάρα χῦμα· ~ строй *воен.* ἡ ἀνεπτυγμένη (*или* ἡ ἀκροβολισμένη) παράταξη[-ις].

рассы́пчат||ый *прил.* εὔθρυπτος: ~ая кáша τό σπυρωτό πιλάφι.

рассыхáться *несов.* ξεραίνομαι, σκάζω (ἀμετ.), ραγίζω (ἀμετ.).

растáлкивать *несов.* 1. σκουντῶ, σπρώχνω, διαλύω: ~ толпу́ σπρώχνοντας διαλύω τό πλῆθος· 2. (*будить*) ξυπνῶ μέ σκουντήματα: ~ спя́щих ξυπνῶ μέ σκουντήματα τούς κοιμισμένους.

растáпливать I *несов.* (*затопить*) ἀνάβω (φωτιά): ~ печь ἀνάβω τή σόμπα.

растáпливать II *несов.* (*расплавлять*) λυώνω (μετ.), τήκω.

растáпливаться I *несов.* (*о печи и т. п.*) καίω (ἀμετ.), ἀνάβω (ἀμετ.).

растáпливаться II *несов.* (*расплавляться*) λυώνω (ἀμετ.), τήκομαι.

растáптывать *несов.* ποδοπατῶ, καταπατῶ, τσαλαπατῶ.

растаскáть *сов. см.* растáскивать 1.

растáскивать *несов.* 1. κουβαλῶ λίγα λίγα/ κατακλέβω (*разворовывать*)· 2. (*дерущихся*) χωρίζω.

растáчивать *несов. тех.* λειαίνω τρύπα.

растащúть *сов. см.* растáскивать.

растáять *сов. см.* тáять.

раствóр *м* ἡ διάλυση[-ις], τό μίγμα: насы́щенный ~ ἡ κεκορεσμένη διάλυση· известкóвый ~ τό ἀσβεστοκονίαμα· цемéнтный ~ ἡ τσιμεντοκονία. ~úмость *ж хим.* ἡ διαλυτότης. ~úмый *прил.* διαλύσιμος, εὐδιάλυτος. ~úтель *м хим.* ὁ διαλύτης.

растворúть(ся) I, II *сов. см.* растворя́ть(ся) I, II.

растворя́ть I *несов.* διαλύω.

растворя́ть II *несов.* (*раскрывать*) ἀνοίγω (μετ.).

растворя́ться I *несов.* διαλύομαι.

растворя́ться II *несов.* (*раскрываться*) ἀνοίγω (ἀμετ.).

растекáться *несов.* 1. χύνομαι, ἐκρέω/ ἁπλώνω (ἀμετ.) (*о чернилах*)· 2. *перен.* πολυλογῶ.

растéни||е *с* τό φυτό[ν], τό βοτάνι: водяны́е ~ия τά ὑδρόφυτα, τά ἔνυδρα φυτά· вью́щееся ~ τό ἀναρριχητικό φυτό· декоратúвные ~ия τά (δια)κοσμητικά φυτά· лекáрственные ~ия τά βοτάνια, αἱ φαρμακευτικαί βοτάναι.

растениевóдство *с* ἡ φυτοκομία.

растерéть(ся) *сов. см.* растирáть(ся).

растерзáть *сов.* καταξεσκίζω.

растéрянн||ость *ж* ἡ σύγχιση[-ις], ἡ ἀμηχανία, ἡ ταραχή, ἡ σαστι(σ)μάρα. ~ый *прил.* συγχισμένος, ἀμήχανος, ταραγμένος, σαστισμένος: ~ый вид ἡ σαστισμένη ὄψη.

растеря́ть *сов.* χάνω. ~ся 1. (*пропасть*) χάνομαι· 2. (*прийти в растерянность*) τά χάνω.

растéчься *сов. см.* растекáться.

растú *несов.* 1. μεγαλώνω/ φυτρώνω, βλασταίνω, φύομαι (*о растениях*)· 2. (*увеличиваться*) αὐξάνομαι, ἀναπτύσσομαι· 3. (*совершенствоваться*) ἀναπτύσσομαι, τελειοποιοῦμαι, προοδεύω.

растира́ние *с* 1. (*измельчение*) τό τρίψιμο, τό κοπάνισμα· 2. (*массаж*) ἡ ἐντριβή.

растира́ть *несов.* 1. (*измельчать*) τρίβω: ~ в порошо́к κονιοποιῶ· 2. (*размазывать*) πασαλείφω· 3. (*массировать*) τρίβω, κάνω ἐντριβή, ἐντρίβω. **~ся** 1. (*превращаться в порошок*) τρίβομαι, εἶμαι κοπανισμένος· 2. (*делать обтирание*) τρίβομαι, ἐντρίβομαι.

расти́тельн||ость *ж* 1. ἡ βλάστηση[-ις]· 2. (*волосы*) τά μαλλιά, τό τρίχωμα. **~ый** *прил. в разн. знач.* φυτικός: ~ый мир τό φυτικό βασίλειο· ~ая пи́ща ἡ φυτική τροφή, ἡ φυτική δίαιτα· ~ое ма́сло τό λάδι, τό φυτικό ἔλαιο· ◇ вести́ ~ый о́браз жи́зни ζῶ σάν φυτό, ζῶ χωρίς ἐνδιαφέροντα.

расти́ть *несов.* καλλιεργῶ, φυτεύω (*выращивать*) / (ἀνα)τρέφω (*воспитывать*): ~ цветы́ ἀνθοκομῶ, καλλιεργῶ ἄνθη· ~ ка́дры ἀναπτύσσω στελέχη.

растл||ева́ть *несов.* 1. διακορεύω, ξεπαρθενεύω· 2. *перен.* διαφθείρω. **~е́ние** *с* ἡ διαφθορά (*тж. перен.*) / ἡ διακόρευση[-ις] (*малолетних*): ~е́ние нра́вов ἡ διαφθορά τῶν ἠθῶν. **~и́ть** *сов. см.* растлева́ть.

растолка́ть *сов. см.* раста́лкивать.

растолкова́ть *сов.*, **растолко́вывать** *несов.* ἐξηγῶ, ἐπεξηγῶ.

растоло́чь *сов.* τρίβω στό γουδί.

растолсте́ть *сов.* παχαίνω (*αμετ.*).

растопи́ть(ся) I, II *сов. см.* раста́пливать(ся) I, II.

расто́пка *ж* 1. (*действие*) τό ἄναμμα· 2. (*материал для разжигания*) *разг.* τό προσάναμμα.

растопта́ть *сов. см.* раста́птывать.

растопы́ривать *несов.*, **растопы́рить** *сов.* ἐκτείνω, ἀνοίγω: ~ па́льцы ἀνοίγω τά δάκτυλα· ~ но́ги ἐκτείνω τά πόδια σέ διάσταση. **~ся** ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι.

расторга́ть *несов.*, **расто́ргнуть** *сов.* διαλύω, ἀκυρώνω, ἀκυρῶ, διαρρηγνύω: ~ брак διαλύω γάμο· ~ догово́р διαλύω (*или* ἀκυρώνω) συμβόλαιο· ~ соглаше́ние ἀκυρῶ τήν συμφωνία[ν], ἀκυρῶ τό σύμφωνο[ν].

расторже́ние *с* ἡ διάλυση[-ις], ἡ ἀκύρωση[-ις].

расторо́пн||ость *ж* ἡ σβελτάδα / ἡ ἐπιδεξιότητα, ἡ καπατσοσύνη (*ловкость*). **~ый** *прил.* σβέλτος/ ἐπιδέξιος, καπάτσος (*ловкий*).

расточа́ть *несов.* 1. (*растрачивать*) (κατα)σπαταλῶ, διασπαθίζω, ἀνεμοσκορπίζω· 2. (*щедро одарять*) μοιράζω ἀφειδῶς, σκορπῶ: ~ улы́бки σκορπῶ χαμόγελα· ~ похвалы́ σκορπάω ἐπαίνους.

расточи́тель *м* ὁ σπάταλος, ὁ διασπαθιστής. **~ность** *ж* ἡ σπατάλη, ἡ διασπάθιση[-ις]. **~ный** *прил.* σπάταλος, ἄσωτος, ἀφειδής. **~ство** *с* ἡ σπατάλη, τό ἀνεμοσκόρπισμα.

расточи́ть I *сов. см.* расточа́ть.

расточи́ть II *сов. см.* раста́чивать.

растрави́ть *сов.*, **растравля́ть** *несов.* 1. ἐρεθίζω: ~ ра́ну *прям.*, *перен.* ἐρεθίζω τήν πληγή· 2. (*раздразнить*) *разг.* ἐξερεθίζω, παροργίζω: ~ соба́к ἐρεθίζω τούς σκύλους.

растранжи́ривать *несов.*, **растранжи́рить** *сов. разг.* (κατα)σπαταλῶ, καταξοδεύω.

растра́||та *ж* 1. (*незаконное расходование*) ἡ κατάχρηση[-ις]· 2. (*напрасная трата*) ἡ σπατάλη. **~тить** *сов. см.* растра́чивать. **~тчик** *м* ὁ καταχραστής. **~чивать** *несов.* 1. (*незаконно расходовать*) καταχρῶμαι, κάνω κατάχρηση· 2. (*расходовать*) ξοδεύω/ (κατα)σπαταλῶ, ἀνεμοσκορπίζω (*проматывать*) / *перен.* καταστρέφω, χαλνῶ ἄσκοπα: ~чивать своё здоро́вье καταστρέφω (*или* φθείρω) τήν ὑγεία μου.

растрево́жить *сов.* 1. βάζω σέ ἀνησυχία, ἀνησυχῶ (*μετ.*), ἀναστατώνω· 2. *прям.*, *перен.* (*причинить боль*) *разг.* ξύνω παλιά πληγή.

растрезво́нить *сов. разг.* διατυμπανίζω, κάνω βούκινο.

растрёпанн||ый *прич. и прил.* στραπατσαρισμένος, τσαλακωμένος/ ἀνακατεμένος (*о волосах*)/ κουρελιασμένος (*о книге и т. п.*): с ~ыми волоса́ми ἀναμαλλιασμένος, ἀναμαλλιάρης· ◇ быть в ~ых чу́вствах *разг.* εἶμαι συγχυσμένος, εἶμαι ἄνω κάτω.

растрепа́ть *сов.*, **растрёпывать** *несов.* στραπατσάρω, τσαλακώνω / ἀνακατώνω (*волосы*) / κουρελιάζω (*книгу и т. п.*). **~ся** (*о волосах*) ἀνακατώνομαι, ξεχτενίζομαι: причёска растрепа́лась χάλασε τό χτένισμά μου.

растре́скаться *сов.*, **растре́скиваться** *несов.* σκάζω, σκίζομαι

растро́гать *сов.* συγκινῶ. **~ся** συγκινοῦμαι: ~ся до слёз συγκινοῦμαι μέχρι δακρύων.

раструби́ть *сов. разг.* διαλαλῶ, διασαλπίζω.

растряс||ти́ *сов. безл.* (*в экипаже и т. п.*) κουνῶ, τραντάζω: нас си́льно ~ло́ в доро́ге τρονταχτήκαμε πολύ στό ταξίδι.

растя́гивать *несов.* 1. (*вытягивать*)

τεντώνω, τσιτώνω, τανύω: ~ сырую кожу τεντώνω τό ἀκατέργαστο δέρμα· ~ обувь (*узкую*) ἀνοίγω τά παπούτσια· 2. (*лишать упругости*) χαλαρώνω: ~ подтяжки χαλαρώνω τίς τιράντες· 3. (*расстилать*) ἁπλώνω: ~ ковёр по полу ἁπλώνω τό χαλί στό πάτωμα· 4. (*повреждать*) στραγγουλίζω, στραμπουλίζω: ~ связки στραμπουλίζω (*или* παθαίνω) διάστρεμμα· 5. (*продлевать*) παρατείνω/ παραμακραίνω, παρατραβῶ (*слишком сильно*): ~ работу на месяц παρατείνω τήν ἐργασία ἐπί ἕνα μῆνα· ~ доклад παραμακραίνω τήν εἰσήγηση· ~ удовольствие παρατείνω τήν ἀπόλαυση· ◇ ~ слова (ό)μιλῶ σέρνοντας τίς λέξεις· ~ фронт ἁπλώνω πολύ τό μέτωπο. ~ся 1. ἁπλώνομαι, τεντώνομαι/ παρατεντώνομαι (*слишком*) / ἀνοίγω (*ἀμετ.*) (*об обуви, перчатках*)· 2. (*повреждаться*) στραγγουλίζομαι, στραμπουλίζομαι / χαλαρώνω (*ἀμετ.*) (*лишаться упругости*)· 3. (*ложиться*) *разг.* ξαπλώνω (*ἀμετ.*), ξαπλώνομαι.

растяж||ение *с* τό τέντωμα, τό τάνυσμα, ἡ διάταση[-ις]: ~ связок τό διάστρεμμα, τό στραμπούλισμα. **~имый** *прил.* 1. ἐκτατός· 2. *перен.* ἐλαστικός: это понятие ~имое αὐτή εἶναι ἐλαστική ἔννοια.

растянуть *сов. см.* растягивать. **~ся** 1. *см.* растягиваться· 2. (*упасть*) *разг.* πέφτω φαρδύς-πλατύς: ~ся во весь рост ξαπλώνομαι φαρδύς-πλατύς.

растяпа *м, ж разг.* ὁ κουτεντές.

расфас||овать *сов. см.* расфасовывать. **~овка** *ж* ἡ συσκευασία, τό ἀμπαλλάρισμα, τό πακετάρισμα. **~овывать** *несов.* συσκευάζω, ἀμπαλλάρω, πακετάρω.

расформир||ование *с* ἡ διάλυση[-ις]. **~овать** *сов.*, **~овывать** *несов.* διαλύω.

расфран||титься *сов. разг.* στολίζομαι. **~чённый** *прич. и прил. разг.* στολισμένος.

расхаживать *несов.* πηγαινοέρχομαι/ σουλατσάρω (*по улице и т. п.*): ~ по комнате πηγαινοέρχομαι στό δωμάτιο· ~ взад и вперёд πηγαινοέρχομαι.

расхваливать *несов.*, **расхвалить** *сов.* ἐγκωμιάζω, ἐκθειάζω, ὑπερεπαινῶ.

расхватать *сов.*, **расхватывать** *несов.* ἁρπάζω/ ἀγοράζω ὅλη τήν ποσότητα (*раскупать*).

расхвораться *сов.* ἀδιαθετῶ, ἀρρωσταίνω.

расхититель *м* ὁ ἅρπαγας, ὁ κλέφτης.

расхитить *сов.*, **расхищать** *несов.* διαρπάζω, κατακλέβω.

расхищение *с* ἡ διαρπαγή, ἡ κλεψιά.

расхлебать *сов.*, **расхлёбывать** *несов.* *перен. разг.* ξεμπλέκω, βρίσκω ἄκρη: (сам) заварил кашу, сам и расхлёбывай *погов.* ἐσύ τά μπέρδεψες, ἔλα τώρα νά τά ξεμπλέξεις.

расхлябанн||ый *прил.* 1. (*вертлявый*) ξεβιδωμένος: ~ая походка βάδισμα μέ κουνήματα· 2. (*недисциплинированный*) χαλαρωμένος, ξεχαρβαλωμένος, ἀνερμάτιστος: ~ человек ὁ ἀνερμάτιστος ἄνθρωπος.

расход *м* 1. τό ἔξοδο[ν], ἡ δαπάνη: текущие ~ы τά καθημερινά ἔξοδα· карманные ~ы τό χαρτζιλίκι· деньги на мелкие ~ы χρήματα προορισμένα γιά τά μικρά ἔξοδα· дорожные ~ы τά ὁδοιπορικά ἔξοδα· транспортные ~ы τά μεταφορικά· накладные ~ы τά γενικά ἔξοδα· военные ~ы οἱ στρατιωτικές δαπάνες· непредвиденные ~ы τά ἀπρόοπτα ἔξοδα· нести ~ы ὑποβάλλομαι σέ ἔξοδα· покрывать ~ы καλύπτω τά ἔξοδα· 2. (*потребление*) ἡ κατανάλωση[-ις], τό ξόδεμα: ~ электроэнергии ἡ κατανάλωση ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας· ~ боеприпасов ἡ κατανάλωση πυρομαχικῶν· 3. *бухг.* τό ἔξοδο[ν]: приход и ~ ἔσοδα καί ἔξοδα, τό δοῦναι καί λαβεῖν· ◇ пустить в ~ τουφεκίζω, ἐκτελῶ.

расходиться *несов.* 1. (*уходить*) φεύγω, ἀπέρχομαι/ σκορπίζω, διαλύομαι (*в разные стороны*): гости расходятся οἱ ἐπισκέπτες φεύγουν· все расходятся по домам ὅλοι πηγαίνουν στά σπίτια τους· разойдись! *воен.* τούς ζυγούς λύσατε!, διαλυθῆτε!· тучи расходятся τά σύννεφα διαλύονται· 2. (*о слухах, вестях*) διαδίδομαι, κυκλοφορῶ (*ἀμετ.*)· 3. (*расставаться*) χωρίζω (*ἀμετ.*): они расходятся друзьями χωρίζουν σάν φίλοι· 4. (*в чём-л.*) διαφωνῶ, δέν συμφωνῶ, διχάζομαι: ~ во мнениях с кем-л. οἱ γνῶμες (μας) διχάζονται, διαφωνοῦμε· 5. (*быть истраченным, распродаваться*) ἐξαντλοῦμαι, (ἐ)ξοδεύομαι, πουλιέμαι: деньги быстро расходятся τά λεφτά ξοδεύονται γρήγορα· книги хорошо расходятся τά βιβλία πουλιοῦνται καλά· 6. (*растворяться*) διαλύομαι/ λυώνω (*таять, топиться*)· 7. (*о лучах*) ἀποκλίνω· 8. (*о дороге*) διχάζομαι, χωρίζομαι στά δύο: наши пути расходятся οἱ δρόμοι μας χωρίζουν· 9. (*вовсю*) μέ πιάνει τό γλυκό μου, μέ πιάνουν τά μπουρίνια μου (*в гневе и т. п.*) / μοῦ ἔρχεται τό κέφι (*развеселиться*)· ◇ у него слова никогда не расходятся с делом οἱ πράξεις του ποτέ δέν ἔρχονται σέ ἀντίθεση μέ τά λόγια του.

расхо́дова||ние *с* 1. ἡ ἐξόδευση[-ις], τό ξόδεμα, ἡ δαπάνη· 2. (*потребление*) ἡ κατανάλωση[-ις]. ~**ть** *несов.* (ἐ)ξοδεύω, δαπανῶ / καταναλίσκω (*тратить*): ~ть де́ньги ξοδεύω λεφτά, δαπανῶ χρήματα.

расхожде́ние *с* ἡ διάσταση[-ις], ἡ διαφορά/ ἡ διαφωνία (*во мнениях*).

расхола́живать *несов.*, **расхолоди́ть** *сов.* κρυώνω (*μετ.*), μετριάζω τόν ἐνθουσιασμό[ν].

расхоте́ть *сов. разг.* παύω νά θέλω, μοῦ κόβεται ἡ διάθεση (*или* ἡ ὄρεξη), δέν θέλω: я расхоте́л идти́ δέν θέλω πιά νά πάω. ~**ся** *безл. разг.* δέν θέλω, δέν ἔχω διάθεση.

расхохота́ться *сов.* βάζω τά γέλοια, ξεκαρδίζομαι νά γελῶ.

расхрабри́ться *сов. разг.* ξεθαρρεύω, παίρνω θάρρος.

расцара́пать *сов.*, **расцара́пывать** *несов.* γρατσουνίζω: ~ до кро́ви ματώνω μέ γρατσουνιές. ~**ся** γρατσουνίζομαι.

расцвести́ *сов. см.* расцвета́ть.

расцве́т *м* 1. ἡ ἄνθηση[-ις], τό ἄνθισμα· 2. *перен.* ἡ ἄνθηση[-ις], ἡ ἀκμή: ~ промы́шленности ἡ ἄνθηση τῆς βιομηχανίας, ἡ ἀκμή τῆς βιομηχανίας· в ~е лет στό ἄνθος τῆς ἡλικίας· в ~е сил στήν ἀκμή τῶν δυνάμεων.

расцве||та́ть *несов.* 1. ἀνθίζω· 2. (*стать радостным, просиять*) λάμπω: её лицо́ ~та́ет улы́бкой τό πρόσωπό της λάμπει ἀπό χαμόγελο· 3. (*процветать*) ἀκμάζω.

расцвети́ть *сов. см.* расцве́чивать.

расцве́тка *ж* ὁ χρωματισμός: я́ркая ~ ὁ ζωηρός χρωματισμός.

расцве́чивать *несов.* χρωματίζω, βάφω/ στολίζω, πλουμίζω (*украшать*): ~ кра́сками χρωματίζω μέ μπογιές· ~ узо́рами στολίζω μέ σχέδια· ~ фла́гами σημαιοστολίζω.

расцелова́ть *сов.* καταφιλῶ, γεμίζω (μέ) φιλιά. ~**ся** καταφιλιέμαι μέ κάποιον.

расце́нивать *несов.*, **расцени́ть** *сов.* 1. διατιμῶ, ἐκτιμῶ, ὁρίζω τήν τιμή· 2. (*считать*) θεωρῶ, χαρακτηρίζω.

расце́н||ка *ж* 1. (*действие*) ἡ διατίμηση[-ις], ἡ ἐκτίμηση[-ις]· 2. (*цена*) ἡ τιμή (*товара*) / ἡ ἀμοιβή (*работы*) / ἡ ταρίφα (*тариф*): повыше́ние ~ок ἡ ὕψωση τῶν τιμῶν. ~**очный** *прил.* τῆς διατίμησης, τῆς ταρίφας.

расцепи́ть *сов.*, **расцепля́ть** *несов.* ξεγαντζώνω, ἀποσπῶ. ~**ся** ξεγαντζώνομαι, ἀποσπῶμαι.

расчеса́ть *сов. см.* расчёсывать.

расчёска *ж разг.* τό χτένι, ἡ τσατσάρα, τό κτένιον.

расчёсывать *несов.* 1. (*волосы*) χτενίζω, κτενίζω· 2. (*лён, шерсть*) ξαίνω, λαναρίζω· 3. (*раздирать кожу*) ξύνω, γρατσουνίζω.

расчёт *м* 1. ὁ ὑπολογισμός, ὁ λογαριασμός: приблизи́тельный ~ ὁ ὑπολογισμός κατά προσέγγισιν· предвари́тельный ~ ὁ προϋπολογισμός· 2. (*уплата*) ἡ πληρωμή, ὁ κανονισμός λογαριασμοῦ, ἡ ἐξόφληση[-ις]: производи́ть ~ κάνω ἐξόφληση· за нали́чный ~ τοῖς μετρητοῖς· по безнали́чному ~у ἡ πληρωμή μέσω τραπέζης· мы в ~е εἴμαστε πάτσι· 3. (*увольнение*) ἡ ἀπόλυση[-ις], ἡ παύση: дава́ть кому́-л. ~ ἀπολύω κάποιον ἀπ' τήν ὑπηρεσία· получи́ть ~ ἀπολύομαι ἀπό τήν δουλειά· 4. (*намерение, предположение*) ἡ πρόθεση, ὁ σκοπός: по мои́м ~ам κατά τούς ὑπολογισμούς μου· э́то не вхо́дит в мои́ ~ы δέν ἔχω τέτοια πρόθεση· обману́ться в ~ах πέφτω ἔξω στούς ὑπολογισμούς μου· 5. (*выгода*) τό ὄφελος, τό συμφέρο[ν]: мне нет никако́го ~а е́хать δέν ἔχω κανένα συμφέρο νά πάω· из ~а ἀπό ὑπολογισμό· 6. *воен.* τό στοιχεῖο[ν], τό προσωπικό τοῦ πυροβόλου· ◊ принима́ть в ~ παίρνω ὑπ' ὄψη· в ~е на... ὑπολογίζοντας, ἔχοντας ὑπ' ὄψη.

расчётлив||ость *ж* ἡ οἰκονομία (*бережливость*)/ ἡ σύνεση[-ις], ἡ φρονιμάδα (*предусмотрительность*). ~**ый** *прил.* οἰκονόμος (*бережливый*) / συνετός, φρόνιμος (*предусмотрительный*).

расчётн||ый *прил.*: ~ая ве́домость ὁ κατάλογος πληρωμῶν· ~ая кни́жка τό βιβλίο γιά λογαριασμούς.

расчи́ст||ить *сов. см.* расчища́ть. ~**ка** *ж* ὁ καθαρισμός, τό πάστρεμα, τό καθάρισμα.

расчища́ть *несов.* (ξε)καθαρίζω.

расчлен||е́ние *с* ὁ διαμελισμός, ὁ τεμαχισμός, ἡ διαίρεση, ὁ χωρισμός. ~**и́ть** *сов.*, ~**я́ть** *несов.* διαμελίζω, τεμαχίζω, διαιρῶ, χωρίζω.

расчу́вствоваться *сов. разг.* μέ πιάνει συγκίνηση, συγκινοῦμαι.

расшали́ться *сов.* κάνω τρέλλες, κάνω ἀταξίες.

расша́ркаться *сов.*, **расша́ркиваться** *несов.* 1. (*раскланиваться*) χαιρετῶ· 2. *перен. разг.* κάνω ὑπόκλιση, ὑποκλίνομαι.

расша́танн||ый 1. *прич. от* расшата́ть· 2. *прил.* κλονισμένος: ~ое здоро́вье ἡ κλονισμένη ὑγεία· ~ые не́рвы τά τσακισμένα νεῦρα.

расшата́ть *сов.*, **расша́тывать** *несов.* 1. *прям.*, *перен.* κλονίζω, ξεχαρβαλώνω: ~ столб κλονίζω τό στύλο· ~ дисципли́ну κλονίζω τήν πειθαρχία· 2. (*здоровье, нервы*) κλονίζω, τσακίζω. ~**ся** 1. *прям.*, *перен.* κλονίζομαι, ξεχαρβαλώνομαι· 2. (*о здоровье, нервах*) κλονίζομαι, τσακίζομαι.

расшвы́ривать *несов.*, **расшвыря́ть** *сов.* πετῶ, ρίχνω, ρίπτω, σκορπίζω (*μετ*).

расшеве́ливать *несов.*, **расшевели́ть** *сов.* 1. ξυπνῶ (*μετ.*), ἀφυπνίζω· 2. *перен.* ξεσηκώνω, ξεκουνῶ.

расшиба́ть *несов.*, **расшиби́ть** *сов.* 1. (*ушибать*) πληγώνω, μωλωπίζω, χτυπῶ (*μετ*)· 2. (*разбивать*) *разг.* σπάνω, θρυμματίζω. ~**ся** μωλωπίζομαι, χτυπῶ (*ἀμετ.*)· ◇ ~ся в лепёшку *разг.* τσακίζομαι, γίνομαι κομμάτια.

расшива́ть *несов.* 1. (*украшать вышивкой*) κεντῶ, στολίζω μέ κεντήματα· 2. (*распарывать*) ξηλώνω (*μετ.*): ~ мешо́к ξηλώνω τό σακκί· ~ кни́гу χαλῶ τό δέσιμο τοῦ βιβλίου· 3. *тех.* μερεμετίζω.

расшире́ние *с* 1. (*действие*) ἡ ἐπέκταση[-ις], ἡ διεύρυνση[-ις], ἡ πλάτυνση[-ις], τό φάρδεμα: ~ кругозо́ра ἡ διεύρυνση τοῦ πνευματικοῦ ὁρίζοντα· 2. *физ.* ἡ διαστολή· 3. *мед.* ἡ διαστολή, ἡ διόγκωσις: ~ се́рдца ἡ διαστολή τῆς καρδίας· ~ вен ὁ κιρσός· 4. (*более широкая часть*) τό πλάτυσμα: ~ трубы́ τό πλάτυσμα σωλῆνος.

расши́ренн||ый 1. *прич. от* расширя́ть· 2. *прил.* εὐρύς, πλατύς, ἐκτεταμένος: ~ая програ́мма τό ἐκτεταμένο πρόγραμμα· ~ое заседа́ние ἡ εὐρεῖα συνεδρίαση· ~ое воспроизво́дство *эк.* ἡ πλατειά (*или* ἡ εὐρεῖα) ἀναπαραγωγή.

расши́рить *сов.*, **расширя́ть** *несов.* εὐρύνω, πλαταίνω, πλατύνω, φαρδαίνω, ἐπεκτείνω / μεγαλώνω (*увеличивать*): ~ доро́гу πλαταίνω τόν δρόμο· ~ зрачки́ γουρλώνω τά μάτια· ~ грани́цы ἐπεκτείνω τά σύνορα· ~ сфе́ру влия́ния μεγαλώνω τήν σφαῖρα ἐπιρροῆς μου· ~ промы́шленное произво́дство εὐρύνω τήν βιομηχανική παραγωγή· ~ кругозо́р εὐρύνω τόν πνευματικό ὁρίζοντα. ~**ся** φαρδαίνω (*ἀμετ.*), διευρύνομαι, ἐπεκτείνομαι/ μεγαλώνω (*ἀμετ.*) (*увеличиваться*).

расши́ть *сов. см.* расшива́ть.

расшифрова́ть *сов.*, **расшифро́вывать** *несов.* ἀποκρυπτογραφῶ.

расшнурова́ть *сов.*, **расшнуро́вывать** *несов.* ξεθηλυκώνω, λύνω, ξεδένω: ~ боти́нки λύνω τά κορδόνια τῶν παπουτσιῶν.

расще́дриться *сов. разг.* μέ πιάνει τό χουβαρνταλίκι, γίνομαι ἀνοιχτοχέρης, γίνομαι χουβαρντᾶς.

расще́лина *ж* ἡ σχισμή, ἡ ρωγμή, τό ρῆγμα, ἡ σχισμάδα, ἡ χαραμάδα.

расщепи́ть *сов. см.* расщепля́ть.

расщепл||е́ние *с физ.*, *хим.* ἡ διάλυση[-ις], ἡ διάσπαση[-ις]: ~ а́тома ἡ διάσπαση τοῦ ἀτόμου. ~**я́ть** *несов.* 1. (*раскалывать*) σχίζω· 2. *физ.*, *хим.* διαλύω, διασπῶ. ~**я́ться** 1. (*раскалываться*) σχίζομαι· 2. *физ.*, *хим.* διαλύομαι, διασπῶμαι.

рати́н *м* (*ткань*) τό μάλλινο ὕφασμα, ἡ ρατίνα.

ратификацио́нн||ый *прил.* (ἐπι)κυρωτικός: обме́н ~ыми гра́мотами ἡ ἀνταλλαγή ἐπικυρωτικῶν ἐγγράφων.

ратифи|ка́ция *ж* ἡ ἐπικύρωση[-ις], ἡ ἔγκριση. ~**ци́ровать** *сов. и несов.* ἐπικυρώνω, ἐγκρίνω.

ра́тный *прил. поэт.*, *уст.* πολεμικός, μαχητικός, μάχιμος: ~ по́двиг τό πολεμικό κατόρθωμα.

ра́товать *несов.* ἀγωνίζομαι, ὑπερασπίζομαι: ~ за пра́вду ἀγωνίζομαι γιά τήν ἀλήθεια.

ра́туша *ж* τό Δημαρχεῖο[ν].

рать *ж поэт.*, *уст.* ὁ στρατός, τό στράτευμα, ἡ στρατιά.

ра́унд *м спорт.* ὁ γῦρος, τό ράουντ.

ра́ут *м уст.* ἡ ἐπίσημη ἑσπερίδα, ἡ δεξίωση[-ις].

рафина́д *м* ἡ ραφιναρισμένη ζάχαρη.

рафини́рова||нный *прич. и прил. прям.*, *перен.* ραφιναρισμένος: ~нное ма́сло λάδι ραφινέ, τό ραφιναρισμένο λάδι· ~ вкус τό ραφιναρισμένο γοῦστο. ~**ть** *сов. и несов.* ραφινάρω.

рахи́т *м мед.* ἡ ραχῖτις, ὁ ραχιτισμός. ~**и́чный** *прил.* ραχιτικός.

рацио́н *м* ἡ μερίδα / *воен.* τό σιτηρέσιο[ν].

рационализ||а́тор *м* αὐτός πού εἰσάγει μέθοδο βελτίωσης ἡ ὀρθολογιστικῆς ὀργάνωσης τῆς παραγωγῆς. ~**а́торский** *прил.* βελτιωτικός, ὀρθολογιστικός: ~а́торское предложе́ние ἡ πρόταση ὀρθολογιστικῆς ὀργάνωσης (*или* βελτίωσης) τῆς παραγωγῆς. ~**а́ция** *ж* ἡ ὀρθολογιστική ὀργάνωση, ἡ βελτίωση: ~а́ция произво́дства ἡ ορθολογιστική ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς, ἡ βελτίωση τῆς παραγωγῆς. ~**и́ровать** *сов. и несов.* ὀργανώνω ὀρθολογιστικά, βελτιώνω.

рационали́||зм *м филос.* ὁ ὀρθολογισμός, ὁ ρα(τ)σιοναλισμός. ~**ст** *м* ὁ ὀρθολογιστής, ὁ ρα(τ)σιοναλιστής. ~**сти́ческий** *прил.* τοῦ ὀρθολογισμοῦ, ὀρθολογικός, ρα(τ)σιοναλιστικός.

рационáльн||ый *прил.* **1.** ὀρθολογι(στι)κός/ λογικός (*разумный*): ~ мéтод ἡ ὀρθολογική μέθοδος· ~ая организáция трудá ἡ ὀρθολογι(στι)κή ὀργάνωση τῆς δουλειᾶς· **2.** *мат.*: ~ое числó ἀλγεβρικός ἀριθμός.

рáцня *ж* ὁ ἀσύρματος.

рáшпиль *м тех.* ὁ ξυλοφάγος, ἡ ράσπα, ἡ χοντρή λίμα.

ращý *наст. вр. от* растúть.

рва, рву *и т. д. род., дат. ед. и т. д. от* ров.

рванý||ть *сов.* **1.** (*резко дёрнуть*) τραβῶ ἀπότομα· **2.** (*резко тронуться, устремиться*) ξεκινῶ ἀπότομα: вéтер ~л φύσηξε ἀπότομος ἄνεμος· лóшади ~ли τά ἄλογα ξεκίνησαν ἀπότομα. **~ться** ὁρμῶ, ρίχνομαι, ξεκινῶ ἀπότομα.

рвáн||ый *прил.* (ξε)σχισμένος, κουρελιασμένος: ~ая бумáга τό κουρελόχαρτο· ~ые ботúнки τά σχισμένα παπούτσια.

рвань *ж разг.* τό κουρέλι.

рвать I *несов.* **1.** (*на части*) (ξε)σχίζω/ κόβω (*нить, верёвку*)· **2.** (*срывать*) κόβω, μαδῶ: ~ травý κόβω χόρτα· ~ цветы́ κόβω λουλούδια· **3.** (*выдёргивать*) βγάζω, ξεριζώνω: ~ зýбы βγάζω (*или* ξεριζώνω) τά δόντια· ~ с кóрнем ξεριζώνω· ~ из рук ἁρπάζω ἀπ' τά χέρια· **4.** *перен.* (*прекращать*) διακόπτω, κόβω: ~ отношéния διακόπτω τίς σχέσεις· ◇ ~ и метáть *разг.* εἶμαι ἔξω φρενῶν, εἶμαι ἔξαλλος· ~ на себé вóлосы τραβῶ τά μαλλιά μου.

рвать II *несов. безл.* (*о рвоте*) ξερνῶ: егó рвёт τοῦ ἔρχεται ἐμετός, κάνει ἐμετό.

рвáться *несов.* **1.** (*разрываться*) (ξε-)σχίζομαι / κόβομαι, κομματιάζομαι (*о нити, верёвке*)· **2.** (*стремиться куда-л.*) θέλω, ἐπιθυμῶ, (ἐπι)ζητῶ: ~ в бой ἐπιζητῶ νά ριχτῶ στή μάχη· ~ на свобóду ἐπιθυμῶ τή λευτεριά· **3.** (*взрываться*) ἐκρήγνυμαι, σκάζω: снаря́ды рвýтся τά βλήματα σκάζουν.

рвач *м разг. презр.* ὁ ἅρπαγας[-αξ], ὁ πλεονέκτης.

рвéние *с* ὁ ζῆλος, ἡ προθυμία.

рвóт||а *ж* ὁ ἐμετός. **~ное** *с* τό ἐμετικό[ν]. **~ный** *прил.* ἐμετικός: ~ный кóрень *фарм.* ἡ ἰπεκακουάνα, ἡ ἰπέκα.

рву, рвёшь *и т. д. наст. вр. от* рвать I.

рдеть *несов.* κοκκινίζω, φαίνομαι κόκκινος.

ре *с нескл. муз.* ὁ φθόγγος ρέ.

реабилит||áция *ж* ἡ ἀποκατάσταση[-ις], ἡ ἐπανόρθωση[-ις]. **~úровать** *сов. и несов.* ἀποκαθιστῶ, ἐπανορθώνω.

реагúровать *несов. прям., перен.* ἀντιδρῶ.

реактúв *м хим.* ἀντιδραστήριο[ν].

реактúвный *прил.* πυραυλοκίνητος, ἀεριωθούμενος: ~ двúгатель ὁ ἀεριωθούμενος κινητήρας· ~ снаря́д τό πυραυλοκίνητο βλῆμα· ~ самолёт τό ἀεριωθούμενο ἀεροπλάνο.

реáктор *м* ὁ ἀντιδραστήρας: áтомный ~ ὁ ἀτομικός ἀντιδραστήρας.

реакци||онéр *м* ὁ ἀντιδραστικός. **~óнный** *прил.* ἀντιδραστικός: ~óнные кругú οἱ ἀντιδραστικοί κύκλοι.

реáкция *ж в разн. знач.* ἡ ἀντίδραση[-ις].

реализáция *ж* **1.** (*осуществление*) ἡ πραγματοποίηση[-ις]· **2.** (*продажа*) ἡ πούληση, ἡ πώλησις/ ἡ ρευστοποίηση (*недвижимости*)/ ἡ ἐξαργύρωση[-ις] (*ценностей и т. п.*): ~ зáйма ἡ τοποθέτηση δανείου.

реалúзм *м* ὁ ρεαλισμός.

реализовáть *сов. и несов.* **1.** (*осуществлять*) πραγματοποιῶ· **2.** (*продавать*) ἐξαργυρώνω, ρευστοποιῶ. **~ся 1.** (*осуществляться*) πραγματοποιοῦμαι· **2.** (*обращаться в деньги*) ἐξαργυρώνομαι, ρευστοποιοῦμαι.

реалúст *м* **1.** ὁ ρεαλιστής· **2.** μαθητής πρακτικοῦ λυκείου. **~úческий** *прил.* ρεαλιστικός: ~úческое направлéние в искýсстве ἡ σχολή τοῦ ρεαλισμοῦ στήν τέχνη.

реáльн||ость *ж* ἡ πραγματικότητα[-ης]: объектúвная ~ ἡ ἀντικειμενική πραγματικότητα. **~ый** *прил.* **1.** (*действительный*) πραγματικός: ~ая сúла ἡ πραγματική δύναμη· ~ая действúтельность ἡ ἀντικειμενική πραγματικότητα· **2.** (*осуществимый*) πραγματοποιήσιμος, κατορθωτός: ~ый план τό πραγματοποιήσιμο σχέδιο· ~ая задáча τό κατορθωτό καθῆκον· **3.** (*соответствующий действительному положению дел*) ρεαλιστικός: ~ая полúтика ἡ ρεαλιστική πολιτική· ~ая зáработная плáта ὁ πραγματικός μισθός.

ребёнок *м* τό παιδί, τό παιδάκι/ τό βρέφος, τό μωρό (*грудной*): не будь ребёнком! μήν εἶσαι τόσο ἀφελής!

рёберный *прил. анат.* πλευρικός.

ребрúстый *прил.* μέ πλευρές.

ребрó *с* **1.** *анат.* τό πλευρό, ἡ πλευρά, τό παΐδι· **2.** (*край*) ἡ πλευρά, τό πλευρό· **3.** *мат.* ἡ ἀκμή· ◇ постáвить вопрóс ~м βάζω τό ζήτημα ὀρθά κοφτά, βάζω τό ζήτημα ἐπιτακτικά.

рéбус *м* ὁ γρῖφος.

ребя́та *мн.* (*ед.* ребёнок *м*) **1.** τά παι-

διά, τά παιδάκια· 2. (о *взрослых*) *разг.* τά παιδιά, τά παλληκάρια.

ребяти́шки *мн. разг.* τά μωρά, τά παιδάκια.

ребя́ч||еский *прил.* παιδιακήσιος, παιδιάστικος, παιδιαριώδης: ~еское поведе́ние τά παιδιαρίσματα· ~еские вы́ходки τά παιδιαρίσματα, τά παιδιάστικα καμώματα. ~ество *с* τό παιδιάρισμα, τά παιδιαρίσματα / τό ξεμώραμα (*старческое*). ~**иться** *несов. разг.* παιδιαρίζω, παιδιακίζω. ~**ливость** *ж* τό παιδιαριῶδες, ἡ παιδιακίσια διαγωγή. ~**ливый** *прил.* παιδιαριώδης, παιδιαρίστικος, παιδιακήσιος.

рёв *м* то μούγγρισμα, τό μουγγρητό / τό οὔρλιασμα (*волков, собак и т. п.*)/ ὁ βρυχηθμός (*льва*)/ τό γκάρισμα (*осла, мула*)/ τό βουητό (*машин и т. п.*): ~ во́лн τό μούγγρισμα τῶν κυμάτων· ~ сирéны τό οὔρλιασμα τῆς σειρήνας· ~ бу́ри τό μουγγρητό τῆς θύελλας· ~ маши́н τό βουητό τῶν μηχανῶν· ~ ве́тра τό μουγγρητό τοῦ ἀνέμου.

рева́нш *м в разн. знач.* ἡ ρεβάνς, ἡ ἀνταπόδοση[-ις], ἡ ἀντεκδίκηση[-ις]. ~**и́ст** *м* ὁ ρεβανσίστας, ὁ ὀπαδός τῆς πολιτικῆς τῆς ρεβάνς. ~**и́стский** *прил.* τῆς ρεβάνς, τῆς ἀνταπόδοσης, τῆς ἀντεκδίκησης.

Реввоенсове́т *м* (Революцио́нный вое́нный сове́т) *ист.* τό Ρεβοενσοβέτ (τό ἐπαναστατικό στρατιωτικό Συμβούλιο).

реве́нь *м бот.* τό ρῆο[ν], τό ραβέντι.

реверáнс *м* ἡ ὑπόκλιση[-ις], ἡ ρεβερέντζα.

реве́ть *несов.* 1. μουγγρίζω/ οὐρλιάζω (*о волке, собаке и т. п.*) / βρυχῶμαι (*о льве*)/ γκαρίζω (*об осле, муле*)/ βουΐζω (*о машинах и т. п.*): коро́ва ревёт ἡ ἀγελάδα μουγγρίζει· мото́ры реву́т τά μοτέρ βουΐζουν· во́лны реве́ли τά κύματα μούγγριζαν· 2. (*громко плакать*) *разг.* σκούζω, κλαίω γοερά.

ревизиони́||зм *м полит.* ὁ ἀναθεωρητισμός, ὁ ρεβιζιονισμός. ~**ст** *м* ὁ ἀναθεωρητής, ὁ ρεβιζιονιστής. ~**стский** *прил.* ἀναθεωρητικός, ρεβιζιονιστικός.

ревизио́нн||ый *прил.* ἐλεγκτικός, ἐξελεγκτικός, τοῦ ἐλέγχου: ~ая коми́ссия ἡ ἐπιτροπή ἐλέγχου.

реви́зия *ж* 1. (*обследование*) ὁ ἔλεγχος, ἡ ἐπιθεώρηση[-ις]· 2. (*пересмотр*) ἡ ἀναθεώρηση[-ις].

ревизова́ть *сов. и несов.* 1. (*обследовать*) ἐλέγχω, ἐπιθεωρῶ: ~ ка́ссу ἐλέγχω τό ταμεῖο· 2. (*пересматривать*) ἀναθεωρῶ.

ревизо́р *м* ὁ ἐλεγκτής, ὁ ἐπιθεωρητής.

ревмати́||зм *м* ὁ ρευματισμός. ~**ческий** *прил.* ρευματικός.

ревни́вый *прил.* ζηλιάρης, ζηλότυπος.

ревнова́ть *несов.* ζηλεύω, ζηλοτυπῶ.

ре́вностный *прил. книжн.* πρόθυμος, γεμάτος ζῆλο/ ἔνθερμος (*пылкий*).

ре́вность *ж* 1. ἡ ζήλεια, ἡ ζηλοτυπία· 2. (*усердие, рвение*) *уст.* ὁ ζῆλος, ἡ θέρμη.

револьве́р *м* τό περίστροφο[ν], τό πιστόλι, τό ρεβόλβερ: стреля́ть из ~а πυροβολῶ μέ πιστόλι, πιστολίζω. ~**ный** *прил.* τοῦ περίστροφου, τοῦ πιστολιοῦ, τοῦ ρεβόλβερ: ~ный вы́стрел ἡ πιστολιά· ◇ ~ный стано́к *тех.* ὁ περιστροφικός τόρνος.

революционе́р *м* ὁ ἐπαναστάτης.

революционизи́ровать *сов. и несов.* ἐπαναστατικοποιῶ, ξυπνῶ ἐπαναστατική διάθεση. ~**ся** ἐπαναστατικοποιοῦμαι..

революцио́нно-демократи́ческий *прил.* ἐπαναστατικο-δημοκρατικός.

революцио́нн||ый *прил.* ἐπαναστατικός: ~ое движе́ние τό ἐπαναστατικό κίνημα· ~ подъём ἡ ἐπαναστατική ἔξαρση.

револю́ция *ж* 1. ἡ ἐπανάσταση[-ις]: Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая ~ ἡ Μεγάλη Ὀκτωβριανή σοσιαλιστική ἐπανάσταση· пролета́рская ~ ἡ προλεταριακή ἐπανάσταση· культу́рная ~ ἡ ἐκπολιτιστική ἐπανάσταση.

рега́лии *мн.* (*ед.* рега́лия *ж*) 1. (*символ монархической власти*) *уст.*: ца́рские ~ τά σύμβολα τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας (κορώνα, σκῆπτρο κ.λ.π.)· 2. (*орден*) τά παράσημα.

рега́та *ж спорт.* ἡ λεμβοδρομία.

регенера́||тор *м* ὁ ἀναγεννητής, ὁ ἐπανορθωτής. ~**ция** *ж в разн. знач.* ἡ ἀναγέννηση[-ις], ἡ ἀνάπλαση.

ре́гент *м* 1. ὁ ἀντιβασιλεύς· 2. (*церковного хора*) ὁ χοράρχης. ~**ство** *с* ἡ ἀντιβασιλεία.

региона́льный *прил.* τοπικός, περιφερειακός: ~ пакт τό τοπικό[ν] (*или* τό περιφερειακό[ν]) σύμφωνο[ν].

реги́стр *м* 1. (*список*) ὁ κατάλογος / τό κατάστιχο (*реестр*)· 2. *муз.* ἡ κλίμακα[-αξ]· 3. (*регулятор в машинах*) ὁ ἀτμορυθμιστής.

регистр||а́тор *м* ὁ πρωτοκολλητής, ὁ καταχωρητής, ὁ καταγραφεύς. ~**ату́ра** *ж* τό γραφεῖο[ν] καταχωρήσεως, τό γραφεῖο[ν] πρωτοκόλλησης. ~**а́ция** *ж* ἡ καταχώρηση[-ις], ἡ καταγραφή. ~**и́ровать** *несов. в разн. знач.* πρωτοκολλῶ, καταχωρῶ. ~**и́роваться** ἐγγράφομαι στό μητρῶο.

регла́мент *м* ὁ κανονισμός: устана́вливать ~ καθορίζω ὅριον ὁμιλίας· приде́рживаться ~а τηρῶ τόν κανονισμό. **~а́ция** *ж* ἡ ὑποταγή σέ κανονισμό. **~и́ровать** *сов. и несов.* ὑποτάσσω σέ κανονισμό[ν].

регре́сс *м* ἡ ὀπισθοδρόμηση[-ις]. **~и́вный** *прил.* ὀπισθοδρομικός, ὀπισθοχωρητικός. **~и́ровать** *несов.* ὀπισθοδρομῶ, ὑποχωρῶ.

регули́р||ование *с* ὁ διακανονισμός, ἡ τακτοποίηση[-ις], ἡ ρύθμιση[-ις], ἡ διακανόνιση[-ις]. **~овать** *несов.* κανονίζω, τακτοποιῶ, ρυθμίζω, διακανονίζω, διευθετῶ/ ρεγουλάρω (*мотор, механизм*): ~овать взаи́мные отноше́ния ρυθμίζω τίς ἀμοιβαῖες σχέσεις· ~овать у́личное движе́ние ρυθμίζω τήν τροχαία κίνηση· ~овать мото́р ρεγουλάρω τόν κινητῆρα, ρεγουλάρω τό μοτέρ. **~о́вщик** *м* ὁ ρυθμιστής.

ре́гулы *мн. мед.* τά ἔμμηνα, ἡ περίοδος, τά καταμήνια.

регуля́рн||ость *ж* ἡ κανονικότητα[-ης]. **~ый** *прил. в разн. знач.* κανονικός, τακτικός: ~ая доста́вка по́чты ἡ κανονική διανομή ταχυδρομείου· ~ая а́рмия ὁ τακτικός στρατός.

регуля́тор *м тех.* ὁ ρυθμιστής.

редакти́рова||ние *с* ἡ σύνταξη[-ις], ἡ θεώρηση[-ις], ἡ ἐπιμέλεια ὕλης. **~ть** *сов. и несов.* 1. (*текст*) συντάσσω, θεωρῶ, ἐπιμελοῦμαι· 2. (*руководить изданием*): ~ть журна́л εἶμαι διευθυντής συντάξεως περιοδικοῦ· 3. (*формулировать*) συντάσσω, διατυπώνω: по-друго́му ~ть фра́зу διατυπώνω ἀλλοιῶς τή φράση.

реда́ктор *м* ὁ συντάκτης: гла́вный ~ ὁ ἀρχισυντάκτης· отве́тственный ~ ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης.

редакцио́нн||ый *прил.* τῆς σύνταξης: ~ая колле́гия *см.* редколле́гия.

реда́кция *ж* 1. (*помещение*) τά γραφεῖα τῆς σύνταξης· 2. (*коллектив*) ἡ σύνταξη[-ις]· 3. (*формулировка*) ἡ γραφή: первонача́льная ~ ἡ πρώτη γραφή· 4. (*редактирование*) ἡ θεώρηση[-ις], ἡ ἐπιμέλεια ὕλης.

реде́ть *несов.* ἀραιώνω (*ἀμετ.*).

реди́с *м*, **реди́ска** *ж* τό ρεπανάκι.

ре́дк||ий *прил.* 1. (*негустой*) ἀραιός: ~ие во́лосы τά ἀραιά μαλλιά· 2. (*редко встречающийся*) σπάνιος, δυσεύρετος: ~ие мета́ллы τά σπάνια μέταλλα· кра́йне ~ σπανιώτατος· ~ой доброты́ σπανίας καλωσύνης· за ~им исключе́нием μέ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις, ἐκτός ἀπό σπάνιες ἐξαιρέσεις.

ре́дко *нареч.* 1. (*не густо*) ἀραιά[-ῶς]· 2. (*не часто*) σπάνια, σπανίως: о́чень ~ πολύ σπάνια· она́ быва́ет у нас о́чень ~ (αὐτή) μᾶς ἐπισκέπτεται πολύ σπάνια· ◇ ~ да ме́тко *погов.* σπάνια ἀλλά πετυχημένα.

редколле́гия *ж* (редакцио́нная колле́гия) ἡ συντακτική ἐπιτροπή.

ре́дкость *ж* 1. ἡ σπανιότητα[-ης]· 2. (*редкая вещь*) τό σπάνιο[ν] πρᾶγμα· ◇ на ~ ἐξαιρετικά[-ῶς]· на ~ у́мный челове́к ἐξαιρετικά ἔξυπνος ἄνθρωπος.

реду́кция *ж* 1. (*упрощение*) ἡ ἀναγωγή, ἡ ἁπλοποίηση· 2. *тех.* (*уменьшение*) ἡ ἐλάττωση[-ις], ἡ μείωση[-ις] / ἡ σμίκρυνση (*уменьшение размеров*)· 3. *хим.* ἡ ἀποξείδωση· 4. *лингв.* ἡ μετατροπή.

реду́т *м воен. ист.* τό ὀχύρωμα, ἡ ντάπια.

редуци́рова||нный *прил.* ἐλαττωμένος, ἐξασθενημένος: ~ гла́сный τό ἐξασθενημένο φωνῆεν. **~ть** *сов. и несов.* 1. (*упрощать*) ἁπλοποιῶ· 2. *тех.* (*уменьшать*) ἐλαττώνω, μειώνω / σμικρύνω (*уменьшать размеры*)· 3. *хим.* ἀποξειδώνω· 4. *лингв.* μετατρέπω. **~ться** ἐλαττώνομαι, μειοῦμαι, σμικρύνομαι.

ре́дь||ка *ж* τό ρεπάνι, τό ραπάνι: надое́л ху́же го́рькой ~ки τόν βαρέθηκα σάν τίς ἁμαρτίες μου.

рее́стр *м* ὁ κατάλογος.

ре́же *сравнит. ст. от* ре́дкий, ре́дко.

режи́м *м* 1. (*распорядок*) ἡ διάταξη, ὁ κανονισμός: ~ пита́ния ἡ δίαιτα· шко́льный ~ ὁ σχολικός κανονισμός· 2. (*государственный строй*) τό καθεστώς. 3. *мед.*: посте́льный ~ ἡ παραμονή στό κρεββάτι· 4. *тех.* οἱ συνθῆκες λειτουργίας: рабо́чий ~ маши́ны οἱ συνθῆκες λειτουργίας μηχανῆς· ◇ ~ эконо́мии τό σύστημα οἰκονομίας, ἡ οἰκονομία.

режисс||ёр *м* ὁ σκηνοθέτης, ὁ ρεζισσέρ. **~ёрский** *прил.* σκηνοθετικός. **~и́ровать** *несов.* σκηνοθετῶ. **~у́ра** *ж* (*постановка спектакля*) ἡ σκηνοθεσία.

ре́жу, ре́жешь и т. д. *наст. вр. от* ре́зать.

ре́жусь, ре́жешься и т. д. *наст. вр. от* ре́заться.

ре́жущий *прич. и прил.* κοφτερός, κοπτερός.

ре́зать *несов.* 1. κόβω, κόπτω/ τεμαχίζω, κομματιάζω, κόβω φέτες (*ломтями*): ~ но́жницами κόβω μέ τό ψαλίδι, ψαλιδίζω· ~ хлеб κόβω ψωμί· 2. (*убивать*) σφάζω· 3. (*по дереву и т. п.*) γλύφω, σκαλίζω· 4. (*вскрывать*) *разг.* ἀνοίγω, κόβω: ~ нары́в ἀνοίγω τό ἀπόστημα· 5.

(*причинять боль*) σουβλίζω, κόβω, πονῶ: верёвка ре́жет па́льцы τό σχοινί μοῦ κόβει τά δάχτυλα· свет мне ре́жет глаза́ τό φῶς μοῦ χτυπᾶ στά μάτια· ре́жет в желу́дке αἰσθάνομαι σουβλιές στό στομάχι· 6. (*производить неприятное впечатление*) ἐνοχλῶ, χτυπῶ: ре́жет слух (у́хо) χτυπᾶ ἄσχημα (στ' αὐτί)· 7. (*на экзамене*) *разг.* ἀπορρίπτω στίς ἐξετάσεις· ◇ ~ по живо́му ме́сту παίρνω δραστήρια μέτρα· ~ пра́вду в глаза́ *разг.* λέγω κατάμουτρα τήν ἀλήθεια. ~ся (*о зубах*) βγαίνω: зу́бы на́чали ~ся τά δόντια ἄρχισαν νά βγαίνουν· ◇ ~ся в ка́рты *разг.* ρίχνομαι μέ τά μοῦτρα στά χαρτιά

резви́ться *несов.* παίζω, διασκεδάζω.

ре́зв||ость *ж* 1. ἡ ζωηρότης, ἡ ζωηράδα· 2. (*быстрота*) ἡ γρηγοράδα. ~**ый** *прил.* ζωηρός, γρήγορος, σερπετός/ σβέλτος (*быстрый в беге*).

резеда́ *ж* ἡ ρεζεδά, ὁ ρεζεδάς, τό ρεζεντά.

резе́рв *м в разн. знач.* ἡ ἐφεδρεία: продово́льственные ~ы οἱ ἐφεδρεῖες τροφίμων· ~ы произво́дства οἱ ἐφεδρεῖες τῆς παραγωγῆς· людски́е ~ы οἱ ἐφεδρεῖες ἀνθρώπων· трудовы́е ~ы οἱ μαθητές τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, οἱ ἐργατικές ἐφεδρεῖες· быть в ~е εἶμαι σέ ἐφεδρεία, διατελῶ ἐν ἐφεδρίᾳ· отвести́ полк в ~ ἀποσύρω τό σύνταγμα στήν ἐφεδρεία· име́ть в ~е ἔχω σέ ἐφεδρεία ~**ный** *прил.* ἐφεδρικός: ~ный фонд τό ἐφεδρικό κεφάλαιο, τό ἐφεδρικό ἀπόθεμα· ~ная а́рмия ὁ ἐφεδρικός στρατός.

резервуа́р *м* ἡ δεξαμενή, ἡ στέρνα.

резе́ц *м* 1. τό γλύφανο[ν], ἡ γλυφίς/ ἡ σμίλη (*скульптора*)· 2. (*зуб*) ὁ κοπτήρας, ὁ τομεύς

резиде́нт *м* 1. (*в зависимом государстве*) ὁ ἁρμοστής· 2. *дип.* ὁ πρόσεδρος ὑπουργός· 3. (*проживающий в иностранном государстве*) ὁ μέτοικος, ὁ ἀλλοδαπός.

резиде́нция *ж* ἡ ἕδρα, ἡ διαμονή, ἡ κατοικία.

рези́н||а *ж* τό λάστιχο. ~**ка** *ж* 1. (*тесьма*) τό λάστιχο· 2. (*для стирания*) ἡ γομολάστιχα, ὁ σβηστήρας ~**овый** *прил.* λαστιχένιος, τοῦ καουτσούκ: ~овая о́бувь τά λαστιχένια παπούτσια· ~овая промы́шленность ἡ βιομηχανία τοῦ καουτσούκ.

ре́зк||ий *прил.* 1. (*острый, пронизывающий*) ὀξύς, διαπεραστικός, δριμύς/ δυνατός, σφοδρός (*сильный*)· ~ ве́тер ὁ σφοδρός ἄνεμος· ~ хо́лод τό δριμύ (*или* τό διαπεραστικό[ν]) κρύο· 2. (*внезапный, значительный*) ἀπότομος: ~ое повыше́ние температу́ры ἡ ἀπότομη ἄνοδος τῆς θερμοκρασίας· 3. (*неприятно действующий*) δριμύς, βαρύς: ~ за́пах ἡ βαρειά μυρωδιά· ~ го́лос ἡ διαπεραστική φωνή· ~ие тона́ (*цвета*) τά χτυπητά χρώματα· 4. (*грубо очерченный*) ἁδρός, ἔντονος: ~ие черты́ лица́ τά ἔντονα χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου· 5. (*прямой, дерзкий*) τραχύς, δριμύς, ἀπότομος: ~ отве́т ἡ ἀπότομη ἀπάντηση· ~ие возраже́ния οἱ ἔντονες ἀντιρρήσεις· ~ая кри́тика ἡ δριμεῖα κριτική· ~ челове́к ὁ ἀπότομος ἄνθρωπος. ~**ость** *ж* 1. (*движений*) τό ἀπότομο[ν], ἡ ἀποτομότης· 2. (*в разговоре*) ἡ τραχύτητα, τά τραχειά λόγια: говори́ть ~ости λέγω τραχειά λόγια.

резн||о́й *прил.* γλυπτός, σκαλιστός: ~**а́я** рабо́та τά γλυπτά, τά σκαλιστά, τά ἀνάγλυφα.

резня́ *ж* ἡ σφαγή, τό μακελειό.

резолю́ц||ия *ж* ἡ ἀπόφαση[-ις]: принима́ть ~ию παίρνω ἀπόφαση· выноси́ть ~ию βγάζω ἀπόφαση.

резо́н *м разг.* ἡ αἰτία, ὁ λόγος.

резона́нс *м прям., перен.* ἡ ἀντήχηση[-ις], ἡ ἀπήχηση[-ις], ὁ ἀντίκτυπος.

резони́ровать *несов.* ἀντηχῶ, ἀπηχῶ, ἀντιλαλῶ.

резо́нный *прил.* λογικός, σωστός, φρόνιμος: ~ отве́т ἡ λογική ἀπάντηση.

результа́т *м* τό ἀποτέλεσμα: оконча́тельный ~ τό τελικό ἀποτέλεσμα· в ~е σάν ἀποτέλεσμα, μετά ἀπό.

результати́вн||ый *прил.* ἀποτελεσματικός: ~ые де́йствия οἱ ἀποτελεσματικές ἐνέργειες.

ре́зчик *м* ὁ γλύπτης, ὁ σκαλιστής, ὁ σμιλευτής: ~ по де́реву ὁ ξυλογλύπτης· ~ по ка́мню ὁ λιθογλύπτης.

резь *ж мед.* ὁ κολικόπονος: ~ в желу́дке ὁ κοιλόπονος, ἡ γαστραλγία, τά κοψίματα.

резьба́ *ж* 1. ἡ γλυπτική, τό σκάλισμα / ἡ ξυλογλυπτική (*по дереву*)/ ἡ λιθογλυφία (*по камню*)· 2. *тех.* ἡ ἑλικοειδής ράβδωση (ὅπλου).

резю́м||е́ *с нескл.* ἡ ἀνακεφαλαίωση[-ις], ἡ περίληψη[-ις]. ~**и́ровать** *сов. и несов.* ἀνακεφαλαιώνω, συνοψίζω.

рейд I *м мор.* τό ἀραξοβόλι, τό ἀγκυροβόλιον, ἡ ράδα.

рейд II *м воен., перен.* ἡ διείσδυση, ἡ ἐπιδρομή, ἡ ἐπίθεση: возду́шный ~ ἡ ἀεροπορική ἐπιδρομή.

ре́йка *ж* 1. ἡ σανίδα, τό πέταυρον· 2. *геод.* ὁ χωροβάτης.

рейс *м* ἡ διαδρομή / τό ταξ(ε)ίδι[ον] (*судна*): совершить ~ κάνω διαδρομή. **~овый** *прил.* τῆς γραμμῆς: ~овый самолёт τό ἀεροπλάνο τῆς γραμμῆς.

рейсфедер *м* ὁ γραμμοσύρτης, ὁ γραμμογράφος.

рейсшина *ж* τό ταῦ.

рейтузы *мн.* ἡ κυλόττα, τό βρακί.

рейхсканцлер *м* ὁ ἀρχικαγκελλάριος.

рейхстаг *м* τό ράϊχσταγ.

рек||а *ж* ὁ ποταμός, τό ποτάμι: приток ~и ὁ παραπόταμος· судоходная ~ ὁ πλωτός (*или* ὁ πλόϊμος) ποταμός· вверх по ~е ἀντίθετα πρός τό ρεῦμα, ἀναπόταμα· вниз по ~е (σύμφωνα) μέ τό ρεῦμα, κατώρεμα· берег ~и ἡ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, ἡ ἀκροποταμιά· ◇ литься ~ой (*о слезах, крови*) χύνομαι ποτάμι.

реквием *м* τό ρέκβιεμ.

реквизировать *сов. и несов.* ἐπιτάσσω, δημεύω, κατάσχω.

реквизит *м театр.* τά σκηνικά σκεύη, τά εἴδη φροντιστηρίου.

реквизиция *ж* ἡ ἐπίταξη, ἡ δήμευση[-ις], ἡ κατάσχεση[-ις].

реклам||а *ж* ἡ ρεκλάμα, ἡ διαφήμιση. **~ировать** *сов. и несов.* κάνω ρεκλάμα, διαφημίζω, ρεκλαμάρω. **~ный** *прил.* διαφημιστικός.

рекогносцировка *ж* ἡ ἀναγνώριση[-ις].

рекоменда||тельный *прил.* συστατικός: ~тельное письмо τό συστατικό γράμμα, ἡ συστατική ἐπιστολή. **~ция** *ж* ἡ σύσταση[-ις]: давать ~цию кому-л. συστήνω (*или* συνιστῶ) κάποιον.

рекомендовать *сов. и несов. в разн. знач.* συστήνω, συσταίνω, συνιστῶ. **~ся** συστήνομαι, παρουσιάζομαι.

реконструировать *сов. и несов.* ἀνασυγκροτῶ/ ἀναστηλώνω (*восстанавливать*).

реконструкция *ж* ἡ ἀνασυγκρότηση[-ις] / ἡ ἀναστήλωση (*восстановление*): ~ народного хозяйства ἡ ἀνασυγκρότηση[-ις] τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας.

рекорд *м* τό ρεκόρ: устанавливать ~, ставить ~ *спорт.* πετυχαίνω ρεκόρ· побивать ~ σπάζω (*или* καταρρίπτω) τό ρεκόρ. **~ный** *прил.*: ~ные достижения οἱ πρωτοφανεῖς ἐπιτεύξεις· ~ный срок σέ χρονικό διάστημα ποῦ ἀποτελεῖ ρεκόρ.

рекордсмен *м* ὁ πρωταθλητής.

рекрут *м ист.* ὁ νεοσύλλεκτος, ὁ κληρωτός. **~ский** *прил.*: ~ский набор ἡ στρατολογία νεοσυλλέκτων.

ректор *м* ὁ πρύτανις. **~ат** *м* τό πρυτανεῖον, ἡ πρυτανεία.

реле *с нескл. тех.* ὁ ρευματονόμος, ὁ ἠλεκτρονόμος.

релейн||ый *прил.*: ~ая сеть τό δίχτυ ἀναμετάδοσης.

религиозн||ость *ж* ἡ θρησκευτικότητα, ἡ θεοσέβεια. **~ый** *прил.* θρησκευτικός, θρῆσκος, θεοσεβής: ~ый обряд ἡ θρησκευτική τελετή· ~ый культ τό θρήσκευμα.

религия *ж* ἡ θρησκεία.

реликв||ия *ж* 1. *церк.* τά ἅγια λείψανα· 2. *перен.* τό κειμήλιο[ν]: семейные ~ии τά οἰκογενειακά κειμήλια.

рельеф *м в разн. знач.* τό ἀνάγλυφο[ν], ἡ ἀναγλυφή. **~но** *нареч.* ἀνάγλυφα, ἀναγλύφως. **~ный** *прил.* 1. ἀνάγλυφος: ~ные буквы τά ἀνάγλυφα γράμματα· 2. *перен.* (*выразительный, яркий*) ζωντανός, ζωηρός, ἀνάγλυφος.

рельс *м* ἡ σιδηροτροχιά, ἡ ράγια: трамвайные ~ы οἱ γραμμές (*или* οἱ ράγιες) τοῦ τράμ· сходить с ~ов ἐκτροχιάζομαι. **~овый** *прил.* τῆς σιδηροτροχιᾶς, τῆς ράγιας: ~овый путь *а*) ἡ σιδηροδρομική γραμμή (*железнодорожный*), *б*) ἡ γραμμή τοῦ τράμ (*трамвайный*).

релятивизм *м филос.* ὁ ρελατιβισμός, ἡ σχετικοκρατία.

ремарка *ж театр.* ἡ σημείωση, ἡ σκηνική ὁδηγία.

ремень *м* τό λουρί, ὁ ἱμάντας, ὁ ἱμάς/ ἡ ζώνη (*пояс*): кожаный ~ τό πέτσινο λουρί· дорожные ремни λουριά γιά τίς ἀποσκευές· приводной ~ *тех.* ὁ ἱμάντας (*или* τό λουρί) τῆς μηχανῆς.

ремесленн||ик *м* 1. ὁ τεχνίτης, ὁ χειροτέχνης, ὁ βιοτέχνης: мелкий ~ ὁ μικροεπαγγελματίας βιοτέχνης· 2. (*ученик ремесленного училища*) ὁ μαθητής ἐπαγγελματικῆς σχολῆς. **~ый** *прил.* χειροτεχνικός, βιοτεχνικός: ~ая мастерская τό ἐργαστήριο τεχνίτη· ~ая работа *перен.* ἡ κακότεχνη δουλειά· ~ое училище ἡ ἐπαγγελματική σχολή.

ремесло *с* ἡ τέχνη, τό ἐπάγγελμα: столярное ~ ἡ ἐπιπλοποιΐα, ἡ μαραγκοσύνη· слесарное ~ ἡ τέχνη τοῦ κλειδαρᾶ· ~ портного ἡ ραπτική· сапожное ~ ἡ τέχνη τοῦ τσαγγάρη· скорняжное ~ ἡ βυρσοδεψική· переплётное ~ ἡ βιβλιοδετική.

ремилитаризация *ж* ἡ ἐπαναστρατιωτικοποίηση[-ις], ὁ ἐπανεξοπλισμός.

реминисценция *ж* ἡ μακρινή ἀνάμνηση, ἡ ἀναθύμηση, ἡ ἀπήχηση.

ремонт *м* 1. ἡ ἐπισκευή, ἡ ἐπιδιόρθωση[-ις]: мелкий ~ ἡ μικροεπισκευή· капитальный ~ ἡ γενική ἐπισκευή· текущий ~ ἡ μερική ἐπιδιόρθωση· 2. (*пополнение лошадьми*) *воен.* ἡ ἱππωνεία,

ἡ προμήθεια ἵππων. ~и́ровать *сов. и несов.* ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθώνω: ~и́ровать маши́ны ἐπισκευάζω μηχανές· ~и́ровать дом ἐπιδιορθώνω τό σπίτι. ~ный *прил.* ἐπιδιορθωτικός, τῆς ἐπισκευῆς: ~ная мастерска́я τό συνεργεῖο[ν] (*или* τό ἐργαστήριο) ἐπισκευῶν.

ренега́т *м* ὁ ἀποστάτης, ὁ ἐξωμότης. **~ство** *с* ἡ ἀποστασία.

Ренесса́нс *м* ἡ Ἀναγέννηση[-ις].

ре́нта *ж эк.* τό εἰσόδημα, ἡ πρόσοδος/ ἡ ράντα (*от ценных бумаг*): пожи́зненная ~ τό ἰσόβιο εἰσόδημα· земе́льная ~ ἡ ἔγγεια πρόσοδος· дифференциа́льная ~ ἡ διαφορική πρόσοδος· абсолю́тная ~ ἡ ἀπόλυτη πρόσοδος.

рента́бельн||ость *ж* τό προσοδοφόρο[ν], ἡ οἰκονομική ἀποδοτικότητα. **~ый** *прил.* προσοδοφόρος, ἐπικερδής: ~ое предприя́тие ἡ προσοδοφόρα ἐπιχείρηση.

рентге́н *м* οἱ ἀκτῖνες Ραῖντγκεν (*лучи*)/ ἡ ἀκτινοσκόπηση[-ις] (*просвечивание*). **~овский** *прил.* ἀκτινολογικός, ἀκτινογραφικός: ~овский сни́мок ἡ ἀκτινογραφία· ~овский аппара́т τό ἀκτινολογικό μηχάνημα· ~овский кабине́т τό ἀκτινολογικό ἐργαστήριο· ~овские лучи́ οἱ ἀκτῖνες Ραῖντγκεν.

рентгено||скопи́я *ж* ἡ ἀκτινοσκοπία. **~терапи́я** *ж* ἡ ἀκτινοθεραπεία.

реорганиз||а́ция *ж* ἡ ἀναδιοργάνωση[-ις], ἡ ἀνασυγκρότηση[-ις]. **~ова́ть** *сов.*, **~о́вывать** *несов.* ἀναδιοργανώνω, ἀνασυγκροτῶ.

реоста́т *м эл.* ὁ ρεοστάτης.

ре́п||а *ж* τό γογγύλι, τό γουλί· ◇ деше́вле па́реной ~ы *разг.* πάμφθηνα, τζάμπα.

репараци́онн||ый *прил.* τῶν ἐπανορθώσεων, τῶν πολεμικῶν ἀποζημιώσεων: ~ые платежи́ ἡ πληρωμή πολεμικῶν ἀποζημιώσεων.

репара́ция *ж* οἱ ἐπανορθώσεις, οἱ πολεμικές ἀποζημιώσεις.

репатри||а́ция *ж* ὁ ἐπαναπατρισμός. **~и́ровать** *сов. и несов.* ἐπαναπατρίζω.

репе́йник *м* τό ἄρκειο[ν], τό ἀρκουδοβότανο.

репертуа́р *м* τό δραματολόγιο[ν], τό ρεπερτόριο[ν].

репети́||ровать *несов.* 1. *театр.* κάνω πρόβα, κάνω πρόβες· 2. (*ученика*) προγυμνάζω. **~тор** *м* ὁ προγυμναστής. **~ция** *ж театр., перен.* ἡ πρόβα, ἡ δοκιμή: генера́льная ~ция ἡ γενική δοκιμή.

ре́плик||а *ж* 1. *театр.* ἡ φράση, ἡ ρέπλικα· 2. (*замечание*) ἡ ἀνταπάντηση, ἡ ἀντίκρουση, ἡ παρατήρηση: подава́ть ~у κάνω παρατήρηση.

репорт||а́ж *м* τό ρεπορτάζ. **~ёр** *м* ὁ ρεπόρτερ.

репресса́лии *мн.* (*ед.* репресса́лия *ж*) *полит.* τά ἀντίποινα.

репресси́||вный *прил.* βίαιος, κατασταλτικός, καταπιεστικός. **~ровать** *сов. и несов.* καταστέλλω, καταπιέζω, καταδιώκω.

репре́ссия *ж* τά μέτρα καταπίεσης, ἡ βίαια καταπίεση: прибега́ть к ~м καταφεύγω σέ βίαια μέτρα· подверга́ть ~м ἐπιβάλλω μέτρα καταπίεσης σέ κάποιον.

репроду́ктор *м* τό μεγάφωνο[ν].

репроду́кция *ж* ἡ ἀναπαράσταση[-ις], ἡ ἀνατύπωση[-ις].

репс *м текст.* ὕφασμα μέ ραβδώσεις, ὕφασμα ταπετσαρίας.

репута́ц||ия *ж* ἡ φήμη, τό ὄνομα, ἡ ὑπόληψη: по́льзоваться хоро́шей ~ией ἔχω καλό ὄνομα· восстанови́ть свою́ ~ию ἐπανακτῶ τήν ὑπόληψή μου.

ре́пчатый *прил.*: ~ лук τό κρομμύδι.

ресни́ца *ж* ἡ βλεφαρίδα[-ίς], τό (ματο-) τσίνουρο.

респира́тор *м* ὁ ἀναπνευστήρας.

респу́блика *ж* ἡ δημοκρατία: сою́зная ~ ἡ δημοκρατία τῆς ἕνωσης, ἡ ἑνωσιακή δημοκρατία· автоно́мная ~ ἡ αὐτόνομη δημοκρατία· наро́дная ~ ἡ λαϊκή δημοκρατία.

республика́н||ец *м* ὁ δημοκράτης/ ὁ ρεπουμπλικάνος (*в США*). **~ский** *прил.* δημοκρατικός: ~ская па́ртия (*в США*) τό ρεπουμπλικάνικο κόμμα τῶν ΕΠΑ.

рессо́ра *ж* τό ἐλατήριο[ν], ἡ σούστα: на ~х με σοῦστες.

реставра́ция *ж* 1. (*картины, дворца и т. п.*) ἡ ἀναστήλωση[-ις]· 2. *полит.* ἡ παλινόρθωση[-ις].

реставри́ровать *сов. и несов.* 1. (*картину, дворец и т. п.*) ἀναστηλώνω· 2. *полит.* παλινορθώνω.

рестора́н *м* τό ἑστιατόριο[ν], τό κέντρο.

ресу́рсы *мн.* τά μέσα, οἱ πηγές, οἱ πόροι.

рети́в||о *нареч.* μέ ζῆλο[ν], μέ θέρμη. **~ый** *прил.* θερμός, πρόθυμος, πού δείχνει ζῆλο.

ретирова́ться *сов. и несов.* ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι, ὑποχωρῶ.

рето́рта *ж хим.* ἡ χοάνη ἀποστακτήρα.

ретрогра́д *м* ὁ ὀπισθοδρομικός, ὁ ἀντιδραστικός. **~ство** *с* ἡ ὀπισθοδρομικότητα[-ης].

ретроспекти́вный *прил.* ἀναδρομικός, τῆς ἀνασκόπησης: ~ взгляд ἡ ἀνασκόπηση, ἡ ἀναδρομή.

ретуш||ёр *м* ὁ ρετουσέρ. **~и́рование** *с* τό ρετουσάρισμα. **~и́ровать** *сов. и несов.* ρετουσάρω.

ре́тушь *ж* τό ρετούς.

рефера́т *м* ἡ σύντομη ἔκθεση, ἡ περίληψη.

рефере́ндум *м* τό δημοψήφισμα, τό ρεφερέντουμ.

рефер||е́нт *м* ὁ εἰσηγητής. **~и́ровать** *сов. и несов.* κάνω σύντομη ἔκθεση, ἐκθέτω, εἰσηγοῦμαι.

рефле́кс *м* τό ἀντανακλαστικό: усло́вные ~ы τά ἐξαρτημένα ἀντανακλαστικά· безусло́вные ~ы τά μή ἐξαρτημένα ἀντανακλαστικά.

рефле́ксия *ж* ἡ σκεπτικότητα[-ης], ἡ στοχαστικότητα, ἡ συλλογή.

рефлекти́вн||ый *прил.* ἀντανακλαστικός: ~ое движе́ние ἡ ἀντανακλαστική κίνηση.

рефле́кт||ор *м* ὁ ἀντανακλαστήρας, ὁ ἀντανακλαστικός καθρέφτης. **~о́рный** *прил. см.* рефлекти́вный.

рефо́рм||а *ж* ἡ μεταρρύθμιση[-ις]: агра́рная ~ ἡ ἀγροτική μεταρρύθμιση· де́нежная ~ ἡ νομισματική μεταρρύθμιση· производи́ть ~у κάνω μεταρρύθμιση. **~а́тор** *м* ὁ μεταρρυθμιστής, ὁ ἀναμορφωτής. **~а́торский** *прил.* μεταρρυθμιστικός.

реформа́ция *ж ист.* ἡ μεταρρύθμιση[-ις].

реформи́||зм *м полит.* ὁ ρεφορμισμός. **~ровать** *сов. и несов.* μεταρρυθμίζω. **~ст** *м полит.* ὁ ρεφορμιστής. **~стский** *прил.* ρεφορμιστικός.

рефрижера́тор *м* 1. *тех.* ὁ ψυκτήρ, ὁ ψυκτήρας, τό ψυγεῖο[ν]· 2. (*для перевозок*) τό πλοῖο-ψυγεῖο (*судно*)/ τό βαγόνι-ψυγεῖο (*вагон*).

рехну́ться *сов. разг.* τρελλαίνομαι, παλαβώνω.

реценз||е́нт *м* ὁ κριτικός, ὁ κριτής, ὁ γνωμοδότης. **~и́ровать** *несов.* γράφω κριτική, γράφω κρίση, γνωμοδοτῶ.

реце́нзия *ж* ἡ κρίση, ἡ γνώμη, ἡ κριτική: ~ на кни́гу ἡ βιβλιοκρισία.

реце́пт *м* ἡ συνταγή/ ἡ ρετσέτα (*тк. врача*).

рецили́в *м* ἡ ὑποτροπή.

рецидиви́ст *м* ὁ ἐγκληματίας καθ' ὑποτροπήν, ὁ ἐγκληματίας ἐξ ὑποτροπῆς.

речево́й *прил.* φωνητικός, τοῦ λόγου: ~ аппара́т τό ὄργανο τοῦ λόγου.

речитати́в *м муз.* τό ρετσιτατίβο, ἡ μουσική ἀπαγγελία.

ре́чка *ж* τό ποταμάκι.

речн||о́й *прил.* ποταμήσιος, ποτάμιος: ~ бе́рег ἡ ἀκροποταμιά· ~а́я ры́ба τό ποταμόψαρο· ~о́е судохо́дство ἡ ποταμοπλοΐα· ~ парохо́д τό ποταμόπλοιο.

речь *ж* 1. (*способность говорить*) ὁ λόγος, ἡ μιλιά: о́рганы ре́чи τά ὄργανα τοῦ λόγου· дар ре́чи ἡ εὐγλωττία, τό χάρισμα τοῦ λόγου· потеря́ть дар ре́чи χάνω τή λαλιά μου, βουβαίνομαι· владе́ть ре́чью ξέρω νά μιλῶ, ἔχω τό λέγειν· 2. (*язык*) ἡ γλῶσσα: изы́сканная ~ ἡ περίτεχνη γλῶσσα· у́стная ~ ὁ προφορικός λόγος· 3. (*разговор, беседа*) ὁ λόγος, ἡ ὁμιλία, ἡ κουβέντα: ~ идёт о том, что́бы... λέμε ὅτι..., ἡ συζήτηση γίνεται γιά...· заводи́ть ~ (*о чём-л.*) ἀνοίγω κουβέντα· об э́том не мо́жет быть и ре́чи οὔτε λόγος νά γίνεται· 4. (*выступление*) ἡ ὁμιλία, ὁ λόγος, ἡ ἀγόρευση[-ις] / ἡ προσφώνηση[-ις] (*в торжественных случаях*).

реш||а́ть *несов.* 1. (*принимать решение*) ἀποφασίζω, παίρνω ἀπόφαση/ βγάζω ἀπόφαση (*в суде*): я ~и́л оста́ться до́ма ἀποφάσισα νά μείνω στό σπίτι· ~ де́ло в чью-л. по́льзу (*в суде*) βγάζω ἀπόφαση ὑπέρ τινος· э́то ~ено́ εἶναι ἀποφασισμένο· 2. (*задачу и т. п.*) λύ(ν)ω: ~ зада́чу λύ(ν)ω τό πρόβλημα· э́то ~а́ет исхо́д де́ла αὐτό κρίνει τήν ἔκβαση τῆς ὑπόθεσης· э́то не ~а́ет вопро́са αὐτό δέ λύει τό ζήτημα. **~а́ться** 1. (*пойти на что-л.*) ἀποφασίζω: не ~а́ться (*не сметь*) δέν τολμῶ, δέν ἀποφασίζω· ~а́йся! ἀποφάσισε!, πάρε ἀπόφαση!· 2. (*определяться*) λύνομαι / ἀποφασίζω (*в суде*). **~а́ющий** 1. *прич. от* реша́ть· 2. *прил.* ἀποφασιστικός: ~а́ющий го́лос ἡ ἀποφασιστική ψῆφος· ~а́ющий моме́нт ἡ ἀποφασιστική στιγμή.

реше́н||ие *с* 1. ἡ ἀπόφαση[-ις]: ~ суда́ ἡ δικαστική ἀπόφαση· ~ о́бщего собра́ния ἡ ἀπόφαση τῆς γενικῆς συνέλευσης· он не измени́л своего́ ~ия δέν ἄλλαξε τήν ἀπόφαση του· принима́ть ~ ἀποφασίζω, παίρνω ἀπόφαση· выноси́ть ~ ἐκδίδω ἀπόφαση· приходи́ть к ~ию καταλήγω στήν ἀπόφαση· 2. (*задачи и т. п.*) ἡ λύση[-ις].

решётк||а *ж* 1. τά κάγκελα, οἱ κιγκλίδες, τό κιγκλίδωμα / τό καφάσι (*деревянная*)/ τά σίδερα (*тюремная*)· 2. (*часть топки*) ἡ σχάρα· ◇ посади́ть кого́-л. за ~у *разг.* βάζω στή φυλακή.

решето́ *с* τό κόσκινο[ν]: пропуска́ть че́рез ~ κοσκινίζω· ◇ носи́ть во́ду ~м *погов.* κουβαλῶ νερό μέ τό κόσκινο.

реши́мость *ж* ἡ ἀποφασιστικότητα[-ης]. проявля́ть ~ δείχνω ἀποφασιστικότητα.

реши́тельн||о *нареч.* 1. (*смело, твёрдо*)

ἀποφασιστικά[-ῶς] / κατηγορηματικά (*категорически*): он ~ πρότιν этого (αὐτός) ἀντιτίθεται (*или* ἐναντιώνεται) κατηγορηματικά· ~ отказать ἀρνοῦμαι κατηγορηματικά· 2. (*абсолютно*) ἀπολύτως, ἐντελῶς: он ~ ничего не делает δέν κάνει ἀπολύτως τίποτε· мне ~ всё равно μοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορο. **~ость** *ж* ἡ ἀποφασιστικότητα[-ης]. **~ый** *прил. в разн. знач.* ἀποφασιστικός: ~ый тон ὁ ἀποφασιστικός τόνος· ~ый отпор ἡ ἀποφασιστική ἀντίσταση· ~ый ответ ἡ κατηγορηματική ἀπάντηση· ~ые меры τά ἀποφασιστικά μέτρα· ~ым образом κατηγορηματικά· ~ый бой ἡ ἀποφασιστική μάχη· ~ый момент ἡ ἀποφασιστική στιγμή· ~ый человек ἀποφασιστικός ἄνθρωπος.

решить *сов. см.* решать· ◇ ~ чью-л. участь (судьбу) κρίνω τήν τύχη κάποιου. **~ся** *см.* решаться.

решка *ж разг.* ἡ ἀνάποδη κέρματος, τά γράμματα: орёл или ~? κορώνα ἤ γράμματα;

рéю, рéешь и т. д. *наст. вр. от* рéять.

рéя *ж мор.* ἡ κεραία, ἡ ἀντέννα.

рéять *несов.* 1. (*развеваться*) κυματίζω: рéют знамёна κυματίζουν οἱ σημαῖες· 2. (*парить*) πετῶ, μετεωρίζομαι.

ржа *ж разг.* ἡ σκουριά.

ржáв||еть *несов.* σκουριάζω. **~чина** *ж* 1. ἡ σκουριά· 2. (*на растениях*) ἡ σκουριά, ἡ σκωρία, ἡ σκωρίαση[-ις]. **~ый** *прил.* σκουριασμένος, σκωριασμένος.

ржáние *с* 1. τό χλιμίντρισμα, τό χρεμέτισμα, ὁ χρεμετισμός· 2. (*громкий смех*) *груб.* τό χάχανο, τά χάχανα.

ржанóй *прил.* σικαλίσιος.

ржать *несов.* 1. χρεμετίζω, χλιμιντρίζω· 2. (*громко смеяться*) *груб.* χαχανίζω.

ржёшь, ржёт и т. д. *наст. вр. от* ржать.

ржи I *род., дат. и предл. п. от* рожь.

ржи II *род., дат. и предл. п. от* ржа.

риванóл *м* τό ριβανόλιον.

рига *ж* ἡ σιταποθήκη, ὁ σιτοβολών [-ας].

риз||а *ж* (*облачение священника*) τά ἄμφια. **~ница** *ж церк.* ἡ ἱεροθήκη, τό ἱεροφυλάκιον.

рикошéт *м* ὁ ἐποστρακισμός: ~ом ἔμμεσα.

рикша *м* ὁ κούλης.

рим||лянин *м* ὁ ρωμαῖος. **~ский** *прил.* ρωμαϊκός· ◇ ~ские цифры οἱ ρωμαϊκοί ἀριθμοί· ~ское право τό ρωμαϊκό[ν] δίκαιο[ν]· ~ский папа ὁ Πάπας τῆς Ρώμης· ~ский нос ἡ γρυπή μύτη.

ринг *м спорт.* τό ρίνγκ.

ринуться *сов.* χυμίζω, ὁρμῶ, ρίχνομαι.

рис *м* τό ρύζι, ἡ ὄρυζα.

риск *м* ὁ κίνδυνος: с ~ом для жизни μέ κίνδυνο τῆς ζωῆς (μου)· без всякого ~а χωρίς κανένα κίνδυνο, ἀκινδύνως· идти на ~ ριψοκινδυνεύω· подвергаться ~у ἐκτίθεμαι σέ κίνδυνο· ◇ на свой страх и ~ παίρνοντας μόνος (μου) τήν εὐθύνη, ὑπ' εὐθύνη μου.

рискнуть *сов.* 1. *см.* рисковать· 2. (*отважиться*) τολμῶ, κάνω τήν κουτουράδα, ἐπιχειρῶ.

рискóванн||ый *прил.* 1. ἐπικίνδυνος, ριψοκίνδυνος, παρακινδυνευμένος, παράτολμος: ~ шаг τό ριψοκίνδυνο διάβημα· ~ое предприятие ἡ ἐπικίνδυνη ἐπιχείρηση· 2. (*нескромный, двусмысленный*) τολμηρός, διφορούμενος.

рисковáть *несов.* ριψοκινδυνεύω, παρακινδυνεύω: ~ своим здоровьем ριψοκινδυνεύω τήν ὑγεία μου· ~ жизнью ριψοκινδυνεύω τή ζωή μου· ~ головой ριψοκινδυνεύω τό κεφάλι μου, βάζω τό κεφάλι μου στόν ντορβᾶ.

рисовá||льный *прил.* ἰχνογραφικός, τοῦ σχεδίου. **~льщик** *м* ὁ ἰχνογράφος, ὁ σχεδιαστής. **~ние** *с* ἡ ἰχνογραφία, τό σχέδιο[ν].

рисовáть *несов.* 1. ἰχνογραφῶ, σχεδιάζω, ζωγραφίζω: ~ карандашóм ζωγραφίζω μέ μολύβι· ~ углем σχεδιάζω μέ κάρβουνο· ~ с натуры ζωγραφίζω ἐκ τοῦ φυσικοῦ· 2. *перен.* (*описывать*) ἀπεικονίζω, ζωγραφίζω, περιγράφω, ἐξιστορῶ. **~ся** 1. (*виднеться*) διαγράφομαι· 2. *перен.* (*представляться*) φαντάζομαι· 3. (*красоваться*) ἐπιδεικνύομαι, κάνω ἐπίδειξη.

рисóвка *ж* ἡ ἐπίδειξη[-ις], ἡ πόζα.

рисов||ый *прил.* τοῦ ρυζιοῦ: ~ая каша ὁ λαπᾶς ἀπό ρύζι· ~ суп ἡ ρυζόσουπα· ~ отвáр ὁ ζωμός τοῦ ρυζιοῦ.

рисунок *м в разн. знач.* τό σχέδιο[ν], τό σκίτσο, τό ἰχνογράφημα: ~ акварéлью ἡ ὑδατογραφία, ἡ ἀκουαρέλα· ~ карандашóм τό σχέδιο μέ μολύβι· ~ углем ἡ ἀνθρακογραφία, τό σχέδιο μέ κάρβουνο.

ритм *м* ὁ ρυθμός. **~ичный** *прил.* ρυθμικός, ἔρρυθμος.

ритóр||ика *ж* ἡ ρητορική, ἡ ρητορεία. **~ический** *прил.* ρητορικός.

ритуáл *м* ἡ ἐθιμοτυπία, οἱ ἐκκλησιαστικοί τύποι, ἡ ἱεροτελεστία. **~ьный** *прил.* ἐθιμοτυπικός.

риф I *м* ἡ ὕφαλος, ἡ ξέρα: коралловые ~ы οἱ κοραλλιογενεῖς ὕφαλοι.

риф II *м мор.* ἡ μούδα, ἡ σειρά: брать ~ы μουδάρω, πιάνω μοῦδες, σειροδετῶ.

ри́фм||а *ж* ἡ ρίμα, ἡ ὁμοιοκαταληξία. **~о́ванный** *прич. и прил.* ὁμοιοκατάληκτος. **~ова́ть** *несов.* στιχουργῶ, ριμάρω (*μετ.*). **~оплёт** *м ирон.* ὁ στιχοπλόκος, ὁ ριμαδόρος. **~оплётство** *с ирон.* τό ἔργο τοῦ στιχοπλόκου, ἡ στιχοποιΐα.

робе́||ть *несов.* διστάζω, δειλιάζω, ντρέπομαι: не ~й!, не ~йте! κουράγιο!, θάρρος!

ро́б||кий *прил.* ἄτολμος, συνεσταλμένα, διστακτικός (*несмелый*)/ δειλός, φοβιτσιάρης (*боязливый*)/ ντροπαλός (*застенчивый*): ~ го́лос ἡ διστακτική φωνή· он не ~кого деся́тка δέν εἶναι ἀπ' αὐτούς πού φοβοῦνται, δέν εἶναι φοβιτσιάρης. **~ость** *ж* ἡ ἀτολμία, ἡ διστακτικότητα (*несмелость*)/ ἡ δειλία (*боязливость*)/ ἡ (ἐ)ντροπαλότητα[-ης] (*застенчивость*).

ро́бот *м* τό ρομπότ.

ров *м* τό χαντάκι, ἡ τάφρος: противота́нковый ~ ἡ ἀντιαρματική τάφρος· крепостно́й ~ ἡ τάφρος ὀχυροῦ.

рове́сник *м* ὁ συνομήλικος, ὁ συνηλικιώτης: они́ ~и εἶναι συνομήλικοι.

ро́вн||о 1. *нареч.* ἴσια, κανονικά[-ῶς], ἐξ ἴσου ὁμοίως· 2. *частица* (*точно*) ἀκριβῶς/ ἴσια-ἴσια (*как раз*): ~ в два часа́ στίς δύο ἡ ὥρα· 3. *частица* (*совершенно, совсем*) *разг.* ἀπολύτως: он ~ ничего́ не по́нял δέν (ἐ)κατάλαβε ἀπολύτως τίποτε· она́ ~ ничего́ не зна́ет δέν ξέρει ἀπολύτως τίποτε. **~ый** *прил.* 1. (*гладкий*) ὁμαλός, ἴσιος, ἐπίπεδος, λεῖος: ~ая пове́рхность ἡ ὁμαλή ἐπιφάνεια· ~ая пря́жа τό λεῖον νῆμα, ἡ λεία κλωστή· 2. (*прямой — о линии и т. п.*) ἴσιος, εὐθύς· 3. (*одинаковый, равный*) *разг.* ὅμοιος· 4. (*равномерный, плавный*) κανονικός: ~ый пульс ὁ κανονικός σφυγμός· ~ый шаг τό κανονικό βῆμα· 5. (*спокойный*) ἤρεμος, ὁμαλός, ἥσυχος: ~ый хара́ктер ὁ ἤρεμος χαρακτήρας· ◇ для ~ого счёта γιά νά γίνει στρογγυλός ὁ λογαριασμός· ~ым счётом ничего́ *разг.* ἀπολύτως τίποτε.

ро́вня́ *м, ж разг.* ὁ ὅμοιος, τό ταίρι: он ей не ~ δέν τῆς ταιριάζει.

ровня́ть *несов.* ἐξομαλύνω, ἰσάζω, ἰσοπεδώνω / εὐθυγραμμῶ (*по прямой*). **~ся** 1. (*в одну линию*) στοιχίζομαι, ζυγίζομαι, παρατάσσομαι σέ γραμμή· 2. *перен.*: ~ся по лу́чшим μιμοῦμαι τούς καλλίτερους, παίρνω παράδειγμα ἀπό τούς καλλίτερους.

рог *м* 1. τό κέρατο, τό κέρας· 2. (*музыкальный инструмент*) τό κόρνο, τό κέρας: охо́тничий ~ τό κυνηγετικόν κέρας· труби́ть в ~ σαλπίζω μέ τό κέρας· ◇ наста́вить рога́ кому́-л. βάζω κάποιον κέρατα, κερατώνω· согну́ть кого́-л. в бара́ний ~ *разг.* κάνω κάποιον ἀρνάκι· брать быка́ за рога́ *разг.* πιάνω τόν ταῦρο ἀπό τά κέρατα· облома́ть рога́ кому́-л. δαμάζω κάποιον· ~ изоби́лия τό κέρας τῆς 'Αμαλθείας· как из ро́га изоби́лия σέ μεγάλη ἀφθονία, ποτάμι.

рога́тина *ж* τό κοντάρι.

рога́т||ка *ж* ὁ φραγμός· ◇ ста́вить ~ки βάζω ἐμπόδια.

рога́тый *прил.* κερασφόρος: кру́пный ~ скот τά μεγάλα κερασφόρα ζῶα.

рогов||и́ца *ж анат.* ὁ κερατοειδής χιτών. **~о́й** *прил.* κερατώδης, κερατοειδής, κεράτειος, κεράτινος· ◇ ~а́я оболо́чка (гла́за) ὁ κερατοειδής χιτών.

рого́жа *ж* ἡ ψάθα.

рогоно́сец *м разг.* ὁ κερατᾶς.

род *м* 1. ἡ φυλή, τό γένος: старе́йшина ~а ὁ ἀρχηγός τῆς φυλῆς, ὁ ἀρχηγός τοῦ γένους· 2. (*ряд поколений*) ἡ γενεά, ἡ γενιά, τό σόϊ: из ~а в ~ ἀπό γενεᾶς εἰς γενεάν· 3. *биол.* τό γένος: челове́ческий ~ τό ἀνθρώπινο γένος· 4. (*сорт, вид*) τό εἶδος: вся́кого ~а λογῆς λογῆς, κάθε εἴδους, παντός εἴδους· ~ во́йск τό ὅπλο[ν]· 5. *грам.* τό γένος: мужско́й ~ τό ἀρσενικό[ν] γένος· же́нский ~ τό θηλυκό[ν] γένος· сре́дний ~ τό οὐδέτερο[ν] γένος· ◇ в не́котором ~е σάν νά λέμε, τρόπον τινά· в своём ~е στό εἶδος του· что́-то в э́том ~е περίπου ἔτσι, κάπως ἔτσι· тако́го ~а τέτοιου εἴδους· пяти́ лет от ро́ду εἶναι πέντε χρονῶν· отку́да ты ~ом? ἀπό ποῦ κατάγεσαι;· ему́ на роду́ бы́ло напи́сано... αὐτός ἐκ γενετῆς...

роди́льн||ица *ж* ἡ λεχώνα, ἡ λεχούσα, ἡ λεχώ. **~ый** *прил.*: ~ый дом τό μαιευτήριο[ν]· ~ая горя́чка ὁ ἐπιλόχειος πυρετός.

роди́м||ый *прил. разг.* 1. (*свой, родной*) ἀγαπημένος, λατρευτός· 2. (*в обращении*) χρυσός, ἀγαπημένος· ◇ ~ое пятно́ *а*) ἡ ἐληά, *б*) *перен.* ἡ ἐπιβίωση[-ις].

ро́дин||а *ж* ἡ πατρίδα[-ίς]: защи́та ~ы ἡ ὑπεράσπιση τῆς πατρίδας· тоска́ по ~е ἡ νοσταλγία.

ро́динка *ж* ἡ ἐληά (στό δέρμα), ὁ σπίλος.

роди́те||ли *мн.* οἱ γονεῖς, οἱ γονιοί. **~ль** *м уст.* ὁ πατέρας, ὁ πατήρ. **~ль-**

ница *ж уст.* ἡ μητέρα, ἡ μάννα, ἡ μήτηρ.

родительный *прил.*: ~ падёж *грам.* ἡ γενική πτώση[-ις].

родительск||ий *прил.* πατρικός, πάτριος: ~ дом τό πατρικό σπίτι· ~ая любовь ἡ πατρική ἀγάπη, ἡ ἀγάπη τῶν γονέων.

роди||ть *сов. см.* рождать *и* рожать· ◇ в чём мать ~ла *разг.* θεόγυμνος, ὁλόγυμνος, τσίτσιδος· гора ~ла мышь *погов.* ὤδινεν ὄρος καί ἔτεκε μῦν, τό βουνό κοιλοπονοῦσε κ' ἕναν πόντικα γεννοῦσε.

родник *м* ἡ πηγή, ἡ βρύση, ἡ κρήνη. ~овый *прил.* πηγαῖος, τῆς πηγῆς: ~овая вода τό νερό τῆς πηγῆς, τό πηγαῖον ὕδωρ.

роднить *несов.* προσεγγίζω (*μετ.*), πλησιάζω (*μετ.*).

родн||ой 1. *прил.* συγγενής: ~ отец ὁ πατέρας· ~ брат ὁ ἀδελφός· ~ дядя ὁ θεῖος· 2. *прил.* (*свой, близкий, отечественный*): ~ город ἡ γενέτειρα (πόλη)· ~ край, ~ая сторона ἡ πατρίδα· ~ язык ἡ μητρική γλῶσσα· ~ дом τό πατρικό σπίτι· 3. *прил.* (*дорогой, милый — в обращении*) ἀγαπημένος, χρυσός· 4. ~ые *мн.* (*родственники*) οἱ συγγενεῖς, τό συγγενολόγι, οἱ δικοί μου: ~ые и друзья οἱ συγγενεῖς καί φίλοι· это один из моих ~ых εἶναι ἕνας ἀπό τούς δικούς μου, εἶναι ἕνας συγγενής μου· гостить у ~ых μένω φιλοξενούμενος στούς συγγενεῖς μου.

родня *ж в разн. знач.* οἱ συγγενεῖς, τό συγγενολόγι: близкая (дальняя) ~ οἱ στενοί (οἱ μακρινοί) συγγενεῖς.

родовитый *прил.* ἀρχοντικῆς καταγωγῆς, εὐγενής.

родов||ой I *прил.* 1. *этн.* τοῦ γένους: ~ строй ἡ κοινωνία τοῦ γένους· 2. *биол.* γενικός, ἀφορῶν τό γένος· 3. (*наследственный*) κληρονομικός, πατρογονικός: ~ое имение τό πατρογονικό κτῆμα· 4. *грам.*: ~ое окончание ἡ κατάληξη τοῦ γένους.

родов||ой II *прил. мед.* τοῦ τοκετοῦ: ~ые схватки οἱ ὠδῖνες τοῦ τοκετοῦ, οἱ πόνοι τῆς γέννας.

родом *нареч.*: он ~ из Москвы (αὐτός) καταγεται ἀπό τή Μόσχα.

родоначальник *м* 1. ὁ γενάρχης· 2. *перен.* ὁ θεμελιωτής.

родословн||ая *ж* ἡ γενεαλογία. ~ый *прил.* γενεαλογικός.

родственн||ик *м* ὁ συγγενής: ~ со стороны отца ὁ συγγενής ἀπό πατέρα· ~ со стороны матери ὁ συγγενής ἐκ μητρός· близкий ~ ὁ στενός συγγενής. ~ица *ж* ἡ συγγενής, ἡ συγγένισσα. ~ость *ж* 1. (*сходство*) ἡ συγγένεια / ἡ ὁμοιότης (*сродство*)· 2. (*близость*) ἡ συγγένεια: ~ость натур ἡ συγγένεια χαρακτήρων. ~ый *прил.* συγγενικός, συγγενής: ~ые отношения οἱ συγγενικές σχέσεις· ~ые связи οἱ συγγενικοί δεσμοί· ~ые языки οἱ συγγενεῖς γλῶσσες· ~ые науки οἱ συγγενεῖς ἐπιστῆμες.

родств||о *с* 1. ἡ συγγένεια: кровное ~ ἡ συγγένεια ἐξ αἵματος· быть в ~е с кем-л. ἔχω συγγένεια μέ κάποιον, συγγενεύω μέ κάποιον· 2. *собир.* (*родственники*) *разг.* τό συγγενολόϊ, τό συγγενολόγι· 3. *перен.* ἡ συγγένεια, ἡ ὁμοιότητα[-ης]: ~ идей ἡ συγγένεια ἰδεῶν.

роды *мн.* ἡ γέννα, ὁ τοκετός: первые ~ ἡ πρωτοτοκία· преждевременные ~ ὁ πρόωρος τοκετός· трудные ~ ὁ δύσκολος τοκετός, ἡ δύσκολη γέννα.

рож||а I *ж* 1. *груб.* τό μοῦτρο, ἡ μουτσουνάρα: кислая ~ τά κατεβασμένα μοῦτρα· 2. (*человек с безобразным лицом*) *разг.* ὁ ἀσχημομούρης, τό ἀσχημομούτσουνο· ◇ корчить ~у στραβομουτσουνιάζω.

рожа II *ж мед.* τό ἐρυσίπελας, τό ἀνεμοπύρωμα.

рожать *несов.* γεννῶ, τίκτω.

рожд||аемость *ж* οἱ γεννήσεις, ὁ ἀριθμός τῶν γεννήσεων, ἡ γεννητικότητα[-ης]. ~ать *несов.* 1. *см.* рожать· 2. *перен.* προκαλῶ, δημιουργῶ, γεννῶ· 3. (*о почве*) παράγω, κάνω, δίνω καρπό. ~аться 1. γεννιέμαι· 2. *перен.* (*возникать*) γεννιέμαι, παρουσιάζομαι: у него часто ~аются интересные мысли τοῦ γεννιοῦνται συχνά ἐνδιαφέρουσες σκέψεις· 3. (*произрастать*) φύομαι, καρποφορῶ. ~ение *с* ἡ γέννηση[-ις]: год ~ения τό ἔτος γεννήσεως· место ~ения τόπος γεννήσεως· день ~ения τά γενέθλια· с (от) ~ения ἐκ γενετῆς, ἀπό γεννησιμιοῦ· глухой от ~ения κουφός ἐκ γενετῆς.

рождественск||ий *прил.* χριστουγεννιάτικος: ~ая ёлка τό χριστουγεννιάτικο δένδρο· ~ пирог ἡ πίττα τῶν χριστουγέννων, τό χριστόψωμο.

рождество *с рел.* τά χριστούγεννα.

роженица *ж* ἡ λεχώνα, ἡ λεχούσα, ἡ λεχώ.

рож||ок *м* 1. *уменьш.* τό κερατάκι· 2. (*музыкальный инструмент*) τό κέρας, τό βούκινο[ν], ἡ βυκάνη / ἡ σάλπιγγα[-ιγξ] (*военный*): пастуший ~ τό ποιμενικό κέρας· 3. (*для кормления младенцев*) τό μπιμπερό[ν], τό θήλαστρο[ν], τό ρογοβύζι·

4. (*для обуви*) τό κόκκαλο[ν]· 5. (*булочное изделие*) τό κρουασάν· ◇ слуховóй ~ τό ἀκουστικό[ν] κέρας· гáзовый ~ τό μπέκ τοῦ φωταερίου.

рожóн *м*: лезть на ~ *разг.* ριψοκινδυνεύω ἄδικα.

рожý *буд. вр. от* родúть.

рожь *ж* ἡ σίκαλη, ἡ σίκαλις, ἡ βρίζα: косúть ~ θερίζω τήν βρίζα.

рóз||а *ж* 1. (*цветок*) τό τριαντάφυλλο[ν], τό ρόδο[ν]: бéлая ~ τό ἄσπρο τριαντάφυλλο· чáйная ~ τό κίτρινο τριαντάφυλλο· лепестóк ~ы τό ροδοπέταλο· 2. (*куст*) ἡ τριανταφυλλιά, ἡ ροδῆ· ◇ нет ~ы без шипóв *погов.* δέν ὑπάρχει ρόδο χωρίς ἀγκάθια.

рóзга *ж* ἡ βέργα, ἡ βίτσα: накáзывать ~ми τιμωρῶ μέ βίτσα, δέρνω μέ τή βέργα.

розéтка *ж* 1. *тех.* ἡ πρίζα· 2. (*для варенья*) τό πιατάκι τοῦ γλυκοῦ.

розмарúн *м бот.* τό ροσμαρίνον, τό δυοσμαρίνι, ἡ λιβανωτίς, τό δενδρολίβανον.

рóзни||ца *ж*: продáжа в ~цу ἡ λιανική πώληση. ~**чный** *прил.* λιανικός: ~чная торгóвля τό λιανικό ἐμπόριο· ~чные цéны οἱ λιανικές τιμές.

рознь 1. *ж* ἡ διχόνοια, τό μάλλωμα/ ἡ ἔχθρα (*вражда*): сéять ~ σπέρνω διχόνοια· 2. *предик. безл.*: человéк человéку ~ ἄνθρωπος μέ ἄνθρωπο ἔχει διαφορά.

розо||вáтый *прил.* ροζέ, πρός τό ρόζ. ~**вéть** *несов.* ἀποκτῶ ρόδινο χρῶμα.

рóзов||ый *прил.* 1. (*относящийся к розе*) τοῦ τριανταφύλλου, τριανταφυλλένιος: ~ куст ἡ τριανταφυλλιά, ἡ ροδῆ· ~ая водá τό ροδόσταγμα· ~ое мáсло τό ροδέλαιο[ν], τό τριανταφυλλόλαδο· ~ое варéнье τό γλυκό τριαντάφυλλο· 2. (*о цвете*) ρόδινος, τριανταφυλλένιος: ~ое плáтье φουστάνι ρόζ· ~ые щёки τά ρόδινα μάγουλα· ◇ вúдеть всё в ~ом свéте, смотрéть на всё сквозь ~ые очкú τά βλέπω ὅλα ρόδινα, τά βλέπω ὅλα μέ ρόζ γυαλιά· ~ые мечтЫ τά ρόδινα ὄνειρα.

рóзыгрыш *м* 1. (*лотереи, займа*) ἡ κλήρωση[-ις], ἡ ἐκκύβευση[-ις]· 2. (*ничья*) ἡ ἰσοπαλία, τό ἰσόπαλο ἀποτέλεσμα· 3. *спорт.* ἡ διεξαγωγή ἀγώνων: ~ пéрвенства τό πρωτάθλημα, οἱ ἀγῶνες πρωταθλήματος.

рóзыск *м* (*действие*) τό ψάξιμο, ἡ ἔρευνα, ἡ ἀναζήτηση· ◇ уголóвный ~ ἡ καταδίωξη[-ις], τό τμῆμα καταδιώξεως.

ройться *несов.* 1. πετῶ κατά σμήνη, μαζεύομαι σμάρι· 2. *перен.* πλημμυρίζω, βρίθω: в головé роятся мЫсли οἱ σκέψεις πλημμυρίζουν τό κεφάλι μου.

рой *м* 1. (*насекомых*) τό σμῆνος, τό σμάρι/ τό μελίσσι (*тк. пчёл*): пчелúный ~ τό μελίσσι, σμάρι ἀπό μέλισσες· 2. *перен* τό κῦμα: ~ воспоминáний κῦμα ἀναμνήσεων.

рок *м* ἡ μοῖρα, ἡ εἱμαρμένη.

рокир||овáть, рокир||овáться *сов. и несов. шахм.* κάνω ροκέ. ~**óвка** *ж* τό ροκέ.

роковóй *прил.* μοιραῖος.

рóкот *м* ἡ βο(υ)ή / τό μπουμπουνητό (*канонады и т. п.*): ~ волн ἡ βοή τῶν κυμάτων· ~ мóря τό μουγκρητό τῆς θάλασσας. ~**áть** *несов.* βουΐζω, μπουμπουνίζω.

рóлик *м тех.* ἡ ροδίτσα, τό ράγουλο, τό καρούλι.

рóлики *мн.* (*ед.* рóлик *м*) (*коньки*) τά πατίνια, τά τροχοπέδιλα.

рол||ь *ж прям., перен.* ὁ ρόλος: руководя́щая ~ ὁ ἡγετικός ρόλος· глáвная ~ ὁ κύριος ρόλος· второстепéнная ~ ὁ δευτερεύων ρόλος· быть на пéрвых ~я́х *прям., перен.* παίζω τόν πρῶτο ρόλο· быть на вторЫх ~я́х *прям., перен.* παίζω δεύτερους ρόλους· игрáть ~ *прям., перен.* παίζω (τό) ρόλο· входúть в ~ μπαίνω στό ρόλο μου, συνηθίζω κάτι· знать своЮ ~ *перен.* ξέρω τό ρόλο μου· выступáть в рóли когó-л. *перен.* ἐμφανίζομαι στό ρόλο· ◇ это не игрáет никакóй ~и αὐτό δέν ἔχει καμμιά σημασία· это сыгрáло своЮ ~ в ... αὐτό ἔπαιξε τό ρόλο του.

ром *м* τό ροῦμι.

ромáн *м* 1. τό μυθιστόρημα· 2. (*любовная связь*) τό εἰδύλλιο.

романúст I *м* (*писатель*) ὁ μυθιστοριογράφος.

романúст II *м* (*филолог*) ὁ ρωμανιστής.

романúстика *ж* ἡ ρωμανική φιλολογία.

ромáнс *м* τό τραγούδι, ἡ ρομάντσα.

ромáнск||ий *прил.* ρωμανικός: ~ие языкú οἱ ρωμανικές γλῶσσες.

романтúзм *м* ὁ ρωμαντισμός.

ромáнт||ик *м* ὁ ρωμαντικός. ~**úка** *ж* ὁ ρωμαντισμός. ~**úческий** *прил. в разн.знач.* ρωμαντικός. ~**úчность** *ж* ἡ ρωμαντικότητα. ~**úчный** *прил. см.* романтúческий.

ромáшка *ж* τό χαμομῆλι / ἡ μαργαρίτα (*цветок*).

ромб *м мат.* ὁ ρόμβος. ~**úческий** *прил.* ρομβοειδής.

рóндо *с нескл. муз.* τό ρόντο.

ронять *несов.* 1. ἀφήνω νά μοῦ πέσει, ρίχνω: ~ из рук μοῦ πέφτει ἀπό τά χέρια· ~ книги со стола́ ρίχνω τά βιβλία ἀπό τό τραπέζι· 2. (*бессильно опускать вниз*) γέρνω, ρίχνω, κατεβάζω: ~ гóлову на грудь γέρνω τό κεφάλι μου στό στῆθος· 3. (*лишаться чего-л.*): ~ оперéние πτερορροῶ, μοῦ πέφτουν τά φτερά· ~ лúстья φυλορροῶ, μοῦ πέφτουν τά φύλλα· 4. *перен.* (*умалять*) ξεπέφτω, χάνω τήν ὑπόληψή μου: ~ своё достóинство χάνω τήν ἀξιοπρέπειάν μου· ~ себя́ в чьих-л. глаза́х ξεπέφτω στά μάτια κάποιου· ◇ ~ слова́ μιλῶ μέ τό στανιό· ~ слёзы χύνω δάκρυα.

рóпот *м* ὁ γογγυσμός, ἡ γ(κ)ρίνια, ἡ μουρμούρα, ἡ μεμψιμοιρία: глухóй ~ ὁ ψίθυρος· ~ толпы́ ἡ χλαλοή τοῦ πλήθους· ~ волн ὁ φλοῖσβος τῶν κυμάτων.

ропта́ть *несов.* γογγύζω, γκρινιάζω, μουρμουρίζω, μεμψιμοιρῶ.

рос *прош. вр. от* расти́.

рос||á *ж* ἡ δροσιά, ἡ δρόσος, τό ἀγιάζι, ἡ πάχνη: у́тренняя (вечéрняя) ~ ἡ πρωϊνή (ἡ βραδινή) δροσιά· до ~ы́ (*очень рано*) τά ξημερώματα· покры́тый ~óй δροσοπερίχυτος, σκεπασμένος μέ δροσιά. **~и́нка** *ж* ἡ δροσοσταλίδα· ◇ мáковой ~и́нки (ни ~и́нки) во рту нé было δέν ἔβαλα τίποτε στό στόμα μου.

роскóшн||ый *прил.* πολυτελής, πλούσιος: ~ обéд τό πλούσιο γεῦμα· ~ особня́к ἡ πολυτελής βίλλα· ~ые вóлосы τά πλούσια μαλλιά· ~ое издáние ἡ πολυτελής ἔκδοση.

рóскош||ь *ж* ἡ πολυτέλεια, ἡ χλιδή: предмéты ~и τά εἴδη πολυτελείας· жить в ~и ζῶ στή χλιδή· ◇ позвóлить себé ~ ἐπιτρέπω στόν ἑαυτό μου τήν πολυτέλεια· э́то ужé ~! αὐτό εἶναι περιττό!, αὐτό εἶναι πολυτέλεια!

рóслый *прил.* μεγαλόσωμος, ψηλός.

рóспись *ж* 1. (*стен*) ἡ τοιχογραφία· 2. (*письменный перечень*) ὁ κατάλογος.

рóспуск *м* ἡ ἀπόλυση[-ις] (*учащихся*)/ἡ διάλυση[-ις] (*организации, парламента*) ~ войск ἡ διάλυση στρατοῦ· ~ на кани́кулы οἱ διακοπές.

росси́йский *прил.* ρωσσικός, ρούσικος.

рóсскажни *мн. разг.* τά παραμύθια: вздóрные ~ τά μυθεύματα, τά ἀνόητα παραμύθια.

рóссып||ь *ж геол.* τό ἔδαφος, τό στρῶμα: золоты́е ~и τά χρυσοφόρα ἐδάφη· алмáзные ~и τά ἀδαμαντοφόρα ἐδάφη.

рост *м* 1. (*развитие*) ἡ ἀνάπτυξη[-ις], ἡ ἄνοδος, ἡ αὔξηση: останови́ться в ~е παύω νά ἀναπτύσσομαι· ~ промы́шленности ἡ ἀνάπτυξη τῆς βιομηχανίας· ~ производи́тельности труда́ ἡ αὔξηση τῆς παραγωγικότητας τῆς ἐργασίας· ~ посевнóй плóщади ἡ ἐπέκταση τῶν καλλιεργησίμων ἐδαφῶν· ~ благосостоя́ния ἡ ἄνοδος τῆς εὐημερίας· 2. (*человека*) τό ἀνάστημα, τό μπόϊ: высóкого (ни́зкого) ~а ὑψηλοῦ (μικροῦ) ἀναστήματος· не по ~у δέν ταιριάζει στό ὕψος (μου)· во весь ~ μ' ὁλόρθο τό κορμί, σ'ὅλο τό ἀνάστημα· растяну́ться во весь ~ ξαπλώνομαι (*или* πέφτω) φαρδύς πλατύς· встать по ~у συντάσσομαι κατ' ἀνάστημα· ~ом не вы́йти *разг.* μένω κοντός· 3. (*размер*) τό μέγεθος· ◇ давáть дéньги в ~ *уст.* δανείζω χρήματα μέ τόκο, τοκίζω χρήματα.

рóстбиф *м кул.* τό ροστμπίφ.

ростовщи́||к *м* ὁ τοκογλύφος. **~ческий** *прил.* τοκογλυφικός: ~ческий капитáл τό τοκογλυφικό κεφάλαιο. **~чество** *с* ἡ τοκογλυφία: занимáться ~чеством εἶμαι τοκογλύφος, κάνω τόν τοκογλύφο.

рост||óк *м* 1. τό βλαστάρι, τό φύτρο[ν], τό φιντανάκι: пускáть ~ки́ βγάζω βλαστάρια· 2. *перен.* τό ἔμβρυο[ν].

рóсчерк *м* ἡ τζίφρα, τά στολίδια στήν ὑπογραφή· ◇ одни́м ~ом перá μέ μιά μονοκοντυλιά.

рот *м* τό στόμα· ◇ остáться с откры́тым ртом (*от удивления*) μένω μ' ἀνοιχτό τό στόμα· стоя́ть, рази́нув ~ *разг.* στέκομαι μέ ἀνοιχτό τό στόμα, στέκομαι σάν χάχας· рази́нуть ~ χάσκω· зажимáть комý-л. ~ βουλώνω τό στόμα κάποιου· емý пáльца в ~ не клади́ πρέπει νά τόν προσέχεις, εἶναι ἐπικίνδυνος ἄνθρωπος· не брать в ~ чегó-л. δέν βάζω στό στόμα μου· в ~ не возьмёшь δέν τρώγεται, εἶναι πολύ ἄνοστο· не открывáть рта δέν ἀνοίγω τό στόμα μου, δέν λέγω κουβέντα· не сметь рта раскры́ть δέν τολμῶ ν' ἀνοίξω τό στόμα μου· орáть во весь ~ ξελαρυγγίζομαι· хлопóт пóлон ~ *погов.* ἔχω πολλές σκοτοῦρες.

рóта *ж* ὁ λόχος: стрелкóвая ~ ὁ λόχος τ(ο)υφεκιοφόρων.

ротáтор *м полигр.* ὁ πολύγραφος.

ротациóнн||ый *прил.*: ~ая маши́на τό περιστροφικό πιεστήριο.

рóтмистр *м воен. уст.* ὁ ἴλαρχος.

рóтный *прил. воен. уст.* τοῦ λόχου: ~ командúр ὁ διοικητής λόχου.

ротозéй *м разг.* ὁ μωρόπιστος, ὁ μάπας, ὁ χαζός.

рóща *ж* τό δασάκι, τό δασύλλιον, τό ἄλσος, ἡ δενδροφυτεία: апельси́новая ~ τό πορτοκαλοπερίβολο, ὁ πορτοκαλεών·

олйвковая ~ τό λιοστάσι, ὁ ἐλαιών· берёзовая ~ δασάκι ἀπό σημύδες.

рóю, рóешь и т. д. *наст. вр. от* рыть.

рóюсь, рóешься и т. д. *наст. вр. от* рыться.

рóя, рóю и т. д. *род., дат. ед. и т. д. от* рой.

роял||ь *м* τό πιάνο, τό κλειδοκύμβαλο[ν]: играть на ~е παίζω πιάνο.

рта, рту и т. д. *род., дат. ед. и т. д. от* рот.

ртýтн||ый *прил.* ὑδραργυρικός, ὑδραργυροῦχος: ~ая мазь ἡ ὑδραργυραλοιφή.

ртуть *ж* ὁ ὑδράργυρος.

рубáнок *м* τό ροκάνι, ἡ πλάνη.

рубá||ха *ж* τό πουκάμισο· ◇ ~-пáрень *разг.* ὁ τσίφτης, ὁ ἀσήκης, ὁ λεβέντης. **~шка** *ж* τό πουκάμισο: ночнáя ~шка τό νυχτικό, ἡ πουκαμίσα· ◇ смирительная ~шка ὁ ζουρλομανδύας· остáвить когó-л. в однóй ~шке ἀφήνω κάποιον μέ τό πουκάμισο· в ~шке родиться *разг.* ἔχω χρυσή τύχη, γεννιέμαι τυχερός.

рубéж *м* τό σύνορο[ν], τό ὅριο[ν]: оборонительный ~ ἡ ἀμυντική γραμμή· вóдный ~ τά θαλάσσια σύνορα, τό θαλάσσιον ὅριον· за ~óм στό ἐξωτερικό[ν]· на ~é двух эпóх στό μεταίχμιο τῶν δύο ἐποχῶν.

рубéц *м* 1. (*шов*) ἡ ραφή· 2. (*край*) ἡ οὔγια· 3. (*шрам*) ἡ οὐλή, τό σημάδι.

рубильник *м эл.* ὁ διακόπτης (*ἠλεκτρικοῦ ρεύματος*).

рубин *м* τό ρουμπίνι. **~овый** *прил.* 1. ἀπό ρουμπίνια, τοῦ ρουμπινιοῦ· 2. (*о цвете*) ρουμπινίς, ρουβινέρυθρος.

рубить *несов.* κόβω, κόπτω/ ὑλοτομῶ (*лес*): ~ капýсту κόβω (*или* κόπτω) τά λάχανα· ~ мясо λιανίζω τό κρέας, κάνω τό κρέας κιμᾶ· ◇ лес рýбят — щéпки летят *погов.* ὅταν κόβουν τό δάσος πετιοῦνται καί πελεκούδια· ~ с плечá τά λέγω ὀρθά κοφτά. **~ся** χτυπιέμαι (*или* πολεμῶ) μέ τά σπαθιά.

рýбище *с* τό κουρέλι, τό ράκος.

рýбка I *ж* (*действие*) τό κόψιμο, ἡ κοπή / ἡ ὑλοτομία (*лéса*) / τό λιάνισμα (*мяса*).

рýбка II *ж мор.* τό μεσόστεγο[ν], τό ταμπούκι: рулевáя ~ τό πηδαλιουχεῖο[ν].

рýблен||ый *прил.* ψιλοκομμένος, λιανισμένος: ~ое мясо τό ψιλοκομμένο κρέας, ὁ κιμᾶς.

рубль *м* τό ρούβλι[ον].

рýбрика *ж* ἡ ἐπικεφαλίδα[-ίς], ἡ ἐπιγραφή στήλης.

рýбчик *м* (*на материи*) ἡ αὐλακιά: ткань в ~ ὕφασμα μέ αὐλακιές.

рýгань *ж* οἱ βρισιές, τό ὑβρεολόγιο[ν].

ругáтельный *прил.* ὑβριστικός.

ругáтельство *с* ἡ βρισιά, ἡ ὕβρις.

ругáть *несов.* (ὑ)βρίζω (*μετ.*) / κατσαδιάζω (*отчитывать*). **~ся** 1. (ὑ)βρίζω (*ἀμετ.*)· 2. (*с кем-л.*) βρίζομαι μέ κάποιον, ἀλληλοβρίζομαι/ καυγαδίζω, τσακώνομαι, μαλλώνω (*ссориться*).

руд||á *ж* τό μετάλλευμα, τό ὀρυκτό[ν]: мéдная ~ τό μετάλλευμα χαλκοῦ, ἡ χαλκίτις· желéзная ~ τό σιδηρομετάλλευμα· зáлежи ~ы́ κοιτάσματα ὀρυκτῶν, μεταλλευτικά κοιτάσματα.

рудимéнт *м* τό ὑποτυπῶδες ὄργανο[ν]. **~áрный** *прил.* ὑποτυπώδης.

рудн||ик *м* τό μεταλλεῖο[ν], τό ὀρυχεῖο[ν]: мéдный ~ τό μεταλλεῖο χαλκοῦ· желéзный ~ τό μεταλλεῖο σιδήρου, τό σιδηρωρυχεῖο[ν]· серéбряный ~ τό ἀργυρωρυχεῖο[ν], τό μεταλλεῖο ἀργύρου. **~икóвый**, **~ичный** *прил.* μεταλλευτικός, τῶν μεταλλείων: ~ичный газ τό ὀρυκτό ἀέριο, τό εὔφλεκτο ἀέριο[ν] ἀνθρακωρυχείου.

рýдн||ый *прил.* τοῦ μεταλλείου: ~ое месторождéние τά μεταλλευτικά κοιτάσματα.

рудокóп *м* ὁ μεταλλωρύχος.

рудонóсный *прил.* μεταλλοφόρος, μεταλλοῦχος.

ружéйный *прил.* τοῦ τουφεκιοῦ: ~ мáстер ὁ ὁπλοποιός· ~ выстрел ἡ τουφεκιά, τό σμπάρο· ~ патрóн τό φυσίγγιον· ~ огóнь τό τουφεκίδι.

ружь||ё *с* τό ὅπλο, τό τουφέκι, τό ντουφέκι: автоматическое ~ τό αὐτόματο (ὅπλο)· противотáнковое ~ τό ἀντιαρματικό τουφέκι· охóтничье ~ τό κυνηγετικό ὅπλο· выстрел из ~я́ ἡ τουφεκιά· стрельбá из ~я́ τό τουφεκίδι· стрелять из ~я́ τουφεκῶ, ρίχνω μέ τό τουφέκι· ◇ быть под ~ём εἶμαι ὑπό τά ὅπλα· призвáть под ~ καλῶ ὑπό τά ὅπλα, ἐπιστρατεύω.

руины *мн.* τά ἐρείπια, τά χαλάσματα.

рук||á *ж* 1. τό χέρι, ἡ χείρ / τό μπράτσο, ὁ βραχίονας[-ων] (*от локтя до плеча*): прáвая ~ τό δεξιό χέρι· лéвая ~ τό ἀριστερό χέρι· брать нá руки παίρνω στά χέρια· махáть ~áми κουνῶ τά χέρια· держáть в ~áх *прям., перен.* ἔχω στό χέρι· взять когó-л. пóд руку πιάνω ἀπ' τό μπράτσο, πιάνω κάποιον ἀγκαζέ· идти пóд руку с кéм-л. πηγαίνω μέ κάποιον ἀγκαζέ· вести когó-л. пóд руки συνοδεύω κάποιον κρατῶντάς τον ἀγκαζέ· вести зá руку κρατῶ ἀπό τό χέρι· здорóваться зá руку χαιρετῶ μέ χειραψία· подавáть ко-

му́-л. ру́ку δίνω τό χέρι μου· тро́гать ~а́ми ἀγγίζω μέ τά χέρια· ~а́ми не тро́гать! μήν ἀγγίζετε!· ру́ки вверх! ψηλά τά χέρια!· по пра́вую ру́ку στό δεξί χέρι, στά δεξιά· на ле́вой ~е́ στ' ἀριστερό χέρι, στ' ἀριστερά· быть по ~е́ (*о перча́тках*) μοῦ ἔρχεται καλά στό χέρι· 2. (*по́черк*) ὁ γραφικός χαρακτήρας, τό γράψιμο: э́то не его́ ~ δέν εἶναι ὁ δικός του χαρακτήρας, δέν εἶναι τό γράψιμό του· 3. *перен.* (*проте́кция*) *разг.* τό μέσο[ν], ἡ προστασία· ◇ он его́ пра́вая ~ εἶναι τό δεξί του χέρι· ~ не дро́гнет δέν θά διστάσω· у меня́ ~ не поднима́ется δέν μοῦ κάνει καρδιά· золоты́е ру́ки *а*) ἡ χρυσοχέρα (*о же́нщине*), *б*) ὁ χρυσοχέρης (*о мужчи́не*)· сиде́ть сложа́ ру́ки κάθομαι μέ σταυρωμένα τά χέρια· ру́ки не дохо́дят до чего́-л. δέν ἔχω καιρό ν' ἀσχοληθῶ μέ κάτι· у него́ ру́ки опуска́ются χάνει τό κουράγιο του· ру́кн прочь! κάτω τά χέρια!· игра́ть в четы́ре ~и́ παίζω κατρμαίν· связа́ть кого́-л. по ~а́м δένω τά χέρια κάποιου· быть свя́занным по ~а́м и нога́м εἶμαι δεμένος χεροπόδαρα· уда́рить по ~а́м (*согласи́ться*) δίνω χέρι, συμφωνῶ· дать кому́-л. по ~а́м τιμωρῶ κάποιον, τσακίζω τά χέρια· ходи́ть по ~а́м περνῶ ἀπό χέρι σέ χέρι· прибра́ть к ~а́м что́-л. βάζω κάτι στό χέρι, οἰκειοποιοῦμαι κάτι· ~а́м во́ли не дава́й! μή σηκώνεις χέρι!· в одни́ ру́ки (*прода́ть, отпусти́ть*) στό ἄτομο, κατ' ἄτομο[ν]· брать что́-л. в свои́ ру́ки παίρνω στά χέρια μου, ἀναλαμβάνω κάτι· взять кого́-л. в ру́ки κάνω κάποιον τοῦ χεριοῦ μου· взять себя́ в ру́ки συνέρχομαι, συγκρατοῦμαι· попа́сть кому́-л. в ру́ки πέφτω στά χέρια κάποιου· быть в ~а́х у кого́-л. μ' ἔχει κάποιος στό χέρι· быть (находи́ться) в хоро́ших ~а́х βρίσκομαι σέ καλά χέρια· э́то в на́ших (их, ва́ших, его́ и т. п.) ~а́х εἶναι στό χέρι μας (τους, του, σας)· носи́ть кого́-л. на ~а́х ἔχω κάποιον μή στάξει καί μή βρέξει· име́ть на ~а́х ἔχω· умере́ть на ~а́х у кого́-л. πεθαίνω στά χέρια κάποιου· на все ру́ки ма́стер πολυτεχνίτης· наби́ть ру́ку παίρνω τόν ἀέρα (τῆς δουλειᾶς), συνηθίζω σέ κάτι· мара́ть ру́ки λερώνω τά χέρια μου· умыва́ть ру́ки νίπτω τάς χεῖρας μου, πλένω τά χέρια μου· ~ ру́ку мо́ет *погов.* τό ἕνα χέρι νίβει τ' ἄλλο καί τά δυό τό πρόσωπο· ~ о́б руку χέρι μέ χέρι· на ско́рую ру́ку *разг.* πρόχειρα, στά πεταχτά· нечи́ст на́ руку ἀπατεώνας, παλη-άνθρωπος· под пья́ную ру́ку *разг.* στό μεθύσι, μεθυσμένος· пода́ть ру́ку по́мощи δίνω βοήθεια· подня́ть ру́ку на кого́-л. σηκώνω χέρι (ἐπάνω σέ κάποιον)· наложи́ть ру́ку на что́-л. βάζω χέρι σέ κάτι, βάζω στό χέρι κάτι· наложи́ть на себя́ ру́ки κάνω ἀπόπειρα αὐτοκτονίας, σηκώνω ἐπάνω μου χέρι· приложи́ть ру́ку βάζω τό χεράκι μου, βοηθῶ· нагре́ть себе́ ру́ки на чём-л. κάνω τή μπάζα μου, βγάζω μίζα· вы́дать на́ руки δίνω στά χέρια· э́то де́ло его́ рук εἶναι δική του δουλειά· из рук в ру́ки, с рук на́ руки ἀπό χέρι σέ χέρι· из пе́рвых рук ἀπό πρῶτο χέρι· из рук вон пло́хо κακά καί ψυχρά· всё ва́лится из рук δέν μπορῶ νά κάνω δουλειά· как без рук без кого́-чего́-л. εἶμαι ἀνήμπορος, μοῦ κόβονται τά χέρια· не поклада́я рук ἀσταμάτητα, ἀκούραστα· не хвата́ет рабо́чих рук δέν φτάνουν τά ἐργατικά χέρια· отби́ться от рук γίνομαι ἄτακτος, δέν πειθαρχῶ· с ру́к сбыть ξεφορτώνομαι κάτι· ему́ всё схо́дит с рук βγαίνω πάντα λάδι· э́то мне не с ~и́ *разг.* δέν μοῦ ἔρχεται βολικό· сре́дней ~и́ *разг.* μέτριος, κοινός· проси́ть чье́й-л. ~и́ ζητῶ τό χέρι (*или* τήν χεῖρα), ζητῶ σέ γάμο· махну́ть ~о́й на что́-л. παρατάω κάτι· ~о́й пода́ть πολύ κοντά, δίπλα· как ~о́й сня́ло что́-либо *разг.* πέρασε ἐντελῶς· чужи́ми ~а́ми жар загреба́ть *погов.* βάζω ἄλλον νά βγάλει τό φίδι ἀπό τήν τρύπα, βάζω ἄλλον νά βγάλει τά κάστανα ἀπ' τή φωτιά· ухвати́ться обе́ими ~а́ми за что́-л. ἁρπάζομαι (*или* πιάνομαι) ἀπό κάτι, δέχομαι μέ εὐχαρίστηση· сон в ру́ку τό ὄνειρο βγῆκε· переда́ть кого́-л. в ру́ки правосу́дия παραδίδω κάποιον στά χέρια τῆς δικαιοσύνης· положа́ ру́ку на́ сердце μέ τό χέρι στήν καρδιά.

рука́в *м* 1. (*оде́жды*) τό μανίκι· 2. (*реки́*) ὁ βραχίονας[-ων]· 3. (*пожа́рный*) ὁ σωλήν[-ας]· ◇ де́лать что́-л. спустя́ ~а́ κάνω κάτι πρόχειρα, δουλεύω μέ τό στανιό, δουλεύω ἀπρόθυμα.

рукави́ц||ы *мн.* (*ед.* рукави́ца *ж*) τά γάντια μέ ἕνα δάχτυλο (*γιά τό μεγάλο δάχτυλο*)· ◇ держа́ть кого́-л. в ежо́вых ~ах κρατῶ κάποιον σοῦζο, ἔχω σφιγμένα τά λουριά.

руководи́тель *м* ὁ ἡγέτης, ὁ ἀρχηγός, ὁ ἐπί κεφαλῆς (*вождь, глава*) / ὁ καθοδηγητής, ὁ (δι)δάσκαλος (*инстру́ктор*) / ὁ διευθυντής, ὁ προϊστάμενος (*распоряди́тель*): ~ кружка́ ὁ καθοδηγητής τοῦ ὁμίλου· ~ учрежде́ния ὁ διευθυντής τοῦ ἱδρύματος· кла́ссный ~ ὁ ἐπιμελητής.

руководи́ть *несов.* καθοδηγῶ, ὁδηγῶ/ διευθύνω, διοικῶ (*учрежде́нием и т. п.*):

~ рабóчим движéнием καθοδηγῶ τό ἐργατικό κίνημα· ~ учреждéнием διευθύνω τό ἵδρυμα. ~ся *см.* руковóдствоваться.

руковóдство *с* **1.** (*действие*) καθοδήγηση[-ις] / ἡ διεύθυνση[-ις], ἡ διοίκηση[-ις] (*учреждением и т. п.*): под непосрéдственным ~м μέ τήν ἄμεση καθοδήγηση· под ~м пáртии μέ τήν καθοδήγηση τοῦ κόμματος· оперативное ~ ἡ ζωντανή καθοδήγηση· **2.** (*то, чем нужно руководствоваться*) ὁ ὁδηγός: ~ к дéйствию ὁδηγός γιά δράση· **3.** *собир.* (*руководители*) ἡ διοίκηση[-ις], ἡ διεύθυνση[-ις]: партúйное ~ ἡ κομματική καθοδήγηση, ἡ κομματική ἡγεσία· **4.** (*пособие*) τό ἐγχειρίδιο[ν], ὁ ὁδηγός. **~ваться** *несов.* (*чем-либо*) ὁδηγοῦμαι, ἐμπνέομαι.

руководя́щ||ий **1.** *прич. от* руководúть· **2.** *прил.* καθοδηγητικός, ἡγετικός: ~ центр τό καθοδηγητικό κέντρο· ~ие кáдры τά ἡγετικά στελέχη· ~ие óрганы τά καθοδηγητικά ὄργανα· ~ая сúла ἡ ἡγετική δύναμη· ~ая статья́ τό κύριο[ν] ἄρθρο[ν].

рукодéлие *с* τό ἐργόχειρο[ν].

рукодéльница *ж* ἡ χειροτέχνις: искýсная ~ ἡ τεχνίτρα στά ἐργόχειρα.

рукомóйник *м* ὁ νιπτήρ[-ας], τό λαβομάνο.

рукопáшн||ая *ж разг.* μάχη σῶμα πρός σῶμα, μάχη ἐκ τοῦ συστάδην. **~ый** *прил.*: ~ый бой *см.* рукопáшная.

рукопúсный *прил.* **1.** χειρόγραφος· **2.** (*относящийся к рукописям*) τοῦ χειρογράφου.

ру́копис||ь *ж* τό χειρόγραφο[ν]: дрéвние ~и τά ἀρχαῖα χειρόγραφα.

рукоплескá||ние *с* τά χειροκροτήματα, τά παλαμάκια. **~ть** *несов.* χειροκροτῶ.

рукопожáт||ие *с* ἡ χειραψία: обменя́ться ~иями χαιρετῶ μέ χειραψία, ἀνταλλάσσω χειραψία.

рукоя́тка, рукоя́ть *ж* **1.** (*оружия*) ἡ λαβή, ἡ χερολαβή· **2.** (*механизма*) τό στειλιάρι, ἡ μαναβέλλα, ἡ μανιβέλλα: ~ затвóра *воен.* ἡ λαβή τοῦ κινητοῦ οὐραίου.

рулáда *ж муз.* ἡ λαρυγγισμός.

рулев||óй **1.** *прил.* τοῦ πηδαλίου, τοῦ τιμονιοῦ: ~óе колесó τό τιμόνι, τό πηδάλιο[ν], τό δοιάκι, ὁ οἴαξ· ~óе устрóйство ὁ μηχανισμός τοῦ πηδαλίου· **2.** *м* ὁ τιμονιέρης, ὁ πηδαλιοῦχος, ὁ οἰακιστής.

рулéтка *ж* **1.** (*для измерения*) ἡ κορδέλλα, ἡ μετρητική ταινία· **2.** (*игра*) ἡ ρουλέττα, ἡ ρολίνα.

рулóн *м* τό ρολό, τό ρουλό, ὁ ρολός, ὁ κύλινδρος: ~ бумáги ὁ ρολός χάρτου.

рул||ь *м* τό τιμόνι, τό πηδάλιο[ν], τό δοιάκι, ὁ οἴαξ / τό βολάν (*тк. автомобиля*): ~ высоты́ *ав.* ὁ ὑψωτήρ· стоя́ть у ~я́ *прям., перен.* κρατῶ τό τιμόνι· **2.** *перен.* ἡ κυβέρνηση[-ις], ἡ διοίκηση[-ις].

румб *м мор.* ἡ (ὑπο)διαίρεση πυξίδας.

ру́мпель *м мор.* τό οἰακοστρόφιο[ν].

румы́н *м* ὁ Ρουμᾶνος. **~ка** *ж* ἡ Ρουμάνα, ἡ Ρουμανίς. **~ский** *прил.* ρουμανικός.

румя́н||а *мн.* τό κοκκινάδι. **~ец** *м* τό κόκκινο χρῶμα τοῦ προσώπου: покрывáться ~цем κοκκινίζω. **~ить** *несов.* **1.** (*покрывать румянцем*) κάνω νά κοκκινίσει: морóз ~ит лицó ἡ παγωνιά κάνει νά κοκκινίσει τό πρόσωπο· **2.** (*красить румянами*) βάφω (*μετ.*), μέ κοκκινάδι: ~ить себé щёки βάζω κοκκινάδι στά μάγουλα. **~иться** (*краситься румянами*) βάζω (*ἀμετ.*) κοκκινάδι. **~ый** *прил.* ροδοκόκκινος.

рунó *с уст. поэт.* τό δέρας: золотóе ~ τό χρυσόμαλλον δέρας.

ру́ны *мн. лингв., лит.* οἱ ροῦνοι.

ру́пор *м* τό μεγάφωνο[ν], ὁ τηλεβόας, τό χωνί/ *перен.* τό φερέφωνον: говорúть в ~ (ὁ)μιλῶ μέ τηλεβόα.

русáлка *ж* ἡ νεράϊδα.

ру́сло *с* **1.** ἡ κοίτη: ~ рекú ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ· **2.** *перен.* ἡ κατεύθυνση[-ις], ἡ πορεία: жизнь вошлá в своё ~ ἡ ζωή ἐπανῆλθε στόν κανονικό της ρυθμό.

ру́сская *ж* **1.** ἡ Ρωσίδα· **2.** (*танец*) ὁ ρωσικός χορός.

ру́сский **1.** *прил.* ρωσικός, ρούσικος: ~ язы́к ἡ ρωσική γλῶσσα· **2.** *м* ὁ Ρῶσος.

ру́сый *прил.* ροῦσος, ξανθός.

рутúна *ж* ἡ ρουτίνα.

ру́хлядь *ж разг.* τά παλιοπράγματα/ τά κουρέλια (*об одежде*).

ру́хну||ть *сов. прям., перен.* καταρρέω, γκρεμίζομαι, κρημνίζομαι: готóвый ~ ἑτοιμόρροπος· мост ~л ἡ γέφυρα γκρέμισε· надéжды ~ли οἱ ἐλπίδες κατέρρευσαν.

ручá||тельство *с* ἡ ἐγγύηση[-ις]. **~ться** *несов.* ἐγγυῶμαι: ~ться за прáвильность ἐγγυῶμαι τήν ἀκρίβεια· ~ться головóй ἐγγυῶμαι μέ τό κεφάλι μου.

руч||éй *м* τό ρυάκι, ὁ ρύαξ / *перен.* τό ποταμάκι, ὁ χείμαρρος: лить слёзы ~ьём χύνω ποτάμι τά δάκρυα.

ру́чка *ж* **1.** *уменьш.* ἡ μικρά χείρ, τό χεράκι· **2.** (*рукоятка*) ἡ (χειρο)λαβή, τό χεροῦλι, τό στειλιάρι / ἡ μανιβέλλα (*механизма*): дверна́я ~ τό χεροῦλι τῆς πόρτας· **3.** (*для письма*) κονδυλοφόρος: автоматúческая ~ ὁ στυλογράφος.

ручн||óй *прил.* 1. τοῦ χεριοῦ, τῆς χειρός: ~ые часы́ τό ρολόϊ τοῦ χεριοῦ· ~óе полотéнце ἡ πετσέτα γιά τά χέρια· 2. (*производимый руками*) χειροποίητος: ~áя рабóта τό χειροτέχνημα, χειροποίητη ἐργασία· ~áя вы́шивка τό κέντημα, τό πλουμίδι· 3. (*приводимый в действие руками*) χειροκίνητος: ~áя мéльница ὁ χειρόμυλος, ὁ χερόμυλος· ~áя швéйная маши́на ἡ χειροκίνητη ραπτομηχανή, ἡ ραπτομηχανή τοῦ χεριοῦ· ~áя телéжка τό χειραμάξι[ον], τό καροτσάκι· ~áя грана́та *воен.* ἡ χειροβομβίδα[-ίς]· ~ тóрмоз τό χερόφρενο· 4. (*о багаже*): ~áя кладь οἱ ἀποσκευές, οἱ μικροαποσκευές· ~áя корзи́на τό ζεμπίλι, τό καλάθι· 5. (*приручённый*) ἐξημερωμένος, δαμασμένος, ἥμερος: ~ медвéдь ἡ ἐξημερωμένη ἀρκοῦδα· ◇ ~áя продáжа а) (*на улице*) ἡ πώληση στό δρόμο, б) (*в аптеке*) ἡ πώληση χωρίς συνταγή· ~ые кандалы́ οἱ χειροπέδες.

ру́шить *несов.* γκρεμίζω (*мет.*), κρημνίζω/χαλ(ν)ῶ (*валить вниз*): ~ стéны γκρεμίζω τούς τοίχους. ~ся 1. πέφτω, γκρεμίζομαι, κρημνίζομαι· 2. *перен.* γκρεμίζομαι, καταρρέω: пла́ны ру́шились τά σχέδια κατέρρευσαν.

ры́б||а *ж* τό ψάρι, ὁ ἰχθύς / ἡ μαρίδα (*мелкая*): ~-меч ὁ ξιφίας, ὁ ξιφιός· ~-мóлот ἡ σφύραινα, ὁ λοῦτσος· уди́ть ~у ψαρεύω· тóрговец ~ой ὁ ἰχθυοπώλης, ὁ ἰχθυέμπορος· ◇ (чу́вствовать себя́) как ~ в водé εἶμαι στό στοιχεῖο μου· ни ~ ни мя́со *погов.* ἄνθρωπος νερόβραστος· нем как ~ βουβός σάν ψάρι, ἄφωνος ὡς ἰχθύς· (би́ться) как ~ об лёд εἶμαι σέ ἀδιέξοδο.

рыбá||к *м* ὁ ψαρᾶς, ὁ ἀλιεύς· ◇ ~ ~кá ви́днт издалекá *погов.* ἡ γάτα γνωρίζει τόν ποντικό κι' ἄς εἶναι ἀλευρωμένος. ~цкий, ~чий *прил.* ἀλιευτικός, ψαράδικος: ~чья лóдка ἡ ψαρόβαρκα, ἡ ἀλιευτική λέμβος· ~чьи сéти τά δίχτυα τῶν ψαράδων, τά ἀλιευτικά δίκτυα. ~чить *несов.* ψαρεύω, ἀλιεύω. ~чка *ж* 1. ἡ ψαροῦ· 2. (*жена рыбака*) ἡ γυναῖκα τοῦ ψαρᾶ.

ры́б||ий *прил.* τοῦ ψαριοῦ, τοῦ ἰχθύος: ~ жир τό ψαρόλαδο, τό μουρουνόλαδο. ~ный *прил.* ψαράδικος: ~ный магази́н τό ψαράδικο, τό ἰχθυοπωλεῖον· ~ный суп ἡ ψαρόσουπα· ~ный прóмысел ἡ ἀλιεία, ἡ ψαρική· ~ная лóвля ἡ ἀλιεία, τό ψάρεμα.

рыбовóд||ство *с* ἡ ἰχθυοτροφία, ἡ ἰχθυοκομία. ~ческий *прил.* ἰχθυοτροφικός, ἰχθυοκομικός

рыболóв *м* ὁ ψαρᾶς, ὁ ἀλιεύς.

рыболовéцк||ий *прил.* ἀλιευτικός, ψαράδικος: ~ая шху́на (лóдка) ἡ ψαροπούλα, τό ψαροκάϊκο, τό ἀλιευτικόν πλοιάριον· ~ая артéль ὁ ἀλιευτικός συνεταιρισμός.

рыболóв||ный *прил.* ἀλιευτικός: ~ная сеть τό δίχτυ τοῦ ψαρᾶ, τό ἀλιευτικό δίχτυ· ~ные принадлéжности (*снасти*) τά σύνεργα ψαρικῆς, τά ἀλιευτικά εἴδη· ~ крючóк τό ἀγκίστρι, τό ἄγκιστρον. ~ство *с* τό ψάρεμα, ἡ ἀλιεία, ἡ ψαρική, ἡ ψαρευτική.

Ры́бы *мн. астр.* οἱ Ἰχθύες.

рывкáми *нареч.* μέ ἀπότομες κινήσεις, μέ διακοπές.

рывóк *м* ὁ τιναγμός, τό τίναγμα: ~ вперёд τό τίναγμα πρός τά (ἐ)μπρός.

рыгáть *несов.*, **рыгну́ть** *сов.* ρεύομαι, ἔχω ρέψιμο.

рыдá||ние *с* ὁ λυγμός, τό ἀναφυλλητό. ~ть *несов.* κλαίω μέ λυγμούς, κλαίω μέ ἀναφυλλητά.

рыжеборóдый *прил.* κοκκινογένης.

рыжевáтый *прил.* κοκκινωπός.

рыжеволóсый *прил.* κοκκινομάλλης, κοκκινοτρίχης.

рыжéть *несов.* γίνομαι ξανθοκόκκινος, ξανθοκοκκινίζω.

ры́жий *прил.* πυρρόξανθος, κοκκινοτρίχης, ξανθοκόκκινος / ντορῆς, πυρρότριχος, πυρρόθριξ (*о лошади*).

ры́жик *м* (*гриб*) εἶδος μανιταριοῦ.

ры́л||о *с* 1. (*у свиньи*) τό ρύγχος, τό μουσούδι· 2. *бран.* ἡ μουτσούνα, ἡ μούρη. ~ьце *с* 1. *уменьш.* τό μικρό ρύγχος, τό μουτσουνάκι· 2. *бот.* ὁ ὕπερος: льви́ное ~ьце *бот.* τό σκυλάκι.

ры́н||ок *м* 1. ἡ ἀγορά, τό παζάρι: зеленнóй ~ ἡ λαχαναγορά· 2. *эк.* ἡ ἀγορά: мировóй ~ ἡ παγκόσμια ἀγορά· ~ сбы́та ἀγορά κατανάλωσης. ~очный *прил.* ἐμπορικός: ~очная ценá ἡ τιμή (τῆς) ἀγορᾶς.

рысáк *м* ὁ ἵππος κέλης.

рыси́ст||ый *прил.*: ~ая лóшадь ἄλογο ἱπποδρομίας· ~ые испытáния οἱ ἱπποδρομίες.

ры́скать *несов.* ψάχνω.

рысь I *ж зоол.* ὁ ρῆσος, ὁ λύγξ, ὁ ρίτσος.

рысь II *ж* (*аллюр*) ὁ τροχασμός, τό τρόκ.

ры́сью *нареч.* τρόκ.

ры́твина *ж* ἡ αὐλακιά.

рыть *несов.* σκάβω, ἀνοίγω, (ἀνα)σκάπτω, ὀρύσσω: ~ я́му σκάβω λάκκο· ~ окóпы ἀνοίγω χαρακώματα· ~ картóфель ξεσκάβω πατάτες· ◇ ~ самомý себé я́му

σκάβω τόν λάκκον μου. ~ся ἀνασκάπτω, ὀρύσσω, σκαλίζω, ψάχνω.

рыхли́ть *несов.* βωλοκοπῶ.

ры́хлый *прил.* 1. ψαθυρός, χαλαρός· 2. *перен.* (*о теле, лице и т. п.*) τρυφηλός, μαλθακός.

ры́ца||рский *прил.* ἱπποτικός: по-~рски ἱπποτικά[-ῶς]. **~рство** *с* ὁ ἱπποτισμός/ τό ἱπποτικόν ἀξίωμα (*звание*). **~рь** *м прям., перен.* ὁ ἱππότης: стра́нствующий ~рь ὁ περιπλανώμενος ἱππότης.

рыча́г *м прям., перен.* ὁ μοχλός, ὁ λοστός / ὁ στρόφαλος, ἡ μαναβέλλα (*коленчатый*): ~ управле́ния ὁ μοχλός χειρισμοῦ· подинима́ть ~о́м σηκώνω μέ τόν μοχλόν ,ἀναμοχλεύω.

рыч||а́ние *с* ὁ βρυχηθμός/ τό μούγγρισμα (*собаки*). **~а́ть** *несов.* βρυχῶμαι/ μουγγρίζω (*о собаке*): лев ~и́т τό λιοντάρι βρυχιέται.

ры́щу, ры́щешь и т. д. *наст. вр. от* ры́скать.

рья́ный *прил.* ἔνθερμος, μανιώδης.

рюкза́к *м* ὁ γυλιός.

рю́мк||а *ж* τό ποτηράκι, τό ρακοπότηρο, τό κρασοπότηρο, τό ποτῆρι τοῦ κρασιοῦ: осуши́ть ~у πίνω ὡς τόν πάτο.

рюш *м* (*на платье*) τό ρούσι.

ряби́на I *ж* 1. (*плод*) τό σοῦρβο· 2. (*дерево*) ἡ σουρβιά.

ряби́на II *ж* (*от оспы*) *разг.* τό στίγμα: лицо́ в ~х πρόσωπο βλογιοκομμένο.

ряб||и́ть *несов.* 1. (*воду и т. п.*) ρυτιδώνω (*μετ.*)· 2. *безл.*: в глаза́х ~и́т τά μάτια θαμπώνουν. **~о́й** *прил.* 1. (*от оспы*) βλογιοκομμένος· 2. (*с пятнами*) παρδαλός: ~а́я коро́ва ἡ παρδαλή ἀγελάδα.

ря́бчик *м* ἡ λειβαδοπέρδικα, τό ταγηνάρι, ὁ ἀτταγάς.

рябь *ж* 1. (*на воде*) οἱ ρυτίδες: о́зеро подёрнулось ~ю ἡ λίμνη γέμισε ρυτίδες· 2. (*в глазах*) ἡ θάμβωση, τό θάμπωμα.

ряд *м* 1. ἡ σειρά, ἡ ἀράδα, ὁ στοῖχος, ἡ γραμμή: ~ домо́в ἡ σειρά σπιτιῶν· ~ гор ἡ ὀροσειρά· ~ сту́льев μιά σειρά καθισμάτων· в пе́рвом ~у́ στήν πρώτη σειρά· постро́иться в ~ы́ τάσσομαι στή γραμμή, συντάσσομαι, μπαίνω στή γραμμή· идти́ ~а́ми βαδίζω στοιχηδόν, βαδίζω σέ γραμμές· сплоти́ть ~ы́ συσφίγγω τίς γραμμές· сомкну́ть ~ы́! *воен.* πυκνώνω τίς γραμμές!· 2. (*серия*) ἡ σειρά/ ὁ ἀριθμός (*некоторое число*)· 3. ~ы́ *мн.* (*состав, среда*) ἡ γραμμή, ἡ τάξη: в ~а́х а́рмии στίς γραμμές τοῦ στρατοῦ, εἰς τάς τάξεις τοῦ στρατοῦ· 4. ~ы́ *мн.* (*лавки*): овощны́е ~ы́ τά λαχανάδικα· ры́бные ~ы́ τά ψαράδικα· ◇ из ря́да вон выходя́щий ἐξαίρετος, ἀσυνείθιστος· ста́вить в оди́н ~ βάζω στήν ἴδια σειρά, βάζω στήν ἴδια μοῖρα.

ряди́ться *несов.* (*наряжаться*) ντύνομαι, στολίζομαι.

рядово́й 1. *прил.* (*обычный*) συνήθης, συνηθισμένος, ἁπλός: ~ слу́чай συνηθισμένη περίπτωση· 2. *прил. воен.*: ~ бое́ц ὁ ἁπλός μαχητής· ~ соста́в οἱ ὑπαξιωματικοί καί στρατιῶτες· 3. *м воен.* ὁ στρατιώτης, ὁ ὁπλίτης, ὁ φαντάρος.

ря́дом *нареч.* δίπλα, κοντά, παραπλεύρως, πλάϊ, στό πλάϊ: сиде́ть ~ с ке́м-л. κάθομαι δίπλα σέ κάποιον.

ряжу́сь *наст. вр. от* ряди́ться.

ря́са *ж церк.* τό ράσο[ν].

ря́ска *ж бот.* ἡ ψαροφακή, ἡ νεροφακή.

С

с *предлог* А *с род. п.* 1. (*при обозначении предмета, орудия, способа, приёма, с помощью которого совершается действие*) ἀπό, μέ: корми́ть с ло́жечки ταΐζω μέ τό κουταλάκι· пить с блю́дечка πίνω ἀπό τό πιατάκι· уби́ть с пе́рвого вы́стрела σκοτώνω μέ τόν πρῶτο πυροβολισμό· узна́ть с пе́рвого взгля́да ἀναγνωρίζω μέ τήν πρώτη ματιά· взять с бо́ю κυριεύω μέ μάχη· продава́ть с аукцио́на βγάζω σέ πλειστηριασμό· с разбе́га μέ φόρα, μετά φορᾶς· 2. (*откуда-л. — при удалении, отделении*) ἀπό: встать со сту́ла σηκώνομαι ἀπό τήν καρέκλα· уволи́ть с рабо́ты διώχνω ἀπό τή δουλειά· све́ргнуть с престо́ла ρίχνω ἀπό τό θρόνο, ἐκθρονίζω· 3. (*на основании чего-л.*) μέ: с разреше́ния μέ τήν ἄδεια· с его́ ве́дома ἐν γνώσει του· 4. (*от кого-л.*) ἀπό, ἐκ: получи́ть де́ньги с зака́зчика εἰσπράττω χρήματα ἀπό τόν πελάτη· с ми́ру по ни́тке—го́лому руба́шка *посл.* φασούλι τό φασούλι, γεμίζει τό σακκούλι· с него́ причита́ется ... ἀπ' αὐτόν ἔχουμε νά παίρνουμε ...· 5. (*при обозначении исходного пункта*) ἀπό: с сего́дняшнего дня ἀπό σήμερα· с за́втрашнего дня ἀπό αὔριο· с де́тства ἀπό τά παιδικά χρόνια·

с тех пор **ἀπό τότε**· ры́ба гниёт с головы́ *погов.* **τό ψάρι βρωμᾶ ἀπ' τό κεφάλι**· **6.** (*по причине*) **ἀπό**: с доса́ды **ἀπό τό κακό μου, ἀπό τή φούρκα μου**· сгора́ть со стыда́ **κατακοκκινίζω ἀπό τή ντροπή μου**· уста́ть с доро́ги **κουράζομαι ἀπό τό ταξίδι**· **7.** (*при обозначении предмета, являющегося оригиналом, образцом*) **ἀπό, ἐκ**: писа́ть портре́т с кого́-л. **ζωγραφίζω τό πορτραῖτο κάποιου**· перево́д с гре́ческого **μετάφραση ἀπό τά ἑλληνικά**· **В** *с твор. п.* **1. μέ, μαζί μέ, μετά**: говори́ть с сестро́й **μιλῶ μέ τήν ἀδελφή (μου)**· обе́дать с това́рищем **τρώγω μαζί μέ τόν φίλο μου**· **2.** (*в смысле союза «и»*) **καί**: я с това́рищем **ἐγώ καί ὁ φίλος μου**· **3.** (*для выражения особенности, качества*) **μέ**: дом с зелёной кры́шей **σπίτι μέ πράσινη στέγη**· писа́тель с больши́м тала́нтом **συγγραφέας μέ μεγάλο ταλέντο**· **4.** (*быть с чем-л., иметь что-л.*) **μέ, μετά**: с цвета́ми в рука́х **μέ λουλούδια στά χέρια**· **5.** (*против*) **κατά, ἐναντίον**: боро́ться с предрассу́дками **ἀγωνίζομαι κατά τῶν προλήψεων**· **6.** (*при сравнении*) **μέ**: его́ нельзя́ сравни́ть с тобо́й **αὐτόν δέν μπορεῖς νά τόν συγκρίνεις μ' ἐσένα**· **7.** (*при обозначении образа действия, цели, сопровождающего действия, состояния*) **μέ**: с пла́чем **μέ κλάματα**· просну́ться с головно́й бо́лью **ξυπνῶ μέ πονοκέφαλο**· чита́ть с выраже́нием **ἀπαγγέλλω μέ ἔκφραση**· одева́ться со вку́сом **ντύνομαι μέ γοῦστο**· ждать с нетерпе́нием **περιμένω μέ ἀνυπομονησία**· **8.** (*при обозначении начала действия или состояния*): вы́ехать с рассве́том **ἀναχωρῶ τά ξημερώματα**· с захо́дом со́лнца **ὅταν δύει ὁ ἥλιος, τό ἡλιοβασίλεμα**· с отъе́здом госте́й **ὅταν ἔφυγαν οἱ ξένοι**· поумне́ть с во́зрастом **βάζω μυαλό μεγαλώνοντας**· с ка́ждым ча́сом **ὥρα μέ τήν ὥρα**· **9.** (*при обозначении в пространстве*) **μέ**: грани́ца с Румы́нией **τά σύνορα μέ τή Ρουμανία**· сиде́ть ря́дом с сестро́й **κάθομαι δίπλα στήν ἀδερφή μου**· с рве́нием **μέ ζῆλο**· с по́мощью **μέ τή βοήθεια** (*или* **τῇ βοηθείᾳ**)· с це́лью **μέ σκοπό**· **С** *с вин. п.* (*приблизительно*) **περίπου, σχεδόν**: с ме́сяц наза́д **πρίν ἕνα μῆνα περίπου**· величино́й с гре́цкий оре́х **περίπου σάν καρύδι μεγάλο**· ◇ с ним случи́лось несча́стье **ἔπαθε** (*или* **τοῦ συνέβη**) **δυστύχημα**· хва́тит с тебя́ **σοῦ φτάνει τόσο**· с головы́ до ног **ἀπό τήν κορυφή ὥς τά νύχια**· с нача́ла до конца́ **ἀπ' τήν ἀρχή ὥς τό τέλος**· с са́мого нача́ла **ἀπ' τήν ἀρχή**· с изна́нки **ἀπό τήν ἀνάποδη**· уйти́ ни с чем **φεύγω ἄπρακτος, φεύγω μέ ἄδεια χέρια**· с мину́ты на мину́ту **ὅπου νἆναι, ἀπό στιγμή σέ στιγμή**· с э́той то́чки зре́ния **ἀπ' αὐτή τήν ἄποψη**· что с ва́ми? **τί ἔχετε;, τί πάθατε;**

са́бл|я *ж* **τό σπαθί, ἡ σπάθη, ἡ σπάθα**: крива́я ~ **τό γιαταγάνι**· руби́ть ~ей **σπαθίζω, χτυπῶ μέ τό σπαθί**.

сабот|а́ж *м* **τό σαμποτάζ, τό σαμποτάρισμα**. **~а́жник** *м* **ὁ σαμποταριστής, ὁ σαμποτέρ**. **~а́жничать** *несов.*, **~и́ровать** *сов. и несов.* **σαμποτάρω**.

са́ван *м* **τό σάβανο[ν]**.

сава́нна *ж геогр.* **ἡ σαβάνα**.

са́га *ж лит.* **ἡ σάγκα**.

сад *м* **ὁ κῆπος, ὁ μπαξές**: фрукто́вый ~ **τό περιβόλι** (*или* **ὁ κῆπος**) **μέ ὀπωροφόρα**· городско́й ~ **τό πάρκο**· ботани́ческий ~ **ὁ βοτανικός κῆπος**· зоологи́ческий ~ **ὁ ζωολογικός κῆπος**· разби́ть ~ **κάνω κῆπο**· ◇ де́тский ~ **ὁ παιδικός κῆπος**.

сад||и́зм *м* **ὁ σαδισμός**. **~и́ст** *м* **ὁ σαδιστής**.

сади́ть *несов. разг. см.* сажа́ть 1.

сади́ться I *несов.* **1. κάθομαι, κάθημαι, καθίζω** (*ἀμετ.*) / **ἀνεβαίνω, ἐπιβιβάζομαι** (*в трамвай и т. п.*) / **μπαρκάρω** (*на пароход*): ~ в ва́нну **μπαίνω στό μπάνιο**· ~ за стол **κάθομαι στό τραπέζι**· ~ на тролле́йбус **ἀνεβαίνω στό τρόλλεϋ**· сади́тесь, пожа́луйста **καθῆστε παρακαλῶ**· **2.** (*приниматься за что-л.*) **στρώνομαι, ἀρχίζω**: ~ писа́ть **ἀρχίζω νά γράφω**· ~ рабо́тать **ἀρχίζω νά ἐργάζομαι**· **3.** (*быть арестованным*) **φυλακίζομαι, μπαίνω φυλακή**· **4.** (*заходить — о солнце*) **δύω, βασιλεύω**· **5.** (*осесть — о пыли и т. п.*) **κατακαθίζω**· ◇ ~ на́ голову кому́-л. **κάθομαι στό σβέρκο κάποιου**· ~ в лу́жу, в кало́шу *разг.* **τήν παθαίνω**· ~ на ше́ю кому́-л. *разг.* **ζῶ σέ βάρος** (*или* **στή ράχη**) **κάποιου**.

сади́ться II *несов.* (*о ткани*) **μαζεύω** (*ἀμετ.*).

садо́вник *м* **ὁ κηπουρός, ὁ περιβολάρης**.

садово́д *м* **ὁ κηποκόμος, ὁ ἀνθοκόμος**. **~ство** *с* **ἡ κηπευτική, ἡ κηπουρική**.

садо́к *м*: ры́бный ~ **τό ἰχθυοτροφεῖο[ν]**. кро́личий ~ **τό κονικλοτροφεῖο[ν]**.

са́жа *ж* **ἡ αἰθάλη, ἡ καπνιά, ὁ φοῦμος**.

сажа́ть *несов.* **1.** (*растения*) **φυτεύω**· **2.** (*за стол и т. п.*) **καθίζω** (*μετ.*)· **3.** (*на транспорт*) **ἐπιβιβάζω/ μπαρκάρω** (*μετ.*) (*на пароход*): ~ в ваго́н **ἐπιβιβάζω στό βαγόνι**· **4.** (*помещать*) **βάζω, τοποθετῶ**:

~ собáку на цепь ἁλυσοδένω (*или* δένω μέ ἁλυσίδα) τό σκύλο· ~ в тюрьмý βάζω στή φυλακή· ~ хлеб в печь βάζω τό ψωμί στόν φοῦρνο.

сáженец *м с.-х.* τό μεταφυτευμένο φιντάνι, τό φυτάδι.

сáжéнь *ж уст.* ἡ σάζινα (2,13 μ.)· ◇ косáя ~ в плечáх κοτζάμ ἄνθρωπος, γιγαντόσωμος.

сазáн *м* ὁ κυπρῖνος, τό σαζάνι.

саквояж *м* ἡ μικρή βαλίτσα, ἡ μικρή τσάντα.

саксаýл *м бот.* τό σαξαούλιο[ν].

саксóнский *прил.* Σαξονικός: ~ фарфóр ἡ σαξονική πορσελάνη, ἡ πορσελάνη τῆς Σαξονίας.

саксофóн *м* τό σαξόφωνο[ν], τό σαξόκερας.

салáзки *мн.* **1.** (*санки*) τό μικρό ἕλκηθρο[ν]· **2.** *тех.* ὁ ὀλισθητήρ[-ας].

салáка *ж* ἡ μικρή ρέγγα.

саламáндра *ж зоол.* ἡ σαλαμάνδρα.

салáт *м* **1.** (*растение*) τό μαρούλι· **2.** (*кушанье*) ἡ σαλάτα. **~ница** *ж* ἡ σαλατιέρα. **~ный** *прил.*: ~ный цвет τό λαχανί (*или* τό πράσινο) χρῶμα.

сáло *с* τό λίπος, τό πάχος, τό λαρδί/ τό ξύγκι (*нутряное*)/ τό στέαρ, τό ἄλειμμα (*для технических целей*).

салóл *м фарм.* ἡ σαλόλη.

салóн *м* τό σαλόνι, ἡ αἴθουσα: худóжественный ~ ἡ ἔκθεση ζωγραφικῆς. **~ный** *прил.* σαλονίσιος, τοῦ σαλονιοῦ.

салфéтка *ж* ἡ πετσέτα.

сáльдо *с фин.* τό ὑπόλοιπο λογαριασμοῦ.

сáльник *м* **1.** *анат.* τό ἐπίπλοον· **2.** *тех.* τό σκέπαστρο μηχανῆς.

сáльн||ость *ж* (*непристойность*) ἡ αἰσχρολογία: говорить ~ости λέγω αἰσχρολογίες, αἰσχρολογῶ. **~ый** *прил.* **1.** (*из сала*) στεάτινος: ~ая свечá τό σπερματσέτο, τό στεατοκήριο[ν]· **2.** (*запачканный салом*) λιγδιασμένος, λαδωμένος, λιπαρός, λιπώδης: ~ые пятна οἱ λαδιές, λεκέδες ἀπό λῖπος, οἱ λιγδιές· **3.** (*непристойный, грубо-циничный*) αἰσχρός, ἄσεμνος, σόκιν· ◇ ~ые жéлезы *анат.* οἱ στεατογόνοι ἀδένες.

сáльто-мортáле *с нескл.* τό σάλτο μορτάλε.

салют *м* ὁ χαιρετισμός, ὁ χαιρετιστήριος κανονιοβολισμός: ~ побéды ὁ χαιρετιστήριος κανονιοβολισμός πρός τιμήν τῆς νίκης· производить ~ χαιρετίζω μέ κανονιοβολισμούς, χαιρετίζω μέ ὁμοβροντίες. **~овáть** *сов. и несов.* χαιρετίζω μέ κανονιοβολισμούς, χαιρετίζω μέ ὁμοβροντίες.

сам *мест.* (самá, самó, сáми) **1.** (*лично*) ἐγώ ὁ ἴδιος, αὐτός ὁ ἴδιος: он ~ э́то сказáл αὐτός ὁ ἴδιος τό εἶπε· я ~ вúдел τό εἶδα ὁ ἴδιος· **2.** (*без посторонней помощи*) μόνος, μοναχός: он ~ спрáвился с рабóтой μόνος του τήν ἔβγαλε πέρα τή δουλειά· **3.** (*усиливает значение мест. и сущ.*) ὁ ἴδιος: ~ отéц сказáл ὁ ἴδιος ὁ πατέρας τό εἶπε· **4.** (*хозяин, глава*) *уст.* τό ἀφεντικό· **5.** (*олицетворённый*) προσωποποιημένη: он — самá добротá εἶναι ἡ καλωσύνη προσωποποιημένη· ◇ ~ не свой σαστισμένος· ~ó собóй разумéется εἶναι αὐτονόητο, ἐννοεῖται· ~ по себé (*по природе*) αὐτός καθ' ἑαυτός.

самбýк *м бот.* ἡ κουφοξυλιά, ἡ ἀφροξυλιά, ὁ ζαμποῦκος.

самéц *м* ὁ ἀρσενικός, ὁ ἄρρην.

сáмка *ж* ἡ θηλυκιά, ἡ θῆλυς, ἡ θήλεια.

самобичевáние *с* ἡ αὐτομαστίγωση[-ις], ἡ ὑπερβολική αὐτοκριτική: занимáться ~м αὐτομαστιγώνομαι, ἐπικρίνω ὑπερβολικά τόν ἑαυτό μου.

самобы́тн||ость *ж* ἡ πρωτοτυπία, τό αὐτοφυές, τό πηγαῖο[ν]. **~ый** *прил.* πρωτότυπος, αὐτοφυής, πηγαῖος: ~ый талáнт τό πηγαῖο ταλέντο.

самовáр *м* τό σαμοβάρι: стáвить ~ ἀνάβω τό σαμοβάρι· ◇ éхать в Тýлу со своим ~ом ≅ κομίζω γλαῦκας εἰς Ἀθήνας.

самовлáст||ие *с* ὁ δεσποτισμός, ἡ ἀπολυταρχία. **~ный** *прил.* ἀπολυταρχικός.

самовлюблённый *прил.* αὐτάρεσκος, φίλαυτος.

самовнушéние *с* ἡ αὐθυποβολή.

самовозгорá||ние *с тех.* ἡ ἀντανάφλεξη, ἡ αὐτόματη ἀνάφλεξη. **~ться** *несов.* αὐτοαναφλέγομαι. **~ющийся** *прич. и прил.* αὐταναφλεγόμενος, αὐτόματα ἀναφλεγόμενος.

самовóль||ничать *несов. разг.* κάνω ὅτι μοῦ κατέβει, κάνω τοῦ κεφαλιοῦ μου, ἀπειθαρχῶ. **~ный** *прил.* αὐθαίρετος: ~ная отлýчка ἡ αὐθαίρετη ἀπουσία.

самогóн *м* τό σπιτίσιο (λαθραῖο) οἰνόπνευμα, τό σαμογκόν.

самодви́жущийся *прил.* αὐτοκίνητος.

самодéльный *прил.* χειροποίητος, σπιτίσιος.

самодержáв||ие *с* ἡ ἀπολυταρχία. **~ный** *прил.* ἀπολυταρχικός.

самодéржец *м* ὁ αὐτοκράτορας[-ωρ], ὁ ἀπόλυτος μονάρχης.

самодéятельн||ость *ж* **1.** ἡ αὐτενέργεια,

ἡ πρωτοβουλία· 2. (*художественная*) τό ἐρασιτεχνικό (*или* τό καλλιτεχνικό) συγκρότημα: кружо́к ~ости τό καλλιτεχνικό συγκρότημα. **~ый** *прил.* ἐρασιτεχνικός.

самодово́ль||ный *прил.* αὐτάρεσκος, αὐτοϊκανοποιημένος: ~ вид τό αὐτάρεσκο ὕφος. ~ство *с* ἡ αὐταρέσκεια, ἡ αὐτοϊκανοποίηση[-ις].

самоду́р *м неодобр.* αὐθαίρετος ἄνθρωπος, ὁ δεσπότης. ~ство *с* ἡ αὐθαιρεσία, ὁ δεσποτισμός.

самозабве́н||ие *с* ἡ ὁλοκληρωτική ἀφοσίωση, ἡ αὐταπάρνηση. **~ный** *прил.* ἀφοσιωμένος, ὁλότελα δοσμένος.

самозащи́т||а *ж* ἡ αὐτοάμυνα, ἡ αὐτοπροστασία, ἡ αὐτοϋπεράσπιση: гру́ппа ~ы ἡ ὁμάδα αὐτοάμυνας· в положе́нии ~ы *юр.* ἐν ἀμύνη, ἐν καταστάσει νομίμου ἀμύνης.

самозва́нец *м* ὁ αὐτοτιτλοφορούμενος, ὁ αὐτοκαλούμενος, ὁ λαοπλάνος.

самоистяза́ние *с* τό αὐτοβασάνισμα, ὁ αὐτοπαιδεμός.

самока́т *м* 1. *воен.* τό ποδήλατο[ν]· 2. (*детский*) τό πατίνι. **~чик** *м воен.* ὁ ποδηλάτης, ὁ στρατιώτης ποδηλατιστής.

самокри́т||ика *ж* ἡ αὐτοκριτική. **~и́чный** *прил.* αὐτοκριτικός.

самолёт *м* τό ἀεροπλάνο[ν]: реакти́вный ~ τό ἀεριοωθούμενο ἀεροπλάνο· санита́рный ~ τό ὑγειονομικό ἀεροπλάνο· тра́нспортный ~ τό μεταγωγικό ἀεροπλάνο· пассажи́рский ~ τό ἐπιβατικό ἀεροπλάνο· самолёт-снаря́д ἡ ἱπτάμενη βόμβα.

самолётовожде́ние *с* τό πιλοτάρισμα.

самолётострое́ние *с* ἡ κατασκευή ἀεροπλάνων, ἡ ἀεροναυπηγία.

само||люби́вый *прил.* εὔθικτος, ὑπερευαίσθητος. **~лю́бие** *с* τό φιλότιμο, ἡ φιλοτιμία/ ὁ ἐγωϊσμός (*чрезмерное*): ло́жное ~лю́бие τό ψευτοφιλότιμο· боле́зненное ~лю́бие ἡ ὑπερβολική εὐθιξία· задева́ть чьё-л. ~лю́бие θίγω τό φιλότιμο κάποιου.

самомне́ние *с* ἡ ξιππασιά, ἡ ἔπαρση: страда́ть ~м ἔχω μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μου.

самонаде́янн||ость *ж* ὁ φαντασμός, ἡ ξιππασιά, ἡ ἔπαρση. **~ый** *прил.* φαντασμένος, ξιππασμένος, ἐπαρμένος.

самооблада́ни||е *с* ἡ αὐτοκυριαρχία: не теря́ть ~я συγκρατοῦμαι, δέν χάνω τήν αὐτοκυριαρχία μου.

самообма́н *м* ἡ αὐταπάτη.

самообольще́ние *с* ὁ αὐτοβαυκαλισμός, ἡ καλλιέργεια αὐταπάτης.

самооборо́на *ж* ἡ αὐτοάμυνα.

самообразова́ние *с* ἡ αὐτομόρφωση, ἡ αὐτοδιδαχή.

самообслу́живание *с* ἡ αὐτοεξυπηρέτηση[-ις].

самоокупа́емость *ж эк.* ἡ ἰδιοσυντηρησία, ἡ αὐτοσυντηρησία.

самоопределе́ние *с полит.* ἡ αὐτοδιάθεση[-ις]: пра́во на́ций на ~ τό δικαίωμα τῶν ἐθνῶν γιά τήν αὐτοδιάθεση.

самоопыле́ние *с бот.* ἡ αὐτογονιμοποίηση[-ις].

самоотве́рженн||ость *ж* ἡ αὐταπάρνηση[-ις]. **~ый** *прил.* γεμᾶτος αὐταπάρνηση, μέ αὐταπάρνηση.

самоотво́д *м*: брать ~ ἀποσύρω τήν ὑποψηφιότητά μου, ζητῶ τήν ἀπαλλαγή μου ἀπό ὑποψήφιος.

самоотрече́ние *с* ἡ παραίτηση[-ις], ἡ ἀπάρνηση[-ις].

самопи́шущ||ий *прил.*: ~ая ру́чка ὁ στυλογράφος.

самопоже́ртвование *с* ἡ αὐτοθυσία.

самопрограмми́рующий *прил.* αὐτοπρογραμματικός, αὐτοπρογραμματίζων.

самопроизво́льн||ый *прил.* αὐθόρμητος, ἀκούσιος, αὐτόματος: ~ые движе́ния οἱ ἀκούσιες κινήσεις.

самореклама *ж* ἡ αὐτοδιαφήμιση[-ις].

саморо́д||ный *прил. мин.* ἀμιγής, αὐτοφυής: ~ное зо́лото ὁ αὐτοφυής χρυσός. **~ок** *м* 1. *горн.*: ~ок зо́лота ὁ αὐτοφυής χρυσός· 2. *перен.* τό αὐτοφυές (*или* τό πηγαῖο) ταλέντο.

самосва́л *м* τό ἀνατρεπόμενο φορτηγό αὐτοκίνητο.

самосозна́ние *с* ἡ αὐτοσυνείδηση[-ις], ἡ αὐτεπίγνωση[-ις]: кла́ссовое ~ ἡ ταξική αὐτοσυνείδηση.

самосохране́н||ие *с* ἡ αὐτοσυντήρηση[-ις], ἡ αὐτοσυντηρησία: инсти́нкт ~ия τό ἔνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως.

самостоя́тельн||ость *ж* ἡ ἀνεξαρτησία, ἡ αὐτοτέλεια. **~ый** *прил. в разн. знач.* ἀνεξάρτητος, αὐτοτελής: ~ое госуда́рство τό ἀνεξάρτητο κράτος· ~ая жизнь ἡ ἀνεξάρτητη ζωή· ~ый челове́к ἄνθρωπος πού δέν ἐξαρτᾶται ἀπό ἄλλους· ~ое иссле́дование μελέτη πού γίνεται χωρίς βοήθεια ἄλλων· ~ое предложе́ние *грам.* ἡ ξεχωριστή πρόταση.

самостре́л *м* 1. *ист.* ἡ βαλ(λ)ιστρίς· 2. (*о солдате*) ὁ αὐτοτραυματίας.

самосу́д *м* ἡ αὐτοδικία.

самотёк *м* ἡ φυσική πορεία, τό αὐθόρμητο[ν]: пусти́ть де́ло на ~ ἐγκαταλείπω μιά ὑπόθεση στό αὐθόρμητο· не полага́ться на ~ μή βασίζεσαι στό αὐθόρμη-

то. ~ом *нареч.* (*стихийно*) στή[ν] διάθεση τῆς τύχης, αὐθόρμητα.

самоубийство *с* ἡ αὐτοκτονία, ἡ αὐτοχειρία· кончáть жизнь ~ством αὐτοκτονῶ, αὐτοχειριάζομαι. ~ца *м, ж* ὁ, ἡ αὐτοκτόνος, ὁ, ἡ αὐτόχειρ.

самоуважéние *с* ὁ αὐτοσεβασμός.

самоувéренн||ость *ж* ἡ αὐτοπεποίθηση[-ις], ἡ πεποίθηση στόν ἑαυτό (μου). ~ый *прил.* μέ ὑπερβολική πεποίθηση στόν ἑαυτό (του)/ ξιπασμένος (*самонадеянный*).

самоунижéние, самоуничижéние *с* ἡ αὐτοταπείνωση[-ις].

самоуправлéн||ие *с* ἡ αὐτοδιοίκηση[-ις]/ ἡ αὐτονομία (*автономия*): мéстное ~ ἡ τοπική αὐτοδιοίκηση· городскóе ~ ἡ αὐτοδιοίκηση τῆς πόλης· óрганы ~ия τά ὄργανα τῆς αὐτοδιοίκησης.

самоупрáвство *с* ἡ αὐθαιρεσία.

самоусовершéнствование *с* ἡ αὐτοτελειοποίηση[-ις].

самоуспокóенность *ж* ἡ ἐπανάπαυση [-ις].

самоучи́тель *м* τό ἐγχειρίδιο αὐτοδιδασκαλίας.

самоу́ч||ка *м, ж разг.* ὁ αὐτοδίδακτος, ὁ αὐτομαθής. ~кой *нареч.* μόνος, αὐτοδίδακτα, χωρίς δάσκαλο.

самохвáльство *с разг.* ὁ αὐτοέπαινος, ἡ καυχησιολογία, ἡ περιαυτολογία.

самохóдн||ый *прил.* μηχανοκίνητος, αὐτοκίνητος, αὐτοκινητήριος: ~ая пýшка τό μηχανοκίνητο τηλεβόλο, τό μηχανοκίνητο πυροβόλο, τό μηχανοκίνητο κανόνι· ~ая бáржа ἡ αὐτοπροωθούμενη μαούνα.

самоцвéт *м* ἡ αὐτόφωτη πολύτιμη πέτρα, ὁ πολύτιμος λίθος: рýсские ~ы οἱ πέτρες τῶν Οὐραλίων.

самоцéль *ж* ὁ αὐτοσκοπός.

самочи́нный *прил.* αὐθαίρετος.

самочýвствие *с*: у меня́ хорóшее ~ αἰσθάνομαι καλά· как вáше ~? πῶς πάει ἡ ὑγεία σας;

самши́т *м* ὁ πύξος, τό πυξάρι, τό τσιμισίρι. ~овый *прил.* πύξινος, τσιμισιρένιος: ~овая рóща δάσος πύξων.

сáм||ый *мест.* 1. (*в смысле «именно», «как раз»*) αὐτός ὁ ἴδιος, ὁ ἴδιος, αὐτός οὗτος: тóт же ~ αὐτός ὁ ἴδιος· э́то то же ~ое εἶναι ἕνα καί τό αὐτό, τό ἴδιο· с ~ого начáла ἐξ ἀρχῆς, ἀπό τήν ἀρχή· óколо ~ого дóма δίπλα ἀκριβῶς στό σπίτι· 2. (*в смысле «сам по себе»*) αὐτός καθ' ἑαυτός: ~ факт появлéния э́той кни́ги меня́ удиви́л τό γεγονός καί μόνο τῆς ἔκδοσης αὐτοῦ τοῦ βιβλίου μέ ἐξέπληξε· 3. (*для образования превосх. ст.*) ὁ πιό, ὁ πλέον: ~ высóкий ὁ πιό (ὑ)ψηλός· э́то ~ холóдный день εἶναι ἡ πιό κρύα μέρα· ◇ в ~ раз *разг.* ἀκριβῶς· в ~ом дéле, на ~ом дéле πραγματικά[-ῶς], τῷ ὄντι, στήν πραγματικότητα· в ~ом дéле? ἀλήθεια;

сан *м* τό ἀξίωμα.

санатóр||ий *м* τό θεραπευτήριο[ν], τό σανατόριο[ν]: туберкулёзный ~ σανατόριο γιά φυματικούς. ~ный *прил.* τοῦ θεραπευτηρίου, τοῦ σανατορίου.

сангви́н||ик *м* ἄνθρωπος αἱματώδους κράσεως. ~и́ческий *прил.* αἱματώδης.

сандалéты *мн.* τά σαντάλια.

сандáлии *мн.* (*ед.* сандáлия *ж*) τά σαντάλια, τά πέδιλα, τό σανδάλιο[ν].

сáн||и *мн.* τό ἔλκηθρο[ν]: éхать в ~я́х, на ~я́х πηγαίνω μέ τό ἔλκηθρο· ◇ не в свои́ ~ не сади́сь *посл.* μήν φυτρώνεις ἐκεῖ πού δέν σέ σπέρνουν.

санитáр *м* ὁ νοσοκόμος / *воен.* ὁ τραυματιοφόρος, ὁ τραυματιοφορεύς. ~ия *ж* ἡ ὑγιεινή: предмéты ~ии и гигиéны εἴδη καθαριότητας καί ὑγιεινῆς. ~ка *ж* ἡ νοσοκόμος / *воен.* ἡ τραυματιοφορίνα. ~ный *прил.* ὑγειονομικός, νοσοκομειακός: ~ная маши́на τό ὑγειονομικό αὐτοκίνητο· ~ный врач ὁ ὑγειονομικός ἰατρός, ὁ ὑγειονόμος.

сáнк||и *мн. разг.* τό ἔλκηθρο[ν]: катáться на ~ах κά(μ)νω βόλτες μέ ἔλκηθρο.

санкциони́ровать *сов. и несов.* (ἐπι)κυρώνω, (ἐπι)κυρῶ/ ἐπιδοκιμάζω, ἐγκρίνω (*одобрять*).

сáнкци||я *ж* 1. ἡ (ἐπι)κύρωση[-ις] / ἡ ἔγκριση[-ις], ἡ ἐπιδοκιμασία (*одобрение*): ~ прокурóра ἡ ἔγκριση τοῦ εἰσαγγελέως· 2. *юр.* οἱ κυρώσεις: экономи́ческие (воéнные) ~и οἱ οἰκονομικές (στρατιωτικές) κυρώσεις.

сáнный *прил.* τῶν ἐλκήθρων: ~ путь δρόμος γιά ἔλκηθρα.

санóвник *м* ὁ ἀξιωματοῦχος.

санскри́т *м филол.* ἡ Σανσκριτική, τά Σανσκριτικά. ~ский *прил.* σανσκριτικός.

сантимéтр *м* τό ἑκατοστό[ν] τοῦ μέτρου, τό ἑκατοστόμετρο[ν], τό ὑφεκατόμετρο[ν], ὁ πόντος.

санчáсть *ж* (санитáрная часть) ὁ ὑγειονομικός σταθμός.

сап *м вет.* ἡ μᾶλις, ὁ σαρατζᾶς.

сáп||а *ж воен.* τό λαγούμι, τό χαράκωμα, ὁ ὑπόνομος· ◇ ти́хой ~ой ὕπουλα, ὑπούλως.

сапёр *м воен.* ὁ σκαπανεύς, ὁ στρατιώ-

της τοῦ μηχανικοῦ. **~ный** *прил.* τῶν σκαπανέων, τοῦ μηχανικοῦ.

сапóг *м* ἡ μπόττα· ◇ два ~á пáра *разг.* ≅ κύλισε ὁ τέντζερης καί βρῆκε τό καπάκι.

сапóжн||ик *м* ὁ ὑποδηματοποιός, ὁ τσαγκάρης, ὁ παπουτσῆς. **~ый** *прил.* τῆς ὑποδηματοποιΐας: ~ая мастерскáя τό ὑποδηματοποιεῖο[ν], τό τσαγκαράδικο, τό τσαγκάρικο· ~ая щётка ἡ βοῦρτσα τῶν παπουτσιῶν· ~ая колóдка τό καλαπόδι.

сапфи́р *м* ὁ σάπφειρος, τό ζαφείρι. **~овый** *прил.* σαπφείρινος, ζαφειρένιος.

сарáй *м* τό ὑπόστεγο[ν], ἡ ἀποθήκη / ἡ ξυλαποθήκη (*для дров*).

саранчá *ж* ἡ ἀκρίδα, ἡ ἀκρίς.

сарафáн *м* τό σαραφάνι.

сардéлька *ж* εἶδος λουκάνικου.

сарди́на, сарди́нка *ж* ἡ σαρδέλλα, ἡ σαρδίνη, ἡ σάρδη.

сáржа *ж текст.* τά σέρζ.

сарк||áзм *м* ὁ σαρκασμός. **~асти́ческий** *прил.* σαρκαστικός.

саркóма *ж* τό σάρκωμα.

саркофáг *м* ἡ σαρκοφάγος.

сатан||á *м* ὁ σατανᾶς. **~и́нский** *прил.* σατανικός.

сателли́т *м астр., перен.* ὁ δορυφόρος.

сати́н *м* τό σατέν. **~овый** *прил.* ἀπό σατέν.

сати́р||а *ж* ἡ σάτιρα: éдкая ~ ἡ καυστική σάτιρα. **~ик** *м* ὁ σατιρικός, ὁ σατιρογράφος. **~и́ческий** *прил.* σατιρικός: ~и́ческий ромáн τό σατιρικό μυθιστόρημα.

Сату́рн *м миф., астр.* ὁ Κρόνος.

сафья́н *м* τό μαροκινό δέρμα, τό μαροκῖνο. **~овый** *прил.* ἀπό μαροκινό (δέρμα).

сáхар *м* ἡ ζάχαρη[-ις], τό σάκχαρο[ν], ἡ σάκχαρις: тростникóвый ~ τό καλαμοσάκχαρο[ν]· свеклови́чный ~ τό τευτλοσάκχαρο[ν], ἡ ζάχαρη ἀπό τεῦτλα· кусковóй ~ ἡ ζάχαρη σέ κομμάτια· ~-рафинáд ἡ ραφινάδα· головá ~а ἕνα κεφάλι ζάχαρη· молóчный ~ *хим.* τό γαλακτοσάκχαρο[ν].

сахари́н *м* ἡ ζαχαρίνη.

сáхаристый *прил.* ζαχαρώδης, σακχαρώδης.

сáхарница *ж* ἡ ζαχαριέρα, τό ζαχαροδοχεῖο[ν].

сáхарн||ый *прил.* ζαχαρένιος, σακχαρώδης: ~ завóд ἐργοστάσιον ζαχάρεως, τό ζαχαρουργεῖο[ν]· ~ тростни́к τό ζαχαροκάλαμο[ν]· ~ая свёкла τά ζαχαρότευτλα· ~ песóк ἡ ψιλή ζάχαρη· ~ая пýдра ζαχαρόσκονη· ~ая болéзнь *мед.* ὁ ζαχαροδιαβήτης.

сачóк *м* ἡ ἀπόχη.

сбáвить *сов.*, **сбавля́ть** *несов.* ἐλαττώνω, ἐλαττῶ, σμικρύνω (*уменьшать*)/ κατεβάζω, χαμηλώνω (*снижать*): ~ цéну χαμηλώνω τήν τιμή· ~ в вéсе χάνω βάρος· ◇ ~ тон χαμηλώνω τόν τόνο (τῆς φωνῆς μου)· ~ спéси комý-л. περιορίζω τήν ἔπαρση κάποιου.

сбéгать *сов. разг.* πετιέμαι: ~ за кéм-либо πετιέμαι νά φωνάξω κάποιον· ~ за чéм-л. πετιέμαι νά πάρω κάτι.

сбегáть *несов.* 1. (*спускáться сверху*) κατεβαίνω τρέχοντας· 2. (*стекать*) τρέχω, χύνομαι· 3. (*убегать, исчезать тайком*) τό σκάζω: ~ с урóков τό σκάζω ἀπ' τό μάθημα· ~ от когó-л. τό σκάζω ἀπό κάποιον.

сбегáться *несов.* προστρέχω, μαζεύομαι τρέχοντας: ~ отовсю́ду (προσ)τρέχω ἀπό παντοῦ.

сбежá||ть *сов.* 1. *см.* сбегáть· 2. (*убежать*) φεύγω / δραπετεύω (*совершить побег*)· 3. *перен.* (*исчезать*) χάνομαι, ἐξαφανίζομαι: улы́бка ~ла с егó лицá τό χαμόγελο χάθηκε ἀπ' τό πρόσωπό του.

сбежáться *сов. см.* сбегáться.

сберегáтельн||ый *прил.* (ἀπο)ταμιευτικός: ~ая кáсса τό ταμιευτήριο[ν]· ~ая кни́жка τό βιβλιάριο[ν] ταμιευτηρίου.

сберегáть *несов.* 1. (*сохранять*) φυλάγω, φυλάσσω, διατηρῶ, διαφυλάττω· 2. (*копить*) ἀποταμιεύω, βάζω στήν μπάντα, μαζεύω / οἰκονομῶ, ἐξοικονομῶ (*экономить*).

сбережéни||е *с* 1. (*действие*) ἡ οἰκονομία: ~ сил ἡ οἰκονομία (*или* ἡ διατήρηση) τῶν δυνάμεων· 2. ~я *мн.* ἡ οἰκονομία, τό ἀποταμίευμα, ἡ ἀποταμίευση: имéть ~я ἔχω οἰκονομίες· трудовы́е ~я οἱ οἰκονομίες ἀπό τή δουλειά.

сберéчь *сов. см.* сберегáть.

сбер||кáсса *ж* (сберегáтельная кáсса) τό ταμιευτήριο[ν]. **~кни́жка** *ж* (сберегáтельная кни́жка) τό βιβλιάριο[ν] ταμιευτηρίου.

сбивáть *несов.* 1. (*сшибать*) ρίχνω κάτω, καταρρίπτω, ρίπτω κατά γῆς: ~ орéхи (*с дерева*) ρίχνω κάτω τά καρύδια· ~ с ног ρίχνω κάτω, κάνω κάποιον νά πέσει· ~ самолёт καταρρίπτω ἀεροπλάνο· 2. *прям., перен.* (*спутывать*) μπερδεύω κάποιον, περιπλέκω: ~ с тóлку когó-л. κάνω κάποιον νά τά χάσει, μπερδεύω κάποιον· 3. (*сколачивать*) σκαρώνω: ~ я́щик из дóсок σκαρώνω κάσα ἀπό τίς σανίδες· 4. (*масло, сливки и т. п.*) χτυπῶ, δέρ(ν)ω· ◇ ~ каблуки́ τρίβω τά

τακούνια τῶν παπουτσιῶν· ~ цéну χαμηλώνω τήν τιμή· ~ спесь κόβω τόν ἀέρα κάποιου. **~ся 1.** (*сдвигаться с места*) φεύγω ἀπό τή θέση μου, στραβώνω (*ἀμετ.*): ~ся нáбок (*о шляпе*) γέρνω, ξεφεύγω, στραβώνω· **2.** (*о каблуках*) τρίβομαι, φαγώνομαι· **3.** (*с тропинки, с пути*) χάνομαι: ~ся с путú *прям.*, *перен.* παραστρατίζω· **4.** *перен.* (*ошибаться, запутываться*) χάνω: ~ся со счёта μπερδεύω μετρώντας· ~ся с тóлку τά χάνω, χάνω τόν εἱρμό, χάνω τό νῆμα τῶν ἰδεῶν μου· ~ся с тáкта χάνω τόν ρυθμόν μου· ~ся с ногú *воен.* χάνω τό βῆμα μου· **5.** (*о масле, сливках и т. п.*) χτυπιέμαι, δέρ(ν)ομαι.

сбúвчивый *прил.* μπερδεμένος (*запутанный*)/ ἀκανόνιστος, ἄρρυθμος (*неровный, неритмичный*).

сбить *сов. см.* сбивáть. **~ся** *см.* сбивáться· ◇ ~ся в кýчу μαζεύομαι σέ σωρό· ~ся с ног (*изнемочь*) *разг.* ξεπατώνομαι ἀπ' τήν κούραση.

сближá||ть *несов.* προσεγγίζω, φέρνω κοντά, πλησιάζω κάποιον, πλησιάζω κάτι: óбщие интерéсы ~ют нас μᾶς συνδέουν κοινά συμφέροντα. **~ться 1.** πλησιάζω (*ἀμετ.*)/ *перен.* προσεγγίζω, συγκλίνω, συνδέομαι: тóчки зрéния ~ются προσεγγίζουν οἱ ἀπόψεις μας· **2.** (*становиться друзьями*) συνδέομαι μέ φιλία, ἀποκτῶ στενές σχέσεις μέ κάποιον.

сближéние *с* ἡ προσέγγιση[-ις], τό πλησίασμα: культýрное ~ ἡ πνευματική (*или* ἡ ἐκπολιτιστική) προσέγγιση.

сблúзить(ся) *сов. см.* сближáть(ся).

сбóку *нареч.* ἀπό δίπλα, ἀπό τό πλάϊ: вид ~ ἄποψη ἀπό δίπλα.

сболтнýть *сов. разг.* ἐκστομίζω, λέω.

сбор *м* **1.** τό μάζεμα, ἡ συλλογή / ὁ ἔρανος (*пожертвований*): ~ пóдписей τό μάζεμα (*или* ἡ συλλογή) ὑπογραφῶν· ~ члéнских взнóсов ἡ εἴσπραξη τῶν συνδρομῶν τῶν μελῶν (ὀργάνωσης)· **2.** (*урожая*) ἡ συγκομιδή / ὁ τρυγητός, ὁ τρύγος (*винограда*): ~ олúв τό μάζεμα τῆς ἐλιᾶς· **3.** (*налог*) ἡ εἴσπραξη[-ις]: почтóвый ~ τά ταχυδρομικά τέλη· тамóженный ~ ὁ τελωνειακός δασμός· гéрбовый ~ τέλη χαρτοσήμου· **4.** (*встреча*) ἡ συγκέντρωση[-ις], ἡ συνάντηση[-ις], ἡ συνάθροιση[-ις]: мéсто ~а ὁ τόπος τῆς συγκέντρωσης, τό μέρος τῆς συναθροίσεως· быть в ~е εἴμαστε ὅλοι παρόντες, εἴμεθα ἐν ἀπαρτίᾳ· **5.** *воен.* τό προσκλητήριο[ν]· **6.** ~ы *мн.* (*приготовления*) οἱ προετοιμασίες, αἱ προετοιμασίαι, οἱ προπαρασκευές: дóлгие ~ы μακρόχρονες προετοιμασίες· ◇ в теáтре пóлный ~ τό θέατρο εἶναι γεμᾶτο.

сбóрище *с разг.* τό μάζεμα, ἡ συνάθροιση/ *неодобр.* ἡ παρασυναγωγή.

сбóрка *ж тех.* ἡ συναρμολόγηση[-ις], ἡ συναρμογή, τό μοντάρισμα.

сбóрк||и *мн.* (*на платье и т. п.*) ἡ πτυχή, ἡ δίπλα, ἡ πιέτα: в ~ах, со ~ами μέ πτυχές, μέ σοῦρες.

сбóрник *м* ἡ συλλογή: ~ пéсен ἡ συλλογή τραγουδιῶν· ~ стихóв ἡ συλλογή ποιημάτων.

сбóрн||ый *прил.* **1.** (*составленный посредством сборки*) πτυκτός, λυόμενος: ~ дом σπίτι σέ κομμάτια· **2.** (*разнородный*) μικτός, σύμμικτος: ~ая комáнда *спорт.* ἡ μικτή ὁμάδα· **3.** (*предназначенный для сбора*) τῆς συναθροίσεως, τῆς συγκέντρωσης: ~ пункт ὁ τόπος συγκέντρωσης.

сбóрочный *прил.*: ~ цех τμῆμα συναρμολόγησης.

сбóрщик *м* **1.** ὁ συλλέκτης, ὁ εἰσπράκτωρ: ~ налóгов ὁ φορατζῆς· ~ виногрáда ὁ τρυγητής· **2.** *тех.* ὁ συναρμολογητής, ὁ μονταδόρος.

сбрáсывать *несов.* **1.** (*вниз*) ρίχνω χάμω· **2.** (*снимать с себя*) *разг.* πετῶ, βγάζω: ~ одéжду βγάζω τά ροῦχα μου· ~ с себя́ груз βγάζω ἀπό ἐπάνω μου τό βάρος, ξεφορτώνομαι· **3.** *перен.* (*свергать*) γκρεμίζω, ρίχνω, ἀποτινάζω: ~ úго ἀποτινάζω τό ζυγό· ◇ ~ (с себя́) мáску πετῶ τή μάσκα· ~ кáрты ρίχνω τά παραπανήσια χαρτιά. ~ со счетóв ξεγράφω, βγάζω ἀπ' τό λογαριασμό.

сбривáть *несов.*, **сбрить** *сов.* ξουρίζω (*или* ξυρίζω) ἐντελῶς.

сброд *м презр.* ὁ συρφετός, ὁ ὄχλος, τά μαζέματα.

сброс *м геол.* ἡ μετάπτωση[-ις].

сбрóсить *сов. см.* сбрáсывать.

сброшюровáть *сов. см.* брошюровáть.

сбрýя *ж* ἡ ἱπποσκευή, ἡ σαγή, τά χάμουρα.

сбывáть *несов.* **1.** (*товар*) πουλῶ, πωλῶ, (ἐ)ξοδεύω: ~ за бесцéнок πουλῶ σέ ἐξευτελιστική τιμή· **2.** (*отделываться*) ξεφορτώνομαι, ξεκάνω: ~ с рук ξεκάνω.

сбывáться *несов.* πραγματοποιοῦμαι, ἐκπληρώνομαι.

сбыт *м эк.* ἡ πώληση[-ις], τό πούλημα, ἡ κατανάλωση: рынок ~а ἀγορά κατανάλωσης.

сбыть *сов. см.* сбывáть.

сбы́ться *сов. см.* сбывáться.

свáдебный *прил.* γαμήλιος, τοῦ γάμου: ~ подáрок τό γαμήλιο δῶρο.

сва́дьб||а *ж* ὁ γάμος: справля́ть ~у κά(μ)νω γάμο· ◇ до ~ы заживёт *шутл.* ὡς πού νά παντρευτεῖς θά γιάνει.

сва́йн||ый *прил.* πασσαλόπηκτος, πασσαλόχτιστος: ~ые постро́йки σπίτια πάνω σέ πασσαλόπηγμα, τά πασσαλόχτιστα σπίτια.

сва́ливать *несов.* 1. (*опрокидывать*) ρίχνω χάμω, καταρρίπτω: ~ кого́-л. с ног ρίχνω κάποιον κάτω· 2. *перен.* (*свергать*) *разг.* ρίχνω· 3. (*в одно место*) *разг.* στοιβάζω: ~ в ку́чу σωριάζω, ρίχνω σωρό· 4. *перен. разг.* ρίχνω: ~ вину́ на друго́го τά φορτώνω στήν καμποῦρα ἄλλου· ~ на кого́-л. отве́тственность ρίχνω τήν εὐθύνη σέ κάποιον· ~ с больно́й головы́ на здоро́вую *погов.* ρίχνω τό σφάλμα μου σέ ἄλλον.

сва́ливаться I *несов.* 1. (*упасть откуда-л.*) πέφτω, (κατα)πίπτω· 2. (*обрушиваться на землю*) γκρεμίζομαι, πέφτω.

сва́ливаться II *несов.* (*о шерсти и т. п.*) λειώνω, ξεφτίζω.

свали́ть *сов. см.* сва́ливать.

свали́ться *сов.* 1. *см.* сва́ливаться I· 2. *перен.* (*заболеть*) *разг.* πέφτω ἄρρωστος· ◇ ~ как снег на́ голову ἔρχομαι ἀναπάντεχα.

сва́лка *ж* 1. (*действие*) τό ξεφόρτωμα, ἡ ἐκφόρτωσις, τό ρίξιμο, τό πέταμα· 2. (*мусорная*) τό σκουπιδαρειό, ὁ σκουπιδότοπος· 3. (*драка*) *разг.* ὁ καυγᾶς, ἡ συμπλοκή.

сваля́ть *сов. см.* валя́ть.

сваля́ться *сов. см.* сва́ливаться II.

сва́ривать *несов. тех.* συγκολλῶ. ~**ся** *тех.* συγκολλῶμαι.

свари́ть I *сов. см.* вари́ть.

свари́ть II *сов. см.* сва́ривать.

свари́ться I *сов. см.* вари́ться.

свари́ться II *сов. см.* сва́риваться.

сва́рка *ж тех.* ἡ συγκόλληση[-ις], τό κόλλημα: автоге́нная ~ ἡ ὀξυγονοκόλληση[-ις].

сварли́в||ость *ж* ἡ δυστροπία, ἡ στρυφνότητα, ὁ ἀνάποδος χαρακτήρας. ~**ый** *прил.* δύστροπος, στρυφνός, ἀνάποδος, καυγατζῆς: ~ая же́нщина ἡ στρίγγλα.

сва́р||очный *прил. тех.* τῆς συγκόλλησης: ~ цех τό τμῆμα συγκόλλησης. ~**щик** *м* ὁ συγκολλητής/ ὁ ὀξυγονοκολλητής (*специалист по автогенной сварке*).

сва́стика *ж* ἡ σβάστικα, ὁ ἀγκυλωτός σταυρός.

сват *м* 1. *уст.* ὁ προξενητής· 2. (*родственник*) *разг.* ὁ συμπέθερος· ◇ ни ~ ни брат (*кому-л.*) *разг.* δέν ἔχω καμμιά σχέση μαζί του. ~**ать** *несов.* προξενεύω (*кому-л.*) / ζητῶ σέ γάμο (*просить себе в жёны*). ~**аться** ζητῶ μέ προξενιά. ~**овство́** *с* ἡ προξενιά.

сва́ха *ж уст.* ἡ προξενήτρ(ι)α.

сва́я *ж* ὁ πάσσαλος.

сведе́ние *с* ἡ ἐλάττωση[-ις], ἡ μείωση[-ις]: ~ счётов с ке́м-л. *а*) τό ξεκαθάρισμα τῶν λογαριασμῶν μέ κάποιον, *б*) *перен.* ἡ ἐκδίκηση.

све́дени||е *с* 1. (*известие*) ἡ πληροφορία, ἡ εἴδηση[-ις]: достове́рные ~я οἱ θετικές πληροφορίες· собира́ть ~я μαζεύω πληροφορίες· 2. ~я *мн.* (*познания*) οἱ γνώσεις· ◇ принима́ть к ~ю что́-л. λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, λαβαίνω γνώση· доводи́ть до ~я φέρω εἰς γνῶσιν, γνωστοποιῶ.

све́дущ||ий *прил.* γνώστης, ἔμπειρος, εἰδήμων: ~ие ли́ца οἱ ἐμπειρογνώμονες.

свежева́ть *несов.* γδέρνω, βγάζω τό τομάρι.

свежезаморо́женный *прил.* (φρεσκο-) κατεψυγμένος.

свежеиспечённый *прил.* 1. φρέσκος, ζεστός, πού μόλις βγῆκε ἀπό τό φοῦρνο· 2. *перен. разг.* νεοσσός, αὐτός πού μόλις βγῆκε ἀπό τ' αὐγό του.

све́жесть *ж* 1. ἡ φρεσκάδα, ἡ δροσερότητα[-ης]: ~ лица́ ἡ φρεσκάδα τοῦ προσώπου· 2. (*прохлада*) ἡ δροσιά, ἡ δρόσος, τό δροσιό: пахну́ло ~ю φύσηξε δροσιά.

свеже́||ть *несов.* δροσίζω, γίνομαι ψυχρός: ве́тер ~ет ὁ ἀέρας δροσίζει· ~ет *безл.* κάνει δροσιά.

све́ж||ий *прил.* 1. φρέσκος, νωπός: ~ее мя́со τό νωπό (*или* τό φρέσκο) κρέας· ~ хлеб τό φρέσκο ψωμί· 2. (*чистый, прохладный*) δροσερός, καθαρός: на ~ем во́здухе στήν ὕπαιθρο, στόν καθαρό ἀέρα· 3. (*холодный*) δροσερός, ψυχρός: на дворе́ ~о́ (ἔξω) κάνει δροσιά (*или* κάνει ψύχρα), εἶναι δροσερός ὁ καιρός· ~ ве́тер *прям., перен.* ὁ δροσερός ἄνεμος, ἡ αὔρα· 4. (*недавний, новый*) πρόσφατος, νωπός / *перен.* τελευταῖος, πρόσφατος: ~ая ра́на ἡ πρόσφατη πληγή· ~ след τό νωπό ἴχνος· ~ но́мер журна́ла τό τελευταῖο (*или* τό πρόσφατο) τεῦχος περιοδικοῦ· ~ие но́вости οἱ τελευταῖες εἰδήσεις· 5. (*чистый, вымытый*) *разг.* φρεσκοπλυμένος: ~ее бельё καθαρά ἀσπρόρρουχα· 6. *перен.* (*яркий, не блёклый*) ζωηρός, χτυπητός: ~ цвет лица́ φρεσκάδα τοῦ προσώπου· ~ие кра́ски ζωηρά χρώματα· 7. (*бодрый*) ζωηρός/ φρέσκος, δροσερός (*моложавый*)/ ξεκού-

ραστος (*отдохнувший*): со ~ими си́лами μέ καινούργιες δυνάμεις· ◇ ~ челове́к καινούργιος ἄνθρωπος· ~ая мысль ἡ καινούργια ἰδέα.

свезти́ *сов. см.* свози́ть II.

свёкла *ж* τό τεῦτλο[ν], τό παντζάρι, τό κοκκινογούλι: са́харная ~ τά ζαχαρότευτλα· кормова́я ~ τό σέσκουλο[ν].

свекло||ви́чный *прил.* ἀπό ζαχαρότευτλα: ~ са́хар τό τευτλοσάκχαρο[ν]. ~**во́дческий** *прил.* τευτλοπαραγωγικός: ~во́дческий совхо́з τό τευτλοπαραγωγικό σοβχόζ.

свеко́льник *м кул.* ἡ σοῦπα ἀπό κοκκινογούλια.

свёкор *м* ὁ πεθερός.

свекро́вь *ж* ἡ πεθερά.

сверга́ть *несов.*, **све́ргнуть** *сов.* ἀνατρέπω, γκρεμίζω: ~ власть ἀνατρέπω τήν ἐξουσία· ~ с престо́ла ἐκθρονίζω, ρίχνω ἀπό τό θρόνο.

сверже́ние *с* ἡ ἀνατροπή, τό γκρέμισμα/ ἡ ἐκθρόνιση[-ις] (*с престола*): ~ цари́зма ἡ ἀνατροπή τοῦ τσαρισμοῦ.

све́р||ить *сов. см.* сверя́ть. ~**ка** *ж* 1. (*проверка*) ἡ ἐξακρίβωση[-ις], ὁ ἔλεγχος· 2. *полигр.* ἡ ἀντιπαραβολή.

сверк||а́ние *с* ἡ ἀκτινοβολία, ἡ λάμψη[-ις]: ~ мо́лнии ἡ λάμψη τῆς ἀστραπῆς. ~**а́ть** *несов.* ἀστράφτω/ ἀκτινοβολῶ, λάμπω (*блестеть*): звёзды ~а́ют τά ἄστρα λάμπουν· мо́лния ~а́ет ἀστράφτει· глаза́ ~а́ют гне́вом τά μάτια του ἀστράφτουν (*или* βγάζουν φωτιές) ἀπό θυμό. ~**а́ющий** *прич. и прил.* ἀστραφτερός, λαμπρός. ~**ну́ть** *однокр. к* сверка́ть· ~ну́ть глаза́ми ἀστράφτουν τά μάτια μου.

сверл||е́ние *с* τό τρυπάνισμα, ἡ διάτρηση[-ις], ἡ διατρύπηση[-ις]. ~**и́льный** *прил.* διατρητικός: ~и́льный стано́к τό τρυπάνι, ἡ διατρητική μηχανή. ~**и́ть** *несов.* 1. *тех.* τρυπανίζω, διατρυπῶ· 2. *перен.* τρυπῶ, σουβλίζω. ~**о́** *с* τό τρυπάνι, τό τριβέλλι, τό δράπανο / τό γεωτρύπανο[ν] (*для бурения*)/ ἡ ἀρίδα, ἡ ἀρίς (*для расширения отверстия*). ~**о́вщик** *м* ὁ χειριστής τρυπάνου.

сверну́ть *сов. см.* свёртывать· ◇ ~ кому́-л. го́лову, ше́ю *разг.* στρίβω τό λαρύγγι κάποιου· ~ себе́ ше́ю *на чём-л. разг.* σπάνω τό κεφάλι μου, σπάζω τά μοῦτρα μου. ~**ся** *см.* свёртываться.

сверста́ть *сов. см.* верста́ть *и* свёрстывать.

све́рстник *м* ὁ συνομήλικος.

све́рстница *ж* ἡ συνομήλικος.

свёрстывать *несов. полигр.* σελιδοποιῶ.

свёрток *м* τό πακέττο, τό δέμα/ τό περιτύλιγμα (*трубкой*).

свёртывание *с* 1. τό τύλιγμα, τό δίπλωμα· 2. (*производства и т. п.*) ὁ περιορισμός, ἡ μείωση[-ις]· 3. (*сгущение*) τό πήξιμο, ἡ πήξη[-ις]/ ἡ θρόμβωση[-ις] (*тк. крови*)/ τό κόψιμο τοῦ γάλακτος (*молока*).

свёртывать *несов.* 1. τυλίγω (*скатывать*)/ διπλώνω (*складывать*): ~ цига́рку στρίβω τσιγάρο· ~ пару́са μαζεύω τά πανιά· 2. (*лепестки, листья — о растениях*) μαζεύω, μαζεύομαι· 3. (*сокращать*) περιορίζω, μειώνω, συμπτύσσω: ~ произво́дство περιορίζω τήν παραγωγή· ◇ ~ ла́герь σηκώνω τήν κατασκήνωση. ~**ся** 1. τυλίγομαι, μαζεύομαι, διπλώνομαι (*ἀμετ.*): ~ся клубко́м κουβαριάζομαι· 2. (*о листьях, лепестках цветов*) μαζεύομαι· 3. (*о молоке, крови и т. п.*) πήζω/ κόβω (*ἀμετ.*) (*тк. о молоке*)· 4. (*о производстве и т. п.*) περιορίζομαι, μειώνομαι.

сверх *предлог с род. п.* 1. (*поверх*) ἀποπάνω· 2. (*выше меры, нормы*) πάνω ἀπό, ὑπεράνω, ὑπέρ: ~ сил πάνω ἀπό τίς δυνάμεις, ὑπεράνω τῶν δυνάμεων· ~ ме́ры ὑπερβολικά, ὑπέρ τό μέτρον, ὑπερμέτρως· 3.(*кроме, помимо*) ἐπιπλέον, ἐκτός αὐτοῦ, περιπλέον, πλήν αὐτοῦ: ~ пла́на πάνω ἀπό τό πλάνο· ~ шта́та ὑπεράριθμος· ~ того́ ἐπί πλέον, ἐκτός ἀπ' αὐτό· ~ вся́кого ожида́ния ἀναπάντεχα, παρά πᾶσαν προσδοκίαν.

сверхкомпле́ктный *прил.* ὑπεράριθμος.

сверхмо́щн||ый *прил.* τεραστίας ἰσχύος: ~ая гидроста́нция ὑδροηλεκτρικός σταθμός τεραστίας ἰσχύος.

сверхпла́нов||ый *прил.* (ἐ)πάνω ἀπό τό πλάνο: ~ая проду́кция ἡ παραγωγή πάνω ἀπό τό πλάνο.

сверхпри́быль *ж эк.* τό ὑπερκέρδος.

сверхскоростно́й *прил.* ὑπερταχύς.

сверхсро́чн||ый *прил. воен.*: ~ая слу́жба ἡ ὑπηρεσία στό στρατό μετά τήν θητεία.

све́рху *нареч.* 1. (*на поверхности*) ἀποπάνω, ἄνωθεν: напиши́ ~ γράψε ἀποπάνω· 2. (*с высоты*) ἀπό ψηλά, ἐξ ὕψους: вид ~ ἡ κάτοψις, ἡ ἄποψη ἀπό ψηλά· смотре́ть ~ вниз *а*) κοιτάζω ἀπό πάνω πρός τά κάτω, *б*) *перен.* κοιτάζω ἀφ' ὑψηλοῦ· 3. *перен.* ἄνωθεν, ἐκ τῶν ἄνω, ἀπό πάνω: директи́ва ~ ἐντολή ἀπό πάνω· ◇ ~ до́низу *а*) ἀπό πάνω ὡς κάτω, *б*) *перен.* ἀπό τήν κορυφή μέχρι τά νύχια (*с головы до пят*)· гляде́ть ~

вниз на кого-л. κυττάζω κάποιον ἀφ' ὑψηλοῦ.

сверхуро́чн||ый *прил.* τῆς ὑπερωρίας: ~ая работа ἡ ὑπερωρία.

сверхчу́вственный *прил. филос.* ὁ ὑπεραισθητός.

сверхъесте́ственн||ый *прил.* ὑπερφυσικός / ἔκτακτος, ἐξαιρετικός (*исключительный*): ~ое явле́ние τό ὑπερφυσικό φαινόμενο.

сверчо́к *м* ὁ γρύλλος, τό τριζόνι.

сверя́ть *несов.* ἀντιπαραβάλλω.

све́сить(ся) *сов. см.* све́шивать(ся).

свести́ *сов. см.* своди́ть· судьба́ свела́ нас ещё раз ἡ τύχη τό ἔφερε νά συναντηθοῦμε ἄλλη μιά φορά.

свет I *м в разн. знач.* τό φῶς: лу́нный ~ τό φῶς τῆς σελήνης, τό φεγγαρόφωτο, τό σεληνόφως· рассе́янный ~ τό διάχυτο φῶς· отражённый ~ τό φῶς ἀπό ἀντανάκλαση· электри́ческий ~ τό ἠλεκτρικό φῶς· зажига́ть ~ ἀνάβω τό φῶς· при ~е ла́мпы μέ τό φῶς τῆς λάμπας· при ~е луны́ στό φῶς τῆς σελήνης· чуть ~ στά βαθειά χαράματα· рассма́тривать что́-л. на ~ κοιτάζω κάτι στό φῶς· представля́ть что́-л. в вы́годном ~е παρουσιάζω κάτι ὅπως μοῦ συμφέρει· броса́ть (пролива́ть) ~ на что́-л. χύνω φῶς πάνω σέ κάτι, φωτίζω κάτι, διαλευκάνω· ни ~ ни заря́ τά χαράματα, στό λυκαυγές· ~а (бе́лого) невзви́деть *разг.* μοῦ φαίνεται ὁ οὐρανός σφοντύλι.

свет II *м* **1.** (*мир, вселенная*) ὁ κόσμος, τό σύμπαν, ἡ οἰκουμένη, ἡ ὑφήλιος, ὁ ντουνιᾶς: стра́ны ~а τά σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος· ча́сти ~а τά μέρη τοῦ κόσμου· на краю́ ~а στά πέρατα τοῦ κόσμου, στήν ἄκρη τοῦ κόσμου· путеше́ствие вокру́г ~а *а*) ταξεῖδιον γύρω στή γῆ, *б*) κάνω τόν γύρο τοῦ κόσμου μέ πλοῖο (*на корабле*)· броди́ть по ~у περιπλανιέμαι, πλανιέμαι, γυρίζω τόν κόσμο· **2.** (*общество*) ἡ κοινωνία, ὁ κόσμος: всему́ ~у изве́стно σ' ὅλους εἶναι γνωστό, ὅλος ὁ κόσμος τό ξέρει· вы́сший ~ *уст.* ἡ ἀριστοκρατία, ἡ ὑψηλή κοινωνία· ◇ увиде́ть ~ (*о произведении и т. п.*) ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι δημοσιεύομαι· вы́пустить в ~ (*издать*) δημοσιεύω, ἐκδίδω· производи́ть на ~ φέρω στόν κόσμο, γεννῶ· явля́ться на ~ γεννιέμαι· сжить со ~а ἐξοντώνω κάποιον· отпра́вить на тот ~ στέλλω στόν ἄλλο κόσμο· отпра́виться на тот ~ τά τινάζω· на э́том ~е σ' αὐτόν τόν κόσμο· бо́льше всего́ на ~е περισσότερο ἀπ' ὅλα στόν κόσμο· ни за что на ~е! *разг.* γιά τίποτα στόν κόσμο!· ~ не кли́ном сошёлся *посл.* ὁ κόσμος δέν χάθηκε, δέ χάλασε ὁ κόσμος· руга́ться на чём ~ стои́т *разг.* βρίζω σάν ἀμαξᾶς.

свет||а́ть *несов. безл.*: ~а́ет ξημερώνει.

свети́ло *с* **1.** (*небесное*) τό ἄστρο, ὁ ἀστήρ: дневно́е ~ τό ἄστρο τῆς αὐγῆς· **2.** *перен.* ὁ φωστήρ[-ας] τῆς ἐπιστήμης.

свети́льник *м уст.* ὁ λύχνος, τό λυχνάρι.

свети́льный *прил.*: ~ газ τό φωταέριο[ν].

свети́||ть *несов.* **1.** (*излучать свет*) φέγγω, λάμπω, ἀκτινοβολῶ· **2.** (*освещать*) φωτίζω. ~ться λάμπω, ἀπαστράπτω (*сиять*)/ φωτοβολῶ (*блестеть*): на не́бе ~лись звёзды στόν οὐρανό ἔλαμπαν τά ἄστρα· в её глаза́х ~лась ра́дость τά μάτια της ἔλαμπαν ἀπό χαρά.

светле́ть *несов.* ἀρχίζω νά φέγγω (*ἀμετ.*), φωτίζομαι.

светло́ **1.** *нареч.* εἶναι ἀκόμα μέρα, φέγγει ἀκόμα· **2.** *предик. безл.*: мне ~ ἐγώ βλέπω ἀκόμα· в ко́мнате ~ στό δωμάτιο ἔχει φῶς.

све́тл||ый *прил. прям., перен.* φωτεινός, φεγγερός, φωταυγής: ~ая ко́мната τό φωτεινό δωμάτιο, ἡ φωτεινή κάμαρα· ~ая ночь ἡ φωτεινή νύκτα· ~ые кра́ски τά ἀνοιχτά χρώματα· ~ ум τό φωτεινό μυαλό, ὁ φωτεινός νοῦς· ◇ ~ой па́мяти ὁ ἀείμνηστος.

светля́к, светлячо́к *м* ἡ πυγολαμπίδα[-ίς], ἡ κωλοφωτιά, ἡ λαμπυρίς.

светобоя́знь *ж мед.* ἡ φωτοφοβία.

светов||о́й *прил.* τοῦ φωτός, φωτεινός: ~ сигна́л τό φωτεινό σῆμα· ~а́я рекла́ма ἡ φωτεινή ρεκλάμα, ἡ φωτεινή διαφήμιση[-ις]· ~ пото́к *физ.* ἡ δέσμη φωτός.

светолече́ние *с* ἡ φωτοθεραπεία.

светомаскиро́вка *ж воен.* ὁ συσκοτισμός, ἡ συσκότιση[-ις].

светонепроница́емый *прил.* ἀδιαφανής, ἀδιαφεγγής.

светоси́ла *ж физ.* ἡ φωτεινότης.

светоте́нь *ж жив.* ἡ φωτοσκίαση[-ις].

светоте́хника *ж* ἡ φωτοτεχνική.

светофи́льтр *м* ὁ φωτοδιηθητήρας.

светофо́р *м* τό φωτεινό σῆμα, τό φωτοφόρο[ν].

све́точ *м* ὁ φωστήρ[-ας]: ~ культу́ры ὁ φωστήρας τοῦ πολιτισμοῦ.

светочувстви́тельный *прил.* εὐαίσθητος στό φῶς.

све́тск||ий *прил.* **1.** (*не церковный*) κοσμικός, ἐγκόσμιος: ~ая власть ἡ κοσμική ἐξουσία· **2.** (*об обществе и т. п.*) κοσμικός: ~ челове́к κοσμικός

ἄνθρωπος· ~ое óбщество οἱ κοσμικοί κύκλοι.

светя́щийся 1. *прич. от* свети́ться· 2. *прил.* φωτεινός, λάμπων, φωσφωρίζων.

свеч||á *ж* 1. τό κερί, ἡ λαμπάδα, τό κηρίον: восковáя ~ τό κερί, ἡ λαμπάδα· стеари́новая ~ τό ἀλειμματοκέρι, τό σπερματσέτο· запáльная ~ *тех.* τό μπουζί, ὁ σπινθηριστής, ὁ ἀναφλεκτήρ[-ας]· 2. (*единица измерения*) τό κηρί[ον], τό κερί: лáмпочка в 55 ~éй λάμπα πενῆντα πέντε κεριῶν· 3. *мед.* τό ὑπόθετο[ν]· ◇ игрá не стóит свеч *погов.* τί'ναι ὁ κάβουρας, τί'ναι τό ζουμί του.

свечéние *с* ἡ φωτοβολία, ἡ λάμψη, ὁ φωσφορισμός, ὁ φθορισμός.

свéчка *ж уменьш.* τό κερί, τό κεράκι.

свéшивать *несов.* ἀφήνω νά κρέμονται: сидéть, свéсив нóги κάθομαι μέ κρεμασμένα τά πόδια. ~ся κρεμιέμαι, κρέμομαι (*повисать*)/ σκύβω (*наклоняться вниз*).

свивá||льник *м* ἡ φασκιά, τό σπάργανο[ν]. ~ть *несов.* 1. (*ребёнка*) σπαργανώνω, φασκιώνω· 2. *см.* свить.

свидáни||е *с* τό ραντεβοῦ / ἡ συνέντευξη[-ις], ἡ συνάντηση[-ις] (*деловое*): назначáть ~ *а*) δίνω ραντεβοῦ (*любовное*), *б*) ὁρίζω συνάντηση (*деловое*)· идти́ на ~ πηγαίνω στό ραντεβοῦ· ◇ до ~я ἀντίο!, ὦρ' βουάρ!, χαίρετε!, γειά χαρά!, καλή ἀντάμωση!· до скóрого ~я! γρήγορη ἀντάμωση!

свидéтел||ь *м* ὁ μάρτυρας, ὁ μάρτυς: ~ обвинéния ὁ μάρτυς κατηγορίας· призывáть в ~и когó-л. ἐπικαλοῦμαι τήν μαρτυρία κάποιου. ~ьский *прил.* μαρτυριακός: ~ьские показáния οἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων, αἱ μαρτυριακαί καταθέσεις.

свидéтельство *с* 1. (*показание*) ἡ μαρτυρία, ἡ ἀπόδειξη[-ις]: ~ очеви́дца ἡ μαρτυρία αὐτόπτου· я́ркое ~ ξεκάθαρη ἀπόδειξη· 2. (*удостоверение*) τό πιστοποιητικό[ν]: ~ о рождéнии τό πιστοποιητικό μητρώου· ~ о брáке ἡ ληξιαρχική πράξη γάμου· медици́нское ~ τό πιστοποιητικό ἰατροῦ. ~вать *несов.* 1. μαρτυρῶ· 2. (*подтверждать*) πιστοποιῶ, ἐπιμαρτυρῶ, ἐπιβεβαιώνω, ἐπιβεβαιῶ.

свинáр||ка *ж* ἡ χοιροτρόφος, ἡ γουρουνοῦ. ~ник *м* τό χοιροστάσιο[ν], τό γουρουνοστάσιο. ~ь *м* ὁ γουρουνᾶς, ὁ χοιροβοσκός.

свинéц *м* ὁ μόλυβδος, τό μολύβι.

свини́на *ж* τό χοιρινό κρέας, τό χοιρινό.

сви́нка *ж* 1. *уменьш.* τό χοιρίδιο[ν], τό γουρουνόπουλο[ν], τό γουρουνάκι: морскáя ~ ὁ Ἰνδόχοιρος, τό ἰνδικό χοιρίδιο· 2. *мед.* ἡ ἐπιδημική παρωτῖτις, ἡ παραμαγούλα, ἡ μαγουλήθρα.

свиновóд *м* ὁ χοιροτρόφος. ~ческий *прил.* τῆς χοιροτροφίας.

свин||óй *прил.* χοιρινός, χοίρινος, γουρουνίσιος: ~áя кóжа τό γουρουνοπέτσι, τό γουρουνοτόμαρο, τό χοιρινό δέρμα· ~áя отбивнáя χοιρινή κοτολέττα· ~óе сáло τό χοιρινό λῖπος, τό λαρδί.

свинопáс *м* ὁ χοιροβοσκός, ὁ γουρουνοβοσκός.

сви́нс||кий *прил. разг.* σάν γουρούνι: жить по-~ки ζῶ σάν γουρούνι. ~тво *с разг.* ἡ γουρουνιά, ἡ αἰσχρότητα, ἡ αἰσχρότης, ἡ κακοήθεια.

свинцóв||ый *прил.* 1. μολυβένιος, μολύβδινος: ~ая рудá τό μολυβδοῦχον μετάλλευμα· ~ блеск *мин.* ὁ θειοῦχος μόλυβδος· ~ые бели́ла τό στουπέτσι, ὁ ἀνθρακικός μόλυβδος· ~ая примóчка *мед.* τό μολυβδόνερο· 2. (*о цвете*) μολυβδόχρους, μολυβένιος· 3. (*тяжёлый*) *перен.* μολυβένιος, βαρύς.

свинь||я́ *ж* ὁ χοῖρος, τό γουροῦνι/ ἡ γουρούνα (*самка*)· ◇ подложи́ть ~ю́ комý-л. *разг.* σκάζω μιά βρωμοδουλειά.

свирéль *ж* ἡ φλογέρα, ὁ αὐλός.

свирепéть *несов.* ἀγριεύω, ἐξαγριώνομαι.

свирéп||ость *ж* ἡ θηριωδία, ἡ ἀγριότης, ἡ σκληρότης. ~ствовать *несов.* 1. κάνω θηριωδίες, μαίνομαι, ἀφηνιάζω· 2. (*об эпидемии и т. п.*) λυμαίνομαι/ μαίνομαι (*о буре, пожаре*). ~ый *прил.* 1. (*жестокий*) θηριώδης, ἄγριος, σκληρός· 2. (*об эпидемии, буре и т. п.*) ἄγριος, σφοδρός, βίαιος.

свисáть *несов.*, **сви́снуть** *сов.* κρέμομαι, γέρνω πρός τά κάτω.

свист *м* τό σφύριγμα, τό σύρισμα: ~ вéтра τό σφύριγμα τοῦ ἀνέμου.

свистáть, свистéть *несов.* σφυρίζω, συρίζω.

сви́стнуть I *однокр. к* свистéть *и* свистáть.

сви́стнуть II *сов.* (*украсть*) *разг.* ψειρίζω.

свистóк *м* 1. (*инструмент*) ἡ σφυρίχτρα· 2. (*звук*) τό σφύριγμα.

свистя́щ||ий 1. *прич. от* свистéть· 2. *прил. лингв.* συριστός, συριστικός: ~ие соглáсные τά συριστικά σύμφωνα.

сви́та *ж* ἡ συνοδεία, ἡ ἀκολουθία.

сви́тер *м* τό πουλόβερ.

сви́ток *м* τό ρουλό, ὁ κύλινδρος, ὁ ρόλος.

свить *несов. см.* вить *и* свивáть.

свихнý||ться *сов. разг.* 1. (*помешаться*) τὴν ψωνίζω: он ~лся τοῦστριψε· 2. (*сбиться с правильного пути*) παραστρατίζω, παραστρατῶ.

свищ *м* 1. *мед.* τό συρίγγιο[ν]· 2. (*в металле*) τό κούφωμα.

свобóд||а *ж* ἡ ἐλευθερία, ἡ λευτεριά: ~ слóва ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου· ~ печáти ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου, ἡ ἐλευθεροτυπία· ~ сóвести ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως· выпускáть когó-л. на ~у ἀπολύω κάποιον, ἀφήνω κάποιον ἐλεύθερο· предоставля́ть комý-л. пóлную ~у παρέχω σέ κάποιον πλήρη ἐλευθερία· на ~е *а*) ἐλεύθερος, *б*) στόν ἐλεύθερο χρόνο, ὅταν δέν ἔχω δουλειά (*на досуге*).

свобóд||но *нареч.* 1. (*без принуждения*) ἐλεύθερα, ἐλευθέρως· 2. (*с лёгкостью*) ἄνετα, ἐλεύθερα· 3. (*просторно, широко — о платье*) εὐρύχωρα. **~ный** *прил.* 1. ἐλεύθερος: ~ный вы́бор ἡ ἐλεύθερη ἐκλογή· 2. (*не занятый*) χηρεύων, κενός: ~ное мéсто ἡ χηρεύουσα (*или* ἡ κενή) θέση· 3. (*об одежде*) εὐρύχωρος· 4. (*лишний*) ἐλεύθερος, διαθέσιμος: ~ное врéмя ὁ ἐλεύθερος χρόνος· ~ные дéньги τά διαθέσιμα χρήματα· 5. (*беспрепятственный*) ἐλεύθερος, ἀνεμπόδιστος: ~ный дóступ ἡ ἐλεύθερη προσέλευση, ἡ ἐλεύθερη εἴσοδος· ~ное дыхáние ἡ ἐλεύθερη ἀναπνοή· ◇ ~ная профéссия τό ἐλεύθερο ἐπάγγελμα.

свободо||любúвый *прил.* φιλελεύθερος, ἐλευθερόφιλος: ~любúвые нарóды φιλελεύθεροι λαοί. **~лю́бие** *с* ἡ φιλελευθερία.

свободомы́сл||ие *с* ἡ ἐλεύθερη σκέψη, ἡ ἐλευθεροφροσύνη. **~ящий** 1. *прил.* ἐλευθερόφρων· 2. *м* ὁ ἐλεύθερα σκεπτόμενος.

свод *м* 1. *архит.* ὁ θόλος, ἡ καμάρα· 2. (*законов и т. п.*) ὁ κώδικας, ὁ κώδιξ· ◇ небéсный ~ ὁ οὐράνιος θόλος.

сводúть I *сов.* (*отводить*) ὁδηγῶ, πηγαίνω (*μετ.*): ~ ребёнка в шкóлу πηγαίνω τό παιδί στό σχολεῖο.

сводú||ть II *несов.* 1. (*вниз*) κατεβάζω: ~ с лéстницы κατεβάζω ἀπό τή σκάλα· 2. (*уводить*) ἀπομακρύνω, βγάζω: ~ с дорóги ἀπομακρύνω ἀπό τό δρόμο· 3. (*удалять*) βγάζω, ἀφαιρῶ, ἐξαλείφω, ἐξαφανίζω: ~ бородáвку ἀφαιρῶ τήν κρεατοελιά· ~ пятнó βγάζω λεκέ· 4. (*соединять*) ἑνώνω, συνδέω: судьбá ~ла нас не раз ἡ τύχη μᾶς ἔφερε κοντά ἐπανειλημένως· 5. (*к чему-л.*) φέρνω, περιορίζω: ~ к нулю́, ~ на нет ἐκμηδενίζω· ~ к шýтке τό γυρίζω στό ἀστεῖο· ~ к мúнимуму περιορίζω στό ἐλάχιστο· 6. (*о судороге*) συσπῶ, συστέλλω: рýку свóдит τό χέρι του ἔχει συσπάσεις, τό χέρι του ἔπαθε συστολή· 7. (*рисунок*) μεταφέρω σχέδιο, ξεσηκώνω· 8. (*собирать, соединять в одно целое*) συγκεντρώνω: ~ дáнные в таблúцу συγκεντρώνω τά στοιχεῖα σέ πίνακα· ◇ ~ с умá τρελαίνω· ~ концы́ с концáми τά φέρνω βόλτα, τά βγάζω πέρα· ~ счёты с кéм-л. ξεκαθαρίζω τούς λογαριασμούς· глаз не ~ с когó-л. δέν ξεκολλάω τό βλέμμα μου, δέν σηκώνω τά μάτια μου ἀπό κάπου. **~ться** (*к чему-л.*) ἀνάγομαι, συνίσταμαι: дéло свóдится к слéдующему ἡ ὑπόθεση συνίσταται εἰς τό ἑξῆς.

свóдка *ж* 1. τό δελτίο[ν]: оператúвная ~ τό δελτίο ἐπιχειρήσεων· ~ погóды τό μετεωρολογικό δελτίο· 2. *полигр.* ἡ τελευταία διόρθωση.

свóдн||ик *м* ὁ μαστροπός, ὁ προαγωγός, ὁ ρουφιάνος. **~ица** *ж* ἡ μαστροπός, ἡ προαγωγός/ ἡ ρουφιάνα (*бран.*). **~ичать** *несов.* μαστροπεύω. **~ичество** *с* ἡ μαστροπεία.

свóдн||ый *прил.* 1. συνοπτικός, μικτός: ~ая таблúца ὁ συνοπτικός πίνακας· ~ая афúша ἡ συνοπτική ἀφίσα· ~ батальóн τό μικτό τάγμα· 2.: ~ брат ὁ ἑτεροθαλής ἀδελφός· ~ая сестрá ἡ ἑτεροθαλής ἀδελφή.

свóдня *ж разг. см.* свóдница.

свóдчатый *прил.* θολωτός, ἁψιδωτός.

своё 1. *мест. с. р. от* свой I· 2. *с* τό δικό μου, ἡ ἄποψή μου, ἡ γνώμη μου: стоя́ть на своём ἐγώ τό δικό του, ἐπιμένω στήν ἄποψή του· настоя́ть на своём πετυχαίνω τό δικό μου.

своевлáстный *прил.* δεσποτικός.

своевóлие *с* ἡ αὐθαιρεσία.

своевóльн||ичать *несов. разг.* κάνω κάτι αὐθαίρετα. **~ый** *прил.* αὐθαίρετος.

своеврéменн||о *нареч.* ἔγκαιρα. **~ость** *ж* ἡ ἐγκαιρότητα, ἡ ἐπικαιρότητα. **~ый** *прил.* ἐπίκαιρος, ἔγκαιρος, πού γίνεται σέ κατάλληλη ὥρα: ~ые мéры τά ἔγκαιρα μέτρα.

своенрáв||не *с*, **своенрáв||ность** *ж* ὁ ἰδιότροπος χαρακτήρας, ἡ ἰδιορρυθμία. **~ный** *прил.* ἰδιότροπος, ἰδιόρρυθμος: ~ный человéк ἰδιότροπος (*или* ἰδιόρρυθμος) ἄνθρωπος.

своеобрáз||ие *с*, **своеобрáз||ность** *ж* ἡ ἰδιομορφία, ἡ ἰδιοτυπία. **~ный** *прил.* ἰδιόμορφος, ἰδιότυπος: ~ный человéк ὁ ἰδιόρρυθμος ἄνθρωπος· ~ная мысль ἡ ἰδιόμορφη σκέψη.

свозúть I *несов.* 1. (*в одно место*) κουβαλῶ (*или* μαζεύω) σ'ἕνα μέρος· 2.

(*вниз*) κατεβάζω (*κάτι μέ μεταφορικό μέσο*).

свози́ть II *сов.* (*куда-л.*) μεταφέρω, πηγαίνω (*μετ.*): ~ кого́-л. в го́род μεταφέρω (*или* πηγαίνω) κάποιον στήν πόλη.

свой 1. *мест. притяж.* (δικός) μου, (δικός) σου, (δικό) του: я потеря́л свою́ тетра́дь, а он — свою́ ἐγώ ἔχασα τό τετράδιό μου, κι' αὐτός τό δικό του· перетяну́ть кого́-л. на свою́ сто́рону τραβῶ (*или* παίρνω) κάποιον μέ τό μέρος μου· люби́ть свою́ ро́дину ἀγαπῶ τήν πατρίδα μου· жить свои́м трудо́м ζῶ μέ τήν ἐργασία μου· называ́ть ве́щи свои́ми имена́ми λέω τά σῦκα σῦκα καί τή σκάφη σκάφη· 2. свои́ *мн.* (*близкие*) οἱ δικοί μου, οἱ συγγενεῖς: пойти́ к свои́м πηγαίνω στούς δικούς μου· ◇ он сам не ~ ἔχει χάσει τά νερά του· в своё вре́мя κάποτε· всему́ своё вре́мя κάθε πρᾶ(γ)μα στόν καιρό του· умере́ть свое́й сме́ртью πεθαίνω ἀπό φυσικό θάνατο.

сво́йственн||ый *прил.* ἰδιάων, χαρακτηριστικός: со ~ым ему́ ю́мором μέ τό χιοῦμορ πού τόν διακρίνει· быть ~ым кому́-л. προσδιάζω.

сво́йств||о *с* ἡ ἰδιότητα, τό γνώρισμα: приобретённые ~а οἱ ἐπίκτητες ἰδιότητες· прирождённые ~а οἱ ἔμφυτες ἰδιότητες· ◇ де́ло делика́тного ~а ἕνα λεπτό ζήτημα.

сво́лочь *ж бран.* ὁ παληάνθρωπος, ἡ λέρα.

сво́р||а *ж* **1.** (*ремень для собак*) τό λυτάρι, τό λουρί τοῦ σκύλου· **2.** (*о собаках*): спусти́ть ~у соба́к ἀπολύω τά σκυλιά· **3.** *перен.* τό σκυλολόϊ, ἡ συμμορία.

сво́рачивать *несов.* **1.** (*поворачивать*) στρίβω, στρέφω, γυρίζω: ~ напра́во γυρίζω (*или* στρίβω) πρός τά δεξιά· ~ за́ угол στρίβω στή γωνία· **2.** *см.* свёртывать 1. ~ся *см.* свёртываться 1.

своя́ *мест. ж. р. от* свой.

своя́к *м* ὁ κουνιάδος (*брат жены*)/ ὁ μπατζανάκης, ὁ σύγαμπρος (*муж жениной сестры*).

своя́ченица *ж* ἡ κουνιάδα.

свыка́ться *несов.*, **свы́кнуться** *сов.* συνηθίζω: ~ с мы́слью о чём-л. συνηθίζω στήν ἰδέα.

свысока́ *нареч.* ὑπεροπτικά[-ῶς], περιφρονητικά, ἀφ' ὑψηλοῦ: обраща́ться с ке́м-л. ~ φέρνομαι ὑπεροπτικά πρός κάποιον· смотре́ть на кого́-л. ~ κυττάζω κάποιον ἀφ' ὑψηλοῦ.

свы́ше I *предлог с род. п.* (*сверх*) πάνω ἀπό, περισσότερο[ν], ὑπέρ, νπαραπάνω: ~ ста́ рубле́й παραπάνω (*или* πάνω) ἀπό ἑκατό ρούβλια· э́то ~ мои́х сил αὐτό ξεπερνάει (*или* εἶναι πάνω ἀπό) τίς δυνάμεις μου, αὐτό εἶναι πέραν τῶν δυνάμεών μου.

свы́ше II *нареч.* ἀπ' τά πάνω, ἄνωθεν, ἐκ τῶν ἄνω: по предписа́нию ~ σύμφωνα μέ διαταγήν ἀπ' τά πάνω.

свя́занн||ый 1. *прич. от* связа́ть· **2.** *прил.* (*не свободный, стеснённый*) δυσκολευόμενος, δύσκολος· **3.** *прил. хим.* δεσμευμένος· ◇ быть ~ым по рука́м и нога́м εἶμαι δεμένος χεροπόδαρα, εἶμαι δεσμευμένος.

связа́ть *сов.* **1.** *см.* свя́зывать *и* вяза́ть 1, 2· ◇ он двух слов ~ не мо́жет δέν μπορεῖ νά πεῖ δυό λόγια τῆς προκοπῆς, δέν μπορεῖ νά ἀρθρώσει δυό κουβέντες. ~ся *см.* свя́зываться.

связи́ст *м воен.* ὁ στρατιώτης τμήματος διαβιβάσεων.

свя́зка *ж* **1.** ἡ δέσμη, τό δέμα, τό μάτσο: ~ книг ἡ δέσμη βιβλίων· ~ ключе́й ὁ ὁρμαθός (*или* ἡ ἁρμαθιά) κλειδιῶν· ~ грана́т ἡ δέσμη χειροβομβίδων, τό μάτσο χειροβομβίδες· **2.** *анат.* ὁ σύνδεσμος/ ἡ χορδή (*голосовая*)· **3.** *лингв.* τό συνδετικό ρῆμα.

связно́й *м воен.* ὁ σύνδεσμος.

свя́зный *прил.* συνεπής, μέ εἱρμό: ~ расска́з ἀφήγηση μέ εἱρμό.

свя́зывать *несов.* **1.** δένω: ~ концы́ верёвки δένω τίς ἄκρες τοῦ σχοινιοῦ· ~ узло́м δένω κόμπο· ~ кому́-л. ру́ки *прям., перен.* δένω τά χέρια κάποιου· **2.** (*устанавливать общение, связь*) συνδέω· **3.** *перен.* (*устанавливать связь, зависимость*) συνδέω: ~ одно́ явле́ние с други́м συνδέω ἕνα φαινόμενο μέ ἄλλο· **4.** *перен.* δεσμεύω, δένω: ~ по рука́м и нога́м δένω χεροπόδαρα· ~ себя́ обеща́нием δεσμεύομαι μέ ὑπόσχεση· э́то свя́зано с больши́ми расхо́дами αὐτό συνεπάγεται μεγάλα ἔξοδα. ~ся **1.** (*устанавливать связь, общение*) ἐπικοινωνῶ, συνδέομαι: ~ся по телефо́ну συνδέομαι τηλεφωνικά, ἐπικοινωνῶ διά τελεφώνου· **2.** (*входить в какие-л. отношения*) μπλέκομαι: не свя́зывайся с ним! *разг.* μή μπλέκεσαι μ' αὐτόν!, μή μπερδεύεσαι μαζί του!

связ||ь *ж* **1.** (*взаимная зависимость*) ἡ σχέση[-ις], τό ἀλληλένδετο[ν], ἡ ἀλληλουχία: взаи́мная ~ ἡ ἀμοιβαία σχέση· причи́нная ~ *филос.* ἡ αἰτιότητα, ἡ αἰτιακή σχέση, ἡ λογική συνέπεια· ~ тео́рии с пра́ктикой ἡ σύνδεση τῆς θεωρίας μέ τήν πρακτική· в ~и́ с че́м-л. σέ σχέση μέ, σχετικά μέ, μέ τήν εὐκαιρία· в э́той ~и...

σέ σχέση μ' αὐτό...' 2. (*общение*) ὁ δεσμός/ ἡ σχέση (*международные, торговые и т. п.*): дрýжеская ~ ὁ φιλικός δεσμός· рóдственные ~н οἱ συγγενικοί δεσμοί· культýрные ~и οἱ πολιτιστικές σχέσεις· 3. (*любовная*) ὁ δεσμός, ἡ συμβίωση· 4. ~и *мн.* (*знакомства*) οἱ σχέσεις, οἱ γνωριμιές: пустить в ход свой ~ χρησιμοποιῶ τίς γνωριμίες μου· 5. (*железнодорожная, телеграфная и т. п.*) ἡ ἐπικοινωνία: срéдства ~и μέσα ἐπικοινωνίας· слýжба ~и ἡ ὑπηρεσία διαβιβάσεων· 6. *воен.* ἡ διαβίβαση[-ις].

свят||о *нареч.* εὐλαβικά, εὐσεβῶς: ~ хранить пáмять διατηρῶ ἱερή τήν μνήμη. **~óй** 1. *прил.* ἱερός, ἅγιος: ~áя обязанность τό ἱερό καθῆκον· для негó нет ничегó ~óго δέν ἔχει οὔτε ἱερό οὔτε ὅσιο· 2. *м* ὁ Ἅγιος· ◇ ~áя святых τά ἅγια τῶν ἁγίων.

святотáтство *с* ἡ ἱεροσυλία. **~вать** *несов.* ἱεροσυλῶ.

святóша *м, ж* ἡ ψευτοπαναγιά.

святыня *ж* τό ἱερό[ν].

священник *м ὁ παπᾶς*, ὁ ἱερεύς[-έας].

священнодéйств||ие *с* ἡ ἱεροτελεστία, ἡ ἱερουργία, ἡ ἱεροπραξία. **~овать** *несов.* 1. *церк.* ἱερουργῶ· 2. *перен. ирон.* κάνω ἱεροτελεστία.

священн||ый *прил. прям., перен.* ἱερός: ~ая обязанность ἡ ἱερή ὑποχρέωση.

сгиб *м* ἡ πτυχή, ἡ δίπλα.

сгибáть *несов.* κάμπτω, λυγίζω, διπλώνω. **~ся** κάμπτομαι, λυγίζω (*άμετ.*).

сгинуть *сов. разг.* ἐξαφανίζομαι, χάνομαι.

сглáдить *сов.*, **сглáживать** *несов.* 1. ἰσιώνω, ἐξομαλύνω· 2. *перен.* μετριάζω: ~ неприятное впечатлéние μετριάζω τή δυσάρεστη ἐντύπωση· ~ противорéчия ἐξομαλύνω τίς ἀντιθέσεις.

сглáзить *сов.* (*в суеверных представлениях*) *разг.* ματιάζω: чтóбы не ~! νά μή βασκαθεῖ!

сгнить *сов. см.* гнить.

сгноить *сов. см.* гноить.

сговáриваться *несов.* συνεννοοῦμαι, συμφωνῶ μέ κάποιον: ~ о встрéче συμφωνᾶμε νά συναντηθοῦμε.

сгóвор *м* 1. ἡ συμφωνία, ἡ συνεννόηση / ἡ συνωμοσία (*заговор*): по ~у ἀπό συμφώνου· 2. (*помолвка*) *уст.* τό ἀρραβώνιασμα, τό δόσιμο λόγου, τό λογόστεμα.

сговориться *сов. см.* сговáриваться.

сговóрчив||ость *ж* ἡ διαλλακτικότητα, ἡ συμβιβαστικότης. **~ый** *прил.* διαλλακτικός, συμβιβαστικός.

сгонять *несов.* 1. (*с места*) διώχνω/ ξεμυγιάζω (*мух*)· 2. (*в одно место*) μαζεύω, συναθροίζω.

сгорáн||ие *с* ἡ καύση: двигатель внýтреннего ~ия μηχανή ἐσωτερικῆς καύσεως.

сгорáть *несов.* 1. καίγομαι· 2. (*расходоваться при горении*) λειώνω, καίγομαι· 3. *перен.*: ~ от стыдá γίνομαι κατακόκκινος ἀπ' τή ντροπή· ~ от нетерпéния μέ τρώει ἡ ἀνυπομονησία· ~ от любопытства μέ τρώει ἡ περιέργεια.

сгóрб||ить(ся) *сов. см.* гóрбить(ся). **~ленный** *прич. и прил.* καμπουριασμένος.

сгорéть *сов. см.* сгорáть· ~ дотлá γίνομαι στάχτη.

сгорячá *нареч. разг.* πάνο στήν ἔξαψη, πάνω στήν παραφορά, πάνω στό θυμό.

сгребáть *несов.*, **сгрести** *сов.* 1. συσσωρεύω, στοιβάζω, μαζεύω· 2. (*сбрасывать*) ρίχνω (μέ τό φτυάρι κ.λ.π.): ~ снег с крыши καθαρίζω τήν στέγη ἀπό τό χιόνι.

сгружáть *несов.*, **сгрузить** *сов.* ξεφορτώνω, ἐκφορτώνω.

сгруппировáть(ся) *сов. см.* группировáть(ся).

сгубить *сов. разг. см.* губить.

сгустить(ся) *сов. см.* сгущáть(ся).

сгýсток *м* τό πῆγμα, ὁ βῶλος: ~ крóви ὁ θρόμβος αἵματος.

сгущ||áть *несов.* πυκνώνω, συμπυκνώνω· ◇ ~ крáски ὑπερβάλλω, τά παραλέω. **~áться** συμπυκνώνομαι / πήζω (*превращаться в сгусток*) / *перен.* πυκνώνω. **~ённый** *прич. и прил.* συμπεπυκνωμένος: ~ённое молокó τό συμπεπυκνωμένο γάλα, τό γάλα τοῦ κουτιοῦ.

сдавáть I *несов.* 1. (*передавать*) (παρα)δίνω, παραδίδω: ~ делá παραδίδω (τήν ὑπηρεσία μου) σέ ἄλλον· ~ вéщи в багáж παραδίδω στό βαγόνι ἀποσκευῶν· 2. (*внаём, в аренду*) (ἐ)νοικιάζω, ἐκμισθώνω· 3. (*крепость, город и т. п.*) παραδίδω, (παρα)δίνω: ~ орýжие παραδίδω τά ὅπλα, καταθέτω τά ὅπλα· 4. (*карты*) μοιράζω χαρτιά, κάνω χαρτιά· 5. (*сдачи*) δίνω ρέστα· ◇ ~ экзáмен δίνω ἐξετάσεις· ~ в архив παραδίδω (*или* βάζω) στό ἀρχεῖο· мотóр стал ~ τό μοτέρ ἀρχίζει νά χαλάει.

сдавáть II *несов.* (*ослабевать*) ἀδυνατίζω, ἐξασθενῶ: он óчень сдал пóсле болéзни ἀδυνάτισε πολύ ἀπό τήν ἀρρώστια.

сдавá||ться I *несов.* παραδίνομαι, παραδίδομαι / ὑποχωρῶ, ἐνδίδω (*уступать*)/ συνθηκολογῶ (*капитулировать*): ~ в

плен παραδίνομαι αἰχμάλωτος· ~ на просьбы ἐνδίδω στίς παρακλήσεις κάποιου· не ~йся! *перен.* μήν ὑποχωρεῖς!, μήν τά βάζεις κάτω!

сдава́ться II *безл. разг.*: мне (ему́ *и т. д.*) сдаётся μοῦ (τοῦ κ.λ.π.) φαίνεται.

сдави́ть *сов. см.* сда́вливать.

сда́вленный 1. *прич. от* сда́вливать· 2. *прил.* πνιγμένος: ~ го́лос ἡ πνιγμένη (*или* ἡ ἀδύνατη) φωνή.

сда́вливать *несов.* σφίγγω, ζουλῶ/ στριμώχνω (*в толпе*).

сдать I *сов. см.* сдава́ть I· ~ экза́мен πετυχαίνω στίς ἐξετάσεις.

сдать II *сов. см.* сдава́ть II.

сда́ться *сов. см.* сдава́ться I.

сда́ч||а *ж* 1. ἡ παράδοση[-ις]: ~ хле́ба госуда́рству ἡ παράδοση τῶν σιτηρῶν στό κράτος· 2. (*внаём*) ἡ ἐκμίσθωση[-ις], ἡ ἐνοικίαση· 3. (*крепости, города и т. д.*) ἡ παράδοση[-ις]/ ἡ συνθηκολόγηση[-ις] (*капитуляция*)· 4. *карт.* τό μοίρασμα· 5. (*излишек денег при оплате*) τά ρέστα· ◇ дава́ть ~и *разг.* ἀνταποδίδω τά ἴσα, πληρώνω μέ τό ἴδιο νόμισμα.

сдва́ивать *несов.* διπλασιάζω.

сдвиг *м* 1. ἡ μετατόπιση[-ις], ἡ μετάθεση[-ις]· 2. *перен.* ἡ ἀλλαγή, ἡ ἐξέλιξη/ ἡ στροφή (*поворот*).

сдвига́ть *несов.*, **сдви́нуть** *сов.* 1. μετατοπίζω, μεταθέτω: ~ шля́пу набекре́нь βάζω τό καπέλλο μου στραβά· 2. (*сближать*) πλησιάζω (*μετ.*), προσεγγίζω: ~ два стола́ πλησιάζω δύο τραπέζια· ~ бро́ви σουφρώνω τά φρύδια μου· ◇ его́ с ме́ста не сдви́нешь δέν μπορεῖς νά τόν κουνήσεις ἀπ' τή θέση του. ~ся 1. μετακινοῦμαι/ κουνιέμαι (*о человеке*): я не сдви́нусь с ме́ста δέν θά τό κουνήσω· 2. (*сблизиться*) πλησιάζω (*ἀμετ.*).

сдвои́ть *сов. см.* сдва́ивать.

сде́ла||ть *сов. см.* де́лать· ~ вы́вод βγάζω τό συμπέρασμα· ~ предупрежде́ние κά(μ)νω προειδοποίηση, προειδοποιῶ· я ~л всё, что мог ἔκαμα ὅτι μποροῦσα (*или* τό πᾶν)· он ~л вид, что не понима́ет ἔκανε πώς δέν καταλαβαίνει· ◇ ска́зано ~но *разг.* ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον. ~ться *см.* де́латься.

сде́лк||а *ж* ἡ ἀγοραπωλησία, ἡ ἐμπορική πράξη/ ἡ συμφωνία (*соглашение*): заключа́ть (*торговую*) ~у κλείνω συμφωνία· входи́ть в ~у с ке́м-л. *неодобр.* τά ψήνω μέ κάποιον.

сде́ль||но *нареч.* μέ τό κομμάτι: рабо́тать ~ πληρώνομαι μέ τό κομμάτι. ~ный *прил.* πού πληρώνεται μέ τό κομμάτι: ~ная рабо́та (опла́та труда́) ἡ δουλειά (ἡ πληρωμή) μέ τό κομμάτι. ~щик *м* ὁ ἐργάτης πού δουλεύει μέ τό κομμάτι. ~щина *ж* ἡ δουλειά μέ τό κομμάτι.

сдёргивать *несов.* ἀποσπῶ, βγάζω.

сде́ржанн||ость *ж* ἡ αὐτοκυριαρχία, τό συγκρατημένο ὕφος. ~ый 1. *прич. от* сде́рживать· 2. *прил.* συγκρατημένος, ἐγκρατής, ἤρεμος: ~ый челове́к συγκρατημένος ἄνθρωπος· ~ый смех τό συγκρατημένο γέλιο.

сдержа́ть *сов.*, **сде́рживать** *несов.* 1. (συγ)κρατῶ (*тж. перен.*), ἀναχαιτίζω: ~ на́тиск проти́вника συγκρατῶ τήν ὁρμή τοῦ ἀντιπάλου· ~ слёзы συγκρατῶ τά δάκρυά μου· 2. (*слово, обещание и т. п.*) κρατῶ, τηρῶ. ~ся (*удерживаться*) (συγ)κρατιέμαι: не сдержа́ться δέν κρατιέμαι, δέν μπορῶ νά κρατηθῶ, παραφέρομαι.

сдёрнуть *сов. см.* сдёргивать.

сдира́ть *несов.* γδέρνω, ἐκδέρω (*кожу*)/ ξεφλουδίζω, ἀποφλοιῶ (*кору*).

сдо́бн||ый *прил.* ζυμαρικό μέ βούτυρο: ~ая бу́лка τό ἀφράτο τσουρέκι.

сдоброва́ть: мне не ~ *разг.* θά βρῶ τόν μπελᾶ μου, θά τήν πάθω.

сдо́хнуть *сов.* (*о скоте, тж. груб.*) ψοφῶ.

сдружи́ться *сов.* (*с кем-л.*) πιάνω φιλία, γίνομαι φίλος μέ κάποιον.

сдува́ть *несов.* 1. φυσῶ, ρίχνω φυσώντας· 2. (*списывать*) *разг.* ἀντιγράφω.

сдуть *сов. см.* сдува́ть.

сеа́нс *м* 1. τό ποζάρισμα (*у художника*)/ ἡ ἐπίδειξη, ἡ παρουσίαση (*показ моделей*): ~ одновре́ме́нной игры́ в ша́хматы ἐπίδειξη ἀγώνα σκακιοῦ μέ πολλούς ἀντιπάλους· 2. (*в кино*) ἡ προβολή, ἡ παράσταση: вече́рние ~ы οἱ βραδυνές προβολές.

себе́ *дат. и предл. п. от* себя́.

себесто́имость *ж* τό κόστος τῆς παραγωγῆς.

себя́ (себе́, собо́й, собо́ю) *мест. возвр.* ἑαυτόν, ἑαυτήν: брать на ~ что́-л. ἀναλαμβάνω κάτι· позна́й самого́ ~ γνῶθι σαυτόν· написа́ть от ~ γράφω ἐκ μέρους μου· поста́вить себе́ цель βάζω σκοπό μου· пригласи́ть к себе́ προσκαλῶ σπίτι μου· они́ недово́льны собо́й δέν εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπ' τόν ἑαυτό τους· он мно́го расска́зывал о себе́ διηγοῦνταν πολλά γιά τόν ἑαυτό του· ◇ вне ~ ἔξω φρενῶν· приходи́ть в ~ συνέρχομαι· владе́ть собо́й συγκρατιέμαι, συγκρατῶ τόν ἑαυτό μου· мне не по себе́ *разг.* δέν ἔχω διάθεση, δέν αἰσθάνομαι καλά· за собо́й (*позади*) (ἀπό) πίσω μου· сам по себе

αὐτός καθ' ἑαυτός· про ~ *a*) ἀπό μέσα μου, κατ' ἰδίαν (*читать*), *б*) μέ τό ἑαυτό μου, μόνος μου (*говорить*)· быть себé на умé *разг.* εἶναι πονηρός, εἶναι τετραπέρατος· хорóш собóй ἔχει ὄμορφο παρουσιαστικό· самó собóю разумéется εἶναι αὐτονόητο.

себялюбúвый *прил.* φίλαυτος, ἐγωϊστής.

себялю́бие *c* ἡ φιλαυτία, ὁ ἐγωϊσμός, ἡ ἐγωπάθεια.

сев *м* ἡ σπορά.

сéвер *м* ὁ βοριάς, ὁ βορρᾶς. **~ный** *прил.* βόρειος, βορεινός: ~ный вéтер ὁ βόρειος ἄνεμος, ἡ τραμουντάνα, ὁ βοριάς· ~ный пóлюс ὁ βόρειος πόλος· ~ное сия́ние τό βόρειον σέλας.

сéверо-востóк *м* τά βορειοανατολικά, ἡ βορειοανατολική περιοχή.

сéверо-востóчный *прил.* βορειοανατολικός.

сéверо-зáпад *м* τά βορειοδυτικά, ἡ βορειοδυτική περιοχή.

сéверо-зáпадный *прил.* βορειοδυτικός.

северя́нин *м* ὁ βόρειος.

севооборóт *м с.-х.* ἡ ἀμειψισπορά, ἡ ἀμειψισπορία, ἡ ἀλληλοσπορά.

севрю́га *ж* ὁ ὀξύρρυγχος, τό μερσίνι.

сегмéнт *м* 1. *мат.* τό τμῆμα· 2. *биол.* τό ἄρθρο[ν].

сегó *род. и вин. п. ед. от* сей.

сегóдня *нареч.* σήμερα, σήμερον: ~ у́тром σήμερα τό πρωΐ· ~ вéчером ἀπόψε, σήμερα τό βράδυ· ~ нóчью ἀπόψε τή νύχτα· ◇ не ~-зáвтра σήμερα-αὔριο. **~шний** *прил.* σημερινός: с ~шнего дня ἀπό σήμερα.

седáлищ||е *c анат.* ἡ ἕδρα. **~ный** *прил.* ἰσχιακός: ~ный нерв τό ἰσχιακόν νεῦρον· воспалéние ~ного нéрва *мед.* ἡ ἰσχιαλγία.

сед||éть *несов.* ἀσπρίζουν τά μαλλιά (μου). **~инá** *ж* τά ἄσπρα (*или* τά γκρίζα) μαλλιά· ~инá в бóроду, а бес в ребрó *погов.* γέρασε, ἀλλά δέν τά βάζει κάτω.

седлáть *несов.* σελλώνω.

седлó *c* ἡ σέλλα, τό ἐφίππιον.

седо||борóдый *прил.* ἀσπρογένης, ψαρογένης. **~влáсый** *прил.* ἀσπρομάλλης, ψαρομάλλης.

седóй *прил.* ἀσπρομάλλης.

седóк *м* ὁ ἐπιβάτης/ ὁ καβαλλάρης (*всадник*).

седьм||óй *числ. порядк.* ἕβδομος: ~óе ноября́ ἑπτά τοῦ Νοέμβρη, ἡ ἕβδομη Νοεμβρίου· ~áя странúца ἡ ἕβδομη σελίδα· ◇ быть на ~óм нéбе βρίσκομαι στόν ἕβδομο οὐρανό.

сезáм *м бот.* τό σουσάμι, τό σήσαμον.

сезóн *м* ἡ περίοδος, ἡ ἐποχή/ *театр.* ἡ σαιζόν: мёртвый ~ ἡ νεκρή ἐποχή.

сезóни||ик *м разг.* ὁ ἐποχιακός ἐργάτης. **~ый** *прил.* ἐποχιακός, τῆς ἐποχῆς: ~ые рабóты ἐποχιακές ἐργασίες· ~ый билéт *ж.-д.* διαρκές εἰσιτήριο.

сей I, сéйте *повелит. накл. от* сéять.

сей II (сия́, сиё, сий) *мест. указ.* αὐτός: до сих пор *a*) (*о месте*) ὥς ἐδῶ, *б*) (*о времени*) ὥς τώρα, καί τώρα ἀκόμη· по сей день μέχρι σήμερα· по сию́ пóру μέχρι τοῦδε· сию́ минýту ἀμέσως, αὐτόστιγμα· сиé от негó не зави́сит *ирон.* αὐτό δέν εἶναι στό χέρι του· при сём прилагáется συνημμένως, ἐσωκλείστως.

сейм *м* τό σέϊμ, ἡ βουλή.

сейсм||и́ческий *прил.* σεισμικός. **~огрáмма** *ж* τό σεισμογράφημα. **~óграф** *м* ὁ σεισμογράφος. **~ографи́ческий** *прил.* σεισμογραφικός. **~огрáфия** *ж* ἡ σεισμογραφία. **~ологи́ческий** *прил.* σεισμολογικός. **~олóгия** *ж* ἡ σεισμολογία.

сейф *м* τό χρηματοκιβώτιο[ν].

сейчáс *нареч.* 1. (*теперь*) τώρα/ αὐτήν τήν στιγμή (*в настоящее время*)· 2. (*только что*) πρό ὀλίγου: тóлько ~ μόλις τώρα· 3. (*очень скоро*) τώρα ἀμέσως, ἀμέσως: он ~ придёт τώρα ἀμέσως θά ἔρθει· я ~ вернýсь θά ἐπιστρέψω ἀμέσως, τώρα ἔρχομαι.

сéканс *м мат.* ἡ τέμνουσα.

секрéт *м* 1. τό μυστικό[ν], τό κρυφό: по ~у ὑπό ἐχεμύθειαν, κρυφά· сообщи́ть, сказáть чтó-л. под большúм ~ом λέγω κάτι ὑπό ἀπόλυτη ἐχεμύθειαν· держáть в ~е φυλάγω (*или* κρατῶ) μυστικό· выдавáть ~ προδίδω τό μυστικό· 2. *воен.* τό προ(κε)χωρημένο φυλάκιο· ◇ ~ полиши́нéля *ирон.* τό κοινό μυστικό, ὁ κόσμος τὤχει τούμπανο κ' ἐμεῖς κρυφό καμάρι.

секретариáт *м* ἡ γραμματεία.

секретá||рский *прил.* τοῦ γραμματέα, τῆς γραμματείας. **~рша** *ж* ἡ γραμματέας. **~рь** *м* ὁ γραμματέας[-εύς]: генерáльный ~рь ὁ γενικός γραμματέας· ли́чный ~рь ὁ ἰδιαίτερος γραμματέας· учёный ~рь ἐπιστημονικός γραμματέας.

секрéт||ничать *несов. разг.* κρυφομιλῶ. **~но** *нареч.* κρυφά, μυστικά[-ῶς], ἐν ἀπορρήτῳ: совершéнно ~но ἐντελῶς ἀπόρρητο. **~ный** *прил.* μυστικός, ἀπόρρητος.

секретóрный *прил. физиол.* ἐκκρίσεως.

секрéция *ж физиол.* ἡ ἔκκριση[-ις]: внýтренняя ~ ἡ ἐσωτερική ἔκκριση.

секстáн(т) *м астр., геод.* τό ἑκτοκύκλιο[ν].

секстéт *м муз.* τό σεξτέτο.
сексуáльный *прил.* σεξουαλικός, γενετήσιος.
сéкт||а *ж* ἡ αἵρεση[-ις]. ~**áнт** *м* **1.** *рел.* ὁ αἱρετικός· **2.** *перен.* ὁ σεχταριστής. ~**áнтский** *прил.* **1.** *рел.* αἱρετικός· **2.** *перен.* σεχταριστικός. ~**áнтство** *с* **1.** *собир.* οἱ αἱρετικοί· **2.** (*догматизм, доктринёрство*) ὁ σεχταρισμός.
сéктор *м в разн. знач.* ὁ τομέας[-εύς]: социалистúческий ~ ὁ σοσιαλιστικός τομέας.
секý, секýт *наст. вр.* от сечь.
секуляриз||áция *ж ист.* ὁ χωρισμός ἀπό τήν ἐκκλησία, ἡ κοσμικοποίηση. ~**úровать** *сов. и несов.* χωρίζω (*или* ἀποσπῶ) ἀπό τήν ἐκκλησία, κοσμικοποιῶ.
секýнд||а *ж* **1.** τό δευτερόλεπτο[ν]· **2.** *муз.* ἡ δευτέρα· ◇ сию ~у τώρα ἀμέσως.
секундáнт *м* ὁ μάρτυρας[-υς].
секýндн||ый *прил.* τοῦ δευτερολέπτου: ~ая стрéлка ὁ δευτερολεπτοδείκτης.
секундомéр *м* τό χρονόμετρο[ν].
секýщая *ж мат.* ἡ διατέμνουσα.
сéкция *ж* τό τμῆμα, ὁ τομέας.
селёд||ка *ж* ἡ ρέγγα: копчёная ~ ἡ καπνιστή ρέγγα. ~**очный** *прил.* τῆς ρέγγας.
селезёнка *ж анат.* ἡ σπλήνα, ὁ σπλήν.
сéлезень *м* ὁ πάπος, ἡ ἀρσενική πάπια.
селекционéр *м* ἐπιστήμονας πού ἀσχολεῖται μέ τήν ἐπιλογή.
селекциóнн||ый *прил. с.-х.* ἐπιλογικός: ~ая стáнция σταθμός ἐπιλογῆς.
селéкция *ж с.-х.* ἡ ἐπιλογή.
селéние *с* τό χωριό.
селúтр||а *ж* τό νίτρο[ν], τό λατρόνι, τό σαλνίτρι: содержáщий ~у νιτρώδης· покрывáть ~ой νιτρώνω.
селúться *несов.* ἐγκαθίσταμαι.
сел||ó *с* μεγάλο χωριό: на ~é στό χωριό, στήν ὕπαιθρο· ◇ ни к ~ý ни к гóроду *разг.* ἀπό τήν πόλη ἔρχομαι καί στήν κορφή κανέλλα.
сельдерéй *м* τό σέλινο[ν].
сельд||ь *ж* ἡ ρέγγα, ἡ σαρδέλλα· ◇ как ~и в бóчке *разг.* σάν σαρδέλλες στό βαρέλι, στριμωγμένοι.
сéльск||ий *прил.* ἀγροτικός: ~ое хозяйство ἡ ἀγροτική οἰκονομία, ἡ γεωργία· ~ учúтель ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ.
сельскохозяйственн||ый *прил.* ἀγροτικός, γεωργικός: ~ая артéль ὁ ἀγροτικός παραγωγικός συνεταιρισμός· ~ые машúны οἱ γεωργικές μηχανές.
сельсовéт *м* (сéльский совéт) τό Σοβιέτ τοῦ χωριοῦ.
семáнт||ика *ж лингв.* ἡ σημαντική. ~**úческий** *прил.* σημαντικός.
семасиол||огúческий *прил. лингв.* σημασιολογικός. ~**óгия** *ж* ἡ σημασιολογία.
семафóр *м* ὁ σημαφόρος, ὁ σηματοφόρος.
сёмга *ж* ὁ σολομός.
семéйн||ый *прил.* **1.** οἰκογενειακός: ~ые обязанности οἱ οἰκογενειακές ὑποχρεώσεις· по ~ым обстоятельствам γιά οἰκογενειακούς λόγους· **2.** (*имеющий семью*) ὁ οἰκογενειάρχης, ἄνθρωπος μέ οἰκογένεια.
семéйственность *ж* ἡ οἰκογενειακότητα/ ὁ νεποτισμός (*в делах, в работе*).
семéйств||о *с* **1.** ἡ οἰκογένεια, ἡ φαμελιά: главá ~а ὁ οἰκογενειάρχης· отéц ~а ὁ οἰκογενειάρχης, ὁ πατέρας τῆς οἰκογένειας, ὁ πατερφαμίλιας· **2.** *биол.* ἡ οἰκογένεια, ἡ ὁμοιογένεια: ~ кошáчьих ἡ οἰκογένεια (*или* ἡ ὁμοιογένεια) τῶν αἰλουροειδῶν.
семенá *мн. см.* сéмя.
семенúть *несов. разг.:* ~ ногáми περπατῶ μέ μικρά βήματα.
семен||нúк *м* **1.** *биол.* ὁ ὄρχις· **2.** *бот.* ἡ σπερματοθήκη. ~**нóй** *прил.* **1.** τοῦ σπόρου: ~нóй фонд τό ἀπόθεμα σπόρων· **2.** *биол.* σπερματικός: ~ная корóбочка (*льна, хлопка*) ὁ λοβός, ἡ σποροθήκη.
семеновóдство *с с.-х.* ἡ σποροκαλλιέργεια, ἡ καλλιέργεια σπορογόνων φυτῶν.
семёрка *ж* (*цифра, карта*) τό ἑφτάρι, τό ἑφτά: ~ пик ἑφτάρι πίκα, τό ἑφτάρι μπαστούνι.
сéмеро *числ. собир.* οἱ ἑφτά,οἱ ἑπτά· ◇ ~ одногó не ждут *посл.* οἱ πολλοί δέν περιμένουν τόν ἕνα.
семéстр *м* τό ἑξάμηνο[ν], ἡ ἑξαμηνία.
сéмечк||о *с* **1.** ὁ σπόρος· **2.** ~и *мн.* τά σπόρια, οἱ σπόροι: ~и (подсóлнуха) οἱ ἡλιόσποροι.
семидесятилéт||ие *с* **1.** (*срок в 70 лет*) ἡ ἑβδομηκονταετία· **2.** (*годовщина*) ἡ ἑβδομηκονταετηρίδα[-ίς]. ~**ний** *прил.* (*о сроке, возрасте*) ἑβδομηκονταετής, ἑβδομηντάχρονος.
семидесят||ый *числ. порядк.* ἑβδομηκοστός: ~ая странúца ἡ ἑβδομηκοστή σελίδα· ~ые гóды ὄγδοη δεκαετηρίδα.
семилéт||ка *ж* **1.** (*школа*) τό ἑπτατάξιο σχολεῖο· **2.** (*о плане*) τό ἑφτάχρονο σχέδιο. ~**ний** *прил.* (*о сроке, возрасте*) ἑφτάχρονος, ἑπταετής.
семинáр *м* τό φροντιστήριο.
семин||арúст *м* ὁ ἱεροσπουδαστής.

~**ápия** *ж* (*духовная*) τό σεμινάριο, ἡ ἱερατική σχολή, τό ἱεροσπουδαστήριο[ν], τό ἱεροδιδασκαλεῖο[ν].

семисóт||ый *числ. порядк.* ἑφτακοσιοστός: ~ая страни́ца ἡ ἑφτακοσιοστή σελίδα.

семи́т *м* ὁ σημίτης. ~**и́ческий**, ~**ский** *прил.* σημιτικός.

семичасовóй *прил.* 1. (*длительностью в семь часов*) ἑπτάωρος: ~ рабóчий день τό ἑπτάωρο, ἡ ἑπτάωρη ἐργάσιμη μέρα· 2. (*назначенный на семь часов*) τῶν ἑπτά, τῶν ἑφτά: ~ пóезд τό τραίνο τῶν ἑφτά.

семнáдцат||ый *числ. порядк.* δέκατος ἕβδομος: ~ое января́ στίς δεκαεφτά τοῦ Γενάρη· ~ая страни́ца ἡ δέκατη ἑβδόμη σελίδα· ~ год τό χίλια ἐννιακόσια δέκα ἑπτά.

семнáдцать *числ. колич.* δέκα ἑπτά.

семь *числ. колич.* ἑπτά, ἑφτά: ~ю́ ~— сóрок дéвять ἑπτά ἑπτά σαράντα ἐννιά· ◇ ~ раз примéрь — оди́н раз отрéжь *погов.* πέντε μέτρα κι' ἕνα κόβε· у семи́ ня́нек дитя́ без глáзу δπου λαλοῦν πολλοί πετεινοί ἀργεῖ νά ξημερώσει.

сéмьдесят *числ. колич.* ἑβδομῆντα, ἑβδομήκοντα.

семьсóт *числ. колич.* ἑφτακόσ(ι)α, ἑπτακόσια.

семь||я́ *ж* ἡ οἰκογένεια, ἡ φαμελιά, ἡ φαμίλια, τό τζάκι: главá ~и́ ὁ οἰκογενειάρχης· член ~и́ μέλος τῆς οἰκογένειας· в ~é στήν οἰκογένεια.

семьяни́н *м* ὁ οἰκογενειάρχης, ὁ καλός φαμελίτης.

сéм||я *с* 1. *прям.*, *перен.* ὁ σπόρος: пойти́ на ~енá ἀφήνω γιά σπόρο (γιά σπορικό)· напóлненный ~енáми γεμᾶτος σπόρους, σποριάρης· сéять ~енá раздóра σπέρνω ζιζάνια, σπείρω διχόνοιαν· 2. *биол.* τό σπέρμα.

семядóля *ж бот.* ἡ κοτυληδών, τό σπερματόφυλλο[ν].

сенáт *м* ἡ γερουσία. ~**ор** *м* ὁ γερουσιαστής· ~**ский** *прил.* τῆς γερουσίας.

сéни *мн.* τό κατώφλι, ἡ ἐμπατή, ἡ εἴσοδος.

сéн||о *с* ὁ σανός, τά σανά: стог ~а ἡ θημωνιά σανοῦ.

сеновáл *м* ἡ ἀποθήκη σανοῦ, ὁ χορτοβολών.

сенокóс *м* τό θέρισμα τοῦ χόρτου/ ἡ ἐποχή τῆς χορτοκοπίας (*время покоса*). ~**и́лка** *ж* ἡ χορτοκοπτική μηχανή.

сенс||ациóнный *прил.* ἐντυπωσιακός, ἐντυπωτικός, ὁ προξενῶν αἴσθησιν: ~ациóнные нóвости τά ἐντυπωσιακά νέα. ~**áция** *ж* ἡ ζωηρή ἐντύπωση: производи́ть ~áцию προξενῶ αἴσθηση, κάνω μεγάλη ἐντύπωση.

сентéнция *ж* τό ἀπόφθεγμα.

сентиментáльн||ость *ж* ἡ συναισθηματικότητα, ἡ αἰσθηματικότητα, ἡ εὐαισθησία. ~**ый** *прил.* συναισθηματικός, αἰσθηματικός, εὐαίσθητος.

сентя́брь *м* ὁ Σεπτέμβρης, ὁ Σεπτέμβριος. ~**ский** *прил.* τοῦ Σεπτεμβρίου, σεπτεμβριανός.

сень *ж поэт.*: под ~ю *а*) ὑπό τήν σκιάν, *б*) *перен.* ὑπό τήν προστασίαν.

сепарат||и́зм *м полит.* τό χωριστικό κίνημα. ~**и́ст** *м* ὁ ὀπαδός χωριστικοῦ κινήματος. ~**и́стский** *прил.* χωριστικός.

сепарáтный *прил.* χωριστός: ~ мир ἡ χωριστή εἰρήνη.

сепарáтор *м с.-х.* ἡ ἀποβουτυρωτική μηχανή, ὁ κορφολόγος.

сéпия *ж* 1. (*моллюск*) ἡ σουπιά, ἡ σηπία· 2. (*краска*) ἡ μελάνη τῆς σουπιᾶς.

сéпсис *м мед.* ἡ σηψαιμία.

сéра *ж* 1. *хим.* τό θεῖον, τό θειάφι· 2. (*ушная*) ἡ κυψελίς, ἡ κυψέλη.

серб *м* ὁ Σέρβος. ~**ский** *прил.* σερβικός.

серви́з *м* τό σερβίτσιο: столóвый ~ τό σερβίτσιο τοῦ γεύματος· чáйный ~ τό σερβίτσιο τοῦ τσαγιοῦ.

сервир||овáть *сов. и несов.* σερβίρω, ἑτοιμάζω τό τραπέζι. ~**óвка** *ж* τό σερβίρισμα.

сердéчн||ость *ж* ἡ ἐγκαρδιότητα[-ης], ἡ εἰλικρίνεια. ~**ый** *прил.* 1. (*относящийся к сердцу, тж. анат.*) καρδιακός: ~ая болéзнь τό καρδιακό νόσημα· ~ый припáдок ἡ καρδιακή κρίση, ὁ καρδιακός παροξυσμός· ~ая мы́шца τό μυοκάρδιον· ~ый больнóй ὁ καρδιακός, ὁ καρδιοπαθής· 2. (*искренний*) ἐγκάρδιος, ἐπιστήθιος, εἰλικρινής: ~ый друг καρδιακός φίλος, ἐπιστήθιος φίλος· ~ое поздравлéние τό ἐγκάρδιο συγχαρητήριο.

серди́тый *прил.* θυμωμένος.

серди́ть *несов.* θυμώνω (*μετ.*), δυσαρεστῶ. ~**ся** θυμώνω (*ἀμετ.*): он сéрдится на тебя́ εἶναι θυμωμένος μαζύ σου.

сердобóльный *прил.* πονετικός, ψυχικάρης.

сéрдц||е *с в разн. знач.* ἡ καρδιά, ἡ καρδία: болéзни ~а τά καρδιακά νοσήματα, οἱ καρδιοπάθειες· порóк ~а τό καρδιακό νόσημα· дóброе ~ ἡ καλή (*или* ἡ ἀγατή) καρδιά· кáменное ~ ἡ καρδιά πέτρα· покори́ть чьё-л. ~ αἰχμαλωτίζω, μαγεύω· откры́ть комý-л. ~ ἀνοίγω σέ κάποιον τήν καρδιά μου· принимáть блйз-

ко к ~у τό παίρνω κατάκαρδα· ~ моё разрывается ραγίζει ἡ καρδιά μου· ~ моё обливается кровью μοῦ ματώνει ἡ καρδιά· щемит ~ σφίγγει ἡ καρδιά, πονεῖ ἡ καρδιά· у меня ~ не лежит к чему-л., к кому-л. δέν μέ τραβάει· у меня тяжело на ~ ἔχω βάρος στήν καρδιά μου, βαρυθυμῶ· у меня ~ замирает μοῦ κόβεται ἡ ἀναπνοή· с замиранием ~а μέ συγκρατημένη ἀναπνοή· с открытым ~ем μέ ἀνοιχτή καρδιά· с тяжёлым ~ем μέ βαρειά καρδιά· с лёгким ~ем χωρίς δισταγμό· от всего ~а μέ ὅλη μου τήν καρδιά, ἐξ ὅλης καρδίας· всем ~ем μ' ὅλην μου τήν καρδιά· ◇ скрепя ~ ἀνόρεχτα, μέ τό στανιό· положа руку на ~ μέ τό χέρι στήν καρδιά· отлегло от ~а καθησυχάζω (*άμετ.*)· брать за ~ συγκινῶ· сорвать ~ на ком-л. ξεσπάνω, ξεθυμαίνω σέ κάποιον· в ~ах πάνω στόν θυμό· с глаз долой — из ~а вон *погов.* μάτια πού δέν βλέπονται γρήγορα λησμονιοῦνται.

сердцебиение *с* τό καρδιοχτύπι, ἡ ταχυπαλμία, τό χτυποκάρδι: у меня сильное ~ ἔχω μεγάλη ταχυπαλμία.

сердцевина *ж* 1. ἡ ψίχα, ἡ ἐντεριώνη: ~ дерева ἡ ἐντεριώνη (*или* ἡ ψίχα) δέντρου· 2. *перен.* ἡ καρδιά.

сердцеед *м шутл. разг.* ὁ καρδιοκαταχτητής, ὁ Δόν-Ζουάν.

серебри||стый *прил.* ὁ ἀσημόχρωμος, ἀργυρόχρους (*о цвете*)/ ἀργυρόηχος (*о звуке*): ~стая лиса τό ρενάρ ἀρζαντέ· ~стый тополь ἡ λεύκα. ~ть *несов.* ἀσημώνω, ἀσημοκαπνίζω, ἀργυρώνω, ἐπαργυρώνω, ἀργυρῶ. ~ться λάμπω σάν ἀσῆμι, ἀργυρίζω: виски серебрятся ἀσπρίζουν τά μαλλιά στούς κροτάφους.

серебро *с* 1. τό ἀσῆμι, ὁ ἄργυρος· 2. *собир.* (*изделия*) τά ἀσημικά· 3. *собир.* (*о деньгах*) ἀσημένια κέρματα.

серебрян||ый *прил.* ἀσημένιος, ἀργυρός, ἀργυροῦς: ~ая посуда τά ἀσημένια (*или* τά ἀργυρά) σκεύη· ~ая монета τό ἀσημένιο νόμισμα· ~ых дел мастер ὁ ἀσημωτής, ὁ ἐπαργυρωτής· ◇ ~ая свадьба οἱ ἀργυροί γάμοι.

середин||а *ж* ἡ μέση, τό μέσο[ν], τό κέντρο[ν]: в самой ~е ἀκριβῶς στό κέντρο (*или* στό μέσον)· в ~е στή μέση· в ~е века στά μέσα τοῦ αἰώνα, εἰς τό μέσον τοῦ αἰῶνα· в ~е зимы στά μέσα τοῦ χειμώνα· в ~е дня τό μεσημέρι· ◇ золотая ~ ἡ χρυσή μετριότης. ~ный *прил.* τῆς μέσης, μεσαῖος.

середня||к *м* ὁ μεσαῖος ἀγρότης. ~цкий *прил.* μεσαῖος.

серёжка *ж* 1. *разг. см.* серьга· 2. *бот.* ἡ λουλουδόφουντα, ἡ ἀνθουλιά, ἡ ἀνθήλη.

серенада *ж* ἡ σερενάτα, ἡ σερενάδα.

сержант *м* ὁ λοχίας/ *ав.* ὁ σμηνίας: старший ~ ὁ ἐπιλοχίας.

серийн||ый *прил.*: ~ое производство ἡ μαζική παραγωγή.

серия *ж* ἡ σειρά: кинофильм в трёх ~х ταινία σέ τρεῖς ἐποχές.

серна *ж зоол.* ὁ αἴγαγρος, ἡ ἀγριόγιδα.

сернист||ый *прил. хим.* θειώδης: ~ая кислота τό θειῶδες ὀξύ.

сернокислый *прил. хим.* θειϊκός.

серн||ый *прил.*: ~ая кислота *хим.* τό θειϊκόν ὀξύ, τό βιτριόλι· ~ рудник τό θειωρυχεῖον.

сероватый *прил.* γκριζωπός, ὑπότεφρος, ὑπόφαιος.

сероводород *м хим.* τό ὑδρόθειο[ν].

сероглазый *прил.* μέ γκρίζα μάτια.

серп *м* τό δρεπάνι, τό δρέπανο[ν]: ~ и молот (*на гербе СССР*) τό σφυροδρέπανο[ν]· ~ луны ὁ μηνίσκος, τό μισοφέγγαρο.

серпантин *м* ἡ σερπαντίνα.

серпентин *м мин.* ὁ σερπεντίνης, ὁ ὀφίτης.

сер||ый *прил.* 1. γκρίζος, σταχτής, σταχτερός· 2. *перен.* (*бесцветный, неинтересный*) ὠχρός, μέτριος: ~ая жизнь ἡ ὠχρή ζωή· 3. (*пасмурный — о погоде*) συννεφιασμένος: ~ день ἡ μουντή ἡμέρα.

серьга *ж* τό σκουλαρίκι, τό ἐνώτιο[ν].

серьёзн||о *нареч.* σοβαρά[-ῶς]: ~ относиться к чему-л. ἀντιμετωπίζω κάτι σοβαρά· весьма ~ πάρα πολύ σοβαρά· говорить ~ σοβαρολογῶ, μιλῶ στά σοβαρά. ~ость *ж* ἡ σοβαρότητα[-ης]: ~ость положения ἡ σοβαρότητα τῆς κατάστασης· со всей ~остью μέ πλήρη σοβαρότητα. ~ый *прил. в разн. знач.* σοβαρός, σπουδαῖος: ~ый человек σοβαρός ἄνθρωπος· ~ая ошибка τό σοβαρό λάθος, τό σοβαρό σφάλμα· ~ая опасность ὁ σοβαρός κίνδυνος· с ~ым видом μέ σοβαρό ὕφος.

сессия *ж* ἡ σύνοδος, ἡ συνεδρία: ~ Верховного Совета СССР ἡ σύνοδος τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ τῆς ΕΣΣΔ· экзаменационная ~ οἱ ἐξετάσεις, ἡ ἐξεταστική περίοδος.

сестра *ж* ἡ ἀδερφή, ἡ ἀδελφή: двоюродная ~ ἡ ἐξαδέλφη· старшая ~ ἡ μεγαλύτερη ἀδελφή· молочная ~ ἡ ὁμογάλακτος ἀδελφή· медицинская ~ ἡ νοσοκόμος, ἡ ἀδελφή.

сесть I *сов. см.* садиться I.

сесть II *сов. см.* садиться II.

сетка *ж* 1. *в разн. знач.* τό δίχτυ, τό

δίκτυον/ τό πλεμάτι (*разг.*): про́волочная ~ τό συρμάτινο δίχτυ· ~ от насеко́мых, моски́тная ~ ἡ κουνουπιέρα· волейбо́льная ~ τό δίχτυ τοῦ βόλλεϋ-μπώλ· ~ для воло́с δίχτυ τῶν μαλλιῶν· 2. (*тарифная и т. п.*) ἡ κλίμαξ, τό τιμολόγιο[ν].

се́това||ние *с* τό παράπονο[ν], ἡ μεμψιμοιρία. **~ть** *несов.* παραπονοῦμαι, μεμψιμοιρῶ, κλαίγομαι.

сетча́тка *ж анат.* ἀμφιβληστροειδής χιτών τοῦ ὀφθαλμοῦ.

се́тчат||ый *прил.* δικτυωτός, δικτυοειδής: **~ая** оболо́чка гла́за *анат.* ὁ ἀμφιβληστροειδής χιτών τοῦ ὀφθαλμοῦ.

сет||ь *ж в разн. знач.* τό δίχτυ, τό δίκτυον: рыболо́вная ~ τό δίχτυ γιά ψάρεμα, τά δίχτυα τοῦ ψαρᾶ· ~ для ло́вли птиц τό κυνηγετικό δίχτυ· железнодоро́жная ~ τό δίχτυ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν· телефо́нная ~ τό τηλεφωνικό δίκτυο· торго́вая ~ τό δίκτυον ἐμπορικῶν καταστημάτων· ~ парти́йного просвеще́ния τό σύστημα τῆς κομματικῆς μόρφωσης· расста́вить **~и** *прям., перен.* ἁπλώνω τά δίχτυα, στήνω παγίδες· попа́сть в **~и** *прям., перен.* πέφτω στά δίχτυα, πέφτω στήν παγίδα.

сече́ние *с* ἡ (δια)τομή: попере́чное ~ ἡ ἐγκαρσία τομή· ке́сарево ~ *мед.* ἡ καισαρική τομή.

се́чка *ж* 1. (*нож*) ὁ κρεοκόπτης, τό σατίρι· 2. (*крупа*) τό χοντροαλεσμένο ρύζι, τό μπληγοῦρι· 3. (*солома*) τά ψιλοκομμένα ἄχυρα.

сечь *несов.* 1. (*розгами*) μαστιγώνω, μαστιγῶ, ξυλοκοπῶ, ραβδίζω· 2. (*рубить*) κόβω, κόπτω· 3. (*о дожде*) χτυπῶ, κτυπῶ.

се́чься *несов.* σχίζομαι, διακλαδίζομαι (*о волосах*)/ λυώνω (*о шёлке*).

се́ялка *ж* ἡ σπαρτική μηχανή, ὁ σπορεύς.

се́янец *м с.-х.* τό σπορογενές φυτόν.

се́ять *несов. прям., перен.* σπέρνω, σπείρω: ~ раздо́ры σπέρνω ζιζάνια, σπέρνω διχόνοιες· кто се́ет ве́тер, пожнёт бу́рю *посл.* ὅτι σπείρεις θά θερίσεις.

сжа́литься *сов.* λυποῦμαι κάποιον, οἰκτίρω, εὐσπλαγχνίζομαι.

сжа́тие *с* 1. (*действие*) ἡ σύσφιξη[-ις]· 2. *физ.* ἡ συμπίεση[-ις].

сжа́т||ость *ж* 1. (*жидкости, газа*) ἡ συμπίεση[-ις]· 2. (*краткость*) ἡ συντομία, ἡ λακωνικότητα, ἡ συνοπτικότητα. **~ый** *прил.* 1. (*о кулаке и т. п.*) σφιγμένος· 2. *тех., физ.* πεπιεσμένος· 3. (*краткий*) σύντομος, λακωνικός, συνοπτικός: в **~ой** фо́рме συνοπτικά.

сжать I *сов. см.* сжима́ть.

сжать II *сов. с.-х. см.* жать II.

сжа́ться *сов. см.* сжима́ться.

сжечь *сов. см.* сжига́ть.

сжива́ть *несов.* (*кого-л.*) καταβασανίζω, κατατρέχω (*μετ.*): ~ со све́та *разг.* κάνω τόν βίο ἀβίωτο.

сжива́ться *несов.* (*с кем-л., с чем-л.*) συνηθίζω, ἐξοικειώνομαι: ~ друг с дру́гом συνηθίζουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον· ~ с мы́слью о... τό παίρνω ἀπόφαση ὅτι...

сжига́ть *несов.* καίω (*μετ.*), κατακαίω: ~ дотла́ ἀποτεφρώνω, ἀποτεφρῶ· ◇ ~ свои́ корабли́ καίω τά καράβια.

сжима́ть *несов.* (συ)σφίγγω/ συμπιέζω, συνθλίβω (*жидкость, газ и т. п.*): ~ ру́ку в кула́к σφίγγω τήν γροθιά· ~ ру́ку кому́-л. σφίγγω τό χέρι κάποιου· ~ зу́бы (кулаки́) σφίγγω τά δόντια (τίς γροθιές)· ~ в объя́тиях σφίγγω στήν ἀγκαλιά· предчу́вствие сжа́ло мне се́рдце τό προαίσθημα μοῦ πλάκωνε τήν καρδιά. **~ся** 1. (συ)σφίγγομαι, συμπιέζομαι/ *физ.* συμπυκνώνομαι, συμπιέζομαι· 2. *перен.* (συμ)μαζεύομαι/ κουβαριάζομαι (*съёживаться*): се́рдце сжима́ется от го́ря ἡ καρδιά μου σφίγγεται ἀπό τόν πόνο· **~ся** от стра́ха κουβαριάζομαι ἀπό τόν φόβο μου.

сжить *сов. см.* сжива́ть.

сжи́ться *сов. см.* сжива́ться.

сза́ди 1. *нареч.* ἀπό πίσω, ἀπό, πίσω ἀπό: толка́ть ~ σπρώχνω ἀπό πίσω· 2. *предлог* (ἀπο) πίσω, πίσω ἀπό, ὄπισθεν, πισώπλατα: стоя́ть ~ кого́-л. στέκομαι (ἀπο) πίσω ἀπό κάποιον· ~ до́ма πίσω ἀπό τό σπίτι.

сзыва́ть *несов.* προσκαλῶ (*друзей, гостей и т. п.*)/ (συγ)καλῶ (*совещание, собрание и т. п.*): ~ парла́мент συγκαλῶ τήν βουλή.

си *с нескл. муз.* τό σί.

сиа́мск||ий *прил.* ὁ σιαμαῖος: **~ие** близнецы́ οἱ σιαμαῖοι ἀδελφοί.

сибари́т *м* ὁ συβαρίτης.

сиби́рск||ий *прил.* σιβηρικός· ◇ **~ая** я́зва *мед.* ὁ ἄνθραξ, τό κακό σπειρί, τό μαυροτήγανο.

сибиря́к *м* ὁ σιβηριανός, ὁ κάτοικος τῆς Σιβηρίας.

сига́р||а *ж* τό ποῦρο[ν]. **~е́та** *ж* τό τσιγάρο, τό σιγαρέττο.

сигна́л *м* τό σύνθημα, τό σῆμα, τό σινιάλο: звуково́й ~ τό ἠχητικό σύνθημα, τό ἠχητικό σινιάλο· светово́й ~ φωτεινό σινιάλο, σῆμα μέ φανάρι· ~ бе́дствия τό σῆμα κινδύνου· ~ возду́шной трево́ги σῆμα ἀεροπορικοῦ συναγερμοῦ· подава́ть ~ σηματοδοτῶ, δίνω σῆμα· по пе́рвому

~у μέ τό πρῶτο σύνθημα· 2. *перен.* (*предупреждение, знак, признак*) ἡ προειδοποίηση[-ις], τό προμήνυμα. **~иза́ция** *ж* ἡ σηματοδότηση[-ις]. **~изи́ровать** *сов. и несов.* 1. (*давать сигналы*) σηματοδοτῶ, δίνω σῆμα· 2. *перен.* (*что-л., о чём-л.*) προειδοποιῶ, ἀναφέρω. **~ьный** *прил.* συνθηματικός: ~ьный ого́нь τά συνθηματικά πυρά. **~ьщик** *м* ὁ σηματοδότης.

сигнату́ра *ж* 1. *фарм.* ἡ ἐπιγραφή/ ἡ ἐτικέττα (*ярлычок*)· 2. *полигр.* τό ὑποσέλιδο[ν].

сиде́лка *ж* ἡ νοσοκόμα, ἡ νοσοκόμος.

сиде́ни||е *с* (*действие*) τό κάθισμα, τό καθισιό: места́ для ~я οἱ θέσεις· меня́ утомля́ет до́лгое ~ μέ κουράζει τό πολύ καθισιό.

сиде́нье *с* τό κάθισμα, ἡ θέση: ~ сту́ла ὁ πάτος τῆς καρέκλας· за́днее ~ ἡ πίσω θέση· мя́гкое ~ τό μαλακό κάθισμα.

сиде́ть *несов.* 1. κάθομαι: ~ за столо́м κάθομαι στό τραπέζι· ~ за рабо́той κάθομαι καί δουλεύω· ~ на ло́шади εἶμαι καβάλα στό ἄλογο· ~ на ко́рточках κάθομαι σταυροπόδι· 2. (*находиться, пребывать*) μένω, εἶμαι, κάθομαι: ~ в тюрьме́ εἶμαι στή φυλακή· ~ без де́нег εἶμαι ἀπένταρος· 3. (*о платье и т. п.*) ἐφαρμόζω, στρώνω (*ἀμετ.*): пиджа́к сиди́т хорошо́ τό σακάκι στρώνει καλά· ◇ ~ сложа́ ру́ки κάθομαι μέ σταυρωμένα χέρια· ~ как на иго́лках κάθομαι σέ ἀναμένα κάρβουνα· ~ на мели́ πέφτω σέ ξέρα· ◇ ~ на вёслах κάνω κουπί· ~ на дие́те κάνω δίαιτα· ~ на карто́шке τρώγω μόνο πατάτα· ~ без хле́ба δέν ἔχω ψωμί νά φάω. **~ся** *безл.*: ему́ (им *и т. д.*) не сиди́тся до́ма δέν μπορεῖ (δέν μποροῦν κ.τ.λ.) νά κάτσει στιγμή στό σπίτι· ему́ (нм *и т. д.*) не сиди́тся на ме́сте δέν κάθεται (δέν κάθονται κ.τ.λ.) στιγμή ἥσυχος.

сидр *м* ὁ μηλίτης (οἶνος).

сидя́ч||ий *прил.* καθισμένος, καθιστός, καθήμενος: ~ о́браз жи́зни ἡ καθιστική ζωή· в ~ем положе́нии καθιστά.

сижу́ *наст. вр.* от сиде́ть.

сизи́фов *прил.*: ~ труд σισύφειος μόχθος, τό ἔργο τοῦ Σισύφου.

си́зый *прил.* μελανός, μουντός, ἐρυθρομέλας.

сии́ *мн. от* сей, сия́, сие́.

си́л||а *ж в разн. знач.* ἡ δύναμη[-ις] (*тж. перен.*), ἡ ἰσχύς (*тж. юр.*), ἡ ρώμη, τό σθένος: богаты́рская ~ ἡ παληκαρήσια δύναμη· ~ во́ли ἡ δύναμη θέλησης· ~ притяже́ния ἡ δύναμη τῆς ἕλξεως· ~ сцепле́ния ἡ συνάφεια· центробе́жная ~ ἡ φυγόκεντρη (ἡ κεντρόφυξ) δύναμη· лошади́ная ~ *физ.* ἡ ἱπποδύναμις, ὁ ἵππος· производи́тельные ~ы *эк.* οἱ παραγωγικές δυνάμεις· дви́жущие ~ы οἱ κινητήριες δυνάμεις· вооружённые ~ы οἱ ἔνοπλες δυνάμεις· вое́нно-возду́шные ~ы οἱ ἀεροπορικές δυνάμεις· зако́н обра́тной ~ы не име́ет ὁ νόμος δέν ἔχει ἀναδρομική ἰσχύ· в расцве́те сил στήν ἀκμή τῶν δυνάμεων· изо всех сил μέ ὅλες τίς δυνάμεις· по́лный сил πλήρης δυνάμεων· о́бщими ~ами μέ κοινές προσπάθειες· вы́биться из сил ἐξαντλοῦμαι, κατασκοτώνομαι· уда́рить с ~ой κτυπῶ μέ δύναμη· знать свои́ ~ы γνωρίζω τίς δυνάμεις μου· быть в ~ах ἔχω τήν δύναμη· не в ~ах что́-л. сде́лать δέν ἔχω τήν δύναμη νά κάνω τίποτε· э́то сверх мои́х сил αὐτό εἶναι πάνω ἀπό τίς δυνάμεις μου, εἶναι ἀνώτερο τῶν δυνάμεών μου· войти́ в ~у (*о документе, законе и т. п.*) ἀρχίζω νά ἰσχύω, τίθεμαι ἐν ἰσχύϊ· докуме́нт, име́ющий ~у πιστοποιητικό πού ἰσχύει, τό ἔγκυρο πιστοποιητικό· оста́вить в ~е (*о судебном решении*) ἐπικυρῶ, ἐπιβεβαιῶ· лиши́ть ~ы (*документ, закон и т. п.*) ἀκυρώνω, ἀκυρῶ· ◇ в ~у привы́чки ἀπό συνήθεια· в ~у обстоя́тельств λόγω τῶν περιστάσεων· в ~у зако́на βάσει τοῦ νόμου, δυνάμει τοῦ νόμου· рабо́чая ~ ἡ ἐργατική δύναμη· от ~ы *разг.* τό πολύ πολύ· ~ой μέ τό ζόρι, διά τῆς βίας, ἀναγκαστικῶς.

сила́ч *м* ὁ χεροδύναμος, ὁ ἀθλητής.

силика́т *м мин.* ὁ σίληξ, ὁ πυρόλιθος.

сили́ций *м хим.* τό πυρίτιον.

силлоги́зм *м филос.* ὁ συλλογισμός.

силов||о́й *прил.*: ~а́я устано́вка ἐγκατάσταση παραγωγῆς ἐνεργείας.

сило́к *м* τό βρόχι, ἡ παγίδα.

силоме́р *м* τό δυναμόμετρο[ν].

си́лос *м с.-х.* τό σιλό, ὁ σιρός. **~ный** *прил.* τοῦ σιροῦ, τοῦ σιλό: ~ная я́ма ὁ σιρός. **~ова́ть** *сов. и несов.* ἀποθηκεύω σάν σιλό.

силуэ́т *м* τό σκιαγράφημα, ἡ σιλουέτα.

си́льно *нареч.* δυνατά, ἰσχυρῶς, σφοδρῶς: ~ стуча́ть в дверь κτυπῶ δυνατά τήν πόρτα· ~ нужда́ться ἔχω μεγάλη ἀνάγκη.

сильноде́йствующий *прил.* (*о яде*) ἰσχυρός, πολύ δραστικός.

си́льн||ый *прил.* δυνατός, ἰσχυρός/ ρωμαλέος (*тк. о человеке*)/ ἔντονος, (πολυ)μεγάλος (*о жаре, холоде, желании*

и т. п.) ἰσχυρός, σφοδρός (*об ударе, атаке*): ~ насморк τό δυνατό συνάχι· ~ человек ρωμαλέος (*или* δυνατός) ἄνθρωπος· ~ запах *а*) τό δυνατό ἄρωμα (*о приятном запахе*), *б*) ἡ δυνατή μυρωδιά (*о неприятном запахе*)· ~ яд τό ἰσχυρό δηλητήριο· ~ое влияние ἡ δυνατή ἐπιρροή· ~ая вражда ἡ μεγάλη ἔχθρα· ~ая страсть τό ἔντονο πάθος· ~ая боль ὁ δυνατός (*или* ὁ ἰσχυρός) πόνος· ~ые мира сего οἱ ἰσχυροί τῆς γῆς.

сильф *м*, **сильфида** *ж* ἡ σύλφη, ἡ συλφίς.

сим *твор. п. ед. от* сей, сие, *дат. п. мн. от* сей, сия, сие.

символ *м* τό σύμβολο[ν]· ◇ ~ веры τό σύμβολον πίστεως, τό πιστεύω. **~изация** *ж* ὁ συμβολισμός, ἡ ἔκφραση μέ σύμβολα. **~изировать** *сов. и несов.* παριστάνω συμβολικῶς, συμβολίζω.

символ||изм *м* ὁ συμβολισμός. **~ист** *м* ὁ συμβολιστής. **~ический** *прил.* συμβολικός.

симметр||ичный *прил.* συμμετρικός, σύμμετρος. **~ия** *ж* ἡ συμμετρία.

симпатизировать *несов.* (*кому-л., чему-л.*) συμπαθῶ: ~ друг другу ἔχουμε ἀμοιβαία συμπάθεια.

симпатический *прил. физиол. мед.* συμπαθητικός.

симпатичный *прил.* συμπαθητικός, συμπαθής.

симпати||я *ж* ἡ συμπάθεια: чувствовать ~ю к кому-л. συμπαθῶ κάποιον· питать ~и к ... τρέφω συμπάθεια πρός...

симптом *м мед., перен.* τό σύμπτωμα. **~атический**, **~атичный** *прил.* συμπτωματικός.

симул||ировать *сов. и несов.* προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι. **~янт** *м* ὁ προσποιούμενος, ὁ ὑποκριτής. **~яция** *ж* ἡ προσποίηση[-ις], ἡ ὑπόκριση.

симф||онический *прил.* συμφωνικός: ~ концерт ἡ συμφωνική συναυλία· **~ония** *ж* ἡ συμφωνία.

синагога *ж* ἡ συναγωγή, ἡ χαῦρα, τό συναγῶγι.

синдикал||изм *м* ὁ συνδικαλισμός. **~ист** *м* ὁ συνδικαλιστής. **~истский** *прил.* ὁ συνδικαλιστικός.

синдикат *м* τό συνδικᾶτο[ν].

синева *ж* ἡ γαλανάδα, ἡ κυανότης, τό μαβή χρῶμα.

синеватый *прил.* ὑποκύανος, κυανωπός.

синеглазый *прил.* γαλανομμάτης.

синекура *ж* ἡ ἀργομισθία.

сине||ть *несов.* 1. (*становиться синим*) γίνομαι γαλανός, γίνομαι μαβής, γίνομαι κυανοῦς/ μελανιάζω (*от холода*)· 2. (*виднеться*): вдали ~ет море στό βάθος φαίνεται ἡ γαλανή θάλασσα.

синий *прил.* κυανοῦς, μπλέ, μπλάβος/ μελανιασμένος (*от холода*)· ◇ ~ чулок ἡ λογιώτατη, ἡ λογία κυρία.

синильн||ый *прил.*: ~ая кислота *хим.* τό πρωσσικό ὀξύ, τό ὑδροκυανικόν ὀξύ.

синить *несов.* (*бельё*) βάφω μέ τό λουλάκι.

синиц||а *ж* ὁ καλόγηρος· ◇ не сули журавля в небе, дай ~у в руки *посл.* κάλλιο πέντε καί στό χέρι παρά δέκα καί καρτέρει.

синод *м* ἡ σύνοδος: священный ~ ἡ Ἱερά Σύνοδος.

синон||им *м лингв.* τό συνώνυμο[ν]. **~имика** *ж* ἡ συνωνυμία, ἡ συνωνυμολογία. **~имический**, **~имичный** *прил.* συνωνυμικός.

синоптик *м* ὁ συνοπτικός, ὁ μετεωρολόγος.

синтакс||ис *м* ἡ σύνταξη[-ις]. **~ический** *прил. грам.* συντακτικός, τῆς συντάξεως.

синтез *м* ἡ σύνθεση[-ις]. **~ировать** συνθέτω.

синтетический *прил.* συνθετικός.

синус *м* 1. *мат.* τό ἡμίτονο[ν]· 2. *анат.* ὁ κόλπος.

синхронизировать *сов. и несов.* συγχρονίζω.

синхронный *прил.* σύγχρονος, ταυτόχρονος.

синхротрон *м физ.* τό συγχροτρόνιο[ν].

синхрофазотрон *м физ.* τό συγχροφασοτρόνιον.

синька *ж* (*для белья*) τό λουλάκι, τό ἰνδικό[ν].

синяк *м* ὁ μώλωψ, ἡ μελανάδα.

сиони||зм *м* ὁ σιωνισμός. **~ст** *м* ὁ σιωνιστής. **~стский** *прил.* σιωνιστικός.

сипеть *несов.* σφυρίζω, συρίζω, συρίττω.

сиплый *прил.* συριστικός, βραχνός.

сирена I *ж* (*сигнал*) ἡ σειρήνα: автомобильная ~ τό κλάξο[ν], ἡ σειρήνα.

сирена *ж* II *миф.* ἡ Σειρήν, ἡ Σειρήνα.

сиреневый *прил.* λιλός, μενεξεδής, ἰώδης.

сирень *ж* ἡ πασχαλιά.

сири||ец *м* ὁ Σύριος. **~йский** *прил.* σύριος.

сироп *м* τό σιρόπι.

сирота *м, ж* ὁ ὀρφανός, ἡ ὀρφανή: круглый ~ ὁ πεντάρφανος· круглая ~ ἡ πεντάρφανη.

сиртос *м* (*греческий народный танец*) ὁ συρτός.

систе́м||**а** *ж в разн. знач.* τό σύστημα: избира́тельная ~ τό ἐκλογικό σύστημα· социалисти́ческая ~ τό σοσιαλιστικό σύστημα· со́лнечная ~ τό ἡλιακό σύστημα· не́рвная ~ τό νευρικό σύστημα· стать ~ой, войти́ в ~у у кого́-л. μοῦ γίνεται συνήθεια. **~атиза́ция** *ж* ἡ συστηματοποίηση[-ις]. **~атизи́ровать** *сов. и несов.* συστηματοποιῶ. **~а́тика** *ж* ἡ συστηματική. **~ати́чески** *нареч.* συστηματικά[-ῶς]. **~ати́ческий**, **~ати́чный** *прил.* συστηματικός.

си́тец *м* τό τσίτι.

си́то *с* ἡ σήτα/ τό σῆστρον (*волосяное*).

ситуа́ция *ж* ἡ κατάσταση[-ις].

си́тцевый *прил.* τσίτινος.

си́фил||**ис** *м* ἡ σύφιλις. **~и́тик** *м* ὁ συφιλιδικός. **~ити́ческий** *прил.* συφιλιδικός.

сифо́н *м* ὁ σίφων, τό σιφόνι.

сию́ *вин. п. ед. от* сия́.

сия́ *ж к* сей II.

сия́||**ние** *с* 1. ἡ λάμψη[-ις], ἡ ἀκτινοβολία, τό ἀπαύγασμα· 2. (*ореол*) ἡ αἴγλη, ὁ φωτοστέφανος· ◇ се́верное ~ τό βόρειον σέλας. **~ть** *несов.* λάμπω, ἀκτινοβολῶ: со́лнце ~ет ὁ ἥλιος λάμπει· его́ лицо́ ~ет от ра́дости τό πρόσωπό του λάμπει ἀπό χαρά· глаза́ ~ют τά μάτια ἀκτινοβολοῦν, τά μάτια λάμπουν· звёзды ~ют τά ἀστέρια λάμπουν. **~ющий** 1. *прич. и прил.* λαμπρός, λαμπερός, φεγγοβόλος, ἀστραφτερός· 2. *прил. перен.* φωτεινός.

скабрёзный *прил.* αἰσχρολόγος, ἀρσίζικος, σόκιν.

сказа́ние *с* ἡ ἀφήγηση[-ις], ἡ διήγηση[-ις].

сказа́ть *сов. см.* говори́ть· что вы э́тим хоти́те ~? τί θέλετε νά πῆτε μ' αὐτό;· ◇ тру́дно ~ ... εἶναι δύσκολο νά πεῖ κανείς...· легко́ ~ ἕνας λόγος εἶναι· так ~ νά ποῦμε· пра́вду ~ ... νά ποῦμε τήν ἀλήθεια ...· ска́зано — сде́лано *разг.* ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον· ба́бушка на́двое сказа́ла *погов.* ≅ ζῆσε Μάη νά φᾶς τριφύλλι καί τόν Αὔγουστο σταφύλι. **~ся** *сов.* 1. *см.* ска́зываться· 2. (*кем-л.*) *разг.*: ~ся больны́м κάνω τόν ἄρρωστο.

сказ́итель *м* ὁ ἀφηγητής. **~ница** *ж* ἡ ἀφηγήτρια.

ска́з||**ка** *ж* τό παραμύθι, ὁ μῦθος: расска́зывать ~ки *прям.*, *перен.* λέω παραμύθια· наро́дные ~ки τά λαϊκά παραμύθια. **~очник** *м* ὁ παραμυθᾶς. **~очный** *прил.* 1. παραμυθένιος, μυθώδης, μυθικός· 2. *перен.* παραμυθένιος, μυθώδης.

сказу́емое *с грам.* τό κατηγορούμενο[ν].

ска́зываться *несов.* (*обнаруживаться*) ἐκδηλώνομαι, φανερώνομαι.

скака́лка *ж* (*игрушка*) τό σκοινάκι, τό σχοινάκι.

скак||**а́ть** *несов.* 1. πηδῶ, τρέχω κουτσό· 2. (*на коне*) καλπάζω: ~ во весь дух καλπάζω μέ μεγάλη ταχύτητα. **~ово́й** *прил.* (ἱππο)δρομικός: ~ова́я ло́шадь τό ἄλογο κούρσας, ὁ δρομικός ἵππος· ~ова́я доро́жка ὁ στίβος (*или* ἡ πίστα) ἱπποδρομίου.

скал||**а́** *ж* ὁ βράχος. **~и́стый** *прил.* βραχώδης, πετρώδης: ~и́стый бе́рег ἡ βραχώδης ἀκτή· ~и́стый о́стров τό βραχονῆσι.

ска́лить *несов.*: ~ зу́бы *а*) δείχνω τά δόντια, *б*) *перен.* γελῶ κοροϊδευτικά.

ска́лка *ж* ὁ κόπανος (*для белья*)/ τό πλαστήρι, ὁ πλάστης (*для теста*).

ска́лывать *несов.* 1. (*отбивать — лёд и т. п.*) ἀποσπῶ, ξεκολλῶ, βγάζω· 2. (*булавкой и т. п.*) καρφώνω, καρφιτσώνω.

скальд *м ист.* ὁ σκάλδος (*σκανδιναυός ποιητής*).

скальп *м* τό σκάλπ, τό δέρμα τοῦ κρανίου.

ска́льпель *м мед.* τό νυστέρι.

скальпи́ровать *сов. и несов.* ἀφαιρῶ τό σκάλπ, ἀφαιρῶ τό δέρμα τοῦ κρανίου.

скам||**е́ечка** *ж* ὁ πάγκος, τό παγκάκι. **~е́йка** *ж см.* скамья́.

скамь||**я́** *ж* ὁ πάγκος/ τό θρανίο[ν] (*в школе*)· ◇ ~ подсуди́мых τό ἑδώλιον τοῦ κατηγορουμένου· со шко́льной ~и́ ἀπ' τά μαθητικά χρόνια.

сканда́л *м* τό σκάνδαλο[ν]/ ὁ σαματᾶς, ὁ καυγᾶς, ἡ φασαρία (*драка*): подня́ть ~ δημιουργῶ σκάνδαλο, *разг.* κάνω φασαρία· устра́ивать ~ы δημιουργῶ σκάνδαλα. **~и́ст** *м* ὁ σκανδαλοποιός, ὁ ταραξίας, τό σκάνταλο. **~и́стка** *ж* ἡ σκανδαλιάρα. **~ить** *несов.* κάνω σκάνδαλο, κάνω φασαρία, κάνω καυγᾶ. **~ьный** *прил.* σκανδαλώδης/ ἐπονείδιστος (*позорный*).

скандина́в||**ец** *м* ὁ Σκανδιναυός. **~ский** *прил.* σκανδιναυϊκός.

сканди́ровать *сов. и несов.* συλλαβίζω στίχο, τονίζω τό μέτρο (*лит.*)/ φωνάζω ρυθμικά (*громко и отчётливо произносить слова, разделяя их на слоги*).

ска́пливать *несов.* μαζεύω/ ἀποταμιεύω (*тк. деньги*)/ ἀποθηκεύω (*тк. товары*). **~ся** μαζεύομαι/ ἀποταμιεύομαι (*тк. о деньгах*)/ ἀποθηκεύομαι (*тк. о товарах*)/ συναθροίζομαι (*тк. о людях*).

скарб *м разг.* τά σκεύη, τά πράγματα.

ска́ред||ничать *несов. разг.* εἶμαι τσιγγούνης, τσιγγουνεύομαι. **~ность** *ж* ἡ τσιγγουνιά. **~ный** *прил.* τσιγγούνικος.

скарлати́н||а *ж* ἡ ὀστρακιά, ἡ σκαρλατίνα: больно́й **~ой** ἄρρωστος μέ σκαρλατίνα. **~ный** *прил.* τῆς ὀστρακιᾶς, τῆς σκαρλατίνας.

скат I *м* (*склон*) ἡ κλίση[-ις], τό κλίτος (*крыши и т. п.*) / ἡ κατωφέρεια, ἡ ἐπίκλισις, ἡ κλιτύς, ἡ πλαγιά (*горы и т. п.*).

скат II *м* (*рыба*) τό σαλάχι: электри́ческий ~ ἡ μαργωτήρα, ἡ μουδιάστρα, ἡ νάρκη.

ската́ть *сов. см.* ска́тывать I.

ската́ться *сов. см.* ска́тываться I.

ска́терть *ж* τό τραπεζομάντηλο[ν]· ◇ **~ю** доро́га! *ирон.* ὥρα (του) καλή!

скати́ть *сов. см.* ска́тывать II.

скати́ться *сов. см.* ска́тываться II.

ска́тывать I *несов.* (*в трубку*) τυλίγω, κουλουριάζω, στρίβω.

ска́тывать II *несов.* κυλῶ, κατρακυλῶ (*μετ.*), κατεβάζω: ~ с горы́ κατεβάζω κάτι κυλώντας.

ска́тываться I *несов.* (*в трубку и т.п.*) τυλίγομαι.

ска́тываться II *несов.* **1.** (*вниз*) κατρακυλῶ (*ἀμετ.*)· **2.** *перен. презр.* κατρακυλῶ, ξεπέφτω.

скафа́ндр *м* τό σκάφανδρο[ν].

ска́чка *ж* ὁ καλπασμός.

ска́чки *мн.* οἱ ἱπποδρομίες: ~ с препя́тствиями ἱπποδρομίες μετ' ἐμποδίων.

скачкообра́зный *прил.* μέ ἅλματα.

скач||о́к *м* τό ἅλμα, τό πήδημα: одни́м **~ко́м** μέ ἕνα ἅλμα, μ' ἕνα πήδημα.

ска́шивать I *несов.* (*траву и т. п.*) κοσίζω, θερίζω (*или* κόβω) χορτάρι.

ска́шивать II *несов.* **1.** (*глаза́*) στραβίζω, ἀλλοιθωρίζω· **2.** (*ребро, край*) κόβω, τέμνω.

сква́жина *ж* ἡ τρύπα (*отверстие*)/ ἡ χαραμάδα, ἡ σχισμή (*щель*): замо́чная ~ ἡ κλειδαρότρυπα· бурова́я ~ τό πηγάδι (*или* πηγή) ἐξόρυξης· нефтяна́я ~ ἡ πετρελαιοπηγή.

сквер *м* ἡ δενδρόφυτη πλατεῖα.

скве́рно *нареч.* ἄσχημα, ἀπαίσια, κακά.

скверносло́вить *несов.* βωμολοχῶ, αἰσχρολογῶ, ἀχρειολογῶ.

скве́рн||ый *прил.* ἀπαίσιος, αἰσχρός, ἀπρεπής: ~ челове́к αἰσχρός ἄνθρωπος· **~ая** пого́да ὁ ἀπαίσιος καιρός.

сквоз||и́ть *несов.* **1.** *безл.* (*о ветре*): **~и́т** φυσάει, κάνει ρεῦμα· **2.** (*проникать, просвечивать*) φεγγρίζω, εἶμαι διαφανής: свет **~и́т** че́рез занаве́ску τό φῶς περνάει μέσα ἀπό τήν κουρτίνα· **3.** *перен.* (*чувствоваться*) διαφαίνομαι, διακρίνομαι: в его́ слова́х **~и́т** неве́рие στά λόγια του διαφαίνονταν (*или* ἀντηχοῦσε) ἡ ἀμφιβολία. **~но́й** *прил.* (*проходящий насквозь*) διαμπερής: **~но́й** прохо́д ἡ διάβαση, τό πέρασμα· **~на́я** ра́на τό διαμπερές τραῦμα· **~но́й** ве́тер *см.* сквозня́к. **~ня́к** *м* τό ρεῦμα.

сквозь *предлог* μέσα ἀπό, διά μέσου: со́лнце вы́глянуло ~ ту́чи ὁ ἥλιος φάνηκε μέσα ἀπό τά σύννεφα· он пробра́лся ~ толпу́ πέρασε μέσα ἀπό τό πλῆθος· ◇ смотре́ть ~ па́льцы (*на что-л.*) κάνω τά στραβά μάτια· как ~ зе́млю провали́лся χάθηκε σάν νά τόν κατάπιε ἡ γῆ· я был гото́в ~ зе́млю провали́ться (от стыда́) ἤθελα ν' ἀνοίξει ἡ γῆ νά μέ καταπιεῖ.

скворе́||ц *м* τό ψαρό, τό μαυροπούλι. **~чник** *м* τό σπιτάκι (*или* ἡ φωλιά) τοῦ μαυροπουλιοῦ.

скеле́т *м* ὁ σκελετός.

скéп||тик *м* ὁ σκεπτικιστής. **~тици́зм** *м* ὁ σκεπτικισμός. **~ти́ческий** *прил.* σκεπτικιστικός.

ске́рцо *с муз.* τό σκέρτσο.

ски́д||ка *ж* ἡ ἔκπτωση[-ις], τό σκόντο: де́лать **~ку** *прям., перен.* κάνω σκόντο· со **~кой** μέ ἔκπτωση.

ски́дывать *несов.*, **ски́нуть** *сов.* **1.** ρίχνω κάτω, πετῶ (*μετ.*)· **2.** (*одежду*) *разг.* ξεντύνομαι· **3.** (*уступать в цене*) *разг.* κάνω σκόντο, κατεβάζω.

ски́петр *м уст.* τό σκῆπτρο[ν].

скипида́р *м* τό τερεβινθέλαιο[ν], τό νέφτι. **~ный** *прил.* τερεβινθικός.

скирд *м*, **скирда́** *ж* ἡ θημωνιά, ἡ θεμωνιά. **~ова́ние** *с* τό θημώνιασμα. **~ова́ть** *несов.* θημωνιάζω.

скиса́ть *несов.*, **ски́снуть** *сов.* **1.** ξινίζω/ ξιδιάζω (*о вине*): молоко́ ски́сло τό γάλα ξίνισε· **2.** *перен. разг.* κατσουφιάζω: что ты скис? γιατί κατέβασες τά μοῦτρα;

скита́||лец *м* ὁ πλάνης, ὁ περιπλανώμενος. **~ние** *с* ἡ περιπλάνηση[-ις], ὁ πλάνης βίος. **~ться** *несов.* (περι)πλανῶμαι, γυρίζω, περιφέρομαι: **~ться** по бе́лу све́ту *разг.* γυρίζω τόν κόσμο.

склад I *м* ἡ ἀποθήκη: дровяно́й ~ ἡ ξυλαποθήκη· ~ ору́жия ἡ ἀποθήκη ὅπλων, τό ὁπλοστάσιο[ν]· ~ боеприпа́сов ἡ ἀποθήκη πυρομαχικῶν· продово́льственный ~ ἡ ἀποθήκη τροφίμων· заве́дующий **~ом** ὁ ἀποθηκάριος.

склад II *м* **1.** (*характер*) ἡ κράση, ἡ ψυχοσύνθεση[-ις]: ~ ума́ ἡ νοοτροπία· лю́ди осо́бого скла́да ἄνθρωποι ἰδιαίτερης

πάστας· ◇ ни ~у ни ла́ду *разг.* ἀπό τήν πόλη ἔρχομαι καί στήν κορφή κανέλλα.

скла́дк||а *ж* 1. ἡ πτυχή, ἡ δίπλα, ἡ πιέτα, ἡ σούρα, ἡ σούφρα: пла́тье в ~ах φόρεμα μέ πτυχές· 2. (*земной коры*) ἡ ἀνωμαλία, ἡ πτυχή· 3. (*морщина*) ἡ ρυτίδα[-ίς], ἡ ζαρωματιά, ἡ ζάρα.

складно́й *прил.* πτυκτός, διπλωτός, διπλωνόμενος: ~ стул ὁ σκίμπους, ἡ καρέκλα πού διπλώνει.

скла́дный *прил. разг.* 1. (*стройный*) λεβεντόκορμος, καλοκαμωμένος, λυγερός· 2. (*о речи, рассказе и т. п.*) στρωτός, εὔρυθμος.

скла́дчин||а *ж* ἡ συνεισφορά, ὁ ἔρανος, ὁ ρεφενές: в ~у ἀπό κοινοῦ· устра́ивать ~у συνεισφέρω, ρεφενίζω, κάνω ἔρανο.

склад||ы́ *мн. уст.* οἱ συλλαβές: чита́ть по ~а́м συλλαβίζω.

скла́дыва||ть *несов.* 1. τακτοποιῶ, βάζω μαζί: ~ ве́щи (*при отъезде*) μαζεύω τά πράγματά μου· 2. (*составлять что-л.*) κά(μ)νω, φτ(ε)ιάνω· 3. (*сгибать*) διπλώνω: ~ газе́ту διπλώνω τήν ἐφημερίδα· 4. *мат.* προσθέτω. ~ться 1. (*устраивать складчину*) *разг.* βάζουμε ρεφενέ· 2. (*устанавливаться*) δημιουργοῦμαι: обстоя́тельства ~ются для него́ благоприя́тно οἱ περιστάσεις γίνονται γι' αὐτόν εὐνοϊκές· у меня́ ~ется убежде́ние, что ... ἀρχίζω νά πείθομαι ὅτι ...· у неё уже́ ~ется хара́ктер ἤδη διαμορφώνεται ὁ χαρακτήρας της.

скле́ивать *несов.*, **скле́ить** *сов.* συγκολλῶ, κολνῶ, κολλῶ (*мет.*). ~ся κολλῶ (*άμετ.*), προσκολλῶμαι.

склеп *м* ἡ κρύπτη: фами́льный ~ ἡ οἰκογενειακή κρύπτη, ὁ οἰκογενειακός τάφος.

склеро́з *м мед.* ἡ σκλήρωση[-ις], ἡ σκλήρυνση[-ις].

скло́ка *ж* τά ζιζάνια, ἡ φαγωμάρα.

склон *м* (*горы и т. п.*) ἡ κλίση, ὁ κατήφορος, ἡ κλιτύς, ἡ πλαγιά, ἡ κατωφέρεια: круто́й ~ ἡ ἀπότομη κατωφέρεια· ◇ на ~е лет, дней στά γεράματα, στά ὕστερνά.

склоне́ние *с* 1. *грам.* ἡ κλίση[-ις]· 2. *астр.* ἡ ἀπόκλιση[-ις].

склони́ть *сов. см.* склоня́ть 1, 2. ~ся *см.* склоня́ться 1, 2, 3.

скло́н||ность *ж* ἡ τάση[-ις], ἡ κλίση[-ις], ἡ ροπή/ ἡ συμπάθεια (*к кому-л.*): ~ к полноте́ ἡ τάση γιά νά παχύνει· ~ к нау́ке κλίση στήν ἐπιστήμη· пита́ть ~ *а*) ἔχω κλίση σέ κάτι (*к чему-л.*), *б*) αἰσθάνομαι συμπάθεια γιά κάποιον (*к кому-либо*). ~ный *прил.* ἐπιρρεπής, αὐτός πού ἔχει τάση: я ~ен ду́мать, что ... κλίνω νά πιστέψω, ὅτι ...

склоня́емый 1. *прич. от* склоня́ть· 2. *прил. грам.* κλιτός.

склоня́||ть *несов.* 1. (*наклонять*) κλίνω (*μετ.*), σκύβω, κύπτω: ~ го́лову σκύβω τό κεφάλι, κύπτω τήν κεφαλήν· 2. (*располагать, привлекать*) παρασέρνω, παρασύρω/ πείθω (*убеждать сделать что-л.*): ~ на свою́ сто́рону παρασέρνω κάποιον μέ τό μέρος μου· 3. *грам.* κλίνω. ~ться 1. (*наклоняться*) σκύβω (*άμετ.*), κύπτω (*άμετ.*), κλίνω (*άμετ.*)/ γέρνω, κάμπτομαι, λυγίζω (*под тяжестью*)· 2.: со́лнце ~ется к за́паду ὁ ἥλιος γέρνει πρός τή δύση· 3. (*соглашаться, поддаваться уговорам*) κλίνω (*άμετ.*), πείθομαι· 4. *грам.* κλίνομαι.

скло́чник *м разг.* ὁ ραδιοῦργος, τό ζιζάνιο.

скля́нк||а *ж* 1. τό φιαλίδιο[ν], ἡ φιάλη· 2. *мор.* τό ἡμίωρο[ν], ἡ μισή ὥρα· бить ~и σημαίνω τήν ὥρα.

скоба́ *ж тех.* ὁ συνοχεύς, ὁ σιδερόδεσμος.

ско́бк||а *ж* 1. *уменьш. от* скоба́· 2. *мат., грам.* ἡ παρένθεση[-ις]/ οἱ ἀγκύλες (*квадратные*): в ~и, в ~ах (μέσα) σέ παρένθεση, ἐν παρενθέσει· заключи́ть (поста́вить) в ~и βάζω σέ παρένθεση, βάζω σέ ἀγκύλες.

скобли́ть *несов.* ἀποξέω, (ἀπο)ξύω, ξύνω μέ μαχαίρι.

скобян||о́й *прил.*: ~ые изде́лия, ~о́й това́р ἡ κιγκαλερία.

ско́в||анность *ж* ἡ δέσμευση[-ις]/ ἡ στενοχώρια, ὁ περιορισμός (*стеснение*): ~ движе́ний ἡ δυσκινησία, ἡ δέσμευση τῶν κινήσεων. ~анный 1. *прич. от* ско́вывать· ~анный льда́ми δεσμευμένος ἀπό τούς πάγους· ~анный моро́зом παγωμένος· 2. *прил.* (*о движениях*) παραλυμένος, δεσμευμένος. ~а́ть *сов. см.* ско́вывать.

сковорода́ *ж* τό τηγάνι, τό τήγανο[ν].

ско́выва||ть *несов.* 1. (*выковывать*) σφυρηλατῶ· 2. (*соединять путём ковки*) συγκολλῶ σφυρηλατώντας· 3. (*заковывать*) ἁλυσσοδένω μαζύ· 4. *перен.* (*лишать свободы, лёгкости в действиях и т. п.*) παραλύω, δεσμεύω: её молча́ние ~ет меня́ ἡ σιωπή της μέ παραλύει· 5. *воен.* παραλύω, ἀκινητοποιῶ: ~ проти́вника παραλύω τόν ἀντίπαλον, ἀκινητοποιῶ τόν ἀντίπαλον· 6. *перен.* (*покрывать льдом*) παγώνω: моро́з ~ет реку́ ἡ παγωνιά παγώνει τό ποτάμι· ◇ ~ инициати́ву ἐμποδίζω (*или* περιορίζω) τήν πρωτοβουλία.

сколáчивать *несов.* 1. (*сбивать вместе*) σκαρώνω: ~ ящик σκαρώνω κάσσα· 2. *перен.* (*группу и т. п.*) *разг.* σκαρώνω· 3. (*капитал, сумму*) *разг.* μαζεύω, οἰκονομῶ.

сколотúть *сов. см.* сколáчивать.

сколóть *сов. см.* скáлывать.

скольжéние *с* τό γλίστρημα, τό ὀλίσθημα, ἡ ὀλίσθησις.

скольз||úть *несов.* γλιστρῶ, ὀλισθαίνω· ~ по льдý παγοδρομῶ, γλιστρῶ στόν πάγο· нóги ~ят τά πόδια γλιστροῦν.

скóльзкий *прил.* 1. γλιστερός, ὀλισθηρός· 2. *перен.* ἐπισφαλής, ἀκροσφαλής: стать на ~ путь μπαίνω σέ ἐπισφαλή δρόμο· ~ шаг τό γλίστρημα, τό ὀλίσθημα, τό ἐπικίνδυνον βῆμα.

скользнýть *однокр. к* скользúть.

скользя́щий 1. *прич. от* скользúть· 2. *прил.* (*не фиксированный*) γλιστερός, ὀλισθαίνων: ~ ýзел ὁ βρόχος, τό λάσσο.

скóлько *нареч.* πόσο[ν]: ~ врéмени? πόσο[ν] καιρό[ν];· ~ тебé лет? πόσων χρονῶν εἶσαι;, πόσων ἐτῶν εἶσαι;· ~ э́то стóит? πόσο κοστίζει;· ◇ ~ угóдно ὅσο θέλετε.

скомáндовать *сов.* διατάζω, διατάσσω, προστάζω.

скомбинúровать *сов. см.* комбинúровать.

скóмкать *сов. см.* кóмкать.

скоморóх *м* ὁ πλανώδιος μῖμος, ὁ σκομορόχος.

скомпрометúровать *сов. см.* компрометúровать.

сконструúровать *сов. см.* конструúровать.

сконфý||женный *прич. и прил.* σαστισμένος, ντροπιασμένος. **~зить(ся)** *сов. см.* конфýзить(ся).

сконцентрúровать(ся) *сов. см.* концентрúровать(ся).

скончáться *сов.* ἀποβιῶ, πεθαίνω, ἀποθνήσκω.

скопéц *м* ὁ εὐνοῦχος, ὁ μουνοῦχος, ὁ χαντούμης.

скопидóм *м разг.* ὁ σπαγγοραμμένος, ὁ ξηνταβελώνης.

скопúровать *сов. см.* копúровать.

скопúть(ся) *сов. см.* скáпливать(ся).

скопл||éние *с* ἡ συσσώρευση[-ις], ἡ συρροή/ ἡ συνάθροιση[-ις], ἡ σύναξη (*людей*): ~ автомашúн ἡ συρροή αὐτοκινήτων. **~я́ться** *несов. см.* скáпливаться.

скорбéть *несов.* θλίβομαι, εἶμαι τεθλιμμένος, λυποῦμαι, θρηνῶ.

скóрбный *прил.* πένθιμος, θλιβερός, λυπηρός.

скорбь *ж* ἡ θλίψη[-ις], ἡ λύπη.

скорée, скорéй 1. (*сравнит. ст. от прил.* скóрый *и нареч.* скóро) γρηγορώτερα, πιό γρήγορα· 2. *нареч.* (*лучше, предпочтительнее*) καλλίτερα, κάλλιο, προτιμότερο[ν]: он ~ умрёт, чем сдáстся θά προτιμήσει νά πεθάνει παρά νά παραδοθεῖ· 3. *нареч.* (*вернее*) μᾶλλον, περισσότερο[ν]: он ~ похóж на мать, чем на отцá μᾶλλον μοιάζει τήν μητέρα του παρά τόν πατέρα του· ◇ ~ всегó μᾶλλον, τό πιθανότερον εἶναι, τό πιό πιθανό εἶναι.

скорлуп||á *ж* τό κέλυφος, τό τσόφλι (*яйцá*)/ τό καρυδότσεφλο (*орéха*): ~ миндаля́ ἡ φλοῦδα τοῦ ἀμύγδαλου· очищáть от ~ы́ ἀποφλοιῶ· ◇ уйтú в свою ~ý κλείνομαι στό καβούκι μου.

скорня́жн||ый *прил.* τοῦ γουναρᾶ: ~ое дéло ἡ τέχνη τοῦ γουναρᾶ· ~ые товáры τά γουναρικά.

скорня́к *м* ὁ γουναρᾶς, ὁ γουνᾶς, ὁ γούναρης.

скóро *нареч.* 1. (*быстро*) γρήγορα, γοργά, ταχέως· 2. (*вскоре*) σύντομα, γρήγορα, ἐντός ὀλίγου: ~ лéто γρήγορα θά ἔχουμε καλοκαῖρι.

скороговóрк||а *ж*: говорúть ~ой μιλῶ μέ ταχύτητα· говоря́щий ~ой ὁ ταχύγλωσσος.

скоропóртящ||ийся *прил.*: ~иеся продýкты τά τρόφιμα ποῦ χαλνᾶν γρήγορα.

скоропостúжн||ый *прил.*: ~ая смерть ὁ ξαφνικός (*или* ὁ αἰφνίδιος) θάνατος.

скороспéл||ый *прил.* 1. πρώϊμος: ~ картóфель ἡ πρώϊμη πατάτα· 2. *перен.* ἄγουρος, ἀνώριμος, πρόωρος, ἄωρος: ~ое решéние ἡ ἀνώριμη ἀπόφαση.

скоростнóй *прил.* ἐπιταχυντικός: ~ мéтод ὁ ἐπιταχυντικός (*или* γρήγορος) τρόπος· ~ самолёт τό ταχυκίνητο ἀεροπλάνο.

скорострéльный *прил. воен.* ταχυβόλος.

скóрост||ь *ж* ἡ ταχύτητα[-ης]: ~ звýка ἡ ταχύτης τοῦ ἤχου· на пóлной ~и μέ ὅλην τήν ταχύτητα· корóбка ~éй *тех.* τό κιβώτιο ταχυτήτων.

скоросшивáтель *м* τό ντοσιέ.

скоротáть *сов. см.* коротáть.

скоротéчн||ый *прил.* ἐφήμερος, πρόσκαιρος· ◇ ~ая чахóтка ἡ καλπάζουσα φυματίωση.

скорохóд *м* ὁ δρομεύς, ὁ φτεροπόδαρος.

скорпиóн *м* ὁ σκορπιός, ὁ σκορπίος.

скóрчить(ся) *сов. см.* кóрчить(ся).

скóр||ый *прил.* 1. (*быстрый*) γοργός,

γρήγορος, ταχύς: ~ ход ἡ ταχυπορία· ~ыми шагáми μέ γρήγορα βήματα· 2. (*близкий по времени*) προσεχής, σύντομος: в ~ом врéмени σύντομα, σέ λίγον καιρό, ἐντός ὀλίγου, μετ' ὀλίγον· ◇ ~ пóезд ἡ ταχεῖα (ἁμαξοστοιχία)· ~ая пóмощь οἱ πρῶτες βοήθειες· на ~ую рýку πρόχειρα, στά γρήγορα, στά πεταχτά· до ~ого свидáния! καλή ἀντάμωση!

скосить I *сов. см.* скáшивать I.

скосить II *сов. см.* скáшивать II.

скот *м собир.* τά κτήνη, τά ζῶα, τά θρέμματα: крýпный рогáтый ~ τά μεγάλα κερασφόρα ζῶα· мéлкий ~ τά μικρά ζῶα, τά γιδοπρόβατα· племеннóй ~ ζῶα ράτσας· рабóчий ~ τά ἀροτριῶντα κτήνη. ~**ина** *ж* 1. *собир. см.* скот· 2. *бран.* τό κτῆνος, τό ζωντόβολο. ~**ник** *м* ὁ κτηνοτρόφος. ~**ница** *ж* ἡ κτηνοτρόφος. ~**ный** *прил.*: ~ный двор τό βουστάσιο[ν].

скотобóйня *ж* τό σφαγεῖο[ν], τά σφαγεῖα.

скотовóд *м* ὁ κτηνοτρόφος. ~**ство** *с* ἡ κτηνοτροφία. ~**ческий** *прил.* κτηνοτροφικός.

скóт||ский *прил.* 1. (*для скота*) γιά τά κτήνη, γιά τά ζῶα· 2. *неодобр.* κτηνώδης, ζωώδης. ~**ство** *с неодобр.* ἡ κτηνωδία.

скрáдывать *несов.* κρύβω.

скрáсить *сов.*, **скрáшивать** *несов.* ὀμορφαίνω, ἐξωραΐζω: ~ жизнь ὀμορφαίνω τή ζωή.

скребнúц||а *ж* τό ξυστρί, ἡ ξύστρα, ἡ στλεγγίς: чúстить ~ей ξυστρίζω.

скребóк *м* ἡ ξύστρα, τό ξυστήρι, ὁ ξεστήρ, τό ξέστρον.

скрéжет *м* τό τρίξιμο: ~ зубóв τό τρίξιμο (*или* ὁ τριγμός) τῶν δοντιῶν.

скрепúть *сов. см.* скреплять.

скрéпка *ж* ὁ συνδετήρας.

скрепл||éние *с* 1. (*действие*) ἡ στερέωση[-ις], ἡ σύνδεση[-ις], ἡ συναρμογή· 2. *тех.* ὁ σιδερόδεσμος· 3. (*подписью*) ἡ ἐπικύρωση[-ις], ἡ προσυπογραφή. ~**ять** *несов.* 1. στερεώνω, συναρμολογῶ: ~ять булáвками καρφιτσώνω· ~ять болтáми μπουλονάρω· 2. (*подписью*) ἐπικυρώνω.

скрестú *несов.* (ἀπο)ξύνω, ἀποξέω. ~**сь** ξύνω, ρο(υ)κανίζω.

скрестúть(ся) *сов. см.* скрéщивать(ся).

скрéщива||ние *с в разн. знач.* ἡ διασταύρωση: ~ живóтных ἡ διασταύρωση ζώων. ~**ть** *несов. в разн. знач.* (δια-) σταυρώνω: ~ть рýки на грудú σταυρώνω τά χέρια μου στό στῆθος· ~ть шпáги διασταυρώνω τά ξίφη· ~ть растéния διασταυρώνω φυτά· ~ть живóтных διασταυρώνω ζῶα. ~**ться** *в разн. знач.* διασταυρώνομαι.

скривúть *сов.* 1. (*согнуть*) λυγίζω (*μετ.*)· 2. (*лицо, губы*) στραβώνω (*μετ.*). ~**ся** 1. λυγίζω (*ἀμετ.*)· 2. (*сделать гримасу*) *разг.* μορφάζω, στραβομουτσουνιάζω (*ἀμετ.*): ~ся от бóли συσπῶμαι ἀπό τόν πόνο.

скрип *м* ὁ τριγμός, τό τρίξιμο[ν].

скрипáч *м* ὁ βιολιστής, ὁ βιολιτζής.

скрип||éть *несов.* τρίζω: ~ зубáми τρίζω τά δόντια· ботúнки ~ят τά παπούτσια τρίζουν.

скрипúчный *прил. муз.* τοῦ βιολιοῦ: ~ ключ τό κλειδί τοῦ σόλ.

скрúп||ка *ж* τό βιολί: игрáть на ~ке παίζω βιολί· игрáть пéрвую ~ку *перен.* παίζω τόν κύριο ρόλο, πρωταγωνιστῶ.

скрúп||нуть *однокр. к* скрипéть. ~**ýчий** *прил. разг.* πού τρίζει.

скроúть *сов. см.* кроúть.

скрóмн||ик *м разг.* ὁ σεμνός ἄνθρωπος, ὁ μετριόφρων. ~**ица** *ж разг.* ἡ σεμνή κοπέλλα (*о девушке*)/ ἡ σεμνή γυναίκα (*о женщине*). ~**ичать** *несов. разг.* δείχνω μετριοφροσύνη, εἶμαι σεμνός: не ~ичай ἄσε τή μετριοφροσύνη. ~**ость** *ж* ἡ σεμνότητα, ἡ μετριοφροσύνη, ἡ σεμνοπρέπεια· ~**ый** *прил.* 1. σεμνός, μετριόφρων, σεμνοπρεπής· 2. (*простой, незатейливый, незначительный*) ἁπλός (*о туалете и т. п.*)/ λιτός (*о еде*)/ μέτριος (*о заработке*).

скрупулёзный *прил.* ἐμπεριστατωμένος, ἐξονυχιστικός.

скрутúть *сов.*, **скрýчивать** *несов.* 1. (*верёвку, нитку и т. п.*) τυλίγω, στρίβω, συστρέφω: ~ папирóсу στρίβω τσιγάρο· 2. (*связывать*) δένω: ~ рýки назáд δένω κάποιου τά χέρια στήν πλάτη· ◇ болéзнь егó скрутúла ἡ ἀρρώστια τόν ἔκανε πτῶμα.

скрывá||ть *несов. прям., перен.* κρύβω, (ἀπό)κρύπτω: ~ престýпника κρύβω τόν ἐγκληματία· он не ~ет своúх плáнов δέν κρύβει τά σχέδιά του. ~**ться** κρύβομαι, (ἀπο)κρύπτομαι/ γίνομαι ἄφαντος, ἐξαφανίζομαι (*сбегáть*): сóлнце ~ется за горизóнтом ὁ ἥλιος κρύβεται πίσω ἀπό τόν ὁρίζοντα· ~ться úз виду χάνομαι, ἐξαφανίζομαι.

скрытн||ость *ж* ὁ κρυφός χαρακτήρας, ἡ κρυψίνοια. ~**ый** *прил.* κρυφός, κρυψίνους: ~ый человéк ἄνθρωπος μέ κρυφό χαρακτήρα.

скрыт||ый 1. *прич. от* скрывáть· 2. *прил.* κρυφός, κρύφιος, λανθάνων: ~ая рáдость ἡ κρυφή χαρά· ~ая теплотá

физ. ἡ λανθάνουσα θερμότητα· ~ смысл τό κρυφό νόημα.

скры́ть(ся) *сов. см.* скрыва́ться.

скрю́чивать *несов.*, **скрю́чить** *сов. разг.* κυρτώνω, λυγίζω (*μετ.*). ~ся *разг.* λυγίζω (*άμετ.*), καμπουριάζω.

скря́||га *м, ж разг.* ὁ τσιγκούνης, ὁ φιλάργυρος, ὁ ἐξηνταβελόνης. ~жничать *несов. разг.* εἶμαι τσιγκούνης, εἶμαι φιλάργυρος. ~жничество *с разг.* ἡ μεγάλη φιλαργυρία, ἡ τσιγκουνιά.

ску́дн||ый *прил.* πενιχρός, φτωχός: ~ые сре́дства τά πενιχρά μέσα· ~ая приро́да ἡ φτωχή φύση· ~ая по́чва τό ἄγονο (*или* τό φτωχό) ἔδαφος.

ску́к||а *ж* ἡ ἀνία, ἡ πλήξη[-ις]: наводи́ть, нагоня́ть ~у προξενῶ ἀνία· со ~и ἀπό ἀνία· кака́я ~! τί πλήξη!

скула́ *ж* τό μῆλο[ν] (τῶν παρειῶν), τό ζυγωματικόν ὀστοῦν. ~стый *прил.* μέ προεξέχοντα μῆλα (τῶν παρειῶν).

скули́ть *несов. разг.* 1. (*о собаке*) κλαί(γ)ω· 2. *перен.* γκρινιάζω, κλαυθμηρίζω.

ску́льпт||ор *м* ὁ γλύπτης. ~у́ра *ж* ἡ γλυπτική. ~у́рный *прил.* γλυπτικός.

ску́мбрия *ж* τό σκουμπρί, ὁ σκόμβρος.

скунс *м* 1. *зоол.* σκούνκ (*εἶδος νυφίτσας*)· 2. (*мех*) ἡ γούνα ἀπό σκούνκ.

скупа́ть *несов.* ἀγοράζω χονδρικά.

скупе́ц *м* ὁ φιλάργυρος, ὁ τσιγκούνης.

скупи́ть *сов. см.* скупа́ть.

скупи́т||ься *несов.* τσιγκουνεύομαι, εἶμαι φειδωλός: он не ~ся на обеща́ния δέν τσιγκουνεύεται σέ ὑποσχέσεις.

ску́пка *ж* (*действие*) ἡ ἀγορά, ἡ προαγορά: ~ това́ров ἡ ἀγορά ἐμπορευμάτων.

скупо́||й *прил.* φιλάργυρος, τσιγκούνης: ~ на похвалы́ φειδωλός σέ ἐπαίνους· ~ на слова́ μετρημένος στά λόγια, (ὀ)λιγόλογος.

ску́пость *ж* ἡ τσιγκουνιά, ἡ φιλαργυρία.

ску́пщик *м* ὁ προαγοραστής.

скуча́ть *несов.* 1. ἀνιῶ, πλήττω· 2. (*по кому-л., по чему-л.*) ἐπιθυμῶ/ νοσταλγῶ (*по родине*).

ску́ченн||ость *ж* (*населения*) ἡ μεγάλη πυκνότητα πληθυσμοῦ. ~ый *прил.* 1. πυκνός, συγκεντρωμένος, μαζεμένος· 2. (*о населении*) πυκνοκατοικημένος.

ску́чн||о 1. *нареч.* ἀνιαρά, πληκτικά· ~ слу́шать одно́ и то́ же εἶναι βαρετό νά ἀκοῦς τά ἴδια καί τά ἴδια· 2. *предик. безл.*: мне ~ αἰσθάνομαι πλήξη. ~ый *прил.* 1. (*испытывающий скуку*) ἄθυμος, ἄκεφος/ μελαγχολικός (*печальный*)· 2. (*наводящий скуку*) ἀνιαρός, πληκτικός, βαρετός.

слабе́ть *несов.* ἀδυνατίζω.

слаби́тельное *с мед.* τό καθαρτικό[ν], τό καθάρσιο[ν].

сла́б||ить *несов. безл.*: меня́ ~ит ἔχω διάρροια, ἔχω εὐκοιλιότητα.

сла́бо *нареч.* 1. (*не туго*) χαλαρά[-ῶς], ἀδύνατα· 2. (*плохо, недостаточно*) κακά[-ῶς], ἄσχημα: он ~ зна́ет матема́тику εἶναι ἀδύνατος στά μαθηματικά.

слабово́льный *прил.* ἄβουλος, χωρίς θέληση: ~ челове́к ἄβουλος ἄνθρωπος.

слабоси́льный *прил.* ἀδύναμος, ἀδύνατος, ἀνίσχυρος.

сла́бост||ь *ж* 1. ἡ ἀδυναμία, ἡ ἀνημπορία: чу́вствовать ~ αἰσθάνομαι ἀδυναμία· в мину́ту ~и σέ στιγμή ἀδυναμίας· 2. (*пристрастие, влечение*) *разг.* ἡ ἀδυναμία: пита́ть ~ к кому́-л. ἔχω ἀδυναμία σέ κάποιον, αἰσθάνομαι ἀδυναμία γιά κάποιον.

слабоу́м||ие *с* ἡ ὀλιγόνοια, ἡ μικρόνοια, ἡ κουταμάρα. ~ный *прил.* ὀλιγόνους, μικρόνους, κουτός.

слабохара́ктерн||ость *ж* ἡ ἀδυναμία χαρακτήρα, ἡ ἔλλειψη σταθεροῦ χαρακτήρα. ~ый *прил.* μέ ἀδύνατο χαρακτήρα, χωρίς σταθερό χαρακτήρα.

сла́б||ый *прил.* 1. ἀδύνατος, ἀσθενής: ~ая па́мять ἡ ἀδύνατη μνήμη· ~ое здоро́вье ἡ ἀδύνατη ὑγεία, ἡ ἀσθενική κράση· ~ое зре́ние ἡ ἀσθενική ὅραση· ~ ребёнок ἀδύνατο παιδάκι· ~ые стра́ны οἱ ἀδύνατες χῶρες· 2. (*малый, незначительный*) πενιχρός, ἀμυδρός: ~ свет τό ἀμυδρό φῶς· ~ ве́тер τό ἐλαφρό ἀεράκι, ὁ ἀσθενής ἄνεμος· ~ые наде́жды οἱ ἀμυδρές ἐλπίδες· ~ое представле́ние, поня́тие ἡ ἀμυδρή ἰδέα· ~ая по́мощь ἡ πενιχρή βοήθεια· 3. (*о характере и т. п.*) ἀδύνατος: ~ая во́ля ἡ ἀδύνατη βούληση· 4. (*неискусный, плохой*) ἀδύνατος/ μέτριος (*посредственный*): ~ое произведе́ние τό ἀδύνατο ἔργο· 5. (*не крепкий, ненасыщенный*) ἐλαφρός, ἀδύνατος: ~ое вино́ τό ἐλαφρό (*или* τό ἀδύνατο) κρασί· ~ таба́к ὁ ἐλαφρός (*или* ὁ γιαβάσικος) καπνός· ~ раство́р ἡ ἐλαφρή διάλυση· 6. (*не тугой*) χαλαρός· 7. (*плохо налаженный*) ἀδύνατος: ~ая дисципли́на ἡ ἀδύνατη πειθαρχία· ◇ ~ желу́док *разг.* τό ἄρρωστο στομάχι· ~ая сторона́, ~ое ме́сто τό τρωτό μέρος, τό ἀδύνατο σημεῖο.

сла́ва *ж* 1. ἡ δόξα· 2. (*репутация*) ἡ φήμη, ἡ ὑπόληψη[-ις]: до́брая ~ ἡ καλή φήμη· ◇ на ~у *разг.* θαυμάσια.

слави́ст *м* ὁ σλαυολόγος.

сла́вить *несов.* δοξάζω, ὑμνῶ, ἐξυμνῶ.

~ся (*чем-л.*) φημίζομαι, εἶμαι διάσημος, εἶμαι ὀνομαστός.

сла́вн||о *нареч.* (*хорошо*) *разг.* ὡραῖα, περίφημα. **~ый** *прил.* 1. (*знаменитый*) ἔνδοξος, διάσημος· 2. (*хороший*) *разг.* περίφημος, ἔξοχος, ἐξαίρετος: ~ый ма́лый περίφημο παιδί.

славосло́ви||е *с ирон.* ἡ ὑμνολογία, τά ἐγκώμια, τό θυμίαμα. **~ть** *несов.* ὑμνολογῶ, ἐγκωμιάζω.

славяни́зм *м лингв.* ὁ σλαυισμός.

слав||яни́н *м* ὁ Σλαῦος, ὁ σλάβος. **~я́вка** *ж* ἡ Σλαύα, ἡ σλάβα. **~я́нский** *прил.* σλαυικός, σλαβικός.

слага́емое *с мат.* ὁ προσθετέος.

слага́ть *несов.* 1. (*снимать*) ἀποθέτω, ἀφήνω/ ξεφορτώνω (*груз, вещи*)· 2. *перен.* (*вину, полномочия и т. п.*) ἀποθέτω: ~ с себя́ отве́тственность ἀπεκδύομαι τήν εὐθύνην· 3. (*сочинять — песню и т. п.*) συνθέτω. **~ся** (*составляться из...*) σχηματίζομαι, ἀποτελοῦμαι.

слад *м*: с ним ~у нет *разг.* εἶναι ἀδύνατο νά τά βγάλεις πέρα μαζί του. **~ить** *сов. разг.* 1. *см.* сла́живать· 2. (*справиться*) τά βγάζω πέρα: ему́ с э́тим де́лом не ~ить δέν θά τά βγάλει πέρα σ' αὐτή τή δουλειά.

сла́дк||ий *прил. прям., перен.* γλυκός, γλυκύς: ~ое вино́ τό γλυκό κρασί· ~ие слова́, ре́чи γλυκά λόγια, μελίρρυτοι λόγοι· спать ~им сном γλυκοκοιμοῦμαι.

сла́дкое *с* 1. (*блюдо*) τό γλύκισμα· 2. *см.* сла́сти.

сладкое́жка *м, ж разг.* ὁ λιχούδης, αὐτός πού ἀγαπάει τά γλυκά.

сладостра́ст||ие *с* ἡ ἡδυπάθεια, ἡ φιληδονία. **~ный** *прил.* ἡδυπαθής, φιλήδονος.

сла́дост||ь *ж* 1. τό ζαχαρωτό, τό γλύκισμα, τό γλυκό: восто́чные ~и τά ἀνατολίτικα γλυκίσματα· 2. (*удовольствие*) ἡ γλύκα, ἡ γλυκάδα.

сла́ж||енный 1. *прич. от* сла́живать· 2. *прил.* ρεγουλαρισμένος, ρυθμισμένος: ~енная рабо́та ἡ ρυθμισμένη ἐργασία. **~ивать** *несов.* (*устраивать*) τακτοποιῶ, διευθετῶ.

сла́зить *сов. см.* ла́зить.

сла́лом *м спорт.* τό σλάλομ.

сла́н||ец *м мин.* ὁ σχιστόλιθος. **~цевый** *прил.* σχιστώδης, τοῦ σχιστόλιθου.

сластёна *м, ж разг.* ὁ λιχούδης.

сла́сти *мн.* τά ζαχαρωτά, τά γλυκίσματα, οἱ λιχουδιές.

сластолю́б||ец *м книжн.* ὁ ἡδυπαθής, ὁ φιλήδονος. **~и́вый** *книжн. прил.* ἡδονικός, φιλήδονος. **~ие** *книжн. с* ἡ ἡδυπάθεια, ἡ φιληδονία.

слать *несов.* στέλνω, (ἀπο)στέλλω.

слаща́в||ость *ж* ἡ γλυκερότητα, ἡ γλυκανοστιά. **~ый** *прил.* γλυκερός.

сле́ва *нареч.* ἀπό τ' ἀριστερά, ἐξ ἀριστερῶν, ἀριστερόθεν: ~ напра́во ἐξ ἀριστερῶν πρός τά δεξιά.

слегка́ *нареч.* ἐλαφρά[-ῶς]: ~ косну́ться ἐγγίζω ἐλαφρά· ~ ка́шлянуть βήχω ἐλαφρά.

след *м* 1. (*отпечаток*) τό ἴχνος, τό ἀποτύπωμα/ ἡ πατημασιά (*тк. ногй*): идти́ по ~а́м βαδίζω στά ἴχνη, παρακολουθῶ κατά πόδας, πέρνω στό κατόπι· обнару́жить чьй-л. ~ы́ ἀνακαλύπτω τά ἴχνη κάποιου· 2. (*остаток или признак чего-л.*) τό ἴχνος: ~ы́ ожо́га σημάδι ἀπό ἔγκαυμα· ~ы́ преступле́ния τά ἴχνη τοῦ ἐγκλήματος· 3. *перен.* ἡ συνέπεια: оста́вить неизглади́мый ~ ἀφήνω ἀνεξίτηλο ἴχνος· ◇ замета́ть ~ы́ ἐξαφανίζω τά ἴχνη· идти́ по горя́чим ~а́м πηγαίνω στά φρέσκα ἴχνη· его́ и ~ просты́л *разг.* ἔγινε ἄφαντος.

следи́ть I *несов. в разн. знач.* παρατηρῶ, προσέχω, παρακολουθῶ: ~ глаза́ми παρακολουθῶ μέ τό βλέμμα· ~ за чьей-либо мы́слью παρακολουθῶ τήν σκέψη κάποιου· ~ за успе́хами нау́ки παρακολουθῶ τά ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης· ~ за здоро́вьем προσέχω τήν ὑγεία· ~ за тем, чтобы... προσέχω ὥστε...· ~ за ребёнком προσέχω τό παιδί.

следи́ть II *несов.* (*оставлять следы*) λερώνω τό πάτωμα, ἀφήνω πατημασιές.

сле́довани||е *с* ἡ διαδρομή, ἡ πορεία: по пути́ ~я κατά τήν διαδρομήν· по́езд да́льнего ~я ἡ ἁμαξοστοιχία (*или* τό τραῖνο) μακρᾶς διαδρομῆς.

сле́дователь *м* ὁ ἀνακριτής.

сле́довательно *союз* συνεπῶς, ἐπομένως, κατά συνέπειαν, ὥστε, λοιπόν.

сле́д||овать *несов.* 1. (*идти следом*) ἀκολουθῶ, ἕπομαι· 2. (*наступать, происходить после кого-л., чего-л.*) διαδέχομαι, ἔρχομαι κατόπιν, ἐπακολουθῶ: собы́тия ~овали одно́ за други́м τά γεγονότα διαδέχονταν τό ἕνα τό ἄλλο· 3. (*поступать согласно чему-л.*) ἀκολουθῶ: ~ веле́ниям до́лга ὑπείκω στά κελεύσματα τοῦ καθήκοντός μου· ~ обы́чаям τηρῶ τά ἔθιμα· ~ приме́ру ἀκολουθῶ τό παράδειγμα· 4. (*отправляться, ехать*) κατευθύνομαι, μεταβαίνω: по́езд ~ует в Афи́ны τό τραῖνο κατευθύνεται στήν 'Αθήνα· 5. (*быть следствием, вытекать из чего-л.*) βγαίνω, προκύπτω, ἕπομαι, συνεπάγομαι: отсю́да ~ует вы́вод, (что...) ἀπό δῶ βγαίνει τό συμπέρασμα (ὅτι...), ἐξ αὐτοῦ

προκύπτει (ὅτι...)· что из этого ~ует? τί συμπέρασμα βγαίνει;, κι' ἔπειτα;· 6. *безл.* (*нужно, должно*): ~ует πρέπει, δέον· рабо́ту ~ует зако́нчить τήν δουλειά πρέπει νά τήν τελειώσεις· тебе́ не ~ует э́того де́лать δέν πρέπει νά τό κάνεις αὐτό· э́того ~овало ожида́ть ἔπρεπε αὐτό νά τό περιμένουμε· 7. *безл.* (*причитаться*): с него́ ~ует ещё пятьсо́т драхм (αὐτός) πρέπει νά πληρώσει ἀκόμη πεντακόσιες δραχμές· ско́лько с меня́ ~ует? πόσα χρ(ε)ωστῶ;, πόσα ὀφείλω νά πληρώσω;· ◇ как ~ует ὅπως πρέπει, ὅπως ταιριάζει, δεόντως· отруга́ть как ~ует τοῦ τά ψέλνω ὅπως πρέπει.

сле́дом *нареч.* καταπόδι, στό κατόπι: идти́ ~ за ке́м-л. βαδίζω στά ἴχνη κάποιου· ходи́ть ~ за ке́м-л. παίρνω τό κατόπι κάποιου.

следопы́т *м* ὁ ἰχνηλάτης, ὁ ἰχνευτής.

сле́дственн||ый *прил. юр.* ἀνακριτικός: ~ые о́рганы τά ἀνακριτικά ὄργανα· ~ материа́л τά ὑλικά τῆς ἀνάκρισης.

сле́дствие *с* 1. ἡ συνέπεια, τό ἀποτέλεσμα: причи́на и ~ ἡ αἰτία καί τό ἀποτέλεσμα, τό αἴτιον καί τό αἰτιατόν· 2. *юр.* ἡ ἀνάκριση[-ις], ἡ ἔρευνα: предвари́тельное ~ ἡ προανάκριση[-ις]· суде́бное ~ ἡ δικαστική ἀνάκριση[-ις].

сле́дующ||ий 1. *прич. от* сле́довать· 2. *прил.* ἑπόμενος, ἀκόλουθος: на ~ день τήν ἑπομένη[ν] (ἡμέρα), τήν ἐπαύριον· на ~ год τό ἑπόμενον ἔτος, τοῦ χρόνου· продолже́ние в ~ем но́мере, вы́пуске ἡ συνέχεια εἰς τό προσεχές τεῦχος· ~им о́бразом ὡς ἑξῆς· кто ~? ποιός ἔχει σειρά;, ποιός εἶναι ὁ ἑπόμενος;

сле́жк||а *ж* ἡ παρακολούθηση[-ις]: установи́ть ~у παρακολουθῶ.

слез||а́ *ж* τό δάκρυ[ον]: залива́ться ~а́ми ἀναλύομαι σέ δάκρυα· пла́кать го́рькими ~а́ми χύνω πικρά δάκρυα· разража́ться ~а́ми μέ παίρνουν τά δάκρυα, μέ πιάνουν τά κλάμματα· смея́ться сквозь ~ы κλαίω καί γελῶ· смея́ться до слёз γελῶ μέχρι δακρύων· доводи́ть до слёз κάνω κάποιον νά κλάψει· до слёз бо́льно (оби́дно *и т. п.*) σοῦ ἔρχεται νά κλάψεις ἀπό τήν στενοχώρια· пусти́ть ~у́ *ирон.* ἀρχίζω νά ψευτοκλαίω· ◇ крокоди́ловы слёзы *ирон.* τά κροκοδείλια δάκρυα.

слеза́ть *несов.* 1. κατεβαίνω, κατέρχομαι: ~ с ло́шади ξεπεζεύω, (ξεκαβαλλικεύω) τό ἄλογο· 2. (*выходить из трамвая и т. п.*) *разг.* βγαίνω, κατεβαίνω· 3. *разг.* ἀποσπῶμαι, πέφτω (*ἀμετ.*), βγαίνω (*о коже*)/ ξεβάφω, ξεθωριάζω (*о краске и т. п.*).

слез||и́ться *несов.* κλαίω, δακρυρροῶ: у него́ (у неё *и т. д.*) ~я́тся глаза́ πάσχει ἀπό δακρύρροια. ~ли́вый *прил.* (*плаксивый*) κλαψιάρης, παραπονιάρης.

слёзн||ый *прил.* 1. *анат.* δακρυοποιός, δακρυγόνος, δακρυϊκός: ~ые же́лезы οἱ δακρυϊκοί (*или* οἱ δακρυγόνοι) ἀδένες· 2. (*жалобный*) *разг.*: ~ая про́сьба ἡ ἰκεσία· ~ое письмо́ τό ἰκετευτικό γράμμα.

слезоточи́в||ый *прил.* (*вызывающий слёзы*) δακρυογόνος: ~ые га́зы τά δακρυογόνα ἀέρια.

слезть *сов. см.* слеза́ть.

слепе́нь *м* ἡ ἀλογόμυγα.

слепе́ц *м прям., перен.* ὁ τυφλός, ὁ ἀόμματος.

слепи́ть I *несов.* (*глаза́*) θαμπώνω (*μετ.*), ἐκθαμβῶ, τυφλώνω.

слепи́ть II *сов. см.* лепи́ть.

сле́п||нуть *несов.* (ἀπο)τυφλώνομαι, στραβώνομαι, χάνω τήν ὅρασή μου. ~о *нареч.* (*не рассуждая*) τυφλά[-ῶς]. ~о́й 1. *прил.* ἀόμματος, τυφλός, στραβός: соверше́нно ~о́й θεότυφλος, τελείως τυφλός, θεόστραβος· ~о́й на оди́н глаз μονόφθαλμος· 2. *прил. перен.* (*безрассудный*) τυφλός: ~а́я любо́вь ἡ τυφλή ἀγάπη· ~о́е подража́ние ἡ τυφλή μίμηση, ἡ δουλική ἀπομίμηση[-ις]· 3. *прил.* (*нечёткий, неясный*) δυσανάγνωστος, κακοτυπωμένος (*о шрифте*)· ◇ ~о́й полёт *ав.* ἡ πτῆσις στά τυφλά· ~а́я кишка́ *анат.* τό τυφλό ἔντερο· ~а́я ку́рица ≅ ὁ τυφλοπόντικας· 4. *м* ὁ τυφλός.

сле́пок *м* τό ἐκμαγεῖο[ν]/ ἡ γύψινη μάσκα (*маска*).

слепота́ *ж прям., перен.* ἡ τύφλωση[-ις], ἡ τυφλότης.

слеса́рн||ый *прил.* τοῦ κλειθροποιοῦ, τοῦ κλειδαρᾶ, τοῦ ἐφαρμοστῆ: ~ое де́ло ἡ κλειθροποιΐα, ἡ τέχνη τοῦ ἐφαρμοστῆ· ~ая мастерска́я τό κλειδαράδικο.

сле́сарь *м* ὁ κλειθροποιός, ὁ κλειδαρᾶς/ ὁ ἐφαρμοστής (*на заводе*).

слёт *м* 1. (*птиц*) ἡ συνάθροιση (τῶν πουλιῶν)· 2. *перен.* συνάθροιση[-ις], ἡ συνάντηση[-ις].

слета́ть I *сов.* 1. πετῶ, πηγαίνω ἀεροπορικῶς, ἔρχομαι πετώντας: ~ на самолёте в Пра́гу πετῶ μέ τό ἀεροπλάνο στήν Πράγα· 2. (*сбе́гать за чем-л., за кем-л.*) πετιέμαι: ~ в магази́н πετιέμαι στό μαγαζί.

слет||а́ть II *несов.* 1. (*прилетать вниз*) κατεβαίνω πετώντας· 2. (*падать*) *разг.* πέφτω: бума́ги ~а́ют со стола́ ὁ ἀέρας μοῦ παίρνει τά χαρτιά ἀπό τό τραπέζι· 3. (*вспархивать, улетать*) πετῶ:

~ с языка́ μοῦ ξεφεύγει τυχαία μιά λέξη.

слета́ться *несов.* (*прилетать в одно место*) συναθροίζομαι, μαζεύομαι.

слете́||ть *сов. см.* слета́ть II· ~ с де́рева (с ло́шади, с ле́стницы) πέφτω ἀπό τό δέντρο (ἀπό τό ἄλογο, ἀπό τά σκάλα)· э́то сло́во случа́йно ~ло у меня́ с языка́ αὐτή ἡ λέξη μοῦ ξέφυγε τυχαία ἀπ' τό στόμα. ~**ться** *см.* слета́ться.

слечь *сов.* (*в постель*) πέφτω κατάκοιτος.

сли́ва *ж* 1. (*плод*) τό δαμάσκηνο[ν]· 2. (*дерево*) ἡ δαμασκηνιά.

слива́ть *несов.* 1. (*выливать, отливать*) χύνω, ἐκχέω· 2. (*смешивать*) χύνω μαζύ, ἀνακατώνω· 3. (*металлы*) συγχωνεύω, συντήκω· 4. *перен.* (*в одну организацию*) συγχωνεύω. ~**ся** 1. (*в один поток*) ἑνώνομαι, συμβάλλω· 2. *перен.* (*о звуках, мыслях и т. п.*) ἀνακατεύομαι, συμφύρομαι· 3. (*в одну организацию*) συγχωνεύομαι.

сли́вк||и *мн.* τό ἀνθόγαλα, τό ἀφρόγαλα, ἡ ἀφρόκρεμα, τό καϊμάκι: ко́фе со ~ами καφές μέ καϊμάκι· снима́ть ~ *прям., перен.* ἀφαιρῶ τό ἀνθόγαλα, ἀφαιρῶ τό καϊμάκι· ◇ ~ о́бщества ἡ ἀφρόκρεμα τῆς κοινωνίας.

сли́вов||ый *прил.* τῆς δαμασκηνιᾶς: ~ое де́рево ἡ δαμασκηνιά.

сли́вочн||ый *прил.* τῆς ἀφρόκρεμας, ἀπό καϊμάκι: ~ое ма́сло τό φρέσκο βούτυρο· ~ое моро́женое τό παγωτό ἀπό κρέμα.

слиза́ть *сов. см.* сли́зывать.

сли́зист||ый *прил.* βλεννώδης, γλοιώδης, μυξώδης: ~ая оболо́чка *анат.* ὁ βλεννογόνος ὑμήν, ἡ βλεννομεμβράνα.

слизну́ть *однокр. к* сли́зывать.

слизня́к *м* 1. *зоол.* ὁ γυμνοσάλιαγκας, ὁ λεῖμαξ· 2. *перен. презр.* μυξ(ι)άρης.

сли́зывать *несов.* γλύφω, λείχω.

слизь *ж* ἡ βλέννα, ἡ μύξα, ὁ γλοιός, ἡ γλίντζα.

слипа́ться *несов.*, **сли́пнуться** *сов.* προσκολλῶμαι, κολλῶ/ σφαλνῶ (*ἀμετ.*) (*о глазах*).

сли́тн||о *нареч.* (*вместе*) μαζί, ὁμοῦ, κολλητά. ~**ый** *прил.* ἑνωμένος, συνηρημένος: ~ое написа́ние ἡ συναίρεση.

сли́т||ок *м* τό κομμάτι χυτοῦ μετάλλου, ἡ ράβδος: зо́лото в ~ках χρυσός σέ ράβδους.

сли́ть(ся) *сов. см.* слива́ть(ся).

слич||а́ть *несов.* ἀντιπαραβάλλω, συγκρίνω. ~**е́ние** *с* ἡ (ἀντι)παραβολή, ἡ σύγκριση[-ις]. ~**и́ть** *сов. см.* слича́ть.

сли́шком *нареч.* πάρα πολύ, ὑπερβολικά: ~ по́здно πάρα πολύ ἀργά· ~ ма́ло πάρα πολύ λίγο· ◇ э́то уж ~! αὐτό πιά ξεπερνάει τά ὅρια.

слия́ние *с* 1. (*рек и т. п.*) ἡ ἕνωση[-ις], ἡ συμβολή· 2. (*организаций*) ἡ συγχώνευση[-ις]· 3. (*место слияния*) ἡ συμβολή.

слова́к *м* ὁ Σλοβάκος.

слова́рный *прил.* λεξιλογικός, λεξικός: ~ соста́в языка́ τό λεξιλόγιο τῆς γλώσσας.

слова́рь *м* 1. τό λεξικό[ν]· 2. (*лексика*) τό λεξιλόγιο[ν].

слова́||цкий *прил.* σλοβακικός. ~**чка** *ж* ἡ Σλοβάκα.

слове́н||ец *м* ὁ Σλοβένος. ~**ка** *ж* ἡ Σλοβένα. ~**ский** *прил.* σλοβενικός.

слове́сн||ость *ж уст.* ἡ λογοτεχνία/ ἡ φιλολογία (*наука*): наро́дная ~ ἡ λαογραφία. ~**ый** *прил.* προφορικός, ρητός, ἄγραφος: ~ое заявле́ние ἡ προφορική δήλωση.

слове́чко *с уменьш.* τό λεξίδιο[ν], ἡ κουβέντα, τό λογάκι: замо́лвить ~ за кого́-л. λέω μιά καλή κουβέντα γιά κάποιον.

сло́вник *м* τό λεξιλόγιο[ν], τό γλωσσάριο[ν].

сло́вно *союз* (*как будто*) σάν νά, λές καί: ~ ничего́ не́ бы́ло σάν νά μή συνέβη τίποτε, λές καί δέν συνέβη τίποτε· он поёт ~ солове́й τραγουδάει λές καί εἶναι ἀηδόνι.

сло́в||о *с* 1. *в разн. знач.* ἡ λέξη[-ις], ὁ λόγος: ла́сковые ~а́ τά χαϊδευτικά λόγια, τά γλυκόλογα· оскорби́тельные ~а́ οἱ ὑβριστικοί λόγοι· э́то пусты́е ~а́, одни́ ~а́ (εἶναι) κούφια λόγια, (εἶναι) μόνο λόγια· дар ~а τό χάρισμα τῆς εὐγλωττίας· свобо́да ~а ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου· игра́ слов τό λογοπαίγνιο· дава́ть че́стное ~ δίνω λόγον τιμῆς· сдержа́ть ~ κρατῶ (τηρῶ) τόν λόγο μου, τήν ὑπόσχεσή μου· пове́рить на́ ~ πιστεύω στά λόγια· перейти́ от слов к де́лу περνῶ ἀπό τά λόγια στήν πράξη· броса́ть ~а́ на ве́тер ρίχνω λόγια στόν ἀέρα· мне ну́жно сказа́ть вам два ~а ἔχω νά σᾶς πῶ δυό λόγια· он ему́ не сказа́л ни ~а δέν τοῦ εἶπε λέξη· он не пророни́л ни ~а δέν ἔβγαλε κουβέντα· повтори́ть ~ в ~ ἐπαναλαμβάνω λέξη πρός λέξη, ἐπαναλαμβάνω ἐπί λέξει· переводи́ть ~ в ~ μεταφράζω κατά λέξιν· переда́ть на ~а́х μεταδίδω προφορικά· он за ~ом в карма́н не поле́зет *разг.* ἔχει ἕτοιμη τήν ἀπάντηση· одни́м ~ом μέ δυό λόγια· ~

зá ~ *разг.* ἀπό λόγο σέ λόγο· другúми ~áми μέ ἄλλα λόγια· со слов, по ~áм κατά τά λεγόμενα· не нахожý слов... δέν βρίσκω λόγια...· слов нет *разг.* χωρίς συζήτηση· понимáть друг дрýга без слов συνεννοούμαστε χωρίς πολλές κουβέντες· к ~у (сказáть) *разг.* ἐπάνω σ' αὐτό, σχετικά μ' αὐτό· по послéднему ~у (наýки, тéхники) μέ τήν τελευταία λέξη· 2. (*речь, выступление*) ὁ λόγος, ἡ δημηγορία, ἡ ἀγόρευση[-ις]: привéтственное ~ ὁ χαιρετιστήριος λόγος· заключúтельное ~ ἡ ὁμιλία τοῦ κλεισίματος· предоставлять (брать) ~ δίνω (λαμβάνω *или* παίρνω) τόν λόγο· просúть ~а ζητῶ νά μιλήσω, ζητῶ τόν λόγο· лишáть ~а ἀφαιρῶ τόν λόγο· вы́ступить с крáтким ~ом ἐκφωνῶ σύντομο λόγο· ◇ ~ не воробéй, вы́летит — не поймáешь *погов.* σοῦ ξέφυγε ἡ κουβέντα πίσω δέν γυρίζει.

словоизвержéние *с ирон.* ἡ λογοδιάρροια, ἡ πολυλογία.

словоизменéние *с грам.* ἡ μεταβολή, ἡ ἀλλαγή τῆς λέξεως.

слóвом *вводн. сл.* μέ λίγα λόγια: однúм ~ μέ λίγα λόγια.

словообразовá||ние *с лингв.* ὁ σχηματισμός τῶν λέξεων. ~**тельный** *прил.* τοῦ σχηματισμοῦ τῶν λέξεων: ~тельный сýффикс τό ἐπίθεμα, τό πρόσφυμα.

словоохóтлив||ость *ж* ἡ φλυαρία, ἡ πολυλογία. ~**ый** *прил.* φλύαρος, πολυλογᾶς.

словопрéние *с ирон.* ἡ λογομαχία.

слово||произвóдство *с лингв.* ἡ ἐτυμολογία. ~**сочетáние** *с* ὁ συνδυασμός τῶν λέξεων. ~**твóрчество** *с* δημιουργία τῶν λέξεων. ~**употреблéние** *с* ἡ χρησιμοποίηση τῶν λέξεων.

словц||ó *с разг.* τό λογάκι· ◇ для крáсного ~á *разг.* μόνο γιά νά πεῖ κάτι.

слог *м* 1. ἡ συλλαβή: послéдний ~ ἡ λήγουσα, ἡ τελευταία συλλαβή· предпослéдний ~ ἡ παραλήγουσα· читáть по ~áм συλλαβίζω, διαβάζω συλλαβιστά· 2. (*стиль*) τό ὕφος, τό στύλ.

слоговóй *прил. лингв.* συλλαβικός, τῆς συλλαβῆς.

слоёи||ый *прил.* μέ φύλλα: ~ пирóг πήττα μέ φύλλα· ~ое тéсто ζυμαρικό φύλλα.

сложéни||е *с* 1. *мат.* ἡ πρόσθεση[-ις]· 2. (*тéла*) ἡ κράση, τό σκαρί, τό σῶμα: крéпкого ~я εὔρωστος, γεροδεμένος.

слож||úть I, II *сов. см.* склáдывать, слагáть I, II *и* класть· ◇ ~ гóлову σκοτώνομαι, πέφτω πολεμώντας· ~ орýжяе καταθέτω τά ὅπλα· сидéть ~á рýки κάθομαι μέ σταυρωμένα τά χέρια. ~**úться** *см.* склáдываться *и* слагáться II.

слóжно 1. *нареч.* πολύπλοκα, δύσκολα· 2. *предик. безл.*: э́то óчень ~ εἶναι πολύ πολύπλοκο.

сложно||подчинённый *прил. грам.*: ~подчинённое предложéние ἡ σύνθετη ἐξαρτημένη πρόταση. ~**сочинённый** *прил. грам.*: ~сочинённое предложéние ἡ σύνθετη ἀνεξάρτητη πρόταση.

слóжност||ь *ж* ἡ περιπλοκή, τό πολυσύνθετο[ν], τό πολύπλοκο[ν]· ◇ в óбщей ~и συνολικά, ἐν συνόλῳ.

сложноцвéтные *мн. бот.* τά σύνθετα (φυτά).

слóжи||ый *прил.* 1. (*составной*) (πολυ-) σύνθετος: ~ое предложéние *грам.* ἡ σύνθετη πρόταση· ~ое числó *мат.* ὁ συμμιγής ἀριθμός· ~ые процéнты ὁ ἀνατοκισμός, οἱ σύνθετοι τόκοι· 2. (*запутанный*) πολύπλοκος, περίπλοκος: ~ вопрóс τό πολύπλοκο ζήτημα.

сло||й *м* 1. τό στρῶμα, τό κοίτασμα/ τό φύλλο (*теста*): ~ крáски τό στρῶμα μπογιᾶς· 2. ~ú *мн. перен.* τά στρώματα: ширóкие ~ú населéния τά πλατειά στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ.

слом||áть(ся) *сов. см.* ломáть(ся). ~**úть** *сов.* 1. (*ломая, свалить*) σπάζω, ρίχνω κάτω· 2. *перен.* συντρίβω, τσακίζω: ~úть сопротивлéние συντρίβω τήν ἀντίσταση· ~úть чью-л. гóрдость ταπεινώνω κάποιον· егó не ~úть δέν ὑποκύπτει, δέν λυγίζει· ◇ ~я́ гóлову τροχάδην, τρέχοντας μέ τά τέσσερα.

слон *м* 1. ὁ ἐλέφαντας[-ας]· 2. *шахм.* ὁ ἀξιωματικός, ὁ τρελός (στό σκάκι)· ◇ дéлать из мýхи ~á *разг.* τά παραφουσκώνω, κάνω τήν τρίχα τριχιά, κάνω τό τοσουλάκι τόσο. ~**óвый** *прил.* ἐλεφάντινος, φιλντισένιος: ~óвая кость τό ἐλεφαντόδοντο, τό ἐλεφαντοστοῦν, τό φίλντισι· ◇ ~óвая болéзнь ἡ ἐλεφαντίαση[-ις].

слоня́ться *несов. разг.* περιφέρομαι, τριγυρίζω: ~ без дéла τριγυρίζω χασομέρης, περιφέρομαι ἀργός.

слугá *м* ὁ ὑπηρέτης.

служáнка *ж* ἡ ὑπηρέτρια, ἡ δούλα.

слýжащий 1. *прич. от* служúть· 2. *м* ὁ ὑπάλληλος: госудáрственный ~ ὁ δημόσιος ὑπάλληλος.

слýжб||а *ж* 1. ἡ ὑπηρεσία/ ἡ θέση (*место*): госудáрственная ~ ἡ κρατική ὑπηρεσία· дейсвúтельиая ~ *воен.* ἡ ἐνεργός ὑπηρεσία· быть иа воéнной ~е ὑπηρετῶ στόν στρατό· поступáть иа ~у μπαίνω στήν ὑπηρεσία, διορίζομαι· 2.

(*отрасль, организация*) ἡ ὑπηρεσία, τό τμῆμα: ~ связи *воен.* ἡ ὑπηρεσία διαβιβάσεων· ~ погóды ἡ μετεωρολογική ὑπηρεσία· 3. *церк.* λειτουργία, ἡ θεία λειτουργία, ἡ ἀκολουθία· 4. ~ы *мн.* (*постройки*) *уст.* τά παραρτήματα σπιτιοῦ, τά ὑπηρεσιακά κτίρια· ◇ сослужи́ть комý-л. ~у παρέχω ἐκδούλευση σέ κάποιον· не в ~у, а в дрýжбу *погов.* χάριν φιλίας.

служéбн||ый *прил.* 1. ὑπηρεσιακός, τῆς ὑπηρεσίας, ὑπηρετικός: ~ые обя́занности τά ὑπηρεσιακά καθήκοντα· в ~ые часы́ στίς ὧρες ὑπηρεσίας, οἱ ἐργάσιμες ὧρες· 2. (*вспомогательный*) βοηθητικός: ~ые словá *лингв.* αἱ βοηθητικές λέξεις.

служéние *с* ἡ ὑπηρεσία, ἡ ὑπηρέτησις, ἡ ἐξυπηρέτηση: ~ нарóду ἡ ἐξυπηρέτηση τοῦ λαοῦ.

служи́тель *м* (*науки и т. п.*) ὁ ὑπηρέτης, ὁ θεράπων· ◇ ~ кýльта ὁ ἱερωμένος, ὁ ἱερέας[-εύς], ὁ παπᾶς.

служ||и́ть *несов.* 1. (*комy-л., чему-л.*) ὑπηρετῶ: ~ нарóду ὑπηρετῶ τό λαό· ~ рóдине ὑπηρετῶ τήν πατρίδα· 2. (*кем-л., быть на службе*) ὑπηρετῶ, εἶμαι (*или* διατελῶ) στήν ὑπηρεσία/ ἐργάζομαι (*работать*): ~ в авиáции (в áрмии) ὑπηρετῶ στήν ἀεροπορία (στό στρατό)· ~ секретарём εἶμαι (*или* ὑπηρετῶ) γραμματεύς· 3. (*чем-л., являться*) χρησιμεύω (σάν), χρησιμοποιοῦμαι (σάν), ἀποτελῶ: ~ предлóгом, пóводом (при́знаком) ἀποτελῶ πρόσχημα (ἔνδειξη)· ~ примéром χρησιμεύω σάν παράδειγμα, γίνομαι τό παράδειγμα· 4. (*иметь своим назначением*) χρησιμοποιοῦμαι γιά (*или* σάν), χρησιμεύω γιά: э́та кóмната слýжит емý кабинéтом αὐτό τό δωμάτιο τό χρησιμοποιεῖ γιά γραφεῖο· 5. (*выполнять своё назначение*): пальтó слýжит мне ужé четвёртый год τό παλτό τό φορῶ ἐπί τέσσερα χρόνια· нóги откáзываются мне ~ κόπηκαν τά πόδια μου· 6. *церк.* λειτουργῶ, τελῶ λειτουργία· 7. (*о собаке*) στέκομαι σούζα· ◇ чем могý ~? σέ τί μπορῶ νᾶ σᾶς φανῶ χρήσιμος;

слух *м* 1. ἡ ἀκοή/ τό αὐτί (*музыкальный*): óстрый ~ ἡ ὀξεῖα ἀκοή· хорóший ~ τό καλό (μουσικό) αὐτί· плохóй ~ τό κακό (μουσικό) αὐτί· игрáть по ~у παίζω χωρίς νότες, παίζω μέ τ' αὐτί· рéзать ~ χτυπάω στ' αὐτιά, σπάω τ' αὐτιά, ἐρεθίζω τήν ἀκοή· 2. (*молва*) ἡ φήμη, ἡ διάδοση[-ις]: по ~ам ὅπως διαδίδεται, ἀπ' ὅτι ἀκούγεται· я егó знáю лишь по ~ам ἀκουστά τόν ἔχω, τόν γνωρίζω μόνο ἐκ φήμης· хóдят ~и, что... κυκλοφορεῖ ἡ φήμη, ὅτι..., φημολογεῖται, ὅτι..., διαδίδεται ὅτι...· ◇ он весь обрати́лся в ~ τέντωσε τ' αὐτιά του, ἔγινε ὅλος αὐτιά· о нём ни ~у ни дýху γι' αὐτόν οὔτε φωνή οὔτε ἀκρόαση. ~**овóй** *прил.* ἀκουστικός/ τῆς ἀκοῆς (*относящийся к слуху*): ~овóй нерв *анат.* τό ἀκουστικό νεῦρο· ~овóй аппарáт *а*) *анат.* τό ὄργανο τῆς ἀκοῆς· *б*) (*для глухих*) ἀκουστικό γιά βαρήκοους· ◇ ~овóе окнó ὁ φεγγίτης.

слýча||й *м* 1. (*событие, происшествие*) τό συμβάν, τό περιστατικό[ν], τό γεγονός, ἡ περίπτωση: несчáстный ~ τό δυστύχημα, τό ἀτύχημα· забáвный ~ τό διασκεδαστικό συμβάν, τό ἀστεῖο περιστατικό· рéдкий ~ τό σπάνιο γεγονός, ἡ σπάνια περίπτωση· чáстный ~ τό συχνό φαινόμενο· 2. (*возможность*) ἡ εὐκαιρία, ἡ περίσταση[-ις]: пóльзоваться ~ем χρησιμοποιῶ τήν εὐκαιρία, δράττομαι τῆς εὐκαιρίας· éсли представи́тся удóбный ~ ἄν παρουσιαστεῖ εὐκαιρία, εὐκαιρίας δοθείσης· 3. (*обстоятельства*) ἡ περίπτωση: в нéкоторых ~ях σέ μερικές περιπτώσεις· во всех ~ях σέ ὅλες τίς περιπτώσεις, σέ ὁποιαδήποτε περίπτωση· в подóбном ~е σέ τέτοια περίπτωση, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει· в проти́вном ~е στήν ἀντίθετη περίπτωση, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει· во вся́ком ~е πάντως, ἐν πάσῃ περιπτώσει· в такóм ~е ἅμα εἶναι ἔτσι, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει· ни в кóем ~е σέ καμμιά περίπτωση, ἐπ' οὐδενί λόγῳ· в ~е éсли.., на ~ éсли... σέ περίπτωση πού..., ἐν περιπτώσει· в ~е крáйней необходи́мости σέ περίπτωση ἐσχάτης ἀνάγκης, ἐν περιπτώσει ἀπολύτου ἀνάγκης· в крáйнем ~е στό κάτω κάτω τῆς γραφῆς· в лýчшем (хýдшем) ~е στήν καλλίτερη (χειρότερη) περίπτωση· по ~ю чегó-л. μέ τήν (*или* ἐπί τῇ) εὐκαιρία· по ~ю годовщи́ны μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου· купи́ть по ~ю ἀγοράζω σέ τιμή εὐκαιρίας· по счастли́вому ~ю ἀπό εὐτυχῆ σύμπτωση· от ~я к ~ю πότε-πότε, στή χάση καί στή φέξη, ἀπό καιροῦ εἰς καιρόν· на вся́кий ~ γιά κάθε (*или* διά πᾶν) ἐνδεχόμενο.

случáйно 1. *нареч.* τυχαῖα, τυχαίως, κατά τύχην: встрéтить ~ συναντῶ τυχαῖα, συναντῶ κατά τύχην· 2. *вводн. сл.* μήπως τυχόν, μπάς καί, κατά σύμπτωση: вы, ~, не домóй идёте? μήπως τυχόν (*или* μπάς καί) πηγαίνετε σπίτι;· ◇ не ~ δέν εἶναι τυχαῖο.

случáйн||ость *ж* 1. τό τυχαῖο γεγονός, τό τυχαῖον περιστατικό: помешáла ~

ἐμπόδισε ἕνα τυχαῖο γεγονός· 2. (*непредвиденное обстоятельство*) τό ἀπρόοπτον, τό ἀπρόβλεπτον: по счастли́вой ~ости κατά καλή τύχη, κατά καλή σύμπτωση· мо́гут быть вся́кие ~ости μπορεῖ νά συμβοῦν πολλά ἀπρόοπτα· 3. *филос.* τό τυχαῖο[ν]: ~ и необходи́мость τό τυχαῖο καί ἡ ἀναγκαιότητα. ~ый *прил.* 1. (*непредвиденный*) τυχαῖος: ~ая встре́ча ἡ τυχαία συνάντηση· ~ое совпаде́ние τυχαία σύμπτωση· 2. (*непостоянный*): ~ый за́работок τά τυχερά.

случа́ть *несов.* (*животных*) ζευγαρώνω.

случа́||ться I *несов.* συμβαίνω, λαμβάνω χώραν/ γίνομαι (*происходить*): ~ется, что... τυχαίνει κάποτε νά...· 2. (*приходиться, выпадать на долю*) *безл.* τυχαίνω, συμβαίνω: ему́ не ~лось быва́ть там δέν ἔτυχε νά πάει ἐκεῖ· ~лось ли вам когда́-нибудь...? σᾶς ἔτυχε ποτέ νά...;

случа́ться II *несов.* (*о животных*) ζευγαρώνομαι.

случи́ть *сов. см.* случа́ть.

случи́||ться I *сов. см.* случа́ться I· что ~лось? τί συνέβη;· как бу́дто ничего́ не ~лось σάν νά μή συνέβη τίποτε· что бы ни ~лось ὅ, τι δήποτε κι' ἄν συμβεῖ.

случи́ться II *сов. см.* случа́ться II.

слу́чка *ж* τό ζευγάρωμα, τό βάτε(υ)μα.

слу́шан||ие *с* 1. ἡ ἀκρόαση, τό ἄκουσμα: ~ му́зыки ἡ ἀκρόαση μουσικῆς· 2. *юр.* ἡ ἐξέταση[-ις], ἡ ἐκδίκαση[-ις]: ~ де́ла ἡ ἐκδίκαση τῆς ὑπόθεσης.

слу́шате||ль *м* 1. ὁ ἀκροατής· 2. (*студент*) ὁ φοιτητής, ὁ σπουδαστής: ~ вое́нной акаде́мии ὁ σπουδαστής τῆς στρατιωτικῆς ἀκαδημίας· 3.: ~ли *мн. собир.* οἱ ἀκροατές, τό ἀκροατήριο[ν].

слу́ша||ть *несов.* 1. ἀκούω· 2. (*лекции и т. п.*) παρακολουθῶ· 3. *см.* слу́шаться I· 4. *юр.* ἐξετάζω: ~ свиде́телей ἐξετάζω τούς μάρτυρες, ἀκούω τίς καταθέσεις τῶν μαρτύρων· ~ де́ло ἐκδικάζω ὑπόθεση· ◇ ~ю! *а*) (*по телефону*) ναί!, λέγετε!, *б*) (*ответ на приказание*) μάλιστα!, πολύ καλά!· ~ай! γιά ἄκου!, ἄκου νά σοῦ πῶ!· ~айте!, послу́шайте! (γιά) ἀκοῦστε!, γιά ἀκοῦστε παρακαλῶ!. ~ться (*повиноваться*) ἀκούω (*άμετ.*), ὑπακούω: ~ться сове́та ἀκούω τή συμβουλή· ~ться роди́телей ἀκούω τούς γονεῖς μου, ὑπακούω στούς γονεῖς μου· никого́ не ~ться δέν ἀκούω κανένα, δέν ὑπακούω σέ κανένα· ◇ ~юсь! (*в ответ на приказание*) μάλιστα!, στάς διαταγάς σας!

слыть *несов.* (*кем-л.*) φημίζομαι, ἔχω φήμη.

слыха́||ть *несов. разг.* ἀκούω: я ничего́ подо́бного не ~л τέτοιο πράγμα δέν ἔχω ξανακούσει· о нём давно́ ничего́ не ~ γιαυτόν δέν ἀκούγεται τίποτε.

слы́ш||ать *несов. в разн. знач.* ἀκούω/ νιώθω (*тк. чувствовать*): я вас не ~у δέν σᾶς ἀκούω· я ~ал, что он ско́ро прие́дет ἄκουσα ὅτι ὅπου νἆναι θά ἔρθει· он и ~ о нём не хо́чет δέν θέλει οὔτε ν' ἀκούσει γι' αὐτόν· ~ за́пах ἀκούω (*или* νιώθω) μιά μυρωδιά. ~аться ἀκού(γ)ομαι: ~ится му́зыка ἀκούεται μουσική.

слы́шим||ость *ж* ἡ ἀκουστική. ~ый *прич. и прил.* πού ἀκού(γ)εται.

слы́шно *предик. безл.* 1. (*можно слышать*) ἀκούεται: отсю́да хорошо́ ~ ἀπ' ἐδῶ ἀκούεται καλά· мне ничего́ не ~ δέν μπορῶ ν' ἀκούσω τίποτε· 2. (*есть сведения*) λέγεται, λένε: о нём ничего́ не ~? δέν λένε τίποτε γι' αὐτόν;· что ~? τί νέα;

слюда́ *ж* ὁ μαρμαρυγίας, τό μαρκάσι.

слюн||а́ *ж* τό σάλιο, ὁ σίελος. ~и́ть *несов.* σαλιώνω.

слю́н||ки *мн.*: у него́ (у неё *и т. д.*) ~ теку́т *разг.* τρέχουν τά σάλια του (της *κ.τ.λ.*). ~ный *прил. анат.* σιαλογόνος, σιελώδης: ~ная железа́ *анат.* ὁ σιαλογόνος (*или* ὁ σιελογόνος) ἀδήν.

слюноотделе́ние *с физиол.* ἡ ἔκκριση σιέλου.

сля́коть *ж* ὁ βροχερός καιρός (*о погоде*)/ ἡ λάσπη (*о грязи*): кака́я ~! τί λασπουριά!

сма́з||ать *сов. см.* сма́зывать. ~ка *ж* 1. (*действие*) ἡ λίπανση[-ις], ἡ ἐπάλειψη μέ λίπος/ (*жиром*)/ τό λάδωμα (*маслом*)· 2. (*вещество*) τό λίπος, τό ἄλειμμα.

сма́зочи||ый *прил.* τῆς λίπανσης: ~ое ма́сло τό γράσσο.

сма́зчик *м* ὁ λαδωτής.

сма́зывать *несов.* ἀλείφω μέ λίπος, λιπαίνω (*жиром*)/ λαδώνω (*маслом*): ~ колёса λαδώνω (*или* λιπαίνω) τούς τροχούς (τίς ρόδες)· ~ йо́дом βάζω ἰώδιο.

смак *м разг.* ἡ εὐχάριστη γεύση, ἡ νοστιμάδα, τό γοῦστο: со ~ом μέ εὐχαρίστηση. ~ова́ть *несов.* 1. τρώγω μέ εὐχαρίστηση, τρώγω μέ ἡδονή, ἀπολαμβάνω· 2. *перен. разг.* ἡδονίζομαι.

сма́лец *м* τό λυωμένο χοιρινό λίπος, ἡ λύγδα.

сма́нивать *несов.*, **смани́ть** *сов.* τραβῶ, δελεάζω, ξελογιάζω.

смастери́ть *сов. см.* мастери́ть.

сма́тывание *с* τό τύλιγμα, τό κουβάριασμα.

сма́тывать *несов.* 1. (*отматывать*)

ξεκουβαριάζω, ξετυλίζω· 2. (*наматывать*) κουβαριάζω, τυλίγω· ◇ ~ у́дочки *разг.* τό κόβω λάσπη.

сма́хивать *несов.*, **смахну́ть** *сов.* βουρτσίζω/ διώχνω (*мух и т. п.*): ~ пыль ξεσκονίζω, τινάζω τή σκόνη· ~ слезу́ σκουπίζω τό δάκρυ.

сма́чивать *несов.* μουσκεύω (*μετ.*), βρέχω, κατανοτίζω, μουλιάζω.

сме́жный *прил.* διπλανός, συνεχόμενος, γειτονικός (*соседний*)/ δμορος (*пограничный*)/ *мат.* παράπλευρος.

смек||а́лка *ж* ή ἐξυπνάδα, ή καπατσοσύνη. ~**а́ть** *несов.*, ~**ну́ть** *сов. разг.* μοῦ κόβει, καταλαβαίνω: ~ну́ть в чём де́ло καταλαβαίνω (*или* ἐννοῶ) περί τίνος πρόκειται.

смеле́ть *несов.* ἀρχίζω νά γίνομαι τολμερός.

сме́л||о *нареч.* τολμηρά[-ως], θαρραλέα[-έως], ἄφοβα, ἀφόβως (*без страха*): ~е́й! θάρρος!, μή φοβᾶσαι!, κουράγιο!. ~**ость** *ж* ή τόλμη, ή τολμηρότης, τό θάρρος: брать на себя́ ~ость τολμάω νά...· ◇ ~ость города́ берёт *погов.* ή παλληκαριά ξεπερνάει τά ἐμπόδια. ~**ый** *прил.* τολμηρός, θαρραλέος.

смельча́к *м* ό τολμηρός, ό τολμητίας, ό ριψοκίνδυνος.

сме́н||а *ж* 1. (*действие*) ή ἀλλαγή, ή μεταβολή: ~ карау́ла ή ἀλλαγή φρουρᾶς· ~ кабине́та *полит.* ή ἀλλαγή τῆς κυβερνήσεως· 2. (*на заводе и т. п.*) ή βάρδια: дневна́я (ночна́я) ~ ή πρωϊνή (ή νυχτερινή) βάρδια· 3. (*подрастающее поколение*) ή νέα γεννιά, ή νεολαία· 4.: ~ (*бельё*) ή ἀλλαξιά· ◇ на ~у кому́-л. σέ ἀντικατάσταση κάποιου.

смени́ть *сов. см.* сменя́ть· ~ гнев на ми́лость ἀπό αὐστηρός γίνομαι μαλακός. ~**ся** *см.* сменя́ться.

сме́н||ный *прил.* 1. *тех.* ἀνταλλακτικός· 2. (*связанный со сменной работой*) τῆς βάρδιας. ~**щик** *м* ό ἀναπληρωτής, τό ταῖρι.

сменя́||ть *несов.* 1. (*заменять*) ἀλλάζω (*μετ.*), ἀλλάσσω, ἀνταλλάσσω· 2. (*заменять*) ἀντικαθιστῶ, ἀναπληρῶ: ~ часово́го (карау́л) ἀλλάζω τόν σκοπό (τήν φρουρά)· ~ друг дру́га ἀντικαθιστᾶ ό ἕνας τόν ἄλλον. ~**ться** ἀλλάσσω (*ἀμετ.*), ἀντικαθιστῶμαι, μέ διαδέχονται· зной ~ется прохла́дой τήν κάψα τήν διαδέχεται δροσιά.

сме́рить *сов. см.* ме́рить· ◇ ~ кого́-л. взгля́дом κόβω κάποιον μέ τό μάτι.

смерка́||ться *несов. безл.*: ~ется ἄρχισε νά νυκτώνει, σουρουπώνει.

смерте́льн||о *нареч.* 1. θανάσιμα, θανασίμως: ~ ра́ненный τραυματισμένος θανάσιμα· 2. *перен.* φοβερά, πάρα πολύ: ~ уста́л ἔγινα πτῶμα ἀπό τήν κούραση. ~**ый** *прил.* 1. θανατηφόρος, θανάσιμος· 2. *перен.* θανάσιμος: ~ый враг ό ἄσπονδος (*или* ό θανάσιμος) ἐχθρός· ~ая не́нависть τό θανάσιμο μῖσος.

сме́ртн||ик *м* ό καταδικασμένος σέ θάνατο, ό μελλοθάνατος. ~**ость** *ж* ή θνησιμότης: де́тская ~ость ή παιδική θνησιμότης. ~**ый** *прил.* 1. ἐπιθανάτιος, νεκρικός, τοῦ θανάτου: ~ый час ή ὥρα τοῦ θανάτου· на ~ом одре́ στήν ἐπιθανάτια κλίνη· ~ые слу́чаи οἱ θάνατοι, οἱ περιπτώσεις θανάτου· 2. (*подверженный смерти*) θνητός: челове́к сме́ртен ό ἄνθρωπος εἶναι θνητός· 3. (*приводящий к смерти*) θανατικός, θανατηφόρος: ~ый пригово́р ή καταδίκη σέ θάνατο· ~ая казнь ή θανατική ποινή, ή ἐκτέλεση[-ις]· 4. *перен.* (*сильный, жестокий*) ἀφόρητος, θανάσιμος: ~ая ску́ка (тоска́) θανάσιμη πλήξη (μελαγχολία)· 5. *м* ό θνητός: просто́й ~ый ό κοινός θνητός.

смертоно́сный *прил.* θανατηφόρος, θανάσιμος: ~ уда́р τό θανατηφόρο κτύπημα.

сме́рт||ь *ж* ό θάνατος: есте́ственная (наси́льственная) ~ ό φυσικός (ό βίαιος) θάνατος· гражда́нская ~ ό πολιτικός θάνατος· умере́ть ~ью геро́я πεθαίνω σάν ἥρωας· спаса́ть от ~и σώζω ἀπό τόν θάνατο· ◇ ла́герь ~и τό στρατόπεδο τοῦ θανάτου· быть при́ ~и πνέω τά λοίσθια, ψυχορραγῶ· быть ме́жду жи́знью и ~ю εἶμαι μεταξύ ζωῆς καί θανάτου· сража́ться не на жизнь, а на ~ μάχομαι μέχρι θανάτου· на слу́чай ~и σέ περίπτωση θανάτου· до́ ~и надое́ло βαρέθηκα φοβερά.

смерч *м* ό ἀνεμοστρόβιλος, ό ἀνεμορρούφουλας, ό σίφουνας.

смести́ *сов. см.* смета́ть I.

смести́ть(ся) *сов. см.* смеща́ть(ся).

смесь *ж* τό μῖγμα, τό κρᾶμα, τό ἀνακάτωμα.

сме́т||а *ж* ό προϋπολογισμός: составля́ть ~у κάνω προϋπολογισμό.

смета́на *ж* ή σμετάνα (εἶδος ἀνθόγαλα).

смета́ть I *несов.* 1. σαρώνω, σκουπίζω, ξεκαθαρίζω, παστρεύω: ~ пыль с чего́-л. σκουπίζω τήν σκόνη, ξεσκονίζω· 2. *перен.* (*уничтожать*) ἀφανίζω, κάνω στάχτη, καταστρέφω: ~ с лица́ земли́ ἐξαφανίζω ἀπ' τό πρόσωπο τῆς γῆς· ~ всё на своём пути́ ἐξοντώνω τά πάντα στό πέρασμά μου· 3. (*в кучу*) σωριάζω, μα-

ζεύω: ~ весь мýсор в ýгол μαζεύω ὅλα τά σκουπίδια στή γωνιά.

сметáть II *сов. см.* смётывать.

сметлúв||ость *ж* ἡ ἐξυπνάδα, ἡ καπατσοσύνη. **~ый** *прил.* ἔξυπνος, καπάτσος, ἐπιτήδειος.

смётывать *несов.* τρυπώνω (*μετ.*).

сме||ть *несов.* (ἀπο)τολμῶ: не ~йте э́того дéлать! μή τολμήσετε νά τό κάνετε αὐτό!· ~ю сказáть (напóмнить) τολμῶ νά πῶ (νά σᾶς ὑπενθυμίσω).

смех *м* τό γέλιο, ὁ γέλως: раскáтистый ~ ἔκκρηξη γέλιου· разражáться ~ом ξεσπάνω στά γέλια· покáтываться có ~у ξεκαρδίζομαι στά γέλια· умирáть có ~у σκάνω ἀπό τά γέλια· ~ сквозь слёзы γέλια καί δάκρυα μαζύ, γιά νά γελᾶς καί νά κλαῖς· ◇ поднимáть нá ~ когó-л. γελοιοποιῶ κάποιον· ~а рáди γιά πλάκα, γιά ἀστεῖα· кýрам нá ~ εἶναι γιά νά γελᾶν οἱ κόττες. **~отвóрный** *прил.* γελοῖος, κωμικός, ἀστεῖος.

смéшанн||ый 1. *прич. от* смéшивать· 2. *прил. в разн. знач.* μικτός, ἀνακατωμένος, ἀνάμικτος: ~ лес τό μικτό δάσος· ~ое числó *мат.* ὁ συμμιγής ἀριθμός.

смеш||áть *сов. см.* смéшивать· ◇ ~ когó-л. с грязью διασύρω κάποιον. **~áться** 1. *см.* смéшиваться· 2. (*смущаться*) σαστίζω, τά χάνω. **~éние** *с* 1. ἡ ἀνάμιξη[-ις], τό ἀνακάτωμα/ ἡ ἐπιμιξία (*видов, рас и т. п.*)· 2. (*путаница*) ἡ σύγχυση[-ις], ὁ κυκεών: ~éние поня́тий ἡ σύγχυση τῶν ἐννοιῶν. **~ивать** *несов.* 1. ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω, ἀνακατεύω/ συγκερνῶ (*тк. жидкость*)· 2. (*приводить в беспорядок*) ἀνακατώνω· 3. (*перепутывать*) συγχέω, μπερδεύω· **~иваться** 1. (*образовывать смесь*) ἀναμιγνύομαι, ἀνακατεύομαι· 2. (*перепутываться*) ἀνακατεύομαι, μπερδεύομαι· ◇ ~иваться с толпóй χάνομαι μέσα στό πλῆθος.

смешúть *несов.* κάνω νά γελάσουν, προκαλῶ τόν γέλωτα.

смешн||ó 1. *нареч.* ἀστεῖα, γελοῖα, γελοίως/ κωμικά[-ῶς]· 2. *предик. безл.* εἶναι γελοῖο, εἶναι ἀστεῖο: мне ~ μοῦ φαίνεται ἀστεῖο. **~óй** *прил.* γελοῖος, ἀστεῖος, κωμικός: тут нет ничегó ~óго δέν ὑπάρχει τίποτε τό γελοῖο· выставля́ть когó-л. в ~óм вúде γελοιοποιῶ κάποιον· ◇ до ~óго μέχρι γελοίου.

смещ||áть *несов.* 1. μεταθέτω, μετατοπίζω· 2. (*с должности*) παύω, ἀπολύω. **~áться** μετατίθεμαι, μετατοπίζομαι. **~éние** *с* 1. ἡ μετάθεση[-ις], ἡ μετακίνηση[-ις], ἡ μετατόπιση[-ις]· 2. (*с должности*) ἡ παύση[-ις], ἡ ἀπόλυση[-ις].

смея́ться *несов. в разн. знач.* γελῶ, γελάω: грóмко ~ καγχάζω, γελῶ δυνατά· ~ исподтишкá κρυφογελῶ· ~ до упáду λύνομαι στά γέλια, ξεκαρδίζομαι στά γέλια· ~ в лицó κοροϊδεύω κάποιον κατάμουτρα· ~ над кéм-л., над чéм-л. περιπαίζω, κοροϊδεύω, χλευάζω· вы смеётесь? (вы шýтите?) ἀστειεύεσθε;· ◇ хорошó смеётся тот, кто смеётся послéдним *погов.* θά γελάσει καλά ὅποιος γελάσει τελευταῖος.

смúлостивиться *сов. уст.* (*над кем-л.*) εὐσπλαχνίζομαι, λυποῦμαι κάποιον, αἰσθάνομαι οἶκτο.

смирéн||ие *с* ἡ ταπεινοσύνη, ἡ ταπεινότης, ἡ ταπεινοφροσύνη. **~ный** *прил.* πρᾶος, ταπεινός.

смирúтельн||ый *прил.*: ~ая рубáшка ὁ ζουρλομανδύας.

смирúть(ся) *сов. см.* смиря́ть(ся).

смúрно *нареч.* εἰρηνικά[-ῶς], ἥσυχα, ἡσύχως, φρόνιμα: вестú себя́ ~ φέρνομαι ἥσυχα, εἶμαι φρόνιμος· смúрно! (*команда*) προσοχή!

смиря́ть *несов.* ὑποτάσσω, δαμάζω. **~ся** ὑποτάσσομαι.

смóква *ж* 1. (*плод*) τό σῦκο[ν]· 2. (*дерево*) *см.* смокóвница.

смóкинг *м* τό σμόκιν.

смокóвница *ж* 1. ἡ συκομορέα· 2. (*инжир*) ἡ συκιά, ἡ συκῆ.

смол||á *ж* ἡ πίσσα: жúдкая ~ ἡ ὑγρόπισσα, τό κατράμι· древéсная ~ ἡ ρητίνη, ἡ ρετσίνα, τό ρετσίνι· гóрная ~ ἡ ὀρυκτή ἄσφαλτος, ἡ πισσάσφαλτος. **~úстый** *прил.* ρητινώδης: ~úстый вóздух ἀέρας πού μυρίζει ρετσίνι· ~úстое дéрево τό ρητινιφόρο δένδρο. **~úть** *несов.* πισσώνω, πισσαλείφω, κατραμώνω.

смолкáть *несов.*, **смóлкнуть** *сов.* σ(ι)ωπαίνω, σιωπῶ (*о говорящем*)/ παύω, κοπάζω (*о звуке, шуме*).

смóлоду *нареч. разг.* ἀπ' τά νιᾶτα μου, ἀπό νεανικῆς ἡλικίας.

смолотúть *сов. см.* молотúть.

смолóть *сов. см.* молóть.

смоль *ж*: чёрный как ~ μαῦρος πίσσα.

смонтúровать *сов. см.* монтúровать.

сморгнýть *сов.*: глáзом не ~ *разг.* μένω ἀτάραχος.

сморкáться *несов.* φυσῶ τήν μύτη μου, ξεμυξίζομαι, ἀπομύσσομαι.

сморóдина *ж* 1. (*ягода*) τό φραγκοστάφυλο· 2. (*куст*) ἡ φραγκοσταφυλιά.

сморóзить *сов.*: ~ глýпость *разг.* λέγω ἀνοησία.

сморчóк *м* (*гриб*) εἶδος μανιταριοῦ.

смо́рщ||енный 1. *прич. от* смо́рщить· 2. *прил.* ρυτιδωμένος, ζαρωμένος. **~ить** *сов. см.* мо́рщить. **~иться** *см.* мо́рщиться.

смота́ть *сов. см.* сма́тывать.

смотр *м* ἡ ἐπιθεώρηση[-ις]: производи́ть ~ ἐπιθεωρῶ.

смотр||е́ть *несов.* 1. κυττάζω, βλέπω, θεωρῶ, παρατηρῶ: ~ при́стально κυττάζω προσεκτικά, ἀσκαρδαμυκτί· ~ в упо́р κυττάζω κατάματα· ~ укра́дкой κρυφοκυττάζω· ~ благоскло́нно βλέπω μέ καλό μάτι, καλοβλέπω· ~ с удивле́нием βλέπω μέ περιέργεια· ~ с уваже́нием, ~ с почти́тельностью σέβομαι· ~ ко́со στραβοκυττάζω· 2. (*осматривать — о враче*) ἐξετάζω· 3. (*фильм, спектакль и т. п.*) βλέπω· 4. (*присматривать за кем-л., за чем-л.*) *разг.* προσέχω, ἐπιβλέπω: ~ за поря́дком προσέχω τήν τάξη· 5. (*считать кем-л., чем-л.*) *разг.* θεωρῶ, βλέπω: все ~ят на него́ как на чудака́ ὅλοι τόν θεωροῦν παράξενο· как вы на э́то ~ите? πῶς τό βλέπετε;· 6. (*быть обращённым куда-л.*) βλέπω: о́кна ~ят на у́лицу τά παράθυρα βλέπουν στόν δρόμο· ◇ ~и́те не опозда́йте! κυτάξτε μήν ἀργήσετε!· ~ в о́ба ἔχω τά μάτια μου τέσσερα· ~ сквозь па́льцы на что́-л. κάνω στραβά μάτια· ~я́ по... ἐξαρτᾶται ἀπό...· ~я́ как... ἐξαρτᾶται πῶς...· ~я́ когда́... ἐξαρτᾶται πότε...

смотре́ться *несов.* 1. κυττάζομαι, βλέπω τόν ἑαυτόν μου, κυττάζω τόν ἑαυτόν μου· ~ в зе́ркало κυττάζομαι στόν καθρέφτη· 2. *безл.* βλέπομαι: спекта́кль смо́трится с интере́сом τό θέαμα βλέπεται μ' ἐνδιαφέρον.

смотри́тель *м* ὁ ἐπόπτης, ὁ ἐπιτηρητής: ~ за́ла (*в музее*) ὁ ἐπόπτης (*или* ὁ ἐπιτηρητής) αἰθουσας.

смотров||о́й *прил.*: ~а́я площа́дка τό πεδίο παρακολούθησης.

смочи́ть *сов. см.* сма́чивать.

смочь *сов. см.* мочь I.

смрад *м* ἡ δυσωδία, ἡ βρῶμα. **~ный** *прил.* δυσώδης, βρωμερός.

сму́глый *прил.* μελα(γ)χροινός, μαυρειδερός, μελαψός.

смути́ть(ся) *сов. см.* смуща́ть(ся).

сму́тн||о *нареч.* συγκεχυμένα[-ως], ἀμυδρά[-ῶς]. **~ый** *прил.* (*неопределённый*) ἀμυδρός, δυσδιάκριτος, συγκεχυμένος· ~ое воспомина́ние ἡ ἀμυδρή ἀνάμνηση· ~ое представле́ние ἡ ἀμυδρά ἰδέα· ◇ ~ое вре́мя ἡ ἐποχή ταραχῶν.

смутья́н *м разг.* ὁ ταραξίας, ὁ ταραχοποιός.

смуща́ть *несов.* συγχίζω, σαστίζω (*конфузить*)/ κάνω κάποιον νά τά χάσει, φέρνω σέ ἀμηχανία. **~ся** συγχίζομαι, τά χάνω, βρίσκομαι σέ ἀμηχανία.

смущ||е́ние *с* ἡ σύγχυση[-ις]/ τό σάστισμα, ἡ σαστισμάρα, ἡ ἀμηχανία: покрасне́ть от ~е́ния τά χάνω καί κοκκινίζω. **~ённый** *прич. и прил.* συγκεχυμένος, ντροπιασμένος, σαστισμένος.

смыва́ть *несов.* 1. *прям., перен.* ξεπλύνω: ~ с себя́ позо́р ἀποπλύνω τό αἶσχος· 2. (*сносить волной и т. п.*) παρασύρω. **~ся** 1. (*при мытье*) βγαίνω, ἐξαλείφομαι· 2. (*улизнуть*) *разг.* τό κόβω λάσπη, τό στρίβω.

смык||а́ть *несов.*: ~ глаза́ κλείνω τά μάτια· сон ~а́ет ве́ки τά μάτια μου σφαλοῦν ἀπ' τήν νύστα· не ~ глаз δέν κλείνω μάτι· ~ ряды́ πυκνώνω τίς γραμμές. **~а́ться** σφαλνῶ (*άμετ.*)/ *воен.* πυκνώνω τίς γραμμές.

смысл *м* 1. ἡ ἔννοια, τό νόημα: здра́вый ~ ἡ λογική, ὁ κοινός νοῦς· прямо́й ~ ἡ κυρία ἔννοια, ἡ κυριολεκτική σημασία· перено́сный ~ ἡ μεταφορική σημασία· в буква́льном ~е κυριολεκτικά[-ῶς]· переводи́ть по ~у μεταφράζω κατ' ἔννοιαν· в э́том нет никако́го ~а αὐτό δέν ἔχει κανένα νόημα· 2. (*основание*) ὁ λόγος, τό νόημα: нет ~а туда́ идти́ δέν ὑπάρχει λόγος νά πάει κανείς ἐκεῖ· ◇ в широ́ком ~е μέ τήν πλατειά ἔννοια, μέ τήν εὐρεῖαν σημασίαν· в по́лном ~е э́того сло́ва μέ ὅλην τήν σημασίαν τῆς λέξεως.

смы́сл||ить *сов.* (*в чём-л.*) *разг.* καταλαβαίνω, ἐννοῶ, καταλαμβάνω: ничего́ не ~ в чём-л. δέν ἔχω καμμιά ἰδέα ἀπό κάτι· он в э́том де́ле ничего́ не ~ит δέν καταλαβαίνει τίποτε ἀπ' αὐτήν τήν ὑπόθεση.

смыслов||о́й *прил.* τῆς ἐννοίας, ἐννοιολογικός, σημαντικός: ~а́я характери́стика сло́ва ἐννοιολογικός χαρακτηρισμός τῆς λέξης.

смы́ть(ся) *сов. см.* смыва́ть(ся).

смычко́в||ый *прил.*: ~ые инструме́нты *муз.* τά μουσικά ὄργανα μέ δοξάρια.

смы́чный *прил. лингв.* κλειστός, ἄφωνος.

смычо́к *м* τό δοξάρι, τό τόξο[ν].

смышлёный *прил.* ἔξυπνος, μέ ἀντίληψη.

смягч||а́ть *несов.* 1. μαλακώνω, ἀπαλύνω· 2. (*ослабить, умерить*) μετριάζω/ καταπραΰνω, κατευνάζω (*боль*)/ ἐξασθενῶ (*μετ.*) (*удар*)/ ἐλαττώνω, μετριάζω ποινή[ν] (*приговор, наказание*): ~ тон με-

τριάζω τό ὕφος· 3. *перен.* (*кого-л.*) μαλακώνω (*μετ.*), ἡμερεύω (*μετ.*)· 4. *лингв.* μαλακώνω. ~**áться 1.** μαλακώνω (*ἀμετ.*), ἀπαλύνομαι· 2. (*ослабнуть*) καταπραΰνομαι (*о боли*)/ ἐξασθενῶ (*ἀμετ.*) (*об ударе*)/ κατευνάζομαι, ἡμερεύω (*о характере, нравах и т. п.*). ~**áющий 1.** *прич. от* смягчáть· 2. *прил. фарм.* μαλακτικός, πραϋντικός. ~**éние** *с* **1.** τό μαλάκωμα· 2. (*уменьшение*) ἡ (κατα)πράϋνση[-ις] (*боли*)/ ἡ μετρίαση[-ις] (*удара*)/ ἡ ἐλάφρυνση[-ις] (*вины*)/ ἡ ἐλάττωση[-ις], ἡ μετρίαση[-ις] ποινῆς (*наказания*): ~ междунарóдной напряжённости ἡ ὕφεση τῆς διεθνοῦς ἐντάσης· 3. *лингв.* τό μαλάκωμα. ~**ить(ся)** *сов. см.* смягчáть(ся).

смятéние *с* ἡ σύγχυση[-ις], ἡ (ἀνα)ταραχή (*волнение, тревога*)/ ἡ ἀναστάτωση, ἡ ἀνακατωσούρα (*переполох*): вызывáть ~, приводи́ть в ~ προκαλῶ σύγχυση, προκαλῶ ἀναστάτωση.

смять *сов.* **1.** τσαλακώνω· 2. *воен.* ἀνατρέπω, καταβάλλω: ~ врáжеские войскá ἀνατρέπω τά ἐχθρικά στρατεύματα.

сна, сну и т. д. *род. дат. п. ед. и т. д. от* сон.

снабди́ть *сов.*, **снабжáть** *несов.* ἐφοδιάζω/ τροφοδοτῶ, ἐπισιτίζω (*продовольствием*): ~ кни́гу предислóвием βάζω πρόλογο στό βιβλίο.

снабжéнец *м разг.* ὁ προμηθευτής.

снабжéние *с* **1.** (*действие*) ὁ ἐφοδιασμός, ὁ ἀνεφοδιασμός/ ὁ (ἐπι)σιτισμός (*продовольствием*): ~ боеприпáсами ὁ ἀνεφοδιασμός πυρομαχικῶν· 2. (*оборудование, продукты и т. п.*) τά ἐφόδια, οἱ προμήθειες.

сни́пер *м* ὁ σνάϊπερ, ὁ ἐπίλεκτος σκοπευτής.

снарýжи *нареч.* (ἀπ') ἔξω, ἔξωθεν.

снарЯд *м* **1.** *воен.* τό βλῆμα, ἡ ὀβίδα[-ίς]: бронебóйный ~ τό διατρητικό[ν] βλῆμα· реакти́вный ~ τό πυραυλοκίνητο[ν], τό ἀεριωθούμενο[ν] βλῆμα· 2. (*машина*) τό μηχάνημα/ ἡ συσκευή (*аппарат, прибор*): землесóсный ~ ὁ ἐκσκαφεύς, ἡ φαγάνα· 3. *спорт.* τά ὄργανα.

снаряди́ть *сов.*, **снаряжáть** *несов.* ἐφοδιάζω, ἐξαρτίζω, ἐξαρτύω, ἑτοιμάζω/ ἁρματώνω (*корабль, флот*). ~**ся** ἐφοδιάζομαι, ἑτοιμάζομαι.

снаряжéние *с* **1.** (*действие*) ἐφοδιασμός, ἡ ἐξάρτιση[-ις], ἡ ἐξάρτυση[-ις], τό ἁρμάτωμα (*корабля, флота*)· 2. (*вещи*) τά ἐξαρτήματα, τά σύνεργα/ *воен.* ἡ ἐξάρτυση: вóинское ~ ἡ στρατιωτική ἐξάρτυση· кóнское ~ ἡ ἱπποσκευή.

снасть *ж* **1.** *мор.* τά ἐξάρτια, ἡ ἀρματωσιά· 2. (*совокупность орудий*) τά σύνεργα: рыболóвная ~ τά σύνεργα τοῦ ψαρᾶ.

сначáла *нареч.* **1.** (*сперва*) πρῶτα, ἐν πρώτοις· 2. (*снова*) ἀπ' τήν ἀρχή, ἐκ νέου.

снáшивать *несов.* (*изнашивать*) λ(ε)ιώνω (*μετ.*), φθείρω, παλιώνω, φαγώνω. ~**ся** (*изнашиваться*) λ(ε)ιώνω (*ἀμετ.*), φθείρομαι, παλιώνω (*ἀμετ.*), φαγώνομαι.

снег *м* τό χιόνι, ἡ χιών: мóкрый ~ τό χιονόβροχο· кýча ~а ἡ χιονοστιβάδα[-άς]· ~ идёт, ~ пáдает χιονίζει, πέφτει χιόνι· покры́тый ~ом χιονοσκεπής· ◇ как ~ нá голову *разг.* σάν ταμπλᾶς.

снеги́рь *м* ὁ πυρρούλας, ὁ πετρίτης.

снеговóй *прил.* χιονώδης, ἀπό χιόνι/ χιονισμένος, χιονοσκεπής (*покрытый снегом*).

снегозадержáние *с* ἡ διατήρηση τοῦ χιονιοῦ στά χωράφια.

снегоочисти́тель *м* ὁ χιονοκαθαριστήρας.

снегопáд *м* τό χιόνισμα, ἡ πτώση χιόνος.

снеготáялка *ж* ἡ μηχανή γιά τό λιώσιμο τοῦ χιονιοῦ.

снедь *ж собир.* ἡ τροφή.

снежи́нка *ж разг.* ἡ νιφάδα (χιόνι).

снéжн||ый *прил.* τοῦ χιονιοῦ, ἀπό χιόνι, χιονᾶτος/ χιονοσκέπαστος, χιονισμένος (*покрытый снегом*): ~ покрóв στρῶμα χιόνι· ~ сугрóб ἡ χιονοστιβάδα[-άς]· ~ые занóсы οἱ χιονοστιβάδες· ~ая зимá χειμώνας μέ πολύ χιόνι· ~ая погóда ὁ χιονιᾶς, ὁ χιονώδης καιρός.

снеж||óк *м* **1.** ἡ νιφάδα[-άς] χιόνι· 2. (*ком*) ἡ χιονιά, τό τόπι ἀπό χιόνι· игрáть в ~ки́ παίζω χιονοπόλεμο.

снести́ I, II, III *сов. см.* сноси́ть I, II, III· ◇ ~ гóлову комý-л. κόβω τό κεφάλι κάποιου.

снести́ IV *сов. см.* нести́ 1, 2.

снести́сь I *сов. см.* сноси́ться II.

снести́сь II *сов. см.* нести́сь 3.

сниж||áть *несов.* **1.** χαμηλώνω, κατεβάζω: ~ самолёт κατεβάζω (*или* χαμηλώνω) τό ἀεροπλάνο· 2. (*уменьшать*) ἐλαττώνω, μειώνω: ~ себестóимость прод́укции μειώνω (*или* ἐλαττώνω) τό κόστος τῆς παραγωγῆς· ~ цéны μειώνω (*или* ἐλαττώνω) τίς τιμές· 3. (*по службе*) ὑποβιβάζω· ◇ ~ тон χαμηλώνω τόν τόνο. ~**áться 1.** χαμηλώνω (*ἀμετ.*), κατεβαίνω· 2. (*уменьшаться*) μειώνομαι, ἐλαττώνομαι/ πέφτω (*тк. о ценах*). ~**éние** *с* **1.** ἡ ἐλάττωση, ἡ μείωση/ ἡ ὑποτίμηση[-ις],

ἡ πτώση (*тк. цен*): ~éние цен ἡ ἐλάττωση (*или* ἡ μείωση, ἡ πτώση) τῶν τιμῶν· 2. (*по службе*) ἡ ὑποβίβαση]-ις[· 3. (*самолёта*) τό χαμήλωμα, τό κατέβασμα.

сни́зить(ся) *сов. см.* снижа́ть(ся).

снизойти́ *сов. см.* снисходи́ть.

сни́зу *нареч.* 1. (*с нижней стороны*) ἀπό κάτω, ἀποκάτω: посмотрéть ~ βλέπω ἀπό κάτω· вид ~ ἄποψη ἀπό τά κάτω· ~ вверх ἀπό κάτω πρός τά πάνω· 2. (*по почину масс*) ἀπό τά κάτω: кри́тика ~ ἡ κριτική ἀπό τά κάτω· ◇ ~ дóверху ἀπό κάτω ὡς πάνω.

снима́ть *несов.* 1. βγάζω, ἀφαιρῶ: ~ шля́пу βγάζω τό καπέλλο· ~ чулки́ ξεκαλτσώνομαι· ~ боти́нки ξεπαπουτσώνομαι· ~ пла́тье βγάζω τό φόρεμά μου· ~ засóв ξεμανταλώνω· ~ пéну παίρνω τόν ἀφρό, ξαφρίζω· ~ сли́вки βγάζω τήν κρέμα, παίρνω τό καϊμάκι· ~ кора́бль с мéли βγάζω (*или* τραβῶ) τό καράβι ἀπό τήν ξέρα· 2. (*урожай и т. п.*) σοδιάζω, μαζεύω, συγκομίζω· 3. (*воспроизводить, скопировать*): ~ кóпию παίρνω (*или* βγάζω) ἀντίγραφο· ~ мéрку с когó-л., с чегó-л. παίρνω τά μέτρα· 4. (*делать снимки*) φωτογραφῶ, φωτογραφίζω, βγάζω κάποιον φωτογραφιά: ~ фильм γυρίζω ταινία· 5. (*нанимать—о квартире и т. п.*) μισθώνω, (ἐ)νοικιάζω· 6. (*отменять*) λύνω, αἴρω: ~ осáду λύνω τήν πολιορκία· ~ блокáду αἴρω τόν ἀποκλεισμό· ~ арéст с чегó-л. αἴρω τήν κατάσχεση· ~ вопрóс с повéстки дня ἀποσύρω τό ζήτημα ἀπ' τήν ἡμερήσια διάταξη· ~ своё предложéние ἀποσύρω τήν πρότασή μου· 7. (*освобождать, лишать*) ἀπολύω, παύω: ~ с рабóты παύω ἀπ' τή δουλειά, ἀπολύω ἀπ' τή δουλειά· ◇ ~ с учёта διαγράφω κάποιον· с себя́ ответственность ἀπαλλάσσομαι ἀπ' τήν εὐθύνη· ~ с когó-л. показáния *юр.* ἀνακρίνω κάποιον, παίρνω κατάθεση· как рукóй сня́лó *разг.* πέρασε ὁλότελα. **~ся** 1. *фото* φωτογραφίζομαι/ παίζω στόν κινηματογράφο (*в кино*)· 2. (*с места*): ~ся с я́коря σηκώνω ἄγκυρα· ~ся с мéли βγαίνω (*или* ξεκολλῶ) ἀπό τήν ξέρα· ~ся с лáгеря σηκώνω τόν καταυλισμό· ◇ ~ся с учёта διαγράφομαι.

сни́мок *м* ἡ φωτογραφία: рентгéновский ~ ἡ ἀκτινογραφία· моментáльный ~ τό στιγμιότυπο[ν], τό ἐνσταντανέ.

сниму́(сь), сни́мешь(ся) и т. д. *буд. вр. от* снять(ся).

снискáть *сов.* ἀποκτῶ: ~ чьё-л. расположéние, дрýжбу ἀποκτῶ τή συμπάθεια, τή φιλία κάποιου.

снисходи́тельн||ость *ж* 1. ἡ συγκαταβατικότητα[-ης]· 2. (*терпимость*) ἡ ἐπιείκεια: проявля́ть ~ δείχνω ἐπιείκεια, δείχνομαι ἐπιεικής. **~ый** *прил.* 1. συγκαταβατικός, ἐνδοτικός· 2. (*терпимый*) ἐπιεικής, συγκαταβατικός.

снисхо||ди́ть *несов.* καταδέχομαι, δείχνομαι συγκαταβατικός, συγκαταβαίνω: ~ к прóсьбам εἰσακούω τίς παρακλήσεις· ~ до разговóра с кéм-л. καταδέχομαι νά μιλήσω μέ κάποιον. **~ждéние** *с* ἡ συγκατάβαση, ἡ ἐπιείκεια: проявля́ть ~ждéние δείχνω ἐπιείκεια· заслýживать ~ждéния εἶμαι ἄξιος ἐπιεικείας.

сни́||ться *несов.* ὀνειρεύομαι, βλέπω στόν ὕπνο μου: мне ~лось, что ... εἶδα στόν ὕπνο μου ὅτι...· емý сня́тся сны βλέπει ὄνειρα· ◇ емý э́то и не ~лось οὔτε τό ὀνειρεύτηκε.

сноб *м* ὁ σνόμπ. **~и́зм** *м* ὁ σνομπισμός.

снóва *нареч.* ξανά, ἐκ νέου: начинáть ~ ἀρχίζω ἐκ νέου· ~ пошёл дождь ξανάρχισε ἡ βροχή.

сновáть *несов.* 1. *текст.* διάζομαι, ἑτοιμάζω τό στημόνι· 2. (*двигаться взад и вперёд*) πηγαινοέρχομαι.

сновидéние *с* τό ὄνειρο[ν].

сноп *м* 1. τό δεμάτι: вязáть ~ы́ δεματιάζω· 2. *перен.* ἡ δέσμη: ~ лучéй ἡ δέσμη ἀκτίνων.

снопови́зáлка *ж* θεριστική-δεματιστική μηχανή.

снорóвк||а *ж* ἡ πεῖρα, ἡ ἐπιδεξιότητα: имéть ~у в чём-л. ἔχω πεῖρα σέ κάτι.

снос I *м* ἡ κατεδάφιση[-ις], τό κατεδάφισμα, τό γκρέμισμα: дом назнáчен на ~ τό σπίτι εἶναι γιά γκρέμισμα.

снос II *м* (*изнашивание*): э́тому ~у нет *разг.* αὐτό δέν λέει νά λιώσει, αὐτό δέν λιώνει.

сноси́ть I *несов.* 1. (*относить*) πηγαίνω (*мет.*), κομίζω/ κατεβάζω (*вниз*)· 2. (*в одно место*) βάζω· 3. (*ветром, течением*) παρασύρω· 4. (*разрушать*) κατεδαφίζω, γκρεμίζω: ~ стáрый дом κατεδαφίζω (*или* γκρεμίζω) τό παληό σπίτι.

сноси́ть II *несов.* (*терпеть, выдерживать*) ὑποφέρω, ὑπομένω: мóлча ~ оби́ду ὑπομένω σιωπηρά τήν προσβολή.

сноси́ть III *сов.*: емý не ~ головы́ θά φάει τό κεφάλι του.

сноси́ться I *сов. см.* снáшиваться.

сноси́ться II *несов.* (*с кем-л.*) ἐπικοινωνῶ, συνδέομαι: ~ друг с дрýгом, ~ мéжду собóй ἐπικοινωνοῦμε ὁ ἕνας μέ τόν ἄλλον.

снóска *ж* (*внизу страницы*) ἡ ὑποσημείωση[-ις], ἡ παραπομπή.

снóсн||ый *прил.* ὑποφερτός, ἀνεκτός: ~ые условия ὑποφερτοί ὅροι.

снотвóрн||ый *прил.* 1. ὑπνωτικός, ναρκωτικός: ~ое срéдство τό ὑπνωτικό[ν]· 2. *перен.* (*скучный*) πληκτικός, ἀνιαρός.

снохá *ж* ἡ νύφη (*ἡ γυναῖκα τοῦ γιοῦ σέ σχέση πρός τόν πεθερό*).

сношéни||е *с* 1. ἡ σχέση, ἡ ἐπικοινωνία: дипломатúческие ~я οἱ διπλωματικές σχέσεις· прерывáть с кéм-л. ~я διακόπτω τίς σχέσεις μέ κάποιον· 2. *мед.* ἡ συνουσία.

снуió, снуёшь и т. д. *наст. вр. от* сновáть.

снюсь, снúтся, снятся и т. д. *наст. вр. от* снúться.

снятие *с* ἡ ἄρση: ~ запрéта ἡ ἄρση τῆς ἀπαγόρευσης· ~ с рабóты ἡ ἀπόλυσις (*или* ἡ παύση) ἀπό τή δουλειά· ~ блокáды (осáды) ἡ ἄρση τοῦ ἀποκλεισμοῦ (τῆς πολιορκίας)· ~ допрóса ἡ ἀνάκριση[-ις]· ~ урожáя ἡ συγκομιδή· ~ с учёта ἡ διαγραφή.

снят||óй *прил.*: ~óе молокó τό ἀποβουτυρωμένο γάλα.

снять(ся) *сов. см.* снимáть(ся).

со *предлог см.* с.

соáвтор *м* ὁ συνεργάτης στή συγγραφή βιβλίου (σχεδίου κ.λ.π.). **~ство** *с* ἡ συνεργασία στήν συγγραφή.

собáк||а *ж* ὁ σκύλος, τό σκυλί, ὁ κύων: сторожевáя ~ τό μαντρόσκυλο· охóтничья ~ τό κυνηγόσκυλο, τό λαγωνικό· ◇ ~ на сéне οὔτε δικό μου, οὔτε δικό σου· устáл как ~ ψόφησα ἀπό τήν κούραση· вот где ~ зарыта! νά ποῦ εἶναι ὁ κόμπος!· он на э́том ~у съел *разг.* ἔχει μεγάλη πεῖρα σ'αὐτή τή δουλειά· ~ лáет — вéтер нóсит *погов.* τά σκυλιά γαυγίζουν, τό καραβάνι περνάει.

собáч||ий *прил.* σκυλήσιος, σκυλίστικος: ~ья конурá τό σκυλόσπιτο· ◇ ~ хóлод τό διαβολεμένο κρύο.

собáчка *ж* 1. *уменьш.* τό σκυλάκι· 2. (*у ружья*) ἡ σκανδάλη.

собесéд||ник *м* ὁ σινομιλητής. **~ование** *с* ἡ συνομιλία, ἡ συνδιάλεξη[-ις].

собирáтель *м* ὁ συλλέκτης.

собирáтельн||ый *прил. грам.* ἀθροιστικός: ~ое существúтельное τό ἀθροιστικό ὄνομα.

собирá||ть *несов.* 1. μαζεύω, συλλέγω: ~ цветы́ μαζεύω λουλούδια· ~ урожáй μαζεύω τή σοδειά· ~ дéньги μαζεύω (*или* συνάζω) χρήματα· ~ члéнские взнóсы μαζεύω (*или* συλλέγω) συνδρομές· ~ коллéкцию κά(μ)νω συλλογή[ν], συλλέγω· 2. (*созывать*) συγκεντρώνω, μαζεύω· 3. (*машину и т. п.*) συναρμολογῶ, μοντάρω· 4. (*снаряжать в путь*) ἑτοιμάζω· 5. (*делать сборки*) μαζεύω· ◇ ~ большинствó голосóв συγκεντρώνω τήν πλειοψηφία· ~ все свои́ сúлы συγκεντρώνω ὅλες τίς δυνάμεις μου· ~ на стол στρώνω τό τραπέζι. **~ться** 1. συγκεντρώνομαι, μαζεύομαι, συναθροίζομαι· 2. (*готовиться*) ἑτοιμάζομαι: он ~ется уéхать ἑτοιμάζεται νά ἀναχωρήσει· ◇ ~ться с мы́слями συγκεντρώνομαι, σκέπτομαι, τακτοποιῶ τίς σκέψεις μου· ~ться с сúлами συγκεντρώνω τίς δυνάμεις μου.

соблáзн *м* ὁ πειρασμός: вводúть когó-л. в ~ βάζω σέ πειρασμό, σκανδαλίζω (*или* κολάζω) κάποιον.

соблазнúтель *м* ὁ πλάνος, ὁ ξελογιαστής/ ὁ διαφθορεύς (*совратитель*) **~ный** *прил.* 1. προκλητικός: ~ная жéнщина ἡ προκλητική γυναῖκα, ἡ ξελογιάστρα· 2. (*заманчивый*) δελεαστικός: ~ное предложéние ἡ δελεαστική πρόταση.

соблазнúть *сов.* 1. (*обольстить*) ξελογιάζω, ἀποπλανῶ· 2. *см.* соблазня́ть 2. **~ся** *см.* соблазня́ться.

соблазня́ть *несов.* 1. (*обольщать*) σκανδαλίζω, κολάζω· 2. (*перспективами и т. п.*) δελεάζω, βάζω σέ πειρασμό. **~ся** δελεάζομαι, μπαίνω σέ πειρασμό.

соблю||дáть *несов.* τηρῶ: ~ закóн τηρῶ τό νόμο· ~ поря́док (дисциплúну) τηρῶ τήν τάξη (τήν πειθαρχία)· ~ диéту κάνω δίαιτα. **~дéние** *с* ἡ τήρηση: ~дéние прáвила (закóна, поря́дка) ἡ τήρηση τοῦ κανόνα (τοῦ νόμου, τῆς τάξης). **~стú** *сов. см.* соблюдáть.

собóй *твор. п. от* себя́· ◇ самó ~ разумéется εἶναι αὐτονόητο[ν]· онá хорошá ~ εἶναι ὄμορφη.

соболéзнова||ние *с* τά συλλυπητήρια: выражáть ~ ἐκφράζω συλλυπητήρια, συλλυποῦμαι. **~ть** *несов.* (*кому-л.*) συλλυποῦμαι.

собóлий *прил.* τοῦ σαμουριοῦ, σαμουρένιος: ~ мех ἡ σαμουρόγουνα.

сóболь *м* τό σαμούρι (*тж. мех*).

собóр *м* 1. (*церковь*) ὁ μητροπολιτικός (*или* ὁ καθεδρικός) ναός· 2. (*собрание духовенства*) ἡ σύνοδος: вселéнский ~ ἡ οἰκουμενική σύνοδος.

собóю *см.* собóй.

собрáние *с* 1. ἡ συνέλευση[-ις], ἡ συγκέντρωση[-ις]: óбщее ~ ἡ γενική συνέλευση· предвы́борное ~ ἡ προεκλογική συγκέντρωση· 2. (*выборный орган*) ἡ συνέλευση: учредúтельное ~ ἡ συντακτική συνέλευση· Национáльное ~ (*во Франции*) ἡ βουλή, ἡ ἐθνοσυνέλευση[-ις]· 3. (*общество*) ἡ ὁμήγυρη[-ις]· 4. (*коллекция,*

свод, *тж. о произведениях*) ἡ συλλογή: ~ картин συλλογή πινάκων· ~ законов ἡ συλλογή νόμων, ὁ κώδικας[-ιξ]· ~ стихотворений ἡ συλλογή ποιημάτων· полное ~ сочинений τά ἅπαντα.

собрат *м* ὁ συνάδελφος, ὁ σύντροφος: ~ по оружию ὁ συμπολεμιστής.

собрать(ся) *сов. см.* собирать(ся).

собственни||к *м* ὁ ἰδιοκτήτης: земельный ~ ὁ κτηματίας, ὁ γαιοκτήμονας[-ων]. **~ческий** *прил.* τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας.

собственно 1. *вводн. сл.* (*в сущности*) στήν οὐσία, κατ' οὐσίαν: этим, ~, и объясняется... ἔτσι ἐξηγεῖται...· ~ говоря γιά νά ποῦμε τήν ἀλήθεια· 2. *частица* (*в буквальном смысле*) καθαυτό, κυρίως εἰπεῖν: здесь начинается ~ философия ἐδῶ ἀρχίζει ἡ καθαυτό φιλοσοφία.

собственноручн||ый *прил.* ἰδιόχειρος: ~ая подпись ἡ ἰδιόχειρη ὑπογραφή· ~ое письмо ἡ ἰδιόχειρος ἐπιστολή.

собственн||ость *ж* ἡ ἰδιοκτησία, ἡ περιουσία: социалистическая ~ ἡ σοσιαλιστική ἰδιοκτησία· государственная ~ ἡ κρατική ἰδιοκτησία· личная ~ ἡ προσωπική ἰδιοκτησία (*или* περιουσία)· частная ~ ἡ ἀτομική ἰδιοκτησία· земельная ~ ἡ κτηματική περιουσία, ἡ γαιοκτησία. **~ый** *прил. в разн. знач.* ἴδιος, αὐτός, προσωπικός: по ~ому желанию αὐτοβούλως, οἰκειοθελῶς, ἐθελοντικά· я видел его ~ыми глазами τόν εἶδα μέ τά ἴδια μου τά μάτια· в ~ые руки στόν ἴδιο, στά χέρια του (μου, σου)· ~ой рукой ἰδιοχείρως· ~ой персоной ὁ ἴδιος, αὐτοπροσώπως· в ~ом смысле στήν κυριολεξία, μέ τήν κυρία σημασία· имя ~ое *грам.* τό κύριον ὄνομα.

собутыльник *м* ὁ συμπότης.

событи||е *с* τό γεγονός, τό συμβάν: международные ~я τά διεθνῆ γεγονότα· последние ~я τά τελευταῖα γεγονότα· это для меня целое ~ αὐτό γιά μένα ἀποτελεῖ πραγματικό γεγονός.

собью(сь), собьёшь(ся) и т. д. *буд. вр. от* сбить.

сова *ж* ἡ κουκουβάγια, ἡ γλαῦξ.

совать *несов.* βάζω, χώνω: ~ руки в карман βάζω τά χέρια στήν τσέπη μου· ~ вещи в чемодан χώνω τά πράγματα στή βαλίτσα· ◇ ~ нос не в свои дела *разг.* φυτρώνω ἐκεῖ πού δέν μέ σπέρνουν, χώνω παντοῦ τήν μύτη μου. **~ся** *разг.* χώνομαι: ~ся в чужие дела ἀνακατεύομαι (χώνομαι) σέ ξένες ὑποθέσεις.

соверш||ать *несов.* **1.** κά(μ)νω, ἐκτελῶ, πραγματοποιῶ/ διαπράττω (*что-л. плохое*): ~ подвиг κάνω (*или* πραγματοποιῶ) κατόρθωμα· ~ поездку κάνω ταξεῖδι· ~ ошибку κάνω λάθος, διαπράττω σφάλμα· ~ преступление διαπράττω ἔγκλημα· 2. (*заключать, оформлять*) κλείνω: ~ сделку κλείνω συμφωνία. **~аться** γίνομαι, ἐκτελοῦμαι, πραγματοποιοῦμαι. **~ение** *с* ἡ ἐκτέλεση[-ις], ἡ πραγματοποίηση[-ις]: ~ение преступления ἡ διάπραξη ἐγκλήματος.

совершенно *нареч.* **1.** τελείως, ἐντελῶς, ὁλότελα: ~ незнакомый человек τελείως (*или* ἐντελῶς) ἄγνωστος ἄνθρωπος· ~ верно πολύ σωστά· вы ~ правы ἔχετε ἀπόλυτο δίκαιο· я ~ убеждён, что ... εἶμαι ἀπολύτως πεπεισμένος..., τό πιστεύω ἀπόλυτα...· он ~ невиновен εἶναι ἐντελῶς ἀθῶος· 2. (*в совершенстве*) τέλεια, στήν ἐντέλεια.

совершеннолет||ие *с* ἡ ἐνηλικίωση[-ις], ἡ ἐνηλικιότητα[-ις]: достигнуть ~ия ἐνηλικιοῦμαι, γίνομαι ἐνήλικος. **~ний 1.** *прил.* ἐνήλικος· 2. *м* ὁ ἐνήλικος.

совершенн||ый I 1. *прил.* (*превосходный*) τέλειος, ἔξοχος, ἄριστος· 2. (*абсолютный*) ἀπόλυτος, πλήρης: ~ая правда ἡ πλήρης ἀλήθεια· ~ дурак βλάκας μέ περικεφαλαία.

совершенн||ый II *прил. грам.*: ~ вид ἡ τετελεσμένη μορφή· прошедшее ~ое ὁ ἀόριστος (χρόνος).

совершенств||о *с* τό τέλειο[ν], ἡ τελειότητα[-ης]: верх ~а ἡ ἄκρα τελειότης· в ~е владеть чем-л. γνωρίζω κάτι στήν ἐντέλεια· достигать ~а πετυχαίνω τελειότητα· доводить до ~а πετυχαίνω τό τέλειο.

совершенствова||ние *с* ἡ τελειοποίηση[-ις]. **~ть** *несов.* τελειοποιῶ. **~ться** τελειοποιοῦμαι.

совершить(ся) *сов. см.* совершать(ся).

совест||иться *несов.* (ἐ)ντρέπομαι. **~ливый** *прил.* φιλότιμος, εὐσυνείδητος. **~но** *предик. безл.*: мне ~но ντρέπομαι· мне ~но за вас ντρέπομαι γιά λογαριασμό σας· как вам не ~но! πῶς δέν ντρέπεστε!

совест||ь *ж* ἡ συνείδηση[-ις]: свобода ~и ἐλευθερία τῆς συνείδησης· угрызения ~и οἱ τύψεις συνειδήσεως· поступать по (против) ~и ἐνεργῶ σύμφωνα (ἀντίθετα) μέ τή συνείδησή μου· делать что-л. на ~ κάνω κάτι εὐσυνείδητα· не иметь ~и δέν ἔχω φιλότιμο· для очистки ~и γιά νά ἔχω καθαρή τή συνείδησή μου· без зазрения ~и ξεδιάντροπα ἀσυστόλως· по ~и говоря γιά νά μιλήσουμε εἰλικρινά.

совет *м* **1.** (*наставление*) ἡ συμβουλή: ~ врача ἡ ἰατρική συμβουλή· дружес-

кий ~ ἡ φιλική συμβουλή, ἡ φιλική παραίνεση· слéдовать чьим-л. ~ам ἀκολουθῶ τίς συμβουλές κάποιου· 2. (*совещание*) συμβούλιο[ν]: воéнный ~ τό πολεμικό συμβούλιο· семéйный ~ τό οἰκογενειακό[ν] συμβούλιο[ν]· 3. (*административный или общественный орган*) τό συμβούλιο[ν]: Совéт Минúстров τό ὑπουργικό[ν] συμβούλιο[ν]· Всемúрный ~ Мúра τό Παγκόσμιο[ν] Συμβούλιο[ν] εἰρήνης· Совéт Безопáсности ООН τό Συμβούλιον 'Ασφαλείας τοῦ ΟΗΕ· 4. (*орган государственного управления в СССР*) τό Σοβιέτ, τό Συμβούλιο[ν]: Верхóвный Совéт СССР τό 'Ανώτατο[ν] Σοβιέτ τῆς ΕΣΣΔ (τῆς Ἕνωσης τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν)· Совéт Союза τό Σοβιέτ τῆς Ἕνωσης· Совéт Национáльностей τό Σοβιέτ τῶν 'Εθνοτήτων· Совéт нарóдных депутáтов τό Σοβιέτ τῶν λαϊκῶν βουλευτῶν· областнóй ~ τό Σοβιέτ τῆς περιοχῆς· мéстные ~ы τά τοπικά Σοβιέτ· городскóй ~ τό Σοβιέτ τῆς πόλεως· сéльский ~ τό Σοβιέτ τοῦ χωριοῦ· Съезд Совéтов τό συνέδριο τῶν Σοβιέτ· ◇ ~ да любóвь μονοιασμένοι κι' ἀγαπημένοι.

совéтник *м* ὁ σύμβουλος: воéнный ~ ὁ στρατιωτικός σύμβουλος.

совéтовать *несов.* συμβουλεύω. **~ся** 1. (*спрашивать совета*) συμβουλεύομαι, ἐρωτῶ· 2. (*между собой*) συνεννοοῦμαι.

совéтск||ий *прил.* σοβιετικός: Совéтский Союз ἡ Σοβιετική Ἕνωση· ~ая власть ἡ σοβιετική ἐξουσία· ~ строй τό σοβιετικό σύστημα· ~ое госудáрство τό σοβιετικό κράτος.

совéтчик *м разг.* ὁ σύμβουλος, ὁ συμβουλάτορας.

совещá||ние *с* ἡ σύσκεψη[-ις], ἡ συνδιάσκεψη[-ις]. **~тельный** *прил.* συμβουλευτικός: ~тельный гóлос ἡ συμβουλευτική ψῆφος. **~ться** *несов.* συσκέπτομαι, συνδιασκέπτομαι.

Совинформбюрó (Совéтское информациóнное бюрó) τό Σοβινφορμπουρό (τό σοβιετικό πρακτορεῖο πληροφοριῶν).

совладáть *сов. разг.* (συγ)κρατῶ: ~ с собóй συγκρατιέμαι.

совладéлец *м* ὁ συνιδιοκτήτης, ὁ συγκάτοχος, ὁ συγκύριος.

совместúм||ость *ж* ὁ συνδυασμός, τό ταίριαγμα, τό συμβιβάσιμο[ν]. **~ый** *прил.* πού συνδυάζεται, πού ταιριάζει, συμβιβάσιμος.

совместúтель *м* ὁ ἐργαζόμενος παράλληλα σέ διάφορες ὑπηρεσίες. **~ство** *с*: рабóтать по ~ству ἐργάζομαι παράλληλα σέ δύο ἤ περισσότερες ὑπηρεσίες.

совместúть(ся) *сов. см.* совмещáть (-ся).

совмéстн||о *нареч.* μαζί, ὁμοῦ, ἀπό κοινοῦ: владéть ~ κατέχω ἀπό κοινοῦ, συγκατέχω· дéйствовать ~ ἐνεργῶ ἀπό κοινοῦ μέ κάποιον· ~ обсуждáть вопрóс συζητοῦμε μαζί τό ζήτημα. **~ый** *прил.* ἀπό κοινοῦ, κοινός, συνδυασμένος: ~ые дéйствия οἱ συνδυασμένες ἐνέργειες· ~ое заявлéние ἡ κοινή δήλωση· ~ое обучéние ἡ μικτή ἐκπαίδευση· ~ое заседáние ἡ κοινή συνεδρίαση.

совмещ||áть *несов.* συνδυάζω, συμβιβάζω. **~áться** συνδυάζομαι, συμβιβάζομαι. **~éние** *с* ὁ συνδυασμός, ὁ συμβιβασμός.

совнаркóм *м* (Совéт Нарóдных Комиссáров) *ист.* τό Σοβναρκόμ (τό Συμβούλιον τῶν λαϊκῶν ἐπιτρόπων, τό Συμβούλιο τῶν ἐπιτρόπων τοῦ λαοῦ).

совóк *м* τό φτυάρι.

совокуп||úться *сов. см.* совокупля́ться. **~лéние** *с* ἡ συνουσία. **~ля́ться** συνέρχομαι εἰς συνουσίαν, συνουσιάζομαι.

совокýпн||ость *ж* τό σύνολο[ν]: по ~ости παίρνοντας ὑπ' ὄψη τό σύνολο· в ~ости συνολικά. **~ый** *прил.* κοινός, γενικός: ~ые усúлия οἱ κοινές προσπάθειες.

совпад||áть *несов.* συμπίπτω. **~éние** *с* ἡ σύμπτωση[-ις]: случáйное ~éние ἡ τυχαία σύμπτωση.

совпáсть *сов. см.* совпадáть.

совратúть(ся) *сов. см.* совращáть(ся).

соврáть *сов. см.* врать.

совращ||áть *несов.* πλανεύω, ἀποπλανῶ, παρασύρω, διαφθείρω: ~ с путú (úстинного) ἀποπλανῶ, παρασύρω. **~áться** παραστρατῶ: ~áться с путú úстинного *разг.* παρασύρομαι στόν κακό δρόμο. **~éние** *с* ἡ ἀποπλάνηση[-ις], τό ξελόγιασμα, ἡ διαφθορά.

совремéнн||ик *м* ὁ σύγχρονος. **~ость** *ж* 1. ὁ σύγχρονος χαρακτήρας, ἡ ἐπικαιρότητα: ~ произведéния ἡ ἐπικαιρότητα τοῦ ἔργου· 2. (*современная эпоха*) ἡ σύγχρονη ἐποχή, ἡ σημερινή ἐποχή. **~ый** *прил. в разн. знач.* σύγχρονος, σημερινός: ~ая литератýра ἡ σύγχρονη λογοτεχνία· ~ое положéние ἡ σημερινή κατάσταση· ~ая тéхника ἡ σύγχρονος τεχνική, ἡ μοντέρνα τεχνική: быть ~ым εἶμαι σύγχρονος, εἶμαι μοντέρνος.

совсéм *нареч.* ἐντελῶς, ὁλότελα, ὁλωσδιόλου: ~ блúзко πολύ κοντά· ~ напрóтив κατάντικρυ· ~ готóв καθ' ὅλα ἕτοιμος, ὁλότελα ἕτοιμος· ~ нóвый костюм ἐντελῶς καινούργιο κοστούμι· это

~ не так κάθε ἄλλο· я его ~ не знаю δέν τόν γνωρίζω καθόλου· он ~ уехал, ушёл (*навсегда*) ἔφυγε ὁριστικά, ἔφυγε γιά πάντα.

совхо́з *м* τό σοβχόζ, τό κρατικό ἀγρόκτημα. **~ный** *прил.* τοῦ σοβχόζ, τοῦ κρατικοῦ ἀγροκτήματος.

согла́си||е *с* **1.** ἡ συγκατάθεση[-ις], ἡ συναίνεση: взаимное ~ ἡ ἀμοιβαία συγκατάθεση· давать своё ~ συγκατατίθεμαι, δίνω τήν συγκατάθεσή μου· молча́ние — знак ~я ἡ σιωπή σημαίνει συγκατάθεση· **2.** (*взаимопонимание*) ἡ ὁμόνοια, ἡ σύμπνοια: жить в ~и ζοῦμε μον(ο)ιασμένα, ζοῦμε σέ ὁμόνοια.

согласи́||ться *сов. см.* соглаша́ться· ~тесь, что... πρέπει νά παραδεχθεῖτε ὅτι...

согла́сно **1.** *нареч.* (*единодушно, дружно*) ὁμόφωνα, ὁμόθυμα, μον(ο)ισμένα, μέ σύμπνοια· жить ~ ζῶ μον(ο)ιασμένα· **2.** *предлог* (*соответственно*) σύμφωνα, συμφώνως: ~ зако́ну σύμφωνα μέ τό νόμο, συμφώνως πρός τόν νόμον.

согла́сн||ый I *прил.* **1.** (*на что-л.*) σύμφωνος, ἕτοιμος νά δεχτῶ/ ἕτοιμος (*готовый*): я согла́сен на все усло́вия δέχομαι ὅλους τούς ὅρους· быть ~ым δέχομαι, εἶμαι σύμφωνος· **2.** (*единодушный*) σύμφωνος: быть ~ым с ке́м-л. εἶμαι σύμφωνος μέ κάποιον· быть ~ым с че́м-л. συμφωνῶ μέ κάτι, ἀποδέχομαι κάτι· **3.** (*гармонический*) ἁρμονικός.

согла́сный II *лингв.* **1.** *прил.* σύμφωνος· **2.** *м* τό σύμφωνο[ν].

согласова́ние *с* **1.** ἡ τακτοποίηση[-ις], ὁ διακανονισμός, ὁ συμβιβασμός· **2.** *грам.* ἡ συμφωνία: ~ времён ἡ συμφωνία τῶν χρόνων τῶν ρημάτων.

согласо́ванн||о *нареч.* σέ συμφωνία, ἀπό κοινοῦ, συντονισμένα. **~ость** *ж* ἡ συμφωνία, ὁ συντονισμός. **~ый** **1.** *прич. от* согласо́вывать· **2.** *прил.* συντονισμένος: ~ые уси́лия οἱ συντονισμένες προσπάθειες.

согласова́ть *сов.*, **согласо́вывать** *несов.* **1.** παίρνω ἔγκριση (*вопрос и т. п.*)/ συντονίζω (*действия*)· **2.** *грам.* συμφωνῶ (*μετ.*). **~ся** συμφωνῶ (*ἀμετ.*) (*тж. грам.*).

соглаша́тель *м полит.* ὁ συμβιβαστής. **~ский** *прил. полит.* συμβιβαστικός. **~ство** *с* ἡ πολιτική τοῦ συμβιβασμοῦ.

соглаша́ться *несов.* **1.** (*на что-л.*) (ἀπο)δέχομαι: ~ на предложе́ние δέχομαι τήν πρόταση· ~ в при́нципе δέχομαι κατ' ἀρχήν· **2.** (*с мнением и т. п.*) συμφωνῶ: ~ ме́жду собо́й συμφωνοῦμε.

соглаше́ни||е *с* **1.** ἡ συμφωνία: предвари́тельное ~ ἡ προκαταρκτική συμφωνία, ἡ προσυμφωνία· приходи́ть к ~ю, достига́ть ~я καταλήγω σέ συμφωνία, συμφωνῶ· **2.** (*договор*) ἡ συμφωνία, τό σύμφωνο[ν], ἡ σύμβαση[-ις]: двусторо́ннее ~ ἡ διμερής συμφωνία· торго́вое ~ ἡ ἐμπορική σύμβαση· заключа́ть ~ κλείνω συμφωνία, κλείνω σύμβαση, συνάπτω σύμφωνο[ν].

согна́ть *сов. см.* сгоня́ть.

согну́ть *сов. см.* гнуть 1 *и* сгиба́ть· ◇ ~ кого́-л. в бара́ний рог βάζω κάποιου τά δυό πόδια σ' ἕνα παπούτσι, κάνω κάποιον ἀρνάκι. **~ся** *см.* сгиба́ться· ~ся в три поги́бели κοψομεσιάζομαι.

сограждани́н *м* ὁ συμπολίτης.

согрева́ние *с* ἡ θέρμανση[-ις], τό ζέσταμα.

согрева́ть *несов.* θερμαίνω, ζεσταίνω. **~ся** θερμαίνομαι, ζεσταίνομαι.

согрева́ющий θερμαντικός: ~ компре́сс ἡ ζεστή κομπρέσα.

согре́ть(ся) *сов. см.* согрева́ть(ся).

согреши́ть *сов.* ἁμαρταίνω.

со́да *ж* ἡ σόδα, τό ἀνθρακικό[ν] νάτριο[ν]: питьева́я ~ ἡ σόδα τοῦ φαγητοῦ τό διττανθρακικό[ν] νάτριο[ν]· кausти́ческая ~ τό καυστικό[ν] νάτριο[ν].

соде́йств||ие *с* ἡ σύμπραξη, ἡ συμβολή, ἡ βοήθεια, ἡ ἀρωγή: оказа́ть ~ παρέχω βοήθεια, συνδράμω· при ~ии μέ τή βοήθεια, μέ τή συνδρομή. **~овать** *сов. и несов.* βοηθῶ, συμβάλλω, συντρέχω: ~овать успе́ху συμβάλλω στήν ἐπιτυχία.

содержа́ни||е *с* **1.** (*содержимое чего-л., сущность*) τό περιεχόμενο[ν]: руда́ с бога́тым ~ем желе́за μετάλλευμα πλούσιο σέ σίδηρο· кра́ткое ~ стате́й ἡ περίληψη τοῦ ἄρθρου· ~ кни́ги τό περιεχόμενον τοῦ βιβλίου· ~ ле́кции τό θέμα τῆς διαλέξεως· фо́рма и ~ ἡ μορφή καί τό περιεχόμενο· **2.** (*средства существования*) ἡ συντήρηση[-ις], ἡ διατήρηση[-ις]: расхо́ды на ~ семьи́ τά ἔξοδα γιά τήν συντήρησην τῆς οἰκογένειας· **3.** (*заработная плата*) ὁ μισθός, οἱ ἀποδοχές: де́нежное ~ *воен.* ὁ μισθός στρατιώτη· о́тпуск без сохране́ния ~я ἄδεια χωρίς ἀποδοχές· **4.** (*оглавление*) τά περιεχόμενα, ὁ πίνακας[-αξ] τῶν περιεχομένων· ◇ ~ под аре́стом ἡ κράτηση· быть на ~и μέ συντηρεῖ κάποιος.

содержа́нка *ж уст.* ἡ μαιτρέσσα, ἡ παλλακίδα[-ίς].

содержа́тель *м уст.*: ~ гости́ницы ὁ ξενοδόχος· ~ постоя́лого двора́ ὁ χανιτζῆς, ὁ λοκαντιέρης.

содержа́тельн||ость *ж* ὁ πλοῦτος σέ

περιεχόμενο. **~ый** *прил.* πλούσιος σέ περιεχόμενο.

содержáть *несов.* **1.** συντηρῶ: ~ семью συντηρῶ οἰκογένεια· ~ áрмию συντηρῶ στράτευμα· **2.** (*вмещать, заключать в себе*) περιέχω: рудá содéржит мнóго желéза τό μετάλλευμα περιέχει πολύ σίδηρο· **3.** (*держать*) κρατῶ, συντηρῶ: ~ в порядке κρατῶ σέ τάξη. **~ся** (*находиться*) βρίσκομαι, εὑρίσκομαι, περιέχομαι: в этой книге содéржатся нýжные свéдения τό βιβλίο περιέχει τίς ἀναγκαῖες πληροφορίες.

содержи́мое *с* τό περιεχόμενο[ν]: ~ бóчки τό περιεχόμενο τοῦ βαρελιοῦ.

сóдов||ый *прил.* τῆς σόδας: **~ая** водá ἡ διάλυση σόδας.

содоклáд *м* ἡ συνεισήγηση[-ις], ἡ δεύτερη εἰσήγηση[-ις].

содоклáдчик *м* ὁ συνεισηγητής, ὁ δεύτερος εἰσηγητής.

содрáть *сов. см.* сдирáть.

содрог||áние *с* ἡ ἀνατριχίλα, ἡ φρικίαση[-ις]: приводи́ть когó-л. в ~ κάνω κάποιον νά ἀνατριχιάσει. **~áться** *несов.*, **~нýться** *сов.* ἀνατριχιάζω, φρικιῶ.

содрýжество *с* ἡ συνεργασία, ἡ σύμπραξη[-ις], ἡ συνεργία, ἡ κοινοπραξία.

сóев||ый *прил.* τῆς σόγιας: **~ые** бобы́ ἡ σόγια.

соединéни||е *с* **1.** (*действие*) ἡ ἕνωση[-ις], ἡ συνένωση[-ις]/ ἡ σύνδεση[-ις]: мéсто **~я** τό σημεῖο[ν] ἑνώσεως· **2.** *хим.* ἡ ἕνωση[-ις]· **3.** *воен.* ὁ σχηματισμός: тáнковое ~ ὁ σχηματισμός ἁρμάτων μάχης, ὁ σχηματισμός τάνκς.

соединённ||ый **1.** *прич. от* соедини́ть· **2.** *прил.* ἑνωμένος, ἑνιαῖος/ κοινός (*общий*): **~ыми** уси́лиями μέ κοινές προσπάθειες.

соедини́тельн||ый *прил.* **1.** συνδετικός: **~ая** ткань *анат.* ὁ συνδετικός ἱστός· **2.** *грам.* συμπλεκτικός: ~ сою́з ὁ συμπλεκτικός σύνδεσμος.

соедини́ть *сов.*, **соединя́ть** *несов.* **1.** ἑνώνω, σμίγω, συνενώνω· **2.** *тех.* συναρμολογῶ, συνδέω: ~ по телефóну συνδέω μέ τό τηλέφωνο· **3.** *хим.* ἑνώνω. **~ся** **1.** ἑνώνομαι, σμίγω (*άμετ.*), συνενώνομαι, ἑνοῦμαι/ συνδέομαι (*связаться*): **~ся** по телефóну συνδέομαι μέ τό τηλέφωνο, ἐπικοινωνῶ ἀπό τηλεφώνου· **2.** *хим.* ἑνώνομαι, συνενοῦμαι.

сожалéни||е *с* ἡ λύπη, ἡ συμπόνια/ ὁ οἶκτος, ἡ εὐσπλαγχνία (*жалость*): достóйный **~я** ἀξιολύπητος· чýвствовать ~ к комý-л. αἰσθάνομαι συμπόνια γιά κάποιον· возбуждáть ~ в кóм-л. κινῶ τόν οἶκτο κάποιου· к **~ю** δυστυχῶς· к моемý **~ю** πρός μεγάλην μου λύπην.

сожалéть *несов.* (*о чём-л.*) λυποῦμαι.

сожжéни||е *с* τό κάψιμο, ἡ καύση, ἡ καῦσις, ἡ ἀποτέφρωση[-ις]: предавáть **~ю** ἀποτεφρώνω, καίω.

сожи́тельство *с* **1.** ἡ συμβίωση[-ις], ἡ συνοίκηση[-ις]· **2.** (*внебрачная связь*) ἡ παλλακεία, ἡ παράνομη συμβίωση. **~вать** *несов.* **1.** συνοικῶ, συγκατοικῶ· **2.** (*находиться в связи*) συζῶ.

сожрáть *сов. груб. см.* жрать.

созвáниваться *несов.* (*по телефону*) συνεννοοῦμαι μέ τό τηλέφωνο.

созвáть *сов. см.* сзывáть *и* созывáть.

созвéздие *с* ὁ ἀστερισμός.

созвони́ться *сов. см.* созвáниваться.

созвýч||ие *с* ἡ συνήχηση[-ις], ἡ παρήχηση[-ις]. **~ный** *прил.* (*чему-л.*) σύμφωνος.

создавáть *несов. в разн. знач.* δημιουργῶ: ~ кружóк συγκροτῶ (*или* ὀργανώνω) ὅμιλο· ~ благоприя́тные услóвия δημιουργῶ εὐνοϊκές συνθῆκες (*или* ὅρους)· ~ впечатлéние προξενῶ τήν ἐντύπωση· ~ иллю́зии δημιουργῶ αὐταπάτες. **~ся** (*возникать*) δημιουργοῦμαι, σχηματίζομαι: **~лóсь** такóе положéние, что... δημιουργήθηκε τέτοια κατάσταση πού...

создá||ние *с* **1.** (*действие*) ἡ δημιουργία, ἡ κατασκευή, ἡ ἵδρυση[-ις], ἡ σύσταση[-ις]· **2.** (*произведение*) τό δημιούργημα, τό ἔργο[ν]· **3.** (*существо*) τό πλάσμα. **~тель** *м* ὁ δημιουργός/ ὁ πλαστουργός, ὁ πλάστης (*тж. рел.*).

создáть(ся) *сов. см.* создавáть(ся).

созерцá||ние *с* ἡ παρατήρηση[-ις], τό κοίταγμα, ἡ ἐνατένιση[-ις], ὁ ἀτενισμός. **~тельный** *прил.* ἐνατενιστικός, ἀτενιστικός. **~ть** *несов.* παρατηρῶ, κοιτῶ, ἐνατενίζω, ἀτενίζω.

созидá||ние *с* ἡ δημιουργία, ἡ οἰκοδόμηση[-ις], τό κτίσιμο. **~тельный** *прил.* δημιουργικός, οἰκοδομητικός: **~тельный** труд δημιουργική ἐργασία. **~ть** *несов.* δημιουργῶ, οἰκοδομῶ.

сознавáть *несов.* **1.** (*понимать*) συναισθάνομαι: он не сознаёт, что дéлает δέν συναισθάνεται τί κάνει· **2.** (*признавать*) ἀναγνωρίζω, παραδέχομαι: ~ свою́ винý παραδέχομαι τό λάθος μου. **~ся** (*признаваться в чём-л.*) ὁμολογῶ, παραδέχομαι ὅτι...

сознáние *с* **1.** ἡ συνείδηση[-ις]: клáссовое ~ ἡ ταξική συνείδηση: затемнённое ~ θολωμένο μυαλό, σαλεμένο λογικό· ~ дóлга τό αἴσθημα τοῦ χρέους, ἡ συναίσθηση τοῦ καθήκοντος· **2.** (*чувство*)

οἱ αἰσθήσεις, ἡ συναίσθηση[-ις]: потерять ~ χάνω τίς αἰσθήσεις· прийти в ~ συνέρχομαι.

сознательн||о *нареч.* **1.** συνειδητά[-ῶς], ἐνσυνειδήτως, ἐν ἐπιγνώσει· **2.** (*намеренно, с умыслом*) συνειδητά[-ῶς], ἐπίτηδες, σκόπιμα, σκοπίμως. **~ость** *ж* **1.** ἡ συνείδηση[-ις], ἡ ἐνσυνειδησία, ἡ συναίσθηση[-ις]· **2.** (*намеренность*) ἡ πρόθεση]-ις], ἡ προμελέτη. **~ый** *прил.* συνειδητός, ἐνσυνείδητος· **2.** (*намеренный, обдуманный*) προμελετημένος, ἐσκεμμένος.

сознать *сов. см.* сознавать 2. **~ся** *сов. см.* сознаваться· ◇ нельзя не ~ся ὁμολογῶ, ἀναγνωρίζω.

созревание *с* ἡ ὡρίμανση[-ις], τό ὡρίμασμα, τό μέστωμα.

созревать *несов.*, **созреть** *сов.* ὡριμάζω (*тж. перен.*), μεστώνω: план созрел τό σχέδιο ὡρίμασε.

созыв *м* ἡ σύγκληση[-ις]: ~ конференции ἡ σύγκληση (συν)διασκέψεως.

созывать *несов.* συγκαλῶ: ~ собрание συγκαλῶ συνέλευση.

соизволить *сов. ирон.* εὐαρεστοῦμαι.

соизмерим||ость *ж* ἡ σύγκριση, ἡ παραβολή, ἡ συμμέτρηση. **~ый** *прил.* συγκρινόμενος, παραβλητός, σύμμετρος.

соиска||ние *с* ἡ διεκδίκηση[-ις]: диссертация на ~ учёной степени доктора наук ἐναίσιμος ἐπί διδακτορία διατριβή· выдвинуть на ~ премии προτείνω ὑποψηφιότητα γιά τό βραβεῖο. **~тель** *м* ὁ ὑποψήφιος.

сойка *ж* (*птица*) ὁ κράνος, ἡ γκάϊλα.

сойти *сов. см.* сходить I· сойдёт! *разг.* γίνεται!, κάνει!

сойтись *сов. см.* сходиться.

сок *м* ὁ χυμός, τό ζουμί: апельсиновый ~ ὁ χυμός πορτοκαλλιοῦ· желудочный ~ τό γαστρικό ὑγρό· ◇ в полном ~у στήν ἀκμή τῆς ἡλικίας, ὥριμος· вариться в собственном ~у *разг.* τραβιέμαι μόνος μου, ξεροτηγανίζομαι μοναχός μου.

сокол *м* τό γεράκι, ὁ ἱέραξ.

сокольничий *м ист.* ὁ ἱερακάριος, ὁ γερακάρης, ὁ ἱερακοτρόφος.

сократить *сов.*, **сокращать** *несов.* **1.** (*делать короче*) κονταίνω (*μετ.*), βραχύνω συντομεύω· **2.** (*уменьшать в количестве, объёме*) ἐλαττώνω, περικόπτω, λιγοστεύω: ~ штаты ἐλαττώνω τό προσωπικό· ~ производство чего-л. ἐλαττώνω τήν παραγωγή· **3.** (*увольнять*) *разг.* ἀπολύω (*ἐργάτες ὑπαλλήλους*)· **4.** *мат.* ἀπλοποιῶ. **~ся** **1.** (*становиться короче*) κονταίνω (*ἀμετ.*), βραχύνομαι· **2.** (*уменьшаться*) ἐλαττώνομαι, ἐλαττοῦμαι, σμικρύνομαι· **3.** *мат.* ἀπλοποιοῦμαι· **4.** *физиол.* συστέλλομαι, συσπῶμαι.

сокращени||е *с* **1.** (*укорочение*) τό κόντεμα, ἡ συντόμευση[-ις]: ~ рабочего дня ἡ ἐλάττωση τής ἐργάσιμης ἡμέρας· **2.** (*уменьшение*) ἡ ἐλάττωση[-ις], ἡ μείωση[-ις], ἡ ὀλιγόστευση[-ις], ἡ περικοπή: ~ вооружений ἡ ἐλάττωση τῶν ἐξοπλισμῶν· **3.** (*увольнение*) ἡ ἀπόλυση[-ις], ἡ ἐλάττωση τοῦ προσωπικοῦ· **4.** *физиол.* ἡ συστολή/ ἡ σύσπαση[-ις]· **5.** *мат.* ἡ ἀπλοποίηση· **6.** (*аббревиатура*) ἡ σύντμηση[-ις], ἡ συντόμευση[-ις].

сокращённ||о *нареч.* περιληπτικά, ἐν περιλήψει, σύντομα, συνοπτικά, ἐν συντομία. **~ый** **1.** *прич. от* сокращать· **2.** *прил.* (*сжатый*) βραχύς, σύντομος, συνοπτικός.

сокровенн||ый *прил.* μύχιος, (ἀπό)κρυφο , ἐνδόμυχος· ~ые желания οἱ μύχιοι πόθοι.

сокровищ||е *с прям., перен.* ὁ θησαυρός. **~ница** *ж* τό θησαυροφυλάκιο[ν].

сокруш||ать *несов.* **1.** καταστρέφω, γκρεμίζω/ *перен.* συντρίβω, τσακίζω: ~ врага συντρίβω τόν ἐχθρό· ~ надежды γκρεμίζω τίς ἐλπίδες· **2.** (*печалить*) (κατα-)θλίβω, στενοχωρῶ πολύ. **~аться** (κατα-)θλίβομαι, στενοχωριέμαι πολύ. **~ение** *с* **1.** (*действие*) ἡ συντριβή, ἡ καταστροφή· **2.** (*печаль*) ἡ μεγάλη λύπη, ἡ κατάθλιψη: с ~ением μέ μεγάλη θλίψη. **~ительный** *прил.* συντριπτικός: ~ительный удар τό συντριπτικό κτύπημα. **~ить** *сов. см.* сокрушать.

сокрытие *с* ἡ ἀπόκρυψη[-ις], τό κρύψιμο/ ἡ κλεπταποδοχή (*краденого*): ~ преступления ἡ ἀπόκρυψη ἐγκλήματος.

солгать *сов. см.* лгать.

солдат *м* ὁ στρατιώτης, ὁ φαντάρος. **~ик** *м* **1.** *ласк.* τό στρατιωτάκι· **2.** (*оловянный*) ὁ μολυβένιος στρατιώτης. **~ский** *прил.* στρατιωτικός, φανταρίσ(τικ)ος: ~ский хлеб ἡ κουραμάνα· ~ский котелок ἡ καραβάνα. **~чина** *ж ист.* **1.** (*рекрутский набор*) ἡ στρατολογία (νεοσυλλέκτων)· **2.** (*служба*) ἡ στρατιωτική ὑπηρεσία.

солеваренный *прил.*: ~ завод τό ἁλατοπηγεῖο[ν], τό ἁλατουργεῖο[ν].

соление *с* (*действие*) τό ἁλάτισμα, τό πάστωμα, ἡ ἅλμευση[-ις].

солён||ый *прил.* ἁλμυρός, ἁλατισμένος, παστός: ~ая вода τό ἁλμυρό νερό· ~ые огурцы τά ἀγγούρια τουρσί.

соленья *мн.* (*продукты*) τά παστά, τά ἁλίπαστα.

солидариз||áция *ж* τό νά τάσσεσαι ἀλληλέγγυος. **~úроваться** *сов. и несов.* τάσσομαι (*или* γίνομαι) ἀλληλέγγυος.

солидáрн||ость *ж* ἡ ἀλληλεγγύη, τό ἀλληλέγγυο[ν]: междунарóдная ~ трудящихся ἡ διεθνής ἀλληλεγγύη τῶν ἐργαζομένων· из ~ости ἀπό ἀλληλεγγύη. **~ый** *прил.* ἀλληλέγγυος: ~ое обязáтельство *юр.* ἡ ἀμοιβαία ὑποχρέωση[-ις].

солúдн||ость *ж* **1.** (*прочность*) ἡ στερεότητα[-ης], ἡ παγιότητα[-ης]· **2.** (*серьёзность*) ἡ σοβαρότητα[-ης]. **~ый** *прил.* **1.** (*прочный*) στερεός, γερός, πάγιος· **2.** (*о человеке*) σπουδαῖος, σοβαρός (*положительный, авторитетный*)/ σωματώδης (*крупный*): человéк ~ого вóзраста ἄνθρωπος ἡλικιωμένος· **3.** (*большой*) *разг.* σημαντικός: ~ая сýмма τό σημαντικό ποσό.

солúст *м* ὁ σολίστας. **~ка** *ж* ἡ σολίστα.

солитéр *м мин.* μεγάλο μπριλλάντι.

солитёр *м зоол.* ἡ ταινία ἡ μονήρης.

солúть *несов.* **1.** (*приправлять солью*) ἁλατίζω, ἁλμεύω: ~ суп ἁλατίζω τήν σούπα· **2.** (*готовить впрок*) παστώνω: ~ рыбу παστώνω τό ψάρι.

сóлка *ж* τό πάστωμα, ἡ ἅλμευση[-ις], τό ἁλάτισμα.

сóлнечн||ый *прил.* **1.** ἡλιακός: ~ свет τό ἡλιακό φῶς· ~ спектр τό ἡλιακό φάσμα· ~ые лучú οἱ ἡλιακές ἀκτῖνες· ~ое затмéние ἡ ἔκλειψις (τοῦ) ἡλίου· **2.** (*наполненный светом солнца*) εὐήλιος, προσήλιος, ἡλιοφώτιστος: ~ день ἡ ἡλιόλουστη μέρα, ἡ λιακάδα· ~ая кóмната τό εὐήλιο δωμάτιο· **3.** *перен.* (*радужный*) λαμπρός, χαρούμενος, λιόχαρος· ◇ ~ удáр ἡ ἡλίαση[-ις], ἡ σειρίαση, ἡ ἡλιοπληξία· ~ые вáнны τά ἡλιόλουτρα· ~ые часы τό ἡλιακό ὡρολόγιο, ἡ μεριδιάνα· ~ое сплетéние *анат.* τό ἡλιακό[ν] πλέγμα.

сóлнц||е *с* ὁ ἥλιος: восхóд ~а ἡ ἀνατολή τοῦ ἡλίου· захóд ~а ἡ δύση τοῦ ἡλίου, τό ἡλιοβασίλεμα· грéться на ~ ζεσταίνομαι στόν ἥλιο· определять врéмя по ~у καθορίζω τήν ὥρα κυττάζοντας τόν ἥλιο· без ~а ἀνήλιος· ◇ гóрное ~ ὁ τεχνητός ἥλιος.

солнцепёк *м* τό λιοπύρι.

солнцестояние *с астр.* τό ἡλιοστάσιο[ν], ἡ τροπή (τοῦ ἡλίου).

сóло *с нескл. муз.* τό σόλο.

солов||éй *м* τό ἀηδόνι, ἡ ἀηδών· ◇ ~ьй бáснями не кóрмят *погов.* ≅ νηστικό ἀρκούδι δέν χορεύει.

соловьúн||ый *прил.* ἀηδονήσιος: ~ые трéли κελάδημα τοῦ ἀηδονιοῦ, τό ἀηδόνισμα.

сóлод *м* ἡ βύνη.

солодкóвый *прил.*: ~ кóрень *фарм.* ἡ γλυκόρριζα.

солодóвый *прил.* τῆς βύνης: ~ сáхар τό βυνοσάκχαρον, ἡ μαλτόζη.

солóм||а *ж* τό ἄχερο, τό ἄχυρο[ν]/ ἡ καλάμη, ἡ καλαμιά (*на крыше*): стог ~ы ἡ ἀχυρμιά, ὁ σωρός ἄχυρο· цвéта ~ы ἀχυρύς, ἀχυρόχρωμος, ἀχυρόχρους. **~енный** *прил.* ἀχερένιος, ἀχυρένιος, ψάθινος; ~енная крóвля (крыша) ἡ ἀχεροσκεπή· ~енная шляпа τό ψάθινο καπέλλο, τό ψαθάκι· ~енный кóврик ἡ ψάθα· ◇ ~енная вдовá ἡ ζωντοχήρα. **~инка** *ж* ἡ καλαμιά, ἡ καλάμη· ◇ утопáющий и за ~инку хватáется ὁ πνιγμένος ἀπ' τά μαλλιά του πιάνεται.

соломорéзка *ж с.-х.* ἡ ἀχυροκοπτική μηχανή, ὁ ἀχυροκόπος,· ὁ ἀχυροτόμος.

солонúна *ж* τό παστό κρέας.

солóнка *ж* ἡ ἁλατιέρα, τό ἁλατερό, τό ἁλατοδοχεῖον.

сóлоно *предик. безл. разг.*: емý пришлóсь ~ τά βρῆκε σκοῦρα· вернýться не ~ хлебáвши ≅ γυρίζω μέ ἄδεια χέρια.

солоновáтый *прил.* ἁλμυρούτσικος.

солончáк *м геол.* τά ἁλατοῦχα ἐδάφη. **~óвый** *прил.* ἁλατοῦχος.

сол||ь I *ж прям., перен.* τό ἅλας, τό ἁλάτι: повáренная ~ τό μαγειρικό ἁλάτι· кáменная ~ τό ὀρυκτόν ἅλας· морскáя ~ τό θαλασσινό ἁλάτι· англúйская ~ *фарм.* τό ἀγγλικόν ἅλας· превращáть в ~ ἁλατοποιῶ, μετατρέπω σέ ἅλας· посыпать ~ю βάζω ἁλάτι, ἁλατίζω· ◇ ~ землú τό ἅλας τῆς γῆς.

соль II *с нескл. муз.* σόλ: ~-диéз σόλ δίεσις.

сóльн||ый *прил. муз.*: ~ое пéние ἡ μονῳδία, τό σόλο.

солян||óй *прил.* ἁλατένιος, ἁλάτινος: ~áя копь τό ἁλατωρυχεῖο[ν].

солян||ый *прил.*: ~ая кислотá *хим.* τό ὑδροχλωρικό ὀξύ.

сом *м* (*рыба*) ὁ σίλουρος, ὁ γλάνος, ὁ γουλιανός.

сóмкнутый **1.** *прич. от* смыкáть· **2.** *прил.*: ~ строй ἡ πυκνή παράταξη[-ις].

сомкнýть(ся) *сов. см.* смыкáть(ся).

сомнáмбул||а *м, ж* ὁ ὑπνοβάτης, ὁ νυκτοβάτης / ἡ νυκτοβάτις (*о женщине*). **~úзм** *м* ἡ ὑπνοβασία, ἡ νυκτοβασία.

сомневáться *несов.* (*в ком-л., в чём-л.*) ἀμφιβάλλω: мóжете не ~ νά μήν ἀμφιβάλλετε καθόλου γι' αὐτό.

сомнéни||е *с* ἡ ἀμφιβολία: испытывать

~ ἔχω ἀμφιβολία, ἀμφιβάλλω· ста́вить под ~, подверга́ть ~ю ἀμφισβητῶ· нет никако́го ~я в том, что... δέν ὑπάρχει καμμιά ἀμφιβολία ὅτι...· без ~я, вне вся́кого ~я χωρίς τήν παραμικρή ἀμφιβολία.

сомни́тельн||ый *прил.* 1. ἀμφίβολος, ἀβέβαιος (*недостоверный*)/ προβληματικός (*проблематичный*)· 2. (*подозрительный*) ὕποπτος, ἀμφίβολος, ἀναξιόπιστος: ~ая репута́ция ἡ ἀμφίβολη ὑπόληψη· име́ть де́ло с ~ыми людьми́ ἔχω σχέσεις μέ ὕποπτα πρόσωπα· 3. (*двусмысленный*) διφορούμενος, ἀμφίβολος: ~ комплиме́нт ἡ διφορούμενη φιλοφρόνηση· плато́к ~ой чистоты́ μαντήλι ἀμφιβόλου καθαριότητος.

сомножи́тель *м мат.* ὁ παράγων.

сон *м* 1. (*состояние*) ὁ ὕπνος: во сне́ στόν ὕπνο· сквозь ~ μισοκοιμισμένος· со сна ἀπ' τόν ὕπνο· меня́ кло́нит ко сну́ νυστάζω· спать кре́пким сном κοιμοῦμαι βαθειά· пробуди́ться ото сна́ ξυπνῶ ἀπό τόν ὕπνο, ἀφυπνίζομαι· 2. (*сновидение*) τό ὄνειρο[ν]: ви́деть ~ βλέπω ὄνειρο· ви́деть во сне́ βλέπω στόν ὕπνο μου· как во сне́ σάν νά ὀνειρεύομαι.

сона́т||а *ж муз.* ἡ σονάτα. ~**и́на** *ж муз.* ἡ σονατίνα.

соне́т *м лит.* τό σονέττο[ν].

сонли́в||ость *ж* ἡ νύστα, ὁ νυσταγμός, ἡ ὑπνηλία. ~**ый** *прил.* 1. (*сонный*) νυσταλέος, νυσταγμένος, ὑπναλέος/ κοιμισμένος, νωθρός (*вялый*): ~ый челове́к ὁ κοιμισμένος ἄνθρωπος· 2. (*любящий много спать*) ὑπναλέος, ὑπνιάρης, ὑπναρᾶς.

со́нн||ый *прил.* 1. (*сонливый*) νυσταλέος, νυσταγμένος, ὑπναλέος/ κοιμισμένος, νωθρός (*вялый*): ~ое состоя́ние ἡ νύστα· 2. (*снотворный*) ὑπνωτικός, ναρκωτικός· ◇ ~ая арте́рия *анат.* ἡ καρωτίδα[-ίς].

со́ня 1. *м, ж* (*о человеке*) *разг.* ὁ ὑπναρᾶς, ἡ ὑπναροῦ· 2. *ж зоол.* ὁ μυωξός.

соображ́ать *несов.* 1. (*размышлять*) σκέπτομαι, συλλογίζομαι, διαλογίζομαι· 2. (*понимать*) καταλαβαίνω, ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι: хорошо́ ~ κόβει τό μυαλό μου· пло́хо ~ δέν μου κόβει πολύ.

соображе́ни||е *с* 1. (*мысль, предположение*) ὁ συλλογισμός, ὁ ὑπολογισμός, ἡ σκέψη: приня́ть что́-л. в ~ λαμβάνω (*или* παίρνω) ὑπ' ὄψιν· 2. (*понимание*) ἡ ἀντίληψη, ἡ κατανόηση· 3. (*причина*) λόγος: по фина́нсовым ~ям γιά οἰκονομικούς λόγους.

сообрази́тельн||ость *ж* ἡ ἐξυπνάδα, ἡ ὀξύνοια, ἡ ἀγχίνοια, ἡ νοημοσύνη. ~**ый** *прил.* ἔξυπνος, ὀξύνους, ἀγχίνους: ~ый ребёнок παιδί μέ ἀντίληψη.

сообрази́ть *сов. см.* соображ́ать.

сообра́зн||о *нареч.* σύμφωνα μέ, συμφώνως πρός, ἀνάλογα: поступа́ть ~ с зако́ном ἐνεργῶ σύμφωνα μέ τόν νόμο. ~**ый** *прил.* (*с чем-л.*) σύμφωνος, ἀνάλογος.

сообща́ *нареч.* ἀπό κοινοῦ, μαζί: де́йствовать ~ ἐνεργῶ ἀπό κοινοῦ.

сообща́||ть *несов.* 1. γνωστοποιῶ, ἀνακοινώνω, κάνω γνωστόν: ~ но́вость ἀνακοινώνω εἴδηση· 2. (*придавать*) δίνω, προσδίδω, μεταδίδω. ~**ться** 1. (*иметь связь, соединение*) συγκοινωνῶ, ἐπικοινωνῶ: ~ющиеся сосу́ды *физ.* τά συγκοινωνοῦντα ἀγγεῖα· э́та ко́мната ~ется с друго́й αὐτό τό δωμάτιο συγκοινωνεῖ μέ τό ἄλλο 2. (*находиться в общении*) ἐπικοινωνῶ.

сообще́ни||е *с* 1. (*известие*) ἡ ἀνακοίνωση[-ις], ἡ εἴδηση[-ις], ἡ κοινοποίηση[-ις]: официа́льное ~ ἡ ἐπίσημη ἀνακοίνωση· по после́дним ~ям печа́ти σύμφωνα μέ τίς τελευταῖες πληροφορίες τοῦ τύπου· 2. (*связь*) ἡ ἐπικοινωνία, ἡ συγκοινωνία: пути́ ~я οἱ συγκοινωνίες· железнодоро́жное ~ ἡ σιδηροδρομική συγκοινωνία· возду́шное ~ οἱ ἀεροπορική συγκοινωνία· телефо́нное ~ ἡ τηλεφωνική ἐπικοινωνία.

соо́бществ||о *с* ἡ κοινότης· ◇ в ~е с ке́м-л. μαζί μέ κάποιον, ἀπό κοινοῦ μέ κάποιον.

сообщи́ть *сов. см.* сообща́ть.

соо́бщни||к *м* ὁ συνένοχος, ὁ συναίτιος, ὁ συνεργός. ~**чество** *с* ἡ συμμετοχή, ἡ συνενοχή, ἡ συναιτιότης.

сооруди́ть *сов.*, **сооружа́ть** *несов.* κατασκευάζω, οἰκοδομῶ, ἀνεγείρω.

сооруже́ние *с* 1. (*действие*) ἡ κατασκευή, ἡ οἰκοδόμηση[-ις], ἡ ἀνέγερση· 2. (*здание*) ἡ ἐγκατάσταση, ἡ κατασκευή, τό οἰκοδόμημα: долговре́менное ~ *воен.* τό μόνιμο ὀχυρωματικό ἔργο, τό μόνιμο ὀχύρωμα.

соотве́тственн||о 1. *нареч.* ἀντίστοιχα, σχετικά· 2. *предлог* σύμφωνα μέ, συμφώνως πρός. ~**ый** *прил.* ἀντίστοιχος, σχετικός.

соотве́тств||ие *с* ἡ ἀντιστοιχία, ἡ συμφωνία: в ~ии с зако́ном σύμφωνα μέ τόν νόμο. ~**овать** *несов.* ἀντιστοιχῶ, ἀνταποκρίνομαι: ~овать действи́тельности ἀνταποκρίνομαι στήν πραγματικότητα. ~**ующий** 1. *прич. от* соотве́тствовать· 2. *прил.* (*чему-л.*) ἀντίστοιχος· 3. *прил.* (*подходящий*) κατάλληλος: поступа́ть

~ующим образом ἐνεργῶ μέ τόν κατάλληλο τρόπο.

соотéчественни||к *м* ὁ συμπατριώτης. ~ца *ж* ἡ συμπατριώτισσα.

соотносительный *прил.* συσχετικός, σύστοιχος.

соотношéние *с* ἡ ἀμοιβαία σχέση[-ις], ἡ ἀναλογία, ὁ συσχετισμός: прáвильное ~ ἡ ὀρθή (*или* ἡ σωστή) ἀναλογία· ~ сил ἡ ἀναλογία (*или* ὁ συσχετισμός) τῶν δυνάμεων.

сопéрни||к *м* ὁ ἀντίπαλος/ ὁ ἀντίζηλος, ὁ ἀντεραστής (*в любви*). ~ца *ж* ἡ ἀντίπαλος/ ἡ ἀντίζηλος, ἡ ἀντεράστρια (*в любви*). ~чать *несов.* (*в чём-л.*) ἁμιλλῶμαι, ἀνταγωνίζομαι, συναγωνίζομαι. **~чество** *с* ἡ ἅμιλλα, ὁ ἀνταγωνισμός, ὁ συναγωνισμός.

сопéть *несов.* ρουθουνίζω, ξεφυσῶ.

сóпка *ж* ὁ γήλοφος, τό βουναλάκι/ τό μικρό ἡφαίστειο[ν] (*вулкан*).

соплемéнн||ик *м* *уст.* ὁ ὁμοεθνής, ὁ συμπατριώτης. **~ица** *ж* ἡ ὁμοεθνής, ἡ συμπατριώτισσα.

сóпл||и *мн.* *груб.* ἡ μύξα. **~ивый** *прил.* *груб.* μυξιάρης.

сопостáв||ить *сов.* *см.* сопоставлять. **~лéние** *с* ἡ (ἀντι)παραβολή/ ἡ σύγκριση[-ις] (*сравнение*). **~лять** *несов.* (ἀντι-)παραβάλλω/ συγκρίνω (*сравнивать*).

сопрáно *с* *муз.* ἡ σοπράνο, ἡ ὑψίφωνος.

соприкасáться *несов.* 1. (*с чем-л.*) γειτονεύω, γειτνιάζω, συνορεύω/ εἶμαι κολλητά (*быть смежным*)· 2. *перен.* ἔχω σχέσεις, συνεπικοινωνῶ· 3. (*касаться, дотрагиваться*) ἅπτομαι, ἀγγίζω, ἐγγίζω, θίγω: ~ локтями ἀγγίζω μέ τόν ἀγκῶνα.

соприкосновéни||е *с* ἡ ἐπαφή, τό ἄγγιγμα: тóчка ~я τό σημεῖον ἐπαφῆς· имéть ~ с кéм-л. εὑρίσκομαι σέ ἐπαφή μέ κάποιον.

соприкоснýться *сов.* *см.* соприкасáться.

сопроводи́тельн||ый *прил.* συνοδευτικός: ~ое письмó τό γράμμα πού συνοδεύει τήν ἀποστολή.

сопровожд||áть *несов.* συνοδεύω, ἀκολουθῶ (*следовать*)/ περιφρουρῶ, συνοδεύω (*эскортировать*). **~áться** συνοδεύομαι, ἀκολουθοῦμαι. **~éние** *с* ἡ συνοδεία, ἡ ἀκολουθία: в ~éнии когó-л., чегó-л. συνοδευόμενος ἀπό...

сопротивлéни||е *с* 1. ἡ ἀντίσταση[-ις]/ ἡ ἀντίδραση[-ις], ἡ ἐναντίωση[-ις] (*противодействие*): окáзывать ~ ἀντιστέκομαι, φέρω ἀντίστασιν, ἀνθίσταμαι· встречáть ~ συναντῶ ἀντίσταση· сломи́ть ~ τσακίζω τήν ἀντίσταση· без ~я χωρίς ἀντίσταση· без всякого ~я ἀμαχητί· 2. *тех.* ἡ ἀντοχή: ~ материáлов ἡ ἀντοχή τῶν ὑλικῶν· ◇ движéние ~я τό κίνημα τῆς ἀντίστασης· идти́ по ли́нии наимéньшего ~я ἀκολουθῶ τόν εὔκολο δρόμο.

сопротивля́емость *ж* ἡ ἀνθεκτικότητα, ἡ ἀντοχή.

сопротивля́ться *несов.* ἀντιστέκομαι, ἀνθίσταμαι, ἀντιτάσσομαι, ἐναντιώνομαι.

сопрý, сопрёшь *и т. д. буд. вр. от* сперéть.

сопряж||ённый 1. *прич.* *от* сопрягáть· 2. *прил.* (*с чем-л.*) συνδεδεμένος: э́то дéло ~енó с затруднéниями ἡ ὑπόθεση αὐτή συνεπάγεται (*или* συνεπιφέρει) πολλές δυσκολίες· 3. *прил.* *мат.*, *физ.* συζυγής.

сопýтств||овать *несов.* συνοδεύω/ ἀκολουθῶ (*следовать*). **~ующий** *прич.* *и* *прил.* συνοδευτικός, συνακόλουθος, ἐπακόλουθος.

сор *м* τά σκουπίδια· ◇ не выноси́ть ~а из избы́ *погов.* τά ἐν οἴκω μή ἐν δήμω.

соразмéр||ить *сов.* *см.* соразмеря́ть. **~но** *нареч.* ἀναλόγως. **~ность** *ж* ἡ ἀναλογία. **~ный** *прил.* ἀνάλογος. **~я́ть** *несов.* ἀναλογίζω.

сорáтник *м* ὁ συμπολεμιστής, ὁ συμμαχητής, ὁ συναγωνιστής.

сорванéц *м* *разг.* τό ζιζάνιο, τό διαβολόπαιδο/ τό διαβολοκόριτσο, τό παλιοκόριτσο (*о девочке*).

сорвáть *сов.* *см.* срывáть I. **~ся** *см.* срывáться· ◇ ~ся с языкá μοῦ ξεφεύγει (λέξη, φράση κ.λ.π.).

сорвиголовá *м*, *ж* *разг.* ὁ ἀπόκοτος, ὁ ἀτρόμητος.

соревновáни||е *с* 1. ἡ ἅμιλλα: социалисти́ческое ~ ἡ σοσιαλιστική ἅμιλλα· ми́рное ~ двух систéм ἡ εἰρηνική ἅμιλλα τῶν δύο συστημάτων· вызывáть на ~ καλῶ σέ ἅμιλλα· 2. *спорт.* ὁ ἀγών(ας): ~я по плáванию ἀγῶνες κολυμβήσεως.

соревновáться *несов.* ἁμιλλῶμαι/ ἀνταγωνίζομαι (*соперничать*) / *спорт.* ἀγωνίζομαι.

сори́нка *ж* τό μπάμπαλο, τό ἄγανο.

сори́ть *несов.* λερώνω· ◇ ~ деньгáми σκορπάω τά λεφτά στόν ἀέρα.

сóрн||ый *прил.*: ~ая травá τά ἀγριόχορτα, τά ζιζάνια.

сорня́к *м* τό ζιζάνιο, τό τριβόλι: полóть ~и́ ξεβοτανίζω, ξεχορταριάζω.

сóрок *числ. колич.* σαράντα, τεσσαρά-

κοντα: ей о́коло ~á εἶναι περίπου σαράντα ἐτῶν.

соро́ка *ж* ἡ καρακάξα, ἡ κίσσα: трещáть как ~ φλυαρεῖ σάν καρακάξα· ~-воро́вка ἡ κλέφτρα κίσσα.

сорокалéтний *прил.* σαραντάχρονος, τεσσαρακονταετής (*продолжающийся сорок лет*) / σαραντάρης, τεσσαρακοντούτης (*о возрасте*): ~ юбилéй τά σαραντάχρονα, ἡ τεσσαρακονταετής ἐπέτειος.

сороков||о́й *числит. порядк.* τεσσαρακοστός: ~ нóмер ὁ ἀριθμός σαράντα, ὁ τεσσαρακοστός (ἀριθμός)· ~áя страни́ца ἡ τεσσαρακοστή σελίδα.

сороконо́жка *ж* ἡ σαρανταποδαροῦσα, ἡ σκολόπεντρα.

соро́чка *ж* τό πουκάμισο, τό ὑποκάμισον: ночнáя ~ ἡ νυχτικιά, τό νυχτικό.

сорт *м* τό εἶδος, ἡ λογή/ ἡ ποιότητα[-ης] (*качество*): одного́ ~а τῆς ἴδιας ποιότητας· бумáга двух ~о́в χαρτί δύο εἰδῶν, δυό λογιῶν χαρτί· ткáни рáзных ~о́в λογῆς-λογῆς ὑφάσματα· вы́сший ~ ἡ ἀνωτέρα (*или* ἀρίστη) ποιότης· тако́го ~а лю́ди *разг.* οἱ τέτοιου εἴδους ἄνθρωποι.

сортир||овáть *несов.* ταξινομῶ, (ξε)χωρίζω, ξεδιαλέγω. **~о́вка** *ж* 1. (*действие*) ἡ ταξινόμηση[-ις], τό (ξε)χώρισμα, τό ξεδιάλεγμα, ἡ διαλογή· 2. *с.-х.* (*машина*) ἡ καθαριστική μηχανή. **~о́вочный** *прил.*: ~о́вочная стáнция ὁ σταθμός σχηματισμοῦ ἀμαξοστοιχιῶν. **~о́вщик** *м* ὁ διαλεχτής, ὁ διαλογεύς, ὁ ταξινομητής.

сосáть *несов.* ἐκμυζῶ, πιπιλίζω: ~ грудь θηλάζω, βυζαίνω· ◇ у меня́ сосёт под ло́жечкой αἰσθάνομαι δάγκωμα στό στομάχι.

сосвáтать *сов. см.* свáтать.

сосéд *м* ὁ γείτονας, ὁ γείτων: ~ по квартúре ὁ συγκάτοικος. **~ка** *ж* ἡ γειτόνισσα. **~ний** *прил.* γειτονικός: ~ний дом τό γειτονικό[ν] (*или* τό διπλανό) σπίτι· ~ние стрáны οἱ γειτονικές χῶρες. **~ский** *прил.* γειτονικός, τῶν γειτόνων: ~ские дéти τά παιδιά τῶν γειτόνων. **~ство** *с* ἡ γειτονιά, ἡ γειτνίαση[-ις]: жить по ~ству (с) γειτονεύω (μέ).

соси́ска *ж* τό λουκάνικο.

со́ска *ж* τό ρωγοβύζι, τό μπιμπερό, τό θήλαστρο[ν].

соскáбливать *несов.* ἀποξέω, ξύνω, ἀποξύω, βγάζω ξύνοντας: ~ грязь ξύνω τή λάσπη.

соскáкивать *несов.* (*спрыгнуть*) πηδῶ, πετιέμαι: ~ с кровáти πηδῶ ἀπό τό κρεββάτι.

соскáльзывать *несов.* γλυστρῶ, ὀλισθαίνω, ξεγλιστρῶ.

соскобли́ть *сов. см.* соскáбливать.

соскользну́ть *сов. см.* соскáльзывать.

соскочи́||ть *сов.* 1. *см.* соскáкивать· 2. (*сорваться*) βγαίνω (*ἀμετ.*): дверь ~ла с пéтель ἡ πόρτα βγῆκε ἀπό τούς ρεζέδες.

соскребáть *несов.*, **соскрести́** *сов.* ξύνω, ἀποξέω.

соску́читься *сов.* 1. (*почувствовать скуку*) νοιώθω πλήξη, ἀνιῶ, πλήττω (*ἀμετ.*)· 2. (*затосковать*) ἀποθυμῶ, ἐπιθυμῶ, νοσταλγῶ: ~ по родны́м ἀποθύμησα τούς συγγενεῖς μου· ~ по му́зыке ἐπεθύμησα ν' ἀκούσω μουσική.

сослагáтельн||ый *прил.*: ~ое наклонéние *грам.* ἡ ὑποτακτική.

сослáть(ся) *сов. см.* ссылáть(ся).

сосло́в||ие *с ист.* τό κοινωνικό στρῶμα, ἡ τάξη: дворя́нское ~ ἡ τάξη τῶν εὐγενῶν· духо́вное ~ ὁ κλῆρος· купéческое ~ οἱ ἔμποροι· мещáнское ~ ἡ τάξη τῶν μικροαστῶν· трéтье ~ ἡ τρίτη τάξη. **~ный** *прил.* τοῦ κοινωνικοῦ στρώματος, ταξικός.

сослужи́вец *м* ὁ συνάδελφος.

сослужи́ть *сов.*: ~ слу́жбу кóму-л. κάνω ἐκδούλευση κάποιου.

сосн||á *ж* τό πεῦκο, ἡ πεύκη, ὁ πεῦκος. **~о́вый** *прил.* πεύκινος, ἀπό πεῦκα: ~о́вая ро́ща τό πευκόδασο, ὁ πευκών· ~о́вая ши́шка τό κουκουνάρι, ἡ κουκουνάρα.

сосну́ть *сов. разг.* ἀποκοιμιέμαι γιά λίγο, παίρνω μικρό ὕπνο.

сосо́к *м* ἡ θηλή, ἡ ρῶγα (τοῦ μαστοῦ).

сосредото́ч||ение *с* ἡ συγκέντρωση[-ις]: ~ войск ἡ συγκέντρωση στρατευμάτων. **~енность** *ж* ἡ συγκέντρωση, ἡ προσήλωση. **~енный** 1. *прич. от* сосредото́чить· 2. *прил.* συγκεντρωμένος, προσηλωμένος/ σύννους (*о человеке*): ~енное внимáние ἡ προσηλωμένη προσοχή.

сосредото́чивать *несов.*, **сосредото́чить** *сов.* συγκεντρώνω, συγκεντρῶ/ προσηλώνω (*тк. мысли, внимание*). **~ся** συγκεντρώνομαι/ προσηλώνομαι (*тк. о мыслях, внимании*).

состáв *м* 1. ἡ σύνθεση[-ις], ἡ σύσταση[-ις]· 2. (*коллектив людей*) τό προσωπικό[ν], τό σῶμα: преподавáтельский ~ τό διδακτικό[ν] προσωπικό[ν]· ~ исполни́телей *театр.* οἱ ἐκτελεστές· офицéрский ~ τό σῶμα τῶν ἀξιωματικῶν· словáрный ~ языкá τό λεξιλόγιο τῆς γλώσσας· войти́ в ~ делегáции μπαίνω στήν

ἀντιπροσωπεία· в по́лном ~е ἐν πλήρει ἀπαρτία· 3. *ж.-д.* (*о поезде*) ἡ ἁμαξοστοιχία, ὁ συρμός· ◇ ~ преступле́ния *юр.* τό σῶμα τοῦ ἐγκλήματος.

состави́тель *м* (*автор*) ὁ συντάκτης, ὁ συγγραφέας.

соста́вить(ся) *сов. см.* составля́ть(ся).

составле́ние *с* ἡ σύνθεση[-ις], ὁ σχηματισμός, ἡ συγκρότηση, ἡ συναρμογή (*из частей*)/ καταστρώνω, ἡ σύνταξη (*плана и т. п.*): ~ по́езда ὁ σχηματισμός ἁμαξοστοιχίας.

состав||ля́ть *несов.* 1. (*собирать, объединять*) συνενώνω· 2. (*сочинять, создавать*) συντάσσω, καταστρώνω, κάνω: ~ план καταστρώνω σχέδιο· ~ протоко́л συντάσσω πρακτικό· ~ слова́рь συγγράφω (*или* συντάσσω) λεξικό· 3. (*образовывать*) σχηματίζω, συγκροτῶ: ~ предложе́ние σχηματίζω πρόταση· ~ определённое мне́ние σχηματίζω ὁρισμένη γνώμη· ~ кабине́т *полит.* σχηματίζω κυβέρνηση· 4. (*представлять, являться*) ἀποτελῶ: ~ исключе́ние ἀποτελῶ ἐξαίρεση· э́то не соста́вит большо́го труда́ αὐτό δέν χρειάζεται μεγάλο κόπο· ◇ ~ себе́ состоя́ние σχηματίζω περιουσία· ~ компа́нию кому́-л. κάνω κάποιου παρέα. ~ля́ться σχηματίζομαι, συγκροτοῦμαι, δημιουργοῦμαι.

составн||о́й *прил.* 1. (*составляющий*) συνθετικός, συστατικός: ~а́я часть τό συστατικό· 2. (*составленный*) σύνθετος.

соста́рить(ся) *сов. см.* ста́рить(ся).

состоя́ни||е I *с* ἡ κατάσταση[-ις]: газообра́зное ~ ἡ ἀεριώδης κατάσταση· мора́льное ~ τό ἠθικό· ~ здоро́вья ἡ κατάσταση τῆς ὑγείας· по ~ю здоро́вья διά λόγους ὑγείας· находи́ться в ~и войны́ εὑρίσκομαι σέ κατάσταση πολέμου· ◇ быть в ~и сде́лать что-л. εἶμαι σέ θέση νά κάνω κάτι· быть не в ~и сде́лать что-л. δέν εἶμαι σέ θέση νά κάνω κάτι.

состоя́ние II *с* (*капитал, имущество*) ἡ περιουσία: получа́ть ~ κληρονομῶ περιουσία· составля́ть ~ κάνω περιουσία.

состоя́тельность I *ж* 1. (*платёжеспособность*) ἡ ἀξιοχρεότης, ἡ ἀξιοχρεωσύνη· 2. (*денежное благосостояние, достаток*) ἡ εὐπορία, ἡ εὐμάρεια/ ὁ πλοῦτος (*богатство*).

состоя́тельность II *ж* (*обоснованность*) ἡ βασιμότης.

состоя́тельный I *прил.* 1. (*платёжеспособный*) ἀξιόχρεος, ἀξιόχρεως· 2. (*с достатком*) εὔπορος, εὐκατάστατος/ πλούσιος (*богатый*).

состоя́тельный II *прил.* (*обоснованный*) βάσιμος

состо||я́ть *несов.* 1. (*быть*) εἶμαι: ~ чле́ном клу́ба εἶμαι μέλος τῆς λέσχης· ~ в како́й-л. до́лжности κατέχω κάποια θέση· ~ в бра́ке εἶμαι παντρεμένος· 2. (*заключаться*) συνίσταμαι: ра́зница ~и́т в том, что... ἡ διαφορά συνίσταται στό ὅτι...· 3. (*быть составленным, иметь в своём составе*) ἀποτελοῦμαι, συνίσταμαι, συγκροτοῦμαι: э́та кварти́ра ~и́т из трёх ко́мнат αὐτό τό διαμέρισμα ἀποτελεῖται ἀπό τρία δωμάτια.

состо||я́ться *сов.* γίνομαι, λαμβάνω χώραν: заседа́ние не ~я́лось ἡ συνεδρίαση δέν ἔγινε.

сострада́||ние *с* ἡ συμπόνια, ἡ συμπόνεση/ ὁ οἶκτος (*жалость*): вызыва́ть ~ κινῶ τόν οἶκτο· де́лать что-л. из ~ния κάνω κάτι ἀπό συμπόνια. ~тельный *прил.* πονετικός.

састри́ть *сов. см.* остри́ть.

сострога́ть *сов. см.* строга́ть.

состяза́н||ие *с* ὁ ἀγώνας, ὁ ἀγών/ ὁ συναγωνισμός (*в остроумии, мастерстве и т. п.*)/ ἡ ἅμιλλα (*соревнование*): ~ в бе́ге ὁ ἀγώνας δρόμου· ~ия в пла́вании οἱ κολυμβητικοί ἀγῶνες· междунаро́дные ~ия οἱ διεθνεῖς ἀγῶνες.

состяза́ться *несов.* ἀγωνίζομαι, παραβγαίνω/ συναγωνίζομαι (*в остроумии, мастерстве и т. п.*).

сосу́д *м* 1. τό δοχεῖο[ν], τό ἀγγεῖο[ν], τό σκεῦος· 2. *анат., биол., бот.* τό ἀγγεῖο[ν]. ~истый *прил. анат., биол., бот.* ἀγγειακός, τῶν ἀγγείων.

сосу́лька *ж* τό κρούσταλλο.

сосуно́к *м прям., перен.* τό βυζανιάρικο.

сосуществова́ние *с* ἡ συνύπαρξη[-ις]: ми́рное ~ ἡ εἰρηνική συνύπαρξη.

сосчита́ть *сов. см.* счита́ть. ~ся (*с кем-л.*) ἐξοφλῶ μέ κάποιον, κανονίζω τούς λογαριασμούς μου μέ κάποιον.

сосчи́тывать *несов. см.* счита́ть. ~ся *см.* сосчита́ться.

сотвор||е́ние *с* ἡ δημιουργία. ~и́ть *сов.*, ~я́ть *несов.* δημιουργῶ.

сотка́ть *сов. см.* ткать.

со́тня *ж* 1. ἡ ἑκατοντάδα· 2. (*сто рублей*) τό ἑκατοστάρικο· 3. *ист.* (*войсковое соединение*) ἡ ἑκατονταρχία: каза́чья ~ ἡ ἑκατονταρχία κοζάκων.

сотова́рищ *м* ὁ σύντροφος, ὁ συνέταιρος.

со́товый *прил.* (*в сотах*): ~ мёд μέλι κηρήθρας.

сотру́дни||к *м* 1. ὁ συνεργάτης: ~ га-

зéты ὁ συνεργάτης ἐφημερίδας· наýчный ~ ὁ ἐπιστημονικός συνεργάτης· 2. (*служащий*) ὁ ὑπάλληλος: ~ учреждéния ὁ δημόσιος ὑπάλληλος. **~ца** *ж* 1. ἡ συνεργάτις, ἡ συνεργάτρια· 2. (*учреждения*) ἡ ὑπάλληλος. **~чать** *несов*. 1. (*с кем-л.*) συμπράττω· 2. (*писать для газеты и т. п.*) συνεργάζομαι: ~чать в газéте συνεργάζομαι σέ ἐφημερίδα. **~чество** *с* ἡ συνεργασία, ἡ σύμπραξη[-ις]: в тéсном ~честве σέ συνεργασία, ἐν συνεργασίᾳ· откáз от ~чества ἡ ἄρνηση τῆς συνεργασίας.

сотряс||áть *несов*. σείω, τινάζω, τραντάζω. **~áться** σείομαι, τραντάζομαι. **~éние** *с* τό τράνταγμα, ὁ τιναγμός: ~éние мóзга ἡ διάσειση[-ις] τοῦ ἐγκεφάλου.

сóт||ы *мн*. (*ячейки*) οἱ κηρῆθρες: мёд в ~ах μέλι σέ κηρῆθρες.

сóт||ый *прил*. ἑκατοστός: ~ая годовщина ἡ ἑκατονταετηρίδα[-ίς], ἡ ἑκατοστή ἐπέτειος.

сóус *м* ἡ σάλτσα. **~ник** *м* ἡ σαλτσιέρα.

соучáст||ие *с* ἡ συμμετοχή, ἡ συνεργία: ~ в преступлéнии ἡ συμμετοχή στό ἔγκλημα, ἡ συνενοχή. **~ник** *м* ὁ συμμέτοχος, ὁ συνένοχος, ὁ συναυτουργός, ὁ συνεργός.

соучени́||к *м* ὁ συμμαθητής. **~ца** *ж* ἡ συμμαθήτρια.

софá *ж* ὁ σοφᾶς.

соф||и́зм *м* τό σόφισμα. **~и́ст** *м* ὁ σοφιστής. **~и́стика** *ж* ἡ σοφιστική.

сохá *ж* τό ξύλινο ἀλέτρι.

сóхн||уть *несов*. 1. ξεραίνομαι, ξηραίνομαι, στεγνώνω: бельё ~ет τά ἀσπρόρρουχα στεγνώνουν· 2. *перен*. (*чахнуть*) *разг*. λυώνω (*άμετ.*), μαραίνομαι, φθίνω.

сохран||éние *с* ἡ συντήρηση[-ις], ἡ διατήρηση[-ις]: ~ ми́ра ἡ διαφύλαξη τῆς εἰρήνης. **~и́ть(ся)** *сов*. *см*. сохраня́ть (-ся).

сохрáн||ность *ж* ἡ ἀσφάλεια, ἡ ἀκεραιότης: в цéлости и ~ности σῶος καί ἀκέραιος· в пóлной ~ности σέ ἀπόλυτη ἀσφάλεια. **~ный** *прил*. ἄθικτος, ἀβλαβής/ ἀκέραιος.

сохраня́ть *несов*. 1. φυλάγω, φυλάττω, διατηρῶ, διαφυλάγω/ (δια)σώζω (*спасать*)· 2. (*удерживать*) διατηρῶ, (δια)φυλάττω, φυλάγω: ~ здорóвье (δια)φυλάττω τήν ὑγεία (μου)· ~ мир διαφυλάττω τήν εἰρήνη· ~ за собóй прáво ἐπιφυλάσσομαι νά..., διατηρῶ γιά τόν ἑαυτό μου τό δικαίωμα· ~ спокóйствие μένω ἀτάραχος, μένω ἥρεμος· ~ хладнокрóвие τηρῶ ψυχραιμία, μένω ψύχραιμος. **~ся** διατηροῦμαι, (δια)φυλάγομαι, κρατιέμαι, μένω/ (δια)σώζομαι (*сберечься, уцелеть*).

соцвéтие *с бот*. ἡ ἀνθοταξία, ἡ ταξιανθία.

соцдоговóр *м* (социалисти́ческий договóр) ἡ συμφωνία τῆς σοσιαλιστικῆς ἅμιλλας.

социáл-демокрáт *м* ὁ σοσιαλδημοκράτης. **~и́ческий** *прил*. σοσιαλδημοκρατικός. **~ия** *ж* ἡ σοσιαλδημοκρατία.

социализáция *ж* ἡ κοινωνικοποίηση[-ις], ἡ σοσιαλιστικοποίηση, ἡ μετατροπή σέ κοινωνική (σοσιαλιστική) ἰδιοκτησία.

социали́зм *м* ὁ σοσιαλισμός: построéние ~а ἡ οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ.

социали́ст *м* ὁ σοσιαλιστής. **~и́ческий** *прил*. σοσιαλιστικός: ~и́ческое óбщество ἡ σοσιαλιστική κοινωνία· ~и́ческий строй τό σοσιαλιστικό καθεστώς· ~и́ческое соревновáние ἡ σοσιαλιστική ἅμιλλα.

социáльно-бытов||óй *прил*.: ~ые услóвия οἱ κοινωνικές καί βιοτικές συνθῆκες.

социáльн||ый *прил*. κοινωνικός: ~ое положéние ἡ κοινωνική θέση· ~ое обеспéчение ἡ κοινωνική πρόνοια.

социóл||ог *м* ὁ κοινωνιολόγος. **~оги́ческий** *прил*. κοινωνιολογικός. **~óгия** *ж* ἡ κοινωνιολογία.

соцсоревновáние *с* (социалисти́ческое соревновáние) ἡ σοσιαλιστική ἅμιλλα.

соцстрáх *м* (социáльное страховáние) οἱ κοινωνικές ἀσφαλίσεις.

сочéльник *м* ἡ παραμονή τῶν Χριστουγέννων (*рождественский*) / ἡ παραμονή τῶν Θεοφαν(ε)ίων (*крещенский*).

сочетáние *с* ὁ συνδυασμός.

сочетáть *сов. и несов*. συνδυάζω: ~ теóрию с прáктикой συνδυάζω τή θεωρία μέ τήν πρακτική. **~ся** 1. συνδυάζομαι· 2.; ~ся брáком παντρεύομαι, συζευγνύομαι, συνάπτω γάμον.

сочин||éние *с* 1. (*действие*) ἡ σύνθεση[-ις], ἡ σύνταξη[-ις], τό γράψιμο· 2. (*произведение*) τό ἔργο[ν] (*литературное*)/ ἡ σύνθεση[-ις] (*музыкальное*): пóлное собрáние ~éний τά ἅπαντα· и́збранные ~éния τά διαλεχτά ἔργα, ἡ ἐκλογή ἔργων· 3. (*школьное*) ἡ ἔκθεση[-ις]· 4. *грам*: ἡ παρατακτική σύνταξη[-ις]. **~и́ть** *сов*., **~я́ть** *несов*. 1. συγγράφω (*о писателе*)/ συνθέτω (*о композиторе*): ~я́ть стихи́ γράφω στίχους· 2. (*выдумывать*) *разг*. ἐπινοῶ.

сочи́т||ься *несов*. στάζω, σταλάζω: кровь ~ся из рáны τό αἷμα στάζει ἀπό τήν πληγή.

со́чн||ость *ж* 1. ἡ εὐχυμία· 2. *перен.* ἡ ζωηρότητα, ἡ μεστότητα. **~ый** *прил.* 1. εὔχυμος, χυμώδης, ζουμερός· 2. *перен.* ζωηρός, μεστός, πλούσιος.

сочту́(сь), сочтёшь(ся) и т. д. *буд. вр. от* счесть(ся).

сочу́вствие *с* ἡ συμπάθεια, ἡ συμπόνια/ ὁ οἶκτος (*сострадание*): вызыва́ть ~ κινῶ τή συμπάθεια.

сочу́вствовать *несов.* συμπαθῶ, συμπονῶ/ οἰκτ(ε)ίρω (*сострадать*).

сочу́вствующий 1. *прич. от* сочу́вствовать· 2. *м* ὁ συμπαθών.

сошни́к *м с.-х.* τό γυνί, τό ὑνί[ον].

сощу́рить(ся) *сов. см.* щу́рить(ся).

сою́з I *м* 1. (*единение*) ἡ συμμαχία, ἡ ἕνωση: ~ рабо́чих и кресть́ян ἡ συμμαχία τῶν ἐργατῶν καί ἀγροτῶν· в ~е σέ συμμαχία, ἐν συμμαχίᾳ· 2. (*государственное объединение*) ἡ Ἕνωση[-ις]: Сою́з Сове́тских Социалисти́ческих Респу́блик ἡ Ἕνωση τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν· 3. (*организация*) ἕνωση[-ις]: профессиона́льный ~ ἡ ἐπαγγελματική ἕνωση, τό συνδικάτο· Всесою́зный Ле́нинский Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи ἡ Πανενωσιακή Λενινιστική Κομμουνιστική Ἕνωση Νεολαίας.

сою́з II *грам.* ὁ σύνδεσμος.

сою́зни||к *м* ὁ σύμμαχος. **~ца** *ж* ἡ σύμμαχος. **~ческий** *прил.* συμμαχικός.

сою́зн||ый *прил.* 1. συμμαχικός: ~ое госуда́рство τό σύμμαχο (*или* τό συμμαχικό) κράτος· 2. (*относящийся к СССР*) ἑνωσιακός: ~ая респу́блика ἡ ἑνωσιακή δημοκρατία.

Сою́з Сове́тских Социалисти́ческих Респу́блик ἡ Ενωση τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν.

со́я *ж* ἡ σόγια.

спад *м* ἡ ὕφεση[-ις], ἡ πτώση[-ις].

спада́ть *несов. в разн. знач.* πέφτω.

спа́зма *ж* ὁ σπασμός. **~ти́ческий** *прил.* σπασμώδης, σπασμωδικός.

спа́ивать I *несов.* (*вином*) ποτίζω κάποιον κρασί, μεθάω κάποιον.

спа́ивать II *несов.* 1. (συγ)κολλῶ· 2. *перен.* ἑνώνω, συνενώνω.

спа́йка *ж* 1. *тех.* ἡ συγκόλληση[-ις]· 2. *мед.* ἡ σύμφυση[-ις].

спали́ть *сов.* καίω.

спа́ль||ный *прил.* τοῦ ὕπνου: ~ная ко́мната ἡ κρεββατοκάμαρα, τό δωμάτιο ὕπνου· ~ ваго́н ἡ κλινάμαξα, τό βαγκόν-λί· ~ мешо́к σλήπιγκ-μπάγκ, ὁ ὑπνοσάκκος· ~ные принадле́жности τά κλινοσκεπάσματα καί στρώματα, τά στρωσίδια.

спа́льня *ж* ἡ κρεββατοκάμαρα, ὁ κοιτών, τό δωμάτιο ὕπνου.

спа́ржа *ж* τό σπαράγγι, ὁ ἀσφάραγος.

спа́ривать *несов.*, **спа́рить** *сов.* 1. (*соединить в пару*) ταιριάζω κάτι, ζευγαρώνω· 2. (*случить*) ζευγαρώνω.

спартакиа́да *ж спорт.* ἡ Σπαρτακιάδα (ἀθλητική γιορτή).

спарта́н||ец *м* ὁ Σπαρτιάτης. **~ский** *прил.* σπαρτιατικός: ~ское воспита́ние ἡ σπαρτιατική ἀνατροφή.

спа́рывать *несов.* ξηλώνω.

спаса́||ние *с* ἡ διάσωση[-ις], τό σώσιμο. **~тельный** *прил.* σωστικός: ~тельный круг τό σωσίβιο· ~тельный по́яс ἡ ζώνη-σωσίβιο.

спас||а́ть *несов.* σώζω: ~ кому́-л. жизнь σώζω τή ζωή κάποιου· ◇ ~ положе́ние σώζω τήν κατάσταση. **~а́ться** (δια)σώζομαι: ~а́ться бе́гством τό βάζω στά πόδια, τρέπομαι εἰς φυγήν. **~е́ние** *с* 1. (*действие*) ἡ διάσωση[-ις], τό σώσιμο· 2. (*результат*) ἡ σωτηρία, ὁ γλυτωμός.

спаси́бо 1. *частица* εὐχαριστῶ: большо́е ~ εὐχαριστῶ πολύ· 2. *предик. безл.*: ~ ему́, что помо́г νά εἶναι καλά πού βοήθησε.

спаси́тель *м* ὁ σωτήρ[ας], ὁ λυτρωτής. **~ный** *прил.* σωτήριος.

спасова́ть *сов. см.* пасова́ть.

спасти́(сь) *сов. см.* спаса́ть(ся).

спасть *сов. см.* спада́ть.

спать *несов.* κοιμοῦμαι, κοιμᾶμαι, κοιμῶμαι: ~ глубо́ким сном κοιμοῦμαι βαθειά· чу́тко ~ λαγοκοιμοῦμαι, κοιμοῦμαι ἐλαφρά. **~ся** *безл.*: мне не спи́тся δέν μέ πιάνει ὕπνος, δέν μοῦ κολλάει ὕπνος· пло́хо спи́тся κοιμοῦμαι ἄσχημα.

спа́янн||ость *ж* ἡ συνοχή, ἡ ἑνότητα/ ἡ συσπείρωση[-ις] (*сплочённость*). **~ый** 1. *прич. от* спа́ивать II· 2. *прил.* ἑνωμένος, ἡνωμένος/ συσπειρωμένος (*сплочённый*).

спая́ть *сов. см.* спа́ивать II.

спева́ться *несов.* (*в хоре*) στρώνω (*или* ἐναρμονίζω) τίς φωνές.

спека́ться *несов.* (*о крови*) πήζω.

спекта́кль *м* τό θεάμα, ἡ παράσταση[-ις].

спектр *м физ.* τό φάσμα. **~а́льный** *прил.* φασματικός: ~а́льный ана́лиз *физ.* ἡ φασματική ἀνάλυση, ἡ φασματοσκοπία.

спекул||и́ровать *несов.* κερδοσκοπῶ, σπεκουλάρω. **~я́нт** *м* ὁ κερδοσκόπος, ὁ αἰσχροκερδής, ὁ μαυραγορήτης. **~я́нтка** *ж* ἡ κερδοσκόπος, ἡ μαυραγορίτισσα.

~ятивный *прил.* 1. *филос.* θεωρητικός· 2. (*о цене и т. п.*) κερδοσκοπικός, σπεκουλάντικος. **~яция** *ж* ἡ κερδοσκοπία, ἡ αἰσχροκέρδεια, τό σπεκουλάρισμα.

спеленáть *сов. см.* пеленáть.

спéл||ость *ж* ἡ ὡριμότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ὥριμος, γινωμένος, μεστωμένος.

спервá *нареч. разг.* πρῶτα, στήν ἀρχή.

спéреди *нареч. и предлог* μπροστά: стоя́ть ~ στέκομαι μπροστά.

сперéть I *сов. разг.*: у меня́ спёрло дыхáние μοῦ πιάσθηκε ἡ ἀναπνοή.

сперéть II *сов.* (*украсть*) *груб.* κλέβω, σουφρώνω.

спéрма *ж биол.* τό σπέρμα, ὁ ζωϊκός σπόρος. **~тозóид** *м биол.* τό σπερματόζωο[ν], τό σπερματοζωάριο[ν].

спермацéт *м фарм.* τό κητόσπερμα. **~овый** *прил.* ἀπό κητόσπερμα.

спёртый *прил.* πνιγηρός: ~ вóздух ἡ μπόχα, ἡ βόχα.

спеси́вый *прил.* ἀλαζονικός.

спесь *ж* ἡ ἀλαζονεία, ἡ ἔπαρση: сбивáть ~ с когó-л. κόβω τή φόρα (*или* τόν ἀέρα) κάποιου.

спеть I *несов.* (*созревать*) ὡριμάζω, μεστώνω.

спеть II *сов. см.* петь.

спéться *сов.* 1. *см.* спевáться· 2. *перен. разг.* τά ταιριάζω μέ κάποιον, κάνω χωριό μέ κάποιον.

спех *м разг.*: не к ~у δέν ἐπείγει, δέν βιάζει.

специализ||áция *ж* ἡ εἰδίκευση[-ις]. **~и́рованный** *прич. и прил.* εἰδικευμένος.

специализи́ровать *сов. и несов.* εἰδικεύω. **~ся** εἰδικεύομαι.

специали́ст *м* ὁ εἰδικός.

специáльно *нареч.* εἰδικά[-ῶς]: ~ для вас εἰδικά γιά σᾶς.

специáльн||ость *ж* ἡ εἰδικότητα[-ης], ἡ εἰδίκευση[-ις]. **~ый** *прил.* εἰδικός, ἰδιαίτερος: ~ый корреспондéнт ὁ ἰδιαίτερος ἀνταποκριτής.

специ́фика *ж* ἡ ἰδιομορφία, ἡ ἰδιαιτερότητα.

спецификáция *ж* ἡ ταξινόμηση[-ις].

специфи́ческий *прил.* εἰδικός, ἰδιαίτερος, ἰδιάζων/ χαρακτηριστικός (*характéрный*).

спецодéжда *ж* ἡ ἐργατική φόρμα, τά ροῦχα τῆς δουλειᾶς.

спечь *сов. см.* печь II.

спéчься I *сов. см.* пéчься I.

спéчься II *сов. см.* спекáться.

спéшиваться *несов.* ξεκαβαλλικεύω, πεζεύω, ἀφιππεύω.

спеш||и́ть *несов.* 1. βιάζομαι, σπεύδω: ~ на пóмощь σπεύδω νά βοηθήσω· ~ на пóезд βιάζομαι στό τραῖνο· не ~и́те μή βιάζεσθε· не ~á χωρίς νά βιάζεστε· 2. (*о часах*) πηγαίνω ἐμπρός: мои́ часы́ ~áт τό ρολόγι μου πηγαίνει ἐμπρός.

спéшиться *сов. см.* спéшиваться.

спéш||ка *ж разг.* ἡ βιασύνη/ ἡ σπουδή (*торопли́вость*): в ~ке στή βιασύνη. **~но** *нареч.* βιαστικά, ἐσπευσμένως/ ἐπειγόντως (*срóчно*). **~ность** *ж* ἡ βιασύνη. **~ный** *прил.* βιαστικός, ἐσπευσμένος/ ἐπείγων (*срóчный*).

спивáться *несов. разг.* γίνομαι μέθυσος, γίνομαι μπεκρής.

спидóметр *м* τό ταχόμετρο[ν].

спи́ливать *несов.*, **спили́ть** *сов.* πριονίζω, κόβω μέ τό πριόνι.

спин||á *ж* τά νῶτα, ἡ ράχη[-ις], ἡ πλάτη: стоя́ть ~óй στέκομαι μέ (γυρισμένη) τήν πλάτη· повернýться ~óй к комý-л. *прям.*, *перен.* στρέφω τά νῶτα σέ κάποιον, γυρίζω τίς πλάτες μου σέ κάποιον· дéлать чтó-л. за ~óй у когó-л. *перен.* κάνω κάτι κρυφά ἀπό κάποιον· плыть на ~é κολυμβῶ ἀνάσκελα (*или* ὑπτίως)· лежáть на ~é εἶμαι ξαπλωμένος ἀνάσκελα· упáсть нá спину πέφτω ἀνάσκελα· гнуть спи́ну пéред кéм-л. *перен.* σκύβω τή ράχη, κύπτω τόν αὐχένα.

спи́нка *ж* 1. *уменьш.* ἡ ραχούλα· 2. (*у мебели*) ἡ ράχη.

спиннóй *прил. анат.* νωτιαῖος, τῆς ράχης: ~ хребéт ἡ σπονδυλική στήλη, τό ραχοκόκκαλο· ~ мозг ὁ νωτιαῖος μυελός.

спирáль *ж* ἡ ἕλιξ, ἡ σπειροειδής γραμμή. **~ный** *прил.* ἑλικοειδής, σπειροειδής.

спирáть *несов. см.* сперéть I.

спирити́зм *м* ὁ πνευματισμός.

спиритуали́зм *м филос.* ἡ πνευματοκρατία.

спирóметр *м мед.* τό πνοόμετρο[ν].

спирохéта *ж бакт.* ἡ σπειροχαίτη.

спирт *м* τό οἰνόπνευμα, τό σπίρτο: древéсный ~ τό ξυλόπνευμα· нашаты́рный ~ ἡ ἀμμωνία· денатури́рованный ~ τό ἀλλοιωμένο οἰνόπνευμα. **~нóй** *прил.* οἰνοπνευματώδης: ~ные напи́тки τά οἰνοπνευματώδη ποτά. **~óвка** *ж* τό καμινέτο. **~овóй** *прил.* οἰνοπνευματώδης.

списáть(ся) *сов. см.* спи́сывать(ся).

спи́сок *м* ὁ κατάλογος: ~ избирáтелей ὁ ἐκλογικός κατάλογος, ὁ κατάλογος τῶν ἐκλογέων· ~ опечáток κατάλογος παροραμάτων· состáвить ~ κάνω κατάλογο.

спи́сывать *несов.* 1. (*переписывать*) ἀντιγράφω· 2. (*долг, сумму*) σβήνω, διαγράφω· 3.: ~ с корабля́ ξεμπαρκάρω,

διώχνω. ~ся ἀλληλογραφῶ, συνεννοοῦμαι μέ ἀλληλογραφία.

спи́ться *сов. см.* спива́ться.

спи́ц||а *ж* 1. (*для вязания*) ἡ βελόνα τοῦ πλεξίματος, τό κροσέ· 2. (*колеса*) ἡ ἀκτίνα· ◇ быть после́дней (*или* пя́той) ~ей в колесни́це *погов.* εἶμαι ὁ πέμπτος τροχός τῆς ἁμάξης.

спи́ч||ечный *прил.*: ~ечная коро́бка τό κουτί σπίρτων. ~ка *ж* τό σπίρτο, τό πυρεῖον: коро́бка ~ек ἕνα κουτί σπίρτα· худо́й как ~ка *разг.* ἀδύνατος σάν τσίρος.

сплав I *м* (*ле́са*) ἡ μεταφορά ξυλείας διά ποταμοῦ.

сплав II *м* (*металлов*) τό κρᾶμα, τό σύντηγμα.

спла́вить I, II *сов. см.* сплавля́ть I, II.

сплавля́ть I *несов.* 1. (*лес*) μεταφέρω ξυλεία διά ποταμοῦ· 2. (*отделываться*) *разг.* ξεφορτώνομαι, ἀπαλάσσομαι.

сплавля́ть II *несов.* (*металлы*) συντήκω, συγχωνεύω μέταλλα, κάνω κρᾶμα.

сплавно́й *прил.* πλωτός: ~ лес ἡ πλωτή ξυλεία.

спла́вщик I *м* (*ле́са*) ὁ ὁδηγός σχεδίας (μέ πλωτή ξυλεία).

спла́вщик II *м* (*металлов*) ὁ χωνευτής.

сплани́ровать I, II *сов. см.* плани́ровать I, II.

спла́чивать *несов.* πυκνώνω, συσπειρώνω: ~ ряды́ πυκνώνω τίς γραμμές. ~ся συσπειρώνομαι, συσπειροῦμαι.

сплёвывать *несов.* φτύνω, ἀποπτύω.

сплести́ *сов. см.* сплета́ть *и* плести́. ~сь *см.* сплета́ться.

сплета́ть *несов.* πλέκω. ~ся (περι)πλέκομαι.

сплете́ние *с* 1. ἡ συνάρθρωση[-ις], ἡ σύμπλεξη[-ις], τό σύμπλεγμα, ἡ πλοκή: ~ обстоя́тельств ἡ σύμπτωση περιστάσεων· 2. *анат.* τό πλέγμα: со́лнечное ~ τό ἡλιακόν πλέγμα.

сплётни||к *м* ὁ κουτσομπόλης. ~ца *ж* ἡ κουτσομπόλα. ~чать *несов.* κουτσομπολεύω.

сплётня *ж* τό κουτσομπολιό.

сплоти́ть(ся) *сов. см.* спла́чивать(ся).

сплохова́ть *сов. разг.* κάνω γκάφα.

сплоче́ние *с* ἡ συσπείρωση[-ις]/ ἡ ἑνότητα[-ης] (*сплочённость*).

сплочённ||ость *ж* ἡ ἑνότητα, ἡ συσπείρωση. ~ый *прил.* ἑνωμένος, συσπειρωμένος.

сплошн||о́й *прил.* ὁλοκληρωτικός, καθολικός, γενικός: ~ гул ὁ συνεχής βόμβος· ~а́я электрифика́ция ὁ γενικός ἐξηλεκτρισμός· ~ лес ἀτέλειωτο δάσος· ◇ ~ вздор ἀνοησίες ἀπ' τήν ἀρχή ὥς τό τέλος· ~ вы́мысел καθαρή ἐπινόηση

сплошь *нареч.* ἐντελῶς, ὁλοκληρωτικά· ◇ ~ и ря́дом *разг.* κάθε λίγο καί λιγάκι, πολύ συχνά.

сплы||ть *сов.*: бы́ло да ~ло *разг.* πέρασε καί πάει.

сплю, спишь и т. д. *наст. вр. от* спать.

сплю́нуть *сов. см.* сплёвывать.

сплю́сну||тый *прич. и прил. см.* сплю́щенный. ~ть(ся) *сов. см.* сплю́щить (-ся).

сплю́щенный *прич. и прил.* συμπιεσμένος, πατηκωμένος, πλατυσμένος.

сплю́щивать *несов.*, **сплю́щить** *сов.* συμπιέζω, πατηκώνω, πλατύνω. ~ся συμπιέζομαι, πατηκώνομαι, πλατύνομαι.

сподви́жник *м* ὁ συναγωνιστής, ὁ συμμαχητής, ὁ συναθλητής.

сподру́чный *прил. разг.* βολικός.

спозара́нку *нареч. разг.* πρωΐ-πρωΐ, νωρίς-νωρίς: встать ~ σηκώνομαι πρωΐ-πρωΐ.

споить *сов. см.* спа́ивать I.

споко́йн||о *нареч.* ἥσυχα, ἤρεμα. ~ый *прил.* ἥσυχος, ἤρεμος/ γαλήνιος, ἀτάραχος (*безмятежный*): ~ый хара́ктер ὁ ἤρεμος χαρακτήρας· ~ый челове́к ἥσυχος ἄνθρωπος· со ~ой со́вестью μέ ἥσυχη συνείδηση.

споко́йствие *с* ἡ ἡσυχία, ἡ ἠρεμία/ ἡ ἀταραξία, ἡ γαλήνη (*безмятежность*): обще́ственное ~ ἡ δημοσία τάξη· душе́вное ~ ἡ ψυχική γαλήνη, ἡ ψυχική ἠρεμία.

споко́н: ~ ве́ку, ~ веко́в *разг.* ἀπό ἀνέκαθεν.

спола́скивать *несов.* ξεπλένω, ξεπλύνω.

сполза́ть *несов.*, **сползти́** *сов.* κατεβαίνω.

сполна́ *нареч.* ὅλα, ἐντελῶς, στό ἀκέραιο[ν]: де́ньги полу́чены ~ εἰσπράχθηκαν (*или* πάρθηκαν) ὅλα τά χρήματα.

сполосну́ть *сов. см.* спола́скивать.

спонд||еи́ческий *прил. лит.* σπονδειακός. ~е́й *м лит.* ὁ σπονδεῖος.

спор *м* ἡ συζήτηση[-ις], ἡ λογομαχία, ἡ διαμάχη/ *юр.* ἡ διαφορά: затея́ть ~ ἀρχίζω συζήτηση· ◇ ~у нет ἀναμφίβολα, χωρίς συζήτηση.

спо́ра *ж биол.* τό σπόριον.

споради́ческий *прил.* σποραδικός.

спо́р||ить *несов.* 1. (*о чём-л.*) συζητῶ, λογομαχῶ, διαφωνῶ: ~ из-за пустяко́в

λογομαχῶ γιά τιποτένια πράγματα· 2. (*дискутировать*) συζητῶ· 3. (*держать пари*) *разг.* στοιχηματίζω, βάζω στοίχημα.

спо́ри||ться *несов.* (*удаваться*) πάω καλά: дело не ~тся ἡ δουλειά δέν πάει καλά.

спо́рный *прил.* ἀμφισβητήσιμος, συζητήσιμος/ *юр.* ἐπίδικος, ἀμφισβητούμενος.

спо́ровые *мн. бот.* τά κρυπτόγαμα.

споро́ть *сов. см.* спарывать.

спорт *м* ὁ ἀθλητισμός, τό σπόρ: велосипе́дный ~ ἡ ποδηλασία· гребно́й ~ ἡ κωπηλασία· лыжный ~ τό σκί, ἡ χιονοδρομία· па́русный ~ οἱ ἱστιοπλοϊκοί ἀγῶνες· люби́тель ~а ὁ φίλαθλος. ~и́вный *прил.* ἀθλητικός: ~и́вные и́гры τά ἀγωνίσματα· ~и́вная площа́дка τό ἀθλητικό γήπεδο· ~и́вный зал τό γυμναστήριο[ν].

спортсме́н *м* ὁ ἀθλητής. ~ка *ж* ἡ ἀθλήτρια.

спорхну́ть *сов. см.* спа́рхивать.

спо́рщик *м* ὁ συζητητής.

спорынья́ *ж бот.* ἡ ἐρυσίβη, ὁ σύρικας.

спо́соб *м* ὁ τρόπος: ~ выраже́ния τρόπος ἐκφράσεως· ~ употребле́ния τρόπος χρήσεως· ~ произво́дства ὁ τρόπος τῆς παραγωγῆς· каки́м бы то ни́ было ~ом μέ ὁποιοδήποτε τρόπο.

спосо́бност||ь *ж* ἡ ἱκανότητα[-ης]: ~ к чему́-л. ἡ ἱκανότητα γιά κάτι, ἡ ἐπιδεξιότητα· челове́к с больши́ми ~ями ἄνθρωπος μέ μεγάλες ἱκανότητες· ◇ покупа́тельная ~ *эк.* ἡ ἀγοραστική ἱκανότητα.

спосо́бный *прил.* 1. (*одарённый*) προικισμένος, ἱκανός: ~ учени́к μαθητής μέ πολλές ἱκανότητες· 2. (*на что-л.*) ἱκανός: он спосо́бен на всё ἀπ' αὐτόν ὅλα νά τά περιμένεις.

спосо́бствовать *несов.* (*чему-л.*) συντείνω, βοηθῶ, συμβάλλω, συντελῶ/ εὐνοῶ (*благоприятствовать*): ~ разви́тию промы́шленности βοηθῶ στήν ἀνάπτυξη τῆς βιομηχανίας.

споткну́ться *сов.*, **спотыка́ться** *несов.* σκοντάφτω, σκουντουφλῶ.

спохвати́ться *сов.*, **спохва́тываться** *несов. разг.* συνέρχομαι, θυμοῦμαι ξαφνικά: ~ во́время ἀντιλαμβάνομαι ἔγκαιρα.

спра́ва *нареч.* δεξιά: ~ от доро́ги δεξιά τοῦ δρόμου, δεξιά ἀπό τόν δρόμο.

справедли́в||ость *ж* 1. τό δίκιο, τό δίκαιον: по ~ости (говоря́) νά ποῦμε τό σωστό· 2. (*правильность*) τό σωστό· ◇ отда́ть ~ кому́-л. ἀναγνωρίζω, λέω τό δίκιο κάποιου. ~ый *прил.* δίκαιος, σωστός.

спра́вить(ся) *сов. см.* справля́ть(ся).

спра́вк||а *ж* 1. ἡ πληροφορία: наводи́ть ~и о ко́м-л. ζητῶ πληροφορίες γιά κάποιον· 2. (*документ*) τό πιστοποιητικό[ν], ἡ βεβαίωση[-ις].

справля́ть *несов.* (*праздновать*) *разг.* γιορτάζω, ἑορτάζω.

справля́ться *несов.* 1. (*осведомляться*) (ἐ)ρωτῶ, ζητῶ πληροφορίες, πληροφοροῦμαι: ~ о здоро́вье πληροφοροῦμαι γιά τήν ὑγεία κάποιου· 2. (*с кем-л.*, *с чем-л.*) τά βγάζω πέρα, ἀντεπεξέρχομαι.

спра́вочи||ик *м* ὁ ὁδηγός: карма́нный ~ ὁδηγός τῆς τσέπης· железнодоро́жный ~ τό σιδηροδρομικό δρομολόγιο· телефо́нный ~ ὁ τηλεφωνικός κατάλογος. ~ый *прил.* τῶν πληροφοριῶν, πληροφοριακός: ~ое бюро́ τό γραφεῖον πληροφοριῶν.

спра́шивать *несов.* 1. (ἐ)ρωτῶ/ πληροφοροῦμαι (*справляться*)· 2. (*требовать ответственности*) ἀπαιτῶ, ἀξιῶ· 3. (*желать видеть*) ζητῶ νά δῶ.

спра́шиваться *несов.* 1. (*просить позволения у кого-л.*) ζητῶ τήν ἄδεια· 2.: спра́шивается *безл.* μπαίνει (*или* γεννᾶται) τό ἐρώτημα, διερωτᾶται κανείς.

спринцев||а́ние *с* ἡ πλύση[-ις] μέ σύριγγα. ~а́ться *несов.* πλύνομαι μέ σύριγγα.

спрова́дить *сов.*, **спрова́живать** *несов. разг.* διώχνω, βγάζω ἔξω/ ξεφορτώνομαι κάποιον (*отделаться*).

спровоци́ровать *сов. см.* провоци́ровать.

спрос *м* ἡ ζήτηση[-ις]: ~ и предложе́ние ἡ προσφορά καί ἡ ζήτηση· ◇ без ~а χωρίς ἄδεια, χωρίς νά ζητήσω τήν ἄδεια.

спроси́ть *сов. см.* спра́шивать. ~ся *см.* спра́шиваться 1.

спросо́нок, **спросо́нья** *нареч. разг.* ἀπό τόν ὕπνο.

спрут *м* τό χταπόδι, ὁ ὀκτάπους.

спры́гивать *несов.*, **спры́гнуть** *сов.* πηδῶ κάτω.

спры́скивание *с* ὁ ραντισμός.

спры́скивать *несов.*, **спры́снуть** *сов.* 1. ραντίζω, ραίνω· 2. (*выпивать по случаю чего-л.*) *разг.* τό βρέχω.

спряга́ть *несов. грам.* κλίνω. ~ся κλίνομαι.

спряже́ние *с* ἡ κλίση[-ις].

спря́тать(ся) *сов. см.* пря́тать(ся).

спу́гивать *несов.*, **спугну́ть** *сов.* τρομάζω (*μετ.*).

спуд *м*: держа́ть что́-л. под ~ом κρατῶ κάτι ἀχρησιμοποίητο[ν].

спуск *м* **1.** ἡ καθέλκυση[-ις], ἡ καθολκή (*корабля на воду*)/ ἡ κατάβαση, τό κατέβασμα (*с горы и т. п.*)/ ἡ προσγείωση (*самолёта и т. п.*)· **2.** (*откос*) ἡ κλιτύς: крутой ~ ὁ ἀπότομος κατήφορος· **3.** (*в оружии*) ἡ σκανδάλη (ὅπλου)· **4.** *полигр.* (*формы*) ἡ σελιδοθέτηση[-ις]· ◇ не дава́ть кому́-л. ~у *разг.* δέν χαρίζω κάστανα.

спуска́ть *несов.* **1.** (*опускать*) κατεβάζω: ~ занаве́ску κατεβάζω τό παραπέτασμα· ~ паруса́ κατεβάζω τά πανιά, ὑποστέλλω τά ἱστία· ~ куро́к πιέζω τή σκανδάλη· **2.** (*на воду*) καθελκύω, καθέλκω: ~ кора́бль καθέλκω πλοῖον· ~ шлю́пку κατεβάζω τή βάρκα· **3.** (*выпускать — о воде, воздухе*) βγάζω/ ἀδειάζω (*тк. о воде*): ~ во́ду из пруда́ ἀδειάζω τό νερό ἀπό τή δεξαμενή· **4.** (*прощать*) *разг.* συγχωρῶ, παραβλέπω· **5.** (*растрачивать*) *разг.* χάνω: ~ всё (*в азартной игре*) τά χάνω ὅλα στό παιγνίδι· ◇ ~ директи́вы, инстру́кции στέλνω ὁδηγίες· не ~ глаз с кого́-л. δέν ξεκολλῶ τά μάτια μου ἀπό κάποιον· ~ с цепи́ λύνω· ~ соба́к на кого́-л. βάζω τά σκυλιά νά χυμήξουν πάνω σέ κάποιον· ~ кого́-л. с ле́стницы *разг.* γκρεμίζω κάποιον ἀπό τή σκάλα. **~ся** **1.** κατεβαίνω: ~ся по ле́стнице κατεβαίνω τή σκάλα· **2.** (*вниз по реке*) κατεβαίνω τό ποτάμι, κατέρχομαι τόν ποταμόν, πλέω πρός τίς ἐκβολές.

спусково́й *прил.*: ~ механи́зм ὁ μηχανισμός τής σκανδάλης· ~ крючо́к *воен.* ἡ σκανδάλη.

спусти́ть *сов. см.* спуска́ть· рабо́тать спустя́ рукава́ δουλεύω τσαπατσούλικα, δουλεύω ὅπως-ὅπως.

спусти́ться *сов. см.* спуска́ться.

спустя́ *предлог* μετά ἀπό, ὕστερα ἀπό, μετά παρέλευσιν: ~ не́сколько неде́ль μετά ἀπό μερικές ἑβδομάδες· немно́го ~ λίγο πιό ὕστερα, μετ' ὀλίγον.

спу́танный **1.** *прич. от* спу́тать· **2.** *прил.* (*о нитках и т. п.*) μπερδεμένος, κατσασμένος.

спу́тать(ся) *сов. см.* спу́тывать(ся).

спу́тни||к *м* **1.** ὁ συνοδοιπόρος, ὁ συνοδίτης, ὁ συνταξιδιώτης· **2.** *астр.* ὁ δορυφόρος: иску́сственный ~ Земли́ ὁ τεχνητός δορυφόρος τῆς γῆς, ὁ σπούτνικ. **~ца** *ж* ἡ συνοδοιπόρος, ἡ συνταξιδιώτισσα.

спу́тывать *несов.* **1.** (*нитки, волосы и т. п.*) μπλέκω, μπερδεύω· **2.** *перен.* συγχέω, μπερδεύω: ~ чьи́-л. ка́рты χαλῶ τά σχέδια κάποιου· **3.** δένω, πεδικλώνω: ~ ло́шадь πεδουκλώνω ἄλογο. **~ся** **1.** (*о нитках, волосах и т. п.*) μπλέκομαι, μπερδεύομαι· **2.** *перен.* (*сбиваться, смущаться*) μπερδεύομαι, τά χάνω.

спя́тить *сов.* (*с ума*) *груб.* τρελλαίνομαι, μοῦ στρίβει.

спя́чка *ж прям., перен.* ἡ νάρκη.

спя́щ||ий **1.** *прич. от* спать· **2.** *прил.* κοιμώμενος, κοιμισμένος: притворя́ться ~им κάνω τόν κοιμισμένο· ◇ ~ая краса́вица (*из сказки*) ἡ ὡραία τοῦ δάσους.

сравне́ни||е *с* **1.** ἡ σύγκριση[-ις], ἡ παραβολή: по ~ю σέ σύγκριση, ἐν συγκρίσει· не выде́рживать ~я δέν μπορεῖ νά γίνει σύγκριση, δέν παραβάλλεται· вне вся́кого ~я δέν παραβάλλεται, δέν συγκρίνεται· **2.**: сте́пени ~я *грам.* οἱ παραθετικοί βαθμοί.

сра́внивать I *несов.* (*сопоставлять*) συγκρίνω, παραβάλλω.

сра́внивать II *несов.* (*делать одинаковым*) ἐξισώνω, ἐξισῶ.

сра́внивать III *несов.* (*делать ровным*) ἰσοπεδώνω.

сра́вниваться *несов.* (*с кем-л.*) συγκρίνομαι, παραβάλλομαι.

сравни́тельн||о *нареч.* **1.** (*по сравнению*) συγκριτικά, ἐν συγκρίσει, συγκριτικῶς· **2.** (*относительно*) σχετικά, σχετικῶς. **~ый** *прил.* συγκριτικός: ~ая грамма́тика ἡ συγκριτική γραμματική· ~ая сте́пень *грам.* ὁ συγκριτικός βαθμός.

сравни́ть *сов. см.* сра́внивать I. **~ся** *см.* сра́вниваться· никто́ не мо́жет с ним ~ся κανείς δέν μπορεῖ νά παραβληθεῖ μαζί του.

сравня́ть *сов. см.* равня́ть и сра́внивать II.

сравня́ться *сов. см.* равня́ться 1.

сража́ть *несов.* **1.** (*ударом и т. п., тж. о болезни, смерти*) πλήττω, χτυπῶ· **2.** *перен.* κατακεραυνώνω. **~ся** *несов.* **1.** μάχομαι, πολεμῶ· **2.** (*в шахматы и т. п.*) *шутл.* ἀνοίγω καυγᾶ, μπαίνω σέ λογομαχία.

сраже́ние *с* ἡ μάχη: выи́грывать ~ κερδίζω τήν μάχη· морско́е ~ ἡ ναυμαχία.

срази́ть *сов. см.* сража́ть *и* рази́ть I. **~ся** *см.* сража́ться.

сра́зу *нареч.* **1.** (*моментально*) ἀμέσως, μονομιᾶς, εὐθύς· **2.** (*одновременно*) ταυτόχρονα, ταυτοχρόνως.

срам *м разг.* ἡ ντροπή, τό αἶσχος, ἡ

καταισχύνη: стыд и ~ εἶναι ντροπή καί αἶσχος.

срамить *несов.* (ἐ)ντροπιάζω, καταισχύνω. **~ся** ντροπιάζομαι.

срастаться *несов.*, **срастись** *сов.* κολλῶ (*άμετ.*).

срастить *сов. см.* сращивать.

сращение *с* ἡ συγκόλληση.

сращивание *с* 1. ἡ συγκόλληση· 2. (*тесное слияние чего-л.*) ἡ συγχώνευση[-ις].

сращивать *несов.* 1. *мед.* (συγ)κολλῶ (*μετ.*)· 2. *тех.* (συγ)κολλῶ (*μετ.*), ἑνώνω.

сред||а I *ж* 1. (*окружение*) τό περιβάλλον, ὁ περίγυρος: окружающая ~ τό περιβάλλον· в нашей ~е στό περιβάλλον μας, στόν κύκλο μας· 2. *биол.*: питательная ~ τό θρεπτικό[ν] ὑλικό[ν].

среда II *ж* (*день недели*) ἡ Τετάρτη.

среди *предлог с род. п.* 1. (*между*) ἀνάμεσα, μεταξύ, ἐν τῷ μέσῳ: ~ друзей μεταξύ φίλων· 2. (*посредине*) στή μέση· ◇ ~ бела дня μέρα μεσημέρι.

средиземноморск||ий *прил.* μεσογειακός, μεσόγειος: ~ие страны οἱ χῶρες τῆς Μεσογείου.

средне *нареч.* (*так себе*) *разг.* μέτρια, μετρίως, ἔτσι κ' ἔτσι.

средиевек||овый *прил.* μεσαιωνικός. **~овье** *с* ὁ μεσαίων[ας].

среднегодов||ой *прил.*: ~ая температура ἡ μέση ἐτησία θερμοκρασία· ~ доход τό μέσον ἐτήσιον εἰσόδημα.

среднемесячн||ый *прил.* ὁ μέσος μηνιαῖος: ~ая выработка ἡ μέση μηνιαία ἀπόδοση (*или* παραγωγή).

средиесуточный *прил.* ὁ μέσος ἡμερήσιος.

средн||ий 1. *прил.* μεσαῖος, μέσος: ~ее ухо *анат.* τό μέσον οὖς· 2. *прил.* (*взятый в среднем*) μέσος: ~яя выработка ἡ μέση παραγωγή· 3. *прил.* (*посредственный*) *разг.* μέτριος: ~ие способности οἱ μέτριες ἱκανότητες· 4. *прил. грам.*: ~ род τό οὐδέτερον γένος· ~ залог ἡ μέση φωνή ρήματος· ◇ ~ палец ὁ μεσαῖος δάκτυλος· ~ие века ὁ μεσαίων[ας]· ~ее образование ἡ μέση ἐκπαίδευση· ~яя школа τό σχολεῖον μέσης ἐκπαιδεύσεως· 5. ~ее *с* ὁ μέσος ὅρος: ниже ~его *а*) κάτω ἀπό τό μέσο ἐπίπεδο, *б*) κάτω ἀπ' τό μέτριο (*тк. о способностях*)· в ~ем κατά μέσον ὅρον.

средостение *с анат.* τό μεσοπνευμόνιο[ν], τό μεσαύλιο[ν].

средоточие *с* τό κέντρο[ν], ἡ ἑστία συγκεντρώσεως.

средств||о *с* 1. *в разн. знач.* τό μέσον τρόπος: ~а производства τά μέσα τῆς παραγωγῆς· ~а сообщения τά μέσα ἐπικοινωνίας· ~а к существованию τά μέσα διαβιώσεως· использовать все ~а μεταχειρίζομαι (*или* χρησιμοποιῶ) ὅλα τά μέσα· 2. (*медицинское и т. п.*) τό φάρμακο[ν]: ~ от насекомых τό ἐντομοκτόνον· перевязочные ~а τά ὑλικά ἐπιδέσεως· 3. ~а *мн.* (*достаток*) τά μέσα, οἱ πόροι ζωῆς, τά πρός τό ζῆν: денежные ~а τά χρήματα, τά κεφάλαια· человек со ~ами εὔπορος ἄνθρωπος.

средь *предлог см.* среди.

срез *м* τό κόψιμο, ἡ τομή.

срезать *сов.*, **срезать** *несов.* 1. κόβω, κόπτω, τέμνω· 2.: ~ на экзамене *разг.* κόβω (*или* ἀπορρίπτω) στίς ἐξετάσεις. **~ся**: ~ся на экзамене *разг.* κόβομαι (*или* ἀπορρίπτομαι) στίς ἐξετάσεις.

срисовать *сов.*, **срисовывать** *несов.* ἀντιγράφω σχέδιο.

сродни *нареч. разг.*: быть ~ кому-л. ἔχω συγγένεια μέ κάποιον.

сроднить *сов. см.* роднить. **~ся** συνδέομαι.

срок *м* 1. (*дата, предельный момент*) ἡ προθεσμία: в ~, к ~у στήν προθεσμία· крайний ~ ἡ τελευταία προθεσμία· 2. (*промежуток времени*) τό χρονικό[ν] διάστημα, ἡ διάρκεια: ~ военной службы ἡ θητεία· за короткий ~ σέ σύντομο διάστημα· в кратчайший ~ πολύ σύντομα, τό συντομώτερον.

срочн||о *нареч.* ἐπειγόντως. **~ость** *ж* τό ἐπεῖγον. **~ый** *прил.* 1. (*спешный*) ἐπείγων: ~ый заказ ἐπείγουσα παραγγελία· ~ая телеграмма τό ἐπεῖγον τηλεγράφημα· в ~ом порядке ἐπειγόντως· 2. (*рассчитанный на определённый срок*) ἐπί προθεσμία.

сруб *м* 1. (*действие*) ἡ κοπή δέντρων, ἡ ὑλοτομία· 2. (*избы, колодца и т. п.*) ἡ ξύλωση[-ις].

срубать *несов.*, **срубить** *сов.* κόβω, κόβω σύρριζα/ δενδροκόβω, ὑλοτομῶ (*лес*).

срыв *м* (*плана, переговоров и т. п.*) τό χάλασμα, ἡ ματαίωση.

срыва||ть I *несов.* 1. ἀποσπῶ, ξεριζώνω, ἐκριζῶ/ παίρνω (*о ветре*): ~ цветы δρέπω ἄνθη· ~ маску с кого-л. *перен.* ἀφαιρῶ τό προσωπεῖο[ν] ἀπό κάποιον· 2. (*гнев, раздражение и т. п.*) ξεσπῶ: ~ злобу на ком-л. ξεσπῶ τό θυμό μου, βγάζω τό ἄχτι μου πάνω σέ κάποιον· 3. (*план, переговоры и т. п.*) χαλνῶ, ἀνατρέπω, ματαιώνω· ◇ ~ аплодисменты

ἀποσπῶ χειροκροτήματα· ~ банк κερδίζω ὅλα τά χρήματα τῆς μπάγκας.

срывáть II *несов.* κατεδαφίζω, γκρεμίζω: ~ до основáния γκρεμίζω ὁλότελα.

срывá||ться *несов.* **1.** (*с цепи*) λύνομαι· 2. (*упасть откуда-л.*) πέφτω, πίπτω· 3. (*о слове, выражении и т. п.*) ξεφεύγω, διαφεύγω· **4.** (*заканчиваться неудачей*) ἀποτυχαίνω, ἀποτυγχάνω, ναυαγῶ: дéло ~ется! ἡ ὑπόθεση ναυαγεῖ· ◇ ~ с мéста ξεπηδῶ, ὁρμῶ ἀπό τή θέση μου.

срыть *сов. см.* срывáть II.

сря́ду *нареч. разг.* συνεχῶς κατά σειρά: три дня ~ τρεῖς ἡμέρες κατά σειρά.

ссáдина *ж* ἡ ἀμυχή, ἡ γρατσουνιά.

ссади́ть I, II *сов. см.* ссáживать I, II.

ссáживать I *несов.* (*содрать кожу, расцарапать*) *разг.* γρατσουνίζω.

ссáживать II *несов.* **1.** (*помогать сойти*) βοηθῶ νά κατέβει· 2. (*пассажира с поезда и т. п.*) κατεβάζω.

ссóр||а *ж* ὁ καυγᾶς, ἡ φιλονικία, ὁ τσακωμός, ἡ ἔρις: быть в ~е с кéм-л. εἴμαστε μαλωμένοι.

ссóрить *несов.* κάνω κάποιους νά μαλώσουν, κάνω κάποιους νά τά χαλάσουν. ~**ся** καυγαδίζω, φιλονικῶ, τσακώνομαι, μαλώνω.

ссý||да *ж* τό δάνειο[ν]: безвозврáтная ~ δάνειο ἄνευ ἐπιστροφῆς· ~ под процéнты τό ἔντοκο[ν] δάνειο[ν]· давáть ~ду δίνω δάνειο, δανείζω· брать ~ду πέρνω δάνειο, δανείζομαι. ~**ди́ть** *сов. см.* ссужáть. ~**дный** *прил.* δανειστικός: ~дный банк ἡ δανειστική τράπεζα· ~дный капитáл *эк.* τό δανειστικό κεφάλαιο. ~**жáть** *несов.* δανείζω, δίνω δάνειον.

ссылáть *несов.* ἐξορίζω, στέλνω ἐξορία[ν], ἐκτοπίζω.

ссылáться *несов.* **1.** (*на кого-л., что-либо*) ἀναφέρομαι, στηρίζομαι, προβάλλω ὡς ἐπιχείρημα: ~ на авторитéты ἀναφέρομαι σέ αὐθεντίες· 2. (*оправдываться*) δικαιολογοῦμαι, προβάλλω ὡς δικαιολογία: ~ на болéзнь προβάλλω τή δικαιολογία τῆς ἀσθένειας.

ссы́лк||а I *ж* ἡ ἐξορία, ἡ ἐκτόπιση[-ις]: находи́ться в ~е εἶμαι στήν ἐξορία.

ссы́лка II *ж* (*указание*) ἡ ἀναφορά, ἡ παραπομπή.

ссы́лочный *прил.* (*о примечании*) τῆς παραπομπῆς.

ссы́льный *м* ὁ ἐξόριστος, ὁ ἐκτοπισμένος.

ссы́пать *сов.*, **ссыпáть** *несов.* χύνω, ρίχνω.

ста *род. п. от* сто.

стабилиз||áтор *м* ἡ συσκευή σταθεροποιήσεως. ~**áция** *ж* ἡ σταθεροποίηση[-ις]. ~**и́ровать** *сов. и несов.* σταθεροποιῶ. ~**и́роваться** σταθεροποιοῦμαι.

стаби́льн||ость *ж* ἡ σταθερότητα[-ης], ἡ εὐστάθεια. ~**ый** *прил.* σταθερός, εὐσταθής.

стáвень *м см.* стáвня.

стáвить *несов.* **1.** βάζω, τοποθετῶ, θέτω: ~ в ряд βάζω στή σειρά· ~ чтó-л. на стол βάζω κάτι στό τραπέζι· **2.** (*компресс и т. п.*) ἐπιθέτω, βάζω: ~ комý-л. бáнки βάζω κάποιου βεντοῦζες· ~ термóметр βάζω τό θερμόμετρο· **3.** (*пьесу и т. п.*) ἀνεβάζω ἔργο: ~ óперу ἀνεβάζω ὄπερα· **4.** (*устанавливать*) ἀνεγείρω, στήνω: ~ пáмятник στήνω μνημεῖο, στήνω ἄγαλμα, ἀνεγείρω ἀνδριάντα· ~ телефóн βάζω τηλέφωνο· **5.** (*в игре*) ποντάρω· ◇ ~ диáгноз κάνω διάγνωση· ~ услóвия θέτω ὅρους· ~ когó-л. во главé чегó-л. βάζω κάποιον ἐπί κεφαλῆς· ~ вопрóс θέτω τό ζήτημα· ~ под вопрóс ἀμφισβητῶ, θέτω ὑπό ἀμφισβήτησιν· ~ в трýдное положéние βάζω σέ δύσκολη θέση· ~ на голосовáние βάζω σέ ψηφοφορία, θέτω εἰς ψηφοφορίαν· ~ свою́ пóдпись βάζω τήν ὑπογραφή μου· ни в грош не ~ когó-л. *разг.* δέν λογαριάζω κάποιον (γιά τίποτα)· ~ всё на кáрту διακυβεύω τά πάντα, τά παίζω ὅλα γιά ὅλα.

стáвк||а I *ж* **1.** (*тариф и т. п.*) ὁ μισθός: ~ зáработной плáты ὁ μισθός· **2.** (*в игре*) ἡ μίζα, ἡ πόστα· **3.** (*ориентация*) ἡ γραμμή, ἡ κατεύθυνση, ὁ προσανατολισμός· ◇ óчная ~ *юр.* ἡ ἀντιπαράσταση· дéлать ~у ὑπολογίζω, στηρίζομαι, προσανατολίζομαι σέ κάτι· дéлать послéднюю ~у κάνω τήν τελευταία ἀπόπειρα, τά παίζω ὅλα γιά ὅλα.

стáвка II *ж воен.* ἡ ἕδρα: ~ Верхóвного главнокомáндующего τό στρατηγεῖον.

стáвленник *м* ὁ ἐγκάθετος, τό τσιράκι.

стáвня *ж* τό παραθυρόφυλλο[ν], τό παντζούρι, ἡ γρίλλια.

стадиóн *м* τό στάδιο[ν].

стáдия *ж* τό στάδιο[ν]: перехóдная ~ τό μεταβατικό στάδιο.

стáдный *прил.* κοπαδιαστός, ἀγελαῖος.

стáдо *с* τό κοπάδι, ἡ ἀγέλη.

стаж *м*: партíйный ~ ἡ κομματική ἡλικία· трудовóй ~ τά χρόνια ὑπηρεσίας. ~**ёр** *м* ὁ δόκιμος. ~**и́ровать** *несов.* κάνω πρακτική ἐξάσκηση. ~**иро́вка** *ж* ἡ πρακτική ἐξάσκηση.

стáивать *несов.* λυώνω (*ἀμετ.*).

стака́н *м* τό ποτήρι[ον].

стакка́то *нареч. муз.* στακκᾶτο.

сталакти́т *м мин.* ὁ σταλακτίτης.

сталева́р *м* ὁ χύτης ἀτσαλιοῦ, ὁ χωνευτής ἀτσαλιοῦ.

сталелите́й||ный *прил.*: ~ заво́д τό χαλυβουργεῖο[ν]. **~щик** *м* ὁ χύτης χάλυβος, ὁ χύτης ἀτσαλιοῦ.

сталеплави́ль||ный *прил.*: ~ная печь ἡ κάμινος χαλυβουργείου. **~щик** *м* ὁ χύτης χάλυβος, ὁ χύτης ἀτσαλιοῦ.

сталепрока́т||ный *прил.*: ~ заво́д τό χαλυβοελασματουργεῖο[ν]. **~чик** *м* ὁ ἐλασματουργός.

ста́лкивать *несов.* **1.** (*с чего-л.*) σπρώχνω, σκουντῶ, ἀπωθῶ· **2.** (*вместе*) *разг.* συγκρούω. **~ся 1.** *прям., перен.* συγκρούομαι: ~ся с врагом συγκρούομαι μέ τόν ἐχθρό· **2.** (*неожиданно встречаться*) τρακάρω, συναντιέμαι ἀναπάντεχα: ~ нос к но́су κάθομαι δίπλα στήν ἀδερφή μου· **3.** (*вступить в противоречие, в конфликт*) συγκρούομαι.

сталь *ж* τό ἀτσάλι, ὁ χάλυψ: листова́я ~ ἀτσάλι σέ φύλλα· нержаве́ющая ~ ὁ ἀνοξείδωτος χάλυψ. **~но́й** *прил. прям., перен.* ἀτσαλένιος, χαλύβδινος: ~но́й цвет τό χρῶμα ἀτσαλιοῦ· ~на́я во́ля ἡ χαλύβδινη θέληση.

стаме́ска *ж* ἡ σμίλη, τό κοπίδι.

стан I *м* (*туловище, корпус*) ἡ κορμοστασιά, τό κορμί.

стан II *м* (*лагерь*) τό στρατόπεδο[ν].

стан III *м тех.*: прока́тный ~ τό ἔλαστρο[ν], ἡ ἐλασματουργός μηχανή.

станда́рт *м* τό στάνταρ[τ], ὁ τύπος. **~иза́ция** *ж* ὁ στανταρντισμός, ἡ στανταρτοποίηση, ἡ τυποποίηση. **~изи́ровать** *сов. и несов.* στανταρτοποιῶ, τυποποιῶ. **~ный** *прил.* στανταρτοποιημένος, τυποποιημένος.

стани́на *ж тех.* ἡ βάση, ὁ σκελετός.

стани́||ца *ж* ἡ στανίτσα, τό κοζάκικο χωριό. **~чный** *прил.* τοῦ κοζάκικου χωριοῦ.

станко́в||ый *прил.* **1.**: ~ая жи́вопись *иск.* ἡ πινακογραφία· **2.**: ~ пулемёт *воен.* τό βαρύ πολυβόλο[ν].

станкостро||е́ние *с* ἡ κατασκευή ἐργαλειομηχανῶν. **~и́тельный** *прил.* τῆς κατασκευῆς ἐργαλειομηχανῶν.

стан||ови́ться *несов.* **1.** (*вставать, занимать место*) στέκομαι: ~ на коле́ни γονατίζω, γονυπετῶ· ~ на стул ἀνεβαίνω στήν καρέκλα· ~ в по́зу κάνω τόν...· ~ на чью-л. сто́рону *перен.* παίρνω τό μέρος κάποιου· **2.** (*располагаться*): ~ на я́корь ἀγκυροβολῶ· ~ ла́герем στρατοπεδεύω· **3.** (*делаться*) γίνομαι: ~ врачо́м γίνομαι γιατρός· ему́ ~о́вится лу́чше ἀρχίζει νά αἰσθάνεται καλλίτερα, καλλιτερεύει ἡ κατάστασή του· ~о́вится темно́ ἀρχίζει νά σκοτεινιάζει· ◇ ~ ды́бом ἀφηνιάζω (*о лошади*)/ ἀνατριχιάζω, σηκώνομαι ὄρθιος (*о волосах*)· ~ у вла́сти ἀνεβαίνω στήν ἐξουσία.

становле́ни||е *с* τό γίγνεσθαι, ὁ σχηματισμός, ἡ διαμόρφωση[-ις]: в проце́ссе ~я στό στάδιο τῆς διαμόρφωσης.

стано́к *м* **1.** *тех.* ἡ ἐργαλειομηχανή, ἡ μηχανή: тка́цкий ~ ὁ ἀργαλειός· печа́тный ~ τό πιεστήριο τυπογραφείου· сверли́льный ~ τό δράπανο· тока́рный ~ ὁ τόρνος· **2.** *воен.* τό ὑποστήριγμα (*оружия*)/ ὁ κιλλίβας (*орудия*): ~ пулемёта τό ὑποστήριγμα πολυβόλου· прице́льный ~ ὑποστήριγμα σκοπεύσεως.

ста́нсы *мн. лит.* οἱ στάντσες.

станцио́нный *прил.* τοῦ σταθμοῦ.

ста́нц||ия *ж* ὁ σταθμός: коне́чная ~ ὁ τελευταῖος σταθμός, τό τέρμα· метеорологи́ческая ~ ὁ μετεωρολογικός σταθμός· а́томная ~ ὁ ἀτομικός σταθμός· ремо́нтно-техни́ческая ~ σταθμός ἐπισκευῆς γεωργικῶν μηχανῶν· телефо́нная ~ τό τηλεφωνικό κέντρο· нача́льник ~ии ὁ σταθμάρχης.

ста́пель *м мор.* ἡ ναυπηγική κλίνη.

ста́птывать *несов.* (*обувь*) στραβοπατῶ τό παπούτσι. **~ся** (*об обуви*) στραβοπατιέμαι.

стара́ни||е *с* ἡ προσπάθεια, ἡ ἐπιμέλεια/ ὁ ζῆλος (*усердие*): приложи́ть все ~я καταβάλλω κάθε προσπάθεια.

стара́тель *м* (*на золотых приисках*) ὁ χρυσοθήρας.

стара́тельн||о *нареч.* ἐπιμελημένα, μέ ἐπιμέλεια. **~ость** *ж* ἡ ἐπιμέλεια/ ὁ ζῆλος (*усердие*). **~ый** *прил.* ἐπιμελής.

стара́ться *несов.* προσπαθῶ, πασχίζω (νά): ~ изо всех сил προσπαθῶ μέ ὅλες μου τίς δυνάμεις.

старе́йшина *м ист.* ὁ φύλαρχος.

старе́ть *несов.* γερνῶ, γηράσκω/ παλιώνω (*амет.*), ἀπαρχαιώνομαι (*устаревать*).

ста́рец *м* ὁ γέρος, ὁ γέροντας.

стари́к *м* ὁ γέρος, ὁ γέροντας. **~о́вский** *прил.* γεροντικός.

стари́н||а́ I *ж* **1.** (*о времени*) τά παλιά χρόνια: в ~у́ στά παλιά χρόνια· **2.** τά παλιά ἔθιμα (*о старинных обычаях*)/ τά ἀρχαῖα πράγματα, οἱ ἀρχαιότητες (*о старинных предметах*)· ◇ тряхну́ть ~о́й θυμοῦμαι τά παλιά, θυμοῦμαι τά νιάτα μου.

старина́ II *м* (*обращение*) *разг.* φίλε μου: здра́вствуй, ~ γειά σου φίλε.

стари́н||ка *ж:* по ~ке ὅπως στά παλιά χρόνια, ὅπως τόν παλιό καιρό.

стари́нн||ый *прил.* παλιός: ~ая ме́бель ἔπιπλα παλιοῦ καιροῦ· ~ обы́чай τά παλιά ἔθιμα· ~ прия́тель ὁ παλιός φίλος.

ста́рить *несов.* γεράζω (*мет.*), γερνῶ (*мет.*). ~**ся** γεράζω (*άμετ.*), γερνῶ (*άμετ.*), γηράσκω (*άμετ.*).

староверр *м рел.* ὁ παλαιοημερολογίτης.

старожи́л *м* ὁ παλιός κάτοικος.

старомо́дный *прил.* ἀρχαϊκός, τῆς παλιᾶς μόδας: ~ костю́м τό κοστούμι παλιᾶς μόδας.

ста́роста *м* 1. (*сельский*) *уст.* ὁ δημογέροντας· 2. (*группы, кружка и т. п.*) ὁ ἐπικεφαλῆς, ὁ ὑπεύθυνος.

ста́рост||ь *ж* τά γεράματα, τά γερατιά, τά γηρατεῖα, τό γῆρας: на ~и лет, под ~ στά γεράματα· в ~и στά γερατιά· дожи́ть до глубо́кой ~и ζῶ ὥς τά βαθειά γεράματα.

старт *м* ἡ ἐκκίνηση[-ις]. ~**ова́ть** *сов. и несов.* ἐκκινῶ, ἐξορμῶ. ~**овый** *прил.* τῆς ἐκκίνησης: ~овая площа́дка *ав.* διάδρομος ἀπογειώσεως.

стару́||ха *ж* ἡ γριά, ἡ γραῖα. ~**шечий** *прил.* τῆς γριᾶς.

ста́рческ||ий *прил.* γεροντικός: ~ая похо́дка ἡ γεροντική περπατησιά.

старшекла́ссник *м* ὁ μαθητής ἀνωτέρων τάξεων σχολείου.

ста́рш||ий 1. *прил.* (*по годам*) πρεσβύτερος, μεγαλύτερος στά χρόνια, πιό μεγάλος στήν ἡλικία: ~ брат ὁ μεγάλος ἀδελφός· 2. *прил.* (*по положению*) ἀνώτερος, ἀρχαιότερος: ~ ма́стер ὁ ἀρχιμάστορας· 3. *м* ὁ γηραιότερος, ὁ πρεσβύτερος/ ὁ ἀνώτερος (*по положению*)· 4. ~**ие** *мн.* (*взрослые*) μεγαλύτερος.

старшина́ *м* 1. *воен.* ὁ ἐπιλοχίας/ *мор.* ὁ κελευστής· 2. *уст.* ὁ σίντακος· ◇ ~ дипломати́ческого ко́рпуса ὁ εἰσηγητής τοῦ διπλωματικοῦ σώματος.

старшинств||о́ *с* τά πρωτεῖα, τά πρεσβεῖα/ ἡ ἀρχαιότης (*по положению*): по ~у́ κατά ἀρχαιότητα.

ста́р||ый *прил.* 1. παλιός/ γέρος, γηραιός, γηραλέος (*тк. о человеке*)· 2. (*прежний, давний*) παλιός, παλαιός, ἀρχαῖος: ~ые времена́ τά παλιά χρόνια, οἱ παλιοί καιροί· ~ стиль τό παλαιό στύλ, τό παλαιό ἡμερολόγιο· 3. ~**ое** *с* τά παλιά, τό παλιό: принима́ться за ~ое ξαναρχίζω τά παλιά· 4. ~**ые** *мн.* (*старики*): ~ые и ма́лые γέροι καί νέοι.

старьё *с собир. разг.* τά παλ(α)ιόρρουχα.

старьёвщик *м* ὁ παλιατζῆς.

ста́скивать *несов.* (*относить*) κουβαλῶ, φέρω, μετακομίζω.

стасова́ть *сов. см.* тасова́ть.

ста́тика *ж физ.* ἡ στατική.

стати́ст *м театр.* ὁ κομπάρσος.

стати́ст||ик *м* ὁ στατιστικός, ὁ στατιστικολόγος. ~**ика** *ж* ἡ στατιστική. ~**и́ческий** *прил.* στατιστικός.

ста́тный *прил.* λεβεντόκορμος.

стату́т *м* τό καταστατικόν, ὁ καταστατικός χάρτης.

статуэ́тка *ж* τό ἀγαλματάκι.

ста́туя *ж* τό ἄγαλμα, ὁ ἀνδριάς.

ста||ть I *сов.* 1. *см.* станови́ться· 2. (*остановиться*) σταματῶ, στέκομαι: река́ ~ла τό ποτάμι ἐπάγωσε· часы́ ~ли τό ρολόγι σταμάτησε· 3. (*начать*) ἀρχίζω, ἀρχινῶ: я ~л учи́ться *а*) ἄρχισα νά σπουδάζω, *б*) ἄρχισα νά πηγαίνω σχολεῖο (*о школьнике*)· 4. *безл.*: его́ не ~ло ἔπαψε νά ὑπάρχει, χάθηκε· ◇ во что́ бы то ни ~ло πάσει θυσία· за э́тим де́ло не ~нет γι' αὐτό μή σέ νοιάζει.

стат||ь II *ж разг.*: быть под ~ (*кому-л.*) ταιριάζω κάποιου· с како́й ~и? ἀπό ποῦ κι ὡς ποῦ;, γιά ποιό λόγο;

ста́ться *сов. чаще безл.* (*случиться*) *разг.*: мо́жет ~ μπορεῖ νά συμβεῖ· что с ним ста́лось? τί τοῦ συνέβη;

статья́ *ж* 1. τό ἄρθρο[ν]: передова́я ~ τό κύριο ἄρθρο· ~ конститу́ции τό ἄρθρο τοῦ συντάγματος· 2. (*счёта и т. п.*) τό κονδύλιο[ν]: прихо́дная ~ τό κονδύλιο ἐσόδων· ◇ э́то осо́бая ~ αὐτό εἶναι ξεχωριστό ζήτημα.

стафилоко́кк *м бакт.* ὁ σταφυλόκοκκος.

стациона́р *м* τό νοσοκομεῖο[ν].

ста́чечи||ик *м* ὁ ἀπεργός. ~**ый** *прил.* ἀπεργιακός: ~ый комите́т ἡ ἀπεργιακή ἐπιτροπή.

ста́чк||а *ж* ἡ ἀπεργία, ἡ στάση: всео́бщая ~ ἡ γενική ἀπεργία· полити́ческая ~ ἡ πολιτική ἀπεργία· экономи́ческая ~ ἡ οἰκονομική ἀπεργία· устра́ивать ~у κάνω ἀπεργία, ἀπεργῶ.

стащи́ть *сов.* 1. *см.* ста́скивать· 2. (*сдёргивать, снимать*) βγάζω, ἀφαιρῶ: ~ с себя́ костю́м βγάζω τό κοστούμι μου.

ста́я *ж*: ~ птиц σμῆνος (*или* κοπάδι) πουλιῶν· ~ рыб κοπάδι ψαριῶν· ~ соба́к ἀγέλη (*или* κοπάδι) σκύλων· ~ волко́в ἀγέλη (*или* κοπάδι) λύκων.

стая́ть *сов. см.* ста́ивать.

ствол *м* 1. (*дерева*) ὁ κορμός (δένδρου)· 2. (*оружия*) ἡ κάννη.

ство́р||ка *ж* τό θυρόφυλλο[ν] (*двери, буфета и т. п.*)/ τό παραθυρόφυλλο[ν] (*окна́*). **~чатый** *прил.* μέ φύλλα, μέ θυρόφυλλα.

стеари́н *м* ἡ στεαρίνη, ἡ στεατίνη. **~овый** *прил.* στεάτινος: ~овая свеча́ τό σπερματσέτο, τό στεατοκήριον.

сте́бель *м* τό στέλεχος, ὁ βλαστός/ ὁ μίσχος (*листа*).

стёган||ый *прил.*: ~ое одея́ло τό πάπλωμα.

стега́ть I *несов.* (*одеяло и т. п.*) γαζώνω, τρυπώνω.

стега́ть II *несов.* (*хлестать*) μαστιγώνω, μαστιγῶ, τίς βρέχω.

стегну́ть *однокр.* κτυπῶ μέ τό μαστίγιο.

стежо́к *м* ἡ βελονιά.

стезя́ *ж* ὁ δρόμος, ἡ ὁδός.

стека́ть *несов.* χύνομαι, τρέχω. **~ся** συρρέω/ μαζεύομαι (*тк. о людях*).

стекло́ *с* τό γυαλί, ἡ ὕαλος: око́нное ~ τό τζάμι· зерка́льное ~ τό γυαλί τοῦ καθρέπτη· увеличи́тельное ~ ὁ μεγεθυντικός φακός· стёкла (*очков*) τά γυαλιά. **~ви́дный** *прил.* 1. ὑαλοειδής· 2. *анат.*: ~ви́дное те́ло ὁ κρυσταλλοειδής φακός.

стеклоду́в *м* ὁ ὑαλουργός, ὁ ὑελουργός, ὁ ὑαλοποιός.

стеклопла́стик *м* τό πλαστικό γιαλί.

стекля́ин||ый *прил.* 1. γυάλινος, ὑάλινος: ~ая дверь ἡ γυάλινη πόρτα, ἡ τζαμόπορτα· ~ые изде́лия τά γυαλικά· 2. *перен.* (*остекленевший*) γυάλινος: ~ые глаза́ τά γυάλινα μάτια.

стеко́ль||иый *прил.* γυάλινος, ὑάλινος: ~ заво́д τό ὑαλουργεῖο[ν], τό ὑαλοποιεῖον. **~щик** *м* ὁ ὑαλοθέτης, ὁ τζαμτζῆς.

стели́ть *несов.* στρώνω, ἁπλώνω: ~ ска́терть στρώνω (*или* ἁπλώνω) τό τραπεζομάντηλο· ~ посте́ль στρώνω τό κρεββάτι. **~ся** ἁπλώνομαι, στρώνομαι.

стелла́ж *м* τά ράφια.

сте́льк||а *ж* ἡ σόλα· ◇ пьяи в ~у *разг.* σκνίπα στό μεθύσι, τάπα στό μεθύσι.

сте́льиая *прил.*: ~ коро́ва ἡ γκαστρωμένη ἀγελάδα.

стелю́(сь), сте́лешь(ся) и т. д. *наст. вр. от* стла́ть(ся).

стемие́ть *сов. см.* темне́ть 2.

стеи||а́ *ж* ὁ τοῖχος, τό ντουβάρι, τό μουράγιο: городска́я ~ τά τείχη τῆς πόλης· воздви́гнуть сте́ну κτίζω τεῖχος· ~ ко́мнаты ὁ τοῖχος τοῦ δωματίου· окружи́ть ~о́й περιτειχίζω· ◇ в четырёх ~а́х κλεισμένος μέσα (στό σπίτι)· припере́ть, прижа́ть кого́-л. к ~е́ κολλῶ κάποιον στόν τοῖχο, στριμώχνω κάποιον· лезть иа́ стену γίνομαι ἔξαλλος.

стена́ть *несов. уст.* βογγῶ, στενάζω.

стенгазе́та *ж* (стенна́я газе́та) ἡ ἐφημερίδα τοῦ τοίχου.

стенд *м* ἡ ἐξέδρα, τό στέντ.

сте́ика *ж* 1. *см.* стена́· 2. (*сосуда и т. п.*) τό τοίχωμα, ἡ παρειά.

стеин||о́й *прил.* τοῦ τοίχου: ~а́я жи́вопись ἡ τοιχογραφία· ~а́я газе́та ἡ ἐφημερίδα τοῦ τοίχου· ~ы́е часы́ τό ρολόγι τοῦ τοίχου· ~ шкаф ντουλάπι στόν τοῖχο.

стеиогр||а́мма *ж* τό στενογράφημα, τά στενογραφημένα πρακτικά. **~афи́ровать** *сов. и несов.* στενογραφῶ. **~афи́стка** *ж* ἡ στενογράφος. **~афи́ческий** *прил.* στενογραφικός. **~а́фия** *ж* ἡ στενογραφία.

стено́з *м мед.* ἡ στένωση[-ις].

стенокарди́я *ж мед.* ἡ στενοκαρδία, ἡ στηθάγχη.

сте́ньга *ж мор.* τό τσιμπούκι, τό ἐπιστήλιον.

степе́нный *прил.* σοβαρός, βαρύς, σπουδαῖος.

сте́пеи||ь *ж* 1. ὁ βαθμός: ~ родства́ ὁ βαθμός συγγενείας· ~ сжа́тия *тех.* ὁ βαθμός τῆς πιέσεως· до изве́стной (*или* до не́которой) ~и ὡς ἕνα βαθμό· до после́дней ~и ὡς τόν τελευταῖο βαθμό· в до́лжной ~и ὅσο χρειάζεται, στόν βαθμό πού πρέπει· в значи́тельной ~и σέ μεγάλο βαθμό· до како́й ~и? ὡς ποιό σημεῖο;· ии в како́й ~и καθόλου, κάθε ἄλλο· 2. *мат.* ἡ δύναμις (ἀριθμοῦ): возводи́ть число́ в тре́тью ~ ὑψώνω ἀριθμό στόν κύβο· 3. (*учёная*) ὁ τίτλος, ὁ βαθμός: ~ кандида́та нау́к ὁ τίτλος δόκιμου διδάκτορος· ~ до́ктора нау́к ὁ τίτλος διδάκτορος· присужда́ть учёную ~ ἀπονέμω ἐπιστημονικό τίτλο· 4. *грам.*: ~и сравне́ния οἱ συγκριτικοί (*или* οἱ παραθετικοί) βαθμοί· положи́тельная (сравни́тельиая, превосхо́дная) ~ θετικός βαθμός (συγκριτικός, ὑπερθετικός).

степи||о́й *прил.* στεππώδης, τῆς στέππας: ~ы́е райо́ны οἱ στεππώδεις περιοχές.

степь *ж* ἡ στέππα, ἡ στέππη.

стереокиио́ *с нескл.* ὁ στερεοσκοπικός κινηματογράφος.

стерео||метри́ческий *прил.* στερεομετρικός. **~ме́трия** *ж* ἡ στερεομετρία.

стереоско́п *м* τό στερεοσκόπιο[ν]. **~и́ческий** *прил.* στερεοσκοπικός: ~и́ческий фильм ὁ στερεοσκοπική ταινία.

стереотип *м полигр.* ἡ στερεοτυπική πλάκα. **~ировать** *сов. и несов.* στερεοτυπῶ. **~ия** *ж* ἡ στερεοτυπία. **~ный** *прил. полигр., перен.* στερεότυπος: ~ные издания οἱ στερεότυπες ἐκδόσεις· ~ный ответ ἡ στερεότυπη ἀπάντηση.

стереофонический *прил.* στερεοφωνικός: ~ звук ὁ στερεοφωνικός ἦχος.

стереть *сов. см.* стирать I· ◇ ~ с лица земли ἐξαφανίζω ἀπό τό πρόσωπο τῆς γῆς· ~ в порошок κάνω στάχτη. **~ся** *см.* стираться I.

стеречь *несов.* **1.** (*охранять, караулить*) φρουρῶ, φυλάγω, φυλάσσω· **2.** (*подстерегать*) παραφυλάγω, ἐνεδρεύω.

стержень *м* **1.** *тех.* ὁ ἄξονας, ὁ ἄξων· **2.** *перен.* ὁ κυριότερος παράγοντας, ὁ ἄξονας.

стержневой *прил. перен.* κεντρικός, κύριος, βασικός.

стерилиз||атор *м* ὁ ἀποστειρωτήρας. **~ация** *ж* ἡ στειροποίηση[-ις], ἡ στείρωση[-ις].

стерилизовать *сов. и несов.* ἀποστειρώνω.

стерлинг *м* ἡ στερλίνα: фунт ~ов ἡ λίρα στερλίνα.

стерл||ядь *ж* τό στουργιόνι. **~яжий** *прил.* τοῦ στουργιονιοῦ.

стерпеть *сов. см.* терпеть.

стеснени||е *с* **1.** (*ограничение*) ἡ στενοχώρια· **2.** (*неловкость*) ὁ δισταγμός: без ~я χωρίς νά διστάζω· ◇ ~ в груди ἡ στενοχώρια στό στῆθος.

стеснённ||ый **1.** *прич. от* стеснять· **2.** *прил.* στενοχωρημένος: быть в ~ых обстоятельствах εὑρίσκομαι σέ δύσκολη (*или* σέ στενόχωρη) κατάσταση· быть ~ым в деньгах ἔχω χρηματικές δυσχέρειες.

стеснительн||ость *ж* ἡ διστακτικότητα, ἡ ντροπαλοσύνη. **~ый** *прил.* **1.** (*застенчивый*) ντροπαλός, διστακτικός· **2.** (*стесняющий*) ἐνοχλητικός, στενόχωρος.

стесни||ть *сов. см.* стеснять *и* теснить 2. **~ться** **1.** (*сдвинуться*) στριμώχνομαι: все ~лись у двери ὅλοι στριμώχθηκαν μπροστά στήν πόρτα· **2.** (*ограничить себя в чём-л.*) κάνω οἰκονομία σφίγγομαι: накопились долги, пришлось ~ться μαζεύτηκαν πολλά χρέη, χρειάστηκε νά κάνουμε οἰκονομία· **3.** (*о дыхании и т. п.*) πιάνομαι: у него ~лось дыхание πιάστηκε ἡ ἀναπνοή του.

стеснять *несов. в разн. знач.* στενοχωρῶ, δυσκολεύω, ἐμποδίζω, περιορίζω: ~ чью-л. свободу περιορίζω τήν ἐλευθερία κάποιου· ~ движения δυσκολεύω τίς κινήσεις· ~ материально στενοχωρῶ οἰκονομικά· вы нас не будете ~ δέν θά μᾶς δώσετε βάρος.

стесня||ться ντρέπομαι, διστάζω: он ~ется вам сказать διστάζει νά σᾶς πεῖ· не ~йтесь! μή ντρέπεστε!· ◇ не ~ в средствах δέν στενοχωροῦμαι οἰκονομικά, εἶμαι εὔπορος.

стетоскоп *м мед.* τό στηθοσκόπιο[ν].

стечение *с* (*скопление*) ἡ συρροή· ◇ ~ обстоятельств ἡ συντυχία, ἡ συγκυρία.

стечь(ся) *сов. см.* стекать(ся).

стилет *м* τό στιλέτο.

стилиз||ация *ж* τό στυλιζάρισμα. **~ованный** *прич. и прил.* στυλιζαρισμένος. **~овать** *сов. и несов.* στυλιζάρω.

стилист *м* ὁ στυλίστας. **~ика** *ж* ἡ στυλιστική, ἡ διδασκαλία γιά τό ὕφος, ἡ διδασκαλία στό στύλ. **~ический** *прил.* στυλιστικός, τοῦ στύλ, τοῦ ὕφους.

стиль *м в разн. знач.* τό στύλ/ ὁ ρυθμός (*об архитектуре, мебели*)/ *лит.* τό ὕφος: новый ~ (*о календаре*) τό νέον ἡμερολόγιο[ν]· высокий ~ τό ὑψηλό στύλ. **~ный** *прил.* σέ ὡρισμένο στύλ/ μοντέρνος (*модный*).

стимул *м* τό κίνητρο[ν], τό ἐλατήριο[ν]. **~ировать** *сов. и несов.* διεγείρω, παρακινῶ/ παροτρύνω (*побуждать*).

стипендиат *м* ὁ ὑπότροφος.

стипендия *ж* ἡ ὑποτροφία.

стиральн||ый *прил.* πλυντικός, τῆς πλύσης: ~ порошок ἡ σκόνη τῆς πλύσης· ~ая машина ἡ πλυντική μηχανή.

стирать I *несов.* **1.** σφουγγίζω, καθαρίζω/ σβήνω (*написанное*): ~ пыль ξεσκονίζω· ~ пот с лица σκουπίζω τόν ἱδρώτα ἀπό τό πρόσωπο· **2.** (*ногу и т. п.*) γρατσουνίζομαι, ματώνω.

стирать II *несов.* (*бельё и т. п.*) πλύνω, πλένω.

стираться I *несов. прям., перен.* σβύνω (*άμετ.*).

стираться II *несов.* (*о белье и т. п.*) πλύνομαι, πλένομαι, καθαρίζω (*άμετ.*).

стирк||а *ж* ἡ πλύση, ἡ μπουγάδα: отдавать в ~у δίνω τά ροῦχα γιά πλύση.

стискивать *несов.*, **стиснуть** *сов.* σφίγγω: ~ в объятиях σφίγγω στήν ἀγκαλιά μου· ~ зубы σφίγγω τά δόντια.

стих *м* **1.** (*стихотворная строка*) ὁ στίχος: белый ~ οἱ ἀνομοιοκατάληκτοι στίχοι· **2.** **~и** *мн.* τά ποιήματα: писать ~и γράφω ποιήματα, στιχουργῶ.

стихать *несов.* ἡσυχάζω (*άμετ.*), καλμάρω.

стихийн||о *нареч.* αὐθόρμητα, αὐθορμήτως. **~ость** *ж* τό αὐθόρμητο[ν]. **~ый**

прил. αὐθόρμητος: ~ое бéдствие ἡ θεομηνία.

стихи́||я *ж* τό στοιχεῖο[ν]· ◇ быть в своéй ~и εἶμαι στό στοιχεῖο μου.

сти́хнуть *сов. см.* стихáть.

стихосложéние *с* ἡ στιχουργία, ἡ στιχοποιΐα.

стихотв||орéние *с* τό ποίημα. **~óрец** *м* ὁ ποιητής, ὁ στιχουργός. **~óрный** *прил.* (*в стихах*) ἔμμετρος, σέ στίχους.

стлать(ся) *несов. см.* стели́ть(ся).

сто *числит. колич.* ἑκατό[ν].

стог *м* ἡ θημωνιά, ὁ σωρός: метáть сéно в ~á θημωνιάζω.

стóик *м* ὁ στωϊκός.

стóимость *ж* 1. *эк.* ἡ ἀξία: меновáя ~ ἡ ἀνταλλακτική ἀξία· прибáвочная ~ ἡ ὑπεραξία· потреби́тельная ~ ἡ καταναλωτική ἀξία· 2. (*цена*) ἡ τιμή, τό κόστος: ~ билéта ἡ τιμή τοῦ εἰσιτηρίου.

стó||ить *несов.* 1. (*о денежной стоимости*) στοιχίζω, κοστίζω: скóлько э́то ~ит? πόσο κοστίζει;· 2. (*заслуживать*) ἀξίζω, εἶμαι ἄξιος· они́ ~ят друг дру́га βρῆκε ὁ Φίλιππος τό Ναθαναήλ· 3. *безл.* (*имеет смысл, следует*) ἀξίζω: ~ит ли из-за э́того огорчáться δέν ἀξίζει τόν κόπο νά στενοχωριέστε· ~ит тóлько захотéть... φτάνει μόνο νά τό θελήσει κανείς...· ◇ не ~ит благодáрности παρακαλῶ· ему́ ничегó не ~ит сдéлать э́то τοῦ εἶναι πολύ εὔκολο νά τό κάνει· игрá не ~ит свеч *погов.* τί' ναι ὁ κάβουρας τί' ναι τό ζουμί του.

стоици́зм *м* ὁ στωϊκισμός.

стои́ческий *прил. филос., перен.* στωϊκός.

стóйка *ж* 1. *тех.* τό στήριγμα, τό ἔρεισμα· 2. (*в буфете и т. п.*) ὁ μπάγκος· 3. *спорт.* ἡ στάση προσοχῆς· 4. *охот.* τό ἀλάφιασμα.

стóйк||ий *прил.* 1. σταθερός, ἀκλόνητος, ἀλύγιστος· 2. *хим., физ.* σταθερός: ~ зáпах ἡ σταθερή μυρωδιά. **~ость** *ж* 1. ἡ σταθερότητα[-ης]· 2. *физ., хим.* ἡ σταθερότητα[-ης], ἡ ἀνθεκτικότητα.

стóйло *с* τό παχνί, ἡ φάτνη.

сток *м* 1. (*действие*) ἡ ροή· 2. (*место стока*) ὁ ὀχετός, τό κανάλι, τό αὐλάκι, ὁ βόθρος.

стокрáтный *прил.* ἑκατονταπλάσιος, ἑκατονταπλοῦς.

стол *м* 1. τό τραπέζι, ἡ τράπεζα: пи́сьменный ~ τό γραφεῖο· лóмберный ~ τό πράσινο τραπέζι· обéденный ~ τό τραπέζι τοῦ φαγητοῦ· накрывáть (на) ~ στρώνω τό τραπέζι· убирáть со ~á σηκώνω τό τραπέζι· 2. (*о питании*) τό φαγητό/ ἡ κουζίνα (*кухня*): ~ и кварти́ра φαγητό καί κατοικία· диети́ческий ~ ἡ διαιτητική κουζίνα· 3. (*бюро*) τό τμῆμα: ~ закáзов τμῆμα παραγγελιῶν· áдресный ~ τό γραφεῖο διευθύνσεων, ἡ ὑπηρεσία διευθύνσεων.

столб *м* 1. ὁ στύλος: межевóй ~ τό ὁροθέσιο[ν], τό σύνορο[ν]· дорóжный ~ ὁ ὁδοδείκτης, ὁ χιλιομετροδείκτης· пограни́чный ~ τό ὁρόσημο[ν]· телегрáфный ~ τό τηλεγραφόξυλο, ὁ τηλεγραφικός στύλος· 2. (*воды, воздуха*) ἡ στήλη· ◇ позвонóчный ~ ἡ σπονδυλική στήλη, ἡ ραχοκοκκαλιά· стáвить к позóрному ~у́ στηλιτεύω.

столбéц *м полигр.* ἡ στήλη.

столбня́к *м мед.* ὁ τέτανος· ◇ на негó нашёл ~ μαρμάρωσε, ἔμεινε κόκκαλο.

столéт||ие *с* 1. ἡ ἑκατονταετία, ὁ αἰώνας· 2. (*годовщина*) ἡ ἑκατονταετηρίδα[-ίς]. **~ний** *прил.* ἑκατονταετής, ἑκατόχρονος, ἑκατοντούτης.

столéтник *м бот.* ἡ ἀγαύη, ἡ ἀλόη.

столи́||ца *ж* ἡ πρωτεύουσα. **~чный** *прил.* πρωτευουσιάνος, τῆς πρωτεύουσας.

столкновéние *с* ἡ σύγκρουση[-ις] (*тж. перен.*): вооружённое ~ ἡ ἔνοπλη σύγκρουση, ἡ ἔνοπλη σύρραξη· ~ поездóв σύγκρουση τραίνων· ~ интерéсов ἡ σύγκρουση συμφερόντων· приходи́ть в ~ ἔρχομαι σέ σύγκρουση.

столкну́ть(ся) *сов. см.* стáлкивать(ся).

столковáться *сов. разг.* τά συμφωνῶ μέ κάποιον.

столовáться *несов.* τρώγω, γευματίζω.

столóвая *ж* 1. (*комната*) ἡ τραπεζαρία· 2. (*в учреждении и т. п.*) τό ἑστιατόριο[ν]: заводскáя ~ ἡ καντίνα τοῦ ἐργοστασίου· общéственная ~ τό ἑστιατόριο[ν].

столóв||ый *прил.* τοῦ τραπεζιοῦ, ἐπιτραπέζιος: ~ая лóжка τό κουτάλι τῆς σούπας· ~ прибóр τό σερβίτσιο· ~ое винó τό ἐπιτραπέζιο κρασί.

столп *м* ὁ στυλοβάτης, τό στήριγμα: ~ы́ нáуки οἱ στυλοβάτες τῆς ἐπιστήμης· ~ы́ óбщества *ирон.* τά στηρίγματα τῆς κοινωνίας.

столпи́ться *сов.* μαζεύομαι, συναθροίζομαι.

столпотворéние *с разг.*: вавилóнское ~ ὁ κυκεώνας, ἡ βαβυλωνία.

стóлько *нареч.* τόσο[ν]: ~ раз τόσες φορές· ~ же ἄλλα τόσα, τόσα· скóлько... ~... τόσο[ν]... ὅσο[ν].

столя́р *м* ὁ ξυλουργός, ὁ μαραγκός. **~ничать** *несов.* δουλεύω μαραγκός, ξυλουργῶ. **~ный** *прил.* ξυλουργικός: ~ная

мастерская τό ξυλουργεῖο[ν], τό μαραγκούδικο· ~ное ремесло́, ~ное де́ло ἡ ξυλουργία, ἡ μαραγκοσύνη.

стомат||и́т *м* ἡ στοματῖτις. **~о́лог** *м* ὁ στοματολόγος.

стон *м* τό βογγητό, ὁ βαρύς στεναγμός. **~а́ть** *несов.* βογγῶ, στενάζω.

стоп *межд.* στόπ!

стоп||а́ I *ж* 1. (*ноги́*) τό πέλμα, ἡ πατούσα· 2. (*поступь*) *поэт.*, *книжн.* τά βήματα: направля́ть свои́ ~ы́ куда́-л. κατευθύνομαι κάπου· 2. *лит.* ὁ ποῦς· ◇ идти́ по чьим-л. ~а́м βαδίζω στά ἴχνη κάποιου, ἀκολουθῶ κάποιον.

стопа́ II *ж* (*предметов*) ἡ στοίβα: ~ бума́ги ἡ στοίβα χαρτιοῦ.

сто́пка I *ж* (*кучка*) ὁ μικρός σωρός, ἡ στοίβα (*монет*).

сто́пка II *ж* (*стаканчик*) τό ποτηράκι, τό ρακοπότηρο.

сто́пор *м тех.* τό ἀμπόδιστρο. **~ить** *несов.* σταματῶ.

стопта́ть(ся) *сов. см.* ста́птывать(ся).

сторгова́ться *сов.* συμφωνῶ στήν τιμή, τά συμφωνῶ.

стори́цей *нареч.*: возда́ть ~ (ἀντ)αποδίδω ἑκατονταπλάσια· окупи́ться ~ ἐξαγοράζομαι μέ τό παραπάνω.

сто́рож *м* ὁ φύλακας, ὁ φύλαξ: ночно́й ~ ὁ νυχτοφύλακας· лесно́й ~ ὁ δασοφύλακας· железнодоро́жный ~ ὁ ἐπόπτης γραμμῶν.

сторожев||о́й *прил.* τοῦ φύλακα: ~а́я бу́дка ἡ σκοπιά τοῦ φρουροῦ· ~а́я ба́шня (вы́шка) ὁ πύργος κατοπτεύσεως, ἡ σκοπιά, ἡ βίγλα· ~ пёс τό μαντρόσκυλο· ~о́е охране́ние *воен.* ἡ ἐμπροσθοφυλακή, ἡ προφυλακή· ~о́е су́дно ἡ ἀκταιωρός.

сторожи́ть *несов.* φυλάγω/ παραφυλάγω, ἐνεδρεύω, παραμονεύω (*подстерегать*).

сторо́жка *ж* ἡ σκοπιά, τό σπιτάκι τοῦ φύλακα.

сторон||а́ *ж* 1. (*направление*) ἡ κατεύθυνση[-ις], τό μέρος, ἡ μεριά: в ~е́ ле́са πρός τό μέρος τοῦ δάσους· пойти́ в ра́зные сто́роны πηγαίνω σέ διαφορετικές κατευθύνσεις· 2. (*местность, страна*) ὁ τόπος, τό μέρος: родна́я ~ ἡ πατρίδα, ἡ γενέτειρα· чужа́я ~ ὁ ξένος τόπος· 3. (*бок, боковая часть, пространство сбоку от чего-л.*) τό πλευρό[ν], ἡ πλευρά, τό πλάϊ: по э́ту (ту) сто́рону ἀπό αὐτή (ἀπό τήν ἄλλη) μεριά· по о́бе ~ы́ доро́ги ἀπό τίς δύο πλευρές τοῦ δρόμου· со всех сторо́н ἀπ' ὅλες τίς πλευρές· в ~е́ παραπέρα, στό πλάϊ, κατά μέρος· смотре́ть со ~ы́ κοιτάζω ἀπό μακριά· смотре́ть на себя́ со ~ы́ φαντάζομαι τήν εἰκόνα πού παρουσιάζω· уклони́ться в сто́рону παρεκκλίνω· отложи́ть что́-л. в сто́рону βάζω κατά μέρος· 4. (*поверхность предмета*) ἡ πλευρά, ἡ ἐπιφάνεια, ἡ ὄψη[-ις]: лицева́я ~ мате́рии ἡ ὄψη (*или* ἡ καλή) ὑφάσματος· обра́тная ~ меда́ли *прям.*, *перен.* ἡ ἄλλη πλευρά τοῦ νομίσματος· 5. (*в споре, в процессе и т. п.*) τό μέρος, ἡ πλευρά: проти́вная ~ τό ἀντίθετο μέρος, ἡ ἀντίδικος πλευρά· привлека́ть на свою́ сто́рону προσελκύω μέ τό μέρος μου· стать на чью-л. сто́рону παίρνω τό μέρος κάποιου· Высо́кие догова́ривающиеся сто́роны *дипл.* οἱ Ὑψηλοί Συμβαλλόμενοι, τά Ὑψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη· 6. (*точка зрения*) ἡ ἄποψη, ἡ πλευρά: рассмотре́ть вопро́с со всех сторо́н ἐξετάζω τό ζήτημα ἀπ' ὅλες τίς πλευρές· ◇ с мое́й ~ы́ ἐκ μέρους μου, ἀπό μέρους μου· э́то о́чень ми́ло с твое́й ~ы́ εἶναι πολύ εὐγενικό ἐκ μέρους σου· ни с то́й, ни с друго́й ~ы́ οὔτε ἀπ' τό ἕνα οὔτε ἀπό τό ἄλλο μέρος· с одно́й ~ы́... с друго́й ~ы́... ἀφ' ἑνός μέν... ἀφ' ἑτέρου δέ..., ἀπ' τή μιά μεριά..., ἀπ' τήν ἄλλη...· ро́дственник со ~ы́ ма́тери συγγενής ἐκ μητρός· держа́ться в ~е́ μένω οὐδέτερος, δέν ἀνακατεύομαι· оста́вить в ~е́ что́-л. ἀφήνω κάτι κατά μέρος· отпусти́ть на все четы́ре ~ы́ διώχνω νά πάει ὅπου θέλει· узна́ть что́-л. ~о́й μαθαίνω κάτι ἔμμεσα· шу́тки в сто́рону! τ' ἀστεῖα κατά μέρος, ἄσε τ' ἀστεῖα!

сторони́ться *несов.* 1. παραμερίζω (*άμετ.*)· 2. *перен.* (*избегать*) ἀποφεύγω.

сторо́нни||к *м* ὁ ὀπαδός, ὁ θιασώτης: ~ки ми́ра οἱ ὀπαδοί τῆς εἰρήνης. **~ца** *ж* ἡ ὀπαδός, ἡ θιασώτης.

сто́чн||ый *прил.*: ~ жёлоб ὁ νεροχύτης· ~ая труба́ ὁ ὀχετός, ὁ ὑπόνομος· ~ая кана́ва τό αὐλάκι· ~ые во́ды τά βροχόνερα.

стошни́||ть *сов. безл.*: меня́ ~ло μοῦ ἦρθαν ἀναγοῦλες, μοῦφερε ἀναγοῦλα.

стоя́к *м* ὁ στύλος.

стоя́нка *ж* 1. (*остановка*) ἡ στάση[-ις]: коро́ткая ~ ἡ λιγόλεπτη στάση· 2. (*место*) ἡ στάση[-ις], ὁ σταθμός/ ὁ καταυλισμός (*тк. воен.*): я́корная ~ τό ἀγκυροβόλιο[ν], ὁ ὅρμος, τό ἀραξοβόλι· ~ такси́ ἡ στάση τοῦ ταξί.

сто||я́ть *несов.* 1. στέκομαι, στέκω, ἵσταμαι: ~ на коле́нях στέκομαι γονατιστός, γονατίζω· ~ на четвере́ньках στέκομαι στά τέσσερα· ~ на цы́почках στέκω στά νύχια (*или* στίς μύτες) τῶν ποδιῶν· ~ на нога́х *прям.*, *перен.* στέκομαι στά πόδια μου, ὀρθοποδῶ· 2.

(*находиться*) εἶμαι, βρίσκομαι: дом ~и́т у реки́ τό σπίτι εἶναι δίπλα στό ποτάμι· стол ~и́т в ко́мнате τό τραπέζι εἶναι στό δωμάτιο· ~ на я́коре εἶμαι ἀγκυροβολημένος, εἶμαι ἀραγμένος· ~ на часа́х φυλάγω σκοπός· 3. (*быть*) εἶμαι: ~ на пове́стке дня εἶμαι στήν ἡμερησία διάταξη· ~и́т плоха́я пого́да κάνει ἄσχημο καιρό· ~ на стра́же ми́ра περιφρουρῶ τήν εἰρήνη· 4. (*быть неподвижным*) στέκομαι: по́езд ~и́т пять мину́т τό τραῖνο στέκεται πέντε λεπτά· 5. (*находиться в бездействии*) εἶμαι σταματημένος, στέκομαι: часы́ ~я́т τό ρολόγι σταμάτησε· рабо́та ~и́т ἡ δουλειά στέκεται· 6. (*квартировать, жить*) *уст.* σταθμεύω, κατοικῶ: ~ ла́герем στρατοπεδεύω, κατασκηνῶ· 7. (*защищать*) ὑπερασπίζω, ὑπερασπίζομαι: ~ за де́ло ми́ра ὑπερασπίζομαι τήν ὑπόθεση τῆς εἰρήνης· ~ горо́й за кого́-л. ὑπερασπίζομαι κάποιον μέ πάθος· 8. (*настаивать*) ἐπιμένω, ἐμμένω: ~ на своём ἐπιμένω στήν γνώμη μου· ◇ ~ над душо́й (*у кого-л.*) *разг.* γίνομαι τσιμπούρι· ~ на́смерть ὑπερασπίζομαι μέχρι θανάτου· ~ у вла́сти βρίσκομαι στήν ἐξουσία· ~ во главе́ чего́-л. εἶμαι ἐπί κεφαλῆς.

стоя́ч||ий *прил.* 1. ὄρθιος: ~ воротни́к τό ψηλό κολάρο· 2. (*неподвижный*) στάσιμος: ~ая вода́ τό στάσιμο νερό, τό λιμνάζον ὕδωρ.

сто́ящ||ий 1. *прич. от* сто́ить· 2. *прил. разг.* ἄξιος: де́ло ~ее ἡ ὑπόθεση ἀξίζει τόν κόπο.

страда́ *ж* 1. (*время жатвы*) ὁ θέρος, οἱ φούριες τοῦ θερισμοῦ· 2. *перен.* ἡ ἐποχή φούριας (στή δουλειά).

страда́||лец *м* ὁ μάρτυρας, ὁ βασανισμένος. ~лица *ж* ἡ βασανισμένη. **~льческий** *прил.* βασανιστικός, μαρτυρικός. **~ние** *с* τό βάσανο[ν], τά βάσανα, τό μαρτύριο, τά πάθη.

страда́тельный *прил.*: ~ зало́г *грам.* ἡ παθητική φωνή.

страда́ть *несов. в разн. знач.* ὑποφέρω/ πάσχω (*от боли, недуга*): ~ от головно́й бо́ли ὑποφέρω ἀπό πονοκέφαλο· ~ от наводне́ния ὑποφέρω ἀπό τήν πλημμύρα· ~ за пра́вду ὑποφέρω ἀπό ἀγάπη τῆς ἀληθείας· ~ недоста́тками ἔχω ἐλλείψεις.

стра́дн||ый *прил.*: ~ая пора́, ~ое вре́мя ὁ θέρος, οἱ φούριες τοῦ θερισμοῦ.

страж *м* ὁ φύλακας, ὁ φύλαξ, ὁ φρουρός.

стра́ж||а *ж* ἡ φρουρά: пограни́чная ~ ἡ φρουρά τῶν συνόρων· взять под ~у φυλακίζω, θέτω ὑπό κράτησιν· содержа́ться под ~ей εἶμαι φυλακισμένος· ◇ быть на ~е чьих-л. интере́сов περιφρουρῶ τά συμφέροντα κάποιου.

стран||а́ *ж* ἡ χώρα: стра́ны наро́дной демокра́тии οἱ χῶρες τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας· ◇ четы́ре ~ы́ све́та τά τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος.

страни́ца *ж* ἡ σελίδα[-ίς].

стра́нни||к *м* 1. *уст.* ὁ προσκυνητής, ὁ ὁδοιπόρος, ὁ στρατοκόπος· 2. (*путешественник*) ὁ ταξιδιώτης. ~ца *ж* 1. *уст.* ἡ προσκυνήτρια, ἡ ὁδοιπόρος· 2. (*путешественница*) ἡ ταξιδιώτης.

стра́нн||о 1. *нареч.* παράξενο, ἀλλόκοτα, περίεργα: о́чень ~ πολύ παράξενο· 2. *предик. безл.* παράξενο: как ~, что... τί παράξενο...· как ни ~ ὅσο κι' ἄν φαίνεται παράξενο. **~ость** *ж* ἡ παραξενιά, ἡ ἀλλοκοτιά: челове́к со ~остями ἄνθρωπος μέ παραξενιές. **~ый** *прил.* παράξενος, ἀλλόκοτος, παράδοξος, περίεργος: ~ый вид τό ἀλλόκοτο ὕφος· ~ый челове́к ὁ παράξενος ἄνθρωπος.

стра́нствие, стра́нствование *с* τό ταξ(ε)ίδι, ἡ περιπλάνηση[-ις].

стра́нств||овать *несов.* ταξ(ε)ιδεύω, περιπλανῶμαι. **~ующий** 1. *прич. от* стра́нствовать· 2. *прил.* πλανόδιος, περιπλανώμενος: ~ующий музыка́нт ὁ πλανόδιος μουσικός· ~ующий ры́царь *лит.* ὁ περιπλανώμενος (*или* ὁ πλανόδιος) ἱππότης.

стра́стно *нареч.* μέ πάθος, παθιασμένα, περιπαθῶς.

страстн||о́й *прил. рел.*: ~а́я неде́ля ἡ μεγάλη ἑβδομάδα, ἡ ἑβδομάς τῶν παθῶν.

стра́стн||ость *ж* ἡ περιπάθεια, τό πάθος. **~ый** *прил.* 1. (*о человеке*) θερμός/ μανιώδης (*сильно увлекающийся чем-л.*): ~ый музыка́нт (театра́л) ὁ μανιώδης μουσικός (θεατρόφιλος)· 2. (*о желании и т. п.*) φλογερός, σφοδρός: ~ая любо́вь ὁ φλογερός ἔρωτας, ἡ σφοδρή ἀγάπη.

страсть I *ж* 1. (*к чему-л.*) τό πάθος, ἡ μανία: ~ к теа́тру τό πάθος γιά τό θέατρο· 2. (*любовь*) τό ἐρωτικό πάθος, τό πάθος: быть охва́ченным ~ю μέ κυριεύει τό πάθος.

страст||ь II *нареч.* (*очень*) *разг.*: мне ~ как хо́чется (мне до ~и хо́чется) пойти́ в теа́тр ἐπιθυμῶ φοβερά νά πάω στό θέατρο· наро́ду на у́лицах ~ στούς δρόμους εἶναι κόσμος πήχτρα.

страте́г *м* ὁ στρατηγός. **~и́ческий**

прил. στρατηγικός. **~ия** *ж* ἡ στρατηγική.

стратификáция *ж* ἡ στρωμάτωση[-ις].

стратостáт *м* τό στρατόστατον.

стратосфéра *ж* ἡ στρατόσφαιρα.

стрáус *м* ἡ στρουθοκάμηλος. **~овый** *прил.* τῆς στρουθοκαμήλου.

страх *м* ὁ φόβος, ὁ τρόμος: смертéльный ~ ὁ θανάσιμος φόβος· охвáченный ~ом κατατρομαγμένος, καταφοβισμένος· из ~а ἀπό φόβο· ◇ на свой ~ и риск παίρνοντας ὁλόκληρη τήν εὐθύνη· у ~а глазá великѝ *погов.* ὁ φόβος μεγαλοποιεῖ τά πράγματα.

страхкáсса *ж* (страховáя кáсса) τό ἀσφαλιστικόν ταμεῖον, τό ταμεῖον ἀσφαλίσεων.

страховá||ние *с* ἡ ἀσφάλιση[-ις], ἡ ἀσφάλεια: госудáрственное ~ ἡ κρατική ἀσφάλιση· социáльное ~ οἱ κοινωνικές ἀσφαλίσεις· ~ жѝзни ἡ ἀσφάλεια ζωῆς. **~ть** *несов.* ἀσφαλίζω: ~ть жизнь ἀσφαλίζω τή ζωή. **~ться** ἀσφαλίζομαι/ *перен.* παίρνω προφυλακτικά μέτρα.

страхóвка *ж* ἡ ἀσφάλιση[-ις].

страховóй *прил.* ἀσφαλιστικός: ~ агéнт ὁ ἀσφαλιστικός πράκτωρ· ~ пóлис τό ἀσφαλιστικό συμβόλαιο.

страшѝлище *с разг.* τό φόβητρον, τό σκιάχτρο, ὁ μπαμπούλας.

страшѝть *несов.* φοβερίζω, ἐκφοβίζω. **~ся** φοβοῦμαι, τρομάζω (*ἀμετ.*).

стрáшн||о 1. *нареч.* φοβερά, τρομερά· 2. *нареч.* (*сильно*) *разг.* φοβερά, τρομερά, πάρα πολύ: я ~ обрáдовался χάρηκα φοβερά· 3. *предик. безл.*: ~ подýмать... εἶναι τρομερό νά σκέπτεται κανείς...· мне ~ φοβοῦμαι. **~ый** *прил.* 1. (*устрашающий*) φοβερός, τρομερός, τρομακτικός· 2. (*ужасный, сильный*) φοβερός, τρομερός: ~ый лгун τρομερός ψεύτης· ~ый хóлод τό φοβερό κρύο· ~ый нáсморк τό φοβερό συνάχι.

стрекозá *ж* ὁ τζίτζικας, ὁ τέττιξ.

стрекотáть *несов.* 1. τρίζω (*о насекомых*)/ τερετίζω, φωνάζω (*о сороке*)· 2. (*быстро говорить*) *разг.* τσαμπουνίζω.

стрел||á *ж* 1. τό βέλος, ἡ σαΐτα: пустѝть ~ý ἐκτοξεύω βέλος, σαϊτεύω· промчáться ~óй πετῶ σάν ἀστραπή· 2. *тех.*: подъёмная ~, грузовáя ~ τό τόξο τοῦ γερανοῦ, τό τόξο τοῦ βαρούλκου.

Стрелéц *м астр.* ὁ Τοξότης.

стрелéц *м ист.* ὁ στρελίτσος. **~кий** *прил. ист.* τῶν στρελίτσων.

стрéлка *ж* 1. (*часовая*) ὁ (ὡρο)δείκτης: минýтная ~ ὁ λεπτοδείκτης· 2. (*знак для указания*) τό τόξο[ν]· 3. (*у весов*) ὁ δείκτης, ἡ γλωσσίς· 4. *ж.-д.* ἡ βελόνη, τό κλειδί.

стрелкóв||ый *прил. воен.* τοῦ πεζικοῦ: ~ полк τό σύνταγμα πεζικοῦ· ~ кружóк ὁ σκοπευτικός ὅμιλος· ~ые соревновáния οἱ σκοπευτικοί ἀγῶνες.

стрелóк *м* ὁ σκοπευτής, ὁ τυφεκιοφόρος: мéткий ~ ὁ καλός σκοπευτής.

стрéлочник *м ж.-д.* ὁ κλειδοῦχος.

стрельбá *ж* οἱ πυροβολισμοί, τό ντουφεκίδι (*ружейная*)/ ὁ κανονιοβολισμός, τό κανονίδι (*орудийная*)/ τά πυρά πολυβόλων (*пулемётная*).

стрéльбище *с* τό σκοπευτήριο[ν].

стрéльчат||ый *прил. архит.* γωνιοκόρυφος: ~ые óкна τά γωνιοκόρυφα παράθυρα.

стреля́||ть *несов.* 1. πυροβολῶ (*из ружья, пистолета*)/ βάλλω, κανονιοβολῶ (*из орудия*)· 2. *безл.* (*о боли*): у меня́ ~ет в ýхе μέ σουβλίζει τό αὐτί· ◇ ~ глазáми σαϊτεύω μέ τή ματιά μου. **~ться** 1. (*с кем-л. на дуэли*) *уст.* μονομαχῶ μέ πιστόλι· 2. (*кончать жизнь самоубийством*) αὐτοπυροβολοῦμαι.

стремглáв *нареч.* σάν ἀστραπή.

стремѝтельн||о *нареч.* ὁρμητικά[-ῶς]. **~ость** *ж* ἡ ὁρμητικότητα[-ης], ἡ ὁρμή. **~ый** *прил.* ὁρμητικός.

стрем||ѝться *несов.* (*добиваться*) ἐπιδιώκω. **~лéние** *с* ἡ ἐπιδίωξη[-ις].

стремнѝна *ж* 1. (*реки*) τό ρεῦμα· 2. (*обрыв*) *поэт.* ὁ γκρεμνός, ὁ κρημνός.

стрéмя *с* ὁ ἀναβολεύς, ἡ σκάλα (τῆς σέλλας).

стремя́нка *ж* ἡ φορητή σκάλα.

стренóживать *несов.*, **стренóжить** *сов.* πεδικλώνω, βάζω κιοστέκια.

стрептокóкк *м бакт.* ὁ στρεπτόκοκκος. **~овый** *прил.* στρεπτοκοκκικός: ~овая ангѝна στρεπτοκοκκική ἀμυγδαλῖτις.

стрептомицѝн *м фарм.* ἡ στρεπτομυκίνη.

стригýщий *прич. от* стричь· ◇ ~ лишáй *мед.* ἡ τριχομυκητίαση[-ις], ἡ τριχομύκωση.

стриж *м* (*птица*) τό πετροχελίδονο[ν].

стрѝж||еный *прил.* κουρεμένος (*о человеке*; *тж. об овце*)/ κομμένος (*о волосах*)/ κλαδεμένος (*о деревьях*). **~ка** *ж* τό κούρεμα (*волóс*; *тж. животных*) / ἡ κουρά (*тк. животных*)/ τό κλάδε(υ)μα (*деревьев*): машѝнка для ~ки ἡ κουρευτική μηχανή.

стрихнѝн *м фарм.* ἡ στρυχνίνη.

стричь *несов.* κουρεύω (*волосы*; *тж. животных*)/ κόβω (*ногти*)/ κλαδεύω (*де-

ревья)· ◇ ~ всех под однý гребёнку βάζω ὅλους στό ἴδιο σακί. **~ся** κουρεύομαι, κόβω τά μαλλιά μου.

строгáть *несов.* ροκανίζω, πλανίζω.

стрóг||ий *прил. в разн. знач.* αὐστηρός: ~ учи́тель ὁ αὐστηρός δάσκαλος· ~ взгляд ἡ αὐστηρή ματιά· ~ая диéта ἡ αὐστηρή δίαιτα· ~ прикáз ἡ αὐστηρή διαταγή· ~ вы́говор ἡ αὐστηρή μομφή· ~ие мéры τά αὐστηρά μέτρα· ◇ ~ие черты́ лицá τά κανονικά χαρακτηριστικά· ~ вкус τό αὐστηρό γοῦστο.

стрóго *нареч.* 1. αὐστηρά[-ῶς]: ~ запрещáется... ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς...· 2. (*определённо, точно*) ἀκριβῶς, ρητῶς· ◇ ~ говоря́ γιά τήν ἀκρίβεια.

стрóго-нáстрого *нареч.* αὐστηρότατα, πολύ αὐστηρά.

стрóгос||ть *ж* 1. ἡ αὐστηρότητα[-ης]· 2. ~ти *мн.* (*строгие меры*) αὐστηρά μέτρα.

строев||óй I *прил. воен.* μάχιμος, στρατιωτικός: ~ы́е чáсти οἱ μάχιμες μονάδες· ~áя слу́жба ἡ ὑπηρεσία σέ μάχιμες μονάδες· ~áя подготóвка ἡ στρατιωτική ἐκπαίδευση· ~ шаг ὁ στρατιωτικός βηματισμός.

строевóй II *прил.*: ~ лес ἡ οἰκοδομική ξυλεία.

строéние *с* 1. (*структура*) ἡ κατασκευή, ἡ σύσταση, ἡ ὑφή: ~ матéрии *физ.* ἡ σύσταση τῆς ὕλης· 2. (*постройка*) ἡ οἰκοδομή, τό οἰκοδόμημα, τό κτίριο[ν].

строи́тел||ь *м* ὁ κτίστης, ὁ οἰκοδόμος, ὁ χτίστης: инженéр-~ ὁ πολιτικός μηχανικός· ~и коммуни́зма οἱ οἰκοδόμοι τοῦ κομμουνισμοῦ.

строи́тельн||ый *прил.* οἰκοδομικός, οἰκοδομήσιμος: ~ые материáлы τά οἰκοδομικά ὑλικά, οἱ οἰκοδομήσιμες ὕλες· ~ые рабóты οἱ ἐργασίες οἰκοδόμησης· ~ая площáдка τό οἰκόπεδο[ν]· ~ая тéхника ἡ οἰκοδομική τέχνη· ~ рабóчий ὁ οἰκοδόμος, ὁ κτίστης.

строи́тельство *с* ἡ οἰκοδόμηση[-ις], ἡ οἰκοδομή: дорóжное ~ ἡ ὁδοποιΐα· жили́щное ~ ἡ οἰκοδόμηση κατοικιῶν· ~ коммуни́зма ἡ οἰκοδόμηση τοῦ κομμουνισμοῦ· культу́рное ~ ἡ πολιτιστική οἰκοδόμηση.

стрóить *несов.* 1. κτίζω, χτίζω, οἰκοδομῶ: ~ дом κτίζω σπίτι· 2. *перен.* (*созидать, создавать*) χτίζω: ~ плáны κάνω σχέδια, σχεδιάζω· 3. *воен.* συντάσσω, παρατάσσω: ~ в колóнну παρατάσσω σέ φάλαγγα· 4.: ~ фрáзу συντάσσω φράση· ~ треугóльник σχεδιάζω τρίγωνο· ◇ ~ гримáсы κά(μ)νω μορφασμούς, στραβομουτσουνιάζω· ~ глáзки κάνω τά γλυκά μάτια· ~ кóзни ραδιουργῶ, σκευωρῶ, μηχανορραφῶ. **~ся** 1. (*строить себе*) χτίζω γιά τόν ἑαυτό μου· 2. (*сооружаться*) κτίζομαι, χτίζομαι, οἰκοδομοῦμαι, κατασκευάζομαι· 3. *воен.* παρατάσσομαι, συντάσσομαι.

стро||й *м* 1. τό καθεστώς, τό σύστημα: госудáрственный ~ τό πολίτευμα, τό καθεστώς· социалисти́ческий ~ τό σοσιαλιστικό καθεστώς· общéственный ~ τό κοινωνικό καθεστώς· колхóзный ~ τό σύστημα τῶν κολχόζ· 2.: граммати́ческий ~ языкá ἡ γραμματική διάρθρωση τῆς γλώσσας· 3. *воен.* ἡ παράταξη[-ις], ἡ σύνταξη[-ις]: сóмкнутый ~ ἡ πυκνή παράταξη· боевóй ~ ἡ παράταξη μάχης· ◇ вступáть в ~ (*о предприятии*) ἀρχίζω νά λειτουργῶ· вводи́ть в ~ ἀρχίζω νά χρησιμοποιῶ· выводи́ть из ~я θέτω ἐκτός μάχης, ἀχρηστεύω· вы́йти из ~и βγαίνω ἐκτός μάχης, ἀχρηστεύομαι.

стрóйка *ж* 1. (*действие*) ἡ (ἀ)νοικοδόμηση[-ις]· 2. (*объект*) ἡ οἰκοδομή (*здания*)/τό ἔργο[ν] (*сооружения*).

стрóйн||ость *ж* 1. ἡ καλή κορμοστασία (*человека, фигуры*)/ ἡ ἁρμονία, ἡ ἐπιβλητικότητα[-ης] (*здания и т. п.*)· 2. (*звуков; тж. перен.*) ἡ ἁρμονία: ~ мы́слей ἡ ἁρμονία τῶν ἰδεῶν. **~ый** *прил.* 1. λυγερός, λεβεντόκορμος (*о человеке, фигуре*)/ ἐπιβλητικός (*о здании*)· 2. (*о докладе, речи и т. п.*) καλοδεμένος· 3. (*о звуках*) ἁρμονικός.

строк||á *ж* ἡ σειρά, ἡ γραμμή: с нóвой ~и́ ἄλλη παράγραφος· ◇ читáть мéжду строк διαβάζω μεταξύ τῶν γραμμῶν.

стрóнций *м хим.* τό στρόντιο[ν].

стропи́ло *с стр.* τό ψαλίδι.

стропти́в||ость *ж* ὁ ἀνάποδος (*или* ὁ δύστροπος) χαρακτήρας. **~ый** *прил.* ἀνάποδος, δύστροπος.

строфá *ж* ἡ στροφή.

строчи́ть *несов.* 1. (*шить*) γαζώνω· 2. (*быстро писать*) *разг.* γράφω γρήγορα· 3. (*о пулемёте*) *разг.* γαζώνω.

стрóчка I *ж* 1. (*шов*) ἡ ραφή, τό γάζωμα: ажу́рная ~ τό τρυπητό γάζωμα, τό ἀζούρ· 2. (*действие*) τό γάζωμα.

стрóчка II *ж см.* строкá.

струг I *м тех.* τό ροκάνι, ἡ πλάνη.

струг II *м ист.* (*лодка*) ἡ μεγάλη ποταμόβαρκα.

стру́жка *ж* τό ροκανίδι (*деревянная*)/ τά ρινίσματα (*металлическая*).

струи́ться *несов.* ρυακίζω, ρέω ρυακοειδῶς.

структу́р||а *ж* ἡ ὑφή, ἡ δομή/ ἡ διάρ-

θρωση (*общества и т. п.*): ~ веществá ἡ ὑφή τῆς οὐσίας· организацнóнная ~ ἡ ὀργανωτική διάρθρωση. **~ный** *прил.* τῆς ὑφῆς, τῆς διάρθρωσης.

струнá *ж* ἡ χορδή, ἡ κόρδα.

стрýнк||а *ж уменьш.* ἡ μικρή χορδή, ἡ χορδίτσα· ◇ слáбая ~ ἡ εὐαίσθητη χορδή· вы́тянуться в ~у στέκομαι σέ στάση προσοχῆς· заставля́ть когó-л. ходи́ть по ~е κάνω κάποιον νά στέκεται σούζα μπροστά μου.

стрýнн||ый *прил.* ἔγχορδος: ~ые инструмéнты τά ἔγχορδα ὄργανα.

струп *м* τό κάκαδο, τό κάρκαδο, ἡ ἐσχάρα.

стрýсить *сов. см.* трýсить.

стручкóв||ый *прил.*: ~ые растéния τά κερασφόρα φυτά· ~ пéрец τά πιπέρια.

стручóк *м* τό κέρας: ~ фасóли τό φρέσκο φασόλι· ~ горóха τό φρέσκο μπιζέλι· ~ пéрца ἕνα πιπέρι.

стру||я́ *ж* τό ρεῦμα: ~ свéжего вóздуха τό ρεῦμα άέρος· бить ~ёй ἀναβλύζω· ◇ внести́ живýю ~ю в какóе-л. дéло ἀναζωογωνῶ μιά ὑπόθεση.

стря́п||ать *несов. разг.* **1.** μαγειρεύω· **2.** *перен.* σκαρώνω. **~ня́** *ж разг.* **1.** τό μαγείρε(υ)μα· **2.** *перен.* τό κατασκεύασμα. **~ýха** *ж разг.* ἡ μαγείρισσα.

стряс||ти́сь *сов. разг.* συμβαίνω: с ним ~лóсь несчáстье τοῦ συνέβη δυστύχημα, ἔπαθε συμφορά.

стря́хивать *несов.*, **стряхнýть** *сов.* (ἀπο)τινάζω, τινάσσω: ~ пыль ξεσκονίζω, τινάζω τή σκόνη.

студéн||т *м* ὁ φοιτητής, ὁ σπουδαστής. **~тка** *ж* ἡ φοιτήτρια, ἡ σπουδάστρια. **~ческий** *прил.* φοιτητικός. **~чество** *с собир.* οἱ φοιτητές.

студёный *прил. разг.* πολύ κρύος, παγωμένος.

стýдень *м кул.* ἡ πηχτή, ἡ ζελέ.

студи́ть *несов.* κρυώνω (*μετ.*).

стýдия *ж* τό στούντιο.

стýжа *ж* τό κρύο, ἡ παγωνιά.

стук *м* ὁ χτύπος, ὁ κτύπος, τό χτύπημα.

стýк||ать *несов.* (*ударять*) χτυπῶ, κτυπῶ. **~аться** (*обо что-л.*) προσκρούω, χτυπῶ (*ἀμετ.*). **~иуть** *сов.* **1.** *см.* стýкать· ~нуть пáлкой χτυπῶ μέ τό μπαστούνι· **2.** *см.* стучáть· ◇ емý ~нуло три́дцать лет μπῆκε (*или* πάτησε) στά τριάντα (χρόνια). **~нуться** *см.* стýкаться: ~нуться головóй (*обо что-л.*) κουτουλῶ πάνω σέ κάτι.

стул *м* **1.** ἡ καρέκλα, τό κάθισμα: мя́гкий ~ τό μαλακό κάθισμα· солóменный ~ ἡ ψάθινη καρέκλα· складнóй ~ τό πτυκτό κάθισμα, ὁ ὀκλαδίας· **2.** *мед.* ἡ κένωσις· ◇ сидéть мéжду двух ~ьев κάθομαι ἀνάμεσα σέ δυό καθίσματα.

стýп||а *ж* τό γουδί· ◇ толóчь вóду в ~е *погов.* κάνω μιά τρύπα στό νερό, κοπανῶ ἀέρα.

ступ||áть *несов.* **1.** βαδίζω, πατῶ, πηγαίνω: ~ шаг за шáгом πηγαίνω βῆμα πρός βῆμα· осторóжно ~ βαδίζω προσεκτικά· ~ на зéмлю πατῶ στή γῆ· ~ чéрез порóг δρασκελίζω τό κατώφλι· **2.** *повел.*: ~áй! πήγαινε!· ~áйте сюдá ἐλᾶτε ἐδῶ.

ступéнчатый *прил.* κλιμακωτός, μέ σκαλοπάτια.

ступéн||ь *ж* **1.** (*лестницы*) τό σκαλοπάτι, ἡ βαθμίς· **2.** (*степень*) ὁ βαθμός: на вы́сшей ~и στόν ἀνώτατο βαθμό. **~ька** *ж* (*лестницы*) τό σκαλοπάτι, τό σκαλί.

ступи́ть *сов. см.* ступáть.

стýпка *ж* τό γουδί.

ступня́ *ж* τό πέλμα, ἡ πατούσα.

стуч||áть *несов.* χτυπῶ, κτυπῶ, κρούω: ~ в дверь χτυπῶ τήν πόρτα· ~ кулакóм пó столу κτυπῶ τή γροθιά στό τραπέζι· дождь ~и́т в oкнó ἡ βροχή χτυπάει στό παράθυρο. **~áться** χτυπῶ, κτυπῶ.

стыд *м* ἡ (ἐ)ντροπή, τό αἶσχος, ἡ αἰσχύνη: человéк без ~á ἄνθρωπος χωρίς ντροπή, ἄνθρωπος ξεδιάντροπος· потеря́ть ~ δέν ἔχω ντροπή, γίνομαι ξεδιάντροπος· сгорáть от ~á κατακοκκινίζω ἀπό ντροπή.

стыди́ть *несов.* (ἐ)ντροπιάζω. **~ся** (ἐ)ντρέπομαι.

стыдли́в||ость *ж* ἡ (ἐ)ντροπαλότητα, ἡ αἰδημοσύνη. **~ый** *прил.* ντροπαλός.

сты́дно *предик. безл.* εἶναι ντροπή: мне ~ за вас ντρέπομαι γιά λογαριασμό σας· как тебé не ~! σάν δέν ντρέπεσαι!, ντροπή σου!

стык *м* τό σημεῖο συνάντησης/ *тех.* ὁ ἁρμός.

сты́нуть, стыть *несов.* κρυώνω, παγώνω (*ἀμετ.*)· ◇ кровь сты́нет в жи́лах παγώνει τό αἷμα στίς φλέβες.

сты́чка *ж* **1.** (*короткий бой*) ἡ συμπλοκή, ἡ σύγκρουση· **2.** *перен.* (*ссора, столкновение*) ἡ λογομαχία, ὁ διαπληκτισμός.

стяг *м* τό λάβαρο, ἡ σημαία.

стя́гивать *несов.* **1.** (συ)σφίγγω· **2.** (*войскá*) συγκεντρώνω, συναθροίζω· **3.** (*стаскивать*) τραβῶ: ~ одея́ло τραβῶ τήν κουβέρτα. **~ся 1.** (*затянуться*) σφίγγομαι/ σφίγγω τήν ζώνη μου (*кушаком и т. п.*).

2. (*о войсках*) συγκεντρώνομαι, συναθροίζομαι.

стяжа́||тель *м* ὁ φιλοχρήματος, ὁ ἄπληστος. **~ть** *сов. и несов.* 1. κερδοσκοπῶ· 2. (*приобретать, добиваться*) ἀποκτῶ: ~ть сла́ву ἀποκτῶ δόξα.

стяну́ть *сов.* 1. *см.* стя́гивать· 2. (*украсть*) *разг.* κλέβω. **~ся** *см.* стя́гиваться.

суббо́т||а *ж* τό Σάββατο[ν] **~ник** *м* ἡ ἡμέρα ἐθελοντικῆς δουλειᾶς.

субордина́ция *ж* ἡ ὑπεξουσιότητα, ἡ ἱεραρχική ὑποταγή.

субсиди́ровать *сов. и несов.* ἐπιχορηγῶ.

субси́дия *ж* ἡ ἐπιχορήγηση[-ις]: госуда́рственная ~ ἡ κρατική ἐπιχορήγηση.

субста́нция *ж филос.* ἡ οὐσία.

субтро́п||ики *мн.* οἱ ὑποτροπικές χῶρες. **~и́ческий** *прил.* ὑποτροπικός.

субъе́кт *м* 1. *филос., грам.* τό ὑποκείμενον· 2. (*о человеке*) *презр.* τό ὑποκείμενο: отврати́тельный ~ τό σιχαμερό ὑποκείμενο.

субъекти́вн||ость *ж* ἡ ὑποκειμενικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ὑποκειμενικός: ~ый идеали́зм ὁ ὑποκειμενικός ἰδεαλισμός· ~ые недоста́тки οἱ ὑποκειμενικές ἐλλείψεις.

сувени́р *м* τό ἐνθύμιο[ν], τό σουβενίρ.

суверените́т *м* ἡ κυριαρχία.

сувере́нн||ый *прил.* κυριαρχικός, κυρίαρχος: ~ые госуда́рства τά κυρίαρχα κράτη.

сугро́б *м* ἡ χιονοστιβάδα.

сугу́б||о *нареч.* ἐντελῶς ἐξαιρετικά: э́то моё ~ ли́чное мне́ние αὐτή εἶναι ἡ ἐντελῶς προσωπική μου γνώμη. **~ый** *прил.* ἐξαιρετικός.

суд *м* 1. *в разн. знач.* τό δικαστήριο[ν]: Верхо́вный Суд СССР τό Ἀνώτατο δικαστήριο τῆς ΕΣΣΔ· наро́дный ~ τό λαϊκό δικαστήριο· вое́нный ~ τό στρατοδικεῖο· вое́нно-полево́й ~ τό στρατοδικεῖο ἐκστρατείας· заседа́ние ~а́ ἡ συνεδρίαση τοῦ δικαστηρίου· отдава́ть под ~, предава́ть ~у́ παραπέμπω στό δικαστήριο· подава́ть в ~ на кого́-л. κάνω μήνυση κάποιον· быть под ~о́м εἶμαι ὑπόδικος· трете́йский ~ ἡ διαιτησία· 2. (*суждение, мнение*) ἡ κρίση: ~ исто́рии ἡ κρίση τής ἱστορίας· ◇ това́рищеский ~ τό συντροφικό δικαστήριο· ~ че́сти τό δικαστήριο τιμῆς.

суда́к *м* (*рыба*) εἶδος πέρκης.

суда́рыня *ж уст.* ἡ κυρία.

су́дарь *м уст.* ὁ κύριος.

суда́чить *несов. разг.* κάνω κουτσομπολιό, κουτσομπολεύω.

суде́бн||ый *прил.* δικαστικός: ~ исполни́тель ὁ δικαστικός κλητήρας· ~ сле́дователь ὁ ἀνακριτής· ~ое сле́дствие ἡ ἀνάκριση· ~ое разбира́тельство ἡ ἀκρόαση ὑπόθεσης στό δικαστήριο· ~ое заседа́ние ἡ συνεδρίαση τοῦ δικαστηρίου· ~ пригово́р ἡ δικαστική ἀπόφαση[-ις]· ~ые изде́ржки τά δικαστικά ἔξοδα· ~ая медици́на ἡ ἰατροδικαστική· ~ая оши́бка ἡ δικαστική πλάνη.

суде́йский *прил.* δικαστικός.

суди́мост||ь *ж* ἡ καταδίκη, ἡ ποινή: не име́ть ~и δέν ἔχω καταδικαστεῖ, ἔχω λευκό ποινικό μητρῷο.

суди́ть *несов.* 1. δικάζω· 2. *спорт.* κάνω τόν διαιτητή· 3. (*делать заключение*) κρίνω: ~ по вне́шнему ви́ду κρίνω ἀπό τήν ἐμφάνιση· су́дя по всему́ ὅλα δείχνουν ὅτι· е́сли ~ по его́ слова́м ἄν κρίνει κανείς ἀπό τά λεγόμενά του· ◇ ~ и ряди́ть *разг.* συζητῶ, ἐξετάζω. **~ся** (*с кем-л.*) δικάζομαι.

су́дн||о I *с* τό σκάφος, τό πλοῖο[ν], τό καράβι: па́русное ~ τό ἱστιοφόρο· вое́нное ~ τό πολεμικό σκάφος· сторожево́е ~ τό περιπολικό· тра́нспортное ~ τό μεταφορικό· букси́рное ~ τό ρυμουλκό· грузово́е ~ τό φορτηγό πλοῖο· китобо́йное ~ τό φαλαινοθηρικό· нефтеналивно́е ~ τό πετρελαιοφόρο.

су́дно II *с* (*для больного*) τό οὐροδοχεῖο, ἡ πάπια.

судовладе́лец *м* ὁ πλοιοκτήτης, ὁ ἐφοπλιστής.

судов||о́й *прил.* τοῦ πλοίου: ~ журна́л τό ἡμερολόγιο πλοίου· ~ы́е докуме́нты τά ναυτιλιακά ἔγγραφα· ~а́я кома́нда τό πλήρωμα πλοίου.

судо́к *м* 1. (*столовый прибор*) ἡ σαλτσιέρα· 2. (*для переноски пищи*) ἡ κασταναά, τό σεφερτάσι.

судомо́йка *ж* ἡ λαντζιέρισσα.

судопроизво́дство *с* ἡ δικονομία, ἡ δικαστική διαδικασία.

судоремо́нтн||ый *прил.*: ~ая верфь τό ναυπηγεῖο ἐπισκευῶν πλοίων.

су́доро||га *ж* ἡ σύσπαση[-ις], ὁ σπασμός. **~жный** *прил.* σπασμωδικός.

судострое́ние *с* ἡ ναυπηγία, ἡ ναυπήγηση[-ις].

судострои́тель *м* ὁ ναυπηγός. **~ный** *прил.* ναυπηγικός: ~ный заво́д, ~ная верфь τό ναυπηγεῖο[ν].

судохо́д||ный *прил.* πλόϊμος, πλωτός: ~ная река́ ὁ πλωτός ποταμός. **~ство** *с*

ἡ ναυτιλία, ἡ ναυσιπλοΐα (*морское*)/ ἡ ποταμοπλοΐα (*речное*).

судьб||á *ж* ἡ μοῖρα, ἡ τύχη, τό πεπρωμένο[ν], ἡ εἱμαρμένη· ◇ **каки́ми ~áми?** *разг.* πῶς ἔτυχες ἐδῶ;· **во́лею судéб** (*или* **судьбы́**) *разг.* τἄφερε ἡ τύχη· **благодари́ть ~ý** εὐχαριστῶ τήν τύχη· **бро́сить кого́-л. на произво́л ~ы́** ἀφήνω κάποιον στό ἔλεος τῆς τύχης· **распоряжа́ться со́бственной ~о́й** εἶμαι κύριος τῆς τύχης μου.

судья́ *м* **1.** ὁ δικαστής: **наро́дный ~** ὁ λαϊκός δικαστής· **мирово́й ~** ὁ εἰρηνοδίκης· **трете́йский ~** ὁ διαιτητής· **2.** *спорт.* ὁ διαιτητής/ ὁ ἑλλανοδίκης (*член жюри соревнования*).

суевéр||ие *с* ἡ πρόληψη, ἡ δεισιδαιμονία. **~ный** *прил.* προληπτικός, δεισιδαίμων.

сует||á *ж* **1.** τό σουρταφέρτα, τό πήγαινε-ἔλα· **2.** (*тщетность*) ἡ ματαιότητα[-ης], τό μάταιον, ἡ ματαιοσπουδία· ◇ **~ сует** ματαιότης ματαιοτήτων. **~и́ться** *несов.* πηγαινοέρχομαι, βρίσκομαι σέ σούρτα-φέρτα. **~ли́вый** *прил.* (ψευτο)πολυάσχολος/ ἀεικίνητος (*о хлопотливой хозяйке*).

су́етн||ость *ж* ἡ ματαιότητα[-ης]. **~ый** *прил.* μάταιος.

суждéние *с* ἡ κρίση[-ις], ἡ γνώμη: **вы́сказать своё ~** λέγω (*или* ἐκφέρω) τή γνώμη μου.

сужéние *с* ἡ στένωση[-ις], τό στένεμα.

су́женый *м* (*жених*) *уст.* ὁ μνηστήρας.

су́живать *несов.*, **су́зить** *сов.* στενεύω. **~ся 1.** στενεύω (*ἀμετ.*)· **2.** *перен.* μικραίνω, ἐλαττώνομαι/ περιορίζομαι (*о понятиях*).

сужу́ *наст. вр. от* **суди́ть**.

сук *м* τό μεγάλο κλαδί, τό μεγάλο κλαρί.

су́ка *ж* ἡ σκύλα.

сукно́ *с* ἡ τσόχα· ◇ **положи́ть под ~** *разг.* βάζω (τήν ὑπόθεση) στό χρονοντούλαπο.

сукнова́льня *ж* τό γναφεῖο[ν].

суко́нный *прил.* τσόχινος· ◇ **~ язы́к** τό ἄχαρο ὕφος.

су́кровица *ж* ὁ ἰχώρ.

сулемá *ж хим.* τό σουμπλιμέ, ἡ ἄχνη ὑδραργύρου.

сули́ть *несов. разг.* ὑπόσχομαι, τάζω: **~ золоты́е го́ры** τάζω λαγούς μέ πετραχήλια· ◇ **не сули́ журавля́ в нéбе, дай сини́цу в ру́ки** *посл.* κάλλιο πέντε καί στό χέρι παρά δέκα καί καρτέρι.

султа́н I *м* ὁ σουλτάνος.

султа́н II *м* (*на шляпе*) ἡ φοῦντα, ὁ θύσανος.

сульфа́т *м хим.* τό θειϊκόν ἅλας.

сум||á *ж* ὁ ντορβᾶς, τό σακκί· ◇ **ходи́ть с ~о́й** *разг.* ζητιανεύω (μέ ντορβᾶ καί δεκανίκι)· **~ перемётная** *ирон.* ὁ ἄστατος στίς γνῶμες του.

сумасбро́д||ный *прил.* παλαβός, παράλογος. **~ство** *с* ἡ παλαβομάρα, ὁ παραλογισμός.

сумасшéдший 1. *прил.* τρελλός, παράφρων· **2.** *м* ὁ τρελλός, ὁ παράφρων, ὁ φρενοβλαβής.

сумасшéстви||е *с* ἡ τρέλλα, ἡ τρελλαμάρα, ἡ παραφροσύνη: **довести́ до ~я** τρελλαίνω, κάνω κάποιον νά τρελλαθεῖ.

сумато́ха *ж* ἡ ἀναταραχή, ἡ φασαρία, ἡ ἀνακατοσούρα.

сумбу́р *м* ἡ σύγχυση[-ις], ἡ ἀνακατωσούρα. **~ный** *прил.* συγκεχυμένος.

су́мерк||и *мн.* τό σούρουπο, τό λυκόφως, τό σουρούπωμα: **в ~ах** τό σούρουπο.

сумé||ть *сов.* μπορῶ, τά καταφέρνω: **я не ~ю сказа́ть** δέν θά μπορέσω νά πῶ· **они́ не ~ли пра́вильно отвéтить** δέν μπόρεσαν νά ἀπαντήσουν σωστά.

су́мка *ж* **1.** ἡ σακκούλα, ἡ τσάντα: **да́мская ~** ἡ γυναικεία τσάντα· **~ шко́льника** ἡ σάκκα· **плетёная ~** τό δίχτυ· **патро́нная ~** *воен.* ἡ φυσιγγιοθήκη, ἡ (μ)παλ(λ)άσκα· **2.** (*у сумчатых животных*) ὁ μάρσιπος· ◇ **сердéчная ~** *анат.* τό περικάρδιον.

су́мм||а *ж* **1.** *мат.* τό ποσόν, τό ἄθροισμα, ἡ σούμ(μ)α· **2.** (*общее количество*) τό σύνολο: **~ зна́ний** τό σύνολο τῶν γνώσεων· **в ~е** συνολικά, ἐν συνόλῳ· **3.** (*определённое количество денег*) τό ποσό[ν]: **~ вкла́дов** τό ποσό τῶν καταθέσεων. **~а́рный** *прил.* **1.** συνολικός, ὁλικός· **2.** (*обобщённый*) συνοπτικός: **~а́рный подсчёт** ὁ συνοπτικός ὑπολογισμός. **~и́ровать** *сов. и несов.* σουμμάρω, βγάζω τό ἄθροισμα, συγκεφαλαιώνω.

су́мрак *м* τό ἡμίφωτο, τό μισόφωτο/ τό σούρουπο (*сумеречный*).

су́мрачный *прил.* **1.** μισοσκότεινος, σκοτεινός· **2.** *перен.* σκυθρωπός, κατηφής, κατσουφιασμένος (*о человеке, лице*)/ μαύρος (*о мыслях и т. п.*).

су́мчатые *мн. зоол.* τά μαρσιποφόρα.

сумя́тица *ж* ἡ σύγχιση, ἡ ἀνακατωσούρα.

сунду́к *м* τό σεντοῦκι, τό κιβώτιο[ν], τό μπαοῦλο.

сýнуть(ся) *сов. см.* совáть(ся).
суп *м* ἡ σούπα: вегетариáнский ~ ἡ χορτόσουπα· кури́ный ~ ἡ κοτόσουπα· мяснóй ~ ἡ κρεατόσουπα.
суперфосфáт *м хим.* τό ὑπερφωσφορικόν ἅλας.
супов||óй *прил.* τῆς σούπας: ~áя ми́ска τό πιάτο τῆς σούπας, ἡ γαβάθα.
супорóсая *прил.*: ~ свинья́ ἡ ἐγγαστρωμένη γουρούνα.
супрý||г *м*, **супрý||га** *ж* ὁ, ἡ σύζυγος. ~ги *мн.* τό ζεῦγος, οἱ σύζυγοι. **~жеский** *прил.* συζυγικός. **~жество** *с* ἡ παντρειά, ὁ ἔγγαμος βίος.
сургýч *м* τό βουλλοκέρι.
сарди́н||ка *ж* ὁ πνιγεύς, ἡ σουρντίνα· ◇ под ~ку *разг.* στά κρυφά.
сурéпица *ж бот.* ἡ ράπιτσα, ἡ ἐλαιοκράμβη.
сýрик *м хим.* τό μίνιο[ν], τό κιννάβαρι.
сурóвость *ж* **1.** (*строгость*) ἡ αὐστηρότητα[-ης]· **2.** (*о климате*) ἡ δριμύτητα[-ης], ἡ τραχύτητα[-ης].
сурóв||ый I *прил.* **1.** (*твёрдый, непреклонный*) αὐστηρός: ~ое лицó τό αὐστηρό πρόσωπο· ~ тон τό αὐστηρό ὕφος· ~ приговóр ἡ αὐστηρή καταδίκη· ~ая дисципли́на ἡ αὐστηρή πειθαρχία· **2.** (*тяжёлый, полный трудностей*) τραχύς, βαρύς: ~ая жизнь ἡ τραχειά (*или* ἡ βαρειά) ζωή· ~ая борьбá ὁ τραχύς ἀγώνας· **3.** (*о климате, крае и т. п.*) τραχύς, δριμύς.
сурóв||ый II *прил.* (*небелёный*) χοντροφτιαγμένος, ἀλεύκαστος: ~ое полотнó τό χοντρόπανο· ~ая парусúна τό καραβόπανο· ~ые ни́тки τό χοντροφτιαγμένο νῆμα.
сурóк *м зоол.* ὁ ἀρκτόμυς.
суррогáт *м* τό ὑποκατάστατο, τό ἐρζάτς.
сурьмá *ж хим.* τό ἀντιμόνιο[ν].
сýслик *м зоол.* ὁ ἀρκτόμυς.
сýсло *с*: виногрáдное ~ ὁ μοῦστος.
сустáв *м* ἡ ἄρθρωση[-ις], ἡ κλείδωση[-ις], ὁ ἁρμός: неподви́жность ~ов *мед.* ἡ ἀγκύλωση. **~нóй** *прил.* ἀρθρικός: ~нóй ревмати́зм ὁ (ἀρθρικός) ρευματισμός.
сýтки *мн.* τό μερόνυχτο, τό ἡμερονύκτιο[ν], τό εἰκοσιτετράωρο: рабóта шла крýглые ~ ἡ δουλειά συνεχιζόνταν ὁλόκληρο τό εἰκοσιτετράωρο.
сýтолока *ж* ἡ ἀνακατωσούρα.
сýточн||ые *мн.* ἡ ἡμερησία ἀποζημίωση, τά ἡμερήσια ἔξοδα. **~ый** *прил.* ὁ ἡμερήσιος, τοῦ εἰκοσιτετραώρου: ~ый перехóд ἡ ἡμερησία πορεία.

сутýл||иться *несов.* καμπουριάζω, κυρτοῦμαι. **~ый** *прил.* καμπουριασμένος, κυρτός.
сут||ь *ж* ἡ οὐσία: ~ дéла ἡ οὐσία τῆς ὑπόθεσης· по ~и дéла στήν οὐσία, κατ' οὐσίαν.
сутя́||га *м, ж* ὁ, ἡ φιλόδικος. **~жничать** *несов.* σέρνομαι στά δικαστήρια.
суфл||ëр *м* ὁ ὑποβολέας[-εύς]. **~ëрский** *прил.* τοῦ ὑποβολέα: ~ëрская бýдка τό ὑποβολεῖο[ν]. **~úровать** *несов.* κάνω τόν ὑποβολέα.
сýффикс *м грам.* τό πρόσφυμα, τό ἐπίθεμα, τό ἐπίθημα.
сухáрница *ж* ἡ πιατέλα γιά τά παξιμάδια.
сухáрь *м* **1.** τό παξιμάδι, ἡ φριγανιά· **2.** *перен.* (*о человеке*) ὁ στεγνός ἄνθρωπος.
сухожи́лие *с анат.* ὁ τένοντας, ὁ τένων/ τό νεῦρο (*разг.*).
сух||óй *прил.* **1.** *в разн. знач.* ξερός, ξηρός/ στεγνός (*не влажный*): ~óе дéрево τό ξερό δένδρο· ~ кли́мат τό ξερό κλῖμα· ~áя погóда ἡ στέγνα, ὁ στεγνός καιρός· ~óе бельë τά στεγνά ἀσπρόρουχα· ~ кáшель ὁ ξερόβηχας· ~óе винó τό μπρούσικο κρασί· ~и́е фрýкты οἱ ξηροί καρποί, τά ξερά φροῦτα· ~óе молокó τό γάλα σκόνη· ~ отвéт ἡ ξερή ἀπάντηση· ~ приëм ἡ ψυχρή ὑποδοχή· **2.** (*худощавый, сухощавый*) ξερακιανός· ◇ éхать ~и́м путëм ταξιδεύω διά ξηρᾶς, ταξιδεύω ἀπό τή στεριά· он вы́шел ~и́м из воды́ ἐβγῆκε λάδι, ἐπέρασε ἀβρόχοις ποσίν· на нëм ~óй ни́тки нé бы́ло ἔγινε μούσκεμα.
сухопáрый *прил. разг.* ξερακιανός.
сухопýтн||ый *прил.* τῆς ξηρᾶς, τῆς στεριᾶς/ χερσαῖος (*о путешествии*): ~ые войскá ὁ στρατός ξηρᾶς.
сýхость *ж в разн. знач.* ἡ ξηρότητα[-ης], ἡ ξεραΐλα, ἡ στέγνα: у меня́ ~ во ртý εἶναι ξερό τό στόμα μου.
сухощáвый *прил.* ξερακιανός.
сучи́ть *несов.* (*пряжу и т. п.*) στρίβω, συστρέφω.
сучковáтый *прил.* ροζιάρικος, ὀζώδης.
суч||óк *м* τό κλωνάρι, τό κλαδί/ ὁ ρόζος (*обрубленный*)· ◇ без ~кá, без задóринки *разг.* χωρίς νά σκαλώσω πουθενά.
сýш||а *ж* ἡ ξηρά, ἡ στεριά: на ~е и на мóре στή ξηρά (*или* στή στεριά) καί στή θάλασσα.
сýше *сравн. ст. от* сухóй, сýхо.
суш||ëный *прил.* ξερός, ξηρός: ~ëные фрýкты οἱ ξηροί καρποί. **~úлка** *ж* **1.**

(*аппарат*) ἡ στεγνωτική μηχανή, ὁ στεγνωτήρας· 2. (*помещение*) ἡ ἡλιάστρα, τό ξηραντήριο[ν], τό στεγνωτήρι[ον]. ~**йть** *несов.* ξεραίνω, ξηραίνω, στεγνώνω (*μετ.*): ~йть бельё στεγνώνω τά ἀσπρόρουχα· ~йть сéно ξεραίνω τό χορτάρι. ~**йться** ξεραίνομαι, ξηραίνομαι, στεγνώνω (*ἀμετ.*).

сýшка *ж* 1. (*действие*) ἡ ξήρανσις (*овощей, фруктов*)/ τό στέγνωμα (*белья, одежды*)· 2. (*баранка*) τό ξερό κουλουράκι.

существéнн||ый *прил.* 1. οὐσιώδης, οὐσιαστικός/ σπουδαῖος (*важный*)/ σημαντικός (*значительный*): ~ая попрáвка ἡ οὐσιώδης διόρθωση· ~ое значéние ἡ οὐσιώδης σημασία· ~ых изменéний не произошлó δέν ἔγιναν σημαντικές ἀλλαγές.

существи́тельное *с грам.* τό οὐσιαστικό[ν].

существ||ó *с* 1. τό ὄν, τό πλάσμα: стрáнное ~ τό ἀλλόκοτο πλάσμα· 2. (*сущность*) ἡ οὐσία: по ~ý στήν οὐσία, κατ' οὐσίαν· не по ~ý ἐκτός θέματος· говори́ть по ~ý μιλῶ πάνω στήν οὐσία τοῦ θέματος· отвечáть по ~ý ἀπαντῶ στήν οὐσία.

существовáн||ие *с* ἡ ὕπαρξη[-ις]: срéдства к ~ию τά μέσα συντήρησης, τά πρός τό ζῆν.

существ||овáть *несов.* ὑπάρχω: ~ýет мнéние, что... ὑπάρχει ἡ ἀντίληψη...

сýщ||ий *прил. разг.* ἀληθινός, πραγματικός: ~ая прáвда ἡ καθαρή ἀλήθεια· ~ее наказáние πραγματικό βάσανο, πραγματικό μαρτύριο.

сýщност||ь *ж* ἡ οὐσία: клáссовая ~ τό ταξικό περιεχόμενο· ~ дéла ἡ οὐσία τῆς ὑπόθεσης· ◇ в ~и (говоря́) κατ' οὐσίαν, στήν οὐσία.

сую(сь), суёшь(ся) и т. д. *наст. вр. от* совáть(ся).

сфабриковáть *сов. см.* фабриковáть 2.

сфéр||а *ж в разн. знач.* ἡ σφαῖρα/ ὁ κύκλος (*окружение, среда*): ~ дéятельности ἡ σφαῖρα δράσεως· ~ обслýживания ὁ τομέας ἐξυπηρέτησης τοῦ πληθυσμοῦ· ~ влия́ния *полит.* ἡ σφαῖρα ἐπιρροῆς· вы́сшие ~ы οἱ ἀνώτεροι κύκλοι· быть в своéй ~е εἶμαι στόν κύκλο μου.

сфери́ческ||ий *прил.* σφαιρικός, σφαιροειδής: ~аяповéрхность ἡ σφαιρική ἐπιφάνεια.

сфинкс *м* 1. ἡ σφίγξ, ἡ σφίγγα· 2. *перен.* (*о человеке*) ἡ σφίγγα.

сфи́нктер *м анат.* ὁ σφιγκτήρ μῦς.

сформировáть(ся) *сов. см.* формировáть(ся).

сформули́ровать *сов.* διατυπώνω.

сфотографи́ровать(ся) *сов. см.* фотографи́ровать(ся).

схвати́ть *сов.* 1. *см.* хватáть· 2. *см.* схвáтывать· 3. (*болезнь*) ἁρπάζω, πιάνω (ἀρρώστια): ~ нáсморк ἁρπάζω συνάχι· ~ простýду ἁρπάζω κρύο, κρυολογῶ· ◇ ~ смысл συλλαμβάνω τό νόημα. ~**ся** 1. *см.* хватáться· 2. (*за что-л.*) ἁρπάζομαι, πιάνομαι: ~ся зá руки πιάνομαι ἀπό τά χέρια· 3. (*вступать в драку*) ἔρχομαι στά χέρια, πιάνομαι: ~ся в спóре ἔρχομαι σέ λογομαχία.

схвáтка *ж* (*стычка*) ἡ συμπλοκή, ἡ μάχη: рукопáшная ~ μάχη ἐκ τοῦ συστάδην· смертéльная ~ ἡ θανάσιμη συμπλοκή.

схвáтки *мн.* (*о приступах боли*) ὁ σπασμός, ὁ πόνος: родовы́е ~ οἱ πόνοι τῆς γέννας.

схвáтывать *несов.* 1. ἁρπάζω· 2. (*задержать кого-л.*) πιάνω, τσακώνω.

схвáтываться *несов. см.* схвати́ться 2.

схéма *ж* τό σχῆμα.

схематизи́ровать *сов. и несов.* σχηματοποιῶ.

схемати́||зм *м* ἡ σχηματοποίηση[-ις]. ~**ческий** *прил.* σχηματικός. ~**чиость** *ж* ἡ σχηματικότητα[-ης]. ~**чный** *прил.* σχηματικός.

схитри́ть *сов. см.* хитри́ть.

схлы́иуть *сов.* τραβιέμαι, χύνομαι πίσω (*о воде*)/ διαλύομαι (*о толпе*).

сход *м* (*собрание*) *уст.* ἡ σύναξη[-ις], ἡ συνάθροιση[-ις].

сходи́ть I *несов.* 1. (*вниз*) κατεβαίνω, κατέρχομαι: ~ с лóшади ξεπεζεύω, ξεκαβαλλικεύω· 2. (*уходить*) παραμερίζω/ κατεβαίνω (*с тротуара и т. п.*): ~ с дорóги παραμερίζω ἀπό τό δρόμο· ~ с рéльсов ἐκτροχιάζομαι· 3. (*облезать*) (ξε)γδέρνομαι (*о коже*)/ βγαίνω (*о краске, грязи*)· 4. (*быть принятым за кого-л.*) *разг.* περνῶ· 5. (*миновать, пройти*) πηγαίνω, περνῶ· ◇ ~ со сцéны (*о спектакле*) κατεβάζω (θεατρικό ἔργο, θέαμα)· загáр сошёл с лицá τό πρόσωπο ξεμαύρισε· снег сошёл с полéй τό χιόνι ἔλυωσε στούς κάμπους· всё схóдит емý с рук καταφέρνει πάντα καί τή γλυτώνει φτηνά· не сходя́ с мéста χωρίς νά κουνηθῶ (*или* νά τό κουνίσω) ἀπό τή θέση μου· ~ с умá παλαβώνω, τρελαίνομαι· ~ в моги́лу πεθαίνω· ~ на нет χάνω τή σημασία μου.

сходи́ть II *сов.* πηγαίνω: ~ за чéм-л.

πηγαίνω γιά κάτι· ~ за кем-л. πηγαίνω νά φωνάξω.

сходи́ться *несов.* 1. συναντιέμαι: здесь схо́дятся доро́ги ἐδῶ συναντιοῦνται οἱ δρόμοι· 2. (*собираться*) συγκεντρώνομαι, μαζεύομαι· 3. (*сближаться*) γίνομαι φίλος/ συζῶ (*сожительствовать*)· 4. (*совпадать*) συμπίπτω, συμπέφτω: все показа́ния схо́дятся ὅλες οἱ μαρτυρίες συμπίπτουν.

схо́дка *ж ист.* ἡ συγκέντρωση[-ις], ἡ συνάθροιση[-ις]/ τό συλλαλητήριο[ν] (*митинг*).

схо́дии *мн.* (*ед.* схо́дня *ж*) ἡ σκάλα, ἡ σανιδόσκαλα.

схо́дн||ый *прил.* 1. (*похожий*) ὅμοιος· 2. (*подходящий — о цене и т. п.*) *разг.* πρόσφορος, συγκαταβατικός: по ~ой цене́ σέ συγκαταβατική τιμή.

схо́дств||о *с* ἡ ὁμοιότητα[-ης]: фами́льное ~ ἡ οἰκογενειακή ὁμοιότης· никако́го ~а δέν μοιάζουν καθόλου.

схо́жий *прил.* ὅμοιος, παρεμφερής.

схола́ст||ика *ж* ὁ σχολαστικισμός. **~и́ческий** *прил.* σχολαστικός.

схорони́ть(ся) *сов. см.* хорони́ть(ся).

сца́пать *сов. разг.* ἁρπάζω.

сцеди́ть *сов.*, **сце́живать** *несов.* στραγγίζω, σουρώνω, λαγαρίζω.

сце́н||а *ж в разн. знач.* ἡ σκηνή: ста́вить на ~е ἀνεβάζω στή σκηνή· устра́ивать ~ы кому́-л. *перен.* κάνω (*или* δημιουργῶ) σκηνή κάποιου.

сцена́р||ий *м* τό σενάριο. **~ист** *м* ὁ σεναρίστας, ὁ σεναριογράφος.

сцени́ческ||ий *прил.* σκηνικός/ θεατρικός (*тк. об искусстве, приёмах и т. п.*): ~ое оформле́ние ὁ σκηνικός διάκοσμος, ἡ σκηνογραφία· ~ое иску́сство ἡ σκηνική (*или* ἡ θεατρική) τέχνη.

сцени́чный *прил.* θεατρικός, γιά σκηνή.

сцепи́ть(ся) *сов. см.* сцепля́ть(ся).

сце́п||ка *ж* (*действие*) ἡ σύνδεση[-ις], ἡ σύμπλεξη[-ις]: автомати́ческая ~ ἡ αὐτόματη σύνδεση (*или* σύμπλεξη). **~ле́ние** *с* 1. (*действие*) ἡ σύνδεση[-ις], ἡ σύμπλεξη[-ις]· 2. (*механизм*) τό ἀμπραγιάζι, ὁ συμπλέκτης.

сцепля́ть *несов.* συνδέω, γαντζώνω. **~ся** 1. *тех.*, *ж.-д.* συνδέομαι· 2. (*ссориться*) *разг.* ἁρπάζομαι, πιάνομαι.

сце́пщик *м ж.-д.* ὁ ἐργάτης συνδετής βαγονιῶν.

счастли́вец *м* ὁ καλότυχος, ὁ τυχερός.

счастли́вчик *м разг. см.* счастли́вец.

счастли́в||ый *прил.* 1. εὐτυχής, αἴσιος· 2. (*удачный*) τυχερός, καλότυχος/ γουρλῆς (*тк. об игроке, игре*): ~ слу́чай ἡ καλή τύχη· ◇ ~ого пути́! καλό ταξίδι!

сча́сть||е *с* 1. ἡ εὐτυχία· 2. (*удача*) ἡ τύχη: к ~ю εὐτυχῶς· по ~ю κατά καλή[ν] τύχη[ν]· на на́ше ~ κατά καλή μας τύχη· ва́ше ~, что... εἴχατε τύχη πού...· пожела́ть кому́-л. ~я εὔχομαι καλή τύχη σέ κάποιον.

счесть *сов. см.* счита́ть· ◇ его́ дни сочтены́ εἶναι μετρημένες οἱ (ἡ)μέρες του.

счёт *м* 1. ὁ λογαριασμός, ὁ ὑπολογισμός: вести́ ~ чему́-л. κρατῶ λογαριασμό[ν]· 2. *бухг.* ὁ λογαριασμός: лицево́й ~ ὁ ὀνομαστικός λογαριασμός· теку́щий ~ ὁ τρεχούμενος λογαριασμός· откры́ть ~ ἀνοίγω λογαριασμό· 3. (*за товар, за работу*) ὁ λογαριασμός, ἡ φατούρα: плати́ть по ~у ἐξοφλῶ λογαριασμό· 4. *муз.* ὁ χρόνος, ὁ ρυθμός· 5. *спорт.* τό σκόρ, τό ἀποτέλεσμα: со ~ом 2:0 μέ σκόρ δύο μηδέν· ◇ за ~ μέ ἔξοδα, σέ βάρος· за свой ~ μέ δικά μου ἔξοδα· на че́й-л. ~ (*относительно кого-л.*) γιά λογαριασμόν κάποιου· э́то не в ~ αὐτό δέν λογαριάζεται· в два ~а *разг.* στό ἄψε — σβῆσε· без ~а ἀπειράριθμοι, ἀναρίθμητοι· в коне́чном ~е σέ τελευταία ἀνάλυση, στό κάτω κάτω· своди́ть ~ы κανονίζω τούς λογαριασμούς μου, λογαριάζομαι· жить на чужо́й ~ ζῶ σέ βάρος ἄλλων· бы́ть на хоро́шем счету́ μέ ἐκτιμοῦν, ἀπολαύω ὑπολήψεως. **~ный** *прил.* τοῦ λογαριασμοῦ, λογιστικός: ~ный рабо́тннк ὁ λογιστής· ~ная лине́йка ὁ λογιστικός κανόνας· ~ная маши́на λογιστική μηχανή.

счетово́д *м* ὁ λογιστής. **~ство** *с* ἡ λογιστική.

счётчик *м* ὁ μετρητής: электри́ческий ~ ὁ μετρητής (*или* τό ρολόϊ) ἠλεκτρικοῦ ρεύματος· га́зовый ~ τό γκαζόμετρο, τό ἀεριόμετρο[ν].

счёты *мн.* τό ἀριθμητήριο[ν].

счисле́иие *с* ἡ ἀρίθμηση[-ις].

счи́стить(ся) *сов. см.* счища́ть(ся).

счита́||ть *несов.* 1. μετρῶ, λογαριάζω: ~ по па́льцам μετρῶ στά δάκτυλα· ~ в уме́ λογαριάζω μέ τόν νοῦ· 2. (*полагать*) θεωρῶ, νομίζω, κρίνω: ~ кра́йне необходи́мым θεωρῶ ἐντελῶς ἀπαραίτητο· его́ ~ют у́мным челове́ком τόν θεωροῦν ἔξυπνο ἄνθρωπο· ~ свои́м до́лгом, свое́й обя́занностью θεωρῶ καθῆκον μου, ὑποχρέωσή μου· ~ вероя́тным θεωρῶ πιθανόν.

счита́||ться *несов.* 1. προσέχω, δίνω σημασία, λογαριάζω: не ~ться ни с чем

δέν λογαριάζω τίποτε· с ним никто́ не ~ется κανένας δέν τοῦ δίνει σημασία, κανένας δέν τόν λογαριάζει· с э́тим на́до ~ αὐτό πρέπει νά τό ὑπολογίσετε· 2. (*слыть*) θεωροῦμαι: ~ется, что… θεωρεῖται ὅτι…· ◇ э́то не ~ется αὐτό δέν λογαριάζεται.

счища́ть *несов.* καθαρίζω. ~**ся** (*о грязи и т. п.*) καθαρίζω (*ἀμετ.*), βγαίνω.

сшиба́ть *несов.*, **сшиби́ть** *сов.* ρίχνω κάτω, ἀνατρέπω.

сшива́ть *несов.* (*куски материи и т. п.*) συρράπτω.

сшить *сов.* 1. *см.* сшива́ть· 2. *см.* шить.

съеда́ть *несов.* τρώγω (ὡρισμένη ποσότητα).

съеде́ние *с*: отда́ть на ~ ἐγκαταλείπω στή διάθεση κάποιου, ἀφήνω νά γίνει βορά κάποιου.

съедо́бный *прил.* φαγώσιμος, ἐδώδιμος: ~ гриб τό φαγώσιμο μανιτάρι.

съёживаться *несов.*, **съёжиться** *сов.* κουβαριάζομαι, ζαρώνω, μαζεύομαι.

съезд *м* 1. (*собрание*) τό συνέδριο[ν]: ~ па́ртии τό συνέδριο τοῦ κόμματος· ~ Сове́тов τό συνέδριο τῶν Σοβιέτ· 2. (*прибытие*) ἡ ἄφιξη, ἡ προσέλευσις: ~ госте́й ἡ προσέλευση τῶν προσκεκλημένων.

съе́здить *сов.* πηγαίνω καί ἐπιστρέφω, κάνω ταξίδι καί ἐπιστρέφω.

съезжа́ть *несов.* 1. (*сверху*) κατεβαίνω, κατέρχομαι· 2. (*с квартиры*) μετακομίζω, μετοικῶ.

съезжа́ться *несов.* (κατα)φθάνω.

съёмк||а *ж* 1. (*топографическая и т. п.*) ἡ χωρομέτρηση[-ις]: производи́ть ~у χωρομετρῶ· 2.: ~ фи́льма τό γύρισμα τῆς ταινίας· 3. (*аренда*) ἡ ἐνοικίαση[-ις], τό νοίκιασμα.

съёмный *прил.* μετακινητός, μεταθετός.

съёмочн||ый *прил.*: ~ая гру́ппа τό κινηματογραφικό συνεργεῖο, τό συνεργεῖο κινηματογράφισης· ~ая аппарату́ра τά μηχανήματα κινηματογράφησης.

съёмщик *м* (*наниматель*) ὁ ἐνοικιαστής, ὁ νοικάτορας.

съестно́е *с* ἡ τροφή, τό φαγώσιμο, τό ἐδώδιμον.

съестно́й *прил.*: ~ы́е припа́сы τά τρόφιμα, οἱ τροφές, τά φαγώσιμα.

съесть *сов. см.* съеда́ть *и* есть· ◇ соба́ку ~ на чём-л. *разг.* τρώγω τά μουστάκια μου σέ κάτι.

съе́хать(ся) *сов. см.* съезжа́ть(ся).

сы́воротка *ж* 1. (*молочная*) τό τυρόγαλο· 2. *мед.* ὁ ὀρ(ρ)ός.

сыгра́ть *сов. см.* игра́ть· ~ вничью́ νά παίξουν ἰσοπαλία· ◇ ~ шу́тку, шту́ку с ке́м-л. σκαρώνω ἕνα ἀστεῖο σέ κάποιον, μιά δουλειά σέ κάποιον.

сы́знова *нареч. разг.* ξανά, πάλι.

сын *м* ὁ γιός, ὁ υἱός: еди́нственный ~ ὁ μοναχογιός· приёмный ~ ὁ ψυχογιός, ὁ θετός υἱός.

сыно́вний *прил.* τοῦ γιοῦ, ὑϊκός: ~ долг τό χρέος τοῦ γιοῦ.

сы́пать *несов.* ρίχνω, ρίπτω· ◇ ~ остро́тами λέω εὐφυολογίες. ~**ся** 1. (δια)σκορπίζομαι· 2. (*о звуках, ударах и т. п.*) πέφτω, πίπτω: ~ся гра́дом πέφτω βροχή, πέφτω χαλάζι· 3. (*о ткани — разрушаться*) ξεφτίζω, ξεφτῶ.

сыпно́й *прил.*: ~ тиф ὁ ἐξανθηματικός τύφος.

сыпу́ч||ий *прил.*: ~ песо́к ἡ κινητή ἄμμος· ме́ры ~их тел τά μέτρα χωρητικότητας.

сыпь *ж мед.* τό ἐξάνθημα.

сыр *м* τό τυρί, ὁ τυρός: голо́вка ~а ἕνα κεφάλι τυρί· ◇ как ~ в ма́сле ката́ться *погов.* περνῶ ζωή καί κόττα.

сыре́ть *несов.* νοτίζω.

сыре́ц *м* τό ἀκατέργαστο[ν] ὑλικό[ν]: шёлк-~ τό ἀκατέργαστο μετάξι, ἡ ἀκατέργαστη μέταξα· хло́пок-~ τό ἀκατέργαστο βαμβάκι.

сы́рник *м* ἡ τυρόπηττα.

сы́рный *прил.* τοῦ τυριοῦ.

сы́ро *предик. безл.* κάνει ὑγρασία.

сыроваре́ние *с* ἡ τυροκομία, ἡ τυροποιΐα.

сырова́тый *прил.* 1. μισοβρασμένος (*недоваренный*)/ μισοψημένος (*недожаренный, недопечённый*)· 2. (*влажный*) νωπός, νοτισμένος.

сыроежка *ж* (*гриб*) ἡ ρουσσούλη.

сыр||о́й *прил.* 1. (*влажный*) ὑγρός, μουσκεμένος, βρεμένος: ~ы́е дрова́ τά ὑγρά καυσόξυλα· 2. (*о помещении, воздухе и т. п.*) ὑγρός: ~ кли́мат τό ὑγρό κλίμα· 3. (*недоваренный и т. п.*) ὠμός, ἄψητος (*о мясе, рыбе и т. п.*)/ ἄβραστος (*о молоке*)· 4. (*необработанный*) ἀκατέργαστος: ~ материа́л τό ἀκατέργαστο ὑλικό.

сыромя́тн||ый *прил.* ἀκατέργαστος: ~ая ко́жа τό ἀκατέργαστο δέρμα.

сы́рость *ж* ἡ ὑγρασία.

сырьё *с* οἱ πρῶτες ὕλες: ~ для промы́шленности οἱ βιομηχανικές πρῶτες ὕλες.

сырьев||о́й *прил. эк.*: ~а́я ба́за ἡ βάση τῶν πρώτων ὑλῶν· ~ы́е ресу́рсы οἱ πηγές πρώτων ὑλῶν.

сытный *прил.* 1. (*питательный*) χορταστικός· 2. (*обильный*) ἄφθονος, δαψιλής.

сыт||ость *ж* ὁ χορτασμός, ὁ κόρος. **~ый** *прил.* χορτᾶτος: я сыт по горло ἔχω μπουχτίσει· ◇ ~ый голодного не разумеет *посл.* ὁ χορτᾶτος τόν νηστικό δέν τόν πιστεύει.

сыч *м зоол.* μποῦφος ὁ μικρός, ὁ σκώψ.

сыщик *м* ὁ μυστικός ἀστυνόμος, ὁ χαφιές, τό λαγωνικό.

сэкономить *сов. см.* экономить.

сюда *нареч.* ἐδῶ: пойдите ~ ἐλᾶτε ἐδῶ· туда и ~ ἐδῶ κι' ἐκεῖ· пожалуйста ~ παρακαλῶ πρός τά (ἐ)δῶ.

сюжет *м лит.* ἡ ὑπόθεση.

сюита *ж муз.* ἡ σουΐτα.

сюрприз *м* ἡ ἔκπληξη[-ις], ἡ σουρπρίζ.

сюрреализм *м* ὁ σουρεαλισμός, ὁ ὑπερρεαλισμός.

сюртук *м* ἡ ρεδιγκότα, τό σουρτοῦκο.

сюсюкать *несов.* 1. προφέρω τά παχιά συριστικά (ш, щ κ.τ.λ.) ὡς σίγμα· 2. *перен.* σαλιαρίζω.

сяду, сядешь и т. д. *буд. вр. от* сесть.

сяк *нареч. разг.*: и так и ~ κι' ἔτσι κι' ἀλλιῶς· то так, то ~ πότε ἔτσι πότε ἀλλιῶς.

сям *нареч. разг.*: там и ~ ἐδῶ κ' ἐκεῖ, δῶθε-κεῖθε· ни там ни ~ πουθενά.

Т

та *ж. р. от* тот.

табак *м* ὁ καπνός, τά καπνά: нюхательный ~ ὁ ταμπάκος· курить ~ καπνίζω, φουμάρω· нюхать ~ ρουφῶ ταμπάκο· ◇ дело ~! *разг.* τήν ἔχουμε ἄσχημα! **~ерка** *ж* ἡ ταμπακέρα. **~овод** *м* ὁ καπνοπαραγωγός, ὁ καπνοκαλλιεργητής, ὁ καπνᾶς. **~оводство** *с* ἡ καπνοκαλλιέργεια, ἡ καπνοπαραγωγή.

табанить *несов. мор.* ἀναποδίζω, ἀνακρούομαι, σιάρω.

табачи||ый *прил.* 1. τοῦ καπνοῦ: ~ая фабрика τό καπνεργοστάσιο[ν]· ~ магазин τό καπνοπωλεῖο[ν]· ~ая промышленность ἡ καπνοβιομηχανία· 2. (*о цвете*) χρῶμα καπνοῦ.

табель *м* 1. (*расписание, список*) ὁ πίνακας, ὁ πίναξ/ ὁ ἔλεγχος (*успеваемости учеников*): ~ о рангах ὁ πίναξ τῶν ἀξιωμάτων· 2. (*для контроля явки на работу*) ὁ πίνακας ἐλέγχου (*доска*)/ ἡ μάρκα, ὁ ἀριθμός ἐργάτη (*жетон*): снимать ~ ξεκρεμάω τήν μάρκα. **~щик** *м* ὁ ἐλεγκτής (τῆς εἰσόδου καί ἐξόδου).

таблетка *ж* τό δισκίο[ν], τό χάπι.

таблиц||а *ж* ὁ πίνακας, ὁ πίναξ: ~ умножения ὁ Πυθαγόρειος πίνακας· ~ы логарифмов οἱ λογαριθμικοί πίνακες· ~ выигрышей ὁ πίνακας τῶν ἀριθμῶν πού κέρδισαν.

табльдот *м* τό συσσίτιο[ν].

табор *м* ἡ κατασκήνωση[-ις], ὁ καταυλισμός: цыганский ~ ἡ κατασκήνωση τῶν τσιγγάνων· располагаться ~ом καταυλίζομαι, κατασκηνώνω.

табу *с нескл.* τό ταμποῦ.

табулятор *м тех.* ἡ ἀριθμομηχανή.

табун *м* τό κοπάδι, ἡ ἀγέλη ἀλόγων. **~щик** *м* ὁ φύλακας ἀγέλης ἀλόγων.

табуретка *ж* τό σκαμνάκι.

таверна *ж* ἡ ταβέρνα.

тавро *с* τό στίγμα, ἡ μάρκα: накладывать ~ στιγματίζω, μαρκάρω, καυτηριάζω.

тавтология *ж* ἡ ταυτολογία.

таган *м* ἡ πυροστιά, ὁ πυροστάτης, ὁ τρίπους.

таджи||к *м* ὁ Τατζίκος. **~кский** *прил.* τατζίκικος, τῶν τατζίκων. **~чка** *ж* ἡ Τατζίκα.

таёжи||ый *прил.* τῆς ταϊγκᾶς: ~ые тропы μονοπάτια τῆς ταϊγκᾶς.

таз I *м анат.* ἡ λεκάνη.

таз II *м* (*посуда*) ἡ λεκάνη.

тазобедренн||ый *прил. анат.* ἰσχιακός: ~ая кость τό ἰσχιακόν ὀστοῦν· ~ сустав ἡ κατ' ἰσχίον ἄρθρωσις.

тазовый *прил. анат.* τῆς λεκάνης.

таинственн||о *нареч.* μυστικά, μυστηριωδῶς. **~ость** *ж* ἡ μυστικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* μυστικός, μυστηριώδης: ~ый шорох ὁ μυστηριώδης ἐλαφρός θόρυβος· с ~ым видом μέ μυστηριῶδες ὕφος.

таинство *с рел.* τό ἱερό[ν], τό μυστικό, τό μυστήριο[ν].

таить *несов.* κρύβω, ἀποσιωπῶ: ~ своё горе κρύβω τήν στενοχώρια μου· ~ злобу против кого-л. κρατῶ κακία κάποιου· это таит в себе большие возможности αὐτό μπορεῖ νά ἀποδώσει πολλά· ◇ нечего греха ~ *разг.* τί νά τό κρύβουμε.

тайга *ж* ἡ ταϊγκά.

тайком *нареч.* κρυφά, μυστικά, λαθραία: приходить ~ ἔρχομαι κρυφά· пробираться ~ εἰσδύω λαθραία.

тайм *м спорт.* τό ἡμιχρόνιο[ν], τό τάϊμ.

тáйн||а *ж* τό μυστικό[ν]: госудáрственная ~ τό μυστικό τοῦ κράτους· воéнная ~ τό στρατιωτικό μυστικό· держáть в ~е κρατῶ μυστικό· вы́дать ~у ἀποκαλύπτω (*или* προδίδω) μυστικό.

тайни́к *м* ἡ κρυψῶνα, ἡ κρύπτη: спря́тать в ~ κρύβω στήν κρυψῶνα· в ~áх души́ εἰς τά ἐνδόμυχα τῆς καρδιᾶς.

тáйно *нареч.* κρυφά, μυστικά, λαθραία/ συνωμοτικά (*конспиративно*).

тайнобрáчные *мн. бот.* τά κρυπτόγαμα.

тáйнопись *ж* ἡ κρυπτογραφία.

тáйн||ый *прил.* μυστικός, κρυφός: ~ враг ὁ κρυφός ἐχθρός· ~ое голосовáние ἡ μυστική ψηφοφορία· ~ые переговóры οἱ μυστικές διαπραγματεύσεις· ~ая мечтá τό κρυφό ὄνειρο.

тайфу́н *м* ὁ τυφῶν.

так 1. *нареч.* (*таким образом*) ἔτσι, τοιουτοτρόπως, οὕτως: сдéлай ~ κάνε τό ἔτσι· сдéлай ~, чтóбы... κάνε ἔτσι πού...· говори́ть ~ как ну́жно μιλῶ ἔτσι ὅπως πρέπει· дéлать не ~ как ну́жно κάνω κάτι ὄχι ὅπως χρειάζεται· ~ рабóтать нельзя́ ἔτσι δέν γίνεται δουλειά· ~ бы и сказáл δέν τῶλεγες ἀπό νωρίτερα, δέν τῶλεγες ἀπό τήν ἀρχή· ~ томý и быть ἄς γίνει ἔτσι· ~ же μέ τόν ἴδιο τρόπο, ὅμοια· ~ же как τό ἴδιο ὅπως· éсли ~... λοιπόν, ἐν τοιαύτη περιπτώσει...· 2. *нареч.* (*без причины, случайно*) (νά) ἔτσι: заня́лся э́тим ~, от ску́ки καταπιάστηκα μ' αὐτό ἔτσι γιά νά διασκεδάσω τήν ἀνία μου· 3. *нареч.* (*настолько*) τόσο[ν]: я сегóдня ~ мнóго ходи́л σήμερα περπάτησα τόσο πολύ· он ~ измени́лся, что... ἄλλαξε τόσο πού...· кругóм ~ ти́хо εἶναι τόσο ἥσυχα τριγύρω· бу́дьте ~ добры́ λάβετε τήν καλωσύνη· не ~ скóро бу́дет ὄχι πολύ σύντομα· 4. *частица* (*в таком случае, тогда*) τότε: я не хочý вас слу́шать. — Так уйди́те δέν θέλω νά σᾶς ἀκούω. — Τότε νά φύγετε· 5. *частица* (*значит, стало быть*) λοιπόν, ὥστε: ~ мы éдем? ἀναχωροῦμε λοιπόν;· ~ ты соглáсен? εἶσαι λοιπόν σύμφωνος;· ~ э́то он? αὐτός εἶναι λοιπόν;· 6. *частица усилительная*: вот э́то весéлье ~ весéлье αὐτό μάλιστα εἶναι διασκέδαση· как же ~? πῶς ἔτσι;, γιατί;· 7. *частица* (*приблизительно*) κατά, περί, γύρω: часý ~ в трéтьем κατά τίς τρεῖς ἡ ὥρα· 8. *союз* (*вследствие этого, потому*) γι' αὐτό: здесь óчень жáрко — ~ ты открóй окнó ἐδῶ κάνει πολύ ζέστη, γι' αὐτό ἄνοιξε τό παράθυρο· 9. *союз*: ~ как μιά πού, δεδομένου ὅτι, ἐπειδή, γιατί· мы легли́ спать, ~ как бы́ло пóздно ξαπλώσαμε νά κοιμηθοῦμε γιατί ἦταν ἀργά· 10. *союз*: ~ что ἔτσι πού, ἔτσι ὥστε, γι' αὐτό· снег был глубóкий, ~ что нóги provали́вались τό χιόνι ἦτανε βαθύ, ἔτσι πού τά πόδια βουλιάζανε· 11. *союз* (*но, однако*) ἀλλά, ὅμως: я тебé говори́ла, ~ ты и слу́шать не хотéл ἐγώ στό ἔλεγα, ὅμως ἐσύ δέν ἤθελες νά μ' ἀκούσεις· ◇ ~ и́ли и́наче ἔτσι εἴτε ἀλλιῶς, οὕτως ἤ ἄλλως, ὁπωσδήποτε· ~ называ́емый ὁ λεγόμενος, ὁ δῆθεν· éсли ~ λοιπόν, ἐν τοιαύτη περιπτώσει· и ~ дáлее καί οὕτω καθεξῆς· ~ и сяк κι' ἔτσι κι' ἀλλιῶς· ~ и есть ἔτσι καί εἶναι, σωστά· ~ и быть ἄς εἶναι, σύμφωνοι· тáк себе ἔτσι κι' ἔτσι, ὑποφερτά· не ~ ли? ἔτσι δέν εἶναι;· ~ тóчно! (*в ответе*) μάλιστα!· ~ сказáть νά ποῦμε, οὕτως εἰπεῖν· как бы не ~ κάθε ἄλλο, τί λές καημένε.

такáя *мест. ж см.* такóй.

такелáж *м мор.* τά (ἐ)ξάρτια, τά ἄρμενα, ἡ ἀρματωσιά.

тáкже *нареч.* ἐπίσης: мы ~ соглáсны καί μεῖς εἴμαστε σύμφωνοι, κι' ἐμεῖς ἐπίσης συμφωνοῦμε.

таки́е *мест. мн. см.* такóй.

такóв (таковá, таковó, *мн.* таковы́) *мест.* τέτοιος, τοιοῦτος: я не ~ ἐγώ δέν εἶμαι ἀπ' αὐτούς· ~ó нáше мнéние αὐτή εἶναι ἡ γνώμη μας· все они́ ~ы́ τέτοιοι εἶναι ὅλοι τους· ~ы́ фáкты ἔτσι ἔχουν τά γεγονότα· ◇ и был ~ *разг.* ἀπό δῶ πᾶν κι' οἱ ἄλλοι.

таков||óй *мест. уст., канц.* τοιοῦτος, τέτοιος: как ~ αὐτός καθ' ἑαυτός· éсли ~ы́е имéются ἐάν ὑπάρχουν τέτοιοι (τέτοιες, τέτοια).

так||óй (такáя, такóе, *мн.* таки́е) *мест. указ.* τέτοιος, τοιοῦτος: он ~, какóй есть τέτοιος πού εἶναι· он ~ силáч! τί δυνατός πού εἶναι!· э́то ~áя интерéсная кни́га εἶναι τόσο ἐνδιαφέρον βιβλίο· э́то ~óе зрéлище! εἶναι τέτοιο θέαμα!· у негó ~и́е интерéсные мы́сли ἔχει τόσο ἐνδιαφέρουσες σκέψεις· ~ (же) ὅμοιος, παρόμοιος, ἴδιος, ἴδιος ἀκριβῶς· ~ же большóй как... τόσο μεγάλος ὅσο... вы всё ~áя же! εἶσθε πάντα ἡ ἴδια, δέν ἀλλάξατε καθόλου· в ~óм слу́чае ἐν τοιαύτη περιπτώσει· до ~óй стéпени σέ τέτοιο σημεῖο, σέ τέτοιο βαθμό· ~и́м óбразом *а*) τοιουτοτρόπως, ἔτσι, μ' αὐτόν τόν τρόπο, *б*) (*следовательно*) λοιπόν· что ~óе случи́лось? τί συνέβη;· кто ~? ποιός εἶναι;· что же тут ~óго? τί τό

παράξενο βλέπετε;· что же это ~ое? ἄλλο πάλι αὐτό;· и всё ~ое разг. καί τά παρόμοια· ~-сякой разг. ὁ πῆξε κι' ὁ δεῖξε.

такса I *ж* (*расценка*) ἡ διατίμηση[-ις].

такса II *ж* (*собака*) σκυλάκι κοντοπόδαρο.

такси *с* τό ταξί: маршрутное ~ ταξί δρομολογίου.

таксометр *м* τό ταξίμετρο[ν].

таксомотор *м* *см.* такси.

такт I *м* *муз.* ὁ ρυθμός, ἡ ρυθμική κίνηση: отбивать ~ σημαίνω τόν ρυθμό· играть в ~ παίζω στόν ρυθμό· шагать в ~ βηματίζω μέ ρυθμό.

такт II *м* (*чувство меры*) ἡ λεπτότητα, τό τάκτ: отсутствие ~а ἡ ἔλλειψη λεπτότητας· держать себя с ~ом συμπεριφέρομαι μέ τάκτ.

тактика *ж* ἡ τακτική. **~ический** *прил.* τακτικός, τῆς τακτικῆς: ~ический успех ἡ τακτική ἐπιτυχία, ἡ ἐπιτυχία τακτικῆς.

тактичн||о *нареч.* μέ λεπτότητα, μέ τάκτ. **~ость** *ж* ἡ λεπτότητα, τό τάκτ. **~ый** *прил.* λεπτός, μέ τάκτ: ~ый человек ἄνθρωπος λεπτός στούς τρόπους.

талант *м* τό ταλέντο, τό τάλαντο[ν]. **~ливость** *ж* τό ταλέντο: книга поражает своей ~ливостью καταπλήσσει τό ταλέντο μέ τό ὁποῖο εἶναι γραμμένο τό βιβλίο. **~ливый** *прил.* ταλαντοῦχος, μέ ταλέντο: ~ливый человек ἄνθρωπος προικισμένος μέ ταλέντο· ~ливое произведение ἔργο γραμμένο μέ ταλέντο.

талисман *м* τό φυλακτό, τό φυλακτήρι[ον].

тал||ия *ж* ἡ μέση: тонкая ~ λεπτή μέση· платье в ~ю φόρεμα μεσάτο.

таллий *м* *хим.* τό θάλλιο[ν].

талмуд *м* τό ταλμούδ. **~ист** *м* ὁ ταλμουδιστής.

талон *м* τό κουπόνι, τό δελτίο· 2. (*чековой книжки, аккредитива и т. п.*) τό στέλεχος (*διπλοτύπου*).

талый *прил.* λυωμένος: ~ снег τό λυωμένο χιόνι.

тальк *м* τό τάλκ.

тальник *м* *бот.* ἡ μικρή ἰτιά.

там 1. *нареч.* ἐκεῖ, ἐκεῖ κάτω: мы будем ~ послезавтра ἐμεῖς θά εἴμαστε ἐκεῖ μεθαύριο· ~ и сям ἐδῶ κι' ἐκεῖ· ~ же (*при ссылках в книгах*) στό ἴδιο μέρος· 2. *частица* (*с оттенком сомнения, пренебрежения*): какие ~ занятия! *разг.* τί μαθήματα μοῦ λές!· ◇ что бы ~ ни было ὅπως καί νά ἔχει τό πράγμα, ὁτιδήποτε κι' ἄν συνέβηκε· ~ видно будет μετά βλέπουμε· какое ~! (*ничего подобного*) *разг.* ποῦ τέτοιο πράγμα!· ну берú, чего ~! πᾶρε, μήν ντρέπεσαι!

тамада *м* ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ γλεντιοῦ, ὁ συμποσιάρχης.

тамариск *м* *бот.* ἡ μυρίκη, τό ἁρμυρίκι, ἡ μυρίγκα.

тамбур *м* 1. *архит.* ὁ σπόνδυλος στύλου· 2. *ж.-д.* ἡ ἐξέδρα τοῦ βαγονιοῦ.

тамбур *м* (*барабан*) τό τύμπανο[ν], τό ταμποῦρλο.

тамбурин *м* *муз.* τό ντέφι.

таможенн||ик *м* ὁ ὑπάλληλος τοῦ τελωνείου, ὁ τελώνης. **~ый** *прил.* τελωνιακός: ~ый досмотр ὁ τελωνιακός ἔλεγχος· ~ый надсмотрщик ὁ τελώνης, ὁ τελωνοφύλακας· ~ые пошлины οἱ τελωνιακοί δασμοί.

таможня *ж* τό τελωνεῖο[ν].

тамошн||ий *прил.* *разг.* ντόπιος: ~ие жители οἱ ντόπιοι κάτοικοι.

тампон *м* τό ταμπόν, τό πῶμα, ὁ πωματισμός, τό στούπωμα. **~ировать** *сов.* *и несов.* ταμπονάρω, στουπώνω.

тангенс *м* *мат.* ἡ ἐφαπτομένη (γραμμή).

танго *с* *нескл.* τό τανγκό.

тан||ец *м* ὁ χορός: народные ~цы οἱ λαϊκοί χοροί· школа ~цев τό χοροδιδασκαλεῖο[ν]· учитель ~цев ὁ χοροδιδάσκαλος.

таннин *м* ἡ δεψίνη, ἡ ταννίνη.

танк *м* τό τάνκ, τό ἅρμα μάχης.

танкер *м* τό δεξαμενόπλοιο[ν].

танкетка *ж* 1. *воен.* τό μικρό τάνκ, τό μικρό ἅρμα μάχης· 2. (*женская обувь*) γυναικεῖα πέδιλα.

танкист *м* ὁ ὁδηγός τοῦ ἅρματος μάχης, ὁ ὁδηγός τοῦ τάνκ.

танков||ый *прил.* τῶν ἁρμάτων μάχης, τῶν τάνκ: ~ая дивизия ἡ μεραρχία ἁρμάτων μάχης, ἡ μεραρχία τῶν τάνκ· ~ые войска οἱ μονάδες ἁρμάτων μάχης.

танкостроение *с* ἡ κατασκευή ἁρμάτων μάχης.

Тантал *м* *миф.* ὁ Τάνταλος.

танталов *прил.*: ~ы муки τό μαρτύριο τοῦ Ταντάλου.

танцева||льный *прил.* χορευτικός, τοῦ χοροῦ: ~ вечер ἡ χοροεσπερίδα[-ις]· ~ зал ἡ αἴθουσα χοροῦ. **~ть** *несов.* χορεύω.

танц||мейстер *м* ὁ χοροδιδάσκαλος. **~овщик** *м* ὁ χορευτής. **~овщица** *ж* ἡ χορεύτρια. **~ор** *м* ὁ χορευτής. **~улька** *ж* *разг.* ἡ χοροεσπερίδα.

тапёр *м* ὁ πιανίστας, ὁ ἀκορντεονίστας (πού παίζει σέ χορευτική βραδιά).

тапир *м* *зоол.* ὁ τάπιρος.

тапочки *мн.* (*ед.* тапочка *ж*) τά ἀθλη-

τικά παπούτσια (*спортивные*)/ οἱ παντόφλες (*домашние*).

тáра *ж* 1. (*упаковка*) τό ἀμπαλάρισμα, ἡ συσκευασία· 2. *торг.* (*вес упаковки*) ἡ (ν)τάρα, τό ἀπόβαρο[ν].

тарабáнить *несов.* *разг.* κάνω κρότο, κάνω θόρυβο.

тарабáрщина *ж* τά ἀλαμπουρνέζικα.

таракáн *м* ἡ κατσαρίδα, ἡ βλάττη.

тарáн *м* 1. *ист.* ὁ κριός, ἡ πολιορκητική μηχανή· 2. *мор.* (*часть боевого судна*) τό ἔμβολο· 3. (*действие*) ἡ ἐμβολή: идти́ на ~ ἐπιτίθεμαι μέ ἐμβολή, κτυπῶ μέ ἐμβολή· ◇ гидравли́ческий ~ *тех.* ὑδραυλική ἀνυψωτική μηχανή. **~ить** *несов.* τρυπῶ μέ τό ἔμβολο.

тарантáс *м* *уст.* τό ταραντάς (*εἶδος σκεπασμένου κάρρου*).

тарантéлла *ж* ἡ ταραντέλλα.

тарáнтул *м* *зоол.* ἡ ταραντούλη.

тарáнь *ж* (*рыба*) ὁ κυπρῖνος.

тарарáм *м* *разг.* ἡ φασαρία: подня́ть ~ σηκώνω φασαρία.

таратáйка *ж* *разг.* εἶδος δίτροχου ἁμαξιοῦ.

таратóрить *несов.* *разг.* φλυαρῶ.

тарахтéть *несов.* *разг.* τρίζω, κάνω κρότο, κάνω θόρυβο, θορυβῶ.

тарáщить *несов.*: ~ глазá γουρλώνω τά μάτια.

тарéлк||а *ж* 1. τό πιάτο: глубóкая ~ τό βαθύ πιάτο· мéлкая ~ τό ρηχό πιάτο· десéртная ~ τό πιατάκι· съесть пóлную ~у сýпа τρώγω ἕνα ὁλόκληρο πιάτο σούπα· 2. ~и *мн.* *муз.* τά κύμβαλα· ◇ быть не в своéй ~е *разг.* δέν εἶμαι στά κέφια μου.

тари́ф *м* ἡ διατίμηση[-ις], ἡ ταρίφα, τό τιμολόγιο[ν]: тамóженный ~ τό δασμολόγιο[ν]· железнодорóжный ~ ἡ σιδηροδρομική ταρίφα, τό τιμολόγιο τῶν σιδηροδρόμων. **~икáция** *ж* ἡ διατίμηση/ ἡ δασμολόγηση (*на таможне и т. п.*): ~икáция зáработной плáты ἡ μισθολόγηση, ὁ καθορισμός μισθολογίου. **~ици́ровать** *сов.* *и* *несов.* τιμολογῶ, διατιμῶ ἐμπορεύματα. **~ный** *прил.* τοῦ τιμολογίου: ~ная сéтка τό ἀριθμολόγιο.

тартарары́ *тк.* *мн.* *нескл.* *разг.* *шутл.*: провали́ться в ~ μέ καταπίνει ἡ γῆ.

тарти́нка *ж* ἡ ταρτίνα.

таскáть *несов.* 1. (*носить*) κουβαλῶ/ σέρνω πίσω μου (*волочить*): ~ вóду κουβαλῶ νερό· ~ всю́ду с собóй κουβαλῶ μαζί μου παντοῦ· он éле нóги таскáет μόλις σέρνει τά πόδια του· 2. (*воровать*) *разг.* σουφρώνω, κλέβω: ~ кур κλέβω κότες· 3. (*об одежде, обуви*) φορῶ· 4. (*дёргать*) τραβῶ: ~ зá вóлосы τραβῶ ἀπ' τά μαλλιά· ~ зá уши τραβῶ τ' αὐτιά· ◇ ~ по судáм τραβολογῶ στά δικαστήρια· ~ для когó-л. каштáны из огня́ *погов.* βγάζω τά κάστανα ἀπ' τή φωτιά. **~ся** (*слоняться*) τριγυρίζω, περιφέρομαι, γκιζερίζω: ~ся без дéла по ýлицам τριγυρίζω ἄσκοπα στούς δρόμους.

тасовáть *несов.* ἀνακατεύω: ~ кáрты ἀνακατεύω τά χαρτιά, ἀνακατεύω τήν τράπουλα.

ТАСС (Телеграфное Агéнтство Совéтского Сою́за) τό ΤΑΣ (τό Τηλεγραφικό πρακτορεῖο τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης).

татáр||ин *м* ὁ Τάταρος. **~ка** *ж* ἡ Ταtάρα. **~ский** *прил.* ταταρικός.

татуи́р||овать *сов.* *и* *несов.* διαστίζω τό σῶμα, κάνω δερματοστιξία, κάνω τατουάζ. **~óвка** *ж* ἡ δερματοστιξία, τό τατουάζ.

тафтá *ж* *текст.* ὁ ταφτᾶς.

тахеóметр, тахимéтр *м* τό ταχύμετρο[ν].

тахтá *ж* τό ντιβάνι, ὁ καναπές.

тачáнка *ж*: пулемётная ~ τό ἁμάξι μέ πολυβόλο.

тачáть *несов.* ράβω, ράπτω.

тáчка *ж* τό χειραμάξι.

тащи́ть *несов.* 1. *см.* таскáть 1, 2, 4· 2. (*извлекать*) βγάζω: ~ гвоздь из стены́ βγάζω τό καρφί ἀπ' τόν τοῖχο· ~ занóзу βγάζω τό ἀγκάθι. **~ся** 1. *см.* таскáться· 2. *прям.*, *перен.* σέρνομαι: подóл тáщится пó полу ὁ ποδόγυρος σέρνεται στό πάτωμα· ~ся в хвостé σέρνομαι στήν οὐρά.

тáю, тáешь и т. д. *наст. вр. от* тáять.

тáя||ние *с* ἡ τήξη, ἡ τῆξις, τό λυώσιμο[ν]. **~ть** *несов.* 1. λυώνω (*άμετ.*), τήκω, τήκομαι: конфéта тáет во рту́ τό σοκολατίνι λυώνει στό στόμα· сегóдня тáет *безл.* σήμερα τά χιόνια λυώνουν· снег тáет τό χιόνι λυώνει· 2. (*исчезать*) σβύνω, χάνομαι: звýки тáют οἱ ἦχοι σβύνουν· 3. *перен.* (*чахнуть*) ἐξαντλοῦμαι, φθίνω: си́лы тáют οἱ δυνάμεις ἐξαντλοῦνται· онá тáет как свéчка λυώνει σάν τό κερί· 4. (*млеть*) *разг.* λιγώνομαι, λυώνω: ~ть от любви́ λυώνω ἀπό ἔρωτα.

тварь *ж* 1. *уст.* τό ζωντανό· 2. *бран.* τό χαμένο κορμί, τό παλιοτόμαρο.

твердéть *несов.* σκληραίνω (*άμετ.*).

тверд||и́ть *несов.* ἐπαναλαμβάνω, κοπανῶ: об э́том ~я́т все ὅλος ὁ κόσμος τό λέει· ~ наизýсть ἐπαναλαμβάνω ἀποστηθίζοντας.

твёрдо *нареч.* γερά, καλά, σταθερά[-ῶς],

ἀκλόνητα: ~ вы́учить μαθαίνω καλά· он ~ реши́л ἀποφάσισε ὁριστικά· ~ стоя́ть на нога́х στέκομαι γερά στά πόδια μου.

твердока́менный *прил. перен.* ἄκαμπτος, ἀτράνταχτος, σκληρός σάν πέτρα.

твердоло́бый *прил.* ξεροκέφαλος, χοντροκέφαλος.

твёрд||ость *ж* **1.** ἡ στερεότητα[-ης] (*противоп. жидкости*)/ ἡ σκληρότητα[-ης] (*противоп. мягкости*)· **2.** *перен.* ἡ σταθερότητα, ἡ ἑδραιότητα. **~ый** *прил.* **1.** στερεός (*в противоп. жидкому*)/ σκληρός (*в противоп. мягкому*): ~ое те́ло τό στερεό σῶμα· **2.** *перен.* σταθερός: ~ый шаг τό σταθερό (*или* τό σίγουρο) βῆμα· ~ая во́ля ἡ σταθερή θέληση· ~ое реше́ние ἡ ὁριστική ἀπόφαση· ~ые це́ны οἱ σταθερές τιμές· ~ые зна́ния οἱ γερές γνώσεις· он не твёрд в гре́ческом εἶναι ἀδύνατος στά ἑλληνικά· **3.** *лингв.*: ~ый согла́сный τά σκληρά σύμφωνα.

тверды́ня *ж* τό φρούριο[ν].

тво́||й (твоя́, твоё, твои́) **1.** *мест. притяж.* (δικός) σου, (δική) σου, (δικό) σου: ~ оте́ц ὁ πατέρας σου· ~я́ семья́ τό σπίτι σου· по ~ему́ мне́нию κατ' ἐσέ, κατά τήν γνώμη σου· будь по-~ему ἄς γίνει τό δικό σου· **2.** ~ё *с* τό δικό σου: здесь ~его́ нет ничего́ ἐδῶ δέν ἔχει τίποτε δικό σου· мне ~его́ не ну́жно δέν θέλω τίποτε δικό σου· **3.** ~и́ *мн.* (*домашние*) οἱ δικοί σου: как пожива́ют ~и́? πῶς τά περνοῦν οἱ δικοί σου;

творе́ние *с* **1.** (*действие*) *уст.* ἡ δημιουργία· **2.** (*произведение*) τό ἔργο[ν]: вели́кое ~ τό ἀριστούργημα.

творе́ц *м* ὁ δημιουργός (*создатель*)/ ὁ συγγραφέας (*автор*).

твори́тельный паде́ж *грам.* ἡ ὀργανική πτῶσις.

твори́ть *несов.* (*создавать*) δημιουργῶ/ κάνω (*делать, совершать*): ~ но́вую жизнь δημιουργῶ νέα ζωή· ~ добро́ κάνω τό καλό· ~ чудеса́ κάνω θαύματα· ~ суд *уст.* ἀπονέμω δικαιοσύνη· ~ суд и распра́ву κυβερνῶ, δικάζω αὐθαίρετα.

твори́т||ься *несов. разг.* συμβαίνω, γίνομαι: что здесь ~ся? τί γίνεται ἐδῶ;, τί συμβαίνει ἐδῶ;

творо́||г *м* ἡ μυζήθρα. **~жник** *м* ἡ τυρόπηττα. **~жный** *прил.* ἀπό μυζήθρα.

тво́рческ||ий *прил.* δημιουργικός: ~ое содру́жество ἡ δημιουργική συνεργασία· ~ путь ἡ ζωή καί τό ἔργο· ~ ве́чер τό ρεσιτάλ· ~ая интеллиге́нция ἡ καλλιτεχνική διανόηση, οἱ λογοτέχνες καί καλλιτέχνες.

тво́рчество *с* ἡ δημιουργία: наро́дное ~ ἡ λαϊκή τέχνη, ἡ λαϊκή δημιουργία· ~ Пу́шкина τό ἔργο τοῦ Πούσκιν.

те *им. и вин. п. мн. от* тот, та, то III.

т. е. *сокр. см.* то́ есть.

теа́тр *м в разн. знач.* τό θέατρο[ν]: о́перный ~ ἡ ὄπερα, τό μελόδραμα· Худо́жественный ~ Θέατρο τέχνης· ку́кольный ~ τό κουκλοθέατρο· ~ вое́нных де́йствий τό θέατρο τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων. **~а́л** *м* ὁ θεατρόφιλος. **~а́льность** *ж* ἡ θεατρικότητα[-ης]. **~а́льный** *прил.* **1.** θεατρικός, τοῦ θεάτρου: ~а́льное представле́ние ἡ θεατρική παράσταση· ~а́льная ка́сса τό ταμεῖο εἰσιτηρίων θεάτρου· ~а́льный биле́т τό εἰσιτήριο θεάτρου· ~а́льное учи́лище ἡ θεατρική σχολή· **2.** *перен.* θεατρικός, θεατρινίστικος: ~а́льная по́за ἡ θεατρινίστικη πόζα.

театрове́д||ение *с* ἡ θεατρολογία. **~ческий** *прил.* θεατρολογικός.

тебе́ *дат. и предл. п. от* ты.

тебя́ *род. и вин. п. от* ты.

те́зис *м в разн. знач.* ἡ θέσις: ~ы докла́да οἱ θέσεις τής εἰσήγησης.

тёзка *м, ж* ὁ συνονόματος, ἡ συνονόματη.

тёк, текла́, текло́ *прош. вр. от* течь I.

текст *м* τό κείμενο[ν].

тексти́ль *м собир.* ἡ ὑφαντουργία. **~ный** *прил.* ὑφαντουργικός. **~щик** *м* ὁ ὑφαντουργός.

тексту́альный *прил.* κατά λέξη, κατά γράμμα: ~ перево́д ἡ κατά λέξη μετάφραση.

теку́, теку́т *наст. вр. от* течь I.

теку́ч||есть *ж* **1.** *физ.* ἡ ρευστότητα [-ης]· **2.** *перен.* ἡ ἀστάθεια, ἡ διακύμανση, ἡ αὐξομείωση: ~ рабо́чей си́лы ἡ αὐξομείωση τῆς ἐργατικῆς δύναμης. **~ий** *прил.* **1.** *физ.* ρευστός, ὑγρός: ~ие тела́ τά ρευστά σώματα· **2.** *перен.* ἀσταθής, μεταβλητός, εὐμετάβλητος.

теку́щ||ий **1.** *прич. от* течь· **2.** *прил. перен.* (*настоящий*) παρών, τρεχούμενος, τρέχων, ἐνεστώς: ~ие дела́ τά τρέχοντα ζητήματα· два́дцать второ́е число́ ~его ме́сяца στίς εἰκοσιδύο τρέχοντος· в ~ем году́ τό τρέχον ἔτος, ἐφέτος· ~ моме́нт ἡ σημερινή κατάσταση· ~ ремо́нт ἡ μικροεπισκευή· ◇ ~ счёт ὁ τρεχούμενος λογαριασμός.

телеавтома́тика *ж тех.* ἡ τηλεαυτοματική.

телеви́||дение *с тех.* ἡ τηλεόραση[-ις]. **~зио́нный** *прил.* τῆς τηλεόρασης, τηλε-

οπτικός: ~зионная камера ἡ μηχανή λήψης τηλεοράσεως. **~зор** *м* ὁ δέκτης τηλεόρασης.

телега *ж* τό κάρρο.

телеграмм||а *ж* τό τηλεγράφημα: срочная ~ τό ἐπεῖγον τηλεγράφημα· посылать ~у στέλνω τηλεγράφημα.

телеграф *м* **1.** (*учреждение*) τό τηλεγραφεῖο[ν]· **2.** (*аппарат*) ὁ τηλέγραφος: беспроволочный ~ ὁ ἀσύρματος τηλέγραφος. **~ировать** *сов. и несов.* τηλεγραφῶ. **~ист** *м* ὁ τηλεγραφητής. **~истка** *ж* ἡ τηλεγραφήτρια. **~ный** *прил.* τηλεγραφικός: ~ный перевод ἡ τηλεγραφική ἐπιταγή.

тележка *ж* τό καρροτσάκι, τό φορτηγό ἁμάξι: ручная ~ ἡ χειράμαξα.

телеметрия *ж* ἡ τηλεμετρία.

телемеханика *ж* ἡ τηλεμηχανική: автоматика и ~ αὐτοματική καί τηλεμηχανική.

тел||ёнок *м* ὁ μόσχος, τό μοσχάρι, τό μοσχαράκι· ◇ куда Макар ~ят не гонял *погов.* πολύ μακρυά, στοῦ διαβόλου τήν ἄκρη.

телеол||огический *прил. фил.* τελεολογικός. **~огия** *ж* ἡ τελεολογία.

телепатия *ж* ἡ τηλεπάθεια.

телепередача *ж* ἡ ἐκπομπή τηλεόρασης.

телескоп *м* τό τηλεσκόπιο[ν]. **~ный** *прил.* τοῦ τηλεσκοπίου.

телесн||ый *прил.* σωματικός: ~ые наказания οἱ σωματικές ποινές.

телефон *м* τό τηλέφωνο[ν]: междугородный ~ ἡ ὑπεραστική τηλεφωνική γραμμή· ~-автомат τό αὐτόματο τηλέφωνο· звонить по ~у τηλεφωνῶ· вызывать к ~у καλῶ (*или* φωνάζω) στό τηλέφωνο. **~ировать** *несов.* τηλεφωνῶ. **~истка** *ж* ἡ τηλεφωνήτρια.

телефонн||ый *прил.* τοῦ τηλεφώνου, τηλεφωνικός: ~ая станция ὁ τηλεφωνικός σταθμός· ~ая трубка τό ἀκουστικό τηλεφώνου· ~ая будка ἡ καμπίνα τοῦ τηλεφώνου, ὁ τηλεφωνικός θάλαμος· ~ая книга ὁ τηλεφωνικός κατάλογος.

телефонограмма *ж* τό τηλεφωνογράφημα, τό τηλεφώνημα.

Телец *м астр.* ὁ Ταῦρος (*ἀστερισμός*).

телец *м уст.* ὁ μόσχος· ◇ золотой ~ ὁ Μαμ(μ)ωνᾶς.

телецентр *м* (телевизионный центр) ὁ σταθμός τηλεόρασης.

телиться *несов.* γεννῶ, τίκτω (γιά ἀγελάδα).

тёлка *ж* ἡ δαμαλίδα, τό δαμάλι.

теллур *м хим.* τό τελλούριο[ν].

тел||о *с в разн. знач.* τό σῶμα/ ἡ σάρκα, ἡ σάρξ (*плоть*)/ ὁ νεκρός, τό λείψανο (*останки*): твёрдые ~а *физ.* τά στερεά σώματα· инородное ~ τό ἑτερογενές σῶμα· обнажённое ~ τό γυμνό σῶμα· дрожать всем ~ом τρέμω ὁλόκληρος· вынос ~а состоится... ἡ ἐκφορά τοῦ νεκροῦ θά γίνει...· ◇ быть в ~е εἶμαι παχύς· быть преданным душой и ~ом кому-л. εἶμαι ἀφοσιωμένος σέ κάποιον ψυχή τε καί σώματι· держать кого-л. в чёрном ~е κάνω τή ζωή μαύρη σέ κάποιον.

телогрейка *ж* ἡ πατατούκα, τό παπλωματένιο σακκάκι.

телодвижени||е *с* ἡ κίνηση τοῦ σώματος: плавные ~я οἱ ρυθμικές κινήσεις.

телосложение *с* ἡ σωματική διάπλαση: крепкое ~ τό εὔρωστο σῶμα.

телохранитель *м* ὁ σωματοφύλακας[-αξ].

тельн||ый *прил.* τοῦ σώματος, τῆς σαρκός: ~ого цвета τό χρῶμα κρεατί.

тельняшка *ж* ἡ φανέλα.

телятина *ж* τό μοσχαρήσιο κρέας, τό βιδέλο.

телячий *прил.* μοσχαρήσιος, μόσχειος, βιδελήσειος· ◇ ~ восторг *разг.* ὁ ἀνόητος ἐνθουσιασμός.

тем I *твор. п. ед. от* тот, то III; *дат. п. мн. от* тот, та, то III.

тем II **1.** *нареч.* ὅσο[ν], τόσο[ν], μ' αὐτό: ~ лучше τόσο τό καλλίτερο· **2.** *союз*: чем..., ~... ὅσο... τόσο...· чем труднее была работа, ~ упорнее он был ὅσο ἡ δουλειά ἦταν δυσκολώτερη, τόσο αὐτός ἦταν πιό ἐπίμονος· ◇ ~ самым μ' αὐτό, ἔτσι· ~ более πολύ περισσότερο· ~ более, что... πολύ περισσότερο πού· ~ не менее καί ὅμως, παρ' ὅλα αὐτά.

тем||а *ж* τό θέμα: злободневная ~ τό ἐπίκαιρο θέμα· перейти к другой ~е περνῶ σέ ἄλλο θέμα. **~атика** *ж* τά θέματα. **~атический** *прил.* θεματικός: ~атический план τό σχέδιο τῶν θεμάτων.

тембр *м* τό τέμπρο φωνῆς: мягкий ~ ἡ μαλακή φωνή· приятный ~ (голоса) τό εὐχάριστο τέμπρο (φωνῆς).

теменн||ой *прил. анат.* βρεγματικός: ~ая кость τό βρεγματικόν ὀστοῦν.

темень *ж разг.* τό σκοτάδι: ~-то какая! σκοτάδι πίσσα!

теми *твор. п. мн. от* тот, та, то III.

темне||ть *несов.* **1.** σκοτεινιάζω/ μαυρίζω (*чернеть*): серебро ~ет τό ἀσῆμι μαυρίζει· у меня ~ет в глазах θολώνουν τά μάτια μου, σκοτεινιάζει τό φῶς μου· **2.** *безл.*: уже ~ет σκοτεινιάζει, νυχτώνει, βραδυάζει. **~ться** *разг.* μαυρίζω:

вдали́ ~ется лес μακρυά μαυρίζει τό δάσος.

темни́ца *ж поэт.* ἡ φυλακή, τό μπουντρούμι.

темно́ *предик. безл.* εἶναι σκοτεινά: уже́ ~ σκοτείνιασε· ~ хоть глаз вы́коли *разг.* εἶναι σκοτάδι πίσσα, εἶναι θεοσκότεινα· ~ в глаза́х σκοτεινιάζει τό φῶς μου.

темнова́тый *прил.* μαυρειδερός, μουντός/ σκοῦρος (*о цвете*).

темноволо́сый *прил.* μαυρομάλλης.

тёмно-голубо́й *прил.* βαθυγάλαζος, βαθυκύανος.

темноко́жий *прил.* μελαψός, μελαχροινός.

тёмно-кра́сный *прил.* βαθυκόκκινος.

тёмно-се́рый *прил.* σκοῦρο γκρίζο (χρῶμα).

тёмно-си́ний *прил.* βαθυκύανος, μπλέ σκοῦρος.

темнот||а́ *ж* 1. (*мрак*) τό σκοτάδι, τό σκότος: с наступле́нием ~ы́ ὅταν σκοτεινιάσει, ὅταν βραδιάσει· кака́я тут ~! τί σκοτεινά πού εἶναι ἐδῶ!· 2. (*невежество*) ἡ ἀμάθεια, ἡ ἀγραμματωσύνη.

тёмн||ый *прил.* 1. σκοτεινός/ σκοῦρος, μελανός (*о цвете*): ~ая ночь ἡ σκοτεινή νύχτα· ~ое пла́тье τό σκοῦρο φόρεμα· ~ые во́лосы τά μαῦρα (*или* τά σκοῦρα) μαλλιά· 2. (*неясный, неизвестный*) σκοτεινός: ~ые места́ в кни́ге οἱ σκοτεινές σελίδες τοῦ βιβλίου· 3. (*подозрительный*) ὕποπτος, σκοτεινός: ~ое про́шлое τό ὕποπτο (*или* τό σκοτεινό) παρελθόν· э́то де́ло ~ое αὐτό εἶναι σκοτεινή ὑπόθεση· 4. (*невежественный*) ἀμαθής· ◇ ~ая вода́ *мед.* ἡ ἀμαύρωση (τῶν ὀφθαλμῶν)· темны́м-темно́ *разг.* θεοσκότεινα· ~ое пятно́ ἡ μελανή κηλίδα.

темп *м* 1. *муз.* ὁ ρυθμός, ὁ χρόνος, τό τέμπο· 2. *перен.* ὁ ρυθμός: рост ~ов произво́дства ἡ ἄνοδος τοῦ ρυθμοῦ τῆς παραγωγῆς.

те́мпер||а *ж жив.* ἡ τέμπερα: писа́ть ~ой ζωγραφίζω μέ τέμπερα.

темпера́мент *м* ἡ ἰδιοσυγκρασία, τό ταμπεραμέντο. ~**ный** *прил.* θερμόαιμος, φλογερός, ὁρμητικός.

температу́р||а *ж* ἡ θερμοκρασία/ ὁ πυρετός (*больного*): ко́мнатная ~ ἡ θερμοκρασία δωματίου· повы́шенная ~ ὁ πυρετός· измеря́ть ~у *а*) μετρῶ τήν θερμοκρασία, *б*) (*о больном*) ἐξετάζω τόν πυρετό· у него́ нет ~ы δέν ἔχει πυρετό, εἶναι ἀπύρετος. ~**ить** *несов., разг.* ἔχω πυρετό. ~**ный** *прил.* τῆς θερμοκρασίας.

те́мя *с анат.* τό βρέγμα (τῆς κεφαλῆς).

тенденцио́зн||ость *ж* 1. (*идейная направленность*) ἡ σκοπιμότητα· 2. (*предвзятость*) ἡ κακόβουλη πρόθεση, ἡ κακοβουλία. ~**ый** *прил.* 1. (*идейно направленный*) σκόπιμος· 2. (*предвзятый*) κακόβουλος, μέ κακόβουλη πρόθεση: ~ое освеще́ние собы́тий ἡ κακόβουλη ἑρμηνεία τῶν γεγονότων.

тенде́нци||я *ж* 1. (*целенаправленность*) ἡ τάση[-ις], ἡ ροπή/ ἡ πρόθεση (*намерение*): демократи́ческие ~и литерату́ры οἱ δημοκρατικές τάσεις τῆς λογοτεχνίας· ~ к ро́сту ἡ τάση γιά ἀνάπτυξη· 2. (*предвзятость*) ἡ κακόβουλη πρόθεση.

те́ндер *м ж.-д.* τό ἐφοδιοφόρο ὄχημα, ἡ ὑδατανθρακοφόρος (ἁμαξοστοιχίας).

тенев||о́й *прил.* 1. (*находящийся в тени*) σκιερός, σύσκιος, ἀπόσκιος: ~а́я сторона́ до́ма τό ἀνήλιο μέρος τοῦ σπιτιοῦ· 2. *жив.* σκιώδης, μέ σκιά· 3. *перен.* (*отрицательный*) σκοτεινός, μελανός: ~ы́е сто́роны жи́зни οἱ σκοτεινές πλευρές τής ζωῆς.

тенёта *мн.* ὁ βρόχος, τό βρόχι.

тени́ст||ость *ж* ἡ σκιερότητα. ~**ый** *прил.* σκιερός, παχύσκιος (*дающий тень*)/ βαθύσκιος, βαθήσκιωτος (*покрытый тенью*): ~ый сад ὁ σκιερός κῆπος· ~ое де́рево παχύσκιο δέντρο.

те́ннис *м* τό τέννις, ἡ ἀντισφαίριση[-ις]: игра́ть в ~ παίζω τέννις. ~**и́ст** *м* ὁ παίκτης τοῦ τέννις, ὁ ἀντισφαιριστής. ~**ный** *прил.* τοῦ τέννις: ~ный корт, ~ная площа́дка τό γήπεδο τέννις· ~ная раке́тка ἡ ρακέττα τοῦ τέννις.

те́нор *м* ὁ τενόρος, ὁ ὀξύφωνος. ~**о́вый** *прил.* τοῦ τενόρου.

тент *м мор.* ἡ τέντα.

тен||ь *ж* 1. *прям., перен. тж. жив.* ἡ σκιά, ὁ ἴσκιος: сиде́ть в ~и́ κάθομαι στόν ἴσκιο· класть ~и *жив.* βάζω (*или* ζωγραφίζω) σκιά· по её лицу́ пробежа́ла ~ неудово́льствия μιά ἔκφραση δυσαρέσκειας διάβηκε ἀπό τό πρόσωπό της· 2. *перен.* (*слабый след*) ἡ ἔκφραση: ни ~и сомне́ния δέν ὑπάρχει οὔτε ἴχνος ἀμφιβολίας· 3. (*неясные очертания, силуэт*) ἡ σκιά, ἡ σιλουέτα: промелькну́ла кака́я-то ~ πέρασε κάποια σκιά· 4. (*призрак, дух*) τό φάσμα, τό φάντασμα: ~и про́шлого οἱ σκιές τοῦ παρελθόντος· ◇ от неё оста́лась одна́ ~ αὐτή κατάντησε φάντασμα· бро́сить ~ на кого́-л. προκαλῶ ὑποψία ἐναντίον κάποιου· держа́ться в ~и́ φέρνομαι σεμνά, δέν ἐπιδεικνύομαι· ходи́ть как ~ за ке́м-л. γίνομαι ἡ σκιά κάποιου.

теодоли́т *м* ὁ θεοδόλιχος.

теол||оги́ческий *прил.* θεολογικός. **~о́гия** *ж* ἡ θεολογία.

теоре́м||а *ж мат.* τό θεώρημα: доказа́ть ~у ἀποδείχνω τό θεώρημα.

теор||етизи́ровать *несов.* θεωρητικολογῶ. **~е́тик** *м* ὁ θεωρητικός. **~ети́ческий** *прил.* θεωρητικός.

теóрия *ж* ἡ θεωρία: ~ маркси́зма-ленини́зма ἡ θεωρία τοῦ μαρξισμοῦ-λενινισμοῦ· ~ позна́ния *филос.* ἡ γνωσιολογία· ~ относи́тельности ἡ θεωρία τῆς σχετικότητας· ~ вероя́тности ἡ θεωρία τῶν πιθανοτήτων.

тепе́решн||ий *прил. разг.* ὁ σημερινός, ὁ τωρινός: ~ее вре́мя ἡ σήμερον ἡμέρα, ἡ σημερινή ἐποχή.

тепе́рь *нареч.* τώρα, νῦν: ~ уже́ по́здно τώρα εἶναι ἀργά πιά.

тепле́||ть *несов.* ζεσταίνω (*ἀμετ.*)/ γλυκαίνω, καλωσυνεύω (*о погоде*): ~ет *безл.* ὁ καιρός γλυκαίνει, ὁ καιρός ζεσταίνει.

те́плит||ься *несов.* σιγοκαίω/ *перен.* διατηροῦμαι ἀμυδρά: у меня́ ещё ~ся наде́жда διατηρῶ ἀμυδρή ἐλπίδα.

тепли́||ца *ж* τό θερμοκήπιο[ν], ἡ σέρρα. **~чный** *прил.* τοῦ θερμοκήπιου, τῆς σέρρας/ *перен.* εὐαίσθητος, εὐπαθής, λεπτεπίλεπτος: ~чное расте́ние *а*) τό φυτό τῆς σέρρας, *б*) *перен.* εὐαίσθητο (*или* λεπτεπίλεπτο) πλάσμα.

тепл||о́ I *с* ἡ ζέστη, ἡ ζεστασιά, ἡ θερμότητα: коли́чество ~а́ τό ποσό θερμότητος· сего́дня де́сять гра́дусов ~а́ ἡ θερμοκρασία εἶναι σήμερα δέκα βαθμοί πάνω ἀπό τό μηδέν· сиде́ть в ~е́ κάθομαι στή ζεστασιά.

тепло́ II 1. *нареч.* ζεστά/ *перен.* θερμά, ἔνθερμα, ἐγκάρδια: одева́ться ~ ντύνομαι ζεστά· ~ встре́тить кого́-л. ὑποδέχομαι κάποιον θερμά· 2. *предик. безл.* κάνει ζέστη/ αἰσθάνομαι θαλπωρή, νοιώθω ζεστασιά: в ко́мнате ~ στό δωμάτιο κάνει ζέστη· сего́дня ~ σήμερα εἶναι ζεστή μέρα· мне ~ ζεσταίνομαι.

теплова́тый *прил.* χλιαρός, ζεστούτσικος.

теплово́з *м* ἡ ἀτμομηχανή ντίζελ.

теплов||о́й *прил.* θερμικός, θερμογόνος: ~ дви́гатель ὁ θερμικός κινητήρας· ~а́я эне́ргия ἡ θερμική ἐνέργεια· ~ уда́р *мед.* ἡ ἡλίαση[-ις].

теплоёмкость *ж физ.* ἡ θερμική ἱκανότητα.

теплокро́вный *прил.* θερμόαιμος.

тепломе́р *м физ.* τό θερμιδόμετρο[ν].

теплонепроница́емый *прил. физ.* ἀδιάθερμος.

теплопрово́дн||ость *ж физ.* ἡ θερμική ἀγωγιμότης. **~ый** *прил.* θερμαγωγός.

теплот||а́ *ж* 1. ἡ θερμότητα[-ης]: согрева́ть свое́й ~о́й ζεσταίνω μέ τήν θερμότητά μου· скры́тая ~ ἡ λανθάνουσα θερμότης· едини́ца ~ы́ *физ.* ἡ μονάς θερμότητος· 2. *перен.* (*сердечность*) ἡ ἐγκαρδιότητα, ἡ θερμότητα, ἡ θέρμη: душе́вная ~ ἡ ψυχική θέρμη· говори́ть о ко́м-л. с ~о́й μιλῶ θερμά γιά κάποιον.

теплотво́рный *прил.* θερμογόνος, θερμαντικός.

теплоте́хник *м* ὁ θερμοτεχνίτης. **~а** *ж* ἡ θερμοτεχνική.

теплофи||ка́ция *ж тех.* ἡ ἐγκατάσταση δικτύου κεντρικῆς θέρμανσης. **~ци́ровать** *сов. и несов.* ἐγκαταστῶ δίχτυ κεντρικῆς θέρμανσης.

теплохо́д *м* τό πετρελαιοκίνητο-ντίζελ.

теплоэлектроцентра́ль *ж* (ТЭЦ) ὁ θερμοηλεκτροπαραγωγικός σταθμός, ἡ θερμοηλεκτρική ἐγκατάσταση[-ις].

теплу́шка *ж ж.-д.* τό φορτηγό βαγόνι μέ θέρμανση.

тёпл||ый *прил.* 1. θερμός, χλιαρός/ γλυκός (*тк. о погоде*): ~ая ко́мната τό θερμό δωμάτιο· ~ое молоко́ τό ζεστό γάλα· ~ые чулки́ οἱ ζεστές κάλτσες· ~ день ἡ ζεστή μέρα· 2. *перен.* (*сердечный*) ἐγκάρδιος, θερμός: ~ое чу́вство τό θερμό αἴσθημα· ~ приём ἡ ἐγκάρδια ὑποδοχή· 3. (*о цвете, звуке, запахе*) ζεστός, θερμός: ~ые кра́ски, тона́ τά ζεστά χρώματα· ◇ ~ое месте́чко *ирон.* ἡ ζεστή θεσούλα· ~ая компа́ния *ирон.* ἡ βρωμοπαρέα.

терап||е́вт *м* ὁ παθολόγος. **~евти́ческий** *прил.* θεραπευτικός, παθολογικός: ~евти́ческая кли́ника ἡ θεραπευτική (*или* ἡ παθολογική) κλινική. **~и́я** *ж* ἡ θεραπευτική/ ἡ θεραπεία (*лечение*): лучева́я ~и́я ἡ ἀκτινοθεραπεία.

тереби́ть *несов.* 1. (*лён*) ξεριζώνω· 2. *перен.* (*кого-л.*) *разг.* παρενοχλῶ, σκοτίζω, ζαλίζω κάποιον.

тере́ть *несов.* 1. τρίβω: ~ глаза́ (ру́ки) τρίβω τά μάτια (τά χέρια)· 2. (*натирать до блеска*) γυαλίζω· 3. (*мельчить*) τρίβω, κόβω, κοπανίζω: ~ таба́к κόβω τόν καπνό· ~ минда́ль κοπανίζω ἀμύγδαλα· ~ кра́ски τρίβω τήν μπογιά· ~ на тёрке τρίβω στόν τρίφτη, ξύνω· 4. (*причинять боль*) πληγώνω: боти́нок трёт τό παπούτσι μοῦκανε πληγή. **~ся** 1. τρίβομαι· 2. *перен.* (*среди кого-л.*) συχνάζω, συναναστρέφομαι.

терза́||ние *с* τό βάσανο[ν], τό μαρτύριο. **~ть** *несов.* 1. (ξε)σχίζω· 2. *перен.* βα-

σανίζω, τυραννῶ: ~ть дýшу τυραννῶ (*или* βασανίζω) τήν ψυχή. ~**ться** βασανίζομαι, τυραννιέμαι: ~ться сомнéниями μέ βασανίζουν οἱ ἀμφιβολίες.

тёрк||а *ж* ὁ τρίφτης: ~ для сы́ра ὁ τυροτρίφτης· терéть на ~е τρίβω στόν τρίφτη, ξύνω.

тéрмин *м* ὁ ὅρος. ~**ологи́ческий** *прил.* ὁρολογικός. ~**олóгия** *ж* ἡ ὁρολογία.

терми́т I *м хим.* ὁ θερμίτης.

терми́т II *м зоол.* ὁ τερμίτης, ὁ λευκός μύρμηξ. ~**ный** *прил.* θερμογόνος.

терми́ческ||ий *прил. физ., тех.* θερμικός: ~ая обрабóтка метáллов ἡ θερμική ἐπεξεργασία μετάλλων.

термóграф *м физ., тех.* ὁ θερμογράφος.

термодинáмика *ж* ἡ θερμοδυναμική.

термоизоля́ция *ж физ., тех.* ἡ θερμική μόνωση.

термóметр *м* τό θερμόμετρο[ν]: стáвить ~ βάζω (τό) θερμόμετρο· стряхну́ть ~ τινάζω τό θερμόμετρο.

тéрмос *м* ὁ θέρμος, τό θερμός.

термостáт *м физ., тех.* ὁ θερμοστάτης, ὁ θερμορυθμιστής.

термоя́дерн||ый *прил.* θερμοπυρηνικός: ~ое орýжие τά θερμοπυρηνικά ὅπλα.

тёрн *м бот.* ἡ τσαπουρνιά.

тéрн||ии *мн.* τά ἀγκάθια. ~**и́стый** *прил.* ἀκανθώδης, ἀγκαθερός· ◇ ~и́стый путь ὁ δύσκολος δρόμος. ~**óвый** *прил.* τῆς τσαπουρνιᾶς: ~óвая я́года τό τσάπουρνο· ~óвый венéц *перен.* ὁ ἀκάνθινος στέφανος.

терпели́в||о *нареч.* ὑπομονητικά, καρτερικά, μέ ὑπομονή. ~**ость** *ж* ἡ ὑπομονή, ἡ καρτερία. ~**ый** *прил.* ὑπομονητικός, καρτερικός: ~ый человéк ὁ ὑπομονητικός ἄνθρωπος.

терпéни||е *с* ἡ ὑπομονή, ἡ καρτερία, ἡ ἀνοχή: запасти́сь ~ем ὁπλίζομαι μέ ὑπομονή· терять ~ χάνω τήν ὑπομονή· выводи́ть когó-л. из ~я κάνω κάποιον νά χάσει τήν ὑπομονή του· моё ~ лóпнуло ἔχασα τήν ὑπομονή μου· ◇ перепóлнить чáшу чьегó-л. ~я ξεχείλισε τό ποτήρι.

терпéть *несов.* 1. (*переносить, испытывать*) ὑπομένω, ὑποφέρω/ νοιώθω (*голод, жажду*): ~ боль ὑποφέρω τόν πόνο· ~ жарý (хóлод) ὑπομένω τή ζέστη (τό κρύο)· терпи́ казáк — атамáном бýдешь παρηγοριά στόν ἄρρωστο ὥσπου νά βγεῖ ἡ ψυχή του· 2. (*допускать, мириться*) ἀνέχομαι: как мóжно э́то ~? πῶς τό ἀνέχεστε αὐτό; не ~ возражéний δέν ἀνέχομαι ἀντιρρήσεις· он не тéрпит шýток δέν σηκώνει ἀστεῖα· 3. ὑφίσταμαι, παθαίνω (*убытки, потери*)/ ἀποτυγχάνω (*неудачу*)/ δοκιμάζω (*нужду*): ~ поражéние νικιέμαι, ἡττῶμαι· ~ крушéние *а*) (*о судне*) ναυαγῶ, *б*) *ж.-д.* παθαίνω σιδηροδρομικό δυστύχημα· ◇ врéмя не тéрпит ὁ καιρός ἐπείγει· ~ не могý когó-л., чегó-л. δέν χωνεύω κάποιον, κάτι. ~**ся** *безл.*: мне не тéрпится ἀνυπομονῶ· мне не тéрпится вас повидáть ἀνυπομονῶ νά σᾶς ἰδῶ· не тéрпится сказáть ἀνυπομονῶ νά πῶ.

терпи́м||о *нареч.* 1. (*об отношении к людям*) μέ ἐπιείκεια[ν]· 2. (*сносно*) ὑποφερτά. ~**ость** *ж* ἡ ἀνοχή, ἡ ἀνεκτικότητα/ ἡ ἐπιείκεια (*снисходительность*): религиóзная ~ость ἡ ἀνεξιθρησκεία· ◇ дом ~ости ὁ οἶκος ἀνοχῆς. ~**ый** 1. *прич. от* терпéть· 2. *прил.* (*склонный терпеть*) ἀνεκτικός, ὑπομονετικός/ ἐπιεικής (*снисходительный*)· 3. *перен.* (*сносный, приемлемый*) ἀνεκτός, ὑποφερτός/ συγχωρητός (*извинительный*): ~ая боль ὁ ὑποφερτός πόνος· ~ые недостáтки τά ὑποφερτά ἐλαττώματα.

тéрпк||ий *прил.* στυφός: ~ на вкус ἡ στυφή γεύση. ~**ость** *ж* ἡ στυφάδα.

терпу́г *м тех.* ὁ ξυλοφάγος, ἡ ράσπα.

терракóт||а *ж* ἡ τερρακότα, ἡ ὀπτή γῆ. ~**овый** *прил.* ἀπό τερρακότα, ἀπό ὀπτή γῆ.

террамици́н *м фарм.* ἡ τερραμυκίνη.

террáрий *м* τό τερράριο.

террáса *ж в разн. знач.* ἡ ταράτσα, τό (ἡ)λιακωτό.

территориáльн||ый *прил.* ἐδαφικός, χωρικός: ~ые вóды τά χωρικά ὕδατα· ~ая цéлостность ἡ ἐδαφική ἀκεραιότητα.

террито́рия *ж* τό ἔδαφος, ἡ περιοχή: ~ страны́ τό ἔδαφος τῆς χώρας· ~ шкóлы ἡ περιοχή τοῦ σχολείου· ~ гóрода ἡ περιοχή τῆς πόλεως.

террóр *м* ἡ τρομοκρατία. ~**изи́ровать** *сов. и несов.* τρομοκρατῶ. ~**и́зм** *м* ἡ τρομοκρατία. ~**и́ст** *м* ὁ τρομοκράτης. ~**исти́ческий** *прил.* τρομοκρατικός: ~исти́ческий акт ἡ τρομοκρατική ἐνέργεια.

тёртый 1. *прич. от* терéть· 2. *прил.* (*на тёрке*) τριμμένος· 3. *прил.* (*о красках*) μπογιές σέ μορφή σκόνης· ◇ ~ калáч *разг.* ὁ τετραπέρατος ἄνθρωπος, τοῦ διαβόλου κάλτσα.

тéрция *ж муз.* ἡ τρίτη.

терьéр *м* (*порода собак*) ὁ τερριέ.

теря́ть *несов. в разн. знач.* χάνω: ~ ключи́ χάνω τά κλειδιά· ~ дорóгу χάνω τό δρόμο· ~ терпéние χάνω τήν ὑπομονή μου· ~ зрéние χάνω τήν ὅραση (μου)· ~ врéмя χάνω καιρό· не ~ надéжды

δέν ἀπελπίζομαι· ~ силу *юр.* παύω νά ἰσχύω· ~ на чём-л. βγαίνω χαμένος· ~ в чьём-л. мнéнии ξεπέφτω στήν ἐκτίμηση κάποιου· ◇ ~ почву под ногáми χάνω τό ἔδαφος κάτω ἀπ' τά πόδια μου· ~ гóлову χάνω τά λογικά μου· ~ когó-либо йз виду χάνω κάποιον ἀπό τά μάτια μου· нéчего ~ δέν χάνω τίποτε. ~ся 1. χάνομαι: тропинка терялась в лесý τό μονοπάτι χάνονταν μέσα στό δάσος· ~ся в толпé ἐξαφανίζομαι μέσα στό πλῆθος· 2. (*терять самообладание*) σαστίζω, τά χάνω: ~ся в опáсности τά χάνω μπροστά στόν κίνδυνο· ◇ ~ся в догáдках, предположéниях πελαγώνω σέ εἰκασίες.

тёс *м собир.* τό σανίδι, τό πέταυρο[ν].

тесáк *м воен.* ἡ σπαθολόγχη/ *мор.* τό γιαταγάνι.

тесáть *несов.* πελεκῶ (*тж.* *дерево*), λαξεύω· ◇ хоть кол на головé теши πεισματάρης σάν μουλάρι.

тесёмка *ж* ἡ ταινία, ἡ κορδέλλα.

теснúна *ж* τό στενό[ν], ἡ κλεισούρα, ἡ κλεισώρεια.

теснú||ть *несов.* 1. πιέζω, στρυμώχνω· 2. (*жать — об одежде, обуви*) σφίγγω, στενεύω· 3. (*о боли, горе и т. п.*) σφίγγω, πνίγω: рыдáния ~ли её грудь τήν ἔπνιγαν οἱ λυγμοί. ~ться 1. (*толпиться*) συνωστίζομαι, στρυμώχνομαι, συνωθοῦμαι· 2. (*ютиться*) εἶμαι (*или* ζῶ) στρυμωγμένος.

тéсн||о 1. *нареч.* στρυμωγμένα, στενόχωρα: сидéть ~ κάθομαι στρυμωγμένος· 2. *предик. безл.* εἶναι στενόχωρα: здесь óчень ~ εἶναι πολύ στενόχωρα ἐδῶ. ~отá *ж* ὁ συνωστισμός, τό στρύμωγμα: какáя ~отá! τί στενόχωρα!· жить в ~отé ζῶ στενόχωρα. ~ый *прил.* 1. στενός, στενόχωρος: ~ый прохóд τό στενό πέρασμα, ἡ στενή δίοδος· ~ая квартúра τό στενόχωρο διαμέρισμα· ~ый пиджáк τό στενό σακκάκι· 2. *перен.* ἐπιστήθιος, στενός: ~ая дрýжба ἡ στενή φιλία· в ~ом кругý друзéй σέ στενό κύκλο φίλων.

тесóвый *прил.* ἀπό μαδέρια, τῶν μαδεριῶν.

тéст||о *с* ἡ ζύμη, τό ζυμάρι: сдóбное ~ ζυμάρι μέ βούτυρο· слоёное ~ τό φυλλωτό ζυμάρι· месúть ~ ζυμώνω· ◇ все онú из одногó ~а ὅλοι τους εἶναι ἀπό μιά πάστα, τοῦ ἴδιου φυράματος.

тесть *м* ὁ πεθερός: ~ и тёща τά πεθερικά.

тесьмá *ж* ἡ ταινία, τό γαϊτάνι.

тéтерев *м* ὁ ἀγριόγαλος, ὠτίς ἡ τέτραξ.

тетёрка *ж* ἡ θηλυκός ἀγριόγαλος.

тетивá *ж* ἡ χορδή τόξου, ἡ κόρδα.

тётка *ж* ἡ θεία, ἡ θειά.

тетрáдка, **тетрáдь** *ж* τό τετράδιο[ν]: ~ для рисовáния τό τετράδιο ἰχνογραφίας· нóтная ~ τό τετράδιο μέ πεντάγραμμο.

тетралóгия *ж лит.* ἡ τετραλογία.

тётя *ж* ἡ θεία, ἡ θειά, ἡ θείτσα.

тéфтели *мн. кул.* τά γιουβαρλάκια.

тех *род.*, *вин.* *и предл.* *п.* *мн.* *от* тот, та.

техмúнимум *м* (технúческий мúнимум) τό μίνιμουμ τῶν τεχνικῶν γνώσεων.

тéхник *м* ὁ τεχνικός, ὁ τεχνίτης: зубнóй ~ ὁ ὀδοντοτεχνίτης.

тéхник||а *ж* 1. ἡ τεχνική, ἡ τέχνη, ἡ δεξιοτεχνία: музыкáльная ~ ἡ μουσική ἐπιδεξιότητα· ~ шáхматной игры́ ἡ τέχνη τοῦ σκακιοῦ· овладéть ~ой κατακτῶ τήν τεχνική· 2 (*оборудование*) ὁ τεχνικός ἐξοπλισμός, ἡ τεχνική/ *воен.* τά μηχανικά πολεμικά μέσα: испóльзовать ~у в сéльском хозя́йстве χρησιμοποιῶ τήν τεχνική στήν ἀγροτική οἰκονομία· ◇ ~ безопáсности μέτρα προστασίας ἀπό δυστυχήματα.

тéхникум *м* ἡ τεχνική σχολή, ἡ μέση ἐπαγγελματική σχολή.

технúческ||ий *прил. в разн. знач.* τεχνικός: ~ое образовáние ἡ τεχνική μόρφωση, ἡ τεχνική ἐκπαίδευση· ~ое оборýдование ὁ τεχνικός ἐξοπλισμός· ~ие культýры *с.-х.* οἱ βιομηχανικές καλλιέργειες· ~ редáктор *см.* техрéд.

технóл||ог *м* ὁ τεχνολόγος. ~огúческий *прил.* τεχνολογικός. ~óгия *ж* ἡ τεχνολογία: ~óгия метáллов ἡ τεχνολογία τῶν μετάλλων.

техрéд *м* (технúческий редáктор) ὁ τεχνικός συντάκτης, ὁ ἐπιμελητής τῆς ὕλης.

течéни||е *с* 1. (*действие*) ἡ ροή, ἡ πορεία: ~ мы́слей ἡ ροή (*или* πορεία) τῶν σκέψεων· ~ болéзни ἡ πορεία τῆς ἀρρώστιας· 2. (*ток, струя*) τό ρέμα, τό ρεῦμα, ὁ ροῦς: морскóе ~ τό θαλασσινό ρεῦμα· воздýшное ~ τό ρεῦμα τοῦ ἀέρος· бы́строе ~ τό δυνατό ρεῦμα· плыть по ~ю *прям.*, *перен.* ἀκολουθῶ τό ρεῦμα· идтú прóтив ~я *прям.*, *перен.* πηγαίνω ἐνάντια στό ρεῦμα· вверх по ~ю ἀνάρρεμα τοῦ ποταμοῦ· вниз по ~ю μέ τό ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ· 3. *перен.* (*направление*) τό ρεῦμα: ~ в наýке ἐπιστημονικό ρεῦμα· ◇ в ~ ἐπί, στή διάρκεια, διαρκοῦντος, κατά τή διάρκεια· в ~ дня στή διάρκεια τῆς ἡμέρας, ἐντός τῆς ἡμέρας· в ~ мéсяца μέσα σ' ἕναν μῆνα· с

~ем врéмени μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου, μέ τόν καιρό· в ~ трёх часóв μέσα σέ τρεῖς ὧρες· в ~ всей бесéды... σ' ὅλη τή διάρκεια τῆς συζήτησης...

тéчка *ж* (*у животных*) ὁ ὀργασμός, τό γαύριασμα.

теч||ь I *несов.* χύνομαι, τρέχω, κυλάω/ρέω (*о реке и т. п.*) στάζω, σταλάζω (*сочиться, вытекать*): слёзы текýт τά δάκρυα χύνονται· кровь ~ёт из рáны τό αἷμα τρέχει ἀπ' τήν πληγή· с меня́ пот ~ёт грáдом ὁ ἱδρώτας τρέχει ποτάμι· рекá ~ёт τό ποτάμι κυλάει (*или* ρέει)· 2. (*о времени*) κυλάω, περνῶ: дни текýт однообрáзно οἱ μέρες κυλᾶνε μονότονα· врéмя ~ёт ὁ καιρός περνᾶ· 3. (*пропускать воду*) κάνω νερά, τρέχω (*о судне*)/ στάζω (*о крыше, бочке и т. п.*)/ βάζω νερό (*о галошах*)· ◇ мы́сли текýт οἱ σκέψεις κυλᾶνε· у меня́ слю́нки текýт *разг.* τρέχουν τά σάλια μου.

течь II *ж* τό ρῆγμα, ἡ διαρροή: ~ в кораблé τό ρῆγμα πλοίου· корáбль дал ~ τό πλοῖο κάνει νερά· задéлать ~ καλαφατίζω τό ρῆγμα.

тéшить *несов.* 1. (*развлекать, веселить*) διασκεδάζω (*μετ.*), ψυχαγωγῶ: ~ ребя́т διασκεδάζω τά παιδιά· ~ взор χαίρεσαι νά τό βλέπεις· 2. (*успокаивать*) παρηγορῶ, βαυκαλίζω: ~ себя́ надéждами βαυκαλίζομαι μέ τήν ἐλπίδα. ~ся 1. (*забавляться*) διασκεδάζω (*ἀμετ.*), ψυχαγωγοῦμαι: ми́лые бранятся — тóлько тéшатся *погов.* ≅ ἐμεῖς κι' ἄν ἐμαλώσαμε πάλι θ' ἀγαπηθοῦμε· 2. (*утешаться*) παρηγοριέμαι, βαυκαλίζομαι· ◇ ~ся мы́слью παρηγοριέμαι μέ τή σκέψη.

тешý, тéшешь и т. д. *наст. вр. от* тесáть.

тёща *ж* ἡ πεθερά.

тибéтский *прил.* θιβετιανός, θιβετικός.

ти́гель *м тех.* τό χωνευτήρι, ἡ χοάνη.

тигр *м* ἡ τίγρις, ὁ τίγρης. ~**óвый** *прил.* τοῦ τίγρη, τιγροειδής.

тик I *м мед.* τό τίκ.

тик II *м* (*ткань*) τό στρωματσόπανο, τό δίμιτο, τό στρωμάτσο.

ти́ка||нье *с* τό τίκ-τάκ. ~ть *несов.* (*о часах*) κτυπῶ ρυθμικά, κτυπῶ τίκ-τάκ.

ти́льда *ж полигр.* ἡ ἱσπανική περισπωμένη.

тимпáн *м муз.* τό τύμπανο[ν].

тимья́н *м* ὁ θύμος, ἡ θυμαριά, τό θυμάρι.

ти́н||а *ж* ἡ ἰλύς, ὁ βόρβορος, ὁ βοῦρκος. ~**истый** *прил.* ἰλυώδης, βορβορώδης, τελματώδης: ~истое дно ὁ ἰλυώδης βυθός.

тип *м в разн. знач.* ὁ τύπος: нóвый ~ автомоби́ли ὁ νέος τύπος αὐτοκινήτου· я не люблю́ людéй э́того ~а δέν μ' ἀρέσουν οἱ τέτοιου εἴδους ἄνθρωποι· жéнщина с востóчным ~ом лицá μιά γυναίκα μέ ἀνατολίτικα χαρακτηριστικά· что э́то за ~? τί τύπος εἶναι αὐτός;· подозри́тельный ~ ὕποπτος τύπος. ~**и́ческий** *прил.* τυπικός, χαρακτηριστικός. ~**и́чность** *ж* ἡ ἰδιότητα τοῦ τυπικοῦ, ἡ ἰδιότητα τοῦ χαρακτηριστικοῦ. ~**и́чный** *прил.* τυπικός, χαρακτηριστικός: ~и́чное явлéние τό τυπικό φαινόμενο· ~и́чный слу́чай ἡ τυπική περίπτωση, ἡ χαρακτηριστική περίπτωση. ~**овóй** *прил.* πρότυπος: ~овóй договóр τό πρότυπο συμβόλαιο· ~овóй проéкт τό πρότυπο σχέδιο.

типóграф *м* 1. (*работник*) ὁ τυπογράφος· 2. (*наборная машина*) ἡ τυπογραφική μηχανή.

типогрáф||ия *ж* ἡ τυπογραφία, τό τυπογραφεῖο[ν]. ~**ский** *прил.* τυπογραφικός: ~ский шрифт τά τυπογραφικά στοιχεῖα, οἱ τυπογραφικοί χαρακτῆρες· печáтать ~ским спóсобом ἐκτυπώνω.

типýн *м* (*болезнь птиц*) ἡ κόρυζα, ἡ πεπίτα, ἡ τσίφνα· ◇ ~ тебé на язы́к! δάγκασε τή γλῶσσα σου!, νά φᾶς τή γλῶσσα σου!

тир *м* τό σκοπευτήριο.

ти́рáда *ж* τό κατεβατό[ν].

тирáж *м* 1. (*займа и т. п.*) ἡ κλήρωση[-ις] λαχείου: вы́йти в ~ *а*) κληρώνομαι, *б*) *перен.* τρώγω τά ψωμιά μου, παλιώνω· 2. (*издания*) ὁ ἀριθμός ἀντιτύπων, τό τιράζ: вы́йти бóльшим ~óм ἐκδίδομαι σέ πολλά ἀντίτυπα· весь ~ распрóдан ἡ ἔκδοση ἐξαντλήθηκε.

тирáн *м* ὁ τύραννος. ~**ить** *несов.* τυραννῶ, βασανίζω: ~ить когó-л. τυραννῶ κάποιον. ~**и́ческий** *прил.* τυραννικός. ~**и́я** *ж* ἡ τυραννία.

тирé *с нескл.* ἡ παῦλα.

тирóльский *прил.* τυρολικός, τυρολέζικος: ~ тáнец ὁ τυρολικός χορός.

тис *м бот.* τό ἥμερο ἔλατο, ὁ ἴταμος, τάξος ἡ ραγοφόρος.

ти́скать *несов.* 1. (*жать, давить*) *разг.* σφίγγω, πιέζω, θλίβω· 2. *полигр.* πιέζω.

тиски́ *мн. тех.* ἡ μέγγενη, ὁ συνδήκτωρ.

тисн||éние *с* τό σταμπάρισμα, ἡ ἐκτύπωση. ~**ёный** *прил.* σταμπᾶτος, σταμπωτός.

ти́снуть *сов. полигр.* τυπώνω, τραβῶ: ~ корректýру τυπώνω τίς διορθώσεις.

титáн I *м* 1. *миф.* ὁ τιτάν· 2. *перен.* ὁ τιτάν, ὁ γίγας.

титáн II *м хим.* τό τιτάνιο[ν].

титáн III *м* (*кипятильник*) ὁ βραστήρας, ὁ βραστήρ.

титанúческ||ий *прил.* τιτανικός, τιτάνιος: ~ая сúла ἡ τιτάνια δύναμη.

титр *м* 1. *кино* ἡ ἐπιγραφή τῆς ταινίας, τά γράμματα· 2. *хим.* ὁ τίτλος.

титровáть *сов. и несов. хим.* τιτλοδοτῶ.

тúтул *м в разн. знач.* ὁ τίτλος. **~óванный** *прич. и прил.* τιτλοφόρος, ὁ τιτλοῦχος: ~ованные осóбы οἱ τιτλοῦχοι. **~овáть** *сов. и несов.* τιτλοφορῶ, ἀπονέμω τιμητικόν τίτλο. **~ьный** *прил.*: ~ьный лист *полигр.* ἡ προμετωπίδα[-ις].

тиф *м* ὁ τῦφος: брюшнóй ~ ὁ κοιλιακός τῦφος· сыпнóй ~ ὁ ἐξανθηματικός τῦφος· возврáтный ~ ὁ ὑπόστροφος τῦφος. **~óзный** *прил.* τυφοειδής: ~óзная лихорáдка ὁ τυφοειδής πυρετός· ~óзный больнóй ὁ τυφικός, ὁ ἄρρωστος ἀπό τῦφο.

тúх||ий *прил.* 1. (*негромкий*) σιγανός, ἀθόρυβος: ~ звук (стук) ὁ σιγανός ἦχος (χτύπημα)· ~ие шагú τά ἀθόρυβα βήματα· ~ смех τό ἀθόρυβο γέλιο· ~ое журчáние ручья́ τό σιγανό κελάρισμα τοῦ ρυακιοῦ· говорúть ~им гóлосом (ὁ)μιλῶ μέ σιγανή φωνή, (ὁ)μιλῶ χαμηλόφωνα· 2. (*безмолвный*) σιωπηρός, σιωπηλός, ἥσυχος: ~ая ночь ἡ ἥσυχη νύχτα· ~ая рáдость ἡ σιωπηλή χαρά· ~ая грусть ἡ μελαγχολία· 3. (*спокойный*) ἥσυχος, ἤρεμος/ γαλήνιος (*о человеке*): ~ая ýлица ἥσυχος δρόμος· ~ нрав ἤρεμος χαρακτήρας· ~ сон ἥσυχος ὕπνος· 4. (*лёгкий, не сильный*) ἐλαφρός: ~ ветерóк τό ἐλαφρό ἀεράκι· ~ шéлест τό ἐλαφρό θρόϊσμα· 5. (*медленный*) ἀργός, βραδύς: ~ ход βραδυπορία, ἀργά· ◇ в ~ом óмуте чéрти вóдятся *погов.* ἀπό σιγανό ποτάμι νά φοβᾶσαι.

тúхо 1. *нареч.* (*негромко*) σιγά, σιγανά, χαμηλόφωνα: ~ говорúть (читáть) (ὁ)μιλῶ (διαβάζω) σιγά· 2. *нареч.* (*спокойно*) ἥσυχα: ~, не торопúсь! ἥσυχα, μή βιάζεσαι!· ~ вестú себя́ (*о детях*) εἶμαι φρόνιμος, εἶμαι ἥσυχος· 3. *нареч.* (*медленно*) ἀργά, σιγά· 4. *предик. безл.* εἶναι ἡσυχία: в кóмнате ~ στό δωμάτιο εἶναι ἡσυχία· кругóм бы́ло ~-~ τριγύρω ἦταν ἀπόλυτη ἡσυχία· 5. *предик. безл.* (*о погоде и т. п.*) εἶναι ἠρεμία, εἶναι γαλήνη.

тихóнько *нареч. разг.* 1. (*без шума*) σιγά-σιγά, ἀθόρυβα/ πολύ σιγά (*говорить*)· 2. (*медленно*) ἀργά.

тихóня *м, ж разг.* ἡ σιγανοπαπαδιά, ἡ ψευτοπαναγιά.

тихоокеáнский *прил.* τοῦ εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ.

тихохóдный *прил.* βραδυκίνητος.

тúше 1. *сравнит. ст. от* тúхо, тúхий· 2.: ~! а) ἡσυχία!, б) σιγώτερα!, σιωπή! (*молчать!*)· ~, дáйте послýшать σιωπή, ν' ἀκούσουμε· ◇ быть ~ воды́, нúже травы́ *погов.* ἥσυχος σάν ἀρνάκι.

тишин||á *ж* ἡ ἡσυχία, ἡ ἠρεμία/ ἡ σιγαλιά, ἡ σιωπή (*безмолвие*)/ ἡ γαλήνη (*спокойствие*): мёртвая ~ ἡ νέκρα, ἡ νεκρική σιγή· соблюдáйте ~ý μήν θορυβεῖτε.

тиш||ь *ж см.* тишинá· жить в ~ú ζῶ στή σιγαλιά· ◇ ~ да гладь μέλι-γάλα.

ткáный *прил.* ὑφαντός: ~ узóр τό ὑφαντό κέντημα.

ткань *ж* 1. *текст.* τό ὕφασμα: шёлковая ~ τό μεταξωτό ὕφασμα· 2. *биол.* ὁ ἱστός: мы́шечная ~ ὁ μυϊκός ἱστός· нéрвная ~ ὁ νευρικός ἱστός· 3. *перен.* ἡ πλοκή: оснóвная ~ расскáза ὁ καμβᾶς τοῦ διηγήματος.

тка||ть *несов.* 1. (ὑ)φαίνω· 2. *перен.* ἐξυφαίνω, ραδιουργῶ. **~цкий** *прил.* ὑφαντουργικός: ~цкий станóк ἡ ὑφαντική μηχανή, ὁ ἀργαλειός.

ткач *м* ὁ ὑφαντουργός. **~úха** *ж* ἡ ὑφάντρια, ἡ ὑφαντουργίνα.

ткнуть *сов. однокр. к* ты́кать I.

тку, ткёшь *и т. д. наст. вр. от* ткать.

тлéн||ие *с* 1. (*гниение*) ἡ ἀποσύνθεση, ἡ σήψη· 2. (*медленное горение*) τό κουφόκαμα. **~ный** *прил.* φθαρτός.

тлетвóрный *прил.* ὀλέθριος, καταστρεπτικός, τῆς ἀποσύνθεσης: ~ дух ἡ δυσωσμία, ἡ μυρουδιά ἀποσύνθεσης.

тлеть *несов.* 1. (*гнить*) ἀποσυντίθεμαι, σαπίζω, ἀλλοιοῦμαι, σήπομαι· 2. (*гореть без пламени*) κουφοκαίω.

тля *ж зоол.* ἡ ψεῖρα τῶν φυτῶν, ὁ φυτόφθειρ.

тмин *м бот.* τό κύμινο[ν]. **~ный** *прил.* ἀπό κύμινο: ~ная вóдка τό ρακί μέ κύμινο.

то I *союз* 1. (*тогда*) τότε: éсли бýдет пóздно, то не приходú ἐάν εἶναι ἀργά τότε μήν ἔρχεσαι· éсли так, то я не возражáю ἐάν εἶναι ἔτσι τότε δέν ἔχω ἀντίρρηση· 2.: то... то... πότε... πότε... ἄλλοτε... ἄλλοτε...· то одúн, то другóй πότε ὁ ἕνας, πότε ὁ ἄλλος· 3.: не то... не то... οὔτε... οὔτε...· не то снег, не то дождь οὔτε χιόνι οὔτε βροχή· ◇ и то хорошó πάλι καλά· остáлся одúн, (да) и

то плохо́й ἕνας ἔμεινε κι' αὐτός κακός· (а) не то εἰδεμή, εἰδάλλως· то и де́ло κάθε λίγο καί λιγάκι· то́ есть δηλαδή, τοῦτ' ἔστιν.

-то II *частица перев. оборотом* ἀκριβῶς: э́того-то я и хоте́л αὐτό ἀκριβῶς ἤθελα· где́-то он сейча́с? ποῦ νἄναι αὐτήν τήν στιγμή.

то III *ср. р. от* тот.

тобо́й, тобо́ю *твор. п. от* ты.

това́р *м* τό ἐμπόρευμα: ~ы наро́дного потребле́ния τά ἐμπορεύματα πλατειᾶς κατανάλωσης· хо́дкий (лежа́лый) ~ τό περιζήτητο (τό ἀπούλητο) ἐμπόρευμα· вы́воз ~ов ἡ ἐξαγωγή ἐμπορευμάτων· ◇ показа́ть ~ лицо́м δείχνω τήν καλή ὄψη τῆς πραμάτειας.

това́рищ *м* 1. ὁ σύντροφος/ συνοδοιπόρος (*спутник*)/ συνάδελφος (*коллега*)/ συνέταιρος (*по общему делу*): ~ де́тства ὁ παιδικός φίλος· ~ по ору́жию ὁ συμπολεμιστής· 2. (*в обращении*) σύντροφε· 3. (*помощник, заместитель*) *уст.*: ~ прокуро́ра ὁ ἀντεισαγγελεύς· ~ мини́стра ὁ ὑφυπουργός. **~еский** *прил.* συντροφικός, συναδελφικός, φιλικός: с ~еским приве́том μέ συντροφικούς χαιρετισμούς· ~еский матч τό φιλικό μάτς. **~ество** *с* 1. (*товарищеские отношения*) ἡ συντροφικότητα· 2. (*объединение*) ἡ ἐμπορική ἑταιρία, ὁ συνεταιρισμός.

това́рн||ость *ж эк.* τό ἐμπορεύσιμον: ~ зерновы́х ὁ ἐμπορεύσιμος χαρακτήρας τῶν σιτηρῶν. **~ый** *прил.* 1. ἐμπορευματικός, ἐμπορεύσιμος, φορτηγός: ~ое хозя́йство ἡ ἐμπορευματική οἰκονομία· 2. *ж.-д.* φορτηγός: ~ый по́езд τό φορτηγό τραῖνο· ~ый ваго́н τό φορτηγό βαγόνι.

товаро||ве́д *м* ὁ ἐμπορευματολόγος. **~обме́н** *м* ὁ γῦρος, ἡ ἀνταλλαγή τῶν ἐμπορευμάτων.

товарооборо́т *м* ἡ κυκλοφορία τῶν ἐμπορευμάτων.

то́га *ж ист.* ὁ τήβεννος.

тогда́ *нареч. в разн. знач.* τότε: ~ он был мо́лод τότε ἦταν νέος· да́же и ~ ἀκόμα καί τότε· уста́л, ~ отдохни́ κουράστηκες, τότε ξεκουράσου· ◇ ~ как *союз* ἐνῶ. **~шний** *прил. разг.* τοτινός.

того́ *род. и вин. п. от* тот.

то́ есть *союз и частица* δηλαδή, τουτέστι.

тожде́ственн||ость *ж* ἡ ταυτότης: ~ взгля́дов ἡ ταυτότης τῶν ἀντιλήψεων. **~ый** *прил.* ταυτόσημος, ὅμοιος.

то́ждество *с* ἡ ταυτότης.

то́же 1. *нареч.* ἐπίσης: он ~ уе́хал κι' αὐτός (ἐπίσης) ἔφυγε· 2. *частица разг.*: ~ ещё учи́тель нашёлся! ἄλλος ἦρθε νά μᾶς κάνει τόν δάσκαλο!

той *род., дат., твор. и предл. п. ед. от* та.

ток I *м в разн. знач.* τό ρεῦμα: ~ во́здуха τό ρεῦμα ἀέρος· электри́ческий ~ τό ρεῦμα· постоя́нный (переме́нный) ~ τό συνεχές (τό ἐναλλασσόμενο) ρεῦμα· ~ высо́кого напряже́ния ρεῦμα ὑψηλῆς τάσεως· включи́ть (вы́ключить) ~ ἀνοίγω (κλείνω) τό ρεῦμα.

ток II *м* (*место, где птицы токуют*) ὁ τόπος, ὅπου ζευγαρώνονται τά πουλιά.

ток III *м с.-х.* τό ἀλώνι[ον].

ток IV *м* (*женский головной убор*) ἡ τόκα.

тока́й *м* τό τοκάϊ (κρασί).

тока́рный *прил.* τορνευτικός: ~ стано́к ὁ τόρνος.

то́карь *м* ὁ τορναδόρος, ὁ τορνευτής: ~ по де́реву τορναδόρος σέ ξύλα· ~ по мета́ллу τορναδόρος σέ μέταλλα.

токоприёмник *м эл.* ὁ ρευματολήπτης τῶν ἠλεκτροκινήτων ὀχημάτων.

токси́н *м биол., мед.* ἡ τοξίνη.

токси́ческий *прил.* τοξικός.

тол *м* ἡ τροτίλη.

толк *м* 1. (*смысл, разум*) ἡ ἔννοια, ἡ σημασία/ τό ὄφελος, ἡ ὠφέλεια (*польза*): де́лать (говори́ть) что́-л. с ~ом κάνω (λέγω) κάτι σωστά· бе́з толку χωρίς ἀποτέλεσμα, μάταια· не доби́ться ~у δέν κατορθώνω κανένα ἀποτέλεσμα· сбить кого́-л. с ~у κάνω μπερδεύω κάποιον νά τά χάσει σαστίζω κάποιον· из э́того ~у не вы́йдет ἀπ' αὐτό δέν θά δοῦμε προκοπή· 2. ~и *мн.* (*слухи*) οἱ διαδόσεις, οἱ φῆμες, τά λόγια: вызыва́ть ~и γεννῶ διαδόσεις· не придава́ть значе́ния ~ам δέν δίδω σημασία στίς φῆμες· ◇ знать (понима́ть) ~ в чём-л. καταλαβαίνω, νοιώθω ἀπό κάτι.

толка́ние *с спорт.* ἡ ὤθηση[-ις], τό ρίξιμο: ~ ядра́ ἡ σφαιροβολία.

толка́ть *несов.* 1. σπρώχνω, σκουντῶ, ὠθῶ· 2. *прям., перен.* (*вперёд*) κινῶ, σπρώχνω· 3. (*побуждать*) σπρώχνω, παρακινῶ, ἐξωθῶ, προτρέπω: ~ кого́-л. на преступле́ние σπρώχνω κάποιον στό ἔγκλημα· ◇ ~ ядро́ *спорт.* ρίχνω σφαῖρα. **~ся** 1. σπρώχνομαι, συνωστίζομαι· 2. (*слоняться*) *разг.* περιφέρομαι ἄσκοπα, τριγυρίζω.

толка́ч *м* 1. *ж.-д.* ἡ ὠθητική ἀτμάμαξα σιδηροδρόμου· 2. (*о человеке*) *разг.* ὁ μεσάζων, αὐτός πού σπρώχνει μιά δουλειά· 3. (*пест*) τό γουδοχέρι.

толкова́||ние *с* 1. ἡ ἑρμηνεία, ἡ ἐξή-

γηση[-ις]· 2. (*объяснительный текст*) τό σχόλιο[ν], ἡ ἑρμηνεία. ~ть *несов.* 1. ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ, σχολιάζω: ~ть зако́ны ἑρμηνεύω τούς νόμους· 2. (*объяснять*) *разг.* ἐξηγῶ, ἐξιστορῶ: ско́лько ни толку́й ему́ — ничего́ не хо́чет слу́шать ὅσο καί νά τοῦ ἐξηγεῖς τίποτε δέν θέλει ν' ἀκούσει· 3. (*разговаривать*) *разг.* (ὁ)μιλῶ, συζητῶ, κουβεντιάζω: ~ть о дела́х συζητῶ γιά ὑποθέσεις, κουβεντιάζω γιά δουλειές· что тут мно́го ~ть, тут и ~ть не́чего δέν χρειάζονται πολλές συζητήσεις· он всё своё толку́ет αὐτός πάντα τό δικό του.

толко́в||о *нареч.* κατανοητά. ~ый *прил.* ἔξυπνος, γνωστικός, κατανοητός: ~ое объясне́ние ἡ λογική ἐξήγηση· ~ый челове́к ἔξυπνος ἄνθρωπος· ◇ ~ый слова́рь τό ἑρμηνευτικό λεξικό.

то́лком *нареч.* καθαρά, κατανοητά, σαφῶς: поговори́ть ~ (ὁ)μιλῶ κατανοητά.

толк||отня́ *ж разг.* ὁ συνωστισμός. ~у́чка *ж разг.* 1. *см.* толкотня́· 2. τό παζάρι, τά παληατζίδικα.

толокно́ *с* τό ἀλεῦρι ἀπό κοπάνισμα.

толо́чь *несов.* κοπανίζω, τρίβω, σπάζω: ~ са́хар κομματιάζω ζάχαρη· ◇ ~ во́ду в сту́пе *погов.* κοπανίζω ἀέρα. ~ся συνωστίζομαι, σπρώχνομαι/ τριγυρίζω (*без дела*): что ты здесь толчёшься? τί τριγυρίζεις ἐδῶ πέρα;

толп||а́ *ж* τό πλῆθος, ὁ ὄχλος: ~ наро́да πλῆθος κόσμου· ~ ребяти́шек τό πλῆθος ἀπό παιδιά· в ~е́ στό πλῆθος. ~и́ться *несов.* μαζεύομαι, συγκεντρώνομαι, συνωστίζομαι.

толпо́й *нареч.* ὅλοι μαζύ.

толст||е́ть *несов.* χοντραίνω, παχαίνω, παχύνω. ~и́ть *несов. разг.* δείχνω χοντρόν, κάνω νά φαίνεται χοντρός. ~ова́тый *прил.* χοντρούτσικος.

толсто́вка *ж* (*блуза*) μακρύ ρούσικο πουκάμισο.

толсто́вство *с* ὁ τολστοϊσμός, ἡ διδασκαλία τοῦ Τολστόϊ.

толсто||ко́жий *прил.* 1. χοντρόφλουδος (*о фруктах*)/ παχύδερμος (*о животных*)· 2. *перен.* (*о человеке*) ἀναίσθητος, παχύδερμος. ~мо́рдый *прил.* τό χοντρόμουτρο. ~но́гий *прил.* χοντροπόδαρος. ~но́сый *прил.* χονδρομύτης. ~пу́зый *прил.* κοιλαρᾶς.

толстосу́м *м разг.* ὁ βαθύπλουτος.

толсту́ха *ж разг.* ἡ χοντρή.

то́лст||ый *прил.* χοντρός, χονδρός, παχύς: ~ая бума́га (стена́) τό χοντρό χαρτί (τοῖχος)· ~ые ру́ки τά χοντρά χέρια· ~ая доска́ τό μαδέρι· ~ое стекло́ τό χοντρό γυαλί· ◇ ~ карма́н ἡ μεγάλη τσέπη, τό μεγάλο πουγγί· ~ая кишка́ *анат.* τό παχύ ἔντερο.

толстя́к *м разг.* ὁ κοιλαρᾶς, ὁ χοντρός.

толчёный *прил.* κοπανισμένος: ~ минда́ль τό κοπανισμένο ἀμύγδαλο.

толчея́ *ж разг.* ὁ συνωστισμός, ἡ ὀχλαγωγία.

толч||о́к *м* 1. ἡ ὤθηση[-ις], τό σπρώξιμο, τό σκούντημα (*локтем*)/ τό κτύπημα (*удар*)/ τό τράνταγμα (*при езде*)/ ἡ δόνηση[-ις] (*при землетрясении*): подзе́мные ~ки́ οἱ ὑπόγειες δονήσεις· 2. *перен.* ἡ ὤθηση[-ις], τό κίνητρο[ν], ἡ παρόρμηση: дать чему́-л. ~ κουνῶ κάτι ἀπό τή θέση του.

то́лщ||а *ж* τό πάχος: в ~е земно́й коры́ στό πάχος τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς. ~ина́ *ж* 1. τό πάχος· 2. (*человека*) ἡ παχυσαρκία.

толь *м стр.* ἡ λαμαρίνα, τό πισσόχαρτο.

то́лько 1. *частица* (*всего лишь*) μόνο[ν]: ~ оди́н раз μόνο μιά φορά· э́то ~ нача́ло αὐτό εἶναι μόνο ἡ ἀρχή· 2. *частица* (*единственно, исключительно*) μόνο[ν]: ~ из уваже́ния к вам μόνο γιά τό χατῆρι σας· ~ здесь я себя́ чу́вствую хорошо́ μόνον ἐδῶ αἰσθάνομαι καλά· 3. *союз* (*но, однако*) ἀλλά, μά, ὅμως: я согла́сен пойти́, ~ не сейча́с δέχομαι νά πάω, ὅμως ὄχι τώρα· ~ име́йте в виду́, что я за́нят νά ἔχετε ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἶμαι ἀπασχολημένος· 4. *союз*: не ~, но (и) ὄχι μόνο, ἀλλά...· 5. *союз*: ~ бы φτάνει νά μήν, ἀρκεῖ νά· ~ бы ничего́ не случи́лось ἀρκεῖ νά μή συμβεῖ τίποτε· 6. *союз* (*едва*) μόλις: ~ вы уе́хали, как он пришёл μόλις φύγατε ἐσεῖς, αὐτός ἦρθε· как ~, чуть ~, едва́ ~, лишь ~ μόλις· 7. *нареч.* (*едва, лишь только*) μόλις: совсе́м молодо́й, ви́дно ~ шко́лу ко́нчил πολύ νεαρός, φαίνεται πώς μόλις τέλειωσε τό σχολεῖο· 8. *частица усил.*: каки́х ~ книг у него́ не́ было καί τί βιβλία δέν εἶχε· где он ~ не́ был καί ποῦ δέν ἔχει πάει· заче́м ~ я сказа́л э́то τί ἤθελα νά τό πῶ αὐτό· ◇ посме́й ~! (*угроза*) τόλμησε ἄν σοῦ βαστάει, τόλμησε μόνον· ~ н всего́ *разг.* αὐτό εἶναι ὅλο· н ~ καί τίποτε ἄλλο· ~ что μόλις τώρα, πρό ὀλίγου· он ~ что пришёл μόλις τώρα ἦλθε.

том I *м* ὁ τόμος.

том II (о том) *предл. п. от* тот, то.

тома́т *м* ἡ ντομάτα. ~ный *прил.* τῆς ντομάτας: ~ный сок ὁ χυμός ντομάτας.

то́мик *м* ὁ μικρός τόμος, τό τομίδιον.

томи́тельн||ый *прил.* κοπιαστικός, κουραστικός, καταπονητικός, βασανιστικός: ~ая жара́ ἡ βασανιστική ζέστη· ~ое ожида́ние κουραστική ἀναμονή.

том||и́ть *несов.* 1. βασανίζω, καταπονῶ: ~ го́лодом βασανίζω μέ τήν πεῖνα· ~ молча́нием βασανίζω μέ τή σιωπή μου· 2. *кул.* ψήνω σέ κατσαρόλα: ~ жарко́е ψήνω ψητό κατσαρόλας. ~и́ться βασανίζομαι, καταπονοῦμαι, ὑποφέρω/ λυώνω, μαραζώνω (*каким-л. чувством*): ~и́ться жа́ждой βασανίζομαι ἀπό τή δίψα· ~и́ться в ожида́нии καταπονοῦμαι περιμένοντας. ~ле́ние *с* τό βάσανο, τό μαράζι.

то́мн||ость *ж* τό λίγωμα, τό ἀποκάρωμα, ἡ χαύνωση. ~ый *прил.* λιγωμένος, ἀποκαρωμένος, χαῦνος, περιπαθής.

томпа́к *м тех.* (*сплав*) τό τομπάκι, ὁ ψευδόχρυσος, ὁ ἡμίχρυσος. ~овый *прил.* τοῦ τομπακίου, τοῦ ψευδόχρυσου.

тому́ *дат. п. ед. от* тот, то.

тон *м* 1. ὁ τόνος, τό ὕφος: ни́зкий ~ ὁ χαμηλός τόνος· говори́ть мя́гким ~ом μιλῶ μέ μαλακό ὕφος· говори́ть не́жным ~ом γλυκομιλῶ· говори́ть повели́тельным ~ом μιλῶ μέ ἐπιτακτικό τόνο· 2. ἡ ἀπόχρωση[-ις], ὁ τόνος χρώματος: све́тлые ~а́ τά ἀνοιχτά χρώματα· быть в ~ ταιριάζω, πηγαίνω· ◇ дурно́й ~ ἡ ἀγένεια, ἡ ἀπρέπεια, τό ἀγροῖκον· хоро́ший ~ ἡ εὐγένεια, ἡ εὐπρέπεια· задава́ть ~ δίνω τόν τόνο· перемени́ть ~ ἀλλάζω ὕφος· попа́сть в ~ βρίσκω τήν κατάλληλη νότα· повыша́ть ~ ἀρχίζω νά φωνάζω, ἀγριεύω.

тона́льность *ж* ἡ τονικότητα.

тонзу́ра *ж* ἡ κουρά, ἡ τριχοκουρία.

тони́ческ||ий I *прил.* τονικός, τονούμενος: ~ое ударе́ние ὁ τόνος, ἡ τονιζόμενη συλλαβή.

тони́ческ||ий II *прил. мед* τονωτικός, δυναμωτικός: ~ие сре́дства τά τονωτικά φάρμακα.

то́нк||ий *прил.* 1. λεπτός, ψιλός/ λιγνός, ἰσχνός, ἀδύνατος (*в противоп. толсто́му*): ~ое сукно́ τό λεπτό ὕφασμα· ~ слой τό λεπτό στρῶμα· ~ие па́льцы τά λεπτά δάκτυλα· ~ие но́ги τά λεπτοκαμωμένα πόδια· ~ го́лос ἡ ψιλή φωνή· ~ие разли́чия οἱ λεπτές διαφορές· 2. (*утончённый, изы́сканный*) λεπτός, ἐκλεκτός: ~ слух ἡ λεπτή ἀκοή· ~ ю́мор τό λεπτό χιοῦμορ· ~ие ви́на τά ἐκλεκτά κρασιά· ~ за́пах ἡ λεπτή μυρουδιά· ~ие духи́ τό ἐκλεκτό ἄρωμα· ~ие черты́ лица́ τά λεπτά χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου· ~ая рабо́та ἡ λεπτή δουλειά· 3. *перен.* (*хорошо разбирающийся в чём-л.*) διορατικός, ἀγχίνους, ὀξυδερκής: ~ кри́тик ὁ ὀξυδερκής κριτικός· ~ знато́к ὁ βαθύς γνώστης· ~ ум τό λεπτό μυαλό, τό διαυγές πνεῦμα· 4. (*хитрый, ловкий*) πονηρός: ~ая лесть μαλαγανιά· ◇ ~ая кишка́ *анат.* τό λεπτό ἔντερο· ~ намёк ὁ λεπτός ὑπαινιγμός· ~ая штýчка *разг.* ὁ κατεργάρης.

то́нко *нареч.* 1. λεπτά, ψιλά: ~ очи́ненный каранда́ш τό καλοξυσμένο μολύβι· ~ наре́занный ψιλοκομμένος· ~ смо́лотый ψιλοκοπανισμένος· 2. *перен.* (*утончённо*) λεπτά, ἔντεχνα, ἐπιδέξια: ~ разбира́ться в чём-л. εἶμαι ἔμπειρος (*или* βαθύς γνώστης) σέ κάτι.

тонко||бро́вый *прил.* μέ λεπτά φρύδια, γαϊτανοφρύδης. ~ко́жий *прил.* λεπτόδερμος. ~но́гий *прил.* λεπτοπόδαρος.

тонкору́нн||ый *прил.* λεπτότριχος: ~ые о́вцы πρόβατα μέ λεπτό μαλλί.

то́нкост||ь *ж* 1. ἡ λεπτότητα[-ης]· 2. *перен.* ἡ λεπτολογία, ἡ λεπτομέρεια: вдава́ться в ~и λεπτολογῶ, ἐξονυχίζω· знать де́ло до ~ей γνωρίζω τήν δουλειά σέ ὅλες τίς λεπτομέρειες.

то́нна *ж* ὁ τόννος.

тонна́ж *м мор.* ἡ χωρητικότητα πλοίου.

тонне́ль *м см.* тунне́ль.

тону́ть *несов.* 1. βυθίζομαι, βουλιάζω/ πνίγομαι (*о человеке*): де́рево не то́нет в воде́ τό ξύλο δέν βουλιάζει στό νερό· 2. *перен.* πνίγομαι, χάνομαι: ~ в снегу́ βουλιάζω στό χιόνι· дома́ то́нут в зе́лени τά σπίτια χάνονται μέσα στήν πρασινάδα.

топа́з *м* τό τοπάζι[ον].

то́пать *несов.* χτυπῶ (τά πόδια).

топи́ть I *несов.* θερμαίνω, ζεσταίνω: ~ печь ἀνάβω σόμπα, ἀνάβω φοῦρνο.

топи́ть II *несов.* (*расплавлять*) λυώνω, ἀναλύω, τήκω· ◇ ~ молоко́ σιγοβράζω τό γάλα.

топи́ть III *несов.* (*в воде*) πνίγω (*кого-л.*)/ βουλιάζω, βυθίζω, καταποντίζω (*что-л.*)· ◇ ~ го́ре в вине́ πίνω γιά νά ξεχάσω τόν πόνο μου.

топи́ться I *несов.* (*о печи*) θερμαίνομαι, πυρώνομαι, ζεσταίνομαι.

топи́ться II *несов.* (*плавиться*) λυώνω (*ἀμετ.*), ἀναλύομαι, τήκομαι.

топи́ться III *несов.* (*утопиться*) πνίγομαι.

то́пка *ж* 1. (*действие*) ἡ θέρμανση[-ις]· 2. (*часть печи и т. п.*) τό τζάκι, ἡ ἑστία, ὁ φοῦρνος.

то́пк||ий *прил.* ἑλώδης/ βαλτώδης (*боло́тистый*): ~ бе́рег ἡ βαλτώδης ἀκτή· ~ое ме́сто ὁ βαλτότοπος.

топлён||ый *прил.*: ~ое мáсло τό λυωμένο βούτυρο.

тóпливо *с* ἡ καύσιμη[-ος] ὕλη, τό καύσιμο[ν]: жи́дкое ~ ἡ ὑγρή καύσιμη ὕλη.

тóпнуть *сов. см.* тóпать.

топóграф *м* ὁ τοπογράφος. ~**и́ческий** *прил.* τοπογραφικός: ~и́ческая кáрта ὁ τοπογραφικός χάρτης.

топогрáфия *ж* ἡ τοπογραφία.

тóполев||ый *прил.* λεύκινος: ~ая аллéя ὁ λευκώνας, ἀλλέα μέ λεῦκες.

тóполь *м* ἡ λεύκα, ἡ λεύκη, ὁ αἴγειρος: пирамидáльный ~ ἡ πυραμιδοειδής λεύκη· серебри́стый ~ ἡ λεύκα· чёрный ~ (*осокорь*) τό καβάκι, ἡ μέλαινα λεύκη.

топóр *м* τό τσεκοῦρι, ὁ μπαλτάς, ὁ πέλεκυς. ~**и́ще** *с* τό στυλιάρι τοῦ τσεκουριοῦ.

топóрный *прил.* (*грубый*) χοντρός, ἄγαρμπος, χοντροκαμωμένος: ~ная рабóта ἡ χονδροδουλειά.

топóрщить *несов.* στήνω, φουσκώνω. ~**ся** ἀνασηκώνομαι, φουσκώνω/ ἀνατριχιάζω (*щетиниться*).

тóпот *м* τό ποδοβολητό, ἡ ποδοκρουσία: кóнский ~ τό ποδοβολητό τῶν ἀλόγων· ~ ног τό ποδοβολητό, τό χτύπημα τῶν ποδιῶν.

топт||áние *с* τό πάτημα, τό ποδοπάτημα, τό τσαλαπάτημα. ~**áть** *несов.* **1.** πατῶ, ποδοπατῶ, τσαλαπατῶ, καταπατῶ· **2.** (*грязнить*) γεμίζω πατημασιές: ~áть пол γεμίζω πατημασιές τό πάτωμα· ~áть ногáми τσαλαπατῶ· ~áть травý πατῶ τό χορτάρι. ~**áться** στέκομαι στό ἴδιο μέρος: ~áться на мéсте *перен.* κάνω σημειωτό, δέν σημειώνω καμμιά πρόοδο.

топчáн *м* (*койка*) τό ξύλινο κρεββάτι.

топы́риться *несов. разг.* ζαρώνω.

топь *ж* τό ἕλος, ὁ βάλτος, τό τέλμα.

тóрб||а *ж* ὁ ντορβᾶς, τό ταγάρι, ἡ ταΐστρα· ◇ носи́ться с чéм-л., как с пи́саной ~ой ἔχω κάτι μή στάξει καί μή βρέξει.

торг *м* **1.** (*действие*) τό παζάρεμα· **2.** (*базар*) *уст.* ἡ ἀγορά· **3.** ~**и́** *мн.* ἡ δημοπρασία: продавáть с ~óв πουλῶ στή δημοπρασία.

торгáш *м разг. пренебр.* ὁ αἰσχροκερδής ἔμπορος. ~**ество** *с* ἡ κερδοσκοπία, ἡ αἰσχροκέρδεια, ἡ καπηλεία.

торг||овáть *несов.* **1.** ἐμπορεύομαι, κάνω ἐμπόριο, συναλλάσσομαι: ~ óптом и в рóзницу πουλῶ χονδρικῶς καί λιανικῶς· магази́н ~ýет до десяти́ вéчера τό κατάστημα ἐργάζεται ὡς τίς δέκα μ.μ.· **2.** (*прицениваться*) κάνω παζάρια. ~**овáться** (*с кем-л.*) παζαρεύω μέ κάποιον. ~**óвец** *м* ὁ ἔμπορος: крýпный ~óвец ὁ μεγαλέμπορος· мéлкий ~óвец ὁ μικρέμπορος, ὁ ἔμπορος ψιλικῶν, ὁ ψιλικατζής. ~**óвка** *ж* ἡ πωλήτρια: ~óвка овощáми ἡ μανάβισσα.

торгóвл||я *ж* τό ἐμπόριο[ν]: госудáрственная (чáстная) ~ τό κρατικό (τό ἰδιωτικό) ἐμπόριο· внéшняя ~ τό ἐξωτερικό ἐμπόριο· рóзничная ~ τό λιανικό ἐμπόριο· занимáться ~ей ἀσχολοῦμαι μέ τό ἐμπόριο, ἐμπορεύομαι.

торгóв||ый *прил.* ἐμπορικός: ~ договóр ἡ ἐμπορική συμφωνία· ~ые кни́ги τά ἐμπορικά κατάστιχα· ~ агéнт ὁ ἐμπορικός ἀντιπρόσωπος· ~ая сеть τό ἐμπορικό δίκτυο· ~ое сýдно τό ἐμπορικό πλοῖο· ~ флот ὁ ἐμπορικός στόλος· ◇ ~ дом ὁ ἐμπορικός οἶκος· ~ая палáта τό ἐμπορικό ἐπιμελητήριο.

торгпрéд *м* (торгóвый представи́тель) ὁ ἐμπορικός ἀκόλουθος. ~**ство** *с* (торгóвое представи́тельство) ἡ ἐμπορική ἀντιπροσωπεία.

тореадóр *м* ὁ ταυρομάχος.

торéц *м* (*мостовая*) ὁ ξυλόστρωτος δρόμος.

торжéственн||ость *ж* ἡ ἐπισημότητα, ἡ πανηγυρικότητα. ~**ый** *прил.* ἐπίσημος, πανηγυρικός, ἑορταστικός (*праздничный*): ~ый день ἡ ἑορτάσιμη ἡμέρα· ~ая минýта ἡ ἐπίσημη στιγμή· ~ое собрáние ἡ πανηγυρική συγκέντρωση· ~ый обéд τό ἐπίσημο γεῦμα· ~ый въезд ἡ θριαμβευτική εἴσοδος.

торжеств||ó *с* **1.** (*праздник*) ἡ ἑορτή, ὁ ἑορτασμός, ἡ πανήγυρις: Октя́брьские ~á ἡ ἑορτή τῆς 'Οκτωβριανῆς ἐπανάστασης· **2.** (*победа*) ὁ θρίαμβος: ~ правосýдия θρίαμβος τῆς δικαιοσύνης. ~**овáть** *несов.* **1.** (*праздновать*) γιορτάζω, ἑορτάζω, πανηγυρίζω: ~овáть побéду γιορτάζω τή νίκη· **2.** (*над кем-л.*) θριαμβεύω: ~овáть над врагóм θριαμβεύω κατά τοῦ ἐχθροῦ. ~**ýющий** **1.** *прич. от* торжествовáть· **2.** *прил.* (*победный*) θριαμβ(ευτ)ικός, πανηγυρικός: ~ýющий тон τό θριαμβικό ὕφος, τό πομπῶδες ὕφος· ~ýющий крик ἡ θριαμβική ἰαχή, ἡ κραυγή θριάμβου.

тóрий *м хим.* τό θόριο[ν].

тормáшк||и *мн.*: (полетéть) вверх ~ами κουτρουβαλῶ, κουτρουβαλιέμαι.

торможéние *с* **1.** *тех.* ἡ τροχοπέδηση[-ις], τό φρενάρισμα· **2.** *физиол.* ἡ ἀναστολή.

тóрмоз *м* **1.** *тех.* τό φρένο, ἡ τροχοπέδη: ручнóй ~ τό χερόφρενο· автомати́ческий ~ *ж.-д.* ἡ αὐτόματη τροχοπέδη

ἁμαξοστοιχίας· воздýшный (пневматѝческий) ~ ἡ ἀεροπέδη, τό ἀεροφρένο· ~ откáта *воен.* τό χαλινωτήριο τῶν πυροβόλων· 2. *перен.* τό πρόσκομμα, τό κώλυμα, τό ἐμπόδιο[ν], τό φρένο. ~ѝть *несов.* 1. φρενάρω, τροχοπεδῶ· 2. *перен.* ἐμποδίζω, (παρα)κωλύω, βάζω φρένο. ~ѝться ἐμποδίζομαι, καθυστερῶ (*ἀμετ.*). ~нóй *прил.* τοῦ φρένου, τροχοπεδικός: ~нóй башмáк ἡ τροχοπέδη.

тормошѝть *несов. прям., перен.* τραβῶ, τραβολογῶ, συχνοτραβῶ, φορτώνομαι/ ἐνοχλῶ (*надоедать*): ~ за рукáв τραβῶ ἀπ' τό μανίκι.

тóри||ый *прил.* (πε)πατημένος: пойтѝ по ~ой дорóге *а*) βαδίζω τήν πεπατημένην, *б*) *перен.* ἀκολουθῶ τή ρουτίνα.

торовáтый *прил.* (*щедрый*) γενναιόδωρος, ἀνοιχτοχέρης, ἁπλοχέρης.

торопѝть *несов.* βιάζω, ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω: ~ когó-л. с окончáнием рабóты βιάζω κάποιον νά τελειώσει τή δουλειά· не торопѝ меня μή μέ βιάζεις. ~ся βιάζομαι, ἐπείγομαι: ~ся на рабóту βιάζομαι νά πάω στή δουλειά· кудá вы торóпитесь? γιά ποῦ τόσο βιαστικός;· не торопѝтесь! μή βιάζεστε!

торопли́в||ость *ж* ἡ βιασύνη, ἡ βία, ἡ σπουδή. ~ый *прил.* 1. βιαστικός, ἐσπευσμένος: ~ые движéния οἱ βιαστικές κινήσεις· ~ые шагѝ τά βιαστικά (*или* τά γοργά) βήματα· 2. (*быстрый, поспешный*) γρήγορος, βιαστικός: ~ый отъéзд ἡ βιαστική ἀναχώρηση.

торóс *м* ὁ παγετών[ας], ὁ παγών.

торпéд||а *ж* ἡ τορπίλλα, ἡ τορπίλλη: авиациóнная ~ ἡ ἀεροτορπίλλη. ~ѝрование *с* ὁ τορπιλλισμός, τό τορπίλλισμα. ~ѝровать *сов. и несов.* τορπιλλίζω. ~ный *прил.* τορπιλλικός: ~ный кáтер ἡ τορπιλλάκατος.

торс *м* ὁ κορμός.

торт *м* ἡ τούρτα.

торф *м* ἡ τύρφη, ὁ τυρφάνθραξ, ὁ ποάνθραξ. ~оразрабóтки *мн.* (*место добычи*) τό τυρφωρυχεῖο[ν]. ~яник *м* 1. (*болото*) ὁ τυρφών· 2. (*рабочий*) ὁ τυρφωρύχος. ~янóй *прил.* τυρφώδης/ ἀπό τύρφη (*из торфа*): ~янóе болóто τό τυρφῶδες ἕλος· ~янóй брикéт ἡ μπρικέττα ἀπό τύρφη.

торцóв||ый *прил.*: ~ая мостовáя ὁ ξυλόστρωτος δρόμος.

торчáть *несов.* 1. (*высовываться*) (προ-) εξέχω (*выступать*)/ φαίνομαι (*виднеться*)/ πετῶ (*о волосах*)· 2. *разг.* (*постоянно находиться*) στέκομαι, σέρνομαι: ~ на ýлице цéлый день βρίσκομαι (*или* στέκομαι) στό δρόμο ὅλη τή μέρα· ~ часáми ξεροσταλιάζω ὧρες ὁλόκληρες.

торчкóм, торчмя́ *нареч. разг.* ὄρθιος, στητός.

тоск||á *ж* 1. ἡ μελαγχολία, ἡ θλίψη, ἡ βαρυθυμιά/ τό μαράζι (*томление*): ~ по рóдине ἡ νοσταλγία· предсмéртная ~ ἡ ἐπιθανάτιος (ἀγωνία)· 2. (*скука*) ἡ ἀνία, ἡ πλήξη: наводѝть ~ý προκαλῶ πλήξη· разогнáть ~ý διασκεδάζω τήν ἀνία μου. ~лѝво 1. *нареч.* βαρύθυμα, καταθλιπτικά, μελαγχολικά· 2. *предик. безл.*: мне ~лѝво *а*) νοιώθω μελαγχολία, *б*) πλήττω (*скучно*). ~лѝвый *прил.* μελαγχολικός, βαρύθυμος: ~лѝвое настроéние ἡ μελαγχολία· ~лѝвая погóда ὁ καταθλιπτικός καιρός. ~овáть *несов.* 1. μελαγχολῶ, εἶμαι θλιμμένος, εἶμαι βαρύθυμος (*грустить*)/ ἀνιῶ, πλήττω (*скучать*)· 2. (*по комý-л., чемý-л.*) νοσταλγῶ, ἀποθυμῶ: ~овáть по друзья́м ἀποθυμῶ τούς φίλους μου· ~овáть по рóдине νοσταλγῶ τήν πατρίδα.

тост *м* ἡ πρόποση[-ις]: провозглашáть ~ κά(μ)νω πρόποση.

тот (та, то) *мест.* 1. ἐκεῖνος (ἐκείνη, ἐκεῖνο): ~ дом ἐκεῖνο τό σπίτι· в ~ раз ἐκείνη τή φορά· ~ же сáмый ὁ ἴδιος· ~ и другóй κι' ὁ ἕνας κι' ὁ ἄλλος· ~ уéхал, а э́тот остáлся ἐκεῖνος ἔφυγε κι' αὐτός ἔμεινε· с тогó дня ἀπό ἐκείνη τήν ἡμέρα, ἀπό τότε· спрошý у тогó, кто знáет θά ρωτήσω ἐκεῖνον πού ξέρει· в те же дни ἐκεῖνες τίς μέρες· то бы́ло вчерá, а э́то сегóдня ἄλλο χθές κι' ἄλλο σήμερα· 2. (*не этот, другой*) ἄλλος (ἄλλη, ἄλλο): на том берегý στήν ἄλλη ὄχθη· по ту стóрону ἀπ' τό ἄλλο μέρος· ◇ ни то ни сё τίποτα τό ξεκάθαρο· тем сáмым καί ἔτσι, καί μ' αὐτόν τόν τρόπο· тем бóлее, что... πολύ περισσότερο πού...· тем лýчше (хýже) τόσο τό καλλίτερο (τό χειρότερο)· тем не мéнее ὅμως, ἐν τούτοις, καί ὅμως· до тогó, что (*до такой степени*) σέ τέτοιο βαθμό πού, σέ τέτοιο σημεῖο πού· пóсле тогó, как... ὕστερα ἀπό...· пéред тем... πρίν ἀπό...· мéжду тем, тем врéменем ἐν τῷ μεταξύ, στό μεταξύ· крóме тогó ἐκτός αὐτοῦ, ἐκτός ἀπ' αὐτό· к томý же καί ἐπιπλέον, κοντά στ' ἄλλα, προσέτι· как бы то ни бы́ло ἔτσι ἤ ἀλλιῶς, ὅπως καί νά εἶναι· ни с тогó ни с сегó στά καλά καθούμενα· и томý подóбное καί τά λοιπά· мнóго лет томý назáд πρίν ἀπό πολλά χρόνια, πρό πολλῶν ἐτῶν· тогó и глядѝ δέν ἀποκλείεται καθόλου..., ἀπό στιγμή σέ στιγμή

μπορεῖ..· поговори́ть о том, о сём μιλᾶμε γιά διάφορα πράγματα.

тотализа́тор *м* (*счётчик*) ὁ ἀθροιστής ἀμοιβαίων στοιχημάτων: игра́ть в ~ παίζω ἀμοιβαῖα στοιχήματα στίς κοῦρσες.

то́-то *частица разг.*: ~ и есть αὐτή εἶναι ἡ οὐσία, περί αὐτοῦ ἀκριβῶς πρόκειται· ~ и оно́ αὐτό εἶναι ἀκριβῶς.

то́тчас *нареч.* ἀμέσως, εὐθύς, στήν στιγμή: я ~ приду́ θά ἔλθω ἀμέσως.

точён||ый *прил.* 1. ἀκονισμένος, τροχισμένος· 2. *перен.* τορνευτός, σμιλευτός: ~ая фигу́рка ἡ τορνευτή σιλουέτα.

точи́л||ка *ж* τό ἀκονιστήρι, τό ἀκόνι, ἡ ἀκόνη/ ἡ ξύστρα (*для карандашей*). **~ьный** *прил.* ἀκονιστικός: ~ьный ка́мень ἡ ἀκονόπετρα. **~ьщик** *м* ὁ ἀκονιστής, ὁ τροχιστής.

точи́ть *несов.* 1. (*делать острым*) ἀκονίζω, τροχίζω: ~ нож ἀκονίζω τό μαχαίρι· ~ каранда́ш ξύνω τό μολύβι· 2. (*на токарном станке*) τορνεύω· 3. (*проедать, повреждать что-либо*) τρώγω, διαβιβρώσκω, σαρακοτρώγω, φθείρω: червь то́чит де́рево τό σαράκι τρώει τό ξύλο· ржа́вчина то́чит желе́зо ἡ σκουριά φθείρει τό σίδερο· вода́ то́чит ка́мень τό νερό τρώει τήν πέτρα· 4. *перен.* (*мучить*) τρώ(γ)ω, βασανίζω: её то́чит го́ре τήν τρώει ὁ καημός· ◇ ~ зу́бы на кого́-л. ἔχω στό ἄχτι κάποιον.

то́чк||а I *ж* ἡ τελεία, ἡ στιγμή (*тж. муз.*)/ *физ.*, *мех.*, *мат. тж. перен.* τό σημεῖο[ν]: ~ с запято́й ἡ ἄνω τελεία· ~ кипе́ния (замерза́ния) τό σημεῖο βρασμοῦ (πήξεως)· ~ опо́ры τό σημεῖο στήριξης, τό στήριγμα· исхо́дная ~ ἡ ἀφετηρία· са́мая высо́кая ~ хребта́ τό ὑψηλότερο σημεῖο βουνοῦ· ◇ ~ зре́ния ἡ ἄποψη[-ις]· попа́сть в (са́мую) ~у βρίσκω τόν στόχο· вода́ дости́гла са́мой высо́кой ~и ἡ στάθμη τοῦ νεροῦ ἀνῆλθε στό ἀνώτατο σημεῖο· дойти́ до ~и φθάνω στό κατακόρυφο, φτάνω στά ἔσχατα· сдви́нуть де́ло с мёртвой ~и κινῶ (*или* προωθῶ) μιά δουλειά· ~ в ~у ἀκριβῶς· ста́вить ~у над «и» μιλῶ ξεκάθαρα, ἀκριβολογῶ, λέγω τήν κυριολεξία· огнева́я ~ *воен.* ἡ ἑστία πυρός.

то́чка II *ж* (*действие*) τό ἀκόνισμα, τό τρόχισμα.

то́чно I *нареч.* μέ ἀκρίβεια, ἀκριβῶς/ πιστά, σωστά (*верно*): ~ переводи́ть μεταφράζω μέ ἀκρίβεια, μεταφράζω πιστά· ~ вы́полнить поруче́ние ἐκτελῶ πιστά τήν ἐντολή· ~ переписа́ть что́-л. ἀντιγράφω κάτι ἀκριβῶς· ~ так же как... ἀκριβῶς ὅπως...· ~ тако́й же ὁ ἴδιος ἀκριβῶς, ἴδιος καί ἀπαράλλαχτος· ◇ так ~! *воен.* μάλιστα!

то́чно II *нареч.* 1. (*подобно*) σάν, ὡς: ~ сумасше́дший σάν τρελλός· 2. (*как будто*) λές καί, σάν νά: ~ он писа́ть не уме́ет λές καί δέν ξέρει νά γράφει.

то́чн||ость *ж* ἡ ἀκρίβεια, ἡ ὀρθότητα[-ης]: ~ перево́да ἡ ἀκρίβεια τῆς μετάφρασης· с математи́ческой ~остью μέ μαθηματική ἀκρίβεια· в ~ости ἀκριβῶς, ἀκριβέστατα. **~ый** *прил.* ἀκριβής/ τακτικός (*аккуратный*)/ πιστός, σωστός (*правильный*): ~ое вре́мя ἡ ἀκριβής ὥρα· ~ая информа́ция οἱ σωστές πληροφορίες· э́тот перево́д не ~ый αὐτή ἡ μετάφραση δέν εἶναι πιστή· он о́чень ~ый челове́к εἶναι πολύ τακτικός ἄνθρωπος· ~ый прибо́р τό μηχάνημα ἀκριβείας· ~ые нау́ки οἱ μαθηματικές ἐπιστῆμες· ~ая ко́пия *а*) τό ἀκριβές ἀντίγραφο, *б*) *перен.* ἴδιος κι' ἀπαράλλαχτος· быть ~ым εἶμαι ἀκριβής.

точь-в-то́чь ἴδιος ἀκριβῶς, ὁλόϊδιος, ἴδιος κι' ἀπαράλλαχτος: ма́льчик ~ оте́ц τό παιδί εἶναι ἴδιος καί ἀπαράλλαχτος ὁ πατέρας του.

тошн||и́ть *безл. несов.* μέ πιάνει ἀναγούλα, μοῦ ἔρχεται ἐμετός: меня́ ~и́т от э́того *перен.* τό ἔχω σιχαθεῖ αὐτό.

то́шно *предик. безл.*: мне ~ αἰσθάνομαι ἀναγούλα· ~ смотре́ть на него́ σιχαίνομαι νά τόν βλέπω. **~та́** *ж* ἡ ἀναγούλα, ἡ τάση γιά ἐμετό, τό ἀναγούλιασμα: вызыва́ть ~ту́ προκαλῶ ἀναγούλα, προκαλῶ ἐμετό· до ~ты́ σέ βαθμό ἀηδίας, μέχρι σιχαμοῦ. **~тво́рный** *прил.* ἐμετικός/ *перен.* ἀηδιαστικός.

то́щ||ий *прил.* 1. (*худой*) ἰσχνός, λιπόσαρκος: ~ челове́к ὁ ξερακιανός, ὁ κοκκαλιάρης· 2. (*тонкий, пустой*) ἄδειος, κενός: ~ матра́с τό ξεφτισμένο στρῶμα· ~ая по́чва τό ἄγονο ἔδαφος· ◇ на ~ желу́док μ' ἄδειο στομάχι.

тпру *межд.* ο!, ο!, στόπ!· ◇ ни ~, ни ну! *шутл.* οὔτε μπρός οὔτε πίσω!

трав||а́ *ж* τό χόρτο[ν], τό χορτάρι/ ἡ χλόη, ἡ πρασινάδα (*на газоне*): со́рная ~ τά ἀγριόχορτα, τό ζιζάνιο, τό παράσιτο· морска́я ~ τά φύκια· лека́рственные тра́вы τό φαρμακευτικό φυτό, τό βοτάνι· коси́ть ~у́ θερίζω χόρτο· ◇ ~ ~о́й, как ~ ἄνοστο σά χορτάρι· э́то давно́ ~о́й поросло́ περασμένα ξεχασμένα· хоть ~ не расти́ φοῦρνος νά μήν καπνίσει.

тра́верс *м* 1. *мор.* τό τραβέρσο· 2. *воен.* τό πλευρικό διάχωμα· 3. *стр.* ἡ τραβέρσα, ἡ διαδοκίς.

трави́ть I *несов.* 1. (*на охоте*) κυνηγῶ, θηρεύω· 2. (*уничтожать*) ἐξοντώνω· 3. *перен.* καταδιώκω, κατατρέχω.

трави́ть II *несов.* 1. (*делать потраву*) καταστρέφω, προξενῶ βλάβη· 2. (*металлы*) κάνω χάραξη μέ χημικά μέσα, χαράσσω μέ ὀξύ.

трави́ть III *несов.* *мор.* λασκάρω, καλουμάρω.

трави́ться *несов.* δηλητηριάζομαι.

травле́ние I *с* (*металлов*) ἡ χημική χάραξη.

травле́ние II *с* *мор.* τό λασκάρισμα, τό καλουμάρισμα.

тра́вля *ж* 1. *охот.* τό κυνήγι[ον]· 2. *перен.* ἡ καταδίωξη, ὁ κατατρεγμός.

тра́вма *ж* *мед.* τό τραῦμα. **~ти́ческий** *прил.* τραυματικός.

травопо́ль||е *с* *с.-х.* ἀμειψισπορά μέ χορτοφυτεία. ~ный *прил.*: ~ный севооборо́т *с.-х.* ἡ ἀμειψισπορά μέ χορτοφυτεία· ~ная систе́ма земледе́лия τό σύστημα τῆς ἀμειψισπορᾶς μέ χορτοφυτεία.

травосе́яние *с* *с.-х.* ἡ χορτοφυτεία, τό φύτεμα χόρτων.

травоя́дн||ый *прил.* *зоол.* χορτοφάγος, φυτοφάγος: ~ое живо́тное τό χορτοφάγο ζῶο.

травян||и́стый *прил.* 1. ποώδης, χορτώδης· 2. (*безвкусный*) *разг.* ἄνοστος, ἀνούσιος. **~о́й** *прил.* χορτώδης, ἀπό χόρτο, ποώδης: ~о́й за́пах ἡ μυρωδιά τοῦ χόρτου· ~ы́е расте́ния τά ποώδη φυτά· ~ы́е вши *зоол.* οἱ φυτόψειρες, αἱ φυτόφθειρες.

траг||е́дия *ж* ἡ τραγωδία. **~и́зм** *м* ἡ τραγικότητα[-ης]: ~и́зм положе́ния ἡ τραγικότητα τῆς κατάστασης.

тра́гик *м* 1. (*актёр*) ὁ τραγικός ἠθοποιός, ὁ τραγωδός· 2. (*автор*) ὁ τραγικός (συγγραφέας, ποιητής).

трагиком||е́дия *ж* ἡ κωμικοτραγωδία, ἡ τραγικοκωμωδία. **~и́ческий** *прил.* κωμικοτραγικός, τραγικοκωμικός.

траги́ч||ески *нареч.* τραγικά[-ῶς]: ~ воспринима́ть что́-л. παίρνω κάτι τραγικά. **~еский** *прил.* τραγικός: ~еская актри́са ἡ τραγική ἠθοποιός, ἡ τραγωδός· ~еский слу́чай τό τραγικό γεγονός. **~но** *нареч.* *см.* траги́чески· э́то не так ~но δέν εἶναι τόσο τραγικό. **~ность** *ж* τό τραγικό[ν], ἡ τραγικότητα. **~ный** *прил.* τραγικός.

традицио́нный *прил.* πατροπαράδοτος, ὁ ἀπό παράδοση: ~ пра́здник ἡ πατροπαράδοτη γιορτή.

тради́ци||я *ж* ἡ παράδοση[-ις]: по ~и σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ἀπό παράδοση.

траекто́рия *ж* *мат.*, *физ.* ἡ τροχιά: ~ полёта ἡ τροχιά τῆς πτήσης.

тракт *м* ἡ δημοσία ὁδός, ὁ δρόμος: почто́вый ~ ὁ ταχυδρομικός δρόμος· ◇ желу́дочно-кише́чный ~ *анат.* ὁ γαστροεντερικός σωλήν.

тракта́т *м* 1. ἡ πραγματεία: философский (математи́ческий) ~ ἡ φιλοσοφική (ἡ μαθηματική) πραγματεία· 2. *дипл.* ἡ συνθήκη, ἡ σύμβαση[-ις].

тракти́р *м* *уст.* ἡ ταβέρνα, τό καπηλειό/ τό πανδοχεῖο[ν], τό χάνι (*при постоялом дворе*). **~щик** *м* ὁ ταβερνιάρης, ὁ κάπελας/ ὁ πανδοχεύς, ὁ χαν(ι)τζῆς (*в селе*). **~щица** *ж* ἡ ταβερνιάρισσα.

тракт||ова́ть *несов.* πραγματεύομαι/ ἑρμηνεύω (*истолковывать*). **~о́вка** *ж* ἡ πραγματεία/ ἡ ἑρμηνεία (*истолкование*).

тра́ктор *м* τό τρακτέρ: гу́сеничный ~ τό τρακτέρ μέ ἑρπύστριες, τό ἀλυσοφόρο τρακτέρ. **~и́ст** *м* ὁ τρακτερίστας. **~и́стка** *ж* ἡ τρακτερίστρια. **~ный** *прил.* τρακτερικός: ~ный заво́д τό ἐργοστάσιον τρακτέρ· ~ный плуг τό βενζινάροτρο[ν].

тракторострое́ние *с* ἡ βιομηχανία κατασκευῆς τρακτέρ.

трал *м* 1. (*рыболовный*) ἡ τράτα, ὁ γρῖπος· 2. (*минный*) ὁ γρῖπος. **~ер** *м* *см.* тра́льщик 1.

тра́л||ить *несов.* 1. (*в рыболовном деле*) ψαρεύω μέ τράτα· 2. *мор.* *а*) καθαρίζω μέ τή βυθοκόρο, *б*) ψαρεύω τίς νάρκες (*мины*). **~ьщик** *м* 1. (*рыболовный*) τό ἁλιευτικό, τό ψαροκάϊκο, ἡ τράτα, ἡ ἀνεμότρατα· 2. *воен.-мор.* ὁ ναρκοσυλλέκτης, τό ναρκαλιευτικό: ми́нный ~ьщик ὁ ναρκοσυλλέκτης.

трамб||ова́ть *несов.* (*землю*) ταρατσώνω τό ἔδαφος. **~о́вка** *ж* 1. (*действие*) τό ταράτσωμα· 2. (*орудие*) ὁ κόπανος γιά ἰσοπέδωση τοῦ ἐδάφους.

трамва́й *м* τό τράμ, ὁ τροχιόδρομος: грузово́й ~ τό φορτηγό τράμ· речно́й ~ τό ἐπιβατικό ποταμόπλοιο. **~ный** *прил.* τροχιοδρομικός: ~ная ли́ния ἡ γραμμή τοῦ τράμ· ~ный биле́т τό εἰσιτήριο (*или* τό μπιλέτο) τοῦ τράμ· ~ная остано́вка ἡ στάση τοῦ τράμ· ~ный парк τό μηχανοστάσιο (*или* τό ντεπό) τῶν τράμ.

трампли́н *м* *спорт.* ὁ βατήρ[ας], τό τραμπλῖνο.

тра́нец *м* *мор.* τό ποδόσταμα, τό κοράκι τῆς πρύμης.

транжи́р||а *м*, *ж* ὁ σπάταλος, ὁ ἄσωτος. **~ка** *ж* ἡ σπάταλη, ἡ ἄσωτη γυναῖκα. **~ить** *несов.* *разг.* σπαταλῶ, ξοδεύω.

транзи́стор *м* τό τρανζίστορ. **~ный**

прил.: ~ный радиоприёмник ραδιόφωνο τρανζίστορ.

транзит *м* τό τράνζιτο, ἡ διαμετακόμιση[-ις]: проходить ~ом περνῶ τράνζιτο. **~ный** *прил.* διαμετακομιστικός, ὑπό διαμετακόμιση[-ιν], πού περνᾶ τράνζιτο: ~ные товары τά ἐμπορεύματα ὑπό διαμετακόμιση· ~ный пассажир ὁ ἐπιβάτης πού περνᾶ τράνζιτο.

транс *м мед.* τό τράνς, ἡ κατάσταση ἔκστασης, ἡ κατάσταση ὑπνωτισμοῦ.

трансарктический *прил.* ὑπεραρκτικός.

трансатлантическ||ий *прил.* ὑπερωκεάνειος, ὑπερατλαντικός: ~ое судно τό ὑπερωκεάνειο· ~ полёт ἡ ὑπερατλαντική πτήση.

транскр||ибировать *сов. и несов.* μεταγράφω. **~ипция** *ж* ἡ μεταγραφή.

трансл||ировать *сов. и несов.* *радио* ἀναμεταδίδω ἀπό τό ραδιόφωνο: ~ концерт ἀναμεταδίδω κοντσέρτο. **~яционный** *прил.* τῆς ἀναμετάδοσης. **~яция** *ж* ἡ ἀναμετάδοση.

трансм||иссионный *прил. тех.* τῆς μετάδοσης. **~иссия** *ж* ἡ μετάδοση, ὁ μεταδοτήρ, τό τρανσμισσιόν.

транспарант *м* **1.** τό παννό· **2.** (*для письма*) ὁ χάρακας, τό χαρακωμένο χαρτί.

транспонир||овать *сов. и несов. муз.* μεταφέρω (*или* ἀλλάζω) τήν τονικότητα. **~овка** *ж* ἡ μεταφορά (*или* ἡ ἀλλαγή) τῆς τονικότητας.

транспорт *м* **1.** (*перевозка*) ἡ μεταφορά, ἡ μετακόμιση[-ις]: ~ хлеба ἡ μεταφορά σίτου· **2.** (*средства перевозки*) τά μέσα μεταφορᾶς, ἡ συγκοινωνία: водный ~ ἡ θαλάσσια συγκοινωνία· воздушный ~ ἡ ἀεροπορική συγκοινωνία· городской ~ ἡ ἀστική συγκοινωνία, τά ἀστικά μεταφορικά μέσα· подземный ~ ὁ ὑπόγειος ἠλεκτρικός σιδηρόδρομος· железнодорожный ~ ὁ σιδηρόδρομος· **3.** (*партия грузов*) τό φορτίο· **4.** *воен.* ἡ ἐφοδιοπομπή, τά μεταγωγικά: санитарный ~ τά ὑγειονομικά μεταγωγικά· **5.** *мор.* (*судно*) τό φορτηγό πλοῖο.

транспорт *м бухг.* ἡ μεταφορά (ποσοῦ ἤ ἀθροίσματος).

транспортабельный *прил.* μεταφερτός, εὐμετακόμιστος.

транспортёр *м* ὁ μεταφορεύς.

транспортир *м тех.* ὁ ἀναγωγέας[-εύς].

транспортировать *сов. и несов.* **1.** (*перевозить*) μεταφέρω, μετακομίζω: ~ грузы μεταφέρω φορτία· **2.** *бухг.* μεταφέρω ποσό[ν].

транспорти||к *м* ὁ ἐργάτης μεταφορῶν. **~ый** *прил.* μεταγωγικός, μεταφορικός, φορτηγός: ~ое судно τό φορτηγό πλοῖο, τό μεταγωγικό σκάφος· ~ый самолёт τό μεταγωγικό ἀεροπλάνο· ~ые расходы *фин.* τά μεταφορικά, τά ἔξοδα μεταφορᾶς.

трансформ||атор *м эл.* ὁ μετασχηματιστής, ὁ μετατροπέας[-εύς]. **~ация** *ж* ὁ μετασχηματισμός, ἡ μετατροπή, ἡ μεταμόρφωσις. **~ировать** *сов. и несов.* μετασχηματίζω, μετατρέπω, μεταμορφώνω. **~ироваться** μετασχηματίζομαι, μετατρέπομαι.

трансцендентальный *прил. фил.* ὑπερβατικός.

трансцендентный *прил. фил., мат.* ὑπερβατικός.

траншей||ный *прил. воен.* τοῦ χαρακώματος. **~я** *ж* τό χαράκωμα, τό ὄρυγμα.

трап *м мор.* ἡ ἀναβάθρα, ἡ σανιδόσκαλα, ἡ κινητή σκάλα.

трапез||а *ж книжн.* τό τραπέζι, τό γεῦμα: сесть за ~у κάθομαι στό τραπέζι· делить ~у с кем-л. μοιράζομαι μέ κάποιον τό φαγητό μου.

трапеция *ж* τό τραπέζιο[ν].

трасс||а *ж*: новая ~ ἡ νέα ὁδική ἀρτηρία· космические ~ы οἱ διαπλανητικές γραμμές· воздушная ~ ἡ ἐναέρια γραμμή.

трассирующ||ий *прил. воен.* τροχιοδεικτικός: ~ие пули οἱ τροχιοδεικτικές σφαῖρες.

трат||а *ж* τό ξόδεμα, ἡ δαπάνη, τό χάσιμο, ἡ ἀπώλεια: ~ времени ἡ ἀπώλεια χρόνου, τό χασομέρι. **~ить** *несов.* (ἐ)ξοδεύω, δαπανῶ (*деньги*)/ χάνω (*время*)/ σπαταλῶ, καταναλίσκω (*здоровье, силы*): ~ить время χάνω καιρό, χρονοτριβῶ, χασομερῶ. **~иться** (ἐ)ξοδεύομαι/ σπαταλιέμαι (*о силах*).

траулер *м см.* тральщик 1.

траур *м* τό πένθος: быть в ~е ἔχω πένθος, πενθῶ. **~ный** *прил.* πένθιμος: ~ная процессия ἡ νεκρική πομπή· ~ный марш τό πένθιμο ἐμβατήριο.

трафарет *м* **1.** (*модель, шаблон*) ὁ τύπος, τό καλούπι: наносить узор по ~у διαχρωματίζω· **2.** *перен.* ἡ τυποποίηση: делать что-л. по ~у κάνω κάτι τυποποιημένα. **~ность** *ж* ἡ στερεότυπη ἀπομίμηση. **~ный** *прил. перен.* στερεότυπος, τετριμμένος, τυποποιημένος.

трах! *межд.* τσάφ!, μπάμ!

трахеит *м мед.* ἡ τραχεῖτις, ἡ τραχίτις.

трахея *ж анат.* ἡ τραχεῖα.

трахома *ж мед.* τό τράχωμα.

требовани||е *с* **1.** ἡ ἀπαίτηση[-ις], ἡ

ἀξίωση[-ις], ἡ διεκδίκηση[-ις]: по пéрвому ~ю μόλις τό ζητήσει κανείς· удовлетворúть чьй-л. ~я ἱκανοποιῶ τίς ἀπαιτήσεις κάποιου· выдвигáть ~я διεκδικῶ· 2. ~я *мн.* (*норма, запросы, правила*) οἱ ἀπαιτήσεις: человéк с высóкими ~ями ἄνθρωπος μέ ἀξιώσεις· отвечáть совремéнным ~ям ἀνταποκρίνομαι στίς σημερινές ἀπαιτήσεις· 3. (*документ*) ἡ αἴτηση[-ις]: послáть ~ на чтó-л. στέλνω αἴτηση γιά κάτι.

трéбовательн||ость *ж* ἡ ἀπαιτητικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἀπαιτητικός, μέ ἀξιώσεις (*о человеке*): ~ый читáтель ὁ ἀπαιτητικός ἀναγνώστης.

трéбовать *несов.* 1. ἀπαιτῶ, ζητῶ, διεκδικῶ: ~ объяснéний ἀπαιτῶ ἐξηγήσεις· 2. (*нуждаться в чём-л.*) ἀπαιτῶ, χρειάζομαι, ἔχω ἀνάγκη, ζητῶ: дом трéбует ремóнта τό σπίτι χρειάζεται ἐπισκευή· 3. (*вызывать куда-л.*) καλῶ/ φωνάζω κάποιον (*звать*): ~ когó-л. в суд κλητεύω κάποιον. ~**ся** χρειάζομαι, ἀπαιτοῦμαι, εἶμαι ἀπαραίτητος: для э́того трéбуется вáше присýтствие γιά νά γίνει αὐτό εἶναι ἀπαραίτητη ἡ παρουσία σας· трéбуется кóмната εἶναι ἀπαραίτητο ἕνα δωμάτιο.

требухá *ж* τά ἄχρηστα ἐντόσθια.

тревóг||а *ж* 1. (*беспокойство*) ἡ ἀνησυχία, ἡ ἀδημονία, ἡ ἀγωνία: быть в крáйней ~е εἶμαι πάρα πολύ ἀνήσυχος· 2. (*сигнал*) ὁ συναγερμός: воздýшная ~ ὁ ἀεροπορικός συναγερμός· лóжная ~ ὁ ψεύτικος συναγερμός.

тревóж||ить *несов.* 1. (*волновать*) ἀνησυχῶ (*μετ.*), στενοχωρῶ: меня́ ~ат слýхи οἱ φῆμες μέ κάνουν ν' ἀνησυχῶ· 2. (*нарушать покой*) ἐνοχλῶ, ταράζω: весь день меня́ ~ат посети́тели ὅλη τήν ἡμέρα μέ ἐνοχλοῦν οἱ ἐπισκέπτες· 3. (*причинять боль, бередить*) πειράζω, ἀγγίζω: ~ рáну πειράζω τήν πληγή· ◇ ~ чьё-л. вообажéние ταράζω τίς σκέψεις κάποιου. ~**иться** ἀνησυχῶ (*ἀμετ.*), θορυβοῦμαι, ταράσσομαι: ~иться за детéй ἀνησυχῶ γιά τά παιδιά· не ~ьтесь об э́том μήν ἀνησυχεῖτε γι' αὐτό. ~**иый** *прил.* 1. (*встревоженный*) ἀνήσυχος: ~ный гóлос ἡ ἀνήσυχη φωνή· ~ный взгляд τό ἀνήσυχο βλέμμα· 2. (*вызывающий тревогу*) ἀνησυχαστικός: ~ные слýхи οἱ ἀνησυχαστικές φῆμες· ~ное положéние ἡ ἀνησυχηστική κατάσταση· 3. (*извещающий об опасности*): ~ные гудкú τό σῆμα κινδύνου, τό σῆμα τοῦ συναγερμοῦ.

трéд-юниóн *м* τά τρέϊντ γιούνιον (*τά ἐργατικά συνδικάτα τῆς 'Αγγλίας*). ~**и́зм** *м* ὁ τρεϊντγιουνιονισμός.

трéзвенник *м* ὁ ὑδροπότης, αὐτός πού δέν πίνει πιοτό.

трезвéть *несов.* ξεμεθῶ, ἀνανήφω.

трéзво *нареч.* νηφάλια, νηφαλίως/ λογικά (*разумно*).

трезвóн *м* 1. ἡ κωδωνοκρουσία/ τό κουδούνισμα (*о звонке*)· 2. *перен.* (*толки*) *разг.* τό σούσουρο, τό κουτσομπολιό. ~**ить** *несов.* 1. (*о колоколах*) χτυπῶ τήν καμπάνα· 2. *перен.* (*разглашать*) *разг.* τό κάνω τούμπανο, διατυμπανίζω, διασαλπίζω: ~ить о чём-л. по всемý гóроду διαδίδω σ' ὁλόκληρη τήν πόλη.

трéзвость *ж* 1. ἡ νηφαλιότητα· 2. (*здравомыслие*) ἡ σύνεση, ἡ νηφαλιότητα.

трезвýчие *с муз.* ἡ τριφωνία.

трéзв||ый *прил.* 1. νηφάλιος, ἀμέθυστος (*не пьяный*)/ ἐγκρατής (*непьющий*): быть в ~ом состоя́нии εἶμαι νηφάλιος· 2. (*здравомыслящий*) συνετός, νηφάλιος.

трезýбец *м* ἡ τρίαινα.

трек *м спорт.* ὁ στῖβος γιά ποδηλατοδρομίες.

трел||ь *ж* ὁ τρίλλος, ἡ τρίλλια: соловьи́ные ~и τό τερέτισμα τοῦ ἀηδονιοῦ· пускáть ~и τραγουδῶ μέ τρίλλιες.

трелья́ж *м* 1. (*зеркало*) ὁ τρίπτυχος καθρέφτης· 2. (*решётка*) τό δικτυωτό[ν].

трéмоло *с нескл. муз.* τό τρέμολο.

трен *м уст.* (*шлейф*) ἡ οὐρά φορέματος.

трéнер *м спорт.* ὁ προπονητής.

трéн||ие *с* 1. *физ.* ἡ τριβή· 2. ~ия *мн. перен.* ἡ προστριβή, ἡ διένεξις: у нас никогдá не возникáло ~ий ποτέ δέν εἴχαμε προστριβές.

тренирóв||анный *прич. и прил.* προπονημένος, γυμνασμένος. ~**áть** *несов.* προπονῶ, (ἐκ)γυμνάζω: ~áть лóшадь γυμνάζω τό ἄλογο· ~áть пáмять γυμνάζω τή μνήμη μου· ~áть футбóльную комáнду προπονῶ τήν ποδοσφαιρική ὁμάδα. ~**áться** προπονιέμαι, γυμνάζομαι. ~**ка** *ж* ἡ ἐξάσκηση[-ις], ἡ προπόνηση[-ις], ἡ ἐκγύμναση[-ις]. ~**очный** *прил.* τῆς προπόνησης, τῆς ἐξάσκησης: ~очный костю́м ἡ στολή προπόνησης· ~очный полёт ἡ πτήση γιά ἐξάσκηση.

тренó||га *ж см.* трено́жник. ~**гий** *прил.* τρίπους, μέ τρία πόδια.

трено́жить *несов.* πεδικλώνω, πεδικλῶ.

трено́жник *м* τό τρίποδο[ν], ὁ τρίπους.

трепáк *м* (*танец*) τό τρεπάκι (*ρωσικός λαϊκός χορός*).

трепáльн||ый *прил.*: ~ая маши́на (*для волокна и т. п.*) ἡ λινοκαθαριστική μηχανή.

трепанáция *ж* ὁ τρυπανισμός: ~ чéрепа ὁ τρυπανισμός τοῦ κρανίου.

трепáнг *м зоол.* τό τρεπάγκ.

трепáть *несов.* 1. (*приводить в беспорядок*) ἀνακατώνω, ἀνακατεύω, μπερδεύω/ τραβολογῶ (*раздёргивать*): ~ вóлосы ἀναμαλλιάζω, ἀνακατώνω τά μαλλιά· 2. (*похлопывать, поглаживать*) χτυπῶ φιλικά, χαϊδεύω: ~ по плечý χτυπῶ φιλικά στόν ὦμο· 3. (*обувь, одежду и т. п.*) *разг.* χαλ(ν)ῶ, παληώνω (*μετ.*), φθείρω: ~ óбувь χαλ(ν)ῶ τά παπούτσια· ~ плáтье παληώνω τό φόρεμα· ~ кни́ги φθείρω τά βιβλία· 4. (*языком*) *груб.* γλωσσοκοπανῶ, φλυαρῶ· 5. (*лён, коноплю*) κοπανίζω, καθαρίζω· ◇ ~ зá уши τραβῶ τ' αὐτιά· ~ зá вóлосы τραβῶ ἀπ' τά μαλλιά· его́ трéплет лихорáдка τόν δέρνει ὁ πυρετός· ~ нéрвы комý-л. *разг.* ἐκνευρίζω κάποιον· ~ чьё-л. и́мя κακολογῶ, δυσφημῶ κάποιον. ~ся 1. (*изнашиваться*) *разг.* φθείρομαι, τρίβομαι· 2. (*болтать*) *груб.* φλυαρῶ.

трéпет *м*, ~áние *с* 1. *прям., перен.* τό τρεμούλιασμα, τό ρῖγος/ *тк. перен.* τό σκίρτημα· ~ востóрга ρῖγος ἐνθουσιασμοῦ· рáдостный ~ τό σκίρτημα χαρᾶς· 2. (*огня*) ἀναλαμπή, τό τρεμόσβημα· 3. (*страх, ужас*) τρόμος, δέος: внушáть комý-л. ~ προξενῶ τρόμο σέ κάποιον.

трепетáть *несов.* 1. *прям., перен.* τρέμω, τρεμουλιάζω/ *тк. перен.* σκιρτῶ, ριγῶ/ σπαρταρῶ, σφαδάζω (*о крыльях бабочки, птицы и т. п.*): ~ от ýжаса τρέμω ἀπό φρίκη· ~ от востóрга ριγῶ ἀπ' τόν ἐνθουσιασμό· ~ при мы́сли μέ πιάνει ρίγος ὅταν σκέφτομαι· ~ всем тéлом τρέμω σύσσωμος· ~ за детéй τρέμω γιά τά παιδιά· ли́стья трепéщут τά φύλλα τρεμουλιάζουν· 2. (*о пламени*) τρεμοσβήνω.

трéпетн||ый *прил.* 1. τρεμουλιαστός, τρεμάμενος: ~ое дыхáние ἡ τρεμάμενη ἀναπνοή· 2. *перен.* ἀνήσυχος, γεμάτος ἀδημονία: ~ое ожидáние ἡ μεγάλη ἀδημονία· 3. (*охваченный страхом*) ἔντρομος, περίτρομος, φοβισμένος.

трёп||ка *ж* 1. (*льна и т. п.*) τό κοπάνισμα, τό καθάρισμα· 2. (*наказание*) *разг.* τό ξυλοκόπημα, ὁ δαρμός: задáть ~ку комý-л. ξυλοκοπῶ, δέρνω κάποιον· ◇ ~ нéрвов *разг.* ὁ ἐκνευρισμός.

трепыхáться *несов. разг.* σφαδάζω, χτυπιέμαι, σπαρταρῶ.

треск *м* 1. τό τρίξιμο[ν], ὁ τριγμός: ~ сýчьев τό τρίξιμο τῶν κλαδιῶν· ~ кузнéчиков τό τριζόνισμα· ~ вы́стрелов τό κροτάλισμα τῶν πυροβολισμῶν· ~ барабáна ἡ τυμπανοκρουσία· ~ мотóра ὁ κρότος τοῦ μοτέρ· 2. (*шумиха*) ὁ θόρυβος, ἡ φασαρία, ὁ πάταγος: с ~ом вы́гнать διώχνω μετά μουσικῆς, διώχνω κακῆν-κακῶς· ◇ с ~ом провали́ться ἀποτυγχάνω παταγωδῶς.

трескá *ж* ἡ μουρούνα, ὁ γάδος, ὁ μπακαλιάρος.

трéскаться *несов.* σκάζω, σκάνω (*ἀμετ.*), διαρρηγνύομαι/ ραγίζω (*о посуде и т. п.*): потолóк нáчал ~ τό ταβάνι ἄρχισε νά σκάζει.

трескóв||ый *прил.* τῆς μουρούνας, τοῦ μπακαλιάρου: ~ жир τό μουρουνόλαδο· ~ое филé τό φιλέ μπακαλιάρου.

трескотня́ *ж* 1. ὁ τριγμός, τό κροτάλισμα: ~ пулемётов τό κροτάλισμα τῶν πολυβόλων· ~ кузнéчиков τό τριζόνισμα· 2. *перен.* (*болтовня*) ἡ φλυαρία.

трескýч||ий *прил.* 1.: ~ морóз ἡ φοβερή παγωνιά· 2. (*высокопарный*) πομπώδικος, στομφώδης: ~ие фрáзы οἱ πομπώδικες φράσεις.

трéсну||ть *сов.* 1. *см.* трéскаться· стакáн ~л τό ποτῆρι ἐρράγισε· 2. *перен.* (*потерпеть крах*) χρεωκοπῶ, ἀποτυγχάνω· 3. (*ударить*) *груб.* κτυπῶ, μπατσίζω κάποιον δυνατά· ◇ ~ от злóсти σκάνω ἀπ' τό κακό μου· хоть трéсни νά σκάσεις. ~ться (*обо что-л.*) *разг.* τρακάρω (*ἀμετ.*), χτυπῶ (*ἀμετ.*).

трест *м* τό τράστ.

третéйский *прил.* τῆς διαιτησίας, διαιτητικός: ~ суд τό δικαστήριο[ν] διαιτησίας· ~ судья́ ὁ διαιτητής.

трéт||ий *прил.* τρίτος: ~ье лицó τό τρίτο πρόσωπο· ~ье склонéние *грам.* ἡ τρίτη κλίση· ~ этáж τό δεύτερο πάτωμα· ~ класс (*в школе*) ἡ τρίτη τάξη· ~ьего числá στίς τρεῖς τοῦ μηνός, τήν τρίτη τοῦ μηνός· ~ьего январá στίς τρεῖς Ἰανουαρίου· ~ья страни́ца ἡ τρίτη σελίδα· ~ьего дня προχθές· ◇ из ~ьих рук ἀπό τρίτο χέρι.

трети́ровать *несов.* κακομεταχειρίζομαι.

трети́чный *прил. геол.* τριτογενής: ~ перúод ἡ τριτογενής περίοδος.

трет||ь *ж* τό ἕνα τρίτο[ν]: однá ~ τό ἕν τρίτον· две ~и τά δύο τρίτα.

трéтье *с* (*сладкое блюдо*) τό ἐπιδόρπιο[ν].

третьеклáссник *м* ὁ μαθητής τῆς τρίτης τάξης.

третьесóртный *прил.* τρίτης (κατωτέρας) ποιότητος, κατώτερος.

треугóльн||ик *м* τό τρίγωνο[ν]: прямоугóльный ~ τό ὀρθογώνιο τρίγωνο· равнобéдренный ~ τό ἰσοσκελές τρίγωνο·

равносторóнний ~ τό ἰσόπλευρο τρίγωνο. ~ый *прил.* τρίγωνος, τριγωνικός.

трéф||овый *прил. карт.* τοῦ σπαθιοῦ: ~овая дáма ἡ ντάμα σπαθί. ~ы *мн.* τά σπαθιά.

трёхгод||ичный *прил.* τριετής. ~овáлый *прил.* τριετής, τριῶν χρονῶν: ~овáлый ребёнок τό παιδάκι τριῶν χρονῶν.

трёхголóс(н)ый *прил. муз.* τρίφωνος.

трёхгрáнный *прил.* τρίεδρος.

трёхднéвный *прил.* τριήμερος.

трёхзнáчн||ый *прил.*: ~ое числó ὁ τριψήφιος ἀριθμός.

трёхколёсный *прил.* τρίτροχος: ~ велосипéд ποδήλατο μέ τρεῖς ρόδες, τό τρίτροχο ποδήλατο.

трёхлéтн||ий *прил.* τριετής, τρίχρονος: ~яя годовщúна ἡ τρίτη ἐπέτειος, ἡ τριετηρίδα, ἡ τριετηρίς· ~ее отсýтствие ἡ τριετής ἀπουσία· ~яя дéвочка κοριτσάκι τριῶν χρονῶν· ~ срок ἡ τριετής προθεσμία.

трёхмáчтов||ый *прил.* τρικάταρτος, τριΐστιος: ~ое сýдно τό τρικάταρτο καράβι, τό τριΐστιο πλοῖο.

трёхмéстный *прил.* τριθέσιος, μέ τρεῖς θέσεις.

трёхмéсячный *прил.* τρίμηνος, τριμηνιαῖος: ~ óтпуск ἡ τρίμηνη ἄδεια· ~ ребёнок μωρό τριῶν μηνῶν.

трёхмотóрный *прил.* τρικινητήριος, μέ τρεῖς κινητῆρες: ~ самолёт τό τρικινητήριο ἀεροπλάνο.

трёхнедéльный *прил.* τριῶν ἑβδομάδων.

трёхпáлуби||ый *прил.* τρίκροτος: ~ое сýдно τό τρίκροτο[ν], ὁ τριπόντες.

трёхпóлье *с с.-х.* τό τριετές σύστημα, τό τριετές σύστημα ἀμειψισποράς.

трёхпóльн||ый *прил.*: ~ая систéма *см.* трёхпóлье.

трёхслóжн||ый *прил. грам.* τρισύλλαβος: ~ое слóво ἡ τρισύλλαβη λέξη.

трёхсóтый *числ. порядк.* τριακοσιοστός: ~ нóмер ὁ τριακοσιοστός ἀριθμός.

трёхствóрчатый *прил.* τρίπτυχος, τρίφυλλος.

трёхстóпный *прил. лит.* τρίμετρος.

трёхсторóнн||ий *прил.* τρίπλευρος: ~ее соглашéние ἡ τριμερής συμφωνία.

трёхстрýнный *прил.* τρίχορδος.

трёхтысячный *числ. порядк.* τρισχίλιος.

трёхфáзный *прил. эл.* τριφασικός: ~ двúгатель ὁ τριφασικός ἠλεκτροκινητήρας· ~ ток τό τριφασικό ρεῦμα.

трёхцвéтный *прил.* τρίχρωμος, τρίχρους: ~ флаг τό τρίχρωμο λάβαρο.

трёхчасов||óй *прил.* τρίωρος/ τῶν τρεῖς (*о поезде и т. п.*): éхать ~ым пóездом ταξιδεύω μέ τό τραῖνο τῶν τρεῖς· ~ доклáд ἡ τρίωρος εἰσήγηση.

трехэтáжный *прил.* τριώροφος, τρίπατος: ~ дом τό τριώροφο σπίτι, τό τριώροφο κτίριο, τό τρίπατο σπίτι.

трещ||áть *несов.* 1. τρίζω, τριζοβολῶ/ βουΐζω (*о насекомых*)/ τιτιβίζω (*о птицах*)· 2. (*болтать*) *разг.* φλυαρῶ· 3. (*быть под угрозой краха*) *разг.* εἶμαι ἑτοιμόρροπος, εἶμαι στά πρόθυρα τῆς χρεωκοπίας: дéло ~ит по всем швам ἡ ὑπόθεση πάει νά καταρρεύσει· ◇ головá ~ит *разг.* τό κεφάλι μου πάει νά κλατάρει.

трéщин||а *ж* ἡ χαραμάδα/ ἡ ρωγμή, τό ρῆγμα (*тж. перен.*)/ τό ράγισμα (*в бьющихся предметах*)/ τό σκάσιμο (*на коже*): дать ~у *прям., перен.* ραγίζω (*άμετ.*).

трещóтка *ж* 1. (*у сторожа*) ἡ ροκάνα· 2. (*о человеке*) ὁ φλύαρος· 3. *тех.* τό τρυπάνι.

три I *числ. колич.* τρεῖς, τρία.

три II, трúте *повел. накл. от* терéть 1—3.

триангуля́ция *ж мат., геод.* ὁ τριγωνισμός.

трибýн *м* 1. *ист.* ὁ τριβοῦνος· 2. *перен.* ὁ κήρυκας, ὁ κῆρυξ, ὁ ρήτωρ: плáменный ~ революции ὁ φλογερός κήρυκας τῆς ἐπανάσταση.

трибýна *ж* τό βῆμα.

трибунáл *м* τό δικαστήριο[ν]: воéнный ~ τό στρατοδικεῖο[ν], τό στρατιωτικό δικαστήριο.

тривиáльн||ость *ж* ἡ κοινοτοπία, τό τετριμμένον/ ἡ χυδαιότητα (*пошлость*). ~ый *прил.* (*о выражении*) κοινός, κοινοτοπικός, τετριμμένος/ χυδαῖος, ἀγοραῖος (*пошлый*): ~ая мысль ἡ κοινοτοπία.

тригоном||етрúческий *прил.* τριγωνομετρικός. ~éтрия *ж* ἡ τριγωνομετρία.

трúдевять *числ. колич.*: за ~ земéль *разг.* στά πέρατα τῆς οἰκουμένης.

тридцатилéтн||ий *прил.* τριαντάχρονος, τριακονταετής, τριακοντούτης: ~ юбилéй τά τριαντάχρονα, τό τριακονταετές ἰωβιλαῖον· ~яя годовщúна ἡ τριακονταετηρίδα, ἡ τριακονταετηρίς· ~ мужчúна ὁ τριαντάρης· ~яя жéнщина ἡ τριαντάρα.

тридцáт||ый *числ. порядк.* τριακοστός: ~ое áвгуста στίς τριάντα Αὐγούστου· ~ая странúца ἡ τριακοστή σελίδα· ~ое числó στίς τριάντα τοῦ μηνός· ~ год τό τριακοστόν ἔτος.

трúдцат||ь *числ. колич.* τριάντα, τριά-

κοντα: όκολο ~й καμμιά τριανταριά, περίπου τριάντα.

трижды *нареч.* τρίς, τρεῖς φορές: ~ три дéвять τρεῖς τρεῖς ἐννιά.

тризна *ж* τό μνημόσυνο.

трикó *с в разн. знач.* τό τρικό, τό πλεκτό ὕφασμα.

трикотáж *м* (*ткань*) τό τρικό, τό πλεκτό[ν]. **~ный** *прил.* πλεκτός: ~ное плáтье τό πλεκτό φόρεμα.

трилúстник *м бот.* τό τριφύλλι.

триллиóн *м* τό τρισεκατομμύριο[ν].

трилóгия *ж лит.* ἡ τριλογία.

тринáдцат||ый *числ. порядк.* δέκατος τρίτος: ~ая странúца ἡ δεκάτη τρίτη σελίδα: ~ого июля στεῖς δεκατρεῖς Ἰουλίου· ~ день ἡ δεκάτη τρίτη (ἡ)μέρα· ~ год τό δέκατο τρίτο ἔτος.

тринáдцать *числ. колич.* δεκατρεῖς, δεκατρία.

трúо *с нескл.* τό τρίο.

триóль *ж муз.* τό τριολέτο.

трúппер *м* ἡ βλεννόρροια.

трúптих *м архит., жив.* τό τρίπτυχο[ν].

трúста *числ. колич.* τριακόσια, τριακόσιοι.

тритóн *м миф., зоол.* ὁ τρίτων.

триумвúр *м ист.* ὁ τρίαρχος. **~áт** *м* ἡ τριανδρία, ἡ τριαρχία.

триýмф *м* ὁ θρίαμβος. **~áльный** *прил.* θριαμβικός, θριαμβευτικός: ~áльная áрка ἡ ἀψίδα τοῦ θριάμβου, ἡ θριαμβική ἀψίδα· ~áльное шéствие ἡ θριαμβική πομπή. **~áтор** *м прям., перен.* ὁ θριαμβευτής.

трифтóнг *м лингв.* ὁ τρίφθογγος.

троакáр *м* 1. *мед.* τό παρακεντητήριο[ν]· 2. (*одежда*) τό τρουακάρ.

трóгательн||о *нареч.* συγκινητικά. **~ый** *прил.* συγκινητικός: ~ая забóта ἡ συγκινητική φροντίδα.

трóгать *несов.* 1. (*прикасаться*) ἀγγίζω, θίγω· 2. (*волновать*) συγκινῶ: ~ до слёз συγκινῶ μέχρι δακρύων· э́то егó не трóгает αὐτά δέν τόν συγκινοῦν· ◇ трóгай! ἐμπρός!, τράβα!. **~ся** 1. (*двигаться*) ξεκινῶ, ἀναχωρῶ: ~ся в путь ξεκινῶ· 2. (*растрогаться*) συγκινοῦμαι.

троглодúт *м* ὁ τρωγλοδύτης.

трóе *числ. собир.* οἱ τρεῖς: ~ брáтьев τά τρία ἀδέρφια, οἱ τρεῖς ἀδελφοί· ~ сýток τρία μερόνυχτα· нас бы́ло ~ εἴμαστεν τρεῖς.

трóица *ж рел.* ἡ Ἁγία Τριάς/ ἡ πεντηκοστή (*праздник*).

трóйка *ж* 1. (*цифра*) τά τρία· 2. (*в картах*) ἡ τριάρα, τό τριάρι· 3. (*лошадей*) ἡ τρόϊκα· 4. (*отметка*) τό τρία, τό τριάρι· 5. (*костюм*) *разг.* ἡ φορεσιά, τό κοστοῦμι μέ γιλέκο.

тройнúчный *анат.* τρίδυμος: ~ нерв τό τρίδυμο νεῦρο.

тройн||óй *прил. в разн. знач.* τριπλάσιος, τριπλοῦς: ~óе прáвило *мат.* ἡ μέθοδος τῶν τριῶν.

трóйня *ж* τά τρίδυμα.

трóйственн||ость *ж книжн.* ἡ τριπλότης. **~ый** *прил.* τριπλός, τριττός, τριπλοῦς: ~ое соглашéние ἡ τριπλή συνεννόηση· Трóйственный союз *ист.* ἡ Τριπλή συμμαχία.

троллéйбус *м* τό τρολλέϋ, ὁ τρολλές.

трóмб *м мед.* ὁ θρόμβος. **~óз** *м мед.* ἡ θρόμβωση[-ις].

тромбóн *м* τό τρομπόνι. **~úст** *м* ὁ τρομπονιστής.

тромбофлебúт *м мед.* ἡ θρομβοφλεβίτιδα, ἡ φλεβῖτις.

трон *м* ὁ θρόνος: вступлéние на ~ ἡ ἀνάρρηση στόν θρόνο· вступúть на ~ ἀνέρχομαι εἰς τόν θρόνον. **~ный** *прил.* τοῦ θρόνου: ~ная речь ὁ λόγος τοῦ θρόνου, ὁ βασιλικός λόγος· ~ный зал ἡ αἴθουσα τοῦ θρόνου.

трóну||ть *сов.* 1. *см.* трóгать· 2. (*попортить*) ἀρχίζω νά χαλνῶ: сыр трóнут плéсенью τό τυρί ἄρχισε νά μουχλιάζει· дерéвья ~ло морóзом τά δένδρα τά κτύπησε ἡ παγωνιά. **~ться** 1. *см.* трóгаться· 2. (*помешаться*) *разг.* μοῦ στρίβει, τήν ψωνίζω, τρελλαίνομαι: он слегкá ~лся τοῦ ἔχει στρίψει λιγάκι· 3. (*попортиться*) ἀρχίζω νά χαλνῶ: ~ться плéсенью ἀρχίζω νά μουχλιάζω.

тропá *ж* 1. τό μονοπάτι·2. *перен.* ὁ δρόμος.

трóпик *м геогр.* 1. ὁ τροπικός κύκλος· 2. ~и *мн.*: в ~ах στίς τροπικές χῶρες.

тропúнка *ж* τό μονοπάτι: леснáя ~ τό μονοπάτι τοῦ δάσους.

тропúческ||ий *прил.* τροπικός: ~ие растéния τά τροπικά φυτά· ~ая лихорáдка ὁ τροπικός πυρετός· ~ие стрáны οἱ τροπικές χῶρες.

трос *м* τό παλαμάρι, ἡ γουμένα, ὁ κάλως.

тростúнка *ж* τό λεπτό καλάμι: тóнкая как ~ λιγνή σάν μίσχος.

тростнúк *м* τό καλάμι, ὁ κάλαμος: зáросли ~á ὁ καλαμιώνας, ἡ καλαμιά· сáхарный ~ τό ζαχαροκάλαμο[ν]. **~óвый** *прил.* καλαμένιος, καλάμινος, καλαμωτός: ~óвый сáхар τό καλαμοσάκχαρο[ν].

трóс||точка *ж* τό μπαστουνάκι, ἡ βέργα. **~ть** *ж* τό μπαστοῦνι, τό ραβδί: удáр ~тью ἡ μπαστουνιά.

тротуа́р *м* τό πεζοδρόμιο[ν].

трофе́й *м* τό λάφυρο[ν], τό τρόπαιο[ν]: вое́нные трофе́и τά πολεμικά λάφυρα. ~**ный** *прил.* τοῦ λαφύρου, ἀπό λάφυρα.

троюро́дн||ый *прил.*: ~ брат ὁ δεύτερος ἐξάδελφος· ~ая сестра́ ἡ δεύτερη ἐξαδέλφη.

тро́йкий *прил.* τριπλός[-οῦς]: ~ смысл ἡ τριπλή ἔννοια, τό τριπλοῦν νόημα.

троя́нский *прил. ист.* τρωϊκός: ~ конь ὁ δούρειος ἵππος.

тру, трёшь и т. д. *наст. вр. от* тере́ть.

труб||а́ *ж* 1. ὁ σωλήνας/ ὁ καπνοδόχος, ἡ καμινάδα, τό φουγάρο (*дымовая*)/ ὁ ὑδροσωλήνας, ὁ ὑδραγωγός (*водопроводная*)/ ἡ ὑδρορροή, τό λούκι (*водосточная*): фабри́чная ~ ἡ καμινάδα (*или* τό φουγάρο) τοῦ ἐργοστασίου· подзо́рная ~ τό τηλεσκόπιο[ν]· 2. *муз.* ἡ σάλπιγγα, ἡ σάλπιγξ, ἡ τρουμπέττα: игра́ть на ~е́ σαλπίζω· 3. *анат.* ἡ σάλπιγξ: евста́хиева ~ ἡ εὐσταχιανή σάλπιγξ· фалло́пиева ~ ἡ φαλλόπειος σάλπιγξ· ◇ вы́лететь в ~у́ *разг.* χρεωκοπῶ, φαλλιρίζω, παθαίνω φαλλιμέντο.

труб||а́ч *м воен.* ὁ σαλπιγκτής. ~**и́ть** *несов.* 1. σαλπίζω/ μουγκρίζω (*о слоне*): ~и́ть в трубу́ σαλπίζω· ~и́ть в рожо́к σαλπίζω μέ τό κέρας· 2. *перен.* (*разглашать*) *разг.* διασαλπίζω, διαλαλῶ, διαδίδω, διατυμπανίζω.

тру́бка *ж* 1. ὁ σωλήν[ας]: телефо́нная ~ τό ἀκουστικό· слухова́я ~ τό ἀκουστικό κέρας· дрена́жная ~ ὁ λαστιχένιος σωλήνας ἀποχέτευσης· пая́льная ~ ὁ φυσητήρας· предохрани́тельная ~ ὁ σωλήν ἀσφαλείας· 2. (*курительная*) ἡ πίπα, τό τσιμπούκι· 3. (*свёрток*) τό δέμα, τό τύλιγμα (χάρτου), τό σπείρωμα.

тру́бн||ый *прил.* τῆς σάλπιγκας, τῆς τρουμπέττας: ~ые зву́ки ὁ ἦχος τῆς σάλπιγγας· ~ сигна́л τό σάλπισμα.

труболите́йный *прил.*: ~ заво́д τό χυτήριο σωλήνων, τό σωληνοποιεῖο[ν].

трубопрово́д *м* ἡ σωλήνωση[-ις].

трубопрока́тный *прил.*: ~ заво́д ἐργοστάσιο σωλήνων, τό σωληνοποιεῖο[ν].

трубочи́ст *м* ὁ καπνοδοχοκαθαριστής.

тру́бочный *прил.*: ~ таба́к ὁ καπνός τῆς πίπας.

тру́бчатый *прил.* 1. (*состоящий из труб*) σωληνωτός: ~ котёл ὁ σωληνωτός λέβης· 2. (*в форме трубы*) σωληνώδης, σωληνοειδής.

тру́д *м* 1. ἡ ἐργασία, ἡ δουλειά: физи́ческий (у́мственный) ~ ἡ χειρωνακτική (ἡ διανοητική) ἐργασία· наёмный ~ ἡ μισθωτή ἐργασία· разделе́ние ~а́ ὁ καταμερισμός τῆς ἐργασίας· охра́на ~а́ ἡ προστασία τῆς ἐργασίας· производи́тельность ~а́ ἡ παραγωγικότητα, ἡ ἀποδοτικότητα τῆς ἐργασίας· жить свои́м ~о́м ζῶ ἀπ' τή δουλειά μου· 2. (*заботы, хлопоты*) ἡ φροντίδα/ ὁ κόπος (*старание*)/ ἡ προσπάθεια (*усилие*): с больши́м ~о́м μέ μεγάλη προσπάθεια, μέ μεγάλο κόπο· взять на себя́ ~ κάνω τόν κόπο· не сто́ит ~а́ δέν ἀξίζει τόν κόπο· 3. (*сочинение*) τό σύγγραμμα, ἡ μελέτη: нау́чный ~ τό ἐπιστημονικό σύγγραμμα· спи́сок печа́тных ~о́в ὁ κατάλογος τῶν ἐργασιῶν πού δημοσιεύτηκαν.

труди́||ться *несов.* 1. ἐργάζομαι, δουλεύω/ κοπιάζω, μοχθῶ (*тяжело*): неуста́нно ~ ἐργάζομαι ἀκούραστα· 2. (*беспокоиться*) ἀνησυχῶ: не ~тесь! μήν ἀνησυχεῖτε!

тру́дно *нареч.* 1. δύσκολα: о́чень ~ πολύ δύσκολα, δυσκολώτατα· 2. *предик. безл.*: э́то о́чень ~ поня́ть εἶναι δύσκολο νά καταλάβεις· ей ~ прихо́дится δυσκολεύεται, βρίσκεται σέ δυσκολία.

трудновоспиту́емый *прил.*: ~ ребёнок τό δύσκολο παιδί.

труднопроизноси́мый *прил.* δυσκολοπρόφερτος.

труднопроходи́м||ый *прил.* δύσβατος, δυσδιάβατος: ~ая ме́стность ὁ δύσβατος τόπος.

тру́дн||ость *ж* ἡ δυσκολία, ἡ δυσχέρεια/ τό ἐμπόδιο[ν], τό πρόσκομμα (*препятствие*): э́то не представля́ет никако́й ~ости αὐτό δέν παρουσιάζει καμμιά δυσκολία· преодолева́ть ~ости ξεπερνῶ (*или* παρακάμπτω) τίς δυσκολίες. ~**ый** *прил.* δύσκολος, δυσχερής/ βαρύς (*тяжкий*)/ ἐπίπονος, κοπιαστικός (*утомительный*): ~ое положе́ние ἡ δυσχερής θέση.

трудов||о́й *прил.* ἐργάσιμος, τῆς ἐργασίας: ~ день ἡ ἐργάσιμη μέρα· ~ фронт τό μέτωπο τῆς ἐργασίας· ~а́я жизнь ἡ ζωή τοῦ δουλευτῆ· ~ы́е де́ньги χρήματα πού κερδίζονται μέ τή δουλειά· ~о́е населе́ние ὁ ἐργαζόμενος λαός· ~о́е воспита́ние ἡ ἐργατική διαπαιδαγώγηση· ~а́я дисципли́на ἡ ἐργατική πειθαρχία· ~ы́е по́двиги τά κατορθώματα τῆς ἐργασίας· ~ подъём ὁ ἐργατικός ἐνθουσιασμός· ◇ ~а́я кни́жка τό ἐργατικό βιβλιάριο[ν]· ~ы́е резе́рвы οἱ ἐργατικές ἐφεδρεῖες.

трудоде́нь *м* ἡ ἐργατοημέρα (*μέτρο ἐργασίας καί ἀμοιβῆς στά κολχός*).

трудоёмк||ий *прил.* ἐπίπονος, κοπιαστικός/ βαρύς (*тяжёлый*): ~ая рабо́та ἡ κοπιαστική ἐργασία, ἡ βαρειά δουλειά.

трудо||люби́вый *прил.* φιλόπονος, φίλερ-

γος, ἐργατικός/ ἀπιμελής (*старательный*): ~ человéк ὁ φιλόπονος ἄνθρωπος· ~ ученик ὁ ἐπιμελής μαθητής. **~любие** *с* ἡ φιλοπονία, ἡ φιλεργία, ἡ ἐργατικότητα[-ης]/ ἡ ἐπιμέλεια (*старательность*).

трудоспосóбн||ость *ж* ἡ ἱκανότητα γιά ἐργασία. **~ый** *прил.* ἱκανός γιά ἐργασία, ἱκανός γιά δουλειά: ~ое населéние οἱ ἱκανός γιά ἐργασία.

трудя́щ||ийся 1. *прил.* ἐργαζόμενος, ἐργατικός: ~иеся мáссы οἱ ἐργαζόμενες μάζες· 2. *м* ὁ ἐργάτης, ὁ ἐργαζόμενος.

трýженик *м* ὁ δουλευτής, ὁ ἐργάτης, ὁ βιοπαλαιστής.

труни́ть *несов.* (*над кем-л., над чем-л.*) πειράζω, κοροϊδεύω κάποιον.

труп *м* τό πτῶμα/ ὁ νεκρός, τό κουφάρι (*тк. о человеке*)/ τό ψοφίμι (*тк. о животных*). **~ный** *прил.* πτωματώδης, πτωματικός: ~ный яд ἡ πτωμαΐνη.

трýппа *ж* ὁ θίασος: балéтная ~ τό συγκρότημα μπαλέτου.

трýс *м* ὁ δειλός, ὁ φοβιτσιάρης: жáлкий ~ ὁ ἄθλιος φοβιτσιάρης.

трýсики *мн.* τό βρακάκι[ον].

трýсить *несов.* φοβοῦμαι, δειλιάζω, τρέμω: ~ пéред кéм-л. τρέμω μπροστά σέ κάποιον.

труси́ть I *несов.* (*трясти*) τινάζω.

труси́ть II *несов.* (*бежать рысцой*) *разг.* τρέχω μέ μικρό καλπασμό, τροχάζω.

труси́||ха *ж* ἡ δειλή, ἡ φοβητσιάρα. **~шка** *м разг.* ὁ φοβητσιάρης.

трусли́в||ый *прил.* δειλός, ἄτολμος, φοβητσιάρικος: ~ человéк ὁ φοβητσιάρης· ~ взгля́д τό δειλό βλέμμα· быть не из ~ого деся́тка δέν εἶμαι ἀπ' αὐτούς πού φοβοῦνται ~ постýпок ἡ πράξη δειλίας.

трýсость *ж* ἡ [δειλία/ ἡ μικροψυχία (*малодушие*).

трусы́ *мн.* τό κοντό σώβρακο, τό σωβρακάκι (*мужские*)/ τό βρακί (*женские*)/ τό ἀθλητικό παντελονάκι, τό σόρτ (*спортивные*).

трут *м* ἡ ὕσκα, ἡ ἴσκα.

трýтень *м прям., перен.* ὁ κηφήνας, ὁ κηφήν.

трух||á *ж* ἡ ξυλόσκονη (*дерева*)/ ἡ ἀχυρόσκονη (*соломы*). **~ля́вый** *прил.* σαρακιασμένος, σαρακοφαγωμένος.

трущóба *ж* 1. (*заросли*) ἡ λόχμη· 2. (*захолустье*) ὁ ἐρημότοπος, τό ἀπόκεντρο μέρος· 3. (*бедная, грязная часть города*) ὁ φτωχομαχαλᾶς, ὁ φτωχικός συνοικισμός, οἱ τρῶγλες.

тры́н-травá: емý всё ~ *разг.* δέν δίνει πεντάρα γιά τίποτε, καρφί δέν τοῦ καίγεται.

трюк *м в разн. знач.* τό κόλπο: акробати́ческий ~ τό ἀκροβατικό κόλπο· мошéннический ~ τό κατεργάρικο κόλπο, ἡ κατεργαριά.

трюкáчество *с* τά κόλπα, τά τεχνάσματα.

трюм *м* τό ἀμπάρι, τό κύτος πλοίου.

трюмó *с нескл.* ὁ καθρέφτης τουαλέτας.

трю́фель *м* 1. τό ὕτνο, τό ὕτανο, τό ὕδνον, ἡ τρούφφα· 2. (*конфета*) τό σοκολατίνι τρούφφα.

тряпи́чн||ик *м* ὁ κουρελᾶς, ὁ ρακοσυλλέκτης. **~ица** *ж* 1. ἡ κουρελοῦ, ἡ ρακοσυλλέκτρια· 2. (*увлекающаяся нарядами*) ἡ λουσοῦ. **~ый** *прил.* 1. ἀπό κουρέλια, κουρελένιος· 2. (*слабовольный*): ~ый харáктер ἄνθρωπος χωρίς χαρακτήρα.

тря́п||ка *ж* 1. τό κουρέλι, τό ράκος, ἡ πατσαβούρα: половáя ~ τό σφουγγαρόπανο· ~ для пы́ли τό ξεσκονόπανο· ~ для рук τό χεροπάνι· 2. ~ки *мн.* (*о нарядах*) τά ροῦχα, τά φορέματα· 3. (*о человеке*) *разг. презр.* ὁ ἄνθρωπος χωρίς χαρακτήρα. ~ьё *с* (*лохмотья*) τά ἀποφόρια, τά κουρέλια.

тряси́на *ж* ὁ βάλτος, ὁ ἑλώδης τόπος.

трясогýзка *ж* (*птица*) ἡ σουσουράδα, ἡ κωλοσοῦσα.

тряс||ти́ *несов.* 1. σείω, κουνῶ, τινάζω: ~ ковры́ ξεσκονίζω (*или* τινάζω) τά χαλιά· ~ пыль из мешкá τινάζω τή σκόνη ἀπ' τό τσουβάλι· ~ дéрево σείω (*или* τινάζω) τό δένδρο· ~ рýку комý-л. τραντάζω τό χέρι κάποιου· ~ головóй τρέμει τό κεφάλι μου· 2. (*об экипаже*) τινάζω, τραντάζω· 3. *безл.*: её ~ёт от хóлода τουρτουρίζει ἀπό τό κρύο· его́ ~ёт от стрáха τρέμει ἀπό τόν φόβο του. **~ти́сь** 1. σείομαι, τραντάζομαι: ~ти́сь от смéха τραντάζομαι (*или* ξεκαρδίζομαι) ἀπ' τά γέλοια· 2. (*дрожать*) τρέμω: ~ти́сь от хóлода τρέμω ἀπό τό κρύο· ~ти́сь от стрáха τρέμω ἀπό τό φόβο· 3. (*в экипаже и т. п.*) τραντάζομαι: ~ти́сь в телéге τραντάζομαι στό ἀμάξι· 4. (*над кем-л., чем-л.*) ἔχω μήν στάξει καί μήν βρέξει: ~ти́сь над ребёнком τρέμω γιά τό μικρό· ~ти́сь над копéйкой τρέμω γιά τά λεφτά.

тряхнýть *сов.* τινάζω, σείω, ξετινάζω· ◇ ~ мóлодостью ξαναθυμοῦμαι τά νιάτα μου· ~ старинóй ξαναθυμοῦμαι τά παλιά· ~ мошнóй ξεπουγγίζομαι.

тсс! *межд.* σούτ!

ту *вин. п. от* та.

туалéт *м* 1. (*одежда*) τό φόρεμα, ἡ

τουαλέ(τ)τα: мóдный ~ ἡ τουαλέ(τ)τα τῆς μόδας· 2. (*одевание*) ὁ καλλωπισμός, ἡ τουαλέ(τ)τα, τό στόλισμα: совершáть ~ καλλωπίζομαι, στολίζομαι, συγυρίζομαι· 3. (*столик*) ἡ τουαλέτ(τ)α: сидéть за ~ом κάθομαι μπροστά στήν τουαλέτα· 4. (*уборная*) ἡ τουαλέτα, τό ἀποχωρητήριο[ν]. **~ный** *прил.* τῆς τουαλέτ(τ)ας: ~ный стол ἡ τουαλέτ(τ)α· ~ное мы́ло τό μοσχοσάπουνο· ~ные принадлéжности τά χρειώδη καλλωπισμοῦ καί καθαριότητας.

тýба *ж муз.* ἡ τούμπα, ἡ σαξοτούμπα.

тубдиспансéр *м* (туберкулёзный диспансéр) τό φθισιατρεῖο[ν], τό φυματιολογικό ντισπανσέρ.

туберкулёз *м мед.* ἡ φυματίωση[-ις], ἡ φθίση[-ις], τό χτικιό: ~ лёгких ἡ φυματίωση τῶν πνευμόνων· кóстный ~ ἡ ὀστεόφθισις, ἡ φθίσις τῶν ὀστῶν. **~ник** *м* 1. (*врач*) ὁ φυματιολόγος· 2. (*больной*) ὁ φυματικός, ὁ φθισικός. **~ный** *прил.* φυματιώδης, φυματικός, φυματιολογικός: ~ный больнóй ὁ φυματικός, ὁ φθισικός· ~ный санатóрий τό σανατόριο γιά φυματικούς· ~ная пáлочка τό μικρόβιο τῆς φυματίωσης, τό φυματιῶδες βακτηρίδιον, ὁ βάκιλλος τοῦ Κώχ.

туберкули́н *м* ἡ φυματίνη, ἡ τουμπερκουλίνη.

тубéрóза *ж бот.* ἡ ταμπερόρριζα, τό πολιοανθές.

тýг||о 1. *нареч.* σφιχτά/ γεμάτα, παραγεμισμένα, φουσκωμένα (*плотно*): ~ набúтый кошелёк τό γεμᾶτο πουγγί· 2. *нареч.* (*с трудом*) δύσκολα, δυσκόλως, μέ κόπο, μέ ζόρι: рабóта подвигáется ~ ἡ δουλειά προχωρεῖ μέ δυσκολία· 3. *предик. безл.* (*плохо*): мне прихóдится ~ τά βρίσκω σκοῦρα, τά βρίσκω μπαστούνια· с деньгáми у меня́ сейчáс óчень ~ εἶμαι πολύ στενοχωρημένος οἰκονομικά. **~óй** *прил.* σφιχτός, τεντωμένος: ~óй ýзел ὁ σφιχτός κόμπος· ~áя косá ἡ σφιχτοδεμένη πλεξοῦδα· ~áя пружи́на τό σφιχτό ἐλατήριο· ◇ ~óй нá ухо *разг.* ὁ βαρήκοος, ὁ βαράκουος, ὁ περήφανος στ' αὐτί.

тугоплáвкий *прил. тех.* δυσδιάλυτος.

тудá *нареч.* ἐκεῖ, πρός τά ἐκεῖ: ни ~ ни сюдá οὔτε μπρός οὔτε πίσω· билéт ~ и обрáтно τό εἰσιτήριο μέ ἐπιστροφή· ◇ ~ емý и дорóга ὥρα του καλή, καλά νά τά πάθει.

тýже *сравнит. ст. от* тугóй, тýго.

тужи́ть *несов.* μέ τρώει ἡ λύπη, μέ τρώει ὁ καημός, λυπᾶμαι, θλίβομαι.

тýжиться *несов. разг.* προσπαθῶ, βάζω ὅλα τά δυνατά μου.

тужý, тузи́шь и т. д. *наст. вр. от* тузи́ть.

тужýрка *ж* τό σακκάκι τῆς δουλειᾶς.

туз *м* 1. *карт.* ὁ ἄσσος· 2. (*влиятельный человек*) *разг.* τό σπουδαῖο πρόσωπο, ὁ τρανός.

тузéм||ец *м* ὁ ἰθαγενής, ὁ αὐτόχθων[ας]. **~ный** *прил.* ἰθαγενής, γηγενής, (ἐ)ντόπιος: ~ное населéние οἱ ἰθαγενεῖς.

тузи́ть *несов. разг.* χτυπῶ: ~ кулакáми когó-л. γρονθοκοπῶ, χτυπῶ μέ γροθιές.

тулýп *м* ἡ κάπ(π)α: овчи́нный ~ ἡ κάπ(π)α ἀπό προβ(ε)ιά.

тулья́ *ж* ὁ τεπές, ὁ θόλος, ἡ καλόττα.

тумáк *м разг.* ἡ γροθιά, ἡ μπουνιά: дать ~á комý-л. δίνω μιά γροθιά κάποιου.

тумáн *м* 1. ἡ ὁμίχλη, ἡ ἀντάρα, ἡ καταχνιά: заволáкиваться ~ом πέφτει ὁμίχλη· 2. *перен.* ἡ θολούρα, ἡ ἀχλύς: напусти́ть ~у συσκοτίζω μιάν ὑπόθεση· у негó ~ в головé ἔχει θολούρα στά μυαλά του· у меня́ ~ в глазáх θόλωσαν τά μάτια μου.

тумáн||ить *несов.* 1. σκεπάζω μέ ὁμίχλη, καταχνιάζω· 2. *перен.* θολώνω: слёзы ~ят взор τά δάκρυα θολώνουν τό βλέμμα. **~иться** 1. σκεπάζομαι ἀπό ὁμίχλη· 2. *безл. перен.* σκοτεινιάζω/ θολώνω (*о глазах*): головá ~ится ζαλίστηκα.

тумáнн||ость *ж* 1. *астр.* τό νεφέλωμα· 2. (*неясность*) ἡ ἀοριστία, ἡ ἀσάφεια, τό συγκεχυμένο[ν]. **~ый** *прил.* 1. νεφελώδης, ὁμιχλώδης: ~ый день ὁμιχλώδης μέρα· 2. (*тусклый — о взоре*) θολός, θαμπός· 3. (*неясный*) ἀόριστος, ἀσαφής, σκοτεινός: ~ые рéчи τά ἀόριστα λόγια· ~ый смысл ἡ σκοτεινή ἔννοια.

тýмба *ж* 1. (*уличная*) ἡ καντουνόπετρα· 2. (*подставка*) τό βάθρο/ τό ντουλαπάκι τραπεζιοῦ (*шкафчик*)· 3. (*о человеке*) *груб.* ὁ λαπᾶς, ὁ ρεμπεσκές.

тýмбочка *ж* (*шкафчик*) τό κομοδίνο.

тýндра *ж* ἡ τούνδρα.

тунéц *м* (*рыба*) ὁ τόννος, ὁ θύννος.

тунея́д||ец *м* ὁ παράσιτος, ὁ κηφήνας, ὁ χαραμοφάγος. **~ство** *с* ὁ παρασιτισμός.

туннéль *м* ἡ σήραγγα, ἡ σῆραγξ, τό τουνέλι, τό τουννέλι.

тупéть *несов.* 1. (*о ноже и т. п.*) στομώνω, ἀμβλύνομαι· 2. *перен.* ἀποβλακώνομαι.

тупи́к *м* τό τυφλοσόκακο, τό ἀδιέξοδο στενό, τό τσικμά-σοκάκι· ◇ зайти́ в ~ φτάνω σέ ἀδιέξοδο.

тупи́ться *несов.* ἀμβλύνομαι, στομώνω.
тупи́ца *м, ж* ὁ χοντροκέφαλος, ὁ βλάκας, τό κούτσουρο.
туп||о́й *прил.* **1.** (*об остром предмете*) ἀμβλύς, στομωμένος: ~ нож τό στομωμένο μαχαίρι· ~а́я пила́ τό στομωμένο πριόνι· **2.** (*о человеке*) χοντροκέφαλος· **3.** (*глуповатый, бессмысленный*) χαζός, ἀνόητος: ~ взгляд τό ἠλίθιο βλέμμα· ~а́я улы́бка τό ἠλίθιο χαμόγελο· **4.** (*о чувствах, переживаниях*): ~ страх ὁ ζώώδης φόβος· ~о́е отча́яние ἡ ἔσχατη ἀπελπισία· ~о́е упря́мство τό ἀνόητο πεῖσμα· ◇ ~ у́гол ἡ ἀμβλεῖα γωνία· ~ы́е носы́ (*об обуви*) ἡ πλατειά μύτη.
тупоно́сый *прил.* μέ πλατειά μύτη: ~ сапо́г ἡ μπότα μέ πλατειά μύτη.
ту́пость *ж* **1.** (*ножа и т. п.*) ἡ ἀμβλύτητα[-ης]· **2.** *перен.* (*ограниченность*) ἡ κουταμάρα, ἡ ἠλιθιότητα, ἡ χοντροκεφαλιά.
тупоуго́льный *прил. геом.* ἀμβλυγώνιος.
тупоу́м||ие *с* ἡ κουταμάρα, ἡ χοντροκεφαλιά, ἡ βραδύνοια. ~**ный** *прил.* κουτός, χαζός, βραδύνους.
тур I *м в разн. знач.* ὁ γῦρος: ~ ва́льса ὁ γῦρος τοῦ βάλς· пе́рвый ~ соревнова́ний ὁ πρῶτος γῦρος τῶν ἀγώνων.
тур II *м зоол.* τό πρωτόγονο βόδι.
тура́ *ж шахм.* ὁ πύργος.
турби́н||а *ж* ἡ τουρμπίνα, ὁ στρόβιλος: водяна́я ~ ἡ ὑδραυλική τουρμπίνα· парова́я ~ ἡ ἀτμοτουρμπίνα. ~**ный** *прил.* τῆς τουρμπίνας.
турбобу́р *м горн.* τό τρύπανον (*διατρήσεως ἐδάφους*).
турбовинтово́й *прил.* ἀεριοστροβιλοφόρος.
турбогенера́тор *м* ἡ ὑδραυλική γεννήτρια.
турбострое́ние *с* ἡ κατασκευή τουρμπίνων.
туре́ль *ж ав.* ὁ πυργίσκος.
туре́цкий *прил.* τουρκικός.
тури́зм *м* ἡ περιήγηση/ ὁ τουρισμός (*иностранный*)/ *спорт.* ἡ ὁδοιπορική ἐκδρομή: го́рный ~ ἡ ὀρειβατική ἐκδρομή, ἡ ὀρειβασία.
тури́ст *м* ὁ περιηγητής/ ὁ τουρίστα (*иностранный*)/ *спорт.* ὁ ἐκδρομέας. ~**ский** *прил.* περιηγητικός/ τουριστικός (*об иностранном туризме*)/ *спорт.* ἐκδρομικός: ~ский ла́герь στρατόπεδο ἐκδρομέων.
туркме́н *м* ὁ Τουρκμένος. ~**ка** *ж* ἡ Τουρκμένα. ~**ский** *прил.* τουρκμενικός: ~ский язы́к ἡ τουρκμενική γλώσσα.
турмали́н *м мин.* ὁ τουρμαλίνης.
турне́ *с нескл.* ἡ περιοδεία, τό τουρνέ: соверша́ть ~ κάνω περιοδεία.
турне́пс *м* τοῦ γουλί, ἡ γογγυλοκράμβη.
турни́к *м спорт.* τό μονόζυγο[ν].
турнике́т *м* τό σταυρόξυλο[ν].
турни́р *м* **1.** *ист.* ὁ τορνεμές, ἡ γ(κ)ιόστρα, τό κονταροκτύπημα· **2.** *спорт.* οἱ ἀγῶνες, τό τουρνουά: ша́хматный ~ ἀγῶνες σκακιοῦ.
ту́рок *м* ὁ Τοῦρκος.
туру́сы *мн.*: ~ на колёсах *разг.* παραμύθια τῆς χαλιμᾶς.
турча́нка *ж* ἡ Τούρκισσα, ἡ Τουρκάλα.
ту́ск||лый *прил.* **1.** ἀμυδρός, θαμπός: ~лые стёкла τά θαμπά γυαλιά, τζάμια· ~лое зе́ркало ὁ θαμπός καθρέφτης· ~ свет τό ἀμυδρό φῶς· **2.** *перен.* θολός, χωρίς ἔκφραση (*о глазах*)/ἄχαρος, ἀνιαρός (*скучный*): ~ взгляд τό θολό βλέμμα. ~**не́ть** *несов.* **1.** θαμπώνω (*ἀμετ.*), ξεθωριάζω: серебро́ ~не́ет τό ἀσῆμι γίνεται θαμπό· **2.** *перен.* παρακμάζω, σβήνω, ξεφτίζω: тала́нт ~не́ет τό ταλέντο του ἀρχίζει νά ξεφτίζει· **3.** *перен.* (*меркнуть*) ὠχριῶ: перед э́тим ~не́ет всё остально́е δίπλα του ὠχριοῦν ὅλα τά ἄλλα.
тут **1.** *нареч.* (*о месте*) (ἐ)δῶ ἐνταῦθα: ~ мно́го наро́ду ἐδῶ εἶναι πολύς κόσμος· **2.** *нареч.* (*о времени*) ἀμέσως: он ~ же пришёл ἦρθε ἀμέσως· **3.** *частица*: ну, каки́е уж ~ поку́пки γιά τί ψώνια μοῦ λές τώρα· ~ кто́-то постуча́л? μήπως χτύπησε κανείς (τήν πόρτα);· ◇ не ~-то бы́ло ποῦ νά μπορέσεις· а она́ ~ как ~ πάνω στήν ὥρα νάτην κι' ἔρχεται.
ту́тов||ый *прил.* τῆς μουριᾶς, τῆς συκαμ(ν)ιᾶς (*о дереве*)/ τοῦ μούρου, τοῦ συκάμινου (*о плодах*): ~ое де́рево ἡ μουριά, ἡ συκαμ(ν)ιά, ἡ συκαμινέα· ~ая я́года τό μοῦρο, τό συκάμινο[ν]· ~ шелкопря́д *зоол.* ὁ μεταξοσκώληξ.
туф *м горн.* ὁ τόφος.
ту́фли *мн.* (*ед.* ту́фля *ж*) τά παπούτσια, τά σκαρπίνια/ οἱ γόβες (*дамские*): ~ на высо́ком каблуке́ ψηλοτάκουνες γόβες· лакиро́ванные ~ τά λουστρίνια.
ту́хл||ый *прил.* σάπιος, βρώμιος, χαλασμένος: ~ые я́йца τά κλούβια αὐγά· ~ая ры́ба τό βρωμισμένο ψάρι. ~**я́тина** *ж разг.* ἡ σαπίλα.
ту́хнуть I *несов.* (*гаснуть*) σβήνω.
ту́хнуть II *несов.* (*портиться*) σαπίζω, σήπομαι, χαλ(ν)ῶ.

ту́ч||а *ж* 1. τό σύννεφο[ν], τό νέφος: грозова́я ~ τό μαῦρο σύννεφο· 2. (*множество*) τό σύννεφο, τό στῖφος: ~ пы́ли τό σύννεφο σκόνης· му́хи лета́ли ~ами οἱ μῦγες πετούσανε σύννεφο· ◇ смотре́ть ~ей εἶμαι σκυθρωπός, βαρύθυμος· хо́дит ~-ту́чей εἶναι κατσουφιασμένος.

тучн||е́ть *несов.* παχαίνω, παχύνω/ χονδραίνω (*тк. о человеке*): скот ~е́ет τά ζῶα παχαίνουν.

ту́чн||ость *ж* 1. τό πάχος, τό χόντρος, ἡ παχυσαρκία, ἡ πολυσαρκία· 2. (*земли́*) ἡ εὐφορία, ἡ γονιμότητα. **~ый** *прил.* 1. παχύς, χονδρός, παχύσαρκος, πολύσαρκος: ~ый мужчи́на ὁ χοντρός ἄνδρας· 2. (*о земле*) εὔφορος, γόνιμος: ~ый чернозём τά εὔφορα μαῦρα χώματα· ~ые луга́ τά παχειά λειβάδια.

туш *м муз.* τό χαιρετιστήριο σάλπισμα.

ту́ша *ж* 1.: мясна́я ~ τό σφαχτό· 2. (*о человеке*) *разг.* ὁ χοντρός, ὁ παχύσαρκος.

туше́ *с муз.* τό τουσέ.

тушева́ть *несов.* σφομιλώνω, φωτοσκιάζω.

тушёвка *ж* ἡ φωτοσκίαση[-ις].

туше́ние I *с* (*огня*) τό σβύσιμο[ν].

туше́ние II *с кул.* τό κοκκίνισμα.

тушён||ый *прил.* κοκκινιστός: ~ое мя́со τό κοκκινιστό κρέας.

туши́ть I *несов.* (*гасить*) σβήνω: ~ ла́мпу σβήνω τήν λάμπα.

туши́ть II *несов. кул.* κοκκινίζω κάτι.

тушка́нчик *м зоол.* ὁ δίπους.

тушь *ж* ἡ νερομπογιά: кита́йская ~ ἡ σινική μελάνη· ~ для ресни́ц ὁ σουρμές.

ту́я *ж бот.* ἡ τούγια, ἡ θυΐα.

тща́тельн||о *нареч.* ἐπιμελημένα, ἐπιμελῶς, προσεκτικά, γροντισμένα, λεπτομερῶς: ~ проверя́ть ἐλέγχω προσεκτικά. **~ость** *ж* ἡ ἐπιμέλεια (*старательность*)/ ἡ προσεκτικότητα, ἡ προσοχή (*аккуратность*)/ ἡ εὐσυνειδησία (*добросовестность*). **~ый** *прил.* 1. (*о работе*) ἐπιμελημένος, προσεκτικός, φροντισμένος, λεπτομερής: ~ое изуче́ние ἡ προσεκτική μελέτη· 2. (*о человеке*) ἐπιμελής (*старательный*)/ προσεχτικός (*аккуратный*)/ εὐσυνείδητος (*добросовестный*)/ ἀκριβής (*точный, исполнительный*).

тщеду́шный *прил.* ἀδύνατος, ἀσθενικός, καχεκτικός: ~ челове́к ὁ ἰσχνός ἄνθρωπος· ~ вид ἡ φιλάσθενη ὄψη.

тщесла́в||ие *с* ἡ ματαιοδοξία, ἡ κενοδοξία, ἡ ματαιοφροσύνη: ме́лкое ~ ἡ μικροφιλοδοξία. **~ный** *прил.* ματαιόδοξος, κενόδοξος, ματαιόφρων.

тще́тн||ый *прил.* μάταιος, ἀνωφελής, ἄδικος: ~ые уси́лия οἱ μάταιες προσπάθειες· ~ые наде́жды οἱ μάταιες ἐλπίδες.

ты (тебя́, тебе́, тобо́й) *мест. личн.* ἐσύ, σύ: э́то ты винова́т ἐσύ φταῖς· ты сам ἐσύ ὁ ἴδιος· как тебя́ зову́т? πῶς σέ λένε;· тебе́ э́то нра́вится? αὐτό σοῦ ἀρέσει;· я пойду́ с тобо́й θά πάω μαζί σου· что с тобо́й? τί ἔχεις;, τί ἔπαθες;· тобо́й дово́льны εἶναι εὐχαριστημένοι μέ σένα· о тебе́ сего́дня говори́ли γιά σένα σήμερα ἔγινε λόγος· ◇ быть с ке́м-л. на „ты" μιλῶ μέ κάποιον στόν ἑνικό.

ты́кать I *несов.* 1. χώνω/ μπήγω, βυθίζω (*вонзать*): ~ па́лкой в зе́млю μπήζω τό μπαστούνι στή γῆ· поросёнок ты́чет нос в коры́то τό γουρουνάκι χώνει τήν μουσούδα του στή σκάφη· 2. (*бить, ударять*) κτυπῶ· ◇ ~ но́сом кого́-л. во что́-л. *разг.* χώνω κάτι στή μύτη κάποιου· ~ па́льцем в кого́-л. *разг.* δείχνω κάποιον μέ τό δάκτυλο.

ты́кать II *несов.* (*называть на „ты"*) *разг.* μιλῶ στόν ἑνικό.

ты́каться *несов.* 1. *разг.* σφηνώνομαι, προσκρούω· 2. (*лезть, соваться*) *разг.* χώνομαι: всю́ду ты́чется, а де́ла не де́лает χώνεται παντοῦ καί δουλειά δέν κάνει.

ты́ква *ж* ἡ κολοκυθιά, τό κολοκύθι, ἡ κολοκύνθη: буты́лочная ~ ἡ φλασκιά.

тыл *м* 1. τό πίσω, τό ὄπισθεν/ ἡ ἀνάποδη (*о руке*)· 2. *воен.* τά νῶτα, τά μετόπισθεν: напа́сть с ~а κάνω ἐπίθεση ἀπό τά νῶτα, προσβάλλω ἐκ τῶν νώτων· зайти́ в ~ εἰσχωρῶ στά μετόπισθεν. **~ово́й** *прил. воен.* τῶν μετόπισθεν: ~ово́й го́спиталь νοσοκομεῖο τῶν μετόπισθεν· ~овы́е ча́сти οἱ ὀπισθοφυλακές στρατοῦ.

ты́льн||ый *прил.*: ~ая пове́рхность руки́ ἡ ἀνάποδη τοῦ χεριοῦ· зайти́ с ~ой стороны́ μπαίνω ἀπό τό πίσω μέρος.

ты́сяч||а 1. *числ. колич.* (τό) χίλια, ἡ χιλιάδα[-άς]: ~ девятьсо́т шестьдеся́т четвёртый год τό ἔτος χίλια ἐννιακόσια ἑξῆντα τέσσερα· ~ челове́к χίλιοι ἄνθρωποι· де́сять ты́сяч солда́т δέκα χιλιάδες στρατιῶτες· 2. *ж* (*множество*) χίλια, χιλιάδες: ~ забо́т χίλιες φροντίδες· в ~у раз лу́чше χίλιες φορές καλλίτερα· в ~у раз бо́льше χίλιες φορές μεγαλύτερα.

тысячеле́т||ие *с* ἡ χιλιετία, ἡ χιλιετηρίδα, ἡ χιλιετηρίς. **~ний** *прил.* χιλιετής, χιλιόχρονος.

тысячели́стник *м бот.* τό χιλιόφυλλο[ν].

ты́сячн||ый *числ. порядк.* 1. (*о части*)

χιλιοστός: ~ая до́ля τό χιλιοστημόριο[ν], τό χιλιοστό[ν]· в ~ раз χίλιες φορές· 2. (*содержащий тысячи*): ~ая толпа́ χιλιάδες ἄνθρωποι.

тычи́нка *ж бот.* ὁ στήμων, ὁ στήμονας.

ты́чу(сь), ты́чешь(ся) и т. д. *наст. вр. от* ты́кать(ся).

тьма *ж* 1. (*мрак*) *прям.*, *перен.* τό σκοτάδι, τό σκότος, ὁ γόφος: кроме́шная ~ σκοτάδι πίσσα, θεοσκότεινα· 2. (*множество*) *разг.* τό ἄπειρο πλῆθος.

тьфу́ *межд. разг.* φτού: ~ про́пасть! φτού νά χαθεῖ!

тюбете́йка *ж* ἡ τουμπετέϊκα, τό κεντητό φεσάκι.

тю́бик *м* τό σωληνάρι[ον].

тю́бинг *м тех.* οἱ σωλῆνες.

тюк *м* τό δέμα/ τό τόπι (*текстиля*).

тю́левый *прил.* ἀπό τούλι.

тюле́ний *прил.* τῆς φώκιας, τῆς φώκης: ~ жир τό λῖπος, τό λάδι τῆς φώκιας.

тюле́нь *м* 1. ἡ φώκια, ἡ φώκη· 2. (*неуклюжий человек*) *разг.* ὁ ἀγροῖκος, ὁ ἀδέξιος.

тюль *м* τό τούλι.

тюльпа́н *м бот.* ἡ τουλίπα, ἡ τουλίπη.

тюни́к *м*, **тюни́ка** *ж* ὁ χιτώνας.

тюрба́н *м* τό σαρίκι, τό τουρμπάνι.

тюре́м||ный *прил.* τῆς φυλακῆς: ~ное заключе́ние ἡ φυλάκιση[-ις]· ~ная ка́мера τό κελλί τῆς φυλακῆς. **~щик** *м* ὁ δεσμοφύλακας, ὁ δεσμοφύλαξ/ *перен.* ὁ τύραννος.

тю́рк||и *мн.* οἱ τουρανοί. **~ский** *прил.* τουρανικός: ~ские языки́ οἱ τουρανικές γλῶσσες.

тюрьм||а́ *ж* ἡ φυλακή: заключи́ть в ~у́ φυλακίζω· освободи́ть из ~ы́ ἀποφυλακίζω, βγάζω ἀπό τήν φυλακή.

тюфя́к *м* 1. τό στρῶμα, ἡ στρωμνή: соло́менный ~ τό ἀχυρόστρωμα, ἡ ἀχυροστρωμνή· 2. *перен.* (*о человеке*) λαπᾶς, χαλβᾶς.

тя́вк||анье *с* τό γαύγισμα, τό ἀλύχτημα. **~ать** *несов.*, **~нуть** *сов.* γαυγίζω, ἀλυχτῶ.

тя́га *ж* 1. (*в трубе и т. п.*) τό τράβηγμα, ὁ ἑλκυσμός: в печи́ хоро́шая ~ ἡ θερμάστρα τραβάει καλά· 2. (*тянущая сила*) ἡ ἕλξη[-ις], ἡ ἕλκυση[-ις]: ко́нная ~ ἡ ἕλξις δι' ἵππων· 3. *перен.* (*влечение*) ἡ δίψα, ἡ ἐπιθυμία/ ἡ κλίση[-ις] (*склонность*): ~ к культу́ре (к образова́нию) ἡ δίψα γιά πολιτισμό (γιά τά γράμματα)· ~ к му́зыке ἡ κλίση γιά τή μουσική.

тяга́ться *несов. разг.* ἀναμετριέμαι μέ κάποιον, τά βάζω μέ κάποιον.

тяга́ч *м* τό τρακτέρ, ὁ ἑλκυστήρ.

тя́гостн||ый *прил.* βαρύς, ἐπαχθής/ καταθλιπτικός, δυσάρεστος (*мучительный*): ~ое молча́ние ἡ καταθλιπτική σιωπή· ~ое впечатле́ние ἡ βαρειά ἐντύπωση· ~ое зре́лище τό δυσάρεστο θέαμα.

тя́гость *ж* τό βάρος, τό φορτίο[ν], τό φόρτωμα: не быть никому́ в ~ δέν εἶμαι βάρος σέ κανένα.

тяготе́ни||е *с* 1. *физ.* ἡ βαρύτητα, ἡ βαρύτης: зако́н всеми́рного ~я ὁ νόμος τῆς παγκοσμίας ἕλξεως (τῆς βαρύτητος)· 2. *перен.* (*к чему-л.*) ἡ κλίση[-ις], ἡ τάση[-ις]/ ἡ ἐπιθυμία, ὁ πόθος (*влечение*).

тяготе́||ть *несов.* 1. *физ.* ἕλκομαι ἀπό, ρέπω πρός, κλίνω· 2. *перен.* τείνω, κλίνω, ἔχω τάση γιά: ~ к иску́сству ἔχω κλίση στήν τέχνη· ◇ несча́стья ~ют над ним ἡ δυστυχία τόν καταδιώκει.

тягот||и́ть *несов.* (ἐπι)βαρύνω, πιέζω, ἐνοχλῶ, στενοχωρῶ: меня́ ~я́т забо́ты μέ βαρύνουν οἱ φροντίδες· э́то меня́ ~и́т αὐτό μέ στενοχωρεῖ. **~и́ться** (*чем-л.*) στενοχωριέμαι, ὑποφέρω ἀπό, μέ ἐνοχλεῖ: ~и́ться одино́чеством ὑποφέρω ἀπό τήν μοναξιά· я начина́ю ~и́ться прису́тствием э́того челове́ка ἀρχίζει νά μ' ἐνοχλεῖ ἡ παρουσία αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

тягу́ч||есть *ж* 1. τό κολλῶδες, τό ἰξῶδες· 2. (*о металлах*) ἡ ἐλαττότης, τό ἐλάσιμο[ν], τό ἐλατόν. **~ий** *прил.* 1. (*густой, вязкий*) κολλώδης, ἰξώδης: ~ий клей ἡ πηχτή κόλλα· 2. (*о металле*) ἐλατός, ἐλάσιμος· 3. *перен.* μακρόσυρτος/ μονότονος (*скучный, однообразный*): ~им го́лосом μέ συρτή φωνή.

тя́жба *ж уст.* ἡ δίκη, ἡ κρισολογία.

тяжеле́||ть *несов.* βαραίνω, παχαίνω, χοντραίνω, γίνομαι βαρύς: голова́ ~ет τό κεφάλι μου ἐβάρυνε.

тяжело́ 1. *нареч. прям.*, *перен.* βαρειά, δύσκολα βαρέως· 2. *нареч.* (*серьёзно*) σοβαρά, σοβαρῶς, βαρειά: он ~ бо́лен εἶναι βαρειά ἄρρωστος· 3. *предик. безл.*: мне ~ αἰσθάνομαι ἄσχημα· мне ~ э́то поднима́ть μοῦ εἶναι δύσκολο νά τό σηκώσω· у меня́ ~ на душе́ ἔχω ἕνα βάρος στήν καρδιά.

тяжелове́с *м спорт.* ὁ ἀθλητής βαρέων βαρῶν.

тяжелове́сн||ый *прил. в разн. знач.* βαρύς, βραδυκίνητος: ~ые шу́тки χονδροειδῆ ἀστεῖα· ~ слог τό ἄκαμπτο ὕφος.

тяжёл||ый *прил.* 1. βαρύς: ~ гру́з τό βαρύ φορτίο· ~ чемода́н ἡ βαρειά βαλίτσα· 2. (*суровый*) βαρύς/ αὐστηρός (*стро-

гий): ~ое наказáние ἡ βαρειά ποινή· ~ая ответственность ἡ βαρειά εὐθύνη· ~ая винá τό βαρύ παῖσμα, τό σοβαρό σφάλμα· ~ое преступлéние τό βαρύ ἔγκλημα· 3. (*трудный, утомительный*) δύσκολος, βαρύς, κουραστικός: ~ труд ὁ βαρύς κόπος· ~ая рабóта ἡ βαρειά ἐργασία· ~ая задáча τό δύσκολο καθῆκο· 4. (*серьёзный*) σοβαρός: ~ая болéзнь ἡ σοβαρή ἀσθένεια· 5. (*мучительный*) δύσκολος, βαρύς, λυπηρός, θλιβερός: ~ое зрéлище τό λυπηρό θέαμα· ~ое чýвство τό βαρύ αἴσθημα· ~ день ἡ βαρειά ἡμέρα· ~ые временá οἱ δύσκολοι καιροί· ◇ ~ая промы́шленность ἡ βαρειά βιομηχανία· ~ая артиллéрия τό βαρύ πυροβολικό· ~ танк βαρύ ἅρμα μάχης· ~ое тóпливо ἡ βαρειά καύσιμη ὕλη· ~ое дыхáние ἡ δύσκολη ἀναπνοή· ~ сон ὁ βαρύς ὕπνος· ~ая головá τό βαρύ κεφάλι (ἀπ' τήν ἀϋπνία)· ~ шаг τό βαρύ βῆμα· ~ нрав ὁ ἰδιότροπος χαρακτήρας· ~ на подъём ὁ τεμπέλης, ὁ δυσκίνητος· ~ вóздух ἡ βαρειά ἀτμόσφαιρα· ~ая пи́ща ἡ δύσπεπτη τροφή· ~ая рукá τό βαρύ χέρι· с ~ым сéрдцем μέ βαρειά καρδιά.

тя́жест||ь *ж* 1. *физ.* τό βάρος, ἡ βαρύτητα, ἡ βαρύτης: си́ла ~и ἡ δύναμη τῆς βαρύτητας· 2. (*груз*) τό βάρος, τό φορτίο[ν], ὁ φόρτος: перевóзка ~ей ἡ μεταφορά φορτίων· центр ~и τό κέντρο τοῦ βάρους· 3. *перен.* τό βάρος, τό ἄχθος, ἡ σοβαρότητα: у меня́ на душé какáя-то ~ ἔχω κάποιο βάρος στήν καρδιά· ~ забóт τό βάρος τῶν φροντίδων· ~ преступлéния ἡ σοβαρότητα τοῦ ἐγκλήματος.

тя́жки||й 1. (*трудный*) βαρύς, σοβαρός· 2. (*серьёзный*) βαρύς, σοβαρός· 3. (*мучительный*) βαρύς, βασανιστικός· ◇ пусти́ться во все ~е *разг.* παίρνω τόν κατήφορο.

тян||у́ть *несов.* 1. τραβῶ/ ἁπλώνω, τοποθετῶ (*прокладывать*): ~ когó-л. зá руку τραβῶ ἀπό τό χέρι· ~ кáбель τοποθετῶ καλώδιο· 2. (*вести за собой силой*) ἕλκω/ ρυμουλκῶ (*на буксире*): парохóд тя́нет бáржу τό ἀτμόπλοιο ρυμουλκεῖ τήν μαούνα· 3. (*протягивать*) τείνω, τεντώνω: ~ рýку к звонкý ἁπλώνω τό χέρι μου στό κουδούνι· ~ шéю τεντώνω τό λαιμό· 4. (*медленно произносить*) σέρνω: ~ словá σέρνω τά λόγια· 5. (*медлить*) παρατραβῶ κάτι: ~ дéло παρατραβῶ τήν ὑπόθεση· ~ врéмя χρονοτριβῶ· 6. (*звать*) *разг.* τραβῶ: егó никтó си́лой не тя́нет κανείς δέν τόν τραβᾶ μέ τό ζόρι· 7. (*влечь*): меня́ (егó) тя́нет μέ (τόν) τραβᾶ κάτι, ἐπιθυμῶ κάτι· меня́ тя́нет зá город ἐπεθύμησα νά πάω ἐξοχή· егó тя́нет ко снý θέλει νά κοιμηθεῖ· 8. (*весить*) ζυγίζω· 9. (*выделывать — о проволоке*) συρματοποιῶ· 10. *перен.* (*вымогать — о деньгах и т. п.*) παίρνω, τσιμπῶ: ~ все жи́лы из когó-л. ξεζουμίζω κάποιον· 11. (*о трубе, дымоходе*) τραβῶ· 12. (*вбирать, всасывать*) εἰσπνέω, ρουφῶ: ~ чéрез солóминку ρουφῶ μέ καλαμάκι· 13. *безл.* (*о струе воздуха, о запахе*): тя́нет хóлодом от окнá μπάζει κρύο ἀπ' τό παράθυρο· тя́нет сы́ростью ἔρχεται ὑγρασία· ◇ ~ жрéбий τραβῶ κλῆρο· ~ кáрту из колóды τραβῶ χαρτί· ~ зá душу когó-л., ~ дýшу из когó-л. βγάζω τήν ψυχή κάποιου· ~ за язы́к τραβῶ ἀπ' τή γλῶσσα, ὑποχρεώνω κάποιον νά μιλήσει· егó за язы́к никтó не тя́нет κανείς δέν τόν ὑποχρεώνει νά μιλήσει· éле нóги ~ μόλις σέρνω τά πόδια του· ~ всё ту же пéсню ἐπαναλαμβάνω τά ἴδια καί τά ἴδια· ~ на повóду σέρνω ἀπό πίσω μου· ~ слáбого ученикá βοηθῶ τόν καθυστεροῦντα μαθητή· тя́нет в плечáх (*об одежде*) σφίγγει στίς πλάτες. ~**у́ться** 1. (*о верёвке, нитке и т. п.*) τεντώνομαι, ἁπλώνομαι, εἶμαι τεντωμένος· 2. (*о густом, клейком*) ρέω (*или* τρέχω) πολύ σιγά/ τεντώνομαι, ἀνοίγω (*о резине, коже и т. п.*)· 3. (*длиться*) διαρκῶ, συνεχίζομαι/ κυλάω ἀργά (*медленно*): болéзнь тя́нется ужé мéсяц ἡ ἀρρώστεια διαρκεῖ ἤδη ἕνα μήνα· разговóр тя́нется сли́шком дóлго ἡ συζήτηση παρατείνεται πολύ· врéмя тя́нется однообрáзно ὁ καιρός κυλάει μονότονα· 4. (*простираться*) ἁπλώνομαι, ἐκτείνομαι: за дерéвней тя́нутся поля́ ἔξω ἀπό τό χωριό ἁπλώνονται τά χωράφια· 5. (*двигаться медленно*) σέρνομαι, πηγαίνω· 6. (*потягиваться*) τεντώνομαι, ἐκτείνομαι· 7. (*стремиться к чему-л.*) τείνω, στρέφομαι/ *перен.* ἔχω ζῆλο γιά, μέ τραβάει: цветóк тя́нется к сóлнцу τό ἄνθος στρέφεται πρός τόν ἥλιο· ~у́ться к знáниям ἔχω ζῆλο γιά μάθηση· 8. (*стремиться сравняться с кем-л., не отставать*): ~у́ться за товáрищами δέν μένω πίσω ἀπό τούς συντρόφους μου· ◇ из трубы́ ~у́лся лёгкий ды́мок ἀπ' τό φουγάρο ἔβγαινε ἀραιός καπνός.

тянýчка *ж* ἡ μαλακή καραμέλα.

тя́пка *ж* τό σατίρι, ὁ κρεοκόπτης.

тяп-ляп *разг.* ὅπως τύχει: онá всегдá всё дéлает ~ αὐτή ὅλα τά κάνει ὅπως τύχει.

тя́пнуть *сов. разг.* 1. (*ударить*) κτυπῶ, κοπανῶ· ~ топорóм κτυπῶ μέ τό τσεκούρι· 2. (*укусить*) δαγκάνω.

У

у *предлог с род. п.* 1. (*около*) σέ, είς, κοντά σέ, παρά, πλησίον, δίπλα σέ: у берега στήν ἀκρογιαλιά· стоять у моста στέκομαι κοντά στή γέφυρα· жить у моря κατοικῶ κοντά στή θάλασσα· сидеть у руля κάθομαι στό τιμόνι· работать у станка δουλεύω στή μηχανή· 2.: у меня (у тебя и т. д.) есть ἔχω (ἔχεις, ἔχει)· у меня (у тебя и т. д.) нет δέν ἔχω (ἔχεις κ.λ.π.)· у него нет свободного времени δέν τοῦ μένει καιρός· у меня болит голова ἔχω πονοκέφαλο· у меня шум в ушах βουίζουν τ' αὐτιά μου· у неё красивая шляпа αὐτή ἔχει ὡραῖο καπέλλο· у всякого свой вкус ὁ καθένας ἔχει τά γοῦστα του· 3. (*при обозначении принадлежности переводится род. п.*) τοῦ, τῆς: ножки у стола τά πόδια τοῦ τραπεζιοῦ· решётка у сада τά κάγκελα τοῦ κήπου· 4. (*в чьём-л. доме и т. п.*) σέ: он остался у нас ἔμεινε σ' ἐμᾶς· жить у родителей ζῶ μέ τούς γονεῖς μου· 5. (*при указании на источник*) σέ, είς, ἀπό: шить у портного ράβω στόν ράφτη· у кого можно узнать? ἀπό ποιόν μπορῶ νά μάθω;· ◇ он не у дел *разг.* δέν εἶναι πιά στά πράματα, ἔχασε τή θέση του· стоять у власти βρίσκομαι στήν ἐξουσία.

убавить *сов.*, **убавлять** *несов.* 1. ἐλαττώνω, μειώνω, λιγοστεύω (*уменьшить*)/ κονταίνω, βραχύνω (*укоротить*)/ στενεύω, περιορίζω (*сузить*)· ~ расходы λιγοστεύω τά ἔξοδα· ~ скорость ἐλαττώνω τήν ταχύτητα· ~ шагу βαδίζω πιό σιγά· 2. (*в весе*) *разг.*: больной убавил в весе ὁ ἄρρωστος ἔχασε βάρος. **~ся** ἐλαττώνομαι, λιγοστεύω (*άμετ.*): дни заметно убавились οἱ μέρες μίκραιναν πολύ· воды в озере убавилось τό νερό τῆς λίμνης λιγόστεψε.

убаюкать *сов.*, **убаюкивать** *несов. прям.*, *перен.* νανουρίζω, βαυκαλίζω, βαυκαλῶ: ~ обещаниями βαυκαλίζω μέ ὑποσχέσεις.

убегать *несов.* φεύγω, ἀπομακρύνομαι τρέχοντας/ δραπετεύω, ἀποδιδράσκω (*совершать побег*).

убедительн||о *нареч.* πειστικά, μέ πειστικότητα. **~ость** *ж* ἡ πειστικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* 1. πειστικός: ~ый довод τό πειστικό ἐπιχείρημα· 2. (*настоятельный*) ἐπίμονος: ~ая просьба ἡ ἐπίμονη παράκληση.

убедить *сов. см.* убеждать: дать себя ~ πείθομαι. **~ся** *см.* убеждаться.

убежа||ть *сов.* 1. *см.* убегать· 2. (*о кипящей жидкости*) χύνομαι: молоко ~ло τό γάλα χύθηκε.

убежд||ать *несов.* πείθω: ~ в правильности чего-л. πείθω ὅτι κάτι εἶναι σωστό· ~ в правоте своих слов πείθω (κάποιον) ὅτι ἔχω δίκηο. **~аться** πείθομαι, βεβαιοῦμαι. **~ение** *с* 1. (*действие*) ἡ πειθώ: действовать путём ~ения ἐπιδρῶ μέ τήν πειθώ· метод ~ения ἡ μέθοδος τῆς πειθοῦς· легко поддаваться ~ению πείθομαι εὔκολα· 2. (*мнение*) ἡ πεποίθηση[-ις], τό φρόνημα, ἡ δοξασία: политические ~ения οἱ πολιτικές πεποιθήσεις, τά πολιτικά φρονήματα· менять свои ~ения ἀλλάζω φρονήματα. **~ённость** *ж* ἡ πεποίθηση[-ις], ἡ βεβαιότητα[-ης]. **~ённый** *прил.* πεπεισμένος, σίγουρος: ~ённый сторонник ὁ σταθερός ὀπαδός.

убежищ||е *с* 1. τό ἄσυλο[ν], ἡ ἀσυλία: давать ~ δίνω ἄσυλο, παρέχω ἄσυλον· право ~а *полит.* τό δικαίωμα ἀσυλίας· 2. (*сооружение*) τό καταφύγιο[ν], τό ἀμπρί.

уберегать *несов.*, **уберечь** *сов.* (προ-) φυλάγω, (προ)φυλάττω, διαφυλάσσω, διασώζω. **~ся** (προ)φυλάγομαι, (προ)φυλάσσομαι: уберечься от простуды φυλάγομαι νά μήν κρυολογήσω.

убивать *несов.* σκοτώνω, δολοφονῶ, φονεύω: ~ из ружья σκοτώνω μέ τό τουφέκι.

убиваться *несов.* (*горевать*) *разг.* κλαίω καί δέρνομαι, πέφτω σέ βαρειά θλίψη.

убийственн||ый *прил.* φονικός, θανατηφόρος, θανάσιμος/ ὀλέθριος, καταστρεπτικός (*губительный*)/ φοβερός, ἀφόρητος (*непереносимый*): ~ климат τό ὀλέθριο[ν] κλῖμα· ~ая жара ἡ ἀφόρητη ζέστη· ~ взгляд ἡ τρομερή ματιά· ~ая медлительность ἡ ἀπίθανη βραδυκινησία· ~ая тоска ἡ ἀνυπόφορη πλήξη.

убий||ство *с* ὁ φόνος, ἡ δολοφονία, τό σκότωμα, τό φονικό: предумышленное ~ ὁ φόνος ἐκ προμελέτης· совершать ~ σκοτώνω, δολοφονῶ, διαπράττω φόνον. **~ца** *м, ж* ὁ δολοφόνος, ὁ φονιᾶς: наёмный ~ца ὁ μίσθαρνος δολοφόνος, ὁ μπράβος.

убирать *несов.* 1. (*откуда-л.*) βγάζω, παραμερίζω, ἀπομακρύνω, μαζεύω: ~ с дороги βγάζω ἀπ' τή μέση, ἀπομακρύνω ἀπό τό δρόμο· ~ со стола σηκώνω τό

τραπέζι· ~ парусá μαζεύω τά πανιά· 2. (*прятать*) βάζω, χώνω, κρύβω, (ἀπο)κρύπτω: ~ кни́ги в шкаф βάζω τά βιβλία στό ντουλάπι· 3. (*урожай и т. п.*) μαζεύω, συγκομίζω, συλλέγω: ~ хлеб μαζεύω τή συγκομιδή· 4. (*приводить в порядок*) τακτοποιῶ, συγυρίζω, συμμαζεύω, εὐπρεπίζω· 5. (*украшать*) στολίζω, διακοσμῶ. **~ся 1.** (*приводить в порядок*) διευθετοῦμαι, συγυρίζομαι, τακτοποιοῦμαι· 2. (*уходить, удаляться*) φεύγω: убирáйся (вон)! φύγε!, χάσου!, ξεκουμπίσου!· убирáйся подобру́-поздорóву φύγε μέ τό καλό!, πάρε τά βρεμμένα σου καί φύγε!

уби́тый 1. *прил.* συν(τε)τριμμένος, τσακισμένος: ~ гóрем συντριμμένος ἀπό τή λύπη, περίλυπος· 2. *м* ὁ νεκρός, ὁ σκοτωμένος· ◇ спит как ~ κοιμᾶται σάν ψόφιος.

уби́ть *сов. см.* убивáть· ◇ ~ врéмя σκοτώνω τόν καιρό μου· хоть убéй не пóмню *разг.* ἀδύνατο νά θυμηθῶ· э́то извéстие егó уби́ло αὐτή ἡ εἴδηση τόν ἐτσάκισε. **~ся** *сов.* **1.** (*насмерть*) σκοτώνομαι· 2. (*ушибиться*) *разг.* τσακίζομαι.

ублажáть *несов.*, **ублажи́ть** *сов. разг.* ἱκανοποιῶ, προξενῶ εὐχαρίστηση.

ублю́док *м презр.* τό παλιοτόμαρο, τό χαμένο κορμί.

убó||гий 1. *прил. прям., перен.* φτωχός, ἄθλιος, μίζερος, πενιχρός: ~гое жили́ще ἡ ἄθλια κατοικία· ~гое воображéние ἡ φτωχή φαντασία· 2. *прил.* (*увечный*) σακάτικος, μισερός· 3. *м* (*калека*) ὁ σακάτης. **~жество** *с прям., перен.* ἡ φτώχεια, ἡ μιζέρια, ἡ πενιχρότητα[-ης]/ ἡ ἀθλιότητα, ἡ ἄθλια ὄψη (*убогий вид*).

убóй *м* (*скота*) ἡ σφαγή, τό σφάξιμο· ◇ корми́ть как на ~ παρατα(γ)ίζω, παχαίνω κάποιον. **~ный** *прил.* **1.**: ~ный скот τά ζῶα γιά σφάξιμο, τά σφάγια, τά σφαγάρια· 2. *воен.*: ~ная си́ла ἡ δύναμη πυρός.

убóр *м* τό στολίδι, τό στόλισμα· ◇ головнóй ~ τό καπέλλο.

убóристый *прил.* (*о почерке, печатном тексте и т. п.*) πυκνογραμμένος, πυκνός: ~ шрифт τά πυκνά στοιχεῖα· ~ пóчерк ἡ γραφή μέ πυκνά γράμματα.

убóрк||а *ж* **1.** (*помещения и т. п.*) τό καθάρισμα, τό συγύρισμα: генерáльная ~ ἡ γενική καθαριότητα· сдéлать ~у συγυρίζω, συμμαζεύω· 2. *с.-х.* ἡ συγκομιδή, τό μάζεμα: ~ урожáя ἡ συγκομιδή, τό μάζεμα τῆς σοδειᾶς.

убóрная *ж* **1.** *театр.* τό καμαρίνι· 2. (*клозет*) τό ἀποχωρητήριο[ν], ὁ ἀπόπατος.

убóрочн||ый *прил. с.-х.* τῆς συγκομιδῆς: ~ая кампáния ἡ περίοδος τῆς συγκομιδῆς· ~ая маши́на ἡ θεριστική μηχανή.

убóрщица *ж* ἡ καθαρίστρια.

убрáнство *с* τό στόλισμα, ὁ στολισμός, ἡ διακόσμηση[-ις]: ~ кварти́ры τό στόλισμα τοῦ διαμερίσματος.

убрáть(ся) *сов. см.* убирáть(ся).

убыв||áть *несов.* (ὀ)λιγοστεύω, πέφτω, ἐλαττώνομαι, ἐλαττοῦμαι: водá ~áет τό νερό πέφτει· си́лы ~áют ἐλαττώνονται οἱ δυνάμεις.

ýбыль *ж* ἡ ἐλάττωση[-ις], ἡ μείωση[-ις], τό λιγόστεμα· ◇ идти́ на ~ ἀρχίζω νά πέφτω, ἀρχίζω νά λιγοστεύω· водá пошлá на ~ τό νερό ἄρχισε νά λιγοστεύει.

убы́т||ок *м* ἡ ζημία, ἡ ἀπώλεια, ἡ χασούρα: чи́стый ~ ἡ καθαρή ζημία· нанести́ ~ προξενῶ ζημία· нести́ ~ ζημιώνω, ὑφίσταμαι ζημία· быть в **~ке** βγαίνω ζημιωμένος· с **~ком**, в **~ке** μέ ζημία. **~очный** *прил.* ἐπιζήμιος, ἀσύμφορος, πού ἀφήνει ἔλλειμμα: ~очное издáние ἔκδοση πού ἀφήνει ἔλλειμμα.

убы́ть *сов. см.* убывáть· ◇ тебя́ от э́того не убýдет δέν ἔχεις νά πάθεις τίποτε απ' αὐτό.

уваж||áемый *прил.* σεβαστός, ἀξιότιμος: ~ товáрищ! ἀξιότιμε σύντροφε!· всéми ~ человéк ἄνθρωπος πού τόν σέβονται ὅλοι. **~áть** *несов.* σέβομαι/ ἐκτιμῶ (*ценить*). **~éние** *с* ὁ σεβασμός, τό σέβας, ἡ ἐκτίμησις: внушáть ~éние ἐμπνέω σεβασμό· питáть ~éние к комý-либо σέβομαι κάποιον, αἰσθάνομαι σεβασμό γιά κάποιον· пóльзоваться ~éнием χαίρω τῆς ἐκτιμήσεως· относи́ться с ~éнием к комý-л. σέβομαι, ἐκτιμῶ κάποιον· достóйный ~éния ἄξιος σεβασμοῦ· из ~éния ἀπό σεβασμό. **~и́тельный** *прил.* σοβαρός, εὔλογος, εὐλογοφανής: по ~и́тельной причи́не γιά σοβαρή αἰτία· без ~и́тельной причи́ны ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου.

увáжить *сов.* **1.** (*что-л.*) *разг.* ἱκανοποιῶ: ~ чью-л. прóсьбу ἱκανοποιῶ τήν παράκληση κάποιου· 2. (*кого-л.*) δείχνω φροντίδα, ἐπιδεικνύω σεβασμό.

ýвалень *м разг.* ὁ ἄγαρμπος, ὁ μπατάλης, ὁ ἀδέξιος.

увéдом||ить *сов. см.* уведомля́ть. **~лéние** *с* τό ἀγγελτήριο, ἡ εἰδοποίηση[-ις]. **~ля́ть** *несов.* εἰδοποιῶ, πληροφορῶ.

увезти́ *сов. см.* увози́ть.

увековéч||ение *с* ἡ ἀπαθανάτιση[-ις], ὁ ἀπαθανατισμός, ἡ διαιώνιση[-ις]· **~ивать** *несов.*, **~ить** *сов.* ἀπαθανατίζω/ διαιωνίζω (*делать вечным, незыблемым*).

увелич||éние *с* 1. ἡ αὔξηση[-ις], τό μεγάλωμα, ἡ μεγέθυνση[-ις]: ~ зарплáты ἡ αὔξηση τοῦ μισθοῦ· 2. (*при помощи оптического прибора*) ἡ μεγέθυνση[-ις].

увелúч||ивать *несов.* 1. αὐξάνω, ἐπαυξάνω (*μετ.*), μεγαλώνω κάτι, μεγεθύνω: ~ произвóдство αὐξάνω τήν παραγωγή· ~ дохóды μεγαλώνω τά ἔσοδα· ~ зарплáту αὐξάνω τόν μισθό· 2. (*оптическим прибором*) μεγεθύνω: ~ портрéт μεγεθύνω τό πορτραῖτο. **~иваться** 1. αὐξάνομαι, μεγαλώνω (*ἀμετ.*), μεγεθύνομαι· 2. (*при помощи оптического прибора*) μεγεθύνομαι. **~úтельный** *прил.* μεγεθυντικός: **~úтельное** стеклó ὁ μεγεθυντικός φακός· **~úтельный** сýффикс *лингв.* τό μεγεθυντικό πρόσφυμα. **~ить(ся)** *сов. см.* увелúчивать(ся).

увенчáть *сов.* στέφω, στεφανώνω, ἐπιστέφω: ~ лаврóвым венкóм στεφανώνω μέ δάφνες· ~ слáвой στέφω μέ δόξα. **~ся**: ~ся успéхом στέφομαι ὑπό ἐπιτυχίας.

уверéние *с* ἡ διαβεβαίωση[-ις].

увéренн||о *нареч.* σίγουρα, μέ βεβαιότητα, μέ πεποίθηση: говорúть ~ ὁμιλῶ μέ πεποίθηση· ~ смотрéть вперёд εἶμαι βέβαιος (*или* σίγουρος) γιά τό μέλλον. **~ость** *ж* ἡ σιγουριά, ἡ βεβαιότητα, ἡ πεποίθηση[-ις]: ~ость в себé ἡ αὐτοπεποίθηση· в пóлной ~ости ἀπόλυτα βέβαιος· сказáть с ~остью προφέρω μέ πεποίθηση· вы́разить ~ ἐκφράζω τήν πεποίθηση. **~ый** *прил.* 1. (*о человеке*) βέβαιος, πεπεισμένος, σίγουρος: быть ~ым εἶμαι βέβαιος· 2. (*о движениях, тоне и т. п.*) σταθερός, εὐσταθής: ~ый шаг τό σταθερό βῆμα· ~ый отвéт ἡ ἀδίσταχτη ἀπάντηση· ~ый гóлос ἡ σταθερή φωνή· ~ая рукá τό σταθερό χέρι· ◇ бýдьте увéрены! νά εἶσθε βέβαιος, νά εἶσθε σίγουρος.

увéрить(ся) *сов. см.* уверя́ть(ся).

уверну́ться *сов. см.* увёртываться.

увéровать *сов.* (*в кого-л., во что-л.*) πιστεύω.

увёрт||ка *ж* ἡ ὑπεκφυγή, τό κλωθογύρισμα, οἱ περιστροφές: без ~ок χωρίς ὑπεκφυγές, χωρίς περιστροφές. **~ливый** *прил.* ἐπιδέξιος, εὔστροφος/ πονηρός (*хитрый*). **~ываться** *несов. прям., перен.* ἀποφεύγω, ξεφεύγω, ὑπεκφεύγω, ξεγλιστρῶ: ~ываться от удáра ἀποφεύγω τό κτύπημα.

увертю́ра *ж муз.* ἡ εἰσαγωγή.

уверя́||ть *несов.* διαβεβαιώνω, πείθω: ~ю вас σᾶς διαβεβαιώνω. **~ться** (*в чём-л.*) βεβαιοῦμαι, πείθομαι, ἐξακριβώνω κάτι.

увесел||éние *с* ἡ διασκέδαση[-ις], ἡ ψυχαγωγία. **~úтельный** *прил.* διασκεδαστικός, ψυχαγωγικός. **~я́ть** *несов.* διασκεδάζω, ψυχαγωγῶ.

увéсистый *прил.* βαρύς: ~ кáмень ἡ βαριά πέτρα· ~ удáр τό δυνατό κτύπημα.

увестú *сов. см.* уводúть.

увéч||ить *несов.* σακατεύω, ἀκρωτηριάζω. **~ный** 1. *прил.* σακάτικος, ἀκρωτηριασμένος· 2. *м* ὁ ἀνάπηρος, ὁ σακάτης. **~ье** *с* ἡ ἀναπηρία, τό σακάτεμα, ὁ ἀκρωτηριασμός.

увéшать *сов.*, **увéшивать** *несов.* κρεμῶ, ἀναρτῶ/ σκεπάζω (*покрыть*)/ στολίζω (*украсить*): ~ стéны картúнами γεμίζω τόν τοῖχο μέ εἰκόνες ζωγραφικῆς.

увещ||áние *с* ἡ νουθεσία, οἱ συμβουλές. **~áть**, **~евáть** *несов.* νουθετῶ, συμβουλεύω.

увивáться *несов.* (*ухаживать*) *разг.* τριγυρίζω κάποιον.

увидáть, **увúдеть** *сов.* βλέπω, διακρίνω: он бóльше никогдá меня́ не увúдит δέν θά μέ ξαναδεῖ ποτέ. **~ся** βλέπομαι, συναντιέμαι, συναντῶμαι.

увúливать *несов.*, **увильнýть** *сов.* ἀποφεύγω, ξεφεύγω, ὑπεκφεύγω: ~ от отвéта ἀποφεύγω ν' ἀπαντήσω· ~ от удáра ἀποφεύγω τό κτύπημα.

увлажн||úть *сов.*, **увлажн||я́ть** *несов.* ὑγραίνω, νοτίζω (*μετ.*)/ μουσκεύω (*мочить*): дождь ~úл зéмлю ἡ βροχή νότισε τή γῆ.

увлекáтельный *прил.* γοητευτικός, ἐνδιαφέρων, συναρπαστικός: ~ расскáз τό συναρπαστικό διήγημα.

увлекáть *несов.* 1. σύρω, ἕλκω, παρασύρω/ τραβῶ (*о воде*)· 2. *перен.* τραβῶ, γοητεύω, ἑλκύω. **~ся** 1. ἐνδιαφέρομαι, μέ τραβᾶ κάτι, μέ ἑλκύει κάτι/ παρασύρομαι, συναρπάζομαι (*при рассказе, игре и т. п.*): ~ся теáтром, мýзыкой μέ ἑλκύει τό θέατρο, μέ ἑλκύει ἡ μουσική· 2. (*кем-л.*) ἐρωτεύομαι.

увлечéни||е *с* 1. (*пыл, воодушевление*) ὁ ἐνθουσιασμός, ὁ ζῆλος, ἡ ζέση· 2. (*кем-л., чем-л.*) τό πάθος, ἡ μανία γιά κάτι: ~я мóлодости οἱ νεανικές τρέλλες· 3. (*предмет увлечения*) ἡ ἀγάπη, ὁ ἔρωτας: онá — егó послéднее ~ αὐτή εἶναι ἡ τελευταία του ἀγάπη.

увлéчь(ся) *сов. см.* увлекáть(ся).

увóд *м* ἡ ἀπομάκρυνση[-ις]/ ἡ ἀπαγωγή, ἡ ἁρπαγή (*похищение*). **~úть** *несов.* 1. ὁδηγῶ κάπου, ἀπομακρύνω, (ἀπο)τραβῶ, ἀποσύρω, ἀποκομίζω: ~úть детéй домóй πηγαίνω τά παιδιά στό σπίτι·

~ить в плен παίρνω αἰχμάλωτο· 2. (*похищать*) ἀπάγω, ἁρπάζω.

увóз *м* ἡ ἀποκομιδή, ἡ μεταφορά, ἡ ἀπομάκρυνση/ ἡ ἀπαγωγή, ἡ ἁρπαγή (*похищение*). **~ить** *несов*. 1. παίρνω μαζί μου· 2. (*похищать*) ἀπάγω.

увóлить(ся) *сов. см.* увольня́ть(ся).

уволóчь: он éле нóги уволóк μόλις σερνότανε.

увольн||éние *с* ἡ ἀπόλυση[-ις], τό διώξιμο, ἡ παύση: ~ в отстáвку *воен*. ἡ ἀποστράτευση[-ις]/ ἡ ἀπόταξις (*провинившегося*). **~и́тельный** *прил*.: ~и́тельное свидéтельство τό ἀπολυτήριο· ~и́тельная запи́ска *воен*. τό ἀπολυτήριον τοῦ στρατοῦ. **~я́ть** *несов*. 1. ἀπολύω (*тж. воен.*), διώχνω ἀπό τή δουλειά, παύω τῆς ὑπηρεσίας/ ἀποστρατεύω (*в отставку*): ~я́ть в óтпуск χορηγῶ ἄδεια· ~я́ть с рабóты ἀπολύω ἀπό τή δουλειά· 2. (*избавлять*) ἀπαλλάσσω: увóльте меня́ от э́того ἀπαλλάξετέ με ἀπό αὐτό. **~я́ться** (*со службы*) παραιτοῦμαι, ἀπολύομαι, φεύγω ἀπό τή δουλειά, φεύγω ἀπ' τήν ὑπηρεσία.

увы́ *межд*. ἀλλοίμονο!, δυστυχῶς!

увядá||ние *с* ἡ μάρανση[-ις], τό μάραμα/ ἡ ἀπάνθηση (*тк. растений*)/ τό μαράζωμα, ὁ μαρασμός (*тк. человека*). **~ть** *несов*. 1. (*о растениях*) μαραίνομαι: цветы́ ~ют τά ἄνθη μαραίνονται· 2. (*о человеке*) φθίνω, μαραζώνω, μαραζιάζω.

увязáть I *сов. см.* увя́зывать.

увязáть II *несов*. 1. βουλιάζω, κολλῶ: ~ в грязи́ βουλιάζω στή λάσπη· 2. *перен*. (*погрязать*) μπλέκομαι, μπερδεύομαι, βουλιάζω.

увязá||ться *сов. см.* увя́зываться· ну что ты за мной ~лся? γιατί μοῦ κόλλησες ἔτσι;

увя́зка *ж* 1. (*багажа и т. п.*) ἡ συσκευασία, τό ἀμπαλλάρισμα· 2. (*согласование*) ἡ σύνδεση[-ις], ὁ συντονισμός.

увя́знуть *сов. см.* увя́зывать II· телéга увя́зла τό κάρρο κόλλησε στή λάσπη.

увя́зывать *несов*. 1. δένω, τυλίγω, κάνω μπόγο/ συνδέω (*доски, балки*)· 2. *перен*. (*согласовывать*) συνδέω, συντονίζω: ~ теóрию с прáктикой συνδέω τή θεωρία μέ τήν πράξη.

увя́зываться *несов*. (*за кем-л., с кем-либо*) *разг*. τρέχω ἀπό πίσω, ἀκολουθῶ κατά πόδας.

увя́нуть *сов. см.* увядáть.

угадáть *сов*., **угáдывать** *несов*. μαντεύω: ~ чью-л. мысль μαντεύω τήν σκέψη κάποιου.

угáр *м* 1. τό ἀνθρακικό[ν] ὀξύ· 2. *перен*. ἡ μέθη, ἡ παραφορά: в пья́ном ~е πάνω στό μεθύσι. **~ный** *прил*.: ~ный газ τό μονοξείδιον τοῦ ἄνθρακος, τό ἀνθρακικό[ν] ὀξύ.

угас||áть *несов*., **угáснуть** *сов*. 1. σβήνω (*άμετ.*)· 2. *перен*. ἐξαντλοῦμαι/ πεθαίνω (*умирать*): си́лы ~áют οἱ δυνάμεις ἐξαντλοῦνται· ◇ день ~áет βραδιάζει.

угла́, углу́ и т. д. *род., дат. п. и т. д. от* у́гол.

углевóд *м хим*. ὁ ὑδατάνθραξ.

углеводорóд *м* ὁ ὑδρογονάνθραξ.

углекислотá *ж хим*. τό διοξείδιο[ν] τοῦ ἄνθρακος, τό ἀνθρακικό[ν] ὀξύ.

углеки́слый *прил. хим*. ἀνθρακοῦχος, ἀνθρακικός: ~ газ τό μονοξείδιον ἄνθρακος· ~ кáлий *хим*. τό ἀνθρακικό[ν] κάλιο[ν].

углекóп *м* ὁ ἀνθρακωρύχος.

углерóд *м хим*. ὁ ἄνθρακας. **~истый** *прил*.: ~истое соединéние ἡ ἀνθρακοῦχος ἕνωσις.

угловáтый *прил*. μονοκόμματος, ἄχαρις, ἀδέξιος, δύσκαμπτος.

угловóй *прил*. 1. (*о доме, магазине и т. п.*) γωνιακός, γωνιαῖος: ~ дом τό γωνιακό σπίτι· 2. *физ*. γωνιώδης, γωνιαῖος· ◇ ~ удáр *спорт*. τό κόρνερ.

угломéр *м тех*. τό γωνιόμετρο[ν].

углуб||и́ть(ся) *сов. см.* углубля́ть(ся). **~лéние** *с* 1. *прям., перен*. (*действие*) ἡ ἐμβάθυνση[-ις], τό βάθεμα· 2. (*впадина*) τό βαθούλωμα, ἡ κοιλότητα[-ης], τό κοίλωμα. **~лённо** *нареч*. βαθειά, βαθέως. **~лённый** *прил*. 1. βαθύς· 2. (*углубившийся во что-л.*) βυθισμένος, ἀπορροφημένος· 3. (*основательный*) βαθύς. **~ля́ть** *несов. прям., перен*. βαθαίνω, βαθύνω, ἐμβαθύνω: ~ля́ть свои́ знáния ἐμβαθύνω τίς γνώσεις μου· ~ля́ть противорéчия βαθύνω τίς ἀντιθέσεις. **~ля́ться** 1. (*становиться глубже*) γίνομαι βαθύτερος, βαθαίνω (*άμετ.*)· 2. (*входить вглубь*) προχωρῶ βαθειά, χώνομαι βαθειά· 3. *перен*. βυθίζομαι: ~ля́ться в чтéние βυθίζομαι στό διάβασμα.

угля́, углю́ и т. д. *род., дат. п. и т. д. от* у́голь.

угляд||éть *сов*. (*за кем-л., за чем-л.*) *разг*. προσέχω κάποιον, ἔχω τόν νοῦν μου σέ κάτι: за всем не ~и́шь δέν μπορῶ ὅλα νά τά προσέχω.

угнáть *сов. см.* угоня́ть. **~ся** (*за кем-л.*) 1. τρέχω στό κατόπι, προλαβαίνω, προφθάνω: за ним не ~ся ποῦ νά τόν προλάβεις· 2. *перен. разг*. φθάνω κάποιον, δέν μένω πίσω.

угнет||áтель *м* ὁ καταπιεστής. **~áть** *несов*. 1. καταπιέζω· 2. *перен*. βασανίζω,

στενοχωρῶ: неизве́стность ~а́ла его́ τό ἄγνωστο τόν βασάνιζε. ~е́ние *с* 1. ἡ καταπίεση[-ις], ἡ τυραννία· 2. *перен.* ἡ στενοχώρια, ἡ κατάθλιψη. ~ённый *прил.* 1. καταπιεζόμενος· 2. *перен.* (*удручённый*) στενοχωρημένος, βαρύθυμος: ~ённое состоя́ние ἡ στενοχώρια, ἡ κατάθλιψη.

угова́ривать *несов.* προσπαθῶ νά πείσω κάποιον/ προτρέπω (*склонять*). ~**ся** *несов.* συμφωνῶ.

угово́р *м* 1. ἡ πειθώ: не поддава́ться ~ам δέν πείθομαι, εἶμαι ἀμετάπειστος· 2. (*взаимное соглашение*) ἡ συμφωνία, ἡ συνεννόηση[-ις]: согла́сво ~у ὅπως συμφωνήσαμε. ~**и́ть(ся)** *сов. см.* угова́ривать(ся).

уго́д||а *ж*: в ~у кому́-л. γιά τό χατήρι, πρός χάριν κάποιου. ~**и́ть** *сов.* 1. *см.* угожда́ть· на всех не ~и́шь *разг.* εἶναι δύσκολον νά εὐχαριστήσεις ὅλους· 2. (*очутиться*) *разг.* πέφτω: ~и́ть в я́му πέφτω στό λάκκο· 3. (*попасть в кого-л., во что-л.*) *разг.* πετυχαίνω: пу́ля ~и́ла ему́ в плечо́ ἡ σφαῖρα τόν πέτυχε στόν ὦμο.

уго́д||ливый *прил.* δουλοπρεπής: ~ челове́к ὁ δουλοπρεπής ἄνθρωπος, ὁ δουλόφρων. ~**ничать** *несов.* (*перед кем-л.*) *разг.* φέρνομαι μέ δουλοπρέπεια.

уго́дн||о 1. *предик. безл.*: что вам ~? τί ἐπιθυμεῖτε;· как вам ~ ὅπως ἐπιθυμεῖτε· е́сли вам ~ ἄν θέλετε· де́лайте всё, что (вам) ~ κάνετε ὅτι σᾶς ἀρέσει· 2. *частица*: кто ~ ὁ καθένας, ὁποιοσδήποτε· что ~ ὁτιδήποτε· как ~ (*безразлично как*) ὅπως σᾶς ἀρέσει, ὅπως ἀγαπᾶτε· куда́ ~, где ~ ὅπου νάναι, ὁπουδήποτε· ско́лько ~ ὅσα θέλεις· ско́лько (душе́) ~ *разг.* ὅσα τραβάει ἡ καρδιά σου. ~**ый** *прил.* ἀρεστός, εὐάρεστος, βολικός.

уго́дь||е *с* τά κτήματα: лесны́е ~я τά δάση· полевы́е ~я τά χωράφια.

угожда́ть *несов.* (*кому-л.*) εὐχαριστῶ, ἱκανοποιῶ.

у́гол *м* 1. ἡ γωνία, ἡ κώχη: в углу́ στή γωνία· на углу́ στή γωνία· за угло́м πίσω ἀπ' τή γωνία· из-за угла́ *перен.* πισώπλατα, μπαμπέσικα, ὕπουλα· ~ до́ма (ко́мнаты) ἡ γωνία σπιτιοῦ (δωματίου)· загна́ть в ~ *спорт.* στριμώχνω στήν γωνία· 2. *геом., физ.* ἡ γωνία: прямо́й ~ ἡ ὀρθή γωνία· о́стрый ~ ἡ ὀξεῖα γωνία· тупо́й ~ ἡ ἀμβλεῖα γωνία· ~ паде́ния ἡ γωνία πτώσεως· 3. (*жильё, пристанище*) ἡ γωνιά: снима́ть ~ νοικιάζω μέρος δωματίου· име́ть свой ~ ἔχω τό σπιτάκι μου· ◇ в глухо́м углу́ σέ τόπο ἀπομακρυσμένο[ν]· медве́жий ~ ὁ ἀπόκεντρος τόπος· под угло́м зре́ния ἀπ' τήν ἄποψη· загну́ть ~ страни́цы τσακίζω τή σελίδα.

уголо́вн||ик *м* ὁ ποινικός κατάδικος, ὁ ἐγκληματίας. ~**ый** *прил.* ποινικός, ἐγκληματικός: ~ый ко́декс ὁ ποινικός κῶδιξ· ~ый суд τό κακουργοδικεῖον· ~ое пра́во τό ποινικό[ν] δίκαιο[ν]· ~ый престу́пник ὁ ἐγκληματίας, ὁ ἔνοχος κακουργήματος· ~ый ро́зыск ἡ ὑπηρεσία ποινικῆς διώξεως.

уголо́к *м уменьш.* ἡ γωνία· ◇ кра́сный ~ ἡ κόκκινη γωνιά.

у́голь *м* τό κάρβουνο[ν], ὁ ἄνθραξ: ка́менный ~ τό πετροκάρβουνο, ὁ γαιάνθραξ· древе́сный ~ τό ξυλοκάρβουνο[ν], ὁ ξυλάνθραξ· бу́рый ~ ὁ λιγνίτης· ◇ бе́лый ~ ὁ λευκός ἄνθραξ· сиде́ть как на ~ях κάθομαι σέ ἀναμμένα κάρβουνα.

уго́льник *м тех.* ὁ γνώμων.

у́голь||ный *прил.* ἀνθρακοφόρος, τοῦ ἄνθρακος, ἀνθρακοῦχος, ἀνθρακώδης: ~ная промы́шленность ἡ βιομηχανία γαιανθράκων· ~вая копь τό ἀνθρακωρυχεῖο[ν]· ~ бассе́йн τό γαιανθρακοῦχον λεκανοπέδιον· ~ склад ἡ ἀνθρακαποθήκη· ~ная пыль ἡ καρβουνόσκονη· ◇ ~ная кислота́ *хим.* τό ἀνθρακικό[ν] ὀξύ. ~**щик** *м* 1. (*рабочий*) ὁ ἀνθρακωρύχος· 2. (*торговец древесным углем*) ὁ καρβουνιάρης, ὁ ἀνθρακεύς, ὁ ἀνθρακοπώλης, ὁ ἀνθρακέμπορος.

угомони́ть *сов. разг.* ἡσυχάζω (*μετ.*), συγκρατῶ, καλμάρω, περιμαζεύω: его́ невозмо́жно ~ εἶναι ἀδύνατο νά τόν περιμαζέψεις. ~**ся** *разг.* ἡσυχάζω (*ἀμετ.*), καλμάρω (*ἀμετ.*): де́ти, наконе́ц, угомони́лись τά παιδιά ἐπί τέλους ἡσύχασαν.

уго́н *м* (*похищение*) ἡ ἀπαγωγή, τό κλέψιμο. ~**я́ть** *несов.* 1. πηγαίνω (*μετ.*), ὁδηγῶ: ~я́ть ста́до в степь ὁδηγῶ τό κοπάδι στή στέππα· 2. (*увозить, похищать*) ἀπάγω, κλέβω/ ὁδηγῶ διά τῆς βίας (*тк. о людях*): ~я́ть автомоби́ль κλέβω αὐτοκίνητο.

угора́ть *несов.* δηλητηριάζομαι ἀπ' τό κάρβουνο.

угоре́лый *прил.*: как ~ σάν παλαβός.

угоре́ть *сов. см.* угора́ть.

у́горь I *м* (*на лице*) τό μπιμπίκι.

у́горь II *м* (*рыба*) τό χέλι, ὁ ἔγχελυς: морско́й ~ τό μουγγρί.

угости́ть *сов.*, **угоща́ть** *несов.* κερνῶ, φιλεύω, τρατάρω: ~ обе́дом κάνω σέ κάποιον τό τραπέζι, φιλεύω κάποιον· ~ вино́м (пи́вом) κερνῶ κάποιον κρασί

(μπύρα)· ◇ ~ пинкóм κλωτσῶ, δίνω κλωτσιά. ~ся *разг.* κερνιέμαι, τρώγω, πίνω: ~ся морóженым τρώγω παγωτό.

угощéние *с* τό κέρασμα, τό τρατάρισμα.

угрожá||емый *прил.* ἀπειλούμενος: ~ райóн *воен.* ἡ ἀπειλουμένη περιοχή· ~емое положéние ἡ ἐπικίνδυνη κατάσταση. ~ть *несов.* (*кому-л. чем-л.*) ἀπειλῶ, φοβερίζω: нам ~ет большáя опáсность μᾶς ἀπειλεῖ μεγάλος κίνδυνος. ~ющий *прил.* ἀπειλητικός: ~ющее положéние ἡ ἐπικίνδυνη κατάσταση· ~ющий взгляд τό ἀπειλητικό βλέμμα.

угрóз||а *ж* ἡ ἀπειλή, ἡ φοβέρα/ ὁ κίνδυνος (*опасность*): ~ войны́ ἡ ἀπειλή πολέμου· дéйствовать ~ами ἐνεργῶ μέ ἀπειλές· под ~ой чегó-л. ὑπό τήν ἀπειλήν· стáвить под ~у ἀπειλῶ· прибегáть к ~ам καταφεύγω σέ ἀπειλές.

угрóзыск *м* (уголóвный рóзыск) ἡ ὑπηρεσία ποινικῆς διώξεως.

угрызéни||е *с*: ~я сóвести οἱ τύψεις συνειδήσεως.

угрю́м||ость *ж* ἡ σκυθρωπότης, τό κατσούφιασμα. ~ый *прил.* σκυθρωπός, κατσούφης, σκουντούφλης: ~ый человéк σκυθρωπός ἄνθρωπος· ~ый стари́к γέρος κατσούφης.

угря́, угрю́ и т. д. *род., дат. п. и т. д. от* у́горь.

удáв *м* ὁ βόας.

удавáться *несов.* πετυχαίνω, καταφέρνω, κατορθώνω: мне не удалóсь поéхать δέν κατώρθωσα νά πάω.

удави́ть *сов.* πνίγω, στραγγαλίζω. ~ся πνίγομαι, κρεμιέμαι, αὐτοκτονῶ δι' ἀπαγχονισμοῦ.

удал||éние *с* ἡ ἀπομάκρυνση[-ις], ἡ ἀποχώρηση[-ις]/ τό διώξιμο, ἡ ἐκδίωξη, ἡ ἀποπομπή (*отстранение*)/ ἡ ἀφαίρεση, τό βγάλσιμο (*в хирургии*): ~ волóс ἡ ἀποτρίχωση[-ις], ἡ ἀποψίλωση. ~ённый 1. *прич. от глаг.* удаля́ть· 2. *прил.* ἀπομακρυσμένος, μακρινός, ἀπόκεντρος.

удалéц *м разг.* ὁ λεβέντης, τό παλληκάρι.

удали́ть(ся) *сов. см.* удаля́ть(ся).

удал||óй *прил.* λεβέντικος, παλληκαρήσιος: пéсня ~áя τό λεβέντικο τραγούδι· ~ мóлодец ὁ λεβέντης, τό παλληκάρι.

у́даль *ж*, **удальствó** *с* ἡ λεβεντιά, ἡ παλληκαριά.

удаля́ть *несов.* 1. ἀπομακρύνω, ἀποσύρω· 2. (*устранять*) βγάζω, ἐξαλείφω: ~ пятнó βγάζω τό λεκέ, ἐξαλείφω κηλῖδα· ~ зуб βγάζω τό δόντι· ~ вóлосы ἀποψιλῶ, ἀποτριχώνω, μαδῶ· 3. (*заставлять уйти, уехать*) διώχνω, ἐκδιώκω, ἀποβάλλω. ~ся 1. (*уходить*) ἀπομακρύνομαι, ἀποσύρομαι: ~ся от дóма ἀπομακρύνομαι ἀπό τό σπίτι· ~ся к себé в кóмнату ἀποσύρομαι στό δωμάτιό[ν] μου· 2. (*от темы и т. п.*) ἐκτρέπομαι, ἀπομακρύνομαι.

удáр *м* 1. τό χτύπημα, τό κτύπημα/ ὁ κτύπος (*о звуке*): ~ сáблей ἡ σπαθιά· ~ ногóй ἡ κλωτσιά, τό λάκτισμα· ~ хлыстóм τό κτύπημα μέ τό μαστίγιο, ἡ καμτσικιά· ~ грóма ἡ βροντή· ~ кóлокола ὁ χτύπος τῆς καμπάνας, ἡ κωδωνοκρουσία· глáвный ~ *воен.* τό κύριο[ν] κτύπημα· ~ в спи́ну *перен.* τό πισώπλατο χτύπημα· одни́м ~ом διά μιᾶς· наноси́ть ~ καταφέρω κτύπημα· 2. *перен.* (*потрясение*) τό χτύπημα, τό δυστύχημα: ~ы судьбы́ τά χτυπήματα τῆς μοίρας, οἱ συμφορές· 3. (*кровоизлияние в мозг*) ἡ ἀποπληξία· 4.: сóлнечный ~ ἡ ἡλίαση[-ις]· 5. *спорт.*: штрафнóй ~ τό φάουλ· ◇ одни́м ~ом двух зáйцев уби́ть *погов.* μ' ἕνα σμπάρο δυό τρυγόνια· быть в ~е εἶμαι σέ φόρμα· стáвить под ~ ἐκθέτω σέ κίνδυνο.

ударéние *с* ὁ τόνος, ὁ τονισμός: óстрое ~ ἡ ὀξεῖα· тупóе ~ ἡ βαρεῖα· облечённое ~ ἡ περισπωμένη· тони́ческое ~ ὁ τονισμός· логи́ческое ~ ὁ λογικός τονισμός· дéлать ~ τονίζω· дéлать ~ на чём-л. *перен.* τονίζω κάτι, ὑπογραμμίζω κάτι.

удáри||ть *сов. см.* ударя́ть· ◇ ~ по кармáну *разг.* ξεπαραδιάζω· ~ по рукáм (*при сговоре*) *разг.* κλείνω συμφωνία· ~ в штыки́ *воен.* ἐπιτίθεμαι μέ ἐφ' ὅπλου λόγχη· гром ~л βρόντηξε· мóлния ~ла в дéрево ὁ κεραυνός χτύπησε τό δένδρο· винó ~ло в гóлову τό κρασί κτύπησε στό κεφάλι· ~л тропи́ческий ли́вень ξέσπασε δυνατή βροχή· ~ли морóзы πλάκωσαν οἱ παγωνιές· не ~ лицóм в грязь βγαίνω ἀσπροπρόσωπος· пáлец о пáлец не ~ δέν μοῦ καίγεται καρφί. ~ться *см.* ударя́ться.

удáрник I *м* (*передовик*) ὁ οὐντάρνικος, ὁ πρωτοπόρος.

удáрник II *м* (*в оружии*) ὁ ἐπικρουστήρ[-ας].

удáри||ый I *прил.* 1. (*передовой по работе*) οὐντάρνικος· 2. (*срочный*) ἐπείγων, κατεπείγων: ~ая задáча τό κατεπεῖγον καθῆκον· в ~ом поря́дке ἐπειγόντως.

удáри||ый II *прил.* 1. κρουστικός: ~ые инструмéнты *муз.* τά κρουστά ὄργανα· 2. (*о войсках*) τῆς κρούσεως, τῆς

κρούστης: ~ые части τά τμήματα κρούσεως.

ударять *несов. в разн. знач.* χτυπῶ, κτυπῶ, κρούω, πλήττω, τύπτω: ~ палкой ραβδίζω, χτυπῶ μέ τό μπαστούνι· ~ ногой κλωτσῶ· ~ по лицу χαστουκίζω, μπατσίζω· ~ в барабан κρούω τό τύμπανο· ~ в колокол κτυπῶ τήν καμπάνα. ~ся 1. (*обо что-л.*) τρακάρω, χτυπῶ πάνω (*άμετ.*): ~ся о камень χτυπῶ πάνω στήν πέτρα· 2. (*пристраститься*) *разг.* μέ πιάνει μανία· ~ся в воспоминания τό ρίχνω στίς ἀναμνήσεις· ◇ ~ся из одной крайности в другую πέφτω ἀπ' τό ἕνα ἄκρο στό ἄλλο.

удаться *сов. см.* удаваться.

удач||а *ж* ἡ ἐπιτυχία, ἡ τύχη: большая ~ ἡ μεγάλη ἐπιτυχία· пожелать ~и εὔχομαι καλή ἐπιτυχία. ~ливый *прил.* τυχερός, καλορρίζικος: ~ливый человек ὁ τυχερός ἄνθρωπος. ~но *нареч.* πετυχημένα, ἐπιτυχῶς. ~ный *прил.* πετυχημένος, ἐπιτυχής: ~ный ответ πετυχημένη ἀπάντηση· ~ное совпадение ἡ εὐτυχής σύμπτωση.

удваивать *несов. прям., перен.* διπλασιάζω. ~ся διπλασιάζομαι.

удвоение *с* ἡ διπλασίαση[-ις], ὁ διπλασιασμός.

удвоить(ся) *сов. см.* удваивать(ся).

удел *м* 1. (*участь*) ἡ μοῖρα, ἡ τύχη, τό ριζικό: счастливый ~ ἡ καλή μοῖρα· 2. (*владение князя*) *ист.* τό πατρογονικό κτῆμα, ἡ κληρονομία.

уделить *сов. см.* уделять.

удельный *прил.*: ~ вес *физ.* τό εἰδικό[ν] βάρος.

уделять *несов.* παραχωρῶ, δίνω, παρέχω/ ἀφιερώνω (*посвящать*): ~ часть денег кому-л. δίνω μέρος τῶν χρημάτων σέ κάποιον· ~ внимание δίνω προσοχή σέ κάτι· ~ время кому-л. θυσιάζω χρόνον γιά κάποιον.

удерж *м разг.*: без ~у ἀκράτητα, ἀσταμάτητα· не знать ~у ни в чём δέν ἔχω μέτρο στίς πράξεις μου.

удержание *с* (*вычет*) ἡ κράτηση[-ις], ἡ ἐλάττωση[-ις], ἡ μείωση[-ις]: ~ расходов ἡ κράτηση τῶν ἐξόδων· ~ из зарплаты ἡ κράτηση ἀπό τόν μισθό.

удержать *сов.*, удерживать *несов.* 1. κρατῶ, συγκρατῶ: ~ в руках κρατῶ στά χέρια· ~ дома кого-л. κρατῶ κάποιον στό σπίτι· ~ лошадей σταματῶ τά ἄλογα· ~ в памяти συγκρατῶ στή μνήμη μου· 2. (*сдерживать, подавлять*) συγκρατῶ, πνίγω: ~ рыдания συγκρατῶ τούς λυγμούς· 3. (*останавливать*) συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, κρατῶ, σταματῶ/ ἐμποδίζω (*мешать*): ~ от необдуманного поступка συγκρατῶ κάποιον νά μήν κάνει ἀπερίσκεπτη πράξη· не знаю, что меня удерживает δέν ξεύρω τί μέ κρατάει· 4. (*вычитать*) ἀφαιρῶ, κρατῶ, ἀποκόπτω: ~ какую-л. сумму из зарплаты κρατῶ ἕνα ποσό ἀπ' τό μισθό. ~ся 1. (*не падать*) κρατιέμαι, πιάνομαι: с трудом ~ся на ногах κρατιέμαι μέ δυσκολία στά πόδια μου 2. (*сохраняться*) διατηροῦμαι: эти позиции долго удерживались за нами κρατήσαμε τίς θέσεις αὐτές πολύ καιρό· 3. (*от чего-л.*) συγκρατιέμαι, κρατιέμαι: едва ~ся от смеха μόλις συγκρατῶ τά γέλοια μου.

удесятерить *сов.*, удесятерять *несов.* δεκαπλασιάζω.

удешев||ить *сов. см.* удешевлять. ~ление *с* ἡ ἔκπτωση, ἡ ἐλάττωση (τῶν τιμῶν). ~лять *несов.* φτηναίνω κάτι, ἐλαττώνω τήν τιμή[ν].

удивительн||о 1. *нареч.* (*чрезвычайно*) ἐξαιρετικά, καταπληκτικά: она была ~ хороша ἦταν ἐξαιρετικά ὄμορφη· это был ~ несимпатичный человек ἦταν φοβερά ἀντιπαθητικός ἄνθρωπος· 2. *предик. безл.* εἶναι περίεργο/ εἶναι καταπληκτικό (*восхитительный*): это ~ εἶναι καταπληκτικό· мне ~, что я вас вижу здесь μοῦ φαίνεται περίεργο πού σᾶς βλέπω ἐδῶ· не ~ что... τίποτε τό παράξενο πού... ~ый *прил.* 1. (*странный*) περίεργος, παράξενος: ничего ~ого τίποτε τό περίεργο· 2. (*чрезвычайный*) καταπληκτικός, ἐξαίρετος: ~ое здоровье ἡ ἐξαιρετική ὑγεία.

удивить(ся) *сов. см.* удивлять(ся).

удивлени||е *с* ἡ ἔκπληξη[-ις], ἡ κατάπληξη[-ις], ὁ θαυμασμός: к моему великому ~ю πρός μεγάλην μου ἔκπληξη· быть вне себя от ~я εἶμαι κατάπληκτος, εἶμαι ἔκθαμβος· смотреть с ~ем на кого-л. κυττάζω μέ περιέργεια κάποιον· разинуть рот от ~я *разг.* μένω ἔκπληκτος, μένω μέ ἀνοιχτό τό στόμα· всем на ~е πρός μεγάλην ἔκπληξιν ὅλων.

удивлять *несов.* προξενῶ ἔκπληξη, ἐκπλήττω. ~ся ἀπορῶ, ἐκπλήττομαι, παραξενεύομαι.

удила *мн.* τό χαλινάρι, ὁ χαλινός, ὁ κημός: закусить ~ *прям., перен.* τρέχω ἀσυγκράτητος, παίρνω πολύ φόρα.

удилище *с* τό καλαμίδι, τό ψαροκάλαμο, τό καλάμι.

удирать *несов. разг.* τό σκάζω, τό στρίβω, τό κόβω λάσπη.

удить *несов.* ψαρεύω μέ τό καλάμι· ◇ ~ рыбу в мутной воде ψαρεύω στά θολά νερά.

удлинение *с* τό μάκρεμα, ἡ μάκρυνση[-ις], ἡ ἐπιμήκυνση[-ις]/ ἡ παράταση[-ις] (*срока*).

удлинить *сов.*, **удлинять** *несов.* μακραίνω, ἐπιμηκύνω/ παρατείνω (*срок*): ~ рукав μακραίνω τό μανίκι. **~ся** μακραίνω (*άμετ.*), ἐπιμηκύνομαι/ παρατείνομαι (*о сроке*).

удобн||о 1. *нареч.* βολικά, ἀναπαυτικά: ~ усесться κάθομαι βολικά· 2. *предик. безл.*: мне здесь ~ ἐδῶ μέ βολεύει· ~ ли вам? σᾶς βολεύει;· 3. *предик. безл.* (*подходит*): мне это ~ ἔτσι μοῦ ἔρχεται βολικά· если вам это ~ ἐάν σᾶς εἶναι βολικό. **~ый** *прил.* 1. ἄνετος, ἀναπαυτικός/ κατάλληλος, βολικός (*подходящий*): ~ая одежда ἄνετα ροῦχα· ~ый диван τό ἀναπαυτικό ντιβάνι, ὁ ἀναπαυτικός καναπές· ~ое сообщение ἡ καλή συγκοινωνία· 2. (*благоприятный*) εὐνοϊκός, κατάλληλος: ~ый случай ἡ εὐνοϊκή περίσταση.

удобоваримый *прил.* εὐκολοχώνευτος, εὔπεπτος.

удобрени||е *с с.-х.* 1. (*действие*) ἡ λίπανση[-ις]/ ἡ κόπριση[-ις], τό κόπρισμα γῆς (*навозом*)· 2. (*вещество*) τό λίπασμα: азотные ~я τά ἀζωτοῦχα λιπάσματα· минеральные ~я τά ὀρυκτά λιπάσματα· химические ~я τά χημικά λιπάσματα.

удобрить *сов.*, **удобрять** *несов.* λιπαίνω/ κοπρίζω (*навозом*).

удобств||о *с* ἡ ἄνεση[-ις], τό κομφόρ, ἡ εὐκολία: квартира со всеми ~ами διαμέρισμα μέ ὅλες τίς ἀνέσεις· из соображений ~а γιά περισσότερη ἄνεση.

удовлетвор||ение *с* ἡ ἱκανοποίηση[-ις]: получить ~ ἱκανοποιοῦμαι· испытывать ~ αἰσθάνομαι εὐχαρίστηση· ◇ требовать ~ения *уст.* ἀπαιτῶ (*или* ζητῶ) ἱκανοποίηση. **~ённо** *нареч.* μέ ἱκανοποίηση. **~ённость** *ж* ἡ ἱκανοποίηση[-ις], ἡ εὐχαρίστηση. **~ённый** *прич. и прил.* ἱκανοποιημένος, εὐχαριστημένος.

удовлетворительн||о 1. *нареч.* ἱκανοποιητικά· 2. *с нескл.* (*отметка*) μέτρια. **~ый** *прил.* ἱκανοποιητικός: ~ая отметка ὁ μέτριος βαθμός.

удовлетворить *сов.*, **удовлетворять** *несов.* 1. ἱκανοποιῶ: ~ просьбу ἱκανοποιῶ παράκληση· ~ потребности ἱκανοποιῶ τίς ἀνάγκες· 2. (*снабжать*) ἐφοδιάζω· 3. (*соответствовать, отвечать*) ἀνταποκρίνομαι: ~ всем требованиям ἀνταποκρίνομαι σέ ὅλες τίς ἀπαιτήσεις. **~ся** ἱκανοποιοῦμαι, μένω ἱκανοποιημένος: ~ся ответом ἱκανοποιοῦμαι μέ τήν ἀπάντηση.

удовольстви||е *с* 1. ἡ εὐχαρίστηση[-ις]/ ἡ ἀπόλαυση[-ις], ἡ διασκέδαση (*развлечение*): находить ~ в чём-л. βρίσκω εὐχαρίστηση σέ κάτι· испытывать ~ αἰσθάνομαι εὐχαρίστηση[ν]· доставлять ~ кому-л. προξενῶ εὐχαρίστηση σέ κάποιον· для собственного ~я γιά τό κέφι μου· с ~ем *а*) μέ εὐχαρίστηση, *б*) εὐχαρίστως (*в ответе*)· 2. (*развлечение*) ἡ διασκέδαση[-ις], ἡ ἀπόλαυση[-ις], ἡ ψυχαγωγία: предаваться ~ям τό ρίχνω στίς διασκεδάσεις· ◇ жить в своё ~ καλοζῶ, καλοπερνῶ, περνῶ ζωή καί κότα.

удовольствоваться *сов.* ἀρκοῦμαι.

удод *м* (*птица*) ὁ τσαλαπετεινός, ὁ ἔποψ.

удо||й *м* (*количество молока*) τό ἀρμεγόμενο γάλα, τό ἀμελγμένο γάλα: суточный ~ ἡ ἀπόδοση γάλακτος κατά εἰκοσιτετράωρο[ν]· ◇ молоко утреннего ~я γάλα ἀπό τό πρωϊνό ἄρμεγμα.

удойн||ый *прил.* γαλατερός: ~ая корова ἡ γαλατερή ἀγελάδα.

удорожание *с* ἡ ὑπερτίμηση[-ις], ἡ αὔξηση τοῦ κόστους, ἡ ὕψωση τῆς τιμῆς: ~ жизни ἡ ὕψωση τοῦ κόστους τῆς ζωῆς.

удорожать *несов.*, **удорожить** *сов.* ἀνεβάζω τήν τιμή[ν], ὑπερτιμῶ, ἀκριβαίνω κάτι.

удостаивать *несов.* 1. κρίνω ἄξιον, καταδέχομαι, εὐαρεστοῦμαι: не ~ кого-л. ответом δέν καταδέχομαι νά ἀπαντήσω σέ κάποιον· 2. (*награждать*) ἀπονέμω, τιμῶ μέ...: ~ звания ἀπονέμω τίτλο· ~ учёной степени ἀπονέμω ἐπιστημονικό τίτλο· ~ награды τιμῶ μέ βραβεῖο, βραβεύω. **~ся** κρίνομαι ἄξιος, παίρνω τόν τίτλο.

удостоверение *с* 1. (*действие*) ἡ βεβαίωση[-ις], ἡ πιστοποίηση[-ις]: ~ подписи ἡ πιστοποίηση τοῦ γνησίου τῆς ὑπογραφῆς· 2. (*документ*) τό πιστοποιητικό[ν]: предъявлять ~ личности παρουσιάζω τό δελτίον ταυτότητος.

удостоверить *сов.*, **удостоверять** *несов.* πιστοποιῶ, βεβαιώνω: ~ подпись βεβαιώνω τό γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς· ~ личность πιστοποιῶ τήν ταυτότητα. **~ся** βεβαιώνομαι, διαπιστώνω.

удостоить(ся) *сов. см.* удостаивать(-ся).

удосужи||ваться *несов.*, **удосужиться** *сов.* εὐκαιρῶ: не ~лся δέν εὐκαίρησε, δέν βρῆκε καιρό.

удочк||а *ж* τό ἀγκίστρι, τό ἄγκιστρο[ν]:

попа́сться на ~у *прям.*, *перен.* πέφτω στήν παγίδα, πιάνομαι στ' ἀγκίστρι.

удра́ть *сов. см.* удира́ть.

удружи́||ть *сов. разг.* 1. κάνω τήν χάρη, ἐξυπηρετῶ κάποιον· 2. *ирон.* κάνω μαύρη ἐκδούλευση: ну и ~л ты нам! μᾶς ὑποχρέωσες!

удруч||а́ть *несов.* στενοχωρῶ, καταθλίβω, ἀποκαρδιώνω: э́то меня́ ~а́ет αὐτό μέ στενοχωρεῖ πολύ. **~ённый** 1. *прич. от* удруча́ть· он ~ён печа́льной ве́стью συντριμμένος ἀπό τή λυπηρή εἴδηση· 2. *прил.* στενοχωρημένος, συν(τε)τριμμένος, ἀποκαρδιωμένος: ~ённое состоя́ние ἡ μεγάλη στενοχώρια· с ~ённым ви́дом μέ συντετριμμένο ὕφος. **~и́ть** *сов. см.* удруча́ть.

удуша́ть *несов.*, **удуши́ть** *сов.* πνίγω/ προκαλῶ ἀσφυξία[ν] (*газом*)/ στραγγαλίζω, ἀπαγχονίζω (*руками, петлей*).

уду́шлив||ый *прил.* 1. *прям.*, *перен.* πνιγηρός, ἀποπνικτικός: ~ день πνιγηρή μέρα· ~ за́пах ἀποπνικτική ὀσμή· ~ая атмосфе́ра ἀποπνικτική ἀτμόσφαιρα· ~ая среда́ ἀποπνικτικό περιβάλλον· 2. (*о газе и т. п.*) ἀσφυκτικός.

уду́ш||ье *с* ἡ πνιγούρα, τό πνῖγος, ἡ δύσπνοια: при́ступ ~ья ἡ κρίση δύσπνοιας.

уедин||е́ние *с* ἡ μόνωση[-ις], ἡ ἐρημιά, ἡ μοναξιά, ἡ ἀπομόνωση[-ις]: люби́ть ~ ἀγαπῶ τήν μοναξιά· жить в ~е́нии ζῶ ἀπομονωμένος. **~ённость** *ж* ἡ ἀπομόνωση, ἡ ἐρημιά, ἡ μοναξιά. **~ённый** *прил.* μόνος, μοναχικός, ξεμοναχιασμένος, μονήρης/ ἀπόμερος (*о местности, помещении и т. п.*): ~ённое ме́сто ὁ ἀπόμερος τόπος· ~ённый дом τό ἀπόμερο σπίτι. **~и́ться** *сов.*, **~я́ться** *несов.* ἀπομονώνομαι, ξεμοναχιάζομαι, ἀποτραβιέμαι.

уезжа́ть *несов.*, **уе́хать** *сов.* φεύγω, ἀναχωρῶ, ἀποχωρῶ (μέ μεταφορικό μέσο).

уж I *м зоол.* ἡ δεντρογαλιά.

уж II 1. *нареч. см.* уже́· 2. *частица разг.*: уж я его́ проучу́ ἔννοια σου καί θά τόν κανονίσω ἐγώ· 3. *частица* (*право*) *разг.* μά τήν ἀλήθεια: о́чень уж мно́го де́ла μά τήν ἀλήθεια ἔχει πολύ δουλειά.

ужа́лить *сов. см.* жа́лить.

у́жас *м* 1. ἡ φρίκη, ὁ τρόμος: ~ы войны́ οἱ φρικαλεότητες τοῦ πολέμου· приходи́ть в ~ μέ πιάνει φρίκη· приводи́ть в ~ προξενῶ φρίκη· содрога́ться от ~а τρέμω ἀπ' τόν φόβο· с ~ом ду́мать о чём-л. συλλογίζομαι μέ φρίκη κάτι· до ~а ὑπερβολικά, πάρα πολύ· 2. *предик. безл.*: како́й э́то ~! τί φρίκη! τί φοβερό!· про́сто ~ φοβερό πράγμα· 3. *нареч. разг.*: ~ как хо́лодно! τί φοβερό κρύο!

ужас||а́ть *несов.* προξενῶ φρίκη, τρομάζω (*мет.*). **~а́ться** μέ πιάνει φρίκη, τρομάζω (*άμετ.*). **~а́ющий** 1. *прич. от* ужаса́ть· 2. *прил.* φρικτός, τρομακτικός, τρομερός: ~а́ющая пого́да ὁ ἀπαίσιος καιρός.

ужа́сно 1. *нареч.* φοβερά, ὑπερβολικά, πάρα πολύ: он ~ похо́ж на мать μοιάζει φοβερά τῆς μητέρας του· 2. *предик. безл.* εἶναι φοβερό: э́то ~ εἶναι φοβερό[ν].

ужасну́ть(ся) *сов. см.* ужаса́ть(ся).

ужа́сн||ый *прил.* 1. (*страшный*) φρικτός, φρικαλέος, τρομερός: ~ вид ἡ φρικτή ὄψη· ~ое несча́стье τό τρομερό δυστύχημα· ~ое положе́ние ἡ τρομερή (*или* φρικτή) κατάσταση· 2. (*плохой*) φρικτός, φοβερός, ἀπαίσιος: у него́ ~ хара́ктер ἔχει ἀπαίσιο χαρακτήρα· 3. (*чрезмерный, очень сильный*) φοβερός, τρομερός: ~ ве́тер ὁ φοβερός ἄνεμος· он ~ трус εἶναι τρομερά δειλός.

уже́ 1. *нареч.* ἤδη, πιά, κιόλας: он ~ уе́хал ἤδη ἀνεχώρησε, ἔφυγε κιόλας· он ~ не ма́ленький δέν εἶναι πιά μικρός· вот ~... ἐδῶ καί...· вот ~ пять лет прошло́ с тех по́р, как... πέρασαν κιόλας πέντε χρόνια ἀπό τότε· 2. *частица* καί μόνον, μοναχά: ~ по лицу́ её он по́нял, что случи́лось нела́дное ἀπό τήν ὄψη της μόνον κατάλαβε πώς συνέβη κάτι κακό.

у́же *сравнит. ст. от* у́зкий *и* у́зко.

ужива́ться *несов.* 1. τά ταιριάζω μέ κάποιον, ζῶ σέ ὁμόνοια· 2. *перен.* συμβιβάζομαι, συνδυάζομαι, συμπίπτω.

ужи́вчив||ость *ж* ἡ βολικότητα[-ις], ἡ καλογνωμιά, ἡ μαλακότητα[-ις]. **~ый** *прил.* βολικός, καλόβολος, καλόγνωμος.

ужи́мка *ж* ὁ μορφασμός, ἡ γκριμάτσα.

у́жин *м* τό δεῖπνο[ν]: за ~ом στήν ὥρα τοῦ δείπνου. **~ать** *несов.* δειπνῶ.

ужи́ться *сов. см.* ужива́ться.

ужу́ *наст. вр. от* уди́ть.

узаконе́ние *с* 1. (*действие*) ἡ νομιμοποίηση[-ις], ἡ ἐπικύρωση[-ις]· 2. *уст.* (*закон*) ὁ νόμος.

узако́нивать *несов.*, **узако́нить** *сов.* νομιμοποιῶ, ἐπικυρῶ. **~ся** νομιμοποιοῦμαι, ἐπικυροῦμαι.

узбе́||к *м* ὁ Οὐζμπέκος. **~кский** *прил.* οὐζμπεκικός. **~чка** *ж* ἡ οὐζμπέκα.

узд||а́ *ж прям.*, *перен.* τό χαλινάρι, ὁ χαλινός, τό καπίστρι ◇ держа́ть в ~е́ кого́-л. κρατῶ κάποιον ὑποχείριό μου. **~е́чка** *ж* 1. *уменьш.* ὁ χαλινός, τό καπίστρι· 2. *анат.* ὁ χαλινός.

ýзел *м* 1. *прям.*, *перен.* ὁ κόμπος, ὁ κόμβος: ~ противоре́чий ὁ κόμβος τῶν ἀντιθέσεων· завя́зывать ~ δένω κόμπο· завя́зывать узло́м κομποδένω· развя́зывать ~ λύνω τόν κόμπο· 2. (*место скрещения, сплетение*) ὁ κόμβος: железнодоро́жный ~ ὁ σιδηροδρομικός κόμβος· ~ доро́г ὁ ὁδικός κόμβος· 3. (*свёрток*) ὁ μπόγος: ~ с веща́ми ὁ μπόγος μέ τά πράγματα (μέ τίς ἀποσκευές)· 4. *бот.* ὁ ρόζος, ὁ ὄζος· 5. *анат.*: не́рвные узлы́ τά νευρικά γάγγλια· 6. (*центр*) τό κέντρον: телефо́нный ~ τό τηλεφωνικόν κέντρον· ~ свя́зи *воен.* κέντρον διαβιβάσεων· ~ оборо́ны τό κέντρον ἀμύνης· 7. *мор.* (*мера скорости*) ὁ κόμβος: идти́ со ско́ростью двадцати́ узло́в πλέω μέ ταχύτητα εἴκοσι κόμβων· 8. (*прическа*) ὁ κότσος: во́лосы со́браны в ~ τά μαλλιά μαζεμένα κότσο· ◇ разруби́ть го́рдиев ~ κόβω τόν γόρδιο δεσμό.

ýзк||ий *прил.* *в разн. знач.* στενός: ~ая ткань τό στενό ὕφασμα· ~ая о́бувь τά στενά παπούτσια· ~ое пла́тье τό στενό φόρεμα· ~ и дли́нный μακρόστενος, στενόμακρος· ~ая у́лица ὁ στενός δρόμος· ~ переу́лок τό στενοσόκακο· ~ая специа́льность ἡ στενή εἰδικότητα· ~ круг друзе́й ὁ στενός φιλικός κύκλος· ~ кругозо́р ὁ στενός ὁρίζοντας· ◇ ~ое ме́сто *перен.* τό ἀδύνατο σημεῖο, ἡ ἀχίλλειος πτέρνα.

узкове́домственный *прил.* ὁ στενά ὑπηρεσιακός: ~ подхо́д ἡ στενά ὑπηρεσιακή ἀντιμετώπιση.

узкоколе́й||ка *ж* *ж.-д.* *разг.* τραῖνο μέ στενές ράγιες. ~ный *прил.*: ~ный железнодоро́жный путь ἡ σιδηροδρομική γραμμή μέ στενές ράγιες.

узколо́бый *прил.* στενοκέφαλος: ~ практици́зм ὁ στενοκέφαλος πρακτικισμός.

узкоплёночный *прил.* *фото* στενή ταινία τῶν δέκα ἕξ χιλιοστῶν: ~ киноаппара́т κινηματογραφική μηχανή τῶν δέκα ἕξ ἑκατοστῶν.

узла́, узлу́ и т. д. *род.*, *дат.* *п.* *и т. д.* *от* ýзел.

узлова́т||ый *прил.* ροζιασμένος, μέ κόμπους: ~ые ру́ки τά ροζιασμένα χέρια.

узлов||о́й *прил.* 1. (*являющийся узлом*): ~а́я ста́нция *ж.-д.* ὁ σιδηροδρομικός κόμβος· 2. *перен.* (*главный*): ~ вопро́с τό κύριο ζήτημα.

узнава́ть *несов.*, **узна́ть** *сов.* 1. (*получать сведения*) μαθαίνω, μανθάνω/ πληροφοροῦμαι (*справляться*): хоте́лось бы мне узна́ть... θάθελα νά μάθω...· узна́йте, пожа́луйста, о её здоро́вье σᾶς παρακαλῶ νά πληροφορηθεῖτε γιά τήν ὑγεία της· я хочу́ узна́ть, до́ма ли он? θέλω νά μάθω ἄν εἶναι στό σπίτι· об э́том мо́гут узна́ть μπορεῖ νά τό μάθουν· 2. (*знакомого, знакомое*) (ἀνα)γνωρίζω: ~ ста́рого дру́га (ἀνα)γνωρίζω παληό φίλο· его́ нельзя́ ~ ἔγινε ἀγνώριστος· 3. (*получить истинное представление*) γνωρίζω, μανθάνω, ξεύρω: тепе́рь я его́ лу́чше узна́л τώρα τόν ἔμαθα καλλίτερα· нам ну́жно лу́чше узна́ть друг дру́га πρέπει νά γνωριστοῦμε καλλίτερα, πρέπει νά μάθουμε καλλίτερα ὁ ἕνας τόν ἄλλον· 4. (*познать, пережить*) γνωρίζω, δοκιμάζω: ~ нужду́ (го́ре) δοκιμάζω στερήσεις (βάσανα)· ~ ра́дость матери́нства γνωρίζω τήν χαρά τῆς μητρότητας.

ýзник *м* ὁ δεσμώτης, ὁ φυλακισμένος, ὁ αἰχμάλωτος.

ýзок, узка́, ýзко *кратк.* *формы* *прил.* *от* ýзкий.

узо́р *м* τό σχέδιο, σχεδιογράφημα/ τό ξόμπλι (*украшение*)/ τό κέντημα (*на вышивке*). ~ный, ~чатый *прил.* μέ σχέδια, ξομπλιαστός, μέ ξόμπλια.

ýзость *ж* *в разн. знач.* ἡ στενότητα[-ης].

узурп||а́тор *м* ὁ σφετεριστής, ὁ ἅρπαγος. ~а́ция *ж* ὁ σφετερισμός, ἡ ἁρπαγή. ~и́ровать *сов.* *и несов.* σφετερίζομαι, ἁρπάζω.

ýзы *мн.* *уст.*, *перен.* οἱ δεσμοί: ~ бра́ка οἱ δεσμοί τοῦ γάμου· бра́тские ~ οἱ ἀδελφικοί δεσμοί.

уйду́, уйдёшь и т. д. *буд.* *вр.* *от* уйти́.

ýйма *ж* *разг.* τό πλῆθος, ὁ σωρός: ~ наро́да πλῆθος κόσμου· ~ оши́бок πλῆθος σφάλματα· ~ дел ἕνα σωρό δουλειές.

уйму́(сь), уймёшь(ся) и т. д. *буд.* *вр.* *от* уня́ть(ся).

уйти́ *сов.* *см.* уходи́ть· с ним далеко́ не уйдёшь εἶναι πολύ ἀργός.

ука́з *м* τό διάταγμα· ◇ э́то ему́ не ~ *разг.* αὐτός δέν ἀκούει τέτοια λόγια.

указа́ни||е *с* ἡ ὑπόδειξη[-ις], ἡ ἔνδειξη[-ις]: де́лать ~я κάνω ὑποδείξεις.

указа́тель *м* 1. (*знак, надпись и т. п.*) ὁ δείκτης: доро́жный ~ ὁδικός δείκτης· 2. (*для справок*) ὁ ὁδηγός (*книга*)/ ὁ πίνακας (*в книге*): алфави́тный ~ ὁ ἀλφαβητικός πίναξ· библиографи́ческий ~ ὁ βιβλιογραφικός πίνακας· железнодоро́жный ~ ὁ ὁδηγός σιδηροδρομικῶν συγκοινωνιῶν· 3. (*прибор, стрелка*) ὁ δείκτης. ~ный *прил.* δεικτικός: ~ная стре́лка ὁ δείκτης· ~ное местоиме́ние *грам.*

ἡ δεικτική ἀντωνυμία· ◇ ~ный па́лец ὁ δείχτης, ὁ δείκτης, ὁ λιχανός.

указа́ть *сов. см.* ука́зывать.

ука́з||ка *ж* (*палка*) ἡ βέργα, ὁ ἐνδείκτης· ◇ де́лать что-л. по чужо́й ~ке κάνω κάτι μέ ξένη ὑπόδειξη.

ука́зывать *несов. прям., перен.* (ὑπο-) δείχνω, ὑποδεικνύω: ~ па́льцем на кого́-л. δείχνω κάποιον μέ τό δάχτυλο· ~ на оши́бки (ὑπο)δείχνω τά λάθη (τά σφάλματα)· ~ на недоста́тки (ὑπο)δείχνω τίς ἐλλείψεις· ~ путь δείχνω τόν δρόμο· ~ срок καθορίζω τήν προθεσμία· ◇ ~ кому́-л. на дверь διώχνω κάποιον.

уката́ть *сов. см.* ука́тывать.

укати́ть *сов.* **1.** (*шар, мяч*) κυλῶ (*μετ.*), κυλίω· **2.** (*уехать*) *разг.* τοῦ δίνω, τό στρίβω. ~ся (κατρα)κυλῶ (*ἀμετ.*).

ука́тывать *несов.* ἰσοπεδώνω (*μέ κύλινδρο*): ~ доро́гу ἰσοπεδώνω τόν δρόμο.

укача́ть *сов.*, **ука́чивать** *несов.* **1.** (*ребёнка*) νανουρίζω, ἀποκοιμίζω· **2.** *безл.* (*о морской болезни*): меня́ укача́ло ζαλίστηκα, μ' ἔπιασε ἡ θάλασσα, ἔπαθα ναυτίασιν.

укла́д *м* τό σύστημα: ~ жи́зни ὁ τρόπος τῆς ζωῆς· обще́ственно-экономи́ческий ~ τό κοινωνικό-οἰκονομικό[ν] σύστημα.

укла́д||ка *ж* **1.** ἡ τακτοποίηση, ἡ ταξινόμηση, ἡ τοποθέτηση: ~ ре́льсов ἡ τοποθέτηση σιδηρῶν ράβδων σιδηροδρόμου· **2.** (*воло́с*) τό κτένισμα, ἡ χτενισιά. ~**чик** *м* ὁ συσκευαστής.

укла́дывать *несов.* **1.** βάζω, τοποθετῶ, θέτω: ~ в посте́ль βάζω στό κρεββάτι· ~ спать βάζω νά κοιμηθεῖ· **2.** (*упаковывать*) συσκευάζω, ἀμπαλλάρω, πακεττάρω· **3.** (*в определённом порядке*) τοποθετῶ, τακτοποιῶ, στοιβάζω: ~ дрова́ στοιβάζω τά ξύλα· ~ во́лосы χτενίζω τά μαλλιά. ~**ся 1.** (*помещаться*) χωρῶ, μπαίνω: ~ся в регла́мент δέν ὑπερβαίνω τό καθορισμένο χρονικό ὅριο· **2.** (*уложить вещи*) τακτοποιῶ τά πράγματά μου· ~ся в доро́гу ἑτοιμάζομαι γιά ταξεῖδι· **3.** (*для отдыха или сна*) πλαγιάζω, κατακλίνομαι, ξαπλώνω (*ἀμετ.*): ~ся в крова́ть πέφτω στό κρεββάτι· ~ся на дива́я πλαγιάζω στόν καναπέ· ◇ э́то не укла́дывается в моéй голове́ δέν μπορεῖ νά τό χωρέσει τό μυαλό μου.

укло́н *м* **1.** (*покатость*) ἡ κλίση[-ις], ἡ πλαγιά, ἡ κατωφέρεια/ ἡ ἀπόκλιση (*отклонение*): кати́ться под ~ *прям., перен.* κατρακυλῶ, παίρνω τόν κατήφορο· **2.** (*специализация*) ἡ κλίση[-ις], ἡ τάση[-ις]: шко́ла с техни́ческим ~ом ἡ σχολή μέ τεχνικήν κλίση· **3.** *полит.* ἡ παρέκκλιση[-ις]: пра́вый ~ ἡ δεξιά παρέκκλιση· ле́вый ~ ἡ ἀριστερή παρέκκλιση.

уклон||е́ние *с* **1.** (*от прямого пути*) ἡ παρέκκλιση[-ις], ἡ ἀπόκλιση· **2.** (*от обязанностей*) ἡ ἄρνηση[-ις]. ~**и́ться** *сов. см.* уклоня́ться.

укло́н||чивый *прил.*: дать ~ отве́т ἀπαντῶ μέ ὑπεκφυγές. ~**я́ться** *несов.* **1.** (*отстраняться*) (παρ)εκκλίνω, ἐκτρέπομαι: ~я́ться от уда́ра ἀποφεύγω τό χτύπημα· **2.** *перен.* ἀποφεύγω, ξεφεύγω, ὑπεκφεύγω (*избегать*): ~я́ться от бо́я *воен.* φυγομαχῶ· ~я́ться от те́мы ξεφεύγω ἀπό τό θέμα· ~я́тьси от разгово́ра (встре́чи) ἀποφεύγω τή συζήτηση (τή συνάντηση)· **3.** *прям., перен.* (*отклоняться*) παραστρατίζω, ἐκτρέπομαι: ~я́ться от и́стины ἐκτρέπομαι τῆς ἀληθείας.

уклю́чииа *ж* ὁ σκαρμός, ὁ σκαλμός.

уко́л *м* **1.** τό τσίμπημα, τό κέντημα, ὁ νυγμός, τό σούβλισμα· **2.** *мед.* ἡ ἔνεση[-ις]. ~**о́ть** *сов.* **1.** τσιμπῶ, κεντῶ, κεντρίζω, σουβλίζω: ~о́ть ру́ку игло́й τρυπῶ τό χέρι μέ τό βελόνι· **2.** *перен.* κεντῶ: ~о́ть чьё-л. самолю́бие κεντῶ τή φιλοτιμία κάποιου. ~**о́тьси** *сов.* τσιμπιέμαι, σουβλίζομαι, νύσσομαι, κεντρίζομαι.

укомплект||ова́иие *с* ὁ καταρτισμός, ἡ κατάρτιση[-ις], ἡ συγκρότηση[-ις]. ~**ова́ть** *сов.*, ~**о́вывать** *несов.* καταρτίζω, συγκροτῶ, ἀπαρτίζω.

уко́р *м* ἡ μομφή, ἡ ἐπιτίμηση, ὁ ψόγος, ἡ ἐπίπληξη[-ις].

укора́чивать *несов.* κονταίνω, βραχύνω, μικραίνω/ συντομεύω (*о сроке, расстоянии и т. п.*): ~ па́лку (рукава́) κονταίνω τό μπαστούνι (τά μανίκια).

укореии́ть *сов.*, **укореия́ть** *несов.* κάνω νά ριζώσει, ριζώνω (*μετ.*). ~ся ριζοβολῶ, ριζώνομαι, ριζώνω (*ἀμετ.*).

укори́зненный *прил.* ἐπιτιμητικός, ψεκτικός, ἐπιπληκτικός.

укори́ть *сов. см.* укоря́ть.

укороти́ть *сов. см.* укора́чивать.

укоря́ть *несов.* (*кого-л. за что-л.*) μέμφομαι, ἐπιτιμῶ, ψέγω, ἐπιπλήττω.

укра́дкой *нареч.* κρυφά, λαθραία, ἀπόσκεπα: взгляну́ть ~ на кого́-л. ρίχνω μιά κρυφή ματιά σέ κάποιον, κρυφοκυττάζω κάποιον.

украйи||ец *м* ὁ Οὐκρανός. ~**ка** *ж* ἡ Οὐκρανή, ἡ Οὐκρανίδα. ~**ский** *прил.* οὐκρανικός.

укра́сить(ся) *сов. см.* украша́ть(ся).

укра́сть *сов. см.* кра́сть.

украш||а́ть *несов.* στολίζω, (δια)κοσμῶ: ~ цвета́ми ἀνθοστολίζω, στολίζω μέ λου-

λούδια· ~ флáгами σημαιοστολίζω. ~áться στολίζομαι, (δια)κοσμοῦμαι. ~éние *с* 1. (*действие*) τό στόλισμα, ὁ στολισμός, τό πλούμισμα, ἡ διακόσμηση[-ις]· 2. (*предмет*) τό στολίδι, τό κόσμημα/ τό πλουμίδι (*узор — на одежде*): лепны́е ~éния τά γλυπτά στολίδια· ёлочные ~éния τά στολίδια τοῦ πρωτοχρονιάτικου δένδρου.

укрепи́ть(ся) *сов. см.* укрепля́ть(ся).

укреплéн||ие *с* 1. (*действие*) ἡ στερέωση[-ις], ἡ παγίωση[-ις], τό δυνάμωμα· 2. ~ия *мн. воен.* τά ὀχυρά, ἡ ὀχύρωση[-ις]: береговы́е ~ия τά ἐπάκτια ὀχυρά· долговрéменные ~ия τά μόνιμα ὀχυρά· возводи́ть ~ия κατασκευάζω ὀχυρά.

укреплённый 1. *прич. от* укрепля́ть· 2. *прил.* ὀχυρωμένος.

укрепля́||ть *несов.* 1. δυναμώνω (*мет.*), στερεώνω, ἐνισχύω, ἑδραιώνω, ἐμπεδῶ/ τονώνω (*здоровье*): ~ власть (мощь, могу́щество) στερεώνω τήν ἐξουσία· ~ своё положéние ἐνισχύω τήν θέση μου· 2. *воен.* ὀχυρώνω· 3. (*прикреплять*) κολλῶ, στερεώνω, συνδέω. ~ться 1. δυναμώνω (*άμετ.*), στερεώνομαι, στερεοῦμαι/ τονώνομαι (*о здоровье*)· 2. *воен.* ὀχυρώνομαι, ὀχυροῦμαι. ~ющий *прич. и прил.* τονωτικός, δυναμωτικός.

укрóмный *прил.* παράμερος, ἀπο(με)μονωμένος, ἀπόμερος: ~ уголóк ἡ ἀπόμερη γωνιά.

укрóп *м* τό μάλαθρο[ν], τό ἄνηθο[ν].

укроти́тель *м* ὁ (θηριο)δαμαστής.

укроти́ть *сов.*, **укрощáть** *несов.* 1. ἐξημερώνω, (ἡ)μερώνω, δαμάζω, τιθασεύω· 2. *перен.* χαλιναγωγῶ.

укрощéние *с* 1. τό ἡμέρωμα, ἡ ἐξημέρωση[-ις], ἡ ἡμέρωση[-ις], ἡ δάμαση[-ις], ὁ δαμασμός, ἡ τιθάσευση[-ις]· 2. *перен.* ἡ χαλιναγώγηση[-ις].

укрупн||éние *с* ἡ μεγέθυνση[-ις], τό μεγάλωμα. ~и́ть *сов.*, ~я́ть *несов.* μεγεθύνω, μεγαλώνω.

укрывáтель *м* ὁ λησταποδόχος (*преступника*)/ ὁ κλεπταποδόχος (*краденого*). ~ство *с* ἡ ἀπόκρυψη[-ις]/ ἡ λησταποδοχή (*преступника*)/ ἡ κλεπταποδοχή (*краденого*).

укрывáть *несов.* 1. (*покрывать*) σκεπάζω, καλύπτω: ~ когó-л. одеялом σκεπάζω κάποιον μέ τήν κουβέρτα· 2. (*прятать, защищать*) κρύβω, (ἀπο)κρύπτω, (συγ)καλύπτω/ παρέχω ἄσυλον (*предоставить убежище*). ~ся 1. (*покрываться*) σκεπάζομαι, καλύπτομαι· 2. (*прятаться*) κρύβομαι, κρύπτομαι, φυλάγομαι: ~ся от дождя́ φυλάγομαι ἀπ' τή βροχή· 3. (*с отриц.* «не» — *не остаться незамеченным*) ξεφεύγω, περνῶ ἀπαρατήρητος: от негó ничегó не укрóется τίποτε δέν τοῦ ξεφεύγει.

у́ксус *м* τό ξίδι, τό ὄξος. ~ный *прил.* ὀξικός: ~ная кислотá *хим.* τό ὀξικό[ν] ὀξύ.

уку́с *м* τό δάγκωμα, τό δάγκαμα, ἡ δῆξη[-ις], ἡ δαγκωματιά/ τό τσίμπημα (*насекомых*). ~и́ть *сов.* δαγκάνω, δαγκώνω, δάκνω/ τσιμπῶ (*о насекомых*)· ◇ какáя му́ха тебя́ ~и́ла? *разг.* τί σ' ἔπιασε;

уку́тать *сов.*, **уку́тывать** *несов.* τυλίγω, κουκουλώνω, σκεπάζω: ~ ребёнка в одеяло κουκουλώνω τό παιδάκι μέ τήν κουβέρτα. ~ся τυλίγομαι, κουκουλώνομαι, σκεπάζομαι.

улáвливать *несов.* (*воспринимать, замечать*) ἀντιλαμβάνομαι: ~ насмéшку в гóлосе ἀντιλαμβάνομαι τήν εἰρωνία στή φωνή του· ~ смысл συλλαμβάνω τό νόημα.

улáдить *сов.*, **улáживать** *несов.* τακτοποιῶ, κανονίζω, διευθετῶ: ~ дéло διευθετῶ (*или* κανονίζω) τό ζήτημα· ~ ссóру κανονίζω μιά διαφορά. ~ся τακτοποιοῦμαι, κανονίζομαι, διευθετοῦμαι: всё улáдится ὅλα θά τακτοποιηθοῦν.

улáмывать *несов.* πείθω μέ κόπο: ~ упря́мца πείθω μέ κόπο τόν πεισματάρη (*или* τόν ἰσχυρογνώμονα).

у́лей *м* ἡ κυψέλη, τό μελισσοκόφινο[ν]: пóлный ~ τό μελίσσι.

улетáть *несов.*, **улетéть** *сов.* φεύγω πετώντας, πετῶ.

улету́чиваться *несов.*, **улету́читься** *сов.* 1. ἐξατμίζομαι, ἐξαερίζομαι· 2. *перен. разг.* ἐξαφανίζομαι, γίνομαι καπνός.

улéчься *сов.* 1. *см.* уклáдываться 3· 2. *перен.* (*утихнуть*) καθησυχάζω, κατευνάζομαι/ κοπάζω (*о ветре, пыли*): волнéние улеглóсь ἡ ταραχή κατευνάσθηκε.

улизну́ть *сов. разг.* ξεφεύγω, τό σκάζω, ξεγλιστρῶ.

ули́ка *ж* ἡ ἀπόδειξη[-ις]: прямáя ~ ἡ ἄμεση ἀπόδειξη· кóсвенная ~ ἡ ἔμμεση ἀπόδειξη.

ули́тка *ж* 1. *зоол.* ὁ σάλιαγκας, ὁ σαλίγκαρος, ὁ κοχλίας· 2. *анат.* ὁ κοχλίας (*τοῦ αὐτιοῦ*).

у́лиц||а *ж* ἡ ὁδός, ὁ δρόμος: глáвная (центрáльная) ~ ὁ κύριος δρόμος (ἡ κεντρική ὁδός)· глухáя ~ ὁ ἐρημικός δρόμος· броди́ть по ~е γυρίζω (*или* περιπλανῶμαι) στούς δρόμους· на ~е ἔξω (*или* στό δρόμο)· онá живёт на ~е Гóрького μένει στήν ὁδό Γκόρκι· ◇ оказáться (очути́ться) на ~е *а*) μένω ἄστεγος (*без

жилья), *б*) μένω στούς πέντε δρόμους (*без средств*)· выбросить на ~у πετῶ στό δρόμο· будет и на нашей ~е праздник θά γίνει καί στή γειτονιά μας πανηγύρι, θά γυρίσει ὁ τροχός.

уличáть *несов.*, **уличи́ть** *сов.* πιάνω, τσακώνω, συλλαμβάνω: ~ в крáже когó-л. πιάνω κάποιον νά κλέβει.

ýличи||ый *прил. в разн. знач.* τοῦ δρόμου: ~ое движéние ἡ κυκλοφορία στό δρόμο, ἡ τροχαία (κίνησις)· ~ бой ἡ ὁδομαχία· ~ мальчи́шка παιδί τοῦ δρόμου, τό ἀλητόπαιδο· ~ая жéнщина γυναίκα τοῦ δρόμου, ἡ πόρνη.

улóв *м* ἡ ἁλιεία, τό ψάρε(υ)μα: весéнний ~ τό ἀνοιξιάτικο ψάρε(υ)μα· осéнний ~ τό φθινοπωρινό ψάρε(υ)μα.

улови́мый *прил.* ἀντιληπτός, καταληπτός: éле ~ ἀνεπαίσθητος.

улóвк||а *ж* τό τέχνασμα, ἡ κατεργαριά, τό κόλπο: прибегáть к ~ам καταφεύγω σέ τεχνάσματα.

уложéние *с уст.* ὁ κῶδιξ, ὁ κώδικας.

уложи́ть *сов.* 1. *см.* уклáдывать· 2. (*убивать*) *разг.* σκοτώνω: ~ на мéсте τόν ἀφήνω στόν τόπο· ◇ ~ в гроб когó-л. *разг.* ὁδηγῶ στόν τάφο. **~ся** *см.* уклáдываться· ◇ мóжете ли вы ~ся в двáдцать пять минýт? (*об ораторе*) μπορεῖτε νά τελειώσετε σέ εἴκοσι πέντε λεπτά;

уломáть *сов. см.* улáмывать.

улучáть *несов.*, **улучи́ть** *сов.* βρίσκω: улучи́ть момéнт βρίσκω τήν κατάλληλη στιγμή.

улучш||áть *несов.* καλλιτερεύω (*μετ.*), βελτιώνω. **~áться** καλλιτερεύω (*ἀμετ.*), βελτιώνομαι, βελτιοῦμαι: здорóвье ~áется ἡ ὑγεία καλλιτερεύει· погóда ~áется ὁ καιρός βελτιώνεται. **~éние** *с* ἡ βελτίωση[-ις], ἡ καλλιτέρευση[-ις].

улýчшить(ся) *сов. см.* улучшáть(ся).

улыб||áться *несов.* 1. χαμογελῶ, μειδιῶ: ~ комý-л. χαμογελῶ σέ κάποιον· ~ своим мыслям χαμογελῶ σκεφτόμενος κάτι· ~ сóлнцу χαμογελῶ κυττάζοντας τόν ἥλιο· при воспоминáнии об э́том он всякий раз ~áлся κάθε φορά πού τό θυμόνταν χαμογελοῦσε· ~ ирони́чески (презри́тельно) χαμογελῶ εἰρωνικά (περιφρονητικά)· 2. *перен.* (*быть желательным*) *разг.*: емý э́то не ~áется αὐτό δέν τοῦ εἶναι καθόλου εὐχάριστο· ◇ жизнь емý ~áется ἡ τύχη τόν εὐνοεῖ, ἡ τύχη τοῦ μειδιᾶ.

улы́б||ка *ж* τό χαμόγελο, τό μειδίαμα. **~нýться** *сов.* 1. *см.* улыбáться· 2. *перен.* (*пропáсть, не осуществиться*) *разг.* κάνω φτερά, χάνομαι: боюсь, что дéньги мне улыбнýтся φοβοῦμαι πῶς θά τά χάσω τά χρήματα.

ультимáтум *м* τό τελεσίγραφο[ν], τό οὐλτιμάτουμ: предъявля́ть комý-л. ~ στέλνω τελεσίγραφο.

ýльтра *нескл. полит.* ὁ οὔλτρα, ὁ ἄκρως.

ультрамари́н *м* ἡ οὐλτραμαρίνη. **~овый** *прил.* χρώματος οὐλτραμαρίνης.

ультрафиолéтов||ый *прил.*: ~ые лучи́ οἱ ὑπεριώδεις ἀκτῖνες.

ýлья, ýлью и т. д. *род., дат. п. и т. д. от* ýлей.

ум *м* ὁ νοῦς, ἡ διάνοια, τό μυαλό/ ἡ εὐφυΐα, ἡ ἐξυπνάδα (*сообразительность*): глубóкий ~ ἡ βαθύνοια· óстрый ~ ὁ ὀξύς νοῦς, ἡ ὀξύνοια· проницáтельный ~ ὁ διεισδυτικός νοῦς· свéтлый ~ ἡ φωτεινή διάνοια· живóй ~ τό ζωντανό μυαλό· склад ~á ἡ νοοτροπία· человéк большóго ~á ὁ μεγάλος νοῦς, ἄνθρωπος μέ μεγάλη διάνοια· лýчшие ~ы́ человéчества οἱ μεγαλύτερες διάνοιες τῆς ἀνθρωπότητας· ◇ взя́ться за ~ *разг.* συνετίζομαι, συνέρχομαι, γίνομαι λογικός· ~ за рáзум захóдит δέν ξέρω τί λέω· жить свои́м ~óм ἔχω δική μου γνώμη· быть в здрáвом ~é и твёрдой пáмяти ἔχω σώας τάς φρένας· быть не в своём ~é *разг.* δέν εἶμαι στά συγκαλά μου, τά ἔχω χαμένα· у негó другóе на ~é ἄλλο ἔχει στό μυαλό του· он себé на ~é *разг.* αὐτός εἶναι τετραπέρατος· считáть в ~é λογαριάζω μέ τό νοῦ μου· держáть в ~é (*не записывая*) κρατῶ στόν νοῦ· в ~é ли ты? εἶσαι στά καλά σου; сойти́ с ~á τρελλαίνομαι· э́то не твоегó ~á дéло *разг.* δέν εἶναι δική σου δουλιά αὐτό· прийти́ на ~ μοῦ ἔρχεται στό νοῦ νά· мне не пришлó на ~ δέν μοῦ ἦλθε στό νοῦ· э́то у меня́ из ~á не идёт *разг.* δέν μοῦ βγαίνει ἀπό τό μυαλό· быть без ~á от... ξετρελλαίνομαι μέ κάτι...· своди́ть с ~á (ξε)τρελλαίνω, ξεμυαλίζω· ~á не приложý δέν τό χωρεῖ ὁ νοῦς μου, δέν μπορῶ νά καταλάβω· (он) зáдним ~óм крéпок κάνει τόν ἔξυπνο κατόπιν ἑορτῆς· учи́ть ~ý-рáзуму βάζω μυαλό σέ κάποιον· что у трéзвого на ~é, то у пья́ного на языкé *погов.* ἀπό τρελλό καί ἀπό μεθυσμένο μαθαίνεις τήν ἀλήθεια· скóлько голóв, стóлько ~óв *погов.* ὅσα μυαλά τόσες γνῶμες.

умал||éние *с* ἡ ὑποτίμηση[-ις], ἡ μείωση[-ις]. **~и́ть** *сов. см.* умаля́ть.

умалишённ||ый 1. *прил.* τρελλός, παράφρων, φρενοβλαβής· 2. *м* ὁ παράφρων,

ὁ φρενοβλαβής, ὁ τρελλός: дом для ~ых τό φρενοκομεῖο[ν], τό ψυχιατρεῖο[ν], τό τρελλοκομεῖο[ν].

умáлчива||ние *с* ἡ ἀποσιώπηση[-ις], ἡ παρασιώπηση. ~ть *несов.* ἀποσιωπῶ, παρασιωπῶ.

умалять *несов.* ὑποτιμῶ, μειώνω: ~ достóинство ὑποτιμῶ τήν ἀξία· ~ значéние ὑποτιμῶ τή σημασία.

умéлый *прил.* ἱκανός, ἄξιος, ἐπιδέξιος/ ἔμπειρος (*опытный*).

умён, умнá, умнó *кратк. формы от прил.* ýмный.

умéние *с* ἡ ἱκανότητα[-ης], ἡ ἐπιδεξιότητα[-ης]/ ἡ πεῖρα (*опытность*).

уменьшáемое *с мат.* ὁ μείζων (ἀριθμός).

уменьш||áть *несов.* μικραίνω, λιγοστεύω (*μετ.*), ἐλαττώνω, μειώνω/ περικόπτω (*сокращать*)/ μετριάζω (*смягчать*): ~ ценý ἐλαττώνω τήν τιμή· ~ вес ἐλαττώνω τό βάρος. ~áться λιγοστεύω (*ἀμετ.*), ἐλαττώνομαι, ἐλαττοῦμαι, μειοῦμαι/ περικόπτομαι (*сокращаться*)/ μετριάζομαι (*смягчаться*): вес ~áется τό βάρος μικραίνει· боль началá ~áться ὁ πόνος ἄρχισε νά μετριάζεται. ~éние *с* ἡ ἐλάττωση[-ις], ἡ ὀλιγόστευση, ἡ μείωση[-ις]: постепéнное ~éние ἡ βαθμιαία ἐλάττωση.

уменьшúтельн||ый *прил. грам.* ὑποκοριστικός: ~ое ймя τό ὑποκοριστικό[ν]· ~ сýффикс κατάληξη ὑποκοριστικοῦ.

умéньшить(ся) *сов. см.* уменьшáть (-ся).

умéренн||ость *ж* 1. ἡ μετριοπάθεια/ ἡ ἐγκράτεια, ἡ λιτότητα[-ης], ἡ ὀλιγάρκεια (*скромность, непритязательность*)· 2. (*во взглядах*) ἡ μετριοπάθεια. ~ый *прил.* 1. μετριοπαθής, μέτριος/ ἐγκρατής, λιτοδίαιτος, ὀλιγαρκής (*скромный, непритязательный*): ~ый аппетúт ἡ μέτρια ὄρεξη· ~ая жизнь ὁ ἐγκρατής βίος· ~ые цéны οἱ λογικές τιμές· 2. (*о климате*) εὔκρατος: ~ый вéтер ἄνεμος μέτριος· 3. *полит.* μετριοπαθής.

умерéть *сов. см.* умирáть.

умéрить *сов. см.* умерять.

умертвúть *сов.*, **умерщвлять** *несов.* θανατώνω, σκοτώνω.

умéрший *м* ὁ πεθαμένος, ὁ θανών, ὁ νεκρός/ ὁ μακαρίτης (*покойный*).

умерщвл||éние *с* ἡ θανάτωση[-ις], ὁ φόνος/ ἡ ἀπονέκρωση[-ις] (*нерва, плода*): ~ плóти *рел.* ἀπονέκρωση τῆς σάρκας. ~ять *несов.* θανατώνω, φονεύω/ ἀπονεκρώνω (*нерв, плод*).

умерять *несов.* μετριάζω, ἐλαττώνω/ καταπραΰνω, καθησυχάζω, κατευνάζω (*успокаивать*): ~ трéбования μετριάζω τίς ἀπαιτήσεις· ~ пыл μετριάζω τήν ὁρμή· ~ боль καταπραΰνω τόν πόνο· ~ жáжду καταπραΰνω τήν δίψαν· ~ аппетúт μετριάζω τίς ὀρέξεις.

уместúть(ся) *сов. см.* умещáть(ся).

умéстный *прил.* εὔθετος, ἁρμόδιος, κατάλληλος: ~ вопрóс ἡ κατάλληλη ἐρώτηση, ἐρώτηση πού ἔχει τή θέση της.

умé||ть *несов.* μπορῶ, ξέρω: ~ писáть μπορῶ (*или* ξέρω) νά γράφω· сдéлаю как ~ю θά τό κάνω ὅπως μπορῶ· не ~ плáвать δέν ξέρω κολύμπι· он шутúть не ~ет αὐτός δέν ξέρει νά κάνει ἀστεῖα.

умещáть *несов.* τοποθετῶ, κάνω νά χωρέσει. ~ся 1. τοποθετοῦμαι, χωρῶ· 2. (*располагаться, умещаться*) εὑρίσκω θέση.

умил||éние *с* ἡ συγκίνηση[-ις], ἡ τρυφερότητα[-ης]: прийтú в ~ μέ πιάνει ἡ συγκίνηση, συγκινοῦμαι. ~úтельный *прил.* συγκινητικός: ~úтельная улыбка χαμόγελο γεμᾶτο συγκίνηση· ~úтельная картúна ἡ συγκινητική εἰκόνα. ~úть(ся) *сов. см.* умилять(ся). ~ять *несов.* συγκινῶ. ~яться συγκινοῦμαι, μέ πιάνει συγκίνηση.

умирáть *несов.* πεθαίνω, (ἀπο)θνήσκω/ ἀποβιῶ (*в официальных сообщениях*): ~ за рóдину πεθαίνω γιά τήν πατρίδα· он умирáет ξεψυχάει, εἶναι στά τελευταῖα του· ◇ ~ со смеху σκάζω στά γέλοια· ~ со скýки πεθαίνω ἀπό πλήξη.

умиротвор||éние *с* ἡ εἰρηνοποίηση[-ις], ἡ εἰρήνευση[-ις]/ ἡ γαλήνευση[-ις] (*успокоение*). ~úть *сов.*, ~ять *несов.* εἰρηνοποιῶ, εἰρηνεύω/ γαληνεύω (*успокаивать*).

умнéть *несов.* βάζω γνώση, φρονιμεύω, βάζω μυαλό.

ýмник *м*, **ýмница** *м*, *ж разг.* ὁ ἔξυπνος (*о мужчине*)/ ἡ ἔξυπνη (*о женщине*): он большóй ýмница εἶναι πολύ ἔξυπνος· будь ýмницей νά εἶσαι φρόνιμος.

ýмничать *несов. разг.* κάνω τόν ἔξυπνο.

умнó *нареч.* ἔξυπνα, εὐφυῶς/ λογικά, γνωστικά (*благоразумно*): говорúть ~ ὁμιλῶ λογικά· дéйствовать ~ ἐνεργῶ ἔξυπνα.

умнож||áть *несов.* 1. (*увеличивать*) αὐξάνω (*μετ.*), πληθαίνω (*μετ.*), πληθύνω, μεγαλώνω (*μετ.*)· 2. *мат.* πολλαπλασιάζω: ~ дéсять на пять πολλαπλασιάζω δέκα ἐπί πέντε. ~áться πληθαίνω (*ἀμετ.*), πληθύνομαι/ πολλαπλασιάζομαι (*о трудностях и т. п.*). ~éние *с* 1. (*увеличение*) ἡ αὔξηση[-ις], τό μεγάλωμα· 2. *мат.*

ὁ πολλαπλασιασμός: таблица ~ения ὁ πυθαγόρειος πίνακας.

умно́жить(ся) *сов. см.* умножа́ть(ся).

у́мн||ый *прил.* ἔξυπνος, εὐφυής/ γνωστικός, λογικός (*рассудительный*): ~ посту́пок ἡ λογική πράξη· ~ые глаза́ τά ἔξυπνα μάτια.

умозаключе́ние *с* τό συμπέρασμα συλλογισμοῦ: сде́лать ~ βγάζω συμπέρασμα.

умозри́тельный *прил.* θεωρητικός, ἀφηρημένος.

умоли́ть *сов. см.* умоля́ть.

у́молк *м*: без ~у ἀκατάπαυστα, ἀδιάκοπα· говори́ть без ~у (ὁ)μιλῶ ἀκατάπαυστα.

умолка́ть *несов.*, **умо́лкнуть** *сов.* σιωπῶ, σωπαίνω.

умолча́||ние *с* ἡ ἀποσιώπηση[-ις], ἡ παρασιώπηση[-ις]. ~ть *сов. см.* ума́лчивать.

умоля́||ть *несов.* ἱκετεύω, ἐκλιπαρῶ, παρακαλῶ. ~ющий *прил.* ἱκετευτικός, παρακαλεστικός.

умопомеша́тельство *с* ἡ τρέλλα, ἡ παραφροσύνη.

умо́р||а *ж*: (э́то) ~ *разг.* εἶναι γιά γέλια. ~и́тельный *прил. разг.* πολύ ἀστεῖος: ~и́тельный вид ἡ ἀστεία ὄψη.

умор||и́ть *сов. разг.* 1. (*извести, погубить*) πεθαίνω κάποιον, ἀφανίζω: ~ го́лодом πεθαίνω κάποιον στήν πείνα· 2. (*утомить, измучить*) ταράζω, ψοφῶ κάποιον, ξεθεώνω: он нас всех ~и́л свои́ми разгово́рами μᾶς ξεθέωσε ὅλους μέ τήν κουβέντα του· ◇ ~ со́ смеху κάνω νά σκάσει στά γέλοια.

умру́, умрёшь *и т. д. буд. вр. от* умере́ть.

у́мственн||ый *прил.* πνευματικός, διανοητικός: ~ые спосо́бности οἱ διανοητικές ἱκανότητες· ~ труд ἡ πνευματική ἐργασία.

умудрённый *прил.* πεπειραμένος: ~ о́пытом ἔμπειρος, διδαγμένος ἀπ' τήν πεῖρα.

умудр||и́ться *сов.*, **умудря́ться** *несов. разг. ирон.* καταφέρνω, κατορθώνω, τεχνάζομαι: он ~и́лся опозда́ть τά κατάφερε νά ἀργήσει.

умча́ть *сов.* ἀπάγω μέ μεγάλη ταχύτητα. ~ся φεύγω μέ ταχύτητα/ φεύγω, περνῶ (*о времени*): ко́ни умча́лись τά ἄλογα ἔφυγαν γρήγορα· умча́лась ю́ность πέρασαν τά νιᾶτα.

умыва́||льник *м* ὁ νιφτήρας, ὁ νιπτήρ. ~льный *прил.* τοῦ πλυσίματος: ~льные принадле́жности τά εἴδη τουαλέττας. ~ние *с* τό πλύσιμο, τό νίψιμο. ~ть *несов.* πλύνω, νίβω, νίπτω, λούζω: ~ть ребёнка πλύνω τό μωρό· ~ть лицо́ νίβω τό πρόσωπο· ~ть ру́ки *перен.* πλύνω τά χέρια, νίπτω τάς χεῖρας. ~ться πλύνομαι, νίβομαι, νίπτομαι.

у́мыс||ел *м* ὁ σκοπός, ἡ πρόθεση[-ις], ἡ προμελέτη: с ~лом ἐπίτηδες, ἐκ προμελέτης, σκόπιμα· без вся́кого ~ла *а*) χωρίς καμμιά πρόθεση, ὄχι σκόπιμα, *б*) ἐξ ἀπροοεξίας (*нечаянно*)· со злым ~лом μέ κακό σκοπό.

умы́ть(ся) *сов. см.* умыва́ть(ся).

умы́шленн||о *нареч.* ἐπίτηδες, σκόπιμα, σκοπίμως, ἐκ προθέσεως, ἐκ προμελέτης. ~ый *прил.* προμελετημένος.

унаво́живать *несов.*, **унаво́зить** *сов. с.-х.* λιπαίνω, κοπρίζω.

унасле́довать *сов.* κληρονομῶ.

унести́(сь) *сов. см.* уноси́ть(ся).

универма́г *м* (универса́льный магази́н) τό μεγάλο ἐμπορικό κατάστημα.

универса́льн||ый *прил.* γενικός, καθολικός: ~ые зна́ния οἱ γενικές γνώσεις· ~ое сре́дство ἡ πανάκεια, γιατρικό γιά ὅλες τίς ἀσθένειες· ~ магази́н *см.* универма́г.

университе́т *м* τό πανεπιστήμιο[ν]: наро́дный ~ культу́ры τό λαϊκό πανεπιστήμιο πολιτισμοῦ. ~ский *прил.* πανεπιστημιακός.

униж||а́ть *несов.* ταπεινώνω, ἐξευτελίζω. ~а́ться ταπεινώνομαι, ἐξευτελίζομαι. ~е́ние *с* ἡ ταπείνωση[-ις], ὁ ἐξευτελισμός.

уни́женный, **унижённый** *прич. и прил.* ταπεινωμένος, ἐξευτελισμένος, ταπεινός.

унизи́тельный *прил.* ταπεινωτικός, ἐξευτελιστικός.

унизи́ть(ся) *сов. см.* унижа́ть(ся).

унима́ть *несов.* 1. καθησυχάζω (*μετ.*), κατευνάζω, καταπραΰνω (*успокаивать*)/ κάνω νά σωπάσει, ἐπιβάλλω σιωπήν (*заставлять замолчать*)· 2. (*прекращать, останавливать*) παύω, σταματῶ (*μετ.*): ~ кровотече́ние σταματῶ τήν αἱμορραγία. ~ся 1. παύω (*ἀμετ.*), καθησυχάζω (*ἀμετ.*) (*успокаиваться*)/ σιωπῶ (*замолкать*)· 2. (*прекращаться*) παύω (*ἀμετ.*), σταματῶ (*ἀμετ.*).

унисо́н *м муз.* ἡ ταυτοφωνία, ἡ ὁμοφωνία: в ~ *прям.*, *перен.* ταυτοφώνως, ὁμοφώνως.

унита́з *м* ἡ λεκάνη τοῦ αποχωρητηρίου.

унифи||ка́ция *ж* ἡ ἑνοποίηση[-ις], ἡ ἕνωση[-ις]. ~ци́ровать *сов. и несов.* ἑνοποιῶ.

уничтож||а́ть *несов.* 1. καταστρέφω,

ἐξοντώνω, συντρίβω, ἐξολοθρεύω (*истреблять*)/ ἐξαφανίζω (*ликвидировать*)· 2. (*съесть, выпить*) *разг.* ἐξολοθρεύω, καταβροχθίζω· 3. *перен.* (*унижать, подавлять*) συντρίβω. ~áющий 1. *прич. от* уничтожáть· 2. *прил.* συντριπτικός: попáсть под ~áющий огóнь протúвника πέφτω κάτω ἀπό τά ἐξοντωτικά πυρά τοῦ ἐχθροῦ· ~áющая крúтика ἡ συντριπτική κριτική· ~áющий взгляд τό ἐξουθενωτικό βλέμμα. ~éние *с* ἡ καταστροφή, ἡ ἐξόντωση, ἡ ἐξολόθρευση[-ις], ὁ ἀφανισμός: орýжие мáссового ~éния ὅπλο μαζικῆς ἐξοντώσεως.

уничтóжить *сов. см.* уничтожáть.

ýния *ж* ἡ ἕνωση[-ις]: церкóвная ~ ἡ ἐκκλησιαστική ἕνωση.

уносúть *несов.* 1. παίρνω (φεύγοντας), ἀποκομίζω, ἀπάγω· 2. (*перемещать*) παρασέρνω, παρασύρω: лóдку унóсит течéнием τήν βάρκα τήν παρασύρει τό ρεῦμα. ~ся 1. φεύγω· 2. *перен.* μεταφέρομαι: егó мы́сли уносúлись далекó οἱ σκέψεις του πετοῦσαν μακρυά.

ýнтер-офицéр *м* ὁ ὑπαξιωματικός.

ýнты *мн.* (*ед.* унт *м*, ýнта *ж*) οἱ γοῦνινες μπότες.

уны́в||áть *несов.* χάνω τό θάρρος, ἀπελπίζομαι, ἀποθαρρύνομαι: не ~áй! μήν ἀπελπίζεσαι!

уны́||лый *прил.* μελαγχολικός/ βαρύθυμος, ἄθυμος, θλιμμένος (*тк. о человеке*). ~ние *с* ἡ ἀθυμία, ἡ κατάθλιψη, ἡ μελαγχολία: наводúть ~ние φέρνω κατάθλιψη· впадáть в ~ние μέ πιάνει μελαγχολία.

уня́ть(ся) *сов. см.* унимáть(ся).

упáд *м*: до ~у κόβονται τά ἠπατά μου· смея́ться до ~у ξεκαρδίζομαι στά γέλοια· танцевáть до ~у σκοτώνομαι νά χορεύω.

упáд||ок *м* ἡ κατάπτωση[-ις], ἡ παρακμή: ~ сил ἡ κατάπτωση τῶν δυνάμεων· ~ дýха ἡ ἀποθάρρυνση· прийтú в ~ φθίνω, παρακμάζω. ~очнический *прил.* τῆς παρακμῆς, παρακμάζων.

упак||овáть(ся) *сов. см.* упакóвывать (-ся). ~óвка *ж* 1. (*действие*) ἡ συσκευασία, τό ἀμπαλλάρισμα, τό πακετάρισμα, ἡ δεμάτωση[-ις]/ ὁ ἐγκιβωτισμός, τό κασέλιασμα (*в ящики*)· 2. (*материал*) τό ὑλικό γιά τό ἀμπαλλάρισμα (*или* γιά δεματοποίηση). ~óвочный *прил.* τῆς συσκευασίας, τοῦ ἀμπαλλαρίσματος. ~óвщик *м* ὁ πακεταριστής, ὁ συσκευαστής. ~óвщица *ж* ἡ πακεταρίστρια, ἡ συσκευάστρια. ~óвывать *несов.* συσκευάζω, δεματώνω, ἀμπαλλάρω, πακετάρω. ~óвываться ἑτοιμάζω τίς ἀποσκευές μου, ἑτοιμάζω τά πράγματά μου.

упáриться *сов. разг.* 1. (*о лошадях*) ἱδρώνω· 2. (*о людях*) κολυμπῶ στόν ἱδρῶτα/ *перен.* ξεθεώνομαι.

упáсть *сов. см.* пáдать.

уперéться *сов. см.* упирáться 1, 2· он упёрся на своём ἐπεμένει στό δικό του.

упивáться *несов.* 1. (*напиться*) *разг.* πίνω πολύ, μεθῶ· 2. (*наслаждаться*) ἀπολαμβάνω, εὐχαριστιέμαι, τέρπομαι.

упирáться *несов.* 1. (*чем-л. во что-л.*) στηρίζομαι, ἀκουμπῶ: ~ ногáми в зéмлю στηρίζομαι μέ τά πόδια μου στή γῆ· 2. (*упрямиться*) *разг.* πεισμώνω, ἐπιμένω: он дóлго упирáлся, потóм всё рассказáл ἦταν πολλή ὥρα πεισμωμένος, ὕστερα τά εἶπε ὅλα· 3. (*встречать препятствие*) *разг.* προσκρούω, σκοντάφτω: всё упирáется в недостáток врéмени ὅλα σκοντάφτουν στήν ἔλλειψη χρόνου· ◇ ~ рукáми и ногáми ἀντιστέκομαι μέ πεῖσμα, ἐναντιώνομαι μέ ὅλα τά μέσα.

упúтанн||ость *ж* τό χόντρος, τό πάχος. ~ый *прил.* καλοθρεμμένος, εὐτραφής.

упúться *сов. см.* упивáться.

уплá||та *ж* ἡ πληρωμή: в ~ту дóлга σέ ἐπιστροφή τοῦ χρέους, γιά ἐξόφληση τοῦ χρέους. ~тúть *сов.*, ~чивать *несов.* πληρώνω: ~тúть по счёту πληρώνω λογαριασμό· ~тúть по частя́м πληρώνω μέ δόσεις.

уплотнéние *с* 1. (*действие*) ἡ συμπίεση[-ις], ἡ συμπύκνωση[-ις]: ~ рабóчего дня ἡ ἐντατικότερη χρησιμοποίηση τῆς ἐργάσιμης ἡμέρας· 2. (*место*) ἡ ἐξοίδηση[-ις], τό οἴδημα.

уплотнённ||ый *прил.* παραφορτωμένος: ~ая прогрáмма παραφορτωμένο πρόγραμμα.

уплотнúть *сов.*, уплотня́ть *несов.* συμπυκνῶ, συμπυκνώνω, στριμώχνω: ~ рабóчий день χρησιμοποιῶ ἐντατικότερα τήν ἐργάσιμη μέρα. ~ся 1. γίνομαι συμπαγής: ткáни уплотня́ются *физиол.* οἱ ἱστοί γίνονται συμπαγεῖς· 2. (*поселить к себе кого-л.*) συμπυκνοῦμαι, στριμώχνομαι.

уплывáть *несов.*, уплы́ть *сов.* 1. ἀπομακρύνομαι κολυμπώντας, φεύγω κολυμπώντας (*о пловце*)/ ἀπομακρύνομαι πλέοντας (*о предметах, вещах*)· 2. *перен.* (*израсходоваться*) *разг.* διαφεύγω, ξοδεύομαι· 3. (*миновать, пройти*) παρέρχομαι, περνῶ, χάνομαι: мнóго врéмени уплы́ло πέρασε πολύς καιρός.

уподóб||ить *сов. см.* уподобля́ть. ~лéние *с* ἡ ἐξομοίωση[-ις], ἡ παρομοίωση/ ἡ

σύγκριση[-ις], ἡ παραβολή (*сравнение*). **~лять** *несов.* (*чему-л.*) παρομοιάζω/ συγκρίνω, παραβάλλω (*сравнивать*). **~ляться** ὁμοιάζω (*άμετ.*), γίνομαι ὅμοιος, ἐξομοιάζομαι.

упо||éние *с* ἡ ἀγαλλίαση[-ις], ἡ ἔκσταση, ἡ μαγεία, ἡ μέθη: с ~éнием μέ ἀγαλλίαση. **~ительный** *прил.* μαγευτικός, γοητευτικός, μεθυστικός.

уполз||áть *несов.*, **уползти́** *сов.* ἀπομακρύνομαι ἕρποντας, φεύγω ἕρποντας.

уполномóч||енный *м* ὁ πληρεξούσιος, ὁ ἐξουσιοδοτημένος ἀντιπρόσωπος, ὁ ἐπιτετραμμένος. **~ивать** *несов.*, **~ить** *сов.* ἐξουσιοδοτῶ.

упоминáни||е *с* ἡ μνεία, ἡ ὑπόμνηση[-ις]: при ~и ὅταν κάνω μνεία[ν], ὅταν γίνεται λόγος.

упоминáть *несов.*, **упомянýть** *сов.* μνημονεύω, ἀναφέρω: ~ вскользь ἀναφέρω ἐν παρόδῳ.

упóр *м* τό στήριγμα, τό ἔρεισμα/ τό ὑπομόχλιο[ν] (*точка опоры*)· ◇ вы́стрелить в ~ πυροβολῶ ἐξ ἐπαφῆς· смотрéть в ~ на когó-л. κυττάζω ἐπίμονα κάποιον· дéлать ~ на чтó-л. (*или* на чём-либо) τονίζω κάτι, ἐπιμένω σέ κάτι.

упóр||ный *прил.* ἐπίμονος, ἔμμονος, πεισματώδης, πείσμων: ~ человéк ὁ ἐπίμονος ἄνθρωπος· ~ные прóсьбы οἱ ἐπίμονες παρακλήσεις· ~ная борьбá ὁ πεισματώδης ἀγώνας. **~ство** *с* 1. ἡ ἐπιμονή, ἡ ἐμμονή: неутоми́мое ~ство ἡ ἀκούραστη ἐπιμονή· 2. (*упрямство*) τό πεῖσμα, ἡ ἐπιμονή. **~ствовать** *несов.* ἐπιμένω, ἐμμένω: ~ствовать в свои́х оши́бках ἐπιμένω στά λάθη μου, δέν ἀναγνωρίζω τά λάθη μου.

упоря́дочение *с* ἡ τακτοποίηση[-ις], ὁ διακανονισμός, ἡ διευθέτηση[-ις].

упоря́дочивать *несов.*, **упоря́дочить** *сов.* τακτοποιῶ, διακανονίζω, διευθετῶ: ~ взаимоотношéния τακτοποιῶ τίς σχέσεις.

употреб||и́тельность *ж* ἡ χρήση[-ις], ἡ χρησιμοποίηση[-ις]. **~и́тельный** *прил.* συνειθισμένος, συνήθης: ~и́тельные словá λέξεις πού χρησιμοποιοῦνται συχνά. **~и́ть(ся)** *сов. см.* употребля́ть(ся). **~лéние** *с* ἡ χρησιμοποίηση[-ις]: вы́йти из ~лéния ἀχρηστεύομαι, γίνομαι ἄχρηστος· для нарýжного ~лéния γιά ἐξωτερική χρήση. **~ля́ть** *несов. в разн. знач.* μεταχειρίζομαι, χρησιμοποιῶ: ~ля́ть дéньги на чтó-л. χρησιμοποιῶ τά χρήματα γιά κάτι· ~ля́ть непоня́тное слóво μεταχειρίζομαι ἀκατάληπτη λέξη· ~ля́ть чтó-л. в пи́щу μεταχειρίζομαι κάτι στό φαγητό· ~ля́ть (довéрие) во зло ἐκμεταλλεύομαι τήν ἐμπιστοσύνη γιά κακούς σκοπούς· ~ля́ть все срéдства μεταχειρίζομαι (*или* χρησιμοποιῶ) ὅλα τά μέσα. **~ля́ться** χρησιμοποιοῦμαι: э́то слóво тепéрь не ~ля́ется αὐτή ἡ λέξη δέν χρησιμοποιεῖται πλέον.

упрáв||а *ж* 1. τό δίκηο, τό δίκαιο[ν], ἡ δικαιοσύνη: искáть ~у γυρεύω δικαιοσύνη· найти́ ~у на когó-л. *разг.* βρίσκω τό δίκηο μου, τιμωρῶ τόν ἀδικητή μου· 2. *ист.* τό συμβούλιο[ν]: городскáя ~ τό δημαρχεῖο[ν], ἡ δημαρχία.

упрáвиться *сов. см.* управля́ться.

управлéние *с* 1. (*действие*) ἡ διεύθυνση[-ις], ἡ διοίκηση[-ις]: ~ госудáрством ἡ διοίκηση τοῦ κράτους· ~ самолётом ἡ διακυβέρνηση ἀεροπλάνου· 2. (*учреждение*) ἡ διεύθυνση: глáвное ~ ἡ κεντρική διεύθυνση· 3. (*совокупность приборов, механизмов*) ἡ λειτουργία, ἡ διεύθυνση[-ις]: автомати́ческое ~ ἡ αὐτόματη λειτουργία· рулевóе ~ κυβερνούμενο μέ πηδάλιο, πηδαλιουχούμενον· 4. *грам.* τό συμπλήρωμα· ◇ оркéстр под ~м... ἡ ὀρχήστρα ὑπό τήν διεύθυνσιν. .

управля́ть *несов.* 1. (*машиной, механизмом*) ὁδηγῶ, κυβερνῶ: ~ рулём πηδαλιουχῶ· 2. (*руководить*) κυβερνῶ, διοικῶ/ διευθύνω (*учреждением*)/ διαχειρίζομαι (*делами*)· 3. *грам.* συντάσσομαι. **~ся** τά καταφέρνω, τά βγάζω πέρα: ~ся с хозя́йством τά καταφέρνω στό νοικοκυριό.

управля́ющий *м* ὁ διευθυντής, ὁ διαχειριστής.

упражн||éние *с* ἡ ἄσκηση[-ις], τό γύμνασμα: гимнасти́ческое ~ ἡ γυμναστική ἄσκηση. **~я́ть** *несов.* ἀσκῶ, γυμνάζω: ~я́ть свою́ пáмять ἀσκῶ τήν μνήμη μου· ~я́ть мýскулы γυμνάζω τούς μῦς. **~я́ться** ἀσκοῦμαι, γυμνάζομαι.

упраздн||éние *с* ἡ κατάργηση[-ις], ἡ διάλυση[-ις]/ ἡ ἀκύρωση[-ις] (*закона и т. п.*). **~и́ть** *сов.*, **~я́ть** *несов.* καταργῶ, διαλύω| ἀκυρώνω (*закон и т. п.*).

упрáшивать *несов.* παρακαλῶ, ἱκετεύω.

упрёк *м* ἡ μομφή, ἡ κατηγορία, ἡ παρατήρηση[-ις]: взаи́мные ~и οἱ ἀλληλοκατηγορίες· осыпáть когó-л. ~ами κατηγορῶ κάποιον.

упрекáть *несов.*, **упрекнýть** *сов.* κατηγορῶ, μέμφομαι: ~ за чтó-л., ~ в чём-л. κατηγορῶ γιά κάτι· ~ когó-л. в легкомы́слии κατηγορῶ κάποιον γιά τήν ἐπιπολαιότητά του.

упроси́ть *сов. см.* упрáшивать.

упрости́ть *сов. см.* упрощáть.

упрóчение *с* ἡ στερέωση[-ις], ἡ σταθεροποίηση[-ις], ἡ παγίωση[-ις], ἡ ἑδραίωση[-ις]: ~ мира ἡ ἑδραίωση τῆς εἰρήνης.

упрóчивать *несов.*, **упрóчить** *сов. прям.*, *перен.* σταθεροποιῶ, παγιῶ, ἑδραιώνω: ~ своё положéние σταθεροποιῶ τήν θέση μου· упрóчить мир ἑδραιώνω τήν εἰρήνη[ν]. **~ся** σταθεροποιοῦμαι, παγιοῦμαι, ἑδραιώνομαι: за ним упрóчилась слáва новáтора ἀπόκτησε ὁριστικά τή φήμη νεωτεριστοῦ.

упрощ||áть *несов.* ἁπλοποιῶ: ~ констрýкцию машúны ἁπλοποιῶ τήν κατασκευή τῆς μηχανῆς· ~ орфогрáфию ἁπλοποιῶ τήν ὀρθογραφία· ~ смысл событúй ἁπλοποιῶ τό νόημα τῶν γεγονότων. **~áться** ἁπλοποιοῦμαι. **~éние** *с* ἡ ἁπλοποίηση[-ις].

упрýг||ий *прил.* ἐλαστικός. **~ость** *ж* ἡ ἐλαστικότητα[-ης].

упряжка *ж* τό ζευγάρι ἀλόγων, τό ζέψιμο.

ýпряжь *ж* τά χάμουρα, ἡ σαγή: кóнская ~ ἡ ἱπποσκευή, τά χάμουρα.

упря||мец *м разг.* ὁ πεισματάρης, ὁ ἰσχυρογνώμων. **~миться** *несов.* πεισμώνω, ἰσχυρογνωμῶ, πεισματώνω, πεισματώνομαι. **~мица** *ж* ἡ πεισματάρα. **~мство** *с* τό πεῖσμα, ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, τό γινάτι, ἡ ἐπιμονή. **~мый** *прил.* πεισματάρης, ἰσχυρογνώμων, πείσμων, ἐπίμονος, ξεροκέφαλος: ~мая лóшадь τό πεισματάρικο ἄλογο.

упрятать *сов.*, **упрятывать** *несов. разг.* κρύβω: ~ в тюрьмý φυλακίζω, χώνω στή φυλακή· ~ вéщи κρύβω τά πράγματα. **~ся** κρύβομαι.

упускáть *несов.*, **упустúть** *сов.* χάνω, ἀφήνω νά μοῦ ξεφύγει: ~ слýчай (возмóжность) χάνω τήν εὐκαιρίαν (*или* τήν δυνατότητα)· ~ из виду παραλείπω, ἀφήνω νά μοῦ ξεφύγει.

упущéние *с* ἡ παράλειψη[-ις], ἡ ἀμέλεια.

урá 1. *межд.* ζήτω· 2. *с* ἡ ζητωκραυγή: громовóе ~ οὐρανομήκεις ζητωκραυγές· кричáть ~ ζητωκραυγάζω· ◇ на ~ μέ τό μπούγιο, μέ τίς φωνές.

уравнéние *с* 1. (*действие*) ἡ ἐξίσωση[-ις], ἡ ἐξομάλυνση[-ις], ἡ ἰσοπέδωση[-ις]: ~ в правáх ἡ ἐξίσωση τῶν δικαιωμάτων· 2. *мат.* ἡ ἐξίσωση[-ις]: решúть ~ λύνω τήν ἐξίσωση.

урáвнивать I *несов.* (*сделать равным, одинаковым*) ἐξισώνω, ἐξομοιώνω, ὁμαλύνω, ἰσοπεδῶ.

урáвнивать II *несов.* (*делать ровным*) ἰσιώνω, ἐξομαλύνω, ἰσοπεδώνω, ἰσοπεδῶ: ~ дорóгу ἰσοπεδώνω τόν δρόμο.

урáвниваться *несов.* θεωροῦμαι ἴσος, ἰσοῦμαι πρός, ἐξισοῦμαι, ἐξομοιώνομαι.

уравновéсить(ся) *сов. см.* уравновéшивать(ся).

уравновéш||енность *ж* ἡ ἰσορροπία. **~енный** *прил.* ἰσόρροπος/ ἰσορροπημένος (*о человеке*). **~ивать** *несов.* ἰσορροπῶ (*мет.*), ἰσοσταθμίζω, ἰσοφαρίζω: ~ивать сúлы ἰσορροπῶ τίς δυνάμεις. **~иваться** ἰσορροπῶ (*амет.*).

уравнять *сов. см.* урáвнивать I. **~ся** *см.* урáвниваться.

урагáн *м* ἡ θύελλα, ἡ καταιγίδα[-ίς]. **~ный** *прил.* τῆς καταιγίδας: ~ный огóнь *воен.* τό καταιγιστικό[ν] πῦρ.

Урáн *м астр.* ὁ Οὐρανός.

урáн *м хим.* τό οὐράνιο[ν].

урвáть *сов. см.* урывáть· ~ врéмя βρίσκω καιρό.

урегулúрова||ние *с* ὁ (δια)κανονισμός, ἡ τακτοποίηση[-ις], ἡ διευθέτηση[-ις], ἡ ρύθμιση[-ις]. **~ть** *сов.* (δια)κανονίζω, διευθετῶ, τακτοποιῶ, ρυθμίζω.

урéзать *сов.*, **урезáть** *несов. прям.*, *перен.* κόβω, κονταίνω (*делать короче*)/ ἐλαττώνω, (ὀ)λιγοστεύω (*мет.*) (*уменьшать*)/περικόπτω, περιορίζω (*сокращать*): ~ расхóды ἐλαττώνω τά ἔξοδα.

урезóнивать *несов.*, **урезóнить** *сов.* (κατα)πείθω.

урéзывать *несов. см.* урéзать.

ýрна *ж* 1. (*на выборах*) ἡ κάλπη, ἡ ψηφοδόχος· 2. (*с прахом*) ἡ τεφροδόχος· 3. (*для мусора*) τό δοχεῖο[ν] ἀπορριμμάτων.

ýров||ень *м* 1. *в разн. знач.* ἡ στάθμη, τό ἐπίπεδο[ν]: головá мáльчика оказáлась на ~не столá τό κεφάλι τοῦ παιδιοῦ ἦταν στό ὕψος τοῦ τραπεζιοῦ· ~ воды ἡ στάθμη τῶν ὑδάτων· вы́ше (нúже) ~ня мóря πάνω (κάτω) ἀπό τήν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσης· ~ знáний τό ἐπίπεδο[ν] τῶν γνώσεων· ~ зáработной плáты τό ἐπίπεδο[ν] τῶν μισθῶν· культýрный ~ τό πολιτιστικό ἐπίπεδο· жúзненный ~ τό βιωτικό ἐπίπεδο· совещáние на высóком ~не συνδιάσκεψις κορυφῆς· на ~не совремéнных трéбований στό ἐπίπεδο πού ἐπιβάλλουν οἱ σύγχρονες ἀπαιτήσεις· 2. (*ватерпас*) τό ἀλφάδι, τό νεροζύγι, ἡ ὑδροστάθμη, ὁ ὑδροστάτης.

уровнять *сов. см.* урáвнивать II.

урóд *м* τό τέρας· ◇ в семьé не без ~а *погов.* κάθε κοπάδι ἔχει καί ἕνα ψωραλέο πρόβατο.

уродúть *сов.* παράγω, καρποφορῶ, γεν-

νῶ. ~ся 1. (*о злаках, плодах*) φυτρώνω, φύομαι: хлеб хорошó уродúлся τό σιτάρι φύτρωσε καλό· 2. γεννιέμαι/ μοιάζω (*походить*): он уродúлся в отцá μοιάζει τοῦ πατέρα του.

урóдлив||ость *ж* ἡ δυσμορφία, τό τερατῶδες/ *перен.* τό τερατούργημα. **~ый** *прил.* ἄσχημος, δύσμορφος/ τερατώδης, τερατόμορφος (*чудовищный, тж. перен.*).

урóд||овать *несов.* ἀσχημίζω (*мет.*), παραμορφώνω/ σακατεύω (*калечить*). **~ство** *с см.* урóдливость.

урожá||й *м* 1. ἡ σοδιά, ἡ ἐσοδεία, ἡ συγκομιδή: убóрка ~я ἡ συγκομιδή· собирáть ~ συγκομίζω, σοδιάζω· 2. *прям., перен.* (*изобилие*) ἡ ἀφθονία, ἡ ἄφθονη συγκομιδή: ~ на фрýкты ἀφθονία φρούτων. **~йность** *ж* ἡ γονιμότητα, ἡ παραγωγικότητα[-ης]: высóкая ~йность ἡ μεγάλη παραγωγικότητα. **~йный** *прил.* εὔφορος, καρποφόρος: ~йный год ὁ χρόνος καλῆς σοδιᾶς.

урождённый *прил.* γεννημένος.

урожéнец *м* ὁ γεννηθείς, ὁ γεννημένος: ~ Москвы́ γεννημένος στή Μόσχα.

урóк *м в разн. знач.* τό μάθημα: посещáть ~и παρακολουθῶ (τά) μαθήματα· брать (давáть) ~и παίρνω (παραδίνω) μαθήματα· дéлать ~и προπαρασκευάζω τά μαθήματά μου· отвечáть ~ λέγω τό μάθημα· извлéчь ~ τό πάθημα γίνεται μάθημα· э́то послýжит вам хорóшим ~ом αὐτό θά σᾶς γίνει καλό μάθημα.

урóн *м* ἡ ἀπώλεια, ἡ ζημία/ ἡ χασούρα (*ущерб*): понестú ~ παθαίνω ζημία, ὑφίσταμαι ζημίαν· причинúть (нанестú) ~ προξενῶ ζημία.

уронúть *сов. см.* ронять.

урóчный *прил.* (*определённый, обычный*) ὡρισμένος: в ~ час στήν ὡρισμένη ὥρα.

урчá||ние *с* τό γουργουρητό, ὁ βορβορυγμός: ~ в желýдке τό γουργουρητό τοῦ στομάχου· ~ псá τό γρούξιμο τοῦ σκύλου. **~ть** *несов.* γουργουρίζω, βορβορύζω.

урывáть *несов.* 1. *прям., перен.* ἁρπάζω, ἀποσπῶ: ~ дéньги ἀποσπῶ χρήματα· 2. (*о времени*) βρίσκω καιρό.

уры́вками *нареч.* στή χάση καί στή φέξη, πότε πότε: вúдеться ~ βλεπόμαστε πότε πότε.

урю́к *м* τό ξερό βερύκοκκο.

уря́дник *м ист.* 1. (*казачий*) ὑπαξιωματικός τῶν κοζάκων· 2. (*полицейский*) ὁ ὑπαστυνόμος.

ус *м* τό μουστάκι, ὁ μύσταξ·◇ китóвый ~ ἡ μπαλαίνα, ἡ μπανέλα· мотáть себé на ~ *разг.* βάζω καλά στό μυαλό μου· он и в ~ (себé) не дýет *разг.* δέν φροντίζει γιά τίποτε, δέν τοῦ καίγεται καρφί.

усадúть *сов. см.* усáживать.

усáдьба *ж* τό ἀγρόκτημα.

усáживать *несов.* 1. καθίζω, βάζω νά καθήσει, τοποθετῶ: ~ когó-л. за стол καθίζω κάποιον στό τραπέζι· ~ детéй за урóки βάζω τά παιδιά νά κάνουν τά μαθήματα τους· 2. (*растениями*) φυτεύω/ *перен.* σκεπάζω. **~ся** 1. (*садиться*) κάθομαι, κάθημαι, καθίζω (*άμετ.*): ~ся по местáм καθόμαστε στίς θέσεις μας· 2. (*за что-л.*) στρώνομαι μέ κάτι: ~ся за рабóту στρώνομαι στή δουλειά· ~ся за кни́ги στρώνομαι στό διάβασμα.

усáтый *прил.* μυστακοφόρος, μουστακαλῆς, μέ μουστάκια.

усвáивать *несов.* 1. συνηθίζω, ἐξοικειώνομαι: ~ нáвыки συνηθίζω· ~ привы́чку ἀποκτῶ τή συνήθεια· 2. (*запомнить*) μελετῶ, ἀφομοιώνω, μαθαίνω: ~ урóк μαθαίνω τό μάθημα· 3. (*пищу и т. п.*) χωνεύω.

усвоéние *с* 1. ὁ ἐθισμός, ἡ ἐξοικείωση/ ἡ ἀπόκτηση συνήθειας (*привычки и т. п.*)· 2. (*знаний*) ἡ ἐκμάθηση, ἡ ἀφομοίωση [-ις]· 3. (*пищи и т. п.*) ἡ ἀφομοίωση[-ις].

усвóить *сов. см.* усвáивать.

усвояéмость *ж* 1. τό ἀφομοιώσιμο[ν], ἡ ἐκμάθησις, ἡ ἀντίληψις· 2. *физиол.* ἡ ἀφομοίωση[-ις]: хорóшая ~ пи́щи τό εὐαφομοίωτον τῆς τροφῆς.

усéивать *несов.* (*покрывать*) σκεπάζω, γεμίζω.

усéрдие *с* ὁ ζῆλος, ἡ ὄρεξη, ἡ προθυμία, ἡ ἐπιμέλεια: рабóтать с ~м ἐργάζομαι μέ ζῆλο.

усéрд||ный *прил.* ἔνθερμος, πρόθυμος, ἐπιμελής. **~ствовать** *несов.* δείχνω ζῆλο[ν].

усéсться *сов. см.* усáживаться.

усечённый *прил.* 1. *мат.* τμητός: ~ кóнус ὁ κόλουρος κῶνος· 2. *лингв.* πού ἔπαθε ἀποκοπή[ν].

усéя||ть *сов. см.* усéивать· нéбо ~но звёздами ὁ οὐρανός εἶναι γεμάτος ἀστέρια.

усидéть *сов.* μένω (*или* κρατιέμαι) στή θέση μου: он не мóжет ~ дóма δέν κάθεται καθόλου στό σπίτι.

усúдчив||о *нареч.* μέ ἐπιμέλεια. **~ость** *ж* ἡ ἐπιμέλεια, ἡ ἐνδελέχεια, ἡ καρτερία. **~ый** *прил.* ἐπιμελής, ἐνδελεχής.

ýсики *мн.* (*ед.* ýсик *м*) 1. *уменьш.* τό μουστακάκι· 2. (*животных*) τά μουστάκια/ οἱ κεραῖες (*насекомых*)· 3. (*растений*) τά ἄγανα, τά μουστάκια.

усиле́ние *с* τό δυνάμωμα, ἡ ἔνταση, ἡ ἐνίσχυση[-ις]/ ἡ χειροτέρευση[-ις] (*болезни*)/ἡ ὄξυνση (*противоречий*): ~ эпиде́мии ἡ διάδοση τῆς ἐπιδημίας.

уси́л||енный 1. *прич. от* уси́лить· 2. *прил.* ἐντατικός, ἐνισχυμένος: ~енное пита́ние ὁ ὑπερσιτισμός, ἡ ὑπερσίτιση[-ις]· 3. *прил.* (*настойчивый*) ἐπίμονος, συνεχής: ~енные про́сьбы οἱ ἐπίμονες παρακλήσεις. **~ивать** *несов.* δυναμώνω (*μετ.*), ἐντείνω, ἐνισχύω, ἐπιτείνω. **~иваться** δυναμώνω (*ἀμετ.*), ἐντείνομαι, ἐνισχύομαι/ὀξύνομαι (*о противоречиях и т. п.*).

уси́ли||е *с* ἡ προσπάθεια: о́бщими ~ями μέ κοινές προσπάθειες· приложи́ть ~я καταβάλλω προσπάθειες· сде́лать ~ над собо́й βάζω τά δυνατά μου.

усили́тель *м тех.* ὁ ἐνισχυτής.

уси́лить(ся) *сов. см.* уси́ливать(ся).

ускака́ть *сов.* φεύγω πηδώντας/ φεύγω καλπάζοντας, ἀπομακρύνομαι καλπάζων (*на лошади*)/ φεύγω, ἐξαφανίζομαι (*уйти — о человеке*).

ускольза́ть *несов.*, **ускользну́ть** *сов.* 1. (*выскользнуть*) ξεγλιστρῶ, ξεφεύγω, διαφεύγω· 2. (*уйти незаметно*) *разг.* ξεφεύγω, τό στρίβω: ~ от кого́-л. ξεφεύγω ἀπό κάποιον· 3. *перен.* (*пропа́сть, исчезнуть для кого-л.*) χάνω: э́то не ускользну́ло от внима́ния δέν διέφυγε τήν προσοχήν· ◇ ~ от прямо́го отве́та ἀποφεύγω ν' ἀπαντήσω καθαρά.

ускоре́ние *с в разн. знач.* ἡ ἐπιτάχυνση[-ις], ἡ ἐπίσπευση[-ις]: ~ те́мпа строи́тельства ἡ ἐπιτάχυνση τοῦ ρυθμοῦ τῆς οἰκοδόμησης· ~ обора́чиваемости оборо́тных средств ἡ ἐπιτάχυνση τῆς κυκλοφορίας τοῦ κινητοῦ κεφαλαίου.

уско́ренн||ый *прич. и прил.* ἐπιταχυμένος, γρήγορος: ~ое разви́тие ἡ ταχεία ἀνάπτυξη.

ускори́тель *м* ὁ ἐπιταχυντής: ~ части́ц ὁ ἐπιταχυντής μορίων.

уско́рить *сов.*, **ускоря́ть** *несов. в разн. знач.* ἐπιταχύνω, ἐπισπεύδω: ~ шаги́ ταχύνω τό βῆμα μου· ~ отъе́зд ἐπισπεύδω τήν ἀναχώρηση· ~ развя́зку ἐπιταχύνω τή λύση· ~ выздоровле́ние ἐπιταχύνω τήν ἀνάρρωση. **~ся** ἐπιταχύνομαι: из-за э́того отъе́зд уско́рился γι' αὐτό τό λόγο ἡ ἀναχώρηση ἐπισπεύθηκε.

усла́вливаться *несов. см.* усло́виться, усло́вливаться.

услади́ть *сов.*, **услажда́ть** *несов. уст.* κάνω νά χαίρεται, τέρπω, εὐφραίνω, εὐχαριστῶ: ~ слух τέρπω τήν ἀκοήν· ~ зре́ние κάνω νά χαίρεται τό μάτι.

усла́ть *сов. см.* усыла́ть.

уследи́ть *сов.* 1. (*за кем-л.*) παρακολουθῶ συνεχῶς, ἐπιτηρῶ, ἐπιβλέπω· 2. (*за чем-л.*) παρακολουθῶ κάποιον.

усло́в||ие *с* 1. ὁ ὅρος, ἡ προϋπόθεση/ οἱ συνθῆκες (*тк. мн.*): жили́щные ~ия οἱ συνθῆκες κατοικίας· ~ия труда́ οἱ συνθῆκες τῆς ἐργασίας· при ~ии ὑπό τόν ὅρο· при настоя́щих ~иях στίς σημερινές συνθῆκες, ὑπό τάς παρούσας συνθῆκας· при любы́х ~иях σέ ὅλες τίς περιπτώσεις, κάτω ἀπό ὁποιεσδήποτε συνθῆκες· при благоприя́тных ~иях σέ εὐνοϊκές συνθῆκες· на льго́тных ~иях μέ εὐνοϊκούς ὅρους· 2. (*договора*) ὁ ὅρος: ~ия до́говора, соглаше́ния οἱ ὅροι τοῦ συμβολαίου· нару́шить ~ия догово́ра παραβαίνω τούς ὅρους τῆς συμφωνίας. **~иться** *сов.*, **~ливаться** *несов.* συμφωνῶ.

усло́вн||о *нареч.* περίπου, συμβατικά/ *юр.* μέ ἀναστολή. **~ость** *ж* 1. ἡ συμβατικότητα[-ης] (*тж. в литературе, в искусстве*): ~ость пригово́ра τό ἀνασταλτόν τῆς καταδίκης· 2. (*общепринятый порядок*) οἱ τύποι, τό τυπικόν. **~ый** *прил.* 1. συνθηματικός, συμβατικός: ~ый знак τό σῆμα· ~ый сигна́л τό σύνθημα· 2. (*с условием*) συμβατικός, συμφωνημένος, ὑπό ὅρους: ~ое согла́сие ἡ ὑπό ὅρους συγκατάθεση· ~ый пригово́р *юр.* καταδίκη μέ ἀναστολή· 3. (*общепринятый*) τυπικός, καθιερωμένος· 4. (*относительный*) σχετικός· 5. (*несуществующий*) ὑποθετικός, φανταστικός, νοερός: провести́ ~ую ли́нию на ка́рте κάνω στόν χάρτη ὑποθετική γραμμή· 6. *иск.* συμβατικός· 7. *грам.* ὑποθετικός: ~ое наклоне́ние ἡ ὑποθετική ἔγκλιση[-ις]· ◇ ~ый рефле́кс τό ἐξαρτημένο[ν] ἀντανακλαστικό[ν].

усложнённый *прич. и прил.* περίπλοκος, πολύπλοκος, περιπεπλεγμένος, μπερδεμένος.

усложни́ть *сов.*, **усложня́ть** *несов.* περιπλέκω, κάνω πολύπλοκο, μπερδεύω: ~ вопро́с περιπλέκω τό ζήτημα· ~ рабо́ту περιπλέκω τή δουλειά. **~ся** περιπλέκομαι, μπερδεύομαι, μπλέκομαι/ χειροτερεύω (*ухудшаться*).

услу́г||а *ж* 1. ἡ ὑπηρεσία, ἡ ἐξυπηρέτηση[-ις], ἡ ἐκδούλευση[-ις]: оказа́ть ~у κάνω ἐκδούλευση, ἐξυπηρετῶ· предлага́ть свои́ ~и προσφέρω τίς ὑπηρεσίες μου· к ва́шим ~ам στή διάθεσή σας· гото́вый к ~ам (*в письме*) πρόθυμος νά σᾶς ἐξυπηρετήσω· 2. ~и *мн.* (*обслуживание*) ἡ ὑπηρεσία: коммуна́льные ~и τά κοινόχρηστα· бюро́ до́брых услу́г γραφεῖο ἐξυπηρετήσεως.

услу́живать *несов.*, **услужи́ть** *сов.* ἐξυπηρετῶ κάποιον, ὑποχρεώνω.

услу́жлив||ость *ж* ἡ ἐξυπηρετικότητα[-ης], ἡ καλωσύνη, ἡ προθυμία. **~ый** *прил.* ἐξυπηρετικός, περιποιητικός, πρόθυμος.

услыха́ть, услы́шать *сов. см.* слы́шать.

усма́трива||ть *несов.* διακρίνω, ἀντιλαμβάνομαι: я ~ю в э́том оскорбле́ние αὐτό ἐγώ τό θεωρῶ προσβλητικό.

усмеха́ться *несов.*, **усмехну́ться** *сов.* μειδιῶ, (χαμο)γελῶ: кри́во ~ (χαμο)γελῶ μέ τό ζόρι· го́рько ~ γελῶ πικρά.

усме́шка *ж* τό εἰρωνικό χαμόγελο: на лице́ мелькну́ла ~ γιά μιάν στιγμή χαμογέλασε κοροϊδευτικά.

усмире́ние *с* ἡ καταστολή, ἡ κατάπνιξη[-ις].

усмири́ть *сов.*, **усмиря́ть** *несов.* 1. (*подавлять*) καταστέλλω, καταπνίγω: ~ мяте́ж καταστέλλω τήν ἐξέγερση· 2. (*успокаивать, укрощать*) καταπραΰνω, καθησυχάζω, κατευνάζω: ~ зве́ря δαμάζω τό θηρίο.

усмотре́ни||е *с* ἡ κρίση[-ις]: на чьё-л. ~ στήν κρίση κάποιου· сде́лать что́-либо по своему́ ~ю κάνω κάτι ὅπως ἐγώ νομίζω.

усмотре́ть *сов.* 1. *см.* усма́тривать· 2. (*присмотреть*) ἐπιβλέπω, ἐπιτηρῶ, προσέχω, φυλάγω: за всем не усмо́тришь ὅλα δέν μπορεῖς νά τά προσέχεις.

усну́||ть *сов.* 1. ἀποκοιμιέμαι, ἀποκοιμοῦμαι: ребёнок ~л τό μωρό ἀποκοιμήθηκε· 2. (*о рыбе*) νεκρώνομαι· ◇ ~ наве́ки, ~ ве́чным сном κοιμοῦμαι τόν αἰώνιο ὕπνο, ἀποθνήσκω.

усоверше́нствова||ние *с* ἡ τελειοποίηση[-ις]. **~ть** *сов.* τελειοποιῶ, βελτιώνω, καλλιτερεύω. **~ться** τελειοποιοῦμαι.

усомни́ться *сов.* ἀμφιβάλλω, ἀμφισβητῶ.

усо́пший *уст.* 1. *прил.* πεθαμένος· 2. *м* ὁ νεκρός, ὁ μακαρίτης.

успева́||емость *ж* ἡ ἐπίδοση[-ις], ἡ πρόοδος. **~ть** *несов.* 1. προλαβαίνω, προφταίνω: ~ть к обе́ду προφταίνω τό γεῦμα· ~ть к по́езду προφταίνω νά πάρω τό τραῖνο· 2. (*делать успехи*) προκόβω, προοδεύω: ~ть в дела́х προκόβουν οἱ δουλειές μου, προκόβω στή δουλειά.

успе́ть *сов. см.* успева́ть 1.

успе́||х *м* 1. ἡ ἐπιτυχία: доби́ться ~ха πετυχαίνω, ἐπιτυγχάνω· жела́ю вам ~ха σᾶς εὔχομαι καλήν ἐπιτυχίαν· име́ть ~, по́льзоваться ~хом ἔχω ἐπιτυχία· спекта́кль име́л шу́мный ~ ἡ παράσταση ἔκανε θόρυβο· 2. ~хи *мн.* (*успеваемость*) ἡ πρόοδος, ἡ προκοπή: де́лать ~хи σημειώνω πρόοδον, προοδεύω· ◇ с тем же ~хом ἄλλο τόσο θά μποροῦσες θαυμάσια· с ~хом μέ ἐπιτυχία. **~шный** *прил.* ἐπιτυχής.

успока́ива||ть *несов.* 1. ἡσυχάζω (*мет.*), καθησυχάζω: ~ ребёнка καθησυχάζω τό μωρό· 2. (*боль и т. п.*) κατευνάζω, καταπραΰνω, μαλακώνω. **~ться** 1. καθησυχάζω (*άμετ.*), ἡσυχάζω (*άμετ.*): мо́ре на́чало ~ться ἡ θάλασσα γαλήνεψε· успоко́йтесь! *а*) ἡσυχάστε!, *б*) (*замолчите*) ἡσυχία!, σιωπή!· не ~ться на дости́гнутом δέν ἐφησυχάζω, δέν ἐπαναπαύομαι ἐπί τῶν ἐπιτυχιῶν· 2. (*прекратиться*) παύω (*άμετ.*), καταπραΰνομαι, ἡσυχάζω (*о боли*)/κοπάζω, πέφτω (*о ветре*). **~ющий** *прил.* καταπραϋντικός: ~ющее сре́дство τό καταπραϋντικό[ν] (φάρμακον).

успоко||е́ние *с* 1. (*действие*) ἡ καθησύχαση[-ις], ὁ κατευνασμός, ἡ καταπράϋνση[-ις]: для ~е́ния со́вести γιά νά ἔχω τή συνείδησή μου ἥσυχη· 2. (*состояние*) ἡ ἠρεμία, ἡ ἡσυχία. **~и́тельный** *прил.* καθησυχαστικός, ἡσυχαστικός, κατευναστικός, καταπραϋντικός.

успоко́ить(ся) *сов. см.* успока́ивать (-ся).

уста́ *мн. поэт.* τό στόμα, τά χείλια· ◇ э́то у всех на ~х ὁ κόσμος τὤχει τύμπανο· из уст в ~ ἀπό στόμα σέ στόμα· ва́шими бы ~ми да мёд пить *погов.* ἀπό τό στόμα σου καί στοῦ θεοῦ ταὐτί.

уста́в *м* ὁ κανονισμός, τό καταστατικό[ν]: ~ Коммунисти́ческой па́ртии Сове́тского Сою́за τό καταστατικό τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Σοβιετικῆς Ενωσης· вое́нный ~ ὁ στρατιωτικός κανονισμός· Уста́в Организа́ции Объединённых На́ций τό καταστατικό τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

устава́ть *несов.* κουράζομαι, ἀποκάμνω.

уста́в||ить *сов.* 1. *см.* уставля́ть· 2.: ~ глаза́, взгляд *см.* уста́виться 2. **~иться** 1. *см.* уставля́ться· 2. (*на кого-л., на что-л.*) προσηλώνω, καρφώνω τό βλέμμα, ἀτενίζω. **~ля́ть** *несов.* 1. (*что-л.*) βάζω, τοποθετῶ, τακτοποιῶ· 2. (*чем-л.*) γεμίζω: ~ля́ть по́лку кни́гами (журна́лами) γεμίζω τό ράφι μέ βιβλία (μέ περιοδικά). **~ля́ться** (*размещаться*) τοποθετοῦμαι, χωρῶ.

уста́л||ость *ж* ἡ κούραση[-ις], ἡ κόπωση[-ις]. **~ый** *прил.* κουρασμένος, κατάκοπος: ~ый го́лос ἡ κουρασμένη φωνή· смерте́льно ~ый ψόφιος ἀπ' τήν κούρα-

ση· у вас ~ый вид φαίνεστε κουρασμένος.

ýстал||ь *ж разг.* ὁ κόπος, ὁ μόχθος, ἡ κούραση: без ~и ἀκούραστα, ἀδιάκοπα· не знать ~и εἶμαι ἀκούραστος.

устанáвливать *несов.*, установи́ть *сов.* 1. τοποθετῶ, βάζω/ μοντάρω, συναρμολογῶ (*смонтировать*): ~ в ряд βάζω στή γραμμή· 2. (*налаживать*) ἐγκαθιστῶ, ἀποκαθιστῶ, βάζω: ~ поря́док βάζω τάξη· ~ контрóль ἐγκαθιστῶ ἔλεγχο· ~ связь ὀργανώνω τήν ἐπικοινωνία· ~ отношéния ἀποκαθιστῶ σχέσεις· ~ прицéл *воен.* καθορίζω τόν στόχο· 3. (*вводить*) καθορίζω, ὁρίζω, θεσπίζω, καθιερώνω: ~ дни óтдыха ὁρίζω ἡμέρες τῆς ἀνάπαυσης· ~ врéмя (день) καθορίζω τήν ὥρα (τήν ἡμέρα)· ~ цéны ὁρίζω τίς τιμές· 4. (*определять, выяснять*) διαπιστώνω, ἐξακριβώνω: ~ и́стину ἐξακριβώνω τήν ἀλήθεια· ~ факт διαπιστώνω τό γεγονός· ◇ ~ ли́чность ἐξακριβώνω τήν ταυτότητα. ~ся 1. (*утверждаться, входить в силу*) ἐπικρατῶ, καθιερώνομαι, θεσπίζομαι: давнó ужé устанoви́лся обы́чай... ἀπό καιρό ἐπεκράτησε ἡ συνήθεια...· установи́лась тишинá ἐπεκράτησε σιγή· погóда установи́лась ὁ καιρός ἔστρωσε· 2. (*сложиться, сформироваться*) σχηματίζομαι, διαμορφώνομαι: гóлос у негó ещё не установи́лся ἡ φωνή του ἀκόμα δέν διαμορφώθηκε.

устанóвк||а *ж* 1. (*действие*) ἡ τοποθέτηση[-ις], ἡ ἐγκατάσταση[-ις]/ τό μοντάρισμα (*монтирование, сборка*): ~ маши́ны τό στήσιμο μηχανῆς· ~ телефóна ἡ ἐγκατάσταση τηλεφώνου· 2. (*устройство*) *тех.* ἡ ἐγκατάσταση[-ις], ἡ συσκευή: радиотелегрáфная ~ ἡ ραδιοτηλεγραφική συσκευή, ἡ συσκευή ἀσυρμάτου· 3. (*ориентация*) ὁ σκοπός, ἡ ἀρχή, ὁ προσανατολισμός/ ἡ ὁδηγία, ἡ ἐντολή (*директива*): слéдовать основнóй ~е ἀκολουθῶ τόν κύριο προσανατολισμό· дать ~у δίνω ἐντολή· получи́ть ~у παίρνω ἐντολή.

установлéние *с* (*действие*) ὁ καθορισμός, ἡ ἐγκαθίδρυση[-ις], ἡ ἐγκατάσταση[-ις]/ ἡ ἐξακρίβωση[-ις], ἡ διαπίστωση (*выяснение*): ~ грани́цы ὁ καθορισμός τῶν συνόρων· ~ влáсти ἡ ἐγκαθίδρυση τῆς ἐξουσίας· ~ отцóвства ἡ ἐξακρίβωση τῆς πατρότητας· ~ фáкта ἡ διαπίστωση τοῦ γεγονότος.

устаревáть *несов.* παληώνω, ἀπαρχαιοῦμαι, περιέρχομαι σέ ἀχρηστία.

устарé||лый *прил.* παλιός, παλαιός, ἀπαρχαιωμένος, ἄχρηστος: ~ обы́чай ἡ παλιά συνήθεια· ~ взгляд ἡ ἀπαρχαιωμένη ἀντίληψη. ~ть *сов. см.* устаревáть.

устáть *сов. см.* уставáть.

устилáть *несов.*, устлáть *сов.* στρώνω, σκεπάζω: ~ пол коврáми στρώνω τό πάτωμα μέ χαλί· ~ камня́ми мостовýю λιθοστρώνω τό δρόμο.

ýстн||о *нареч.* προφορικά. ~ый *прил.* προφορικός: ~ый отвéт ἡ προφορική ἀπάντηση· ~ая речь ἡ ὁμιλουμένη (γλῶσσα)· ~ое сообщéние ἡ προφορική ἀνακοίνωση· ◇ ~ая словéсность ἡ λαογραφία.

устóи *мн.* ἡ βάση[-ις], τό θεμέλιο[ν]: ~ óбщества οἱ βάσεις τῆς κοινωνίας· нрáвственные ~ οἱ ἠθικές βάσεις.

устóй *м* 1. *тех.* (*моста*) τό στήριγμα, τό ἔρεισμα· 2. (*сливки*) *разг.* τό καϊμάκι, ἡ κρέμα.

устóйчив||ость *ж* ἡ σταθερότητα[-ης], ἡ εὐστάθεια, ἡ ἀντοχή: ~ сооружéния ἡ ἀντοχή τῆς οἰκοδομῆς· ~ цен ἡ σταθερότητα τῶν τιμῶν. ~ый *прил.* 1. σταθερός, εὐσταθής, γερός, ἀνθεκτικός· 2. *перен.* σταθερός, σίγουρος: ~ая погóда ὁ σταθερός καιρός· ~ые цéны οἱ σταθερές τιμές.

устоя́ть *сов.* 1. (*не упасть*) κρατιέμαι, στέκομαι: ~ на ногáх κρατιέμαι στά πόδια μου· 2. *перен.* (*выдержать напор, остаться стойким*) ἀντέχω, ἀντιστέκομαι, κρατῶ, μένω ἀκλόνητος: ~ пéред непри́ятелем ἀντέχω στήν πίεση τοῦ ἐχθροῦ· не могý ~ пéред соблáзном δέν ἀντέχω στόν πειρασμό. ~ся (*о жидкостях*) κατασταλάζω, κατακαθίζω.

устрáива||ть *несов.* 1. (*делать, создавать*) φτιάνω, ὀργανώνω, ἱδρύω, κατασκευάζω, δημιουργῶ: ~ концéрт ὀργανώνω συναυλία· ~ скандáл δημιουργῶ σκάνδαλο· ~ засáду στήνω παγίδα, ὀργανώνω ἐνέδρα· 2. (*приводить в порядок*) ὀργανώνω, τακτοποιῶ, διευθετῶ, (δια)κανονίζω: ~ свои́ делá τακτοποιῶ τίς δουλειές μου, κανονίζω τάς ὑποθέσεις μου· ~ своó жизнь ὀργανώνω τή ζωή μου· 3. (*помещать, определять*) τακτοποιῶ, τοποθετῶ: ~ когó-л. на рабóту τακτοποιῶ κάποιον σέ δουλειά· ~ когó-л. в шкóлу (в больни́цу) βάζω κάποιον στό σχολεῖο (στό νοσοκομεῖο)· 4. *безл.* (*подходить*) βολεύω, κάνω: э́то меня́ не ~ет αὐτό δέν μέ βολεύει. ~ться 1. (*налаживаться*) διευθετοῦμαι, τακτοποιοῦμαι: у негó постепéнно всё ~ется ὅλα τά ζητήματά του τακτοποιοῦνται σιγά σιγά· 2. (*обосновываться*) ἐγκαθίσταμαι/ κάθομαι, βολεύομαι

(*в кресле и т. п.*)· 3. (*на работу*) διορίζομαι, βρίσκω δουλειά.

устранéние *с* 1. (*ликвидация*) ἡ ἐξάλειψη, ἡ ἄρση[-ις]: ~ недостáтков ἡ ἐξάλειψη τῶν ἀδυναμιῶν· ~ помéх ἡ ἄρση τῶν ἐμποδίων· 2. (*от должности*) ἡ ἀπομάκρυνση[-ις], ἡ παύση[-ις], ἡ ἀπόλυση.

устранить *сов.*, **устранять** *несов.* 1. (*ликвидировать*) ἐξαλείφω, ἀπομακρύνω: ~ недочёты ἐξαλείφω τίς ἐλλείψεις· ~ препятствия ἀπομακρύνω τά ἐμπόδια· 2. (*уволить*) ἀπολύω, παύω. **~ся** ἀπομακρύνομαι, ἀποχωρῶ, ἀποτραβιέμαι: ~ся от дел παραιτοῦμαι, ἀποτραβιέμαι ἀπ' τή δουλειά· éсли бы все недоразумéния устранились... ἄν βγαίναν ἀπ' τή μέση ὅλες οἱ παρεξηγήσεις...

устрашáть *несов.*, **устрашить** *сов.* (κατα)τρομάζω (*μετ.*), φοβίζω, φοβερίζω. **~ся** (κατα)τρομάζω (*ἀμετ.*): устрашиться угрóз τρομάζω ἀπό τίς ἀπειλές.

устрем||ить(ся) *сов. см.* устремлять (-ся). **~лéние** *с* (*цель, задача*) ὁ σκοπός, ἡ βλέψη.

устрем||лять *несов.* κατευθύνω, προσηλώνω: ~ взгляд προσηλώνω (*или* καρφώνω) τό βλέμμα· ~ всё своё внимáние προσηλώνω τήν προσοχή μου. **~ляться** 1. (*двинуться*) ὁρμῶ, ρίχνομαι, τρέχω: ~ляться навстрéчу τρέχω νά προϋπαντήσω· нарóд ~ился на плóщадь ὁ λαός ὅρμησε στήν πλατεῖα· 2. (*сосредоточиться*) κατευθύνομαι, προσηλώνομαι: мысли её ~ились к прóшлому οἱ σκέψεις τῆς γύρισαν· все взóры ~ляются на негó ὅλων τά βλέμματα στρέφονται πρός αὐτόν.

ýстрица *ж* τό στρείδι, τό ὄστρεο[ν].

устрóитель *м* ὁ ὀργανωτής.

устрó||ить *сов. см.* устрáивать. **~иться** *см.* устрáиваться· всё ~илось ὅλα τακτοποιήθηκαν, ὅλα διορθώθηκαν. **~йство** *с* 1. (*действие*) ἡ ὀργάνωση[-ις], ἡ τακτοποίηση[-ις]/ ἡ κατασκευή (*сооружение, построение*): он зáнят ~йством квартиры εἶναι ἀπησχολημένος μέ τήν τακτοποίηση τῆς κατοικίας του· 2. (*оборудование*) ἡ ἐγκατάσταση[-ις]/ ὁ μηχανισμός, τό μηχάνημα (*механизм*): регулирующее ~йство τό μηχάνημα ρύθμισης· осветительное ~йство ἡ φωτιστική ἐγκατάσταση· 3. (*строй*) τό σύστημα: госудáрственное ~йство τό κρατικό σύστημα· общéственное ~йство τό κοινωνικό σύστημα· 4. ἡ διαρρύθμιση: ~йство дóма ἡ διαρρύθμιση τοῦ σπιτιοῦ.

устýп *м* ἡ προεξοχή: ~ы гор τά ἀντερείσματα τῶν βουνῶν.

уступáть *несов.*, **уступить** *сов.* 1. (*отказываться добровольно*) παραχωρῶ, ἐκχωρῶ, ἀφήνω: ~ мéсто παραχωρῶ τήν θέση μου· ~ комý-л. дорóгу παραμερίζω· ~ пéрвенство παραχωρῶ τά πρωτεῖα· 2. (*соглашаться, покоряться*) ὑποχωρῶ, ἐνδίδω: ~ прóсьбам ἐνδίδω στίς παρακλήσεις· ~ силе ὑποχωρῶ μπροστά στή δύναμη· ~ желáнию ἱκανοποιῶ τήν ἐπιθυμία κάποιου· не ~ ни на шаг δέν ὑποχωρῶ οὔτε βῆμα· 3. (*в чём-л. — при сравнениях*) ὑστερῶ: ~ комý-л. в хрáбрости ὑστερῶ σέ ἀνδρεία· не ~ комý-л. в чём-л. δέν ὑστερῶ ἀπό κάποιον σέ τίποτα· 4. (*в цене*) κάνω ἔκπτωση, κάνω σκόντο: не ~ ни копéйки δέν κάνω σκόντο οὔτε ἕνα καπίκι.

устýпк||а *ж* 1. ἡ παραχώρηση[-ις], ἡ ὑποχώρηση[-ις]: идти на ~и κάνω ὑποχωρήσεις· 2. (*в цене*) ἡ ἔκπτωση, τό σκόντο.

устýпчив||ость *ж* ἡ ὑποχωρητικότητα[-ης]/ ἡ συμβιβαστικότητα[-ης], ἡ διαλλακτικότητα[-ης] (*сговорчивость*). **~ый** *прил.* ὑποχωρητικός, συμβιβαστικός, διαλλακτικός.

устыдиться *сов.* ντρέπομαι, αἰσχύνομαι.

ýсть||е *с* (*реки*) τό στόμιο[ν], ἡ ἐκβολή τοῦ ποταμοῦ.

усугуб||ить(ся) *сов. см.* усугублять (-ся). **~лéние** *с* τό μεγάλωμα, ἡ αὔξηση[-ις], ἡ χειροτέρευση[-ις]. **~лять** *несов.* μεγαλώνω, αὐξάνω, μεγεθύνω (*увеличивать*)/ ἐπιδεινώνω, χειροτερεύω (*μετ.*) (*ухудшать*): ~лять винý ἐπιδεινώνω τό σφάλμα μου· ~лять положéние χειροτερεύω τή θέση μου (*или* τήν κατάσταση)· ~лять опáсность μεγαλώνω τόν κίνδυνον· ~лять страдáния κάνω πιό βαριά τά βάσανα. **~ляться** μεγαλώνω (*ἀμετ.*), αὐξάνομαι (*увеличиваться*)/ χειροτερεύω (*ἀμετ.*) (*ухудшаться*).

усы *мн.* (*ед.* ус *м*) 1. τό μουστάκι· 2. *см.* ýсики 2, 3· ◇ по усáм теклó, а в рот не попáло *погов.* ζήσανε αὐτοί καλά κι' ἐμεῖς καλλίτερα.

усылáть *несов.* στέλνω, διώχνω, ἀπομακρύνω.

усынов||ить *сов. см.* усыновлять. **~лéние** *с* ἡ υἱοθεσία, ἡ υἱοθέτηση[-ις]. **~лённый** *прич. и прил.* ὁ υἱοθετημένος, ὁ θετός. **~лять** *несов.* υἱοθετῶ.

усыпать *сов.*, **усыпáть** *несов.* στρώνω, γεμίζω: нéбо усыпано звёздами ὁ οὐρανός εἶναι γεμάτος ἄστρα.

усып||ить *сов. см.* усыплять. **~лéние** *с* τό ἀποκοίμισμα, ἡ νάρκωση/ τό νανού-

ρισμα (*убаюкивание*)/ ὁ ὑπνωτισμός (*гипнотизирование*). **~лять** *несов.* (ἀ)ποκοιμίζω, κοιμίζω/ βαυκαλίζω, νανουρίζω (*убаюкивать*)/ ὑπνωτίζω (*гипнозом*): ~лять кого-л. ἀποκοιμίζω κάποιον· ~лять боль καταπραΰνω τόν πόνο· ~лять бдительность ξεγελῶ τήν ἐπαγρύπνηση.

утáивать *несов.*, **утаúть** *сов.* 1. (*скрывать*) κρύβω, κρύπτω: ~ прáвду κρύβω τήν ἀλήθεια· 2. (*присваивать*) οἰκειοποιοῦμαι: ~ дéньги τσεπώνω τά χρήματα· от негó ничегó не утаúшь τίποτε δέν μπορεῖς νά κρατήσεις κρυφό ἀπ' αὐτόν.

утáйк||а *ж* ἡ ἀπόκρυψη, τό κρύψιμο: рассказáть всё без ~и τά λέω ὅλα χωρίς νά κρύψω τίποτε.

утáптывать *несов.* πατῶ, ἰσιώνω πατώντας: ~ ногáми πατῶ, τσαλαπατῶ· ~ зéмлю (снег) πατῶ τό ἔδαφος (τό χιόνι).

утáскивать *несов.*, **утащúть** *сов.* 1. (*уносить*) ἀπάγω, σέρνω, σύρω, τραβῶ· 2. (*уводить с собой*) παίρνω μαζί μου, συναποκομίζω· 3. (*украсть*) κλέβω.

ýтварь *ж* τό σκεῦος: кýхонная ~ τά μαγειρικά σκεύη· домáшняя ~ τά οἰκιακά σκεύη, τά σκεύη τοῦ νοικοκυριοῦ· церкóвная ~ τά ἐκκλησιαστικά σκεύη.

утвердúтельный *прил.* καταφατικός: ~ отвéт ἡ καταφατική ἀπάντηση.

утвердú||ть *сов. см.* утверждáть 1, 2. **~ться** *см.* утверждáться· за ним ~лась слáва учёного αὐτός φημίζεται σάν ἐπιστήμων· ~лось мнéние, что... ἔχει καθιερωθεῖ ἡ γνώμη ὅτι...

утверждá||ть *несов.* 1. (*санкционировать*) ἐγκρίνω, ἐπικυρώνω: ~ в дóлжности ἐγκρίνω τόν διορισμό· ~ проéкт (план) ἐγκρίνω τό σχέδιο· ~ договóр ἐπικυρώνω συμβόλαιο· 2. (*устанавливать*) ἑδραιώνω, καθιερώνω, ἐγκαθιστῶ: ~ своё госпóдство ἑδραιώνω τήν κυριαρχία μου· 3. (*уверять в чём-л.*) ἰσχυρίζομαι, ὑποστηρίζω: я ~ю, что он неправ ἐγώ ὑποστηρίζω ὅτι ἔχει ἄδικο· э́то ~ет меня́ в мы́сли, что... αὐτό μοῦ ἐνισχύει τήν γνώμη ὅτι... **~ться** 1. (*о понятии, мнении и т. п.*) καθιερώνομαι· 2. (*увериться*): ~ться в намéрении ἀποφασίζω ὁριστικά· ~ться в прáвильности чегó-л. πείθομαι πώς εἶναι σωστό κάτι.

утверждéние *с* 1. (*санкционирование*) ἡ ἔγκριση[-ις], ἡ ἐπικύρωση[-ις]: ~ закóна ἡ ἐπικύρωση νόμου· ~ в дóлжности ἡ ἔγκριση διορισμοῦ, ὁ διορισμός· дать на ~ προτείνω γιά ἔγκριση· 2. (*укрепление*) ἡ ἑδραίωση[-ις], ἡ στερέωση[-ις]: ~ совéтской влáсти ἡ ἑδραίωση τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας· 3. (*высказывание*) ὁ ἰσχυρισμός, ἡ γνώμη: э́то непрáвильное ~ δέν εἶναι σωστός αὐτός ἰσχυρισμός.

утекáть *несов.* χύνομαι, διαρρέω, ἐκρέω, τρέχω/ διαφεύγω (*о газе, воздухе*).

утёнок *м* τό παπάκι, τό παπί.

утеплúть *сов.*, **утепля́ть** *несов.* θερμαίνω, ζεσταίνω: ~ дом θερμαίνω τό σπίτι.

утерéть *сов. см.* утирáть· ◇ ~ нос комý-л. *разг.* τοῦ τρίβω τή μύτη, κόβω τή φόρα. **~ся** *см.* утирáться.

утерпé||ть *сов.* (συγ)κρατιέμαι, συγκρατοῦμαι: я не ~л, чтóбы не сообщúть э́ту нóвость δέν βάσταξα καί τοῦ ἀνήγγειλα τό νέο.

утеря́ть *сов.* χάνω. **~ся** (*пропáсть, потеря́ться*) χάνω τό δρόμο, χάνομαι.

утёс *м* ὁ βράχος. **~истый** *прил.* βραχώδης: ~истый бéрег ἡ ἀπόκρημνη (*или* ἡ βραχώδης) ἀκτή.

утéха *ж* 1. (*удовольствие*) ἡ εὐχαρίστηση[-ις], ἡ διασκέδαση[-ις]· 2. (*утешение*) ἡ παρηγοριά.

утéчка *ж* ἡ ἐκροή, ἡ διαφυγή: ~ электрúчества (гáза) ἡ διαφυγή τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος (τοῦ ἀερίου)· ~ зернá ἡ φύρα τοῦ σιταριοῦ.

утéчь *сов. см.* утекáть· ◇ мнóго (немáло) воды́ утеклó πέρασε πολύς καιρός.

утешáть *несов.* 1. (*успокаивать*) παρηγορῶ: ~ ребёнка παρηγορῶ τό παιδάκι· 2. (*радовать*) προξενῶ χαρά, χαροποιῶ. **~ся** (*успокаиваться*) παρηγοριέμαι: ~ся надéждой παρηγοριέμαι μέ τήν ἐλπίδα.

утеш||éние *с* 1. ἡ παρηγοριά: словá ~éния λόγια παρηγοριᾶς· 2. (*рáдость*) ἡ χαρά. **~úтель** *м* ὁ παρηγορητής. **~úтельный** *прил.* παρηγορητικός, παρήγορος: ~úтельный отвéт ἡ παρηγορητική ἀπάντηση· ~úтельная нóвость ἡ παρήγορη εἴδηση.

утéшить(ся) *сов. см.* утешáть(ся).

утилитáрн||ый *прил.* ὠφελιμιστικός, χρησιμοκρατικός, ὠφέλιμος: из ~ых соображéний γιά ὠφελιμιστικούς λόγους· ~ые знáния οἱ ὠφέλιμες γνώσεις.

утирáть *несов.* σκουπίζω, σφουγγίζω: ~ слёзы σφουγγίζω τά δάκρυα. **~ся** σκουπίζομαι, σφουγγίζομαι.

утихáть *несов.*, **утúхнуть** *сов.* 1. σωπαίνω, σιωπῶ (*о голосе*)/ παύω, σταματῶ (*о шуме*)· 2. (*успокаиваться*) ἡσυχάζω, καταπραΰνομαι (*о боли*)/ ἡσυχάζω, κοπανίζω (*о буре, ветре и т. п.*).

утихомúривать *несов.*, **утихомúрить** *сов. разг.* καθησυχάζω (*μετ.*), κατευνάζω. **~ся** καθησυχάζω (*ἀμετ.*).

ýтк||а *ж* 1. ἡ πάπια, ἡ νήσσα· 2. (*лóжный слух*): пустúть ~у βάζω σέ κυκλο-

φορία ψεύτικη διάδοση· 3. (*сосуд*) ἡ πάπια, ἡ παπίτσα, τό οὐροδοχεῖο[ν].

уткнýть *сов.* βυθίζω, μπήγω, χώνω: ~ лицó в воротни́к χώνω τό πρόσωπο στόν γιακά μου· ~ нос в кни́гу *разг.* χώνω τή μύτη μου στό βιβλίο. ~**ся** βυθίζομαι, χώνομαι, κρύβομαι: ~ся головóй в подýшку χώνω τό κεφάλι στό προσκέφαλο· ~ся в кни́гу βυθίζομαι στό διάβασμα βιβλίου.

утконóс *м зоол.* ὁ ὀρνιθόρρυγχος.

утóк *м текст.* τό ὑφάδι[ον], ἡ κρόκη.

утол||éние *с* τό ξεδίψασμα (*жажды*)/ ὁ χορτασμός (*голода*)/ ἡ ἀνακούφιση[-ις] (*боли*). ~**и́ть** *сов. см.* утоля́ть.

утолсти́ть *сов.*, **утолщáть** *несов.* παχύνω (*μετ.*), κάνω πιό χοντρό, χοντραίνω (*μετ.*). ~**ся** πυκνοῦμαι, παχαίνω (*ἀμετ.*), χοντραίνω (*ἀμετ.*).

утолщéние *с* **1.** (*действие*) ἡ πάχυνση[-ις]· **2.** (*выпуклость*) ἡ διόγκωση[-ις].

утоля́ть *несов.* ξεδιψῶ (*жажду*)/ χορταίνω (*голод*)/ ἀνακουφίζω (*боль*).

утоми́тельн||о *нареч.* κουραστικά/ ἀνιαρά, βαρετά (*скучно*). ~**ый** *прил.* κοπιαστικός, κουραστικός/ ἀνιαρός, βαρετός (*скучный*): ~ая поéздка τό κουραστικό ταξίδι· ~ый разговóр ἡ ἀνιαρή συζήτηση.

утом||и́ть(ся) *сов. см.* утомля́ть(ся). ~**лéние** *с* ἡ κούραση[-ις], ἡ κόπωση[-ις]. ~**лённый** *прич. и прил.* κουρασμένος, κατάκοπος. ~**ля́емость** *ж* ἡ κούραση[-ις]: у негó бы́страя ~ля́емость αὐτός κουράζεται γρήγορα.

утомля́ть *несов.* κουράζω, καταπονῶ: ~ глазá κουράζω τά μάτια· ~ разговóром κουράζω μέ τή συζήτηση. ~ся κουράζομαι.

утонýть *сов. см.* тонýть.

утончённ||ость *ж* ἡ φινέτσα, ἡ λεπτότης. ~**ый** *прил.* φίνος, λεπτός, ἐκλεπτυσμένος: ~ые манéры οἱ λεπτοί τρόποι.

утопá||ть *несов.* **1.** *см.* тонýть· **2.** *перен.*: ~ в рóскоши κολυμπῶ στήν πολυτέλεια· ~ в крови́ κολυμπῶ στό αἷμα· ~ в зéлени πνίγομαι στήν πρασινάδα· ~ в долгáх εἶμαι πνιγμένος στά χρέη. ~**ющий** *м* ὁ πνιγμένος.

утоп||и́зм *м* ἡ οὐτοπία. ~**и́ст** *м* ὁ οὐτοπιστής.

утопи́ть *сов. см.* топи́ть III. ~**ся** *см.* топи́ться III.

утопи́ческий *прил.* οὐτοπικός, οὐτοπιστικός: ~ социали́зм ὁ οὐτοπικός σοσιαλισμός.

утóпия *ж* ἡ οὐτοπία.

утóпленник *м* ὁ πνιγμένος.

утоптáть *сов. см.* утáптывать.

уточнéни||е *с* ἡ ἐξακρίβωση[-ις], ἡ διευκρίνηση[-ις]: вноси́ть ~я διασαφηνίζω, διευκρινίζω.

уточни́ть *сов.*, **уточня́ть** *несов.* ἐξακριβώνω, διευκρινίζω, διασαφηνίζω: ~ фáкты ἐξακριβώνω τά γεγονότα. ~**ся** ἐξακριβώνομαι, διευκρινίζομαι, διασαφηνίζομαι.

утрáивать *несов.* τριπλασιάζω. ~**ся** τριπλασιάζομαι.

утрамбовáть *сов.*, **утрамбóвывать** *несов.* ἰσοπεδώνω. ~**ся** ἰσοπεδώνομαι.

утрáт||а *ж* ἡ ἀπώλεια, τό χάσιμο/ ἡ στέρηση[-ις] (*прав и т. п.*): ~ трудоспосóбности ἡ ἀπώλεια ἱκανότητας γιά δουλειά· понести́ ~у ὑφίσταμαι ἀπώλεια[ν].

утрáтить *сов.*, **утрáчивать** *несов.* χάνω. ~**ся** χάνομαι.

ýтренн||ий *прил.* πρωϊνός: ~ вы́пуск газéты ἡ πρωϊνή ἔκδοση τῆς ἐφημερίδας· в ~ие часы́ τίς πρωϊνές ὧρες.

ýтренник *м* (*спектакль*) ἡ πρωϊνή παράσταση: дéтский ~ ἡ παιδική πρωϊνή παράσταση.

утри́р||овать *сов. и несов.* μεγαλοποιῶ, τό παραξηλώνω, ἐξογκώνω. ~**óвка** *ж* ἡ μεγαλοποίηση[-ις].

ýтр||о *с* τό πρωΐ, ἡ πρωΐα: наступáет ~ ξημέρωσε· в 9 часóв ~á στίς ἐννιά τό πρωΐ· на слéдующее ~ τήν ἄλλη μέρα τό πρωΐ, τήν ἑπομένην πρωΐαν· с ~á ἀπό τό πρωΐ· с сáмого ~á ἀπό νωρίς τό πρωΐ· с рáннего ~á ἀπό πολύ πρωΐ· с ~á до вéчера ἀπό τό πρωΐ ὡς τό βράδυ· до ~á ὡς τό πρωΐ· к ~ý κατά τό πρωΐ· по ~áм τά πρωϊνά· ◇ с дóбрым ~ом!, дóброе ~! καλημέρα!· в однó прекрáсное ~ μίαν ὡραίαν πρωΐαν· ~ вéчера мудренéе *погов.* ἡ νύχτα εἶναι καλός σύμβουλος.

утрóб||а *ж* ἡ κοιλιά, ἡ μήτρα: в ~е мáтери στήν κοιλιά τῆς μάννας. ~**ный** *прил.* ἐμβρυϊκός, ἐμβρυακός: ~ный перíод (*в развитии*) ἡ ἐμβρυακή περίοδος.

утрóить(ся) *сов. см.* утрáивать(ся).

ýтром *нареч.* τό πρωΐ, τήν πρωΐαν: рáно ~ πρωΐ πρωΐ· рáнним ~ πολύ πρωΐ· однáжды ~ ἕνα πρωΐ· вчерá ~ χθές τό πρωΐ· сегóдня ~ σήμερα τό πρωΐ· зáвтра ~ αὔριο τό πρωΐ.

утруждáть *несов.* ἐνοχλῶ, βαρύνω: ~ когó-л. прóсьбой βαρύνω κάποιον μέ παράκληση· не утруждáйте себя́ μήν κάνετε τόν κόπο. ~**ся** κοπιάζω, ἐνοχλοῦμαι, ἀνησυχῶ.

утрясáть *несов.* (*улаживать*) *разг.*

διευθετῶ, τακτοποιῶ. ~ся (*улаживаться*) *разг.* διευθετοῦμαι, τακτοποιοῦμαι.

утрясти́(сь) *сов. см.* утряса́ть(ся).

утю́||г *м* τό σίδερο (τοῦ σιδερώματος): электри́ческий ~ τό ἠλεκτρικό[ν] σίδερο[ν]. **~жить** *несов.* σιδερώνω. **~жка** *ж* (*действие*) τό σιδέρωμα

утя́та, утя́т *им., род., вин. п. мн. от* утёнок.

уха́ *ж* ἡ ψαρόσουπα, ἡ κακαβιά.

уха́б *м* ἡ ροδιά.

уха́жива||ние *с* 1. (*забота, присмотр*) ἡ περιποίηση[-ις], ἡ φροντίδα[-ις]· 2. (*за женщиной*) τό κόρτε. **~ть** *несов.* 1. (*заботиться, присматривать*) περιποιοῦμαι, φροντίζω: ~ть за го́стем περιποιοῦμαι τόν μουσαφίρη· ~ть за больны́м νοσηλεύω, περιποιοῦμαι τόν ἄρρωστο· ~ть за цвета́ми περιποιοῦμαι τά ἄνθη· ~ть за ло́шадью περιποιοῦμαι τό ἄλογο· 2. (*за женщиной*) κορτάρω, κάνω κόρτε.

у́хар||ский *прил. разг.* ἀσίκικος, λεβέντικος. **~ь** *м разг.* ὁ ἀσίκης, ὁ λεβέντης, ὁ παλληκαρᾶς.

у́ха||ть *несов. разг.*: в ро́ще ~л фи́лни στό δασάκι ἔσκουζε ὁ μποῦφος· где́-то у́хают пу́шки κάπου βροντοῦν τά κανόνια.

ухвати́ть *сов. см.* ухва́тывать. **~ся** *см.* ухва́тываться· ~ся за слу́чай δράττομαι τῆς εὐκαιρίας· ~ся за но́вую рабо́ту καταπιάνομαι μέ τήν νέα δουλειά· ~ся за мысль ἁρπάζομαι ἀπό τήν ἰδέα.

ухва́тк||а *ж разг.* 1. (*ловкость, сноровка*) ἡ ἐπιδεξιότητα, ἡ πεῖρα: у него́ в рабо́те нет ~и δέν ἔχει πεῖρα τῆς δουλειᾶς· 2. (*манеры*) οἱ τρόποι, τό ὕφος, ἡ συμπεριφορά.

ухва́тывать *несов.* 1. πιάνω, ἁρπάζω, ἀδράχνω· 2. (*понимать, улавливать*) *разг.* κατανοῶ, ἀντιλαμβάνομαι, ἁρπάζω, παίρνω. **~ся** 1. (*за что-л.*) ἁρπάζομαι, πιάνομαι/ κρατιέμαι, συγκρατιέμαι (*удерживаться*): ~ся за рука́в κρατιέμαι ἀπ' τό μανίκι· ~ся за пери́ла πιάνομαι ἀπ' τά κάγκελα· 2. *перен.* δράττομαι.

ухитри́ться *сов.*, **ухитря́ться** *несов.* σοφίζομαι, τεχνάζομαι, μηχανεύομαι, τά καταφέρνω.

ухищре́ни||е *с* ἡ πονηριά, ἡ πανουργία, ἡ κατεργαριά/ τό τέχνασμα (*уловка*): прибега́ть к ~ям καταφεύγω σέ διάφορες κατεργαριές.

ухло́пать *сов.*, **ухло́пывать** *несов. разг.* 1. (*убить*) σκοτώνω· 2. (*истратить, израсходовать*) ξοδεύω, σπαταλῶ: ~ все де́ньги ξοδεύω ὅλα τά λεφτά· ~ вре́мя σπαταλῶ τόν καιρό.

ухмыльну́ться *сов.*, **ухмыля́ться** *несов. разг.* ψευτογελῶ εἰρωνικά.

у́хну||ть *сов.* 1. *разг. см.* у́хать· 2. (*израсходовать*) *разг.* σπαταλῶ: ~ у́йму де́нег σπαταλῶ ἄπειρα χρήματα· ~ли де́нежки πέταξαν τά χρήματα· 3. (*провалиться, упасть*) *разг.* πέφτω: он ~л пря́мо в ре́чку ἔπεσε στό ποτάμι.

у́х||о *с* τό ἀφτί, τό αὐτί, τό οὖς: нару́жное (сре́днее) ~ τό ἔξω (τό μέσον) οὖς· воспале́ние ~а ἡ ὠτῖτις· заткну́ть у́ши βουλώνω τ' αὐτιά· отодра́ть за́ уши τραβῶ τ' αὐτιά· ◇ туго́й на́ ухо βαρύκοος· быть туги́м на́ ухо βαρυακούω· говори́ть кому́-л. на́ ухо ψιθυρίζω κάτι στό ἀφτί· во все у́ши слу́шать εἶμαι ὅλος αὐτιά· пропусти́ть ми́мо уше́й κάνω πώς δέν ἀκούω, κάνω τόν κουφό· держа́ть ~ востро́ ἔχω τά μάτια μου τέσσερα· навостри́ть у́ши τσιτώνω τ' ἀφτιά, εἶμαι ὅλος ἀφτιά· протруби́ть (прожужжа́ть) все у́ши кому́-л. τρώγω κάποιου τ' αὐτιά μέ τήν πολυλογία μου· в одно́ ~ вхо́дит, в друго́е выхо́дит ἀπ' τό ἕνα αὐτί μπαίνει καί ἀπό τ' ἄλλο βγαίνει· он и ~ом не ведёт καρφί δέν μοῦ καίεται, δέν μέ μέλει· ~ (у́ши) дерёт τρυπᾶ τά ἀφτιά· у́ши вя́нут κοκκινίζουν τ' ἀφτιά ἀπό ντροπή· дойти́ до чьи́х-л. уше́й φτάνω στ' ἀφτιά· не ве́рить свои́м уша́м δέν πιστεύω τ' αὐτιά μου· не вида́ть как свои́х уше́й δέν πρόκειται νά τό δεῖς ποτέ· быть по́ уши в долгу́ εἶμαι πνιγμένος στά χρέη, εἶμαι βουτηγμένος στά χρέη· быть влюблённым по́ уши εἶμαι τρελλά ἐρωτευμένος· слы́шать кра́ем ~а κάτι πῆρε τ' αὐτί μου· за́ уши тащи́ть кого́-л. μέ τό ζόρι προωθῶ κάποιον· хло́пать уша́ми ἀκούω χωρίς νά καταλαβαίνω τίποτε· дать в ~, дать по́ уху *груб.* κτυπῶ κάποιον στ' αὐτιά.

ухо́д I *м* ἡ ἔξοδος, ἡ ἀναχώρηση[-ις]/ ἡ παραίτηση (*в отставку*): до (по́сле) ~а πρίν ἀπό (μετά) τήν ἀναχώρηση· пе́ред са́мым ~ом ἀκριβῶς λίγο πρίν φύγει.

ухо́д II *м* (*забота*) ἡ περιποίηση[-ις], ἡ φροντίδα[-ίς]: ~ за больны́м ἡ περιποίηση τοῦ ἀρρώστου· цветы́ тре́буют ~а τά λουλούδια θέλουν περιποίηση.

уходи́ть *несов.* 1. (*отправляться*) φεύγω, ἀναχωρῶ, ἀπέρχομαι/ πηγαίνω (*в другое место*): ~ домо́й πηγαίνω στό σπίτι· ~ ра́но φεύγω (ἐ)νωρίς· ~ вперёд πηγαίνω μπροστά· ~ в откры́тое мо́ре ἀνοίγομαι στό πέλαγος· 2. (*отходить, отстраняться*) ἀποχωρῶ ἀπό κάπου, παραμερίζω: ~ в отста́вку παίρνω σύνταξη ~ со сце́ны ἐγκαταλείπω τή σκηνή· 3.

(*простираться, тянуться*) ἁπλώνομαι, ἐκτείνομαι: дорóга ухóдит вдаль ὁ δρόμος χάνεται μακρυά· 4. (*убегать, спасаться*) (ἀπο)φεύγω, ξεγλιστρῶ, δραπετεύω: ~ от опáсности (от преслéдования) διαφεύγω τόν κίνδυνο (τήν καταδίωξη)· ~ от отвéтственности ἀποφεύγω τήν εὐθύνη· 5. (*расходоваться — о времени*) περνῶ, παρέρχομαι, διαρρέω, χάνομαι: цéлый мéсяц ухóдит на подготóвку ὁλόκληρος μήνας χρειάζεται γιά τήν προετοιμασία· мóлодость ухóдит περνᾶν τά νειᾶτα· 6. (*расходоваться*) ξοδεύομαι, πηγαίνω: все мои сúлы ухóдят ὅλες οἱ δυνάμεις μου ξοδεύονται· 7. (*погрузиться*) ἀφιερώνομαι, ἀφοσιώνομαι: ~ с головóй в наýку ἀφοσιώνομαι ὁλοκληρωτικά στήν ἐπιστήμη· 8. (*о жидкости, напитках*) ξεχειλίζω, χύνομαι: молокó ушлó τό γάλα χύθηκε· ◇ ~ вперёд ξεπερνῶ· ~ ни с чем φεύγω ἄπρακτος· ~ в себя́ κλείνομαι στόν ἑαυτό μου· часы́ ухóдят вперёд τό ρολόγι πηγαίνει μπροστά.

ухудш||áть *несов.* χειροτερεύω (*μετ.*), ἐπιδεινώνω. **~áться** γίνομαι χειρότερος, ἐπιδεινοῦμαι, χειροτερεύω (*ἀμετ.*). **~éние** *с* ἡ χειροτέρευση[-ις], ἡ ἐπιδείνωση [-ις].

ухýдшить(ся) *сов. см.* ухудшáть(ся).

уцелé||ть *сов.* (παρα)μένω ἄθικτος, γλυτώνω (*ἀμετ.*), μένω σῶος καί ἀβλαβής (*остаться нетронутым*)/ ἐπιζῶ (*остаться в живых*): дом ~л при пожáре τό σπίτι γλύτωσε ἀπό τήν πυρκαϊά.

уцепúться *сов. см.* цепля́ться.

учáствовать *несов.* (συμ)μετέχω, παίρνω μέρος/ συνεργάζομαι (*сотрудничать*)/ ἔχω μερίδιο (*иметь долю*): ~ в голосовáнии παίρνω μέρος στήν ψηφοφορία· ~ в спектáкле συμμετέχω στήν παράσταση· ~ в бою́ παίρνω μέρος στή μάχη· ~ в прúбылях ἔχω μερίδιο στά κέρδη· ~ в расхóдах συμμετέχω στά ἔξοδα.

учáсти||е *с* 1. (*в чём-л.*) ἡ συμμετοχή/ ἡ σύμπραξη, ἡ συνεργασία (*сотрудничество*): принимáть ~ в чём-л. παίρνω μέρος σέ κάτι· привлекáть к ~ю καλῶ νά συμμετάσχουν, ἐξασφαλίζω τή συμμετοχή· при ~и μέ τήν συμμετοχή, μέ τήν σύμπραξη· 2. (*сочувствие*) ἡ συμπόνοια, ἡ συμπάθεια: проявля́ть ~ к комý-л. δείχνω συμπόνοια· относúться с ~ем к комý-л. αἰσθάνομαι συμπάθεια γιά κάποιον· принимáть ~ в кóм-л. ἐνδιαφέρομαι γιά τήν τύχη κάποιου· с живéйшим ~ем μέ ζωηρότατο ἐνδιαφέρον.

участúть(ся) *сов. см.* учащáть(ся).

учáстлив||ый *прил.* (συμ)πονετικός, (εὐ)σπλαχνικός: ~ое отношéние ἡ συμπόνοια, ἡ συμπάθεια.

учáстник *м* αὐτός πού παίρνει μέρος, ὁ συμμέτοχος/ ὁ συνένοχος, ὁ συνεργός (*сообщник*)/ τό μέλος (*организации, экспедиции и т. п.*)/ ὁ μέτοχος, ὁ συνέταιρος (*в паг и т. п.*): ~и съéзда τά μέλη τοῦ συνεδρίου, οἱ σύνεδροι· ~ игры́ ὁ παίκτης· ~ войны́ *а*) ὁ πολεμιστής, ὁ παλαίμαχος, *б*) (*о стране*) ὁ ἐμπόλεμος· ~ зáговора ὁ συνωμότης· ~ экспедúции τό μέλος τῆς ἀποστολῆς· быть ~ом чегó-л. παίρνω μέρος σέ κάτι· ~ соревновáния *а*) *спорт.* ὁ συμμετέχων στούς ἀγῶνες, *б*) (*трудового*) οἱ ἁμιλλώμενοι.

учáст||ок *м* 1. τό οἰκόπεδο[ν], τό γήπεδο[ν]/ τό χωράφι, ὁ κλῆρος (*земельный*): строúтельный ~ τό οἰκόπεδο οἰκοδομῆς· леснóй ~ τό μέρος δάσους· поражённый ~ мóзга τό προσβεβλημένο μέρος τοῦ μυαλοῦ· делúть на ~ки μοιράζω σέ οἰκόπεδα· арендовáть ~ земли́ νοικιάζω χωράφι[ον] (*или* τμῆμα γῆς)· 2. (*сфера деятельности*) ὁ τομέας[-εύς]: ~ рабóты ὁ τομέας ἐργασίας· врачéбный ~ ὁ τομέας ἰατροῦ· 3. (*административный*) τό τμῆμα: избирáтельный ~ τό ἐκλογικό τμῆμα· 4. *воен.* ὁ τομέας[-εύς]: ~ фрóнта ὁ τομέας τοῦ μετώπου· 5. *ист.* (*полицейский*) τό ἀστυνομικό τμῆμα.

ýчасть *ж* ἡ μοῖρα, ἡ τύχη: гóрькая ~ ἡ μαύρη μοῖρα· счастлúвая ~ ἡ καλή τύχη· разделúть чью-л. ~ συμμερίζομαι τήν τύχη κάποιου.

учащáть *несов.* 1. πυκνώνω, ἐπιταχύνω, γρηγορεύω· 2. (*посещения и т. п.*) πυκνώνω, κάνω πιό συχνές. **~ся** γίνομαι συχνός.

учащённый *прил.* ταχύς, πυκνός, συχνός: ~ пульс ἡ ταχυπαλμία· ~ темп ὁ γρήγορος ρυθμός.

учáщ||ийся 1. *прич.*: ~аяся молодёжь ἡ σπουδάζουσα νεολαία, οἱ σπουδαστές· 2. *м* ὁ σπουδαστής/ ὁ μαθητής (*школьник*)/ ὁ φοιτητής (*студент*): спектáкль для ~ихся ἡ θεατρική παράσταση γιά τούς μαθητές.

учёб||а *ж* οἱ σπουδές/ ἡ μάθηση[-ις], ἡ μόρφωση (*образование*): политúческая ~ τά πολιτικά μαθήματα· самостоя́тельная ~ ἡ αὐτομόρφωση· посылáть на ~у στέλνω νά σπουδάσει.

учéбник *м* τό ἐγχειρίδιο[ν]/ τό ἀναγνωστικό (*школьный*).

учéбн||ый *прил.* 1. σχολικός, διδακτικός: ~ год τό σχολικό[ν] ἔτος· ~ые посóбия τά σχολικά βιβλία· ~ые часы́ οἱ

ῶρες μαθημάτων· ~ые занятия τά μαθήματα· ~ предмет τό διδασκόμενο μάθημα· ~ая програ́мма τό σχολικό πρόγραμμα· ~ая часть τό τμῆμα σπουδῶν· ~ое заведе́ние τό ἐκπαιδευτικό ἵδρυμα· 2. (*тренировочный*) ἐκπαιδευτικός: ~ батальо́н τό ἐκπαιδευτικό[ν] τάγμα· ~ое су́дно τό ἐκπαιδευτικόν πλοῖον· ~ полёт ἡ ἐκπαιδευτική πτήση.

уче́ни||е *с* 1. ἡ ἐκπαίδευση[-ις], οἱ σπουδές, τά μαθήματα, ἡ μελέτη/ ἡ μαθήτευση[-ις], ἡ μαθητεία (*ремеслу*): ~ ему́ даётся легко́ τά παίρνει εὔκολα τά γράμματα· го́ды ~я τά σχολικά χρόνια· быть в ~и μαθαίνω, μαθητεύω· ко́нчить ~ *а*) ἀποφοιτῶ, τελειώνω τίς σπουδές, *б*) τελειώνω τή μαθήτευση (*ремеслу*)· 2. *воен.* οἱ ἀσκήσεις, τά γυμνάσια: строево́е ~ οἱ ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως· такти́ческое ~ οἱ ἀσκήσεις τακτικῆς· 3. (*преподавание*) ἡ διδασκαλία· 4. (*наука, теория*) ἡ διδασκαλία, ἡ θεωρία: ~ о приро́де ἡ διδασκαλία γιά τή φύση.

учен||и́к *м* 1. ὁ μαθητής (*в школе*)/ ὁ μαθητευόμενος, τό τσιράκι (*на производстве*)· 2. (*последователь*) ὁ μαθητής, ὁ ὀπαδός. ~и́ца *ж* ἡ μαθήτρια. ~и́ческий *прил.* μαθητικός. ~и́чество *с* ἡ μαθήτευση[-ις], ἡ μαθητεία.

учёи||ость *ж* ἡ σοφία/ ἡ πολυμάθεια (*эрудиция*). ~ый 1. *прил.* (*о человеке*) πολυμαθής, σοφός, ἐπιστήμονας[-ων], πεπαιδευμένος· 2. *прил.* (*относящийся к науке*) ἐπιστημονικός: ~ый сове́т ἡ σύγκλητος, τό συμβούλιο καθηγητῶν· ~ое о́бщество ὁ ἐπιστημονικός σύλλογος· ~ая сте́пень ὁ ἐπιστημονικός βαθμός· ~ое зва́ние ὁ ἐπιστημονικός τίτλος· ~ые запи́ски τά πεπραγμένα (*или* τά πρακτικά) ἐπιστημονικοῦ ἱδρύματος· 3. *прил.* (*дрессированный*) ἐξασκημένος, (ἐκ)γυμνασμένος· 4. *м* ὁ ἐπιστήμονας[-ων], ὁ σοφός: изве́стный ~ый ὁ διάσημος ἐπιστήμονας.

учéсть *сов. см.* учи́тывать.

учёт *м* 1. ὁ ὑπολογισμός, ἡ ἀπογραφή/ ὁ ἔλεγχος (*проверка*): ~ това́ров ἡ ἀπογραφή ἐμπορευμάτων· бухга́лтерский ~ ὁ λογιστικός ἔλεγχος· вести́ ~ κρατῶ λογαριασμό· производи́ть ~ κάνω ὑπολογισμό, κάνω ἀπογραφή· не поддава́ться ~у δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπολογιστεῖ, εἶναι ἀνυπολόγιστος· 2. (*регистрация*) ἡ καταγραφή, ἡ ἐγγραφή στό βιβλίο· брать на ~ ἐγγράφω (στό μητρῶο, στόν κατάλογο)· стать на ~ ἐγγράφομαι (στό μητρῶο, στόν κατάλογο)· 3. *фин.* (*векселей*) ἡ προεξόφληση[-ις]· ◇ с ~ом конкре́тных усло́вий παίρνοντας ὑπ' ὄψι τίς συγκεκριμμένες συνθῆκες.

учёти||ый *прил.* 1. (*служащий для учёта*) τοῦ ὑπολογισμοῦ, τοῦ λογαριασμοῦ, τῆς ἀπογραφῆς: ~ая ка́рточка τό δελτίο ἀπογραφῆς· 2. *фин.* προεξοφλητικός: ~ проце́нт ὁ προεξοφλητικός τόκος.

учётчик *м* ὁ λογιστής.

учи́лище *с* ἡ σχολή, τό σχολεῖο[ν]: реме́сленное ~ ἡ ἐπαγγελματική σχολή· педагоги́ческое ~ τό διδασκαλεῖο[ν]· мореходное ~ ἡ σχολή ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ· худо́жественное ~ ἡ σχολή καλῶν τεχνῶν· вое́нное ~ *а*) ἡ στρατιωτική σχολή, *б*) ἡ σχολή τῶν Εὐελπίδων (*в Греции*)· техни́ческое ~ ἡ τεχνική σχολή· вое́нно-морско́е ~ *а*) ἡ ναυτική σχολή, *б*) ἡ σχολή τῶν Δοκίμων (*в Греции*)· авиацио́нное ~ *а*) ἡ σχολή ἀεροπόρων, *б*) ἡ σχολή τῶν Ἰκάρων (*в Греции — военное*).

учини́ть *сов.*, учиня́ть *несов.* κάνω, διαπράττω: ~ сканда́л κάνω σκάνδαλο· ~ распра́ву над ке́м-л. ἐξοντώνω κάποιον.

учи́тель *м* ὁ (δι)δάσκαλος: наро́дный ~ ὁ δημοδιδάσκαλος· ~ матема́тики (гре́ческого языка́) ὁ δάσκαλος τῶν μαθηματικῶν (τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας)· ~ фехтова́ния ὁ διδάσκαλος ξιφασκίας· ~ му́зыки ὁ μουσικοδιδάσκαλος· ~ та́нцев ὁ χοροδιδάσκαλος. ~ница *ж* ἡ δασκάλα, ἡ διδασκάλισσα: наро́дная ~ница ἡ δημοδιδασκάλισσα. ~ская *ж* ἡ αἴθουσα τῶν (δι)δασκάλων. ~ский *прил.* (δι)δασκαλικός, δασκαλίστικος: ~ская конфере́нция ἡ διδασκαλική συνδιάσκεψη. ~ство *с* 1. οἱ διδάσκαλοι· 2. (*деятельность*) ἡ ἐργασία τοῦ δασκάλου, ἡ διδασκαλία, ἡ διδασκαλική, τό δασκαλίκι. ~ствовать *несов.* ἐργάζομαι δάσκαλος.

учи́тывать *несов.* 1. (*принимать во внимание*) ὑπολογίζω, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου· 2. (*брать на учёт*) καταχωρῶ, ἐγγράφω· ◇ ~ векселя́ προεξοφλῶ γραμμάτια.

учи́ть *несов.* 1. (*кого-л.*) διδάσκω, μαθαίνω κάποιον, ἐκπαιδεύω· 2. (*изучать*) μελετῶ, μαθαίνω: ~ уро́к μαθαίνω τό μάθημα· ~ наизу́сть ἀποστηθίζω, μαθαίνω ἀπ' ἔξω· 3. (*развивать теорию*) διδάσκω. ~ся (*чему-л.*) μαθαίνω, διδάσκομαι, σπουδάζω: ~ся гре́ческому языку́ μαθαίνω ἑλληνικά· ~ся в университе́те σπουδάζω στό πανεπιστήμιο[ν]· ~ся в шко́ле πηγαίνω σχολεῖο· ◇ ~ся на со́бственных оши́бках διδάσκομαι ἀπ' τά ἴδια μου τά λάθη· век живи́ — век учи́сь *погов.* γηράσκω ἀεί διδασκόμενος.

учредитель *м* ὁ ἱδρυτής: члены-учредители общества τά ἱδρυτικά μέλη τοῦ συλλόγου. **~ный** *прил.* ἱδρυτικός, ὀργανωτικός: Учредительное Собрание *ист.* ἡ Συντακτική Συνέλευση.

учредить *сов.*, **учреждать** *несов.* ἱδρύω, συνιστῶ.

учрежде́н||ие *с* 1. (*действие*) ἡ ἵδρυση[-ις], ἡ σύστασις· 2. (*заведение*) τό ἵδρυμα/ τό ἐκπαιδευτήριο[ν] (*учебное*): государственные ~ия τά κρατικά ἱδρύματα, τά δημόσια ἱδρύματα· лечебные ~ия τά νοσηλευτικά ἱδρύματα, τά νοσοκομεῖα.

учти́в||ость *ж* ὁ σεβασμός. **~ый** *прил.* γεμάτος σεβασμό.

учту́, учтёшь и т. д. *буд. вр. от* уче́сть.

ушат *м* ὁ κάδος, τό μαστέλλο.

ушёл, ушла́, ушло́ *прош. вр. от* уйти́.

у́ши, ушей и т. д. *им., род. п. мн. от* у́хо.

ушиб *м* ὁ μωλωπισμός, ὁ μώλωψ, τό χτύπημα.

ушибать *несов.*, **ушибить** *сов.* (*что-л.*) μωλωπίζω, χτυπῶ (*μετ.*): ~ ру́ку χτυπῶ τό χέρι· ушибить кого́-л. μωλωπίζω (*или* χτυπῶ) κάποιον. **~ся** χτυπῶ (*ἀμετ.*), μωλωπίζομαι.

ушивать *несов.*, ушить *сов.* στενεύω, μαζεύω: ~ пла́тье στενεύω τό φόρεμα.

у́шко, **ушко́** *с* 1. *уменьш.* τό αὐτί, τό αὐτάκι· ◇ у него́ у́шки на маку́шке *разг.* ἔχει τσιτωμένα τ' αὐτιά του· 2. (*иглы и т. п.*) ἡ τρύπα (βελόνας): вдеть ни́тку в ~ иго́лки περνῶ τήν κλωστή στήν τρύπα τῆς βελόνας· 3. (*сапога*) ἡ γλῶσσα (παπουτσιοῦ).

уши||ик *м* (*врач*) *разг.* ὁ ὠτολόγος. **~о́й** *прил.* ὠτιαῖος, ὠτικός: ~а́я ра́ковина τό πτερύγιο τοῦ ὠτός (τοῦ αὐτιοῦ)· ~о́е зе́ркало τό ὠτοσκόπιο[ν]· ~о́й врач *см.* ушни́к· ~ы́е боле́зни οἱ παθήσεις τῶν αὐτιῶν· ~а́я боль ὁ πόνος τοῦ αὐτιοῦ, ἡ ὠταλγία.

уще́лье *с* ἡ χαράδρα, τό φαράγγι.

ущем||и́ть *сов. см.* ущемля́ть. ~ле́ние *с* 1. τό μάγκωμα: ~ле́ние гры́жи *мед.* ὁ στραγγαλισμός τῆς κήλης, τό σφίξιμο (τό πνίξιμο) τῆς κήλης· 2. *перен.* (*ограничение, уменьшение*) ὁ περιορισμός, ἡ βλάβη· 3. *перен.* (*оскорбление*) ἡ προσβολή, τό θίξιμο.

ущемлять *несов.* 1. μαγγώνω, σφίγγω, πιάνω· 2. *перен.* (*ограничивать, уменьшать*) περιορίζω: ~ чьи́-л. права́ περιορίζω τά δικαιώματα κάποιου· ~ чьи́-л. интере́сы βλάπτω τά συμφέροντα κάποιου· ~ авторите́т θίγω τό κῦρος· 3. *перен.* (*оскорблять*) προσβάλλω, θίγω: ~ самолю́бие θίγω τό φιλότιμο.

уще́рб *м* 1. (*убыток*) ἡ ζημία, ἡ βλάβη, ἡ φθορά: материа́льный ~ ἡ ὑλική ζημία· нанести́ (*или* причини́ть) ~ ἐπιφέρω ζημία, βλάπτω· понести́ (*или* потерпе́ть) ~ ὑφίσταμαι ζημία· в ~ кому́-л. πρός ζημίαν κάποιου· в ~ здоро́вью μέ βλάβη τῆς ὑγείας· в ~ себе́ πρός βλάβην μου (σου, του)· в ~ интере́сам де́ла σέ βάρος τῶν συμφερόντων τῆς ὑποθέσεως· в ~ здра́вому смы́слу ἐνάντια σέ κάθε λογική· без ~а (для)... χωρίς ζημιά γιά...· 2. *астр.* τό ἄδειασμα: ~ луны́ τό ἄδειασμα τοῦ φεγγαριοῦ· луна́ на ~е τό φεγγάρι ἀδειάζει· ◇ быть на ~е *а*) παρακμάζω, σβήνω (*о славе*), *б*) ὀλιγοστεύω (*о силах, здоровье и т. п.*).

ущипну́ть *сов.* τσιμπῶ: ~ за́ руку τσιμπῶ τό χέρι.

уют *м* ἡ ἄνεση[-ις], ἡ βολή: дома́шний ~ ἡ ἄνεση τοῦ σπιτιοῦ. **~но** *нареч.* ἄνετα, ἀνέτως, ἀναπαυτικῶς, βολικά: ~но устро́иться τακτοποιοῦμαι μέ ἄνεση· чу́вствовать себя́ ~но νοιώθω ἄνετα. **~ный** *прил.* ἄνετος, ἀναπαυτικός, βολικός: ~ная кварти́ра ἡ κατοικία μέ ἀνέσεις.

уязв||и́мый *прил.* τρωτός: ~и́мое ме́сто τό τρωτό[ν] σημεῖο[ν]. **~и́ть** *сов.*, **~ля́ть** *несов.* προσβάλλω, θίγω: ~и́ть самолю́бие προσβάλλω τή φιλοτιμία.

уясне́ние *с* ἡ διευκρίνιση[-ις], τό ξεκαθάρισμα.

уясни́ть *сов.*, **уясня́ть** *несов.* ξεκαθαρίζω, διευκρινίζω: ~ себе́ что́-л. ξεκαθαρίζω κάτι στό μυαλό μου· ~ себе́ суть де́ла ξεκαθαρίζω τήν οὐσία τῆς ὑποθέσεως· ~ смысл чего́-л. ἐννοῶ, καταλαβαίνω τό νόημα.

фа *с нескл. муз.* τό φά: ключ фа τό κλειδί τοῦ φά.

фабзавкóм *м* (фабри́чно-заводскóй комитéт) ἡ ἐργοστασιακή ἐπιτροπή.

фáбрика *ж* ἡ φάμπρικα, τό ἐργοστάσιο[ν]: бумáжная ~ τό ἐργοστάσιο χαρτοποιΐας· табáчная ~ τό καπνεργοστάσιο[ν], τό ἐργοστάσιο σιγαρέττων· мéбельная ~ τό ἐργοστάσιο ἐπίπλων· ткáцкая ~ τό ὑφαντήριο[ν], τό ὑφαντουργεῖο[ν].

фабрикáнт *м* ὁ φαμπρικάντης, ὁ ἐργοστασιάρχης.

фабрикáт *м* τό βιομηχανικό[ν] προϊόν.

фабрикова́ть *несов.* **1.** (*изготовлять*) κατασκευάζω, κά(μ)νω· **2.** *перен.* (*измышлять, подделывать*) φαμπρικάρω, ἐπινοῶ, χαλκεύω: ~ слу́хи φαμπρικάρω διαδόσεις· ~ докумéнты χαλκεύω (*или* πλαστογραφῶ) ἔγγραφα.

фабри́чно-завóдский, фабри́чно-заводскóй *прил.* ἐργοστασιακός: шкóла фабри́чно-заводскóго обучéния ἡ ἐπαγγελματική σχολή τοῦ ἐργοστασίου.

фабри́чн||ый **1.** *прил.* τῆς φάμπρικας, ἐργοστασιακός, τοῦ ἐργοστασίου: ~ая мáрка ἡ ἐργοστασιακή μάρκα, τό σῆμα τοῦ ἐργοστασίου· ~ гудóк ἡ σειρήνα (*или* σφυρίχτρα) ἐργοστασίου· **2.** *прил.* (*промышленный*) βιομηχανικός: ~ гóрод ἡ βιομηχανική πόλις· ~ое производство ἡ βιομηχανική παραγωγή· ~ым спóсобом βιομηχανικά[-ῶς]· **3.** *м уст.* ὁ ἐργάτης τῆς φάμπρικας.

фáбула *ж лит.* ὁ μῦθος, ἡ ὑπόθεση[-ις], ἡ πλοκή.

фавн *м миф.* ὁ φαῦνος.

фавори́т *м* ὁ εὐνοούμενος. ~ка *ж* ἡ εὐνοούμενη.

фагóт *м муз.* τό φαγγότο, ὁ βαρύαυλος.

фáз||а *ж в разн. знач.* ἡ φάση[-ις]: ~ луны́ *астр.* ἡ φάση τῆς σελήνης· вступи́ть в нóвую ~у μπαίνω σέ νέα φάση.

фазáн *м* (*птица*) ὁ φασιανός, τό φαζάνι.

фáкел *м* ὁ πυρσός, ἡ δάδα, ἡ δάς, ὁ δαυλός. **~ьный** *прил.* τῆς λαμπαδηφορίας: ~ьное шéствие ἡ λαμπαδηφορία.

факси́миле *с нескл.* τό πανομοιότυπο[ν].

факт *м в разн. знач.* τό γεγονός/ τό δεδομένο (*материал для заключения, предположения*): неоспори́мый ~ τό ἀναμφισβήτητο γεγονός· сóбранные ~ы τά στοιχεῖα πού συγκεντρώθηκαν· гóлые ~ы ξερά στοιχεῖα· приводи́ть ~ы παραθέτω στοιχεῖα· искажáть ~ы διαστρεβλώνω τά γεγονότα· постáвить когó-л. пéред совершúвшимся ~ом θέτω κάποιον πρό τετελεσμένου γεγονότος· доказáть на ~ах ἀποδείχνω μέ στοιχεῖα· ◇ э́то ~ εἶναι γεγονός· ~, что... εἶναι γεγονός, ὅτι... **~и́ческий** *прил.* πραγματικός: ~и́ческие дáнные τά πραγματικά δεδόμενα, τά ἐξακριβωμένα στοιχεῖα· ~и́ческий материáл τά στοιχεῖα· ~и́ческое положéние вещéй ἡ πραγματική κατάσταση.

фáктор *м* ὁ παράγοντας[-ων].

факту́ра *ж* ἡ ὑφή.

факультати́вный *прил.* προαιρετικός: ~ курс (лéкций) τά προαιρετικά μαθήματα.

факультéт *м* ἡ σχολή (τοῦ πανεπιστημίου): биологи́ческий ~ ἡ βιολογική σχολή· юриди́ческий ~ ἡ νομική σχολή. **~ский** *прил.* τῆς σχολῆς.

фалáнга *ж в разн. знач.* ἡ φάλαγγα[-αγξ].

фáлда *ж* ἡ οὐρά (φράκου κ.λ.π.).

фальсификá||тор *м* ὁ διαστρεβλωτής, ὁ παραχαράκτης, ὁ πλαστογράφος. **~ция** *ж* ἡ παραχάραξη, ἡ παραποίηση/ ἡ διαστρέβλωση[-ις] (*тк. фактов и т. п.*)/ ἡ νοθεία (*выборов: тж. продуктов и т. п.*)/ ἡ κιβδηλία (*тк. денег*)/ ἡ νόθευση (*тк. продуктов и т. п.*).

фальсифици́рованный *прич. и прил.* παραποιημένος/ διαστρεβλωμένος (*тк. о фактах и т. п.*)/ νοθευμένος (*о выборах; тж. о продуктах*)/ κίβδηλος (*тк. о деньгах*).

фальсифици́ровать *сов. и несов.* παραχαράσσω, παραποιῶ/ διαστρεβλώνω (*тк. факты и т. п.*)/ νοθεύω (*выборы; тж. продукты и т. п.*).

фальцевáть *несов. тех.* διπλώνω.

фальцéт *м* τό φαλσέττο.

фальцóв||ка *ж* ἡ δίπλωση[-ις], τό δίπλωμα. **~щик** *м* ὁ διπλωτής.

фальши́||вить *несов.* **1.** (*быть неискренним*) ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι· **2.** (*фальшиво петь или играть*) φαλτσάρω, κάνω παραφωνία, κάνω φάλτσο. **~вка** *ж разг.* τό πλαστογράφημα, ἡ παραποίηση[-ις]. **~вый** *прил.* **1.** (*не настоящий*) ψεύτικος, πλαστός/ κίβδηλος, κάλπικος (*тк. о деньгах*)/ τεχνητός (*о волосах, зубах и т. п.*): ~вая монéта ἡ κάλπικη μονέδα· **2.** (*неестественный, неверный*) ψεύτικος: ~вая игрá τό ψεύτικο παίξιμο·

~вая нóта τό φάλτσο, ἡ φάλτσα νότα· 3. (*неискренний, лицемерный*) προσποιητός, ὑποκριτικός: ~вый человéк ὁ ὑποκριτής, ὁ διπρόσωπος ἄνθρωπος· ~вая улыбка τό προσποιητό χαμόγελο· ◇ попáсть в ~вое положéние βρίσκομαι σέ λεπτή θέση.

фальшь *ж* ἡ ψευτιά, τό ψέμμα, τό ψεῦδος/ ἡ προσποίηση, ἡ ὑποκρισία (*лицемерие*).

фамúл||ия *ж* τό ἐπίθετο[ν], τό ἐπώνυμο[ν]: как вáша ~? ποιό εἶναι τό ἐπίθετό σας; дéвичья ~ τό πατρικό ἐπίθετο. ~ьный *прил.* οἰκογενειακός.

фамильяри||ичать *несов.* φέρνομαι μέ οἰκειότητα, κάνω κατάχρηση οἰκειότητας. ~ость *ж* ἡ οἰκειότητα[-ης]. ~ый *прил.* οἰκεῖος.

фанатúзм *м* ὁ φανατισμός.

фанáт||ик *м* ὁ φανατικός. ~ичный *прил.* φανατικός.

фанéр||а *ж* τό κοντραπλακέ. ~ный *прил.* ἀπό κοντραπλακέ.

фантаз||ёр *м* ὁ φαντασιόπληκτος, ὁ φαντασιοκόπος. ~úровать *несов.* φαντασιοκοπῶ.

фантáз||ия *ж* 1. ἡ φαντασία/ ἡ φαντασιοπληξία (*продукт воображения*): плод ~ии προϊόν τῆς φαντασίας· 2. (*прихоть*) ἡ ἰδιοτροπία, τό καπρίτσιο: емý пришлá в гóлову ~ τοῦ ἦρθε, τοῦ κατέβηκε· 3. *муз.* ἡ φαντασία.

фантастúческий *прил.* φανταστικός, φαντασιώδης/ χιμαιρικός (*несбыточный*): ~ проéкт τό χιμαιρικό σχέδιο.

фантóм *м* τό φάντασμα.

фанфáра *ж муз.* ἡ φανφάρα/ τό σάλπισμα (сигнáл).

фáра *ж* ὁ φάρος.

фараóн *м ист.* ὁ φαραώ.

фарвáтер *м мор.* τό πλωτό μέρος: речнóй ~ τό πλωτό μέρος ποταμοῦ· ◇ быть в ~е ἀκολουθῶ τήν πολιτική κάποιου, πάω μέ τά νερά κάποιου.

фарисéй *м ист., перен.* ὁ φαρισαῖος. ~ский *прил.* φαρισαϊκός. ~ство *с* (*лицемерие*) ὁ φαρισαϊσμός.

фармаколóгия *ж* ἡ φαρμακολογία.

фармацéвт *м* ὁ φαρμακοποιός ~ический *прил.* φαρμακευτικός.

фарс *м театр., перен.* ἡ φάρσα.

фáртук *м* ἡ ποδιά, ἡ μπροστέλλα.

фарфóр *м* 1. (*материал*) ἡ πορσελάνη, τό φαρφουρί: китáйский ~ κινέζικη πορσελάνη· 2. *собир.* (*изделия*) τά εἴδη πορσελάνης, ἡ πορσελάνη. ~овый *прил.* πορσελάνινος, φαρφουρένιος: ~овая вáза βάζο ἀπό πορσελάνη· ~овый завóд τό ἐργοστάσιο[ν] κατασκευῆς πορσελάνης· ~овая глúна ἡ καολίνη, ἡ πορσελανῖτις γῆ· ~овые издéлия τά εἴδη πορσελάνης, ἡ πορσελάνη.

фарш *м* 1. ὁ κιμᾶς: рыбный ~ κιμᾶς ἀπό ψάρι· 2. (*начинка*) τό (παρα)γέμισμα. ~ирóванный *прич. и прил.* παραγεμιστός. ~ировáть *несов.* παραγεμίζω.

фасáд *м* ἡ πρόσοψη[-ις].

фасóль *ж* τό φασόλι, τό φασούλι, ὁ φασίολος.

фасóн *м* 1. τό σχέδιο, τό κόψιμο, τό μοντέλο: снять ~ κόβω σχέδιο, κόβω χνάρι· 2. *перен.* (*щегольство*) *прост.* οἱ τσιριμόνιες. ~ный *прил. тех.* τοῦ μοντέλου, σύμφωνα μέ μοντέλο: ~ное литьё χύσιμο σύμφωνα μέ μοντέλο· ~ные трýбы αὐλωτοί σωλῆνες.

фат *м* ὁ κομψευόμενος, ὁ δανδῆς.

фатал||úзм *м* ὁ φαταλισμός, ἡ μοιροκρατία, ἡ μοιρολατρεία. ~úст *м* ὁ φαταλιστής, ὁ μοιρολάτρης. ~истúческий *прил.* φαταλιστικός, μοιρολατρικός.

фатáльн||ый *прил.* μοιραῖος: ~ое совпадéние ἡ μοιραία σύμπτωση.

фатовáтый *прил.* κομψευόμενος.

фáуна *ж* ἡ πανίς.

фашиз||áция *ж* ἡ φασιστικοποίηση[-ις]. ~úровать *сов. и несов.* φασιστικοποιῶ.

фашúзм *м* ὁ φασισμός.

фашúна *ж стр.* ἡ δετή, ἡ ἀγκαλίδα, τό ἀγκαλόδεμα.

фашúст *м* ὁ φασίστας, ὁ φασιστής. ~ский *прил.* φασιστικός.

фаянс *м* 1. (*материал*) τό φαγεντιανό[ν]· 2. *собир.* (*изделия*) ἡ φαγιάντσα, ἡ φαγέντσα. ~овый *прил.* φαγεντιανός.

феврáль *м* ὁ Φεβρουάριος, ὁ Φλεβάρης. ~ский *прил.* τοῦ φεβρουαρίου, τοῦ φλεβάρη· ◇ Феврáльская революция ἡ ἐπανάσταση τοῦ Φλεβάρη.

федер||áльный, федер||атúвный *прил.* ὁμοσπονδιακός, ὁμόσπονδος: ~атúвная респýблика ἡ ὁμοσπονδιακή δημοκρατία· ~áльное правúтельство ἡ ὁμοσπονδιακή κυβέρνηση.

федерáция *ж* ἡ ὁμοσπονδία: Всемúрная ~ профсоюзов ἡ Παγκόσμια συνδικαλιστική ὁμοσπονδία· Всемúрная ~ демократúческой молодёжи ἡ Παγκόσμια ὁμοσπονδία δημοκρατικῆς νεολαίας· Междунарóдная демократúческая ~ жéнщии ἡ Παγκόσμια δημοκρατική ὁμοσπονδία γυναικῶν.

феерúческий *прил.* φαντασμαγορικός, μαγευτικός, παραμυθένιος.

феéрия *ж* ἡ φαντασμαγορία, τό φαντασμαγορικό θέαμα.

фейерве́рк *м* τό πυροτέχνημα.

фельдма́ршал *м* ὁ στρατάρχης.

фе́льдшер *м* ὁ ἀρχινοσοκόμος, ὁ βοηθός γιατροῦ. **~ский** *прил.* τοῦ ἀρχινοσοκόμου.

фельето́н *м* τό χρονογράφημα, ἡ ἐπιφυλλίδα. **~и́ст** *м* ὁ ἐπιφυλλιδογράφος.

фено́мен *м* τό φαινόμενο[ν]. **~а́льный** *прил.* 1. *филос.* τοῦ φαινομένου· 2. *перен.* πρωτοφανής, καταπληκτικός: это ~а́льно εἶναι καταπληκτικό.

феода́л *м* ὁ φεουδάρχης, ὁ τιμαριοῦχος. **~и́зм** *м* ἡ φεουδαρχία, ὁ φεουδαρχισμός. **~ьный** *прил.* φεουδαρχικός: ~ьный строй τό φεουδαρχικό σύστημα.

ферзь *м шахм.* ἡ βασίλισσα (στό σκάκι).

фе́рма I *ж с.-х.* τό ἀγρόκτημα, ἡ φέρμα, τό ὑποστατικό[ν]: моло́чная ~ τό γαλακτοπαραγωγικό ἀγρόκτημα· птицево́дческая ~ τό ὀρνιθοτροφεῖο[ν]· животново́дческая ~ τό κτηνοτροφεῖο[ν], τό κτηνοτροφικό ὑποστατικό.

фе́рма II *ж стр.* τό ζευ(κ)τό[ν], ἡ μακάστα: ~ моста́ τό ζευκτό γέφυρας.

ферме́нт *м биол., хим.* τό ἔνζυμο[ν].

фермента́ция *ж* ἡ ζύμωση[-ις].

фе́рмер *м* ὁ ἀγροχτηματίας, ὁ φάρμερ. **~ский** *прил.* τοῦ ἀγροκτήματος, ἀγροχτηματικός.

ферроспла́в *м тех.* σιδηροῦχο[ν] μεταλλόκραμα.

фестива́ль *м* τό φεστιβάλ: Всеми́рный ~ молодёжи τό Παγκόσμιο φεστιβάλ τῆς νεολαίας.

фесто́н *м в разн. знач.* τό φεστόνι.

фети́ш *м* τό φετίχ. **~и́зм** *м* ὁ φετιχισμός.

фетр *м* ὁ κετσές, τό φέτρ. **~овый** *прил.* κετσεδένιος, ἀπό φέτρ: ~овая шля́па τό καπέλλο ἀπό φέτρ.

фехтова́||льный *прил.* τῆς ξιφασκίας, ξιφομαχικός. **~льщик** *м* ὁ ξιφομάχος. **~ние** *с* ἡ ξιφασκία, ἡ ξιφομαχία: занима́ться ~нием ἀσκοῦμαι στήν ξιφασκία (*или* στήν ξιφομαχία). **~ть** *несов.* ξιφομαχῶ.

фе́я *ж* ἡ νεράϊδα, ἡ νύμφη.

фи *межд.* φτού!, φού!

фиа́лка *ж* ὁ μενεξές, τό ἴον, ἡ βιολέττα.

фиа́ско *с нескл.* τό φιάσκο, ἡ ἀποτυχία: потерпе́ть ~ παθαίνω φιάσκο, ἀποτυγχάνω.

фи́бра *ж* 1. *анат., бот.* ἡ ἴνα, ἡ ἴς· 2. (*материал*) πεπιεσμένο χαρτόνι· ◇ все́ми ~ми души́ μ' ὅλη μου τήν καρδιά, ὁλόψυχα.

фи́бровый *прил.* ἀπό πεπιεσμένο χαρτόνι: ~ чемода́н βαλίτσα ἀπό πεπιεσμένο χαρτόνι.

фибро́ма *ж мед.* τό ἴνωμα.

фи́га *ж бот.* 1. (*плод*) τό σῦκο[ν]· 2. (*дерево*) ἡ συκιά, ἡ συκῆ.

фигля́р *м* ὁ γελωτοποιός, ὁ φασουλής, ὁ καραγκιόζης. **~ничать** *несов.* κάνω καραγκιοζιλίκια.

фи́гов||ый *прил.* τῆς συκιᾶς, τῆς συκῆς: ~ое де́рево ἡ συκιά, ἡ συκῆ· ◇ ~ листо́к τό φύλλον τῆς συκῆς.

фигу́ра *ж* 1. (*человека*) τό σῶμα, ἡ κορμοστασιά, τό παράστημα: у него́ хоро́шая ~ ἔχει καλό παράστημα· стро́йная ~ ἡ λυγερή κορμοστασιά· 2. *перен.* τό πρόσωπο[ν]: кру́пная ~ τό σπουδαῖο πρόσωπο· жа́лкая ~ τό ἀξιολύπητο πρόσωπο· 3. *мат., лит.* τό σχῆμα: геометри́ческая ~ τό γεωμετρικό σχῆμα· ритори́ческая ~ τό ρητορικό σχῆμα· 4. *шахм.* τό πιόνι, ὁ πεσσός· 5. (*в спорте, в танцах*) ἡ φιγούρα· 6. (*скульптура*) τό ἄγαλμα: мра́морная ~ τό μαρμάρινο ἄγαλμα· ◇ ~ вы́сшего пилота́жа οἱ ἀκροβατικές ἀεροπορικές ἀσκήσεις.

фигура́льн||ый *прил.* μεταφορικός: ~ое выраже́ние ἡ μεταφορική ἔκφραση.

фигури́ровать *несов.* παρίσταμαι, φιγουράρω (*присутствовать*)/ ὑπάρχω (*в протоколе и т. п.*): ~ на суде́ в ка́честве свиде́теля παρίσταμαι μάρτυρας στό δικαστήριο.

фигури́ст *м спорт.* ὁ φιγουρίστας παγοδρόμος.

фигу́рн||ый *прил.* 1. σκαλιστός, στολισμένος μέ σχέδιο: ~ая ско́бка τό ἐνωτικό· 2. (*исполняемый с фигурами*): ~ полёт *ав.* ἡ πτήση μέ ἀκροβατικά· ~ое ката́ние на конька́х τό καλλιτεχνικό πατινάζ.

фи́зик *м* ὁ φυσικός.

фи́зика *ж* ἡ φυσική: я́дерная ~ ἡ πυρηνική φυσική· теорети́ческая ~ ἡ θεωρητική φυσική.

физио́л||ог *м* ὁ φυσιολόγος. **~оги́ческий** *прил.* φυσιολογικός. **~о́гия** *ж* ἡ φυσιολογία.

физионо́мия *ж* ἡ φυσιογνωμία, ἡ φάτσα/ *перен.* ἡ ὄψη[-ις]: по́стная ~ τά κρεμασμένα μοῦτρα· ~ го́рода ἡ ὄψη τῆς πόλης.

физиотерапи́я *ж* ἡ φυσικοθεραπεία, ἡ φυσιοθεραπεία.

физи́ческ||ий *прил.* 1. (*относящийся к физике, к физическим явлениям*) φυσικός: ~ая хи́мия ἡ φυσική χημεία· ~ая геогра́фия ἡ φυσική γεωγραφία· ~ факульте́т ἡ σχολή φυσικῆς· 2. (*телесный,*

мускульный) σωματικός: ~ое развитие ἡ σωματική ἀνάπτυξη· ~ труд ἡ σωματική ἐργασία· ~ая сила ἡ σωματική δύναμη· ~ая культура ἡ φυσική ἀγωγή, ἡ γυμναστική.

физкультур||а *ж* (физическая культура) ἡ φυσική (*или* ἡ σωματική) ἀγωγή, ἡ γυμναστική. **~ник** *м* ὁ ἀθλητής. **~ный** *прил.* ἀθλητικός: ~ный парад ἡ ἀθλητική παρέλαση.

фиксаж *м фото* ὁ στερεωτής.

фиксировать *несов.* 1. (*отмечать, записывать*) καθορίζω, προσδιορίζω· 2. (*сосредоточивать*) προσηλώνω, καρφώνω: ~ внимание προσηλώνω τήν προσοχή· 3. *фото* φιξάρω.

фиктивный *прил.* πλαστός, εἰκονικός, πλασματικός.

фикус *м* ὁ φίκος.

фикция *ж* ἡ αὐταπάτη, τό πλάσμα τῆς φαντασίας/ τό ἐπινόημα (*выдумка*).

филантроп *м* ὁ φιλάνθρωπος. **~ический** *прил.* φιλανθρωπικός. **~ия** *ж* ἡ φιλανθρωπία.

филармония *ж* ἡ φιλαρμονική.

филателист *м* ὁ φιλοτελιστής, ὁ γραμματοσημοσυλλέκτης.

филе *с нескл.* (*мясо*) τό φιλέτο: рыбное ~ τό φιλέτο ψαριοῦ.

филёнка *ж стр.* ἡ πήχη.

филиал *м* τό παράρτημα/ τό ὑποκατάστημα (*магазина*).

филиграни||ый *прил.* 1. φιλιγκράν· 2. *перен.* λεπτός, λεπτοδουλεμένος: ~ая работа ἡ λεπτοδουλειά.

филин *м* ὁ μποῦφος.

филистер *м* ὁ φιλισταῖος, ὁ μικροαστός. **~ский** *прил.* φιλισταϊκός, μικροαστικός.

филол||ог *м* ὁ φιλόλογος. **~огический** *прил.* φιλολογικός: ~огический факультет ἡ φιλολογική σχολή· доктор ~огических наук ὁ διδάκτωρ τῆς φιλολογίας. **~огия** *ж* ἡ φιλολογία.

филос||оф *м* ὁ φιλόσοφος. **~офия** *ж* ἡ φιλοσοφία. **~офский** *прил.* φιλοσοφικός. **~офствовать** *несов.* φιλοσοφῶ.

фильм *м* ἡ ταινία, τό φίλμ: звуковой ~ ἡ ὁμιλοῦσα ταινία· художественный ~ τό καλλιτεχνικό φίλμ, ἡ καλλιτεχνική ταινία· документальный ~ τό ντοκουμαντέρ· хроникальный ~ τά κινηματογραφικά χρονικά· мультипликационный ~ τό μίκυ-μάους· короткометражный ~ ἡ ταινία μικροῦ μετράζ· полнометражный ~ κανονικῆς διαρκείας· широкоэкранный ~ τό φίλμ σινεμασκόπ· стереоскопический ~ ἡ στερεοσκοπική ταινία· цветной ~ τό ἔγχρωμο φίλμ, ἡ ἔγχρωμη ταινία· снимать ~ γυρίζω φίλμ.

фильтр *м* τό φίλτρο, ὁ ἠθμός. **~ат** *м* τό φιλτραρισμένο ὑγρό. **~ация** *ж* τό φιλτράρισμα, ἡ διήθηση[-ις]. **~ование** *с* τό φιλτράρισμα, ἡ διΰλιση[-ις]. **~овать** *несов.* φιλτράρω, διηθῶ, διϋλίζω.

фимиам *м* τό θυμίαμα, τό λιβάνι· ◇ курить (*или* воскурять) ~ кому-л. λιβανίζω, ἐξυμνῶ κάποιον.

финал *м* 1. τό τέλος, τό τέρμα· 2. *муз., театр.* τό φινάλε· 3. *спорт.* τά τελικά, οἱ τελικοί (ἀγῶνες): выйти в ~ βγαίνω στά τελικά. **~ьный** *прил.* τελικός, τελευταῖος: ~ьный аккорд τό φινάλε, τό τελευταῖο ἀκκόρντο· ~ьная встреча *спорт.* ὁ τελικός ἀγώνας.

финанс||ировать *несов.* χρηματοδοτῶ. **~ист** *м* ὁ χρηματιστής, ὁ κεφαλαιοῦχος.

финансов||ый *прил.* οἰκονομικός, οἰκονομολογικός, χρηματιστικός: ~ая система τό οἰκονομικό σύστημα· ~ капитал τό χρηματιστικό κεφάλαιο· ~ые круги οἱ οἰκονομικοί κύκλοι· ~ контроль ὁ οἰκονομικός ἔλεγχος.

финансы *мн.* τά οἰκονομικά.

финик *м* (*плод*) ὁ χουρμᾶς, ὁ κουρμᾶς, τό φοινίκι. **~овый** *прил.* τῆς χουρμαδιᾶς, τῆς φοινικιᾶς: ~овая пальма ἡ χουρμαδιά, ἡ φοινικιά.

фининспектор *м* (финансовый инспектор) ὁ ἐπιθεωρητής οἰκονομικῆς ἐφορείας.

финиш *м спорт.* τό τέρμα, ὁ τερματισμός.

финка I *ж* (*женщина*) ἡ Φιλλανδή.

финка II *ж* (*нож*) *разг.* ἡ φιλλανδική κάμα.

финн *м* ὁ Φιλλανδός.

финский *прил.* φιλλανδικός.

финтить *несов. разг.* τά κλώθω, κλωθογυρίζω.

фиолетовый *прил.* βιολέτ, μενεξεδένιος, μενεξεδής, ἰώδης.

фиорд *м геогр.* τό φιόρδ.

фирм||а *ж* ἡ φίρμα/ ὁ ἐμπορικός οἶκος, ἡ ἐμπορική ἐπιχείρηση (*торговая*)· ◇ под ~ой *разг.* (*под предлогом*) μέ τό πρόσχημα.

фисгармония *ж муз.* τό ἁρμόνιο[ν].

фискал *м разг.* ὁ μαρτυριάρης, ὁ καταδότης. **~ить** *несов. разг.* καταδίνω, καταγγέλλω.

фискальн||ый *прил. юр.* τοῦ δημοσίου ταμείου, φορολογικός, οἰκονομικός: ~ая система τό φορολογικό σύστημα.

фисташк||а *ж* τό φιστίκι. **~овый** *прил.* φιστικής: ~овое дерево ἡ φιστικιά· ~ового цвета τό φιστικί.

фи́стул||а́ *ж* 1. *мед.* τό συρίγγιο[ν], ὁ φίστουλας· 2. *муз.* τό φαλσέττο: петь ~о́й τραγουδῶ φαλσέττο.

фити́ль *м в разн. знач.* τό φιτίλι, ἡ θρυαλλίς.

фи́шка *ж* (*в игре*) ἡ φίσα, ἡ μάρκα.

флаг *м* ἡ σημαία, ἡ παντιέρα: поднима́ть ~ ὑψώνω τή σημαία· спуска́ть ~ ὑποστέλλω τή σημαία· приспусти́ть ~ (*в знак траура*) ὑποστέλλω τή σημαία μεσίστιο, βάζω μεσίστιο τή σημαία· украша́ть ~ами σημαιοστολίζω· под ~ом чего́-л. *перен.* μέ τό πρόσχημα, μέ τή μάσκα.

фла́гман *м* 1. ὁ ναύαρχος, ὁ στόλαρχος· 2. (*корабль*) ἡ ναυαρχίδα[-ίς]. **~ский** *прил.*: фла́гманский кора́бль *см.* фла́гман 2.

флагшто́к *м* ὁ ἱστός σημαίας, τό κοντάρι τῆς σημαίας.

флажо́к *м* ἡ σημαιούλα, ἡ μικρή σημαία: сигна́льный ~ ἡ σημαία σηματοδότησης.

флако́н *м* τό μπουκαλάκι, τό φιαλίδιο[ν].

флама́нд||ец *м* ὁ Φλαμανδός. **~ский** *прил.* φλαμανδικός.

фланг *м воен.* τό πλευρό, ἡ πτέρυγα[-υξ]: атакова́ть с ~а κάνω πλευρική ἐπίθεση, πλευροκοπῶ· обходи́ть с ~а ὑπερφαλαγγίζω· обстре́ливать с ~а βάλλω πλευροκοπικά πυρά· ударя́ть во ~ καταφέρω πλευρικό χτύπημα. **~о́вый** *прил.* πλευρικός, τῆς πτέρυγος: ~о́вая защи́та ἡ πλευρική ἄμυνα· ~о́вое охране́ние ἡ πλαγιοφυλακή· ~о́вая ата́ка ἡ πλευρική ἐπίθεση.

флане́||левый *прил.* φανελλένιος. **~ль** *ж* ἡ φανέλλα.

флегм||а́тик *м* ὁ φλεγματικός. **~ати́чный** *прил.* φλεγματικός, φλεγματώδης.

фле́йт||а *ж* τό φλάουτο[ν], ἡ φλογέρα: игра́ть на ~е παίζω φλάουτο. **~и́ст** *м* ὁ φλαουτίστας.

фле́к||сия *ж грам.* ἡ κλίση[-ις]. **~ти́вный** *прил.* κλιτικός: ~ти́вные языки́ *лингв.* οἱ κλιτικές γλῶσσες.

фли́гель *м* ἡ πτέρυγα.

флирт *м* τό φλέρτ, τό φλερτάρισμα, τό κόρτε, ἡ ἐρωτοτροπία. **~ова́ть** *несов.* φλερτάρω, κάνω κόρτε, ἐρωτοτροπῶ.

флокс *м* ἡ φλόγα.

фло́ра *ж* ἡ χλωρίς.

флот *м* τό ναυτικό[ν], ὁ στόλος: вое́нно-морско́й ~ ὁ πολεμικός στόλος, τό πολεμικό[ν] ναυτικό[ν]· морско́й ~ ὁ θαλάσσιος στόλος· речно́й ~ τά ποταμόπλοια· вое́нно-возду́шный ~ ἡ πολεμική ἀεροπορία· гражда́нский возду́шный ~ ἡ πολιτική ἀεροπορία· торго́вый ~ ὁ ἐμπορικός στόλος· кабота́жный ~ ὁ ἀκτοπλοϊκός στόλος· служи́ть во ~е ὑπηρετῶ στό ναυτικό.

флоти́лия *ж* ὁ στολίσκος: подво́дная ~ ὁ στολίσκος ὑποβρυχίων· китобо́йная ~ φαλαιναλιευτικός στολίσκος.

фло́тский *прил.* τοῦ στόλου, τοῦ ναυτικοῦ.

флуктуа́ция *ж* 1. *физ.* ἡ διακύμανση· 2. *мед.* ὁ κλυδασμός· 3. *перен.* ἡ διακύμανση[-ις], ἡ αὐξομείωση[-ις].

флю́гер *м* ὁ ἀνεμοδείκτης, ἡ ἀνεμοδούρα, τό ἀνεμοδούρι.

флюс I *м мед.* τό πρήξιμο τῶν οὔλων.

флюс II *м тех. см.* пла́вень.

фля́га, фля́жка *ж* ἡ φλάσκα, ἡ τσότρα, τό παγούρι.

фойе́ *с нескл.* τό φουαγιέ.

фок *м мор.* ὁ τρίγκος, τό ἀκάτιον ἱστίον.

фок-ма́чта *ж мор.* τό τουρκέτο, ὁ ἀκάτιος ἱστός.

фокстерье́р *м* τό φόξ-τερριέ.

фокстро́т *м* τό φοξτρότ.

фо́кус I *м физ., мед., перен.* ἡ ἑστία.

фо́кус II *м* 1. (*трюк*) ἡ ταχυδακτυλουργία, τό τέχνασμα, τό κόλπο, τό τρύκ: показа́ть ~ ἐπιδεικνύω τρύκ, ἐπιδεικνύω ταχυδακτυλουργίες· 2. (*каприз*) *разг.* ἡ ἰδιοτροπία, τό καπρίτσιο: без ~ов! ἄσε τά νάζια!

фо́кусни||к *м* 1. ὁ ταχυδακτυλουργός· 2. *перен.* (*капризный человек*) *разг.* ὁ ἰδιότροπος, ὁ παράξενος. **~чать** *несов.* (*капризничать, привередничать*) *разг.* κάνω νάζια, κάνω καπρίτσια.

фолиа́нт *м* τό μεγάλο βιβλίο.

фо́льга *ж* ἡ φολίς, τό πέταλον.

фолькло́р *м* τό φολκλόρ/ ἡ λαογραφία (*фольклористика*). **~и́ст** *м* ὁ λαογράφος. **~ный** *прил.* λαογραφικός.

фон *м прям., перен.* τό φόντο, τό βάθος: све́тлый ~ τό ἀνοιχτό φόντο· выделя́ться на ~е чего́-л. διαγράφομαι στό φόντο κάποιου πράγματος· служи́ть ~ом ἀποτελῶ τό φόντο.

фона́р||ик *м* τό φαναράκι, ὁ φακός: карма́нный ~ φαναράκι τῆς τσέπης· кита́йский ~ τό χάρτινο φαναράκι. **~ный** *прил.* τοῦ φαναριοῦ: ~ный столб ὁ φανοστάτης, ὁ στύλος τοῦ φαναριοῦ.

фона́рь *м* 1. τό φανάρι, ὁ φανός: у́личный ~ τό φανάρι τοῦ δρόμου· волше́бный ~ ὁ μαγικός φανός· карма́нный ~ τό κλεφτοφάναρο· 2. (*в крыше*) *архит.* τό τζαμλίκι τῆς σκεπῆς· 3. (*синяк*) *разг.*

ἡ μελανιά: поста́вить кому́-л. ~ κάνω σέ κάποιον μελανιά (ἀπό τό χτύπημα).

фонд *м* 1. (*денежный*) τό κεφάλαιο[ν]/ τό ἀπόθεμα (*запас*): оборо́тные ~ы τά κυκλοφοριακά κεφάλαια· ~ за́работной пла́ты τό κονδύλι[ον] μισθοδοσίας· золото́й ~ *а*) τό ἀπόθεμα σέ χρυσό, *б*) τό χρυσό ἀπόθεμα (*тж. перен.*)· 2. (*ресурсы, запасы*) ὁ πλοῦτος, τό ἀπόθεμα: земе́льный ~ οἱ γαῖες, οἱ καλλιεργήσιμες γαῖες, τό ἔγγειον κεφάλαιον· семенно́й ~ τό ἀπόθεμα σπόρων· библиоте́чный ~ τό ἀπόθεμα βιβλίων· госуда́рственные ~ы τά κρατικά ἀποθεματικά κεφάλαια· 3. ~ы *мн. эк.* (*ценные бумаги*) τά χρεώγραφα, οἱ μετοχές. ~**овый** *прил.*: ~овая би́ржа τό χρηματιστήριο[ν] χρεωγράφων.

фоне́ма *ж лингв.* ὁ φθόγγος.

фоне́т||ика *ж* ἡ φωνητική, ἡ φθογγολογία. ~**и́ст** *м* ὁ φωνολόγος. ~**и́ческий** *прил.* φωνητικός, φθογγολογικός: ~и́ческая транскри́пция ἡ γραφική ἀναπαράσταση τῶν φθόγγων.

фоно́граф *м* ὁ φωνογράφος.

фонта́н *м* ὁ πίδακας[-αξ], τό συντριβάνι: нефтяно́й ~ ὁ πετρελαιοφόρος πίδακας· ~ красноре́чия χείμαρρος εὐγλωττίας· *бить* ~ом ἀναβρύζω, ἀναβλύζω.

форе́ль *ж* ἡ πέστροφα.

фо́рм||а *ж* 1. (*внешний вид*) τό σχῆμα, ἡ μορφή: в ~е ша́ра σέ σφαιρικό σχῆμα· придава́ть ~у δίνω σχῆμα, δίνω μορφή· принима́ть ~у παίρνω τό σχῆμα, παίρνω τή μορφή· в пи́сьменной ~е γραπτά[-ῶς]· 2. (*вид, структура*) ἡ μορφή: ~ правле́ния ἡ μορφή διακυβέρνησης· ~ы рабо́ты οἱ μορφές ἐργασίας· 3. *тех.* ὁ τύπος, ἡ φόρμα/ τό καλούπι (*для отливки*): ~ для шляп τό καλούπι (*или* ἡ φόρμα) καπέλλων· 4. *лит., иск.* ἡ μορφή, ἡ φόρμα: худо́жественная ~ ἡ καλλιτεχνική μορφή · еди́нство ~ы и содержа́ния ἡ ἑνότητα μορφῆς καί περιεχομένου· 5. (*одежда*) ἡ στολή: шко́льная ~ ἡ σχολική στολή· пара́дная ~ ἡ ἐπίσημη (*или* ἡ μεγάλη) στολή· 6. *канц.* ὁ τύπος, τό σχῆμα: по ~е σύμφωνα μέ τόν τύπο· 7. *грам.* ὁ τύπος, ἡ μορφή: глаго́льные ~ы οἱ φωνές τῶν ρημάτων· ◇ быть не в ~е δέν εἶμαι σέ φόρμα.

формали́зм *м* ὁ φορμαλισμός/ ἡ τυπολατρεία (*бюрократизм*).

формали́н *м фарм.* ἡ φορμαλίνη.

формали́ст *м* ὁ φορμαλιστής/ ὁ τυπολάτρης (*бюрократ*). ~**и́ческий** *прил.* φορμαλιστικός.

форма́льн||о *нареч.* τυπικά[-ῶς]/ γιά τόν τύπο (*для вида*): относи́ться ~ к чему́-л. ἀντιμετωπίζω κάτι τυπικά. ~**ость** *ж* ἡ τυπικότητα[-ης], ὁ τύπος: соблюда́ть все ~ости τηρῶ ὅλους τούς τύπους· э́то пуста́я ~ость εἶναι τύπος χωρίς σημασία. ~**ый** *прил.* 1. τυπικός: ~ая ло́гика ἡ τυπική λογική· 2. (*об отношении и т. п.*) φορμαλιστικός: ~ое отноше́ние к де́лу ἡ τυπική ἀντιμετώπιση ὑποθέσεως.

форма́т *м* τό σχῆμα, τό μέγεθος.

форма́ци||я *ж* 1. (*структура*) τό σύστημα/ ἡ μορφή (*стадия развития*): обще́ственно-экономи́ческая ~ τό κοινωνικό-οἰκονομικό σύστημα· 2. (*система взглядов*) οἱ ἀντιλήψεις: челове́к но́вой ~и ἄνθρωπος μέ νέες ἀντιλήψεις· 3. *геол.* ἡ διάπλαση[-ις].

фо́рменн||ый *прил.* 1. (*сделанный по форме*): ~ая оде́жда ἡ στολή· ~ая фура́жка τό πηλήκιο[ν]· 2. (*настоящий, подлинный*) *прост.* πραγματικός: ~ сканда́л τό πραγματικό σκάνδαλο· ~ дура́к ὁ βλάκας μέ περικεφαλαία.

формирова́||ние *с* 1. (*действие*) ὁ σχηματισμός, ἡ διαμόρφωση[-ις], ἡ διάπλαση[-ις], ἡ συγκρότηση: ~ взгля́дов ἡ διαμόρφωση τῶν ἀντιλήψεων· ~ полко́в ἡ συγκρότηση τῶν συνταγμάτων· ~ органи́зма ἡ διάπλαση τοῦ ὀργανισμοῦ· ~ но́вого кабине́та ὁ σχηματισμός νέας κυβέρνησης· 2. *воен.* (*воинская часть*) ὁ σχηματισμός. ~**ть** *несов.* σχηματίζω, διαμορφώνω, διαπλάθω, συγκροτῶ: ~ть прави́тельство σχηματίζω κυβέρνηση· ~ть полк σχηματίζω (*или* συγκροτῶ)σύνταγμα. ~**ться** σχηματίζομαι, διαμορφώνομαι, συγκροτοῦμαι.

форм||ова́ть *несов. тех.* καλουπιάζω, καλουπώνω, φορμάρω. ~**о́вка** *ж* (*отливка*) τό χύσιμο σέ καλούπι, τό καλούπωμα. ~**о́вщик** *м* ὁ χύτης, ὁ φορμαδόρος.

фо́рмул||а *ж в разн. знач.* ὁ τύπος, ἡ φόρμουλα: математи́ческая ~ ὁ μαθηματικός τύπος· хими́ческая ~ ὁ χημικός τύπος· вы́разить в ~е διατυπώνω. ~**ирова́ть** *сов. и несов.* διατυπώνω. ~**иро́вка** *ж в разн. знач.* ἡ διατύπωση[-ις]: дава́ть ~иро́вку διατυπώνω.

формуля́р *м* (*библиотечный*) ἡ κάρτα.

форпо́ст *м* ἡ προφυλακή.

форси́рова||ние *с* 1. (*ускорение*) ἡ ἐπιτάχυνση[-ις]: ~ собы́тий ἡ ἐπιτάχυνση τῆς ἐξέλιξης τῶν γεγονότων· 2. *воен.* ἡ διάβαση (μέ μάχη): ~ реки́ ἡ διάβαση ποταμοῦ. ~**нный** *прич. и прил.* βιαστικός, γρήγορος: ~нным ма́ршем μέ σύντονη πορεία. ~**ть** *сов. и несов.* 1. (*ускорять*) ἐπιταχύνω: ~ть разви́тие чего́-л. ἐπιταχύνω τήν ἐξέλιξη κάποιου πράγματος· 2. *воен.*

διαβαίνω, περνῶ (μέ μάχη): ~ть ре́ку διαβαίνω τό ποτάμι.

форсу́нка *ж тех.* ὁ ψεκαστῆρας.

форт *м воен.* τό φρούριο[ν], τό ὀχυρό.

фортепья́нн||ый *прил.* τοῦ πιάνου, γιά πιάνο: ~ конце́рт τό κοντσέρτο γιά πιάνο· ~ая му́зыка ἡ μουσική γιά πιάνο.

фортепья́но *с нескл.* τό πιάνο, τό κλειδοκύμβαλο[ν]: игра́ть на ~ παίζω πιάνο.

фортификацио́нн||ый *прил.* ὀχυρωματικός: ~ые рабо́ты τά ὀχυρωματικά ἔργα· ~ые сооруже́ния τά ὀχυρώματα, οἱ ὀχυρωματικές ἐγκαταστάσεις.

фортифика́ция *ж* 1. (*наука*) ἡ ὀχυρωματική· 2. (*действие*) ἡ ὀχύρωση[-ις]· 3. (*укрепления*) τό ὀχύρωμα.

фо́рточка *ж* ὁ φεγγίτης τοῦ παραθύρου.

форту́н||а *ж уст., поэт.* ἡ τύχη, ἡ μοῖρα: колесо́ ~ы ὁ τροχός τῆς τύχης.

фо́рум *м* 1. *ист.* ἡ ἀγορά· 2. (*собрание*) τό συνέδριο[ν], τό φόρουμ: ~ учёных τό συνέδριο ἐπιστημόνων.

форште́вень *м мор.* ὁ ταλιαμᾶς, ὁ φάλκης.

фосге́н *м хим.* τό φωσγένιο[ν].

фосфа́т *м хим., мин.* τό φωσφορικό[ν] ἅλας.

фо́сфор *м* ὁ φώσφορος.

фосфоресц||е́нция *ж физ.* ὁ φωσφορισμός. ~**и́ровать** *несов.* φωσφορίζω. ~**и́рующий** *прич. и прил.* φωσφορίζων.

фосфори́т *м мин.* ὁ φωσφορίτης.

фосфори́ческий *прил.* φωσφορικός.

фо́сфорн||ый *прил.* φωσφοροῦχος, φωσφορικός: ~ая кислота́ τό φωσφορῶδες ὀξύ.

фо́то *с нескл. разг.* ἡ φωτογραφία.

фото||аппара́т *м* (фотографи́ческий аппара́т) ἡ φωτογραφική μηχανή. ~**бума́га** *ж* ὁ φωτογραφικός χάρτης.

фото́граф *м* ὁ φωτογράφος. ~**и́ровать** *несов.* φωτογραφίζω. ~**и́роваться** φωτογραφίζομαι, φωτογραφοῦμαι. ~**и́ческий** *прил.* φωτογραφικός: ~и́ческий сни́мок ἡ φωτογραφία.

фотогра́фия *ж* 1. (*действие*) ἡ φωτογραφία, ἡ φωτογράφηση: момента́льная ~ τό στιγμιότυπο[ν], τό ἐνσταντανέ· 2. (*снимок*) ἡ φωτογραφία· цветна́я ~ ἡ φωτοχρωμία· 3. (*мастерская*) τό φωτογραφεῖο[ν].

фотокорреспонде́нт *м* ὁ φωτογραφικός ἀνταποκριτής ἐφημερίδος.

фото́метр *м физ.* τό φωτόμετρο[ν].

фоторепорт||а́ж *м* τό φωτορεπορτάζ. ~**ёр** *м* ὁ φωτορεπόρτερ.

фото||сни́мок *м* ἡ φωτογραφία. ~**съёмка** *ж* ἡ φωτογραφία, ἡ φωτογράφηση[-ις].

фототелегра́мма *ж* τό τηλεφωτογράφημα, τό φωτοτηλεγράφημα.

фототи́пия *ж полигр.* ἡ φωτοτυπία.

фотохро́ника *ж* τά εἰκονογραφημένα νέα, τά εἰκονογραφημένα χρονικά.

фрагме́нт *м* τό ἀπόσπασμα. ~**а́рный** *прил.* ἀποσπασματικός, τμηματικός: ~а́рное изложе́ние ἡ ἀποσπασματική ἔκθεση.

фра́з||а *ж в разн. знач.* ἡ φράση[-ις]: изби́тая ~ ἡ τετριμμένη φράση· пусты́е ~ы τά κούφια λόγια, ἡ κενή φράση· пы́шная ~ ἡ πομπώδης φράση.

фразео||логи́ческий *прил. лингв.* φρασεολογικός. ~**ло́гия** *ж лингв.* ἡ φρασεολογία.

фразёр *м* ὁ λογᾶς, ὁ παπαρδέλας.

фрак *м* τό φράκο, ἡ βελάδα.

фраки́||ец *м* ὁ Θράξ, ὁ Θρακιώτης. ~**йский** *прил.* θρακικός.

фракци||оне́р *м полит.* ὁ φραξιονιστής. ~**о́нный** *прил. полит.* φραξιονιστικός: ~о́нная борьба́ ἡ φραξιονιστική πάλη.

фра́кция *ж полит.* ἡ φράξια: антипарти́йная ~ ἡ ἀντικομματική φράξια· парла́ментская ~ ἡ κοινοβουλευτική ὁμάδα.

фраму́га *ж* ἡ φεγγίτης.

франк *м* (*монета*) τό φράγκο[ν].

франт *м* ὁ δανδής, ὁ κομψευόμενος, ὁ λιμοκοντόρος. ~**и́ть** *несов.* κάνω τόν δανδῆ, κομψεύομαι. ~**и́ха** *ж* ἡ κομψευομένη γυναῖκα. ~**ова́тый** *прил.* κομψευόμενος. ~**овство́** *с* ἡ ἐξεζητημένη κομψότητα.

франц||у́женка *ж* ἡ Γαλλίδα, ἡ Φραντσέζα. ~**у́з** *м* ὁ Γάλλος, ὁ Φραντσέζος. ~**у́зский** *прил.* γαλλικός, φραντσέζικος.

фрахт *м* 1. (*груз на судне*) τό φορτίο[ν] πλοίου· 2. (*плата*) ὁ ναῦλος, τό ναῦλο[ν]. ~**ова́ть** *несов.* ναυλώνω πλοῖο.

фрега́т *м мор.* ἡ φρεγάτα, ἡ φρεγάδα[-άς].

фре́з||а *ж*, **фре́з||ер** *м тех.* ἡ φραίζα. ~**ерный** *прил.*: ~ерный стано́к ἡ φραίζα, ἡ φραιζομηχανή. ~**ерова́ть** *несов.* περνῶ στή φρέζα, ἐπεξεργάζομαι μέ τή φρέζα. ~**еро́вщик** *м* ὁ φρεζαδόρος.

фре́йлина *ж* ἡ κυρία τῆς τιμῆς, ἡ κυρία ἐπί τῶν τιμῶν.

фре́ск||а *ж иск.* τό φρέσκο, ἡ νωπογραφία, ἡ τοιχογραφία. ~**овый** *прил.* τοῦ φρέσκου, νωπογραφικός, τοιχογραφικός: ~овая жи́вопись ἡ νωπογραφία, ἡ τοιχογραφία.

фриво́льн||ость *ж* ἡ ἐλαφρότητα[-ης], ἡ ἐπιπολαιότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἐλαφρός, ἐπιπόλαιος.

фриз *м архит.* ἡ φρίζα, ἡ ζωοφόρος, τό διάζωμα.

фрикаде́лька *ж кул.* τά γιουβαρλάκια.

фронт *м в разн. знач.* τό μέτωπο[ν]: лйиия ~а ἡ γραμμή τοῦ μετώπου· наро́дный ~ τό λαϊκό μέτωπο· идеологи́ческий ~ τό ἰδεολογικό μέτωπο· культу́рный ~ τό πολιτιστικό μέτωπο· трудово́й ~ τό μέτωπο τῆς δουλειᾶς· еди́ным ~ом σέ ἑνιαῖο μέτωπο· на ~е στό μέτωπο· борьба́ на два ~а ὁ διμέτωπος ἀγώνας· стать во ~ στέκομαι προσοχή. ~**а́льный** *прил.* μετωπικός: ~а́льная ата́ка ἡ ἐπίθεση κατά μέτωπο.

фронтиспи́с *м архит.* ἡ πρόσοψη[-ις] (οἰκοδομῆς)/ *полигр.* ἡ προμετωπίδα[-ίς].

фронтов||и́к *м* ὁ πολεμιστής, ὁ μαχητής (*или* ὁ στρατιώτης) τοῦ μετώπου. ~**о́й** *прил.* τοῦ μετώπου: ~а́я часть τμῆμα στρατοῦ τοῦ μετώπου· ~о́й това́рищ ὁ συμπολεμιστής, συνάδελφος ἀπό τό μέτωπο.

фронто́н *м архит.* τό ἀέτωμα.

фрукт *м* 1. τό φροῦτο, ἡ ὀπώρα: заса́харенные ~ы τά ζαχαρωμένα φροῦτα. сушёные ~ы τά ξερά φροῦτα· 2. (*о челове́ке*) *ирон.* ὁ τύπος, τό φροῦτο.

фрукто́в||ый *прил.* ὀπωροφόρος: ~ое де́рево τό ὀπωροφόρο δέντρο· ~ сад ὁ ὀπωροφόρος κῆπος· ~ сок ὁ χυμός φρούτων· ~ магази́н τό φρουτάδικο, τό ὀπωροπωλεῖο[ν].

фу *межд.* 1. (*выража́ет доса́ду, презре́ние, отвраще́ние*) φτού!, φού!: фу, кака́я га́дость! φτού σιχαμάρα!· 2. (*выража́ет уста́лость*) οὔφ!

фу́га *ж муз.* ἡ φούγκα.

фуга́нок *м тех.* ἡ πλάνια, ἡ πλάνη.

фуга́с *м воен.* τό ὑπονομευμένο ἔδαφος, ἡ ὑπόνομος. ~**ка** *ж разг.* ἡ ἐκρηκτική βόμβα. ~**ный** *прил.* ἐκρηκτικός: ~ный снаря́д τό ἐκρηκτικόν βλῆμα, ἡ ἐκρηκτική βόμβα.

фу́ксия *ж бот.* ἡ φουξία.

фунда́мент *м в разн. знач.* τό θεμέλιο[ν]: заложи́ть ~ βάζω τά θεμέλια, θεμελιώνω. ~**а́льно** *нареч.* θεμελιακά. ~**а́льный** *прил. в разн. знач.* θεμελιώδης.

фуникулёр *м* ὁ κρεμαστός (*или* ὁ σχοινοκίνητος) σιδηρόδρομος.

функциона́льн||ый *прил.* τῆς λειτουργίας τοῦ σώματος: ~ое расстро́йство *мед.* ἡ λειτουργική διαταραχή· ~ая зави́симость *мат.* ἡ συνάρτηση[-ις].

функциони́ровать *несов.* λειτουργῶ.

фу́нкци||я *ж* 1. *в разн. знач.* ἡ λειτουργία· 2. *мат.* ἡ συνάρτηση[-ις]· 3. *перен.* (*обя́занность*) τά καθήκοντα, τά χρέη: выполня́ть ~и кого́-л. ἐκτελῶ χρέη· служе́бные ~и τά ὑπηρεσιακά καθήκοντα.

фунт *м* 1. *уст.* (*едини́ца ве́са*) τό φούντι, τό πφούντ (=409,5 γραμ.)· 2. (*англи́йская де́нежная едини́ца*) ἡ ἀγγλική λίρα, ἡ λίρα στερλίνα.

фу́ра *ж* τό φορτηγό ἀμάξι.

фура́ж *м* ἡ φορβή, ἡ χορτονομή, οἱ ζωοτροφίες: загото́вка ~а́ ἡ προμήθεια ζωοτροφιῶν. ~**иро́вка** *ж воен.* ἡ προμήθεια φορβῆς.

фура́жка *ж* ἡ τραγιάσκα, τό κασκέτο[ν]: солда́тская ~ τό πηλήκιον τοῦ στρατιώτη.

фурго́н *м* τό φορτηγό ἀμάξι.

фу́рия *ж* 1. *миф.* ἡ Ἐρινύς, ἡ Ἐρινύα· 2. *перен.* ἡ στρίγγλα.

фуро́р *м* τό φουρόρε, ὁ κρότος: вызыва́ть ~ κάνω κρότο· производи́ть ~ προκαλῶ φουρόρε.

фуру́нкул *м мед.* ὁ καλόγερος, ὁ βούζουνας, τό βουζούνι, ὁ δοθιήν. ~**ёз** *м* ἡ δοθιήνωση[-ις].

фут *м* τό πόδι, ὁ πούς: длино́ю в пять ~ов μήκους πέντε ποδῶν.

футбо́л *м* τό ποδόσφαιρο[ν], τό φουτμπώλ. ~**и́ст** *м* ὁ ποδοσφαιριστής. ~**ьный** *прил.* ποδοσφαιρικός: ~ьный мяч ἡ μπάλλα τοῦ ποδοσφαίρου· ~ьная кома́нда ἡ ποδοσφαιρική ὁμάδα· ~ьный матч ὁ ποδοσφαιρικός ἀγώνας, τό ποδοσφαιρικό μάτς.

футля́р *м* ἡ θήκη: ~ для очко́в ἡ θήκη τῶν γυαλιῶν.

футур||и́зм *м* ὁ φουτουρισμός. ~**и́ст** *м* ὁ φουτουριστής. ~**исти́ческий** *прил.* φουτουριστικός.

фуфа́йка *ж* ἡ ἐσωτερική φανέλλα.

фы́рк||анье *с* τό μουθουνητό, τό ρουθουνητό. ~**ать** *несов.*, ~**нуть** *сов.* 1. μουθουνίζω, ρουθουνίζω, ξεφυσῶ· 2. (*смея́ться*) *разг.* ξεσπῶ σέ γέλοια· 3. (*выража́ть неудово́льствие*) *разг.* ἀπαντῶ ἐκνευρισμένα.

фюзеля́ж *м ав.* ὁ σκελετός ἀεροπλάνου.

Х

ха́жива||ть *несов.* συχνοπηγαίνω κάπου: он ча́сто туда́ ~л συχνά κόπιαζε ἐκεῖ.
хала́т *м* 1. (*домашний*) ἡ ρόμπα/ ἡ ρόμπ ντέ σάμπρ (*дамский*): купа́льный ~ τό λουτρικό, τό μπουρνούζι· 2. (*спецодежда*) ἡ μπλούζα: рабо́чий (до́кторский) ~ ἡ ἐργατική (ἰατρική) μπλούζα· маскиро́вочный ~ *воен.* ὁ μανδύας καμουφλάζ.
хала́т||ность *ж* ἡ ἀμέλεια, ἡ ἀδιαφορία, ἡ ἀμεριμνησία, τό ἀμεριμνομέριμνο[ν]. ~**ный** *прил.* ἀμελής, ἀδιάφορος, ἀμεριμνομέριμνος: ~ное отноше́ние ἡ ἀδιαφορία (*или* ἡ ἀμέλεια) γιά κάτι.
халва́ *ж* ὁ χαλβᾶς.
халту́р||а *ж разг.* 1. (*небрежная работа*) ἡ τσαπατσούλικη δουλειά· 2. (*побочный заработок*) τά τυχερά. ~**ить** *несов. разг.* 1. δουλεύω τσαπατσούλικα· 2. (*гнаться за побочным заработком*) κυνηγῶ τά τυχερά. ~**ный** *прил. разг.*: ~ная рабо́та ἡ τσαπατσούλικη δουλειά. ~**щик** *м разг.* ὁ τσαπατσούλης στή δουλειά.
халцедо́н *м мин.* ὁ χαλκηδόνιος.
хам *м бран.* ὁ ἀναιδής, ὁ χοντράνθρωπος.
хамелео́н *м зоол.*, *перен.* ὁ χαμαιλέων.
ха́м||ский *прил. разг.* ἀναιδής, ἀγροῖκος. ~**ство** *с разг.* ἡ ἀναίδεια, ἡ χοντροκοπιά.
хан *м* ὁ χάν, ὁ χάνος.
хандр||а́ *ж* ἡ μελαγχολία: на меня́ напа́ла ~ μ' ἔπιασε μελαγχολία. ~**и́ть** *несов.* μελαγχολῶ.
ханжа́ *м*, *ж* ὁ ταρτοῦφος/ ὁ ὑποκριτής (*лицемер*).
ха́нж||еский *прил.* ταρτουφικός/ ὑποκριτικός (*лицемерный*). ~**ество́** *с* ἡ ψευδευλάβεια, ὁ ταρτουφισμός/ ἡ ὑποκρισία (*лицемерие*).
ха́нский *прил.* τοῦ χάνου.
хао́||с *м миф.*, **хаó||с** *м перен.* τό χάος. ~**ти́ческий**, ~**ти́чный** *прил.* χαώδης.
хара́ктер *м в разн. знач.* ὁ χαρακτήρας: тяжёлый ~ ὁ δύσκολος χαρακτήρας· челове́к с ~ом ἄνθρωπος μέ χαρακτήρα· ~ ме́стности ὁ χαρακτήρας τοῦ ἐδάφους· предприя́тие сомни́тельиого ~а ὕποπτη ὑπόθεση· замеча́ния крити́ческого ~а κριτικές παρατηρήσεις· ◇ вы́держать ~ κρατῶ ὡς τό τέλος· э́то не в его́ ~е δέν εἶναι τέτοιος χαρακτήρας. ~**изова́ть** *сов. и несов.* χαρακτηρίζω. ~**изова́ться** χαρακτηρίζομαι. ~**и́стика** *ж в разн. знач.* ὁ χαρακτηρισμός, ἡ περιγραφή: дава́ть ~и́стику δίνω χαρακτηρισμό· для ~и́стики γιά τήν ἀξιολόγηση.
характе́рн||о 1. *нареч.* εἶναι χαρακτηριστικό· 2. *предик. безл.*: ~, что... εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι...· э́то о́чень ~ для него́ αὐτό εἶναι πολύ χαρακτηριστικό γι' αὐτόν. ~**ый** *прил. в разн. знач.* χαρακτηριστικός/ διακριτικός (*отличительный*): ~ое лицо́ χαρακτηριστικό πρόσωπο· ~ая черта́ τό χαρακτηριστικό γνώρισμα· ~ый приме́р τό χαρακτηριστικό παράδειγμα.
ха́рк||анье *с разг.* ἡ ἀπόχρεμψη[-ις], τό ξεροχάλιασμα, ὁ ἀποφλεγματισμός. ~**ать** *несов. разг.* ἀποχρέμπτομαι, ἀποφλεγματίζομαι, ξεροχαλίζομαι: ~ать кро́вью κάνω αἱμόπτυση, φτύνω αἷμα.
ха́ртия *ж ист.* ὁ χάρτης.
харче́вня *ж уст.* τό ἑστιατόριο, ἡ ταβέρνα.
харчи́ *мн. разг.* τό φαγί.
ха́та *ж* τό χωριατόσπιτο, ἡ χάτα.
ха́ять *несов. разг.* κακολογῶ, κακογλωσσεύω.
хва||ла́ *ж* ὁ ἔπαινος, τό ἐγκώμιο[ν]: воздава́ть ~лу́ ἐπαινῶ, ὑμνῶ, πλέκω τό ἐγκώμιο[ν]. ~**ле́бный** *прил.* ἐπαινετικός, ἐγκωμιαστικός, εὔφημος: ~ле́бный о́тзыв ὁ ἔπαινος· ~ле́бная речь ὁ ἐγκωμιαστικός λόγος. ~**лёный** *прил. ирон.* πολύ παινεμένος. ~**ли́ть** *несов.* ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω/ ἐξυμνῶ (*восхвалять*). ~**ли́ться** (*чем-л.*) καυχιέμαι, καυχῶμαι, παινεύομαι, ἀλαζονεύομαι.
хва́ст||ать, **хва́ст||аться** *несов.* καυχιέμαι, καυχῶμαι, κομπάζω: не ~аясь χωρίς νά θέλω νά καυχηθῶ. ~**ли́вый** *прил.* καυχησιάρης, κομπορρήμων, παινεσιάρης, κομπαστικός, στομφαστικός. ~**овство́** *с* ἡ καυχησιολογία, ἡ καύχηση[-ις], ὁ κομπασμός. ~**у́н** *м* ὁ καυχησιάρης, ὁ παινεσιάρης, ὁ καυχηματίας. ~**у́нья** *ж* ἡ καυχησιάρα.
хват||а́ть *несов.* 1. (*схватывать*) ἁρπάζω, πιάνω, τσακώνω: ~ руко́й ἁρπάζω μέ τήν χούφτα· ~ зуба́ми πιάνω μέ τά δόντια· ~ за ши́ворот ἁρπάζω ἀπ' τόν γιακᾶ· ~ на лету́ ἁρπάζω στά πεταχτά· 2. (*приобретать поспешно*) παίρνω βιαστικά: ~ что попа́ло παίρνω ὅτι βρῶ μπροστά μου· 3. (*быть достаточным*) εἶμαι ἀρκετός, ἐπαρκῶ, φθάνω: мне не ~а́ет вре́мени δέν μοῦ φθάνει ὁ χρόνος· э́того вполне́ ~а́ет αὐτό ἀρκεῖ θαυμάσια· ◇ он звёзд с не́ба не ~а́ет δέν πιάνει πουλιά στόν ἀέρα· э́того то́лько (ещё) не ~а́ло! αὐτό μᾶς ἔλειπε!
хват||а́ться *несов. прям.*, *перен.* πιάνο-

μαι, δράττομαι, ἁρπάζω: ~ за всё καταπιάνομαι μέ ὅλα· ◇ ~ зá голову συνέρχομαι· утопáющий и за солóминку ~áется ὁ πνιγμένος ἀπό τά μαλλιά του πιάνεται.

хватúть *сов.* 1. *см.* хватáть I, 3· 2. (*ударить*) *разг.* χτυπῶ, ἀμολῶ, κολλῶ: ~ кулакóм χτυπῶ γροθιά· ◇ ~ гóря τραβῶ πολλά· ~ чéрез край τό παρακάνω, τό παραξηλώνω, ὑπερβαίνω τά ὅρια· ~ лúшнего *разг.* παραπίνω· егó хватúл удáр ἔπαθε ἀποπληξία, τοὖρθε ταμπλᾶς· хвáтит! ἀρκεῖ!, φθάνει!, πάψε!· с менá хвáтит! βαρέθηκα πιά, φθάνει!· хвáтит тебé болтáть πάψε νά φλυαρεῖς· э́ка хватúл! τά παραλές!, τό παρακάνεις!

хватúться *сов.* (*кого-л., чего-л.*) *разг.* παίρνω χαμπάρι ὅτι λείπει, ἀρχίζω νά ψάχνω: ~ когó-л. θυμᾶμαι ξαφνικά πῶς λείπει κάποιος.

хвáтка *ж* 1. *прям., перен.* τό πιάσιμο, τό σφίξιμο, ἡ λαβή· 2. (*уменье, ловкость*) ἡ μαστοριά, ἡ καπατσοσύνη: ~ в рабóте ἡ καπατσοσύνη στή δουλειά· ◇ мёртвая ~ *а*) ἡ θανατική λαβή, *б*) τό δάγκαμα θανάτου (*о животных*).

хвóйн||ый *прил.* κωνοφόρος: ~ лес δάσος κωνοφόρων δένδρων· ~ые дерéвья τά κωνοφόρα δένδρα· ◇ ~ые вáнны μπάνια μέ φύλλα κωνοφόρων.

хворáть *несов. разг.* ἀρρωσταίνω, ἀδιαθετῶ, εἶμαι ἄρρωστος.

хвóрост *м* 1. τά ξερόκλαδα, τά χαμόκλαδα, τά φρύγανα· 2. *кул.* ὁ ξεροψημένος λουκουμᾶς.

хворостúна *ж* ἡ βέργα, ἡ βίτσα.

хвост *м* 1. ἡ οὐρά: распустúть ~ (*о павлине*) ξεδιπλώνω τήν οὐρά· поджáть ~ *а*) βάζω τήν οὐρά στά σκέλια, μαζεύω τήν οὐρά, *б*) *перен.* συμμαζεύομαι· задрáть ~ *а*) σηκώνω τήν οὐρά μου, *б*) *перен.* τό παίρνω ἀπάνω μου· вилáть ~óм *а*) κουνῶ τήν οὐρά (*о собаке*), *б*) *перен.* στέκω σούζα· 2. (*концевая часть*) ἡ οὐρά: ~ самолёта ἡ οὐρά τοῦ ἀεροπλάνου· ~ колóнны ἡ οὐρά τῆς φάλαγγας· 3. (*очередь*) *разг.* ἡ οὐρά, ἡ σειρά: стоя́ть в ~é στέκομαι στήν οὐρά· ◇ накрутúть ~ комý-л. δείχνω πόσα ἀπίδια βάζει ὁ σάκκος· показáть ~ *разг.* τό στρίβω· плестúсь в ~é μένω πίσω, καθυστερῶ· (н) в ~ и в грúву (*гнать, погонять и т. п.*) δέν ἀφήνω σέ χλωρό κλαρί· псу под ~ *разг.* στόν ἀέρα, ἄδικα.

хвостов||óй *прил.* οὐραῖος, τῆς οὐρᾶς: ~óе оперéние *ав.* τό πτέρωμα τῆς οὐρᾶς.

хвощ *м бот.* ἡ ἀλογουρά, τό πολυτρίχι, ἡ ἵππουρις.

хвóя *ж* 1. (*листва*) τά φύλλα τῶν κωνοφόρων· 2. (*ветки*) *собир.* τά κλαδιά κωνοφόρων.

хéрес *м* (*сорт вина*) τό κρασί χέρεθ.

херувúм *м* τό χερουβείμ.

хúжина *ж* ἡ καλύβα, ἡ καλύβη.

хúлый *прил.* καχεκτικός/ φιλάσθενος (*тк. о человеке*).

химéра *ж миф., перен.* ἡ χίμαιρα.

химизáция *ж* ἡ χημειοποίηση.

хúмик *м* ὁ χημικός.

химикáлии *мн.* τά χημικά προϊόντα, οἱ χημικές ὕλες.

химúческ||ий *прил. в разн. знач.* χημικός: ~ие соединéния οἱ χημικές ἑνώσεις· ~ая лаборатóрия τό χημεῖο[ν]· ~ая бóмба ἡ ἀσφυξιογόνα βόμβα· ~ие удобрéния τά χημικά λιπάσματα· ~ карандáш τό χημικό μολύβι.

хúмия *ж* ἡ χημεία: органúческая (неорганúческая) ~ ἡ ὀργανική (ἀνόργανος) χημεία· физúческая ~ ἡ φυσική χημεία· прикладнáя ~ ἡ ἐφηρμοσμένη χημεία· большáя ~ ἡ μεγάλη χημική βιομηχανεία.

хúна *ж*, **хинúн** *м* τό κινίνο[ν], ἡ κινίνη.

хúн||ный *прил.* τῆς κινίνης: ~ное дéрево ἡ κιγχόνη.

хирéть *несов.* 1. φθίνω, μαραζώνω, ἐξασθενῶ (*о человеке*)/ μαραίνομαι (*о деревьях*)· 2. *перен.* (*приходить в упадок*) φθίνω, παρακμάζω.

хирýрг *м* ὁ χειρουργός, ὁ χειροῦργος. ~úческий *прил.* χειρουργικός: ~úческое вмешáтельство ἡ χειρουργική ἐπέμβαση.

хитр||éц *м* ὁ πανοῦργος, ὁ πονηρός, ὁ κατεργάρης. ~úть *несов.* (*лукавить*) πονηρεύω, κάνω πονηριές.

хúтрост||ь *ж* 1. ἡ πονηριά, ἡ πανουργία, ἡ κατεργαριά· 2. (*уловка, приём*) ἡ πονηριά, ὁ δόλος, τό τέχνασμα: воéнная ~ τό στρατήγημα, τό στρατηγικό τέχνασμα· взять ~ью καταφέρνω κάτι μέ πονηριά· пустúться на ~и χρησιμοποιῶ πονηριά· 3. (*изобретательность, искусность*) ἡ ἐφευρετικότητα, ἡ ἐπιδεξιότητα, ἡ ἐξυπνάδα· 4. (*трудность, сложность*) ἡ δυσκολία, τό πολύπλοκο· ◇ вот в чём ~ νά ποῦ εἶναι τό κουμπί· не великá ~! σπουδαῖο πράμα!

хитроýмный *прил.* 1. πανοῦργος, πονηρός· 2. (*замысловатый, мудрёный*) ἔξυπνος.

хúтр||ый *прил.* 1. πονηρός, πανοῦργος, κατεργάρης· 2. (*изобретательный, искусный*) ἔξυπνος, ἐπιδέξιος· 3. (*замысловатый*) *разг.* ἔξυπνος: ~ое устрóйство τό μηχάνημα.

хихи́к||анье *с* τό πνιγμένο γέλοιο. **~ать** *несов.*, **~нуть** *однокр.* γελῶ πνιχτά.

хище́ние *с* ἡ κλοπή, ἡ λεηλασία/ ἡ κατάχρηση[-ις] (*растрата*).

хи́щни||к *м* 1. τό θηρίο (*зверь*)/ τό ἁρπακτικό πτηνό, τό ὄρνιο (*птица*)· 2. *перен.* ὁ ἅρπαξ. **~ческий** *прил.* 1. ἁρπακτικός: ~ческие инсти́нкты τά ἁρπακτικά ἔνστικτα· 2. *перен.* ληστρικός.

хи́щн||ый *прил.* 1. ἁρπακτικός: ~ая пти́ца τό ἁρπακτικό πτηνό, τό ὄρνιο· 2. *перен.* ἁρπακτικός, ληστρικός: ~ взгляд τό ἁρπακτικό βλέμμα.

хладнокро́в||ие *с* ἡ ψυχραιμία: сохраня́ть ~ τηρῶ ψυχραιμία. **~но** *нареч.* ψύχραιμα, ψυχραίμως. **~ный** *прил.* ψύχραιμος, ἀτάραχος/ ἥρεμος, γαλήνιος, ἥσυχος (*споко́йный*).

хлам *м собир.* τά παληοπράμματα, τά παληόρρουχα/ τά κουρέλια (*тряпьё*).

хлеб *м* 1. (*печёный*) τό ψωμί, ὁ ἄρτος: бе́лый (пшени́чный) ~ τό ἄσπρο ψωμί· чёрный (ржано́й) ~ τό μαῦρο ψωμί· чёрствый ~ τό μπαγιάτικο ψωμί· карава́й ~а τό καρβέλι· ломо́ть ~а ἕνα κομμάτι ψωμί· 2. (*зерно и растение*) τό σιτάρι, ὁ σῖτος/ τά σιτηρά (*хлеба́*): ссыпа́ть ~ в амба́ры ἀποθηκεύω τό σιτάρι· ози́мые ~а́ τά πρώϊμα (*или* τά φθινοπωριάτικα) σιτηρά· яровы́е ~а́ τά ἀνοιξιάτικα σιτηρά· 3. (*пропитание*; *средства к существованию*) *разг.* τό ψωμί, ὁ ἄρτος: зараба́тывать себе́ на ~ βγάζω τό ψωμί μου· лиша́ть кого́-л. куска́ ~а στερῶ τό ψωμί κάποιου· ◇ ~ да соль! καλή ὄρεξη!· ~ насу́щный ὁ ἐπιούσιος ἄρτος· отбива́ть ~ у кого́-л. παίρνω τό ψωμί κάποιου· жить на чужи́х ~а́х μέ ταΐζουν ἄλλοι· перебива́ться с ~а на квас τρώγω ψωμί καί σουγιά.

хлеба́||ть *несов.* τρώγω, ρουφῶ· ◇ уйти́ не со́лоно ~вши φεύγω ἄπρακτος.

хле́бница *ж* τό καλάθι γιά τό ψωμί.

хлебну́ть *сов.* 1. *однокр.* к хлеба́ть· 2. (*выпить хмельного*) *разг.* πίνω: ~ ли́шнего *разг.* παραπίνω· 3. (*испытать*) τραβῶ: ~ го́ря τραβῶ πολλά.

хле́бн||ый *прил.* 1. τοῦ ψωμιοῦ, ἀπό ψωμί (*о печёном хлебе*)/ τοῦ σιταριοῦ (*относящийся к зерну*): ~ые зла́ки τά σιτηρά· ~ые запа́сы τά ἀποθέματα σιταριοῦ· ~ые поля́ τά χωράφια σιταριοῦ· ~ амба́р ἡ σιταποθήκη· ~ магази́н τό ἀρτοπωλεῖο, τό ψωμάδικο· ~ая торго́вля τό ἐμπόριο σιτηρῶν· ~ квас τό κβάς (*εἶδος ἀναψυκτικοῦ*)· ~ кри́зис ἡ κρίση ψωμιοῦ· 2. (*обильный хлебом*) πλούσιος σέ σιτάρι: ~ край ὁ σιτοβολῶν (*или* ἡ σιτοπαραγωγική) περιοχή· ~ год χρονιά πλούσια σέ σιτοπαραγωγή· 3. *перен.* (*доходный*, *прибыльный*) ἐπικερδής, προσοδοφόρος· ◇ ~ое де́рево τό ἀρτόδενδρο[ν].

хлебозаво́д *м* τό μηχανοποιημένο ἀρτοποιεῖο.

хлебозагото́вки *мн.* (*ед.* хлебозаго́товка *ж*) ἡ κρατική συγκέντρωση σιταριοῦ.

хлебопе||ка́рный *прил.* τῆς ἀρτοποιίας. **~ка́рня** *ж* τό ἀρτοποιεῖο[ν], τό ψωμάδικο, τό φουρνάρικο. **~че́ние** *с* ἡ ἀρτοποιΐα.

хлебопоста́вки *мн.* (*ед.* хлебопоста́вка *ж*) ἡ παράδοση τῆς καθορισμένης ποσότητας σιτηρῶν στό κράτος.

хлеборо́б *м* ὁ σιτοπαραγωγός, ὁ γεωργός.

хлеборо́дный *прил.* σιτοφόρος, σιτοπαραγωγός: ~ край ἡ σιτοφόρος περιοχή· ~ год χρονιά πλούσια σέ σιτοπαραγωγή.

хлебосда́ча *ж* ἡ παράδοση σιτηρῶν.

хлебосо́л *м* ὁ φιλόξενος. **~ьный** *прил.* φιλόξενος. **~ьство** *с* ἡ φιλοξενία.

хлеботорго́вля *ж* τό ἐμπόριο σιτηρῶν.

хлебоубо́рка *ж* ὁ θερισμός, ἡ συγκομιδή τῶν σιτηρῶν.

хлеб-со́ль *ж разг.* (*гостеприимство*) ἡ φιλοξενία: встреча́ть кого́-л. хле́бом-со́лью ὑποδέχομαι φιλόξενα κάποιον, παρέχω φιλοξενία σέ κάποιον· води́ть с ке́м-л. ~ ἔχω φιλίες σχέσεις μέ κάποιον.

хлев *м* ὁ σταῦλος, τό ἀχούρι: коро́вий ~ τό βουστάσιο[ν]· ове́чий ~ τό μαντρί, ἡ στάνη· свино́й ~ τό χοιροστάσιο[ν].

хлеста́ть *несов.* 1. μαστιγώνω, χτυπῶ (*тж. о дожде и т. п.*)/ βιτσίζω (*прутом*): ве́тер хле́щет в лицо́ ὁ ἀέρας χτυπᾶ στό πρόσωπο· дождь хле́щет ἡ βροχή πέφτει ραγδαῖα· 2. (*выливаться с силой*) ξεπηδῶ, ἀναβλύζω, χύνομαι ὁρμητικά: кровь хле́щет из ра́ны ἀπό τήν πληγή ἀναβλύζει αἷμα· 3. (*пить*) *груб.* πίνω πολύ: ~ во́дку κατεβάζω ἕνα περίδρομο βότκα.

хлёстк||ий *прил.* τσουχτερός, δριμύς: ~ая статья́ τό τσουχτερό ἄρθρο· ~ уда́р ἠχηρό χτύπημα.

хлестну́ть *сов. см.* хлеста́ть 1, 2.

хлоп *межд.* μπάφ!

хло́пать *несов.* χτυπῶ, βροντῶ: ~ в ладо́ши а) χτυπῶ παλαμάκια, б) (*аплодировать*) χειροκροτῶ· ~ две́рью βροντῶ τήν πόρτα· ~ кры́льями χτυπῶ τά φτερά· ~ бичо́м χτυπῶ μέ τό μαστίγιο· ~ по плечу́ кого́-л. χτυπῶ κάποιον στόν ὦμο· ◇ ~ уша́ми ἀκούω σάν κούτσουρο· ~

глазáми *а*) ἀνοιγοκλείνω τά μάτια μου σαστισμένος (*от растерянности и т. п.*), *б*) κοιτάζω σάν χαζός (*от непонимания*).

хлóпаться *несов. разг.* 1. (*падать*) πέφτω μέ πάταγο· 2. (*ударяться*) χτυπῶ (*ἀμετ.*), χτυπιέμαι.

хлопковóд||ство *с* ἡ βαμβακοκαλλιέργεια. **~ческий** *прил.* βαμβακοπαραγωγικός: ~ческий совхóз τό βαμβακοπαραγωγικό σοβχόζ.

хлóпков||ый *прил.* βαμβακερός: **~ые** поля́ οἱ βαμβακοφυτεῖες· ~ое сéмя ὁ βαμβακόσπορος· ~ое мáсло τό βαμβακόλαδο.

хлопкорóб *м* ὁ βαμβακοπαραγωγός, ὁ βαμβακοκαλλιεργητής.

хлóпнуть(ся) *сов. см.* хлóпать(ся).

хлóпок *м* τό μπαμπάκι, τό βαμβάκι, ὁ βάμβαξ.

хлопóк *м* τό χειροκρότημα, τά παλαμάκια.

хлопот||áть *несов.* 1. ἀσχολοῦμαι, καταγίνομαι, κοπιάζω: ~ по хозя́йству ἀσχολοῦμαι μέ τό νοικοκυριό· 2. (*о чём-либо*) φροντίζω, κάνω ἐνέργειες· 3. (*за кого-л.*) ἐνεργῶ γιά κάποιον, μεσολαβῶ.

хлопотли́вый *прил.* 1. (*о деле*) δύσκολος, κουραστικός, πολύπλοκος· 2. (*о человеке*) γεμᾶτος ἔγνοιες, πολυάσχολος.

хлóпоты *мн.* οἱ φροντίδες, οἱ σκοτοῦρες, οἱ ἔγνοιες: домáшние ~ οἱ οἰκειακές φροντίδες, οἱ σκοτοῦρες τοῦ σπιτιοῦ· наделáть комý-л. хлопóт δημιουργῶ σκοτοῦρες σέ κάποιον· ◇ у негó хлопóт пóлон рот *разг.* εἶναι γεμᾶτος φροντίδες.

хлопýшка *ж* 1. (*для мух*) τό ξεμυγιαστήρι· 2. (*ёлочная*) ἡ τρακατρούκα, ἡ κροτίς.

хлопчáтник *м* ἡ βαμβακιά, τό μπαμπάκι.

хлопчатобумáжн||ый *прил.* βαμβακερός: ~ая промы́шленность ἡ βιομηχανία βάμβακος· ~ая ткань τό βαμβακερό ὕφασμα.

хлóпья *мн.* 1. οἱ τολύπες, οἱ τουλοῦπες, οἱ τοῦφες/ οἱ νιφάδες (*тк. о снеге*): снег пáдает ~ми πέφτουν πυκνές νιφάδες χιόνι· 2. *кул.*: кукурýзные ~ κόρν-φλέξ.

хлор *м хим.* τό χλώριο[ν]. **~и́ровать** *сов. и несов.* βάζω χλώριο.

хлóристый *прил. хим.* χλωριοῦχος: ~ нáтрий τό χλωριοῦχον νάτριο.

хлóрн||ый *прил.* ὑπερχλωρικός: ~ая кислотá τό ὑπερχλωρικόν ὀξύ· ~ая и́звесть τό χλωριοῦχον ἀσβέστιο.

хлорофи́лл *м бот.* ἡ χλωροφύλλη.

хлорофóрм *м хим.* τό χλωροφόρμιο[ν].

хлы́ну||ть *сов.* 1. (*о жидкости*) (ξε)χύνομαι, τινάζομαι, ἀναβλύζω: слёзы ~ли у негó из глаз δάκρυα ἀνάβλυσαν ἀπό τά μάτια του· дождь ~л ἄρχισε νά βρέχει ραγδαῖα· водá ~ла из крáна τό νερό ξεχύθηκε ἀπό τή βρύση· 2. (*о толпе*) χύνομαι.

хлыст *м* τό καμουτσίκι, τό μαστίγιο[ν].

хлю́па||ть *несов. разг.* παφλάζω, πλατσαρίζω/ τσαλαβουτῶ (*идти*): ~ по грязи τσαλαβουτῶ στίς λάσπες· водá ~ет под ногáми τσαλαβουτῶ στά νερά· ◇ ~ нóсом ρουφῶ τή μύτη μου.

хля́стик *м* (*у одежды*) ἡ ζώνη, ἡ γλῶσσα (*ρούχων*).

хмелёк *м*: быть под хмелькóм εἶμαι στό κέφι, εἶμαι πιωμένος.

хмелéть *несов.* ζαλίζομαι, μεθῶ.

хмел||ь *м* 1. *бот.* ἡ βούνη, ἡ χούμελη· 2. (*опьянение*) ἡ μέθη: быть во ~ю *разг.* εἶμαι μεθυσμένος, εἶμαι πιωμένος. **~ьнóе** *с разг.* τό ποτό μεθυστικό. **~ьнóй** *прил.* 1. (*опьяняющий*) μεθυστικός: ~ьнóе винó κρασί πού ζαλίζει, τό δυνατό κρασί· 2. (*опьяневший*) μεθυσμένος, πιωμένος.

хмýр||ить *несов.*: ~ брóви σουφρώνω τά φρύδια· ~ лоб σκυθρωπάζω. **~иться** 1. κατσουφιάζω, συνοφρυοῦμαι, σκυθρωπάζω· 2. (*о погоде*) συννεφιάζω: нéбо ~ится ὁ οὐρανός συννεφιάζει. **~ый** *прил.* 1. (*о человеке*) συνοφρυωμένος, κατσουφιασμένος, σκυθρωπός· 2. (*о погоде*) συννεφιασμένος.

хна *ж* (*краска*) ἡ κ(ι)νά, ἡ χιννά.

хны́ка||нье *с разг.* τό κλαψούρισμα, ὁ κλαυθμηρισμός. **~ть** *несов.* κλαυθμηρίζω, κλαψουρίζω, κλαίω/ *перен.* παραπονιέμαι, κλαίομαι.

хóбот *м* (*животных*) ἡ προβοσκίδα[-ίς]. **~óк** *м* (*у насекомых*) ὁ μυζητήρας ἐντόμων.

ход *м* 1. (*движение*) ἡ κίνηση[-ις], ἡ πορεία, τό βάδισμα/ ἡ λειτουργία (*механизма*)/ ἡ ταχύτητα[-ης] (*скорость*): ~ пóезда ἡ κίνηση τοῦ τραίνου· ~ пóршня ἡ κίνηση τοῦ ἐμβόλου, ἡ λειτουργία μηχανῆς· зáдний ~ κίνηση πρός τά ὀπίσω, ὄπισθεν· ти́хий ~ ἡ μικρή ταχύτητα· пóлный ~ μεγάλη ταχύτητα, ὁλοταχῶς· холостóй ~ *тех.* ἡ κίνηση στά ἄδεια· на гýсеничном ~ý ἀλυσσοφόρος· пять часóв ~у πέντε ὧρες δρόμος, πέντε ὧρες πορείας· дать зáдний ~ κάνω ὄπισθεν· убáвить (замéдлить) ~ ἐλαττώνω τήν ταχύτητα· пры́гать на ~ý πηδῶ ἐν κινήσει· 2. (*развитие, течение*) ἡ ἐξέλιξη[-ις], ἡ πορεία: ~ мы́слей ἡ πορεία τῶν συλλογισμῶν· ~ болéзни ἡ πορεία τῆς ἀσθένειας· ~ вещéй ἡ ἐξέλιξη (*или* ἡ πορεία) τῶν πραγμάτων· в ~е бóя στήν

πορεία τῆς μάχης· в ~е переговоров στὴν πορεία τῶν διαπραγματεύσεων 3. (*вход, проход*) ἡ εἴσοδος: парáдный ~ ἡ κυρία εἴσοδος· чёрный ~ ἡ εἴσοδος τῆς ὑπηρεσίας, ἡ πίσω πόρτα· потайнóй ~ ἡ μυστική πόρτα· 4. (*в игре*) ἡ κίνηση (*в шахматах и т. п.*)/ ἡ σειρά (*в картах*): ваш ~ ἡ σειρά σας νά παίξετε· ◇ на ~ý (*попутно, мимоходом*) στό πόδι, στά ὄρθια· с хóду *разг.* στά πεταχτά, στά γρήγορα, διά μιᾶς· быть в ~ý κυκλοφορῶ, εἶμαι σέ χρήση· эти товáры в большóм ~ý αὐτά τά ἐμπορεύματα ἔχουν μεγάλη πέραση· пойти в ~ καταναλώνομαι, ἔχω ζήτηση· пустить в ~ *a*) (*машину и т. п.*) βάζω μπρός, βάζω σέ κίνηση, θέτω εἰς κίνησιν, *б*) *перен.* βάζω σέ ἐνέργεια· пустить в ~ все срéдства βάζω σέ ἐνέργεια ὅλα τά μέσα· дать ~ дéлу βάζω μπρός τήν ὑπόθεση· не давáть ~у комý-л. δέν ἀφήνω ἥσυχο κάποιον· делá идýт пóлным ~ом οἱ δουλειές εἶναι στή φούρια τους· знать все ~ы́ и вы́ходы ξέρω ὅλες τίς πόρτες καί τά παραπόρτια.

ходáтай *м* 1. *юр. уст.* ὁ διαχειριστής ξένων ὑποθέσεων, ὁ δικολάβος· 2. *перен.* (*заступник*) *разг.* ὁ συνήγορος. **~ство** *с* ἡ αἴτηση[-ις] (*тж. документ*), ἡ παράκληση[-ις]/ ἡ μεσολάβηση[-ις] (*тк. за кого-л.*): ~ство о помилóвании ἡ αἴτηση χάριτος· войти с ~ством κάνω αἴτηση, ἀπευθύνομαι μέ αἴτησή μου. **~ствовать** *несов.* ζητῶ, αἰτοῦμαι: ~ствовать за когó-л. μεσολαβῶ.

ходить *несов.* 1. βαδίζω, περπατῶ, πηγαίνω: не умéть ~ δέν μπορῶ νά περπατήσω· начáть ~ ἀρχίζω νά περπατῶ· ~ большими шагáми βαδίζω μέ μεγάλα βήματα· ~ взад и вперёд πηγαινοέρχομαι· ~ на лы́жах κάνω σκί· ~ в развéдку πηγαίνω σέ ἀνίχνευση· ~ на четверéньках ἀρκουδίζω, βαδίζω μέ τά τέσσαρα· 2. (*в чём-л.*) φορῶ: ~ в шýбе φορῶ γούνα· ~ босикóм βαδίζω ξυπόλυτος· ~ в очкáх φορῶ ματογιάλια· ~ в шля́пе φορῶ καπέλλο· 3. (*посещать*) πηγαίνω, συχνάζω: ~ в шкóлу πηγαίνω (*или* φοιτῶ) στό σχολεῖο· ~ в теáтр πηγαίνω στό θέατρο· ~ по музéям συχνάζω σιά μουσεῖα· ~ по врачáм γυρίζω στούς γιατρούς· ~ в гóсти πηγαίνω σέ ἐπίσκεψη, ἐπισκέπτομαι· ~ на лéкции πηγαίνω στίς παραδόσεις· 4. (*о поездах, пароходах и т. п.*) πηγαίνω, κυκλοφορῶ· 5. (*о часах*) πηγαίνω: часы́ хóдят вéрно τό ρολόγι πηγαίνει καλά· мои часы́ не хóдят τό ρολόγι μου σταμάτησε· 6. (*в игре*) κινῶ/ *карт.* ρίχνω: ~ пéшкой κινῶ τό πιόνι· ~ с кóзыря ρίχνω ἀτού· вам ~ εἶναι ἡ σειρά σας (στό παιγνίδι)· 7. (*заботиться, ухаживать*) *разг.* περιποιοῦμαι, ἐπιμελοῦμαι: ~ за больны́м περιποιοῦμαι τόν ἀσθενῆ, κυττάζω τόν ἄρρωστο· ~ за ребёнком περιποιοῦμαι τό μωρό· ~ за лóшадью περιποιοῦμαι τό ἄλογο· 8. (*о деньгах*) κυκλοφορῶ· ◇ ~ на медвéдя πηγαίνω στό κυνήγι ἀρκούδα· хóдят слýхи... διαδίδεται..., κυκλοφορεῖ ἡ φήμη (ὅτι)...· ~ гóголем *разг.* κορδώνομαι, περ(ι)πατῶ κορδωμένος· ~ вокрýг да óколо στριφογυρίζω, κλωθογυρίζω· ~ по миру (*просить милостыню*) ζητιανεύω, ψωμοζητῶ, ἐπαιτῶ· ~ по рукáм κυκλοφορῶ ἀπό χέρι σέ χέρι· ~ на зáдних лáпках пéред кéм-л. στέκομαι σούζα μπροστά σέ κάποιον.

хóдк||ий *прил.* 1. (*употребительный*) περιζήτητος (*об изделиях и т. п.*)/ συνηθισμένος, εὔχρηστος (*о словах и т. п.*): ~ товáр τό ἐμπόρευμα πού ἔχει ζήτηση· ~ое выражéние ἡ κοινή (*или* ἡ συνηθισμένη) ἔκφραση· 2. (*о судне*) ταχύπλους, ταχυκίνητος.

ходовóй *прил.* 1. *тех.* (*подвижной*) κινητός, κινητικός, κινητήριος· 2. (*употребительный*) κοινῆς χρήσεως: ~ размéр (óбуви) ἐμπόρευμα πού ἔχει ζήτηση.

ходóк *м* 1. (*пешеход*) ὁ πεζοπόρος, ὁ ὁδοιπόρος: хорóший ~ ὁ καλός πεζοπόρος· 2. (*ходатай от крестьян*) *уст.* ἀπεσταλμένος τῶν χωρικῶν.

ходýл||и *мн.* (*ед.* ходýля *ж*) τά ξυλοπόδαρα, τά καλόβαθρα: ходить на ~ях περ(ι)πατῶ μέ ξυλοπόδαρα. **~ьный** *прил.* (*о выражении*) πομπώδης, στομφώδης.

ходьб||á *ж* τό βάδισμα, ἡ πορεία, τό περ(ι)πάτημα: в чáсе ~ы́ от дóма μιά ὥρα δρόμος ἀπό τό σπίτι.

ходя́ч||ий *прил.* 1. περιπατῶν: ~ больнóй ἄρρωστος στό ποδάρι· 2. (*распространённый*) συνήθης: ~ая и́стина ἡ κοινοτοπία· ~ее выражéние ἡ συνηθισμένη ἔκφραση· ◇ ~ая энциклопéдия *разг.* κινητή βιβλιοθήκη· ~ая добродéтель ἡ προσωποποίηση τῆς ἀρετῆς.

хождéние *с* 1. ἡ πορεία: ~ взад и вперёд τό πήγαινε ἔλα· 2. (*о деньгах*) ἡ κυκλοφορία: имéть ~ κυκλοφορῶ, περνῶ.

хожý *наст. вр. от* ходить.

хозрасчёт *м* (хозя́йственный расчёт) ἡ οἰκονομική ἰδιοσυντήρηση: на ~е στή βάση τῆς οἰκονομικῆς ἰδιοσυντήρησης. **~ный** *прил.* τῆς οἰκονομικῆς ἰδιοσυντήρησης: ~ное предприя́тие ἐπιχείρηση στή βάση τῆς οἰκονομικῆς ἰδιοσυντήρησης.

хозя́||ин *м* ὁ νοικοκύρης/ ὁ ἰδιοχτήτης (*владелец*)/ ὁ ἀφέντης, τό ἀφεντικό (*по отношению к работнику*): ~ до́ма *а*) ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ, ὁ οἰκοδεσπότης, *б*) ὁ σπιτονοικοκύρης (*владелец*)· ~ гости́ницы ὁ ξενοδόχος· ~ магази́на ὁ καταστηματάρχης· он хоро́ший ~ εἶναι καλός νοικοκύρης· ◇ быть ~иином в со́бственном до́ме εἶμαι ἀφέντης στό σπίτι μου· я сам себе́ ~ δέν ἔχω κανέναν πάνω ἀπό τό κεφάλι μου· быть ~ином положе́ния εἶμαι κύριος τῆς καταστάσεως· ~ева по́ля *спорт.* ἡ γηπεδοῦχος ὁμάδα. **~йка** *ж* **1.** ἡ κυρία/ ἡ σπιτονοικοκυρά, ἡ οἰκοδέσποινα (*до́ма*): дома́шняя ~йка ἡ οἰκοκυρά, ἡ νοικοκυρά· молода́я ~йка ἡ νεαρή νοικοκυρά· хоро́шая ~йка ἡ καλή νοικοκυρά.

хозя́й||ничать *несов.* **1.** (*вести домашнее хозяйство*) ἀσχολοῦμαι μέ τό νοικοκυριό· **2.** (*распоряжаться*) διευθύνω, διαχειρίζομαι. **~ский** *прил.* τοῦ νοικοκύρη: ~ский глаз τό μάτι τοῦ νοικοκύρη· ◇ э́то де́ло ~ское αὐτό ἐξαρτᾶται ἀπό σᾶς.

хозя́йственн||ик *м* ὁ οἰκονομικός διαχειριστής. **~ый** *прил.* **1.** οἰκονομικός: ~ый отде́л τμῆμα εἰδῶν οἰκιακῆς οἰκονομίας· ~ое положе́ние ἡ οἰκονομική κατάσταση· ~ый расчёт *см.* хозрасчёт· **2.** (*о человеке*) νοικοκύρης, οἰκονόμος· ◇ ~ое мы́ло σαποῦνι τῆς πλύσης.

хозя́йство *с* **1.** ἡ οἰκονομία: мирово́е ~ ἡ παγκόσμια οἰκονομία· пла́новое ~ ἡ σχεδιασμένη οἰκονομία· наро́дное ~ ἡ ἐθνική (*или* ἡ λαϊκή) οἰκονομία· се́льское ~ ἡ ἀγροτική οἰκονομία· натура́льное ~ ἡ φυσική οἰκονομία· зерново́е ~ ἡ καλλιέργεια σιτηρῶν· **2.** (*домашнее*) τό νοικοκυριό· **3.** (*в деревне*) τό ἀγροτικό νοικοκυριό, ἡ ἀγροτική ἰδιοκτησία: единоли́чное ~ τό ἀτομικό νοικοκυριό· коллекти́вное ~ ὁ συνεταιρισμός, τό κολχόζ· **4.** (*инвентарь*) τά ἐργαλεῖα, τά ἐξαρτήματα, τά σύνεργα: ~ арте́ли τά σύνεργα τοῦ συνεταιρισμοῦ.

хокк||еи́ст *м спорт.* ὁ παίκτης χόκεϋ. **~е́й** *м* τό χόκεϋ. **~е́йный** *прил.* (τοῦ) χόκεϋ.

хо́леи||ый *прил.* λεπτεπίλεπτος, λεπτοκαμωμένος (*о человеке*)/ χαϊδεμένος (*о животном*): ~ые ру́ки τά λεπτεπίλεπτα χέρια.

холе́р||а *ж мед.* ἡ χολέρα. **~ный** *прил.* χολερικός: ~ная эпиде́мия ἡ ἐπιδημία χολέρας· ~ный больно́й ὁ χολερικός, ὁ χολεριασμένος, ὁ χολεριῶν.

хо́лить *несов.* περιποιοῦμαι, παραχαϊδεύω.

хо́лка *ж* ἡ ἀκρωμιά, τό ἀκρώμιο[ν] (ζώου).

холм *м* ὁ λόφος: моги́льный ~ ὁ τύμβος. **~и́стый** *прил.* λοφώδης.

хо́лод *м* **1.** τό κρύο, τό ψῦχος: дрожа́ть от ~а τρέμω ἀπ' τό κρύο· насту́пили ~а́ ἦρθαν τά κρύα· **2.** (*равнодушие*) ἡ ψυχρότητα[-ης], ἡ κρυάδα: от него́ ве́ет ~ом εἶναι πολύ κρύος (ἄνθρωπος)· ◇ соба́чий ~ *разг.* τό διαβολεμένο κρύο.

холод||е́ть *несов.* κρυώνω (*άμετ.*), ψύχομαι, ψυχραίνομαι/ παγώνω (*άμετ.*) (*тж. перен.*): ~ от у́жаса παγώνω ἀπ' τήν φρίκη· ◇ кровь ~е́ет в жи́лах παγώνει τό αἷμα στίς φλέβες μου.

холоде́ц *м кул.* ἡ πηχτή.

холоди́льн||ик *м* **1.** τό ψυγεῖο[ν], ἡ παγωνιέρα: ваго́н-~ βαγόνι ψυγεῖο· электри́ческий ~ τό ἠλεκτρικό ψυγεῖο· **2.** (*конденсатор*) ὁ ψυκτήρ[-ας], τό ψυγεῖο. **~ый** *прил.* ψυκτικός: ~ая устано́вка ἡ ψυκτική ἐγκατάσταση, τό ψυγεῖο[ν].

хо́лодно **1.** *безл.* κάνει ψύχρα, κάνει κρύο: мне ~ κρυώνω, αἰσθάνομαι κρύο· сего́дня ~ σήμερα κάνει κρύο· **2.** *нареч.* (*равнодушно*) ψυχρά, ἀδιάφορα: ~ встре́тить кого́-л. ὑποδέχομαι κάποιον ψυχρά· ◇ ни тепло́ ни ~ οὔτε κρύο οὔτε ζέστη.

хо́лодность *ж* ἡ ψυχρότητα[-ης].

холо́дн||ый *прил. прям., перен.* κρύος, ψυχρός: ~ая вода́ κρύο νερό· ~ая пого́да κρύος καιρός· ~ое пальто́ τό κρύο παλτό, τό παλτό πού δέν ζεσταίνει· ~ как лёд κρύος (σάν) πάγος· поста́вить в ~ое ме́сто βάζω σέ κρύο μέρος· ~ые блю́да τά κρύα φαγητά· ~ по́яс *геогр.* ἡ ψυχρή ζώνη· ~ые отноше́ния οἱ ψυχρές σχέσεις· быть ~ым с ке́м-л. φέρνομαι μέ ψυχρότητα σέ κάποιον· ~ приём ἡ ψυχρή ὑποδοχή· ~ взгляд τό ψυχρό βλέμμα· ~ челове́к ψυχρός ἄνθρωπος· обли́ть кого́-л. ~ой водо́й *а*) περεχύνω κάποιον μέ κρύο νερό, *б*) *перен.* κάμνω σέ κάποιον ψυχρολουσία· ◇ ~ая война́ ὁ ψυχρός πόλεμος· ~ое ору́жие τό ἀγχέμαχο ὅπλο.

холодо́к *м* **1.** ἡ ψύχρα, ἡ δροσιά, ἡ ψυχρούλα: у́тренний ~ ἡ πρωϊνή δροσιά· **2.** *перен.* (*в отношениях*) ἡ ψυχρότητα[-ης].

холост||о́й *прил.* **1.** ἀνύπαντρος, μπεκιάρικος, ἐργένικος, ἄγαμος: ~а́я жизнь ἡ ἐργένικη ζωή· **2.** *воен.* ἄσφαιρος, εἰκονικός: ~ вы́стрел ὁ ἄσφαιρος πυροβολισμός, ἡ ἄσφαιρος βολή· ~ патро́н τό ἄσφαιρο φυσίγγιο· **3.** *тех.* ἄδειος, κενός, στά ἄδεια/ ξεφόρτωτος (*без груза*): ~

ход ἡ κίνηση στά ἄδεια. ~**я́к** *м* ὁ μπεκιάρης, ὁ ἐργένης: ста́рый ~я́к τό γεροντοπαλλήκαρο.

холст *м* 1. τό πανί, τό λινόπανο: небелёный ~ τό ἀλεύκαντο πανί· деревéнский ~ τό χοντρόπανο· писáть на ~é ζωγραφίζω στό πανί· 2. (*картина*) ὁ πίνακας.

холщóвый *прил.* ἀπό πανί, πάνινος.

хомýт *м* 1. ἡ λαιμαριά, τό περιαυχένιο[ν]· 2. *перен.* ὁ ζυγός: надéть на себя́ ~ μπαίνω μόνος μου στό ζυγό· 3. *тех.* ἡ στεφάνη.

хомя́к *м зоол.* ὁ κρικητός.

хор *м* ἡ χορωδία, ὁ χορός, τό κόρο: петь ~ом τραγουδοῦμε ὅλοι μαζί· всем ~ом *перен.* ἐν χορῷ, ὁμοφώνως.

хорáл *м муз.* τό χορωδιακό, τό κοράλι.

хорвáт *м* ὁ Κροάτης. ~**ка** *ж* ἡ Κροάτις. ~**ский** *прил.* κροατικός.

хóрда *ж мат.* ἡ χορδή.

хорéй *м лит.* ὁ χορεῖος, ὁ τροχαῖος στίχος.

хорёк *м* τό κουνάβι, ἡ ἑρμίνα.

хореогр||афи́ческий *прил.* χορογραφικός. ~**áфия** *ж* χορογραφία.

хори́ст *м* ὁ κορίστας, ὁ χορωδός. ~**ка** *ж* ἡ γυναῖκα μέλος χορωδίας.

хормéйстер *м* ὁ διευθυντής χορωδίας.

хоровóд *м* ὁ (κυκλικός) χορός: води́ть ~ σέρνω τόν χορό.

хоров||óй *прил.* τῆς χορωδίας: ~ кружóк ὁ χορωδιακός ὅμιλος· ~áя пéсня τό χορικό, τραγούδι γιά χορωδία.

хорóмы *мн. уст., ирон.* τά ἀνάκτορα, τά παλάτια.

хорони́ть *несов.* ἐνταφιάζω, θάβω, κηδεύω, θάπτω· ◇ ~ концы́ ἐξαφανίζω τά ἴχνη.

хорохóриться *несов. разг.* κάνω τόν παλληκαρᾶ, κάνω τόν νταῆ.

хорóшеньк||ий *прил.* καλούτσικος, νόστιμος, ὠμορφούτσικος: ~ая жéнщина ἡ ὠμορφογυναῖκα, ἡ νόστιμη γυναῖκα· ◇ ~ое дéло!, ~ая истóрия! *ирон.* ἄλλο πάλι αὐτό!

хорошéнько *нареч. разг.* καλά, ὅπως πρέπει: закрóй дверь ~ κλεῖσε καλά τήν πόρτα.

хорошéть *несов.* ὀμορφαίνω, γίνομαι νόστιμος.

хорóш||ий *прил.* καλός: ~ гóлос ἡ καλή φωνή· ~ая погóда ὁ καλός καιρός· ~ человéк ὁ καλός ἄνθρωπος· всё э́то ~о, но... ὅλα αὐτά καλά ἀλλά...· как онá ~á (собóй)! τί ὄμορφη πού εἶναι!· ◇ ~ó знакóмый ὁ πολύ γνωστός· по-~ему μέ τό καλό· желáю вам всегó ~его! χαίρετε!, στό καλό!· ~ее дéло! *ирон.* ὡραῖα δουλειά· ну и хорóш! *ирон.* καλός κι' αὐτός!· что ~его? τί καλά νέα ἔχουμε;· ничегó ~его τίποτα τό καλό· ~его понемнóгу ἀνάργια ἀνάργια τό φιλί νἄχει καί νοστιμάδα· мы с ним óчень ~и́ ἔχουμε μ' αὐτόν πολύ καλές σχέσεις, τά ἔχουμε πολύ καλά.

хорошó 1. *нареч.* καλά, καλῶς: чýвствовать себя́ ~ αἰσθάνομαι (τόν ἑαυτόν μου) καλά· ~ пáхнуть μυρίζει ὡραῖα· ~ скáзано καλά τό εἶπε(ς)· ~ воспи́танный καλοαναθρεμμένος· ~, что... καλά πού...· 2. *предик. безл.*: мне ~ εἶμαι καλά· здесь ~ ἐδῶ εἶναι καλά· вот ~! ὡραῖα!, αὐτό μάλιστα· ~ тебé говори́ть! εὔκολο νά τό λές!· 3. *частица, выражающая согласие* καλά, ἐν τάξει, σύμφωνοι: ~, пусть бýдет по-твóему ἐν τάξει, ἄς γίνει ὅπως θέλεις ἐσύ· 4. *частица, выражающая угрозу* καλά: ~ же, я тебé э́то припóмню! καλά, θά τά μοῦ τό θυμηθεῖς!

хорýгвь *ж церк.* τό λάβαρο τῆς ἐκκλησίας.

хóры *мн. архит.* ἡ γαλαρία.

хорькóвый *прил.* τοῦ κοναβιοῦ, τῆς ἑρμίνας: ~ мех γουναρικό ἀπό κουνάβι.

хот||éть *несов.* θέλω/ ἐπιθυμῶ (*желать*):· ~ есть θέλω νά φά(γ)ω· ~ спать θέλω νά κοιμηθῶ· ~ ми́ра ἐπιθυμῶ εἰρήνη· мне ~éлось бы егó ви́деть θά ἤθελα νά τόν ἰδῶ· как ~и́те ὅπως θέλετε, ὅπως ἐπιθυμεῖτε· он дéлает, что хóчет κάνει, ὅτι θέλει· что вы ~и́те сказáть? τί θέλετε νά πεῖτε;· ~éл бы я знать всю прáвду θά ἤθελα νά ξέρω ὅλην τήν ἀλήθεια· ◇ хóчешь не хóчешь *разг.* τό θέλεις δέν τό θέλεις, δέν θέλοντας καί μή.

хотé||ться *безл. перевод. личными формами глаголов* θέλω, ἐπιθυμῶ: мне хóчется поговори́ть с ним θέλω νά τοῦ μιλήσω· мне не хóчется слы́шать об э́том δέν θέλω ν' ἀκούσω γι' αὐτό· не так, как ~лось бы ὄχι ὅπως θά ἤθελα.

хоть 1. *союз* (*даже, если, несмотря на то, что*) ἄν καί, μολονότι, ἔστω καί, ἀκόμα καί: ~ и пóздно, я всё же приду́ ἄν καί εἶναι ἀργά θά ἔρθω· ~ ви́дит óко, да зуб неймёт *посл.* δέν εἶναι γιά τά δόντια μας· 2. *союз* (*можно, впору*): ~ отбавля́й ὅσο θέλεις· ~ умри́ ὅτι καί νά κάνεις· темнó, ~ глаз вы́коли εἶναι σκοτάδι πίσσα· ~ убéй не пóмню μού εἶναι ἀδύνατο νά θυμηθῶ· 3. *частица* (*даже*) ἀκόμα καί, ἔστω καί: ~ сейчáс ἄν

θέλεις καί τώρα ἀκόμα· вы мóжете остáться здесь ~ на мéсяц μπορεῖτε νά μείνετε ἐδῶ ἀκόμα καί ἕνα μῆνα· 4. *частица* (*по крайней мере*) τουλάχιστο[ν]: вы бы ~ о другѝх подýмали δέν σκεφθήκατε τουλάχιστον τούς ἄλλους· 5.: ~ бы τουλάχιστο νά...· ~ бы он пришёл поскорéй! ἄς ἐρχότανε τουλάχιστο γρηγορώτερα!· ~ бы лéто пришлó поскорéе νά ἐρχόντανε τουλάχιστο γρήγορα τό καλοκαίρι· он пáрень ~ кудá! εἶναι παιδί ἀπ' τά λίγα!

хотя́ *союз* 1. ἄν καί, καίτοι, μ' ὅλο πού, μ' ὅλον ὅτι: я придý ~ мне и нéкогда... ἄν καί δέν ἔχω καιρό ὅμως θά ἔρθω...· 2. (*однако, но*) μολονότι· ◇ ~ бы *а*) (*даже если*) καί ἄν ἀκόμα· я сдéлаю э́ту рабóту сегóдня, ~ бы мне пришлóсь просидéть ночь θά τελειώσω σήμερα αὐτή τή δουλειά ἀκόμα κι' ἄν χρειαστεῖ νά κάτσω ὅλη τήν νύχτα· *б*) (*хорошо бы*) τουλάχιστο[ν]: ты ~ бы пошлá погуля́ла νά πήγαινες τουλάχιστον νά κάνεις περίπατο· ~ бы по одномý томý... ἄν ὄχι γιά τίποτε ἄλλο (τουλάχιστο) ἐπειδή...· э́то ви́дно ~ бы из слéдующего фáкта αὐτό φαίνεται καί ἀπό τό ἑξῆς γεγονός.

хохла́тый *прил.* (*о птицах*) θυσανοφόρος, μέ κατσούλα.

хохóл *м* ἡ κατσούλα, ὁ θύσανος (*у птиц*)/ τό λοφίον, τό τσουλούφι, ὁ περτσές (*у людей*). ~**óк** *м* ἡ μικρή κατσούλα, τό μικρό λοφίον.

хóхот *м* τό χάχανο, ὁ καγχασμός, τά γέλια: взрыв ~а τά ξέσπασμα γέλιων· гомери́ческий ~ ὁ ὁμηρικός γέλως. ~**áть** *несов.* χαχανίζω, γελῶ, ξεκαρδίζομαι: ~áть до слёз γελῶ μέχρι δακρύων, ξεκαρδίζομαι. ~**ýшка** *ж* ἡ γελαστική, ἡ φιλόγελως.

хóчется *наст. вр. от* хотéться.

хочý, хóчешь и т. д. *наст. вр. от* хотéть.

храбр||éц *м* ὁ παλληκαρᾶς, ὁ ἀνδρεῖος. ~**и́ться** *несов.* κάνω τόν παλληκαρᾶ, παίρνω θάρρος.

хрáбр||ость *ж* ἡ παλληκαριά, ἡ ἀνδρεία, ἡ γενναιότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ὁ ἀνδρεῖος, ὁ γενναῖος, ὁ παλληκαρίσιος.

храм *м прям., перен.* ὁ ναός: ~ наýки ὁ ναός τῆς ἐπιστήμης.

хранéн||ие *с* ἡ (δια)φύλαξη[-ις], τό φύλαγμα (*присмотр*)/ ἡ διατήρηση[-ις] (*сохранение*): кáмера ~ия ἡ ἀποθήκη γιά τήν φύλαξη ἀποσκευῶν· плáта за ~ τά φύλακτρα· сдавáть багáж на ~ παραδίδω τίς ἀποσκευές γιά διαφύλαξη.

храни́лище *с* ἡ ἀποθήκη.

храни́тель *м* ὁ φύλακας[-αξ], ὁ ἐπιμελητής/ ὁ ἐπιτηρητής (*музея, библиотеки и т. п.*).

храни́ть *несов.* 1. (*где-л.*) φυλάγω, διατηρῶ: ~ дéньги в сберкáссе φυλάγω τά χρήματα στό ταμιευτήριο· ~ в пáмяти (в сéрдце) κρατῶ στή μνήμη μου (στήν καρδιά μου)· 2. (*соблюдать*) τηρῶ, κρατῶ, φυλάγω: ~ закóны τηρῶ τούς νόμους· ~ обы́чаи κρατῶ τά ἔθιμα· ~ тáйну φυλάγω ἕνα μυστικό· ~ в тáйне φυλάγω μυστικό· ~ молчáние σωπαίνω, τηρῶ σιωπήν· ◇ ~ как зени́цу óка φυλάγω σάν κόρη ὀφθαλμοῦ, προσέχω σάν τά μάτια μου. ~**ся** (*находиться на сохранении*) φυλάγομαι, φυλάττομαι, διαφυλάσσομαι.

храп *м* τό ροχαλητό, τό ροχάλισμα, ὁ ρόγχος (*человека*)/ τό φρύαγμα, τό φρίμασμα (*лошади*). ~**éть** *несов.* ροχαλίζω (*о человеке*)/ φριμάζω, φρουμάζω, φρυάττω (*о лошади*).

хребéт *м* 1. *анат.* τό ραχοκόκκαλο, ἡ ραχοκοκκαλιά, ἡ σπονδυλική στήλη· 2. (*горный*) ἡ ὀροσειρά, ἡ κορυφογραμμή, ἡ βουνοσειρά.

хрен *м* ὁ χράνος, τό κρένο· ◇ ~ рéдьки не слáще *погов.* πάρε τόν ἕνα καί χτύπα τόν ἄλλο.

хрестомáтия *ж* ἡ χρηστομάθεια.

хризантéма *ж* τό χρυσάνθεμο[ν].

хрип *м* ὁ ρόγχος: предсмéртный ~ ὁ ἐπιθανάτιος ρόγχος· ~ы в лёгких ρόγχος στούς πνεύμονες. ~**éть** *несов.* βγάζω ρόγχο, ρογχάζω (*издавать хрип*)/ βραχνιάζω, εἶμαι βραχνός, μιλῶ βραχνά (*звучать хрипло*).

хри́п||лый *прил.* βραχνός, βραχνιασμένος: говори́ть ~лым гóлосом ὁμιλῶ μέ βραχνή (*или* μέ βραχνιασμένη) φωνή.

хрипот||á *ж* ἡ βραχνάδα, τό βράχνιασμα: спóрить до ~ы́ βραχνιάζω ἀπ' τήν πολλή συζήτηση.

христи||ани́н *м* ὁ χριστιανός. ~**áнский** *прил.* χριστιανικός. ~**áнство** *с* ὁ χριστιανισμός, ἡ χριστιανοσύνη: обращáть в ~áнство ἐκχριστιανίζω.

хром I *м хим.* τό χρώμιο[ν].

хром II *м* (*кожа*) τό μπόξ κάλφ.

хромати́ческий *прил. физ., муз.* χρωματικός.

хром||áть *несов. прям., перен.* κουτσαίνω (*ἀμετ.*), χωλαίνω: ~ на прáвую нóгу κουτσαίνω ἀπό τό δεξί πόδι· у негó орфогрáфия ~áет χωλαίνει στήν ὀρθογραφία· ◇ ~ на óбе ноги́ κουτσαίνω καί ἀπό τά δυό πόδια.

хромировать *сов. и несов.* σκεπάζω μέ χρώμιον.

хромов||ый I *прил. хим.* χρωμικός: ~ая кислота́ τό χρωμικό[ν] ὀξύ.

хромовый II *прил.* (*о коже*) κατασκευασμένος ἀπό μπόξ κάλφ.

хромо́й 1. *прил.* κουτσός, χωλός: ~ на одну́ но́гу εἶναι κουτσός στό ἕνα πόδι· 2. *м* ὁ κουτσός, ὁ χωλός.

хромолитогра́фия *ж* ἡ χρωμολιθογραφία.

хромота́ *ж* ἡ κουτσαμάρα, ἡ κούτσα, ἡ χωλότης.

хро́ник||а *ж в разн. знач.* τά χρονικά. **~а́льный** *прил.* τῶν ἐπικαίρων: ~а́льный фильм τά ἐπίκαιρα. **~ёр** *м* ὁ χρονικογράφος.

хрони́ческ||ий *прил.* χρονικός, χρόνιος: ~ое заболева́ние ἡ χρόνια ἀσθένεια.

хроно||логи́ческий *прил.* χρονολογικός. **~ло́гия** *ж* ἡ χρονολογία.

хроно́метр *м* τό χρονόμετρο[ν]. **~и́ровать** *сов. и несов.* χρονομετρῶ. **~и́ческий** *прил.* χρονομετρικός.

хру́пк||ий *прил.* 1. εὔθραυστος, ψαθυρός, εὔθρυπτος: ~ мета́лл τό εὔθραυστο μέταλλο· ~ ледо́к τό λεπτό στρῶμα πάγου· 2. *перен.* λεπτός, φίνος, ντελικάτος/ ἀδύνατος (*слабый*): ~ая де́вушка ἡ λεπτή κοπέλλα· ~ое здоро́вье ἡ ἀδύνατη ὑγεία. **~ость** *ж* 1. τό εὔθραυστο[ν], ἡ ψαθυρότης, τό εὔθρυπτον· 2. *перен.* ἡ λεπτότητα[-ης] / ἡ ἀδυναμία (*слабость*).

хруст *м* τό τρίξιμο[ν], ὁ τριγμός/ τό τραγάνισμα (*при еде*).

хруста́лик *м анат.* ὁ κρυσταλλοειδής φακός.

хруста́ль *м* τό κρύσταλλο / τά κρυστάλλινα σκεύη (*изделия*)· ◇ го́рный ~ ὁ ὀρυκτός κρύσταλλος. **~ный** *прил.* κρυστάλλινος.

хруст||е́ть *несов.*, **хру́стнуть** *однокр.* τρίζω: снег ~и́т τό χιόνι τρίζει.

хрю́к||анье *с* τό γρούξιμο, ὁ γρυλλισμός, ὁ γρυσμός. **~ать** *несов.*, **~нуть** *сов.* γρούζω, γρυλλίζω, γρύζω.

хрящ *м анат.* τό τράγανο[ν], ὁ χόνδρος.

хрящево́й *прил.* τραγανός, χόνδρινος, χονδρώδης.

худе́ть *несов.* ἀδυνατίζω, χάνω βάρος.

ху́д||о I *с* τό κακό[ν]: он никому́ не де́лает ~а δέν κάνει σέ κανέναν κακό· ◇ нет ~а без добра́ *погов.* οὐδέν κακόν ἀμιγές καλοῦ, κάθε ἐμπόδιο σέ καλό.

ху́до II 1. *нареч.* κακά, ἄσχημα: ~ отзыва́ться о ком-л. ἐκφράζω ἄσχημη γνώμη γιά κάποιον· 2. *безл.*: ему́ ~ τήν ἔχει ἄσχημα· ему́ ~ пришло́сь в жи́зни τά βρῆκε ζόρικα στή ζωή του.

худоба́ *ж* ἡ ἰσχνότητα[-ης], ἡ ἀδυναμία.

худо́жественн||ый *прил. в разн. знач.* καλλιτεχνικός: ~ое произведе́ние τό καλλιτεχνικό ἔργο, τό ἔργο τέχνης· ~ая литерату́ра ἡ λογοτεχνία· ~ое исполне́ние ἡ καλλιτεχνική ἐκτέλεση· ~ая самоде́ятельность ὁ καλλιτεχνικός ὅμιλος ἐρασιτεχνῶν· ~ая гимна́стика ἡ καλλιτεχνική γυμναστική· Худо́жественный теа́тр τό Θέατρο τέχνης· ~ое учи́лище ἡ σχολή καλῶν τεχνῶν.

худо́ж||ество *с* 1. ἡ καλλιτεχνία, ἡ τέχνη: Акаде́мия Худо́жеств ἡ Ἀκαδημία τῶν καλῶν τεχνῶν· 2. (*проделка*) *разг.* τό τέχνασμα, ἡ κατεργαριά. **~ник** *м* 1. (*живописец*) ὁ ζωγράφος, ὁ καλλιτέχνης· 2. *перен.* ὁ καλλιτέχνης. **~ница** *ж* ἡ ζωγράφος, ἡ καλλιτέχνις.

худо́й I *прил.* (*худощавый*) ἀδύνατος, ἰσχνός.

худ||о́й II *прил.* 1. (*плохой*) κακός, ἄσχημος: ~а́я сла́ва κακή φήμη: ~ мир лу́чше до́брой ссо́ры *посл.* ἡ κολοβή εἰρήνη εἶναι καλύτερη ἀπό τόν ὡραῖο καυγᾶ· 2. (*дырявый*) *разг.* τρύπιος, τριμμένος, φαγωμένος: ~ы́е башмаки́ τά τρύπια παπούτσια· ◇ на ~ коне́ц σέ ἔσχατη ἀνάγκη.

худосо́ч||ие *с мед.* ἡ καχεξία. **~ный** *прил.* καχεκτικός.

худоща́вый *прил.* ξερακιανός, λιγνός.

ху́дш||ий *прил.* (*сравнит. и превосх. ст. от* плохо́й *и* худо́й II, 1) χειρότερος, πιό κακός: са́мое ~ее τό χειρότερο· са́мое ~ее уже́ позади́ οἱ μεγαλύτερες δυσκολίες πέρασαν πιά.

ху́же (*сравнит. ст. от прил.* плохо́й *и* худо́й II 1 *и от нареч.* пло́хо *и* ху́до II) χειρότερα: тем ~ τόσο τό χειρότερο· больно́му ~ ὁ ἀσθενής (*или* ὁ ἄρρωστος) χειροτέρευσε· всё ~ и ~ ὅλο καί χειρότερα· ~ всего́ то, что... τό χειρότερο ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι...· быва́ет ~ συμβαίνουν καί χειρότερα.

хулига́н *м* ὁ μόρτης, ὁ ἀλήτης, ὁ καυγατζῆς. **~ить** *несов.* κάνω καυγᾶ, καυγαδίζω. **~ский** *прил.* μόρτικος, ἀλήτικος, καυγατζίδικος. **~ство** *с* ἡ ἀλητεία, ὁ καυγᾶς.

хули́ть *несов.* κακολογῶ, δυσφημῶ, διαβάλλω.

ху́тор *м* τό ἀγρόκτημα, τό μετόχι. **~янин** *м* ὁ ἰδιοκτήτης κτήματος.

Ц

ца́пать *несов. разг.* 1. γραπώνω· 2. (*хватать*) ἁρπάζω. ~**ся** (*ссориться*) *разг.* πιάνομαι, τσακώνομαι, ἁρπάζομαι.

ца́пля *ж* ὁ τσικνιάς, ὁ ἐρωδιός.

ца́пнуть *сов. см.* ца́пать.

ца́пфа *ж тех.* ὁ στροφεύς.

цара́п||ать *несов.* 1. γρατσουνίζω, τσουγγρανίζω, γδέρνω/ ξύνω (*вещь*)· 2. (*плохо писать*) *разг.* μουτζουρώνω. ~**аться** γρατσουνίζω, γρατσουνῶ. ~**ина** *ж* ἡ γρατσουνιά, ἡ τσουγγρανιά, ἡ ἀμυχή/ ἡ ξυσιά, ἡ ξυσιματιά (*на вещи*). ~**нуть** *сов. см.* цара́пать 1.

царе́в||ич *м* ὁ τσαρέβιτς. ~**на** *ж* ἡ τσαρέβνα.

царедво́рец *м* ὁ αὐλικός, ὁ παλατιανός.

цари́зм *м* ὁ τσαρισμός.

цар||и́ть *несов. прям., перен.* βασιλεύω/ κυριαρχῶ (*господствовать*): ~и́т тишина́ βασιλεύει ἡσυχία.

цари́ца *ж* ἡ τσαρίνα, ἡ βασίλισσα.

ца́рск||ий *прил.* τσαρικός, βασιλικός: ~ое прави́тельство ἡ τσαρική κυβέρνηση· ◇ ~ая во́дка *хим.* τό βασιλικόν ὕδωρ, μῖγμα νιτρικοῦ καί ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος.

ца́рство *с* 1. (*царствование*) ἡ βασιλεία· 2. (*государство*) τό βασίλειο[ν], τό κράτος· 3. *перен.* τό βασίλειο[ν]: живо́тное ~ τό ζωϊκό βασίλειο· расти́тельное ~ τό φυτικό βασίλειο. ~**вание** *с* ἡ βασιλεία: в ~вание Петра́ Пе́рвого ἐπί τῆς βασιλείας τοῦ Πέτρου τοῦ Πρώτου. ~**вать** *несов. прям., перен.* βασιλεύω.

цар||ь *м* 1. ὁ τσάρος· 2. *перен.* ὁ βασιλιάς, ὁ βασιλεύς: лев — ~ звере́й τό λιοντάρι εἶναι βασιλιάς τῶν θηρίων· ◇ ~-ко́локол τό τσαρκόλοκολ (*ἡ μεγαλύτερη καμπάνα τοῦ κρεμλίνου*)· ~-пу́шка ἡ τσαρπούσκα (*τό μεγαλύτερο κανόνι τοῦ κρεμλινου*)· при ~е́ Горо́хе *шутл.* τόν καιρό τοῦ Νῶε.

цве||сти́ *несов.* 1. ἀνθίζω, ἀνθῶ, λουλουδίζω· 2. *перен.* (*процветать*) ἀκμάζω, βρίσκομαι σέ ἄνθηση, βρίσκομαι σέ ἀκμή: страна́ ~тёт ἡ χώρα βρίσκεται σέ ἀκμή (*или* σέ ἄνθηση)· 3. (*плесневеть*) μουχλιάζω.

цвет *м* 1. (*окраска*) τό χρῶμα, ὁ χρωματισμός: основны́е ~а́ τά κύρια χρώματα, τά χρώματα τῆς Ἴριδος· тёмный ~ τό σκοῦρο χρώμα· ~ лица́ τό χρῶμα (τοῦ προσώπου)· име́ть хоро́ший ~ лица́ ἔχω καλό χρῶμα· 2. *собир.* τά ἄνθη, τά λουλούδια: ли́повый ~ τό ἄνθος τῆς φλαμουριᾶς· 3. *перен.* (*лучшая часть*) τό ἄνθος, ἡ ἀφρόκρεμα: ~ о́бщества ἡ ἀφρόκρεμα τῆς κοινωνίας· ~ нау́ки τό ἄνθος τῆς ἐπιστήμης· ◇ быть в ~у́ εἶμαι σέ ἄνθηση· в(о) ~е лет στό ἄνθος τῆς ἡλικίας.

цвета́стый *прил. см.* цвети́стый 2.

цвете́н||ие *с* ἡ ἄνθηση[-ις], τό ἄνθισμα, τό λουλούδισμα: вре́мя ~ия ἡ ἀνθοφορία, ὁ ἀνθός.

цвети́стый *прил.* 1. (*покрытый цветами*) λουλουδιασμένος: ~ луг τό λουλουδιασμένο λιβάδι· 2. (*пёстрый*) χρωματιστός, παρδαλός: ~ плато́к τό χρωματιστό μαντήλι· 3. *перен.* (*витиеватый*) ἐξεζητημένος: ~ слог τό ἐξεζητημένο στύλ.

цветни́к *м* ὁ ἀνθόκηπος, ὁ ἀνθών(ας), ἡ πρασιά, ἡ βραγιά.

цветн||о́й *прил.* χρωματιστός, ἔγχρωμος: ~а́я ткань τό χρωματιστό ὕφασμα· ~ фильм τό ἔγχρωμο φίλμ· ◇ ~ы́е мета́ллы τά μή σιδηροῦχα μέταλλα· ~а́я капу́ста τό κουνουπίδι.

цветово́д *м* ὁ ἀνθοκόμος. ~**ство** *с* ἡ ἀνθοκομία.

цвет||о́к *м* τό ἄνθος, τό λουλούδι: полевы́е ~ы́ τά ἀγριολούλουδα· живы́е ~ы́ τά φυσικά ἄνθη· иску́сственные ~ы́ τά τεχνητά λουλούδια· собира́ть ~ы́ μαζεύω λουλούδια.

цвето́ч||ек *м уменьш.* τό λουλουδάκι· ◇ э́то (всё) ~ки, а я́годки впереди́ *погов.* καί ποῦ εἶσαι ἀκόμα.

цвето́чный *прил.* 1. (*относящийся к цветку*) τοῦ ἄνθους, τοῦ λουλουδιοῦ· 2. (*для цветов*) γιά τά ἄνθη, γιά λουλούδια: ~ горшо́к ἡ γλάστρα· ~ магази́н, ~ кио́ск τό ἀνθοπωλεῖο[ν]· 3. (*из цветов*) ἀπό ἄνθη, ἀπό ἀνθόνερο, ἀπό ἀνθόσταγμα: ~ одеколо́н κολόνια ἀπό ἀνθόνερο· ~ чай τό βουνήσιο τσάι.

цвету́щий *прил.* 1. (*о растениях*) ἀνθισμένος· 2. *перен.* ἀνθηρός: у него́ ~ вид ἔχει ἀνθηρή ὄψη.

цветы́ *мн. см.* цвето́к.

цеди́||лка *ж разг.* τό στραγγιστῆρι, τό σουρωτῆρι. ~**ть** *несов.* στραγγίζω, σουρώνω· ◇ ~ть сквозь зу́бы μιλῶ μέσα ἀπό τά δόντια, μουρμουρίζω.

це́дра *ж* ἡ λεμονόφλουδα, ἡ πορτοκαλόφλουδα.

цежу́ *наст. вр. от* цеди́ть.

цейтно́т *м шахм.*: попа́сть в ~ *прям., перен.* ἐξαντλῶ τό περιθώριο χρόνου.

целе́бн||ый *прил.* θεραπευτικός, ἰαματι-

κός: ~ источник ἡ ἰαματική πηγή· ~ые травы τά βότανα, τά βοτάνια· ~ое средство τό φάρμακο.

целесообра́зн||ость *ж* ἡ σκοπιμότητα[-ης], ἡ λυσιτέλεια/ ἡ ὠφελιμότητα[-ης] (*польза*). **~ый** *прил.* σκόπιμος, λυσιτελής/ ὠφέλιμος (*полезный*).

целеустремлённ||ость *ж* ἡ προσήλωση σ' ἕναν σκοπό, ἡ ἐπιμονή στό σκοπό. **~ый** *прил.* ἐπίμονος, προσηλωμένος σ' ἕναν σκοπό.

целико́м *нареч.* ὁλότελα, ὁλόκληρα: проглоти́ть что́-л. ~ καταπίνω ὁλόκληρο· ~ и по́лностью ἀπόλυτα, πλέρια, πλήρως.

цел||ина́ *ж* ἡ χέρσα γῆ, ἡ ἀκαλλιέργητη γῆ: по́днятая ~ ἡ ξεχερσωμένη γῆ. **~и́нник** *м* ὁ κάτοικος τῶν ξεχερσωμένων γαιῶν. **~и́нный** *прил.* τῆς χέρσας γῆς, χέρσος.

це́лить, це́литься *несов.* 1. σκοπεύω, σημαδεύω· 2. *перен. разг.* βάζω στό μάτι, ἐπιδιώκω, ἀποβλέπω σέ κάτι.

целко́вый *м уст. разг.* ἕνα ρούβλι.

целлофа́н *м* τό σελ(λ)οφάν. **~овый** *прил.* ἀπό σελοφάν.

целлуло́ид *м* τό κυτταροειδές, τό σελ(λ)ουλόϊντ. **~овый, ~ный** *прил.* ἀπό σελουλόϊντ.

целлюло́з||а *ж* ἡ κυτταρίνη. **~ный** *прил.* κυτταρινικός.

целова́ть *несов.* φιλῶ, ἀσπάζομαι. **~ся** φιλιέμαι (μέ κάποιον).

це́л||ое *с* 1. τό ὅλο[ν], τό σύνολο[ν]: еди́ное ~ τό ἑνιαῖο σύνολο· архитекту́рное ~ τό ἀρχιτεκτονικό σύνολο· 2. *мат.* ὁ ἀκέραιος (ἀριθμός)· ◇ в ~ом συνολικά, ἐν γένει· в о́бщем и ~ом στό σύνολο.

целому́др||енность *ж* ἡ ἁγνότητα[-ης], ἡ σεμνότητα[-ης]. **~енный** *прил.* ἁγνός, παρθενικός, σεμνός. **~ие** *с* ἡ ἁγνότητα[-ης], ἡ σεμνότητα[-ης].

це́лостн||ость *ж* ἡ ἀκεραιότητα[-ης]. **~ый** *прил.* ἀκέραιος, ὁλοκληρωμένος.

це́лост||ь *ж* ἡ ἀκεραιότητα[-ης]: в ~и σῶο καί ἀκέραιο.

це́л||ый *прил.* 1. (*неповреждённый*) ἄθικτος: оста́ться ~ым и невреди́мым μένω σῶος καί ἀβλαβής· 2. (*весь целиком*) ὁλόκληρος, ὁλάκερος/ ἀκέραιος (*нетронутый*)/ γεμάτος (*полный*): ~ стака́н вина́ γεμάτο ποτήρι κρασί· на таре́лке оста́лась ~ая бу́лка στό πιάτο ἔμεινε ἕνα ὁλόκληρο φραντζολάκι· ~ го́род ὁλόκληρη ἡ πόλη· ~ день ὁλάκερη μέρα· по ~ым неде́лям ἐπί ὁλόκληρες ἑβδομάδες· в ~ом ми́ре не найти́ ἀλλοῦ πουθενά δέν θά βρῆς· ~ ряд вопро́сов ὁλόκληρη σειρά ζητημάτων.

цел||ь *ж* 1. (*мишень*) ὁ στόχος, τό σημάδι: дви́жущаяся ~ ὁ κινούμενος στόχος· стрельба́ в ~ ἡ σκοποβολή· попа́сть в ~ πετυχαίνω τόν στόχο· не попа́сть в ~ ἀστοχῶ, δέν πετυχαίνω τόν στόχο· 2. *перен.* ὁ σκοπός: ~ жи́зни σκοπός τῆς ζωῆς· дости́чь свое́й ~и πετυχαίνω τόν σκοπό μου· ◇ быть в ~ προχωρῶ στόν σκοπό μου· бить ми́мо ~и *а*) ἀστοχῶ, *б*) πάω στά χαμένα (*или* στό βρόντο), πέφτω στό κενό (*тк. перен.*)· **име́ть ~ью...** ἔχω σκοπό νά...· с како́й ~ью? γιά πιό σκοπό;, μέ τί σκοπό;· с ~ью..., в ~ях... μέ σκοπό...· в ~ях улучше́ния γιά τήν βελτίωση, γιά τήν καλυτέρευση.

цельнометалли́ческий *прил. тех.* ὁλομέταλλος: ~ ваго́н ὁλομέταλλο βαγόνι.

це́льн||ый *прил.* 1. (*из одного куска, вещества*) μονοκόμματος, ἀτόφιος, ἀκέραιος· 2. *перен.* ἀκέραιος, ἀδιάφθορος/ (*о характере и т. п.*) ὁλοκληρωμένος (*законченный*): ~ая нату́ра ἄνθρωπος μέ ἀκέραιο χαρακτήρα· ~ое впечатле́ние ὁλοκληρωμένη ἐντύπωση· 3. (*неразбавленный*) ἁγνός, γνήσιος: ~ое молоко́ τό καθαρό γάλα.

цеме́нт *м* τό τσιμέντο. **~и́рование** *с* τό τσιμεντάρισμα/ ἡ ἀνθράκωση[-ις] (*металл*). **~и́ровать** *несов.* τσιμεντάρω/ ἀνθρακώνω, ἀνθρακιάζω (*металл*). **~ный** *прил.* τοῦ τσιμέντου, ἀπό τσιμέντο: ~ный заво́д τό ἐργοστάσιο τσιμέντου· ~ные пли́ты οἱ τσιμεντόλιθοι.

цен||а́ *ж прям., перен.* ἡ τιμή, ἡ ἀξία: опто́вая (ро́зничная) ~ ἡ χοντρική (ἡ λιανική) τιμή· прода́жная ~ ἡ τιμή πωλήσεως· заку́почные ~ы οἱ ἀγοραστικές τιμές· ры́ночная ~ ἡ τιμή τῆς ἀγορᾶς· покупа́ть по твёрдым це́нам ἀγοράζω σύμφωνα μέ καθορισμένη (*или* σταθερή) τιμή· бро́совая ~ ἡ ἐξευτελιστική τιμή· соотноше́ние цен οἱ συγκριτικές τιμές· колеба́ние цен ἡ αὐξομείωση τῶν τιμῶν· повыше́ние цен ἡ ὕψωση τῶν τιμῶν· сниже́ние цен ἡ μείωση τῶν τιμῶν· па́дать в ~е́ φτηναίνω, πέφτει ἡ τιμή μου· повыша́ться в ~е́ ἀκριβαίνω, ἀνεβαίνει ἡ τιμή μου· набива́ть ~у *разг.* ἀνεβάζω τήν τιμή· взви́нчивать це́ны (παρα)φουσκώνω τίς τιμές· по схо́дной ~е́ σέ συγκαταβατική τιμή· любо́й ~о́й μέ ὁποιοδήποτε μέσον, πάση θυσία· ~о́й жи́зни μέ τή ζωή (μου)· э́тот това́р в ~е́ τό ἐμπόρευμα στοιχίζει ἀκριβά· э́тому ~ы́ нет εἶναι ἀνεκτίμητο· э́тому грош ~ δέν ἀξίζει πεντάρα· ◇ набива́ть себе́

це́ну κάνω αὐτορεκλάμα· знать себе́ це́ну ξέρω τήν ἀξία μου.

ценз *м* τό ὅριο[ν]: избира́тельный ~ τό ἐκλογικό ὅριο, ὅρος συμμετοχῆς στίς ἐκλογές· иму́щественный ~ τό οἰκονομικό ὅριο, τό ὅριο περιουσίας· возрастно́й ~ τό ὅριο ἡλικίας.

це́нз||ор *м* ὁ λογοκριτής. **~у́ра** *ж* ἡ λογοκρισία.

цени́тель *м* αὐτός πού ξέρει νά ἐκτιμήσει/ ὁ γνώστης (*знаток*): ~ иску́сства ὁ γνώστης τῶν τεχνῶν.

цени́ть *несов. прям., перен.* ἐκτιμῶ: ~ по заслу́гам ἐκτιμῶ κατ' ἀξίαν· высоко́ ~ ἐκτιμῶ πολύ· он сли́шком высоко́ себя́ це́нит ἔχει πολύ μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό του· ~ся *прям., перен.* ἔχω μεγάλη ἀξία: ~ся на вес зо́лота *перен.* εἶμαι ἐξαιρετικά πολύτιμος.

це́нн||ость *ж* 1. ἡ ἀξία· 2. *мн.* ~ости τά πολύτιμα πράγματα: материа́льные ~ости οἱ ὑλικές ἀξίες· культу́рные ~ости οἱ πολιτιστικές ἀξίες. **~ый** *прил.* 1. πολύτιμος, ἀκριβός, τιμαλφής: ~ые бума́ги τά χρεώγραφα· ~ая посы́лка τό ταχυδρομικό δέμα μέ δηλωμένη ἀξία· 2. *перен.* πολύτιμος: ~ый рабо́тник ὁ πολύτιμος ἐργάτης.

цент *м* τό σέντς.

це́нтнер *м* ὁ μετρικός στατήρ(-ας), τά ἑκατό κιλά.

центр *м в разн. знач.* τό κέντρο[ν]: ~ тя́жести *физ., перен.* τό κέντρο βάρους· координацио́нно-вычисли́тельный ~ τό συντονιστικό ὑπολογιστικό κέντρο· промы́шленный ~ τό βιομηχανικό κέντρο· не́рвные ~ы τά νευρικά κέντρα· жить в ~е го́рода κατοικῶ στό κέντρο τῆς πόλης· быть в ~е внима́ния εἶμαι στό κέντρο τῆς προσοχῆς.

централиза́ция *ж* ἡ συγκέντρωση[-ις], ἡ συγκεντροποίηση[-ης].

централи́зм *м полит.* ὁ συγκεντρωτισμός: демократи́ческий ~ ὁ δημοκρατικός συγκεντρωτισμός.

централизо́ванный *прил.* συγκεντρωποιημένος.

централизова́ть *сов. и несов.* συγκεντρώνω, συγκεντροποιῶ.

центра́льн||ый *прил. в разн. знач.* κεντρικός: ~ комите́т ἡ κεντρική ἐπιτροπή· ~ая у́лица ὁ κεντρικός δρόμος· ~ое отопле́ние ἡ κεντρική θέρμανση· ~ая не́рвная систе́ма τό κεντρικό νευρικό σύστημα· ~ая телефо́нная ста́нция τό τηλεφωνικό κέντρο· ~ телегра́ф τό κεντρικό τηλεγραφεῖο· ~ая печа́ть οἱ κεντρικές ἐφημερίδες.

центр||и́зм *м полит.* ὁ κεντρισμός. **~и́ст** *м полит.* ὁ κεντριστής.

центрифу́га *ж тех.* ἡ φυγόκεντρος (*или* φυγοκεντρική) μηχανή.

центробе́жн||ый *прил. физ.* φυγοκεντρικός, κεντρόφυγος[-υξ]: ~ая си́ла ἡ φυγόκεντρη δύναμη· ~ насо́с ἡ φυγοκεντρική ἀντλία.

центростреми́тельн||ый *прил. физ.* κεντρομόλος: ~ая си́ла ἡ κεντρομόλος δύναμη.

цеп *м с.-х.* ὁ δάρτης.

цепене́ть *несов.* ἀπολιθώνομαι: ~ от хо́лода ξυλιάζω ἀπό τό κρύο· ~ от стра́ха παγώνω ἀπό τόν φόβο μου.

це́пк||ий *прил.* 1. πού πιάνει καλά, πού γαντζώνει γερά: ~ие ко́гти νύχια, πού γαντζώνουν γερά· ~ие ру́ки χέρια, πού σφίγγουν γερά· 2. (*вязкий, вяжущий*) κολλητικός, κολλώδης· 3. *перен.* (*о человеке*) *разг.* ἐπίμονος· 4. (*схватывающий, запоминающий*) σταθερός, γερός: ~ взгляд τό σταθερό βλέμμα· ~ая па́мять ἡ γερή μνήμη.

цепля́ться *несов. прям., перен.* γαντζώνομαι, πιάνομαι, κρεμιέμαι: ~ за ве́тки πιάνομαι στά κλαδιά· ~ за ше́ю κρεμιέμαι ἀπό τό λαιμό· ~ за жизнь γαντζώνομαι ἀπ' τή ζωή· ~ за каку́ю-л. мысль πιάνομαι ἀπό κάποια ἰδέα.

цепн||о́й *прил.* 1. ἀλυσιδωτός, μέ ἀλυσίδες: ~ мост ἡ κρεμαστή γέφυρα· ~а́я переда́ча *тех.* ἡ μετάδοση κίνησης μέ ἀλυσίδα· 2. (*привязанный на цепь*) δεμένος: ~ая соба́ка τό μαντρόσκυλο· ◇ ~а́я реа́кция *физ., хим.* ἡ ἀλυσοειδής ἀντίδραση· ~о́е пра́вило *мат.* ἡ μέθοδος τῶν τριῶν.

цепо́чк||а *ж* 1. (*уменьш. от цепь*) ἡ ἀλυσιδίτσα: ~ для часо́в ἡ καδένα (ρολογιοῦ)· дверна́я ~ ἡ ἀλυσίδα τῆς πόρτας· 2. (*ряд, вереница*) ἡ σειρά, ἡ ἀλυσίδα: ~ бойцо́в ἡ σειρά τῶν μαχητῶν· переда́ть по ~е μεταδίδω ἀπό χέρι σέ χέρι.

цеп||ь *ж* 1. ἡ ἀλυσίδα, ἡ ἅλυσις, ἡ ἅλυσος: я́корная ~ ἡ ἀλυσίδα τῆς ἄγκυρας· ~и ра́бства οἱ ἀλυσίδες τῆς σκλαβιᾶς, τά δεσμά τῆς δουλείας· ~ иссле́дований ἅλυσις ἐρευνῶν· держа́ть на ~и́ *прям., перен.* κρατῶ ἀλυσοδεμένο· спусти́ть с ~и́ *прям., перен.* λύνω, ἀμολάω, ξαπολάω· сорва́ться с ~и́ *а*) λύνομαι ἀπό τήν ἀλυσίδα, *б*) *перен.* ξαπολιέμαι, ἀποχαλινώνομαι· 2. *перен.* (*ряд, вереница*) ἡ σειρά, ἡ ἀλυσίδα: ~ собы́тий ἡ σειρά (*или* ἡ ἀλυσίδα) τῶν γεγονότων· го́рная ~ ἡ ὀροσειρά, ἡ βουνοσειρά, ἡ

ἅλυσις ὀρέων· 3. *воен.*: стрелкóвая ~ ἡ ἁλυσίδα μαχητῶν· ~ сторожевы́х постóв ἡ σειρά τῶν φυλακίων· 4.: ~и *мн.* (*оковы*) οἱ ἁλυσίδες / *перен.* τά δεσμά: закóвывать в ~и ἁλυσοδένω· ~и рáбства τά δεσμά τῆς δουλείας· разорвáть ~и *а*) σπάω τίς ἁλυσίδες, *б*) *перен.* σπάω τά δεσμά.

церебрáльный *прил. анат., лингв.* ἐγκεφαλικός.

церемониáл *м* ἡ ἐθιμοταξία, ἡ ἐθιμοτυπία. **~ьный** *прил.* τῆς ἐθιμοταξίας, ἐθιμοτυπικός, τελετουργικός: ~ьное шéствие ἡ ἐπίσημη πομπή· ~ьный марш ἡ παρέλαση[-ις].

церемóн||иться *несов.* κρατῶ τούς τύπους: он не óчень-то ~ится δέν εἶναι πολύ ντροπαλός· не ~ьтесь! σάν στό σπίτι σας!. **~ия** *ж* ἡ τελετή/ *перен.* ἡ τσιριμόνια: трáурная ~ия ἡ νεκρώσιμη τελετή· без ~ий χωρίς πολλούς τύπους, χωρίς τσιριμόνιες. **~ный** *прил.* (*чопорный*) τυπικός, πού τηρεῖ τούς τύπους: ~ный поклóн ὑπόκλιση σύμφωνα μέ ὅλους τούς τύπους· ~ный человéк ἄνθρωπος ποῦ ἀγαπᾶ τούς τύπους.

церкóвн||ый *прил.* ἐκκλησιαστικός: ~ прихóд ἡ ἐνορία· ~ стáроста ἐπίτροπος ἐκκλησίας· ~ая слýжба ἡ λειτουργία, ἡ ἀκολουθία· ◇ бéден как ~ая мышь *погов.* φτωχός σάν τόν Ἰώβ, φτωχός Λάζαρος.

цéрковь *ж* ἡ ἐκκλησία: правослáвная ~ ἡ ὀρθόδοξη[-ος] ἐκκλησία· католи́ческая ~ ἡ καθολική ἐκκλησία.

цесáрка *ж* (*птица*) ἡ φραγκόκοττα.

цех *м* 1. (*на заводе, фабрике*) τό τμῆμα (ἐργοστασίου): прокáтный ~ τό ἐλασματουργεῖο[ν]· литéйный ~ τό χυτήριο[ν]· сбóрочный ~ τό τμῆμα συναρμολόγησης· переплётный ~ τό βιβλιοδετεῖο[ν]· 2. *ист.* ἡ συντεχνία, τό σινάφι.

цеховóй *прил.* 1. (*на заводе, фабрике*) τοῦ τμήματος: ~ комитéт ἡ συνδικαλιστική ἐπιτροπή τμήματος ἐργοστασίου· 2. *ист.* συντεχνιακός.

циáн *м хим.* τό κυάνιον.

циáнистый *прил. хим.* κιανιοῦχος.

цианóз *м мед.* ἡ κυάνωσις.

цивилиз||áция *ж* ὁ πολιτισμός. **~óванный** *прил.* πολιτισμένος. **~овáть** *сов. и несов.* ἐκπολιτίζω. **~овáться** ἐκπολιτίζομαι.

цигéйка *ж* (*мех*) μουτόν ντορέ.

цикáда *ж* ὁ τζίτζικας, ὁ τέττιξ.

цикл *м* ὁ κύκλος.

цикламéн *м бот.* τό κυκλάμινο[ν], ἡ κυκλαμιά, τό λαγουδάκι.

циклúч||еский *см.* циклúчный. **~ность** *ж* ἡ κυκλικότητα[-ης]. **~ный** *прил.* κυκλικός.

циклóн *м* ὁ κυκλών[-ας].

циклóп *м миф.* ὁ Κύκλωπας[-ωψ].

циклотрóн *м физ.* τό κυκλοτρόνιον.

цикóрий *м* τό τσικόρι, τό κιχώρι[ον].

цикýта *ж бот.* τό κώνειο[ν], τό βρωμόχορτο.

цилúндр *м* 1. *мат., тех.* ὁ κύλινδρος· 2. (*шляпа*) τό ψηλό καπέλλο, τό τσελίντρο. **~úческий** *прил.* κυλινδρικός.

цимбáлы *мн. муз.* τό σαντούρι.

цингá *ж* τό σκορβοῦτο.

цинúзм *м* ὁ κυνισμός, ἡ κυνικότητα[-ης].

цúник *м* ὁ κυνικός.

цинúч||ность *ж* ἡ κυνικότητα[-ης], ὁ κυνισμός. **~ный** *прил.* κυνικός.

цинк *м* ὁ τσίγκος, ὁ ψευδάργυρος. **~овый** *прил.* ἀπό ψευδάργυρο, τσίγκινος/ ψευδαργυροῦχος (*содержащий цинк*)· ~овое ведрó ὁ τσίγκινος κουβᾶς· ~овые крáски οἱ μπογιές μέ τσίγκο.

цинкогрáфия *ж полигр.* ἡ τσιγκογραφία.

цинóвка *ж* ἡ ψάθα, τό ψαθί.

цирк *м* τό τσίρκο. **~áч** *м разг.* ὁ ἠθοποιός τοῦ τσίρκου. **~овóй** *прил.* τοῦ τσίρκου: ~овóй нóмер τό νούμερο τσίρκου.

циркулúровать *несов. в разн. знач.* κυκλοφορῶ.

цúркуль *м* ὁ διαβήτης.

циркуля́р *м* ἡ ἐγκύκλιος. **~ный** *прил.* ἐγκύκλιος: ~ное письмó ἡ ἐγκύκλιος ἐπιστολή.

циркуля́ция *ж* ἡ κυκλοφορία: ~ вóздуха ἡ κυκλοφορία τοῦ ἀέρα· ~ дéнег ἡ νομισματική κυκλοφορία· ~ крóви ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος.

цистéрна *ж* ἡ δεξαμενή: нефтянáя ~ πετρελαιοδεξαμενή.

цистúт *м мед.* ἡ κυστῖτις.

цитадéль *ж прям., перен.* τό κάστρο: ~ революции τό κάστρο τῆς ἐπανάστασης.

цитáта *ж* τό ἀπόσπασμα, τό τσιτάτο.

цитвáрн||ый *прил.* τό σαντόνιο, τό λεβιθόχορτο: ~ое сéмя ἡ σαντονίνη.

цитúровать *несов.* ἀναφέρω ἀπόσπασμα, ἀναφέρω τσιτάτο, τσιτάρω, παραθέτω.

цúтрусовые *мн. бот.* τά ἐσπεριδοειδῆ.

цифербля́т *м* ἡ πλάκα τοῦ ρολογιοῦ.

цúфр||а *ж* ὁ ἀριθμός, τό ψηφίο[ν]. **~овóй** *прил.* ἀριθμητικός: ~овые дáнные οἱ ἀριθμοί.

ЦК (Центра́льный Комите́т) **К. Ε.** (ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή).

ЦК КПСС (Центра́льный Комите́т Коммунисти́ческой Па́ртии Сове́тского Сою́за) ἡ **Κ.Ε.** τοῦ **ΚΚΣΕ** (ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης).

цо́ка||ть *несов.* (*о лошади*): копы́та ~ют по мостово́й τά πέταλα κροτοῦν στό λιθόστρωτο.

цо́коль *м стр.* τό βάθρο[ν], ἡ κρηπίδα[-ις].

цу́гом *нареч.* ζεύγω σέ τάντεμ.

цука́т *м* τό ζαχαρωμένο φροῦτο.

цыга́н *м* ὁ Τσιγγάνος, ὁ Ἀθίγγανος, ὁ Γύφτος. **~ка** *ж* ἡ Τσιγγάνα, ἡ Ἀθιγγανίς, ἡ Γύφτισσα. **~ский** *прил.* τσιγγανικός, ἀθιγγανικός, γύφτικος.

цы́кать *несов.*, **цы́кнуть** *сов. разг.* **1.** (*на кого-л.*) λέγω σούτ· **2.** τσιτσιρίζω/σφυρίζω.

цыпл||ёнок *м* τό κοτόπουλο, τό κλωσσοποῦλι, τό κλωσσόπουλο· ◇ ~я́т по о́сени счита́ют *погов.* πίσω ἔχει ἡ ἀχλάδα τήν οὐρά.

цы́почк||и *мн. разг.*: на ~ах, на ~ στά νύχια, στίς μύτες τῶν ποδιῶν.

цыц *межд. разг.* σιωπή!, σούτ!

Ч

чаба́н *м* ὁ τσομπάνος, ὁ τσοπάνης.

ча́вка||нье *с* ἡ μάσηση μέ θόρυβο. **~ть** *несов.* μασῶ μέ θόρυβο.

чад *м* **1.** ὁ καπνίλα/ ἡ τσίκνα, ἡ κνῖσα (*от пригоревшей пищи*): ку́хонный ~ ἡ μυρωδιά τῆς κουζίνας· **2.** *перен.*: он как в ~у́ εἶναι σάν μαγεμένος, εἶναι σάν ζαλισμένος. **~и́ть** *несов.* καπνίζω.

ча́д||о *с уст.* τό παιδί: со все́ми ~ами и домоча́дцами μ' ὅλη τήν φαμίλια.

чадра́ *ж* ὁ φερετζές.

чаевы́е *мн. разг.* τό μπουρμπουάρ, τό φιλοδώρημα, τό μπαξίσι.

чаепи́тие *с разг.* ἡ τεϊοποσία.

ча́инка *ж* τό φυλλαράκι τσαγιοῦ.

ча||й *м* τό τσάϊ, τό τέϊον: пригласи́ть на ча́шку ~я προσκαλῶ σέ τσάϊ· ◇ дава́ть на ~ δίνω πουρμπουάρ.

ча́йка *ж* ὁ γλάρος.

ча́йная *ж* τό τσαγάδικο, τό τεϊοπωλεῖο[ν] (*ὅπου πίνουν τσάϊ*).

ча́й||ник *м* ἡ τσαγιέρα, ἡ τεϊοδόχη, τό τσαγιερό. **~ница** *ж* ἡ τεϊοθήκη. **~ный** *прил.* τοῦ τσαϊοῦ: ~ная ло́жка κουταλάκι τοῦ τσαϊοῦ· ~ный серви́з τό σερβίτσιο τοῦ τσαϊοῦ· ~ная планта́ция ἡ φυτεία τσαϊοῦ· ~ный магази́н τό τεϊοπωλεῖο[ν]· ◇ ~ная ро́за ρόζ ντέ τέ.

чалма́ *ж* τό σαρίκι.

ча́лый *прил.* (*о масти*) ψαρός, ψαρής.

чан *м* ὁ κάδος, ἡ κάδη.

ча́рка *ж* τό κύπελλο[ν].

чароде́й *м прям., перен.* ὁ μάγος, ὁ γόης. **~ка** *ж* ἡ μάγισσα, ἡ γόησσα.

чару́ющ||ий *прил.*: ~ го́лос ἡ μαγευτική φωνή· ~ая улы́бка τό γοητευτικό χαμόγελο.

ча́ры *мн.* ἡ γοητεία, ἡ μαγεία, τά μάγια.

час *м в разн. знач.* ἡ ὥρα: кото́рый ~? τί ὥρα εἶναι;· двена́дцать ~о́в дня τό μεσημέρι· двена́дцать ~о́в но́чи τά μεσάνυχτα· ~ но́чи μιά μετά τά μεσάνυχτα· в пять ~о́в утра́ στίς πέντε ἡ ὥρα τό πρωΐ· в два ~а́ дня στίς δύο τό ἀπόγευμα· че́тверть ~а τό τέταρτον τῆς ὥρας· три че́тверти ~а τρία τέταρτα τῆς ὥρας· це́лых два ~а́ *разг.* δυό ὁλόκληρες ὧρες· ка́ждые два ~а́ κάθε δύο ὧρες· за ~ до... μιά ὥρα πρίν...· ~ обе́да ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ· ~ы́ о́тдыха ἡ ὥρα τῆς ἀνάπαυσης· свобо́дные ~ы́ οἱ ἐλεύθερες ὧρες· ~ы́ рабо́ты (заня́тий) οἱ ὧρες τῆς ἐργασίας (τῶν μαθημάτων)· приёмные ~ы́ ἡ ὥρα ἐπίσκεψης· неуро́чный ~ ἡ ἀκατάλληλη ὥρα· опозда́ть на ~ ἀργῶ μιά ὥρα· е́хать со ско́ростью сто км в ~ τρέχω μέ ταχύτητα ἑκατό χιλιόμετρα τήν ὥρα· ждать ~а́ми περιμένω ὧρες ὁλόκληρες· ◇ би́тый ~ μιάν ὁλόκληρη ὥρα· акаде́мический ~ ἡ ἀκαδημαϊκή ὥρα· коменда́нтский ~ ἡ ἀπαγόρευση τῆς κυκλοφορίας τή νύχτα· ~ы́ пик οἱ ὧρες τοῦ συνωστισμοῦ· стоя́ть на ~а́х *воен.* εἶμαι φρουρά, φυλάω σκοπός· с ~у на ~ а) (*в ближайшее время*) ὅπου νάναι, ἀπό στιγμή σέ στιγμή, б) (*с каждым часом*) ἀπό ὥρα σέ ὥρα, ὁλοένα καί· в до́брый ~! ὥρα καλή!, στό καλό!· не ро́вен ~... δέν ξέρεις τί γίνεται... ~ про́бил σήμανε ἡ ὥρα· не по дня́м, а по ~а́м ὄχι μέ τίς ἡμέρες ἀλλά μέ τίς ὧρες· че́рез ~ по ча́йной ло́жке μέ τό σταγονόμετρο.

часо́вня *ж* τό παρεκκλήσι[-ον], τό ἐκκλησάκι, τό ἐρημοκλήσι.

часов||о́й I *прил.* **1.** (*длящийся час, получаемый за час*) ὡριαῖος, τῆς ὥρας, μιᾶς ὥρας: ~а́я бесе́да συζήτηση ἐπί

μιάν ὥρα· ~а́я опла́та πληρωμή μέ τήν ὥρα· 2. (*относящийся к часам*) τοῦ (ὡ)ρολογίου: ~а́я стре́лка ὁ ὡροδείκτης· ~о́й механи́зм ὁ μηχανισμός τοῦ ὡρολογιοῦ· ~ магази́н τό ὡρολογοποιεῖον, τό ὡρολογάδικο· ~ ма́стер, ~ы́х дел ма́стер ὁ ὡρολογᾶς, ὁ ὡρολογοποιός· ~ заво́д τό ἐργοστάσιο ὡρολογιῶν, τό ὡρολογοποιεῖο[ν].

часово́й II *м* ὁ σκοπός, ὁ φρουρός, ὁ φύλακας, ὁ φύλαξ.

часовщи́к *м* ὁ (ὡ)ρολογᾶς, ὁ ὡρολογοποιός.

част||и́ца *ж* 1. τό μόριο[ν], τό τμῆμα: ~и́цы пы́ли τά μόρια τῆς σκόνης· в слова́х её была́ ~ пра́вды στά λόγια του ὑπῆρχε δόση ἀλήθειας· 2. *мн. физ.* τά μόρια: заряжённые ~и́цы τά φορτισμένα μόρια· элемента́рные ~и́цы τά στοιχειώδη μόρια· 3. *грам.* τό μόριο[ν], ἡ συλλαβή. ~**и́чный** *прил.* μερικός, τμηματικός: ~и́чный успе́х ἡ μερική ἐπιτυχία· ~и́чная мобилиза́ция ἡ μερική ἐπιστράτευση, ἡ μερική κινητοποίηση· ~и́чное затме́ние *астр.* ἡ μερική ἔκλειψη[-ις].

ча́стник *м разг.* ὁ ἰδιωτικός ἔμπορος.

ча́стное *с мат.* τό πηλῖκον.

ча́стнос||ть *ж* τό μερικό[ν], τό ἰδιαίτερο[ν], ἡ λεπτομέρεια· ◇ в ~ти ἰδιαίτερα, ἰδιαιτέρως.

ча́стн||ый 1. *прил.* ἰδιωτικός, προσωπικός, ἀτομικός: ~ая жизнь ἡ ἰδιωτική ζωή, ὁ ἰδιωτικός βίος· ~ое лицо́ ὁ ἰδιώτης· ~ая перепи́ска ἡ προσωπική ἀλληλογραφία· ~ое де́ло ἡ ἰδιωτική (*или* ἀτομική) ὑπόθεση· ~ые уро́ки τά ἰδιαίτερα μαθήματα· ~ капита́л τό ἰδιωτικό κεφάλαιο· ~ая со́бственность ἡ ἀτομική ἰδιοχτησία· ~ая торго́вля τό ἰδιωτικό ἐμπόριο· 2. *прил.* (*отдельный, особый*) ἰδιαίτερος, εἰδικός, μερικός: ~ слу́чай ἡ μεμονωμένη περίπτωση· 3. ~ое *с* τό μερικό[ν]: перехо́д от ~ого к о́бщему ἡ ἐπαγωγή ἀπό τό μερικό εἰς τό γενικό.

ча́сто *нареч.* 1. συχνά, συχνάκις: здесь о́чень ~ иду́т дожди́ ἐδῶ βρέχει πολύ συχνά· 2. (*густо, плотно*) πυκνά: дере́вья ~ поса́жены τά δέντρα εἶναι πυκνοφυτεμένα.

частоко́л *м* (*забор*) ὁ φράχτης: обнести́ ~ом περιφράσσω, φράζω.

частота́ *ж* ἡ συχνότητα[-ης]: ~ то́ка ἡ συχνότητα τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος· ~ пу́льса ἡ συχνότητα τοῦ σφυγμοῦ.

части́ушка *ж* ἡ τσαστούσκα (*ἡ ρούσικη μαντινάδα*).

ча́ст||ый *прил.* 1. συχνός, συνεχής, ἀλλεπάλληλος: ~ пульс συχνός σφυγμός· ~ое дыха́ние ἡ συχνή ἀναπνοή· ~ые шаги́ τά συχνά βήματα· ~ гость ὁ συχνός μουσαφίρης· ~ые встре́чи οἱ συχνές συναντήσεις· 2. (*густой, плотный*) πυκνός: ~ гре́бень τό πυκνό χτένι· ~ куста́рник ὁ πυκνός θάμνος· ~ дождь ἡ πυκνή βροχή· ~ ого́нь *воен.* τά πυκνά πυρά.

част||ь *ж* 1. (*доля целого*) τό μέρος, τό τμῆμα, τό μερίδιο[ν], τό κομμάτι[ον], ἡ μερίδα[-ίς]: ~ зда́ния τό μέρος τοῦ κτιρίου· ~и те́ла τά μέρη τοῦ σώματος· ~и маши́ны τά μέρη τῆς μηχανῆς· запасны́е ~и τά ἀνταλλακτικά· бо́льшая ~ τό μεγαλύτερο μέρος· ме́ньшая ~ τό μικρότερο μέρος, τό μικρότερο μερίδιο· составна́я ~ τό ὀργανικό μέρος· ~и све́та οἱ πέντε ἤπειροι· ~ пу́блики ἕνα μέρος τοῦ κοινοῦ· рома́н в трёх ~я́х τό μυθιστόρημα σέ τρία μέρη· казённая ~ (*оружия*) τό οὐραῖον ὅπλου· вы́плата ~я́ми πληρωμή σέ δόσεις· по ~я́м σέ δόσεις· рвать на ~и *прям., перен.* κάνω κομμάτια· 2. (*отдел*) τό τμῆμα, ὁ τομέας: санита́рная ~ τό τμῆμα ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας· пожа́рная ~ ὁ πυροσβεστικός σταθμός· уче́бная ~ τό ἐκπαιδευτικό τμῆμα· 3. *воен.* ἡ μονάδα, τό τμῆμα: во́инская ~ ἡ μονάδα στρατοῦ· пехо́тные ~и τά τμήματα πεζικοῦ· та́нковые ~и τά τμήματα ἁρμάτων μάχης· передовы́е ~и οἱ προφυλακές, τά τμήματα τῆς πρώτης γραμμῆς· ◇ материа́льная ~ ὁ ὁπλισμός· ~и ре́чи *грам.* τά μέρη τοῦ λόγου· э́то не по мое́й (его́) ~и *разг.* αὐτό δέν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητάς μου (του)· по бо́льшей ~и, бо́льшей ~ью ὡς ἐπί τό πλεῖστον· разрыва́ться на ~и γίνομαι χίλια κομμάτια.

ча́стью *нареч.* ἐν μέρει.

часы́ *мн.* τό ρολό(γ)ι, τό ὡρολόγι[ον]: ручны́е ~ τό ρολόϊ τοῦ χεριοῦ· карма́нные ~ τό ρολόϊ τῆς τσέπης· стенны́е ~ τό ὡρολόγι τοῦ τοίχου· насто́льные ~ τό ἐπιτραπέζιο[ν] ὡρολόγι[ον]· ~ с бо́ем τό ὡρολόγι[ον] μέ καμπάνα· песо́чные ~ ἡ κλεψύδρα, τό ἀμμωτό[ν], τό ἀμμόμετρο[ν]· со́лнечные ~ τό ἡλιακόν ὡρολόγιον· электри́ческие ~ τό ἠλεκτρικό ὡρολόγι· заводи́ть ~ κουρντίζω τό ὡρολόγι· ~ спеша́т τό ὡρολόγι πηγαίνει μπροστά· ~ отстаю́т τό ὡρολόγι πηγαίνει πίσω· ~ иду́т то́чно τό ὡρολόγι πάει καλά· ◇ как ~ы́ (*работать*) μέ ἀκρίβεια δευτερολέπτου.

ча́х||лый *прил.* μαραμένος, φιλάσθενος, καχεκτικός. ~**нуть** *несов.* φθίνω, μαραίνομαι, χτικιάζω, λυώνω.

чахо́т||ка *ж* τό χτικιό, ἡ φυματίωση[-ις],

ἡ φθίση[-ις]: скоротéчная ~ ἡ καλπάζουσα φυματίωση. ~очный *прил.* χτικιάρης, χτικιασμένος, φθισικός, φυματικός: ~очный больнóй ὁ φυματικός, ὁ χτικιάρης· ~очный румя́нец κόκκινα μάγουλα φυματικοῦ.

чáш||а *ж* ἡ κούπα, τό μπόλ, ὁ κύαθος, τό κύπελλο[ν], ὁ κύλιξ· ◇ у них дом — пóлная ~ τό σπίτι τους εἶναι γεμάτο ἀπ' ὅλα τά καλά· испи́ть ~у до днá πίνω τό ποτήρι μέχρι τρυγός· ~ (терпéния) перепóлнилась τό ποτήρι (τῆς ὑπομονῆς) ξεχείλισε.

чáшечка *ж* 1. *уменьш.* τό φλυτζανάκι: кофéйная ~ τό φλιτζανάκι τοῦ καφέ· 2. (*цветка*) ὁ κάλυκας[-υξ] ἄνθους.

чáшка *ж* 1. τό φλυτζάνι, ἡ τσάσκα: чáйная ~ τό φλυτζάνι τοῦ τσαγιοῦ· 2. (*весов*) ἡ πλάστιγξ, ἡ ζυγαριά· 3. *анат.*: колéнная ~ ἡ ἐπιγονατίς.

чáща *ж* τό πυκνό δάσος: леснáя ~ τό δάσος ἀπό πυκνά χαμόδενδρα, ἡ λόχμη.

чáще (*сравнит. ст.* к чáстый, чáсто) 1. (*о времени*) συχνότερα· 2. (*гуще*) πυκνότερα.

чáя||ние *с книжн.* ἡ προσδοκία, ἡ ἐλπίδα[-ίς]· ~ния нарóдов οἱ προσδοκίες τῶν λαῶν· ◇ пáче ~ния *разг.* παρά πᾶσαν προσδοκίαν. **~ть** *несов. уст.* (*ожидать*) *разг.* προσδοκῶ, περιμένω, καρτερῶ/ ἐλπίζω (*надеяться*)· ◇ души́ не ~ть в ком-л. *разг.* ἀγαπῶ πολύ κάποιον.

чвáни||ться *несов. разг.* ξιππάζομαι, κορδώνομαι, ἀλαζονεύομαι, κομπάζω, μεγαλοπιάνομαι. **~ливый** *прил.* φαντασμένος, ξιππασμένος, ἀλαζώνας, ὑπεροπτικός, κομπορρήμων. **~ство** *с* ἡ ἀλαζονεία, ἡ οἴησις, ἡ ὑπεροψία, ἡ κομπορρημοσύνη.

чегó *род. пад. от* что I.

чей *мест.* 1. *вопр.* τίνος, ποιανοῦ: чья э́то тетрáдь? ποιανοῦ εἶναι τό τετράδιο;· чьи э́то кни́ги? τίνος εἶναι τά βιβλία;· 2. *относ.* τοῦ ὁποίου, τῆς ὁποίας, τῶν ὁποίων: герóй, чьё и́мя извéстно всем ὁ ἥρωας τό ὄνομα τοῦ ὁποίου εἶναι γνωστόν σέ ὅλους.

чек *м* 1. (*банковский*) τό τσέκ, ἡ τραπεζιτική ἐπιταγή: ~ на предъяви́теля τό τσέκ πληρωτέον εἰς τόν φέροντα· плати́ть по ~у πληρώνω μέ τσέκ· вы́писать ~ κόβω τσέκ· 2. (*в магазине*) ἡ ἀπόδειξη πληρωμῆς.

чекáн||ить *несов.* κόβω, χαράσσω: ~ монéту κόβω νομίσματα· ~ нáдписи на монéтах χαράσσω ἐπιγραφή στά νομίσματα. **~ка** *ж* 1. (*действие*) τό κόψιμο, ἡ κατασκευή: ~ка монéты ἡ νομισματοκοπία, τό κόψιμο νομισμάτων· монéта стáрой ~ки τό παλαιό νόμισμα· 2. (*украшение*) τό σμίλευμα: ружьё с ~кой τό σμιλευτό τουφέκι. **~щик** *м* ὁ νομισματοκόπτης, ὁ χαράκτης.

чéков||ый *прил.* τῆς ἐπιταγῆς, τοῦ τσέκ: ~ая кни́жка τό διπλότυπο τσέκ.

чёлка *ж* ὁ περτσές, τό τσουλούφι.

чёлн *м* τό μονόξυλο[ν], τό κανό.

челнóк I *м* (*лодка*) *см.* чёлн.

челнóк II *м* (*ткацкий, швейной машины*) ἡ σαΐτα, ἡ κερκίς, ἡ σαγίττα.

челó *с поэт.* τό μέτωπο[ν]· ◇ бить ~м *уст. ирон.* ἱκετεύω, ζητῶ μιά χάρη.

человéк *м* ὁ ἄνθρωπος / τό πρόσωπο[ν], τό ἄτομο[ν] (*лицо*): рóслый ~ ὁ μεγαλόσωμος· молодóй ~ *а*) ὁ νέος, ὁ νεανίας, *б*) (*в обращении*) νεαρέ· настоя́щий ~ ὁ πραγματικός ἄνθρωπος· деловóй ~ ἄνθρωπος τῶν ὑποθέσεων· выдаю́щийся ~ ὁ διακεκριμένος ἄνθρωπος· жáлкий ~ ὁ μίζερος· ничтóжный ~ ὁ τιποτένιος ἄνθρωπος· он ~ большóго умá, он óчень у́мный ~ εἶναι πολύ ἔξυπνος ἄνθρωπος· он ~ учёный εἶναι πολύ μορφωμένος ἄνθρωπος· что э́то за ~? τί ἄνθρωπος εἶναι;, τί καπνό φουμάρει;, ποῦθε βαστάει ἡ σκούφια του;· ~ из нарóда ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ· все до одногó ~а ὅλοι ἀνεξαιρέτως.

человеко||люби́вый *прил.* φιλανθρωπικός. **~лю́бие** *с* ἡ φιλανθρωπία. **~ненави́стник** *м* ὁ μισάνθρωπος. **~ненави́стнический** *прил.* μισάνθρωπος. **~ненави́стничество** *с* ἡ μισανθρωπία.

человекообрáзн||ый *прил.* ἀνθρωπόμορφος: ~ая обезья́на ὁ ἀνθρωποειδής πίθηκος.

человéч||еский *прил.* 1. ἀνθρώπινος, ἀνθρωπινός: ~ органи́зм ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμός· жить в ~еских услóвиях ζῶ σέ ἀνθρωπινές συνθῆκες· 2. *см.* человéчный. **~ество** *с* ἡ ἀνθρωπότητα[-ης]: прогресси́вное ~ество ἡ προοδευτική ἀνθρωπότητα. **~ность** *ж* ἡ ἀνθρωπιά, ἡ φιλανθρωπία. **~ный** *прил.* ἀνθρωπινός, φιλάνθρωπος: ~ное отношéние ἡ ἀνθρωπινή συμπεριφορά.

челюстн||óй *прил. анат.* σιαγώνιος: ~áя кость τό ὀστοῦν τῆς σιαγόνος, ἡ γνάθος.

чéлюсть *ж* τό σαγόνι, ἡ σιαγών, ἡ γνάθος: вéрхняя ~ τό πανωσάγονο, ἡ ἄνω σιαγώνα· ни́жняя ~ τό κατωσάγονο, ἡ κάτω σιαγών.

чем I *мест. твор. п. от* что I· ◇ уйти́ ни с чéм φεύγω ἄπρακτος.

чем II *союз* 1. (*нежели*) παρά, ἀπό:

лу́чше по́здно, чем никогда́ *погов.* κάλλιο ἀργά παρά ποτέ· э́тот журна́л интере́снее чем тот αὐτό τό περιοδικό εἶναι πιό ἐνδιαφέρον ἀπό κεῖνο· 2. (*вместо того, чтобы*) *разг.* ἀντί νά: чем торопи́ться, вы́йдем лу́чше пора́ньше ἀντί νά βιαζόμαστε καλλίτερα νά βγοῦμε νωρίτερα· 3.: чем..., тем ὅσο... τόσο· чем скоре́е, тем лу́чше ὅσο γρηγορώτερα τόσο τό καλλίτερο· чем бо́льше, тем лу́чше ὅσο περισσότερο τόσο τό καλλίτερο· ◇ чем свет τά χαράματα.

чемода́н *м* ἡ βαλίτσα· ◇ сиде́ть на ~ах εἶμαι ὑπ' ἀτμόν.

чемпио́н *м* ὁ πρωταθλητής: ~ Сове́тского Сою́за ὁ πρωταθλητής τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης· ~ ми́ра ὁ πρωταθλητής τοῦ κόσμου. ~**а́т** *м* τό πρωτάθλημα.

чему́ *дат. пад. от* что I.

чепе́ц *м* ἡ σκούφια, ὁ σκοῦφος.

чепра́к *м* ὁ κασᾶς, τό ὑπόσαγμα.

чепух||а́ *ж* 1. (*вздор*) οἱ ἀνοησίες, οἱ σαχλαμάρες, τά κοροφέξαλα: говори́ть (*или* городи́ть, моло́ть, нести́) ~у́ *разг.* λέγω σαχλαμάρες, σαχλαμαρίζω, λέγω ἀνοησίες· 2. (*пустяк*) τά μικροπρά(γ)ματα, τό τιποτένιο πρᾶ(γ)μα: э́то су́щая ~ αὐτά εἶναι ἀνοησίες.

че́пчик *м уменьш.* ἡ σκουφίτσα.

червеобра́зный *прил.* σκωληκοειδής: ~ отро́сток ἡ σκωληκοειδής ἀπόφυση[-ις].

че́рви *мн.* 1. *см.* червь· 2. *см.* че́рвы.

черви́вый *прил.* σκουληκιασμένος, σκουληκιάρης, σαρακιασμένος.

черво́вый *прил. разг. см.* черво́нный I.

черво́нн||ый I *прил. карт.* ἡ κούπα: ~ вале́т ὁ φάντης τῆς κούπας· ~ая да́ма ἡ ντάμα τῆς κούπας.

черво́нн||ый II *прил.:* ~ое зо́лото τό καθαρό χρυσάφι.

че́рв||ы *мн. карт. разг.* ἡ κούπα: ходи́ть с ~е́й παίζω κοῦπα.

червь *м прям., перен.* τό σκουλήκι, ὁ σκώληκας[-ηξ]: земляно́й ~ τό σκουλήκι τῆς γῆς, ὁ γαιοσκώληκας· древе́сный ~ τό σκουλήκι τοῦ ξύλου· шелкови́чный ~ ὁ μεταξοσκώληκας· дождево́й ~ τό σκουλήκι τῆς βροχῆς· ◇ ~ сомне́ния τό σκουλήκι τῆς ἀμφιβολίας· кни́жный ~ ὁ βιβλιοφάγος.

червя́к *м* 1. *см.* червь· 2. *тех.* ὁ ἕλιξ, ὁ κοχλίας, ἡ βίδα.

черда́||к *м* ἡ σοφίτα. ~**чный** *прил.* τῆς σοφίτας.

черёд *м разг.* ἡ σειρά, ἡ ἀράδα: тепе́рь мой ~ τώρα εἶναι ἡ σειρά μου· ◇ идти́ свои́м ~о́м ἐξελίσσομαι ὁμαλά, ἀκολουθῶ τήν κανονική πορεία.

чередова́||ние *с* ἡ ἐναλλαγή, ἡ περιτροπή, ἡ ἀλληλοδιαδοχή: ~ зву́ков *лингв.* ἡ ἐναλλαγή ἤχων· ~ гла́сных *лингв.* ἡ ἐναλλαγή φωνηέντων. ~**ть** *несов.* ἐναλλάσσω. ~**ться** ἐναλλάσσομαι.

че́рез *предлог с вин. п.* 1. (*о пространстве, месте*) διά, πάνω / διά μέσου (*сквозь*): мост ~ ре́ку ἡ γέφυρα πάνω ἀπό τό ποτάμι· реме́нь ~ плечо́ τό λουρί στόν ὦμο· перейти́ ~ доро́гу περνῶ τόν δρόμο· ступи́ть ~ поро́г περνῶ τό κατώφλι, μπαίνω· пры́гнуть ~ барье́р πηδῶ πάνω ἀπό τόν φράχτη· пры́гнуть ~ руче́й πηδῶ τό ρυάκι· е́хать ~ ре́ку περνῶ τό ποτάμι· пройти́ ~ лес περνῶ διά μέσον τοῦ δάσους· перейти́, перее́хать ~ что́-л. διαβαίνω (*или* διασχίζω, διαπερ(ν)ῶ)· е́хать в Ленингра́д ~ Москву́ μεταβαίνω στό Λένινγκραντ μέσω Μόσχας· е́хать ~ весь го́род διασχίζω ὅλη τήν πόλη· влезть ~ окно́ μπαίνω ἀπ' τό παράθυρο· пройти́ ~ испыта́ния περνῶ δοκιμασίες· 2. (*при посредстве*) διά μέσου, μέσον, μέ τήν βοήθεια: оповести́ть ~ газе́ту γνωστοποιῶ μέσον τῆς ἐφημερίδας· разгова́ривать ~ перево́дчика μιλῶ μέ τήν βοήθεια διερμηνέα· смотре́ть ~ очки́ βλέπω μέ τά ματογυάλια· 3. (*о расстоянии*) μετά: ~ два киломе́тра начина́ется дере́вня μετά δύο χιλιόμετρα ἀρχίζει τό χωριό· она́ живёт ~ три до́ма от нас αὐτή κατοικεῖ τρία σπίτια πιό μακρυά ἀπό μᾶς· писа́ть ~ три строки́ γράφω ἀνά τρία διαστήματα· 4. (*о времени*) ὕστερα ἀπό, μετά: приду́ ~ час θά ἔλθω μετά ἀπό μιάν ὥρα· ~ два дня ὕστερα ἀπό δυό μέρες, μετά δυό μέρες· ~ не́которое вре́мя μετά ἀπό λίγον καιρό· регуля́рно ~ день μέρα παρά μέρα· ◇ ~ го́лову кого́-л. *разг.* χωρίς νά ρωτήσω κάποιον· ~ пень коло́ду *разг.* κουτσά στραβά.

черёмуха *ж* ἡ ἀγριοκερασιά.

черено́к *м* 1. *бот.* τό μπόλι, τό ἔνθεμα, τό ἐμβόλιο[ν] (*для прививки*)/ τό μόσχευμα (*для посадки*)· 2. (*ручка*) ἡ λαβή, τό χερούλι: ~ ножа́ ἡ λαβή τοῦ μαχαιριοῦ.

че́реп *м* τό κρανίο[ν].

черепа́х||а *ж* ἡ χελώνα, ἡ χελώνη. ~**овый** *прил.* χελωνίσιος, ἀπό χελώνη/ ἀπό ταρταρούγα (*сделанный из черепахи*): ~овый суп ἡ χελωνόσουπα· ~овый гре́бень ἡ χτένα ἀπό ταρταρούγα.

черепа́||ший *прил.* τῆς χελώνας: ~шьим ша́гом, ~шьими те́мпами πηγαίνω σάν χελώνα.

черепи́ц||а *ж* τό κεραμίδι, ἡ κεραμίδα: покрыва́ть ~ей σκεπάζω μέ κεραμίδια.

черепн||ой *прил. анат.* τοῦ κρανίου, κρανιακός: ~áя корóбка τό κρανίο[ν].

черепóк *м* τό κεραμιδοκόμματο.

чересчýр *нареч.* πάρα πολύ, ὑπερβολικά, ὑπερμέτρως: ~ тяжёлый πάρα πολύ δύσκολος· ~ холóдный ὑπερβολικά κρύος· ~ мнóго *а*) (*о массе*) παραπολύ, πάρα πολύ, *б*) (*об отдельных предметах*) πάρα πολλές, πάρα πολλά· ~ мнóго воды́ πάρα πολύ νερό· ~ мнóго людéй πάρα πολλοί ἄνθρωποι· ~ мáло πάρα πολύ λίγο· ◇ э́то ужé ~ αὐτό πιά ξεπερνάει τά ὅρια.

черéшня *ж* 1. (*плод*) τό κεράσι[-ον]· 2. (*дерево*) ἡ κερασιά.

черкáть, чёркать *несов.* (*вычёркивать*) *разг.* σβήνω μέ μολύβι, διαγράφω.

черкнýть *сов.* (*написать*) *разг.* γράφω: ~ нéсколько строк γράφω μερικές γραμμές.

чернé||ть *несов.* 1. (*становиться чёрным*) μαυρίζω (*ἀμετ.*): серебрó ~ет τό ἀσήμι μαυρίζει· 2. (*виднеться — о чём-л. чёрном*) μαυρίζω (*ἀμετ.*). ~ться *см.* чернéть 2.

черни́ка *ж* τό μύρτιλλο[ν]/ τό φίγγι (*тк. ягода*).

черни́ла *мн.* ἡ μελάνη, τό μελάνι.

черни́льн||ица *ж* τό μελανοδοχεῖο[ν]. ~ый *прил.* τῆς μελάνης: ~ый карандáш τό μελανί μολύβι· ~ое пятнó ἡ μελανιά, ἡ μουντζούρα· ◇ ~ый орéшек *бот.* ἡ κηκίς, τό κηκίδι· ~ая душá *ирон.* ὁ καλαμαρᾶς.

черни́ть *несов.* 1. μαυρίζω (*μετ.*): ~ вóлосы μαυρίζω τά μαλλιά· 2. *перен.* (*когó-л.*) κακολογῶ, συκοφαντῶ, δυσφημῶ.

черни́чный *прил.* τοῦ μύρτιλλου, ἀπό φίγγι.

черно||борóдый *прил.* ὁ μαυρογένης. ~брóвый *прил.* μαυροφρύδης.

черно-бýрый *прил.* μελανόφαιος, σταχτόμαυρος.

черннов||и́к *м* τό πρόχειρο[ν]. ~óй *прил. в разн. знач.* πρόχειρος: ~óй набрóсок τό προσχεδίασμα, τό προσχέδιο[ν]· ~ые замéтки οἱ πρόχειρες σημειώσεις· ~áя тетрáдь τό πρόχειρο[ν].

черно||волóсый *прил.* μαυρομάλλης, μελανόθριξ. ~глáзый *прил.* μαυρομάτης, μελανόφθαλμος.

чернозём *м* τό μαυρόχωμα, τό τσερνοζιόμ. ~ный *прил.* τοῦ τσερνοζιόμ: ~ная пóчва τό μαυρόχωμα· ~ные райóны οἱ περιοχές τοῦ τσερνοζιόμ, οἱ περιοχές μέ μαυρόχωμα.

чернокóжий *прил.* μελανόδερμος.

чернолéсье *с* τό πυκνόφυλλο[ν] δάσος.

черномóрск||ий *прил.* τῆς Μαύρης θάλασσας: ~ое побере́жье ἡ ἀκτή τῆς Μαύρης θάλασσας (*или* τοῦ Εὐξείνου Πόντου)· ~ флот ὁ στόλος τῆς Μαύρης θάλασσας.

чернорабóчий *м* ὁ χειρῶναξ, ὁ ἐργάτης χωρίς εἰδικότητα.

чернорубáшечник *м* ὁ μελανοχίτων.

черносли́в *м* τό ξερό μαῦρο δαμάσκηνο.

черносóтенец *м* τό μέλος μαύρης ἑκατονταρχίας / ὁ μαῦρος (*реакционер*).

черносóтенный *прил.* τῶν μαύρων ἑκατονταρχιῶν.

чернотá *ж* ἡ μαυράδα, ἡ μελανότης.

чёрн||ый *прил. в разн. знач.* μαῦρος, μέλας: ~ая крáска ἡ μαύρη μπογιά· ~ые мы́сли οἱ μαῦρες σκέψεις· ~ые дни οἱ μαῦρες ἡμέρες· про ~ день γιά ὥρα ἀνάγκης· ~ая неблагодáрность ἡ μεγάλη ἀχαριστία· ~ые си́лы οἱ μαῦρες δυνάμεις· ~ ход ἡ πίσω πόρτα τοῦ σπιτιοῦ· ~ая лéстница ἡ σκάλα τῆς ὑπηρεσίας· ~ая рабóта ἡ χονδρή δουλειά, ἡ χοντροδουλειά· ◇ ~ое дéрево ὁ ἔβενος, τό ἀμπανόζι· ~ая би́ржа ἡ μαύρη ἀγορά· ~ый глаз τό κακό μάτι· ~ая доскá ὁ μαῦρος πίνακας· ~ое зóлото τό κάρβουνο· ~ая металлýргия ἡ σιδηρομεταλλουργία· ~ая меланхóлия ἡ μαύρη μελαγχολία· ~ хлеб τό μαῦρο ψωμί· ~ая икрá τό μαῦρο χαβιάρι· ~ кóфе ὁ καφές· ~ые спи́ски ὁ μαῦρος κατάλογος (*или* πίνακας)· ~ые сóтни οἱ μαῦρες ἑκατονταρχίες· держáть когó-л. в ~ом тéле κακομεταχειρίζομαι κάποιον· ви́деть всё в ~ом свéте τά βλέπω ὅλα μαῦρα· называ́ть бéлое ~ым λέω τή μέρα νύχτα· мéжду ни́ми ~ая кóшка пробежáла κάποιος τούς μάτιαξε· ~ым по бéлому (напи́сано) καθαρά ξεκάθαρα γραμμένο.

чернь *ж* 1. (*на металле*) τό νιέλλο· 2. *уст., презр.* ὁ ὄχλος, ὁ συρφετός.

черпáк *м* ὁ ἀντλητήρ[-ας], ἡ χουλιάρα, ἡ κουτάλα.

чéрпать *несов.* 1. ἀντλῶ, βγάζω, τραβῶ: ~ вóду ἀντλῶ νερό· ~ зéмлю βγάζω τό χῶμα· 2. *перен.* ἀντλῶ: ~ си́лы ἀντλῶ δυνάμεις· ~ знáния ἀντλῶ γνώσεις.

черствéть *несов.* 1. (*о хлебе*) μπαγιατεύω· 2. *перен.* γίνομαι σκληρός, παθαίνω πώρωση.

чёрств||ость *ж* (*бездушие*) ἡ ἀναισθησία. ~ый *прил.* 1. μπαγιάτικος: ~ый хлеб τό μπαγιάτικο ψωμί· 2. *перен.* σκληρός, ἀναίσθητος: ~ый человéк ὁ σκληρόκαρδος, ὁ ἀναίσθητος.

чёрт *м* ὁ διάβολος, ὁ δαίμονας, ὁ δαί-

μων: к ~у! στό διάβολο!· ~ бы его побрал! νά τόν πάρει ὁ διάβολος!· ~ возьми! νά πάρει ὁ διάβολος!· один ~ τά ἴδια καί χειρότερα· до ~а τόσα πού σοῦ φεύγει τό καφάσι, πάρα πολύ· к ~у на рога, к ~у на кулички στοῦ διαβόλου τή μάννα· чем ~ не шутит ὅλα νά τά περιμένεις· ~ его знает ὁ διά(β)ολος ξέρει· ~ знает что! ὁ διάολος ξέρει τί· что за ~! τί διά(β)ολο!· тут сам ~ ногу сломит ἐδῶ κι' ὁ διά(β)ολος δέν τά βγάζει πέρα· не так страшен ~, как его малюют ὁ διάβολος δέν εἶναι τόσο τρομερός ὅσο τόν παριστάνουν.

черт||á *ж* **1.** (*линия*) ἡ γραμμή: провести ~ý τραβῶ μιά γραμμή, ὑπογραμμίζω· **2.** (*граница, предел*) τό ὅριο[ν], τά πλαίσια, τό σύνορο[ν], ὁ περίβολος, ἡ περιοχή: пограничная ~ ἡ συνοριακή γραμμή, τά σύνορα· в ~é города στά πλαίσια τῆς πόλης· **3.** (*признак, свойство*) τό χαρακτηριστικό[ν], τό γνώρισμα: основная ~ характера τό βασικό χαρακτηριστικό· отличительная ~ τό χαρακτηριστικό γνώρισμα· ◇ ~ы лица τά χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου· в общих ~áх σέ γενικές γραμμές.

чертёж *м* τό σχέδιο[ν], τό διάγραμμα. **~ник** *м* ὁ σχεδιαστής. ~ница *ж* ἡ σχεδιάστρια. **~ный** *прил.* τοῦ σχεδίου: ~ная доска τό σχεδιαστήριο[ν]· ~ное перо πέννα γιά σχεδίασμα· ~ные инструменты τά ἐργαλεῖα σχεδιάσεως.

чертить *несов.* σχεδιάζω, χαράζω, χαράσσω / ἰχνογραφῶ (*делать наброски карандашом*): ~ план σχεδιάζω, κάνω τό σχέδιο· ~ карту σχεδιάζω χάρτη.

чертóв||ка *ж бран.* ἡ διαβόλισσα. **~ски** *нареч.* διαβολεμένα: ~ски хитрá εἶναι τοῦ διαβόλου κάλτσα· ~ски холодно κά(μ)νει διαβολεμένο κρύο· мне ~ски хочется есть ἔχω μιά διαβολεμένη πεῖνα. **~ский** *прил. разг.* διαβολικός, διαβολεμένος: ~ский голод ἡ διαβολεμένη πεῖνα· ~ский холод τό διαβολεμένο κρύο. **~щúна** *ж* **1.** οἱ διάβολοι· **2.** *перен. разг.*: мне снилась какая-то ~щина εἶδα κάτι διαβολοόνειρα· что за ~щина! τί διάβολο συμβαίνει!

чертополóх *м бот.* τό γαϊδουράγκαθο, ὁ τρίβολος.

черчéние *с* ἡ σχεδίαση[-ις], τό σχεδίασμα.

чесáльн||ый *прил. текст.* ξαντικός: ~ая машина ἡ ξαντική μηχανή, ἡ λανάρα.

чесáть *несов.* **1.** (*руку, нос и т. п.*) ξύνω, ξέω· **2.** (*волосы*) *разг.* χτενίζω, κτενίζω· **3.** *текст.* ξαίνω, λαναρίζω· ◇ ~ язык, ~ языкóм φλυαρῶ. **~ся 1.** ξύνομαι· **2.** (*зудеть*) ἔχω φαγούρα, μέ τρώγει κάτι: у меня нос чешется μέ τρώγει ἡ μύτη μου· **3.** (*причёсываться*) χτενίζομαι· ◇ у него руки чешутся τόν τρῶνε τά χέρια του· у него язык чешется τόν τρώει ἡ γλῶσσα του νά μιλήσει.

чеснóк *м* τό σκόρδο[ν]: связка ~á μιά ἀρμαθιά σκόρδα· долька ~á ἡ σκέλιδα σκόρδου.

чесóт||ка *ж мед.* ἡ ψώρα, ἡ φαγούρα. **~очный** *прил.* ψωριασμένος: ~очный больной ὁ ψωριάρης, ὁ ψωραλέος.

чéствова||ние *с* ὁ γιορτασμός (*или* ὁ ἑορτασμός) πρός τιμήν κάποιου. **~ть** *несов.* γιορτάζω, ἑορτάζω.

чéстно *нареч.* τίμια, ἔντιμα, τιμίως, ἐντίμως: поступать ~ φέρνομαι τίμια.

честн||óй *прил.*: вся ~áя компания ὅλη ἡ παρέα.

чéстн||ость *ж* ἡ τιμιότητα[-ης]. **~ый** *прил.* τίμιος, ἔντιμος, χρηστός· ◇ ~ое слово ὁ λόγος τιμῆς· дать ~ое слово δίνω λόγο τιμῆς· держаться на ~ом слове μόλις κρατιέμαι.

честолюб||ец *м* ὁ φιλόδοξος, ὁ δοξομανής. **~ивый** *прил.* φιλόδοξος, δοξομανής. **~ие** *с* ἡ φιλοδοξία, ἡ δοξομανία.

чест||ь *ж* ἡ τιμή, ἡ ὑπόληψη[-ις]: дело (долг) ~и τό ζήτημα (τό καθῆκον) τιμῆς· суд ~и τό δικαστήριο τιμῆς· задеть (затронуть) чью-л. ~ θίγω τήν τιμή κάποιου· ◇ клянусь ~ью! ὁρκίζομαι στήν τιμή μου!· в ~ кого-л. πρός τιμήν κάποιου· быть в ~и у кого-л. χαίρω τῆς ἐκτιμήσεως κάποιου· к ~и его надо сказать πρός τιμήν του πρέπει νά εἰπωθεῖ· это делает ему ~ αὐτό τόν τιμᾶ· оказать ~ кому-л. τιμῶ κάποιον· сделайте мне ~ пообедать у меня κάνετέ μου τήν τιμή νά γευματίσετε στό σπίτι μου· я считаю за ~ θεωρῶ τιμή[ν] μου· иметь ~ ἔχω (*или* (λαμβάνω) τήν τιμήν· не имею ~и знать δέν ἔχω τήν τιμή νά γνωρίζω· на его долю выпала ~ τοῦ ἔλαχε ἡ τιμή· отдавать ~ *воен.* ἀπονέμω (τάς) τιμάς· порá и ~ знать μή βγαίνεις ἀπό τά ὅρια, πᾶν μέτρον ἄριστον· просить ~ью παρακαλῶ μέ τό καλό.

чесучá *ж* τό κουκουλάρικο, ἡ σαντακρούτα.

чёт *м*: ~ и нéчет μονό καί ζυγό.

четá *ж* τό ζεῦγος, τό ταῖρι, τό ζευγάρι: супружеская ~ τό ἀνδρόγυνο[ν]· ◇ не ~ (*кому-л., чему-л.*) δέν εἶναι ταῖρι· он тебé не ~ αὐτός δέν εἶναι γιά σένα.

четвéрг *м* ἡ Πέμπτη: в ~ τήν Πέμ-

πτη· по ~áм κάθε Πέμπτη· ◇ пóсле дóжди(ч)ка в ~ *погов.* τόν μῆνα πού δέν ἔχει Σάββατο.

четаеpéньк||и *мн.*: на ~ах μέ τά τέσσερα, ἀρκουδιστά, τετραποδητί· пóлзать на ~ах σέρνομαι μέ τά τέσσερα.

четвёрка *ж* **1.** τέσσαρες, τέσσερα/ τέσσερα ἄλογα· (*лошадей*)· **2.** *карт.* τό τεσσάρι, ἡ τεσσάρα· **3.** *спорт.* (*лодка*) ἡ τετράκωπος, ἡ βάρκα μέ τέσσερα κουπιά· **4.** *ав.* ἡ τετράς, τό ἀπόσπασμα τεσσάρων ἀεροπλάνων.

чéтверо *числ. собир.* τέσσαρες, τέσσερες.

четвероно́гий *прил.* τετράποδος, τετράπους.

четверости́шие *с* τό τετράστιχο[ν].

четвертовá||ние *с ист.* ὁ διαμελισμός. **~ть** *несов. ист.* σκοτώνω μέ διαμελισμό.

четвёрт||ый *числ. порядк.* τέταρτος: ~ое сентябрé ἡ τετάρτη σεπτεμβρίου· ~ая страни́ца ἡ τετάρτη σελίδα· ~ час εἶναι τρεῖς περασμένες· ~ая часть τό τέταρτο[ν], τό τεταρτημόριο[ν]· ~ нóмер ὁ τέταρτος ἀριθμός.

чéтверт||ь *ж* **1.** τό τέταρτο[ν], τό τεταρτημόριο[ν], τό κάρτο: ~ гóда τό τρίμηνο[ν], τό ἕνα τέταρτο τοῦ ἔτους· ~ чáса ἕν τέταρτον τῆς ὥρας, ἕνα κάρτο τῆς ὥρας· без ~и двенáдцать δώδεκα παρά τέταρτο· ~ вторóго μιά καί τέταρτο· **2.** *муз.* τό τέταρτο[ν].

чётки *мн.* τό κομπολόγι.

чёт||кий *прил.* ἀκριβής (*точный*)/ σαφής, καθαρός, εὐκρινής (*ясный, отчётливый*)/ εὐανάγνωστος (*о почерке и т. п.*): ~кие движéния οἱ ἀκριβεῖς κινήσεις· ~ шаг τό ρυθμικό βῆμα· ~кая речь ἡ καθαρή ὁμιλία· ~кое изложéние ἡ σαφής ἀφήγηση· ~кая рабóта ἡ καθαρή δουλειά. **~кость** *ж* ἡ ἀκρίβεια (*точность*)/ ἡ σαφήνεια (*отчётливость*)/ τό εὐανάγνωστο[ν] (*почерка и т. п.*): ~кость письмá τό εὐανάγνωστο γράψιμο.

чётн||ый *прил.* ζυγός: ~ое чи́сло ὁ ζυγός ἀριθμός.

четы́ре *числ. колич.* τέσσερα· ◇ отпусти́ть на все ~ стóроны ἀφήνω κάποιον ἐλεύθερον νά πάει ὅπου θέλει. **~жды** *нареч.* τέσσερες φορές, τετράκις: ~жды вóсемь — три́дцать два τέσσερες ὀκτώ — τριάντα δύο.

четы́реста *числ. колич.* τετρακόσια.

четырёхголóсый *прил. муз.* τετράφωνος.

четырёхгрáнный *прил.* τετράεδρος.

четырёхклáссный *прил.* τετρατάξιος.

четырёхколёсный *прил.* τετράτροχος.

четырёхлéтний *прил.* τετράχρονος, τετραετής.

четырёхмéстный *прил.* τετραθέσιος.

четырёхугóльн||ик *м* τό τετράγωνο[ν]. **~ый** *прил.* τετράγωνος.

четырёхэтáжный *прил.* τετραόροφος, μέ τέσσαρα πατώματα.

четы́рнадцатый *числ. порядк.* δέκατος τέταρτος.

четы́рнадцать *числ. колич.* δέκα τέσσερα.

чех *м* ὁ Τσέχος.

чехардá *ж* (*игра*) οἱ καβάλλες, τά βαρελάκια.

чехóл *м* τό σκέπασμα/ ἡ θήκη (*футляр*).

чехословáцкий *прил.* τσεχοσλοβάκικος/ τῆς Τσεχοσλοβακίας.

чечеви́||ца *ж в разн. знач.* ἡ φακή. **~чный** *прил.* τῆς φακῆς: ~чная похлёбка ἡ σοῦπα φακῆς.

чéш||ка *ж* ἡ Τσέχα. **~ский** *прил.* τσέχικος: ~ский язы́к ἡ τσέχικη γλῶσσα.

чешу́, чéшешь и т. д. *наст. вр. от* чесáть.

чешу́й||ка *ж* τό λέπι, ἡ φολίς. **~чатый** *прил.* λεπιδωτός.

чешу||я́ *ж* τό λέπι, ἡ φολίς, ἡ λεπίς: сбрáсывать ~ю́ ἐκλεπίζομαι, ἀπολεπίζομαι.

чи́бис *м* (*птица*) τό σχοινοπούλι, ὁ σχοίνικλος.

чиж *м* τό καναρίνι, τό καναρινάκι.

чи́жик *м* **1.** *уменьш. см.* чиж· **2.** (*игра*) τό τσιλίκι, τό τσελίκι, ὁ τσέτσικας.

чин *м* ὁ βαθμός, τό ἀξίωμα: офицéрские ~ы́ οἱ ἀξιωματικοί· ◇ без ~óв χωρίς τσιριμόνιες, ἁπλῶς· ~ ~ом *разг.* μέ τάξη.

чинáр *м*, **чинáра** *ж бот. см.* платáн.

чини́ть I *несов.* **1.** (*починять*) (ἐπι-) διορθώνω, ἐπισκευάζω / μπαλώνω (*класть заплаты*): ~ óбувь ἐπιδιορθώνω τά παπούτσια· ~ бельё ἐπιδιορθώνω τά ἀσπρόρρουχα· ~ замóк διορθώνω τήν κλειδαριά· **2.** (*карандаш*) ξύνω, ἀκονίζω, κάνω μύτη.

чини́ть II *несов.* (*устраивать, создавать*) δημιουργῶ, προξενῶ, προκαλῶ: ~ препя́тствия δημιουργῶ ἐμπόδια· ~ распрáву ἐκδικοῦμαι κάποιον.

чинóвн||ик *м* **1.** ὁ δημόσιος· **2.** (*бюрократ*) *презр.* ὁ γραφειοκράτης, ὁ καλαμαρᾶς. **~ичество** *с собир.* οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι.

чи́рей *м* τό βουζούνι, ὁ καλόγηρος, ὁ δοθιήν.

чири́к||анье *с* τό κελάηδισμα, ὁ τερετισμός. **~ать** *несов.* κελαηδῶ, τιτυβίζω, τερετίζω.

чи́рк||ать *несов.*: ~ спи́чкой ἀνάβω σπίρτο. **~нуть** *сов. к* чи́ркать.

чи́сленн||ость *ж* ὁ ἀριθμός, ἡ ποσότητα[-ης]: ~ населе́ния ὁ πληθυσμός· ~ а́рмии ἡ δύναμη τοῦ στρατοῦ· ~остью в 300 челове́к *воен.* δύναμη 300 ἀνδρῶν. **~ый** *прил.* ἀριθμητικός: ~ый рост ἡ αὔξηση σέ ἀριθμό· ~ый соста́в ἡ ἀριθμητική δύναμη· ~ое превосхо́дство ἡ ἀριθμητική ὑπεροχή.

числи́тель *м мат.* ὁ ἀριθμητής.

числи́тельное *с грам.* τό ἀριθμητικό: ~ коли́чественное τό ἀριθμητικό ἀπόλυτο· ~ поря́дковое τό τακτικό ἀριθμητικό.

числи́тельн||ый *прил. грам.*: и́мя ~ое τό ἀριθμητικό.

чи́слить *несов.* (*кем-л.*) θεωρῶ, συμπεριλαμβάνω στόν ἀριθμό. **~ся** ἀριθμοῦμαι, (συμ)περιλαμβάνομαι, εἶμαι ἐγγεγραμμένος (*быть записанным*)/ θεωροῦμαι σάν (*в качестве кого-л.*): ~ся в спи́сках περιλαμβάνομαι στούς καταλόγους· ~ся больны́м θεωροῦμαι ἀσθενής· э́та кни́га ~ся за ним αὐτό τό βιβλίο εἶναι χρεωμένο σ' αὐτόν.

числ||о́ *с* 1. ὁ ἀριθμός: це́лое ~ *мат.* ὁ ἀκέραιος ἀριθμός· кра́тное ~ *мат.* τό πολλαπλάσιο[ν]· отвлечённое ~ ὁ ἀφηρημένος ἀριθμός· сме́шанные чи́сла *мат.* οἱ συμμιγεῖς ἀριθμοί· еди́нственное ~ *грам.* ὁ ἑνικός ἀριθμός· мно́жественное ~ *грам.* ὁ πληθυντικός ἀριθμός· 2. (*дата*) ἡ ἡμερομηνία: како́е сего́дня ~? πόσες τοῦ μηνός ἔχουμε σήμερα;· поме́тить каки́м-л. ~о́м ἀριθμῶ κάτι· в пе́рвых чи́слах ию́ля στίς ἀρχές τοῦ Ἰούλη· ◇ нет ~а́ (*кому-л., чему-л.*), без ~а́ ἀπειράριθμος, ἀτέλειωτος· за́дним ~о́м *а*) (*о дате*) μέ παληά ἡμερομηνία, *б*) (*спустя, позднее*) κατόπιν ἑορτῆς· в том ~е́ συμπεριλαμβανομένου, μεταξύ τῶν ὁποίων· в ~е́ передовы́х (отстаю́щих) εἶμαι ἀνάμεσα στούς πρωτοπόρους (καθυστερημένους)· в большо́м ~е́ σέ μεγάλον ἀριθμό· оди́н из их ~а́ ἕνας ἀπ' αὐτούς· превосходи́ть ~о́м ὑπερτερῶ ἀριθμητικά.

числов||о́й *прил.* ἀριθμητικός: ~о́е соотноше́ние ἡ ἀριθμητική ἀναλογία.

чисти́лище *с рел.* τό καθαρτήριο[ν], τό πουργατόριο[ν].

чи́стильщик *м* ὁ καθαριστής: ~ сапо́г ὁ λοῦστρος, ὁ στιλβωτής.

чист||и́ть *несов.* 1. καθαρίζω / βουρτσίζω (*щёткой*): ~ зу́бы καθαρίζω τά δόντια· ~ о́бувь βάφω παπούτσια· ~ пла́тье βουρτσίζω τό φόρεμα· ~ посу́ду τρίβω τά μαγειρικά σκεύη· ~ ло́шадь ξυστρίζω τό ἄλογο· ~ до бле́ска στιλβώνω, στιλπνῶ· 2. (*продукты питания*) ξεφλουδίζω, καθαρίζω / μαδῶ (*перья*)/ ξεκοιλιάζω (*потрошить*): ~ оре́хи ξετσοφλιάζω τά καρύδια. **~иться** καθαρίζομαι. **~ка** *ж* 1. τό καθάρισμα, ἡ κάθαρση[-ις] / τό λουστράρισμα (*обуви*): хими́ческая ~ка τό χημικό καθάρισμα· отда́ть в ~ку δίνω στό καθαριστήριο· 2. *полит.* ἡ ἐκκαθάριση: ~ па́ртии ἡ ἐκκαθάριση τοῦ κόμματος.

чи́сто 1. *нареч.* καθαρά[-ῶς], μετά καθαριότητος: ~ вы́мыть ру́ки πλένω καλά τά χέρια· ~ одева́ться ντύνομαι καθαρά· 2. *предик. безл.* εἶναι καθαρό: здесь ~ ἐδῶ εἶναι καθαρά.

чистов||о́й *прил.* καθαρός: ~а́я тетра́дь τό καθαρό τετράδιο· ~ экземпля́р τό πρῶτο ἀντίτυπο γραφομηχανῆς.

чистога́н *м разг.* τά μετρητά χρήματα: заплати́ть ~ом πληρώνω τοῖς μετρητοῖς· получи́ть ~ом πληρώνομαι τοῖς μετρητοῖς.

чистокро́вный *прил.* καθαρόαιμος: ~ жеребе́ц τό καθαρόαιμο ἄτι.

чистописа́ние *с* ἡ καλλιγραφία.

чистоплотн||ость *ж* 1. ἡ ἀγάπη τῆς καθαριότητας· 2. *перен.* ἡ χρηστότης, ἡ τιμιότητα[-ης]. **~ый** *прил.* 1. ὁ φίλος τῆς καθαριότητας, καθαρός, παστρικός· 2. *перен.* χρηστός, τίμιος.

чистосерде́чн||ость *ж* ἡ εἰλικρίνεια. **~ый** *прил.* εἰλικρινής, ἀνοιχτόκαρδος: ~ое призна́ние ἡ εἰλικρινής ὁμολογία.

чистот||а́ *ж* 1. (*отсутствие грязи*) ἡ καθαριότητα[-ης], ἡ καθαρότητα: ~ помеще́ния ἡ καθαριότητα τῆς αἴθουσας· соблюда́йте ~у́ νά σέβεστε τήν καθαριότητα· 2. (*отсутствие примеси*) ἡ ἀγνότητα[-ης], ἡ καθαρότητα, ἡ γνησιότητα[-ης]: ~ кра́сок ἡ καθαρότητα τῶν χρωμάτων· 3. (*ясность, правильность*) ἡ καθαρότητα: ~ зву́ка ἡ καθαρότητα τοῦ ἦχου· 4. *перен.* ἡ ἀγνότητα[-ης], ἡ καθαρότης: нра́вственная ~ ἡ ἠθική ἀγνότητα.

чи́ст||ый *прил.* 1. (*не грязный*) καθαρός, παστρικός: ~ые ру́ки τά καθαρά χέρια· ~ воротничо́к ὁ καθαρός γιακᾶς· ~ая посу́да τά παστρικά πιατικά· 2. (*без примеси*) καθαρός, ἀγνός, ἀνόθευτος, γνήσιος: ~ое зо́лото τό καθαρό μάλαμα· 3. (*ясный, отчётливый*) καθαρός: ~ го́лос ἡ διαυγής φωνή· ~ое произноше́-

ние ἡ καθαρή προφορά· 4. *перен.* (*честный, правдивый*) καθαρός, ἁγνός/ ἄδολος (*искренний*): ~ая сóвесть ἡ καθαρή συνείδηση· сказáть от ~ого сéрдца λέγω μ' ὅλη μου τήν ψυχή· 5. (*аккуратный, тщательный*) ἐπιμελημένος: ~ая рабóта ἡ παστρική δουλειά, ἡ ἐπιμελημένη ἐργασία· 6. (*сущий*) καθαρός, ἁγνός: ~ая случáйность ἡ ἁπλή σύμπτωση· ~ое недоразумéние ἡ καθαρή παρεξήγηση· ~ая прáвда ἡ καθαρή ἀλήθεια· ~ое дитя́ τό ἁγνό παιδάκι· ◇ ~ вес τό καθαρό βάρος· ~ая при́быль τό καθαρό κέρδος· на ~ом вóздухе στόν καθαρό ἀέρα· в ~ом ви́де (*неискажённо*) χωρίς ν' ἀλλάξω τίποτε· в ~ом пóле σέ γυμνό τόπο· вы́вести когó-л. на ~ую вóду ἀποκαλύπτω (*или* ξεσκεπάζω) κάποιον, βγάζω τ' ἄπλυτά του στή φόρα· принимáть за ~ую монéту *разг.* παίρνω κάτι στά σοβαρά.

читáльный *прил.*: ~ зал *см.* читáльня.

читáльня *ж* τό ἀναγνωστήριο[ν].

читáтель *м* ὁ ἀναγνώστης. **~ница** *ж* ἡ ἀναγνώστρια. **~ский** *прил.* τῶν ἀναγνωστῶν: ~ская конферéнция ἡ σύσκεψη τῶν ἀναγνωστῶν.

читá||ть *несов.* 1. διαβάζω, ἀναγι(γ)νώσκω: ~ вслух διαβάζω δυνατά· ~ про себя́ διαβάζω μέ τόν νοῦ μου· ~ по слогáм συλλαβίζω· бéгло ~ διαβάζω ἐλεύθερα· ~ с листá *муз.* διαβάζω μουσική· 2. (*слушателям*) ἀπαγγέλλω: ~ стихи́ ἀπαγγέλλω στίχους· ~ доклáд βγάζω λόγο· ~ лéкции *а*) παραδίδω μαθήματα (*в учебных заведениях*), *б*) κάνω διαλέξεις (*научно-популярные*)· ◇ ~ нотáции μαλλώνω κάποιον, ἐπιπλήττω· ~ на чьём-л. лицé... διαβάζω στό πρόσωπο κάποιου...· ~ мы́сли διαβάζω τίς σκέψεις κάποιου· ~ мéжду строк διαβάζω μεταξύ τῶν γραμμῶν. **~ться** διαβάζομαι, ἀναγι(γ)νώσκομαι: кни́га легкó ~ется τό βιβλίο διαβάζεται εὔκολα· мне чтó-то сегóдня не ~ется δέν ἔχω διάθεση γιά διάβασμα σήμερα.

чи́тка *ж* τό διάβασμα, ἡ ἀνάγνωση[-ις].

чих||áние *с* τό φτέρνισμα, ὁ πταρμός· ◇ на вся́кое ~ ие наздрáвствуешься *погов.* δέν μπορῶ νά ἱκανοποιήσω ὅλες τίς ἐπιθυμίες. **~áть** *несов.*, **чихнýть** *сов.* φτερνίζομαι, πταρνίζομαι.

чи́ще *сравнит. ст. к* чи́стый, чи́сто.

чи́щу(сь) *наст. вр. от* чи́стить(ся).

член *м* 1. (*тела, тж. организации и т. п.*) τό μέλος: ~ семьи́ τό μέλος οἰκογενείας· ~ коммунисти́ческой пáртии τό μέλος τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος· ~ профсою́за μέλος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου: ~ прави́тельства (парлáмента) τό μέλος τῆς κυβερνήσεως (τῆς βουλῆς), ὁ βουλευτής· ~ прези́диума Верхóвного Совéта τό μέλος τοῦ Προεδρείου τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ· ~ партбюрó τό μέλος τοῦ κομματικοῦ γραφείου· ~-корреспондéнт τό ἀντεπιστέλλον μέλος· почётный ~ τό ἐπίτιμον μέλος· ~ы дипломати́ческого кóрпуса τό προσωπικόν τοῦ διπλωματικοῦ σώματος· 2. *мат.* ὁ ὅρος κλάσματος· 3. *грам.* τό ἄρθρο[ν], τό μέρος: ~ предложéния τό μέρος τῆς πρότασης· определённый ~ τό ὁρισμένο ἄρθρο· неопределённый ~ τό ἀόριστο ἄρθρο.

членистонóгие *мн. зоол.* τά ἀρθρόποδα.

членораздéльн||ый *прил.* ἔναρθρος, κατανοητός, εὐκρινής: ~ая речь ὁ ἔναθρος λόγος.

члéнский *прил.* τοῦ μέλους: ~ билéт τό βιβλιάριο τοῦ μέλους· ~ взнос ἡ συνδρομή τοῦ μέλους.

чмóкать *несов.*, **чмóкнуть** *сов.* 1. (*губами*) χτυπῶ τά χείλη· 2. (*целовать*) *разг.* φιλῶ ἠχηρά.

чóкаться *несов.*, **чóкнуться** *сов.* τσουγκρίζω τά ποτήρια.

чóпорн||ость *ж* ὁ τουπές. **~ый** *прил.* μέ τουπέ: быть ~ым ἔχω τουπέ.

чревáт||ый *прил.* ἐγκυμωνῶν, γεμᾶτος ἀπό: ~ опáсностями γεμᾶτος ἀπό κινδύνους· э́то ~о... αὐτό συνεπάγεται...

чрéво *с книжн. уст. прям., перен.* ἡ κοιλιά.

чревовещáтель *м* ὁ ἐγγαστρίμυθος.

чревоугóд||ие *с* ἡ λαιμαργία, ἡ ἀδηφαγία. **~ник** *м* ὁ λαίμαργος, ὁ κοιλιόδουλος.

чрезвычáйн||о ἐξαιρετικά[-ῶς], ἔκτακτα[-ως]: ~ рéдко ἐξαιρετικά σπάνια. **~ый** *прил.* ἐξαιρετικός (*исключительный*)/ ἔκτακτος (*внеочередной*): ~ое происшéствие τό ἔκτακτο συμβάν, τό ἐξαιρετικό γεγονός· ~ый успéх ἡ ἐξαιρετική ἐπιτυχία· ~ые расхóды τά ἔκτακτα ἔξοδα· ~ые мéры τά ἔκτακτα μέτρα· ~ое положéние ἡ κατάσταση ἐκτάκτου ἀνάγκης· ~ый посóл ὁ ἔκτακτος πρεσβευτής, ὁ ἔκτακτος ἀπεσταλμένος· ~ый декрéт ὁ ἔκτακτος νόμος, τό ἔκτακτον διάταγμα· ~ый съезд τό ἔκτακτο συνέδριο.

чрезмéрн||о *нареч.* ὑπερβολικά[-ῶς], ὑπέρμετρα, ὑπερμέτρως. **~ый** *прил.* ὑπερβολικός, ὑπέρμετρος.

чтéни||е *с* 1. τό διάβασμα, ἡ ἀνάγνωση· 2. ~я *мн.* κύκλος διαλέξεων: Пýшкинские ~я κύκλος διαλέξεων γιά τόν Πούσκιν.

чтец *м* ὁ ἀναγνώστης/ ἠθοποιός πού ἀφηγεῖται ἤ ἀπαγγέλλει, ἠθοποιός-ἀφηγητής (*актёр*).

чтиво *с разг. пренебр.* τό ἀνάγνωσμα.

чтить *несов.* τιμῶ, σέβομαι.

что I *мест.* (чего́, чему́, чем, о чём) **1.** *вопр. и относ.* τί (τίνος, μέ τί, γιατί, γιά ποιό): что случи́лось? τί συνέβη;· что ты заду́мался? τί σκέπτεσαι;· что за ерунда́! τί ἀνοησίες!, τί κουροφέξαλα!· что за шум? τί θόρυβος εἶναι αὐτός;· чего́ тебе́ хо́чется? τί θέλεις;· чего́-чего́ у них (то́лько) нет καί τί δέν ἔχουν· **2.** *вопр. и относ.* (*сколько*) πόσον, τί: что сто́ит кни́га? πόσο κοστίζει τό βιβλίο;· что есть ду́ху μέ ὅλες του τίς δυνάμεις· **3.** *относ.* ὁ ὁποῖος (ἡ ὁποία, τό ὁποῖον, οἱ ὁποῖοι, οἱ ὁποῖες, τά ὁποῖα), πού: дом, что стои́т на углу́ τό σπίτι, πού εἶναι στή γωνία· **4.** *неопр.* (*что-нибудь*) κάτι, τίποτε: чуть что μέ τό παραμικρό· в слу́чае чего́ ἐάν συμβῇ τίποτε· **5.** *вопр.* (*в каком положении, как поживает*) πῶς: что ва́ша сестра́? πῶς εἶναι ἡ ἀδελφή σας;· что больно́й? πῶς εἶναι ὁ ἄρρωστος;· ◇ а что? καί τί μ' αὐτό;· ты что, хо́чешь е́хать? τί, θέλεις νά φύγεις;· ни за что (на све́те) ποτέ!, οὐδέποτε!· ни за что, ни про что γιά τό τίποτε· что то́лку в э́том? καί τί τό ὄφελος;· что ли *разг.* (*вводн. сл., выражающее неуверенность, сомнение*): пойдём, что ли? τί λές, πᾶμε;· вот что ἄκου λοιπόν· вот что, приходи́те послеза́втра ἐλᾶτε μεθαύριο· что ты!, что вы! *а*) μά τί λές, τί λέτε, εἶναι ἀδύνατον (*при выражении удивления*), *б*) τί λές καημένε (*при возражении*)· что бы ни случи́лось ὅ,τι καί νά συμβεῖ· что бы вы ни сказа́ли ὅ,τι καί νά πεῖτε· чуть что μέ τό παραμικρό· что до, что каса́ется ὅσον ἀφορᾶ, ὅσο γιά· что до меня́ ὅσο γιά μένα...· ни к чему́ δέν χρειάζεται· ни с чем (оста́ться, уйти́ *и т. п.*) χωρίς τίποτε· с чего́ он э́то взял? ποῦ τοῦ ἦρθε αὐτό;

что II *союз* τί, πού: доса́дно, что я опозда́л λυποῦμαι πού ἄργησα· чемода́н тако́й тяжёлый, что я не могу́ его́ подня́ть ἡ βαλίτσα εἶναι τόσο βαρειά πού δέν μπορῶ νά τήν σηκώσω· сказа́л так ти́хо, что никто́ не услы́шал τό εἶπε τόσο σιγά πού κανείς δέν τόν ἄκουσε· я рад, что ви́жу вас χαίρομαι πού σᾶς βλέπω· что ты пойдёшь, что я — всё равно́ εἴτε ἐσύ θά πᾶς εἴτε ἐγώ τό ἴδιο κάνει.

чтоб, чтобы 1. *союз* (γιά) νά: я торо плю́сь, ~ успе́ть на по́езд βιάζομαι γιά νά προφθάσω τό τραῖνο· я хочу́, ~ вы написа́ли мне письмо́ θέλω νά μοῦ γράψετε· **2.** *частица* νά μή[ν]: ~ э́того бо́льше не́ было! αὐτό νά μήν ξαναεπαναληφθεῖ!· что́бы я тебя́ бо́льше не ви́дел! νά μή σέ ξαναδοῦν τά μάτια μου!

что́-либо, что́-нибудь *мест. неопред.* κάτι τί, κάτι.

что́-то 1. *мест. неопр.* κάτι: тут ~ не так ἐδῶ κάτι λείπει· ему́ чего́-то не хвата́ет κάτι τοῦ λείπει· **2.** *нареч.* (*почему-то, неясно почему*) σάν νά, κάπως: мне ~ нездоро́вится σάν νά μήν εἶμαι καλά· мне ~ не хо́чется есть δέν ξέρω γιατί, δέν ἔχω ὄρεξη νά φάω· **3.** *нареч.* (*с оттенком сомнения*): ~ не ве́рится σάν δύσκολο νά τό πιστέψει κανείς· я ~ не припо́мню δέν μπορῶ νά θυμηθῶ.

чту *наст. вр. от* чтить.

чуб *м* ὁ περτσές, τό τσουλούφι.

чубу́к *м* τό τσιμπούκι.

чу́вствени||ость *ж* ὁ αἰσθησιασμός, ἡ ἡδυπάθεια, ἡ φιληδονία. **~ый** *прил.* **1.** αἰσθησιακός: ~ое восприя́тие ἡ αἰσθητική ἀντίληψη· **2.** (*плотский*) φιλήδονος, ἡδυπαθής: ~ые удово́льствия οἱ σαρκικές ἀπολαύσεις· ~ый взгляд τό λάγνο βλέμμα.

чувстви́тельн||ость *ж* **1.** (*в характере*) ἡ εὐθιξία, ἡ εὐαισθησία/ ἡ αἰσθαντικότητα, ἡ συναισθηματικότητα (*сентиментальность*)· **2.** (*нервов, организма, тж. приборов*) ἡ εὐαισθησία. **~ый** *прил.* **1.** (*о характере человека*) εὐαίσθητος, εὔθικτος/ αἰσθαντικός, συναισθηματικός (*сентиментальный*)· **2.** (*о приборах и т. п.*) εὐαίθητος· **3.** (*о нервах, клетках организма*) εὐαίσθητος, αἰσθητήριος: ~ый нерв τό αἰσθητήριο νεῦρο· **4.** (*ощутимый*) αἰσθητός: ~ая ра́зница ἡ αἰσθητή διαφορά.

чу́вство *с в разн. знач.* τό αἴσθημα, ἡ αἴσθηση[-ις], τό συναίσθημα, ἡ συναίσθηση[-ις]: о́рганы чувств τά αἰσθητήρια ὄργανα, τά ὄργανα τῶν αἰσθήσεων· ~ бо́ли αἴσθημα πόνου· ~ го́рдости αἴσθημα περηφάνειας· ~ жа́лости τό αἴσθημα οἴκτου, ἡ συμπόνοια· ~ со́бственного досто́инства τό αἴσθημα τῆς ἀξιοπρέπειας· ~ отве́тственности αἴσθημα εὐθύνης· ~ до́лга ἡ συνείδηση τοῦ καθήκοντος· обма́н чувств ἡ ψευδαίσθηση[-ις]· лиши́ться чувств χάνω τίς αἰσθήσεις μου, λιποθυμῶ· привести́ в ~ συνεφέρνω· прийти́ в ~ συνέρχομαι.

чу́вствовать *несов.* αἰσθάνομαι/ νοιώθω, συναισθάνομαι (*ощущать*)/ δοκιμάζω (*испытывать*): ~ го́лод (волне́ние) αἰ-

σθάνομαι πεῖνα (ἀνησυχία)· ~ на себé чéй-л. взгляд αἰσθάνομαι τό βλέμμα κάποιου ἐπάνω μου· ~ себя́ хорошó (плóхо) αἰσθάνομαι καλά (ἄσχημα)· ~ свою́ вину́ συναισθάνομαι τό λάθος μου· ~ му́зыку νοιώθω τήν μουσικήν. ~**ся**: во всём чу́вствуется забóта хозя́ина σ' ὅλα φαίνεται ἡ φροντίδα τοῦ νοικοκύρη· чу́вствуется приближéние весны́ νοιώθει κανείς ὅτι φθάνει ἡ ἄνοιξη.

чугу́н *м* 1. ὁ χυτοσίδηρος, τό μαντέμι· 2. (*горшок*) ἡ σιδερένια χύτρα. ~**ный** *прил.* τοῦ χυτοῦ, τοῦ μαντεμιοῦ, τοῦ χυτοσιδήρου: ~ные издéлия ἀντικείμενα ἀπό μαντέμι.

чугуноличéйный *прил.*: ~ завóд ἐργοστάσιο χυτοσιδήρου.

чудá||к *м* ὁ παράξενος, ὁ ἀλλόκοτος: стáрый ~ ὁ παράξενος γέρος, ὁ τρελλόγερος. ~**ковáтый** *прил. разг.* παράξενος, μέ παραξενιές. ~**чество** *с* ἡ παραξενιά, ἡ ἰδιοτροπία. ~**чка** *ж* ἡ ἰδιότροπη, ἡ παράξενη.

чудéсный *прил.* 1. θαυμαστός, θαυμάσιος· 2. (*прекрасный*) θαυμάσιος, ὑπέροχος: ~ день ἡ θαυμάσια (ἡ)μέρα, ἡ ὑπέροχη μέρα· у неё ~ гóлос αὐτή ἔχει θαυμάσια φωνή.

чуди́ть *несов. разг.* κάνω τρέλλες, κάνω παραξενιές.

чу́ди||ться *несов.*: мне ~тся *безл.* μοῦ φαίνεται.

чуднóй *прил. разг.* παράξενος, ἀλλόκοτος/ γελοῖος (*смешной*).

чу́дный *прил.* θαυμάσιος/ ἐξαίσιος, ἐξαίρετος (*превосходный*).

чу́д||о 1. *с* τό θαῦμα: совершúть ~ κάμνω θαῦμα· он спáсся ~ом ἐσώθη ὡς ἐκ θαύματος· ~есá герои́зма θαύματα ἡρωϊσμοῦ· ~ из чудéс θαῦμα θαυμάτων· 2. *предик. безл.* (*удивительно*): как краси́во — чу́до εἶναι θαῦμα ὀμορφιᾶς.

чудóвищ||е *с прям., перен.* τό τέρας. ~**ность** *ж* τό τερατῶδες, τό τερατούργημα. ~**ный** *прил. в разн. знач.* τερατώδης, τερατόμορφος: ~ное преступлéние τό τερατῶδες ἔγκλημα· ~ная вещь τό τερατούργημα.

чудодéйственн||ый *прил.* θαυματουργός: ~ое срéдство τό θαυματουργό φάρμακο.

чужби́н||а *ж* ἡ ξενητειά, τά ξένα: жить на ~е μένω στά ξένα.

чуждáться *несов.* ἀποφεύγω: ~ друзéй ἀποφεύγω τούς φίλους.

чу́жд||ый *прил. в разн. знач.* ξένος: ~ая идеолóгия ἡ ξένη ἰδεολογία· он чужд зáвисти δέν γνωρίζει φθόνο.

чужезéм||ец *м* ὁ ξένος. ~**ный** *прил.* ξένος.

чужерóдн||ый *прил.* ξένος, ἀλλότριος: ~ое тéло τό ξένο σῶμα.

чуж||óй *прил. в разн. знач.* ξένος: ~и́е вéщи τά ξένα πράγματα· ~áя сторонá τό ξένο μέρος, ἡ ξενητειά· отдáть в ~и́е ру́ки δίνω σέ ξένα χέρια· на ~ счёт γιά λογαριασμό ἄλλου· под ~и́м и́менем μέ ἄλλο ὄνομα· с ~и́х слов ἐξ ἀκοῆς· ◇ ~и́ми рукáми жар загребáть βάζω ἄλλον νά βγάλει τό φείδι ἀπ' τήν τρύπα.

чулáн *м* ἡ ἀποθήκη, τό κελλάρι.

чул||óк *м* ἡ κάλτσα: капрóновые ~ки́ οἱ κάλτσες νάϊλον· шерстяны́е ~ки́ οἱ μάλλινες κάλτσες· ◇ си́ний ~ ἡ λογιώτατη, ἡ λογία κυρία. ~**óчный** *прил.* τῶν καλτσῶν: ~óчная фáбрика τό ἐργοστάσιο[ν] καλτσῶν.

чумá *ж прям., перен.* ἡ πανούκλα, ἡ πανώλης.

чумáзый *прил.* μουντζουρωμένος, βρώμικος, λερωμένος.

чумнóй *прил.* πανουκλιασμένος, τῆς πανούκλας.

чур *межд. разг.*: ~ меня́ (*заклинание*) πίσω μου σ' ἔχω!· ~-~á (*в игре*) ἄγγιξα!· ~ молчáть μήν πεῖς κουβέντα.

чурбáн *м* 1. τό πρέμνο[ν], τό κούτσουρο· 2. (*болван*) τό κούτσουρο, ὁ χονδροκέφαλος, ὁ βλάκας.

чу́т||кий *прил.* 1. (*о слухе и т. п.*) λεπτός: ~ сон ὁ ἐλαφρός ὕπνος· ~ слух ἡ λεπτή ἀκοή· 2. *перен.* (*отзывчивый*) εὐαίσθητος, λεπτός: ~кое отношéние ἡ φροντίδα. ~**ко** *нареч.* προσεκτικά, μέ φροντίδα: ~ко спать λαγοκοιμοῦμαι. ~**кость** *ж* 1. ἡ λεπτότητα· 2. *перен.* (*отзывчивость*) ἡ εὐαισθησία, ἡ περιποιητικότητα.

чу́точк||у *нареч. разг.* λιγουλάκι, λιγάκι, μιά σταλιά: подви́нься ~ παραμέρισε λιγάκι· мне ни ~и не бóльно δέν μέ πονά διόλου.

чуть 1. *нареч.* (*едва*) μόλις, λιγάκι, παρ' ὀλίγο: ~ ви́дно μόλις φαίνεται· ~ бóльше (мéньше) λίγο περισσότερο (κάτι λιγώτερο)· ~ живóй μέ τήν ψυχή στό στόμα· чуть-чуть μιά σταλιά, παρ' ὀλίγο· он ~ не упáл παρ' ὀλίγο θά ἔπεφτε, λίγο ἔλλειψε νά πέσει· 2. *союз*: ~ тóлько... μόλις· ◇ ~ свет μόλις φέξει, τά χαράματα· ~ ли не... σχεδόν· ~ ли не кáждый день σχεδόν κάθε μέρα· ~ бы́ло не παρ' ὀλίγο νά, λίγο ἔλειψε νά, παρά τρίχα νά· чуть что μέ τό παραμικρό.

чутьё *с* 1. (*животных*) ἡ ὄσφρηση·

2. *перен.* ἡ διαίσθηση[-ις]: политическое ~ ἡ πολιτική διαίσθηση.

чучело *с* 1. (*животного*) τό ἀχερωμένο ζῶο: ~ медведя ἡ ἀχερωμένη ἀρκούδα· 2. (*огородное*) τό σκιάχτρο.

чушь *ж см.* чепуха 1.

чуять *несов.* 1. (*о животном*) ὀσφραίνομαι, παίρνω μυρωδιά· 2. *перен.* νοιώθω/ προαισθάνομαι (*предчувствовать*): ~ приближение весны προαισθάνομαι τόν ἐρχομό τῆς ἄνοιξης.

чьё *ср. р. от* чей.

чьи *мн. от* чей.

чья *ж. р. от* чей.

Ш

шабаш *м* 1. (шабаш) *прям., перен.* νύχτα ὀργίων· 2. (шабаш) *уст.* (*окончание работы*) ἡ ἀνάπαυλα· 3. (шабаш) *предик. безл. разг.* φθάνει, ἀρκεῖ, ὡς ἐδῶ καί μή παρέκει.

шаблон *м* 1. (*образец*) τό καλοῦπι, ὁ τύπος/ τό ἀχνάρι (*рисунка*)· 2. *перен.* τό στερεότυπο, τό καλοῦπι: действовать по ~у ἐνεργῶ στερεότυπα. **~ный** *прил.* στερεότυπος, τετριμμένος: ~ные выражения οἱ τετριμμένες ἐκφράσεις.

шаг *м в разн. знач.* τό βῆμα, τό βάδισμα: дипломатический ~ τό διπλωματικό διάβημα· ложный ~ τό στραβοπάτημα· первые ~й τά πρῶτα βήματα· тихим ~ом μέ σιγανό βῆμα· прибавить ~у, ускорить ~ ἐπιταχύνω τό βῆμα· замедлить ~ ἐπιβραδύνω τό βῆμα· направить свой ~й κατευθύνομαι· предпринимать ~й ἐπιχειρῶ διαβήματα· сделать первый (решительный) ~ κάνω τό πρῶτο (τό ἀποφασιστικό) βῆμα· измерять ~ами μετρῶ πόσα βήματα εἶναι· гигантскими ~ами μέ γιγαντιαῖα βήματα· черепашьим ~ом μέ ρυθμούς χελώνας· в нескольких ~ах μερικά βήματα πιό πέρα· в двух ~ах δυό βήματα παρακάτω· на каждом ~у σέ κάθε βῆμα· что ни ~ σέ κάθε βῆμα του· ~ за ~ом *а*) βῆμα-βῆμα (*медленно*)· *б*) βῆμα πρός βῆμα (*постепенно*)· ни на ~, ни ~у οὔτε βῆμα· он из дома ни на ~ (ни ~у) δέν κάνει οὔτε βῆμα ἀπ' τό σπίτι· ни на ~ не отступать (не отходить) от кого-чего-л. δέν ἀπομακρύνομαι (*или* φεύγω) οὔτε βῆμα ἀπό κάποιον ἀπό κάτι· ни ~у назад! οὔτε βῆμα πίσω!· ~у ступить нельзя без того, чтобы... δέν μπορεῖς νά κάνεις βῆμα χωρίς νά...· ~ винта *тех.* ἡ βόλτα τῆς βίδας· гигантские ~й *спорт.* ὁ ἀεροπεταστής.

шаг||ать *несов.* βαδίζω, βηματίζω/ περπατῶ (*ходить*): ~ через что-л. δρασκελίζω (*или* ὑπερπηδῶ) κάτι· ~ в ногу со временем συμβαδίζω μέ τήν ἐποχή. **~ающий** 1. *прич. от* шагать· 2. *прил.* βαδίζων: ~ающий экскаватор ὁ βαδίζων ἐκσκαφέας. **~нуть** *сов. однокр.* κάνω βήματα: ~нуть через порог δρασκελίζω τό κατώφλι· далеко ~нуть *перен.* προοδεύω πολύ.

шагом *нареч.* μέ βῆμα: ехать ~ πηγαίνω μέ τό ἄλογο βάδην· ~ марш! (*команда*) ἐμπρός μάρς!

шагомер *м* τό βηματόμετρο[ν].

шайба *ж* 1. *тех.* ἡ ροδέλλα, ὁ παράκυκλος· 2. *спорт.* ὁ δίσκος τοῦ χόκκεϋ.

шайка I *ж* (*бандитская*) ἡ συμμορία, ἡ σπεῖρα: ~ преступников ἡ σπεῖρα κακούργων· ~ разбойников ἡ ληστοσυμμορία.

шайка II *ж* (*для воды*) ἡ λεκάνη μέ χερούλια.

шакал *м* τό τσακάλι.

шаланда *ж* ἡ μαούνα, ἡ φορτηγίς.

шалаш *м* ἡ καλύβα, τό καλυβόσπιτο.

шал||ить *несов.* παιδιαρίζω, ἀτακτῶ: не ~й! κάτσε φρόνιμα!· ~йшь! *разг.* (*как бы не так!*) ὄχι δά!

шаловлив||ость *ж* ἡ ἀταξία. **~ый** *прил.* ἄταχτος, παιγνιδιάρικος, παιχνιδιάρης.

шалопай *м разг.* ὁ κοπρίτης, ὁ τεμπελχανάς.

шал||ость *ж* ἡ ἀταξία, ὁ ἀστεϊσμός: детские ~ости παιδικές ἀταξίες. **~ун** *м* ὁ ἄταχτος, ὁ παιχνιδιάρης.

шалфей *м бот.* ἡ φασκομηλιά, ἡ ἀλιφασκιά, τό φασκόμηλο[ν], ὁ ἐλελίσφακος.

шаль *ж* τό σάλι, ὁ μποξᾶς, ἡ μπέρτα.

шальн||ой *прил.* τρελλός, ἄμυαλος· ◇ ~ая пуля ἡ ἀδέσποτη σφαῖρα· ~ые деньги τά λεφτά ἀπό τυχερά.

шамкать *несов.* μουρμουρίζω, μασῶ τά λόγια μου.

шампанское *с* ἡ σαμπάνια, ὁ καμπανίτης.

шампиньон *м* (*гриб*) ὁ μύκης τῶν ἀγρῶν, τό ἀσπρομανίταρο.

шампунь *м* τό σαμποῦ.

шанс *м* ἡ τύχη, ἡ ἐλπίδα[-ίς]: иметь ~ы на успех ἔχω πιθανότητες νά πετύχω· у него нет никаких ~ов δέν ἔχει καθόλου ἐλπίδες.

шантáж *м* ὁ ἐκβιασμός, ἡ ἐκβίαση[-ις]. **~íровать** *несов.* ἐκβιάζω.

шáп||ка *ж* τό καπέλλο: без ~ки ἀσκεπής· ◇ ~ волóс τά πυκνά μαλλιά· получи́ть по ~ке τρώγω καρπαζιά· на вóре ~ гори́т ὅποιος ἔχει τή μύγα μυγιάζεται· ~-невиди́мка (*в сказке*) τό θαυματουργό καπέλλο. **~очка** *ж* τό καπελάκι: Крáсная Шáпочка ἡ Κοκκινοσκουφίτσα.

шáпочн||ый *прил.* τῶν καπέλλων, γιά καπέλλα· ◇ прийти́ к ~ому разбóру *разг.* φθάνω στό τέλος, φθάνω τελευταῖος· ~ое знакóмство ἡ γνωριμία ἐξ ὄψεως.

шар *м* ἡ σφαῖρα/ *геом.* ὁ γλόμπος: бильярдный ~ ἡ μπίλια τοῦ μπιλλιάρδου· земнóй ~ ἡ γήϊνη σφαῖρα· воздýшный ~ τό ἀερόστατο[ν]· ◇ хоть ~óм покати́ ἐντελῶς ἄδειος.

шарáда *ж* ὁ συλλαβόγριφος.

шарáхаться *несов.*, **шарáхнуться** *сов.* *разг.* παραμερίζω ἀπότομα, ρίχνομαι στήν μπάντα.

шарж *м* ἡ γελοιογραφία, τό γελοιογράφημα: дрýжеский ~ τό φιλικό γελοιογράφημα. **~íровать** *несов.* γελοιογραφῶ.

шáрик *м* 1. τό σφαιρίδιο[ν]· 2. *физиол.* τό αἱμοσφαίριο[ν]: бéлые (крáсные) кровяны́е ~и τά λευκά (τά ἐρυθρά) αἱμοσφαίρια.

шарикоподши́пник *м* τό κουζινέτο μέ μπίλιες.

шáрить *несов.* ψάχνω, σκαλίζω, ἐρευνῶ: ~ по кармáнам ψάχνω τίς τσέπες· ~ по всем углáм ψάχνω παντοῦ.

шáрканье *с* τό σύρσιμο τῶν ποδιῶν (*или* τῶν παπουτσιῶν), σέρνω τά παπούτσια μου, κάνω θόρυβο σέρνοντας τά πόδια μου.

шарлатáн *м* ὁ ἀγύρτης, ὁ τσαρλατᾶνος. **~ить** *несов.* ἀγυρτεύω. **~ство** *с* ἡ τσαρλατανιά, ἡ ἀγυρτεία.

шармáн||ка *ж* 1. ἡ λατέρνα· 2. *перен.* ἡ ἐνοχλητική συνομιλία. **~щик** *м* ὁ λατερνατζῆς.

шарни́р *м* *тех.* ὁ μεντεσές, ὁ ρεζές: на ~ах μέ ρεζέδες· ◇ быть как на ~ах στριφογυρίζω σά σβούρα.

шаровáры *мн.* τό σαλβάρι, οἱ βράκες.

шарови́дн||ый *прил.* σφαιρικός, σφαιροειδής: ~ая мóлния ὁ σφαιροειδής κεραυνός.

шарообрáзный *прил.* σφαιροειδής, κυκλοτερής: ~ предмéт τό σφαιροειδές ἀντικείμενο.

шарф *м* ἡ σάρπα/ τό τσεμπέρι (*женский*)/ τό κασκόλ (*кашне*).

шасси́ *с* *нескл.* τό σασσί.

шатáние *с* 1. (*качание*) ὁ κλονισμός, τό τρίκλισμα, ἡ κλόνισις· 2. *перен.* (*неустойчивость*) ἡ ταλάντευση[-ις]· 3. (*ходьба без цели*) *разг.* ἡ ἄσκοπη περιπλάνηση, ἡ περιπλάνηση.

шатáть *несов.* κλονίζω, κουνῶ, σείω.

шатá||ться *несов.* 1. κλονίζομαι, κουνιέμαι, τρικλίζω, σείομαι: зуб ~ется τό δόντι μου κουνιέται· ~ от устáлости σέρνομαι ἀπό τήν κούραση· 2. *перен.* κλονίζομαι: семéйные устóи ~ются τά θεμέλια τῆς οἰκογένειας κλονίζονται· 3. (*слоняться*) *разг.* γυρίζω ἄσκοπα: ~ без дéла γυρίζω ἀργόσχολος, περιφέρομαι ἀργός· ~ по свéту περιπλανιέμαι στόν κόσμο.

шатéн *м* ὁ καστανός, ὁ καστανομάλλης, ὁ καστανόχρους. **~ка** *ж* ἡ καστανή, μέ καστανά μαλλιά.

шатёр *м* ἡ σκηνή, τό ἀντίσκηνο, ἡ τέντα, τό τσαντῆρι: раски́нуть ~ κατασκηνώνω, κατασκηνῶ.

шáтк||ий *прил.* 1. κλονισμένος, ἀσταθής, ἄστατος, σειόμενος/ κλονιζόμενος (*о походке*): ~ая лéстница ἡ ἀσταθής σκάλα· 2. *перен.* (*непостоянный*) εὐμετάβλητος, ἄστατος, ἀσταθής/ ἐπισφαλής (*о здоровье, положении*): ~ая пози́ция ἡ ἀσταθής θέση· ◇ ни шáтко ни вáлко ἔτσι κ' ἔτσι. **~ость** *ж* 1. ἡ ἀστάθεια· 2. *перен.* (*неустойчивость*) τό εὐμετάβολο[ν], ἡ ἀστάθεια, ἡ ἀστασία.

шатýн *м* *тех.* ὁ διωστήρ[-ας], ἡ μπιέλα.

шáфер *м* ὁ παράνυμφος, ὁ κουμπάρος.

шафрáн *м* *бот.* ὁ κρόκος, ἡ ζαφορά, ὁ σαφρᾶς. **~ный, ~овый** *прил.* μελής, μελιτόχρους.

шах I *м* (*титул*) ὁ σάχης.

шах II *м* *шахм.* τό ρουά: объяви́ть ~ κάνω ρουά· ~ и мат ρουά καί μάτ.

шахмати́ст *м* ὁ σκακιστής.

шáхматн||ый *прил.* τοῦ σκακιοῦ, τοῦ ζατρικίου: ~ая игрá τό σκάκι, τό ζατρίκι· ~ турни́р οἱ ἀγῶνες τοῦ σκακιοῦ· ~ая доскá ἡ σκακιέρα τοῦ ζατρικίου· ~ая фигýра ὁ πεσσός, τό πιόνι· в ~ом поря́дке ἀβακοειδῶς.

шáхматы *мн.* τό σκάκι, τό ζατρίκι[-ον]: игрáть в ~ παίζω σκάκι.

шáхт||а *ж* τό μεταλλεῖο[ν], τό λατομεῖο[ν]/ τό ἀνθρακωρυχεῖον (*угольная*). **~ёр** *м* ὁ μεταλλωρύχος, ὁ μιναδόρος, ὁ ἀνθρακωρύχος.

шáшка I *ж* (*оружие*) τό σπαθί, ἡ σπάθη.

шáш||ка II *ж* 1. (*в игре*) τό πούλι, τό πιόνι: игрá в ~ки τό παιχνίδι τῆς ντά-

μας· 2. ~ки *мн.* τό παιχνίδι τῆς ντάμας, ἡ ντάμα· 3. (*взрывная*): подрывная́ ~ τό ρηξίπυλο[ν]· дымовая́ ~ τό καπνογόνο φυσίγγι.

шашлы́||к *м* τό σασλίκι. ~чиая *ж* τό ἑστιάριο ὅπου σερβίρεται σασλίκι.

шва, шву и т. д. *род.*, *дат. ед. и т. д. от* шов.

шва́бра *ж* ἡ τσαλόσκουπα, ἡ σκούπα.

швартóв *м мор.*, *ав.* τό παλαμάρι, ὁ κάλως: отдáть ~ы! σαλπάρω, ἀποπλέω. **~áть** *несов.* προσορμύζω, ἀράζω, ἀγκυροβολῶ.

швед *м* ὁ Σουηδός. ~ка *ж* ἡ Σουηδή. **~ский** *прил.* σουηδικός.

шве́йн||ый *прил.* τοῦ ραψίματος: ~ая маши́на ἡ ραπτομηχανή, ἡ ραφτομηχανή· ~ая мастерская́ τό ραφτάδικο· ~ая фа́брика τό ἐργοστάσιο κατασκευῆς ἐνδυμάτων.

швейца́р *м* ὁ θυρωρός, ὁ πορτιέρης.

швейца́р||ец *м* ὁ Ἑλβετός. ~ка *ж* ἡ Ἑλβετίδα[-ίς]. **~ский** *прил.* ἑλβετικός.

швея́ *ж* ἡ ράφτρα, ἡ ράπτρια.

швырну́ть(ся) *сов. см.* швыря́ть(ся).

швыря́ть *несов.* ρίχνω, πετῶ: ~ дрова́ πετῶ τά ξύλα· ~ камня́ми ρίχνω πέτρες· ◇ ~ де́ньги (деньга́ми) σπαταλῶ τά χρήματα. **~ся** 1. (*бросать друг в друга*) *разг.* ρίχνει ὁ ἕνας στόν ἄλλον· ◇ ~ся деньга́ми ξοδεύω ἀσυλλόγιστα λεφτά.

шевел||и́ть *несов. прям.*, *перен.* κουνῶ, σαλεύω (*μετ.*), σείω: ве́тер ~и́т ли́стья ὁ ἀέρας κουνάει τά φύλλα· ~ у́гли (*в печке*) σκαλίζω τήν φωτιά· ~ губа́ми κουνῶ τά χείλια· ~ се́но ἀνασκαλεύω τόν σανό· ~ ста́рые воспомина́ния ἀνακινῶ παληές ἀναμνήσεις· ◇ ~ мозга́ми βάζω τό μυαλό μου νά δουλέψει. **~и́ться** 1. κουνιέμαι, σαλεύω (*ἀμετ.*), σείομαι: не ~и́сь! μή κινεῖσαι!· 2. *перен.* κουνιέμαι. **~ьну́ть** *однокр. к* шевели́ть· ◇ па́льцем не ~ьну́ть δέν κουνῶ οὔτε τό δαχτυλάκι μου· бро́вью не ~ьну́ть μένω ἐντελῶς ἀτάραχος. **~ьну́ться** *см.* шевели́ться.

шевелю́ра *ж* ἡ κόμη, τά μαλλιά.

шевио́т *м* τό σεβιότ. **~овый** *прил.* ἀπό σεβιότ.

шевро́ *с нескл.* τό σεβρό. **~вый** *прил.* ἀπό σεβρό.

шеде́вр *м* τό ἀριστούργημα.

шезло́нг *м* ἡ σαίζ-λόγκ.

шей, ше́йте *повел. накл.* от шить.

ше́йный *прил.* 1. τοῦ λαιμοῦ: ~ плато́к τό μαντήλι τοῦ λαιμοῦ· 2. *анат.* αὐχενικός: ~ позвоно́к ὁ αὐχενικός σπόνδυλος.

шёл, шла, шло *прош. вр. от* идти́.

ше́лест *м* τό θρόϊσμα, ἡ θροή, ὁ θροῦς.

шелесте́ть *несов.* θροΐζω, θροῶ.

шёлк *м* τό μετάξι, ἡ μέταξα: ~-сыре́ц τό ἀκατέργαστο μετάξι· иску́сственный ~ τό τεχνιτό μετάξι· на ~у́, из ~а ἀπό μετάξι, μεταξωτός· ◇ в долгу́ как в ~у́ καταχρεωμένος.

шелкови́||нка *ж* τό μετάξινο νῆμα. **~стый** *прил.* μετάξινος, μεταξένιος: ~стые во́лосы τά μεταξένια μαλλιά· ~стая ткань τό μετάξινο ὕφασμα, τό μεταξοειδές ὕφασμα.

шелкови́ца *ж бот.* ἡ μουριά, ἡ συκαμιά.

шелков||и́чный *прил.*: ~ червь ὁ μεταξοσκώληκας[-ηξ]. **~о́д** *м* ὁ βομβυκοτρόφος, ὁ σκωληκοτρόφος, ὁ σηροτρόφος. **~о́дство** *с* ἡ μεταξοσκωληκοτροφία, ἡ σηροτροφία.

шёлков||ый *прил.* μεταξωτός: ~ые чулки́ οἱ μεταξωτές κάλτσες· ~ая ткань τό μεταξωτό ὕφασμα· ◇ он стал как ~ ἔγινε σάν ἀρνάκι.

шелкопря́д *м* (*бабочка*) ὁ βόμβυξ, ἡ νύμφη.

шёлкопряди́льн||ый *прил.*: ~ая фа́брика τό μεταξουργεῖο[ν].

шелла́к *м* (*смола*) ἡ γομμαλάκα.

шелохи||у́ться *сов.* σαλεύω (*ἀμετ.*), κουνιέμαι: ни оди́н лист не ~ётся φύλλο δέν κουνιέται· стоя́ть не ~у́вшись στέκομαι ἀκίνητος.

шелуди́вый *прил. разг.* ψωριάρικος, ψωραλέος, ψωριάρης.

шелуха́ *ж* 1. ἡ φλούδα, ὁ φλοιός, τό φλούδι· 2. *перен.* τό ἄχρηστο περικάλυμα.

шелу||ше́ние *с* τό ξεφλούδισμα, ὁ ἐκλεπισμός. **~ши́ть** *несов.* ξεφλουδίζω, ἀποφλοιώνω, ἀπολεπίζω, ἐκλεπίζω. **~ши́ться** ξεφλουδίζομαι, ἀπολεπίζομαι.

ше́льм||а *м, ж* 1. *бран.* ὁ ἀπατεώνας[-ών], ὁ λωποδύτης· 2. (*ловкач*) *разг.* ὁ κατεργάρης. **~ова́ть** *несов.* δυσφημῶ, συκοφαντῶ, κακολογῶ.

шепеля́в||ить *несов.* ψευδίζω, τσευδίζω. **~ый** *прил.* ψευδός, τσευδός.

шепну́ть *однокр. к* шепта́ть.

шёпот *м* τό ψιθύρισμα, ὁ ψίθυρος, ὁ ψιθυρισμός. **~ом** *нареч.* ψιθυριστά: говори́ть ~ом μιλῶ ψιθυριστά.

шепта́ть *несов.* ψιθυρίζω: ~ на́ ухо ψιθυρίζω στό αὐτί. **~ся** σιγομιλῶ μέ κάποιον, σιγοκουβεντιάζω.

шере́нга *ж* ἡ σειρά, ἡ γραμμή, ὁ στοῖχος.

шероховáт||ость *ж* ἡ τραχύτητα[-ης]. **~ый** *прил.* τραχύς, ὁ μή λεῖος.

шерсти́||ика *ж* ἡ τρίχα μαλλιοῦ, τό μάλλινο νῆμα. ~стый *прил.* μαλλωτός, μαλλιαρός.

шерст||ь *ж* 1. (*животных*) τό τρίχωμα, τό μαλλί, τό ἔριον· 2. (*сырьё, пряжа*) τό μαλλί, τό ἔριον/ τό ποκάρι (*тк. состриженная*)· 3. (*ткань*) τό μάλλινο ὕφασμα· ◇ гла́дить про́тив ~и χαϊδεύω ἀνάτριχα. ~яно́й *прил.* μάλλινος, ἐριοῦχος: ~яна́я ткань τό μάλλινο ὕφασμα· ~яна́я промы́шленность ἡ ἐριουργία.

шерша́в||ость *ж* ἡ τραχύτητα[-ης]. ~ый *прил.* τραχύς: ~ая ко́жа τό τραχύ δέρμα· ~ые ру́ки τά σκασμένα χέρια.

ше́ршень *м зоол.* ὁ ἀγριοκόνανος, τό μπεμπίκι.

шест *м* τό κονταρόξυλο[ν], ὁ κοντός: прыжо́к с ~о́м ἅλμα ἐπί κοντῷ.

ше́ствие *с* ἡ πομπή, ἡ πορεία: пра́здничное ~ ἡ ἑορταστική παρέλαση· фа́кельное ~ ἡ λαμπαδηφορία· триумфа́льное ~ ἡ θριαμβική πορεία· погреба́льное ~ ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία, ἡ ἐπικήδειος πομπή.

ше́ствовать *несов.* παρελαύνω, βαδίζω: ва́жно ~ βαδίζω μέ τουπέ.

шестёрка *ж* 1. (*цифра*) *разг.* τό ἐξάρι, τό ἔξη· 2. *карт.* ἡ ἐξάρα, τό ἐξάρι· 3. (*лодка*) ἡ ἑξάκωπη βάρκα· 4. (*лошадей*) τό ἀμάξι μ(έ) ἔξη ἄλογα.

ше́стеро *числит. колич.* οἱ ἔξη.

шестидесятиле́тний *прил.* ἑξηντάρης, ἑξηκονταετής, ἑξηντάχρονος, ἑξηκοντούτης.

шестидеся́т||ый *прил.* ἑξηκοστός: ~ые го́ды στά χρόνια 60 μέ 70.

шести||дне́вный *прил.* ἑξαήμερος. ~ле́тний *прил.* ἑξαετής, ἑξάχρονος. ~ме́сячный *прил.* ἑξάμηνος, ἑξαμηνιαῖος.

шестиуго́льн||ик *м* τό ἑξάγωνο[ν]. ~ый *прил.* ἑξάγωνος.

шестичасово́й *прил.* ἑξάωρος.

шестна́дцат||ый *числит. порядк.* δέκατος ἕκτος: ~ое ма́я στίς 16 τοῦ Μάη, τήν δεκάτην ἕκτην Μαΐου· ~ая часть τό δέκατον ἕκτον μέρος.

шестна́дцать *числит. колич.* δέκα ἕξ, δεκαέξη.

шест||о́й *числит. порядк.* ἕκτος: ~о́е (число́) στίς ἔξη τοῦ (μήνα)· ~а́я часть τό ἕνα ἕκτο· одна́ ~а́я τό ἕν ἕκτον.

шесть *числит. колич.* ἔξη, ἕξ.

шестьдеся́т *числит. колич.* ἑξῆντα, ἑξήκοντα: ему́ ~ лет αὐτός εἶναι ἑξῆντα χρονῶ· ей под ~ лет αὐτή πλησιάζει τά ἑξῆντα.

шестьсо́т *числит. колич.* ἑξακόσια.

шеф *м* 1. (*начальник*) *разг.* ὁ προϊστάμενος· 2. (*шефствующий*) ὁ κηδεμόνας, ὁ πάτρων· ◇ ~-по́вар ὁ ἀρχιμάγειρος. ~ство *с* ἡ κηδεμονία, τό πατρωνάρισμα. ~ствовать *несов.* κηδεμονεύω, πατρωνεύω, πατρωνάρω.

ше́я *ж* ὁ λαιμός, ὁ τράχηλος/ ὁ αὐχήν, ὁ σβέρκος (*сзади*)· ◇ броса́ться (ве́шаться) на ше́ю кому́-л. σφιχταγκαλιάζω κάποιον· вы́гнать (вы́толкать) кого́-л. в ше́ю πετῶ κάποιον ἔξω· сиде́ть на ше́е у кого́-л. κάθομαι στόν σβέρκο κάποιου· получи́ть по ше́е *груб.* τρώγω ξύλο, τίς τρώγω· дать по ше́е *груб.* τίς βρέχω κάποιου· слома́ть себе́ ше́ю τσακίζομαι, σπάνω τόν σβέρκο μου.

ши́ворот *м разг.*: взять за ~ πιάνω ἀπ' τόν γιακά.

ши́ворот-навы́ворот *нареч. разг.* ἀνάποδα, ἄνω κάτω: всё идёт ~ ὅλα πᾶνε ἀνάποδα· де́лать всё ~ τά κάνω ὅλα ἀνάποδα, μπερδεύω τά πάντα.

шик *м разг.* τό σίκ.

ши́каны||е *с* 1. (*призыв к тишине*) τό σσούτ, τό σώπασμα· 2. (*освистывание*) τό γιουχάϊσμα: провожа́ть кого́-л. ~ем γιουχαΐζω κάποιον πού φεύγει.

шика́рный *прил.* κομψός, λαμπρός.

ши́кать *несов. разг.* 1. (*вспугивать*) τρομάζω (*мет.*)· 2. (*призывать к тишине*) φωνάζω σσούτ, φωνάζω σιωπή· 3. (*освистывать*) γιουχαΐζω, ἀποδοκιμάζω.

ши́ллинг *м* (*монета*) τό σελίνι[-ον].

ши́л||о *с* τό σουβλί, τό ὀπήτιον· ◇ ~в в мешке́ не утаи́шь *посл.* ἡ ἀλήθεια δέν κρύβεται.

шимпанзе́ *м нескл.* ὁ χιμπαντζῆς.

ши́на *ж* 1. τό λάστιχο, τό ἐλαστικό (*резиновая*)/ τό ἐπίσωτρον, ἡ στεφάνη (*металлическая*)· 2. *мед.* ὁ νάρθηκας, ὁ νάρθηξ.

шине́ль *ж* ἡ χλαίνη, ὁ μανδύας.

шип *м* 1. *бот.* τό ἀγκάθι, ἡ ἄκανθα: без ~о́в χωρίς ἀγκάθια· 2. (*выступ*) τό καρφί, τό ἀγκιστρόκαρφο, ἡ μύτη· 3. *тех.* ἡ σφήνα, ὁ σφήν.

шипе́||ние *с* τό σφύριγμα/ τό τσιτσίρισμα (*масла и т. п.*). ~ть *несов.* 1. σφυρίζω, σίζω (*о змее*)/ τσιτσιρίζω (*о масле и т. п.*)/ ἀφρίζω (*о напитках*)/ τρίζω (*о граммпластинке*)· 2. *перен.* (*на кого-л.*) *разг.* εἶμαι ὅλος φούρκα, γκρινιάζω.

шипо́вник *м* (*цветок и куст*) τό ἀγριοτριαντάφυλλο, ἡ ἀγριοτριανταφυλλιά.

шипу́чий *прил.* ἀεριοῦχος, ἀφρώδης: ~ напи́ток ἀεριοῦχο ποτό.

шипя́щий *прил. лингв.* συριστικός.

ширин||а́ *ж* τό πλάτος, τό φάρδος: ~

реки́ τό πλάτος τοῦ ποταμοῦ· ~ доски́ τό φάρδος τῆς σανίδας· ~о́й в пять ме́тров μέ πλάτος πέντε μέτρα· в па́лец ~о́й φαρδύς ἕνα δάκτυλο· в ~у́ στό φάρδος.

ши́риться *несов. прям., перен.* πλαταίνω (*ἀμετ.*), φαρδύνω.

ши́рм||а *ж* τό παραβάν/ τό παραπέτασμα (*тж. перен.*): служи́ть ~ой χρησιμεύω γιά παραπέτασμα.

широ́к||ий *прил.* 1. *прям., перен.* πλατύς, φαρδύς/ εὐρύς (*о пространстве, тж. перен.*): ~ие о́кна τά φαρδειά παράθυρα· ~ая ю́бка ἡ φαρδειά φούστα· ~ая у́лица ὁ πλατύς δρόμος· ~ие ма́ссы οἱ πλατειές μάζες· в ~ом смы́сле (сло́ва) μέ τήν πλατειά σημασία· 2. *перен.* (*большой*) μεγάλος, εὐρύς: в ~ом масшта́бе σέ εὐρεῖα κλίμακα· ~ие пла́ны τά μεγάλα σχέδια· ~ие горизо́нты οἱ εὐρεῖς ὁρίζοντες· ◇ ~ шаг τό μεγάλο βῆμα· жить на ~ую но́гу ζῶ πολυτελέστατα· ~ экра́н τό σινεμασκόπ.

широко́ *нареч.* πλατειά, φαρδειά, εὐρέως, σαφῶς, διαρρήδην: смотре́ть ~ раскры́тыми глаза́ми κοιτάζω μέ ὀρθάνοιχτα μάτια· ~ улыба́ться χαμογελῶ πλατειά· ◇ ~ смотре́ть на ве́щи ἐξετάζω τά πράγματα πλατειά· ~ жить κάνω πολυέξοδη ζωή.

широковеща́тельн||ый *прил.* 1. *радио*: ~ая ста́нция ὁ ραδιοφωνικός σταθμός, ὁ ραδιοπομπός· 2. *перен.* πομπώδης, ἐντυπωσιακός: ~ая рекла́ма ἡ ἐντυπωσιακή ρεκλάμα, ἡ θορυβώδης ρεκλάμα.

широкогру́дый *прил.* εὐρύστερνος, στηθᾶτος, πλατύστερνος.

ширококоле́йн||ый *прил.*: ~ая желе́зная доро́га ἡ πλατειά σιδηροδρομική γραμμή.

ширококо́стный *прил.* χοντροκόκκαλος.

широколи́стный *прил.* πλατύφυλλος.

широкопле́чий *прил.* πλατύσωμος, εὐρύνωτος.

широкопо́лый *прил.* (*о шляпе*) πλατύγυρος.

широкоэкра́нный *прил.* τοῦ σινεμασκόπ.

широта́ *ж* 1. *прям., перен.* τό πλάτος, τό φάρδος, ἡ εὐρύτητα[-ης]: ~ взгля́дов ἡ εὐρύτης τῶν ἀντιλήψεων· ~ восприя́тия жи́зни ἡ εὐρύτητα ἀντιλήψεων τῆς ζωῆς· 2. *геогр.* τό γεωγραφικό πλάτος.

ширь *ж* (*простор*) τό πλάτος, τό φάρδος: во всю ~ σ' ὅλην τήν ἔκταση, σ' ὅλο τό πλάτος καί φάρδος.

шить *несов.* ράβω, ράπτω: ~ на маши́нке ράβω στήν ραπτομηχανή· ~ на рука́х ράβω μέ τό χέρι· ~ шёлком κεντῶ μέ μετάξι· ~ серебро́м ἀσημοκεντῶ· ~ зо́лотом χρυσοκεντῶ· ◇ ши́то бе́лыми ни́тками φαίνεται ἀπό μακρυά· не лы́ком шит *разг.* κάτι ἀξίζω, κάτι καταλαβαίνω· ши́то-кры́то οὔτε γάτα οὔτε ζημιά, τά κάνω πλακάκια. ~ё *с* 1. τό ράψιμο, ἡ ραπτική: ку́рсы кро́йки и ~я́ μαθήματα κοπτικῆς καί ραπτικῆς· 2. (*украшение, отделка*) τό κέντημα/ τά κεντήματα (*изделия*): ручно́е ~ё τό ἐργόχειρο κέντημα.

ши́фер *м* 1. (*сланец*) ὁ σχιστόλιθος· 2. (*для крыши*) ἡ πλακόπετρα.

шифо́н *м* (*ткань*) ἡ μουσελίνα.

шифр *м* 1. (*условное письмо*) ἡ σημειογραφία, ἡ κρυπτογραφία· 2. (*библиотечный и т. п.*) ἀριθμός καταλόγου. **~о́ванный** *прич. и прил.* κρυπτογραφικός, κρυπτογραφημένος. **~ова́ть** *несов.* ἀριθμογραφῶ, κρυπτογραφῶ.

ши́шк||а *ж* 1. τό καρούμπαλο, ἡ καρούμπα (*от ушиба*)/ τό κονδύλωμα, ὁ ὄγκος (*нарост*)· 2. *бот.* τό κουκουνάρι, τό κωνάριον· 3. (*важная персона*) *разг.* τό σπουδαῖον ὑποκείμενον· ◇ на бе́дного Мака́ра все ~и ва́лятся *погов.* ὅπου φτωχός καί ἡ μοῖρα του.

шкала́ *ж* ἡ κλῖμαξ: ~ термо́метра ἡ θερμομετρική κλῖμαξ.

шкату́лка *ж* ἡ κασετίνα, τό κουτί.

шкаф *м* τό ντουλάπι, ἡ ντουλάπα, τό ἀρμάρι: платяно́й ~ ἡ ἱματιοθήκη, ἡ γκαρνταρόμπα· кни́жный ~ ἡ βιβλιοθήκη· несгора́емый ~ τό χρηματοκιβώτιο[ν]· стенно́й ~ τό ντουλάπι τοῦ τοίχου.

шквал *м* 1. τό ρεφούλι, ἡ λαῖλαψ· 2. *перен.* ὁ καταιγισμός.

шква́рка *ж* ἡ τσιγαρίδα.

шкив *м тех.* τό ράγουλο, τό καρούλι.

шки́пер *м* ὁ καπετάνιος, ὁ πλοίαρχος, ὁ καραβοκύρης.

шко́л||а *ж в разн. знач.* ἡ σχολή, τό σχολειό, τό σχολεῖο[ν]: нача́льная ~ τό δημοτικό σχολεῖο· непо́лная сре́дняя ~ τό ἑπτατάξιο σχολεῖο· сре́дняя ~ τό γυμνάσιο[ν]· вече́рняя ~ ἡ νυκτερινή σχολή· общеобразова́тельная ~ с техни́ческим укло́ном τό πρακτικόν λύκειον· специа́льная ~ ἡ εἰδική σχολή· вы́сшая ~ ἡ ἀνωτάτη σχολή· юриди́ческая ~ ἡ νομική σχολή· дире́ктор ~ы ὁ σχολάρχης, ὁ διευθυντής σχολῆς (*или* σχολείου)· ходи́ть в ~у πηγαίνω στό σχολεῖο· учи́ться в ~е σπουδάζω· отда́ть кого́-л. в ~у στέλνω στό σχολεῖο· око́нчить ~у τελειώνω τό σχολεῖο, ἀποφοιτῶ σχολή· пройти́ хоро́шую ~у *перен.* περνῶ καλή

σχολή· создáть свою́ ~у δημιουργῶ δική μου σχολή.

шкóльн||ик *м* ὁ μαθητής. **~ица** *ж* ἡ μαθήτρια. **~ый** *прил.* σχολικός: ~ое здáние τό κτίριο τοῦ σχολείου· ~ые гóды τά σχολικά χρόνια· ~ый учи́тель ὁ (δι)δάσκαλος.

шкот *м мор.* ἡ σκότα, ὁ πούς.

шку́р||а *ж* τό τομάρι, τό πετσί: сдирáть ~у γδέρνω τό πετσί· ◇ дели́ть ~у неуби́того медвéдя *погов.* τά ψάρια στό γυαλό καί μεῖς τά τηγανίζουμε· спусти́ть ~у с когó-л. κάνω κάποιον νά βλαστημάει τήν ὥρα πού γεννήθηκε· драть ~у с когó-л. γδέρνω ζωντανό, πουλῶ πανάκριβα· дрожáть за свою́ ~у τρέμω γιά τό τομάρι μου· спасáть свою́ ~у σώζω τό τομάρι μου. **~ка** *ж* 1. (*мех*) τό τομάρι, ἡ δορά/ ἡ βύρσα, ἡ διφθέρα (*обрабóтанная*)· 2. (*наждáчная бумáга*) τό γιαλόχαρτο, τό σμυριδόχαρτον.

шку́рн||ик *м презр.* ὁ φιλοτομαριστής. **~ый** *прил. презр.* φιλοτομαριστικός: ~ые интерéсы τά ἐγωϊστικά συμφέροντα.

шлагбáум *м* τό διάξυλο[ν] δρόμου ἤ περάσματος.

шлак *м тех.* ἡ σκουριά, τό ἀποσφυρηλάτημα, ἡ σκωρία.

шланг *м* ὁ σωλήνας: рези́новый (пожáрный) ~ ὁ ἐλαστικός (πυροσβεστικός) σωλήνας.

шлейф *м* ἡ ἄκρα, ἡ οὐρά φορέματος.

шлем *м* τό κράνος, ἡ κάσκα/ ἡ περικεφαλαία (*дрéвний*): стальнóй ~ τό ἀτσαλένιο κράνος· водолáзный ~ κράνος καταδύσεως· ~ мотоцикли́ста ἡ κάσκα τοῦ μοτοσυκλετιστῆ.

шлёпанцы *мн. разг.* οἱ παντοῦφλες.

шлёп||ать *несов.* 1. (*когó-л.*) μπατσίζω, δέρνω, χτυπῶ· 2. (*чем-л.*) σέρνω/ τσαλαβουτῶ, πλατσουλίζω (*по водé*): ~ ту́флями σέρνω τίς παντόφλες μου· ~ по гря́зи τσαλαβουτῶ. **~аться** *разг.* πέφτω κάτω, πέφτω βαρειά. **~нуть** *сов. см.* шлёпать 1. **~нуться** *см.* шлёпаться.

шлепóк *м* τό χαστουκάκι.

шли I *прош. вр. от* идти́.

шли II, шли́те *повел. накл. от* слать.

шлифовáльный *прил.* λειαντικός, στιλβωτικός: ~ станóк ὁ λειαντήρ, τό λειαντήριον.

шлифовáльщик *м* ὁ λειαντής/ ὁ λαξευτής (*драгоцéнных кáмней*).

шлифовáть *несов.* 1. λειαίνω (*метáлл и т. п.*)/ λαξεύω (*драгоцéнные кáмни*)/ γυαλίζω, στιλβώνω (*придавáть блеск*)· 2. λαξεύω: ~ стиль λαξεύω τό στύλ.

шлифóв||ка *ж* ἡ λείανση[-ις], ἡ στίλβωση, το γιάλισμα/ τό λάξευμα (*драгоцéнных кáмней*). **~щик** *м см.* шлифовáльщик.

шлю, шлёшь и т. д. *наст. вр. от* слать.

шлюз *м* ὁ ὑδροφράχτης, ὁ ὑδατοφράκτης, ὁ νεροδέτης: закры́ть ~ы κλείνω τόν ὑδροφράκτη. **~овáть** *сов. и несов.* κλείω μέ ὑδατοφράκτη. **~овóй** *прил.* τοῦ ὑδροφράχτη.

шлю́пка *ж* ἡ βάρκα: спасáтельная ~ ἡ ναυαγοσωστική βάρκα.

шля́п||а *ж* 1. τό καπέλλο: мужскáя ~ ἡ ρεμπούμπλικα· фéтровая ~ τό βελούδινο καπέλλο· солóменная ~ τό ψάθινο καπέλλο, τό ψαθάκι· снять (надéть) ~у βγάζω (βάζω) τό καπέλλο μου· ходи́ть в ~е φορῶ καπέλλο· без ~ы χωρίς καπέλλο, ἀσκεπής· 2. (*о человéке*) *разг.* ὁ χαλβᾶς, ὁ μάπας· ◇ дéло в ~е ἡ δουλειά εἶναι τελειωμένη. **~ка** *ж* 1. τό καπελλάκι, ὁ πιλίσκος: дáмская ~ка τό γυναικεῖο καπελλάκι· 2. (*гвоздя́, гриба́ и т. п.*) τό κεφαλάκι, τό κεφάλι. **~ница** *ж* ἡ καπελλοῦ. **~ный** *прил.* τοῦ καπέλλου: ~ный магази́н τό καπελλάδικο.

шмель *м* ὁ μπούμπουρας, ὁ βόμβος.

шмуцти́тул *м полигр.* ἡ προμετωπίδα βιβλίου, ἡ προμετωπίδα κεφαλαίου.

шмыг *предик. безл. разг.* ὥσπου νά τόν πάρεις χαμπάρι.

шмы́гать *несов.* γλιστρῶ, τρέχω· ◇ ~ нóсом ὀσφραίνομαι, μυρίζομαι.

шмыгну́ть *однокр. к* шмы́гать.

шнур *м* 1. τό κορδόνι, τό σειρήτι[-ον]· 2. *эл.* (*прóвод*) τό σύρμα: запáльный ~ τό φιτίλι, ἡ πυροδοτική θρυαλλίς.

шнур||овáть *несов.* περνῶ τά κορδόνια, δένω. **~овáться** σφίγγομαι μέ κορδόνι. **~óвка** *ж* τό ζώσιμο μέ τό κορδόνι (μέ τό ζουνάρι).

шнурóк *м* τό κορδόνι, τό γαϊτανάκι, τό σειρητάκι.

шныря́ть *несов. разг.* τρέχω (ἐ)δῶ κι' ἐκεῖ.

шов *м* 1. ἡ ραφή· 2. (*хирурги́ческий*) ἡ ραφή: наклáдывать швы συρράπτω πληγή· снимáть швы βγάζω τίς κλωστές· 3. *тех.* ὁ ἁρμός· ◇ трещáть по всем швам κλονίζομαι συθέμελα· ру́ки по швам! προσοχή!

шовин||и́зм *м* ὁ σωβινισμός. **~и́ст** *м* ὁ σωβινιστής. **~исти́ческий** *прил.* σωβινιστικός.

шок *м мед.* τό σόκ.

шоки́ровать *несов.* προσβάλλω, δυσαρεστῶ.

шоколáд *м* ἡ σοκολάτα, ἡ τσοκολάτα:

плитка ~а ἡ πλάκα σοκολάτας. **~ный** *прил.* σοκολατένιος/ ἀπό σοκολάτα: ~ные конфеты τά σοκολατίνια· ~ная фабрика τό ἐργοστάσιο σοκολάτας.

шомпол *м воен.* ὁ ὀβελός, ἡ σούβλα: жарить на ~ах ψήνω στή σούβλα.

шорох *м* τό θρόϊσμα, ὁ θροῦς.

шорты *мн.* τό κοντό παντελονάκι.

шоры *мн.* (*наглазники*) οἱ παρωπίδες.

шосс||е *с нескл.* ὁ δημόσιος δρόμος/ ὁ λιθόστρωτος δρόμος (*мощёное*): асфальтированное ~ ὁ ἀσφαλτόδρομος· автомобильное ~ ὁ αὐτοκινητόδρομος. **~ейный** *прил.* ὀδικός: ~ейная дорога ὁ ἀσφαλτόδρομος.

шотландец *м* ὁ Σκῶτος, ὁ Σκωτσέζος.

шотландка I *ж* ἡ Σκωτίς, ἡ Σκωτσέζα.

шотландка II *ж* (*ткань*) ἡ σκωτία.

шотландский *прил.* σκωτικός, σκωτσέζικος.

шофёр *м* ὁ σωφέρ, ὁ ὁδηγός αὐτοκινήτου.

шпаг||а *ж* τό ξίφος, τό σπαθί: обнажить ~у ξεσπαθώνω, σύρω τό ξίφος· скрестить ~и *перен.* διασταυρώνω τά ξίφη.

шпагат *м* ὁ σπάγγος, τό σχοινί.

шпаклевать *несов.* στοκάρω.

шпала *ж ж.-д.* ἡ τραβέρσα, ὁ στρωτήρας[-ήρ].

шпалера *ж* 1. (*решётка*) οἱ δοκοί ἀναδενδράδος, ἡ κληματαριά· 2. (*деревьев и т. п.*) ἡ δενδροστοιχία· 3. *воен.* ἡ φάλαγγα, ἡ ἀράδα: стоять ~ми στέκομαι (σέ στοῖχο) στή γραμμή.

шпангоут *м мор.* ἡ πόστα, ὁ νομεύς.

шпаргалка *ж разг.* χαρτάκι γιά κλέψιμο στίς ἐξετάσεις.

шпарить *несов.* 1. (*кипятком*) ζεματίζω, βουτῶ σέ ζεματιστό νερό· 2. (*делать, говорить, бежать без остановки*) *разг.* κοπανῶ.

шпат *м мин.* ὁ λεπιδόλιθος: полевой ~ ὁ ἄστριος.

шпатель *м* ἡ σπάτουλα, ἡ σπαθίς.

шпиговать *несов.* (*салом*) παραγεμίζω μέ λίπος.

шпик I *м* (*сало*) τό λαρδί.

шпик II *м* (*шпион*) *разг.* ὁ χαφιές, τό λαγωνικό.

шпиль *м* 1. ἡ αἰχμή, ἡ κορυφή, ὁ ὀβελίσκος· 2. *мор.* ὁ μποτζεργάτης.

шпильк||а *ж* (*для волос*) ἡ φουρκέττα, ἡ καρφίτσα μαλλιῶν· ◇ подпускать ~и кому-л. βάζω μπηχτή.

шпинат *м бот.* τό σπανάκι.

шпиндель *м тех.* (*вал*) ὁ ἄξονας τόρνου.

шпион *м* ὁ κατάσκοπος, ὁ σπιοῦνος, ὁ χαφιές. **~аж** *м* ἡ κατασκοπεία, ἡ σπιουνιά, ὁ χαφιεδισμός. **~ить** *несов.* κατασκοπεύω, σπιουνάρω. **~ский** *прил.* κατασκοπευτικός.

шпиц I *м уст. см.* шпиль 1.

шпиц II *м* (*порода собак*) τό λουλοῦ.

шпор||а *ж в разн. знач.* τό σπιρούνι, ὁ πτερνιστήρ. **~ить** *несов.* σπιρουνίζω, πτερνίζω: ~ить коня σπιρουνίζω τό ἄλογο.

шприц *м мед.* ἡ σύριγγα, ἡ σύριγξ.

шпроты *мн.* οἱ καπνιστές σαρδέλλες τοῦ κουτιοῦ.

шпулька *ж* τό μασούρι, τό καρούλι, τό πηνίον.

шпунт *м тех.* ἡ ράβδωση[-ις], ἡ αὐλακιά, ἡ χαραγματιά.

шрам *м* ἡ οὐλή, τό σημάδι πληγῆς.

шрапнель *ж* τό σραπνέλ.

шрифт *м полигр.* τό στοιχεῖο[ν]: курсивный ~ τό κυρτό[ν] στοιχεῖο[ν].

штаб *м* τό ἐπιτελεῖο[ν]: генеральный ~ τό γενικό[ν] ἐπιτελεῖο[ν].

штабель *м* ἡ στοίβα: ~ дров ἡ στοίβα ξύλων.

штаб-квартира *ж воен.* τό στρατηγεῖο[ν].

штабной *прил. воен.* ἐπιτελικός: ~ офицер ὁ ἀξιωματικός τοῦ ἐπιτελείου.

штамп *м* 1. ἡ σφραγίδα[-ίς], ἡ στάμπα· 2. *перен.* τό στερεότυπο[ν]. **~овальный** *прил. тех.* (ἐ)σφραγισμένος, ἔνσημος. **~ованный** 1. *прич. и прил.* ἐκτυπωμένος, ἐκτυπωτικός· 2. *прил. перен.* τετριμμένος, στερεότυπος: ~ованное выражение ἡ στερεότυπη ἔκφραση. **~овать** *несов. тех.* ἐντυπῶ, σφραγίζω, σταμπάρω. **~овка** *ж* ἡ σφράγιση[-ις], ἡ ἐκτύπωση.

штанг||а *ж* 1. ἡ μετάλλινη ράβδος· 2. *спорт.* (*футбольные ворота*) ἡ δοκός· 3. *спорт.* (*снаряд*) ὁ ἁλτήρας[-ήρ]: поднимать ~у σηκώνω βάρη.

штангист *м* ὁ ἀθλητής ἄρσεως βαρῶν, ὁ ἁλτηρόφιλος.

штандарт *м уст.* ἡ σημαία, ὁ ἐπισείων.

штаны *мн.* τό βρακί, τό παντελόνι.

штапель *м* τό τσελβόλε. **~ный** *прил.* ἀπό τσελβόλε: ~ное полотно ὕφασμα τσελβόλε.

штат I *м* (*в государстве*) ἡ πολιτεία.

штат II *м* (*личный состав*) τό προσωπικό[ν]: зачислить в ~ διορίζω (*или* παίρνω) στήν δουλειά· сокращение ~ов ἡ ἐλάττωση τοῦ προσωπικοῦ.

штатив *м* τό στήριγμα/ τό τρίποδο, ὁ τρίπους (*треножник*).

штáтн||ый *прил.* τοῦ προσωπικοῦ: ~ая дóлжность ἡ μόνιμη θέση.
штáтск||ий 1. *прил.* πολιτικός: в ~ом плáтье ντυμένος μέ πολιτικά· 2. *м* ὁ πολιτικός, ὁ ἀστικός.
штéвень *м мор.* τό ποδόσταμο.
штéйгер *м уст. горн.* ὁ ἐπιστάτης ἀνθρακωρυχείου, ὁ ἐργοδηγός στά μεταλλεῖα.
штемпелевáть *несов.* ἐπισφραγίζω, σταμπάρω.
штéмпель *м* ἡ σφραγίδα[-ίς].
штéпсель *м* ἡ πρίζα. ~**ный** *прил.* τῆς πρίζας.
штиль *м* ἡ νηνεμία, ἡ γαλήνη: мёртвый ~ ἡ ἄκρα γαλήνη.
штифт *м тех.* τό κασκαβάλι, τό σχαστήριον, ἡ βίδα.
штóльня *ж горн.* ἡ γαλαρία, τό μακρινάρι.
штóп||альный *прил.* τοῦ καρικώματος: ~альная иглá τό βελόνι γιά μαντάρισμα. ~**ать** *несов.* μαντάρω, καρικώνω, δρουντίζω. ~**ка** *ж* 1. (*действие*) τό καρίκωμα, τό μαντάρισμα· 2. (*нитки*) κλωστή γιά καρίκωμα.
штóпор *м* 1. (*для бутылок*) τό τιρμπουσόνι, τό ξεστουπωτῆρι· 2. *ав* .ἡ ἑλικοειδής πτῆσις.
штóра *ж* τό στόρι, ἡ κουρτίνα.
шторм *м мор.* ἡ τρικυμία, ἡ φουρτούνα. ~**овóй** *прил.* τρικυμιώδης: ~овóй вéтер ὁ ἀέρας τῆς τρικυμίας· ~овóе мóре ἡ φουρτούνα.
штоф I *м уст.* (*мера жидкости*) μπουκάλι 1,54 λίτρου.
штоф II *м* (*ткань*) τό δαμάσκο[ν], τό δαμασκηνόν.
штраф *м* τό πρόστιμο[ν]: наклáдывать ~ τιμωρῶ μέ πρόστιμο· платить ~ πληρώνω πρόστιμο.
штрафни́к *м разг.* ὁ τιμωρημένος.
штраф||нóй *прил.* 1. *спорт.*: ~ удáр τό φάουλ· ~нáя плóщадка ἡ μεγάλη περιοχή· 2.: ~ батальóн τό τάγμα τιμωρημένων. ~**овáть** *несов.* ἐπιβάλλω πρόστιμον, προστιμάρω.
штрейкбрéхер *м* ὁ ἀπεργοσπάστης. ~**ство** *с* οἱ ἀπεργοσπαστικές ἐνέργειες.
штрек *м горн.* ἡ ὁριζόντιος γαλερία.
штри́пка *ж* ἡ στάφφα, τό ὑποπέζιο[ν].
штрих *м* 1. ἡ γραμμή, ἡ μολυβιά (*карандашом*)/ ἡ πεννιά (*пером*)/ ἡ κονδυλιά, ἡ πινελιά (*кистью*)· 2. *перен.* τό γνώρισμα: характéрный ~ τό χαρακτηριστικό γνώρισμα. ~**овáть** *несов.* σκιαγραφῶ, σκιτσάρω. ~**óвка** *ж* ἡ γραμμοσκιά.
штýк||а *ж* 1. τό κομμάτι, τό τεμάχιο[ν]· дéсять штук яблок δέκα μῆλα· 2. (*выходка*) *разг.* τό κόλπο, ἡ δουλειά: вот так ~! τώρα μάλιστα!· выки́дывать ~и σκαρώνω δουλειές· 3. (*предмет, явление*) *разг.* τό πρᾶμα, τό πρᾶγμα: что за ~? τί πρᾶ(γ)μα εἶναι αὐτό;· нехи́трая ~ εἶναι ἁπλό· 4. (*кусок ткани и т. п.*) τό τόπι: ~ полотнá τό τόπι ὑφάσματος· ◇ срáзу ви́дно, что он за ~! ἀπό τά μοῦτρα του φαίνεται τί σόϊ ἄνθρωπος εἶναι!· в тóм-то и ~! ἀμ' ἐδῶ εἶναι τό ζήτημα!
штукатýр *м* ὁ σο(υ)βατζῆς. ~**ить** *несов.* σο(υ)βαντίζω, ἀσβεστώνω. ~**ка** *ж* 1. (*действие*) τό σουβάντισμα· 2. (*материал*) ὁ σοβᾶς, ὁ σουβᾶς: ~ка отвали́лась ξεκόλλησε ὁ σοβᾶς. ~**ный** *прил.*: ~ные рабóты τό σουβάντισμα.
штуковáть *несов.* μαντάρω, καρικώνω.
штурвá||л *м* τό τιμόνι, τό πηδάλιο: стоя́ть у ~ла στέκομαι στό τιμόνι. ~**льный** *прил.*: ~льное колесó *см.* штурвáл· ~льная рýбка τό πηδαλιουχεῖον, τό οἰακιστήριον.
штурм *м* ἡ ἔφοδος: брать ~ом *прям.*, *перен.* κυριεύω μέ ἔφοδο, καταλαμβάνω ἐξ ἐφόδου.
штýрман *м* 1. *мор.* ὁ τιμονιέρης, ὁ πηδαλιοῦχος· 2. *ав.* ὁ πιλότος.
штурмов||áть *несов. прям.*, *перен.* κάνω ἔφοδο, ἐφορμῶ. ~**и́к** *м ав.* τό ἀεροπλάνο καθέτου ἐφορμήσεως.
штурмовщи́на *ж* ἡ δουλειά μέ βιαστικές ἐξορμήσεις.
штуф *м геол.* τεμάχιον μεταλλεύματος.
штýчн||ый *прил.* μέ τό κομμάτι: ~ые товáры ἐμπορεύματα μέ τό κομμάτι.
штык *м* ἡ λόγχη, ἡ μπαγιονέττα: клинкóвый ~ ἡ ξιφολόγχη· идти́ в ~и́ ὁρμῶ μ' ἐφ' ὅπλου λόγχη· встрéтить (приня́ть) когó-л. в ~и́ *перен.* δέχομαι ἐχθρικά. ~**овóй** *прил.*: ~овáя рáна ἡ πληγή ἀπό λόγχη· ~овóй бóй ἡ μάχη μέ ἐφ' ὅπλου λόγχες, ἡ μάχη ἐκ τοῦ συστάδην· ~овáя атáка ἔφοδος μέ ἐφ' ὅπλου λόγχη.
шýба *ж* τό παλτό/ τό γούνινο παλτό, ἡ γούνα (*меховая*).
шýлер *м* ὁ κλέφτης στά χαρτιά, ὁ χαρτοκλέφτης/ ὁ ἀπατεώνας (*мошенник*). ~**ский** *прил.* τοῦ χαρτοκλέφτη. ~**ство** *с* ἡ ἀπάτη, ἡ κλεψιά.
шум *м* ἡ φασαρία, ὁ θόρυβος/ ὁ κρότος (*грохот*)/ τό βούϊσμα (*ветра, деревьев*): неясный ~ ἀκαθόριστος θόρυβος· оглуши́тельный ~ ἐκκωφαντικός θόρυβος· ~ и гам χαλασμός κόσμου· поднимáть ~ κάνω κρότο, κάνω θόρυβο· надéлать ~у κάνω (*или* προκαλῶ)

θόρυβο· ◇ ~ в ушáх τό βούϊσμα στ' αὐτιά· мно́го ~а из ничегó πολύς θόρυβος γιά τό τίποτε.

шум||éть *несов.* 1. θορυβῶ, κάνω θόρυβο: мóре ~и́т ἡ θάλασσα βουΐζει· 2. (*скандалить, браниться*) *разг.* μαλώνω, κάνω καυγᾶ· ◇ у меня́ ~и́т в ушáх βουΐζουν τ' αὐτιά μου· ~и́т в головé αἰσθάνομαι βάρος στό κεφάλι. ~и́ха *ж разг. неодобр.* ὁ θόρυβος, τό σκάνδαλο: подня́ть ~и́ху ξεσηκώνω θόρυβο. **~ли́вый** *прил.* θορυβώδης, θορυβοποιός.

шу́мн||ый *прил. в разн. знач.* θορυβώδης/ θορυβοποιός (*о человеке*): ~ая компáния ἡ θορυβώδης παρέα· приобрести́ ~ую извéстность προκαλῶ θόρυβο· ~ успéх ἐπιτυχία πού κάνει θόρυβο, τό μεγάλο σουξέ.

шумо́вка *ж* ἡ τρυπητή κουτάλα.

шумов||о́й *прил.*: ~ оркéстр ὀρχήστρα κρουστῶν ὀργάνων· ~óе оформлéние спектáкля οἱ θόρυβοι θεατρικῆς παράστασης.

шумо́к *м уменьш.*: под ~ στά κρυφά, στή ζούλα.

шумопеленгáтор *м мор.* τό ὑδρόφωνο[ν].

шу́рин *м* ὁ κουνιάδος, ὁ γυναικάδελφος.

шуру́п *м* ἡ βίδα, ὁ κοχλίας.

шурф *м горн.* ἡ ἀνιχνευτική γεώτρηση.

шуршá||ние *с* τό θρόϊσμα. ~ть *несов.* θροΐζω.

шу́стрый *прил. разг.* ἔξυπνος, ζωηρός, ἀτσίδας.

шут *м* 1. *ист.* ὁ γελωτοποιός: придвóрный ~ γελωτοποιός τῆς αὐλῆς· 2. *перен.* ὁ καραγκιόζης, ὁ παλιάτσος/ ὁ ἀστεῖος (*балагур*)· ◇ ~ горо́ховый *разг.* ὁ σαλτιμπάγκος, ὁ καραγκιόζης· ~ его́ знáет! *разг.* ποιός τόν ξέρει! **~и́ть** *несов.* ἀστειεύομαι, χωρατεύω· вы ~и́те? ἀστειεύεστε;· ~и́ть над кéм-л. πειράζω κάποιον· ~и́ть с детьми́ παίζω μέ τά παιδιά· ◇ ~и́ть с огнём παίζω μέ τήν φωτιά· шу́тки ~и́ть *разг.* παίζω τά κότσια· чем чёрт не ~ит *разг.* τά φέρνει ὁ διάβολος καί.

шу́т||ка *ж* τό ἀστεῖο, τό χωρατό/ ἡ ζαβολιά, ἡ διαβολιά, ἡ σκανταλιά (*проказа*): забáвная ~ τό διασκεδαστικό ἀστεῖο· злáя (глу́пая) ~ τό ἄσχημο (τό ἀνόητο) ἀστεῖο· в ~ку στά χωρατά· ~ки рáди στ' ἀστεῖα, στά χωρατά· мне не до ~ок δέν ἔχω ὄρεξη γι' ἀστεῖα· пересыпáть речь ~ками χρησιμοποιῶ στήν ὁμιλία μου πολλά ἀστεῖα· не понимáть ~ок δέν καταλαβαίνω ἀπό ἀστεῖα· превращáть чтó-л. в ~ку τό γυρίζω στό χωρατό· сыгрáть ~ку с кéм-л. κάνω ἕνα ἀστεῖο σέ κάποιον· э́то не ~ δέν εἶναι χωρατά, δέν εἶναι παιγνίδι· ◇ крóме ~ок χωρίς ἀστεῖα, σοβαρά· ~ка ли *разг.* δέν εἶναι παῖξε γέλασε· ~ка ~кой *или* ~ки ~ками τ' ἀστεῖα-ἀστεῖα ἀλλά...· ~ки прочь! ν' ἀφήσουμε τά χωρατά!· ~ки в стóрону! ἄφησε τ' ἀστεῖα!· с ним ~ки плóхи δέν σηκώνει ἀστεῖα· он не на ~ку рассерди́лся θύμωσε στά σοβαρά· испугáться не на ~ку τρόμαξα γιά καλά.

шут||**ли́вый** *прил.* ἀστεῖος/ κοροϊδευτικός (*насмешливый*). **~ни́к** *м* ὁ ἀστεῖος, ὁ χωρατατζῆς.

шутов||ско́й *прил.* τοῦ γελωτοποιοῦ, τοῦ παλιάτσου: ~ колпáк ὁ σκοῦφος τοῦ γελωτοποιοῦ· ~ски́е вы́ходки *см.* шутовствó. **~ствó** *с* τά καμώματα τοῦ παλιάτσου, τά καραγκιοζιλίκια.

шу́точн||ый *прил.* 1. (*комический*) κωμικός, σατιρικός: ~ое стихотворéние σατιρικό ποίημα· 2. (*пустяковый*): э́то дéло не ~ое αὐτό δέν εἶναι παῖξε γέλασε, αὐτό δέν εἶναι παιγνίδι.

шутя́ *нареч.* 1. στ' ἀστεῖα, στά χωρατά: не ~ στά σοβαρά· 2. (*очень легко*) μ' εὐκολία, ἄνετα, εὔκολα: э́то ~ мóжно сдéлать αὐτό μπορεῖ νά γίνει πολύ εὔκολα.

шучу́, шу́тишь и т. д. *наст. вр. от* шути́ть.

шушу́каться *несов.* κρυφομιλῶ.

шхéры *мн. геогр.* οἱ σκόπελοι, οἱ ὕφαλοι τῶν φιόρδ.

шху́на *ж* ἡ σκούνα.

ш-ш *межд.* σιωπή!, σούτ!

шью, шьёшь и т. д. *наст. вр. от* шить.

Щ

щавéлев||ый *прил.* 1. μέ ξινολάπαθα, ἀπό ξινολάπαθα: ~ые щи σούπα μέ ξυνολάπαθα· 2. *хим.* ὀξαλικός: ~ая кислотá τό ὀξαλικό ὀξύ.

щавéль *м* ἡ ξινήθρα, τό ξινολάπαθο, ἡ ὀξαλίδα[-ίς].

щади́ть *несов.* λυπᾶμαι, λυποῦμαι, φείδομαι: ~ чьё-л. самолю́бие δέν θίγω τή

φιλοτιμία κάποιου· не ~ своéй жи́зни δέν λυπᾶμαι τή ζωή μου· не ~ себя́ θυσιάζομαι, γίνομαι θυσία.

щажу́, щади́шь и т. д. *наст. вр. от* щади́ть.

щам (щáми, о щах) *дат., твор. и предл. п. от* щи.

щебёнка *ж*, **щéбень** *м* τό χαλίκι, ὁ χάλιξ/ τό χαλικόστρωμα (*дорóжный*): мости́ть щéбнем χαλικοστρώνω, ἐπιστρώνω μέ χαλίκια.

щéбет *м*, **щебет||áние** *с* ὁ τερετισμός, τό κελάηδημα. **~áть** *несов.* τερετίζω, κελαηδῶ: ~áть без у́молку φλυαρῶ ἀκατάπαυστα.

щег||лёнок *м* (*птенец*) ὁ νεοσσός καρδερίνας. **~óл** *м* ἡ καρδερίνα, τό γαρδέλι.

щегол||евáтый *прил.* κομψευόμενος. **~и́ха** *ж* ἡ κομψευόμενη.

щёголь *м* ὁ δανδῆς, ὁ λιμοκοντόρος.

щеголь||ну́ть *однокр. к* щеголя́ть 2. **~скóй** *прил.* κομψός, δανδίστικος, μοδάτος. **~ствó** *с* ἡ κομψομανία, ὁ δανδισμός.

щеголя́ть *несов.* 1. στολίζομαι, κομψύομαι· 2. *перен.* (*чем-л.*) κορδώνομαι, καμαρώνω/ ἐπιδεικνύομαι, κάνω ἐπίδειξη (*выставлять напоказ*): ~ знáниями κάνω ἐπίδειξη γνώσεων.

щéдр||ость *ж* ἡ γενναιοδωρία, ἡ ἀπλοχεριά, τό χουβαρνταλίκι. **~ый** *прил.* 1. γενναιόδωρος, ἀνοιχτοχέρης, χουβαρντᾶς: ~ый человéк ὁ χουβαρντᾶς, ὁ ἀνοιχτοχέρης, ὁ χουβαρντάνθρωπος· быть ~ым на обещáния δίνω πλούσιες ὑποσχέσεις· ~ой рукóй ἄφθονα, ἀπλόχερα· 2. (*богатый*) ἄφθονος, πλούσιος: ~ые подáрки τά πλούσια δῶρα· ~ая земля́ ἡ πλούσια γῆ.

щей *род. от* щи.

щек||á *ж* τό μάγουλο, ἡ παρειά· ◇ упи́сывать за óбе ~и́ *разг.* καταβροχθίζω, τρώγω μέ ὄρεξη.

щекóлда *ж* ὁ σύρτης.

щекотáть *несов.* 1. γαργαλῶ, γαργαλεύω, γαργαλίζω· 2. *перен.*: ~ чьё-л. самолю́бие κολακεύω τόν ἐγωϊσμό κάποιου· ~ нéрвы διεγείρω τά νεῦρα· 3. *безл.*: у меня́ в гóрле щекóчет μέ γαργαλᾶ ὁ λαιμός· у меня́ в носу́ щекóчет μέ τρώει ἡ μύτη μου.

щекóтка *ж* τό γαργάλισμα, τό γαργάλεμα.

щекотли́в||ый *прил.* λεπτός: ~ вопрóс τό λεπτό ζήτημα· э́то дéло ~ое αὐτό εἶναι λεπτή ὑπόθεση.

щекóтно *предик. безл.*: мне ~ γαργαλιέμαι.

щёлк||а *ж* ἡ χαραμάδα: смотрéть в ~у βλέπω ἀπό τή χαραμάδα.

щёлк||анье *с* 1. ἡ στράκα, τό κροτάλισμα/ τό πλατάγισμα (*языком*)/ τό τραγάνισμα (*зубами*): ~ замкá τό τρίξιμο τῆς κλειδαριᾶς· ~ бичá ἡ στράκα (*или* τό κροτάλισμα) τοῦ μαστίγιου· 2. (*птиц*) τό τερέτισμα· 3. (*орехов, семечек*) τό σπάσιμο. **~ать** *несов.* 1. (*давать щелчки*) κάνω στράκες: ~ать пó носу δίνω μιά μυτιά, χτυπῶ στράκα στή μύτη· ~ать пó лбу χτυπῶ στράκα στό κούτελο· 2. (*чем-л.*) κάνω στράκες, κροταλίζω, πλαταγίζω: ~ать пáльцами κάνω στράκες μέ τά δάχτυλα· ~ать языкóм πλαταγίζω τή γλῶσσα μου· ~ать бичóм κροταλίζω τό μαστίγιο· 3. (*орехи, семечки*) σπάζω, τραγανίζω· 4. (*о птицах*) τερετίζω, κελαηδῶ.

щёлкнуть *однокр. к* щёлкать 1, 2, 4: ~ пó лбу χτυπῶ στράκα στό κούτελο.

Щелку́нчик *м* (*в сказках*) ὁ Καρυοθραύστης.

щёлок *м* ἡ ἀλισίβα.

щелочи||óй *прил. хим.* ἀλκαλικός, ἀλκαλιοῦχος: ~ раствóр ἡ ἀλκαλιοῦχος διάλυσις· ~áя реáкция ἡ ἀλκαλική ἀντίδραση.

щёлочь *ж хим.* τό ἀλκάλι[-ον].

щелчóк *м* 1. ἡ στράκα/ ἡ (σκορδο-) μυτιά (*тк. по носу*)· 2. *перен.* ἡ προσβολή.

щель *ж* 1. ἡ χαραμάδα, ἡ σχισμή· 2. *воен.* (*траншея*) τό χαράκωμα, τό καταφύγιο[ν]· ◇ голосовáя ~ *анат.* ἡ γλωττίδα[-ίς].

щеми́||ть *несов. безл.*: у меня́ сéрдце ~т ἔχω ἕνα πόνο στήν καρδιά.

щени́ться *несов.* γεννῶ σκυλάκια.

щенóк *м* 1. τό σκυλάκι, τό κουτάβι· 2. *перен. бран.* τό νιάνιαρο, τό παιδαρέλι.

щепá *ж* τό πελεκούδι, ἡ σχίζα.

щепети́льн||ость *ж* ἡ λεπτότητα[-ης], ἡ εὐθιξία: проявля́ть ~ δείχνω εὐθιξία. **~ый** *прил.* λεπτολόγος, ἀκριβολόγος, εὔθικτος.

щéпк||а *ж* τό πελεκούδι, ἡ σχίζα· ◇ худóй как ~ *разг.* ἀδύνατος σάν τσίρος· лес ру́бят — ~и летя́т *погов.* τά σκάγια παίρνουν καί τούς ἀθώους.

щепóтка *ж* ἡ πρέζα: ~ табаку́ μιά πρέζα καπνοῦ.

щерби́на *ж* 1. (*зазубрина, шероховатость*) τό δόντιασμα· 2. (*на лице*) *разг.* τά σημάδια, οἱ οὐλές.

щети́н||а *ж* ἡ σκληρή τρίχα/ ἡ γουρου-

νότριχα (*у свиньи*)/ *разг.* οἱ ἀγριότριχες (*тк. на лице*). ~**истый** *прил.* σκληρότριχος, δασύς μέ σηκωμένες τίς τρίχες (*о животных*)/ μέ ἄγριοι γένια (*о лице*). ~**иться** *несов.* 1. (*о животных и т. п.*) σηκώνω τίς τρίχες μου· 2. *перен.* (*злиться*) θυμώνω.

щётка *ж* ἡ βούρτσα, ἡ ψήκτρα: зубная ~ ἡ ὀδοντόβουρτσα· сапожная ~ ἡ βούρτσα γιά τά παπούτσια· чистить ~ой βουρτσίζω.

щи *мн.* ἡ λαχανόσουπα: свежие ~ σούπα μέ φρέσκα λάχανα· кислые ~ σούπα ἀπό ξινά λάχανα.

щиколка, щиколотка *ж* ὁ ἀστράγαλος, τό κότσι.

щипать *несов.* 1. τσιμπῶ· 2. (*жечь, вызывать боль — о морозе, горчице и т. п.*) τσούζω: мыло щиплет глаза τό σαπούνι τσούζει στά μάτια· 3. (*дёргать, теребить*) τραβῶ· 4. (*траву и т. п.*) κόβω, τραβῶ, μαδῶ· 5. (*птицу и т. п.*) μαδῶ. ~**ся** τσιμπῶ/ τσιμπιέμαι (*щипать друг друга*).

щипков||ый *прил. муз.* χορδόπληκτος: ~**ые** инструменты τά χορδόπληκτα μουσικά ὄργανα.

щипнуть *однокр. к* щипать 1, 3, 4.

щипок *м* ἡ τσιμπιά.

щипцы *мн.* ἡ λαβίδα, ἡ τσιμπίδα, τό τσιμπίδι, ἡ μασιά/ ὁ καρυοθραύστης (*для орехов*)/ ὁ ἐμβρυουλκός (*акушерские*)/ ἡ ὀδοντάγρα, ἡ τανάλια τοῦ ὀδοντογιατροῦ (*зубоврачебные*): ~ для сахара τό τσιμπιδάκι γιά τή ζάχαρη, ἡ σακχαρολαβίς.

щит *м* 1. ὁ πίνακας[-αξ], τό ταμπλό (*тж. тех.*): распределительный ~ *эл.* ὁ πίνακας διανομῆς· ~ управления ὁ πίνακας διεύθυνσης· 2. (*для ограждения, перекрытий*) ὁ φράκτης, ὁ φράχτης, τό περίφραγμα/ ὁ ὑδατοφράκτης (*шлюза*): ~ от снежных заносов φράχτης γιά τό χιόνι· 3. (*у черепахи и т. п.*) τό ὄστρακο[ν]· 4. *ист.* ἡ ἀσπίδα[-ίς]· ◇ поднимать на ~ ἐκθειάζω, προβάλλω.

щитовидн||ый *прил. анат.* θυρεοειδής: ~**ая** железа ὁ θυρεοειδής ἀδήν.

щиток *м* 1. *уменьш.* ἡ πινακίδα[-ίς]· 2. *тех.* ὁ πίνακας· 3. (*у насекомых*) ὁ θώρακας[-αξ] (*τῶν ἐντόμων*)· 4. *бот.* (*соцветие*) ὁ κόρυμβος.

щитообразный *прил.* ἀσπιδοειδής.

щука *ж* ὁ λοῦτσος.

щупальце *с* τό πλοκάμι, ὁ πλόκαμος, ἡ προβοσκίδα[-ίς]/ ἡ κεραία (*насекомых*).

щупать *несов.* 1. ψηλαφῶ, ψαύω, ψαχουλεύω: ~ пульс πιάνω (*или* δοκιμάζω) τόν σφυγμόν· 2. *перен.* βολιδοσκοπῶ, ἐξετάζω.

щуплый *прил.* ἀδύνατος, καχεκτικός.

щурить *несов.*: ~ глаза μισοκλείνω τά μάτια. ~**ся** (*о человеке*) μισοκλείνω τά μάτια.

щуч||ий *прил.* τοῦ λούτσου· ◇ по ~**ьему** велению ὡς ἐκ θαύματος.

Э

э *межд.* ἔ!, ἔϊ!

эбенов||ый *прил.* ἐβένινος: ~**ое** дерево ὁ ἔβενος.

эбонит *м* ὁ ἐβονίτης.

эваку||ационный *прил.* τῆς ἐκκένωσης. ~**ация** *ж* ἡ ἐκκένωση. ~**ировать** *сов. и несов.* ἐκκενώνω. ~**ироваться** ἐκκενώνομαι.

эвентуальный *прил.* ἐνδεχόμενος.

эвкалипт *м* ὁ εὐκάλυπτος. ~**овый** *прил.* τοῦ εὐκαλύπτου: ~овое масло τό εὐκαλυπτέλαιο[ν], τό εὐκαλυπτόλαδο.

эвол||юционировать *сов. и несов.* ἐξελίσσομαι. ~**юционный** *прил.* ἐξελικτικός. ~**юция** *ж* ἡ ἐξέλιξη[-ις], ἡ ἀνέλιξη[-ις].

эвфемизм *м лингв.* ὁ εὐφημισμός.

эгид||а *ж* ἡ αἰγίδα[-ίς]: под ~**ой** ὑπό τήν αἰγίδα.

эго||изм *м* ὁ ἐγωϊσμός. ~**ист** *м* ὁ ἐγωϊστής. ~**истический** *прил. см.* эгоистичный. ~**истичность** *ж см.* эгоизм. ~**истичный** *прил.* ἐγωϊστικός.

эгоцентризм *м* ὁ ἐγωκεντρισμός.

эдем *м миф., перен.* ἡ Ἐδέμ, ὁ παράδεισος.

эдикт *м ист.* τό ἔδικτον.

эзопов, эзоповский *прил.* αἰσώπειος, τοῦ Αἰσώπου: ~ язык ἡ γλῶσσα τοῦ Αἰσώπου, ἡ αἰσώπειος γλῶσσα.

эй *межд.* ἔ!, αἶ!, αἶ σύ!

экватор *м* ὁ ἰσημερινός. ~**иальный** *прил.* ἰσημερινός, τοῦ ἰσημερινοῦ.

эквивалент *м* τό ἰσοδύναμο[ν], τό ἰσότιμο[ν]. ~**ный** *прил.* ἰσοδύναμος, ἰσότιμος.

эквилибрист *м* ὁ ἀκροβάτης, ὁ ἰσορροπιστής/ ὁ σχοινοβάτης (*канатоходец*). ~**ика** *ж* ἡ ἀκροβασία/ ἡ σχοινοβασία (*на канате*).

экзальт||ация *ж* ἡ ἔξαρση[-ις], ἡ ἔξα-

ψη[-ις], ἡ διέγερση. **~иро́ванный** *прил.* σέ ἔξαρση, ἐξημμένος, σέ διέγερση.

экза́мен *м* ἡ ἐξέταση[-ις]: пи́сьменный ~ ἡ γραπτή ἐξέταση· у́стный ~ ἡ προφορική ἐξέταση· госуда́рственные ~ы ἡ κρατικές ἐξετάσεις· ко́нкурсный ~ ὁ διαγωνισμός· вы́держать ~ы πετυχαίνω στίς ἐξετάσεις· сдава́ть ~ы δίνω ἐξετάσεις· провали́ться на ~ах ἀποτυχαίνω στίς ἐξετάσεις. **~а́тор** *м* ὁ ἐξεταστής. **~ацио́нный** *прил.* ἐξεταστικός, τῶν ἐξετάσεων: ~ацио́нная коми́ссия ἡ ἐξεταστική ἐπιτροπή, ἡ ἐπιτροπή τῶν ἐξετάσεων· ~ацио́нная се́ссия ἡ ἐξεταστική σύνοδος. **~ова́ть** *несов.* ἐξετάζω. **~ова́ться** δίνω ἐξετάσεις, ἐξετάζομαι. **~у́ющийся** *м* ὁ ἐξεταζόμενος.

экзе́ма *ж мед.* τό ἔκζεμα.

экземпля́р *м* 1. (*книги, журнала и т. п.*) τό ἀντίτυπο[ν]: бесплатный ~ τό δωρεάν ἀντίτυπο· в двух ~ах σέ δύο ἀντίτυπα· 2. (*образец, представитель*) τό δεῖγμα/ ὁ τύπος (*о человеке*): ре́дкий ~ расте́ния σπάνιο δεῖγμα φυτοῦ.

экзо́т||ика *ж* ὁ ἐξωτισμός, ἡ ἐξωτικότητα. **~и́ческий** *прил.* ἐξωτικός.

э́кий *прил. разг.* τί: э́кая не́видаль! χαρά στό πρᾶμα.

экипа́ж I *м* 1. (*коляска*) ἡ ἅμαξα, τό ἁμάξι, ἡ καρότσα.

экипа́ж II *м* (*команда*) τό πλήρωμα.

экипи́р||овать *сов. и несов.* ἐξαρτύω, ἐξοπλίζω, ἐφοδιάζω/ ἁρματώνω (*судно*). **~оваться** ἐφοδιάζομαι, ἐξαρτύομαι. **~о́вка** *ж* 1. (*действие*) ὁ ἐφοδιασμός, ἡ ἐξάρτυση[-ις]· 2. (*снаряжение*) ἡ ἐξάρτυση[-ις], ὁ ἐξοπλισμός.

экл||екти́зм *м филос.* ὁ ἐκλεκτικισμός. **~е́ктик** *м* ὁ ἐκλεκτικός. **~и́ческий** *прил.* ἐκλεκτικός.

экли́птика *ж астр.* ἡ ἐκλειπτική.

эконо́м *м* 1. (*бережливый, хозяйственный человек*) ὁ νοικοκύρης· 2. (*заведующий хозяйством*) ὁ οἰκονόμος.

экономи́зм *м полит.* ὁ οἰκονομισμός.

эконо́мика *ж* 1. ἡ οἰκονομία, τό οἰκονομικό σύστημα· 2. (*дисциплина*) ἡ οἰκονομολογία, ἡ οἰκονομική.

экономи́ст *м* 1. ὁ οἰκονομολόγος: инжене́р-~ μηχανικός-οἰκονομολόγος· 2. (*сторонник экономизма*) ὁ ὀπαδός τοῦ οἰκονομισμοῦ.

эконо́мить *несов.* οἰκονομῶ, κάνω οἰκονομία: ~ де́ньги οἰκονομῶ τά χρήματα· ~ вре́мя κάνω οἰκονομία χρόνου· ~ на чём-л. κάνω οἰκονομίες σέ κάτι.

экономи́ческ||ий *прил.* 1. οἰκονομικός: ~ая вы́года τό οἰκονομικό ὄφελος· ~ райо́н ἡ οἰκονομική περιοχή· 2. (*относящийся к науке*) οἰκονομολογικός.

экономи́чность *ж* ἡ οἰκονομικότητα[-ης].

экономи́чный *прил.* οἰκονομικός.

эконо́ми||я *ж* ἡ οἰκονομία: для ~и вре́мени γιά οἰκονομία χρόνου· режи́м ~и καθεστώς οἰκονομίας· полити́ческая ~ ἡ πολιτική οἰκονομία.

эконо́мка *ж* ἡ οἰκονόμα, ἡ οἰκονόμος.

эконо́мн||ость *ж* ἡ οἰκονομία, ἡ οἰκονομικότητα. **~ый** *прил.* 1. (*бережливый*) οἰκονομικός, ὀλιγοδάπανος· 2. (*в словах, движениях*) συγκρατημένος, ἐγκρατής.

экра́н *м* 1. (*заслон, щит*) τό ἀλεξίπυρο[ν], τό ἀλεξίφλογο· 2. *кино* ἡ ὀθόνη. **~иза́ция** *ж* ἡ κινηματογραφική διασκευή. **~изи́ровать** *сов. и несов.* διασκευάζω κινηματογραφικά.

экс- πρώην: ~-мини́стр πρώην ὑπουργός· ~-чемпио́н ὁ πρώην πρωταθλητής.

экскава́тор *м* ὁ ἐκσκαφέας[-εύς]: шага́ющий ~ ἐκσκαφέας μέ ἐρπύστριες. **~щик** *м* ὁ ὁδηγός ἐκσκαφέα.

э́кскурс *м* ἡ παρέκβαση[-ις]: ~ в про́шлое ἀναδρομή στό παρελθόν.

экскурс||а́нт *м* ὁ ἐκδρομέας[-εύς]. **~ио́нный** *прил.* ἐκδρομικός, τῆς ἐκδρομῆς: ~ио́нное бюро́ τό πρακτορεῖο ἐκδρομῶν.

экску́рсия *ж* ἡ ἐκδρομή/ ἡ ἐπίσκεψη (*в музей и т. п.*).

экскурсово́д *м* ὁ ὁδηγός.

эксли́брис *м* τό βιβλιόσημο[ν].

экспанси́вн||ость *ж* ἡ διαχυτικότητα[-ης]. **~ый** *прил.* διαχυτικός.

экспансиони́стский *прил.* ὁ ἐπεκτατικός.

экспа́нсия *ж* ἡ ἐπέκταση[-ις], ἡ ἐξάπλωση[-ις].

экспатри||а́нт *м* ὁ ἀπόδημος, ὁ ξενιτεμένος. **~а́ция** *ж* ὁ ἐκπατρισμός. **~и́ровать** *сов. и несов.* ἐκπατρίζω. **~и́роваться** ἐκπατρίζομαι.

экспеди́тор *м* ὁ διεκπεραιωτής.

экспедицио́нный *прил.* 1. τῆς ἀποστολῆς: ~ ко́рпус τό ἐκστρατευτικό σῶμα· 2. (*о корреспонденции*) τῆς διεκπεραίωσης.

экспеди́ция *ж* 1. ἡ ἀποστολή: нау́чная ~ ἡ ἐπιστημονική ἀποστολή· кара́тельная ~ ἡ ἐκκαθαριστική ἐπιχείρηση· 2. (*учреждение, отдел*) ἡ διεκπεραίωση[-ις].

экспериме́нт *м* τό πείραμα, ὁ πειραματισμός. **~а́льный** *прил.* πειραματικός. **~и́ровать** *сов. и несов.* πειραματίζομαι, κάνω πειράματα.

экспе́рт *м* ὁ ἐμπειρογνώμων, ὁ ἐμπειροτέχνης, ὁ ἐξπέρ. ~**и́за** *ж* ἡ ἐμπειρογνωμοσύνη, ἡ πραγματογνωμοσύνη, ἡ ἐξπερτίζ: производи́ть ~и́зу ὑποβάλλω σέ ἐξέταση ἐμπειρογνωμόνων. ~**ный** *прил.*: ~ная коми́ссия ἡ ἐπιτροπή ἐμπειρογνωμόνων.

эксплуат||а́тор *м* ὁ ἐκμεταλλευτής. ~**а́торский** *прил.* ἐκμεταλλευτικός: ~а́торские кла́ссы οἱ ἐκμεταλλεύτριες τάξεις. ~**а́ция** *ж в разн. знач.* ἡ ἐκμετάλλευση[-ις]: ~а́ция челове́ка челове́ком ἡ ἐκμετάλλευση ἀνθρώπου ἀπό ἄνθρωπο· ~а́ция недр ἡ ἐκμετάλλευση τοῦ ὀρυκτοῦ πλούτου· ~а́ция ле́са ἡ ὑλοτομία· сдава́ть в ~а́цию παραδίδω γιά ἐκμετάλλευση. ~**и́ровать** *в разн. знач.* ἐκμεταλλεύομαι: ~и́ровать рудники́ ἐκμεταλλεύομαι τά ὀρυχεῖα· ~и́ровать чужо́й труд ἐκμεταλλεύομαι ξένη ἐργασία.

экспози́ция *ж* 1. *лит.*, *муз.* ἡ εἰσαγωγή, τό εἰσαγωγικό μέρος· 2. (*в музее и т. п.*, *тж. фото*) ἡ ἔκθεση[-ις].

экспон||а́т *м* τό ἔκθεμα/ τό δεῖγμα (*образчик*). ~**и́ровать** *сов. и несов.* ἐκθέτω.

э́кспорт *м* ἡ ἐξαγωγή. ~**ёр** *м* ὁ ἐξαγωγεύς. ~**и́ровать** *сов. и несов.* ἐξάγω. ~**ный** *прил.* ἐξαγωγικός, ἐξαγώγιμος: ~ные това́ры ἐμπορεύματα ἐξαγωγῆς.

экспре́сс *м* τό ἐξπρές, ἡ ταχεῖα ἁμαξοστοιχία.

экспрессион||и́зм *м иск.* ὁ ἐξπρεσσιονισμός. ~**и́ст** *м* ὁ ἐξπρεσσιονιστής. ~**и́стский** *прил.* ἐξπρεσσιονιστικός.

экспре́ссия *ж* ἡ ἔκφραση[-ις], ἡ ἐκφραστικότητα[-ης], ἡ δυνατή ἔκφραση.

экспро́мт *м* τό αὐτοσχεδίασμα, τό ἐξπρόμτ. ~**ом** *нареч.* ἐξ αὐτοσχεδίου, αὐτοσχεδιάζοντας: говори́ть ~ом ὁμιλῶ αὐτοσχεδιάζοντας.

экспропри||а́ция *ж* ἡ ἀπαλλοτρίωση[-ις]. ~**и́ровать** *сов. и несов.* ἀπαλλοτριώνω.

экста́з *м* ἡ ἔκσταση[-ις]: в ~е σέ ἔκσταση· впада́ть в ~ μένω ἐκστατικός.

экстéрн *м* ὁ ἐξωτερικός μαθητής: сдава́ть экза́мены ~ом δίνω ἐξετάσεις ὡς ἐξωτερικός (μαθητής, φοιτητής). ~**а́т** *м* ἐκπαιδευτήριο πού δέχεται ἐξωτερικούς μαθητές.

экстерриториа́льн||ость *ж* ἡ ἑτεροδικία. ~**ый** *прил.* ἑτερόδικος.

экстрава́гантн||ость *ж* ἡ ἐκκεντρικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἐκκεντρικός, ἀλλόκοτος: ~ый костю́м τό ἐκκεντρικό κοστοῦμι.

экстра́кт *м* τό ἐκχύλισμα, τό ἀπόσταγμα.

экстраордина́рный *прил.* ἔκτακτος, ἀσυνήθης, ἐξαιρετικός.

экстрем||и́зм *м* ὁ ἐξτρεμισμός. ~**и́ст** *м* ὁ ἐξτρεμιστής. ~**и́стский** *прил.* ἐξτρεμιστικός.

э́кстренн||ый *прил.* ἔκτακτος: ~ вы́пуск ἡ ἔκτακτη ἔκδοση, τό παράρτημα.

эксуда́т *м мед.* τό ἐξίδρωμα.

эксце́нтрик I *м* (*в цирке*) ὁ κωμικός ἀκροβάτης.

эксце́нтрик II *м тех.* τό ἔκκεντρον.

эксцентри́чн||ость *ж* ἡ ἐκκεντρικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἐκκεντρικός.

эксце́сс *м* ἡ ὑπερβολή: ~ы οἱ ἀκρότητες.

эксчемпио́н *м* ὁ πρώην πρωταθλητής.

эла́стик *м* τό ἐλάστικ.

эласти́чн||ость *ж* ἡ ἐλαστικότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* ἐλαστικός.

элева́тор *м* 1. *с.-х.* τό σιλό, ὁ σιρός· 2. *тех.* ὁ ἀνηψωτήρας[-ήρ], ὁ ἀνελκυστήρας[-ήρ].

элега́нтн||ость *ж* ἡ κομψότητα[-ης]. ~**ый** *прил.* κομψός.

эле́гия *ж лит.*, *муз.* ἡ ἐλεγεία, τό ἐλεγεῖον.

электриз||а́ция *ж* 1. ἡ ἠλέκτριση[-ις]· 2. (*лечение*) ὁ ἠλεκτρισμός, ἡ ἠλεκτροθεραπεία. ~**ова́ть** *сов. и несов.* ἠλεκτρίζω.

эле́ктрик *м* ὁ ἠλεκτρολόγος: инжене́р-~ ὁ μηχανικός-ἠλεκτρολόγος.

электрифи||ка́ция *ж* ὁ ἐξηλεκτρισμός, ἡ ἠλεκτροποίηση. ~**ци́ровать** *сов. и несов.* ἠλεκτροποιῶ, ἐξηλεκτρίζω.

электри́ческ||ий *прил.* ἠλεκτρικός: ~ое освеще́ние τό ἠλεκτρικό φῶς, ὁ ἠλεκτροφωτισμός· ~ая ста́нция ὁ ἠλεκτρικός σταθμός.

электри́чество *с* ὁ ἠλεκτρισμός: зажига́ть ~ ἀνάβω τό ἠλεκτρικό· проводи́ть ~ βάζω ἠλεκτρική ἐγκατάσταση.

электри́чка *ж разг.* ὁ ἠλεκτρικός (σιδηρόδρομος).

электробу́р *м* τό ἠλεκτρικό τρύπανο.

электрово́з *м* ἡ ἠλεκτράμαξα.

электро́д *м физ.* τό ἠλεκτρόδιο[ν].

электродви́гатель *м* ὁ ἠλεκτροκινητήρας[-ήρ].

электродина́м||ика *ж физ.* ἡ ἠλεκτροδυναμική. ~**и́ческий** *прил.* ἠλεκτροδυναμικός.

электро́дный *прил. физ.* τοῦ ἠλεκτροδίου.

электродо́йлка *ж* ἠλεκτρική ἀρμεκτική συσκευή.

электрокардиогра́мма *ж мед.* τό ἠλεκτροκαρδιογράφημα.

электролече́ние *с* ἡ ἠλεκτροθεραπεία.

электрóлиз *м хим.* ἡ ἠλεκτρόλυση[-ις].
электромагни||етизм *м физ.* ὁ ἠλεκτρομαγνητισμός. **~ит** *м* ὁ ἠλεκτρομαγνήτης. **~итный** *прил.* ἠλεκτρομαγνητικός: **~итные** вóлны τά ἠλεκτρομαγνητικά κύματα.
электрóметр *м физ.* τό ἠλεκτρόμετρο[ν].
электромонтёр *м* ὁ ἠλεκτρολόγος, ὁ ἠλεκτροτεχνίτης.
электромотóр *м* ὁ ἠλεκτροκινητήρας[-ήρ].
электрóн *м физ.* τό ἠλεκτρόνιο[ν]. **~ика** *ж* ἡ ἠλεκτρονική.
электрóнно-вычислительн||ый *прил.*: ~ая машина ἡ ἠλεκτρονική ὑπολογιστική μηχανή.
электрóн||ный *прил.* ἠλεκτρονικός: ~ная лáмпа ἡ ἠλεκτρονική λυχνία.
электрооборýдование *с* οἱ ἠλεκτρικές ἐγκαταστάσεις.
электропилá *ж* τό ἠλεκτρικό πριόνι, ὁ ἠλεκτροπρίων.
электроплáвка *ж* τό ἠλεκτρικό χύσιμο μετάλλου.
электропóезд *м* τό ἠλεκτρικό τραῖνο.
электрополотёр *м* ἡ ἠλεκτρική συσκευή παρκέ.
электроприбóры *мн.* (*ед.* электроприбóр *м*) τά ἠλεκτρικά μηχανήματα, τά ἠλεκτρομηχανήματα, οἱ ἠλεκτρικές συσκευές.
электропрóвод *м* τό ἐλεκτρικό καλώδιο.
электропроводка *ж* ἡ ἠλεκτρική ἐγκατάσταση.
электропровóдн||ость *ж физ.* ἡ ἠλεκτρική ἀγωγιμότης. **~ый** *прил.* ἠλεκτραγωγός.
электросвáрка *ж тех.* ἡ ἠλεκτροκόλληση[-ις].
электросéть *ж* τό ἠλεκτρικό δίκτυο.
электростáнция *ж* ὁ ἠλεκτροσταθμός, ὁ ἠλεκτρικός σταθμός.
электротерапия *ж мед.* ἡ ἠλεκτροθεραπεία.
электротéхн||ик *м* ὁ ἠλεκτρολόγος, ὁ ἠλεκτροτεχνίτης. **~ика** *ж* ἡ ἠλεκτροτεχνία. **~ический** *прил.* ἠλεκτροτεχνικός.
электроэнéргия *ж* ἡ ἠλεκτροενέργεια, ἡ ἠλεκτρική ἐνέργεια.
элемéнт *м в разн. знач.* τό στοιχεῖο[ν]: гальванический ~ ἡ γαλβανική στήλη· преступный ~ ὁ ἐγκληματίας, τό κακοποιό[ν] στοιχεῖο[ν].
элементáрн||ый *прил.* στοιχειώδης: ~ые знáния οἱ στοιχειώδεις γνώσεις.
элúзия *ж лингв.* ἡ ἔκθλιψις.
эликсúр *м* τό ἐλιξήριο[ν].
э́ллин *м* ὁ Ἕλλην[-ας].
э́ллинг *м* 1. *мор.* ἡ ναυπηγική κλίνη· 2. (*помещение для дирижабля и т. п.*) τό ὑπόστεγο[ν].
эллин||изм *м* ὁ ἑλληνισμός. **~ист** *м* ὁ ἑλληνιστής. **~истический** *прил.* ἑλληνιστικός.
э́ллинский *прил.* ἑλληνικός.
э́ллипс *м мат.* ἡ ἔλλειψη[-ις].
эльф *м миф.* τό ἀγερικό.
эмáлевый *прил.* ἀπό σμάλτο, σμάλτινος.
эмалирóв||анный *прил.* σμαλτωμένος. **~áть** *сов. и несов.* σμαλτώνω.
эмáль *ж в разн. знач.* τό σμάλτο[ν]: покрывáть ~ю σμαλτώνω· зубнáя ~ τό σμάλτο[ν] τῶν δοντιῶν, ἡ ἀδαμαντίνη.
эманáция I *ж филос.* ἡ ἐκπόρευση[-ις].
эманáция II *ж хим.* τό ραδόνιον.
эмансип||áция *ж* ἡ χειραφέτηση[-ις]. **~úровать** *сов. и несов.* χειραφετῶ. **~úроваться** χειραφετοῦμαι.
эмбáрго *с нескл. эк.* 1. (*запрещение ввоза или вывоза*) ὁ οἰκονομικός ἀποκλεισμός, ἡ ἀπαγόρευση· 2. (*задержание имущества*) ὁ εἱργμός.
эмблéма *ж* τό ἔμβλημα.
эмбриолóгия *ж* ἡ ἐμβρυολογία.
эмбриóн *м биол.* τό ἔμβρυο[ν]. **~áльный** *прил.* ἐμβρυώδης: в ~áльном состоянии σέ ἐμβρυώδη κατάσταση.
эмигр||áнт *м* ὁ μετανάστης, ὁ ἐμιγκρές, ὁ ἐκπατρισμένος. **~áция** *ж* 1. ἡ μετανάστευση[-ις], ὁ ἐκπατρισμός· 2. *собир.* οἱ μετανάστες, οἱ ἐκπατρισμένοι. **~úровать** *сов. и несов.* μεταναστεύω, ἐκπατρίζομαι, ἀποδημῶ.
эмиссáр *м дип.* ὁ ἀπεσταλμένος.
эмúссия *ж фин.* ἡ ἔκδοση (γραμματίων, χρεωγράφων κλπ).
эмоционáльн||ость *ж* ἡ συγκινητικότης, τό συγκινησιακό στοιχεῖο. **~ый** *прил.* γεμᾶτος συγκίνηση/ εὐκολοσυγκίνητος, συναισθηματικός (*о человеке*).
эмóция *ж* ἡ συγκίνηση[-ις].
эмпирúзм *м филос.* ὁ ἐμπειρισμός, ἡ ἐμπειριαρχία, ἡ ἐμπειριοκρατία.
эмпúрик *м филос.* ὁ ἐμπειρικός.
эмпириокритицúзм *м филос.* ὁ ἐμπειριοκριτικισμός.
эмпирúческий *прил.* ἐμπειρικός.
эмýльсия *ж* τό γαλάκτωμα.
эмфизéма *ж мед.* τό ἐμφύσημα.
эндокрúнн||ый *прил. биол.* ἐνδοκρινής: ~ые жéлезы οἱ ἐνδοκρινεῖς ἀδένες.
эндокринóл||ог *м* ὁ ἐνδοκρινολόγος. **~óгия** *ж* ἡ ἐνδοκρινολογία.
энергéт||ика *ж тех.* ἡ ἐνεργειακή, ἡ

ἐνεργητική. **~йческий** *прил.* ἐνεργειακός.

энергйчный *прил.* ἐνεργητικός, δραστήριος.

энéрги||я *ж в разн. знач.* ἡ ἐνέργεια: áтомная ~ ἡ ἀτομική ἐνέργεια· взя́ться с ~ей за чтó-л. καταπιάνομαι δραστήρια.

энклйтика *ж лингв.* τά ἐγκλητικά, οἱ ἐγκλινόμενες λέξεις.

энтом||óлог *м* ὁ ἐντομολόγος. **~ологйческий** *прил.* ἐντομολογικός. **~олóгия** *ж* ἡ ἐντομολογία.

энтузи||áзм *м* ὁ ἐνθουσιασμός: с ~áзмом μέ ἐνθουσιασμό· проявля́ть ~ ἐνθουσιάζομαι, ἐκδηλώνω ἐνθουσιασμό· вызывáть ~ ἐνθουσιάζω, προκαλῶ ἐνθουσιασμό. **~áст** *м* ὁ ἐνθουσιώδης ὀπαδός.

энцефалйт *м мед.* ἡ ἐγκεφαλίτιδα[-ις].

энциклопедйст *м ист.* ὁ ἐγκυκλοπαιδιστής.

энциклопéдия *ж* ἡ ἐγκυκλοπαίδεια.

эозóйский *прил.* ἠωζωικός.

эолйт *м археол.* ἡ ἠωλιθική ἐποχή/ ὁ ἠώλιθος (*орудие*).

эпигóн *м* ὁ ἐπίγονος.

эпигрáмма *ж лит.* τό ἐπίγραμμα.

эпйграф *м* ἡ ἐπιγραφή, τό ἐπίγραμμα.

эпигрáфика *ж археол., лит.* ἡ ἐπιγραφική.

эпидемиóл||ог *м* ὁ ἐπιδημιολόγος. **~огйческий** *прил.* ἐπιδημιολογικός. **~óгия** *ж* ἡ ἐπιδημιολογία.

эпидемйческий *прил.* ἐπιδημικός.

эпидéмия *ж* ἡ ἐπιδημία.

эпидéрмис *м*, **эпидéрма** *ж анат., бот.* ἡ ἐπιδερμίδα[-ίς].

эпизóд *м в разн. знач.* τό ἐπεισόδιο[ν]. **~йческий** *прил.* ἐπεισοδιακός.

эпизоóтия *ж вет.* ἡ ἐπιζωοτία.

эпикур||éец *м* ὁ ἐπικούρειος. **~éизм** *м* ὁ ἐπικουρισμός. **~éйский** *прил.* ἐπικούρειος.

эпилéп||сия *ж* ἡ ἐπιληψία. **~тик** *м* ὁ ἐπιληπτικός. **~тйческий** *прил.* ἐπιληπτικός.

эпилóг *м* ὁ ἐπίλογος.

эпистоля́рный *прил. лит.* ἐπιστολικός, ἐπιστολιμαῖος.

эпитáфия *ж* τό ἐπιτύμβιο[ν].

эпитéлий *м анат.* τό ἐπιθήλιον, ὁ ἐπιθηλιακός ἱστός.

эпйтет *м* τό κοσμητικό[ν] ἐπίθετο[ν].

эпйческий *прил.* ἐπικός.

эполéты *мн.* (*ед.* эполéт *м*) *воен.* οἱ ἐπωμίδες, οἱ σπαλέτες.

эпопéя *ж* ἡ ἐποποιΐα.

э́пос *м* τό ἔπος.

эпóх||а *ж* ἡ ἐποχή. **~áльный** *прил.* πού ἀφήνει ἐποχή, κοσμοϊστορικός.

э́р||а *ж* ἡ ἐποχή, ἡ χρονολογία: нóвая ~ ἡ νέα ἐποχή· до нáшей ~ы πρό Χριστοῦ.

эрг *м физ.* τό ἔργιον, τό ἔργ.

эрзáц *м* τό ἐρζάτς.

эритроцйт *м физиол.* τό ἐρυθρόκυτον, τό ἐρυθροκύτταρο[ν], τό ἐρυθρό αἱμοσφαίριο.

эрóзия *ж в разн. знач.* ἡ διάβρωση[-ις].

эротйзм *м* ὁ ἐρωτισμός.

эрóт||ика *ж* ὁ ἐρωτισμός, τό ἐρωτικό στοιχεῖο. **~йческий** *прил.* ἐρωτικός.

эрудй||рованный *прил.* πολυμαθής, εὐρυμαθής. **~ция** *ж* ἡ πολυμάθεια, ἡ εὐρυμάθεια.

эрцгéрцог *м ист.* ὁ ἀρχιδούκας, ὁ ἀρχιδούξ.

эсéр *м полит. ист.* ὁ ἐσέρος.

эскáдр||а *ж воен., мор.* ἡ μοῖρα στόλου. **~енный** *прил.*: ~енный миноносéц τό ἀντιτορπιλλικό[ν].

эскадрйль||я *ж ав.* τό σμῆνος: комaндйр ~и ὁ σμήναρχος.

эскадрóн *м воен.* ἡ ἴλη (ἱππικοῦ): командйр ~а ὁ ἴλαρχος. **~ный** *прил.* τῆς ἴλης.

эскалáтор *м* ἡ αὐτόματη σκάλα, ἡ αὐτόματα κυλιόμενη κλίμακα.

эскйз *м* 1. *иск.* τό σχέδιο, τό σκίτσο, τό σκιαγράφημα: ~ декорáции ἡ μακέτα τῆς σκηνογραφίας· 2. (*план*) τό σχέδιο, τό πρόχειρο σχέδιο, τό σκίτσο.

эскóрт *м* ἡ συνοδία: почётный ~ ἡ τιμητικκή συνοδία. **~йровать** *несов.* συνοδεύω.

эсмйнец *м* (эскáдренный мнионóсец) *воен.-мор.* τό ἀντιτορπιλλικό[ν].

эсперáнто *с* ἡ ἐσπεράντο.

эссéнция *ж* τό ἀπόσταγμα, ἡ ἐσσάνς, ἡ ἐσσέντσα.

эстáмп *м иск.* ἡ χαλκογραφία, ἡ ξυλογραφία.

эстафéт||а *ж спорт.* 1. ἡ σκυταλοδρομία· 2. (*предмет*) ἡ σκυτάλη· ◇ приня́ть ~у у когó-л. παίρνω τήν σκυτάλη, διαδέχομαι κάποιον. **~ный** *прил. спорт.* τῆς σκυταλοδρομίας: ~ный бег ἡ σκυταλοδρομία.

эстéт *м* ὁ ἐστέτ. **~ика** *ж* ἡ αἰσθητική. **~йческий** *прил.* αἰσθητικός. **~ство** *с* αἰσθητισμός.

эстóн||ец *м* ὁ Ἐσθονός. **~ка** *ж* ἡ Ἐσθονή. **~ский** *прил.* ἐσθονικός.

эстрáд||а *ж* 1. (*площадка*) ἡ ἐξέδρα, ἡ σκηνή· 2. (*вид искусства*) τό ἐλαφρό (μουσικό) θέατρο, τό βαριετέ. **~ный** *прил.* τοῦ βαριετέ, τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρου:

~ная актриса ἠθοποιός τοῦ βαριετέ· ~ная музыка ἡ ἐλαφρά μουσική, ἡ μουσική χοροῦ.

эсэсовец *м* ὁ ἐσές.

эта *ж. р. от* этот 1.

этаж *м* ὁ ὄροφος, τό πάτωμα: первый ~ τό ἰσόγειο· второй ~ τό πρῶτο πάτωμα· на третьем ~é στό δεύτερο πάτωμα.

этажерка *ж* τό ράφι, ἡ ἐταζέρα.

этак *нареч. разг.* 1. (*так*) ἔτσι· 2. (*в противопоставлении*) ἀλλοιῶς: и так и ~ κι' ἔτσι κι' ἀλλοιῶς· ни так ни ~ οὔτε ἔτσι οὔτε ἀλλοιῶς.

эталон *м* 1. *тех.* τό πρότυπο μέτρων καί σταθμῶν· 2. *перен.* τό ὑπόδειγμα, τό καλοῦπι.

этан *м хим.* τό αἰθάνιον.

этап *м* 1. *воен.* τό κατάλυμα, ὁ σταθμός· 2. (*стадия*) τό στάδιο[ν], ἡ φάση· 3. (*дистанция*) *спорт.* ὁ γῦρος· ◇ ~ом, по ~у συνοδεία φρουρᾶς, μέ συνοδεία.

эти *им., вин. п. мн. ч. от* этот 1, эта, это.

этика *ж* ἡ ἠθική.

этикет *м* ἡ ἐθιμοτυπία, ἡ ἐτικέττα.

этикетка *ж* ἡ ἐτικέττα, ἡ ἐπιγραφή.

этил *м хим.* τό αἰθύλιο[ν].

этилен *м хим.* τό αἰθυλένιο[ν].

этиловый *прил. хим.* αἰθυλικός.

этим 1. *твор. п. от* этот, это II· 2. *дат. п. мн. ч. от* этот, эта, это II.

этими *твор. п. мн. ч. от* этот, эта, это.

этимол||огический *прил. лингв.* ἐτυμολογικός. **~огия** *ж* ἡ ἐτυμολογία.

этиология *ж мед.* ἡ αἰτιολογία.

этих *род., вин., предл. п. мн. ч. от* этот, эта, это II.

этический, этичный *прил.* ἠθικός.

этнический *прил.* ἐθνικός.

этногр||аф *м* ὁ ἐθνογράφος. **~афический** *прил.* ἐθνογραφικός. **~афия** *ж* ἡ ἐθνογραφία.

этнол||ог *м* ὁ ἐθνολόγος. **~огия** *ж* ἡ ἐθνολογία.

это I *частица разг.*: что ~ с тобой? τί ἔπαθες;· как ~ можно? πῶς εἶναι δυνατό (αὐτό);

это II *с. р. от* этот.

эт||от 1. *мест. указат.* αὐτός, τοῦτος: ~ человек αὐτός ὁ ἄνθρωπος· кто ~ человек? ποιός εἶναι αὐτός ὁ ἄνθρωπος;· 2. *в знач. сущ.* это αὐτό, τοῦτο: это моё желание αὐτή εἶναι ἡ ἐπιθυμία μου· это хорошо αὐτό εἶναι καλό· это я вижу αὐτό τό βλέπω· что это? τί εἶναι αὐτό;· всё это ὅλ' αὐτά· я ~ого не говорил δέν εἶπα τίποτε τέτοιο· дайте мне вот ~ого δῶστε μου αὐτό· ◇ вместе с ~им, при ~ом μαζί μ' αὐτό· для ~ого γι' αὐτό, γιά τοῦτο.

этрус||к *м ист.* ὁ ἐτροῦσκος. **~ский** *прил.* ἐτρουσκικός, τυρρηνικός.

эту *вин. ед. от* эта.

этюд *м в разн. знач.* ἡ σπουδή.

эфемериды *мн. астр.* οἱ ἀστρονομικές ἐφημερίδες.

эфемерный *прил.* ἐφήμερος.

эфес *м воен.* ἡ λαβή (ξίφους, σπαθιοῦ).

эфиоп *м* ὁ Αἰθίοπας[-ίοψ]. **~ка** *ж* ἡ Αἰθιοπή. **~ский** *прил.* αἰθιοπικός.

эфир *м в разн. знач.* ὁ αἰθέρας, ὁ αἰθήρ: превращать в ~ *хим.* αἰθεροποιῶ· передавать в ~ *радио* μεταδίδω στόν αἰθέρα. **~ный** *прил. в разн. знач.* αἰθέριος: ~ные масла τά αἰθέρια ἔλαια· ~ное создание *ирон.* ἡ αἰθέρια ὕπαρξη, ἡ αἰθέρια καλλονή.

эффект *м* 1. ἡ ἐντύπωση[-ις], ἡ αἴσθηση[-ις], τό ἐφέ: световой ~ τό φωτιστικό ἐφέ· сценический ~ ἡ σκηνική ἐντύπωση· производить огромный ~ προξενῶ τεράστια ἐντύπωση· 2. (*результат*) τό ἀποτέλεσμα, ἡ ἀποδοτικότητα.

эффективн||ый *прил.* ἀποτελεσματικός, δραστικός, τελεσφόρος: ~ метод ἡ ἀποτελεσματική μέθοδος· ~ые меры τά δραστικά μέτρα· ~ое средство τό δραστικό φάρμακο.

эффектный *прил.* ἐντυπωσιακός, πού προκαλεῖ ἐντύπωση, πού κάνει ἐφέ.

эффузия *ж физ.* ἡ διάχυση[-ις].

эх *межд.* ἄχ!

эхинококк *м биол.* ὁ ἐχινόκοκκος.

эхо *с* ἡ ἠχώ.

эшафот *м* τό ἰκρίωμα.

эшелон *м* 1. *воен.* τό κλιμάκιο[ν]· 2. (*поезд*) τό στρατιωτικό τραῖνο.

Ю

юбилей *м* τό ἰωβηλαῖο[ν], ἡ ἐπέτειος: столетний ~ ἡ ἑκατονταετηρίδα[-ίς]· праздновать, отмечать ~ ἑορτάζω τό ἰωβηλαῖο. **~ный** *прил.* τοῦ ἰωβηλαίου, τῆς ἐπετείου: ~ные торжества ὁ πανηγυρισμός, ὁ ἑορτασμός τοῦ ἰωβηλαίου.

юбиля́р *м* ὁ ἑορτάζων.

ю́бка *ж* ἡ φούστα: нижняя ~ τό μεσοφούστανο, τό φουρρό.

ювели́р *м* ὁ χρυσοχόος, ὁ κοσμηματοπώλης. **~ный** *прил.*: ~ный магазин τό κόσμημα τοπωλεῖο[ν], τό χρυσοχοεῖο[ν]· ~ные изде́лия τά κοσμήματα, τά χρυσαφικά, τά διαμαντικά.

юг *м* ὁ νότος, ἡ μεσημβρία: на ~, к ~у πρός νότο· отдыха́ть на ~е ἀναπαύομαι στά νότια μέρη, στόν νότο· е́хать на ~ πηγαίνω στό νότο.

ю́го-восто́||к *м* τά νοτιανατολικά. **~чный** *прил.* νοτιανατολικός: ~чный ве́тер ὁ νοτιανατολικός ἄνεμος, ὁ σιρόκος.

ю́го-за́пад *м* τά νοτιοδυτικά. **~ный** *прил.* νοτιοδυτικός: ~ный ве́тер ὁ νοτιοδυτικός ἄνεμος, ὁ γαρμπῆς.

югосла́в *м* ὁ Γιουγκοσλαβος. **~ка** *ж* ἡ Γιουγκοσλαύα. **~ский** *прил.* γιουγκοσλαυικός, νοτιοσλαυικός.

юдофо́б *м* ὁ ἀντισημίτης. **~ский** *прил.* ἀντισημιτικός. **~ство** *с* ὁ ἀντισημιτισμός.

южа́н||ин *м* ὁ νότιος, ὁ μεσημβρινός, ὁ κάτοικος τῶν νοτίων (μεσημβρινῶν) χωρῶν. **~ка** *ж* ἡ νότια, ἡ μεσημβρινή.

ю́жн||ый *прил.* νότιος, μεσημβρινός: ~ые стра́ны οἱ νότιες (*или* οἱ μεσημβρινές) χῶρες· ~ по́люс ὁ νότιος πόλος· ~ ве́тер ὁ νοτιᾶς.

юла́ *ж* 1. (*игрушка*) ἡ σβούρα· 2. *перен.* (*непоседа*) ἡ σβούρα, ὁ ἀεικίνητος ἄνθρωπος.

юлиа́нский *прил.*: ~ календа́рь τό ἰουλιανό[ν] ἡμερολόγιο[ν].

юли́ть *несов.* 1. (*суетиться*) στριφογυρίζω· 2. *перен.* (*лебезить*): ~ пе́ред ке́м-л. κολακεύω δουλικά.

ю́мор *м* τό χιοῦμορ: чу́вство ~а τό αἴσθημα τοῦ χιοῦμορ. **~и́ст** *м* ὁ εὐθυμογράφος, ὁ χιουμορίστας. **~исти́ческий** *прил.* εὐθυμογραφικός, χιουμοριστικός.

ю́нга *м мор.* ὁ μοῦτσος, ὁ ναυτόπαις, ὁ πρόtακτος.

юне́ц *м разг.* ὁ νεανίας, ὁ νεανίσκος, τό μειράκιο[ν].

ю́нкер *м воен. уст.* ὁ εὔελπις (*στήν τσαρική Ρωσία*).

Юно́на *ж миф.* ἡ Ἥρα.

ю́ность *ж* τά νιάτα, ἡ νεότητα, ἡ νεανική ἡλικία.

ю́нош||а *м* 1. ὁ νέος, ὁ νεανίας, ὁ ἔφηβος. **~еский** *прил.* νεανικός, ἐφηβικός: ~еская пора́ ἡ νεανική (*или* ἐφηβική) ἡλικία, τά νιάτα. **~ество** *с* 1. *собир.* ἡ νεολαία, οἱ νέοι· 2. (*пора*) ἡ νεανική (*или* ἐφηβική) ἡλικία, τά νιάτα.

юнца́ *род., вин. п. ед. от* юне́ц.

ю́ный *прил.* νέος, νεανικός: ю́ные го́ды τά νεανικά χρόνια· с ю́ных лет ἀπ' τά μικρά χρόνια.

Юпи́тер *м астр., миф.* ὁ Ζεύς.

юпи́тер *м тех.* ὁ προβολέας[-εύς].

юриди́ческ||ий *прил.* νομικός: ~ факульте́т ἡ νομική σχολή· ~ая консульта́ция τό γραφεῖο νομικῶν συμβουλῶν.

юрисди́кция *ж* ἡ δικαιοδοσία.

юриско́нсульт *м* ὁ νομικός σύμβουλος.

юриспруде́нция *ж* ἡ νομική ἐπιστήμη, ἡ νομολογία.

юри́ст *м* ὁ νομικός.

ю́ркий *прил.* γρήγορος, σβέλτος, εὐκίνητος.

ю́ркнуть *сов.* γλιστρῶ, τρυπώνω γρήγορα κάπου.

юро́д||ивый 1. *прил.* χαζός, πτωχός τῷ πνεύματι· 2. *м* ὁ ἀγαθούλης, ὁ ἀγαθούτσικος.

ю́рта *ж* ἡ ἰούρτη (καλύβα νομάδων).

юсти́ция *ж* ἡ δικαιοσύνη.

ют *м мор.* τό πρυμναῖο[ν] κατάστρωμα.

юти́ться *несов.* φωλιάζω, βρίσκω ἄσυλο.

юфть *ж* (*кожа*) ἡ γιούφτα (εἶδος δέρματος).

ючу́сь *наст. вр. от* юти́ться.

Я

я 1. (меня́, мне, мной, мно́ю) *мест. личн.* ἐγώ: э́то я ἐγώ εἶμαι· вот и я νά μαι καί' ἐγώ· я сам ἐγώ ὁ ἴδιος· э́то для меня́ αὐτό εἶναι γιά μένα· вы меня́ ви́дели на у́лице? μέ εἴδατε στό δρόμο;· дай мне кни́гу δῶσε μου τό βιβλίο· э́та рабо́та сде́лана мной αὐτή τή δουλειά τήν ἔκανα ἐγώ· пойдём со мной πᾶμε μαζί· вы говори́те обо мне? γιά μένα μιλᾶτε;· отпусти́те меня́ ἀφῆστε με· я, нижеподписа́вшийся, свиде́тельствую, что... (ἐγώ) ὁ ὑποφαινόμενος (*или* ὁ κάτωθι ὑπογεγραμμένος) πιστοποιῶ ὅτι...· 2. *с нескл.* τό ἐγώ: он — моё второ́е я εἶναι τό ἄλλο μου ἐγώ· я не я бу́ду... νά μή μέ λένε...· я тебя́ (его́, их, вас) (*при выражении угрозы*) θά σοῦ (τοῦ...) δείξω· по мне... κατ' ἐμέ, κατά τή γνώμη μου.

я́бед||а *м и ж* (*о человеке*) *разг. см.* я́бедник. **~ник** *м* ὁ καταδότης, ὁ ἀβανιάρης/ ὁ μαρτυριάρης (*в школе*). **~ничать** *несов. разг.* μαντατεύω, μαντατουρεύω, μαρτυρῶ. **~ничество** *с* ἡ διαβολή, ἡ κατάδοση / ἡ μαρτυρία (*в школе*).

я́блок||о *с* τό μῆλο[ν]· ◇ глазно́е ~ *анат.* ὁ βολβός (τοῦ ματιοῦ)· ада́мово ~ *анат.* τό μῆλο[ν] τοῦ 'Αδάμ, τό καρύδι τοῦ λαιμοῦ· ~ раздо́ра τό μῆλο[ν] τῆς ἔριδος· ло́шадь в ~ах ἄλογο μέ βοῦλλες· ~у не́где упа́сть οὔτε βελόνα δέν μπορεῖ νά πέσει· ~ от я́блони недалеко́ па́дает *посл.* τό μῆλο κάτω ἀπ' τή μηλιά θά πέσει, κατά μάννα κατά κύρη κάνανε καί γιό Ζαφείρη.

я́блоневый *прил.* τῆς μηλιᾶς, μήλειος: ~ сад ὁ μηλιώνας, ὁ μηλεών.

я́блоня *ж* ἡ μηλιά, ἡ μηλέα: ди́кая ~ ἡ ἀγριομηλιά.

я́блочный *прил.* ἀπό μῆλα, μηλίτης: ~ пиро́г ἡ μηλόπηττα· ~ сиро́п σιρόπι ἀπό μῆλα.

яви́||ться *сов. см.* явля́ться· отку́да ты ~лся? ἀπό ποῦ ξεφύτρωσες;· у меня́ ~лась мысль μοῦ ἦρθε μιά ἰδέα· у меня́ ~лось сомне́ние μοῦ γεννήθηκε μιά ἀμφιβολία.

я́вка *ж* 1. (*действие*) ἡ ἐμφάνιση[-ις], ἡ παρουσία/ ἡ προσέλευση (*в суд*): ~ всех обяза́тельна ἡ παρουσία ὅλων εἶναι ὑποχρεωτική· 2. (*место конспиративных встреч*) ἡ γιάφκα, τό παράνομο στέκι.

явле́ни||е *с* 1. τό φαινόμενον/ τό περιστατικό[ν], τό συμβάν (*событие, случай*): ~я приро́ды τά φυσικά φαινόμενα, τά φαινόμενα τῆς φύσης· обы́чное ~ τό συνηθισμένο φαινόμενο· стра́нное ~ τό παράξενο φαινόμενο· 2. *театр.* ἡ σκηνή.

явля́||ться *несов.* 1. φθάνω, ἔρχομαι / ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι (*по приказанию*): ~ в суд προσέρχομαι στό δικαστήριο· ~ в назна́ченный час παρουσιάζομαι στήν καθορισμένη ὥρα· ~ во́время ἔρχομαι στήν ὥρα μου· ~ кста́ти ἔρχομαι στήν κατάλληλη στιγμή· ~ за че́м-либо ἔρχομαι γιά κάτι· ~ в теа́тр φτάνω στό θέατρο· 2. (*появляться, возникать*) ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι· 3. (*оказываться, становиться*) εἶμαι: ~ причи́ной εἶναι αἰτία (τοῦ ὅτι)· для меня́ э́то ~ется полне́йшей неожи́данностью αὐτό γιά μένα εἶναι ἐντελῶς ἀπροσδόκητο· он ~ется дире́ктором εἶναι διευθυντής· ~ться авторите́том εἶμαι αὐθεντία· 4. (*быть*) εἶμαι, γίνομαι, ἀποτελῶ: ~ образцо́м ἀποτελῶ ὑπόδειγμα· э́тот факт ~ется доказа́тельством того́, что... αὐτό τό γεγονός ἀποτελεῖ ἀπόδειξη τοῦ ὅτι...· ~ сре́дством εἶναι μέσον.

я́вн||ый *прил.* φανερός, πρόδηλος, καταφανής: ~ое беззако́ние καταφανής παρανομία· ~ая ложь τό καταφανές ψέμα· с ~ым неудово́льствием μέ φανερή δυσαρέσκεια· ста́ло соверше́нно ~ым ἔγινε ὁλοφάνερο.

я́вок *род. мн. от* я́вка.

я́вочн||ый *прил.*: ~ая кварти́ра ἡ γιάφκα, τό παράνομο σπίτι· ~ым поря́дком αὐθαιρέτως, χωρίς ἄδεια, χωρίς προειδοποίηση.

я́вств||енный *прил.* σαφής, εὐκρινής. **~овать** *несов. книжн.* φαίνομαι / προκύπτω (*вытекать*): из э́того ~ует, что... ἀπ' αὐτό προκύπτει ὅτι..., ἀπ' αὐτό φαίνεται ὅτι...

явь *ж* τό ξύπνιο, ἡ ἐγρήγορση[-ις] (*в противоположность сну*)/ ἡ πραγματικότητα[-ης] (*реальная действительность*).

яга́ *ж см.* ба́ба-яга́.

ягдта́ш *м охот.* τό κονηγετικό σακκίδιο.

я́гель *м бот.* ὁ λειχήν, ἡ λειχήνα.

ягнёнок *м* τό ἀρνάκι, ὁ ἀμνός: кро́ткий как ~ ἥμερος σάν ἀρνάκι.

ягни́ться *несов.* γεννῶ (ἐπί προβάτων).

я́год||а *ж* ὁ καρπός, ἡ ρώγα, ἡ ράξ: ви́нная ~ τό σῦκο[ν]· во́лчья ~ *бот.* ὁ λυκόλουρος· собира́ть ~ы μαζεύω καρπούς· ◇ одного́ по́ля ~ τοῦ αὐτοῦ φυράματος, ἀπό τήν ἴδια πάστα, ὅμοιος στόν ὅμοιο.

я́годи||ца *ж анат.* ὁ γλουτός, τό κωλομέρι. **~чный** *прил.* γλουτιαῖος.

я́годка *ж* 1. *уменьш.* ὁ μικρός καρπός, ἡ ρωγίτσα· 2. *ласк. разг.* ματάκια μου, γλύκα μου.

я́годник *м* 1. (*место*) φυτεία καρποφόρων θάμνων· 2. (*куст*) καρποφόρος θάμνος.

я́годн||ый *прил.* τοῦ καρποῦ: ~ сок ὁ χυμός ἀπό καρπούς· ~ое расте́ние τό καρποφόρο φυτό.

ягуа́р *м зоол.* ὁ ἰαγουάρος, ἡ τίγρις (ἡ λεοπάρδαλις) ἀμερικανική.

яд *м прям., перен.* τό φαρμάκι, τό δηλητήριο[ν], ὁ ἰός: приня́ть ~ παίρνω δηλητήριο, φαρμακώνομαι· ~ сомне́ний τό δηλητήριο τῆς ἀμφιβολίας.

я́дер *род. мн. от* ядро́.

я́дерн||ый *прил.* πυρηνικός: ~ая фи́зика ἡ πυρηνική φυσική· ~ое ору́жие τό πυρηνικό ὅπλο· ~ реа́ктор ὁ πυρηνικός ἀντιδραστήρας· ~ые испыта́ния οἱ πυρηνικές δοκιμές.

ядови́т||ый *прил. прям., перен.* φαρμα-

κερός, δηλητηριώδης, ἰοβόλος: ~ое вещество́ ἡ δηλητηριώδης οὐσία· ~ газ τό δηλητηριῶδες ἀέριο· ~ое растение τό δηλητηριῶδες φυτό· ~ язык *перен.* ἡ φαρμακερή γλῶσσα· ~ое замечание ἡ τσουχτερή παρατήρηση.

ядрёный *прил.* 1. (*о человеке*) *разг.* σφιχτοδεμένος, εὔρωστος, ρωμαλέος· 2. *перен.* (*свежий, бодрящий*) δροσερός, ζωογόνος/ δυνατός (*крепкий*).

я́дрица *ж* τό χοντροκομμένο πληγοῦρι, ὁ χοντροκομμένος φάρος.

ядр||о́ *с* 1. *прям.*, *перен.* ὁ πυρῆν(ας)/ τό κουκοῦτσι (*тк. плода*): ~ оре́ха ἡ ψύχα τοῦ καρυδιοῦ· а́томиое ~ *физ.* ὁ πυρῆνας τοῦ ἀτόμου· ~ организа́ции ὁ πυρῆνας τῆς ὀργάνωσης· 2. *спорт.* ἡ σφαῖρα: толка́ние ~а́ ἡ σφαιροβολία· 3. (*пушечное*) *уст.* τό βλῆμα.

я́зва *ж* 1. τό ἕλκος: ~ желу́дка τό ἕλκος τοῦ στομάχου· ~ двенадцатипе́рстной кишки́ ἕλκος τοῦ δωδεκαδακτύλου· 2. *перен.* ἡ πληγή, ἡ μάστιγα· 3. (*язвительный человек*) *разг.* ὁ φαρμακομύτης· ◇ морова́я ~ ὁ λοιμός, ἡ πανούκλα· сиби́рская ~ ὁ ἄνθραξ.

я́звенн||ый *прил.* τοῦ ἕλκους, ἑλκώδης: ~ая боле́знь τό ἕλκος.

язви́тельн||ость *ж* ἡ δηκτικότητα[-ης], ἡ σαρκαστικότητα[-ης]. ~ый *прил.* δηκτικός, σαρκαστικός: ~ый смех τό σαρκαστικό γέλιο· ~ый тон τό δηκτικό ὕφος.

язви́ть *несов.* λέγω φαρμακερά λόγια, σαρκάζω, χλευάζω, πειράζω.

язы́к *м в разн. знач.* ἡ γλῶσσα: ~ ко́локола ἡ γλῶσσα τῆς καμπάνας· ~ пла́мени ἡ φλόγα, ἡ γλῶσσα τῆς φωτιᾶς· обло́женный ~ γλῶσσα μέ ἐπίχρισμα· варёный (копчёный) ~ ἡ βραστή (ἡ καπνιστή) γλῶσσα· злой ~ ἡ κακιά γλῶσσα· о́стрый на ~ ἔχει τσουχτερή γλῶσσα· иностра́нный ~ ἡ ξένη γλῶσσα· гре́ческий ~ ἡ ἑλληνική γλῶσσα· литерату́рный ~ ἡ λογοτεχνική γλῶσσα· разгово́рный ~ ἡ ὁμιλουμένη (γλῶσσα)· живо́й (мёртвый) ~ ἡ ζωντανή (ἡ νεκρή) γλῶσσα· показа́ть ~ *а*) (*врачу*) δείχνω τή γλῶσσα, *б*) (*из озорства*) βγάζω τή γλῶσσα μου· прикуси́ть ~ *прям.*, *перен.* δαγκάνω τή γλῶσσα μου· владе́ть ~о́м κατέχω μιά γλῶσσα· зна́ющий ~и́ γλωσσομαθής· ◇ добы́ть ~а́ *воен.* πιάνω γλῶσσα, πιάνω αἰχμάλωτο γιά πληροφορίες· высу́нув ~ μέ τή γλῶσσα ἔξω· попридержи́ ~! *разг.* μάζεψε τή γλῶσσα σου!· держа́ть ~ за зуба́ми δέν λέγω πολλά λόγια· тяну́ть за ~ кого́-л. ὑποχρεώνω κάποιον νά μιλήσει· развяза́ть ~ кому́-л. λύνω τή γλῶσσα κάποιου· быть несде́ржанным на ~ δέν μετρῶ τά λόγια μου· быть бо́йким на ~ πάει ἡ γλῶσσα μου ροδάνι· злы́е ~и́ говоря́т οἱ κακές γλῶσσες λένε· у него́ отня́лся ~ κατάπιε τή γλῶσσα του· у него́ ~ без косте́й εἶναι πολυλογᾶς· у него́ дли́нный ~ δέν κρατᾶ τή γλῶσσα του· у него́ ~ хорошо́ подве́шен ἔχει ἀκονισμένη τή γλῶσσα του· у него́ что на уме́, то и на ~е́ τά λέω ὅλα, δέν κρύβω τίποτε· у меня́ ~ че́шется *разг.* μέ τρώει ἡ γλῶσσα μου· э́то сло́во сорвало́сь у меня́ с ~а́ μοῦ ξέφυγε· э́то сло́во ве́ртнтся у меня́ на ~е́ τήν ἔχω τή λέξη στό στόμα μου καί δέν μπορῶ νά τή βρῶ· трепа́ть ~о́м φλυαρῶ· найти́ о́бщий ~ с ке́м-л. ἔρχομαι σέ συνεννόηση μέ κάποιον· ~ до Ки́ева доведёт ρωτώντας πάει κανείς στήν Πόλη· ~ мой — враг мой λανθάνουσα ἡ γλῶσσα λέει τήν ἀλήθεια.

языкове́д *м* ὁ γλωσσολόγος. ~ение *с см.* языкозна́ние. ~ческий *прил.* γλωσσολογικός.

языков||о́й *прил. лингв.* γλωσσικός, τῆς γλώσσας: ~а́я систе́ма τό γλωσσικό σύστημα· ~о́е родство́ ἡ γλωσσική συγγένεια· ~о́е чутьё τό αἴσθημα τῆς γλώσσας.

языкозна́ние *с* ἡ γλωσσολογία: сравни́тельное ~ ἡ συγκριτική γλωσσολογία.

язы́чес||кий *прил.* εἰδωλολατρικός, παγανιστικός. ~тво *с* ἡ εἰδωλολατρεία, ὁ παγανισμός.

язы́чник *м* ὁ εἰδωλολάτρης.

язы́чный *прил. анат.*, *лингв.* γλωσσικός, τῆς γλώσσας.

язычо́к *м* 1. *уменьш.* ἡ γλωσσίτσα· 2. *анат.* ὁ σταφυλίτης· 3. (*замка́ и т. п.*) τό γλωσσίδι: ~ боти́нка ἡ γλώσσα τοῦ παπουτσιοῦ.

яи́чник *м анат.* ἡ ὠοθήκη.

яи́чн||ица *ж* τά τηγανητά αὐγά: ~-глазу́нья τά αὐγά μάτια. ~ый *прил.* τοῦ αὐγοῦ: ~ый желто́к ὁ κρόκος τοῦ αὐγοῦ· ~ый бело́к τό ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ· ~ая скорлупа́ τό αὐγότσουφλο, τό τσόφλι τοῦ αὐγοῦ.

яйцеви́дный *прил.* αὐγοειδής, ὠοειδής.

яйцево́д *м анат.* ὁ ὠοπαραγωγός.

яйцекле́тка *ж биол.* τό ὠάριο[ν].

яйцено́ский *прил. с.-х.* πού κάνει πολλά αὐγά.

яйцеобра́зный *прил. см.* яйцеви́дный.

яйц||о́ *с в разн. знач.* τό αὐγό, τό ὠόν: ~ всмя́тку τό μελάτο[ν] αὐγό· ~ вкруту́ю τό σφιχτό αὐγό· ~ в мешо́чек αὐγό βραστό· класть я́йца γεννῶ αὐγά· сиде́ть

на яйцах κλωσσῶ αὐγά· ◇ это выеденного ~á не стóит αὐτό δέν ἀξίζει πεντάρα τσακιστή· яйца кýрицу не ýчат ирон. ≅ ἔλα παπποῦ μου, νά σοῦ δείξω τ' ἀμπέλια σου· носúться как кýрица с ~óм ἄβρακος βρακίν ἐφόρει — κάθε πόρτα καί τό θώρει.

як *м зоол.* ὁ γιάκ, ὁ βούβαλος τοῦ Θιβέτ.

я́кать *несов. разг.* κομπάζω.

я́кобы *союз и частица* δῆθεν, τάχα[-τες]: он приéхал к нам ~ для тогó, чтóбы рабóтать ἦρθε σέ μᾶς τάχα γιά νά δουλέψει.

я́корн||ый *прил.* τῆς ἄγκυρας: ~ая цепь ἡ ἁλυσίδα τῆς ἄγκυρας· ~ая стоя́нка τό ἀγκυροβόλιο[ν].

я́кор||ь *м мор.* ἡ ἄγκυρα: бросáть ~ ἀγκυροβολῶ, ρίχνω ἄγκυρα· поднимáть ~ σηκώνω ἄγκυρα· снимáться с ~я σαλπάρω· становúться на ~ ρίχνω ἄγκυρα· стоя́ть на ~е εἶμαι ἀγκυροβολημένος· ◇ ~ спасéния ἡ σανίδα σωτηρίας.

якýт *м* ὁ Γιακούτιος. ~ка *ж* ἡ Γιακούτια. ~ский *прил.* τῆς Γιακουτίας.

я́лик *м мор.* ἡ βάρκα, ἡ βαρκούλα.

я́лов||ый *прил.* στεῖρος, στέρφος: ~ая корóва ἡ στέρφα ἀγελάδα.

я́ма *ж* ὁ λάκκος, ἡ λακκούβα, τό κοίλωμα/ ἡ τάφρος (*вырытая*): мýсорная ~ ὁ λάκκος τῶν σκουπιδιῶν, τό σκουπιδαριό· выгребнáя ~ ὁ βόθρος· ýгольная ~ ἡ καρβουναποθήκη· вóлчья ~ *воен.* τό ὄρυγμα, ἡ ἀμυντική τάφρος· воздýшиая ~ *ав.* τό κενό ἀέρος· ◇ рыть комý-л. я́му σκάβω τό λάκκο κάποιου.

ямб *м лит.* ὁ ἴαμβος. ~úческий *прил.* ἰαμβικός.

я́мка *ж* 1. *уменьш.* ὁ μικρός λάκκος, ἡ λακκοῦλα· 2. *см.* я́мочка.

я́мок *род. мн. от* я́мка.

я́мочка *ж* (*на щеке*) τό λακκάκι.

ямщúк *м уст.* ὁ ἁμαξᾶς, ὁ ἁμαξηλάτης.

янвáрский *прил.* γεν(ν)αριάτικος, τοῦ Γεν(ν)άρη, τοῦ Ἰανουαρίου.

янвáрь *м* ὁ Γεν(ν)άρης, ὁ Ἰανουάριος.

я́нки *м нескл.* ὁ γιάνκης.

янтáрный *прил.* κεχριμπαρένιος, ἀπό κεχριμπάρι: ~ мундштýк πίπα ἀπό κεχριμπάρι.

янтáрь *м* τό ἤλεκτρο[ν], τό κεχριμπάρι: чёрный ~ ὁ γαγάτης.

япóн||ец *м* ὁ Γιαπωνέζος, ὁ Ἰάπων. ~ка *ж* ἡ Γιαπωνέζα, ἡ Ἰαπωνίς. ~ский *прил.* γιαπωνέζικος, ἰαπωνικός.

яр *м* 1. (*крутой берег*) ἡ ἀπόκρημνη ὄχθη· 2. (*глубокий овраг*) ἡ χαράδρα, τό φαράγγι.

я́рк||ий *прил. прям.. перен.* φωτεινός, λαμπρός (*тж. перен.*)/ φανταχτερός, χτυπητός (*тж. о цвете*): ~ блеск ἡ ζωηρή λάμψη· ~ цвет τό χτυπητό χρῶμα· ~ое сóлнце φωτεινός ἥλιος· ~ое ýтро ἡλιόλουστο πρωϊνό· ~ая лúчность φαεινή προσωπικότης· ~ талáнт τό φωτεινό ταλέντο· ~ примéр τό λαμπρό (*или* χτυπητό) παράδειγμα· ~о вы́раженный ἔντονος. ~ость *ж* 1. (*цвета, красок*) ἡ λάμψη[-ις], ἡ λαμπ(ε)ρότητα[-ης], ἡ ζωηρότητα[-ης]· 2. *перен.* ἡ ζωηρότητα[-ης], ἡ λαμπρότητα[-ης]: ~ость описáиия ἡ ζωηρότητα τῆς περιγραφῆς. ~ость стúли ἡ ζωηρότητα τοῦ στύλ.

ярлы́к *м* (*наклейка*) ἡ ἐτικέττα· ◇ приклéивать ~ κολλῶ ρετσινιά.

я́рмар||ка *ж* ἡ ἐμποροπανήγυρις ~очный *прил.* τῆς ἐμποροπανήγυρης, τῆς ἀγορᾶς.

ярмó *с прям., перен.* ὁ ζυγός: сбрóсить ~ πετῶ τόν ζυγό, ἀποτινάσσω τόν ζυγό.

яровизáция *ж с.-х.* ἡ ἐαρινοποίηση[-ις], ἡ μετατροπή σιτηρῶν φθινοπωρινῆς σέ σιτηρά ἐαρινῆς σπορᾶς.

яров||óй *прил. с.-х.* ἐαρινός, τῆς ἐαρινῆς σπορᾶς: ~ы́е хлебá τῆς ἐαρινῆς σπορᾶς.

я́рок *кратк. форма прил. от* я́ркий.

я́рос||тный *прил.* σφοδρός, λυσσώδης, μανιασμένος. ~ть *ж* ἡ λύσσα, ἡ μανία, ἡ ὀργή, τό φρένιασμα: вне себя́ от ~ти φρενιασμένος, ἔξω φρενῶν· с ~тью μανιασμένα, λυσσασμένα.

я́рус *м* 1. σειρά· 2. *театр.* ὁ ἐξώστης: лóжа второгó ~а θεωρεῖο στό δεύτερο ἐξώστη· 3. *геол.* τό στρῶμα, τό κοίτασμα.

я́рче *сравн. ст. к* я́ркий, я́рко.

я́рый *прил.* 1. *см.* я́ростиый· 2. (*рьяный, страстный*) ἔνθερμος, φανατικός: ~ сторóнник (патриóт) ἔνθερμος ὀπαδός (πατριώτης).

я́сельный *прил.* βρεφικός, τοῦ βρεφοκομείου.

я́сень *м бот.* ὁ μέλεγος, ἡ μελία, ὁ φράξος.

я́сли *мн.* 1. (*детские*) ὁ βρεφικός σταθμός· 2. (*для скота*) τό παχνί, ἡ φάτνη.

я́сно 1. *нареч.* (*отчётливо*) καθαρά, εὐκρινῶς, σαφῶς: ~ вы́раженный εὐκρινής, σαφής· ~ вúдеть βλέπω καθαρά· ~ представля́ть ἔχω ξεκάθαρη ἀντίληψη· ~ говорúть μιλῶ καθαρά· кóротко и ~ καθαρά καί ξάστερα, ὀρθά κοφτά· 2. *предик. безл.* (*понятно*): ~, что εἶναι φανερό, ἐννοεῖται· ~ без слов αὐτό ἐννοεῖται, αὐτό ἐξυπακούεται· ~, как день εἶναι

φῶς φανερό· 3. *предик. безл.* (*о погоде*) ὁ καιρός εἶναι αἴθριος· 4. *утвердит. частица* (*в смысле «конечно»*) *разг.* ἀσφαλῶς, βεβαίως, βέβαια.

ясновид||ение *с* (*прозорливость*) ἡ ὀξυδέρκεια, ἡ διορατικότης. **~ец** *м* ὁ ἀλαφροΐσκιωτος. **~ящий** *прил.* 1. ὀξυδερκής, διορατικός· 2. *м* (*о человеке*) *см.* ясновидец.

ясн||ость *ж* ἡ διαύγεια, ἡ καθαρότης/ ἡ σαφήνεια, ἡ εὐκρίνεια (*отчётливость*)/ ἡ ἠρεμία, ἡ γαλήνη (*безмятежность*)/ ἡ αἰθρία (*о погоде, небе*)/ τό καταφανές, τό πρόδηλον (*очевидность*): пóлная ~ ἀπόλυτη διαύγεια· внести ~ во что-л. διασαφηνίζω κάτι. **~ый** *прил.* διαυγής, ὁλοκάθαρος/ σαφής, εὐκρινής (*отчётливый*)/ ἤρεμος, γαλήνιος (*спокойный, чистый*)/ καταφανής, φανερός (*очевидный*)/ αἴθριος, ἀνέφελος (*о погоде, о небе*): ~ый взгляд τό ἤρεμο βλέμμα· ~ое лицó τό γαλήνιο πρόσωπο· ~ый пóчерк ὁ εὐκρινής χαρακτήρας· ~ая цель ὁ ξεκάθαρος σκοπός· ~ый ум διαυγής σκέψη· иметь ~ое представлéние о чём-л. ἔχω σαφή ἀντίληψη γιά κάτι· ~ое намéрение ἡ καταφανής πρόθεση· ◇ ~ое дéло φυσικά, βέβαια· как гром среди ясного нéба ἐντελῶς ἀπρόοπτα, ξαφνικά, σάν μπόμπα.

яства *мн.* τά φαγητά, τά ἐδέσματα.

ястреб *м* τό γεράκι, ὁ ἱέραξ. **~иный** *прил.* 1. τοῦ γερακιοῦ, τοῦ ἱέρακος, γερακήσιος· 2. *перен.* κακεντρεχής, μοχθηρός: ~иный взгляд τό γερακήσιο βλέμμα· ~иный иос ἡ γαμψή μύτη.

яхонт *м уст.* τό ρουμπίνι, ὁ σάπφειρος.

яхта *ж* τό κότερο, τό γιώτ.

яхт-клуб *м* ἡ ἱστιοπλοϊκή λέσχη.

яхтсмéн *м* ὁ ἱστιοδρόμος.

ячéйка *ж* 1. (*частица*) ἡ κοιλότητα[-ης], τό κελλί· 2. (*в организации*) ὁ πυρήν[-ας]: партийная ~ ὁ κομματικός πυρήνας.

ячмéнный *прил.* κρίθινος, κριθαρένιος.

ячмéнь I *м* (*хлебный злак*) τό κριθάρι, ἡ κριθή.

ячмéнь II *м мед.* τό κριθαράκι.

ячневый *прил.* κριθαρένιος, ἀπό κοπανισμένο κριθάρι.

яшма *ж мин.* ἡ ἴασπις.

ящер *м зоол.* ὁ παγγολῖνος.

ящерица *ж* ἡ σαύρα.

ящик *м* τό κιβώτιο[ν], ἡ κάσα, τό κασόνι, ἡ κασέλα/ τό κουτί (мáленький)/ ἡ σκευοθήκη (*с перегородками*)/ τό συρτάρι (*выдвижной*): почтóвый ~ τό γραμματοκιβώτιο· ◇ зарядный ~ *воен.* τό βλητόρον· сыграть в ~ *разг.* τά τινάζω· откладывать в дóлгий ~ βάζω στό χρονοντούλαπο.

ящур *м вет.* ἡ ἄφθα.

Амалия Анастасьевна
ИОАННИДИС

РУССКО-
НОВОГРЕЧЕСКИЙ
СЛОВАРЬ

Редакторы
ХАИТ В. А.
ЯБЛОНСКАЯ К. Н.
БАРЫШЕВА Г. А.

Технический редактор
СПУТНОВА С. Ю.

Художественный редактор
ТУРЦЕВИЧ М. В.

Корректоры
НИКОЛАЕВА Л. В.,
ГОЛОВАЧЕВА А. В.

ИБ № 3098

Подписано в печать 05.11.82. Фо
60x90/16. Бумага офсетная № 1. Гарн
литературная. Печать офсетная. Усл. п
50,5. Усл. кр.-отт. 50,5. Уч.-изд. л. 1
Тираж 16 500 экз. Заказ № 425.
Цена 8 руб. 50 коп.

Издательство „Русский язык". 10
Москва, Старопанский пер., 1/5.

Отпечатано на Можайском полиграфк
нате союзполиграфпрома при Государс
ном комитете СССР по делам издател
полиграфии и книжной торговли. 14
г. Можайск, ул. Мира, 93.

ПОПРАВКА

РАНИЦА	СТРОКА	НАПЕЧАТАНО	СЛЕДУЕТ ЧИТАТЬ
808	10 снизу	Уч.-изд. л. 103,3	Уч.-изд. л. 102,0